This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

860,098

ԱՌՁԵՌ

ԲԱՌԱԳԻ

ՅԵՐԷՆ-ԳԱՂՂ

1817
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
CIRCUMSPICE

891.53
O82
1893

ԱՌՋԵՒՆ

ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՑԵՐԷՆ — ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

Osgian
Dictionnaire arménien-français

ԱՌՁԵՌՆ

ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ — ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՕՍԿԵԱՆ

ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Երկրորդ)

ՈՒՂՂԵԱԼ ԵՒ ՅԱՒԵԼԵԱԼ

معارف عموميه نظارت جليله سنك ١٥٢ نومرولى رخصتنامه سيله
طبع اولنمشدر

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ
Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
Թիւ 27, Ֆինճանճըլար Եօգուշու, Կ. Պոլիս

1893

Պ. ՔԱԼԵՆՑ
CONS-PLE
GALENTZ

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Օ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Թիւ 27, Յինճանճըլեար Եօգուշու, Կ. Պոլիս

ՆՈՒԷՐ

ՍԻՐՈՅ ԵՒ ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ԱՌ

ԲԱՐԵՅԻՇԱՏԱԿ ՀԱՅՐ ԻՄ

ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԷՖ. ՈՍԿԵԱՆ

Ծնեալ ի 26 սեպտ. 1830 — *Հանգուցեալ ի 13 դեկտ.* 1879

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ ԱՅՍ ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Հայ հասարակութեան, ուսուցչական մարմնոյ եւ մասնաւորապէս գրագիտաց կողմանէ **Հայերէն-Գաղղիերէն առձեռն Բառագրոցս** առաջին տպագրութեան գտած համակրելի ընդունելութիւնն — որով 2000 օրինակք սպառեցան ի սակաւ ժամանակի — կը խրախուսէ եւ պարտական մանաւանդ կը կացուցանէ զիս, զի եւս քան զեւս կատարելագործեմ անձանձիր այս դուզնաքեայ երկասիրութիւնս ։

Առաջին տպագրութեան մէջ ոչ ըստ կամաց սպրդեալ բոլոր վրիպանք եւ առ խնայութեան տեղւոյ եւ ժամանակի գործուած ինչ ինչ յապաւմունք, բուն կիտից եւ կիտադրութեան նշանաց թերութիւնք կամ զանցառութիւնք, եւ այլք այդպիսիք, ուշիմ մտօք եւ մանրակրկիտ խնամով ուղղեալ են այս կրկին տպագրութեան մէջ, զոր կարի ընդարձակած եմ ուսումնական եւ արուեստական բազմաթիւ նորակերտ բառերով՝ որոց իւրաքանչիւրը ճշդեալ եւ ճշգրտեալ է ստուգաբանական մանրախոյզ նորոգ քննութեամբ ։

Գործոյս առաջին տպագրութեան վրայօք, փորձ եւ հմուտ մասնագէտներէ եւ նշանաւոր այլ եւ այլ գրչերէ ինձ եղած բերանացի եւ գրով հմտական դիտողութիւններն շնորհակալութեամբ ընդունելով՝ եւ զայնս յատկաբար խորհրդածութեան առնլով այս նորոգ տպագրութեան մէջ, ջանահնար եղած եմ դարձեալ հարթել, որչափ մարթ է, հնչման եւ ոլորակաց, ինչպէս նաեւ քերականական բոլոր դժուարութիւններն, յօգուտ եւ ի դիւրութիւն գաղղիասէր պատանեաց ։

Ամէնօրեայ նորանոր հետազօտութիւնք ստիպեցին զիս դնել ի վերջ կոյս մատենիս փոքր *Յաւելուած* մի, յորում նշանակած եմ Բառագրոցս մէջ չգտնուած բառերն, եւ ուղղած կամ ճշգրտած զանոնք՝ որք դժբախտաբար արդիւնք են ժամանակիս անճիշդ քննութեան ։

Ուսանողաց դիւրութիւն մի եւս տալու դիտմամբ լծորդած եմ ամփոփ *Ցանկի* մի մէջ գաղղիերէն լեզուի անկանոն եւ պակասաւոր բայից պարզ ժամանակներն, յաւելլով ուրեք ուրեք կարեւոր կամ պիտանի ծանօթութիւններ ։

Այս երկսողս կնքելէ յառաջ, պարտ անձին կը համարիմ յայտնել հրապարակաւ իմ լիուլի շնորհակալութիւնս գործոյս ազնիւ եւ պատուական տպագրիչ ***Մեծ. Մասքնուեան Էֆէնտիներուն***, որք իրենց ընդելական ազնուութեամբն հարթելով այսպիսի մեծածախ հրատարակութեան մ'ամէն դժուարութիւնները, անձանձրոյթ խնամով աշխատցան նորա մաքրութեանն եւ յստակութեանն համար։

Վստահ եմ զի, Բառագրոցս այս կրկին տպագրութիւնն եւս օգտի ծառայելով մեր վարժարանաց ուսումնասէր սանուց եւ գաղղիական կենցաղօգուտ լեզուի ուսման պաշտողն ամէն անձանց, պիտի արժանանայ իւր նախորդաց(*) բախտին, հանդերձ իւր թերութիւններովն՝ յորոց կարելի չէ նողոպրիլ որ եւ իցէ մարդկային գործոյ։

Քաղկեդոն, 13 Մայիս 1893

(*) *ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱՐԱՆ* *հայերէնէ ի գաղղիերէն*, *Ա. տիպ* (1887)։ *ՆՈՐ ԸՆԹԱՑՔ* *գաղղիերէնէ ի հայ Թարգմանութեամբ, հինգ մասնէ բաղկացեալ* (1889)։

Շնորհակալութեամբ կը դնեմ ասանօր խրախուսական այն հա-մակրելի նամակները՝ զորս ընդունած եմ Բառագրոցս առաջին տպա-գրութեան առթիւ քանի մը քաջանուն անձերէ.

ԲԵՐԱ, 14/26 Յունուար 1887

. . . . . Տէր

Հաճեր էիք ինձ ընթերցման համար յղել Ձեր առձեռն Հայերէնէ ի Ֆրանսերէն Բառարանն։ Թէեւ չեմ կրնար պարծիլ ծայրէ ի ծայր զայն կարդացած ըլլալ այս կարճատեւ եւ բազմազբաղ օրերուն մէջ՝ այսու հանդերձ բաւական կրցայ զայն քննել՝ զՁեզ այդ երկասիրու-թեան վրայով շնորհաւորելու համար։ Ձեր կարճառօտ երկլեզուեան Բառարանն ինձ երկու լեզուաց ալ հմուտ անձի մը գործն երեւցաւ, եւ ըստ այնմ կը բաղձայի որ իւր դիւրամատոյց գնով ամեն ուսանո-ղաց եւ ընդհանրապէս Ֆրանսերէնով պարապող անձանց ոչ թէ դա-րանէն՝ այլ գրպանէն պակաս չըլլար։ Այսպիսի գրեանն անտարակոյս հետզհետէ կը կատարելագործի մարդկային ամեն գործոց պէս, բայց ինչ ալ ըլլան մերձաւոր ապագայի մէջ երեւնալի արդիւնք՝ յառաջա-դիմութեան սանդղին վրայ Ձեր գեղեցիկ գործն իրեն սեփական տեղ մը պիտի գրաւէ։

Ընդունեցէք այսու առթիւ բոլոր համակրանացս հաւաստիքը։

Թ. ԹԷՐՋԵԱՆ

ԻԶՄԻՐ — 15/27 Մարտ 1887

. . . . . ԿՈՄԻՏԱՍ . . . Ա. ՈՍԿԵԱՆ

ի Գոլիս

. . . . . Տէր

Պատիւ ունեցայ ստանալ Ձեզմէ յօրինեալ «Հայերէնէ ի Գաղղիերէն առաձեռն Բառարանի մը նմոյշը նամակով մը հանդերձ՝ զոր բարեհաճած էիք ուղղել ինձ։

Հաճութեամբ սրտի կը փութամ յայտնել Ձէ գեղեցիկ, պիտանի եւ գործնական երկասիրութիւն մ'երեւցաւ ինձ այն, որ Ձեզ համառօտ այլ կարեւոր պարունակութիւն մ'ունի, եւ իբր այս՝ օգտակարապէս պիտի ծառայէ, կը յուսամ, Ֆրանսերէն ուսանողներու։ Ձեր գործը լաւ ընդունելութեան արժանի է Ազգին կողմէ։

Սրտագին կը շնորհաւորեմ ուրեմն Ձեր այդ ընտիր երկը, այս բարեպատեհ առիթս, աղաչելով զՁեզ ընդունել իմ խորին յարգանացս հաւաստիքը։

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԻԶՄԻՐ, 21 Մարտ 1887

. . . . . .

Կ. Ա. ՈՍԿԵԱՆ

Ի Կ. Պոլիս

Ձեր գեղեցիկ նամակին քիչ մ'ուշ պատասխանելուս պատճառն է անձնական տկարութիւն մի։

Շնորհակալութեամբ ընդունեցայ Հայերէնէ 'ի Գաղղիերէն առաձեռն Բառարանին մի քանի Թերթերը։ Թէեւ յառաջադիմութեան օրէնքը կը պահանջէ որ այսօր աշխատասիրուած ընտիր գործ մի վաղուան ընտրելագունին քով անկատար նկատուի, ինչպէս եղաւ Պէշըրէլի Բառարանը լիթրէինէն ետք, բայց եւ այնպէս կը կարծեմ Թէ Ձեր երկը մեր ազգային մանկտւոյն եւ Ֆրանսերէնը ուսնիլ ուզող միւս ամեն անձանց համար երկար ժամանակ պիտի մնայ ընտիր եւ խիստ օգտակար գործի մը։

Կը խոստովանիմ արդ Թէ Ձեր Հայերէնէ 'ի Գաղղիերէն առձեռն Բառարանով ազգային յառաջադիմութեան բանւորներուն մին կը հանդիսանաք քանի որ Հայերն ըստ մեծի մասին Ֆրանսերէնի ուսումով միայն կրնան օգտիլ լուսաւորութեան աշխարհէն։

Ընդունեցէք, ...

անկեղծ զգացմանցս հաւաստիքը։

ԳՐ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

Վիեննա, 8/20 Ապրիլ 1888

. . . . . Տէր

Ընդունեցանք ժամանակին Ձեր պատուական նամակն ինչպէս նաեւ Առձեռն Բառարանն, բայց գործոց յաճախութեան պատճառաւ չկրցանք ցայսօր պատասխանել նամակին եւ յայտնել մեր շնորհակալութիւնն վասն նուէրին։ Հաճեցէք ընդունել արդ երկտողիս մեր յայտնած շնորհակալութիւնն։

Նամակին մէջ կը խնդրէք, որ յայտնենք առանձինն մեր կարծիքն Բառարանի մասին։ Տպագրութեան, ձեւոյն եւ գնոյն վրայ ամենեւին լսելիք չկայ. ներքին արժէքն ալ ընդհանրապէս մեծ է։ Կարելի էր Ձեզ սա միայն դիտել տալ՝ որ իւր նախորդաց պէս այս Բառարանն ալ չունի նշանակութեանց բաժանում, որով աշակերտն՝ օրինակի աղագաւ՝ «քանձնարարութիւն» բառին գաղղիերէնը փնտռած ժամանակ՝ կը գտնէ commission, commande, recommandation, mission, *եւ իւր Քարգմանութեան կամ շարադրութեան մէջ փոխանակ* commission *բառն առնելու կրնայ առնուլ* mission *բառն, եւ կամ ընդհակառակն։ Գործածողն պէտք է զգալ որ բառի մը դիմաց դրուած բառերն նոյն նշանակութիւնն չունին, եւ այսպէս մտադրութիւնն արձնալով միտ կը դնէ եւ իրեն կարեւորը միայն կ'առնու(*)։*

Հաճեցէք ընդունել մեր մեծարանաց հաւաստիքն՝ որով եմ

. . . . . Տեառնդ

Խ. Ծ

Հ. ԳՐԻԳՈՐԻՍ Վ. ԳԱԼԷՄՔԵԱՐԵԱՆ

Կրօն. Միխիթ.

(*) Մեծարգոյ վերապատուելի Հօր բան դիտողութիւնն իրաւացի է արդարեւ։

Այդ թերութիւնը՝ զոր ես առաջին տպագրութեան մէջ լոկ սա խնայութեան տեղոյ գործելով՝ վերանչեր էի բառագրական օրինաց ընդդէմ, ուղղած եմ այս երկրորդ տպագրութեան մէջ, անջատելով որչափ հնար է իւրաքանչիւր բառի այլ եւ այլ առումներն. այսպէս. ԱԳՈՒՑԱՆԵԼ, vêtir, habiller, costumer, *va.* || enchâsser, emboîter, monter, *va.* || loger, *va.* եւ այլն։

Ծ. Հ.

ՎԵՆԵՏԻԿ. — Ս. Ղազար
1888 Յուլիս 5

. . . . ԿՈՄԻՏԱՍ . . . . ՈՍԿԵԱՆ

'ի Կ. Պօլիս

Առ Ձեզ հին պարտք մի ունիմ շնորհակալութեան, զոր մինչեւ ցայժմ կատարելու արգելք եղան ճանապարհորդութիւնք եւ այլ բազմախուռն զբաղմունք առօրեայք։ Բայց յիշելով զծանօթ առածն «Լաւ է անագան քան ոչ երբեք» կը յայտնեմ Ձեզ ներկայիւս որ մեծ հաճութեամբ մի առ մի թերթ թերթ ընթերցայ Ձեր առ իս նուիրած Բառագրոցդ օրինակն, եւ գտի զայն ըստ բաւականին կատարելութեամբ յաջողեալ յիւրում սեռի, այսինքն իբրեւ համառօտագիր բարեկամ մի դպրոցական ընթացից մէջ, եւ մանաւանդ սկզբնական ուսմանց շրջանին մէջ գտնուող աշակերտաց։ Ուստի եթէ գրքի մը յարգն՝ իւր օգտակարութենէն պիտի ճանչցուի, յայսմ մասին, Դուք, ... Տէր, շատ յարգելի պիտի լինիք ազգային դպրոցաց մէջ, եւ երախտագէտ պիտի լինին Ձեզ մեր ազգին ազնիւ եւ ուսումնասէր մանկունք, որոց կողմէն ես իմ շնորհակալութիւնս մատուցանելով Ձեր գովելի աշխատանաց համար, եւ ուրախակցութիւնս զայն յաջող ելիւք պսակուած լինելն տեսնելուս համար, մնամ յարգանօք Ձեր Ազնուութեանն

Նուաստ ծառայ

Հ. ԱԹԱՆԱՍ Վ. ՏԻՐՈՅԵԱՆ

Տպագրապետ Մխ. Վանուց եւ
խմբ. *Բազմ. Հանդիսին*

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

(Ա. ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ)

Բանի մը տարիէ ի վեր, գոհութեամբ կը տեսնուի թէ մեր մէջ գաղղիերէն լեզուի լաւ ուսուցման համար պէտք եղող ամէն տեսակ դասագիրք հետզհետէ կը պատրաստուին, զանազան դիւրուսոյց եղանակաւ։

Այս տակայն, աշխարհաբար Հայերէնէ ի գաղղիերէն դասական առձեռն բառարանի մը պէտքը միշտ զգալի էր ազգային վարժարանաց մէջ։

Այդ պակասը լեցունելու համար պատրաստած եմ ներկայ բառարանս, որ իւր դիւրատար ձեւով եւ դիւրաստաց գնով մեր ամէն վիճակի ուսանողաց եւ անհատից կրնայ օգտակար ըլլալ։

Յուսամ թէ Արգոյ Տնօրէնք եւ Ուսուցիչք ներողամիտ ըլլալով իմ ակամայ թերութեանց, կ՚ընդունին Բառարանս իրենց վարժարանաց մէջ, որով նպատակիս հասած կ՚ըլլամ։

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՂՆ

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆՔ

(ABRÉVIATIONS)

Անդամ.	Անդամագիտութիւն — anatomie.
բ. ա.	բառ արաբերէն — mot arabe.
բ. պ.	» պարսկերէն — » persan.
(ի բանաստ.)	ի բանաստեղծութեան — dans la poésie.
յգ.	յոգնակի — pluriel.
պրս.	պարսկերէն — persan.
արբ.	արաբերէն — arabe.

adj.	adjectif — ածական.
» *poss.*	» possessif — սեպհական ածական.
adv.	adverbe — մակբայ.
(astr.)	astronomie — աստեղաբաշխութիւն.
card.	cardinal — բազմաձայն.
conj.	conjonction — շաղկապ.
dém.	démonstratif — ցուցական.
f.	féminin — իգական.
fam.	familièrement — բնականբար.
fpl.	féminin pluriel — իգական յոգնակի.
(géog.)	géographie — աշխարհագրութիւն.
ind.	indéfini — անորիշ, անորոշ.
impers.	impersonnel — անդէմ.
interj.	interjection — ձայնարկութիւն.
inv.	invariable — անփոփոխ.
loc. lat.	locution latine — լատիներէն սաացուած.
m.	masculin — արական.
mpl.	» pluriel — արական յոգնակի.
num.	numéral — թուական.
n. p.	nom propre — յատուկ անուն.
(o. a.)	ortographe ancienne — հին ուղղագրութիւն.
(o. n.)	» nouvelle — նոր »
part. pass. / *pp.*	participe passé — անցեալ դերբայ.

pl.	pluriel — յոգնակի.
poss.	possessif — ստացական.
prép.	préposition — նախադրութիւն.
pron.	pronom — դերանուն.
s.	substantif — գոյական.
sf.	» féminin — գոյական իգական.
sfp.	» » pluriel — գոյական իգական յոգնակի.
sin.	singulier — եզակի.
sm.	substantif masculin — գոյական արական.
smp.	» » pluriel — » » յոգնակի.
V.	voyez — տես.
va.	verbe actif — բայ ներգործական.
vn.	» neutre — բայ չէզոք.
vpr.	» pronominal — բայ դերանուանական.
(théol.)	théologie — աստուածաբանութիւն.
(zool.)	zoology — կենդանաբանութիւն.

☞ *Բառագիրքս գործածողներէ կը խնդրեմ որ չգտած բառերնին հաճին փնտռել* **ՅԱՒԵԼՈՒԱԾին** *մէջ։*

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ-ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

Ա

ա *(aïp)*, première lettre de l'alphabet arménien et premier voyelle. || Un, une, unième, premier, ière, *adj.*

ա՜ ա՜. ah! ah! *interj.*

աբակայ, abaca, *sm.*

աբբահայր, abbé, *sm.*

աբբայ, abbé, *sm.*

աբբայական, abbatial, ale (*l. abbatiaux)*, *adj.*

աբբայարան, abbaye (—ղէէ), *sf.*

աբբայութիւն (պաշտօն, պաշտօն աբբայի), abbatiat, *sm.* || — (կալուածք, հաս աբբայի), abbaye (—ղէէ), *sf.*

աբբայուհի, abbesse, *sf.*

աբեթ (է—Լ), amadou, *sm.*

աբեթասունկ, agaric de chêne, polypore, amadouvier, *sm.*

աբեթենի, V. Աբեթասունկ։

աբեղաձագ, V. Աբեղուկ։

աբեղայ, moine, religieux, frocard, *sm.*

աբեղայութիւն, monachisme, *sm.*

աբեղանոց, moinerie, *sf.*

աբեղեան, frocaille, moinerie, *sf.*

աբեղուկ, alouette huppée, *sf.*, cochevis (ֆօղ ըէԼ), *sm.*

ագահ, avare, *s.* || —, avare, avaricieux, euse, tenace, chiche, *adj.*

ագահաբար, avarement, avaricieusement, chichement, *adv.*

ագահամիտ, avaricieux, euse, *adj.*

ագահանալ, être ou devenir avare.

ագահել, être, devenir avare, faire l'avare, envier.

ագահութիւն, avarice, ténacité, chicheté, *sf.*

ագաղաղ, V. Աքաղաղ։ Պզտի —, V. Աքլոր։ Վայրի —, V. Ջախաքլոր։

ագանել, loger, *vn.*, se loger, *vpr.*, gîter, *vn.*, se gîter, *vpr.* V. Ագանիլ։

ագանելի, mettable, portable, *adj.* || —, —ք, vêtement, habillement, *sm.*

ագանիլ, se vêtir, s'habiller, *vpr.* porter, *va.*, se porter, se costumer. *vpr.*, mettre, *va.*

ագապ, agape, *sf.*

1. **ագատ**, écourté. ée, écaudé, ée, *adj.*

2. **ագատ**, colure, *sm.*

ագատի (բոյս մ'է), agati, *sm.*

ագարակ, ferme, glèbe, campagne, *sf.*, champ, bien, *sm.* Վարձու բռնուած —, métairie, *sf.* Օրինակելի —, ferme modèle. —ն բրտի, champ du potier.

ագարակաբանութիւն, agrologie, *sf.*

ագարակագէտ, agronome, *sm.*

ԱԳԱՐԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, agronomie, *sf.*

ԱԳԱՐԱԿԱԳԷՏ, V. Ագարակա-[բաշխ:

ԱԳԱՐԱԿԱԳԻՏԱԿԱՆ, agronomique, *adj.*

ԱԳԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ագարակաբաշխութիւն:

ԱԳԱՐԱԿԻԿ, petite ferme, métairie, *sf.*

ԱԳԱՐԻԿՈՆ (տեսակ մը սունկ), agaric (ալ−−րէք), *sm.*

ԱԳԱՒԵՆԻ (տեսակ մը ծառ), agave կամ agavé, *sm.*

ԱԳԵՎԱԶ (տեսակ մը չորքոտանի), kanguroo կամ kangurou կամ kangourou, *sm.*

ԱԳԵՏԷԳ, toug (տ−−կ) կամ touc [(տ−−ք), *sm.*

ԱԳԻ, queue (քէօ), *sf.*

ԱԳՈՑՑ, anneau, *sm.*

ԱԳՈՆ, combat, *sm.*

ԱԳՈՆԱՐԱՐ, agoniste, *sm.*

ԱԳՈՆԻ, agonistique, *adj.*

ԱԳՈՒԳԱՑ, conduit, *sm.* || canal, aqueduc, *sm.*

1\. **ԱԳՈՒՌ** (ավ−ճ), paume, *sf.*

2\. **ԱԳՈՒՌ** (բ−−ղլ), V. Աղիւս:

ԱԳՈՒՑԱՆԵԼ, vêtir, habiller, costumer, *va.* || enchâsser, emboiter, monter, *va.* || loger, gîter, *va.*

ԱԳՈՒՑՈՒՄ, **ԱԳՈՒՑՈՒՄՆ**, } emboiture, *sf.*

ԱԳՌԱՒ (գ−րղ−), corbeau, *sm.* —ու ձագ, corbillat, *sm.* Սեւ —, V. Որի: —ը կը կռչէ, կը կռնչէ, կը գռգռայ, le — croasse.

ԱԳՌԱՒԱԿՏՈՒՑ, coracoïde, *sf.*

ԱԳՐԻ (միջատ մ'է), agrie, *sm.*

1\. **ԱԳՌԱՒՈՒԿ** (տեսակ մը նաւակ), grapin կամ grappin, croc (գ−օ), *sm.*

2\. **ԱԳՌԱՒՈՒԿ** (բ−ղլ−ն քէլէտէ), crochet, rossignol, *sm.*

ԱԳՐԻՈՊ (գիշերային միջատ մ'է), agriops *(zool.)*, *sm.* || — (ձուկն մ'է), agriope *(zool.)*, *sm.*

ԱԳՐԻՊՊԱ, agrippa *(méd.)*, *sm.*

ԱԴԱԳ (անկիւնները չափելու շարժուն քանոն), alidade, *sf.*

ԱԴԱՄԱԹԶԵՆԻ, bananier, *sm.*

ԱԴԱՄԱԹՈՒԶ, banane, *sf.*

ԱԴԱՄԱՆԴ (էլմ−ս), diamant, *sm.* Ջուրը գեղեցիկ —, — d'une belle eau.

ԱԴԻՆ (դրախտ), paradis, paradis terrestre, éden (էտէն'), *sm.*

ԱԴԻՆԱՑԻՆ, édénien, ienne, édénique, *adj.*

ԱԶԱԶԱՆԱԼ (չորնալ), se sécher, se dessécher, *vpr.*

ԱԶԱԶԵԼ (չորցունել), sécher, dessécher, *va.*

ԱԶԱԶԻԼ, V. Ազազանալ:

ԱԶԱԶՈՒՆ (չոր), sec (սէք), *m.* sèche (սէշ), *f.*, aride, *adj.*

ԱԶԱՏ, libre, indépendant, ante, franc, *m.* franche, *f.* *adj.* || exempt, empte, franc, franche, dégagé, ée, *adj.* || hardi (հ−−տի), ie, *adj*, || noble, *adj.* — (ձեռք, վրձին), libre, *adj.* || —, noble, *sm.* — ըլլալ (զբաղմունքէ), se désocuper, *vpr.*

ԱԶԱՏԱԲԱՐ, librement, en liberté, en toute liberté, en pleine liberté, *adv.* || noblement, *adv.*

ԱԶԱՏԱԲԵՐԱՆ, franchement, *adv.*

ԱԶԱՏԱԳԻՐ, affranchi, ie, *s.*

ԱԶԱՏԱԳՐԵԼ, affranchir, *va.*

ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, affranchissement, *sm.*

ԱԶԱՏԱԴԷՄ, hardiment, *adv.*

ԱԶԱՏԱԶԳԻ, noble, *adj.* || gentilhomme *(pl. gentilshommes)*, *sm.* — լինել, ըլլալ, être né libre.

ԱԶԱՏԱԽՈՀ, libertin, ine, *adj.*

ԱԶԱՏԱԾԻՆ, ingénu, ue, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, être né libre

ԱԶԱՏԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, ingénuité, [*sf.*

ԱԶԱՏԱԿԱՆ, libéral, ale *(pl. libéraux)*, *adj.*

ԱԶԱՏԱՄԻՏ, libéral, libre pen-[seur, *sm.*

ԱԶԱՏԱՆԱԼ, s'affranchir, s'émanciper, se soustraire, *vpr.*

ԱԶԱՏԱՆՑ, V. Ազգազիր (վաճառաց)։ [bértin, ine, *adj.*

ԱԶԱՏԱՍԻՐ, libéral, *sm.* || **ԱԶԱՏԱՍՊԱՆ**, libericide, *adj.*

ԱԶԱՏԱՏՈՀԱՐ, noble, *s.* [*sf.*

ԱԶԱՏԱՏՈՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, noblesse,

ԱԶԱՏԱՐԱՐ, libérateur, trice, sauveur, *s.*

ԱԶԱՏԵԼ, sauver, délivrer, *va.* || affranchir, émanciper, *va.* || exempter, dégager, débarrasser de, défaire de, *va.* —բաւնէցն, élargir, *va.* կարօտութենէն —, mettre à l'abri du besoin. —(պարտքէն), acquitter, *va.* Մէկուն կեանքն —, sauver la vie à quelqu'un.

ԱԶԱՏԻԼ, se sauver, se délivrer, *vpr.* || s'affranchir, *vpr.* || se débarrasser de, se défaire de, *vpr.* կարօտութենէն —, se mettre à l'abri du besoin. —(պարտքէն), s'acquitter, *vpr.* Քիչով —(ծախքէ ելլել), en être quitte pour, en sortir à bon marché.

ԱԶԱՏԻՉ, V. Ազատարար։ —(ճնշաբեկելոց, բնկղմելոց), sauveteur, *sm.*

ԱԶԱՏՈՐԴԻ, ingénu, ue, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, être né libre.

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, liberté, *sf.* || exemption, *sf.* || délivrance, *sf.*, privilège, affranchissement, *sm.*, émancipation, *sf.*, || franchise, *sf.* —բաւնէ, élargissement, *sm.* —հարկերէ, V. Ապահարկութիւն։ —խնամակալի հսկողութենէն, V. Հերքազատութիւն։ Ազատութեամբ, V. Ազատօրէն։

ԱԶԱՏՈՒՄ, délivrance, *sf.* —

ԱԶԱՏՈՒՄՆ, բաւնէ, élargissement, *sm.*

ԱԶԱՏՐԵՂ, (ծաղոտ), persil (բերէ) *sm.*

ԱԶԱՏՕՐԷՆ, librement, en liberté, en toute, en pleine liberté, *adv.* || noblement, *adv.* [*sf.*

ԱԶԱՐՈՅՆ (տունկ մ'է), tanaisie,

ԱԶԳ, nation, *sf.*, peuple, *sm.* ||génération, *sf.*, degré, *sm.* race, *sf.* || genre, *sm.* || espèce, sorte, *sf.* || âge, *sm.* || manière, façon, *sf.* Իզ —ն, —կանացից, le beau sexe (ֆեմ), le sexe. —է յ—, d'âge en âge, de génération en génération. —մարդկանց, մարդկայինն, le genre humain.

ԱԶԳԱԲԱՆ, généalogiste, *sm.*

ԱԶԳԱԲԱՆԱԿԱՆ, généalogique, *adj.* [*sf.*

ԱԶԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, généalogie,

ԱԶԳԱԳԻՐ, ethnographe, *sm.*

ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ, ethnographique, *adj.* [phie, *sf.*

ԱԶԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ethnogra-

ԱԶԳԱԿԱՆ, parent, ente, *s.*

ԱԶԳԱԿԱՆԱՆԻԼ, entrer dans une famille.

ԱԶԳԱԼՕՍ, ethnologue, *sm.*

ԱԶԳԱԼՕՍԱԿԱՆ, ethnologique, *adj.* [*sf.*

ԱԶԳԱԼՕՍՈՒԹԻՒՆ, ethnologie,

ԱԶԳԱԿԱՆ, parent, ente, *s.* —ք, les parents, parentèle, *sf.* —լինել, ըլլալ, être parent, allié, appartenir, *vn.*, s'allier, *vpr.*

ԱԶԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, parenté, *sf.* || parentage, *sm.*, parentèle, *sf.* ||consanguinité, *sf.*

ԱԶԳԱԿԱՆՈՒՀԻ, parente, *sf.*

ԱԶԳԱԿՑԻԼ, s'allier, s'unir par parenté, *vpr.*

ԱԶԳԱՀԱՄԱՐ, généalogie, *sf.*

ԱԶԳԱՀԱՄԱՐԱԿԱՆ, généalogique, *adj.* [*sf.*

ԱԶԳԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, extinction,

ԱԶԳԱՅԻՆ, national, ale (*pl. nationaux*), *adj.*

ԱԶԳԱՅՆԱՊԷՍ, nationalement, *adv.* [*sf.*

ԱԶԳԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, nationalité,

ԱԶԳԱՆՈՒՆԱԿԱՆ (քաղ.), ethnique, *adj*.

ԱԶԳԱՃԱՂԱԽ, incestueux, euse, *adj*. *Des regards* —.

ԱԶԳԱՊԵՏ, ethnarque, *sm*.

ԱԶԳԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, ethnarchie, [*sf*.

ԱԶԳԱՊԻՂԾ, incestueux, euse, *adj*. || inceste, *s*.

ԱԶԳԱՊՂԾԱԿԱՆ, inceste, *adj*.

ԱԶԳԱՊՂԾՈՒԹԻՒՆ, inceste, *sm*. Ազգապղծութեամբ, incestueusement, *adv*.

ԱԶԳԱՏՈՀՄ, parenté, *sf*.

ԱԶԳԻ ԱԶԳԻ (տեսակ տեսակ), différent, ente, divers, erse, *adj*.

ԱԶԳՈՒԹԻՒՆ, V. Ազգայնութիւն։

ԱԶԴ, avis (-լէ), *sm*., annonce, *sf*., éveil, *sm*., — առնել, ընել, donner avis, avertir, faire savoir, dénoncer, *va*.

ԱԶԴԱԳԻՐ, affiche, sommation, [*sf*.

ԱԶԴԱԴԻՐ, V. Ազդադրող։

ԱԶԴԱԴՐԵԼ, afficher, *va*.

ԱԶԴԱԴՐՈՂ, afficheur, *sm*.

ԱԶԴԱԿ, agent, *sm*.

ԱԶԴԱՐԱՐ, moniteur, *sm*. Օսմանեան —, — ottoman. Արեւելեան —, — oriental.

ԱԶԴԱՐԱՐԱԳԻՐ, lettre d'avis, [*sf*.

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, avis (-լէ), *sm*. || avertissement, éveil, *sm*., dénonciation, sommation, représentation, *sf*.; avis au lecteur, *sm*. — (եպիսկոպոսի բանադրանէն յառաջ), monition, *sf*. Ազդարարութեան գիր, V. Ազդագիր։

ԱԶԴԵԼ, donner avis, avertir, faire savoir, *va*. || influer, *vn*., influencer, *va*., opérer, agir, *vn*. ||inspirer, verser, suggérer, dicter, *va*. || pouvoir, *va*.

ԱԶԴԵԼԻ, sensible, sensitif, ive, *adj*. || palpable, *adj*.

ԱԶԴԵՑԻԿ, V. Բանկայ։

ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, efficacité, énergie, *sf*., effet, contre-coup (*pl*. des *contre-coups*), *sm*., force, action, *sf*. || influence, atteinte, *sf*., ascendant, empire, instinct, *sm*., importance, inspiration, suggestion, *sf*. — բնական, instinct, sentiment, *sm*. — ընել, faire sensation. Աղէկ, գէշ — ընել, faire un bon, un mauvais effet. Ազդեցութեան տէր է, — ունեցող մարդ է, c'est un homme important.

ԱԶԴԵՒՈՐ, sensible, *adj*.

ԱԶԴԻՉ, inspirateur, trice, *adj*.

ԱԶԴՈՂ, sûr, *m*. sûre, *f*. *adj*. V. Ազդիկ։

ԱԶԴՈՂԱԲԱՐ, avec énergie, énergiquement, *adv*.

ԱԶԴՈՂԱՊԷՍ, avec efficacité, efficacement, *adv*.

ԱԶԴՈՂՈՒԹԻՒՆ, efficacité, *sf*. || suggestion, *sf*.

ԱԶԴՈՑ, efficace, énergique, *adj*. || sensible, *adj*.

ԱԶԴՈՒ, V. Ազդոյ։ — կերպով, V. Ազդողապէս։

ԱԶԴՈՒՄ, }influence, *sf*. || ins-
ԱԶԴՈՒՄՆ, }tinct, *sm*. || sensation, *sf*. || suggestion, *sf*. — բնական, instinct, sentiment, *sm*. Կանխաւ —, pressentiment, *sm*.

ԱԶԴՐ (գ..-ր), cuisse, *sf*.

ԱԶԴՐԱԲԵԿ, déhanché, ée, *adj*.

ԱԶՆ, nation, *sf*.

ԱԶՆԻՒ, noble, gentil, ille, gent, *m*. gente, *f*., excellent, ente, exquis, ise, bon, *m*. bonne, *f*., gracieux, euse, fin, *m*. fine, *f*. *adj*. || —, noble, *sm*.

ԱԶՆՈՒԱԲԱՐ, avec noblesse, noblement, *adv*.

ԱԶՆՈՒԱԳՈՅՆ, meilleur, eure, [*adj*.

ԱԶՆՈՒԱԳՈՒԹ, bon, *m*. bonne, *f*. *adj*.

ԱԶՆՈՒԱԶԳԻ, noble, *adj*.

ԱԶՆՈՒԱԶԳՈՒԹԻՒՆ, noblesse, [*sf*.

ԱԶՆՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, aristocratie (ա-է-ր-օ-է-ա-է), *sf*.

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ, noble, *adj*. || gentil, ille, *adj*. || généreux, euse, éle-

vé, ée, *adj.* ‖ —, noble, *sm.* Ազնուական —, gentillâtre, *sm.* Այր —, gentilhomme (*pl. gentilshommes*), *sm.*

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, noblesse, *sf.* ‖ générosité, *sf.* ‖ gentilhommerie, *sf.*

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՕՐԷՆ, noblement, *adj.* ‖ généreusement, *adv.*

ԱԶՆՈՒԱՆԱԼ, devenir bon կամ meilleur, se bonifier, *vpr.*, abonnir, *vn.*, s'abonnir, *vpr.* [*adj.*

ԱԶՆՈՒԱՊԱՇՏՕՆ, pieux, euse,

ԱԶՆՈՒԱՊԵՏԱՐԱՐ, aristocratiquement, *adv.*

ԱԶՆՈՒԱՊԵՏԱԿԱՆ, aristocratique, *adj.* ‖ aristocrate, *adj.* —, aristocrate, *s.* [tie, *sf.*

ԱԶՆՈՒԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, aristocra-

ԱԶՆՈՒԱԳԻՏ, noblement, *adv.*

ԱԶՆՈՒԱՑՈՒՀ, noble, *adj.*

ԱԶՆՈՒԱՑՈՒՀԱԹԻՒՆ, noblesse, *sf.* [sement, *sm.*

ԱԶՆՈՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, anoblis-

ԱԶՆՈՒԱՑՈՒՆԵԼ, rendre bon կամ meilleur, bonifier, abonnir, *va.* ‖ ennoblir, *va*

ԱԶՆՈՒՈՒԹԻՒՆ, noblesse, *sf.* ‖ bonté, gentillesse, gracieuseté, finesse, *sf.* ‖ excellence, *sf.* [*sm.*

ԱԶՈՒԱ (է՛ց՛՛է), verjus (վ՛՛ի՛՛), **ԱԶՈՒԱԱԶՈՒՐ**, verjus, *sm.*

ԱԶՈՒԱԱԶՈՒՄ, } (գինւոյ), be-
ԱԶՈՒԱԱԶՈՒՄՆ, } saigre, *sm.*

ԱԹԱՌ, argol, *sm.*

1. **ԱԹԵՆԷՈՆ** (ժողովարան բանասեղծից եւ նախեսոցաց), athénée, *sm.*

2. **ԱԹԵՆԷՈՆ** (տեղի դասախոսութեան կամ ընթերցման գիտնաց եւ գրագիտաց), athénée, *sm.*

ԱԹԵՐԱՑ (է՛է՛), bouillie, *sf.*

ԱԹԼԵՏԱՑ (է՛ի՛լ՛է՛), athlète, *sm.*

ԱԹՈՌ, chaise, *sf.*, siège, *sm.* — (թագաւորի), trône, *sm.* — ի պիսկոպոսի եկեղեցւոյ մէջ, chaire, *sf.* — արքայի պետրոսի, chaire de saint Pierre. Մուրբ —, առաքելական —, — Հռովմայ բանաձայապետին, le saint-siège, le siège apostolique, la chaire apostolique. — վարժապետի դպրոցս, chaire, *sf.* — դատաւորի, tribunal, siège, *sm.* — ծալածոյ, siège pliant, *sm.* — ննջելոյ ի պէտս, կարիճի —, chaise percée, chaise, selle nécessaire, *sf.*

ԱԹՈՌԱԳՈՐԾ, chaisier, *sm.*

ԱԹՈՌԱԿ, tabouret, *sm.*, selle, *sf.*

ԱԹՈՌԱԿԱԼ, vicaire, *sm.*

ԱԹՈՌԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, vicairie, *sf.*, vicariat, *sm.*

ԱԹՈՌԱԿԻՑ, assesseur, *sm.*

ԱԺԱՆ, à bon marché, à bon compte, *adv.*

ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, le bon marché, *sm.*, vileté, *sf.* — ի փորձել զինս, le bon marché m'a tenté.

ԱԺԵՆ (է՛ի՛է՛. ի՛ր՛է՛), fêlure, *sf.*

ԱԼ, aussi, encore, *adv.* — ապէկ, tant mieux. — գէշ, tant pis. Անգամ մ' —, encore une fois.

ԱԼԱԳԱՍԴՐ (յոյժ սեւ կամ մ'է), albâtre, *sm.*

ԱԼԵՔՍԻ (բոյս մ'է), alyxie, *sf.*

ԱԼԵՒԼԱՐ, ondoiement, *sm.*

ԱԼԵՒՈՐ, vieux, vieillard, *sm.*

ԱԼԵՒՈՐԱԿ (տունկ մ'է), marum (*s—ր՛ի՛*), *sm.*

ԱԼԵՒՈՐԵԱԼ, blanchi, ie, fleuri, ie, *adj.* — մորուք, barbe fleurie.

ԱԼԵՒՈՐԵԼ, grisonner, blanchir, *vn.* ‖ devenir vieux, vieillir

ԱԼԵՒՈՐՈՑԹ, vieillesse, *sf.* [*vn.*

ԱԼԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, vieillesse *sf.*

ԱԼԷԼՈՒԻԱ (որ ինքեցէք զՏէր), alleluia (*pl. alleluias*), *sm.*

ԱԼԷՒԱՒՈՒՆ, grison, onne, *adj.*

ԱԼԷՒԱՏԱՆ, flottant, ante, *adj.*

ԱԼԷՒԱԳԻԿ, grisonnant, ante, fleuri, ie, *adj.* — (ներմակ) մորուք, barbe fleurie.

ԱԼԷՒՈՒՈՓ, flottant, ante, *adj.*

ԱԼԷՒԵՐԳ, ondé, ée, *adj.* ‖ ondoyant, ante, *adj.* ‖ ondulatoire, *adj.*

Ա.Լ.Կ.Ո.Ր, orageux, euse, *adj.*
Ա.Լ.Կ.Ո.Տ.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, orage, *sm.*
Ա.Լ.Ի.Ք.Ե.Ի, ondulatoire, *adj.*
Ա.Լ.Ի.Կ.Լ.Ե.Լ.Ի, (Է.Ր.Ր.Լ.Ը.Ղ Գ.Խ.Օ.Է.Ւ.Ը Ֆ.Օ.), minauder, *vn.*
Ա.Լ.Ի.Կ.Լ.Ո.Ւ.Մ (Է.Ր.Ր.Լ.Ը.Ղ Գ.Խ.Օ.Է.Ւ.Ը.Ց.Ի), minaudier, ière, *s.* et *adj.*
1. Ա.Լ.Ի.Ց (բոյս մ'է), alysie, *sf.* || — (միջաս մ'է), alysie, *sf.*
2. Ա.Լ.Ի.Ց (պտուղ մ'է), alise կամ alize, *sf.* [կամ alizier, *sm.*
Ա.Լ.Ի.Ց.Ե.Ն.Ի (սիզի ծառ), alisier
Ա.Լ.Ի.Ս (Գ.Օ.Ր.Ա.Ն Պ.Օ.Ղ.Ի.Է), halys, halyde, *sm.* [*sm.*
Ա.Լ.Ի.Տ (տեսակ մը զոհս), alyte,
Ա.Լ.Ի.Ր (...), farine, *sf.* — գերւակ, շաւռաղ — (Է.Ս.Ս ...), gruau *sm.* — ցանել, poudrer de —, enfariner, fariner, *va.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ա.Լ.Ի.Տ, couvert de farine, farineux, euse, *adj.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ա.Ց.Ի.Ն, qui contient de la farine, farineux, euse, *adj.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ա.Ն.Մ.Ա.Ն, qui ressemble à la farine, farineux, euse, *adj.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ա.Վ.Ա.Ճ.Ա.Ռ, marchand de farine, farinier, *sm.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ա.Տ.Ե.Ս.Ա.Կ, de la nature de la farine, farineux, euse, *adj.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ա.Ւ.Ո.Ր, couvert de farine, farineux, euse, *adj.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ո.Տ, couvert de farine, farineux, euse, *adj.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ո.Տ.Ե.Լ, poudrer de farine, enfariner, fariner, *va.*
Ա.Լ.Ի.Ր.Ո.Տ.Ի.Լ, se couvrir de farine, s'enfariner, *vpr.*
1. Ա.Լ.Ի.Ք, flot, *sm.*, vague, onde, *sf.* Ա.Ա.Ր —, ride, *sf.* Ք.Ա.Ր.Լ.Ա.Ց.Ա.Յ.Ս —, les flots irrités. [*sf.*
2. Ա.Լ.Ի.Ք (ծերութիւն), vieillesse,
Ա.Լ.Կ.Ա.Պ.Ո.Ն, alcapton, *sf.*
Ա.Լ.Կ.Ե.Ա (բոյս մ'է), alcée, *sf.*
Ա.Լ.Կ.Ո.Ն (ծովային թռչուն մ'է, ծիծառաձեւ ճնաւն), alcyon (...), *sm.* [azerole, *sf.*
1. Ա.Լ.Ո.Ճ (վայրի խնձոր. Հ...Ը), 2. Ա.Լ.Ո.Ճ (փոքրիկ այծ), petite
Ա.Լ.Ո.Ջ } chèvre, chevrette, *sf.*
Ա.Լ.Ո.Ճ (կորիզէն չբաժնուող դեղձ) pavié, *sf.*
Ա.Լ.Ո.Ւ.Ր.Ք, fond, profond, *sm.*
Ա.Լ.Պ.Ա.Կ (տեսակ մը չորհոսանի), alpaca, *sm.*
Ա.Լ.Փ } (առաջին ճառագիր
Ա.Լ.Փ.Ա } այբուբենիդ), alpha, *sm.*
Ա.Լ.Փ.Ա.Բ.Ե.Տ.Ք, alphabet, *sm.*
Ա.Լ.Ք, fond, profond, *sm.*, entrailles, *sfp.*
Ա.Լ.Ք.Ի.Մ.Ի.Ա, alchimie, *sf.*
Ա.Լ.Ք.Ո.Ւ.Լ, alcool կամ alcohol, *sm.* [*sf.*
Ա.Լ.Ք.Ո.Ռ.Ն.Ե.Ի (բոյս մ'է), alchornée,
Ա.Լ.Ա.Մ.Ա.Ն (...Ղ.Մ...Է), benêt, *adj.* et *sm.* || animal, *sm.* || simple, *adj.*
Ա.Լ.Ա.Ծ.Ի.Ք } (Ի.Ր.Ի...), dépôt, *sm.*,
Ա.Լ.Ա.Ծ.Ն.Ք } fèces (Ֆ.Ն...), *smp.*
Ա.Լ.Ա.Ց.Ա.Ն, V. Ա.Խ.Ա.Յ.Ե.Ա.Ն [կից.
Ա.Լ.Ա.Ց.Ա.Ն.Ա.Կ.Ի.Ց, V. Ա.Խ.Ա.Յ.Ե.Ա.Ն.Ա.Կ.Ի.Ց
Ա.Լ.Ա.Ց.Ե.Ա.Ն, champion, *sm.* || trophée, *sm.* [*sf.*
Ա.Լ.Ա.Ց.Ե.Ա.Ն.Ա.Կ.Ա.Ն Տ.Ե.Ղ.Ի, arène,
Ա.Լ.Ա.Ց.Ե.Ա.Ն.Ա.Կ.Ի.Ց, émule, rival, ale (*pl. iraux*), concurrent, ente, *adj.* [condriaque, *adj.*
Ա.Լ.Ա.Ն.Դ.Ա.Ն.Ա.Ց (Ֆ.Ր...Ի.Ւ.Ը), hypo-
Ա.Լ.Ա.Ն.Դ.Ա.Ն.Ա.Ց.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն (Ֆ.Ր...Է), hypocondrie, *sf.*
Ա.Լ.Ա.Ն.Դ.Ա.Ն.Ք } (...Ղ Գ.Խ.Օ.Է...Ր),
Ա.Լ.Ա.Ն.Դ.Ի.Ք } hypocondre, *sm.*
Ա.Լ.Ա.Ո.Ւ, écurie, *sf.* [*sm.*
Ա.Լ.Ա.Ո.Ւ.Ա.Պ.Ա.Ն, garçon d'écurie,
Ա.Լ.Ա.Ո.Ւ.Ա.Պ.Ե.Տ, écuyer, *sm.* — ուրմուճի, — cavalcadour, grand —.
Ա.Լ.Ա.Ր.Ժ, plaisant, ante, favori, ite, *adj.* [avec plaisir, *adv.*
Ա.Լ.Ա.Ր.Ժ.Ա.Ա.Ր, agréablement,
Ա.Լ.Ա.Ր.Ժ.Ա.Կ, appétit, *sm.* խանգարուած —, — dépravé, pica, *sm.* — ունենալ, avoir —, de l'—. Ք.Ա.Ր.Ի — (ամուսներ ըլլալ), bon —. — ը բանալ, ծարժել, ouvrir l'—.
Ա.Լ.Ա.Ր.Ժ.Ա.Ն, agréable, plaisant, ante, doux, *m.* douce, *f.*

adj. || appétissant, ante, *adj.* || flatteur, euse, *adj.* || —ն, agréable, *sm.* [*adj.*

Ախորժանաւէտ, savoureux, euse,

Ախորժանք, goût, *sm.* — կերակրոց, appétit, *sm.* **Ախորժանօք**, avec appétit, *odv*, || avec plaisir, *adv.*

Ախորժանքարժ, appétissant, ante, ragoûtant, ante, *adj.* — համեմանօք, saupiquet, *sm.*

Ախորժել, prendre à goût, goûter, aimer, aimer à, *va.*, se plaire à, se complaire dans, *vpr.*, prendre plaisir à, prendre du plaisir à quelque chose. **Ախորժելով**, avec plaisir, à plaisir, d'affection, savoureusement, *adv.*

Ախորժելի, agréable, riant, ante, plaisant, ante, ragoûtant, ante, *adv.* — կերակրոյ, V. **Ախորժաբար**.

Ախորժութիւն, affection, *sf.*

Ախորժումն, plaisir, *sm.* || appétit, *sm.*

Ախտ, mal, *sm.* (*pl.maux*), maladie, infirmité, *sf.* || passion, affection, *sf.* || vice, *sm.* **Զարախտիկ, փոխադրական**—, contagion, *sf.* **Վիրաւորիսեան**, **սատկեան**—, maladie vénérienne, mal vénérien.

Ախտաբան, pathologiste, *sm* [*adj.*

Ախտաբանական, pathologique,

Ախտաբանութիւն, pathologie,

Ախտածին, morbifique, *adj.* [*sf.*

Ախտագնութիւն (ճառի), diagnostique, *adj.* {ficié, ée, *adj.*

Ախտածէս, malade, *s.* || malé-

Ախտածէսութիւն, cachexie (ֆ-ֆ-), *sf.*

Ախտաճանաչութիւն, diagnostic (ֆ-ֆ-ֆ), *sm.*

Ախտական, vicieux, euse, *adj.*

Ախտանիշ } symptôme, (ֆ-
Ախտանշան } ֆ-), *sm.*

Ախտապան (ֆ-ֆ), astrologue, *sm.* [logie, *sf.*

Ախտապութ (ֆ-ֆ-ֆ), astro-

Ախտաւոր, malade, *adj.*

Ախտանշան, pathognomonique, *adj.* — (ճառի), V. **Ախտագնութիւն**.

Ախտոտ, morbide, *adj.* —(ձի) vicieux, euse, *adj.*

Ախտ (ֆ-), bouture, *sf.* plançon, *sm.* — տնկել, bouturer, *va.*

Ածական, adjectif, *sm.* [*adv.*

Ածականօրէն, adjectivement,

Ածանց, dérivé, ée, *adj.* || dérivation, *sf.*

Ածանցական, dérivé, ée, *adj.*

Ածանցական (բայ), dérivatif, *adj.*

Ածանցել, dériver, *va.*

Ածանցիլ, dériver, *vn.*

Ածանցումն, } dérivation, *sf.*
Ածանցութ, }

Ածել, porter, apporter, mener, amener, *va.* || causer, *va.* **ինձ** —, V. **Ցնոյցանել**: **Զոր, ինչ-ինք** —, pondre, *va.*

Ածելել, V. **Զծիլել**.

Ածելի, rasoir, *sm.*

Ածիլել, faire la barbe, raser, *va.* **Ցորիմբ** —, faire la barbe, barbifier, *va.* **Իւր մորուքն** —, se faire la barbe, *vpr.*, barbifier, *vn.*

Ածիլուել, faire sa barbe, *va.*, se faire la barbe, se raser, *vpr.*

Ածխատեր (երկիր), carbonifère, *adj.*

Ածխագործ, celui qui fait du charbon, charbonnier, *sm.* —կին, celle qui fait du charbon, charbonnière, *sf.*

Ածխագործարան, lieu où l'on fait le charbon, charbonnière, *sf.*

Ածխանիւթ (բնչ-ֆ), charbon, *sm.* [*sm.*

Ածխահանոյթ, tender (ֆ-), charbonnage, *sm.* [charbonnage, *sm.*

Ածխանշահանք, mine de houille,

ԱԽԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ, maladie du blé, *sf.*, charbon, *sm.*, nielle, *sf.*

ԱԽԱՀԱՆԱԼ, devenir charbon, se réduire en charbon, se carboniser, se charbonner, *vpr.*

ԱԽԱՀԱՒԱՃԱՌ, celui qui vend du charbon, charbonnier, *sm.* — կին, celle qui vend du charbon, charbonnière, *sf.*

ԱԽԱՀԱՏՈՒՆ (ախոփ-բւթ-ի), charbonnier, *sm.*

ԱՀԱԽԱՏՈՒՄ, **ԱԽԱՀԱՏՈՒՄՆ**, } carbonisation, *sf.*

ԱԽԱՀԱՏՈՒՆԵԼ, réduire en charbon, carboniser, charbonner, *va.*

ԱԽԱՀՓՈՇԻ, poudre de charbon, *sf.*

ԱԽԱՀԱՔԱՐ, anthracite, *sm.*

ԱԽՈՌ (ի-բւթ), couche, *sf.*, carré, *sm.* Երկայնաձեւ —, planche, *sf.* — արեգպէմ, ados (ա-ո), *sm.*

ԱԽՈՒԽ (ախոփ-բ), charbon, *sm.* 8— դարձուցնել, V. Ածխացուցնել 8— դառնալ, V. Ածխացնել։ Ածխով սեւցուցնել, noircir, exquisser avec du charbon, carbonner, *va.*

ԱԿԱԴԻՄԱԿԱՆ, académique, *adj.* — օրինակաւ, պայմանաւ, V. Ակադիմօրէն։

ԱԿԱԴԻՄԻԱ, académie, *sf.*

ԱԿԱԴԻՄՕՐԷՆ, académiquement, *adv.*

ԱԿԱՄԱՆԻ (լեցուցնել), charger, 1. **ԱԿԱՄԱՅ**, involontaire, forcé, ée, *adj.*

2. **ԱԿԱՄԱՅ**, sans le vouloir, involontairement, à regret, à contre-cœur, à son corps défendant, *adv.* ՔԷ՛ կամօք քէ՛ —, bon gré, mal gré.

ԱԿԱՆ (ւ-պբ՛), fosse d'aisances, *sf.* — (պաստառզգի) V. Ղաղմ։ — հանցանել, miner, *va.* V. Ականային։ } *sf.*

ԱԿԱՆԱԿԱՑ ԶԱՐԴԱՐ, joaillerie,

ԱԿԱՆԱԿԻՑ, limpide, cristallin, inc, pur, *m.* pure, *f.*, clair, aire, *adj.* [mineur, *sm.*

ԱԿԱՆԱՀԱՅ (ւ-պբ՛ե -ոխբ),

ԱԿԱՆԱՄՈՄ (ֆբ-ո-ւթ-), propolis (բ-բ-ֆ-ւթ-), *sf.*

ԱԿԱՆԱՑ, souricière, *sf.* — մկանց, V. Ձիճեղ։ — կատուի, chatière, *sf.*

ԱԿԱՆԱՏԵՍ, témoin, *sm.* — վկայ, — oculaire. — բլալ, voir, *va.* — բլալով, oculairement, de visu, *adv.*

ԱԿԱՆԱՒՈՐ, insigne, distingué, ée, illustre, renommé, ée, *adj.*

ԱԿԱՆՁ (տունկ մ՛է. ա-ը ֆ-ի-ֆ-ի), V. Աղջամազիլ։

ԱԿԱՆԹԱԿ, acanthe, *sf.* [*sf.*

ԱԿԱՆՈՂՔ, yeux. *smp.*, vue, **ԱԿԱՆՕՑ**, moyeu (*pl. moyeux*), *sm.*

1. **ԱԿԱՆՋ**, oreille, *sf.* Ձկան—, V. Լլակաձկ։ — արջոյ, V. Ականջեակ։ — ներք բանալ (մեադրութեամբ ուսնդիր բլալ), ouvrir l'—, les —s. —ր ծանր բլալ, être dur d'—. Բառակ — ուսնեալ, avoir l'— fine. Մէկուն —ը բռնել, tirer les —s à quelqu'un. Մէկուն —ն ի վայր կախուած բլալ, être toujours pendu aux —s de quelqu'un. Բոլորովին —կտրիլ, être tout—, —s.—է —, d'—à —. V. Բլթակ (2)։

2. **ԱԿԱՆՋ** (փոխրիկ խորշ ծակոտ), anse, *sf.*

ԱԿԱՆՋԱԼՈՒՄ (վկայ), auriculaire (témoin), *adj.*

ԱԿԱՆՋԱԿԱՆ, auriculaire, *adj.*

ԱԿԱՆՋԱՓԱՌ (ւ-ոբ-ո ֆ-ի-ֆ-ի-բ. ե-ւ-ը ե-ւ-ն), perce-oreille (*pl.* des *perce-oreilles*), *sm.*, forficule auriculaire, *sf.*

ԱԿԱՆՋԱՑԻ, } auriculaire, *adj.*

ԱԿԱՆՋԱՑ, }

ԱԿԱՆՋԱՑԱՒ, } mal,

ԱԿԱՆՋԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, } douleur d'oreille, otalgie *sf.*

ԱԿԱՆՋԱԿ (բոյս մ'է), oreille d'ours, auricule, *sf.*

ԱԿԱՆՋԵԼ, V. Մթիկ ընել։ — (բժշկաց), ausculter, *va.*

ԱԿԱՆՋԵՂ, oreillard, arde, *adj.*

ԱԿԱՆՋՈՒԿ, lobe de l'oreille, *sm.*

ԱԿԱՆՋԿՐԿՈՑ (Խէլ—լ), cure-oreille (*pl.* des *cure-oreilles*), *sm.*

ԱԿԱՆՋՄՏՈՒԿ, V. Ականջալսուց։ [եակ։

ԱԿԱՆՋՈՒԿ (բոյս մ'է), Ականջ-ԱԿԱՆՋՈՒՄ, } auscultation, *sf.*

ԱԿԱՆՋՈՒՄՆ, }

ԱԿԱՄՆ (բեռդ. Խ—լ, Հի—ւ), citadelle, *sf.* [Ֆէյ), agate, *sf.*

ԱԿԱՆ (ազգիւ Խար մ'է. —Խ—լ—յ-ԱԿԱՏԵՂԷՆ, agate, *sf.*

ԱԿԸՆՋԱՑ, écourté, ée, *adj.*

ԱԿՒԵ, crochet, *sm.*

1. ԱԿՆ, œil (Խ—լ), (*pl.* des *yeux*), *sm.* || maille, *sf.* Ականք լոկով, à l'œil nu. — ածել, avoir égard, respecter, *va.* — առնուլ, avoir égard. || se partialiser, *vpr.* — տալ, voir, *va.* — տալ բանտարկեալոց, visiter les prisonniers. — ուզել, espérer, attendre à, *va.*

2. ԱԿՆ, pierre précieuse, *sf.*

3. ԱԿՆ, fontaine, *sf.*

ԱԿՆԱԲՈՑԺ, oculiste, *sm.*

ԱԿՆԱԳՈՐԾ, joaillier, ière, *s.*, lapidaire, *sm.* [*sf.*

ԱԿՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, joaillerie,

ԱԿՆԱԴԻՏ (աչիին ներքին կողմը զննելու գործիք), ophtalmoscope, *sm.*

ԱԿՆԱԶՕԳ (աչիին դրսի լորձնաց մասկը), conjonctive, *sf.*

ԱԿՆԱԶՕԳՆԱՑԱԳ, conjonctivite, *sf.* [*adj.*

ԱԿՆԱԼՈՒՑՈՂ, éblouissant, ante,

ԱԿՆԱԾՈՒ, respectueux, euse, *adj.*

ԱԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆ, égard, respect (—Խ—բԽ, —Խ—բԽ. des respects, ՚ի —Խ—բԽ), *sm.*, déférence, considération, *sf.* || révérence, vénération, *sf.* || ménagement, *sm.* Ակնածութեամբ, avec respect, respectueusement, *adv.*

ԱԿՆԱԿԱՊԱՀ, orbite, *sf.*

ԱԿՆԱՀԱՃՈՑ, joli, ie, ragoûtant, ante, *adj.*

ԱԿՆԱՀԱՑ, lapidaire, *sm.*

ԱԿՆԱՂԲԻՒՐ, source, *sf.*

ԱԿՆԱՑԻՆ, oculaire, *adj.*

ԱԿՆԱՄԱՍ, partial, ale (*pl.* *partiaux*), *adj.*

ԱԿՆԱՄԱՍՈՒԹԻՒՆ, partialité, *sf.* Ակնամասութեամբ, avec —, partialement, *adv.*

ԱԿՆԱՎԱՃԱՌ, joaillier, bijoutier, lapidaire, *sf.* — կին, joaillière, bijoutière, *sf.* [rie *sf.*

ԱԿՆԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, joaille-

ԱԿՆԱՐԿ, coup d'œil, *sm.*

ԱԿՆԱՐԿԵԼ, faire signe de l'œil, faire signe des yeux, faire de l'œil à une personne, *va.* || regarder, avoir en vue, viser, *va.* || jeter la vue sur, jeter un coup d'œil sur, jeter un regard sur, regarder, *va.* || faire allusion, *va.* ||insinuer, *va.*

ԱԿՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, signe, *sm.* || regard, coup d'œil, clin, *sm.* || allusion, *sf.* || insinuation, *sf.* || aperçu, *sm.* — (Աստուծոյ), regard, *sm.* — ընել, faire allusion, *va.*

ԱԿՆԵՐԵԱ, évident, ente, manifeste, visible, *adj.* || à vue d'œil, visiblement, *adv.*

ԱԿՆԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, évidence, *sf.*

ԱԿՆԹԱՐԹ, clin d'œil, *sm.*

ԱԿՆԿԱԼ (Ֆո—ր—ն Խ—Խ—ը), bouchoir, *sm.*

ԱԿՆԿԱԼԻՐ, attente, *sf.*

ԱԿՆԿԱԼՈՒ, qui attend, expectant, ante, *adj.*

ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, attente, *sf.*, espoir, *sm.*, espérance, prétention, patience, expectation, expectative, *sf.*

Աչօքանդիմամբ, à vue d'œil.

Աչոցս (ի֊ց֊ի֊), lunettes, *sfp.*, yeux, *smp.* **Յաեղնաւոր** —, besicles, *sfp.*

Աչոցսագործ, celui qui fait des lunettes, lunetier (*o. n.*), *sm.*

Աչոցսավաճառ, celui qui vend des lunettes, lunetier (*o. n.*), *sm.*

Աչունս (ֆէդ֊ի֊ի֊), œil, *sm.*

Աչուրջ, cercle, *sm.*

Ակռաս, dent, *sf.* **կաթի** —ներ, —s de lait. **խմաստութեամբ** —, — de sagesse. **Վամէլեաց վերջին** —ներք, —s molaires կամ multicuspidées. —ներք բուսանիլ, — հանիլ, faire ses —s. —ներք սեղմել, serrer les —s.

Ակռաթափ (ակռաներք թափած), qui n'a plus de dents, édenté, ée, *adj.*

Ակռափեռաս, brèche-dents (*pl.* des *brèche-dents*), *adj.* et *s.*

Ակռել (վնուց բնագիրք գրող եւ դասատուին առնիքերակաց գծանող), greffier, *sm.*

Ակռոն (ի֊ր֊ի֊ի֊), hièble (ի֊գ֊է֊), *sf.* [thre, *sm.*

Ակրակարէաս (տունկ մ'է), pyrè-

Ակրոն (չափ մ'է), acre, *sf.*

Ակռուն (ռ֊ի֊ ռ֊ի֊ն֊), chardon, *sm.*

Ակօս, sillon, *sm.*

Ակօսաւոր, sillonné, ée, *adj.* — առնել, բնել, V. **Ակօսել**.

Ակօսաւորեալ, V. **Ակօսել**.

Ակօսակէտ, raie, *sf.*

Ակօսել, faire des sillons, sillonner, *va.*

Ակ, crainte, peur, *sf.* **Առ** —ի, dans la crainte de կամ que, de crainte de կամ que, de peur, de peur de կամ que, *adv.*—ի, peureusement, *adv.*

Ակա, voici, voilà, *prép.*

Ակաբեալ, effrayé, ée, épouvanté, ée, *adj.* — առնել, բնել, causer de la frayeur, de l'épouvante, effrayer, épouvanter, *va.* —ինել, բլլալ, concevoir de la frayeur, s'effrayer, être frappé d'épouvante, s'épouvanter, *vpr.*

Ահագին, terrible, horrible (ա֊ հ֊ ի֊ն֊), formidable, redoutable, vaste, *adj.* — (անապատ, ովկիանոս), immense, *adj.* — (ոտքուկ), furieux, euse, *adj.* — (հասար հարի), énorme, *adj.* — (հոսիքաւ, լուր, պատապարան), foudroyant, ante, *adj.* — կերպով, terriblement, horriblement, formidablement, *adv.* [*adv.*

Ահագնապէս, formidablement,

Ահագնութիւն, horreur (ա֊ հ֊ ո֊), *sf.* — տանջանաց, խոշտանգանաց, l'— d'un supplice. [*adj.*

Ահարկու, terrible, redoutable,

Ահարկութիւն, terreur, intimidation, *sf.*

Ահաւադիկ, voilà, *prép.*

Ահաւասիկ, voilà, *prep.*

Ահաւանիկ, voici, *prep.*

Ահաւոր, terrible, redoutable, formidable, rude, *adj.* — յոյժ, effrayant, ante, *adj.* [*sf.*, effroi, *sm.*

Ահափեցք, terreur, frayeur,

Ահեակ (ձախ), gauche, *adj.* Ձայր եւ յ—, յայմ եւ յահեակ (այր ու ձախ. այրէն ու ձախէն), à droite et à —.

Ահեղ, terrible, formidable, effroyable, *adj.*

Ահընդհաս, effrayant, ante, *adj.* — երազ, un songe effrayant.

Ահուհեղի, ahouaï, *sm.*

Աղ (ի֊ղ) sel, *sm.* — բուծոյ, V. **Աղուճակ**. **Իմիսաճենից** —, faux —. — ցանել, poudrer de sel, saupoudrer, *va.* — գործել, faire du sel, sauner, *va.*

Աղագրան, halographe (հ֊ի֊ ֆ֊), *sm.*

Աղագրանական, halogique, *adj.*

Աղագրանութիւն, halographie, halologie, *sf.*

ԱՂԱՀԱՐԱՆ (վերարկու [ճախճի փիլիսոփայից]), manteau de philosophe, *sm.*

ԱՂԱՆ (միջոց) moyen, *sm.* Ելի —ֆ, moyen, expédient, *sm.*, ressource, voie, *sf.*

ԱՂԱՊԱՒ. Ի՞Ր —, à quel effet? Այսորիկ —, (այդ պատճառաւ, ասոր համար), pour cet effet, à cet effet, *adv.* Այն — (այդ պատճառաւ), lors, *conj.* [*sm.*

ԱՂԱՂԱՐ, salinier, saunier,

ԱՂԱՂԱՐԱՅԱՆ, salicole, *adj.*

ԱՂԱՂԱՐԱՅԻՆ, saline, *sf.*

ԱՂԱՂԱՐԱՓՈՓՈՒԹԻՒՆ, (ի—ա է—ֆ), halurgie (հ—է—ֆէ), *sf.* || halotechnie (հ—է—ֆէ), *sf.*

ԱՂԱՂՐՈՒԹԻՒՆ, halographie (հ—է—ֆէ), *sf.*

ԱՂԱԼ, moudre, *va.*

ԱՂԱՄԱՓ, dessalé, ée, *adj.*

ԱՂԱՄԱՓԵԼ, dessaler, *va.* [*sm.*

ԱՂԱԽԱՐՀԱՆՔ, déchirement,

ԱՂԱԽԻՆ, servante, domestique, bonne, *sf.* [*apj.*

ԱՂԱՒԻՆ, halogène, salifiable,

ԱՂԱԿԱՏԱՆՔ, débouche, *adj.*

ԱՂԱՀԱՆՔ, saline, *sf.*

ԱՂԱՀԱՄՈՒԹԻՒՆ, halomancie (հ—է—ֆէ), *sf.*

ԱՂԱՂԱՂ, cri, carillon, *sm.* || train, *sm.* || clameur, rumeur, *sf.* ||hourvari, *sm.* — մեծ, grand bruit, vacarme, *sm.* — (բազմամբոխի), clameur, *sf.* — խառնաձայն, bruit confus de voix, rumeur, *sf.* — բառնալ, pousser, jeter des cris, crier, *v. a.* et *n.*, s'écrier, *vpr.* Մեծաւ —աւ, avec grand bruit, bruyamment, *adv.*

ԱՂԱՂԱԿԱՒՈՐ, bruyant, ante, *adj.*

ԱՂԱՂԱԿԵԼ, jeter des cris, crier, *v. a.* et *n.*, s'écrier, *vpr.* Միրճն ելած —, s'écrier avec émotion. Ամենայն զօրութեամբ, բարձրաձայն, մեծաձայն —, crier à tue-tête, à pleine tête, du haut de sa tête, mugir, beugler, *vn.*

ԱՂԱՂԱԿՈՂ, crieur, euse, *s.*

ԱՂԱՄԱՆ (ի—է—ղ. ի—է—), salière, *sf.*

ԱՂԱՄՈՂ, sinueux, euse, *adj.*

ԱՂԱՄՈՂԵԱԼ. — միտ, esprit égaré.

ԱՂԱՄՈՂԵԼ, se fourvoyer, *vpr.*

ԱՂԱՄՈՂԻԼ (մտաց), se distraire, *vpr.*

ԱՂԱՑԻՆ, salin, ine, *adj.* || salant, *adj. m.*

ԱՂԱՆԴ, secte, *sf.* — Փիլիսոփայական , V. Փիլիսոփայութեան —, V. Ամենատեսութիւն. [—ի—է—], *sm.*

ԱՂԱՆԴԱՀԱՑ, hérésiarque (ի—ա—), *sm.*

ԱՂԱՆԴԱՒՈՐ, sectaire, *sm.*

ԱՂԱՆԴԵՐ (ախորժ), dessert, hors-d'œuvre (*pl.* des *hors-d'œuvre*), *sm.* — մատուցանել, հրամցնել, servir le dessert.

ԱՂԱՆՁԱՆ (ի—ֆ—), fricassée, *sf.*

ԱՂԱՆՁԵԼ (ի—ֆէ), fricasser, rissoller, brûler, *va.*

ԱՂԱՆՁԻԼ, brûler, griller, *vn.*

ԱՂԱՋԱՆՔ, prière, supplication, *sf.* || requête, *sf.* [*adj.* et *s.*

ԱՂԱՋԱՒՈՐ, suppliant, ante,

ԱՂԱՋԵԼ, prier, solliciter de, *va.* Թախանձանօք —, արտասուօք —, լալագին պաղատանօք —, demander en grâce, avec instance, en pleurant, implorer, *va.* Մէկուն —, prier quelqu'un, solliciter quelqu'un à քսմ de. Բան մ' —, solliciter quelque chose.

ԱՂԱՋԵԼԻ, suppliant, ante, *s.*

ԱՂԱՋՈՂ, suppliant, ante, *adj.* et *s.* [mitié, *sf.*

ԱՂԱՊԱՏԱՆՔ, sympathie, a-

ԱՂԱՊԷՍ, nourriture, *sf.*

ԱՂԱՋԱՒՈՐ, saumure, *sf.*

ԱՂԱՒՈՒՐ, halophile, *adj.* [*sm.*

ԱՂԱՒԱՂԱՀԱՆ, salinier, saunier,

ԱԳԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, regrat, *sm.*

ԱԳԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, débit, trafic du sel, saunage, *sm.*

ԱԳԱՏԵՍԱԿ, haloïde, *adj.*

ԱԳԱՏՈՒՆԿ, halophyte, *sf.*

ԱԳԱՐԱՆ, saunerie, *sf.*

ԱԳԱՐՈՒԵՍ, **ԱԳԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ** } halotechnie (հալոտեխնիկ), *sf.*

ԱԳԱՐՏԱԿԱՆ. diffamatoire, *adj.*

ԱԳԱՐՏԱՆՔ, dénigrement, *sm.*, détraction, *sf.* Ագարտաճօք, par dénigrement, *adv.*

ԱԳԱՐՏԵԼ, dénigrer, flétrir, détracter, *va.* — համբաւը, diffamer, *va.* Ինքզինք —, se dénigrer, *vpr.*

ԱԳԱՐՏԻՉ, dénigrant, ante, diffamatoire, *adj.*, détracteur, *adj. m.* || dénigreur, détracteur, *sm.* — համբաւոյ, diffamant, ante, *adj.* || diffamateur, trice, *s.* [*sm.*

ԱԳԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, dénigrement, **ԱԳԱՑԵԱԼ**, **ԱԳԱՑԻ** } moulu, ue, *adj.*

ԱԳԱՒԱԳԵԼ, corrompre, déshonorer, travestir, *va.* — (մէկուն համբաւը), gâter, *va.*

ԱԳԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, corruption, altération, *sf.*

ԱԳԱՒՆԵԱԿ, pigeonneau, *sm.*

ԱԳԱՒՆԷՏՈՒՆ, colombier, pigeonnier (բնակարան), *sm.*, volière, *sf.* Փոխրիկ —, petit colombier, fuie, *sf.*

ԱԳԱՒՆԻ, colombe, *sf.*, pigeon (բնակ), *sm.* Վայրենի —, pigeon ramier, ramier, *sm.* Զոյգ աղաւնեաց (առու եւ էգ), une paire de pigeons. Զոյգ աղաւնեաց (ի կերակուր), une couple de pigeons. — ն կը մնչէ, կը ճեծէ, վտիտ կ'արձակէ, la colombe gémit, le pigeon roucoule. [*sf.*

ԱԳԱՒՆԻՀ (ֆնի վիճակ), verveine

ԱԳԱՒՆՈՑ, colombier, pigeonnier (բնակարան), *sm.*, volière, *sf.*

ԱԳԸ, excrément, *sm.*, fiente, *sf.* || fumier, bran, *sm.* — (աղաւնեաց, ծիծառաց, ճնճղկաց), fiente, *sf.* —(անդոց), engrais, *sm.*

ԱԳԱԹԱԶԷԶ (գործ գործիք), V. Բնդեռն· [dure, *sf.*

ԱԳԱԹԱՒՈՒՂ (վիրք վէրք), ordure, **ԱԳԱՔԱՆԻՐ** (լաքկէ), celui qui vide les fosses d'aisances, maître des basses œuvres, vidangeur, *sm.*

ԱԳԱՀՈՂ, terreau, *sm.*

ԱԳԱՆՈՑ, cloaque, *sm.*

ԱԳԵԼ, engraisser une terre avec du fumier, fumer, *va.*—(աճառնից), V. Թրեխել·

ԱԳԵՐԱԿԱՏԻՒ (կարծեցեալ ազգիւր գտնող), sourcier, *sm.* [*sf.*

ԱԳԵՐԱԿՆ, source, fontaine,

ԱԳԵՒԻՒ, fumier, *sm.*, immondices, *sfp.* || tas d'ordures, *sm.* —(փողոցաց, վանառ. ափողոցաց), immondices, *sfp.*

ԱԳԵՒՍ, tas d'ordures, *sm.*, immondices, *sfp.*

ԱԳԵՒՒ, fontaine, *sf.* || source, *sf.* || principe, *sm.* — օգնականութեան, ressource, *sf.* —ի նախաւթեան լեզուի, les ressources d'une langue. — անհատնում, une fontaine qui coule sans interruption. — մշտաբուղխ, source qui ne tarit jamais, source inépuisable, intarissable. Այս —ս դերձանի բառակուտեամբ ջուր կուտայ, cette fontaine ne donne qu'un filet d'eau.

ԱԳԵՒՒԱԱՌ, comme une fontaine, abondamment, *adv.*

ԱԳԵՒՒԱՊԱՆ, fontainier (ֆոնդէնիէ), fontenier (ֆոնդէնիէ), *sm.*

ԱԳԵՒՈՒՏՈՑ (վոսկեր), fumier, *sm.*

ԱԳԵՒՐԱԿ, salpêtre, *sm.* Խառնել —ւոյ, V. Աղբորակել·

ԱԳԵՒՐԱԿԵԼ, salpêtrer, *va.*

ԱԳԵՒՏԱՆԵԼ, sabler, *va.*

ԱԳԵՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (գաղիք տիճակ), iléus (իլէոս), *sm.*, pas-

sion iliaque, *sf.*, misérére, *sm.*

ԱՂԵԼ, saler, *va.*

ԱՂԵՂԱՑ (Խ-ր+Ի), quenouille, *sf.* — փոխրիկ, quenouillette, *sf.* — (մանելիք մեջտեղ, կռճիկի կամ բուդ), quenouille, *sf.*

ԱՂԵՂՆ, arc (—ր), *sm.* — երկնիից, arc-en-ciel (*pl.* des *arcs-en-ciel*), *sm.* [*va.*

ԱՂԵՂՆԱԲԱՆԵԼ, répliquer,

ԱՂԵՂՆԱԴԻՐ, V. Աղերճակէս։

ԱՂԵՂՆԱԿ, arceau, archet, *sm.* — (բեկեալ ճղոտի), arceau, *sm.* — (ծակելու, կոտրելու, ողոցելու գործիք), archet, *sm.*

ԱՂԵՂՆԱԿԱԳԱՐԱՀ, V. Կապարճ։

ԱՂԵՂՆԱԿԻՆ, ligne des Apsides, կամ լոկ apside *(astr.)*, *sf.*

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ, archer, sagittaire. *sm.* Կորովաձիգ —, archer adroit. || — (կենդանակերպեմբերեք միջն. գէ՛—ր՛ի Կ—Ը), sagittaire, *sm.*

ԱՂԵՂՆԵԼ, arçonner, *va.*

ԱՂԵՏԱԼԱՅ, tragique, *adj.*

ԱՂԵՐՍ, supplication, *sf.* || apologie, *sf.* || relation, liaison, *sf.* || présent, *sm.* — ապաքաճուրեամբ, apologie, *sf.* [gie, *sf.*

ԱՂԵՐՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, apolo-

ԱՂԵՐՍԱԳԻՐ, supplique, requête, pétition, demande, *sf.* — մատուցանել, տալ, adresser, présenter une pétition, pétitionner, *vn.*

ԱՂԵՐՍԱԳՐԵԼ, pétitionner, *vn.*

ԱՂԵՐՍԱԳՐՈՂ, exposant, ante, *s.* [nement, *sm.*

ԱՂԵՐՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, pétition-

ԱՂԵՐՍԱԿԱՆ, suppliant, ante, *adj.*

ԱՂԵՐՍԱՆՔ, supplication, *sf.*

ԱՂԵՐՍԱՊԱՏ, maître des requêtes, *sm.*

ԱՂԵՐՍԱՐԿՈՒ, suppliant, ante, *adj.* || pétitionnaire, exposant, ante, *s.* [rement, *sm.*

ԱՂԵՐՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, pétition-

ԱՂԵՐՍԵԼ, prier avec soumission, avec instance, supplier *va.*

ԱՂԷ, hé bien, çà. *interj.* || là, *adv.* || mais, *conj.* || mais encore? Բայց —, mais, *conj.*

ԱՂԷՐԱՆԿ. — մերք, cheveux gris. — մորուք, barbe grise, grisonne (*m.* grison).

ԱՂԷՐԱՓ, hernieux, euse, *adj.*

ԱՂԷՐԱՓԱԿԱՆ, herniaire (հե—նիքա—), *adj.*

ԱՂԷՐԱՓՈՒԹԻՒՆ (ք—էր ի—րը—ը. ֆէ՛ի), hernie (հե—նի), *sf.*

ԱՂԷՏ, bien, pas mal, *adv.* || joli, ie, *adj.* Շատ —, très bien. || comme il faut (ք—՛ի ֆ՛ն). Այ —, tant mieux. Ոչ — ոչ գէշ, tant bien que mal, tellement quellement. — որ, par bonheur, heureusement, *adv.* — մը, V. Լաւ մը։ — գտնել, V. Հաւնիլ։ — չգտնել, V. Չհաւնիլ։

ԱՂԷՏԱԳ (ք—էր ը—ը), bandage, brayer (ը—յ), suspensoir կամ suspenoire, *sm.*

ԱՂԷՏԱԳԱՐԱՀ, bandagiste, *sm.*

ԱՂԷՏԱՑ, V. Աղեկաս։

ԱՂԷՏԱՐՈՂ, navrant, ante, *adj.*

ԱՂԷՏԱՒՈՐԵՆ, bien, *sm.*

ԱՂԷՏՔ, malheur, *sm.*, infortune, calamité, fatalité, malédiction, *sf.* Ընդհանուր —, calamité, *sf.*, désastre, *sm.*, catastrophe, *sf.* ||précipice, *sm.* — հասարակաց, calamité, *sf.*

ԱՂԻ, salin, ine, salé, ée, *adj.*

ԱՂԻԱՑ (խաղի թղթերէն միջն. ը—), carreau, *sm.*

ԱՂԻԱԿԱՄ, autonome, *adj.*

ԱՂԻԱ (գէշ աղջիկ), fille, fille de joie, publique, guenon, *sf.*

ԱՂԻԱՂՈՐՄ, plaintif, ive, navrant, ante, déchirant, ante, *adj.*

ԱՂԻԱՏԱՐԵՐ, malheureux, euse, funeste, sinistre, *adj.*

ԱՂԻԱՏԱԼԻ, funeste, désastreux,

euse, calamiteux, euse, *adj.* [*adj.*

Ադիտալիս, malheureux, euse,

Ադիտարար. — տէր, տիրուհի, maître fâcheux, maîtresse fâcheuse.

Ադիտաւոր, malheureux, euse, funeste, fatal, ale (*pl. fatals, fasrp k*), désastreux, euse, calamiteux, euse, tragique, *adj.*

Ադիւս (բ֊֊լը), brique, *sf.* || carreau, *sm.* Ա֊ի֊ր֊ —, brique crue. Գործարան —ոյ, V. Աղիւսագործ։

Ադիւսագործ, briquetier, *sm.*

Ադիւսախաղ (բ֊֊ձ ձ֊֊ձ֊֊), jeu des կամ de dames. *Jouer aux dames.*

Ադիւսակ, table, *sf.*, tableau, *sm.* Պիւթագորեան —, table pythagorique կամ de Pythagore.

Ադիւսակարան (տախտակ ադիւսախաղու), damier, *sm.*

Ադիւսանոց, V. Աղիւսագործ։

Ադիւսավաճառ briquetier, *sm.*

Ադիւսարկոց, lieu où l'on fait de la brique, briqueterie, *sf.*

Ադիք, boyau, *sm.* || entrailles, *sfp.*, intestin, *sm.* || entrailles, *sfp.*

Ադխ, bagage, *sm.*, pacotille, *sf.* || train, *sm.* || serrure, *sf.* — վաճառաց, pacotille, *sf.* — բանակի (սայլք, զրաւսք, վրանք, այլովքն հանդերձ), équipage, *sm.* — (մատեան), fermoir, *sm.*

Ադխագխեալ, chargé, ée, *adj.*

Ադխագխել, charger, *va.* Լցեալ —, charger, *va.*

Ադխագխիչ, chargeur, *sm.*

Ադխամատխ ՆԱԻԱՒ, cargaison, *sf.*

Ադխել, fermer, *va.*

Ադխիլ, se fermer, *vpr.*

Ադխիք, fermeture, *sf.* [dine, *sf.*

Ադկեր (֊֊ր֊ր֊ձ֊֊ ֊֊ձ֊ձ֊ը), sar-

Ադկիոն (ծովու թռչուն մ՛է), V. Ալկիոն։

Ադձաձարանել, tenir des discours sans suite, radoter, baliverner, *vn.* [rie, *sf.*

Ադձաձարանութիւն, radote-

Ադձաձանք, radotage, *sm.*

Ադձաձեալ, radoteur, euse, *s.*

Ադձկորդի, fils de putain, *sm.*

Ադձկուձ, V. Բաղդրջուկ։

Ադմպալից, turbulent, ente, tumultueux, euse, orageux, euse, *adj.* [*s.* et *adj.*

Ադմպարար, tapageur, euse,

Ադմպել, troubler, agiter, *va.* ||alarmer, bouleverser, *va.*

Ադմպիչ, perturbateur, trice, *s.* || agitateur, *sm.* || anarchiste, *s.*

Ադձոարել (սեղմել), astreindre, *va.*

Ադմոսկ, tumulte, rumeur, perturbation, *sf.* || tapage, bruit, fracas, enfer, vacarme, hourvari, *sm.* || confusion, émotion, combustion, *sf.* Ադմկաւ, en tumulte, tumultueusement, *adv.* [euse, *s.*

Ադոզ (բ֊֊ղ֊ը֊ձ), saleur,

Ադոյ, accort, orte, *adj. Une femme douce et accorte.*

Ադոյարար, accortement, *adv.*

Ադոյամազ, duvet, coton, poil (բ֊֊լ), *sm.* [te, *adj.*

Ադոյամազոտ, pubescent, en-

Ադոսուձ, une cervelle, une tête timbrée, un cerveau mal timbré. — է, il est toqué.

Ադոյեսպաղ (տուկ մ՛է), queue-de-renard (*pl.* des *queues-de-renard*), *sf.*

Ադոյեսպաղոշուխ (տաք երկաթով զարնուած դրուագ [յանցաւորին մարմնոյն վրայ]), flétrissure, *sf.*

Ադոյեսսեան (֊֊լ ձ֊֊ն), chute des cheveux, de la barbe, etc., alopécie, pelade, *sf.* [*sf.*

Ադոյեսեկ, peau de renard,

Ադոյեսուկ, petit renard, renardeau, *sm.*

Ադոյչեռանկ, V. Բանգ։

Ադոյէս (մսակեր, կենդանի մ՛է,

թիլկի), renard, *sm.* Մատակ էգ—, renarde, *sf.* Կորիւն աղուեսու, V. Աղուեսուկ

ԱՂՈՒԵՍԵՆԱՐԱՆ, V. Աղուեսա-որջ։

ԱՂՈՒԹԻՒՆ, salure, *sf.*

ԱՂՈՒՀԱՑՔ, carême, *sm.*

ԱՂՈՒՃԱԿ (գայա թուզու), sel gemme կամ fossile *sm.* || salignon, *sm.*

ԱՂՈՒՈՐ, beau, bel, *m.* belle, *f.*, joli, ie, charmant, ante, *adj.*

ԱՂՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, beauté, *sf.*, charme, *sm.*

ԱՂՈՒՐԻ (դալդարմա), marcotte, *sf.* — ձգել, mettre en —, marcotter, *va.* *Marcotter une vigne.*

ԱՂՋԱՄՂՋԻՆ, ténébreux, euse, obscur, ure, sombre, *adj.*

ԱՂՋԱՄՈՒՂՋ, ténèbres, *sfp.*, obscurité, *sf.*

ԱՂՋԻԿ, fille (գըզ), enfant, demoiselle, pucelle, une jeune personne, *sf.* || servante, *sf.* — անձնամասն, V. Քօղ։ Անկարգ, անարգ —, une fille, une enfant méprisable, drôlesse, *sf.* — մանկամարդ, փոքրիկ —, petite fille, jeune fille, fillette, *sf.* Սեւամորթ —, petite négresse, négrillonne, *sf.* — պանդոկեաց։ — աղտեղի եւ անառակ, catau, *sf.* Անզգաստանիկ —, une fille non reglée.

ԱՂՏ, ordure, saleté, *sf.* || crasse, souillure, *sf.* — մարմնոյ, ordure, *sf,*

ԱՂՏԱՂՏԻՆ, salé, ée, *adj.*

ԱՂՏԱՂՏՈՒԿ, salé, ée, *adj.*

ԱՂՏԵՂԱԲԱՆ, ordurier, ière, *adj.* et *s.* || sottisier, *sm.*

ԱՂՏԵՂԱՆԱԼ, se rendre sale, se salir, *vpr.*

ԱՂՏԵՂԵԼ, rendre sale, salir, souiller, barbouiller, *va.*

ԱՂՏԵՂԻ, sale, malpropre, immonde, ordurier, ière, pouacre *adj.* || impur, ure, infâme, salope, vilain, aine, *adj.* || salaud, aude, *adj.* et *s.* || pouacre, *sm.* — անձն, personne sale, salignaud, aude, *s.* — կին, femme sale et malpropre, salope, *sf.* — կերպով, V. Աղտեղութեամբ։

ԱՂՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, saleté, malpropreté, impureté, saloperie, *sf.* || ordure, immondice, *sf.* —ք (սենեկի, սանդղոց), V. Աղբախուղի կամ ժախ։ Աղտեղութեամբ, salement, malproprement, impurement, salopement, vilainement, *adv.*

ԱՂՏՈՏ, V. Աղտեղի։ — կերպով, V. Աղտեղութեամբ։ Դուրսը փողոցն աղտո՞տ է, fait-il sale dehors կամ dans la rue?

ԱՂՏՈՏԵԼ, V. Աղտեղել։

ԱՂՏՈՏԻԼ, V. Աղտեղանալ։

ԱՂՏՈՐ (ծառ մ'է. սումագ), sumac (սումագ), rhus (րուս), *sm.*

ԱՂՏՔ, saline, *sf.*

ԱՂՑԱՆ (սալաթա), salade, *sf.*

ԱՂՑԱՆԱՄԱՆ, V. Աղցանոց։

ԱՂՑԱՆՈՑ, saladier, *sm.*

ԱՂՔԱՏ, pauvre, gueux, euse, *adj.* || faible, *adj.* || pauvre, gueux, *sm.* Կին —, femme pauvre, pauvresse, *sf.* Նօթութենէ մեռնող —, un meurt de faim (ֆուք). —ք հոգւով (անհնչառերք), —ք մտօք (պակասամիտք), les pauvres d'esprit. — ըլլալ, être ou devenir pauvre, s'appauvrir, *vpr.*, être sans argent, être à sec. Շատ — ըլլալ, être très pauvre, n'avoir ni sou ni maille, être gueux comme un rat, comme un rat d'église. — կերպով, V. Աղքատաբար։

ԱՂՔԱՏԱԲԱՐ, pauvrement *adv.*

ԱՂՔԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, paupérisme, *sm.*

ԱՂՔԱՏԱՆԱԼ, V. Աղքատ ըլլալ։

ԱՂՔԱՏԱՆՈՑ, dépôt de mendicité, hospice (օսբիս), *sm.*

ԱՂՔԱՏԱՊԷՏ, V. Աղքատաբար։

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏԱՍՒՐ, charitable, *adj.*

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏԱՍՒՐՈՒԹԻՒՆ, V. Աղֆասիրութիւն։

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏԱ.ՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre pauvre, appauvrir, *va.*

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏԻԿ, pauvre petit, pauvre petite, pauvret, ette, *s.*

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏԻՄԱՍՆ, faible, *adj.* Un écrivain —. [euse, *adj.*

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏԻՆ, pauvre, gueux,

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏՈՒԹԻՒՆ, pauvreté, *sf.* ‖appauvrissement, *sm.*, indigence, gueuserie, *sf.* Աղֆասութեամբ մէջ ըլլալ, être sans argent, être à sec. Աղֆասութեամբ, V. Աղֆասուրար։

Ա.Ղ.ՔԱ.ՏՈՒԹԻՒՆ, charité, *sf.*

Ա.Ղ.ՔԱ.ՕՐԻՆ, V. Աղֆասաբար։

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Գ.Ի.Ր, livre de prières, paroissien, *sm.*

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Կ.Ա.Ն (աղօթավաճիք կրօնաւոր), oratorien, *sm.*

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Մ.Ա.Տ.Ո.Ց, livre de prières, paroissien, *sm.* [*sm.*

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Ն.Ո.Ց (տաճարէջ), oratoire,

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Վ.Ա.Ն.Ք (վանականաց միաբանութիւն մը), oratoire, *sm.*

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Տ.Ո.Ն (բողոքավանաց), temple, *sm.*

1. **Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Ր.Ա.Ն**, V. Աղօթանոց։

2. **Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Ր.Ա.Ն**, V. Աղօթավանի՛ր։

3. **Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Ր.Ա.Ն**, prie-Dieu (*pl.* des *prie-Dieu*), *sm.*

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ե.Լ, adresser des demandes, des prières à Dieu, aux saints, prier, être en prière. Մէկուն հոգւոյն համար — prier Dieu pour le repos de l'âme de quelqu'un.

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ե.Ա.Ր (աղաչաւոր), suppliant, ante, *s.*

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ք, prière, *sf.* — (առ Աստուած կամ առ սուրբս), — à Dieu ou aux saints, oraison, *sf.* Քանաւոր —, — vocale. — առաւօտեան, երեկոյեան, — du matin, du soir. — ճգնաւորաց, V. Հոգեհանգիստ։ Ժամերեքամուտից, մեսամուտիչ, մեսամուտոյց, մեսամուտոյց, յառաջիգ —, des —s persévérantes. կանոնական — (այլ եւ այլ մասունք ժամասացութեան), heures canonicales. — ընել, V. Աղօթել։ — ի կենալ, se mettre en —.

Ա.Ղ.Օ.Տ, terne, sombre, indécis, ise, faible, *adj.* ‖ confus, use, *adj.* ‖ inévident, ente, *adj.* — լոյս, clarté insuffisante, faible clarté, jour douteux, demi-jour. — (գոյն), obscur, ure, *adj.* Ընդ —, V. Աղօտաբար։ Ընդ — տեսանել, V. Աղօտաբար տեսանել։

Ա.Ղ.Օ.Տ.Ա.Բ.Ա.Ր, obscurément, *adv.* ‖confusément, *adv.* — տեսանել, V. Տեսանել։

Ա.Ղ.Օ.Տ.Ա.Ն.Ա.Լ, devenir obscur, être terni, s'obscurcir, se ternir, *vpr.*

Ա.Ղ.Օ.Տ.Ա.Ց.Ո.Ւ.Ց.Ա.Ն.Ե.Լ, rendre obscur, ôter le lustre, l'éclat, la couleur, obscurcir, ternir, *va.*

Ա.Ղ.Օ.Տ.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, ternissure, indécisions, *sf.* [linet, *sm.*

Ա.Ղ.Օ.Ր.Ե.Ա.Կ, petit moulin, mou-

Ա.Ղ.Օ.Ր.Ի.Ք (դէպի ի՛ր), moulin, *sm.* — ջրոյ, V. Ջրաղաց։ V. Լիասամուտիք։

Ա.Ղ.Օ.Ր.Ե.Պ.Ա.Ն, meunier, *sm.* [*sf.*

Ա.Ղ.Օ.Ր.Ե.Պ.Ա.Ն.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, meunerie

Ա.Ղ.Օ.Ր.Ե.Պ.Ա.Ն.Ո.Ւ.Հ.Ի, meunière, *sf.*

Ա.Հ.Ա.Պ.Ա.Ր.Ա.Ն.Ք, hâte (հ–ա), précipitation, *sf.* Անապարանքի՛ օր, en hâte, avec hâte, précipitamment, *adv.*

Ա.Հ.Ա.Պ.Ա.Ր.Ե.Լ, aller vite, se hâter, se dépêcher, se presser, se précipiter, *vpr.*, faire diligence.

Ա.Հ.Ա.Ո. (ա–ա–ն), savon, *sm.* — (ի՛ր իւ), cartilage, *sm. Cartillage du nez.* — տեսանողաց, pavillon, *sm.*, auricule, *sf.*

Ա.Հ.Ա.Ո.Ա.Գ.Ի.Տ.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, chondrologie (ա–ո–ա–լ–ո–ւ–թ–ի–ւ–ն), *sf.*

Ա.Հ.Ա.Ո.Ա.Կ.Ե.Ր.Ա.Ն.Ք (սեռաբեր պա-

տող թաղանթ), périchondre (բե-ր-խ-ո-ղ-ը), *sm.*

Աճառա-անատոմիա, chondrotomie (ո-ղ-ր-օ-տ-ո-մ), *sf.*

Աճառա-ատամնեղ, V. Աճառակրծիմ:

Աճառա-գոյն, cartilagineux, euse, *adj.*

Աճառա-գոյնդ, cartilagineux, euse, *adj.* — ձկունիմ poissons —.

Աճառա-նըդէն, cartilagineux, euse, *adj.* — ձկունիմ, poissons —.

Աճառա-նդիս, cartilagéine, *sf.*

Աճառա-ոս, chondrine (ո-ղ.), *sf.*

Աճառա-ոտ, fournil (ն-է), *sm.* [*adj*

Աճառա-ուտ, cartilagineux, euse,

Աճառ-ք, V. Աղիք (2):

Աճել, croître, accroître, augmenter, venir, *vn.*, s'accroître, s'enfler, s'augmenter, se développer, *vpr.* || hausser, *vn.* || monter, *vn.* || enchérir, monter, *vn.* || monter, *vn.* Ալուզ —, s'accroître rapidement. Դարէն —, croître de nouveau, recroître, revenir, *vn.* Զաւիէն առելի — (վիրաց միսը), surcroître, *vn.*

Աճեցնող, croissant, ante, *adj.*

Աճեցնողել, croître, accroître, enfler, augmenter, développer, *va.* — (գինը), hausser, enchérir, élever, *va.* Ցասիկ — (գինը), surcroître, *va.* — (վարձը), hausser, *va.*

Աճեցողութ, augmentateur, trice, *s.* — գնոց (աճդի մէջ), V. Աղաւեղատու:

Աճիլ, V. Աճել:

Աճիւն, cendre, *sf.* —ք մեռելոց, dépouille mortelle.

Աճում (ք—ը), aine, *sf.*

Աճում, } crue, croissance,
Աճումն, } augmentation, *sf.*, développement, surcroît, *sm.* — (ճոպից ոչխարաց), croît, *sm.* — (գնոց դահեկանաց կամ հատուցման), haussement, *sm.* — (գնոց), enchérissement, *sm.*, élévation, *sf.* — առնուլ, V. Աճել:

Աճուրդ (գ—ր), vente à l'enchère, encan, *sm.*, enchère, subhastation, *sf.* — (տան կամ կալուածոյ), licitation, *sf.* Աճդի հանել, դնել, mettre à l'encan, à l'enchère, liciter, *va.*

Աճպարար, joueur de gobelets, escamoteur, prestidigitateur, banquiste, *sm.*

Աճպարարութիւն, tour de gibecière, escamotage, *sm.*, prestidigitation, *sf.*

Ամ (տարի. —ի), an, *sm.*, année, *sf.* — բարեբեր, bonne année. — փափկութեան, an de grâce. — ըստ —է, — —է, —ի —ի (տարուէ տարի, ամէն տարի, տարիի), par an, annuellement, chaque année, tous les ans. Անցեալ —, l'an passé, l'année passée, dernière.

Ամալթեայ, } (համասեղութիւն կիսպայիի կիսպզնդի), la chèvre Amalthée.
Ամալթեան աղբ, }

Ամալթեղջիւր, } (եղջիւր
Ամալթեղջիւր, } ծաղկալից եւ պտղալից ճոպանակ առատութեան), corne d'abondance, *sf.*

Ամայի, désert, erte, inhabité, ée, dépeuplé, ée, solitaire, désolé, ée, *adj.* — (յրնչից, յոգնակութենէ), dénué, ée, *adj.* — անապատ, un désert abandonné.

Ամայութիւն, solitude, *sf.*, isolement, *sm.* — (ի կարեւորաց, յոգնակութենէ), dénuement կամ զրնում, *sm.*

Աման, vase, pot, *sm.* — (գինւոյ), cratère, *sm.* Մանանեխոյ —, pot à moutarde. Ջրոյ —, pot à l'eau.

Ամանակ (ր—, ——ը), mesure, *sf.* || — (ի—ժ), temps, *sm.*

Ամանոր, nouvel an, *sm.*, nouvelle année, *sf.* — մաղթել, souhaiter la bonne année,

Ամաչել, V. Ամչնալ։

Ամաչեցնել, V. Ամչցած։ [ցնել։

Ամաչեցուցանել, V. Ամչցու-

Ամառ, } été, *sm.* Ամառը, en—,

Ամառն, } dans, pendant l'—.

Ամարաթ (ի՛մ-բէր), imaret (է-մ-), *sm.*

Ամարացնի, V. Ամառն։

Ամարանոց, maison de campagne, de plaisance, villa, *sf.*, lieu de plaisance, château, *sm.* —(հայիոյ խոպոպացէչակայքը), vigne, *sf.* — մեծամարխ կամ այլանդակ, folie, *sf.*

Ամարանոցին ագարակը, maison de campagne, *sf.*, lieu de plaisance, château, *sm.*

Ամարի, } (ծաղիկ մ'է.

Ամարիլլեան, } Նէրկիս վի-

ղը), amaryllis (-մ-լիս-), *sf.*

Ամարոց, V. Ամարանոց։

1. **Ամբառնալ**, s'élever, *vpr.* — (ի կառս, ի ցաւ), monter, *vn.* — (ի մեծութիւն, յաւազութիւն), monter, *vn.*, s'élever, *vpr.* — ի գահ; monter au trône, sur le trône.

2. **Ամբառնալ** (վեր վերցուցել), élever, lever, soulever, monter, *va.* —, ի վեր — զաչս (աչքերը վեր վերցուցել), lever les yeux. — զգլուխ (գլուխը վեր վերցուցել, վեր առնուլ), relever la tête կամ sa tête. ի պատիւ — (պատուոյ հասցուցանել, բարձրացուցանել), élever à une dignité, promouvoir, *va.*

Ամբառնալիք, bascule, *sf.*

Ամբաստան, accusateur, trice, dénonciateur, trice, *s.* — բլլալ, V. Ամբաստանել։ [թ-), *sm.*

Ամբաստանագիր, factum (ֆ-

Ամբաստանակից, coaccusé, ée.

Ամբաստանեալ, accusé, ée, *s.*

Ամբաստանել, porter plainte, accuser, dénoncer, *va.*

Ամբաստանելի, accusable, *adj.*

Ամբաստանիչ, } V. Ամբաստան։

Ամբաստանող, }

Ամբաստանութիւն, accusation, dénonciation, *sf.*

Ամբար, grenier, *sm.*

Ամբարիշտ, V. Ամպարիշտ։

Ամբարձակամած, fier, *m.* fière, *f.*, impérieux, euse, *adj.* || olibrius (ո-բ-), *sm.*

Ամբարձակամածութեան, V. Հպարտացումել։ [ցում։

Ամբարձակամածել, V. Հպարտա-

Ամբարձակամածութիւն, V. Հպարտութիւն։

Ամբարձումն, } ascension, *sf.*

Ամբարձումն, }

Ամբարշտութիւն, V. Ամպարշտութիւն։

Ամբարտակ, digue, *sf.* —ն Բաբելոնի, la tour de Babel.

Ամբարտաւան, orgueilleux, euse, fier, *m.* fière, *f.*, impérieux, euse, insolent, ente, *adj.* — (ալիք), orgueilleux, euse, *adj.* ||—, orgueilleux, euse, *s.*

Ամբարտաւանութիւն, orgueil, *sm.*, fierté, *sf.* [գե-), taupe, *sf.*

Ամբեխ (Եէր ըլլ-նը, ե-բ-խ-

Ամբիծ, candide, *adj.* V. Անբիծ։

Ամբիծութիւն, candeur, *sf.* V. Անբծութիւն։ Ամբծութեամբ, avec —, candidement, *adv.*

Ամբոխ, foule, multitude, presse, *sf.*, tas, *sm.* || émeute, confusion, *sf.* Ամբոխի —, attroupement, *sm.* —ն, la masse, les masses. խաժամուժ —, foule, *sf.* — առնել, s'attrouper, *vpr.* Ամբոխի, en tumulte, tumultueusement, *vdv.* [se, agité, ée, *adj.*

Ամբոխային, tumultueux, eu-

Ամբոխապետութիւն, ochlocratie (ո-լ-), *sf.*

Ամբոխարար, factieux, euse, *adj.* || perturbateur, trice, *s.* || émeutier, *sm.*

Ամբոխել, agiter, troubler, émouvoir, inquiéter, *va.* || altérer, *va.*

ԱՄԲՈԽԻԼ, se troubler, s'émouvoir, *vpr.* [multe, *sm.*

ԱՄԲՈԽՈՒԹԻՒՆ, trouble, tu-

ԱՄԲՈԽՈՒՄ, } trouble, tumul-
ԱՄԲՈԽՈՒՄՆ, } te, *sm.*, émotion, *sf.* — (մտաց), désordre, *sm.*

ԱՄԲՈՂՋ, entier, ière, complet, ète, total, ale (*pl. totaux*), intégral, ale, *adj.* —ն, tout, total, *sm.* — գործել, rendre complet, compléter, *va.*

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ, total, ale (*pl. totaux*), intégral, ale, *adj.* — համրիւ (ըստ չափագիտաց), calcul intégral. — թիւ (ի համարողութեան), entier, *sm.*

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ, en entier, tout à fait, entièrement, complètement, intégralement, bel et bien, bien et beau, bel et beau, *adv.*

ԱՄԲՈՂՋԱՐԱՐ, intégrant, ante, *adj.* [plet, compléter, *va.*

ԱՄԲՈՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, rendre com-

ԱՄԲՈՂՋԱՑՈՒՑԻՉ, complémentaire, intégrant, ante, *adj.*

ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, complément, entier, *sm.*, intégrité, intégralité, totalité, *sf.*

ԱՄԲՈՑՍ, V. Ամբեւս։

ԱՄԲՈՆ, chaire, *sf.*

ԱՄԲՈՒՏԱՆԴՐԻԹ, courtilière, *sf.*, taupe-grillon (*pl. des taupes-grillons*), *sm.*

ԱՄԲՐՈՍԻԱ (անուշակ կերակուր աստուածոց), nourriture des dieux, ambroisie, *sf.*

ԱՄԵՀԻ, indompté, ée, fougueux, euse, *adj.* — ալիք, vagues furieuses.

ԱՄԵՀՈՒԹԻՒՆ, fougue, *sf.*

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ, très haut, très élevé, suréminent, ente, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԱՐՇ, très mauvais, abominable, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԵՂ, } très beau,
ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ, } charmant, ante, bellissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԷՏ, omniscient, ente, *adj.* Աստուած — է. Dieu est —. ||savantissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ. — (Աստուծոյ), omniscience (*théol*), *sf.*

ԱՄԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, pasigraphie, *sf.* [panthée, *sf.*

ԱՄԵՆԱԴԻՑ ԱՐՁԱՆ, figure

ԱՄԵՆԱԴԻՑ ՄԵՀԵԱՆ, V. Պանթէոն։

ԱՄԵՆԱԶՕՐ, tout-puissant, toute-puissante, omnipotent, ente, *adj.*

ԱՄԵՆԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, toute-puissance, omnipotence, *sf.* [*sf.*

ԱՄԵՆԱԺՈՂՈՎ ՎԱՃԱՌ, foire,

ԱՄԵՆԱԿԱԼ, tout-puissant, toute-puissante, *adj.* —ն, le Tout-Puissant, *sm.*

ԱՄԵՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, toute-puissance, omnipotence, *sf.*

ԱՄԵՆԱԿԱՏԱՐ, fini, ie, *adj.*

ԱՄԵՆԱԿԱՐ, } tout-puis-
ԱՄԵՆԱԿԱՐՈՂ, } sant, toute-puissante, omnipotent, ente, *adj.*

ԱՄԵՆԱԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, } toute-
ԱՄԵՆԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, } puissance, omnipotence, *sf.*

ԱՄԵՆԱԿԵՐ, omnivore, *adj.* *Les animaux —s.* (*Chat, chien, rat, singe,* եւ այլն)։ Մարդս —է, l'homme est —. [dissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱՄԵԾ, très grand. gran-

ԱՄԵՆԱՄԵԾԱՐ, révérendissime, *adj.*

ԱՄԵՆԱՅՆ, tout, *m.* toute, *f.* *adj.* (*mp. tous, fp. toutes*). || chaque, *adj.* — ոք (ամէն մարդ), tout, tout le monde, chacun, chaque personne, tout homme. — ինչ (ամէն բան), tout, chaque chose. Ընդ — (բոլոր բոլորը, ամէնը մէկ, մէկանց), en tout, *adv.* Ըստ — ի, — օրինակօք, — իրօք, — իւ (ամէն կերպով, բոլորովին), de toutes les manières, en toutes façons, de tout point, en tout point; tout à

fait, totalement, *adv.* ց— ժամ (միշտ), à toute heure, toujours, *adv.* ց— ժամանակի, de tout temps, *adv.* — ուրեք (ամէն տեղ), V. Ամենուրեք: ի վեր քան զ—, յառաջ քան զ—, par-dessus tout, sur toute chose կամ toutes choses, avant toute chose կամ toutes choses. ցեւս —ի, après tout, au bout du compte (տօղ), *adv.* ցor — (ամէն or), tous les jours, chaque jour. ց— կողմանց, — ուստեք, V. Ամենուստ: — սիրով, de bon cœur, avec plaisir, volontiers, *adv.* || —ն (ամէնն, ամբողջը), tout, le tout, *sm.*

ԱՄԲՆԱՁԱՐ, très mauvais, abominable, *adj.* |me, *adj.*

ԱՄԲՆԱՊԱՏԻՒ, révérendissi-

ԱՄԲՆԱՍՏՈՒԱԾԵԱՆ, panthéiste, *adj. Doctrines* —*s.* || —, panthéiste, *s. Un* —.

ԱՄԲՆԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, panthéisme, *sm.*

ԱՄԲՆԱՏԳԻՏ, très ignorant, ignorantissime, *adj.* [*sm.*

ԱՄԲՆԱՏԻՐՆ, le Tout-Puissant,

ԱՄԲՆԱՓՈՒՐ, très petit, imperceptible, *adj.*

ԱՄԲՆԵՒԻՆ, totalement, complètement, en toutes façons, *adv.* — իսկ, tout à fait, *adv.* — ոչ, en aucune façon, aucunement, du tout, point, point du tout, pas le moins du monde, *adv.* Առանց —, sans plus. [*s. mp.* toutes, *fp.*

ԱՄԲՆԵՔԵԱՆ (ամէնքը), tous,

ԱՄԲՆԻՄԱՍՏ savantissime, *adj.*

ԱՄԲՆՈՒՍՏ, ց— (ամէն կողմէն), de tous côtés, de toute part, de toutes parts, à droite et à gauche, *adv.*

ԱՄԲՆՈՒՐԵՔ (ամէն տեղ), en tous lieux, partout, *adv.*

ԱՄԲՆՕՐԵԱՑ, de chaque jour, quotidien, ienne, journalier, ière, *adj. Travail journalier.*

1. **ԱՄԷՆ** (եղիցի. **-ԴՆ**), amen, ainsi soit-il. — — ասեմ ձեզ (քան Աւետարանաց), en vérité, en vérité, je vous le dis.

2. **ԱՄԷՆ** (բոլոր), tout, *m.* toute, *f. adj.* (*mp. tous, fp. toutes*). —ը, —ք, —ոք, —մարդ, tout, le tout; tout le monde. —ը մէկ, մէկմանց, en tout, *adv.* — քան, tout, chaque chose. —է յառաջ, par-dessus tout, sur le tout, *adv.* — կողմէն, V. Ամենուստ: — տեղ, V. Ամենուրեք: [տօ), *sm.*

ԱՄԷՆԱՐԱՐ, factotum (ֆ-ե-ե-

ԱՄԷՆԵՐՋԱՆԻԿ. — կոյսն, —ն Մարիամ, la Bienheureuse Vierge Marie.

ԱՄԷՆՕՐԵԱՑ, V. Ամենօրեայ:

ԱՄԻՆ (-ԼԷ Է-Վ-----), biquet, chevreau, cabri, *sm.*

ԱՄԻՍ (-), mois. *sm.* Ջուգբաթացական —, — synodique (*géog.*) Պարբերական —, — périodique (*geog.*). Առաջին — ամուսնութեան, lune de miel. Ներկայ (այս) —ը, le — courant. — յաւտոյ, ամսոյ ամսոյ (ամէն—), tous les —, chaque —, — par —, par —. Հինգ, վեց ամսէն, au bout de cinq, de six —.

ԱՄԻՐԱՊԵՏ, calife, *sm.*

ԱՄԻՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, califat, *sm.*

ԱՄԼԱՑՈՒՆԵԼ, rendre stérile, improductif, stériliser, *va.*

ԱՄԼՈՒԹԻՒՆ, stérilité, infertilité, *sf.* — (կնոջ), stérilité, *sf.*

ԱՄՄՈՆԵՂՋԻՐ, V. Ամոնեղջիւր:

ԱՄՈԼ, pendant, *sm.*

ԱՄՈԼԱԿԻՑ, conjoint, *sm.* || pendant, *sm.*

ԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ (ապօրինաւորնաղդաղութիւն առն եւ կնոջ), commerce, *sm.*, folie, *sf.*

ԱՄՈԼՔ, couple, *sm.* — (եզանց), attelage, *sm.* [non, *s.*

ԱՄՈՆԱՆ, camarade, compag-

Ամոնեղջիւր (տեսակ մր խեցի), ammonite, corne d'ammon, *sf.*

Ամորձասպ, didymite, *sf.*

Ամորձիք, testicule, *sm.*

Ամոտ, stérile, infertile, ingrat, ate, *adj.* || infertile, pauvre, *adj.* 1. **Ամուսին** (վ-ի՛ն), mari, marié, épousé, conjoint, *sm.* 2. **Ամուսին** (վ-ի՛ն), mariée, épouse, compagne, *sf.* [logie, *sf.*

Ամուսնաբանութիւն, gamo-

Ամուսնաբար, conjugalement, maritalement, *adv.*

Ամուսնական, conjugal, ale (*pl. conjugaux*), *adj.*

Ամուսնանալ, se marier avec, épouser, *va.* Շատ ժաման ւկէ ի վեր դարպաս կ'ընէ այս օրիորդին, կը կարծուի թէ պիտի ամուսնանայ անոր հետ, il y a longtemps qu'il fait la cour à cette demoiselle, on croit qu'il l'épousera. s'épouser, prendre femme, entrer en mariage, dire le grand oui, posséder, faire une fin, s'établir. վերջին, նորէն —, se remarier, *vpr.* իր սիրուհւոյն հետ —, rendre l'honneur à une femme.

Ամուսնացեալ, marié, ée, *adj.* — կին, V. Արամբի։ — մարդ, V. կանամբի։

Ամուսնացնել, marier, donner en mariage à կամ avec, *va.* վերջին, նորէն —, remarier, *va.*

Ամուսնացուցիչ, marieur, euse, *s.*

Ամուսնաւոր, marié, ée, *adj.*

Ամուսնութիւն, mariage, lit, *sm.*, couche, noce, *sf.* || union, *sf.* || sacrement, *sm.* երրորդ —, troisièmes noces, trigamie, *sf.* — ձախակողմեայ, mariage de la main gauche. Մէկն ամուսնութեան առնել, demander en mariage, épouser quelqu'un. [*adv.*

Ամուսնօրէն, maritalement,

Ամուր, solide, fort, *m.* forte, *f. adj.* || fort, *sm.*, fortification, *sf.*

Ամուրի, célibataire, *adj.* et *s.* || garçon, *sm.* — ըլլալ, être garçon.

Ամուրիութիւն, célibat, *sm.*

Ամպամած, tempéré, ée, *adj.* — օդ, air tempéré, doux.

Ամպանդ, assaisonnement, *sm.* — խտսորախառն (խէ-ի-ր), V. խտսորած։ — (կերակրոց), assaisonnement, *sm.*, sauce, *sf.*, apprêt, *sm.* — (բանից), adoucissement, *sm.*

Ամպեցնել, apprêter, assaisonner, *va.* || adoucir, radoucir, tempérer, *va.* — (կերակուր), assaisonner, saucer, *va.* V. Պարսել։

Ամպոռում, } modification, *sf.*

Ամպոռումն, } — կերակրոց, V. Պարսելուքիւն։

Ամջան, penaud, aude, *adj.*

Ամչոտ, honteux, euse (հո՛նդ-ի-ր, ե-ո՛ց), *adj.* [de.

Ամչնալ, avoir honte (հո՛նդ)

Ամչցնոնել, faire honte à quelqu'un, couvrir quelqu'un de honte.

Ամպ (պ-ո՛-ի), nue, *sf.*, nuage, *sm.* — բանձր, բանձրացած, բլիայորդ, խիտ, մռայլ, gros nuage épais et sombre, nuée, *sf.* Անամպ երկինք, ciel sans nuage. Ց—ս վերանալ (մեծապէս յաջողիլ, մեծ յաջողութիւն գտնել), aller aux nues.

Ամպաձայնել, foudroyer, *va.*

Ամպաձայնութիւն, foudroiement կամ foudroiment, *sm.*

Ամպախիտ, nuageux, euse, *adj.*

Ամպամած, nuageux, euse, nébuleux, euse, *adj.* — երկինք, ciel chargé de nuages. — օդ, temps morne.

Ամպապատ, nuageux, euse, *adj.* — երկինք, ciel chargé de nuages.

1. **Ամպարիշտ**, impie, *adj.*

2. **Ամպարիշտ**, impie, *s.*

Ամպարշտութիւն, impiété, *sf.*

ԱՄՊԻՈՆ, chaire, *sf.*

ԱՄՊԱՀՈՎԱՆԻ, baldaquin, *sm.* — (արբոյ սեղանոյ, բազմուրուականի գանուս),dais,*sm.*— (ընդ որով կը պսպսցուցնեն արքունիս արքոցը), dais, *sm.*

ԱՄՊՈՍ, nuageux, euse, *adj.*

ԱՄՊՈՏԻԼ, se couvrir, *vpr. Le ciel se couvre de nuages. Le ciel, le temps se couvre.*

ԱՄՊՐՈՊ, orage, *sm.*, nuée, *sf.*

ԱՄՍԱԳԼՈՒԽ, commencement d'un nouveau mois, le premier, le premier jour du mois, fin de mois. —f, néoménie, *sf.*

ԱՄՍԱԿԱՆ, mensuel, elle, *adj.* — (ամսաւոր վարձ), appointement, mois, *sm.* — մը կապել, allouer un traitement à quelqu'un

ԱՄՍՕՐԵԱՑ, mensuel. elle, *adj.* — հանդէս, հանդիսարան, revue mensuelle, *sf.*

ԱՄՐԱԳՕՐԾՈՒԹԻՒՆ, hercotectonique (ἐρκοτεκτονική), *sf.* [*adj.*

ԱՄՐԱԿԱՒՈՑՑ, fort, *m.* forte, *f.*

ԱՄՐԱՆԱԼ, se fortifier, *vpr.* || se retrancher, se remparer, *vpr.*

ԱՄՐԱՇԻՆ, bien bâti, bâti կամ construit solidement, fort, *m.* forte, *f. adj.* [rer, *va.*

ԱՄՐԱՊԱՆԵԼ, fortifier, rassu-

ԱՄՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, fortifier,munir, *va.* || raffermir, affermir, consolider, *va.* Աւելի եւս —, renforcer, *va.* [(ἐρμητική), *adj.*

ԱՄՐԱՓԱԿ, hermétiquement,

ԱՄՐՈՑ, forteresse, *sf.*, fort, *sm.*, fortification, *sf.*

ԱՄՐՈՒԹԻՒՆ, solidité, fermeté, *sf.*||fort, *sm.*,fortification,*sf.* Ազաս —f, pièces détachées, forts détachés.

ԱՄՓԻԹԱՏՐԱԶԵՒ, en amphithéâtre, *adj.* [*sm.*

ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆ, amphithéâtre,

ԱՄՓՈՓ, étroit, oite, *adj.* — շրջանակ, cercle étroit, *sm.*

ԱՄՓՈՓԵԼ, contracter, resserrer, restreindre, renfermer, recueillir, plier, replier, circonscrire, froncer, *va.* — (երկու ձայնաւորներ կամ վանկեր), contracter, *va.* — գանձն (կծկիլ), se resserrer en boule.— գանձն (պարփակիլ), se renfermer, *vpr.* — զինս (միտքն իրեն —), se recueillir,se renfermer, *vpr.*

ԱՄՓՈՓԻԼ, se serrer, se ramasser, se presser, se faire petit, *vpr.*

ԱՄՓՈՓԻՉ, restrictif, ive, contractif, ive,*adj.*||limitatif, ive,*adj.*

ԱՄՓՈՓՈՒԹԻՒՆ, **ԱՄՓՈՓՈՒՄ**, **ԱՄՓՈՓՈՒՄՆ**, resserrement,*sm.*, contraction, *sf.*, rétrécissement, *sm.*, restriction, *sf.* || concentration, *sf.* — (երկու ձայնաւորաց կամ վանկից), contraction,*sf.* — (մրսաց), recueillement, *sm.* — յոնից, le froncement des sourcils (ˉˉ⌒ˉˉ).

ԱՄՕԹ, honte (ἁσχύνη), *sf.*, opprobre, déshonneur, *sm.* || confusion, *sf.* — չար, mauvaise honte. — է, c'est honteux. — երեսաց, à la honte de. —ով, honteusement, *adv.*||lâchement, *adv.* Շիկնիլ —ով, rougir de honte, V. Ամօթոյ անդամք։

ԱՄՕԹԱԼԻՑ, honteux, euse, lâche, dégradant, ante, *adj.* — խայտառակութեամբ, —օրհնական, — կերպով, honteusement, lâchement, vilainement, *adv.*

ԱՄՕԹԱՀԱՐ, confus, use, penaud, aude, *adj.* [*adj.*

ԱՄՕԹԱՊԱՐԵԱԼ, confus, use,

ԱՄՕԹԵՐՍ, confus,use, *adj.*

ԱՄՕԹԽԱՆ, pudique, pudibond, onde, honteux, euse, *adj.* — (կին, աղջիկ, բան), modeste, *adj.*

ԱՄՕԹԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, pudeur,

pudicité, modestie, *sf.* [mide, *adj.*

ԱՄՕԹԼԱՆ, honteux, euse, ti-

ԱՄՕԹՈՑ, honteux, euse, *adj.* — ա֊ճդումֆ, —f, honte (*ճոլէ*), *sm.*

ԱՄՕԹՈՎ, confus, use, penaud, aude, *adj.* ‖ honteusement; lâchement, *adv.*

Ա'Ց, holà! hé! ah! ouf! *interj.* — դու, ô toi! ho! holà! hé! *interj.*

ԱՑՐԵՆԱՐԱՆ, alphabet, abécédaire, *sm.*, croix de par Dieu, de Jésus. [bécédaire, *adj.*

ԱՑՐԵՆԱՒՈՐ, alphabétique, a-

ԱՑՐՈՒՐԵՆԱԿԱՆ, alphabétique, abécédaire, *adj.* — ցանկ, table alphabétique.

ԱՑՐՈՒՐԵՆՔ, alphabet, *sm.* գլակիս այբուբենից, croix de par Dieu, de Jésus.

ԱՑՐՈՒՐԵՆՕՐԻՆ, dans l'ordre, par ordre alphabétique, alphabétiquement, *adv.*

ԱՑԳ, aurore, la pointe du jour, *sf.*, matin, *sm.*, l'avant-courrière du soleil, du jour. — վարդամատն (ի բանասղծ.), l'aurore aux doigts de rose, ընդ —ն (այգուն), à la pointe du jour, au point du jour. matin, *adv.* ընդ —ն բնդ առաւօտն, բնդ —ն բնդ լոյսն (առաւօտանց կանուխ), de bon, de grand matin, de bonne heure.

ԱՑԳԱՆԱԳԻԿ, belle-de-jour (*pl.* des *belles-de-jour*), *sf.*

ԱՑԳԱՍՏՂ, l'étoile du berger, vénus (*ՀԻՒ֊*), *sf.*, lucifer, *sf.*

ԱՑԳԵԳՈՐԾ, vigneron, onne, *s.* ‖ viticulteur, *sm.* [*Industrie, pays*—.

ԱՑԳԵԳՈՐԾԱԿԱՆ, viticole, *adj.*

ԱՑԳԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, viticulture, *sf.* [*s.*

ԱՑԳԵԿՈՒԹ, vendangeur, euse,

ԱՑԳԵԿՈՒԹՔ, vendange, *sf.* ժամանակ այգեկթոց, vendanges, *sfp. Aux vendanges.*

ԱՑԳԵՊԱՆ, V. Այգեգործ· [ne, *sf.*

ԱՑԳԵՍՏԱՆ, vignoble, *sm.*, vig-

ԱՑԳԵՐԴ, aubade, *sf.*

ԱՑԳԵՒԷՑ, vignoble, *adj.*

ԱՑԳԷԳՐԱՍԻ, poireau (կամ porreau) de vigne, *sm.*

ԱՑԳԻ, vigne, *sf.*

ԱՑԳՈՐԴ, V. Այգեպան·

ԱՑԳՈՒՏ, à la pointe du jour au point du jour, dès que le jour paraît, à jour ouvrant, matin, *adv.*

ԱՑԴ, ce, cet, *m.* cette, *f.* ces, *pl. m.* et *f. adj. dém.* ‖ cela, *pron. dém.* ‖ ce, *pron. dém. inv.* ‖ il, *pron. m.* ‖ là, *adv.*

ԱՑԴԱՄԴ, jusque կամ jusques, *adv.* V. Այնչափ·

ԱՑԴՐ, là, *adv.* [et *s.*

ԱՑԴՐԷՆԱՏԻՆ, indigène, *adj.*

ԱՑԵԱՐ (Գաղղիոյ տեսակ մը գինի), aï (*—է*), *sm.*

ԱՑԵՐ, air, *sm.*

ԱՑԺՄ (ինմա), à présent, présentement, maintenant, actuellement, pour le présent, en ce moment, ici, *adv.* — իսկ, sur l'heure. — զի, որ, à présent que, présentement que, maintenant que. Ար —, pour le moment, pour l'heure, par provision. Ց—, մինչեւ ց—, jusqu'à présent.

ԱՑԺՄԵԱՆ, présent, ente, actuel, elle, moderne, *adj.*

ԱՑԺՄԵՆՈՒԹԻՒՆ, actualité, *sf.*

ԱՑԺՄԷՆ, dès à présent, dès ce moment, dès cette heure, *adj.*

ԱՑԺՄԻՆ, pour le présent, présentement, actuellement, à l'heure que, aujourd'hui, *adj.*

ԱՑԺՄՈՒ, V. Այժմեան·

1. **ԱՑԼ** (ուրիշ), autre, *adj.* — ոք, — ոմն, autre, *pron. ind.* — ուրեք, V. Այլուր (ուրիշ տեղ)·

2. **ԱՑԼ**, (բայց), mais, ains (*էյ֊*), *conj.* ‖ plus, davantage, *adv.* — եւ (մանաւանդ թէ), mais encore, même, *adv.* — եւս, encore, plus, davantage, *adv.* Առանց — եւս, sans plus, *adv.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ա Ն Ա Բ Ա Ր, allégoriquement, spirituellement, *adv.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ա Ն Ա Կ Ա Ն, allégorique, spirituel, elle, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ա Ն Ե Լ, allégoriser, *va.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ա Ն Ո Ղ, allégoriste կամ allégoriseur, *sm.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, allégorie, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ա Ն Օ Ր Է Ն, V. Ալլաբանաբար։ [*adj.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ո Ւ Ժ Ա Կ Ա Ն, allopathique, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Բ Ո Ւ Ժ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, allopathie, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Գ Ո Ւ Ն Ե Լ, pâlir, *va.* [*sf.*

Ա Ց Լ Ա Գ Ո Ւ Ն Ի Լ, déteindre, *vn.*, se déteindre, *vpr.*, pâlir, *vn.*

Ա Ց Լ Ա Զ Գ, autrement, différemment, diversement, *adv.*

Ա Ց Լ Ա Զ Գ Ա Պ Ե Ս Ն Ս, autrement, différemment, *adv.*

Ա Ց Լ Ա Զ Գ Ի, étranger, ère, *adj.* ||hétérogène (Էթէրոյէնէ'), *adj.* ||—, à la différence de... [tè, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Զ Գ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, hétérogénéité, **Ա Ց Լ Ա Կ Ե Ր Պ**, différent, ente, *adj.* || dissimilaire, *adj.* || disparate, *adj.* [elle, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Կ Ե Ր Պ Ա Կ Ա Ն, différentiel, **Ա Ց Լ Ա Կ Ե Ր Պ Ե Լ**, transfigurer, métamorphoser, *va.* || déguiser, travestir, *va.*

Ա Ց Լ Ա Կ Ե Ր Պ Ի Լ, se transfigurer, *vpr.* Քրիստոս այլակերպեցաւ ի թափորական լերին, Jésus-Christ se transfigura sur le mont Thabor. ||se déguiser, se travestir, *vpr.*

Ա Ց Լ Ա Կ Ե Ր Պ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, transfiguration, métamorphose, *sf.* || déguisement, travestissement, *sm.* || différence, *sf.* — Քրիստոսի, la transfiguration de Jésus-Christ. Տօն այլակերպութեան Քրիստոսի, V. վարդավառ։

Ա Ց Լ Ա Կ Ե Ր Պ Ո Ւ Ք, déguisement, *sm.*

Ա Ց Լ Ա Կ Ո Ղ, dissident, ente, mécréant, ante, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Հ Ա Ւ Ա Տ, hétérodoxe (Էթէրոդոքսոս), mécréant, ante, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Հ Ա Ւ Ա Տ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, hétérodoxie, *sf.* [*adj.*

Ա Ց Լ Ա Ղ Ա Ն Դ, dissident, ente, **Ա Ց Լ Ա Մ Ե Տ**, dissident, ente, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Ց Ե Ա Լ, altéré, ée, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Ց Ե Լ, altérer, *va.* — (մէկուն խօսքը, մ'իսքը), dénaturer, *va.* Ճշմարտութիւն —, donner une entorse à la vérité.

Ա Ց Լ Ա Ց Ի Լ, se dénaturer, *vpr.*

Ա Ց Լ Ա Ց Ի Չ, altérateur, *sm.*

Ա Ց Լ Ա Ց Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, **Ա Ց Լ Ա Ց Ո Ւ Մ**, **Ա Ց Լ Ա Ց Ո Ւ Մ Ն**, } altération, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Ն Դ Ա Կ, bizarre, baroque, extraordinaire, monstrueux, euse, monstre, extravagant, ante, excentrique, hétéroclite (Էթէրոքլիտ), fou, fol, *m.* folle, *f. adj.* ||—, extravagant, ante, *s.* Անհեթեթ եւ — nf, original, *sm.*

Ա Ց Լ Ա Ն Դ Ա Կ Ա Բ Ա Ր, bizarrement, extraordinairement, monstrueusement, extravagamment, *adv.*

Ա Ց Լ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, bizarrerie, monstruosité, extravagance, originalité, excentricité, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Ն Մ Ա Ն, dissimilaire, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Ն Շ Ա Ն, dissimilaire, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Ն Ո Ւ Ն, allonyme, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Զ Ա Փ, incommensurable, *adj.* [surabilité, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Զ Ա Փ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, incommen-

Ա Ց Լ Ա Զ Ե Ա Ց (այլազոյն այլեւեայ ուսեցող), vairon, *adj.*

Ա Ց Լ Ա Ս Ա Ց Ի Ւ, allégorique, *adj.* — յորդորումն, allégorie, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Ս Ա Ց, allégoriste, *sm.*

Ա Ց Լ Ա Ս Ա Ց Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, allégorie, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Ս Ե Ր, hétérogène (Էթէրոյէնէ'), *adj.*

Ա Ց Լ Ա Ս Ե Ր Ի Լ, dégénérer, *vn.*

Ա Ց Լ Ա Ս Ե Ր Ո Ւ Մ, **Ա Ց Լ Ա Ս Ե Ր Ո Ւ Մ Ն**, } dégénération, dégénérescence, *sf.* [rescence, *sf.*

Ա Ց Լ Ա Ս Ե Ր Ո Ղ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, dégéné-

Ա Ց Լ Ա Ս Ո Ւ Ե Ր Ե Ա Ն Ք, hétéros-

ciens (Խ֊Ր֊ա֊ն֊Ի), *smp.*

Ա Ց Ի Ա Ց Ո Ւ Մ Ն, allophyle, allophylique, *adj.* [֊ա֊գ֊ա֊ն), *adj.*

Ա Ց Ի Ա Փ Ա Ռ, hétérodoxe (Խ֊Ր֊

Ա Ց Ի Ա Փ Ա Ռ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, hétérodoxie, *sf.*

Ա Ց Ի Ա Փ Ո Խ, allégorique, *adj.*

Ա Ց Ի Ա Փ Ո Խ Ե Լ, déguiser, travestir, *va.* [travestir, *vpr.*

Ա Ց Ի Ա Փ Ո Խ Ի Լ, se déguiser, se

Ա Ց Ի Ա Փ Ո Խ Ի Ւ Ն, allégorique, *adj.* — յ ո ր ջ ո ր ջ ա ճ ի ֆ, allégorie, *sf.* — յ ո ր ջ ո ր ջ ա ճ ի օ ֆ, d'une manière allégorique, allégoriquement, *adv.*

Ա Ց Ի Ա Փ Ո Խ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն Ն, transformation, *sf.*

Ա Ց Ի Ե Ւ, mais encore.

Ա Ց Ի Ե Ւ Ի Ց Ի, différent, ente, divers, erse, *adj.*

Ա Ց Ի Ե Ւ Ի Ս, encore, *adv.*

Ա Ց Ի Ո Ւ Ր Ց, } d'ailleurs, d'au-

Ա Ց Ի Ո Ւ Ր Ց Ե Ք, } tre part, *adv.*

Ա Ց Ի Ո Ւ Ր (ուրիշ տեղ), ailleurs, autre part, *adv.*

Ա Ց Ի, Ո Ւ Ր Ե Ք, V. Ալ ու ր.

Ա Ց Ի Ո Ւ Ր Կ Ա Ց (֊ի Խ֊ Խ֊Ր֊ Ե֊ա֊ֆ֊֊), alibi, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ (խոսակեր, խոսաճարակ կենդանի մ'է. ֊Խ֊Ի), chèvre, bique, *sf.* || chèvre *(astr.), sf.* Ա ր ու —, mâle de la chèvre, bouc (֊ա֊֊), *sm.* Ջ ա գ —ի, V. Ա մ ի կ ի — փ ո ֆ ր ի կ, V. Ա լ ո ջ ի վ ա յ ր ի —, V. Ե յ ծ մ ա յ ի Ա մ ա լ թ ե ա ի —, V. Ա մ ա լ թ ա յ ծ ի.

Ա Ց Ո Ւ Ա Դ Ի Ա Ց (լայնակոտոց բրուչուն մ'է գիշերային), englouvent, *sm.* [chèvre, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Ա Ն Ն (տունկ մ'է), œil-de-

Ա Ց Ո Ւ Ա Մ Ա Ր Դ, satyre, *sm.* || bouquin, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Ա Ր Ա Ծ, chevrier, ière, *s.*

Ա Ց Ո Ւ Ե Ա Մ Ն, chevreuil, *sm.* — մ ա տ ա կ, V. Ա յ ծ ե մ ի կ ի.

Ա Ց Ո Ւ Ե Ա Ց, poil de chèvre, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Կ Ա Ջ Ի Ւ Ր (աստղատուն մ'է), capricorne, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Մ Ա Ձ, V. Ա յ ծ ե ա յ ի.

Ա Ց Ո Ւ Մ Ն Ի Կ (մատակ այծեամն), femelle du chevreuil, chevrette, *sf.* || — (ուլ այծեամն), jeune chevreuil, chevrillard, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Ն Ի Ւ, chevreau, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Ր Ա Մ Ա Կ, troupeau de chèvres, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Ո Տ Ն, chevre-pied կամ chèvre-pieds (*pl.* des *chevre-pieds*), *adj. m.*

Ա Ց Ո Ւ Ո Ւ Լ Ց (չորեքոտանի մ'է), lama կամ llama (Լ֊֊ա), *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Տ Ե Ր Ե Ւ Ի Ւ, } (ծաղիկ մ'է.

Ա Ց Ո Ւ Տ Ե Ր Ե Ւ Ո Ւ Ի Կ, } հ֊ն֊ Խ֊Լ֊), chèvrefeuille, *sm.*

Ա Ց Ո Ւ Փ Ա Ղ (վայրի այծ), bouc (֊֊֊֊) sauvage, bouquetin, *sm.*

Ա Ց Ն, ce, cet, *m.* cette, *f.* ces, *pl. m.* et *f. adj. dém.* || là, *adv.*

Ա'Ց Ն Ի Ց, récemment, à peine *adv.* [que, *conj.*

Ա Ց Ն Ո Ւ Ց Ի (որովհետեւ), parce

Ա Ց Ն Ց Ա Ք , tant, autant, si, aussi, *adv.* — ի ն չ գի , tant que. — առաւել (աւելի), d'autant plus, d'autant mieux. Ո ր չ ա փ . . . —, autant . . . autant. —՝ ո ր չ ա փ , aussi bien que, *conj.* Ո ր չ ա փ մ ա ր դ ի կ — կ ա ր ծ ի ֆ, autant de têtes, autant d'avis.

Ա Ց Ն Գ Ի Ւ Ս, tellement, tant, si, aussi, *adv.* Ա յ ս պ է ս Ե Ւ —, comme cela, կամ *fam.* comme çà, tant bien que mal, tellement quellement. Ե ր Ե Ք ա յ ս պ է ս Ե Ւ Ե ր Ե Ք —, de toute façon. Ա յ ս պ է ս կամ —, de façon ou d'autre, de manière ou d'autre. — գի , ո ր , de façon que, de sorte que, en sort que, de կամ en telle sorte que, de manière que, *conj.* || tant que, si bien que *(fam.),* de façon à, *adv.* —՝ ո ր պ է ս , aussi bien que, *conj.* Ո ր պ է ս . . . —, de même que . . . de même. Ա կ ա յ Ն Ե Ւ —, բ ա յ ց Ե Ւ —, malgré tout cela, pourtant, no-

nobstant ce, ce nonobstant, *conj.* ||ne laisser pas de, tout de même.

ԱՅՆՊԻՍԻ, tel, *m.* telle, *f.*, pareil, eille, *adj.*

ԱՅՆՔԱՆ, tant, *adj.*

ԱՅՈ', oui (ՈՒԷ), si, si fait, *adv. d'affirmation.* || oui, *sm. Dire le grand oui*, *Ամուսնանալ*։

ԱՅՊԱՆԱԿԱՆ, dérisoire, *adj.* — օրինակաւ, կերպով, dérisoirement, *adv.*

ԱՅՊԱՆԵԼ, bafouer, railler, *va.*, se railler, se moquer, *vrp.*, insulter, *vn.*

ԱՅՊԱՆՈՂ, moqueur, euse, *adj.* ||railleur, euse, moqueur, euse, rieur, euse, *s.* || berneur, *sm.*

ԱՅՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, moquerie, dérision, *sf.*

ԱՅՊԱՆՈՒՄ, } dérision, *sf.*
ԱՅՊԱՆՈՒՄՆ, }

ԱՅՊՆ, risée, *sf.*

ԱՅՊՆԱԿԱՏԱԿ, bouffon, *sm.*

1. **ԱՅՍ**, ce, cet, *m.* cette, *f.* cés, *pl. m.* et *f. adj. dém.* || ceci, cela, çà, *prom. dém.* || celui, *adj. dém. m. sing.*, celle, *f. sing.*, ceux, *mp.* celles, *fp.* —ու, par là, *adv.* —ու հանդերձ, հանդերձ —ու, avec cela. Ընդ — (ասկից), par ici, de deçà, par deçà. Ընդ — ընդ այն (հոս հոն), par-ci par-là.

2. **ԱՅՍ** (սատանայ), démon, *sm.*

ԱՅՍԱԿԻՐ, possédé, ée, énergumène, *s.* || démoniaque, *adj.* et *s.*

ԱՅՍԱՀԱՐ, possédé, ée, énergumène, *s.* || démoniaque, *adj.* et *s.* — է, le démon le possède, il est possédé du démon.

ԱՅՍԱՀԱՐԻԼ, posséder, *va.*

ԱՅՍՈՏ, possédé, ée, *s.* || démoniaque, *adj.* et *s.*

ԱՅՍԱՆՈՒՆ, tel, *m.* telle, *f. adj.* — եւ այն անուն, les nommés tels et tels.

ԱՅՍԻՆՉ, tel, *m.* telle, *f. adj.*

ԱՅՍԻՆՔՆ, c'est-à-dire, *conj.*

ԱՅՍ ՆԻՇ, tel, *m.* telle, *f. adj.*

ԱՅՍՈՒՀԵՏԵՒ, désormais, dorénavant, à l'avenir, *adv.*

ԱՅՍ ՈՔ, tel, *m.* telle, *f. adj.*

ԱՅՍՉԱՓ, tant, *adv.*

ԱՅՍՊԷՍ, ainsi, de la façon, de la sorte, *adv.* || tel, *m.* telle, *f. adj.* Եթէ — եւ եթէ այնպէս, de toute façon. — կամ այնպէս, de façon ou d'autre, de manière ou d'autre. Եւ զի այս — է, cela étant. — եւ այնպէս, comme cela կամ *fam.* comme çà, tellement quellement. Եթէ — է, en ce cas.

ԱՅՍՊԻՍԻ, tel, *m.* telle, *f.*, semblable, *adj.*

ԱՅՍՐ, ici, çà, *adv*, Եկ —, — ե'կ (հոս եկուր), viens isi. — եւ անդր, çà et là.

ԱՅՍՔԱՆ, tant, *adv.*

ԱՅՍՕՐ, le jour où l'on est, aujourd'hui, *adv.* —, aujourd'hui, *sm.* —ուրնէ ուր, d'aujourd'hui huit. — վաղը, d'aujourd'hui pour demain.

ԱՅՏ (Խանագ), joue, *sf.*

ԱՅՏՆՈՒԼ (ուռիլ, ուռեցալ), s'enfler, se tuméfier, *vpr.*, gonfler, *vn.*, se gonfler, *vpr.*

ԱՅՏՈՑՑ (ուռեցք), tumeur, *sf.* || tubercule, *sm.* — գեղձայինք, tumeurs glandulaires. V. Այտուցեալ։

ԱՅՏՈՒՄ, } enflure, tuméfac-
ԱՅՏՈՒՄՆ, } tion, *sf.*, gonflement, *sm.*, bouffissure, bosse, *sf.* ||tumeur, tubercule, grosseur, *sf.* — հպարտութեան, enflure, *sf.* — փոքրիկ (մորթի վրայ), bouton, *sm.*, pustule, *sf.* — ի պարանոցի. bronchocèle (պրոնշիսէլ), *sf.*

ԱՅՏՈՒՑԱՆԵԼ (ուռեցունել), enfler, gonfler, bouffir, tuméfier, *va.* [ée, *adj.*

ԱՅՏՈՒՑԵԱԼ, enflé, ée, gonflé,

ԱՅՏՈՒՑԻԿ, variqueux, suse,

adj. Coquille variqueuse.

1. **ԱՅՐ** (երիկ մարդ), homme (օ.), *sm.*, personne, tête, *sf* || homme, mari, époux, *sm.* — եւ կին, les époux. — —, — իւրաքանչիւր (իւրաքանչիւր ոք, ամէն մարդ), chacun, une, chaque homme, chaque personne, *pron.* Ըստ — (մարդ գլուխ), par personne, par tête. — Աստուծոյ, — բարեպաշտ, մարդասէր, աղքատասէր, un homme de Dieu. — զուարթադէմ, un homme de bonne mine. — մեծ, մեծանուն, հոյակապ, ականաւոր, նշանաւոր, երեւելի, un grand homme, personnage, homme de distinction.— մեծահասակ, բարձրահասակ, un homme grand, un homme de grande taille. — բարի, լաւաբարոյ, un homme bon. — միամիտ, յստակամիտ, պարզամիտ, un bon homme. — տէրութեան, պետական, homme d'État. — կռուոյ, պատերազմի, homme de guerre. — հանճարեղ, homme d'esprit.— նորատէր, homme de jour. — աշխարհասէր, աշխարհի, աշխարհական, homme du monde. — ձանձրացուցիչ, un homme éternel. — խաղաղութեան, խաղաղասէր, homme de paix. — ուղիղ, արդար, պատուաւոր, honnête homme. — ազնիւ, քաղցրաբարոյ, քաղաքավար, un homme honnête. — ապաժաման, անպիտան, homme de paille. — ժանտադէմ, դաժան, un homme de mouvaise mine. — ապատոհմ, անտոհմ, un homme sans naissance. — մոլեկան, այլանդակ, cerveau brûlé, cervelle brûlée. — անամօթ, homme sans pudeur. — աննշան, ոչնչաքեայ, homme de néant. — անապորոյն (անգութ), անողորմ, homme sans pitié. — ընչաքաղց, յափշտակատէր, homme rapace, vautour, *sm.*

2. **ԱՅՐ** (մաղարա), caverne, *sf.* — բնական, — naturelle, antre, *sm.* — (բնական կամ շինուածոյ), grotte, *sf.* — աւազակաց, — de brigands. — խորափոր, antre profond.

ԱՅՐԱԲԱՐ, en homme, comme un homme, virilement, *adv.*

ԱՅՐԱԿԱՆ, d'homme, viril, ile, marital, ale, mâle, *adj.*

ԱՅՐԱԿԻՆ, hermaphrodite (երմաֆրոդիտ), androgyne, *sm.*

ԱՅՐԱՊԵՏ, V. Այրաբար։

ԱՅՐԵԼ, brûler, *va.* || embraser, *va.* Կենդանւոյն (ողջ ողջ) —, brûler vif. Մէկուն ուղեղն — (գլխուն հրացան պարպելով), brûler la cervelle à quelqu'un. Ինքզինք իր ուղեղն — ատրճանակով (ինքզինք սպաննել, գլխուն հրացան պարպելով), se brûler la cervelle d'un coup de pistolet. Իր ուղեղն այրեց, il s'est brûlé la cervelle.

ԱՅՐԵԼԻ, brûlable, combustible, *adj.* [scabieuse, *sf.*

ԱՅՐԵՆԱԾԱՂԻԿ ([illegible]),

ԱՅՐԵՑԱԾ, brûlure, *sf.*, brûlé, *sm.* V. Այրեցեալ։

ԱՅՐԵՑԱԿԱՆ, combustible, *adj.* — գօտի V. Այրեցեալ գօտի։

ԱՅՐԵՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, combustibilité, *sf.*

ԱՅՐԵՑԵԱԼ, brûlé, ée, *adj.* — գօտի, la zone torride. — ինչ, V. Այրեցած։

ԱՅՐԵՑՈՂ, brûlant, ante, *adj.*

ԱՅՐԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, causticité, *sf.*

ԱՅՐԻ, veuf, *m.*, veuve, *f. adj.* et *s.*

ԱՅՐԻԼ, brûler, *vn.*, se brûler, *vpr.* — (կերակրոց), V. Խանձրահամիլ։

ԱՅՐԻՉ, **ԱՅՐՈՂ**, brûlant, ante, caustique, *adj.*

ԱՅՐՈՒԹԻՒՆ. — (առն), veuvage, *sm.* — (կնոջ), veuvage, *sm.*, viduité, *sf.* Այրութեան հասակ, V.

Արութիւն ։ [lerie, sf.
ԱՅՐՈՒՁԻ (ձիաւոր զօրք), cava-
ԱՅՐՈՒՄ, } brûlement , sm.,
ԱՅՐՈՒՄՆ, } combustion, sf.
— (տնկոց), brûlure, sf. — (ըստ տարրագիտաց), ignition, sf.
ԱՅՑ, visite, sf. — առնել, V. Այցելել ։ — առնել (Աստուծոյ) (փորձել), visiter, va. Ց— ելանել, inspecter, va. V. Այցելել ։ — եւ խնդիր (խուզարկութիւն).visite,sf.
ԱՅՑԱԳԻՐ, V. Կոչիկ ։
ԱՅՑԱՏՈՄՍ, } carte de visite,
ԱՅՑԱՔԱՐՏ, } sf. [visiteur,sm.
ԱՅՑԱՐԱՐ. — (մենաստանաց),
ԱՅՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, visite, sf.
ԱՅՑԵԼ, } faire une visite,
ԱՅՑԵԼԵԼ, } visiter, va.
ԱՅՑԵԼՈՒ, visiteur, sm.||inspecteur, trice, s. || visiteur, euse, s. ||visite, sf. *J'ai eu beaucoup de visites aujourd'hui.* — (մենաստանաց), V. Այցարար ։
ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ, visite, sf. —, տօն այցելութեան սրբոյ կուսին, la — de la sainte Vierge, la fête de la —. կարգ հաւատանոց Այցելութեան սրբոյ կուսին, l'ordre de la —. —(Աստուծոյ), V.Վրէժխնդրութիւն ։ — (բժշկի), —. — (եպիսկոպոսի իւր վիճակին մէջ), — pastorale. — տնական, — domiciliaire. — դատաւորի, descente de justice. — ոստիկանութեան , descente կամ — de police. Այցելութեան երթալ, — ընել, — տալ, aller voir quelqu'un chez lui, faire une —, կամ rendre — à quelqu'un, visiter, va.
ԱՆԱԳ (ք—լ—յ), étain, sm. [sm.
ԱՆԱԳԱԳՈՐԾ, potier d'étain,
ԱՆԱԳԱՋՕԾ, étamé, ée, adj. — աման, casserole étamée.
ԱՆԱԳԱՋՕԾԵԼ, étamer, va.
ԱՆԱԳԱՋՕԾՈՒՄ, } étamage,
ԱՆԱԳԱՋՕԾՈՒՄՆ, } sm. Վերստին, նորէն —, rétamage, sm.
— հայելեաց, — des glaces.
ԱՆԱԳԱՀ, généreux, euse, adj.
ԱՆԱԳԱՀԱՄ, tartif, ive, adj.
ԱՆԱԳԱՆ, tartif, ive, adj.||tard, tardivement, adv. || sur le tard. — ուրեմն, tardivement, adv. Եթէ կարի — (ամենեն ուշ), au plus tard. — ժամ, heure tardive.
ԱՆԱԳԱՆԵԱԼ, arriére, ée, adj. — պարտք, V. Ցետնորդ ։
ԱՆԱԳԱՆԵԼ (ուշ մնալ), tarder à, retarder, vn., être, se mettre en retard, s'attarder, vpr. Ժամանակը կ'անագանի, il se fait tard. [tard.
ԱՆԱԳԱՆԻ, tard, adv. || sur le
ԱՆԱԳԱՆՈՍ (գրակարդաց), lecteur, sm. [sf.
ԱՆԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆ , tardiveté,
ԱՆԱԳԱՊՂԻՆՁ, airain, sm.
ԱՆԱԳԱՆՈՒՍՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆ,opsimathie, sf.
ԱՆԱԳԵԼ, étamer, va. Վերստին, նորէն —, rétamer, va.
ԱՆԱԳԻ, qui n'a pas de queue, anoure, adj. *Des animaux anoures.*
ԱՆԱԳԻՉ, } (ք—լ—յճ—),étameur,
ԱՆԱԳՈՂ, } sm.
ԱՆԱԳՈՐՈՅՆ (անգութ), cruel, elle,impitoyable,inhumain, aine, sauvage, féroce, inflexible, adj.|| félon, onne, adj. et s.
ԱՆԱԳՈՐՈՒՆՈՒԹԻՒՆ (անգթութիւն), cruauté, inhumanité, férocité, inflexibilité, sf. Անագորունութեամբ, sans pitié, cruellement, impitoyablement,adv.
ԱՆԱԳՈՒՄ, } étamage, sm.
ԱՆԱԳՈՒՄՆ, }
ԱՆԱԶԱՏ, illibéral, ale, adj.|| ignoble, bas, m. basse, f. adj. ||vilain, sm. —ս, vilainement, bassement, adv. Ազատք եւ —ք, les nobles et les vilains. [adj.
ԱՆԱԶԱՏԱԿԱՆ, illibéral, ale,
ԱՆԱԶԱՏԻԿ, vilain, aine, adj.
ԱՆԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ , bassesse ,

vilenie (Աւելի), *sf.* [*adj.*

ԱՆԱԶԴԱԿԱՆ, invulnérable,

ԱՆԱԶԴԵԼԻ, insensible, *adj.* || imperceptible, *adj.*

ԱՆԱԹԵՄԱ (նզովք. լուծք), anathème, *sm.*

ԱՆԱԹԵՄԱՅԵԼ, frapper d'anathème, anathématiser, *va.*

ԱՆԱԼՈՒԹ, V. Ըճձուղջ։

ԱՆԱԽՈՐԺ, disgracieux, euse, laid, *sm.* laide, *f. adj.* V. Անախորժելի։

ԱՆԱԽՈՐԺԵԼԻ, désagréable, dégoûtant, ante, déplaisant, ante, maussade, *adj.*

ԱՆԱԽՈՐԺՈՒԹԻՒՆ, déplaisance, *sf.* — կերակրոց, dégoût, *sm.*, inappétence, *sf.*

ԱՆԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, apathie, *sf.*

ԱՆԱԿՆԱԾՈՒ, irrespectueux, euse, irrévérent, ente, *adj.*

ԱՆԱԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆ, irrévérence, *sf.*

ԱՆԱԿՆԿԱԼ, inattendu, ue, inespéré, ée, imprévu, ue, *adj.* — ընծայ, (surprise, *sf.* — դէպք, V. Դէպք։ [*adj.*

ԱՆԱԿՆՈՒՆԵԼԻ, imprévu, ue,

ԱՆԱՂԻ, doux, *m.* douce, *f. adj.* || insipide, fade, *adj.*

ԱՆԱՄԲՈԽ, serein, eine, *adj.* || solitaire, retiré, ée, *adj.* [et *s.*

ԱՆԱՄՈՒՍԻՆ, célibataire, *adj.*

ԱՆԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ célibat, *sm.*

ԱՆԱՄԱՐՍԵԼԻ, indigeste, *adj.*

ԱՆԱՄՊ, sans nuages, serein, eine, *adj.*

ԱՆԱՄՕԹ, déhonté, ée (պատկառ), éhonté (երեսը), *adj.* || dévergondé, ée, impudent, ente, effronté, ée, *adj.* et *s.* Այր —, V. Այր (1)։

ԱՆԱՄՕԹԱԲԱՐ, impudemment, effrontement, *adv.*

ԱՆԱՄՕԹԱՆԱԼ, avoir perdu toute honte (հոնք), avoir toute honte bue.

ԱՆԱՄՕԹՈՒԹԻՒՆ, dévergondage, *sm.*, impudence, impudeur, effronterie, *sf.*

ԱՆԱՅԼԱՅԼԱԿ, inaltérable, *adj.*

ԱՆԱՅԼԱՅԼԱԿԱՆ, inaltérable, invariable, *adj.* [altérabilité, *sf.*

ԱՆԱՅԼԱՅԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, in-

ԱՆԱՅԼԱՅԼԵԼԻ, inaltérable, *adj.*

ԱՆԱՅՐ, V. Անամուսին։ [*sm.*

ԱՆԱՅՐԻ, impuissant, froid,

ԱՆԱՆԻՒ, sans roues. — կառքեր, des voitures sans roues.

ԱՆԱՆՁՆ, inanimé, ée, *adj.*

ԱՆԱՆՁՆԱՒՈՐ, impersonnel, elle, *adj.*

ԱՆԱՆՁՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, impersonnellement, *adv.*

ԱՆԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, impersonnalité, *sf.*

ԱՆԱՆՈՒԽ (նանէ), menthe, *sf.*

ԱՆԱՆՈՒՆ, qui est sans nom, innomé, ée (բուս Լիզրէի innommé, ée), anonyme, inconnu, ue, *adj.* — գիր, նամակ, une lettre anonyme. — մատենագիր, un auteur sans renom, anonyme, *sm.* *Ce livre est d'un anonyme.* — ոք է, c'est un sans nom.

ԱՆԱՆՋԱՏ, inséparable, *adj.*

ԱՆԱՆՋԱՏԱԲԱՐ, inséparablement, *adv.*

ԱՆԱՆՋՐՊԵՏ, inséparable, *adj.*

ԱՆԱՆՑ, éternel, elle, impérissable, *adj.* [*adj.*

ԱՆԱՆՑԱԿԱՆ, éternel, elle,

ԱՆԱՆՑԱՆԵԼԻ, (impénétrable, *adj.* || infranchissable, *adj.* — (ճանապարհ, տեղի), impraticable, *adj.*

ԱՆԱՇԽԱՏ, sans peine, aisé, ée, *adj.* — (ոճ բանից), léger, *adj.* *Style léger.* ||—, sans peine, aisément, *adv.*

ԱՆԱՉԱՌ, sévère, *adj.* — (դատաւոր), impassible, désintéressé, *adj.* — (պատմիչ), impassible, *adj.*

ԱՆԱՉԱՌՈՒԹԻՒՆ, sévérité, *sf.*

1. **ԱՆԱՊԱԿ** (անջուր գինի), vin naturel, pur, pure, *f. adj.*

2. **ԱՆԱՊԱԿ** (սաֆի, խալիս), pur, *m.*

ԱՆԱՊԱԿԱՆ, incorrompu, ue, incorruptible, *adj.*

ԱՆԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, incorruption, incorruptibilité, *sf.*

ԱՆԱՊԱՇԱՒ, inconvertible, impénitent, ente, *adj.*

ԱՆԱՊԱՇԽԱՐ, impénitent, ente, *adj.* ||—, impénitent, *sm.*

ԱՆԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԻՒՆ, impénitence, *sf.*

1. **ԱՆԱՊԱՏ**, désert, *sm.*, solitude, *sf.*||—(բնակութիւն միայնակեցի), habitation d'un ermite, ermitage, *sm.*

2. **ԱՆԱՊԱՏ**, désert, erte, *adj.*

ԱՆԱՊԱՏԱԿԱՆ. solitaire, ermite, anachorète (տէրվիշ), *sm.*

ԱՆԱՊԱՏԱՒՈՐ, ermite, *sm.*

ԱՆԱՌ, inprenable, *adj.*

ԱՆԱՌԱԿ, libertin, ine, *adj.* et *s.* || dissolu, ue, *adj.* || débauché, roué, *sm.* || mangeur, euse, *s.* — որդին (ըստ Աւետարանի), l'enfant prodigue, le prodigue, *sm.*

ԱՆԱՌԱԿԱԲԱՐ, dissolument, *adv.*

ԱՆԱՌԱԿԻԼ, mener une vie déréglée, vivre en débauche, se débaucher, *vpr.*

ԱՆԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ, vie déréglée, débauche, dissolution, *sf.*, libertinage, désordre, *sm.* Անառակութեան զարնել, s'abandonner à la débauche.

ԱՆԱՌԻԿ, imprenable, *adj.*

ԱՆԱՌՆԵԼԻ, infaisable (եափըլմազ), *adj.*

ԱՆԱՌՈՂՋ, malsain, aine, *adj.* *Cet homme est* —. insalubre, *adj.* || marmiteux, euse, *adj.*

ԱՆԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, insalubrité, *sf.*

ԱՆԱՍԵԼԻ, indicible, *adj.*

ԱՆԱՍՆԱԲԱՐ, bestialement, brutalement, *adv.*

ԱՆԱՍՆԱԲՈՅԺ, celui qui traite les maladies des animaux, artiste vétérinaire, vétérinaire, *sm.*

ԱՆԱՍՆԱԲՈՅԾ, celui qui élève des bestiaux, des chevaux, éleveur, *sm.*

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, qui a rapport à la médecine des animaux, vétérinaire, *adj.*

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, zoothérapie, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, nourrisage des bestiaux, l'élève կամ l'élevage des bestiaux.

ԱՆԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, bestialité, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱԳԻՐ, zoographe, *sm.*

ԱՆԱՍՆԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, abigéat, *sm.*

ԱՆԱՍՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, zoographie, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱՁԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, bestialité, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱԶՆՆՈՒԹԻՒՆ, zootomie, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱԽՏԱԿԱՆ, épizootique, *adj.*

ԱՆԱՍՆԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, épizootie, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱԿԱՆ, animal, ale *(pl. animaux)*, bestial, ale, *adj.*

ԱՆԱՍՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, V. Անասնահերձութիւն։

ԱՆԱՍՆԱՀԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, zootomie, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱՄԻՏ, brute, *sf.*, bêta, *sm.*

ԱՆԱՍՆԱՆԱԼ, s'abrutir, *vpr.*

ԱՆԱՍՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, zoolâtrie, *sf.*

ԱՆԱՍՆԱՐԱՐ, abrutissant, ante, *adj.*

ԱՆԱՍՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, abrutir, *va.*

ԱՆԱՍՆԻԿ, petite bête, petit animal, bestiole, *sf.*, bestion, *sm.*

ԱՆԱՍՆՈՑ, V. Անասնանոց։

ԱՆԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, animalité, brutalité, *sf.*

ԱՆԱՍՆՕՐԷՆ, V. Անասնաբար։

ԱՆԱՍՈՒՆ, animal, *sm.*, bête, brute, *sf.* կառաձիգ —, bête de trait. կարմրարիւն —ք, des animaux à sang rouge. Սպիտակարիւն —ք, des animaux à sang blanc. Ցրտարիւն —ք, des animaux à sang froid.

Ա Ն Ա Ս Տ Ո Ւ Ա Ծ, athée, *sm.* V. Ա ն ա ս տ ւ ա ծ ա կ ա ն ։

Ա Ն Ա Ս Տ Ո Ւ Ա Ծ Ա Կ Ա Ն, athée, athéistique. *adj.* *Une proposition athée. Philosophie athéistique.*

Ա Ն Ա Ս Տ Ո Ւ Ա Ծ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, athéisme, *sm.*

Ա Ն Ա Տ Ա Կ (է՜ ր բ ե ր ե ն), inhabile, incapable, maladroit, oite, *adj.* || imbécile. *adj.*

Ա Ն Ա Տ Ա Մ Ո Ւ Ն Ք (ակռայ չունեցող կենդանիք), édentés, *smp.*

Ա Ն Ա Ր Ա Տ, immaculé, ée, pur, *m.* pure, *f. adj.* || irréprehensible, *adj.* Գառն — (Յիսուս Քրիստոս), l'Agneau immaculé (Jésus-Christ). — (հատկ., առաքինութիւն), intact, acte, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Ա Ր, incréé, ée, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Տ Ո Ւ Ն (անչափահաս), impubère, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Տ Ո Ւ Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, **Ա Ն Ա Ր Տ Ո Ւ Ն Ք**, (անչափահասութիւն), impuberté, *sf.*

Ա Ն Ա Ր Դ, vil, *m.* vile *f.*, abject, ecte, ignoble, déshonorable, déshonorant, ante, dégradant, ante, méprisable, *adj.* || indigne, *adj.* — կերպով, V. Ա ն ա ր գ ա բ ա ր ։

Ա Ն Ա Ր Գ Ա Բ Ա Ր, vilement, ignoblement, déshonorablement, honteusement, *adv.* || indignement, *adv.*

Ա Ն Ա Ր Գ Ա Մ Ե Ն Ե Ա Ր, bienveillant, [ante, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Գ Ա Մ Ե Ն Ե Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, bienveillance, *sf.*

Ա Ն Ա Ր Գ Ա Ն Ա Լ, s'avilir, se déshonorer, se dégrader, *vpr.*

Ա Ն Ա Ր Գ Ա Ն Ք, déshonneur, mépris, *sm.*

1. **Ա Ն Ա Ր Գ Ե Լ** (նախատել), mépriser, dégrader, vilipender, *va.* || déshonorer, *va.*

2. **Ա Ն Ա Ր Գ Ե Լ** (առանց արգելքի), sans obstacle, librement, couramment, *adv.* || — (անզսպելի), irrépressible, *adj.* *Une force —.* || — (անառակ), incontinent, ente, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Գ Ե Լ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, incontinence, *sf.* || intempérance, *sf.*

Ա Ն Ա Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, avilissement, *sm.*, abjection, vileté, dégradation, *sf.* [*brute.*

Ա Ն Ա Ր Դ, brut, ute, *adj.* *Matière*

Ա Ն Ա Ր Դ Ա Ր, injuste, inique, méchant, ante, *adj.* [le, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Դ Ա Ր Ա Ն Ա Լ Ի, injustifiable,

Ա Ն Ա Ր Գ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, injustice, iniquité, *sf.*

Ա Ն Ա Ր Դ Ի Ւ Ն, inefficace, *adj.* — կերպով, V. Ա ն ա ր դ ի ւ ն ա բ ա ր ։

Ա Ն Ա Ր Դ Ի Ւ Ն Ա Բ Ա Ր, **Ա Ն Ա Ր Դ Ի Ւ Ն Ա Պ Է Ս**, inefficacement, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Ժ Ա Ն, indigne, illicite, *adj.* — համարել, dédaigner, *va.* — գտնել, բլլալ, démériter, *va.* — կերպով, V. Ա ն ա ր ժ ա ն ա բ ա ր ։

Ա Ն Ա Ր Ժ Ա Ն Ա Բ Ա Ր, **Ա Ն Ա Ր Ժ Ա Ն Ա Պ Է Ս**, indignement, *adv.*

Ա Ն Ա Ր Ժ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, indignité, *sf.* Ա ն ա ր ժ ա ն ո Ւ թ ե ա մ ք, V. Ա ն ա ր ժ ա ն ա բ ա ր ։

Ա Ն Ա Ր Ի, lâche, *adj.* || coquin, ine, *s.* V. Ա ն ա ր ի ա կ ա ն ։

Ա Ն Ա Ր Ի Ա Կ Ա Ն (Արեաց՝ Պարսից ազգէն դուրս եղողն), anaryen, enne, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Ի Ւ Ն, anémique, *adj.* — զինումն (պատարագի), sacrifice non sanglant, *sm.*

Ա Ն Ա Ր Ի Ւ Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, anémie, *sf.*

Ա Ն Ա Ր Տ Ա Ք, sans argent.

Ա Ն Ա Ր Ո Ւ Հ Ս, méchant, ante, *adj.* — (ճարտարապետության, պատկեր), grossier, ière, *adj.*

Ա Ն Ա Ր Ո Ւ Հ Ս Տ Ա Թ Ի Ւ Ն, impéritie (է ր ե ւ ե ւ ո ւ թ ի ւ ն), *sf.*

Ա Ն Ա Ւ Ա Ր Տ, inachevé, ée, *adj.*

Ա Ն Ա Հ Ա Պ, faible, *adj.* et *s.*

Ա Ն Ա Հ Ա Պ Ե Լ, exténuer, *va.* V. Ա ն ա ւ ա զ ի ։

Ա Ն Ա Հ Ա Պ Ի Լ, s'affaiblir, *vpr.*, diminuer, *vn.*, s'atténuer, *vpr.*

ԱՆԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, faiblesse, *sf.*
ԱՆԱՓՐՈԴԻՍԵԱՆ , anaphrodisiaque, *adj.* Դեղ —, —, *sm.* *Le camphre est un —.*
ԱՆԲԱԺ, privé, ée, *adj.* [et *sm.*
ԱՆԲԱԺԱՆ, inséparable, *adj.*
ԱՆԲԱԺԱՆԱԲԱՐ, inséparablement, indivisément, par indivis ([illegible]), *adv.* [indivisible, *adj.*
ԱՆԲԱԺԱՆԱԿԱՆ, inséparable,
ԱՆԲԱԺԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, indivisibilité, impartibilité, *sf.*
ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ, indivisible, impartageable, *adj.* — (Երրորդութիւն , ըստ աստուածաբանից), individue, *adj. f.* — կերպով , V. Անբաժանաբար ։
ԱՆԲԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, inséparabilité, indivision, *sf.*
ԱՆԲԱԺԻՆ, indivis, ise, insécable, inhérent, ente, *adj.*
ԱՆԲԱԽՏ, malheureux, euse, *adj.*
ԱՆԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, malheur, *sm.*
ԱՆԲԱՂԴ, V. Անբախտ ։
ԱՆԲԱՂԴՈՒԹԻՒՆ, V. Անբախտութիւն ։ [*adj.*
ԱՆԲԱՄԲԱՍ, irrépréhensible ,
ԱՆԲԱՆ, brut, ute, *adj.* || irraisonnable, *adj.* || —, brute, *sf.* — առնել, V. Անբանացուցանել ։
ԱՆԲԱՆԱԿԱՆ , animal , ale (*pl.animaux*), *adj.* || illogique, *adj.*
ԱՆԲԱՆԱՆԱԼ , devenir bête, abêtir, *vn.*, s'abêtir, *vpr.*
ԱՆԲԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre bête, abêtir, *va.* [déraisonnable, *adj.*
ԱՆԲԱՆԱՒՈՐ , irraisonnable ,
ԱՆԲԱՐԲԱՌ, muet, ette, *adj.*
ԱՆԲԱՐԵԽԱՌՆ, intempéré, ée, *adj.*
ԱՆԲԱՐԵԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, intempérie, *sf.* || intempérance, *sf,*
ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, immoral, ale (*pl. immoraux*), *adj.* — գրականութիւն, littérature malsaine.
ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ , immoralité, *sf.*
ԱՆԲԱՐՈՅԱՊԷՍ ; immoralement, *adv.*
ԱՆԲԱՑԱՏՐԵԼԻ, inexprimable, indéfinissable, *adj.*
ԱՆԲԱՒ, infini, ie, immense, *adj.* Աստուած — է, Dieu est infini.— (Երկայնութիւն), infini, ie, *adj.* Յ—ս, sans bornes, sans fin, à l'infini, *adv.*
ԱՆԲԱՒԱԲԱՇԽ, infinitésimal, ale (*pl. infinitésimaux*), *adj.*
ԱՆԲԱՒԱԿԱՆ, insuffisant, ante. || incapable , inhabile , *adj.* — լինիլ , ըլլալ , être insuffisant, ne pas suffire. || être incapable. — կերպով , d'une manière insuffisante, insuffisamment, *adv.*
ԱՆԲԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, insuffisance, *sf.* || incapacité, inhabilité, *sf.* || inaptitude, *sf.* — (ըստ իրաւագիտաց), inhabilité, *sf.*
ԱՆԲԱՒՈՒԹԻՒՆ, infinité, immensité, *sf.* — Աստուծոյ, l'infinité, l'immensité de Dieu.
ԱՆԲԵՂՈՒՆ, stérile, *adj.*
ԱՆԲԵՐ, improductif, ive, infertile, stérile, pauvre, *adj.*
ԱՆԲԵՐԵԼԻ, insupportable, *adj.*
ԱՆԲԵՐՈՒԹԻՒՆ , infertilité , stérilité, aridité, non-valeur (*pl.* des *non-valeurs*), *sf.*
ԱՆԲԺՇԿԱԿԱՆ, incurable, irrémédiable , inguérissable, *adj.* — հիւանդ , malade incurable, inguérissable, կամ լոկ incurable, *sm. C'est un incurable.*
ԱՆԲԺՇԿԱՊԷՍ, incurablement, irrémédiablement, *adv.*
ԱՆԲԺՇԿԵԼԻ, incurable, *adj.* — (ծարաւ) , inextinguible ([illegible]—[illegible]), *adj.* [*sf.*
ԱՆԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ, incurabilité,
ԱՆԲԻԾ, immaculé, ée, pur, *m.* pure, *f. adj.*
ԱՆԲԾՈՒԹԻՒՆ, pureté, *sf.*
ԱՆԲՆԱԿ, inhabité, ée, déshabité, ée, désert, erte, *adj.*

ԱՆԲՆԱԿԱՆ, pincé, ée, faux, *m.* fausse, *f.*, recherché, ée, factice, *adj.* — (բանք, իմաստ, մեկնութիւն), forcé, ée, *adj.*

ԱՆԲՆԱԿԵԼԻ, inhabitable, impraticable, *adj.*

ԱՆԲՈՂՋԿՈՒԿ, acère, *adj.*

ԱՆԲՈՅԺ, incurable, inguérissable, *adj.*

ԱՆԲՈՎԱՆԴԱԿԵԼԻ, incompréhensible, *sf.*

ԱՆԲՈՒԺԵԼԻ, incurable, *adj.*

ԱՆԲՈՒՆ, étranger, ère, faux, *m.* fausse, *f. adj.*

ԱՆԲՌՆԱԲԱՐԵԼԻ, inviolable, *adj.*

ԱՆԲՌՆԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, inviolabilité, *sf.*

ԱՆԲՌՆԱԴԱՏԵԼԻ, incoercible, *adj. Fluides —s.*

1. **ԱՆԳԱՄ** (դէֆա, քէրրէ), fois, *sf.* Երկիցս — (երկու —), V. Երկիցս։ Այս —, cette —, pour cette —. Քանիցս —, V. Քանի՛ցս։ Բազում — (շատ —), souvent, souvente —, plusieurs —, nombre de —, plus d'une —, bien des —, la plupart du temps, à plusieurs reprises. Քիչ —, peu souvent, rarement, *adv.* Մի — առ հասարակ, մի — եւ միշտ, une —, une bonne —, une — pour toutes. Ամեն — որ, toutes les — que. Կրկին — (նորէն), de nouveau. Առաջին —, la première —; en premier lieu, d'abord, tout d'abord, au premier abord, de prime abord, dès l'abord, *adv.* Երկրորդ —, la seconde (իքինտի) —; en second lieu. Երրորդ —, la troisième —; en troisième lieu.

2. **ԱՆԳԱՄ** (պիլէ, տահի), même, *adv.*

ԱՆԳԱՑ, inflexible, *adj.*

ԱՆԳԱՑԹ. — (զնացք), assuré, ée, *adj.*

1. **ԱՆԳԱՍՏ**, raréfié, ée, rare, *adj.* || clair, *m.* claire, *f. adj.*

2. **ԱՆԳԱՍՏ**, V. Ողակերջ։

ԱՆԳԱՍՏԱԴԷՏ, manoscope, *sm.*

ԱՆԳԱՍՏԱՆԱԼ, se raréfier, *vpr.*

ԱՆԳԱՍՏԱՆԱԼԻ, raréfiable, *adj.*

ԱՆԳԱՍՏԱՉԱՓ, manomètre, *sm.*

ԱՆԳԱՍՏԱՑՈՒՄ, **ԱՆԳԱՍՏԱՑՈՒՄՆ**, raréfaction, *sf.*

ԱՆԳԱՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, raréfier, *va.*

ԱՆԳԱՍՏԱՑՈՒՆՈՂ, **ԱՆԳԱՍՏԱՑՈՒՑԻՉ**, raréfiant, ante, *adj.*

ԱՆԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, rareté, *sf.* V. Անգաստացումն։

ԱՆԳԱՐ (գլխու կէս մասի ցաւ), migraine, *sf.*

ԱՆԳԵՂԵԱՑ, laid (չիր), *m.* laide (չիրք), *f. adj.* et *s.*

ԱՆԳԵՂԵՑԻԿ, laid, *m.* laide, *f. adj.*

ԱՆԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ laideur, *sf.*

ԱՆԳԷՏ, ignorant, ante, *adj.* et *s*, || indocte, neuf, *m.* neuve, *f. adj.* || inconnu, ue, *adj.* || profane, *sm.* — (բանսոց), ignoré, ée, *adj.* — ձեւացունել, faire l'ignorant. — լինել, ըլլալ, être ignorant. V. Անգիտանալ։ Ց—ս, V. Անգիտաբար։

ԱՆԳԹԱԲԱՐ, cruellement, impitoyablement, *adj.*

ԱՆԳԹՈՒԹԻՒՆ, cruauté, félonie, *sf.* Անգթութեամբ, V. Անգթաբար։

ԱՆԳԻՆ, inappréciable, inestimable, *adj.* || impayable, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԲԱՐ, par ignorance, ignoramment, *adv.*

ԱՆԳԻՏԱԿ, ignorant, ante, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԿԱՆ, ignorant, ante, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԿԻՑ, inconscient, ente, *adj.*

ԱՆԳԻՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, inconscience, *sf.*

ԱՆԳԻՏԱՆԱԼ, ne pas savoir, ignorer, *va.* Ինքզինքն —, s'ignorer, *vpr.*

ԱՆԳԻՏԱՑԵԱԼ, ignoré, ée, *adj.*

ԱՆԳԻՏԵԼ, V. Անգիտանալ։

ԱՆԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ignorance, *sf.* || incertitude, *sf.*

ԱՆԳԻՐ, verbal, ale (*pl.* verbaux), *adj.*

ԱՆԳՏՆՏ, introuvable, *adj.* || irréparable, *adj.*

ԱՆԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, anarchie, *sf.*

ԱՆԳԼՈՒԽ, anarchique, *adj.*

1. **ԱՆԳՈՐ**, (թռչուն մ'է. -ի պ-պ-), vautour. *sm.*

2. **ԱՆԳՈՐ**, (Այր մը) ։V. Այրընչախոց

ԱՆԳՈՐԱՐՔՈՒԻ (յափշտակիչ թռչուն մ'է. է-ր- է-ւ), gypaète, *sm.*

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, anglais, aise, *adj.* — լեզու, la langue anglaise, *sf.*, կամ լոկ anglais. *Apprendre l'anglais.* Ըլս — որիցակի, à l'anglaise, *adv.* [et *s.*

ԱՆԳԼԻԱՄՈՒ, anglomane, *adj.*

ԱՆԳԼԻԱՄՈՒԹԻՒՆ, anglomanie, *sf.*

ԱՆԳԼԻԱՑԻ, anglais, aise, *adj.* || Anglais, aise, *s.*

ԱՆԳԼԻԲԻՒՆ, V. Անգղիակաւ։

ԱՆԳՆԱԼԻ, **ԱՆԳՆԱՑ**, } impraticable, *adj.*

ԱՆԳՈՑՆ, incolore, *adj.*

ԱՆԳՈՑՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm.* — (կայակի, բան իրաւագիտաց), inexistence, *sf.*

ԱՆԳՈՑՍ (կիզ, կիցք), ruade, *sf.*

ԱՆԳՈՍՆԵԼ (արհամարհել, պախարակել), avoir du mépris, mépriser, *va.* || insulter, *vn.* ինքզինքը կամ զիրար —, se mépriser, *vpr.*

ԱՆԳՈՍՆԵԼԻ, méprisable, *adj.*

ԱՆԳՈՍՆՈՒԹԻՒՆ, mépris, *sm.*

ԱՆԳՈՐԾ, inoccupé, ée, désoccupé, ée, inactif, ive, *adj.* || désœuvré, ée, *adj.* et *s.* || oisif, ive, inerte, *adj.* || brut, ute, inculte, *adj.* — երկիր, V. Երկիր։

ԱՆԳՈՐԾԱԴԻԵԼԻ, impraticable, inexécutable, *adj.* [tion, *sf.*

ԱՆԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, inexécu-

ԱՆԳՈՐԾԱՓՈՒԹԻՒՆ, cessation d'usage, non-usage, *sm.*

ԱՆԳՈՐԾԱՐԱՆԱԿԱՆ, inorganique, *adj.* — արդիւնաբերութիւն, chimie —.

ԱՆԳՈՐԾԱՐԱՆԱՒՈՐ, inorganique, *adj.* [*adj.*

ԱՆԳՈՐԾՈՒԱԿԱՆ, inorganique,

ԱՆԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, inaction, désoccupation, oisiveté, *sf.*, désœuvrement, *sm.* || inertie (ի-ի-), *sf.* || inculture, *sf.* [vité, *sf.*

ԱՆԳՈՐԾՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, inacti-

ԱՆԳՈՒԹ, cruel, elle, impitoyable, insensible, inhumain, aine, sauvage, *adj.* || félon, onne, *adj.* et *s.*

ԱՆԳՈՒՄԱՆ (բ. պ. nr կը ցեւցնակէ՝ -ն|-բ-է|է, ը-պ-ւ-ւ-ւ-ր), inopiné, ée, *adj.* [ի-ր-ե), *adj.*

ԱՆԳՐԱԳԷՏ, illettré, ée (է-

ԱՆԳՐԱՒԵԼԻ, insaisissable, *adj.*

ԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ, loi, tradiction orale, agraphie, *sm.*

1. **ԱՆԴ** (արտ), champ, *sm.* — (ի բնասղծ.), guéret, *sm.*

2. **ԱՆԴ** (հոն), là, y, *adv.* — ի խոնարհ (հոն, վարդ), là-bas, *adv.* — ի վեր (վերդ), là-haut, *adv.* Անդէն եւ — (իսկոյն), tout de suite, sans déplacer, *adv.* կացէք — (հոն կեցէք), restez là.

ԱՆԴԱԴԱՐ, continuel, elle, incessant, ante, perpétuel, elle, *adj.* || toujours, à chaque instant, à tout instant, sans cesse, sans relâche, continuellement, perpétuellement, incessamment, d'arrache-pied, *adv.* — (վաստակել, ճգնաւոր), sans débrider (travailler, dormir), *adv.* — պատերազմներ, des guerres continuelles. Անդադար —, jour et nuit.

ԱՆԴԱՁԵԼ (մահէն ազատուիլ, մխիթարեւել, յիշել), repasser. *va.*

1. **ԱՆԴԱՄ**, membre, *sm.* Անդի, առնական —, ծածուկ —, — viril, *sm.*, verge, *sf.*, pénis (բ-ն-), *sm.* — — յօշել, V. Ցօշել։ — — հատանել, V. Հատանել։

2. **ԱՆԴԱՄ**, V. Անդամակից։

ԱՆԴԱՄԱԳԷՏ, anatomiste, *sm.*

ԱՆԴԱՄԱԳԻՏԱԿԱՆ, anatomique, *adj*. [mie, *sf*.
ԱՆԴԱՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, anato-
ԱՆԴԱՄԱԳԻՏՕՐԷՆ, anatomiquement, *adv*. [գէտ։
ԱՆԴԱՄԱՁՆԻՆ, V. Անդամա-
ԱՆԴԱՄԱՁՆՆԱԿԱՆ, V. Անդամազիտական։ [դամազիտութիւն։
ԱՆԴԱՄԱՁՆՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ան-
ԱՆԴԱՄԱՁՆՆՕՐԷՆ, V. Անդամազիտօրէն։
ԱՆԴԱՄԱԼՈՅԾ, paralytique, *adj*. et *s*. —ը բուժեցաւ, բժշկուեցաւ, le — a été guéri. — զործել, ընել, V. Անդամալուծել։
ԱՆԴԱՄԱԼՈՒԾԵԼ, frapper de paralysie, paralyser, *va*. [lysie, *sf*.
ԱՆԴԱՄԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, para-
ԱՆԴԱՄԱԿԻՑ, membre, *sm*. — առնել, V. Անդամակցել։
ԱՆԴԱՄԱԿՑԵԼ, admettre dans une société, dans un corps, agréger, *va*. *Il n'était pas du corps, mais on l'y a agregé.* [tion, *sf*.
ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, agréga-
ԱՆԴԱՄԱՀԱՏ, disséqueur, *sm*.
ԱՆԴԱՄԱՀԱՏԵԼ, amputer, *va*. — *un bras, une jambe*.
ԱՆԴԱՄԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, amputation, *sf*. [disséquer, *va*.
ԱՆԴԱՄԱՀԵՐՁԵԼ, anatomiser,
ԱՆԴԱՄԱՏԵԼ, démembrer, *va*. — *une volaille*. || scander, *va*. *Scandez ce vers, vous verrez qu'il y manque un pied.*
ԱՆԴԱՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, démembrement, *sm*. || scansion, *sf*.
ԱՆԴԱՆԴԱՂ, sans délai, *adv*. *J'irai sans délai.*
ԱՆԴԱՉԱՓ, arpenteur, *sm*.
ԱՆԴԱՉԱՓԵԼ, arpenter, *va*.
ԱՆԴԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, arpentage, *sm*. [messier, *sm*.
ԱՆԴԱՊԱՀ, garde champêtre,
ԱՆԴԱՌՆԱԼԻ, irrévocable, *adj*. — կերպով, irrévocablement, *adv*.
ԱՆԴԱՍՏԱԿ, vestibule, *sm*.
ԱՆԴԱՍՏԱՆ, champ, *sm*. — բամբակի, V. Բամբակաստան։ — (ի բնտրծ.), guéret, *sm*.
ԱՆԴԱՐՁ, irrévocable, inconvertible, irréparable, *adj*. V. Անդարձագիր։
ԱՆԴԱՐՁԱԲԱՐ, irrévocablement, sans retour, *adv*.
ԱՆԴԱՐՁԱԳԻՐ, testament, *sm*.
ԱՆԴԱՐՁԱԿԱՆ, testamentaire, *adj*. [lité, *sf*.
ԱՆԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, irrévocabi-
ԱՆԴԱՐՄԱՆԵԼԻ, irrémédiable, irréparable, inculte, *adj*. — կերպով, irrémédiablement, irréparablement, *adv*.
ԱՆԴԵԱՑ ԱՐՋԱՌՈՅ, troupeau de bœufs (ռմկ.), de vaches. Հօտք եւ անդեայք, bestiaux, *smp*.
ԱՆԴԵԴԵՒ, inébranlable, *adj*.
ԱՆԴԵԴԵՒՈՒՆ, inébranlable, ferme, *adj*. — (զնացք), assuré, ée, *adj*.
ԱՆԴԵՂԱՅ, **ԱՆԴԵՂԵԱՅ**, antidote, contrepoison, *sm*.
ԱՆԴԷՆ, là, *vdv*. || aussitôt, incontinent, *adv*. Մնաց —, il demeura là. — եւ անդ, — վաղվաղակի, — իսկ վաղվաղակի (խուկոյն, անմիջապէս), tout de suite, sur-le-champ, aussitôt, incontinent, sans déplacer, *adv*. — եւ անդ իբրեւ, aussitôt que, *conj*.
ԱՆԴԷՈՐԴ, bouvier, ière, *s*.; pâtre, *sm*.
ԱՆԴԷՊ, inopportun, une, inconvenant, ante, inapplicable, intempestif, ive, incongru, ue, impertinent, ente, hors de saison, *adj*. Ց—ս, indécemment, intempestivement, *adv*.
ԱՆԴԻԻՐ, incommode, *adj*.
ԱՆԴԻԻՐԱԿԱՆ, malaisé, ée, *adj*.
ԱՆԴԼԱԿԻ, continuellement, sans cesse, *adv*.
ԱՆԴՆԴԱՄՈՒԽ ԼԻՆԵԼ, **ԸԼԼԱԼ**, prendre le large.

Ա Ն Դ Ն Դ Ա Ս Ո Ց Ք Ա Ռ Ն Ե Լ, ընել, engouffrer, abîmer, *va.* || **Ա Ն Դ Ն Դ Ա Ս Ո Ց Ք Ի Ն Ե Լ**, ընել, s'engouffrer, s'abîmer, *vpr.*, abîmer, *vn.*

Ա Ն Դ Ո Ւ Ժ, angoisse, *sf.*

Ա Ն Դ Ո Ւ Ժ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն , angoisse, anxieté, détresse, *sf.*

Ա Ն Դ Ո Ր Ի Ւ Ն Ե Լ, ընել, (անդորրու մէջ դլլալ), se mettre à son aise, *vpr.*, être à son aise. **Ա Ն Դ Ո Ր Ր Չ Դ Լ Լ Ա Լ** (անդորրու մէջ չդլլալ), être mal à son aise.

Ա Ն Դ Ո Ր Ա Գ Ի Ր, quittance, *sf.*

Ա Ն Դ Ո Ր Ա Գ Ր Ե Լ, donner quittance, quittancer, *va.*

Ա Ն Դ Ո Ր Ա Մ Ի Տ, tranquille, *adj.*

Ա Ն Դ Ո Ր Ա Ն Ա Լ, s'élargir, *vpr.* || se tranquilliser, *vpr.*

Ա Ն Դ Ո Ր Ա Կ Ի Ց. — (տեղի), coi, *m.* coite, *f. adj.*

Ա Ն Դ Ո Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, tranquillité, *sf.*, repos, *sm.* **Ա Ն Դ Ո Ր Ր Ո Ւ Բ Ե Ա Ն Մ Է Ջ Դ Լ Լ Ա Լ** , être à son aise.

Ա Ն Դ Ո Ւ Լ, continuel, elle, *adj.* || continuellement, assidûment, incessamment, sans cesse, sans relâche, d'arrache-pied, *adv.* — (վաստակել), sans débrider (travailler), *adv. Il a travaillé sans débrider.* — անդադար, jour et nuit, *adv.*

Ա Ն Դ Ո Ւ Ն Դ Ք, abîme, gouffre, précipice, *sm.* **Ա Կ Յ Ա Ս Ա Կ Ե Լ Ի** , անյատակելի, անուն —, abîme sans fond.

Ա Ն Դ Ռ Ի Ն, sans porte. — բերան, indiscret, ète, bavard, arde, *adj.* et *s.*

Ա Ն Դ Ս Ի Ն, dès, *adv.*

Ա Ն Դ Ր, là, y, *adv.* **Ա Ն —**, fi! *interj.* **Ա Ս Ի Ն —**, d'ici là. — **Ի Ն Ե Ն —**, au delà de, *adv.* — **Ի Ն Ե Ն** (գետեն), delà, *prép. Delà la rivière, les monts.* — **Ի Ն Ե Ն** (գնով), par delà, outre, *prép.* — **Ի Ն Ե Ն Գ Ա Փ Ի**, V. **Գ Ա Փ Ա Գ Ա Ն Ց** . — **Ի Ն Ե Ն Գ Բ Ի** , V. **Ա Կ Բ Ի** . **Ա Յ Ս Բ Ե Ւ —**, deçà, *adv.*

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ո Ց, outre, *adv.* — **Ի Ն Ե Ն**, au delà de, *adv.*

Ա Ն Դ Ր Ա Ձ Ա Ն Ա Լ, se réfléchir, *vpr.*; réfléchir, réverbérer, *vn.*

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ, réponse, *sf.* — բայ , verbe réfléchi.

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ե Ա Կ (պարերգութեան երկրորդ տուն) , antistrophe, *sf.*

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ե Լ, répliquer, *va.*

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ի Լ, se réfléchir, *vpr.*; réfléchir, réverbérer, *vn.* || refluer, *vn.*

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ո Ի Թ Ի Ւ Ն, réflexion, *sf.*, réfléchissement, *sm.*, réverbération, *sf.* — լուսոյ, réfléchissement de la lumière. — ձայնի, réfléchissement de la voix. — ջերմութեան , réverbération de la chaleur.

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ո Ն Ե Լ, réfléchir, réverbérer, *va.* || renvoyer, *va.* || répondre, *vn.* — ձայնի, réfléchir la voix. — լոյսը , ջերմութիւնը , réverbérer la lumière, la chaleur.

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ո Ւ Մ, } renvoi,
Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ո Ւ Մ Ն, } *sm.*

Ա Ն Դ Ր Ա Գ Ա Ր Ձ Ո Ն Ո Ղ , réflecteur, *adj. m.* [tain, aine, *adj.*

Ա Ն Դ Ր Ա Լ Ե Ռ Ն Ա Կ Ա Ն, ultramon-
Ա Ն Դ Ր Ա Լ Ե Ռ Ն Ա Կ Ա Ն Ո Ի Թ Ի Ւ Ն, ultramontanisme, *sm.*

Ա Ն Դ Ր Ա Լ Ի (ձանձրալի), fatigant, ante, *adj. Conversation fatigante. Un homme* — .

Ա Ն Դ Ր Ա Լ Պ Ե Ա Ն, transalpin, ine, ultramontain, aine, *adj.*

Ա Ն Դ Ր Ա Լ Պ Ի Ա Կ Ա Ն, transalpin, ine, ultramontain, aine, *adj.*

Ա Ն Դ Ր Ա Ն Ի Կ, ainé, ée, premier-né (*pl.* des *premiers-nés*), *adj.* et *s.* [*adj.* et *s.*

Ա Ն Դ Ր Ա Ն Կ Ա Ծ Ի Ն , primipare,

Ա Ն Դ Ր Ա Ն Կ Ո Ի Թ Ի Ւ Ն, primogéniture, ainesse, *sf.*

ԱՆԴՐԱՏԼԱՆՏԵԱՆ, transatlantique, *adj*.

ԱՆԴՐԴՈՒԵԼԻ inébranlable, imperturbable, *adj*. — քաջութիւն, courage à toute épreuve. Պատուար —, un rempart assuré. — կերպով, inébranlablement, *adv*.

ԱՆԴՐԴՈՒՈՒԹԻՒՆ, constance, *sf*.

ԱՆԴՐՋՈԴԻԱԿՈՍԱԿԱՆ, ultra-zodiacal, ale, *adj*.

ԱՆԴՐԷՆ (նորէն), de nouveau, *adv*.

ԱՆԴՐԺԱԿԱՆ, inviolable, *adj*.

ԱՆԴՐԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inviolabilité, *sf*.

ԱՆԴՐԺԵԼԻ, inviolable, *adj*.

ԱՆԴՐԻ (արձան) statue, *sf*. — սկայագործ, սկայաքարձ, colosse, *sm*. — սաստկապէս մեծ, սոսկավիթխար, un colosse d'une grandeur énorme.

ԱՆԴՐԻԱԳՈՐԾ, statuaire, *sm*.

ԱՆԴՐԻԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, statuaire, *adj*.

ԱՆԴՐԻԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, statuaire, *sf*.

ԱՆԴՐԻԱՆՏ, statue, *sf*.

ԱՆԴՐԻԱՆՏԱԳՈՐԾ, statuaire, *sm*.

ԱՆԴՐԻԱՍՏԵՂԾ, statuaire, *sm*.

ԱՆԴՐԿԵՆԴԱԿԱՑԻՆ, ultra-zodiacal, ale, *adj*.

ԱՆԴՈՒՈՐԴԱԿԱՆ, bucolique, *adj*.

ԱՆԵԶՐ, sans bornes, sans limites, illimité, ée, immense, infini, ie, *adj*.

ԱՆԵԼ, sans issue, inextricable, *adj*. — փողոց, rue sans issue, impasse, *sf*. — Նրբափողոց, cul-de-sac (*pl*. des *culs-de-sac*), *sm*.

ԱՆԵԼԱՆԵԼԻ, inextricable, *adj*.

ԱՆԵՂ, increée, ée, *adj*.

ԱՆԵՂԾ, incorruptible, impérissable, immarcescible, indestructible, indélébilte, *adj*.

ԱՆԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, incorruption, indestructibilité, *sf*.

ԱՆԵՌԱՆԴՆ, indévot, ote, *adj*. et, *s*.

ԱՆԵՌԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, indévotion, *sf*.

1. **ԱՆԵՐ** ([illegible]), beau-père (*pl*. des *beaux-pères*), *sm*.

2 **ԱՆԵՐ** ([illegible]), beau-frère (*pl*. des *beaux-frères*), *sm*.

ԱՆԵՐԱՆԳ, incolore, *adj*.

ԱՆԵՐԱՍԱՆ, } abandonné,
ԱՆԵՐԱՍԱՆԱԿ, } ée, *adj*. et *s*.

Երիվար աներասան եւ անքամբ (ի կնիքս, ի զինանշանս), cheval effréné, gai.

ԱՆԵՐԳԵԼԻ, injouable, *adj*.

ԱՆԵՐԵՍ, effronté, ée, *adj*. et *s*.

ԱՆԵՐԵՍՈՒԹԻՒՆ, effronterie, *sf*.

ԱՆԵՐԵՒԱԿԱՅԵԼԻ, inimaginable, *adj*.

ԱՆԵՐԵՒԵԼԻ (աննշան), obscur, ure, *adj*.

ԱՆԵՐԵՒՈՅԹ, invisible, *adj*. — լինել, ըլլալ, devenir —, disparaître, *vn*., se perdre, *vpr*. Յ—ս, invisiblement, *adv*.

ԱՆԵՐԵՒՈՒԹԱՆԱԼ, V. Աներեւոյթ լինել ։

ԱՆԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, } invisi-
ԱՆԵՐԵՒՈՒԹՈՒԹԻՒՆ, } bilité,
disparition, *sf*.

ԱՆԵՐԿԲԱՅ, indubitable, incontestable, sûr, *m*. sûre, *f*., certain, aine, *adj*.

ԱՆԵՐԿԲԱՅԱԿԱՆ, incontestable, *adj*.

ԱՆԵՐԿԲԱՅԱՊԷՍ, indubitablement, incontestablement, *adv*.

ԱՆԵՐԿԲԱՅԵԼԻ, V. Աներկբայ ։

1. **ԱՆԵՐԿԻՒՂ**, hardi, ie ([illegible]), intrépide, *adj*.

2. **ԱՆԵՐԿԻՒՂ**, intrépidement, courageusement, *adv*.

ԱՆԵՐԿԻՒՂՈՒԹԻՒՆ, intrépidité, *sf*.

ԱՆԵՐԿՄԻՏ, sûr, *m*. sûr, *f*., certain, aine, *adj*.

ԱՆԵՐՁԱԳ ([illegible]), V. Աներ (2) ։

ԱՆԵՐՈՐԴԻ, beau-frère (*pl*. des *beaux-frères*), *sm*.

ԱՆԵՓ, incuit, ite, *adj*.

ԱՆԶԱՆԱԶԱՆ, indifférent, ente, *adj*.

ԱՆԶԱՆԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, indifférence, *sf*.

ԱՆԶԱՐԴ, sans parure, sans

ornement, uni, ie, simple, *adj.*

ԱՆՋԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, simplicité, *sf.*

ԱՆՋԳԱԼԱՊԷՍ, insensiblement, imperceptiblement, *adv.*

ԱՆՋԳԱԼԻ, insensible, *adj.* || imperceptible, *adj.* — կերպով, V. Անզգայապէս։ [*m.* folle, *f. adj.*

ԱՆՋԳԱՄ, insensé, ée, fou, fol,

ԱՆՋԳԱՄՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ԱՆՋԳԱՑ, insensible, *adj.* || indolent, ente, apathique, sec, *m.* sèche, *f.*, froid, *m.* froide, *f. adj.* Ց—u, insensiblement, *adv.*

ԱՆՋԳԱՑԱՆԱԼ, perdre l'usage de ses sens.

ԱՆՋԳԱՑԱՐԱՐ, } anesthé-
ԱՆՋԳԱՑԱՑՈՒՑԻՉ, } sique, *adj.*

ԱՆՋԳԱՑԻԼ, V. Անզգայանալ։

ԱՆՋԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, insensibilité, indolence, apathie, anesthésie, *sf.* — (սիրոյ), indifférence, *sf.*

ԱՆՋԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, inadvertance, mégarde, *sf.*

ԱՆՋԳՈՅՇ, imprévoyant, ante, malavisé, ée, indiscret, ète, *adj.* Ց—u, par mégarde, *adv.*

ԱՆՋԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, imprévoyance, inadvertance, *sf.*

ԱՆՋԵՂՋ, impénitent, ente, *adj.*

ԱՆՋԵՐԾ, inévitable, *adj.* || inextricable, *adj.* [*sf.*

ԱՆՋՂՋՈՒԹԻՒՆ, impénitence,

ԱՆՋՈՅԳ, impair, aire, *adj.* — գործել, déparier, dépariller, *va.*

ԱՆՋՈՒԳԱԿԱՆ, inégal, ale (*pl. inégaux*), incomparable, sans pareil, non pareil, eille, unique, singulier, ière, *adj.* [bique, *adj.*

ԱՆՋՈՒԳԱՎԱՆԿ, imparisylla-

ԱՆՋՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, imparité, *sf.* || discorde, *sf.* [nable, *adj.*

ԱՆՋՐԱՒ, infini, ie, intermi-

ԱՆՋՕՐ, faible, impuissant, ante, *adj.* || infirme, invalide, *adj.* || inefficace, *adj.* || inbécile, *adj.* — (գինի), léger, *adj.* — (ջերմ, վիճակ), adynamique, *adj.*

ԱՆՋՕՐՈՒԹԻՒՆ, impuissance, *sf.* — (ըստ բժշկաց), adynamie, *sf.*

ԱՆԷԾՔ, malédiction, imprécation, *sf.*, maudisson, anathème,

ԱՆԷՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm.* [*sm.*

ԱՆԸՄԲԵՐ, impartient, ente, *adj.* [*adj.*

ԱՆԸՄԲԵՐԵԼԻ, insupportable,

ԱՆԸՄԲՈՆ, inopportun, une, *adj.* [nité, *sf.*

ԱՆԸՄԲՈՆՈՒԹԻՒՆ, inopportu-

ԱՆԸՄԲՌՆԵԼԻ, insaisissable, *adj.* || inconcevable, *adj.*

ԱՆԸՄՊԵԼԻ, impotable, *adj.*

ԱՆԸՆԴԴԻՄԱԿ, irrésistible, irréfragable, *adj.* — կերպով, irrésistiblement, *adv.* [ble, *adj.*

ԱՆԸՆԴԴԻՄԱԿԱՑ, irréfraga-

ԱՆԸՆԴԵԼ, inaccoutumé, ée, *adj.* || sauvage, *adj.* [ée, *adj.*

ԱՆԸՆԴԵԼԱԿԱՆ, inaccoutumé,

1. **ԱՆԸՆԴՀԱՏ**, continu, ue, *adj.* || continuel, elle, successif, ive, *adj. Progrès successif.*

2. **ԱՆԸՆԴՀԱՏ**, sans interruption, sans cesse, continuellement, de suite, de moments en moments, d'arrache-pied, *adv.* — ննջել, dormir sans débrider.

ԱՆԸՆԴՄԷՋ, de moments en moments, *adv.* [ment, *adv.*

ԱՆԸՆԴՄԻՋԱԲԱՐ, immédiate-

ԱՆԸՆԴՈՒՆԱԿ, non susceptible de, *adj.* || incapable, inapte, *adj.*

ԱՆԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, incapacité, inaptitude, *sf.* [*adj.*

ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ, inadmissible,

ԱՆԸՆԹԵՌՆԼԻ, illisible, *adj.* — կերպով, V. Անընթերցաբար։

ԱՆԸՆԹԵՐՑԱԲԱՐ, illisiblement, *adv.*

ԱՆԸՆԿԱԼ, reprochable, *adj.*

ԱՆԸՆԿԵՐԱԿԱՆ, insociable, *adj.*

ԱՆԸՆԿԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, insociabilité, *sf.* [*adj.*

ԱՆԸՆԿԵՐԱՍԷՐ, insociable,

ԱՆԸՆԿԱԾԵԼԻ, insubmersible, *adj. Bateau —.*

ԱՆԸՆԱՆԻ, étranger,ère, *adj.*

ԱՆԸՆՏԵԼԻ, inéligible, *adj.*

ԱՆԸՆՏՐՈՂ, indiscret, ète,*adj.*

ԱՆԸՆՏՐՈՂԱԲԱՐ, indiscrètement, *adv.*

ԱՆԸՆՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ,indiscrétion, *sf.* Անյնտրողութեամբ, V. Անյնտրողաբար։

ԱՆՍՏԻՒՏ, irréprochable, irréprehensible, intact, acte, *adj.* — կերպով, irréprochablement, irréprehensiblement, *adv.*

ԱՆԹԱՂ, privé de sépulture.

ԱՆԹԱՆԻՆ, axillaire, *adj.*

ԱՆԹԱՆՈՒԿ (թեւի տակ ամփոփել կարեցեալու չափ բոյս,խոտ), fascicule, *sm.* [lichryse, *sm.*

1. **ԱՆԹԱՌԱՄ** (ծաղիկ մ՚է), hé-
2. **ԱՆԹԱՌԱՄ**, } immarces-
ԱՆԹԱՌԱՄԱԿԱՆ, } cible, *adj.*

ԱՆԹԱՐԳՄԱՆԵԼԻ, intraduisible, *adj.*

ԱՆԹԱՑ, sec, *m.* sèche,*f. adj.*

ԱՆԹԱՑՈՒԿ (է՛լ՚ի՛ւ ոեյ՚ի՛եյ), béquille, *sf.*

ԱՆԹԱՓԱՆՑ, imperméable, *adj.* — գործել, imperméabiliser, *va.*

ԱՆԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆ, impénétrable, *adj. Un bois, une forêt —.*

ԱՆԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ,impénétrabilité, imperméabilité,*sf.*

ԱՆԹԱՓԱՆՑԻԿ, opaque, *adj.*

ԱՓԵՂ (ոէ՛ի՛լ), cendre, *sf.*

ԱՆԹԵՂՆԵԼ, couvrir le feu, *va,*

ԱՆԹԵՄ (է՛ոէ՛ի՛ոոէ՛ի՛), camomille, *sf.* [fait, aite, *adj.*

ԱՆԹԵՐԻ, complet, ète, par-

ԱՆԹԵՒ, sans ailes, *adj. L'araignée est un petit animal sans ailes à huit pattes.*

ԱՆԹԻՀԻՒՊԱՏ, } proconsul,
ԱՆԹԻՀԻՒՊԱՏՈՍ, } *sm.*

ԱՆԹԻՀԻՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ, proconsulaire, *adj.*

ԱՆԹԻՊԱՏ, V. Անթիթիւպատոս։

ԱՆԹԻՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, proconsulat *sm.* [ie, *adj.*

1. **ԱՆԹԻՒ**, innombrable, infini,
2. **ԱՆԹԻՒ**, innombrablement, *adv.*

ԱՆԹԼՓԱՏ, incirconcis, ise, *adj.*||—,incirconcis,*sm.*—ի,les—.

ԱՆԹԼՓԱՏՈՒԹԻՒՆ, incirconcision, *sf.*

ԱՆԹՄԻՋ,le creux de l'aisselle.

ԱՆԹՈՂԼԻ, irrémissible, impardonnable, *adj.*

ԱՆԺԱՄ, inopportun,une, hors (ձեռ) de saison, *adj.* || à contretemps, *adv.*

ԱՆԺԱՆԵԼԻ, indéniable, *adj.*

ԱՆԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ, impopulaire, *adj.*

ԱՆԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, impopularité, *sf.*

ԱՆԺՈՑ, impatient, ente, *adj. Il est d'un naturel —.* [*adv.*

ԱՆԺՈՒԺԱՐԱԲ,impatiemment,

ԱՆԺՈՒԺԻԼ, s'impatienter,*vpr.*

ԱՆԺՈՒԺԿԱԼ, incontinent, ente, intempérant, ante, *adj.*

ԱՆԺՈՒԺԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, incontinence, *sf.* — (լեզուի), incontinence, intempérance, *sf.* — (կերակրոց), intempérance, *sf.* [*sf.*

ԱՆԺՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, impatience,

ԱՆՁԱՒՐ, sérieux, euse, sévère, *adj.* [ոէ՛ի՛ոո), *sm.*

ԱՆԻԱԲ (տուն մ՚է), lotus (լե-

ԱՆԻՆ (ոէ՛ի՛ ոէ՛ոէ՛ի՛), lente, *sf.*

ԱՆԻՆԱՄ, V. Անիծեալ (1)։

ԱՆԻՆԱԿԱՆ, imprécatoire,*adj.*

ԱՆԻՆԱՆԵԼ, V. Անիծել։ [*adj.*

ԱՆԻՆԱՊԱՐՏ, maudissable,

1. **ԱՆԻՆԵԱԼ**, maudit, ite, *adj.* et *s. Caïn — de Dieu. Allez, maudits, au feu éternel.*

2. **ԱՆԻՆԵԱԼ**, peste, *interj.*

ԱՆԻՆԵԼ, maudire, *va.*

ԱՆԻՆԻՑ, V. Անիծական։

ԱՆԻՄԱԿ (տեսակ մը դեղին եւ

ացուտացիոս n.եֆիՑ), animé, *sm.*

ԱՆԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, inintelligence, *sf.*

ԱՆԻՄԱՆԱԼԻ, inintelligible, incompréhensible, inconcevable, incompris, ise, *adj.* — կերպով, inintelligiblement, *adv.*

ԱՆԻՄԱՍՏ, inconsidéré, ée, imprudent, ente, *adj.* — ասացուած, non-sens (նո՝-սո՝. *pl.* des *non-sens*), *smp.* ՑՑ—ս, imprudemment, *adv.* [ce, *sf.*

ԱՆԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, imprudence, inintelligible, inconcevable, *adj.* [bilité, *sf.*

ԱՆԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, inintelligi-

ԱՆԻՆԴՆԱԲԱՑ, indéhiscent, ente, *adj.* [hiscence, *sf.*

ԱՆԻՆԴՆԱԲԱՑՈՒԹԻՒՆ, indé-

ԱՆԻՆԴՆԱԲԵՐ, aidé, ée, *adj.*

ԱՆԻՆԴՆԱԳԻՏ, inconscient, ente, *adj.* [ment, *adv.*

ԱՆԻՇԽԱՆԱԲԱՐ, anarchique-

ԱՆԻՇԽԱՆԱԿԱՆ, anarchique, *adj.* || anarchiste, *s.* — կերպով, V. ԱՆԻՇԽԱՆԱՊԱՐ: [*sf.*

ԱՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, anarchie,

ԱՆԻՍՈՆ (ան՝ի՝ս), anis (ան՝ի՝), **ԱՆԻՍՈՆԵԼ**, aniser, *va.* [*sm.*

ԱՆԻՍՕՂԻ, anisette, *sf.*

ԱՆԻՐԱՒ, injuste, inique, *adj.* —Ց, injuste, *sm.* ՑՑ—ի (— տեղր), avec injustice, injustement iniquement, à tort, à faux, *adv.* Ցիրաւի կամ յ—ի, à tort et à droit, *adv.* — է nr, il est injuste que. — ՖաՑել, donner tort, le tort à quelqu'un.

ԱՆԻՐԱՒԱԲԱՐ, V. Ցանիրաւի:

ԱՆԻՐԱՒՈՒԹԻՒՆ, injustice, iniquité, *sf.* ԱՑիրաւութեամբ, V. ԱՑիրաւաբար:

ԱՆԻՐԱՒՈՒՆՑ, tort, *sm.*

ԱՆԻՒ, roue, *sf.* — ժանեւոր (ակռաՑեռով —), — dentée, à rochet. — ժայռ ատոր, — crénelée. փառուոր —, — à aubes.

ԱՆԼԻՆԵԼԻ, infaisable (ի՝նֆէզ-ա՝պլ), *adj.* [et *s.*

ԱՆԼՈՒԱԿԻՑ, célibataire, *adj.*

ԱՆԼՈՑՈՒ, insoluble, indissoluble, infusible, *adj.* || indéchiffrable, indébrouillable, *adj.* — կերպով, indissolublement, *adv.*

ԱՆԼՈՑՍ, privé de lumière, sombre, *adj.* [*adj.*

ԱՆԼՈՒԾԱԿԱՆ, indissoluble,

ԱՆԼՈՒԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, insolubilité, indissolubilité, *sf.*

ԱՆԼՈՒԾԱՆԵԼԻ, insoluble, indissoluble, *adj.*

ԱՆԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, insolubilité, indissolubilité, *sf.* ԱՑլուծութեամբ, indissolublement, *adv.*

ԱՆԼՈՒՐ, inouï, ïe, *adj.* [*adj.*

ԱՆԼՍՈՂ, désobéissant, ante,

ԱՆԼՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, désobéissance, *sf.*

ԱՆԽԱՐ, sûr, *m.* sûre, *f. adj.*

ԱՆԽԱԽՈՒՏ, inébranlable, ferme, *adj.* || incommutable, *adj.*

ԱՆԽԱԽՏԱԿԱՆ, inamovible, *adj.* [movibilité, *sf.*

ԱՆԽԱԽՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, ina-

ԱՆԽԱԽՏԵԼԻ, inébranlable, *adj.* — քաջութիւՑ, courage à toute épreuve.

ԱՆԽԱԶԱԼԻ, injouable, *adj.*

ԱՆԽԱԶԱԶԱՍԼԻՐ, turbulent, ente, remuant, ante, *adj.*

ԱՆԽԱԶԱՑ. — (ացուՑ կամ բառ, pus բերակացաց), indéclinable, *adj.* [*va.*

ԱՆԽԱՑԵԼ (խՑայել), épargner,

ԱՆԽԱՌՆ, sans mélange, pur, *m.* pure, *f.*, net, *m.* nette, *f. adj.* || intempérant, ante, intempéré, ée, *adj.* || loyal, ale (*pl. loyaux*), *adj.* — բարեբաստութիւՑ, երաՑութիւՑ, un bonheur sans mélange. — ուրախութիւՑ, une joie sans mélange. — գինի, vin naturel.

ԱՆԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, pureté, *sf.*

|| intempérance, incontinence, *sf.*

ԱՆԽԱՐԴԱԽ, loyal, ale (*pl. loyaux*), net, *m.* nette, *f.*, droit, oite, simple, *adj.*

ԱՆԽԱՓԱՆ, librement, *adv.*

ԱՆԽԵԼՔ, insensé, ée, *adj.* et *s.* || fou, fol, *m.* folle, *f. adj.* || imprudent, ente, *adj* et *s.* — կերպով, V. Անխելքաբար։

ԱՆԽԵԼՔԱԲԱՐ follement, sottement, *adv.* || imprudemment, *adv.*

ԱՆԽԵԼՔՈՒԹԻՒՆ, folie sottise, *sf.* || imprudence, *sf.* —ներ ընել, V. Հաղարտել։

ԱՆԽԶԵԼԻ, indissoluble, *adj.*

ԱՆԽԻՂՃ, indélicat, ate, *adj.* — միտ, conscience tranquille. — մտօք, en sûreté de conscience, *adv.*

ԱՆԽԼԻՐՏ, coi, *m.* coite, *f. adj.* Անխօս եւ — կենալ, se tenir sans remuer, sans parler, se tenir coi, *vpr.* [*sf.*

ԱՆԽՂՃՈՒԹԻՒՆ, indélicatesse,

ԱՆԽՂՃՕՐԷՆ, indélicatement, *adv.*

ԱՆԽՄՈՐ, sans levain, azyme, *adj.* — հաց, du pain sans levain, du pain azyme.

ԱՆԽՆԱՄ, à l'abandon, *adv.*

ԱՆԽՆԱՅ, cruellement, crûment, *adv.* [*adj.*

ԱՆԽՈՀԱԿԱՆ, indiscret, ète,

ԱՆԽՈՀԵՄ, imprudent, ente, *adj.* || imprudent, ente, *s.*

ԱՆԽՈՀԵՄԱԲԱՐ, avec imprudence, imprudemment, *adv.*

ԱՆԽՈՀԵՄՈՒԹԻՒՆ, imprudence, *sf* — ընել, avoir l'—.

ԱՆԽՈՆԱՐՀԵԼԻ, inflexible, *adj.*

ԱՆԽՈՆՋ, infatigable, *adj.* V. Անխոնջաբար։

ԱՆԽՈՆՋԱԲԱՐ, infatigablement, *adv.* [té, *sf.*

ԱՆԽՈՆՋՈՒԹԻՒՆ, infatigabili-

ԱՆԽՈՐՀՈՒՐԴ, irréfléchi, ie, inconsidéré, ée, imprudent, ente, indiscret, ète, *adj.* || précipité, ée, *adj.* || étourdi, ie, *adj.* et *s.* || imprudent, ente, *s.*

ԱՆԽՈՐՀՐԴԱԲԱՐ, inconsidérément, à l'étourdie, étourdiment, précipitamment, à corps perdu, de but en blanc, *adv.*

ԱՆԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀ, indiscret, ète, *adj.* et *s.* [discrétion, *sf.*

ԱՆԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, in-

ԱՆԽՈՐՀՐԴՈՒԹԻՒՆ, inconsidération, imprudence, indiscrétion, étourderie, *sf.*

ԱՆԽՈՑԵԼԻ, invulnérable, *adj.*

ԱՆԽՈՑՈՒԹԻՒՆ, invulnérabilité, *sf.* [*adj.*

ԱՆԽՈՒՋ, incontinent, ente,

ԱՆԽՈՒԼ, retiré, ée, *adj.*

ԱՆԽՈՒԺԱՊ, tranquille, *adj.*

ԱՆԽՈՒԺԱՊՈՒԹԻՒՆ, tranquillité, *sf.*

ԱՆԽՌՈՎ, imperturbable, tranquille, *adj.* — միտ, V. Միտ։—, — կերպով, imperturbablement, tranquillement, sans sourciller, *adv.*

ԱՆԽՌՈՎԱԲԱՐ, de sens rassis, *adv.* V. Անխռով կերպով։

ԱՆԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆ, imperturbabilité, tranquillité, *sf.*

ԱՆԽՏԻՐ, indifférent, ente, *adj.* — կերպով, indifféremment, *adv.* || sans distinction, indistinctement, *adv.* [պով։

ԱՆԽՏՐԱԲԱՐ, V. Անխտիր կեր-

ԱՆԽՏՐԱԿԱՆ, indifférentiste, *sm.* [rentisme, *sm.*

ԱՆԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, indiffé-

ԱՆԽՏՐՈՒԹԻՒՆ, indifférence, *sf.*

ԱՆԽՐԱՏ, impoli, ie, malappris, ise, *adj.* et, *s.*; incivil, ile, *adj.* || discourtois, oise, *adj.*

ԱՆԽՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, impolitesse, incivilité, *sf.* || discourtoisie, *sf.*

ԱՆԽՕՍ, muet, *m.* muette, *f. adj.* — եւ անխիլիտ կենալ, V. Անխլիրտ։

ԱՆԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, aphasie, *sf.*

ԱՆԾԱՆՕԹ, inconnu, ue, *adj.* et, *s.* || étranger, ère, *adj.* || ignoré, ée, *adj.* —**Ց**, inconnu, *sm.* **Ց**—**ս** (— կերպով), sans être connu, incognito, *adv.* **Ց**—**ս լինել** (ծպտիլ), se déguiser, se masquer, *vpr.* [*sm.*

ԱՆԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, incognito,

ԱՆԾԱՌ, sans arbres, découvert, erte, *adj.*

ԱՆԾԵՂ (երկայնաոտն Ք. չուն մ'է. «ֆ-ըլ»), pie, *sf.*

ԱՆԾԻՆ, stérile, pauvre, *adj.*

ԱՆԾԽՈՑ (խոս մ'է. լ-հՔեր է), fumeterre, *sf.*

ԱՆԾՆՆԴՈՒԹԻՒՆ, stérilité, *sf.*

ԱՆԾՆՈՒՆԴ, stérile, *adj.*

ԱՆՀ, **Ց**—, propre à, *adj.* — **լինել**, բ.լալ, appartenir, falloir. — **է**, il appartient, il faut.

ԱՆՀԱՁՄ, non relié, *adj.*

ԱՆՀԱԹՈՂԻԿՀԱՅ, acatholique, *adj.*

ԱՆՀԱՆ, libre, indépendant, ante, autonome, *adj.* — կերպով, V. **Ազկախաբար**.

ԱՆՀԱՆԱԲԱՐ, indépendamment, *adv.*

ԱՆՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, liberté, indépendance, autonomie, *sf.* **Ազկախութեամբ**, V. **Ազկախ կերպով**.

ԱՆՀԱՆԴ (Ք—լ—, ֆէլէֆէր), proie, *sf.*

ԱՆՀԱՀ, non meublé, ée, *adj.*

ԱՆՀԱՄԱՒՈՐ, involontaire, *adj.*

ԱՆՀԱՑ, **ԱՆՀԱՑԱԿԱՆ**, } V. **Ազկայուն**.

ԱՆՀԱՑՈՒԹԻՒՆ, inconstance, instabilité, *sf.*

ԱՆՀԱՑՈՒՆ, inconstant, ante, instable, *adj.*

ԱՆՀԱՆ (հ-վէն, հէվ-ն), mortier, *sm.* || — պատերազմի, V. **Նաւմ**.

1. **ԱՆՀԱՆԵԼ** (խ-ր-ֆ-, ֆ-ֆ-ֆ-ֆ), tisser, *va.*

2. **ԱՆՀԱՆԵԼ** (ֆ-ֆ-լ-ֆ-), tomber, *vn.*, se laisser tomber, *vpr.* || s'abattre, *vpr.* || recourir, *vn.*, avoir recours à, s'adresser à, se réfugier dans, *vpr.* || fléchir, *va.*, décliner, *vn.* || manquer, *vn.* || déchoir (*part. passe*, déchu, ue), *vn.*; perdre, *va.* || échoir (*part. passe*, échu, ue), succomber, *vn.* || se faire tuer, *vpr.* || fondre, *vn.*, se précipiter sur, *vpr.*; attaquer, *va.* || se laisser surprendre, se laisser aller, se jetter dans կամ entre, sur, à, se prosterner devant, *vpr.* || appartenir, revenir, *vn.* || se mettre en, *vpr.* || surprendre, *va.* **Ազկեալ դնել**, être couché, gésir, *vn.*

ԱՆՀԱՆՈՆ, irrégulier, ière, anormal, ale (*pl. anormaux*), anomal, ale (*pl. anomaux*), *adj.* — **բայ**, verbe irrégulier, anomal. — **զհնուորք**, irréguliers, *smp.* — (**թնդիւն Ե**ռակի), irrégulier, *adj.* [ment, *adv.*

ԱՆՀԱՆՈՆԱԲԱՐ, irrégulière-

ԱՆՀԱՆՈՆԱԿԱՆ, irrégulier, ière, apocryphe, *adj.* — **մասեաց**, livres apocryphes.

ԱՆՀԱՆՈՆԱՒՈՐ, inégal, ale (*pl. inégaux*), *adj.* — (**թնդիւն Ե**ռակի), V. **Ազկանոն**.

ԱՆՀԱՆՈՆՈՒԹԻՒՆ, irrégularité, anomalie, *sf.*

ԱՆՀԱՇԱՌ, incorruptible, *adj.*

ԱՆՀԱՇԱՌՈՒԹԻՒՆ, incorruptibilité, *sf.* [te, *adj.*

ԱՆՀԱՊԱԿԻՑ, incohérent, en-

ԱՆՀԱՊԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, incohérence, *sf.* [nable, *adj.*

ԱՆՀԱՌԱՒԱՐԵԼԻ, ingouver-

ԱՆՀԱՍԵԼԻ, intrépide, *adj.*

ԱՆՀԱՍԿԱՑ, sûr, *m.* sûre, *f.* assuré, ée, *adj.* **Ց**—**ի**, —, en sûreté, sûrement, *adv.* — **տեղի**, **տեղ**, lieu de sûreté.

ԱՆՀԱՍԿԱՑԵԼԻ, V. **Ազկասկած**. **Ապաւէն** —, un refuge assuré.

ԱՆԿԱՍԿԱԾՈՒԹԻՒՆ, sûreté, *sf.*

ԱՆԿԱՏԱՐ, imparfait, aite, incomplet, ète, *adj.* — (ժամանակ բայից), imparfait, *sm.*

ԱՆԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԼԻ, imperfectible, *adj.*

ԱՆԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ, imparfaitement, *adv* [fectibilité, *sf.*

ԱՆԿԱՏԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, imper-

ԱՆԿԱՐ, impossible, *adj.* ‖ impuissant, ante, *adj.* ‖ incapable, inhabile, *adj.*

ԱՆԿԱՐԳ, déréglé, ée, désordonné, ée, *adj.* — (զօրական, աշակերտ դպրոցի), indiscipliné, ée, *adj.*

ԱՆԿԱՐԳԱԲԱՐ, déréglément, désordonnément, *adv.*

ԱՆԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, dérangement, dérèglement, désordre, *sm.*, dissolution, débauche, *sf.* Մեծամեծ —ներ ծագեցան այս գաւառին մէջ, de graves désordres éclatèrent dans cette province. Անկարգութեան զարնել, ինքզինքն անկարգութեան տալ, se jeter dans la débauche, se débaucher, se déranger, *vpr.* Անկարգութեամբ, V. Անկարգաբար։

ԱՆԿԱՐԵԼԻ, impossble, *adj.*

ԱՆԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, impossibilité, *sf.* [*m.* sèche, *f. adj.*

ԱՆԿԱՐԵԿԻՐ, insensible, sec,

ԱՆԿԱՐԾ, **ԱՆԿԱՐԾԵԼԻ**, inopiné, ée, imprévu, ue, *adj.* Յանկարծ յեղակարծ, յանկարծիւ (յանկարծակի), inopinément, tout d'un coup, *adv.*

ԱՆԿԱՐՈՂ, impuissant, ante, incapable, *adj.* [ce, *sf.*

ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, impuissan-

ԱՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, impuissance, incapacité, *sf.*

ԱՆԿԱՒՈՐ, propre à, *adj.*

ԱՆԿԵԱՆ, angulaire, *adj.*

ԱՆԿԵԱՆԴԱՐԱՆ, coin, *sm.*

ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ, hôpital (օթէլ—ւ), *sm.* — ապիկար զինուորաց, asile des soldats âgés ou infirmes, l'hôtel (Օթէլ) des Invalides. Երթալ յ—ն ապիկար զինուորաց, aller aux Invalides. — կանանց (ուր պառաւանին պառաւունք եւ յիմար կանայք), hospice (օսբիս) pour les femmes âgées et les aliénées (à Paris), salpêtrière, *sf.*

ԱՆԿԵՂԾ, sincère, naïf, ïve, loyal, ale (*pl. loyaux*), *adj.*

ԱՆԿԵՂԾԱԲԱՐ, avec sincérité, sincèrement, en bonne, de bonne foi, *adv.*

ԱՆԿԵՂԾԱՒՈՐ, sincère, candide, sérieux, euse, *adj.* ‖ bonhomme, *sm.* — մսօք, en bonne, de bonne foi, *adv.*

ԱՆԿԵՂԾԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, sincérité, candeur, *sf.*

ԱՆԿԵՂԾԻԿ, sincère, *adj.*

ԱՆԿԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, sincérité, naïveté, bonne foi, ouverture de sœur, *sf.* Անկեղծութեամբ, V. Անկեղծօրէն։ [բար։

ԱՆԿԵՂԾՕՐԷՆ, V. Անկեղծա-

ԱՆԿԵՆԴԱՆ, sans vie, inanimé, ée, froid, oide, *adj.*

ԱՆԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ (մանկան, դուս բժշկաց), non-viabilité,

ԱՆԿԵՐՊԱՐԱՆ, informe, *adj.* [*sf.*

ԱՆԿԷԶ, incombustible, *adj.*

ԱՆԿԷՏ, infini, ie, *adj.*

ԱՆԿԻԶԵԼԻ, incombustible, *adj.*

ԱՆԿԻԶՈՒԹԻՒՆ, incombustibilité, *sf.*

ԱՆԿԻՆ, célibataire, *adj.* et *s.*

ԱՆԿԻՉ (ջուլհակ), tisserand, *sm. La navette, le métier d'un —.*

ԱՆԿԻՐԹ, impoli, ie, *adj.* ‖ malappris, ise, *adj.* et *s.*, mal élevé. ‖ indompté, ée, *adj.*

ԱՆԿԻՒՆ, angle, coin, *sm.*

ԱՆԿԻՒՆԱԳԻԾ, diagonale, *sf.* *Tirer une —.*

ԱՆԿԻՒՆԱԳԾՕՐԷՆ, en diagonale, diagonalement, *adv.*

ԱՆԿԻՒՆԱԿԱԼ ՔԱՐ, V. Անկիւնաքար ։

ԱՆԿԻՒՆԱԿԱՆ, diagonal, ale, *adj. Ligne diagonale.*

ԱՆԿԻՒՆԱՑԻՆ, angulaire, *adj.*

ԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓ, goniomètre, *sm.*

ԱՆԿԻՒՆԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, goniométrie, *sf.*

ԱՆԿԻՒՆԱՒՈՐ, anguleux, euse, angulaire, *adj.* [laire, *sf.*

ԱՆԿԻՒՆԱՔԱՐ, pierre angu-

ԱՆԿԼԻԿ (տէ–լըղէնտ), mousseline, *sf.*

ԱՆԿՂ (ֆո–լդ. յզ. անկեղք), anse, *sf.* L' — *d'un seau, d'une marmite.*

ԱՆԿՇԻՌ, incomparable, inestimable, sans pareil, *adj.*

ԱՆԿՇՌԵԼԻ, impondérable, *adj.*

ԱՆԿՈԹ, }sessile, *adj.* —
ԱՆԿՈԹՈՒՆ, }sերեւ, ծաղիկ, feuille, fleur —.

ԱՆԿՈԽ, infréquenté, ée, impraticable, sauvage, *adj.* || solitaire, retiré, ée, *adj.*

ԱՆԿՈՂԻՆ, lit, matelas, *sm.*, couche, couchette, *sf.*, coucher, *sm.* Յոռի, անպիտան, գէշ —, mauvais, méchant lit, peautre, *sm.* Պզտի, փոքրիկ —, V. Անկողնիկ ։ — ձարեայ, մազալից, matelas de crin, sommier de crin. — յարդալից, V. Յարդանկողին ։ Փոկակապ, փոկաւոր —, lit de sangle. Փետրալից —, lit de plume. — հարսանեկան, lit nuptial, la couche nuptiale. Կախեալ—, V. Կախանկողին ։ Անդորր — մը, un lit commode. Անկողնէ ելնել, sortir du lit, se lever, *vpr.* — մտնել, se mettre au lit, se coucher, *vpr.* — իյնալ, garder le lit par maladie, s'aliter, *vpr.* Անկողնին տակ, dessous, sous le lit. Անկողնին վրայ, dessus, sur le lit. [ment, *adv.*

ԱՆԿՈՂՄՆԱԲԱՐ, impartialement,

ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼ, impartial, ale (*pl. impartiaux*), *adj.* — ոգւով, V. Անկողմնաբար ։

ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, impartialité, *sf.* [նաբար ։

ԱՆԿՈՂՄՆԱՍԷՐ, V. Անկողմ-

ԱՆԿՈՂՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, V. Անկողմնակալութիւն ։

ԱՆԿՈՂՆԱԳՈՐԾ (չէլթէճէ), matelassier, ière, *s.*

ԱՆԿՈՂՆԱԿԻՑ, camarade de lit, coucheur, euse, *s.* [te, *sf.*

ԱՆԿՈՂՆԻԿ, petit lit, couchet-

ԱՆԿՈՂՆՈՑ, alcôve, niche, *sf.*

ԱՆԿՈՐԱՆԱԼԻ, inflexible, *adj.*

ԱՆԿՈՐԱՑՈՒՄ, }inflexibilité,
ԱՆԿՈՐԱՑՈՒՄՆ, }*sf.*

ԱՆԿՈՐՈՒՍ, impérissable, *adj.* || inamissible, *adj. Grâce, amour inamissible.* — (դատ), imperdable, *adj. Un procès, une cause imperdable.*

ԱՆԿՈՐՈՒՍԱԿԱՆ, impérissable, *adj.* || inamissible, *adj.*

ԱՆԿՈՐՈՒՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inamissibilité, *sf.*

ԱՆԿՈՒԱԾ, tissu, *sm.* || texture, *sf.* — բամպակեղէն (փամպուք պէ–զի), cotonnade, *sf.*

ԱՆԿՈՒՄ, }chute, *sf.*, saut,
ԱՆԿՈՒՄՆ, }*sm.* || délabrement, *sm.* || déclin, *sm.* — արգանդի, V. Արգանդ ։ — (Պետութեան), ruine, *sf.*

ԱՆԿՈՒՇԵԼ, regimber (չիֆթէ-լէ), récalcitrer, *vn.*

ԱՆԿՈՒՇՈՂ, récalcitrant, ante, *adj.* || récalcitrant, *sm.*

ԱՆԿՈՓ ՔԱՐ, pierre brute, *sf.*

ԱՆԿՐԹՈՒԹԻՒՆ, impolitesse, *sf.*

ԱՆԿՐՕՆ, irréligieux, euse, mécréant, ante, *adj.*

ԱՆԿՐՕՆԱԲԱՐ, avec irréligion, irréligieusement, *adv.*

ԱՆԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, irréligion, mécréance, *sf.* Անկրօնութեամբ, V. Անկրօնաբար ։

Անհալ, infusible, *adj.* || indigeste, *adj.*

Անհալութիւն, indigestion, apepsie, *sf.* [ble, *adj.*

Անհակառակելի, incontesta-

Անհաղորդ (օտար, անմասն), étranger, ère, *adj.*

Անհաղորդական, incommunicable, *adj. La toute-puissance de Dieu est —.*

Անհաճոյ, désagréable, déplaisant, ante, rude, *adj.* || rude, sot, *m.*, sotte, *f.*, laid, *m.* laide, *f. adj.* — երեւիլ, désagréer, *vn.* — լինել, լլլալ, être désagréable, *vn.* կ'երթամ, ասոր — չլլալու համար, je m'en vais pour ne pas lui déplaire. — կերպով, désagréablement, déplaisamment, *adv.* [ce, *sf.*

Անհաճոյութիւն, déplaisan-

Անհամ, sans saveur, fade, insipide, *adj.* — խորիկ, un mets sans saveur. — (բանի, ծաղրածութիւն), froid, oide, *adj.*

Անհամաձայն, discordant, ante, incompatible, *adj.* [ble, *adj.*

Անհամաձայնելի, inacorda-

Անհամաձայնութիւն, dissentiment, *sm.*, incompatibilité, *sf.* — (նուագարանաց), désaccord, *sm.* [s'affadir, *vpr.*

Անհամանալ, devenir fade,

Անհամասփ, incommensurable, *adj.* [mensurabilité, *sf.*

Անհամասփութիւն, incom-

Անհամար, incalculable, innombrable, *adj.* — կերպով, innombrablement, *adv.*

Անհամբեր, impatient, ente, *adj.* — լինել, լլլալ, perdre patience, s'impatienter, *vpr.* Ասոր համար — մ'լլլար, ne vous impatientez pas de cela. Խոս — լինել, լլլալ, être très —, souffrir mot et passion, mourir d'impatience. — գործել, faire perdre patience, impatienter, *va.*

Անհամբերաբար, impatiemment, *adv.* [te, *adj.*

Անհամբերող, impatient, en-

Անհամբերութիւն, impatience, *sf.* Անհամբերութիւնը, V. Անհամբերաբար: — բերել, faire perdre patience, impatienter, *va.* Մեծ — մ'ունենալ, զզալ, mourir d'—.

Անհամբոյր, sauvage, *adj.* || insociable, intraitable, indécrottable, *adj. Homme indécrottable.*

Անհամեմատ, disproportionné, ée, incomparable, sans pareil, nonpareil, cille, unique, *adj.* — կերպով, sans comparaison, incomparablement, *adv.*

Անհամեմատաբար, V. Անհամեմատ կերպով: [portion, *sf.*

Անհամեմատութիւն, dispro-

Անհամեստ, immodeste, indécent, ente, *adj.* [ment, *adv.*

Անհամեստաբար, immodeste-

Անհամեստութիւն, immodestie, *sf.* Անհամեստութիւնը, V. Անհամեստաբար: [fadir, *vpr.*

Անհամիլ, devenir fade, s'af-

Անհամութիւն, fadeur, fadaise, insipidité, *sf.*

Անհամոտել (անհամգուցել), rendre fade, affadir, *va.* [սել:

Անհամոզանալ, V. Անհամոզ-

Անհանդէս, dissemblable, disproportionné, ée, *adj.*

Անհանգիստ, inquiet, ète, mal à son aise, mal à l'aise, malaisé, ée, *adj.* || indisposé, ée, *adj.* — (բնակարան), incommode, *adj.* — պատերազմունք, des guerres continuelles. — լինել, լլլալ, être inquiet, prendre inquiétude, s'inquiéter, se soucier, *vpr.* || être mal à son aise. || être indisposé. — ընել, rendre inquiet, inquiéter, soucier, *va.* || indisposer, *va.* || incommoder, déranger, *va.* || gêner, *va.* — կերպով,

avec incommodité, incommodement, *adv.*

Ան Հ Ան Դ Ի Ս Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն , dissemblance, disproportion, *sf.*

Ան Հ Ան Գ Ս Տ Ե Լ, tracasser, *va. Pourquoi le — ainsi?* V. **Ա Ճ Ա Ճ Ի ք Ի ս Բ Ե Լ**.

Ան Հ Ան Գ Ս Տ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, inquiétude, *sf.* || incommodité, *sf.* || indisposition, *sf.* — (մարմնոյ), malaise, *sm. Avoir du —.*

Ան Հ Ան Դ Ա Ր Տ, remuant, ante, turbulant, ante, *adj.* || inquiet, ète, *adj.*

Ան Հ Ան Դ Ա Ր Տ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն , turbulence, *sf.* — բարուց (տգճապ), inquiétude, *sf. L'— naturelle à l'homme.*

Ան Հ Ան Դ Ո Ւ Ր Ժ Ա Կ Ա Ն , insupportable, intolérable, insoutenable, *adj.* — կերպով, insupportablement, intolérablement, *adv.*

Ան Հ Ա Ն Ձ Ա Ր, sot, *m.* sotte, *f.*, déraisonnable, inconsidéré, ée, absurde, impertinent, ente, mal entendu, *adj.* — գճաղ, inconduite, *sf. Voilà où mène l'—.*

Ան Հ Ա Ն Ձ Ա Ր Ա Բ Ա Ր , sottement, déraisonnablement, inconsidérément, absurdement, impertinement, de but en blanc, *adv.*

Ան Հ Ա Ն Ձ Ա Ր Ա Պ Ո Ճ Ն Ե Ա , V. **Ա Ճ ի ա ճ ճ ի ա ր ա բ ա ր** :

Ան Հ Ա Ն Ձ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն , sottise, déraison, inconsidération, absurdité, impertinence, *sf.* **Ա Ճ ի ա ճ ճ ի ա ր ու թ ե ա մ բ**, V. **Ա Ճ ի ա ճ ճ ի ա ր ա բ ա ր** :

Ան Հ Ա Ճ Տ, irréconciliable, implacable; *adj.* — ատելութիւն, haine (հին) irréconciliable, implacable. — (դիմ. բախս), inclément, ente, *adj.* —, — կերպով, V. **Ա Ճ ի ա ւ ա տ ե լ ի կ ե ր պ ո վ** :

Ան Հ Ա Ճ Տ Ա Կ Ա Ն, irréconciliable, implacable, *adj.* — ատելութիւն, V. **Ա Ճ ի ա ւ ա Ճ Տ** :

Ան Հ Ա Ճ Տ Ե Լ Ի , irréconciliable, *adj.* — կերպով, irréconciliablement, implacablement, *adv.* [*sf.*

Ան Հ Ա Ճ Տ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, inclémence,

Ան Հ Ա Ս , inaccessible, *adj.* || inintelligible, incompréhensible, *adj. Dieu est incompréhensible.* [*adj.*

Ան Հ Ա Ս Ա Կ Ա Ն , inconcevable,

Ան Հ Ա Ս Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն , acatalepsie, *sf.* [*adj.*

Ան Հ Ա Ս Ա Ն Ե Լ Ի, inconcevable,

Ան Հ Ա Ս Կ Ա Ն Ա Լ Ի , incompris, ise, inintelligible, *adj.* [sibilité, *sf.*

Ան Հ Ա Ս Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, incompréhen-

Ան Հ Ա Ս Տ Ա Տ, inconstant, ante, inconsistant, ante, instable, versatile, chancelant, ante, variable, mal assuré, *adj.* || fragile, *adj.* — իշխանութիւն, pourvoir mal assuré.

Ան Հ Ա Ս Տ Ա Տ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն , inconstance, inconsistance, versatilité, *sf.* || fragilité, *sf.* — (օդոց. բարուց), variabilité, *sf.*

Ան Հ Ա Տ , indivisible, indivis, ise, insécable, *adj.* || intarissable, *adj.* || continuel, alle, *adj.* — (ծաղր. երիչ), inextinguible, *adj.* —, individu, *sm.* — , — կոտոր, atome, *sm.* — գործել, V. **Ա Ճ ի ա ա տ ա գ ու ճ ե լ** : Ըստ —ի, իբր —, V. **Ա Ճ ի ա ա տ ա բ ա ր** : V. **Ա Ճ ի ա ա տ ու թ ի ւ Ն** :

Ան Հ Ա Տ Ա Բ Ա Ր, continuellement, *adv.* || individuellement, *adv.*

Ան Հ Ա Տ Ա Կ Ա Ն, individuel, elle, *adj.* || atomique, *adj.*

Ան Հ Ա Տ Ա Հ Ե Ա, intarissable, *adj.*

Ան Հ Ա Տ Ա Ց Ո Ւ Ց Ա Ն Ե Լ, rendre individuel, individualiser, *va.*

Ան Հ Ա Տ Ն Ո Ւ Մ, intarissable, *adj.*

Ան Հ Ա Տ Ո Ց, non payé, impayé, ée, *adj. Ce billet est resté —.* [*sf.*

Ան Հ Ա Տ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, individualité,

Ան Հ Ա Տ Ո Ւ Ց Ո Ւ Մ (ան գիի), impayable, *adj.*

Ան Հ Ա Բ Ա Զ Ա Տ, illégitime, apocryphe, *adj.* V. **Զ օ ր ի ճ ա ւ ո ր** :

ԱՆՀԱՐԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, illégitimité, *sf.*

ԱՆՀԱՐԹ, inégal, ale (*pl. inégaux*), raboteux, euse, montueux, euse, *adj.* — (օդք), inclément, *adj.*

ԱՆՀԱՐԹՈՒԹԻՒՆ, aspérité, *sf.* — (գետնոյ), inégalité, *sf.* — (մարմնոյ մէջ), désordre, *sm.* — (օդոց), intempérie, inclémence, *sf.*

ԱՆՀԱՒԱՆ, désobéissant, ante, indocile, *adj.*

ԱՆՀԱՒԱՆԱԿԱՆ, improbable, invraisemblable, *adj.* — կերպով, V. Անհաւանականօրէն ։

ԱՆՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, improbabilité, invraisemblance, *sf.*

ԱՆՀԱՒԱՆԱԿԱՆՕՐԷՆ, avec improbabilité, improbablement, invraisemblablement, *adv.*

ԱՆՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, indocilité, *sf. L'— d'un enfant, d'un peuple sauvage.*

ԱՆՀԱՒԱՍԱՐ, inégal, ale (*pl. inegaux*), disproportionné, ée, *adj.* — կերպով, inégalement, *adv.* — գործել, ընել, mal proportionner, détruire les proportions, disproportionner, *va.*

ԱՆՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆ, inégalité, disproportion, disparité, disparte, disconvenance, *sf.*

ԱՆՀԱՒԱՍՏԻ, incertain, aine, inexact, acte, *adj.*

ԱՆՀԱՒԱՏ, infidèle, incrédule, mécréant, ante, *adj.* || incroyable, improbable, *adj.* ||—, infidèle, *s.*, incroyant, incrédule, mécréant, *sm. C'est un mécréant.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ, incroyable, *adj.* — ինչ, բան մը, incroyable, *sm.* — կերպով, incroyablement, *adv.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐԻՄ, infidèle, *adj.* ||—, infidèle, *s.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐՄԱԲԱՐ, infidèlement, *adv.*

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, infidélité, *sf.* Անհաւատարմութեամբ, V. Անհաւատարմաբար ։

ԱՆՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, infidélité, incrédulité, mécréance, *sf.*

ԱՆՀԵԴԵԴ, V. Անհեթեթ ։

ԱՆՀԵԴԵԴՈՒԹԻՒՆ, V. Անհեթեթութիւն ։

ԱՆՀԵԹԵԹ, monstrueux, euse, monstre, *adj.* || bizarre, fantasque, absurde, extravagant, ante, baroque, biscornu, ue, *adj.* — (պատկեր, նկար), grotesque, *adj.* — մեծութեամբ, énorme, *adj.* — եւ այլանդակ ոք, original, *sm.* — բան, monstre, *sm.* —ս, — կերպով, bizarrement, fantasquement, extravagamment, *adv.* || grotesquement, gauchement, *adv.*

ԱՆՀԵԹԵԹՈՒԹԻՒՆ, monstruósité, *sf.* || bizarrerie, absurdité, extravagance, *sf.* || énormité, *sf.* || originalité, *sf.*

ԱՆՀԵՏ, sans trace, sans vestige, disparu, ue (disparaître բայէն), *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Անհետանալ ։

ԱՆՀԵՏԱՆԱԼ (անհետ ըլլալ), devenir invisible, cesser de paraître, disparaître, *vn. Le soleil a disparu. Le fantôme a disparu à nos yeux.* s'évanouir, *vpr.*

ԱՆՀԵՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire disparaître, *va.*

ԱՆՀԵՏԵՒԱԿԱՆ, inconséquent, ente, *adj.*

ԱՆՀԵՏԵՒՈՒԹԻՒՆ, inconséquence, *sf.*

ԱՆՀԵՏԻԼ, V. Անհետանալ ։

ԱՆՀԵՐՔԵԼԻ, irréfutable, *adj.*

ԱՆՀԻՄՆ, sans fondement, *adj.* — զրոյց, un bruit sans fondement.

ԱՆՀԻՆ, qui n'est pas vieux, neuf, *m.* neuve, *f. adj.*

ԱՆՀՄՈՒՏ, inexpérimenté, ée, ignorant, ante, *adj.*

ԱՆՀՄՏՈՒԹԻՒՆ, inexpérience, impéritie ([illegible]), ignorance, *sf. Ignorance crasse* ([illegible]).

ԱՆՀՆԱԶԱՆԴ, désobéissant, ante, insubordonné, ée, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Անհնազանդել։

ԱՆՀՆԱԶԱՆԴԻԼ, ne pas obéir à quelqu'un, désobéir à, *vn.*

ԱՆՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, désobéissance, insubordination, *sf.*

ԱՆՀՆԱՐ, impossible, *adj.*

ԱՆՀՆԱՐԱՒՈՐ, impossible, *adj.*

ԱՆՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, impossibilité, *sf.*

ԱՆՀՆԱՐԻԼ (ճարը կտրիլ), ne savoir plus de quel bois faire flèche.

ԱՆՀՆԱՐԻՆ impossible, exorbitant, ante, fort, *m.* fort, *f.* *adj.* || insupportable, horrible (օ––էզսէ), *adj.* || impraticable, immense, *adj.* — (լիրբ), fier, *m.* fière, *f.* *adj.* — (ուրախութիւն, բռնաւորութիւն), extrême, *adj.* — (մեղք), énorme, *adj.* — (ազատութիւն), grand, ande, *adj.* — (ի գրաճաճուի), imaginaire, *adj.* —, —ս, exorbitamment, extrêmement, horriblement, *adv.*

ԱՆՀՈԳ, insouciant, ante, insoucieux, euse, indolent, ente, indifférent, ente, *adj.* || inappliqué, ée, *adj.* || négligent, ente, nonchalant, ante, *adj.* et *s.* || sans-souci, *sm.* Ց—ս լինել, V. Անհոգանալ։ —, յ—ս, V. Անհոգաբար։ — ննջել, քնանալ, V. Անհոգաբար։

ԱՆՀՈԳԱԲԱՐ, sans souci, insouciamment, indolemment, négligemment, nonchalamment, *adv.* — ննջել, քնանալ, dormir en sûreté. — ապրել, vivre sans souci.

ԱՆՀՈԳԱՆԱԼ, négliger de, *va.*, se négliger de, *vpr.*

ԱՆՀՈԳԻ (անկենդան), sans âme, inanimé, ée, *adj.*

ԱՆՀՈԳՈՒԹԻՒՆ, insouciance, indolence, *sf.* || inapplication, *sf.* || négligence, nonchalance, apathie, *sf.*, froid, sans-souci, *sm.* կամաւոր կամ դիտեալ — (նկարչի), négligement, *sm.* Անհոգութեան զարնել, être négligent, se négliger, *vpr.* Անհոգութեամբ, V. Անհոգաբար։

ԱՆՀՈԼՈՎ, indéclinable, *adj.*

ԱՆՀՈԼՈՎԱԿԱՆ, indéclinable, *adj.*

ԱՆՀՈԼՈՎԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, indéclinabilité, *sf.*

ԱՆՀՈՂՄՈՒԹԻՒՆ, cessation complète du vent, calme, *sm.*

ԱՆՀՈՎԻՒ, sans pasteur, sans berger.

ԱՆՀՈՏ, sans odeur, inodore, *adj.* — ճեմիշ, cabinet inodore.

ԱՆՀՈՏԱՌՈՒԹԻՒՆ, anosmie, *sf.*

ԱՆՀՈՒՆ, infini, ie, immense, *adj.* Ց—ս, — կերպով, à l'infini, infiniment, *adv.*

ԱՆՀՊԱՏԱԿ, insubordonné, ée, *adj.*

ԱՆՀՊԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, insubordination, *sf.*

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ, indispensable, nécessaire, *adj.* || inévitable, *adj.* — ինչ, բան, nécessaire, *sm.* || —, indispensablement, nécessairement, *adv.*

ԱՆՀՐԱՀԱՆԳ, indiscipliné, ée, grossier, ière, *adj.*

ԱՆՀՐԱՄԱՆ, sans permission, sans ordre

ԱՆՀՐԱՒԷՐ, sans invitation.

ԱՆՁ, V. Անձն։

ԱՆՁԱՅՆ, sans voix, sans aucun son, sans bruit. — (ըստ բժշկաց), aphone, *adj.*

ԱՆՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, aphonie, *sf.*

ԱՆՁԱՒ, antre, *sm.*, caverne, grotte, *sf.*

ԱՆՁԱՒԱԽԻՏ, } caverneux, eu-
ԱՆՁԱՒՈՏ, } se, *adj.*

ԱՆՁԵՌՆ, sans mains.

ԱՆՁԵՌՆՀԱՍ, incompétent, ente, incapable, *adj.*

ԱՆՁԵՌՆՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, incompétence, *sf.* Անձեռնհասութեամբ, incompétemment, *adv.*

ԱՆՁԵՌՈՏՆ (ու ոտքէ), V. Դաս-

տառակ։ — սեղանոյ, serviette de [table, sf.
ԱՆՁԵՏ, V. Անազի։
ԱՆՁԵՒ, informe, *adj.*
ԱՆՁԿԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾԵԼ, rétrécier, *va.* — լինել, ըլլալ, rétrécier, *vn.*, se rétrécier, *vpr.*
ԱՆՁԿԱԼ, V. Անձկանալ։
ԱՆՁԿԱՆԱԼ, désirer (ըստ ոմանց Desirer), *va.*
ԱՆՁԿԱՑԵԱԼ, resserré, ée, *adj.*
ԱՆՁԿՈՒԹԻՒՆ, étrécissement, *sm.*, étrécissure, *sf.*, rétrécissement, étranglement, *sm.* || anxiété, inquiétude, peine, étroitesse, souci, défilé, *sf.* — հիւանդի հանդերձ դձուարաճնշութեամբ եւ բաբախմամբ սրտի, V. Անդոհ։ — սրտի, détresse, *sf.*
ԱՆՁՆ, personne, *sf.*, personnage, individu, *sm.* || âme, *sf.*, corps, *sm.* Անձինք աստուածութեան (Հայր, Որդի, Հոգի), les personnes divines. Անձամբ, en personne, en propre personne, personnellement, *adv.* Յանձին, en la personne de . . . Ծանօթ — մը, une figure de connaissance. Ծանօթ անձանց մէջ ըլլալ, être կամ se trouver en pays de connaissance. Զանձամբ արկանել, առնուլ (հագնիլ, վրան առնուլ), endosser, mettre, jeter sur, *va.*, se revêtir, *vpr.*, prendre, *va.* Առնուլ յ— (ընդունել), prendre, accepter, *va.* Առնուլ յ— (ստանձնել. վրան առնուլ), prendre sur soi, *va.*, se charger, *vpr.*, entreprendre, prendre, mettre une chose sur son compte, *va.* Անհաճոյ բան մը յ— առնուլ, prendre son parti, se résigner malgré ses dégoûts, avaler la médecine. Յ— առնուլ (խոստանալ), s'engager à, *vpr.* Չառնուլ յ—, ne pas accepter, ne pas se charger, refuser, *va.*
ԱՆՁՆԱԳԵՂ, bien fait. — լինել, ըլլալ, être bien fait. — է, cet homme est bien fait de sa personne.
ԱՆՁՆԱԳՈՎ, vantard, arde, fanfaron, onne, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, se louer, se vanter, s'applaudir, *vpr.*
ԱՆՁՆԱԳՈՎՈՒԹԻՒՆ, V. Անձնագովութիւն։
ԱՆՁՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, dévouement կամ dévoûment, *sm*,
ԱՆՁՆԱԽՆԴԻՐ, égoïste, *adj.* et *s.*
ԱՆՁՆԱԿԱՄ, capricieux, euse, *adj.* et *s.*
ԱՆՁՆԱԿԱՆ, personnel, elle, *adj.* [(Անձն)։
ԱՆՁՆԱԿԱՆԱՊԷՍ, V. Անձամբ
ԱՆՁՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, personnalité, *sf.*
ԱՆՁՆԱՀԱՃ, complaisant, ante. — լինել, ըլլալ, être content de sa personne.
ԱՆՁՆԱՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, complaisance, *sf.*
ԱՆՁՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, macération, austérité, *sf.*
ԱՆՁՆԱՄԱՀ, suicide, suicidé, *sm.* — լինել, ըլլալ, se tuer soi-même, se donner volontairement la mort, se suicider, *vpr.*
ԱՆՁՆԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, suicide, *sm.*
ԱՆՁՆԱՄԱՏՆ ԼԻՆԵԼ, se livrer, [*vpr.*
ԱՆՁՆԱՆՈՒԷՐ (մի գրէ Անձնուէր), dévoué, ée, *adj.*
ԱՆՁՆԱՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆ (մի գրէ Անձնուիրութիւն), dévouement կամ dévoûment, *sm.* — (ուրիշի), dévotion, *sf.*
ԱՆՁՆԱՊԱՀ ԼԻՆԵԼ, se garder, [*vpr.*
ԱՆՁՆԱՊԱՐԾ, vantard, arde, fanfaron, onne, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, se vanter, *vpr.*
ԱՆՁՆԱՊԱՐԾՈՒԹԻՒՆ, vantardise, *sf.*
ԱՆՁՆԱՊՈՒՐ ԼԻՆԵԼ, } (ինք-
ԱՆՁՆԱՊՈՒՐԾ ԼԻՆԵԼ, } զինքն ազատել. ազատիլ, խալսիլ), se sauver, *vpr.*
ԱՆՁՆԱՍԷՐ, égoïste, *adj.* et *s.*; personnel, elle, *adj.*

ԱՆՁՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, égoïstique, *adj.*

ԱՆՁՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, égoïsme, amour-propre (*pl.* des *amours-propres*), *sm.*, personnalité, philautie (Փիլօթի), *sf.* —ն եւ անտարբերութիւնն ամենուրեք կը տիրեն, partout l'égoïsme et l'indifférence.

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ, suicide, suicidé, *sm.* — լինել, ըլլալ, se tuer soi-même, se donner volontairement la mort, se suicider, *vpr.* [*sm.*

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, suicide,

ԱՆՁՆԱՎԱՐ (մեծութիւն ծախող մարդ), important, *sm.*

ԱՆՁՆԱՏԷՐ, libre, *adj.*

ԱՆՁՆԱՏՈՒՐ, rendu, ue, adonné, ée, livré, ée, *adj.* — յերամշտութիւն, V. Երգասէր։ — լինել, ըլլալ, se rendre, *vpr.*, tomber, *vn.*, amener son pavillon կամ լոկ amener, *vn.* || s'adonner, se livrer, s'abandonner, se donner, se laisser emporter, *vrp.*

ԱՆՁՆԱՒՈՐԵԼ, personnifier, pensonnaliser, *va.* [lité, *sf.*

ԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, personna-

ԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒՄ, } personnifi-

ԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒՄՆ, } cation, *sf.*

ԱՆՁՆԳՈՎ, V. Անձնագով։ — լինել, ըլլալ, V. Անձնագով լինել։

ԱՆՁՆԳՈՎՈՒԹԻՒՆ, vantardise, *sf.* Անմիտ, անհանճար —, fatuité, *sf.* Ունայնածր —, vanterie, *sf.* Անձնզոհութեամբ, avec կամ par complaisance, complaisamment, *adv.*

ԱՆՁՆԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ, commodités, *sfp.*, confort, *sm.*

ԱՆՁՆԵՂ, membru, ue, *adj.*

ԱՆՁՆԻՇԽԱՆ, libre, *adj.*

ԱՆՁՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, libre arbitre, franc arbitre, liberté, *sf.*

ԱՆՁՆԻԻՐ, chaque, *adj. ind.* || individuel, elle, respectif, ive, *adj.*

ԱՆՁՆԻՔ (Պիւսթ), buste, *sm.*

ԱՆՁՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, renoncement, *sm.*, abnégation, *sf.* [*adj.*

ԱՆՁՆՏԷՐ, indépendant, ante,

1. **ԱՆՁՈՒԿ** (նեղ), étroit, oite, resserré, ée, serré, ée, étranglé, ée, *adj.* — ճանապարհ, chemin étroit. — շրջանակ, cercle étroit. — (միտք), resserré, ée, *adj.* Ց— կայրի, յ—ս, à l'étroit, *adj.* — լինել, ըլլալ (նեղնալ), devenir plus étroit, s'étrécir, *vpr.* — գործել (նեղցունել), rendre étroit, plus étroit, étrécir, *va.*

2. **ԱՆՁՈՒԿ** (փափագ) désir (կամ բուն ոմանց Desir), *sm.* || tendresse, *sf.* [filé, *sm.*

ԱՆՁՈՒԿՔ (կիրճ), détroit, dé-

ԱՆՁՐԵՒ, pluie, *sf.* — մեծ, սաստիկ, յորդ, grande —, — battante, une bonne —, averse, *sf.* Սառած —, — congelée, verglas, *sm.* Ցանկարծական սաստիկ —, V. Թօն։ — լինել, — տեղալ, — գալ, V. Անձրեւել։ [*adj.*

ԱՆՁՐԵՒԱԲԵՐ, pluvieux, euse,

ԱՆՁՐԵՒԱՅԻՆ, pluvieux, euse, *adj.* [*adj.*

ԱՆՁՐԵՒԱԾՈՅՑ, pluvieux, euse,

ԱՆՁՐԵՒԱՉԱՓ, pluviomètre, ombromètre, *sm.*

ԱՆՁՐԵՒԱՋՈՒՐ, eau pluviale, *sf.*

ԱՆՁՐԵՒԱՐԳԵԼ, V. Անձրեւոց։

ԱՆՁՐԵՒԵԼ, pleuvoir, *vn. impers.* [*adj.*

ԱՆՁՐԵՒՈՏ, pluvieux, euse,

ԱՆՁՐԵՒՈՑ, parapluie, *sm.*

ԱՆՁՐՈՒԿ (Էնշուա դըլըզը), anchois, *sm.*

ԱՆՃԱՀ, impropre, impertinent, ente, baroque, *adj.* —ս, mal à propos, impertinemment, gauchement, bizarrement, extravagamment, *adv.* [ble, *adj.*

ԱՆՃԱՆԱՉԵԼԻ, méconnaissa-

ԱՆՃԱՌ, ineffable, indicible, inénarrable, *adj.*

ԱՆՃԱՌԱԳԱՅԹ, sans rayon (ճեյօլ), sans éclat, *adj.*

ԱՆՃԱՌԱԿԱՆ, inénarrable, *adj.*
ԱՆՃԱՌԵԼԻ, inexprimable, *adj.*
ԱՆՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, ineffabilité, *sf.*
ԱՆՃԱՐԱՆԱԼ (ճարը կտրիլ), ne savoir plus de quel bois faire
ԱՆՃԱՐՊ, maigre, *adj.* [flèche.
ԱՆՃԻՏԵԼ (բնաջինջ ընել, բոլորովին ջնջել), exterminer, extirper, *va.* [*adj.*
ԱՆՃՆՇԱԿԱՆ, incompressible,
ԱՆՃՆՇԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, incompressibilité, *sf.* [bilité, *sf.*
ԱՆՃՆՇՈՒԹԻՒՆ, incompressi-
ԱՆՃՈՂՈՊՐԵԼԻ, inévitable, *adj.* — կերպով, inévitablement, *adv.*
ԱՆՃՈՌՆԻ, monstreux, euse, *adj.* [té, *sf.*
ԱՆՃՈՌՆՈՒԹԻՒՆ, monstruosi-
ԱՆՃՈՒԿ (տեսակ մը մեծ կապիկ), pongo, jocho (*Jocko*), *sm.*
ԱՆՄԱԶ, dépourvu de poils, de duvet, glabre, *adj.*
ԱՆՄԱՀ, immortel, elle, *adj.* — մնալ, passer à la postérité. — կերպով, V. Անմահաբար։
ԱՆՄԱՀԱԲԱՐ, immortellement, *adv.* [*adj.*
ԱՆՄԱՀԱԿԱՆ, immortel, elle,
ԱՆՄԱՀԱՆԱԼ, se rendre immortel, immortaliser, *vpr.*
ԱՆՄԱՀԱՑՈՒՆԵԼ, rendre immortel, immortaliser, *va.*
ԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, immortalité, *sf.* V. Ամբրոսիա։
ԱՆՄԱՅՐ, sans mère, *adj.*
ԱՆՄԱՆԿ, simple, *adj.*
ԱՆՄԱՇ, inusible, *adj.*
ԱՆՄԱՍՆ, exempt, empte, *adj.* || étranger, ère, *adj.*
ԱՆՄԱՏՈՅՑ, inaccessible, inabordable, *adj.* || intraitable, *adj.*
ԱՆՄԱՏՉԵԼԻ, inaccessible, inabordable, *adj.*
ԱՆՄԱՐԴԱԲԱՐ, inhumainement, brutalement, *adv.*
ԱՆՄԱՐԴԱԲՆԱԿ, inhabité, ée, déshabité, ée, *adj.*
ԱՆՄԱՐԴԱՆԱԼ, perdre ses habitants, se dépeupler, *vpr.*
ԱՆՄԱՐԴԱՑՈՒՄ, } dépeuple-
ԱՆՄԱՐԴԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*, dépopulation, *sf.*
ԱՆՄԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, dégarnir un pays de ses habitants, dépeupler,
ԱՆՄԱՐԴԻ, sauvage, *adj.* [*va.*
ԱՆՄԱՐԴԻԼ, V. Անմարդանալ։
ԱՆՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, dépeuplement, *sm.*, dépopulation, *sf.*
ԱՆՄԱՐՄԻՆ, incorporel, elle, *adj. Dieu est —.*
ԱՆՄԱՐՄՆԱԿԱՆ, incorporel, elle, *adj.* [lité, *sf.*
ԱՆՄԱՐՄՆՈՒԹԻՒՆ, incorpora-
ԱՆՄԱՐՍ, indigeste, *adj.*
ԱՆՄԱՐՍԱԿԱՆ, indigeste, *adj.*
ԱՆՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ, indigestion, apepsie, *sf.*
ԱՆՄԱՐՏ, inexpugnable, *adj.*
ԱՆՄԱՐՏԱԿԱՆ, inexpugnable, *adj. Ville —.* [*adj.*
ԱՆՄԱՐՏՆՉԵԼԻ, inexpugnable,
ԱՆՄԱՔՈՒՐ, impur, ure, immonde, malpropre, sale, *adj.*
ԱՆՄԱՔՐԱՊԷՍ, impurement, malproprement, salement, *adv.*
ԱՆՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ, impureté, malpropreté, saleté, *sf.* Անմաքրութեամբ, V. Անմաքրապէս։ [*sf.*
ԱՆՄԵՄԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, modestie,
ԱՆՄԵԿՆԵԼԻ, inséparable, *adj.* || inexplicable, indéchiffrable, *adj.*
ԱՆՄԵՂ, innocent, ente, *adj.* et *s.* — մանուկ, innocent, *sm.* — մանկունք Բեթղեհեմի (Bethléem կամ Bethléhem), les innocents, *smp.* — ցուցունել, déclarer innocent, innocenter, *va.*
ԱՆՄԵՂԱԲԱՐ, avec innocence, innocemment, *adv.*
ԱՆՄԵՂԱԴԻՐ ԱՌՆԵԼ (արդարացունել), excuser, *va*
ԱՆՄԵՂԱԴՐԵԼԻ, excusable, *adj.*
ԱՆՄԵՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, excuse, *sf.*
ԱՆՄԵՂԱՆՉԱԿԱՆ, impecca-

ble, *adj.* || innocent, ente, *adj.*

ԱՆՄԵՂԱՆԶԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, impeccabilité, *sf.* || innocence, *sf.*

ԱՆՄԵՂԿԵԼԻ, constant, ante, *adj.* — *dans l'adversité.* [*sf.*

ԱՆՄԵՂԿՈՒԹԻՒՆ, constance,

ԱՆՄԵՂՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf.* Ագնեղութեամբ, V. Ագնեղաբար։

ԱՆՄԵՌ, immortel, elle, *adj.*

ԱՆՄԵՌՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, immortification, *sf.* [pier, *sm.*

1. **ԱՆՄԵՌՈՒԿ** (տե՛ս ծո՛ւռ), pour-

2. **ԱՆՄԵՌՈՒԿ** (ֆոթֆի մեխ ֆիփանը), immortelle, éternelle, *sf.* Խաղիկ —ի (ֆոթֆի մեխ), immortelle, *sf.* [*adj.*

ԱՆՄԵՐԺԱԿԱՆ, irrécusable,

ԱՆՄԵՐՁ, inabordé, ée, *adj.*

ԱՆՄԵՐՁՆԵԼԻ, inabordable, *adj.*

ԱՆՄԻՏ, inconstant, ante, indifférent, ente, *adj.*

ԱՆՄԻԱԲԱՆ, discordant, ante, incompatible, *adj.* || inalliable, *adj.* — (ձայն, ընութիւն), dissonant, ante, *adj.*

ԱՆՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, discorde, désunion, discordance, *sf.*

ԱՆՄԻԱԿԱՆ, incompatible, *adj.*

ԱՆՄԻԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, incompatibilité, *sf.* [*adj.*

ԱՆՄԻԱՓՈՓԱԿԱՆ, inalliable,

ԱՆՄԻՋԱԲԱՐ, immédiatement, *adv.* [*adj.*

ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ, immédiat, ate,

ԱՆՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, non-intervention, *sf.*

ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ, immédiatement, *adv.* || tout de suite, *adv.*

ԱՆՄԻՋՆՈՐԴ, sans médiateur.

ԱՆՄԻՋՆՈՐԴԱԿԱՆ, immédiat, ate, *adj.* — պայմանաւ, կերպով, immédiatement, *adv.* [viande.

ԱՆՄԻՍ, sans chaire. || sans

ԱՆՄԻՏ, insensé, ée, sot, *m.* sotte, *f.*, nigaud, aude, *adj.* et *s.*, fou, fol, *m.* folle, *f.* *adj.* || niais, aise, *s.* || benêt, *adj.* et *sm.*, inepte, *adj.*

ԱՆՄԽԹԱՐ, inconsolé, ée, désolé, ée, inconsolable, *adj.* — լինել, բլալ, être désolé. || —, — կերպով, V. Ագնախիքարապէս։

ԱՆՄԽԹԱՐԱՊԷՍ, inconsolablement, *adv.*

ԱՆՄՇԱԿ, non cultivé. — միտ, esprit inculte.

ԱՆՄՇԱԿԵԼԻ, inculte, *adj.*

ԱՆՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, inculture, *sf.*

ԱՆՄՈՌԱՑ, inoubliable, *adj.*

ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ, inoubliable, *adj.* [tis (ֆոլոֆէս), *sm.*

ԱՆՄՈՌՈՒԿ (տուկի մ'է) myoso-

ԱՆՄՈՐՈՒՆ, } V. Ագմորու։

ԱՆՄՈՐՈՒՆՈՒ, }

ԱՆՄՈՒՐՀ (ղէֆէֆէղ), sans marteau.

ԱՆՄՈՒՐՈՒՆ, } V. Ագմորու։

ԱՆՄՈՒՐՈՒՆՈՒ, }

ԱՆՄՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, sottise, *sf.*

ԱՆՄՏԱԲԱՐ, comme un insensé, sottement, follement, niaisement, bêtement, *adv.*

ԱՆՄՏԱԴԻՐ, inattentif, ive, distrait, aite (distraire բայ.), inexact, acte, *adj.*

ԱՆՄՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, inattention, inadvertance, *sf.*

ԱՆՄՏՈՒԹԻՒՆ, sottise, folie, niaiserie, nigauderie, naïveté, simplicité, *sf.* — երիտասարդական, V. Շաղաւսուքիւն։ — մեծ, sottise bien conditionnée. Ագմտութեամբ, V. Ագմտարար։

ԱՆՄՕՐՈՒՆ, qui n'a pas de barbe, imberbe, *adj.*

ԱՆՅԱԳ, insatiable, vorace, *adj. Son estomac est vorace.* || avide, *adj.* —, — կերպով, V. Ագյագաբար։

ԱՆՅԱԳԱԲԱՐ, insatiablement, *adv.* || avidement, *adv.* — ուտել, խմել, manger, boire avec avidité, avidement.

ԱՆՅԱԳՈՒԹԻՒՆ, insatiabilité, voracité, *sf*. *La voracité des loups.* || avidité, *sf*.

ԱՆՅԱՂԹ, invincible, insurmontable, *adj*.

ԱՆՅԱՂԹԵԼԻ, invincible, insurmontable, *adj*. — կերպով, invinciblement, insurmontablement, *adv*.

ԱՆՅԱՅՏ, inévident, ente, indistinct, incte, incertain, aine, indéterminé, ée, *adj*. || apocryphe, *adj*. — լինել, ըլլալ, V. Անյայտանալ։ — կերպով, indistinctement, *adv*.

ԱՆՅԱՅՏԱՆԱԼ, cesser de paraître, disparaître, *vn*. *J'avais des gants, ils ont disparu.* se perdre, *vrp*., devenir invisible.

ԱՆՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, incertitude, obscurité, *sf*. — հանդերձելոց, l'incertitude des choses futures.

ԱՆՅԱՆԳ, sans rime.

ԱՆՅԱՆՑ, innocent, ente, *adj*.

ԱՆՅԱՆՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf*. *Persecuter l'—*.

ԱՆՅԱՆՑԱՒՈՐ, innocent, ente, [*adj*.

ԱՆՅԱՊԱՂ, sans délai, sans retard, tout de suite, sur-le-champ, *adv*.

ԱՆՅԱՋՈՂ, défavorable, impropre, *adj*. — ելնել, V. Չյաջողիլ։

ԱՆՅԱՋՈՂԱԿ, maladroit, oite, malhabile, *adj*.

ԱՆՅԱՋՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, maladresse, malhabileté, *sf*.

ԱՆՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, insuccès, [*sm*.

ԱՆՅԱՏԱԿ, } sans fond. —
ԱՆՅԱՏԱԿԵԼԻ, } խորք, անդունդք, un abîme sans fond.

ԱՆՅԱՏՈՒԿ, impropre, *adj*.

ԱՆՅԱՐԴԱՐ, sans apprêt, *adj*.; incorrect, ecte, *adj*. — (մորուք, ձեռք), inculte.

ԱՆՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, incoordination, *sf*.

ԱՆՅԱՐԻՐ, inconséquent, ente, [*adj*.

ԱՆՅԱՐՄԱՐ, impropre, *adj*. — (Նուագարան), discord, *adj. m.*; discordant, ante, dissonant, ante, *adj*. — (ձայն), discordant, ante, dissonant, ante, *adj*. — (Երանգ՝ ի նկարս), criard, arde, *adj*. — լինել, ըլլալ (ձայնի), discorder, dissoner, *vn*. — լինել, ըլլալ (նուագարանի), discorder, *vn*. Յարմար —, à tout propos, *adv*.

ԱՆՅԱՐՄԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, dissymétrie, *sf*.

ԱՆՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, discordance, *sf*. — (Նուագարանի), désaccord, *sm*. — ձայնի (յերգս), dissonance, *sf*.

ԱՆՅԵՂ, } immuable,
ԱՆՅԵՂԼԻ, } inconstant,
ԱՆՅԵՂՅԵՂՈՒԿ, } ante, *adj*.

ԱՆՅԵՐԿՈՒԱՆԱԼԻ (աներկբայելի, անտարակոյս), indubitable, *adj*.

ԱՆՅԻՇԱՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, oubli, pardon des injures, amnistie, *sf*.

ԱՆՅԻՇԱՏԱԿ, immémorial, ale (*pl. immemoriaux*), *adj*. Յ— ժամանակաց, de toute antiquité. de temps immémorial. — առնել, ընել, V. Անյիշատակել։

ԱՆՅԻՇԱՏԱԿԵԼ, abolir la mémoire de quelque chose, *va*.

ԱՆՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, amnistie, *sf*. Երախտեաց —, oubli des bienfaits, *sm*., ingratitude, *sf*.

ԱՆՅԻՇՈՒԹԻՒՆ, amnistie, *sf*. — չարեաց, oubli des injures.

ԱՆՅՈՂԴՈՂԴ, inébranlable, ferme, constant, ante, immuable, *adj*.

ԱՆՅՈՅՍ, inespéré, ée, désespéré, ée, *adj*. || sans espoir, *adv*. — լինել, ըլլալ, V. Անյուսանալ։ — առնել, ընել, mettre au désespoir, réduire au désespoir, désespérer, *va*.

ԱՆՅՈՒՍԱԼԻ, inespérable, *adj*.

ԱՆՅՈՒՍԱՆԱԼ, perdre l'espérance, l'espoir, cesser d'espérer,

sésespérer, *vn.*, se livrer au désespoir, se désespérer, *vpr.*

Ա Ն Ե Ո Ւ Մ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, désespoir, *sm.*

Ե— արկանել, V. Ա ն յ ո յ ս ա ռ նել։

Ե— հատանիլ, V. Ա ն յ ո ւ ս ա փ ել։

Ա Ն Ե Ո Դ, simple, *adj.* || inarticulé, ée, incomplexe, incohérent, ente, détaché, ée, *adj.* [*adj.*

Ա Ն Ե Ո Դ Ա Կ Ա Պ, inarticulé, ée, **Ա Ն Ե Ո Ժ Ա Ր**, indifférent, ente, *adj.* [peine à.

Ա Ն Ե Ո Ժ Ա Ր Ի Լ, avoir peine, de la **Ա Ն Ե Ո Ժ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն**, peine, *sf.* || indifférence, *sf.*

Ա Ն Ն Ա Հ Ա Ն Ա Ձ, sans reculer, de pied ferme, *adv.*

Ա Ն Ն Ա Հ Ա Գ Ն Ա Ե, **Ա Ն Ն Ա Հ Ո Ւ Ր Կ Ե Լ Ի**, **Ա Ն Ն Ա Հ Ե Լ Ի**, } innavigable, *adj.*

1. **Ա Ն Ն Ե Ն Գ**, sincère, naïf, ïve, loyal, ale *(pl. loyaux)*, simple, droit, oite, *adj.*

2. **Ա Ն Ն Ե Ն Գ**, sincèrement, naïvement, loyalement, simplement, *adv.*

Ա Ն Ն Ե Ն Գ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, sincérité, naïveté, loyauté, simplicité, droiture, *sf.* [irrémissible, *adj.*

1. **Ա Ն Ն Ե Ր Ե Լ Ի**, impardonnable,

2. **Ա Ն Ն Ե Ր Ե Լ Ի**, sans rémission, sans miséricorde, irrémissiblement, *adv.*

Ա Ն Ն Ե Ր Ո Ղ, intolérant, ante, *adj.* || intolérant, *sm. Un* —. *Les* —*s.*

Ա Ն Ն Ե Ր Ո Ղ Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, intolérantisme, *sm.* [ce, *sf.*

Ա Ն Ն Ե Ր Ո Ղ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, intoléran-

Ա Ն Ն Ե Ց Ո Ւ Կ, sans appui.

Ա Ն Ն Ի Ե, indéterminé, ée, *adj.*

Ա Ն Ն Ի Ւ Թ, immatériel, elle, spirituel, elle. *adj.* — օրինակաւ, կերպով, V. Ա ն ճ ի ւ թ ա պ է ս։ [պէս։

Ա Ն Ն Ի Ւ Թ Ա Ա Ր, V. Ա ն ճ ի ւ թ ա-

Ա Ն Ն Ի Ւ Թ Ա Կ Ա Ն, immatériel, elle, spirituel, elle, *adj.* — բնութիւն, spiritualité, *sf.* — բնութիւն *(հոգւոյ)*, immatérialité, *sf.*

Ա Ն Ն Ի Ւ Թ Ա Պ Է Ս, immatériellement, *adv*

Ա Ն Ն Ի Ւ Թ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, immatérialité, spiritualité, *sf.* [ble, *adj.*

Ա Ն Ն Կ Ա Ր Ա Գ Ր Ե Լ Ի, indescripti-

Ա Ն Ն Մ Ա Ն, dissemblable, nonpareil, eille, inimitable, disparate, *adj.* — այլոց, singulier, ière, *adj.* —f, dissemblables, *sm p.*

Ա Ն Ն Մ Ա Ն Ա Գ Ո Ւ Ո Ր, diversicolore, *adj.* [re, *adj.*

Ա Ն Ն Մ Ա Ն Ա Մ Պ Ա Լ Ի Կ, diversiflo-

Ա Ն Ն Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ն, dissemblable, *adj.*

Ա Ն Ն Մ Ա Ն Ե Լ Ի, inimitable, *adj.*

Ա Ն Ն Մ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, dissemblance, disparité, *sf.* [*smp.*

Ա Ն Ն Մ Ա Ն Ո Ղ Ք, dissemblables,

Ա Ն Ն Շ Ա Ն, insignifiant, ante, inconnu, ue, petit, ite, sans nom, *adj.* || obscur, ure, *adj.* — nf (— անձ մը), inconnu, ue, *s.* — nf է, c'est un sans nom. — մատենագիր, un auteur sans renom.

Ա Ն Ն Շ Ա Ն Ա Կ Ա Ն, insignifiant, ante, *adj.* — ասացուած, non-sens *(նո-սենս)*. *pl.* des *non-sens)*, *sm.*

Ա Ն Ն Շ Ա Ն Ա Ւ Ո Ր, insignifiant, ante, *adj.* || obscur, ure, *adj.*

Ա Ն Ն Շ Ա Ն Ա Ւ Ո Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, insignifiance, *sf.*

Ա Ն Ն Շ Ո Ւ Ղ Ի, sans clarté, ténébreux, euse, *adj.* [*adj.*

Ա Ն Ն Ո Ր Ո Գ Ե Լ Ի, irréformable,

Ա Ն Ն Ո Ւ Ա Ձ, indomptable, *adj.* — (ժողովուրդ), indompté, ée, *adj.*

Ա Ն Ն Ո Ւ Ի Ր, irréconciliable, *adj.* — (պատերազմ), implacable, *adj.*

Ա Ն Ն Պ Ա Տ Ո Ւ, V. Ա ն ճ պ ա տ ա ւ ո ր։

Ա Ն Ն Պ Ա Տ Ո Ւ Ա Ա Ր, V. Ա ն ճ պ ա տ ա ւ ո ր ա պ է ս։ [*adj.*

Ա Ն Ն Պ Ա Տ Ո Ւ Ա Կ Ա Ն, défavorable,

Ա Ն Ն Պ Ա Տ Ո Ւ Ա Կ Ա Պ Ե Ս, défavorablement, *adv.* [*adj.*

Ա Ն Ե Ա Ձ, sans profit, inutile,

Ա Ն Ե Ա Ձ Ա Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, non-valeur *(pl.* des *non-valeurs)*, *sf.*

ԱՆՇԱՀԱԽՆԴԻՐ, V. Անշահասէր ։ [շահասիրութիւն ։

ԱՆՇԱՀԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ան-

ԱՆՇԱՀԱՍԷՐ, désintéressé, ée, *adj. Un homme* —.

ԱՆՇԱՀԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, désintéressement, *sm*. Անշահասիրութեամբ, désintéressément, *adv*.

ԱՆՇԱՀՈՒԹԻՒՆ, inutilité, *sf*.

ԱՆՇԱՐԺ, immobile, *adj*. — գործել, ընել, rendre —, immobiliser, *va*.

ԱՆՇԱՐԺՈՒՆ, immeuble, *adj*. — գործել, ընել, convertir en —, immobiliser, *va*. — գործելը, ընելը, immobilisation, *sf*. — *de rentes sur l'Etat*. [*sf*.

ԱՆՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, immobilité,

ԱՆՇԷՆ, inhabité, ée, désert, erte,

ԱՆՇԷՋ, inextinguible, *adj*. [*adj*.

ԱՆՇԻՋԱԿԱՆ, inextinguible, *adj*. [guibilité, *sf*.

ԱՆՇԻՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inextin-

ԱՆՇԻՋԱՆԵԼԻ, inextinguible, *adj*. — ծարաւ, soif (•••—•$) —.

ԱՆՇՆՈՐՀ, disgracieux, euse, *adj*. || maussade, *adj*. [*adj*.

ԱՆՇՆՈՐՀԱԿԱԼ, ingrat, ate,

ԱՆՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, ingratitude, *sf*. [*adj*.

ԱՆՇՆՈՐՀԵԼԻ, inaccordable,

ԱՆՇՆՈՐՀՈՒԹԻՒՆ, disgrâce, *sf*. || maussaderie, *sf*. [*adj*.

ԱՆՇՆՉԱԿԱՆ, inanimé, ée,

ԱՆՇՆՉԱՆԱԼ, se donner la mort par asphyxie, se tuer par asphyxie, s'asphyxier, *vpr*.

ԱՆՇՆՉԱՑԵԱԼ, asphyxié, ée, *adj*. || asphyxié, *sm*.

ԱՆՇՆՉԱՑՈՒՆԵԼ, détérminer, causer l'asphyxie, asphyxier, *va*.

ԱՆՇՆՉԱՒՈՐ, inanimé, ée, *adj*.

ԱՆՇՆՉԵԼԻ, irrespirable, *adj*.

ԱՆՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, V. Շնչհեղձութիւն ։

ԱՆՇՇՈՒԿ, } sans cri, sans
ԱՆՇՇՈՒՆՉ, } bruit, *adv*. Անշշունչ լռութեամբ, en silence, *adv*.

ԱՆՇՈՒՆՉ, inanimé, ée, *adj*.

1\. **ԱՆՇՈՒՇՏ**, certain, aine, sûr, *m*. sûre, *f*., assuré, ée, *adj*. — (պատմագիր), V. Անսուտ (պատմագիր) ։

2\. **ԱՆՇՈՒՇՏ**, certainement, sans doute, bien entendu, pour sûr, hors de doute, assurément, immanquablement, indubitablement, infailliblement, *adv*.

ԱՆՇՈՒՔ, sans, honneur, sans gloire, obscur, ure, *adj*. || mesquin, ine, *adj*.

ԱՆՇՐՋԵԼԻ, immuable, *adj*. — (կառք), inversable, *adj*.

ԱՆՇՔԱՆԱԼ, être sans gloire, être déshonoré, || perdre son éclat, sa beauté, se flétrir, *vpr*. || s'avilir, s'obscurcir, *vpr*.

ԱՆՇՔԱՑՈՒՆԵԼ, faire perdre la gloire, l'éclat, la beauté, déparer, défigurer, déshonorer, flétrir, obscurcir, *va*.

ԱՆՇՔՈՒԹԻՒՆ, obscurité, *sf*.

ԱՆՇՕՇԱՓԱԿԱՆ, } impalpable,
ԱՆՇՕՇԱՓԵԼԻ, } intangible, *adj. La lumière est intangible.*

ԱՆՈԳՈՐԵԼԻ, inéluctable, *adj*.

ԱՆՈՂՆԱԾՈՒԾ, atélomyélie, *sf*.

ԱՆՈՂՈՐԿ, raboteux, euse, inélégant, ante, *adj*. [*sf*.

ԱՆՈՂՈՐԿՈՒԹԻՒՆ, inélégance,

ԱՆՈՂՈՐՄ, impitoyable, cruel, elle, inhumain, aine, *adj*. || —, —ս, V. Անողորմաբար ։

ԱՆՈՂՈՐՄԱԲԱՐ, impitoyablement, cruellement, imhumainement, *adv*. [inhumanité, *sf*.

ԱՆՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ, cruauté,

ԱՆՈՂՈՔ, inflexible, inexorable, *adj*. — (թշնամի, հակառակորդ), implacable, *adj*. — կերպով, V. Անողոքաբար ։

ԱՆՈՂՈՔԱԲԱՐ inexorablement, implacablement, *adv*.

ԱՆՈՂՈՔԵԼԻ, inexorable, *adj*.

— կերպով, V. Ա֊ողջմտաբար։ [*smp.*
Ա֊ՆՄԵԱՆՔ, dissemblables,
Ա֊ՆՈՑԱ, débile, invalide, *adj.*
Ա֊ՆՈՑԸ, doux, *m.* douce, *f.*, suave, *adj.* ‖ affable, *adj.* Ա֊ցախորժ, չափազանց —, mielleux, euse, *adj.* Ջեւացեալ —, doucereux, euse, mielleux, euse, *adj.* — ջուր, eau douce. — ֆուն, sommeil doux. — օդ, air doux.
Ա֊ՆՈՑԵՆԱԼ, V. Ա֊նուաճանալ։
Ա֊ՆՈՑԵՑՈՒՆԵԼ, V. Ա֊նուճել։
Ա֊ՆՈՑԸՔ, douceur, *sf.* ‖ joies, *sfp. Les — du paradis.*
Ա֊ՆՈՒ (տարեւոր վարձ [պատսուճէի]), salaire annuel d'un employé, appointements, *smp.*, traitement, *sm.* [ments, appointer, *va.*
Ա֊ՆՈՒԵԼ, donner des appointe-
Ա֊ՆՈՏ, sans pieds, apode, *adj.*
Ա֊ՆՈՐԻՇ, } indéterminé, ée, in-
Ա֊ՆՈՐՈՇ, } décis, ise, *adj.* — (աճուն, pas fixé, pas fixé), indéfini, *adj. Adjectif, pronoms — s.*; *(on, quelque, quiconque, aucun, nul, certain* sont des mots —s). Ա֊նցեալ ապորիշ (յառաջասար), prétérit ou passé indéfini, ինչ. *j'ai chanté, երգած եմ* կամ *երգեցի. j'ai vu, տեսած եմ* կամ *տեսայ.* — կերպով, V. Ա֊որոշաբար։
Ա֊ՆՈՐՈՇԱԲԱՐ, } indéterminé-
Ա֊ՆՈՐՈՇԱԿԻ, } ment, indéfiniment, *adv.* [nation, *sf.*
Ա֊ՆՈՐՈՇՈՂՈՒԹԻՒՆ, indéterminé-
Ա֊ՆՈՐՈՇՈՒԹԻՒՆ, indécision, *sf.* V. Ա֊որոշողութիւն։
Ա֊ՆՈՒՇԱՂԿ (ւ֊՛ւէէ ֆէւ֊+ . ֆէ՛֊ւֆէ ֊ւ֊֊֊), passiflore, grenadille, fleur de la passion, *sf.* [*sf.*
Ա֊ՆՈՒԱԿ, petite roue, rouette,
Ա֊ՆՈՒԱՀԵՑ, ornière, *sf.*
Ա֊ՆՈՒԱՄԻՋ, voie, *sf.* [*sm.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԴԻՐ, nomenclateur,
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԴՐԵԼ, dénommer, *va.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, imposition de nom, *sf.*

Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿԱՆ, nominal, ale *(pl. nominaux)*, nominatif, ive, *adj.* — փիլիսոփայ, V. Ա֊նուաճական ։ — փիլիսոփայութիւն (դպրոցականաց), V. Ա֊նուաճականութիւն։ [nalisme, *sm.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, nomi-
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿԱՆՔ, les nominaux, les nominalistes, *smp.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, nomenclature. *sf.* [teur, *sm.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿԱՐԴԱՑ, nomencla-
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿԱՐԴԱՑՈՒԹԻՒՆ, nomenclature, *sf.*, appel nominal, *sm.* [*sm.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿՈՉ, appel nominal,
Ա֊ՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ, nomenclature, *sf.* [*adv.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱՊԷՍ, nominalement,
Ա֊ՆՈՒԱՆԱՑՈՒ, prête-nom *(pl. des prête-noms)*, *sm.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱՐԿ, diffamé, ée, infâme, mal famé, *adj.* ‖ infâme, *s.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱՐԿԵԼ, diffamer, infamer, *va.* ‖ discréditer, *va.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱՐԿԻՉ, infamant, ante, *adj. Supplice* —.
Ա֊ՆՈՒԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, diffamation, infamie, *sf.* ‖ discrédit, *sf.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, métonomasie, *sf.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԵԱԼ, nommé, ée, *adj.* ‖ nommé, ée, *s.* ‖ nominataire, *sm.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԵԼ, nommer, appeler, *va.* [lèbre, *adj.*
Ա֊ՆՈՒԱՆԻ, renommé, ée, cé-
Ա֊ՆՈՒԱՆԻԼ, se nommer, s'appeler, *vpr.*
Ա֊ՆՈՒԱՆՈՂ, nominateur, *sm.*
Ա֊ՆՈՒԱՆՈՒՄ, } nomination,
Ա֊ՆՈՒԱՆՈՒՄՆ, } *sf.*
Ա֊ՆՈՒԱՒՈՐ, à roues.
Ա֊ՆՈՒԲ (ւ֊ւ֊֊ւ), aisselle, *sf.*
Ա֊ՆՈՒԳԻՈՂ, déloyal, ale *(pl. déloyaux)*, *adj.* ‖ incorrect, ecte, *adj.* — (ապատարհ, ազդ, գովութիւն, ճիւարհ), indirect, ecte, *adj.*

ԱՆՈՒՂՂԱԿԻ, indirectement, *adv*. *Je n'ai appris son arrivée qu'* —.

ԱՆՈՒՂՂԱՅ, incorrigible, désespéré, ée, *adj*. — կերպով, incorrigiblement, *adv*. [*adv*.

ԱՆՈՒՂՂԱԳԷՍ incorrectement,

ԱՆՈՒՂՂԵԼԻ, V. Անուղղայ։

ԱՆՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ, déloyauté, *sf*. || incorrection, *sf*.

ԱՆՈՒՆ, nom, prénom, *sm*. || renom, *sm*., renommée, réputation, *sf*. || titre, *sm*. Աւազանի, մկրտութեան —, ի ծննդեան —, nom de baptême, prénom, petit nom, *sm*. — յորջորջական, ածելի, վերադիր —, V. Մականուն։ փաղաքշական, գգուական —, nom de caresse. Բարի —, crédit, *sm*. || réputation, *sf*. Կեղծ —, flétrissure, *sf*. || —, գոյական — (բուն քերականաց), nom, substantif, *sm*. Յատուկ —, nom propre. Հասարակ —, nom commun. Ց—, au nom de, *adv*. Յանուանէ, de nom, nominativement, *adv*. Անուամբ, անուամբ լոկով՝ միայն, de nom, nominalement, *adv*. Անանց թողուլ —, յաւիտենական — թողուլ, s'éterniser, *vpr*. —ն աւրել, կոտրել, անուան արատ բերել, ternir la réputation de quelqu'un, dénigrer, *va*.

ԱՆՈՒՆՈՂ, indigent, ente, nécessiteux, euse, *adj*. || indigent, ente, *s*.; nécessiteux, *sm*.

ԱՆՈՒՆՋ, sans fond, *adj*. — խորք, անդունդք, un abîme sans fond.

ԱՆՈՒՇ, V. Անոյշ։ [te, *adj*.

ԱՆՈՒՇԱԲՈՅՐ, odoriférant, an-

ԱՆՈՒՇԱԴԻՐ, inattentif, ive, distrait, aite (Distraire բայէն), *adj*. || rêveur, euse, *s*.

ԱՆՈՒՇԱԴՐ (Նիշատր), sel ammoniac.

ԱՆՈՒՇԱԴՐԱԿ, ammoniaque, *sf*.

ԱՆՈՒՇԱԴՐԱԿԱՅԻՆ, ammoniacal, ale (*pl. ammoniacaux*), *adj*.

ԱՆՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, inattention, distraction, absence, d'esprit կամ լոկ absence, *sf*.

ԱՆՈՒՇԱԿ, doucet, ette, *adj*. et *s*.; délicieux, euse, *adj*. — ձեւանալ, faire le doucet, la doucette.

ԱՆՈՒՇԱԿԱԼ, inattentif, ive, *adj*. [tion, *sf*.

ԱՆՈՒՇԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, inatten-

ԱՆՈՒՇԱՀԱՄ, délicieux, euse, savoureux, euse, friand, ande, *adj*. — խորտիկ, un mets d'un goût suave.

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ, odorant, ante, odoriférant, ante, aromatique, *adj*. — ջուր, eau de senteur. — փոշի, poudre de senteur. — օճառ (ի պէտս սափրչաց), savonnette, *sf*. — գործել, ընել, parfumer, *va*.

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏԵԼ, parfumer, embaumer, *va*. [*vpr*.

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏԻԼ, se parfumer,

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, odeur douce, suave, senteur, *sf*., parfum (բար—ֆէօմ), *sm*. — տալ, embaumer, *va*.

ԱՆՈՒՇԱՆԱԼ, devenir plus doux, s'adoucir, se radoucir, *vpr*.

ԱՆՈՒՇԱՐԱՐ, confiseur, euse, *s*.

ԱՆՈՒՇԱՐԱՐՈՑ (անուշարարի խանութ), confiserie, *sf*. [rie, *sf*.

ԱՆՈՒՇԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, confise-

ԱՆՈՒՇԵԼ, rendre doux, rendre plus doux, adoucir, radoucir, *va*.

ԱՆՈՒՇԵՂԷՆ, friandises, *sfp*.

ԱՆՈՒՇԻԿ, assez doux, doucet, ette, mielleux, euse. *adj*.

ԱՆՈՒՇՆԱԼ, V. Անուշանալ։

ԱՆՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, douceur, *sf*. || suavité, *sf*. Անուշութեամբ, avec douceur, doucement, *adv*.

ԱՆՈՒՇՈՒՄ, } adoucissement,
ԱՆՈՒՇՈՒՄՆ, } *sm*. [ֆէօմ), *sm*.

ԱՆՈՒՇՈՒՆՔ, parfum (բար—

ԱՆՈՒՇՑՈՒՆԵԼ, V. Անուշել։

Անուորդ (գ՛ո՛ւ—ր՛դ—ո), cabestan, vindas, (Ախ՛ո՛—, pus Ակադիմիոյ. Ախո՛, pus Լիդրէի), *sm.*

Անուս, } ignorant, ante,
Անուսուրդ, } indocte, brut, ute, *adj.* [ce, *sf.*

Անուսուրդնութիւն, ignoran-

Անուտելի, immangeable, *adj.*

Անուր (ի՛—ր՛), collier, *sm.* Երկաթի — պատժապարտաց, carcan, *sm.*

Անուրանալի, indéniable, *adj.*

Անուրջ, songe, rêve, *sm.* V. Երեմ.

Անոգ, seul, *m.* seule, *f.*, abandonné, ée, délaissé, ée, *adj.*

Անզգուշար, impassible, *adj.*

Անզգուշարութիւն, impassibilité, *sf.*

Անզգամ, saus mesure, démesuré, ée, immense, infini, ie, immodéré, ée, excessif, ive, exorbitant, ante, *adj.* — (ուրախութիւն, բռնադրութիւն), extrême, *adj.* — (ծախք), énorme, *adj.* —, յ—ս, outre mesure, démesurément, immodérément, excessivement, exorbitamment, à outrance, à toute outrance, par trop, trop, *adv.* [tion, *sf.*

Անզգամանգութիւն, disproportion,

Անզգամ, } impubère,
Անզգամանալ, } mineur, eure, *adj.*

Անզգամանալութիւն, impuberté, minorité, *sf.* [*adv.*

Անզգամապէս, immensément,

Անզգամատես, amétrope, *adj.*

Անզգամութիւն, immodéré, ée, *adj.* [ration, *sf.*

Անզգամութիւն, immodé-

Անզգամութիւն, immensité, infinité, immodération, *sf.*, excès, *sm.*, exorbitance, extrémité, énormité, *sf.*, trop, *sm.*

1. **Անդադար,** inépuisable, indéfectible, *adj.* || perpétuel, elle, *adj.*

2. **Անդադար,** continuellement, perpétuellement, *adv.* [bilité, *sf.*

Անդադարութիւն, indéfecti-

Անդադրելի, inexigible, *adj. Dette, capital* —.

Անդաւոճ, sans parure, sans recherche, simple, modeste, *adj.*

Անդայմանի, sans condition. V. Տարապայմանի.

Անդարձելի, indiscutable, *adj. Un principe* —. [*adj.*

Անդեղեցիկ, indéfendu, ue,

Անդեղեցօղ, sans emploi, sans place, sans portefeuille. *Ministre sans portefeuille.* [*adj.* et *s.*

Անդեղեցօղասէր, indévot, ote,

Անդիմադարձ, sans réponse, sans réplique. *Ce mot pour lui était sans réplique.*

Անդիմադարձելի, irresponsable, *adj.*

Անդիմադարձելիութիւն, irresponsabilité, *sf.* [խանգ.

Անդիմադարձ, V. Անպատշաճ.

Անդեմ, inconvenant, ante, inopportun, une, déplacé, ée, indécent, ante, messéant, ante, absurde (ա՛ն—ր), laid, *m.* laide, *f. adj.* — (ծաղ), indu, ue, *adj. Rentrer à une heure indue.*

Անդեմութիւն, inconvenance, *sf.*, inconvénient, *sm.*, inopportunité, indécence, messéance, absurdité (ա՛ն—ր՛գ՛ր), *sf.*

Անդիմի, impuni, ie, *adj.* || impunément, *adv.*

Անդիմութիւն, impunité, *sf.*

Անդէմ, sans honneur, déshonoré, ée, déshonorable, déshonorant, ante, sale, *adj.*

Անդիպուկ, inepte, *adj.*

Անդիտակ, irrévérent, ente, irrévérencieux, euse, irrespectueux, euse, *adj.* || impudent, ente, immodeste, insolent, ente, *adj.* — խօսքեր, propos irrespectueux. || —, V. Անպատկառաբար.

ԱՆՊԱՏԿԱՌԱԲԱՐ, irrévérem-ment, irrespectueusement, *adv.* ||avec impudence, impudemment, immodestement, insolemment, *adv. Parler insolemment.*

ԱՆՊԱՏԿԱՌՈՒԹԻՒՆ, irrévérence, *sf.* || impudence, immodestie, insolence, *sf.*

ԱՆՊԱՏԿԵՐ, sans image, sans gravure, *adj.* [motif, *adj.*

1. **ԱՆՊԱՏՃԱՌ**, sans cause, sans

2. **ԱՆՊԱՏՃԱՌ**, absolument, sans faute, *adv.* Եւ ոչ —, et pour cause, *adv.*

ԱՆՊԱՏՇԱՃ, inconvenant, ante, inopportun, une, déplacé, ée, indécent, ente, messéant, ante, malpropre, inepte, vilain, aine, *adj.* — (ժամ), V. Անպատեհ (ժամ)։

ԱՆՊԱՏՇԱՃԱԿԱՆ, disconvenant, ante, *adj.*

ԱՆՊԱՏՇԱՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, disconvenance, *sf.*

ԱՆՊԱՏՇԱՃՈՒԹԻՒՆ, inconvenance, *sf.*, inconvénient, *sm.*, inopportunité, indécence, messéance, *sf.*

ԱՆՊԱՏՈՒԱԲԱՐ, déshonorablement, *adv.*

ԱՆՊԱՏՈՒԵԼ, déshonorer, honnir (հոնիւ), *va.* [te, *adj.*

ԱՆՊԱՏՈՒՒՁ, déshonorant, an-

1. **ԱՆՊԱՏՈՒՀԱՍ**, impuni, ie, *adj.*

2. **ԱՆՊԱՏՈՒՀԱՍ**, impunément, *adv. On ne m'attaquerait pas —.*

ԱՆՊԱՏՈՒՄ, inénarrable, ineffable, indéfinissable, *adj.* [*sm.*

ԱՆՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, déshonneur,

ԱՆՊԱՏՍՊԱՐ, inabrité, ée, *adj.*

ԱՆՊԱՏՐԱՍՏ, non préparé, *adj.* Յ—ից, impromptu (կը գրուի նաեւ in-promptu), *adj.* et *adv. Un dîner impromptu.* Յ—ից խօսել, parler sans préparation, parler impromptu, à l'improviste, parler d'abondance.

ԱՆՊԱՏՐՈՒԱԿ, non voilé, sans voile, nu, *m.* nue, *f. adj.* || sans enveloppe. *Une lettre sans enveloppe.* || à visage découvert, *adv.*

ԱՆՊԱՐԿԵՇՏ, immodeste, *adj.*; impudent, ente, impudique, *adj.* et *s.*; impur, ure, sale, obscène, *adj. Chanson obscène. Ce poète est obscène.*

ԱՆՊԱՐԿԵՇՏԱԲԱՐ, immodestement, impudemment, impudiquement, *adv.*

ԱՆՊԱՐԿԵՇՏՈՒԹԻՒՆ, immodestie, impudeur, impudicité, obscénité, *sf.*

ԱՆՊԱՐՍԱՒ, irréprochable, irrépréhensible, *adj.*

ԱՆՊԱՐՍԱՒՈՒԹԻՒՆ, irréprochabilité, *sf.*

ԱՆՊԱՐՏ, innocent, ente, *adj.*

ԱՆՊԱՐՏԵԼԻ, invincible, *adj.* — կերպով, V. Անյաղթելի կերպով։

ԱՆՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf.*

ԱՆՊԵՐՃ, inélégant, ante, *adj.*

ԱՆՊԵՐՃՈՒԹԻՒՆ, inélégance, *sf.*

ԱՆՊԷՏ, inutile, *adj.* || méchant, ante, *adj.* —, յ—ս, sans utilité, inutilement, *adv.*

ԱՆՊԻՏԱՆ, inutile, *adj.* || méchant, ante, mal conditionné, ée, gâté, ée, *adj.* — առնել, ընել. V. Անպիտանացունել։ [*vpr.*

ԱՆՊԻՏԱՆԱՆԱԼ, se délabrer,

ԱՆՊԻՏԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, gâter, abîmer, délabrer, ruiner, *va.*

ԱՆՊԻՏԱՆԵԼ, V. Անպիտանացունել։

ԱՆՊԻՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, inutilité, *sf.* || méchanceté, *sf.*

ԱՆՊԻՏՈՅ, inutile, *adj.*

ԱՆՊՂՏՈՐ, clair, aire, *adj.* || uni, ie, *adj.*

ԱՆՊՍԱԿ, sans couronne. *adj.*

ԱՆՊՏՂԱԲԵՐ, infructueux, euse, *adj.*

ԱՆՊՏՂՈՒԹԻՒՆ, infertilité, infécondité, stérilité, aridité, non-valeur (*pl.* des *non-valeurs*), *sf.*

ԱՆՊՏՈՒՂ, infructueux, euse, infertile, stérile, *adj*. — (կին, մատակ՝ էգ անասուն), inféconde, *adj*.

ԱՆՋԱՆ, facile, *adj*. || sans peine, facilement, *adv*.

ԱՆՋԱՏ, détaché, ée, *adj*. || abstrait, aite (Abstraire բայէն), *adj*. — ամրութիւնք, V. Ամրութիւն։

ԱՆՋԱՏԱԲԱՐ, d'une manière abstraite, abstraitement, *adv*.

ԱՆՋԱՏԱԿԱՆ, séparable, *adj*.

ԱՆՋԱՏԵԱԼ, détaché, ée, *adj*. || abstrait, aite (Abstraire բայէն), *adj*. || isolé, ée, *adj*. — (ճշմարտութիւն, վերլուծութիւն), abstrait, aite, *adj*.

ԱՆՋԱՏԵԼ, séparer, détacher, *va*. — (այլեւայլ դասերը) disjoindre, *va*. — մտօք, abstraire, *va*.

ԱՆՋԱՏԻԼ, se séparer, s'enlever, *vpr*. || se détacher, *vpr*. — (տախտակաց, քարանց), se déjoindre, *vpr*.

ԱՆՋԱՏՈՂԱԲԱՐ, par abstraction, abstractivement, *adv*.

ԱՆՋԱՏՈՂԱԿԱՆ, abstractif, ive, *adj*.

ԱՆՋԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, abstraction, [*sf*.

ԱՆՋԱՏՈՒՄ, } séparation, *sf*.
ԱՆՋԱՏՈՒՄՆ, } divorce, *sm*., disjonction, *sf*. || détachement, *sm*. — (մտօք), abstraction, *sf*. — (ամուսնաց), séparation, *sf*.

ԱՆՋԻՆՋ, ineffaçable, indélébile, *adj*.

ԱՆՋՆՋԱԿԱՆ, ineffaçable, *adj*.

ԱՆՋՆՋԵԼԻ, ineffaçable, indélébile, *adj*.

1. **ԱՆՋՈՒՐ**, sans eau, *adj*. — (աղ, բբու), anhydre, *adj*. երկիր —, un pays sec.

2. **ԱՆՋՈՒՐ**, sans eau, à sec, *adv*. *Mettre un étang à sec*.

ԱՆՋՐԴԻ, sec, *m*. sèche, *f*., aride, *adj*. երկիր —, un pays sec.

ԱՆՋՐՊԵՏ, intervalle, *sm*. — (ժամանակի), espace, *sm*. — (մարմնոց), interstice, *sm*. — ատենի եւ ժողովրդեան միջեւ, barre, *sf*. — կալ, V. Անջրպետել։

ԱՆՋՐՊԵՏԵԼ, séparer, espacer, *va*.

ԱՆՋՐՊԵՏԻԼ (իրարմէ), se séparer, *vpr*.

ԱՆՋՐՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, retranchement, espacement, *sm*. || séparation, *sf*. || trajet, *sm*. — (տեղւոյ), intervalle, *sm*. — (ժամանակի), interstice, *sm*.

ԱՆՍԱԼ, écouter, *va*., obéir à, suivre, *va*. || attendre, *va*.

ԱՆՍԱՀՄԱՆ, sans bornes, infini, ie, immense, illimité, ée, *adj*. —ն, infini, *sm*. Ց—ս, — կերպով, infiniment, indéfiniment, *adv*.

ԱՆՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ, illimité, ée, [*adj*.

ԱՆՍԱՀՄԱՆԵԼԻ, indéfini, ie, indéfinissable, *adj*. —ն, indéfini, *sm*.

ԱՆՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, infinité, [immensité, *sf*.

ԱՆՍԱՆՁ, sans bride, sans frein, débridé, ée, *adj*. || effréné, ée, *adj*. || indompté, ée, *adj*.

ԱՆՍԱՍԱՆ, inébranlable, immobile, *adj*.

ԱՆՍԱՍՏ, indomptable, indompté, ée, *adj*. || indocile, récalcitrant, ante, *adj*. *Un caractère recalcitrant*. || récalcitrant, *sm*. *Les —s furent mis aux arrêts*.

ԱՆՍԱՍՏԵԼ, récalcitrer, *vn*.

ԱՆՍԱՍՏՈՂ, récalcitrant, ante, *adj*. *Un esprit récalcitrant*.

ԱՆՍԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, indocilité, *sf*.

ԱՆՍԵՐՄՆ, sans semence, *adj*. || sans progéniture, *adj*.

ԱՆՍԵՐՄՆԱՓԱԿ, agynaire, *adj*.

ԱՆՍԷՐ, sans amour, sans affection, *adj*.

ԱՆՍԻՐԵԼԻ, antipathique, *adj*.

ԱՆՍԻՐԵԼՈՒԹԻՒՆ, antipathie, haine (ՀՔՆ'), aversion, *sf*.

ԱՆՍԻՐՏ, sans cœur, *adj*.

ԱՆՍԽԱԼ, exempt de fautes, correct, ecte, *adj.* || infaillible, sûr, *m.* sûre, *f.*, assuré, ée, *adj.*

ԱՆՍԽԱԼԱԿԱՆ, infaillible, *adj.*

ԱՆՍԽԱԼՈՒԹԻՒՆ, infaillibilité, *sf.*

ԱՆՍԿԻԶԲՆ. — Եւ անվախճան, [éternel, elle, *adj.*

ԱՆՍՈՎՈՐ, inusité, ée, *adj.* || étrange, *adj.* — կերպով, étrangement, *adj.*

ԱՆՍՈՎՈՐԱԿԱՆ, inaccoutumé, ée, *adj.* || inusité, ée, *adj.* || extraordinaire, bizarre, *adj.*

ԱՆՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆ, étrangeté, [*sf.*

ԱՆՍՈՒԱՂ (անօթի փորանց), à jeun, à cœur jeun, *adv.*

ԱՆՍՈՒԱՂՈՒԹԻՒՆ, jeûne, *sm.*, abstinence, *sf.*

ԱՆՍՈՒՐԲ, impur, ure, immonde, profane, *adj.*

ԱՆՍՊԱՌ, inépuisable, intaris- [sable, *adj.*

ԱՆՍՊԱՌԱԿԱՆ, inépuisable, intarissable, indéfectible, *adj.*

ԱՆՍՊԱՌՈՒԹԻՒՆ, indéfectibilité, *sf.* Անսպառութեամբ, inépuisablement, *adv.*

ԱՆՍՏԱՑՈՒԱԾ, V. Ընչազուրկ։

ԱՆՍՏԵՂԾ, incréée, ée, *adj.*

ԱՆՍՏԻՆ, sans mamelles, *adj.*

ԱՆՍՏՈՅԳ, incertain, aine, apocryphe, *adj.* — զրոյց, un bruit sans fondement, *adv.*

ԱՆՍՏՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, incertitude, [*sf.*

ԱՆՍՏՈՒԵՐ, sans ombre, *adj.*

ԱՆՍՏՈՒԹԻՒՆ, véracité, *sf.*

ԱՆՍՐԲՈՒԹԻՒՆ, impureté, *sf.* Անսրբութեամբ, impurement, *adv.*

ԱՆՎԱԽ, intrépide, *adj.* — կերպով, intrépidement, *adv.*

ԱՆՎԱԽՈՒԹԻՒՆ, intrépidité, *sf.*

ԱՆՎԱԽՃԱՆ, sans fin, infini, ie, éternel, elle, interminable, *adj.* Անսկիզբն եւ —, V. Անսկիզբն։ — (փառք), immortel, elle, *adj.*

ԱՆՎԱԽՃԱՆԱԿԱՆ, interminable, *adj.*

ԱՆՎԱՃԱՌԵԼԻ, invendable, [*adj.*

ԱՆՎԱՅԵԼ, indécent, ente, inconvenant, ante, vilain, aine, laid, *m.* laide, *f.* *adj.* — կերպով, indécemment, *adv.*

ԱՆՎԱՅԵԼՈՒՉ, disgracié, ée, disgracieux, euse, indécent, ente, messéant, ante laid, *m.* laide, *f.*, vilain, aine, immodeste, *adj.* Յ—ս, — կերպով, disgracieusement, indécemment, laidement, *adv.*

ԱՆՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, disgrâce, indécence, messéance, *sf.*

ԱՆՎԱՍՏԱԿ, infatigable, *adj.*

ԱՆՎԱՐԺ, inexercé, ée, *adj.* || indompté, ée, *adj.*

ԱՆՎԱՐՁ, sans salaire, sans récompense, *adv.*

ԱՆՎԱՒԵՐ, nul, *m.* nulle, *f.* *adj.* — կերպով, V. Անվաւերաբար։

ԱՆՎԱՒԵՐԱԲԱՐ, invalidement, *adv.* *Un prêtre suspens* (*կախակայեալ*) *consacre illicitement* (*ապօրինապէս*), *mais non pas —.*

ԱՆՎԱՒԵՐԱԿԱՆ, invalide, illégitime, apocryphe, *adj.* — ըլլալ (դատին ընդհատելովը), périr, *vn*, կերպով, V. Անվաւերաբար։

ԱՆՎԱՒԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, invalidité, illégitimité *sf.*

ԱՆՎԱՒԵՐԱՑՈՒՄՆ, } invalidation *sf.*
ԱՆՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, }

ԱՆՎԱՒԵՐՈՒԹԻՒՆ, nullité, *sf.*

ԱՆՎԵՀԵՐ (անվախ), intrépide, *adj.* — (ձեռն), assuré, ée, *adj.* — կերպով, intrépidement, *adv.*

ԱՆՎԵՀԵՐՈՒԹԻՒՆ, intrépidité, *sf.* — *héroïque.*

ԱՆՎԵՐԱԾԱԿԱՆ, irréductible, [*adj.*

ԱՆՎԵՐԱԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, irréductibilité, *sf.*

ԱՆՎԵՐԱԾԵԼԻ, irréductible, [*adj.*

1. **ԱՆՎԹԱՐ**, indemne (ԻՆՉԻՒՔ), *adj.* *Sortir — d'une affaire.*

2. **ԱՆՎԹԱՐ**, sain et sauf, *adv.*

ԱՆՎԻՃԱԿԱՆ, } indisputable,
ԱՆՎԻՃԵԼԻ, } indiscutable,

adj. Un fait indisputable. Un principe indiscutable.

ԱՆՎԻՇՏ, non susceptible de souffrance, impassible, *adj.*

ԱՆՎԻՐԱՒՈՐԵԼԻ, invulnérable, *adj. La Fable a dit qu' Achille* (Ա-*ֆիլլէս*) *était —, excepté au talon.*

ԱՆՎԿԱՅ, sans témoin, *adj.*

ԱՆՎԿԱՆԴ (*քարշը քանմալ*), inexpugnable, inattaquable, *adj.*

ԱՆՎՃԱՐ, impayé, non payé, *adj.* || interminable, infini, ie, *adj.*

1. **ԱՆՎՆԱՍ**, inoffensif, ive, innocent, ente, *adj.* || indemne (*ԷՆ-ԴԷՄՔ*), *adj.*

2. **ԱՆՎՆԱՍ**, sans dommage, *adv.*

ԱՆՎՆԱՍԱԿԱՐ, incapable de nuire, inoffensif, ive, *adj.*

ԱՆՎՆԱՍԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, innocence, *sf.* [*sf.*

ԱՆՎՆԱՍՈՒԹԻՒՆ, indemnité,

ԱՆՎՇՏՈՒԹԻՒՆ, impassibilité, *sf.* — *stoïque* (ստոյիկեան. ստուկեան).

ԱՆՎՍՏԱՀ, défiant, ante, méfiant, ante, *adj*, — լինել, ըլլալ, se défier de, se méfier de, *vpr*,

ԱՆՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ, défiance, méfiance, *sf.* [ger, *adj.*

1. **ԱՆՎՏԱՆԳ**, exempt de dan-

2. **ԱՆՎՏԱՆԳ**, sans danger, sain et sauf, *adv.* — հասնիլ, arriver sans danger.

ԱՆՎՏԻՏ, qui n'est pas maigre ou chétif, indemne (*ԷՆԴԷՄՔ*), *adj.*

ԱՆՎՐԴՈՎ, imperturbable, paisible, *adj.* — (խաղաղութիւն), assuré, ée, *adj.*

1. **ԱՆՎՐԷՊ**, infaillible, immanquable, ponctuel, elle, aûr, *m.* sûre, *f. adj.* — (հարուած), assuré, ée, *adj.* — կանոն, une règle sûre.

2. **ԱՆՎՐԷՊ**, sans faute, infailliblement, immanquablement, ponctuellement, sûrement, recta (*ՐԷՔ-ՐՍ*), *adv. Il a payé — à l'échéance.*

ԱՆՎՐԻՊԱԿԱՆ, sûr, *m.* sûre, *f*, *adj.*

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ, infaillible, immanquable, *adj.* [*sf.*

ԱՆՎՐԻՊՈՒԹԻՒՆ, infaillibilité,

1. **ԱՆՏԱՄՈՒԿ**, qui a peu ou point d'humidité, sec, *m.* sèche *f. adj.*

2. **ԱՆՏԱՄՈՒԿ**, sèchement, *adv.*

ԱՆՏԱՆԵԼԻ, insupportable, intolérable, désolant, ante, *adj.* — կերպով, insupportablement, intolérablement, *adv.*

ԱՆՏԱՇ, qui n'a pas été travaillé, brut, *m.* brute, *f. adj.* — քար, pierre brute, *sf.*

ԱՆՏԱՌ, forêt, *sf.*, bois *sm.* — կաղնեաց, V. կաղնուտ։ —ներ տնկել, garnir un terrain de forêts, de bois, boiser, *va.*

ԱՆՏԱՌԱԽԻՏ, couvert de forêts, boisé, ée, *adj.* Երկիր —, un pays couvert de forêts. — նիզակք, կայմք, une forêts de lances, de mats.

ԱՆՏԱՌԱԿ, petite forêt, petit bois, bocage, bosquet, boqueteau, *sm.*, coudraie, *sf.*

ԱՆՏԱՌԱԿԱՆ, bocager, ère, forestier, ière, *adj.* || sylvestre, *adj.* — քաղաքք, des villes forestières.

ԱՆՏԱՌԱՊԱՀ (*քօրուճու*), garde des bois, garde-bois (*pl.* des *garde-bois* կամ des *gardes-bois*), garde forestier, կամ լոկ forestier (*pl.* des *gardes forestiers*), *sm.* [ture, *sf.*

ԱՆՏԱՌԱՏԱՄՈՒԹԻՒՆ, sylvicul-

ԱՆՏԱՌՈՏ, boisé, ée, *adj.* [*adj.*

1. **ԱՆՏԱՐԱԿՈՅՍ**, sûr, *m.* sûre, *f.*

2. **ԱՆՏԱՐԱԿՈՅՍ**, sans doute, certainement, indubitablement, *adv.*

ԱՆՏԱՐԲԵՐ, indifférent, ente, *adj.* et *s.* — կերպով, V. Անտարբերաբար։

ԱՆՏԱՐԲԵՐԱԲԱՐ, indifféremment, *adv.*

ԱՆՏԱՐԲԵՐԵԱՑ, indifférentiste, *sm.*

ԱՆՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, indifférence, *sf.* Անձնասիրութիւնն եւ —ն ամենուրեք կը տիրեն, V. Անձնասիրութիւն։

ԱՆՏԵՂԱԲԱՐ absurbement, *adv.*

ԱՆՏԵՂԵԱԿ, ignorant, ante, *adj.* [([illegible]), *sf.*

ԱՆՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ, impéritie

ԱՆՏԵՂԻ, absurde, *adj.*

ԱՆՏԵՂԻՏԱԼԻ, inflexible, *adj.*

ԱՆՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, absurdité, *sf.*, absurde, *sm.*

ԱՆՏԵՍ, invisible, *adj.* || inaperçu, ue, *adj*, — առնել, négliger, abandonner, *va.* — կերպով, V. Անտեսաբար։ [*adv.*

ԱՆՏԵՍԱԲԱՐ, invisiblement,

ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻ, invisible, imperceptible, inapercevable, *adj.* — կերպով, V. Անտեսաբար։

ԱՆՏԵՍԵԼ, V. Անտես առնել։

ԱՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, invisibilité, *sm.* || abanbon, délaissement, *sm.*

ԱՆՏԵՐԵՒ, sans feuille, aphylle, *adj.* *L'orobanche* (*առիւծախոտ*) *est une plante aphylle.*

ԱՆՏԷՐՆՇՈՒԹԻՒՆ, anarchie, *sf.*

ԱՆՏԻ, de là, *adv.* Աստի եւ —, de côte et d'autre.

ԱՆՏԻԱԿԱՆ, en bas âge, jeune, tendre, *adj.* [*inédites.*

ԱՆՏԻՊ, inédit, ite, *adj.* *Œuvres*

ԱՆՏԻՔ (անդին աշխարհն), l'autre monde.

ԱՆՏԻՔՐԻՍՏՈՍ, antéchrist ([illegible]), *sm.* [*adj.*

ԱՆՏՆՕՐԻՆԵԼԻ, indisponible,

ԱՆՏՈՀՄ, sans naissance, *adj.* — մարդ, V. Մարդ։

ԱՆՏՈՒՋ ([illegible]), inule, *sf.*

ԱՆՐԱԿ (ոսկրուոց), clavicule, *sf.*

ԱՆՐԱԿԱՒՈՐ pourvu (Pourvoir բայէն) de clavicules, claviculé, ée, *adj.*

ԱՆՐՋԱԲԱՆԵԼ, rêver *vn.*

ԱՆՑ, passage, *sm.* || passage, *sm.*, transition ([illegible]), *sf.* —f, trajet, *sm.*

ԱՆՑԱԳԻՐ, passeport, *sm.* — (վաճառուց), passavant, congé, *sm.*, — տալ, délivrer un —, des —*s.* —ն հաստատել, հաստատել տալ, viser, faire viser le —.

ԱՆՑԱԿԱՆ, passager, ère, *adj.* ||transitoire ([illegible]), *adj.* —(ճանապարհ), passant, ante, *adj.*

ԱՆՑԱՆԱԿ (սօն եղից որդւոցն իսրայելի յեգիպտոսէ), pâque, *sf.*

ԱՆՑԱՆԵԼ, V. Անցնիլ։

ԱՆՑԱՐԱՆ (նեղ կամուրջ), pont étroit, passerelle, *sf.* — (պատերազմական նաւու մէջ), passavant, *sm.* — (վրանգոց ճամբայ), passage, *sm.* V. Անցանակ։

1. **ԱՆՑԱՒ**, impassible, *adj.* || indolent, ente, *adj.*

2 **ԱՆՑԱՒ**, sans douleur, *adj.*

ԱՆՑԱՒՈՐ, passant, *sm.*, passager, ère, *s.* || passager, ère, transitoire ([illegible]), fugace, *adj.* — (մեծութիւնք աշխարհի), fragile, *adj.* [té, *sf.*

ԱՆՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, impassibili-

ԱՆՑՄՆՑԵՑՈՒՆԵԼ (ձին դաշնակաւոր քալուածմով ըրջեցունել), passager, *va.*

ԱՆՑՄՆՑԵԼ (ձին դաշնակաւոր քալուածմով ըրջիլ), passager, *vn.*

ԱՆՑԵԱԼ, passé, ée, dernier, ière, précédent, ente, *adj.* — կիրակի, dimanche dernier. — շաբաթ, la semaine dernière. — տարի, l'année passée, dernière. — օր, l'autre jour. —ն (— բաներ), passé, *sm.* — (— ժամանակ), passé, *sm.* — ժամանակ (բայից) passé, *sm.* *Passé défini, passé indéfini, passé antérieur.*

ԱՆՑՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, fixité, *sf.*

ԱՆՑՆԴԵԼԻ, fixe, *adj.*

ԱՆՑՆԻԼ, passer, *vn.*, se passer, *vpr.* || tomber, *vn.* || passer,

va. || transmigrer, *vn.* — (լեռները) franchir, *va.* — (ծովը), passer, *va.* կտրել — (ծովեր), franchir, *va.* —, անցնիլ — (ժամանակը, տարիները, օրերը), se passer, s'écouler, *vpr.* — (ուրէ), passer par, *vn.* (Մէջէն) —, traverser, *va.* (Քաղաքի) մէջէն — (գետի), traverser, *va.* — (սահմանէ), dépasser, excéder, *va.* (Սահմանէն) անդին —, outrepasser, franchir, *va.* (Ափունքի) մօտէն —, դպչելով՝ քսուելով —, հարեւանցի —, effleurer, *va.* կտրել —, traverser, parcourir, percer, *va.* ծակել —, կտրել — (դժուարութիւնք), franchir, *va.* (Մէկուն) տեղն —, prendre la place d'un autre, remplacer, *va.* Իրարու ետեւէ — (բազմութեան), s'écouler, *vpr.* Մեռնիլ —, mourir, décéder, trépasser, *vn.* Մեռնիլ. — (մարիլ), s'éteindre, *vpr.* — (վաճառքները, ճամբորդները, երկրէ մը), transiter, *vn.* Թշնամւոյ կողմն —, passer, déserter à l'ennemi. Նորէն —, passer de nouveau, repasser, *vn.* Միտքէն —, passer, *vn.*, traverser l'esprit, se douter de, *vpr.* Միտքէն չ'անցնիր որ իրեն ի՛նչ պիտի պատահի, il ne se doute pas de ce qui va lui arriver. Յառաջ —, avancer, *vn.*, s'avancer, *vpr.* || s'entrelacer, s'enlacer, *vpr.* Չափէն —, excéder, *va.* Պատուհանէն, կամրջէն —, passer par la fenêtre, sur le pont. Լռութեամբ —, passer sous silence. Ցատքելով —, franchir, *va.* Մէջէն —, pénétrer, percer, *va.* Իրարու մէջ —, se pénétrer, *vpr.*

ԱՆՑՆՈՂ, passager, ère, *adj.* Շուտ —, fugace, *adj.* *Beauté* —.

ԱՆՑՆՈՒԻԼ, se traverser, *vpr.*

ԱՆՑՈՂԱԲԱՐ, en passant, *adv.* || transitivement, *adv.*

ԱՆՑՈՂԱԿԱՆ, transitif, ive, *adj. Un verbe transitif.*

ԱՆՑՈՂԱԿԻ, en passant, *adv.*

ԱՆՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, transition ([illegible]), *sf.*

ԱՆՑՈՐԴ, passager, ère, *s.*; passant, *sm.*

ԱՆՑՈՒՄ, } transition, *sf.* ||
ԱՆՑՈՒՄՆ, } passage, *sm.*

ԱՆՑՈՒՆԵԼ, passer, *va.* || transférer, *va.* || éteindre, *va.* || avorter, *vn.* || mettre, *va.* — տալ, faire passer; faire passer pour, *va.* Վրան — (ծապիկ), passer, *va.* — (ստակ՝ ուրիշ քաղաք) remettre, *va.* — (կեղծ դրամ), passer, *va.* — (ծարաւ), apaiser, éteindre, *va.* Իրարու մէջ —, entrelacer, emboîter, enlacer, *va.* Երկինք երկիր իրար —, remuer ciel et terre. Ուրիշի — (իրաւունք, պարտք, եւ այլն), transporter, *va.* Աչքէ —, examiner rapidement, parcourir des yeux, parcourir, lire à la hâte, *va.* || visiter, *vn.* Մէկուն հաշուոյն —, compter quelque chose à quelqu'un. Ժամանակը պարապ բաներով —, tuer le temps. Չափն —, V. Չափ։ Քննութիւն —, passer un examen. Թրէ —, passer au fil de l'épée.

ԱՆՑՈՒԻԼ (աչքէ), se parcourir, *vpr.*

ԱՆՑՈՒՈՐԻԿ, diabète, *sm.*

ԱՆՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Անցունել։

ԱՆՑՔ, V. Անց։

ԱՆՓԱԽՈՒՍՏ, inévitable, *adj.*

ԱՆՓԱԽՉԵԼԻ, inévitable, *adj.*

ԱՆՓԱԿ, ouvert, erte (Ouvrir բայէն), *adj.*

ԱՆՓԱՅԼ, terne, *adj.* — (երանգ), morne, *adj.*

ԱՆՓԱՌ, obscur, ure, *adj.*

ԱՆՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, obscurité, *sf.*

ԱՆՓԱՌՈՒՆԱԿ, obscur, ure, *adj.*

ԱՆՓԵՏՈՒՐ, sans plumes, *adj.*

ԱՆՓՈՅԹ, négligent, ente, *adj.* et *s.*; insouciant, ante, insoucieux, euse, *adj.*; nonchalant, ante, *adj.* et *s.* — լինել, ընել, négliger, *va.*

ԱՆՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, V. Ապիւրութիւն։

ԱՆՓՈՐՁ, inexpérimenté, ée, inexercé, ée, *adj.* [*sf.*

ԱՆՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, inexpérience,

ԱՆՓՈՒԹՈՒԹԻՒՆ, négligence, insouciance, nonchalance, *sf.* Ապիւրութեամբ, avec négligence, négligemment, *adv.*

ԱՆՓՈՒՏ, imputrescible, *adj.* — (փայտ), incorruptible, *adj.*

ԱՆՓՈՓՈԽ, invariable, immuable, *adj.* — կերպով, invariablement, immuablement, *adv.*

ԱՆՓՈՓՈԽԱԿԱՆ, invariable, *adj.* [riabilité, *sf.*

ԱՆՓՈՓՈԽԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, inva-

ԱՆՓՈՓՈԽԵԼԻ, V. Ապիւփոխ։

ԱՆՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, immutabilité, *sf.*

ԱՆՓՈՓՈԽՈՒՄ, } invariabili-
ԱՆՓՈՓՈԽՈՒՄՆ, } té, immutabilité, *sf.*

ԱՆՓՏԱԿԱՆ, imputrescible, *adj.*

ԱՆՓՐԿԱՆԱՒՈՐ, inévitable, *adj.*

ԱՆՐԱԼ, indissoluble, *adj.* || inséparable, *adj*

ԱՆՐԱԼԱԿՈՒԹԻՒՆ, indissolubilité, *sf.* || inséparabilité, impartibilité, *sf.* Ապիակուրեամբ, indissolublement, *adv.*

ԱՆՐԱԱՏԵԼԻ, V. Ապիակ։ — կերպով, V. Ապիակութեամբ։

ԱՆՐԱՂԱՔԱԿԱՆ, impolitique, *adj.* — պատերազմ, guerre —.

ԱՆՐԱՂԱՔԱԿԱՆՕՐԻՆ, impolitiquement, *adv.*

ԱՆՐԱՂԱՔԱՍԷՐ, incivique, *adj.*

ԱՆՐԱՂԱՔԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, incivisme, *sm.*

ԱՆՐԱՂԱՔԱՎԱՐ, incivil, ile, incivilisé, ée, *adj.*; impoli, ie, *adj.* et *s.* || maroufle, *sm.* || discourtois, oise, *adj.* — կերպով, V. Ապիաղաքավարութեամբ։

ԱՆՐԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, incivilité, impolitesse, discourtoisie, *sf.* Ապիաղաքավարութեամբ, incivilement, impoliment, *adv.*

ԱՆՐԱՒ, } inexpiable, *adj.*
ԱՆՐԱՒՆԵԼԻ, }

ԱՆՐԵՐԱԿԱՆ, contraire aux lois de la grammaire, incongru, ue, *adj. Phrase incongrue.*

ԱՆՐՆԻՆ, } inscrutable, *abj.*
ԱՆՐՆՆԵԼԻ, }

ԱՆՐՆՈՒԹԻՒՆ, agrypnie, *sf.* (*méd.*)

1. **ԱՆՐՈՑ**, abri, *sm.*

2. **ԱՆՐՈՑ**, sûr, *m.* sûre, f. *adj.* — ճաւաիաճգիպս, un port sûr. Հողմախաղաղ — ճաւաիաճգիպս, un port à l'abri des vents.— տեղի, տեղ, lieu de sûreté. ՅՀ— վայրի, à l'abri, *adv.* || —, յաճգիսի եւ յամրի, à l'abri de, *prép.*

ԱՆՕԳՈՒՏ, inutile, *adj.* Յ—ս,— տեղը, sans utilité, inutilement, en pure perte, *adv.*

ԱՆՕԳՏՈՒԹԻՒՆ, inutilité, *sf.*

ԱՆՕԹ, vase, vaisseau, *sm.* || instrument, *sm.* Սուրբ —ք, vases sacrés. — ցանկալի, պատուական, vase précieux. — (կաւեղէն կամ մետաղեայ), pot, *sm.* — երկուսնկի, pot à deux anses Դաղկական—, V. Դաղկաօթ։ — (ի բնագիտութեան, ի տարաբանութեան), appareil, *sm.* — ջրոյ (••• ⁺⁄₋ ⁺⁄₋), fontaine, *sf.* Պղնձի կամ քանագեայ (ՖԽԿ⁺⁄₋)—ք խոհակերոցի (խոհանոցի —ներ), batterie de cuisine, ustensile de cuisine. Յ— առնուլ (փոխ առնուլ), obtenir à titre de prêt, emprunter, *va.*

ԱՆՕԹԱԿԱՆ, vasculaire, *adj.*

ԱՆՕԹԻ, affamé, ée, *adj.* —ընլալ, avoir faim (ՖԽ). — եմ, j'ai faim. — ենք, nous avons faim. Սաստիկ — ընլալ, avoir grand' faim, mourir de faim. Սաստիկ — է, il a grand' faim, il meurt de faim.

ԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, faim (ՖԽ), *sf.*

Անօթութենէ մեռնիլ, mourir de faim. *Je meurs de faim.*

1. **ԱՆՕՍՐ**, clair, aire, *adj.* || rare, délié, ée, *adj.* || fin, *m.* fine; *f.* *adj.* || léger, ère, *adj.* **Շատ** —, ténu, ue, *adj.* — **քուն**, sommeil léger. — (բնղիւն եռակի), rare; *adj.*

2. **ԱՆՕՍՐ**, rarement, *adv.*

ԱՆՕՍՐԱԳԻՒՏ, rare, *adj.*

ԱՆՕՍՐԱԽՈՅԶ, curieux, euse, [*adj.*

ԱՆՕՍՐԱՆԱԼ, se raréfier, *vpr.*

ԱՆՕՍՐԱՉԱՓ, aréomètre, pèse-liqueur (*pl.* des *pèse-liqueurs*), *sm.*

ԱՆՕՍՐԱՍԱՆՏՐ, démêloir, *sm.*

ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՄ, } raréfaction,
ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՆԵԼ, raréfier, *va.*

ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՆՈՂ, } raréfiant,
ԱՆՕՍՐԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, raréfactif, ive, *adj.*

ԱՆՕՍՐԵԼ, V. Անօսրացունել։

ԱՆՕՍՐԻԼ, V. Անօսրանալ։

ԱՆՕՍՐԻՉ, V. Անօսրացուցիչ։

ԱՆՕՍՐՈՒԹԻՒՆ, ténuité, *sf.* || rareté, *sf.* || finesse, *sf.*

ԱՆՕՏԱՐԱՑՈՒ, inaliénable, *adj.*

ԱՆՕՏԱՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, inaliénabilité, *sf.*

ԱՆՕՐԷՆ, criminel, elle, *adj.* || illégal, ale (*pl. illégaux*), *adj.* || sacripant, roué, *sm.*

ԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, iniquité, *sf.*

ԱՇԱԼՈՒՐՋ, aube, *sf.* —ը կը ծագի, l'— paraît.

ԱՇԱԿԵՐՏ, élève, *s. m.* et *f.*; disciple, *sm.*; écolier, ière, *s.* || prosélyte, *sm.* — **արուեստի**, apprenti, ie, *s.* — կղերանոցի, V. **Ժառանգաւոր**։

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԻՑ, condisciple, *sm.*, camarade d'école, *s.*

ԱՇԱԿԵՐՏԱՆՈՑ, école, *sf.*

ԱՇԱԿԵՐՏԵԼ, enseigner, *va.*

ԱՇԱԿԵՐՏԻԼ, être élève de quelqu'un, le suivre.

ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, qualité d'élève, discipline, *sf.* — **արուեստի**, apprentissage, *sm.* V. Նորընծայութիւն։

ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԻ, élève, écolière, [*sf.*

ԱՇԱՐԱՑ (հ—ճ—ր), seigle, *sm.*

ԱՇԽԱՏԱԿԻՑ, collaborateur, trice, *s.* — լինել, ըլլալ, V. Աշխատակցիլ։

ԱՇԽԱՏԱԿՑԻԼ, travailler avec quelqu'un à un ouvrage d'esprit, collaborer, *vn.*

ԱՇԽԱՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, collaboration, *sf.*

ԱՇԽԱՏԱՆՈՑ, V. Գործանոց։

ԱՇԽԱՏԱՆՔ, besogne, *sf.* V. Աշխատութիւն։

ԱՇԽԱՏ ԱՌՆԵԼ, fatiguer, lasser, importuner, travailler, *va.* **Չարաչար** —, fatiguer à l'excès, harasser (հ—ր——ել), *va.* — (**բշնամ**եաց զօրքը), harceler (հ—ր——ծել), *va.*

ԱՇԽԱՏԱՍԷՐ, laborieux, euse, travailleur, euse, *adj.* || travailleur, euse, *s.* **Այր** —, homme de grand travail.

ԱՇԽԱՏԱւՈՐ, homme de peine. — եղբայր կամ աբեղայ ի վանս, frère կամ moine lai կամ convers. — քոյր ի վանս, sœur converse.

ԱՇԽԱՏԵԼ, V. Աշխատիլ։

ԱՇԽԱՏԵՑՈՒՆԵԼ, faire travailler, occuper, *va.*

ԱՇԽԱՏԵՑՈՒՑԻՉ, fatigant, ante, lassant, ante, pénible, tuant, ante, *adj.*

ԱՇԽԱՏԻԼ, se fatiguer, *vpr.*, prendre la peine de, prendre à tâche de. *Il semblait prendre à tâche de se dérober à toute fatigue de conversation*. se donner la peine de, *vpr.*, travailler, *vn.* **Շատ** —, se donner beaucoup de peine, se tuer, *vpr.* **Զուր**, **ընդու**նայն —, travailler en vain. **Փոխն** ի փոխ —, փոխ առ փոխ —, travailler tour à tour, alternativement. **Շատ** աշխատելով, à force de travail. *Arriver à force de travail.*

ԱՇԽԱՏ ԼԻՆԵԼ, fatiguer, *vn.*

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ, fatigue, peine, *sf.* || travail, *sm.* || ouvrage, *sm.* — ծանր եւ անընդհատ, labeur, *sm.* Թրծնայից, բրտնախոնջ, ջանայի, բազմաջան —, travail pénible. Մանրատանջուկ —, casse-tête (*pl.* des *casse-tête*), *sm.* Բռնի —ք (պատժաւորաց), travaux forcés. —ներ հանել մէկուն, donner, tailler de la besogne à quelqu'un. —ն արժել, en valoir la peine. Իմ համար ձեր կրած աշխատութեանը շնորհակալ եմ, je vous remercie de la peine que vous avez prise pour moi.

ԱՇԽԱՏՑՈՒՆԵԼ, V. Աշխատեցունել։

ԱՇԽԱՐԱՆՔ, nénies. *sfp.* [րումն

ԱՇԽԱՐ, lai, *sm.* V. Աշխա-

ԱՇԽԱՐԵԼ, lamenter, *v. a.* et *n.*, plaindre, déplorer, *va.*

ԱՇԽԱՐԵԼԻ, lamentable, déplorable, *adj.*

ԱՇԽԱՐՀ, monde, ce bas monde, univers, le globe, le monde sublunaire, *sm.* || pays, *sm.*, terre, *sf.* || le monde. || vie, *sf.* Հին — (Եւրոպա, Ասիա, Ափրիկէ), ancien monde (Europe, Asie, Afrique). Նոր — (Ամերիկա), nouveau monde (Amérique). Ծովային —, monde maritime. Անդին —ն, l'autre monde. Այս —ին մէջ, վրայ, dans ce monde, ici-bas. — ամենայն՝ ամէն (ամէն մարդ), tout le monde. || tout au monde. Դուրս — հանել (արտաքսել), expatrier, dépayser, bannir, exiler, expulser, *va.* Դուրս — ելանել (հայրենիքէ ելնել), s'expatrier, se dépayser, *vpr.* — գալ (ծնանել), venir au monde (naître [être օծանդակով]), *vn.* Ելնել յ—է (մեռնիլ), cesser d'être au monde, n'être plus au monde (mourir). — տեսած չըլլալ, manquer de monde, être sans monde. Քանի որ — — է, depuis que le monde est monde.

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ, vulgairement, *adv.* V. Աշխարհիկ։ [et *s.*

ԱՇԽԱՐՀԱԲՆԱԿ, régnicole, *adj.*

1. **ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ**, géographe, *sm.*

2. **ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ**, dénombrement, recensement, *sm.* || cens (—ի, բուս Ակադեմիոյ. —ի, —ի, բուս Լիդրէի), *sm.* — առնել, faire un recensement, recenser, dénombrer, *va.*

ԱՇԽԱՐՀԱԳՈՅԺ ԱՌՆԵԼ, proclamer par tout le monde, déclarer hautement, publier, divulguer, ébruiter, afficher, *va.*

ԱՇԽԱՐՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Աշխարհածնութիւն։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՈՒՆԴ, globe, *sm.*

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ, géographique, *adj.* [հագրորէն։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱՊԵՏ, V. Աշխար-

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, géographie, carte, *sf.* Բնական՝ բուն, ուսումնական, քաղաքական —, — physique, proprement dite, mathématique, politique. Առեւտրական եւ արուեստագիտական —, — commerciale et industrielle. Մասեան՝ գիրք աշխարհագրութեան, géographie, *sf.* Աշխարհագրութեան գիրք մը գնեցի, j'ai acheté une géographie.

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՕՐԷՆ, selon la géographie, géographiquement, *adv.*

ԱՇԽԱՐՀԱԳԷՏ, explorateur, *sm.* — քննութիւն, V. Քննութիւն։ — առնել, V. Աշխարհադիտել։

ԱՇԽԱՐՀԱԴԻՏԵԼ, explorer, *va.*

ԱՇԽԱՐՀԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, exploration, *sf.* || reconnaissance, *sf.*

ԱՇԽԱՐՀԱԼՈՒՐ, public, ique, *adj.* *Une chose publique.*

ԱՇԽԱՐՀԱԽՈՒՄԲ ԺՈՂՈՎ (հասարակաց ժողով գաղղիոյ [կազմեալ եկեղեցականներէ, ազնուականներէ եւ ռամիկներէ]), les é-

tats généraux կամ սոսկ les états.

ԱՇԽԱՐՀԱԽՕՍԱԿԱՆ, cosmologique, *adj*. [logie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, cosmo-

ԱՇԽԱՐՀԱԾԱՆՕԹ, notoire, public, ique, *adj*. — ճշմարտութիւն, une vérité notoire.

ԱՇԽԱՐՀԱԾՆԱԿԱՆ, cosmogonique, *adj*.

ԱՇԽԱՐՀԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, science de la formation de l'univers, cosmogonie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱԾՈՎ, océan, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼ, conquérant, ante, *adj*. et *s*. [quête, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, con-

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ, mondain, aine, *adj*. || laïque (Ոմանք կը գրեն նաև *աշխականի* մէջ laïc.), séculier, ière, *adj*. || laïque, séculier, *sm*. —f. lais, *spf*. *Les clerc et les lais*. — գործել, V. Աշխարհականացուցանել։ [dre séculier, séculariser, *va*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, ren-

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆՕՐԷՆ, séculièrement, *adv*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿԵԱՑ, séculier, ière, *adj*. — կեանք, vie séculière.

ԱՇԽԱՐՀԱԿՈՄՍ, landgrave, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱԿՈՄՍՈՒԹԻՒՆ, landgraviat, *sm*. [V. Աշխարհագիր (2)։

ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐ, recenseur, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ, mondain, aine, séculier, ière, *adj*.

ԱՇԽԱՐՀԱՉԱՓԱԿԱՆ, géodésique, *adj*. [sie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, géodé-

ԱՇԽԱՐՀԱՍԷՐ, mondain, aine, séculier, ière, *adj*. || mondain, aine, *s*.

ԱՇԽԱՐՀԱՏԻԿԻՆ, reine, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑ, } carte,
ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑ ՏԱԽՏԱԿ, } te, carte géographique, *sf*. Զինուորական —, carte militaire. Հանրական —, carte générale. Մասնական —, carte spéciale կամ particulière. Նաւական կամ ծաւալին —, carte nautique. Ջրագրական —, carte hydrographique. Համատարած —, mappemonde, *sf*. [cartographie, *sf*.

ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑԱԳՐՈՒԹԻՒՆ,

ԱՇԽԱՐՀԱԻԱՆԴ, taverne, hôtellerie, *sf*., logis, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԱԻԱՆԴԻԿ, tavernier, ière, hôte, esse (ծր., եւ.), *s*.

ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱՑԻ, cosmopolite, *sm*.

ԱՇԽԱՐՀԻԿ, séculier, ière, laïque (Ոմանք կը գրեն նաև *աշխականի* մէջ laïc.), *adj*. — լեզու, langue vulgaire. *Grec vulgaire*. || — (աշխարհաբար), arménien vulgaire. || — (աշխարհական), séculier, *sm*. [*adj*.

1. **ԱՇԽԱՐՀՕՐԷՆ**, public, ique,
2. **ԱՇԽԱՐՀՕՐԷՆ**, mondainement, *adv*.

ԱՇԽԱՐՈՒՄ, } lamentation,
ԱՇԽԱՐՈՒՄՆ, } plainte, *sf*.

ԱՇԽԷՏ, (ԴԵՂՁԼ), alezan, ane, *adj*. *Un cheval alezan. Une jument alezane*. Ձի —, V. Աշխէտաձի։

ԱՇԽԷՏԱՁԻ, alezan, *sm*.

ԱՇԽՈՅԺ, vivant, ante, alerte, gaillard, arde, fringant, ante, *adj*. — (բուն երաժշտ.), vivace (ՎԻՎԱՉԷ), *adj*. *Allégro vivace*. — երիվար, cheval gai.

ԱՇԽՈՅԺՔ, animation, *sf*. V. Աշխուժութիւն։

ԱՇԽՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, vivacité, *sf*., feu, *sm*., fougue, *sf*.

ԱՇԿԵՐՏ, V. Աշակերտ։

ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, V. Աշակերտութիւն։

ԱՇՆԱՆԱՅԻՆ, automnal, ale, *adj*. *Plantes automnales. Fleurs automnales*. (Ըստ Ակադեմիոյ չիք յգ. *ար*. այլ ըստ Լիտրէի կարելի է ըսել Les vents automnaux)։

ԱՇՆԱՆԻ, } automne (ծր.'), *s*.
ԱՇՈՒՆ, } *m*. et *f*. (Automne

բառը թէ՛ *ur.* է եւ թէ՛ *իզ.* L'— a été *beau* et *sec.* Un *bel* —. Une — *froide* et *pluvieuse.* Une — *venteuse.* Բայց այսօր աւելի *ur.* կը գործածուի եւ գրեթէ ոստանաւոր գրութեանց մէջ միայն *իզ.* է․), la chute des feuilles, *sf.* Աշնան մէջ, en automne.

ԱՇՏԱՆԱԿ, chandelier, flambeau, *sm.* — փայտեայ, պղնձի, chandelier de bois, de cuivre.— արծաթի, ոսկի, chandelier, flambeau d'argent, d'or. Թեւաւոր —, grand chandelier à branches, candélabre, *sm.* — բազմաստեղն, chandelier à plusieurs branches, girandole, *sf.* Ջերմի — (եւլ․․․), V. Ջերմնաշտանակ ։

ԱՇՏԱՆԱԿԵԼ, monter à, sur un, *vn.* *Monter à cheval, sur un cheval.*

ԱՇՏԱՐԱԿ, tour, *sf.* — դղեկի՝ ամրոցի, hաստարաճեւ ժայռաւոր, V. Մահարձան(2) ։ — մզկիթի, V. Մինարայ ։ — պահանորդաց, V. Դիտանոց (1) ։ —ն Բաբելոնի, la — de Babel. Նետածիգ —, tour, *sm.*

ԱՇՏՈՒԺ, sec, *m.*, sèche, *f. adj.* — հաց, du pain sec.

ԱՉԱԲՈՅԺ, oculiste, *sm.* [phie, *sf.*

ԱՉԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ophtalmographie, *sf.*

ԱՉԱԼՈՒՐՋ, assuré, ée, *adj.* — համարձակութեամբ, assurément, *adv.* [confiance, *sf.*

ԱՉԱԼՐՋՈՒԹԻՒՆ, assurance, confiance, *sf.*

ԱՉԱՄԷՋՔ, entr'œil (*pl.* des *entr'œil*), *sm.*

ԱՉԱՊԱՀ, garde-vue (*pl.* des *garde-vue*), *sm.* —ք (երիվարի), œillère, *sf.*, lunettes *sfp.*

ԱՉԱՌԱՆՔ, acception, *sf.*

ԱՉԱՌԵԼ, faire acception de personne, regarder, *va.*

ԱՉԱՌՈՒԹԻՒՆ, V. Աչառանք ։

ԱՉԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, ophtalmie, *sf.* Չոր —, — sèche, xérophtalmie (քսէրօֆթալմի), *sf.*

ԱՉԻԿԱՅ, aveugle, *adj.*

ԱՉԽՈՒՓ, **ԱՉԽՓԵԼ**, **ԱՉԽՓԻԿ ԽԱՂ**, **ԱՉԿԱՊՈՒՔ**, (կէօզ պաղա-մաճա), colin-maillard (քէօր-մայըմունը), *sm.* Աչխփիկ խաղալ, jouer à colin-maillard.

ԱՉՈՑՔ (կէօզլիւք), lunettes, *sfp.*, yeux, *smp.* Սեղնաւոր —, besicles (պէզիքլ), *sfp.* *Mettre ses besicles.*

ԱՉՔ, œil (*pl. yeux*), *sm.* — ուռկանի, les mailles d'un filet. — (ծառի ճիւղի), V. Պտուկ (2) կամ Ակնոտ ։ վառվռուն —եր ունենալ, avoir l'œil կամ le regard vif. —երը տնկել, սեւեռել, fixer, attacher les կամ ses yeux, les կամ ses regards sur quelqu'un, sur quelque chose. ‖ désirer avec avidité. Ուրիշին ունեցածին — տընկել, prendre le bien d'autrui.— ունենալ, avoir l'œil à կամ sur quelque chose. Մէկուն վրայ — ունենալ, avoir l'œil sur quelqu'un. —երը մէկուն վրայ դարձունել, jeter les yeux sur quelqu'un. — ընել, faire des mines կամ de petites mines à quelqu'un. ‖ faire de l'œil à une personne. — երը բանալ, ouvrir les yeux. — երը մեծ մեծ բանալ, ouvrir de grands yeux. —երը բանալ (պատրանքը փարատել), dessiller les yeux à quelqu'un. —ը բանալ (միտքն արթնցունել), déniaiser, *va.*—երը գոցել, fermer les yeux. — գոցել (ներել), compatir, *va.* Բոլորովին — կտրիլ, être tout yeux. —ին լուսին պէս սիրել, V. Սիրել ։ —երովն ուտել, V. Ուտել ։ —է անցունել, lire à la hâte, parcourir, *va.* ‖ visiter, *va.* —ը չորս բացած հսկել, V. Հսկել. —ը չորս ըլլալ, avoir l'œil au guet. —ը վրան ըլլալ (հսկել), avoir l'œil à, l'œil sur, tenir l'œil à.

—երն երկիցի վերցուցել, lever les yeux au ciel. —երդ խոնարհեցուցել, baisser les yeux. —երն հոգւոյն հայելին են, les yeux sont le miroir de l'âme. Աչօf, —ով, à l'œil. Արտասուալից աչօf, les larmes aux yeux. Յառեալ աչօf, entre deux yeux, les deux yeux. Աչօf պատելովf, les yeux bandés. Մէկ —ով, —ով մր, d'un œil. Աղէկ —ով, գէշ —ով, de bon œil, de mauvais œil. —ի կշիռով, չափով, à vue d'œil, *adv.*

Աչքակապեցուկ, V. Աչկապուf.

Ագա, puis, après, ensuite, plus tard, *adv.* || après quoi, *adv.* — ուրեմն, donc (թօղ խօսի մէջ եւ բաղադրեալ յառաջ. *Allons donc* [թօղ] *nous promener.* թօղէ խօսի սկիզբն ու վերջը. *Donc* [թօղէ] *vous devez l'aider. Venez donc* [թօղէ]. թօղէ խօսի մէջ եւ ձայնարտէ յառաջ. *Votre frère est donc* [թօղէ] *arrivé.*), *conj.* Ցետոյ —, enfin, *adv.* — ժամանակ, suite, *sf.* Ց— ժամանակի, յ—յսն, dans la suite. Ապ յ—յf, avenir, *sm.*

Ագաբանութիւն, apologie, *sf.*

Ագագած, futur, ure, *adj.* || —, —f, avenir, *sm.* — ժամանակ, le temps futur.

Ագագովել, blâmer, *va.*

Ագա թէ ոչ, sinon, autrement, sans quoi, sans cela, *conj.*

Ագադարձ, apostrophe, *sf.*

Ագաժամակ, nul, *m.* nulle, *f. adj.* — nf, nullité, *sf.*

Ագահիժել, ôter la gomme, dégommer, *va.* [ութիւն։

Ագահնիրանք, V. Բարեւտ-

Ագահս, omis, ise, *adj.*— առնել (զանց ընել), omettre, *va.*

Ագահտասիր, ingrat, ate, *adj.* et *s.* [tude, *sf.*

Ագահտասիրութիւն, ingrati-

Ագահտիւդ, ingratitude, *sf.*

Ագահկագործ, V. Ապակէզործ։

Ագահկագործութիւն, V. Ապակէզործութիւն։

Ագահկաձոյ, alun (=լ=օյ), *sm.*

Ագահկածուկ, vitré, ée, *adj.*

Ագահկանագործ, corrupteur, trice, *adj.* [*adj.*

Ագահկանակիր, corruptible,

Ագահկանարար, corrupteur, trice, *adj.* [*adj.*

Ագահկանացու, corruptible,

Ագահկանացութիւն, corruptibilité, *sf.*

Ագահկանել, corrompre, gâter, décomposer, détériorer, abîmer, *va.* || ruiner, ravager, perdre, détruire, *va.* || empester, infecter, *va.* — զկոյս, défleurer, violer une fille. — զաճս հոտով, empoisonner, *va.*

Ագահկանելի, corruptible, *adj.*

Ագահկանիլ, se corrompre, se gâter, se décomposer, se détériorer, s'abîmer, *vpr.*

Ագահկանիչ, corrupteur, trice, destructeur, trice, *adj.* et *s.* || destructif, ive, *adj.*

Ագահկանման, vitreux, euse, *adj. Mine d'argent vitreuse.* [tè, *sf.*

Ագահկանմանութիւն, vitrosi-

Ագահկանութիւն, corruption, *sf.* || infection, *sf.* || perversion, *sf.* — բարուց, dépravation des mœurs. — սխորժակի, ճաշակի, dépravation de l'appétit, du goût. — կուսի, ապչկան, V. կուսապղծութիւն։

Ագահկապատ, vitré, ée, *adj.*

Ագահկավաձան, vitrier, *sm.* կին —ի, — կին, vitrière, *sf.*

Ագահկավաձանութիւն, vitrerie, *sf.*

Ագահկատարած (ապակւոյ պէս պայծառ, թափանցիկ), vitré, ée, *adj.* [*adj.*

Ագահկատեսիլ, vitreux, euse,

Ագահկարան, V. Ապակէզործարան։

ԱՊԱԿԱՓԵԼԻ, vitrage, *sm.*
ԱՊԱԿԵՂՈՐԴ, V. Ապակէգործ։
ԱՊԱԿԵՂՈՐԾԱՐԱՆ, V. Ապակէգործարան։ [կէգործութիւն։
ԱՊԱԿԵՂՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Ապա-
ԱՊԱԿԵՂԱՐԱՆ, vitrine, *sf.*
ԱՊԱԿԵՂՈՍ (Ի-ԷՐՓ-Ն), pariétaire, *sf.*
ԱՊԱԿԵՂԵԼԻ (ապակւոյ փոխարկելի), vitrifiable, *adj.*
ԱՊԱԿԵՂԷՆ, de verre, *adj.* || — f, verrerie, vitrerie, *sf.* Գործարան ապակեղինաց, V. Ապակէգործարան։
ԱՊԱԿԵՂՈՒՄ, (ապակւոյ փո-
ԱՊԱԿԵՂՈՒՄՆ, (խարկելը), vitrification, *sf.*
ԱՊԱԿԵՇՐՋԵԼԻ (ապակւոյ փոխարկելի), vitrescible, *adj.* [ճառ։
ԱՊԱԿԵՎԱՃԱՌ, V. Ապակէվաճառ։
ԱՊԱԿԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ (ապակւոյ փոխարկելի բլլալը), vitrescibilité, *sf.*
ԱՊԱԿԵՓԱՆ, vitrine, *sf.* [*adj.*
ԱՊԱԿԵՓԱՑԻ, vitreux, euse,
ԱՊԱԿԻԳՈՐԾ, verrier, *sm.* [*sf.*
ԱՊԱԿԻԳՈՐԾԱՐԱՆ, verrerie,
ԱՊԱԿԻԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, verrerie, vitrerie, *sf.*
ԱՊԱԿԻՎԱՃԱՌ, verrier, *sm.*
ԱՊԱԿԻ, verre, *sm.* — (պատուհանաց), vitre, *sf.*, carreau, *sm.* — (պատուհանաց եկեղեցւոյ), vitrail (*pl. vitraux*), *sm.* — (մասնաւոր), նկարուց), verrière, *sf.* — (ապակիփեղկից), carreau, *sm.* —f, V. Ապակեղէնք։—f (պատուհանաց), vitrage, *sm.* Գործարան ապակւոյ, V. Ապակէգործարան։
ԱՊԱՀԱՐՋԱՆ (Ի-ԲԷՅԸ պ՛Ը-Ժ-Ի-Լ-Ի), répudiation, *sf.*, divorce, *sm.* V. Ապահարզանել։
ԱՊԱՀԱՐՋԱՆԵԱԼ, divorcé, ée, *adj.* [vorcer, *va*·
ԱՊԱՀԱՐՋԱՆԵԼ, répudier, di-
ԱՊԱՀԱՐԿ, immunité, franchise, *sf.*, liberté, *sfp.* || exempt d'impôt, *adj.* [d'impôts, *sf.*
ԱՊԱՀԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, exemption
ԱՊԱՀՈՎ, V. Ցապահով։
ԱՊԱՀՈՎԱՏՈՒՆ, V. Ցապահովագիր։ [վիչ։
ԱՊԱՀՈՎԱՏՈՒՐ, V. Ցապահով-
ԱՊԱՀՈՎԱՏՐԵԼ, V. Ցապահովագրել։ [վիչ։
ԱՊԱՀՈՎԱՏՐԻՉ, V. Ցապահովագրող, V. Ապահովագիր։ [պահովագրութիւն։
ԱՊԱՀՈՎԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ցապահովագրութիւն։
ԱՊԱՀՈՎԱՆԱԼ, V. Ցապահովանալ։ [վապէս։
ԱՊԱՀՈՎԱՊԷՍ, V. Ցապահովապէս։
ԱՊԱՀՈՎԵԼ, V. Ցապահովել։
ԱՊԱՀՈՎԻԼ, V. Ցապահովանալ։
ԱՊԱՀՈՎԻՉ, V. Ցապահովիչ։
ԱՊԱՀՈՎՆԱԼ, V. Ապահովանալ։ [գրող։
ԱՊԱՀՈՎՈՂ, V. Ապահովագրող։
ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ, V. Ցապահովութիւն։
ԱՊԱՀՈՎՈՒԻ, V. Ապահովիչ։
ԱՊԱՀՈՎՑՈՒՆԵԼ, V. Ապահովել։
ԱՊԱՇԱՒ, regret, *sm.*
ԱՊԱՇԱՒԱՆՔ, pénitence, *sf.*
ԱՊԱՇԱՒԻԼ, regretter, *va. Je regrette de m'être mis en colère.*
ԱՊԱՇԽԱՐԱՀԱՆՕՑ, pénitencier, *sm.* [nitencerie, *sf.*
ԱՊԱՇԽԱՐԱՀԱՆՕՑՈՒԹԻՒՆ, pé-
ԱՊԱՇԽԱՐԱՆՈՑ, pénitencier, *sm.*
ԱՊԱՇԽԱՐԱՆՔ, pénitence, *sf.*
ԱՊԱՇԽԱՐԻԼ, faire pénitence, *va. Faire pénitence de ses péchés.*
ԱՊԱՇԽԱՐՈՂ, pénitent, ente, repenti, ie, *adj.* || —, pénitent, ente, *s.*
ԱՊԱՇԽԱՐՈՂԱՐՁԱԿՔ (աւազ հինգշաբթի օր կատարուող ապաշխարողաց արձակման կարգ), absoute, *sf.*
ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԻՒՆ, pénitence, *sf.* Ըօթն սաղմոս ապաշխարա-

թեան, les Psaumes de la —, կամ les Psaumes pénitentiaux, եւ կամ ռամկօրէն les sept Psaumes. Կարգ ապաշխարութեան, canons pénitentiaux. [et *s.*

Ագահեղոյն, ingrat, ate, *adj.*

Ագահեղոյնութիւն, ingratitude, *sf.*

Ագահ ոուրեմն, V. Ագա՝.

Ագահաձ, roche, *sf.*, roc (-ոք), *sm.* — Արաբիա (Հէ՛-ը), l'Arabie Pétrée.

Ագահաձոտ, rocheux, euse, *adj.* — Լերինք (ի Միացեալ Նահանգս [les États-Unis] Ամերիկայ), les Montagnes rocheuses.

Ագահով (Վէրը-էյ), à crédit. Գնել, վաճառել —, acheter, vendre à crédit. — տալ, faire crédit, donner à crédit.

Ագահն (յարդալից աճկողին), V. Յարդաճկողին՝

Ագահն, futur, ure, *adj.* — ժամանակ, le temps futur. —f, futur, *sm.* — գոյութիւն, futurition, *sf.* || —, — ժամանակ (բայից), futur, *sm.* J'aimerai (*սիրի սիրեմ*) *est le futur du verbe Aimer.* Ակնեալ —, futur antérieur, կամ futur passé. J'aurai aimé (*սիրած սիրի ըլլամ*) *est le futur antérieur du verbe Aimer.*

Ագահոտ, insolent, ente, *adj.* — բանիւ կամ գործ, V. Լպրծանիւ՝ —u, avec insolence, insolemment, *adv. Parler, répondre insolemment.*

Ագասեան, refuge, asile, recours, abri, *sm.* Փախուստ —ի, refuge, asile, *sm.* Քաղաք —ի, ville de refuge. — լինել, ըլլալ, se confier, se remettre, *vpr.* || se réfugier, *vpr.* — լինել, ըլլալ (ի դեղս), recourir, *vn.* Յանձն — լինել, ըլլալ, mettre sa confiance en soi-même. — առնել, fier, *va.* — առնել (Աստուծոյ կամս), abandonner, *va.*

Ագահվիժել, évacuer, *va.*

Ագահվիժելի, excrémenteux, euse, excrémentiel, elle, excrémentitiel, elle, *adj.* [*sf.*

Ագահվիժութիւն, évacuation,

Ագասուէմ, sans naissance, *adj.* — մարդ, un homme sans naissance.

Ագարաւ, règles, menstrues, *sfp.*, flux menstruel, *sm.*, affaires, fleurs, *sfp.*, mois, *smp.*

Ագարաւանոց, lieux d'aisances, կամ լոկ lieux, *smp.*, cabinet d'aisances, կամ լոկ cabinet, privé, *sm.*, garde-robe (*pl.* des *garde-robes*), *sf.*

Ագարաւեղ, lieux, cabinet d'aisances, կամ լոկ aisances, *sfp.*, privé, *sm.* —f, excréments, *sm.*, matière fécale, *sf.*

Ագարաւէս (աղջկան որոյ դաշտացիր կր սկսի բղխել), une fille réglée, *sf.* [celet, *sm.*

Ագարանջան (Գէ՛ր-ճէ՛), bra-

Ագարանք, palais, château, hôtel (Գէ՛ր-ճէ՛), *sm.* — (արքայի), palais, hôtel, château, *sm.* — իշխանի, hôtel, *sm.* Ամարաստուն —, V. Ամարաստուն կամ Ամարաստուն՝

Ագարոտ, câble, *sm.*, amure, *sf.* —f խորանի, les cordages d'une tente, *sfp.* [périeure, *sf.*

Ագարեւոյթեան, l'apside su-

Ագարօտ, turban, bandeau, *sm.* —(ճախճի քազաւորաց), diadème, bandeau, *sm.* — (հրմաց, աղաչաւորաց, սպասնիից), bandelette, *sf.* — հրմանիւոյ, bandeau, *sm.* — (դշխոյից), diadème, *sm.*

Ագասոցք, preuve, démonstration, *sf.* —f արուեստական, preuves artificielles.

Ագասոցական, démonstratif, ive, *adj. Argument* —.

Ագասուցանել, prouver, constater, *va.* [tion, *sf.*

Ագասուցութիւն, démonstra-

Ա Գ Ա Ց Ո Ւ Ց Ո Ւ Մ, } démonstra-
Ա Գ Ա Ց Ո Ւ Ց Ի Չ, } tion, *sf.*

Ա Գ Ա Ի Ա Ն Դ Ա Կ, corde, *sf.*

Ա Գ Ա Ի Ա Մ, excrément, *sm.*, matière fécale, *sf.*, fèces (ֆէ֊է֊), *sfp.* — (եզան, կովուց), bouse, *sf.*

Ա Գ Ա Ի Ի Ն, refuge, recours, asile, abri, couvert, *sm.*, guérite, *sf.* || ressource, *sf.* — ան կասկածելի, un refuge assuré.

Ա Գ Ա Ի Ն Ե Լ, } se retirer en
Ա Գ Ա Ի Ն Ի Լ, } lieu de sûreté, se réfugier dans, chez, կամ auprès de, *vpr.*, avoir recours à, recourir à, *vn.*, se fier à կամ en, *vpr.* — (Աստուածոյ), s'abandonner, *vpr.* [cours, *sm.*

Ա Գ Ա Ի Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, refuge, re-

Ա Գ Ա Ր Է Ն, en vérité, en effet, si fait, *adv.* — ցապաւ (ի ճարկէ), inévitablement, *adv.* [vie, *va.*

Ա Գ Ա Ր Ի Ն Ե Լ, guérir, donner la

Ա Գ Ա Ր Ի Ն Ի Լ, guérir, *vn.*

Ա Գ Ա Ր Ի Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, guérison, *sf.*

Ա Գ Ե Ր Ա Խ Ա Ս, ingrat, ate, *adj.* et *s.*

Ա Գ Ե Ր Ա Խ Ա Ն Ի Լ, être ingrat, payer d'ingratitude. [*sf.*

Ա Գ Ե Ր Ա Խ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, ingratitude

Ա Գ Ե Ր Ա Ս Ա Ն, effréné, ée, *adj.* ||abandonné, ée, *adj.* et *s.* [*sf.*

Ա Գ Ե Ր Ա Ս Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, licence,

Ա Գ Ե Ր Կ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, l'apside supérieure, *sf.* || apogée, *sm.* [*adj.*

Ա Գ Ե Ր Ձ Ա Լ Ի Կ, malheureux, euse

Ա Գ Ի Կ Ա Ր, faible, *adj.*; infirme, *adj.* et *s.*; invalide, *adj.* — զինուոր (ծեր կամ խեղ), invalide, *sm.* Անկեւլանոց — զինուորաց, l'Hôtel (ֆոթէլ) des Invalides. — զինուորաց անկեւլանոցն երթալ, aller aux Invalides.

Ա Գ Ի Կ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, faiblesse, *sf.*

Ա Գ Ի Կ Ե Լ (ըր Վրձ֊. ըրև֊է), vernisser, *va.* [sure, *sf.*

Ա Գ Ի Կ Ձ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, vernis-

Ա Գ Ի Կ (ըր), vernis (Վրձ֊է), *sm.*

Ա Գ Ի Կ Ձ, vernisseur, *sm.*

Ա Գ Ի Ր Ա Ս, inique, *adj.*; scélérat, ate, *adj.* et *s.* || sacripant, *sm.* || malheureux, euse, *adj.* et *s.*; misérable, *adj.*

Ա Գ Ի Ր Ա Ս Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, scélératesse, *sf.* —f, iniquités, *sfp.* Ապիրատութեամբ, iniquement, *adv.*

Ա Գ Շ Ա Ւ, étonné ée, *adj.*; stupide, *adj.* et *s.*; stupéfait, aite, surpris, ise, *adj.* — մնացած է, il est saisi de stupeur. — ձգել, stupéfier, *va.*

Ա Գ Շ Ա Ն Ք, stupeur, *sf.*

Ա Գ Շ Ե Ա Լ, V. Ապշած.

Ա Գ Շ Ե Ց Ո Ւ Ց Ա Ն Ե Լ, étourdir, étonner, surprendre, stupéfier, *va.*

Ա Գ Շ Ե Ց Ո Ւ Ց Ո Ղ, V. Ապշեցուցիչ.

Ա Գ Շ Ե Ց Ո Ւ Մ Ն, étonnant, ante, étourdissant, ante, stupéfiant, ante, *adj.*

Ա Գ Շ Ի Լ, s'étonner, *vpr.*

Ա Գ Շ Ի Ք, V. Ապշեցուցիչ.

Ա Գ Շ Ո Ց Ք, stupeur, *sf.*

Ա Գ Շ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, stupéfaction, *sf.*, étonnement, *sm.* || stupidité, *sf.* — (ի սասիկ հարմանէ կամ յուզմանէ), étourdissement, *sm.* — (ի սասիկ զարմանալոյ կամ յերկիւղէ մեծէ), stupeur, *sf.* — պատճառել, étourdir, *va.*

Ա Գ Շ Ո Ւ Մ, } stupéfaction, *sf.*
Ա Գ Շ Ո Ւ Մ Ն, }

Ա Գ Ո Ւ Ջ Ն Ա Ց (տեսակ մը կապիկ), gibbon, *sm.*

Ա Գ Ո Ւ Խ Ս Խ Ո Զ Ե Ն Ի, jambon, *sm.* Փոխրիկ ապուխս խոզենի, jambonneau, *sm.*

Ա Գ Ո Ւ Շ, stupide, idiot, ote, nigaud, aude, benêt, *adj.* || —, stupide, hébété, ée (էֆէֆ), idiot, ote, nigaud, aude. *s.*; benêt, maître aliboron, *sm.* ϐ— առնել, դարձուցել, կրթել (ապերցուցել), étourdir, étonner, stupéfier, *va.* ϐ— դարձուցել (անբանացուցել), rendre bête, abêtir, *va.* ϐ— կրթիլ, դառնալ (ապիլ), s'éton-

ner, *vpr.*, tomber des nues, *vn.*, être, demeurer bouche béante. Ց— դառնալ (անբանանալ), devenir bête, abêtir, *vn.*, s'abêtir, *vpr.* — եւ անզգայ լինել, ըլլալ, n'avoir ni bouche ni éperon.

ԱՊՈՒՌ. ԱՌ ԵՒ —, butin, *sm.*, dépouille, *sf.*

ԱՊՈՒՐ, potage, *sm.*, soupe, *sf.*

ԱՊՍՊԱՐԵԼ, recommander, commander, *va.* [*sf.*

ԱՊՍՊԱՐՈՒԹԻՒՆ, commande,

ԱՊՍՊՐԵԼ, V. Ապսպարել։

ԱՊՏԱԿ, soufflet, *sm.*, tape, mornifle, *sf.* Երեսին —, tape sur la joue, gifle, *sf.* Ետեւէ ետեւ —ներ, soufflets appliqués coup sur coup, souffletade, *sf.* Մէկուն — զարնել, donner, appliquer, planter un souflet sur la joue de quelqu'un, flanquer un soufflet à quelqu'un, couvrir la joue à quelqu'un, souffleter (t ձայնը կը կրկնուի համր վանկի [syllabe muette] մ'առջեւ. ինչ. *Elle soufflette son enfant pour les moindres fautes.*), gifler, *va.* — ուտել, V. Ապտակիլ։

ԱՊՏԱԿԱԿՈՂՄ ԱՌՆԵԼ, V. Ապտակել։

ԱՊՏԱԿԵԼ, donner, appliquer un soufflet, souffleter (t ձայնը կը կրկնուի համր վանկի [syllabe muette] մ'առջեւ. ինչ. *Il soufflette toujours son élève.*), gifler, *va.*

ԱՊՏԱԿԻԼ, recevoir un soufflet.

ԱՊՏՈՒՐ. — (եղջերուի), déliées, *sfp.* — գայլոյ, fiente de loup (լ—), *sf.*

ԱՊՐԱՆՔ, salut, *sm.* || marchandise, *sf.* Ընդհանուր —, marchandise générale.

ԱՊՐԱՍԱՄ, baume, *sm.*

ԱՊՐԵԼ, se sauver, *vpr.* || vivre (avoir օժանդակով). *vn.*, voir le jour, exister, *vn.* Բարի —, vivre commodément. Չիքաբար —, vivre misérablement. Ողորմութեամբ —, vivre d'aumônes. Աշխարհէ ծածուկ —, cacher sa vie. Աւազօրէն —, V. Աւազօրէն։ —ու անարժան լինել, ըլլալ, n'être pas digne de voir le jour. —ու համար, pour se sustenter. Այս մարդն ամենուն վնասովն կ'ապրի, cet homme vit aux dépens de tout le monde. Որքան որ ապրիմ, tant que le cœur me battra, tant que l'âme me battra dans le corps.

ԱՊՐԵՑՈՒՆԵԼ, sauver, *va.* || faire vivre, *va.*

1. **ԱՊՐԻԼ**, V. Ապրել։ [—ւ—ի),*sm.*

2. **ԱՊՐԻԼ**, avril (—ւ—ի, ըստ ոմանց

ԱՊՐՈՒՍՏ, salut, *sm.* || subsistance, *sf.* Իւր —ը ճարել, gagner sa vie. Հասարակ գրագրութեամբ օրական —ը հանել, gratter le papier, le parchemin.

ԱՊՕՐԻՆԱԲԱՐ, } illégalement,
ԱՊՕՐԻՆԱՊԷՍ, } illicitement, *adv.*

ԱՊՕՐԻՆԱՒՈՐ, illégal, ale (*pl. illegaux*), illicite, *adj.* [lité, *sf.*

ԱՊՕՐԻՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, illéga-

ԱՊՕՐԻՆԻ, V. Ապօրինաբար։

ԱՋ, droit, oite, *adj.* — բազուկը չի գործածեր, il ne s'aide pas du bras droit. — ձեռք, la droite, la main droite. Ց—, ըստ —մէ, — կողմը, à droite, *adv.* Ց— եւ յահեակ (—ու ձախ), à droite et à gauche. — հաւանութեան տալ (հաւանել. հանել), donner les mains à quelque chose.

ԱՋԱԿԻՑ, aide, *s. m.* et *f.* || coadjuteur, *sm.* — լինել, ըլլալ, se donner la main.

ԱՋԱԿՈՂՄ, } droite, *sf.* — նա-
ԱՋԱԿՈՂՄՆ, } ւի, stribord, tribord, *sm.*

ԱՋԱԿՑԻԼ, se coaliser, *vpr.* [*sf.*

ԱՋԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, coadjutorerie,

ԱՋԱՁԵՌՆԵԱՅ (աջ ձեռքը գործածող), droitier, ière, *adj.*

ԱՋՈՂ, favorable, *adj*.

ԱՋՈՂԱԿ, adroit, oite, *adj*.

ԱՋՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, adresse *sf*. — մատանց, ձեռաց, — du doigt, de la main, dextérité, *sf*.— մտաց, — de l'esprit, dextérité, *sf*. Աջողակութեամբ, avec dextérité, dextrement, *adv*.

ԱՋՈՂԱՋԵՌՆ, adroit, oite, *adj*.

ԱՋՈՂԱՋԵՌՆԱԲԱՐ, avec adresse, adroitement, *adv*. [rité,*sf*.

ԱՋՈՂԱՋԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, dexté-

1. **ԱՌ**, à, au, aux,*prép*. || près de, auprès de, chez. || par comparaison à, en կամն comparaison de, à côté de. || durant,sous. || pour. ||vers.||par, de.— օր, par jour. — օրին, le même jour. — մեր ձեր, pour l'amour de vous. — այր, — գլուխ(մարդ գլուխ),par personne, par tête. — ահի, — երկիւղէ, de peur, *adv*. — ահի (թէ գուցէ . . .), de peur que, *conj*. — ահի (թէ գուցէ անկանիցի), de peur de, dans la crainte de կամ que, *prep*. — չարութեան, par malice. — խնդին, de joie .

2. **Ա՛Ռ**, prise, *sf*.

ԱՌԱԳԱՍՏ, rideau, *sm*. || voile, *sm*. || chambre nuptiale, *sf*. — (նաւու), voile, *sf*. —ք, les voiles, voilure, *sf*. — պարզելով՝ բանալով երթալ, mettre les voiles au vent, mettre à la voile. Լի՝ լեցուն — ով, à pleines voiles, à toutes voiles. Լի —իւ երթալ, marcher à pleines voiles, cingler (nus Լիորէն singler), *vn*. — ները ծալել, replier les voiles, carguer, *va*.— քմաց, le voile du palais.

ԱՌԱԳԱՍՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, histiodromie (իստիօտրօմի), *sf*.

ԱՌԱԳԱՍՏԱԳՈՐԾ, voilier, *sm*.

ԱՌԱԳԱՍՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, voilerie, *sf*. [voiles.

ԱՌԱԳԱՍՏԱԼԻՐ, à pleines

ԱՌԱԳԱՍՏԱԿԱԼ, vergue, *sf*.

ԱՌԱԳԱՍՏԱՆԱՒ, navire à voiles. —ով զնաց ներկայ ամսոյս երեքին, il a mis à la voile le trois du mois courant.

ԱՌԱԳԱՍՏԱՆՈՑ, voilerie, *sf*.

ԱՌԱԳԱՍՏԵԱԼ, voilé, ée, déguisé, ée, couvert, erte, *adj*. — (աչելութիւն), dissimulé, ée, *adj*. — ծածկել , V. Առագաստել։

ԱՌԱԳԱՍՏԵԼ, couvrir, couvrir d'un voile, voiler, déguiser,masquer, cacher,dissimuler, pallier, *va*. — նաւը, déployer les voiles.

ԱՌԱԳԱՍՏՈՒՄ, } palliation,
ԱՌԱԳԱՍՏՈՒՄՆ, } *sf*.

ԱՌ ԱԹՈՒՐ, ԸՆԴ ԱԹՈՒՐ ՀԱՐԿԱՆԵԼ, V. Ընթադրել։

ԱՌԱԾ, maxime (մաքսիմ) *sf*., adage, axiome (աքսիօմ), *sm*., sentence, *sf*. V. Առումն (2)։

ԱՌԱԾԱԽՕՍ,sentencieux,euse, *adj*. *Écrivain sentencieux*.

ԱՌԱԾԱՒՈՐ, sentencieux,euse, *adj*. *Discours sentencieux*.

ԱՌԱԿ, proverbe, *sm*., parabole, *sf*. || fable, *sf*. || énigme, *sf*. —ք Սողոմոնի, les Proverbes de Salomon.—ք Եսովպոսի (ականաւոր առակախօս յոյն), Փեդրոսի (անուանի առակագիր լատին), Քուչներեանի (Նշանաւոր առակագիր վարդապետ, ի Մխիթարեան Միաբանութենէն վ. Եճեսկոյ),les fables d'Esope, de Phèdre, de Kouchnérian. — Նշաւակի, risée, *sf*. — դառնալ, passer en proverbe. Մանաւանդ եւ — լինել, ըլլալ, — Նշաւակի լինել, ըլլալ, devenir la risée de tout le monde,vervir de spectacle, être la fable de tout le monde,du peuple.—,— օրինակի, type, *sm*. —աւ, proverbialement, paraboliquement, énigmatiquement, *adv*. —աւ խօսել, parler paraboliquement. Գիրք — աց, recueil de fables ,fablier,*sm*.

Առակագիր, fablier, fabuliste, *sm.*

Առակախաղ, proverbe, *sm.*

Առակական, proverbial, ale (*pl.* proverbiaux), énigmatique, gnomique (ֆոփ), *adj.*

Առականել (ֆ-ֆ-ֆ), boucher, *va.* — դուռ, պատուհան (չը գործածել), condamner un porte, une fenêtre.

Առակաւոր, sentencieux, euse, *adj.* — (բանիմ, բանաստեղծութիւն), gnomique (ֆոփ), *adj.*

Առանել, représenter, *va.*

Առանձնական հրամանք, dogme, *sm.*

Առաձգական, élastique, *adj.*

Առաձգականութիւն, élasticité, *sf.*

Առամսեանց, V. Ֆաշտաճ։

Առ առժամ, pour le moment, pour l'heure.

Առանձին, particulier,ière.

1. **Առանձինն**, spécial, ale *(pl. spéciaux)*, propre, singulier,ière, individuel, elle, *adj.* || isolé, ée, séparé, ée, privé, ée, solitaire, seul, *m.* seule, *f. adj.* Առանձնահանգ հանգամանք, particulier, *sm.*, particularité, *sf.* Առանձնահանգ ինչ, propre, *sm.* Առանձնահանգ յայտարարութիւն, spécification, *sf.* Առանձնահանգ ոք, particulier, *sm.*

2. **Առանձինն**, en particulier, particulièrement, spécialement, singulièrement, *adv.* || isolément, à part, à l'écart, séparément, privément, solitairement, *adv.*

Առանձնանօսութիւն, soliloque, *sm.*

Առանձնական, particulier, ière, personnel, elle, *adj.*

Առանձնակեաց, particulier, ière, *adj. Un homme particulier.* || solitaire, *sm.*

Առանձնանալ, se retirer, *vpr.*

Առանձնանշնորհ, privilégié, ée, *adj.*

Առանձնանշնորհութիւն, privilège, *sm.*, prérogative, *sf.* — տալ, accorder un —, privilégier, *va.* — ունեցող, V. Առանձնանշնորհ։

Առանձնապէս, en particulier, particulièrement, spécialement, singulièrement, *adv.* [*sm.*

Առանձնասենեակ, cabinet.

Առանձնասէր, solitaire, retiré, ée, *adj.*

Առանձնարան, V. Առանձնոց։

Առանձնահատկութիւն, distinction, *sf* || propre, *sm.*

Առանձներգութիւն, solo, *sm.*

Առանձնոց, retraite, *sf.*, réduit, *sm.* || boudoir, *sm.*

Առանձնութիւն, solitude, retraite, *sf.*, isolement, *sm.*

1. **Առանց**, sans, *prép.* — արծաթոյ, — դրամոյ, — argent. — ինր, — lui. — ինձ, — moi. — որոյ, — quoi.

2. **Առանց**, sans que, *conj.*

Առանցք, axe (ֆ-ֆ), *sm.* || pivot, *sm.* V. Առնակ (գլխաւոր ննեցուկ)։ [lé, ée, *adj.*

Առաջոգ, particulier, ière, iso-

Առապար, roche, *sf.* || âpre, rude, *adj.*

Առաջ, devant, *prép.* et *adv.*, en avant, *prép.* || ci-devant, *adv.* ||avant, *prep.* || auparavant, précédemment, *adv.* Ընդ —, au-devant de, *prep.* Նախ եւ —, d'abord, premièrement, de prime abord, *adv.* Ամենեցուն —, par-dessus tout. Գիչ մ' —, ci-dessus, *adv.* — գալ, avancer, *vn.*, s'avancer, *vpr.* || venir, *vn.* — գալ (ցեղէ մը), descendre, *vn.* Գաղտուկ կերպով — գալ, se couler, *vpr.* — երթալ, aller en avant, avancer, pousser, *vn.* Ժամացոյցն — կ'երթայ, la montre avance. Ձեր ժամացոյցը քանի րոպէ — է, իսկ իմս քառորդ մ'եսէ է, votre

montre avance de vingt minutes, et la mienne se retarde d'un quart d'heure. || faire des progrès, avancer, *vn*, Ա ւ ե լ ի ի — ե ր թ ա լ, passer outre, *vn*. — ա ն ց ն ի լ, passer en avant, avancer, *vn*. — բ ե ր ե լ, produire, avancer, *va*. || objecter, *va*. — մ ղ ե լ, pousser, produire, *va*. — տ ա ն ի լ, continuer, poursuivre, *va*., passer outre, *vn*., pousser, *va*. — ֆ ե լ, avancer, *va*. —f (գ ե տ ց), bras, *sm*., branche, *sf*. —f (զ օ ր ա ց), colonne, *sf*. [tion, *sf*.

1. **Ա Ռ Ա Ջ Ա Ք** (ճ ի ւ ղ . է ջ ՛), ramification, V. Ճ ռ ւ կ ։

2. **Ա Ռ Ա Ջ Ա Ք** (ճ ա ւ ու տ ա ղ ե ւ ի կ ո ղ մ), V. Ջ ռ ւ կ ։

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ք Ր Ե Լ., proposer, *vn*., se proposer de, *vpr*.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ք Ո Ւ Մ Ն, proposition, résolution, *sf*. || exposition, *sf*. — (բ ա ն ա ս տ ե ղ ծ ո ւ թ ե ա ն, ո գ ե ր զ ո ւ թ ե ա ն), exposition, *sf*. Հ ա գ ի ա ռ ա ջ ա գ ր ո ւ թ ե ա ն ց (ի տ ա ճ ա ր ի ն), pains de proposition.— ո ւ ն ե ն ա լ, V. Ա ռ ա ջ ա դ ր ե լ ։

Ա Ռ Ա Ջ Ա Կ Ո Ղ Մ Ե Ա Ն, antérieur, eure, *adj*.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ն Ի Ւ Թ, V. Ա յ ա ղ ձ ։

Ա Ռ Ա Ջ Ա Պ Ա Հ Ք, avant-garde *(pl. des avant-gardes)*, *sf*.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ր Ք, proposition, *sf*.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ր Կ Ե Լ, proposer, offrir, *va*. ի ն ք ն ի ն —, se porposer, *vpr*.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ր Կ Ե Լ Ի, proposable, *adj*.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ր Կ Ո Ւ Մ Ն, proposition, *sf*., propos, *sm*. || projet, dessein, *sm*. — (ի ւ ր պ ա ր տ ի ն հ ա ս տ ա տ ե լ ու, ր ա ս ի ր ա տ ա ւ ա ճ ի տ ա ց), offre, *sf*. — (ե ր կ ր ա յ ա փ ա կ ա ն), proposition, *sf*. Պ ա ր զ ա մ տ ա կ ա ն — մ ր, une proposition naïve.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Ւ Ո Ր, premier, ière, principal, ale *(pl. principaux)*, *adj*. —f, prémices, *sfp*.

Ա Ռ Ա Ջ Ի, devant, en présence de,en face de, en avant de, par-devant, *prép*. || devant, *adv*. — ա ռ ն ե լ, ա ր կ ա ն ե լ, դ ն ե լ, ր ն ծ ա յ ե լ, proposer, présenter, représenter, produire, exposer, offrir, *va*.

Ա Ռ Ա Ջ Ի Կ Ա Ց, présent, ente, actuel, elle, *adj*. || prochain, aine, *adj*. — տ ա ր ի, l'année prochaine. — շ ա բ ա թ, la semaine prochaine. — ա մ ի ս, le mois prochain. || le mois courant, le courant. *Le 10 courant*. —u, présent, *sm*. —f, présents, *smp*.

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն, premier, ière, *adj*. ||antérieur, eure, primitif, ive, *adj*. || principal, ale *(pl. principaux)*,*adj*.— or (ա մ ս ե ա ն, տ ա ր ւ ց), premier, *sm*. — յ ա ր կ ա մ դ ա ս ի կ ո ն տ ա ն, premier étage d'une maison. Ն ա խ ե ւ —, avant, *prép*. Ջ—ն, d'abord, tout d'abord, au premier adord, de prime abord, dès l'abord, premièrement, *adv*. —f, ancêtres, *smp*.

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն, en premier lieu, premièrement, *adv*. [et *s*.

Ա Ռ Ա Ջ Ն Ա Ծ Ի Ն, primipare. *adj*.

Ա Ռ Ա Ջ Ն Ա Պ Տ Ո Ւ Ղ Ք, prémices, *sfp*. [unième, *adj*.

1. **Ա Ռ Ա Ջ Ն Ե Ր Ո Ր Դ**, premier, ière,

2. **Ա Ռ Ա Ջ Ն Ե Ր Ո Ր Դ**, unièmement, *adv*.

1. **Ա Ռ Ա Ջ Ն Ո Ր Դ**, guide, *sm*., conducteur, trice, *s*. || chef, commandant, prince, *sm*. || prélat, supérieur, *sm* || auteur,*sm*. || premier, ière, unième, *adj*.

2. **Ա Ռ Ա Ջ Ն Ո Ր Դ**, unièmement,*adv*.

Ա Ռ Ա Ջ Ն Ո Ր Դ Ե Լ, guider, conduire, mener, diriger, gouverner, *va*., commander, *v. a.* et *n*. — (պ ա տ ռ ւ), mener, *va*. *Mener la danse, le branle*.

Ա Ռ Ա Ջ Ն Ո Ր Դ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, conduite, direction, *sf*. — (ե կ ե ղ ե ց ա կ ա ն), prélature, *sf*. — (վ ա ն ա կ ա ն ա ց), supériorité, *sf*.

Ա Ռ Ա Ջ Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, primauté, *sf*.

ԱՌԱՋՈՑ, en avant, *adv.* || antérieur, eure, *adj.* — կողմանէ (առջեւի կողմէն), par-devant, *adv.*

ԱՌԱՍԱՆ, ficelle, corde, cordelette, garcette, *sf.*, cordeau, *sm.* — կարկամ, ficelle serrée. — եռեկոյի, եռեկոյին, corde à trois cordons. — (գրականմիջ), corde, *sf.* —ու կապել, V. Առասանել։

ԱՌԱՍԱՆԵԼ, attacher, lier avec de la ficelle, ficeler, *va.*

ԱՌԱՍՊԵԼ, fable, *sf.* || conte, *sm.* —ի, contes de կամ à la cigogne. —ոյ, V. Առասպելորէն։

ԱՌԱՍՊԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, fable, *sf.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱԳԻՐ, fablier, *sm.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱԽԱՌՆ, V. Առասպելորէն։ [*s.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱԽՕՍ, conteur, euse, **ԱՌԱՍՊԵԼԱԿԱՆ**, fabuleux, euse *adj.* — ստեղծուած, V. Առասպել։

ԱՌԱՍՊԵԼԱՁՕՎ, fabuleux, euse, *adj.* [euse, *adj.*

ԱՌԱՍՊԵԼԱՊԱՏՈՒՄ, fabuleux,

ԱՌԱՍՊԵԼԱՐՎԱՒ, fabuliste, fablier, *sm.* [ment, *adv.*

ԱՌԱՍՊԵԼՕՐԷՆ, fabuleusement, *adv.*

ԱՌԱՍՏԱԿ (թէյ եռացուցիչ առուն), samovar, *sm.*

ԱՌԱՍՏԱՂ, plancher, *sm.* — (բերանոյ գոմաք. տղէղ-ի-ն), V. գիւղ (1)։

ԱՌԱՍՏԱՂԱՔ, comble, *sm.*

1. **ԱՌԱՏ**, abondant, ante, copieux, euse, *adj.* || généreux, eu-
2. **ԱՌԱՏ**, à foison, *adv.* [se, *adj.*

ԱՌԱՏԱԲԱՆ. — (հիւսուր), abondant, *adj.* [dance, *sf.*

ԱՌԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, abon-

ԱՌԱՏԱԲԵՐ, généreux, euse, *adj.* — լինել, être à foison, foisonner, *vn.* *Le blé y foisonne.*

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆ, généreux, euse, libéral, ale *(pl. libéraux), adj.* — ձեռացալ, faire le généreux. Այր, կին —, généreux, euse, *s.*

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆԵԼ, donner abondamment, libéralement, faire des largesses, faire le généreux.

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, générosité, libéralité, largesse, munificence, *sf.* Առատաձեռնութեամբ, généreusement, libéralement, *adv.*

ԱՌԱՏԱՄԻՏ, libéral, ale (*pl. liberaux*), *adj.* — կամօք, libéralement, *adv.*

ԱՌԱՏԱՄՆ, V. խոփակալ։

ԱՌԱՏԱՊԷՍ, abondamment, copieusement, *adv.* || généreusement, profusément, à poignée, *adv.* Տալ —, donner avec profusion, prodiguer, *va.*

ԱՌԱՏՈՒԹԻՒՆ, abondance, *sf.* || générosité, libéralité, *sf.* Ցնչափ —, profusion, foison, *sf.* — սրտի, effusion de cœur. Առատութեամբ, en abondance, à pleine main կամ à pleines mains, à foison, à gogo, *adv. Répandre de l'argent à pleines mains.* Բազում առատութեամբ, avec profusion, profusément, *adv.* Յառատութեան (առատութեան մէջ), dans l'abondance, à gogo, *adv. Être à gogo. Avoir tout à gogo. Manger, vivre à gogo.*

ԱՌԱՐԿԱ, objet, sujet, *sm.*

ԱՌԱՐԿԱԿԱՆ, objectif, ive, *adj. Réalité objective.*

ԱՌԱՐԿԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, objectivité, *sf.* [ment, *adv.*

ԱՌԱՐԿԱԿԱՊԷՍ, objective-

ԱՌԱՐԿԱԿԱՏԵՍ ԱՊԱԿԻ, objectif, *sm.* Առարկայատես (ապակի հետադիտի), objectif, *adj. Verre objectif.*

1. **ԱՌԱՐԿԵԼ**, objecter, *va.*

ԱՌԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, objection, *sf.* Առարկութեան մ'առնել, aller au devant d'une —.

1. **ԱՌԱՒԵԼ** (ճշմէ յաւելման), plus, *sm.* —ն (աւելին) plus, *sm.*

2. **ԱՌԱՒԵԼ** (աւելի), davantage, de plus, en plus, plus, plutôt, *adv.* || par-dessus, *prép.* Առ —ն (շատ շատ), au plus, tout au plus, *adv.* Այնչափ —, d'autant plus, *adv.* Որչափ . . . եւս —, plus . . . plus. *Plus on est élevé en dignité, plus on doit être modeste.* Որչափ —. . . այնչափ սակաւ, plus . . . moins. — քան զ—, de plus en plus, *adv.* Ո՞րչափ եւս —, եւս —, քանիօն —, à plus forte raison, à fortiori, *adv.*

ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ, prépondérant, ante, *adj.* — իրաւունք, à fortiori, *adv.*

ԱՌԱՒԵԼԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, prépondérance, *sf.*

ԱՌԱՒԵԼԱՊԷՍ, particulièrement, singulièrement, *adv.*

ԱՌԱՒԵԼԱՏՈՒ, qui fait, qui met une enchère, enchérisseur, *sm.* *Vendre quelque chose au plus offrant et dernier* —.

ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, excès, *sm.* || avantage, *sm.*, supériorité, prépondérance, *sf.* Խօլ — գնոց յաճրդի, folle enchère *sf.* —ք մարմնոյ (առողջութիւն.ոյժ), les biens du corps. —ք հոգւոյ (այսինքն՝ առաքինութիւնք), les biens de l'âme. —ք մտաց (այսինքն՝ ձիրք, տաղանդ), les biens de l'esprit.

1. **ԱՌԱՒԵԼՈՒԼ**, augmenter, ajouter, redoubler, excéder, *va.* — (զգինս, զվարձս), hausser ([illegible]), augmenter, *va.*

2. **ԱՌԱՒԵԼՈՒԼ**, accroître, *vn.*|| enchérir, *vn.* — (գնոց), augmenter, *vn.*

ԱՌԱՒԻՈՒՇ ([illegible]), vessie, *sf.* *L'urine* (*մէզ*) *descend des reins dans la — par les uretères* (*միզերակ*), *et sort de la — par l'urètre* (*միզուկ. շրփող, շափող*).

ԱՌԱՒՕՏ, matin, *sm.*, matinée, aurore, la pointe du jour, *sf.* —անց. —ը ծագելու ժամանակը, dès que le jour paraît, à jour ouvrant. —անց կանուխ, de bon, de grand matin. —ուն, le matin.|| dès le matin. —էն ի վեր, d'aujourd'hui. —է մինչեւ ցերեկոյ, depuis le matin jusqu'au soir, du matin au soir, entre deux soleils.

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ, du matin, matinal, ale (*pl. matinals*), *adj.* *Nous sommes matinals* (*վաղայարոյց*) *aujourd'hui.*

ԱՌԱՒՕՏԻՆ, V. Առաւօտեան: Պաշտօն —, matines, *s/p.* Աստղ —, l'étoile matinière.

ԱՌԱՒՕՏՈՐ, matinier, ière, *adj.*

ԱՌԱՔԵԱԼ, apôtre, *sm.* Գլուխն, պետն —ոց (սուրբ Պետրոս), le prince des —s (le saint Pierre). Գլխաւոր —քն (սուրբ Պետրոս եւ սուրբ Պօղոս), les princes des —s (le saint Pierre et le saint Paul).

ԱՌԱՔԵԼ (ղրկել), envoyer, expédier, adresser, *va.*

ԱՌԱՔԵԼԱԲԱՐ, apostoliquement, *adv.*

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ, apostolique, *adj.* *Doctrine, tradition* —.

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, apostolicité, *sf.*

ԱՌԱՔԵԼԱՊԵՏ, prince des apôtres, *sm.* —քն (սուրբ Պետրոս եւ սուրբ Պօղոս), les princes des apôtres (le saint Pierre et le saint Paul).

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ, mission, *sf.* || apostolat, *sm.* Հարք Առաքելութեան (Լազարեանք), pères de la Mission (les Lazaristes).

ԱՌԱՔԵԼՕՐԷՆ, V. Առաքելաբար:

ԱՌԱՔԻՆԱԲԱՐ, vertueusement, *adv.* *Vivre* —.

ԱՌԱՔԻՆԱԿԱՆ, vertueux, euse, *adj.*

ԱՌԱՔԻՆԱՆԱԼ, être vertueux.

ԱՌԱՔԻՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre vertueux, *va.* [*adj.*

ԱՌԱՔԻՆԱՒՈՐ, vertueux, euse,

ԱՌԱՔԻՆԻ, vertueux, euse, bon, *m.* bonne, *f.* *adj*. Այր (մարդ) —, homme vertueux, homme de bien. V. Առաքինութիւն ։ — լինել, ըլլալ, V. Առաքինանալ ։

ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ, vertu, *sf.* Արտաքնայարդար —, — apparente. —ք, les —s, les biens de l'âme. Առաքինութեանը վրայ պարծիլ, se draper dans sa vertu. Մոլութենէ սոսկալ եւ —ը սիրել՝ իմաստնոյն հեշտութիւնն է, l'horreur du vice et l'amour de la — sont les délices du sage.

ԱՌԱՔԻՉ, expéditeur, trice, *s.*

ԱՌԱՔՈՒՄ, } envoi, *sm.* || mis-
ԱՌԱՔՈՒՄՆ, } sion, *sf.* — վաճառաց, expédition de marchandises. — դրամոյ, remise d'argent.

ԱՌԳԻՆ. échantillon, *sm.*

ԱՌԳՆՈՂ, courtier, *sm.*

ԱՌԵՂԾԱՆԵԼ, deviner, *va.*

ԱՌԵՂԾՈՒԱԾ, énigme, *sf.*

ԱՌ ԵՐԲ, à quand? *adv.* [*va.*

ԱՌԵՒԱՆԳԵԼ, enlever, ravir,

ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԹԻՒՆ rapt([illegible]), enlèvement, ravissement, *sm.*

ԱՌ ԵՒ ԱՊՈՒՌ, butin, *sm.*

ԱՌ ԵՒ ԳՆԱՑ ԱՌՆԵԼ, emporter, entraîner, *va.*

ԱՌԵՒՏՈՒՐ, V. Տուրեւառ ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ, commercial, ale *(pl. commerciaux)*, *adj.*

ԱՌԷՋ } ([illegible]), chaine, *sf.*
ԱՌԷՃ }

ԱՌԸՆԹԵՐ, près de, auprès de, à côté de, *prép.* || auprès de, *adv.* || attenant, ante, *adj.*

ԱՌԸՆԹԵՐԱԳՐԵԼ, apostiller, *va.* [sition, *sf.*

ԱՌԸՆԹԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, appo-

ԱՌԹԵԼ, donner lieu à, être cause, occasionner, causer, faire, *vv.* || traiter, *vn.*

ԱՌԹԻՉ, occasionnel, elle, *adj.*

ԱՌԺԱՄԱՅՆ, à l'instant, dans l'instant, pour le moment, sur-le-champ, *adv.*

ԱՌ ԺԱՄԱՆԱԿ ՄԻ, pour un temps, temporairement, provisoirement, *adv.*

ԱՌԺԱՄԱՆԱԿԵԱՑ, provisoire, provisionnel, elle, temporaire, *adj.*

ԱՌԺԱՄԵԱՅ, provisoire, *adj.*

ԱՌ Ի, pour, à, *prép.*

ԱՌԻԳԱԾ, ([illegible]), tablier, *sm.* — *de cuisine, de maçon. Le — de peau d'un sapeur*(ռահվիրայ). — *à dentelle, de taffetas* (դիպակ). — *rouge, noir.*

ԱՌԻԹ, négociatrice d'un mariage, *sf.* || médiateur, trice, *s.* || cause, *sf.* || occasion, *sf.* — լինել, ըլլալ, être cause. — տալ, procurer, fournir l'occasion de, donner occasion de. Այս երբեմն — կռուոյ վէճի, cela donne quelquefois occasion à une dispute. Եթէ յարմար —ն հասնի, ներկայանայ, si le cas y échait, կամ le cas échéant.

ԱՌ ԻՄԷ՞ (ինչէն , ինչու), pourquoi? *adv.* [*adv.*

ԱՌ Ի՞ՆՉ (ինչո՞ւ), pourquoi?

ԱՌԻՆՉՈՒՆԱԿ, relatif, ive, *adj.*

ԱՌԻՒԾ (մսակեր [carnivore] չորքոտանի մ'է. [illegible]), lion, *sm.* — ծովային, — marin . Մատակ՝ էգ —, lionne, *sf.* կորիւն —ու, —ի ձագ, V. Առիւծակորիւն ։ —ը կը մռնչէ, կը գոչէ, le — rugit.

ԱՌԻՒԾԱԲԱՐ, comme un lion, *adv.*

ԱՌԻՒԾԱԳԻ (կարմրածաղիկ տունկ մ'է), queue-de-lion, léonure կամ léonurus ([illegible]), *sm.*

ԱՌԻՒԾԱԽՈՑ, orobanche, *sf.*

ԱՌԻՒԾԱԿՈՐԻՒՆ, le petit d'un lion, lionceau, *sm.*

1. **ԱՌԻՔ** (թախտ), plancher, *sm*.
2. **ԱՌԻՔ** (թաւան էվի), galetas, *sm*.
ԱՌԼՑՆԵԼ, combler, *va*.
ԱՌԼՑԵԱԼ, plein, eine, nourri, ie, *adj*. — հասկ, épi grenu.
ԱՌԿԱԽԵԱԼ, suspendu, ue, *adj*.
ԱՌԿԱԽԵԼ, suspendre, *va*.
ԱՌԿԱԽԻՉ, suspenseur, *adj.m*.
ԱՌԿԱԽՈՒՄ, **ԱՌԿԱԽՈՒՄՆ**, suspension, *sf*.
ԱՌԿԱՅԾԵԱԼ. — բոց, flamme expirante. — ձայն, զօրութիւն, voix, force mourante.
ԱՌԿՑԵԱԼ, joint, ointe, *adj*.
ԱՌ ՀԱՍԱՐԱԿ, en général, généralement, usuellement, *adv*.
ԱՌՀԱՒԱՏՉԵԱՅ, gage, *sm*., arrhes, *sfp*. || témoignage, *sm*.
ԱՌՁԵՌՆ, portatif, ive, *adj*. — բառարան, dictionnaire —. — մատեանիկ, manuel, enchiridion (ձէպ քիթապը), *sm*.
ԱՌՆ; mouflon, *sm*.
ԱՌՆԱԲԱՐ, virilement, *adv*.
ԱՌՆԱՉԷՆ, armure, *sf*.
ԱՌՆԱԿՈՑՄ, fiancée, *sf*.
ԱՌՆԱԴԱՏԿԵՐ, statue, *sf*.
ԱՌՆԱՊԷՍ, V. Առնաբար։
ԱՌՆԱՑԻ, viril, ile, *adj*. Այս կինն — զգեստ հագած էր, cette femme portait des habits d'homme, était en homme. — անդամ, membre viril, pénis (բէնիս), *sm*., verge, *sf*.
ԱՌՆԵԼ, faire, *va*. || rendre, *va*.
ԱՌՆԵԼԻ, faisable (փէզիրա օլուր), *adj*. *Cela est, n'est pas* —.
ԱՌՆԵԼԻՔ, actif, *sm*. Մէկուն հետ — տալիք ունենալ, avoir un compte avec quelqu'un.
ԱՌՆԷՏ, mammifère (ատամնաւոր) rongeur qui dort durant tout l'hiver, loir, *sm*.
ԱՌՆԻ, viril, ile, *adj*. — անդամ, membre viril, pénis (բէնիս), *sm*., verge, *sf*.
ԱՌՆԼԻՔԱՏԷՐ, créancier, ière, *s*.

ԱՌՆԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (նշանտուք), fiançailles, *sfp*.
ԱՌՆՈՂ, preneur, euse, *s*.
ԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, virilité, *sf*.
ԱՌՆՈՒԼ, prendre, recevoir, *va*. || saisir, *va*. || enlever, *va*. || pêcher, *vn*. — տանիլ, emporter, emmener (ալըփ կէթիրմէք), *va*. Զկայ —, կանգ —, s'arrêter, *vpr*., demeurer, *vn*. Կէս ճամբան կանգ —, s'arrêter à mi-chemin, կամ en beau chemin. Վար —, baisser, *va*. Վերստին —, նորէն —, ետ —, prendre de nouveau, reprendre, *va*. *Vous me reprochez vos bienfaits, reprenez-les.* Օդ —, prendre l'air. Իւր վրայ —, prendre pour soi, prendre sur son compte. — մէկն (ամուսնութեան), demander en mariage. Քոյրս — կ'ուզէ, il demande ma sœur en mariage. Ձեռք մ' — (խաղի մէջ), lever les cartes, la main, faire la main. Միասին, միատեղ առնլով, en y comprenant, y compris (Այս բառն անփոփոխ է, երբ գոյականէ յառաջ է, ինչ. *y compris* la voiture, *y compris* les femmes. Իսկ երբ գոյականէ ետք է, *սայլն եւ բոլոր* կը համաձայնին անոր հետ, ինչպէս. la voiture *y comprise*, les femmes *y comprises*.). Տուր որ առնուս, donnant donnant, կամ en donnant donnant.
ԱՌՆՈՒԻԼ, se prendre, *vpr*. || prendre une chose sérieusement.
ԱՌՆՉԱԿԻՑ, corrélatif, ive, *adj*.
ԱՌՆՉՈՒԹԻՒՆ, corrélation, *sf*.
ԱՌՈԳԱՆԵԼ, rajeunir, *vn*.
ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԻՒՆ, prosodie, *sf*.
ԱՌՈԳԱՑՈՒՆԵԼ, rajeunir, *va*.
ԱՌՈԳՈՒԹԻՒՆ, fraîcheur, verdeur, vigueur, vie, *sf*.
ԱՌՈՂ, preneur, euse, *s*.
ԱՌՈՂՋ, sain, *m*. saine, *f*., gaillard, arde, *adj*. — լինել, ըլ-

կալ, se porter bien, être en bonne santé. Աղէկ, ողջ —է, il (elle) se porte bien, il (elle) est en bonne santé. — Կ'երեւիք, vous avez l'air de vous bien porter. — Միտք, bon sens, *sm.*, raison, *sf. Discours plein de raison.* — Միտք, V. Առողջմտութիւն։

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆ, hygiéniste, *sm.*

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆԱԿԱՆ, hygiénique, *adj.* [ne, *sf.*

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hygiène

ԱՌՈՂՋԱԳԻՐ, patente, *sf.* Մաքուր —, — nette. Անմաքուր —, — brute. [*f.*, sanitaire, *adj.*

ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ, sain, *m.* saine,

ԱՌՈՂՋԱՆԱԼ, guérir, *vn.*, se guérir, *vpr.*, recouvrer la santé.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀ, hygiénique, *adj.*

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ, sanitaire, *adj.* || hygiénique, *adj.* [*adj.*

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԻԿ, hygiénique,

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, hygiène, *sf.*

ԱՌՈՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, guérir, rendre la santé, la guérison, *va.*

ԱՌՈՂՋԱՑՈՒՑԻՉ, salutaire, *adj.* [ment, *adv.*

ԱՌՈՂՋՄՏՈՒԹԵԱՄԲ, saine-

ԱՌՈՂՋՄՏՈՒԹԻՒՆ, santé d'esprit.

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, santé, guérison, *sf.* Իւր առողջութեանը խնամք տանիլ, se conserver, *vpr.* Առողջ —ը գտնել, se rétablir, *vpr.* Քաջառողջ, քաջաղուարճ, քաջածաղիկ, զուարթածաղիկ —, une santé florissante. Տկար —, une santé frêle. Խանգարեալ —, une santé délabrée. Զօրաւոր — ունի, il est affligé d'une santé robuste. Աղէկ — մը կը վայելէք, jouissez-vous d'une bonne santé ?

ԱՌՈՅԳ, frais, *m.* fraîche, *f.*, vigoureux, euse, vif, *m.* vive, *f.*, gaillard, arde, *adj.* [թիւն։

ԱՌՈՅԳՈՒԹԻՒՆ, V. Առողջու-

ԱՌՈՑՈԴ, séparé, ée, isolé, ée, particulier, ière, *adj.* || à part, *adv.*

ԱՌՈՑԵԴԻ, isolément, *adv.* [*adv.*

ԱՌՈՒ, ruisseau, *sm.* || canal, *sm.*, saignée, *sf.* || naville, *sf.* — արեան, ruisseau de sang.

ԱՌՈՒԱԿ, petit ruisseau, *sm.* || rigole, *sf.* [տէ—է), *sm.*

ԱՌՈՒԱՀԱՆՔ, aqueduc (—ջրբ-

ԱՌՈՒԳՆԱՑՔ ԱՌՆԵԼ, ravir, *va.*

ԱՌՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, V. Առողջութիւն։

1. **ԱՌՈՒՄՆ**, prise, *sf.* || acception, *sf.* — (բերդի), enlèvement, *sm.* [(կին), *sf.*

2. **ԱՌՈՒՄՆ** (—էք), lemme

ԱՌՈՒՆԿՆՃԱՌ (շ—ման—ղ), délateur, trice, rapporteur, euse, *s.*

1. **ԱՌՈՒՈՅՏ** (եռեակերեւեան խոտ մը. էծմ—), trèfle, *sm.*

2. **ԱՌՈՒՈՅՏ** (խաղի թղթի գոյներէն մին. բ—ղ—բէ), trèfle *sm.*

ԱՌՈՒՈՅՏԱԿ, } (առուոյտի

ԱՌՈՒՈՅՏԱՁԵՒ, } տերեւոյ ձեւով ճարտարապետական զարդ մը), trèfle, *sm.*

ԱՌՈՒՏՈՒՐ, V. Տուրեւառ։

ԱՌՈՒՓԱԼ ԱՌՆԵԼ, ravir, *va.*

ԱՌՋԵՒ, devant, *prép.* et *adv.*, par-devant, en-avant, *prép.* —ը, en face de, à la face de. —ի կողմանէ, կողմէն, de face, par-devant. —էն, devant, en avant. —էն երթալ, marcher en avant, devancer, précéder, *va.* —ն առնուլ, prendre le devant.

ԱՌՋԻՆԵԿ, aîné, ée, *adj.* et *s.*

ԱՌՕՐԵԱՅ, éphémère, *adj.* || quotidien, ienne, *adj.* Վարձական, գործաւոր —, V. Սարակ։ — պարէն, V. Առօրէականն։

ԱՌՕՐԷԱԿԱՆ, journalier, ière, *adj.* [dien, *sm.*

ԱՌՕՐԷԱԿԱՆՆ, le pain quoti-

ԱՌՕՏԻ, V. Առաւօտ։ Բոլոր —ն, toute la matinée. Առտուընէ ի վեր, dès le matin. Առտուընէ մինչ-

չեւ երեկոյ, depuis le matin jusqu'au soir, du matin au soir, entre deux soleils.

ԱՃԱ, avoir, actif, *sm.*

ԱՃ ՕՐ, le même jour.

1. **ԱՅ**, V. Այս։

2. **ԱՅ**, (տեսակ մը պղնձի դրամ), as (▬▬), *sm.*

ԱՅԱՑՈՒԱԾ, locution, diction, *sf.*, langage, *sm.*, expression, *sf.* Պակասյօրէն —, locution adverbiale. Շաղկապօրէն —, locution conjonctive. Նախադրական —, locution prépositive.

ԱՅԲԼ, V. Ըսել։

ԱՅԲԼԻ, exprimable, *adj.*

ԱՅԲՂ, (էֆէ), aiguille (ժամացոյցի ▬▬ էլէֆ), — d'horloge, de montre. Ամաճ ասղանց, V. Ասղանց։ Ջօրինիչ ասղանց, V. Ասղնարար։ Աճեղով բանիլ, V. Ասղնագործել։

ԱՅԻԱԿԱՆ, asiatique, *adj.* Ոճ —, style —. — բարք, mœurs —*s.*

ԱՅԻԱՊԵՏ, asiarque, *sm.* [*sm.*

ԱՅԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, asiarcat,

ԱՅԻԱՑԻ, asiatique, *adj.*

ԱՅԼԼ, V. Ըսուիլ։

ԱՅՍԻՑ, d'ici, de ce côté, par ici, de çà, *adv.* —, ասկէ զատ, d'ailleurs, de plus, plus, en outre, *adv.* — անկից, de tous les côtés, çà et là, à droite et à gauche. [et *sm.*

ԱՅՍԼԵՊԻԱՆ, asclépiade, *adj.*

ԱՅՍՆ, V. Կարկեհաճ։

ԱՅՂԱՆԻ, fil (ֆիլ), *sm.*

ԱՅՂԱՆՈՑ (էֆիլէ), aiguillier, étui à aiguilles, *sm.*

ԱՅՂՆԱԳՈՐԾ, brodeur, euse, *s.* — յօրինել, շինել, V. Ասղնագործել։ [ձիկ), broder, *va.*

ԱՅՂՆԱԳՈՐԾԵԼ (ասեղով բա-

ԱՅՂՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, broderie, tapisserie, *sf.*

ԱՅՂՆԱՐԱՐ, aiguillier, ière, *s.*

ԱՅՂՆԵԳՈՐԾ, V. Ասղնագործ. եւ Ասղնագործութիւն։

ԱՅՂԱԽ (տեսակ մը ձուկ), aiguille (էյէ), *sf.* [me, *sm.*

ԱՅՈՐԱԱՆՈՒԹԻՒՆ, syriacis-

ԱՅՈՐԱԿԱՆ, syriaque, *adj.*

ԱՅՈՐԵԱԿ (բէֆէ ▬▬լ▬), roquette, *sf.* [Ասորի լեզու։

ԱՅՈՐԵՐԷՆ, syriaque, *adj.* V.

ԱՅՈՐԻ, syriaque, *adj.* || syrien, ienne, *adj.* — լեզու, syriaque, *sm.*

ԱՅՈՐՆԱԿԱՆ, syrien, ienne, *adj.*

ԱՅՈՐՆԵԱՑ, syrien, ienne, *adj.*

ԱՅՈՒԵԱԿ, flanelle, *sf.*

ԱՅՈՒԵԱՑ, de laine, *adj.* — գուլպայ, un bas de laine.

ԱՅՈՒԵԳՈՐԾ, fabricant de drap, drapier, *sm.* [*sf.*

ԱՅՈՒԵԳՈՐԾԱՆՈՑ, draperie,

ԱՅՈՒԵՂ, laineux, euse, *adj.* || drapé, ée, *adj.* [drap, drapier, *sm.*

ԱՅՈՒԵՎԱՃԱՌ, marchand de

ԱՅՈՒԻ, drap, *sm.* — ուղտամաղյ (vigogne), carmeline, *sf.*

ԱՅՈՒԻՔ, lainage, *sm.*, draperie, *sf.*

ԱՅՈՒՆ, raisonnable, *adj.*

ԱՅՈՒՉ, étoile filante, tombante, *sf.* [harnachement, *sm.*

ԱՅՊԱՋԻՆ, harnachement, en-

ԱՅՊԱՋԻՆԵԼ, harnacher, enharnacher, *va.*

ԱՅՊԱՆ, débris, *sm.* [se, *s.*

1. **ԱՅՊԱՆԱՒ**, chasseur, eu-

2. **ԱՅՊԱՆԱՒ** (խումբ կամ չոք որսակաւ շանց), meute, *sf.* — *de cinquante, de cent chiens.*

1. **ԱՅՊԱՆԱՁԱԿ** (էֆէնտի), étrier, *sm.* Ոտի —ի, pied de l'— .

2. **ԱՅՊԱՆԴԱԿ** (ոտներակի կա étrier, *sm.* [կանեպաց]), étrier, *sm.*

3. **ԱՅՊԱՆԴԱԿ** (փոխրիկ ոսկր [ա-

1. **ԱՅՊԱՍՏԱՆ** (ախոռ), écurie, *sf.*

2. **ԱՅՊԱՍՏԱՆ** (ձի բազմացուցելու տեղ), haras (հ▬▬), *sm.*

3. **ԱՅՊԱՍՏԱՆ** (կառք, երիվարք եւ

ախոռապանք (արքայի, իշխանի]), écurie, *sf.* L'— *du prince est partie.*[sion, incursion, irruption, *sf.*

ԱՍՊԱՏԱԿ, excursion, inva-

ԱՍՊԱՏԱԿԵԼ, courir, *va.* — ի վերայ (նաւաց), courir sur, *vn.*

ԱՍՊԱՐ, bouclier, *sm.*

ԱՍՊԱՐԱԲԵԿ, pelte, *sf.*

ԱՍՊԱՐԱԿԻՐ, peltaste, *sm.*

ԱՍՊԱՐԷԶ, stade, *sm.* || hippodrome (իբբօդրօմ), *sm.* || carrière, *sf.* || champ, *sm.* || cirque, *sm.* — կարդալ, կանչել, défier, jeter le gant.

ԱՍՊԱՐԻԿ, V. Ասպարաբեկ։

ԱՍՊԵՏ, chevalier, *sm.* || cavalier, *sm.*

ԱՍՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, chevalerie, *sf.*

ԱՍՊՆՋԱԿԱՆ, hospitalier, ière (օսբիդալիէ, իէր), *adj.*

ԱՍՊՆՋԱԿԱՆԵԼ, recevoir, *va.*

ԱՍՊՆՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, hospitalité (օսբիդալիդէ), *sf.*

ԱՍՏ, ici, *adv.* — եւ անդ, par-ci par-là, *adv.* [(հօմար), *sm.*

ԱՍՏԱԿՈՍ (ըսթաքօզ), homard

ԱՍՏԱՆԴԵԼ, détourner, *va.* — *le sens d'un passage, d'une loi.*

ԱՍՏԱՆՕՐ, ici, *adv.*

ԱՍՏԱՌ (աստառ), doublure, *sf.* Պատել —աւ, V. Աստառել։

ԱՍՏԱՌԵԼ, doubler, *va.* [*sm.*

ԱՍՏԵՂԱԲԱՆԱԿ, astrologue,

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽ, astronome, *sm.*

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ, astronomique, *adj.* [nomie, *sf.*

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, astro-

ԱՍՏԵՂԱԲԱՇԽՕՐԷՆ, astronomiquement, *adv.*

ԱՍՏԵՂԱԳԷՏ, astrologue, *sm.*

ԱՍՏԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ, astrologique, *adj.* [gie, astrognosie, *sf.*

ԱՍՏԵՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, astrolo-

ԱՍՏԵՂԱԶԱՐԴ, garni, semé, parsemé d'astres, d'étoiles, étoilé, ée, constellé, ée, *adj.* — երկինք, ciel étoilé.

ԱՍՏԵՂԱԶԱՐԴԵԼ, garnir d'étoiles, étoiler, *va.*

ԱՍՏԵՂԱԿԱՆ, sidéral, ale *(pl. sidéraux)*, *adj.* *Année sidérale.* astral, ale, *adj.* *Année astrale.* stellaire, *adj.* *La lumière stellaire.* [րակ), astéroïde, *sm.*

ԱՍՏԵՂԱԿԵՐՊ (փոքրիկ մոլո-

ԱՍՏԵՂԱՅԻՆ, V. Աստեղական։

ԱՍՏԵՂԱՆՇՄԱՐ, astrologue, *sm.* [trologie, *sf.*

ԱՍՏԵՂԱՆՇՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, as-

ԱՍՏԵՂԱՏՈՒՆ, constellation zodiacale, *sf.* — կուսին, V. Կուսանակ։

ԱՍՏԵՂԱՒՈՐ, étoilé, ée, *adj.*

ԱՍՏԸՆԻՈՐՍ, monde, ce bas monde, *sm.*

ԱՍՏԻ, d'ici, *adv.* — եւ անտի, de côté et d'autre, à droite et à gauche.

ԱՍՏԻՃԱՆ, degré (տէկրէ), *sm.*, marche, *sf.*, gradin, échelon, *sm.* || degré, *sm.* — (սանդղոց), V. Սանդղամատն։ — (շարժական սանդղոց), échelon, *sm.* — ձայնի, ton, *sm.* Կէս —, demi-ton կամ semi-ton. — (ազգականութեան), degré, *sm.* — (ի քննագիտութեան, յերկրաչափութեան, յաստեղաբաշխութեան), degré, *sm.* — պատուոյ, grade, *sm.* — (թագաւորութեան, իշխանութեան, եպիսկոպոսութեան), dignité, *sf.* — (վարդապետութեան), grade de docteur, doctorat, *sm.* Սուրբ —ք (քահանայութիւն [prêtrise. sacerdoce], սարկաւագութիւն [diaconat], կիսասարկաւագութիւն [sous-diaconat]), ordres sacrés. —(կառաց), marchepied, *sm.* Գունոց —, nuance, *sf.*, ton, *sm.* —ք (գահու, սեղանոյ եկեղեցւոյ), marchepied, *sm.* — քան զ —, — —, — յ—է, par degrés, graduellement, *adv.* Ցետին —ի, au dernier point. Այն —, այն —ի, tant,

tellement, *adv.* —Եմ ձգուիմ, զրկուիմ, dégradation, *sf.* —Եմ ծրգել, dépouiller d'un grade, d'une dignité, dégrader, *va.* —Ելոյ բաժնել, V. Ասպիսանել։

ԱՍՏԻՃԱՆԱԲԱՐ, par degrés, graduellement, *adv.* — տալ աճեցնել, augmenter par degrés, graduer, *va. Graduer des exercices de géométrie.*

ԱՍՏԻՃԱՆԱԳԻՐ, grade, *sm.*

ԱՍՏԻՃԱՆԱԾՈՐ, gradué, ée, graduel, elle, *adj.*; gradé, *adj. m.* ‖ gradué, *sm.* [dualité, *sf.*

ԱՍՏԻՃԱՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, gra-

ԱՍՏԻՃԱՆԵԱԼ, graduel, elle, *adj.* [բաժնել), graduer, *va.*

ԱՍՏԻՃԱՆԻ, (ասպիսանելոյ

ԱՍՏԻՃԱՆՈՒՄ, } gradation,

ԱՍՏԻՃԱՆՈՒՄՆ, } *sf.* ‖ graduation, *sf.*

ԱՍՏԻՔ, les choses d'ici-bas. — (երիտասարդութեաց), fraîcheur, *sf.*

ԱՍՏՂ, astre, *sm.*, étoile, *sf.* — տարբերեաց (առաւօտի), l'astre du jour (le soleil). — գիշերոյ (լուսնի), l'astre de la nuit (la lune). — առաւօտու, étoile du matin, du berger, venus (Վեներ), lucifer, *sf.* Թափեալ, սլացեալ, սահեալ, բռիչ —, V. Ասուպ։ Բեւեռային —, étoile polaire. Գիսաւոր, տճկաւոր, պոչաւոր —, V. Վարսաւոր։ Աստեղք, les astres, les étoiles, les feux du firmament, de la nuit. Անկաղաց, անմոլար, բեւեռեալ, հաստատուն աստեղք, les étoiles fixes, կամ լոկ les fixes, *sfp.* Պտրակաւոր. մոլար, գնայուն, շարժուն աստեղք, les étoiles errantes, les planètes.

ԱՍՏՂԱԲԱՆԻ, astronome, *sm.*

ԱՍՏՂԱԲԱՆԱԿԱՆ, astronomique, *adj.* [nomie, *sf.*

ԱՍՏՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, astro-

ԱՍՏՂԱԳԷՏ, astronome, *sm.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏԱԿԱՆ, astrologique, astronomique, *adj.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏՕՐԷՆ, astronomiquement, *adv.*

ԱՍՏՂԱԳԷՏ, astrologue, *sm.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏԱՆ, astrolabe, *sm.*

ԱՍՏՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, astrologie, *sf.* [stellaire, *sf.*

ԱՍՏՂԱՄԱՂԻԿ, aster, *sm.*,

ԱՍՏՂԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, sidération, *sf.* [mancie, *sf.*

ԱՍՏՂԱՀՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, astro-

ԱՍՏՂԱՄՈԳ, astrologue, *sm.*

ԱՍՏՂԱՄՈԳՈՒԹԻՒՆ, astrologie, *sf.*

ԱՍՏՂԱԾԻՆ, astral, ale, *adj.*

ԱՍՏՂԱՆԵԱՆ, astérisque, *sm.*, étoile, *sf.* [lâtrie, *sf.*

ԱՍՏՂԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, astro-

ԱՍՏՂԱՓԱՐ (Բելիէզ Լուէ), aventurine, *sf.*

ԱՍՏՂԻԿ, vénus (Վեներ), *sf.* ‖ déesse de la beauté, Vénus, *sf.*

ԱՍՏՂԱԿԱՆ, vénérien. ienne, *adj.* — հիւանդութիւն, ախս, maladie vénérienne, mal vénérien.

ԱՍՏՈՒԱԾ, Dieu, Seigneur, l'Être suprême, souverain, l'Être des êtrs, Éternel, *sm.*, divinité, *sf.*, le Dieu très haut, կամ գոյակացուրէն le Très-Haut, le Père des lumières, le Père céleste, le Saint des saints, le soleil de justice. Աստուած (pus գոց արոց), l'Ancien des jours. Հայր —, Dieu le Père, le Père, le Père éternel. Աւետարարին —, le bon Dieu. Ողորմած —, miséricorde.— վրէժխնդիր, Dieu des vengeances. — չընի, à Dieu ne plaise que. — չընի որ ձեր վարմունքը պարսաւեմ, à Dieu ne plaise que je blâme votre conduite! — ասր, plût à Dieu que, plût au ciel que, fasse le ciel que. — ասր որ ինճ եղած ըլլայի, plût à Dieu que j'y eusse été! — ասյ որ այսպիսի չա-

րիք չի պատահի ձեզի, fasse le ciel que pareil malheur ne vous arrive jamais! — տայ (կ'լսուի աղոթքի), Dieu vous assiste, Dieu vous soit en aide. Տէր —, — իմ, mon Dieu ! bon Dieu ! grand Dieu ! — վկայ, devent Dieu, sur mon Dieu. փառք Աստուծոյ, Dieu merci. Աստուծով, յառաջ —, par Dieu, Dieu aidant, s'il plaît à Dieu. Որպիսեայ է —, Dieu soit loué. — ողորմի հոգւոյն, Dieu veuille avoir son âme. Աստուծոյ պատժին գամ (աչխ կուրցայ), Dieu me damne.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ, théologien, *sm.* Դպրոցական —, scolastique, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԲԱՐ, V. Աստուածաբանութիւն.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ, théologique, *adj.* — (առաքինութիւն, որ են հաւատք, յոյս, սէր), théologale, *adj. f.* Ուսումն —, étude —.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, théologie, *sf.* Դպրոցական —, scolastique, *sf.* Ուսանող աստուածաբանութեան, théologien, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՕՐԷՆ, théologiquement, *adv.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԴԱՒԱՆ, théiste, *adj.* || théiste, *s.* [iste, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԴԱՒԱՆԱԿԱՆ, théiste, *adj.* [*adj. s.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, théisme, *sm*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԶԲԻՒ, sacrilège, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԽՕՍ, théologien, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՆ, théiste, *s.* [*sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՆՕՓՈՒԹԻՒՆ, la connaissance de Dieu, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՈՒԹԻՒՆ, théogonie, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԻՆ, V. Աստուածամայր. Փառայ սրբոյ Աստուածածնին (անուն կրօնաւորաց պաշտօնասիրաց սրբոյ կուսին), servite, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԿԱՄԱՐ, arc-en-ciel (*pl.* des *arcs-en-ciel*), *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԿԱՆ, devin, ine, *adj.* [*sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՀԱՅՐ, père de Dieu,

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՅՐ, mère de Dieu, *sf.* [Dieu, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐԴ, l'Homme-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐԴԱՍԷՐ, théophilanthrope, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ théophilanthropie, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ (ի յունուարի 6), jour des Rois, *sm.*, épiphanie (6 janvier), *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆ, devin, ine, *adj.* [té, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՈՒԹԻՒՆ, divini-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉ, inspiré de Dieu, *adj.* — Գիրք, la sainte Écriture, Bible, *sf.* [chite, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԶԱՐՁԱՐ, théopas-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԱՇՏ, pieux, euse, religieux, euse, *adj.* [*adv.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԷՍ, divinement,

ԱՍՏՈՒԱԾԱՍՊԱՆ, déicide, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, déicide, *sm.* [տուածեսնուքիւն.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, V. Աստուածայայտնութիւն, dieudonné, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՐՈՒՄՈՒԹԻՒՆ, apothéose, déification, *sf.* [tion, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՐՈՒԹԻՒՆ, déifica-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՑՈՒՆԵԼ, mettre au nombre, au rang des dieux, déifier, diviniser, apothéoser, *va.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՑՈՒՄ, } apo-
ԱՍՏՈՒԱԾԱՑՈՒՑՈՒՄ, } théose, déification, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, connaissance de Dieu, *sf.* [*s.*

ԱՍՏՈՒԱԾԵԱՆ, déiste, *adj.* et

ԱՍՏՈՒԱԾԵՂԷՆ, divin, ine, *adj.* — արդարութիւն, théodicée, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԵՄՊԵԼԻ, V. Ղեկտար.

ԱՍՏՈՒԱԾԻՄԱՍՏ, théosophe, *sm.* [sophique, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾԻՄԱՍՏԱԿԱՆ, théo-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՍՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, théosophie, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՍՏԱՑ, théosophe, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ, théologique, *adj.* [gie, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, théolo-

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐԴ, fils (իւր, pas կիդէի իւր) de Dieu, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, divinité, *sf.* || déité, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾԱՆԱՒ, déesse, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾՈՒՐԱՑ, athée, *sm.*

ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, piété, religion (=էւթիւն), *sf.* Աստուածպաշտութեամբ, pieusement, religieusement, *adv.* [tique, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾՊԵՏԱԿԱՆ, théocra-

ԱՍՏՈՒԱԾՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, théocratie (իւ'օ†—ւթիւն), *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, amour de Dieu, charité, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, իրաճանաչ —, intuition, vision, *sf.*

ԱՍՏՈՒԱԾՈՑՔ, les choses de Dieu, *sfp.* [Dieu, *adj.*

ԱՍՏՈՒԱԾՕՔՆԵԱԼ, béni de

ԱՍՏՈՒՍ (ասկից), d'ici, *adv.*

ԱՍՏՂԱԳԱՆ (աստեղաց բարձրութիւնը չափելու գործիք), astrolabe, *sm.*

ԱՍՓ, toison, laine, *sf.* — ուղտամորուոյ(vigogne),carmeline, *sf.*

ԱՍՓԱԹԷ, à laine, *adj. Bêtes à laine.*

ԱՍՓԱԹՈՑՍ, lanifère, *adj.*

ԱՍՓԱԳՈՐԾ, ouvrier, ouvrière en laine, lainier, ière, *s.*

ԱՍՓԱԼԻՑ, laineux, euse, *adj.*

ԱՍՓԱՄԱՆՈՑ, filature de laine.

ԱՍՓԱՎԱՃԱՌ, celui, celle qui vend de la laine. [*à laine.*

ԱՍՓԱՐԱՐ, à laine, *adj. Bêtes*

ԱՍՓԵՂԷՆ, de laine, *adj.*

ԱՍՓԱԼՏ, asphalte, *sm.*

ԱՍԱԿ, capable, fait, *m.* faite, *f. adj. Cet homme n'est pas fait pour un pareil emploi. Cette nouvelle était faite, bien faite pour l'affliger.* — լինել, բլլալ, être en état de, être capable de, pouvoir, *v. a.* et *n.*

ԱՍԱՂ (գլխատոր մասուցիք [նաւի կց, բանաստեղծութեան]), charpente, *sf.* V. Աստղէ.

ԱՍԱՂԱԳՈՐԾ (իւ—ւիւր),charpentier, *sm.* — ծիւնաւած, charpenterie. *sf.*

ԱՍԱՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, art du charpentier, charpenterie, *sf.*

ԱՍԱՂԱՐԱՆ, chantier, *sm.*

ԱՍԱՂԱՏ (իւրի—իւ), charpente, *sf.*, ais (ւ), *sm.*

ԱՍԱՄԱՃԱՆ, V. Աստմնաճաւ.

ԱՍԱՄԱՆԱՑ, dentaire, *adj.* [*va.*

ԱՍԱՄԱՑՆԵԼ (խածնել),mordre,

ԱՍԱՄՆ (ակռայ), dent, *sf.* Հերձանող ատամունք, V. Հերձատամունք. Շինիկ ատամունք, V. Շնատամունք. Վերին ատամունք ծամելեաց, V. Վոտիի կամ Լեատամունք. Իմաստութեան, զգօնութեան ատամունք, —s de sagesse. Աստմունք սղոցի, les —s d'une scie. Ածուլ ատամանց, agacer les —s. Ցաւ ատամանց, mal de —s, *sm.*, odontalgie, *sf.*

ԱՍԱՄՆԱԲԱՆ, odontologiste, *sm.* [logie, *sf.*

ԱՍԱՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, odonto-

ԱՍԱՄՆԱԲՈՑԱԺ, dentiste, *adj. Chirurgien* —. || dentiste, *sm.*

ԱՍԱՄՆԱՀԱՆԻԼ ԱՌՆԵԼ (ակռաները խլել), arracher les dents, édenter, *va.*

ԱՍԱՄՆԱՀԱՌ, brèche-dent *(pl.* des *brèche-dents), adj.* et *s.*

ԱՍԱՄՆԱԿԵՐՊ, odontoïde,*adj.*

ԱՍԱՄՆԱԿՏՈՒՐ (տեսակ մը ցրցղուկ), dentirostre, *sm.*

ԱՍԱՄՆԱԿՐԿԻՏ, cure-dent *(pl.* des *cure-dents), sm.*

ԱՍԱՄՆԱՀԱՆ (իւլէի իւլէիւէն), odontagogue, pélican, *sm.*

ԱՍԱՄՆԱՁԵՒ, dentelé, ée,den-

tiforme, odontoïde, *adj.* — գործել, ընել, faire des entailles (փորուած) en forme de dents, denteler, *va.* — խանդակ, dentelure, *sf.* — գործած, crénelure, *sf.* — կտրատանք, կտրածք, dentelure, crénelure, *sf.*

ԱՏԱՄՆԱՅԻՆ, dentaire, dental, ale, *adj.* — նշանագիր, des lettres dentales. *D, F, sont des lettres dentales.*

ԱՏԱՄՆԱՇԱՐ, dentier, *sm.*

ԱՏԱՄՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, mal de dents, *sm.*, odontalgie, *sf.* Փարատիչ ատամնացաւութեան (դեղ), odontalgique, *adj.* et *sm.*

ԱՏԱՄՆԱՒՈՐ, dentelé, ée, denticulé, ée, *adj.* — անիւ, roue dentée. — տերեւ, feuille dentée. — գործել, ընել, V. Ատամնաձեւ գործել։ [tion, *sf.*

ԱՏԱՄՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, denti-

ԱՏԱՄՆԱՓՈՇԻ, dentifrice, *adj.* et *sm.*

ԱՏԵԱՆ, tribunal (*pl.* des *tribunaux)*, le sanctuaire des lois, de la justice, *sm.* || assemblée, *sf.* — խորհրդոյ, conseil, *sm.* — (րստ նախնեաց), cour, *sf.* Թագաւորազոյն — (րստ արդեաց), cour, *sf.* — խոստովանութեան, V. Խոստովանոց։ — եկեղեցւոյ, եկեղեցական, le for ecclésiastique. Աստուածական —, le tribunal de Dieu. — եկեղեցական դատաւորի, tribunal de l'official, officialité, *sf.* Հոգեւոր, ներքին — (իշխանութիւն Եկեղեցւոյ ի վերայ հոգւոց), le for intérieur (autorité que l'Église exerce sur les âmes). Գաղտնի — (հաստատեալ ի Մեծեն Կարոլոսէ), tribunal secret (établi par Charlemagne), vehme կամ Wehme (*լեմ*), *sf.* Թագիզու խորհրդարանին դպրաց —, V. Թափիփկէ։ — հաւատաքննութեան (ի Հռոմ), la saint-office (à Rome).

Արտաքին, արտաքնական —, le for extérieur. Խնամակալոյն — դատաստանի, նախնական —, tribunal de première instance. Վերին —, présidial, *sm.* Վերին ատենի, présidial, ale (*pl. présidiaux)*, *adj.* Ոճրագործութեան —, cour d'assises, tribunal criminel. Վճռաբեկ —, cour de cassation. Քաղաքական յանցանաց —, tribunal civil. Զինուորական —, cour martiale (*մարսիալ*).

ԱՏԵԼ, haïr (*հայր*), *va.* — չարաչար, détester, *va.* Մահու չափ —, սաստիկ —, — à mort.

ԱՏԵԼԻ, odieux, euse, haïssable (*հէսապլ*), *adj.* || haï, ie, détesté, ée, *adj.* Հպարտ անձ մը միշտ — է, une personne fière est toujours haïssable. Մոլութիւնն — է, le vice est haïssable. — ին, odieux, *sm.* — կերպով, odieusement, *adv.*

ԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆ, haine (*հէն*), horreur (*օռըէօռ*), *sf.* Սաստիկ —, aversion, *sf.* Անհաշտ, անհաշտական —, haine irréconciliable, implacable. Առ ատելութեան (ատելութեան համար, պատճառաւ), par aversion, en haine de, *prép.* Մէկու մը դէմ կատարեալ — ունենալ, ne pouvoir sentir quelqu'un. — զգալ մէկուն համար, concevoir de la haine, de l'aversion pour quelqu'un.

ԱՏԵՆ, temps, *sm.* — —, de — en —, de — à autre, de fois à autre, de loin en loin. — մը, quelque —, une fois, autrefois. —օք, —ով, au temps passé, jadis, autrefois. —ը, pendant, durant, sous, *prép.* Ձմեռուան —ը, մինչ ցուրտը սաստիկ էր, զինուորները բանակետղը կը թողուին եւ խաղաղ կուգային, ամառուան —ը միշտ բանակետղը կը մնային. pendant l'hiver, lorsque le froid était rigoureux, les soldats quit-

taient le camp (է-ի) et venaient à la ville; durant l'été ils restaient toujours dans le camp. երկայն —, երկար —, longtemps, longuement, *adv.* Միեւնոյն այն —թ, jusque-là, en attendant. փոխ —ուն մէջ, փոխ —էն, en peu de —, dans peu, sous peu, prochainement. Նոյն —ն, à l'instant, *adv.* Որչափ — ար, tant que. Յետ —, tard, sur le tard. Յետին —, une autre fois. Փոխ մ' —, tant soit peu.

ԱՏԵՆԱԲԱՆ, orateur, *sm.*

ԱՏԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, discours, *sm.*, action, *sf.*

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ(ը-յէ-. ի-էր), compte rendu, *sm.*

ԱՏԵՆԱԳԻՐ, secrétaire, *sm.* Պիւտճ ատենադպրի, secrétariat, *sm.* Le — d'une ambassade. [*sf.*

ԱՏԵՆԱԶԵՂՈՒԹԻՒՆ, chicane,

ԱՏԵՆԱԿԱԼ, magistrat, pair, *sm.* —f, corps entier des magistrats, magistrature, *sf.* — կին, pairesse, *sf.* [ture, pairie, *sf.*

ԱՏԵՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, magistra-

ԱՏԵՆԱԿԱՆ, juridique, judiciaire, *adj.*

ԱՏԵՑՈՂ, haineux, euse, *adj.*

ԱՏԻԿԵԼ, pouvoir, *va.*

ԱՏԼԱՍ, atlas (—ա—), *sm.*

ԱՏՈՒԻԼ, être haï.

ԱՏՈՒԱԾԱՑ, nourri, ie, *adj.*

ԱՏՏԻԿԱԿԱՆ, attique, *adj.*

ԱՏՏԻԿԵԱՆ, attique, *adj.* — աղ, sel —.

ԱՏՏԻԿԵՑԻ, attique, *adj.*

ԱՏՐԱԳՈՑՆ, ardent, ente, *adj.* — երկաթ, fer rouge.

ԱՏՐԱՃԻԿ, V. Ատրագոյն: — երկաթ, fer ardent. — առնել, բնել, chauffer au rouge.

ԱՏՐՃԱՆԱԿ (ի-լի-ո-ֆ), pistolet, *sm.* Բազմափողանոցեան —, V. Բազմակ (2): վ ոյսայեան — (pus բնագիտաց), — de Volta.

ԱՐԱԲԱԳԷՏ, arabisant, *sm.*

ԱՐԱԲԱԿԱՆ, arabe, arabique, *adj.* — ճարտարապետութիւն, architecture arabesque.

ԱՐԱԲԱԶԵՒԻ, arabesques, *sfp.*

ԱՐԱԲԱՑԻ, arabe, *adj.* || arabe, *sm. C'est un vrai* —.

ԱՐԱԲԵՐԷՆ, arabe, *adj.* || l'arabe, *sm.* — լեզու, la langue —.

ԱՐԱԲԵՆԻԻ, arabesques, *sfp.*

ԱՐԱԲԻԱ, arabique, *adj.*

ԱՐԱԳ, vite, prompt, ompte (բ—ո, ո՛ր), leste, agile, *adj.* — հոտոտելիք, odorat fin. — լսելիք, ouïe fine. — բնդհուպ երակի, pouls fréquent. — —, —ս, — թռիչքով, rapidement, avec vitesse, vitement, agilement, rondement, *adv.*

1. **ԱՐԱԳԱԳՆԱՑ**, rapide, *sm.*

2. **ԱՐԱԳԱԳՆԱՑ**, prompt, ompte (բ—ո, ո՛ր), *adj.*

ԱՐԱԳԱՊՈՑՆ, au plus vite.

ԱՐԱԳԱՄԻՏ, intelligent, ente, *adj. Cet enfant est fort* —. *Ce chien est très* —.

ԱՐԱԳԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, vivacité, *sf.*

ԱՐԱԳԱՊԷՍ, V. Արագ արագ:

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ, prompt, ompte (բ—ո, ո՛ր), *adj.* — (հայլ, զգացք), diligent, ente, *adj.*

ԱՐԱԳԻԼ (լ՛յլ+), cigogne, *sf.*

ԱՐԱԳՈՑՆ, ingambe, *adj.*

ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ, vitesse, promptitude (բ—ո՛ր-ի-ր-ի—ա), célérité, rapidité, agilité, *sf.* — (հոտոտելեաց, լսելեաց), finesse, *sf.* Արագութեամբ, V. Արագապէս:

ԱՐԱԾԵԼ, paître, *va.* — զինդմս (հով կլնել), se repaître de vent, *vpr.*

ԱՐԱԿԱՆ, masculin, ine, *adj.* — (ածուցն, սեր, եւլն. pus էրակաճաց), masculin, ine, *adj.* — սեր (ի էրակաճութեաց), masculin, *sm*

ԱՐԱՀԵՑ, chemin, *sm.*, route, *sf.* Նեղ —, le — du paradis.

ԱՐԱՄԱԶՆԵԱՑ, arménien, ienne, *adj.* et *s.* [*sf.*

ԱՐԱՓԱԽ, une femme mariée,

ԱՐԱՍ, tache, macule, *sf.* || tache, souillure, *sf.* — (մարմնոյ), défaut, *sm.* [*adj.*

ԱՐԱՍԱՒՈՐ, défectueux, euse,

ԱՐԱՍԵԼ, tacher, *va.* || tacher, entacher, souiller, *va.* — (ճար տպագրուած թերթերը), maculer, *va.*

ԱՐԱՐ, façon, *sf.* || forme, *sf.* —f, bien, effet, fait, *sm.*, fortune, *sf.* [*sm.* —f, création, *sf.*

ԱՐԱՐԱԾ, créature, *sf.*, être,

ԱՐԱՐԻՉ, créateur, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂ, poète, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ, cérémonial, ale *(pl. cérémoniaux)*, *adj.*

ԱՐԱՐՈՂԱՊԵՏ, maître ԿԱՄ grand maître des cérémonies, cérémoniaire, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂԱՐԱՆ, cérémonial, *sm.*

ԱՐԱՐՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, cérémonie, *sf.* Արարողութեանց, V. Արարողական։ Պատեանց արարողութեանց, V. Արարողարան։ կարգ, օրէնք եկեղեցական կամ հաստատութեան արարողութեանց, cérémonial, *sm.*

ԱՐԱՐՈՒԱԾ, acte, *sm.*

ԱՐԱՐԶԱՊՈՐԾԵԼ, créer, *va.*

ԱՐԱՐԶԱՊՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, création, *sf.* [ստեղծիչ, création, *sf.*

ԱՐԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, création, *sf.* —

ԱՐԲԱԾ, V. Արբեալ։ [թիւն։

ԱՐԲԱԾՈՒԹԻՒՆ, V. Արբեցու-

ԱՐԲԱՆԵԱԿ, satellite, acolyte, séide, *sm.* — (կնոջ), V. Հեծեպաշտօնեայ։

ԱՐԲԱՆԵԿԵԼ, servir, *va.*

ԱՐԲԱՆԵԿՈՒԹԻՒՆ, service, *sm.* Շնորհ —(ծառայական կամակատարութիւն), valetage, *sm.* — հատկանել, V. Արբանեկել։

ԱՐԲԵԱԼ, ivre, soûl, *m.* soûle, *f.*, enivré, ée, *adj.* Մասին — (*fig.* — *ի բերէ*), ivre mort. — խմելու քեամբ, ուրախութեամբ, ivre de joie. — է, il est ivre, il est dans les brindes. Երէկ — եր, il était hier joli garçon.

ԱՐԲԵՆԱԼ, s'enivrer, se griser, se soûler, *vpr.*, boire, *va.*, se prendre de vin, trop prendre de son vin, կամ իսկ en trop prendre, boire un coup.

ԱՐԲԵՑՈՂ, un sac à vin.

ԱՐԲԵՑՈՒԹԵԱՆ, bachique, *adj.* — երգ, chanson —, chanson à boire.

ԱՐԲԵՑՈՒԹԻՒՆ, ivresse, ivrognerie, *sf.*, enivrement, vin, *sm.*

ԱՐԲԵՑՈՒՆԵԼ, **ԱՐԲԵՑՈՒՑԱՆԵԼ**, enivrer, soûler, *va.* ինչ մ' —, griser, *va.*

ԱՐԲԵՑՈՒՑԻՉ, enivrant, ante, *adj. Vin enivrant. Louanges enivrantes.* — խմիչք, liqueurs fortes. [un sac à vin, *sm.*

ԱՐԲԵՒՈ, ivrogne, *adj.* et *sm.*, **ԱՐԲԵՒՈՒԹԻՒՆ**, ivrognerie, *sf.* ց— հաստատիլ (գինովութեան նեխէ բլլալ), s'adonner à l'ivrognerie, ivrogner, *vn.*

ԱՐԲՈՆ (բիհի), gage, *sm.*

ԱՐԲՈՒՆ, buvable, potable, *adj.*

ԱՐԲՈՒՆՔ, **ԱՐԲՈՒՆՔ ՀԱՍԱԿԻ**, (երիտասարդութիւն), le bel âge, le jeune âge, *sm.*, puberté, *sf.* Յարբունս հասեալ (արբունքի հասած. չափահաս), pubère, *adj.* et *s.*

ԱՐԲՈՒՑԱՆԵԼ, donner à boire, faire boire, abreuver, *va.* || arroser, *va.*

ԱՐԳԱԼ (փամփուշտի [vessie] մէջ խոթելու սնամէջ գործիք), algalie, *sf.*

ԱՐԳԱՀԱՏԱԿԱՆ, compatissant, ante, *adj. Regard compatissant.*

ԱՐԳԱՀԱՏԱՆՔ, compassion, *sf.* — ունձել, faire —.

ԱՐԳԱՀԱՏԵԼ, compatir, *vn.*, s'attendrir sur, *vpr.*, plaindre, *va.*

ԱՐԳԱՀԱՏԻԼ, V. Արգահատել։
ԱՐԳԱՀԱՏՈՂ, compatissant, ante, *adj*.
ԱՐԳԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, pitié, *sf*.
ԱՐԳԱՆԱԿ (մսի ջուր), bouillon, *sm*.
ԱՐԳԱՆԴ, sein, ventre, *sm*. || matrice, *sf*., utérus (*ēpērɪē*), *sm*. — երկրի, sein de la terre. Բորբոքումն —ի, hystérite, *sf*. Անկումն —ի, hystérocèle, *sf*. Վայրանկումն —ի, hystéroptose, *sf*. Կորութիւն —ի, hystéroloxie, *sf*. [rectomie (*ēpērɪēktomī*), *sf*.
ԱՐԳԱՆԴԱԲԱՑՈՒՄՆ, hysté-
ԱՐԳԱՆԴԱԲԵՐԱՆ, l'orifice de la matrice, matrice, *sf*.
ԱՐԳԱՆԴԱԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, hystéromalacie, *sf*.
ԱՐԳԱՆԴԱԽՏԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, hystéropathie, *sf*.
ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴ (կանանց արգանդի ցաւ), mal de mère, hystérie (*ēpērɪē*), *sf*. —իւ ախտացեալ, hystérique. *Cette femme est* —. [*adj*. — ցաւ, affection —.
ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴԻ, hystérique,
ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴՈՒԹԻՒՆ, hystéricisme, *sm*.
ԱՐԳԱՆԴԱՀԱՏ (վիրաբուժական գործիք մը), hystérotome, *sm*.
ԱՐԳԱՆԴԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, } hys-
ԱՐԳԱՆԴԱՀԱՏՈՒՄՆ, } térotomie, *sf*.
ԱՐԳԱՆԴԱՅԻՆ, hystérique, *adj*.
ԱՐԳԱՆԴԱՑԱՒ, } dou-
ԱՐԳԱՆԴԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, } leur dans la matrice, hystéralgie, *sf*.
ԱՐԳԱՆԴԱՓԱՄՓՇՏԱԿԱՆ, hystérocystique, *adj*.
ԱՐԳԱՆԴԱՓՈՂ, matrice, *sf*.
ԱՐԳԱՆԴԱՔԱՐ, hystérolithe,
ԱՐԳԱՆԴԻ, hystérique, *adj*. [*sm*.
ԱՐԳԱՍԱՒՈՐ, fertile, fécond, onde, *adj*. — միտք, esprit fertile, fécond.
ԱՐԳԱՍԱՒՈՐԵԼ, féconder, *va*.
ԱՐԳԱՍԱՒՈՐԻՉ, fécondant, ante, *adj*. [fécondité, *sf*.
ԱՐԳԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, fertilité,
ԱՐԳԱՍԻՔ, fruit, *sm*. || effet,
ԱՐԳԱՍՏԵՐ, atelier, *sm*. [*sm*.
ԱՐԳԱՏ (*ṽayl ṽaṛ*), sarment, *sm*. *Un fagot de* —.
ԱՐԳԱՒԱՆԴ, V. Արգաստուր։
ԱՐԳԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, V. Արգաստորութիւն։ — (մեռ), fécondité, *sf*.
ԱՐԳԵԼ, obstacle, empêchement, embarras, achoppement, *sm*., anicroche, *sf*. || opposition, *sf*. || défense, interdiction, *sf*.
ԱՐԳԵԼԱԿԱՆ, prisonnier, ière, *s*.; détenu, ue, *adj*. et *s*.; solitaire, *sm*. || prisonnier, ière, *adj*.
ԱՐԳԵԼԱՆ, maison d'arrêt, de détention, prison, *sf*. Զգուշարանի (lazaret) մէջ ճառանգորեալ —, V. Քառանսոր կամ Քառասունք։ Տարափոխիկ հիւանդութեամբ(contagion) ապականեալ երկիրներէ եկող ուղեւորաց եւ վաճառաց —, V. Զգուշարան։ — ([Գայրոցի ասպնետի] արգելման պալատ), retenue, *sf*.
ԱՐԳԵԼԱՎԱՆՔ, cloître, *sm*. — կուսանաց, V. Կուսանոց կամ կուսաստան։
ԱՐԳԵԼԱՐԱՆ ՁԻՆՈՒՈՐԱՑ, salle de police կամ de discipline, *sf*.
ԱՐԳԵԼԵԼ, V. Արգիլել։
ԱՐԳԵԼԻՉ, réprimant, ante, répressif, ive, prohibitif, ive, coercitif, ive. *adj*.
ԱՐԳԵԼԼԻ, réprimable, *adj*. [*sf*.
ԱՐԳԵԼՈՂՈՒԹԻՒՆ, coercition,
ԱՐԳԵԼՈՑ, ménagerie, *sf*. — (էրէոց), V. Որսարան։
ԱՐԳԵԼՈՒԼ, empêcher, mettre obstacle à quelque chose, entraver, intercepter, inhiber (*ɪnɪbɛ*), *va*. || défendre de, réprimer, interdire, prohiber, faire force à, *va*. || arrêter, retenir, *va*.

ԱՐԳԵԼՈՒՄՆ, prohibition, interdiction, inhibition (իրաւաբ.), *sf.* — (եկեղեցական), interdit, *sm.*

ԱՐԳԵԼՔ, obstacle, *sm.*, entrave, *sf*, empêchement, embarras, *sm.* || opposition, *sf.* || défense, interdiction, *sf.* — դնել, mettre obstacle à. — լինել, ըլլալ, empêcher, entraver, *va.* Առանց —ի, V. Անարգել (2)։

ԱՐԳԻԼԵԼ, V. Արգելուլ։

ԱՐԳԻԼՈՂ, V. Արգելիչ։

ԱՐԳՈՅ, vénérable, *adj.* Օր —, jour ouvrable. [*smp.*

ԱՐԳՈՆԱՒՈՐԴՔ, argonautes,

1. **ԱՐԴ**, or, *conj.* Իսկ —, Եւ —, donc (դօն խօսքին մէջ եւ բաղաձայնէ յառաջ. *Allons donc* [դօն] *nous promener.* դօնք խօսքի սկիզբն ու վերջը. *Donc* [դօնք] *vous devez l'aider. Venez donc* [դօնք]. դօնք խօսքի մէջ եւ ձայնաւորէ յառաջ. *Votre frère est donc* [դօնք] *arrivé.*), or, *conj.*

2. **ԱՐԴ**, maintenant, à présent, pour le présent, pour le moment, *adv.* — իսկ, à l'heure que, récemment, *adv.* — եւս, tout à l'heure, *adv.*

ԱՐԴԱՐ, juste, équitable, légitime, *adj.* Այր — եւ երկիւղած յԱստուծոյ, homme juste et craignant Dieu. — է որ պատժուիք, il est juste que vous soyez puni.|| justicier, *sm.* —ն, juste, *sm.* — կերպով, V. Արդարապէս։

ԱՐԴԱՐԱԳՈՐԾ, juste, *adj.* || juste, *sm.* [ce, *sf.*

ԱՐԴԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, justi-

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏ, juste, *adj.* — Աստուած, — երկինք, juste Dieu! juste ciel! Եւ ի բնոյդ. justes cieux!

ԱՐԴԱՐԱՀԱՏՈՅՑ ՎԱՐՁՔ, juste récompense.

ԱՐԴԱՐԱԿՈՐՈՎ, juste, équitable, *adj.* || justicier, *sm.* — դատաւոր, juge intègre. — ուղղութիւն, équité, *sf.*

ԱՐԴԱՐԱՆԱԼ, être justifié, prouver son innocence, se justifier, s'excuser, se disculper, *vpr.* || se vérifier, *vpr.*

ԱՐԴԱՐԱՆԱԼԻ, justifiable, *adj.*

ԱՐԴԱՐԱՊԷՍ, avec justice, justement, à juste titre, légitimement, intègrement, *adv.*

ԱՐԴԱՐԱՍԷՐ, justicier, *sm.*

ԱՐԴԱՐԱՑԻ, juste, légitime, *adj.*

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՆԵԼ, justifier, excuser, disculper, *va.* || vérifier, *va.* Ինքզինքն —, V. Արդարանալ։

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Արդարացունել։

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑԻՉ, justificatif, ive, *adj.* — շնորհք, հաւատք (ըստ աստուածաբանից), grâce, foi justifiante.

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑՈՒՄ, } justification, disculpation, excuse, *sf.*
ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, }

1. **ԱՐԴԱՐԵՒ**, en vérité, véritablement, en effet, vrai, vraiment, certes, de կամ si fait, bien, [*adv.*

2. **ԱՐԴԱՐԵՒ**, vrai, aie, *adj.*

ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, justice, *sf.*, le tribunal de Dieu, *sm.*, la bonne cause, *sf.* || justice, loi, droiture, intégrité, *sf.* Աստուածեղէն —, — Աստուծոյ, justice de Dieu, théodicée, *sf.* Հաւասարաբաշխ —, équité, *sf.* Արդարութեամբ, avec justice, justement, juste, droitement, intègrement, équitablement, légitimement, *adv.*

ԱՐԴԵՕՔ, est-ce que ? — ձեզի վնաս հասուցի՞, est-ce que je vous ai fait du mal?

ԱՐԴԷՆ, } déjà, *adv.*
ԱՐԴԷՆ ԻՍԿ, }

ԱՐԴԻ, moderne, *adj.* —ք, les —s, *smp.* Ըստ — ճաշակի, օրինակի, սովորութեան, suivant le goût moderne, à la moderne, *adv.*

ԱՐԴԻՒՆԱԲԵՐ, qui produit, qui rapporte, *adj.* — **Երկիր**, sol productif.

ԱՐԴԻՒՆԱԲՈՒՂԽ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, produire, *va.*

ԱՐԴԻՒՆԱԿԱՆ, méritoire, *adj.* — գործ, travail productif.

ԱՐԴԻՒՆԱՆԱԼ, s'effectuer, *vpr.*

ԱՐԴԻՒՆԱՏՈՒ, V. Արդիւնաբեր։ — Երկիր, sol productif.

ԱՐԴԻՒՆԱՐԱՐ, cultivateur, *sm.* — Երկիր, sol productif.

ԱՐԴԻՒՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, effectuer, *va.*

ԱՐԴԻՒՆԱՒՈՐ, méritant, ante, *adj.* Այր —, un homme de mérite. [liser, *va.*

ԱՐԴԻՒՆԱՒՈՐԵԼ, effectuer, réa-

ԱՐԴԻՒՆՔ, produit, fruit, *sm.* || effet, *sm.* || mérite, *sf.* — **Երկրի**, productions du sol, produit, fruits de la terre. **Բազմահունձ** —, moissons abondantes. — (պատճառէ մը յառաջ եկած), effet, *sm.* **Յարդիւնս** ածել, effectuer, réaliser, exécuter, *va.* **Յարդիւնս** գալ, s'effectuer, se réaliser, *vpr.* **Արդեամբք**, réellement, en effet, effectivement, en réalité, dans le fait, par le fait, de fait, *adv.* [ser, *va.* — *du linge.*

ԱՐԴԿԵԼ (է–Բէ–լէ–Գէ), repas-

ԱՐԴԿԻՉ ԿԻՆ, repasseuse, *sf.*

ԱՐԴՆ, lance, *sf.* [ce, *sf.*

ԱՐԴՆԱՒՈՐ, lancier, *sm.*, lan-

ԱՐԴՈՒ (չափ մ'է), médimne, *sf.*

ԱՐԴՈՒԿ (է–Բէ–), fer, fer à repasser, *sm.*

ԱՐԵԳԱԿԱՆ, solaire. *adj.* *Une éclipse —. Système —. Cadran —.*

ԱՐԵԳԱԿՆ, soleil, l'astre, le flambeau du jour, *sm.* **Ծագող**, ծնրածին —, soleil levant. **Մտանամուտ**, մայրամուտ, մտնող —, soleil couchant. — **արդարութեան** (**Աստուած**), le soleil de justice (Dieu).

ԱՐԵԳԱԿՆԱԿԷԶ, brûlé par le soleil, hâlé, ée, *adj.* — լինել, ըլլալ, être hâlé, se hâler, *vpr.*

ԱՐԵԳԱԿՆԱՅԻՆ, solaire, *adj.* *Système —. Cadran —.*

ԱՐԵԳԴԷՄ, exposé au soleil, *adj.* — տուն, maison exposée au soleil. — ածու, ados (—ԳԷ), *sm.*

ԱՐԵԳՈՒՆԻ, V. Արեգդէմ։

ԱՐԵԿԵՆԻ (տեսակ մ'արմաւենի), arec (—Լէ), *sm.* [logie, *sf.*

ԱՐԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hémato-

ԱՐԵՆԱԳՆԴԱԿԻՏ, hémoglobine, *sf.* [modynamomètre, *sm.*

ԱՐԵՆԱՁՕՐՈՒԹԵՆԱՉԱՓ, hé-

ԱՐԵՆԱԸՆԹԱՑԱՉԱՓ, hémodromomètre, *sm*.

ԱՐԵՆԱԽԺՈՒՄ, **ԱՐԵՆԱԽԺՈՒՄՆ**, } congestion, *sf.*

ԱՐԵՆԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, hémastatique, *sf.*

ԱՐԵՆԱԿԱՆ, hématique, *adj.*

ԱՐԵՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, consanguinité, parenté, *sf.*

ԱՐԵՆԱՋԴՈՒՄ, **ԱՐԵՆԱՋԴՈՒՄՆ**, } hémospasie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՉԱՓ, hématimètre, կամ hématomètre, *sm.* [métrie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, hémati-

ԱՐԵՆԱՊՈՐՏԱՆԿՈՒՄ, **ԱՐԵՆԱՊՈՐՏԱՆԿՈՒՄՆ**, } hématomphale, *sf.*

ԱՐԵՆԱՋՈՒՐ (Էրէ՛), sanie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՎԱԽՈՒԹԻՒՆ, hémophobie, *sf.* [phie, *sf.*

ԱՐԵՆԱՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, hémotro-

ԱՐԵՆԱՓԱՅՏԻՏ, hémotoxyline, *sf.* [chomètre, *sm.*

ԱՐԵՆԵՐԱՆԳԱՉԱՓ, hémoto-

ԱՐԵՆԻՏ, hématine, *sf.*

ԱՐԵՒ, soleil, *sm.* **Ծագող**, ծնրածին, ծնրածագ, ծնր ծագող —, — levant. **Մտանամուտ**, մայրամուտ, մտնելու վրայ եղող —, — couchant. **Սաստիկ** — կայ, il fait trop de —. —ը ծագած է, —ը բարձրացած է արդէն, il fait déjà

grand —. — չիկայ, il ne fait pas de —.

ԱՐԵՒԱԳԱԼ, lueur qui précède le lever du soleil, aurore, *sf.*

ԱՐԵՒԱԳԻՐ, héliographe, *sm.*

ԱՐԵՒԱԳՐԱԿԱՆ, héliographique, *adj.* Փորագրութիւն —, gravure —. [phie, *sf.*

ԱՐԵՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, héliogra-

ԱՐԵՒԱԴԱՐՁ, tropique, *sm.* — այծեղջեր, — du capricorne. — խեցգետնի, — du cancer.

ԱՐԵՒԱԴԱՐՁԱԿԱՆ, tropique, tropical, ale (*pl. tropicaux*), *adj.* — տարի, année tropique.

ԱՐԵՒԱԴԷՄ, héliotrope, tournesol, *sm.*

ԱՐԵՒԱԴԷՏ, hélioscope, *sm.*

ԱՐԵՒԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, hélioscopie, *sf.*

ԱՐԵՒԱԾԱՂԻԿ (այ մեկնէ), soleil, tournesol, hélianthe, héliotrope, *sm.*

ԱՐԵՒԱԾԱՅՐՔ, aurore, *sf.*

ԱՐԵՒԱԿԱՅ, héliostat, *sm.*

ԱՐԵՒԱԿԱՅԻՑ, solsticial, ale (*pl. solsticiaux*), *adj.*

ԱՐԵՒԱԿԱՅՔ, solstice, *sm.* [*sm.*

ԱՐԵՒԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, solstice,

ԱՐԵՒԱԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ, } hélio-
ԱՐԵՒԱԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ, } centriqe, *adj.* Զօրութիւն, շարժման —, force, mouvement —. Խառնախակութիւն —, conjonction —. Լայնութիւն —, latitude —.

ԱՐԵՒԱԿԷԶ, brûlé par le soleil, hâlé, ée, *adj.* — լինել, ըլլալ, se hâler, *vpr.*

ԱՐԵՒԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, coup de soleil, héliose, *sf.*

ԱՐԵՒԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, hélioscopie, *sf.*

ԱՐԵՒԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, l'apside inférieure.

ԱՐԵՒԱՉԱՓ, héliomètre, *sm.*

ԱՐԵՒԱՍԷՐ, héliophile, *sm.*

ԱՐԵՒԱՑՈՅՑ, cadran, *sm.*

ԱՐԵՒԱՓՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, héliogravure, *sf.* [*sm.*

ԱՐԵՒԵԼԱԳԷՏ, orientaliste,

ԱՐԵՒԵԼԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (արեւելքի գծել), orientation, *sf.*

ԱՐԵՒԵԼԱԿԱՐԳԵԼ, orienter, *va.* [tation, *sf.*

ԱՐԵՒԵԼԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, orien-

ԱՐԵՒԵԼԱԿՈՂՄՆ, orient, levant, *sm.*

ԱՐԵՒԵԼԵԱՑ, levantain, *sm.*—f, les Orientaux, *smp.* V. Արեւելեան.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ, oriental, ale (*pl. orientaux*), levantin, ine, *adj.* — դուռն քաղաքի, porte orientale d'une ville.

ԱՐԵՒԵԼԻՑ, V. Արեւելեան.

ԱՐԵՒԵԼՑԻ, levantin, *sm.*

ԱՐԵՒԵԼՔ, point du soleil où le soleil semble se lever, orient, levant, est (է--ք), *sm.* Մեծ —, Grand Orient. Աշխարհն արեւելից, levant, *sm. Les peuples, les marchandises du Levant.* Յարեւելից, du côté de l'orient.

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔ, côté de l'horizon où le soleil paraît se coucher, occident, couchant, ouest (---է--ք), *sm.* — (ի բնագծ), soir, *sm.*

ԱՐԵՒՄՏԱԿՈՂՄՆ, ouest, *sm.*

ԱՐԵՒՄՏԵԱՑ, V. Արեւմտեան.

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ, occidental, ale (*pl. occidentaux*), *adj.* — կողմն երկրագնդիս, occident, *sm.* Հողմ —, ouest (---է--ք), *sm.* —f, les Occidentaux, *smp.*

ԱՐՋՆ (շ--ն), alun (--լիւն), *sm.*

ԱՐՋՆԱԽԱՌՆ, alumineux, euse, *adj.*

ԱՐՋՆԱՀԱՆՔ, alunière, *sf.*

ԱՐՋՆԱՀՈՂ, alumine, *sf.*

ԱՐՋՆԱՔԱՐ, alunite, *sf.*

ԱՐՋՆՈՒՄ, } alunage, *sm.*
ԱՐՋՆՈՒՄՆ, }

ԱՐԹՆԱՄԻՏ, sagace, déluré, ée, *adj.*

ԱՐԹՆՆԱԼ, s'éveiller, se réveiller, *vpr.* — (գինովութենէն), sortir de son ivresse, désenivrer, *vn.*, se désenivrer, *vpr.*

ԱՐԹՈՒԹԻՒՆ, veille, *sf.* || vigilance, *sf.* — մեաց, V. գուսրուսապանութիւն։ Արթուութեամբ, avec vigilance, vigilamment, *adv.*

ԱՐԹՆԱՑՈՒՆԵԼ, réveiller, *va.* գինէն —, tirer du sommeil, éveiller, *va.* — (գինովութենէն), faire passer l'ivresse, désenivrer, *va.* Միսին —, déniaiser, *va.*

ԱՐԹՈՒՆ, éveillé, ée, *adj.* || éveillé, ée, *adj.* || vigilant, ante, délurè, ée, *adj.* — եւ գուարթուն, éveillé, ée, *adj.* — եւ չարաճիճի (մանուկ, աղջիկ), espiègle, *adj.* et *s.* — կալ, կենալ, veiller, *vn.* կէս գիս կէս — լինել, բլլալ, être entre la veille et le sommeil.

ԱՐԺԱՆ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, falloir, *vn. impers.* [louable, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱԳՈՎ, digne d'éloges,

ԱՐԺԱՆԱՀԱՒԱՏԱՑ, digne de créance, de foi, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱՏԱՐԿ, estimable, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱՏԻՐԱՑԱՆՔ, mémorable, *adj.* [riter, *va.*

ԱՐԺԱՆԱՆԱԼ, être digne, mérite,

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻԺ, digne de châtiment, *adj.*

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻՒ, digne, honorable, *adj.* Յաջորդ —, digne successeur. [té, *sf.*

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, dignité,

ԱՐԺԱՆԱՊԷՍ, dignement, *adv.*

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐ, digne, méritoire, méritant, ante, *adj.* — գինովութեան, V. Արժանապով։ — լինել, բլլալ, être digne, mériter, *va.* — պայմանաւոր, orիեանաւոր, կերպով, V. Արժանաւորապէս։

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, méritoirement, *adv.*

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԵԼ, être digne, mériter, *va.*

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, dignité, *sf.*, mérite, *sm.*

ԱՐԺԱՆԻ, digne, *adj.* — հաւատարմութեան, V. Արժանահաւատ։ — է ամենայնիւ գոլ դրուատից, il mérite l'approbation de tout le monde. — գտանիլ, լինել, բլլալ, être digne, mériter, *va.* || falloir, *vn. impers.* —f, mérite, *sm. Dieu récompense ou châtie suivant le* —.

ԱՐԺԵԼ, coûter, *vn.*, valoir, *vn. impers.*, revenir, *vn.* Ի կարծէ nr այս ձիս հարիւր վաճառակ (ակուղ) կ'արժէ, croyez-vous que ce cheval vaille cent écus ? Ընդրուսս ինձ տարիս վեց հարիւր փրանկ կ'արժէ, mon entretien me coûte six cents francs par an.

ԱՐԺԵՑՈՂ, coûtant, *adj. m.*

ԱՐԺԷԱՐԺՈՒԹԻՒՆ (գործ ի ձեռն հնարեալ ի ֆիլոսոփայութիւն), valeur, *sf.* —f (իւրեանց ֆոնտերի), les effets publics, *smp.*, portefeuille, *sm.* Արժէքդրոց վրայ խաղալ, tripoter sur les fonds.

ԱՐԺԷՔ, valeur, vaillance, *sf.* — ուսանիլ տալ, faire valoir quelqu'un.

ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆ, valeur, *sf.*

ԱՐԻ, brave, vaillant, ante, valeureux, euse, courageux, euse, *adj.* || brave, *sm.*

ԱՐԻԱԲԱՐ, avec bravoure, avec vaillance, bravement, vaillamment, courageusement, valeureusement, *adv.* [*adj.*

ԱՐԻԱԿԱՆ, courageux, euse,

ԱՐԻԱՆԱԼ, prendre courage, *va.*, se bien montrer, *vpr.* [et *s.*

ԱՐԻԱՆՈՍ, arien, ienne, *adj.*

ԱՐԻԵ (ֆոլիէ), treille, *sf.*, treillage, un treillage de perches, berceau, *sm.* [et *s.*

ԱՐԻՈՍԱԿԱՆ, arien, ienne, *adj.*

ԱՐԻՈՍՈՒԹԻՒՆ, arianisme, *sm.*

ԱՐԻՈՒԹԻՒՆ, V. Արուքիւն։

Արիստարքոս (ինքնաքաղ անձնաչար, իրաւադատ), aristarque, *sm.*

Արիւն, sang (՝՝՝), *sm.* — Ջրիսեսոի, Գառինին, le — de J.-C., de l'Agneau. — հոսել, վազել, saigner, *vn.* Ուրեք — կ'երթայ, կ'անցնի, le cœur me saigne. Թքէն — վազել, saigner du nez. — հանել, թափել, հատանիլ, — առնուլ, saigner, *va.* Շատ — թափել, ensanglanter, *va.* — Ջրիսեսի մեռնիլ, suer — et eau, se donner au diable, faire le diable, faire le diable à quatre. Մէկուն — ը մեռնել, se couvrir du — de quelqu'un. Մէկուն —ն եփ հանել, tourner le —. — սիրող, V. Արիւնասէր. — թափող, V. Արիւնահեղ.

Արիւնաբոյծ, sanglant, ante, **Արիւնագոյն**, couleur de sang (՝՝՝), sangüin, ine, sanglant, ante, sanguinolent, ente, *adj.*

Արիւնագործութիւն, sanguification, hématose, *sf.*

Արիւնաջան, sanglant, ante, **Արիւնաթաթախ**, sanglant, ante, saignant, ante, *adj.*

Արիւնաթաթախ, tout en sang (՝՝՝), ensanglanté, ée, sanglant, ante, saigneux, euse, *adj.*

Արիւնաթոր, dégouttant de sang (՝՝՝), *adj.*

Արիւնաթորութիւն, crachement de sang (՝՝՝), hémoptysie (հ՛ֆթիզի), *sf.*

Արիւնալից, plein de sang, sanglant, ante, *adj.*

Արիւնախառն, altéré de sang, sanguinaire, *adj.*

Արիւնախաղն, sanglant, ante, sanguinolent, ente, *adj.*

Արիւնախարախ, affamé de sang (՝՝՝), *adj.*

Արիւնախումբ, hématophage, *adj.* *adj.*

Արիւնախոր, hématophage,

Արիւնակերպ, hématode, կամ hématoïde, *adj.* [*sf.*

Արիւնակերպութիւն, hématoïdine,

Արիւնակալն, saigneur, *sm.*

Արիւնակալնագործ, } V. Արիւնահեղ.

Արիւնակալնագործ, } նախընծայ.

Արիւնակեղ, un homme de sang (՝՝՝), sanglant, ante, *adj.*

Արիւնակեղծութիւն, V. Արիւնհեղութիւն. [*adj.*

Արիւնակոս, saignant, ante,

Արիւնակոսական, hémorragique, *adj.*

Արիւնակոսութիւն, écoulement du sang (՝՝՝) hors du corps, hémorragie, կամ hémorrhagie, *sf.*

Արիւնամիզութիւն, pissement de sang (՝՝՝), hématurie, *sf.* [*adj.*

Արիւնայեղց, sanglant, ante,

Արիւնածին, sanguin, ine, *adj.*

Արիւնանշեան, sanglant, ante, *adj.*

Արիւնանչ, hématocèle, *sf.*

Արիւնաշաղախ, ensanglanté, ée, sanglant, ante, *adj.*

Արիւնաշատ, sanguin, ine, *adj.*

Արիւնաւոր, saigneur, *sm.*

Արիւնասէր, sanguinaire, *adj.*

Արիւնասփար (դեղ), hémagogue (հ՛մակ), *adj.*

Արիւնավիժութիւն (կաճաճ) perte, *sf.* *Elle est sujette à de grandes —s, à des —s de sang.*

Արիւնարբուն, ivre, altéré de sang (՝՝՝), sanguinaire, *adj.*

Արիւնաւոր Ջենուիս, V. Ջենուիս. [*sm.*

Արիւնափայտ, hématoxyle,

Արիւնարդար, pierre hématite, կամ իկ hématite, sanguine, *sf.* Պպանիական —, fèret, *sm.*

Արիւներթնական, hémorroïdal, ale, կամ hémorrhoïdal, ale *(pl. hémorroïdaux,* կամ *hémor-*

rhoïdaux), adj. Ճենչերակ —, hémorroïdale, *sf.*

ԱՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԻՒՆ (մայլաղել. պատուր), hémorroïdes, կամ hémorrhoïdes, *sfp.*

ԱՐԻՒՆԸՆԹԱՑԱԳԻՐ, hémodromographe, *sm.* [malopie, *sf.*

ԱՐԻՒՆԸՌՃՑՈՒԹԻՒՆ ԱՉԱՑ, hé-

ԱՐԻՒՆԸՌՈՒՃՑ, sanglant, ante, *adj.* — առնել, mettre en sang, souiller de sang, ensanglanter, *va.*

ԱՐԻՒՆԼՈՒԱՑ, souillé de sang, ensanglanté, ée, *adj.* — ընել, mettre en sang, souiller de sang, ensanglanter, *va.*

ԱՐԻՒՆՀԵՂՈՒԹԻՒՆ, effusion de sang (—), *sf.* [*adj.*

ԱՐԻՒՆՌՈԳ, sanglant, ante,

ԱՐԻՒՆՈՏ, sanglant, ante, saignant, ante, saigneux, euse, sanguin, ine, *adj.* — միս, viande saignante.

ԱՐԻՒՆՈՏԱԾ, sanglant, ante, saigneux, euse, *adj.*

ԱՐԻՒՆՈՏԵԼ, mettre en sang, souiller de sang, ensanglanter, *va.*

ԱՐԾԱԹ, argent, *sm.* || argent, *sm.*, monnaie, *sf.* — պատրաստական, առձեռն պատրաստ, argent sec, argent comptant. կենդանի —, V. Սնդիկ։ — ճայթրընկէց, argent fulminant. — դրուագեալ, argent plaqué. — խաբուսիկ, argent faux. — ի թերթս, argent en feuilles. — ի թիթղունս, argent en lames. — ի թելս, argent trait. — ճիւսեալ, argent filé. — դրամանշեալ, argent blanc. — հալեալ, argent en bain. — կրկին գնդեալ, argent de grenaille.

ԱՐԾԱԹԱԲԵՐ, argentifère, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԳԻՆ, acheté, ée, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԳՈՅՆ, argentin, ine, *adj.* [fèvre, *sm.*

1\. **ԱՐԾԱԹԱԳՈՐԾ**, argentier, or-

2\. **ԱՐԾԱԹԱԳՈՐԾ**, fait d'argent, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, orfèvrerie, *sf.* || argyropée, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾ, argenté, ée, *adj.* — գործել, ընել, V. Արծաթել, կամ Արծաթազօծել։

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾԵԼ, argenter, *va.*

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾԻՉ, argenteur, euse, *s.*

ԱՐԾԱԹԱՋՕԾՈՒՄ, } argenture, *sf.*
ԱՐԾԱԹԱՋՕԾՈՒՄՆ, }

ԱՐԾԱԹԱԽԱՌՆ, argentifère, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱԽՈՏ, argentine, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱԿԱՆ, argentique, argyrique, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՀԱՆՔ, } mine d'argent, *sf.*
ԱՐԾԱԹԱՀԱՏՔ, }

ԱՐԾԱԹԱՑՈՒԿՆ, argentine, *sf.*

ԱՐԾԱԹԱՃԱՃԱՆՉ, argentin, ine, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՊԱՏ, argenté, ée, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՍԷՐ, cupide, avare, *adj.* [des, *smp.*

ԱՐԾԱԹԱՍՊԱՐՔ, argyraspi-

ԱՐԾԱԹԱՏ, argentate, *sm.*

ԱՐԾԱԹԱՒՈՐ, financier, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, finance, *sf.* [argentin, ine, *adj.*

ԱՐԾԱԹԱՓԱՅԼ, argenté, ée,

ԱՐԾԱԹԵԼ, argenter, *va.*

ԱՐԾԱԹԵՂԷՆ, d'argent, en argent, *adj.* Աշտանակ —, chandelier d'argent. —ք, argenterie, *sf.*

ԱՐԾԱԹԻ, d'argent, en argent, *adj.* [avarice, *sf.*

ԱՐԾԱԹՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, cupidité,

ԱՐԾԱՐԾԱՆԵԼ, animer, ranimer, *va.* V. Արծարծել։ [*vpr.*

ԱՐԾԱՐԾԱՆԻԼ, se ranimer,

ԱՐԾԱՐԾԵԼ, ranimer, relever, *va.* կրակն —, attiser le feu.

ԱՐԾԻՒ, V. Արծուի։

ԱՐԾՈՒԱՁԱԳ, petit, petite de l'aigle, aiglon, onne, *s.*

ԱՐԾՈՒԱՁՈՒԿՆ (մեծ ձուկն մ'է), maigre, *sm.*

ԱՐԾՈՒԵՏՐԱՄ (ոսկի դրամ

Միաբան Նահանգաց [51 փր. 65 հար.]), aigle, sm.

ԱՐԾՈՒԻՆՆԵԱՆ (ի կնիքս), aigle, sf. — դրօշ, aigle, sf.

ԱՐԾՈՒԻՆԵՔԱՐ, V. Երկրաքար։

ԱՐԾՈՒԻԷԴՐԱՄ, V. Արծուեդրամ։

ԱՐԾՈՒԻԷՆՃԱՆ, V. Արծուենճան։

ԱՐԾՈՒԻ (գարթալ, գարա գուշ), aigle, sm. Ձագ արծուոյ, V. Արծուաձագ։ —ն կը կանչէ, l'aigle trompète. — (ի բնստղծ.), l'oiseau de Jupiter, sm.

ԱՐԿԱԾ, } aventure, sf. ||
ԱՐԿԱԾՔ, } malheur, sm. || accident, sm.

ԱՐԿԱՆԵԼ, jeter, va. || mettre, verser, répandre, va. || pousser, va.— ժողովրդեանն արծաթ, զանձս, jeter de l'argent au peuple. — զհիմունս (հիմերը դնել, ձգել), jeter les fondements, poser les fondements.

ԱՐԿԱՆԵԼԻՔ, habillement, sm.

ԱՐԿԱՆԻԼ, V. Նետուիլ։

ԱՐԿՂ, caisse, sf., coffre, sm., malle, sf. — շաքարի, caisse de sucre. — օղւոյ, caisse d'eau-de-vie. — գրոց, caisse de livres. — ոստայնից, caisse d'étoffes. — ճախարակի, caisse d'une poulie. — կառաց, coffre de carosse. Արկեղ մէջ դնել, V. Արկեղել։ Արկղէն հանել, tirer d'une caisse, décaisser, va.

ԱՐԿՂԱԳՈՐԾ, coffretier, layetier, bahutier ([illegible]), sm.

ԱՐԿՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, layetterie, sf. [sier, ière, s.

ԱՐԿՂԱԿԱԼ ([illegible]), cais-

ԱՐԿՂԵԼ, mettre en caisse, encaisser, va.

ԱՐԿՂԻԿ, petit coffre, coffret, sm., boîte, sf. — չամչի, caissetin, sm.

ԱՐԿՆՈՑ (գաֆէս), cage sf.

ԱՐՀԱՄԱՐՀ, méprisable, vil, m. ville, f. adj.

ԱՐՀԱՄԱՐՀԱԿԱՆ, méprisant, ante, dédaigneux, euse, adj.

ԱՐՀԱՄԱՐՀԱՆՕՔ, V. Արհամարհութիւն։ Արհամարհանօք, avec dédain, dédaigneusement, adv.

ԱՐՀԱՄԱՐՀԵԼ, mépriser, dédaigner, dire nargue d'une chose, narguer, braver, va.

ԱՐՀԱՄԱՐՀԵԼԻ, méprisable, adj. [euse, adj.

ԱՐՀԱՄԱՐՀՈՂ, dédaigneux,

ԱՐՀԱՄԱՐՀՈՏ, dédaigneux, euse, adj.

ԱՐՀԱՄԱՐՀՈՒԹԻՒՆ, mépris, dédain, sm., nargue, sf.

ԱՐՀԱՒԻՐՔ, terreur, épouvante, sf., effroi, sm.

ԱՐՀԱՒԻՐԱԿԱՆ, terroriste, sm.

ԱՐՀԱՒԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, terrorisme, sm.

ԱՐՀԵՍՏ, V. Արուեստ։

ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐ, V. Արուեստաւոր։

ԱՐՁԱԳԱՆԳ, } écho ([illegible]), sm.
ԱՐՁԱԳԱՆԳՔ, }

ԱՐՁԱԿ, délié, ée, libre, dénoué, ée, détaché, ée, adj. — բան, prose, sf. — բանիւ կամ ոճով, prosaïquement, adj. Գրել — բանիւ (ի բանաստեղծութեան), écrire en vers d'une manière prosaïque, prosaïser, vn. — դաշտ, V. Դաշտ։

ԱՐՁԱԿԱԲԱՆ, prosateur, sm. Յոռի մատենագիր —, prosailleur, sm.

ԱՐՁԱԿԱԿԱՆ, prosaïque, adj.

ԱՐՁԱԿԱՄԱՐՏ, tirailleur, sm.

ԱՐՁԱԿԱՊԵՏԱԿԱՆ, absolutiste, adj. et s. [tisme, sm.

ԱՐՁԱԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, absolu-

ԱՐՁԱԿԱՎԱՅՐՔ, faubourg ([illegible]), sm., banlieue, sf.

ԱՐՁԱԿԵԼ, délier, va. || dégager, envoyer, va. || lâcher, va. || jeter, lancer, tirer, flanquer, va. || tirer, vn. — (նետ, փիքին), tirer, décocher, lancer. va. *Tirer des flèches. Les anciens, dans les com-*

bats, lançaient des dards, des traits et des javelots. Թռչել որսի —, jeter le faucon. Դուրս խմբեր պարեր — (մեղուաց), jeter un essaim (ի–ից). Արձակ —, renvoyer, acquitter, *va.* — *un accusé, le — absous, quitte et absous.* — (զօրք), congédier, licencier, *va.* Զինուորագրեալ ժամանակը լրացուցեալ զինուորն —, libérer, *va.* — (ծառայ), congédier, *va.* — ծառայ վճարելով իւր վարձը, donner son compte (ի ոյժ) à un domestique. — զոհի (հոգիս աւանձնել), exhaler son âme, la vie. Պատուով — (պատուոյիրենէ ընկալ), révoquer, destituer, remercier, *va. On a remercié deux secrétaires.* — (բանադրանքի), jeter, *va.* — (հանգոյցը), dénouer, *va.* — ի կապանաց, délivrer, détacher, *va. Délivrer, détacher un forçat* (*պարհակառ*). *Détacher un chien.* Լեռի — (ի խոտովանութենէ), absoudre, *va.* — (մարմնոյ զորձարանիներն, pus բժիշկ), dégager, *va. — la tête, la poitrine.* — (ծուխ, հոտ), jeter, *va. Un tison* (*խանձող*) *qui jette des étincelles.* — (զոյրճի), exhaler, *va.* — արտասուս (արցունք թափել, լալ), jeter, répandre des larmes. — (հառաչանք), répandre, *va.* Հոս —, exhaler, dégager, répandre une odeur. — (կին), répudier, *va.* — ուժգին, flanquer, *va.* — (հրացան, թնդանօթ), décharger, lâcher, *va. Décharger, lâcher un coup de fusil.* Աղաղակ —, pousser des cris, — (ճառագայթ, ծիլ, ճիւղ, եռաւիղ, արմատ), pousser, jeter, lancer, *va. Les arbres commencent à jeter.* Նայուածք —, lancer des regards. Կից —, V. Կից տալ։

Արձակել, être délié, libéré, détaché, délivré, absous. — (աւանձից, զոյրճուել), se dégager, *vpr.* — (հրացանի), lâcher, *vn.*, se lâcher, *vpr.*, tirer, *vn. Son fusil vint malheureusement à tirer.*

Արձակիչ դատաստան, jugement absolutoire. Արձակիչ դատավճիռ, sentence absolutoire.

Արձակուել, V. Արձակիլ։

Արձակումն, }libération, *sf.*,

Արձակում, }acquittement, *sm.* || licenciement, *sm.* — վերայ (ի խոստովանութենէ), absolution, *sf.* — (ատենի), levée, *sf. Attendez la — du conseil, de la séance.* Շուտ մը հրացանից միասեղ —, décharge, *sf.* — (կնոջ), V. կնութիւն։

Արձակուրդ, congé, *sm.* || licenciement, *sm.* V. Պարապուրդ։

Արձան, colonne, *sf.* || statue, idole, *sf.* — վեմահար, stèle, *sf.* Փոխրիկ —, V. Արձանիկ։ — ժամահար, jaquement, *sm.* V. կէս ճտանի, կամ կէս մարտկաց։

Արձանագանդ, retentissant, ante. *adj.*

Արձանագիր, inscription, *sf.* || registre (–ի–գ–է. ոմանք կը ճնչեն եւ կը գրեն Regître, –ի–գ–է), *sm.*, feuille, *sf.* || enregistrement (–ում–ի–գ–ի–ս–ի–ն. ոմանք կը ճնչեն եւ կը գրեն Enregîtrement, –ում–ի–գ–ի–ս–ի–ն), *sm.* || protocole, *sm.*

Արձանագործ. statuaire, *sm.*

Արձանագործական, statuaire, *adj.*

Արձանագործութիւն, statuaire, *sf.*

Արձանագրել. inscrire, enregistrer (–ում–ի–գ–ր–ե. ոմանք կը ճնչեն եւ կը գրեն Enregîtrer, –ում–ի–գ–ր–ե), registrer (–ի–գ–ր–ե. կամ ըստ ոմանց Regître, –ի–գ–ր–ե), immatriculer, *va.* — մէկն իբրեւ պարտապան, débiter, *va.* Ինքզինքին — տալ, s'inscrire, *vpr.*

Արձանագրող, registrateur, *sm.*

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, inscription, *sf.* || enregistrement (→ի-ձի-գր-ձմ→). կամ րաս ոմանց գրելի է Enregîtrement, →ի-ձի-գր-ձմ→), *sm.*, immatricule, immatriculation, *sf.* — (ծննդոց, ամուսնութեանց, մահուանց), acte, *sm.*

ԱՐՁԱՆԻԿ, petite statue, statuette, *sf.* [une statue, *adj.*

ԱՐՁԱՆԱՑԵԱԼ, droit comme **ԱՐՁԱՑԻ** (ուսկան), rets (→ի), *sm.*

1. **ԱՐՄ** (→ա ուի-ին-յի→), souche, *sf.*; estoc (ի→գ→ի), *sm.*

2. **ԱՐՄ** ([տմարի] կոճղ, գերեզման→), souche, *sf.*

3. **ԱՐՄ**, aorte, *sf.*

ԱՐՄԱՆԱԼ, V. Ջարմանալ։

ԱՐՄԱՏ, racine, souche, tige, *sf.* || racine, *sf.* Զորեկուսի, խոռակուսի —, racine carée. Խորացուարդ —, racine cube. — փորիկ, V. Արմատիկ։ Ձգուիլ, արձակել —ս, V. Արմատացնալ։ Ց—ոյ, —էն, radicalement, *adv.*

ԱՐՄԱՏԱՀԱՆԻԼ ԿՈՏՐԵԼ, arracher avec ses racines, déraciner, extirper, *va.*

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ, radical, ale *(pl. radicaux), adj.* — բառ, radical, *sm. Le — d'un mot.* — (ի խոսքաբանութեան), radical, *sm. Les radicaux.* [lisme, *sm.*

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, radica-

ԱՐՄԱՏԱՑՈՒՆ, radical, ale *(pl. radicaux), adj.*

ԱՐՄԱՏԱՆԱԼ, prendre racine, *va.*; prendre, *vn.*; s'enraciner, *vpr.*

ԱՐՄԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, radication, *sf.*, enracinement, *sm.*

ԱՐՄԱՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire prendre racine, enraciner, *va.*

ԱՐՄԱՏԻԿ, petite racine qui sort de la grande, radicelle, radicule, *sf.* [ճար, V. Չար։

ԱՐՄԱՒ (ի→ր→), datte, *sf.* — **ԱՐՄԱՒԵՆԻ** (ի→ր→ →ա→ձ), dattier, *sm.*, palme, *sf.*, palmier, *sm.* կաղամախատար — (ա→ճ→ի→ի→ր→ի→ը ի→ր→ →ա→ձ), palmiste, *sm.* || — (արմատեցեալ ճիւղ), branche de palmier, palme, *sf.* || — (արմատեցեալ ձեւով զարդ), palme, palmette, *sf.* Որ արմատեցեաց, V. Ծաղկազարդ։

ԱՐՄԱՒՕՂԻ, tari, *sm.*

ԱՐՄԵՆԱԿԱՆ, arméniaque, *sm.*

ԱՐՄՆԱԿԱԼ, accoudoir, *sm.*

ԱՐՄՆԻԼ, V. Արմատացնալ։

ԱՐՄՈՒԿ (գ→ի→ի+), coude, *sm.* || collet, *sm.* Թեել արմկամբ (արմկով խթել), coudoyer, *va.* Արմկով կռնչիլ, —ը ղնել, s'accouder, *vpr.*

ԱՐՄՏԻՔ, céréales, *sfp.* Ցորեցնակաց —, V. Հացաբոյս։

ԱՐՇԱԼՈՑՍ, **ԱՐՇԱԼՈՒՐՔ**, } V. Ալալուրք։

ԱՐՇԱՒ, course, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՀԱՆԴԷՍ, course, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՆ, course, *sf.* || incursion, *sf.* — զօրաց, invasion, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՆՔ, expédition, *sf.* || course, excursion, *sf.*

ԱՐՇԱՒԱՍՈՑ, rapide, *adj.*

ԱՐՇԱՒԱՏԵՂ, champ de course, *sm.*, lice, *sf.*

ԱՐՇԱՒԻԼ, courir, *vn.* || battre un pays, un bois, une plaine, faire invasion. Ողջոյց —, courir à toutes jambes, à bride abattue. [vre jaune, *sm.*

ԱՐՈՅՐ (ի→ի→ի), laiton, cui-

1. **ԱՐՈՒ**, mâle, *sm.*

2. **ԱՐՈՒ**, mâle, *adj.*

ԱՐՈՒԱԳԷՏ, pédéraste, *sm.*

ԱՐՈՒԱԳԷՏՈՒԹԻՒՆ, sodomie, pédérastie (ի→գ→ →ա→ի), *sf.*

ԱՐՈՒԱԹՆՈՒՆԴ, arrhénotocie, *sf.* [masculin, ine, *adj.*

ԱՐՈՒԱԿԱՆ, mâle, viril, ile, **ԱՐՈՒԱՄԱԼ**, pédéraste, *sm.*

ԱՐՈՒԱՄԱԼՈՒԹԻՒՆ, sodomie, pédérastie (ի→գ→ →ա→ի), *sf.*

ԱՐՈՒԱՏԻԿ, V. Արաբացի (*sm.*).

ԱՐՈՒԱՐՁԱԿԱՆ, faubourien, ienne, *adj.* || faubourien, *sm.*

ԱՐՈՒԱՐՁԱՆ, faubourg (ֆօ-պուր), *sm.*

ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԵԱՅՔ (բնակիչք արուարձանաց), les faubourgs, *smp.*

ԱՐՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, pédérastie (պէտէրասթի), *sf.*

ԱՐՈՒԱԹԻՒՂ (բոյս մ'է), arrhénathère, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏ, art, métier, *sm.*, profession, *sf.*, état, *sm.* || art, *sm.* || miracle, *sm.* Ազատ կամ ազատական —ք, arts libéraux. Բանական —, V. Տրամաբանութիւն. Ձեռագիտական —ք, arts mécaniques. Ճարտարական —ք, arts industriels. Գեղեցիկ —ք, V. Գեղարուեստք. Զուարճութեան —ք (այսինքն՝ ծրագրութիւն, երաժշտութիւն, կաքաւ), les arts d'agrément. — Ոստայնանկութեան, le métier de tisserand. — Նաւարկութեան, navigation, *sf.* Ի՞նչ անպիտան —, quel chien de métier! —իւ, —ով, V. Արուեստաբար. —իւ, —ով դերձակ է, il est tailleur de profession, de sa profession.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ, technologique (թէքնօլօժիք), *adj.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, technologie (թէքնօլօժի), *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՐ, V. Արուեստապէս.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏ, artiste, *s. m.* et *f.* *Un peintre, un sculpteur, un musicien, un architeole, sont des —s. Une jeune —.* — Հրախաղութեանց, V. Հրարուեստիկ.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ, artistique, *adj.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Արուեստագիտութիւն.

1\. **ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ**, artificiel, elle, artistique, professionnel, elle, *adj.* || technique (թէքնիք), *adj.* Ցրտութիւն —, froid artificiel. Բազուկ կամ ակն (աչք) —, bras կամ œil artificiel. Աղբիւր —, fontaine artificielle. Ծաղկունք —ք, fleurs artificielles. — յիշողութիւն, mémoire artificielle, եւ կամ mnémonique. Ապացոյցք կամ փաստք —ք, V. Ապացոյց, կամ փաստ. Մագնիս —, V. Մագնիս. Օր —, jour artificiel. Ոլորտ —, horizon artificiel. Գիծք —ք, V. Գիծ.

2\. **ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ**, musicien, ienne, *s.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԵԱԼ, maniéré, ée, *adj.* *Cet homme est fort maniéré. Art maniéré. Style maniéré.* affecté, ée, *adj.* *Geste affecté.* recherché, ée, *adj.* *Parure recherché.* précieux, cuse, *adj* *Langage précieux. Des manières précieuses.* Կին —, précieuse, *sf.* *C'est une —.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԻՑ, compagnon, *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, manière, affectation, recherche, préciosité, *sf.*, précieux, *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ, exposition, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑ, atelier, *sm.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՊԷՍ, artificiellement, avec art, artistement, industrieusement, *adv.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՊԵՏ, jurande, *sf.* || maître, *sm.* Երդուեալ —ք, les maîtres jurés.

ԱՐՈՒԵՍՏԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, jurande, *sf.* || maîtrise, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐ, amateur, *sm.* Արուեստագէտ չէ, այլ —, il n'est pas artiste, il n'est qu'—.

ԱՐՈՒԵՍՏԱՎԱՐԺ, professionnel, elle, *adj.*

ԱՐՈՒԵՍՏԱՏՈՒՆ, conservatoire des arts et métiers.

ԱՐՈՒԵՍՏԱՒՈՐ, artisan, *sm.* — հրախաղութեան, V. Հրարուեստիկ.

ԱՐՈՒԵՍՏԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, artifice, *sm.*, industrie, *sf.*

ԱՐՈՒԵՍՏ, V. Արուեստական։

ԱՐՈՒԵՍՏՈՂ, industrieux, euse, *adj.*

ԱՐԱՒԼԻԿ, hermaphrodite (ներ-ֆե-ոդիտ), androgyne (անդո-ժին'), *sm.*

ԱՐՈՒԹԻՒՆ, virilité, *sf.*, âge viril, *sm.*, masculinité, *sf.* || bravoure, valeur, vaillance, force, fermeté, *sf.*, courage, cœur, *sm.* || semence, *sf.*, sperme, *sm.*

ԱՐՈՒՍԵԱԿ, Vénus (վին-ո), *sf.*, Lucifer, *sm.*, étoile du berger, *sf.*

ԱՐՋ (արջ), ours (ուրս, կամ pas ռմանից ուրս), *sm.* Մատակ՝ էգ —, femelle de l'—, ourse, *sf.* Փոքրիկ, կորիկ —ոյ, petit d'un —, ourson, *sm.* —ը կը թունթռտայ, l'— gronde. Մեծ —, la grande Ourse. Փոքր —, la petite Ourse.

ԱՐՋԱՓԻ, arcturus (արք-թյու-ռուս), *sm.* (ի բնւսղծ. կ'թուի նաեւ arcture, *sm.*).

ԱՐՋԱՄԱԳԻ, (արջ ենկ-ի), acanthe, branche-ursine կամ brancursine, *sf.*

ԱՐՋԱՄՈՒԿՆ (արջու նման փոքրիկ չորհոտաթի մ'է), raton, *sm.*

ԱՐՋԱՅԻՆ, arctique, *adj.*

1. ԱՐՋԱՊԱՆ, V. Արջապ։

2. ԱՐՋԱՊԱՆ, V. Շրջեցուցիչ արջոյ։

ԱՐՋԱՌ, bœuf (պիոֆ. *pl.* bœufs, պիո), *sm.* — եւ ոչխար, bestiaux, *smp.* {bestiaux, du bétail.

ԱՐՋԱՌԱՄԱՀ, mortalité des ԱՐՋԱՌԱՄԱՒ, bœuf (պիոֆ), *sm.*

ԱՐՋԱՌԱՆԴԱՄ, nerf (ներֆ) de bœuf.

ԱՐՋԱՌԱՓՈՂՈՒԹԻՒՆ, boulimie, *sf.*

ԱՐՋԱՍՊ, vitriol, *sm.*, couperose, *sf.*

ԱՐՋԱՍՊԱԽԱՌՆ, vitriolé, ée, *adj. Eau vitriolée.*

ԱՐՋԱՍՊԱՅԻՆ, vitriolique, *adj. Acide —. Ածիւ կ'թուի Acide sulfurique.*

ԱՐՋԵԱ, peau d'ours.

ԱՐՋՆ, noir, oire, *adj.*

ԱՐՋՆԱԳՈՅՆ, noire, noire, oire, *adj.* — երէ, V. Սեաւ երէ։ — հաւնդերձ uqոյ, V. Թուխ։

ԱՐՋՆԱԿԱՆՋ, V. Ականջուկ։

ԱՐՋՆԴԵՂ (վնասակար տունկ մ'է), nielle, *sf.*, gerzeau, *sm.*

ԱՐՋՈՒՔ, V. Թոռիւն արջոյ, կամ կարիւն արջոյ.

ԱՐՋՈՒԿ (տունկ մ'է), cyclamen (սիկլա-մէն'), pain de pourceau, *sm.*

ԱՐՒԱՃ (բիւ-ճ), débit, *sm.*

ԱՐՏ, champ (չ-ն), *sm.*, campagne, *sf.* Արեգդէմ — (յիւնի թ-րլ-ս), ados (ա-ոս), *sm.* —ը փոխել, remuer le champ. — (ի բնւսղծ.), guéret, *sm.*

ԱՐՏԱՐԵԼ, proférer, prononcer, *va.* {թակնսնւթիւն։

ԱՐՏԱԳԱՂԹՈՒԹԻՒՆ, V. Գաղափարտնել, V. Խայրահաճել։

ԱՐՏԱԳՈՒՈՒԹԻՒՆ, V. Խայրահաճութիւն։ {*sf.*

ԱՐՏԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, excrétion,

ԱՐՏԱԴՐՅԱԼ, produit, *sm.*

ԱՐՏԱԴՐԵԼ, produire, *va.*

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹ (ի հնամառոտութեան), facteur, *sm.* || — (pas հանրամակաս սնտեսագիտաց), producteur, *sm.*

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹ, résultante, *sf.*

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, production, *sf.*, produit, *sm.* —ք, produits, *smp.*

ԱՐՏԱԴՈՒՄ (pas հանրամակաս սնտեսագիտաց), production, *sf.*

ԱՐՏԱԹՈՐԱԿԱՆ, excréteur, trice, *adj.*

ԱՐՏԱԹՈՐԻՉ, excrétoire, *adj.*

ԱՐՏԱԹՈՐՈՒԹԻՒՆ, excrétion, *sf.*

ԱՐՏԱԼՈՒՐ ԳԼԽԱՐ, tiare, *sf.*

ԱՐՏԱԼՈՒՐԱԿ, mitre, *sf.*, bonnet, *sm.* — (նախկին Հայոց, Պարսից եւ Հրէից), tiare, *sf.* Գիսաւորեալ —, bonnet à poil.

ԱՐՏԱԲԵԼ, V. **Արտասարել**։

ԱՐՏԱԲՈՂ, V. **Արտասարող**։

ԱՐՏԱԲՈՒԹԻՒՆ, déduction, *sf.*

ԱՐՏԱԲՈՒՄ, **ԱՐՏԱԲՈՒՄՈՒԹԻՒՆ**, } V. **Արտասարում**, **Արտասարութիւն**։

ԱՐՏԱԿԵՂԵՐԿ, V. **Արտակեցնող**։

ԱՐՏԱԿԵՂԵՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. **Արտակեցնողութիւն**։

ԱՐՏԱԿԵՆՏՐԻԿ, excentrique, *adj. Quartier* —. [tricité, *sf.*

ԱՐՏԱԿԵՆՏՐԻԿՈՒԹԻՒՆ, excen-

ԱՐՏԱՀԱՒ (Իւլիւ ֆ—ր—), courlis (ֆ—ւլ), կամ courlieu, *sm.*

ԱՐՏԱՀԱՆԵԼ, exprimer, *va.* — յանախաբար, énoncer, *va.*

ԱՐՏԱՀԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, expression. *sf.*

ԱՐՏԱՀՆՉԻՒՆ (ձայն, ճուռզարան), dissonant, ante, *adj.*

ԱՐՏԱՇԵԶԵԼ, transpirer, *vn.*

ԱՐՏԱՇԵԶԵԼԻ, transpirable, *adj.*

ԱՐՏԱՇԵԶՈՒԹԻՒՆ, **ԱՐՏԱՇԵԶՈՒՄ**, **ԱՐՏԱՇԵԶՈՒՄՈՒՆ**, } transpiration, *sf.*

ԱՐՏԱՁԱՓ, V. **Ցնդաչափ**։

ԱՐՏԱՁԱՓԵԼ, V. **Ցնդաչափել**։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԱՆԵԼ, **ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԵԼ** } (ընել), exiler, bannir, *va. On l'exila du royaume. Il fut banni de la ville, de la patrie.*

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, ban, bannissement, *sm.*

ԱՐՏԱՍԱՆԵԼ, prononcer, déclamer, *va.*

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, prononciation, déclamation, *sf.* [*vpr.*

ԱՐՏԱՍԱՆԻԼ, se prononcer,

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒՄ, **ԱՐՏԱՍԱՆՈՒՄՈՒՆ**, } V. **Արտասանութիւն**։

ԱՐՏԱՍՈՒԱԾԵԼ, V. **Արտասրտպեր**։

ԱՐՏԱՍՈՒԱԾՈՒ, V. **Արտասրտպար**։

ԱՐՏԱՍՈՒԱԼԻ, **ԱՐՏԱՍՈՒԱԼԻԲ**, } larmoyant, ante, éploré, ée, pleureux, euse, déplorable, *adj.*

ԱՐՏԱՍՈՒԱԽԱՌՆ, mêlé de pleurs, *adj.* — ուրախութիւն, joie mêlée de pleurs.

ԱՐՏԱՍՈՒԱԿԱՆ, lacrymal, ale *(pl. lacrymaux)*, *sf.*

ԱՐՏԱՍՈՒԱԾԻԼ, répandre, jeter de larmes, donner des pleurs, pleurer, larmoyer, *vn.* **Ագչափ** —, pleurer comme un veau, comme une vache. || —, pleurer, *va. Pleurer son père, la mort de son père, ses péchés.*

ԱՐՏԱՍՈՒՆՔ, pleurs, *smp.*, larme, eau, *sf.* **Արեան** —, des larmes de sang (—ն). **Ոտն** —, larmes feintes, pleurnicherie, *sf.* — այգուն (զօղ. ցող), les larmes, les pleurs de l'aurore (rosée, *sf.*). **Յոգնաթեղ** —, des larmes abondantes. — որթոյ, les pleurs de la vigne. **Հեղուլ չերմոցեւոյ արտասուս, չերմ արտասուս իջուցանել** (լալ դառնապէս), pleurer à chaudes larmes. **Յարտասուս գցնիլ, հառաչիլ, գթաս արտասուաց իջուցանել** (արգելք կարի). fondre en pleurs, en larmes, verser des larmes. **Իսկ արտասուս իջուցանել** (առնս արգելք թափիլ), V. **Հեղկեւեղջալ, Ողոգանել, թաղալ արտասուօքն**, arroser de ses larmes.

ԱՐՏԱՀԱՆ, V. **Ղծլար**։

ԱՐՏԱՀԱՐԵԼ, exporter, *va.*

ԱՐՏԱՀԱՐՈՂ, exportateur, *sm.*

ԱՐՏԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, exportation, *sf.*

ԱՐՏԱՀԵՂ, déplacé, ée, *adj.*

ԱՐՏԱՓԱՅԼԵԼ, sortir, *vn. Cette figure sort bien.* || rehausser, *va. Cette parure rehaussait sa beauté.*

ԱՐՏԱՓԱՅԼՈՒՄ, **ԱՐՏԱՓԱՅԼՈՒՄՈՒՆ**, } relief (—ֆ), *sm.*

1. **ԱՐՏԱՔԻՆ**, extérieur, eure, externe, *adj.* || profane, *adj.* — կռուիւ, կերպարանք, —ն, extérieur, dehors, *sm.* — պատերազմ, la guerre étrangère. — զարդ

կամ յարաբերութիւնից. Տէրութեան, affaires étrangères.

2. ԱՐՏԱՔԻՆ (հիւանդանոցաց մէջ ծառայող բժկուքեան ուսանող), externe, *sm.* [euse, *adj.*

ԱՐՏԱՔՆԱՍԱՐԴԱՐ, spécieux,

ԱՐՏԱՔՆՈՑ, lieux d'aisances, կամ յոկ lieux, cabinet d'aisances, կամ յոկ cabinet, *sm.*, latrines, *sfp. Latrines publiques.* commodités, *sfp.* — ԱՒԱՒ, bouteilles, *sfp.*

1. ԱՐՏԱՔՈՑ, hors (հօ—), en dehors (բէհօ—) de, au dehors de, *prép.* — ԻՒՑ, hors de, *prép.*

2. ԱՐՏԱՔՈՑ, dehors, *adv.* ‖ extérieurement, *adv.*

ԱՐՏԱՔՈՒՑՍ (դրսէն), de dehors (բէհօ—), par dehors, extérieurement, *adv.*

ԱՐՏԱՔՍ, dehors (բէհօ—), *adv.*

ԱՐՏԱՔՍԱԿԱՆ, exclusif, ive, *adj.*

ԱՐՏԱՔՍԵԼ, chasser, envoyer quelqu'un au peautre, կամ aux peautres, *va.* ‖ exclure, *va.*

ԱՐՏԱՔՍԻՉ, exclusif, ive, *adj.*

ԱՐՏԱՔՍՈՒՄ, ԱՐՏԱՔՍՈՒՄՆ, } exclusion, *sf.*

ԱՐՏԱՒԱՆ, sommet, *sm.* [ւոր։

ԱՐՏԱՒԱՆԱՑ, V. Արեւելեան.

ԱՐՏԱՒԱՆԱՒՈՐ, ciliaire, *adj.*

ԱՐՏԱՒԱՆՈՒՆՔ (թէթէի), cil (թէլ), *sm.* ‖ paupière, *sf.* — կոպոց, les cils des paupières.

ԱՐՁԻ (տեսակ մը վայրենի խոյ. ի՛ոլ), espèce de bélier sauvage, mouflon, argali, *sm.*

ԱՐՁԱՑ, charpi, *sm.*

ԱՐՁԱՑ (չ՚ուլ ի՛—չ՚—), alouette, *sf.* — կասարաւոր, — huppée, *sf.*, cochevis (ի՛ոլէվի), *sm.* —ը կ՚երգէ, l'— chante.

ԱՐՁԱՐԱԼ, V. փութալ։

ԱՐՁԱՐԱՆՔ, champs, *smp.*

ԱՐՁԱՐԱՆՔ, empressement, *sm.* Մասկի —, précipitation, *sf.* Արագութեամբ, précipitamment, *adv.*

ԱՐՁԱՐԱՆՆԵԼ, V. փութացանել։

ԱՐՁԱՐԱՆՔ (կառաւարմէ երկաթուղիէն դուրս ելլել), dérailler (թ՚—յի՛ր. pas կ՚իդրէի գրաելու է dérailler, թ՚—ի՛լ), *vn.*

ԱՐՁԱՒԱՔԱՆՔ, hyperbate (թ՚թ՚—գ՚—թ՚), inversion, anomalie, *sf.*

ԱՐՁԱՒԱՔՄԱՆ (կառաւարմէն երկաթուղիէն դուրս ելլելը), déraillement (թ՚—յի՛ր՚—ի՛. pas կ՚իդրէի déraillement, թ՚—ելէ՚—ի), *sm.*

ԱՐՁԱՒՆԱՒՐ, faucheur, *sm.*

ԱՐՁԱՕՆԱԳԻՐ, brevet, *sm.* — ճիւառդութեան, — d'invention. Մէկուն — տալ, donner un — à quelqu'un, breveter, *va.*

ԱՐՑՈՒՐ, pleurs, *smp.*, larme, eau, *sf.* — հոսցանել, կաթեցուցանել (լալ), verser, répandre des pleurs, donner cours à ses larmes. Հասանել զ— յերեսաց (մէկուն արցունքը սրբել), essuyer les pleurs de quelqu'un. [le, *adj.*

ԱՐՑՈՒՐԱԲԵՐ, larmoyant, an-

ԱՐՑՈՒՐԱԼԱՑ, mouillé de larmes. — աչք, des yeux mouillés de larmes. [le, *adj.*

ԱՐՑՈՒՐԱԼՈՒՐ, larmoyant, an-

ԱՐՑՈՒՐԱՐԱՆ, sac lacrymal, *sm.*

ԱՐՑՈՒՐ ՔՐԻՍՏՈՍԻ (վ՚եռավ լերան խաղողահատ գիճի մը), lacryma-christi (բառ. լատիներէն), *sm.*

ԱՐՑՈՒՑԱՆՆԵԼ, faire pleurer, *va.*

ԱՐՑՈՒՆՔ, pleurs, *smp.*, larme, eau, *sf.* — թափել, verser des larmes, pleurer. Պատկի — թափել, — կաթիլ, fondre en pleurs, en larmes. Մէկուն —ը սրբել, V. Արցունք։

ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ, masculinité, *sf.*

ԱՐԱԳԻ, lumière, *sf.*

ԱՐԱՔԱ, roi, monarque, *sm.* — Օգոստոսաց, le Grand Seigneur. Ի— —ի, en haut lieu. Կեցցէ —, vive le roi !

ԱՐՔԱՅԱՐՔ, V. Արքայարկեղ.
ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ, royal, ale *(pl. royaux)*, *adj.*
ԱՐՔԱՅԱԿԻՆ, V. Արքայասիրտ.
ԱՐՔԱՅԱՆՈՒՆ (թռչուն գորշագլուխ-գոյնի), rouget, *sm.* — գերան, barbeau, *sm.* [*sf.*
ԱՐՔԱՅԱՄԱՅՐ, la reine mère,
ԱՐՔԱՅԱՄՈՐ (գիհաձև), framboise, *sf.* — իւղով հասմիկի, accommoder avec du jus de —, framboiser, *va.*
ԱՐՔԱՅԱՄՈՐԻ, framboisier, *sm.*
ԱՐՔԱՅԱՆԻՍ, royal, ale, *adj.* — քաղաք, la ville royale.
ԱՐՔԱՅԱՋՐԻ, eau royale, *sf.*
ԱՐՔԱՅԱՏԱՆՁ (տեսակ տանձի), bergamote, *sf.*
ԱՐՔԱՅԵՂ, fin, ine, *adj.*
ԱՐՔԱՅԵՐԱԿ, veine basilique, կամ լուկ basilique, *sf.*
ԱՐՔԱՅՈՐԴԻ, fils (կամ թոռ) du roi, prince, *sm.* Թագաժառանգ — (Գաղղիացւոց), dauphin (տիտղոս), *sm.*
ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ, royaume, *sm.*, royauté, *sf.*, règne, *sm.* || —, — երկնից, le royaume des cieux, paradis, ciel, *sm.*
ԱՐՔԱՅՈՒՀԻ, reine, *sf.* երկնից — (պատկեր Աստուածածնայ, հռետորական), la — du ciel, des anges. [*sm.*
ԱՐՔԱՅՕԶԻ, basilic (տեսակ խոտի), ԱՐՔԱՅՕՐԷՆ, royalement, *adv.*
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊԱՆԱԼ, archiépiscopal, ale *(pl. archiépiscopaux)*, archidiocésain, aine, *adj.*
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊԱՐԱՆ, demeure de l'archevêque, archevêché, *sm.*
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՒԹԻՒՆ, archiépiscopat, archevêché, *sm.*
ԱՐՔԻԱՏՐԱՊ, archiprêtre. *sm.* [*sm.*
ԱՐՔԻԱՏՐԱՊՈՒԹԻՒՆ, archiprêtré,
ԱՐՔԻԴՈՒՔԱՍ, archiduc, *sm.* գիհ, որմոր —, V. Արքիդուքասիհ.
ԱՐՔԻԴՈՒՔՈՒԹԻՒՆ, archiduché, *sm.* [se, *sf.*
ԱՐՔԻԴՈՒՔՈՒՀԻ, archiduchesse,
ԱՐՔԻՄԱՆԴՐԻՏ, archimandrite, *sm.*
ԱՐՔԻԼՈՒՐԱՑ (յոյն եւ լատին տաղից չափ մի), archiloquien, *adj. m.*
ԱՐՔՈՆՏ (առեղծակաց Պետեցւոց), archonte (պետ), *sm.*
ԱՐՔՈՆՏՈՒԹԻՒՆ (իշխանութիւն արհնաի), archontat, *sm.*
ԱՐՔԱՅՆԱԿԱՆ, courtisan, *sm.* V. Արքայակեղ.
ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ, cour, *sf. La — est partie à la suite du roi.*
ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ, royal, ale *(pl. royaux)*, *adj.*
ԱՐՔԱՅԱՆ, royal, ale *(pl. royaux)*, *adj.* — հրամարտակ, V. Հրովարտակ. Հրաման —, jussion, *sf. Le roi envoya des lettres de — au parlement.* — հանգամարի (հատիկ), V. Հանգամարի.
ԱՐՔՈՒՆԻՔ, cour, *sf.*, palais, hôtel (տէր), *sm.* || fisc (կեղ), *sm.* Ընկել, հատանիլ, գրաւել յարքունիս (զոգի երկնից), confisquer, *va. On confisqua tous ses biens (hâtif).* Յարքունիս, en haut lieu.
1. ԱՐՕՒ (եզ, էգ), outarde, *sf.* Հաց —ի, V. Արուսիկ.
2. ԱՐՕՒ, V. Ախոյան.
ԱՐՕՒՆԻ, petit d'une outarde, outardeau, *smp.*
ԱՐՕՍ, pâturage, pré, *sm.*, pâture, *sf.*, pâquis, *sm.* [quis, *sm.*
ԱՐՕՍԱՏԵԼԻ, pâturages, pâ-
ԱՐՕՐ (—ոյ), charrue, *sf.*
ԱՐՕՐԱԲԱՆ ԱԱՆԻ, (ճերմակ), ԱՐՕՐԱԲԱՆ ԱԱՆԻ, } V. Արորդրել.
ԱՐՕՐԱԳՐԵԼ, labourer, *va.*
ԱՐՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, labour, labourage, *sm.*

ԱՐՕՐԱՆ (տեսակ մը երկայնաձուտ եւ փետրագեղ պապակայ [perroquet]), ara, *sm.*

ԱՐՕՐԱՆԱՆ, (բոյս մ՚է), arrête-bœuf *(pl.* des *arrête-bœuf)*, *sm.*, bugrane, *sf.*

ԱՐՕՐԱՎԱՐ (մէկ առօրայ հերկելի [arable] գետին), charrage, *sm.*, charrue, *sf.*

ԱՒԱԳ, grand, ande, *adj.* || grand, seigneur, doyen, *sm.*

ԱՒԱԳԱԺՈՂՈՎ, parlement, *sm.*

ԱՒԱԳԱՒՈՒԹԻՒՆ ԺՈՂՈՎ, une assemblée de seigneurs. Ազգախնամք ժողով (քններաճառական ի եկեղեցւոջ), seigneurie, *sf.*

ԱՒԱԳԱՆՔ, les grands, une assemblée de seigneurs.

ԱՒԱԳԱՓՈՂ, (գործիք նուագարան մը), trombone, *sm.*

ԱՒԱԳԱՓՈՂԱՒՈՐ (աւազափող զարնող), trombone, *sm.*

ԱՒԱԳԲԻՒՐ, } V. Արքերէզ.
ԱՒԱԳ ԲԻՒՐ, }

ԱՒԱԳՈՐԵՍՔ, les grands, le grand monde.

ԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, grandeur, dignité, *sf.*, honneur (ծեռ—), *sm.*

ԱՒԱԳՕՐԻՆ, en grand, à la grande, *adv.* — կեալ (ապրիլ), vivre en seigneur, en grand seigneur.

ԱՒԱՂԻ, voilà, *prép.*

ԱՒԱԶ (ք—ֆ), sable, *sm.* — երկաժանց, gravelle, *sf.* Մաղր —, — très menu, sablon, *sm.* Մանրախիճ —, V. նուիճ. — ցանել, —ալ ծածկել, sabler, *va.* Մաղր —ալ ջրել, sablonner, *va.*

ԱՒԱԶԱԱՆԱՐ, mêlé de sable, sableux, euse, *adj.*

ԱՒԱԶԱՆԻ, graveleux, *sm.*

ԱՒԱԶԱՆԻԱՒՈՐ, graveleux, euse, *adj.*

ԱՒԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, gravelle, *sf.* Աւազախտութիւն (ցաւ), V. Աւազախտակոծ.

ԱՒԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ (ք—ֆ), gravelle, *sf.*

ԱՒԱԶԱՒ, brigand, *sm.*, larron, oanesse, voleur, euse. *s.*, bandit, coupe-jarret *(pl.* des *coupe-jarrets)*, *sm.* — ծովու, pirate, *sm.*

ԱՒԱԶԱՒԱՆՈՑ, coupe-gorge *(pl.* des *coupe-gorge)*, *sm.*

ԱՒԱԶԱՒԱՊԵՏ, chef de brigands, *sm.*

ԱՒԱԶԱՒԵԼ, se livrer (ինքզինք տալ) au brigandage, brigander, *vn.*

ԱՒԱԶԱՒՈՒԹԻՒՆ, brigandage, banditisme, *sm.* Ծովու վրայ —, piraterie, *sf.* — ընել, V. Աւազակել· Ուրուճի ճամբու վրայ — ընել, exploiter sur les grands chemins. Ծովու վրայ — ընել, faire le mètier de pirate, pirater, *vn.*

ԱՒԱԶԱՆԱՆ, lieu d'où l'on tire du sable, sablière, *sf.* [*sm.*

ԱՒԱԶԱՒՄԱՆ, sablier, poudrier,

ԱՒԱԶԱՆ (ք—ն), pièce d'eau, *sf.* || baignoire, *sf.*, bain, *sm.* — (պարսիպաց), bassin, *sm.* — (ապերաց), bassin, *sm.*, vasque, *sf.* — ջուրց, V. Ջրեղէ· Ծովու —, — մկրտութեան, fonds, *smp.*, les fonds baptismaux. — եկեղեցւոյ եւ ճոխագործեալ ճաւուց, V. Ղանձեղ· (Աքաղաղոյ) ջուր խմելու եւ լուացուելու —, V. Գուռ· (կամ ներքին) բրթելու —, V. Ջոզարան·

ԱՒԱԶԱՒԱՆՈՑ, sablonnier, *sm.*

ԱՒԱԶԱՒԱՑՈՑ (ժամացոյց աւազոյ), sablier, *sm.*, horloge (օ—ժ) de sable, *sf.*

ԱՒԱԶԱՒԱՐ, grès (ւ—ր), *sm.*

ԱՒԱԶԵԼ, couvrir de sable, sabler, *va.* — ձեռքերը, se frotter les mains avec du sable.

ԱՒԱԶՈՒՏ, où il y a beaucoup de sable, sablonneux, euse, graveleux, euse, *adj.*

ԱՒԱԶՈՑՆ, V. Աւազամած·

ԱՒԱԶՈՑՑ, V. Աւազակոծ·

ԱԻԱ՛Զ, hélas (ԽԼ՝. ոմանք կը ﬓչեն ԽԼ--), *interj.*

ԱԻԱԶԵԼ, plaindre, déplorer, regretter, *va.*

ԱԻԱԶԵԼԻ, déplorable, regrettable, *adj.*

ԱԻԱՆ, bourg (գ---. իսկ Un bourg étendu կը ﬓչուի Խ՝ գ---ի Խ՝---ին, կամ քան այլոց Խ՝ գ---Խ՝---), *sm.*

ԱԻԱՆԱԳԻՒՂ, bourgade, *sf.*

ԱԻԱՆԱՆ, V. Յաւաճական.

ԱԻԱՆԴ, dépôt, *sm.*, consignation, *sf.* Յ— տալ, — դնել, թողուլ, consigner, déposer, mettre en dépôt, *va.*

1. ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ, traditionnel, elle, *adj.* Հայր —, père fiduciaire. Թառաճիզ —, héritier fiduciaire. Վաճառականմն —, vente fiduciaire կամ fiducie, *sf.*

2. ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ, traditionaliste, traditionnaire, *sm.*

ԱԻԱՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, traditionalisme, *sm.*

ԱԻԱՆԴԱՊԱՀ, dépositaire, *sm.* || consignataire, *sm.* || sacristain, *sm.* || traditionnaire, *sm.* — կուսակն (ի վանս կուսակաց), sacristine, *sf.*

ԱԻԱՆԴԱՒՈՐ, fiduciaire, *adj.*

ԱԻԱՆԴԱՏՈՒՆ, sacristie, *sf.*

ԱԻԱՆԴԵԼ, mettre en dépôt, déposer, *va.* || consigner, *va.* || remettre, transmettre, rendre, délivrer, léguer, confier, *va.*

ԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, tradition, *sf.* Ընդհ —, V. Ընդհանուրեան. Ըստ-ղուքեանէ, ըստ աւանդութեան, suivant la —, d'après la —, traditionnellement, *adv.*

ԱԻԱՆՆ, voilà, *adv.*

ԱԻԱՆՔ, voici, *adv.*

ԱԻԱՌ (Խ՝---Խ՝---), fief (ֆիէֆ), *sm.* — տալ, donner en —, fieffer, *va.*

ԱԻԱՌԱԳԷՍ, feudiste, *adj.* et *sm.*

ԱԻԱՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, système de la féodalité, féodalisme, *sm.*

ԱԻԱՌԱԿԱՆ, féodal, ale *(pl. féodaux), adj.* — (իրիք), fieffé, ée, *adj.* — վարչութիւն, V. Ասատկանութիւն (2).

ԱԻԱՌԱԿԱՆԵԼ, féodaliser, *va.*

1. ԱԻԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (Խ՝---Խ՝---), féodalité, *sf.*

2. ԱԻԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (Խ՝---Խ՝ Խ՝---Խ՝), féodalité, *sf.*

ԱԻԱՌԱԿԱՆՕՐԷՆ, féodalement, *adv.*

ԱԻԱՌԱՒՈՐ, feudataire, *s.* [fieffé, ée, *adj.* ||

ԱԻԱՌԱՒՈՒ, fieffé, ée, *adj.* ||

ԱԻԱՌԱՒ, V. Ասատկանի.

ԱԻԱՌԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, système de la féodalité, féodalisme, *sm.*

ԱԻԱՐ, butin, *sm.*, dépouille, *sf.*, pillage (բ---ժ), *sm.*, proie, *sf.*, sac (---ծ), saccagement, désordre, *sm.* — իարկանել, Յ—ի առնուլ, — առնուլ, V. Ասարել. Քաղաքին —ի տալ, livrer une ville au pillage. Ի—, ընեալ —ու, chargé de butin.

ԱԻԱՐԱՒԱՇ, butinier, *sm.*

ԱՐԱՐԱԲԱՐ, avec pillage, *adv.* — առնուլ, piller (բ---ժ), saccager, *va.*

ԱԻԱՐԱՒՈՐ, pilleur, pillard, *sm.* || —, pillard, arde, dépréda-teur, trice, *adj.*

ԱԻԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, pillage (բ---ժ), sac (---ծ), désordre, *sm.* V. Գերիական. Վ ﬓաս եւ — ընել, V. Գերիել.

ԱԻԱՐԵԼ, butiner, piller, saccager, faire main basse, *va.*

ԱԻԱՐՈՂ, pillard, arde, *adj.* *Il est d'humeur pillarde.*

ԱԻԱՐՈՒՄ, pillage (բ---ժ), sac (---ծ), saccagement, *sm.*

ԱԻԱՐՍ, fin, *sm.*

ԱԻԱՐՏԵԼ, finir, achever, *va.*

ԱԻԱՐՏԻ, finir, *vn.*, s'achever, se terminer, *vpr.* Գործն աւարտի լայ վրայ է, la chose s'en va faite.

La messe s'en va dite. Le carême s'en va fini.

ԱՒԱՐՏՈՒՄ, **ԱՒԱՐՏՈՒՄՆ**, achèvement, *sm.*

ԱՒԱՔԵԼ, guérir, *va.*

ԱՒԵԼ, balai, *sm.* — (նաւու), écoupe, *sf.* — ածել, մաքրել —աւ, V. Աւելել. — մը զարնել, donner un coup de —.

ԱՒԵԼԱԲԱՆ, hyperbolique (մուպալաղալը), *adj.*

ԱՒԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hyperbole, *sf.*

ԱՒԵԼԱԽՆԴԻՐ, curieux, euse, *adj.*

ԱՒԵԼԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ (աւելի պահանջումն), plus-pétition, *sf.*

ԱՒԵԼԱԾՈՒ, balayeur, euse (սիւփիւրիճի, չէօփ), *s.*

ԱՒԵԼԱԾՈՒԹԻՒՆ, balayage, balayement, *sm.*

ԱՒԵԼԱԾՔ, balayures, *sfp.*

ԱՒԵԼԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, surnom, *sm.*

ԱՒԵԼԱՄԻՍ (կովու, եզին հաւու վզին տակը կախուած միս), fanon, *sm.*

ԱՒԵԼԵԼ, balayer (սիւփիւրմէք), *va.*

ԱՒԵԼԻ, plus, de plus, en plus, en sus (զիադէ), de trop, *adv.* || excédant, ante, superflu, ue, redondant, ante, *adj.* —ն, plus, trop, *sm.* Այնչափ —, d'autant mieux, *adv.* Այնչափ եւս —, d'autant plus, *adv.* Եւ ոչ —, sans plus, *adv.* Ամէն բանէ —, sur toute chose, կամ toutes choses, avant toute, կամ toutes choses. Ջափէն —, trop, par-dessus les oreilles. Երեք —, trois de plus. Մէկէ —, plusieurs, *adj.*

ԱՒԵԼՆԱԼ, augmenter, accroître, *vn.* Գինն —, augmenter, *vn.*

ԱՒԵԼՈՐԴ, superflu, ue, redondant, ante, *adj.* || superstitieux, euse, *adj.* — աւարին, le reste du butin. — լինել, ըլլալ, être superflu, redonder, *vn.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, périssologie, *sf.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱՄԱԽ, prodigue, *adj.* || —, prodigue, *sm.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱՊԱՇՏ, superstitieux, euse, *adj.* et *s.*

ԱՒԵԼՈՐԴԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, superstition, *sf.* Աւելորդապաշտութեամբ, superstitieusement, *adv.*

ԱՒԵԼՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, superfluité, *sf.*

ԱՒԵԼՈՒԿ (ալէֆօն օթու), patience, parelle, *sf.*

ԱՒԵԼՈՒԿՔ, balayures (սիւփիւրնթիւ), *sfp.*

ԱՒԵԼՑՈՒՆԵԼ, ajouter, joindre, adjoindre, insérer, intercaler, *va.* || augmenter, accroître, *va.* || additionner, *va.* Աստիճանաբար —, augmenter par degré, graduer, *va.* Տասնապատիկ —, V. Տասնապատկել. — (գինը վրան դնել, աւելի պահանջել), surfaire, *va.* Վրան դրած (աւելի պահանջած) չըլլայիս նման, չեմ կրնար կոտրել (իջեցունել, նուազեցունել) գինը, ne vous ayant pas surfait, je ne saurais rien rabattre. (Նահանջ տարւոյն վրայ օր մը) —, ajouter un jour tous les quatre ans, au mois de février, intercaler, *va.* *Dans les années bissextiles on intercale un jour.* || —, ajouter, *va.*; reprendre, *vn.* Աւելցուց թէ . . . il ajouta que . . . Աւելցուց, reprit-il, il reprit.

ԱՒԵՂԿԵԼ (աւաղել. ափսոսել), regretter, *vn.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆ, Évangile, *sm.* Չորեքգլխեան —, չորս —ք, les quatre —s. —ը քարոզել, V. Քարոզել. Ըստ —ի, évangiliquement, *adv.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԳԻՐ, évangéliste, *sm.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ, évangélique, *adj.* —ք, évangéliques, *smp.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆԵԼ, annoncer, prêcher l'Évangile, évangéliser, *va.*

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ, évangéliste, *sm.* || prédicateur, *sm.*

Աւետաւոր, porteur de bonnes nouvelles.

Աւետաւորել, annoncer, *va. Les prophètes ont annoncé la venue du Messie (Մեսիա. Քրիստ).*

Աւետել, annoncer une bonne nouvelle, *va.*

Աւետիք, bonne nouvelle, *sf.* Երկիրն աւետեաց, la terre de promission, la terre promise. Տօն աւետեաց արդյ կուսին, V. Աւետումն։ կարգ աւետեաց, Annonciade, *sf.*

Աւետումն, annonciation, *sf.*

Աւեր, ravage, *sm.*, destruction, *sf.*, dégât, *sm.*, désolation, dévastation, *sf.* ☞ եւ յապակուցութիւն դարձուցիլ (աւերակ դարձուցիլ), dévaster, ruiner complètement, désoler, *va. Désoler un pays, une province.*

Աւերակ, ruine, désolation, *sf.* —ք (ներ), gravois, *smp.*

Աւերակ, ruine, *sf.* — առնիլ (— դարձուցիլ), dévaster, ruiner complètement, désoler, *va. Les ennemis ont dévasté cette province. Désoler un pays.*

Աւերեալ, désolé, ée, délabré, ée, *adj.* — (նանապարհ), ruiné, ée, *adj.*

Աւերել, ruiner, détruire, dévaster, ravager, désoler, gâter, *va.*

Աւերիլ, se ruiner, se détruire, *vpr.*

Աւերիչ, destructeur, trice, *s.*; dévastateur, désolateur, ravageur, *sm.* || destructeur, trice, dévastateur, trice, désolateur, trice, *adj.*

Աւերումն, } ruine, destruction,
Աւերումունք, } dévastation, *sf.*

Աւետս (պատուդ մ'է), avocat, *sm.*

Աւետսեցնեի, avocatier, *sm.*

Աւիւղ } (իւղ), sanie, *sf.*, i-
Աւիւղն } chor (իւոր), *sm.*

Աւիւրիլ (առուիլ), se gâter, *vpr. Ces fruits commencent à —.*

Աւիւն, transport, enthousiasme (—ղիաց), *sm.* — մոլեգնութեան, fureur, *sf.* — (բանաստեղծաց), fougue, *sf.*

Աւլել, V. Աւելել։

Աւլուծք, } V. Աւելածուիլ։
Աւլուտիք, }

Աւշալուծ, sanieux, euse, ichoreux, euse (իւոր, իւոչ), *adj. Pus (pourriture) ichoreux.*

Աւուրգործ, journée, *sf. Il a bien gagné sa —. On lui doit quinze —s.* Ի՞նչ — կուտաք անոնց, combien leur donnez-vous par jour ?

Աւրել, effacer, *va.* || détruire, résoudre, tuer, perdre, *va.* || brouiller, *va.* — (գրչաւ), raturer, *va.* — (գրածն), rayer (—իւք), *va.* [(գրչաւ), rature, *sf.*

Աւրուածք, effaçure, *sf.* —

Աւրուիլ, s'effacer, *vpr.* || dépérir, *vn.* || se gâter, *vpr.* || se brouiller, *vpr. Ces deux amis se sont brouillés.* [de la main, *sm.*

1. **Ափ** (—ւոյ—ք), paume, *sf.*, creux
2. **Ափ** (իւրքին —ւոյ—ք ետ—ք), empaumure, *sf.*

Ափաձափ, poignée, *sf.* [be, *sf.*

Ափափր (տանիկ մ'է), euphor-

Ափեղծփեղ, à tort et à travers, *adv.* Խեղքի պէս — կը խօսի, il parle à tort et à travers comme un fou.

Ափ ի բերան անել } (պա-
Ափիբերան անել, } պանել), fermer la bouche à quelqu'un, pousser à bout, confondre, *va,* [*sm.*

Ափիոն (—ի՛ոյ), opium (օփիում), *sm.*

Ափիոնաձաձոն, opiacé, ée, *adj.*

Ափիոնաձիւր, opiacé, ée, *adj.*

Ափլափել, tâtonner, *vn.*

Ափլիչ, soufflet, petit soufflet, *sm.* [besaigre, *sm.*

Ափսաւր (փորոքաթթուի գինի), vin

ԱՓԱԽ, jointée, *sf.*

ԱՓԱՆ (ֆերմ.), rive, *sf.*, rivage, bord, *sm.* — ծովու, V. Ցովիզր։

ԱՓԱՆԻ (ումնձիէ վերջն արտի մէջ ժողվուած ճապկերու խուրձ), glane, *sf.*

ԱՓԱՆԻՔ (խաղուած ճապկեր), glanure, *sf.*

1. ԱՓԱՆՈՐԴ (գեռեզերեաց բնակիչ), V. Գեռեզերցի։

2. ԱՓԱՆՈՐԴ (անտառի կամ ճամբու եզերը կազմուածէ կամ ստացուածէ ունեցող), riverain, *sm.*

3. ԱՓԱՆՈՐԴ (փողոցի եզերի վրայ շինուած տան մէջ բնակող), V. եզերաբնակ։ [*sf.*

1. ԱՓՈՒՃ (գնդի խաղ մը), paume, 2. ԱՓՈՒՃ (գնդակ [խաղալու]), balle, *sf.*

ԱՓՈՒՆՔ, rive, *sf.*, rivage, *sm.*

ԱՓՍԵԱՁ (ինչ-որ), plateau, *sm.* soucoupe, *sf.* — տրոց (եկեղեցւոյ մէջ), bassin, *sm.*

ԱՓՍԻՆԹ (ինչ մը), absinthe, absinthion, *sf.* [*adj.*

ԱՓՍԻՆԹԱՍԱՆ, absinthique,

ԱՓՍԻՆԹԱՐԴՆՈՒԹԻՒՆ, absinthémie, *sf.*

ԱՓՍԻՆԹԵԱՁ, absinthe, *sf.*

ԱՓՍՈ՛Ս, hélas (կը գործածուի կը ցաւիլ կը ցնծալ), *interj.* — որ, malheureusement, *adv.* [*va.*

ԱՓՍՈՍԱԼ, plaindre, regretter,

ԱՓՍՈՍԱՆՔ, hélas *sm.*

ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ, vénérien, ienne, *adj.* — հիւանդութիւն, սախս, maladie vénérienne, mal vénérien. վարակեալ — հիւանդութեամբ, V. Ախրոդիտական (2)։

1. ԱՓՐՈԴԻՏԱԿԱՆ, vénérien, ienne, *adj.*

2. ԱՓՐՈԴԻՏԱԿԱՆ, vénérien, *sm.*

ԱՐ (ազասպ), jambe, *sf.*

ԱՐԱՂԱՂ (խօշոր), coq (հաւ), *sm.* փորիկ, պզտիկ —, V. Ափնար։ վայրի —, V. Ձախաթոր։ կռւոց — (ՀԺԼԵՀ), V. Որձաս։ —ը կը խօսի, կը կակաչէ, le — chante.

ԱՐԱՃԵԼ, ruer, regimber, récalcitrer, *vn.*

ԱՐԱՃՈՂ, rueur, euse, *adj.*

ԱՐԱՃԱՆՔ (ազասպ), V. Ափ։

ԱՐԱՒԼԵԱՆ (տղայ մ'է), achillée (բոյս, pus Ականթիոյ. —յի, pus Լիդէի), *sf.*

ԱՐԱՒՍ (փորիկ չորհուածի մ'է. ֆիլիգրան), belette, *sf.*

ԱՐԱՒԱԳՈՒՕՋ (բոյս), aulbute, *sf. Faire la* —. [chet, *sm.*

ԱՐԱՒԱՐ, jeune coq (հաւ), coq (հաւ-ը պօլսեր), croup (հաւ-ի), *sm.*

1. ԱՐԱՒԱՆ (երկաթուղւոյ կառատարմին [train] շաւիղը փորելու գործիք), aiguille, *sf.*

2. ԱՐԱՒԱՆ (սաղմն [fœtus, embryon], արգանդէն դուրս հանելու բժշկական գործիք), fer, forceps (վիրաբոյժ), *sm.*

3. ԱՐԱՒԱՆ (ինչ-որ), V. Բեւեռաձող։

4. ԱՐԱՒԱՆ (ուճկլիճ [արուեստաւորաց]), V. Լաւիճ։

ԱՐԱՒԱՆԵԼ, tenailler, *va.*

ԱՐԱՒԱՆՈՂ (երկաթուղւոյ կառատարմին [train] շաւիղը փոխող պաշտօնեայ [employé]), aiguilleur, *sm.*

ԱՐԱՒՈՏԵԼ, ruer, regimber (ձիի պէս), *vn.*, lancer un coup de pied.

ԱՐԱՒՈՐ, exil (ինչ), bannissement, *sm.* Պետական —, déportation, *sf.* Ընկերուկ, տալ—ս, V. Ափառել։

ԱՐԱՒՈՐԱՆՔ, exil (ինչ), *sm.*

ԱՐԱՒՈՐԵԱԼ (ինչ-ի՛ն ոլոր), exilé, ée, *s.* ‖ banni, *sm.*

ԱՐԱՒՈՐԵԼ, envoyer en exil (ինչ), exiler, bannir, *va.* Հեռու տեղ —, déporter, *va.*

ԱՐԱՒՈՐՈՒԱԾ, V. Ափառեալ։

ԱՐԱՒՈՐԴ, exilé (ինչ), *sm.*

ԱՐԱՁԱՆ, V. Ափծաձ։

բ

բ (piėn ou pén), seconde lettre de l'alphabet arménien et première consonne. || Deux ou second, onde, *adj.*

բա՛, bah (ց-), *interj.*

բաբախել, palpiter, *vn. La paupière, le cœur lui palpite.* [*adj.*

բաբախիւն, fréquentatif, ive,

բաբախող, palpitant, ante, *adj.*

բաբախումն, } battement du

բաբախումն, } cœur, *sm.* Որի սաստիկ —, palpitation, *sf.* — (ծց-), verbération, *sf.* [*adj.*

բաբախուն, palpitant, ante,

1. **բաբան** (ց-ի-լ- էէլ-ցէէլէ), balançoire, branloire, *sf.*

2. **բաբան**, V. Բալիսա.

բաբենի, baobab, *sm.*

բաբենիս, adansonine, *sf.*

բա՛բէ, morbleu, par la morbleu, parbleu, *interj.*

բաժ, portion, *sf.* || action, *sf.*

բաժին, autel, *sm.* [*adv.*

բաժանաբար, collectivement,

բաժանական, collectif, *adj.*

բաժանող, actionnaire, *s.*

բաժ (ի-բ-), canard, *sm.* Ընտանի —, — domestique, barboteur, *sm.* Մատակ՝ էգ —, femelle du —, cane, *sf.* Ձագ —ու, caneton, *sm.*, canette, *sf.*

բաժէն, V. Մուկան.

բաժնեն, V. Բաբիկեն.

բաժոռ (երկայն նստարան), banc (ց-), *sm.*

1. **բաժոռակ** (նեղ եւ երկայն փափրիկ նստարան), bancelle, *sf.*

2. **բաժոռակ** (բաղդոն առանց բիկանոց [dossier]), banquette, *sf.*

բաժոռակագործ, char à bancs (*pl.* des *chars à bancs*, կառքս տէ ց-- - ց-), *sm.*

բաղեղ (տեսակ մը փափրիկ գնդրգնկեց, բնդանոթ), fauconneau, *sm.* [—ի, V. Գաւազ.

բազէ (ը-ձի), faucon, *sm.* Ձագ

բազէական, } grand faucon-

բազէապէր, } nier, *sm.*

բազէապետութիւն (պատճոճ բազէակրի), fauconnerie, *sm.*

բազէավարժ, fauconnier, *sm.*

բազէարան, fauconnerie, fauconnière, *sf.*

բազէորէն, V. Բազէավարժ.

1. **բազէոնոց** (մախաղ բազէակրաց), fauconnière, *sf.*

2. **բազէոնոց**, V. Բազէարան.

բազէպան, V. Բազէավարժ.

բազէպանութիւն, fauconnerie, *sf.*

բազկաթոռ, siège, fauteuil à bras, կամ լոկ fauteuil, *sm.*

բազկամարտութիւն, pugilat, *sm.* [*adj.*

բազկանաբար, à bras ouverts,

բազկել, (խօսքի հատուածել), pnվանդակել), resserrer, *va. Il faut — ce discours.* [*sm.*

բազկոնարար, manipule, fanon,

բազմաբան, bavard, arde, *adj.* et *s.*; verbeux, euse, *adj.*; discoureur, euse, *s.*

բազմաբանել, employer beaucoup de paroles pour dire peu de chose, verbiager, *vn.*

բազմաբանութիւն, bavardage, verbiage, *sm.* [tinôme, *sm.*

բազմաբեւեռ, polynôme,

բազմաբար, pluriel, elle, *adj.*

բազմաբեղմնող, qui produit beaucoup par voie de génération. կին —, une femme féconde. — (մատակ անասուն), féconde, multipare, *adj.*

ԲԱԶՄԱԲԵՐ, fértile, *adj.*

ԲԱԶՄԱԲՈՑ, brûlant, ante, *adj.*

ԲԱԶՄԱԳԱՆՁ, opulent, ente, *adj*, Մեծատուն —, millionnaire, *adj.* et *s.*

ԲԱԶՄԱԳԷՏ, polymathe, *sm.* — այր, մարդ, un homme fort savant.

ԲԱԶՄԱԳԻՐ, polygraphe, *sm.*

ԲԱԶՄԱԳՆԱՑ, fréquenté, ée, *adj.*

ԲԱԶՄԱԳՈՅՆ, multicolore, polychrome (*բոլեքրօմ*), *adj.*

ԲԱԶՄԱԳՈՅՆՔ (հասկ), la plus-part, *sf.*

ԲԱԶՄԱԳՈՒՆԻ, multicolore, *adj.* [phe, *sm.*

ԲԱԶՄԱԳՐԱԿ ԳՈՐԾԻ, polygra-

ԲԱԶՄԱԴԱՐԵԱՆ, multiséculaire, *adj.*

ԲԱԶՄԱԴԻՄԻ, divers, erse, multiforme, multiple, *adj.* — յաճախութիւն, multiplicité, *sf.*

ԲԱԶՄԱԶԵՂ ԱՐՏԱՍՈՒՔ, des larmes abondantes.

ԲԱԶՄԱԹԵՐԹ, qui à plusieurs pétales, polypétale, *adj.* — ծաղիկ, fleur polypétale.

ԲԱԶՄԱԹԻՒ, nombreux, euse, *adj.* — զօրականք, un grand nombre de soldats. [*adj.*

ԲԱԶՄԱԹԻՒՐ, tortueux, euse,

ԲԱԶՄԱԹՔՈՒԹԻՒՆ, ptyalisme (*բդիալիզմ*), *sm.* [synodie, *sf.*

ԲԱԶՄԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, poly-

ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒ, polyglotte, *adj.*

ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒԱԳԷՏ, polyglotte, *adj.* et *sm.*

ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒԵԱՆ, polyglotte, *adj.* — Աստուածաշունչ մատեան՝ գիրք, Bible polyglotte, *sf.*

ԲԱԶՄԱԽԻՏ, touffu, ue, *adj.* || fréquenté, ée, *adj.*

ԲԱԶՄԱԽՈՂՈՎԱԿ (ըստ տնկագիտաց [botaniste]), vasculaire, *adj.*

ԲԱԶՄԱԽՈՐՇ, à plusieurs compartiments, *adj.* Ձորոց —, V. Ձորոց։ [*sf.*

ԲԱԶՄԱԽՈՒԶՈՒԹԻՒՆ, curiosité,

ԲԱԶՄԱԽՕՍ, V. Բազմաբան։

ԲԱԶՄԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Բազմաբանութիւն։

ԲԱԶՄԱԾԱԽ, dispendieux, euse, coûteux, euse, somptueux, euse, lourd, *m.* lourde, *f.* *adj.*

ԲԱԶՄԱԾԱՂԻԿ, multiflore, *adj.* || — (ըստ տնկագիտաց [botaniste]), polyanthe, *adj.*

ԲԱԶՄԱԾԻՆ, V. Բազմաբեղուն։

ԲԱԶՄԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, fécondité, *sf.* [ղուն։

ԲԱԶՄԱԾՆՈՒՆԴ, V. Բազմաբե-

1. **ԲԱԶՄԱԿ**, chandelle, *sf.*

2. **ԲԱԶՄԱԿ** (*ռեվոլվեր*), revolver (*ռեվոլվէռ*), *sm.*

ԲԱԶՄԱԿԱԼ (*մուշէթ*), mouchettes, *sfp.* —ի ափսեայ, V. Բազմակալոց։

ԲԱԶՄԱԿԱԼՈՑ, porte-mouchettes (*pl.* des *porte-mouchettes)*, *sm.*

1. **ԲԱԶՄԱԿԱՆ**, convive, *s.* Անկոչ —, V. Խնճուամուխ։

2. **ԲԱԶՄԱԿԱՆ**, V. Բազմոց։

ԲԱԶՄԱԿԱՆԱԿԻՑ, convive, *s.*

ԲԱԶՄԱԿԵՐՊ, divers, erse, multiforme, *adj.* [phe, *adj.*

ԲԱԶՄԱԿԵՐՊԱՐԱՆ, polymor-

ԲԱԶՄԱԿԻՆ, polygame, *s.*

ԲԱԶՄԱԿՆՃԻՌ, compliqué, ée, *adj.* [*sf.*

ԲԱԶՄԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, polygamie,

ԲԱԶՄԱՀԱՄԱՐ, nombreux, euse, *adj.* — զօրականք, un grand nombre de soldats.

ԲԱԶՄԱՀԱՏՈՐ, volumineux, euse, *adj.* *Un ouvrage volumineux.*

1. **ԲԱԶՄԱՀՄՈՒՏ**, érudit, ite, *adj.* Այր —, un homme fort savant.

2. **ԲԱԶՄԱՀՄՈՒՏ** (ըստ բան գիտցող. ըստ հմուտ), polymathe, *sm.*

ԲԱԶՄԱՀՄՏՈՒԹԻՒՆ, érudition, polymathie, *sf.*

ԲԱԶՄԱՀՆԱՐ, ingénieux, euse,

adj. Այր —, un homme fécond, fertile en expédients, en inventions. — լինել, բլլալ, être fécond, fertile en expédients, avoir deux կամ plusieurs cordes, plus d'une corde à son arc.

ԲԱԶՄԱՀՈԳ, soucieux, euse, *adj*. || affairé, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՀՈՒՆՋ ԱՐԴԻՒՆՔ, V. Արդիւնք ։ [նակ ։

ԲԱԶՄԱՅԵՌՆ ԲԱՆԱԿ, V. Բա-

ԲԱԶՄԱՃԱԽԱՐԱԿ, moufle, *sf*. — խառն, V. փաղանգ ։

ԲԱԶՄԱՃԱՌ, V. Բազմագիր ։

ԲԱԶՄԱՃԻՒՂ, rameux, euse, *adj*. *Le romarin* (*խնկունի*. *դեղձե-րենի*) *est une plante fort rameuse*.

ԲԱԶՄԱՄԱՂՁ, bilieux, euse, *adj*. || bilieux, *sm*.

ԲԱԶՄԱՄԱՆ, tortueux, euse, sinueux, euse, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՆԿ, artificieux, euse, finet, ette, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՆՈՒԱԾ, compliqué, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՍՆ, composé d'un grand nombre de parties, compliqué, ée, complexe, *adj*. — մեքենայ, une machine compliquée.

ԲԱԶՄԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, complexité, *sf*. — (մեքենայից, գործեաց), complication, *sf*.

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴ, populeux, euse, peuplé, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴԱՆԱԼ, devenir peuplé, se peupler, *vpr*. *La campagne se peuple*.

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, remplir d'habitation un pays, peupler, *va*. *Peupler une île déserte*.

ԲԱԶՄԱՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, population, *sf*. [*adj*.

1\. **ԲԱԶՄԱՄԲՈԽ**, bruyant, ante,

2\. **ԲԱԶՄԱՄԲՈԽ**, presse, *sf*.

ԲԱԶՄԱՄԵԱՅ, âgé de beaucoup d'années, *adj*. — (գինի) գինի, du vin vieux.

ԲԱԶՄԱՄԻՏ, ingénieux, euse, *adj*. Այր —, une homme fécond, fertile en expédients, en inventions. — լինել, բլլալ, être fécond, fertile en expédients.

ԲԱԶՄԱՄՈՒՍԻՆ, polyandre, *adj*. || polygame, *s*.

ԲԱԶՄԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, polygamie, *sf*. [*adj*.

ԲԱԶՄԱՄՈՐ, bourbeux, euse,

ԲԱԶՄԱՅՐ, polygame, *s*. — (կին), polyandre, *adj*.

ԲԱԶՄԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, polygamie, polyandrie, *sf*.

ԲԱԶՄԱՅՕԴ, V. Բազմամասն ։ — մեքենայ, V. Բազմամասն ։ — (սունկ), articulé, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՆԱԼ, multiplier, *vn*. *Dieu dit: Croissez et multipliez*. se multiplier, *vpr*., augmenter, *vn*.

ԲԱԶՄԱՆԻՍՏ, polyèdre, *adj*. *Figure* —. — մարմին, V. Մարմին ։

ԲԱԶՄԱՆԿԻՒՆ, polygone, *adj*. *Figure* —. — ձեւ, V. Ձեւ ։

ԲԱԶՄԱՆԿՈՂԻՆ, polygame, *s*.

ԲԱԶՄԱՇԱՌԱՋ, bruyant, ante, *adj*. [né, ée, *adj*.

ԲԱԶՄԱՇԽԱՏ, ouvragé ée, pei-

ԲԱԶՄԱՊԱՏԵԱՆ, multivalve, *adj*. — խեցի, coquille —, կամ յոկ multivalve, *sf*.

ԲԱԶՄԱՊԱՏԻԿ, multiple, *adj*. *Question* —. — (ի համարողութեան [arithmétique]), multiple, *adj*. *Neuf est — de trois*.

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵԼ, faire une multiplication, multiplier, *va*.

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵԼԻ, multipliable, *adj*. *Tout nombre est* —. Թիւ — (ի համարողութեան), nombre à multiplier par un autre, multiplicande, *sm*. [պատկուիլ ։

ԲԱԶՄԱՊԱՏԻԼ, V. Բազմա-

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԻՉ ԹԻՒ } (ի համա-
ԲԱԶՄԱՊԱՏՈՂ ԹԻՒ } րողութեան), multiplicateur, *sm*.

ԲԱԶՄԱԳԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, multiplication, *sf.* [pliė.
ԲԱԶՄԱԳԱՏԿՈՒԻԼ, être multi-
ԲԱԶՄԱԳԻՈՒ, divers, erse, *adj.*
ԲԱԶՄԱՍԻՒՆ, qui a de nombreuses colonnes, polystyle, *adj. Temple polystyle.*
ԲԱԶՄԱՍՏԵՂՆ ՀՐԹԻՌ, girande, *sf.* [rande, *sf.*
ԲԱԶՄԱՍՏԵՂՆ ՑԱՑՑ ՋՐՈՑ, gi-
ԲԱԶՄԱՍՏԵՂՆԵԱՆ, à plusieurs branches, *adj.* Ա՛ցսաւակ —, chandelier à plusieurs branches, girandole, *sf.* — (եղջեր [corne] եղջերուի [cerf]), rameuse, *adj. f.*
ԲԱԶՄԱՍՏԻՆ, multimamme (Ֆ-ւբ-ի-մ), *adj.*
ԲԱԶՄԱՍՏՈՒԱԾ, polythéiste, *s.*
ԲԱԶՄԱՍՏՈՒԱԾԵԱՆ, polythéiste, *adj. Religion* —. — մոլութիւն, V. Բազմաստուածութիւն։
ԲԱԶՄԱՍՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, polythéisme (Ֆ-ւբ-ի-մ-է), *sm.*
ԲԱԶՄԱՎԱՃԱՌ (բաւուկ). — նաւահանգիստ, un port fréquenté. — քաղաք, une ville commerçante.
ԲԱԶՄԱՎԱՆԿ, polysyllabe, polysyllabique, *adj. Ce mot est polysyllabe.* || polysyllabe, *sm. C'est un* —. [euse, *adj.*
ԲԱԶՄԱՎԱՍՏԱԿ, laborieux,
ԲԱԶՄԱՎԻՒՊ, incorrect, ecte, *adj.* [*adj.*
ԲԱԶՄԱՑԵՂԵԱԿ, érudit, ite,
ԲԱԶՄԱՏԵՐԵՒ, polyphylle (Ֆ-ւի-լ), *adj.*
ԲԱԶՄԱՏԻՊԱՓ, polytypage, *sm.*
ԲԱԶՄԱՏԻՓ, multivalve, *adj.* Խեցի —, multivalve, *sf.* [ge, *sm.*
ԲԱԶՄԱՏՊՈՒԹԻՒՆ, polytypa-
ԲԱԶՄԱՐՈՒԵՍՏԵԱՆ, polytechnique (Ֆ-ւէ-խ-ն-իւ), *adj.* — դպրոց, école —. || — (բազմարուեստից դպրոցի ուսանող), polytechnicien, *sm.*
ԲԱԶՄԱՑՈՒՆԵԼ, multiplier, *vn. J.-C. multiplia les cinq pains.* augmenter, *va. Il augmente son revenu* (եկամուտ) *tous les jours.* V. Բազմապատկել։
ԲԱԶՄԱՑՈՒՆԵԼԻ, multipliable, *adj. Tout nombre est* —.
ԲԱԶՄԱԻՈՐ, pluriel, elle, *adj.*
ԲԱԶՄԵԼ, prendre place, se mettre sur un siège, s'asseoir, *vpr.*
ԲԱԶՄԵՐԱՆՔ, V. Բազմագոյն։
ԲԱԶՄԵՑՈՒՆԵԼ, mettre sur un siège, asseoir, *va.*
ԲԱԶՄԻԼ, V. Բազմել։
ԲԱԶՄԻՇԱՆՈՒԹԻՒՆ, polyarchie, *sf.* [le grand Chariot.
ԲԱԶՄՈՑՔ, le grande Ourse,
ԲԱԶՄՈՍ, branchu, ue, *adj. Un arbre fort* —.
ԲԱԶՄՈՑԱՆԻ (ծովու թռչնատեսակ մի), V. Պոլիպոդ (1)։
ԲԱԶՄՈՐԴԻ, chargé d'enfants, *adj.* [andre, *adj.*
ԲԱԶՄՈՐՁԱՑ. — (տունկ), poly-
ԲԱԶՄՈՐՁԱՑՈՒԹԻՒՆ, polyandrie, *sf.*
1. **ԲԱԶՄՈՑ** (թ-ի-բ), sofa կամ sopha, canapé, divan, *sm.* Փոխրիկ — երկու հոգւոյ համար, V. Բազմոցակ։
2. **ԲԱԶՄՈՑ** (բաւիղ [procession] ժամանակ Ս. Ուրբաթին արքունի [saint sacrement] համբոյրեցուցնելու համար փողոցաց մէջ շինուած սեղան, խորան), V. Համբուսնց (1), կամ Համբուսարան։
ԲԱԶՄՈՑԱԿ, } causeuse, *sf.*
ԲԱԶՄՈՑԻԿ, }
ԲԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, multitude, foule, multiplicité, pluralité, affluence, masse, *sf.*, monde, nombre, *sm.*, légion, *sf.* Ա՛նչափ —, մեծ, սաստիկ —, quantité, *sf.* Մարդկոյս —, presse, *sf.*, peuple, *sm.* Համագումար, խառն, խառնիճաղանջ —, concours, *sm.* — մանկտւոյ, մանկանց, տղայոց (մի գրէ

ձող), V. Ամպկերամ։ բազմութեամբ, en foule, *adv.* ինչ, ուրչափ —, que de monde!

ԲԱԶՄԱԽԱՂԵԶ, à plusieurs branches, *adj.* — (եղջերի եղջերուի), V. Բազմաեղջեանց։

ԲԱԶՄԱԻՍՏՈՒՆ, érudit, ite, *adj.* —, polymathe, *sm.*

ԲԱԶՄԱԻՍՏՈՒԹԵԱՆԱՆ, polymathique, *adj. École* —.

ԲԱԶՄԱԻՍՏՈՒԹԻՒՆ, érudition, polymathie, *sf.*

1. **ԲԱԶՈՒԿ** (ի-), bras, *sm.* — (լերինի), bras, rameau, *sm.* — ծովու (ճեղուց), bras de mer (canal). 2. **ԲԱԶՈՒԿ** (տեսակ մը բանջարեղէն, ի-ԷԶ), poirée, bette, *sf.*

ԲԱԶՈՒՄ (ըստ), beaucoup, *sm. Celui qui possède* —. *Homme qui sait* —. — ինչ պակաս է (ըստ բան պակաս է), il s'en faut —, de —. —ի, beaucoup, plusieurs. *Beaucoup d'entre eux. Il ne faut pas que plusieurs pâtissent pour un seul.* ‖plusieurs, *adj. pl.*, maint, *m.* mainte, *f.*, grand, ande, un grand nombre de, *adj. Un grand nombre de domestiques, de servantes.* ‖ — յոյժ, en quantité. ‖ — ինչ, —ս, beaucoup, *adv. Il souffrira beaucoup.* ի ծուռացս —ս, — անգամ (ըստ անգամ), plus d'une fois, plusieurs fois, bien des fois, à plusieurs reprises, mainte, կամ maintes fois, souvent, souventefois կամ souventes fois, la plupart du temps, *adv.* — այն է, souvent, *adv.*

ԲԱԶՊԱՆ, V. Բազկատար։

ԲԱԶՐԻԿ (սանդղոյ վանդակապատ, ի-Ր-ԻԷ), rampe, *sf.*

ԲԱԶՐՈՑՆ (ներքի-պան պա-մ-ԷԶ), V. Ամպդղամաց։

ԲԱԹԹԵՂՆ } (-Ր-ԻԷ), bar-
ԲԱԹՏՈՒՆԵՆ } be de moin, cuscute, *sf.* (Այս խոտով կը բուժի Փայծաղևացաւութիւնն [*mal de rate*]).

ԲԱԺ, impôt, droit, *sm.*, taxe, contribution, patente, *sf.*, péage, *sm.* — անցից, passage, *sm.*

ԲԱԺԱԳԻՐ, patente, *sf.* ‖ billette, *sf.*

ԲԱԺԱՆ, coupe, tasse, *sf.*, verre, *sm.* ‖ calice, *sm.* — պատարագի (messe), V. Գկիի։ — (գինւոյ, օղւոյ), coup, *sm. Boire un coup.* — մր լի, լեցուն, plein un verre, une verrée. — մր գինի, ջուր, un verre de vin, d'eau. — ներս իրարու զարնել, choquer, կամ choquer le verre.

ԲԱԺԱՆԱԿԱԼ (ֆինճան Ի-պ-ԷԶ), soucoupe, *sf.*

ԲԱԺԱՆԱՄԱՆ (ժամացոյց [պատարագի]), burette, *sf.*

ԲԱԺԱՆԵԼ (ո՛-է -Ւ՛-է), cerner, déchausser, *va. Les jardiniers déchaussent les arbres pour mettre du fumier (աղբ) au pied.*

ԲԱԺԱՆԻԿ, petite coupe, petite tasse, *sf.*, petit verre, *sm.*

ԲԱԺԱՆՈՒՄ, } déchausse-
ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ, } ment, *sf.*

ԲԱԺԱՆՆԱԿԱԼ, partageant, *sm.*, héritier, ière (ի-էէ, էի-), *s.*

ԲԱԺԱՆՆԱԿԱՆ, divisible, *adj.* — (անուն կամ բառ, հնչադրութեամբ բազմանակաձի [collectif], բան ինչպիսութեան), distributif, *adj.* Chaque *est un adjectif distributif.* [bilité, *sf.*

ԲԱԺԱՆՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, divisi-

ԲԱԺԱՆՆԱԿԻՑ, copartageant, ante, *adj.* et *s.*; participant, ante, *adj.* —ք (հէ-ի-Ր-Ւ-ր), les intéressés, *smp.*

ԲԱԺԱՆԱՐԱՐ (բիւ, ի հատարուածութեան), diviseur, *adj.* et *sm.*

ԲԱԺԱՆԵԼ, diviser, partager, repartir, *va.* ‖ désunir, séparer, démêler, *va.* — (բիւրեղի, ի հատարուածութեան), diviser, *va.* վ. Բրտիկ, նորէն —, partager de nouveau, repartager, *va.*

ԲԱԺԱՆԵԼԻ, divisible, partageable, *adj.* — թիւ (ի համարողութեան), nombre à diviser, dividende, *sm.* — հնգիւ, V. Հնգեւորակաց։

ԲԱԺԱՆԻԼ, V. Բաժնուիլ։

ԲԱԺԱՆԻՉ, répartiteur, *adj.* et *sm.* — (թիւ. ի համարողութեան), diviseur, *adj.* et *sm.* — հասարակաց, commun diviseur.

ԲԱԺԱՆՈՐԴ, participant, ante, *adj.*, copartageant, ante, *adj.* et *s.* || abonné, ée, *s.* — գրել, abonner, *va.* *Je vous ai abonné au journal.* — գրուիլ, s'abonner, *vpr.*

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԵԼ, } V. Բաժանորդ գրել։
ԲԱԺԱՆՈՐԴԵԼ, }

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, abonnement, *sm.*

ԲԱԺԱՆՈՒՄ, } division, ré-
ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ, } partition, désunion, *sf.* || séparation, *sf.* || distribution, *sf.*, partage, *sm.* || devise, *sf.* || rameau, *sm.* || démembrement, *sm.* || coupe, *sf.* Մանր մանր —, détail, *sm.* — (ի համարողութեան), division, *sf.* *Il ne sait pas faire la division.*

ԲԱԺԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, octroi, *sm.*

ԲԱԺԱՊՈՒ, péager, *sm.*

ԲԱԺԱՏՈՒՆ, péage, *sm.*

ԲԱԺԻՆ, part, portion, *sf.*, partage, *sm.* || contribution, cotisation, *sf.* || distribution, *sf.* || faction, désunion, *sf.* — (բնկերութեան մը ընդհանուր մէջ), action, *sf.* — (պարտամուրհակաց, տոկոսաբեր տոմսակաց), dividende, *sm.* Ջօրաց կերակրոց ամենօրեայ —, V. Ռոճիկ։ Ժառանգութեան օրինաւոր —, légitime, *sf.* — (զովութիւն), raison, *sf.* — (ասպիղոց), rampe, *sf.*

ԲԱԺԱՒՈՐ, patenté, ée, *adj.* et *s.*

ԲԱԺԱՑԱՆ, V. Բաժակամաղ։

ԲԱԺԱՑՆԵԼ, V. Բաժանել։ Առանց —ու, V. Անբաժանաբար։

ԲԱԺԱՑՆԵՑԻՐ, V. Բազդող։

ԲԱԺԱՑՈՒԻԼ, se partager, se séparer, *vpr.*

ԲԱԺԱՏՈՒՆ (մասնաւոր հաղիւ դուռ), barrière, *sf.*

1. **ԲԱԼ** (ձկան), griotte, *sf.* վայրի —, merise (ձը-է), *sf.*

2. **ԲԱԼ** (թէ-ր-ն), brouillard, *sm.*

ԲԱԼԱՁԻԳ, brumeux, euse, *adj.*

ԲԱԼԱՍԱՆ (գեղ-ան է-ը), baume, *sm.* — (դեղ), baume, *sm.* փեսածու —, baume tranquille.

ԲԱԼԱՍԱՆԱԿԱՆ, balsamique, *adj.* [V. Բալասանական։

ԲԱԼԱՍԱՆԻԿ, balsamine, *sf.*

ԲԱԼԱՍԵՆԻ (գեղ-ան ա-ը), baumier, balsamier, *sm.* [*sf.*

ԲԱԼԱՏԵՆԻ (ծառ մ'է), balata,

ԲԱԼԱՓԱՐ (կարմիր եւ սեւ բիծերով քար մը), griotte, *sf.*

ԲԱԼԵՆԻ (ձկան ա-ը), griottier, *sm.* վայրի —, merisier, *sm.*

ԲԱԼԻՍՏ, baliste, *sf.*

ԲԱԼԻՍՏՐԱԴԵՆ, arbalète, *sf.*

ԲԱԼԻՍՏՐԱԴԵՆԱՒՈՐ, arbalétrier, *sm.*

1. **ԲԱԼԽԻՐ** (ծէլ-է), traineau, *sm.* *Aller, se promener en —.*

2. **ԲԱԼԽԻՐ** (առանց անուի բեռաւոր կառք), traineau, *sm.*

ԲԱԼԽԻՐԱՒԱՐ, traineur, *sm.*

ԲԱԼՂԻՆՋ, osmie,

ԲԱԼՈՒՏ, gland, balane, *sm.* — երկրի, gland de terre. — ծովու. gland de mer, balane, *sm.*

ԲԱԼՈՒՏԱԿԵՐ, glandivore, *adj.*

1. **ԲԱԼՏԻՄՈՐ** (անուտաբնակ բրդոտուն մը), baltimore, *sm.*

2. **ԲԱԼՏԻՄՈՐ** (տարեւոր բոյս մը), baltimore, *sf.*

ԲԱԼՕՂԼԻ (ձկան բ-է-ը), marasquin, *sm.* *Le meilleur — est celui de Zara (խաղաք Ազատիոյ).*

ԲԱԼԹԱՔ (խենթուկ), follet, ette, *adj.*, une cervelle, une tête timbrée, un cerveau mal timbré. Գիչ մը — ըլլալ, avoir la tête

fêlée, le timbre fêlé, le cerveau fêlé. Ինչ մր — է, il est toqué.

ԲԱԽԱՏՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ԲԱԽԵԼ, battre, frapper, *va. Frapper quelqu'un. Frapper quelqu'un avec un bâton.* || attaquer, *va. Attaquer l'ennemi, une place. C'est lui qui m'a attaqué, je n'ai fait que me défendre.* || battre, frapper, *vn. Frapper fort. Frapper dans la main. Frapper sur l'épaule par caresse.* || choquer, *va.* — զկուրծս (կուրծքը ծեծել), se frapper la poitrine. — (դուռը), heurter, frapper, *vn. Heurter doucement, en maître. On heurte à la porte. On frappe à la porte. Qui frappe?* Ընդդէմ — (վիրաւորել), heurter, *va. Heurter les intérêts, l'amour-propre de quelqu'un. Heurter les préjugés.*

ԲԱԽԻԼ, se frapper, *vpr.*, heurter, *vn.* — ընդ միմեանս (իրարու հետ զարնուիլ), se choquer, s'entre-choquer, *vpr.* [*sm.*

ԲԱԽԻՒՆ, battement, choc (ցած), ԲԱԽԱԼԱՄԱՍ (պաճուճասուն հասնեայ մր), ramequin, *sm.*

ԲԱԽԱՐ (Ի—ի—), batterie, *sf.* — (հրացանին սկսնակը [bassinet] ծածկող պողպատ), batterie, *sf.*

ԲԱԽԱՒԱՆ, V. Խոհան։ Ինչ մր — ըլլալ, avoir la tête fêlée, le timbre fêlé, le cerveau fêlé.

ԲԱԽԱՒՄ, } heurt (հի—), *sm.*,
ԲԱԽԱՒՈՒՄ, } collision, *sf.*, conflit, *sm.* — (զսպիզակի, կռասնի [marteau]), coup, *sm.* —, յեղումնադարձ — (զօրաց), rencontre, *sf.*

ԲԱԽԵՍ, fortune, *sf.* || hasard (հա—ր—), *sm.*, chance, *sf.* || sort, destin, *sm.*, destinée, aventure, *sf.* || bonheur, *sm.* Ըստ չար —ին (դժբախտաբար), par malheur, malheureusement, *adv.* —ին (բախտի բարեբախտաբար. էյէ ֆէյ), par bonheur, heureusement, *adv.* —ին ինն, —ովի (ա—իի ը—), de fortune, de bonne fortune, par fortune, *adv.* Ըստ —ին (բախտի ուր որ կը տանի. բ—ի ի՛ե. ի՛ե ի՛—ե՛լ), au hasard, *adv.* Երկու —ն ալ կրեց, il a éprouvé l'une et l'autre fortune. — ունենալ (յաջողիլ), être heureux, jouer de bonheur (réussir). — չունենալ (չյաջողիլ), être malheureux, jouer de malheur (ne pas réussir). — փնտռել, chercher fortune. — ը ջանալ, faire sa fortune. — ը բռնիլ, être en fortune. [tin, *sm.*

ԲԱԽՏԱՌԱՆ ՀՐԱՄԱՆԵՆ, destin,
ԲԱԽՏԱԽԱՂ, (ֆ—ղ—), jeux de hasard (հ—ը—).

ԲԱԽՏԱԽԵՆԴԻՐ, aventurier, *sm.* — լինել, բլլալ, chercher fortune.

ԲԱԽՏԱԿԻՑ, compagnon de fortune. — եմք, nous sommes compagnons de fortune.

ԲԱԽՏԱՍԱՑ, diseur, diseuse de bonne aventure.

ԲԱԽՏԱՒԻՒ, par bonheur, heureusement, fortuitement, *adv. Je l'ai rencontré fortuitement.*

ԲԱԽՏԱՒՈՐ, fortuné, ée, heureux, euse, chanceux, euse, *adj.* — լինել, բլլալ, être heureux. || jouer de bonheur.

ԲԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, fortune, *sf.*, bonheur, *sm.*, chance, *sf.*

ԲԱԿ, cour, *sf.* || halo (հա—ջ), *sm.*, couronne, *sf.* — յորդի, V. Յարդանց։ — ոչխարաց, V. Փամ (—ղէլ)։

ԲԱԿԱՌՈՒԹԻՒՆ (բեռակացնակ ձեւ մր), syllepse, *sf.*

ԲԱՆԱՂԱՔ } (հի—ի), besace
ԲԱՆԱՂԻՔ } (գէ—ի), *sf.*, bissac (գի—ի), *sm.*, sacoche, *sf.*

ԲԱԿԼԱՔ (ա—ի—), fève, *sf.* — մաճառիաց, մաճր —, féverole, *sf.* — ձիոյ, — de cheval կամ des champs. — խոզի; — de cochon. V. եւ խոզբակիկ։ — Եգիպտ.,—

douce. — գայլի, — de loup (ը—).

ԲԱՀ (գԼ), bêche, *sf.* —ով փորել, V. Բահել։

ԲԱՀԵԼ, remuer, creuser la terre avec une bêche, bêcher, *va.*

ԲԱՂԱԴՐԱԾ, composé, *sm.*

ԲԱՂԱԴՐԵԱԼ, composé, ée, *adj.* — աճուն, V. Բարդ։ — ժամանակ, temps composé (ինչպէս, *j'ai acheté*; *il est parti*, *elle est partie*). — գաղափար, V. Գաղափար։ Ջուգակերո —, V. Ջուգակերո։ Թիւ —, V. Թիւ։ Բաճակ —, V. Բաճակ։ Շարժումն —, V. Շարժումն։ || composée, *sf.*

ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, composition, combinaison, *sf.* [*sf.*

ԲԱՂԱՁԱՁՆ, consonne, *adj.* et

ԲԱՂԱՆԱՊԱՏ, baigneur, euse, *s.*

ԲԱՂԱՆԵՒՈՑ, **ԲԱՂԱՆԵՒԱՆ**, } balnéaire, *adj.*

ԲԱՂԱՆԻՔ, bains, *smp.*

ԲԱՂԱՍԱՄՈՆ, V. Բալասան։

ԲԱՂԱՐԶ, qui est sans levain (խմոր. ՛ԼՔ), azyme (—ՊՔ՛), *adj.* *Pains* —*s*. [*sm.*

ԲԱՂԱՐԶԱՄԱՏԱՈՑ, azymite,

ԲԱՂԲԱՂԱՑԻՔ (պատճառաբիք), prétexte, *sm.*, excuse, *sf.*

ԲԱՂԲԱՂԵԼ (պատճառել), prétexter, *va.* *Il pretexte une maladie.* alléguer, *va.* *Alléguer des raisons, des excuses.*

ԲԱՂԴ, V. Բախս։

ԲԱՂԴԱԽԱՂ, V. Բախտախաղ։

ԲԱՂԴԱԽԵՆԻՐ, V. Բախտախընդիր։

ԲԱՂԴԱԿԻՑ, V. Բախտակից։

ԲԱՂԴԱՍԱՑ, V. Բախտասաց։

ԲԱՂԴԱՏԱԿԱՆ, comparatif, ive, *adj.* — աճուն (որ ճեռակապացաց), comparatif, *sm.*

ԲԱՂԴԱՏԵԼ, comparer, *va.* — (երկու գրուածք իրարու հետ), V. Դիմաբնդդիմել։

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, comparaison, *confrontation*, conference, *sf.* — (գրոց), collation (ֆօլաֆօ՛). *sf.* [*vpr.*

ԲԱՂԴԱՏՈՒԻԼ, se comparer,

ԲԱՂԴԱՏՈՒՄ, **ԲԱՂԴԱՏՈՒՄՆ**, } V. Բաղդատութիւն։

ԲԱՂԴԵՂՆ (—ՔՀ՛ԼԷ), lierre, *sm.* — գետնածին, — terrestre, glecome կամ glechome, *sm.*, terrette կամ ﬁnr ուղղագրութեամբ terrète, *sf.*

ԲԱՂԻՍՐ, V. Բալիսր։

ԲԱՂԿԱՑԱԼ, consister, *vn.*, se composer, *vpr.* Գործն երեք հատորներէ բաղկացեալ է, l'ouvrage est composé de trois volumes.

ԲԱՂԿԱՑՈՒ, V. Բաղկացուցիչ։

ԲԱՂԿԱՑՈՒԹԻՒՆ (որ ստորագիտաց), combinaison, *sf.*, composé, *sm.* — սահմանաւոր, composé défini. Անսահմանեալ —, composé indéfini կամ non défini.

ԲԱՂԿԱՑՈՒՆԵԼ, composer, *va.*

ԲԱՂԿԱՑՈՒՑԻՉ, composante, *sf.*

ԲԱՂԱԿԻՑԱԿԱՆ, copulatif, ive, *adj.* *Une conjonction copulative.*

ԲԱՂԱԿԻՑՈՒԹԻՒՆ, complexion, *sf.*

ԲԱՂՁԱԼ, désirer (տեղի—ե, կամ որ ոմանց desirer տէղի—ե), souhaiter, *va.*

ԲԱՂՁԱԼԻ, désirable տեղի—ալի, որ ոմանց desirable տէղի—ալի), souhaitable, *adj.* — է որ, il est à désirer que. — է որ առանց ուշացնելու գաս, il est à désirer que tu reviennes sans tarder.

ԲԱՂՁԱՆՔ, désir (տեղի—, որ ոմանց desir տէղի—), *sm.*, envie, souhait, *sm.* — ունենալ (ունիլ) avoir envie de.

ԲԱՂՁԱՑՈՂ, désireux, euse (տեղի—ող, ող, որ ոմանց desireux, euse տէղի—ող, ող), *adj.* || aspirant, ante, *s.*

բաղնեղան, V. բաղանեկան։

բաղնիք, V. բաղանիք։

բաղսամոն, V. բաղասամոն։

բաղդրջուկ (բաղ՛ձ՛ձ՛կ), mauve, *sf.*, fromageon, *sm.*

բաձոնիր (որքի ոսկեղու ձող. տե՛ղ՛ե՛ւ), échalas, *sm.*

բաձիճ (բնդեղինաց կանանչ պատեաղ), gousse, *sf. Les —s n'ont que deux valves.*

բաձկոն, V. ըներճակ (1)։ Գգեստ —, brassières, *sfp.*

բաձկոնակ, pourpoint, *sm.*

բաս, basse, *sf.*, bourdon, *sm.* Աննդաձար, անբնդհատ —, basse, continue. — ձեւաւոր, basse figurée. Հիմնական —, basse fondamentale. — զարնել, jouer de la basse.

բամբակ (բ՛մ՛կ՛), coton, *sm.*

բամբակալից, cotonné, ée, *adj.*

բամբակենիս (հիւանդութիւն մը նորածին մանկանց բերնին մէջ), muguet, *sm.* [*sf.*

բամբակագործութիւն, cotonnerie, **բամբակեայ**, cotonné, ée, cotonneux, euse, *adj.*

բամբակենի (բ՛մ՛կ՛ն՛ի՛ ֆ՛ի՛ն՛ը), cotonnier, *sm.* Հնդիկ —, V. կապոկենի։

բամբակաձարան, moxa, *sm.*

բամբասանք, médisance, *sf.*

բամբասանքի, frondeur, *sm.*

բամբասել, médire, accuser, *vn.*

բամբասող, maldisant, ante, *adj.* et *s.* (Այսօր կ'բառի մեդիսանտ, ante, *adj.* et *s.*) — Տէրութեան, frondeur, *sm.*

բամբասութիւն, V. բամբասանք։ [se, *sf.*

բամբուհ, reine, *sf.*; princes-

բամբիռն. — փայտեայ (ը՛ն՛ի՛ռ՛), castagnette, *sf.* [*sm.*

բամբոս (բ՛մ՛բ՛ս՛), bambou,

բամբռն (ը՛մ՛ճ՛), bamia, bamiès, *sm.*, կամ gombo, gombaut, *sm.*

բան, verbe, *sm.* Աննդրադարձ կամ դերանունական —, — réfléchi կամ pronominal (ինչ. se servir; *je me sers*). Կրաւորական —, — passif (ինչ. être aimé; *je suis aimé*). Աննդէմ կամ միադէմ —, — impersonnel կամ unipersonnel (ինչ. pleuvoir; *il pleut*). Ներգործական կամ անցողական —, — actif կամ transitif (ինչ. brûler; *je brûle*). Չեզոք կամ չանցողական —, — neutre կամ intransitif (ինչ. aller; *je vais*). Պակասաւոր —, — défectif (որպիսի են՝ absoudre, braire, choir, clore, défaillir, luire, traire, եւայլն).

բանականական, adjectif verbal. *(pl. adjectifs verbaux, բայածականք).* [*baux*), *adj.*

բանական, verbal, ale *(pl. ver-*

բանալ, (պահուրտիլ), se terrer, *vpr.*

բանալոյն, substantif verbal. — (ի լատին ներականութեան [grammaire latine]). supin, *sm.*

բանաւ, V. բայական։ [*sm.*

բանաւոն, tanière, *sf.*, repaire,

բանաւ, mais, ains (ե՛), *conj.* — եթէ, à moins que, sinon, *conj.* — միայն, si ce n'est. — սակայն, toutefois, *adv.* || pourtant, *conj.*

1. **բան**, parole, *sf.* —ն բառի եւ գիրն մնայ, les —s s'envolent et les écrits restent. || mot, terme, *sm.* || langage, *sm.* || verbe, *sm.* || chose, *sf.* || raison, *sf.*, raisonnement, *sm.* || propos, discours, *sm.*, oraison, *sf.* —ն, —ն Աստուած, Verbe, *sm.* —ն, raison, *sf.*, logos (լ՛ո՛ս), verbe, *sm. La raison suprême.* — մեծիմաստ, հանճարեղ, un grand sens (ս՛ն՛ս՛, pas Ակադեմիոյ. ս՛ն՛ս՛, pas Լիտրէի), sentence, *sf.* Զափաւ —, V. ՀՀանճարտ։ — տխմարական, անմիտ, bêtise, sottise, *sf.* — երկդիմի, un mot à deux ententes, à

double entente, parole à double sens. Քաղցրախօսն, ողորմական —ք, paroles emmiellées. Անմտողի —ք, absurdité. Ընդունայն, սնա-տի —ք, discours vain, propos, *sm.* Թշնամանելի —ք, discours offensants կամ aigres, paroles, *sfp.* Ժպիրհ, լպիրշ, ապստամբ —ք, parole insolente, insolence, *sf.* — առ — (բառ առ բառ), mot à mot, mot pour mot, *adv.* — տալ (խոստանալ), donner parole, sa parole (promettre). Մի խօսք —իւ (մէկ խօսքով), en un mot, *adv.* —իւ բերանոյ (բերնով), de vive voix, *adv.*

2. **ԲԱՆ**, chose, *sf.* — մի, quelque chose. Աղէկ — մի, quelque chose de bon. Անցեալ, անցած — մի, précédent, *sm.* Ի՞նչ —ով, avec quoi? Ամէն —է յառաջ, առաջ. վեր, avant toute —. Ամէն —է ա-ւելի, surtout. *adv.* Այս —ին գա-լով, quant à cela. Այդ — մի չէ (վնաս չունի), cela ne fait rien. Ասկէ աւելի ինչ մեծ — կայ, qu'y a-t-il de plus grand? Ասկէ աւելի անգութ — կայ, y a-t-il rien de plus cruel? Իմ —ս բուսած է, կանգնած է, c'est fait de moi. —ը —էն անցած է, c'en est fait. Եր-կու —էն, երկուքէն մէկն է, կամ կ'ուզէք, կամ չէք ուզեր, de deux —s l'une, ou vous voulez ou vous ne voulez pas. —ի մը գիտակ ըլ-լալ, se connaître à կամ en quelque chose. —ի տեղ դնել մէկը, faire cas de quelqu'un. — մ'ըր սկիզբէն պատմել, reprendre une — de plus haut. —եր վեր ի վե-րայ ընել (կիսկատար գործ տեսնել), faire les —s à demi. —ին գալ (յարմարիլ), convenir, *vn.* Իմ —իս չի գար (ինծի չի յարմարիր), il ne me convient pas, կամ il ne m'accommode pas. [(դեղ), *sm.*

3. **ԲԱՆ** (*տեսակ մը ծառ*), ben-

ԲԱՆԱԳՆԱՑ, négociateur, parlementaire, *sm.* — լինել, ըլլալ, négocier, *va.;* parlementer, *vn.* — լինել (բանակցութեան մէջ), pratiquer des intelligences.

ԲԱՆԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, négociation, intelligence, *sf.*, pratiques, *sfp.* — ընել. V. Բանակցնալ լի-նել։ — ընող, V. Բանակցող։

ԲԱՆԱԳՈՂ, plagiaire, picoreur, un forban littéraire, *sm.* — մատենագիր, auteur plagiaire. — լի-նել, ըլլալ, picorer, *vn.* *Il va picorant dans tous les vieux poètes.*

ԲԱՆԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, plagiat, *sm.*

ԲԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, composition, [*sf.*

ԲԱՆԱԴԱՏ, critique, *sm.*

ԲԱՆԱԴԱՏԵԼ, critiquer, *va.* *Critiquer un ouvrage, un auteur. Vous critiquez ce vers mal à propos* (*անձանն. տարադէպ*).

ԲԱՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, critique, *sf.*

ԲԱՆԱԴՐԱՆՔ, excommunication, *sf.*, anathème. *sm.*, censure. *sf.* *Censures ecclésiastiques.*

ԲԱՆԱԴՐԵԱԼ, excommunié, ée, *adj.* et *s.*, anathème. *adj.* et *s.*

ԲԱՆԱԴՐԵԼ, excommunier, anathématiser, *va.* [դրանք։

ԲԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Բանադ-

1. **ԲԱՆԱԼ**, ouvrir, *va.* || découvrir, *va.* — (կտրել), ouvrir, *va.* *Ouvrir un melon, une pomme. Ouvrir la veine.* — (ծրար), développer, déplier, *va.* — (չուխայ, գալարուած բան մը), développer, *va.* — (ծալլուածքը), déplier, *va.* *Déplier une serviette.* — (փորոց, ծառուղի), percer, *va.* — (ամե-դուռ՝ պատի մէջ), pratiquer, *va.* — ախորժակը, ouvrir l'appétit. Աչքերը —, V. Ականջ։ Աչքե-րը մեծ մը —, V. Աչք։ Լեզուն —, (խօսել տալ, խօսեցունել), dénouer la langue (faire parler). Գլուխը —, ôter son chapeau, se découvrir, *vpr.* Դուռ., պատուհան —

(ծակել), ouvrir une porte, une fenêtre. *On a ouvert une porte, une fenêtre dans ce mur.* Դուռ —, percer կամ pratiquer un trou. Գինու տակառին ծակ —, percer un tonneau կամ percer du vin. Ճամբայ —, ouvrir, frayer, pratiquer un chemin. Մէկուն դիակը —, ouvrir quelqu'un. Սիրտ մէկուն —, ouvrir son cœur կամ son âme à quelqu'un. Բերանը — տալ, faire parler. Բերանս — մի տար, ne me faites pas parler. Միտք —, ouvrir l'esprit. Գինիք —, V. գնմաել։ Հաշիւ —, ouvrir un compte. Շիշ —, déboucher la bouteille. Դպրոց —, ouvrir une école. Խանութ —, lever boutique.

2. ԲԱՑԱԼ, V. Բացուիլ։

ԲԱՑԱԼԵԱՑ, clavicule, *sf.* — Սողոմոնի, la — de Salomon.

ԲԱՑԱԼԻՔ, clef կամ clé (բանի), *sf.* Ժամացոյցի —, — de montre. Գաղտուկ, գողանալու —, fausse —. (Մ'բանի Լա — est *après* la porte կամ *sur* la porte, բանի *à* la porte). [—ԼԻ—), *sm.*

ԲԱՑԱԽՕՍ, harangueur (Հ— ԲԱՑԱԽՕՍԱՆ (հին դասական), allocution, *sf.*

ԲԱՑԱԽՕՍԵԼ, haranguer, *va.*

ԲԱՑԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, harangue, allocution, *sf.* — քնասենեկան (ե. ելեղեցւոց, դպրոցաց մէջ), conférence, *sf.*

1. ԲԱՑԱՆ, camp (բ—), corps d'armée, *sm.*, armée, *sf.*, campement, *sm.* — բազմաձեռն, յոլովաձեռն, յոռնախաղուն, armée nombreuse. Ահաւոր —, երկրային —, armée territoriale. Մնայուն —ք, armées permanentes. — դնել, camper, *vn.*, se camper, *vpr.* — հաստատել, բոլորել, կազմել, asseoir un camp. —ը վերցնել, lever le camp, décamper, *vn.*

2. ԲԱՑԱՆ, V. Բացարաձ։

ԲԱՑԱԿԱՅԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, campement, *sm.*, castramétation, *sf.*

ԲԱՑԱԿԱՆ, raisonnable, rationnel, elle, *adj.* Ոչ — —, V. Տգիտաբանութիւն։ Ըստ — սահմանի, V. Տգիտաբանութիւն։

ԲԱՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, raison, *sf.*

ԲԱՑԱԿԱՐԵԼ, camper, *vn.* *Faire — son armée.* [(բ—), *sm.*

ԲԱՑԱԿԱՑԱԾ, campement, camp

ԲԱՑԱԿԱՑԱՆԵԼ, camper, *va.* *Ce général a campé son armée entre la montagne et la rivière.*

ԲԱՑԱԿԱՒԻԼ, se camper, *vpr.*

ԲԱՑԱԿՈՒՄ, } V. Բացախօսութիւն։
ԲԱՑԱԿՈՒՄՆ, }

ԲԱՑԱԿՈՒՈՒ, disputeur, euse, *adj.* et *s.* — լինել, V. Բացախօսիլ։

ԲԱՑԱԿՈՒՒԻԼ, débattre, *va.* *Débattre une question. Nous avons plusieurs fois débattu ce point-là.* discuter, *va.* *Discuter un fait, une question.* quereller, *va.* *Ne querellez personne. Il aime à quereller.* disputer, *vn.* *De quoi disputez-vous entre nous?*

ԲԱՑԱԿՈՒՈՒԹԻՒՆ, débat, *sm.*, dispute, dispute de paroles, discussion, querelle, *sf.*

ԲԱՑԱՐԿՈՒ, gloseur, euse, épilogueur, euse, *s.*; censeur, frondeur, *sm.*

ԲԱՑԱՒԵՏՈՒԹԻՒՆ, conférence, entrevue, *sf.*, pourparler, abouchement, colloque, propos, *sm.*

ԲԱՑԱՒԻՒՆ, poète, *sm.* [*sf.*

ԲԱՑԱՒԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, thèse (բ—),

ԲԱՑԱՆ (բ—), banane, *sf.*

ԲԱՑԱՆԱՆԵՆ, bananier, *sm.*

ԲԱՑԱՑԱՑ, rationaliste, *adj.* *Un philosophe —. —, rationaliste, sm. Un —.*

ԲԱՑԱՑԱՑՈՒԹԻՒՆ, rationalisme (—բ—), *sm.*

ԲԱՑԱՒԱՒԻՂ, philologue, *sm.*

ԲԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, philologique, *adj.* [*sf.*

ԲԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, philologie, *sf.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ, poète, *sm.* Սիրերգակ —, érotique, *sm.* Տուրուձակաձև —, V. Հովուերգակ։ Եղերերգակ —, V. Եղերերգակ։ Ճաճկարծախօս —, improvisateur, *sm.* Աշպետաց, նապարակ, փգուճ —, mauvais —, poétereau, *sm.* կին —, V. Բանաստեղծուհի։ —f, les poètes, les fils d'Apollon.

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱՐԱՐ, V. Բանաստեղծարէն։

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ, poétique, *adj. Style, art* —. —ն, —, *sf.* — յարդարել, ընել, donner un caractère —, poétiser, *va. Poétiser son langage, son style.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԵԼ, faire des vers, poétiser, *va.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, poésie, *sf.* || poème, *sm.* Տխոսական —, V. Եղերերգութիւն։ Ճաճպատրաստից ճիճուած —, improvisation, *sf.* Թռուցիկ, թեթեւ —f, poésies կամ pièces fugitives. Հաւտնիր —f, choix de poésies. — յօրինել, ճիճել, V. Բանաստեղծել։ Ի քէհ ձիրճ ունենալ բանաստեղծութեան, être né de poète.

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒՀԻ, femme poète, poétisse, *sf.* Ճաճկարծախօս —, improvisatrice, *sf.*

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՕՐԻՆ, poétiquement, *adv.*

ԲԱՆԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, raison, *sf.*

ԲԱՆԱՐԱՆ (Հրէից ճաճճայապետի լանչաճից) rational, pectoral, *sm.* [missionnaire, *sm.*

ԲԱՆԱՐԱՐ, poète, *sm.* || com-

ԲԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, commission, *sf.*

ԲԱՆԱՐԱՐՁԵԱՑ (ֆոֆ-ֆֆ-ֆ-ֆ, թելլ-լեէ հ-ֆֆը), provision, commission, remise, *sf.*

ԲԱՆԱՒՈՐ, *raisonnable*, rationnel, elle, discursif, ive, *adj.* — աղօթք, V. Աղօթք։ — եղանական, կերպով, V. Բանաւորապէս։

ԲԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, V. Բանաւորական։

ԲԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Բանաւորականութիւն։

ԲԱՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, **ԲԱՆԱՒՈՐԻ**, raisonnablement, rationnellement, *adv.*

ԲԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, raison, *sf.* Բանաւորութեամբ, V. Բանաւորապէս։

ԲԱՆԱԳԱՂ, plagiaire, un forban littéraire, *sm. Plagiaire effronté.* —, plagiaire, *adj. Auteur* —. [*sm.*

ԲԱՆԱԳԱՂՈՒԹԻՒՆ, plagiat,

ԲԱՆԱԲԵՐ, messager, ère, *s.*; exprès (ֆ-ֆ-ֆ), *sm.*

ԲԱՆԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, message, *sm.*

ԲԱՆԴ (քիրեցուցիչ բոյս մ'է. պինի ֆ-, պինդ), jusquiame, *sf.*, hyoscyame, *sm.* — սեաւ կամ աղվէշ — (քուճաւոր բոյս մ'է. ֆ-ֆ պան ֆ-), jusquiame noire, hanebane (հանդպան'), *sf.* — սպիտակ, jusquiame blanche.

ԲԱՆԴԻՆ, hyoscyamine, jusquiamine, *sf.*

ԲԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, chicanerie, *sf.*

ԲԱՆԴԱՓՈՒԽԱՆ, divagation, rêverie, délire, rêvasserie, chimère, vision, *sf.* Բանդագուխանօք, chimériquement, *adv.*

ԲԱՆԴԱՓՈՒԽԱՒ, chimérique, *adj.* — միտք, imagination délirante.

ԲԱՆԴԱՓՈՒԽԻ, extravaguer, divaguer, délirer, radoter, rêver, *vn.*, battre la campagne. *Ce malade bat la campagne depuis quelques jours.* déraisonner, *vn.*

ԲԱՆԴԱՓՈՒԽՈՂ, délirant, ante, *adj.* || rêveur, euse, *s.*; rêvasseur, *sm.*; visionnaire, *adj.* et *s.*

ԲԱՆԴԱՆ, gelée, confiture, *sf.* Խաղողոյ — (ֆ-ֆ-ֆ ֆիֆ), rai-

siné, *sm.* — լիմոնի, citronnat, *sm.* — խնձորոյ, gelée de pomme կամ de pommes. — հաղարջի ([illegible]), gelée de groseille.

ԲԱՆԴԱԿԱՎԱՃԱՌ, confiturier, [ière, *s.*

ԲԱՆԵՂ (պերճաբան), éloquent, ente, *adj.*

ԲԱՆԵՐՈՂ (կռուասէր), contentieux, euse, *adj.* || disputailleur, euse, *s.*

ԲԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire fonctionner, *va. Le mécanicien a fait fonctionner la machine à vapeur* (*շոգեշարժ մեքենայ*). faire marcher, *va. J'ai fait marcher ma montre.* servir, *va. Servir une pompe.* || mettre, *va. Mettre de l'adresse dans sa conduite.* || faire broder, *va.* — (ստակը), faire travailler, faire valoir, *va.* Այս մարդն իւր դրամը, ստակը շուրջեւտրի մէջ կը բանեցունէ, cet homme fait travailler կամ valoir son argent dans le commerce.

ԲԱՆԸՆԴԴԷՄ ԼԻՆԵԼ (դէմ խօսիլ), contredire, *va.*

ԲԱՆԻԼ, fonctionner, marcher, *vn.* || façonner, travailler, *va. Travailler le fer, le marbre.* || avoir de l'ouvrage, travailler, *vn. Travailler sans relâche.* — (ստկի), travailler, *vn. Son argent travaille sans cesse.* Ասեղով —, broder, *va.* [*adj.*

ԲԱՆԻՄԱՑ, intelligent, ente,

ԲԱՆԿ, V. Բանգ։

ԲԱՆԿԱՑ (ազդեցութիւն ունեցող. ազդեցութեան տէր), influent, ente, *adj.*

ԲԱՆԿՈՒՆ, fable, conte, *sf.*

ԲԱՆԿՈՒԼԵՆԻ (արեւելեան Հնդկաց տեսակ մը ծառ), bancoulier, *sm.*

ԲԱՆՈՂ, qui court, s'écoule, *adj.* — տոկոս, intérêt courant. || brodeur, euse, *s.*

ԲԱՆՈՒԱԾ, broderie, *sf. Riche —. Une etoffe* (*պաստառ*) *toute couverte de —.*

ԲԱՆՈՒԻԼ, se travailler, *vpr.*

ԲԱՆՈՒԿ, fréquenté, ée, *adj.* — ճամբայ, chemin fréquenté. — նաւահանգիստ, port fréquenté. — դրամ, V. Ցարգուն դրամ։

ԲԱՆՈՒՈՐ, ouvrier, ière, *s*, travailleur, *sm.*

1. ԲԱՆՋԱՐ ([illegible]), V. Բազուկ(2)։ — ([illegible]), V. Ճակնդեղ։

2. ԲԱՆՋԱՐ ([illegible]), légume, *sm.* Պարտէզ —ոյ, V. Բանջարանոց։ —ք, herbes, plantes, racines potagères.

ԲԱՆՋԱՐԱԹԱՆ ([illegible]), julienne, *sf. Potage à la —. Servir une —.* [պանոս։

ԲԱՆՋԱՐԱՄԱՆ, V. Բանջարա-

ԲԱՆՋԱՐԱԿԱՆ, potager, ère, légumier, ière, *adj.*

ԲԱՆՋԱՐԱԿԵՐ, frugivore, *adj. Les animaux —s.*

ԲԱՆՋԱՐԱՆՈՑ, jardin légumier, jardin potager կամ լոկ potager, *sm.*

ԲԱՆՋԱՐԵՂԷՆ, V. Բանջար(2)։ —ք, V. Բանջարք։ Բանջարեղէնի պարտէզ, V. Պանէզ։

ԲԱՆՋԱՐԻ, ԲԱՆՋԱՐՈՑ, } V. Բանջարանոց։

ԲԱՆՋԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de légumes, *sm.*

ԲԱՆՍԱՐԿԵԼ, tripoter, *vn.*

ԲԱՆՍԱՐԿՈՒ, semeur de zizanie, tripotier, ière, *s.*

ԲԱՆՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, tripotage, *sm.* — ընել, V. Բանսարկել։ — ընող, V. Բանսարկու։

ԲԱՆՍՈՒՑ, menteur, euse, *adj.*

ԲԱՆՏ, prison, maison d'arrêt, geôle, *sf.*, cachot, *sm.* — պարհակաւորաց (forçat), V. Պարհակարան։ Անյուշ —, oubliettes, *sfp.* Ներքին —, — խաւարչին, cachot, *sm.*, basse-fosse (pl. des

basses-fosses), sf. — դնել, mettre en prison, emprisonner, *va.* —ը ցնտել, jeter en prison, *va.* —էն ելնել, sortir de prison, *vn.* —էն հանել, faire sortir de prison, *va.* —էն փախչիլ, s'enfuir de la prison, s'évader, *vpr. Le prisonnier s'est évadé.*

ԲԱՆՏԱԿԱՆ, prisonnier, ière, *s.*; détenu, ue, *adj.* et *s.*

ԲԱՆՏԱՊԱՀ, geôlier, concierge, *sm.* Տան —ի, geôle, concier-gerie, *sf.* Կին —ի, Կին —, geôlière, *sf.* [gerie, *sf.*

ԲԱՆՏԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, concier-

ԲԱՆՏԱՐԱՆ, prison, *sf.*

ԲԱՆՏԱՐԿԵԼ, prisonnier, ière, *s.* — առնել, բնել, mettre en prison, emprisonner, détenir, constituer quelqu'un prisonnier, *va.*

ԲԱՆՏԱՐԿԵԼՈՒԹԻՒՆ, emprisonnement, *sm.*, prison, *sf.* Քանի մ'ամսիս —, quelques mois de prison.

ԲԱՆՏԱՐԿԱԾ, emprisonné, ée, *adj.*; détenu, ue, *adj.* et *s.*

ԲԱՆՏԱՐԿԵԼ, mettre en prison, emprisonner, constituer quelqu'un prisonnier, coffrer, *va.*

ԲԱՆՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, emprisonnement, *sm.*, prison, *sf.*

ԲԱՆՏԱՒՈՐ, prisonnier, ière, *s.*

ԲԱՆՏԱԿ, V. Բանիտարկեալ.

ԲԱՆՏԵԼ, V. Բանիտարկել.

ԲԱՆՒՈՐ, V. Բանիտար.

ԲԱՆՒՐԱՍ (միայն մ'է), banchus, *sm.*

ԲԱՇ, V. Բաժ.

ԲԱՇԱՐՁԱԿ, V. Բաժարձակ.

1. **ԲԱՇԻ** (բծծակաձև բոյս մ'է. — ՚ի, ՚ւիէ, ՚ւիէ ՚ծ—), acorus, *sm.*, jonc odorant կամ acore vrai, *sm.* [ciron, *sm.*

2. **ԲԱՇԻ** (ծեծուկ. ՚—ր՚ՠ՚էլ՚—է), **ԲԱՇԻ ՀՐԱՄԱՆԱՐ**, sort, *sm.*

ԲԱՇԻԱԿԱՆ, distributif, ive, *adj.* [*adj.*

ԲԱՇԻԱՍՏԻՐ, *distributif, ive,*

ԲԱՇԻԵԼ, distribuer, partager, repartir, départir, *va.*

ԲԱՇԻՒԻԼ, se distribuer, *vpr.*

ԲԱՇԻՒԻՐ (՚—ի՚լ՚է), remise, *sf.*

ԲԱՇԻՒՂ, répartiteur, *adj.* et *sm.*

ԲԱՇԻՒՈՂ, distributeur, trice, *s.*; répartiteur, *adj.* et *sm.* [*adj.*

ԲԱՇԻՒՈՂԱԿԱՆ, distributif, ive,

ԲԱՇԻՒՈՒԻԼ, V. Բաշխիլ.

ԲԱՇԻՒՈՒՄ, } distribution, ré-
ԲԱՇԻՒՈՒՐՏ, } partition, *sf.*, partage, *sm.* || département, *sm.*

ԲԱՇԻՒՏԱԿԻՐ, V. Բաշխ (1).

ԲԱՇԻՒԹ, destin, *sm.*

ԲԱՇՂ, V. Բաշխ (1. 2).

ԲԱՇՂՈՑԱԿԻՐ, V. Բաշխաւիր.

ԲԱՋԱՂԱՆԹ, sornette, *sf.*, radotage, *sm.*, contes de cigogne կամ à la cigogne.

ԲԱՋԱՂԵԼ, rêver, radoter, *vn.*

ԲԱՋԱՂԱՆՔ, rêveur, euse, radoteur, euse, *s.*

ԲԱՌ, mot, terme, *sm.* Արուեստական —, mot, terme technique (՚բ՚ե՚ր՚է՚). Շուտ ախորժանուր —ներ, des mots très agréables. Խոսափիլն —ից, V. Խոսուփիլ. — մը ընդունին ծայրն դլխուն, avoir un mot sur le bord des lèvres, avoir un mot sur la langue, sur le bout de la langue, sur le bord de la langue. — առ —, mot à mot, à la lettre, littéralement, *adv.* Ընթարձիլ —ից, V. Ընթարձաբար. [*adj.*

ԲԱՌԱԳԻՏԱԿԱՆ, lexicologique,

ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, lexicologie, glossologie, terminologie, *sf.*

ԲԱՌԱԳԻՐ, lexicographe, vocabuliste, *sm.*

ԲԱՌԱՐԱՐ, dictionnaire, vocabulaire, *sm.* — (միմ կամ մբնի բառից), glossaire, *sm.* Ձեռնոց —, dictionnaire portatif, manuel lexique. Գրպանի —, dictionnaire de poche. (Հեղինակի մը) յատկաբանութեանց —, lexique, *sm.*

Le lexique de Corneille. — յօրինող, շինող, V. Բառագիր ։ Բառագրոց օգնութեամբ (թարգմանել), à coups de dictionnaire (traduire). [que, *adj.*

ԲԱՌԱԳՐԱԿԱՆ, lexicographi-

ԲԱՌԱԳՐԻՉ, V. Բառագրող ։

ԲԱՌԱԳՐՈՂ (հին բառից բառգիրք շինող մասնագիր), glossateur, *sm.* V. Բառագիր ։

ԲԱՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, lexicographie, *sf.*

ԲԱՌԱԽԱՂ, jeu de mots, *sm.*

ԲԱՌԱԿԱՆ, littéral, ale (*pl. littéraux*), *adj.* — խմաստով թարգմանել, V. Թարգմանել ։

ԲԱՌԱՁԵՒ, V. Մայլել ։

ԲԱՌԱՁՈՒՄ } (խառնանց), V.
ԲԱՌԱՁԵՒՈՒՄՆ } Մայլին ։

ԲԱՌԱՐԱՆ, } V. Բառագիրք ։
ԲԱՌԳԻՐՔ, }

ԲԱՌԵՂԾՈՒԱԾ, charade, *sf.*

ԲԱՌՆԱԼ, lever, *va.* || enlever, ôter, supprimer, *va.* *Cet article fut supprimé par la censure.* || porter, supporter, soutenir, *va.* — (դժուարութիւնը), lever, trancher (une difficulté), *va.*

ԲԱՍԱՆԱՀԱՐ (տեսակ մը թռչուն), fou, *sm.* [basalte, *sm.*

ԲԱՍԱՆԱՔԱՐ (տեսակ մը քար),

ԲԱՍԻԼԻԿ, V. Արքայերակ ։

ԲԱՍԻԼԻԿԷ (Բարիզու խորհրդարանի դպրաց ատեան), basoche, *sf.*

ԲԱՍԻԼԻՍԿՈՍ (տեսակ մ'օձ. [illegible]), V. Արքայօձիկ ։

ԲԱՍՏ, V. Բախտ ։

ԲԱՍՏԱՐԱՆ, prison, *sf.*

ԲԱՍՏԵՌՆ (եզան կառք մը), basterne, *sf.*

ԲԱՑՈՒՑ ([illegible]), niche, *sf.*

ԲԱՐԱԽՕՍ, éthologue, *sm.* [*sf.*

ԲԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, éthologie,

1. **ԲԱՐԱԿ** ([illegible]), mince ([illegible]), fin, *m.* fine, *f.*, délié, ée, subtil, ile, *adj.* Կտաւ —, une toile fine. Փերձէք ոտս —, levretté, ée, *adj.*

— ականջ ունենալ, V. Ականջ ։ Հաց — նայելու չէ, V. Նայիլ ։

2. **ԲԱՐԱԿ** (որսական շուն [chien de chasse]), braque, *sm.*

ԲԱՐԱԿԱՄԱՆ, fin, *m.* fine, *f.* *adj.* Կտաւ —, une toile fine.

ԲԱՐԱԿԱՄԻՏ, clairvoyant, ante, *adj.* [tiliser, *vpr.*

ԲԱՐԱԿՆԱԼ, s'amincir, se sub-

ԲԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, finesse, subtilité, *sf.* || argutie ([illegible]), *sf.* — ձայնի, gracilité de voix. Այս աղբիւրս դերձանի բարակութեամբ ջուր կու տայ, V. Աղբիւր ։

ԲԱՐԱԿՑՈՒՆԵԼ, amincir, *va.* *Les corsets amincissent la taille.* subtiliser, *va.*

1. **ԲԱՐԱՊԱՆ** (դռնապան), huissier ([illegible]), concierge, *sm.*, portier, ière, *s.*

2. **ԲԱՐԱՊԱՆ** (դատավճիռներն [jugement] գործադրող արդարութեան պաշտօնեայ [officier]), huissier ([illegible]), sergent, *sm.*

ԲԱՐԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, sergenterie, *sf.*

ԲԱՐԱՌՆՈՒԹԻՒՆ (բարուց նկարագիր), éthopée, *sf.*

ԲԱՐԱՒՈՐ (դրան կամ պատուհանի երկանակին վերին մասը), linteau, *sm.* [ter, *vn.*

ԲԱՐԲԱՆՋԵԼ, baliverner, rado-

ԲԱՐԲԱՆՋՈՂ, radoteur, euse, *s.*

ԲԱՐԲԱՆՋՔ, baliverne, sornette, *sf.*, radotage, *sm.*

ԲԱՐԲԱՌ, voix, *sf.*, son, cri, *sm.* || langue, *sf.*, langage, *sm.* || idiome, *sm.* Տոհմային —, idiome, *sm.* Գաւառական —, V. Եղերական ։ — քարոզի, մունետիկի, cri public. — (անասնոց), cri, *sm.* Կենդանի —ով, de vive voix.

ԲԱՐԲԱՌԵԼ, parler, *vn.*

ԲԱՐԲԱՐԻԿ, barbaresque, *adj.*

ԲԱՐԲԱՐՈՍ, barbare, *adj.* || barbare, *sm.* [*adv.*

ԲԱՐԲԱՐՈՍԱԲԱՐ, barbarement,

ԲԱՐԲԱՐՈՍՈՒԹԻՒՆ, barbarie, sf. [դէ-բ), barbiton, sm.

ԲԱՐԲՈՒՏ (նուագարան մ'է. դէբ-

ԲԱՐԳԱՒԱՃ, prospère, fleuri, ie, adj. [relief (-ռըլիէֆ), sm.

ԲԱՐԳԱՒԱՃԱՆՔ, gloire, sf.,

ԲԱՐԳԱՒԱՃԵԼ, } prospérer,
ԲԱՐԳԱՒԱՃԻԼ, } fleurir, vn.

ԲԱՐԳԱՒԱՃՈՒԹԻՒՆ, prospérité, sf.

1. ԲԱՐԴ (դուրսը վրայ խարի կամ յարդի կամ ցորենոյ դէզ [tas de foin, de paille, de blé]), meule, sf.

2. ԲԱՐԴ (բանաստեղծ, վիպասան [romancier] կելտաց [Celtes] եւ հին Գաղղիացւոց [Gaulois]), barde, sm.

3. ԲԱՐԴ, composé, ée, adj. — անուն, mot composé. Տերեւ — կամ — ի —, feuille composée. Պտուղ —, fruit composé. Ծաղիկ —, fleur composée, double.

ԲԱՐԴԱԾ, composé, sm.

ԲԱՐԴԵԼ, accumuler, va. || composer, va.

ԲԱՐԴՈՅ, V. Բարդ (1)։

ԲԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, composition, sf.

ԲԱՐԵԱԽՈՀ, bienveillant, ante, adj.

ԲԱՐԵԱՍԱՑ, bien-disant, ante, adj. || loueur, euse, s. — վկայք, témoins à cécharge.

ԲԱՐԵԱՒ, adieu, adv. — եկիք, soyez le bienvenu, la bienvenue. — մնա (մնաս բարով), adieu, adv. Երթիցես — (երթաս բարով), adieu, adv. — մնալ (մնաս բարով) ըսել (մէկու մը), dire adieu à quelqu'un. — մնալ ըսել (բանի մը), dire adieu à quelque chose, dire un adieu. *Il a dit adieu à la poésie, au monde.*

ԲԱՐԵԲԱԽՏ, heureux, euse, bien heureux, euse, adj. — լինել, ըլլալ, être heureux; jouer de bonheur. Իւր զինքը — համարել, *s'estimer heureux* de.

ԲԱՐԵԲԱԽՏԱԲԱՐ (աղէկ որ), heureusement, adv.

ԲԱՐԵԲԱԽՏԻԿ, fortuné, ée, adj. — հանդիսաւորութիւն, V. Հանդիսաւորութիւն։

ԲԱՐԵԲԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, bonheur, sm., fortune, bonne fortune, sf.

ԲԱՐԵԲԱՂԴ. V. Բարեբախտ։

ԲԱՐԵԲԱՂԴԱԲԱՐ, } V. Բարե-
ԲԱՐԵԲԱՂԴԱՊԷՍ, } բախտաբար։ [տիկ։

ԲԱՐԵԲԱՂԴԻԿ, V. Բարեբախ-

ԲԱՐԵԲԱՂԴՈՒԹԻՒՆ, V. Բարեբախտութիւն։

ԲԱՐԵԲԱՆԵԼ, bénir, va.

ԲԱՐԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆ. Օր բարեբանութեան, V. Ծաղկազարդ։

ԲԱՐԵԲԱՍՏ, heureux, euse, adj.

ԲԱՐԵԲԱՍՏԻԿ, heureux, euse, bien heureux, euse, adj. Գիպուած —, V. Դիպուած։ [sm.

ԲԱՐԵԲԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, bonheur,

ԲԱՐԵԲԱՐՈՅ, bon, m. bonne, f., gracieux, euse, commode, adj.

ԲԱՐԵԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, bonté, sf.

ԲԱՐԵԲԵՐ, fertile, fécond, onde, adj. — երկիր, terre féconde, sol fécond. — տարի, année fertile, année de fertilité.

ԲԱՐԵԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, fertilité, fécondité, sf. [nique, adj.

ԲԱՐԵԳԻՏԱԿԱՆ, physiognomo-

ԲԱՐԵԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, physiognomonie, sf.

ԲԱՐԵԳՈՐԾ, bienfaiteur, trice (պիէնֆէթէօռ, թրիս), s. Այր (մարդ) — (առաքինի), homme de bien (vertueux). [à quelqu'un.

ԲԱՐԵԳՈՐԾԵԼ, faire du bien

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, bienfaisance (պիէնֆէզանս սովորական ասացուածոց մէջ. պիէնֆէզանս պերճ ասացուածոց մէջ), sf., bien, bienfaire, sm.

ԲԱՐԵԳՈՒԹ, clément, ente, miséricordieux, euse, adj. Գթած կամ — եւ ողորմած է Աստուած,

Dieu est clément et miséricordieux.

ԲԱՐԵԳՈՒՇԱԿ, d'un heureux présage. d'heureux présage.

ԲԱՐԵԴԷՄ ԼԻՆԵԼ, être bien facé.

ԲԱՐԵԴՐՈՒԺ, ingrat, ate, *adj.*

ԲԱՐԵԺՊԻՏ, souriant, ante, *adj.*

ԲԱՐԵԼԱՒՈՒԹԻՒՆ, amendement, *sm.*

ԲԱՐԵԽԱՌՆ, tempéré, ée, tempérant, ante, *adj.* — օդ, temps, air doux.

ԲԱՐԵԽԱՌՆԵԼ, tempérer, *va.*

ԲԱՐԵԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, tempérance, *sf.*

ԲԱՐԵԽՈՐՀՈՒՐԴ, prudent, ente, *adj.*

ԲԱՐԵԽՈՐՀՐԴՈՒԹԻՒՆ, prudence, *sf.*

ԲԱՐԵԽՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, politesse, *sf.*

ԲԱՐԵԽՕՍ, intercesseur, *sm.* — լինել, ըլլալ, V. Բարեխօսել։

ԲԱՐԵԽՕՍԱՆՔ, intercession, *sf.*

ԲԱՐԵԽՕՍԵԼ, intercéder, *vn.*

ԲԱՐԵԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, intercession, *sf.* — սրբոց, suffrages des saints.

ԲԱՐԵԿԱԶՄ, bien fait, *adj.* — լինել, ըլլալ, être bien fait.

ԲԱՐԵԿԱՄ, ami, cousin, *sm.* Անկեղծ, անձնանուէր (մի գրէք *Անձնուէր*), հաստատուն, հաւատարիմ, ճշմարիտ, մտերիմ, սիրելի կամ սիրեցեալ, սուտ —, ami sincère, dévoué, constant, fidèle, vrai, intime, cher կամ chéri, faux. Իր —, V. Բարեկամաբար։ — լինել, ըլլալ, V. Բարեկամանալ։ — ճանիլ, ստանալ, faire un ami. *J'ai fait un ami.* Մէկն իւր բուն —աց կարգը դնել, mettre quelqu'un au nombre կամ au rang de ses meilleurs amis. Մտերիմ —աց քով գտնուիլ, être կամ se trouver en pays de connaissance. Կին —, V. Բարեկամուհի։

ԲԱՐԵԿԱՄԱԲԱՐ, en ami, à l'amiable, amicalement, amiablement, *adv.*

ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ, amical, ale *(pl. amicaux)*, amiable, ami, ie, *adj.*

ԲԱՐԵԿԱՄԱՆԱԼ, être, devenir ami. Մէկուն հետ —, se prendre d'amitié pour quelqu'un.

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, amitié, bonnes grâces, *sf.* Մէկուն հետ բարեկամութեամբ կապուիլ, se lier կամ se lier d'amitié, *vpr. Je me suis lié avec lui.* — կապել մէկուն հետ, lier, contracter amitié avec quelqu'un, prendre quelqu'un en amitié.

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒՀԻ, amie, mie, *sf. Mon amie, ma chère amie. Sa douce mie.*

ԲԱՐԵԿԱՐԳ, rangé, *adj. m. Un homme —, bien —.*

ԲԱՐԵԿԱՐԳԱԿԱՆ, disciplinaire, *adj.*

ԲԱՐԵԿԱՐԳԵԼ, mettre en bon ordre, discipliner, *va.*

ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, ordre, *sm.* || discipline, *sf.* Ընկերական —, l'ordre social.

ԲԱՐԵԿԵԱՑ, commode, *adj.*

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ, temps de divertissements, du jour des Rois (Տօն Յայտնութեան. Աստուածայայտնութիւն. *Կ'ըսուի նաեւ զաղղ. Épiphanie*), carnaval *(pl. des carnavals), sm.*

ԲԱՐԵԿԵՑԻԿ, commode, *adj.* — լինել, ըլլալ, vivre commodément.

ԲԱՐԵԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, commodité, *sf.*

ԲԱՐԵԿԻՐԹ, bien élevé, honnête, poli, ie, *adj.*

ԲԱՐԵԿԻՐԹՈՒԹԻՒՆ, honnêteté, politesse, *sf.*

ԲԱՐԵԿՐՕՆ, religieux, euse, *adj.*

ԲԱՐԵԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, religiosité, *sf.*

ԲԱՐԵՀԱՄ, savoureux, euse,

ԲԱՐԵՀԱՄԲԱՒ, bien famé, *adj.*
ԲԱՐԵՀԱՄԲՈՅՐ, brave, *adj.*
ԲԱՐԵՀԱՒԱՆ, docile, *adj.*
ԲԱՐԵՁԵՒ, bien taillé, *adj.* [*sf.*
ԲԱՐԵՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, bienséance,
ԲԱՐԵՄԱՂԹՈՒԹԻՒՆ, toastկամ toste ([illegible]), *sm. Porter un —.*
ԲԱՐԵՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, qualité, *sf.*
ԲԱՐԵՄԻՏ, bonhomme *(pl. bonshommes,* [illegible]*)*, բայց լաւ եւս bonnes gens, *sm.* [bonhomie, *sf.*
ԲԱՐԵՄՏՈՒԹԻՒՆ, bonne foi,
ԲԱՐԵՅԱՋՈՂ, favorable, prospère, bon, *m.* bonne, *f.*, heureux, euse, *adj.* [monique, *adj.*
ԲԱՐԵՅԱՐՄԱՐ, propre à, har-
ԲԱՐԵՅԻՇԱՏԱԿ, d'heureux mémoire (կ'ըսուի բազմութեան համար), *adj.* [tion, *sf.*
ԲԱՐԵՅՈՐԴՈՐ ՆԱԽԱՆՁ, émula-
ԲԱՐԵՅՕԺԱՐ, bien né, née, *adj. Un enfant bien né.*
ԲԱՐԵՆՇԱՆ, d'un heureux présage, d'heureux présage. — գուշակութիւն, un heureux pronostic ([illegible]).
ԲԱՐԵՆՈՐՈԳԵԼ, réformer, *va.*
ԲԱՐԵՆՈՐՈԳԵԼԻ, réformable, *adj.* [trice, *s.*
ԲԱՐԵՆՈՐՈԳԻՉ, réformateur,
ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄ, } réforme,
ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄՆ, } réformation, *sf.* [*sm.*
ԲԱՐԵՇՆՈՐՀՈՒԹԻՒՆ agrément,
ԲԱՐԵՋԱՓՈՒԹԻՒՆ, union, *sf.*
ԲԱՐԵՊԱՇՏ, pieux, euse, religieux, euse, *adj.* Ձեւացեալ — (կեղծաւոր), tartufe (hypocrite), *sm.* Չափազանց — (բողոքական), V. Բարեպաշտօնեայ: — ձեւանալ (կեղծաւորիլ), faire le tartufe, tartufier (faire l'hypocrite), *vn.*
ԲԱՐԵՊԱՇՏԱԿԱՆ, pieux, euse, *adj.*
ԲԱՐԵՊԱՇՏԻԿ, pieux, euse, *adj.*
ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, piété, religion, *sf.* Ձեւացեալ — (կեղծաւորութիւն), tartuferie (hypocrisie), *sf.* Սուտ —, béguinage ([illegible]), *sm.* (Բողոքականաց) չափազանց —, V. Բարեպաշտօնէութիւն: Բարեպաշտօն թեամբ, V. Բարեպաշտօրէն:
ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆ, pieux, euse, *adj.*
ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆԵԱՅ (չափազանց բարեպաշտ [բողոքական]), piétiste, *s.*
ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՆԷՈՒԹԻՒՆ ([բողոքականաց] չափազանց բարեպաշտութիւն), piétisme, *sm.*
ԲԱՐԵՊԱՇՏՕՐԷՆ, pieusement, religieusement, *adv.*
ԲԱՐԵՊԱՏԵՀ, favorable, *adj.*
ԲԱՐԵՊԱՐԻՇՏ, pieux, euse, religieux, euse, *adj.* Կեղծաւորական, ձեւացեալ — (կեղծաւոր), cafard, arde (hypocrite), *adj.* et *s.*
ԲԱՐԵՍԷՐ, bienveillant, ante, bénin, igne, *adj.* — ընթերցող, lecteur bénévole.
ԲԱՐԵՍԻՐԱԲԱՐ, bénignement, *adv.* || bénévolement, *adv.*
ԲԱՐԵՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, bienveillance, bénignité, *sf.* [*adj.*
ԲԱՐԵՍԻՐՈՒՆ, bon et aimable,
ԲԱՐԵՍԻՐՏ, bon, *m.* bonne, *f.*, bénin, igne, *adj.*
ԲԱՐԵՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, bonté, *sf.*
ԲԱՐԵՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, bienséance, *sf.* bien né, née, *adj.*
ԲԱՐԵՏՈՀՄ, de bonne famille,
ԲԱՐԵՏՈՀՄԻԿ, V. Բարետոհմ: — լինել, ըլլալ, être de bonne maison.
ԲԱՐԵՐԱՐ, bienfaiteur, trice ([illegible]), *s.* || bienfaisant, ante ([illegible] սովորական առացուածոց մէջ. [illegible] պերճ առացուածոց մէջ), *adj.*
ԲԱՐԵՐԱՐԵԼ, faire du bien à quelqu'un, *va.*
ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, bienfaisance ([illegible] սովորական առացուածոց մէջ, [illegible] պերճ

ապացուածոց մէջ), *sf.*, bien, bienfait, bien-faire, *sm.*, bonté, amitié, faveur, bénéficence, *sf.* [*va.* 1. ԲԱՐԵՓԵԼ (պարկեշ), paillier, 2. ԲԱՐԵՓԵԼ, colorer, *va.*

ԲԱՐԵՓԻԿ, gracieux, euse, *adj.*

ԲԱՐԵՓՈՒԹԻՒՆ (վեղարկաճ, պարկեշ ապացուած), euphémisme, *sm.*

ԲԱՐԻ, salut; *sm.*, salutation, *sf.*, compliments, *smp. Je vous prie de faire mes compliments à Mᵉˡˡᵉ votre sœur.* amitiés, *sfp. Faites-lui mes amities.* Ողջարուճաց —ք, V. Ողջարուիճ։ Հրաժեշի վերջին —, adieu, *sm.* — տալ, V. Բարեւել։ Բարի, bonjour!

ԲԱՐԻԻԼ, saluer, *va.*

ԲԱՐԻՍՏՈՒԹԻՒՆ, bonnetade, *sf.* [մը), barège, *sm.*

ԲԱՐԻՂ (բոլէ թեթեւ պատատ

ԲԱՐԻ, bon, *m.* bonne, *f.*, brave, *adj.* — է, c'est bon, c'est bien, il est bien. Ի՞նչ — էք, que vous êtes bon! que de bonté vous avez! — երեխայ, avoir l'air bon. || —, —ն, —ք, bon, bien, *sm. Faire le bien, du bien. Il pratiqua le bien toute sa vie.* Մէկուն —ին (աղէկութիւնը) ուզել, vouloir du bien à quelqu'un. Այս կինն ձեր —ին (աղէկութիւնը) կ'ուզէ, cette femme vous veut du bien. —ք ուզող, V. Բարեկամ։ — է գալուստդ, soyez le bienvenu, la bienvenue. — եղիք, soyez bon.

ԲԱՐԻԱՆԱՒՆ, bien famé, *adj.*

ԲԱՐԻԱՍՈՒՆ, V. Բարեսուող։

ԲԱՐԻ, âcre, fort, *m.* forte, *f. adj.*

ԲԱՐԿԱՆԱԼ, se fâcher, *vpr.* —ու պատճառ ունիմ, j'ai sujet de me fâcher. être կամ entrer եւ կամ se mettre en colère, entrer en fureur, s'emporter, *vpr. S'emporter contre quelqu'un.* Իմոյն կը բարկանամ, vous vous emportez à l'instant. s'indigner, s'irriter, se révolter, *vpr.*, prendre de l'humeur, prendre feu. Ցասիկ, սաստկապէս —, jeter feu et flamme. [*adj.*

ԲԱՐԿԱՀԱՐԱՆ, irritant, ante,

ԲԱՐԿԱՍԻՐԱ, colère, *adj.* Այր (մարդ) —, homme —.

ԲԱՐԿԱՑԱԾ, courroucé, ée, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑԿՈՏ, irascible, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, irascibilité, *sf.*

ԲԱՐԿԱՑՈՂ, V. Բարկասիրտ։ Շուտ, ետոյ —, irascible, colérique, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑՈՂԱԿԱՆ, irascible, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑՈՍ, dépiteux, euse, *adj.*

ԲԱՐԿԱՑՈՒՆԵԼ, fâcher, mettre en colère, indigner, irriter, révolter, soulever, *va.*

ԲԱՐԿԱԺԱՍ, V. Բաղքաճ, կամ Ջարհաս։

ԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, colère, indignation, *sf.*, emportement, *sm.*, ire, irritation, humeur, *sf.*, courroux, soulèvement, *sm.*, bile, *sf.* —ը շարժել (բարկացուցանել), exciter l'indignation, irriter, soulever, *va.* Իւր խօսքերն ամենուն —ը շարժեցին (բարկացուցին զամէնքը), ses paroles soulevèrent tout le monde. Բարկութենէն խլել, խլացուցանել, s'apaiser après la colère, se défâcher, *vpr.* —ը թափել, décharger sa colère, décharger, épancher sa bile. —ն անցուցանել, խեղճացուցանել, apaiser, adoucir la colère. Հրացան, հրթնկէց, ամպրոնկէց բարկութեան, foudre, *f.*, le feu du ciel, *sm.*

ԲԱՐՈՊԻ (էֆե—է), cognac (էօնի—է), *sm.*

ԲԱՐՁ (պատիւ), dignité, charge, place, *sf.* || — (պա—է), V. Ձուռն։ || — (կոթնելու, նստելու, ոտ դնելու. ի—ի՛է), coussin, *sm.* — գլխու (պէ՛լ ի—ի՛էլ), traver-

sin, chevet, *sm. Il s'endort aussitôt qu'il a la tête sur le chevet.* — երեսի (ելեւ եոանցոյն), oreiller, *sm. Taie d'—.* — փոքրիկ, V. Բարձիկ։ [lassier, ière, *s.*

ԲԱՐՁԱԳԱՐԴ (եոաթլէթլ), mate-

ԲԱՐՁԱԿԱՆ (գոմոլոյ), crural, ale *(pl. cruraux), adj.*

ԲԱՐՁԱԿԻՑ, convive, *s.*

ԲԱՐՁԱԿՑԻՒ ԼԻՆԵԼ (պատուոյ համար կռուիլ), disputer la préséance. [*fémoraux), adj.*

ԲԱՐՁԱՅԻՆ, fémoral, ale *(pl.*

ԲԱՐՁԱՊԱՆ (էոյա ւլըղնը), tassette, *sf.*, cuissard, *sm.*

ԲԱՐՁԵՐԵՍ, taie, *sf. Une — d'oreiller.*

ԲԱՐՁԵՐԷՑ (ի ժողովի կանոնիկոսաց), V. Պռիմիկոս։

ԲԱՐՁԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ (ի ժողովի կանոնիկոսաց), primicériat, *sm.*

ԲԱՐՁԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, révocation, dégradation, *sf.* [*va.*

ԲԱՐՁԸՆԿԷՑ ԱՌՆԵԼ, révoquer,

ԲԱՐՁԸՆՏԻՐ, doyen, *sm.*

ԲԱՐՁԻԿ, petit coussin, coussinet, *sm.* — (կառաց), matelas, *sm.* — (միրաց), V. Կոխան։

ԲԱՐՁՈՍԿՐ, fémur, *sm.*

ԲԱՐՁՈՍԿՐԱՅԻՆ, V. Բարձային։

ԲԱՐՁՈՒԵՆԵԱԿ (էօյոան օթոո), aurone, *sf.*

ԲԱՐՁՈՒՄՆ, levée, *sf.*, enlèvement, *sm.* || suppression, *sf.* — հանումն, déduction, défalcation, *sf.* — (բռնակէ, վարձքէ), retenue, *sf.* — (պատճառման), levée, *sf.* ի բաց —, soustraction, *sf.* — (ի համարողութեան), soustraction, *sf. Faire une —.* — (նարտարութեամբ կամ ննջողութեամբ), V. Խոնարումն։

ԲԱՐՁՈՒՆՔ, les hauts lieux, hauteur (ածքեօ), *sf.* ի բարձանց (բարձէն), d'en haut, *adv.* ի բարձանց երկնից, du haut des cieux.

ԲԱՐՁՐ, haut (ած), *m.* haute (ածք), *f.*, élevé, ée, *adj.* || élevé, ée, sublime, éminent, ente, *adj.* կռթնելու չափ —, à hauteur d'appui. — առնել, élever, *va.* || exalter, *va.* || —, ի բարձունս, haut, *adv.* ի բարձունք (—էն), d'en haut, *adv.* —էն թռչիլ, V. Թռչիլ։ ի ձայն —, à haute voix, hautement, *adv.* [*adv.*

ԲԱՐՁՐԱԲԱՐԲԱՌ, à haute voix,

ԲԱՐՁՐԱԲԵՐՁ, haut (ած), *m.* haute (ածք), *f.*, sourcilleux, euse, superbe, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱԳԱԳԱԹՆ, superbe, *adj. Une tour —.*

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ, haut (ած), *m.* haute (ածք), *f.*, supérieur, eure, *adj.* — ձայն (մարդոյ), V. Ձայն։ — առաքինութիւն, vertu éminente. — վարչութիւն, V. Վարչութիւն։ — դարպաս, V. Դարպաս։ — գիտութիւն, V. Գիտութիւն։ — օրինակաւ, կերպով, supérieurement, éminemment, *adv.* [*adv.*

ԲԱՐՁՐԱԳՈՉ, à grands cris,

ԲԱՐՁՐԱԿԱՆ, haut (ած), *m.* haute (ածք), *f. adj.*

ԲԱՐՁՐԱԿԷՏ, point culminant.

ԲԱՐՁՐԱՀԱՍԱԿ, de grande, de haute taille, grand, ande, *adj.* — լինել, ըլլալ, être de grande, de haute stature, de haute taille.

ԲԱՐՁՐԱՁԱՅՆ, à haute voix, hautement, *adv.* — խօսիլ, V. Խօսիլ։

ԲԱՐՁՐԱԾԱՅՐ, aigu, uë, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՄԻՏ, hautain, aine (ածքել, քեն'), orgueilleux, euse, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՄՈՒՐ, superbe, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՄՏԵԼ, } être hautain,
ԲԱՐՁՐԱՄՏԻԼ, } orgueilleux.

ԲԱՐՁՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, hauteur (ածքեօ), *sf.*, orgueil, *sm.*

ԲԱՐՁՐԱՅՕՆ, sourcilleux, euse, orgueilleux, euse, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՆԱԼ, s'élever, se relever, *vpr.*, monter, hausser, *vn.*,

se hausser, *vpr.* || s'élever, *vpr.*, monter, *vn.*, être promu. || se grandir, *vpr.* Գինը — (վրայ դնել), augmenter, *vn.* *Le sucre augmente. Les vins ont beaucoup augmenté.* hausser, *vn.* *Hausser le prix du pain.* monter, *vn.* Նորէն —, monter de nouveau, remonter, *vn.*

ԲԱՐՁՐԱՆՇԱՆ, sublime, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՁԱՓ, altimètre, *sm.* || hypsomètre, *sm.*

ԲԱՐՁՐԱՁԱՓՈՒԹԻՒՆ, altimétrie, *sf.* || hypsométrie, *sf.*

ԲԱՐՁՐԱՊԱՏԻՒ, haut, *adj.* *Très haut et très puissant prince.* || — (պատուանուն ծիրանաւորաց), très éminent, éminentissime, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ, de haut rang, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՍՐԻՆԳ, hautbois (Նուագ.), *sm.* *Jouer du* —. — զուռնող, V. Բարձրասրնգահար ։

ԲԱՐՁՐԱՍՐՆԳԱՀԱՐ, hautbois, hautboïste, *sm.*

ԲԱՐՁՐԱՎԶԻԼ, porter haut la tête, se rengorger, *vpr.*

ԲԱՐՁՐԱՎԶՈՒԹԻՒՆ, orgueil, [*sm.*

ԲԱՐՁՐԱՎԻԶ, orgueilleux, euse, *adj.*

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒԻԼ, se lever, se [hausser, *vpr.*

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ, **ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄՆ**, } élévation, *sf.* || exaltation, *sf.* — (գնոց դահեկանաց կամ համբաւուց), haussement, *sm.* — (արժէթղթոց, վաճառուաց գնոց), hausse, *sf.* *Les fonds sont en hausse.* — (պատի), exhaussement, *sm.*

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՆԵԼ, élever, lever, relever, rehausser, *va.* || grandir, *va.* || élever, *va.* || exalter, *va.* — (մէկը՝ բան մը), glorifier, *va.* — պատուոյ, élever, promouvoir, *va.* — (գին, պատ), élever, hausser, *va.* Աւելի — (գին, պատ), rehausser, *va.* (Աներդի մէջ բանի մը) գինը —, pousser, *va.* — (թիւ մը՝ այս ինչ զօրութեան), élever, *va.* Գլուխ —, lever le front. Ձայնը —, élever la voix, le ton; hausser d'un ton. Վեր —, exhausser, *va.*

ԲԱՐՁՐԱՒԱՆԴԱԿ, hauteur, élévation, éminence, *sf.*, haut, *sm.* — հանդիսատեսաց, V. Հայելարան ։ Տախտակամած — ընթացք, V. Լաստակ ։ || —, éminent, ente, *adj.* *Un lieu* —.

ԲԱՐՁՐԵԱԼՆ (Աստուած), le Dieu très haut, կամ գոյականօրէն le Très-Haut (Dieu).

ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ, hauteur (Երկ.), élévation, *sf.* || hauteur, élévation, éminence, *sf.* || sublimité, *sf.* — (ծովու երեսէ), altitude, *sf.* — (պատուանուն օսմանեան կայսերաց), hautesse, *sf.* *Un firman de Sa Hautesse.* — (անուն պատուոյ), altesse, *sf.* Նորին —ն իշխանն . . . կամ Բարձրապատիւ իշխանն . . . son altesse կամ համառօտագրութեամբ S. A. le prince de . . .

ԲԱՐՇ, crinière, *sf.*

ԲԱՐՈՅԱԳԷՏ, moraliste, *sm.*

ԲԱՐՈՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, morale, éthique, *sf.*

ԲԱՐՈՅԱԼԻՑ, moral, ale (*pl.* [*moraux*), *adj.*

ԲԱՐՈՅԱԽՕՍ, moraliste, *sm.*

ԲԱՐՈՅԱԽՕՍԵԼ, moraliser, *vn.*

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, moral, ale (*pl.* *moraux*), éthique, *adj.* || —, morale, *sf.*; moral, *sm.* —ք (— մատենագրութիւնք), éthiques, *sfp.* *Les Éthiques d'Aristote.*

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, moralité, *sf.*: moral, *sm.* — խրատող, moraliseur, *sm.*

ԲԱՐՈՅԱՊԷՍ, moralement, *adv.*

ԲԱՐՈՅԱՐԱՐ, V. Բարոյաւորիչ ։

ԲԱՐՈՅԱՑՈՒՆԵԼ, moraliser, *va.*

ԲԱՐՈՅԱՒՈՐ, moral, ale (*pl.* *moraux*), *adj.*

ԲԱՐՈՅԱՒՈՐԵԼ, V. Բարոյացու- [նել ։

ԲԱՐՈՑԱԻՈՐԻՉ, moralisateur, trice, *adj.*

ԲԱՐՈՑԱԻՈՐՈՒԹ,) moralisa-
ԲԱՐՈՑԱԻՈՐՈՒԹՆ,) tion, *sf.*

ԲԱՐՈՑԵԼ, V. Բարոյաւորել։

ԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, bonté, *sf. Que de — vous avez pour moi !*

ԲԱՐՈՒՆԱԿ (Ր-ԷՐ-ԷԼԸ —ՈՒՆ ԳՈ-ԼԸ), pampre, sarment, *sm.*

ԲԱՐՈՒՆԱԿԱՇԱՏ, sarmenteux, euse, *adj.* [se, *sf.*

ԲԱՐՈՒՐԻՔ, prétexte, *sm.*, cau-

ԲԱՐՈՒՑՔ, caractère, *sm.*

ԲԱՐՑԻ (ՏԵՍԱԿ ՄԸ ԿԱԳՄԱՀԱ. Է-ՀԱ-Է —Հ-Ի), tremble, *sm.*

ԲԱՐԻՈՔ, bon, *m.* bonne, *f. adj.* || bien, joliment, *adv.* — Է, c'est bon, il est bien. — Է ՈՐ, il vaux mieux que.

ԲԱՐԻՈՔԵԼ, bonifier, *va.*

ԲԱՐԻՈՔՈՒՄ,) bonification,
ԲԱՐԻՈՔՈՒՄՆ,) *sf.*

ԲԱՐՔ, caractère, *sm.*, nature, *sf.* || mœurs (Հօ-. Հօ-ԻՆ ՖԻՆՏԼԻ ԱՂԷԿ չԷ. Իսկ յոգնակւոյ մէջ Des mœurs honnêtes կարդալու Է ԳԻ Հօ-ՆԵՐ, կամ ըստ այլոց ԳԻ Հօ-Ն-ՆԵՐ). || goût, *sm.* —Ը կապուիլ, prendre le goût. Բոյս բառուց, բնաւթիւն —, caractère, naturel, *sm.*

ԲԱՑ, ouvert, erte, découvert, erte, *adj.* — կառք, une voiture découverte. Ծովուն —Ը, en pleine mer. Ի — առեալ, — Ի, outre, excepté, à l'exception de, hormis (Ո-Ի), hors (Հօ-), non compris (Այս բառը գոյականէ մը յառաջ անփոփոխ կը մնայ, ինչ. *Non compris* la maison. Կը փոխուի երբ գոյականէ մը վերջը գայ, ինչ. La voiture *non comprise*), *prép.* — ասի, ասկից, ասկէ, d'ailleurs, de plus, outre cela, en outre. Ի — դարձուցեալ, détourner, *va.* Ի — կալ, se refuser, se départir, *vpr.* Ի — վանեալ, chasser, refuser, envoyer quelqu'un au diable, donner quelqu'un à tous les diables.

ԲԱՑԱԳԱՆՁԱԿԱՆ, exclamatif, ive, *adj.*

ԲԱՑԱԳԱՆՁԵԼ, s'exclamer, *vpr.*

ԲԱՑԱԳԱՆՁՈՒԹԻՒՆ, exclamation, *sf.*

ԲԱՑԱԳՈՑ, loin, *adv.*

ԲԱՑԱԳԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (ԽՈՍՔ ՄԷԿՈՒՑ ՈՒՂԻԼԸ), apostrophe, *sf.*

ԲԱՑԱԿԱՑ, absent, ente, *adj. Il était —.* — ԼԻՆԵԼ, ըլլալ, V. Բացակայիլ։ [senter, *vpr.*

ԲԱՑԱԿԱՑԱԻԼ, être absent, s'ab-

ԲԱՑԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, absence, *sf.* Բացակայութեանն ատեն, en l'— de.

ԲԱՑԱԿԱՆ, lointain, aine, *adj.*

ԲԱՑԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (ԿԵՐԼ ԹԱՆԵԼԸ), ablation, *sf.*

ԲԱՑԱՀԱՏԱԿԱՑ, divergent, ente, *adj.* — ԳԻԾ, lignes divergentes. [ce, *sf.*

ԲԱՑԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, divergen-

ԲԱՑԱԿԱՑ, évident, ente, explicite, manifeste, *adj.* — ԿԵՐՊՈՎ, évidemment, explicitement, expressément, manifestement, *adv.* [ԿԵՐՊՈՎ։

ԲԱՑԱԿԱՑԱԿԱՆ, V. Բացայայտ

ԲԱՑԱԿԱՑԵԼ, manifester, énoncer, *va.* — *sa pensée, ses volontés.*, expliquer, *va.* — *ses intentions.*

ԲԱՑԱԿԱՑՈՒԹ, apposition, *sf.*

ԲԱՑԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, évidence,

ԲԱՑԱՌԱԿԱՆ, ablatif, *sm.* [*sf.*

ԲԱՑԱՌԱՔՈՒ, exceptionnellement, *adv.*

ԲԱՑԱՌԻԿ, exceptionnel, elle, *adj.* — ՕՐԻՆԱԿԱՒ, ԵՂԱՆԱԿԱՒ, ԿԵՐՊՈՎ, V. Բացառապէս։

ԲԱՑԱՌՈՒԹԻՒՆ, exception, *sf.*

ԲԱՑԱՍԱՑԱԲԱՐ, négativement, *adv. Il répondit —.*

ԲԱՑԱՍԱՑԱԿԱՆ, négatif, ive, *adj.*

ԲԱՑԱՍՈՒԹԻՒՆ, négation, *sf.*

|| négative, *sf*. *L'un soutenait l'affirmative, et l'autre la —.*

ԲԱՑԱՎԱՑԻ, V. Դուռ։

ԲԱՑԱՏ, distance, *sf*., espacement, *sm*. || espace, *sf*. *Mettre une — entre deux mots.*

ԲԱՑԱՏԵԼ, espacer, *va*. *Ce compositeur n'espace pas bien les mots.*

ԲԱՑԱՏՐԵԼ, expliquer, exprimer, *va*. Մանրամասն —, spécifier, *va*. Իւր միտքը —, s'expliquer, s'exprimer, s'énoncer, *vpr*. Աղէկ հասկցուածն աղէկ կը բացատրուի, Ce que l'on conçoit bien, s'énonce clairement.

ԲԱՑԱՏՐՈՒԱԾՔ, énonciation, *sf*.

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, explication, version (Մեկնել), *sf*. Մանրամասն —, spécification, *sf*. — (բառ յարմարեցուց), expression, *sf*. *Une — algébrique* (*գրահաշուական*). Իւր պարզագոյն բացատրութեանը դարձունել, réduire à sa plus simple expression.

ԲԱՑԱՐՁԱԿ, éloigné, ée, distant, ante, *adj*. || absolu, ue, *adj*. *Il y a peu de vérités —es.* — վայրք, des terres lointaines. || — (անուն, բառ քերականաց [grammairien], հակադրութեամբ վերաբերականն կամ Ցարաբերականն [relatif] անուան), absolu, *adj*. Homme *est un terme absolu*, père *est un terme relatif*. —ն (ի ընդհանրութեան), absolu, *sm*.

ԲԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ (հակադրութեամբ վերաբերապէսի [relativement]), absolument, *adv*.

ԲԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ, absolument, à toute force, *adv*. — ուրանալ, nier —. Այս մարդը կ'ուզէ — իւր դրամն ինծ փոխ տալ, cet homme veut à toute force me prêter son argent. [*sf*.

ԲԱՑԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, distance,

ԲԱՑԲՆԵՐԱՆ, rediseur, *euse*, *s*.

ԲԱՑԵԱԼ, ouvert, erte, *adj*. *La chose est ouverte.*

ԲԱՑԵՐԵՒ, évident, ente, clair, aire, manifeste, visible, *adj*.

ԲԱՑԵՐԵՒԱՊԷՍ, évidemment, clairement, *adv*.

ԲԱՑԻՉ, ouvreur, euse, *s*.

1. **ԲԱՑՈՒԱԾ**, V. Բաց կամ Բացեալ։

2. **ԲԱՑՈՒԱԾ**, **ԲԱՑՈՒԱԾՔ**, ouverture, *sf*.

ԲԱՑՈՒԹԻՒՆ, ouverture, *sf*.

ԲԱՑՈՒԻԼ, s'ouvrir, *vpr*. Այս պատուհանը դիւրաւ չի բացուիր, cette fenêtre ne s'ouvre pas facilement. se développer, se découvrir, se lever, *vpr*. Վարագոյրը կը բացուի, le rideau se lève. — (ծաղկիլ, ծաղկիլ), éclore, *vn*. Քաղաքի դռները բացուելու ժամանակը, dès l'ouverture des portes, à porte ouvrante.

ԲԱՑՈՒՄ, **ԲԱՑՈՒՄՆ** (բանալը), ouverture, *sf*. *L'— d'une fosse, d'un coffre, d'un testament.* — (պատմութի), développement, *sm*. || — (սկիզբն), ouverture, *sf*. *L'— du parlement, du concile, de la chasse.* [*Je vois venir de loin.*

ԲԱՑՈՒՑ, ի —, de loin, *adv*.

1. **ԲԱՒԱԿԱՆ**, suffisant, ante, *adj*. || fait, *m*. faite, *f*., capable, en état, *adj*. || digne, *adj*. — լինել, ըլլալ, suffire (avoirով), *vn*. *Cette somme a-t-elle suffi à cet homme?* || être capable, à même, en état. — լինել անձին (ինքնաբաւ լինել), se suffire à soi-même, *vpr*.

2. **ԲԱՒԱԿԱՆ**, assez, suffisamment, à կամ en suffisance, *adv*. — է, c'est assez, il suffit. — չէ, ce n'est pas assez, il ne suffit pas. Բաւ —ի, passablement, *adv*. — է որ, pourvu que, il suffit que. — է որ դուք գիտնաք, il suffit que vous sachiez cela.

ԲԱՒԱԿԱՆԱՆԱԼ, se contenter de, *vpr*. Se contenter de peu.

բաւականագիւ, suffisamment, à quoi en suffisance, *adv.*

բաւականութիւն, suffisance, *sf.* — (ընորհաց, pus աստուածաբանից [théologien]), congruité, *sf.*

բաւել, suffire (avoir ordinairement), *vn. Cette somme ne suffit pas pour payer vos dettes.*

բաւեցուցանել, faire suffire, *va.*

բաւիղ, dédale, labyrinthe, *sm.* || dédale, *sm. Ne vous engagez pas dans ce — d'intrigues.* V. Բաւդակ։

բաւիղաձ (պարտիզի մէջ բանդակաձեւ անցատրակ), labyrinthe, *sm.* [*brane* —.

բաւղիւն, papillaire, *adj. Membrane* —.

բաւուկ (էջէ), crête, *sf. Ce coq a la — droite, pendante.* huppe (հէ–է), *sf. La — d'une alouette.*

բդեաշխ, V. Հիւպատոս։ փոխանակող բդեախի, V. Ագբիճիւպատոս։

բդեշխութիւն, V. Հիւպատոսութիւն։ փոխանակութիւն բդեախի, V. Ագբիպատուիրակ։

բեզուկ (բդի խաղ մը), bésique, *sm.* [V. կոտրած։

բեկած, cassure, fracture, *sf.*

բեկանել, V. կոտրել։

բեկանիլ, V. կոտրիլ։

բեկբեկել, V. կոտրել։ — (լուսոյ ճառագայթներ), réfracter, *va.*

բեկբեկիլ, minauder, *vn.* — (ճառագայթներ), se réfracter, *vpr.* V. կոտրիլ։

բեկբեկիչ, réfractif, ive, *adj.*

բեկբեկումն, } réfraction, *sf.*
բեկբեկումն, }

բեկոր, morceau, débris, *sm.*; fragment, *sm.*

բեկում, } brisement, rom-
բեկումն, } pement, *sm.*, fracture, *sf.*

բեկուն, fragile, *adj.*

բեկունութիւն, fracture, *sf.*

բեղմնաւէտ, } fécond, onde,
բեղմնաւոր, } *adj.* բեղմնաւոր (միտ), fertile, *adj.*

բեղմնաւորել, féconder, *va. Dès que la femelle a été fécondée.*

բեղմնաւորիչ, fécondant, ante, *adj.* [tion, *sf.*

բեղմնաւորութիւն, fécondabեմ, tribunal, *sm. Quand le juge est dans son —, est assis son —.* — (աեճնախօսից), tribune, *sf. Monter à la —.* — գիտաստութեան, V. կառափեղ։ V. Ամբոն կամ Ամպիոն։

բեռն, fardeau, bagage, *sm.*, charge, *sf.*, faix (ֆէ). *sm.* — ճառ, cargaison, *sf.*, chargement, fret, *sm.* — (կառաց), chargement, *sm.*, voiture, *sf.* — (զրաստ), somme, voiture, *sf.*

բեռնաբարձ, chargeur, *sm.*; fort, *sm.* || porteur, euse, *s.*

բեռնաբեր, voiturier, *sm. Faire venir des meubles par des —s.*

բեռնագին, fret, *sm.*

բեռնագիր (ֆնօղէֆֆրօ), connaissement, *sm.* || — (եէ–ֆ բեղէբէ–է), lettre de voiture.

բեռնաթափութիւն, décharge, *sf.*, déchargement, *sm.*

բեռնաձան, déchargeur, *sm.*

բեռնաձանութիւն, V. բեռնափոխութիւն։

բեռնակառ, fourgon, *sm.*

բեռնակիր, portefaix, crocheteur, commissionnaire, fort, *sm.*

բեռնաչիչ, chargeur, *sm.*

բեռնարկու, chargeur, *sm.*

բեռնաւորել, charger, *va.*

բեռնաւորիլ, être chargé.

բեռնաւորութիւն, } charge,
բեռնաւորում, } *sf.*, char-
բեռնաւորումն, } gement, *sm.*

բեռնող, V. բեռնարկու։

բեռնում, } V. բեռնաւո-
բեռնումն, } րումն։

ԲԵՐ, produit, *sm.*, production, *sf.*, fruits, *smp.* — **որթոյ**, jus (*յԼ-*) de sarment.

ԲԵՐԱՆ, bouche, *sf.* *Avoir du mal dans la* —. — **դաճուկի**, taillant, *sm.* — **սրոյ**, taillant, fil, *sm.* — (**փողոյ, սրճզի**), bocal, *sm.* **Անդառնց** —, V. **Անդառնց**. — **ի** —, — —**ի**, — **ի** — . —**ը բանալ**. V. **Բանալ**. —**ը գոցել**, fermer la — à quelqu'un; faire taire, *va.* || mettre à quia (*ԼՀ-Ի-*), *va.* —**ը գոցուիլ**, se taire, rester muet. || être à quia. **Ի** — (**բերանաց**), par cœur. **Բանիւ** —**ոյ**, —**ով** (**բերանով**), —**ացի**, de vive voix, *adv.* V. **Բերանայիի**. — **մը լի, լեցուն**, une bouchée.

ԲԵՐԱՆԱՆ, oscule, *sm.*

ԲԵՐԱՆԱՆԱՑ (*ԼԻՀԼԻՒ*), bâillon, *sm.*, V. **Երախակալ**.

ԲԵՐԱՆԱՑՆԵԼ, aboucher, *va.*

ԲԵՐԱՆԱՑՈՒԻԼ, s'anastomoser, *vpr.* || s'aboucher, *vpr.*

ԲԵՐԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, anastomose, *sf.* — (**երկու խողովակաց**), abouchement, *sm.*

ԲԵՐԱՆԱԿԱՆ, oral, ale *(pl. oraux)*, *adj.* *Cavité orale.*

ԲԵՐԱՆԱՑԻ, V. **Բերան**.

ԲԵՐԱՆՈՑ, V. **Բերանայիի**.

ԲԵՐԳԱՄՈՑ (*ԼԵՐԼ-ՖԼ*), bergamote, *sf.* [bergamotier, *sm.*

ԲԵՐԳԱՄՈՑԻ (*ԼԵՐԼ-ՖԼ ՀԼ-ՖԸ*), **ԲԵՐԴ**, forteresse, *sf.*

ԲԵՐԴԱՊԱՆ, **ԲԵՐԴԱՏԷՐ**, } châtelain, aine, *s.*

ԲԵՐԵԼ, porter, apporter, *va.* || amener, *va.* **Ցառաջ, առաջ** —, **Մէջ, ակչեղ** —, produire, objecter, rapporter, *va.* **Թեսալիա յառաջ կը բերէ գինի, ճարճկ, լիմոն, ձիթապտղ եւ ամէն տեսակ միրգ.** Thessalie produit du vin, des oranges, des citrons, des olives et toutes sortes de fruits. **Զայ** —, V. **ցնծալ. Ղարեմ** —, rapporter, *va.* **Ձեռ** —, obtenir, *va.* **Վերսին ճարեմ, ճարեմ ձեռ** —, recouvrer, *va.* **Պետաճ** — (**կերակուրը**), servir, *va.* — (**եկամուտ**), rapporter, *va.* **Այս պատճառը ձեզի տարին հրչափ կը բերէ, combien cet emploi (cette charge) vous rapporte-t-il (rapporte-t-elle) par an?** **Վերջը** —, venir à bout de. **Միտը** —, rappeler, *va.*, se souvenir de, *vpr.* *Se souvenir de son enfance.* **Նախանձ** —, porter envie. **Ծայրը ծայրին** —, joindre les deux bouts. **Չունի կարեմալ ծայրը ծայրին** —, avoir de la peine à joindre les deux bouts de l'année, **կամ լոկ** à joindre les deux bouts.

ԲԵՐԵՆԳԵԼԻՏ (**ռեճայիճ ճաճաճոյ ճիւր մը**), bérengélite, *sf.*

ԲԵՐԻԱՐԷՁ (**իւր խօսքերուն կամ գրուածքին մէջ մատճռգրուց խօսքեր մէջ բերող**), citateur, allégateur, *sm.* [que, *sf.*

ԲԵՐԻՆԻԿԷ (**բոյս մ'է**), véroni-

ԲԵՐԿՐԱԼԻ, } joyeux, euse,

ԲԵՐԿՐԱԼԻԲ, } gai, *m.* gaie, *f.*,

ԲԵՐԿՐԱԼԻՑ, } enjoué, ée, dé-

ԲԵՐԿՐԱԿԱՆ, } licieux, euse, *adj.* [*sm.*

ԲԵՐԿՐԱՆՈՑ (*ԼԻՀՀ*), kiosque,

ԲԵՐԿՐԱՆՔ, joie, gaieté կամ gaîté, *sf.*, enjouement, *sm.*, délices, *sfp.*

ԲԵՐԿՐԻԼ, se réjouir de, *vpr.*

ԲԵՐԿՐՈՒԹԻՒՆ, V. **Բերկրանք**.

ԲԵՐՈՂ, porteur, euse, *s.* **Վատ լուր** —, messager de malheur. **Առաջարկ մը** —, porteur de paroles.

ԲԵՐՈՒՄ, } tendance, *sf.*, pen-

ԲԵՐՈՒՄՆ, } chant, *sm.*, inclination, propension, *sf.* || grippe, *sf.* V. **Զգտուիլ**.

ԲԵՐՐԻ, V. **Բառերիր**.

ԲԵՐՔ, V. **Բեր**.

ԲԵՒԵՆԹ (**բեւեկնայ խէժ**), térébenthine (. . ԼԻ . .), *sf.*

բեւեկնանմերմ, térébinthacées, *sfp.* [térébinthe, *sm.*
բեւեկնի (ինչի-ինչի պլ-ով), բեւեռ, pôle, *sm.* Հիւսիսային կամ Արջային —, — arctique. Հարաւային կամ Հակարջային —, — antarctique. V. գամ՝.
բեւեռագիր, écriture cunéiforme, *sf.*
բեւեռաձեւ, cunéiforme, *adj.*
բեւեռականութիւն, polarité, *sf.* [*toile, mer* —.
բեւեռային, polaire, *adj.* Էբեւեռանալ, se polariser, *vpr.*
բեւեռացում, } polarisa-
բեւեռացումն, } tion, *sf.*
բեւեռացնել, polariser, *va.*
բեւեռափայտ (ժիլիինի), tenaile, *sf.* Լաւ եւս կ'ըսուի յտ. Tenailles. *Arracher un clou avec des tenailles.*
բզզալ, } bourdonner, *vn. Les*
բզզել, } *mouches qui bourdonnent aux oreilles.*
բզզոցմ, } bourdonnement,
բզզոցումն, } *sm.*
բզկտ բզկտ ընել, } déchirer,
բզտտել, } déchirer à belles dents, mettre en lambeaux. Գեօղի տակ —, déchirer de coups.
բիշեկ մշկոց (փոխրիկ չորհասացեալ մ'է), civette, *sf.*, chat musqué, passe musc (բ—շ—կ—ֆ. *pl.* des *passe-musc*), *sm.* [blygone, *adj.*
բթանկեւին, obtusangle, am-
բթացնել, } émousser, *va.*
բթել, } — *un rasoir*
բթեցնել, } (*ածելի*).
բթիլ, s'émousser, *vpr.*
բժիշկ, médecin, docteur, *sm.* Կատաղող —, médecin traitant. — վիրաց, V. վիրաբոյժ՝. — տարրախոյզ, chimiatre, *sm.* — հոգւոց (բանաւոյ), le médecin des âmes (*prêtre*). — կ'երեւիք, vous avez *l'air d'un médecin.*
բժշկական, médical, ale *(pl. médicaux), adj.* [*sm.*
բժշկապետ, premier médecin,
բժշկել, guérir, *va.* — *quelqu'un de la fièvre.* Բժիշկ, բժշկեա զանձն քո, médecin guéris-toi toi-même..
բժշկելի, guérissable, *adj.*
բժշկիլ, V. Բժշկուիլ՝.
բժշկիչ, médical, ale *(pl. médicaux), adj.*
բժշկող, guérisseur, *sm.*
բժշկութիւն, guérisson, médecine, *sf.* Տարրախոյզական —, chimiatrie, *sf.*
բժշկուիլ, guérir, *vn. J'espère — bientôt.* se guérir, *vpr. Il est des maladies dont on ne peut —.* revenir, *vn. Il est bien revenu de sa maladie.* [(ե—ա).
բժշկօձ, docteur en herbe
բծոտ (իւիե+ է՝ը—ը—ը), coque, *sf.*, cocon, *sm.*
բիբ, pupelle, prunelle, *sf.*
բիծ (ի+ե), tache, *sf.* || —(պիծ+), V. Գիլ (2), կամ խալ՝. — — ընել, tacheter, *va.*
բիծաւոր (ի—ֆ—ո—ա—ը), érable, *sm.* [éperon, *sm.*
բիծ (ի—ը—ա—ա—), ergot,
բիրտ, rustaud, aude, *adj.* et *s.* || rude, *adj.*
բիւր, dix mille. || —, —ի բիւրուց, myriade, *sf.* [*sm.*
բիւրագրամ, myriagramme,
բիւրաչափ, myriare, *sm.*
բիւրամետր, myriamètre, *sm.*
բիւրապատիկ, mille, *adj.*
բիւրեղ (պ—ը—ր), cristal կամ crystal *(pl. cristaux), sm.* — հասարակ, cristal ordinaire.
բիւրեղագրանութիւն, cristallographie, *sf.* [tallogénie, *sf.*
բիւրեղածնութիւն, cris-
բիւրեղային, cristallin, ine, *adj.* կարգ —, système cristallin.
բիւրեղիլ, V. Բիւրացնալ՝.

ԲՒՐԵՂԱՆՄԱՆ, cristallin, ine, *adj.*
ԲՒՐԵՂԱՑՈՒՄ, } V. Բիւրղա-
ԲՒՐԵՂԱՑՈՒՄՆ, } ցումն ։
ԲՒՐԵՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բիւրղա-ցուցանել ։
ԲՒՐԵՂԵԱՅ, de cristal, *adj.* — (*ըստ ստորագիտաց*), cristallin, ine, *adj.*
ԲՒՐԵՂԵԱՑՔ (անօթ, կամ բիւ-րեղեայ), cristal *(pl. cristaux)*, *sm. Magasin de cristaux. Servir des fruits sur des cristaux.*
ԲՒՐՂԱԳՈՐԾ, cristallier, *sm.*
ԲՒՐՂԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, cristallerie, *sf.* [lerie, *sf.*
ԲՒՐՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, cristal-
ԲՒՐՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cristallographie, *sf.*
ԲՒՐՂԱՁԵՒ, cristalloïde, *adj.*
ԲՒՐՂԱՆԱԼ, cristalliser, *vn.*, se —, *vpr.* [*adj.*
ԲՒՐՂԱՆԱԼԻ, cristallisable,
ԲՒՐՂԱՆՈՑ, V. Բիւրղագործա-րան ։
ԲՒՐՂԱՑՈՒՄ, } cristallisa-
ԲՒՐՂԱՑՈՒՄՆ, } tion, *sf.*
ԲՒՐՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, cristalliser, *va. La grace est de l'eau cristallisée.* [béton, *sm.*
ԲԼԵՑՈՆ (տեսակ մը շաղախ),
1. **ԲԼԹԱԿ**, lobe, *sm.* — ուղեղան, ականջի, V. Ականջբոտ, կամ Ունկնաբոյթ ։ — լերդի, V. Լեր-դաբոյթ ։ — ուղղոյ, — du cerveau. — թոքի, — du poumon. —ք արգանդի, cotylédons utérins. — (սերմոց), V. Բլթակ (2) ։ փոք-րիկ —, V. Բլթակիկ ։
2. **ԲԼԹԱԿ**, cotylédon, *sm.*
ԲԼԹԱԿԱԲՈՅՍ, cotylédon, *sm.*
ԲԼԹԱԿԱՒՈՐ, lobé, ée, cotylédoné, ée, *adj.* [*sm.*
ԲԼԹԱԿԻԿ, petit lobe, lobule,
1. **ԲԼԻԹ** (տեսակ մը խմորեղէն), tourteau, *sm.*
2. **ԲԼԻԹ** (իւղերնին հանուած ինչ բուսոց զանգուած), tourteau, pain, *sm.*
ԲԼԻԹԵՆ (Ն...որ), cor, *sm.*
ԲԼՇԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, amblyopie, *sf.*
ԲԼՇԱՆԱԼ, s'émousser, *vpr.*
ԲԼՇԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, émousser, *va.*
ԲԼՈՒԴ, V. Բղդակ ։
ԲԼՈՒՐ, colline, *sf.*, coteau, *sm.*, butte, *sf.* Երկնակատար — (Պառ-նաս [ըստ բանաստեղծից]), la double colline, la double cime, le double mont (Parnasse). —ն ել-նել, monter la colline. [*sf.*
ԲԼՐԱԿ, petite colline, butte,
ԲԼՐԱՁԵՒ, en pyramide.
ԲԽԵԼ, V. Բղխել ։
ԲԽԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բղխեցուցանել ։
ԲԽԻԼ, V. Բղխիլ ։
ԲԽՈՒՄ, } V. Բղխումն ։
ԲԽՈՒՄՆ, }
ԲԾԱԽՆԴԻՐ, critique, *adj.* et *sm.*
ԲԾԱՒՈՐ, madré, ée, ponctué, ée, *adj. Porcelaine madrée.*
ԲՂԽԵԼ, naître, *vn. Beaucoup de maladies naissent d'intempérance.* sourdre, couler, sortir, *vn.* || jeter, *va.* — (ջուր), sourdre, sourciller, *vn.* — (աղբեր), prendre sa source. — ուժգնու-թեամբ (ջրոյ), jaillir, *vn.* — (տըն-կոց, ծաղկանց), naître, *vn.*, germer, *va.* — (բանից, տաղից), couler, *vn.* [|| germer, *va.*
ԲՂԽԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire jaillir, *va.*
ԲՂԽԻԼ, procéder, *vn. Cette maladie ne procède que de l'âcreté des humeurs.* || émaner, procéder, *vn. Le Verbe émane du Père éternel (Հայր Աստուած).* || émaner, *vn. Un acte qui émane de la puissance souveraine.* — (ջուր), sourdre, sourciller, *vn.* — (հոսել), émaner, *vn.*
ԲՂԽՈՒՄ, } jaillissement,
ԲՂԽՈՒՄՆ, } *sm.*, source, *sf.* || émanation, *sf. L'émanation de la lumière.* || émanation, proces-

sion, *sf.* ուժգին եւ յանկարծական — (հրաբուխ կամ հրաբուխի լերին), éruption, *sf.* — (տնկոց), génération, *sf.* ցորդառատ — (արեան, հիւթոց մարմնոյ), éruption, *sf.* ցայտուքեան —, pollution, *sf.*

ՌՂԱԿ (կարճավիզ եւ լայնաքերան ջիս), bocal *(pl. bocaux)*, *sm.*

1. ՌՂՈՒԿ, V. ՌՂՂԱԿ.

2. ՌՂՈՒԿ, V. ՓԽԻՍԻՆ.

ՌՂՈՒՂ, V. ՌՂՂԱԿ.

ՌՂՁԱԿՈՏ, luxurieux, euse, *adj.*

ՌՂՁԱԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, luxure, *sf.*

ՌՂՁԱԿՈՏՈՒԹԵԱՄԲ, luxurieusement, *adv.*

ՌՆԱԲԱՆ, thème, *sm.*, thèse, *sf.* — (բառոգի), texte, *sm.*

ՌՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, texte, *sm.*

ՌՆԱԲԱՐՁ ԱՆՆԵԼ, ԸՆԵԼ, V. ԲՆԱՒԻՆՁ ԱՒՆԵԼ.

ՌՆԱԲԱՐՁ ՉՆՉՈՒԹԻՒՆ, ՌՆԱԲԱՐՁ ՍԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, } ex-termination, *sf.* [ée, *adj.*

ՌՆԱԲՈՑ, naturel, elle, inné, ée, *adj.*

ՌՆԱԳԱՒԱՌ, pays natal, *sm.*, patrie, *sf.*

ՌՆԱԳԷՑ, physicien, *sm.*

ՌՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, physique, *adj.*

ՌՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, physique, *sf.* *Étudier la* —. Ուսանիլ զիրք բնագիտութեան, physique, *sf.* *La — de Nollet.*

ՌՆԱԳԻՐ, original *(pl. originaux)*, texte, texte original, *sm.*, minute, *sf.* Չամեմատ բնագրի, textuellement, *adv.*

ՌՆԱԳՐԱԿԱՆ, textuel, elle, *adj.* *Citation textuelle.* physiographique, *adj.* [*sf.*

ՌՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, physiographie,

ՌՆԱՁԱՆՁ, V. ԲՆԱԶԱՆԶԱԳԱԿԱՆ.

ՌՆԱՁԱՆՁԱՒԱՐ, V. ԲՆԱԶԱՆԶԱԳՈՐԾԻ. [cien, *sm.*

ՌՆԱՁԱՆՁԱԿԷՑ, métaphysi-

ՌՆԱՁԱՆՁԱԿԱՆ, métaphysique, *adj.* *Science* —.

ՌՆԱՁԱՆՁՈՒԹԻՒՆ (բնագրից փիլիսոփայութիւն), métaphysique, *sf.* *Traité, cours* —. ‖ — (բարձրագոյն մասունք [գիտութեան, արուեստի]), métaphysique, *sf.* *La — du droit.*

ՌՆԱՁԱՆՁՕՐԻՆ, métaphysiquement, *adv.* — խօսիլ, parler d'une manière abstraite, métaphysiquer, *vn.* [*adj.*

ՌՆԱՁԳԱԿԱՆ, instinctif, ive,

ՌՆԱՁԳՈՒՄ, } instinct (ներ-

ՌՆԱՁԳՈՒՄՆ, } բեն). Un instinct [ներբենէ] impérieux. Des instincts [ներբենիք] impérieux.), sentiment. *sm.* [que, *adj.*

ՌՆԱՁՆՆԱԿԱՆ, physiognomi-

ՌՆԱՁՆՆՈՒԹԻՒՆ, physiognomonie, *sf.* Ուսանիլ զիրք բնաւորութեան, physiognomonie, *sf.* *La — de Porta.* [*sf.*

ՌՆԱՁՈՊԱՆ, hysopine (ֆլ-բեր), ՌՆԱՔՄԻՒՐ (-ֆէլ-լե-ներ), narcotine, *sf.*

ՌՆԱԼԵՂ, V. ՊՂՊԵՂԱԾԻՆ.

ՌՆԱԼՈՑՔ, V. ՏԱՐԱՊԱՆ.

ՌՆԱԼՈՒՆԱԿԱՆ, V. ՏԱՐԱՊԱՆԱԿԱՆ. [գործարան.

ՌՆԱԼՈՒՆԱՐԱՆ, V. ՏԱՐԱՊԱՆ-

ՌՆԱԼՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, V. ՏԱՐԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.

ՌՆԱԽՕՍ, physiologiste, *sm.*

ՌՆԱԽՕՍԱԿԱՆ, physiologique, *adj.*

ՌՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, physiologie, *sf.* — *animale, végétale.*

ՌՆԱՆՄԻՆ, instinctif, ive, naturel, elle, inné, ée, natif, ive, *adj.*

ՌՆԱՆԽԱԳԻՆԱԿԱՆ, carbovinique, *adj.* — թթուտ, acide —.

ՌՆԱՆԽԱԳԻՆԱՏ, carbovinate, *sm.*

ՌՆԱՆԽԱՒ carbonite, *sm.*

ՌՆԱՆԽԱԿԱՆ, carbonique, *adj.*

ՌՆԱՆԽԱԾԻՆ, carboné, ée, *adj.* *Gaz hydrogène carboné.*

ՌՆԱՆԽԱՁԱՓՈՒԹԻՒՆ, carbonométrie, *sf.*

ԲՆԱԾԽԱՑ, carbonate, *sm.* — աւշակի, երկաթոյ, կալւոյ, կրոյ, ճաւտրոճի, — d'ammoniaque, de fer, de potasse, de chaux, de soude.

ԲՆԱԾԽԱՒԿ, carbure, *sm.*

ԲՆԱԾՈՒԽ (—ւէ ֆ—հֆ), carbone, *sm.*

ԲՆԱԿ, indigène, *adj.* et *s.* || originaire, natif, ive, *adj.* V. Բնակիչ. [Բնակակից.

ԲՆԱԿԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, V.

ԲՆԱԿԱԿԻՑԻԼ, habiter ensemble, cohabiter, *vn.* [tion, *sf.*

ԲՆԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, cohabita-

ԲՆԱԿԱՆ, naturel, elle, *adj.* — պայմանաւ, կերպով, au naturel, naturellement, *adv.*

ԲՆԱԿԱՆԱԲԱՐ, } au naturel,
ԲՆԱԿԱՆԱՊԷՍ, } naturellement, *adv.* [|| naturalisme, *sm.*

ԲՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, naturel, *sm.*

ԲՆԱԿԱՐԱՆ, habitation, *sf.*, domicile, *sm.*, demeure, *sf.*, séjour, *sm.* || habitacle, *sm.* — բանտապահի, բերդապահի, ճգապահի, consiergerie, *sf.*

ԲՆԱԿԱՒՈՐ, naturel, elle, *adj.*

ԲՆԱԿԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, changement de domicile, *sm.*; transmigration, *sf.*

ԲՆԱԿԵԼ, V. Բնակիլ.

ԲՆԱԿԵԼԻ, habitable, *adj.*

ԲՆԱԿՑՈՒՆԵԼ, faire habiter, *va.*, loger, nicher, *va.*

ԲՆԱԿԻԼ, habiter, *va.* et *vn.*, demeurer, séjourner, loger, *vn.*, se loger, *vpr.*, occuper, nicher, *vn.* Հոն կը բնակի, il habite là, il y habite, c'est là qui habite. Դղեկին դիմացը կը բնակի, il demeure vis-à-vis du château. Թագաւորական գրատան դիմացը կը բնակիմ, je demeure vis-à-vis de la bibliothèque royale. Այս երկիրը բնակող ժողովուրդները, les *peuples qui habitent* ce pays.

ԲՆԱԿԻՉ, habitant, ante, *s.* Բուն —, natif, naturel, *sm.* — կղզւոյ, V. Կղզեցի.

ԲՆԱԿՊԱՏԱԽ, V. Կոմախ.

ԲՆԱԿՆԴՐԱՒԿ, V. Կնդրիս.

ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, habitation, demeure, *sf.*, séjour, domicile, *sm.* || habitacle, *sm.* Խաղաղական, խաղաղաւէտ —, un séjour tranquille. — ընել, faire un séjour, séjourner, *vn.* —ն հաստատել, prendre une habitation fixe, se domicilier, *vpr.* Իրեն հաւար — պատրաստել, se loger, *vpr.* V. Բոյն.

ԲՆԱԿՐՕՆ, naturaliste, *sm.*

ԲՆԱԿՐՕՆԱԹԻՒՆ, naturalisme, *sm.*

ԲՆԱԶԻԹ, oléine, *sf.* [*Acide* —.

ԲՆԱԶԻԹԱԿԱՆ, oléique, *adj.*

ԲՆԱԶԻՐ, privilégié, ée, *adj.* *L'homme est une créature privilégiée. Un génie* —.

ԲՆԱՄԱՏԵԱՆ, texte, *sm.*

ԲՆԱՄԱՒ (տեսակ մը խիտ բուսական կալի [alcali]. ը-Բրէ֊ֆ֊ֆ), strychnine, *sf.*

ԲՆԱՆԵԼԻՒ, aniline, *sf.*

ԲՆԱՆԻԿՈՏ, nicotine, *sf.*

ԲՆԱՇԽԱՐՀԵՑԱՑ, naturel, *sm.* — առնել, ընել, naturaliser, *va.* — լինել, ըլլալ, se naturaliser, *vpr.*

ԲՆԱՇԽԱՐՀԻԿ, indigène, *adj.* et *s.*; aborigène, *adj.* — առնել, ընել, naturaliser, *va.* — լինել, ըլլալ, se naturaliser, *vpr.*

ԲՆԱՇԽԱՐՀՈՒԹԻՒՆ (տեսաբանութիւն), indigénat, *sm.* || — (բնիկ կամ աբզային անձի իրաւունքները տալը, ընդունիլը. բնիկ ընելը, ըլլալը), naturalisation, *sf.*

ԲՆԱՊԱՏՑ, naturaliste, *sm.*

ԲՆԱՊԱՏՑՈՒԹԻՒՆ, naturalisme, *sm.* *Le — de Straton.*

ԲՆԱՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, histoire naturelle, *sf.*

ԲՆԱՊԱՏՈՒՄ, } naturaliste,
ԲՆԱՊԱՏՈՒՄՆ, } *sm.*
ԲՆԱՋԻՆՋ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, exterminer, *va.* [*va.*
ԲՆԱՋԻՆՋ ԲԱՌՆԱԼ, extirper,
ԲՆԱՎԱՑՔ, paysage, *sm.*
ԲՆԱՏՈՒՔ, infus, use, *adj.*
ԲՆԱՒ, } du tout, pas du
ԲՆԱՒՒՆ, } tout, point, point du tout, jamais, aucunement, *adv.* ԲՅուն, tout, le tout. [*adj.*
ԲՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, naturel, elle,
ԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, naturel, *sm.* || naturel, caractère, *sm.*
ԲՆԱԿՈՆ (ափիոնի [opium] եւ խաշխաշի [pavot] բուն տարր), morphine, *sf.*
ԲՆԱԿԻՆԱՑ (ՀԻՆԻ), quinine (կը գրուի նաեւ kinine), *sf.*
ԲՆԴԵՒՆ (ոչ+ պիտանի), escarbot, *sm.*
ԲՆԻԿ, originaire, naturel, elle, aborigène, indigène, *adj.* || —, naturel, natif, *sm.*, indigène, *s.* — ընել, naturaliser, *va.* — լլալ, se naturaliser, *vpr.*
ԲՆԿԱՑՈՒՄ, } naturalisation,
ԲՆԿԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*
ԲՆԿԱՑՈՒՆԵԼ, naturaliser, *va.*
ԲՆՈՒԹԻՒՆ, naturalité, *sf.*
ԲՆՈՒԹԻՒՆ, nature, *sf.* || naturel, caractère, *sm.* [sies.
ԲՇՏԱՔԲԱՆ, le col de la ves-
ԲՇՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire élever des vessies, *va.*
ԲՇՏԻԿ, V. ԲուՇՏ.
ԲՈԳ (տունկ մ'է), gentiane, *sf.*
ԲՈՋ, femme de mauvaise vie, femme publique, femme perdue, *sf.*, prostituée, fille, fille de joie, fille publique, gueuse, courtisane, putain, guenipe (ԼԸՀԻՔ), guenon, *sf.* — գռեհիաց, barboteuse, *sf.*
ԲՈՋԱԿԱՆ, *putassier, ière, adj.*

ԲՈՋԱՆՈՑ, lieu de prostitution, mauvais lieu, lieu infâme, bordel, *sm.*
ԲՈՋԱՍԻՐ, putassier, *sm.*
ԲՈՋԱՐԱՆ, putassier, *sm.* [*sf.*
ԲՈՋԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, putasserie,
ԲՈՋՈՐԴԻ, fils de putain.
ԲՈՋՈՒԹԻՒՆ, prostitution, *sf.*, putanisme, *sm.* [*sm.*
ԲՈՃՈՃ, sonnette, *sf.*, grelot,
ԲՈԼՈՃ, impuissant, *sm.*
ԲՈԼՈՐ, tout, *m.* toute, *f.* (*mp.* tous. *fp.* toutes), entier, ière, complet, ète, *adj.* —ը, tout, le tout, *s.* —ը միասին, մէկտեղ, en tout.
ԲՈԼՈՐԱԿ, rond, cercle, *sm.* || circulaire, *adj.* V. կլոր.
ԲՈԼՈՐԱԿԱՁԵՒ, rond, *m.* ronde, *f. adj.*
ԲՈԼՈՐԱԿԱԳԻՑ, en rond, *adv.*
ԲՈԼՈՐԱԿԵԼ, V. կլորցուցել.
ԲՈԼՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. կլորութիւն.
ԲՈԼՈՐԱՁԵՒ, circulaire, orbiculaire, *adj.* — շրջանով, orbiculairement, *adv.*
ԲՈԼՈՐԵԼ, environner, cerner, entourer, *va.* V. կլորցուցել.
ԲՈԼՈՐԵՒ, V. Բոլորանալ.
ԲՈԼՈՐՎԱՒՆ, tout entier, entièrement, tout à fait, à plein, à pur et à plein. *adv.*
ԲՈՂԱԳՆԱՑ, va-nu-pieds (*pl.* des *va-nu-pieds*), *sm.* [պլիւր), *sf.*
ԲՈՂԵՔ (ԻՀՔ), gimblette (ՀԷՔ-
ԲՈՂՈՆ (բոյս մ'է), bocconie, *sf.*
ԲՈՂՈՏՆ, nu-pieds, *adv.*
ԲՈՂՐԵԼ, V. Բովիրել.
ԲՈՂՐՈՒՄ, } V. Բովիրումն.
ԲՈՂՐՈՒՄՆ, }
ԲՈՋՈՒ (Ձիճաց եւ ձափոնացուց ռուիմ), bonze, *sm.*
ԲՈՂԲՈՋ, V. Միլ.
ԲՈՂԲՈՋԵԼ, V. Մլիլ.
ԲՈՂԲՈՋՈՒՄ, } V. Մլարձա-
ԲՈՂԲՈՋՈՒՄՆ, } կութիւն.

ԲՈՂՆ (Ր–ր), raifort, *sm.* Սպաղ —, radis, *sm.* կարմիր —, rave, *sf.*

ԲՈՂՈՒԿ ([եղջերուի, այծեմաղ] եղջյուրներու վրայ բուսնող փոքրիկ եղջյուր), andouiller, *sm.* || — (միջատաց), antenne, *sf. Les —s, les deux —s d'un papillon, d'une abeille, etc.*

ԲՈՂՈՔ, réclamation, *sf.* || cri, *sm.* — (բարձրագոյն ատեանի առջեւ), appel, *sm.* Գլխաւոր —, appel principal. Երկրորդ —, appel incident. — բառնալ, protester, réclamer, *va.*

ԲՈՂՈՔԱԴԻՐ, protestation, *sf.*

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ, protestant, ante, *adj. Un ministre —.* || protestant, ante, *s.*

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, protestantisme, prêche, *sm.*

ԲՈՂՈՔԱՒՈՐ, protêt, *sm.*, protestation, *sf.* [te, *s.*

ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒ, réclamant, an-

ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, réclamation, *sf.*

ԲՈՂՈՔԵԼ, réclamer, crier, en appeler, *vn.* — (բարձրագոյն ատեանի առջեւ), appeler de, *vn.* Ընդդէմ —, protester, *vn.* Փոխադարձապէս չընդունելուն դէմ —, protester, *va.* — *une lettre de change.* Վրէժխնդրութիւն —, crier vengeance.

ԲՈՂՈՔՈՂ, protestant, ante, *s.* V. Բողոքարկու.

ԲՈՂՈՔՈՒԹԻՒՆ, } protestation,
ԲՈՂՈՔՈՒՄՆ, } *sf.*

1. **ԲՈՅԹ**, V. Բուքսմասն.
2. **ԲՈՅԹ**, cheville, *sf.*
3. **ԲՈՅԹ**, V. Բլրակ (1).

ԲՈՅԼ, V. Խումբ.

ԲՈՅՍ, V. Ցնուցդ.

ԲՈՅՆ, nid, *sm.* — (որսակաց թռչնոց), aire, *sf.* — աղեղաձի, V. կապարճ. — դնել, faire son nid, nicher, *vn.*

ԲՈՅՆԿԱԼ (ֆօլ. ֆօլը–է ֆ–ֆը–), nichet, *sm.*

ԲՈՅՍ (Ֆէդ–է), plante, *sf.*

ԲՈՆԴԱՐ (բուճաւոր օձ մ'է), bongare, *sm.*

ԲՈՆԴՈՒԿ (ծառ մ'է), bonduc, *sm.*

ԲՈՇԱՑ (չինկ–նէ), gipsy (ֆիք–ֆ. *pl. gipsies*), égyptien, ienne, gitano, na, *s.*; tzigane (ցիւ–նի'), zingari, *sm.* || bohémien, ienne, *adj.*

ԲՈՇԱՑԵՐԷՆ, tzigane (ցիւ–նի'), *sm.*

ԲՈՇԽՆԵԼ, savourer, *va. Un gourmand ne mangerait pas cela sans le —, sans le bien —.*

ԲՈՌ, V. Ջիապիծակ.

ԲՈՍՏՐԻՓՈՍ (միջատ մ'է), bostryche, *sm.*

ԲՈՎ, fournaise, *sf.* V. Հաւճ.

ԲՈՎԱՀԱՑ, mineur, *sm.*

ԲՈՎ ԱՆԴԱՆ, V. Բոլոր.

ԲՈՎԱՆԴԱԿԵԼ, comprendre, *va. L'univers comprend tout ce qui est.* contenir, *va. Ce vase contient tant de littres.* enfermer, *va. Ce passage enferme beaucoup de vérités.* renfermer, *va.* || achever, *va. Achevons notre entretien.* terminer, *va.* || compléter, *va.* Ի մի —, rassembler, *va.* — (խրնդրոյ՝ ըստ ցիւրեր), embrasser, *va.* — (խօսքերը), réduire, résumer, *va. Le professeur a résumé sa leçon.* — (հաշիւը), arrêter, dépouiller, *va.* [solder, *vpr.*

ԲՈՎԱՆԴԱԿԻՆ, s'achever, se

ԲՈՎԱՆԴԱԿԻՉ, contenant, *sm.*

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, contenu, *sm.* || achèvement, complément, *sm.* || total *(pl. totaux), sm.*, somme, sommation, *sf.* — (հաշուի), solde, montant, dépouillement, arrête de compte, *sm.* || կարճառօտ, համառօտ —, aperçu, abrégé, résumé, précis, sommaire, *sm.*, résumption (–ւմփ–ֆ), *sf.*

ԲՈՎԱՐԵԼ (Ֆ–ւ–ր–է), brûler,

torréfier, *va. Brûler, torréfier du café.*

ԲՈՎՀՐՈՒՄ, } torréfaction,
ԲՈՎՀՐՈՒՄՆ, } *sf.*

ԲՈՎՔ, V. Հանք։

ԲՈՐ, V. Բորոտութիւն։

ԲՈՐԱԿ (կէ-հէրչէլէ), salpêtre, nitre, *sm.* Հայ —, natron կամ natrum (նաթրօն), *sm.* Բովք —ի, V. Բորակահանք։ Գործարան —ի, V. Բորականոց։ — դնել, խառնել, mêler du salpêtre avec la terre, salpêtrer, *va.* — *une allée de jardin.* (պատ·ր) —աւ ծածկուիլ, se couvrir de salpêtre, se salpêtrer, *vpr.*

ԲՈՐԱԿԱԳՈՐԾ, salpêtrier, *sm.*

ԲՈՐԱԿԱԿԱՆ, nitrique, *adj. Acide —.*

ԲՈՐԱԿԱՀԱՆՔ, nitrière, *sf.*

ԲՈՐԱԿԱՅԻՆ, nitreux, euse, *adj.*

ԲՈՐԱԿԱՆՈՑ, salpêtrière, *sf.*

ԲՈՐԱԿԱՏ, nitrate, *sm.*

ԲՈՐԱԿԱՑՈՒՄ, } salpêtrage,
ԲՈՐԱԿԱՑՈՒՄՆ, } *sm.*

ԲՈՐԱՔԱՂՑՈՒԽԵՆԻ, nitroglycérine, *sf.*

ԲՈՐԲՈՍ, V. Մգլոտութիւն։

ԲՈՐԲՈՍԵՑՈՒՆԵԼ, V. Մգլեցունել։

ԲՈՐԲՈՍԻԼ, V. Մգլոտիլ։

ԲՈՐԲՈՔԱԽԱՌՆ, inflammatoire, *adj.*

ԲՈՐԲՈՔԵԱԼ, brûlant, ante, ardent, ente, *adj.*

ԲՈՐԲՈՔԵԼ, V. Բռնկցունել։

ԲՈՐԲՈՔԻԼ, flamber, *va.* V. Բռնկիլ։

ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ, } inflammation,
ԲՈՐԲՈՔՈՒՄՆ, } *sf.* Նշիկներու —, V. Նշկատապ։ փայծաղի —, V. փայծաղնատապ։ — կոկորդի (ըստ բժշկաց), V. կոկորդատապ։ — (բանաստեղծական), délire, *sm. Le — poétique.*

ԲՈՐՈՏ, lépreux, euse, *adj. Un homme —.* || —, lépreux, euse, *s. Les dix — de l'Évangile.*

ԲՈՐՈՏԱՆԱԼ, V. Բորոտիլ։

ԲՈՐՈՏԱՆՈՑ, léproserie, maladrerie, *sf.*

ԲՈՐՈՏԵԼ, } rendre lé-
ԲՈՐՈՏԵՑՈՒՆԵԼ, } preux, *va.*

ԲՈՐՈՏԻԼ, avoir la lèpre.

ԲՈՐՈՏՈՒԹԻՒՆ (--յ---ղ), lèpre, *sf.*

ԲՈՑ, flamme, *sf.* — արձակել, flamber, *vn.* — արձակող, flamboyant, ante, *adj.*

ԲՈՑԱԴԷՋ, brûlant, ante, *adj.*

ԲՈՑԱԿԷԶ, brûlant, ante, enflammé, ée, *adj.*

ԲՈՑԱԶՈՒՆՉ, enflammé, ée, *adj.*

ԲՈՑԱՎԱՌ, enflammé, ée, *adj.*

ԲՈՑԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բռնկցունել։

ԲՈՑԻԿ (սրածայր դրօշ ի կայմս), flamme, *sf.*

ԲՈՒ (պ-յէ--ղ), hibou (հէպ--. *pl.* des *hiboux*), *sm.*

ԲՈՒԴՈՒՋ (չէՀէ), cheville, *sf.*

ԲՈՒԷՃ, chouette, *sf.*

1\. **ԲՈՒԹԱԿ** (փոքրիկ բոյթ), cheville, *sf.*

2\. **ԲՈՒԹԱԿ** (փայտեայ բանալի լարաւոր նուագարանաց աղեղը պրկելու կամ թուլցունելու), cheville, *sf.*

ԲՈՒԹԱԿԱՊ, poucettes, *sfp.*

ԲՈՒԹԱՄԱՏՆ, pouce, *sf.*

ԲՈՒԹԱՆՈՑ (մատանոց բութի), poucier, *sm.*

ԲՈՒԹԱՉԱՓ, poucé, *sm. Le — vaut à peu près 27 millimètres* (*հազարերորդամետր*).

ԲՈՒԹՈՒԿ, petit poucet, *sm.*

ԲՈՒԺԵԼ, V. Բժշկել։

ԲՈՒԺԻԼ, V. Բժշկուիլ։

ԲՈՒԺԻՉ, } guérisseur, *sm.*
ԲՈՒԺՈՂ, }

ԲՈՒԺՈՒՄ, } guérisson, *sf.*
ԲՈՒԺՈՒՄՆ, }

ԲՈՒԻՃԱԿ, chouette, *sf.*

ԲՈՒԾ (գառնուկ), agneau, *sm.*

ԲՈՒԾԱՆԵԼ, nourrir, élever, *va.*

ԲՈՒԾԻՆ (ֆէԹԻլ), mèche, *sf.*

ԲՈՒՃ (կարճ գուլպայ), chaussette, *sf.*

1\. **ԲՈՒՆ**, formel, elle, *adj.*

2. **բուն**, fût, *sm.* || tronc, *sm.* — (ծառոյ), tronc, *sm.*, tige, *sf.* — որթոյ, cep (-ի) de vigne. — (ոտից), pied, *sm.* — (սեաւն), pied, *sm.*, escape, *sf.* — (սերմնացանկի, հրացանի), fût, *sm.* — (ճիզակի), V. Ինքակարուն կամ Տիգարուն։ Ի բնէ, ի բնուս, naturellement, de sa nature, de l'origine, au fond, *adv.* Ի բնէ լինել, ըլլալ, être natif de . . . Գիշերն ի —, toute la nuit. Օրն ի —, toute la journée. Տարին ի —, toute l'année.

բունել, se nicher, *vpr. Ce chat s'est niché dans l'armoire.*

բունդ, motte de terre, glèbe, *sf.* (Ա-ը-ը-), V. Բոյնկալ։

բունդել (ֆ-ը. ֆ-ը-ը-ի ե-), **բունճ**, V. Ղռաւուճ։

բուռ (ար գանոյ. -ը-ը ի-ը), pierre de կամ à plâtre, gypse, *sm.*

1. **բուռն**, poing, *sm.*, paume, *sf.* — մի յի՛ լեցուն, — մի, une poignée. — մի (խոտոց, ծաղկանց, բնդոց, բան դեղագործաց), manipule, *sm.* Լիուկ բռամբի, V. Բռնալիր։

2. **բուռն**, vif, *m.* vive, *f.*, ardent, ente, vigoureux, euse, rude, *adj.* || violent, ente, *adj.*

բուսագէտ, botaniste, *sm.*

բուսագիտական, botanique, *adj.*

բուսագիտութիւն, botanique, botanologie, *sf.* — գործարանական, գործնական, ագարակային, բժշկական կամ դեղագործական, արուեստական, աշխարհագրական, botanique organisée, appliquée, agricole, médicale կամ pharmaceutique, industrielle, géographique.

բուսական, végétal, ale *(pl. végétaux), adj. Règne végétal.*

բուսակեր, botanophage, *adj.*

բուսնիլ, pousser, naître, croître, venir, *vn.* Ղարէն —, repousser, renaître, recroître, revenir, *an.* [lia, *sm.*

բուսոմոլի (բոյս մ'է), bosivel-

բուսոս (ֆ-ը-ն), corail (*pl.* des *coraux), sm.*

բուտ, V. կերակուր։

բուրգաստան, jardin, *sm.*

բուրգ, **բուրգն** } (ֆ-ը-), pyramide, *sf.*

բուրդ, laine, *sf.*, lainage, *sm.* Ոչխարի —, V. Գեղմն։ Մալուդի —, laine carmeline. —ը զգել, lainer, *va.* — զգող, laineur, euse, *s.*

բուրել, exhaler, *va. Ces fleurs exhalent une douce odeur.* [*m.*

բուրող, exhalant, ante, *adj.*

բուրոմուճ, encensoir, *sm.* [*sm.*

բուրոմուճապահ, thuriféraire,

բուրում, } exhalaison, o-
բուրումն, } deur, *sf.*

բզել, beugler, meugler, mugir, *vn.*

բզիւն, beuglement, meuglement, mugissement, *sm.*

բզող, mugissant, ante, *adj.*

բզողական, mugissant, ante, *adj.*

բզէզ, cellule, *sf.* || alvéole, *sm. Chaque abeille a son petit alvéole.* || casselin, *sm.*

բռաւիւն, gypseux, euse, *adj.*

բռնաբար, violemment, forcément, de կամ par force, de vive force, *adv.*

բռնաբարել, forcer, *va.* || faire violence, violer, *va.*

բռնաբարութ, } violence,
բռնաբարութն, } *sf.*, viol,
բռնաբարութիւն, } *sm.* — (ո-
րինաց), violation, *sf.*

բռնաբարեալ, forcé, ée, *adj.* || contraint, ainte (Contraindre բայէն), *adj.*

բռնադատել, forcer, violenter, contraindre, gêner, *va.* ||

violer, forcer, *va.* ինքզինքը —, se forcer, se violenter, se faire violence, *vpr.* [*adj.*

ԲՌՆԱԴԱՏԵԼԻ, contraignable,

ԲՌՆԱԴԱՏԻՔ, obligatoire, *adj.*

ԲՌՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, **ԲՌՆԱԴԱՏՈՒՄ**, **ԲՌՆԱԴԱՏՈՒՄՆ**, } forcement, *sm.*, force, contrainte, coaction, gêne, *sf.* || violence, *sf.* || viol, *sm.* [սիկ։

ԲՌՆԱԶԲՈՍԵԱԼ, V. ԲռնաբռնուԱԶԲՈՍԵԼ, contraindre *(pp. contraint, ainte)*, gêner, *va.* || violenter, *va.* — (խօսքիս իմաստը), forcer, tourmenter, tordre, *va. Tordre le sens d'un auteur, d'un passage.* torturer, *va.* — *un texte (բնագիր), le sens d'un mot.*

ԲՌՆԱԶԲՈՍԻԿ, forcé, ée, pincé, ée, contraint, ainte (Contraindre բայէն), emprunté, ée, *adj.*

ԲՌՆԱԶԲՈՍՈՒԹԻՒՆ, contrainte, *sf.* — (խօսքիս), torture, *sf.*

ԲՌՆԱԼԻՔ, à pleine main, à poignée, *adv.* [*sm.*

ԲՌՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, pugilat,

ԲՌՆԱՋԱՓ, paumé, *sf.*

ԲՌՆԱՊՏԱԿ, coup de poing, *sm.*

ԲՌՆԱՏԵՂ, manche, *sm.*, poignée, *sf.*

ԲՌՆԵԼ, empoigner, *va. Il l'empoigna par le bras, par les cheveux.* tenir, *va. Tenez le livre, et faites attention.* saisir, *va.* || occuper, *va. Ce secrétaire (գրասեղան) occupe toute ma chambre.* || arrêter, attaquer, *va.* || s'emparer de, *vpr. La colère s'est emparée de lui.* || atteindre, *va.* Աչաղուց —, s'assurer de quelque chose. *Ce général s'est assuré des passages. Je me suis assuré d'une barque.* ինքզինքը —, se tenir, s'empêcher, *vpr.* ինքզինքը տաք, գով, մխիթար —, se tenir chaud, *frais*, propre. Ցանկարծ —, surprendre, *va.* — *un voleur qui force un secrétaire.* Բարկութիւնը, սրտցաւը —, retenir sa colère, ses larmes. Խօսքը —, չ—, tenir, ne pas tenir sa parole, manquer à sa parole. Երկյցութիւնը —, V. Երկյցութիւն։

ԲՌՆԻ, forcément, de vive force, de haute lutte, à son corps défendant, violemment, *adv.* V. Բռնազբոսիկ։

ԲՌՆԿԻԼ, s'enflammer, prendre feu. [tre en feu.

ԲՌՆԿԻԶՈՒՆԵԼ, enflammer, met-

ԲՌՆՈՒԹԻՒՆ, violence, contrainte, *sf.* || force, véhémence, vigueur, *sf.* Բռնութեամբ, V. Բռնի։

ԲՌՆՈՒԻԼ, se faire prendre, *vpr.* || être arrêté. — (ինչացդութեան), tomber, *vn.* — *dans une maladie mortelle.* Ջերմէ բռնուեցայ, je fus attaqué de la fièvre.

ԲՌՆՈՑ (ոչ-ալբենաց-ալբ), obier, *sm.*

ԲՌՆՑԻ, à coups de poing, *adv.* Մէկուն երեսին — զարնել, paumer la gueule de quelqu'un.

ԲՌՆՑԿԱՄ ԱՌՆԵԼ (կոգւոյ [beurre] ջինուկը [petit-lait] ձեռով խառնել), délaiter, *va.*

ԲՐԱԲՈՆ (սպիտակ եւ աննուշ ճոպիկ ունեցող տունկ մ'է. Բամբիւղ), tubéreuse, *sf.*

ԲՐԱԶՈՒԿՆ (տեսակ մը ձուկն. ոչ-ձալ ոչ-ալձէ), morue, *sf.*

ԲՐԳԱԴԱԿԻՆ, pyramidale, *sf.*

ԲՐԳԱԶԻ, pyramidal, ale *(pl. pyramidaux), adj.* — լինել, ըլլալ, pyramider, *vn.*

ԲՐԳԱԳԱՁՈՒԹԻՒՆ, lainage, *sm.*

ԲՐԳԱԳՈՐԾ, lainier, ière, *adj.*

ԲՐԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ lainerie, *sf.*

ԲՐԳԱՑԻՆ, laineux, euse, *adj.*

ԲՐԳԱՎԱՃԱՌ, lainier, *sm.*

ԲՐԳԱՎԱՃԱՌՈՑ, lainerie, *sf.*

ԲՐԳԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ (կին բրդավաճառ.), lainière, *sf.*

բրդագործ, lainerie, *sf.*
բրդեայ, de laine, *adj.*
բրդել (մանրել), émietter, *va.*
բրդեղ, de laine, laineux, euse, *adj.* [nerie, *sf.* V. բրդեայ։
բրդեղէն, lainage, *sm.*; lai-
բրդոտ, de laine, laineux, euse, cotonneux, euse, *adj.*
բրդոտիլ, se cotonner, *vpr.*
բրեմ, piocher, *v. a.* et *n.*
բրեցս } (ֆ–պան –ը–ը), bour-
բրիցս } don, *sm.* [*au* —.
բրինձ. riz (–ի), *sm. Potage*
բրիջ (ֆ–ը–), pioche, *sf.* Երկժանի — (ը–ի–լ ֆ–ը–), hoyau (հ––յ–), *sm.*
բրնձադաշտ, rizière, *sf.*
բրոմ (պարզ, մեսաղակերպ մարմին մը. գլօմ), brome, *sm.*
բրոմածին թթու (pus simple), acide bromique.
բրոմատ (տեսակ մ'աղ), bromate, *sm.*
բրոմաւոր, bromure, *sm.*
բրուտ (ֆ–մ–ի–ի), potier, *sm.* Գործարան բրտի, V. բրտարան։
բրտանալ, roidir, raidir, *vn.*, se raidir, *vpr.*
բրտարան, poterie, *sf.*
բրտացուցնել, roidir, raidir, *va.*
բրտեղէնք (ը–ո–ի ֆ–մ–ի–), poterie, *sf.*
բրտոն (կաւ. բրտի կաւ), terre glaise, կամ սուկ glaise, *sf.*
1. բրտութիւն (ֆ–մ–ի–ի–ի–), poterie, *sf.*
2. բրտութիւն (–ի–ի–ի–. ի–ի–ի–), roideur, raideur, rusticité, *sf.* — (ձեռքի վրայ. ը––ը), calus (ֆ––ի––), *sm.* — ոսից, V. կոճ (2), կամ կանկրուկ։
բօթ (գէշ լուր), triste, mauvaise nouvelle, *sf.* — տալ, V. բօթել։
բօթաբեր, V. գուժկան։
բօթել (գէշ լուր տալ), annoncer une triste, une mauvaise nouvelle.
բօլ, V. Գեղցուց։

Գ

գ *(kim)*, troisième lettre de l'alphabet arménien et deuxième des consonnes. ‖ trois, troisième.
գագաթ, } sommet, *sm.*, ci-
գագաթն, } me, *sf.* — (գլխոյ), sommet de la tête, vertex (վ––գ–ի–), *sm.*
գագաթնակէտ, zénith, *sm.*
գագաթնել (խօսել, կակաչել [մխադաղի]), coqueriquer, *vn.*
գագ (պատառակաղ մխ ունեցող ձկաճց տեսակ մը), gade, *sm.*
գագաճ (ճեղք, բարդ ոտայոց), monceau, tas de gerbes, *sm.*
1. գաղ (գազի խէժ [gomme adragant] տատղ թխից սանուն), tragacanthe, *sf.*
2. գաղ (ծորան մարմին կամ բնութիւն օդանմանի), gaz, *sm.* ‖ —(լուսատուող տեսակ. ի–ը), gaze, *sm.*
գազանակերպ, gazéiforme, *adj.*
գազաղ (ի–ը), cendre, *sf.*
գազան, bête, *sf.* —f (ինչ. մարիւծ, վագր), les —s féroces (comme lion, tigre). —f սխտատաց, les monstres des forêts. Կզուռ —, harpie (հ––.), *sf.*; scylla (ո–ը–), *sm.* —աց առջեւ ընկնել, livrer aux —s. [*adv.*
գազանարար, bestialement,
գազանաբարոյ, féroce, *adj.*
գազանական, bestial, ale, féroce, *adj.*
գազանագործ, bestiaire, *sm.*

ԳԱԶԱՆԱՄԱՐՏԻԿ, bestiaire, *sm*.

ԳԱԶԱՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, combat de bêtes, *sm*.

ԳԱԶԱՆԱԲԱՐՈՅ, féroce, *adj*.

ԳԱԶԱՆԱՅԻՆ, féroce, *adj*.

ԳԱԶԱՆԱՑՈՅՑ, un montreur de bêtes féroces.

ԳԱԶԱՆԸՆԿԷՑ ԱՌՆԵԼ, livrer [aux bêtes, *va*.

ԳԱԶԱՆՄԱՆ, gazéiforme, *adj*.

ԳԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, férocité, *sf*.

ԳԱԶԱՐ (եղեգան հաւճակ), panais, *sm*., pastenade, *sf*. *Manger des panais.*

ԳԱԶԱՑՈՒՄ, } gazéification,
ԳԱԶԱՑՈՒՄՆ, } *sf*.

ԳԱԶԱՑՈՒՆԵԼ, gazéifier, *va*.

ԳԱԼ, venir (être բայով), *vn*. *Je viens de chez moi. Il est venu, elle est venue.* Թող ներս գայ, qu'il entre; faites-le entrer. s'en venir, *vpr*. *Dites-lui qu'il s'en vienne.* Ձեր հարցմանց վերջը չի գար, vos pourquoi ne finissent pas. Յառաջ —, s'avancer, *vpr*. || venir, *vn*. || descendre, *vn*. Գաղտուկ կերպով յառաջ — (մօտենալ), se glisser doucement et sans bruit, se couler, *vpr*. (Կերածը) վեր —, revenir, *vn*. *L'ail, l'échalote que j'ai mangé me revient.* — (անձրեւ), tomber, *vn*. *La pluie tombe.* Ինքն իրեն —, իրեն —, խելքը, զգայութիւնը վրան —, reprendre ses esprits, revenir, *vn*. Յարմար —, convenir, venir bien à, revenir, *vn*. (Միտքը) —, revenir, *vn*. Փութով —, accourir, *vn*. Նորէն —, venir de nouveau, revenir, *vn*. Գործին —, convenir, *vn*. Այս սպասաւորն իմ գործիս չի գար, ce domestique ne me convient pas. —ով, en venant. || quant à. Ինձ —ով, quant à moi. Ողջամբ եկիր, բարով եկար, vous êtes le bienvenu, la bienvenue, soyez le bienvenu, la *bienvenue*.

ԳԱԼԱՐ, repli, *sm*. *Un serpent qui rempe, qui se traine à longs —s.*

ԳԱԼԱՐԱԴԻ (խոտոր աղիք մը), côlon, *sm*.

ԳԱԼԱՐԱՓՈՂ ([illegible]), cor, *sm*.

ԳԱԼԱՐԱՓՈՂԱՐ, cor, *sm*. *C'est le premier — de l'opéra.*

ԳԱԼԱՐԵԼ, entortiller, *va*. *Entortillez cela dans un linge, dans du papier.* replier, *va*. *Je ne sais comment fait ce bateleur (աճպարար) pour plier et — ainsi son corps.* enrouler, tordre, *va*. *Tordre les bras à quelqu'un.* tortiller, *va*. — *un ruban, une corde,* եւայլն.

ԳԱԼԱՐԻԼ, se replier, *vpr*. *Voyez comme ce serpent se replie.* s'enrouler, se tordre, *vpr*. *Un ver qui se tord.* se tortiller, *vpr*. *Voyez comme ce serpent, ce ver se tortille.* — (գետոյ, ճանապարհի), se replier, *vpr*.

ԳԱԼԱՐՈՒՄ, } entortillement,
ԳԱԼԱՐՈՒՄՆ, } enroulement, tortillement, *sm*.

ԳԱԼԻՈՆ (սպանիական տեսակ մը մեծ նաւ), galion, *sm*.

ԳԱԼՈՆ (Անգղիացւոց հեղանիւթոյ չափ մը. [illegible]), gallon, *sm*.

ԳԱԼՈՒՍՏ, venue, arrivée, *sf*. Բարի —, bienvenue, *sf*.

ԳԱՀ, trône, *sm*. Դատաւորի —, siège, *sm*.

ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ, héritier de la [couronne.

ԳԱՀԱԿԱԼԵԼ, siéger, *vn*.

ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ avènement, *sm*., intronisation, *sf*.

ԳԱՀԱՎԷԺ, précipité, ée, *adj*. — առնել, ընել, V. Գահավիժել. — լինել, ըլլալ, V. Գահավիժիլ.

ԳԱՀԱՎԻԺԱԿԱՆ, précipité, ée, *adj*.

ԳԱՀԱՎԻԺԵԼ, précipiter, *va*. — *un homme du haut des murailles dans le fossé.*

ԳԱՀԱՎԻԺԻԼ, se précipiter,

vpr. — *d'une fenêtre dans la rue.* dégringoler, *vn. La voiture a dégringolé dans un précipice.*

գԱՁԱՎԻԾՈՒԹԻՒՆ, précipice, *sm.*, dégringolade, *sf.*

գԱՁԱԽՈՐԱԿ (ք՝ԼՒՒ բԻՀ՝), lilière, *sf.* (Հռովմայ բանուածոյ պետին), chaise gestatoire. ‖ — (՝Կոչ՝), chaise, *sf.* երկանիւ —, V. Գլորակ.

գԱՁԵՐԷՑ, président, *sm.* Ժամադակատար —, — à mortier. — բազմել, նստիլ, présider, *vn.* — *à une assemblée, à un concile.*

գԱՁԵՐԷՑՈՒԹԻՒՆ, V. Գահերիցուքիւն. [*sf.*

գԱՁԵՐՈՑՈՒԹԻՒՆ, présidence, **գԱՁԵՐՈՑՈՒՀԻ**, présidente, *sf.*

գԱՁՈՂ (որոգայթ որ անասունը բռնուածին պէս կը ապրեցնէ), assommoir, *sm.* [*sm.*

գԱՂԱՑՈՒ (գԻՒՐՔ), maçon, **գԱՂԱՓԱՐ**, idée, *sf.* Բաղադրեալ —, — composée. Հաստատ —, — fixe.

գԱՂԱՓԱՐԱԳԷՏ, idéologiste, idéologue, *sm.* (Idéologiste դուն ուրեք կը գործածուի).

գԱՂԱՓԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, idéologie, *sf.* [phique, *adj.*

գԱՂԱՓԱՐԱԳՐԱԿԱՆ, idéographique, *adj.*

գԱՂԱՓԱՐԱԲՈՍ, idéologiste, idéologue, *sm.* (Idéologiste դուն ուրեք կը գործածուի).

գԱՂԱՓԱՐԱԲՈՍՈՒԹԻՒՆ, idéologie, *sf.*

գԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ, idéal, ale *(pl. idéaux)*, idéaliste, *adj.* — (փիլիսոփայ), idéaliste, *sm.*

գԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, idéalisme, *sm.*

գԱՂԱՓԱՐԱՆՇԱՆ, idéogramme, *sm. Les chiffres sont des —s.*

գԱՂԹԱԿԱՆ, émigré, ée, *s.*

գԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, émigration, *sf.*

գԱՂԹԻԼ, émigrer, *vn.*

գԱՂԳԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, gallicisme, *sm.*

գԱՂԳԱԿԱՆ, français, aise, *adj.* — (եկեղեցի, ծէս [rit]), gallican, ane, *adj.* — կերպով, à la française, *adv.*

գԱՂԳԱԿԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, francisation, *sf.* ‖ gallicanisme, *sm.* Գաղղիականութեամբ գիր, francisation, *sf.* [et *s.*

գԱՂԳԱՄԱՆ, gallomane, *adj.*

գԱՂԳԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, gallomanie, *sf.* [*vpr.*

գԱՂԳԱՆԱԼ, se franciser, **գԱՂԳԱՖՈԲՈՒԹԻՒՆ**, gallophobie, *sf.*

գԱՂԳԱՑԻ, français, aise, *adj.* ‖ français, aise, *s.*

գԱՂԳԱՑՈՒՆԵԼ, franciser, *va.*

գԱՂԳԱՒԵՐԷՆ (մի գրէք է՝ԼԻ՝), français, aise, *adj.* —, — լեզու, français, *sm.*, la langue française, *sf.* ինչ որ դիւրիմացի չէ՝ — չէ, ce qui n'est pas clair n'est pas français. — խօսիլ, parler français.

գԱՂՈՒԹ, colonie, *sf.*

գԱՂՑ (ԸԼԷ), tiède, *adj.*

գԱՂՑԱՆԱԼ, tiédir, *vn. Laisser — de l'eau.* s'attiédir, *vpr. Cette eau s'est attiédie.*

գԱՂՑԱՑՈՒՆԵԼ, faire tiédir, attiédir, *va.*

գԱՂՑՈՒԹԻՒՆ, tiédeur, *sf.*, attiédissement, *sm.*

գԱՂՑ, en secret, secrètement, *adv.*, à l'insu de, *prép.* [*adv.*

գԱՂՏԱԳՈՂԱՔ, à la dérobée, **գԱՂՏԱԳՈՒՌՆ**, porte secrète, dérobée, *sf.*; poterne, *sf.*

գԱՂՏԱԿԻՉ, traître, esse, *adj.*

գԱՂՏՆՈՑ, cachette, *sf.*

գԱՂՏԱՒՈՐ, traître, esse, *adj.*

գԱՂՏԻՒՐ (՝ԼՒՐԼ՝ ՕՐ), plantain, *sm.*

գԱՂՏՆՏԿԱՐ (Ծածուկ դաշնագիր յայտնի դաշնագրոյն պայմանա-

ներր փոխող. փ-վ-ը- ֆ-ն-ի-ր-է), contre-lettre *(pl.* des *contre-lettres), sf.* [*adv.*

ԳԱՂՏՆԱԲԱՐ, secrètement,

ԳԱՂՏՆԱԿ, V. Գաղտուն։

ԳԱՂՏՆԱՊԱՀ, secret, ète, discret, ète, *adj.* [*sm.*, discrétion, *sf.*

ԳԱՂՏՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, secret,

ԳԱՂՏՆԻ, secret, ète, dérobé, ée, *adj.* — դուռ, V. Գաղտնադուռ։ — սանդուղ, escalier secret, dérobé. ի գաղտնիս, en secret, souterrainement, *adv.*

ԳԱՂՏՆԻՔ, secret, *sm.* —ն յայտնել, վէրջեղ հանել, découvrir le pot aux roses.

ԳԱՂՏՆՈՒԹԻՒՆ, secret, *sm.*

ԳԱՂՏՈՐԱԿ, braconnier, *sm.*

ԳԱՂՏՈՐԱԾԻ, braconner, *vn.*

ԳԱՂՏՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, braconnage, *sm.*

ԳԱՂՏՈՒԿ, en secret, *adv.*

ԳԱՂՏՈՒՆ (գլխու ոսկերաց կցուածքի տեղը), fontanelle, *sf.*

ԳԱՃ (–լէ), plâtre, *sm.* —ով ծեփել, V. Գաճել։ —ով ծեփեալ, ծեփուած, plâtré, ée, *adj.* Գոռ-ծարան —ոյ, V. Գաճագործ։ Բովի —ոյ, V. Գաճաճաւիճ։

ԳԱՃԱԳՈՐԾ, platrier, *sm.*

ԳԱՃԱԳՈՐԾՈՑ, plâtrière, *sf.*

ԳԱՃԱԽԱՌՆՈՒՄ, } plâtrage,

ԳԱՃԱԽԱՌՆՈՒՄՆ, } *sm.*

ԳԱՃԱՀԱՏԱՐԱՆ, carrière de plâtre, *sm.*, plâtrière, *sf.*

ԳԱՃԱՃ (ֆ-ֆ), nain, *n.* naine, *f. s.* pygmée, *sm.* ‖ pygmée, *sm.*

ԳԱՃԱՎԱՃԱՌ, plâtrier, *sm.*

ԳԱՃԱՓԱՐ, pierre de կամ à plâtre, *sf.*, gypse, *sm.*

ԳԱՃԵԼ, couvrir de plâtre, plâtrer, *va.* — *un plafond* (*ձեղուն*).

ԳԱՃՈՑԵԼ (հողը պարարտացնելու համար հետը գաճ խառնել), plâtrer, *va.* — *une prairie.*

ԳԱՃՈՑ, plâtreux, euse, *adj.* *Un terrain* —.

ԳԱՄ, clou, *sm.* —երն հանել, ôter les —s, déclouer, *va.*

ԳԱՄՓՈ (մեծ ատւն), dogue, *sm.*

ԳԱՄՓՈՒԿ, bouledogue, *sm.*

ԳԱՑԱԳՂԱԿԱՆ, scandaleux, euse, *adj.*

ԳԱՑԱԳՂԱՆՔ, scandale, *sm.*

ԳԱՑԱԳՂԵԼ, se scandaliser, *vpr.* ‖ glisser, *vn.*

ԳԱՑԱԳՂԵՑՈՒՆԵԼ, donner du scandale, scandaliser, *va. Votre vie scandalise tout le monde.*

ԳԱՑԱԳՂԵՑՈՒՑԻՔ, scandaleux, euse, *adj.* — կերպով, scandaleusement, *adv. Cet homme vit* —.

ԳԱՑԱԳՂՈՒԹԻՒՆ, scandale, *sm.* Քար, վէմ գայթագղութեան, pierre de —, pierre d'achoppement. Առեալ —, — pris. Տուեալ —, — donné.

ԳԱՑԱԳՂՈՒՄ, } scandale,

ԳԱՑԱԳՂՈՒՄՆ, } *sm.*

ԳԱՑԱԿԱԼԱԿԱՆ, V. Գայթագղակաւ։ [դաւճ։

ԳԱՑԱԿՂԱՆՔ, V. Գայթագղանք։

ԳԱՑԱԿՂԵՑՈՒՆԵԼ, V. Գայթագղեցուցանել։

ԳԱՑԱԿՂԵՑՈՒՑԻՉ, V. Գայթագղեցուցիչ։ — կերպով, V. Գայթագղեցուցիչ կերպով։

ԳԱՑԱԿՂԻԼ, V. Գայթագղել։

ԳԱՑԱԿՂԻՉ, V. Գայթագղեցուցիչ։ [թագղութիւն։

ԳԱՑԱԿՂՈՒԹԻՒՆ, V. Գայթագղութիւն։

ԳԱՑԱԾԻ, faire un faux pas, broncher, *vn. Une pierre m'a fait* —. glisser, *vn. Il glissa sur le pavé* (*սալայատակ*) *et fit une lourde chute.*

ԳԱՑԱՑՈՒ, glissant, ante, *adj. Le chemin, le pavé est fort* —.

ԳԱՑԱՑՈՒՄ, } bronchade, *sf.*

ԳԱՑԱՑՈՒՄՆ, } *Son cheval fit une* —. glissade, *sf. Il fit une — et tomba.* [bâillon, *sm.*

1. **ԳԱՑԻ**, (բերի գլոց. ֆ-լ-ֆ-վ),

2. **ԳԱՅԼ** (մսակեր [carnassier] կենդանի մ'է. քուրդ), loup (լու), *sm.* Մատակ՝ էգ — (fած), louve, *sf.* —ը կ'ոռնայ, le — hurle. Գմյլ կայ, գմյլ կայ, au loup! au loup!

ԳԱՅԼԱԳՈՅՆ, louvet, ette, *adj.* *Cheval —. Chevale jument* (*զամբիկ. ձայիկ*) *louette.*

ԳԱՅԼԱԳՌԱՒ, corneille, *sf.*

ԳԱՅԼԱՁԿՆԻԿ, petit brochet, brocheton, *sm.*

ԳԱՅԼԱԿՈՐԻՒՆ, louveteau, louvet, *sm. Prendre la louve et ses louveteaux.*

ԳԱՅԼԱՁՈՒԿՆ (թուրնա պալըղը), brochet, *sm. Le — est vorace* (*շատակեր*). Մեծ —, — carreau. Փոքրիկ —, V. Գայլաձկնիկ ։

ԳԱՅԼԱՅ (ուռեցք), loupe, *sf.*

ԳԱՅԼԵՆԻ, peau de loup (լու).

ԳԱՅԼԻԿՈՆ (պուրղու), tarière, *sf.*; foret, *sm.* Գետին ծակելու — (եարա պուրղուսու), sonde, *sf.* Պզտի — (տակառ ծակելու), gibelet, *sm.*

ԳԱՅԼԽՈՏ (վնասակար տունկ մ'է), cuscute, barbe-de-moine, robe-de-moine, *sf.*

ԳԱՅԼՈՐՍԱՊԱՀ, louvetier, *sm.*

ԳԱՅԼՈՐՍԱՊԵՏ, louvetier, *sm.* *Grand —.* [*sf.*

ԳԱՅԼՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, louveterie,

ԳԱՅԼՈՒԿ (բոյս մ'է. Հըմըլ), houblon (հօպլօն), *sm.* —ի դաշտ, արտ, houblonnière, *sf.*

ԳԱՅՌ (տիղմ. ցեխ), boue, crotte, fange, *sf.* [*sf.*, cloaque, *sm.*

ԳԱՅՌԱՆՈՑ, fosse d'aisances,

ԳԱՅՌՈՏ, fangeux, euse, *adj.*

ԳԱՆ, bastonnade, *sf.* Բռածեծ —, une décharge կամ une charge de coups de bâton.

ԳԱՆԱԿՈՏՈՒԼ, rompre les os à quelqu'un.

ԳԱՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, tripotée, *sf. Il a reçu une bonne —.* [*sf.*

ԳԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, bastonnade,

ԳԱՆԳ, crâne, *sm.*

ԳԱՆԳԱԲԱՆ, craniologiste, craniologue, *sm.*

ԳԱՆԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, craniologie, cranologie, cranioscopie, *sf.*

ԳԱՆԳԱԲԵՐ, craniophore, *sm.*

ԳԱՆԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, craniographie, *sf.* [copie, *sf.*

ԳԱՆԳԱՋՆՆՈՒԹԻՒՆ, cranios-

ԳԱՆԳԱՀԱՏ, craniotome, *sm.*

ԳԱՆԳԱՀԱՏՈՒՄ, } craniotomie, *sf.*
ԳԱՆԳԱՀԱՏՈՒՄՆ, }

ԳԱՆԳԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, craniomancie, *sf.* [*adj.*

ԳԱՆԳԱՅԻՆ, crânien, ienne,

ԳԱՆԳԱՉԱՓ, craniomètre, *sm.*

ԳԱՆԳԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, craniométrie, *sf.*

ԳԱՆԳՈՑ, V. Գանգային ։

ԳԱՆԳԱՏ, plainte, *sf.*

ԳԱՆԳԱՏԻԼ, se plaindre, *vpr.* Իւր ցաւերը կը կրէ առանց գանգատելու, il souffre ses maux sans —. Գանգատելու նիւթ; պատճառ ունենալ, avoir sujet de —. Գանգատելու պատճառ տալ, donner sujet de —. [*va.*

ԳԱՆԳՐԵԼ, friser, bichonner,

ԳԱՆԳՈՒՐ, crépu. ue, frisé, ée, *adj.* Մանր —ներ ընել, frisotter,

ԳԱՆԳՐԱԳՈՐԾԻ, frise, *sf.* [*va.*

ԳԱՆԳՐՈՑ, frisoir, *sm.*

ԳԱՆԵԼ, bâtonner, *va.*

ԳԱՆԿ, V. Գանգ ։

ԳԱՆԿԱԲԱՆ, V. Գանգաբան ։

ԳԱՆԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Գանգաբանութիւն ։

ԳԱՆՁ, trésor, *sm.* Արքունական, արքունի —, — public, — de l'Etat. V. Եւ Դիմնս ։ Լեռնակուտակ, լեռնակարկառ —ք, ականազին —եր, un mont d'or. — դիզել, thésauriser, *vn.* — դիզող, thésauriseur, euse, *s.* —ք (հարստութիւն), les —s (grandes richesses), *smp.* V. Գանձատուն Տէրութեան ։ [տիկին, trésorière, *sf.*

ԳԱՆՁԱԿԱԼ, trésorier, *sm.* —

Գանջուռաս, filou *(pl.* des —*s)*, *sm.*

Գանջուռպեցութիւն, péculat, **Գանջպոն**, fiscal, ale *(pl. fiscaux)*, *adj.*

Գանջանոց (է—ղ—ր—), tirelire, *sf.* || caisse, *sf.* — խեզդէնի, finuk —, esquipot, *sm.* (երեղեցւոյ մէջ) ողորմութեանց —, tronc (է—ի), *sm.*

Գանջապահ, trésorier, *sm.* կին —, trésorière, *sf.*

Գանջապահութիւն, trésorerie, **Գանջապետ**, trésorier, *sm.*

Գանջապետութիւն, trésorerie, *sf.*, fisc (ֆի-ս), *sm.* *sfp.*

Գանջաստղութիւն, finances, **Գանջարան**, trésor, *sm.*, caisse, *sf.* — Տէրութեան, le Trésor, *sm.*, trésorerie, *sf.*

Գանջարան, trésor, *sm.* — խնայողութեան, caisse d'épargne.

1. **Գանջել** (ը—բիւրիւ—ի—բ—ս—ի), thésauriser, *vn. Cet homme thésaurise, aime à —.*

2. **Գանջել** (տեւչիր—ի—. ը—մ—ի), thésauriser, *va. Il vivait sur le savoir qu'il avait thésaurisé dans sa jeunesse.*

Գանջող, thésauriseur, euse, *s.*

Գանջում, **Գանջումն**, } thésaurisation, *sf.* [ment, *sm.*

Գանջումն զանգակի, tintement.

Գաւառ (տեսակ մը պար կամ սնոր եղանակը), gavotte, *sf. Danser une կամ la —. Jouer une —.*

Գառն, agneau, *sm.* — Աստուծոյ, — de Dieu. — ծնանիլ, agneler, *vn.* Միս գառին, agneau, *sm.* Բուրդ գառին, laine agneline.

Գառնադրամ (Գալղիացւոց ոսկի դրամ մը), agnel, *sm.*

Գառնաւեղջուր (—իւլ—ի—ր), plantain, *sm.*

Գառնգանգ (տեսակ մը բոյսուսում թանջար. է—ղ— է—ղ—ղը), oseille, *sf.*

Գառնգանգային, } oxali-
Գառնգանգային, } que, *adj.* — թթու, acide —.

Գառնգանգաթ (տեսակ մ'աղ [ի տարրագիտութեան]), oxalate, *sm.* [oxalide, *sf.*

Գառնգանգային (տունկ մ'է), **Գառնիկ** (—ի—ի— է—ղ—), petit agneau, agnelet, *sm.*

Գառնուկ, V. Գառն։

Գասկոնական, gascon, onne, *adj.* — լեզու, բարբառ, gascon, *sm.*

Գասկոնացի, gascon, onne, *s.*

Գասկոնութիւն, gasconisme, *sm.* [nouiller, *sm.*

Գավառս (ը—ղ—ի—ն—ի—ը), cor-

Գավառոս (բիւրեղական ճիւղ մ'է), cornine, *sf.*

Գարգաջանք, radotage, *sm.*

Գարգաջել, radoter, *vn. Il est si vieux, qu'il radote.* caqueter, bavarder, *vn. Elle aime beaucoup à —.* jacasser, *vn. Ces commères ne cessent de —.*

Գարգամանակ (տեփր ի—ղ—ճ ի—ի—), cimier, *sm.*

1. **Գարեակ** (աչխի կոպերուն [paupière] եզերքներ զարեհասուածներ փոխրիկ ուռեցք կակղագին. ի—ղ—ր—ի—ղ—ղը), orgelet կամ orgeolet *sm.*

2. **Գարեակ** (փոխր միչտ մ'է բեփաքեր, բնաւագոյն, վնասակար անսուռաց ծառերուն), orgie, *sf.*

Գարեկ (ի—ղ—ր—ի—ղ—ղը), orgelet, *sm.*

Գարեձաս, grain, *sm.*

Գարեջուր, bière, *sf.* — շինել, brasser de la —. Գարեջրոյ գործատուն, գործարան, V. Գարեջրատուն։ Գարեջրոյ խանութ. V. Գարեջրանոց։ — շինող, V. Գարեջրագործ։ — վաճառող, ծախող, V. Գարեջրածախ։

Գարեջրագործ, brasseur, euse, *s.* [se, *s.*

Գարեջրածախ, brasseur, eu-

Գարեջրանոց, brasserie, *sf.* *Il passe ses soirées à la —.*

Գարեջրավաճառ, V. Գարեջրատուն.

Գարեջրատուն, brasserie, *sf.*

Գարեջրուն, V. Գարեջրավաճառ.

Գարի, orge, *sf.* Կարմրած —, — perlée. Փեղկուած —, — mondée.

Գարնանային, V. Գարնանամոլի.

Գարնանային, V. Գարնանի.

Գարնանաթան, potage printanier.

Գարնանանգադիկ (է՛ր գիհ-ր է՛ր՛է), primevère, *sf.* [re, *ddj.*

Գարնանանի, printanier, ière,

Գարնանի, blé avrillé, *sm.*, mars, *smp. S'il ne pleut pas, tous les mars sont perlus.*

Գարշահոտ, ordurier, ière, *adj.* || ordurier, ière, *s.*; sottisier, *sm.*

Գարշահոտութիւն, ordure, sottise, *sf.* [*adv.*

Գարշանալ, dégoûtamment,

Գարշանալի, puant, ante, fétide, *adj.* [fétidité, *sf.*

Գարշահոտութիւն, puanteur,

Գարշապար, plante du pied, des pieds, pas, *sm.*

Գարշապարանոտ, plantigrade, *adj.* *Les ours, les blaireaux (ինդուր) sont des animaux —s.* կը գործածուի նաեւ իբր է՛ր՛. *La tribu des —s.*

Գարշելի, détestable, exécrable, abominable, *adj.* — Կերպով, exécrablement, abominablement, *adv.*

Գարշել, détester, exécrer, *va.*

Գարշելութիւն, détestation,

Գարշանք, exécration,

Գարշահոտ, ordure, *sf.*, dégoût, *sm.*

Գարոս (սամոխի հատար ոգիից ըմպելիք մը), garus, *sm.*

Գարուն, printemps, *sm.*, la saison nouvelle, *sf.*; le réveil de la nature, primevère, *sm.* Գարնան երեւոյթն պէս, dès que le printemps s'annonce.

Գաւազ (բամբի ձող), faucon-neau, *sm.*

Գաւազան, bâton, *sm.* — երեքմասեայ, V. Երեքմասնակ. — երկայն եւ նուազուկ, V. Վարազ (I). — (սխտի հիմնարկ), verge, *sf.* *La — de Moïse, d'Aaron.* երկու ծայրն երկարաձիգ —, brin d'estoc. — նուրբ, բարակ, petite canne mince, stick (ստիկ), *sm.* — (երկաթի, պղնձի), verge, *sf.* — կապարանդայր, assommoir, *sm.* Բեռ կապելու —, V. Գեղարանակ. կնիքմոմի —, bâton de cire à cacheter.

Գաւազանակալ, bâillonné, ée, *adj.*

Գաւազանակիր, massier, *sm.*

Գաւազանի, verge, *sf.*

Գաւանք, V. Բամբակ.

Գաւանի, croupe, *sf.*

Գաւանակալ (ձկու գաւակի կուեայ գօտի), culière, *sf.*

Գաւանդան (է՛ր՛ղ՛ե՛ր գ՛ր՛է՛ը), gaîac (կ՛այ՛է՛), *sm.*

Գաւառ, province, contrée, région, *sf.* — (Օսմ. կիսաց Տերութեան. է՛լ՛այէթ), vilayet (է՛լ՛այէթ), *sm.* Հայրենի —, le sol natal. — առեղծուածից, province abondante en toute chose. —ի գործիչ, régions équinoxiales.

Գաւառականութիւն, provincialisme, *sm.*

Գաւառագիր, chorographe, *sm.*

Գաւառագրական, chorographique, *adj.* [phie, *sf.*

Գաւառագրութիւն, chorogra-

Գաւառակ, canton, *sm.*

Գաւառական, provincial, ale (*pl. provinciaux*), *adj.* || provincial, ale, *s.* [*cantonaux*), *adj.*

Գաւառական, cantonal, ale (*pl.*

Գաւառապետ, préfet, intendant, *sm.* || provincial, *sm.* —ի պաշտօն, préfecture, intendan-

ce, *sf.* —ի պատշճ, préfecture, *sf.* —ի կին, intendante, *sf.*

ԳԱՒԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, préfecture, intendance, *sf.*; provincialat, *sm.* [*sm.*

ԳԱՒԱՌԱՍՏԻՐՈՒԹԻՒՆ, civisme, **ԳԱՒԱՌԱՏԵՍՈՒԱՆ**, chorévêque, *sm.* [*provinciaux*), *s.*

ԳԱՒԱՌԱՑԻ, provincial, ale (*pl.*

ԳԱՒԹԻԿ (---հ-ի-ը-է), palier, *sm.*

ԳԱՒԹ, cour, *sf.* || bergerie, *sf.* — (բանջի), préau, *sm.* Ցանկոյ գլուխը փոխրիկ —, V. Գաւթիկ։

ԳԳՈՒԱՆՔ, tendresses, *sfp.*, mignotise, *sf.*

ԳԳՈՒԵԼ, mignoter, *va.* իմ զինքը —, se choyer, *vpr.* — (մանուկը), bouchonner, *va.*

ԳԴԱԿ (է-ի-ի-), barrette, *sf.* *Cet enfant a perdu sa* —. calotte, *sf.* *La* — *noire d'un prêtre.* bonnet, *sm.* Ձայգանոց — (ը-ի-ո-ֆի-), bonnet de nuit. V. Փէս։ [*sf.*

ԳԵԶՈՒԹԻՒՆ (ճաքած), fêlure, **ԳԵԼ** (կոր եւ խեղաթիւր), croche, *adj.* *Il a la jambe* —, *le genou* —.

ԳԵԼԱԹԻՒՐ, flexueux, euse, *adj.* *Tige flexueuse.* torte, *adj. f.*

ԳԵԼԱՐԱՆ, chevalet, *sm.*

ԳԵԼԱՐԱՆԱԿ (բեռ կապելու գաւազան), bille, *sf.*

ԳԵԼԻԿՈՆ (գ-ե-ր-ը-), tarière, *sf.*

ԳԵԼՈՑ, chevalet, *sm.*

ԳԵԼՈՒԼ, tordre, *va.* || déchirer, *va.* *Ce spectacle déchire le cœur, déchire.* — զձայն (ձայնը ցածցուցնել), baisser la voix. || — (ursի), se déchirer, *vpr.* *Je sentis mon cœur* —.

ԳԵԼՈՒՄՆ (դաստակի, ոտին), entorse, *sf.* — (ձայնի), inflexion, *sf.* *Ce chanteur, cet acteur a des* —*s de voix agréables.*

ԳԵՀԵՆ, gêhenne, *sf.*

1. **ԳԵՂ**, V. Գիւղ։ [— modeste.

2. **ԳԵՂ**, beauté, *sf.* — ցածուցի, **ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ**, esthétique, *sf.*

ԳԵՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, esthétique, *sf.*

ԳԵՂԱԳԻՐ, V. Գեղեցկագիր։

ԳԵՂԱԳՐԱԿԱՆ, V. Գեղեցկագրական։ [*sf.*

ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, calligraphie, **ԳԵՂԱԿ**, hameau (հ-ա-ծ), *sm.*

ԳԵՂԱՅՕՐԻՆ, fini, ie, *adj.* *C'est un tableau* —.

ԳԵՂԱՆԻ, V. Գեղեցիկ։

ԳԵՂԱՆԿԱՐ, pittoresque, *adj.*

ԳԵՂԱՊԵՏ, maire, *sm.* [սէր։

ԳԵՂԱՍԷՐ, V. Գեղարուեստասէր։

ԳԵՂԱՐԴ, **ԳԵՂԱՐԴՆ**, } lance, *sf.*

ԳԵՂԱՐԴՆԱՒՈՐ, lancier, *sm.*

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐ, amateur, *sm.*

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏ (այսինքն՝ նկարչութիւն, քանդակագործութիւն, երաժշտութիւն, նուագարուեստութիւն), beaux-arts (c'est-à-dire la peinture, la sculpture, la musique, l'architecture), *smp.*

ԳԵՂԱՑԻ, V. Գիւղացի։

ԳԵՂԳԵՂԱՆՔ, fredonnement, *sm.* — (ձայնի), roulade, *sf.*, fredon, *sm.* — (բռնչնոց), ramage, *sm.* [ner, *vn.*

ԳԵՂԳԵՂԵԼ, ramager, fredon-

ԳԵՂԳԵՂՈՒՄ, **ԳԵՂԳԵՂՈՒՄՆ**, } fredon, *sm.*

ԳԵՂԵՑԻԿ, beau, bel, *m.* belle, *f.*, joli, *m.* jolie, *f.*. élégant, ante, gentil, ille, *adj.* Շատ —, très joli, d'une grande beauté.

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՏԱԿԱՆ, esthétique, *adj.* [tique, *sf.*

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, esthé-

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՐ, calligraphe, *sm.*

ԳԵՂԵՑԿԱԳՐԱԿԱՆ, calligraphique, *adj.* [phie, *sf.*

ԳԵՂԵՑԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, calligra-

ԳԵՂԵՑԿԱԴԷՍ, caléidoscope, kaléidoscope, *sm.* [*adj.*

ԳԵՂԵՑԿԱՆԱՋ, bellâtre, *sm.* et

ԳԵՂԵՑԿԱՆԱԼ, s'embellir, *vpr.*

ԳԵՂԵՑԿԱՆՄԻՀ, fortuné, ée, *adj.*

ԳԵՂԵՑԿԱՃԷՆ, bien bâti, *adj.*

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆԵԼ embellir, *va.*

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆՈՂ, **ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՑԻՉ**, } embellissant, ante, *adj.*

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ, beauté, *sf.*; gentillesse, *sf.* Մրրկէ յետոյ օդի կարճատեւ —, embellie, *sf.*

1. **ԳԵՂՁ** ([illegible]), glande, *sf.* կոնաձեւ — (ուղղոյ, ըստ անդամազննից), V. կոնաձեւ ։

2. **ԳԵՂՁ** ([illegible]), liseron, convolvulus (. . . [illegible]), *sm.* — ցանկաց, liset, *sm.*

ԳԵՂՁԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, adénologie, *sf.*

ԳԵՂՁԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, adénotomie, *sf.*

ԳԵՂՁԱՑԻՆ, glanduleux, euse, *adj.*

ԳԵՂՁԱՆՄԱՆ, glanduleux, euse, *adj.* *Les mamelles sont des corps —.*

ԳԵՂՁԱՏԱԳ, adénite, *sf.*

ԳԵՂՁԻԿ, glandule, *sf.* || follicule, *sm.*, crypte, *sf.*

ԳԵՂՁՈՒՄ, **ԳԵՂՁՈՒՄՆ**, } attendrissement, *sm.* *Doux —. Verser des larmes d'—.*

ԳԵՂՄ, **ԳԵՂՄՆ**, } toison, laine, *sf.*

ԳԵՂՋԱՑԻՆ, rustique, *adj.*

ԳԵՂՋԱՊԱՐ, contredanse, *sf.*

ԳԵՂՋԵԱՑ (գեղացի), rustique, *sm.*, villageois, oise, *s.*

ԳԵՂՋԵՐԷՑ, curé de village, de campagne, *sm.*

ԳԵՂՋԿԱԲԱՆԵԼ, parler patois.

ԳԵՂՋԿԱԿԱՆ, **ԳԵՂՋԿԱՑԻՆ**, } V. գիւղական ։

ԳԵՂՋԿԱԳԷՍ, V. գիւղականօրէն ։

ԳԵՂՋՈՒԿ, villageois, oise, commun, une, campagnard, arde, *adj.* Շատ —, rustre, *adj.* et *s.* V. գիւղացի ։

ԳԵՂՕՆ, ballade, *sf.*

ԳԵՄՈՆԻԱՑՔ (գերմոնեան սանդուղք. [illegible]), gémonies, *sfp.*

ԳԵՌԱԹԱԹԱԽ, crotté, ée, *adj.* *Un habit —, tout —. Être — comme un habit.* fangeux, euse, *adj.* *— comme un pourceau* (խոզ. զոճան).

ԳԵՏ, fleuve, *sm.*, rivière, *sf.* Սակաւաջուր —, faible rivière. Օժանդակ —, փոքրիկ —, affluent, *sm.* Այս —ը քսան ոտք խոր է, cette rivière a vingt pieds de profondeur. —ն ի վեր երթալ, remonter le fleuve.

ԳԵՏԱԲԵՐԱՆ, embouchure, *sf.*

ԳԵՏԱԽԱՌՆՈՒՆՔ, confluent, [*sm.*

ԳԵՏԱԿ, petite rivière, *sf.*

ԳԵՏԱՆԱՒ, galiote, traille, *sf.*

ԳԵՏԱՆԱՒԵԼ, naviguer sur un fleuve, *vn.*

ԳԵՏԱՓՆ, bord d'un fleuve, *sm.*, rive, *sf.*, rivage, *sm.*

ԳԵՏԵԶԵՐԵԱՑ, ripuaire, *adj.*

ԳԵՏԵԶՐ, V. գետափն ։

ԳԵՏԵԶՐԵՑԻ, ripuaire, *adj.* || riverain, *sm.*

ԳԵՏԻՆ, sol, *sm.*, terre, *sf.*, champ, *sm.* Մերկ —, dure, *sf.* Գետնոյ տակէն, souterrainement, *adv.*

ԳԵՏՆԱԴԱՄԲԱՆ, **ԳԵՏՆԱԴԱՄԲԱՆՔ** } ([illegible]), hypogée, *sf.*, catacombes, *sfp.* *Les — de Rome, de Naples.*

ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ, pomme de terre, *sf.* երկայնաձեւ —, vitelotte, *sf.*

ԳԵՏՆԱԾԽԱԿ, coke, *sm.*

ԳԵՏՆԱԾԽԱՀԱՆՔ, houillère, [*sf.*

ԳԵՏՆԱԾԽԱՑԻՆ, houiller, ère, *adj.*

ԳԵՏՆԱԾԽՈՏ, houilleux, euse, [*adj.*

ԳԲՆԱԹՈՒՆ, charbon de terre, *sm.*, houille, *sf.*, coke, *sm.*

ԳԲՆԱՁԱՐԴ, rez-de-chaussée (*pl.* des *rez-de-chaussée*), *sm.*

ԳԲՆՇԱՐԺ, tremblement de terre, *sm.*

ԳԲՆՉԱՓ, arpenteur, *sm.*

ԳԲՆՉԱՓԵԼ, arpenter, *va.* — *un terrain d'un village, des terres.* [ge, *sm.*

ԳԲՆՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, arpenta-

ԳԲՆԱԻՒՒ, caméléon, *sm.*

ԳԲՆԱՑԵԼ (սպիտակ, կանաչ կամ դեղին գունով ցիւր մը), V. **ԹԵԼ**. [tout plat, *adv.*

ԳԲՆԱՑԱՐԱՒ (կռնկի ձուի), **ԳԲՆԱՁՈՒՆ**, cave, *sf.*

ԳԲՆԱՓԱՐՀ, souterrain, aine, *adj. Chemin* —. *Église souterraine*: hypogée, *adj. Temple* —. —ի, — տեղ, souterrain, *sm.* — գերեզմանի (եկեղեցւոյ մէջ), crypte, *sf.*

ԳԲՆՆԵՐՍՆ, rez-de-chaussée, *sf.*

ԳԲՆԸՆԿՈՒՈՋ (տեսակ մը տունկ. ենգեն աբրաաաը), terre-noix, *sf.*

ԳԵՐԱԱՐԺԱՐ, suréminent, ente, *adj. Savoir, mérite* —.

ԳԵՐԱԲՆԱԳԷՍ, surnaturellement, *adv.* [*adj.*

ԳԵՐԱԲՈՒՆ, surnaturel, elle, **ԳԵՐԱԳԱՀՈՒԹԻՒՆ**, primauté, *sf.* — *du saint-siège, du pape.* (Ամաւտոյ բանիերու մէջ Աստղիայեցոց բազաւորի կամ բազաւորոյ) —, suprématie, *sf.* [ment, *adv.*

ԳԵՐԱԳՈՏԱԳԷՍ, souveraine-

ԳԵՐԱԳՈՏՆ, suprême, souverain, aine, *adj.*

ԳԵՐԱԳՐԱԿԱՆ, superlatif, ive, *adj. Adjectif, adverbe* —.

ԳԵՐԱԶԱՆՑ, excellent, ente, *adj.* — ելոյթ, V. **ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՐԵՒ**. [ment, *adv.*

ԳԵՐԱԶԱՆՑԱԳԷՍ, éminem-

ԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼ, exceller, *vn. Ceux qui excellent aujourd'hui dans les beaux-arts.* surpasser, *va.* avoir, gagner, prendre le dessus, l'emporter sur, surmonter, *va.* [ce, éminence, *sf.*

ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, excellen-

ԳԵՐԱԶԱՆՑՕՐԷՆ, par excellence, *adv.*

ԳԵՐԱՆ, poutre, *sf.*, poteau, *sm.* փայրի —, V. **ԳԵՐԱՒԱԿ**.

ԳԵՐԱՆԱԿ (փայրի գերաւն), poutrelle, *sf.* V. **ՀԵՆՈՒԱԿ**.

ԳԵՐԱՆԱՏԵՂ, travée, *sf. Il y a tant de —s à ce plancher.*

ԳԵՐԱՆԱԶԷՆ, armé de faux (**ՖՕ**), *adj.*

ԳԵՐԱՆԱԳԱՒՕՐ, faucheur, *sm. Mettre les —s dans un pré.*

ԳԵՐԱՆԱԴԻ, faux (**ՖՕ**), *sf.*

ԳԵՐԱՆԵԼ, V. **ԳԵՐԱՒԱՆԱԿ**.

ԳԵՐԱՊԱՏԻՒ, révérendissime, *adj. Monseigneur l'illustrissime* (մեծապայծառն) *et — archevêque de . . .*

ԳԵՐԱՊՈՒՐԹԻՒՆ (ե-ի-ը), barres, *sfp.* — խաղալ, jouer aux —. [dantes.

ԳԵՐԱՐՏՕՍՈՐ, des larmes abon-

ԳԵՐԲՆԱԲԱՐ, surnaturellement, *adv.*

ԳԵՐԲՆԱԿԱՆ, surnaturel, elle, *adj.* ‖ hyperphysique, *adj. La nature — du Sauveur.* — կերպով, surnaturellement, *adv.* [*sf.*

ԳԵՐԴԱՍՏԱՆ, famille, maison,

ԳԵՐԵԶՄԱՆ, tombe, *sf.*, tombeau, sépulcre, *sm.* Պատարկ —, cénotaphe, *sm.* —ի մօտ է, il sent le sapin.

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԿԱՆ, tombal, ale, sépulcral, ale *(pl. sépulcraux)*, *adj.* [ցնգիր.

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱԳԻՐ, V. **ՏԱՊԱ-**

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՁԱԳԻՒ, sépulture, *sf.*, champ de repos, cimetière (ի-ը-ե), *sm.*

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆ, } cimetière,
ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ, } *sm.*

ԳԵՐԵԼ, rendre captif, capti-

ver, *va.* ‖ captiver, *va. La beauté qui le captive.*

գերի, captif, ive, esclave, *adj.* ‖ captif, *sm.*, esclave, *s.*

գերիշխան, suzerain, aine, *adj.* ‖ —, — տիրապետ, souverain, seigneur suzerain, suzerain, *sm.* — տիկին, dame suzeraine, suzeraine, *sf.*

գերիշխանաբար, souverainement, *adv. Commander, juger, décider* —.

գերիշխանութիւն, suzeraineté, souveraineté, *sf.*

գեր ի վերոյ լինել, surmonter, *va. Il y a surmonté tous ses concurrents* (մրցակից). [*sf.*

գերիվերութիւն, supériorité,

գերվառութիւն (Աստուծմէ՛ր բնծայուած պատճառ), hyperdulie (հիպէր-դու-լի), *sf.*

գերել, } raire, raser, *va.*

գերուել, } — *la tête.* ‖ racler, *va.* — *des peaux, du parchemin, de l'ivoire.*

գերուար, } rasement, *sm.*

գերում, }

գերհիւսիսական, hyperboréе (հիպէր-յո-կ), hyperboréen, enne, *adj.*

գերձարդոս, V. գերապատիւ.

գերութիւն, captivité, servitude, *sf.*, ésclavage, *sm.*, prison, *sf.* joug (յո-ւ), *sm.*

գերփանդ (աւարառութիւն), déprédation, *sf.*

գերփել, (վճաս եւ աւարառութիւն ընել), dépréder, *va.*

գեզաթ, toison, *sf.*

գեզակ (ինքնին), charpie, *sf.*

գեզակեայ, carderie, *sf.*

գեզել, (իւր-ն ի-ր-մ-է), carder, *va.* — *de la laine. Faire — ses matelas.* — (առուի), lainer, *va.* — *du drap.*

գեզեմ, V. Վզռաւուկ(1).

գեզէզ (իւր-ն ի-ր-յէ՛ր), cardeur, euse, *s.* — առուեաց, laineur, euse, *s.* [mestre, *sm.*

գեղեր, maire du village, bourg-

գեղոց(սար գզիոյ եւ իւիպ սանցեր), carde, *sf.*

գեղուն, } cardage, *sm.*

գեղումն, }

գեղոց, pupitre, *sm.*

գելզ (ճաթածք), fêlure, *sf.*

գելթ, au կամ du moins, *conj.*

գելտ, mauvais, aise, mal conditionné, misérable, *adj.* Ալ կամ աւելի — , tant pis. V. դիակ.

գելսա, chevelure, *sf.* — պատմոցի (ձիոյ, առիւծու), V. բաշ. — (առագաստի գործ), crinière, *sf.*

1. **գելս**, V. գիսակ. [*sf.*

2. **գելս**, devineur, *m.*, devineresse, *f.*, devin, ine, *s.*

գեր, gras, asse, gros, osse, potelé, ée, corpulent, ente, engraissé, ée, fort, *m.* forte, *f. adj.* Աստիճ — անձ, personne très grosse, piffre, esse, *s.*

գթալ, avoir compassion de, avoir կամ prendre pitié de, plaindre, *va. Plaindre les malheureux. Je plains votre malheur.*

գթած, sensible, *adj.* ‖ clément, ente, *adj.* — եւ ողորմած է Աստուած, Dieu est — et miséricordieux.

գթածութիւն, sensibilité, *sf.*

գթութիւն, pitié, compassion, commisération, miséricorde, *sf.* Գթութեան արժանի, à plaindre.

գժտեցուցանել, brouiller, troubler, *va.* [bler, *vpr.*

գժտիլ, se brouiller, se trou-

գժտութիւն, brouillerie, *sf.*, trouble, *sm.*, pique, zizanie, *sf.* — ձգել, brouiller, *va.*

գի (ր-ր-ջ-ր-ձ), genièvre, *sm.*

գիբոնն (տեսակ մը կապիկ), gibbon, *sm.* [(կի-կի), *sm.*

գիգի (թռչուն մ՛է), guit-guit

գիծ, ligne, raie, *sf.*, trait, *sm.*

|| trace, *sf.* — ուղիղ, ligne droite կամ լոկ droite, *sf.* — բեկեալ, ligne brisée. — կոր, ligne courbe կամ լոկ courbe, *sf.* — ուղղութեան, ligne de foi. — տրամալարի, ligne d'aplomb. — ոլորտական կամ հորիզոնական, ligne horizontale, d'horizon կամ լոկ horizon, *sm.* — գետնոյ, ligne de terre. — հիմնական, ligne fondamentale. — հանգրինի կամ ամփոփման, ligne de raccourci. — խառնախախտութեան եւ հակադրութեան, ligne de syzygies. — հանգուցից, lignes des nœuds. — զուգօրութեան, ligne équinoxiale. — շրջանադարձից, ligne des absides. — միջօրէական, ligne méridienne. — նպատակի, ligne de mire. — արձակման, ligne de tir. — մաքսատանց, ligne de douanes. — հեռագրական, ligne télégraphique, —ք արուեստականք, lignes artificielles. —ք հաւասարազօրք, lignes isodynamiques. —ք զուգանկիւնք, lignes isogones. —ք զուգահակք, lignes isoclines. —ք զուգաջերմք, lignes isothermes. — միաւորութեան, trait d'union. — — ընել, — քաշել, rayer (—եալ), régler, *va.*

ԳԻՆ, prix, achat, *sm.*, prisée, *sf.* — արժողութեան, valeur, *sf.* — փոխանակութեան, V. Փոխանակագին։ —ն իջեցունել, նուազեցունել, baisser, réduire le prix, rabattre, *va.* —ն հատանել, — կտրել, estimer, apprécier, priser, *va.* Արժէքէն աւելի — պահանջել, surfaire, *va.* — կտրող, V. Գնահատող։

ԳԻՆԱՐԲՈՒ, buveur, *sm.*

ԳԻՆԱՐԲՈՒՔ, buvette, godaille, débauche, *sf.* *Nous avons fait hier une petite débauche.*

ԳԻՆԵԱԿ, petit vin, *sm.*, piquette, *sf.*

ԳԻՆԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, vinification, *sf.*

ԳԻՆԵԾԱԽ, V. Գինեվաճառ։

ԳԻՆԵԿԱՆ, vinique, *adj.* *Acide* —.

ԳԻՆԵՀԱՆ (շարապ ֆաղը), broc (բրօ), *sm.* || — (գինւոյ համը փորձելու համար թանագեալ գործիք), tâte-vin (*pl.* des *tâte-vin*), *sm.*

ԳԻՆԵՀԱՐ, ivre, gris, ise, *adj.* — լինել, ըլլալ, être dans les brindes. — է, il est dans les brindes.

ԳԻՆԵՀԱՐԵԱԼ, V. Գինեհար։

ԳԻՆԵՀԱՐԻԼ, s'enivrer, *vpr.*, boire, *vn.*

ԳԻՆԵՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, ivresse, *sf.*

ԳԻՆԵՂՈՒԹԻՒՆ, invination, *sf.*

ԳԻՆԵՃԱՇԱԿ, gourmet *sm.*

ԳԻՆԵՄՈԼ, ivrogne, *adj.* || buveur, ivrogne, *sm.*, biberon, onne, *s.*, sac à vin, *sm.* — կին, ivrognesse, *sf.*

ԳԻՆԵՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, ivresse, ivrognerie, *sf.*, enivrement, *sm.* Գինեմոլութեան ետեւէ ըլլալ, s'adonner à l'ivrognerie, ivrogner, *va.* V. եւ Արբեցութիւն։ Գինեմոլութիւնն անցունել, faire passer, dissiper l'ivresse, dégriser, *va.*

ԳԻՆԵՄՐՈՒՐ, lie de vin. || crème de tartre կամ լոկ tartre, *sm.*

ԳԻՆԵՄՐՐԱԿԱՆ, tartrique, *adj.*

ԳԻՆԵՄՐՐԱՑԻՆ, tartareux, euse, *adj.*

ԳԻՆԵՄՐՐԱՏ, tartrate, *sm.*

ԳԻՆԵՊԱՆ, tavernier, ière, *s.*

ԳԻՆԵՍԷՐ, V. Գինեմոլ։

ԳԻՆԵՎԱՃԱՌ, marchand, débitant de vin. — (բանակի մէջ, բանտի մէջ), cantinier, ière, *s.*

ԳԻՆԵՏՆԻԿ, V. Կապելայ։

ԳԻՆԵՏՈՒՆ, buvette, taverne, *sf.*, cabaret, bouchon, *sm.* — (բանակի մէջ, զինուորանոցի մէջ, բանտի մէջ), cantine, *sf.* Գողերու —, tapis-franc, *sm.*

ԳԻՆԵՓԱՐ, crème de tartre կամ լոկ tartre, *sm.*

ԳԻՆԵՓԱՐԱԿԱՆ, tartrique, *adj.* *Acide* —. [se, *adj.*

ԳԻՆԵՓԱՐԱՅԻՆ, tartareux, eu-

ԳԻՆԵՓԱՐԱՑ, tartrate, *sm.*

ԳԻՆԻ, vin, le jus de la vigne, de la treille, *sm.* Ա՛ճուր —, V. Ա՛ճապուկ (2). Ա՛ճուր —, du vin doux. Մեղրահամ ճ —, V. Մեղրագինի. — զմռսեալ, vin myrrhé. Ա՛ճպիտաճ, յոռի, գէշ, աճառի —, mauvais vin, *sm.* piquette, godaille, *sf.*, vin de deux oreilles. Լաւ՛ի —, bon vin, vin d'une oreille. Խմելու աղէկ —, vin bon à boire (գի՛ն = գ՛ուռա). Նո՛ր —, V. Քաղցու կամ խաղմուզ. Ոգի գինոյ, V. Ոգի. Շիտ՛ի —, V. Շիտ. — խմել, boire, boire un coup, *va.* Ա՛ճչափ — խմել, boire à tire-larigot, comme un templier, comme un trou, comme une éponge. Շատ — խմել, boire beaucoup de vin, trop de vin, boire sec, d'autant. Մէկուճ կեցդաճուրեան — խմել, boire à la santé կամ la santé de quelqu'un, boire, porter des brindes. —էճ գլուխ դարձած էր, le vin lui avait troublé la tête, la cervelle. — վերցուճել, porter bien le vin, V. եւ վ. երցուճել.

ԳԻՆԸՄԱՈՒ, buveur, euse, *s.*

ԳԻՆԸՄԱՈՒԹԻՒՆ, beuverie, *sf.*

ԳԻՆԻՁ (ւ՛ի՛ի՛լ), coriandre, *sf.*

ԳԻՆՈՎ, V. Գինեմոլ. — լլալ, être ivre, être dans les brindes. կէս — լլալ, être entre deux vins.

ԳԻՆՈՎՆԱԼ, s'enivrer, se griser, se soûler, se prendre de vin. *vpr.*, pinter, *vn.*

ԳԻՆՈՎՈՒԹԻՒՆ, V. Գինեմոլութիւճ. Գինովութեա՛ զուարթացած, տխրած —, avoir le vin gai, triste.

ԳԻՆՈՎՑԱՒ, V. Գինով.

ԳԻՆՈՎՑՈՒՆԵԼ, enivrer, griser, soûler, *va.* [te, *adj.*

ԳԻՆՈՎՑՈՒՆՈՂ, enivrant, an-

ԳԻՇԱՑԵԼ, dévorer, *va.*

ԳԻՇԱՑԻՉ, dévorant, ante, *adj.*

ԳԻՇԵՐ, nuit, *sf.* — գերեզմանի (մահ), la — du tombeau (mort). Ա՛մբողջ — մը, l'espace d'une —, nuitée, *sf.* Ա՛ճիուճ, առաճց ճոյ —, — blanche. կէս —, minuit, *sm.* —ի բուճ, բոլոր —ը, toute la —. — ցարեկ, — et jour, jour et —. — ատեճ, ժամանակ, nuitamment, de —, dans la —, pendant la —, durant la —. կէս —ուճ, au milieu de la —. —ուան դէմ, մօտ, à la — tombante, à la tombante de la —, du jour. — կ'ըլլայ, il fait կամ il se fait —, il se fait tard.

ԳԻՇԵՐԱԳՆԱՑ (աճառուճ), nocturne, *adj.* [*sm.*

ԳԻՇԵՐԱԳՈՂ, voleur de nuit,

ԳԻՇԵՐԱՁՈՒԱՐԱ (ծաղիկ մ է. ւ՛ի՛ի՛ -ւ՛ի՛), V Գիշերածաղիկ կամ ձայգածաղիկ.

ԳԻՇԵՐԱԹՈՒՂ (թռչուճ), nocturne, *adj.*

ԳԻՇԵՐԱԽԱՂ, V. Գիշերաճց.

ԳԻՇԵՐԱՇԱՂԻԿ, belle-de-nuit *(pl. des belles-de-nuit)*, *sf.* կ'բուսի ճառեւ faux-jalop, *sm.*

ԳԻՇԵՐԱՏԱՑ, hémeralope, *s.* Ներճակն է՝ Գիշերաւես.

ԳԻՇԵՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, héméralopie, *sf.* Ներճակն է՝ Գիշերաւեսութիւճ. [chambre, *sf.*

ԳԻՇԵՐԱՀԱՆԴԵՐՁ, robe de

ԳԻՇԵՐԱՀԱՒԱՍԱՐ (հաւասարութիւճ գիշերուան եւ ցերեկուան. ւ՛ի՛—ւ՛ի՛ ւ՛ի՛ւ ի՛—ի՛հ՛), équinoxe, *sm.* կանխումն —ից, précession des —s (*géog.*).

ԳԻՇԵՐԱՀԱՒԱՍԱՐԱՅԻՆ, équinoxial, ale *(pl. équinoxiaux)*, *adj.*

ԳԻՇԵՐԱՑԱՒ, nocturne, *adj.* || ribleur, *sm.* V. գիւտրգիկ.

ԳԻՇԵՐԱՇՐՋՄՈՒԹԻՒՆ, noctambulisme, *sm*.

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ, de nuit, nocturne, *adj*. — ժամերգութիւն, V. ժամերգութիւն։

ԳԻՇԵՐԱՅՆ, V. Գիշերանց։

ԳԻՇԵՐԱՆՑ, nuitamment, dans la nuit, pendant la nuit, durant la nuit, *adv*.

ԳԻՇԵՐԱՇՐՋԻԿ, V. Քնաշրջիկ։

ԳԻՇԵՐԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, V. Քնաշրջութիւն։ [*sm*.

ԳԻՇԵՐԱՄԱՐՏ, combat de nuit,

ԳԻՇԵՐԱԳԱՀ. ԳԱՀ —, bivac կամ bivouac, *sm*. — զինուոր, patrouille, *sf*. Գիշերապահ, guet, *sm*.

ԳԻՇԵՐԱԳԱՀՈՒԹԻՒՆ, patrouille, *sf*. — զօրաց բաց տեղը, bivac կամ bivouac, *sm*. — ընել, patrouiller, *vn*.

ԳԻՇԵՐԱՏԵՍ, V. Ցայգատես։ Ներհակն է՝ Գիշերակոյր։

ԳԻՇԵՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, V. Ցայգատեսութիւն։ Ներհակն է՝ Գիշերակուրութիւն։

ԳԻՇԵՐԱՏԻՒ, nychtémère (Ն[illegible]), jour, *sm*.

ԳԻՇԵՐԱՓԹԻԹ, nocturne, *adj*.

ԳԻՇԵՐՆՈՑ, robe կամ vêtement de nuit.

ԳԻՋԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, lippitude, *sf*.

ԳԻՋՈՒԹԻՒՆ, V. Թացութիւն։ — աչաց, V. Գիջականութիւն։

ԳԻՍԱԽՃՈՒԹԻՒՆ. (մազերու իրարու կպչելու հիւանդութիւն), plique, *sf*.

ԳԻՍԱԿՔ, chevelure, *sf*.

ԳԻՍԱԻՈՐ, V. Վարսամ։

ԳԻՏԱԿ, connaisseur, euse, *s*. — լինել, ըլլալ, connaître, *va*., se connaître à կամ en.

ԳԻՏԵԼ, V. Գիտնալ։

ԳԻՏԵԼԻՔ, connaissance, *sf*.

ԳԻՏՆԱԲԱՐ, savamment, *adv*.

ԳԻՏՆԱԼ, savoir, *va*. Ձեզի չափ ես ալ գիտեմ զայն, je sais cela *aussi bien que vous*. Ձեր գիտնալու բանն է, c'est votre affaire, connaître, *va*. Իրմէ զինքը —, se savoir, *vpr*. Քաջ, լաւ —, connaître à fond. Իւր չափը չ—, ne pas se connaître, *vpr*. Աղէկ բերնուց —, savoir une chose sur le bout du doigt. Ըսելիքն, ընելիքը չ—, être au bout de son rôle, de son rôlet, de son rouleau, de son latin, ne savoir sur quel pied danser. Գիտցածիս համեմատ, գիտեմ որ, à ma, de ma connaissance. Ո՞ գիտէ (թերեւս), peut-être, [*adv*.

ԳԻՏՆԱԿԱՆ, V. Գիտուն։

ԳԻՏՆՕՐԷՆ, V. Գիտնաբար։

ԳԻՏՈՆ (է[illegible]), giton, *sm*.

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, science, connaissance, intelligence, *sf*. ‖ connaissances, *sfp*. Բարձրագոյն —ք (աստուածաբանութիւն, փիլիսոփայութիւն եւ չափագիտութիւն), les hautes sciences (la théologie, la philosophie et les mathématiques), *sfp*. Բարոյականն —ք (հոգեբանութիւն, լեզուագիտութիւն, տրամաբանութիւն, բարոյագիտութիւն, քաղաքական տնտեսութիւն, ընկերաբանութիւն, եւայլն), sciences morales (la psychologie, la linguistique, la logique, la morale, l'économie politique, la sociologie, etc.), *sfp*. Բնական —ք (բնագիտութիւն եւ տարրագիտութիւն), sciences physiques (la physique et la chimie), *sfp*. Մաթեմատիկական —ք (թուաբանութիւն, գրահանգիւ, երկրաչափութիւն, մեքենագիտութիւն, տիեզերագրութիւն), sciences mathématiques (l'arithmétique, l'algèbre, la géométrie, la mécanique, la cosmographie), *sfp*. — հայելեգործութեան, science spéculaire. — բարւոյ եւ չարի, la science du bien et du mal. Վեր ի վերոյ —, connaissance superficielles dans qq. science, dans qq. art, teinture, *sf*. *Avoir une tein-*

ture des beaux-arts. Il a aussi qq. teinture d'allemand. Իմ գիտութեամբս, à mon escient. Իւր գիտութեամբը, à son escient.

ԳԻՏՈՒՆ, savant, ante, instruit, ite, *adj.* || savant, ante, *s.*

ԳԻՏՑՈՒԻԼ, se savoir, *vpr.*

ԳԻՐ, lettre, *sf.*, caractère, *sm.* Բոլոր —, lettre ronde, *sf.*, romain, *sm.* Խոշոր գրերով, en grosses lettres, en gros caractères. || écrit, *sm.* Գրով, par écrit. || écriture. Չառնիւսակ —, vilaine écriture. || lettre, *sf.* — պաղատանաց, demande, requête, *sf.*

ԳԻՐԱՆԱԼ, V. Գիրնալ ։

ԳԻՐԱՊԱՐԱՐ, corpulent, ente, [*adj.*

ԳԻՐԳ, V. փափուկ ։

1. **ԳԻՐԿ** (չափ), brasse, *sf. Mesurer des cordes à la —.*

2. **ԳԻՐԿ**, bras, sein, *sm.* — գրկի եկած, corps à corps. — մտնել (նշան առնուլ), coucher, mettre en joue.

ԳԻՐԿԸՆԴԽԱՌՆ ԿՌԻՒ, V. Գուպար ։

ԳԻՐԿԸՆԴԽԱՌՆ ՄՐՑԻԼ, V. Գուպարիլ ։

ԳԻՐՆԱԼ, s'engraisser, avoir, gagner կամ prendre de l'embonpoint, prendre du corps, de la graisse.

ԳԻՐՈՒԹԻՒՆ, engraissement, embonpoint, corps, *sm.*, corpulence, graisse, *sf.*

ԳԻՐՈՒԿ, potelé, ée, *adj.*

ԳԻՐՑԱԾ, V. Գէր ։

ԳԻՐՑՈՒՆԵԼ, engraisser, *va.*

ԳԻՐՔ, livre, *sm.* Պատկերալից գեղեցիկ — մը, un beau — rempli d'images. — այլուրէնից, V. Արտեւարան ։ — առակաց, V. Առակ ։ Անվաւերական —, livres apocryphes.

ԳԻՒՂ, village, *sm.*, campagne, *sf.* Մեծ —, V. Աւան ։ —ը բնակիլ, demeurer à la campagne.

ԳԻՒՂԱԲՆԱԿ, villageois, oise, *s.* || campagnard, arde, *adj.*

ԳԻՒՂԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, villégiature, *sf. Être en —.*

ԳԻՒՂԱԿԱՆ, paysan, anne, campagnard, arde, *s.* || villageois, oise, rustique, rural, ale *(pl. ruraux)*, campagnard, arde, *adj.*

ԳԻՒՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, paysannerie, *sf.*

ԳԻՒՂԱԿԱՆՕՐԷՆ, à la paysanne, *adv.*

ԳԻՒՂԱՑԻ, paysan, anne, villageois, oise, *s.*; rustique, *sm.*; rustaud, aude, *s.* et *adj.*

ԳԻՒՂԱՆԿԱՐ, V. Դաստանկար ։

ԳԻՒՂԱՔԱՂԱՔ, village, *sm.*

ԳԻՒՏ, découverte, invention, *sf.*

ԳԻՕՂԻ, genièvre, *sm.*

ԳԼԱՆ, cylindre, rouleau, *sm.* || cigare, *sm.* — (կրկնահար ժամացուցի [montre à répétition]), poussoir, *sm.*

ԳԼԱՆԱԳԻՐ, scytale, *sf.*

ԳԼԱՆԻԿ, cigarette, *sf.*

ԳԼԽԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, céphalogie, *sf.*

1. **ԳԼԽԱԲՈՑՍ** (բոյս), céphalote, [*sm.*

2. **ԳԼԽԱԲՈՑՍ**, céphalote, *sm.*

ԳԼԽԱԳԱՐ (գլխոյն զարնող), capiteux, euse, *adj. Le vin nouveau est —.*

ԳԼԽԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ (ցաւ գլխոյ), vapeur, *sf.*

ԳԼԽԱԳԵՂՁ (ծառ մ'է), céphalotoxus, *sm.*

1. **ԳԼԽԱԳԻՐ** (տեսակ մը գործիք), céphalographe, *sm.*

2. **ԳԼԽԱԳԻՐ**, lettre capitale, կամ լոկ capitale, majuscule, *sf.* || majuscule, *adj. Lettre, caractère majuscule.* Զարդարուն —, V. Զարդագիր ։

ԳԼԽԱԳՐԵԱԼ, entêté, ée, *adj.*

1. **ԳԼԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ**, en-tête *(pl.* des *en-tête* [o. a.], des *en-têtes* [o. n.]), *sm.*

2. **ԳԼԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ** (անդրադա-

զննական նկարագրութիւն գլխոյ), céphalographie, *sf.*

ԳԼԽԱԴԻՐ, V. Գլխանոց։ — կանանց, chapeau, *sm.*, coiffe, *sf.*

ԳԼԽԱԴՐԱՄ, V. Դրամագլուխ։

ԳԼԽԱԴՐԵԼ (դրամագլուխ տալ վաճառականի, առանց ընկերակցութեան), commanditer, *va.*

ԳԼԽԱԴՐՈՂ (դրամագլուխ դնող ընկեր), commanditaire, *sm.*

ԳԼԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, commandite, *sf. Société en —.*

ԳԼԽԱԹԵՒ, céphaloptère, *sm.*

ԳԼԽԱԼԱՆՋ, céphalothorax, *sm.*

ԳԼԽԱԼԱՐ, remontoir, *sm.*

ԳԼԽԱԾԱՂԻԿ, céphalanthe, *sm.*

ԳԼԽԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, table des chapitres.

ԳԼԽԱԿԷՏ, V. Գագաթնակէտ։

ԳԼԽԱԿՈՅՏ, chapitre, *sm.*

ԳԼԽԱԿՏՐՈՒԹԻՒՆ, céphalotomie, *sf.*

ԳԼԽԱՀԱՆ, V. Գլխածիգ։

ԳԼԽԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, céphalotomie, *sf.*

ԳԼԽԱՀԱՐԿ (խարաճ), capitation, *sf.*

ԳԼԽԱՁԵՒ, céphaloïde capité, ée, *adj.* Ծաղիկ —, fleur capitée.

ԳԼԽԱՁԵՌԱՆԻ, céphalopode, *sm.*

ԳԼԽԱՁԻԳ (մեռած մանկան գլուխն արգանդէ դուրս հանելու գործիք), tire-tête *(pl.* des *tire-têtes)*, *sm.*

ԳԼԽԱՃԱՆՃ, céphalémyie, *sf.*

ԳԼԽԱՃՄԼԻԿ, céphalotribe, *sm.*

ԳԼԽԱՆԴԱՄ, céphalomèle, *sm.*

ԳԼԽԱՆՇԱՆ, signe de tête. || cocarde, *sf.*

ԳԼԽԱՆՈՑ, coiffure, *sf.* Կանանց — (որսական հաւուց), chaperon, *sm.*

ԳԼԽԱՉԱՓ, céphalomètre, *sm.*

ԳԼԽԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, céphalométrie, *sf.*

ԳԼԽԱՏԵԼ, trancher la tête à quelqu'un, décapiter, exécuter, supplicier, *va.*

ԳԼԽԱՏՈՒԹԻՒՆ, décapitation, exécution, *sf.*

ԳԼԽԱՐԿ, chapeau, *sm.*

ԳԼԽԱՐԿԱՏՈՒՓ, étui de chapeau, *sm.*

ԳԼԽԱՐԿԵԼ, baisser la tête.

ԳԼԽԱՑԱՒ, } mal de
ԳԼԽԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, } tête, *sm.*, céphalalgie, *sf.* — սաստիկ եւ ննջեցեալ, céphalée, *sf.*

ԳԼԽԱՒՈՐ, principal, ale (*pl. principaux)*, capital, ale *(pl. capitaux)*, primaire, dominant, ante, *adj.* —ն, le principal, *sm. Le — de l'affaire, c'est . . .* —ք, les principaux, *smp. Les — de la ville, de l'assemblée.* || —, chef, *sm. Ils l'ont choisi pour —.* || prieur, *sm.*

ԳԼԽԱՒՈՐԱՊԷՍ, principalement, *adv.*

1. **ԳԼԽԱՒՈՐԵԼ** (համառօտ կերպով կրկնել), récapituler, *va.*

2. **ԳԼԽԱՒՈՐԵԼ** (դրամագլխոյն վրայ աւելցունել), capitaliser, *va.*

ԳԼԽԱՒՈՐԻՉ, récapitulatif, ive, *adj. État — des dépenses.*

ԳԼԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, primauté, suprématie, *sf.* (հաւատոյ քաներու մէջ Անգղիացւոց թագաւորի կամ թագուհւոյ) —, suprématie, *sf.*

1. **ԳԼԽԱՒՈՐՈՒՄՆ** (համառօտ կրկնութիւն), récapitulation, *sf.*

2. **ԳԼԽԱՒՈՐՈՒՄՆ**, capitalisation, *sf.*

ԳԼԽԵՆԻ (բոյս), céphalarie, *sf.*

ԳԼԽԻՐԱՑ, nu-tête, *adv.* — լինել, ըլլալ, être —.

ԳԼԽԻՎԱՅՐԻԼ (Բէրէնէ Թաքլա Չէվիրմէք), faire la culbute, se culbuter, *vpr.*

ԳԼԽՈՅ, céphalique, *adj.*

ԳԼԽՈՏԱՆԻՔ, céphalopodes, *smp.*

ԳԼԽՈՒՆԱԿ, céphalophore, *adj.*

ԳԼԽՈՒՆԱԿՔ, céphalés, céphalophores, *smp.*

ԳԼԽՈՒՌՈՅՑ (անցաւ, կակուղ

անյոյց, որ ընտանին մասիկացից զրկելուն վրայ կը զգուխ երբեմն), céphalématome, *sm.* [roulette, *sf.*

գլորակ (երկաթիւ զամուռ որուն), **գլորել**, V. Գլորցնել. [*vn.*

գլորիլ, rouler, dégringoler, **գլորուկ ձեռ** (ընդհատ խնդրելով), cloporte, *sm.*

գլորում, } roulement, *sm.*
գլորումն, }

գլորտնալ, se rouler, *vpr.*

գլորտնցնել, rouler, *va.*

գլուխ, tête, *sf.* || chef, *sm.* || sommet, *sm.*, cime, sommité, *sf.* || cap (ց-ի), *sm.* — ընչից (-երից), fonds, capitale, *sm.* — գրոց, chapitre, *sm.* — ամսուրի, pain de sucre. — գործոց, chef-d'œuvre (*pl.* des *chefs-d'œuvre*), *sm.* — կարճ (ձիւ գ-ը), V. կարճցնել. — ի սխոց, néoménie, *sf.* Ուսոց —, par tête, par personne. Գործ —, V. Գործ. կուճ —, bûche, *s.* ի — հասնիլ (— հասցնել), mettre à fin, venir à bout de, terminer, accomplir, achever, finir, *va.* Յաջողութեամբ ի — հասնիլ, mener une chose à bonne fin, se bien tirer d'une affaire. ի — կոսնիլ (կասարուիլ), prendre fin, s'accomplir, s'achever, se finir, *vpr.*, finir, *vn.* —ը բացել, ôter son chapeau, se découvrir, *vpr.* —ը բաց պահել, avoir la tête nue. —ը սեղել, porter haut la tête. — զարնել (զինի), entêter, *va.* —ին տաքցնել, échauffer les esprits, — ս սասկի տաք է, la cervelle me bout. —ը ցաւիլ, avoir mal à la tête. —ս կը ցաւի, la tête me fait mal, j'ai mal à la tête. Գլուխ ծռելով ողջունել, V. ծռելով. Գլուխն ի վեր, savoir ce qu'en vaut l'aune. Գլուխ գալով, V. Գալով. Գլխին —ը գտնուած է, V. Գտնել. Գլխուս վրայ, je n'y manquerai pas. Իմ իր գլխուն, de sa propre autorité, de son chef. Ոտից ց—, de pied en cap. — գլխի տալած, tête à tête. [tin, *sm.*

գնասան (որ գասոյ), buffle-

գնօր (ծ-ը), noix de galle (fau), կամ galle du Levant.

գնտրել, engaller, *va.*

գնտրանք, } engallage, *sm.*
գնտրանումն, }

գծագիտութիւն, dessin linéaire, *sm.*

գծագրել, dessiner, *va.* Գիւղական մը —, — un paysage.

գծագրիչ, } peintre, dessi-
գծագրող, } nateur, *sm.*

գծագրութիւն, peinture, *sf.*, dessin, *sm.* || linéament, *sm.*

գծանաձ, } linéaire, *adj.* Գծանշան, } յին ծրագրութիւն, V. Գծագիտութիւն.

գծաձեւ, ligne, *sf.*

գծանաւ, tiret, *sm.* [*va.*

գծել, rayer, régler, tracer,

գծիծ, linéaire, *adj.* [neur, *sm.*

գծոդանաւ (գէշ գրող), griffon-

գծոտ, patte, *sf.*

գձձել, dégrader, *va.*

գձձութիւն, dégradation, *sf.*

գձուձ, pauvre, *adj.*

գոգ, V. **գոգր**.

գոգել, se baisser, *vpr.*

գոգոմ, V. **գնդակ**.

գոգոմանման, convexe, *adj.*

գոգոմութիւն, convexe, *adj.* || bombé, ée, *adj.* — զարնել, բնել, bomber, *va.* [té, *sf.*

գոգոմութիւնութիւն, convexi-

գոգոն, coupole, *sf.*, dôme,

գոնել, V. **գրաւել**. [*sm.*

գոնեաց, acheté, ée, *adj.*

գոնում, achat, *sm.*

գոնող, estimateur, priseur, *sm.*; appréciateur, trice, *s.* — պատասխանատու (սահմանուած), commissaire-priseur, *sm.*

գնահատական, estimatif, ive, *adj. Un état, un devis* (նախահաշիվ). — appréciatif, ive, *adj. Un état — des marchandises.*

գնահատել, estimer, *va. On estime ce cheval mille francs.* priser, *va. Combien prisez-vous cette étoffe?* apprécier, *va. On l'a apprecié à tant.*

գնահատող, V. Գնահատ.

գնահատություն, estimation, prisée, appréciation, *sf.*

գնահատութիւն, } V. Գնահատ-
գնահատուրդ, } ութիւն.

գնացող, ambulant, ante, *adj. Marchands, musiciens —s.*

գնաւոր, acheteur, euse, *s.*

գնացք, V. Ընթաց. [le, *sm.*

գնդախաղաց, joueur de bou-

գնդանման, globulaire, *sf.*

գնդակ, balle, boule, *sf.*, globule, mamelon, *sm.* — (թնդանօթից), boulet, *sm.* — անպատուհաս, escamote, *sf.* — մեղուաց, essaim (խ—ի) d'abeilles. Քարէ — (պիլ—), bille, *sf.* — խաղալ (պիլ— չ—ֆ—է), jouer aux —, V. Ն Ախուն (2).

գնդական, sphérique, *adj.*

գնդանաման, globuleux, euse, *adj. Matière globuleuse.* mamelonné, ée, *adj. Dent, racine mamelonnée.*

գնդակերպ, sphérique, *adj.*

գնդանիւթ, globule, *sm.*

գնդանոց, battoir, *sm.* Շուս մեղ —, V. Ջաղկ.

գնդաձեւ, sphérique, *adj. Figure —.* globuleux, euse, *adj. Un petit corps —.* globulaire, *adj.* || —, sphériquement, *adv.*

գնդաձեւութիւն, sphéricité, *sf.* || bombement, *sm.*

գնդաչափ, calibre, *sm.* [*sm.*

գնդապետ (ք—պ), colonel,

գնդասեղ, } épingle (խիճ-
գնդասեղն, } կէ), *sf.*

գնել, V. Գնդասեղնարար. — վճռագրող, ծախող, V. Գնդասեղնագործող. —ով ճարտարել, pn֊ֆել, attacher avec une —, épingler, *va.* [lier, ière, *s.*

գնդասեղնագործութիւն, épingգնդասեղնարար, épinglier, ière, *s.* [re, *sm.*

գնդակնիւթ, pièce, *sf.*, tonnerգնդեայ (—ե—), cendrée, *sf.*

գնել, acheter, *va.* Ի՞նչ կուզէք որ այս մարդիկը գնեն, que voulez-vous que ces gens achettent? faire emplette de, *va.* վաճառք —, faire achat de marchandises. վաճառականից —, acheter au marchand. վասնուրհագրէ —, acheter de confiance. 1. գնեայ (ք—է—), V. Գնդասեղն. —ով բռնել, —ով բանալ, մարել, épingler, *va.*

2. գնեայ (իւրացնի ծակը բանալու առուրի թելէ [fil d'archal] ասեղն), épinglette, *sf.* || — (թնդանօթի փամփուշտ ծակելու ասեղն), épinglette, *sf.*

գնդանման, poussette, *sf. Jouer à la —.* [ճաւաճառ.

գնդագործութիւն, V. Գնդասեղնգնահատել, V. Գնահատել.

գնահատող, V. Գնահատող.

գնահատութիւն, } V. Գնահատ-
գնահատուրդ, } ութիւն.

գնող, acheteur, euse, *s.*

գնդոյ (առող), cher, ère, *adj. Ce drap est fort cher.*

գնորդ, acheteur, euse, *s.*

գնուածք, emplette, *sf.*

գնում, } achat, *sm.*
գնումն, }

1. գնդան (չիւնգ—ն), gipsy (գիպ—ֆ. *pl. gipsies*), *s.* [et *s.*

2. գնդան (բոքով), bègue, *adj.*

գնդան, V. Գնդակ.

1. գոյ (ք—ֆ—է), sein, *sm.*

2. գոյ } (կարճ թէ), com-
գոյն } me, *adv. Il est —*

mort. presque, *adv.* *Un ouvrage — achevé.* à peu près, *adv.* *Ils sont — de même âge.*

ԳՈԳԱԿԵՐՊ, ԳՈԳԱՁԵՒ, ԳՈԳԱՒԱՐ, } glénoïdal, ale, կամ glénoïde, concave, *adj.*

ԳՈԳՆՈՑ (էբ-ի-բէլ-), tablier, devantier (բէՀ-ի-բէՀ), *sm.* խորանի —, parement, *sm.*

ԳՈԳՑԵՍ, comme, *adv.* *Il est — mort.* presque, *adv.* *Un habit — usé.*

ԳՈՁ (մէկ [անասունց]), pissat, *sm.* *Du — de cheval, de vache.*

ԳՈԹԱԿԱՆ, gothique, *adj.*

ԳՈԹԱՑԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒ, langue gothique, *sf.*, կամ սուկ gothique, *sm.*

ԳՈԹԱՑԻ, gothique, *adj.*

ԳԱԼ, calorique, *sm.*

ԳՈԼԱՁԱՓ, calorimètre, *sm.*

ԳՈԼՈՐՇԱՑԻՆ, vaporeux, euse, *adj.*

ԳՈԼՈՐՇԱՆԱԼ, V. Շոգիանալ.

ԳՈԼՈՐՇԱՆԱՑԱՆ, vaporeux, euse, *adj.* *Tableau —.* [se, *adj.*

ԳՈԼՈՐՇԱՑՈՒԱԿ, vaporeux, euse, ԳՈԼՈՐՇԱՑՈՒՄ, ԳՈԼՈՐՇԱՑՈՒՄՆ, } V. Շոգիացումն.

ԳՈԼՈՐՇԱՑՈՒՆԵԼ, V. Շոգիացնել.

ԳՈԼՈՐՇԻ, vapeur, *sf.* —ով պատած, vaporeux, euse, *adj.* [*adj.*

ԳՈԼՈՐՇՈՏ, vaporeux, euse,

ԳՈՀ, content, ente, *adj.* — ըլլալ, être content, savoir gré, se louer de quelque chose, se contenter, *vpr.* Ֆիչով — ըլլալ, être — de peu, se contenter de peu. Խմաստունը Ֆիչով — կ'ըլլայ, le sage est — de peu, se contente de peu. Բանով մը — ըլլալ, se contenter de quelque chose. — եղաւ ան՝ի, il s'en est contenté. — ըլլալ ինքզինքէ, être — de soi. Իրարմէ — ըլլալ, être — l'un de l'autre. — քնել իւր անձը, se contenter, *vpr.* Իրարմէ գոհ էք, êtes-vous —s l'un de l'autre. — երեւիլ, avoir l'air —. — կ'երեւի, il a, ils ont l'air —.

ԳՈՀԱՑԱՆԵԼ, offrir, rendre des actions de grâces.

ԳՈՀԱՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, action de grâces, grâce, *sf.*

ԳՈՀԱՆԱԼ, rendre grâce, remercier, *va.* — *Dieu de ses bienfaits.*

ԳՈՀԱՐ, joyau *(pl.* des *joyaux)*, *sm.* —ով բանած զարդ, bijou *(pl.* des *bijoux)*, *sm.*

ԳՈՀԱՐԵՂԷՆ, bijou, *sm.*

ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՐ, bijouterie, *sf.*

ԳՈՀԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, ressentiment, *sm.*

ԳՈՀԱԼ, alcool, *sm.*

ԳՈՀԱԼԱԿԱՆ, acoolique, *adj.*

ԳՈՀԱԼԱՁԱՓ, alcoolomètre, alcoomètre, *sm.*

ԳՈՀԱԼԵԼ, alcooliser, *va.*

ԳՈՀԱԼՈՒԹԻՒՆ, alcoolisme, *sm.*

ԳՈՀՈՒԹԻՒՆ, action de grâces, grâce, *sf.*, remerciement կամ remercîment, merci, *sm.* || contentement, *sm.* — մատուցանել, offrir, rendre des actions de grâces. — Աստուծոյ, grâce à Dieu.

ԳՈՂ, voleur, euse, fripon, onne, *s.*: ficelle, *sf.* Գաղտակծիծ, ճարտար —, voleur adroit, filou *(pl.* des *filous)*, *sm.*, fripon, onne, *s.*, escamoteur, *sm.* Գնուձ —, ոդորմելի —, friponneau, *sm.* Գրպանի քաշ յափշտակող —, V. Գրպանախոյզ. [nie, *sf.*

ԳՈՂԱՄՈՒԹԻՒՆ, cleptoma-

ԳՈՂԱՆԱԼ, ԳՈՂՆԱԼ, } voler, dérober, *va.*, rapiner, *v. n.* et *a.*, friponner, *va.* Զոլլայ ար մէկ մ'ալ տանիմ գնէք, que je vous y attrape encore à venir voler mes raisins! վարպետութեամբ —, dérober subtilement, escamoter, *va.*

ԳՈՂՈՐՍԱԿ, V. Գաղտնրսակ։
ԳՈՂՈՐՍԱՆՔ, V. Գաղտնրսանք։
ԳՈՂՈՐՍԵԼ, V. Գաղտնրսել։
ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, vol, *sm.*, volerie, rapine, *sf.* ձwrswr —, filouterie, *sf.* — բնել, V. Գողնալ։
ԳՈՂՈՒՆԻ, vol, *sm.*
ԳՈՂՏԻ, ԳՈՂՏԻԿ, } tendre, *adj.*
ԳՈՂՕՆ, vol, *sm.*
ԳՈՂՕՆԱՔԱՐՈՑ (խէ՛ԷՂ ՝ֆ՝ՔԸ), receleur, euse, *s.*
ԳՈՀԱՆ (խոզ), cochon, *sm.*
ԳՈՀԱՆԱՄԱՒՍ, porc (ֆ՛՝), *sm.*
ԳՈՀԵՄԱՑԻ (մատակ՝ էգ խոզ), truie, coche, *sf.*
ԳՈՄ, étable, *sf.* — եգամնց, V. եգնաձոց կամ եգնց։ — կովուց, V. կովանոց։ — խաշանց, bergerie, *sf.*
ԳՈՄԷՇ (ֆ՝ՈՒ՛՝), buffle, *sm.* Որթ գոմեշ (գոմէշի ձագ), .V Գնաւոր, կամ պլէն։ Էգ —, bufflonne, *sf.*
ԳՈՑ, existant, ante, *adj.*
ԳՈՑԱԿԱՆ, substantif, *adj. m.* || — անուն, substantif, *sm.* իբրեւ —, V. Գոյականօրէն։
ԳՈՑԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ (գոյական բնել), substantifier, *va.*
ԳՈՑԱԿԱՆՕՐԷՆ, substantivement, *adv.*
ԳՈՑԱԿԻՑ, coexisté, ée, consubstantiel, elle, *adj.* — բլլալ, coexister, *vn.*
ԳՈՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, coexistence, *sf.* — (հացի Քրիստոսի մարմնոյն հետ [հաւերականաց մտացն հաստեմատ]), consubstantiation, *sf.*
ԳՈՑԱՆԱԼ, exister, *vn. Toutes les créatures qui existent.*
ԳՈՑԱՐԱՐ, créateur, *sm.*
ԳՈՑԱՑԱՐԱՐ, substantiellement, *adv.* [*adj.*
ԳՈՑԱՑԱԿԱՆ, substantiel, elle,
ԳՈՑԱՑՈՒԹԻՒՆ, substance, *sf.* — (հոգեղինեաց, աճմարմնոց), —. — (ըստ փիլիսոփայից), —. — եկեցուցարձիչ, V. եկեցուցարձիչ։ Գոյացութեամբ, V. Գոյացապար։
ԳՈՑԱՒՈՐ, aisé, ée, *adj. Cette famille est aisée.* V. Գոյեւոր։
ԳՈՑԱՓՈԽԵԼ, transsubstantier, *va.* [tantiation, *sf.*
ԳՈՑԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, transsubs-
ԳՈՑԵՒՈՐ, riche, pécunieux, euse, *adj.* [բել։
ԳՈՑՉ, V. Բօր, — տալ, V. Բօրբել։
ԳՈՑՆ, couleur, teinte, *sf.* — երեսի, teint, *sm.*, couleur, *sf.* խաստութիւն —, grivelure, *sf.* — տալ, teinter, teindre, *va.*
ԳՈՑՈՒԹԻՒՆ, existence, *sf.*. ե-
ԳՈՑՔ, chose, *sf.* [tre, *sm.*
ԳՈՆԳԵԼ (տեսակ մր ծաղկամ), chou-navet *(pl.* des *choux-navets*), *sm.* [կոյ), gondole, *sf.*
ԳՈՆԴՈՒԱՆ (ճաւուկ վ՝եցնեցնելիկ), gondolier, *sm.*
ԳՈՆԵԱՑ, } au կամ du moins,
ԳՈՆՔ, } par le moins, *adv.*
ԳՈՆՋ (ԻԼ), teigneux, euse, *adj.* et *s.* [rie, *sf.*
ԳՈՆՋԱՐԱՆ (ԻԼ՝ՈՒՔ), teigne-
ԳՈՆՋՈՒԹԻՒՆ (ԻԼԼԻ), teigne, *sf.* — ժոմնաժինս, — faveuse.
ԳՈՋԱՒՈՐ, bruyant, ante, *adj.*
ԳՈՋԵԼ, crier, *vn.*, s'écrier, *vpr.* — (գլու, եզին եւ կովու), mugir, beugler, *vn.* — (առիւծու, վագրի), rugir, *vn.* — եղջերուի, bramer, raire կամ rêer, *vn.* — (ծովու, հողմոց), mugir, *vn.* — առիւծապար, rugir comme un lion.
ԳՈՋԻՒՆ, cri, rugissement, *sm.* — (անասնոց), cri, *sm.* — եղջերուաց, bramement, *sm.*
ԳՈՌԱԼ, gronder, *vn.* [don, *sm.*
ԳՈՌԵԼ (ՀԻ՝ ՝ֆ՝՝՝՝՝), din-
ԳՈՌԵՆ, } guêpe, *sf.* շէկ —,
ԳՈՌԵՂ, } — rousse. — ամե-

րիկեաճ, cartonière, *sf.* — մեծեկեաց. odynère, *sf.*

ԳՈՌՈՉ, impérieux, euse, orgueilleux, euse, *adj.* [*adv.*

ԳՈՌՈՉԱԲԱՐ, impérieusement,

ԳՈՌՈՉԱՆԱԼ, s'enorgueillir, *vpr.*

ԳՈՌՈՉՈՒԹԻՒՆ, orgueil, *sm.*

ԳՈՍ (մեծ թմբուկ), gros tambour, *sm.*, grosse caisse, *sf.*

ԳՈՎԱԿԱՆ, élogieux, euse, *adj.*

ԳՈՎԱՍԱՆ, panégyriste, *sm.*

ԳՈՎԵԼ, donner des éloges à quelqu'un, louer, louanger, priser, *va.* Աչեաւք —, սաստիկ —, շատ —, faire bien sonner, faire sonner haut կամ bien haut, se répandre en louanges, vanter, *vpr.* Արժանաւորութենէն աւելի —, vanter à l'excès, surfaire, *va.* *Surfaire ses qualités.* ինք զինքը —, se louer, *vpr.* ինք զինքը շատ —, se vanter, *vpr.*

ԳՈՎԵԼԻ, louable, *adj.* — կերպով, louablement, *adv.*

ԳՈՎԵՍՈՒ, louange, *sf.*, éloge, *sm.* գոգրգալանք —, panégyrique, *sm.* Մէկուն վրայ —ով խօսիլ, V. խօսիլ. — տալ, V. Գովել. — խօսող, V. Գովող. —ով լի՝ լեցուն, élogieux, euse, *adj.*

ԳՈՎԵՍՏ, V. Գովական.

ԳՈՎԻՉ, louangeur, euse, *adj.* || louangeur, euse, *s.*; panégyriste, *sm.*

ԳՈՎՈՂ, louangeur, euse, *adj.* || louangeur, euse, loueur, euse, *s.*, panégyriste, *sm.* ինք զինքը —, vantard, arde, *adj.* || vantard, arde, *s.*

ԳՈՎԱԹԻՒՆ, éloge, *sm.*, louange, *sf.*, panégyrique, *sm.* Ունայն կամ անչափ —, flatterie, *sf.* Գովութեան արժանի, V. Գովելի. Գովութեամբ, louablement, *adv.*

ԳԱՐԴ (Թուրք. փԼԻ), tapis, *sm.*, tenture, *sf.*

ԳՈՐԳԱՐԱՆ, tapissier, *sm.* — կին, tapissière, *sf.*

ԳՈՐԳԱՆԱՑ (գեղածաղիկ տունկ մի), dahlia (բոթ.), *sm.*

ԳՈՐԳՈՆ } (ահեղ գեհենի
ԳՈՐԳՈՆԱՑ } բուք ի՝ ահեղութեան իւր), gorgone, *sf.*

ԳՈՐԹԷԱՑԻ, gorthéen, *sm.*

ԳՈՐԾ, ouvrage, *sm.*, œuvre, *sf.* || affaire, *sf.* || chose, *sf.* || acte, *sm.*, action, *sf.* || travail, *sm.*, tâche, occupation, *sf.* || opération, *sf.* || pratique, *sf.* — (բնութեան), production, *sf.* Առաքինի — մը, une action vertueuse. Փառաւոր — մը, une action d'éclat. — տարփանաց կամ տափանաց, գաղտնի — տափանաց, intrigue, affaire d'amour, *sf.*, intrigue, affaire galante, *sf.* — երիտասարդութեան, fredaine, *sf.* Օրական —, journée, *sf.* Անմիտ, տխմարական —, bêtise, sottise, *sf.* ծպլուն, լպիրշ, ապուշ տխմարութիւն —f, V. Լպրծանք. — անարժան, անօրինի, V. Վատութիւն. կատարեալ —, chef-d'œuvre *(pl.* des *chefs-d'œuvre)*, *sm.* Աւարտեալ, կարգի դրուած — մը, une affaire terminée, réglée. — ունենալ, avoir de l'ouvrage, avoir des affaires; travailler, *vn.* Մէկուն հետ — ունենալ, avoir affaire à quelqu'un. *Vous aurez affaire à moi.* Փառաւոր —ով մը շատ վաստկիլ, gagner une décoration par une action d'éclat. ի — դնել, mettre en œuvre, en pratique, exécuter, *va.* կրնդունիլ —երու մէջ մտնել, s'attirer (se faire) de mauvaises affaires. Այս մարդը միտ կընդունի —երու մէջ կը մտնէ, բայց միտ մէջէն կ'ելնէ, cet homme s'attire toujours de mauvaises affaires, mais il s'en tire toujours. — մը յաջողութեամբ ի գլուխ հանել (կատարել), se bien tirer d'une affaire.

խրճ — քնել, prendre à tâche de . . . *Il semblait prendre à tâche de se dérober à toute fatigue de conversation.* — մ՚քնել պարզապէս իւր խղճմտանքին հանդարտեցնելու համար, faire quelque chose à կամ pour l'acquit de sa conscience. կիսկատար — տեսնել, faire les choses à demi. Ձեռամբ — տեսնել, mettre la main à la pâte. —ին գալ, V. Գալ։ —ը կ՚երկննայ, l'affaire languit. —ով, en réalité, de fait, *adv.*

Գործադադար, } grève, *sf.*
Գործադուլ, }

Գործադրել, mettre en effet, exécuter, pratiquer, *va.*

Գործադրելի, exécutable, *adj.*

Գործադրող, exécuteur, trice, *s.* [exécution, *sf.*

Գործադրութիւն, effet, *sm.*,

Գործադուլ (ք-ր՚լ լ-լ-ւ), gréviste, *adj.* et *sm.*

Գործանի, main-d'œuvre *(pl.* des *mains-d'œuvre), sf.*

Գործածական, usuel, elle, *adj.*

Գործածել, employer, user, faire usage de, se servir de, *vpr.* Այս ձին պիտի գործածէք, servirez-vous de ce cheval? manier, mettre, *va.* Գործիք մը —, manier un instrument. Մէկին ուզածին պէս —, tourner une personne à son gré. Չարաչար —, mésuser, *va.*

Գործածող, usant, ante, *adj.*

Գործածութիւն, emploi, usage, *sm.*

Գործակալ, agent, *sm.* Արտուճի — (ա-ր-ի-ի-լ), procurateur, *sm.* — արտուճի կամ Տէրութեան (ա-ա-ա-՚ր ա-ա-ա), procureur général, *sm.* կին արտուճի —ի, procureuse générale, *sf.* || — (միաբանութեան կրօնաւորաց), procureur, *sm.*

Գործակալութիւն, agence, *sf.* || *procuratie* (ք-ա-ր-ա-ա-ի), *sf.*

Գործակատ, V. Գործընկեր։

Գործակատարագիս, V. Գործընկերագիս։

Գործակատար, un chargé d'affaires, homme d'affaires, *sm.*

Գործակից, V. Աշխատակից։ — ընկեր, V. Գործակցի։

Գործակցի, V. Աշխատակցի։

Գործակցութիւն, V. Աշխատակցութիւն։

Գործակոծ, V. Գործարան։

Գործապետ, chef d'atelier, *sm.*

Գործառնութիւն, affaire, *sf.*

Գործասենեակ (սեղանատախտակ [հիւսանց, դերձակաց]), établi, *sm.*

Գործավար (հսկող գործատուաց. ը-ր-ա գ-ը-ը), piqueur, *sm.* || contremaître, *sm.* [vail.

Գործատեաց, ennemi du tra-

Գործատուն, } fabrique, *sf.*,
Գործարան, } ouvroir, *sm.* Ատղի —, tamiserie, *sf.* Դեղագործական, տարրագիտական —, V. Ճնճղուկարան։

Գործարանագործութիւն, V. Հնաստաքնութիւն գործարանական։ [*adj.*

Գործարանական, organique,

Գործարանաւոր, organisé, ée, *adj.* [*sm.*

Գործարար, homme d'affaires,

Գործարարութիւն (ք-ա-ր-ա-ա-ի-ի-ի-ի), commission, *sf.*

Գործարարձնաց (ք-ա-ր-ա-ա-ի-ի-ի, գ-ի-ի-ի-ի ա-ա-ա-ի-ի), remise, *sf.* [me, *s.*

Գործաւոր, ouvrier, ière, hom-

Գործել, agir, opérer, fabriquer, faire, *va.* Շուտով —, յառաջացն —, aller vite en besogne. գործառնութեամբ —, bien conduire sa vie. Հաստատուն — (կ՚ըսուի այն արուեստաւորին համար որ չէ թէ աւուրչէք կ՚առնու, այլ իւր աշխատութեանն համեմատ կը վճարուի), travailler à la pièce.

ԳԱՐՏՆԱԿԱՆ, pratique, *adj.*

ԳԱՐՏՆԱԿԱՆԱԳԷՍ, pratiquement, *adv.*

ԳԱՐՏՈՂ, ouvrier, ière, opérateur, trice, *s.*

ԳԱՐՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, opération, *sf.* Զորս —ք, les quatre règles.

ԳԱՐՏՈՒԻԼ, s'opérer, *vpr.*

ԳԱՐՏՈՒՆԵԱՑ, actif, ive, agissant, ante, *adj.*

ԳԱՐՏՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ, activité, *sf.*

ԳԱՐՏՈՂԱՁԵՌ (իւղեկէս հաստէղ. ձեռագործ), main-d'œuvre *(pl.* des *mains-d'œuvre)*, commission, *sf.*

ԳԱՐԵ, gris, ise, *adj.*

ԳԱՐԵԱՒԱՒՈՒ, grisâtre, *adj.* *Étoffe* —. *Un ciel* —.

ԳԱՐԵԱՍԱԳԱՑԱՒ, grivelé, ée, *adj.*

ԳԱՐԱՒ, tendresse, *sf.*

ԳԱՐԱՒԱԳԷՆ, ԳԱՐԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, ԳԱՐԱՒԱԼԻ, ԳԱՐԱՒԱԼԻՔ, ԳԱՐԱՒԱԼԻՑ, } tendre, *adj.*

ԳԱՐԱՒԱՆՔ, V. Գարամ. Գարաւանօք, tendrement, *adv.*

ԳԱՐԱՒԵՆԻ, pie-mère *(pl.* des *pies-mères)*, *sf.*

ԳԱՐՁ (ի—ցու—ց), grenouille, *sf.* — իւմր, — muette. —ք կը կարկայէ, la — coasse.

ԳԱՐՁԱՍԱՑԱՆ (ճահիճի գարձ), grenouillère, *sf.*

ԳԱՐՁԵԱՔԱՐԴ (խոս մ'է), algue, *sf.*

ԳԱՐՁԵՈՒԿ (կոճիճ), verrue, *sf.*, porreau կամ poireau, *sm.*

ԳԱՐՁՐ (լեզուի տակը պզտի ուռեցք), grenouillette, *sf.*

ԳԱՐՓԱՐԱԶ (մատուռ կապուկիի [calice] եւ մաղմայի [patène] տակ), corporal *(pl.* des *corporaux)*, *sm.*

ԳԱՑ, fermé, ée, clos, ose, *adj.* — ք ընել, apprendre par cœur.

ԳԱՑԵԼ, fermer, clore, barrer, *va.*

ԳԱՑԱԻԻԼ, se fermer, *vpr.*, clore, *vn.* Այս դուռը դիւրաւ կը գոցի, cette porte se ferme aisément. se baisser, *vpr.* Վարագոյրը կը գոցուի, le rideau se baisse.

ԳՈՒԲ, puits, *sm.* || fosse, *sf.* Ցերիկի եւ խաւարիկի — բանտի, basse-fosse *(pl.* des *basses-fosses)*, *sf.* — կրոյ, V. կրագուբ.

ԳՈՒԹ, pitié, *sf.* Մէկուն վրայ — ունենալ (գթալ), avoir — de quelqu'un (plaindre, *va.*). ի — ածել, շարժել, exciter la pitié, faire compassion, émouvoir, fléchir, *va.* Գթով, miséricordieusement, *adv.*

ԳՈՒԲԱ, V. Գոբ.

ԳՈՒԲԱԵԼ, V. Գոբել.

ԳՈՒԲԱԿԱՆ, messager, courrier de malheur, *sm.*

ԳՈՒԼԳՈՒԼ, V. Գուրգուլ.

ԳՈՒՂ } (հողի կտոր. ծռէ—է) ,
ԳՈՒՂԶ } ի—լի—է) , motte de terre, glèbe, *sf.*

ԳՈՒՄԱՐ, réunion, assemblée, *sf.*, concile, *sm.* || somme, *sf.* || somme, oddition, *sf.*

ԳՈՒՄԱՐԵԼ, réunir, assembler, convoquer, *va.* || additionner, *va.* — (զօրք), rassembler, *va.*

ԳՈՒՄԱՐԻԼ, se réunir, s'assembler, se rassembler, *vpr.*

ԳՈՒՄԱՐՈՒԹԻՒՆ. ԽԱՉԵՆԱՑՈՑ — (—ի. ամուսնացուցուր), macédoine, *sf.* *Ce livre est une* —, *on y trouve de tout.*

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ, } réunion, *sf.*
ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ, } — (զօրաց), rassemblement, *sm.*

ԳՈՒՄԱՐՏԱՑ, brigade, phalange, *sf.*

ԳՈՒՆԱՓԱՑ, décoloré, ée, *adj.* — առնել, գնել, décolorer, *va.* *La maladie l'a toute décolorée.*

ԳՈՒՆԱՑԱԼ, V. Գնալ.

ԳՈՒՆԱՑ, pâle, *adj.* *Il est* — *comme un mort, comme la mort.*

ԳՈՒՆԱՑՆԵԼ, décolorer, *va.*

ԳՈՒՆԱՑԻԼ, se décolorer, *vpr.*

Son teint s'est décoloré. pâlir, *vn.* — *à l'aspect du danger.*

գունաթափություն, décoloration, pâleur, *sf.*

գունաւոր, coloré, ée, colorié, ée, enluminé, ée, *adj.*

գունաւորել, colorer, colorier, *va.* Ցրագիրը —, laver un dessin. —ում արուեստս, enluminure, *sf.*

գունաւորիչ, enlumineux, euse, *s.* — (պատկերաց), décoloriste, *sm.* [re, *sf.*

գունաւորութիւն, enluminu-

գունդ, globe, sphère, *sf.* || boule, *sf.* || troupe, bande, brigade, légion, phalange, *sf.* — (մեղուաց, մարախոց), essaim (գ-ի), *sm.* Զինուոր գօրաց —, camp (գ-ի) volant. || Ամենիմաստ —, sphère armillaire. — —, V. Գունդագունդ.

գունդագունդ, en troupe, en foule, *adv.*

գունդակ (գ-ի ց-), jeu de balle, paume, *sf.* Մակաճամիսի — (գիւ-ր-ց ց-), billard, *sm.*

գունդակագործ, paumier, *sm.*, tripotier, ière, *s.*

գունդակարան, tripot, jeu de paume, *sm. Cette salle est nue comme un jeu de paume.* —ի տէր, V. Գունդակագործ.

գունդս, V. Երկրագունդս.

գունդուկ, boulot, otte, *adj.* et *s.* — լինել, être rond comme une boule.

գոռշ (ղ-ի), jatte, *sf.* — մր կի, կեցուն, une jattée. *Une jattée de lait.* [prophète, *sm.*

գուշակ, devineur, euse, *s.* ||

գուշակել, deviner, prédire, *va.* || se douter de, *vpr. Je me doute de ce qu'il a fait.* Կ'ենթագրեմ — (ինչ մը ընել), voir loin: Առաջուց —, prédire, présager, prophétiser, *va.* Հմայիւք — (գ-ի ց-ի), deviner, *va.*

գուշակող (գ-ի ց), V. գուշակ(ող).

գուշակութիւն, prédiction, prévision, *sf.*, présage, *sm.*, prophétie (գ-ի ց-ի), *sf.*

գուռզ, lutte, *sf.*

գուռգործ, affaire, lutte, *sf.*

գուռգործել, lutter, *vn.*

գուռն, abreuvoir, *sm.*

գուսան, chanteur, euse, *s.*; cantatrice, *sf.*

գուրգուրել, choyer, dorloter, *va.* Մէկուն վրայ —, être aux petits soins auprès de քմ pour quelqu'un.

գուրգուրան (տնտակ մի ճճղիկ կերպաս), gourgouran, *sm.*

գուրգան, bas, *sm.*, chausses, *sfp.* կարճ —, V. քուճ. [*sm.*

գուրգանագործ, chaussetier,

գուտ, ու՛ —, de peur de քմ que, de crainte que, V. քանի՛.

գձիր (փոխիլի գործիքն. գ-ր-ց-), vrille, tarière, *sf. Percer avec une tarière.*

գոգոռել, croasser, *vn.*

1. գոդ (փողոց. գ-ի), rue, *sf.* 2. գոդ (խաչմերուկ քառակ. գիւղ-ի-ղ-ը), carrefour, *sm.*

գոդակ (հասարակ), trivial, ale *(pl. triviaux), adj. Expression triviale.* bas, *m.* basse, *f. adj. Terme bas.* plat, ate, *adj. Un style plat.* — բաւիղ, langage de carrefour. [tê, *sf.*

գոդակատարականութիւն, trivialité

գոդակութիւն, trivialité, *sf.*

գոդակաբար, trivialement, *adv.*

գոդան, V. քոխանայ.

գոդգոդալ (բլուրդ հատ կրակալ, կարկոփիլ), glousser, *vn.*

գոդգոդուն (բլուրդ հատու կակղալը, կարկաչիլը), gloussement, *sm.* [ruelle, *sf.*

գոդակ (փոխիլի, մանր գործք), գոդար, շրջպտ, ue, frisé, ée, *adj.*

Գտան, inventeur, trice, créateur, trice, *s.*, auteur, *sm.* || fabricateur, trice, *s.* V. Գործ.

Գտնլուն, devinette, *sf.* V. Հանելուկ.

Գտիչ, inventeur, trice, *s.* V. Գտնող.

Գտնել, } trouver, *va.* || pê-
Գտնիլ, } cher, *va.* *Où avez-vous péché cette nouvelle?* Ադէկ —, չ—, trouver bon, mauvais. Գանատիլն —, բանիդ բան մը —, trouver à redire à. Այս մարդն ամէն տեսածին բան մը կը գտնէ բանալ, cet homme trouve toujours à redire à tout ce qu'il voit.

Գտնող, V. Գտնիչ կամ Գտիչ.

Գտնուիլ, se trouver, *vpr.* Զգտնուելէն, faute de, *prép.*

Գրաբար, littéral, ale, *adj.* || —, arménien littéral.

Գրագէտ, lettré, ée, *adj.* || un homme de lettres, littérateur, *sm.* — (ի չէն), lettré, *sm.* —f, les gens de lettres, les littérateurs. Գիտերութիւն գրագիտաց, V. Գիտերութիւն.

Գրագիտական, littéraire, *adj.*

Գրագիտութիւն, littérature, *sf.*

Գրագիտօրէն, littérairement, *adv.*

Գրագիր, secrétaire, scribe, *sm.* || plumitif, *sm.* — (վաճառականի, սերտողութեան, պաշտօնատան), commis, *sm.* Հաստատ —, gratteur de papier.

Գրագող, V. Գրագէտ.

Գրագողել (վրան տառերը ետ երթալ համար գրատարի [compositeur] միկիւնատար գործիք), composteur, *sm.*

Գրածաս, V. Գրավճառ.

Գրածաղ, V. կազմարար.

Գրածաս, papître, *sm.* — (եկեղեցւոյ), luttrin, *sm.* *Chanter au* —.

Գրական, littéraire, *adj.* V. Գրչական.

Գրականութիւն, littérature, *sf.* Աշխարհական —, — malsaine.

Գրակազ, V. Գրավճառ.

Գրականաց (չորս վոհր տասնհինգերկու վիճ. ֆ—բէ), lecteur, *sm.*

Գրականտիտան (ֆէ), émail (*pl.* des *émaux*), *sm.*

Գրականութիւն, algèbre, *sf.* Գիրք գրականաւթի, —. *L'— de Bezout.*

Գրականութիւնագէտ, algébriste, *sm.* [*adj.*

Գրականութենական, algébrique,

Գրականք (շարունակ տառերի հանելատարգութենէ համար գործածուող տախտակ), taquoir, *sm.*

Գրաս (գր—ս), grамme, *sm.*

Գրասարտիանոս (դպրութեան հետամուտ [առ ճարտիս]), grammairien, *sm.*

Գրասէր, bibliomane, *sm.* [*sf.*

Գրասիրութիւն, bibliomanie,

Գրասնող, V. Գրասէր.

Գրասեր, compositeur, *sm.* — ծրարիչ, paquetier, *sm.*

Գրասկաւակ, casier, *sm.*

Գրասան, V. կտաւակալ.

Գրասանակ, V. թղթապանակ.

Գրասանել, V. Գրչանիլ.

Գրասեն, bibliothécaire, *sm.*

Գրաջերմաչափ, thermomètrographe, *sm.*

Գրասեղան, table à écrire, *sf.*, bureau, secrétaire, *sm.* V. Դրասեղան.

Գրասենեակ, bureau, *sm.* — տեսչի, V. Տեսչատուն. —f պաշտօնական, պաշտօնատան, les —x du ministère.

Գրասէր, bibliophile, *sm.* [*sf.*

Գրասիրութիւն, bibliophilie,

Գրաստ, bestiasse, *sf.* *C'est une* —. || bête de somme, *sf.*, sommier, *sm.*

Գրավաճառ, libraire, *sm.* — ի խանութ, V. Գրավաճառանոց.

Գրավաճառանոց, librairie, *sf.* *Il s'est enrichi dans la* —.

ԳՐԱԿԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, lecture, *sf.*

ԳՐԱՑ (գինուորական տեսակ մը զգեստ), soubreveste, *sf.*

ԳՐԱՏԱՆ, } bibliothèque; lib-
ԳՐԱՐԱՆ, } rairie, *sf.*

ԳՐԱՑՈՒՑԱԿ, catalogue de livres, *sm.*

1. ԳՐԱՒ (գ-հ-. գ-), gageure, *sf.*, pari, *sm.* — բռնել, դնել (գ-հ- Ի-Ի-), faire gageure, une gageure, un pari, gager, parier, *va.* — բռնող, դնող (գ-հ- Բ-Բ-), V. Գրաւադիր.

2. ԳՐԱՒ (ֆ), arrhes (-), *sfp.*, denier à Dieu, *sm.*

3. ԳՐԱՒ (բ-հ-), gage, *sm.* Ա-ճուրդ — (պարտապանի կալուածոց վրայ պարտատիրոջ իրաւունքը), hypothèque, *sf.* —ի դնել, տալ (բ-հ- ֆ-. բ-հ- վ-), mettre en —, engager, *va.* Ա-ճուրդ —ով, hypothécairement, *adv.*

ԳՐԱՒԱԳԻՐ (գրաւ բռնող, դնող. գ-հ- Բ-Բ-), gageur, euse, *s.*; parieur, *sm.* — լինել, ըլլալ, V. Գրաւ բռնել, դնել, (Գրաւ 1).

ԳՐԱՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, engagement, *sm.* V. Գրաւ (1).

ԳՐԱՒԱԶԱՏ, dégagé, ée, *adj.* — առնել (գրաւէ ազատել), dégager, *va.*

ԳՐԱՒԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ (գրաւէ ազատելը), dégagement, *sm.*

ԳՐԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Գրաւադիրութիւն.

ԳՐԱՒԱԿԱՆ, gage, *sm.* || gageure, *sf.*, pari, *sm.* — տալ, դնել, hypothéquer, *va.*

ԳՐԱՒԱԿԱՆԵԼ, engager, *va.*

ԳՐԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (բ-հ- ի-ի ը-ը- Բ-), saisie-gagerie, *sf.* || engagement, *sm.*

ԳՐԱՒԱՌՈՒ, engagiste, *sm.*

ԳՐԱՒԱՏՈՒՆ (Ի-ի-Բ ---), lombard, *sm.* Ա-ր կ'բսուի' mont-de-piété *(pl.* des *monts-de-piété), sm.*

ԳՐԱՒԵԼ, prendre pour gage, *va.* || saisir, *va. L'huissier a saisi son mobilier.* s'approprier, *vpr.*, occuper, envahir, *va.* Յարձուցիս —, confisquer, *va. On confisqua tous ses biens.* Իր խօսակցութենէն կերպն ուշադրութիւնս գրաւեց, la manière dont il s'exprimait captiva mon attention.

ԳՐԱՒԵԼԻ, saisissable, confiscable, *adj.*

ԳՐԱՒԻԼ, s'engager, *vpr.*

ԳՐԱՒԻՉ, saisissant, ante, *adj.*

ԳՐԱՒՈՂ, envahissant, ante, *adj.* || envahisseur, *sm.* V. Գրաւիչ.

ԳՐԱՒՈՒՄ, } envahissement,
ԳՐԱՒՈՒՄՆ, } *sm.* — (բռնի յիգ. սացուածոց պարտապանի), arrêt, *sm.*, saisie, *sf.*, séquestre, *sm.* — (աւարի), commise, *sf.*

ԳՐԱՒԱՐ, V. Գրչաքար.

ԳՐԱՒԱՒՆ, censeur, *sm.* —f, les —s, censure, *sf. La — refusa son approbation.*

ԳՐԱՒԱՒՆԱԿԱՆ, censorial, ale *(pl. censoriaux), adj. Loi censoriale.*

ԳՐԱՒԱՒՆԵԼ, censurer, *va.*

ԳՐԱՒԱՒՆԻՉ, V. Գրաքննիչ.

ԳՐԱՒԱՒՆՈՒԹԻՒՆ, censure, *sf.*

ԳՐԱՒԱՒԻՒ, délicieux, euse, *adj.*

ԳՐԱՒԱՒՆՔ, délicatesse, câlinerie, *sf.* || délices, *sfp.*

ԳՐԱՒԱՐԱՆ, paradis, *sm.*

ԳՐԱՒԵԼ, câliner, *va.* [*vpr.*

ԳՐԱՒԻԼ ԳՐԱՒԵԼ, se câliner,

ԳՐԱՒԱՒԱԿԱՆ, irritant, ante, *adj.*

ԳՐԱՒԱՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, irritabilité, *sf.*

ԳՐԱՒԵԼ, exciter, provoquer, irriter, instiguer, *va.* — (բարկացնել), stimuler, *va.* — (ջղերը), agacer, *va.* Ձիրար —, se provoquer, *vpr.*

ԳՐԳՈՒԼ, V. Գրգռել.

ԳՐԳՈՒԻՉ, } excitatif, ive, ex-
ԳՐԳՈՂ, } citant, ante, pro-

, ante, provocateur, trice, t, ante, *adj.* || excitateur, nstigateur, trice, *s.*; pro- ur, excitant, *sm. C'est un :itant.* — դեղ, irritant, sti- t, *sm. Le sel est un irritant.* ՈՒԹԻՒՆ, excitation, *sf.*, nent, *sm.*, provocation, ir- n, instigation, stimula- *f.*

ՈՒԻԼ, s'irriter, *vpr.*

ՈՒԻՉ, } V. Գրգռութիւն.
ՈՒՄՆ, }

ԱՆՔ (յորձաքիմ), tourbillon, nt, *sm. Il y a là un tour- u'il faut éviter.*

Թէ, presque, à peu près, n, plus ou moins. — միայն, re que.

Լ, écrire, *va.* Գէթ —, — riffonner, griffouiller, *va.* ճով —, — avec concision, *va.* Իմ իրէք —, — soi- . Ձարուկար —, V. Ձարտեղ. ւեմ, en écrivant.

ՆԻ (Ֆլիսերէ. ԼԵՐՆԻ-), se- (ՈՂ-ԲՅՒ), *sf.* || clystère, ent, remède, *sm.* —ով , seringuer, *va.*

, V. կռուիլ.

ՆԿԱԼ, V. Գրաժողով.

ՑԵԼ, heurter (հե-ռե), *va.*

Ձ (է-մ՛), plume, *sf.* || u, *sm.* — միարչի, V. վ ռիմ. ամբամ խաղցուցելով, d'un e plume.

Ձ, écrivant, ante, *adj.* || in, *sm.*; scribe, *sm.* ցռի —, ողակ.

Ռ (+ի՛), boisseau, *sm.*

ԱԽԱՌՆ, corps à corps, [s'accoler, *vpr.*

ԱԽԱՌՆԻԼ, s'embrasser,

ԱԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, embras- t, *sm.*, accolade, *sf.*

ԱՁԱՓ (է-լ-Ֆ), brasse, *sf.*, ıge, *sm. Mesurer des cordes à la brasse.* Մէկ —, une brassée, *sf.* [*sm.*

ԴՐԱՁԱՓՈՒԹԻՒՆ, brassiage,

ԴՐԱԱՔԻՐ, embrasure, euse, *s.*

ԴՐԱԼ, embrasser, *va.*

ԴՐԱՈՑՔ, petit livre, livret, li- belle, pamphlet, *sm.*

ԴՐՄՈՒՆՁ (է-ր-է), jabot, *sm.*, gave, *sf.*

ԴՐՈՂ (օղով կամ շաքարօղով [rhum], ամբ ջրով, շաքարով եւ լիմոնով խառն ըմպելիք մ՛է), grog (է-ո), *sm.* [գրիչ), burin, *sm.*

ԴՐՈՁ (փորագրելու երկաթէ ԴՐՈՒԱԾ, écrit, ite, *adj.* —, —f, écrit, *sm.*, écriture, *sf.* Աեւ- ցակամ —f, procédure, *sf.*

ԴՐՈՒԱՆ (+ի՛), boisseau, *sm.*

ԴՐՈՒԱՆԱՐՈՒ, boisselier, *sm.*

ԴՐՈՒԱՆԱՐՈՒԹԻՒՆ, boissel- lerie, *sf.*

ԴՐՈՒԱՆՔ, boissellerie, *sf.*

ԴՐՈՒԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, bois- sellerie, *sf.*

ԴՐՈՒԹԻՒՆ, écriture, *sf.* [*vpr.*

ԴՐՈՒԻԼ, être écrit, s'écrire,

ԴՐՈՒՆԴ (ազնիւ քար մ՛է խիտ կարծր), corindon, *sm.* [*sm.*

ԴՐՈՒՇ (ինչ դաճեկաճ մը), gros,

ԴՐՁԱԳԻՐ, manuscrit, *sm.*

ԴՐՁԱԿ (ծաս գրող փգուն մաս- ճեաւգիր), écrivassier, écrivailleur, *sm.* [des *porte-plume*), *sm.*

ԴՐՁԱԿԱԼ, porte-plume (*pl.*

ԴՐՁԱԿԱՆ, graphique, *adj.*

ԴՐՁԱՀԱՑ (է-մ՛ ի-լ), ca- nif, *sm.*

ԴՐՁԱՄԱՆ, écritoire, *sf.*, en- crier, plumeau, *sm.*

ԴՐՁԱՓԱՐ, plombagine, *sf.*, graphite, *sm.*

1. ԴՐՁՈՂԱԿ (յոռի գրիչ), V. Գծո- ղակ.

2. ԴՐՁՈՂԱԿ (յոռի մաստեաւգիր), gratteur de papier, griffonneur, écrivassier, écrivailleur, *sm.*

ԴՐՁՈՂԱԿ, V. Գրչողակ (2).

ԳՐՉՈՒԹԻՒՆ, écriture, *sf.*

ԳՐՊԱՆ (ճէպ), poche, *sf.* — (ժամացոյցի), gousset, *sm.* Փոքրիկ —, V. Գրպանիկ։ Մէկուն —ները խուզել, V. Խուզել։ —ը դնել, նետել, V. Գրպանել։ Քիչ մ'ատեն —ի մէջ պահել, կրել, serrer, porter pour quelque temps dans sa —, pocheter, *vn.*

ԳՐՊԱՆԱՀԱՏ (...), voleur à la tire, *sm.*

ԳՐՊԱՆԵԼ, mettre en poche, empocher, *va.* — *de l'argent, des fruits, des gâteaux.*

ԳՐՊԱՆԻԿ, petite poche, pochette, *sf.*

ԳՐՏԱԿ (...), galette, miche, *sf.*

ԳՐՏՆԱԿ (...), rouleau, *sm.* — *de pâtissier* (*հացագործ*) *pour étendre la pâte* (*խմոր... ...*).

ԳՐՔԱՏՈՒՆ, V. Գրատուն։

ԳՐՔՈՅԿ, **ԳՐՔՈՒԿ.** } V. Գրկոյք։

ԳՐՕՐԷՆՔ, contrat de mariage, *sm.*

ԳՕՍ, V. Ձոր։

ԳՕՍԱՆԱԼ, s'ankyloser, *vpr.* V. Ձօրնալ։

ԳՕՍԱՑԵԱԼ, V. Գօս։

ԳՕՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, sphacèle, *sm.*

ԳՕՍԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, ankyloser, *va.* V. Ձօրացունել։

ԳՕՍՈՒԹԻՒՆ, ankylose, *sf.* — հերաց (աչս բծակաց), xérasie (...), *sf.* V. Ձօրութիւն։

ԳՕՏԵԳՈՐԾ, ceinturier, *sm.*

ԳՕՏԵՎԱՃԱՌ, ceinturier, *sm.*

ԳՕՏԷԿՌԻՒ, lutteur, *sm.* — լինել, ըլլալ, lutter, *vn.*

ԳՕՏԷԿՌՈՒԹԻՒՆ, lutte, *sf.*

ԳՕՏԷՄԱՐՏ ԼԻՆԵԼ, **ԸԼԼԱԼ**, lutter, *vn.*

ԳՕՏԷՄԱՐՏԻԿ lutteur, *sm.*

ԳՕՏԷՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, lutte, *sf.*

ԳՕՏԻ, ceinture, *sf.* Սուր —, ceinturon, *sm.* — լեռանց, chaîne de montagnes. — (երկրագնդի. աստեղաբաշխական), zone, *sf.* Այրեցեալ՝ այրեցական, տաքական —, la zone torride. Բարեխառն —, la zone tempérée. Սառնոցեալ, սառնապատ —, la zone glaciale. Ծիածանի —, arc-en-ciel (*pl.* des *arcs-en-ciel*), *sm.*

Դ

Դ (*ta*), quatrième lettre de l'alphabet arménien et la troisième des consonnes. || quatre, quatrième.

ԴԱ, ce, cet, *m.* cette, *f.* (*pl. ces*). celui, *m.* celle, *f.*, celui-là, *m*, celle-là, *f.*

ԴԱԲԻՐ (սրբութիւն սրբոց բեմանցն երուսաղէմի տաճարին մէջ), oracle, *sm.*

ԴԱԲՆԻ (...), V. Դափնի։

ԴԱԳԱՂ, cercueil, *sm.*

ԴԱԳԱՂԱԲԱՐՁ, croque-mort (*pl.* des *croque-morts*), *sm.*

ԴԱԳԱՂՔ, V. Դագաղ։

ԴԱԴԱՐ, pause, *sf.*, relâche, *sm.* Դար եւ —, bivouac, *sm.* Դուլ եւ —, relâche, *sm.* — (նաւու), relâche, *sf.*

ԴԱԴԱՐԱՆՔ, arrêt, *sm.*

ԴԱԴԱՐԻԼ, V. Դադրիլ։

ԴԱԴԱՐԻԿ, station, *sf.*

ԴԱԴԱՐՈՒՄ, **ԴԱԴԱՐՈՒՄՆ**, } cessation, cesse, *sf.*, arrêt,

relâche, *sm.* — մարտի, պատերազմի, V. Զինակոչություն։ — (գնալու տեղ կամ մնարակի), station, *sf.* — (ճաւու), relâche, *sf.*

Դադրեցուցնել, faire cesser, cesser, *va.* || assoupir, *va.*

Դադրել, cesser de, *vn.* || languir, *vn.* — (խռովկոտութիւնը), tomber, *vn.*

Դադրող, cessant, ante, *adj.*

Դաժան, âpre, rude, dur, *m.* dure, *f. adj.* || revêche, rébarbatif, ive, intraitable, hagard, arde (հ-է-, -ա-), *adj.*

Դաժանադէմ, farouche, *adj.*

Դաժանել, V. Դառնացնել։

Դալ (առաջին կաթ կանանց տղաբերութենէ յետոյ), colostrum (ք-ղ-ա-ս), *sm.*

Դալար, vert, *m.* verte, *f.*, frais, *m.* fraîche, *f. adj.* —, —իք, verdure, verdeur, *sf.*

Դալարագեղ, verdoyant, ante, *adj.*

Դալարեղէն, verdure, *sf.*, herbage (ե-ա-), *sm.* || herbacé, ée, *adj.*

Դալարութիւն, verdure, *sf.*

Դալարոտ, herbeux, euse, *adj.*

Դալկանալ, V. Գունաց։

Դալկութ (-ղաւէ), jaunisse, *sf.*, ictère, *sm.*

Դալլագործ (բոչինի մէկ. ք-ի-ի, serin, *sm.*

Դալտոնութիւն (աչքի հիւանդութիւնը մէկ), daltonisme, *sm.*

Դանակ, hachereau (հ-. .), *sm.*

Դանձնակ (զգնի fur մէկ), malachite (մ-լ-ի-ք), *sf.*

Դանգոս (մահ-լիք մ-ի-ղ), dizainier, dizenier, *sm.*

Դանգուած, piastre, monnaie, *sf.*, denier, *sm.* — պղնձի, monnaie de cuivre. [yeur, *sm.*

Դանդաղանձուած, faux monnaie

Դանի, maître des hautes œuvres, bourreau, exécuteur, *sm.*

Դանիք, cabinet, salon, *sm.* — արքունի, salle du trône.

Դանձան (մխ չարդելու մեծ դանակ), hachoir (հ-լ-ա-), coutelas, couperet, *sm.*

Դանչարան (ձիու ամբակը կտրելու կտրոց), bute, *sf.*, boutoir, *sm.*

Դաշ (երգեցողութեան ձայն մը), basse-contre (*pl.* des *basses-contre*), *sf. Une belle* —. — մասն երգոց, basse-contre, *sf. Chanterla* —.

Դամասկ (դամասկեան կերպաս), damas, *sm.*

Դամասկադարդ (տունկ մ'է), alcée, passe-rose (*pl.* des *passe-roses*), rose trémière, *sf.*

Դամբան, V. Շիրիմ։

Դամբանական, sépulcral, ale (*pl. sépulcraux*), funèbre, *adj.* — քան, oraison funèbre.

Դամոն (շ-ի է-է-ի), damas, *sm.*

Դայեակ, nourrice, mie, *sf.*

Դայեկութիւն, nourriture, *sf.*

Դալլալել, ramager, *vn.*

Դալլալութիւն, } ramage, *sm.*
Դալլալիկ, }

Դանակ, couteau, *sm.* Մեծ — խոհանոցի. V. Դանիճայ։ — (կարտոպակաց, կօշկակարաց), tranchet, *sm.* — երկայրի, — poignard, *sm.* — (մարքերգործաց), boutoir, *sm.* Զսպանակաւոր —, — à ressort. —ի գործարան, V. Դանակարարութ։ — —ի են, ils sont aux épées et aux couteaux, ils en sont aux կամ à couteaux tirés. [rar։

Դանակագործ, V. Դանակաճարտարապետ։

Դանակագործութիւն, V. Դանակաճարտարութիւն։

Դանակադեր, } contelière,
Դանակամաս, } *sf.* կամ է բաւել boîte à couteaux, *sf.*

Դանակակուռ, coutelier, *sm.*

Դանակարար, coutelier, *sm.*

Դանակարարութիւն, coutellerie, *sf.*

ԴԱՆԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, coutellerie, *sf.*

ԴԱՆԳ (*մանշըր*), obole, maille, *sf.*, liard, *sm.*

ԴԱՆԴԱՂ, lent, *m.* lente, *f.*, tardif, ive, *adj.* V. Դանդաղաբար։ [*adv.*

ԴԱՆԴԱՂԱԲԱՐ, lentement,

ԴԱՆԴԱՂԱՄԱԾ, croupissant, ante, *adj.* [*adj.*

ԴԱՆԴԱՂԱՔԱՅԼ, tardigrade,

ԴԱՆԴԱՂԻԼ, tarder à, *vn.* *On a trop tardé à envoyer ce secours.*

ԴԱՆԴԱՂԿՈՏ, **ԴԱՆԴԱՂՈՂ**, tartif, ive, *adj.*

ԴԱՆԴԱՂՈՒԹԻՒՆ, lenteur, *sf.*

ԴԱՆԴԱՆԱՒԱՆԴ, embouchure, *sf.*, canon, *sm.*

ԴԱՇԻՆՔ, V. Դաշն (1)։

ԴԱՇԽՈՒՐԱՆ, jatte, terrine, *sf.* — մը լի, լեցուն, une terrine. *Une terrine de lait.*

1\. **ԴԱՇՆ**, contrat, *sm.*, traité, *sf.* ‖ pacte, *sm.*, alliance, convention, *sf.* ‖ accord, *sm.* — անձնատրութեան, capitulation, *sf.* — դնել, faire un pacte, pactiser, *vn.* Այս դաշամբ որ, à condition que.

2\. **ԴԱՇՆ**, doux, *m.* douce, *f.* *adj.* — ձայնիւ, d'une voix douce.

ԴԱՇՆԱԳԻՐ, contrat, *sm.* ‖ alliance, *sf.* [*sf.*

ԴԱՇՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, passation,

ԴԱՇՆԱԴԻՐ, contractant, ante, *adj.* [pactiser, *vn.*

ԴԱՇՆԱԴՐԵԼ, faire un pacte,

ԴԱՇՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, contrat, *sm.*, traité, *sf.* ‖ pacte, *sm.*, alliance, convention, *sf.* ‖ capitulation, *sf.* — (Պապին եւ տէրութեան մը մէջ), concordat, *sm.*

ԴԱՇՆԱԴՐՈՒԻԼ, faire un pacte, pactiser, *vn.*

1\. **ԴԱՇՆԱԿ** (եղանակ. կերպ), manière, *sf.* [մնուր։

2\. **ԴԱՇՆԱԿ** (*փիանօ*), V. Դաշնա-

ԴԱՇՆԱԿԱՀԱՐ, pianiste, *sm.*

ԴԱՇՆԱԿԱՍԱՐԴԱՐ, V. Դաշնակիչ։

ԴԱՇՆԱԿԱՐԱՆ (տեսակ մը փոքրիկ երգեհոն), harmonium (*առմօնէօմ*), *sm.*

ԴԱՇՆԱԿԱՒՈՐ, harmonieux, euse, accordant, ante, *adj.*

ԴԱՇՆԱԿԵԼ, accorder, *va.* *Ce musicien a été longtemps à — son violon* (*ջութակ*). — *un piano* (*դաշնամուր*). harmoniser, harmonier, *va.* [moniste, *sm.*

ԴԱՇՆԱԿԻՉ, accordeur, har-

ԴԱՇՆԱԿԻՑ, allié, fédéré, *s.* ‖ confédéré, ée, fédéré, ée, fédératif, ive, *adj.* — լինել, ըլլալ, V. Դաշնաւորիլ։ — ընել, fédéraliser, *va.*

ԴԱՇՆԱԿՈՂ, V. Դաշնակիչ։

ԴԱՇՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, harmonie (*առմօնի*), *sf.* [ive, *adj.*

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ, confédératif,

ԴԱՇՆԱԿՑԻԼ, s'allier, se liguer, *vpr.*

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, alliance, confédération, fédération, ligue, coalition, union, *sf.*

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐ, piano (*pl.* des *pianos*), piano-forte (*բիանօ-ֆօրթէ*) կամ forte-piano (*ֆօրթէ-բիանօ*), *sm.* — ածել, զարնել, toucher, jouer du piano. Անտառուեան կերպով — ածել, զարնել, tapoter du piano.

ԴԱՇՆԱՒՈՐ, allié, fédéré, *s.* ‖ confédéré, ée, fédéré, ée, fédératif, ive, *adj.* ‖ harmonieux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, se coaliser, se liguer, *vpr.* — առնել, ընել, fédéraliser, liguer, *va.*

ԴԱՇՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, fédéral, ale (*pl. fédéraux*), fédératif, ive, *adj.* — սահմանադրութիւն, վարչութիւն, fédéralisme, *sm.*

ԴԱՇՆԱՒՈՐԻԼ, faire un pacte, pactiser, *vn.*, se confédérer, *vpr.*

ԴԱՇՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, alliance, coalition, fédération, *sf.*, pacte, *sm.*, paction, bande, *sf.* — (Պատի եւ ակռաքաղ մը մէջ), concordat, *sm.*

ԴԱՇՈՅ (ւ—ւ), poignard, *sm.* Դաշոյնիւ զարնել, վիրաւորել, սպաննել, frapper, blesser, tuer avec un —, poignarder, *va.* իրմէ զիրմէ դաշոյնիւ զարնել, se frapper avec un —, se poignarder, *vpr.*

ԴԱՇՏ, plaine, campagne, *sf.*, champ, *sm.* Քարձր —, plateau, *sm.* Խոտաւէտ —, prairie, *sf.* Խոտաւէտ ընդարձակ —, V. Գաճարաւոտ. Չէտքարաղակ (ցաւրք), արձակ —, rase campagne, plat pays. —ագ' —երու մէջէն, V. Դաշտախուզ. [վայր, plat pays.

ԴԱՇՏԱԳԵՏԻՆ, V. Դաշտ. — ԴԱՇՏԱՅԱՏԱՌ, à travers champs.

ԴԱՇՏԱԿԱՆ, de plaine, *adj.* Երկիր —, pays plat.

ԴԱՇՏԱՐԱԿԱՆ (ի—ա—ը), mulot, *sm.*

ԴԱՇՏԱՑԻՆ, champêtre, rustique, rural, ale *(pl. ruraux)*, *adj.*

ԴԱՇՏԱՆ (աւելցուք արիւն. սովորական [կանոնց]. հ—յ. —յէ), menstrues, *sfp.*, flux mensuel, *sm.*, affaires, règles, fleurs, *sfp.*, mois, *smp.*

ԴԱՇՏԱՆԱԼ, s'aplanir, *vpr. Le terrain s'aplanit du côté des montagnes.* [nologie, *sf.*

ԴԱՇՏԱՆԱԽՕՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, emménagogue, *adj. L'armoise est* —. Դեղ —, emménagogue, *sm.* [*adj.*

ԴԱՇՏԱՆԱՑԻՆ, menstruel, elle,

ԴԱՇՏԱՆԱՒԱՐ, V. Դաշտաճանապարհ. [rhée, *sf.*

ԴԱՇՏԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, aménorԴԱՇՏԱՆԻՔ, V. Պարտիզ.

ԴԱՇՏԱՆԿԱՐ, paysage, *sm.*

ԴԱՇՏԱՆԿԱՐԻՉ, paysagiste, *sm.*

ԴԱՇՏԱՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, paysage, *sm.* [*sm.*

ԴԱՇՏԱՊԱՀ, garde champêtre,

ԴԱՇՏԱՍԱՊ (տեսակ մը սարդ), faucheur, faucheux, *sm.*

ԴԱՇՏԱՎԱՅՐ, plat pays, *sm.*, campagne, *sf.*

ԴԱՇՏԱՑՈՒՑՆԵԼ, aplanir, *va.* — *un terrain, une route, une montagne.*

ԴԱՇՏԻԶՈՆ (լ—ի—), bassin, *sm.*

ԴԱՌ-ԱՊԱՆ (տանց խցերը բաժնուող միջնորմ. գ—ե—), cloison, *sf.*

ԴԱՌՆ, amer, ère, aigre, *adj.* — զործել, V. Դառնացուցանել.

ԴԱՌՆԱԼ, - tourner, revenir, détourner, *vn.*, se retourner, s'en retourner, se retourner sur ses pas, *vpr.* || se réduire, *vpr.* Ի— —, ետեւէն —, retourner, revenir, *vn.*, s'en retourner, *vpr.* Գլխիվայր —, se renverser, *vpr.* Առջի վիճակին —, revenir, *vn.* Առակ —, V. Առակ. — (յօսքր մէկուն վրայ), tomber, *vn.* [te, *adj.*

ԴԱՌՆԱԿՈՂՈՂ, gémissant, anԴԱՌՆԱԿՈՍԿԻՒ, cuissant, ante, *adj.* [*adj.*

ԴԱՌՆԱՁԱՅՆ, gémissant, ante,

ԴԱՌՆԱԳԱՆ, désastreux, euse,

ԴԱՌՆԱՆԱԼ, s'aigrir, *vpr.* [*adj.*

ԴԱՌՆԱՊԷՍ, amèrement, *adv.* Լալ —, pleurer —. [aigrir, *va.*

ԴԱՌՆԱՑՈՒՑՆԵԼ, rendre amer,

ԴԱՌՆԻԿ, V. Եղերդ.

ԴԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, aigreur, *sf.*, aigrissement, *sm.*, amertume, *sf.*

ԴԱՍ, ordre, *sm.*, classe, *sf.* || leçon, *sf.* — (եկեղեցւոյ), chœur (ի—ա—), *sm.* — հրեշտակաց, ordre, chœur des anges. — տալ, donner une leçon, des leçons, professer, *va.* —ովին, en chœur, *adv.* —ովին երգել, chanter en chœur.

ԴԱՍԱԳԻՐՔ, cours, *sm.* Ce pro-

fesseur a publié un — de philosophie.

Դասալիր, déserteur, transfuge, *sm.* — լինել, լլալ, déserter, *v. a.* et *n.*

Դասալրություն, désertion, *sf.* || apostasie, *sf.*

Դասաւորություն, cours, *sm. Suivre un — de chimie, de l'algèbre.* classe, *sf. Une — d'histoire.*

Դասակ, troupeau, *sm.*, bande, *sf.* — (զօրաց), compagnie, *sf.* — այծից, troupeau de chèvres. — խոզից, V. խոզհաւկ. [*sm.*

Դասակարգ, classe, *sf.*, ordre,

Դասակարգել, classifier, *va.*

Դասակարգություն, classification, *sf.*

Դասական, classique, *adj.*

Դասականություն, classicisme, *sm.*

Դասակից, camarade de classe.

Դասագնդ, coryphée, *sm.*

Դասարանություն, classe, *sf. Pendant la —.*

Դասասաց, lecteur, trice, *s.*

Դասատետր, cahier, *sm.*

Դասատու, professeur, *sm.*

Դասատուն, } classe, *sf.* **Դա-**
Դասարան, } **սատուն**, դասարանի մէջ, en —. —ի մէջ չի խօսուիր, on ne parle pas en —.

Դասաւորել, V. **Դասել**.

Դասաւորություն, classification, *sf.*, classement, rangement, arrangement, *sm.*

Դասել, classer, ranger, arranger, *va.*

Դասերիզ, } choriste, *sm.*
Դասերգու, }

Դասընկեր, camarade, *sm.*

Դասական, classique, *adj.* — մատենագիր, auteur —, հմմ լոկ classique, *sm.*

Դասուիլ, V. **Դասալ**.

1. **Դաստակ** (դիւթ.), poignet, *sm.* || *poigne, sf.*

2. **Դաստակ** (տրցակ. փնջիկ), poignée, *sf.*, manipule, *sm.*

3. **Դաստակ** (ատակի բեզմանաց [էջ] եզերք), poignet, *sm.*

Դաստակեցն, poignée, *sf.*

Դաստական (բռնելու տեղ), poignée, *sf.*

Դաստառակ (իւ ի-յիւրեր), essuie-main (*pl.* des *essuie-main* հմմ *mains*), *sm.*, serviette, *sf.*

Դաստիարակ, éducateur, instituteur, *sm.* [ducation.

Դաստիարակարան, maison d'é-

Դաստիարակել, donner de l'éducation, éduquer, instruire, élever, nourrir, *va.*

Դաստիարակություն, éducation, institution, instruction, nourriture, *sf.*

Դաստիարակուհի, éducatrice, institutrice, *sf.*

Դատ, procès, *sm.*, contestation, *sf.* || litige, *sm.* Յաղթական — (ի-ւր գ-ե-ը), action possessoire. — բանալ, procéder, *vn.* Մէկուն դէմ — բանալ, intenter un procès contre hmմ à quelqu'un, plaider, *va.* Մէկուն —ը պաշտպանել, plaider, *vn.* — վարել, plaider, *vn.* —ը կորացնել, remporter sa hmմ une veste. — ունեցող, plaideur, euse, *s.* || plaidant, ante, *adj.* — բաղդող, plaignant, ante, *adj.* et *s.*

Դատապարտ (դատաստանի փախչող), contumace, *adj.* et *s.*

Դատապարտություն (ամբաստանեալ[ոյն]-փախչելի ի դատաստանի), contumace, *sf. Condamnation par —.*

Դատակնիք, plaignant, ante, requérant, ante, *adj.* et *s.*

Դատաստան, sentence, *sf.*, arrêt, jugement, *sm.*

Դատապարտ, } repris de
Դատապարտեալ, } justice, condamné, ée, *s. Le dernier jour*

d'un condamné. Un condamné à mort. || condamné, ée, *adj. Un homme condamné à mort.*

դատապարտել, condamner, faire le procès à une chose, *va.* ի մահ —, condamner à mort. — վճռով, sentencier, *va.* թիֆ գիֆ —, se condamner, *vpr.*

դատապարտելի, condamnable, *adj.* [trice, *adj.*

դատապարտող, réprobateur,

դատապարտութիւն, condamnation, réprobation, *sf.* ի մահ — առաջից դատաստանի եւ ճնշութեան, proscription, *sf.* իւր անձնի դատապարտութեանը պատճառ լինել, pllal, se perdre, *vpr.*

դատապարտուիլ, se condamner, se perdre, *vpr.*

դատաւոր, processif, ive, *adj.* || plaideur, euse, *s.*

դատաստան, jugement, procès, *sm.*, cause, *sf.* || tribunal, *sm.* Արդար —, juste jugement. — մտաց, faculté judiciaire, կամ լոկ judiciaire, *sm.* Համառօտ —, exécution sommaire. — ընել, juger, *va.* Մէկը —ի կանչել, —ի եկեքարկել, faire le procès à quelqu'un, plaider, *va.* — կտրող, juge, *sm.* —ի պայմանաւ, —ապէս, judiciairement, *adv.* [*adj.*

դատաստանական, judiciaire,

դատաստանարան, tribunal, *sm.*

դատաստանաւոր, plaidant, ante, litigant, ante, *adj.* || plaideur, euse, *s.*

դատաստանատեղ, tribunal, *sm.*

դատաստանօրէն, judiciairement, *adv.*

դատաւոր, plaideur, euse, *s.*

դատաւորութիւն, procédure, *sf.* — *commerciale.*

դատաւճիռ, V. Դատակնիք.

դատարան, tribunal (*pl.* des *tribunaux*), *sm.* — ամենից, divan, *sm.*

դատարկ, vide, vacant, ante, oisif, ive, *adj.* — կեցող, fainéanter, *vn.* [te, *adj.* et *s.*

դատարկանեցուց, fainéant, an-

դատարկաբերան, flâneur, euse, *s.* [rie, *sf.*

դատարկաբերանութիւն, flâne-

դատարկամտութիւն, } V. Դատար-
դատարկասրտութիւն, } կակեաց.

դատարկութիւն, fainéantise, *sf.* Դատարկութեան գործել, fainéanter, *vn.*

դատաւոր, justicier, juge, robin, *sm.* — տանկաց (ֆաֆէ), cadi, *sm.* Բարձրագոյն —, haut justicier, *sm.* et *adj.* Խաղաղարար, հաշտարար —, juge de paix. Հարցափորձի —, juge instructeur, d'instruction. Ղեմական —, juge pédané. Եկեղեցական —, official, *sm.* —f, les gens de robe, կամ լոկ robe.

դատաւորական, judiciaire, *adj.*

դատաւորութիւն, judicature, justice, robe, *sf.* Եկեղեցական —, officialité, *sf.*

դատել, juger, *va.*

դատաղատ, assesseur, *sm.*

դատողութիւն, } jugement,
դատաւոր, } *sm.*

1. **դար** (աֆ), siècle, âge, *sm.* Ոսկի, ոսկեղինիկ —, l'âge d'or. Միջին —, le moyen âge. —ուց ի —u, de siècle en siècle, d'âge en âge.

2. **դար** (զառ. ի վայր. Խնդ. ետ—ւ), pente, rampe, *sf. La pente, la rampe de la montagne, de la colline.*

3. **դար** (զոյգ. չիֆթ), pair, aire, *adj.* — եւ կոնաս խաղալ (ֆեփ ֆ չիֆթ օյնամէտ), jouer à pair ou non. [Հրթիռ.

4. **դար** (ֆաֆրտ), V. Մարտ կամ

դարագլուխ, époque, *sf.*

դարբաս (բաֆ), dresseur, *sm.* —

(պահարանի), tablette, *sf.* || — (ասիճանաձեւ դարան. է-ի է-ի տ-ղ-ով), étagère, *sf.*

Դարաւոտ, précipité, ée, *adj.* — առնել, ընել, V. Գահավիժել։ 1. **Դարան** (տ-ղ-է), embûche, *sf.*, piège, guet-apens (է-ա-ի-ն). *pl.* des *guets-apens*, տե է-ա-ի-ն), *sm.* Խուրդի —, taupière, *sf.* — (զօրաց), embuscade, *sf.* —ի մտցուցանել, դնել, mettre en embuscade, embusquer, aposter, *va.* —ի մտնել, se mettre, se tenir en embuscade, s'embusquer, *vpr.* — գործել, լարել, tendre, dresser un piège, dresser, préparer une embuscade, *va.*

2. **Դարան** (տ-ղ-ով), armoire, *sf.*, bahut (տ-ի-), *sm.* Հայելւոյ —, armoire à glace. — զգեստից (տ-ղ-ո), commode, *sf.* — (սեղանի կապուց եւ աթոռոց), buffet, *sm.* — ժամացուցից, porte-montre *(pl.* des *porte-montre)*, *sm.* — խորհուրդ, V. Խորհրդարան։ Աստիճանաձեւ —, V. Դարակ։

Դարանակ, V. Հետդարան։

Դարանական, insidieux, euse, *adj.* — լինել, բլլալ, V. Դարանի մտնել։

Դարանականութիւն, guet-apens (է-ա-ի-ն). *pl.* des *guets-apens*, տե է-ա-ի-ն), *sm.*

Դարանամուտ լինել, **Դարանամտել**, [բլլալ, **Դարանանալ**, } V. Դարանի մտնել։

Դարագլխեղ (տ-ի գլ-եր), piment, *sm.*

Դարաստան, bocage, *sm.*

Դարափանդ, lambris, *sm.* — (քոս անդամազգեստից), protubérance, *sf.*

Դարափն, quai (ի), *sm.*

Դարափոր, souterrain, aine, *adj.* —f, souterrain, *sm.*

Դարբին, *forgeron*, forgeur, *sm.* փականիք շինող —, V. կոպդարար։ [*Fer forgé.*

Դարբնեալ, forgé, ée, *adj.*

Դարբնել, forger, *va.*

Դարբնելի, forgeable, *adj. La fonte n'est pas —.*

Դարբնիւք, V Դարբին։

Դարբնոց, forge, *sf.* Շարժական —, forge-volante, *sf.*

Դարբնութիւն, serrurerie, *sf.*

Դարբնում, } forgeage, *sm.*

Դարդակ (ի-ի-ի), brancard, *sm. Il fut porté à l'hôpital sur un —.*

Դարեհանդ (դրան կամարակալ. է-է-ն-ա-ն է-ի ի-ի-ի-ի-ի-ի-ի-ի), imposte, *sf.*

Դարեհանդակ, estrade, *sf. Le lit, posé sur une —, semblait fait pour rêver bien plus que pour dormir.* Ըեր ուսուցչին աթոռը —ի մր վրայ դրուած է, le siège de notre maître est placé sur une —.

Դարիճենիկ (ի-ր-ի-ն), V. կաւիճ։ — շաքարապատ, cannelas, *sm.* [cannelier, *sm.*

Դարիսենի (տեսակ մր գաւիթի), 1. **Դարձ**, tour, retour, *sm.* — (ի հրհռսոնէութիւն եւ յայլ ազանդս), conversion, *sf.*

2. **Դարձ**, rebord, *sm.*

Դարձագիր (-ա-ի-ն-ի), lettres de récréance. [Շրնչացեալ։

Դարձդարձիկ (ի-ր-ր-ի), V. **Դարձեալ**, de cela à nouveau, encore, en outre, d'ailleurs, derechef, *adv.* Եւ —, et puis. — կը կարդայ, il lit de nouveau.

Դարձեակ ([յուսաց պարերգութեան] առաջին տուն), strophe, *sf.*

Դարձող, tournant, ante, *adj.*

Դարձում, } retour, tour, **Դարձուած**, } *sm.* — բանից, լեզուի, phrase, *sf.*, tour, *sm.* — (գետոյ), tournant, *sm.* —(հրաց), tour, *sm.*

ԴԱՐՁՈՒՆԵԼ, faire tourner, tourner, *va.* || rappeler, *va.* || résoudre, réduire, mettre en, *va.* ԵՏ —, faire revenir, rappeler, *va.* ՈՒրիշ կողմ —, détourner, *va.* Գլխիվայր —, renverser, *va.* Աչքերը մէկուն վրայ —, jeter les yeux sur quelqu'un.

ԴԱՐՄԱՆ, remède, *sm.* Բանի մը — տանիլ, avoir, prendre soin de quelque chose. — ընել, տանիլ, V. Խնամանիլ.

ԴԱՐՄԱՆԵԼ, remédier, *vn.* — *à un mal.* traiter, *va. Il l'a traité d'une fièvre.* soigner (----ՒԲ), *va. Il m'a soigné dans ma dernière maladie.* || réparer, *va. Il travaille à — ses pertes.* — (ցնկերը, ծառերը), élever, cultiver, *va.* Զոռոչութիւնը —, réparer ses forces.

ԴԱՐՄԱՆԵԼԻ, remédiable, réparable, *adj.*

ԴԱՐՄԱՆԻ, V. Դարմանուիլ.

ԴԱՐՄԱՆԻՉ, **ԴԱՐՄԱՆՈՂ**, } réparateur, trice, *adj.* et *s.*

ԴԱՐՄԱՆՈՑ, hospice (-ՔՒ-), refuge, *sm.* — ընկեցիկ մանկացց, տղայոց, hospice des enfants trouvés. V. Ամարաք.

ԴԱՐՄԱՆՈՒԻԼ, se réparer, *vpr.*, traiter, *vn.*

1. **ԴԱՐՊԱՍ** (պալաս), palais, *sm.* 2. **ԴԱՐՊԱՍ** (բարձրագոյն աստիճ [pus արդեաց]), cour, *sf.* Բարձրագոյն —, la haute —. Խզոդյական, խզիչ —, — de cassation. — ոճրագործութեան, — d'assises. — բողոքոյ, — d'appel. 3. **ԴԱՐՊԱՍ** (ծնիցի. մեծարանի), cour, *sf.* Շատ ծանանալէ ի վեր — կ'ընէ այս օրիորդիս հետ, կը կարծուի թէ պիտի ամուսնացայ ընոր հետ, il y a longtemps qu'il fait la — à cette demoiselle, on croit qu'il l'épousera.

ԴԱՐՊԱՍԱՑԻ, paladin, *sm.*

ԴԱՒ, complot, *sm.*, conspiration, conjuration, trame, fourberie, *sf.* —ով, insidieusement, en traître, traîtreusement, *adv.*

ԴԱՒԱԴԻՐ, comploteur, conjuré, *sm.* — լինել, ըլլալ, V. Դաւակցիլ.

ԴԱՒԱԴՐԵԼ, comploter, *va.*; conspirer, cabaler, *vn.*

ԴԱՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Դաւացանութիւն. [*adj.*

ԴԱՒԱԽԱՒՈՒՆ, insidieux, euse,

ԴԱՒԱՍՊԱՑ, conspirateur, conjuré, conjurateur, cabaleur, *sm.* — լինել, ըլլալ, comploter, *va.*

ԴԱՒԱՍՊԱՒԼ, conjurer, *va.*

ԴԱՒԱՍՊԱՑՈՒԹԻՒՆ, conjuration, conspiration, *sf.*

ԴԱՒԱՃԱՆ, conspirateur, trice, *adj. Une pensée conspiratrice.* insidieux, euse, *adj.* || conspirateur, cabaleur, comploteur, *sm.*

ԴԱՒԱՃԱՆԵԼ, trahir, *va.*

ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ, complot, *sm.*, conspiration, conjuration, cabale, trahison, trame, machination, *sf.*, guet-apens (ԼԲՓ-Ք-Ն. *pl.* des *guets-apens*, ԼԲՓ-Ք-Ն), *sm.* — ընել, comploter, conspirer, *va.*

ԴԱՒԱՆԻԼ, professer, *va.*

ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, profession, protestation, *sf.* [cornouiller, *sm.*

ԴԱՒԱՐԱՏ (ԵՀԼԼՀԵ ՀԼՀԵ), **ԴԱՓ** (ԻՖՖ), tambour de basque, *sm.* — փոխրիկ, bedon de Biscaye.

ԴԱՓՆԵԱՆ, lauréole, *sf.*

ԴԱՓՆԵՊՍԱՆ, lauréat, *adj. m. Pétrarque fut un poète —.* || lauré, ée, *adj. Fête laurée.*

ԴԱՓՆԵՂԱՐԴ (ԼԵԻԵՀ), laurier-rose (*pl.* des *lauriers-roses*), oléandre, *sm.*

ԴԱՓՆԻ (ԻՖՖՆ), laurier, *sm.*

ԴԳԱԼ, V. Դրգալ.

ԴԴՄԱՆ (բորացնգի [alambic] ստորին մասն), cucurbite, *sf.*

ԴԴՄԱՃ (մաքարնա), macaroni, *sm. Manger du —, des —s.*

ԴԴՄԵՆԻ (քապաք), citrouille, courge, *sf.*

ԴԴՈՒՄ, courge, gourde, calebasse, *sf.* Մեղրիկ — (պալ քապաղը), citrouille, *sf.* — (լողալու), calebasse, *sf. Nager avec des —s sous les aisselles* (անուր. քոլթուգ). — գլուխ, citrouille, *sf.*

ԴԵԳ (աղs. տղի ընկեր), arrière-faix *(pl.* des *arrière-faix)*, délivre, *sm.*, secondines, *sfp.*

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, décembre, *sm.*

ԴԵՂ, médicament, remède, *sm.*, médecine, *sf.* Գրգռիչ —, V. Գրգռիչ ։ Արտածգական —, épispastique, *sm.* — խարդախեալ, goure, *sf.* Պառաւական —, des remèdes de bonne femme. Հազի —, pas-d'âne, tussilage, béchique, *sm.* — թիւնահալած, alexipharmaque, *sm.* — առնուլ, prendre des médicaments, se médicamenter, *vpr.* — տալ, administrer, donner des médicaments, médicamenter, *va.* Շատ — տալ (հիւանդի), donner beaucoup de remèdes (à un malade), droguer, *va.* — խառնել (ըմպելեաց մէջ), droguer, *va.* — *du vin.* — ընել, apporter du remède, remédier, *vn.*

ԴԵՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pharmacologie, pharmaceutique, *sf.*

ԴԵՂԱԳԻՐ (ռեչեթա), ordonnance, *sf. Porter l'— chez le pharmacien.* [գիրք), pharmacopée, *sf.*

ԴԵՂԱԳԻՐՔ (դեղագործութեան

ԴԵՂԱԳՈՐԾ, pharmacien, apothicaire, *sm.*

ԴԵՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, pharmaceutique, *adj. La chimie —. Préparation —.*

ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, pharmacie, apothicairerie, *sf.*

ԴԵՂԱԹԱՓ, *V.* Դեղքափ ։

ԴԵՂԱԿԱՆ, médicamentaire, *adj. Code —.* médicamenteux, euse, *adj. Le lait est un aliment —.* médicinal, ale *(pl. médicinaux), adj. Plante, potion, eau médicinale.*

ԴԵՂԱԿՈՅՏ, droguier, *sm.*

ԴԵՂԱՀԱՏ (հապ), pilule, *sf.*

ԴԵՂԱՁԵՒ, formule, *sf.*

ԴԵՂԱՄԱՆ, droguier, *sm.*

ԴԵՂԱՆԵՆԳ, goureur, euse, *s.*

ԴԵՂԱՌ (գոյները դնելու համար նկարչի նուրբ տախտակ), palette, *sf.*

ԴԵՂԱՎԱՃԱՌ, pharmacien, apothicaire, droguiste, *sm.*; pharmacopole (հեգնական կերպով կը գործածուի), *sm. Un pauvre —.*

ԴԵՂԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, pharmacie, apothicairie, *sf.* [rie, *sf.*

ԴԵՂԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, drogue-

ԴԵՂԱՏՈՒՓ, V. Դեղաման ։

ԴԵՂԱՐԱՆ, pharmacie, apothicairerie, *sf.* [cie, *sf.*

ԴԵՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, pharma-

ԴԵՂԵԽԱՆՔ ([ջրոց] մորանալը), croupissement, *sm.* [te, *adj.*

ԴԵՂԵԽԵԱԼ, croupissant, an-

ԴԵՂԵԽԻԼ, croupir, *vn.*

ԴԵՂԹԱՓ, contrepoison, antidote, *sm.* [blafard, arde, *adj.*

ԴԵՂԻՆ, jaune, blond, onde,

ԴԵՂԻՆԿԵԿ, jaunet, ette, *adj.*

ԴԵՂԻՆՆԱԼ, V. Դեղնիլ ։

ԴԵՂԻՆՑՈՒՆԵԼ, jaunir, *va.*

ԴԵՂՁ (շէֆթալի), pêche, *sf.* Կարծրամիս —, duracine, *sf.*

ԴԵՂՁԱՆ, blond, onde, *adj.*

ԴԵՂՁԱՆԱՄԱԶ, blond, onde, *adj.*

ԴԵՂՁԱՆԻԿ, V. Դալպունակ ։ — կանանեան կզզեաց, V. Կանանեակ ։ [-ի), persicot, *sm.*

ԴԵՂՁՈՂԻ (շէֆթալի անուշեղէն-

ԴԵՂՆԱՆԱԼ, jaunir, *vn.*

ԴԵՂՆԱՓԱՅԼ, blondissant, ante, *adj.*

ԴԵՂՆԴԵՂ, ocre jaune.

ԹԵՂՆԻԼ, jaunir, blondir, *vn.*
ԹԵՂՆՈՒԿ, moyeu, *sm.* Ձվի կ'բաղի՛ jaune d'œuf, *sm.*
ԹԵՂՆՈՐԱԿ, jaunâtre, *adj.*
ԹԵՂՆԱՓԱՅԹԻԹ, pâleur, *sf.*
ԹԵՂՆԻԿ, jaunet, ette, *adj.*
ԹԵՂԱՐԱՏ, } droguerie, *sf.*
ԹԵՂՊ, }
ԹԵՆԱԴԱՐՋ, } renégat, ate,
ԹԵՆԱԳՈՀՈՒԹ, } *s.*
ԹԵՆԱՐ, denier, *sm.* [*sm.*
ԹԵՆՊԱՅ, mufti կամ muphti,
ԹԵՊ, encore, *adv.*
ԹԹԱԹԵՊ, fraîchement, *adv.*
ԹԹԱԹԻՒՆ, V. Նորածին։
ԹԹԱԹԻՒՐ, novice, *adj. Une chanteuse —. Une plume —.*
ԹԹԱԹԱՂԱՑԱԿ, jeune, *adj.*
ԹԹԱԹԱՂԵՐՊ, fraîchement labouré, *adj. Un champ fraîchement labouré.* [le, *adj.* et *s.*
ԹԹԱԹԱՓԱՀԱՂ, convalescent, en-
ԹԹԱԹԱՓԻՒՐ, naissant, ante, *adj.* [re, *sf.*
1. ԹԻԹԱԿ (ի՛ր թևեր), litière. 2. ԹԻԹԱԿ (սայլ), carrosse, voiture, *sf.*
ԹԻԹԱԿԱՆ, ambassadeur, *sm. L'— de France à Constantinople.* Արտաքոյ կարգի —, envoyé extraordinaire. —ք տէրութեանց, corps diplomatique. [*sf.*
ԹԻԹԱԿԱՆԱԺՈՂՈՎ, conférence,
ԹԻԹԱԿԱՆԱԿԻՆ, ambassadrice, *sf. Madame l'—.* [matique.
ԹԻԹԱԿԱՆԱԿԱՆ, corps diplo-
ԹԻԹԱԿԱՆԱՏՈՒՆ, ambassade, *sf. Il est logé à l'—.*
ԹԻԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, ambassade, *sf. Obtenir une —.*
ԹԻԹԱԿԱՆՈՒՀԻ, ambassadrice, *sf. Madame l'—.*
ԹԻՐԱԿ (տեղակ մ'աղ), sous-sel (*pl.* des *sous-sels*), *sm.*
ԹԻՐԱՆ (գնահատական իշխանութեան); prestolet, *sm.*
ԹԻՒՐԱԿԱՆ, prénom, *sm.* Ինքնուրոյն —, — personel. Ցուցական —, — possessif. Ցուցական —, — démonstratif. Յարաբերական —, — relatif. Անորոշ, ամփոփ —, — indéfini.
ԹԻՒՐԱՆԱՊԱՏԱՒԱՐ, pronominalement, *adv.*
ԹԻՒՐԱՆՈՒՆԱԿԱՆ, } pronomi-
ԹԻՒՐԱՆՈՒՆԱՒՈՐ, } nal, ale (*pl. pronominaux*), *adv. Verbe pronominal.*
ԹԻՒԱՍԱՆ, acteur, comédien, *sm.* Ազնուս —, V. Իրեւակ։ Խումբ —ից, —ական խումբ, troupe de comédiens. [dienne, *sf.*
ԹԻՒԱՍԱՆՈՒՀԻ, actrice, comé-
ԹԻՒԱՑԵՂԱԳՐԻՐ, sous-secrétaire, *sm.*
ԹԻՒԱՒՈՐ, gérondif, *sm.* ‖ participe, *sm.* Ներկայ —, — présent. Անցեալ —, — passé.
ԹԻՒՐՈՒԿ, raboteux, euse, inégal, ale (*pl. inégaux*), scabreux, euse, montueux, euse, rude, *adj.*
ԹԻՒՐԴԱՒԱՊԱՊԵՏ, sous-préfet (*pl.* des *sous-prefets*), *sm.*
ԹԻՒՐԴԱՒԱՊԱՊԵՏԱԿԱՆ, sous-préfectoral, ale, *adj.*
ԹԻՒՐԴԱՒԱՊԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ sous-préfecture (*pl.* des *sous-préfectures*), *sf.*
ԹԻՒՒՆ. Ի — ԵԼԱՆԵԼ, s'aboutir à rien, échouer, s'en aller au diable, être à tous les diables. Ի — ԻՍՆԵԼ, V. Ջրհորակոծ։
ԹԻՒՉԱՑԻՒ, acompte, *sm.*
ԹԻՒՉԱՆ, couturier, *sm.* Բայց այժմ կ'բառի՛ tailleur, *sm.* Կին —, V. Դերձակուհի։
ԹԻՒՉԱԿՈՒԹԻՒՆ, couture, *sf.*
ԹԻՒՉԱՈՐԱՑ, couturière, tailleuse, *sf.*
ԹԻՒՉԱՆ, fil (ի՛ր), *sm.* Հատ — (չափ մի՛ մատ), V. Շաղափաթ։
ԹԻՒՉԱՆԵԼ, filer, *vn.*
ԹՈՒ (առասպել), démon, *sm.* Իշխան դիւաց, V. Դիւապետ։

Դեռնախել, buter, *vn.* *C'est à quoi je bute.*

Դէզ, tas, entassement, amas, *sm.*, pile, *sf.* — խարի, յարդի, ցրեցոյ, tas de foin, de paille, de blé. Ածել ի —, V. Դիզել։

Դէմ, contre, *prép.* Գիշերուան —, à la nuit tombante. — կեցայլ, faire face, résister, s'opposer, tenir bon կամ ferme. — դնել, soutenir, *va.* ի —ս, sous prétexte de . . . ի —ս ածել, prétexter, *va.*

Դէմք, visage, *sm.*, figure, mine, physionomie, *sf.* || personne, *sf.* Արեգակնակէզ, արեւակէզ —, visage risselé. Եզակի, յոգնակի Ա. Բ. Գ — (բայից), la 1ère, la 2e, la 3e personne (des verbes). Մէկուն զուարթ — ցուցնել, faire bonne mine à quelqu'un. Մէկուն դաժան — ցուցնել, faire mauvaise mine à quelqu'un. Ադէկ — մ'ունի, il a une bonne mine.

Դէպ, } vers, *prép.* — յիս,
Դէպ ի, } — moi, envers moi, à mon égard. — յիս կուգայ, il vient — moi. — յիս ըաս լաւ, ադէկ վարուեցաւ, il s'est comporté très bien envers moi. — ան ցայ, envers lui, elle. — ան ամենայն nf, մարդիկ, envers tout le monde. — ան ամենայն nf միւս ադէկ վարուելու են, il faut nous comporter toujours bien envers tout le monde. — ի եետ, en reculant, à reculons, *adv.* Դէպ ի դուռն երթալ՝ փախչելու համար, V. Դուռն, կամ երթալ։

Դէպք, circonstance, aventure, *sf.*, accident, cas, événement, *sm.* Երկրորդական —, épisode, *sm.* Ընակենկալ, միջացնեալ —, incident, *sm.* Ցաջող —, bonne fortune.

Դէս, observateur, trice, *s.*; vigie, *sm.*; espion, onne, *s.* —f, batteurs d'estrade.

Դժար, V. Դժուար։ [*adj.*

Դժբախտ, malheureux, euse,

Դժբախտաբար, par malheur, malheureusement, *adv.*

Դժբախտութիւն, malheur, fatalité, disgrâce, *sf.* Դժբախտութենէ մը պրծիլ։ V. Պրծիլ։ Արտաքոյ կարգի դժբախտութեամբ, fatalement, *adv.*

Դժբաղդ, V. Դժբախտ։

Դժբաղդաբար, V. Դժբախտաբար։ [տութիւն։

Դժբաղդութիւն, V. Դժբախ-

Դժգոհ, mécontent, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, être —. — ընել, mécontenter, *va.* [ment, *sm.*

Դժգոհութիւն, mécontente-

Դժգոհել, V. Գունդաթափ։

Դժգունութիւն, V. Գունդատութիւն։

Դժկամակ, mécontent, ente, déplaisant, ante, fâcheux, euse, désagréable, *adj.* [*va.*

Դժկամակեցնել, dépiter,

Դժկամակիլ, être mécontent, se dépiter, se déplaire, *vpr.*

Դժկամակութիւն, mécontentement, dépit, *sm.*, déplaisance, fâcherie, contrariété, *sf.*

Դժնդակ, dur, *m.*, dure, *f.*, rigoureux, euse, pénible, difficile, fatigant, ante, grief, ève, rude, *adj.* — (ժամանակ), difficile, *adj.* — (օդի), inclément, *adj.* — ցաւ, douleur atroce, aiguë.

Դժնդակութիւն, rigueur, grièveté, inclémence, *sf.* — (օդոց), dureté, inclémence, *sf.* — (տանջանաց), atrocité, *sf.*

Դժնեաց, félon, onne, *adj.* et *s.* — (մարդ, պատերազմ), rude, *adj.*

Դժնէութիւն, félonie, *sf.*

Դժնիկ (բուի մ'է. — ֆրէզէն), nerprun (ֆր—ը—ն), *sm.*

Դժոխական, } infernal, ale (*pl.*
Դժոխային, } *infernaux*), *adj.*

ԴԺՈԽԱԴԱՏ, damné, ée, *adj*.
ԴԺՈԽԱՅԱՆՋ, rude, *adj*. [*sf*.
ԴԺՈԽԱՔԱՐ, pierre infernale,
ԴԺՈԽՈՐՈՎԱՅՆ, vorace, *adj*.
ԴԺՈԽՔ, enfer, *sm*. Դժոխոց մէջ, dans les —s. Դժոխոց ծայրն ըլլալ, être au diable.
ԴԺՈՒԱՐ, difficile à, *adj*. Դժուարաւ, difficilement, à peine, *adv*.
ԴԺՈՒԱՐԱԲԱՐՈՅ, acariâtre, humoriste, fâcheux, euse, morose, difficile, dyscole, *adj*. [ble, *adj*.
ԴԺՈՒԱՐԱԼՈՅԾ, indébrouilla-
ԴԺՈՒԱՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, dystocie, *sf*. [gie, *sf*.
ԴԺՈՒԱՐԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, dyspha-
ԴԺՈՒԱՐԱՀԱԼ, indigeste, cru, ue, *adj*. [sie, *sf*.
ԴԺՈՒԱՐԱՀԱԼՈՒԹԻՒՆ, dyspep-
ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՃ, } difficile,
ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՒԱՆ, } *adj*. et *sm*.
ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՒԱՏԱԼԻ, rude, *adj*. *Cela me paraît —*.
ԴԺՈՒԱՐԱՀՆՉԻՒՆ, difficile à prononcer, *adj*.
ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՏՈՅՑ, inaccessible, inabordable, inaccostable, *adj*. [ue, *adj*.
ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍ, indigeste, cru,
ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ, indigestion, *sf*. [rie, *sf*.
ԴԺՈՒԱՐԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ, dysu-
ԴԺՈՒԱՐԱՄՈՌԱՆԱԼԻ, difficile à oublier, *adj*. *Une figure difficile à oublier*.
ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, dyspnée, *sf*. — (երիվարի), pousse, *sf*.
ԴԺՈՒԱՐԱՌՆԼԻ, imprenable,
ԴԺՈՒԱՐԱՒ, V. Դժուար։ [*adj*.
ԴԺՈՒԱՐԸՄԲԵՐ, rude, *adj*.
ԴԺՈՒԱՐԻԼ, se fâcher, *vpr*.
ԴԺՈՒԱՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, difficulté, *sf*. [ble, rude, *adj*.
ԴԺՈՒԱՐԻՆ, difficile à, péni-
ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, difficulté, peine, *sf*. Դժուարութենէ ելնել, se tirer d'affaire, d'une mauvaise affaire. Դժուարութենէ հանել, tirer d'affaire, d'une mauvaise affaire. Մեծաւ դժուարութեամբ, à grand' peine, *adv*.
ԴԺՊԱՏԵՀ, inconvenant, ante, *adj*. [nance, *sf*.
ԴԺՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ, inconve-
ԴԺՊԱՐԻՇՏ, impie, *adj*.
ԴԻ, V. Դիակ։ [se, *s*.
ԴԻԱԶԱՐԴ, ensevelisseur, eu-
ԴԻԱԶՆՆՈՒԹԻՒՆ, autopsie, *sf*.
ԴԻԱԹԱՂ, fossoyeur, *sm*.
ԴԻԱԿ, cadavre, *sm*., charogne, *sf*. —ի նման, V. Դիականման։
ԴԻԱԿԱՆ, cadavérique, *adj*.
ԴԻԱԿՆԱՄԱՆ, cadavéreux, euse, *adj*. [*croque-morts*), *sm*.
ԴԻԱԿԻՐ, croque-mort (*pl*. des
ԴԻԱԿՆ, V. Դիակ։
ԴԻԱՊԱՏԻԿ, ensevelisseur, euse, *s*. [ment, *sm*.
ԴԻԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, ensevelisse-
ԴԻԱՐԱՆ (այն տեղ ուր անծանօթ դիակները կը պահուին՝ ինչուան որ ճանչցուին), morgue, *sf*.
ԴԻԵԼ, V. Կաթ ծծել։
ԴԻԶԱՆԵԼ, V. Դիզել։
ԴԻԶԱՆՈՑ, } chantier, *sm*.
ԴԻԶԱՓԱՅՏ, }
ԴԻԶԵԼ, entasser, amasser, cumuler, accumuler, tasser, *va*. Հարստութիւն —, faire fortune.
ԴԻԶՈՒԻԼ, s'amasser, s'accumuler, *vpr*.
ԴԻԹԻՐԱՄԲ, V. Երկդունենի։
ԴԻԹԻՐԱՄԲԵԱՆ, dithyrambique, *adj*.
ԴԻԿՏԱՏՈՐ, dictateur, *sm*.
ԴԻԿՏԱՏՈՐԱԿԱՆ, dictatorial, ale (*pl*. *dictatoriaux*), *adj*. [*sf*.
ԴԻԿՏԱՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, dictature,
ԴԻՄԱԳԷՏ, physionomiste, *sm*.
ԴԻՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, physionomie, *sf*. [phie, *sf*.
ԴԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, prosopogra-
ԴԻՄԱԴԱՐՁ, opposant, ante, opposé, ée, *adj*.

ԴԻՄԱԴՐԱԲԱՐ, résister, *vn.*

ԴԻՄԱԴՐԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, résistance, opposition, contrariété, *sf.* — ընել, résister, *vn.*

ԴԻՄԱԴՐԵԼ, résister, *vn.* *La ville a résisté pendant plusieurs mois.* [դարձնել։

ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Դիմադրութիւն։

ԴԻՄԱԿ, masque, *sm.* Իրկունն — դնել, mettre un — sur le visage de quelqu'un, masquer, *va.* իւր երեսը — դնել, mettre un —, se masquer, *vpr.* —ն հանել, ôter à quelqu'un son —, démasquer, *va.* իւր —ն հանել, ôter son —, se démasquer, *vpr.* —ով ծածկուած, V. Դիմակաւոր։

ԴԻՄԱԿԱԲԱՐ ԱՌՆԵԼ, ՔԱՇԵԼ, arracher, ôter le masque à quelqu'un, *va.*

ԴԻՄԱԿԱԻԱՐ (տանիքի տախտակ), contre-latte (*pl.* des *contre-lattes*), *sf.*

ԴԻՄԱԿԱԻԱՐ, masqué, ée, *adj.* — պարահանդէս, bal masqué.

ԴԻՄԱՀԱՐ, opaque, *adj.* *Corps opaque.*

ԴԻՄԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, opacité, *sf.*

ԴԻՄԱՆԱԼ, durer, *vn.* Այս ապուիճն ապէկ պիտի դիմանայ, ce drap durera bien. *Combien de temps cet habit vous a-t-il duré?* résister, *vn.*; soutenir, *va.*; se soutenir, *vpr.*; supporter, *va.*, aller, *vn.* Այս անօթը կրակին կը դիմանայ, ce vase va au feu, l'on supporte le feu.

ԴԻՄԱՆՈՒԹԻՒՆ (ճարտասանական մի եղանակ), prosopopée, *sf.*

ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ, durable, résistant, ante, *adj.* — զոյն, solide, *adj.* — բլլալ, avoir du fond.

ԴԻՄԱՑԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, résistance, *sf.*

ԴԻՄԵԼ, avoir recours à, recourir, *vn.*, s'adresser à, *vpr.* — առ դատաւորն, recourir au juge. ԻՐՄԻՆ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՄԻՈՅՆԵՒՆԱ — ատակ ձեռք ձգելու համար, V. Միջոց։

ԴԻՄԱՑ, contre, *prép.* —ը, en face de, vis-à-vis. Թագաւորական գրատան —ը, vis-à-vis de la bibliothèque royale. *Vis-à-vis de l'église.* իմ —ս, vis-à-vis de moi. au prix de. ՃԻՇ —ը, tout vis-à-vis. —է —, face à face, en présence, à l'opposite de, vison-visu. —է —, իրարու —, —ը դնել, opposer, *va.*

ԴԻՄԸՆԴԴԱՇԵԼ, collationner, conférer, opposer, *va.* [(ձի-ը), *sm.*

ԴԻՄԱՍ (արքունի գանձ), fisc

ԴԻՄԱՍԱՆԱՅԻՆ, fiscal, ale (*pl. fiscaux*), *adj.* [lité, *sf.*

ԴԻՄԱՍԱՆԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, fiscaԴԻՄԱՍԱՍԱՆ, fiscal, ale (*pl. fiscaux*), *adj.* [té, *sf.*

ԴԻՄԱՍԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, fiscaliԴԻՄՈՒՄ, démarche, *sf.* ‖

ԴԻՄԱՒՈՐ, afflux, *sm.* — վճռաբեկի առեի, pourvoi en cassation.

ԴԻՄԱԿ (ճոխ ի-ը), taffetas, *sm.* ճամկաւոր — (գէշ-), V. ճաճանչաւոր (կը գործի նաեւ ճաճանչաւորիս)։

ԴԻՄԱՀ, arrêts, *smp.* Դնել ի —ոչ, mettre aux —. կալ ի —ոչ, garder les —.

ԴԻՊԱԼ, occurent, ente, *adj.*

ԴԻՊՈՂ, opportun, une, *adj.* *Dans un temps plus opportun.* commode, *adj.*

ԴԻՊՈՂՈՒԹԻՒՆ, opportunité, justesse, *sf.* Ճիւրէզ —, justesse du tir.

ԴԻՊՈՒԱԾ, accident, cas, événement, épisode, *sm.*, occurence, *sf.* Քարեբաստիկ —, bonheur, *sm.* —ով, accidentellement, de կամ par fortune, par hasard (ձ-ը—), fortuitement, *adv.* *Je l'ai rencontré fortuitement.* ի —ի

ար (եթէ), en cas que, dans le cas que.

ԴԻՊՈՒԱԾԱԿԱՆ, accidentel, elle, fortuit, ite, *adj. Événement fortuit.*

ԴԻՏԱԿ, lunette, *sf.* — ասՏղաց, téloscope, *sm.* ՏԻաւորաձի, երկուարեակ (ԼՖՒՒ գԻ-ըղԻ), jumelles, *sfp.* փոխրիկ —, V. Դիտակիկ.

ԴԻՏԱԿԱԳԱՐՄ, opticien, *sm.*

ԴԻՏԱԿԱՎԱՃԱՌ, opticien, *sm.*

ԴԻՏԱՆԻ, lorgnette, *sf.*

1. ԴԻՏԱՆՈՑ (աՀՏաւորակ պաՀակաՐղաց), beffroi, *sm.*

1. ԴԻՏԱՆՈՑ, V. Դիտարան.

ԴԻՏԱՊԵՏ, archevêque, *sm.*

ԴԻՏԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, archevêché, *sm.*

ԴԻՏԱՐԱՆ, observatoire, *sm.* — (ատաստաղի վրայ), donjon, *sm.*

ԴԻՏԱՒՈՐ, vigie, *sf.*

ԴԻՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, intention, *sf.*, dessein, but, *sm.*, vue, *sf.*, plan, objet, *sm.*, visée, *sf.* — ունենալ, avoir l'intention de. Դիտաւորութեամբ, dans l'intention de, intentionnellement, *adv.* Ըստայնմ դիտաւորութեամբ, à telle fin de raison.

ԴԻՏԵԼ, observer, remarquer, étudier, considérer, contempler, conduire de l'œil, épier, guetter, *va.* Ուշադրութեամբ —, examiner, *va.* Աչքի ծայրով —, lorgner, *va.*

ԴԻՏՈՂ, observateur, trice, *s.*

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, observation, remarque, *sf.*

ԴԻՏՈՒԹ,) V. Դիտաւորութիւն.
ԴԻՏՈՒՄՆ,)

ԴԻՏՈՒՄՆ ԵՄ ՔԵԶԻՆ, je vous demande pardon, je ne l'ai pas fait exprès. *Je l'ai fait à dessein.*

ԴԻՐԴ (Ի...Ի—), lie, *sf.* — սրճոյ, marc de café.

ԴԻՐՔ, position, situation, *sf.*, état, *sm.*

ԴԻՑԱԲԱՆ, mythologiste, mythologue, *sm.* [que, *adj.*

ԴԻՑԱԲԱՆԱԿԱՆ, mythologi-

ԴԻՑԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, mythologie, *sf.* [ment, *adv.*

ԴԻՑԱԲԱՆՕՐԻՆ, mythologique-

ԴԻՑԱՒՄԱՏԱԿԱՆ, théurgique, *adj.* [*sf.*

ԴԻՑԱՒՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, théurgie,

ԴԻՑԱՆՈՑԸ, V. Դիցուհի.

ԴԻՑԱՆՈՒՆՔ, sacré, ée, *adj.*

ԴԻՑԱՊԱՏԻՒ, idolâtre, *adj.* [*sf.*

ԴԻՑԱՊԱՏԻՒԹԻՒՆ, idolâtrie,

ԴԻՑՈՒՀԻ, déesse, *sf.* — ծաղկանց, V. Ցաղկանոյշ.

ԴԻՒԱՀԱՄ, diablotiquement, *adv.* [trice, *s.*

ԴԻՒԱՀԵՐԱՆ, blasphémateur,

ԴԻՒԱԿԱՆ, diablotique, *adj.*

ԴԻՒԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ, évocation, *sf.* [diablé, ée, *adj.*

ԴԻՒԱՀԱՐ, possédé, ée, *s.* ‖ en-

ԴԻՒԱՀԱՐԻԼ, être possédé du démon, posséder, *va. Le démon le possède. Il est possédé du démon.*

ԴԻՒԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, possession, diablerie, *sf.* [*sf.*

ԴԻՒԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, évocation,

ԴԻՒԱՆ, dépôt des archives, archives, *sfp.*, divan, *sm.* — (ծաղովոց), bureau, *sm.* — (աՏՏՈՒՆդարի, fursտուդարի), secrétariat, *sm.* (կուսակալի) fursտուդարի —, secrétairerie, *sf.*

ԴԻՒԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Դիտամակալութիւն.

ԴԻՒԱՆԱԳԷՏ, diplomate, *sm.*

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, diplomatique, *adj.* [matie (. . . ի), *sf.*

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, diplo-

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏՕՐԻՆ, diplomatiquement, *adv.*

ԴԻՒԱՆԱՊԵՏ, chancelier, *sm.*

ԴԻՒԱՆԱՎԱՐԱԿԱՆ, bureaucratique, *adj.*

ԴԻՒԱՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, bureaucratie (. . . -է), *sf.* [նատուն։

ԴԻՒԱՆԱԳԱՀ ՏՈՒՆ, V. Դիւա-

ԴԻՒԱՆԱՊԱՆ, **ԴԻՒԱՆԱՊԵՏ**, conservateur des archives, archiviste (--լէվէ-ր), *sm.*

ԴԻՒԱՆԱՏՈՒՆ, archives, *sfp.*, chancellerie, *sf.*

ԴԻՒԱՊԵՏ, satan, *sm.*

ԴԻՒԹ, enchanteur, eresse, ensorceleur, euse, *s.* [que, *adj.*

ԴԻՒԹԱԿԱՆ, magique, féeri-

ԴԻՒԹԱՀՐԱՇ, féerique, *adj.*

ԴԻՒԹԵԼ, enchanter, ensorceler, *va.* [*adj.*

ԴԻՒԹԻՉ, enchanteur, eresse,

ԴԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, féerie, incantation, *sf.*, ensorcellement, *sm.*

ԴԻՒՈՒԿ (դեւ փոքրիկ), diablotin, *sm.*

ԴԻՒՐ, plain, aine, uni, ie, *adj.* || commode, *adj.* || aise, aisance, commodité, *sf.*, confort, *sm.* —ով եւ քերքեւով, facilement, aisément, *adv.* [ment, *adj.*

ԴԻՒՐԱԲԱՐ, facilement, aisé-

ԴԻՒՐԱԲԵԿ, fragile, cassant, ante, frêle, *adj.* [*sf.*

ԴԻՒՐԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, fragilité,

ԴԻՒՐԱԲՈՐԲՈՔ, inflammable, *adj.* կազ կամ օդ —, gaz կամ air —.

ԴԻՒՐԱԳԱՅԹ, fragile, *adj.*

ԴԻՒՐԱԳԱՅԹՈՒԹԻՒՆ, fragilité, *sf.*

ԴԻՒՐԱԳԻՆ, V. Դիւրագնի։

ԴԻՒՐԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, le bon, le meilleur marché, *sm.*

ԴԻՒՐԱԳՆԻ, à bon marché, à bon prix, à bon compte. — վաճառել, ծախել (--ճ--ւ --բ-է), vendre à bon prix, faire bon marché d'une chose. — գնել, acheter à bon prix.

ԴԻՒՐԱԳՈՐՈՎ, sensible, *adj.*

ԴԻՒՐԱԳՈՐՈՎՈՒԹԻՒՆ, sensibilité, *sf.* Պաճուճեալ, կերպարանեալ, ստապատիր —, sensiblerie, *sf.* [*adj.*

ԴԻՒՐԱԴՈՒՃ, flexible, souple,

ԴԻՒՐԱԳՐԳԻՌ, excitable, irritable, *adj.*

ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆ, excitation, *sf.* excitement, *sm.* — (ջղաց), irritabilité, *sf.* [*adj.*

ԴԻՒՐԱԴԱՐՁ, flexible, souple,

ԴԻՒՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, flexibilité, souplesse, *sf.* Դիւրադարձութեամբ, souplement, *adv.*

ԴԻՒՐԱԶԳԱՑ, sensible, impressionnable, *adj.* [lité, *sf.*

ԴԻՒՐԱԶԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, sensibi-

ԴԻՒՐԱԹԱՓԱՆՑ, pénétratif, ive, *adj.*

ԴԻՒՐԱԼՈՒՐ, intelligible, *adj.*

ԴԻՒՐԱԽԱԲ, décevable, *adj.*

ԴԻՒՐԱԽՏԻՂ, chatouilleux, euse, *adj.*

ԴԻՒՐԱԾԱՆ, clair, aire, *adj.*

ԴԻՒՐԱԿԵՑԻԿ. aisé, ée, *adj.* — լինել, ըլլալ, vivre dans l'aisance.

ԴԻՒՐԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, aisance, *sf.*, bien être, *sm.*

ԴԻՒՐԱՀԱՍ, **ԴԻՒՐԱՀԱՍԿԱՆԱԼԻ**, intelligible, clair, aire, *adj.* — (մատենագիր), facile, *adj.* [bilité, *sf.*

ԴԻՒՐԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, intelligi-

ԴԻՒՐԱՀՐԱՊՈՅՐ, prenable, *adj.*

ԴԻՒՐԱՄԱՇ, usable, *adj.*

ԴԻՒՐԱՄԱՏՈՅՑ, **ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ**, accostable, *adj.*

ԴԻՒՐԱՅՈՅԶ (կրքոտ), passionné, ée, *adj.* [souple, *adj.*

ԴԻՒՐԱՇԱՐԺ, prompt, ompte,

ԴԻՒՐԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, souplesse, *sf.* Դիւրաշարժութեամբ, souplement, *adv.*

ԴԻՒՐԱՊԱԽ, craintif, ive, *adj.*

ԴԻՒՐԱՌԻԿ, prenable, *adj.*

ԴԻՒՐԱՎԱՌ, inflammable, *adj.* կազ կամ օդ —, gaz կամ air —.

ԴԻՒՐԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ, inflammabilité, *sf.*

ԴԻՐԱՎԿԱՆ, prenable, *adj.*
ԴԻՐԱՏԱՐ, portatif, ive, aisé, ée, *adj.* [faciliter, *va.*
ԴԻՐԱՑՈՒՆԵԼ, rendre facile,
ԴԻՐԱՔ, facilement, aisément, sans peine, *adv.*
ԴԻՐԱՔՓՈՓՈԽ, versatile, *adj.*
ԴԻՐԱՔՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, versabilité, *sf.*
ԴԻՐԱՔԱՂԱԿ, facile à délier, *adj.* || fragile, *adj.* [ter, *va.*
ԴԻՐԵԼ, rendre facile, facili-
ԴԻՐԵՐԵՑԿԱԼ, intelligible, *adj.*
ԴԻՐԻՄԱՆԱԼԻ, clair, aire, *adj.*
ԴԻՐԻՄԱՑ, intelligible, *adj.*
ԴԻՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, intelligibilité, *sf.*
ԴԻՐԻՆ, facile à, aisé, ée, commode, *adj.* — — կ՚ըսէ, cela vous est facile à dire.
ԴԻՐԿՆԱԼ, flexible, *adj.*
ԴԻՐԻՆՑՈՒՆԵԼ, V. Դիւրացուցեալ.
ԴԻՐՈՒԹԻՒՆ, facilité, aise, aisance, *sf.* Դիւրութեան մէջ ըլլալ, être à son aise. Դիւրութեան մէջ չըլլալ, être mal à son aise.
ԴԻՑԱՂՆ, héros (հե-ռ), *sm.*
ԴԻՑԱՂՆԱՐԱՐ, héroïquement (հե-ռ-ի-), *adv.*
ԴԻՑԱՂՆԱԿԱՆ, héroïque, épique, *adj.* — բանաստեղծութիւն, V. Դիւցազներգութիւն.
ԴԻՑԱՂՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, héroïcité (հե-ի-), *sf.*
ԴԻՑԱՂՆԱԿԱՑԱԿ, héroï-comique (հե-ի-), *adj.*
ԴԻՑԱՂՆԵՐԳԱԿԱՆ, épique, *adj. La poésie* —. [*sf.*
ԴԻՑԱՂՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, épopée,
ԴԻՑԱՂՆՈՒԹԻՒՆ, héroïsme (հե-ի-), *sm.* Դիւցազնութեամբ, V. Դիւցազնաբար. [ի՛), *sf.*
ԴԻՑԱՂՆՈՒՀԻ, héroïne (հե-
ԴԻՑ, dieux, *sm. p.*, idole, *sf.*
ԴԻՑԱՑ, delta, *sm.*
ԴԻՑԱՓԱԿԱՆ, delphique, *adj.*

ԴԼԱՓԻՆ (խմ-ծ-ծ), porc marin, dauphin, *sm.*
ԴԼԱՓՆԱՏԱՂԱՆԻ, pied d'alouette *(pl. des pieds-d'alouette)*, delphinium, *sm.*
ԴՂԵԱՆ, château, *sm.*, forteresse, *sf.* փոքրիկ —, V. Դղեկիկ.
ԴՂԵԿԱՊԵՏ, châtelain, aine, *s.*
ԴՂՐԴԵԼ, ébranler, remuer, *va.*
ԴՂՐԴԻԼ, s'ébranler, se remuer, *vpr.*
ԴՂՐԴԻՒՆ, **ԴՂՐԴՈՒՄ**, **ԴՂՐԴՈՒՄՆ**, } ébranlement, bruit, *sm.*
ԴՂՐԻ (ծատ մ՚ե. ի-ֆ-ա-ա-ը-ա՛ը), érable, *sm.*
1. **ԴԱՄԱՍԿ** (սուսեր պողովատիկ դամասկեան), damas, *sm.*
2. **ԴԱՄԱՍԿ** (դամասկեան պողովաս), damas, *sm.*
ԴՆԴՂՈՒՑ (ծ-ը՛ը), le gras de la jambe, mollet, *sm.*
ԴՆԴԶԵԼ, frémir, *vn.*
ԴՆԵԼ, mettre, poser, placer, *va.* || mettre, *va.* || couler, *va.* — (բանի մը), aposter, *va.* — (դատիճի), contracter, *va.* — (բանտը, վտանգի մէջ), jeter, *va.* Դիմացէ դիմաց, իրարու դիմաց, դիմացը —, V. Դիմաց. Ամեհայի ինչ (ամէն բան) իւր տեղը —ու է, V. Տեղ.
ԴՆՈՑ (ծ-ծ-ը), console, *sf.*
ԴԶԱՈՑ, V. Թռչուն մի.
ԴԶԱՈՑԱՁԱՒ (վայրենի թռչուն մ՚է), gelinotte des bois, կամ լոկ gelinotte, *sf.*
ԴՈԴՈՁ, V. Դօղոճ.
ԴՈԴՈՁԱՏԱՐ, V. Դօղոճաբար.
ԴՈՂ, V. Ադաւնեակ.
ԴՈՂՆ (աղօրեաց երկանաբարի վերայ. ցորենի ամբար), trémie, *sf. La — est pleine.*
ԴՈՂ, tremblement, *sm.* — (ջերմաճ), V. Դողդողմ.
ԴՈՂԱԼ, trembler, frémir, *vn.* Ցրտէն —, trembler de froid, grelotter, *vn.*

Դողաւազող, trembleur, euse, *s.*
Դողաւազուցնել, faire trembler, *va.*
Դողդողալ, trembler, trembloter, vaciller, *vn.* — grեtկ, V. Դողալ.
Դողդողաւազող, vacillant, ante, *adj.* — (grեtկ), grelottant, ante, *adj.*
Դողդոջ, V. Դողդոջոց.
Դողդոջալ, trembloter, trembler, *vn.*
Դողդոջազոց, tremblant, ante, tremblotant, ante, *adj.*
Դողուրտ, } tremblement,
Դողուրտն, } tressaillement, frissonnement, *sm.* — (չերմակ), frémissement, frisson, *sm.*
1. **Դոմինոց** (կնգդաւոր qqbus [capuchon] qqեus [դիմակաւորի]), domino, *sm.*
2. **Դոմինոց** (կնգդաւոր qqbus հագած դիմակաւոր), domino, *sm.*
3. **Դոմինոց** (խաղ մ'է), domino, *sm.* || — (դոմինոյի fար), domino, *sm.* [*adj.*
Դոցչ, petit, ite, moindre,
Դոցչնագնիս, rare, *adj.*
Դոցլ (ֆօվ—), seau, *sm.* — (ջրահաճ մեքենայի. գօֆեա ֆա—յա—ա ֆօվ—ը), godet, *sm.*
Դոնդող, (ֆերֆե), gelée, *sf.*
Դորակ, V. Բղղակ.
Դօ, tu, toi, te. — ալ, toi aussi, à ton tour.
Դուդնալ, V. Դուխեզել.
Դուդուրմ, } V. Դույախօսանութիւն.
Դուդնչնագեաց, peu important, futile, insignifiant, ante, très peu, *adj.* [ֆ—ֆ), ducat, *sm.*
Դուկաց (ոսկի դահեկան. գա—,
Դուկացոն (արծաթ դահեկան մը), ducaton, *sm.*
Դուցանօգտագործել, tutoiement կամ tutoiment, *sm.*
Դուցել, V. Դուխեզել.
Դուռ, *V.* կոնձել.
Դուռնագ (ճաւին եսեղի բարձրաւանդակը), dunette, *sf.*
Դունչ (չին), menton, *sm.*
Դուռ, } porte, *sf.*, huis, *sm.*
Դուռն, } Բարձրագոյն —, la Porte, la Sublime Porte. — սպասաւոյն (ֆէ—ֆէ ֆա—ա—), sérasquiérat, *sm.* կառաւցիկի, կառատուռ —, porte cochère. Դռնէ —, de porte en porte. Բաղմի դռներէ բացուելու ժամանակը, dès l'ouverture des portes, à porte ouverte, à portes ouvrantes. փակեալ դռներով, V. Դռնփակ. —ը զարնել, frapper à la porte. Դէպի — երթալ՝ փոխչելու հատար, gagner la porte.
Դուստր (աղիկ), fille, *sf.*
1. **Դուր** (ֆեֆէ ֆ—լ—), ciseau, *sm.*
2. **Դուր** (գ—ր—), tarière, *sf.*
Դուրգոն բրտի (բրտի սնիւ), la tour կամ roue du potier.
Դուրս, dehors, hors, *adv.* || hors de, *prép.* — (տեղ), hors, au dehors de, *prép.* Քաղաքէն —, hors de la ville. —ը, dehors, *adv.* Դրսուանց, դրսէն, de dehors, extérieurement, *adv.* Դրսի կողմէն, en dehors, *adv.* — ցատիլ, sortir, *vn.* — հանել, sortir; exclure, *va.* — տալ, rendre, *vn.* վերէն վարէն — տալ, rendre par haut et par bas. — ելլել, sortir (être բարով). *vn. Je ne suis pas sorti aujourd'hui.* Կնոր գալէն յառաջ — պիտի ելլեմ, je sortirai avant qu'il revienne. Իմ իրէ — ելլել, être hors de soi. Ցնարխուրհեմէն իմ իրէ — եյած է, il ne se sent pas de joie, d'aise.
Դուրս } (ֆօրֆ—), lie, *sf.*
Դուրսկն }
Դուք, vous. — ալ, vous aussi, à votre tour.
Դուքեանալ, tutoyer, *va.*
Դուքս, duc (ֆ—ֆ), *sm.* *Monsieur le* —. Շնորհափառ —ս . . .

sa Grâce le — de . . . ևիճ դխի, V. Դխաւևի։

ԳՈՓԵԼ, trépigner, *vn.*

ԳՈՓԻՒՆ, trépignement, *sm.*

ԳՐԱՐ, clerc (էլ֊), *sm.* խորհրդեանց —, sécrétaire, *sm.* — (ճրէից մէջ), scribe, *sm.* — (եկեղեցւոյ), enfants de chœur.

ԳՐԱՒԼ, toucher, *v. a.* et *n.* Մատով —, — du doigt. Ձիւերուն —, porter, donner sur les nerfs. [*sm.*

ԳՐԱՐԱՊԵՏ, maître clerc (էլ֊),

ԳՐԱՐԱՆ, école, *sf.* Բազմարուեստեանց —, — polytechnique. Երաժշտութեան —, conservatoire, *sm.* Գիւղական —, pension, *sf.*, pensionnat, *sm.* Երկրագործական —, — agricole. — կախաւի, — de danse. Զրիավարժ —, — gratuite. Վարժապետութիւն սորվելու —, V. վարժապետացնց։ Ցորեկօրեայ —, externat, *sm.* — ժամացուցարուց, V. կղերացնց։ — երթալ, aller, se rendre à l'—. —էն փախչիլ, manquer l'— pour aller s'amuser, faire l'— buissonnière. — բացալ, ouvrir une —.

ԳՐԱՐԱՆԱՅԻՆ, d'école, scolaire, scolastique, *adj.* [le.

ԳՐԱՐԱՆԱԿԻՑ, compagnon d'école,

ԳՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, lettres, *sfp* Գեղեցիկ —ք (այսինքն՝ բերականութիւն [grammaire], պերճախօսութիւն [éloquence] բանաստեղծութիւն [poésie]), les belles-lettres, *sfp.* [(կառաց), portière, *sf.*

ԳՐԱՆԱ, petite porte, *sf.* —

ԳՐԱՆԱՁԱՐ (չ֊էլ֊է), marteau de porte, *sm.*

ԳՐԱՆԱՊԱՆ, portier, concierge, huissier, *sm.* [gerie, *sf.*

ԳՐԱՆԱՊԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, conciergerie, portière, *sf.*

ԳՐԱՆԱՓԱԿ (ֆէչ֊), serrure, *sf.* [Ակաւից։

ԳՐԱՆԶԵԼ (ակաւից խօսիլ), V.

ԳՐԱՆՁԱՒՆ, bruit, bruissement, *sm.* — (ականջաց), cornement, *sm.*

ԳՐԱՆՓԱԿ, à huis clos. — ճիւս, le huis clos. [mezzanine, *sf.*

ԳՐԱՏԱՌՆ, étage, *sm.* Էս —, Դարձ, V. Գախարակութիւն։

ԳՐԳՁԵԼ, V. Գախարակել։

ԳՐԳՈՂԵԼԻ, V. Գախարակելի։

ԳՐԱԽՏ, paradis, *sm.* — կորուսեալ, — perdu. [dis, *sm.*

ԳՐԱԽՏԱՀԱՒՆ, oiseau de para-

ԳՐԱԽՏԱՅԻՆ, paradisiaque, *adj.*

ԳՐԱԽՏԱԳԱՆ (բառեիւք միս ուտեցող թռչուն մ'է), ortolan, *sm.*

ԳՐԱԿԱՆ, positif, ive, *adj.* — իմաստասիրութիւն, philosophie positive. ‖ —, positif, *sm.*

ԳՐԱԿԱՆ, voisin, *sm.*

ԳՐԱԿՈՆ (երկայն ականջի մ'է. ֆ֊է֊ն֊), vive, *sf. La chair de la — est ferme et de bon goût.*

ԳՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, voisinage, *sm.*

1. **ԳՐԱՄ** (ֆէչ֊), monnaie, *sf.*, argent, *sm.* Մաւր —, V. Մաւրուկ։ կանխիկ —, argent comptant. Ոսկի, արծաթ —, espèces sonnantes. Պղինձ —, monnaie de cuivre. Պատրաստ —, argent comptant, sec. Հրապարակաց —, les deniers publics. —ը ծանուցանել, placer de l'argent. — կախել, տպել, battre monnaie, monnayer, *va.* — չրլալէն, չգծնուելէն, faute d'argent. Այդ —ներդ այսուհետեւ չեն անցնիր, ces espèces-là ne sont plus de mise.

2. **ԳՐԱՄ** (ֆէրգի֊), V. Դրամակեհ։

3. **ԳՐԱՄ** (ֆր֊ի֊ֆ), drachme, dragme, *sm.*

ԳՐԱՄԱԳԷՏ, numismate, *sm.*

ԳՐԱՄԱԳԷՏԱԿԱՆ, numismatique, *adj. Art, science —.*

ԳՐԱՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, numismatique, *sf.*

ԳՐԱՄԱԳԼՈՒԽ, capital (pl. des

capitaux), *sm.* Դրամագլխոյն վրայ աւելցունել, capitaliser, *va.* — ընել, capitaliser, *vn.*

ԴՐԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, numismatographie, *sf.* [naie, *sm.*

ԴՐԱՄԱԹՈՒՂԹ, papier-mon-

ԴՐԱՄԱԽԵՑԻ, nummulaire, *sf.*

ԴՐԱՄԱԿԱՆ, pécuniaire, *adj.*

ԴՐԱՄԱԿՇԻՌ (տիրհէմ), drachme, dragme, *sf.*

ԴՐԱՄԱՀԱՏ, monnayeur, *sm.*

ԴՐԱՄԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, monnayage, *sm.*

ԴՐԱՄԱՇԱՀ, agio, *sm.* [*sm.*

ԴՐԱՄԱՇԱՀՈՒԹԻՒՆ, agiotage,

ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿ, porte-monnaie (*pl.* des *porte-monnaie)*, *sm.*

ԴՐԱՄԱՊԱՐԿ, sacoche, *sf.*

ԴՐԱՄԱՐԿՂ, caisse, *sf.*

ԴՐԱՄԱՓՈԽ, changeur, *sm.*

ԴՐԱՄԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, change, *sm.* [yeur, *sm.*

ԴՐԱՄԱՓՈՐՁ (այարճը), essa-

ԴՐԱՄԱՔՍԱԿ, V. Դրամապարկ ։

ԴՐԱՄԸՆԿԱԼ (թահսիլտար), buraliste, *s.*

ԴՐԱՆԻԿ, V. Պալատական ։

ԴՐԱՑԻ, voisin, *sm.*

ԴՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, voisinage, *sm.*

ԴՐԱՑՈՒՀԻ, voisine, *sf*,

ԴՐԴԱԼ (քաշըք), cuiller, ըստ ոմանց cuillère, *sf.* — մը, cuillerée, *sf.* *Une cuillerée de potage, de sirop.*

ԴՐԴԵԼ, pousser, inciter, instigner, aiguillonner, stimuler, solliciter, *va.*

ԴՐԴԻՉ, **ԴՐԴՈՂ**, } instigateur, trice, *s.*

ԴՐԴՈՒՄ, **ԴՐԴՈՒՄՆ**, } instigation, impulsion, sollicitation, *sf.* Ներքին —, cri, *sm.*

ԴՐԴՈՒՈՒՄ, **ԴՐԴՈՒՈՒՄՆ**, } ébranlement, *sm.*

ԴՐԴՋԻՒՆ, babil, bavardage, *sm.* — պառաւաց, contes de կամ *à la cigogne.*

ԴՐԹԱԿ (թօգմագ), maillet, *sm.* փայտեայ մեծ —, mailloche, *sf.* —աւ ծեծել, mailler, *va.* [*sf.*

ԴՐԺԱՆՔ, infidélité, violation,

ԴՐԺԵԼ, tromper, *va.* — (երդումը), violer, *va.* — (դաշինքը, ուխտը, օրէնքը), enfreindre, violer, *va.*

ԴՐԺՈՂ, infidèle,*adj.*

ԴՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆ, infidélité, *sf.*

ԴՐՆԴԻՒՆ, bruit, *sm.* — մը լսել, entendre du —.

ԴՐՈՑԼ, V. Դրնապան ։

ԴՐՈՇՄ, empreinte, marque, *sf.* || sceau, *sm.* || timbre, *sf.* || estampille, *sf.* || confirmation, *sf.* — դնել, timbrer, *va.* — տալ, confirmer, *va.*

ԴՐՈՇՄԱՀԱՐ, timbreur, *sm.*

ԴՐՈՇՄԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, timbrage, *sm.*

ԴՐՈՇՄԵԼ, empreindre, imprimer, *va.* || confirmer, *va.* Մէկուն ճակտին վրայ համբոյր մը —, V. Համբոյր ։

ԴՐՈՒԱԳ, incrustation, *sf.* || épisote, *sm.* || chapitre, *sm.* — (ի տախտակաց կամ ի կճոյ), lambrissage, *sm.* [cage, *sm.*

ԴՐՈՒԱԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, pla-

ԴՐՈՒԱԳԵԱԼ, plaqué, ée, *adj.*

ԴՐՈՒԱԳԵԼ, incruster, plaquer, *va.* || lambrisser, *va.*

ԴՐՈՒԱԳԻՉ, **ԴՐՈՒԱԳՈՂ**, } plaqueur, *sm.*

ԴՐՈՒԱՏԵԼ, V. Գովել ։

ԴՐՈՒԱՏԻՔ, V. Գովեստ ։ Արձանի է աշխարհագով դրուատեաց, V. Արձանի ։

ԴՐՈՒԹԻՒՆ, système,*sm.* Դրութեան մը վերածել, réunir des faits ou des opinions en un seul —, systématiser, *va.* — *un science.* Դրութեամբ, systématiquement, *adv.*

ԴՐՍԵՑԻ, étranger, ère, forain, aine, *adj.* — է, cet homme est de dehors.

ԴՐՕՇ (պայրաք. սանճաք. մի գրէք դրօշակ փոխանակ դրօշի), drapeau, pavillon, étendard, *sm.*, bannière, enseigne, *sf.* — պարզել, arborer un drapeau. —ներով զարդարել (նաւը), garnir (un navire) de pavois et de pavillons, pavoiser, *va.*

ԴՐՕՇԱԶԱՐԴԵԼ, pavoiser, *va.*

ԴՐՕՇԱԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, pavoisement, *sm.*

ԴՐՕՇԱԿ (եթէք. էթէկ. մի գրէք դրօշ փոխանակ դրօշակի), ban, *sm.*, basque, *sf.*

ԴՐՕՇԱԿԻՐ, enseigne, porte-drapeau *(pl.* des *porte-drapeau).* *sm.*

ԴՐՕՇՈՂՈՒԹԻՒՆ (մետաղաց եւ փղոսկրէ վրայ փորագրելու արուեստ), toreutique, *sf.*

ԴՔԱՑ (դալարուտ նստարան), siège de gazon, *sm.*

ԴՔՍՈՒԹԻՒՆ, duché, *sm.*

ԴՔՍՈՒՀԻ, duchesse, *sf.* *La grande-duchesse de Bade.*

ԴՕԴՕՇ (բունաւոր գորտ մ'է. գուրպա գուրպաղա), crapeau, *sm.*

ԴՕԴՕՇԱՆՈՑ, crapaudière, *sf.*

ԴՕԴՕՇԱՔԱՐ, crapaudine, *sf.*

ԴՕՍՏԱՔԱՆ (մէկուն կենդանութեան կամ դէպքի մը յիշատակին գինի խմելը), brinde (այժմ կ'ըսուի toast կամ toste [թօսթ], *sm.*), *sf.*

Ե

Ե *(yétch)*, cinquième lettre de l'alphabet arménien et la seconde des voyelles.||cinq, cinquième.

ԵԲԵՆԱԳՈՐԾ, ébéniste. *sm.*

ԵԲԵՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, ébénisterie, *sf.*

ԵԲԵՆԱՑԻ, ébionite, *sm.*

ԵԲԵՆԵԱՅ, d'ébène, *adj.*

ԵԲԵՆԻ, ébène, *sf.*

ԵԲԵՆՈՍ, ébène, *sf.* Փայտն —ի գոյնով ներկել, ébéner, *va.*

ԵԲԻՃԱՂ (կնգղաւոր եւ թեզանաւոր լայն զգեստ), caban, *sm.*; capote, *sf.*

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵԱՆ (Մըսըր պուղտայը), blé de Turquie, maïs (մաք, մաքօ), *sm.*

ԵԳԻՊՏՈՍԼՈՌՆ, V. Թռմուս։

ԵԳԻՍ (Աթենասայ վահանը), égide, *sf.*

1. **ԵԴԵՄ** (դրախտ), éden, *sm.*

2. **ԵԴԵՄ** (երեւակայական մտածութիւն. մտացածին խորհուրդ),

ԵԶ, V. Եզն։ [utopie, *sf.*

ԵԶԱԿԱՆ, V. Եզակի։ [ser, *va.*

ԵԶԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, singulari-

ԵԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, singularité, *sf.* [|| —, au singulier.

ԵԶԱԿԻ, singulier, ière, *adj.*

ԵԶԱՆՈՑ, V. Եզնանոց։

ԵԶԱՌԱԾ (երկու նախադասութեամբ համառաբանութիւն), enthymème, *sm.*

ԵԶԵՐԱԲՆԱԿ, riverain, *sm.*

ԵԶԵՐԱԿԱՆ, idiome, *sm.* — բարբառ, dialecte, *sm.*

ԵԶԵՐՔ, bord, *sm.* — (անստառի, դաշտի, պաստառի), lisière, *sf.* Բարձրացած —, rebord, *sm.* Ծովուն —ը, au bord de la mer. — դնել, garnir le bord d'une étoffe, d'un habit, d'une robe, border, *va.* —էն երթալ, s'étendre le long du bord, border, *va.*

ԵԶՆ, bœuf (գլուխ), *sm.* (*pl.* des *bœufs*, գլուխ). Միս եզին, V. եզնեղէն։

ԵԶՆԱԼԵԶՈՒ, fiel de bœuf, *sm.*

1. **ԵԶՆԱԿ** (բանջրային մէկ), bouvreuil, pivoine, *sm.*

2. **ԵԶՆԱԿ** (բոյս մէկ), bugle, *sm.*

ԵԶՆԱԿԱՂ (տունկ մէկ), buplèvre, *sm.*, perce-feuille (*pl.* des *perce-feuilles*), *sf.*

ԵԶՆԱՁԻ, yack կամ yak (ձուխ), **ԵԶՆԱՆՈՑ**, bouverie, *sf.* [*sm.*

ԵԶՆԱՎԱՃ, toucheur, *sm.*

ԵԶՆԱՐԱԾ, bouvier, ière, *s.*

ԵԶՆԱՐԴԻԼ (բոյս մէկ), arrête-bœuf (*pl.* des *arrête-bœuf*), *sm.*

ԵԶՆԵՆԻ (միս եզին), bœuf, *sm.*

ԵԶՆՈՑ, parc (բաժին), *sm.* V. եզնաւցանց։ [reste, *sm.*

ԵԶՆՈՒՈՑՔ (միչտ մէկ), bupՎԶՈՂ, toucheur, *sm.*

ԵԶՐ, bord, *sm.*, rive, *sf.* — ծովու, rivage, *sm.*, côte, *sf.* — ծալեալ, V. Դարձ (2)։

ԵԶՐԱԼԱՐ (առաջասի եզերք կարուած չուան), ralingue, *sf.*

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, conclusion, *sf.* [*a.* et *n.*

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒՆԵԼ, conclure, *v.*

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒ, conclusif, ive, **ԵԹԵՐ**, éther, *sm.* [*adj.*

ԵԹԵՐԱԿԱՆ, éthéré, ée, *adj.* — կամար, երկիք, la voute éthérée.

ԵԹԵՐԱՑՈՒՄ, } éthérisation,
ԵԹԵՐԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ԵԹԵՐԱՑՈՒՆԵԼ, éthériser, *va.* — *un liquide*,

ԵԹԷ, si, *conj.* — *vous voulez être heureux, aimez la vertu.* au կամ en cas que, *conj. Au cas, en cas qu'il vienne.* — ոչ, բայց —, à moins que, *conj. Il n'en fera rien, à moins que vous ne lui parliez.* sinon, *conj. Que lui dites-vous, sinon une injure?* ի —, *non pas que.*

ԵԼԱԳ } (ելից), fraise, *sf.*
ԵԼԱՁ }

ԵԼԱԿԱՆՈՑ, fraisière, *sf.*

ԵԼԱԿԵՆԻ (տունկ եղակի), fraisier, *sm.*

ԵԼԱԿԵՆԻՔ, fraisière, *sf.*

ԵԼԱՆԵԼ, V. ելնել։

ԵԼԱՆԵԼԻՔ, escalier, *sm.*

ԵԼԱՑ } (լաւ ալ ելից), sapin,
ԵԼԱՑՔ } *sm.*, pesse, *sf.*, picéa, *sm.*

ԵԼԵՈՆ, élédone, *sf.* [*adj.*

ԵԼԵԿՏՈՖՈՐ, électrophore,

ԵԼԵԿՏՈՖՈՐԱԿԱՆ, électrophorique, *adj.*

ԵԼԵԿՏՈՖՈՐՈՒԹԻՒՆ, électrophorisme, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ, électrique, *adj.* Երեւոյթ —, phénomène —. Հոսանքի —, courant —. Մարտկոց —, batterie —. Մեքենայ —, machine —. [quement, *adv.*

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆԱՊԷՍ, électri-

ԵԼԵԿՏՐԱԿԵՆԱՍՕՖԱԿԱՆ, électro-biologique, *adj.*

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՊԵՐԱՅԻՆ, électro-capillaire, *adj.* [mant, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐԱՄԱԳՆԻՍ, électro-aiմԱԳՆԻՍՄՈՒԹԻՒՆ, électro-magnétisme, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐԱՆԱԼ, s'électriser, *vpr.*

ԵԼԵԿՏՐԱՆԱՄՈՒՏ, électro-dynamique, *sm.*

ԵԼԵԿՏՐԱՆԵԳԱՏԻՒ, électro-négatif, ive, *adj.*

ԵԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺԻՉ, } électro-
ԵԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺԻՉՔ, } moteur,

trice, *adj.* Ընտիր եւ տիար —, bon et faible —. Զօրութիւն —, force électromotrice. Կազմած —, appareil —. Գոյացութիւն —, substance électromotrice.

ԵԼԵԿՏՈԱԶԱՓ (Վերէ էլեկտրէ—), électromètre, *sm.* — ցուցակաւոր, — à cadran. — ոսկեթերթ, — à feuille d'or. — խտացուցիչ, — condensateur.

ԵԼԵԿՏՈԱԶԵՐՄՈՒԹԻՒՆ, électrothermie, *sf.*

ԵԼԵԿՏՈ-ԱՌԱՒԵԼ, électro-positif, ive, *adj.*

ԵԼԵԿՏՈԱՑՈՒՑԻՉ, électrode, *sm.*

ԵԼԵԿՏՈԱԶԱՐԱԱՆՈՒԹԻՒՆ, électro-chimie, *sf.*

ԵԼԵԿՏՈԱՏԻՊ, électrotype, *sm.*

ԵԼԵԿՏՈԱՑՈՒՑԱԿ, électroscope, *sm.*

ԵԼԵԿՏԱԶՈՒՄ, **ԵԼԵԿՏԱԶՈՒՄՆ**, électrisation, *sf.* (*va.*

ԵԼԵԿՏԱԶՈՒՄՆԵԼ, électriser, *vt.*

ԵԼԵԿՏՈՆ, électrum, *sm.*

ԵԼԵԿՏՈՒԹԻՒՆ, électricité, *sf.* կայուն —, — statique. Անկայուն կամ զորութեւնական —, — dynamique. — թաքուն, — latente կամ dissimulée. — օդեղէն, — atmosphérique. — կենդանական, — animale. — ազդեցութեամբ, — par influence.

ԵԼԵԿՏՐԱԴԷՏ, V. ելեկտրացոյց.

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ, V. ելեկտրական.

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆԱՑՈՒՑ, V. ելեկտրակացուպէս.

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. ելեկտրուԹիւն.

ԵԼԵԿՏՐԱԹԲ, V. ելեկտրաթր.

ԵԼԵԿՏՐԱԼԱՆ, V. ելեկտրալան.

ԵԼԵԿՏՐԱԼԱՒԱՑ, V. ելեկտրալուացք.

ԵԼԵԿՏՐԱՏԱՐԺ, **ԵԼԵԿՏՐԱՏԱՐԺՈՒՄ**, V. ելեկտրացոյց.

ԵԼԵԿՏՐԱՓԱՓ, V. ելեկտրաչափ.

ԵԼԵԿՏՐԱՒԱՐ, V. ելեկտրավար.

ԵԼԵԿՏՐԱՒԱՐԱԿ, V. ելեկտրավարակ.

ԵԼԵԿՏՐԱՒԱՐԱԿԱՆ, V. ելեկտրավարական.

ԵԼԵԿՏՐԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. ելեկտրավարուԹիւն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒԱՐՈՒՄ, V. ելեկտրավարում.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐԵԼ, V. ելեկտրավորել.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. ելեկտրավորուԹիւն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄ, **ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆ**, V. ելեկտրավորում.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆԵԼ, V. ելեկտրավորումնել.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆԵՐ, V. ելեկտրավորումներ.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆԵՐՈՎ, V. ելեկտրավորումներով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆԵՒ, V. ելեկտրավորումնեւ.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆԵՒՆ, V. ելեկտրավորումնեւն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆԻՑ, V. ելեկտրավորումնից.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՈՎ, V. ելեկտրավորումնով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔ, V. ելեկտրավորումնք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՆ, V. ելեկտրավորումնքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՔ, V. ելեկտրավորումնքք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՔՆ, V. ելեկտրավորումնքքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՔՍ, V. ելեկտրավորումնքքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՍ, V. ելեկտրավորումնքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑ, V. ելեկտրավորումնքց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցց.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցցով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցցք.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՆ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցցքն.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցցքով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցցքս.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՔՍՈՎ, V. ելեկտրավորումնքցցցցցցցցցցցցցցցցցցքսով.

ԵԼԵԿՏՐԱՒՈՐՈՒՄՆՔՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՑՍ, V. ելեկտրավոր

ճամբայ —, se mettre en route. Մեծի —, en venir aux mains.

ԵԼՈՒՉԱԿ, voleur de grands chemins, brigand, *sm.*

ԵԼՈՒՉԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Աւազակութիւն։

ԵԼՈՒՅՈՒՄ, ԵԼՈՒՉՈՒՄՆ, extraction, *sf.*

ԵԼՈՒՄ, ԵԼՈՒՄՆ, sortie, *sf.* || émanation, *sf.* — (արեւու, լուսնի), lever, *sm.*

ԵԼՈՒՄԱՒՏՐ, V. Ելեւմտուք։

ԵԼՔ, montée, *sf.* || sortie, issue, *sf.* || réussite, *sf.* || exode, *sm.* || débit, *sm. J'ai passé telle somme à votre —.* — սահմանագլուխ, confins, *smp.* — (առուայնի), selle, *sf. Une — abondante. Garder les —s d'un malade pour les faire voir au médecin.*

ԵՒ, prosélyte, *sm.* || étranger, ère, *s. Il a épousé une étrangère.* V. Գալատ։

ԵՒԱՌԱՋ ԱՌՆԵԼ, citer, *va.*

ԵՒԱՌՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, citation, assignation, *sf.*, ajournement, *sm.*

ԵՒԱՄՈՒՏ, revenu, *sm.*, rente, *sf.* || prosélyte, *sm.* — սահմանել, կապել, assigner un revenu, renter, *va. Renter un hospice.* Հարիւր հազար փռանկի — ունի, il est affligé de cent mille livres de rente (յայի հասար կ'բառի). || —, adventice, *adj.*

ԵՒԵՂԵՑԱԿԱՆ, ecclésiastique, clérical, ale *(pl. cléricaux), adj.* || ecclésiastique, *sm.* —f, des gens d'église, des ecclésiastiques. — կենալ, քլալ, prendre la tonsure. Քր —, V. Եկեղեցականացուցանել։

ԵՒԵՂԵՑԱՆ, suisse d'une église, *sm.* [*sm.*

ԵՒԵՂԵՑԱՅՈՒՆ, presbytère,

ԵՒԵՂԵՑԻ, église, *sf.* Հայրապետական, եպիսկոպոսական, մայր, գլխաւոր, արքունական —, — *cathédrale, կամ յոյ* cathédrale, *sf.* Արհեպիսկոպոսական —, — métropolitaine. — Աղօթավանից, oratoire, *sf.* Ժողովրդապետական —, paroisse, *sf.* — այցելութեան, — stationnale. Փոխրիկ —, V. Վառարանց. — երթալ, aller à l'—.

ԵՒԵՍՏԻ (հանգստեան ժամ), complices, *sfp.*

ԵՒԵՍՐ (հարիւր կալի չափ. Ֆրէդ), V. Հարիւրակալ։

ԵՒԵՒԱՆԵՒ (—ֆ—ֆ—), chardonneret, *sm.*

ԵՒ, V. Իւղ։ [*sf.*

ԵՒԱՂ (ճանիր [երկոց]), voie,

ԵՒԱՄԱՆ, V. Իւղաման։

ԵՒԱՆ, fourche à faner, *sf.*

ԵՒԱՆԱԿ, manière, forme, *sf.* || air, *sm.* || saison, *sf.* Ցուրտն յուս —ներ, les quatre —s de l'année. — (քաս երաժշտ), mode, *sm. Le ton d'ut, mode majeur. Le ton de* la, *mode mineur.* Ջօնական — (եկեղեցական երգոց), mode de plagal. — (քայից, քաս ճեռակատուց), mode, *sm.* Դիմառոր —f, modes personnels. Անդեմ —f, modes impersonnels. Ջանպատրաստից ելեւուած —, improvisation, *sf.* [*va.*

ԵՒԱՆՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, réformer,

ԵՒԲԱՅՐ, frère, *sm.* Մեծ —, — aîné. Փոքր —, — cadet. Հարազատ —, — de père et de mère, կամ — germain. — հօրմէհայր, մօրմէհայր, ստ. ի ծնէ, — de père, կամ — consanguin. — հօրմէմայր, հօրմէորովայն, արգանդակից, ստ. ի ծնէ, — de mère, կամ — utérin. — անհատազատ, — naturel, կամ ընտանեբար — du côté gauche. Գալեկատուն, մանուկ —, — de lait. Ցուտ —, un faux —. Քր —, V. Եղբայրասպան։

ԵՒԵՂԲԱՐԱԲԱՐ, en frère, fraternellement, *adv.* — ապրիլ, vivre d'une manière fraternelle;

avec qqn., fraterniser, *vn.* — վարուիլ մէկուն հետ, traiter quelqu'un en frère. [*adj.*

ԵՂԱԵՐԱԿԱՆ, fraternel, elle,

ԵՂԱԵՐԱԿԻՑ, confrère, *sm.*

ԵՂԱԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, confraternité, fraternité, fraternisation, *sf.*

ԵՂԱԳԵՐԱՍԷՐ, charitable, *adj.* || philadelphe, *adj.*

ԵՂԱԵՐԱՍՊԱՆ, fratricide, *sm.*

ԵՂԱԵՐԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, fratricide, *sm.* [ment, *adv.*

ԵՂԱԵՐՈՒԹԵԱՄԲ, charitable-

ԵՂԱԵՐՈՒԹԵԱԿԱՆ, charitable, *adj. Conseil, avis* —.

ԵՂԱԵՐՈՒԹԻՒՆ, charité, *sf.* Եղբայրասիրութիւմբ, V. Եղբայրասիրաբար.

ԵՂԲՕՐՈՐԴ, neveu, *sm.*

ԵՂԲՕՐՈՐՈՒԹԻՒՆ, cousinage, *sm.*

ԵՂԵԱՄ, } gelée blanche, *sf.*,
ԵՂԵՄՆ, } frimas, *sm.*

ԵՂԵԳ, V. Եղէգ.

ԵՂԵԳՆԱՏԱՒԱԿ, canne, *sf.*

ԵՂԵԳՆԻԿ, canule, *sf.*

ԵՂԵԳՆՈՑ, cannaie, *sf.*

ԵՂԵԼՈՒԹԻՒՆ, V. Գոռծ.

ԵՂԵՆ, V. Ընիր. [*adj.* et *s.*

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ, scélérat, ate,

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, scélératesse, *sf.* [*adj.*

ԵՂԵՌՆԱԿԱՆ, scélérat, ate,

ԵՂԵՌՆԱԻՈՐ, tragique, *adj.*

ԵՂԵՒՆԱԿ (ամուսնոյ տունի ա՛ր. ՝՝՝ լ՝յ), sauge, *sf.*

ԵՂԵՐԱԿԱՆ, tragique, *adj*

ԵՂԵՐԱԿԱՏԱԿ, tragi-comique, *adj. Cette aventure a quelque chose de* —.

ԵՂԵՐԱԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, tragi-comédie *(pl.* des *tragi-comédies)*, *sf.*

ԵՂԵՐԴ ([ամուսնի հոգեմտերց-ող] յանդիմանութիւն ողբեր), ménies, *sfp.*

ԵՂԵՐՏ (ւ՝՝ւ՝ւ՝), chicorée, *sf. Une salade de* —. վայրի —, — sauvage. — պարտիզական (հիւ՝՝ւ՝), endive, *sf.*

ԵՂԵՐԵՐԳԱԿ, élégiaque, *sm.*

ԵՂԵՐԵՐԳԱԿԱՆ, élégiaque, *adj.*

ԵՂԵՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, élégie, *sf.*

ԵՂԵՒՆԱԱՏԱՆ, sapinière, *sf.*

ԵՂԵՒՆԱՓԱՏ, sapin, *sm.*

ԵՂԵՒՆ, sapin, cèdre, *sm.*

ԵՂԷԳ } (ւ՝՝ղ), canne, *sf.*,
ԵՂԷՆ } roseau, chalumeau, *sm.* Շախարապուղի —, V. Շախարեղէգն.

ԵՂՃՆԱԳԱՐ, onyx, *sm.* et *adj. Une agate* —.

ԵՂԻՀ (ը՝՝ղ՝՝՝ օ՝՝՝), ortie, *sf.*

ԵՂԾԱԿԱՆ, corruptible, *adj.*

ԵՂԾԱՆԵԼ, détruire, abîmer, gâter, corrompre, effacer, *va.*

ԵՂԾԱՆԵԼԻ, corruptible, effaçable, *adj.* — (մեծապիւղիւ մաքսարկի), fragile, *adj.*

ԵՂԾԱՆԻԼ, se détruire, s'abîmer, se corrompre, s'effacer, *vpr.*

ԵՂԾՈՒՄՆ, effaçure, *sf.*

ԵՂԾՈՒՄ, } destruction, cor-
ԵՂԾՈՒՄՆ, } ruption, *sf.*, effacement, *sm.*

ԵՂԿ, V. Գայլ.

ԵՂԿԱԼԻԼ, attiédir, *va.*

ԵՂԿԱՆԱԼ, s'attiédir, *vpr.*

ԵՂԿԱԼԻ, malheureux, euse, misérable, déplorable, pauvre, *adj. Le pauvre homme!*

ԵՂՆԻԿ, biche, cerf (-ի՝՝), *sm.*

ԵՂՆԱՐԱ, faon (ի՝՝), *sm.*

ԵՂՆԱՐԱՁՆԻ, nébride, *sf.*

ԵՂՈՅԿ, V. Ճանդ.

ԿՂՈՒՆԴ, } ongle, *sm. Les*
1. ԵՂՈՒՆԴՆ, } *—s des mains, des pieds.*
2. ԵՂՈՒՆԴՆ, V. Եղջիւրաւոր.

ԵՂՋԵՐԱԿԵՐՊ, } cornu, ue,
ԵՂՋԵՐԱՆԱՑԱՆ, } *adj.*

ԵՂՋԵՐԱՒՈՐ, cornu, ue, cornè, ée, adj.

ԵՂՋԵՐԱԾ (գոր-), cor, *sm.* — **որսորդաց** (-ին ը գոր-), cor de chasse.

1. **ԵՂՋԵՐԵՆԻ** (ծառ մ'է), caroubier, *sm.*

2. **ԵՂՋԵՐԵՆԻ** (այբ պատղ թափանցիկ եւ քաղցրորակ մաշկը), cornée, *sf.*

ԵՂՋԵՐԻԿ, céraste, *sm.*

ԵՂՋԵՐՈՒ (խոտակեր, խոտակուրակ [herbivore] կենդանի մ'է. ելեխ+), cerf (-ի-), *sm.* — **երէմեան**, — de refus, *sm.* —ն կը գոչէ, le — brame. *Les —s ruient quand ils sont en rut* (կղտուցք. մղտուցք). [*sm.*

ԵՂՋԵՐՈՒԿ, choucas (չ-է-), 1. **ԵՂՋԻՒՐ** (գ-ջ-ղ), corne, *sf.* 2. **ԵՂՋԻՒՐ** (չոր պտուղ մ'է. ելեխ գ-ջ-ղ-), caroube, *sf.* [*sm.*

ԵՂՋԻՒՐ, marécage, marais, **ԵՂՐԻԱՆԻ** (լիլ-է), lilas, *sm.*

ԵՄ (լինել), être, *vn.* Թշուառ եմ ես, je suis malheureux.

ԵՄԻՓՈՐՈՆ (էլ-է-ե- գ-լ-ֆ-), pallium (. . ոմ), *sm.*

ԵՆԹԱԴՐԱԲԱՐ, hypothétiquement, *adv.* [*adj.*

ԵՆԹԱԴՐԱԿԱՆ, hypothétique,

ԵՆԹԱԴՐԵԼ, poser, supposer, *va.* Ենթադրենք որ, prenons que, supposons que. Ենթադրելով որ, posé que, supposé que.

ԵՆԹԱԴՐԵԼԻ, supposable, *adj.*

ԵՆԹԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, supposition, invention, *sf.* || action, *sf.* || hypothèse, *sf.* Առաջուց —, V. կանխակարծ կարծիք (կարծիք).

ԵՆԹԱԼԵԶՈՒԱԿԱՆ, sublingual, ale, *adj.*

ԵՆԹԱԼՈՒՍՆԱԿԱՆ, sublunaire, *adj.* [ine, *adj.*

ԵՆԹԱՆԱՎԱԿԱՆ, sous-marin,

ԵՆԹԱԿԱՆ, sujet, *sm.* — (pus փիլիսոփայից), suppôt, *sm.*

ԵՆԹԱԿՂԱԿԱՆԱԿԱՆ, sous-maxillaire, *adj.*

ԵՆԹԱԶՕԶԱՓ, sous-tangente (*pl.* des *sous-tangentes*), *sf.*

ԵՆԹԱՍՊԱՆԱՐ, sous-officier (*pl.* des *sous-officiers*), *sm.*

ԵՆԹԱՍՊԱՆ, V. ՔԱՊԱՆԱՐ.

ԵՆԹԱՎԱՐԶԵԼ, sous-louer, *va.* *J'ai sous-loué deux chambres à mon ami.* relouer, *va.*

ԵՆԹԱՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, sous-ferme (*pl.* des *sous-fermes*), relocation, *sf.*

ԵՆԹԱՑԱՑԱՍՈՒԿԱՑԻՆ, sous-pubien, ienne, *adj.*

ԵՆԹԱՒԱՆ, arrière-fief (*pl.* des *arrière-fiefs*), *s.* [le, *sf.*

ԵՆԹՈՒՂՂԱԶԻԿ, sous-normale,

ԵՆԹԱՏԵՂԱԿԱԼ, sous-lieutenant (*pl.* des *sous-lieutenants*), *sm.*

ԵՆԹԱՏԵՂԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, sous-lieutenance (*pl.* des *sous-lieutenances*), *sf.*

ԵՊԱՐՏԱՍ (-ր-ր' լ-ֆ), le grand vizir, *sm.*

ԵՊԱՐՏԱՍՈՒԹԻՒՆ, vizirat կամ viziriat, *sm.* [ne, *sf.*

ԵՊԵՆԷՍ (էլ-է-լ), pinne marine,

ԵՊԵՐԱՆԻ, V. ՊԱՐԱՒԱՆԻ.

ԵՊԵՐԵԼ, V. ՊԱՐԱՒԱԼ.

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, évêque, *sm.* *On l'a fait —.*

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ, épiscopal, ale (*pl. épiscopaux*), *adj.*

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՐԱՆ, évêché *sm.*

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒԹԻՒՆ, épiscopat, évêché, *sm.*

ԵՌԱԵԱԿԱՆ, trinôme, *sm.*

ԵՌԱՐՄՐՈՒԱԾ, triphtongue, *sf.*

ԵՌԱԳՈՑՆ, V. ԵՐԵՔԳՈՒՆԻ.

ԵՌԱԺԱՆԻ, trident, *sm.* *Neptune armé de son —.*

ԵՌԱԼ, bouillir (avoir եռալ), bouillonner, *vn.* — (ոդացից), grouiller, *vn.* *Ce fromage grouille de vers.*

ԵՌԱԿԱՐԱՆՈՑ, triclinium, *sm.*

ԵՌԱՁԱՆ, triphtongue, *sf.*

ԵՌԱՄՅԱԿ, triennal, ale (*pl. triennaux*), *adj.*

ՆՈՒԱՄՍԵԱՑ, trimestriel, elle, *adj.* [triolet, *sm.*

ՆՈՒԱՆԴ (ուբտղեամն ճերքուած), **ՆՈՒԱՆԴ**, } avant-hier **ՆՈՒԱՆԴԵԱՆ ՕՐ**, }(=Ը-Ե-Ի-), *sm. Vous aviez tout avant-hier pour prendre un parti.* ՁեռամՒղ, avant-hier, *adv. Il parti* —. *Il est arrivé d'*—.

ՆՈՒԱՆԴՆ, ardeur, *sf.*, empressement, zèle, *sm.*, ferveur, fougue, énergie, *sf.* Գերբնական —, énergie surnaturelle. — (բանաստեղծական), délire, *sm.* — (հուսակի), effervescence, *sf.* ԵռամՒղեամբ, ardemment, fervemment, *adv.*

ՆՈՒԱՆԴՆՈՑ, fervent, ente, zélé, ée, vif, *m.* vive, *f. adj.*

ՆՈՒԱՆԴՈՒԹ, } ferveur, *sf.* **ՆՈՒԱՆԴՈՒԹՆ**, } *Prier Dieu avec* —.

ՆՈՒԱՆԴՈՒՆ, ardent, ente, empressé, ée, fougueux, euse, effervescent, ente, *adj.*

ՆՈՒԱՆԿԻՒՆ, triangle, *sm.*

ՆՈՒԱՆԿԻՒՆԱԶԱՓԱԿԱՆ, trigonométrique, *adj.*

ՆՈՒԱՆԿԻՒՆԱԶԱՓՈՒԹԻՒՆ, trigonométrie, *sf.*

ՆՈՒԱՆԿԻՒՆԱԶԱՓՕՐԷՆ, trigonométriquement, *adv.*

ՆՈՒԱՆԿԻՒՆԱՒՈՐՈՒԹ, } triangulation, *sf.* **ՆՈՒԱՆԿԻՒՆԱՒՈՐՈՒԹՆ**, }

ՆՈՒԱՆԿԻՒՆ, triangulaire, *adj.*

ՆՈՒԱՆՈՒԱԳ, tris, *sm.*

ՆՈՒԱՊԱՏԻԿ, triple, *adj.* || triplement, *adv.* — լինել, ըլլալ, V. եռապատկիլ.

ՆՈՒԱՊԱՏԿԵԼ, tripler, *va.*

ՆԱԱՊԱՏԿՈՒ, tripler, *vn.* [*sf.*

ՆՈՒԱՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, triplicité, **ՆՈՒԱՊԱՏԿՈՒՄ**, } triplement, **ՆՈՒԱՊԱՏԿՈՒՄՆ**, } *sm.*

ՆՈՒԱՎԱՆԿ, trissyllabe, *adj.*

ՆՈՒԱՏԵՐԵՒ, triphylle, *adj.*

ՆՈՒԱՑԿՈՑ, effervescent, ente, grouillant, ante, *adj.*

ՆՈՒԱՑՈՒՄ, } ébullition, *sf.*, **ՆՈՒԱՑՈՒՄՆ**, }bouillonnement, *sm.*, effervescence, *sf.*

ՆՈՒԱՑՈՒՆԵԼ, faire bouillir,*va.*

ՆՈՐՆԿՈՂՄԱՆՈՑ ([հին Հռովմայեցոց] ճաշարան), triclinium (ր-է-Ի-ի-օ՛), *sm.* [*sm.*

ՆՈՈՏԱՆԻ (-՛-՛-), trépied, **ՆՈՒԿԻ**, trivium (ր-է-Ի-օ՛), carrefour triviaire, *sm.*

ՆՈՒՆ, grouillant, ante, *adj.*

ՆՈՒՌ (Ի՛Ի՛Ի՛), fourmillement, **ՆՍ**, moi, je, *pron.* [*sm.*

ՆՏ, en arrière, *adv.* — մՃալ, V. ՄՃալ. — մՃալ (ժամացոյցի), retarder,*vn.* Ձեր ժամացոյցը քառորդ մ'— է, votre montre avance de vingt minutes, et la mienne retarde d'un quart d'heure.

ՆՏԻ, en arrière, derrière, *adv.* —ը, derrière, *prép.*; en arrière, *adv.* Դու միշտ ետեւ պիտի մՃաս, est-ce que tu resteras toujours en arrière? —էն, derrière, *prép.*; après, *prép.*; par derrière, en arrière, à la suite, *adv.* Իրարու —է, l'un après l'autre, à la file, *adv.* —է —, successivement, coup sur coup, consécutivement, de suite, tout de suite, de proche en proche, *adv.* —ի կողմը, derrière, *sm.* —էն երթալ (հետեւիլ), suivre, *va.* Ոստէն աՃառ —էն կ'երթայ, il le suit de près. —էն իյնալ, վազել (հալածել), suivre, poursuivre, *va.* —էն գալ, suivre, *va.*, s'ensuivre, *vpr.* Իրարու —էն գալ, se suivre,*vpr.* —է լինել, ըլլալ, courir, *vn.*; poursuivre, *va.*

ՆՏՈՒ, } après, *prép.* Ինչ մ'—, **ՆՏՐԸ**, } peu —, tantôt, bientôt, *adv.* . . . էն —, — que, *conj.*

ՆՐԱԳ, V. Արագ.

ԵՐԱԳԱԳԻՐ, tachygraphe ([illegible]), *sm.*

ԵՐԱԳԱԳՆԱՑ, véloce, célérigrade, *adj.*

ԵՐԱԳԱԳՐԱԿԱՆ, tachygraphique, *sf.*

ԵՐԱԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, tachygraphie, *sf.*

ԵՐԱԳԱՄԻՏ, perspicace, *adj.* *Il est très —.*

ԵՐԱԳԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, perspicacité, *sf.* *Il a beaucoup de —.*

ԵՐԱԳԱՆՑՈՒԿ, prompt, ompte, *adj.*

ԵՐԱԳԱՓՈՅԹ, prompt, ompte, *adj.*

1. **ԵՐԱԳԵԼ**, *vn.* V. փութալ։

2. **ԵՐԱԳԵԼ**, *va.* V. փութացունել։

ԵՐԱԳԸՆԹԱՑ, véloce, *adj.* — (անասուն), céléripède, *adj.*

ԵՐԱԳՈՏՆ, célérigrade, *adj.*

ԵՐԱԶ, songe, rêve, *sm.* —ի մէջ, en songe. —ի մէջ տեսանել, songer, rêver, *va.* — տեսանել, V. Երազել։ Ստէպ —ներ տեսանել, rêver continuellement, rêvasser, *vn.* — տեսանող, V. Երազող։ Սուտ —ներ տեսանող, visionnaire, *adj.* et *s.* —ք պատմող, V. Երազատես։

ԵՐԱԶԱԲԱՆԵԼ, rêver, *vn.*

ԵՐԱԶԱԽԱԲՈՒԹԻՒՆ, pollution, *sf.*

ԵՐԱԶԱՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, pollution, *sf.*

ԵՐԱԶԱՏԵՍ, songeur, songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.* *Il se donne pour un grand penseur; mais ce n'est qu'un songe-creux.* || visionnaire, *adj.* et *s.*

ԵՐԱԶԵԼ, songer, rêver, *vn.* Միշտ —, rêvasser, *va.*

ԵՐԱԶՈՂ, songeur, rêvasseur, songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.*

ԵՐԱԺԻՇՏ, musicien, ienne, *s.*

ԵՐԱԺՇՏԱԽՈՒՄԲ, orchestre ([illegible]), *sm.*

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ, musical, ale (*pl. musicaux*), *adj.* *Art musical.*

ԵՐԱԺՇՏԱՆՈՑ, conservatoire, *sm.* — *de musique. Un élève du Conservatoire.*

ԵՐԱԺՇՏԱՊԵՏ, chef d'orchestre, de musique, *sm.*

ԵՐԱԺՇՏԱՊԷՍ, musicalement, *adv.*

ԵՐԱԺՇՏԱՍԷՐ, philharmonique, *adj.* *Société —.*

ԵՐԱԺՇՏԱՐԱՆ, orchestre ([illegible]), *sm.*

ԵՐԱԺՇՏԵԼ, faire de la musique, *va.*

ԵՐԱԺՇՏՈՑ, musico, *sm.* *Des —s.*

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ, musique, *sf.* Ձայնական —, — vocale. Ի բնէ ձիրք ունենալ երաժշտութեան, être né musicien.

ԵՐԱԺՇՏՕՐԷՆ, V. Երաժշտապէս։

ԵՐԱԽ, V. Բերան։

ԵՐԱԽԱԿԱԼ, V. Բռնաստեղ։

ԵՐԱԽԱՅԳՈՒԹԻՒՆ ([ձիու երասանակներն] ուժով ցնցելը, քաշելը), saccade, *sf.* *Les —s gâtent la bouche d'un cheval.*

ԵՐԱԽԱՄԱՆ (Քանի մը կենդանեաց բերնին երկու կողմն եղող պարկ կամ քսակ), abajoue, *sf.*

ԵՐԱԽԱՅ, catéchumène ([illegible]), *s.*

ԵՐԱԽԱՅՈՒԹԻՒՆ, catéchuménat, *sm.*

ԵՐԱԽԱՅՐԻՔ, prémices, *sfp.*

ԵՐԱԽՃԱՆ, muselière, *sf.*

ԵՐԱԽՏԱԳԷՏ, reconnaissant, ante, *adj.* — լինել, ըլլալ, être —, reconnaître, ressentir, tenir compte de . . . , *va.*

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, reconnaissance, *sf.*

ԵՐԱԽՏԱԳՈՐԾԵԼ, bien-faire, *va.* *Il se plaît à — à tout le monde.*

ԵՐԱԽՏԱՀԱՏՈՅՑ, reconnaissant, ante, *adj.*

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ, obligé, ée, *adj.* Մէկուն — լինել, ըլլալ, avoir des obligations à quelqu'un. Անոր շատ — եմ, je lui ai beaucoup d'obligations. Մէկուն բանի մը համար — լինել, ըլլալ, être obligé à quelqu'un de quelque cho-

se, être redevable à quelqu'un de quelque chose. — կոգուցանել, obliger, *va. Vous m'obligerez extrémement, infiniment.* Ձեզի — պիտի լինիմ, ըլլամ, je vous serai fort obligé.

ԲՐԱԽՏԱԿԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, obligation, *sf.*

ԲՐԱԽՏԱՒՈՒ, obligé, ée, *s.*

ԲՐԱԽՏԱՒՈՐ, obligeant, ante, *adj.* [ce, *sf.*

ԲՐԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, obligeance,

ԲՐԱՆՏԻ, bienfait, service, *sm.*, faveur, *sf.* Բարեսիրօք լինել, լեցուցանել, combler quelqu'un de bienfaits. Զիս բարեսիրօք լեցուցիր, vous m'avez comblé de bienfaits.

ԲՐԱՆ (բրան), veine, *sf.* — ականջական, — s auriculaires. Փորին —, V. Բուկին. — Ձեր ձեռացուցանել, V. Բարեաւորել։ Մէկուն — բ զննել, tâter le pouls.

ԲՐԱՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, saignée, *sf.*

ԲՐԱՆԱՒՈՐ, veineux, euse, *adj.*

ԲՐԱՆԱՒՈՐ, veiné, ée, *adj. Bois, membre* —. veineux, euse, *adj.*

ԲՐԱՆԱՒՈՐԵԼ, veiner, *va.* [*sf.*

ԲՐԱՆԻԿ, petite veine, veinule,

ԲՐԱՆԱՍ, veineux, euse, *adj. Les parties veineuses du corps.*

ԲՐԱՄ, V. Խաւիղ։

ԲՐԱՄԱԶԱՓ, V. Բրամոլիկ։

ԲՐԱՄԱՆ, V. Բրամ։

ԲՐԱՄՈՒԱԲԱՐ, } en troupeau,
ԲՐԱՄՕՐԻՆ, } par troupes, en bandes, en foule, *adv.*

ԲՐԱՆԱԿԱՆ, béatifique, *adj.*

ԲՐԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, béatification, *sf.*

ԲՐԱՆԱՐԵԼ, béatifier, *va.*

ԲՐԱՆԱՑՆԱՆԵԼ, béatifier, *va.*

ԲՐԱՆԱՑՈՒՑԱՒՈՐ, } béatifica-
ԲՐԱՆԱՑՈՒՑԱՒՈՐ, } tion, *sf.*

ԲՐԱՆԱՒԻՆԵԼ, béatifier, *va.*

ԲՐԱՆՑ, couleur, nuance, *sf.*

ԲՐԱՆՑԵԼ, V. Գունաւորել։

ԲՐԱՆՑԱԼ, V. Բրանիլ։

ԲՐԱՆՑԵԼ, béatifier, *va.* [*adj.*

ԲՐԱՆՑԵԼԻ, bienheureux, euse,

ԲՐԱՆՑ՛, heureux! — այնմ, անոր որ. . . — celui qui. . .

ԲՐԱՆԱՒԹԻՒՆ, bonheur, *sm.*, félicité, *sf.* || béatitude, *sf.* Անխառն —, bonheur sans mélange.

ԲՐԱՑԻ, caution, *sf. Mettre en liberté sous* —, *moyennant* —.

ԲՐԱՑԱԳԻՐ, acquit-à caution (*pl.* des *acquits-à caution*), *sm.*

ԲՐԱՑԱՒՈՐ, garant, ante, *s.*; répondant, fidéjusseur, *sm.* || caution, *sf.* — լինել, բլլալ, cautionner, garantir, *va.*; répondre de, *vn.*, se faire fort, *vpr.*

ԲՐԱՑԱՒՈՐԵԼ, garantir, *va.*; répondre de, *vn.*

ԲՐԱՑԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, caution, garantie, fidéjussion, *sf.*, cautionnement, *sm.*

ԲՐԱՑԻԿ (փիրաց նշան, նիշ), stigmate, *sm.*

ԲՐԱՑՈՒԱԾ (բրչ ընկ.), mésange, *sf.*

ԲՐԱՑ, V. Ձոր։

ԲՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Ձորափուկ։

ԲՐԱՍԱՆ, } rêne, guide, *sf.*
ԲՐԱՍԱՆԱՆ, }

ԲՐԱՍ, club (բլիւ), *sm.*, session, *sf. Session annuelle.*

ԲՐԱՍՏԱՆ, fesse, *sf.*

1. ԲՐԲ, quand, alors que, *adv.*; lorsque, dès que, *conj.*; une fois

2. Ե՞ՐԲ, quand? [que.

ԲՐԲՈՒՆ, quelquefois, parfois, jadis, une fois. — —, de temps en temps, de temps à autre, de fois à autre, par intervalles, de loin en loin. — . . . Եւ —, tantôt . . . tantôt . . .

ԲՐԲՈՔ, } jamais, point, *adv.*
ԲՐԲՈՐ, }

ԲՐՈՄ, V. Բրբ (1)։ Բրբ որ, au moment où կամ que, dans le moment où կամ que, pendant que.

ԲՐՈՄԱՒ, poitrail, *sm.* — ան-

խարի, carré de mouton. — վարազի (sanglier), bourbelier, *sm.*

ԵՐԳ, chanson, *sf.*, chant, cantique, hymne, *sm.* Արեգուրեան, խնճոյական —, կամ —f, chansons à boire, chanson bachique. Հեռ —, V. Հեռերգ։ Հայաստանօս —, V. Երգելիկ։ Յանպատրաստից ըհնուած —, improvisation, *sf.* Երգիծական —, chanson satirique. — հոգեւոր, motet, *sm. Exécuter un* —.

Մէկուն վրայ երգիծական — յօրինել, chanter, faire des chansons satiriques sur quelqu'un, chansonner, *va.*

ԵՐԳԱԿ, appeau, appelant, *sm.*

ԵՐԳԱՀԱՆ, compositeur, chansonnier, *sm.*

ԵՐԳԱՁԱՅՆ, gamme, *sf. Apprendre, savoir la* —.

ԵՐԳԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, tonalité, [*sf.*

ԵՐԳԱՄԱՆ, mélomane, *s.*

ԵՐԳԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, mélomanie, *sf.*

ԵՐԳԱՍԱՐԴԱՐ, chansonnier, [ière, *s.*

ԵՐԳԱՍԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, composition, *sf.* || mélopée, *sf.*

ԵՐԳԱՊԵՏ ԿԱՆԳՆԱՒՈՐ, chantre, *sm. Le graad* —. *Bâton de* —.

ԵՐԳԱՍԷՐ, dilettante (ֆիլհարմոնիկ), *sm.*

ԵՐԳԱՐԱՆ, chansonnier, *sm.* — բաժնորհց, processionnel, *sm.*

ԵՐԳԵԼ, chanter, *va.* Դաշն ձայնիւ, մեղմաձայն —, — à demi-voix, chantonner, *v. n.* et *a.*

ԵՐԳԵԼԻ, chantable; chantant, ante, *adj.* [ette, *sf.*

ԵՐԳԵԼԻԿ, chansonnette, ari-

ԵՐԳԵՄՈՆ, V. Երգիոն։

ԵՐԳԵՑԻԿ, } chantant, ante,

ԵՐԳԵՑՈՂ, } *adj.* — սրճարան, café chantant. — (ի կացուրդս, ի ճաշազահանգիսի), concertant, ante, *s. Il y avait douze* —*s.* [*sf.*

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, chantrerie,

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ, satirique, *adj.*

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆԵԼ, satiriser, *va.*

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Երգիծաճաճութիւն։

ԵՐԳԻԾԱԽՕՍ, V. Երգիծաբան։

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ, satirique, *adj.*

ԵՐԳԻԾԱՆՈՒԹԻՒՆ, satire, *sf.* Երգիծանութիւնք, V. Երգիծաճաճութիւն։ [*adv.*

ԵՐԳԻԾԱՆՕՐԷՆ satiriquement,

ԵՐԳԻՈՆ, orgue, *sm.* փող, պուկ —ի, tuyau d'—.

ԵՐԳԻՈՆԱՀԱՐ, organiste, *s.*

ԵՐԳԻՈՆԻԿ, orgue de Barbarie, *sm.*

ԵՐԳԻՉ, } chanteur, chantre,

ԵՐԳՈՂ, } *sm.* Յառաջայն —, soprano, *sm.* — եկեղեցւոյ, V. փիլիսոփայ (2). [*sm.*

ԵՐԳԻՉՈՒԹԻՒՆ, maître de chant,

ԵՐԳՈՒՀԻ, chanteuse, *sf.*

ԵՐԴ, foyer, *sm.* Լոյսիջոյց, լուսամուտ — (գ-ֆ-. ֆ-ֆ-ն ֆնֆկ-ֆ-ֆ), lucarne, *sf.*

ԵՐԿԱԿԻՑ, voisin, ine, *s. Ils sont mes voisins et mes amis. Il a pour* — *monsieur un tel.*

ԵՐԿԱՀԱՐԿ, fouage, *sm.*

ԵՐԿԱՀԻՆ, ménager, ère, *s.*

ԵՐԿՄՆԱԶԱՆ, parjure, *adj.* et *s.* — լինել, բլլալ, se parjurer, *vpr.*

ԵՐԿՄՆԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, parjure, *sm.* — ընել, se parjurer, *vpr.*

ԵՐԿՄՆԱԽՕՐ, parjure, *adj.* et *s.*

ԵՐԿՄՆԱՆԴԷՍ, parjure, *adj.* et *s.* — լինել, V. Երդմնազանց լինել։

ԵՐԿՄՆԱՊԵՐՈՒԹԻՒՆ, parjure, *sm.*

ԵՐԿՄՆԱՀԱՐ, parjure, *adj.* et *s.* — լինել, բլլալ, se parjurer, *vpr.*

ԵՐԿՄՆԱՀԱՐՈՒԼ, V. Երդմնադրուժ լինել։ [*sm.*

ԵՐԿՄՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, parjure,

ԵՐԿՄՆԱՍՈՒՏ, parjure, *adj.* et *s.*

ԵՐԿՄՆԵՑՈՒՑԻՉ, exorciste, *sm.*

ԵՐԿՄՆԵՑՈՒՑՈՒԹԻՒՆ, exorcisme, *sm.* [et *s.*

ԵՐԿՄՆՈՒՐԱՑ, parjure, *adj.*

ԵՐԴՆՈՂ, V. Երդուեցող։

ԵՐԴՆՈՒԼ, prêter serment, jurer, maugréer, *vn.* Պատոյս վրայ կ'երդնում, j'engage mon honneur. Սուտ —, se parjurer, *vpr.*

ԵՐԴՈՒԱԾ, juré, *sm. Les —s ne sont juges que du fait.* V. Երդուեալ (*adj.*).

ԵՐԴՈՒԵԱԼ, juré,ée, *part. pass.* ‖ juré, ée, *adj.* — *vendeur de volaille. Jurée lingère.* — ատուեստապետsf, les maîtres jurés.

ԵՐԴՈՒԵՑՈՂ, } jureur, *sm.*
ԵՐԴՈՒՉԵՑՈՂ, }

ԵՐԴՈՒՑՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire jurer, exorciser, *va.*

ԵՐԴՈՒՄ, } serment, *sm.* Ա-
ԵՐԴՈՒՄՆ, } ւելորդ —, jurement, *sm.* Սուտ —, V. Յետրդումն։ Նախատական —, juron,*sm.* — ընել, V. Երդնուլ։ Շատ — ը-նող, jureur, *sm.*

ԵՐԵԱՄՈՒՏ (երեքամսեայ, եռամսեայ ժամանակ), trimestre, *sm.*

ԵՐԵԿ, soir, *sm.* Ա— —ս, à la brune, sur la brune.

ԵՐԵԿՈՑ, soir, *sm.*, soirée, brune, *sf.* — կեցաց (ծերութիւն), le soir de la vie (vieillesse). — բարի, bonsoir, *sm.* Բարի —, bonsoir. *Bonsoir, Monsieur, Madame.* —ս, sur le soir, vers le soir, sur la brune, à la brune. Ամենքն միշտ —, le matin jusqu'au soir, entre deux soleils.

ԵՐԵԿՈՑԵ, soirée, *sf. Il nous a donné une charmante —. Aller en —.*

ԵՐԵԿՈՐԴ, soir, *sm.*

ԵՐԵՍ, figure, face, *sf.* ‖ surface, *sf.* կախոտ մարդու —, mine, figure patibulaire. — (կօշկի), empeigne, *sf.* — (գրոց), V. Էջ։ Հարթ —, V. Մակարդակ։ — —ի, face à face, nez à nez. — —ի բերել, aboucher, *va.* ‖ confronter, *va.* —է խլել, démériter, *vn.* — ը գարնել, jeter quelque chose au nez de quelqu'un; reprocher, *va.* — տալ, gâter, *va.* — *un enfant.* — ը կախուիլ, avoir la mine longue. — ը բրունցնել, V. Խորոտել։ Ան —ս, en apparence. Բացատ —of, բաց —ով, à visage découvert. Վատ —աց (յանգն. առ ակր), au nom de, *prép.*

ԵՐԵՍԱԳԻՐ, V. Հատկ։

ԵՐԵՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, confrontation, *sf.*

ԵՐԵՍԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, } défa-
ԵՐԵՍԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, } veur, *sf.*

ԵՐԵՍՆԱՄԵԱՑ, qui est de 30 ans, qui dure 30 ans, trentenaire, *adj. Proscription* —.

ԵՐԵՍՆԵԱՆ, trentaine, *sf.*

ԵՐԵՍՆԵՐՈՐԴ, trentième, *adj.*

ԵՐԵՍՈՒՆ, trente, *adj.* Երեսնի չափ, trentaine, *sf.*

ԵՐԵՍՊԱԵՏՈՒԹԻՒՆ, valetage, *sm.* — ընել, valeter, *vn.* [te,*sf.*

ԵՐԵՍՍՐԻՔ, serviette de toilet-

ԵՐԵՍՓԱԽԱՆ, représentant, député, *sm.* — *du peuple.*

ԵՐԵՍՓԱԽԱՆԱԿԱՆ, représentatif, ive, *adj. Gouvernement* —.

ԵՐԵՍՓԱԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, représentation, *sf.* — *nationale.*

ԵՐԵՓԱԼ, frémir, trembler, vaciller, *vn.*

ԵՐԵՓԱՒԱՂ, frémissant, ante, tremblant, ante, vacillant, ante, *adj.*

ԵՐԵՓՈՒՄ, } tremblement,
ԵՐԵՓՈՒՄՆ, } *sm.*, vacillation,
ԵՐԵՓՈՒՆ, V. Երեւոյթ։ [*sf.*

ԵՐԵՒԱԿ (բաւերախաղի մէջ երեւորդական կամ աճեցոս անձն), figurant, ante, *s.*; comparse, *sm.*

ԵՐԵՒԱԿԱՑԱԿԱՆ, imaginaire, imaginatif, ive, *adj.*

ԵՐԵՒԱԿԱՑԵԼ, s'imaginer,*vpr. Que l'on s'imagine le pays le plus désert, le* plus sauvage. Երեւակ —

զարմանքս, vous pouvez juger de ma surprise. [adj.

ԵՐԵՒԱԿԱՅԵԼԻ, imaginable,

ԵՐԵՒԱԿԱՅՈՂ, imaginatif, ive, adj. — հիւանդ, malade —.

ԵՐԵՒԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, imagination, la folle du logis, sf.

ԵՐԵՒԻԼ, paraître (avoirոլ), apparaître, être en vue. || sembler, vn. || avoir l'air. Առողջ կ'երեւիք, vous avez l'air de vous bien porter. Բժիշկ կ'երեւիք, vous avez l'air d'un médecin. Բարկացած կ'երեւի, il a l'air fâché. faire mine de, avoir la mine de. Ի՞նչպէս կ'երեւի, quelle mine a-t-il? || se faire voir, se montrer, se présenter, vpr. || voir le jour. (Մեռելի ուրուականն) —, revenir, vn. Ինչպէս կ'երեւի, selon toute apparence. Երեւի թէ, il semble que. Մէկ մ'ալ աչքիս մ'երեւիք (մ'երեւաք), ne vous offrez jamais à ma vue.

ԵՐԵՒԵԼԻ, célèbre, illustre, adj. — (յաղթութիւն), brillant, ante, adj. V. Տեսանելի։

ԵՐԵՒԻԼ, } V. Երեւել։
ԵՐԵՒՆԱԼ, }

ԵՐԵՒՈՅԹ, apparence, vue, apparition, sf., aspect (—բէ, —բէք. les aspects, մէլ —բէ), sm. Ելեկտրական —, V. Ելեկտրական։ Օդերեւ —, V. Օդերեւոյթ։ Աղէկ — ունենալ, avoir bonne mine. Արտաքին —ները պահել, garder les dehors.

ԵՐԵՒՈՒՄ, } apparition, pha-
ԵՐԵՒՈՒՄՆ, } se, sf.

ԵՐԵՒՑՈՂ, apparent, ente, adj.

ԵՐԵՒՑՆԵԼ, faire paraître կամ voir, montrer, va. || faire semblant de, va. || faire valoir, va. Այս մարդն իւր տաղանդները — չի գիտեր, cet homme ne sait pas faire valoir ses talents. Ինչ գիտես —, V. Երեւել։

ԵՐԵՔ, trois, adj. num. card.

ԵՐԵՔԱՄՈՒՍԻՆ, trigame, s.

ԵՐԵՔԲԱՐԲԱՌ, V. Եռաբար-բառ։

ԵՐԵՔԳՈՅՆԵԱՆ, } tricolore,
ԵՐԵՔԳՈՅՆԻ, } adj.

ԵՐԵՔԺԱՆԻ, fouche, sf.

ԵՐԵՔԻԼԻՈՆ, mille billions, trillion, milliasse, sm.

1. **ԵՐԵՔԿԻՆ**, triple, adj. || triplement, adv.

2. **ԵՐԵՔԿԻՆ**, trigame, s.

ԵՐԵՔԿՆԱԿ (երեք թիւ [ի վիճակախաղութեան]), terne, sm. J'ai pris, j'ai gagné un —.

ԵՐԵՔԿՆԵԼ, tripler, va.

ԵՐԵՔԿՆՈՒԹԻՒՆ, trigamie, sf.

ԵՐԵՔԿՈՂՄԱՆԻ, tricorne, adj.

ԵՐԵՔՄԱՍՆԵԱՆ (ըստ տնկաբա-նաց), terné, ée, adj. *Les feuilles du trèfle sont ternées.*

ԵՐԵՔՆՈՒԿ, V. Եռիսար։

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, mardi, sm.

ԵՐԵՔՈՒԹԻՒՆ, triplicité, sf.

ԵՐԵՔՊԱՏԻԿ, triple, adj. || triplement, adv. —ն, triple, sm. *Gagner le —.*

ԵՐԵՔՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, triplement, sm., triplicité, sf.

ԵՐԵՔՏԱՄԵԱՆ, V. Տասնութերեք։

ԵՐԵՔՏԵՐԵՒԵԱՆ, triphylle, adj.

ԵՐԵՔՏԵՐԵՒՈՒԿ, trèfle, sm.

ԵՐԵՔՓՈՂԵԱՆ (փարա), para, sm.

ԵՐԷ, gibier, sm. Արջնապոյր, սեւագոյն —, V. Յեռաւէր։

ԵՐԷԿ, hier, adv. —ուան նախընթաց օրն, avant-hier.

ԵՐԷՑ, aîné, ée, grand, ande, adj. — եղբայր, frère aîné. — քոյր, sœur aînée. —ն է, c'est l'aîné. V. Քահանայ։

ԵՐԷՑՈՒԹԻՒՆ, V. Երիցութիւն։

ԵՐԹ, aller, départ, sm.

ԵՐԹԱԼ, aller, vn. Չեմ գիտեր ուր երթամ, je ne sais où —. partir, vn., s'en aller, se rendre, vpr. Տեսնենք այս անձն բանիւն

ծայրը, վերջն ուր պիտի երթայ, voyons où aboutira tout ceci. — երկաթուղեաւ, V. երկաթուղի։ — ճաւով, aller à la voile. Առաջաս բանալով —, mettre à la voile. — լի առագաստիւ, marcher à pleines voiles, cingler, *v. n.* et *a.* Տեսնելու —, aller voir, visiter, *va.* — ի տես հիւանդաց, visiter les malades. Առջեւէն —, aller devant, précéder, *va.* Յառաջ առաջ —, avancer, *vn.* || faire des progrès. Աւելի յառաջ —, aller plus loin. Զգել —, lever le siège. Ցնծամբեր է ձգել —ու, les pieds lui frétillent. Փառախ (ժամու մը ճամբայ) մ'—, faire une lieue. Մղոն մ'—, faire un mille. Բարձր ի գլուխ —, marcher la tête haute. Դէպ ի երկայնութեանն —, V. երկայնութիւն։ Դնա, allez! va! va-t'en! Գնացէք հոն, allez-y. —ու ասեն, en allant. Ես —, reculer, *vn.* Ես —ով, à reculons, *adv.* կաղն ի կաղ —, aller clopin-clopant, se traîner, *vpr.* Դէպ ի դուռն —՝ փոխչելու համար, gagner la porte.

ԵՐԹԵՒԵՆ, ԵՐԹԵՒԵՆՈՒԹԻՒՆ, (է- է-ՒԵՆ. ոմանք կը ՅՅչեն՝ է-ԳԵՒԵՆ), *sm.* (*pl.* des *va-et-vient*).

ԵՐԹՈՆ, V. կուսակալ։

ԵՐԻԹ, coin, *sm.*, cheville, *sf.*

ԵՐԻԿԱՄ, ԵՐԻԿԱՄՆ (ԹԵ-ՂԵ+), rein, *sm.*

ԵՐԻԿԱՄՈՒՆՔ, rognon, *sm.*

ԵՐԻՆԴ (ԻՆՀ ԻՆ+), jeune vache, genisse, taure, *sf.*

ԵՐԻՎԱՐ (ձի), cheval, *sm.* Ցօն —, ընտիր —, coursier, *sm.* Ազնիւ —, la fleur des coursiers. — կապկպիր, cheval de bagage. կայտառ, ուախյծ —, cheval gai. — մերկ, cheval effréné, gai. Գընացող, քայլառոր — de pas. —ու, à cheval, *adv.*

ԵՐԻՎԱՐՈՒԿ (համասեղութիւն հիւսիսայիւն կիսագնդին), petit Cheval.

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ, jeune homme, *sm.* — մեծամիտ, յիմարամիտ, իմիմաճոյնաց իմիմաճոյաց, marquis, *sm.* — զարդարկոս, petit-maître *(pl.* des *petits-maîtres)*, *sm.* գնացաւէր —, jeune homme qui fait l'agréable, le merveilleux, mirliflore, *sm.* — պչրող, բեկբեկ, mirliflore, un joli cœur. — երեւիլ, se rajeunir, *vpr.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ, juvénile, *adj. Un talent* —. *Une ardeur* —.

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՆԱԼ, rajeunir, reverdir, *vn.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՆՈՑ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑՈՒՄ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑՈՒՄՆ, } rajeunissement, *sm.* [*sm.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, rajeunir, *va.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՄ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՄՆ, } rajeunissement, *sm.*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, jeunesse, juvénilité, *sf.* Յաւարոյց, խաւզուարճ, խաւածաղիկ, զուարթածաղիկ —, une jeunesse florissante.

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՀԻ, jeune fille, *sf.* [*sm.*

ԵՐԻՑԱԴՈՑ, doyen (ՀՈՈՒՆԵԼ),

ԵՐԻՑԱԿԱՆ, presbytérien, ienne, *adj.* et *s.*

ԵՐԻՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, presbytérianisme, *sm.*

ԵՐԻՑԱՊԵՏ, archiprêtre, *sm.*

ԵՐԻՑԱՊԵՏԱԿԱՆ, archipresbytéral, ale, *adj.* [tré, *sm.*

ԵՐԻՑԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, archiprêtrise, *sf. Il a reçu l'ordre de* —, *la* —. || — (պատուական), ancienneté, *sf. Ils marchent par rang d'*—. *On avance dans l'armée à l'— ou au choix.*

ԵՐԻՑՈՒԿ (ՀՈՀՈՒԵԼ), camomille, *sf.*

ԵՐԿ, V. Երկասիրութիւն։ —Ք (արուեստի), production, *sf*.

ԵՐԿԱԴԻՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԱՎԵՐՋ, V. Դիթիրամբ։

ԵՐԿԱԹ, fer, *sm*. Ձիու ոտից —, V. Պայտ։ Վառարանի —, chenet, *sm*. — զառնկային, — arsenical. — քնածխատեալ կամ քարեղէն, — carbonaté կամ — spathique. — քնածխուկացեալ, — carburé. — քրոմացեալ, — chromé. — գալուանացեալ, — galvanisé. — մագնիսական, — magnétique. — թթուուկացեալ, — oxydulé. —ով պատել, ferrer, *va*. — զարնել (ձիոց ոտից), V. Պայտել։ —ը տաք տաք կը ծեծուի (այսինքն՝ յաջողութեամբ սկսուածը ժրութեամբ կամ փութով յառաջ տանելու է), il faut battre le — pendant qu'il est chaud.

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾ, forgeron, taillandier, *sm*.

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, taillanderie, *sf*.

ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ, ferrugineux, euse, *adj*. *Terre, eau ferrugineuse*.

ԵՐԿԱԹԱԾԱՅՐ, ferré, ée, *adj*. *Un bâton —*.

ԵՐԿԱԹԱԿԱՆ, ferrique, *adj*. *Acide —*.

ԵՐԿԱԹԱՊԱՏ, ferré, ée, *adj*.

ԵՐԿԱԹԱՎԱՃԱՌ, ferronnier, ière, *s*.

ԵՐԿԱԹԱՔԱՐ, basalte, *sm*.

ԵՐԿԱԹԵՂԷՆ, de fer, *adj*. —ք, ferrure, *sf*.

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ, voie ferrée, *sf*., chemin de fer, railway (ռէյլուէյ), *sm*. Երթալ երկաթուղիւ, prendre le chemin de fer.

ԵՐԿԱԿԵՆՑԱՂ, amphibie, *adj*. et *s*.

ԵՐԿԱՄԵԱՅ, de deux ans, âgé de deux ans, *adj*. ‖ biennal, ale (*pl. biennaux*), *adj*.

ԵՐԿԱՄՈՒՍԻՆ, bigame, *adj*.

ԵՐԿԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, bigamie, *sf*.

ԵՐԿԱՅՆ, *long*, *m*. longue, *f*. *adj*.

ԵՐԿԱՅՆԱԲԱՆ, prolixe, diffus, use, verbeux, euse, verbiageur, euse, *adj*.

ԵՐԿԱՅՆԱԲԱՆԵԼ, parler longuement, verbiager, *vn*.

ԵՐԿԱՅՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, prolixité, diffusion, verbosité, longueur, *sf*., verbiage, *sm*. — ընել, V. Երկայնաբանել։

ԵՐԿԱՅՆԱԴԻՑ, oblong, ongue, *adj*.

ԵՐԿԱՅՆԱԾՆՕՏ, prognathe, *adj*. *Certaines races de l'Afrique et de l'Australie sont —s*.

ԵՐԿԱՅՆԱԾՆՕՏՈՒԹԻՒՆ, prognathisme, *sm*.

ԵՐԿԱՅՆԱԿԵԱՑ, vivace, *adj*. *Homme —*.

ԵՐԿԱՅՆԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, longévité, *sf*.

ԵՐԿԱՅՆԱԿՏՈՒՑ, à bec long, *adj*. *La bécasse* (կտցար) *est un oiseau à bec long*.

ԵՐԿԱՅՆԱՀԵՐ, chevelu, ue, *adj*.

ԵՐԿԱՅՆԱՁԵՒ, oblong, ongue, *adj*. *Un jardin —*.

ԵՐԿԱՅՆԱՄԻՏ patient, ente, *adj*.

ԵՐԿԱՅՆԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, V. Երկայնմտութիւն։

ԵՐԿԱՅՆԱՏՏՈՒՆ, à longue queue, *adj*. *Le lézard est un reptile à quatre pattes et à longue queue*.

ԵՐԿԱՅՆԵԼ, V. Երկնցունել։

ԵՐԿԱՅՆԵԿ, V. Երկայնուկ։

ԵՐԿԱՅՆՄՏՈՒԹԻՒՆ, patience, longanimité, *sf*.

ԵՐԿԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, longueur, *sf*. — (աշխարհագրական, աստղաբաշխական), longitude, *sf*. — (նաւի), étendue, *sf*. — գիշերաց, la — des nuits. Երկայնութեանը, le long. Ճամբուն, փողոցին երկայնութեանը, le long du chemin, de la rue. Ամբողջ, բոլոր երկայնութեանը, tout du long de, *adv*. *Allez tout du long de la rivière. Tout du long de l'année. Tout du long de la journée*. le long, tout

le long, au long de. Երկայնութեանը տարածուիլ, —ը բռնել, s'étendre le long de, longer, *va.* Դէպ ի երկայնութեանն, en longueur, de long en long, longitudinalement, *adv.* Դէպ ի երկայնութեանն երթալ, marcher le long de, longer, *va.* Ըստ երկայնութեան, longitudinale, ale *(pl. longitudinaux), adj. Muscles longitudinaux. Fibres longitudinales.*

ԵՐԿԱՑՈՒԿ, longuet, ette, *adj.*

ԵՐԿԱՑՈՒՄ, ԵՐԿԱՑՈՒՄՆ, } prolongement, allongement, *sm.*

ԵՐԿԱՆ, meule, *sf.*

ԵՐԿԱՆԱՔԱՐ, pierre de meule, meule, *sf.*

ԵՐԿԱՋԱՂԱԿ (ա-ղէղ ա-ղա-), ambidextre, *adj. Un homme, une femme* —. || ambidextre, *sm. C'est un* —.

ԵՐԿԱՄԱՏ, dilemme (տիլիմ), *sm. Poser un* —. *Il fut enfermé dans un — dont il ne put se tirer.*

ԵՐԿԱՍԷՐ, travailleur, *sm.*

ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, ouvrage, travaille, *sm.*

ԵՐԿԱՏԱՌ, à deux lettres, *adj.*

ԵՐԿԱՏՈՒԹԻՒՆ (երկու հաւասար մասերու բաժնելը), bissection, *sf.*

ԵՐԿԱՐ, long, *m.* longue, *f. adj.* Ընդ —, longtemps, longuement, *adv.* [կեաց։

ԵՐԿԱՐԱԿԵԱՑ, V. երկայնակեաց։

ԵՐԿԱՐԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, V. երկայնակեցութիւն։

ԵՐԿԱՐԱՁԳԵԼ, prolonger, allonger, trainer, trainasser, surseoir, *va.* [*adj.*

ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՂ, prorogatif, ive,

ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, prolongation, *sf.*, allongement, *sm.*, prorogation, surséance, remise, *sf.*

ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒՄ, ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒՄՆ, } prorogation, *sf.*

ԵՐԿԱՐԱՁԻՋ, au cou long, *adj.*

ԵՐԿԱՐԱՑԻՒ, durable, *adj.* || traînant, ante, *adj.*

ԵՐԿԱՐԵԼ, V. երկցուցանել։

ԵՐԿԱՐԻԼ, V. երկնցնել։

ԵՐԿԱՐՈՒՄ, ԵՐԿԱՐՈՒՄՆ, } prolongation, *sf.*

ԵՐԿԱՐՕՐԷՆ, longuement, au long, tout au long, *adv.* [*sm.*

ԵՐԿԱՒՈՐԻԿ (ի-ոյ), testicule,

ԵՐԿԱՒՔԱՆՋԻՒՐ, V. իւրաքանչիւր։

ԵՐԿԱՔԱՑԱԲԱՐ, dubitativement, incertainement, *adv.*

ԵՐԿԱՔԱՑԱԿԱՆ, douteux, euse, dubitatif, ive, *adj.*

ԵՐԿԱՔԱՑԱՆԱԼ, ԵՐԿԱՔԱՑԻԼ, } douter, *vn. Je doute qu'il vienne.*

ԵՐԿԱՔԱՑՈՂ, pyrrhonien, ienne, *adj. Cet homme est* —.

ԵՐԿԱՔԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, pyrrhonisme, *sm.* — *en matière de religion.*

ԵՐԿԱՔԱՑՈՒԹԻՒՆ, doute, *sm.*, incertitude, *sf.* — (հաւատալու-թեան մէջ), dubitation, *sf.*

ԵՐԿԱՔԱՐԱՆԱՆ, ԵՐԿԱՔԱՐԱՆԻ, } V. երկաւրի։

ԵՐԿԱՔԱՐԱՆԱԹԹԱՍ, bicarbonate, *sm.*

ԵՐԿԴԻՄԻ, ambigu, uë, équivoque, amphibologique, *adj.* || douteux, euse, *adj.*

ԵՐԿԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, ambiguïté, amphibologie, *sf.*

ԵՐԿԴԻՄՕՐԷՆ, ambigument, amphibologiquement, *adv.*

ԵՐԿԴՆԵՆԻ (տեսակ մը ճաշարուեստի ղեկուցիկ բանաստեղծութիւն), dithyrambe, *sm.*

ԵՐԿԵԱՔ, deux, *adj. num.*

ԵՐԿԻՒՂ, doute, soupçon, *sm.* — երկմտութիւն, V. երկմտութիւն։

ԵՐԿԱՆԻ, fourche, *sf.*

ԵՐԿԻԼԻՈՆ, mille millions, billion, milliard, *sm.*

ԵՐԿԻՆՔ, ciel *(pl. cieux)*, *sm.* — (ի բնաստղծ.), le céleste կամ les célestes lambris; les sacrés կամ les célestes parvis. —, Հրեղէն —, empyrée, *sm.*, le céleste empyrée. Անամպ —, ciel pur. Երկի՛նք, ciel! Ո՛վ — (ո՛վ Տէր), ô ciel (mon Dieu)!

ԵՐԿԻՐ, le globe, le monde sublunaire, *sm.*, terre, contrée, *sf.* || terre, *sf.*, sol, terrain, champ, *sm.* || pays, *sm.* — (տէրութեան), territoire, *sm.* — առատութեան, pays de cacagne. — աւետեաց, պարգեւական, la terre promise կամ de promission. Անգործ, անմշակ, անմշակելի —, terrain brut. — ցորենոյ, terre à blé. — անջուր, անջրդի, անանձրեւ, ծարաւուտ, ցամաքուտ, չորուտ, un pays sec. — ճախճախուտ, marécage, *sm.* Մարդաբնակ —, terre habitable. — անտառախիտ, un pays couvert de forêts. — դաշտական, pays plat. Հաստատուն — (ցամաք), terre ferme (continent). — բանիլ, փորել, labourer, *va.* Բոլոր երկրիս վրայ, par toute la terre.

ԵՐԿԻՑՍ, deux fois, *adv.*

ԵՐԿԻՒՂ, peur, crainte, *sf.* — ազդել, tenir en respect. —իւ, peureusement, craintivement, *adv.*

ԵՐԿԻՒՂԱԾԱՐԴ, exemplaire, *adj.* *Vie, piété, vertu —.*

ԵՐԿԻՒՂԱԾ, timoré, ée, consciencieux, euse, *adj.* || timoré, ée, *adj.* Անչափ, չափազանց —, scrupuleux, euse, *adj.* et *s.*

ԵՐԿԻՒՂԱԾՈՒԹԻՒՆ, piété, *sf.* Երկիւղածութեամբ, V. Երկիւղածօրէն։

ԵՐԿԻՒՂԱԾՕՐԷՆ, consciencieusement, scrupuleusement, *adv.*

ԵՐԿԿԻՆ, bigame, *adj.* et *s.*

***ԵՐԿԿՆՈՒԹԻՒՆ**, bigamie, sf.*

ԵՐԿՀԱՄՌՈՑՐ (չափ մը լատին բանաստեղծութեան), dispondée, *sm.*

ԵՐԿՀՈԼՈՎ (քեր.), diptote, *adj.*

ԵՐԿՃԻՒՂ, fourché, ée, *adj.*

ԵՐԿՄԱՏՆԵԱԿ (—), diapason, *sm.*

ԵՐԿՄԱՏՆԻ, fourche à faner, *sf.*

ԵՐԿՄԻԼԻՈՆ, mille millions, billion, milliard, *sm.*

ԵՐԿՄԻՏ, incertain, aine, irrésolu, ue, douteux, euse, *adj.*

ԵՐԿՄՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, mettre en balance, *va.*

ԵՐԿՄՏՈՒԹԻՒՆ, irrésolution, perplexité, *sf.*, doute, *sm.* || défiance, *sf.* Երկեւ ան —, scrupule, *sm.* Երկմտութեամբ, V. Երկմտօրէն։

ԵՐԿՄՏԵԼ, être en balance, douter, *vn.*

ԵՐԿՄՏՕՐԷՆ, irrésolument, douteusement, *adv.*

ԵՐԿՆԱԳԷՏ, astronome, *sm.*

ԵՐԿՆԱԳՈՒՆԴ, globe céleste, *sm.*, sphère, *sf.*

ԵՐԿՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, polographie, *sf.*

ԵՐԿՆԱԿ, binaire, *adj.* *Combinaison —. L'eau est un composé —.*

ԵՐԿՆԱԿԱՄԱՐ, voûte céleste, *sf.*

ԵՐԿՆԱՅԻՆ, céleste, *adj.*

ԵՐԿՆԱՌԱՔ, jaculatoire, *adj.* — աղօթք, prière courte et fervente, oraison jaculatoire.

ԵՐԿՆԱՒՈՐ, céleste, *adj.*

ԵՐԿՆԵՐԵՒՈՅԹ, phénomène, *sm.*

ԵՐԿՆԻՑ, céleste, *adj.*

ԵՐԿՆՆԱԼ, s'étendre, s'allonger, *vpr.* || se prolonger, *vpr.* Գործը կ'երկննայ, l'affaire languit.

ԵՐԿՆՈՒԱԳ, duo, *sm.*

ԵՐԿՆՉԻԼ, V. Վախնալ։

ԵՐԿՆՑՈՒՑԱՆԵԼ, étendre, tendre, allonger, *va.* || prolonger, *va.*

ԵՐԿՈՏԱՆԻ, bipède, *adj.* *Les hommes, les oiseaux sont —s.*

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ, douze, *adj. num.* V. Երկոտասաներորդ. — մի, V. Երկոտասներակ.

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, douzième, *adj.* et *sm.*

ԵՐԿՈՏԱՍՆԵԱԿ (ք—ք—), douzaine, *sf. Une — d'œufs.*

ԵՐԿՈՏԱՍՆԵԱՆ, duodécimal, ale, *adj.*

ԵՐԿՈՒ, deux, *adj. num.* [*adj.*

ԵՐԿՈՒԱՑԵԱԼ, incertain, aine,

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹ, } lundi, *sm.*
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, }

ԵՐԿՈՒԻԹԵԱՆ, jumeau, elle, *adj. Deux frères jumeaux.* || jumeau, elle, *s. C'est un —.*

ԵՐԿՈՒՈՐՔ (ք—ք), testicule, *sm.* — (սխաղաղի), rognon (—ի—ի), *sm.*

ԵՐԿՈՒՏԱՆ, courbé de vieillesse.

ԵՐՆԱՆ, timide, peureux, euse, craintif, ive, poltron, onne, pusillanime, couard, arde, *adj.*

ԵՐՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, timidité, pusillanimité, *sf.* Երկչոտաբաժի, timidement, peureusement, craintivement, *adv.* [et *sm.*

ԵՐԿՈՒՄԱՆ, scissionnaire, *adj.*

ԵՐԿՈՒՄԱՆԵԼ, diviser, désunir, *va.* [*adj.* et *sm.*

ԵՐԿՈՒՄԱՆԿՈՂ, scissionnaire,

ԵՐԿՈՒՄԱՆԿՈՂՈՒԹԻՒՆ, division, dissension, désunion, discorde, scission, divorce, zizanie, *sf.*

ԵՐԿՈՒՄՕՐԱՆԱՆԱՀՈՒԹԻՒՆ, dilemme (ր—ի), *sm. Poser un —. Il fut enfermé dans un — dont il ne put se tirer.*

ԵՐԿՈՒՍԱՐԻ, à deux tranchants, *adj.* Սուր —, épée à deux tranchants.

ԵՐԿՍԵՌ, bissexuel, elle, *adj.*

ԵՐԿՍԵՌՈՒԵՐԱՆՔ, amphisciens, *smp.* [rare.

ԵՐԿՎԱՕՐԵԱՆ, V. Ժամերկ.

ԵՐԿՕՂ, un bout de lettre. — ձի գրեցէք ինձ երբ հասնիցիս իմ ծայր, écrivez-moi un bout de lettre, quand vous serez arrivé.

ԵՐԿՐԱՉԱՓԱՆԱԿԱՆ, géodésique, *adj.* —ն, V. Երկրաչափութիւն.

ԵՐԿՐԱԲԱՆ, géologue, *sm.*

ԵՐԿՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, géologique, *adj Recherches —s.* [*sf.*

ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, géologie,

ԵՐԿՐԱԲԱՆՕՐԷՆ, géologiquement, *adv.* [*adj.*

ԵՐԿՐԱՉԱՓԱԿԱՆ, géodésique,

ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, géodésie, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳԷՏ, géognoste, *sm.*

ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, géognosie, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳԻՐ, géographe, *sm.*

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾ, agriculteur, agricole, *adj. Un peuple, un pays, une nation agricole.* || agriculteur, *sm.*

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, agricole, géoponique, *adj. L'industrie —.*

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, agriculture, géoponie, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴ, globe terrestre, *sm.*, sphère, *sf.*

ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ, géographique, *adj. Dictionnaire, carte —.*

ԵՐԿՐԱԳՐԱՊ, V. Երկրագիր.

ԵՐԿՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, géographie, *sf.* [*sf.*

ԵՐԿՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, géogonie,

ԵՐԿՐԱԿԱԼ, conquérant, ante, *adj.* et *s.*

ԵՐԿՐԱԿԱՊԻԿ, géopithèque, *sm.*

ԵՐԿՐԱԿԵՆՏՐԱԿԱՆ, } géoԵՐԿՐԱԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ, } centrique, *adj.*

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, } géoԵՐԿՐԱՇԱՐՄՈՒՆՔ, } manie, *sf.*

ԵՐԿՐԱՄԵՐՁ, } périgée,
ԵՐԿՐԱՄԵՐՁ ԿԵՏ, } *sm.*, apside
ԵՐԿՐԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, } inférieure, *sf.*

ԵՐԿՐԱՄԱՂՈՒԿՆ, géocorise, *sf.*
ԵՐԿՐԱՄՈՂԷՋ, géosaure, *sm.*
ԵՐԿՐԱՄԱՄԱՄ, géocerine, *sf.*
ԵՐԿՐԱՆՋԱՍ, ԵՐԿՐԱՆՋԱՍՈՒԹԻՒՆ, } apogée, *sm.*
ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ, V. Գետնաշարժ։
ԵՐԿՐԱՉԱՓ, géomètre, *sm.*
ԵՐԿՐԱՉԱՓԱԿԱՆ, géométrique, géométral, ale (*pl. géométraux*), *adj.*
ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, géométrie, *sf.* Տարրական, սկզբնական —, — élémentaire. Քննագրական —, — descriptive.
ԵՐԿՐԱՉԱՓՕՐԷՆ, géométriquement, géométralement, *adv.*
ԵՐԿՐԱՌԵՏՆԱԿԱՆ, géorétinique, *adj. Acide* —.
ԵՐԿՐԱՍԷՐ, géophile, *sm.*
ԵՐԿՐԱՏԵՍ, géorama, *sm.*
ԵՐԿՐԱՓԱՌ, géode, *sf.*
ԵՐԿՐՄԱՏԱՐ (Եր -ոց-ֆ-ն), ver de terre, *sm.*
ԵՐԿՐՈՐԴ, deuxième, second onde (-էի, ոյ), *adj.* ‖ deuxièmement, secondement, en second lieu, *adv.* [ment, *adv.*
ԵՐԿՐՈՐԴԱԲԱՐ, secondaire-
ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ, secondaire, *adj.* — վարդարան, école —. Պիտոյացածք — բան է, tout le reste n'est qu'accessoire.
ԵՐԿՐՈՐԴԵԼ, répéter, *va.*
ԵՐԿՐՊԱԳԵԼ, se prosterner, *vpr.*, adorer, *va.*
ԵՐԿՐՊԱԳԵԼԻ, adorable, *adj.*
ԵՐԿՐՊԱԳԱՒ, adorateur, trice, *s.*
ԵՐԿՐՊԱԳՈՒԹԻՒՆ, prosternation, adoration, *sf.*, prosternement, *sm.* — ընել, V. երկրպագել։
ԵՐԲԻԿ (-ֆ-ֆ), saucisson, *sm.* Խոզի — (-ֆ-ֆ-ֆ-ֆ), andouille, *sf.* Գգի —, endouillette, *sf.*
ԵՐՋԱՆԻԿ, heureux, euse, fortuné, ée, *adj.* — յայտ, հռաչիկ —, *bienheureux, euse, adj.* — է աշխարհի (մեծատուն), les heureux du monde, de la terre, du siècle (les riches). Ի՜նչ — էք, que vous êtes heureux! Ինք զինքն — համարել, սեպել, s'estimer heureux, se féliciter, *vpr.*
ԵՐՋԱՆԿԱՒԼԻՑ, fortuné, ée, *adj.*
ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, bonheur, *sm.*, félicité, *sf.*
1. ԵՐՈՒԱԿԱՆ (երեք միութենէն բաղկացած), ternaire, *adj.*
2. ԵՐՈՒԱԿԱՆ (երեք պարզ մարմնոյն բաղկացած), ternaire, *adj.*
ԵՐՐՈՐԴ, troisième, *adj.* ‖ troisièmement, en troisième lieu, *adv.*
ԵՐՐՈՐԴԱԿԱՆ, tertiaire, *adj. Terrains, formations* —*s.*
ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ (Հայր, Որդի եւ Հոգի Սուրբ), trinité (Père, Fils et Saint Esprit), *sf.* Ամենասուրբ Երրորդութիւն, la sainte Trinité.
ԵՓՆ, nuance, *sf.* — —, nuancé, ée, *adj.*
ԵՓՆԵԼ, nuancer, *va.*
ԵՒ, et, *conj.* — այն, encore, *adj.* — եւս, encore, *adv. J'en veux* —. Այլ —, mais. Թէպէտ —, encore que, *conj.* — այլն, et le reste, et cætera (Եր -էրէ-), *locut.* Համառօտագրութեամբ կը գրուի հայերէն՝ և. ևն. *etc.* կամ *&c.*
ԵՒ ԵՒ, V. Միայն։
ԵՒՍ, encore, de plus, *adv.* Այլ —, Դեռ —, Եւ —, encore, de plus, davantage, *adv.*
ԵՓ, cuisson, *sf. Il manque à ce pain un peu de* —.
ԵՓԵԱԼ, cuit, ite, mûr, *m.* mûre, *f. adj.* — պանիր, fromage fait.
ԵՓԵԼ, cuire, *va.*
ԵՓԻԼ, cuire, *vn.*
ԵՓՆԱԶՈՒՐ, teinture, *sf.* — *de safran.*
ԵՓՆԵԼ (արծաթի ձեռք բռնուն

մ'է), pygargne, *sm.*, queue-blanche, *sf.*

ԵՓՈԴ } (ֆէտէզէ), éphod,
ԵՓՈՒՏ } *sm.*

ԵՕԹԱՆԱՍՆԵՐՈՐԴ, soixante-dixième, septantième, *adj.*

ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆ, soixante-dix, septante, *adj. num.*

ԵՕԹՆ, sept (-ԵԴ ձայնաւորի հետ կամ անձայն հի առջեւ կամ առանձինն կամ իբր գոյական կամ խօսքին վերջն. *Sept* [-ԵԴ] *écus. Sept* [-ԵԴ] *homme. Sept* [-ԵԴ] *ou huit. Le sept* [-ԵԴ] *du mois. Ils étaient sept* [-ԵԴ]. իսկ բաղձայնէ յառաջ կը հնչի -Ե. *Les sept* [-Ե] *sages de la Grèce.*), *adj. num.*

ԵՕԹՆԱՄԵԱՑ, septennal, ale *(pl. septennaux)*, de sept ans, âgé de sept ans, *adj.*

ԵՕԹՆԱՊԱՏԻԿ, V. Եօթնապատիկ. — գործել, ընել, V. Եօթնապատկել.

ԵՕԹՆԱՊԱՏԿԵԼ, V. Եօթնապատկել.

ԵՕԹՆԱՒՈՐ, septénaire, *adj.*

ԵՕԹՆԵԱԿ, septénaire, *adj.* V. Շաբաթ.

ԵՕԹՆԿԻՆ, septuple, *adj.* —ն, septuple, *sm.*

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ, septième, *adj.* || septièmement, *adj.*

ԵՕԹՆԱՊԱՏԻԿ, septuple, *adj.* || septuple, *sm.* — գործել, V. Եօթնապատկել.

ԵՕԹՆԱՊԱՏԿԵԼ, septupler, *va.*

ԵՕԹՆԵՐԵՒՈՒԹtormentille, *sf.*

Զ

Զ *(za)*, sixième lettre de l'alphabet arménien et la quatrième des consonnes. || six, sixième.

ՋԱԺԻՐ, sale, dégoûtant, ante, sordide, *adj.*

ՋԱԶՐԱԲԱՆ, V. Ջազրախօս.

ՋԱԶՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ջազրախօսութիւն.

ՋԱԶՐԱԼԻ, } V. Ջազիր.
ՋԱԶՐԱԼԻՑ, }

ՋԱԶՐԱԽՕՍ, ordurier, ière, *adj. Un poète* —. || ordurier, ière, *s. C'est un* —.

ՋԱԶՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, ordure, **ՋԱԶՐԱՇԱՀՈՒԹԻՒՆ**, gain. intérêt sordide. — ագահութիւն, les sales gains de l'avarice. [saleté, *sf.*

ՋԱԶՐՈՒԹԻՒՆ, saleté, sordidité, **ՋԱԿԱՏԱԼ** (խեցիի պէս բանի մ'եռեւէ ինկած), âpre, *adj. C'est un homme — à l'argent, au gain (շահ), au jeu, à la chasse.*

ՋԱՀԱՆԴԻԼԻ, effrayant, ante, *adj.*

ՋԱՀԱՆԴԻԼ, s'effrayer, *vpr.*

ՋԱՂՓԱՂՓՈՒՆ, frêle, *adj.*

ՋԱՄԲԻԿ, V. Ճայիկ. [le, *sf.*

ՋԱՄԲՈՒՂ, cabas, *sm.*, corbeil-

ՋԱՄՐՈՒՄ (եւբ- -ը-ը), frelon, *sm.*

ՋԱՑԳՈՑ, à demain matin, le lendemain, *adv.*

ՋԱՑՐԱԳՆԻՆ, emporté, ée, furieux, euse, fâché, ée, *adj.* || en կամ avec colère, en fureur, *adv.*

ՋԱՑՐԱԳՆԻԼ, } s'emporter, se
ՋԱՑՐԱՆԱԼ, } mettre en colère, *vpr. Il se mit en colère.* s'irriter, s'indigner, s'échauffer, se révolter, *vpr.* — (հիւանդութիւնը), empirer, *vn. Sa maladie empire.* — (վէրք), s'envenimer, *vpr. La plaie s'envenime de jour en jour.*

ԶԱՅՐԱՅԿՈՏ, irritable, *adj.*; emporté, ée, *adj.* et *s.*; rageur, euse, *s.*

ԶԱՅՐԱՅԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, irritabilité, *sf.*, emportement, *sm.*

ԶԱՅՐԱՑՈՒՄ, } progrès, *sm.*
ԶԱՅՐԱՑՈՒՄՆ, } — (ախտի, հիւանդութեան), exacerbation, *sf.*

ԶԱՅՐԱՑՈՒՆԵԼ, mettre en colère, irriter, fâcher, aigrir, indigner, outrer, révolter, *va.* — (հիւանդութիւնն), empirer, *va.* *Les remèdes n'ont fait qu'— son mal.* — (վէրքն), envenimer, *va.* *Il a envenimé sa plaie en la grattant.* — (ցաւը), exaspérer, *va.* — *la souffrance.* [*adj.*

ԶԱՅՐԱՑՈՒՑԻՉ, irritant, ante,

ԶԱՅՐՈՅԹ, emportement, *sm.*, colère, irritation, *sf.*, courroux, *sm.* — անձնձարին, fureur, *sf.*

ԶԱՅՐՈՒՅԹ, emportement, *sm.*, colère, *sf.*

ԶԱՆԱԶԱՆ, différant, ente, divers, erse, varié, ée, *adj.*

ԶԱՆԱԶԱՆԵԼ, distinguer, varier, différencier, *va.*

ԶԱՆԱԶԱՆԻԼ, se distinguer, *vpr.*, différer, varier, *vn.*

ԶԱՆԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, différence, variété, *sf.* [paillette, *sf.*

ԶԱՆԱԿ (ոսկւոյ մանր կտոր),

ԶԱՆԳԱԿ, cloche, *sf.* **Փոքրիկ** —, V. Զանգակիկ. —ն հնչեցունել, sonner la —. —ները ամենայն զօրութեամբ, ուժով հնչեցունել, sonner à toute volée.

ԶԱՆԳԱԿԱՁԵՒԱԴԻԿ ([illegible]), campanule, *sf.*

ԶԱՆԳԱԿԱԿԱԼ (զանգակի բակաղի [battant] օղ), bélière, *sf.*

ԶԱՆԳԱԿԱՀԱՐ, sonneur, *sm.*

ԶԱՆԳԱԿԱՁԵՒ, en forme de cloche, *adj.*

ԶԱՆԳԱԿԱՏՈՒՆ, clocher, campanile, *sm.* **Փոքրիկ** —, clocheton, *sm.*

ԶԱՆԳԱԿԻԿ, clochette, sonnette, *sf.*, grelot, *sm.* *Grelot de cuivre, d'argent.*

ԶԱՆԳԱՆՈՑ (փուռն մէջ խմոր ծածկելու տեղ), fournil ([illegible]), *sm.* [se, *sf.*

ԶԱՆԳՈՒԱԾ (խմոր), pâte, mas-

ԶԱՆԿԱՊԱՆ, bas, *sm.*

ԶԱՆՑ, transit ([illegible]), *sm.* — առնել, ընել, passer, omettre, négliger de, *va.*; manquer, *vn.* *Je ne manquerai pas de faire ce que vous voulez.* — առնելի (ըստ չափազնցեալ), négligeable, *adj.* *Quantités —s.*

ԶԱՆՑԱՆԵԼ, dépasser, *va.* *Il nous a dépassés à moitié route.*

ԶԱՆՑԱՌՈՒԹԻՒՆ, négligence, transgression, *sf.* — ընել, V. Զանց առնել. — չեմ ընէր (զլխուս վրայ), je n'y manquerai pas.

ԶԱՆՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, omission, *sf.* — (ըստ ճարտարախօսից), paralipse, *sf.* Զանցառութեան մեղք, V. Մեղք.

ԶԱԶԱՅՈՒ, aveugle, *adj.*

ԶԱՌԱՄԱՆԵԼ, détourner, égarer, pervertir, *va.*

ԶԱՌԱՄԱՆԻԼ, se détourner, s'égarer, *vpr.*, tomber, *vn.* || s'échapper, *vpr.*

ԶԱՌԱՄԱՆՔ, égarement, *sm.*

ԶԱՌԱՄՈՒԹԻՒՆ, diversion, *sf.*

ԶԱՌԱՄ, décrépit, ite, *adj.*

ԶԱՌԱՄԱՆԱԼ, être décrépit, tomber en enfance.

ԶԱՌԱՄԱՑԵԱԼ, } décrépit, ite,
ԶԱՌԱՄԵԱԼ, } caduc, uque, *adj.* [*sf.*

ԶԱՌԱՄՈՒԹԻՒՆ, décrépitude,

ԶԱՌԱՆՑԱՆՔ, radotage, délire, *sm.*, rêverie, *sf.*

ԶԱՌԱՆՑԵԼ, tenir des discours sans suite, radoter, battre la campagne.

ԶԱՌԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, décrépitude, *sf.* — (հիւանդի), transport, *sm.*

ԶԱՌ Ի ԹԱՓ, penchant, *sm.*, pente, descente, *sf.*, versant, *sm.*

ԶԱՌԻԿ ([illegible]), arsenic ([illegible], [illegible]), *sm.* V. Մկնդեղ։

ԶԱՌ Ի ՎԱՅՐ, penchant, *sm.*, pente, rampe, descente, *sf.*, versant, *sm.*

ԶԱՌ Ի ՎԵՐ, précipité, ée, *adj.* Զառ ի վեր ճանապարհ՝ ճամբայ, un chemin montant.

ԶԱՌԻԿԱԽԱՌՆ, arsenical, ale *(pl. arsenicaux)*, arsénié, ée, *adj.* *Substance arséniée.* Թոյն —, poison arsenical. Զանգուած —, pâte arsenicale. Պատրաստութիւնք —, préparations arsenicales.

ԶԱՌԻԿԱԿ, V. Զառկիս։

ԶԱՌԻԿԱԿԱՆ, arsénique, *adj.* Թթուուտ —, acide —.

ԶԱՌԻԿԱԿԵՐ, arsenicophage, *sm.*

ԶԱՌԻԿԱԿԵՐՊՔ, arsénides, *sfp.*

ԶԱՌԻԿԱՅԻՆ, arsénieux, euse, *adj.* Թթուուտ —, acide —.

ԶԱՌԻԿԱՔԱՐ, arsénicite, *sf.*

ԶԱՌԻԿԵՂԷՆ, V. Զառկախառն։

ԶԱՌԻԿԻՏ, arsénite, *sm.* — *de potasse, de soude.*

ԶԱՌԻԿՈՒԹԻՒՆ, arsénicisme, *sm.*

ԶԱՌԻԿՈՒԿ, arséniure, *sf.*

ԶԱՌՆԱՒՈՐԻԽՏ (զէրդադ), brocart, *sm.*

ԶԱՏ, séparé, ée, isolé, ée, *adj.* — —, détaché, ée, *adj.* || —, outre, *prép.* Հիմա ըսածէս —, outre ce que je viens de dire. || —, — —, séparément, isolément, individuellement, à part, *adv.* Անկից —, d'ailleurs, de plus, *adv.*

ԶԱՏԱԾ, espace, *sm.* — ժամանակի, — de temps.

ԶԱՏԱՆԵԼ, V. Զատել։

ԶԱՏԱՆԻԼ, V. Զատուիլ։

ԶԱՏԵԼ, séparer, détacher, distinguer, *va.* || choisir, trier, *va.* Չորս կողմէն —, séparer de tous côtés, isoler, *va.* — *une maison.*

ԶԱՏԻԿ (տօն յարութեան Քրիստոսի), pâque կամ pâques, *sm.*

ԶԱՏԿԱԾԱՂԻԿ ([illegible]), paquerette, *sf.*

ԶԱՏԿԱԿԱՆ, pascal, ale *(pl. pascals), adj. Agneau pascal. Communion pascale.*

ԶԱՏԿԱՇԱԲԱԹ, la semaine sainte.

ԶԱՏԿԻ, V. Զատկական։

ԶԱՏՈՒԻԼ, se séparer, se détacher, se distinguer, *vpr.* Այդ կնոջ քովէն չի զատուիր, il ne bouge pas d'auprès de cette femme.

ԶԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զատել։

ԶԱՏՈՒՑՈՒՄ, **ԶԱՏՈՒՑՈՒՄՆ**, isolement, *sm.*

ԶԱՐԳԱՆԱԼ, faire des progrès, mordre à quelque chose, *va.*, s'avancer, *vpr.*, progresser, *vn.*, se développer, *vpr.* || grandir, croître, *vn.*, s'accroître, *vpr.*

ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ, **ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆ**, progrès, développement, *sm.* || agrandissement, *sm.*, croissance, *sf.* — (մարդկեղէն մարմնոյ), accroissement, *sm.*

ԶԱՐԳԱՑՈՒՆԵԼ, faire faire des progrès, avancer, développer, *va.* || agrandir, accroître, *va.*

ԶԱՐԴ, ornement, embellissement, *sm.*, garniture, *sf.* || parure, *sf.* Պզտի —, enjolivure, *sf.* Ականակապ —ք, V. Գոհարեղէնք։ Թատերական —, V. Վիճակ։

ԶԱՐԴԱԳԻՐ, lettre grise կամ historiée, *sf.*

ԶԱՐԴԱԳՈՐԾ, ornemeniste (այլ ըսւ Լիդրէի բանելու է՝ ornementiste), *sm.*

ԶԱՐԴԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, ornementation, *sf.*

ԶԱՐԴԱՍԽՈՒՑ, boudoir, *sm.*

ԶԱՐԴԱԽՕՍ, V. Պաճուճաբան։

ԶԱՐԴԱԿԱՆ, décoratif, ive, *adj.*

ԶԱՐԴԱՊԱՏԿԵՐ, vignette, *sf.*

ԶԱՐԴԱՋՈՒՐ, eau de toilette, *sf.*

ԶԱՐԴԱՍԵՂ, **ԶԱՐԴԱՍԵՂՆ**, broche, *sf.*

ԶԱՐԴԱՍԵՆԵԱԿ, boudoir, *sm.*

ԶԱՐԴԱՍՏՈՒ, V. Դնոց։

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ, ornement, enjolivement, *sm.*, décoration, *sf.*, embellissement, ajustement, *sm.* || parure, toilette, *sf.*

ԶԱՐԴԱՐԵԼ, orner, parer, *va.* *Orner, parer une église. Parer un enfant.* embellir, *va.* — *une maison.* enjoliver, ajuster, *va.* *Il a enjolivé son cabinet, son jardin. Vous avez bien ajusté votre cabinet, votre jardin.* pomponner (բօնբօնէ), *va.* — *une coiffure, une mariée.* décorer, *va.* Զգեստներով —, accoutrer, *va.* Ժապաւէններով —, orner de dentelles, chamarrer, *va.* — *un habit.* Դրօշներով — (նաւը), V. Դրօշ։ Սաստիկ —, parer avec une grande recherche, adoniser, *va.*

ԶԱՐԴԱՐԻԼ, V. Զարդարուիլ։

ԶԱՐԴԱՐԻՉ, enjoliveur, *sm.* — (սենեկաց, բաստերց), décorateur, *sm.* — (կարասեաց, հանդերձից), garnisseur, euse, *s.*

ԶԱՐԴԱՐԿՈՏ, fat (ֆադ. ֆա), *adj.* et *sm.*

ԶԱՐԴԱՐՈՒԱԾ, V. Զարդարուն։

ԶԱՐԴԱՐՈՒԻԼ, s'orner, *vpr.* *La campagne s'ornait de verdure et de fleurs.* se parer, *vpr.* *Cette femme aime à —.* s'ajuster, *vpr.* *Cette femme est deux heures à —.* se pomponner (սը բօնբօնէ), *vpr.* — սեթեւեթանօք, se parer d'une manière affectée, se requinquer, *vpr.* Աւելի գեղեցիկ կամ երիտասարդ երեւնալու համար —, s'adoniser, *vpr.* *Le fat s'adonise.*

ԶԱՐԴԱՐՈՒՆ, orné, ée, paré, ée, pimpant, ante, *adj.*

ԶԱՐԴԻ, }
ԶԱՐԴՈՒ, } V. Զարդական։

ԶԱՐԹՆՈՒԼ, V. Արթննալ։

ԶԱՐԹՈՒՄ, } réveil, *sm.* —
ԶԱՐԹՈՒՄՆ, } բնութեան (գարուն), le — de la nature (printemps).

ԶԱՐԹՈՒՑԱՆԵԼ, V. Արթնցունել։

ԶԱՐԹՈՒՑԵԱԼ, éveillé, ée, réveillé, ée, *adj.*

1. **ԶԱՐԿ** (դրդումն. թելադրութիւն), impulsion, *sf.*

2. **ԶԱՐԿ** (նաբզ), pouls (բու), *sm.* Մէկուն —ը նայիլ, tâter le —.

ԶԱՐՀՈՒՐԱՆՔ, terreur, frayeur (ֆռէյէօռ), *sf.*, effroi, *sm.*, épouvante, *sf.*

ԶԱՐՀՈՒՐԵԼԻ, épouvantable, formidable, *adj.*

ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՆԵԼ, frapper d'épouvante, épouvanter, effrayer (էֆռէյէ), *va.* Մտածութիւնն անգամ կը զարհուրեցունէ զմարդ, rien que d'y penser on en est effayé.

ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՑԻՉ, effrayant, ante, *adj.*

ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՑՈՒՄ } (էօբ-
ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՑՈՒՄՆ } էու-բ-մա), épouvantement, *sm.*

ԶԱՐՀՈՒՐԻԼ, prendre l'épouvante, être saisi de frayeur, s'épouvanter, s'effrayer, *vpr.*

ԶԱՐՀՈՒՐՈՒՄ, } V. Զարհու-
ԶԱՐՀՈՒՐՈՒՄՆ, } րանք։

ԶԱՐՄ, race, *sf.*, sang (սան. *Un sang* [սանք+] *illustre*), *sm.*, famille, *sf.*

ԶԱՐՄԱՆԱԼ, être surpris, être étonné de, s'étonner, *vpr.*, admirer, *va.*, s'émerveiller, s'extasier, *vpr.* Սաստիկ —, s'ébahir, *vpr.*

ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ, étonnant, ante, surprenant, ante, *adj.* || admirable, prodigieux, euse, miraculeux, euse, *adj.* — է որ, il est surprenant que. —ն այն է զի՝ որ, ce qu'il y a d'étonnant en cela, c'est que . . . — կերպով, V. Զարմանապէս։

ԶԱՐՄԱՆԱԼԻՔ, merveille, *sf.*, prodige, miracle, *sm.*

ԶԱՐՄԱՆԱԼԱՐ, V. Զարմացած։

ԶԱՐՄԱՆԱԳԻՍ, étonnamment, *adv.*

ԶԱՐՄԱՆՔ, étonnement, *sm.*, admiration, surprise, *sf.*, ébahissement, *sm.* — պատճառել, surprendre, *va.*

ԶԱՐՄԱՑԱՒ, étonné, ée, *adj.* — եմ (կը զարմանամ) որ աւելի ուշադիր չէ՛ք, je suis — que vous ne soyez pas plus attentif. Կնոր չ'լրայ — եմ, j'en suis —.

ԶԱՐՄԱՑԱԿԱՆ, admiratif, ive, extatique, *adj.* — նշան (՛), point admiratif, point d'exclamation(!).

ԶԱՐՄԱՑԵԱԼ, V. Զարմացած։

ԶԱՐՄԱՑՈՒՄ, **ԶԱՐՄԱՑՈՒՄՆ**, étonnement, *sm.*, admiration, surprise, *sf.*, ébahissement, *sm.*, extase, *sf.*

ԶԱՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, étonner, *va.* կարգէ դուրս բան մը պատահեցաւ որ զարմացուց զամէն մարդ, il arriva une chose extraordinaire qui étonna tout le monde. surprendre, *va.* Շատ բաներ պատահեցան որ պիտի զարմացնեն զձեզ, il s'est passé bien des choses qui vous surprendront.

ԶԱՐՆԵԼ, frapper, battre, *va.* || sonner, *va.* || taper, férir, *va.* || ruer, *vn.* — (ոտքայի), jeter, *va.* Ձի ու ձախ —, ruer à tort et à travers. իրարու —, s'entre-frapper, *vpr.* Բաժակները՝ զաւաքները իրարու —, V. Բաժակ։ ինքզինքին —, se frapper, *vpr.* Թողուլ ինք զինք որ զարնեն, se laisser frapper, *vpr.* Բռնցի —, V. Բռնցի։ Գեհին —, V. Ձգեհել։ կուրծքը —, se frapper la poitrine. Թուին տակ —, V. Թել։ Դուռ —, frapper, heurter, *va.* *Qui frappe à la porte? On heurte à la porte.* Երես —, V. Երես։ Երեսը — չընկլայ, sans reproche. Ծուլութեան —, se livrer à la paresse. Վայր —, déprécier, *va.*; détracter, *vn.* Ձեռ — —, V. Ձեռնարկել։ Ակի՛ն —, marquer, *vn.* *On ne trouve rien qui marque dans cet ouvrage.* Ձեւացնել —, faire semblant de ne pas voir, dissimuler, *va.* Ոտը գետինը —, taper du pied. Կէս օրը զարկաւ, midi est-il déjà sonné? կէս օրը զարկաւ, midi sonna. կէս օրը պիտի զարնէ, il va sonner midi.

ԶԱՐՆՈՂ, frappeur, euse, *s.*

ԶԱՐՆՈՒԱԾ, frappé, ée, *adj.* || blessé, ée, *adj.* || féru, ue (Férir բայէն), *adj.* Այդ կնոջ — է, V. Զարնուիլ։

ԶԱՐՆՈՒԻԼ, heurter, *vn.*, se heurter, *vpr.* || s'amouracher, *vpr.* Այդ կնոջ զարնուած է, il est féru de cette femme. իրարու —, իրարու նետ —, se choquer, *vpr.* Պատէ պատ —, battre les murs.

ԶԱՐՏՈՒԱԾ, fourvoyé, ée, détourné, ée, *adj.* — բայ, verbe irrégulier, anomal. — բայեր, des verbes irréguliers, anomaux.

ԶԱՐՏՈՒԱԼ, se fourvoyer, se détourner, *vpr.*

ԶԱՐՏՈՒԱԼՈՒԹԻՒՆ, diversion, *sf.* || aberration, *sf.*

ԶԱՒԱԿ, enfant, *s. m.* et *f.*, fils (ֆի՛ս. pus լիդէի ֆի), rejeton, *sm.*, race, géniture, *sf.* Ընտանի —, enfant de famille.

ԶԱՒԱԿԱՍԵՐՈՒԹԻՒՆ, procréation, *sf.*

ԶԱՒԵՏՔ, farce, *sf.* [*sm.*

ԶԱՒԵՏՔԱԲԱՌ, joueur de farces,

ԶԲԱՂԱՑ, occupé, ée, affairé, ée, *adj.*

ԶԲԱՂԵՑՈՒՆԵԼ, donner de l'occupation, occuper, *va.* *Il faut — les jeunes gens.* amuser, *va.* *Il ne faut rien, il ne faut qu'une mouche pour l'—.* — *l'ennemi.* attacher, *va.* *Il a une affaire qui l'attache fort.*

ԶԲԱՂԵՑՈՒՑԻՉ distrayant, ante (տի՛ս-տ՛ր-եյ՛ն, ե՛նտ), adj.

ԶԲԱՂԻԼ, s'occuper (dem̃ զոյա-կանէ յառաջ. ինչ. *Il ne s'occupe que* de *bagatelles.* ձով աներեւ ոյ թէ յառաջ. ինչ. *Tout le jour il s'occupe à lire.*), se mettre à, s'appliquer à, *vpr.* Գլխաւորաբար երկրաչա-փութեան զբաղեցաւ, il s'est appliqué principalement կամ particulièrement à la géométrie. s'amuser à, *vpr.*

ԶԲԱՂԻՉ, distrayant, ante (տիս-տրէյան, անթ), *adj.*

ԶԲԱՂԿՈՏ, affairé, ée, *adj.*

ԶԲԱՂՈՒՄ, } occupation, *sf.*
ԶԲԱՂՈՒՄՆ, } Սիրելի —, élément, *sm.*

ԶԲՕՍԱԿԱՆ, récréatif, ive, *adj. Jeu —. Homme —.*

ԶԲՕՍԱՆԵԼ, V. Զբօսնուլ ։

ԶԲՕՍԱՆՈՑ, amusoire, *sf.*

ԶԲՕՍԱՆՔ, amusement, divertissement, *sm.*, distraction, *sf.*, passe-temps (*pl.* des *passe-temps*), *sm.*, récréation, *sf.*, plaisir, ébat, ébattement, *sm.* — (մսաց), distraction, *sf.* Մակուկով —, canotage, *sm.* Առ ի զբօսանս, par plaisir, *adv.*

ԶԲՕՍԱՍԷՐ, noceur, euse, *s.* || dissipé, ée, *adj. C'est un homme fort —.*

ԶԲՕՍԱՐԱՆ, réduit, *sm.*

ԶԲՕՍԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, amuser, divertir, récréer, dissiper, *va.*

ԶԲՕՍԵՑՈՒՑԻՉ, V. Զբօսուցիչ ։

ԶԲՕՍՆՈՒԼ, s'amuser, se divertir, *vpr.* Շատ զբօսա՞ք, vous êtes-vous beaucoup կամ bien divertis? se récréer, s'ébattre, *vpr.*, avoir bon temps, se donner կամ prendre du bon temps, se dissiper, *vpr. Vous auriez besoin de vous dissiper un peu.*

ԶԲՕՍՈՒՄՆ, V. Զբօսանք ։

ԶԲՕՍՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զբօսեցուցանել ։

ԶԲՕՍՈՒՑԻՉ, amuseur, euse, *s. Cet écrivain est un aimable —.* || amusant, ante, *adj. Un livre —.* divertissant, ante, récréatif, ive, *adj. Jeu récréatif. Homme récréatif.*

ԶԲՕՍՑՈՒՆԵԼ, V. Զբօսեցուցանել ։

ԶԳԱԼ, sentir (avoirով), *vn.*; ressentir, *va.*; se sentir, *vpr.* — (ցուրտ, ցաւ), éprouver, *va. On éprouve sur cette montagne un froid très rigoureux.* Ցաւեր կը զգայ, il éprouve des douleurs. (Հիւանդու-թեան) նշանն —, se sentir, se ressentir, *vpr. Il commence à se sentir de la goutte* (յօդացաւութիւն). *Il se ressent de son rhumatisme* (յօդացաւութիւն ճռռացաւութիւն).

ԶԳԱԼԱԲԱՐ, } V. Զգայաբար ։
ԶԳԱԼԱՊԷՍ, }

ԶԳԱԼԻ, sensible, *adj.* || vif, *m.* vive, *f. adj.* || palpable, *adj.* || appréciable, *adj.* — կերպով, sensiblement, palpablement, à vue d'œil, *adv.* Այս տղաս — կերպով կը մեծնայ, cet enfant grandit à vue d'œil.

ԶԳԱԼԻՔ, V. Զգայարան ։

ԶԳԱԾՄՈՒՆՔ, }
ԶԳԱԾՈՒՄ, } affection, *sf.*
ԶԳԱԾՈՒՄՆ, }

ԶԳԱՑԱԲԱՐ, sensiblement, palpablement, *adv.*

ԶԳԱՑԱԿԱՆ, sensuel, elle, sensitif, ive, *adj.* — ճաշոյք, V. Հաճոյք ։

ԶԳԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, sensibilité, *sf.* [*sm.*

ԶԳԱՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, sentiment,

ԶԳԱՅԱՆՈՑ, sensorium (սէնսօրիօմ), *sm.*

ԶԳԱՑԱՍԷՐ, sensuel, elle, *adj.*

ԶԳԱՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, sensualité, *sf.*, sensualisme, *sm.*, sens (սան, ըստ Ակադեմիոյ. սանս, ըստ Լիդրէի), [*smp.*

ԶԳԱՑԱՐԱՆ, sens, *sm.*

ԶԳԱՑԱՐԱՆԱՑ, V. Զգայականն ։

ԶԳԱՑԻՈՂ, sensible, *adj.* — (փիլիսոփայութիւն, փիլիսոփայ), sensualiste, *adj.* et *s.*

ԶԳԱՑԱՊԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, sensualisme, *sm.*

ԶԳԱՑԵՑԳ, V. Զգայացոյց։

ԶԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, sentiment, sens (•–ʅ•, ըստ Ակադեմիոյ. •–ʅ, ըստ Լիդրէի), *sm.* —ը վրան գալ, revenir, *vn.*

ԶԳԱՑՈՒՆ, sensible, sensitif, ive, sentimental, ale (*pl. sentimentals*), vif, *m.* vive, *f. adj.* — կերպով, sentimentalement, *adv.*

ԶԳԱՑՈՒՆՔ, sens, *smp.*

ԶԳԱՑՌ (ʅէյէրվէ), rot (–օ), *sm.* Ըստ բժշկաց éructation, *sf.*

ԶԳԱՑՌԵԼ (ʅէյէրվէ+), roter, *vn.*

ԶԳԱՑՌՈՒԹԻՒՆ, }
ԶԳԱՑՌՈՒՄ, } V. Զգայռ։
ԶԳԱՑՌՈՒՄՆ, }

ԶԳԱՍՏ, sage, prudent, ente, modéré, ée, tempéré, ée, pudique, *adj.* — լինել, ըլլալ, être dans son bon sens.

ԶԳԱՍՏԱԿԱՆ, pénitentiaire (. . . •էʅ–), *adj. Régime, système* —.

ԶԳԱՍՏԱՆԱԼ, être sage, prudent, être dans son bon sens, se corriger, se réformer, reprendre ses esprits, rentrer en soi.

ԶԳԱՍՏԱՐԱՆ, pénitencier, conservatoire, *sm.* || les Filles repenties, կամ լոկ les Repenties, *sfp. On la mit aux Repenties.* — (կանանց), refuge, *sm.*

ԶԳԱՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre sage, prudent, corriger, remettre en son bon sens, mettre à la raison, *va.*

ԶԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, sagesse, retenue, prudence, tempérance, résipiscence, *sf.* — (կնոջ), pudeur, *sf.*

ԶԳԱՑՈՂ, V. Զգայուն։ [*sm.*

ԶԳԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, sentiment,

ԶԳԱՑՈՒՄ, } sentiment, *sm.*,
ԶԳԱՑՈՒՄՆ, } sensation, *sf.* Այդպիսի զգացմունք պատիւ կը բերեն ձեզ, V. Պատիւ։

ԶԳԱՑՈՒՆԵԼ, faire sentir, faire savoir, avertir, *va.*

ԶԳԵՆԼԻ, mettable (վէրթ–պլէ), *adj. Ce manteau est encore* —.

ԶԳԵՆՈՒԼ, V. Հագուիլ։

ԶԳԵՌ, rot (–օ), *sm.* — հանել, roter, *vn.*

ԶԳԵՍՏ, habit (բպէ), vêtement, habillement (–պէյլըմ–ն), *sm.* Եկեղեցական —, V. Կապայ։ — կրօնաւորաց, vêtement de moine (մ–ն'), froc (ֆ–օք), *sm.* Երկայն —, robe, *sf.* Կուսանաց —, mante, *sf.* Պաշտօնեայ, տօնական —, un habit habillé. Հանդիսական —, habit de cérémonie, de gala, un habit habillé, grande tenue. Առօրեական —, petite tenue. Տան — (կանանց), déshabillé, *sm.* — *du matin.* —ք եւ կարասիք (վախճանեալ անձի), dépouille, *sf.* —ները հագնիլ, se vêtir, s'habiller, *vpr.* —ն հանել, ôter, quitter ses habits, se déshabiller, *vpr.* —ները հանել, ôter à quelqu'un ses habits, son costume, déshabiller, *va.* Մէկու մը — տալ, donner des habits, vêtir, habiller, *va. Vêtir, habiller les pauvres.* — զգենել, ձեռք բերել, se pourvoir d'habits, s'habiller, *vpr.* —ը փոխել, se déshabiller, *vpr.*

ԶԳԵՍՏԱԿԱԼ, V. Զորձակալ։

ԶԳԵՏՆԵԼ, renverser par terre, atterrer, *va. Ce coup l'a atterré.*

ԶԳԵՑԵԱԼ, habillé, ée, *adj.*

ԶԳԵՑՈՒՆԵԼ, V. Հագուեցունել։

ԶԳԼԽԱԿԱՆ, capiteux, euse, *adj.*

ԶԳԼԽԵԼ, avoir la tête troublée, se griser.

1. **ԶԳՈՅՇ**, précautionné, ée, précautionneux, euse, circonspect, ecte (•է–քօʅ•բէ, կամ ըստ ոմանց •է–քօʅ•բէք, •է–քօʅ•բէքթ յարականն. •է–քօʅ•բէքթ' յիգականն), réservé, ée, discret, ète, sobre, *adj.* — տեղ, lieu sûr, lieu de sûreté.

2. **ԶԳՈ՛ՑԷ**, garde à vous!

ԶԳՈՒՇԱԳՈՑՆ, sûr, *m.* sûre, *f. adj.* — տեղ, V. Ջգոյը (1)։ — ֆիւարֆ, V. Ֆիւարֆ։ [te, *adj.*

ԶԳՈՒՇԱՀԱՑԵԱՑ, vigilant, an-

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ, garder, *an. Gardez qu'on ne vous voie.* se garder de, *vpr.*, prendre garde. Ջգուշացէք որ չիյնաք, չրլայ թէ իյնաք, gardez-vous bien de tomber, prenez garde de tomber. *Prenez garde.* se tenir en garde. *Tenez-vous en garde contre cet homme.* être, se mettre, se tenir sur ses gardes. *Soyez, ou tenez-vous sur vos gardes.* être en garde contre, se donner de garde, se donner garde de, *vpr. Donnez-vous garde de cet homme.* se précautionner, se préserver, se prémunir, *vpr. Se précautionner contre le chaud, contre le froid. Se prémunir contre les erreurs, contre le froid.* իւր անձին —, s'observer, *vpr.* իւր առողջութեան —, ménager sa santé.

ԶԳՈՒՇԱՐԱՆ (ֆ-բ-ֆ-ֆ-ն. լ-լ-բ-ֆ), lazaret, *sm.*

ԶԳՈՒՇԱՑՈՒՆՆԼ, précautionner, prémunir, *va.*

ԶԳՈՒՇԱՒՈՐ, V. Ջգոյը։ — տեղ, lieu sûr, lieu de sûreté. [tion, *sf.*

ԶԳՈՒՇԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, discré-

ԶԳՈՒՇԵԱԲ, avec précaution, discrètement, sombrement, *adv.*

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, précaution, *sf.* || circonspection, vigilance, *sf.* || ménagement, *sm.*, attention, garde, discrétion, réserve, sûreté, *sf.* || sobriété, *sf.* Ամուր —, sûreté, *sf.* կեւակրոց — (ֆ-բ-ֆ-ֆ-ֆ), diète, *sf.*, régime, *sm.* Ջգուշութեամբ, V. Ջգուշաւ։ Ջգուշութեամբ կենալ, se mettre, se tenir en garde. Ջգուշութեամբ վարուիլ, se ménager, *vpr. Il sait — avec tout le monde.*

ԶԳՈՒՇՈՒՐԻՆ, V. Ջգուշաւ։

ԶԳՕՆ, sage, *adj.*

ԶԳՕՆԱՆԱԼ, devenir sage.

ԶԳՕՆԱՐԱՆ, maison de pénitence. [*va.*

ԶԳՕՆԱՑՈՒՆՆԼ, rendre sage,

ԶԳՕՆՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.*

ԶԵԱՆ, préjudice, tort, *sm.* || perte, *sf.*

ԶԵԽ, V. Ջեղխ։

ԶԵԿՈՑ, V. Ֆաճուզում։

ԶԵԿՈՒՑԱՆՆԼ, V. Ֆաճուզացնել։

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ, } V. Ֆաճու-
ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆ, } զում։

ԶԵՂԱՆԻԼ, V. Ջեղուլ (2)։

ԶԵՂԱԾ, débauché, ée, débordé, ée, dissipé, ée, *adj.* — (կեանք, վարք), dissolu, ue, *adj.*

ԶԵՂԱԾԱՆԱԼ, se livrer à la débauche, *vpr.*

ԶԵՂԱՒՈՒԹԻՒՆ, débauche, *sf.*, débordement, *sm.*, dissolution, *sf.*, luxe, *sm.* Ըմպելեաց եւ կերակրոց —, excès de boire et de manger. Ուղղիչ զեղուբեացց, réparateur de torts.

ԶԵՂԻ, corrompu, ue, *adj.* — (վարք, կեանք), dissolu, ue, *adj.*

ԶԵՂԻԱԱԲԱՐ, abusivement, *adv.*

ԶԵՂԻԱԱԿԱՆ, abusif, ive, *adj. Usage* —.

ԶԵՂԻԱՆՆԼ, V. Ջեղծել։

ԶԵՂԻԱՆԻԼ, V. Ջեղծիլ։

ԶԵՂԻԵԼ, corrompre, *va.* — մէկն անչափ խաղբուբեամբ, gâter, *va.* — *un enfant.*

ԶԵՂԻՒԼ, abuser de, *vn.*

ԶԵՂԻՒՈՒԹԻՒՆ, } abus, *sm.*
ԶԵՂԻՒՄ, } Ջեղծմամբ,
ԶԵՂԻՒՄՆ, } abusivement, *adv.*

ԶԵՂԻՒՈՒՑԱՆՆԼ, V. Ջեղծել։

ԶԵՂԻՒՈՒՑԻՉ, débaucheur, euse, *s.* — (մանկացը), gâteur, euse, *s.*

1. **ԶԵՂՈՒԼ**, faire déborder, verser, répandre, épancher. *Les fruits que la terre épanche de son*

sein. épandre, combler, *va. Combler de présents.*

2. **ԶԵՂՈՒԼ**, déborder, *vn. Sa fureur déborde. La colère déborde de son cœur.* se déborder, *vpr.*, dégorger, *vn. Si cet égout vient une fois à dégorger, il infectera tout le quartier.* se dégorger, *vpr. Des rivières qui cherchent à — dans l'Océan.* regorger, *vn. Ses celliers regorgent de vin.* — բարութեամբ, regorger de biens. — (գետոյ), déborder, *vn. La Seine avait débordé et inondait les prairies.* se dégorger, se déborder, *vpr. Le Nil, en se débordant, fertilise les terres qu'il inonde.* — (հիւթոց մարմնոյ), s'épancher, *vpr.* Չեղուլ —, se répandre, *vpr.*

ԶԵՂՈՒՄ, } regorgement, *sm.*
ԶԵՂՈՒՄՆ, } — *de la bile.* épanchement, *sm.* — *de sang. de la bile.* — (գետոյ), débordement, *sm. Le — du Nil, de la Seine.* regorgement, *sm. Le — d'une rivière.* — **ուրի**, épanchement, effusion, expansion, ouverture de cœur.

ԶԵՂՈՒՆ, comble, *adj.*

ԶԵՂՈՒՑԱՆԵԼ, V. Չեղուլ (1).

ԶԵՂԱ, escompte, *sm.*

ԶԵՂԱԿԱՆ, elliptique, *adj.*

ԶԵՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, ellipticité, *sf.*

ԶԵՂԱԵԼ, escompter, *va.*

ԶԵՂԱՈՂ, escompteur, *adj.* et *sm. Un banquier —.*

ԶԵՂԱՈՒՄ, } ellipse, *sf.* || ré-
ԶԵՂԱՈՒՄՆ, } ticence, *sf.* Չեղչմամբ, V. Չեղչօրէն.

ԶԵՂԱՕՐԻՆ, elliptiquement, *adv.*

ԶԵՂԱՐ, repentir, *sm.*, repentance, *sf.*, regret, *sm.*

ԶԵՆ, sacrifice, *sm.*, victime, *sf.*

ԶԵՆԱՐԱՆ, autel des sacrifices, *sm.* || abattoir, *sm.*

ԶԵՆԻԹ, zénith (վերէ), *sm.*

ԶԵՆՈՒԼ, immoler, *va.*

ԶԵՆՈՒՄ, } immolation, *sf.*
ԶԵՆՈՒՄՆ, } Արիւնաւոր —, sacrifice sanglant. Անարիւն — (պաս-ուրաւգի), sacrifice non sanglant.

ԶԵՏԵՂԵԼ, placer, installer, établir, caser, *va.* || placer, mettre, *va.*

ԶԵՏԵՂԻԼ, se placer, s'installer, s'établir, se caser, se mettre, *vpr.*

ԶԵՏԵՂԻՔ, placier, *sm.*

ԶԵՏԵՂՈՒՄ, } placement, *sm.*,
ԶԵՏԵՂՈՒՄՆ, } installation, *sf.*

ԶԵՐԴ, } semblable à, *adj.* ||
ԶԵՐՔ, } comme, *adv.*

ԶԵՐՒ, exempt, empte de, *adj.* — կացուցանել, exempter, dispenser, *va.*

1. **ԶԵՐՒԱՆԵԼ**, V. Զերծուցանել.

2. **ԶԵՐՒԱՆԵԼ**, V. Զերծանիլ.

ԶԵՐՒԱՆԻԼ, se sauver, *vpr.* — *d'un péril, d'un danger.* se délivrer, se défaire, *vpr. Il se défit de ses liens.* || s'échapper de, *vpr.* — *de prison.* || échapper, *vn.* — *le danger.* se détacher, *vpr. Un clou, une épingle qui va —. Un bloc énorme se détacha de la montagne.* sortir, glisser, *vn. Cela m'a glissé des mains.* — (հիւանդութենէ), échapper, *vn. Les médecins assurent qu'il échappera.* sortir, *vn.* — *de maladie.* — (պահապանեցեր), tromper, *va. Le prisonnier parvint à — la vigilance de ses gardes.*

ԶԵՐՒՈՒՄ, } débarras, débar-
ԶԵՐՒՈՒՄՆ, } rassement, *sm.*

ԶԵՐՒՈՒՑԱՆԵԼ, sauver, délivrer, défaire, *va. Défaites-moi de cet importun.* débarrasser, soustraire, *va. Rien ne peut le soustraire à ma fureur.* dégager, *va. Il l'a dégagé du milieu des ennemis.*

ԶԵՒԱԶ (ուղղանկիւնացածիգ գործիք. ՚ի՚ն՚-), équerre, *sf.*

1. **ԶԵՓԻՒՌ** (հողմ արեւմտեան),

vent d'ouest, zéphire կամ zéphyr, *sm. Le souffle du —.*

2. **ԶԵՓԻՒՌ** (հողմ խոյգրաւունչ եւ ախորժակաց), vent doux et agréable, zéphire կամ zéphyr, *sm. Un agréable —. Les doux —s.*

3. **ԶԵՓԻՒՌ**, V. **Զեփիւռոս**։

ԶԵՓԻՒՌՈՍ (դիւ արեւմտեան հողմոյ [pus առասպելաց]), dieu du vent d'ouest, Zéphire կամ Zéphyr, *sm.*

ԶԶՈՒԱՆՔ, oppression, *sf.* ‖ **ԶԶՈՒԵԼ**, V. **Զզուեցուցիչ**։

ԶԶՈՒԵԼԻ, dégoûtant, ante, *adj.*

ԶԶՈՒԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, opprimer, *va.* ‖ dégoûter, *va.* [*adj.*

ԶԶՈՒԵՑՈՒՑԻՉ, dégoûtant, ante,

ԶԶՈՒԻԼ, avoir, prendre du dégoût, se dégoûter, *vpr.*

ԶԶՈՒՈՒՄ, **ԶԶՈՒՈՒՄՆ**, } dégoût, *sm*

ԶԻՆ, arme, *sf.* — եւ զարդ, armes, *sfp.*, armure, *sf.*, armement, *sm.*

ԶԻՆԸՆԿԱՑ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, désarmer, *va. On se jeta sur lui pour le —.*

ԶԻՆԸՆԿԱՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, poser les armes, mettre les armes bas.

ԶԻՆՔ, arme, *sf.* Հատանող, նետիչ, կտրող —, — blanche. — վրիժական, մարտական, նուրուածող, —s offensives. — բռնցի, —s de main. — արձակելու, —s de jet. — պատուոյ, —s d'honneur. — առնուլ, V. **Զինուիլ**։ —ն առնուլ, désarmer, *va.* —ի բռնել, faire passer par les —s.

ԶԻ, V. **Վասպի**։

1. **ԶԻԱՐԴ**, V. **Ի՞նչպէս (2)**։

2. **ԶԻԱՐԴ**, V. **Ի՞նչպէս (3)**։

ԶԻԹԻԿ (Ի-ԹԼ-), culbute, *sf.* *Faire la —.*

ԶԻԹԻԿԵԼ (Ի-ԹԼ-ԵԼ-Ի), faire la culbute.

ԶԻԼ (*Հրաբղխոյ բեւեռաց առաջայն*), soprano, *sm. Cette chanteuse possède un très beau —.*

ԶԻՆԱԶ, V. **Զոյռւմն**։

ԶԻՆԱԳԷՏ, V. **Մարտուսոյց**։

ԶԻՆԱԳԱՐԻ, armurier, *sm.*

ԶԻՆԱԳԱԳԱՐ, V. **Զինաւորութիւն**։

ԶԻՆԱԶԵՐԾԵԼ, désarmer, *va.*

ԶԻՆԱՓԱՓ ԱՌՆԵԼ, Ը-ՆԵԼ, } désarmer, *va. On se jeta sur lui pour le —.*

ԶԻՆԱՓԱՓԵԼ, [Ն]ԵԼ, }

ԶԻՆԱՓԱՓՈՒԹԻՒՆ, désarmement, *sm.*

ԶԻՆԱԽԱՂ, ԶԻՆԱԽԱՂԱՑ, } escrimeur, *sm.*

ԶԻՆԱԽԱՂՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.*

ԶԻՆԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, armistice, *sm.*, trêve, *sf.* — առժամանակեայ, suspension d'armes.

ԶԻՆԱԿԱՐԱՒԻՔ (հին ասեղնի զինուորական պար մը) danse pyrrhique, կամ յոյն pyrrhique, *sf.*

ԶԻՆԱԿԻՐ, écuyer, *sm.*

ԶԻՆԱՄԱՐՏԻԿ, V. **Զինամարզիկ**։

ԶԻՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.*

ԶԻՆԱՄԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, prise d'armes, *sf.*

ԶԻՆԱՄԹԵՐՈՑ, place d'armes,

ԶԻՆԱՄԻՋԱՐԱՆ, salle d'armes կամ d'escrime, *sf.*

ԶԻՆԱՄԻՒՆ, ferrailleur, gladiateur, *sm.*

ԶԻՆԱՈՐ, gendarme, *sm.*

ԶԻՆԱՆՇԱՆԵԼ, armorier, *va.*

ԶԻՆԱՆՇԱՆ, **ԶԻՆԱՆՇԱՆՔ**, } armes, armoiries, *sfp.*

ԶԻՆԱՆՈՑ, dépôt կամ magasin d'armes, arsenal (*pl.* des *arsenaux*), *sm.*

ԶԻՆԱՇԱՐԺ, V. **Զինախաղաց**։

ԶԻՆԱՇԱՐԺԱՐԱՆ, salle d'armes, *sf.*

ԶԻՆԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.*, armes, *sfp.* Սրահ զինաշարժութեան, V. **Զինաշարժարան**։ Սարգիչ զինաշարժութեան, V. **Մարտուսոյց**։

ԶԻՆԱՇԱՐՈՑ, panoplie, *sf.*

ԶԻՆԱԴԱՐ, V. Զինակամամ:

ԶԻՆԱՎԱՃԱՌ, armurier, *sm.*

ԶԻՆԱՐԱՆ, V. Զինանոց:

ԶԻՆԵԱԼ, V. Զինուած:

ԶԻՆԵԼ, armer, *va.*

ԶԻՆԻԼ, V. Զինուիլ:

ԶԻՆԿ (ցինգօ), zinc (ցէնգ). *sm.* Զնկիւ պատել, ծածկել, V. Զնկել:

ԶԻՆՈՒԱԾ, armé, ée, *adj.* Ամենայն կերպով — լինել, ըլլալ, être — jusqu'aux dents.

ԶԻՆՈՒԻԼ, prendre les armes, se munir d'armes, s'armer, *vpr.*

ԶԻՆՈՒՈՐ, soldat, militaire, *sm.* Դեռընտիր, Նորակազմ, Նորոգ՝ Նոր —, conscrit, *sm.* Հնօրեայ, հնացեալ, հին —, vieux soldat, vieille moustache. Ապիկար, անկարող — (ծերացեալ կամ խեղ), invalide, *sm.* Կամաւոր, ինքնակամ — (կէօնիւլլիւ ասքեր), volontaire, *sm.* Քաղաքացի —, soldat de milice, milicien, *sm.* Ձիաւոր պահապան — (աթլը գարագօլ), sentinelle de cavalerie, à cheval, vedette, *sf. Poser des —s.* Գնդաձիգ, թնդանօթաձիգ — (թօփճը), soldat d'artillerie, artilleur, *sm.* Ազգային պահապան —, garde national. Հետեւակ —, soldat d'infanterie, fantassin, pioupiou, pion, *sm.* Կամրջաձիգ, կամրջող —, pontonnier, *sm.* Խոտաքաղ, խոտաբեր —, fourrageur, *sm.* Յափշտակիչ, աւարառու —, maraudeur, *sm.* — գրել, ժողովել, engager, enrôler, *va.* — գրուիլ, s'engager, s'enrôler, *vpr.* — լինիլ, ըլլալ, se faire soldat, devenir soldat, entrer au service.

ԶԻՆՈՒՈՐԱԲԱՐ, en soldat, militairement, *adv.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐԵԼ, enrôler, *va.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐԻԼ, s'enrôler, *vpr.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՂ, enrôleur, *sm.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, enrôlement, *sm.*, conscription, *sf.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԻԼ, s'enrôler, *vpr.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒՄ, } enrôlement, *sm.*
ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒՄՆ, }

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ, militaire, soldat, *adj. Il a l'air soldat.* soldatesque, *adj.* — ոգի, militarisme, *sm.* || —, gens d'épée, de guerre, homme de guerre, *sm.* —ք, les gens d'épée, de guerre, les hommes de guerre.

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆՕՐԷՆ, militairement, *adv.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԻՑ, compagnon d'armes, frère d'armes, camarade, *sm.*

ԶԻՆՈՒՈՐԱՆՈՑ (գըշլա), caserne (գարնիզօն), garnison, *sf.*

ԶԻՆՂԻՈՐԵԼ, porter les armes.

ԶԻՆՈՒՈՐԻԼ, se faire soldat, devenir soldat, entrer au service, s'enrôler, *vpr.*

ԶԻՆՈՒՈՐՈՐԴԻ, enfant de troupe.

ԶԻՆՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, milice, *sf.*, service, *sm.* || armes, *sfp.*, armée, *sf.* Ինքնակամ, կամաւոր — (կէօնիւլլիւ ասքերլիք), volontariat, engagement, *sm.* || — ցամաքային, armée de terre. — ծովային, armée navale կամ de mer. — մնայուն, armée permanente. — կանոնաւոր, armée régulière. — կազմ, armée active. — առտնին, armée sédentaire. Զինուորութեան մտնել, s'engager dans l'armée, s'enrôler, *vpr.* — ընել, porter les armes.

ԶԻՆՈՒՈՐՕՐԷՆ, Զինուորաբար:

ԶԻ՞ՆՉ, V. Ի՞նչ:

ԶԻՆՉՊԷՑ, arbitraire, *adj.*

ԶԻՆՉՊԻՍԻ՛, V. Ինչպիսի՛:

ԶԻՆՉՊԻՑԿԷՆ, arbitrairement, *adv. Agir —.*

ԶԻՆՉՊԻՑՈՒԹԻՒՆ, arbitraire, *sm. Les caprices de l'—. Il est victime de l'—.*

ԶԻԶԱՆԵԼ, s'abaisser, *vpr.* —

à la portée de ses élèves. || condescendre à, acquiescer à, *vn.* *J'acquiesçais à ce qu'on souhaitait de moi.* céder à, entendre à, plier, *vn.* *Vous ne le ferez pas plier.* fléchir, *vn.*, fléchir le genou, les genoux, se fléchir, *vpr.*, déférer à, *vn.* — (չոոց, ծանրաչափի), descendre, baisser, *vn.* — (գետնոյ, արեգական), s'abaisser, *vpr.* — (ձայնի), tomber, *vn.*

ԶԻՋԱՆԻ, déférant, ante, *adj.*

ԶԻՋԱՆԻԼ, V. Զիջանել։

ԶԻՋԱՆՈՂ, condescendant, ante, *adj.*

ԶԻՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, condescendance, *sf.*

ԶԻՋՈՒՄ, **ԶԻՋՈՒՄՆ**, } condescendance, déférence, *sf.*, acquiescement, *sm.* — ձայնի, abaissement de la voix.

ԶԻՋՈՒՑԱՆԵԼ, faire descendre, *va.* || fléchir, *va.* — (մեկնուն զօրութիւնը, հպարտութիւնը), abaisser, *va.*

ԶԻՍՏ ([illegible]), cuisse, *sf.* — ոչխարի, gigot, *sm.* — (եզին, եղջերուի), cimier, *sm.* — խոզի, — de cochon, jambon, *sm.*

ԶԻՐԿ, V. Զուրկ։

ԶԼԱՆԱԼ, refuser, *va.* *Il a refusé de lui prêter de l'argent.* || nier, refuser, *va.*

ԶԼԱՑՈՂ, négatif, ive, *adj.*

ԶԼԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, ingratitude, *sf.* V. Զլացումն։

ԶԼԱՑՈՒՄ, **ԶԼԱՑՈՒՄՆ**, } refus, *sm.*, négative, *sf.*

ԶԿԵՌ ([illegible]), nèfle, *sf.*

ԶԿԵՌԻ ([illegible]), néflier, *sm.*

ԶԿՆԻ, derrière, après, *prép.* || derrière, en arrière, sur, *adv.*

ԶՂԱԼ ([illegible]), cornouille, *sf.* V. Գավառս կամ Դաւառայ կամ *Հօյնի եւ* կամ Զմենի։

***ԶՂԵԱՐ**, V. Զկեռ։*

ԶՂՋԱԼ, **ԶՂՋԱՆԱԼ**, } se repentir, *vpr.* — *d'avoir offensé Dieu.* || regretter, *va.* *Je regrette de m'être mis en colère.* se mordre les doigts d'une chose, se mordre les pouces de quelque chose.

ԶՂՋԱՑԵԱԼ, repentant, ante, repenti, ie, pénitent, ente, contrit, ite, *adj.*

ԶՂՋԱՑՈՂ, pénitent, ente, *adj.*

ԶՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, faire repentir, *va.*

ԶՂՋՈՒՄ, **ԶՂՋՈՒՄՆ**, } repentir, *sm.*, repentance, pénitence, componction, contrition, *sf.*, regret, *sm.* ի — գալ, դառնալ (զղջման գալ), se repentir, *vpr.* ի — ածել (զղջման բերել), faire repentir, *va.*

ԶՄԱՑ (ծանրաշնչութիւն), asthme ([illegible]), *sm.*

ԶՄԱՑՈՏ (ծանրաշունչ), asthmatique, *adj.* et *s.*

ԶՄԱՅԼԱՆՔ, ravissement, *sm.*

ԶՄԱՅԼԵՑՈՒՆԵԼ, ravir, *va.*

ԶՄԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, **ԶՄԱՅԼՈՒՄ**, **ԶՄԱՅԼՈՒՄՆ**, } V. Զմայլանք։

ԶՄԵԼԻՆ (կարդա՛ [illegible]), canif ([illegible]), *sm.* *Où avez-vous acheté ce —?*

ԶՄՈՒՌՍ (տեսակ մ'անուշահոտ եւ լեղեհամ խէժ. [illegible]), myrrhe ([illegible]), *sf.*

ԶՄՌՍԵԼ, embaumer, *va.*

ԶՄՌՍԻՉ, **ԶՄՌՍՈՂ**, } embaumeur, *sm.*

ԶՄՌՍՈՒՄ, **ԶՄՌՍՈՒՄՆ**, } embaumement, *sm.*

ԶՄՐԽՏԵԱՑ, d'émeraude, *adj.*

ԶՄՐՈՒԽՏ ([illegible]), émeraude, *sf.*

ԶՆԴԱՆ, cachot, *sm.*, basse-fosse *(pl.* des *basses-fosses)*, *sf.*

ԶՆԿԵԼ, zinguer, *va.*

1. **ԶՆՆԱՐԱՆ** (լազուզային զննելու

համար] ծակ, թացուածք), regard, *sm.*

2. ՋՆՆԱՐԱՆ (վիրաբուժի զննելու գործիք), spéculum(-բի-լում) *sm.*

ՋՆՆԵԼ, observer, spéculer, contempler, *va.* || visiter, inspecter, *va.* || explorer, *va.* — ձեռամբ, tâter, *va. Tâtez cette étoffe, elle est douce.* —ու ելնել, երթալ, visiter, *va.* Ջէկուն երակը —, tâter le pouls à quelqu'un.

ՋՆՆԵԼԻ, observable, *adj.*

ՋՆՆԻՉ, **ՋՆՆՈՂ**, observateur, trice, *s.*; spéculateur, explorateur, *sm.* || spéculatif, ive, *adj.*

ՋՆՆՈՒԹԻՒՆ, observation, spéculation, contemplation, *sf.* || exploration, *sf.*

ՋՆՍԵԼ, baisser, *vn. La rivière a baissé d'un pied.*

ՋՆՍԵՑՈՒՆԵԼ, abattre, *va. La pluie a abattu la poussière.*

ՋՈԴԻԱԿՈՍ, zodiaque, *sm.*

ՋՈԴԻԱԿՈՍԱԿԱՆ, zodiacal, ale *(pl. zodiacaux), adj.*

ՋՈՀ, victime, immolation, *sf.*, sacrifice, *sm.* — բնել, V. Ջոհել. — բնել (մէկն), immoler, *va.* — լինել, բլլալ, V. Ջոհուիլ. —ը մոբող, V. Ջոհապպան. — բնող, կատարող, V. Ջոհատար կամ Ջոհագործ.

ՋՈՀԱԳՈՐԾ, sacrificateur, *sm.* V. Ջոհիչ.

ՋՈՀԱԳՈՐԾԵԼ, immoler, *va.*

ՋՈՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, immolation, sacrificature, *sf.*

ՋՈՀԱՆՈՑ, autel, *sm.*

ՋՈՀԱՍՊԱՆ, victimaire, *sm.*

ՋՈՀԱՐԱՆ, autel, *sm.*

ՋՈՀԱՒԱՐ, sacrificateur, *sm.* Պապասուր —ի, victimaire, *sm.* V. Ջոհիչ.

ՋՈՀԵԼ, immoler, sacrifier, *va.* — (կրոց), sacrifier, *va.* իմքիքիմը —, V. Ջոհուիլ.

ՋՈՀԻՔ, immolateur, *sm.*

ՋՈՀՈՂՈՒԹԻՒՆ, sacrifice, *sm.*

ՋՈՀՈՒԻԼ, s'immoler, se sacrifier, *vpr.* [*sf.*

ՋՈՂԱԼ (էշուէ՛ըէ), cornouille, **ՋՈՂԱԼԵՆԻ** (էշուէ՛ըէ -լ-ե՛ը), **ՋՈՂԱԼԻ** V. Գավառս կամ Դաւառայ կամ Հոյնի եւ կամ Ջմեռնի.

ՋՈՄ (նաւակամուրջ), pont de bateaux, ponton, *sm.*

ՋՈՑԿ, pair, aire, *adj. C'est un homme sans* —. || —, —f, paire, *sf.*, couple, *sm. Une paire* կամ *un couple d'amis. Une paire* կամ *un couple de tourterelles (տատրակ). Heureux couple. Un joli couple d'amants. Un couple de fripons.* —f աղաւնեաց (առու եւ էգ), une paire de pigeons. — մը կօշիկ, մուճակ, une paire de bottes, de souliers. — մը ձեռնոց, գուրպայ, une paire de gants, de bas. || couple, *sf. Une — d'œufs (ձ'եօ), de chapons (ոռάաց), de serviettes.* —f աղաւնեաց (ի կերակուր), une couple de pigeons. || accouplement, *sm. Voilà un étrange — d'idées, de mots.* —f (ձիոց, եզանց), attelage, *sm. — de chevaux, de bœufs. Ce laboureur a tant d' — s.* — հաւասար, de pair, *adv.* — հաւասար լինել, բլլալ, aller, marcher de pair. — գործել, apparier, appareiller, *va.*

ՋՈՑԿՈՍՏԱՑ, V. Չամարգ.

ՋՈՊԱՑ (անուշահոտ տունկ մ'է. ը-ֆ-), hysope, *sf.*

ՋՈՎ, frais, *m.* fraîche, *f. adj.* իմքիմ զինքիմ — բռնել, se tenir frais.

ՋՈՎԱՆԱԼ, se rafraîchir, *vpr.*, rafraîchir, *vn.*

ՋՈՎԱՐԱՐ, **ՋՈՎԱՑԻՒ**, rafraîchissant, ante, *adj. Des zéphyrs —s.*

ՋՈՎԱՑՈՒԹԻՒՆ, rafraîchissement, *sm.* || humectation, *sf.*

ՋՈՎԱՑՈՒՄ, } rafraîchisse-
ՋՈՎԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ՋՈՎԱՑՈՒՆԵԼ, rafraîchir, *va.* || humecter (է–ի–է–ե–ե), *va.*

ՋՈՎԱՑՈՒՑԻՉ, rafraîchissant, ante, *adj. La laitue* (*հաւգաւր*), *le nénufar* (*հաւրսևաւմաւցն*), *etc., sont —s.* — (*պաս բժշկաց*), humectant, ante, *adj. Donner des choses humectantes à un malade.*

ՋՈՎՈՂ, associé, *sm.*

ՋՈՎՈՒԹԻՒՆ, fraîcheur, *sf.*, frais, *sm.*

ՋՈՐ ՕՐԻՆԱԿ, par exemple, de même que, comme, *adv.* || ainsi que, comme, *conj.*

ՋՈՒԱՐԱԿ, veau, bœuf (ց–ո–ֆ. *pl.* des *bœufs* ց–ե), taureau, *sm.*

ՋՈՒԱՐԱՓԱԿ, bouverie, *sf.*

ՋՈՒԱՐԹ, gai, *m.* gaie, *f.*, joyeux, euse, riant, ante, serein, eine, enjoué, ée, jovial, ale, allègre, gaillard, arde, joli, ie, éveillé, ée, émerillonné, ée, *adj.* — յոյժ, gai comme un pinson (*խաւյսիս*), comme pinson. — զուարճել, V. Ջուարթացուցանել.

ՋՈՒԱՐԹԱԲԱՐ, V. Ջուարթուբեաւմբ.

ՋՈՒԱՐԹԱԲԱՐՈՑ, gai, *m.* gaie, *f.*, jovial, ale, *adj.* — է, il est gai de sa nature.

ՋՈՒԱՐԹԱԳԻՆ, joyeux, euse, riant, ante, gaillard, arde, *adj.* — ճոխագ, երգ, V. ցնծերգ. || gaiement կամ gaîment, *adj.* — (երգել, *պաս երաժշտաց*), allégro, *adv.*

ՋՈՒԱՐԹԱՄԻՏ, serein, eine, *adj.*

ՋՈՒԱՐԹԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, sérénité, *sf.*

ՋՈՒԱՐԹԱՆԱԼ, être gai, s'égayer, se dérider, s'éveiller, *vpr.* — (երեսաց), s'épanouir, *vpr.*

ՋՈՒԱՐԹԱՐԱՐ, joyeux, euse, divertissant, ante, *adj.* [եալ.

ՋՈՒԱՐԹԱՑԱՒ, V. Ջուարթացուցանել.

ՋՈՒԱՐԹԱՑԵՑԵԱԼ, gai, *m.* gaie, *f. adj.* Գինիէ —, gris, ise, **gaillard**, arde, *adj. A la fin du repas, nous étions tous un peu gris. Il sortit de ce repas un peu gaillard.* Գինիէ — լինել, բլլալ, être un peu gai, être en pointe de vin.

ՋՈՒԱՐԹԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre gai, enjouer, égayer, épanouir la rate, dérider, récréer, émerillonner, éveiller, *va.* — (գինւոյ), griser, *va.*

ՋՈՒԱՐԹԱՑՈՒՑԱՆՈՂ, } plaisant,
ՋՈՒԱՐԹԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.*

ՋՈՒԱՐԹԵՐԳ, V. ցնծերգ.

ՋՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ, joie, gaieté կամ gaîté, sérénité, *sf.*, enjouement կամ enjoûment, *sm.*, jovialité, *sf.*, épanouissement, *sm.*, humour (է–ֆ–ռ–, կամ պաս անգղիականին հէ–մ–ըր–), *sm.* եւ մերթ *sf.* Ջուարթութեամբ, joyeusement, gaiement կամ gaîment, gaillardement jovialement, allégrement, *adv.*

ՋՈՒԱՐԹՈՒՆ, ange, *sm.* V. Ջուարթ. Աւրուն եւ —, éveillé, ée, *adj.* [իսու.

ՋՈՒԱՐՃԱԲԱՆ, V. Ջուարճախօսական.

ՋՈՒԱՐՃԱԲԱՆԱԿԱՆ, V. Ջուարճախօսական.

ՋՈՒԱՐՃԱԲԱՆԵԼ, V. Ջուարճախօսել.

ՋՈՒԱՐՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ V. Ջուարճախօսութիւն.

ՋՈՒԱՐՃԱԼԻ, } amusant, an-
ՋՈՒԱՐՃԱԼԻՑ, } te, divertissant, ante, réjouissant, ante, facétieux, euse, plaisant, ante, cocasse, *adj.* — բանիւք, facétieusement, *adv.*

ՋՈՒԱՐՃԱԽՕՍ, plaisant, ante, facétieux, euse, humoriste (է–ֆ–է–ռ), *adj.* [տ.

ՋՈՒԱՐՃԱԽՕՍԵԼ, plaisanter,

ՋՈՒԱՐՃԱԽՕՍԻԿ, humoristique, *adj.*

ՋՈՒԱՐՃԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, plaisan-

terie, facétie (..ի), *sf.*, humour (է–ի–ո–ր, կամ րսս անգղիականին Հի–մ–ըր–), *sm.* եւ մերթ *sf.*

ՋՈՒԱՐՃԱՆԱԼ, avoir bon temps, se donner կամ prendre du bon temps, s'amuser, se divertir, se récréer, se réjouir, s'épanouir, *vpr.* [*adj.*

ՋՈՒԱՐՃԱՐԱՐ, amuseur, euse,

ՋՈՒԱՐՃԱԶՈՂ, amusable, *adj.*

ՋՈՒԱՐՃԱԶՈՒՆԵԼ, faire plaisir, amuser, divertir, récréer, réjouir, épanouir la rate, *va.*

ՋՈՒԱՐՃԱԶՈՒԹԻՉ, amusant, ante, amuseur, euse, *adj.*

ՋՈՒԱՐՃՈՒԹԻՒՆ, plaisir, divertissement, amusement, agrément, *sm.*, réjouissance, *sf.* Ջուարճութեանց եսեւէ լինել, լլլալ, faire la noce. Ջուարճութեանց համար, par plaisir, *adv.*

ՋՈՒԳԱՐԱՐՁ, isoscèle կամ isocèle, *adj.*

ՋՈՒԳԱԳՈՆԵՄՐՐԱԿԱՆ, isotartrique, *adj.* — թթուուռ, acide —.

ՋՈՒԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, isographie, *sf.* [*adj.*

ՋՈՒԳԱԴԷՊ, coïncident, ente,

ՋՈՒԳԱԴԻՊՈՒԹԻՒՆ, coïncidence, *sf.*

ՋՈՒԳԱԳԻՐ (գործակից թիւ [ի գրաւուածի]), coefficient, *sm.* *3 x2, 3 est le — de la quantité x2.*

ՋՈՒԳԱԹԵՐԹ, isopétale, *adj.*

ՋՈՒԳԱԼՈՒՍԱՖՈՒՐԱԿԱՆ, isophosphorique, *adj.* — թթուուռ, acide —.

ՋՈՒԳԱԽԱՃԱԾՄԱՋԱԿԱՆ, isocyanurique, *adj.* — թթուուռ, acide —.

ՋՈՒԳԱԽՆԱՄԱԿԱԼ, cotuteur, trice, *s.*

ՋՈՒԳԱԽՈՏՈՐ, divergent, ente, *adj.* Շար —, série divergente.

ՋՈՒԳԱԽՈՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, divergence, *sf.*

ՋՈՒԳԱԿԱՆ, *pareil, eille, adj.*

ՋՈՒԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, parité, égalité, *sf.*

ՋՈՒԳԱԿԵՐՊ, isomorphe, *adj.*

ՋՈՒԳԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, isomorphie, *sf.*

ՋՈՒԳԱԿՇԻՌ, parallèle, *sm.* — բաղադրեալ, raison composée, կամ raison composite.

ՋՈՒԳԱԿՇՌԵԼ, équilibrer, *va.*

ՋՈՒԳԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, parallèle, équilibre, *sm.*

ՋՈՒԳԱԿՈՂՄ, équilatéral, ale *(pl. équilatéraux), adj. Triangle —.*

ՋՈՒԳԱՀԱԿ, isocline, *adj.* Գիծ —, lignes —s.

ՋՈՒԳԱՀԵՌԱԳԾԻ, parallèle, *sf.*

ՋՈՒԳԱՀԵՌԱԿ, parallèle, *sf.*

ՋՈՒԳԱՀԵՌԱԿԱՆ, parallèle, *adj.* — ձեւ, V. Ձեւ. — ուղղութեամբ, V. Ուղղութեամբ.

ՋՈՒԳԱՀԵՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, parallélisme, *sm.* [*adj.*

ՋՈՒԳԱՀԵՌԱԿԻ, parallèlement,

ՋՈՒԳԱՋՄԵՌՆԱԳԾԻ, isochimène, *adj.* Գիծ —, lignes —s.

ՋՈՒԳԱԺԱՄԱՆԱԿ (հաւասար ժամանակի մէջ եղող), isochrone (է–ի–ո–), *adj.* — շարժումն, V. Շարժումն.

ՋՈՒԳԱԺԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, isochronisme, *sm.*

ՋՈՒԳԱԺԱՄԱՌԱԳԾԻ, isothère, *adj.* Գիծ —, lignes —s.

ՋՈՒԳԱԺԱՄՍՆՈՒԹԻՒՆ, isomérie, *sf.*, isomérisme, *sm.*

ՋՈՒԳԱԺԱՄԲՋ, convergent, ente, *adj.* Թիւ —, série convergente. Ճառագայթք —, rayons —s.

ՋՈՒԳԱԺԱՄԲՋՈՒԹԻՒՆ, convergence, *sf.* [ente, *adj.*

ՋՈՒԳԱԾԱՆԿԵՐՊ, équidifférent,

ՋՈՒԳԱՆԿԻՒՆ, équiangle, isogone, *adj.* Գիծ —, lignes isogones. [*sf.*

ՋՈՒԳԱՆՁՐԱԳԾ, équidistance,

ՋՈՒԳԱՇԵՐՋԱՆԱԿ, isopérimètre, *adj.*

ՋՈՒԳԱՇԵՐՋԱՓԱԿ,

ՋՈՒԳԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, isométrie,
ՋՈՒԳԱՉԵՐ, } isotherme, *adj.*
ՋՈՒԳԱՉԵՐՄ, } Գիծ —f, lignes —s. Գօտի —, zone կամ bande —. [*smp.*
ՋՈՒԳԱՏԱՄՈՒՆՔ, isodontes,
ՋՈՒԳԱՏԵՐԵԻ, isophylle, *adj.*
ՋՈՒԳԱՒՈՐԵԼ, apparier, *va.*
ՋՈՒԳԱՒՈՐՒԻԼ, se marier, se conjuguer, *vpr.* || se coindre, s'accoupler, *vpr.* *Les ours s'accouplent au commencement de l'hiver.* s'apparier, s'appareiller, *vpr.*
ՋՈՒԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, conjonction, *sf.* || coït (ֆօէտ, pus Ակադիմիոյ, ֆօէ, pus Լիդրէի), commerce charnel, *sm.* || — (ֆ—ժէկ), équation, *sf.* — *du premier, du second degré.* — տարրական, équation chimique. — ամուսնոց, accouplement, *sm.* *L'— d'un chien et d'une chienne* (*fած*). V. Զուգորուիլ.
ՋՈՒԳԱՒՈՐՈՒԻԼ, V. Զուգաւորիլ.
ՋՈՒԳԵԼ, accoupler, *va.* *Vous accouplez deux mots qui vont mal ensemble.* joindre, *va.* — *l'utile à l'agréable.* apparier, *va.* — *deux chevaux de carrosse, de labour.* appareiller, *va.* || attacher, unir, marier, *va.* *Marier les couleurs.* — (ամուսնութեամբ), conjoindre, *va.* *Il ne faut pas que l'homme sépare ce que Dieu a conjoint.* unir, *va.* — *les époux.* marier, *va.* — (քահանաներ), accoupler, apparier, *va.*
ՋՈՒԳԵՐԳԵԼ, accompagner, *va.*
ՋՈՒԳԵՐԳՈՂ, accompagnateur, trice, *s.*
ՋՈՒԳԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, accompagnement, *sm.* [*adj.*
ՋՈՒԳԵՐԿԱՆԵՐՔ, isodimorphe,
ՋՈՒԳԸՆԹԱՆԱԼ, concourir, *vn.*
ՋՈՒԳԸՆԹԱՑ, concomitant, ante, *adj.* — գնալ, aller, marcher *de pair.*
ՋՈՒԳԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ, concomitance, *sf.*
ՋՈՒԳԸՆԹԱՑՈՒՄ, } concours,
ՋՈՒԳԸՆԹԱՑՈՒՄՆ, } *sm.*
ՋՈՒԳԻԼ, V. Զուգաւորիլ.
ՋՈՒԳՆՈՑ (արուեստական. ճիւղաւոր), artificiel, elle, *adj.*
ՋՈՒԳՈՐԴ, parabole, *sf.*
ՋՈՒԳՈՐԴԱԿԱՆ, parabolique, *adj.* [*sm.*
ՋՈՒԳՈՐԴԱԿԵՐՊ, paraboloïde,
ՋՈՒԳՈՐԴՈՐԷՆ, paraboliquement, *adv.*
ՋՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, égalité, *sf.* || union, *sf.* *L'— conjugale, fraternelle.* concorde, *sf.* — (ցլաց, pus անդամագիտաց), conjugaison, *sf.*
ՋՈՒԳՈՒՄ, } appariement,
ՋՈՒԳՈՒՄՆ, } apparîment, appareillement, *sm.*
ՋՈՒԳՕՐԱԿԱՆ, } équinoxial, ale
ՋՈՒԳՕՐԵԱՑ, } (*pl.* *équinoxiaux*), *adj.* Շրջանակ զուգօրեայ, V, Շրջանակ· ժամացուցակ զուգօրեայ, V. ժամացուցակ· Ցադիկ զուգօրեայ, V. Ցադիկ·
ՋՈՒԳՕՐՈՒԹԻՒՆ, équinoxe, *sm.* — գարնանային, աշնանային, — de printemps, d'automne (ֆ'ո-ֆ՝). Կանխութիւն՝ կանխումն զուգորութեանց, précession des —s. Ուիր զուգորութեան, V. Ուիր· կէսօր զուգորութեան, V. կէս·
ՋՈՒՁԱԿ (ծորակ [ճիճաճի, կառասոյ]. ֆ—ա՛—ֆ), cannelle, cannette, *sf.*
ՋՈՒԻՐԱԿ, V. կատարած·
ՋՈՒՏ, pur, *m.* pure, *f.* *adj.*
ՋՈՒՐ, vain, *m.* vaine, *f.* *adj.* —, ի —, en vain, vainement, *adv.* — աշխատիլ, V. Ջրավատակ լինել· ի — (աղաղակել), avoir beau (crier). *Vous avez beau rire.* ի — կը խօսիմ, ինձ մտիկ չէք ըներ, j'ai beau parler, vous ne m'écoutez pas.
ՋՈՒՐԿ, privé, ée, *adj.* — *de*

tout. — լինել, ըլլալ, être — de, manquer de, *vn.* Ամէն բանէ — լինել, ըլլալ, manquer de tout. Այս մարդս ամէն բանէ — է, cet homme manque de tout.

ԶՈՒՐՑԵԼ, V. Զրուցել։

ԶՈՒՐՑՈՒԱԾ, } locution, élo-
ԶՈՒՐՑՈՒԱԾՔ, } cution, diction, phrase, *sf.*, terme, pinceau, *sm.* Շաղկապօրէն —, locution conjonctive.

ԶՈՓԱԼ (գրեթէ դողալ), grelotter, *vn.* *Ce pauvre enfant grelotte de froid.*

ԶՈՔԱՆՉ ([illegible]), belle-mère (*pl.* des *belles-mères*), *sf.*

ԶՌԱԼ, V. Զռնչել։

ԶՌԻՆՉ, braiment, *sm.*

ԶՌՆՉԱԿԱՆ, brayant, ante, *adj.*

ԶՌՆՉԵԼ ([illegible]), braire, *vn.* *Son âne se mit à —.*

ԶՌՆՉԻՒՆ, V. Զռինչ։

ԶՍՊԱԿԱՆ, coércible, *adj.* *Tous les gaz sont —s.*

ԶՍՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, coércibilité, [*sf.*

ԶՍՊԱՆԱԿ ([illegible]), ressort, *sm.*

ԶՍՊԱՆԱԿԱՒՈՐ, à ressort, *adj.* — դանակ, V. Պանակ։

ԶՍՊԵԼ, réprimer, dompter ([illegible]), retenir, *va.* Ինքն զինքն —, se réprimer, se retenir, se contenir, prendre sur soi. Ինձ չպատասխանելու համար ինքզինք կը զսպէ, il prend sur soi pour ne pas me répondre.

ԶՍՊՈՂԱԿԱՆ, repressif, ive, *adj.*

ԶՍՊՈՂՈՒԹԻՒՆ, répression, *sf.*

ԶՏԱՐԱՆ, distillerie, *sf.* — (շաքարի), raffinerie, *sf.*

ԶՏԵԼ, raffiner, purger, épurer, affiner, *va.* || filtrer, *va.*

ԶՏԻՉ, } raffineur, *sm.* || filtrant,
ԶՏՈՂ, } ante, *adj.* — (գործիք), dépuratoire, *adj.*

***ԶՏՈՒԻԼ**, se filtrer, vpr.*

ԶՏՈՒՄ, } raffinage, *sm.*, épu-
ԶՏՈՒՄՆ, } ration, *sf.*, affinage, *sm.*, dépuration, *sf.* || filtration, *sf.*

ԶՐԱԽՆԴԻՐ, curieux, euse, *adj.*

ԶՐԱՀ, cuirasse, *sf.* — հագցունել, —ով պատել, revêtir d'une —, cuirasser, *va.* — հագնիլ, se revêtir d'une —, se cuirasser, *vpr.*

ԶՐԱՀԱՒՈՐ, cuirassé, ée, *adj.* *Vaisseau —.* || cuirassier, *sm.*

ԶՐԱՀԱՒՈՐԱԾ, } cuirassé, ée,
ԶՐԱՀԱՒՈՐԵԱԼ, } *adj.*

ԶՐԱՀԱՒՈՐԵԼ, V. Զրահել։

ԶՐԱՀԱՒՈՐԻԼ, se revêtir d'une cuirasse, se cuirasser, *vpr.*

ԶՐԱՀԵԼ, revêtir d'une cuirasse, cuirasser, *va.*

ԶՐԱՀՔ, V. Զրահ։

ԶՐԱՊԱՆԾ, vain, *m.* vaine, *f.*, glorieux, euse, *adj.*

ԶՐԱՋԱՆ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, faire de vains efforts; travailler en vain, vainement.

ԶՐԱՎԱՍՏԱԿ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, travailler en vain, vainement.

ԶՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, vaine gloire, *sf.*

ԶՐԵՒԱՆԴ (տեսակ մը տունկ բժշկական. [illegible]), aristoloche, *sf.* Բոլոր —, V. Որդնտակ։ Երկայն —, — longue.

ԶՐԿԱՆՔ, lésion, *sf.* V. Զրկումն։

ԶՐԿԵԱԼ, V. Զուրկ։

ԶՐԿԵԼ, priver, *va.* || frustrer, *va.* || léser, *va.* Ինք զինք —, se priver, se passer, *vpr.* *Il y a bien des choses dont il faut se passer.*

ԶՐԿԻԼ, se priver, se passer, *vpr.*

ԶՐԿՈՂԱԿԱՆ, frustratoire, *adj.* *Acte, mesure —.*

ԶՐԿՈՒԻԼ, V. Զրկիլ։

ԶՐԿՈՒՄ, } privation, *sf.*, dé-
ԶՐԿՈՒՄՆ, } pouillement, *sm.*, dépossession, *sf.*

ԶՐՈՅ (նշան բոլորակ [ի համարողութեան]), zéro, *sm.*

Ջրոյց, récit, rapport, ouï-dire *(pl. des ouï-dire)*, conte, *sm.*, nouvelle, *sf.* **Ջեռագիր** —f, nouvelles à la main. **Հաւարակաց** —, rumeur, *sf.* **Ըուս, աննիւն, աննսյզ** — կամ —f, nouvelle dénouée de fondement, bruit sans fondement, nouvelles de basse-cour. **Անվաւեր, աննաւասս** —, bruit sans consistance. **Ջինչ** — է (ինչ լուր), quelle nouvelle? **Ըսուգուեցաւ** —ն, la nouvelle s'est confirmée. — **տալ** (վկայութիւն տալ [աստճի առջեւ]. **Լ-հ-ր-ի-ի Եր-ի-ի**), déposer, *vn.*

Ջրուան (մի ի վեհից աստուածոց Հռովմայեցոց), saturne, *n. p. m.*

Ջրուցագրութիւն (առաջին արձակագիր եւ պատմագիրք Յունաց), logographe, *sm.*

Ջրուցատար, messager, ère, *s.* **Հեծեալ** —, ordonnance, *sf. La lettre du ministre lui a été apportée par une* —. [*sm.*

Ջրուցատրութիւն, message, **Ջրուցատրութիւն**, conversation, *sf.*, colloque, *sm.*

Ջրուցել, dire, *va.* **Նորէն** —, dire de nouveau, redire, *va.* **Նորէն** —ու սկսիլ, revenir, *vn.* **Համառոտ** —ով, en résumant, au(կամ en résumé, *adv.* [me, *sm.*

Ջրուցերգութիւն, mélodra-

Ջրպարտ, calomniateur, trice, *s.*; imposteur, *s.* [se, *adj.*

Ջրպարտական, calomnieux, eu-

Ջրպարտել, calomnier, rendre noir, *va.*

Ջրպարտիչ, imposteur, *sm.*

Ջրպարտող, calomniateur, trice, *s.*

Ջրպարտութիւն, calomnie, imposture, *sf.*, rapport, *sm.* **Ջրպարտութեամբ**, V. **Ջրպարտօրէն**.

Ջրպարտօրէն, calomnieusement, *adv.*

1. **Ջօդ**, liaison, *sf.*, rapport, *sm.*
2. **Ջօդ** (լիհի), soudure, *sf.* [*va.*

Ջօդել, unir, lier, conjoindre,

Ջօդիչ, conjonctif, ive, *adj.*

Ջօդուած, soudure, *sf. Le tuyau est crevée à la* —.

Ջօշագագ, cupide, *adj.* || pirate, grippe-sou (*pl.* des *grippe-sou* կամ *sous-j, em.*

Ջօշագագութիւն, cupidité, *sf.* || piraterie, *sf.*

Ջօշոցել, éblouir, *va.*

Ջօշոցիչ, éblouissant, ante, *adj.*

Ջօր, V. **Ջորք** · — հաւաքել, lever des troupes. [*sf.*

Ջօրագլուխ (ֆըր-), division,

Ջօրագլոր, V. **Ջօրապէտ**.

Ջօրագլուխն, généralité, *sf.*

Ջօրագլուխ, général (*pl. généraux*), *sm.* **Բովանդակի** —, généralissime, *sm.*

Ջօրագունդ, régiment, *sm.*

Ջօրաժողով, levée, *sf.* **Նարոգ, նոր** —, recrutement, *sm.* — լինել, faire des recrues, des troupes. || assembler ses forces.

Ջօրագան, soldat, militaire, *sm.* || force armée, *sf.*, troupes, *sfp.* **Տիպաւոր** —, V. **Սրնգաւոր**. **Հետեւակ** —, soldat d'infanterie, fantassin, pioupion, pion, *sm.* **Կամրջող** —, pontonnier, *sm.* **Խոտաման** —, fourrageur, *sm.* **Յափշտակիչ, աւարառու** —, maraudeur, *sm.* **Անկարգ** —, soldatesque, *sf.* **Դեռնցիր** —f, hommes de recrue. [յարդար.

Ջօրագործ, V. **Ջակատաջօրագործութիւն**, V. **Ջակատայարդարութիւն**.

Ջօրաճանգիս, montre (այժմ կ'ըսուի revue, *sf.*), *sf.* — պահապան զինուորաց, parade, *sf.* — լինել, passer des troupes en revue.

Ջօրանալ, se fortifier, s'enforcir, être, devenir fort կամ puissant, prendre de la force կամ des

forces, avoir la force, prendre courage, prendre le dessus. Նորէն —, reprendre ses forces, reprendre le dessus.

ՋՕՐԱՆԻՍՍ ՏԵՂԻ, cantonnement, *sm. Choisir de bans —s.* Քաղաք զօրանիսս, quartier, *sm. Nous tenons garnison en tel endroit, ce n'est pas une place de guerre, ce n'est qu'un —.*

ՋՕՐԱՆՈՑ, V. Զինուորացուց։

ՋՕՐԱՊԵՏ, général (*pl. généraux*), *sm.* — (զուարք), polémarque, *sm.* — հասուածի զօրաց, V. Հասուածապետ (ֆրէյէ)։ [*sm.*

ՋՕՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, généralat,

ՋՕՐԱՊԻՏ, avec force, puissamment, *adv.*

ՋՕՐԱՎԱՐ, général (*pl. généraux*), *sm.* — ապստամբաւորաց, մեկնակազմիչաց (լաբէօ-դէր կոդիէ), partisan, *sm. C'est un grand —.* [*sm.*

ՋՕՐԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, généralat,

ՋՕՐԱՎԻԳ, } soutien, appui,

ՋՕՐԱՎԻԳՆ, } arc-boutant (*pl.* des *arcs-boutants*), *sm.*

ՋՕՐԱՑՈՒՆԵԼ, rendre fort, donner de la force, fortifier, enforcir, *va.*

ՋՕՐԱՑՈՒՑԻՉ, fortifiant, ante, *adj. On éprouve dans les grandes calamités* (դժբախտութիւն. ձախորդութիւն) *combien sont fortifiantes la confiance en Dieu, la résignation à sa volonté.* || fortifiant, *sm. Prendre des —s. Le vin est un —.*

ՋՕՐԱՒՈՐ, fort, *m.* forte, *f.*, robuste, vigoureux, euse, puissant, ante, *adj.* || efficace, *adj.* — կերպով, robustement, rigoureusement, puissamment, *adv.*

ՋՕՐԱՒՈՐԱԳՈՑՆ, très fort, *adj.* || prépondérant, ante, *adj.* —ս, robustement, *adv.*

ՋՕՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Զորութիւն։

ՋՕՐԵԳ, *V. Զօրաւոր։*

ՋՕՐԵՂԱԳԼԻՒ, V. Զօրապէս։

ՋՕՐՀԱՆԴԱՊԱՌ, tous les jours, chaque jour, journellement, *adv.*

ՋՕՐՈՒԹԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, dynamique, *sf.*

ՋՕՐՈՒԹԵՆԱԿԱՆ, dynamique, *adj.* Ուրգախիւ —, effet —. Էլեկտրականութիւն —, électricité —.

ՋՕՐՈՒԹԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, dynamisme, *sm.* [*sm.*

ՋՕՐՈՒԹԵՆԱԿԷՏ, dynamie,

ՋՕՐՈՒԹԵՆԱՉԱՓ, dynamomètre, *sm.*

ՋՕՐՈՒԹԻՒՆ, force, puissance, vigueur, *sf.* || puissance, *sf.*, pouvoir, *sm.* || valeur, *sf.* Անյաղթիմութիւն —, force majeure. Նաւական —, force navale. Կեդրոնախոյս կամ կեդրոնախոյս —, force centrifuge. Գրաւական —, force attractive. Էլեկտրաշարժական —, V. Էլեկտրաշարժական։ Էլեկտրաշարժիչ —, V. Էլեկտրաշարժիչ։ Բուն — (բառից. [ինչ նշանակութիւն]), valeur, *sf. Connaître la — des termes dont on se sert.* Ա՛յլ եւս — չունենալ, périr (մեռ Avoir օձանգակը կ'առնու), *vn.* Զորութեամբ, puissamment, fortement, à force de, *adv.* Զորութեամբ բազկաց, à force de bras. Զորութեամբ ուժոյ թիակաց, à force de rames. Ամենայն զորութեամբ, à toute force, *adv.*

ՋՕՐՔ, armée, troupes, milice, *sf.* Ազգային պահապան — (ազգային գունդ. գնդակ), garde nationale. Հեծելակ — (հեծելազօր), V. Հեծելակազօր։ Թնդանօթաձիգ — (հրետանի. հրացէն), V. Թնդանազօր։ Ծերապահ — (ծերակոյտ. ծերունազունդ. ծերակոյտական զօրք), gardes-côtes, *smp.* Դեռահասիր, նորաժողով —, recrue, *sf.* Ապստամբաւոր — (լաբէօ-դէր զօրքէ), V. Մեկնակազմիչ։ —ը չարդել, tailler en pièces une armée.

Է

Է *(é)*, septième lettre de l'alphabet arménien et troisième des voyelles. || sept, septième.

Էականական, ontologique, *adj.*

Էականութիւն, ontologie, *sf.*

Էակ, être, *sm.* [*sf.*

Էակնականութիւն, ontologie,

Էականն, essentiel, elle (ի-ից-ական, ի՛), substantiel, elle, *adj.* — բայ, verbe substantif.

Էականութիւն, entité, *sf.* [*vn.*

Էանալ, être, exister, subsister,

Էապէս, réellement, en effet,

Էգ (գիւղ), femelle, *sf.* [*adv.*

Է՛հ, eh (ի)! *interj. Eh! qui aurait pu croire cela?*

1. Էշ (խոտակեր, խոտաճարակ [herbivore] կենդանի մ'է. իշ+), âne, *sm.* || baudet, maître aliboron, *sm.* Մատակ՝ էգ —, ânesse, bourrique, *sf.* — վայրի, âne sauvage, onagre, *sm.* —ը կը զռնչէ, կը զռայ, l'âne brait.

2. Էշ (յարակալ. ձիոյ ձիւղ-ից), chevalet, *sm.*

3. Էշ (խարընկէց մեխեճայ), onagre, *sm.*

Էշաջուխամաշ (ճկյրան), daim (գիւղ), *sm.* Մատակ՝ էգ —, daine (գիւղ՝), կամ pus nrunrդաց գիւղ՝), *sf.* Մորթ էշայծեմաճ, daim, *sm. Des gants de —.*

Էութիւն, essence, substance, *sf.* || existence, entité, *sf.* Հոգեղէն —, substance spirituelle, intelligence, *sf. Dieu est la souveraine intelligence.*

1. Էջ (իջնելը), descente, *sf.*

2. Էջ (երես [գրոց]), page, *sf. Ce livre a tant de —s.*

3. Էջ (ճնճաճի մէջ չկոխուած ողկոյզներէ վազած գինի), mère goutte, *sf.*

Էջեր, V. Էջ(1).

Է՞ր, pourquoi? *adv.* — *m'avez-vous appelé?*

Ը

Ը *(et* ou *yet)*, huitième lettre de l'alphabet arménien et quatrième des voyelles. || huit, huitième.

Ըլլալ, être, devenir (Être բայով), *vn.*, se faire, *vpr.* վերսիճ —, redevenir, *vn.* Շաս —, abonder, *vn.* Յառաջ, առաջ —, précéder, *va*, Շաս բաներ տեսած —, *V. Տեսնել։ Լսելի —*, se faire entendre. Ի բնէ, ծննդեամբ —, être natif de... Բան մ'ընելու ձեռ կամ վրայ —, V. Ընել։ կարեճալ, կրնալ առանց բանի մ'—, pouvoir se passer de. Առանց հացի կրնամ —, pouvez-vous vous passer de pain? կրնամ —, je puis կամ je peux m'en passer. Ոտի վրայ —, V. Ոտ։ (Այսչափի) —, revenir, *vn.* Այս զգեստս ինծի

այսչափի եղաւ (ընտաւ), cet habit me revient à tant. (Բանի մը) տեղ —, servir de. Հրացանս ինծի գաւազանի տեղ է, mon fusil (ֆե-ղէ) me sert de bâton. Այս ծակն անոր տան տեղ է, ce trou lui sert de maison. Կտրին հատակին մէջ —, V. Հատակ։ —իրին գետր, le pis aller. Ինչ րլլայ րլլայ, ինչ որ ալ րլլայ, quel que soit, en tout cas, malgré tout, coûte que coûte, vaille que vaille, en tout état de cause. Ինչ որ րլլան, quels que soient. Եթէ այնպէս բան մ'րլլայ, au cas que. Այնպէս րլլայ, soit. Կրնայ —, c'est selon, cela se peut bien. Այս ինչ կրնայ —, qu'est-ce que cela peut être? Ըլլայ որ, sois que. Պիտի րլլայ, il sera, il y aura. Այս այսպէս —ով, cela étant. Գիշեր կ'րլլայ, il se fait nuit. Զրլլայ թէ (մի գուցէ), de crainte que. Զ—ով, չ—էն, չ—ուն համար, faute de, manque de, au défaut de.

ՀՂԵՂ, V. Ուղեղ։

ՀՂՁԱԼ, V. փափագել։

ՀՂՁԱԼԻ, V. փափագելի։ — է զի՝ որ, il est à souhaiter que.

ՀՂՁԱՆՈՑ, fêe, *sf. La baguette d'une —. Contes de —s.* [*sm.*

ՀՂՁԱՊԱՏՈՒՈՐ, vaticinateur,

ՀՂՅՈՒԹԻՒՆ, divination, *sf.* || vaticination, *sf.*

ՀՄԱՆ (կոկորդ), pharynx (ֆա-րինքս), *sm.*

ՀՄԲՈՐՈՒԹԻՒՆ (դիմադրութիւն), résistance, *sf.* [teur, *sm.*

ՀՄԲԻՇ (ձեռնհաս), athlète, lut-

ՀՄԲԱԿԱՆ, athlétique, *adj.*

ՀՄԲԱՄԱՐՏԻԿ (ձեռնհաս). athlète, lutteur, *sm.*

ՀՄԲԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ (ձեռնհասութիւն), lutte, *sf.*

ՀՄԲԱՄԱՐՏԱԿ, athlétique, *sf.*

1. **ՀՄՈՂՇՆԵԼ** (նատակել ախորժելով), savourer, *va. Un gourmand ne mangerait pas cela sans le —, sans le bien —.*

2. **ՀՄՈՂՇՆԵԼ** (վայելել), savourer, *va. — les délices de l'amour. — un baiser.* goûter, *va. — la fraîcheur du matin.* jouir de, *vn. — de la vie, des plaisirs du matin.*

ՀՄՈՍ, récalcitrant, ante, rétif, ive, mutin, ine, insubordonné, ée, *adj.* || récalcitrant, *sm.*; mutin, ine, *s.*

ՀՄՈՍԱՆԱԼ, être récalcitrant, rétif, se mutiner, *vpr.*

ՀՄՈՍՈՒԹԻՒՆ, mutinerie, insubordination, *sf.*

ՀՄՈՒՆԵԼ, saisir, *va.* || comprendre, embrasser, percevoir, *va.*

ՀՄՈՒՆԵԼԻ, compréhensible,

ՀՄՈՒՆԻ, V. Ըմբռնելի։ [*adj.*

ՀՄՈՒՆՈՂ, compréhensif, ive, *adj.*

ՀՄՈՒՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, compréhension, conception, perception, *sf.*

ՀՄՈՒՆՈՒԻԼ, être saisi. || se concevoir, *vpr.* Այդ չ'ըմբռնուիր, cela ne se conçoit pas.

ՀՄՈՒՆՈՒՄ, } prise, percep-

ՀՄՈՒՆՈՒՄՆ, } tion, *sf.* — մտօք, compréhension, *sf.* — յանկարծակի, surprise, *sf.* — (ցաւոց), attaque, atteinte, *sf.*

ՀՄՊԱՆԱՆ, coupe, jatte, *sf.* — բոյորի (կլոր) եւ առանց անկեղց (anse), V. Սկահ։

ՀՄՊԱՐԱՆ, V. Ցեհատաց։

ՀՄՊԵԼ, boire, *va.* Դառնութեան բաժակի —, — le calice jusqu'à la lie. — յարեւ, ի կեղտաջուրիւն ուրուք, — à la santé qqn ou la santé de quelqu'un. — գինի, — du vin, qqf լոկ —, *va. Ils ont passé la nuit à —.* — գինի բազում, — gaillardement, — sec, d'autant, — largement, — à tire-larigot, comme un templier (տաճարական), comme un trou, comme une éponge (սպունգ).

ԸՄՊԵԼԻ, potable, buvable, *adj.* —f, boire, *sm.*, boisson, liqueur, [*sf.*

ԸՆԴՂԱՅՔ, furie, *sf.*

ԸՆԴ, à, au. || vers, sur. || par. || pour. || dans, en. || entre, parmi, au milieu. || avec. || sous, dessous. || en dessus, par-dessus. || à la place de, au lieu de. || aussitôt que, de suite après. — Նմա, avec lui. — իս, avec moi. — անցանելն, en passant, au moment de son passage. — մէջ, à travers, entre, *prép.* — ծառով, V. Ծառ ։ — ծով, par mer. — ցամաք, par terre. [*adj.*

ԸՆԴԱԲԵՐ, légumineux, euse,

ԸՆԴԱԲՈՅՍ, inné, ée, *adj. Idées innées.*

ԸՆԴԱԲՈՒՅ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, se nourrir de légumes, *vpr.*

ԸՆԴԱԿԱՂԱՄԲ (կաղամբ), chou-fleur (*pl.* des *choux-fleurs*), *sm.*

ԸՆԴԱԿԵՐ, frugivore, *adj. Les animaux —s.*

ԸՆԴԱՆԱԼ (հունտի երթալ), monter en graine.

ԸՆԴ ԱՌԱՋ, au-devant, à l'encontre, à la rencontre, *adv.*

ԸՆԴԱՍՈՒՆ, V. Ընտանուն ։

ԸՆԴԱՎԱՃԱՌ, grènetier, ière, grainetier, ière, *s.*

ԸՆԴԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, grèneterie, *sf.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿ, vaste, ample, spacieux, euse, étendu, ue, large, *adj.* Շատ —, vaste, infini, ie, *adj.* — նիւթ, V. Նիւթ ։ — միտք, extension, *sf.* — (նշանակութիւն բառի), extensif, *adj. Ce mot est pris dans un sens* —. Ց—ի (— տեղւոյ մէջ), spacieusement, au large, *adv.* — կերպով, vastement, amplement, *adv.* — մտօք, առմամբ, V. Լայնաբար ։

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱԳՈՅՆՍ, amplement, *adv.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, étendue d'esprit, *sf.* [*adv.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱՊԷՍ, vastement,

ԸՆԴԱՐՁԱԿԱՏԱՐՐ, vaste, *adj.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿԵԼ, étendre, *va.* — *un sujet.* — *son empire, sa domination.* élargir, rélargir, *va. Élargir un habit, un fossé. Rélargir tous ses habits. On va rélargir cette rue.* dilater, *va. La tristesse resserre le cœur, mais la joie le dilate.* agrandir, *va.* — *une maison, un jardin.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿԻԼ, s'élargir, *vpr. Mes souliers se sont trop élargis.* se dilater, *vpr. L'air se dilate par la chaleur.* s'agrandir, *vpr.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿԻՉ, dilatateur, *adj. m.* || ampliatif, ive, *adj.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, ampleur, amplification, *sf.*, large, agrandissement, *sm.* — մտաց, V. Ընդարձակամտութիւն ։ Լայնատարած —, ample étendue. Մեծատարած —, vastité, *sf.* — (երկրի, թագաւորութեան, ճառի), étendue, *sf.*

ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒԻԼ, V. Ընդարձակիլ ։

ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄ, } extension,
ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄՆ, } dilatation, *sf.* — սրտի, V. Թողանք ։

ԸՆԴԱՐՄԱՆԱԼ, V. Թմրիլ ։

ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՄ, } V. Թմրու-
ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՄՆ, } թիւն ։

ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, V. Թմրեցունել ։

ԸՆԴԱՐՄԱՑՈՒՑԻՉ, V. Թմրեցուցիչ ։

ԸՆԴԱՐՄԻԿ (տեսակ մը ձուկն), torpille, *sf.*

ԸՆԴԳՈԳԵԼ (բովանդակել), comprendre, *va. L'univers comprend tout ce qui est.*

ԸՆԴԳՐԿԵԼ, embrasser, *va.*

ԸՆԴԴԷՄ, opposé, ée, contraire, *adj.* || contre, à l'opposite de, devant, en face de, au devant

de, *prép.* — դառնալ, կալ, contrarier, *va.* || résister, *vn.*

ԸՆԴԴԷՄԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, opposition, résistance, contrariété, contradiction, *sf.*

ԸՆԴԴԷՄՆ, opposite, *sm.* [*sm.*

ԸՆԴԴԻՄԱԲԱՆ, contradicteur,

ԸՆԴԴԻՄԱԲԱՆԵԼ, contredire, *va.* *Vous contredisez. Contredisez.*

ԸՆԴԴԻՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, contradiction, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱԲՆԱԿ, antœcien ([illegible]), *adj* et *sm.*

ԸՆԴԴԻՄԱԴԱՐՁ, opposant, ante, opposé, ée, *adj.* || opposant, ante, *s.* — լինել, ըլլալ, aller au contraire d'une chose.

ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ, opposable, *adj.* || opposant, ante, *adj.* *Muscle —.*

ԸՆԴԴԻՄԱԴՐԵԼ, opposer, *va.* || résister, *vn.*

ԸՆԴԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, opposition, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿ, contraire, incompatible, *adj.* —, —ն, contraste, contraire, *sm.* [*adj.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿԱՆ, contradictoire,

ԸՆԴԴԻՄԱԿԱՑ, opposant, ante, opposé, ée, contraire, *adj.* — (նիւթ, մարմին), impénétrable, *adj.* Հողմ —, vent contraire. || —, opposant, ante, *s.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, opposition, résistance, *sf.* — (մարմնոց), impénétrabilité, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿՈՂՄՆ, revers, *sm.*

ԸՆԴԴԻՄԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, incompatibilité, *sf.* || antipathie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՀԱՐ, résistant, ante, opaque, *adj.* — (նիւթ, մարմին), impénétrable, *adj.*

ԸՆԴԴԻՄԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, contre-coup (*pl.* des *contre-coups*), *sm.* — (մարմնոց), impénétrabilité, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՄԱՐՏ, opposé, ée, *adj.*

ԸՆԴԴԻՄԱՆԱԼ, *s'opposer à*, *vpr.*, résister à, *vn.*

ԸՆԴԴԻՄԱՑՈՂ, opposé, ée, *adj.*

ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ, antipode, *sm.*

ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, opposition, résistance, *sf.*

ԸՆԴԵԼ, habitué, *sm.* *C'est un — de la maison. Les —s d'un café.* || familier, ière, *adj.* *Cette langue lui est familière.* — առնել, accoutumer, *va.*

ԸՆԴԵԼԱԿԱՆ, habituel, elle, familier, ière, *adj.*

ԸՆԴԵԼԱԿԻՑ, familier, ière, privé, ée, *adj.*

ԸՆԴԵԼԱՆԱԼ, **ԸՆԴԵԼԱՆԵԼ**, **ԸՆԴԵԼԱՆԻԼ**, } s'accoutumer, se familiariser, *vpr.* *Se familiariser avec le danger, avec une langue étrangère.* s'apprivoiser, *vpr.* *L'ours s'apprivoise aisément.* se priver, *vpr.*

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՆԵԼ, habituer, accoutumer, *va.* || familiariser, domestiquer, *va.* || apprivoiser, priver, *va.* Մեր բարեկամներն կ'ընդելացունեն թռչուններն, nos amis privent les oiseaux.

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ընդէլուցանել ։ [*sm.*

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑԻՉ, apprivoiseur,

ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑՈՒՄ, **ԸՆԴԵԼԱՑՈՒՑՈՒՄՆ**, } apprivoisement, *sm.*

ԸՆԴԵԼԵԱԼ, accoutumé, ée, habitué, ée, *adj.* *Habitué à vivre de peu.*

ԸՆԴԵԼՆՈՒԼ, s'habituer, *vpr.*

ԸՆԴԵԼՈՒԹԻՒՆ, habitude, familiarité, accointance, société, *sf.* — ածել, apprivoiser, priver, *va.* [ցուցանել ։

ԸՆԴԵԼՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ընդելա-

ԸՆԴԵՂԷՆՔ, légume, *sm.*

ԸՆԴԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, entérologie, *sf.* [tomie, *sf.*

ԸՆԴԵՐԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, entéro-

ԸՆԴ ԵՐԿԱՐ, longtemps, *adj.*

ԸՆԴԵՐՔ (աղիք), intestin, boyau, *sm.*, entrailles, *sfp.* — (աքսանց), tripe, *sf.*

ԸՆԴԷ՞Ր, pourquoi? *adv.*

ԸՆԴՀԱՏՈՒԱԾ (տասնեւմիից տարուաց երկուց), indiction, *sf.*

ԸՆԴՀՆԱՀԱՄԱՌ, présomptueux, euse, *adj.*

ԸՆԴԼԱՅՆԱԿԱՆ, dilatable, *adj. L'air est extrêmement —.* expansible, expansif, ive, *adj. Fluide (հեղուկ, յոյծ մարմին) expansif.*

ԸՆԴԼԱՅՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, dilatabilité, *sf.* — (օդոյ, գոլորշւոց), expansibilité, *sf.*

ԸՆԴԼԱՅՆԵԼ, amplifier, *va.* — *une pensée.*

ԸՆԴԼԱՅՆՈՒՄ, ԸՆԴԼԱՅՆՈՒՄՆ, } amplification, *sf.*

ԸՆԴԼԵԶՈՒԿԱՆ, sublingual, ale (-ի-ալի-ական, -ական), *adj. Artère sublinguale. Glandes sublinguales.* [*adj.*

ԸՆԴԼՈՒՍՆԱԿԱՆ, sublunaire, *adj.*

ԸՆԴԾՈՎԱԿԱՆ, sous-marin, ine, *adj. Volcan (հրաքուղի) —, plante sous-marine. Câble —. Courants sous-marins.*

ԸՆԴԿՈՒՌԻԼ, accrocher, *va.*

ԸՆԴԿՈՒՌՈՒՄ, ԸՆԴԿՈՒՌՈՒՄՆ, } accrochement, *sm.*

ԸՆԴԱՆՈՒՐ, général, ale (*pl. généraux*), *adj.*

ԸՆԴԱՆՐԱԿԱՆ, général ale, universel, elle, *adj.*

ԸՆԴԱՆՐԱՆԱԼ, se généraliser, *vpr.*

ԸՆԴԱՆՐԱՊԷՍ, en général, généralement, universellement, *adv.*

ԸՆԴԱՆՐԱՑՈՒՄ, ԸՆԴԱՆՐԱՑՈՒՄՆ, } généralisation, *sf.*

ԸՆԴԱՆՐԱՑՈՒՆԵԼ, généraliser, *va.* — *une idée, une méthode.*

ԸՆԴԱՆՐԱՑՈՒՆՈՂ, ԸՆԴԱՆՐԱՑՈՒՑԻՉ, } généralisateur. *trice, adj. Un esprit —.*

ԸՆԴԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, généralité, universalité, *sf.*

ԸՆԴԱՏ, interrompu, ue, *adj.*

ԸՆԴԱՏԱԿԱՆ, discontinu, ue, *adj.*

ԸՆԴԱՏԱԾԱԼ, interrompu, ue, discontinu, ue, *adj.*

ԸՆԴԱՏԱՑՆԵԼ, interrompre, discontinuer, *va. Discontinuer un ouvrage. — de travailler.* — (խօսիլ), entre couper, *va.* իւր խօսքն —, s'interrompre, *vpr.*

ԸՆԴԱՏԱՑԻ, discontinuer, tomber, *vn. La conversation tomba plusieurs fois.*

ԸՆԴԱՏԻՉ, ԸՆԴԱՏՈՂ, } interrupteur, *sm.* || suspensif, ive, *adj.*

ԸՆԴԱՏՈՒԹԻՒՆ. interruption, discontinuité, *sf.*, saut, *sm.*

ԸՆԴԱՏՈՒՄ, ԸՆԴԱՏՈՒՄՆ, } interruption, *sf.* — *de travail.* discontinuation, *sf. La — des travaux.* suspension, *sf.*

ԸՆԴԱՐԿԱՆՆԵԼ, choquer, *va.*

ԸՆԴԱՐԿԱՆԻԼ, heurter, *va. Ce vaisseau a heurté l'autre.* || heurter, *vn.* — *contre une pierre.* — *de la tête contre la muraille.* se heurter, *vpr. Elle s'est heurtée contre la table,* se choquer, *vpr. Ces deux voitures se sont choquées.* se frapper, se cogner, *vpr. Se frapper rudement contre quelque chose.* V. ԸՆԳՀԱՐԿԱՆԵԼ.

ԸՆԴԱՐՈՒՄ, ԸՆԴԱՐՈՒՄՆ, } heurt (հար-), choc (զար), conflit, *sm.*

ԸՆԴ ՄԷՋ, entre, parmi, *prép.*

ԸՆԴ ՄԷՋ ԱՅՏԱՆԵԼ, interrompre, entrecouper, *va. Son discours était entrecoupé de digressions (խոսորդումն).*

ԸՆԴՄԻՋԵԼ, interrompre, *va.* իւր խօսքն —, s'interrompre, *vpr.*

ԸՆԴՄԻՋԻԼ, V. ԸՆԳՀԱՐԿԱՆԵԼ.

ԸՆԴՄԻՋՈՂ, interrupteur, *sm.*

ԸՆԴՄԻՋՈՒԻԼ, s'interrompre, *vpr*

ԸՆԴՄԻՋՈՒՄ } interruption,
ԸՆԴՄԻՋՈՒՄՆ, } suspension, *sf.*

ԸՆԴՄՏԱՆԵԼ, pénétrer, entrer, *vn.* || entrer sous, *vn.*, se soumettre, s'infiltrer, *vpr.*

ԸՆԴՄՏԱՆՈՂ, pénétrant, ante, perçant, ante, *adj.*

ԸՆԴՈՒՔՆ, domestique, *sm.*

ԸՆԴՈՍՍ, en sursaut. — ար-թնիալ se réveiller

ԸՆԴՈՍՏՆՈՒԼ, sauter, *vn.* — յատկողնոյ, — à bas de son lit. — ի ճիոյ, se réveiller en sursaut.

ԸՆԴՈՍՏՈՒՄ } sursaut, *sm.*
ԸՆԴՈՍՏՈՒՄՆ, }

ԸՆԴՈՍՏՈՒՏԱՆԵԼ, (տալ ընձե ծեծ-կռիւ), berner *va.*

ԸՆԴՈՍՏՈՒՏԻԿ (խաղ. տալ ընձե ծեծ-կռիւ), berne, *sf*

ԸՆԴՈՍՏՈՒՏՈՒՄ } saut, *sm.*
ԸՆԴՈՍՏՈՒՏՈՒՄՆ, }

ԸՆԴՈՍՏԶԵԼ, ՋԱՐԹՆԱԼ (ունենալ զարթիլ), se réveiller en sursaut.

ԸՆԴՈՍՏՈՑ, tabouret, *sm.*

ԸՆԴՈՒՆԱԳԻՐ, reçu, *sm.*, reconnaissance, *sf.* (վաւերական թղթոց) — (ծախսոց ընկերական), récépissé, *sm.* [*adj.*

ԸՆԴՈՒՆԱԿ, capable de, apte à,

ԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, capacité, aptitude, portée, *sf.*

ԸՆԴՈՒՆԱՑՆ, vain, *m.* vaine, *f.*, frivole, *adj* || —, — տեղր, en vain, vainement, inutilement, *adv.*

ԸՆԴՈՒՆԱՑՆՈՒԹԻՒՆ, vanité, frivolité, *sf.*, frivole, *sm.*, futilité, *sf.*

ԸՆԴՈՒՆԱՐԱՆ, réceptacle, *sm.* — մխոյ, V. Մխարակ.

ԸՆԴՈՒՆԵԼ, V. Ընդունիլ.

ԸՆԴՈՒՆԵԼԻ, recevable, acceptable, admissible, valable, *adj.* || plausible, *adj.* — լինել, ըլլալ, convenir, *vn.* *Cette étoffe ne me convient pas.*

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ, réception, acceptation, admission, *sf.*, accueil, traitement, *sm.*, chère, *sf.*, abord, *sm.* բացմատուփ, մեծատուփ —, ovation, *sf.* Գոռովակաւ —, l'accueil le plus cordial. Սիրալիր — մր գտնել, être reçu avec beaucoup de joie. — ընել, faire accueil, festoyer, *va.* — *un ami.* Գէշ — չտեսայ, je n'ai éprouvé aucun mauvais traitement. V. Դիրքայ

ԸՆԴՈՒՆԵԼ, recevoir, accepter, agréer, accueillir faire accueil, *va.* || admettre, adopter, *va.* *Je n'adopterai jamais une pareille opinion.* *La chambre adopta cette loi.* approuver, souffrir, *va.* *Cela ne souffre point de retardement* Թուղթն ամենայն ինչ (ամէն բան) կ'ընդունի, le papier souffre tout. || accéder, *vn.* *Les puissances du Nord ont accédé à ce traité, à cette convention.* || embourser կամ rembourser, *va.* *Rembourser de mauvais compliments.* || convenir (Être օժանդակով եւ de նախադրութեամբ), *vn.* Մէկն իր տունն — (ինքզինքն), recevoir chez soi, héberger (խոնարհ), *va.* Մէկը սիրով —, faire bon visage à quelqu'un. Իր մէջն —, recevoir en soi, loger, *va.* — *des chimères dans sa tête.*

ԸՆԴՈՒՆՈՂ, receveur, euse, *s.* — (իրաւունակազրոյ), accepteur, *sm*

ԸՆԴՈՒՆՈՒԻԼ, être reçu. Ամէն տեղ ալդէկ կ'ընդունիս, vous êtes partout le bienvenu.

ԸՆԴՎԱԶՐԱԽՈՂ, curieux, euse, *adj.* || curieux, euse *s*

ԸՆԴՎԱԶՐԱԽՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf.*

ԸՆԴՎԱԶՐԱՔՆՆ, curieux, euse, *adj.* || curieux, euse, *s.*

ԸՆԴՎԱԾՐԱՏՆՆՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf.*

ԸՆԴՕՐԻՆԱԿԵԼ, copier, *va.* Նկար մ'—, calquer, *va.* [*sm.*

ԸՆԴՕՐԻՆԱԿԻՉ, copiste, scribe,

ԸՆԴՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, copie, *sf.*

ԸՆԵԼ, faire, *va.*, s'y prendre, *vpr.* Գէշ կ'ընէք, vous vous y prenez mal. *Je m'y prends bien.* —իմն որոշել. V. Որոշել. Խելքիմն եկածի՝ փչածն —, en faire à sa tête. Քաներր վեր ի վերոյ —, faire les choses à demi. Քան մ'—ու ճեռ կամ վրայ ըլլալ, être en voie de faire quelque chose. Ինչ —իմն չգիտնալ, ne savoir où donner de la tête, կամ ne savoir sur quel pied danser. Չեմ գիտեր թէ ինչ ընեմ, ինչ —իմն չեմ գիտեր, je ne sais que faire, je ne sais sur quel pied danser. Աստուած միայն կրնայ — ասի, Dieu seul peut faire cela. Տեղն —, laisser tout aller sous soi. Խօսքր մէկ — ուրիշի մր ճեռ, convenir (Être pareil et de même sentiment), *vn.* *Ils sont convenus de se trouver en tel lieu, de faire telle chose.* Յանպատրաստից քան մ'—, faire sur-le-champ, sans préparation, improviser, *va.* Աստուած չ'ընէ, à Dieu ne plaise! Աստուած չ'ընէ որ իմ վարմունքիս պատասխեն, à Dieu ne plaise qu'on blâme ma conduite! [*va.*

ԸՆԹԱԴՐԵԼ, fouler aux pieds,

ԸՆԹԱՆԱԼ, V. Վազել.

ԸՆԹԱՑԱԿԻՑ, V. Ջուրընթաց.

ԸՆԹԱՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, V. Ջուրընթացութիւն.

ԸՆԹԱՑԱՐԱՆ, carrière, *sf.*, stade, *sm.*

ԸՆԹԱՑՈՂ, V. Գալող.

ԸՆԹԱՑՔ, course, allure, marche, démarche, *sf.* || carrière, *sf.* || pas, *sm.* — (հրաց, ջուրց), cours, *sm.* *կեցաց —, la trame de la vie.* Բոլոր տարւոյն —ին մէջ, tout le long de l'année.

ԸՆԹԵՌՆԱԼԻ, lisible, *adj.* — օրինակաւ, կերպով, lisiblement, ԸՆԹԵՌՆՈՒԼ, V. կարդալ. [*adv.*

ԸՆԹԵՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, assistance, *sf.*

ԸՆԹԵՐԱԿԱՑՔ, assistants, *smp.* || entourage, *sm.* *Cet homme a un mauvais —.* [*s.*

ԸՆԹԵՐՑԱՆԵԼԻ, lecteur, trice,

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, lecture, *sf.*

ԸՆԹԵՐՑԱՍԷՐ, liseur, euse, *s.* Յոյժ —, un grand lecteur.

1. ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ (գիրք, մասեանց ընթերցուածոց [ժամասացութեան կաւսիճացուցոյ]), lectionnaire, *sm.* 2. ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ, cabinet de lecture, *sm.*

ԸՆԹԵՐՑԻՉ, lecteur, *sm.*

ԸՆԹԵՐՑՈՂ, lecteur, trice, liseur, euse, *s.* [*s.*

ԸՆԹԵՐՑՈՂԱԿԱՆ, lecteur, trice,

ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾ, lecture, *sf.* || leçon, *sf.* || légende, *sf.*

ԸՆԹԵՐՑՈՒԻՉ, lectrice, *sf.* — անխոնջ, une — infatigable.

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ, ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ, } lecture, *sf.*

ԸՆԹՐԱԿԵՐ, soupeur, euse, *s.*

ԸՆԹՐԱԿԻՑ, dîneur, *sm.*

ԸՆԹՐԵԼ, souper, *vn.*

ԸՆԹՐՈՒՔ, soupé կամ souper, *sm.* || cène, *sf.* Թեթեւ —, collation, *sf.* Տէրունական —, cène, *sf.* Իրկնաւուր —, — Քրիստոսի, — Գառնիկին, le banquet des élus, le banquet de l'Agneau. Հոգեւոր —, le sacré banquet. — ընել, V. Ընթրել. —էն յետոյ, après souper. — ընող, V. Ընթրող.

ԸՆԹՐՈՂ, soupeur, euse, *s.*

ԸՆԾԱՒՈՑ (ֆ—ֆլ— ֆ—), aconit (—ֆ—ֆ), *sm.*

ԸՆԾԱՑ, présent, cadeau, don, *sm.*, offre, offrande, *sf.* Անակնկալ —, surprise, *sf.* Հարսանեաց

—f, présents de noces, corbeille, *sf.* — ընել բան մր մէկուն, faire présent, cadeau de quelque chose à quelqu'un. [*sf.*

ԸՆԴԱՑԱԳԻՐ, lettre de créance,

ԸՆԴԱՑԱԿԱՆ, inductif, ive, *adj. Méthode inductive.*

ԸՆԴԱՑԵԼ, offrir, présenter, *va.* (Գիրք մր) —, dédier, *va.* ի լոյս —, mettre au jour, *va.*

ԸՆԴԱՑՈՂ, donateur, trice, *s.*

ԸՆԴԱՑՈՒԹԻՒՆ, preuve, *sf.*, Մաճառպատում —, développement, *sm.* Թուղթ ընծայութեան, V. Թուղթ։

ԸՆԴԱՑՈՒՄ, } offrande, *sf.*,
ԸՆԴԱՑՈՒՄՆ, } présent, *sm.* — (գրոց), dédicace, *sf.* — կուսի, la Présentation de la Vierge.

ԸՆԿԱԼԵԱԼ, reçu, ue, *adj.* || fait, *m.* faite, *f. adj. Les idiotismes (յատկաբանութիւն) sont des phrases faites.* || pour aquit.

ԸՆԿԱԼՈՒՔ (ճամուած), fiancé, *sm.*

ԸՆԿԵՆՈՒԼ, V. Ընեել։

ԸՆԿԵՐ, camarade, compagnon, participe, *sm.*; compagne, *sf.*; associé, ée, *s.* — (դպրոցի). compain, *sm.* Զուարթ, բարեբարոյ —, un bon vivant. — առնուլ, associer, *va.* — լինել, բլլալ, être camarade, compagnon, եւայլն. être de moitié.

ԸՆԿԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, sociologie, *sf.*

ԸՆԿԵՐԱԲԱՐ, en camarade, *adv.* || en commun, *adv.*

ԸՆԿԵՐԱԳԻՐ, abonné, ée, *s.*

ԸՆԿԵՐԱԳՐԵԼ, abonner, *va.*

ԸՆԿԵՐԱԳՐԻԼ, V. Ընկերագրուիլ։

ԸՆԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, abonnement, *sm.* [*vpr.*

ԸՆԿԵՐԱԳՐՈՒԻԼ, s'abonner,

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ, social, ale *(pl. sociaux)*, sociable, *adj.* — կերպով, sociablement, *adv.*

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, *sociabilité, sf.*

ԸՆԿԵՐԱԿԻՑ, associé, ée, *s.*; camarade, *sm.*; sociétaire, *adj.* et *s.* —f (pus իրաւագիտաց), consorts, *smp.* [*sm.*

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, sociétariat,

ԸՆԿԵՐԱՆԱԼ, s'associer, s'accointer, *vpr.*

ԸՆԿԵՐԱՎԱՐ, socialiste, *sm.*

ԸՆԿԵՐԵԼ, accompagner, *va. Si vous voulez chanter, je vous accompagnerai avec le violon, avec կամ sur le piano.*

ԸՆԿԵՐՀԱՆՐԱԿԱՆ, républicain, aine, *adj.* — ոգի, V. Ոգի։ — զործել, républicaniser, *va.* կուսակից ընկերհանրապետական, —, républicain, *sm. C'est un grand* —.

ԸՆԿԵՐՀԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, république, *sf.* կուսակից ընկերհանրապետական, V. Ընկերհանրական։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, société, association, compagnie, *sf.* || corps, club (ֆլիւ—), *sm.*, corporation, académie, *sf.* — գրագիտաց (կ'ըսուի ալարտաճօֆ), bureau d'esprit. Բոլոր —ը, toute la société.

ԸՆԿԵՐՈՒԹՒՆ, charité, *sf.*

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ, socialiste, *adj*, et *sm.*

ԸՆԿԵՐՎԱՐՈՒԹԻՒՆ socialisme, *sm.* կուսակից ընկերվարութեան, V. Ընկերվար։

ԸՆԿԵՑԻԿ, rejeté, ée, *adj.* ի բաց —, abject, ecte, *adj.* — առնել, exposer, *va. (Œdipe fut exposé.* || faire le jet (ձկ), jeter, *va.*

ԸՆԿԵՑՈՒՄ, } jet, *sm.*, pro-
ԸՆԿԵՑՈՒՄՆ, } jection, *sf.*

ԸՆԿԼՆՈՒԼ, abîmer, *vn.*

ԸՆԿԼՈՒԶԱՆԵԼ, engouffrer, *va.* — յանդունդս, abîmer, *va.*

ԸՆԿՂՄԵԼ, plonger, enfoncer, submerger, couler, noyer, engloutir, engouffrer, *va.*

ԸՆԿՂՄԻԼ, se plonger, se noyer, se perdre, *vpr.*, enfoncer,

couler, périr, fondre, sombrer, *vn.* || sombrer, *vn.*, s'ensevelir, *vpr.* *S'ensevelir dans la retraite, dans la solitude.*

ԸՆԿՂՄՈՒՄ, } submersion,
ԸՆԿՂՄՈՒՄՆ, } immersion, *sf.*, engloutissement, *sm.*

ԸՆԿԱԾԵԼ, accabler, *va.*

ԸՆԿԱՒԻԼ, } succomber, tom-
ԸՆԿԱՌՆԻԼ, } ber, *vn.*

ԸՆԿԱՌՈՒՄ, } accablement, *sm.*
ԸՆԿԱՌՈՒՄՆ, }

ԸՆԿՈՂՄԱՆԵՑՈՒԱՆԵԼ, V. Ընկողմել։

ԸՆԿՈՂՄԱՆԻԼ (պառկիլ), se coucher, *vpr.*

ԸՆԿՈՂՄԱՆՈՒՄ, } couche, *sf.*
ԸՆԿՈՂՄԱՆՈՒՄՆ, }

ԸՆԿՈՂՄՆԵԼ (պառկեցուցել), coucher, *va.*

ԸՆԿՈՅԶ (ֆրվիչ), noix (նուշ), *sf.* Մշկաճոս —, — muscade. Հնդիկ — (Հինդբան ֆրվիչ), V. Նարգիլակ։

ԸՆԿՈՒԶԱԿ (ճորթու [veau] ուսին վրայ փոքրիկ գեղձ [glande]. ԹՈՒՔՂԲԱՆ ֆրվիչ), noix (նուշ), *sf.*

ԸՆԿՈՒԶԸՆԻ } (ֆրվիչ ծառ),
ԸՆԿՈՒԶԻ } noyer, *sm.* Հնդիկ —, V. Նարգիլակեճի։

ԸՆԿՐԿԵԼ, reculer, *va.*

ԸՆԿՐԿԻԼ, reculer, *vn.*

ԸՆԶԱՌԻՒԾ (ծոր), léopard, *sm.*

ԸՆԶԵՌԱՒՈՐ, adjudicataire, *s.*

ԸՆԶԵՌԵԼ, offrir, fournir, *va.* || adjuger, *va.*

ԸՆԶԵՌՈՒՄ, } adjudication,
ԸՆԶԵՌՈՒՄՆ, } *sf.*

ԸՆԶԻՒՂ, V. Ծիլ։

ԸՆԶՈՒՂԱՑ (վիրաֆեր), girafe, *sf.*

ԸՆԶՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, apprentissage, *sm.* [խոս։

ԸՆԶԱԴԵՂ (ԸՆՖԻԼԻ), V. Քթաբան։

ԸՆԶԱԴԵՂՈՑ (ԸՆՖԻԼԻ ԹՈՒՔՂԲԱՆ), *tabatière, boîte, sf.*

ԸՆԶԱՁՈՒՐԿ, prolétaire, *adj.* et

ԸՆԶԱԹԱՓԵԼ, piller, *va.* [*sm.*

ԸՆԶԱՇԱՏ, riche, pécunieux, euse, *adj.*

ԸՆԶԱՑՈՒԿ (երեսը ծռմռկող), grimacier, ière, *adj.*

ԸՆԶԱՍԻՐ, cupide, *adj.*

ԸՆԶԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, cupidité, *sf.*

ԸՆԶԱՏՈՒՓ, V. Ընչաղեղց։

ԸՆԶԱՑՔ, V. Գերեւեցս։

ԸՆԶԱՒԵՏԱՆԱԼ, devenir riche, s'enrichir, *vpr*,

ԸՆԶԱՒԵՏՈՒԹԻՒՆ, richesse, sf.

ԸՆԶԱՒԻՑ, riche, pécunieux, euse, gros, *m.* grosse, *f. adj.* — լինել, բլլալ, être riche, avoir du quibus (ֆլ-ֆպ-). [ցալ։

ԸՆԶԱՒԻՑԱՆԱԼ, V. Ընչաեցա-

ԸՆԶԱՒԻՑՈՒԹԻՒՆ, V. Ընչաեցութիւն։

ԸՆԶԵՂ, riche, gros, *m.* grosse, *f. adj.* || riche, *sm.* — լինել, բլլալ, devenir riche, s'enrichir, *vpr.* Յասկապէս — լինիլ, բլլալ, être riche comme Crésus, comme un Crésus, comme un juif. — գործել, rendre riche, enrichir, *va.*

ԸՆԶԵՂՈՒԹԻՒՆ, richesse, *sf.*

ԸՆԶԱՏԻՐ (կալուածի եւ այլոր տակի հողուն տէր), trésoncier, *sm.*

ԸՆՏԱՆԱՆԱԼ, V. Ընտանեցնել։

ԸՆՏԱՆԵԱՐ, familièrement, privément, domestiquement, sans façon, *adv.* [*adj.*

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ, familier, ière,

ԸՆՏԱՆԵՆԱԼ, se lier familièrement avec quelqu'un, se lier intimement, se familiariser, se priver, s'accointer, s'apprivoiser, se faire à, *vpr.*

ԸՆՏԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, familiariser, priver, apprivoiser, *va.* — (վայրի կենդանիներ), domestiquer, *va.*

ԸՆՏԱՆԻ, familier, ière, privé, ée, domestique. intime. intestin, ine. adj.

ԸՆՏԱՆԻՔ, famille, *sf.*, ménage, *sm.*, maisonnée, *sf.* [բար։

ԸՆՏԱՆՈՒԹԵԱՄԲ, V. Ընտանե-

ԸՆՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, familiarité, accointance, *sf.* Մեծ —, privauté, *sf.*

ԸՆՏԱՍՈՒՆ, sédentaire, *adj.* — (անասուն), domestique, *adj.*

ԸՆՏԻՐ, exquis, ise, élégant, ante, *adj.* || bien conditionné, ée, *adj.*

ԸՆՏՐԱԿԱՆ, électif, ive, *adj.* *Président —. Couronne élective*· électoral, ale *(pl. électoraux)*, *adj.* *Collège électoral.* [*sf.*

ԸՆՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, électivité,

ԸՆՏՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, éligibilité, *sf.*

ԸՆՏՐԵԱԼ, élu, ue, choisi, ie, *adj.*

ԸՆՏՐԵԼ, choisir, élire, adopter, trier, *va.* || discerner, *va.* || opter, *vn.* || jeter son dévolu sur, *va.* Նախամեծար —, aimer mieux. *J'aime mieux l'étude que le jeu.*

ԸՆՏՐԵԼԻ, éligible, *adj.*

ԸՆՏՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, éligibilité, *sf.*

ԸՆՏՐԻՉ, électeur, *sm.*

ԸՆՏՐՈՂ, électeur, *sm.* || discret, ète, discursif, ive, *adj.* [*adj.*

ԸՆՏՐՈՂԱԿԱՆ, discrétionnaire,

ԸՆՏՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲ, discrètement, *adj.*

ԸՆՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, discernement, *sm.*, discrétion, *sf.*, goût, raisonnement, entendement, *sm.*

ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՄԲ, électif, ive, *adj.*

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ, choix, *sm.*, élection, *sf.* || triage, *sm.* || discernement, *sm.* || option, sélection, *sf.* Երկակողմանի —, alternative, *sf.*

ԸՆՔՈՒԻ (բու), sourcil (——— —ի), *sm.*

ԸՈՎՈՂԵԼ ([մրուր] յատակն իջեցունել), précipiter, *va.*

ԸՈՎՈՂԻԼ (յատակն իջնել, նստիլ), se précipiter, *vpr.*

ԸՍԵԼ, dire, *va.*, parler, *vn.* Առաջուց —, կանխաւ —, prédire, *va.* Դարձեալ, վերստին, նորէն —, redire, *va.* Բան մը չ—, ne rien dire, ne sonner mot. — ուզել, vouloir dire. Ի՞նչ — կ'ուզէ, que voulez-vous dire? *Que veut dire cet homme? Il veut dire*, Այս ինչ — է, qu'est-ce que cela veut dire? կամ que veut dire cela? *Cela veut dire.* Չեմ գիտեր ինչ — է, je ne sais (pas) ce que cela veut dire. Չեմ գիտեր թէ ինչ ըսեմ, je ne sais que dire. Իր վարուց վրայ —իք չկայ, il n'y a rien à redire à sa conduite.

ԸՍՈՒԻԼ, se dire, *vpr.* Այս չ'ըսուիր, cela ne se dit pas.

ԸՍՏ, selon, d'après, suivant, conformément à. — իս, à mon avis.

ԸՍՏԱՆՁՆԵԼ, assumer, prendre sur soi.

ԸՍՏԳՏԱՆԵԼ, désapprouver, *va.*

ԸՍՏԳՏԱՆՔ, désapprobation, *sf.*

ԸՍՏԵԶՐԻԼ, se déborder, *vpr.*

ԸՍՏԻՄԱՆԵԱԼ (կօշիկն ոտքը, կօշիկներն հագած. կօշկաւոր), botté, ée, *adj.*

ԸՍՏԻՄԱՆԻԼ (կօշիկներն հագնիլ), se botter, *vpr.*

Թ

Թ *(tho)*, neuvième lettre de l'alphabet arménien et cinquième des consonnes. || neuf, neuvième.

Թագ, couronne, *sf.* || diadème, *sm.* — (եպիսկոպոսի), V. **Միտր** (2). (Աւազ խորանի վրայ կամ խուցի) —, règne, *sm.* — կապել, ceindre le diadème, se couronner, *vpr.* — դնել, couronner, *va.*

Թագադրամ, couronne, *sf.*

Թագադրութիւն. couronnement, *sm.*

Թագազարդ, couronné, ée, *adj.*

Թագազարդել, orner d'un couronne, couronner, *va.*

Թագաժառանգ, héritier de la couronne. — արքայորդի կամ իշխան, prince royal.

Թագակապութիւն, couronnement, *sm.*

Թագակապ եանդ, prétendant, ante, *s.*

Թագաւոր, roi, prince, *sm.*, tête couronnée, couronne, *sf.* — Օսմանեանց. le Grand Seigneur. — լինիլ, դալ, devenir roi, ceindre le diadème. **Իբր** —, en roi, *adv.*

Թագաւորաբար, en roi, royalement, *adv.*; à la royale, *adv.* — ապրել, vivre en roi.

Թագաւորազդի, prince, *sm.*

Թագաւորազն, prince, *sm.*

Թագաւորազունք, les princes du sang.

Թագաւորական, royal, ale *(pl. royaux), adj.* || *royaliste, adj.* et *s.*

Թագաւորականութիւն, royalisme, *sm.*

Թագաւորագիր, V. **Թագադիր**.

Թագաւորավայել, royal, ale *(pl. royaux), adj. Magnificence royale.*

Թագաւորել, régner, *vn.*, ceindre le diadème, *va.*

Թագաւորեցուցանել, faire roi, faire régner, couronner, *va.*

Թագաւորող, régnant, ante, *adj. Le roi* —.

Թագաւորութիւն, règne, royaume, diadème, *sm.*, royauté, couronne, *sf.*

Թագընկալութիւն, couronnement, *sm.*

Թագուհի, reine, princesse, *sf.* **Մեղուաց** —, V. **Պարամայր**. [*sm.*

Թաթ, patte, palette, *sf.*, pied,

Թաթառ (խոբր—ո), trombe, *sf.*

Թաթար (թաթար է—ին), tartare, *sm.* *sf.*

Թաթաւ (աւձարեւ. տեղ), pluie,

Թաթաւել, souiller, *va.*

Թաթխել, mouiller, tremper, *va.* **Ձեռքերն արեանց մէջ** —, tremper ses mains dans le sang.

Թաթխուիլ, se mouiller, se tremper, *vpr.* **Քրտինքի մէջ** —, fondre en sueur.

Թաթպան, V. **Ձեռնոց**.

Թալանալ, pâmer, *vn.*, se pâmer, s'évanouir, *vpr.* [*adj.*

Թալանեալ, défaillant, ante,

Թալեր (Գերմանացւոց արծաթ դրամ մը), thaler, *sm.*

Թալկթիլ (լ—ն—ի), se débattre, *vpr.*

թալթալ խաղալ (լ-գ-լ-ն-ֆ) se débattre, *vpr.*

թալկ (խլիի է-լ-), talc (տ-լ), *sm.*

թալկանալ, tomber en défaillance, perdre connaissance, կամ la connaissance, կամ toute connaissance, se trouver mal, défaillir, pâmer, manquer, *vn.*, se pâmer, *vpr.*

թալոթաց (Միջերկրականի ծովու փոհրիկ ձաւ մը. ի-ր-ի-), tartane, *sf.*

թալուկ (մարելիք), défaillance, pâmoison, *sf.*, évanouissement, *sm.*

թախանձ, } instance, im-
թախանձանք, } portunité, *sf.*

թախանձել, faire des instances, insister, solliciter, postuler, *va.*

թախանձող, solliciteur, euse, postulant, ante, *s.* [se, *sf.*

թախիծ, chagrin, *sm.*, tristes-
թախծալից, soucieux, euse, sombre, *adj.*

թախծեցնել, chagriner, attrister, *va.*

թախծիլ, se chagriner, s'attrister, *vpr.*

թախծութիւն, V. թախիծ.

թախկալ, battant, *sm.*

թախկալաղ (ի-ի գ-ի-ի-ն ը-ն-ֆ-ը-ը), hune (ճի-ն'), *sf.*

թակարդ, attrapoire, *sf.*, piège, lacet, filet, *sm.* — (ճաւ-ռ-ա-ց), } V. գրքակ. [rets, *sm.*
թակն, }

թակոցն, V. ծափ.

1. **թաղ** (մահ-լ-ի), quartier, *sm.* Ո՞ր —ը կը բնակիք, quel — habitez-vous?

2. **թաղ** (տեւ-ի), feutre, *sm.*

թաղագործ, V. թաղեցնող.

թաղագործութիւն, V. թաղեցնողութիւն.

թաղանալ, se feutrer, *vpr.*

թաղանթ, *membrane, sf.* Ղուրք, բարակ —, pellicule, *sf.* Ջօղիչ —, — conjonctive.

թաղանթաձեւ, membraneux, euse, *adj.*

թաղագետ (մահ-լ-ի մ-ե-ր-ը), dizainier, dizenier, *sm.*

թաղագետութիւն, V. գաղափարաբախութիւն.

թաղար (ա-ֆ-ը), pot à fleur, *sm.*,

թաղաձուկնել, feutrer, *va.*

թաղեցործ, feutrier, *sm.* [*sm.*

թաղեցործութիւն, feutrage,

թաղել, enterrer, *va. On l'a enterré avec beaucoup de pompe.* ensevelir, inhumer (ի-ի-ֆ), *va.*

թաղելութիւն, sépulture, *sf.*

թաղթ, V. թաղթիկ.

թաղթաւփել (ursի), battre, *vn.*

թաղթիկ (ե-յ-ա ա-ր-մ-լ-ը-ը. ե-ր- ե-ը), arroche, *sf.*

թաղիլ, V. թաղուիլ.

թաղիք, enterreur, *sm.*

թաղչաւ } (ի-ե-ի-ի), petit
թաղչար } bonnet, *sm.*, calotte, *sf.*

թաղող, enterreur, *sm.*

թաղուիլ, s'enterrer, s'ensevelir, *vpr.*

թաղում, } enterrement, *sm.*,
թաղումն, } sépulture, inhumation (ի-ի-մ-ե-ի), *sf.*

թամբ (ի-ի-ր), selle, *sf.*

թամբագործ, sellier, *sm.* [*sf.*

թամբագործութիւն, sellerie,

թամբարան, sellerie, *sf.*

թամբել, seller, *va.*

թամոյզ (տեսակ մը տուճկ), adonis (ա-ր-ն-ե-), *sm.*

թաւել, V. թաղթիկ.

թան (ը-ր-ա-), potage, *sm.*, soupe, *sf.* — պասից, soupe maigre. — ուտեաց (ուտիճի ապուր), soupe grasse.

թանաք (ի-ն-ե-ի-ի), fer-blanc *(pl. des fers-blancs)*, *sm.*

թանաքագործ (ի-ն-ե-ի-ե-ի), ferblantier, *sm.*

թանաքագործութիւն, ferblanterie, *sf.*
թանաքագործութիւն, ferblanterie,
թանաչ, V. թրջիլ։
թանամաշ, } soupière *sf.*
թանարաշ, }
թանաք (փ–բի++իպ), encre, *sf.* *Avez-vous de l'—? J'ai de l'—. Je n'ai pas d'—.*
թանաքամաշ, V. խաղամատ։
թանաքաման, écritoire. *sf.*, encrier, *sm.*
թանաքել, encrer, *va.*
թանաքոցել, encrer, *va.*
թանբակ (ի՛ղ–է). tombac (գ՛ոլգ–է), *sm.*
թանգարան, musée, *sf.*. cabinet, *sm.*
թանթունիկ (ծովային տուճկ մ'է), alcali. *sm.*; kali, *sm.*
թանթուրուճնի(փ–բ՛իբ), sureau, *sm.* Վայրի — (խ–գ–ն փ–բ՛իբ՛է), hièble (խ՛իլ՛է), *sf.*
թանկ, V. Ծանր։ [*adj.*
թանկագին. précieux, euse,
թանձր, épais, aisse, lourd, *m.* lourde, *f.*, touffu, ue, gros, osse, *adj.*; crasse, *adj. f.*; massif, ive, *adj.* — (գոյն, հող), fort, *m.* forte, *f. adj.* — qqեusf, vêtements grossiers. — sqիsուբիւն, ignorance crasse, épaisse. — ամուտ, bois épais, forêt épaisse. — մէգ, brouillard épais. — կտաւ, toile épaisse. — ծուխ, մուխ, fumée épaisse,
թանձրախոսանել, avoir un parler gras, avoir la langue grasse, grasseyer. *vn.*
թանձրախոսանող, grasseyeur, euse, *s.*
թանձրախոսանութիւն, grasseyement, *sm.* [*adj.*
թանձրախօսող, grossier, ière,
թանձրագիր, crassicaude, *adj.*
թանձրագոցնով, grossièrement, grosso-modo, *adv.*
թանձրաթեփ, crassisquamme, *adj.* [*adj.*
թանձրաթիր, crassipenne,
թանձրախիտ, épais, aisse, *adj.* — ամուտ, bois —, forêt épaisse.
թանձրախուռն, touffu, ue, dru, ue, *adj.* [*adj.*
թանձրակռտուծ, crassirostre,
թանձրաչոփ, épais, aisse, touffu, ue, *adj.* — մէգ, brouillard épais. — ծուխ, fumée épaisse.
թանձրամիտ, épais, aisse, lourdaud, aude, *adj.* || crétin, *sm.*
թանձրամտութիւն, crétinisme, *sm.* [*adj.*
թանձրաշերեփ, crassifolié, ée,
թանձրաւծաձ, gélatineux, euse, *adj.*
թանձրանալ, épaissir, *vn.* *Le bouillon épaissit en cuisant.* s'épaisser, *vpr.* *Le sirop s'épaissit.* || se carnifier, *vpr.*
թանձրացուիմ, } épaissement, *sm.*
թանձրացումն, }
թանձրացնել, épaissir, *va.* *Les vapeurs épaississent l'air.*
թանձրութիւն, épaisseur, *sf.*, épaissement, *sm.*, grossièreté, crasse. *sf.* — (գեր ամնի), rotondité, *sf.* — (գումարտակի զօրաց), profondeur, *sf.*
թանձաքաշ, dysentérique, *adj.*
թանձր, dysenterie, *sf.*
թաշկինակ, mouchoir, *sm.* — *de batiste (բամբի), de soie.*
թառ (խ–լ խ՛–ի–ը՛ըէ. փ–նէ+), perchoir, juchoir, *sm.*
թառամեցուցանել, faner, *va.*
թառամիլ, se faner, *vpr.*
թառափ (ձ՛ր–ի՛ն գ–լըէ), esturgeon, *sm.*
թառիլ, percher, *vn.* *Les coqs et les poules perchent toutes les nuits.* jucher, *vn.* *Les poules juchent dans le poulailler (հաւաստուն, հաւ՛ing).* se jucher, *vpr.* *Quand les poules se juchent.* brancher, *vn.*

Թաս, tasse, timbale, canette, *sf.*

Թասել, haleter, *vn. Je halette. Je haletterai.*

Թասկաւ (ֆինճան խոպոպը), soucoupe, *sf.*

Թասող, souffleur, *sm.*

Թասուն, haletant, ante, *adj.*

Թատերագր, drame, spectacle, *sm.*, pièce, comédie, *sf. Jouer la comédie. Il y eut bal et comédie.* Կնոճ, սիրելական, սճարուեստ —, mélodrame, *sm.*

Թատերական, théâtral, ale *(pl. théâtraux), adj.* — իմն օրինական, — կերպով, théâtralement, *adv.*

Թատր, théâtre, *sm.*

Թատրերգական, dramatique, *adj.*

Թատրերգութիւն, drame, *sm.* Ֆաղուածոյ —, pastiche, *sm.*

Թատրոն, V. Թեատրոն.

Թարախ (էրէն. ցեղոհոլ), pus (բի-), *sm.*, sanie, *sf.* — (մարմնոյ պատուաստի համար), vaccin (է-ին), *sm.* — գոյացուճող, V. Թարախեցուցիչ. —ը դուրս տալ, jeter, *va.* [*adj.*

Թարախալիծ, purulent, ente,

Թարախական, purulent, ente, *adj.* [lence, *sf.*

Թարախականութիւն, purulence,

Թարախածին, purulent, ente, sanieux, euse, *adj.*

Թարախանալ, suppurer, *vn.*

Թարախածութ, } suppura-

Թարախածումն, } tion, *sf.*

Թարախեցուցիչ, suppuratif, ive, *adj. Onguent (օծանելիք) —.* || suppuratif, *sm. Un bon —.*

Թարախիլ, jeter, *va. Cet abcès jette du pus. Sa plaie commence à —.*

Թարախոտ, purulent, ente, sanieux, euse, *adj.* [*sf.*

Թարախոտութիւն, purulence,

Թարախումն, } suppuration,

Թարախումն, } *sf. Si sa plaie vient à —.*

Թարթ (տեսակ մուկուճ), madrague, *sf.*

Թարգման, traducteur, trice, *sm.* || interprète, trucheman կամ truchement, *sm.* — յարեւելս, drogman, *sm.*

Թարգմանել, traduire, mettre en, interpréter, *va.* — օգնականութեամբ բառագրոց, traduire à coups de dictionnaire. Բառական իմաստով —, traduire à la lettre. Հայերէնի, տանկերէնի, գաղղիերէնի —, traduire en arménien, en turc, en français. Հայերէնէ գաղղիերէնի —, traduire de l'arménien en français. *Il traduit du français en allemand.* Մէկ լեզուէ ուրիշի մը —, traduire d'une langue dans une autre.

Թարգմանելի, traduisible, *adj.*

Թարգմանիչ, traducteur, trice, interprète, *sm.*

Թարգմանութիւն, traduction, version (էջ-), interprétation, *sf.* — (ուսակերտի), version, *sf.* — *grecque, latine* [*va.*

Թարթափծանունել, amuser,

Թարթափուն, distrait, aite, *adj.*

Թարթեռն } (էրէրէի), cil (-էլ),

Թարթիչ } *sm.*, paupière, *sf.*

Թարմ, frais, *m.* fraîche, *f. adj.*

Թարմատար, cheville, *sf. Cette épithète est une —. Vers remplis de —s.*

Թարշամեծանունել, V. Թառամեցուցել.

Թարշամիլ, V. Թառամիլ.

Թարվառուած (կող [սայլի]), ridelle, *sf. Uue des —s se rompit.*

Թաց, humide, *adj.*

Թացկեն, moite, *adj.* [ture, *sf.*

Թացութիւն, humidité, moi-

Թաւ, velu, ue, poileux, euse, poilu, ue, épais, aisse, fort, *m.* forte, *f. adj.* — հաւակ, esprit rude.

Թաւալական, rotatoire, *adj.*

ԹԱՒԱԼԳԼՈՐ ԽԱՂԱԼ, rouler, *vn.*, se rouler, *vpr.*

ԹԱՒԱԼԵՑՈՒՆԵԼ, rouler, *va.*

ԹԱՒԱԼԻԼ, rouler, *vn.*, se rouler, *vpr.* փոշւոյ մէջ —, se rouler dans la poussière.

ԹԱՒԱԼՈՑ, souille, bauge, *sf.*

1. **ԹԱՒԱԼՈՒԿ** (մանր ճճի մ՚է), rotifère, *sm.*

2. **ԹԱՒԱԼՈՒԿ** (դիւրաւ շարժելու համար մեծամեծ բեռներու տակը դրուող գլանաձեւ փայտեր), rouleau, *sm.*

ԹԱՒԱԼՈՒՄ, **ԹԱՒԱԼՈՒՄՆ**, } roulement, *sm.*, roulade, rotation, *sf.*

ԹԱՒԱԼՈՒՏ, V. Թաւալյուկ (1)։

ԹԱՒԱՐՄԻ, velu, ue, *adj.*

ԹԱՒԱՓԵՑՈՒՐ, fourré, ée, *adj.*

ԹԱՒԻՇ (քատիֆէ), velours, *sm.*

ԹԱՒՇԱՄԱՂԻԿ, velouté, ée, *adj. Satin* —.

ԹԱՒՇԱԿԵՐՊ, velouté, ée, *adj. Fleurs veloutées.*

ԹԱՒՇԱՆՄԱՆ, velouté, ée, *adj.*

ԹԱՒՈՒԹԻՒՆ, poil (քըլ), *sm.*

ԹԱՒՈՒՏ, touffe, *sf.*, bosquet, *sm.*

ԹԱՒՈՒՏՔ, fourré, *sm.*, épaisseur, *sf.*

ԹԱՒՐՆՋԱԿ (քատիֆէ չիչէյի), passe-velours (*pl.* des *passe-velours*), *sm.*, amarante, *sf.*

ԹԱՓ, impétuosité, *sf.* —ք դժոխոց, le fond des enfers. — անցանել, V. Թափանցել։ — ընդ — առնել, transpercer, *va.* —ով, impétueusement, *adv.*

ԹԱՓԱՆ (կէօտէն), rectum (րէքթօմ), *sm.*

ԹԱՓԱՆՇՈՅԼ, clair, aire, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆ, pénétrable, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, pénétrabilité, transparence, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑԱՆՑ, pénétratif, ive, pénétrant, ante, transparent, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, pénétrer, *va.* — առնել, transpercer *va.*

ԹԱՓԱՆՑԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transparence, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑ ԱՌՆԵԼ, transpercer, *va.*

ԹԱՓԱՆՑԵԼ, pénétrer, *v. a.* et *n.*, percer, *va.* Խորը —, approfondir, *va.* Գործին խորը —, se rendre compte de quelque chose.

ԹԱՓԱՆՑԵԼԻ, pénétrable, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑԻԿ, pénétrant, ante, transparent, ente, diaphane, clair, aire, *adj.* — ընութիւն, diaphanéité, *sf.* — լինել, ըլլալ, transpirer, *vn. Les humeurs transpirent au travers de la peau.*

ԹԱՓԱՆՑԿՈՒԹԻՒՆ, diaphanéité, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑՈՂ, pénétrant, ante, *adj.*

ԹԱՓԱՆՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, pénétration, *sf.*

ԹԱՓԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, pénétration, diaphanéité, *sf.*

ԹԱՓԱՌ (մէրսին պալըղը), esturgeon, *sm.*

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ, errant, ante, nomade, vagabond, onde, *adj.* — Հրեայ, le Juif errant. || rôdeur, nomade, *sm.* — պտըտիլ, V Թափառիլ։

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, vagabondage *sm.*

ԹԱՓԱՌԻԼ, errer, vagabonder, rôder, *vn.*

ԹԱՓԵԼ, verser, répandre, épancher, *va.* || évacuer, *va. Remède pour — la bile.* || vider. *va.* || fondre, *va.* Բարկութիւնը —, jeter son feu. — (ոյժը), épuiser, *va.* — (աղձան), couler, *va.* — բեռները, décharger, *va.* Ինչ որ սրտին վրայ ունին դուրս —, décharger son cœur. Ամանէ աման —, transvaser, *va.* — *du vin.* Արցունք —, verser des larmes, pleurer, *vn.* Շատ արցունք —, pleurer beaucoup.

ԹԱՓԹԱՓԻԼ (սրտի), battre, *vn.*

ԹԱՓԹՓՈՒՔ, fretin, *sm.*

ԹԱՓԻԼ, se verser, se répandre,

vpr. — (մազերը), tomber, *vn. La maladie lui a fait — les cheveux.* — (գետոյ ի ծով), se décharger, *vpr.* Լուառ գետն Ատլանտեան ովկիանոսը կը թափի, la Loire se décharge dans l'océan Atlantique. se jeter, *vpr.* tomber, *vn. Cette rivière se jette, tombe dans telle autre, dans la mer.* — (ծաղիկները), couler, *vn. Ces vignes, les melons ont coulé.* — (ծեփը, ներկը), s'écailler, *vpr.*

ԹԱՓԻՉ, foulon, *sm.* — բեռանց, déchargeur, *sm.* V. Թափնոց։

ԹԱՓՈՒՄ, } évacuation, *sf.* —
ԹԱՓՈՒՄՆ, } մօրուաց, V. Մօրուաթափութիւն։

ԹԱՓԾՈՒ, massif, ive, *adj.*

ԹԱՓՆՈՑ (ծառի պտուղները վար թափելու համար մեծ ձող), gaule, *sf.*

ԹԱՓՈՒԻԼ, V. Թափիլ։

ԹԱՓՈՒՐ, V. Դատարկ։

ԹԱՓՕՐ, procession, *sf.*

ԹԱՓՕՐԱԿԱՆ, processionnel, elle, *adj.*

ԹԱՓՕՐԱՊԷՍ, en procession, processionnellement, *adv.*

ԹԱՓՕՐԻ, V. Թափօրական։

ԹԱՔՈՒՆ, occulte, caché, ée, *adj.*

ԹԱՔՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ծածկել։

ԹԱՔՉԵԼ, V. Ծածկիլ։

ԹԱՔՍՏՈՑ, cachette, remise, *sf.*

ԹԵԲԱԿԱՆ, thébain, aine, *adj.*

ԹԵԲԱՑԵՑԻ, thébain, aine, *adj.*

ԹԵԲԱՑԻԴ, thébaïde, *n. p. f.*

1. **ԹԵՋԱՆ**, trame, *sf.*

2. **ԹԵՋԱՆ** (թղթի լայնութեանը վրայ գծեր), pontuseau, *sm.*

ԹԵՋԱՆՆԵԱԿ (ֆօլլ-ֆ), manchette, *sf.*

ԹԵՋԱՆԻՔ (ֆօլլ-ֆ), manche, *sf.*

ԹԵԹԵՒ, léger, ère, leste, *adv.* — (գինի), faible, *adj.* — կերպով, à la légère, légèrement, *adv.*

ԹԵԹԵՒԱԲԱՐ, légèrement, *adv.*

ԹԵԹԵՒԱԲԱՐՈՅ, leste, *adj. Cette femme est fort — dans ses actions et dans ses discours.* léger, ère, *adj.*

ԹԵԹԵՒԱԲԵՌՆ, léger, ère, *adj.* — առնել, alléger, *va.* — *quelqu'un de son fardeau.*

ԹԵԹԵՒԱԳԻՆ (--ֆ--լ), à bon (կամ meilleur) marché, à bon prix, à bon compte.

ԹԵԹԵՒԱԶԳԵՍՏ, leste, *adj. Des troupes —s.*

ԹԵԹԵՒԱԿԻ, à la légère, légèrement, *adv.*

ԹԵԹԵՒԱՀՈԳ, léger, ère, *adj.*

ԹԵԹԵՒԱՄԻՏ, évaporé, ée, léger, ère, une tête à l'évent, gaillard, arde, *adj.* — լինել, ըլլալ, s'évaporer. *vpr.*

ԹԵԹԵՒԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, évaporation, légèreté, *sf.*

ԹԵԹԵՒԱՆԱԼ, s'alléger, se soulager, *vpr.*

ԹԵԹԵՒԱՆԴԱՄ, léger, ère, agile, souple, ingambe, *adj.*; dispos, *adj. m.*

ԹԵԹԵՒԱՇԱՐԺ, leste, agile, souple, ingambe, *adj.*

ԹԵԹԵՒԱՇԱՐԺՈՒԹԵԱՄԲ, souplement, *adv.*

ԹԵԹԵՒԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, souplesse, *sf.*

ԹԵԹԵՒԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Թեթեւցունել։

ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ, lestement, gaillardement, *adv.*

ԹԵԹԵՒՈՒԹԻՒՆ, légèreté, agilité, décharge, *sf.*, allégement, *sm.*

ԹԵԹԵՒՑՈՒՆԵԼ, alléger, soulager, décharger, *va.*

ԹԵԼ, fil (ֆիլ), *sm.* **Մանր, բարակ** —, V. Թելուկ։ — **արոյրի**, — d'archal.

ԹԵԼԱԴԻՐ, conseiller, ère, instigateur, trice, *s.* — (**խաղոզչի**, ճառախօսի, գուսանի), souffleur, *sm.* — լինել, ըլլալ, mettre en l'esprit.

ԹԵԼԱԴՐԵԼ, suggérer, inspirer,

conseiller, dicter, souffler, instiguer, solliciter. *va.*

Թելադրիչ, V. Թելադիր։

Թելադրութիւն, suggestion, inspiration, dictée, instigation, impulsion, sollicitation, *sf.*

Թելաձաղ (ճ=ղ=ր), V. կորզած։

Թելագնաւ, délégué, *sm.* [*sf.*

Թելագնաւութիւն, délégation,

Թելաջիղ, tréfileur, *sm.*

Թելանման, } filiforme, *adj.*

Թելանմամն, }

Թելանել (թելերն հանել), éfaufiler, *va.* [let, *sm.*

Թելուկ (նուրբ, մանր թել), fi-

Թեղն, V. կռնակ։

Թեղօծ, V. կառնի։

Թեմ, diocèse (դիօ=ես), *sm.* — (եպիսկոպոսի), évêché, *sm.*

Թեմական, diocésain, aine, *s.* || — (եպիսկոպոս, ժամագիրք), diocésain, aine, *adj.* — եպիսկոպոս, diocésain, *sm.*

Թեր, côté, parti, *sm.* — ելլել, ելնել, prendre le parti de quelqu'un.

Թերագնացար, incomplet, ète, manqué, ée, faible, *adj.* [*adj.*

Թերակղզային, péninsulaire,

Թերակղզի, presqu'île, péninsule, *sf.* [et *sm.*

Թերահաւատ, incrédule, *adj.*

Թերահաւատութիւն, incrédulité, *sf.*

Թերամարս (յառաջապահ զօրաց կռիւ), escarmouche, *sf. Vive, légère —.*

Թերամարտիկ լինել, ընկալ, escarmoucher, *vn.*

Թերանալ, manquer à, *vn.*

Թերաստուեր, pénombre, *sf.*

Թերավարժ, novice, apprenti, ie, *adj.* || apprenti, ie, *s.*

Թերափոխ (եւ պե=ր=խէ, ֆֆ=ր), dieux pénates, կամ լոկ penates, *smp.*

Թերեւս, peut-être, *adv.* — *viendra-t-il.* — *qu'il viendra.* apparemment, *adv. Vous croyez — que... Il viendra —.* — *qu'il viendra.* || —, peut-être, *sm. Rabelais disait en mourant. "Je vais chercher un grand —".*

Թերթ, feuille, *sf.* կէս — (թղթոյ), feuillet, *sm.* կէս — (երկու էջով), folis, *sm.* Ուրձակ —, — volante. — (ծաղկաց), pétale, *sm.*, feuille, *sf.* Տափակ, բարակ — (մարի), lame, *sf.* — —, lamellé, ée, *adj.* — — բաժնուող, lamelleux, euse, *adj.*

Թերթաբար, feuilletoniste, *sm.*

Թերթաժողով, assembleur, euse, *s.*

Թերթաձեր, schisteux, euse (ձե=ր=ես, ե=ը), *adj.*

Թերթանշան, signature, *sf.*

Թերթաւոր, foliè, ée, lamellé, ée, *adj.*

Թերթագոյր, schiste (ձե=ր), *sm.*

Թերթեակ, V. Թերթիկ։

Թերթիկ (բանասիրական յօդուած լրագրաց մերթեր), feuilleton, *sm.*

Թերթօկ, V. Թերթիկ։

Թերթօկնագիր, V. Թերթագիր։

Թերի, V. Թերակատար։

Թերիականական, thériacal, ale, *adj. Essence, herbe, eau, thériacale.* [*sf.*

Թերիակ (թէրէ=ք), thériaque,

Թերիմաստութիւն, malentendu, *sm.*

Թերխած, } à la coque, *adj.*

Թերխորով, } — ձու, հաւկիթ (րէֆէ=ան է=ռ=բ=ա), œufs —.

Թերմոն (համեմատիօ եփուած գինի), vin brûlé, *sm.*

Թերմօրուս, V. կողմնատորուս կամ կիսատորուս։

Թերութիւն, défaut, imperfection, défectuosité, *sf.*

Թերուկիւղ, déloyal, ale *(pl. déloyaux), adj.*

Թեւ, bras, *sm.* ‖ aile (Է.), *sf.* — դուռն, battant, *sm.* — (հողմաղացի), volant, *sm.* — (ձկան), V. Լողաւան (2). **Ձախ** — (բանակի), gauche, *sf. Ce corps de cavalerie formait la* —. —f եկեղեցւոյ, les bas côtés d'une église. — —ի տուած, bras dessus, bras dessous. — բիկուճի, soutien, *sm.* —երը ասրթել, retrousser ses manches. Իւր —ոցը մէջ սեղմել, V. Սեղմել. —ին տակ զարնել, prendre sous le bras. [d'ailes.

Թեւատութիւն, battement

Թեւաւոր, dru, ue, *adj.*

Թեւամօտակ (Հերմեայ կրկանց վրայի քեւերը [րսս առասպելաց]), talonnière, *sf.*

Թեւառնալ, prendre son vol.

Թեւապարել, prendre son vol.

Թեւասրած, à bras ouverts.

Թեւարկել, protéger, *va.*

Թեւարկութիւն, protection, faveur, *sf.*

Թեւաւոր, ailé, ée, *adj.*

Թեւել, voler, *vn.*

Թեւաձգ, aviron, *sm. Manier l'*—. *Aller à force d'*—*s.*

Թեւնոց, manchette, *sf.*

Թեփ, son, *sm.* Ցանդեայ տղայոց գլխու եւ երեսի —եր, V. Գերբէ. — (ձկան), écaille, *sf.* — (մորքի), squame (•+—–•), *sf.* Ձկան) —ը հերել, écailler, *va.*

Թեփաձեւ, écaillé, ée, *adj.*

Թեփամորդուկ, pangolin, *sm.*

Թեփամորթ, écailleux, euse, écaillé, ée, *adj.* [*adj.*

Թեփանման, squameux, euse,

Թեփաւոր, squameux, euse, *adj.*

Թեփոտ, écailleux, euse, écaillé, ée, squameux, euse, *adj.*

Թզնալ (պտղոց կակղանալ), blettir, *vn.*

Թզնոտ } (պտղոց կակղա-
Թզնութ } ցումն), blettissement, *sm.*, blettissure, *sf.*

Թզնդալ, V. Թզկերուկ.

Թզենի (Խնձէր —ց—ձ), figuier, *sm.* Հնդիկ — (Մբ—ըր Խնձէրէ), — d'Inde. — վայրենի, — sauvage. —f, figuerie, *sf.*

Թզկերուկ (Խնձէր է—ց—), becfigue, *sm.*

Թզուկ (ձէ—ձէ), nain, *m.* naine, *f.*, nobot, ote, *s.*; pygmée, *sm.*

Թէ, si, que, *conj.* Զրկայ —, de peur կամ de crainte que. Ցաւ էր —, si, plaise կամ plût à Dieu que. Միայն —, à condition que. — որ, si, une fois que, en կամ au cas que. — որ այդպէս է, à ce compte, à ce compte-là.

Թէական, conditionnel, elle, *adj.* ‖ conditionnel, *sm.* — ներկայ, ապեցեալ, — présent, passé.

Թէատեան, théâtin, *sm.*

Թէատրոն (Թէ—ր—ը), théâtre, *sm.* — սովավաճառաց, — forain.

Թէատրոնական, théâtral, ale *(pl. théâtraux)*, *adj.*

Թէ եւ, quoique, bien que, encore que.

Թէյ (է—յ), thé (Բէ), *sm.*

Թէյակերպ, théiforme, *adj.*

Թէյաման, théière, *sf.*

Թէյանման, théiforme, *adj.*

Թէյենի, thé, *sm.*

Թէյըմպութիւն, thé, *sm.*

Թէութիւն, condition, *sf.*

Թէպէտ } quoique, bien
Թէպէտ եւ } que, encore que, quand, quand même. — վոխր եւ տգեղ է, բայց եւ այնպէս սիրուճ է, quoiqu'il soit petit et qu'il ait mauvaise mine, mais il ne laisse pas d'être aimable.

Թթանութիւն (ձ—ց—ը. պ—ր), hémorroïdes (Խ—օ—ի), *sfp.* Ցամաք —, — sèches. [*sm.*

Թթենի (Բ—բ —ց—ձ), mûrier,

Թթու, acide, aigre, *adj.* ‖ acide, *sm.* Քիչ մը —, aigrelet, ette, suret, ette, *adj.* Քաղցր եւ —, V.

թթուաթթ։ Ածխոյ, բնածխային —, acide carbonique. Ծծմբական —, acide sulfurique. փեճական —, acide phénique. Բորական —, acide nitrique. Բորուսիական —, acide prussique. Սաթական, սաթի —, acide succinique. Լիմոնական —. acide citrique.

թթուանթանաթ, oxyde, *sm.* — պղնձային, — de cuivre.

թթուանթանել, oxygéner, *va.*

թթուանթանութիւն, oxygénation, *sf.*

թթուաղաղամբ (լահանա խոտ-ղողոց), choucroute, *sf. Bœuf, saucisse à la —.*

թթուաթ (ֆրանսերէն), aigre-doux, douce, *adj.*

թթուենի, acidule, *adj.*

թթուեցուցանել, aigrir, acidifier, *va.* Ինչ մը —, aciduler, *va.*

թթութիւն, V. թթուութիւն։

թթուիլ, aigrir, *vn.*, s'aigrir, *vpr.*

թթուիկ, acidule, aigret, ette, [*adj.*

թթուութիւն, acidité, aigreur, *sf.*

թթուոտ, acide, *sm.* — աճուր, բարկ կամ զօրաւոր, չրախառն, տկար, հեղուկութիւն, — anhydre, concentré, étendu d'eau, faible, liquide. — ենթաքլորային, քլորային, ենթաքլորական, քլորական, վերքլորական, — hypochloreux, chloreux, hypochlorique, chlorique, hyperchlorique.

թթուոտաբեր, acidifère, *adj.*

թթուոտացուցանել, } acidifica-
թթուոտացուցանել, } tion, *sf.*

թթուոտել, acidifier, *va.*

թթուոտելի, acidifiable, *adj.*

թթուոտեցուցիչ, acidifiant, ante, *adj.*

թթուոտութիւն, acidité, *sf.*

թի, } pelle, *sf.* || rame, *sf.*,
թիակ, } aviron, *sm.* — մը, — մը լի, լեցուն, une pellée, pelletée. — հաւել, V. թիավարել։

թիակավար, V. թիավար։

թիակավարել, V. թիավարել։

թիավար, rameur, *sm.*

թիավարել, ramer, *vn.* Դէպի ետ — (նաւը երթալ), scier, *vn.* — ամեհեայն զօրութեամբ, faire force de rames.

թիզ (ափ-բաց), empan, *sm. Long d'un —.*

թիթեղագործ, V. թաւազագործ։

թիթեղագործութիւն, V. թաւազագործութիւն։

թիթեղ (մարդ լիճակը), lame, *sf.* Պաճ — (տէգ լիճակ), lamelle, *sf.* V. թաւիզ։

թիթեղնագործ, batteur d'or.

թիթեռն (տիտեռն), papillon, *sm.*

թիթեռնագործ, } papilionacé,
թիթեռնաձեւ, } ée, papillonacé, ée, *adj.*

թիթեռնիկ (մազի ոլորուածքի պատկառ բուդը), papillote, *sf.* V. թիքեռն։

թիկնագարձուցանել (փախչել ի կռուի), montrer le derrière.

թիկնագարձութիւն, tergiversation, *sf.*

թիկնաթոռ (ընդհանրապէս ի բազկաթոռ), fauteuil, *sm.*, chaise, *sf.* — (եպիսկոպոսի եկեղեցւոյ մէջ), trône, *sm. L'evêque étant dans son —.* Անուակաւոր —, fauteuil à rouettes.

թիկնաւոր, candidat, *sm.*: prétendant, ante, *s.*

թիկնաւորութիւն, candidature, *sf.*

թիկնակոծ, adossé, ée, *adj.*

թիկնապահ, garde, *sm.*

թիկնաքարոզ (ընդհանրապէս ընդունուած ընդհանուր քարոզ), surdos, *sm.*

թիկնոց, redingote, *sf.* կարճ —, veste, *sf.*

թիկնոցակ, veste, pèlerine, *sf.*,

veston, *sm.* — (ֆաիաճայի), camail, domino, *sm.* [V. Թեւ։

Թիակոնդ, V. կռնչակ։ Թեւ —, Թիռ, V. Թռիչք։

Թիւ, nombre, numéro, chiffre, *sm.* Բազմապատկելի —, V. Բազմապատելի։ Բազմապատկիչ —, V. Բազմապատկիչ։ Բաժանելի —, nombre à diviser, dividente, *sm.* Բաղադրեալ —, nombre composé. Վերացեալ —, nombre nombrané. — մեռելոց, V. Մեռելաճաշիւ։ Թուոյն մէջ, au kam du nombre de. Վրան — դնել, V. Թուագրել։

Թիւմ (անուանիոս տունկ մ'է), thym (Խէ),*sm. Les abeilles sucent le —.*

Թինենի (ասֆոմրաս պուղտը), maquereau, *sm.*

Թինոս (բալամար պուղտը), thon, *sm.* Աղած —, thonnine, *sf.*

Թիր, oblique, tortueux, euse,

Թիրակէ, V. Թերիակէ։ [*adj.*

Թիրաւորուն (երբէք պաճֆլը), bancal, ale *(pl. bancals)*, bancroche, *adj.* et *s.* [du, *sm.*

Թիրիւմացութիւն, malentendu,

Թիրոցն, bot, *sm.*

Թլիփ (զգեստու, կարասեաց եզերքը պատելու ժապաւէն. վերէթ), bord, bordé, *sm.* || bordure, *sf.*

Թլուաց, bègue, *adj.* et *s.*

Թլփացել, circoncire, *va.* [*sf.*

Թլփացութիւն, circoncision,

Թխագոյն, brunâtre, brun, une, moricaud, aude, mauricaud, aude, *adj.*

Թխադէմ, moricaud, aude, mauricaud, aude, *adj.*

Թխագոյր, brun, une, *adj. Teint —. Cheveux —s.*

Թխամազ, brunet, ette, *adj. Un beau —. Une jolie brunette.* || brun, une, *s. Un beau —. Une brune piquante.*

Թխաւրակն, nichoir, couvoir, *sm.*

Թխաւրատս (տունկ մ'է), scrofulaire, *sf.*

Թխանալ, brunir, *vn.*, se brunir, *vpr.*

Թխացուցանել, brunir, *va.* [ցել։

Թխացուցանել, V. Թխացուցանել, **Թխել** (ֆուլֆումա օխտրաթ), couver, *va. Cette poule a couvé tant d'œufs.* V. Խճուլ։

Թխորակ, brunâtre, *adj.*

Թխուկ, brunet, ette, *adj.*

Թխուկ, } incubation, *sf.*
Թխուկն, }

Թխպաձոյ, nébuleux, euse, *adj.*

Թխսարակն, nichoir, couvoire, *sm.*

Թխսել, V. Թխել. [*sf.*

Թխսմացր (ֆուլֆա), couveuse,

Թմոնդ (պարկ կերակրոյ [որսակաց հատուց]), gorge, *sf.*

Թղթաւրացեա (զօրաց), vaguemestre, *sm.*

Թղթաբեր, poste, *sf.*

Թղթագիր, secrétaire, *sm.*

Թղթագնացն լինել, V. Թղթակցիլ։

Թղթագնացութիւն, V. Թղթակցութիւն։

Թղթագործանոց, } papeterie,
Թղթագործարան, } *sf.*

Թղթադրամ, papier-monnaie, assignat, *sm.*

Թղթադրոշմ, timbre-poste *(pl.* des *timbres-postes)*, *sm.*

Թղթախաղ, jeu de cartes, *sm.*

Թղթախանձ, V. Թղթավաճառ։

Թղթախանութիւն, V. Թղթավաճառութիւն։

Թղթակազմ, broché, ée, *adj.*

Թղթակազմել, brocher, *va.*

Թղթակազմող, brocheur, euse, *s.* [re, *sf.*

Թղթակազմութիւն, brochu-

Թղթակալ, portefeuille, *sm.* — (ամփակ), serviette, *sf.*

Թղթակից, correspondant, *sm.*

Թղթակցիլ (ճամակներ կեռե-

յու գործիք), pèse-lettres *(pl. des pèse-lettres)*, *sm.*

ԹՂԹԱԿՈԿ, dent-de-loup, *sf.*

ԹՂԹԱԿՑԻԼ, correspondre, *vn.* *Cette chambre correspond à telle autre par une galerie.*

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, correspondance, *sf.*

ԹՂԹԱՊԱՆԱԿ (ճիզտան), porte-feuille, *sm.*

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ, papetier, *sm.*

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, magasin de papeterie, *sm.*

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, papeterie, *sf.*

ԹՂԹԱՏԱՐ, poste, *sf.*, courrier, tartare, *sm.*, messager, ère, *s.*

ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, poste, *sf.*

ԹՂԹԱՏԵԼ, feuilleter, *va.*

ԹՂԹԱՏՈՒՆ, bureau de poste, *sm.*, կամ լոկ poste, *sf.*

ԹՂԹԱՐԱՆ, papeterie, *sf.*

ԹՄԲԻ (օխլամուր), tilleul ([illegible]), *sm.*

ԹՄԲԻՉ, batte à beurre.

ԹՄԲԻՒՆ, bruit, fracas, *sm.*

ԹՄԲԿԱՀԱՐ, tambour, tambourain, tambourineur, *sm.* — (ձիաւոր զօրաց), timbalier, *sm.*

ԹՄԲԿԱՊԵՏ, tombour-major *(pl. des tambours-majors)*, *sm.*

ԹՄԲՈՒԼ (տունկ մ'է), bétel, *sm.*

ԹՄԲՈՒԿ (դավուլ), tambour, bedon, *sm.*, caisse, *sf.* — (ձիաւոր զօրաց), timbale, *sf.* — զարնել, tambouriner, *vn.* Զինուորները ժողվելու համար — զարնել, rappeler, *vn.* ի ձայն թմբկի, au son du tambour, tambour battant.

ԹՄԲՐԱԴԵՂ, narcotique, *sm.*

ԹՄԲՐԱԿԱՆ, soporeux, euse, [*adj.*

ԹՄԲՐԱՁՈՒԿՆ, torpille, *sf.*

ԹՄԲՐԵՑՈՒՆԵԼ, V. Թմրեցունել։

ԹՄԲՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Թմբրեցունել։

ԹՄԲՐԵՑՈՒՑԻՉ, V. Թմրեցուցիչ։

ԹՄԲՐԻԼ, V. Թմրիլ։

ԹՄԲՐՈՒԹԻՒՆ, V. Թմրութիւն։

ԹՄՐԵՑՈՒՆԵԼ, engourdir, assoupir, étourdir, stupéfier, *va.*

ԹՄՐԵՑՈՒՆՈՂ, } assoupissant,
ԹՄՐԵՑՈՒՑԻՉ, } ante, stupéfiant, ante, soporifère կամ soporifique, soporatif, ive, narcotique, *adj.*

ԹՄՐԻԼ, s'assoupir, *vpr.*

ԹՄՐՈՒԹԻՒՆ, assoupissement, engourdissement, étourdissement, *sm.*, torpeur, *sf.*

ԹՆԴԱՁՕՐ (թօփճը ալայը), artillerie, *sf.*

ԹՆԴԱԼ, résonner (աքսէտմէք), retentir, *vn.* || palpiter, *vn.*

ԹՆԴԱՆՕԹ (թօփ), canon, *sm.*, pièce, *sf.* — (ի բնօտղծ.), tonnerre, *sm.* Ակօսաձեւ փողուած —, canon rayé. —ք, artillerie, *sf.*

ԹՆԴԱՆՕԹԱԾԱԿ (կէմիտէ թօփ մազղալը), sabord, *sm.*

ԹՆԴԱՆՕԹԱՁԻԳ, canonnier, *sm.* — զինուոր, artilleur, *sm.*

ԹՆԴԱՆՕԹԱՐԱՆ ([illegible]), parc (բարք), *sm.*

ԹՆԴԱՑՈՂ, retentissant, ante, *adj.* || palpitant, ante, *adj.*

ԹՆԴԱՑՈՒՆՈՂ, retentissant, ante, *adj.*

ԹՆԴԻՒՆ retentissement, bruit, battement, *sm.* — (շնչերակաց), pulsation, *sf.*

ԹՆԴՈՑ (կիրճ խառնելու համար որմադրի երկայնակոր գործիք), rabot, *sm.*

ԹՆՃԿԻԼ (խառնակիլ), se mêler, *vpr.* *Mes cheveux se sont mêlés.*

ԹՆՕՊ (գարաչամ աղաճը), mélèze (սոճոյ զինտեսակ անունն է larix [լարիքս]), *sm.*

ԹՇԵՂ (մեծայտ), joufflu, ue, *adj.* *Cette femme est trop joufflue. Gros joufflu.* mafflé, ée կամ mafflu, ue, *adj.*

ԹՇՆԱՄԱԲԱՐ, en ennemi, hostilement, *adv.* [*adj.*

ԹՇՆԱՄԱԼԻՑ, injurieux, euse,

ԹՇՆԱՄԱԿԱՆ, hostile, *adj.* — կերպով, hostilement, injurieusement, *adv.*

ԹՇՆԱՄԱՆԱԴԻԿ, insulteur, *sm. Un — gagé.*

ԹՇՆԱՄԱՆԱԿԱՆ, insultant, ante, offensant, ante, *adj.*

ԹՇՆԱՄԱՆԵԼ, insulter, injurier, offenser, *va.* Սասիկ —, outrager, *va.* [*adj.*

ԹՇՆԱՄԱՆԻԿ, insultant, ante,

ԹՇՆԱՄԱՆՈՂ, outrageant, ante, outrageux, euse, *adj.* || insulteur, offenseur, *sm.*

ԹՇՆԱՄԱՆՔ, insulte, injure, offense, clameur, *sf.*, outrage, *sm.* Թշնամանօք, injurieusement, *adv.*

ԹՇՆԱՄԻ, ennemi, ie, *adj.* || ennemi, ie, *s.* Ոխերիմ —, un ennemi capital.

ԹՇՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, inimitié (ԽԻՓԴԻԷ), animosité, hostilité, *sf.*

ԹՇՈՒԱՌ, malheureux, euse, pauvre, *adj.* — լինել, ըլլալ, être malheureux, jouer de malheur. — կերպով, V. Թշուառաբար։

ԹՇՈՒԱՌԱԲԱՐ, malheureusement, *adv.*

ԹՇՈՒԱՌԱԿԱՆ, malheureux, euse, désastreux, euse, *adj.* || malheureux, euse, *s.* Վայ —, tudieu, *interj. Tudieu! quel homme!*

ԹՈԹՈՇ, } potelé, ée, *adj.*
ԹՈԹՈՇԻԿ, } *Des bras —s. Un enfant —.* Թոթոշիկ տղայ, populo, *sm.* [grasseyer, *vn.*

ԹՈԹՈՎ, bègue, *adj.* — խօսել,

ԹՈԹՈՎԱԽՕՍ, grasseyeur, euse, bredouilleur, euse, *s.*

ԹՈԹՈՎԵԼ, avoir un parler gras, avoir la langue grasse, bégayer (պէՏէյէ), balbutier (պալպէ-սէ), *vn.*

ԹՈԹՈՎՈՒԹԻՒՆ, bégayement, balbutiement (պալպէ-սէմ-է), grasseyement, *sm.*

ԹՈԺԻՆՔ (լորձունք), bave, *sf.*

ԹՈԺԻՒՆ, petit d'un animal, *sm.* — արջոյ, petit d'un ours, ourson, *sm.*

ԹՈԺՈՏ (լորձնոտ. սալիալը), baveux, euse, *adj.*

ԹՈԽՈՐ (սամսար), fouine, *sf.*

ԹՈՂԱՆՔ (ursի ընդարձակումն), diastole, *sf. La systole* (*կծկանք*) *et la — du cœur.*

ԹՈՂՈՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, délaissement, *sm.* Երեսէ —, défaveur, *sf.*

ԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, pardon, *sm.*, remission, grâce, *sf.* — խնդրել, demander pardon, faire amende honorable d'une chose. — ընել, տալ, pardonner, *va.* — բրէք, pardonnez-moi, je vous demande pardon.

ԹՈՂՈՒԼ, laisser, lâcher, relâcher, céder, *va.* || pardonner, *va.* || délaisser, livrer, remettre de, *va.* || abandonner, *va.* Կտակաւ —, assurer, *va. Il assura tous ses biens à son neveu, après sa mort.* Ուրիշ ատենի, ժամանակի —, remettre à. *Remettons cela à demain. La fête a été remise à un dimanche.* surseoir. *On a sursis toutes les affaires.* — (իշխանութիւնը), se dépouiller, *vpr.* — (բան մ'ուրիշի), délaisser, *va.* Մէկդի — (ախտը), se défaire, *vpr.* Ինք զինք —, s'abandonner, se laisser aller, *vpr.* Կռիւը թողուց (փախաւ), il a déserté la bataille. Թող թէ, որ, loin que.

ԹՈՂՈՒՄ, } V. Թողութիւն։
ԹՈՂՈՒՄՆ, }

ԹՈՅԼ, lâche, mou կամ mol, *m.* molle, *f.*, mollasse, gai, *m.* gaie, *f.*, flasque, indolent, ente, langoureux, euse, *adj.* — կերպով, lâchement, mollement, *adv.* —

տալ, permettre, remettre de, souffrir, *va. Voulez-vous me permettre d'aller à la douane?*

թոյլատրութիւն, permission, *sf.* || tolérance, *sf.* — ընել, V. թոյլ տալ։

թոյն, poison, venin (էջերի), [toxique. *sm.*

թոյր, V. Գոյն։

թոյրաթոյխ, brun, une, *adj.*

թոնիր (Խոշոր), tandour, *sm.* — ոսից, chaufferette, *sf.* V. փունճ։

թոշակ, appointement, *sm.*, pension, *sf.* — (զօրաց), paye (բէյ, եւ քան ոմանց բէյ), solde, *sf.* — սնունդեան, pension alimentaire. — հանապարհի, viatique, *sm.* Ընկուճ — սահմանել, տալ, կապել, donner, faire une pension à quelqu'un, pensionner, *va.* Ցեսիկ, վերջին — (հոգեւոր պաշտօր), viatique, *sm. Porter le — à un malade.*

թոշակաւոր, pensionnaire, *s.*

թոշակատուն, institut կամ maison d'éducation, pension, *sf.*, pensionnat, *sm.*

թոշակաւոր, pensionnaire, *sm.* —ներ պահել, tenir pension. — լինել, ընալ, être en pension, se mettre en pension.

թոշակել, pensionner, *va. Le roi l'a pensionné.* [mer, *va.*

թոպել (սասիկ գաճել), assom-

թոպիչ, assommeur, *sm.* || assommant, ante, *adj.*

թոռմեցուցանել, flétrir, *va.*

թոռմիլ, se flétrir, *vpr.*

թոռ, } petit-fils *(pl.* des *pe-*
թոռն. } *tits-fils), sm.* — եղբօր կամ քեռ., arrière-neveu *(pl.* des *arrière-neveux), sm.* Աղջիկ — եղբօր կամ քեռ., arrière-nièce *(pl.* de *arrière-nièces), sf.* Թունդ թոռիկ, arrière-petite-fille *(pl.* des *arrière-petites-filles), sf.*

թոռնուհի, petite-fille (*pl.* des *petites-filles*), *sf.*

թոռնորդի, arrière-petit-fils (*pl.* des *arrière-petits-fils*), *sm.* —f, arrière-petits-enfants, *smp.*

թովել, plaire extrêmement, charmer, *va.*

թովիչ, charmeur de serpents.

թովմացեան, thomiste, *sm.*

թովմացութիւն, thomisme, *sm.*

թովչութիւն, charme. *sm.*

թորգոբութարան, brûlerie, distillerie, *sf.*

թորել, } distiller, *va.*
թորեցուցանել, }

թորեցուցանել, V. թորեցուցել։

թորեցուցիչ, distillatoire, *adj.* Ցնօր, գործի —, vase, appareil —.

թորթ } (սնունդ ոչնչ տալիք
թորթուկ } ու է), origan, *sm.*

թորիլ, se distiller, *vpr.*

թորիչ, distillateur, *sm.* V. թորեցուցիչ։

թորումն, distillation, *sf.*

թորում, } distillation, *sf.*
թորումն, } — գամաճ, — sèche. — ի հուր, — à feu nu.

թուաբան, arithméticien, *sm.*

թուաբանական, arithmétique, *adj, Calcul, proposition* —.

թուաբանութիւն, arithmétique, *sf.*

թուաբանօրէն, arithmétiquement, *adv. Procéder* —.

թուագէտ, arithméticien, *sm.*

թուագիտութիւն, arithmétique, *sf.*

թուանիր, numéroteur, *sm.*

թուանրել, numéroter, *va.*

թուանրութիւն, numérotage, *sm.* || arithmographie, *sf.*

թուական, numérique, numéral, ale (*pl. numéraux*), *adj.* || date, ère, *sf.* — դնել, dater, *va.* —ն, V. թուաբանութիւն։

թուականագիր, dataire, *sm.*

թուականագրութիւն, daterie, *sf.*

թուականութիւն, date, ère, *sf.* — *հրհusnoի*, V. Ամ փափկութեան։ Արուեստ թուականութեան, V. թուաբանութիւն։

թուաձանութիւն, tirage, *sm. Le — d'une loterie.*

թուամատնութիւն, arithmomancie, *sf.*

թուաց (ո՛-ց), fourneau, *sm.*, cheminée, *sf.*

թուանշան, chiffre, *sm.* — դնել, chiffrer, *va.*

թուանշանել, numéroter, *va.*

թուարկութիւն, numération, *sf.*

թուագար (մտածկոտ), rêveur, euse, *adj.* || rêveur, euse, *s.*

թուագարանք, rêverie, *sf. Des —s de malade.*

թուագարել, rêver, *vn.*

թուել, V. Համրել։

թուղ (ի՛ղ), figue, *sf.* Պաղատիս, չիր բզոյ, չոր —, V. Ձորաբուղ։

թութ (բ՛-բ), mûre, *sf.*

թութակ (բ-ե-ղ՛), perroquet, *sm.* Մատակ՝ էգ —, perruche, *sf.*

թութք, V. թթախտութիւն։

թուիլ, avoir l'air, faire mine de. *Cet homme que vous voyez, fait mine de s'approcher de nous.* Թուի թէ, il semble que, apparemment, *adv.* V. Երեւիլ։

թուլակի, lâchement, *adv.*

թուլամորթ, mou կամ mol, *m.* molle, *f.*, efféminé, ée, *adj.*

թուլամորթութիւն, mollesse, *sf.*

թուլանալ, V. թուլիլ։

թուլացնել, V. թուլցնել։

թուլացուցանել, V. թուլցուցել։

թուլկեն, lâchement, *adv.*

թուլնալ, s'amollir, se ramollir, s'avachir, *vpr.* || se relâcher, se ralentir, *vpr.* || languir, *vn.* — (զսպանակը), se lâcher, *vpr.*

թուլութեամբ, lâchement, *adv.*

թուլութիւն, amollissement, relâchement, *sm.*, mollesse, *sf.*

թուլցնել, amollir, ramollir, *va.* || relâcher, ralentir, *va.* || lâcher, mollifier, *va.*

թուխ, brun, une, *adj.*

թուխկտար (բդ՛ղուն մ'է), V. Երատասանալ։

թուխոն (ժ՛ղ-ի՛ դ-լ՛ժլ՛), esturgeon, *sm.*

թուխս) (ի-ո՛լ՛ժ՛ ֆ՛-ր՛-. ի-1. **թուխտ**) ո՛լ՛ժ՛), incubation, *sf.* թուխսի ցուցիլ, V. թխել։ 2. **թուխտ** (արջնաբոյր զգեստ ագոյ), noir, *sm. Quitter le —.*

թուղթ, papier, *sm.* || lettre, missive, *sf.* — (ֆիճ մատեանագրաց), épitre, *sf.* Աղիդրոմ —, papier mort. Ցոկիչ —, papier de verre. Խաղալ —, carte à jouer, կամ լոկ carte, *sf.* Բաց —, V. Պուրնակ առ տանողն։ Գծագրութեան —, papier à dessiner. Պարզուխ —, papier à filtrer. Ցծուն —, papier brouillard. Աղաչանաց —, supplique, *sf.* Շրջաբերականն —, V. Շրջանամակ։ Ազդարարութեան —, lettre monitoire. — բնծայութեան, lettre de faveur (այժմ կ'ըսուի՝ lettre de recommandation). Հասարակաց թղթեր, les fonds publics. Խաղաղարոմ — (տպագրութեան ազնիւ — մը), V. Խաղաղաթուղթ։ — խաղալ, jouer aux cartes. [chaussée, *sf.*

թումբ, digue, levée, jetée,

թունաւոր, vénimeux, euse, véneneux, euse, empoisonné, ée, *adj.* — կենդանի, un animal vénimeux. — տունկ, une plante vénéneuse.

թունաւորել, empoisonner, envenimer, *va.* [euse, *s.*

թունաւորող, empoisonneur,

թունաւորութիւն, empoisonnement, *sm.* [terre, *sm.*
թուր (ր-ր-ը), sabre, cimeթուրիկնջ (ր-ր-ն-ջ), bigarade, *sm.*
թուփ, arbrisseau, *sm.* [*sf.*
թուք, crachat, *sm.*
թուք (-ք ֆխրբ), poumon, *sm.*
թուքագնարութիւն (ֆխրբ եւ լիք), pneumonie, *sf.*
թուքախտ (վիրաբ), phtisie, *sf.*
թուքախտական, phtisique, poitrinaire, *adj.* || phtisique, poitrinaire, *s.*
թուքախտութիւն, V. թոֆախտ։
թուքային, pulmonaire, *adj.*
թուքացաւ (-ք ֆխրբ եւլիքիք), fluxion de poitrine, pneumonie, *sf.* [pulmonie, *sf.*
թուքացաւ (ֆխրբ եւլիքիք. վիրաբ), թուքացախտ (վիրաբիք), pneumonique, pulmonique, *adj.* || pulmonique, *s. C'est un* —.
թուքացախտութիւն, V. թոֆացաւ։ — ունեցող, V. թոֆացաւոտ։
թուքսին (կուրծք. ին-ս-ս-), thorax (ր-ս-ս-ո-), *sm.*
թռան, volant, ante, *adj.* [*sf.*
թռիչք, vol, essor, *sm.*, volée,
թռուցանել, volatiliser, *va.*
թռուցիկ, V. վիճապական։
թռչականալ, volatil, ile, *adj.*
թռչականութիւն, volatilité, *sf.* [lée, *sf.*, vol, *sm.*
թռչան, vol-au-vent, *sm.* || vo-
թռչարան, volant, *sm.* թեւաւոր —, volant à ailettes. — ջրոյ, volant d'eau.
թռչել, se volatiliser, *vpr.*
թռչիլ, voler, *vn.*, s'envoler, *vpr.*, prendre sa volée. Աւդիւն աճղիւն —, V. թռչիլ։ Բարձրէն —, prendre un vol trop haut. Բարձրեր — (խօսքի մէջ), se guinder, *vpr.* Պատաղ թռչնոյ մր — վիրաձելը, monter à l'essor.
թռչնաբան, ornithologiste կամ ornithologue, *sm.*
թռչնաբանութիւն, ornithologie, *sf.*
թռչնավաճառ, oiselier, *sm.*
թռչնավաճառութիւն, oiselleրie, *sf.*
թռչնակ, volatille, *sf.*
թռչնագուշակութիւն (ր-ն ֆ-ր-ե-ե-ը), ornithomance կամ ornithomancie, *sf.*
թռչնաձան, oiseau-mouche *(pl.* des *oiseaux-mouches)*, *sm.*
թռչնավաճառ, oiselier, *sm.*
թռչնարան, volière, *sf.*
թռչնափետուր, V. Պատրափետուր։
թռչնիկ, petit oiseau, oisillon, *sm.* —ներ, les petits oiseaux, volatille, *sf.* [*sm.*
թռչնորս (ր-ե-ը), oiseleur,
թռչնորսութիւն, oisellerie, *sf.* [*adj.*
թռչող, volant, ante, volatile,
թռչողանալ, volatil, ile, *adj.* — գործել, volatiliser, *va.*
թռչուն, } volatilisation, *sf.*,
թռչունք, } vol, *sm.*
թռչուն, oiseau, *sm.* || volatile, *s. m.* et *f.* || volatile, *adj.* *Les insectes* —*s.* volant, ante, *adj.* *Dragon, poisson* —. Որսակաճ, գիշակեր, յափշտակիչ —, oiseau de proie. — որսալ, V. Որսալ։ —ք, les oiseaux, les habitants de l'air. Մէկ քարով երկու — զարնել, faire d'une pierre deux coups.
թռչտիլ, voltiger, voleter, *vn.*
թռչան (անձայն փուչ արձակող), vesseur, euse, *s.*
թռչել (անձայն փուչ արձակել), vesser, *vn.*
թրաքոնկ (էբլբ պ-լբլբ), espadon, *sm.*
թրել, V. Շաղուել։
թրթնջուկ (ե-ը- ե-լ-ը), oseille, *sf.*
1. թրթուր, chenille, *sf.* || larve,

sf. La chenille est la — du papillon.

2. թրթուր (տեսակ մը մեսամսեայ հիւսուածք բրդոյ նման), chenille, *sf. Il entre bien de la — dans cette broderie.*

թրթռալ, vibrer, *vn.* ‖ papillonner, *vn.* — (սղեաց ճայի), frémir, *vn.*

թրթռացող, vibrant, ante, *adj.*

թրթռում, թրթռումն, } vibration, pulsation, *sf.* — (սղեաց ճայի), frémissement, թրթռուն, V. թրթռացող. [*sm.*

թրթռակ (երկանիւ թեթեւ կառք), cabriolet, *sm.*

թրթռկան, roulant, ante, *adj.*

թրթռչաձող, échenilleur, *sm.*

թրթռչաձողոց, échenilloir, *sm.*

թրթռչաձողութիւն, échenillage, *sm.*

թրիք (խեղճ), bouse, fiente, *sf.*, bran, *sm.* — (ձիոց), crottin, *sm.*

թրծոց, four, *sm.* [*sm.*

թրկաց (ուրոյ զօրի), baudrier,

թրմել, rouir, *va.*; délayer, *va.*

թրմիլ, rouir, *vn.*

թրմում, թրմումն, } rouissage, *sm.*

թրմուս (Ճ՛ագր պ՛ալ՛ը), lupin, *sm.* [radier, *sm.*

թրչիր (ի՛ր՛ն՛ի՛ պ՛ղ՛ի՛ը), biga-

թրչնեղէն (օ՛ղ՛ն՛ ի՛ն՛), mélisse, *sf.*, citragon, *sm.*, citronnelle, *sf.*

թրփտալ (ջ՛պ՛լ՛ն՛ի՛փ՛), se débattre, *vpr. Un poisson qui se débat dans l'eau.*

թրջանոց, tremperie, *sf.*

թրջանօթ, mouilloir, *sm.*

թրջել, mouiller, tremper, *va.*

թրջիլ, se mouiller, se tremper, *vpr.*, tremper, *vn.*

թրջոց, infusion, *sf.*

թրջուած, mouillé, ée, *adj.* — լինիլ, բլլալ, se mouiller, *vpr.* —f, mouillure, *sf.*

թրջուր, թրջուրն, } mouillure, *sf.* — (րոս դեղագործաց), macération, *sf.*

թրքել, fienter, *vn.* [*adj.*

թփամօտ, buissonnier, ière,

թփիկ, arbuste, *sm.*

թփուոտ, touffu, ue, *adj.* —, (անասուն, երկիր), fourré, ée, *adj.*

թփուտք, fourré, *sm.*

թռաման, crachoir, *sm.*

թռանել, թռնել, } cracher, *vn.* Սեաի թռնել, } —, crachoter, *vn.* երեսը — (անարգել), conspuer, թօթափել, V. թօթվել. [*va.*

թօթափում, թօթափումն, } secousse, *sf.*

թօթուել, թօթուիլ, } secouer, *va.* Se-թօթուիլ, } *couez cet arbre et les fruits en tomberont.* hocher, *va.* Գլուխը —, hocher la tête. (Մազի) փոշին —, dépoudrer, *va.*

թօշ (տեղատարափ յանկարծական եւ վաղանցուկ) ondée, averse (անձր—), *sf.*

թօշնիլ, languir, *vn.*

Ժ

Ժ *(jé)*, dixième lettre de l'alphabet arménien et sixième des consonnes. || dix, dixième.

ԺԱԽ, ordure, *sf.*

1. **ԺԱԽՆՈՑ** (ֆ–ր–ւ), ordurier, *sm.* 2. **ԺԱԽՆՈՑ** (վ–ջ–ք–), tas d'ordures.

ԺԱՀԱՀՈՑ, puant, ante, méphitique, infect, ecte, *adj.*

ԺԱՀԱՀՈՑԻԼ, puer, *vn. Son haleine pue.*

ԺԱՀԱՀՈՑՈՒԹԻՒՆ, puanteur, *sf.*, mèphitisme, *sm.* ժահահոտութեամբ լցուլ՝ լեցուցնել, empester, infecter, *va.*

ԺԱՀՆՈՒԿ, bromure, *sm.*

ԺԱՀՐ, virus (վ–ր–), *sm.*

ԺԱՀՐԱԻՈՐ, virulent, ente, *adj. Les maladies virulentes.*

ԺԱՀՐԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, virulence, *sf. La — de cette humeur.*

ԺԱՄ, heure, *sf.* խաղաղական, հանգստեան —, V. ԵԿեսցէ։ Ամենագան —, V. Տարաժամութիւն։ Դիպող —, bonne —, occasion, *sf.* Պարապ —եր, moments perdus. Ամ — մի, առ —ս, pour l'—, par provision, provisoirement, *adv.* Ի —ս մահուան (յեղի —ս), à l'article de la mort, in extremis (ի ե–ր–է–), *adv.* Դիպող —ս, à l'occasion. Այս —ս, à l'— où, sur l'—; pour l'—. Ճիշդ —ս, à l'— sonnante. Հարուստ —ս, մեծ —ս, des —s entières, կամ լուկ des —s. Հարուստ մի —, beaucoup, *adj.* — մը, une —, pendant une —. —ը դէպ ի մէկին, sur les (ի) une —. —է ի —, d'— en —. V. ԵԿեղեցի։

ԺԱՄԱԳԻՐՔ, bréviaire, *sm.*, livre d'heures, կամ լուկ heures, *sfp.* Օրական — (համաձայից), diurnal, *sm.*

ԺԱՄԱԳՈՐԾ, horloger (ո–լ–ժ–), *sm.* կին —ի, horlogère, *sf.*

ԺԱՄԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, horlogère, *adj. f. Population, industrie —.*

ԺԱՄԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, horlogerie, *sf.*

ԺԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, horographie, gnomonique, *sf.*

ԺԱՄԱԳԻՑ, horoscope (ո–ո–ֆ–ի), *sm.* [*sm.*

ԺԱՄԱԳԻՑՈՒԹԻՒՆ, horoscope,

ԺԱՄԱԳԻՐ, rendez-vous, *sm.* — լինել, բլլալ, V. ժամադրել։

ԺԱՄԱԳՐԵԼ, assigner, donner, indiquer, un rendez-vous, fixer, *va.*

ԺԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, rendez-vous, *sm.* — տալ, V. ժամադրել։ [*adj.*

ԺԱՄԱԿԱՆ, horaire (ո–ի–), **ԺԱՄԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ**, heures canoniales, *sfp.*

ԺԱՄԱԿՈՑ, V. ժամկոչ։

ԺԱՄԱՒԱՐ, horloge, *sf.* || crécelle, *sf.* Ճօճանակաւոր — (ը–ր–ո–ի), pendule, *sf.* — (կրօնաւորներն արթցուցնելու), réveille-matin *(pl.* des *réveille-matin), sm.*

ԺԱՄԱՄՈՒՏ (աղօթք ի սկիզբն պատարագի), introït (ի–ր–ե–է), *sm.*

ԺԱՄԱՆԱԿ, temps, *sm.* || siècle, âge, *sm.*, époque, *sf.* (կնոջ) ծննելու —, terme, *sm. Elle est accouchée avant —.* (Տան) վարձակալութեան երեմանալայ —, terme, *sm. Nous sommes restés*

trois —s dans ce logement. Նորապէր —, lune de miel. Ճնորհեալ —, V. Յամուրդ։ Տասնօրեայ —, décade, *sf.* Որոշեալ՝ որոշուած —, échéance, *sf.* Եռամսեայ —, trimestre, *sm.* Յարմար —, moment, *sm.* Հանդերձեալ, ապառնի, ապագայ —, le temps futur. Ապառնի — (բայից), futur, *sm.* J'aimerai *est le — du verbe* Aimer. — զգաստութեան (յիմարաց), intervalles lucides. Ջերմի դարձի —, période, *sf.* *C'est une fièvre qui a ses —s.* Յետագայ —, le temps à venir. Հանգիստ, պարապ —, loisir, *sm.* Ամէն —, de tout temps, toujours. Պատերազմի ամենէն տաքին —ը, dans la chaleur du combat. Ապա —, suite, *sf.* Հին —ք, antiquité, *sf.* —ը, au moment de. Նոյն —ը, dans le même temps, tout d'un temps, de prime saut. —ին, à temps. Ձեր պարոն եղբայրը —ին մեկնեցա՞ւ, monsieur votre frère est-il parti à temps? Բուն —ին, à point, à point nommé. Յարմար —ին, à temps, à point, à point nommé. Շատ հին —ներէ, de temps immémorial. Ապա —ի (ետքը, ետքէն), dans la suite. Առ — ինչ, մի, provisoirement, provisionnellement, temporairement, temporellement, *adv.* Ամենահին —ներէ հետէ, ի վեր, շատ հին —ներէ հետէ, ի վեր, dès la plus haute antiquité, de toute ancienneté, *adv.* *Cela s'est fait de toute ancienneté.* Այն —է հետէ, ի վեր, depuis ce temps. Շատ —, longtemps, longuement, *adv.* Երկար —է հետէ, ի վեր, depuis longtemps, *adv.* Մօտ —էն, prochainement, *adv.* Յանժամ —ի, à contretemps, *adv.* Քիչ —ի մէջ, en moins de rien, *adv.* Ինչուան որոշեալ — մը, à temps, *adv.* —աւ, autrefois ,à la lougue,*adv.* —ը, pendant, *prép.*; au moment de. Որոշեալ —ը լրացած, échéant, *adj. m.* —է դուրս, intempestif, ive, *adj.* Գիշեր —, de կամ dans la nuit — է որ, il est temps que. — է որ խօսիք, il est temps que vous parliez. Քիչ մը — յետոյ, վերջն, ետքը, quelque temps après. Միեւ նոյն —, en même temps. — ունենալ, avoir le temps. —ը պարապ բաներով անցունել, tuer le temps. Յարմար —ի սպասել, retarder, différer avec espoir d'un meilleur temps, temporiser, *vn.* *Il y a un an qu'il temporise.* Իւր —ը խնայել, plaindre son temps. —ը կ'անագանի, il se fait tard.

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳԻՐ, chroniqueur ([illegible]), chronologue, chronologiste, *sm.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԻՔ, chronique, [*sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ, chronologique, *adj.* — կերպով, կարգով, V. Ժամանակագրաբար։

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱՊԷՍ, chronologiquement, *adv.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chronologie, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, chronologie, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱՄԷՏ, terme, *sm.*, usance, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ, contemporain, aine, *adj.* et *s.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, contemporanéité, *sf.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱՉԱՓ ԳՈՐԾԻ,
ԺԱՄԱՆԱԿԱՉԱՓ ԺԱՄԱՑՈՅՑ, } chronomètre, *sm.*

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ, temporel, elle, tomporaire, *adj.* *Pouvoir temporaire.* || —, — կերպով, temporellement, à temps, *adv.* *Bannissement à temps.*

ԺԱՄԱՆԱԿԵԼ, fixer, *va.*

ԺԱՄԱՆԵԼ, } V. Հասնիլ.
ԺԱՄԱՆԻԼ, }

ԺԱՄԱՆՈՑ, buvette, *sf.*

ԺԱՄԱՆՈՒՄ, } arrivée, *sf.*
ԺԱՄԱՆՈՒՄՆ, } *Son — m'a fait grand plaisir. Je me trouvai à son —.* [ière, *s.*

ԺԱՄԱՌՈՍ ([illegible]), cuisinier,

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, office, bréviaire, *sm. Je n'ai pas dit tout mon office aujourd'hui.*

ԺԱՄԱՎԱՃԱՌ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, tuer le temps, *va.*, s'amuser, *vpr.*

ԺԱՄԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, amusement, *sm.*

ԺԱՄԱՎԱՅՐ, assignation, *sf.* Այժմ կ'ըսուի՝ rendez-vous, *sm.*

ԺԱՄԱՏՈՒՆ, presbytère, *sm.* — (Հրէից), synagogue, *sf.*

ԺԱՄԱՐԱՐ, officiant, *adj.* et *sm.* *Le prêtre —. L'— encensa l'autel.*

ԺԱՄԱՑՈՅՑ, horloge (օռլօժ), *sf.* — (գրպանի), montre, *sf.* Զարթուցիչ —, réveille-matin *(pl. des réveille-matin). sm.* Զանգող, կրկին զանգող, կրկնահար —, horloge sonnante, une montre à répétition. Ժամանակաչափ —, chronomètre, *sm.* Ծովային —, montre marine. Ջրոյ —, V. Ջրաժամացոյց։ — աւազոյ, V. Աւազացոյց։ Ձեր —ը քսան րոպէ առաջ է, իսկ իմս (իմինս) քառորդ մ'ետ է, votre montre avance de vingt miuntes et la mienne retarde d'un quart d'heure. — մը լարել, remonter, monter une horloge, une montre. — մ'ուղղել, régler une horloge, une montre.

ԺԱՄԱՑՈՒՑԱԿ, cadran, *sm.* — զուգօրեայ, — équinoxial.

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, heures canoniales, *sfp.* Երեկոյեան —, vêpres, *sfp.* Գիշերային —, V. Ցայգապաշտօն։

ԺԱՄԿՈՉ, bedeau (պէտօ), *sm.* *Le — marche en tête des procession (թափօր).* chasse-coquin *(pl.* des *chasse coquin* կամ *coquins),sm.*

ԺԱՅԹՔԵԼ, vomir, *va.*

ԺԱՅԹՔՈՒՄ, } vomissement,
ԺԱՅԹՔՈՒՄՆ, } *sm.*

ԺԱՅՌ, roche, *sf.* ‖ dent, *sf.*

ԺԱՅՌՈՏ, rocheux, euse, précipité, ée, *adj.*

ԺԱՆԳ, rouille, *sf.* [*adj.*

ԺԱՆԳԱԳՈՅՆ, rouilleux, euse,

ԺԱՆԳԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, rouille, *sf.*

ԺԱՆԳԱՌ, vert-de-gris, *sm.*

ԺԱՆԳԱՌՈՏԱԾ, vert-de-grisé, ée, *adj.*

ԺԱՆԳԱՌՈՒ, oxydable, *adj.*

ԺԱՆԳՈՏԱԾ, rouillé, ée, *adj.*

ԺԱՆԳՈՏԵԼ, rouiller, oxyder, *va.* [der, *vpr.*

ԺԱՆԳՈՏԻԼ, se rouiller, s'oxy-

ԺԱՆԳՈՏՈՒԹԻՒՆ, rouillure, oxydation, *sf.*

ԺԱՆԵԱԿ ([illegible]), dentelle, *sf.*

ԺԱՆԻՔ, défense, *sf.*

ԺԱՆՏ, pestilent, ente, pestilentiel, elle, *adj.* ‖ méchant, ante, rude, revêche, *adj.* [*adj.*

ԺԱՆՏԱՔԱՐՈՑ, rebours, ourse,

ԺԱՆՏԱՔԵՐ, pestifère, *adj.*

ԺԱՆՏԱԹԶԵՆԻ, sycomore, *sm.*

ԺԱՆՏԱԽՆՁՈՐ (թունաւոր պտուղ մ'է), mancenille, *sf.* [*sm.*

ԺԱՆՏԱԽՆՁՈՐԻ, mancenillier,

ԺԱՆՏԱԽՏ ([illegible]), peste, contagion, *sf.* ‖ pestilence, *sf.* —ով ապականած, —է բռնուած, pestiféré, ée, *ndj.*

ԺԱՆՏԱՀԱՐ, pestiféré, ée, *adj.*

ԺԱՆՏԱՀՈՏ, méphitique, infect, ecte, *adj.*

ԺԱՆՏԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, miasme, *sm.*, infection, *sf.* Ապականել, լնուլ՝ լեցունել ժանտահոտութեամբ, infecter, *va. Cette puanteur, cette charogne (դիակ) infecte tout le voisinage.* [te, *sf.*

ԺԱՆՏԱՄԱՀ ([illegible]), pes-

ՃԱՆՏԱՏԱՆՁ (գ•լ–լ ա–ր֊–•–), poire d'angoisse,

ՃԱՆՏԱՏԵՆԴ (ի֊ֆ•իւ֊ի), typhus (գ֊ի֊–), *sm.*

ՃԱՆՏԱՏԵՆԴԱՅԻՆ, typhoïde, *adj.* Ջերմ —, fièvre —. [*adj.*

ՃԱՆՏԱՏԵՍԻԼ, hideux, euse,

ՃԱՆՏԱՓԱՅԱՏ, bois puant, anagyris, *sm.*

ՃԱՆՏՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, *sf.*

ՃԱՊԱԿԻՆ (ֆ•ր•ի֊. ֆ֊ի֏), ruban, cordon, cordonnet, *sm.* Ճապակիացս պատել, V. Ճապակիել։

ՃԱՊԱԿԻՆԱԳՈՐԾ, rubanier, ière, *s.*

ՃԱՊԱԿԻՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, rubanier, ière, *adj.*

ՃԱՊԱԿԻՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, rubanerie, *sf.*

ՃԱՊԱԿԻՆԵԼ, rubaner, *va.*

ՃԱՌԱՆԳ, héritier, ière (ի֊֊ֆ֊ի, ի֊֊), *s.*

ՃԱՌԱՆԳԱԿԱԼ, héréditaire, *adj.* [re, *s.*

ՃԱՌԱՆԳԱԿԻՑ, cohéritier, iè-

ՃԱՌԱՆԳԱԿՈՐ, séminariste, *sm.* Դպրոց —աց, séminaire, *sm.*

ՃԱՌԱՆԳԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ, héréditė, *sf.*

ՃԱՌԱՆԳԵԼ, hériter, *v. n.* et *a.*

ՃԱՌԱՆԳՈՐԴ, V. Ճառանգ։

ՃԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ, héritage, *sm.*, hérédité, possession, *sf.* Ճառանգութենէ զրկել, déshériter, exhéréder, *va.* Ուանգիեալ —, V. Հաւատաուրացութիւն։ Ճառանգութենէ մերժումն, exhérédation, *sf.* [ment, *adv.*

ՃԱՌԱՆԳՕՐԷՆ, héréditaire-

ՃԱՃԱՆ (միջաս), insecte, *sm.*

ՃԱՃՄԱՆ (ֆ•պ֊֊ֆ֊լ֊ պ֏•ի֏ֆ֏), coquillage, *sm.*

ՃԻՊԱՆ, mercure, *sm.* Ովսաւրաբար կ'բանի՝ vif-argent, *sm.*

ՃԻՐ, diligent, ente, empressé, ée, *adj.* — եւ ժամուն, prompt, ompte, *adj.* — *à écouter et lent à parler.*

ՃԼԱՑ, V. Ուգաճ։

ՃԼԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Ուգաճութիւն։

ՃՈՌ, vacarme, tapage, tintamarre, tumulte, bacchanal, *sm.*, rumeur, *sf.*

ՃՈՌՈՒՄ, **ՃՈՌՈՒՄՆ**, } tumulte, *sm.*

ՃՈՑԱԿԱՆ, négatif, ive, *adj.* — կերպով, négativement, *adv.*

ՃՈՑԵԼ, nier, *va.* || méconnaître, *va.*; disconvenir (Être քայով),

ՃՈՑԱՂ, négatif, ive, *adj.* [*vn.*

ՃՈՑԱՂԱԲԱՐ, négativement,

ՃՕՃՏ, V. Ճպիտ։ [*adv.*

ՃՄՏԻԼ, V. Ճպտիլ։

ՃՈՒԿ (վ•–լ), framboise, *sf.*

ՃՈՒԿԵՆԻ, framboisier, *sm.*

ՃՈՂԱՒԻԼ, se gâter, se corrompre, *vpr.*

ՃՈՂՈՎ, assemblée, réunion, *sf.* || congrégation, *sf.*, cercle, *sm.* || assemblage, tas, *sm.* Ուազաքումբ —, une assemblée de seigneurs. Ազգային —, assemblée nationale. Ընտրողական —, collège électoral, réunion électorale. Ախաւրհախումբ —, V. Ախաւրհախումբ։ — (եղբարց, կրօնաւորաց, կուսանաց), V. Ուխտ, կամ Միաբանութիւն։ — (ծիրանաւորաց), congrégation, *sf.* Տիրապետական —, tribunal, *sm.* *Membre du* —. — Հրէից, synagogue, *sf.* — (բանական էակաց), consistoire, *sm.* [*adv.*

ՃՈՂՈՎԱԲԱՐ, collectivement,

ՃՈՂՈՎԱԾՈՑ, recueil, *sm.*, collection, *sf.* [*sm.*

ՃՈՂՈՎԱԿ, club (ֆլի֊–, ֆլ•ի), **ՃՈՂՈՎԱԿԱՆ**, synodique, *adj.*

ՃՈՂՈՎԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, congrégation, *sf.* [gue, *sf.*

ՃՈՂՈՎԱՆՈՑ (Հրէից), synago-

ՃՈՂՈՎԱԲԱՆ, rendez-vous, *sm.* — (բանական աճաց), temple, prê-

che, *sm.* — բանաստեղծից եւ հռետորաց, V. Աթենեոն(1)։ — (Հրէից), synagogue, *sf.* V. Ընդունարան։

ԺՈՂՈՎԵԼ, V. ժողվել։

ԺՈՂՈՎԵՏԵՂ, foyer, *sm.* — (Հրէից), synagogue, *sf.* — զօրաց, quartier d'assemblée.

ԺՈՂՈՎԻՉ, V. ժողվող։

ԺՈՂՈՎՈՒՄ, **ԺՈՂՈՎՈՒՄՆ**, rassemblement, *sm.*; collecte, *sf.*

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ, peuple, *sm.* || peuplade, population, *sf.* Հասարակ, ստորին —, foule, multitude, menu peuple, canaille, la lie du peuple. Հրէից —, V. Հրէութիւն։ Հիւրասէր —, peuple hospitalier.

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ, populaire, *adj.* — ընել, V. ժողովրդականացունել։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, populariser, *va.* — *une science.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, popularité, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՆՈՑ (Հրէից), synagogue, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏ. curé, *sm.*; recteur, *sm.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ, curial, ale (*pl. curiaux), adj. Droits curiaux.* paroissial, ale *(pl. paroissiaux), adj.* — եկեղեցի, église paroissiale, paroisse, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏԱՆՈՑ, cure, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, cure, paroisse, *sf.*

ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ, V. ժողովրդական։

ԺՈՂՎԵԼ, rassembler, assembler, *va.* || ramasser, amasser, *va.* || recueillir, *va.* || collectionner, *va.* — (հարկ), recouvrer, *va.*

ԺՈՂՎՈՂ, collectionneur, euse, *s.* —ք, cueillette (Այժմ կ'ըսուի collecte), quête, *sf.*

ԺՈՂՎՈՒԻԼ, se rassembler, se réunir, *vpr.*

ԺՈՒԺԿԱԼ, abstinent, ente, continent, ente, tempérant, ante, *adj.*

ԺՈՒԺԿԱԼԵԼ, s'abstenir, *vpr.*

ԺՈՒԺԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, abstinence, continence, tempérance, *sf.*

ԺՈՒԼԱԿ (տեսակ մ'արտոյտ. պա-յըր գուշու), mauviette, *sf.*

1\. **ԺՈՒՌ** (ագոխ. ղօրուք), verjus,

2\. **ԺՈՒՌ**, V. խակ։

3\. **ԺՈՒՌ**. ի — ածել (պտըտցունել), promener, *va.* ի — գալ (պտըտիլ), se promener, *vpr.*

ԺՈՒՌԻՊԱՏ (աղօրիք), moulin, *sm.*

ԺՊԻՏ, sourire, souris, *sm.*

ԺՊԻՐՀ, V. Համարձակ։ — բանք կամ գործք, V. Լպրշանք։

ԺՊՏԻԼ, sourire, *va.*

ԺՊՏՈՒՄ, **ԺՊՏՈՒՄՆ**, sourire, souris, *sm.*

ԺՊՐՀԻԼ, V. Համարձակիլ։

ԺՊՐՀՈՒԹԻՒՆ, V. Համարձակութիւն։

ԺՌԱԳՈՅՆ (գինի), verjuté, ée, *adj.*

ԺՌԱՏ (ագոխաչուր), verjus, *sm.*

ԺՏԵԼ, **ԺՏԻԼ**, V. Համարձակիլ։

ԺՏՈՒԹԻՒՆ, V. Համարձակութիւն։

ԺՐԱԳԼՈՒԽ, diligent, ente, laborieux, euse, ménager, ère, *adj.*

ԺՐԱՋԱՆ, **ԺՐԱՄԷՐ**, **ԺՐԱՎԱՍՏԱԿ**, diligent, ente, assidu, ue, laborieux, euse, empressé, ée, *adj.*

ԺՐՈՒԹԻՒՆ, diligence, *sf.*, empressement, *sm.*

ԺՈՐԱՏ (ակռաները թափած), édenté, ée, *adj.*

Ի

Ի *(ini)*, onzième lettre de l'alphabet arménien et cinquième des voyelles. || vingt, vingtième.

Ի ԲԱՑԵԱՑ, loin, *adv.*

Ի ԲԱՑՈՒՍՏ, de loin, *adv.*

1. **ԻԲՐ**, comme, *adv.* || environ, *adv.* — թէ, — այն թէ, comme si. *Bien des hommes vivent comme s'ils ne devaient jamais mourir.*

2. **ԻԲՐ**, comme, *adv.* *Il est hardi — un lion.* de même que, *adv.* *Il fondit sur lui de même que l'oiseau fait sur la perdrix* (կաքաւ). quand, *adv.* — *je pense à la fragilité des choses humaines.* || environ, *adv.* *Il avait — trente ans.* à peu près, à peu de chose près, *adv.* *Ils sont à peu près de même âge.* || près de, *prép.* *Il y a — de vingt ans que cela est arrivé.* en qualité de, *prép.* *Il agit en qualité de parent.* — հայր, en qualité de père. — թէ, comme, *adv.* իբրեւ զի, comme! *Comme il est changé! Comme vous êtes aimable!* ի ժամանակի —, lorsque, *conj.* *Lorsqu'ils viendront.*

ԻԳԱԲՈՂ (տունկ մ'է), pyrèthre, *sm.*

ԻԳԱԿԱՆ, féminin, ine, *adj* — սեռ, féminin, *sm.* — գործել, ընել, V. իգականացուցել։

ԻԳԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, féminiser, *va.*

ԻԳԱՀԱՃՈՑ, galant, ante, *adj.*

ԻԳԱՑ (էգ գործարան տնկոց), pistil, *sm.*

ԻԳԱՍԷՐ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, aimer le cotillon.

ԻԳԱՑՈՒՆԵԼ, féminiser, *va.* — *les manières.* efféminer, *va.* *Les voluptés efféminent l'âme et le corps.*

ԻԳՆԱՑ, ignatie, *sf.* կամ ignatier, *sm.*

ԻԴԻՍԱՐ (տունկ մ'է), sainfoin, *sm.*, esparcette, *sf.*

ԻԺ (ԻՆԻԵՒԻ ԵԼՍԻԸ), vipère, *sf.* կորիւն, ձագ —ի, V. իժակորիւն։ V. իժաբարոյ։

ԻԺԱԲԱՐՈՑ, vipère, *sf.*

ԻԺԱԽՈՏ (տունկ մ'է), vipérine, *sf.*

ԻԺԱԿՈՐԻՒՆ, le petit d'une vipère, vipereau, *sm.*

ԻԼ (ի), fuseau, *sm.* *Tourner, remplir, vider le —.* Պարկեան — (կեանք մարդոյ [ի բնսոյծ.]), le — des Parques. — մը՝ մի լի, fusée, *sf.* *Vider, dévider une —.*

ԻԼԱԳՈՐԾ, fuselier, *sm.*

ԻԼԱՁԵՒ, fuselé, ée, *adj.* — (արմաս տնկոց), fusiforme, *adj.*

ԻԼԱՆՄԱՆ, fusiforme, *adj.*

ԻԼԵՆԻ, fusain, *sm.* Կ'բսուի նաեւ —մ. bonnet-à-prêtre, *sm.*

ԻԼԻԿ, V. իլ։

ԻԼԻԿԱՄ, V. Երիկամն։

ԻՂՋ, V. փափագ։

ԻՄ, mon, *m.* ma, *f.* *(pl. m.* et *f. mes), adj. poss.* *Mon père, ma mère. Mes frères, mes sœurs.*

ԻՄԱՆԱԼ, comprendre, *va.*; sentir, *vn.*

ԻՄԱՆԱԼԻ, intellectuel, elle; compréhensible, *adj.*

ԻՄԱՍՏ, sens (—ՆԻ—, pus Ակադիմիոյ. —ՆԻ, pus Լիդրէի), *sm.*, signification, *sf.* || esprit, *sm.* || pensée, idée, *sf.* Երկդիմի —, équivoque, *sf.*

ԻՄԱՍՏԱԽՈՀ, **ԻՄԱՍՏԱԽՈՐՀՈՒՐԴ**, } sage, *adj.*

ԻՄԱՍՏԱԿ, pédant, ante, *adj.*

Cet homme est bien —. || sophiste, pédant, sophistiqueur, savantasse (կը գրուի նաեւ՝ Savantas [սավանթաս]), *sm.*

ԻՄԱՍՏԱԿԱԲԱՆԵԼ, broder des toiles d'araignée.

ԻՄԱՍՏԱԿԱԿԱՆ, pédant, ante, pédantesque, sophistique, *adj.*

ԻՄԱՍՏԱԿԱՆԱԼ, pédantiser, *vn.*

ԻՄԱՍՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, pédantisme, sophisme, *sm.*, sophistiquerie, *sf.* — ընել, V. իմաստականալ ։

ԻՄԱՍՏԱԿՕՐԷՆ, en sophiste, pédantesquement, *adv.*

ԻՄԱՍՏԱՍԷՐ, philosophe, *sm.* || philosophe, *adj.* [սիրապէս ։

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԲԱՐ, V. իմաստա-

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ, philosophique, *adj.*

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱՊԷՍ, philosophiquement, *adv.* [*vn.*

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԵԼ, philosopher,

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philosophie, *sf.* Գործական —, V. Գործական ։

ԻՄԱՍՏՆԱՆԱԼ, devenir sage.

ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ, sagement, *adv.* || prudemment, *adv.*

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.* || prudence, *sf.* —ն ինչ բանի վրայ կը կայացնէք, en quoi faites-vous consister la sagesse? Սողոմոն —ն հարստութենէն աւելի սիրեց, Salomon préféra la sagesse à la richesse.

ԻՄԱՍՏՈՒՆ, sage, *adj.* || prudent, ente, *adj.* || —, sage, *sm.* Իմաստունն, ամենարուեստ իմաստունն (Սողոմոն), le Sage (Salomon).

ԻՄԱՐՄԻՆ, destin, *sm.*, destinée, fatalité, *sf.*

ԻՄԱՑԱԿԱՆ, intellectuel, elle, intellectif, ive, *adj.*

ԻՄԱՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf.*, entendement, *sm.*

ԻՄԱՑՈՂ, intelligent, ente, *adj.*

ԻՄԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, cognition, *sf.*

ԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf.*

ԻՄԱՑՈՒՆԵԼ, avertir, informer, *va.* Ազդել մ' —, mettre au courant.

Ի ՄԻԱՍԻՆ, ensemble, conjointement, *adv.* || avec, *prép.*

Ի ՄԻՋԻ, au milieu, parmi, entre, *adv.*

Ի ՄԻՋՈՅ, du milieu, *adv.*

ԻՄՈՎՍԱՆՆ, autant que je puis, de mon mieux, *adv.*

Ի ՄՕՏՈՅ, de près. *adv.*

ԻՅՆԱԼ, tomber (Être օժանդակով), *vn.* || se renverser, se laisser tomber, se laisser aller, *vpr.* || manquer, *vn.* || perdre, *vn.*, se perdre, *vpr.* || appartenir, *vn.* — (բաժին), revenir, *vn.* — (որոշեալ ժամանակը), échoir, *vn.* — (միտքն), revenir, *vn.* — (մէկուն), choir, venir, tomber, *vn.* — (այս ինչ օրուան), tomber, *vn.* — (պատուէ), tomber, *vn.* — (իր վիճակէն), déchoir (Être բայով ։ *Pp.* déchu, ue), *vn.* Ետեւէն — (հալածել), être aux trousses de quelqu'un, poursuivre, *va.* Ամենայն ոգւով ետեւէն — (հետամուտ ըլլալ), pourchasser, *va.* *Ils ont pourchassé un cerf pendant quatre jours. Il pourchasse cet emploi.* Բեռան տակ —, succomber, *vn.* Անկողին —, V. Անկողին ։ Մէկուն առջեւ — (երկրպագել), se prosterner, *vpr.* Ձեռքն — (հանդիպիլ), tomber sous la main. Ջուրն —, tomber dans l'eau. Բերանքս ի վայր —, donner du nez en terre. —ու պատճառ ըլլալ, V. Պատճառ ։ —տալ, faire tomber, précipiter, *va.* Ուժով վրան —, se suer, *vpr.* Փորու վրայ —, tomber à plat ventre. Կռնկի վրայ —, tomber tout plat. Մէկուն հետ —, taquiner, *vn.* *Il ne fait que* —. կը գործածուի նաեւ իբր *va.* — *un enfant.* Իրարու հետ —, se taquiner,

vpr. Ils sont toujours à se taquiner. Զգուշացէք որ չիյնաք, prenez garde de tomber.

ԻՆՁ (մսակեր չորքոտանի մ'է. ֆէլիս), once, *sf.*

ԻՆԿՆԱԼ, V. Իյնալ։ [*sf.*

ԻՆՀԱՄ (տունկ մ'է), igname,

ԻՆՆ, neuf (երբ այս բառէն ետքն ուրիշ բառակ մը կամ բաղաձայնով սկսեալ գոյական մը գայ *f*ին ձայնը չ'ելներ. *neuf cents* [նէօ սան]. *neuf livres* [նէօ լիվռ]. Երբ իրմէ ետքը ձայնաւորով սկսեալ գոյական մը գայ վ-ի ձայն կը հանէ. *neuf ans* [նէօվ ան]. Ուրիշ տեղեր միշտ բնական ձայնը կը պահէ. *ils sont neuf* [իլ սօն նէօֆ]. *neuf et demi* [նէօֆ է տըմի], *adj. num. card.*

ԻՆՆԵՐՈՐԴ, neuvième, neuf, *adj.* || —, — անգամ, neuvièmement, *adv.* [neuf.

ԻՆՆԵՏԱՍՆ (տասնուինը), dix-

ԻՆՆԵՏԱՍՆԵՐՈՐԴ (տասնուիններորդ), dix-neuvième. [*adj.*

ԻՆՆՍՆԱՄԵԱՅ, nonagénaire,

ԻՆՆՍՈՒՆ, quatre-vingt-dix.

ԻՆՆՕՐԵԱՅՔ, neuvaine, *sf.*

1. **ԻՆՉ** (բան մը), quelque chose. Առանձինն —, V. Առանձինն։ || un, une. Մի — է, c'est tout un. — որ, quelque chose que, quoi que (բայն ստորադասական [subjonctif] կ'ուզէ). — որ ալ ըլլայ, quoi que ce soit, quel que soit (*f.* quelle que soit), en tout cas, malgré tout. Ինչ որ ըլլան, quel que soient (*f.* quelles que soient). Ի՞նչ բանով, avec quoi?

2. Ի՞նչ, quoi? que? quel, *m.* quelle, *f.*? Է՜հ —, eh quoi! Ի՜նչ բարի էք, que vous êtes bon! que de bonté vous avez! Ի՜նչ անմիտ է, qu'il est sot (*f.* qu'elle est sotte)!

ԻՆՉԵ՞Ն, pourqnoi?

ԻՆՉՈ՞Վ, avec quoi?

ԻՆՉՈ՞Ւ, pourquoi? comment? à quel effet?

ԻՆՉՈՒԱՆ, jusque կամ jusques.

1. **ԻՆՉՊԷՍ**, comme. — նաեւ, — որ, de même que, comme, ainsi que.

2. **Ի՜ՆՉՊԷՍ**, comme! que!

3. **Ի՞ՆՉՊԷՍ**, comment?

ԻՆՉՊԻՍԻ, quel, *m.* quelle, *f.*!

ԻՆՉՔ, fortune, richessses, *sf.*

ԻՆՔՆ, soi, *pron.*, lui, *pron. m.* et *f.* Ես —, moi-même. Դուն —, toi-même. Նա —, lui-même (*f.* elle-même). — իսկ, soi-même. — ալ, à son tour. Ըստ ինքեան, de soi, de lui-même; au fond, dans le fond.

ԻՆՔՆԱԲԱՑ (մասունք ծաղկանց), déhiscent, ente, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲԱՑՈՒԹԻՒՆ (ծաղկանց քանի մը մասունքն. ըստ տնկագիտաց), déhiscence, *sf.* [ée, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲԵՐ (տունկ), spontané,

ԻՆՔՆԱԲԵՐԱԲԱՐ, de son propre mouvement, spontanément, *adv.*

ԻՆՔՆԱԲԵՐԱԿԱՆ, automatique, spontané, ée, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ spontanéité, *sf.*

ԻՆՔՆԱԲՈՅՍ, adventice (ատվանթիս), *adj.* — (տունկ), spontané, ée, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲՈՒՂԽ, adventice, *adj.*

ԻՆՔՆԱԲՈՒՆ, propre, *adj.*

ԻՆՔՆԱԳԱՒԱՌԵԱՅ, autochtone (օթօքթօն), *sm.*

ԻՆՔՆԱԳԻՐ, autographe, *adj.* — գրչութիւն, autographe, *sm.*

ԻՆՔՆԱԳԼՈՒԽ, V. Ինքնիշխան։

ԻՆՔՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, autographie, *sf.* [*C'est un cas —.*

ԻՆՔՆԱԳԷՊ, fortuit, ite, *adj.*

ԻՆՔՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Առանձնախօսութիւն։

ԻՆՔՆԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, autoplastie, *sf.*

ԻՆՔՆԱԿԱԼ, autocrate, *sm.* || autocratique, *adj.*

ԻՆՔՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, autocratie (Օթօքրասի), *sf.*

ԻՆՔՆԱԿԱՄ, arbitraire, volontaire, *adj.* — զինուոր, V. Զինուոր։ || —, spontanément, *adv.* — կամօք, volontairement, *adv.*

ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, autobiographie, *sf.*

ԻՆՔՆԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, autophagie, *sf.* — ինքնեկ, — spontanée. — արուեստական, — artificielle.

ԻՆՔՆԱԿՈՉ, soi-disant, *adv.*

ԻՆՔՆԱՀԱՃՈՅ, présomptueux, euse, *adj.*

ԻՆՔՆԱՀԱՏՈՒՄ, } autotomie, *sf.*
ԻՆՔՆԱՀԱՏՈՒՄՆ, }

ԻՆՔՆԱՀԱՒԱՆ. présomptueux, euse, *adj.* *Il a été assez — pour aspirer à cette place.*

ԻՆՔՆԱՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, présomption, *sf.*

ԻՆՔՆԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, autophonie, *sf.*

ԻՆՔՆԱՄՈՒԽ, intrus, use (Intrure բայէն), *adj.* *Il s'est — dans cet évêché. Il est — dans cette charge, dans cette gestion* (*խնամակալութիւն*). || —, intrus, use, *s.* *Un évêque —. C'est un —.* || —, intrus, *sm.* *Nous nous aperçûmes qu'il y avait plusieurs — parmi nous.*

ԻՆՔՆԱՅՕԺԱՐ, volontairement, *adv.*

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ, automate, *adj.* — մեքենայ, automate, *sm.*

ԻՆՔՆԱՊՏՈՒՂ, autocarpien, *adj.*

ԻՆՔՆԱՍԱՅ, soi-disant, *adv.*

ԻՆՔՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, amour de soi, amour-propre (*pl.* des *amours-propres*), *sm.*

ԻՆՔՆԱՍՈՒՆ, autosite, *sm.*

ԻՆՔՆԱՎԱՐԺԱՊԵՏ, autodidacte, *sm.*

ԻՆՔՆԵԱԿ, adventice, *adj.* — (բունկ), spontané, ée, *adj.*

ԻՆՔՆԵՐԿՐԱՑ, autochtone, *sm.*

ԻՆՔՆԵՐԿՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, autochtonie, *sf.*

ԻՆՔՆԻՆ, de soi-même. || lui-même, en personne, en propre personne, spontanément, *adv.* Մեք՝ մեզ — nous-même. Դուք —, vous-même. Նոքա՝ անձինք —, eux-mêmes (*f. elles-mêmes*).

ԻՆՔՆԻՇԽԱՆ, indépendant, ante, autonom, *adj.*

ԻՆՔՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, indépendance, autonomie, *sf.*

ԻՆՔՆԻՐԵՆ, de soi-même, spontanément, *adv.*

ԻՆՔՆՈՒԹԻՒՆ, identité (Իտանթիթէ), *sf.*

ԻՆՔՆՈՒՍՈՒՄՆ, autodidacte, *sm.*

ԻՆՔՆՕՐԷՆ, arbitraire, *adj.*

ԻՆՔՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, } autonomie, *sf.*
ԻՆՔՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ, }

ԻՇԱԲԵՌՆ (բեռն իշոյ), ânée, *sf.*

ԻՇԱԿԷՍ (Մուլէ), mulet, *sm.*

ԻՇԱՄԵՂՈՒ, andrène, *sm.*, cératine, *sf.* V. Ձիաստաց։

ԻՇԱՄԵՂՈՒԵԱՑՔ, andrenètes, *sfp.*

ԻՇԱՊԱՆ, V. Իշապահ։

ԻՇԱՎԱՅՐԻ (էշ վայրի), V. Ցիռ, կամ Ցռեշ։

ԻՇԱՎԱՐ (Անիէ), ânier, bourriquier, *sm.*

ԻՇԱՑՈՒԼ, jumart, *sm.*

ԻՇԱՔԵՂ (բժշկական սունկ մը), béhen (պեհէն), *sm.*

ԻՇԽԱՆ, prince, maître, *sm.* — բաբարաց (խան), V. Խաքան։ Վեհագոյն —, souverain, *sm.* Կայսերական —, prince impérial. Թագաժառանգ —, prince héréditaire, *sm.* — (Արաբացւոց, Մահմետականաց), chérif, *sm.* *Le — de Mecque.* Հնդիկ —, rajah կամ raja, *sm.* —ն խաւարի (սատանայ), le prince des ténèbres (diable). Եկեղեցւոյ —ք (ծիրանաւորք և եպիսկոպոսունք), les princes de l'Église (les cardinaux et les évêques).

ԻՇԽԱՆԱԲԱՐ, en prince, *adv.*

ԻՇԽԱՆԱՋԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, excès de pouvoir.

ԽՇԱՆԱԶՆ, prince, *sm.*

ԽՇԱՆԱԿԱՆ, princier, ière, *adj. Maison princière.*

ԽՇԱՆԱԳԱԾ, dictateur, *sm.*

ԽՇԱՆԱԳԱԾԱԿԱՆ, dictatorial, ale (*pl. dictatoriaux*), *adj. Autorité dictatoriale.* [re, *sf.*

ԽՇԱՆԱԳԱԾՈՒԹԻՒՆ, dictatu-

ԽՇԱՆՈՒԹԻՒՆ, principauté, *sf.*, principat, *sm.*, domination, *sf.* || règne, pouvoir, *sm.* || droit, *sm.* || prépondérance, *sf.* — աջ ձարհակաց, bras séculier. Ազիատաց —, pouvoir mal assuré. Արձակ, բացարձակ —, pouvoir absolu, dictature, *sf.* Գործադիր —, pouvoir exécutif, կամ յոկ exécutif, *sm.* Մէկուն լիակատար, լիովին — տալ, donner carte blanche à quelqu'un. Մէկուն վրայ — ունենալ (ուզածին պէս կառավարել), gouverner, *va.* Մէկուն իշխանութեան ներքեւ՝ տակ լինել, լլլալ, être à la merci de quelqu'un.

ԽՇԱՆՈՒՀԻ, princesse, *sf.*

ԽՇԱԼ, dominer, régner, *vn.* || oser, *va.*

ԽՇԱՐՈՂ, dominateur, trice, *s.* || dominateur, trice, *adj. Un esprit* —. dominant, ante, *adj. Il est le seigneur — de tout le quartier.*

ԽՇՈՂ, dominateur, trice, dominant, ante, *adj.* || prince, *sm.*

ԽՉԱՐ (աճառուն մ'է), blaireau, *sm.* [âne, ânon, *sm.*

ԽՇՈՐԴԻ (-ըէ-), le petit d'un

ԽՇՈՒԹԻՒՆ, ânerie, *sf.*

ԽՇՈՒԿ, bourrique, *sf.*, bourriquet, *sm.*

ԽՇՏՈՒՐԱԿ (-ըէ-), V. խոտրի.

ԽՁՆԱԼ, V. իջնել.

ԽՁՎԱՆԱԼ, coucher, gîter, *vn.*

ԽՁԻԱՆ, auberge, couchée, *sf.*, caravansérail, *sm.* — (կառաւարուց յԱրեւելս. Խ-ն), kan (կր գրուի նաեւ han կամ khan), *sm. Nous atteignîmes le — avant la nuit.*

ԽՁԵՑՈՒՆԵԼ, faire descendre, descendre, *va.* || abaisser, rabaisser, baisser, *va.* || apaiser, *va.* || amener, *va.* Ղաւր ջուրն —, mettre à l'eau. Ղորեն —, redescendre, ravaler, *va.* Առագաստն —, baisser, amener la voile. Վարագոյրն —, baisser le rideau. Գինը —, réduire le prix. (Մուրն) յատակն —, précipiter, *va.*

ԽՁԵՑՈՒՆՈՂ, V. իջուցիչ.

ԽՁՆԱԼ, } descendre, *vn.* || s'a-
ԽՁՆԵԼ, } baisser, se baisser, se rabaisser, *vpr.*, rabattre, *vn.*, se rabattre, *vpr.* Ղորեն —, redescendre, *va.* — *un escalier.* Գարձեալ —, redescendre, *vn. Il est remonté dans sa chambre, il va* —. Յաճելով —, glisser, *vn.* Ցատակն —, se précipiter, *vpr.* (Հողն) — (տեղիք տալ), manquer, *vn.* (Հովն) —, tomber, *vn.* Քարկուքեանէն —, se défâcher, *vpr.* Վարագոյրը կ'իջնէ (կը գոցուի), le rideau se baisse. Փոխանակիցն իջաւ, le change a baissé.

ԽՁՈՒՄ,
ԽՁՈՒՄՆ, } descente, *sf.*

ԽՁՈՒՑԱՆԵԼ, V. իջեցուցնել.

ԽՁՈՒՑԻՉ, abaissant, ante, *adj.*

1. ԽՍԿ, or, donc (*imp.* խօսիր մէջ եւ բարձրաձայնէ յառաջ. *Allons donc* [*imp.*] *nous promener.* *imp.* խօսիր ակիզբն ու վերջը. *Donc* [*imp.*] *vous devez l'aider. Venez donc* [*imp.*]. *imp.* խօսիր մէջ եւ ձայնատուրէ յառաջ. *Votre frère est donc* [*imp.*] *arrivé*), *conj.* || quand, *adv.* || même, *sm.* —, ինքն —, même, *adv.* — արդ, or, donc. — եւ —, V. խոյն. — եթէ, si, mais si. Ինքն —, lui-même, soi-même. Դուք —, vous-même.

2. ԽՍԿ, effectivement, *adv.*

3. Ի՛ՍԿ, réel, elle, *adj.*

ԻՍԿԱԿԱՆ, réel, elle, *adj.*

ԻՍԿԱԿԻՑ, consubstantiel, elle, *adj.* [tialité, *sf.*

ԻՍԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, consubstan-

Ի ՍԿԶԲԱՆՆ, dès le (ում) au commencement, dans l'origine, *adv.*

ԻՍԿՈՑՆ, tout de suite, sur-le-champ, aussitôt, *adv.* — Եկաւ, ուսաւ, il est arrivé aussitôt.

ԻՍՊԱՌ, jusqu'à la fin, tout à fait, entièrement, *adv.*

Ի ՎԵՐ, V. Վեր.

Ի ՎԵՐՈՑ, V. Վերայ.

ԻՐ, chose, *sf.*, fait, *sm.* Ցայցմի —f, choses évidentes, claires. Միացեալ, պատճաճեալ —f, choses jointes, apparentes. Մարդկորէից —f, les choses humaines. Աստի —f, les choses d'ici-bas. —of, vraiment, réellement, en réalité, dans (ում) par le fait, effectivement, *adv.* Ց—ս, en fait de, *prép. En fait de littérature, de religion.*

ԻՐԱԳՈՐԾԵԼ, réaliser, *va. Réalisez vos promesses.*

ԻՐԱԳՈՐԾԵԼԻ, réalisable, *adj.*

ԻՐԱԳՈՐԾԻԼ, se réaliser, *vpr.*

ԻՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, réalisation, *sf.* [(. . . ւթ), *sf.*

ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, péripétie

ԻՐԱԿԱՆ, réel, elle, effectif, ive, *adj.*

ԻՐԱԿԱՆԱՆԱԼ, se réaliser, *vpr.*

ԻՐԱԿԱՆԱՊԷՍ, réellement, *adv.*

ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ, ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄՆ, } réalisation, *sf.*

ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, réaliser, *va.*

ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, réalité, *sf.*

ԻՐԱՆ, buste, *sm.*

ԻՐԱՆՈՒՆՔ (ֆ—լ—ֆ ֆ—ֆ—), tempe, *sf.* || — (դէմ դ—է), face, *sf.*

ԻՐԱՊԱՇ, réaliste, *sm.* || — (մաեծնագիր, նկարիչ), réaliste, *sm.* || —, réaliste, *adj.* [*sm.*

ԻՐԱՊԱՇՈՒԹԻՒՆ, réalisme,

ԻՐԱՊԷՍ, en réalité, effectivement, donc (Արուսանութեան համար կարդա Ար, կամ իսկ բառերն), par le fait, *adv.*

ԻՐԱՒ, juste, vrai, à la vérité, *adv.* — է, c'est vrai.

ԻՐԱՒԱԲԱՆ, juriste, *sm.*

ԻՐԱՒԱԳԷՏ, jurisconsulte, *sm.*

ԻՐԱՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, jurisprudence, *sf.*, droit, *sm.*

ԻՐԱՒԱՊԷՍ, justement, à juste titre, *adv.*

ԻՐԱՒԱՏՈՒ, cessionnaire, *s.*

ԻՐԱՒԱՍԱԿԱՆ, juridictionnel, elle, *adj.* [*sf.*

ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԻՒՆ, juridiction,

ԻՐԱՒԱՏՈՒ, cessionnaire, *s.*

ԻՐԱՒԱՐԱՐ, juge, arbitre, *sm.*

ԻՐԱՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, arbitrage, *sm.*

ԻՐԱՒԱՑԻ, juste, raisonnable, légitime, *adj.*

ԻՐԱՒՉՆՏԻՐ, arbitre, *sm.*

ԻՐԱՒՉՆՏՐԱԲԱՐ, arbitralement, *adv.*

ԻՐԱՒՉՆՏՐԱԿԱՆ, arbitral, ale (*pl. arbitraux*), *adj. Jugement —. Sentence arbitrale.*

ԻՐԱՒՉՆՏՐԵԼ, arbitrer, *va.*

ԻՐԱՒԻ, V. Ցիրաւի.

ԻՐԱՒՈՒՆՔ, justice, *sf.* || la bonne cause, *sf. Télémaque et moi nous combattrons pour la bonne cause.* raison, *sf.*, droit, *sm.* Աղգաց —, բնական —, le droit des gens. Արքունի —, régale, *sf.* — ցորենոյ, minage, *sm.* Ժառանգութեան —, hérédité, *sf.* Քաղաքական —ներ կորուսցուցեալք, mort civile. Ժառանգական իրաւամբ, héréditairement, *adv.* Իրաւամբք, pus իրաւանց, de droit, de plein droit, en vertu. Աւելագոյն իրաւամբք, à plus forte raison, à fortiori, *adv. Raisonner à fortiori.* Լի եւ լի իրաւամբք, de plein, de plein droit.

ֆրաւտմբբ կամ առաց իրաւաց, à tort ou à droit, *adv.*

ԻՐԱՒԱՆՆ, en vérité, vrai, vraiment, réellement, *adv.*

ԻՐԵՆՑ, leur, *adj. poss. Leur encre, leurs livres.*

ԻՐԻԿՈՒՆ, soir, *sm.* || soirée, *sf.* || vêpre, *sm.* — կեցայց (ծերութիւն), le soir de la vie (vieillesse). իրիկուան դէմ, vers le soir, à la tombée de la nuit, du jour. իրիկուան մօս, à jour fermant. ֆոլոր —ը, toute la soirée. — բարւոյ վրայ է, մօս է, le jour est bien avancé.

1. **ԻՒԻՍ** (դիզ պատգամաւոր առաւածուհի), V. Հիրիկ (1).

2. **ԻՒԻՍ** (կին սիրեցեալ [րան բացատեղծաց]), V. Հիրիկ (2).

ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, fait, *sm.*

ԻՐՕՔ, V. իր.

ՒՏԻ՛ ԹԷ, } plaise کամ plût à
ՒՏԻ՛Ի, } Dieu que! fasse
ՒՏԻ՛Ի ԹԷ, } le ciel!

ԻՒՂ, huile (ւ-ԼՀ), *sf.* — փայտի, — de bois. — կաճեփիճատի (ւ-ԼՐԻՒ ԲՕՒ-ՀՈ Ի-ՀԼԸ), — de chênevis. — խանձարուճոց, — empyreumatique. — կտաւատի (գԻՂ Ի-ՀԼԸ), — de lin. — փաղոսի, — de morue կամ de foie de morue. — վայրի ողզամի, — de navette. — բնկուզի, — de noix. — խաշխաշի, — d'œillette. — արմաւիճաւոյ. — de palme. — ձկան, — de poisson. — գետնախնձորոյ, — de pomme de terre. — բեւեկնոյ, — de térébenthine. — կարճի, V. կարճի (2).

ԻՒՂԱՄԱՆ, huilier, *sm.*, burette, *sf.*

ԻՒՂԱՑԻՆ, huileux, euse, *adj.*

ԻՒՂԱՐԱՆ, huilerie, *sf.*

ԻՒՂԲՓԵԱՑ, parfumeur, euse, *s.*

ԻՒՂԲՓԵՑՈՒԹԻՒՆ, parfumerie, *sf.* [tueux, euse, *adj.*

ԻՒՂՈՑ, huileux, euse, onc-

ԻՒՂՈՑՈՒԹԻՒՆ, onctuosité, *sf.*

ԻՐ, son, *m.* sa, *f.* (*pl. m.* et *f. ses*), *adj. poss. Son père, sa mère. Ses frères et ses sœurs. Ses parents.*

ԻՐԱՑՈՒՄ, } appropriation,
ԻՐԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ԻՐԱՑՈՒՆԵԼ, s'approprier, s'arroger, *vpr.*

ԻՐԱՄԱՆՁԻՒՐ, chaque, *adj.* — *individu.* — nf, մարդ, chacun, une, *pron.* — *de nous.*

ԻՐՈՎ, } de lui-même, de
ԻՐՈՎՆ, } soi-même, de son chef, *adv.*

ԻՐՈՎՍԱՆՑ, autant qu'il peut, de son mieux, de son côté, *adv.*

Լ

Լ (*lioun*), douzième lettre de l'alphabet arménien et septième des consonnes. || trente, trentième.

ԼԱԲԱՐՈՆ (Մեծին կոսաանդիանոսի խաչաճաւ դրօր), labarum (Լ-Գ-Ռ), *sm.*

ԼԱԲԻՐԻՆԹՈՍ, dédale, labyrinthe, *sm.*

ԼԱԲՐԱԿ (ձկ-Լ-Կ), loup de mer, bars, *sm.*

ԼԱԳԱՆ (ձեաճ վրայ խալեալ ճամար հիւսիսայիճ ագգաց ոտնամաճ մը), raquette, *sf.*

ԼԱԶԱՐՈՆ (մուրացիկ [Ղէապոլսի]), lazarone (*pl.* des *lazaroni*), *sm.*

Լազուրիտ (լ-ազ-ուր-իտ), lapis կամ lapislazuli եւ կամ lazulite, *sm.*

Լազուց (Մ-ծ-ր գ-ո-ւ-ր-ց), blé de Turquie, maïs (*ս-ի, ս-ի-*), *sm.*

Լաթ, habit (*-ի*), vêtement, *sm.*

Լաժուարդ, V. Լազուարիտ։

Լալ, pleurer, larmoyer, *vn.*, verser des larmes, *va.* — ձեւացուցնել, կերպարացնել, faire semblant de pleurer, pleurnicher, *vn.* — եւ ազալ, gémir de, *vn.* Շատ —ով, à force de pleurer.

Լալագին, plaintif, ive, *adj.* || plaintivement, *adv.*

Լալագան, pleurant, ante, *adj. Elle est toujours pleurante.* || pleureur, euse, *s.*

Լալաձայնաձ, gémissant, ante, plaintif, ive, *adj.*

Լալիւն, larmes, *sfp.*, pleurs, *smp.* — (ճոռածին մանկան), vagissement, *sm.* կեղծ —, larmes feintes, pleurnicherie, *sf.*

Լախտիր (տանկ մ'է. ի-ա-ի *ախրէէլ*), ache, *sf.*

Լախտ (ի-ո-ղ), massue, *sf.*

1. **Լակ** (ալիւրով կամ թեփով խառնի ջուր), barbotage, *sm.*

2. **Լակ** (ջաղ եւ կաուի կերցուցելու համար փշրած ցորեան եւ ջրդած մնոյ խառնուրդ . [*ախ-ախ, ախ-ի* է-ո-ղ), pâtée, *sf.*

Լական (լ-ի-ն), bassin, lavemain (*pl.* des *lave-mains*), *sm.* — սափրելոյ գործուս, bassin à barbe.

Լակոնականութիւն, laconisme, *sm.*

Լակոնական, laconique, *adj.* — կերպով, laconiquement, *adv.*

Լակոս, môme, *sm.*

1. **Լաչ** (ցիրոջ կամ ցիկնոջ եսեւէն գնացող սպասաւոր), laquais, *sm.*

2. **Լաչ** (արիկայ տղայ), polisson, *sm.*

Լամա (որոնող չորհսացնի մ'է). *lama* կամ llama, *sm.* [*sm.*

Լամաս (*ռուսերէն* Պուդդայի), lama,

Լամասկոս, le grand lama կամ dalaïlama, *sm.*

1. **Լամբ** (ի-ա-լ), anse, *sf.*

2. **Լամբ** (պարանի կապելու երկաթէ օղակ), organeau, *sm.*

Լամբար, V. Լապտեր։

Լայն, large, *adj.* Մեր տանցն երեսուն *nsf* — է, notre maison a trente pieds de —, կամ de largeur. || ample, *adj.* —f, largeur, ampleur, *sf.* — կերպով, largement, *adv.*

Լայնաբար, par extension, *adv. Ce mot signifie, désigne aussi, par extension, telle chose.*

Լայնալիծ, arc (*-ի*), *sm. Tirer de l'—.*

Լայնատարած, vaste, étendu, ue, colossal, ale, *adj.*

Լայնացած, reinté, ée, *adj.*

Լայնակտուց, à large bec, *adj. Oiseau à large bec.*

Լայնանալ, V. Լայնցնալ։

Լայնանիստ, vaste, *adj.* — դաշտ, plaine étendue.

Լայնատարած, vaste, colossal, ale, *adj.* — (անտառ, բազատրութիւն), étendu, ue, *adj.* [նել։

Լայնացուցանել, V. Լայնցուցանել։

Լայնել, V. Լայնցնել։

Լայնանալ, s'élargir, *vpr. Mes souliers (մուճակ) se sont trop élargis.* prêter, *vn. Du cuir (կաշի) qui prête. Un bas qui prête.*

Լայնութիւն, largeur, ampleur, *sf.*, évasement, *sm.* — (պատատի. [է-ա-լ ենէ), V. Մատ։ — (աշխարհագրական), ատեղաբաշխական), latitude, *sf.* — *nord.* — *sud.* — *de Sirius.*

Լայնուած, } élargissement,
Լայնուածք, } *sm.*

Լայնցուցանել, élargir, *va.* — *un habit* (*-ի*), *un fossé.* Դեռ աւելի —, rélargir, *va.* — (ծակի), évaser, *va.*

Լաքած (լ-ո-ի), laque, *sf.*

Լաֆրանադոն, laqueux,euse, *adj.*

Լաֆրանուն, laqueux, euse, *adj.*

Լանդանոն (լ-ր-ն), ladanum (լ-ր-ն-), *sm.*

Լանդաւ (տեսակ մը չորեքանիւ եաճ կառք՝ որոյ վրայ գոգաւած է երկու ծալածոյ ծածկոյթներով՝ որոնք որ կամ եւ որ ոտնոյիցը կրնան բացուիլ. լ-ն-), landau *(pl.* des *landaus)*, *sm.*

Լանդեզան, bride, *sf.*

Լանջաբերք (կոթնելու չափ բարձր), à hauteur d'appui.

Լանջաթաղանթ, plèvre, *sf.*

Լանջական, thoracique, *adj.*

Լանջանոց (դասատուի լանջաց կանոնց), tour de gorge, *sm.*

Լանջապան (երիվարի), poitrail *(pl.* des *poitrails)*, *sm.*

Լանջապանակ, plastron, corselet, *sm.* —ով պատել, plastronner, *va.* — հագնիլ, se plastronner, *vpr.* [*sm.*

Լանջոսկր, sternum (-ր-ն-), **Լանդ**, V. կուրծք: — (եղեռուի), hampe (հ-ն-), *sf.*

1. **Լապտեր**, lampe, lanterne, *sf.* Մոգական —, lanterne magique. — (փողոցաց), fanal *(pl.* des *fanaux)*, *sm.* Ցոլացիկ — (փողոցաց ֆաղաքի), réverbère, *sm.* — (նաւուց, նաւահանգստից բերնի), fanal, *sm.* [fanal, *sm.*

2. **Լապտեր** (առաջնորդ. ուղեցոյց), **Լապտն**, V. ֆոյ:

1. **Լաստ** (-ր), radeau, *sm.*

2. **Լաստ** (փայտեղէն կազմած անկողնոյ), couche, *sf.*

Լաստաորդ, flotteur, *sm.*

Լաստահանելի, flottable, *adj.*

Լաստան, échafaud, *sm.* [*sm.*

Լաստանադիր, échafaudage,

Լաստանել, échafauder, *vn.*, s'échafauder, *vpr.*

Լաստաւար, flotteur, *sm.*

Լաստանաւ, vaisseau, *sm.*

Լաստենի (էշէլ -ի), aune (ծառ), vergne, *sm.*

Լաստանալի, flottable, *adj.*

Լաստենեաց (տեսակ մ'արմաւենի), latanier, *sm.*

Լատին, latin, ine, *s.* || latin, ine, *adj.* — լեզու, la langue latine, *sf.*, կամ լոկ latin, *sm.*

Լատինադանութիւն, latinisme, *sm.*

Լատինագէտ, latiniste, *sm.* — իմաստակ, un savant en us (է-ն).

Լատինամէտ, latinisant, ante, *adj. Les Grecs —s.*

Լատինական, latin, ine, *adj.*

Լատինացի, latin, ine, *s.* || latin, ine, *adj.*

Լատինացուցանել, latiniser, *va.*

Լատիներէն, latin, ine, *adj.* — լեզու, la langue latine, *sf.*, կամ լոկ latin, *sm.*, latinité, *sf.* Ցետոհմ —, basse latinité.

Լատինութիւն (Լատիներէն գրելու կամ խօսելու ոճ), latinité, *sf.*

Լար, cordon, *sm.* — (ապեղի), corde, *sf.* — (կարթի [hameçon] ձկնորսաց), V. կուռ: — (ջինդայ), ligne, *sf. Tirer une muraille à la —.* — (նրմնադրաց), cordeau, *sm.* — ուղղութեան, ligne de foi. — (գլխարկի, փեղուրի), laisse, *sf.*

Լարախաղաց (է-ն-ղ-ը), danseur, danseuse de corde, acrobate, funambule, *s.*

Լարախաղացական(հրահանգք), acrobatique, *adj.*

Լարախաղացութիւն, acrobatie (...-է), funambulie, *sf.*

Լարախի, montreur de marionnettes.

Լարակալ (ֆ-ն- ֆ-ե-է-ն-է-), chevalet, *sm.*

Լարանոց (է-ֆ-է-), cage, *sf.*

Լարել, tendre, bander, *va.* — (ժամացոյցը), monter, *va.* վերահաս — (ժամացոյցը), remonter, *va.*

ԼԱՐԻՉ (առանց բանալոյ ժամացոյցը լարելու կազմածք), remontoir, *sm.* *Montre à —.*

ԼԱՑ, V. Լալիւն ։

ԼԱՑՈՂ, pleurant, ante, *adj.* *Elle est toujours pleurante.* || pleureur, euse, *s.* Ուս —, pleurnicheur, euse, *s.*

ԼԱՑՈՒՆԵԼ, faire pleurer, *va.* Ամէն թեթեւ հարուած կը լացունէ զանի, le moindre coup le fait pleurer.

ԼԱՑՈՒՆՈՂ, larmoyant, ante, *adj.*

ԼԱՒ, bon, *m.* bonne, *f.* *adj.* || probe, *adj.* || bien, *adv.* Աւելի —, tant mieux. Հաս —, au կամ tout au mieux. || très bien. Ամենէն —ը, mieux, *sm.* —ք, V. Լաւութիւն ։ — եւս, mieux (Համեմատական է Bien մակբայի). — ուրեմն, eh bien. — մը, bel et bien, bien et beau, bel et beau. — է... քան թէ... il vaut mieux... que... — է, il est bien.

ԼԱՒԱԳՈՅՆ, mieux (Համեմատական է Bien մակբայի). || meilleur, eure, *adj.* —ը, mieux, meilleur, *sm.* — է որ, il vaut mieux que.

ԼԱՒԱՆԱԼ, V. Լաւնալ ։

ԼԱՒԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ, amendement, *sm.*

ԼԱՒԱՊԱՇՏ, optimiste, *sm.* *Leibnitz était —.*

ԼԱՒԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, optimisme, *sm.*

ԼԱՒԱՏԵՍ, optimiste, *sm.* — *en fait de politique.*

ԼԱՒԱՏԵՍԱԿԱՆ, optimiste, *adj.* *Le système —.*

ԼԱՒԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, optimisme, *sm.*

ԼԱՒԱՑՈՒՄ, } amélioration,
ԼԱՒԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*, amendement, *sm.*

ԼԱՒԱՑՈՒՆԵԼ, V. Լաւցունել ։

ԼԱՒԻՑ (ճըմպըզ), pince, pincette, *sf.*

ԼԱՒՆԱԼ, abonnir, *vn.*, s'abonnir, s'améliorer, *vpr.*

ԼԱՒՈՐԱԿ, louable, *adj.*

ԼԱՒՈՐԵԱՔ, les bons, *smp.*

ԼԱՒՈՒԹԻՒՆ, bonté, *sf.*, bien, *sm.* || probité, *sf.* || amélioration, *sf.*

ԼԱՒՑՈՒՆԵԼ, abonnir, améliorer, *va.*

ԼԱՓԵԼ, dévorer, gober, *va.* *Gober une huître* (*nusrk.* [illegible]). — (շունը լեզուաւ), laper, *v. n.* et *a.* *Ce chien fait bien du bruit en lapant.*

ԼԱՓԼԻԶԵԼ, dévorer, *va.*

ԼԱՓԼԻԶՈՂ, dévorant, ante, *adj.*

ԼԵԱՌՆ, V. Լեռ ։

ԼԵԱՐԴ (կարա ճիյէր), foie, *sm.*

ԼԵԳԱՏ, légat, *sm.* Առընթերակաց —, — à latere (ա լադէրէ) կամ լոկ légat.

ԼԵԳԱՏՈՒԹԻՒՆ, légation, *sf.*

ԼԵԳԷՈՆ, légion, *sf.* — պատուոյ, — d'honneur.

ԼԵԳԷՈՆԱԿԱՆ, légionnaire, *sm.*

ԼԵԶՈՒ, langue, *sf.*, langage, *sm.* — դեղնեալ (դեղնած), langue saburrale. Պզտի —, V. Լեզուիկ ։ — (կոռոց), V. Մէտ ։ Ցամաքի —, langue de terre. Ազգի մը յատուկ, տոհմային —, գաւառական —, dialecte, idiome, *sm.* Մայրենի —, langue maternelle. Հայերէն —, la langue arménienne, *sf.*, l'arménien, *sm.* Կենդանի, մեռեալ —, langue vivante, morte. Աշխարհիկ՝ աշխարհաբար —, langue vulgaire. Գռեհիկ, ռամիկ —, langage des halles (Հալ.). —ն ծանր լինել, ըլլալ, avoir un parler gras, avoir la langue grasse. Բառ մը —ին ծայրն ըլլալ, avoir un mot sur le bord des lèvres. —ն բանալ, dénouer la langue.

ԼԵԶՈՒԱԳԱՐԵԼ (մէկու մը դէմ սաստիկ խօսիլ, լեզուին տալ), déblatérer, *vn.* *Il a passé deux heures à — contre moi.*

ԼԵԶՈՒԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, déblatération, *sf.*

Լեզուագէտ, linguiste, philologue, *sm.*

Լեզուագիտական, linguistique, philologique, *adj.*

Լեզուագիտութիւն, linguistique, philologie, glossologie, *sf.*

Լեզուաքննութիւն, glossologie, *sf.*

Լեզուակ, V. Լեզուիկ։

Լեզուատմութիւն, glossotomie, *sf.*

Լեզուական, lingual, ale, *adj. Consonnes linguales.* (Արական յատ. չունի).

Լեզուանի, bavard, arde, babillard, arde, *adj.* — է, il a bien de la langue, il a la langue bien longue.

Լեզուանութիւն, bavardage, babil, babillage, *sm.*, faconde, *sf.*

Լեզուաբեր, glossopètre, *sm.*

Լեզուաբան, philologue, *sm.*

Լեզուաբանական, philologique, *adj. Etude* —.

Լեզուաբանութիւն, philologie, *sf.* Համեմատական —, — comparée.

Լեզուիկ, languette, *sf.*

Լեզուի, V. Լիզել։

Լեկանդիութիւն (տեսակ մը հմայութիւն), lécanomancie, *sf.*

Լեղ (ը—), alun (—ի), *sm.*

Լեղածին, alunogène, *sm.*

Լեղակ (ի—), indigo, *sm.* || —, — ի տուին, V. Լեղակեցի կամ Լեղակի։ — ի գործառուն, V. Լեղակացնց։

Լեղակաբեր, indigofère, *sm.*

Լեղակածին, indigogène, *sm.*

Լեղակական (թթուուտ), indigotique (acide), *adj.* [digo.

Լեղակաղաց, moulin à l'in-

Լեղականոց, indigoterie, *sf.*

Լեղակատ, indigotate, *sm.*

Լեղակարար, indigotier, *sm.*

Լեղականի, } indigotier, *sm.*
Լեղակի, }

Լեղանիւթ, indigotine, *sf.* — անգոյն, — incolore.

Լեղաձիւն, alumineux, euse, *adj.*

Լեղաթափանցիկ ընել, transir, *va.* վախէն լեղապատառ ըլլալ, être transi de peur.

Լեղաքար, alunite, *sf.*

1. **Լեղի** (ե—), fiel, *sm.*, bile, *sf.*

2. **Լեղի** (—ի), amer, ère, *adj.*

Լեղութիւն, amertume, *sf.*

Լեզու, V. Լեռկ (1)։

Լեռ, montagne, *sf.*, mont, *sm.* —ն ելլել, monter la montagne. —ն իջնել, descendre la montagne.

Լեռցեցի, V. Լեռնցի։

Լեռնադարան, montagnard, arde, *adj.*

Լեռնագահաւան, contrée montagneuse.

Լեռնագաւէտ, } plateau, bas-
Լեռնագաւշտակ, } sin, *sm. Cette ville est au centre d'un magnifique bassin.*

Լեռնակ, monticule, *sm.*

Լեռնականաքարար, pétrosilex (բէթրո—սիլի—), *sm.*

Լեռնականան, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*

Լեռնականանաց, montagnard, arde, *adj.*

Լեռնականաց, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*

Լեռնացեան, montagneux, euse, *adj. Pays* —.

Լեռնացի, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*

Լեռնաց, V. Լեռնայիճ։

Լեռնորդեաց, montagnard, arde, *adj.* || montagnard, arde, *s.*

Լեռնորդենաց, montagnard, arde, *adj.*

Լեռնէն (գոյ— Լիճի բ—ղ), pierre à broyer, *sf.* — (դեղագործի), porphyre, *sm.*

Լ ԵՄԱՏԱՄՈՒՆՔ, dent molaire, կամ լոկ molaire, *sf.*, dent mâchelière, կամ լոկ mâchelière, *sf.*

Լ ԵՄԻՉ, broyeur, *sm.*

Լ ԵՄՈՒԱՑ, porphyrisation, *sf.*

Լ ԵՄՈՒԼ, broyer, porphyriser, *va.*

Լ ԵՐԴԱՀՈՑՔ, V. Բլրակ։

Լ ԵՐԴԱՀՈՑ (*ւբ-ՙբէ ՙհճհ-ւ*), germandrée, *sf.* —ն երկնագոյն է, la — a la couleur de ciel.

Լ ԵՐԴԱՀՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, hepatoscopie (*է-ւ-ւօբէ*), *sf.*

Լ ԵՐԴԱՑԱՊ (*ւ-ր- ՙէյէբ է-ֆէ-ֆէ*), hépatite (*է-ւէ*), *sf.* [*sf.*

Լ ԵՐԴԱՑՈՒՆ, hépatique (*է . .*),

Լ ԵՐԴԱՑԱԼՈՒԹԻՒՆ (*ւ-ր- ՙէյէբ -ցբ-ը*), hépatalgie (*է . . .*), *sf.*

Լ ԵՐԴԱՒԱՌ, **Լ ԵՐԴՈՐԱՑ ՀԱՐ**, } hépatite, *sf.*

1. **Լ ԵՐԿ** (ամմազ), pelé, ée, glabre, ras (—), *m.* rase, *f. adj.*

2. **Լ ԵՐԿ** (բաղաձայն [consonne] pus ֆեռակաճազ, orճյակ իմն b, g, d, ֆակադրութեամբ բաւ [fort] բաղաձայնից, որ են p, k, t), doux, *m.* douce, *f. adj.*

Լ ԵՐԿԱՆԱԼ, se peler, *vpr.*

Լ ԵՐԿԱՑՈՒՆԵԼ, peler, *va.*

Լ ԵՐԿՈՒԹԻՒՆ, glabréité, *sf.*

Լ ԵՑՈՒԻԼ, se remplir, *vpr.*, venir à son comble, *vn.* Ամաստեքամբ —, affluer, *vn.* Ա՛լ չափը լեցուեցաւ, la mesure est comble. Ինք իրմով լեցուած է, il est rempli de soi-même, il est plein de lui-même.

Լ ԵՑՈՒՆ, plein, eine, rempli, ie, comble, abondant, ante, *adj.* Լեփ —, tout plein, *m.* toute pleine, *f.*

Լ ԵՑՈՒՆԵԼ, emplir, remplir, combler, *va.* Վերսին ընդէն —, remplir, *va.* Պակասութիւնը —, պակասը —, ajouter ce qui manque, suppléer, *va.* Պարկը —, remplir son sac. Մէկուն տեղը —, remplacer, *va.* Մէկը պարգեւներով —, combler quelqu'un de dons, de biens. — (ֆրացանք), charger, *va.* Խմելու ֆամբար — (բաժակը գաւաթը), verser à boire.

Լ ԵՒՏԱՑ, V. փարախ։

Լ ԸՓ (*է-յ-բբ-է*), palet, *sm.* *Jouer au* —.

Լ ԶՈՒՐՕՑՏԱԿԵԼ, pourlécher, *va.*

Լ ԸՆԿՈՒՄ (տղայոց տեսակ մը խաղ), marelle (երբեմն կ'ըսուէր Mérelle), *sf.*

Լ Ի, massif, ive, *adj.* || pleinement, *adv.* V. Լեցուն։ — կատարեալ, plénier, ière, *adj.* — բովանդակ, plein, eine, *adj.* || à plein, à pur et à plein, *adv.* — եւ — իրաւամբք, V. իրաւունք։

Լ ԻԱԲԱԽՏԻԿ fortuné, ée, *adj.*

Լ ԻԱԲԵՐԱՆ, à pleine bouche, *adv.* [nes mains, *adv.*

Լ ԻԱՁԵՌՆ, à poignée, à plei-

Լ ԻԱՁՕՐ. — պատճաճեալ (Տերութեան), ministre plénipotentiaire, կամ լոկ plénipotentiaire, *sm.*

Լ ԻԱՓՈՓ, à pleins poumons.

Լ ԻԱԼՈՒՍԻՆ, pleine lune.

Լ ԻԱՍՏԱՐ, plénier, ière, *adj.* *Indulgence plénière.* [*adv.*

Լ ԻԱՉԵՌՆ, à pleines mains,

Լ ԻԱՆ (Ամերիկոյ պատատուղ տունկ մը), liane, *sf.*

Լ ԻԱՊԷՍ, pleinement, abondamment, *adv.*

Լ ԻԱՌԱԳԱՍ, à pleines voiles. *Ils cinglaient à pleines voiles, à voiles déployées.*

Լ ԻԱՍ (տեսակ մը կարծր քար), liais (լէֆ), *sm.*

Լ ԻԱՐԴ (Գաղղիացւոց պղնձէ փոխր դրամ մը), liard, *sm.*

Լ ԻԲԱՆՈՆ } (*է-ւէ-է*), oliban,
Լ ԻԲԱՆՈՍ } *sm.*

Լ ԻԶԵՆԵԼ, tondre, *va.* *Les brebis ont tondu entièrement ce pré.*

Լ ԻԶԵԼ, lécher, *va.* Ինքզինք —,

se lécher, *vpr.* Մատներդ կը լիզես, on s'en lèche les doigts, c'est à s'en — les doigts. Մատները —ով, à lèche-doigts, *adv.*

Լիզուն (յատկապէս իւր տիրոջն նաւասարմութիւն խոսացող), lige, *adj.*

Լիզուն, V. Լիզել։ — **ընդլիզակի**, V. Լզուրտրկել։

Լիկնդոն (փոքրիկ պաճուճապատանի. է—է—), marionnette, *sf. Il fait jouer les —s.*

Լիկիա) ([Աթենացւոյ ձե-
1. **Լիկիոն**) մարան), lycée, *sm.*
2. **Լիկիոն** (Տէրութեան դպրոց. լի—ն), lycée, *sm.*

Լիկիոնական (ատակերս լիկիոնի), lycéen, *sm.*

1. **Լիճ** (լի—լ), lac (լ—ք), *sm.* Իմ—ներ —, — naturel.

2. **Լիճ**, V. Լիզոն։ — **նոր**, vassal lige.

Լիմբոս (դժոխք [նախապեսաց եւ անկնիք մանկանց, որս ատուածպաշտից]. ղիմ—ն), limbes, *smp. J.-C., après sa mort, tira des — les patriarches, les prophètes.*

Լիմոնի, V. Լիմոն։

Լիմոն (լի—ն), citron, *sm.* — *aigre, doux. Jus (մուղ, քաղցր) de —.* Կեռասենի —, V. Բերգամոտ։

Լիմոնագոյն, citrin, ine, citron, *adj. Taffetas (դիպակ) citron. Une robe citron.* [*adj.*

Լիմոնանման, citronné, ée,

Լիմոնական, citrique, *adj. Acide —.*

Լիմոնաձոն, citronné, ée, *adj.*

Լիմոնաթ (ծառակ մ'աղ), citrate, *sm.*

Լիմոնի (լի—ն ծա—ը), citronnier, *sm.*

Լիմոնադիր, limonade, *sf.*

Լիմոնօդի, citronnelle, *sf.*

Լիմպոս, V. Լիմբոս։

Լինդ (փէլ ի՞ր). gencive, *sf.* Լինդերս կը ցաւին, j'ai mal aux —s.

Լինեալ, V. Ըլլալ։

Լիով, pleinement, abondamment, *adv.*

Լիովին, V. Լիապէս։

Լիութիւն, plénitude, *sf.*, plein, *sm.* — աւուրց, plénitude de jours.

Լիուլի, plein, eine, *adj.*

Լիսեռնիկ (ի—է—), poulie, *sf.*

Լիտր (լի՞է), litre. *sm.* [*sm.*

Լիտրոն (ին չափ մը), litron,

Լիրբ, effronté, ée, impertinent, ente, insolent, ente, impudent, ente, *adj.*

1. **Լիցք** (վառօդ եւ գնդակ [հրացինուց]), charge, *sf.*

2. **Լիցք** (ատրգ), V. Ցոգի, կամ Ցոյզ, կամ վէզ եւ կամ ձաճ։

Լիճնօսաղ, sud-ouest (ի—ը—ը. ըստ նաւավարաց ի—ը—ը), *sm.*

Լիդիական, lydien, ienne, *adj.*

Լիդիացի, lydien, ienne, *adj.*

Լիդիագիր, lydienne, *sf.*

Լիդիոյ, lydien, ienne, *adj.*

Լկնել, violer, *va.*

Լկտիլ, se corrompre, *vpr.*

Լծապիր, asservisseur, *sm.*

Լծակ, levier, *sm.* ‖ barre, pince, *sf.*

Լծակից, conjoint, *sm.*

Լծակցել, conjoindre, *va.* [*sf.*

Լծակցութիւն, conjonction,

Լծել (է—է. ի—է—է), atteler, *va.* — *les chevaux à la voiture, les bœufs (ցից) à la charrue.*

Լծորդել, conjuguer, *va.*

Լծորդութիւն, conjugaison, *sf.* — (բաղաձայնից, որս բառակացից), analogie, *sf. Il y a de l' — entre le B et le P, consonnes labiales (շրթնայինք. շրթնաձայնք) le D et le T, consonnes dentales (ատամնայինք), etc.*

Լծվար (փէ—է—), arpent, *sm. Un — de terre labourable, de pré, de vigne.*

Լծծենալ, se dévergonder, *vpr.*

ԼԿԱՒ, impudique, impudent, ente, dévergondé, ée, *adj.* et *s.* || dissolu, ue, lubrique, *adj.* || lascif, ive, obscène, déshonnête, *adj.* — կերպով, V. Լկտութեամբ։

ԼԿՏԻ (գահաւորակ, դեսպակ. ֆ՚ԼՒՒ բԼՂՒ), litière, *sf.*

ԼԿՏՈՒԹԵԱՄԲ, lubriquement, lascivement, déshonnêtement, *adv.* V. Լրեաբար։

ԼԿՏՈՒԹԻՒՆ, impudicité, impudence, impudeur, *sf.*, dévergondage, *sm.* || lubricité, *sf.* || lasciveté, obscénité, déshonnêteté, *sf.*

ԼՃԱԿ, petit lac (լ՚ֆ), étang (եֆ՚), *sm. Empoissonner, peupler, vider un —.*

ԼՃԱԿԱԼ, croupir, *vn.*

ԼՃԱՑԵԱԼ, croupissant, ante, *adj. L'eau croupissante des marais (ճահիճ) et des étangs.* stagnant, ante, *adj.*

ԼՃԱՑՈՒՄ,) croupissement,
ԼՃԱՑՈՒՄՆ,) *sm.*, stagnation,
ԼՃՈՒԹԻՒՆ, ligeauté, *sf.* [*sf.*

ԼՄՆԱԼ, finir, *vn.*, s'achever, se terminer, *vpr.* — (որուաճ), s'éteindre, *vpr.* —ու վրայ ըլլալ, tirer, toucher, courir à sa fin. Լմնցած է (բանը բաներն ամբողջ է), c'en est fait. Իմ բանս լմնցած է (վճարեալ է վասն իմ), c'est fait de moi. Այս գործը գրեթէ լմնցած է, cet ouvrage est presque achevé.

ԼՄՆՑՈՒՆԵԼ, finir, achever, terminer, accomplir, consommer, mettre fin à, *va.* Շուտով —, hâter, *va.*, trousser une affaire.

ԼՄԱՆԴ, bride, *sf.*

ԼՄՓԱՑԻՆ, lymphatique, *adj.*

ԼՆԴԱԳԱՐ, scorbutique, *adj. Un équipage —.* || scorbutique, *s. C'est un —.*

ԼՆԴԱԳԱՐԱԿԱՆ, scorbutique, *adj. Maladie, humeur —.*

ԼՆԴԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, scorbut, *sm. Les matelots, dans les voyages de long cours, sont sujets au —.*

ԼՆԴԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Լդիպարուրիւն։ [ter, *va.*

ԼՆԴԵԼ, battre le lait, baratԼՆԹԱԼ, V. Լեղուիլ։ [*sf.*

ԼՈՌԵԼԻՔ (տուիկ մ՚է), lobélie, *sf.*

ԼՈՂԱՆԱԼ, prendre un bain, se baigner, *vpr.* || laver, *va.*

ԼՈՂԱՆՔ, bain, lavage, *sm.*, lotion, lessive, *sf.* [*sm.*

ԼՈՂԱՐԱՆ, baignoire, *sf.*, bain,

ԼՈՂԱՑՈՒՆԵԼ, baigner, *va.*

ԼՈՂՈՐ (բուչուն մ՚է), leurre, *sm.*

ԼՈՋ (մեծ յատց), courcet, *sm.*

ԼՈԼՈՁԵԼ (ամուր խօսքերով համոզել), embabouiner, embobeliner, embobiner, *va.*

ԼՈՒ, simple, *adj.* || —, — պարզապար, simplement, seulement, uniquement, *adv.*

ԼՈՁ (գէր ֆուրդ ••գ•••), pain de savon, *sm.*

ԼՈՂ, nage, natation, *sf.* — մի, nagée, *sf. Il a traversé ce bras de rivière en vingt —s.*

ԼՈՂԱԼ, nager, *vn. Apprendre à —. Il nage comme un poisson.* — դժուարաւ, nageoter, *vn.* Ջրի տակէն —. — entre deux eaux. Արեան մէջ —, — dans le sang. —ու աղէկ տեղ մը գիտեմ, je connais un bon endroit à —.

ԼՈՂԱՒ, nageur, euse, *s.*

1. ԼՈՂԱՐԱՆ (թեւ [ձկանց]), nageoire, *sf.*

2. ԼՈՂԱՐԱՆ (թեւին տակը կապելով լողալու համար դղում կամ փամփուշտ), nageoire, *sf.*

ԼՈՂԱՑՈՂ, nageur, euse, *s.*

ԼՈՂԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, natation, *sf. École de —.*

ԼՈՂԱՑՈՒՄ,) natation, *sf.*
ԼՈՂԱՑՈՒՄՆ,) Լողացմանց դպրոց, école de —.

ԼՈՂՈՐԴ, V. Լուղորդ։

ԼՈՂՕՒՍՈՑ, maître nageur, *sm.*

ԼՕՃԻԼ (ջիուելով մաշիլ [դրամի]), frayer (ֆ–էյե), *vn.*

1. **ԼՕՄԼՕՄԵԼ** (ծամծմել), mâcher difficilement ou avec négligence, mâchonner, *va.*

2. **ԼՕՄԼՕՄԵԼ** (յատկութեամբ չը խօսիլ), mâchonner, *va.*

ԼՕՇՄ, liquide, fluide, *adj.* — (վարդ), dissolu, ue, *adj.* — կեանք, vie dissolue.

ԼՈՅՍ, lumière, *sf.* || clarté, *sf.* || jour, clair, *sm.* **Պայծառ —**, grand éclat de lumière, splendeur, *sf.* **Աղօս —**, faible clarté, *sf.*, demi-jour *(pl.* des *demi-jours)*, *sm.* **Պատիր —**, faux jour. — **Երեկոյին**, crépuscule, *sm.* **Լուսոյ մէջ**, en plein jour. **Ի — ածել**, **ճանել**, exposer à la lumière, mettre au jour, publier, *va.* — **տեսնել** (գիրք մը), voir le jour. — **տեսնել** (ծնանիլ), venir au monde (naître). — **տալ**, jeter de la lumière, éclairer, *vn.* — **տալ** (պատկերին), éclairer, *va.* || — **բարի**, bonjour, *sm.* **Քարի — (քարեւ)**, bonjour! *Bonjour, monsieur, madame.*

ԼՈՀՏԱՆ, V. **Լօտակ**։

ԼՈՍԴԻ (՟–լ–ծ՝ պ–լէպէ), saumon, *sm.* **Ձագ լոպոյ**, saumoneau, *sm.*

ԼՈՎԻՈՍ, V. **Լուիս**։

ԼՈՐ, **ԼՈՐԱՄԱՐԳ**, **ԼՈՐԱՄԱՐԳԻ** } (պէլ–ըր՝ը), caille, *sf.* **Ձագ լորամարգոյ**, cailleteau, *sm.*

ԼՈՐԴ (լ՟ը), lord (լ՟–. Un lord [կարդա լ՟–] anglais. Les lords [կարդա լ՟ը լ՟– կամ րսս ոմանց լ՟ը լ՟–ը] anglais), *sm. Lord Buckingam. La chambre des —s.*

ԼՈՐԻ, V. **Թմբի**։

ԼՈՐՁՆ, bave, *sf.* [*sf.*

ԼՈՐՁՆԱՀՈՍՈՒԹԻՒՆ, salivation,

ԼՈՐՁՆԱԾՈՒՆ, salivaire, *adj.*

ԼՈՐՁՆՈՏ, baveux, euse, *adj.*

ԼՈՐՁՈՒՆՔ, bave, *sf.* — վազգուցիլ, saliver, baver, *vn.*

ԼՈՐՁՈՒՈՒԿ (–ի–ֆ–ի՟– պ–ւ՟ֆ+), limace, *sf.*, կամ limas (լ՟–), *sm.*

ԼՈՐՅՈՒՐ (ի–ը՟– Խ–լ–ն՟), couleuvre, *sf.* **Ձագ —ի**, couleuvreau, *sm.*

ԼՈՒԽ (էէրէխ), puce, *sf. Piqûre, morsure de —s.* — **փցնոտել**, ծողվել, ôter les —s, épucer, *va.*

ԼՈՒԱԼ, V. **Լուանալ**։

ԼՈՒԱԼԻՔ, bains, *smf.*

ԼՈՒԱՆԱԼ, laver, *va.* || prendre un bain, baigner, *va.*, se baigner, *vpr.* || rincer, *va.* — **ի ծովու**, prendre un bain de mer. — **երեսը**, laver le visage, débarbouiller, *va.* **իւր երեսը —**, se laver le visage, se débarbouiller, *vpr.* — **ոտքերը**, prendre un bain de pieds. **Աղէկ մը —**, donner un savon à quelqu'un, savonner, *va.*

ԼՈՒԱՑԱՑՈՒ (պատարագի միջոց մատուրներ լուանալու ժամանակ խահանային զուրցած աղօթքը), lavabo *(pl.* des *—s)*, *sm. La messe en est au —.*

ԼՈՒԱՑԱՆՈՑ, lavoir, *sm.*, blanchisserie, buanderie, *sf.*

ԼՈՒԱՑԱՆՔ, ablution, *sf.* V. **Լուացուրար**։

ԼՈՒԱՑԱՊԵՑ ԱՐՏՈՒՆՔ, lavandier, *sm.*

ԼՈՒԱՑԱՋՈՒՐ, lavure, *sf.* — (բաժակի), rinçure, *sf.*

ԼՈՒԱՑԱՐԱՆ (լ՟–ւ՟ր–ն՟), lavoir, bain, *sm.* || — (սնօթոց խոհանոցի). **Ջրէ լեռնէ բերուած ծորակներուն** (ի–ը՟լ՟ր՟ը ծ–յ՟–ի–ը՟ ե՟ր), pierre à laver, *sf.*, évier, *sm.* || — (սեղանի մէջ ձեռք լուանալու փոխրիկ կաճ), lavabo *(pl.* des *—s)*, *sm.*

ԼՈՒԱՑԱՐԱՐ (լ՟–ւ՟ր՟ը), blanchisseur, buandier, *sm.*

ԼՈՒԱՑԱՐԱՐՈՒՀԻ, lavandière, buandière, *sf.* **Այժմ կ'դառնի blanchisseuse, *sf.* —ն ձորձը կը թրչէ, la blanchisseuse mouille du linge.**

լուացող, laveur, euse, baigneur, euse, *s.*

լուացուկ, lavande, *sf.*

լուացարար, V. լուացիչ.

լուացուիմ, լուացումն, } lavage, lavement, bain, *sm.*, lessive, ablution, lotion, *sf.*

լուացարան (լ-ց-լր), lavure, *sf.*

լուացք (լ-ց-լր), blanchissage, *sm. Tout mon linge est au —.* || lessive, *sf. J'ai donné ma — à laver. Battre la —.*

լուբիա (ֆ---լ-), haricot (հ--ֆ), *sm.*

լուգր (վաճառականական նաւ մր), lougre, *sm.*

լուդովիկ (Գաղղիացւոց ոսկի դահեկան. Ֆր-ն-զ-լ-ք-ը), louis, *sm.*

լուել (ֆւևերբ ֆ+վ+), ourler, *va. — des mouchoirs, des serviettes.*

լուիծ (սնկոց վնասակար նիհ մր. ֆ+ռ-ն գ-ք), puceron, *sm.*

լուծ (պ-ն-ռ---ռ-ֆ), joug (ֆ--ֆ), *sm.* — գերութեան, joug, *sm.* —f (եզանց), attelage, *sm.*

լուծական, soluble, *adj.*

լուծականութիւն, solubilité, *sf. La — d'un sel.* dissolubilité, *sf.* || fluidité, *sf.*

լուծանել, V. լուծել.

լուծանելի, soluble, *adj. Ce problème n'est pas —. Les sels alcalins sont —s dans l'eau. Le sucre est — dans l'eau.* || dissoluble, *adj. Métal —.* — խնդիր, problème soluble, résoluble.

լուծանելի, V. լուծուիլ.

լուծեալ, résous (pus լիդրէի ֆ+ֆ-ն կ'ըլլայ résoute. *Vapeur résoute en petites gouttes d'eau.*), *adj. Brouillard — en pluie.* — խնդիր, question résolue.

լուծել, délier, *va.* — *un paquet, un fagot.* détacher, *va.* — *un forçat, un chien.* défaire, *va. Pénélope (Պենելոպէ) défaisait, la nuit, l'ouvrage qu'elle avait fait le jour.* dénouer, *va.* || débrouiller, *va.* — *du fil, de la soie.* démêler, *va.* || dissoudre, décomposer, liquéfier, *va.* || résoudre, *va.* || analyser, *va.* — (մարմնոյ հիւթերը), fondre, *va.* — (ապրանք), violer, *va.* — (ուրամանը), enfreindre, *va.*

լուծիչ, dissolvant, ante, dissolutif, ive, *adj.* — դեղ, remède laxatif. || analyste, *sm.* — հիւթ (pus ատրուգիսաց), dissolvant, *sm.*

լուծող, V. լուծիչ.

լուծողական, purgatif, ive, *adj.* — դեղ, remède luxatif, purgatif, *sm. Donner un purgatif fort doux.*

լուծուիլ, se défaire, *vpr. Sa cravate s'est défaite.* se dénouer, *vpr.* || se démêler, *vpr. Cet écheveau se démêle facilement.* || se dissoudre, *vpr.* || se résoudre, *vpr.* || se fondre, *vpr. La glace se fond au soleil.* || se décourager, *vpr.*

լուծումն, } dissolution, *sf.*
լուծում, } *Tomber en —.* || résolution, *sf. La — de la neige en eau.* solution, *sf. Un sel en — dans l'eau.* || analyse, *sf. Faire l'— d'une fleur. — chimique.* — կնճռոյ, dénouement կամ dénoûment, *sm.* — (դատաց), résolution, *sf.* — (խնդրոյ), solution, *sf.*

լուղան (բեւ [ձկաց]), nageoire, *sf.*

լուղանան, natatoire, *adj. Appareil, vessie —.*

լուղարան, barbe, *sf.*

լուղել, V. լողալ.

1. լուղարար (ֆ+-վ-), nageur, euse, *s.* [*sm.*

2. լուղարար (ր---լ-ը), plongeur, լուղարարութիւն, natation, *sf. École de —.*

ԼՈՒՄԱՅ, obole, monnaie, *sf.*, liard, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՃԱՀ, agio, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՃԱՀՈՒԹԻՒՆ, agiotage, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽ, changeur, *sm.*

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, change, *sm.*

ԼՈՒՄՓ ([մարմնոյ] ճիւթ), lymphe, *sf.*

ԼՈՒՌ, silencieux, euse, muet, ette, *adj.* — մունջ, silencieux, euse, *adj.* — կենալ, garder le silence, rester muet, ne pas souffler, se taire. — կեցիր, tais-toi! silence! chut! — կենանք, taisons-nous! silence! chut!

ԼՈՒՍԱԲԱՆԵԼ, expliquer, illustrer, *va.*

ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, explication, *sf. Je vous donnerai l'— de ce passage.* illustration, *sf. Cette nouvelle édition de Tite-Live (Տի-տոս Լիւիոս) est enrichie des —s de tel savant.*

ԼՈՒՍԱԳՐԱԿԱՆ, photographique, *adj. Appareil —.*

ԼՈՒՍԱԳՐԵԼ, photographier, *va.*

ԼՈՒՍԱԳՐԻՉ, photographe, *sm.*

ԼՈՒՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, photographie, *sf.*

ԼՈՒՍԱԹԱՓԱՆՑ, translucide, *adj.*

ԼՈՒՍԱԾԻՆ, photogène, *sm.*

ԼՈՒՍԱԾՆԱՅ, phosphate, *sm.*

ԼՈՒՍԱԿԱԼ (գիշերուան փոքրիկ կանթեղ), veilleuse, *sf. Allumez la —.*

ԼՈՒՍԱԿՐՕՆ, illuminé, ée, *s.*

ԼՈՒՍԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, illuminisme, *sm.*

ԼՈՒՍԱՀԱՆԴԷՍ, illumination, *sf. — aux lampions (փոքրիկ կանթեղ [հանդիսի լուսաւորութեան]), au gaz.*

ԼՈՒՍԱՀՈԳԻ. d'heureux mémoire, *adj.*

ԼՈՒՍԱՃԱՃԱՆՉ, luisant, ante, brillant, ante, éclatant, ante, *adj.*

ԼՈՒՍԱՄԻՏ, éclairé, ée, *adj. C'est un homme fort —, un esprit fort —.*

ԼՈՒՍԱՄՈՒՏ, vitre, *sf. Ouvrir, fermer la —.* jour, *sm. Des —s bien pratiqués.*

ԼՈՒՍԱՄՓՈՓ, abat-jour (*pl.* des *abat-jour*), *sm.*

ԼՈՒՍԱՆԱԼ, V. Լուսնալ։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ, photographie, *sf.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԵԼ, photographier, *va.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ, photographe, *sm.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ, photographique, *adj. Appareil —.*

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉՕՐԷՆ, photographiquement, *adv.*

ԼՈՒՍԱՆՑՈՅՑ, croisée, *sf.*, jour, *sm.* V. Լուսամփոփ։

ԼՈՒՍԱՆՑՔ, marge, *sf.*

ԼՈՒՍԱՃՏԱՐԱԿ, phare, *sm.*

ԼՈՒՍԱՉԱՓ, photomètre, *sm.*

ԼՈՒՍԱՍՓԻՒՌ, luisant, ante, éclatant, ante, *adj.*

ԼՈՒՍԱՎԱՌ, ardent, ente, luisant, ante, *adj.*

ԼՈՒՍԱՎԱՌԵԼ, illuminer, *va.*

ԼՈՒՍԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ, illumination, *sf.*

ԼՈՒՍԱՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, photolithographie, *sf.*

ԼՈՒՍԱՏ, réveillon, *sm.*

ԼՈՒՍԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, photophobie, *sf.*

ԼՈՒՍԱՏՈՒ, lumineux, euse, éclairant, ente, *adj.* || illuminateur, *sm.*

1. **ԼՈՒՍԱՐԱՆ** (մկրտարան), baptistère, *sm.*

2. **ԼՈՒՍԱՐԱՆ** (աչք), œil (*pl.* des *yeux*), luminaire, *sm.*

ԼՈՒՍԱՐԱՐ, sacristain, *sm.*

1. **ԼՈՒՍԱՒՈՐ**, lumineux, euse, luisant, ante, clair, aire, *adj.* — (երանգ՝ գոյն, սենեակ), gai, *m.* gaie, *f. adj.* — կերպով, lumineusement, *adv.*

2. **ԼՈՒՍԱՒՈՐ** (արեգակն եւ լուսին [բուն աստուածաշունչ գրոց]), luminaire, *sm.*

3. **Լուսաւոր** (այր ականատես [գիտութեամբ, առաքինութեամբ]), lumière, *sf.* *Cet écrivain a été la — de son siècle. Ce docteur (վարդապետս) a été une des grandes —s de l'Église.*

Լուսաւորապէս, lumineusement, *adv.*

Լուսաւորական, illuminatif, ive, *adj.*

Լուսաւորեալ, éclairé, ée, *adj. C'est un homme fort —.*

Լուսաւորեալ, éclairé, ée, illuminé, ée, *adj.* || illuminé, ée, *s.* V. Լուսակրօն.

Լուսաւորել, éclairer, illuminer, *va.* || luire, *vn.*

Լուսաւորիլ, V. Լուսաւորուիլ.

Լուսաւորիչ, éclairant, ante, *adj.* || illuminateur, *sm.* *Saint Grégoire l'—, patriarche de l'Église arménienne.*

Լուսաւորութիւն, illumination, *sf.* V. Լուսաւորումն.

Լուսաւորուիլ, s'illuminer, *vpr.* *Le sommet des montagnes s'illuminait à mesure que le soleil se levait.*

Լուսաւորում, } éclairage,
Լուսաւորումն, } *sm.*

Լուսափայլ, luisant, ante, resplendissant, ante, éclatant, ante, *adj.* — սպիտակութիւն, une éclatante blancheur.

Լուսափայլութիւն, clarté, splendeur, *sf.*

Լուսարար, marcassite, *sf.*

Լուսեղէն, de lumière, lumineux, euse, *adj.* [neux.

Լուսերեւոյթ, météore lumi-

Լուսին, lune, *sf.* Ամավարխ —, V. Նորամուրիւն. — բոլորեալ, լուսապոյր, լուսալիր, լուսապատառ, ուռեալիր, pleine —. V. Պայծ.

Լուսն (վարագոյր [աչաց]. ἡ ὑπόχυσις), cataracte, *sf.* *On lui a fait l'opération de la — par extraction.* [*s.*

Լուսնագնեայ, sélénien, ienne,

Լուսնագրական, sélénographique, *adj.* [phie, *sf.*

Լուսնագրութիւն, sélénogra-

Լուսնաժէտ, lunatique, épileptique, *adj.* et *s.*

Լուսնալ, commencer à faire jour, faire clair. Կը լուսնայ, il fait clair. —ել ի վեր, dès le point du jour, dès la pointe du jour. Զի լուսցած, avant le jour.

Լուսնատեսակ, lunaire, *sf.*

Լուսնակ } (ἡμίφωτος), clair
Լուսնակաց } de lune. — է, il fait clair de lune.

Լուսնական, lunaire, *adj.* *Un mois, une année —.*

Լուսնահաւար, V. Լուսնոյս.

Լուսնանոր, nouvelle lune, néoménie, *sf.*

Լուսնաշրջան, cycle lunaire, lunaison, *sf.*

Լուսնաքար, sélénite, *sf.*

Լուսնաքարացեալ, sélénitеux, euse, *adj.*

Լուսնաքարոտ (ջուր), sélénitеux, euse, *adj.*

Լուսնեակ, V. Լուսնոյս.

Լուսնեցնել, ferrer, *va.*

Լուսնթագ (մոյրակ մ'է), jupiter, *sm.* — *est la plus grande des planètes.*

Լուսնկաց, V. Լուսնակայ.

Լուսնոգ, maréchal, *sm.*

Լուսնոգութիւն, ferrure, *sf.*

Լուսնոտ (խ—խ—ր—ղ—լ. ս—ս—լ), lunatique, épileptique, *adj.* et *s.*

Լուսնոտիլ, être lunatique.

Լուսնոտութիւն (խ—խ—ր—ղ—թ. ս—ս—), maladie lunatique, épilepsie, *sf.* [jour, *vn.*

Լուսցնկնել, veiller jusqu'au

Լուտանդ, V. Թրճնամաճիճ.

Լուտոս (ւ—ի—ղ—ի—ս), lotus (լ—ր—ս), *sm.*

Լոտոսածաղիկ (ֆրանսերէն ֆլոր տը լոթոս), lotus, *sm.*

Լուր, nouvelle, *sf.*, bruit, *sm.* Անհիմն —, nouvelle dénuée de fondement. Մխիթարական —, nouvelle consolante. Ի լրոյ (ֆրանսերէն), indirectement, par ricochet. *J'ai su cela par ricochet.* Այսօր երեւելի կամ գիտնալու արժանի — մը չկայ, il n'y a pas de nouvelle intéressante aujourd'hui. [*adj.*

Լուրջ, grave, sérieux, euse,

Լուցանք (ֆրանսերէն), V. Լուցափայտ.

Լուցանքարար, allumettier, *sm.*

Լուցանքել, V. վառել.

Լուցանքիւղ, mèche, *sf.* || — (ֆրանսերէն), V. Լուցափայտ.

Լուցանոփ, porte-allumettes (*pl.* des *porte-allumettes*), *sm.*

Լուցափանոց (ֆրանսերէն), allumette, *sf.*

Լուծոկ, mèche, *sf. Il faut faire de la — pour votre briquet, celle-là ne vaut plus rien.*

Լուկ (բմպելի բժշկական), looch (լօխ), *sm.*

Լպիրշ, V. Լկտի. — բաճիճ կամ գործ, V. Լպրծաճիճ.

Լպրշանք, insolence, *sf. Il a dit, il a fait mille —s.*

Լպրշութիւն, V. Լկտութիւն.

Լպիրծ, Լպրծուն, Լպրծուս, } glissant, ante, *adj.*

Լռակեաց, silencieux, euse, *adj.*

Լռակեաց, silencieux, euse, taciturne, *adj.* — կրօնաւոր, silenciaire, *sm.* [*sf.*

Լռակեացութիւն, taciturnité,

Լռակեաց, silencieux, euse, *adj.*

Լռասէր, silencieux, euse, *adj.*

Լռել, garder le silence, faire silence, taire, *va.*, se taire, *vpr.* Կը լռէք, vous taisez-vous? voulez-vous vous taire? Կը լռեմ, je me taise. Կը լռէ, il se taise. Կէս ժամ խօսելէ յետոյ՝ եօթը, լռեց, après avoir parlé une demi-heure, il se tut.

Լռելեայն, tacite, *adj. Condition, convention* —. || tacitement, *adv. Accepter* —.

Լռեցնել, imposer silence, réduire au silence, faire faire silence, faire taire, bâillonner, *va.*

Լռիկ, silencieusement, *adv.* — մնչիկ, en catimini, *adv. Elle est venue en catimini.* — մնչիկ կեցնալ, observer le plus profond silence.

Լռին, silencieux, euse, *adj.*

Լռութեամբ, en silence, silencieusement, *adv.*

1. Լռութիւն, silence, *sm.*, taciturnité, *sf.* — պահել, garder le —, observer le —. Ի լռութեան, V. Լռութեամբ.

2. Լռութի՛ւն, silence! chut!

Լսական, acoustique, *adj.*

Լսականութիւն, acoustique, *sf.*

Լսասիրութիւն, curiosité, *sf.*

Լսարան, auditoire, *sm.*, audience, *sf.* || ouïe, *sf. Avoir l'ouïe fine.*

Լսել, entendre, ouïr, écouter, prêter l'oreille, *va.* Աղէկ տեղէ, ապահով մարդէ լսեցի զայս, je sais cela de bonne main. Աղաչանքս —, exaucer, *va.* Չ—ու զարնել, faire semblant de ne pas entendre, faire la sourde oreille, faire le sourd.

Լսելափող, cornet, կամ cornet acoustique, *sm. Il est si sourd, qu'il n'entend qu'avec un cornet.*

Լսելեայն, V. Լռակեաց.

Լսելիք, ouïe, *sf.*

Լսելութիւն, audition, *sf.*

Լսեցնել, faire entendre, *va.*

Լսնագոլենջ (տեսակ մը պղինձ-ֆոնկ), packfong (փաք-ֆոնկ), *sm.*

Լսող, auditeur, *sm.*; écouteur,euse, *s.* || écoutant,ante,*adj.*

Լսողական, auditif, ive, *adj.* Ձնցուղ, խողովակ —, conduit —.

Լսողութիւն,ouïe,audition,*sf.*

Լսուիլ, se faire entendre,*vpr.* *Un bruit léger se fit entendre.* || être entendu, exaucé.

Լսուրդ (ընդունելութիւն, ունկընդրութիւն [թագաւորի, պատգեհի]), audience, *sf.*

Լցցենի (չինչխոխ-ը-ծ), micocoulier, fabrecoulier, fabreguier, *sm.*

Լրագիր, journal, *sm.*, gazette, feuille, *sf.* *Les feuilles du soir.* —f, les journaux, les papiers publics, les papiers-nouvelles.

Լրագրավաճառ, gazetier, *sm.*

Լրագրիչ, journaliste. gazetier, folliculaire, *sm.* [tier,*sm.*

Լրագրող, journaliste, gaze-

Լրագրութիւն (լրագիրք), journalisme, *sm.* || — (պղծագրութիւն լրագրաց), journalisme, *sm.* || — (վիճակ լրագրողի), journalisme, *sm.* [complir, *vpr.*

Լրանալ, se compléter, s'ac-

Լրապատմիչ (ճոռ յուրեր պատմող), V. Լրապատում.

Լրապատում, colporteur de nouvelles, nouvelliste, *sm.*

Լրասէր (ճոռ լրեր լսել սիրող), nouvelliste, *sm.*

Լրացնել, mettre le comble à, compléter, accomplir, *va.*

Լրացուցիչ,complétif, ive,*adj.*

Լրագող, fureteur de nouvelles. gazetier, *sm.*; chiffonnier, ière, *s.*

Լրբաբար, effrontément, insolemment, impudemment, impertinemment, *adv.*

Լրբեղեն, insolent, ente, *adj.* || effronté, ée, *adj.* et *s.*

Լրբութեամբ, V. Լրբաբար.

Լրբութիւն, effronterie, insolence, impudence, impudeur, impertinence, *sf.*

Լրիկ (ֆ-ըրբ), banquette,*sf.*, trottoir, *sm.* կրսուի եւս հայերէն Մայթ.

Լրութիւն, plein,*sm.*, plénitude, totalité, intégrité,*sf.* — սրտի, plénitude, abondance de cœur.

Լրութ, } plénitude, *sf.*, com-

Լրութ, } plet, complétement, accomplissement, *sm.* || consommation, *sf.* — ժամանակի, ժամանակաց, la plénitude des temps. — ազգանոց, la plénitude des nations. — լուսնի, pleine lune. ի —, pour comble de, pour surcroît de. *Pour comble de, pour surcroît de gloire.* ի — բարեբախտութեան՝ երջանկութեան, pour comble de bonheur, pour surcroît de bonheur. ի — դժբեդի, բռնադատութեան, pour comble de, pour surcroît de malheur, d'infortune. ի — բռնադատութեան ևակս կորուսի՝ կորնցուցի, pour comble d'infortune, pour surcroît d'infortune, j'ai perdu ma bourse. [tel, *sm.*

Լրջամոտ (չիվ-ֆ), pas-

Լրջմտութեամբ, gaiement կամ gaîment,gaillardement, *adv.*

Լրջօրէն, sérieusement, *adv.*

Լրտես, espion, onne, mouchard, arde, *s.* — ոստիկանութեան, espion, limier de police, mouchard, *sm.* —f, batteurs d'estrade.

Լրտեսել, épier, espionner, *va.*; moucharder, *vn.*

Լրտեսութիւն, espionnage,*sm.* — քնել, moucharder, *vn.*

Լծաձոյ, massif, ive, *adj.* *Une croix d'argent* —. [tonnerre,*sm.*

Լծարաձ (ի-ֆիխ-ը-չիխ-ի), **Լծուծաձնել**, V. Լեցուցել.

Լփռնցնել, écorcher les mots. || bredouiller, *vn.*

ԼՓՈՏԱՁՈՂ, bredouilleur, euse,
ԼՓՈՏԵԼ, V. Լփոտալ։ [s.
ԼՓՈՏՈՒՔ, bredouillement, *sm.*
ԼՔԱՆԵԼ, abandonner, délaisser, laisser, quitter, *va.* || décourager, *va.*
ԼՔԱՆԻԼ, s'abandonner, *vpr.* || se décourager, *vpr.*
ԼՔԵԼ, V. Լֆանիլ։
ԼՔՈՒՄ, } abandon, *sm.* || dé-
ԼՔՈՒՄՆ, } couragement, *sm.*
ԼՔՈՒՑԱՆԵԼ, décourager, *va.*
ԼՔՈՒՑԻՉ, décourageant, ante, *adj. Des obstacles* —*s.*
ԼՕԹԻՆ, redingote, capote, *sf.*
ԼՕՇԱՆ (-ք -ն), vigne blanche, bryone, couleuvrée, *sf.*
ԼՕՌ (տուֆի մ'է. Ծովային բույս), algue, *sf.* [*sf.*
ԼՕՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, bryologie,
ԼՕՌԱԿԵՆԴԱՆՔ, bryozoaires, *smp.*

Խ

Խ (*khé*), treizième lettre de l'alphabet arménien et huitième des consonnes. || quarante, quarantième.

ԽԱԲ, } friponnerie, su-
ԽԱԲԱՆՔ, } percherie, *sf.* V. խաբէութիւն։ Ըմեղ խաբս, par mégarde, *adv. Il a brisé ce vase par mégarde.*

ԽԱԲԵԱՑ, } trompeur, euse,
ԽԱԲԵԱՑԱՑ, } fourbe, fripon, onne, frauduleux, euse, faux, *m.* fausse, *f.*, fallacieux, euse, *adj.* || trompeur, euse, fourbe, fripon, onne, *s.*; chevalier d'industrie, abuseur, jongleur, escroc (ի-ե-ո), faussaire, *sm.* Ապսիկ —, double fripon. — (խաղի մէջ. ղեղէճ), tricheur, euse, *s.*

ԽԱԲԵՈՒԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. խաբէութիւն։

ԽԱԲԵԼ, tromper, *va.* — *adroitement, finement, effrontément. Ce marchand nous a trompés.* duper, abuser, *va. Vous m'avez abusé par de fausses promesses.* décevoir, *va. Ces propositions ne tendent qu'à vous* —. attraper, *va. Cette femme attrape son mari.* escroquer, *va. Il escroque tout le monde.* donner un խաւ le torquet, en donner à quelqu'un, lui en donner d'une, en donner à garder à quelqu'un, en donner du long et du large à quelqu'un, lui en donner tout du long de l'aune, faire des tours de passe-passe, en faire accroire à quelgu'un. tricher, *vn.* — ևիճգուրեամբ, fourber, *va.* — (խաղի մէջ), tricher, *va. Prenez garde, il vous triche.* Ապրիլի առաջին օրը մէկը —, donner un poisson d'avril à quelqu'un.

ԽԱԲԵՑԱՏԻՐ, trompeur, euse, illusoire, *adj.*

ԽԱԲԵՒԱԿԱՆ, trompeur, euse, décevant, ante, frauduleux, euse, *adj.* [*adv.*

ԽԱԲԵՒՈՒԹԵԱՄԲ, illusoirement,

ԽԱԲԵՒՈՒԹԻՒՆ, tromperie, duperie, attrape, tricherie, escroquerie, supercherie, fallace, *sf.*, amusemeet, tours de passe-passe, tour, *sm. Il lui a joué un tour, d'un tour.* — (զգայուրեամբ, մտաց), illusion, *sf.* — (խաղի մէջ. ղեղէճուրէ), tricherie, *sf.*

ԽԱԲԵՒԱՏԻՐ, V. խաբեպաշիր։

խաբել, } se tromper, *vpr.*
խաբուել, } *Il se trompe dans son calcul.* s'abuser, se décevoir, *vpr.*, donner dans le torquet, être dans le faux, mordre à l'hameçon, se laisser prendre, *vpr.* || succomber, *vn.*

խաբուսիկ, patelin, ine, *adj.* *Ton —. Manières patelines.*

խազ (նօթ), note, *sf.* Եղանակի մը —երն երգել, V. խազերգել։

խազերգել, solfier, *va.* — *un air.*

խազերգութիւն, solfège, *sm.*

խազմ (խառնուածիւն, աղմուկ), incendie, *sm.*

խազմուզ (ճոռ գինի. չէզ), vin doux կամ vin nouveau, moût, *sm.*

խազմչազափ, gleucomètre, *sm.*

խաթարել, détériorer, dégrader, délabrer, *va.*

խաթարուիլ, se détériorer, se dégrader, *vpr.*, dépérir, *vn.*

խաթարում, } détérioration,
խաթարումն, } dégradation, *sf.*, dépérissement, *sm.*

խաժանոցս, cyancé, *sf.*

խաժանիս, cyanopathie, *sf.*, cyanure, *sm.*, cyanodermie, *sf.*, ictère bleu, *sm.*, maladie bleue, *sf.*

խաժանին, cyanogène, *sm.*

խաժանական (բթուլուն), cyanique (acide), *adj.*

խաժանամիս, cyanamide, *sf.*

խաժամուճ, populacier, ière, *adj.* —, — ամբոխ, մարդիկ, la populace, le bas peuple.

խաժազափ, cyanomètre, *sm.*

խաժանս, cyanate, *sm.*

խաժագոյր, lazulite, *sm.* (*sf.* pus Լիդրէի).

խաժին, cyanine, *sf.*

խաժմիզականական (բթուլուն), cyanurique (acide), *adj.*

խաժուկ, cyanure, *sm.*

խաժուս, cyanide, *sf.* [*sm.*

խալ (գին+), grain de beauté,

խալամ (գլուխ), hure (հէ—'), *sf.* — իշոյ, tête d'un âne.

1. **խալապ** (տուճկ մ'է. չ—է—), jalap, *sm.*

2. **խալապ** (սրմաս խալապի. չ—չ—է— +է—է—), jalap, *sm.*

խալապական (բթուլուն), jalapique (acide), *adj.*

խալապին, jalapine, *sf.*

խալարիկ (խաղալիկ), amusette, *sf.*, bimbelot (գեղեցիկ), *sm.*

խալըսել, V. Ալաեել։

խալըսուիլ, V. Ալաիլ։ խալըսելու ախաւսիլ, չանալ (չ—գ—ճ—ֆ—է), se débattre, *vpr.*

1. **խալիքոն** (է—չ—է էլ—է—ր գ—չ—ֆ—չը լ—գ—չ—է), limaçon, *sm.*

2. **խալիքոն** (—գ—լ—ֆ—է է—լ է—չ), conque, *sf.* [*sf.*

խախաս (—է— ֆ—չ—ը), présure,

խախասել (բանձրացուիլ), cailler, *va.* *La présure caille le lait.*

խախասոս (ոռճող կեցուածից չորրորդ usuմնfu), caillette, *sf.*

խախուս, instable, *adj.* [*va.*

խախտել, déplacer, mouvoir,

խախտում, } déplacement,
խախտումն, } *sm.*

խախանել, V. խածնել։

խախանող, mordant, ante, *adj.*

խախանողութիւն, mordacité, causticité, *sf.*

խախասանդ, morsure, *sf.*

խախասուն (բանիւ), âcre, *adj.*

խախի (է—չ—է), jabot, *sm.*, gave, *sf.*

խախճըվել, mordiller, *va.*

խախնել, mordre, *va.* Ուտել եւ բերբեւ կերալով —, V. խածխծել։ Զիրար —, s'entre-mordre, *vpr.*

խախուանդ, } morsure, *sf.*
խախուանդ, }

խախում, } morsure, *sf.*
խախումն, }

խախփրել (ապակեանել. վճա-

ալ), perdre, *va. La nielle (սոխիկ) a perdu les blés.*

ԽԱԿ (խ—՛), cru, ue, vert, *m.* verte, *f. adj. Ces fruits sont trop verts pour les cueillir.*

ԽԱԿՈՒԹԻՒՆ, crudité, *sf.*

ԽԱՀ (կերակուր), mets, *sm.*

ԽԱՀԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, culinaire, *adj.*

ԽԱՀԱԳՈՐԾԵԼ, cuisiner, *vn.*

ԽԱՀԱՄԻՋՈՑ (օրի— խ—՛), entremets, *sm.*

ԽԱՀԱՄՈՂ, cuisinier, ière, *s.*

ԽԱՀԱՄՈՂՈՑ, cuisine, *sf.*

ԽԱՀՈՒԱՍՏԱՆ, caféière, *sf.* Պտուղ խաիուեցնող. cerise, *sf.*

ԽԱՀՈՒԵՆԻ, cafier, *sm.*

ԽԱՀՈՒԻ (խ—հվի), café, *sm.*, cerise, *sf.*

ԽԱՀՐԻԼ (այրիլ), brûler, *vn.*

ԽԱՀՑ, cuisine, *sf.*

ԽԱՂ, jeu, *sm.* || niche, *sf.*, tour, *sm.* || plaisanterie, *sf.* || chanson, air, *sm.* Բախտի —, V. Բախտախաղ. Բառից —, V. Բառախաղ. — խարտիսից թղթի, V. Քարտախաղ. Ֆլորական —ք, jeux Floraux, կամ les Florales, *sfp.* — կանչել, chanter un air. Մէկուն — մ'ընել, — մը խաղալ, faire un tour, jouer un tour à quelqu'un, faire pièce à quelqu'un. —է հրաժարիլ (ես կենալ), V. Հրաժարիլ.

ԽԱՂԱԴՐՈՒԽ (խաղի մէջ խարդախութիւն բանեցնուցող. ոչ—ն—ի—ի—ղ), tricheur, euse, *s.*, filou *(pl.* des *filous*, կամ *filoux.* Բայց *s* ով յոգնակին լաւագոյն է միտս), grec, *sm.*

ԽԱՂԱԼ, jouer, *va.* || danser, folâtrer, *vn.* || se jouer, *vpr.* || marcher, *vn.* Արժէքդ ոց վրայ —, V. Արժէքուդ.

ԽԱՂԱԼԻՔ, jouet, *sm.*, babiole, amusette, *sf.* — (մանկանց), joujou *(pl.* des *joujoux).* jouet, *sm.*, babiole, *sf.*, bimbelot (գեղջ.), *sm.* — լինել, բլալ, être le jouet de. [tier, ière, *s.*

ԽԱՂԱԼԿԱՎԱԶԱՆ, bimbelo-

ԽԱՂԱԼԿԱՎԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ bimbeloterie, *sf.*

ԽԱՂԱԿԻՑ, ami de jeu, *sm.*

ԽԱՂԱՂ, calme, paisible, pacifique, tranquille, *adj.* — ֆուն, sommeil, paisible, tranquille, doux. || —, — կերպով, V. Խաղաղիկ.

ԽԱՂԱՂԱԲԱՐ, V. Խաղաղիկ.

ԽԱՂԱՂԱԲՆԱԿ, paisible, *adj.*

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ, pacifique, *adj.* — բնակութիւն, séjour tranquille. — ֆուն, sommeil paisible, tranquille, doux. — ովկիանոս, océan —.

ԽԱՂԱՂԱԿԵՑԱՑ, tranquille, *adj.*

ԽԱՂԱՂԱՆԱԼ, être calme, tranquille, se calmer, se tranquilliser, *vpr.*

ԽԱՂԱՂԱՍԷՐ, paisible, pacifique, tranquille, *adj.*

ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ, amiable compositeur, pacificateur, trice, *s.* — դատաւոր, juge de paix.

ԽԱՂԱՂԱՑՈՒՄ, } pacifica-
ԽԱՂԱՂԱՑՈՒՄՆ, } tion, *sf.*

ԽԱՂԱՂԱՒԷՑ, paisible, tranquille, *adj.* — բնակութիւն, séjour tranquille.

ԽԱՂԱՂԵԼ, } pacifier,
ԽԱՂԱՂԵՑՈՒՆԵԼ, } calmer, tranquilliser, *va.*

ԽԱՂԱՂԻԼ, V. Խաղաղանալ.

ԽԱՂԱՂԻԿ, paisiblement, tranquillement, *adv.*

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՄԲ, paisiblement, tranquillement, à l'ami, *adv.* Գործերնին — կարգադրեցին, ils ont réglé leurs affaires à l'ami.

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ, paix (ի՛), tranquillité, *sf.*, calme, repos, *sm.* — ընել, faire la paix.

ԽԱՂԱՂՕՐԷՆ, V. խաղաղիկ։

ԽԱՂԱՄՈԼ, joueur, euse, *s*.

ԽԱՂԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, manie de jeu, *sf*.

ԽԱՂԱՊԵՏ, banquier, *sm*.

ԽԱՂԱՐԱՆ, académie, կամ académie de jeux, *sf*., jeu, tripot, *sm*., redoute, *sf*. Այժմ կ'ըսուի maison de jeu, *sf*.

ԽԱՂԱՐԱՐ, mystificateur, *sm*.

ԽԱՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, mystification, *sf*.

ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, représentation, *sf*. Թատերական — (ողբերգութիւն, կատակերգութիւն, ևլն.), V. Թատերախաղ։

ԽԱՂԱՑՈՂ, joueur, euse, *s*.

ԽԱՂԱՑՈՒՄ, **ԽԱՂԱՑՈՒՄՆ**, } tic (թիք), *sm*. || représentation, *sf*.

ԽԱՂԱՑՔ, V. Ընթացք։ [*sf*.

ԽԱՂԱՒԱՐՏ (-էվէլճէք), pustule,

ԽԱՂԱՒԱՐՏԱՑԻՆ, pustuleux, euse, *adj*. *Dartre* (*մորթի հիւանդութիւն. որքին. Ընմրեյէ*) *pustuleuse*.

ԽԱՂԵՑՂ, V. խաղարան։

ԽԱՂԽԱՄՔ (ըսգարա), grille, *sf*.

ԽԱՂՃԱԽՈՒՂՔ (կըքըրտագ), cartilage, *sm*.

ԽԱՂՈՂ (իւզիւմ), raisin, *sm*. Փշայից —, groseille à maquereau կամ groseille verte.

ԽԱՂՈՂԱԴՐՈՇՄ ԹՈՒՂԹ (տպագրութեան ազնիւ թուղթ մը), V. խաղողաթուղթ։ [sin, *sm*.

ԽԱՂՈՂԱԹՈՒՂԹ, grand rai-

ԽԱՂՈՂԱԽՈՏ (պիթ օթու), herbe aux poux, pédiculaire, staphisaigre, *sf*.

ԽԱՂՈՂԱՀԱՏ (աչքի խաղողաձեւ ուռեցք), staphylôme, *sm*.

ԽԱՂՈՂԵՓԵԱՅ (մինչասացք ցեղ մը. էքին պէթէ), staphylin, *sm*. [*vn*.

ԽԱՂՏԱԲԱՆԵԼ, baragouiner,

ԽԱՂՏԱԼԵՋՈՒ, baragouineur, euse, *s*.

ԽԱՂՑՈՒՑԻԿ, V. խաճնաճաու։

ԽԱՂՑՈՒՆԵԼ, faire jouer, *va*. || — (բանեցունել), servir, va. — *une pompe*. Մէկն ուզածին պէս —, tourner une personne à son gré. Գրիչը մի անգամ —ով, V. Գրիչ։

ԽԱՂՑՈՒԱԾՔ ([կեօզէ–] օյնամա), tic (թիք), *sm*.

ԽԱՄԱՃԻԿ (փոքրիկ պանուածապատանք. ք––քլ–), marionnette, *sf*. *Il fait jouer les —s*. — (ձեռնածուի), godenot, *sm*.

ԽԱՄԱՃԿԱԽԱՂ, un montreur de marionnettes, *sm*.

ԽԱՄԳԱՄՏ (չօլաք), maladroit, oite, *adj*.

ԽԱՄՆԵԿ, mâchoire, *sf*.

ԽԱՄՐԵԼ, **ԽԱՄՐԵՑՈՒՆԵԼ**, } faner, flétrir, *va*.

ԽԱՄՐԻԼ, se faner, se flétrir, [*vpr*.

ԽԱՅԹ, V. խայթոց։

ԽԱՅԹԵԼ, piquer, picoter, mordre, *va*. || aiguillonner, *va*.

ԽԱՅԹՈՂ, mordant, ante, mordicant, ante, *adj*. — (ձայն), aigre, *adj*. [*sf*.

ԽԱՅԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, mordacité,

ԽԱՅԹՈՑ, aiguillon, *sm*.

ԽԱՅԹՈՒԱԾ, **ԽԱՅԹՈՒԱԾՔ**, } piqûre, morsure, *sf*., picotement, *sm*.

ԽԱՅԹՈՒՄ, **ԽԱՅԹՈՒՄՆ**, } V. խայթուած։

ԽԱՅԾՂԱՆ (զիֆթ), goudron, *sm*. [rie, *sf*.

ԽԱՅԾՂԱՆԱՐԱՆ, goudronne-

ԽԱՅԾՂԱՆԵԼ (զիֆթլէմէք), goudronner, spalmer կամ espalmer, *va*.

ԽԱՅԾՂԱՆՈՒՄ, **ԽԱՅԾՂԱՆՈՒՄՆ** } (զիֆթլէմէ), goudronnage, *sm*.

ԽԱՅՏ, madré, ée, *adj*.

ԽԱՅՏԱԲՂԵՑՈՒԹԻՒՆ, tacheture, *sf*.

ԽԱՅՏԱԲՂԷՏ, ponctué, ée, ta-

cheté, ée, moucheté, ée, *adj.* — զարդել, tacheter, marqueter, *va.* — խառնուած, bigarrure, *sf.*

ԽԱՁԱԼ, bondir, sauter, *vn.*

ԽԱՁԱԽԱՐԻ, tiqueté, ée, *adj.*

ԽԱՁԱԽԱՐԻՒՆ, moucheté, ée, *adj.* — զարդել, jorþûել, bigarrer, *va.* — *son ajustement, sa livrée.* moucheter, *va.* — *du satin.* — jorþûուած moucheture, *sf.*

ԽԱՁԱԽԱՂԱՈՐ (տեսակ մ'ազնիւ խնձոր), reinette, *sf.*

ԽԱՁԱՆԱՒ (տեսակ մը հատ), pintade, *sf.* [*adj.*

ԽԱՁԱՆԱՄՈՒՆ, moucheté, ée,

ԽԱՁԱՆԱՍ, ignominieux, euse, honteux, euse (ձոյլաբե, եօղ), infâme, *adj.* — լինել, բլլալ, tomber en ridicule.

ԽԱՁԱՆԱՍԱՊԱՐ, ignominieusement, honteusement (ձոյլաբեաբար), *adv.*

ԽԱՁԱՆԱՍԱՒԵԼ, couvrir de honte (ձոյլ), tourner en ridicule, déshonorer, *va.*

ԽԱՁԱՆԱՍԱՒԱՐ, infâmant, ante, flétrissant, ante, *adj.*

ԽԱՁԱՆԱՍԱՒՈՒԹԱՄԲ, V. խայտառակաբար։ Անօթալից —, honteusement, *adv.*

ԽԱՁԱՆԱՍԱՒՈՒԹԻՒՆ, ignominie, honte (ձոյլ), infâmie, infâmation, *sf.*, déshonneur, *sm.*

ԽԱՁԱՆԻՑ (փոքրիկ բռնուն մ'է. ֆրէնօս), pinson, *sm.*

ԽԱՁԱՂԱՆ (ղէֆֆ, ֆուրան), goudron, *sm.*

ԽԱՁԱՆՈՑ, } tache, tacheture,
ԽԱՁԱՆՈՒՑԱ, } maillure, *sf.* — (մարդոյ ամաւսնց), madrure, moucheture, *sf.*

ԽԱՆԳԱՐԵԼ, troubler, *va.* — *la nature, la digestion (մարսողութիւն). Un accident troubla la fête.* gâter, *va. La nielle (վնասակար տունկ մ'է, արտիզեղ. uredo) a gâté les blés. La lecture des mauvais livres gâte la jeunesse.* corrompre, *va. La lecture des mauvais auteurs corrompt le goût. La négligence des copistes a corrompu bien des passages dans les auteurs anciens.* déconcerter, *va.* "*La transpiration, diminuée ou facilitée, déconcerte ou rétablit toute la machine du corps.*,, *FÉN. Tél. XVII.* désajuster, *va.* — *la parure de quelqu'un.* détraquer, *va.* — *une horloge* (ժամացոյց). démonter, *va. Cela lui démonta la cervelle.* altérer, *va. Le soleil altère les couleurs.* tuer, *va. Cela tue tout le plaisir de la partie.* chiffonner, *va.* — *du linge, du papier, un habit* (հագուստ). pervertir, *va.* — *l'ordre des choses.* délabrer, brouiller, *va. En voulant arranger les choses, il n'a fait que les brouiller davantage.* — (առողջութիւնը), ruiner, déranger, *va.* — կազմակերպութիւնը, désorganiser, *va.* — *un service public.* — (միտք, ուղեղը), déranger, *va.*

ԽԱՆԳԱՐԻԼ, se gâter, se corrompre, *vpr. Les mœurs se corrompent.* se déconcerter, *vpr.* "*Que verrons-nous dans notre mort qu'une vapeur qui s'exhale, que des esprits qui s'épuisent, que des ressorts qui se démontent et se déconcertent.*,, *BOSS. Duch. d'Orl.* se détraquer, se démonter, se délabrer, *vpr.* — (առողջութեան), se ruiner, *vpr.* — կազմակերպութեան, se désorganiser, *vpr.* — (մեքենայի), se déranger, *vpr.* — (մտաց), se déranger, *vpr.*

ԽԱՆԳԱՐԻՉ, désorganisateur, trice, perturbateur, trice, *adj.* || corrupteur, trice, *s.*

ԽԱՆԳԱՐՈՒՄ, } corruption,
ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆ, } *sf.*, dérangement, déconcertement, détraquement, *sm.*, altération, *sf.* ||

perversion, *sf.* — (առողջութեան), dérangement, délabrement, *sm.* — (կարգաց, կազմակերպութեան), désorganisation, *sf.* — (ի մարմնի), désordre, *sm.* — (ի շարժմունս երկնային մարմնոց), perturbation, *sf.*

ԽԱՆԴ, œstre ([illegible]), enthousiasme, transport, *sm.*

ԽԱՆԴԱԿ, fossé, *sm.*

ԽԱՆԴԱԿԱԹ, tendre, affectueux, euse, *adj.* — աչք, yeux mourants. — սրտով, tendrement, *adv.*

ԽԱՆԴԱԿԵԼ, fossoyer, *va.*

ԽԱՆԴԱՂԱՏԱՆՔ, tendresse, *sf.* Խանդաղատանօք, tendrement, *adv.*

ԽԱՆԴԱՂԱՏԵԼ, attendrir, émouvoir, toucher, *va.*

ԽԱՆԴԱՂԱՏԻԼ, s'attendrir, s'émouvoir, *vpr.*, avoir de la compassion.

ԽԱՆԴԱՂԱՏՈՒԹԻՒՆ, sensibilité, *sf.*

ԽԱՆԴԱՆՔ, envie, jalousie, *sf.*

ԽԱՆԴԵՐԴ, fantaisie, *sf.*

ԽԱՆԹԱՌ, V. կճուճ (1)։

1. **ԽԱՆՁ** ([illegible]), amorce, *sf.*, appât, *sm.* — հրացանի, amorce, *sf.* — դնել, amorcer, *va.*

2. **ԽԱՆՁ** ([illegible]), brûlé, *sm.* —ի հոտ կայ այս տեղ, il sent ici le —.

ԽԱՆՁԱՄԻ ՀՈՏ ([illegible]), empyreum ([illegible]), *sm.*

ԽԱՆՁԱՏԵԼ (այրել), brûler, *va. Ce tison m'a brûlé.* griller, *va. Ces pincettes étaient toutes rouges, elles m'ont grillé les mains.*

ԽԱՆՁԱՏԻԼ (այրիլ), se brûler, se griller, *vpr. Mes cheveux se sont grillés.* կենդանւոյն խանձատեցաւ, il fut brûlé vif, tout vif.

ԽԱՆՁԱՐՈՒՐ, } maillot, *sm.*
ԽԱՆՁԱՐՈՒՐՔ, } *Un enfant en* —. —ով պատել, V. Խանձարրապատել։ —էն հանել, ôter du —, démailloter, remuer, *va. Remuer un enfant.*

ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏ, emmailloté, ée կամ emmaillotté, ée, au maillot, *adj.*

ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏԵԼ, mettre un petit enfant dans un maillot, կամ en maillot, emmailloter կամ emmaillotter, *va.*

ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏՈՒՄ, } em-
ԽԱՆՁԱՐՐԱՊԱՏՈՒՄՆ, } maillotement, *sm.*

ԽԱՆՁԱՐՐԵԼ, V. Խանձարրապատել։

ԽԱՆՁԱՐՐՈՒՄ, } V. Խանձար-
ԽԱՆՁԱՐՐՈՒՄՆ, } րապատումն։

ԽԱՆՁԵԼ, brûler, *va.*

ԽԱՆՁԻԼ, se brûler, *vpr.*

ԽԱՆՁԵՑՈՒՑԱՆԵԼ (խանձիւ իրեն քաշել), amorcer, appâter, *va.*

ԽԱՆՁՈՂ (կէս այրած կոճղ, փայտ), tison, *sm.*

ԽԱՆՁՐԱՀԱՄԻԼ, brûler, *vn.*

ԽԱՆՈՒԹ, boutique, *sf.*, débit, *sm.* — փայտակերտ, V. Տաղաւար (2)։ — խնկեփեցի, parfumerie, *sf.* — խոտավաճառի, herboristerie ([illegible]), *sf.* — կօշկակարի, V. կօշկակարանոց։

ԽԱՆՈՒԹՊԱՆ, boutiquier, *sm.* —ի գոգնոց, serpillière, *sf.*

ԽԱՆՉԵԼ, grogner, *vn.* Խոզը կը խանչէ, le cochon, le pourceau grogne.

ԽԱՆՉԻՒՆ, grognement, *sm.*

ԽԱՆՏԱՄՈՒԹԻՒՆ, jalousie, *sf.*

ԽԱՆՏԱՌ, V. կճուճ (1)։

ԽԱՇԵԼ, V. խարշել։

ԽԱՇԽԱՇ ([illegible]), pavot, *sm.*

ԽԱՇՆ, troupeau de moutons, de brebis. || les moutons, les brebis.

ԽԱՇՆԱՀԱՒ (թռչուն մ'է. [illegible]), bergeronnette, *sf.*, hochequeue ([illegible]), *sm.*

ԽԱՇՆԱՐԱԾ, berger, *sm.* Կին —, bergère. *sf.* Աղջիկ —, bergère, bergerette, bergeronnette, *sf.*

1. **խաշոց** (խ-ւլ-ւ), bouilli, *sm.* 2. **խաշոց** (խոտերու չրէ բծկակաճ ըմպելիք. ւ-ի-ւ-խ), apozème, *sm.*

խաչ, croix, *sf.* փոխրիկ — (կնիքներու վրայ), croisette, *sf.* — հանել, faire le signe de la —, se signer, *vpr.* V. խաչել։

խաչափայր, porte-croix *(pl.* des *porte-croix)*, *sm.*

խաչափայտ, calvaire, *sm.*

խաչափորակ (խաչադրուած դանիեկաճ մ'է), croisat, *sm.*, cruzate, *sf.*

խաչափոգի, crucifère, *adj.* || — տունկ, crucifère, *sf.*

խաչակիր, crucifère, *adj.* || —, porte-croix (*pl.* des *porte-croix*), — զինուոր, croisé, *sm.*

խաչակնքել, faire le signe de la croix, se signer, *vpr.*

խաչակրութիւն, croisade, *sf.*

խաչահանութիւն, crucifiement կամ crucifiment, *sm.*

խաչաձեւ, fait en croix, en forme de croix, cruciforme, crucial, ale, *adj. Incision cruciale.* — դնել, mettre en croix, croiser, *va.*

խաչակնք, en croix, *adv.*

խաչարդ (տեսակ մը քար), pierre de croix, croisette, *sf.*

խաչափանց, croix, *sf.*

խաչգիւտ, invention de la sainte croix.

խաչեալ, crucifié, ée, *adj.* Երկնային —ն (Յիսուս Քրիստոս), le divin — (Jésus-Christ).

խաչել, crucifier, *va. Les Juifs crucifièrent Notre-Seigneur.*

խաչելեալ, V. խաչեալ։

խաչելութիւն, crucifiement կամ crucifiment, *sm.* || crucifix (ք-ի-ւ-ֆ), *sm.*

խաչվերաց, exaltation de la sainte croix.

խամ (մեաճ ակօսաձեւ փորուածքներու մէջ գաւազան), rudenture, *sf.*

խամխամուած, rudenté, ée, *adj.*

խառն, mixte, confus, use, mêlé, ée, complexe, *adj.* — ի խուռն, confus, use, *adj.* || pêle-mêle, confusément, indistinctement, *adv.* — ի խուռն դնել, brouiller, *va.*

խառնագիծ, mixtiligne. *adj.*

խառնագնաց, déréglé, ée, *adj.* || roué, *sm.*

խառնազգի, métis, isse, *adj.*

խառնաբան (խառնուպատում մտածումներու բիւրեղացում), ripopée, *sf.* V. բանջարաթան։

խառնահոտ ծծուկ, tripot, *sm.*

խառնակ, mêlé, ée, *adj.*

խառնածին, métis, isse, *adj.*; mulâtre, mulâtresse, *adj.* et *s.*

խառնածնութիւն, V. Մեսիս։

խառնակ, confus, use, embrouillé, ée, compliqué, ée, *adj.* — կոյս, V. խառնակոյս։

խառնակած, mêlé, ée, *adj.*

խառնակեալ, mêlé, ée, *adj.*

խառնակեաց, déréglé, ée, *adj.*

խառնակել, confondre, *va. Deux fleuves qui confondent les eaux. D'après (բուս) le récit biblique, Dieu confondit les langues à la tour de Babel.* mêler, *va.* — *du fil, un écheveau (կարժ), des cheveux.* — *les cartes.* embrouiller, *va. Il a embrouillé l'affaire.* brouiller, *va. On a brouillé mes papiers. En voulant arranger les choses, il n'a fait que les — davantage.* compliquer, *va. Un nouvel incident vint — l'affaire.* || troubler, *va. La tempête trouble les airs.* déranger, tripoter, *va. Je ne sais ce qu'ils tripotent ensemble.* || tripoter, *vn. Il a tripoté dans cette affaire et l'a gâtée.*

խառնակիլ, se confondre, *vpr.* "*Turenne meurt, tout se confond.*,, *FLÉCH. Tur.* se mêler, *vpr. Mes cheveux se sont mêlés.* se

brouiller, *vpr. Les affaires se brouillent de tous côtés.* — (բեղ), s'embrouiller, *vpr. Ces écheveaux se sont embrouillés.*

խԱՌՆԱԿՈՑՑ, fouillis, fatras (ֆ–ր–ֆ), *sm.* — զուսարուրիւն (աճուրդաւոր), macédoine, *sf. Ce livre est une —, on y trouve de tout.* fatras, *sm.*

խԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, confusion, *sf.*, embrouillement, brouillement, *sm.*, complication, *sf.* || trouble, désordre, pêle-mêle, chaos (+–ֆ), tripotage, dérangement, dérèglement, embarras, *sm.* — լեզուաց, la confusion des langues. խոսնր —, mélange, *sm.* խոսնր — (նմաճաղվի այլ օսարացեղ աճապաղաց), croisement, *sm.* խառնակուրեամբ մ'օգուտ հաղել, chercher son avantage dans un désordre, pêcher en eau trouble.

խԱՌՆԱԿՈՒՄ, } confusion,
խԱՌՆԱԿՈՒՄՆ, } *sf.*

խԱՌՆԱԶՓՈՓ, compliqué, ée, confus, use, *adj.*

խԱՌՆԱԶՓՈՓՈՒԹԻՒՆ, combustion, *sf.*, tripotage, *sm.*

խԱՌՆԱԳԱՆԶ, } V. խառնիճաղ.
խԱՌՆԱԳԱՆՋ, }

խԱՌՆԱՐԱՆ ([հրաբուղխի] բերան), ouverture d'un volcan, cratère, *sm.*

խԱՌՆԱՓՆԻՈՐ, confus, use, *adj.* || confusément, pêle-mêle, *adv.*

խԱՌՆԱՓՆԴՈՐԲԼ, tripoter, *va. Je ne sais ce qu'ils tripotent ensemble.* || tripoter, *vn. Il a tripoté dans cette affaire et l'a gâtée.*

խԱՌՆԵԱԼ, V. խառնուած (2).

խԱՌՆԵԼ, mêler, *va.* — *des drogues.* — *l'eau avec le vin.* mélanger, *va.* || confondre, *va. Deux fleuves qui confondent leurs eaux. La mort confondra leurs cendres. "Qu'ils confondent leur haine.,, RAC. Andr. I. 2.* || composer, *va.* — *un remède avec divers ingrédients.* joindre, *va.* — *deux champs, deux maisons.* — *l'utile à l'agréable.* unir, *va.* — *deux pièces de métal avec une soudure* (մաժոյց. յհմ՛.). — *les plaisirs avec les affaires.* entremêler, *va.* — *des fleurs rouges parmi les blanches.* allier, *va.* — *la vérité au mensonge, la force à la prudence.* entrelarder, *va.* — *un discours de vers, de citations latines.* amalgamer, *va.* — *les idées nouvelles avec des idées anciennes.* — (բազուկ ընդ բազուկ), entrelacer, *va.* իրարու հետ —, enlacer, *va.* Մէկտեղ —, fondre, *va.* — *un ouvrage avec un autre.* — (մեռաղներբ), allier, *va.* — *l'or avec l'argent.* Մսի մէջ խոզի ճարպ —, entrelarder, *va.* Միդիկը մեռաղի հետ —, amalgamer, *va.* — խաղի բպեբր, faire, battre կամ մեսր les cartes. (Գինւոյ մէջ) աճպիտաճ ցիւբ մր —, mixtionner, *va.* — *du vin, un breuvage.* Սիրտը —, soulever le cœur.

խԱՌՆԻԼ, V. խառնուիլ.

խԱՌՆԻԽՈՒՌՆ, confusément, pêle-mêle, à tort et à travers, *adv.*

խԱՌՆԻՃԱՂԱՆԶ, foule, populace, tourbe, la lie du peuple, *sf.*

1. **խԱՌՆՈՒԱԾ**, mélange, *sm.*, composition, mixtion (+–ֆ–ի), *sf.* || complexion, constitution, *sf.*, tempérament, *sm.* || assemblage, *sm.* || amalgame, *sm.* || alliance, *sf.* — զուցուց' երանգաց, nuance, *sf.* — (երկու կամ ասե մեռաղաց), alliage, *sm.* — խնկոց, parfum (ֆ–ֆի–ի), *sm.*

2. **խԱՌՆՈՒԱԾ**, mêlé, ée, mélangé, ée, *adj.* || allié, ée, *adj.*

խԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, mélange, composé, ingrédient, *sm.* || alliance, *sf.*

խԱՌՆՈՒԻԼ, se mêler, *vpr.*

L'huile ne se mêle pas avec l'eau. s'ingérer de կամ dans, *vpr. Je ne m'ingère point de* կամ *dans vos affaires. Il s'ingère des choses qui ne le regardent pas.* se joindre, *vpr. L'endroit où une chose se joint à une autre, où deux choses se joignent.* se perdre, *vpr.* "*Les dix tribus se perdent parmi les gentils.*,,*BOSS. Hist. II.4.* se fondre, *vpr. Ces teintes se fondent bien ensemble.* — (qnrծի մը), s'immiscer, *vpr. Il s'est immiscé fort imprudemment dans cette affaire.* — — (երկու գեսեր), confluer, *vn.* Միրտը կը խառնուի, le cœur lui soulève. Ձեր qnrծոց խառնուեցէք, mêlez-vous de vos affaires.

խառնուկ, mêlangé, ée, *adj.*

խառնուրդ, } union, jonction,
խառնումն, } *sf.*

խառնուրդ, mêlange, alliage, *sm.* Կնուշանոց —, parfum (բո-ֆեի), *sm.* — qnւնց՝ երանգագ, nuance, *sf.* — աղտերի, tripotage, *sm.* —f (նախատուց բանակաց), mêlée, *sf. Affreuse, sanglante* —. —f (երկու գեսց), V. Գեսախառնուեիւ կամ կցուած.

խառնութ, copulation, *sf.* || commerce charnel, *sm.*, union, folie, *sf.*

խաստիտիկ, triqueté, ée, grivelé, ée, madré, ée, *adj.* — ընել, marqueter, *va.*

խար (չոր խոտ), foin, *sm.*

խարխափան (ֆէյ-ֆէ), cabaret, *sm.*

խարազան (ֆ-ֆէը), fouet, *sm.* Ձուանագ —, ձուանագ —ի տանջանեիւ, knout (ֆ-ֆ), *sm.* —ով զարնել, ծեծել, V. խարազանել.

խարազանեալ, fouetté, ée, *adj.*

խարազանել, fouetter (ֆ-ֆէ. Ոմանեիւ ոչ բարոյ կը ճնշեն ֆ-ֆէ), *va.* — *les chevaux, les chiens.*

1. **խարազն** (չ-լ, չ-բ), cilice, *sf.*
2. **խարազն** (խոշոր), rude, *adj.*

խարակ (ծովեզերքի վրայ քարամածայր), falaise, *sf.*, rocher, *sm.*

խարակաձուկն (ֆ-յ- պ-լբլը), goujon de mer, *sm.*

խարակել, rotir, *va.*

խարակիլ, se brûler, *vpr.*

1. **խարակ** (խ-ֆը), cautère, *sm.*, fontaine, *sf.* — բանալ, V. խարեի (1).
2. **խարակ** (բ-ֆլ-), stigmate, *sm.* — զարեի, V. խարեի (2).

խարակադեղ (ֆեֆիվ- խ-ֆը-ը), vésicatoire, *sm.*

խարակադար, pierre à cautère, *sf.*

խարակել, marquer, *va.*

խարակ (երի+. ֆ-լ-ր), crible, *sm.*

խարակալել, cribler, *va.*

խարակալիչ, cribleur, euse, *s.*

խարակալում, } criblage, *sm.*
խարակալումն, }

խարդախ, frauduleux, euse, fripon, onne, perfide, *adj.* || fourbe, *adj.* et *s.* || fripon, onne, tricheur, euse, *s.*

խարդախական, perfide, *adj.*

խարդախել, fourber, *va. Il fourbe tout le monde.* falsifier, *va.* || tricher, *vn.*

խարդախիչ, } falsificateur,
խարդախող, } *sm.*

խարդախութեամբ, frauduleusement, *adv.*

խարդախութիւն, fraude, *sf.*, artifice, *sm.*, perfidie, mauvaise foi, *sf.* || friponnerie, tricherie, *sf.* — ընել, V. խարդախել. Մամսի — ընել, frauder, *va.*

խարդախականական, perfide, *adj. Des caresses* —*s.*

խարդախանդ, fraude, *sf.*

խարդախանել, violer, défleurer, *va.* |défloration, *sf.*

խարդախանութիւն, viol, *sm.*,

1. **ԽԱՐԵԼ** (Խոթը սվաթ. Խոթվոթ), cautériser, brûler, *va.*
2. **ԽԱՐԵԼ** (էշուդ տեղը իլիք տամղամբվոթ. տամղվոթ), stigmatiser, *va.*

ԽԱՐԻՍԽ (լիփ տեղէ), ancre, *sf.* Նաւու մայր —, — de miséricorde. — ձգել, ննեցել, jeter l'—, faire escale, faire écale, faire échelle, donner fond, ancrer (Ալժմ ճաւավարք կ'ըսեն Mouiller), *va.* —ը վեր առնուլ, վերցունել, lever l'—. || — (ֆոյիճ), base, *sf. Poser une colonne sur sa* —. || — (ըus երկրաչափից), base, *sf. La — d'une pyramide, d'un cône* (կոն). Քառակուսի —, socle, *sm.* || — (հիմն), base, *sf. Cette règle qui est la — de tout jugement.* embasement, *sm.* || — (ի sարrագիsտրեան), base, *sf. La — d'un sel. La potasse, la soude, sont les deux—s les plus énergiques.*

ԽԱՐԽԱՐԵԼ, mouver, *va.*

ԽԱՐԽԱՓ. Ալ —, առ —ս, à tâtons, à l'aveuglette, *adv.* Ալ — գնալ՝ երթալ, marcher à tâtons, en tâtonnant.

ԽԱՐԽԱՓԱՆՔ, tâtonnement, *sm.* Խարխափանօթ, V. Ալ խարխափ (խարխափ).

ԽԱՐԽԱՓԵԼ, tâtonner, marcher en tâtonnant, *vn.* —ով, à tâtons, *adv.*

ԽԱՐԽԱՓՈՂ, tâtonneur, euse, **ԽԱՐԽԱՓՈՒՄ**, **ԽԱՐԽԱՓՈՒՄՆ**, } tâtonnement, *sm.*

ԽԱՐԽՈՒԼ, caduc, uque, *adj.*

ԽԱՐԿԵԼ, brûler, rôtir, *va.*

ԽԱՐՇԱՓ (sերեւոց), frémissement, *sm.*

ԽԱՐՇԱՓԵԼ (sերեւոց, խոsոց), frémir, *vn.*

ԽԱՐՇԱՓՈՒՄ **ԽԱՐՇԱՓՈՒՄՆ** } (sերեւոց), murmure, *sm.*

ԽԱՐՇԵԼ, faire bouillir, *va.* [*sm.*

ԽԱՐՈՑԿ (օդ—ի էշուդը), bûcher,

ԽԱՐՈՒԿԵԼ, brûler, *va.*

ԽԱՐՈՒՄ, **ԽԱՐՈՒՄՆ**, } cautérisation, *sf.*

ԽԱՐՈՒԱԿԱԼ (ճաւու խարխախ բռնող գերաճն), bossoir, *sm.*

ԽԱՐՈՒԱՆՇԱՆ (չոմանց—ը), bouée, *sf.*

ԽԱՐՈՒԱՐԿԻՔ, ancrage (Ալժմ կ'ըսուի Mouillage), *sm.*

ԽԱՐՈՒԵԼ, baser, fonder, fixer, *va.* V. խարխն ձգել, ննեցել (խարխն).

ԽԱՐՈՒԻԼ, s'ancrer, *vpr.*

ԽԱՐՍ, limure, *sf.* V. խարսուխ.

ԽԱՐՏԱՄ, limaille, *sf.*

ԽԱՐՏԱՄՈՑ, limé, ée, *adj.*

ԽԱՐՏԱՇԱՇ, blond, onde, *adj.* — գոյն, V. խարտեաւթիւն.

ԽԱՐՏԵԼ, liмer, *va.*

ԽԱՐՏԵՇ, V. խարտաշ.

ԽԱՐՏԵՇԱՀԵՐ, blond, onde, *ajd.* Ալր —, blond, blondin, *sm.* կին —, blonde, *sf.*

ԽԱՐՏԵՇԱՆԱԼ (հասկաց), V. խնկագունին.

ԽԱՐՏԵՇՈՒԹԻՒՆ, blond, *sm.*

ԽԱՐՏԻՉ, limeur, *sm.*

ԽԱՐՏՈՑ (էլի), lime, *sf.*

ԽԱՐՏՈՑԱՁՈՒԿՆ (էի—ի գալչը), limande, *sf.*

ԽԱՐՏՈՑԵԼ, limer, *va.*

ԽԱՐՏՈՑՈՂ, limeur, *sm.*

ԽԱՐՏՈՑՈՒԿ, limaille, *sf.*

ԽԱՐՏՈՑՈՒՄ, **ԽԱՐՏՈՑՈՒՄՆ**, **ԽԱՐՏՈՑՈՒՄ**, } limure, *sf.*

ԽԱՐՏՈՒՄԱՑ (տաճիք ծածկելու բարակ եւ կարճ տախտակ) bardeau, **ԽԱՐՏՈՒՄՆ**, V. խարսուխ. [*sm.*

ԽԱՐՏՈՒԿ, limaille, limure, *sf.*

ԽԱՑՓՐԵԼ, gâter, *va.*

ԽԱՒ, couche, *sf.* — ի —ոյ (ծաղիկ), double, *adj.*

ԽԱՒԱՐ, ténèbres, *sfp.*, obscurité, nuit, *sf.*

ԽԱՒԱՐԱԾԻՐ, écliptique, *adj.*

ԽԱՒԱՐԱՄԱԶ, ténébreux, euse, *adj.*

ԽԱՒԱՐԱՅԻՆ, ténébreux, euse, *adj*. [rantisme, *sm*.
ԽԱՒԱՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, obscu-
ԽԱՒԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, obscurcir, éclipser, *va*.
ԽԱՒԱՐԻԼ, s'obscurcir, *vpr*. — (արեգական՝ արեւու), s'éclipser, *vpr*.
ԽԱՒԱՐԻՆ, ténébreux, euse, obscur, ure, *adj*.
ԽԱՒԱՐԾԻԼ (տունկ մ'է), rhubarbe, *sf*.
ԽԱՒԱՐՈՒՄ, } obscurcisse-
ԽԱՒԱՐՈՒՄՆ, } ment, *sm*. — արեգական՝ արեւու, éclipse de soleil. Ամբողջական — արեգական, éclipse totale de soleil. — լուսնի, éclipse de lune. — (լուսաւորաց), défaillance, *sf*.
ԽԱՒԱՐՈՏ, } ténébreux, eu-
ԽԱՒԱՐՋՈՏ, } se, obscur, ure,
ԽԱՒԱՐՉՏԻՆ, } noir, oire, *adj*.
ԽԱՒԱՐՏ, légume, *sm*., plante potagère, *sf*. —f, herbes, plantes, racines potagères, *sfp*.
ԽԱՒԵԱԿ, moufle, *sm*.
ԽԱՒՐԵԼ, V. Դրկել։
ԽԱՒՐՈՂ, V. Դրկող։
ԽԱՓԱՆ, empêchement, obstacle, *sm*., traverse, *sf*. — լինել, լլալ (խափանել), mettre obstacle à quelque chose, entraver, *va*.
ԽԱՓԱՆԱՐԱՐ, encombrant, ante, *adj*.
ԽԱՓԱՆԵԱԼ, empêché, ée, *adj*. — (նանապարհ, փողոց), embarrassé, ée, *adj*. — (սովորութիւն, բառ), désusité, ée, *adj*.
ԽԱՓԱՆԵԼ, empêcher, *va*. — *le jugement d'un procès. Cette muraille empêche la vue.* mettre obstacle à quelque chose, entraver, *va*. — *des opérations, la marche des affaires.* arrêter, *va*. *Quelle est la difficulté qui vous arrête?* embarrasser, *va*. *Voilà un lit qui embarrasse cette chambre.* obstruer, *va*. *Vous obstruez le passage.* || supprimer, *va*. *On a supprimé quelques emplois inutiles.* — (անցքը, նամբան), encombrer, barrer, obstruer, *va*. *Il a encombré le chemin.* — (օրէնքը, սովորութիւնը), abroger, abolir, *va*.
ԽԱՓԱՆԵԼԻ, abolissable, *adj*.
ԽԱՓԱՆԻԼ, tomber, *vn*. *Cette mode commence à* —. — (սովորութեան), s'oblitérer, se perdre, *vpr*.
ԽԱՓԱՆԻՉ, embarrassant, ante, encombrant, ante, *adj*.
ԽԱՓԱՆԻՉՔ, traverse, *sf*.
ԽԱՓԱՆՀԵՐԿ, en friche. *Laisser une terre en friche.*
ԽԱՓԱՆՈՒԱԾ, embarras, *sm*.
ԽԱՓԱՆՈՒՄ, } suppression,
ԽԱՓԱՆՈՒՄՆ, } abrogation, *sf*. — (սովորութեան), abolissement, désuétude, *sf*. — (օրինաց), désuétude, *sf*. — (նամբու), encombrement, *sm*.
ԽԱՓՇԻԿ, nègre, noir, *sm*.
ԽԱՔԱՆ (իշխան Թաթարաց. ետն.), kan, *sm*.
ԽԵԳ } (շուէ), V. Ճիլ։ Բայց
ԽԵԹ } գով գրելը լաւագոյն է։
ԽԵԺՈՏԵԼ, V. Խիժոտել։
ԽԵԼԱԲԵՐԵԼ, faire reprendre connaissance, *va*. Խելաբերեցին զնա, on lui fit reprendre connaissance.
ԽԵԼԱԲԵՐԻԼ, reprendre connaissance. [*adj*.
ԽԵԼԱԳԱՐ, fou, fol, *m*. folle, *f*.
ԽԵԼԱԳԱՐԱՆՔ, vertige, *sm*.
ԽԵԼԱԳԱՐԻԼ, tomber en démence.
ԽԵԼԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, frénésie, folie, démence, aliénation mentale, *sf*.
ԽԵԼԱԳԱՐՑՈՒՑԱՆԵԼ, toquer, *va*.
ԽԵԼԱԹԱՓԻԼ, tomber en démence.
ԽԵԼԱԿԱՅՄ, artimon, *sm*.
ԽԵԼԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, compréhen-

sion, *sf.* || intelligence, lumière, *sf.* || synecdoche կամ synecdoque, *sf.* [*adj.*

ԽԵԼԱՑԵՂ, fou, fol, *m.* folle, *f.*

ԽԵԼԱՑԵՂՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.* || manie, *sf.*, vertige, *sm.* Անհնարին — է, c'est le comble de la démence.

ԽԵԼԱՑԻ, intelligent, ente, sensé, ée, sage, raisonnable, *adj.* — կերպով, sensément, raisonnablement, *adv.*

ԽԵԼԱՑՆՈՐ, délirant, ante, *adj.*

ԽԵԼԱՑՆՈՐՈՒԹԻՒՆ, délire, transport, vertige, *sm.*

ԽԵԼԱՑՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.*

ԽԵԼՕՔ, sage, *adj.*

ԽԵԼՕՔՈՒԹԻՒՆ, sagesse, *sf.*

1. **ԽԵԼՔ** (նաւու ետեւի կողմ), poupe, *sf.*

2. **ԽԵԼՔ** (ուղ), cerveau, *sm.*, cervelle, *sf.* || tête, *sf.* || esprit, *sm.*, sagesse, *sf.* —ը կորսնցնել, perdre la (sa) tête. —դ կորուսեր ես, as-tu perdu la tête? es-tu en démence? Մէկուն —ը գլուխը բերել, mettre quelqu'un à la raison, au pas. —ը գլուխը գալ, revenir à soi, à la raison, reprendre ses sens. —ը բանի մը տալ, se donner à, se passionner pour quelque chose. —ը միտքն իր գործերուն ըլլալ, ne songer qu'à sa besogne, qu'à faire sa besogne, կամ être tout à sa besogne. Քիչ — ունենալու է սաի չտեսնելու համար, il faut être peu sensé, pour ne pas voir cela.

ԽԵՂ, estropié, ée, *adj.*; impotent, ente, *adj.* et *s.*

ԽԵՂԱԹԻՒՐ, courbé, ée, oblique, de travers, tortueux, euse, sinueux, euse, flexueux, euse, *adj.* Tige flexueuse.

ԽԵՂԱԹԻՒՐԵԼ, pervertir, *va.*

ԽԵՂԱԹԻՒՐԻԼ, devenir tortueux, obliquer, *vn.*, se courber, *vpr.*

ԽԵՂԱԹԻՒՐՈՒԹԻՒՆ, tortuosité, obliquité, *sf.*

ԽԵՂԱԽԵԹ, rétif, ive, *adj.*

ԽԵՂԱՆԴԱՄ, V. Խեղ։

1. **ԽԵՂԴ** (լար խեղդելու), lacet, *sm.* V. Խեղդկապ։

2. **ԽԵՂԴ**, V. Խեղդումն։

ԽԵՂԴԱՄԱՀ, suffoqué, ée, *adj.* — առնել, ընել, suffoquer, *va.* — լինել, ըլլալ, suffoquer, *vn.*

ԽԵՂԴԵԼ, étrangler, étouffer, suffoquer, *va.*

ԽԵՂԴԿԱՊ, nœud coulant, *sm.*

ԽԵՂԴՈՒՄ, } étranglement,
ԽԵՂԴՈՒՄՆ, } *sm.*

ԽԵՂԵԼ, estropier, *va.*

ԽԵՂԿԱՏԱԿ, bouffon, mime, *adj.*; goguenard, arde, *adj.* et *s.* || farceur, euse, *s.*; histrion, *sm.*

ԽԵՂԿԱՏԱԿԵԼ, bouffonner, goguenarder, *vn.*

ԽԵՂԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, bouffonnerie, farce, goguenarderie, joyeuseté, *sf.*, mime, *sm.* — ընել, V. Խեղկատակել։

ԽԵՂՃ, V. Թշուառ։ — ողորմելի, malheureux, euse, *adj.* — մարդ, soliveau, *sm.*

ԽԵՂՃՈՒԹԻՒՆ, V. Թշուառութիւն։ [euse, *adj.*

ԽԵՂՃՈՒԿՐԱԿ, malheureux,

ԽԵՂՈՒԹԻՒՆ, impotence, *sf.*

ԽԵՃԵՊ (ձուոյ), coquille, coque, *sf.*

ԽԵՄ (նուրբ տախտակ չուքակի. փեղակրա), éclisse, *sf.*

ԽԵՆԴ, V. Խենթ։

ԽԵՆԴՈՒԹԻՒՆ, V. Խենթութիւն։

ԽԵՆԵՑԱԲԱՐ, efféminément, *adv.* [efféminer, *va.*

ԽԵՆԵՑԱՑՈՒՆԵԼ (կնացունել),

ԽԵՆԵՑ, efféminé, ée, *adj.*

ԽԵՆԹ, fou, fol, *m.* folle, *f.*, sot, *m.* sotte, *f.* *adj.*; insensé, ée, *adj.* et *s.* || fou, fol, *m.* folle, *f.*, aliéné, ée, *s.* Մէկու մը, բանի մը — ըլլալ, —ի պէս սիրել, être

fou d'une personne, d'une chose. — դարձուցանել, V. Խենթեցուցանել։

ԽԵՆԹԱՆԱՑ, V. Ցիմարանոց։

ԽԵՆԹԵՆԱԼ, devenir fou, sot, raffolir, *vn.* || s'affoler, *vpr.* Սիրով —, rassoter, *vpr.*

ԽԵՆԹԵՑՈՒՆԵԼ, faire devenir fou, sot, affoler, toquer, *va.* Սիրով —, rassoter, *va.*

ԽԵՆԹՈՒԹԻՒՆ, folie, sottise, *sf.* —ներ ընել, faire des folies, des fredaines, faire des siennes.

ԽԵՆԹՈՒԿ, follet, ette, *adj.*

ԽԵՆՉԵՐԱՆՔ (խօ-ըրդէլօթ), menuaille, *sf.* [*sm.*

ԽԵՋ (խաղողոյ), marc (մառ),

ԽԵՋԱԿ (տէօթէօ), tuteur, *sm.*, rame, *sf.* —ին յենցունել (բոյսը), —ով հաստատել, ramer, *va.*

ԽԵՋԱՓԱՌ } (շաշանօղ), crabe,
ԽԵՋԵՓԱՌ } *sm.*

ԽԵՋԻԼ, se tasser, *vpr.*

ԽԵՌ, insubordonné, ée, indocile, mutin, ine, *adj.* — ձի, un cheval rétif.

ԽԵՌՈՒԹԻՒՆ, insubordination, indocilité, *sf.* [*sm.*

ԽԵՐԵՒԵՉ (լումայ. բնինոն), liard,

ԽԵՑԱԳՐԵԼ, barbouiller, *va.*

ԽԵՑԱԿԱՐԿԱՌ, } banc (պան),
ԽԵՑԱԿՈՑ, } *sm.*

ԽԵՑԱՊԱՏԵԱՆ (գռաղօգէլօ), crustacé, ée, *adj.* || — (գռաղօգէլօ պէօսէք), crustacé, *sm.*

ԽԵՑԱՑ (ներշէն), terrine, *sf.* — մը լեցունն, — մի լի, une terrinée, *sf.*

ԽԵՑԲԵԿ, baragouiné, ée, *adj.* — լեզուաւ խօսիլ, V. Խեցբեկել։ — լեզուաւ խօսող, baragouineur, euse, *s.*

ԽԵՑԲԵԿԵԼ, baragouiner, *vn.* *Il baragouine d'une manière affreuse.* ânonner, *vn.*

ԽԵՑԲԵԿՈՒՄ, } ânonnement,
ԽԵՑԲԵԿՈՒՄՆ, } *sm.*

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (ըօթօէօ. պօօրշէ օէրէթօն), écrevisse, *sf.* Մեծ — ծովու, V. Աստակոս։

ԽԵՑԵԳՈՐԾ, faïencier, ière, *s.*

ԽԵՑԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, faïencerie, *sf.*

ԽԵՑԵՄՈՐԹ (գօպօօգլօօ), testacé, ée, *adj.* || — (գօպօօգլօօ պէօսէք), testacé, *sm.*

ԽԵՑԵՓՈՂ, conque, *sf.*

1\. **ԽԵՑԻ** (ապակիէ կամ հողէ ամանի կտոր), têt (տէ), test (տէ), tesson, *sm.*

2\. **ԽԵՑԻ** (տէնէլ պէօսէյէ գօպօօլօ. թօօպօլը պօլօօը), têt (տէ), test (տէ), *sm.*, carapace, *sf.* V. Կոս։ [quillage, *sm.*

3\. **ԽԵՑԻ** (գօպօօգլօօ պէօսէք), co-

4\. **ԽԵՑԻ** (օէտէֆ. գօպօօգ), coquille, *sf.* V. Կոս։

ԽԵՓՈՐ, coquille, *sf.*

ԽԶԵԼ, V. Խլել։

ԽԶԵԼԻՔ (ճէնպէօթըր. ճըմպըլ), pincette, *sf.*

ԽԶՈՒՄ, } V. Խլումն։ — (դա-
ԽԶՈՒՄՆ, } տականի), cassation, *sf.*

ԽԻԹ, soupçon, scrupule, *sm.*

ԽԷԺ (գօմլ), gomme, *sf.* Զպական —, — élastique. Կոլոփոնեան — (լօմ օգըլը), colophane, *sf.* — դոնի, V. Լայփայ։ — ռետին, gomme-résine (*pl.* des *gommes-résines*), *sf.* —ով ծեփել, պատել, gommer, *va.* — խառնել (գոյներու մէջ), gommer, *va.*

ԽԷՋ, V. Խեչափ։

ԽԹԱՆ, aiguillon, *sm.* — (կօշկաց), éperon, *sm.* [*sm.*

ԽԹԱՆԱՎԱՃԱՌ, éperonnier,

ԽԹԱՆԱՒՈՐ, éperonné, ée, *adj.*

ԽԹԱՆՉԱՆ, bouée, *sf.*

ԽԹԵԼ, aiguillonner, éperonner, picoter, pousser, *va.*

ԽԺԴԺՈՒԹԻՒՆ, barbarie, *sf.*

ԽԺԴՈՒԺ, barbare, *adj.*

ԽԺԵՆԻ, V, Խիժենի։

ԽԺՈՑ (կտաւ), criard, arde, *adj.*

խիր (չէլի), écheveau, *sm.*

խիզախ, hardi. ie (հ—.), fier, *m.* fière, *f.*, courageux, euse, *adj.*

խիզախել, s'enhardir, prendre courage.

խիզախեցնել, enhardir, encourager, *va.*

խիզախութիւն, hardiesse (հ— . .), *sf.*, courage, *sm.*

խիթալ, redouter, *va.*

խիթ, point de côté, *sm.* V. խոցուկ։

խիժային, gommifère, gommeux, euse, *adj.*

խիժանման (pus suppuration), gommique, *adj. Acide* —.

խիժուռիկ, gommeux, euse, *adj. Suc* —.

խիժանկար, gouache, *sf.*

խիժեղէն, gommier, *sm.*

խիժոտել, gommer, *va.*

խիղճ, conscience, *sf.* խղճի մտօք, consciencieusement, *adv.*

խիճ (չ-փել ի—լը է—ր. իբէ է—ր), gravier. *sm.*

խիճուձեւ, chiasma, *sm.* Պատուճ —, chiastre, *sm.*

խինդ, joie, *sf.* Ար խնդիմ (ուրախութենէն), de —. Լալ, արտասուել առ խնդիմ, pleurer de —.

1. **խինձ** (խորշ), cavité, *sf.*

2. **խինձ** (երկու լերանց մէջ ընդ ընցք), gorge, *sf.*

խիսար (պատի պարապ միջոցը լեցուցնելու կամ փողոցներն յատկելու համար իրիկ, քարի կտորներ. ֆրանս. ի—ր ի—ր—ը), blocage, *sm.*

խիտիւխ, V. խպիղկ։

խիտս, dur, *m.* dure, *f.*, rude, raide կամ roide, aigre, *adj.* || austère, sévère, inflexible, *adj.* || rigoureux, euse, violent, ente, *adj.* — (օդ), inclément, ente, *adj.* — (ձայն, ընտազարան), criard, arde, *adj.* — (աղամանդ, կուն), revêche, *adj.* խսիւ, durement, rudement, *adv.* || sévèrement, *adv.*

խիտ, épais, aisse, touffu, ue, fort, *m.* forte, *f. adj.* — առ —, épais, *adv. Cette graine ne doit pas être semée si* —.

խիծ, V. խցան։

1. **խիւս** (հաւերը գիրացուցնելու համար ալիւրով եւ խտեղիցով շինուած գնդակաձ), pâtée, *sf.*

2. **խիւս** (սննդարար, սնուցանող հիւթ), nourriture, *sf.*

3. **խիւս** (բուսաց. էէէիէ), pulpe, *sf.* — դառնացնել, pulper, *va.*

4. **խիւս**, V. Ապերաս։

խլանալ, V. խուլնալ։

խլացնել, V. խուլցնել։

խլացող, V. խլացուցիչ։

խլացուցանել, V. խուլցնել։

խլացուցիչ, assourdissant, ante, *adj.*

խլել, arracher, ravir, *va.* Արմատից —, déraciner, extirper, *va.*

խլեակաւոր, tuberculeux, euse, *adj.*

խլեակ (ո—ի—ի), morve, *sf.*

խլիձ, V. խլող։

խլեակոտ, morveux, euse, *adj.*

խլող, arracheur, extirpateur, *sm.*

խլութիւն, surdité, *sf.*

խլուած, } arrachement, *sm.*

խլուածք, } — արմատաքի, արմատից, extirpation, éradication, *sf.*

խլուկն ([տնկոց արմատին վրայ] գնդակ), tubercule, *sm.*

խլուրդ (երբ ընտելանը. ֆրանս. ո—ի—ի), taupe, *sf.* — ի դարան, V. Դարան։

խլուրդութիւն, bruit confus, *sm.* խառնաձայն —, baragouin, *sm.*

խլրդանգրիտ, courtilière, *sf.*, taupe-grillon *(pl.* des *taupes-grillons)*, *sm.*

խլրդորսան (որսորդ խլրդից), taupier, *sm.*

խլրտել, remuer, mouvoir, *va.*

խլրտիլ, se remuer, se mouvoir, *vpr.*, bouger, *vn.*

ԽԼՐՏՈՒՄ, } remuement կամ
ԽԼՐՏՈՒՄՆ, } remûment, mouvement, *sm.*

ԽԽՆՋԵԼ, V. Խրխնջել։

ԽԽՆՋԻՒՆ, V. Խրխնջիւն։

ԽԽՈՒՄ, mouillé, ée, *adj.* — եղած եմ, je suis tout —. Անձրեւէն, ջրէն — եղած՝ կտրած է, il a été tout percé, il a été percé jusqu'aux os.

ԽԾԲԾԵԼ, censurer, critiquer, chicaner, trouver à redire կամ յոկ redire, reprendre, fronder, *va.* || épiloguer, *v. n.* et *a.*

ԽԾԲԾՈՂ, pointilleux, euse, *adj. Un critique —. Un caractère —.* pointu, ue, *adj. Avoir l'esprit —.* || épilogueur, euse, *s.*

ԽԾԻԿ (բեբլ), piqûre, *sf.* — ընել, V. Խծպել։

ԽԾԾԱՀԱՆ (հրացանի մէջէն խծուծը [bourre] հանելու գործիք), tire-bourre (*pl.* des *tire-bourres*), *sm.*

ԽԾՈՒԾ (...), étoupe, *sf.* — հրացանի, bourre, *sf.* —ով խնուլ՝ գոցել, étouper, *va.* — *les fentes d'un tonneau.*

ԽԾԿԵԼ, piquer, *va.*

ԽՂԱԲՆԱԿ, calybite, *sm.*

ԽՂԴԵԼ, étrangler, étouffer, suffoquer, *va.* — ջրոյ մէջ, noyer, *va.*

ԽՂԴՈՂ, étouffant, ante, suffocant, ante, *adj.*

ԽՂԴՈՒԻԼ, étrangler, étouffer, souffoquer, *vn.* Ջրոյ մէջ —, se noyer, *vpr.*

ԽՂԴՈՒԿ, étouffé, ée, *adj.* || étouffant, ante, suffocant, ante, *adj.*

ԽՂԻԿ (փոքրիկ խրճիթ), chaumine, logette, *sf.*, cabanon, taudis, *sm. Il loge dans un taudis, dans un pauvre taudis.* — (պահապան զինուորի), vedette, *sm.*

ԽՂԽԱՑԹ (...), abcès, apostème, apostume, *sm.*

ԽՂԽԱՑԹԻԼ, abcéder, *vn.*

ԽՂՃԱԼ, avoir pitié, compassion de.

ԽՂՃԱԼԻ, V. Ողորմելի։ [*adj.*

ԽՂՃԱՀԱՐ, scrupuleux, euse,

ԽՂՃԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, méticulosité, *sf.*

ԽՂՃԱՄԻՏ, méticuleux, euse, scrupuleux, euse, *adj.* [*sm.*

ԽՂՃԱՏԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, remords,

ԽՂՃԿՈՏ, consciencieux, euse, *adj.*

ԽՂՃՄՏԱՆՔ, conscience, *sf.* խղճմտանօք, en bonne —, *adv.*

ԽՂՃՄՏՈՒԹԻՒՆ, scrupule, *sf.* խղճմտութեամբ, scrupuleusement, *adv.*

ԽՂՃՄՏՕՐԷՆ, consciencieusement, scrupuleusement, *adv.*

ԽՂՃՈՂ, scrupuleux, euse, *adj.*

ԽՂՈՒՆՋ, V. Խունջայլ։ — ականջի, V. Խայիզոն։

ԽՃԱԴԻՐ, lesteur, *sm.*

ԽՃԱԽԱՒ, jalle, *sf.*

ԽՃԱՍԱԼԱՐԿ, chaussée, *sf.*

ԽՃՈՂԵԼ, farcir, *va.*

ԽՃՈՂ (Երշիկ), saucisse, *sf.* — (խոզենւոյ), andouille, *sf.*

ԽՃՈՂԻ, chaussée, *sf.*

ԽՄԱԾ, ivre, *adj.*

ԽՄԲԱԳԻՐ, rédacteur, trice, *s.*; compilateur, *sm.* — լրագրաց, folliculaire, *sm.*

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ, rédacteur en chef, *sm.*

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ, rédaction, *sf.*

ԽՄԲԱԳՐԵԼ, compiler, rédiger, *va.* [*s.*

ԽՄԲԱԳՐԻՉ, rédacteur, trice,

ԽՄԲԱԳՐՈՂ, rédacteur, trice, *s.*; compilateur, *sm.*

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, rédaction, compilation, *sm.*

ԽՄԲԵԼ, ramasser, réunir, *va.* || grouper, attrouper, *va.*

ԽՄԲԻԼ, se ramasser, se réunir, *vpr.* || s'attrouper, *vpr.*

ԽՄԲԵՐԳ, chœur (+ԽԵՐ—), *sm.*
ԽՄԲԵՐԳԻՉ, **ԽՄԲԵՐԳՈՒ**, choriste (+ԽԵՐ—ԽՕՂ), *sm.*
ԽՄԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, chœur, *sm.*
ԽՄԲՈՎԻՆ, en foule, *adv.* || en chœur, *adv. Chanter en chœur.*
ԽՄԵԼ, boire, *va.* Ծարաւի —, — comme un trou, pinter, *vn.* Մէկ ընչով —, — tout d'un trait, sabler, *va.* Գինին —, — du vin, — un coup. Մէկուն կենացը —, — à quelqu'un. Մէկուն առող-ջութեանը —, — à la santé de quelqu'un. *Je bois à votre santé.* Շատ գինի — առանց արբենալու, porter bien le vin. Աղէկ ուտել —, V. Ուտել։ Աղբիւրէն —, — à la source. Սովորականէն աւելի —, — plus que de coutume.
ԽՄԵԼԻՔ, à boire. || boisson, *sf.*
ԽՄԻ (անուշահոտ բոյս մ'է), angélique, *sf.*
ԽՄՈՂ, buvant, ante, *adj.* || buveur, euse, *s.*
ԽՄՈՐ (մայա), levain, ferment, *sm.*, pâte, *sf.* — զարեջրոյ, levure, *sf.* —ը զանգել, ճաղուել, fraiser la pâte.
ԽՄՈՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, **ԽՄՈՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ**, zymologie, *sf.*
ԽՄՈՐԱՄԱՏՈՅՑ, fermentaire, *sm.*
ԽՄՈՐԱՉԱՓ, zymosimètre, *sm.*
ԽՄՈՐԵԼ, fermenter, *va.*
ԽՄՈՐԻԼ, fermenter, *vn.*
ԽՄՈՐԻՉ, fermentatif, ive, *adj.*
ԽՄՈՐԿԵՆԻ, capronier, *sm.*
ԽՄՈՐՈՒԿ (խոշոր ելակ մը), capron, *sm.*
ԽՄՈՐՈՒՄ, **ԽՄՈՐՈՒՄՆ**, fermentation, *sf.*
ԽՄՈՒԵԼԻ, buvable, potable, *adj.* [abreuver, *va.*
ԽՄՑՈՒՆԵԼ, donner à boire,
ԽՆԱՄ, V. Խնամք։ —ով, avec soin, soigneusement, *adv.*
ԽՆԱՄԱԿԱԼ, tuteur, curateur, protecteur, *sm.* — ըլլալ, protéger, *va.*
ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, tutelle, protection, *sf.* — տան, ménage, *sm.*
ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒՀԻ, tutrice, curatrice, protectrice, *sf.*
ԽՆԱՄԵԼ, prendre կամ avoir soin de, soigner (ՓԱԼԱՅՆԵԼ), soutenir, *va.*, se souvenir de, *vpr.* Ինք զինքը —, avoir soin de soi, de sa personne, se soigner, *vpr.*
ԽՆԱՄԵՆԱԼ, entrer dans une famille.
ԽՆԱՄԻ, parent, ente, allié, ée, *s.* Ազգականք եւ —ք, parenté, *sf.* — ընել, allier, *va.*
ԽՆԱՄՈՏ, soigneux, euse (ՓԱԼԱՅՆԵՕ, ԽՕՂ), *adj.*
ԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, parenté, alliance, affinité, *sf.* — ընել տալ, apparenter, *va.* — ընել, s'apparenter, *vpr.*
ԽՆԱՄՔ, soin, *sm.*, sollicitude, attention, *sf.* — ունենալ, տանիլ, V. Խնամել։ Իր առողջու-թեանը — տանիլ, se conserver, *vpr.* — չտանիլ, négliger, *va.* Հիւանդի — տանիլ, donner des soins à un malade. Խնամքով, V. Խնամով (Խնամ)։
ԽՆԱՅԱԿԱՆ, économique, *adj.*
ԽՆԱՅԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, V. Խնայողութիւն։ Անաչառ —, sévère économie.
ԽՆԱՅԵԼ, économiser, ménager, *va.* — (ի ծախս), épargner, *va.*
ԽՆԱՅԵՑՈՒՆԵԼ, faire épargner կամ ménager, *va.*
ԽՆԱՅՈՂ, ménager, ère, épargnant, ante, économe, *adj.*
ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ, économique, *adj. Cheminée —.*
ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, **ԽՆԱՅՈՒԹԻՒՆ**, épargne, économie, *sf.* — ընել, épargner, économi-

ser, *va.* — զործածել, ménager, *va.* [*adv.*

ԽՆԱՅՕՐԷՆ, économiquement,

ԽՆԴԱԲԱՐՈՅ, gai, *m.* gaie, *f.*

ԽՆԴԱԳԻՆ, allégro, *adv.* [*adj.*

ԽՆԴԱԼ, V. Յառաջացնել.

ԽՆԴԱԼԻ, } jeyeux, euse, en-

ԽՆԴԱԼԻՑ, } joué, ée, gai, *m.* gaie, *f. adj.* Ունես — կ'երեւի, il a l'air enjoué.

ԽՆԴԱՄԱՂԻԿ (հերքմ-ոյ ֆնեւ-ի), pensée, *sf.*

ԽՆԴԱԿՈՒ, ciguë (-էյէ-), *sf.*

ԽՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, félicitation, *sf.*, compliment, *sm.*

ԽՆԴԱՄԻՏ, gai, *m.* gaie, *f. adj.* —, — յօժարութեամբ, V. Խնդութեամբ.

ԽՆԴԱՄԱԼԻ, ciguë (-էյէ-), *sf.*

ԽՆԴԱՄԱԼՈՒԹԻՒՆ, aménomanie, *sf.*

ԽՆԴԱՄՏԱԲԱՐ, joyeusement, gaiement կամ gaîment, *adv.*

ԽՆԴԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, gaieté կամ gaîté, *sf.* [*adj.*

ԽՆԴՐՈՒՆԴ, raboteux, euse,

ԽՆԴԻՐ, question (ւեռէյէ), *sf.* || demande, *sf.* || thèse, *sf.* || problème, *sm.* — պատուոյ, point d'honneur. — կեցուց եւ մահու, question de vie et de mort. — (րստ բառակապակց), complément, régime, *sm.* Բնութեան —, complément կամ régime indirect. Ուեռի —, complément կամ régime direct. — լինել, լլլալ, s'agir de, être guestion de. — է, il est question que . . . — է գիտել, գիտցալ . . . il s'agit de savoir . . . —ն ինչ է, de quoi s'agit-il? —ն ատոր վրայ չէ, il ne s'agit pas de cela. ի —ս, en fait de, *prép.*

ԽՆԴՈՒԹԻՒՆ, joie, *sf.* Ի խրճդութենէն (ուրախութենէն), de —. Լալ, արտասուել ի խնդութենէն, pleurer de —. [de, *sf.*

ԽՆԴՐԱԳԻՐ, requête, deman-

ԽՆԴՐԱԿ, chercheur, euse, *adj.* || chercheur, euse, *s.* [*s.*

ԽՆԴՐԱՐԿՈՒ, solliciteur, euse,

ԽՆԴՐԵԼ, demander, prier, implorer, *va.* || postuler, *va.* || requérir, *va.* Թախանձանօք —, demander avec instance, réclamer, *va.* Ջեխլմամբ —, solliciter, *va.* (վճռոյ մը) ջնջումը —, recourir en cassation. Ձեր բարեկամական աւտարութիւնը կը խնդրեմ իմ եղբօրս համար, je vous demande vos bons offices pour mon frère.

ԽՆԴՐԵԼԻՆ, demande, *sf. On vous accorde votre* —.

ԽՆԴՐՈՂ, chercheur, euse, *adj.* || solliciteur, euse, postulant, ante, *s.* [*sf.*

ԽՆԴՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, postulation,

ԽՆԴՐՈՒԱԾ, } demande, prié-

ԽՆԴՐՈՒԱԾՔ, } re, *sf.* Գրաւոր —, pétition, *sf.*

ԽՆԾԱՏԵՂ (վերադիր-ոյ ֆե-), matricaire, *sf.*

ԽՆԾԻՂ, transport de joie, *sm.* —f, ris, *smp.*

ԽՆԿԱԳՈՒՆԻ, blondir, *vn. Les épis commencent à* —.

ԽՆԿԱԼԻ, } plein d'encens,

ԽՆԿԱԼԻՑ, } *adj.*

ԽՆԿԱՇԱՂԻԿ (անուշահոտ տունկ մ'է), marjolaine, *sf.*

ԽՆԿԱՏՈՒ, thuriféraire, *sm.*

ԽՆԿԱԿԱՂԻՆ, myrobolan, *sm.*

ԽՆԿԱՀՈՏ, aromatique, *adj.* — զործել, embaumer, *va.*

ԽՆԿԱՄԱՆ, } cassolette, *sf.* —

ԽՆԿԱՆՈՑ, } (եկեղեցւոյ), navette, *sf.* V. Բուրվառ.

ԽՆԿԱՐԿԵԼ, encenser, embaumer, *va.*

ԽՆԿԱՐԿՈՒ, thuriféraire, *sm.* V. Խնկող. [ment, *sm.*

ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, encense-

ԽՆԿԵԼ, V. Խնկարկել.

ԽՆԿԵՓԱՆ, parfumeur, euse, *s.* Խնկեփեցի խանութ, V. Խանութ.

ԽՆԿԵՓԵՏՈՒԹԻՒՆ, parfumerie, *sf.*

ԽՆԿԻՉ, } encenseur, *sm.*
ԽՆԿՈՂ, }

ԽՆԿՈՂՆԿՈՒԶԻԿ (անուշահոտ տունկ մ'է), marjolaine, *sf.*

ԽՆԿՈՒՆԻ (անուշահոտ տունկ մ'է. դէդէրբիէ), romarin, *sm.*

ԽՆՁՈՐ (էլմա), pomme, *sf.*

ԽՆՁՈՐԱՁՈՒՐ, V. Խնձորօղի։

ԽՆՁՈՐԵՆԻ, } pommier, *sm.*
ԽՆՁՈՐԻ, }

ԽՆՁՈՐԽՈՏ (փափաթեա), camomille, *sf.*

ԽՆՁՈՐՕՂԻ (էլմա շարապը), boisson faite avec le jus fermenté de pommes pressurées, cidre,*sm.*

ԽՆՃՈՅՔ, V. Խնջոյք։

ԽՆՈՑԻ (եայըգ), baratte, *sf.*

ԽՆՈՒԼ, boucher, fermer, obstruer, *va.* — (խցանել), tamponner,*va.* — (որկորը), engouer, *va.* || — (որկորոյ), s'engouer, *vpr.* — (խողովակաց մարմնոյ), s'oblitérer, *vpr.*

ԽՆՋԵԼ, } se moucher, *vpr.*
ԽՆՉԵԼ, }

ԽՆՋՈՅՔ, festin, banquet, régal *(pl.* des *régals), sm.*, bombance (դօնանմա), *sf. Faire* —. gaudéamus (ձիաֆէթ), *sm.* — հարսանեաց, noce, *sf.* —ով պատուել, festoyer, *va.* — *un ami.*

ԽՆՏԱԼ, rire (Avoir ով), *vn.*, se rire de, *vpr.* Պատռիկ —, se tenir les côtés de rire. Խենթի պէս —, rire comme un fou. Մէկուն երեսին — (ծաղրել), rire au nez de quelqu'un. *Nous lui avons ri au nez.* —ը բռնել, retenir le rire. —էն մարիլ, ճաթիլ, mourir, crever, étouffer de rire, pâmer կամ se pâmer de rire, rire à pâmer, à se pâmer, pouffer de rire. Սկսաւ —, il se mit à rire. Ի՞նչ բանին վրայ կը խնդան, de quoi rient-ils կամ rit-on?

ԽՆՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire rire, *va.* Հաս, պատրիկ —, désopiler, épanouir la rate.

ԽՇՏԵԱԿ, grabat, peautre, *sm.* — (շան, կատուի), niche, *sf.*

ԽՇՏԻԿ, tanière, *sf.*

ԽՈԶ (դօնուզ), cochon, porc (բօր), pourceau, *sm.* Մատակ՝ էգ —, V. Գոճեմայր։ —ի ձագ (դօնուզ եավրուսու), V. Խոճկոր։ Վայրի —, V. Կինճ։ Հնդիկ —, V. Կոբայ։ Ծնոս —ի, V. Ծնոս։ —ը կը խանչէ, le cochon grogne.

ԽՈԶԱԽՏ, V. Խոզախտութիւն։

ԽՈԶԱԽՏԱՏԻՆ, scrofuleux, euse, *adj.* [se, *adj.* et *s.*

ԽՈԶԱԽՏԱՒՈՐ, scrofuleux, eu-

ԽՈԶԱԽՏՈՒԹԻՒՆ (սըրագա), écrouelles, humeurs froides, *sfp.* Իսկ ըստ բժշկաց կ'ըսուի Scrofules, *sfp.*

ԽՈԶԱԿ ՇԵՐԱՄՈՏ, V. Բժոժ։

ԽՈԶԱՆ (դարըգըյ օթու), chaume, *sm.*

ԽՈԶԱՆԱԿ (ֆըրչա. ֆըրչա), brosse, vergette, époussette, *sf.* —աւ մաքրել (ֆըրչալամագ), brosser, vergeter, épousseter, *va.*

ԽՈԶԱՆԱԿԱԳՈՐԾ, brossier, vergetier, *sm.*

ԽՈԶԱՆԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ brosserie, *sf.*

ԽՈԶԱՆԱԿԵԼ, brosser, vergeter, épousseter, *va.*

ԽՈԶԱՆՈՑ, étable à pourceaux, toit à cochons, à porcs, porcherie, *sf.*

ԽՈԶԱՏԱՆՁ, poire sauvage, *sf.*

ԽՈԶԱՐԱԾ, gardeur de cochons, de pourceaux, porcher, ère, *s.*

ԽՈԶԲԱԿԼԱՅ, V. Բանգ։

ԽՈԶԵԱՆ, V. Խոզերամակ,

ԽՈԶԵՆԻ (խոզի միս. դօնուզ էթի), chair de cochon, cochon, porc (բօր), *sm.*, cochonnaille, *sf.* Թարմ, չաղած, չապխտած —, porc frais.

ԽՈՉԵՐԱՄԱԿ troupeau de cochons, *sm.*

ԽՈՉԿԱՂԻՆ (ֆալանգա. ֆԼիփ), gland, *sm.*

ԽՈՉՈՒԹԻՒՆ, cochonnerie, *sf.*

ԽՈՉՈՒԿ (կրծող չորֆոտանի մի է ոսկրակեր. գԼուխ+ ուրէք), porc-épic (ֆոտ-ԼԲԼԲ. *pl.* des *porcs-épics*, լի ֆոտ-ԼԲԼԲ), *sm.*

ԽՈՉՑԻ(խոզի հալեցուցած ճարպ) saindoux, *sm.*

ԽՈՉՔ, V. խոզախտութիւն.

ԽՈՐԵԼ, enfoncer, faire entrer, fourrer, pousser, ficher, introduire, *va.* Գլուխը —, միտը — (հասկըցունել), faire entrer quelque chose dans la tête de quelqu'un, fourrer, *va. Il est si stupide, si hébété, qu'on ne saurait lui rien — dans la tête, dans l'esprit.* Քիթը տեղ մը —, entrer son nez quelque part. Քանի մը մէջ քիթը —, mettre le nez dans une affaire. Քիթը ամէն տեղ —, mettre son կամ le nez, fourrer son nez où l'on n'a que faire, fourrer son nez partout.

ԽՈՐՈՏԱԿԱՆ, boudeur, euse, *s.*

ԽՈՐՈՏԱՆՔ (խոժոռութիւն), bouderie, *sf.*

ԽՈՐՈՏԵԼ, boudeur, euse, *adj.*

ԽՈՐՈՏԻԼ (երեսը բրուեցունել), bouder, *vn.* || bouder, *va.*

ԽՈՐՈՏՈՂ (երեսը բրուեցուցող), boudeur, euse, *s.*

ԽՈՐՈՒԱԹ, fiche, *sf.*

ԽՈՐՈՒԻԼ, enfoncer, *vn.*, s'enfoncer, se fourrer, *vpr.*

ԽՈԺՈՌ, refrogné, ée կամ renfrogné, ée, *adj.* || boudeur, euse, *s.*

ԽՈԺՈՌԱԴԷՄ, refrogné, ée կամ renfrogné, ée, *adj.*

ԽՈԺՈՌԵՑՈՒՆԵԼ, refrogner կամ renfrogner, *va.*

ԽՈԺՈՌԻԼ, se refrogner կամ se renfrogner, *vpr.*

ԽՈԺՈՌՈՒԹԻՒՆ, refrognement կամ renfrognement, *sm.*, bouderie, *sf.*

1. **ԽՈՒՈՒՄ** (ձեղեղներէ խոռոչացած տեղ), ravin, *sm.*

2. **ԽՈՒՈՒՄ** (խոռոչացած, փոս ձեւացած ճամբայ), ravin, *sm.*

ԽՈՒՈՒՄԵԼ, tremper, *va. La pluie a trempé la terre.*

ԽՈՒՈՒՄՈՒՏԻ (ամառուայ եւ ձրուից յառերծանուած. բուս առասպելին), napée, *sf.*

ԽՈՒՈՒՌ, **ԽՈՒՈՒՌԱՆՔ**, murmure, *sm.*

ԽՈՒՈՒՌԵԼ (ջուրը), murmurer, *vn. La source murmure.* [*sm.*

ԽՈՒՈՒՌԻՒՆ (ջրոյ), murmure,

ԽՈՒ, V. խոկումն.

ԽՈԿԱԼ, méditer, *v. a.* et *n.*

ԽՈԿԱՍԷՐ, méditatif, ive, *adj.*

ԽՈԿԱՍԱՆ, méditatif, ive, *adj.*

ԽՈԿՄՈՒՆՔ, méditation, *sf.*

ԽՈԿՈՒՄ, **ԽՈԿՈՒՄՆ**, méditation, pensée, *sf.*

ԽՈՀԱՊԱՐՄԱԿԱՆ, V. խաւարծակաւ.

ԽՈՀԱԿԱՆ, prudent, ente, sage, discret, ète, précautionné, ée, *adj.* — կերպով, V. խոհականաբար.

ԽՈՀԱԿԱՆԱԲԱՐ, prudemment, sagement, discrètement, *adv.*

ԽՈՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, prudence, sagesse, discrétion, *sf.*, bon sens, *sm.*, précaution, *sf.*

ԽՈՀԱՐԱՐ, cuisinier, ière, *s.* Գլուխ —աց, V. խոհակերապետ. Փգուն, յոռի —, mauvais cuisinier, gâte-sauce *(pl.* des *gâte-sauce)*, *sm.* — (ճաւու մէջ), coq (ֆոտ), *sm.* կին — ճարտար, cuisinière habile, cordon bleu, *sf.*

ԽՈՀԱԿԵՐԱԿԱՆ, V. խաւարծակաւ. [*sm.*

ԽՈՀԱԿԵՐԱՊԵՏ (վարպետ), chef,

ԽՈՀԱԿԵՐԵԱՆ, cuisine, *sf.*

ԽՈՀԱԿԵՐԵԼ, cuisiner, *vn.*, faire la cuisine, *va.*

ԽոՀԱԿԵՐՈՑ, cuisine, *sf.*

ԽոՀԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, cuisine, *sf.*

ԽոՀԱՆՈՑ, cuisine, *sf.*

ԽոՀԱՆՔ, rêverie, *sf.*

ԽոՀԱՎԱՀԱՆ, traiteur, restaurateur, *sm.* — (բանակի մէջ), vivandier, ière, *s.*

ԽոՀԱՐԱՐ, cuisinier, ière, *s.*

ԽոՀԱՐԱՐԱՆԱՆ, V. խոհագործական։

ԽոՀԱՐԱՐԵԼ, cuisiner, *vn.*

ԽոՀԱՐԱՐՈՑ, cuisine, *sf.*

ԽոՀԵԱԿ (Խ–ՀԷ), marmiton, *sm. Il est sale comme un* —.

ԽոՀԵՄ, prudent, ente, sage, précautionné, ée, retenu, ue, *adj.* — կերպով, V. խոհեմաբար։

ԽոՀԵՄԱԲԱՐ, prudemment, sagement, *adv.*

ԽոՀԵՄՈՒԹԻՒՆ, prudence, sagesse, précaution, *sf.*

ԽոՀԵՄԱՆԱԼ, devenir կամ être prudent, sage.

ԽոՀԷՐ, boue, *sf.*

ԽոՀԷՐՔ, immondices, *sfp.*

ԽոՀՈՒՆ, pensant, ante, *adj.*

ԽՈՂԽՈՂԵԼ, V. Ողորքել։

ԽՈՂՈՎԱԿ, tuyau, tube, conduit, canal *(pl. canaux), sm.* — փոխադրիկ, V. խողովակիկ։ — տաճնաց (Գ–Ժ ԹԼ–ԼԸ–), noulet, *sm.* — արտաքինգի (ԺԻՆՔ Է–Գ–Ը–), chausse d'aisances, botte, *sf.* Գայլաբեր — (Լ–ԳԸ. ՄԷՐՔ Խ–Լ–), égout, *sm.*

ԽՈՂՈՎԱԿԻԿ, canalicule, *sm.*

1. **ԽոՀԱԿՈՐ** (խոզի ձագ. Փ–Ն–Ը Խ–Վ–), jeune cochon, cochon de lait, goret, *sm.*

2. **ԽոՀԱԿՈՐ** (կճճի ձագ. Խ–Գ–Ն Փ–Ն–Ը– Խ–Վ–), jeune sanglier, marcassin, *sm.*

ԽոՑ (Է–Լ), bélier, *sm.*

ԽՈՑԱՆ, V. Ցիւնգլուխ։

ԽՈՑԱՆԱԼ, s'élancer sur, se lancer, se jeter, se précipiter, *vpr.*

ԽՈՑՋ, V. խուզարկութիւն։

ԽՈՑԼ, V. խոզախտութիւն։

ԽՈՑԼԳ (վզի ուռեցք), broncho-cèle (Գ–Ժ–Է–Լ), *sf.*, goitre, *sm.*

ԽՈՑՍ, fuite, *sf.* — տալ, prendre la —, s'enfuir, *vpr.*, fuir, *vn.*

ԽՈՑՐ, tiare, mitre, *sf.*, bonnet, *sm.* V. Գլխարկ։

ԽՈՑՐԱԳՈՐԾ, } V. փեղուրա-
ԽՈՑՐԱՐՈՒՐ, } գործ։

ԽՈՆԱՐՀ, bas, *m.* basse, *f. adj.* || humble, *adj.* [*adv.*

ԽՈՆԱՐՀԱԲԱՐ, humblement,

ԽՈՆԱՐՀԱԿԱՆ, humble, *adj.*

ԽՈՆԱՐՀԱՄԻՏ, humble, *adj.*

ԽՈՆԱՐՀԵԼ, V. խոնարհեցուցանել։ — (բայ մը), conjuguer (un verbe), *va.*

ԽՈՆԱՐՀԵՑՈՒՆԵԼ, baisser, abaisser, incliner, plier, *va.* || humilier, *va.* || fléchir, *va.* Մէկուն ոտքը —, prosterner, *va.* — աչքերը՝ աչուրցներ, baisser les yeux. — (իջեցուցնել) վարագոյրը, baisser le rideau. Ինք զինք —, V. խոնարհիլ։

ԽՈՆԱՐՀԵՑՈՒՑԻՉ, humiliant, ante, *adj.*

ԽՈՆԱՐՀԻԼ, se baisser, s'abaisser, *vpr.* || descendre, *vn.* || s'incliner, se plier, *vpr.* || s'humilier, *vpr.* || fléchir, *vn.*, se fléchir, *vpr.* Օրը կը խոնարհի, le jour se baisse.

ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆ, abaissement, *sm.* || humilité, *sf.* || révérence, *sf.*

ԽՈՆԱՐՀՈՒՄ, } humiliation,
ԽՈՆԱՐՀՈՒՄՆ, } *sf.* — (ուսոյ), abaissement, *sm.* — (բայից), conjugaison (des verbes), *sf.* — (գլխոյ, մարմնոյ), inclination, *sf.*

ԽՈՆԱՒ, humide, moite, *adj.*

ԽՈՆԱՒԱՉԱՓ, hygroscope, *sm.*

ԽՈՆԱՒԱՑՈՒ, déliquescent, ente, *adj.*

ԽՈՆԱՒԱՑՈՒԹՈՒԹԻՒՆ, déliquescence, *sf.* [te, *adj.*

ԽՈՆԱՒԱՑՈՒՑԻՉ, absorbant, an-

ԽՈՆԱՒԱՆԱԼ, s'humecter, *vpr.*

ԽՈՆԱԻԶԱՉ, hygromètre, *sm.*

ԽՈՆԱԻԶԱՉԱԿԱՆ, hygrométrique, *adj. Ce corps possède des propriétés —s fort remarquables.*

ԽՈՆԱԻԶԱՉՈՒԹԻՒՆ, hygrométrie, *sf.*

ԽՈՆԱԻԻԼ, V. ԽՈՆԱՑՈՒՑԻՉ.

ԽՈՆԱԻՈՒԹԻՒՆ, humidité (ի-ՀՒՏԻՏ), moiteur, *sf.*, humide (ի-.), *sm.*

ԽՈՆԱԻՑՈՒՑԱՆԵԼ, humecter, *va.*

ԽՈՆՋ, } las, *m.* lasse, *f.*,

ԽՈՆՋԱՄ, } fatigué, ée, *adj.* ԽՈՒՉ ԵՒ վաստակ, las, lasse, *adj.* Յոգնած եւ խուճված, las et harassé.

ԽՈՆՋԱԿԱՆ, rude, *adj.*

ԽՈՆՋԵԼ, V. ԽՈՒՉԻԼ. [ՑԵԼ.

ԽՈՆՋԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. ՅՈԳՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ.

ԽՈՆՋԻԼ, V. ՅՈԳՆԻԼ.

ԽՈՆՋՈՒԹԻՒՆ, V. ՅՈԳՆՈՒԹԻՒՆ.

ԽՈՇՈՐ, gros, osse, grossier, ière, lourd, *m.* lourde, *f.*, raboteux, euse, large, *adj.* ԿԱԹԻԼՑԵՐՑ ՈՒՐՒՑ — ԵՑ, comme les gouttes sont larges! — (ՀԱՑ, ԿԵՐԱԿՈՒՐ), grossier, ière, *adj.*

ԽՈՇՈՐԱԳՈՑՆ (ՀԱՑ, ԿԵՐԱԿՈՒՐ), grossier, ière, *adj.*

ԽՈՇՈՐԱԳՈՑՆՈՒ, grossièrement, *adv.* — (ԿԱՏԱԿԱԲԱՆԵԼ), lourdement (plaisanter), *adv.*

ԽՈՇՈՐԱՒԻ, se grossir, *vpr.*

ԽՈՇՈՐԱՒԹԻՒՆ, grosseur, *sf.*

ԽՈՇՈՐՑՈՒՑԱՆԵԼ, grossir, *va.*

ԽՈՇԱՆԱԳԱՆՔ, torture, *sf.*, supplice, *sm.*

ԽՈՇԱՆԱԳԵԼ, torturer, maltraiter, *va.*

1. **ԽՈՁ**, enclouure, *sf.* V. ՈՐԳԼ.
2. **ԽՈՁ** (կտոր փայտի), chicot, *sm.*

ԽՈՁՈՒԻ, s'enclouer, *vpr.*

ԽՈՁՈՒՈՒԹԻՒՆ (ձիու ոտի վէրի), enclouure, *sf.*

ԽՈՁԸՆԴՈՒՑ, V. ՈՐԳԼԻ. [*adj.*

ԽՈՂԱՆ, inculte, désert, erte.

ԽՈՂԱՆԱՑՆԵԼ, être inculte, devenir désert.

ԽՈՂԱՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ (միտ), inculte, *adj.* [te, désert, *va.*

ԽՈՂԱՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre inculte, désert, *va.*

ԽՈՂԱՆՈՒԹԻՒՆ, inculture, *sf.*

ԽՈՂԱՆՈՒԿ (ի-ՀՏ), ajonc (-ՀՒ), *sm.*

ԽՈՂՈՂ, cirre կամ cirrhe, *sm.* V. ԽՈՂՈՂԻՖ.

ԽՈՂՈՂԵԼ, friser, frisotter, boucler, *va.* ԿՐԿԻՆ —, refriser, *va.*

ԽՈՂՈՂԻԼ, se friser, se boucler, *vpr.*

ԽՈՂՈՂՔ, frisure, boucle, *sf.*

ԽՈՌ (ԱՇՈՒԱՑԱՒՈՑ ՏՈՒՓԿ Մ'Է. ՓՓ-Ի-Ի-Ն), pouliot, *sm.*

ԽՈՌԵԼ, creuser, *va.* || — (ԳՈՒԱՔԵԳՈՒՑԵԼ [ՄԿՆՈՒՑ ԲՈՇԱԿՐ]), écorner, *va.*

ԽՈՌ-ՈՁ, creux, *sm.*, excavation, cavité, tranchée, *sf.* — (ԵՐԻԿԱՄՄՈՒՑ), bassinet, *sm.*

ԽՈՌ-ՈՁԱՆԱԼ, } se creuser, *vpr.*

ԽՈՌՈՁԵԼ, }

ԽՈՍԱՆԱԼ, promettre de, s'obliger à, *vpr.*, engager sa parole, se faire fort de, *vpr.* || se promettre *vpr.* — ՈՎ ՈՐ, sous promesse de. *Il a abusé cette pauvre fille sous promesse de mariage.* Ա'ՅԼ Է — ԵՒ ՄՅԼ Է ՏԱԼ, autre est promettre, autre est donner.

ԽՈՍՈՂ, prometteur euse, *s.*

ԽՈՍՄՆԱՁԱՆՈՒԹԻՒՆ, manquement de parole, *sm.*

ԽՈՍՈՎԱՆ ԼԻՆԵԼ, avouer, *va.* || confesser, *va.* — *ses péchés, ses fautes.* se confesser, *vpr.* — *à Dieu, à un prêtre.* [te, *sf.*

ԽՈՍՈՎԱՆԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, pénitence, confession, *sf.*

ԽՈՍՈՎԱՆԱՀԱՅՐ, confesseur, le médecin des âmes, *sm.*

ԽՈՍՈՎԱՆԱՆՔ, confession, *sf.* —Ի ԵՐԹԱԼ, aller à confesse.

ԽՈՍՈՎԱՆԱՐԱՆ, confessionnal, le tribunal de la pénitence, *sm.*

ԽՈՍՈՎԱՆԵԼ, avouer, *va.* Ա-

ամենայն ինչ (ամէն բան) խոստովանեցաւ, il a tout avoué. s'avouer, *vpr.* Զպարտութիւն —, s'avouer vaincu. || confesser, *va.* — *sa faute, son crime, son erreur.* se confesser, *vpr.* Ինք զինքը —, se confesser, *vpr.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԼԻ, avouable, *adj.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, confesser, *va.* *Le prêtre qui l'a confessé.* Կ'ըսուի նաեւ անխնդիր. *Ce prêtre dit la messe, mais ne confesse pas.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻԼ, V. Խոստովանել ։

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ (աղօթք մ'է), confiteor (քօնֆիթէօր. *pl.* des *confiteor), sm.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՂ, pénitent, ente, *s.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՐԴԻ, pénitent, *sm.*

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՑ, V. Խոստովանատուն ։

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ, aveu, *sm.* — (մեղաց), confesse, confession, *sf.* — առուընկնան, խորհրդաւոր, confession auriculaire. — տալ, se confesser, *vpr.* Խոստովանութեան երթալ, aller à confesse.

ԽՈՍՏՈՒՄ ԼԻՆԵԼ, avouer, *va.* || confesser, *va.*

ԽՈՍՏՈՒՄ, **ԽՈՍՏՈՒՄՆ**, promesse, parole, *sf.*, engagement, *sm.* Պատուոյ կամ պատուոյ վրայ —, parole d'honneur. Չուր —, paroles, promesses trompeuses, fausses, amusement, *sm.* —ը պահել, tenir sa promesse, sa parole. — տալ, promettre, donner sa parole,

ԽՈՏ, herbe (էրպ), *sf.*, herbage (էր .), foin, fourrage, *sm.* — դալար, herbage, *sm.* — մանր եւ նուրբ, V. Խոտակ ։ Չոր —, V. Խար ։ Թուրինչ —, V. Թրնչխոտ ։ Դալար —ն ի՜նչ գեղեցիկ է, que la verdure fraîche est belle!

ԽՈՏԱԳԷՏ, herboriste (էր . .), *sm.*

ԽՈՏԱԼԻՑ, herbeux, euse (էր.), herbu, ue, *adj.* *Champs herbeux. Champ herbu.*

ԽՈՏԱԽՆԴԻՐ, herboriseur (էրպօրիզէօր), *sm.*

ԽՈՏԱԿ (մանր բարակ խոտ), herbette (էր .), *sf.*

ԽՈՏԱԿԵՐ, herbivore (էր . .), [*adj.*

ԽՈՏԱՃԱՐԱԿ, herbivore, *adj.*

ԽՈՏԱՅԻՆ, herbacé, ée, *adj.* *Plante, tige herbacée.*

ԽՈՏԱՆ, mauvais, aise, *adj.* — վաճառք, marchandises de rebut. — առնել, mettre au rebut.

ԽՈՏԱՆՈՑ, herbier (էր . .), fenil (ֆընիյլ, ֆընի), grenier, *sm.*

ԽՈՏԱՇԱՏ, herbageux, euse (էր . .), *adj.*

ԽՈՏԱՎԱՃԱՌ, herboriste (էր . .), *sm.* Կին —, herbière, *sf.* Խանութ —ի V. Խանութ ։

ԽՈՏԱՈՒԷՏ, herbeux, euse (էր.), herbageux, euse, herbu, ue, *adj.* *Champs herbeux, herbu.*

ԽՈՏԱՔԱՂ, herboriseur, *sm.* Աղջիկ —, herbière, *sf.*

ԽՈՏԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ, herborisation (էր . . . . .), *sf.*

ԽՈՏԵՂԷՆ, d'herbe, herbacé, ée (էր . .), *adj.* —ք, herbage (էր .), *sm.*

ԽՈՏՆՈՑ, grenier, fenil (ֆընիյլ, ֆընի), *sm.*

ԽՈՏՈՐ, détourné, ée, *adj.* || oblique, *adj.*

ԽՈՏՈՐԱՄ, V. Խոտորեալ ։

ԽՈՏՈՐԵԱԼ, dévoyé, ée, *adj.* — (ճամբէն), détourné, ée, *adj.*

ԽՈՏՈՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, détourner, *va.* — *quelqu'un de son chemin.* — *un coup.* — *son visage.* dérouter, *va.* *Nous étions dans le bon chemin, vous nous avez déroutés.* égarer, *va.* *Notre guide (առաջնորդ) nous égara.* dévoyer, *va.* *Ce guide l'a dévoyé.* fourvoyer, *va.* *Ce guide nous a fourvoyés.* perdre, *va.* *Ce postillon nous a perdus.* écarter,

va. — *quelqu'un de la bonne voie.* || pervertir, *va.* — *un chrétien, un jeune homme (երիտասարդ).*

ԽՈՏՈՐԻԼ, détourner, *vn. Quand vous serez arrivé à une croix, détournez à gauche.* se détourner, se dévoyer, se fourvoyer, s'écarter, *vpr.*, dévier, *vn.*, se dévier, *vpr.*, obliquer, décliner, *vn.*

ԽՈՏՈՐՆԱԿ, oblique, transversal, ale *(pl. transversaux), adj.* || pervers, erse, *adj.* — փողոց, rue de traverse. — ճամբայ, chemin indirect, voie indirecte.

ԽՈՏՈՐՆԱԿԻ, obliquement, transversalement, *adv.*

ԽՈՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, obliquité, *sf.* || perversion, *sf.*

ԽՈՏՈՐՈՒՄ, } déviation, *sf.*,
ԽՈՏՈՐՈՒՄՆ, } écart, *sm.*, déclinaison, *sf.* — (մոլորակաց արեգակէն. խօսքին նիւթէն), digression, *sf.*

ԽՈՏԻՔ, herbage (Ի— .), *sm.*

ԽՈՐ, profond, onde, enfoncé, ée, creux, euse, *adj.* Սաստկապէս —, très profond, *adj.* Այս գետը քսան ոտք — է, cette rivière a vingt pieds de profondeur. — ծերութիւն V. Ծերութիւն ։ — կերպով, profondément, *adv.* —ը, profond, *sm.* Ի խորմէ, à fond, *adv.*

ԽՈՐԱԳԷՏ, fin, *m.* fine, *f. adj.*; matois, oise, *adj.* et *s.* || fin merle, *sm.*

ԽՈՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, finesse, matoiserie, machine, *sf.*

ԽՈՐԱԳՈՅՆՍ, à fond, *adv.*

ԽՈՐԱԹԱՓԱՆՑ, pénétrant, ante, perçant, ante, *adj.* [*sm.*

ԽՈՐԱԾ, approfondissement,

ԽՈՐԱՄԱՆԳ, } fin, *m.* fine, *f.*
ԽՈՐԱՄԱՆԿ, } artificieux, euse, madré, ée, malin, *m.* maligne, *f.*, cauteleux, euse, *adj.*; rusé, ée, matois, oise, *adj.* et *s.* || fin merle, malin, ruseur, *sm.*; pateli-neur, euse, *s.* Մեր —, V. Մեր ։ Ցած —, finasseur, euse կամ finassier, ière, *s.* — զգուշութիւն, cautèle, *sf.* — զգուշութեամբ, cauteleusement, *adv.*

ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹԵԱՄԲ, artificieusement, *adv.*

ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, ruse, finesse, matoiserie, *sf.*, artifice, *sm.*, cautèle, *sf.* Անարգ, ցած —, finasserie, *sf.* — բանեցունել, agir en patelin, pateliner, ruser, finasser, *vn.*

ԽՈՐԱՄԱՆԿԵԼ, ruser, *vn. Il est permis de — à la guerre.* finasser, *vn.*

ԽՈՐԱՄԷՋ, ensellé, ée, *adj.*

ԽՈՐԱՆ, tente, *f.*, pavillon, tabernacle, *sm.* || autel, *sm.* Աւագ —, maître-autel, le grand autel. — վկայութեան, le tabernacle du Seigneur կամ du témoignage կամ լոկ le Tabernacle. — արքութեան, abside, *sf.* — (տապալույ [trictrac]), case, *sf.* V. Հովանոց ականչաց ։

ԽՈՐԱՆԱԼ, s'approfondir, *vpr.*

ԽՈՐԱՆԱՐԴ, cubique, cube, *adj.* — արմատ, racine cubique. Երկայնաձեւ — (ըստ երկրաչափից), parallélépipède կամ parallélipipède, *sm.*

ԽՈՐԱՆԱՐԴԵԼ, cuber, *va.*

ԽՈՐԱՆԺԱՄՈՒ, V. Խորան վկայութեան (Խորան) ։

ԽՈՐԱՉԱՓ, sonde, *sf.*

ԽՈՐԱՉԱՓԵԼ, sonder, *va.* — *la côte, un port de mer, une rivière.* [*sm.*

ԽՈՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, sondage,

ԽՈՐԱՊԷՍ, profondément, *adv.*

ԽՈՐԱՍՈՅԶ, plongé, ée, *adj.* — առնել՝ ընել, V. Խորասուզել ։ — լինել՝ ըլլալ, V. Խորասուզիլ ։

ԽՈՐԱՍՈՒԶԵԼ, plonger, abîmer, *va.*

ԽՈՐԱՍՈՒԶԻԼ, se plonger, *vpr.*,

abîmer, *vn.* ցանդուցդս —, s'engouffrer, *vpr.*

ԽՈՐԱՎԱՆՔ, caverne, *sf.*

ԽՈՐԱՑՈՒՆԵԼ, V. **խորուցկցուցնել**.

ԽՈՐԱՓԻՍ, fosse, *sf.*

ԽՈՐԱՔԱՄԱԿ, ensellé, ée, *adj.*

ԽՈՐԱՔԱՆԴԱԿ, intaille, *sf.*

ԽՈՐԴ (ը-Լ, ը-ր), cilice, *sf.*

ԽՈՐԴ, V. **կռուցնկ**.

ԽՈՐԴԱԼ, ronfler, *vn.*

ԽՈՐԴԱԿ (մեծամեծ ֆարեր եւ բեռներ վեր վերցուցնելու մեքենայ. գ-ը-ր-ը), grue, *sf.*

ԽՈՐԴԱՄԱՐԳ (կարճատեսուն բրդչուն մ'է), râle, *sm. Le — court fort vite.* [grues.

ԽՈՐԴԱՓԱՌ, une bande de

ԽՈՐԴԱՑՈՂ, ronfleur, euse, *s. C'est un — insupportable.*

ԽՈՐԴԵՆԻ (ը-ր), géranium (*խ-ն-ի-f. pl.* des *géraniums*), *sm.*

ԽՈՐԴԻՒՆ, **ԽՈՐԴՈՒՄ**, **ԽՈՐԴՈՒՄՆ**, } ronflement, *sm.*

ԽՈՐԴՆԵԼ, soustraire, *va.* V. **խորցուցնել**.

ԽՈՐԷԶ, plongeur, *sm.*

ԽՈՐԹ, bâtard, arde, *adj.* || bâtard, arde, *s.*, beau-fils *(pl.* des *beaux-fils)*, *sm.* — դուստր, belle-fille *(pl.* des *belles-filles)*, *sf.* || peu usité. *Un terme peu usité.*

ԽՈՐԹԱԳԻՐ, lettre կամ écriture bâtarde, կամ լոկ bâtarde, *sf.*

ԽՈՐԹԱՑԵԱԼ, bâtard, arde, *adj.*

ԽՈՐԹՈՒԹԻՒՆ, bâtardise, *sf.*

ԽՈՐԻՆ, profond, onde, *adj.*

ԽՈՐԻՍԻ ՄԵՂՈՒ, V. **Մեղրախորհուրդ**.

ԽՈՐՀՈՐԱՑ, gouffre, *sm.*, fosse, précipice, *sf.*

ԽՈՐՀԱԲԱՆ, logicien, *sm.*

ԽՈՐՀԵԼ, **ԽՈՐՀԻԼ**, } penser, méditer, *v. a.* et *n.* || raisonner, *vn.*; délibérer, *v. n.* et *a.* **Միաբան —**, concerter, *va. "Pour — avec lui les moyens de se venger.", FÉN. Tel. IX.* — մեկուն վրայ, penser à quelqu'un. *A qui pensez-vous? Je ne pense à personne.* — բանի մը վրայ, penser à quelque chose. *A quoi pensez-vous? Je ne pense à rien.*

ԽՈՐՀՈՂ, pensant, ante, *adj.* || penseur, *sm.*; raisonneur, euse, *s.* [penser, *sm.*

ԽՈՐՀՈՂՈՒԹԻՒՆ, pensée, *sf.*,

ԽՈՐՀՈՒՐԴ, pensée, *sf.* || pensée, *sf.*, dessein, *sm.*, idée, visée, *sf.*, projet, plan, *sm.* || délibération, conférence, *sf.*, conseil, *sm.* || avis, *sm.* || mystère, *sm.* || sacrement, *sm.* — զրուացցուց, partie, *sf.* — զիւղացցուցութեան, une partie de campagne. — սրոյ պատարագին, les saints կամ les sacrés mystères. Ծածուկ —ի, secret, *sm.* Գաղտնի, դռնփակ — (դատաւորաց), délibéré, *sm.* — Տէրութեան, conseil d'Etat. — պատուհիկ, conseil des ministres. — հիսնամակաց կրօնից), mystère, *sm.* — (եկեղեցւոյ), sacrement, *sm.* — Գոհութեան, սուրբ հաղորդութեան, saint sacrement, eucharistie (խ-ո-ր-հ-ր-դ), *sf.* — (հանճարեղ պատմական), consistoire, *sm.* — (հերքանամական կրօնից), mystère, *sm.* — տալ, donner conseil, conseiller de, *va. Je vous conseille de partir.* — տալ (չընելու), déconseiller, *va.* Մեկուն — հարցնել, demander conseil կամ avis à quelqu'un, prendre conseil de quelqu'un. Մեկուն խորհրդին հետեւիլ, V. **Հետեւիլ**. **խորհրդով**, **խորհրդեամբ**, mystérieusement, de propos délibéré, sacramentellement, *adv.*

ԽՈՐՀՐԴԱԳԻՐ, écriture symbolique, *sf.*

ԽՈՐՀՐԴԱԽԱՂ, mystère, sm.

ԽՈՐՀՐԴԱԾԵԼ, réfléchir, vn.; considérer, va.

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒ, conseiller, ère, s.

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ, réflexion, considération, délibération, pensée, sf.

ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ, mystique, symbolique, sacramental, ale *(pl. sacramentaux)*, կամ sacramentel, elle, *adj.* || conseiller, ère, *s.*; conseil, *sm.* — մտօք, կերպով, mystiquement, *adv.*

ԽՈՐՀՐԴԱԿԻՑ, confident, ente, *s.* — լինել, ըլլալ, V. խորհրդակցիլ։

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԻԼ, consulter, conférer, délibérer, *vn.* Իրարու հետ —, se consulter, *vpr.*

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, conférence, délibération, *sf.* — (բժշկաց, խօսնակաց), consultation, *sf.* *La maladie est grave, on doit faire une —. Les avocats sont entrés en —.*

ԽՈՐՀՐԴԱՄԵՐՁ, sacramentaire, *sm.*

ԽՈՐՀՐԴԱՆՇԱՆ, symbole, *sm.*

ԽՈՐՀՐԴԱՆՈՑ, V. խորհրդարան։

ԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀ, discret, ète, secret, ète, *adj.*

ԽՈՐՀՐԴԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, discrétion, *sf.*, secret, *sm.*

ԽՈՐՀՐԴԱՊԷՍ, mystiquement, *adv. Interpréter l'Écriture —.*

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ, missel, *sm.*

ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ, consultant, ante, *adj. Avocat —.* — բժիշկ, médecin —. consultatif, ive, *adj. Comité — de l'artillerie.* || conseiller, ère, *s.*; conseil, *sm.*

ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒՆ, V. խորհրդարան։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ, salle de կամ du conseil, *sf.*, conseil, *sm.*, chambre, *sf.*, divan, *sm.* — (Անգղիացւոց, Գաղղիացւոց), parlement, *sm.*

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ, parlementaire, *adj.*

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ, mystérieux, euse, mystique, *adj.* || emblématique, symbolique, *adj.* — կերպով, mystérieusement, *adv.*

ԽՈՐՁՈՒԻԼ (տե՛ս բոյս), vigne blanche, bryone, couleuvrée, *sf.*

ԽՈՐՁՈՒԻԼԻՑ (դառնահամ, կարմրորակ եւ հաստատուն նիւթ մ'է), bryonicine կամ bryonine, *sf.*

ԽՈՐՁՈՒՆՔ (ծոր), couche, *sf.*

ԽՈՐՇ, coin, *sm* || pli, *sm.* || compartiment, *sm. Monter dans le même —.* || ride, *sf.* || cavité, *sf.* || cellule, *sf. C'est ma —.* — (գետնի), ride, *sf.* — (ծովու), enfoncement, golfe, *sm.* —ք եւ ծոցք ծովեզերաց, V. Ծոց։ — (նաւահանգստի), enfoncement, *sm.* — (ճատրակի [échecs], տախտակախաղու [jeu de dames], դարանի, տփոյ), case, *sf.* — (պատի մէջ), niche, *sf.* — տառից արկեղ, cassetin, *sm. Chaque lettre a son —.*

ԽՈՐՇԱԴԱՐԱՆ, casier, *sm.*

ԽՈՐՇԱԿ (տապախառն հողմ Ափրիկոյ. տե՛ս հողմ), simoun (տե՛ս հողմ), *sm.*, hâle (հուր), *sf.*

ԽՈՐՇԱԿԱՀԱՐ, ԽՈՐՇԱԿԱՌ, hâlé, ée, *adj.* Խորշակահար առնել՝ ընել, hâler, *va.* — լինել՝ ըլլալ, se hâler, *vpr.*

ԽՈՐՇԱԿԱՌՔ, voiture cellulaire, *sf.*

ԽՈՐՇԱԿԱՒՈՐ, celluleux, euse, *adj.* — դարան, V. խորշադարան։

ԽՈՐՇԱՒՈՐ, sinué, ée, *adj.*

ԽՈՐՇԵԼ, ԽՈՐՇԻԼ, répugner, *vn.* || éviter, fuir, abhorrer, *va.* || se refuser, s'éloigner, *vpr.*

ԽՈՐՇԽՈՐՇԱՆ (խորշ խորշ եղող), plicatile, *adj.*

ԽՈՐՇԿԷՆ, cloisonné, ée, *adj.*

ԽՈՐՇՈՄ, ride, *sf.*

ԽՈՐՇՈՄԵԱԼ, ridé, ée, *adj.*

ԽՈՐՇՈՄԵԼ, V. խորշոմիլ։

ԽՈՐՇՈՄԵՑՈՒՆԵԼ, rider, *va.*

ԽՈՐՇՈՄԻԼ, se rider, *vpr.*

ԽՈՐՇՈՄԱՆՑ, ridé, ée, *adj.*

ԽՈՐՇՈՒՄ, } fuite, *sf.*, éloig-
ԽՈՐՇՈՒՄՆ, } nement, *sm.*

ԽՈՐՈՉ (կնիք կուսութեան. Ազ-ձէրլէ+ ձէրթ-ի), hymen (ի-ի, կամ pus այլոց ի-ի), *sm.*

ԽՈՐՈՎԱՆՑ, rissolé, ée, *adj.* || —, — միս (ձէլ-ր-մ), rôti, rissolé, *sm.* [se, *s.*

ԽՈՐՈՎԱՎԱՃԱՌ, rôtisseur, eu-

ԽՈՐՈՎԱՐԱՆ, rôtisserie, *sf.*

ԽՈՐՈՎԱՐՄՐ, rôtisseur, euse, *s.*

ԽՈՐՈՎԵԱԼ, rissolé, ée, *adj.*

ԽՈՐՈՎԵԼ, rôtir, rissoler, *va.* Տապակի մէջ —, frire, *va.* [*s.*

ԽՈՐՈՎԵՓԵԱՑ, rôtisseur, euse,

ԽՈՐՈՎԻԼ, rôtir, *vn.*, se rôtir, *vpr.* [solé, *sm.*

ԽՈՐՈՎՈՑ ՄԻՍ (ձէլ-ր-մ), ris-

ԽՈՐՈՎՈՑՔ, rôti, *sm.*

ԽՈՐՈՎՈՒՄ, } rôtissage, *sm.*
ԽՈՐՈՎՈՒՄՆ, }

ԽՈՐՈՒԹԻՒՆ, profondeur, hauteur (հ՞.), *sf.* — (ջուրց ծովու), fond, *sm.*

ԽՈՐՈՒՄ, } soustraction, *sf.*
ԽՈՐՈՒՄՆ, }

ԽՈՐՈՒՆԿ, profond, onde, enfoncé, ée, *adj.* — կերպով, à fond, *adv.*

ԽՈՐՈՒՆԿՆԱԼ, V. **ԽՈՐԱՆԱԼ**.

ԽՈՐՈՒՆԿՑՈՒՆԵԼ, approfondir, *va.*

ԽՈՐՏԱԲՈՐՏ, raboteux, euse, scabreux, euse, inégal, ale *(pl. inégaux)*, rude, *adj.*

ԽՈՐՏԱԿԵԼ, briser, rompre, fracturer, fracasser, écraser, défaire, *va.* Պաճր —, broyer, *va.* — դուռը, enfoncer la porte. — կայմերը, abattre կամ rompre les mâts, démâter, *va.*

ԽՈՐՏԱԿԻԼ, se briser, *vpr.*, éclater, *vn.*

ԽՈՐՏԱԿԻՉ, } enfonceur, *sm.*
ԽՈՐՏԱԿՈՂ, }

ԽՈՐՏԱԿՈՒԻԼ, V. **ԽՈՐՏԱԿԻԼ**.

ԽՈՐՏԱԿՈՒՄ, } brisement,
ԽՈՐՏԱԿՈՒՄՆ, } rompement, écrasement, *sm.*, fracture, rupture, *sf.* — (դռան), enfoncement, *sm.* Բուռն եւ ահաւասիկ, ճայթմամբ հաճդերձ —, fracas, *sm.*

ԽՈՐՏՉՆԿԻՉ (սրագ սրագ երկաթի կտորաւոյր սրձակող բնդաւոր մը), mitrailleuse, *sf.*

ԽՈՐՏԻԿ, mets, *sm.* Ընդհան սեղանիս խորհրդ, une table chargée de mets. Քնուշահամ, համդրուհամ —, un mets d'un goût suave. Քնհամ —, un mets sans saveur.

ԽՈՐՏԿԱՐԱՐ, cuisinier, ière, *s.*

ԽՈՐՏԿԱՑՈՒԱԾԿ, menu, *sm.*

ԽՈՐՏՈՒՆԵԼ, creuser, *va.*

ԽՈՐՔ. abîme, *sm.* || fond, enfoncement, *sm.*, profondeur, *sf.* — (ursի), fond, *sm.* Քնյատակ, անյատակելի, անուղջ —, un abîme sans fond.

ԽՈՑ, V. **Վ ԽՐԻ**.

ԽՈՑԵԼ, } V. **Վ ԽՐԱՒՈՐԵԼ**.
ԽՈՑՈՑԻՉ, }

ԽՈՑՈՒԻՉ, V. **Վ ԽՐԱՒՈՐԻՉ**.

ԽՈՑՈՒԱԾ, V. **Վ ԽՐԻ**.

ԽՈՑՈՒՆԿ (ա-ն-ջ), colique, *sf.*, tranchées, *sfp.*, élancement, *sm.* — ունենալ, avoir la colique. — ը բռնեց, la colique l'a saisi.

ԽՈՒԵԼ, maltraiter, *va.*

ԽՈՒԶԱՐԿ, chercheur, euse, *s.*

ԽՈՒԶԱՐԿԵԼ, rechercher, *va.*

ԽՈՒԶԱՐԿՈՂ, investigateur, trice, *adj.* et *s.*; fureteur, sondeur, *sm.*

ԽՈՒԶԱՐԿՈՒ, chercheur, euse, *s.*; explorateur, censeur, *sm.*

ԽՈՒԶԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, investigation, recherche, *sf.* Ձանձրալի — մը, une recherche fastidieuse.

ԽՈՒԶԵԼ, chercher, rechercher, *va.* || tondre, *va.* — (գրբերը), fouiller, *va.* — մէկուն գրպանները, fouiller quelqu'un. *Fouiller un voleur.*

ԽՈՒԹ (ծովածածուկ քար), écueil, banc (դաւ), *sm.* — փոքրիկ, basse, *sf.*

ԽՈՒԺ, V. Բարբարոս ։

ԽՈՒԺԱՆ, multitude, populace, canaille, *sf.*, le bas peuple, *sm.*

ԽՈՒԺԴՈՒԺ, V. Բարբարոս ։

ԽՈՒԼ, sourd, *m.* sourde, *f.* *adj.* et *s.* — եւ համր, sourd-muet, sourde-muette (*pl.* des *sourds-muets, mf. sourdes-muettes, fp.*), *adj.* et *s.* ի բնէ, ի ծնէ —, sourd de nature. — ձեւանալ, ունս — ըլլալ, faire la sourde oreille, faire le sourd, faire semblant de ne pas entendre.

ԽՈՒԼՆԱԼ, devenir sourd, s'assourdir, *vpr.*

ԽՈՒԼՑՈՒՆԵԼ, rendre sourd, assourdir, *va.*

ԽՈՒԽ (դալղամ), flegme, *sm.*

ԽՈՒԽՈՑ (խառնամբոխ բազմութիւն), cohue, *sf.*

ԽՈՒՂ (խրճիթ. գոմալիկ), cabane, loge, *sf.* — (պահապան զինուորի), guérite, *sf.*

ԽՈՒՃԱՊ, alarme, *sf.*

ԽՈՒՃԱՊԱԿԱՆ, alarmant, ante, *adj.*

ԽՈՒՃԱՊԵԼ, alarmer, *va.*

ԽՈՒՃԱՊԻԼ, s'alarmer, *vpr.*

ԽՈՒՄԲ, groupe, *sm.*, troupe, bande, *sf.* — (ոչխարաց), V. Հօտ ։ — (կաքաւուց), compagnie, *sf.* — (զօրական ջանց), V. Գառակական կամ Ասպականի ։ — դերասանից, դերասանական —, troupe, *sf.* — կղզեաց, groupe d'îles. — —, en foule, *adv.* [peu, un peu.

ԽՈՒՆ, peu, *adj.* — ինչ, — մի,

ԽՈՒՆԿ, encens (ախլամ), *sm.* Անուշահոտ —, aromate, *sm.* Որձ —, — mâle, oliban, *sm.*

ԽՈՒՆՋ, agacerie, *sf.*

ԽՈՒՌՆ, foule, *sf.*, concours, *sm.*, presse, *sf.* — զբաղմունք, une foule d'occupations.

ԽՈՒՌՆԸՆԴԹԱՑ, en foule, *adv.* — դիմել, accourir en foule. — ամբոխ, affluence, *sf.*

ԽՈՒՍԱՓԱԿԱՆ, V. Փախստական ։

ԽՈՒՍԱՓԱՆՔ, V. Փախուստ ։

ԽՈՒՍԱՓԵԼ, **ԽՈՒՍԱՓԻԼ**, V. Փախչիլ ։

ԽՈՒՍԱՓՈՒ, fuyard, arde, *adj.*

ԽՈՒՍԽՈՒՍԵԼ (փախուստ տալու ջանալ), ruser, *vn.* *Le renard a longtemps rusé.*

ԽՈՒՐԱՒՈՐ, mitré, ée, *adj.*

ԽՈՒՐՁ, **ԽՈՒՐՁՆ** (տէմէթ), botte, *sf.*, faisceau, *sm.* — (ճամփակաց, կտաւուց), fagot, *sm.* "*J'ai reçu un — de lettres des Lavardins.*,, *SÉV.* — ցորենախառն յարդի, gerbée, *sf.* Կտրուած ցորենի —, V. Որայ ։ — (ցայտող ջրոյ կամ հրայից փամփուշտի), gerbe, *sf.* — ոստոց, V. Ոչին ։

ԽՈՒՑ, chambre, *sf.*

ԽՈՒՓ (գափագ), couvercle, *sm.* Երեկոյեան —, couvre-feu (*pl.* des *couvre-feu*), *sm.*

ԽՈՓ (արօրի. սապան տեմիրի), soc (սօգ), *sm.*

ԽՈՓԱԿԵԼ, cep (սէ. Որմանք կը հնչեն սէբ բառից վերջը), sep (սէբ), *sm.*

ԽՊԻՊ (վզի ուռեցք), goitre, *sm.*

ԽՊԻՊԱՒՈՐ (վզի ուռեցք ունեցող. գուշլագ աղըրլը), goitreux, euse, *adj.* *Les individus* —. ‖ goitreux, euse, *s.*

ԽՊԼԻԿ, cauchemar, *sm.*

ԽՊՆԻԼ, avoir honte (հօնթ).

ԽՊՊԱՑԻՆ (խպիպի նման [ուռեցք]. գուշլագ աղըրլը [մէչ]), goitreux, euse, *adj.*

ԽՊՊԱՒՈՐ, V. Խպիպաւոր ։

ԽՌԹԻԿ (զէրտալէ), abricot, *sm.*

ԽՌԻՒ, V. Մացառ ։

ԽՌՆԴԱՑ (բրդոտ տերեւներով տունկ մը) molène, *sf.*

ԽՌՆԵԼ, rassembler, *va.*

20

ԽՈՆԻԼ, se rassembler, se presser, *vpr.*

ԽՈՆՋԵԼ (խղդուկ ձայն հանել), râler, *vn.*

ԽՈՆՋԻՒՆ, râle, râlement, *sm.*

ԽՈՆՋԱԾԻԼ (ուլկախոց), limaçon, colimaçon, *sm.* խուճապալ կամ խուճապող մեծ, escargot, *sm.* խուրճապալ ծովու, V. կոխիւ։

ԽՈՆՋՈՂ, V. խուճապալ։ — ծովու, conque, *sf.*

ԽՈՎ, troublé, ée, agité, ée, *adj.* V. խռովութիւն։

ԽՈՎԱԼԻՑ, turbulent, ente, factieux, euse, *adj.*

ԽՈՎԱՑՈՑՉ, tumultueux, euse, *adj.*

ԽՈՎԱՍՈՒՐ, turbulent, ente, remuent, ente, *adj.*

ԽՈՎԱՐԱՐ, factieux, euse, *adj.* || agitateur, boutefeu *(pl.* des *boutefeux), sm.*

ԽՈՎԱՐԿՈՒ, boutefeu, *sm.*

ԽՈՎԵԼ, troubler, agiter, *va.*

ԽՈՎԻԼ, se troubler, s'agiter, *vpr.* [*adj.* et *s.*

ԽՈՎԻՉ, perturbateur, trice,

ԽՈՎՈՒԹԻՒՆ, trouble, *sm.*, agitation, perturbation, *sf.*

1. **ԽՈՉԱԿ** (երկայն եւ նուրբ ոսկր արտաքի), péroné, *sm.*

2. **ԽՈՉԱԿ** (խըխլէթ), larynx (լարկին), *sm.*

ԽՈՉԱԿԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (բաս վիրաբուժից), laryngotomie, *sf.*

ԽՈՉԱԿԱՏԱՉ (խռչափողոյ բորբոքումն. խըխլէթ ի-ֆի-նէֆ), laryngite, *sf.*

ԽՈՉԱԿԻ. péronier, ière, *adj. L'artère (շնչերակ. լա փոխր) péronière.*

ԽՈՉԱՓՈՂ (խըխլէթ), larynx (լարկին), *sm.*

ԽՈՉԱՓՈՂԱՑԻՆ, laryngé, ée կամ laryngien, ienne, *adj.*

ԽՍԻՐ (հասը), natte, *sf.* խարով *ծածկել, couvrir de* —*s*, natter, *va.*

ԽՍՏԱԲԱՐՈՑ, dur, *m.* dure, *f. adj.*

ԽՍՏԱԲԱՐՈՑՈՒԹԻՒՆ, raideur կամ roideur, *sf.*

ԽՍՏԱԳՈՑՆՈՒ, V. խսիլ։

ԽՍՏԱԿԱՐՕՂ, rigoriste, *adj.* et *s.*; rude, *adj.* [*sm.*

ԽՍՏԱԿԱՐՕՂՈՒԹԻՒՆ, rigorisme,

ԽՍՏԱՆԱԼ, s'endurcir, *vpr.*

ԽՍՏԱՇՈՒՆՉ, gaillard, arde, *adj. Vent* —.

ԽՍՏԱՊԱՐԱՆՈՑ, indocile, *adj.*

ԽՍՏԱՊԱՐԱՆՈՑՈՒԹԻՒՆ, indocilité, *sf.*

ԽՍՏԱՍԻՐՏ, impitoyable, *adj.*

ԽՍՏԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, endurcissement, *sm.*

ԽՍՏԱՑՈՒՆՆԵԼ, endurcir, *va.*

ԽՍՏԵՐԱԽ, indompté, ée, *adj.*

ԽՍԻՒ, durement, rudement, regidement, sévèrement, rigoureusement, *adv.*

ԽՍՈՐ (ասֆուռթ), ail (պլ. *pl. aulx* [*o*]. Ըստ ցնկաթացից՝ *ails*), *sm.* [(պլ-պ), *sf.*

ԽՍՈՐԱՎ (խէչ-ֆուռթ), aillade

ԽՍՈՒԹԻՒՆ, dureté, inflexibilité, raideur կամ roideur, rudesse, sévérité, rigidité, rigueur, *sf.* — բառից, la rudesse des mots.

ԽՏԱԿԱՆ, condensable, *adj.*

ԽՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, condensabilité, *sf.*

ԽՏԱՆԱԼ, se condenser, *vpr.*

ԽՏԱՆԱԼԻ, condensable, *adj.*

ԽՏԱՐԱՆ (շոգեշարժ մեքենայի), condenseur, *sm.*

ԽՏԱՑՈՒՄ, } condensation,
ԽՏԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ԽՏԱՑՈՒՆԵԼ, condenser, *va.*

ԽՏԱՑՈՒԱՆԵԼ, V. խտացուցանել։

ԽՏԱՑՈՒՉԻ, condensateur, *sm.*

ԽՏԻՐ, différence, distinction, *sf.* Պէտ — կայ, il y a bien à dire.

ԽՏՂՏԱՆՔ (կտիկ), chatouillement, *sm.*

ԽՏՂՏԵԼ (կտիկ բնել), chatouil-

ler, *va.* — աչքը (աչք առնուլ), éblouir, *va.*

ԽՏՂՏՈՒՄ } (կծիկ), chatouil-
ԽՏՂՏՈՒՄՆ } lement, *sm.* — աչաց, éblouissement, *sm.*

ԽՏՈՒԹԻՒՆ, densité, *sf.*

ԽՏՐԱԴԻՄԱՑ, métoposcope, *sm.*

ԽՏՐԱԴԻՄԱՑԱԿԱՆ, métoposcopique, *adj.*

ԽՏՐԱԴԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ (մէկնուն երեսի գծերը զննելով անոր բախտը գուշակելու արուեստ), métoposcopie, *sf.*

ԽՏՐՈՑ, barre, *sf.*

ԽՏՐՈՒԹԻՒՆ, différence, distinction, *sf.*

ԽՐԱԽ, joyeux, euse, *adj.*

ԽՐԱԽԱԼԻՑ, enjoué, ée, *adj.*

ԽՐԱԽԱՄԻՏ, gai, *m.* gaie, *f.*, serein, eine, *adj.*

ԽՐԱԽԱՆԱԼ, se réjouir de, *vpr.* || se régaler, *vpr.*, festiner, *vn.*

ԽՐԱԽԱՐԱՆ (մեսացածին երկիր առատութեան. երկիր լի ամենայն բարութեամբք), pays de cocagne.

ԽՐԱԽՃԱՆԱԿԻՑ, ami de table, de bouteille. — լինել, ըլլալ, être de frairie.

ԽՐԱԽՃԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, syssitie (. . պէ), *sf.*

ԽՐԱԽՃԱՆԱՍԷՐ, banqueteur, *sm.*; noceur, euse, *s.*

ԽՐԱԽՃԱՆՈՒԹԻՒՆ, } réjouis-
ԽՐԱԽՃԱՆՔ, } sances, *sfp.* || festin, régal *(pl.* des *régals), sm.*

ԽՐԱԽՈՅՍ, } encouragement,
ԽՐԱԽՈՅՍՔ, } *sm.*

ԽՐԱԽՈՒԹԻՒՆ, joie, *sf.* || festin, régal *(pl.* des *régals)*, gaudéamus ([illegible]), *sm.*, frairie, bombance, cocagne, *sf.* —ք ամուսնութեան, noce, *sf.* — առնել, ընել, festiner, *vn.* Խրախութեան կայմ, V. կայմ։

ԽՐԱԽՈՒՆՔ, chère, *sf.*, banquet, *sm.*, *frairie, sf.* Խրախունս առնել, faire bonne կամ grand' chère, *va.*

ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ, encourageant, ante, *adj.*

ԽՐԱԽՈՒՍԵԼ, encourager, *va.*

ԽՐԱՄ, fossé, *sm.*

ԽՐԱՍԱԽ, V. փարսախ։

ԽՐԱՏ, conseil, *sm.*, parénèse, *sf.* || avis, avertissement, *sm.* || leçon, instruction, *sf.* || admonition, *sf.* Բարոյական — (գրոց մէջ), morale, *sf.* — տալ, donner des conseils, conseiller, avertir, *va.* Խենթին —, սեւին սապոն (առակ), à laver la tête d'un âne, կամ d'un More, on perd sa lessive.

ԽՐԱՏԱԿԱՆ, moral, ale *(pl. moraux)*, parénétique, *adj.*

ԽՐԱՏԵԼ, donner des conseils, conseiller, moraliser, aviser, *va.*

ԽՐԱՏՏՈՒ, conseiller, ère, admoniteur, trice, *s.*; conseil, *sm.* Անձամ —, conseilleur, *sm.* [*sm.*

ԽՐԱՑ (ծապաւէն. կապ), lacet,

ԽՐԱՑԱԿ, aiguillette, *sf.*

ԽՐԱՑԱՔ, amentacées, *sfp.*

ԽՐԱՑՔ, aiguillette, *sf.* || cordon, *sm.*

ԽՐԵԼ, V. խրեցունել։

ԽՐԵՑՈՒՄ } ([illegible]), é-
ԽՐԵՑՈՒՄՆ } chouement, *sm.*

ԽՐԵՑՈՒՆԵԼ (նաւը), engraver (un navire), échouer, *va. Ce pilote échoua son bâtiment.* Նաւը ծովեզերաց վրայ —, jeter son navire à la côte.

ԽՐԹԻՆ, obscur, ure, difficile à, indéchiffrable, *adj.*

ԽՐԹՆՈՒԹԻՒՆ, obscurité, difficulté, *sf.*, obscurcissement, *sm.*

ԽՐԻԼ, engraver, *vn.*, s'engraver, *vpr. La chaloupe (*նաւակ. կուր*) engrava. Notre bateau s'est engravé.* échouer, *vn. Notre vaisseau échoua*, nous échouâmes sur *un banc de sable.*

ԽՐԽՆՋԵԼ, hennir ([illegible]), *vn.* *Ils furent découverts parce qu'un cheval se mit à —.*

ԽՐԽՆՋԻՒՆ, hennissement ([illegible]), *sm.*

ԽՐԽՆՋՈՂ, hennissant, ante ([illegible]), *adj.*

ԽՐՄՈՒԻԼ ([illegible]), vigne blanche, bryone, couleuvrée, *sf.*

ԽՐԿԵԼ, V. Դրկել ։

ԽՐՋՆԱԿԻՐ (խուրձ շինելով կապող), botteleur, *sm.*

ԽՐՋՆԻԿ, bottelette, *sf.*

ԽՐՃԻԹ, cabane, chaumière, loge, baraque, *sf.*, taudis, *sm.* *Il loge dans un taudis, dans un pauvre taudis.* Փոքրիկ —, V. Խրճիթիկ ։ [mine, *sf.*

ԽՐՃԹԻԿ, cabanon, *sm.*, chau-

ԽՐՈԽՏ, impérieux, euse, fier, *m.* fière, *f.*, courageux, euse, *adj.* V. Խրոխտաբար ։

ԽՐՈԽՏԱԲԱՐ, impérieusement, fièrement, courageusement, *adv.*

ԽՐՈԽՏԱԼ, **ԽՐՈԽՏԱՆԱԼ**, prendre un air impérieux, se rengorger, etre fier, faire le brave, braver. Խրատու դէմ —, se braver, *vpr.*

ԽՐՈԽՏԱՆՔ, jactance, *sf.* V. Խրոխտումն ։

ԽՐՈԽՏՈՒՄ, **ԽՐՈԽՏՈՒՄՆ**, fierté, bravade, *sf.*

ԽՐՈՒԱՆԴԵԼ (կարկատել ճիճ կօշիկները), carreler, *va.*

ԽՐՈՒԱՆԴԻՉ (կարկատիչ կօշկաց), carreleur, *sm.*; ravaudeur, euse, *s.*

ԽՐՈՒԿ ([illegible]), cinabre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կինաբարիս ։

ԽՐՈՒՄ, **ԽՐՈՒՄՆ** ([illegible]), engravement, échouage, *sm.*

ԽՐՈՒՏ, **ԽՐՈՒՏՔ**, banc ([illegible]), *sm.*, basse, barre, *sf.* — վայր, V. Ծանծաղ ։

ԽՐՏԵՑՈՒՆԵԼ, effaroucher, *va.*

ԽՐՏՆՈՒԼ, V. Խրտչիլ ։

ԽՐՏՈՒԻԼ, **ԽՐՏՈՒԻԼԱԿ** ([illegible]), épouvantail (*pl.* des *épouvantails*), *sm.* Հաւանալած — ([illegible]), chènevière, *sf.*

ԽՐՏՈՒՑԱՆԵԼ, V. Խրտեցունել ։

ԽՐՏՉԻԼ, s'effaroucher, *vpr.*

ԽՑԱՀԱՆ, V. Խցանահան ։

ԽՑԱՆ ([illegible]), bouchon, tampon, *sm.*

ԽՑԱՆԱՀԱՆ, tire-bouchon (*pl.* des *tire-bouchons*), *sm.*

ԽՑԱՆԱՐԱՐ, bouchonnier, *sm.*

ԽՑԱՆԻԼ, se boucher, *vpr.*

ԽՑԻԿ, petite chambre, chambrette, cellule, logette, *sf.*, bouge, *sm.* — (մոլեգին յիմարաց յիմարանոցաց մէջ), cabanon, *sm.*

ԽՑԻՉ, obstructif, ive, *adj.* *Aliment —.*

ԽՑՈՂԱԿԱՆ, obstructif, ive, *adj.* *Aliment —.*

ԽՑՈՒՄ, **ԽՑՈՒՄՆ**, oblitération, *sf.* — (խողովակաց), engorgement, *sm.* — (որկորոյ, խողովակաց մարմնոյ), engouement կամ engoûment, *sm.*

ԽՕՉ (խոտ մ'է. [illegible]), algue, *sf.* [*adj.* et *s.*

ԽՕԹ, malade, *adj.*; infirme,

ԽՕԹԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, nosologie, *sf.* [phic, *sf.*

ԽՕԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, nosogra-

ԽՕԹԱՊԱՏՃԱՌ ԼԻՆԵԼ, **ԽՕԹԱՊԱՏՃԱՌՍ ԼԻՆԵԼ**, simuler une maladie, feindre une maladie, feindre d'être malade, faire semblant d'etre malade.

ԽՕԹՈՒԹԻՒՆ, maladie, infirmité, *sf.*

ԽՕԼ, sot, *m.* sotte, *f.*, fou, fol, *m.* folle, *f.* *adj.* V. Խենթուկ ։

ԽՕԼԱՀԱՐ, fou, *sm.*

ԽՕԼՆՋԱՆ (բոյս մ'է. [illegible]), galanga, *sm.*

ԽՕԼՈՒԹԻՒՆ, sottise, folie, *sf.*

ԽՕՂ, V. Խուղ։

ԽՕՃԻՒՆ, alarme, *sm.*

ԽՕՍ, V. Խօսք։

ԽՕՍԱԿԻՑ, parlementaire, *sm.* — լինել, ըլլալ, dialoguer, parlementer, *vn.* — առնել, ընել, dialoguer, *va.*

ԽՕՍԱԿՑԻԼ, s'entretenir ensemble, avec, entrer en conversation avec, causer, converser avec. || dialoguer, *vn.* || traiter, *vn.*

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, causerie, conversation, *sf.*, entretien, propos, dialogue, parler, colloque, *sm.* Իրական —, une conversation réelle. Քաղցր, զուարթ —, une conversation affable, gaie. Խօսակցութեան մտնել մէկուն հետ, lier conversation avec quelqn'un. Խօսակցութեան նիւթը փոխուեցաւ, la conversation a changé d'objet. Խօսակցութիւնն այս ինչ նիւթոյ վրայ դարձաւ, l'entretien tomba sur tel sujet. Ձենէ ծածկելիք — մը չունինք (կրնամք կենալ), vous n'êtes pas de trop.

ԽՕՍԱՍԷՐ, parlant, ante, *adj.*

ԽՕՍԱՐԱՆ, les organes de la parole, langue, bouche, *sf.* || parloir, *sm.* [Առնակոյս ։

ԽՕՍԵԱԼ, V. Հարսնացու կամ

ԽՕՍԻԼ, parler, discourir, traiter, *vn.* Աղէկ, գէշ —, parler bien, mal. Գէշ կերպով — (լեզու մը), baragouiner (une langue), *vn.* Խեցբեկ լեզուաւ —, V. Խեցբեկել։ Ուղիղ —, parler distinctement. Վարժ (ջուրի պէս) —, parler couramment. Քթէն —, V. Ռնգախօսել։ Քիչ մը քթէն —, nasillonner, *vn.* Մէկուն վրայ չար —, parler mal de quelqu'un, médire, faire un paquet sur quelqu'un. Նորէն —, parler de nouveau, reparler, revenir, *vn.* — (բանի մը վրայօք), se jeter sur, *vpr.* "*Je ne veux pas me jeter sur les passages des Pères [de l'Église].,,* *BOSS. Lett.* Մէկուն վրայօք գովեստով —, se louer de quelqu'un. Ի զուր, ընդ վայր —, parler en pure perte. Արագ եւ անոռոշ —, V. Լփռտալ։ Ասդիէն անդիէն (սըկէ նըկէ) —, causer de choses et d'autres. Բարձրաձայն —, parler haut. Խառնշխուռն —, barbouiller, *va.* Ափեղցփեղ —, parler à tort et à travers. Պարապ բաներ —, jaboter, *vn.* Գլուխ գլխու տուած —, causer bec à bec. Բաց սրտով —, parler à cœur ouvert. —ու սկսիլ, commencer կամ se mettre à parler, prendre la parole. Ականջը —, corner, *vn.* Ձեր ականջներն անշուշտ շատ խօսեցան, les oreilles ont bien dû vous corner, կամ les oreilles doivent vous avoir bien tinté. Ի՞նչպէս կը խօսիմ, comment est-ce que je parle? comment parlé-je? Ըստ արժանւոյն կը խօսիք, vous parlez comme il faut ([illegible]). Կը վախնամ որ իմ վրաս կը խօսիք, j'ai peur que vous ne parlez de moi. Չափէն աւելի —ն անխոհեմութիւն է, parler trop est imprudent. Չափէն աւելի կը խօսիք, vous parliez trop. Ձեզի հետ խօսող չկայ, ձերիններուն հետ խօսեցէք, parlez à votre écot. Հաւ խօսեցաւ, le coq chanta coquerico. Առ հասարակ, ընդհանրապէս —ով, absolument parlant. Ի յաւելուածոյ, յաւելորդաց, ի մթերմոնոյ, ի մնացորդաց սրտի խօսի բերան, la bouche parle de l'abondance de cœur.

ԽՕՍԵՑԵԱԼ, V. Խօսեալ։

ԽՕՍԵՑՈՒՆԵԼ, dénouer la langue, *va.* || faire parler կամ causer, mettre, *va.* *Je l'ai mis sur ce mariage.*

ԽՕՍՈՒԼ, V. Խօսել։

ԽՕՍՆԱԿ, avocat, conseil, *sm.*

ԽՕՍՆԱԿԻՑ, négociateur, *sm.*

ԽՕՍՆԱՑԻ, fiancé, *sm.*

ԽՕՍՈՂ, parlant, ante, *adj.* || parleur, euse, *s.* V. Աճառող։

ԽՕՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, faculté de parler, parole, raison, *sf.*

ԽՕՍՈՒԱԾՔ, débit, *sm.* Հապարակ —, langage des halles (Ֆ-ն).

ԽՕՍՈՒԻԼ, se parler, *vpr.*

ԽՕՍՈՒՄ, } fiançailles, *sfp.*
ԽՕՍՈՒՄՆ, }

ԽՕՍՈՒՆ, parlant, ante, *adj.* *L'homme est la seule créature parlante.*

ԽՕՍՔ, parole, *sf.* || promesse, phrase, *sf.*, langage, propos, *sm.* || discours, traité, mot, *sm.* Երկդիմի —, mot, phrase à double sens, équivoque, *sf.* Լկտի —, propos libre, gravelure, *sf.* Մանր —, paroles, *sfp.* Մանր —երէն ծեծկռուեցին անգամ, des paroles ils en vinrent aux mains. Կծու —, raillerie offensante, *sf.*, brocard, *sm.* Հանճարեղ — մը, une saillie, *sf.* Խառնիխուռն, խառնափնդոր —, discours confus, barbouillage, *sm.* Տարփակալն —, propos galant, *sm.*, fleurette, *sf.* Անօթի, պարապ —, փուճուճուն —, discours bagatelle, frivole, sornette, baliverne, *sf.*, redit, *sm.* Ուռուցիկ եւ չափազանց —եր, bouffissure, *sf.* Մրրած —եր, vieillerie, *sf.* *Il ne dit que des* —*s.* Նախատական —եր զուրցել, chanter goguettes կամ միապար goguette à quelqu'un. — տալ, donner sa parole, promettre de. —ը բռնել, —ին վրայ կենալ, tenir sa parole. —ը չը բռնել, —ին վրայ չկենալ, ne pas tenir sa parole, manquer à կամ de sa parole. —ն ետ առնուլ, retenir sa parole. —ը մէկ ընել ուրիշի մը հետ, convenir de (Être օժանդակ բայով), *vn.* *Ils sont convenus de se trouver en tel lieu, de faire telle chose.* Մէկուն —ը կտրել, rompre la parole, interrompre, *va.* — ըլլալ, s'agir de, être question de. —ն այս ինչ բանին վրայ է, il s'agit de. —ը ձեր զուարճութեանը վրայ չէ, այլ ձեր յառաջադիմութեանը վրայ, il ne s'agit pas de votre plaisir, mais de votre progrès. —ը ղուրսը չի տարածուի, —ը մէջերնիս, մէջերնիս մնայ, que cela ne nous passe pas, de vous à moi, soit dit entre nous կամ լոկ entre nous. Մեղրակաթ —երով, d'un ton mielleux, mielleusement, *adv.* Մէկ —ով, en un mot. — տալով, sous promesse de. *Il a abusé cette pauvre fille sous promesse de mariage.* Այս —երէն յետոյ՝ ետքը, à ces mots. —ի տակ մնալ չուզեր, il ne veut jamais avoir le dernier.

Ծ

Ծ *(dza կամ dsa)*, quatorzième lettre de l'alphabet arménien et neuvième des consonnes. || cinquante, cinquantième.

ԾԱՂ, V. Ղայր։

ԾԱՂԵԼ, } se lever, *vpr.*, poin-
ԾԱՂԻԼ, } dre, *vn.* || émaner, sortir, provenir, venir, *vn.* tirer son origine. **Առաւօտը —ու ծամճաւկը**, dès que le jour paraît, à jour ouvrant.

ԾԱՂՈՒՄ, } lever, *sm.* || prin-
ԾԱՂՈՒՄՆ, } cipe, *sm.* || naissance, origine, *sf.* — **արեգական, արեւու**, le lever du soleil. — **լուսոյ (առաւօս)**, la pointe du jour (matin). — **բառի**, étymologie, *sf.*

ԾԱԹՐԻՆ (**աճուռաճինս տունկ մ'է. Ը-ԲՂԻՆ**), serpolet, *sm.*

ԾԱԼ, V. Ղալիւ։

ԾԱԼԱՆ, pli, pliage, *sm.* || plié, ée, *adj.* [ant, ante, *adj.*

ԾԱԼԱՆՈՑ, plié, ée, *adj.* || pli-
ԾԱԼԵԼ, plier, *va.* **Ղարէն —**, replier, *va.*

ԾԱԼԻՉ, } plieur, euse, *s.* —
ԾԱԼՈՂ, } *de draps.*

ԾԱԼՕՂԻ, pliant, ante, *adj.* **Աթոռ —**, siège —, կամ լոկ pliant, *sm.*

ԾԱԼՈՑ (բուղթ ծալելու գործիք), plioir, *sm.* [*sm.*

ԾԱԼՈՒԱԾՔ, pli, *sm.* || pliage,
ԾԱԼՈՒՄ, } pliage, *sm.*
ԾԱԼՈՒՄՆ, }

ԾԱԼՓԵՂՈՑՐ (տեսակ մը գըլխարկ), claque, *sm.* *Un — est commode au bal.*

ԾԱԼՔ, pli, *sm.* —**եր առնուլ**, plisser, *vn.*, se plisser, *vpr.* — **տալ**, plisser, *va.* **Կկարուս մէջ qqեւսու —եր բինել**, jeter une draperie.

ԾԱԽ, V. Ղախիւ։ —**ու հանել**, mettre en vente.

ԾԱԽԵԼ, dépenser, *va.* || vendre, débiter, *va.* || dépenser, consommer, consumer, épuiser, dévorer, *va.* || se défaire de, *vpr.* || faire valoir, étaler, *va.* **Այս մարդն իւր գիտցածը միւս — կ'ուզէ**, cet homme veut faire valoir toujours ce qu'il sait.

ԾԱԽԻՉ, dévorant, ante, dévorateur, trice, *adj.* || dévoreur, euse, *s.* — **դեղ**, corrosif, *sm.* *Employer les —s.*

ԾԱԽՈՂ, vendeur, euse, débitant, ante, *s.* **Մեծուբիւն —**, important, ante, *adj.* || important, *sm.* *C'est un —.*

ԾԱԽՈՒՆ, à vendre. — **տուն**, maison à vendre. **Այս տունը ծախո՞ւն է**, cette maison est-elle à vendre? — **հանել**, mettre en vente.

ԾԱԽՈՒԻԼ, se vendre, s'écouler, *vpr.* **Գինին ադէկ կը ծախուի**, le vin se vend bien. **Գինին առաջիկայ' գալ տարի ադէկ պիտի ծախուի**, le vin se vendra bien l'année prochaine.

ԾԱԽՈՒՄ, } consommation,
ԾԱԽՈՒՄՆ, } consomption, *sf.* || corrosion, *sf.* || vente, vendition, *sf.*

ԾԱԽՍԵԼ, dépenser, *va.* *Il a*

dépensé tout son argent comptant. Il aime à —.

ԾԱԽՔ, dépense, *sf.*, dépens, frais, *sm.* || consommation, consomption, *sf.* || perte, *sf. Les —s de l'ennemi furent plus fortes que les nôtres.* Աւելորդ —, dépenses inutiles, superflues. Ժամու — (ֆիգ. խօսքլէզը) dépense de fantaisie, menus plaisirs. Ընթրեաց եւ անկողնոյ —, couchée, *sf.* կերակրոյ — (պանդոկի մէջ), écot, *sm. Payer son —.* — ընել, faire la dépense, de dépenses, des frais, employer de l'argent à qq. chose, pour achat quelconque. Շատ — ընել, faire trop de dépenses, faire florès. —է ինանել, mettre en dépense. —ի անցուցանել, գրել, porter en dépense. Ծախիւք, —ով, aux frais de. Քիչ ծախիւք, à peu de frais. Իւր ծախիւք, ծախովս, à ses frais. Հասոյթը —ը չի գոցեց, le produit de la recette n'a pas couvert les frais.

ԾԱՆԱՆ (ձուկն պլէզը), carpe, *sf.* Մանր —, V. Ծածանիկ.

ԾԱՑԱՆԻԼ, onduler, ondoyer, flotter, *vn.*

ԾԱՑԱՆԻԿ, très petite carpe, carpillon, *sm.*

ԾԱՑԱՆՈՂ, ondulant, ante, ondoyant, ante, *adj.* Ալեաց պէս —, flottant, ante, *adj.*

ԾԱՑԱՆՈՒՄ, } ondulation,
ԾԱՑԱՆՈՒՄՆ, } *sf.*, ondoiement, *sm.*

ԾԱՑԱՆՈՒՑ, ondulé, ée, *adj.*

ԾԱԾԿԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ, argot, jargon, chiffre, *sm.*

ԾԱԾԿԱԲԱՐ, secrètement, sournoisement, mystérieusement, occultement, en secret կամ cachette, sous main, en catimini, *adv.* [*sf.*

ԾԱԾԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, cabale,

ԾԱԾԿԱԳՐԵԼ, chiffrer, *va.*

ԾԱԾԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chiffre, *sm.*

ԾԱԾԿԱՄԻՏ, dissimulé, ée, sournois, oise, mystérieux, euse, *adj.*

ԾԱԾԿԱՊԱՆ, V. Ծածկաբար.

ԾԱԾԿԱՍԷՐ, cachottier, ière, *s.*

ԾԱԾԿԵԼ, cacher, couvrir, recouvrir, dérober, envelopper, *va.* || affubler, *va.* || celer, voiler, dissimuler, *va.* Գլուխը —, mettre son chapeau, se couvrir, *vpr.* Քողով —, couvrir d'un voile, voiler, *va.* Երեսը —, se couvrir d'un voile, se voiler, *vpr.* Նորէն —, couvrir de nouveau, recouvrir, *va.*

ԾԱԾԿՈՑՔ, couverture, enveloppe, *sf.*, affublement, *sm.* — (սեղանոյ), dessus, *sm.*, nappe, *sf. Metire, lever, ôter la nappe.* — (նաւմակի), V. Պատրուակ (2).

ԾԱԾԿՈՑ, couverture, *sf.* — անկողնոյ, couvre-pied (*pl.* des *couvre-pieds*), *sm.* — (պոռոյ, բազմոցի), housse (ֆոռ), *sf.*

ԾԱԾԿՈՒԹԻՒՆ, cachotterie, sournoiserie, *sf.*

ԾԱԾԿՈՒԻԼ, se cacher, se couvrir, se perdre, *vpr.* Քանի մը —, se mettre à l'abri de quelque chose. Աչէ —, se perdre, *vpr. Il se perdit dans la foule.*

ԾԱԾՈՒԿ, secret, ète, occulte, *adj.* || furtif, ive, *adj.* || mystérieux, euse, *adj.* — խորհուրդ, —ք, secret, *sm.* — կերպով, V. Ծածկապէս.

ԾԱՆՔ, V. Ծածկոց. — (նաւտ. ֆէյլ-փրֆ), couverte, tillac (դէյք), *sm.* — (տան. լոֆը), couverture, *sf.*

ԾԱԿ, trou, *sm.* || ouverture, *sf.* || caverne, cavité, *sf.* — կոկորդի, V. Ըտուզն. — հրացանի, bassinet, *sm.* — (մրճոյ, տապարի), V. կոթառ. — ասղան, V.

Ողջ. — (հրազինուց յաստկի), lumière, *sf.* — —, troué, ée, poreux, euse, à jour, *adj.* — բանալ, faire կամ pratiquer un trou. — մը գոցել, fermer une ouverture, boucher un trou.

ԾԱԿԱԾ, percé, ée, *adj.*

ԾԱԿԱՐԱՆ, forerie, *sf.*

ԾԱԿԵԱԼ, percé, ée, *adj.* *Un habit* —.

ԾԱԿԵԼ, trouer, percer, ouvrir, forer, perforer, *va.*

ԾԱԿԻՉ, } perçant, ante, per-
ԾԱԿՈՂ, } forant, ante, perforatif, ive, *adj.*

ԾԱԿՈՑ, troué, ée, percé, ée, poreux, euse, *adj.*

ԾԱԿՈՏԵԼ, trouer, percer, *va.*

ԾԱԿՈՏԿԷՆ, poreux, euse, *adj.*

ԾԱԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, porosité, *sf.*

ԾԱԿՈՒԻԼ, se trouer, *vpr.*

ԾԱԿՈՒՄ, } percement, *sm.*,
ԾԱԿՈՒՄՆ, } perforation, *sf.*

ԾԱԿՏԻՔ (մորթոյ), pore, *sm.*

1. **ԾԱՂ** (դու կէ-դէֆէ), gaufre, *sf.*, gaufre de miel, gâteau, *sm.*, gâteau de miel.

2. **ԾԱՂ** (ծալք ծալք շինուած խմորեղէն մը), gâteau feuilleté, *sm.*, oublie, *sf.*, plaisir, *sm.*

ԾԱՂԱՐԱՐ, pâtissier, ière, *s.* Մեղան —ի, V. Մեղան. [*sf.*

ԾԱՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, pâtisserie,

ԾԱՂԻԿ, fleur, *sf.* || fleuron, *sm.* Անկոթ, անկոթուն —, fleur sessile. Նորափթիթ, դեռափթիթ —, une fleur fraîche, éclose. Պզտի —, V. Ծաղկիկ. —ք ղուգօրեայք, fleurs équinoxiales. — բանալ, V. Ծաղկիլ. Ծաղկով զարդարել, V. Ծաղկազարդել. —ները թափել, ôter les fleurs des arbres, défleurir, *va.* —ները թափիլ, perdre ses fleurs, défleurir, *vn.* Նայեցէք սա դալար եւ պայծառ գոյներով զեղեցիկ ծաղկանց, regardez ces superbes fleurs aux couleurs si fraîches et si éclatantes. — ախտ, V. Ծաղկախտ.

ԾԱՂԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, anthologie, *sf.*

ԾԱՂԿԱԲԱՇԽ, anthonome, *sm.* — մրցանք, jeux Floraux, *smp.*

ԾԱՂԿԱԲԵՐ, florifère, *adj.* *Tige* —. || anthophore, *sm.*

ԾԱՂԿԱԲՈՒՂԽ ԺԱՄԱՆԱԿ, fleuraison, *sf.*

ԾԱՂԿԱԳԱՐՄԱՆ, fleuriste, horticulteur (*ն*— . . .), *sm.*

ԾԱՂԿԱԳԱՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, horticulture (*ն*— . . .), *sf.* [ne, *sf.*

ԾԱՂԿԱԴԵՂԻՆ, anthoxanthi-

ԾԱՂԿԱԴՐԱՄ, florin, *sm.*

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ, orné կամ émaillé de fleurs, fleuronné, ée, *adj.* || Pâques fleuries, le dimanche կամ le jour des Rameaux.

ԾԱՂԿԱԼԻՑ, plein de fleurs, fleurissant, ante, *adj.*

ԾԱՂԿԱԽՏ, la petite vérole, variole, *sf.* —է մեռաւ, il est mort (elle est morte) de la petite vérole.

ԾԱՂԿԱԾ, fleuri, ie, fleurissant, ante, *adj.* || florissant, ante, *adj.* *Bientôt l'empire devint florissant.*

ԾԱՂԿԱԾԻՆ, prolifère, *adj.*

ԾԱՂԿԱԿԱՊՈՅՏ, anthocyane, *sf.* [rescence, *sf.*

ԾԱՂԿԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, inflo-

ԾԱՂԿԱՀԱՏ, anthocope, *sm.*

ԾԱՂԿԱՄԻՋԱՏ, anthie, *sf.*

ԾԱՂԿԱՏԻՆ, floral, ale, *adj.* *Enveloppe florale.*

ԾԱՂԿԱՆԿԱՐԻՉ, fleuriste (Այմ կ'ըսուի՝ peintre de fleurs), *sm.*

ԾԱՂԿԱՆՈՑ, flore, *n. p. f.*

ԾԱՂԿԱՆՈՑ, V. Ծաղկոց.

ԾԱՂԿԱՆՕԹ, vase à fleurs, *sf.*, bouquetier, *sm.* [*adj.*

ԾԱՂԿԱՊԱՃՈՅՃ, fleuronné, ée,

ԾԱՂԿԱՊԱՏ, fleuré, ée, *adj.*

ԾԱՂԿԱՊՍԱԿ, couronné de

fleurs, *adj.* || couronne de fleurs, guirlande, *sf.*

Ծաղկավաճառ, fleuriste, *sm.*

Ծաղկածածկուն, parsemé կամ couvert de fleurs, *adj.*

Ծաղկավաճառ, marchand de fleurs, marchand fleuriste, *sm.*

Ծաղկավաճառանոց, marché aux fleurs, *sm.*

Ծաղկավաճառուհի, marchande de fleurs, marchande fleuriste, *sf.* [jardinière, *sf.*

Ծաղկարկղ (էջք+ «ախբղը), **Ծաղկացուցակ**, flore, *sf.*

Ծաղկածաղկ, rempli կամ émaillé de fleurs, fleuri, ie, fleurissant, ante, *adj.*

Ծաղկաքաղ, anthologie, *sf.* — պատմութիւն վարուց սրբոց, V. Պատմութիւն||—, compilateur, *sm.*

Ծաղկեալ, fleuri, ie, fleurissant, ante, *adj.* || florissant, ante, *adj. Un empire florissant. Une ville florissante.*

Ծաղկեաց, de fleurs, anthin կամ anthine, *adj.* Գինի —, vin anthin կամ Anthine.

Ծաղկեի, V. Ծաղկիլ՝

Ծաղկելէն, V. Ծաղկեալ՝

Ծաղկեղջերեացք, anthéricères, *smp.*

Ծաղկեցուցանել, faire fleurir, *va.* [fleurs, *sm.*

Ծաղկեփունջ, bouquet de

Ծաղկիլ, fleurir, *vn.*, être en fleurs. Այս ճեղինճակն ամբր թագաւորութեան ատենը (ornվր) կը ծաղկէր, cet auteur florissait sous son règne. Արուեստ եւ գիտութիւնք կը ծաղկէին այն ատեն, les arts et les sciences florissaient alors.

Ծաղկոդութիւն (frէակաց ճիւղոց), efflorescence, *sf.*

Ծաղկոց լինել (էջք+ գ«ը—է ը— «ըճ—է), être criblé de petite vérole.

Ծաղկոց, parterre, jardin կամ jardin fleuriste, *sm.*

Ծաղկում, } anthèse, *sf.*
Ծաղկումն, }

Ծաղր, moquerie, dérision, *sf.*, ridicule, *sm.*, plaisanterie, *sf.* — լինել, ըլլալ, tomber en ridicule. — առնել, ընել, railler, *va.*; railler, rire, *vn.*; se railler, se moquer de, *vpr.*, tourner quelqu'un en ridicule. [*adj.*

Ծաղրաբան. plaisant, ante,

Ծաղրաբանել, plaisanter, *vn. Parlez-vous sérieusement ou pour* —? rire, *vn. Il ne disait cela que pour* —. se railler, *vpr. Vous vous raillez, je crois.*

Ծաղրաբանութիւն, plaisanterie, *sf.*

Ծաղրալից, moqueur, euse, *adj.* — իրք, moquerie, *sf.* — nf, ridicule, *s.*

Ծաղրածու, gaillard, arde, *adj.* || goguenard, arde, *adj.* et *s.* || plaisant, *sm. C'est le — de son quartier.* || moqueur, euse, *s. C'est un moqueur, une moqueuse.* railleur, euse, gouailleur, euse, *s.*

Ծաղրածութիւն, plaisanterie, goguenarderie, dérision, gouaillerie, moquerie, risée, *sf.*, lazzi (լ—է), *sm.* — ընել, railler, *vn.*

Ծաղրական, ridicule, burlesque, dérisoire, *adj.* || moqueur, euse, railleur, euse, *adj.* || —ն, plaisant, *sm. Il y a souvent une grande différence entre le — et le comique.* [tè, *sf.*

Ծաղրականութիւն, ridicule-

Ծաղրանկար, caricature, *sf.*

Ծաղրանկարիչ, caricaturiste, *sm.*

Ծաղրաշարժ, plaisant, ante, comique, drolesque, *adj.* Ճիճիւրքի —, désopilant, ante, *adj.*

Ծաղրապատեհ, V. Ծաղրաճիկար՝

ԾԱՂՐԱՍԷՐ, gouailleur, euse, *s.*

ԾԱՂՐԵԼ, rire, railler, *vn.*; railler, bafouer, *va.*; se rire de, *vpr. Vous riiez-vous de nous? Nous ne nous riions pas de vous.* se railler, se moquer de, *vpr. Je me moque de vous.* rire au nez de quelqu'un. *Nous lui avons ri au nez.* plaisanter quelqu'un. Երգիծական խօսքերով —, V. Երգիծաբանել։

ԾԱՂՐԵԼԻ, ridicule, *adj.* — բնել, ridiculiser, *va.* Իմ զինքը — բնել, se rendre —, *vpr.*

ԾԱՂՐՈՂ, moqueur, euse, *adj.* || rieur, euse, gouailleur, euse, *s.*

1. ԾԱՄ (ձիու կապ), chevêtre (Այժմ կ'բսուի licou կամ licol), *sm.* V. Մազ։

2. ԾԱՄ (կապ ստրին կզակի. ՟ի՟ե ՟ո՟ւշ), chevêtre, *sm.*

ԾԱՄԱԾՈՒՈ, tortueux, euse, sinueux, euse, *adj.* — ծառուածի, torture, *sf.*

ԾԱՄԱԾՈՒԻ, se replier, *vpr.*

ԾԱՄԱԿ (ստորը մահրեղու գաւազան), curoir, curon, *sm.*

ԾԱՄԱԿԱԼ (կաճաճ. ՟՟լ ՟ո՟ւշ), V. վառակալ։

ԾԱՄԵԼ, mâcher, *va.* Դժուարաւ կամ չուզելով —, V. Լռմլռմել (1) կամ Ցամմամել։ [*sf.*

ԾԱՄԵԼԻՔ, mâchoire, trempe,

ԾԱՄԾԱՄԵԼ, mâcher difficilement ou avec négligence, mâchonner, *va.*

ԾԱՇՐ, bout, *sm.*, extrémité, *sf.*, limbe, *sm.* || sommet, *sm.*, pointe, *sf.* — լերինն, la pointe d'une montagne. Բարձրագոյն — (լերինն), piton, *sm.* — (ծառոց), cime, *sf.* — (ճիզակի), fer, *sm.* — զգեստու, basque, *sf.* —է ի —, մէկ —էն միւս —, d'un bout à l'autre. [me, *adj.*

ԾԱՇՐԱԳՈՅՆ, suprême, extrê-

ԾԱՇՐԱՅԵՂ, extrême, *adj.*

ԾԱՇՐԱՊԱՆԱԿ, champignon, *sm.*

ԾԱՇՐԱՑԵԼ, mutiler, *va.*

ԾԱՇՐԱՓԱՂ ԱՌՆԵԼ, mutiler, *va.* [tion, *sf.*

ԾԱՇՐԱՓԱՂՈՒԹԻՒՆ, mutila-

1. ԾԱՆԱԿ, ridicule, ignominieux, euse, *adj.* Մէկը ծաղր ու — ընել, couvrir կամ chamarrer quelqu'un de ridicules, se moquer de lui. [moqueur, *sm.*

2. ԾԱՆԱԿ (Ամերիկոյ բնչոմն մր), ԾԱՆԱԿԱՆՔ, honte (֏ոնթ), *sf.*, opprobe, *sm.*

ԾԱՆԱՊԱՂ (՟ըղ), guéable (ֆէ՟ըպլ), *adj.* || — (՟ըղ ԵԲ), bas-fond *(pl.* des *bas-fonds), sm.* || superficiel, elle, *adj. Un travail —. Il n'en a qu'une notion superficielle.*

ԾԱՆԾԱՂԱՑՈՑՆ ԸՆԵԼ, effleurer, *va. Il ne va jamais au fond des choses, il ne fait que les —.*

ԾԱՆԾԱՂԱՑՈՑՆ, superficiellement, *adv. Il ne sait ces choses que —.*

ԾԱՆԾԱՂԱՄԻՏ, évaporé, ée, *adj.* et *s.* || freluquet, *sm.*, une tête à l'évent, lèger, ère, *adj.* — լինել, բլլալ, s'évaporer, *vpr.*

ԾԱՆԾԱՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, évaporation, *sf.* [lité, *sf.*

ԾԱՆԾԱՂՈՒԹԻՒՆ, superficia-

ԾԱՆԾԱՂՈՒՑ ՎԱՑՐ, ՏԵՂ, basfond *(pl.* des *bas-fonds), sm.*

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ, avis, *sm.*, lettre d'avis, pancarte, *sf.*

ԾԱՆՈՒՑԱՆԵԼ, avertir, annoncer, donner avis, faire observer, notifier, déclarer, faire part, mander, *va.*

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ, ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ, } avis, *sm.*, annonce, *sf.* || prononcé, *sm.* || notification, *sf.* — զրի վերջը, V. վերջաբան։ Գիր ծանուցման, pancarte, *sf.* — ընել, faire une annonce, annoncer, *va.*

ԾԱՆՐ, pesant, ante, lourd, *m.* lourde, *f. adj.* || grave, pénible, triste, *adj.* || sérieux, euse, posé, ée, important, ante, digne, *adj.* || fort, *m.* forte, *f.*, violent, ente, *adj.* || lent, *m.* lente, *f. adj.* — ձայն, son, ton grave. — հիւանդութիւն, une forte maladie, une maladie sérieuse. — դիր (թաւերախաղուց), sérieux, *sm. Cet acteur joue bien dans le* —. Զօր —, armée nombreuse. Մարմին —, — բանք, ոճ, grave, *sm.* || — (հիւանդ), gravement, *adv.* — —, ծանունս, V. Ծանրապէս։

ԾԱՆՐԱԲԱՐՈՅ, sérieux, euse, grave, posé, ée, *adj.*

ԾԱՆՐԱԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, sérieux, *sm.*, gravité, *sf.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆ, surchargé, ée, accablé, ée, lourd, *m.* lourde, *f.*, onéreux, euse, *adj.* — կերպով, onéreusement, *adv.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆԵԼ, surcharger, accabler, *va.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆԻՉ, onéreux, euse, *adj.* [ge, *sf.*

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, surchar-

ԾԱՆՐԱԳԻՆ, cher, ère, précieux, euse, *adj.* Շաւ —, hors de prix.

ԾԱՆՐԱԳԼՈՒԽ, sérieux, euse, grave, posé, ée, *adj.* — ձեւանալ, être gourmé. [*sf.*

ԾԱՆՐԱԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, dignité,

ԾԱՆՐԱԳՆԱՑ, gravigrade, *adj.*

ԾԱՆՐԱԳՈՅՆՍ, lourdement, *adv.*

ԾԱՆՐԱԿԱՑ, posé, ée, sérieux, euse, grave, *adj.* [*f. adj.*

ԾԱՆՐԱԿԻՐ, lourd, *m.* lourde,

ԾԱՆՐԱԿՇԻՌ, grave, sérieux, euse, important, ante, *adj.*

ԾԱՆՐԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, gravité, importance, *sf.*

ԾԱՆՐԱՆԱԼ, s'appesanter, s'alourdir, *vpr.* || s'aggraver, *vpr.* || avoir peine, de la peine à.

ԾԱՆՐԱՇԱՐԺ, lent, *m.* lente, *f.*, lourd, *m.* lourde, *f.*, paresseux, euse, pesant, ante, *adj.*

ԾԱՆՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, asthme (ասմք), *sm.* [*adj.* et *s.*

ԾԱՆՐԱՇՈՒՆՉ, asthmatique,

ԾԱՆՐԱՉԱՓ, baromètre, *sm.*

ԾԱՆՐԱՊԷՍ, lourdement, pesamment, gravement, sérieusement, *adv.* || lentement, doucement, *adv*, [se, *adj.*

ԾԱՆՐԱՏԱՂՏՈՒԿ, onéreux, eu-

ԾԱՆՐԱՑՈՒՆԵԼ, appesantir, alourdir, *va.* || aggraver, *va.*

ԾԱՆՐԱՑՈՒՆՈՂ, } aggravant,
ԾԱՆՐԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.* *Circonstance aggravante.*

ԾԱՆՐԱՔԱՅԼ, d'un pas lent, *adv.*

ԾԱՆՐԵԼ, } V. Ծանրանալ։
ԾԱՆՐԻԼ, }

ԾԱՆՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, gravitation, *sf.*

ԾԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, pesanteur, gravité, *sf.* || lourdeur, *sf.* || appesantissement, *sm.* || poids, faix (ֆէ), *sm.*, charge, *sf.* || grièveté, gravité, importance, *sf.* || pesanteur, *sf.* || sérieux, *sm.* — լեզուի, empêchement de la langue. Առաւելագոյն, աւելի —, prépondérance, *sf.* Հաւասար —, équipondérance, *sf.* — ձեւացունել, V. Ձեւացունել։ Կենդրոն ծանրութեան, centre de gravité.

ԾԱՆՐՈՑ (ինքնափակ դրան), valet, *sm.* — (թղթոց գրասեղանոյ), serre-papier *(pl.* des *serre-papiers)*, presse-papiers *(pl.* des *presse-papiers)*, *sm.*

ԾԱՆՕԹ, connu, ue, reconnu, ue, connaissable, notoire, *adj.* || connaissance, *sf.* Հին — մը, une ancienne connaissance. —ս է, il (elle) est de ma connaissance.

Բարեկամ չէ, — է, ce n'est pas un ami, ce n'est qu'une connaissance.

Ծանօթագիր (գրոց մէջ ծանօթութիւններ դնող), annotateur, *sm.*

Ծանօթանալ, prendre connaissance de, s'informer de, faire connaissance avec quelqu'un, faire la connaissance de quelqu'un. Ընուր ես ծանօթացայ, j'ai fait sa connaissance.

Ծանօթութիւն, connaissance, notion, *sf.* || connaissance, *sf.* || note, annotation, *sf.*, mémoire, *sm.* —ներ դնել, annoter, *va.*

Ծառ, arbre, *sm.* Տոհմացոյց —, — de généalogie. Ընդ —ով (—ին տակ), sous l'—.

Ծառաբանութիւն, dendrologie, *sf.*

Ծառագնաց (անասուն), dendrobate, *adj.*

Ծառագրութիւն, dendrographie, *sf.*

Ծառագործ, arboriste, *sm.*

Ծառագործութիւն, arboriculture, *sf.*

Ծառադարի ուղի, allée, *sf.*

Ծառադերել (ծառակոտոր առնել), déboiser, *va. Depuis qu'on a déboisé les montagnes le cours des fleuves est devenu moins régulier.* [ment, *sm.*

Ծառադերումն, déboise-

Ծառախիտ, boisé, ée, *adj. Pays —.*

Ծառակաղ, contre-espalier (*pl.* des *contre-espaliers*), *sm.*

Ծառակեաց (անասուն), dendrobate, *adj.*

Ծառակերպ, dendroïde, *adj.*

Ծառանման, dendroïde, *adj.*

Ծառայ, domestique, serviteur, valet, huissier (է—է—է), *sm.* — արքայ Ասուածածնին, servite, *sm.* — —ից Ասուծոյ (յորչորչաւիղ Հռովմայ համաձայապետին ի կռնադակս), serviteur, *sm.* Խնամեի, ետեւէ գնացող — (ը—հ—ա—ը), V. Ոտնկայ կամ Հետիոտ(2). — բանտապահ, guichetier, *sm.* Այս ծառայն շատ տուն մտած ելած է, ce domestique a fait beaucoup de maisons. — բլլալ, entrer en condition, en place. Ուրիշել ծառայն՝ վճարելով իւր վարձքը, donner son compte à un domestique. Ամենախոնարհ —ներ, votre très humble serviteur.

Ծառայական, domestiquement, servilement, *adv.*

Ծառայական, domestique, servile, *adj.* [tė, *sf.*

Ծառայականութիւն, servili-

Ծառայանալ, servir, *vn.*

Ծառայել, servir, *va.* — *un maître.* — *Dieu.* servir, *vn.* — *à deux maîtres.* Իմին իրեն —, se servir, *vpr.* — (բանի մը համար բլլալ), servir à. Ասի ձեզի ինչ բանի կը ծառայէ, à quoi cela vous sert-il? Ասի ինծի բանի մը չի ծառայիր, cela ne me sert à rien.

Ծառայեցուցանել, faire servir, *va.* || asservir, *va.*

Ծառայեցուցիչ, asservissant, ante, *adj.* || asservisseur, *sm.*

Ծառայող, servant, *adj. m.*; garçon, *sm.* [*sm.*

Ծառայողութիւն, valetage,

Ծառայորեակ, valetaille, *sf.*

Ծառայութիւն, service, *sm.* || servitude, *sf.*, asservissement, *sm.* || domesticité, *sf.* || valetage, *sm.* — մը մատուցանել, rendre un service. Մեծամեծ —ներ մատուցանել, rendre de grands services, bien mériter de. Ծառայութեան մտնել, se mettre en condition, entrer en condition, en place.

Ծառան, verge, *sf.*, membre viril, pénis (.հ—), *sm.*

ՏԱՌԱՊԱՏՆԷՁ, palissade, *sf.*

ՏԱՌԱՊԱՏ ՈՒՂԻ, allée, *sf.*

ՏԱՌԱՊՈՂՈՏ, boulevard կամ boulevart, *sm.*

ՏԱՌԱՍՏԱՆ, bocage, *sm.* — թզենեաց, V. թզենիք։

ՏԱՌԱՍՏԱՆ, arboriculteur, *sm.*

ՏԱՌԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, arboriculture, *sf.*

ՏԱՌԱՏՈՒՆԿ, bois, *sm.*

ՏԱՌԱՒԷՍ, boisé, ée, *adj. Pays* —.

ՏԱՌԱՓՈՂՈՏ, allée, *sf.*

ՏԱՌԱՓԱՌ, dendrite, *sf.*

ՏԱՌԱԶԱՐԴԱՐ, Pâques fleuries, le dimanche կամ le jour des Rameaux.

ՏԱՌԿՈՏԻԿ } (տեսակ մը բրուս-
ՏԱՌԿՈՏՈՏ } չուճ. **ՀԼՀՆ**), pic (թռչ), *sm.*

ՏԱՌՈՒՂԻ, allée, avenue, *sf.*, boulevard կամ boulevart, *sm.*

ՏԱՌՈՒՏ, bocage, *sm.*

ՏԱՐԱՒ, soif (**ԱԱԱՆ**), altération, *sf.* Անշիջանելի, անմարելի —, soif inextinguible. —ն անցընել, մարել, apaiser, étancher la soif, désaltérer, *va.* —էն մարիլ, մեռնիլ, étrangler, mourir de soif. V. ծարաւ։

ՏԱՐԱԻԱՐՈՑԱ, désaltérant, ante, *adj.*

ՏԱՐԱԻԵՑՈՒՆԵԼ, altérer, *va. La chaleur et la poussière m'ont fort altéré.*

ՏԱՐԱԻԻ, altéré, ée, *adj.* — ըլլալ, avoir soif (**ԱԱԱՆ**). — եմ, j'ai soif. — արեան, — de sang. *C'est un tigre — de sang.*

ՏԱՐԱԻԻԼ, avoir soif, s'altérer, *vpr.*, être altéré.

ՏԱՐԱԻՈՒԹԻՒՆ, soif, *sf.*

ՏԱՐԻՐ } (բռնըէ ի-ԼԷ), anti-
ՏԱՐՈՑ } moine, *sm.*

ՏԱՐՐԱԽԱՌՆ (բռնըէ ի-ԼԷ էն ֆըԼԼԷՐԻՔ), *antimonial*, ale, *adj. Préparations antimoniales. Remèdes antimoniaux.* antimonié, ée, *adj.* || stibié, ée, *adj. Tartre* —. *Pommade stibiée.*

ՏԱՐՐԱԿ, antimonite, *sm.*

ՏԱՐՐԱԿԱՆ (բրուտ), antimonique (acide), *adj.*

ՏԱՐՐԱՑԻՆ (բրուտ), antimonieux (acide), *adj.*

ՏԱՐՐԱՑ, antimoniate, *sm.*

ՏԱՐՐԱՓԱՐ (բռնըէ ի-ԼԷ), V. ծարիր։

ՏԱՐՐԵՂԷՆ, antimonial, ale *(pl. antimoniaux)*, antimonié, ée, *adj.*

ՏԱՐՐՈՒԿ, antimoniure, *sf.*

ՏԱՒԱԼԵԼ, propager, répandre, *va.* [pandre, *vpr.*

ՏԱՒԱԼԻԼ, se propager, se ré-

ՏԱՒԱԼՈՒՄ, } diffusion, *sf.*

ՏԱՒԱԼՈՒՄՆ, } || propagation,

ՏԱՒԱՒՈՑ, cyanure, *sm.* [*sf.*

ՏԱՓ (կլոր ձեւով եւ տափակ յատակով ճողէ ամաւ. ի-վԷՓ), terrine, *sf.* — մի՛ մը լի, terrinée, *sf.* V. ծափահարութիւն։ — զարնել, V. ծափահարել։

ՏԱՓԱՁԱՐ, applaudisseur, *sm.* — վարձեալ, claqueur, *sm.*

ՏԱՓԱՁԱՐԵԼ, applaudir, *v. n.* et *a.* — *aux acteurs, aux comédiens*, կամ *les acteurs, les comédiens. On a beaucoup applaudi ce vers.* claquer, *va. Les amis seuls l'ont claqué.* battre des mains.

ՏԱՓԱՁԱՐՈՒԹԻՒՆ, applaudissement, claquement, battement de mains, *sm.* Որոտաձայն —ք, tonnerre d'applaudissements.

ՏԱՓԵԼ, V. ծափահարել։

ՏԱՓԱՓՈՏՐՈՒԿ, V. Պտուկնորուկ։

ՏԷՊՐՈՆ, V. ծաբրին։

ՏԵՏ, coup, coups de bâton, *sm.*, bastonnade, roulée, tripotée, *sf.* — ուտել, embourser կամ rembourser des coups de bâton. — տալ, խաբել, V. ծեծել։ — կ'ուզէ, le dos lui démange.

ԾԵՓԵԼ, donner des coups, frapper, battre, rouler, taper, tanner le cuir à quelqu'un, *va.* — գաւազանով, donner des coups de bâton, bâtonner, *va.* իմ գիմ — ալ, se faire battre, *vpr.* կուրծքը —, se frapper la poitrine. Մէկը չարաչար, սաստիկ —, donner une pile à quelqu'un, battre quelqu'un comme plâtre.

ԾԵՓՈՒԻԼ, se battre, en venir au mains.

ԾԵՓՈՒԱԼ, être battu.

ԾԵՓՈՒԱՐ (լսելու ֆար. ֆ-լ ֆօֆ՛-ֆ), pile, *sf.*

ԾԵՏՈՒԿ, V. Բուշխ (2).

ԾԵՐ, vieil կամ vieux, *adj. m.* ‖ vieux, vieillard, vieillot, *sm.* — խորամանկ, — գաղտնս, գանկառէր, անառակ, vieux penard (ֆ՛՚-). —f, les vieillards. *On doit respecter les vieillards.* իմ գիմն աւելի — երեցուհիլ, se vieillir, *vpr. Il porte perruque pour se vieillir.*

ԾԵՐԱԳՈՑ, doyen, *sm.*

ԾԵՐԱԿԱՆ, vieillot, otte, *adj.* — օրհնակաւ, V. Ծերունաբար.

ԾԵՐԱԿՈՑ, sénat, *sm.* Անդամ ծերակուտի, sénateur, *sm.*

ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆ, sénatorial, ale *(pl. sénatoriaux)*, sénatorien, ienne, *adj.*

ԾԵՐԱՆԱԼ, avancer en âge, se faire vieux, *vpr.*, vieillir (Avoir ծերանդակով), *vn.*

ԾԵՐԱՆՈՑ, hospice (օ-ֆ՛օ) de la vieillesse, *sm.*

ԾԵՐԱՑԵԱԼ, vieil կամ vieux, *adj. m.* [*adj.*

ԾԵՐԱՑՈՂ, vieillissant, ante,

ԾԵՐԱՑՈՒՄ, } vieillissement,

ԾԵՐԱՑՈՒՄՆ, } *sm.*

ԾԵՐԱՑՈՒՆՆԱԼ, vieillir, *va.*

ԾԵՐԱՑ, V. Ծերակաց.

ԾԵՐՈՑՔ, vieillesse, *sf.*

ԾԵՐՈՒԹԻՒՆ, *vieillesse*, les vieux jours, les vieux ans, le soir de la vie, l'hiver de nos ans. Ջառամ —, vieillesse décrépite. Խոր —, grande vieillesse.

ԾԵՐՈՒԿ, vieillot, *sm.*

ԾԵՐՈՒՀԻ, vieille, vieillotte, *sf.*

ԾԵՐՈՒՆԱԲԱՐ, vieillement, *adv.*

ԾԵՐՕՆ ԿՈՒՂՂ, V. Կոնդ.

ԾԵՓ (-ֆ՛-), enduit, *sm.* — պատի, crépi, *sm.* — (ի գիպաս), couche, *sf.* — (ներկաց), spalme կամ espalme, *sm.*

ԾԵՓԵԼ, enduire, *va.* — (ծաղկախով, գոնով), crépir, *va.* Գոնով —, plâtrer, *va.* — (ներկը) խայծդոնել, spalmer կամ espalmer, *va.* [*sm.*

ԾԵՓԵԼԻՔ (լ-ֆ-), cataplasme,

ԾԵՓԻՔ (ֆ-լ-), truelle, *sf.*

ԾԵՓԿԱՑԱՊ, posthite, *sf.*

ԾԵՌԱԲԱՆ, baragouineur, euse, *s.* [nage, *sm.*

ԾԵՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, baragouin. 1. ԾԵՌԵՐԵՌԱՆՔ (կոտրտուած. ֆբբլլեղ ֆեօ+ֆ-լֆ), minauderie, *sf.* 2. ԾԵՌԵՐԵՌԱՆՔ (չափազանց մեծարանք. ֆեբֆ՚ֆ-ֆ-լ բ-----ֆ՛), cérémonie, *sf.*

ԾԵՌԵՐԵՌԱՂ (չափազանց պատուադիր. ֆ-+ֆլլֆ՚), cérémonieux, euse, *adj.*

ԾԷՍ, rit. կամ rite, *sm.*

ԾԹՈՒԱՆ, usé, ée, *adj. Une pensée usée.* — խօսքեր, vieillerie, *sf. Il ne dit que des —s.* V. կծուռանալ.

ԾԹՈՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. կծուռանալութիւն.

ԾԹՈՒԼ, V. կծուիլ.

ԾԹՈՒՄ, } V. Ըրդուռծուռ-

ԾԹՈՒՄՆ, } քիւն.

ԾԻԱԾԱՆ, arc-en-ciel *(pl. des arcs-en-ciel)*, *sm.*

ԾԻԱԾԱՆԱԼ, irisé, ée, *adj. Pierre irisée.*

ԾԻԱԾԱՆՈՒՄ } (մեռաղաց),

ԾԻԱԾԱՆՈՒՄՆ } irisation, *sf.*

ծիւ, bourgeon, germe, *sm.*, pousse, *sf.*

ծիծ, mamelle, *sf.*, tetin, *sm.* — (կնոջ), teton, *sm.* — ուտել, teter կամ téter, *va.* — տալ, donner à teter.

ծիծաղ, rire, ris, *sm.* Բարձրաձայն —, risée, *sf.* Մանկական փոքրիկ —, risette, *sf.* Ցիմարական, սաստիկ —, un fou rire.

ծիծաղական, risible, *adj.*

ծիծաղականութիւն, risibilité, *sf.*

ծիծաղանք, rire, ris, *sm.*

ծիծաղաշարժ, risible, comique, cocasse, *adj.*

ծիծաղել, rire, *vn.* *Tout le monde se prit, se mit à* —. Ակամայ —, rire du bout des dents. Ցնծամ, յանդէպս —, rire hors de propos. — անչափ, rire aux larmes. Բեծաձայն, բարձրաձայն —, rire aux éclats, éclater de rire. — ի ծածուկ, rire sous cape. Եւ սկսաւ —, et de rire. || rire, *vn.* *Tout rit dans ces prés, dans ces bosquets.* || rire de, *vn.* *Rire de quelqu'un.* se rire de, *vpr.* *Je me ris de ses menaces.* Առանց պատճառի կը ծիծաղի, il rit sans aucun sujet.

ծիծաղելի, risible, ridicule, plaisant, ante, *adj.* — ընել, ridiculiser, *va.* — կերպով, ridiculement, *adv.* [*va.*

ծիծաղեցուցանել, faire rire,

ծիծաղեցուցիչ, plaisant, ante, risible, *adj.*

ծիծաղիլ, V. ծիծաղել։

ծիծաղկոտ, riant, ante, *adj.*

ծիծաղող, riant, ante, *adj.*

ծիծառն (էբրլ՝ՆԷ), hirondelle (ֆ՝ոյթԼ՝), *sf.* — ծովային, V. ծովածիծառն։ — ը կը նչէ, l'— gazouille.

ծիծառնակ } (պ՝ԼՊ՝Լ), **ծիծառնուկ** } rossignol, *sm.*

ծիծեռն, V. ծիծառն։

ծիծեռնաձուկն (էբրլ՝ՆԼԷ պ՝ԼԷԼԷ), hirondelle de mer.

ծիծեռնագոյր (տեսակ մը քար), pierre d'hirondelle, *sf.* [*sf.*

ծիծեռնուկ (ֆ՝ֆ՝), poulie,

ծիմել, } V. ծմել։
ծիմիլ, }

[*sm.*

1. **ծին** (պ՝ՒՒ), grain de beauté, 2. **ծին**, ovaire, *sm.*

ծիսապետ, ritualiste, *sm.*

ծիսագիր, ritualiste, *sm.*

ծիսական, de rite, *adj.*

ծիսարան, rituel, *sm.* — աւպաշարութեան, pénitentiel, *sm.*

ծիտ (՝՚ֆ՝Ե ՀՖՒ ՖՒՖՒ՚՚ Ֆ՝՚՚Ը՝՚), friquet, *sm.*

ծիր, cercle, *sm.* || cerceau, *sm.* — խաւարման, V. խաւարածիր։ — կաթին, V. յարդագող։ — գունագործութեան, ligne équinoxial. — ի գնոյ, colures, *smp.* Հակումն խաւարման ծրի, V. Հակումն։

ծիրան (ֆաղցրակուրիզ պտուղ մ՝է. Ֆ՝յ՝Ը), abricot, *sm.* — շաֆարպաս, abricoté, *sm.*

ծիրանագոծն, V. ծիրանեգոյն։

ծիրանահաստութիւն (հ՝՚՚պ՝), pourpre, *sm.* Ջերմն հանդերձ ծիրանախստութեամբ, V. Ջերմն։

ծիրանանոյն } (ծիրի քա-
ծիրանանշունդ } գաւորութեան ժամանակ ծնած [որդի կայսեր յունաց]), porphyrogénète, *adj. m.*

ծիրանաձև (կարմրափայլ բունչուն մը), cardinal, *sm.*

ծիրանացուցանել, empourprer, *va.* *Le soleil couchant empourprait le ciel de ses derniers rayons.*

ծիրանավաճառ, marchand de pourpre, *sm.* || marchand d'abricots, *sm.*

ծիրանաւոր, cardinal, *sm.* *Le pape fit une promotion de cardinaux.* [lat, *sm.*

ծիրանաւորութիւն, cardina-

Ը Ի Ր Ա Ն Ա Գ Ա Ր (ֆր-ֆէ ֆրֆր), porphyre, *sm.* *Colonne de* —.

Ը Ի Ր Ա Ն Ե Ա Կ, V. **Ը Ի Ր Ա Ն Ա Ճ Ա Ւ Ա**.

Ը Ի Ր Ա Ն Ե Գ Ո Ց Ն, pourpre, pourpré, ée, purpurin, ine, *adj.* — **Ճ Ե Ր Կ Ե Լ**, V. **Ը Ի Ր Ա Ն Ա Գ Ա Ւ Ն Ե Լ**. — **Ճ Ե Ր Կ Ո Ւ Ի Լ**, s'empourprer, *vpr.* *L'horizon s'empourprait.*

Ը Ի Ր Ա Ն Ե Ն Ի Ս (ծառ. ծիրանոյ. ֆ-յ-ը -ը-ֆը), abricotier, *sm.*

Ը Ի Ր Ա Ն Ե Ր Փ Ե Ն Ա Լ, empourpré, ée, *adj.*

Ը Ի Ր Ա Ն Ե Փ Ա Ց Ա Լ, pourpré, ée, empourpré, ée, *adj.*

Ը Ի Ր Ա Ն Ի (— **Ճ Ե Ր Կ**, ծովու —), pourpre, *sf.* || — (**Ճ Ա Ճ Ի Գ Ե Ր Ձ**, պատմուճան —), pourpre, *sf.* *Manteau, habit* (—ֆէ) *de* —. || — (պատիճ, խխանութիւն բդեշխից ճոռվայեցւոց), pourpre, *sf.* || — (թագաւորական պատիճ), pourpre, *sf.* *Être né dans la* —. || — (պատիճ ծիրանաւորաց, կարդինալաց), pourpre, *sf.* *Élever quelqu'un à la* —. || — գոյն, pourpre, *sm.* || — գօտի, V. **Ը Ի Ր Ա Ճ Ա Ւ Ա**. V. **Ը Ի Ր Ա Ճ Ի Գ Ո Ց Ի**.

Ը Ի Ր Ի Խ Տ Ա Ց (պտղախառն կարկանդակ. Իւղ Խեփելի գ-ր-ֆ-), beignet, *sm.*

Ը Ի Ր Տ (աղտաճեաց, ծիծռանց, ճճնդկանց), fiente, *sf.* — (ճաշիից. ոդանց), chiasse, chiure, *sf.*

Ը Ի Ի, flocon, *sm.*

Ը Լ Ա Ր Ձ Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, germination, *sf.* [*adj.*

Ը Լ Ե Ծ Ո Ւ Ն Ա Կ, germinatif, ive,

Ը Լ Ի Լ, germer, bourgeonner, *vn.*

Ը Լ Ի Ս (գ-ֆ-ա, գէէր), clitoris (էլէֆ-է), *sm.* [roupie, *sf.*

Ը Լ Ո Ւ Կ, (ֆէէ վազող կաթիլ),

Ը Ն Ա Գ Ի Լ Ա Ն Ա Կ Ի Ր, porte-cigares (*pl.* des *porte-cigares*), *sm.*

Ը Ն Ա Լ Ի Ս, fumant, ante, *adj.*

Ը Ն Ա Ծ Ա Ծ, tabac (ֆ-գ-) կամ — à fumer, petun, *sm.*

Ը Ն Ա Ը Ա Գ Ի Ս (էէֆ-գ-), V. **Գ Ե Ս Ո Ւ Ճ Ի Ա յ**.

Ը Ն Ա Կ Ա Ն, pipe, *sf.* **Ց Ա խ Ճ Ա պ Ա Կ Ի Ս Մ Ե Ծ — մր**, une grande — de porcelaine.

Ը Ն Ա Կ Ա Ն, paroissien, ienne, *s.*

Ը Ն Ա Կ Ե Ր, fumivore, *adj.* *Appareil* —.

Ը Ն Ա Հ Ա Ն, cheminée, *sf.*

Ը Ն Ա Ձ Ի Գ Ո Ւ Լ Ի Ն Ե Լ, petuner, *vn.*, fumer, *va.*

Ը Ն Ա Ճ Ա Ր Գ Ա Ր, fumiste, *sm.*

Ը Ն Ա Ճ Ա Ր Գ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, fumisterie, *sf.*

Ը Ն Ա Ն, cheminée, *sf.*

Ը Ն Ա Ն Ա Ծ Ա Ր Գ Ա Ր, V. **Ը Ի Ա յ Ա Ր Ձ Ա Ր**. [*d'opium.*

Ը Ն Ա Ծ Ի Ր, fumeur, *sm.* *Un* —

Ը Ն Ա Վ Ա Ճ Ա Ռ, un débitant de tabac (ֆ-գ-), *sm.*

Ը Ն Ա Ց Ո Ւ Ն, cure, maison curiale, *sf.*

Ը Ն Ա Ր Ա Ն, estaminet, *sm.*

Ը Ն Ա Փ Ա Ղ, pipe, *sf.* **Ը Ր Կ Ա յ Ի — Տ Ա Ճ Ի կ Ա ց** (է-գ-է), chibouque (Ճեաճուած է Ճաեւ chibouk գրուած), *sf.*

Ը Ն Ա Ֆ Ա Ճ, V. **Ը Ի Ա խ Ի Ա Ղ**.

Ը Ն Ծ Ա Լ, fumant, ante, *adj.*

Ը Ն Ծ Ի, fumer, fumiger, *va.* || fumer, *va.*; petuner, *vn.*

Ը Ն Ծ Ի Լ Ո Ց Ք, cheminée, *sf.*

Ը Ն Ա Ղ, fumeur, *sm.* *C'est un grand* —. || fumant, ante, *adj.*

Ը Ն Ա Ց Ե Լ, enfumer, *va.*

Ը Ն Ո Ւ Մ, } fumigation, *sf.*,
Ը Ն Ո Ւ Մ Ն, } fumage, *sm.*

Ը Ր Ա Կ (ճորածիճ մանկան կաթ տալու սխող), biberon, *sm.*

Ը Ր Ե Լ, sucer, *va.* || absorber, *va.* || boire, *va.* **Թ ո Ւ ղ Ք կը ծծէ (կը պտղի), le papier boit. Ըսէպ եւ ֆիլ —, suçoter, *va.***

Ը Ր Ի Ք, absorbant, ante, *adj.* — վիրաց, V. **Վ Ի Ր Ա Ծ Ո Ւ Մ**. — **Մ Ի Ջ Ա Ց**, suceur, *sm.* — **զ Ո Ր Ձ Ա Ր Ա Ց Ի** (միջատաց, արմատաց), V. **Ը ծ Ո Ղ**.

ԾՄՄԱԱԿԱՆ, sulfurique, *adj.* *Acide* —.

ԾՄՄԱՀԱՆՔ (բովի ծծմբոյ), soufrière, *sf.*

ԾՄՄԱՍԻՆ, sulfureux, euse, *adj.* *Eaux sulfureuses.* *Acide* —.

ԾՄՄԱՍՊԱՏ, sulfhydrate, *sm.*

ԾՄՄԱՍՊՐԱՏԱԿԱՆ, sulfhydrique, *adj.* *Acide* —.

ԾՄՄԱՏ, sulfate, *sm.* — *de chaux, de quinine.*

ԾՄՄԱՒՈՐ, sulfure, *sm.* — *de zinc* (գինէ), *d'arsenic.*

ԾՄՄԱՒՈՐԵԱԼ, sulfuré, ée, *adj.*

ԾՄՄԵԼ, soufrer, *va.* — *des allumettes.* ensoufrer, *va.* || soufrer, *va.* — *un vin.* V. Գաւրուքել. || soufrer, *va.* — *la vigne.*

ԾՄՄՈՒՔ (այգեաց), soufreur, *sm.* — գործի, soufroir, *sm.*

ԾՄՄՈՍ, sulfite, *sm.* — *de potasse.*

ԾՄՄՈՑԵԼ, V. Ծծմբել.

ԾՄՇԱՌ (մանր եղէգնաբոյ տեսակ), bleuet կամ bluet, aubifoin, barbeau, *sm.*

ԾՄՄՈՒՄՔ, } soufrage, *sm.*
ԾՄՄՈՒՄՔ, }

ԾՈՂ, absorbant, ante, *adj.*

ԾՈՂԱԿԱՆ, absorbant, ante, *adj.*

ԾՈՑ, suçoir, *sm.*

ԾՄՈՒՄՐ, soufre, *sm.* Ցկեզօծ — ծաղոյ, — doré d'antimoine.

ԾՄՈՒՄ, } succion, *sf.*
ԾՄՈՒՔ, }

ԾՆԻԿ ՄԱՏՆ, V. Ցկոյր.

ԾՆՈՑԻ (ոչխար ի-րի-ի), doigt auriculaire. Հայերէն կ'բռնէի ձախ Ցկիկ մատն. Ձախ մատն.

ԾՈՒ (բազկին առմուկէ մինչեւ դաստակն եղած մասը), avant-bras (*pl.* des *avant-bras*), *sm.*

ԾՂԱՆԻ (բեկէ), gond, *sm.*

ԾՂՆԻ (ծովու բռնուճ. գոլէ-ձիշ), *alcyon, sm.*

ԾՂԱՍԿՐ (դեկ+ երկայն), cubitus (.. գէ-), *sm.*

ԾՂԱՍԿՐԱՑԻՆ, cubital, ale (*pl.* *cubitaux*), *adj.* *Nerf* —. *Muscles cubitaux.*

ԾՂՐԻԿ } (փոքրիկ միջատ մը,
ԾՂՐԻՑ } ւըրլը-է), grillon, *sm.*

ԾՄԱԿԱՆԱԼ, s'étioler, *vpr.*

ԾՄԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, étioler, *va.*

ԾՄԱԿՈՒԹԻՒՆ (-ութ-), étiolement, *sm.*

ԾՄԱԿՈՒՄ, } étiolement, *sm.*
ԾՄԱԿՈՒՄՆ, }

ԾՄԵԼ (երկայնէլէ), épinard-fraise, *sm.*, blète կամ blette, *sf.*

ԾՄԵԼԻ, blétie, *sf.*

ԾՆԱԲԵՐԱՆ, l'orifice de la matrice.

ԾՆԱՆԵԼ, engendrer, *va.* *Abraham engendra Isaac* (Իսահակ). *Dieu le Père engendre le Fils.* mettre au jour, enfanter, *va.* *Heureuse la mère qui l'a enfanté.* accoucher, *vn.* — *à terme, avant terme.* *Elle est accouchée d'un garçon, d'une fille, de deux jumeaux.* || engendrer, *va.* *Le mauvais air engendre des maladies.* || accoucher, *vn.* — *d'un projet, d'une idée.* *J'ai eu bien de la peine à* — *de cet ouvrage.* || produire, *va.* *Chaque animal produit son semblable.* — զմանուկ, donner la naissance կամ naissance à un enfant, mettre un enfant au monde. — տալ (կնոջ իր զաւակը), délivrer, *va.*

ԾՆԱՆԻԼ, naître (Être ծննդական բայով), *vn.* *Il est né dans telle ville.* *Où votre sœur est-elle née?* *Elle est née aux États-Unis de l'Amérique du Nord.* *Où êtes-vous né?* *Je suis né dans ce pays* (կամ ուրիշ կերպով) *Je suis natif de ce pays).* *Où vos frères sont-ils nés.* *Ils sont nés en France.* venir au monde. || procréer, *va.* *La fin*

du mariage est de — des enfants. || s'engender, *vpr. L'or s'engendre dans les entrailles de la terre. Les vers qui s'engendrent dans les cadavres.* || résulter, *vn. Qu'a-t-il résulté de là? Qu'en est-il résulté?* Գառն —, agneler, *vn. Cette brebis agnèlera bientôt, elle agnèle.* Նորէն —, V. վերածնիլ կամ նորածնիլ։

ԾՆԱՆՈՂ, générateur, trice, producteur, trice, *adj.*

ԾՆԴԱՆԱՑ ([լսափնայուղոց] ժամարար եպիսկոպոսի ծնգաց ծածկոց), grémial *(pl. des grémiaux)*, *sm.* [perge, *sf.*

ԾՆԵՐԵԿ (է-ւ է՛-ւ), assise, V. ծնող։

ԾՆԾՂԱՀԱՐ, cymbalier, *sm. Le — du régiment.*

ԾՆԾՂԱՑ (ղէլ), cymbale, *sf. Jouer des —s.*

ԾՆԿԱԼ, agenouilloir, *sm.*

ԾՆԿԱԿԱՑ, V. ծնրակալ։

ԾՆԿԱՆԱՑ, V. ծնգաղնց։

ԾՆՆՆԱԿԱՑ, V. ծնրակալ։

ԾՆՆԴԱՏՈՐԾ, prolifique, *adj.*

ԾՆՆԴԱԿԱՆ, génératif, ive, génital, ale (*pl. genitaux*), prolifique, *adj.* — զարծարացիք, V. ծննդակալիք։ կին —, femme en couche.

ԾՆՆԴԱԿԱՆՔ, les organes de la génération.

ԾՆՆԴԵՐՈՒԹԻՒՆ, noël, *sm.*

ԾՈՂ, générateur, trice, producteur, trice, *adj.*

ԾՈՂՔ, parents, *smp.* —ս իմ, ceux qui m'ont donné le jour, mes parents.

ԾՈՒԿ (բոյս ս'է), bugle, *sm.*

ԾՈՒՆԴ, enfantement, accouchement, *sm.* || naissance, *sf.* || origine, *sf.* || enfant, *sm.*, géniture, *sf.* || filiation, génération, procréation, race, descendance, *sf.* || fruit, *sm.* — (քրիստոսի, unւրբ կուսին եւ ուրիշ մանի մը ուրոց), nativité, *sf.* || —, sœur ծննդեան քրիստոսի, Noël, *sm. A la fête de —, կամ à la —, à —.* Օր ծննդոց, ծննդեան, jour de naissance. —ք, postérité, génération, *sf.* || —ք, Genèse, *sf.* || —, descendant, ante, *s.* ծննդեամբ իլլոյ, être natif de. *Je suis natif de Péra.*

ԾՆՈՒՑԱՆԵԼ, accoucher, délivrer, *va. La sage-femme l'a délivrée heureusement.* faire naître, *va.* Դժուարութիւններ, կսկիծ, կսկած — (յարուցանել, հանել), faire naître des difficultés, des querelles, des soupçons.

ԾՆՈՒՑԻՉ, accoucheur, euse (հիւանդի մէջ յաւազոյն է բանել sage-femme [*pl.* des *sages-femmes*]), *s.*

ԾՆՉՈՒԹԻՒՆ, génération, *sf.*

ԾՆՐԱԴՐԵԼ, fléchir le genou, les genoux, s'agenouiller, *vpr.*

ԾՆՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. ծռնդրութիւն։

ԾՆՐԱԿԱԼ, jarretière, *sf. Attacher, détacher, nouer, dénouer ses —s, une —.* կարգ —ի, ordre de la Jarretière.

ԾՕՏ (ծնէ), mâchoire, *sf.*, menton, *sm.* — խոզի, bajoue, *sf.* — (դրաճ. [է-է-] ենէ-ը), corniche, *sf.* — (կամրջի, պատուրի. [ենօէէ-նէ-, է-ծնէ] նէ-ե-նէ-ը նէ-ը), parapet, *sm.* || — (դուրս ելած եզերք), rebord, *sm.*

ԾՕՏԱԿԱԼ, mentonnière, *sf.*

ԾՕՏԱԳԱՐԴ, V. երախամոմ։

ԾՕՏԱԳԱԿ ԱՌՆԵԼ, démantibuler, *va.*

ԾՕՏԻ (ոյսիկ), génal, ale *(pl. génaux)*, *adj.*

ԾՈՔ, **ԾՈՔՈՒՄ**, **ԾՈՔՈՒՄՈՒՆ**, **ԾՈՔՈՒՆ**, V. ծաքիլ։

Ծոծրակ (ին-ի), nuque, *sf.*, chignon, tignon, *sm.*

Ծոմ, jeûne, *sm.* — **բռնել**, պահել, jeûner, *vn.* —**ն աւրել**, rompre le —. — **լլալ**, être à —.

Ծոմապահութիւն, jeûne, *sm.*

Ծոմել, jeûner, *vn. C'est un avare qui fait — ses domestiques. Les soldats ont souvent jeûné pendant cette campagne.*

Ծոյլ, paresseux, euse, fainéant, ante, cagnard, arde, *adj.* et *s.* — **ապրիլ**, cagnarder, *vn. C'est homme ne fait plus que —.* — — **նստիլ**, s'acagnarder, *vpr.* — *auprès du feu, dans un fauteuil.*

Ծոպ (—ւ—է), frange, *sf.* **փոռիկ —**, V. **Ծոպիկ**. || — (է—-է—լ), campane, *sf.* —**ք**, les franges, chamarrure, *sf.* —**եռով պատել**, զարդարել, V. **Ծոպել**. — **ջինդ**, V. **Ծոպարար**.

Ծոպադրար, franger ևմ frangier, *sm.*

Ծոպադուր, à franges, *adj.* — **վարագոյրք**, rideaux à franges. — **նաւնդեռն սզոյ**, effilé, *sm.*

Ծոպել, franger, *va.*

Ծոպիկ, frangeon, *sm.*

Ծով, la plaine azurée, les plaines azurées, la plaine liquide, la liquide élément, mer, *sf.*, océan, *sm.* **Աշխարհակալ, Աշխարհամած, անդնդալից, համատարած —**, V. **Աշխարհածով** ևմ **Ովկիանոս**. **Անբաւածաւալ —**, la mer infinie. **Ներքին —**, mer intérieure. — **պղնձի**, la mer d'airain. —**ը ձգտիլ**, se jeter dans la mer. — **մեռնել**, prendre un bain de mer. —**ուն վրայ բլլալ**, être en pleine mer. —**ուն եզերքը**, au bord de la mer. —**ուն մէջտեղը** բացը, en pleine mer. **Ըստ —**, par mer.

Ծովաբոզ (ի-ի-է **է-ր-ե-է**), *macreuse, sf.*

Ծովագնաց լինել, (ևատարկել), faire voyage par mer.

Ծովագնացութիւն, traversée, *sf.* [*sm.*

Ծովագռաւ, corbeau de mer,

Ծովագրական, hydrographique, *adj. Description, carte —.*

Ծովագրութիւն, hydrographie, *sf.*

Ծովախոզ, porc marin, cochon ևմ pourceau de mer, marsouin, *sm.* [mer, *sf.*

Ծովանիւտուռն, hirondelle de

Ծովանցաց, golfe, *sm.*

Ծովածուփ, agité comme la mer, *adj.* [*sm.*

Ծովակ (է-ւ), étang (է-ի), **Ծովակաւ**, amiral (*pl.* des *amiraux*), *sm.*

Ծովակալութիւն, amiralat, *sm.*, amirauté, *sf.*

Ծովական, naval, ale (*pl. navals.* Տեսնուած է նաեւ *navaux.* բայց առաջին կերպը լաւագոյն է), *adj.* — **վարչութիւն**, V. **վարչութիւն**.

Ծովակոծ, naufragé, ée, *adj.*

Ծովակոծութիւն, naufrage, *sm.*

Ծովահէն, corsaire, pirate, écumeur de mer, *sm.* [*sf.*

Ծովահէնութիւն, piraterie,

Ծովածիր, V. **Հիպոկամպ**.

Ծովամամուռ, V. **Ջրամամուռ**.

Ծովամէջտ, haute mer, ևմ pleine mer.

Ծովամուխ լինել, se mettre en mer. [ine, *adj.*

Ծովածին, maritime, marin,

Ծովանկար, marine, *sf.*

Ծովանկարիչ, peintre de marines, *sm.*

Ծովածել, V. **Ծովակալ**.

Ծովածելութիւն, V. **Ծովակալութիւն**.

Ծովածուռմ, torpille, *sf.*

ԾՈՎԱՍՏՂ (ԽԸԼՔԸԼ պե՛ցԽ՛), étoile de mer, *sf.*

ԾՈՎԱՐԾՈՒՒ (տեսակ մը մեծ ՝ուկն), aigle de mer, maigre, *sm.* Հայերէն կ՛բռուի նաեւ Ար ծուանուկն։ [*sm.*

ԾՈՎԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, lancement,

ԾՈՎԱՐՏՈՏԱՑ, alouette de mer.

ԾՈՎԱՑՈՒՆԵԼ, inonder, *va.*

ԾՈՎԱՓՆ, plage, *sf.*

ԾՈՎԱՓՆԵԱՑ, maritime, littoral, ale (*pl. littoraux*), *adj.*

ԾՈՎԱՏԱՐԱ (տեսակ մը ՝ուկն), donzelle, *sf.*

ԾՈՎԵԶԵՐԵԱՑ, V. ԾովափնեայՑ։

ԾՈՎԵԶԵՐԻՐ, } bord de la mer,

ԾՈՎԵԶՐ, } *sm.*, côte, plage, *sf.*

ԾՈՎԸՆԴԵԼ ԱՌՆԵԼ (ծովի վարժեցուցնել), amariner, *va.*

ԾՈՐ (ԲՒՒԽԻՆ Է՛ԿԻՀՔ՛, պէ՛ՀՔՐԷ՛, ՙՀԿԷՀՔՐԷ՛), épine-vinette (*pl.* des *épines-vinettes*), *sf.*, vinetier, berbéris, *sm.*

ԾՈՐԱՆ (Հ՛ՈՈՒԼՈՏ), robinet, *sm.*, fontaine, *sf.* — (ՆՆձաՑի, կառաւոյ), V. Զուրգակ։

ԾՈՐԵԼ, faire couler, *va.*

ԾՈՐԵՆԻ, V. Ծոր։ [*vpr.*

ԾՈՐԻԼ, couler, *vn.*, s'écouler,

ԾՈՐԾՈՐ, }

ԾՈՐԾՈՐԱՆ, } vallon, *sm.*

ԾՈՐՈՒՄ, }

ԾՈՐՈՒՄՆ, } écoulement, *sm.*

ԾՈՁ, sein, *sm.* ‖ golfe, *sm.* — (կնոջ), seine d'une mère, gorge, *sf.* Վարդի — (ԲԸԼՀ՛ՈՏ. Է՛ՐՔ ԽՀՀ՛), rougeole, *sf. Nous avons eu la* —. ‖ — (ՑՆկեաՑ, քաս երկրաՀաւիքց), sinus (ԽԲՒՈՈ), *sm.* Խորշ եւ —ք ծովեզերաց, la sinuosité des côtes de la mer. [*sm.*

ԾՈՁԱՆ (ՈՒՀՀՒԼ.), diverticule,

ԾՈՁՈՒՈՐ, V. ՑղիՀ։

ԾՈՁՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. ՑղուքիւՑ։

ԾՈՁՈՒՐ, V. Ծոցուտր։ [քիւՑ։

ԾՈՁՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, V. ԾոցուտրուԹիւն։

ԾՈՒԱՂԵՆԻ (է՛ՐՔ ԵՐՔԼ ՙՂՔՔԸ), laurier-cerise (*pl.* des *lauriers-cerises*), *sm.*

ԾՈՒԱՑ (ԲՒՔՔԲԽ+), charpie, *sf.*

ԾՈՒԱՑԱՆՔ (պաստառաց), éraillure, *sf.*

ԾՈՒԱՑԵԼ, érailler, *va.*

ԾՈՒԱՐ (խորշ ծովու ուր կը ձողովին ձարՑնգաւմարք [mère des harengs, alose] ի տարաժամու), cauche, *sf.*

ԾՈՒԼԱԲԱՐ, V. Ծուլապէս։

ԾՈՒԼԱՆԱԼ, se livrer à la paresse, paresser, *vn.*, s'acagnarder, *vpr.*

ԾՈՒԼԱՊԷՍ, avec կամ par paresse, paresseusement, *adv.*

ԾՈՒԼԱՑՈՒՆԵԼ, acagnarder, *va.*

ԾՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, paresse, fainéantise, cagnardise, *sf.* ԾուլութեաՑ զարՑնել, se livrer à la paresse, paresser, *vn.*

ԾՈՒԽ, fumée, *sf.* — ատձախել, fumer, *vn.* Ծխէ աՑցուցնել, fumiger, *va.* — ըմպել, fumer, *va.*; petuner, *vn.* V. ԾխախոՑ։

ԾՈՒՆԴ (ԽՒՔ+), moelle, *sf.*

ԾՈՒՂԱՆ, piège, *sm.*, attrapoire, *sf.*, filet, lacet, traquet, traquenard, *sm.*, trappe, souricière, *sf.* Աղուէս բռնելու —, brayon, *sm.* —ի մէջ իյնալ, mordre à l'hameçon.

ԾՈՒՆԳ, } genou (*pl.* des *genoux*), *sm.* — չոքիլ, —ի գալ, ծնկաւ վրայ գալ, tomber, se mettre à genoux, fléchir le genou, les genoux, s'agenouiller, *vpr.* —ի իջեցուցնել, mettre à genoux. Ծնկաւ վրայ, —ը գետին դրած, à genoux, *adv.*

ԾՈՒՆՐ, genou (*pl.* des *genoux*), *sm.* — ղնել, tomber, se mettre à genoux. fléchir le genou, les genoux, s'agenouiller, *vpr.* [*sf.*

ԾՈՒՆՐԴՐՈՒԹԻՒՆ, génuflexion,

ԾՈՒՌ, incliné, ée, courbé, ée,

recourbé, ée, oblique, tortu, ue, tortueux, euse, *adj.* ||—, de guingois (ի՝ն՝ն՝—), *adv. Cette chambre est toute de guingois.*

ՏՈՒՓՓ, fluctuation, *sf.* — մտաց, խորհրդոց, agitation, incertitude, *sf.*, trouble, *sm.* — ծովու, ալեաց, l'agitation de la mer, des flots.

ՏԱՓԱՐ, frise, *sf.*

ՏՊԵՂԱԿԱԼ (լ՚ինը տ՚պ՚ն՚ը տ՚ի՚ն՚ի՚ն), panne, *sf.*

ՏՊՏԱՆՔ, travestissement, *sm.*

ՏՊՏԵԱԼ, déguisé, ée, incognito (ի՚ն՚ի՚ն՚ի՚տ՚ո՚. Ոմանք ոչ բարւոք կը հնչեն ի՚ն՚ի՚ն՚ի՚տ՚ո՚), *adj.*

ՏՊՏԵԼ, déguiser, *va.* — դիմակաւ, masquer, *va.*

ՏՊՏԻԼ, se déguiser, *vpr.* — դիմակաւ, se masquer, *vpr.*

ՏՊՏՈՒՄ, } déguisement, tra-
ՏՊՏՈՒՄՆ, } vestissement, *sm.*

ՏՌԵԼ, incliner, courber, recourber, fléchir, plier, tortuer, *va.*

ՏՌՑՈՒՆՆԵԼ, V. ՏՌԵԼ.

ՏՌԻԼ, s'incliner, se courber, se fléchir, se plier, se tortuer, se baisser, *vpr.* — (փայտի), se déjeter, *vpr.*

ՏՌՄՌԿԻԼ, tortiller, *vn.*

ՏՌՈՒԹԻՒՆ, inclinaison, courbure, *sf.*; guingois (ի՚ն՚ի՚—), *sm.*

ՏՌՈՒԻԼ, V. ՏՌԻԼ.

ՏՐԱԳԻՐ, plan, dessin, *sm.* — ստուերաւոր, dessin ombré. — ուրուագծի, dessin au trait. — սահմանեալ, dessin arrêté.

ՏՐԱԳՐԵԼ, tracer, *va.* || dessiner, *vn.*; dessiner, *va.*

ՏՐԱԳՐՈՂ, } dessinateur, tri-
ՏՐԱԳՐՈՂ, } ce, *s.*

ՏՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, dessin, *sm.* — գծայինն, — linéaire.

ՏՐԱՀ, paquet, *sm.* Գլանաձեւ —, rouleau, *sm.* Թղթոյ —, rouleau de papier. — վաճառաց, colis (ի՚ն՚ի՚), *sm.* Դրամի կնճռուած —, group (ի՚—՚ք), *sm.*. — ընել, V. Ծրարել.

ՏՐԱՀԵԼ, empaqueter, envelopper, *va.* — (բեռ ը), emballer, *va.* [velopper, *vpr.*

ՏՐԱՀԻԼ, s'empaqueter, s'en-

ՏՐԱՀՈՂ, } emballeur, *sm.*
ՏՐԱՀՈՂ, }

ՏՐԱՓԱԿԵԼ, circonscrire, *va.*

ՏՓԱԼ, ondoyer, *vn.* Ալիքներ —, ծփծփալ, clapoter, *vn.* Ջրոյն վրայ —, flotter, *vn.*

ՏՓԱԼԻՑ, } ondoyant, ante,
ՏՓԱԿԱՆ, } flottant, ante, agité, ée, *adj.*

ՏՓՈՒՆՔ, ondulation, *sf.* — ծովու, ալեաց, l'agitation de la mer, des flots. — մտաց, խորհրդոց, agitation, *sf.*

ՏՓԱՑՈՂ, ondoyant, ante, *adj.*

ՏՓԵԱԼ, ondulé, ée, agité, ée, *adj.*

ՏՓԻԼ, flotter, être à flot, ondoyer, *vn.* — (ի խորհուրդս), vaciller, *vn.* — *dans ses opinions.*

ՏՓԻՆ, flottant, ante, ondoyant, ante, flotté, ée, ondé, ée, ondoyé, ée, agité, ée, *adj.*

ՏՓՈՑ (ի՚—՚չ՚ք), baratte, *sf.*

ՏՓՈՒՄ, } V. Ծփանք.
ՏՓՈՒՄՆ, }

Կ

Կ *(guiène)*, quinzième lettre de l'alphabet arménien et dixième des consonnes. || soixante, soixantième.

ԿԱԴ, V. **կախ**.

ԿԱԴԱՑՈՂ, V. **կոտւարար**.

ԿԱԴԵԼ, V. **կոտւել կամ կոտւիլ**.

ԿԱԴՄԻՈՒ (fr. [minéral] ցինք մ'է), cadmie, *sf.*

ԿԱԴՄԻՈՆ (ճաստատուն մետաղ մ'է), cadmium (*ք-դ-փ-օ*), *sm.*

1. **ԿԱԶ** (*ք-զ*), gaz, *sm.* — **լուսաւորութեան**, — d'éclairage, **կամ պարզապար** gaz. — **իւղարար**, — oléfiant. — **մօրից**, — des marais. —f **զսպական**, — coercibles. —f **մնայուն** **կամ ան-զուսպ**, — permanents **կամ** incoercibles.

2. **ԿԱԶ** (բարակ **կամ ցանցառ պատառ**. *ք-ր-ե-զ-ի-ր*. *ք-զ*), gaze, *sf.* — *de soie, d'argent. Voile de* —.

ԿԱԶԱՁԵՐՊ, gazéiforme, *adj.*

ԿԱԶԱՆԻ (բոյս մ'է), gazanie, *sf.*

ԿԱԶԱՆՄԱՆ, gazéiforme, *adj.*

ԿԱԶԱԶԱՓ, gazomètre, *sm.*

ԿԱԶԱՐԱՆ, gazomètre, *sm.*

ԿԱԶԱՑՈՒՄ, **ԿԱԶԱՑՈՒՄՆ**, } gazéification, *sf.*

ԿԱԶԱՑՈՒՆԵԼ, gazéifier, *va.*

ԿԱԶԴՈՒՐԵԼ, fortifier, rétablir, *va.*

ԿԱԶԴՈՒՐԻԼ, reprendre ses forces, prendre le dessus, se fortifier, se rétablir, *vpr.*

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ, fortifiant, ante, *adj.*

ԿԱԶԴՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, **ԿԱԶԴՈՒՐՈՒՄ**, **ԿԱԶԴՈՒՐՈՒՄՆ**, } rétablissement, *sm.*, convalescence, *sf.*

ԿԱԶՄ, prompt, ompte, apprêté, ée, prêt, être, *adj.* — **ապրուճեի**, des habits faits. *Ce tailleur vend des habits tout faits.* — **եւ ժամու**, prompt, ompte, *adj.* || — (**գրոց**), reliure, *sf. J'ai payé tant pour la — de ce livre.*

ԿԱԶՄԱՒՔ, appareil, *sm.* || aprêt, *sm.* || construction, conformation, structure, *sf.* || composition, *sf.* || meuble, équipage, *sm.* || monture, *sf.* **կամ եւ** — (**սեղեկի**), garniture, *sf.*, ameublement, meuble, *sm.* — **անկողնոց**, literie, *sf. La — d'un hôpital.* **կամ եւ** — (**անկողնոց**), garniture, *sf.* **Ղաւու** —f, V. **կազմակերտ**. — **էլեկտրաւորդիչ**, V. **էլեկտրաւորդիչ**. — **գործարանաց մարմնոյ**, organisme, *sm.*

ԿԱԶՄԱԿԱՆ, organique, *adj.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ, organique, *adj.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ, organiser, constituer, *va. L'assemblée est constituée.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻԼ, s'organiser, se constituer, *vpr. L'assemblée s'est constituée.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ, **ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՂ**, } organisateur, trice, *adj.* et *s.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, organisation, *sf.*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՏՔ, apparaux (աբա-րօ), *smp*.

ԿԱԶՄԱՐԱՆ, atelier de relieur, *sm*.

ԿԱԶՄԱՐԱՐ, relieur,.*sm*.

ԿԱԶՄԵԱԼ, formé, ée, constitué, ée, organisé, ée, conformé, ée, *adj*. ‖ relié, ée, *adj*. *Un livre relié*.

ԿԱԶՄԵԼ, former, constituer, organiser, apprêter, construire, *va*. — (նաւը), équiper, *va*. — (գիրք), relier, *va*. — տալ (գիրք մը), faire relier, *va*. *J'ai fait relier quelqu'uns de mes livres*.

ԿԱԶՄԻՉ, constitutif, ive, *adj*. ‖ garnisseur, euse, *s*.

ԿԱԶՄՈՒԱԾ, tempérament, mécanisme, *sm*. V. կազմեալ։

ԿԱԶՄՈՒԱԾՔ, tempérament, mécanisme, *sm*. — (մարդոյ), constitution, complexion, *sf*. Զօրաւոր —, une complexion robuste.

ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, constitution, structure, composition, *sf*. ‖ préparation, *sf*., appareil, équipage, *sm*., apprêts, *smp*. — (բանից), construction, *sf*. — *grammaticale*, *analytique* (շուծական, վերլուծական), *logique*. — (անուանց, բառից), composition, *sf*. — (նաւու, զօրաց), équipement, *sm*.

1. **ԿԱԹ**, V. կաթն։

2. **ԿԱԹ**, V. կաթիլ (2)։

ԿԱԹԵԼ (դամլամագ), tomber goutte à goutte, dégoutter, distiller, couler, *vn*.

ԿԱԹԵՑՈՒՆԵԼ, distiller, *va*.

1. **ԿԱԹԻԼ**, V. կաթել։

2. **ԿԱԹԻԼ** (դամլա), goutte, *sf*. Քթէ վազող —, roupie, *sf*. Պզտի, մանր —, V. կաթիկ։ — առ —, — à —.

ԿԱԹԻԿ, gouttelette, *sf*.

ԿԱԹՆ (սիւթ), lait, *sm*. — արմաւենւոյ, palmite, *sm*. — ուտել, prendre du —; teter կամ téter, *va*. *Teter sa nourrice, une chèvre*. — տալ, donner du —, donner à teter, allaiter, nourrir, *va*.

ԿԱԹՆԱԲԵՐ, qui porte du lait, lactifère, galactagogue, galactophore, *adj*. — կով, vache laitière. Անօթք —ք, vaisseaux lactifères. Վտակք —ք, conduits lactifères. —ք, lactifères, *sfp*.

ԿԱԹՆԱԲՈՅՍ, galactite, *sf*.

ԿԱԹՆԱԲՈՒՂԽ, lactescent, ente, laiteux, euse, *adj*.

ԿԱԹՆԱԳՈՅՆ, laiteux, euse, *adj*.

ԿԱԹՆԱԹԱՆ, soupe au lait, *sf*., potage au lait, *sm*.

ԿԱԹՆԱԼԻՑ, laiteux, euse, *adj*.

ԿԱԹՆԱԽՏԱՉԱՓ, lactodensimètre, *sm*.

ԿԱԹՆԱԾԱՌ, laitier կամ arbre à lait, *sm*., galactodendron, brosime կամ brosimon, *sm*.

ԿԱԹՆԱԾԻՆ, lactigène, *adj*.

ԿԱԹՆԱԾԻՒՐՈՒՄ, **ԿԱԹՆԱԾԻՒՐՈՒՄՆ**, } galactophtisie, *sf*.

ԿԱԹՆԱԿԵՐՊ, lactiforme, galactoïde կամ galactode, *adj*.

ԿԱԹՆԱԿԻՑ, frère de lait, *sm*.

ԿԱԹՆԱՀՈՍՈՒՄ, **ԿԱԹՆԱՀՈՍՈՒՄՆ**, } galactorrhée, *sf*.

ԿԱԹՆԱՄԱՆ, pot au lait, *sm*.

ԿԱԹՆԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ, galacturie, *sf*.

ԿԱԹՆԱՅԻՆ, laiteux, euse, lacté, ée, *adj*. *Diète lactée*.

ԿԱԹՆԱՆԻՒԹ, galactose, *sf*.

ԿԱԹՆԱՇԱՔԱՐ, lactine կամ lactose, *sf*.

ԿԱԹՆԱՉԱՓ, pèse-lait (*pl*. des *pèse-lait*), lactomètre, galactomètre, galactoscope, lactoscope, *sm*.

ԿԱԹՆԱՊՈՒՐ, V. կաթնաթան։

ԿԱԹՆԱՌԱՏ, lacté, ée, lactifère, *adj*.

ԿԱԹՆԱՍՈՒՆ, galagtopote, *adj.* et *s.*; galactophage, *adj.* et *sm.*

ԿԱԹՆԱՎԱՃԱՌ, laitier, *sm.*

ԿԱԹՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, laitière, *sf.* [gue, *adj.*

ԿԱԹՆԱՎԱՐ (դեղ), galactago-

ԿԱԹՆԱՏ, lactate, *sm.* — *de fer.* — *de chaux.* [lait.

ԿԱԹՆԱՏԱՄՈՒՆԳ, dents de

ԿԱԹՆԱՏԱՐ (մեօրք կամ խողովակիք մարմնոյ), lactifère, *adj.*

ԿԱԹՆԱՐԱՆ, laiterie, *sf.*

ԿԱԹՆԱՏԵՍԻՉ, galactoscope, *sm.*

ԿԱԹՆԱՒԷՏ, laiteux, euse, *adj.* — (տուճիք), lacté, ée, lactifère, *adj.*

ԿԱԹՆԱՒՈՐ, laiteux, euse, *adj.*

ԿԱԹՆԵՂԲՕՐ, frère de lait, *sm.*

ԿԱԹՆԵՂԷՆԳ, laitage, *sm.*

ԿԱԹՆԽՈՏ, caille-lait (*pl.* des *caille-lait*), polygala կամ polygale, *sm.* [et *sm.*

ԿԱԹՆՈՂ, galactophage, *adj.*

ԿԱԹՆՈՏՈՒԹԻՒՆ (կարդա կաթնքամբուքիւն), allaitement, *sm.*, lactation, *sf.*

ԿԱԹՈՂՆԻ, tendrement, éperdument, *adv.* — սիրել, aimer éperdument.

ԿԱԹՈԼԻԿ, V. կաթողիկեայ.

ԿԱԹՈԼԻԿՈՒԹԻՒՆ, V. կաթողիկէութիւն.

ԿԱԹՈՂ, dégouttant, ante, *adj.*

ԿԱԹՈՂԻԿՈՆ, catholique, *adj.* *La foi, la religion —. L'Eglise —, apostolique et romaine.* — թագաւորն, Նորին կաթողիկեայ վեհափառութիւնն (արքայն Իսպանիացւոց), le Roi Catholique, Sa Majesté Catholique (le roi d'Espagne). || catholique, *s.* *Un, une —. Un bon —.* Լայն խղճմտանք ունեցող —, — à gros grains. Ըստ — հաւատոց, catholiquement, *adv.* *Il a prêché, il a écrit très —.*

ԿԱԹՈՂԻԿՈՆ, catholicité, *sf.*

ԿԱԹՈՂԻԿ (արհուճախումբ, մայր եկեղեցի), basilique, *sf.* V. կաթողիկոն.

ԿԱԹՈՂԻԿՈՒԹԻՒՆ, catholicisme, *sm.*, catholicité, *sf.*

ԿԱԹՈՂԻԿՈՆ (դեղ մ'է) catholicum կամ catholicon, *sm.*

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ, le patriarche universel կամ suprême des Arméniens, catholique, *sm.* *Le catholique d'Arménie.*

ԿԱԹՈՒԱԾ (տ—ւմ. ֆիլէ), coup de sang, apoplexie, *sf.* — ջանքահար, apoplexie foudroyante. Ցօդային —, goutte, *sf.* — է զարհուրեցաւ, il a été frappé d'apoplexie.

ԿԱԹՈՒԱԾԱԿԱՆ, apoplectique, *adj.* [et *sm.*

ԿԱԹՈՒԱԾՈՍ, apoplectique, *adj.*

ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՆ, catholique, *adj.*

ԿԱԹՍԱՍ, chaudière, marmite, *sf.* փոքրիկ, պզտիկ —, chaudron, *sm.*

ԿԱԹՍԱՍԱԳՈՐԾ, chaudronnier, *sm.*

ԿԱԹՍԱՍԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, chaudronnerie, *sf.*

ԿԱՃ (վէմ), écheveau, *sm.* *On coupe la centaine pour dévider l'—.* Հայերէն կ'ըսուի ճանճ կարճ. խիր. 1. ԿԱԼ, aire, *sf.*, are, *sm.* 2. ԿԱԼ, V. կեցայ. Հակառակ — ինեսուրեամբ, V. Հեռեալ. կախեալ —, V. կախեալ.

ԿԱԼԱՄԲԱՍ) (Հնդկաց ամուր-
ԿԱԼԱՄԲԱՍ) տաճռ փայտ մր. ֆ—լ—ն—), calambac, calambart, calambou, calambouc, calambour (Ընկդիմային ունի միայն Calambour), *sm.*

ԿԱԼԱՆԱՒՈՐ, prisonnier, ière, détenu, ue, *s.* et *adj.*

ԿԱԼԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, arrestation, détention, prison, *sf.*

ԿԱԼԱՆԵԼ, arrêter, détenir, *va.*

ԿԱԼԱՆՔ, arrestation, prison,

pince, *sf*. — (ըստ իրաւագիտաց), incarcération, *sf*. [Զիւթել։

ԿԱԼԱՓՏԵԼ (փոխաբերաբար), V.

ԿԱԼԱՔԱՐ, soude, *sf*.

ԿԱԼԱՔԱՐԱՁԵՒ, alcaloïde կամ alcalide, *sm*.

ԿԱԼԱՔԱՐԱՅԻՆ, alcalin, ine, *adj*. Նիւթ —, alcalin, *sm*. Հողք —ք, terres alcalines.

ԿԱԼԵՊ (տետրակ յիշատակաց, ծանօթութեանց), calepin, *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾ, bien, *sm*., terre, *sf*., fonds, *sm*., ferme, métairie, glèbe, prossession, propriété, *sf*.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, féodalisme, *sm*., féodalité, *sf*.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՎԱՐՁՔ, fermage, *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏԷՐ, propriétaire, *s*. Մեծ —, grand terrien.

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՄԱՐ, cadastre, *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾՆԱՄԱԿ papier terrier, կամ լոկ terrier, *sm*.

ԿԱԼՈՒԱԾՔ, V. Կալուած։

ԿԱԼՈՒԻՆԱԿԱՆ, calvinien, ienne, calviniste, *adj*. ‖ calviniste, *s*.

ԿԱԼՈՒԻՆԱՑԻ, calviniste, *adj*. et *s*. [ne, *adj*.

ԿԱԼՈՒԻՆԵԱՆ, calvinien, ien-

ԿԱԼՈՒԻՆՈՒԹԻՒՆ, calvinisme, *sm*.

ԿԱԽԱԿԱՑԵԱԼ, suspens, *adj*. *m*. *Un prêtre* —.

ԿԱԽԱՂԱՆ, gibet, *sm*. *Attacher, pendre au* —. potence, *sf*. *Planter, dresser une potence. Il mérite la potence.* fourches patibulaires, *sfp*. — բազմաճղի, fourches patibulaires, *sfp*. ի — հանել, attacher quelqu'un à la potence, pendre, *va*. *Pendre un criminel. Pendre des voleurs.* —ի արժանի, pendable, *adj*. *Cet homme est* —. —ի արժանի մարդ, gibier de potence, de bourreau.

ԿԱԽԱՂԱՆԻ, *patibulaire, adj*.

ԿԱԽԱՆԿՈՂԻՆ, V. Համակ(2), կամ Ճօճք։ Հայերէն կ'ըսուի եւ կախմահիճ։

ԿԱԽԱՐԴ, sorcier, ière, enchanteur, eresse, magicien, ienne, *s*. [rique, *adj*.

ԿԱԽԱՐԴԱԿԱՆ, magique, fée-

ԿԱԽԱՐԴԱՆՔ, ensorcellement, *sm*., fascination, féerie, *sf*., enchantement, *sm*., magie, *sf*.

ԿԱԽԱՐԴԵԼ, ensorceler, fasciner, enchanter, charmer, *va*.

ԿԱԽԱՐԴԻՉ, ensorceleur, euse, *s*. ‖ fascinateur, trice, enchanteur, eresse, magique, *adj*. — ազդեցութիւն, fascination, *sf*.

ԿԱԽԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, sorcellerie, *sf*., enchantement, *sm*., magie, *sf*. Բնական —, magie naturelle կամ blanche. Դիւական —, magie noire.

ԿԱԽԵԱԼ, pendu, ue, *adj*. ‖ suspens, *adj*. *m*. ‖ pendu, *sm*. — կալ (կախիլ), pendre, *vn*. *Des lustres pendent au plafond. Votre robe pend d'un côté.* — լինել, ըլլալ, dépendre de, *vn*.

ԿԱԽԵԼ, pendre, suspendre, attacher, accrocher, *va*. ‖ suspendre, *va*. — *un prêtre de ses fonctions*.

ԿԱԽԻԼ, pendre, *vn*., se pendre, se suspendre, *vpr*.

ԿԱԽԿՈԿՈՎ, coïon ([illegible]), *sm*.

ԿԱԽՄԱՀԻՃ, V. Համակ (2), կամ Ճօճք։ Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կախանկողին։

ԿԱԽՈՐԱՆ, V. Տատանոց։

ԿԱԽՈՐՐՈՑՔ ([illegible]), barcelonnette, *sf*. *Mettre, coucher un enfant dans sa* —.

ԿԱԽՈՒԻԼ, pendre, *vn*., se pendre, se sespendre, *vpr*. — (մազերը, զգեստը), tomber, *vn*. *De beaux cheveux lui tombent sur les épaules. Son manteau lui tombe sur les talons.*

ԿԱԽՈՒՄ, } suspension, *sf.*
ԿԱԽՈՒՄՆ, } — ունենալ, dépendre de, tenir à, *vn.* Այս պարագաներէն — ունի, cela dépend des circonstances. Այս բանը ձեզնէ — ունի, cela dépend de vous. Այս ինէ — չունի, cela ne dépend pas de moi. Այս ընել անկէ — ունի, il dépend de lui de faire cela.

ԿԱԾԱՆ (նեղ ճամբայ), sentier, *sm. Il y a un — qui abrège le chemin.*

ԿԱԿԱԶԵԼ, bégayer (դէկէլէ), *vn. On begaye quelquefois par embarras, par timidité.*

ԿԱԿԱԶՈՂ. } bègue, *adj.* et *s.*
ԿԱԿԱԶՈՏ, }

1. **ԿԱԿԱԼԱՑ,** V. Ընկոյզ։
2. **ԿԱԿԱԼԱՑ,** testicule, *sm.*

ԿԱԿԱՕ (ամերիկեան նուշ. գագաօ), cacao, *sm.*

ԿԱԿԱՕԵՆԻ (ամերիկեան նշենի. գագաօ աղաճը), cacaoyer կամ cacaotier, *sm.*

ԿԱԿԱՉ (գարնանային ծաղիկ մէ. լալէ), tulipe, *sf.*

ԿԱԿԱՉԵԼ (ափաղ·աղի), chanter, *vn.*

ԿԱԿԱՉԵՆԻ, tulipier, *sm.*

ԿԱԿԺԻՐԱԿ (խըյար շէմպէ), casse, *sf.* [ficier, *sf.*

ԿԱԿԺԻՐԱԿԵՆԻ, cassier, cané-

ԿԱԿԻԱՑ (ծառ մ'է. աքաքիա աղաճը), acacia, *sm.*

ԿԱԿՂԱՄՈՐԹ, mollusque, *adj.*

ԿԱԿՂԱՆԱԼ, V. Կակղիլ։ [*adj.*

ԿԱԿՂԱՆԱԼԻ, émollient, ente,

ԿԱԿՂԱՑՈՒՄ } (պտղոց), blet-
ԿԱԿՂԱՑՈՒՄՆ } tissement, *sm.*, blettissure, *sf.*

ԿԱԿՂԱՑՈՒՆԵԼ, V. Կակղել։

ԿԱԿՂԵԼ, amollir, ramollir, *va.* || attendrir, fléchir, *va.*

ԿԱԿՂԵՑՈՒՆԵԼ, V. Կակղել։

ԿԱԿՂԵՑՈՒՑԻՉ, émollient, ente, ramollissant, ante, lénitif, ive, *adj.* Դեղ, սպեղանի —, émollient, ramollissant, *sm.*

ԿԱԿՂԻԼ, s'amollir, *vpr.*, mollir, *vn.* || s'attendrir, *vpr.*, fléchir, *vn.*, s'humaniser, *vpr.* — (պտղոց), blettir, *vn.*

ԿԱԿՂԻՉ, ramollisant, ante, lénitif, ive, *adj.* — դեղ, ramollissant, lénitif, *sm.*

ԿԱԿՂՆԱԼ, V. Կակղիլ։

ԿԱԿՂՈՒԹԻՒՆ, mollesse, *sf.*, amollissement, *sm.* || souplesse, flexibilité, *sf.*

ԿԱԿՂՈՒՄ, } ramollissement,
ԿԱԿՂՈՒՄՆ, } amollissement, *sm.*

ԿԱԿՈՒՂ, mou, mol, *m.* molle, *f.*, tendre, *adj.* || souple, flexible, pliable, pliant, ante, *adj.* — սանդուխ, escalier doux.

ԿԱԿՈՒՂՑՈՒՆԵԼ, V. Կակղել։

ԿԱԿՏԵՆԻ (տունկ մ'է. ֆրէնկ ինճիրի աղաճը), cactier, cactus (գագդիւս), *sm.*

ԿԱՀ, meuble, ameublement, *sm.*, effets, *smp.* — եւ կարասի, mobilier, *sm.* Զգեստք եւ —ք (վախճանելոյ անձի), V. Զգեստ։ — եւ կարասեօք զարդարել, պատրաստել, garnir de meubles, meubler, *va.* — գնել, s'acheter des meubles, se meubler, *vpr.*

ԿԱՀԱԳՈՐԾ (տօղրամաճը), menuisier, *sm.*

ԿԱՀԱԳՈՐԾԵԼ, menuiser, *v. a.* et *n. Il aime à —.*

ԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ (տօղրամաճըլըգ), menuiserie, *sf.*

ԿԱՀԱՒՈՐԵԱԼ, meublé, ée, *adj.* Տուն, սենեակ —, maison, chambre meublée.

ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ, } meubler, *va.*
ԿԱՀԵԼ, }

ԿԱՀԵՆԻ (մահլէպ աղաճը), V. Մահկոն, կամ Մահոգենի։ [che, *sf.*

ԿԱՃՈՃ (տէսթի. գանաթա), cru-

ԿԱՂ, boiteux, euse, *adj.* Être,

devenir —. || boiteux, euse, *s*. *C'est un* —. —ն ի —ն, — ի —, —ն ի —, V. Կաղապէս ։ —ն ի — երթալ, marcher péniblement, se traîner, *vpr*. *Je me traînerai là comme je pourrai*.

ԿԱՂԱԼ, boiter, clocher, *vn*. Թիչ մը —, clopiner, *vn*.

ԿԱՂԱՄԱԽ } (բուսաբ. ...), **ԿԱՂԱՄԱԽԻ** } peuplier, *sm*.

ԿԱՂԱՄԱՐ, encrier, *sm*., écritoire, *sf*.

ԿԱՂԱՄԲ (ընտան.), chou (*pl*. des *choux*), *sm*. Ընդաւոր —, V. Ընդակաղամբ ։ Ուռուցիկ —, — cabus (գանգ.).

ԿԱՂԱՄԲԱԿՈԹԻՐԾ (ընտան. ...), le trognon d'un chou, un trognon de chou.

ԿԱՂԱՆԴ, calendes, *sfp*. || premier jour de l'an, jour de l'an, nouvel an, nouvelle année. — շնորհաւորել, souhaiter la bonne année. [*sm*.

ԿԱՂԱՆԴԱՑՈՅՑ, calendrier,

ԿԱՂԱՆԴԵԼ, étrenner, *va*.

ԿԱՂԱՆԴՉԷՔ, étrenne, *sf*. — ընդունել, տալ, recevoir, donner des —s.

ԿԱՂԱՆԴՔ, V. Կաղանդ ։

ԿԱՂԱՆՉԱՆՆ (տունկ մ'է. ...), tithymale, *sm*.

ԿԱՂԱՊԱՐ, modèle, moule, patron, *sm*.

ԿԱՂԱՊԱՐԻՉ, } modeleur, **ԿԱՂԱՊԱՐՈՂ**, } mouleur, *sm*.

ԿԱՂԱՊԷՍ, en clopinant, clopin-clopant, *adv*. *Aller clopin-clopant*.

ԿԱՂԻՆ (բուսաբ.), noisette, *sf*. Կայրի — (...), gland, *sm*.

ԿԱՂԻՆԿՈՏՐԻԿ } (բուսաբ. ..., **ԿԱՂՆԱԲԵԿ** } ...), casse-noisette (*pl*. des *casse-noisette* կամ *casse-noisettes*. Ակադեմիայն ունի լոկ des *casse-noisettes*), *sm*.

ԿԱՂՆԱԲԵՐ, glandifère, *adj*.

ԿԱՂՆԱԿԵՐ, glandivore, *adj*.

ԿԱՂՆԱՍՈՒՆ (խոզ), glandivore, *adj*.

ԿԱՂՆԱՓԱՅՏ, chêne, *sm*.

ԿԱՂՆԱՔԱՂ, glandée, *sf*.

ԿԱՂՆԻ (բուսաբ. ...), noisetier, coudrier կամ coudre, *sm*. || — (...), chêne, *sm*. Մատաղատունկ —, chêneau, *sm*. Գետնի —, V. Լեռնախոտ ։

1. **ԿԱՂՆՈՒՏ** (անտառ կաղնեաց), coudraie, *sf*.

2. **ԿԱՂՆՈՒՏ** (տունկ մ'է), arrête-bœuf (*pl*. des *arrête-bœuf*), *sm*., bugrane, *sf*.

ԿԱՂՈՒԹԻՒՆ, claudication, *sf*., clochement, *sm*.

ԿԱՃ (...), feutre, *sm*.

ԿԱՃԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, feutrage, *sm*.

ԿԱՃԱՌ (մատենադարան, գիտնոց կամ ճարտարաց), académie, *sf*., lycée, *sm*.

ԿԱՃԱՌԱՆՈՑ, réceptacle, *sm*. || — (դերասանաց ժողովուելու կամ հանդիսատեսաց միջահանգստեան [entr'acte] ժամանակն անցունելու համար սրահ), foyer, *sm*.

ԿԱՃԱՌՈՐԴ, académicien, ienne, *s*.

ԿԱՃԵԱՅ, de feutre, *adj*.

ԿԱՄ, ou, *conj*. Եւ —, — եթէ, ou, — bien.

ԿԱՄԱԳՆԱՑ, capricieux, euse, arbitraire, *adj*. || capricieux, euse, *s*.

ԿԱՄԱՅԻՆ, arbitraire, *adj*.

ԿԱՄԱԿԱՏԱՐ, complaisant, ante, *adj*. et *s*.

ԿԱՄԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, complaisance, *sf*. Ծառայական —, valetage, *sm*.

ԿԱՄԱԿԱՐ, gaiement կամ gaîment, gaillardement, *adv*.

ԿԱՄԱԿՈՐ, oblique, tortueux, euse, sinueux, euse, *adj*. || fle-

xueux, euse, *adj*. *Tige flexueuse*. || pervers, erse, *adj*. —ս, obliquement, tortueusement, *adv*.

ԿԱՄԱԿՈՐԵԼ, tordre, détourner, pervertir, *va*. *Tordre le sens d'un auteur*. *Tordre, détourner, pervertir le sens d'un passage*. détorquer, *va*. — *un texte*. Օրինաց իմաստը —, détourner le sens d'une loi, faire violence à la loi.

ԿԱՄԱԿՈՐԻԼ, se replier, *vpr*. *Voyez comme ce serpent se replie*.

ԿԱՄԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ, perversité, *sf*. || flexuosité, *sf*.

ԿԱՄԱԿԹ, grippe, *sf*.

ԿԱՄԱՑ, de bon gré. — եւ ակամայ, bon gré mal gré, *adv*.

ԿԱՄԱՑԱԿԱՆ, volontaire, arbitraire, *adj*.

ԿԱՄԱՍԷՐ, arbitraire, *adj*.

ԿԱՄԱՐ, voûte, *sf*. || cintre, *sm*., arcade, *sf*., arceau, *sm*. — (ծի-նուածոց), arc (արք), *sm*. — երկնից, le céleste կամ les célestes lamdris. Յաղթական —, arc de triomphe (թրիօնֆ), triomphal. Երջանիկ —ք, empyrée, *sm*. *Les dieux de l'Empyrée*.

ԿԱՄԱՐԱԿԱԼ, arc-boutant (*pl*. des *arcs-boutants*), *sm*. — դրան, V. Դարեւանդ։

ԿԱՄԱՐԱՁԵՒ ԳՈՐԾԵԼ, ԸՆԵԼ, cambrer, *va*.

ԿԱՄԱՐԱՁԵՒ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, se voûter, *vpr*.

ԿԱՄԱՐԱՄԷՋՔ, entrecoupe, *sf*.

ԿԱՄԱՐԱՑԱՐԿ ԳՈՐԾԵԼ, ԸՆԵԼ, voûter, *va*. — *une église, une salle*.

ԿԱՄԱՐԱՆԱԼ, se voûter, *vpr*.

ԿԱՄԱՐԱՐ, V. Կամակատար։

ԿԱՄԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Կամակատարութիւն։

ԿԱՄԱՑ, doucement, tout doucement, doucettement, lentement, tout beau, pas à pas, *adv*. — —, de proche en proche, insensiblement, *adv*. || —, tout doux, *interj*.

ԿԱՄԱՑՈՒԿ, V. Կամաց։

ԿԱՄԱՒ, volontairement, de plein gré, exprès, à dessein, *adv*.

ԿԱՄԱՒՈՐ, volontaire, facultatif, ive, *adj*.

ԿԱՄԵԼԼԵԱԿ (բուսի մ'է), camélia, camellia, *sm*.

ԿԱՄԵԼՈՒԹԻՒՆ, vouloir, *sm*.

ԿԱՄԵՆԱԼ, vouloir, *va*.

ԿԱՄԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, volonté, volition, *sf*., bon vouloir, *sm*.

ԿԱՄԷՈՒԹԻՒՆ (կէս կամք), velléité, *sf*.

ԿԱՄԻԼ, V. Կամենալ։

ԿԱՄԿԱՐ, long, *m*. longue, *f*. *adj*. V. Ցամր։

ԿԱՄՆԱԿ (գաւազան [ցորեն ծեծելու]), fléau, *sm*.

ԿԱՄՈՎԻՆ, volontairement, de plein gré, *adv*.

ԿԱՄՈՒՐՋ, pont, *sm*. Նեղ —, V. Անցարան։ Շարժուն, շարժական —, pont-levis (լըվի. *pl*. des *ponts-levis*), *sm*., harpe (հարբ), *sf*. — շինել, ձգել, construire, jeter un —.

1. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (թղթի կաղապարի առէջներէն անցնող մետաղեայ գաւազան կամ թել), pontuseau, *sm*.

2. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (հրացանի ձգանի մասն մը), pontet (բօնթէ), *sm*.

3. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (ձիու թամբի կամարաձեւ մասն), pontet (բօնթէ), *sm*.

4. **ԿԱՄՐՋԱԿ** (փականքի սողնակը [pêne] մտնելու երկաթ), gâche, *sf*.

ԿԱՄՐՋԱՑԻԳ ՁԻՆՈՒՈՐ, **ԿԱՄՐՋՈՂ ԶՕՐԱԿԱՆ**, pontonnier, *sm*.

ԿԱՄՔ, volonté, *sf*., vouloir, gré, *sm*. || intention, *sf*. || volontés, *sfp*., fantaisie, *sf*., caprice, *sm*. Անձնական —, volontés, *sfp*., caprice, *sf*. —ն ընել, faire sa volonté. — չունենալ, n'avoir pas de volonté. —ը կոտրել, rom-

pre la volonté. Ըւրիշի կամացն ուսեմնաս ընծրիլ, se laisser conduire. Ըստ կամս, arbitrairement, à volonté, *adv.* || arbitraire, *adj.* կամացը դէմ, ուակառակ, malgré, *prép. Il a fait ce mariage — son père.*

ԿԱՑԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, statique, *sf.* Բուն —, — proprement dite.

ԿԱՑԱՆ, poste, étape, *sf.*

ԿԱՑԱՐԱՆ, station, *sf.* Բաղմերաւն —f, empyrée, *sm. Les dieux de l'Empyrée.*

ԿԱՑԱՐԱՆԱՊԵՏ (*երկաթուղոյ*), chef de station, *sm.*

ԿԱՑԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, mettre, *va.* [*vn.*

ԿԱՑԵԼ. —ս ուարկանել, danser, **ԿԱՑԵԼ**, battre des mains, claquer, *vn.*; applaudir, *v. n.* et *a.* 1. **ԿԱՑԵՒ**, applaudisseur, *sm.* 2. **ԿԱՑԵՒ**, pongitif, ive, *adj. Douleur pongitive.*

ԿԱՑԵՒՆ, claquement կամ battement de mains, applaudissement, *sm.*

1. **ԿԱՑՈՒ**, étincelle, *sf.* փոխրիկ —, V. կայծիկ. —եր արձակել, ցասիցուցնել, étinceler, *vn.* 2. **ԿԱՑՈՒ** (կարմիր յակինթ. -քեւ է-է-ք), escarboucle, *sf.*

ԿԱՑՄԱՆ (է-ը-ը), foudre, *sf.*, tonnerre. *sm.* —ներ արձակել, թափել, foudroyer, pétiller, *vn.*

ԿԱՑՄԱԿԱԼ (է-ը-), pincette, *sf.*

ԿԱՑՄԱԿՆ, V. կայծակ.

ԿԱՑՄԱԿՆԱՀԱՐ ԱՌՆԵԼ, ընել, foudroyer, *va.*

ԿԱՑՄԱԿՆԱՀԱՐ ՍԱՑԱԿԵԼ, foudroyer, *va.*

ԿԱՑՄԱԿՆԱՑԱՑ, foudroyant, ante, pétillant, ante, *adj.* — աչք եր, des yeux étincelants.

ԿԱՑՄԱԿՈՒՆԳ, braise, *sf.*

ԿԱՑՄԱՈ (է-ը-), pincette, *sf.*

ԿԱՑՄԻԿ, bluette, *sf.*

ԿԱՑՄՈՑՑ (ը-է-է-է), fusil (ֆէ-ը է), briquet, *sm.*

ԿԱՑՄՐԱՐ (ը-է-է է-ը), silex, caillou *(pl.* des *cailloux)*, *sm.*, pierre à fusil, *sf.* [*adj.*

ԿԱՑՄՐԱՐԱՑԻՆ, siliceux, euse,

ԿԱՑՄՐԱՐՈՒՑ, silicate, *sm.*

ԿԱՑՈՒՈ (Հնդկաց ծառէ մը ուսուած ցիւր մը), cachou, *sm.*

ԿԱՑՈՒ, mât, *sm.* փոխրիկ —, petit —, cacatois, *sm.* Խրուխուրքեաց —, եղոտած —, — de cocagne. Անտառախիս —f, une forêt de —s. —f ուսուցուածոց, tous les —s d'un bâtiment, mâture, *sf.*

ԿԱՑՄԱՊԱՐՈՒ, mâteur, *sm.*

ԿԱՑՄԱԿՈՑՈՐ ԱՌՆԵԼ, (ուսուցեալ կայմերն ու կազմածները կոտրել), désemparer, *va.* — *un navire.*

ԿԱՑՄԱՐԱՆ, mâture, *sf.*

ԿԱՑՄԱՐԱՐ, mâteur, *sm.*

ԿԱՑՈՒՆ, stable, permanent, ente, *adj.*

ԿԱՑՍԵՐԱՆԱՊ (թղթի խաղ մ'է), impériale, *sf.*

ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ, impérial, ale *(pl. impériaux)*, césarien, ienne, *adj.* || impérialiste, *sm.*

ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆԱՑԱՑ, impérialiste, *adj. Les opinions —s.*

ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, impérialisme, *sm.* [թիւն.

ԿԱՑՍԵՐՈՒԹԻՒՆ, V. կայսրու-

ԿԱՑՍԵՐՕՂԻ (տեսակ մ'օդի), eau impériale, *sf.*

ԿԱՑՍՐ, empereur, césar, *sm.*, tête couronnée, *sf.* Ս. Եհաւթան —ն, Sa Majesté Impériale.

ԿԱՑՍՐՉՆԻՐ, électeur, *sm.* կին կայսրուհի, électrice, *sf.*

ԿԱՑՍՐՉՆՐԱԿԱՆ, } électoral,
ԿԱՑՍՐՉՆՐՒՆ. } ale (*pl. électoraux*), *adj.* [*sm.*

ԿԱՑՍՐՉՆՐՈՒԹԻՒՆ, électorat,

ԿԱՑՍՐՈՒԹԻՒՆ, empire, *sm.* Մեծագոր —, — puissant.

ԿԱՑՍՐՈՒՀԻ, impératrice, *sf.*

ԿԱՑՑԱՑ, frais, *m.* fraîche, *f. adj.* || pétillant, ante, frétillant,

ante, vif, *m.* vive, *f.*, gaillard, arde, alerte, émerillonné, ée, joli, ie, éveillé, ée, *adj* || dispos, *adj. m.* || gaillard, arde, *s.* || poisson, *sm.* — մարդ, un vert galant. — երիվար, àի, cheval gai.

ԿԱՑՏԱՌՈՒԹԻՒՆ, vivacité, *sf.*

ԿԱՑՈՒԱԾ, frétillement, *sm.*

ԿԱՑՈՒԱԼ, frétiller, *vn. Cette carpe frétille encore.*

ԿԱՑՈՒԼ, bondir, *vn. Voyez ces agneaux — dans la prairie. Un cheval qui bondit. Il bondissait de fureur, de rage.* || — (մանկաւն մարն աւրգանդին մէջ), remuer, *vn. n'est pas mort, il remue encore. Elle est grosse de cinq mois, elle a senti son enfant —.* [*sm.*

ԿԱՆԱՑԱԾ, un homme marié,

ԿԱՆԱՆՈՑ, harem (հ-բի՛), *sm.*

ԿԱՆԱՆՈՑ, gynécée, *sm.* — (տանկաց), harem (հ-բի՛), *sm.*

ԿԱՆԱՆՉ, V. կանայ։

ԿԱՆԱՆՉԵՂԷՆ, V. կանայեղէն։

ԿԱՆԱՆՑԱԱԱՐ, efféminément, *adv.* [*adj.*

ԿԱՆԱՆՑԱԱԱՐԱՑ, efféminé, ée,

ԿԱՆԱՆՑԵԿԱՆ, féminin, ine, *adj.*

ԿԱՆԱՉ, vert, *m.* verte, *f. adj.* || —, — գոյն, vert, *sm.* Քաղ —, vert clair. Գալար —ն ազէկ է աչաց, la verdure fraîche fait du bien à la vue.

ԿԱՆԱՉ ՓՈՑՓՈՒ (տեսակ մը թռչուն. երէկ -ը՛ ֆ-ֆան ֆ-ը՛-), pivert, *sm.*

ԿԱՆԱՉԱԳԵՂ, verdoyant, ante, verdissant, ante, *adj.* — գարնարիլ, verdoyer, *vn.* [te, *adj.*

ԿԱՆԱՉԱԳԵՑՆ, verdoyant, an-

ԿԱՆԱՉԱԳԱՐԳ, verdoyant, ante, *adj.* [doyer, *vn.*

ԿԱՆԱՉԱԳԱԳՆԵՑ ԼԻՆԵԼ, ver-

ԿԱՆԱՉԱԳՈՒՈՒՐԱ, verdoyant, ante, *adj.*

ԿԱՆԱՉԱԽՏԱԿԱՆ, chlorotique (ֆ-ը՛-ֆբի՛), *adj. Symptômes —s.*

ԿԱՆԱՉԱԽՏՈՐ, chlorotique, *adj. Une jeune fille —.*

ԿԱՆԱՉԱԽՏՈՒԹԻՒՆ (բի՛-ը՛ ի-ի՛բի՛), pâles couleurs, chlorose (ֆ-ը՛-ՈՂ), *sf.*

ԿԱՆԱՉԱՁԱԼ, verdoyer, *vn. Les bois commencent à —.* — (ծառագ, խոսոգ), verdir, *vn.*

ԿԱՆԱՉԱՁԱՆՄԱՆ, verdoyant, ante, *adj.*

ԿԱՆԱՉԱՁԱՒՈՒՄ, } verdisse-
ԿԱՆԱՉԱՁՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ԿԱՆԱՉԱՁՈՒՆԵԼ, verdir, *va.* — *une porte.*

ԿԱՆԱՉԵՂԷՆ, légume, *sm.*, verdure, *sf.* —f, herbes potagères, *sfp.*

ԿԱՆԱՉԱԿԱ, verdâtre, verdoyant, ante, *adj.*

ԿԱՆԱՉԱՒՈՒԹԻՒՆ, verdure, *sf.*, vert, *sm.*, verdeur, *sf.*

ԿԱՆԱՐԵԱՆ (ֆ-ը՛-բի՛), canari, *sm.*

ԿԱՆԱՑԻ, féminin, ine, efféminé, ée, *adj.* —f, V. Գաւեցի։

ԿԱՆԱՓ, V. կանգիր։

ԿԱՆԳ ԱՌՆԵԼ (կեցայ), s'arrêter, *vpr.*, demeurer (Être ողջունակով), *vn.* Եկա ճամբուն կանգ առնելու, demeurer en beau chemin, կամ en demeurer là.

ԿԱՆԳԱՆ, V. կանգնար։

ԿԱՆԳՆԱՒՈՐ, droit, *m.* droite, *f. adj.* || debout, *adv.*

ԿԱՆԳՆԵԼ, lever, *va.* — *un enfant sur ses pieds, un malade sur son séant.* relever, *va. Cette femme se jeta aux pieds du roi, qui la releva avec bonté.* dresser, *va.* — *des statues.* mettre debout, *va.* || planter, *va.* — *un poteau, un piquet.* construire, *va.* — (քաղաք), bâtir, *va. La ville d'Alexandrie fut bâtie par Alexandre.* Դրօշ —, arborer un drapeau. Խաչ —, arborer, planter un croix. Ցա-

ֆար —, ériger un temple. Կեղմն —, dresser, ériger un autel. — կալ, se lever, *vpr.* Միւսանգամ, վերսին — (ճարէն —), V. վերականգնել։

ԿԱՆԳՆԻԼ, se lever, se relever, se dresser, *vpr.* — (ջինաւծոց), se lever, *vpr.*

ԿԱՆԳՆՈՒՄ, } érection, *sf.*
ԿԱՆԳՆՈՒՄՆ, }

ԿԱՆԳՈՒՆ, coudée, aune, *sf.* || droit, *m.* droite, *f. adj.* || debout, *adv.*

ԿԱՆԵՓ (ւԻՆԻՀԻՐ), chanvre, *sm.* վայրի —, galéopsis (ւ-ՓՒՓ-ւ-), *sm.* Մանիլեաց —, V. Ալակայ։

ԿԱՆԵՓԱՍՏԱՆ, chènevière, *sf.*

ԿԱՆԵՓՀԱՏ (ւԻՆԻՀԻՐ Փ-Ն-ւ), chènevis, *sm.*

ԿԱՆԹ, V. կոթ։

ԿԱՆԹԱՒՈՐ, V. կոթաւոր։

ԿԱՆԹԵՂ, lampe, *sf.* Գիշերուան փոխրիկ —, V. Լուսակալ։ Պզտի — (լուսաւորութեան հաստիճան), lampion, *sm.*

ԿԱՆԹԵՂԱԳՈՐԾ, lampiste, *sm.*

ԿԱՆԹԵՂԱՇԱՐ, rampe, *sf.*

ԿԱՆԹԵՂԱՎԱՃԱՌ, marchand de lampes, lampiste, *sm.*

ԿԱՆԹԵՂԱՏԱԿ, cul-de-lampe (*pl.* des *culs-de-lampe*), *sm.*

ԿԱՆԹԵՂԱՑՈՑ (ւԵՐԼԱՆԴՀ Ջ-Ն-), chélidoine (ւԵԼԻՔՈՆ'), éclaire, *sf.*

ԿԱՆԽԱՒԱՆԵԼ, prédire, *va.*

ԿԱՆԽԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, prédiction, *sf.* [ce, *sf.*

ԿԱՆԽԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, prescien-

ԿԱՆԽԱԳՐԱԻԵԼ, prescrire, *va.*

ԿԱՆԽԱԳՐԱԻԵԼԻ, prescriptible, *adj.*

ԿԱՆԽԱԳՐԱԻՈՒԹԻՒՆ, prescription, *sf.*

ԿԱՆԽԱԳՐԱՄ, avance, *sf.* — տալ, faire des —s.

ԿԱՆԽԱՀՈՒԹԻՒՆ (կարդա կանխամբռւԹիւն), anticipation, *sf.*, métachronisme (Փ-Ր-ւ-Ն-Ի-Մ-Ի), *sm.* [tion, *sf.*

ԿԱՆԽԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, prévention,

ԿԱՆԽԱՀԱՍ, hâtif, ive (Հ-Ր-Ի, Ի), précoce, prématuré, ée, *adj.*

ԿԱՆԽԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, précocité, prématurité, *sf.* — (պտղոց), hâtiveté, *sf.* [*sm.*

ԿԱՆԽԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, parti pris,

ԿԱՆԽԱՏԵՍ, V. Նախատեսող։

ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, V. Նախատեսութիւն։

ԿԱՆԽԱՒ, d'avance, auparavant, *adv.* — ետուր ինձ, il m'a payé par anticipation.

ԿԱՆԽԵԱԼ, anticipé, ée, *adj.*

ԿԱՆԽԻԼ, devancer, *va. J'allais vous voir, mais vous m'avez devancé.* précéder, *va. Je précède mon ami de quelques moments, il me suit.* anticiper, *va.* — *le temps, le jour.* || précéder, *vn.* — քնի առաւօտն (առեւտրական յառաջ ելնել, առաւօտուց կանուխ ելնել), devancer le jour, la lumière.

ԿԱՆԽԻՆ, anticipé, ée, *adj. Une joie, une espérance, une douleur anticipée.* || comptant, *adj. m.* — արծաթ, դրամ, argent comptant. — ետուր ինձ, il m'a payé par anticipation.

ԿԱՆԽՈՑ (ւԵՐԻՆ Փ-Ի), avance, *sf.* [*sm.*

ԿԱՆԽՈՐՈՇՈՒԹԻՒՆ, parti pris,

ԿԱՆԽՈՒԹԻՒՆ, } anticipation,
ԿԱՆԽՈՒՄ, } *sf.* || prévention, *sf.* կանխումն գիտեմ ինչ առարիք, կամ կանխութիւն զարմանաց, précession des équinoxes. [*sm.*

ԿԱՆԿԱՐ (Ի-ւԻ-Ր), artichaut,

ԿԱՆԿՐՈՒՆ (Ն-Ր), cor, *sm. Avoir un — aux pieds.*

ԿԱՆՃԻՐԱ (Ի-Ր Ի-Ր), colza, *sm.*, navette, *sf.*

ԿԱՆՈՆ, règle, *sf.* || statut, *sm.* || modèle, *sm.* || canon, *sm.* Ըստ

հանուր, հանրական —, règle générale. Անվրէպ —, une règle sûre. — (բժշկի), ordonnance, *sf.* Ըստ —ի, d'après la règle, de règle. V. Քանոն ։

ԿԱՆՈՆԱԴԻՐ, règlement, *sm.*

ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ, réglementaire, *adj. Lois —s.*

ԿԱՆՈՆԱԴՐԵԼ, réglementer, *va. — une matière.*

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ règlement, *sm.*, réglementation, *sf.*

ԿԱՆՈՆԱԶԱՆՑ, contrevenant, ante, *s.* [*adj.*

ԿԱՆՈՆԱԽՆԴԻՐ, méthodique,

ԿԱՆՈՆԱԿԱՆ, canonique, canonial, ale (*pl. canoniaux*), *adj.* V. կանոնադրական ։

ԿԱՆՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, canonicité, *sf.* [*adj.*

ԿԱՆՈՆԱՊԱՀ, régulier, ière,

ԿԱՆՈՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, régularité, *sf.*

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ, régulier, ière, réglé, ée, *adj.* || méthodique, *adj.* — կերպով, V. կանոնաւորապէս ։

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, } régulière-
ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, } ment, réglément, *adv.* || méthodiquement, *adv.* [lariser, *va.*

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԵԼ, régler, régu-

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԻՉ, } régulateur,
ԿԱՆՈՆԱՒՈՐՈՂ, } trice, *adj.*

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, régularité, *sf.*, règlement, *sm.*

ԿԱՆՈՆԵԱԼ, méthodique, *adj.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍ, chanoine (ւ-նաւոր'), *sm.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍԱՐԱՆ, cloître, *sm. Le — Notre-Dame.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, chanoinie, *sf.*, canonicat, *sm.*

ԿԱՆՈՆԻԿՈՍՈՒՀԻ (կին կանոնիկոս), chanoinesse, *sf.*

ԿԱՆՈՒԽ, précoce, *adj.* || de bonne heure, tôt, du matin, de bon matin, *adv.* Աւելի —, plus tôt, de meilleure heure. Այնչափ — որչափ ... d'aussi bonne heure que ... Կարի — (շատ —), trop tôt, bien tôt, de trop bonne heure, de fort bonne heure. Առաւօտանց —, de bonne heure. Ձեզի չափ —, d'aussi bonne heure que vous. Շատ — կուգաք, vous venez bien tôt. Ձեր պարոն հայրն ինէ աւելի — կ'երթայ, monsieur votre père va-t-il plus tôt que moi (կամ de meilleure heure que moi)?

ԿԱՆՉ, cri, *sm.*

ԿԱՆՉԵԼ, crier, *vn.*, s'écrier, *vpr.* || appeler, rappeler, *va.* || inviter, *va.* || chanter, *va.* Ճչել — (պոռալ), beugler, *vn.* Պոռալ —, criailler, vociférer, *vn.* Խորհրդի —, convoquer, *va.* Դատաստանի —, citer, *va.* Օգնութեան —, appeler, crier au secours, à l'aide, կամ appeler à son aide, à son secours, du secours. Նորէն —, ետ —, rappeler, *va.* Դատաստանի —ը, citation, *sf.*

ԿԱՆՉԻՒՆ, cri, *sm.*

ԿԱՆՉՈՂ, criard, arde, *adj. Un enfant —.* [ler, *vn.*

ԿԱՆՉՈՒՌՏԵԼ, criailler, beug-

ԿԱՆՉՈՒՌՏՈՂ, crieur, euse, *s. C'est un — perpétuel.* criailleur, euse, *s.*

ԿԱՆՉՈՒՌՏՈՒՔ, criaillerie, *sf.*

ԿԱՇԱՆԱԼ, V. կաշի դառնալ ։

ԿԱՇԱՌ, corruption, *sf.*, présent, *sm.* — խքել (կաշառել), corrompre, *va. — par argent, par des dons, des présents.*

ԿԱՇԱՌԱԲԵԿ ԱՌՆԵԼ, corrompre, *va. Il essaya de — ses témoins.* payer, *va. — des assassins.*

ԿԱՇԱՌԱԿՐՏՈՒԹԻՒՆ, corruption, *sf.*

ԿԱՇԱՌԱՌՈՒ, corruptible, *adj. C'est un homme très —.* [*sf.*

ԿԱՇԱՌԱՌՈՒԹԻՒՆ, corruption,

ԿԱՇԱՒԱՍՒԷՐ, corruptible, vénal, ale *(pl. vénaux), adj. C'est un homme très corruptible, très vénal.* [*sf.*

ԿԱՇԱՒԱՍՒԲՈՒԹԻՒՆ, vénalité,

ԿԱՇԱՒԱՑՈՒԹԻՒՆ (կարդա **կաշառատարութիւն**), corruption, *sf. Employer la — pour obtenir des suffrages (fուեայ).*

ԿԱՇԱՒԵԼ, corrompre, *va. — par argent, par des dons.* gagner, *va. — quelqu'un à force d'argent. Il avait gagné les témoins.*

ԿԱՇԱՒԻՉ, corrupteur, trice, *s. La loi punit les —s de témoins.*

ԿԱՇԱՒՈՒՄ } (կաշի դառնա-
ԿԱՇԱՒՈՒՄՆ } լը), racornissement, *sm.*

ԿԱՇԱՒՈՒՄՆԵԼ, V. կաշի դարձնել։

ԿԱՇԵԱՅ, de cuir, *adj.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾ, tanneur, corroyeur, *sm.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾԵԼ, corroyer, *va.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾՆԱՏ, tannerie, corroierie, *sf.*

ԿԱՇԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, corroyage կամ corroi, *sm.*

ԿԱՇԵԿԱՐԾ, V. կաշեգործ։

ԿԱՇԵԿԱՐԾԵԼ, V. կաշեգործել։

ԿԱՇԵԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. կաշեգործութիւն։

ԿԱՇԻ, cuir, *sm.*, peau, *sf. —* կովու, V. կովենի։ ֆրուսական —, cuir de Russie. կաւոյ գործարան, V. կաշեգործնց։ — դառնալ, se racornir, *vpr.* կաւոյ պէս կարծրացուցնել, — դարձնել, racornir, *va.*

ԿԱՇԻԼ, V. կաշի դառնալ։

ԿԱՇԻՆ, V. կաշեայ։

ԿԱՇԻՐՈՒԹԻՒՆ, robuste, *adj.*

1. **ԿԱՇՄԻՐ** (այծենի կամփրայ), cachemire, *sm. Cette étoffe est du — de l'Inde.* — գաղղիական, — français.

2. **ԿԱՇՄԻՐ** (կամփրայ այծենի կրկնակ [châle] կամնաց), cachemire, *sm. Porter un —.*

ԿԱՇՈՂԱՆ (երկայնամսոտն բուչոն մ'է. ֆր-ըզ-ն), agace (կը գրուի նաեւ *Agasse.* Յովրամբար կ'բսուի Pie, *sf.*), *sf.*

ԿԱՁ, lien, *sm.*, attache, *sf.*, lacet, *sm.* || nœud, *sm.* || lien, *sm.*, liaison, *sf.* || bande, *sf.* || entrave, *sf.* երկայն բառակ —, bandelette, *sf.* վ ւրոգուրի —, embrasse, *sf.* — ծնկակապ (ֆլը-ռ), nœud (ֆր-ռ), *sm.* Բերանը — դնել (բռնգամնել), bâillonner (réduire au silence), *va.*

ԿԱԳԱԼ, cabale, *sf.*

ԿԱԳԱԼԱԳԵՏ, cabaliste, *sm.*

ԿԱԳԱԼԱԿԱՆ, cabalistique, *adj.*

ԿԱԳԱԿԵԼ, lier, *va.*

ԿԱԳԱԿԻԼ, se lier, *vpr.*

ԿԱԳԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, liaison, relation, union, chaîne, *sf.*, enchaînement, *sm.* Ներս —, intimité, *sf.*

1. **ԿԱԳԱՑ** (եկեղեցական զգեստ), soutane, *sf. — de serge, de drap. — noire. Le pape porte une — blanche.*

2. **ԿԱԳԱՑ** (նաւագործ երկայն թեքամուռ [կամնաց եւ մանկամնց), robe, *sf.*

ԿԱԳԱՆ, détroit (Ալժիր կ'բսուի Défilé, *sm.*), *sm.*

ԿԱԳԱՆԱԳԱՅԱ, geôlier, *sm.*

ԿԱԳԱՆԻ, lien, *sm.*, liens, fers, *smp.*, chaîne, entrave, *sf.*

1. **ԿԱԳԱՐ** (ֆ-ըլ-ն), plomb (ֆլոմպ), *sm.* — ի գործարան, V. կապարագործնց։ V. կապարենի կամ կապարգան կամ կապրգան եւ կամ կօրաֆ։

2. **ԿԱԳԱՐ** (պտուղ մ'է. ֆեդերթ), câpre, *sf. De grosses —s.*

ԿԱԳԱՐԱՐԱՏ, plombifère, *adj.*

ԿԱԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, massicot, *sm.*

ԿԱԳԱՐԱԳՈՅՆ, plombé, ée, *adj. Teint, visage —.* livide, *adj.*

ԿԱՊԱՐԱԳՈՐԾ, plombier, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱԳՈՐԾԱՆՈՑ, plomberie, *sf.*

ԿԱՊԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, plom- [berie, *sf.*

ԿԱՊԱՐԱԼԻՑ, plombé, ée, *adj.* — առնել, V. Կապարել։

ԿԱՊԱՐԱԾԱՅՐ, plombé,ée,*adj.* — գաւազան, canne plombée.

ԿԱՊԱՐԱԿԱԼ, portecrayon, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱՀԱՐ, ploinbeur, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱՆ, prison, *sf.*

ԿԱՊԱՐԱՐԾԱԹ, molybdène, *sm.*

ԿԱՊԱՐԱՔԱՐ, molybdite, *sf.*

ԿԱՊԱՐԵԱԼ, ploinbé, éc, *adj.*

ԿԱՊԱՐԵԱՅ, de plomb ([illegible]), *adj.*

ԿԱՊԱՐԵԼ, plomber, *va.*

ԿԱՊԱՐԵՆԻ (բուսի մ'է), câprier, [*sm.*

ԿԱՊԱՐՃ }
ԿԱՊԱՐՃՔ } ([illegible]), carquois, *sm.* — *d'ivoire, d'ébène. Vider son* —.

ԿԱՊԱՐՑԱԽ, câprier, *sm.*

ԿԱՊԵԼ, lier, attacher, relier, *va.* || bander, *va.* || ceindre, *va.* Տառերը, գրերը — (հեգել), épeler, *va.* Շղթայով —, lier avec une chaîne, enchaîner, *va.* Ոտնակապով — (ձին), entraver, *va.* — (լեզուն), enchaîner, *va.* Ուժով, պինդ —, garrotter, étreindre, *va.* Բարեկամութիւն — մէկուն հետ, V. Բարեկամութիւն։ Ծառին կապեցին, on l'attacha à un arbre.

ԿԱՊԵԼԱՅ ([illegible]), cabaret, bouchon, *sm.*, taverne, buvette, *sf.*, tapis-franc, *sm.*

ԿԱՊԵԼԱՆՈՑ ([illegible]), cabaret, *sm.*, buvette, *sf.* Ցոռի, անպիտան, հասարակ —, gargote, *sf.*

ԿԱՊԵԼԱՊԱՆ }
ԿԱՊԵԼԱՊԵՏ } ([illegible]), cabaretier, tavernier, buvetier, *sm.* Ցոռի, գձուձ, հասարակ —, gargotier, *sm.*

ԿԱՊԵԼԱՊՈՒՀԻ, cabaretière, tavernière, *sf.* Ցոռի, գձուձ, հասարակ —, gargotière, *sf.*

ԿԱՊԵԿ (եկեղեցականաց կարճ պարեգօտ որ կը հասնի մինչեւ ծնկերը), soutanelle, *sf. Porter une* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարեգօտիկ(1)։

ԿԱՊԵՂԱՆՈՑ, V. Կապելանոց։

ԿԱՊԵՐՏ, lambeau, *sm.*, guenille ([illegible]), *sf.* Հին —, chiffon, haillon ([illegible]), *sm.* — յոռի, անպիտան, chiffe, *sf.* — բրդեայ, étoffe de laine. V. Գորգ։

ԿԱՊԵՐՏԻԿ, guenillon ([illegible]), *sm.*

1. **ԿԱՊԻԿ** (ամենակեր [omnivore] կենդանի մ'է. [illegible]), singe, *sm.* Մատակ, էգ —, guenon, *sf.* Մարդակերպ —, orang-outang ([illegible]. *pl.* des *orangs-outangs*), homme des bois, gorille, *sm.* Հնդիկ —, V. Գիբբոն։ Շնագլուխ —, cynocéphale, babouin, *sm.* Կապկի նման է, il ressemble à un —, il est laid comme un —, il a le visage d'un —.

2. **ԿԱՊԻԿ**, V. Շաղբալու։

ԿԱՊԻՃ (ական), V. Ականակապին։

ԿԱՊԿԱՆՈՑ, }
ԿԱՊԿԱՐԱՆ } singerie, *sf.*

ԿԱՊԿԱՔԻՍ (կապկի տեսակ մը), galéopithèque, *sm.*

ԿԱՊԿՈՒԹԻՒՆ, singerie, *sf.*

ԿԱՊՈԿԵՆԻ (հնդիկ բամբակենի), capoquier, *sm.*

ԿԱՊՈՅՏ, bleu, ue, azuré, ée, *adj.* Գորշ —, bleu gris. — դաշտն (ծով), la pleine azurée, կամ les plaines azurées (la mer). — կամարն, —ն (երկինք), la voûte azurée (le ciel). — գոյն, bleu, azur, *sm.*

ԿԱՊՈՑ, paquet, *sm.*, trousse, *sf.* || botte, *sf.* || ballot, *sm.*

ԿԱՊՈՒԱԾ, lié, ée, attaché, ée, *adj.* — ըլլալ, se relier, *vpr.*

ԿԱՊՈՒԻԼ, s'attacher, *vpr.* Բանի մը —, prendre, *vn.* Մէկուն

ինձ բարեկամությամբ —, se lier, *rpr. Je me suis lié avec lui. Nous nous sommes liés d'amitié.* Բարեկ —, V. Բարեկ։

ԿԱՊՈՒՏ, proi, *sf.* — կողոպուտ, butin, *sm.* — լինել (է—է ու՞մ—է), être capot. *Je suis capot. Madame est capot. Nous avons été capot.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿ, bleuâtre, d'azure, bleu, ue, azuré, ée, *adj.* — գործել, rendre bleu, bleuir, *va.* — *de l'acier en le chauffant. Le froid bleuit les mains.* V. կապույտ գոյն։

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱԳՈՅՆ, bleu, ue, bleuâtre, azuré, ée, *adj.* — ներկել, azurer, *va.* [*sm.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՆԻՆ, cyanogène,

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՆԱԼ, devenir bleu, bleuir, *vn. La peau bleuit au froid.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՉԱՓ, cyanomètre, *sm.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՋՐԱԿԱՆ (բբու, բաս ջրաւգիաց), cyanhydrique, *adj.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԱՒՐ, cyanure, *sm.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԵԱԼ, livide, *adj.*

ԿԱՊՈՒՏԱԿԵԼ, V. կապուտակ գործել։ [կաճալ։

ԿԱՊՈՒՏԱԿԻԼ, V. կապուտաճ

ԿԱՊՈՒՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, lividité, *sf.*

ԿԱՊՈՒՏԿԵՆ, bleuâtre, *adj.* V. Ծծմոր։

ԿԱՊՐՏԱԼ, câprier, *sm.*

ԿԱՌԱԳՈՐԾ, carrossier, *sm.* —ի, carrosserie, *sf.*

ԿԱՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, carrosserie, *sf. Il entend bien la —.*

ԿԱՌԱԽՄԲԱՊԵՏ, chef de train, *sm.*

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ, train, *sm.* — զբօսաճաց, — de plaisir.

ԿԱՌԱՁԻԿ ԱՆԱՍՈՒՆ, bête de trait, *sf.* [sier, *sm.*

ԿԱՌԱՁԻԿ ԵՐԻՎԱՐ, carros-

ԿԱՌԱՄՈՒՆ ԵՐԻՎԱՐ, carros-

ԿԱՃԱՆ, amarre, *sf.*

ԿԱՌԱՆԵԼ, amarrer, *va.*

ԿԱՌԱՆՈՒՄ, } amarrage, *sm.*
ԿԱՌԱՆՈՒՄՆ, }

ԿԱՌԱՆԱՑ, V. կառատուն։

ԿԱՌԱՆՑԻԿ ԴՈՒՌՆ, porte cochère, *sf.*

ԿԱՌԱՉ, cri, *sm.*

ԿԱՌԱՊԱՆ, voiturin, *sm.* կառք, V. կառք։

ԿԱՌԱՊԵՑ, V. կառավար։

1. **ԿԱՌԱՎԱՐ**, cocher, phaéton, fiacre, *sm.* — հաճրակառաց, V. կառապետ։

2. **ԿԱՌԱՎԱՐ** (հատատեղութիւն ինչ պիտի կիսագործի), cocher, *sm.*

ԿԱՌԱՎԱՐԵԼ, conduire, gouverner, diriger, guider, *va.*

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՀ, gouverneur, *sm.*

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, gouvernement, *sm.*

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՆ, carrossable, *adj. Une route —.*

ԿԱՌԱՏՈՐՄ, train, *sm.*

ԿԱՌԱՏՈՒՆ, remise, *sf.* [*sf.*

ԿԱՌԱՐՇԱՒԻՒ, course de chars,

ԿԱՌԱՓԵԼ, V. Գլխատել։

ԿԱՌԱՓԵՏՂ, échafaud, *sm. Porter sa tête sur l'—.* || calvaire, *sm.*

ԿԱՌԱՓՆ, V. Գլուխ։

ԿԱՌԱՓՆԱՏԵԼ, faire tomber une tête, décapiter, *va.*

ԿԱՌԱՓՆԱՏԵՂԻ, échafaud, *sm. Mourir sur un —. Monter à l'—.*

ԿԱՌԱՓՆԱՏՈՒԹԻՒՆ, V. Գլխատութիւն։

ԿԱՌՆԻԿ (բերեւ եւ քաց ուղեկառք չարեքանուեաց), briska (բառ Ռուսերէն), *sm.*, calèche, *sf.*

ԿԱՌՈՒՂԻ, conducteur, *sm.*

ԿԱՌՈՒՑԱՆԵԼ, V. Շինել։

ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ, } V. Շինուրիւն։
ԿԱՌՈՒՑՈՒՄՆ, }

ԿԱՌՉԻԼ, s'attacher, *vpr.*

ԿԱՌՔ, voiture, *sf.*, coche, char, chariot, *sm.* — չարեքանուեաց

կախաղանաւ (suspendu) եւ յարկեալ, carrosse, *sm.* Հայերէն ի՛ բուսի եւս Դեսպակ(2). — բացխփիկ, V. կոլասկայ. Շէոյ, հանդիսական —, voiture de gala. Քազմախոռ, խոռ խոռ —, voiture cellulaire. Ցոռի՛ գէշ —, carriole, *sf.*, fiacre, *sm.* Երկաբուղոյ —, wagon, *sm.* Համաչխարհիկ —, V. Հանրակառք. Հրապարակի —, voiture de place, *sf.*, fiacre, *sm.* Փոքրիկ —, petite voiture, carriole, *sf.* Մեծ —, grande voiture, corbillard, *sm.* Հրեսի, բնդունօթի —, affût, *sm.* Միւսի —, voiture à un cheval. Քառաձի —, voiture à quatre chevaux. Վարձելի —, V. վարձակառք. — կառապանի, voiturin, *sm.* Ցաց —, une voiture découverte. Լանդաւեան —, V. Լանդաւ. Բերլինեան — (տեսակ մի յորեխանեան գոց —), berline, *sf. Voyager dans une* —, *en* —. Երկանիւ —, voiture à deux roues. Երկանիւ թեթեւ —, V. Թրթռակ. — զեռանդազէն, char կամ chariot armé de faux. — զինամարտուց (ֆկբ-նի -բ-պ-ը), caisson, *sm.* — մեռելապաղ, — յաղարկաւորութեան (մեռելի —), corbillard, *sm.* Ցորեխանեան — յաղարկաւորութեան արհոյից, մեծամեծ արանց, char de deuil. — մեռելոց (ի բնսղծ.), char funèbre. — նախնեաց երկանիւ, char, chariot, *sm.* Երկաբուղի —, V. Տրամուղի. — միանուսարան, V. կիսակառք. —ը կառատուն դնել, մտցնել, placer une voiture sous une remise, remiser, *va.* — բել, conduire une voiture.

ԿԱՍԵԼ, battre le blé, *va.*

ԿԱՍԵՑՈՒՑԱԼ, arrêter, empêcher, retenir, *va.*

ԿԱՍԻ } ԿԱՍԻԱ } (ի-բ-լ-ի), canelle, *sf.*

ԿԱՍԻԼ, s'arrêter, *vpr.*, cesser de, *vn.*

ԿԱՍԻՆ (Ամերիկայ բուճ բնակչաց իշխան), cacique, *sm.*

ԿԱՍԻՄԻՐ (է-պ-բ), casimir, *sm. Pantalon, gilet de* —.

ԿԱՍԼԱՑ (ռ-ի-ն-ի), laurier, *sm.*

ԿԱՍՍ, V. կասաձալ.

ԿԱՍԿԱԾ, soupçon, doute, scrupule, *sm.*, suspicion, *sf.*, ombrage, *sm.*, défiance, méfiance, *sf.* —ի երթալ, V. կասկածիլ. — ունենալ, avoir des soupçons. — ծնուցանել, յառուցանել, faire naître des soupçons.

ԿԱՍԿԱԾԱՒՈՐ, suspect, ecte (-է-բ-ի եւ բաս ունայց -է-բ-ի-ը կամ -է-բ-ի-ի յառակայն, -է-բ-ի-ի-ը՝ յիզակայն), douteux, euse *adj.*

ԿԱՍԿԱԾԵԼ, V. կասկածիլ.

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ, suspect, ecte (-է-բ-ի եւ բաս ունայց -է-բ-ի-ի-ը կամ -է-բ-ի-ի յառակայն, -է-բ-ի-ի-ը՝ յիզակայն), *adj.* Այր, մարդ —, homme de contrebande.

ԿԱՍԿԱԾԻԼ, soupçonner, suspecter, *va.* || douter, *vn.* || avoir des soupçons. || se défier de, se méfier de, *vpr.*

ԿԱՍԿԱԾՈՏ, soupçonneux, euse, défiant, ante, méfiant, ante, ombrageux, euse, *adj.*

ԿԱՍԿԱՄ, V. Բուէն կամ Բուիճակ.

ԿԱՍԿԱՐԱՑ (ը-է-բ-ը), gril (է-է, է-էյլ), *sm.* — (կրակարանի, ճաճոճի), grille (է-էյլ), *sf.*

ԿԱՍԿԱՐԵԼ (ը-է-բ-ը ի-ի-ի), griller, *va.*

ԿԱՍԿԱՐԻԼ (ը-է-բ-ը ա-ի-է), se griller, *vpr.*

ԿԱՍԿԵՆԻ, V. կասաճենի.

ԿԱՍՈՒԻԼ, V. կասել.

ԿԱՍՈՒԿԱՐ (ճճդիկ չայլեամճ. հին գրվի է-ը-ը-), casoar, *sm.*

1. ԿԱՍՍ (ի-լ-կ-բ-ի), tenaille, *sf.*

2. **ԿԱՍՏ** (բերդի տեսակ մ'ամրութիւն), tenaille, *sf.*

ԿԱՍՏԱՆԱՅ (քէսթանէ), châtaigne, *sf.*

ԿԱՍՏԱՆԵՆԻ (քէսթանէ աղաճը), châtaignier, *sm.*

ԿԱՍՏԱՆՈՆ, V. կաստանայ։

1. **ԿԱՏԱԿ**, V. կանանչ փայտփոր։

2. **ԿԱՏԱԿ**, plaisanterie, facétie (ֆըգրա), *sf.*, badinage, *sm.*, badinerie, *sf.*, goguettes, *sfp.* || plaisant, *sm.* —ի դարձնել, tourner en plaisanterie. — ընել, faire des plaisanteries, plaisanter, badiner, *vn.* — կ'ընէք, vous plaisantez, vous badinez. Անհամ —ներ ընել, faire de mauvaises plaisanteries, goguenarder, *vn.* — ըսել, dire une plaisanterie. — վերցունել, entendre plaisanterie, entendre bien la plaisanterie. — չգիտնալ, ne pas entendre plaisanterie, raillerie. — չի գիտեր, il n'entend pas plaisanterie, raillerie. —է հասկնալ, manier bien la plaisanterie. Առանց —անաց, առանց —ի, plaisanterie à part, sérieusement, *adv.* *Je vous parle sérieusement.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՆ, humoriste (լաթիֆէճի), *adj.* || plaisant, *sm.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՆԵԼ, plaisanter, railler, *vn.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, plaisanterie, *sf.* — հանճարեղ, սուր, ադի, un bon mot.

ԿԱՏԱԿԱԲԱՐՈՅ, humoriste (լաթիֆէճի), *adj.* Մատենագիր —, un écrivain —, կամ սոսկ humoriste, *sm.*

ԿԱՏԱԿԱԲԱՐՈՅՈՒԹԻՒՆ, humour (լաթիֆա, կամ բուն անգղիականին հիւմըր), *sm.*

ԿԱՏԱԿԱԳՈՒՍԱՆ, comique, *sm.*; comédien, ienne, *s.* || — (կեղծաւոր), *comédien, ienne* (hypocrite), *s.* —ք, comédie, *sf.* *Toute la — doit paraître dans cette pièce.*

ԿԱՏԱԿԱԽՕՍ, V. կատակաբան։

ԿԱՏԱԿԱՆՔ, brocard, *sm.* Դառն եւ բռնամանիկ —, sarcasme, *sm.*

ԿԱՏԱԿԱՍԷՐ, V. կատակաբան։

ԿԱՏԱԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, humeur, *sf.*

ԿԱՏԱԿԵԼ, plaisanter, badiner, railler, *vn.*; se moquer de, *vpr.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿ, comique, *sm.* — բանաստեղծ, poète comique. Ցոռի, անպիտան, հասարակ, երջող՝ երջազգնաց (պոռոտ) —, cabotin, *sm.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿԱՆ, comique, *adj.* *Pièce —. Le genre —.* Ոն —, comique, *sm.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒ, comique, *sm.*

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, comédie, *sf.*; comique, brodequin, *sm.* — (գործ ծաղրաշարժ), comédie, *sf.* *C'était une vraie — de voir la dispute de ces deux hommes.* — (առնելու — յօրինելու), comédie, *sf.* *La — a été portée par Molière à une très grande perfection.* — ձեւացունել, représenter une comédie. — յօրինել, ընել, faire la comédie, chausser le brodequin. — լինել, être comique, chausser le brodequin.

ԿԱՏԱԿԵՐԳՕՐԷՆ, comiquement, *adv.*

ԿԱՏԱՂԱԲԱՐ, à la rage, furieusement, avec fureur, en désespéré, *adv.*

ԿԱՏԱՂԻ, enragé, ée, furieux, euse, furibond, onde, forcené, ée, fougueux, euse, féroce, *adj.*

ԿԱՏԱՂՈՒԹԻՒՆ, rage, fureur, fougue, *sf.*, acharnement, déchaînement, *sm.*

ԿԱՏԱՐ, cime, *sf.*, faîte, *sm.* || comble, *sm.* — (ամպաղպի, հաւու), V. Բրուկ։

ԿԱՏԱՐԱԾ, fin, *sf.*, bout, terme, *sm.*, terminaison, *sf.* || perfection, *sf.*, comble, *sm.*

ԿԱՏԱՐԵԱԼ, parfait, aite, achevé, ée, accompli, ie, fini, ie, complet, ète, consommé, ée, *adj.* Ամենայն մասամբ —, fini, ie. *adj. C'est une affaire finie. C'est un voleur* —. Այր —, un homme fait. *C'est déjà un homme fait.* Լի —, — կերպով, V. կատարեալապէս։

ԿԱՏԱՐԵԼ, achever, accomplir, consommer, *va.* || effectuer, remplir, faire, mettre en pratique, *va.* Գործով —, réaliser, *va.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԼ, perfectionner, *va.* Իմ զիմ —, se perfectionner, *vpr.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԼԻ, perfectible, *adj.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, perfectionnement, *sm.*

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԻԼ, se perfectionner, *vpr.* Հայերէն եւ գաղղիերէն լեզուաց մէջ կատարելագործուեցաւ il se perfectionna dans la langue arménienne et dans la française (կամ րստ գաղղիացւոց ոմանց il se perfectionna dans les langues arménienne et française. Բայց հերակաճի առաջին կերպը նախամեծար կը նահանջի).

ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ, parfaitement, complètement, entièrement, en perfection, à fond, *adv.*

ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԻՒՆ, perfection, *sf.* Ամէն տեսակ — ունենալ, être doué de toutes sortes de —s. — ստանալ, se perfectionner, *vpr.*

ԿԱՏԱՐԻԼ, } s'achever, s'ac-
ԿԱՏԱՐՈՒԻԼ, } complir, *vpr.*, prendre fin, *va.*, finir, *vn.*, se finir, *vpr.* || mourir, *vn.* || avoir lieu. [illegible] gան, le bal a-t-il eu lieu? [illegible] ունեցաւ, il a eu lieu. Գործով —, se réaliser, *vpr.*

ԿԱՏԱՐՈՒՄ, } achèvement,
ԿԱՏԱՐԱԾ, } accomplissement, *sm.* || fin, *sf.* || fini, *sm.* || pratique, *sf.* Գործով —, réalisation, *sf.* Գալ ի —, se finir, *vpr.*

ԿԱՏԱՐՈՒՆ, V. կատարեալ։

ԿԱՏԱՐՈՒՆԱԹՈՒՆ (րստ Արիստոտելի [Aristote]), entéléchie, *sf.*

ԿԱՏԱՒԱՆ (աճուռանոց տուճկ մր), origan, *sm.*

ԿԱՏԻՆ (or պահոց), jour maigre, *sm.*

ԿԱՏՂԱՆ, V. կատաղի։

ԿԱՏՂԵՑՈՒՆԵԼ, mettre en fureur, acharner, *va.*

ԿԱՏՂԵՑՈՒՆՈՂ, } enrageant,
ԿԱՏՂԵՑՈՒԹԻՒՆ, } ante, *adj.*

ԿԱՏՂԻԼ, enrager, *vn.*, se mettre en fureur, *vpr.*

ԿԱՏՈՒ (ամենայներ [omnivore] կենդանի մ'է. ⁺ե⁺ե), chat, *sm.* Մաւակ էգ —, chatte, *sf.* Գզեի —, petit —, chaton, *sm.* Կորիւն —ի (—ի ձագ), V. կատուիկ։ —ն կը մլաւէ, le — miaule.

ԿԱՏՈՒԱԽՈՏ (տեսակ մր տուճկ. ⁺ե⁺ե ⁰[illegible]), herbe aux chats, cataire, valériane, *sf.*

ԿԱՏՈՒԱՄԱՆ, chatière, *sf.*

ԿԱՏՈՒԱՆ (ծաղկի. ⁺է–[illegible]–է), iule (կը գրուի նաեւ Jule), chaton, *sm.* [խոտ։

ԿԱՏՈՒԱՊԵՂՈՒՆԴ, V. կատուախոտ։

ԿԱՏՈՒԱՁՈՒԿՆ (⁺է–ե ⁻[illegible]), raie, *sf.*

ԿԱՏՈՒԿ, minet, ette, *s.*

1. **ԿԱՐ**, couture, *sf.* Հարեւանցի, վերիվերայ — (է[illegible]է), V. կցան։ — ընել, կարել, faire de la —, coudre, *va.* —ը խզել, défaire ce qui est cousu, découdre, *va.*

2. **ԿԱՐ**, V. կարագուրիւն։

ԿԱՐԱԳ (ճեր ⁺ե–է), beure, [illegible]

les épinards mangent beaucoup de —.

ԿԱՐԱԳԱՄԱՆ, beurrier, *sm.*, beurrière, *sf.*

ԿԱՐԱԳԱՎԱՃԱՌ, beurrier, *sm.*

ԿԱՐԱԳԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, beurrière, *sf.*

ԿԱՐԱԿՈՒՄ (տիրմ. ը-ւմ-ը), bourrasque.

ԿԱՐԱՄԵՌՆ (է-ը- էէէ), hiver rigoureux.

ԿԱՐԱՄԱՒՏԻ (գանգի երկու ոսկերաց կցուածի), suture, *sf. La — sagittale* (*ետասկերաց*).

ԿԱՐԱՃԱՆԻ (կարապետ ազգանուն), caraïte, *sm.*

ԿԱՐԱՆ, couture, *sf.* Հարեւանցի —, V. կցմի. V. կարամուհ.

ԿԱՐԱՆԱՁ (բժշկութեան մէջ գործածուած տեսակ մ'անուշանոյշ խէժ), gomme caragne, կամ սոսկ caragne, *sf.*

1. **ԿԱՐԱՊ** (է-, է-ը-), cygne, *sm.*

2. **ԿԱՐԱՊ** (բանաստեղծ, նարտարախօս, երաժիշտ նոյնպես), cygne, *sm.* —ն Մանուայի (վիրգիլիոս), le — de Mantoue (Virgile). —ն Թեբացւոց (Պինդար), le — thébain (Pinde).

3. **ԿԱՐԱՊ** (նախասեղուքիւն հիւսիսայինի կիսագնդին), cygne, *sm.*

ԿԱՐԱՊԵՏ, précurseur, avant-coureur *(pl.* des *avant-coureurs)*, *sm.*

ԿԱՐԱՊԵՏԵԼ, être précurseur de, précéder, *va. Les gardes qui précédaient la voiture du roi.* devancer, *va. Les éclaireurs devancent l'armée.*

ԿԱՐԱՍ (ւ-ը), jarre, *sf.* — ջրոյ (--- ւ-ւը-), fontaine, *sf.* — (ներսացներկաց), cuve, *sf.* — *de teinturier.*

ԿԱՐԱՍԻ, **ԿԱՐԱՍԻԿ**, } V. կամի. [*sf.*

ԿԱՐԱՎԱՆ (ւէրւ-), caravane,

ԿԱՐԱՎԱՆԱՊԵՏ (ւէրւ- ը-ւ, ւէրւ-է), caravanier, *sm.*

ԿԱՐԱՍ (կաճի ներացկեն ամառուցող), carbatine, *sf.* [*sf.*

1. **ԿԱՐԱԲԻՆ** (է-ը-ք-), carabine,

2. **ԿԱՐԱԲԻՆ** (կարճ հրացան հետեւոց), carabine, *sf.*

ԿԱՐԱԲՆԱԿԻՐ (զօրակաւ կարգացուցր [carabin]), carabinier, *sm.*

ԿԱՐԱԲՆԱՒՈՐ (հետեւակ հրացանակիր), carabin, *sm.*

ԿԱՐԲՈՆԱՑԻ (գաղտնի ընկերութեան մ'ամդամ), carbonaro *(pl.* des *carbonari)*, *sm.*

ԿԱՐԳ, ordre, rang, *sm.*, serie, rangée, *sf.* || tour, *sm.*, suite, succession, *sf.* || rang, ordre, *sm.* || file, *sf.* || ordonnance, *sf.* || méthode, *sf.* — (հողոյ, պտղոյ), couche, *sf.* — (գանգուածոց հրայակաւ [մետաղային] ճիւթոց), gisement, *sm. Ce minéral a tel* —. — (գնդից հետեւակաց կամ հետեւոց), ligne, *sf.* (երեսվիճակաւ ծողովոյ մէջ) օրուան —, V. Օրակարգ. — ծննդոց, ligne, *sf.* — պատերազմութեան, V. Պատերազմիկ. — Գթութեան, l'ordre de la Merci. — առեւտուր, V. Առեւտիճ. — եւ կանոն, règle, *sf.* —ի կանգնել, V. Կանգնել. —ս, tour à tour, de suite, à tour de rôle, de proche en proche, par ordre, successivement, *adv.* || méthodiquement, *adv.* Կարգաբանական, կարգաբանի —ս, par ordre alphabétique, alphabétiquement, *adv.* Արտաքին —ի, hors ligne, extraordinaire, *adj.* —է դուրս, au superlatif, superlativement, extraordinairement, *adv.* իւր —ին, à son tour. Ձեր —ին, à votre tour. իւրաքանչիւրն իւր —ին, chacun à son tour. իւրաքանչիւրն իւր —ին համեմատ, à tour de rôle. —ի դնել, mettre en ordre, ranger, régler, régulariser, organiser, etc. —ի դնել (պատգարեալ էլեւն), imposer, *va.* —ն առեալ,

détruire, déranger l'ordre. —ը փոխել, transposer, *va.*

ԿԱՐԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, disposition, *sf.* [*s.*

ԿԱՐԳԱԴԻՐ, ordonnateur, trice,

ԿԱՐԳԱԴՐԵԼ, mettre ordre à կամ en ordre, ordonner, régler, disposer, arranger, *va.* Գործերնին խաղաղութեամբ կարգադրեցին, ils ont réglé leurs affaires à l'ami.

ԿԱՐԳԱԴՐՈՂ, V. Կարգադիր։

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ordre, arrangement, règlement, *sm.*, régularisation, *sf.* — (օրինաց), disposition, *sf.*

ԿԱՐԳԱԹՈՂ, apostat, *adj. m. Moine* —. — լինել, բլլալ, apostasier, *vn.*

ԿԱՐԳԱԼԻՑ, plein d'ordre, *adj.*

ԿԱՐԳԱԽՆԴԻՐ, méthodiste, *s.*

ԿԱՐԳԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, méthodisme, *sm.*

ԿԱՐԳԱԿԷՍ, une demi-ligne.

ԿԱՐԳԱՊԱՀ, régulier, ière, *adj.*

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ, disciplinaire, *adj. Mesure, peine* —.

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱՆՋ méthodiste, *s.*

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, méthodisme, *sm.*

ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, régularité, discipline, *sf.*

ԿԱՐԳԱՌԻԿ, successif, ive, alternatif, ive, *adj.*

ԿԱՐԳԱՌՈՒԹԻՒՆ, succession, alternative, *sf.*

ԿԱՐԳԱՍԷՐ, méthodique, *adj. Homme, esprit* —.

ԿԱՐԳԱՏԵՆՉԻԿ, méthodiste, *s.*

ԿԱՐԳԱՏԵՆՉՈՒԹԻՒՆ, méthodisme, *sm.*

ԿԱՐԳԱՒՈՐ, rangé, ée, mis en ordre, bien ordonné, réglé, ée, méthodique, *adj.* V. Քահանայ։

ԿԱՐԳԱՒՈՐԱԲԱՐ, } avec or-
ԿԱՐԳԱՒՈՐԱՊԷՍ, } dre, régulièrement, *adv.*

ԿԱՐԳԱՒՈՐԵԱԼ, V. Կարգաւոր։

ԿԱՐԳԱՒՈՐԵԱՆ, méthodiste, *s.*

ԿԱՐԳԱՒՈՐԵԼ, mettre en ordre, ordonner, arranger, régler, disposer, régulariser, *va.* Ինքզինք —, se régler, *vpr.*

ԿԱՐԳԱՒՈՐԻՉ, ordonnateur, trice, *s.* [trice, *s.*

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՂ, ordonnateur,

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, régularité, *sf.*, ordre, règlement, arrangement, *sm.*, ordonnance, *sf.*

ԿԱՐԳԵԱԼ, rangé, ée, *adj.* — բազմիլ, se ranger, *vpr. Se ranger autour du feu, d'une table.* V. Շարամերձ։

ԿԱՐԳԵԼ, mettre en ordre, ordonner, *va. Dieu a ordonné toutes choses.* ranger, arranger, *va. Ranger, arranger des livres. Ranger des meubles, une chambre. Arrangez bien tout cela.* disposer, *va. Il avait bien disposé ses troupes, son artillerie.* || destiner, *va. Savons-nous à quoi le ciel nous destine?* fixer, *va. Le combat doit — nos destinées.* désigner, *va. Auguste (Օգոստոս) désigna Tibère (Տիբերիոս) pour son successeur.* statuer, *va. L'assemblée n'a rien statué sur cet objet.* imposer, *va. Le vainqueur impose la loi aux vaincus.* || établir dans une place, signer pour quelque emploi, instituer, *va. Instituer un juge, un notaire.* constituer, *va. Je l'ai constitué mon procureur.* || ranger parmi, mettre au nombre de, mettre en rang, *va.* Կանոնեալ —, régler, *va.* — *ses affaires, sa dépense.* (Պարտքի հատուցման) գումար մը — (սահմանել), assigner, *va. On assigna son remboursement, sa pension, ses appointements sur le trésor public (գանձ արքունի.* կ'բսուի եւս Trésor de l'Etat). V. Ամուսնացունել։

ԿԱՐԳԵՐԷՑ, doyen, *sm.* — Ճուխրակաց դպրոցին, le — du sacré collège. [*adj.*

ԿԱՐԳԵՐԻՑԱԿԱՆ, décanal, ale,

ԿԱՐԳԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, doyenné, décanat, *sm.*

ԿԱՐԳԻԼ, se ranger, se disposer, *vpr.* || se constituer, *vpr.*

ԿԱՐԳԻՉ, ordonnateur, trice, *s.*

ԿԱՐԳԸՆԿՆՈՒԹԻՒՆ, dégradation, *sf.* — խուճապի, la — d'un prêtre.

ԿԱՐԳԸՆԿՆԻՑ, apostat, *adj. m. Moine* —. — վանական, apostat, *sm.* — առնել, քնել, dégrader, *va.*

ԿԱՐԳՈՒԻԼ, se marier, *vpr.*, épouser, *va.*

ԿԱՐԳՈՒՄ, } disposition, *sf.*
ԿԱՐԳՈՒՄՆ, } — (զօրաց), ligne, *sf.* [*Moine* —.

ԿԱՐԳՈՒՐԱՑ, apostat, *adj. m.*

ԿԱՐԳՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, apostasie, *sf.*

ԿԱՐԴԱԼ, lire, *va.* Աճապարանքով —, — courramment. Բարձրաձայն —, — à haute voix, réciter, *va.* Հարեւանցի, ընդարձակ — (այլ է անցուցել), parcourir, *va. J'ai parcouru ce livre en un quart d'heure.* Ճառ մը, վճիռ մը —, prononcer un discours, un arrêt. — տալ, faire —, *va.* — չգիտցած, ne savoir ni A ni B.

ԿԱՐԴԱՄՈՄ (տեսակ մը տուճկ), V. Շուշմիր.

ԿԱՐԴԱՑՈՂ, lecteur, trice, *s.*

ԿԱՐԴԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, lecture, *sf.*

ԿԱՐԴԱՑՈՒԱԾ, débit, *sm. Il a un — froid, pénible.*

ԿԱՐԴԱՑՈՒՄ, } lecture, pro-
ԿԱՐԴԱՑՈՒՄՆ, } nonciation, *sf.*

ԿԱՐԴԻՆԱԼ, cardinal *(pl.* des *cardinaux), sm.*

ԿԱՐԴԻՆԱԼՈՒԹԻՒՆ, cardinalat, *sm.*

ԿԱՐԵԼ, *coudre, va.* Հարեւանցի, վերիվերացը —, V. ՀԱՑԼ. ՓՈՔ ՓՈՔ — (ասպիկը, զգեստը), froncer, *va.* V. ԿԱՐճԱՑԱԼ.

ԿԱՐԵԼԻ, possible, faisable (ՖԷՋԻԲԼ), *adj.* — է, cela se peut, c'est possible. — է զի, ար, il est possible que.

ԿԱՐԵՆ (բաւ. -ոյ), V. ՊԱՐԱԿ (1).

ԿԱՐԵԿԻՐ, } compatissant, an-
ԿԱՐԵԿԻՑ, } te, *adj.* — լինել, ընդալ, V. ԿԱՐԵԿՑԱԼ.

ԿԱՐԵԿՑԱԲԱՐ, avec compassion, *adv.*

ԿԱՐԵԿՑԻԼ, compatir, plaindre, être touché de compassion, avoir pitié.

ԿԱՐԵԿՑՈՒԹԻՒՆ, compassion, *sf.* Արհամարհանս —, pitié, *sf. Vous me faites — de parler ainsi.*

ԿԱՐԵՆԱԼ, pouvoir, être capable de, être dans le cas de. Ոչ եւս —, n'en pouvoir plus.

ԿԱՐԵՑԵՐ, blessé mortellement. — ԽՆԴ մը, une blessure mortelle.

ԿԱՐԵՒՈՐ, nécessaire, important, ante, grave, considérable, sérieux, euse, essentiel, elle, intéressant, ante, *adj.* ԿԱՐԻ՝ ՀՄԱ —, urgent, ente, pressant, ante, *adj.* — իւրկ, urgence, *sf.* — լինել, ընդալ, être nécessaire, importer, *vn.* — է զի, ար, il est important que, il importe que. — է ար ընդալ, il importe que cela se fasse. — անձի մը պէս ամէն բանի մէջ խառնուիլ, faire le nécessaire.

ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, importance, gravité, *sf.* [*sm.*

ԿԱՐԵՒՈՐ (ԽՆԴԻՐ), testicule,

ԿԱՐԾ, hameçon (ՀՕՀԱՆ), *sm.* || jarret, *sm.* || crochet, *sm.* — ոտից սխտորի, V. ԲԻՒՏ. — ընկեճուել, pecher à la ligne.

ԿԱՐԾԱԶՈՒԹԻՒՆ (ՀՐԱՏԱԿԸ

[կաստղի ձիու բիճի վրայ անցուդարձ կէս կլոր երկաթ. էն. Caveçon] ցնցելը), escaveçade, *sf.*

ԿԱՐԹԸՆԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, pêche à la ligne, *sf.*

ԿԱՐԹԸՆԿԻՑ (ոլի-ց), pêcheur à la ligne, *sm.*

ԿԱՐԾ (ւէլ), écheveau, *sm.* — ընել, V. կարճել։

ԿԱՐԾԱԳԼՈՒԽ (ւէլ գ-լը), centaine, *sf.*

ԿԱՐԾԱՒ (լեէրբէ եւֆ-ը), dévidoir, *sm.* [der, *va.*

ԿԱՐԾԵԼ (ւէլի ե-է/-է), dévi-

ԿԱՐԻ, très, fort, beaucoup, trop, considérablement, *adv.* — յոյժ, extrêmement, infiniment, par trop, *adv.* Ոչ —, trop, *adv.*

ԿԱՐԻԱԿԱՐ (խառնակ ձայներով այլանդակ գոռում գոչում), charivari, *sm. Si vous vous remariez, on vous fera un — trois jours de suite.*

1. **ԿԱՐԻՃ** (-էրէդ), scorpion, *sm.* Իւղ կարիճ, huile de —, scorpiojelle, *sf.*

2. **ԿԱՐԻՃ** (երկոտասան աստղաստանց կամ կենդանակերպից միւն), scorpion, *sm.*

1. **ԿԱՐԻՔ** (կիրճ), passion, *sf.*

2. **ԿԱՐԻՔ**, V. Պէտք, կամ Պիտոյք։ — որովայնի, besoin naturel, կամ լոկ besoin, *sm.* — բնութեանց, les nécessités, les besoins de la nature.

ԿԱՐԼԱՍ (խնձորի ծէծած ընդոյզը տապկած ճաշի կտորներով. էրլէթ), charlotte, *sf.* — ռուսական, — russe.

ԿԱՐԾԱԿԱՆ, conjectural, ale *(pl. conjecturaux)*, hypothétique (էթէրէդէ+), *adj.*

ԿԱՐԾԵԼ, croire, *va. Que va-t-on — de moi? Vous ne sauriez — combien cela me contrarie.* Կը կարծէք թէ պիտի չգայ, ինչ բնութիւն մտածութիւն, vous croyez qu'il ne viendra pas; quelle idée! penser, *va. On pense de lui cent choses fâcheuses. Je pense mes raisons meilleurs que les vôtres.* juger, *va. On a jugé nécessaire d'y pourvoir de bonne heure.* présumer, *va. Que présumez-vous de cette affaire-là? Il faut toujours bien — de son prochain.* s'imaginer, *vpr. Elles se sont imaginé qu'il fallait faire grande toilette. Je ne saurais m'— que cela soit comme on le raconte.* compter, *vn. Comptez que vous me trouverez toujours prêt à vous servir.* penser, *vn. Le peril est pressant plus que vous ne pensez.* estimer, *va. Il estimait cette place imprenable.* || supposer, *va. Je suppose qu'il est honnête homme.* || soupçonner, *va. Je soupçonne qu'il est l'auteur de ces vers.* prendre pour. Ձեվ կը կարծէք զիս, pour qui me prenez-vous? Կրնամ ձեզ —, présumer, *vn. C'est un homme qui présume beaucoup de lui-même.* ինքզինքիմ —, se croire, *vpr.* կարծեմ թէ, nr, je crois que, il me semble que, m'est avis que. Որպէս կարծիմ (բուի թէ), apparemment, *adv.* կարծէ թէ, nr, il croit que, il lui semble que.

ԿԱՐԾԵԼԻ, supposable, présumable, *adj.* [*va.*

ԿԱՐԾԵՑՈՒՆԵԼ, faire croire,

ԿԱՐԾԻՔ, façon de penser, opinion, *sf.* || idée, pensée, *sf.*, avis, sens (-ւէ-, pus Կիսդիմիոյ. -ն, pus Լիդրէի), *sm.* || conjecture, supposition, hypothèse, *sf.* || imagination, *sf.* || soupçon, *sm.* Զանազան, անմտաց —, opinions divergentes. Վրիպական, սխալ —, mécompte, *sm.* կանխակալ — (նախապաշարումն), prévention, *sf.* կանխակարծ — (առանց քննադրութիւն), présuppositi-

tion, *sf.* Ողջամիտ —, sens commun. Հասարակաց —, le cri public. — ընել, —ի երթալ, supposer, *va.* Հին —ներն մէկդի թողուլ, ձգել, mettre de côté les idées reçues, faire table rase. — ժողվել, prendre les avis. Մէկու մը վրայ գէշ՝ լաւ — ունենալ, avoir mauvaise, bonne opinion de quelqu'un. Մէկուն —էն ըլլալ, se ranger à l'avis de quelqu'un. Ըստ իմ կարծեացս, à ce que je pense, à mon avis. կարծեօք, par conjecture, conjecturalement, *adv.* Որչափ մարդիկ այնչափ —, autant de têtes, autant d'avis.

ԿԱՐԾՐ, dur, *m.* dure, *f.*, raide կամ roide, ferme, résistant, ante, *adj.*

ԿԱՐԾՐԱՆԱԼ, durcir, raidir կամ roidir, *vn.*, s'endurcir, se raidir կամ se roidir, *vpr.*

ԿԱՐԾՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, durcir, endurcir, *va.*

ԿԱՐԾՐԿԵԿ, duriuscule, *adj.*

ԿԱՐԾՐՈՒԹԻՒՆ, dureté, raideur կամ roideur, *sf.*, durcissement, *sm.*, fermeté, résistance, *sf.*

ԿԱՐԿԱՀ (Գէրգէֆ), métier, *sm.* *Broderie, tapisserie faite au —.*

ԿԱՐԿԱՄ, courbé, eé, tordu, ue, contracté, ée, tortillé, ée, rachitique, ankylosé, ée, *adj.*

ԿԱՐԿԱՄԵԼ, } courber,
ԿԱՐԿԱՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, } tordre, contracter, tortiller, retirer, *va.* — (մարմնոյ յօդուածներն), ankyloser, *va.*

ԿԱՐԿԱՄԻԼ, se courber, se contracter, se tortiller, s'ankyloser, se rétracter, *vpr.*

ԿԱՐԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, contraction, rétraction, *sf.* — (մարմնոյ յօդուածոց), privation du mouvement des articulations, ankylose, *sf.* — ջղաց, contraction, raccourcissement des nerfs (ՆԵՐ—), retirement, *sm.*, crampe, *sf.*

ԿԱՐԿԱՆԴԱԿ, pièce de four, *sf.*, gâteau, *sm.*, pâtisserie, tourte, *sf.* Մսալի, ձկնալի —, pâté, *sm.* Պտղախառն —, V. Մրգիխ-սայ։ —ք, chatterie, *sf.* *Manger des —s.* Փոքրիկ —ք, petits fours, — շինել, pâtisser, *va.* — շինող. V. Մաղարար։

ԿԱՐԿԱՉ, V. կարկաչանք։

ԿԱՐԿԱՉԵԼ, V. կարկաչել։

ԿԱՐԿԱՉԻՒՆ, V. կարկաչիւն։ — (գորտոյ), coassement, *sm.* — (թխսող հաւու), gloussement, *sm.*

ԿԱՐԿԱՉԱՆՔ (ջրոյ), murmure, gazouillement, *sm.*

ԿԱՐԿԱՉԵԼ, caqueter, *vn.* — (ջուրը), murmurer, gazouiller, *vn.* — (գորտը), coasser, *vn.* — (թխսող հաւը), glousser. *vn.*

ԿԱՐԿԱՉԻՒՆ, V. կարկաչանք։

ԿԱՐԿԱՉՈՂ, gazouillant, ante, coassant, ante, *adj.* — աղբիւր, source murmurante.

ԿԱՐԿԱՌ (ճառանց), tas, *sm.*

ԿԱՐԿԱՏԱՆՔ, raccommodage, ravaudage, *sm.*, suture, *sf.* — (զգեստուց), reprise, *sf.*

ԿԱՐԿԱՏԵԼ, raccommoder, ravauder, rapiécer, rapiéceter, repriser, raccoutrer, *va.*; chiffonner, *vn.* *Elle aime à chiffonner.* Հասարակ, կօշիկ կերպով —, rapetasser, *va.*

ԿԱՐԿԱՏԻՉ, } raccommodeur,
ԿԱՐԿԱՏՈՂ, } euse, ravaudeur, euse, raccoutreur, euse, *s.* — կօշկաց, V. Խուսանիղիչ։ Հին կօշիկներ —, V. կարուակ։

ԿԱՐԿԱՏՈՒՄ, } raccommo-
ԿԱՐԿԱՏՈՒՄՆ, } dage, ravaudage, rapiècetage, rapiécage, raccoutrement, *sm.* — (հանդերձից), reprise, *sf.*

ԿԱՐԿԱՏՈՒՆ, raccommodé, ée, ravaudé, ée, rapiécé, ée, *adj.* ||

emprunté, ée, *adj*. — ուք, rapiécetage, *sm*.

ԿԱՐԿԵԼ, faire taire, imposer silence, réduire au silence, fermer la bouche à quelqu'un, mettre quelqu'un en déroute.

ԿԱՐԿԵՀԱՆ (պատուական քար մ'է. *կեյլէն*), grenat, *sm*.

ԿԱՐԿԸՏԱՆ (*երամ*), pièce, *sf*.

ԿԱՐԿԻՆ (*փէրկէլ*), compas, *sm*. կարկինով չափել, compasser, *va*.

ԿԱՐԿՈՒՏ (*տօլու*), grêle, *sf*. — գալ, V. կարկտել։

ԿԱՐԿՏԱԽԱՌՆ, mêlé de grêle, *adj*. Մրրիկ —, un orage mêlé de grêle.

ԿԱՐԿՏԱՀԱՏ, grêlon, *sm*.

ԿԱՐԿՏԵԼ, grêler, *v. impers*.

ԿԱՐՃ, court, *m*. courte, *f*., bref, ève, abrégé, ée, *adj*. Համ —, raccourci, ie, *adj*. Այր — հասակաւ, un homme de petite taille, de petite stature. — խօսքով, enfin, en un mot, bref, *adv*. — ի —ոյ, — կերպով, courtement, en raccourci, en abrégé, *adv*.

1. **ԿԱՐՃԱԳԻ** (անասուն), brachyure, *adj*.

2. **ԿԱՐՃԱԳԻ** (տունկ մ'է), scorpioïde (*սքօրբիօիտ*), *sf*.

ԿԱՐՃԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, brachygraphie, *sf*.

ԿԱՐՃԱԹԵՒ (տեսակ մը թռչուն չրային), brachyptère, *sm*.

ԿԱՐՃԱԿՈԹ, à courte queue, *adj*. *Cerises à courte queue.*

ԿԱՐՃԱՀԱՍԱԿ, nobot, ote, *s*. Այր —, un homme de petite taille, de petite stature. Այր, կին —, un petit homme, une petite femme. — եւ գէր մարդ, կին, courtaud, aude, *s*. —ք, petits, *smp*. *Les petits furent placés dans les compagnies de voltigeurs.*

ԿԱՐՃԱՀԵՐ, **ԿԱՐՃԱՄԱԶ**, aux cheveux ras, ras, *m*. rase, *f*. *adj*.

ԿԱՐՃԱՄԻՏ, esprit borné, *adj*.

ԿԱՐՃԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ, brachypnée, *sf*.

ԿԱՐՃԱՌՕՏ, V. Համառօտ։

ԿԱՐՃԱՏԵՍ, myope, *adj*. et *s*. — լինել, ըլլալ, être —, avoir la vue courte, basse, regarder de près. —եմ, je suis —, j'ai la vue courte, la vue basse. Ակնոց կը կրեմ (կը դնեմ, կը գործածեմ), քանզի — եմ, je porte des lunettes, car je suis —, parce que j'ai la vue basse.

ԿԱՐՃԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, myopie, *sf*.

ԿԱՐՃԱՏԻԼ, V. կարճնանալ։

ԿԱՐՃԵԼ, V. կարճեցունել։

ԿԱՐՃԵՑՈՒՆԵԼ, raccourcir, accourcir, abréger, *va*. || contracter, *va*.

ԿԱՐՃԻԼ, V. կարճնանալ։

ԿԱՐՃՆԱՆԱԼ, se raccourcir, s'accourcir, *vpr*., raccourcir, *vn*. — (օրը), décliner, *vn*.

ԿԱՐՃՈՏՆ (թռչուն մը), brachypode, *sm*.

ԿԱՐՃՈՒԹԻՒՆ, brièveté, *sf*. || raccourcissement, accourcissement, *sm*.

ԿԱՐՃԱՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, brachysciens, *smp*.

ԿԱՐՄԵԼԱԿԱՆ (կարմելեան կրօնաւոր), carme, *sm*. Բանդրալաւոր —ք, —s déchaussés, déchaux.

ԿԱՐՄԵԼՈՒՀԻ (հաւատաւոր, կուսան կարմելական), carmélite, *sf*.

ԿԱՐՄԻՐ, rouge, *adj*. || rubicond, onde, *adj*. || — (— ներկ), rouge, *sm*. [*adj*.

ԿԱՐՄՐԻՐԿԵԿ, rubescent, ente,

ԿԱՐՄՐԱԳՈՅՆ, vermeil, eille, *adj*.

ԿԱՐՄՐԱԴԵՂ, vermillon, minium (*մինիօմ*), *sm*.

ԿԱՐՄՐԱԹԵՒԻԿ (միջատ մ'է), coccinelle, bête à Dieu, bête à bon Dieu, *sf*.

ԿԱՐՄՐԱԼԱՆՋ (տեսակ մը թրոչուն. ևն.), թե՛ էգը պիր մը կարմրաներ), rouge-gorge (*pl.* des *rouges-gorges*), *sm.*

1. **ԿԱՐՄՐԱԽԱՑԱՑ** (ձկ. պատկեր), truite, *sf.*

2. **ԿԱՐՄՐԱԽԱՑԱՑ** (էգը պիտի կարմրագոյնանայ), truité, ée, *adj.*

ԿԱՐՄՐԱՏԱՆ (պատուհանի կարմրագոյն ապակի), if (ծառ), *sm.* [նուկն.

ԿԱՐՄՐԱՋՈՒԿՆ, V. Կարմրաթռչուն.

ԿԱՐՄՐԱՑԱՑ, rougeaud, aude, *adj.* et *s.*

ԿԱՐՄՐԱՆԱԼ, V. կարմրիլ.

ԿԱՐՄՐԱՇՈՒՇԱՆ, V. Ամարիլլեակ.

ԿԱՐՄՐԱՑՈՒՈՒՆ (տեսակ մը թրոչուն. էգը՝ երկար պիր ներկ կարմիր), rouge-queue (*pl.* des *rouges-queues*), *sm.*

ԿԱՐՄՐԱՑԱՒ (տաքը հիւանդութիւն), fièvre miliaire, կամ լոկ miliaire, *sf.*

ԿԱՐՄՐԱՔԱՐ (քար կարմիր), pierre hématite (հմտիտ), կամ սոսկ hématite, *sf.*

ԿԱՐՄՐԵԼ, V. կարմրիլ.

ԿԱՐՄՐԵՆԻ (տուկ մ'է), kouan, *sm.*

ԿԱՐՄՐԵՐԱՆԳ, V. կարմրագոյն.

ԿԱՐՄՐԵՐԵՍ, rougeaud, aude, *adj.* et *s.*

ԿԱՐՄՐԻԼ, } rougir, *vn.* *Les*
ԿԱՐՄՐՆԱԼ, } *cerises commencent à* —.

ԿԱՐՄՐՕՐԱԿ, rougeâtre, *adj.*

ԿԱՐՄՐՈՒԹԻՒՆ, rouge, *sm.* — (մյսից, երթացը), rougeur, *sf.* *La* — *des joues, des lèvres.* vermillon, *sm.* *Le* — *de ses lèvres.*

ԿԱՐՄՐՑՈՒՆԵԼ, rougir, *va.* — *une porte.* *Le soleil rougira ces fruits.*

ԿԱՐՇՆԱԳ, robuste, nerveux, euse, *adj.*

ԿԱՐՈՂ, capable, *adj.* — հաստատացնելու, solvable, *adj.* *Il est* —. *Gardien* —. լինել, բլլալ, être — de, être en état de. *Il n'est pas en état de faire cette dépense.* être à même de, être dans le cas de. *Je ne suis pas dans le cas de faire une telle chose.* pouvoir, savoir, *va.* — դնել, rendre — de, mettre à même de, fortifier, *va.* || habiliter, *va.* — *un mineur à contracter.* [(ԿԱՐՕՂ).

ԿԱՐՈՂԱՆԱԼ, V. կարող լինել (ԿԱՐՕՂ).

ԿԱՐՈՂԱՑՈՒՆԵԼ, } V. կա-
ԿԱՐՈՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, } րող դնել (ԿԱՐՕՂ).

ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, puissance, *sf.*, pouvoir, *sm.*, force, *sf.* || faculté, capacité, portée, *sf.* || moyen, *sm.* — (դաս օրինաց), habilité, *sf.* Դրամական —, moyens, *smp.*, ressource, *sf.* Մտաւորական, մրցաց —, faculté intellectuelle. — հաստատացնելու, solvabilité, *sf.* *Doutez-vous de ma* — *?* կարողութեանցն յարմար, à la portée de. իմ կարողութեանս. à ma portée. իմ կարողութենէս վեր, au-dessus (hors) de ma portée. *Il aspire à un emploi qui est au-dessus de sa portée.*

ԿԱՐՈՒԱԿ (հին ոտնամանիներ կարկատող), savetier, cordonnier, *sm.*

ԿԱՐՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, cordonnerie, *sf.*

ԿԱՐՈՒՐԱՑ (ննջարանի), pot de chambre, vase de nuit, *sm.*

ԿԱՐՊԵՆԻ (ծառ մ'է. ևն.), charme, *sm.* *Allée, palissade (ծառապատ ճանապարհ) de* —*s.*

ԿԱՐՏԵՍԵԱՆ (փիլիսոփայութիւն), cartésien, ienne, *adj.* փիլիսոփայ —, cartésien, *sm.*

ԿԱՐՏԵՍՈՒԹԻՒՆ (փիլիսոփայութիւն, վարդապետութիւն Կարտեսեայ [Descartes]), cartésianisme, *sm.*

ԿԱՐՕՏ (ւերեւէլ), céleri, *sm.* ալ այրի —, séséli, *sm.*

ԿԱՐՕՏ, nécessiteux, euse, pauvre, dénué, ée, *adj.* || indigent, ente, *adj.* et *s.* — լինել, ըլլալ, avoir besoin de, manquer de, *vn.* — ունենալ, avoir envie de, soupirer après, aspirer à, *vn.*

ԿԱՐՕՏԱՆԱԼ, V. կարօտել։

ԿԱՐՕՏԱՆՔ, V. կարօտութիւն։

ԿԱՐՕՏԵԼ, } manquer de, *vn.*,

ԿԱՐՕՏԻԼ, } être dans le besoin, dans l'indigence, être dépourvu de. || avoir besoin de. || désirer (տեղէ-ի. pus ոմանց Desirer, տէղէ-ի), soupirer après, aspirer à, *vn.*

ԿԱՐՕՏՈՒԹԻՒՆ, indigence, *sf.*, dénuement կամ dénùment, *sm.* || besoin, *sm.*, nécessité, *sf.* կարոտութեան պատճառաւ, համար, par nécessité, *adv.* կարոտութենէ ազատել, ազատիլ, mettre à l'abri du besoin, se mettre à l'abri du besoin.

ԿԱՑԻՆ (գ-ւէ-), hache (հ-ւէ), cognée, *sf.* փոքրիկ —, V. կացնակ։

ԿԱՑՆԱԿ, hachette (հ-ւէ-ի), *sf.*, hachereau (հ-ւէ-ր), *sm.*

ԿԱՑԱՍ, V. կայարան։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, état, *sm.*, position, *sf.*

ԿԱՑՈՒՐԴ, fête, *sf.* || concert, *sm.* — երաժշտական, festival (*pl.* des *festivals*), *sm.*

ԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, placer, établir, *va. Il établit des juges d'une probité reconnue.* poser, *va.* — *des rideaux.* mettre, *va.* — *son bonheur dans la vertu.* — *son espérance dans les bontés de quelqu'un.* dresser, *va.* — *des statues.* instituer, *va. J.-C. a institué le sacrement de l'eucharistie* (ե-ի-ե-է. *Յովհաննէս Ոսկիբերան. առաքն հաղորդութիւն*). créer, *va.* — *une législation nouvelle.* || rendre, faire, *va.* զոհի —, dresser, *va.* — *un soldat.*

ԿԱՑՔ, V. կեցուածք։

ԿԱՒ (ւէլ), argile, terre glaise, կամ թոկ glaise, terre, *sf.* || limon, *sm.*, boue, *sf.* — բոյտ, argile, terre glaise, կամ սոսկ glaise, terre à pot կամ à potier կամ լոկ terre, *sf.* Լիմնեցի —, terre de Lemnos. Պատճիճարած —, մատճեճար —, հոգաս — (ի-ի-ի-ի), terre sigillée. Թափչաց —, terre à foulon. Խեփել, պատել —ով, glaiser, *va.*

ԿԱՒԱՆԱՆՈՒՆ, argileux, euse, *adj.*

ԿԱՒԱՁԱՏ, glaisière, *sf.*

ԿԱՒԱՏԵՂ, glaiseux, euse, *adj.*

ԿԱՒԱՆՈՒՆ (փոքրիկ փոս. ջրոյ ճամբայ), rigole, *sf.*

ԿԱՒԱՍ, une maquerelle, appareilleuse, *sf.* || bonneau, *sm.*, *L'ami Bonneau.* [*sm.*

ԿԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, maquerellage,

ԿԱՒԱՐ, V. խարտուվայ։

ԿԱՒԱՂԱՐ, argilite, *sf.*

ԿԱՒԵԱՅ, } d'argile, argi-

ԿԱՒԵՂԷՆ, } leux, euse, de terre, *adj.* Կճոր —, un vase de terre.

ԿԱՒԻԴ (ւէկւէլէր), craie, *sf.*

ԿԱՒՈՍ, V. կաւոտ։

ԿԱՒՈՏԵԼ, glaiser, *va.*

ԿԱՒՈՏՈՏ, glaiseux, euse, *adj.*

ԿԱՒՐԴԻԿ (Հնդկաստանի եւ Պարսկաստանի մէջ դրամի տեղ գործածուող փոքրիկ խեցի), cauris կամ coris (ի-ի), *sm.*

ԿԱՓԱՌՆԱՈՒՄ, capharnaüm (է-ի-ա-ում), *sm.*

ԿԱՓԱՐԱՆ, soupape, *sf.* — զերեզմանի, V. Տապանաքար։ — (սեղոյ կամ բաժակի պատարագի), pale կամ palle, *sf.*

ԿԱՓԿՓԵԼ, claquer des dents, crisser, grincer, *vn.*

ԿԱՓԿԱՓՈՒՄ, } crissement,
ԿԱՓԿԱՓՈՒՄՆ, } grincement, *sm.*

ԿԱՓՈՅՐ, V. կափարիչ։

ԿԱՔԱՒ (տեսակ մը թռչուն. ԲԻԲ-ԼԻԲ), perdrix, *sf.* Տարուան մը —, V. կաքաւուկ։ Էգ —, poule perdrix. —ք զուգեալք (զուգուած —ներ) pariade, *sf. Il y a cinq ou six —s dans ce champ.* —ը կը կրկչէ, la — cacabe (Cacaber բայէն։ Տեսնուած է նաեւ Caccaber գրուած, բայց բարւոք չէ։). V. կաքաւք։

ԿԱՔԱՒԱՑՈՐԴՈՐ, dansant, ante, *adj.* [*adj.*

ԿԱՔԱՒԱՍԷՐ, dansant, ante,

ԿԱՔԱՒԱՐԱՆ, salle de bal, danse, redoute, *sf. Aller à la danse. Revenir de la danse. Le bal de la redoute.*

ԿԱՔԱՒԵԼ, danser, *vn.* — *avec légèreté, avec grâce. J'ai beaucoup dansé au dernier bal.* bailler, *vn.* (Բայց այսօր կ'ըսուի Danser). Անշնորհ կամ անվայելուչ կերպով —, danser de mauvaise grâce.

ԿԱՔԱՒԻԿ, V. կաքաւուկ։

ԿԱՔԱՒԻՉ (բէմերգի), danseur, euse, *s. Danseur, danseuse de l'Opéra.* baladin, ine, *s.* (Բայց այսօր կ'ըսուի Danseur, euse).

ԿԱՔԱՒՈՒԿ, perdreau, *sm.*

ԿԱՔԱՒՈՒՍՈՅՑ, maître à danser կամ maître de danse, *sm.*

ԿԱՔԱՒՔ, danse, *sf.* — (ի բէմերգու), ballet, *sm.* Գեղջկական —, loure, *sf.* — կապելայի, գինետան —, bastringue, *sm.* Մազուրկեան —, mazourka կամ mazurka, masourka, *sf.*

ԿԵԱԼ, V. Ապրիլ։

ԿԵԱՆՔ, vie, *sf.*, jours, *smp.*, existence, *sf.* || fortune, *sf.* Աշխարհական —, la vie séculière, *sf.*, monde, *sm.* Հանդերձեալ —, la vie future. Յաւիտենական —, la vie éternelle. Թափառական — անցունել, faire ses caravanes. Հովուական — վարել, mener une vie pastorale. — տալ, mettre au jour, *va.* || vivifier, *va.* || rappeler quelqu'un à la vie. —ը կորսնցունել, perdre la vie. —ը վտանգի մէջ դնել, mettre sa vie en péril (ԲԻ-ԷԼ), exposer sa vie au danger. Մէկուն —ն ազատել, sauver la vie à quelqu'un. Իր —ն ազատեցի, je lui ai sauvé la vie. Իր —ը (ապրուստը) շահիլ, gagner sa vie à . . . Կեանքս (ապրուստս) աշխատելով, գրելով կը շահիմ, je gagne ma vie à travailler, à écrire. *A quoi cet homme gagne-t-il sa vie?* Ցկեանս, pour la vie, *adv. Je suis son ami pour la vie.* à la vie et à la mort, à vie, *adv. Une pension à vie. Bail à vie.* Կենօք եւ մահու, pour la vie, à la vie et à la mort, *adv.* Ի յետին պահու կենաց (մահուան կիտին), à l'article de la mort, in extremis (Ի՛Ն ԷՔՍԹՐԷՄԻՍ), *adv. Testament fait in extremis. Mariage célébré in extremis,* կամ *Mariage in extremis.*

ԿԵԴՐՈՆ, V. կենդրոն։

ԿԵԴՐՈՆԱՁԱՆՑ, V. կենդրոնազանց։

ԿԵԴՐՈՆԱՁԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, V. կենդրոնազանցութիւն։

ԿԵԴՐՈՆԱԽՈՅՍ, V. կենդրոնախոյս։ [կան։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ, V. կենդրոնա-

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ V. կենդրոնականութիւն։ [կից։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԻՑ, V. կենդրոնա-

ԿԵԴՐՈՆԱՀԱԿ, V. կենդրոնահակ։ [ձիգ։

ԿԵԴՐՈՆԱՁԻԳ, V. կենդրոնա-

ԿԵԴՐՈՆԱՎԱՅՐ, V. կենդրոնավայր։

ԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՄ, } V. կենդրոնացումն։
ԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՄՆ, }

ԿԵՂՐՈՆԱՑՈՒՆԵԼ, V. ԿԵՂՐՈՆԱՑՆԵԼ։

ԿԵՂՐՈՆԱՒՈՐԵԼ, V. ԿԵՂՐՈՆԱՑՆԵԼ։

ԿԵՂՐՈՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. ԿԵՂՐՈՆԱՑՆԵՐՈՒԹԻՒՆ։

ԿԵՐ, (ֆիւարազիսուրիւմ [աղուեսուց, եղջերուաց, նապաստակաց]), ruse, *sf.* V. ԿԵԼՈՒՐՖ։

ԿԵՐԱՒՐՔ (ֆիւարֆ պատերազմի), stratagème, *sm. Vieux, nouveau* —. V. վարպետութիւն։

ԿԵՂ, (ֆիւնցած վէրֆ), ulcère, *sm.* — արատիւն երեսաց, ulcération, *sf.* — պատճառել, գոյացուցել, ulcérer, *va. Cette humeur âcre lui a ulcéré la gorge.*

ԿԵՂԱԼԻ, **ԿԵՂԱԼԻՑ**, } ulcéreux, euse, *adj.*

ԿԵՂԱՑԻՆ, ulcéreux, euse, *adj.*

ԿԵՂԱՆՆ (ճրաքերաճ, խոր եւ ծամածուռ վէրֆ. ֆիստուլա), fistule, *sf.* [*adj.*

ԿԵՂԱՆԱՑԻՆ, fistuleux, euse,

ԿԵՂԱՐ (փէչէր), cellier, *sm.* [*sf.*

ԿԵՂԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ulcération,

ԿԵՂԵՒ, écorce, *sf.* Գալար — (ընկուզի), V. փուռ. Գոպոկ. կղեղ. Ոզոխ. Հացի —, croûte, chapelure, *sf.* Փոխրիկ — (ճացի), petite croûte, croûtelette, *sf.* — ծայրի ճացի, croûton, *sm.* — (պտղոյ), pelure, *sf.* — (խաղուէի), écalure, *sf.* Գալար —ն ճաճել (ընկուզի), V. փռաթափել կամ Գոպոկել։ Հացի —ն ճաճել, ôter la croûte, écroûter, *va.* — — բաժնուող, écailleux, euse, *adj.*

ԿԵՂԵՒԱՆԹ, croûte, *sf.*

ԿԵՂԵՒԵԼ, enlever l'écorce, écorcer, *va.* — (բակլաճ), dérober, *va.* — (ծառերն), écorcer, *va.* — (պտուղը), peler, *va.*

ԿԵՂԵՒԱՆԹ ՄԱՐԹՈՑ, écorchure, *sf.*

ԿԵՂԵՒԵԼ, vexer, *va.* || écorcher, *va.* || manger, *va.*

ԿԵՂԵՒԻՉ (չ—լ՛), vexatoire, *adj.* || vexateur, *sm.* V. կեղեքող։

ԿԵՂԵՒՈՂ (ո—ղ—), écorcheur, *sm.*

ԿԵՂԵՒՈՒՄ, **ԿԵՂԵՒՈՒԹՆ**, } mangerie, *sf.*

ԿԵՂԾ, fictif, ive, postiche, *adj.* — (ֆիւրֆ մազ, մորուք, ատամուճի), faux, *m.* fausse, *f. adj.* — դուռն, պատուհան (որ նմանապէսցաց), porte, fenêtre feinte. [ֆէյ—), *sm.*

ԿԵՂԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, rébus (ռ—ս

ԿԵՂԾԱՄ (պիտակ վարսի. ընդունի, կեղծ մազ), perruque, *sf.*

ԿԵՂԾԱՄԱԳՈՐԾ, perruquier, *sm.* կին —ի, perruquière, *sf.*

ԿԵՂԾԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, diphthérie կամ diphthérite, *sf.*

ԿԵՂԾԱՆՈՑ (անուշ ձեւացեալ), douceureux, euse, *adj. C'est un homme* —. *Il a l'air* —. || —, douceurette, *sf.*

ԿԵՂԾԱՆՈՒՆ, pseudonyme, *adj.* — մատենագիր, auteur —, կամ յոկ pseudonyme, *sm.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐ, hypocrite, *adj. Cet homme est — au dernier point.* sournois, oise, *adj.* || hypocrite, *s. Il fait le dévot, l'homme de bien, mais c'est un* —, *un vil* —, *un franc* —. || tartufe, *sm. C'est un dangereux* —. || chattemite, *sf.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԱԲԱՐ, hypocritement, *adv.* [*adj.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԱԿԱՆ, hypocrite,

ԿԵՂԾԱՒՈՐԱՆԱԼ, V. ԿԵՂԾԱՒՈՐԻԼ։

ԿԵՂԾԱՒՈՐԵԱԼ, hypocrite, *adj.* — (ցաւ), affecté, ée, *adj.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԵԼ, faire l'hypocrite, le tartufe, tartufier, *vn.* || simuler, *va.* — *une donation.* feindre, *va. En feignant d'aller à la chasse, il se sauva.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԻԼ, faire l'hypocrite, le tartufe, tartufier, *vn.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐԴ, sournois, oise, *adj.*

ԿԵՂԾԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, hypocrisie, tartuferie, feintise, *sf.* || fiction, *sf.* կեղծաւորութեամբ, V. կեղծաւորաբար.

ԿԵՂԾԵԼ, feindre, simuler, faire semblant de, *va.* Այս մարդս ինձ կը կեղծէ, cet homme fait semblant de dormir. Մեզի մօտենալ կը կեղծեն (կ'երեւի թէ մեզի մօտենալ կ'ուզեն), ils font semblant de s'approcher de nous.

ԿԵՂԾԻՔ, fiction, feinte, simulation, *sf.*, faux semblant, *sm.* կեղծեօք, fictivement, *adv.*

ԿԵՂԾՈՂ, sournois, oise, *adj.*

ԿԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, simulation, *sf.*

ԿԵՂԾՕՁԻՔ, faux col, *sm.*

ԿԵՂՏ, tache, souillure, crasse, *sf.* || tache, souillure, *sf.* — մեղաց, la tache du péché. — ունելոյ, flétrissure, *sf.* —ը հանել, dégraisser, *va.*

ԿԵՂՏԱԼԻ, } crasseux, euse,
ԿԵՂՏԱԼԻՑ, } *adj. Visage, cheveux —. Il est tout —.* [s.

ԿԵՂՏԱՀԱՆ, dégraisseur, euse,

ԿԵՂՏԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, dégraissage, *sm.*

ԿԵՂՏԱՆՈՒՆ, mal famé.

ԿԵՄ (տունկ մ'է), sparte, alfa, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս վարսակ.

ԿԵՄԱՊԱՐՏԱՐԱՆ, } sparterie,
ԿԵՄԱՐԱՆ, } *sf.*

ԿԵՄԵՂԻՆ ՀԻՒՍՈՒԱԾ, sparterie, *sf. Un chapeau de —.*

ԿԵՆԱԳՈՐԾ, V. կենդանագործ.

ԿԵՆԱԳՈՐԾԵԼ, V. կենդանագործել.

ԿԵՆԱԳՈՐԾԱԲԱՐ, V. կենդանագործութիւն.

ԿԵՆԱԶՈՒԱԾ, mortel, elle, tuant, ante, *adj.*

ԿԵՑԱԼ, *rester* (Être ողջացած), *être, tenir, vn.*, se tenir debout, *vpr.* || se soutenir, *vpr.* || rester, poser, *vn.*, se poser, s'arrêter, *vpr.*, faire un séjour, séjourner, *vn.* Քաղաքին մէջ երկար —ու միտք ունիք, comptez-vous faire un long séjour dans la ville? *Je ne compte pas faire un long séjour à Paris.* demeurer (Être բայով), *vn.*, faire halte. || s'arrêter, *vpr.*, cesser, *vn.* Դէմ —, résister, *vn.*, se défendre, se refuser, *vpr.*, tenir bon կամ ferme. Ետ —, reculer, *vn.*, se retirer, s'empêcher, se défendre, se refuser, se dépouiller, *vpr.* Ետ — (հրաժարիլ), renoncer à, *vn.* Խաղէ ետ —, renoncer au jeu. Հակառակ —, aller contre. Հաստատուն —, tenir bon կամ ferme. Ձեռքերուն վրայ գլխիվայր —, faire l'arbre fourchu. Պարապ —, rester dans l'inaction (անգործութիւն), se câliner, *vpr.* Մէկ կողմ, մեկուսի —, se tenir à l'écart. Լռիկ մնչիկ —, observer le plus profond silence. Ջրոյ վրայ —, être à flot. Յանկարծ — (խօսելու ատեն), s'arrêter tout court. Մեկուն դէմ զգոյշ —, se tenir en garde contre quelqu'un. Այս մարդուն դէմ զգոյշ կեցէք, tenez-vous en garde contre cet homme. Տեղ մը —, s'arrêter dans un lieu, stationner, *vn.* Կրնամ —, ձեզի ծանկելիք խօսակցութիւն մը չունիմ, vous n'êtes pas de trop.

ԿԵՑՆԱԿԻՑ, habiter ensemble, cohabiter, commercer, *vn. C'est en commerçant avec les hommes qu'on apprend à les conduire.*

ԿԵՑՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, commerce, *sm.*, société, *sf.*

ԿԵՑՈՒՑԱՐ, fortifiant, ante, *adj.* կեցուցարար (փրկիչ. Քրիստոս), salutaire (Sauveur. Christ, +-ի-ք).

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ, zodiacal, ale (pl. zodiacaux), *adj.*

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆ, zoologiste կամ zoologue, *sm.*

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, zoologique, *adj.* [gie, *sf.*

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, zoolo-

ԿԵՆԴԱՆԱԲՈՅՍ, zoophyte, *sm.* *On met les éponges au nombre des —s.* Քարացած —, V. կենդանատունկ քարացեալ ։

ԿԵՆԴԱՆԱԳԻՐ, portrait, *sm.* || portraiture, *sf.* —ն հանել, portraire, *va.* իւր —ը նկարել, se peindre, *vpr.*

ԿԵՆԴԱՆԱԳՈՐԾ, vivifiant, ante, salutaire, *adj.*

ԿԵՆԴԱՆԱԳՈՐԾԵԼ, vivifier, *va.*

ԿԵՆԴԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, vivification, *sf.*

ԿԵՆԴԱՆԱԳՐԵԼ, faire un portrait, portraire, peindre, *va.*

ԿԵՆԴԱՆԱԳՐՈՂ, portraitiste, *sm.* [ture, *sf.*

ԿԵՆԴԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, portrai-

ԿԵՆԴԱՆԱԾԻՆ, vivipare, *adj.* *Il y a quelques serpents —s, la plupart sont ovipares (ձուածին).* et *sm. Les vivipares.*

ԿԵՆԴԱՆԱԾՆԵԼ, vivifier, *va.*

ԿԵՆԴԱՆԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, vivification, *sf.* [կոս ։

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՄԱՐ, V. Զողիա-

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ, animal, ale *(pl. animaux)*, vital, ale *(pl. vitaux)*, *adj.*

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, vitalité, *sf.*

ԿԵՆԴԱՆԱԿԵՐՊ, signe du zodiaque.

ԿԵՆԴԱՆԱՀԵՐՁՈՒԹԻՒՆ (անասնոյ), vivisection, *sf.*

ԿԵՆԴԱՆԱՆԱԼ, revivre, *vn.*, s'animer, se ranimer, *vpr.*

ԿԵՆԴԱՆԱՊԱՇՏ, zoolâtre, *sm.*

ԿԵՆԴԱՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, zoolâtrie, *sf.* [*adj.*

ԿԵՆԴԱՆԱՏՈՒ, vivifiant, ante,

ԿԵՆԴԱՆԱՏՈՒՆ, *ménagerie*, *sf.*

ԿԵՆԴԱՆԱՏՈՒՆԿ, V. կենդանաբոյս ։

ԿԵՆԴԱՆԱՏՈՒՆԿ ՔԱՐԱՑԵԱԼ, zoophytolithe, *sm.*

ԿԵՆԴԱՆԱՐԱՐ, vivifiant, ante, *adj.* || animateur, trice, *adj.* *Principe —.* [cation, *sf.*

ԿԵՆԴԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, vivifi-

ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒ, vivant, ante, *adj.* || vivifiant, ante, *adj.*

ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, vivifier, animer, *va.*

ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒՆՈՂ, } vivifiant,
ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.*

ԿԵՆԴԱՆԱՔԱՐ, zoolithe, *sm.*

ԿԵՆԴԱՆԻ, vivant, ante, vif, *m.* vive, *f.*, animé, ée, *adj.* || frais, *m.* fraîche, *f.*, gai, *m.* gaie, *f. adj.* Աստուած —, le Dieu vivant. — լեզու, langue vivante. — բարբառով (բերանով), de vive voix. — արծաթ, V. Սնդիկ ։ || —, vif, *sm.* *Donation des —s.* || animal *(pl.* des *animaux)*, *sm.*, bête, *sf.* Վայրի —ք, les animaux sauvages, les habitants des forêts. || —, en vie, *adv.* *Chien en vie vaut mieux que lion mort.*

ԿԵՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ, vie, animation, *sf.* || vitalité, *sf.* || fraîcheur, *sf.* — տալ, vivifier, *va.*

ԿԵՆԴԻՆԱՐ (քանթար), quintal *(pl.* des *quintaux)*, un cent pesant, *sm.*

ԿԵՆԴՐՈՆ(մի գործածէք կեդրոն բառուք չէ), centre, *sm.* — ծանրութեան, — de gravité.

ԿԵՆԴՐՈՆԱՁԱՆՑ, excentrique, *adj.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱՁԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, excentricité, *sf.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱԽՈՅՍ, centrifuge, *adj.* — զօրութիւն, V. Զօրութիւն ։

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ, central, ale *(pl. centraux)*, *adj.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, centralité, *sf.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ, concentrique, homocentrique, *adj.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱՁԱՎ, centripète, *adj.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱԶԻԿ, centripète, *adj.* — **ջորութիւն**, V. **Ջորութիւն**։

ԿԵՆԴՐՈՆԱՎԱԳԻՐ, centre, *sm.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱՑՈՒՄ, **ԿԵՆԴՐՈՆԱՑՈՒՄՆ**, } centralisation, concentration, *sf.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱՑՈՒՆԵԼ, centraliser, concentrer, *va.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱՒՈՐԵԼ, concentrer, centraliser, *va.*

ԿԵՆԴՐՈՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, concentration, centralisation, *sf.*

ԿԵՆՍԱԲԱՆ, biologiste կամ biologue, *sm.*

ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ, biologique, *adj.* [*sf.*

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, biologie,

ԿԵՆՍԱՐԲ, vivifiant, ante, *adj.*

ԿԵՆՍԱԳԻՐ, biographe, *sm.*

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ, biographique, *adj.* [*sf.*

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, biographie,

ԿԵՆՍԱԿԱՆ, vital, ale *(pl. vitaux)*, *adj.*

ԿԵՆՍԱՏՈՒ, V. **կենդանատու**։

ԿԵՆՑԱՂ, vie, *sf.* || mœurs (**վատ**. ոմանք ոչ բարւոք կը ցիւեն *վատ*. իսկ յոգնականի մէջ *Des mœurs honnêtes* կը կարդացուի **փ վատ ծէք**, կամ pus այլոց **փ վատ-ը ծէք**), *sfp.* Բարեկարգ —, vie réglée. Հովուական —, vie pastorale.

ԿԵՆՑԱՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, usage, *sm. L'— du monde, de la vie. Manquer d'—.*

ԿԵՆՑԱՂԱՍՈՒԷՐ, viveur, *sm.*

ԿԵՆՑԱՂԱՎԱՐԵԼ, **ԿԵՆՑԱՂԱՒԱՐԻԼ**, } vivre, *vn.*, se conduire, *vpr.*

ԿԵՆՑԱՂԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, vie, conduite, *sf.*

1. **կեռ**, croc, *sm.*

2. **կեռ**, crochu, ue, *adj.*

ԿԵՌԱՍ (**ւէ-ը**), cerise, *sf.* — **չորացեալ՝ չոր**, V. **կեռասչիր**։ — **վայրի**, merise, *sf.* — **յուլեաճ**, guigne, *sf.*

ԿԵՌԱՍԵՂՆ crochet, *sm.*

ԿԵՌԱՍԵՆԻ, cerisier, *sm.* **վայրի** —, merisier, *sm.* — **յուլեաճի**, guignier, *sm.*

ԿԵՌԱՍՆՈՑ } (**ւէ-ըլէ**), ceri-
ԿԵՌԱՍՈՒԻՏ } saie, *sf.*

ԿԵՌԱՍՔԱՐ (**չորացեալ՝ չոր կեռաս**), cerisette, *sf.*

ԿԵՌԱՍՕՂԻ (**ոգիից թմպելի մէկ ազուշացնոց եւ բաղդրատիամ**), kirsche-wasser (**ւէ-ը-վ-**. բառ գերմաներէն՝ որ նշանակօսութեամբ կ'ըսուի նաեւ *kirsch*, **ւէ-ը**), *sm. Boire du kirsch.*

ԿԵՌԻԿ, croc, crochet, *sm.*

ԿԵՌԻԿ, V. **Դոյլ**։

ԿԵՌՕՂԱՆ, V. **կիլիկեայր**։

ԿԵՍՈՒՐ, V. **Կիեսուր**։

1. **ԿԵՍՏ** (**ւմբեաց ձեռի պահպանական**), ceste, *sm. Il y a dans Virgile une belle description du combat du —.*

2. **ԿԵՍՏ** (**զօի Աստղաց [pus արեւապելաց]**), ceste, *sm.*

ԿԵՍՐԱՑԵՐ, V. **Կիեսրայր**։

ԿԵՏԱԴՐԵԼ, V. **կիսադրել**։

ԿԵՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. **կիսադրութիւն**։

ԿԵՏԵԱՑԻ, V. **կիսեայ**։

ԿԵՐ, nourriture, pâture, proie, *sf.* || appât, *sm.*, amorce, *sf.* **Պատել —ով (կարդ.)**, amorcer, *va. Amorcez vos hameçons (=ՀՀ-ոյ. կարդ.), vos lignes.* **Ձգել —ով (—ով իբեւ բաւեղ)**, appâter, *va.* — *des poissons, des oiseaux.*

ԿԵՐԱԿՈՒՐ, mets, manger, *sm.*, nourriture, soupe, *sf.*, aliment, vivre, *sm.* || repas, *sm.*, pâture, proie, *sf.* — **երեկոյի՝ իրիկուան**, V. **Ընթրիք**։ **Մէկ կուշտ —**, becquée կամ béquée, *sf.* **Լուր (բերեալ) —**, un repas succinct (**ւ-է-է**

ԻՒ). Միջին —, V. Միջնաճաւ. Հաւատաուն —, aliment solide. — տալ, donner à manger. — եփել, faire la cuisine, cuisiner, *vn.* Երեկոյեան իրիկուան կերակրէն եսքի ժամանակ, après-souper, après-soupé, *sm.*, après-soupée (*pl.* des *après-soupers, soupés, soupées*), *sf.* Կէս օրուան կերակրէն եսքի ժամանակ, après-dîner եւ après-dîné, *sm.* իսկ ի ճիուղմն կը գրէին après-dînée (*pl.* des *après-diners, dînés, dinées*), *sf.* Ուղիղ —, manger, *va.* Խոչնոյ չափ — ուտել, manger comme une mauviette (ծուլակ). Խոչնոյ չափ — կ'ուտէ, vous êtes un pauvre mangeur. —ներ տեղացի վրայ դնել, —ր տեղաց բերել, — բերել, servir, *va.* —ր տեղացաւ է, on a servi.

ԿԵՐԱԿՐԱԿԱՆ, nutritif, ive, *adj.*

ԿԵՐԱԿՐԵԼ, nourrir, donner à manger, alimenter, *va.*

ԿԵՐԱԿՐԻԼ, } être nourri, se
ԿԵՐԱԿՐՈՒԻԼ, } nourrir, *vpr.*, vivre, *vn.*, manger, *va.*

ԿԵՐԱՍ (-ԼԻՆ -ՈՑ. ԷՐ-Ի), carat, *sm.*

ԿԵՐԱՍԱՀԷՆ (տեսակ մը բազէ), gerfaut, *sm.* [*adj.*

ԿԵՐԿԵՐ, enroué, ée, rauque,

ԿԵՐԿԵՐԻԼ, s'enrouer, *vpr. S'— à force de parler, de crier.*

ԿԵՐԿԵՐՈՒՄ } (կակոդի), en-
ԿԵՐԿԵՐՈՒՄՔ } rouement կամ enroûment, *sm.*

ԿԵՐՈՂ, mangeant, ante, *adj. Je l'ai laissée bien buvante et bien mangeante.* || mangeur, euse, *s. Un — de charrettes ferrées, de petits enfants.* — եւ արբեցող, bien mangeant, bien buvant.

ԿԵՐՈՆ (ԷՐ Գ-Լ ՛ՀՀ-), cierge, *sm.*

ԿԵՐՈՒԱԾ, mangeure, *sf.* — *de vers, de souris.*

ԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, } bonne chère,
ԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ, } *sf.* Մեծ —, repas abondant, *sm.*, bâfre. *sf.* Ածէկ — ընել (ածէկ ուտել խմել), faire bonne chère կամ grand' chère. կերուխումի եսեւէ լինել, ընկալ, faire la noce.

ԿԵՐՊ, forme, manière, façon, sorte, guise, figure, tournure, attitude, *sf.*, sens (—ի-), air, *sm.* Ախորժական ախորժ ախորժելի —, manières agréables, grâce, *sf.* Չախորժական անախորժ անախորժելի —, mauvaise grâce, manières désagréables, maussaderie, *sf.* Կրուեսակեալ —, pose, *sf.* Կարելու —, état, *sm.* Գործուածքի —, phrase, *sf.* Ընկերելու —, V. վէրնի. Գրութեան —, manière d'écrire, pinceau, *sm. Pinceau habile.* Այս —, de la sorte. Այլեւ այլ —, divers. erse, *adj.* — —, varié, ée, différent, ente, *adj.* —ով, en guise de, *prép.* Չախորժական անախորժելի, անշնորհ —ով, d'une manière maussade, maussadement, *adv.* Ամենայն —ով —իւ, de point en tout point, *adv.* Այլեւ այլ —ով, diversement, *adv.* Այս —ով, ainsi, *adv.* Պարզ —ով, անզարդ, անպաճոյճ —ով, simplement, franchement, *adv.* Անյարմար —ով, hors de կամ mal à propos. Անոյշ —ով, d'une manière gracieuse, gracieusement, *adv.* Անուղղակի —ով, indirectement, obliquement, *adv.* Անվախ —ով, tête baissée, *adv.* Արդար —ով, justement, *adv.* Ցանկական —, à la turque, *adv.* Գաղղիական —ով, à la française, *adv.* Անգղիական —ով, à l'anglaise, *adv.* Գաղտ գաղտի գաղտուկ, գաղտուկ —ով, secrètement, sous main, *adv.* Զարմանալի —ով, d'une manière étonnante, étonnamment, *adv.*

Չգալի —ով, à vue d'œil, *adv.* Խեղճ, զէշ —ով, d'une manière déplorable, déplorablement, *adv.* Ծանր —ով, pesamment, sérieusement, *adv.* Ցախուռն —ով, à tort et à travers, *adv.* Ցարմար, պատեհ —ով, à propos, *adv.* Շատ աղէկ —ով, մանչելի —ով, à ravir, *adv.* Շտապելով եւ խառնափնդոր —ով, trop vite, brédi-bréda, *adv.* Ողբալի, ողբակաս —ով, gémissant, d'une voix plaintive, d'un ton lamentable, plaintivement, lamentablement, *adv.* Որ եւ իցէ —ով, à telle fin que de raison, *adv.* Յաստիկ —ով, vivement, *adv.* Յայտ —ով, certainement, positivement, *adv.* —ով մը, en quelque sorte, en un sens, *adv.*

ԿԵՐԱԿԵՐ, en plusieurs formes, divers, erse, *adj.*

ԿԵՐԱՆԱԼ, prendre la forme de, se former, *vpr.* [*sf.*

ԿԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, formation,

ԿԵՐԱՍ, étoffe de soie, *sf.* Բդեայ հասս —, grosse étoffe de laine, cadis, *sm.*

ԿԵՐԱՍԱԳՈՐԾ, tisserand en soie, *sm.*

ԿԵՐԱՍԵԱՅ, **ԿԵՐԱՍԵՂԷՆ**, } d'étoffe de soie, *adj.*

ԿԵՐԱՍԱՆ, V. կերպարանիք.

ԿԵՐԱՐԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, prosopographie, *sf.*

ԿԵՐԱՐԱՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ, prosopopée, *sf.*

ԿԵՐԱՐԱՆԱՓՈԽԵԼ, **ԿԵՐԱՐԱՆԱՓՈԽ ԸՆԵԼ**, } transformer, métamorphoser, dénaturer, *va.* || déguiser, *va.*

ԿԵՐԱՐԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ transformation, métamorphose, *sf.* || déguisement, *sm.*

ԿԵՐԱՐԱՆԵԼ, former, *va.*

ԿԵՐԱՐԱՆԻԼ, prendre la forme de, se former, *vpr.*

ԿԵՐԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. կերպարանիք.

ԿԵՐԱՐԱՆՔ, face, figure, *sf.*, visage, *sm.* || mine, *sf.*, air, aspect, *sm.*, vision, forme, effigie, *sf.*, maintien, *sm.*, apparence, *sf.* Ախորժելի —, bonne mine. Հաւատոյ վստահութեան — մը, un air de confiance modeste. Արտաքին, վերին —, apparence, *sf.*, dehors, extérieur, *sm.* կերպարանօք, en apparence, *adv.* Արտաքին կերպարանօք, à l'extérieur, au dehors, *adv.* — տալ, figurer, métamorphoser, *va.*

ԿԵՐԱՑԱՒ, V. ֆաղցկեղ.

ԿԵՐԱՑՈՒՆԵԼ, V. կերակրել. Յաստիկ —, rassasier avec excès, soûler, *va.*

ԿԵՑՈՒԱՔ (ձեւ մարմնոյ), attitude, *sf.* *L'— d'une statue. Belle —. Cette danseuse a des —s pleines de grâce.* pose, position, tenue, *sf.* *La tenue de ces personnes est excellente.* contenance, *sf.* — *grave, sérieuse, modeste, embarrassée.* Ընծոյրն — ունենալ, manquer de tenue, n'avoir point de tenue.

ԿԵՑՈՒՆԵԼ, arrêter, poser, *va.* — (յրեաւութեան), aposter, *va.* — վկայեր, aposter, *va.* Ես — (միսիր վիճակել տալ. ֆաթրֆա), dissuader, *va.* *On l'a dissuadé de partir.* distraire, *va.* *Rien n'a pu le — de cette résolution funeste.* détourner, *va.* — *du mal, du péché. Tâchez de le — de ce projet.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարհամոզել.

ԿԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, vivifier, *va.* *La grâce vivifie. La lettre tue et l'esprit vivifie.*

ԿԵՑՈՒՑԻՉ, salutaire, *adj.*

ԿԵՑԷՔ, vivent! *interj.* — *les braves!*

ԿԵՑԷ՛Ք, bravo! *interj.*

1. **ԿԵՑԷՔ՛**, vive! *interj.* — *le roi!*

vivat (ԼԻՎ-Տ)! *interj.* *Tout le monde cria Vivat.*

2. ԿՆՑՑԻ՛ (-ւէԼԼ-ՙ-), vivat, *sm.* *Des —s répétés.* houra կամ hourra (հ-ՙ-ՙ-), *sm.* *Il fut salué des —s.* || houra կամ hourra, *sm.*

ԿԵՓԱԼ (բազկի երակներէն մին), veine céphalique.

ԿՋԱՆ (ԼԻՆ), machoire, *sf.* Ներքին —, menton, *sm.*

ԿՋԱՆԱԿԱԼ ([ձիու սանձի] բերքայ), gourmette, *sf.* *Attacher une — jusqu'à la dernière maille.* *Le cheval rompit sa —, et emporta son homme.*

ԿՋԱՆԱԿԱՁ, mentonnière, *sf.*

ԿՋԱՓԻՆ (ՁԻՐԵՒ-), martre, marte, *sf.* կզաքսի մորթ, V. կզաքսենի.

ԿՋԱՐՍԵՆԻ (մորթ կզաքսի), martre, *sf.*

ԿՋԵՆԻ (մորթ կզոյ. ՙ-ՙ-ՙ ԷՙՐ-), fouine, *sf.*

ԿՋԿՏԵԼ, V. կծկել.

ԿՋԿՏԻ, V. կծկիլ.

ԿՋՈՒԹԻՒՆ, bosse, *sf.* *Avoir une — par devant, une — par derrière.*

ԿՋՈԱՏ (Ե-Վ-Է), voile, *sm.*

ԿԷՍ, moitié, *sf.* || moitié, *sf.*, demi, *sm.*, demie, *sf.* || demi, ie, *adj.*, mi, *adj. invar.* || demi, moitié, *adv.* կիսով չափ, — իմն, — ի —, կիսովին, pas կիսոյն (— մը), demi, à demi, à moitié, en partie, *adv.* —ը բանձնելով, ինչուան —ը, à moitié. — գնով, à moitié prix. — ժամ, V. կիսաժամ. Ճամբուն կէսը, à mi-chemin. —ը, les uns, les autres.

ԿԷՍՇԱԲԱԹԵԱՆ, semi-hebdomadaire, *adj.*

ԿԷՍ ՕՐ, midi, *sm.* կէս օրը զարկաւ, — est-il déjà sonné? կէս օրը զարկաւ, — sonna. կէս օրը պիտի զարնէ, il va sonner —.

1. ԿԷՏ (Գ-ԱՒՆ Գ-ԼԵԼԵ), baleine, *sf.* Ձագ՝ կորիւն կիթի, V. կիտա-կորիւն. Ոսկր կիթի, V. կիտոսկր. Կարճ կիթի, V. կիտակարճ. Ծերմն կիթի, sperme de — կամ sperma ceti (-ԵՏ-Է), *sm.* Ուղիտակուց կիթի, blanc de —.

2. ԿԷՏ (համաստեղութիւն հարաւային կիսագնդին), baleine, *sf.*

3. ԿԷՏ, point, *sm.* || moment, terme, *sm.* || borne, *sf.* || fin, *sf.*, terme, *sm.* — նպատակի, but (Գէ-), *sm.* Գլխաւոր —եր, points cardinaux. —ք զուգորդեան, points équinoxciaux. — (բնաբանից, սպարիզի), — ճեռնի, terme, *sm.* — ճանի, մարտկաց —, borne, *sf.* *Tourner autour de la borne.* — վճարման կենացք, — կենցաղոյս, fin, *sf.*, terme, *sm.* — հարցական (հարցական ճանի), point d'interrogation, point interrogatif, point interrogant (որ է ? յեւրոպական լեզուս, եւ ՙ ի հայումն). — հիացական (հիացական ճանի), point d'exclamation կամ d'admiration, point admiratif (որ է ! յեւրոպական լեզուս, եւ ՙ ի հայումն). — առ —, de point en point, *adv.* *Il a exécuté de point en point tout ce qu'on lui avait ordonné.* — սահմանել անՙի՛, — առաջի դնել, — նպատակի դնել, se proposer un fin, un but.

ԿԷՏԱԴՐԵԼ, V. կիտադրել.

ԿԷՏԻՒ, V. կիտիկ.

ԿԷՏՈՐՍ, V. կիտոր.

ԿԵԼԵՋԵՐՈՒԹ, V. կլոջերուկ.

ԿԵԼԵՆՁԱՐ, crémaillère, *sf.* *Baisser, hausser la — d'un cran, de deux crans.*

ԿԵՍԵ ՐՆԵԼ, ânonner, *vn.* — *en récitant sa leçon.* [curiale, *sf.*

ԿԵՄԵՁԵՐՈՒԹԻՒ (տունկ մ'է), mercuriale, *sf.*

ԿԵՍԱԼԱՐ, en rond, *adv.*

ԿԹԱՑՈՒՆ, vacherie, *sf.*

ԿԹԱԼ, trait, *m.* traite, *f.* (Traire բայէն), *adj.* *La vache est-elle traite?*

կթել, traire, *va.* — *les vaches.* — *du lait.* || cueillir, *va.* — *les fruits.* faire vendange. — զկուրս այգեաց (խաղոց քնել), vendanger, *va.* — *un clos de vigne.*

կթեղէնք, V. կաքնեղէնք։

կթող, vendangeur, euse, *s.*

կթոտ, chancelant, ante, vacillant, ante, faible, *adj.*

կթոտել, affaiblir, *va.*

կթոտիլ, chanceler, faiblir, *vn.*

կթոց, corbeille, benne (գետ'), *sf.*, panier, cueilloir, *sm.*

կթուցանել, V. կթոս։

կիզականչ, brûlant, ante, caustique, *adj.*

կիզաւոր, tourbe, *sf.* [*adj.*

կիզաւորոտ, tourbeux, euse,

կիզանել, brûler, *va.*

կիզանիութ, combustible, *sm.*

կիզանոտ, combustible, *adj.*

կիզարար (ֆիզիկի՛ բ–ւը), V. Դժոխաքար։

կիզեալ, brûlé, ée, calciné, ée, *adj.*

կիզել, V. կիզանել։

կիզելի, brûlant, ante, ardent, ente, *adj.* || combustible, *adj.*

կիզիչ, brûlant, ante, caustique, *adj.*

կիզն, laine, *sf.*

կիզող, V. կիզիչ։

կիզուլ, brûler, embraser, mettre au feu, *va.*

կիզումն, } embrasement, *sm.*

կիզումունք, } — (ցկոց), brûlure, *sf.*

կիթառն (ֆէ–ր–), guitare, *sf.* — զարնել, jouer կամ pincer de la —. V. փանդիռն։

կիթառնաւար, guitariste, *sm.*

կին, femme, épouse, *sf.* — բազմաբեղուն, բազմածին, femme féconde; bonne pondeuse, *sf.* — ծննդական, femme en couche, femme en travail d'enfantement. — *մեռաղածին*, դեռածին (լոզ–––), accouchée, *sf.* — վերակացու հանդերձից, արծաթեղինաց, եւայլն, — ցկալուչ, femme de charge. — մուրացիկ, աղխաս —, pauvresse, gueuse, *sf.* — կովկիթ, femme qui trait les vaches. — բարեբարոյ, bonne femme. — ուսուցիչ, maîtresse, *sf.* — առնական, femme, *sf.* — հրապուրիչ, femme séduisante et insinuante, sirène, *sf.* — անկարգ, խառնազնաց, drôlesse, *sf.* — լկտի, gueuse, *sf.* — վատախնդիր, խառնակեցիկ, — խառնակեցիկ վայելչասուր (գէշ —, բազ. պոռնիկ), femme publique, de mauvaise vie, perdue, *sf.*, malheureuse, courtisane, *sf.* Գեղեցիկ — մը, une belle femme, *sf.*, beauté, *sf.* Ճարտար, խելացի — մը, une maîtresse femme. Գեր — մը, une grosse femme, *sf.* Ցղի — մը, une femme grosse, *sf.* Պանկապարտ — մը, une sage-femme (*pl.* des *sages-femmes*), *sf.* Իմաստուն — մը, une femme sage, *sf.* Բազմորդի — մը, une mère Gigogne. Պանկամարդ — մը, une jeune femme, *sf.* կատարեալ — մը, une femme raisonnable. Ցնարար — մը, femme de ménage. Լեզուանի — մը, femme très bavarde, commère. *sf.* Շատ պառաւ մը, une vieille sempiternelle, *sf.* Հնավանուտ. — մը, revendeuse, *sf.* Աղտոտ, անարգ — մը, femme malpropre et maussade, guenipe, *sf.* կանայք, les femmes, le beau sexe (–է–), կամ լոկ le sexe, les personnes du sexe. Արք եւ կանայք, des personnes des deux sexes, de l'un et de l'autre sexe. Ազգ կանանց, V. Ազգ։ — ածել, առնուլ, prendre femme, épouser, *va.*, se marier, *vpr.*, donner la main, *va.*

կինաբարիս (կարմիր ներկ մ'է. ընդհ.), cinabre, *sm.*

կինամէն (աւասկաճոս ծեղոտիւք մ'է ածգոյն), cinnamène, *sm.*, կամ cinnamine, *sf.*

կինամիս (ածգոյն իւղ մ'է գրուպական), cinnamomine, *sf.*

կինամոնենդրան, cinnamodendron, *sm.*

կինամոնական (բթուտ), cinnamique (acide), *adj.*

կինամոմ } (բա-բի-), cin-
կինամոն } namome, *sm.*

կինամոնատ, cinnamate, *sm.*

կինամոնին (իւղային ցիւրտ մ'է ածգոյն)), cinnaméine, *sf.*

կինճ (խոզ տղա-ը), porc (բա-) sauvage, sanglier, *sm.* կնճիռ ձաղ (խոզ տղա-ը խա-ղա-ն), V. խոնկոր։ Մատակ՝ էգ —, laie, *sf.*

կիպճուիս (տեսակ մը տունկ), souchet, *sm.* երկայն —, — long. Ածուտաճոս —, — odorant. Բոլոր —, — rond.

կիսաբաց, à demi ouvert, entr'ouvert, erte, *adj.*

կիսաբոլոր, demi cercle *(pl.* des *demi-cercles)*, semi-circulaire, *adj. Figure semi-circulaire.* ‖ hémicycle (կի-կէ-կէ), *sm.*

կիսագունդ, hémisphère, *sm.* Հարաւային —, — austral. Հիւսիսային —, — boréal.

կիսագօսութիւն, hémiplégie կամ hémiplexie, *sf.* [*sm.*

կիսադէմ, profil (բա-ֆիլ),

կիսաթոնի, sous-arbisseau (*pl.* des *sous-arbisseaux)*, *sm.*

կիսաժամ (կէս ժամ), demie, *sf.*

կիսալուսին (ամրողջ ընծուղեան մէջ), demi-lune *(pl.* des *demi-lunes)*, *sf.*

կիսալուսնակ (կէս լուսնի ձեւով ամրութիւն), lunette, *sf.*

կիսալուսնաձեւ *(nախր*, աճառ, pus աճղամազիտաց), semi-lunaire, *adj.*

կիսապատ (կատ.f միաճեռաւորի՝ ուր երկու մարդ կրճայ ճուսիլ իրենց իրենց)), coupé, *sm.*

կիսապատառ, à moitié fini կամ achevé, incomplet, ète, inachevé, ée, imparfait, aite, *adj.*

կիսապորտաւ, à demi ruiné, ée, *adj.*

կիսապօճուն (բաղնիք), bottine, *sf.*

կիսաչարք (մուզիկ նշան), bémol. *sm.* ‖ bémol, *adj. Cette note est* —.

կիսաձայն, à demi-voix, *adv.*

կիսաձեռնոց (կանացից. բաղնիքի երբեմն իրենց), mitaine, *sf.*

կիսամահ, à demi mort, morte, *adj.*

կիսամաշ, à demi usé, ée, *adj.* — հանդերձ, un habit à demi usé. [tié, *sf.*

կիսամասն (կէս մասն), moi-
կիսամեայ, semi-annuel, elle, *adj.*

կիսամեռ, mort à demi, à demi mort, morte, demi-mort, *adj. Des hommes demi-morts, une femme demi-morte.*

կիսամերկ, demi-nu, ue, *adj.*

կիսամսեայ, semi-mensuel, elle, *adj.*

կիսամօրուս, V. կողմնամօրուս։

կիսանդրի, V. կիսարձան։

կիսանկար, } V. կիսադէմ։
կիսանկատիպ, }

կիսանկելադեանք, les semi-pélagiens, *smp.*

կիսանկելադեականութիւն, semi-pélagianisme, *sm.*

կիսանվիրակապետ, sous-diacre *(pl.* des *sous-diacres)*, *sm.*

կիսանվիրակապետութիւն, sous-diaconat, *sm.*

կիսապեռ, mulâtre, adj. et s. (*sf.* Une mulâtresse).

ԿԻՍԱՍՊԱՅ, sous-officier *(pl. des sous-officiers)*, *sm.*

ԿԻՍԱՏ, à demi, *adj.* V. կիսա-կատար ։

ԿԻՍԱՐԻԱՆՈՍՔ, } les semi-ariens, *smp.*
ԿԻՍԱՐԻՈՍԵԱՆՔ, }

ԿԻՍԱՐԻՈՍՈՒԹԻՒՆ, semi-arianisme, *sm.*

ԿԻՍԱՐՁԱՆ, buste, *sm.*

ԿԻՍԱՒԵՐ, à demi ruiné, ée, *adj.*

ԿԻՍԱՓԱԿ, demi-clos, ose, entr'ouvert, erte, *adj.*

ԿԻՍԱՓՈՒԼ, V. կիսակործան ։

ԿԻՍԱՔՍԵՍՏ (ճինճ չափի մը սարողութեան), mine, *sf.*

ԿԻՍԵԼ, couper, partager une chose par la moitié, *va.*

ԿԻՍԵՂԲԱՅՐ, demi-frère, *sm.*

ԿԻՍԵՓԵԱՅ, cuit à demi, à demi cuit, demi-cuit, pâteux, euse, *adj.*

ԿԻՍԷՇ (ձիու տեսակ մը. Ֆէրրէ'ալ Հաշլէ), hémione (էշէկ'), *sm.*

ԿԻՍՈՎԻՆ, à demi, à moitié, *adv.*

ԿԻՏԱԳԼՈՒԽ (թռչուն մ'է), baleiniceps, *sm.*

ԿԻՏԱԳՐԵԼ, mettre des points, ponctuer, *va.*

ԿԻՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ponctuation, *sf.*

ԿԻՏԱԶԳԻ, cétacé, ée, *adj.* *Les animaux —s.*

ԿԻՏԱԶԳԻՔ, les cétacés, *smp.*

ԿԻՏԱԺԱՆԻ (Ֆալէնօզ պալըղը), cachalot, *sm.*

ԿԻՏԱԿԱՐՃՆ (պալինա), baleine, *sf.*

ԿԻՏԱԿՈՐԻԻՆ, baleineau, *sm.*

ԿԻՏԱՄՈՂԷՋ, cétiosaure, *sm.*

ԿԻՏԱՆԻՇ, ponctué, ée, *adj.*

ԿԻՏԱՃԱՐ, ponctué, ée, *adj.*

ԿԻՏԱՑԱՓ, point, *sm.*

ԿԻՏԱՏԵՍԱԿՔ, V. կիտազգիք ։

ԿԻՏԱՏԵՂ, V. կիտազգի ։

ԿԻՏԵԱՅՔ, cétacés, *smp.*

ԿԻՏԷՆ, cétène կամ cétylène, *sm.*

ԿԻՏԻՏ, cétine, *sf.*

ԿԻՏՈՍ, V. կէտ (1) ։

ԿԻՏՕՍԿՐ, baleine, *sf.*

ԿԻՏՕՍԿՐԱՎԱՃԱՌ, baleinier, *sm.*

ԿԻՏՕՍԿՐԵԱՅ, baleiné, ée, *adj.*

ԿԻՏՈՐՍ, baleinier, *sm.*

ԿԻՏՈՐՍԱՆԱՒ, baleinier կամ un navire baleinier, *sm.*

ԿԻՏՈՐՍԱՆԱՒԱԿ, baleinière, *sf.*

ԿԻՏՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, la pêche de la baleine, *sf.* կիտորսութեան երթալ, aller à la pêche de la baleine.

ԿԻՏՈՒԱԾ, pointillage, *sm.* V. կիտուածանկար ։

ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐ (մինէ), émail *(pl. des émaux)*, *sm.*

ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐԵԼ, émailler, *va.*

ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐԻՉ, émailleur, *sm.*

ԿԻՏՈՒԱԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, émaillure, *sf.*

ԿԻՏՐ, V. Լիմոն ։

ԿԻՏՐԵՆԻ, V. Լիմոնի ։

ԿԻՏՐՈՆ (պարսիկ խնձոր. աղաճ գավունու), cédrat, *sm.*

ԿԻՏՐՈՆԻ (ծառ կիտրոնի), cédratier (յառ եւ cédrat), *sm.*

1. **ԿԻՐ** (Քիրէճ), chaux (լճ), *sf.* Անշէջ, կենդանի — (ջուր չտեսած, չմարած —), — vive. Շիջեալ — (մարած —), — éteinte. — շինող, եփող, V. կրեփեաց ։ Շրջել, դարձունել ի — (կիր դարձունել, կրոյ փոխել), V. կրացունել ։ ի — դառնալ (— կտրիլ). V. կրանալ ։

2. **ԿԻՐ**. ի — արկանել, se servir de, *vpr.* *Il se sert trop souvent du même mot.* employer, *va.* — *son bien à de folles dépenses. Bien — le temps, son temps.* user de, *vn.* — *de remèdes.* — *de menaces, de prières, de finesse.* mettre en usage, faire usage, *va.*, se prendre, *vpr.* *Ne savoir comment s'y prendre. S'y prendre adroitement, maladroitement.* pratiquer, *va.* — *la vertu, des austérités.* ի — արկանիլ (գործածուիլ), s'em-

ployer, *vpr.* *Ce mot ne s'emploie pas en ce sens.*

ԿԻՐԱԿԻ, } dimanche, *sm.* Ղոր
ԿԻՐԱԿԻ, } —, V. կրկնազատիկ։

ԿԻՐԱՐԿՈՒ (pus իրաւագիտաց), usant, ante, *adj.* *Majeur — et jouissant de ses droits.*

ԿԻՐԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, usage, emploi, *sm.* Ողորակաւ — բառից, usage, *sm.* Ժողովուրդ եւ — ոտարկաց, V. Հարկաւորաբանութիւն։

ԿԻՐԹ, bien élevé, poli, ie, exercé, ée, *adj.*

ԿԻՐՃ, défilé, détroit, *sm.* — (նաւահանգստի), goulet, *sm.* *Le — de la rade de Brest.*

ԿԻՐՔ, passion, souffrance, *sf.* կրքով գործ տեսնել, se passionner, *vpr.* *Un homme sage agit toujours avec raison, et ne se passionne jamais.* իմիգիմիք բոլորովին իւր կրքերուն տալ, մասնել, lâcher la bride à ses passions.

1. **ԿԻՑ** (կցուած. գիրքերէն), joint, ointe, adhérent, ente, contigu, uë, *adj.* || attenant, ante, *adj.* Իրարու — (կպած), tout d'une tenue, tout en un tenant, tout d'un tenant, *adv.*

2. **ԿԻՑ** (ԲԼԼԴ. ԼՖՔԲ), coup de pied, ruade, *sf.* *Ce cheval lui détacha, lui allongea une ruade.* — — նետել, V. Ափացել։ — նետող, V. կիցրնկէց։

ԿԻՑՉՆԿԷՑ, } rueur, euse,
ԿԻՑՍՉՆԿԷՑ, } *adj.* *Ce cheval est —.*

ԿԻՑՔ, V. կից (2)։

ԿԻՒ, V. Մազատուփ։

ԿԻՒՐԱԿԻ, V. կիրակի։

ԿԻՓԱԼ, veine céphalique, կամ սուկ céphalique, *sf.*

ԿԼԱՑԵԿ (ֆ-լ-յ), étain, *sm.* *Vaisselle, cuiller d'—.*

ԿԼԱՑԵԿՆԼ, étamer, *va.* — *une marmite.*

ԿԼԱՆԼ, V. կլնել։

ԿԼԱՓ (արծաթագոյն փեստուրճերով չրայիկ բռչուն մ'է), grèbe, *sm.*

ԿԼԱՓՆ (կզակ. ԼԻՒ), mâchoire, *sf.* Ներքին —, menton, *sm.*

ԿԼՉԱՐՈՒԿ (բառ. —ՀՂ.), V. Գարեակ (1), կամ Գարեկ։

ԿԼԷՈԳԷՆ (թիքեռնի գիւերայիկ, ֆառաթեւ, համազոյն ապիտակ կամ մթին), cléogène, *sm.*

ԿԼԷՈԳՈՆ (մաճր միչաս մ'է), cléogone, *sm.*

ԿԼԷՈՄ (բոյս մ'է), cléome, *sm.*

ԿԼՓԻԿ (ընկերքէ), hoquet (հ-ի), *sm.* — անել, V. Հեծկլտալ, կամ Հեծկլտալ։

ԿԼՈՏՈՐ, cléodore, *sm.*

ԿԼՈՒ, V. կլիմայ։

ԿԼԻՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, climatologie, *sf.*

ԿԼԻՄԱՑ, climat, *sm.* || climat, *sm.* Ամսակաւ —ք, —s de mois. Կիսաժամեաք —ք, —s de demi-heure. Տարապայմանց, ծայրայեղ —, — excessif.

ԿԼԻՄԱՏԻՏ, V. Հողմավարդ կամ Պատվարդ։

ԿԼԻՏՈՐ (բոյս ընդաբեր եւ պատղին), clitore, *sf.*

ԿԼԻՐ, membre viril, pénis (ԲԻՒՒ), *sm.*, verge, *sf.*

ԿԼԼԵԼ, V. կլնել։

ԿԼԼԵՑՈՒՆԼ, V. կլնեցուցանել։

ԿԼՆԼՈՒՆՔ (խոխոջանք [ըհի ցեղ բերնէն վազող գինւոյ), glouglou, *sm.* [*sf.*

ԿԼՄՊՈՒՏԻԿ (ԲՒՒԼ—), culbute,

ԿԼՆԵԼ, avaler, dévorer, engloutir, *va.* Հով —, se repaître de vent.

ԿԼՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire avaler, *va.* || en faire croire, *va.*

ԿԼՈՐ rond, *m.* ronde, *f.*, arrondi, ie, *adj.* — ձեւով, en rond, *adv.*

ԿԼՈՐՆԱԼ, s'arrondir, *vpr.*

կլորութիւն, rondeur, *sf.*, arrondissement, *sm.*, sphéricité, *sf.*

կլորցնել, arrondir, *va.*

կծկռնել, grignoter, piquer, picoter, *va.*

կծկռնոտ, picoterie, *sf.*

կծել, piquer, démanger, picoter, *va. Des sérosités qui picotent la peau.*

կծիկ (ի—ի), pelote, *sf.*, peloton, *sm.* կծկի վրայ պատել, pelotonner, *va.* — *du fil, de la soie.* — **ջիմել**, dévider, *va.* — **ջիմող**, dévideur, euse, *adj.* et *s.* —ը դնել, filer, *vn.*, prendre le large, se sauver, s'évader, s'esquiver, *vpr.*, disparaître, *vn.* Գողը —ը դրաւ (գաղտուկ փախաւ), le voleur s'est évadé.

կծծի (Խ. ծ. Խ—ի), mesquin, ine, sordide, *adj.* — լինել, լլկալ (Խ. ծ. ալ—ի), être mesquin, sordide, être dur à la détente, à la desserre.

կծծութիւն, mesquinerie, sordidité, lésine, lésinerie, *sf.* — ընել, user de lésine, lésiner, *vn.*

կծկական, contractile, *adj.*

կծկականութիւն, contractilité, *sf.*

կծկանոց (urի), systole, *sf. La — et la diastole (բողմիք) du cœur.*

կծկել, contracter, *va. La fureur contracte les muscles du visage.* ramasser, *va.* — *son corps en boule.*

կծկելի, contractile, *adj.*

կծկիլ, se mettre en peloton, *vpr. Il se met en peloton dans son lit, au lieu de s'étendre.* se resserrer en boule, se blottir, *vpr. Se blottir dans un coin, sous la table.* se tapir, *vpr.* — *dans un coin.* se faire petit, s'accroupir, *vpr.* || se ramasser, *vpr. Le hérisson, la chenille se ramassent dès qu'on les touche.* se pelotonner. *vpr. Le hérisson se pelotonne.* || se rétrécir, *vpr. Le cuir se rétrécit à la pluie, au feu.*

կծկիռ, contractif, ive, *adj.* || constringent, ente, *adj.* — մուկն (pus աղդամպզիսաց), muscle constricteur, կամ լոկ constricteur, *sm.*

կծկութիւն, contraction, *sf.* || constriction, *sf.*

կծկուիլ, V. կծկիլ.

կծկումն, } resserrement, ré-
կծկումն, } trécissement, *sm.* || constriction, *sf.*

կծմծել (կ՛ծ՛ծ+կ՛ծ+), pincer, *va.* — *quelqu'un fortement.*

կծու, âcre, aigre, acerbe, fort, *m.* forte, *f.*, piquant, ante, mordant, ante, *adj.* — (հիւթ, եւ ի—ի. բանիմ), acrimonieux, euse, *adj.*

կծուագին, âcre, aigre, *adj.*

կծուանալ (ծթռած), rance, *adj.* — լինել, լլկալ, V. կծուիլ.

կծուանամութիւն, rance, *sm. Sentir le* —. rancidité, *sf. La — de la graisse.* rancissure, *sf.*

կծուիլ (ծթռիլ), rancir, *vn.*, se rancir, *vpr.*

կծումն, } picotement, *sm.*
կծումն, }

կծումնութիւն, aigreur, *sf.* — (աղի, մաղձոյ), âcreté, *sf.* — (հիւթոց, եւ ի—ի. բանից), âcreté, acrimonie, *sf.* — (բարուց), acrimonie, *sf.*

կոչիլ, s'accroupir, *vpr. Les nègres s'accroupissent pour manger. S'accroupir auprès du feu.*

կոչումն, } accroupissement,
կոչումն, } *sm.*

կոճ (ճ+ի+), navette, *sf.*

1. **կոճ** (տեսակ մր բոչոնի. ի—ի—ի—ւ—. իղեղիի), coucou, *sm. Le — dépose ses œufs* (ի) *dans le nid des autres oiseaux.*

2. **կոճ** (տեսակ մր զարնող ժամացոյց), coucou, *sm.* [*sm.*
3. **կոճ** (տղու խաղալիկ), coucou,
4. **կոճ** (տեսակ մր նամաշխարհիկ կառք), coucou, *sm.*

կոճուշ ՆՍՏԻԼ, V. **կկզիլ**.

կոչնիլ (ծաղկանց), s'épanouir, *vpr.* [sement, *sm.*

կոչումն (ծաղկանց), épanouis-

1. **կղբենի** (է՛ն՛՛ի՛ փէյ-ինփն ւ՛՛է՛), castor, *sm.*
2. **կղբենի** (բուրդ բեթեւ պատսառ մր), castorine, *sf.*

կղբիս, castorine կամ castoreine, *sf.*

կղեղ (դալար կեղեւ բնկուզոյ), brou, *sm.* Չայերէն կ'ըսուի նաեւ փուր. Պոպոկ.

կղեր, clergé, *sm.*, calotte, *sf.*

կղերական, clérical, ale (*pl. cléricaux*), *adj.* || clérical, clerc (է՛ք՛՛), *sm.* —f, clergé, séminaire, *sm.* [lisme, *sm.*

կղերականութիւն, clérica-

կղերանոց, séminaire, *sm. Le — de Saint-Sulpice.* Ա՛ակերս —ի, V. Ա՛ակերս.

կղերիկոս, clerc (է՛ք՛՛), *sm.* —ի պէս, cléricalement, *adv.*

կղերիկոսաբար, V. **կղերաբար**. [re, *sf.*

կղերիկոսութիւն, cléricatu-

կղզեպար, archipel, *sm. Il y a plusieurs —s.*

կղզեցեալ, isolé,ée,*adj.* [*sm.*

կղզեակ, petite île, *sf.*, îlot,

կղզեցի (բնակիչ կղզւոյ, ՝՛ք՛՛ւ՛), qui habite une île, insulaire, *adj.* et *s. Les peuples —s Un —.*

կղզի (՝՛ք՛՛), île, *sf.* Ցամաք —, V. Ցամաքակղզի.

կղկղանք, excrément, *sm.* — (մեծապաց), crasse, *sf.*

կղմըռնեցք, inulées, *sfp.*

կղմոնտ (է՛ք՛է՛ք՛), tuile, *sf.* — *plate, creuse.* —ի գործնճց, pրծnց, V. **կղմնտրագ**.

կղմոխ, inuline, *sf.*

կղմնտրագործ, tuilier, *sm.*

կղմնտրագործութիւն, tuilerie, *sf.*

կղմնտրաց (**կղմնտրոյ կտոր**), tuileau, *sm.*

կղմնտրոց, tuilerie, *sf.*

կղմոխ (բժշկական տունկ մ'է. է՛ք՛՛ւ ՝՛ք՛՛), aunée, inule, *sf.* Ծովայինն —, inule maritime.

կղպան, } clef կամ clé (է՛ք՛),
կղպանք, } *sf.* V. **փականք**.

կղպել, fermer à clef կամ à la clef, barrer, *va.*

կմաստեփ (՛է՛՛է՛ ՝՛ւ՛՛), stuc (՝՛է՛ք՛է՛), *sm.*

կմաստեփիչ, stucateur, *sm.*

կմաշտկանաս (՝՛ւ՛՛ է՛՛ ՛է՛՛է՛ է՛՛ւ՛՛՝՛՛ ե՛՛է՛ւ՛՛ է՛՛է՛՛), stuc (՝՛է՛ք՛է՛), *sm.*

կմեռաց, de marbre, *adj.*

կմել, piquer, picoter, *va.*

կմեռ, coque, *sf.* — (ձուկի), écale, *sf.*

կմիճ (է՛՛ւ՛՛՝՛՛ւ, ւ՛է՛՛ւ՛), pot de terre, bocal *(pl.* des *bocaux), sm.* — ի պէտս (է՛՛ւ՛՛՝՛՛ւ), pot de chambre, vase de nuit, *sm.*

կմկանք, sabot, *sm.*, corne, *sf.*

կմկանանալ, } se racornir,
կմկանալ, } *vpr.*

կմոխ, V. **կճիճ**.

կմախք, squelette, *sm.*, carcasse, *sf.*

կմկմալ, balbutier (. . է՛.), hésiter (է՛ . .), *vn.*

կմտտրոնկ (տունկ մ'է. ՝՛ւ՛՛ ՝՛ք՛՛), mercuriale, *sf.*

կնաքաձոց, galant, ante, *adj. C'est un homme —, fort —. Il s'est montré fort — pour elle, avec* կամ *envers elle.* [*sf.*

կնաքաձութիւն, galanterie,

կնաքանել (արձակել [կին]), répudier, *va.*

կնաքանութիւն, répudiation, *sf.*, renvoi, *sm.*

ԿՆԱՄԱՐԴԻ, efféminé, ée, *adj.*

ԿՆԱԳԵՏԱԿԱՆ, gynécocratique, *adj.*

ԿՆԱԳԵՏՈՒԹԻՒՆ, gynécocratie (. . . .-է), *sf.*

ԿՆԱՒԵՐ ԼԻՆԵԼ, ՐԼԼԱԼ, aimer le cotillon.

ԿՆԱՑ, efféminé, ée, *adj.*

ԿՆԱՑՈՂ, amollissant, ante, *adj. Des plaisirs —s.*

ԿՆԱՑՆԵԼ, efféminer, *va.*

ԿՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, efféminer, *sf.*

ԿՆԱՑՈՒՆԵԼ, ԿՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, efféminer, *va. Les voluptés efféminent l'âme et le corps.*

ԿՆԴԱՂԱՁԻ, en forme de capuchon, capuchonné, ée, *adj.*

ԿՆԴԱՂԱՒՈՐ, capucin, ine, *s.*

ԿՆԴՄԵՆԻ (է՞է—՛ էէ-ր), hermine (է—դ՛), *sf. Manteau doublé d'—.*

ԿՆԴՈՒՂ (գ-ԼՒԼ), capuchon, *sm.* Ուռածայր — (վեղարաւոր կրօնաւորաց [capucin]), capuce, *sm.*

ԿՆԴՈՒՄ (ներմակ կզաքիս. է-է—՛), hermine (է—դ՛), *sf.*

ԿՆԴԱՍ, V. կնցակ. [*sf.*

ԿՆԴՈՒԹԻՒՆ, calvitie (. .-է),

ԿՆԴՐԱՄԻՆ, benzoïle կամ benzoyle, *sf.*

ԿՆԴՐԱՄԻԴ, benzamide, *sf.* [*sm.*

ԿՆԴՐԱՆԻԼԱՄԻԴ, benzanilide,

ԿՆԴՐԸԱԿԱՆ (բրուտ), benzoïque (acide), *adj.*

ԿՆԴՐԸԱՏ, benzoate, *sm.*

ԿՆԴՐԸԻՆ, benzène, *sf.*

ԿՆԴՐԸՈՒՏ, benzoïne, *sf.*

ԿՆԴՐԸՈՆ, benzone, *sf.* [*sf.*

ԿՆԴՐԻՆ, benzile կամ benzyle,

ԿՆԴՐԻՆԱԿԱՆ (բրուտ), benzilique (acide), *adj.*

ԿՆԴՐՈՒՏ, benzine, *sf. La — enlève les tâches de graisse.*

ԿՆԴՐՈՒԿ (—ԸԼՂԻՒ—), benjoin, *sm.* [assa dulcis (—— գէ-ԼԷ-), *sf.*

ԿՆԻՒ (երկբեւեռաճ միջաս մը, մեծ ճանճի նմանը), œstre, *sm.*

ԿՆԻՒՆ (—Ա), jonc (ծով), *sm.* — *de marais.*

ԿՆԻՒՆԱՍՏԱՆ, jonchaie, jonchère, *sf.*

ԿՆԻՒՆԱՏԵՍԱԿՆ, joncacées կամ joncées, *sfp.*

ԿՆԻՔ, sceau (—ՀՀ), scel (—ԻԼ), cachet, *sm.* || coin, *sm.* || empreinte, *sf.* || sceau, cachet, caractère, *sm.* || signe, *sm.* || conclusion, *sf.* || baptême (գ—ԳՀ՛), *sm.* — կայսերաց եւ Հռովմայ բանաձայապետից, V. վուլ (1). — արքայի, Տէրութեանց, sceaux, *smp.* — կնունքեան, V. խորոյ. — բանիս, conclusion, *adv.* —, *je n'en ferai rien.* Ոդջ է —ն, le cachet est entier. Տալ —, V. Մկրտել. —ը բակել. V. Կնքաւել.

ԿՆՁՆԻ (մեծ ծառ մ'է. է—ը —ը—՛), orme, ormeau, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ղոդարենի. Ճեղարենի. Գեղի. Մոծակի ծառ. Մնջեղ ծառ. Ղորաուռնկ, մասաղատունկ, մատղաւ —, ormeau, *sm.* Մատղաւ —f, ormille, *sf.*

ԿՆՃԱՁՈՒՆ (խոզի նման գոռոզ ունեցող ձուկն մը), sanglier, *sm.*

ԿՆՃԵՆԻ (կնճի մին. է—ը գէ-Ղ— էՒՀ), sanglier, *sm.*

ԿՆՃԵՆՂ (տեսակ մը չորեսաւճի), tapir, *sm.*

1. **ԿՆՃԻԹ** ([ճ—յՀ—ԻՒ—ԲՀ] գ—բՒՆ—), musean, *sm.* — (խոզի), groin, *sm.* — (վարազի), boutoir, *sm.*

2. **ԿՆՃԻԹ** (սպիտակածաղիկ տունկ մ'է. —— ՀՀ՛. ԷՒԼԼ—Ե), sésame, *sm.*

ԿՆՃԻՒԼ, V. կնճիռ (1 եւ 2).

1. **ԿՆՃԻՒՆ** (բաւերախաղի մը հանգոյցը կազմող այլ եւ այլ դէպքեր), intrigue, *sf. L'— de cette comédie est bien conduite.*

2. **ԿՆՃԻՒՆ**, nœud (Ե—), *sm.* || pli, *sm.*, ride, *sf.* || intrigue, *sf.*

3. **ԿՆՃԻՒՆ**, V. կոխան, կամ Ձաձ, կամ խեչ եւ կամ Շիւ.

ԿՆՃՌԱԼԻՑ, compliqué, ée, *adj*.

ԿՆՃՌՈՏ, compliqué, ée, *adj*.

ԿՆՃՌՈՏԵԼ, compliquer, *va*. *Un nouvel incident vint — l'affaire*. embarrasser, *va*. — *une affaire, une question*.

ԿՆՃՌՈՏՈՒԹԻՒՆ, complication, *sf*.

ԿՆՈՋԱԲԱՆ, gynécologue, *sm*.

ԿՆՈՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, gynécologie, *sf*.

ԿՆՈՋԱԿԱՆ, féminin, ine, *adj*.

ԿՆՈՒՆՔ, baptême (դաւան.), *sm*. — ընել, V. Մկրտել։

ԿՆՏԱԿ, V. Ճաղատ։

ԿՆՏՆՏՈՑ (Երաժշտ. էջ), archet, plectre կամ plectrum (բժշկ-գրոմ), *sm*.

ԿՆՏՈՒԹԻՒՆ, V. Ճաղատութիւն։

ԿՆՔԱԲԱՆ, blasonneur, *sm*.

ԿՆՔԱԲԱՆԵԼ, blasonner, *va*.

ԿՆՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, blason, *sm*. *Savoir le —*.

ԿՆՔԱԳԷՏ, blasonneur, *sm*.

ԿՆՔԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, blason, *sm*. *Savoir le —*.

ԿՆՔԱԼՈՒԾԵԼ, V. Կնքատել։

ԿՆՔԱԼՈՒԾՈՒՄ, **ԿՆՔԱԼՈՒԾՈՒՄՆ**, } V. Կնքատումն։

ԿՆՔԱՀԱՅՐ, parrain, *sm*. || compère, *sm*.

ԿՆՔԱՀԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, parrainage, *sm*. || compérage, *sm*.

ԿՆՔԱՄԱՅՐ, marraine, *sf*. || commère, *sf*.

ԿՆՔԱՄԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, état, fonction de marraine.

ԿՆՔԱՄՈՄ, cire d'Espagne, cire à cacheter, *sf*.

ԿՆՔԱՆՇԱՆ (դրոշմ), marque, [*sf*.

ԿՆՔԱՆՇԱՆՔ, blason, *sm*.

ԿՆՔԱՆՇԽԱՐ, pain à cacheter, *sm*.

ԿՆՔԱՊԱՀ, garde des sceaux, *sm*. — (արքայական իշխանաց), chancelier, *sm*. — գաղղիական Ակադեմիոյ, chancelier de l'Académie française.

ԿՆՔԱՊԵՏ, V. Կնքապահ։

ԿՆՔԱՏԵԼ (կնիքը քակել), briser le cachet, décacheter, *va*.

ԿՆՔԱՏՈՒՄ, **ԿՆՔԱՏՈՒՄՆ**, } décachetage, décachètement, *sm*.

ԿՆՔԱՏՈՒՆ, chancellerie, *sf*. *La — du consulat*.

ԿՆՔԵԼ, sceller, *va*. — *en cire jaune, rouge*. cacheter, *va*. — *une lettre*. || sceller, *va*. *Dès qu'il fut mort, le juge de paix* (**խաղաղարար դատաւոր**) *alla chez lui — ses armoires*. || sceller, *va*. *Ils dînèrent tous ensemble pour — leur réconciliation*. || conclure, *va*. — *une affaire*. baptiser (դաւանել), *va*. — (խօսքը), conclure, *va*. *C'est ainsi qu'il a conclu son discours*. Կնքեալ կլոր, bullé, ée, *adj*. V. Եզրակացունել։

ԿՆՔԻՉ, conclusif, ive, *adj*. || scelleur, *sm*.

ԿՆՔՈՑ, marque, *sf*. *La — pour marquer la vaisselle*. || — ([դրամոց] դրոշմահար գործիք), poinçon; coin, *sm*. V. Կնիք։

ԿՆՔՈՒՄ, **ԿՆՔՈՒՄՆ**, } conclusion, *sf*. — (հրովարտակաց Տէրութեան), sceau, *sm*.

ԿՇԱՑ (տեսակ մը հող, սեւ եւ փայլուն կուպր), asphalte, *sm*.

ԿՇԻՌ, balance, *sf*. || pesée, *sf*. || poids, *sm*. || balance, *sf*. — հաւուոց, V. Հաւուակշիռ, կամ Հաւուեկշիռ։ V. Չափ (դեղորայից նիւթոց)։ — հաւասարակշիռ, հակամէտ —, contrepoids, *sm*. —ք (դրամոց), — ճշդութեան, ajustoir, trébuchet, *sm*. — վրէժխնդրութեան, talion, *sm*. *La loi du —*. *Souffrir la peine du —*. — **ստորակախ**, **balance à suspension inférieure**. — **ելեկտրական**, **balance électrique**. — **մագնիսա-**

կաճ, balance magnétique. — ջրաթաչական, balance hydrostatique. — առաձգական, balance élastique. — առևտրական, balance de commerce. — քաղաքական, balance politique. Աչքի —ով (ւ-ւ-ւ-ւ), à vue d'œil, *adv.* [gie, *sf.*

կշռաչափություն, métrologie, *sf.*

կշռագործ, balancier, *sm.*

կշռադատել, apprécier, *va.* || peser, *va.*

կշռադատող, appréciateur, trice, *s.* [tion, *sf.*

կշռադատություն, appréciation, *sf.*

կշռախառնուրդ, alliage, *sm.*

կշռականություն, pondérabilité, *sf.*

կշռաձող, balancier, contrepoids, *sm.*

կշռաչոշ, baroscope, *sm.*

կշռաւորություն, poids, *sm.*

կշռել, peser, *va.* || mesurer, *va.* Ամենայն ինչ (ամէն բան) լաւ —ով, tout bien considéré.

կշռելի, pondérable, *adj.*

կշռող, peseur, euse, *s.* — *de foin.* Դարձ —, pesant, ante, *adj.*

կշռողություն, dosage, *sm.*

1. **կշռարդ** (ւ-ւ-ւ), peson, *sm.*, balance romaine, կամ սուկ romaine, *sf.*

2. **կշռարդ** (ւ-ւ-ւ), bassin, plateau, *sm.*

կշռոս (ճօճանակ. ւ-ւ-ւ), pendule, balancier, *sm.*

կշռուածք, pesée, *sf.*

կշռութիւն, poids, *sm.*, pesée, *sf.* Ըստ երկակի կշռութեան, méthode des doubles pesées.

կշռուք, } pesée, *sf.*
կշռուքն, }

կշռուն (մեռաղական պարզ մարմին մը), baryum, *sm.*

կշռունաքար, barytine, *sf.*

կշռունեայ (հող կալափարային [alcalin, ine], սպիտակ կամ գորե, եւ այրեցական [caustique]), baryte, *sf.*

կշտանիլ վաճառել, se rassasier, *vpr. Il a trouvé ce mets à son goût, et il s'en est rassasié.* se soûler, *vpr. J'aime ce mets, je m'en suis soûlé.*

կշտանան, iliaque, *adj.*

կշտամբանք, reproche, *sm.*, gronderie, *sf.*

կշտամբել, reprocher, gronder, *va.*

կշտամբող, grondeur, euse, *adj.* et *s.*

կշտանալ, se rassasier, s'assouvir, se soûler, *vpr.*

կշտապանակ ([գաղղիացի եկեղեցականաց] սպիտակածիր սեւ լանջացոց. Ոմանց կը յիշի ճաեւ սպիտակ, ինչպէս է *Քրիստոնեայ եղբարցն* [frères chrétiens]), rabat, *sm.*

կշտապինդ վաճառել, V. կրճատիր վյելել.

կշտապինդ ցնդեցուցանել, assouvir, *va.* [ելել.

կշտապնդել, V. կրճատիր վ-

կշտապնդութիւն, rassasiement, assouvissement, *sm.*

կշտացան, point de côté, *sm.*

կշտացուցանել, rassasier, assouvir, *va.* Լաւ մը —, soûler, *va.* Ինքզինք —, V. կրճատիլ.

կշտացուցող, rassasiant, ante, soûlant, ante, *adj.*

կշտի, iliaque, *adj.* Շինչերակք —, artères —s.

կշտոսկր, os iliaque, *sm.*

կոճ (գրեթէ 12 հարիւրորդամեայ երկայնութեամբ ձուկն մը), gobie, *sm.*

կոբալտ (սպիտակ եւ դժուարահալ մեռաղ մը), cobalt (. ւ-ւ), *sm.*

կոբալտային, cobaltique, *adj.*

կոբալտքար, cobaltine, *sf.*

կոբաս (կրծող սճաւուն մ'է),

cobaye (. գ-է), cabiai, cochon d'Inde, *sm.*

ԿՈՓՆԻ (Ամերիկայ տունկ մը, պատատուկ եւ կապուտակածաղիկ), cobæa (է-գէ-) կամ cobéa, *sm.*, կամ cobée, *sf.*

ԿՈՐԱԿԱՆ (բթուտ), cobrique (acide), *adj.*

ԿՈԳԵԿԱՆ (բթու, pus saurrագիտաց), butyrique, *adj.*

ԿՈԳԵՂԷՆ, butyreux, euse, *adj.*

ԿՈԳԵՄԱՆ, beurrier, *sm.*, beurrière, *sf.*

ԿՈԳԵԶԱՓ, butyromètre, *sm.*

ԿՈԳԵՎԱԶԱՆ, beurrier, *sm.*

ԿՈԳԵՎԱԶԱՆՈՒՀԻ, beurrière, *sf.*

ԿՈԳԻ (կարագ. Բէրէ է-ը), beurre, *sm.* — կոկոյի, — de coco. — մկրքնկուզոյ, — de muscade. — կակայի, — de cacao. — մոմոյ, — de cire. — ծարոյ, — d'antimoine. — զառկի, — d'arsenic. — բիսմութի, — de bismuth. — անագի, — d'étain. — լերինի, — de pierre կամ de roche.

ԿՈԳԻԱԿԱՆ, V. կոգեկան։

ԿՈԳԻԱՆ (ցնդական [volatil, ile] հեղանիւթ մը), butyrate, *sm.*

ԿՈԳԻԱՍ (տեսակ մ'աղ), butyrate, *sm.*

ԿՈԳԻՈՆ (դիւրավառ [inflammable] հեղանիւթ մը), butyrone, *sm.*

ԿՈԳԻՍ, butyrine, *sf.*

ԿՈՋԱՆ, } lambourde, *sf.*,
ԿՈՋԱԿԻՐ, } linçoir, *sm.* կոզակ հիմնարկութեան՝ հիման, plateforme de fondation, *sf.*, radier, *sm.* կոզակ քարանց, chaîne des pierres.

ԿՈՋԻՆ (կալամար կամ կալիֆար [alcali] գործարանական, հասատուն, սպիտակ եւ յոյժ թունաւոր), solanine, *sf.*

ԿՈՋՆԱԿ (կրծող չորեքոտանի մ'է. ֆէրէթ), porc-épic (բ-է-էբիէ. *pl.* des *porcs-épics*, բ-է-էբիէ), *sm.*

ԿՈՋՈՒԿ (բէ է-լէ-գ-), solanum (-ը-ն-), *sm.* [*sf.*

ԿՈՋՔԱՆ (է-մ-է, mallemolle,

ԿՈՋՈՆ (կորիւն ուղտու), chamélon, *sm.*

ԿՈՓ, manche, *sm.*, queue, poignée, *sf.* — (բուտց), tige, *sf.*, pédicule, *sm.* — (ծաղկի), queue, hampe (հ-ղէ), *sf.*, pédoncule, *sm.* — (տերեւոյ), queue, *sf.* — (պտղոց), pédoncule, *sm.*, queue, *sf.* — (ցնդարչաց փրճճի), hampe, *sf.* Փոքրիկ — (ծաղկի), pédicelle, *sm.* Ցանգի —, V. Ցանգիտուռն, կամ Ցանգկոպ, եւ կամ Հատանձեռ։ Աւելի —, manche à balai. — անցուցնել (-է ևէէրգ+), mettre un manche, emmancher, *va.* — անցուցնող (-է է-է-ն), celui qui emmanche, emmancheur, *sm. Un — de couteaux.* — անցուցնելը (-է ևէէրգ), emmanchement, *sm.* [է+), œil, *sm.*

ԿՈՓԱՌ (ծակ [տապարի]. գ-

ԿՈՓԱՏ, écourté, ée, *adj.*

ԿՈՓԱՒՈՐ, } pédiculé, ée,
ԿՈՓՆԱՒՈՐ, } pédonculé, ée, pétiolé, ée, *adj.* || stipité, ée, *adj.*

ԿՈՓՈՂ, obélisque, *sm.* || cippe, *sm.* || stèle, *sf.* || borne, *sf.* || aiguille, *sf.*

ԿՈՓՈՒՆ (սերմաճ), pédicule, placenta, trophosperme, *sm.* — (ցնկոց), tige, hampe (հ-ղէ), *sf.* — (տերեւոց), queue, *sf.*, pédicule; pétiole; pédoncule, *sm.* || hampe, *sf.* — (ծաղկանց, պտղոց), pédoncule, *sm.*, queue, *sf.* Փոքրիկ — (ծաղկի), pédicelle, *sm.*

ԿՈՒԱՍԿԱՑ (չորեքանուեաճ տեսակ մը բերեւ կաւ որոյ առջեւի կողմը բաց է միշտ, իսկ ետեւի կողմը կրճայ բացուիլ եւ գոցուիլ րաս հանոյից), calèche, *sf.*

ԿՈԼԻԱՆ (տեսակ մը թիթեղ), coliade, *sf.*

ԿՈԼԻՆ (տեսակ մը կաֆաւ), colin, *sm.*

ԿՈԼՈՏԱՐ (տեսակ մը վառօդ), V. **ԿՈԼՈԴ**։

ԿՈԼՈԴ (տեսակ մը վառօդ), collodion, *sm.*

ԿՈԼՈՂԱՐ (բառ. –ՀՒ.), V. **Գարեակ** (1)։ [lat, *sm.*

ԿՈԼՕՀԱՑ (ՀԻՒԼԷ–Ր–), chocolat, **ԿՈԼՕՀԱՑԱՑՈՑՆ**, chocolat, *adj. inv.* [*sm.*

ԿՈԼՕՀԱՑԱՑՕՐԻ, chocolatier, **ԿՈԼՕՀԱՑԱՄԱՆ**, chocolatière, *sf.*

ԿՈԼՈՄԲ (մեսաղական պարզ մարմին մը), colombium կամ columbium, *sm.*

ԿՈԼՈՄԲԱԿԱՆ (բթուտ), tantalique, colombique (acide), *adj.*

ԿՈԼՈՄԲԱՏ (տեսակ մ'աղ), tantalate, colombate, *sm.*

ԿՈԼՈՄԲՈՒՐԱՐ (հանք մ'է), colombite, tantalite, *sf.*

ԿՈԼՈՄԻ (բոյս խոտեղէն տարեւոր, գրեթէ 20-25 հարիւրորդամեայ բարձրութեամբ), collomie, *sf.*

ԿՈԼՈՒՌԱՃԱՄԱՆ (կենդանի մ'է), collyrite, *sf.*

ԿՈԼՈՒՌԱՐԱՐ (հանք մ'է), collyrite, *sf.*

ԿՈԼՕՓԷՆ (իւղ մածուխի [visqueux, euse] եւ անգոյն), colophène, *sm.*

ԿՈԼՕՓՈՆԱՆ ԽԷԺ, V. **ԿողՓոնիա**, կամ Ռասինէ։

ԿՕՆԱՐ, marc (ՀՈՐ), *sm.* — խաղողոյ (ՀՂՈՐԴ), — de raisin.

ԿՈՆԱՐԱՆ (ԼՈՒԼ), V. **Հնձան**։

ԿՈՆԵԼ, fouler, *va.* — (խաղողը), pressurer, fouler, *va. Fouler des raisins pour en faire sortir le jus* (ԽԱՂ. *fաւlուլ. fաւlուած, մուզ. Խ*ՈՂ). Ոտիւ —, fouler, *va.* Ոտիւ տակը —, fouler, fouler aux pieds. Հողը —, fouler le sol. Վրան — (զգեստու), fouler, *va.* (Մամուր տպագրուած թերթերը) —, fouler, *vn. Cette presse foule bien, foule également.* Ոտ — տուն մը, mettre le pied dans une maison. Ձիւար —, se fouler, *vpr.*

ԿՈՆԻՉ, V. **Կոխող**։

ԿՈՆԼԱՆՁ (ԽՐՓԻՐ–ՀԼԻՐ–ՊԵՏՐԽ), V. **Շաղոս**, կամ Լորճուկ։

ԿՈՆՈՂ, foulant, ante, *adj.* Խաղող —, V. **Հնձանաւոր**։ Ասուի չուխայ —, V. **Թափիչ**։

ԿՈՒ, lamentation, *sf.*, nénies, *sfp.* [Ցաւերնի։

ԿՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ (բառ. –ՀՒ.), V. **ԿՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ** (սպիտակ նիւթ մ'է դառնահամ), oxyacanthine, **ԿՈՒԵԼ**, déplorer, *va.* [*sf.*

ԿԱՒԻՒ, verrue, *sf.* || porreau կամ poireau, *sm.* — մրջնակաղ (այսոյգ կարծր եւ անգաւ որ կ'ելնէ ձեռաց ափին (–Լ–Ի) մէջ եւ ոտից ներքանին (Ի–ՈՐ–) տակ), myrmécie, *sf.*

ԿՈՒԻՒԱՒՈՐ, V. **Կոծծաւոր**։

ԿՈՒՒԱԿԵՐՊ, } verruqueux,
ԿՈՒՒԱՆՄԱՆ, } euse, *adj.*

ԿՈՒՒԱՒՈՐ, verruqueux, euse, *adj. Cet animal a la peau verruqueuse.* [tholimon, *sm.*

ԿՈՒՕՒ (փոս տունկ մ'է), acan-
ԿՈԿ, poli, ie, *adj.*

ԿՈԿԱՑ (բուսի Պերուայ [l'Pérou]), coca (*sm.* pus Ա կապիմիոյ. *sf.* pus Լիդրէի).

ԿՈԿԱՑԵՆԻ, cocaïer, *sm.*

ԿՈԿԱՑԻՆ (կալափարուձեւ [alcaloïde կամ alcalide] բիւրեղական եւ դառնահամ), cocaïne, *sf.*

ԿՈԿԵԱԼ, lisse, *adj.*

ԿՈԿԵԼ, lisser, polir, *va.* || arranger, ranger, *va.*

ԿՈԿԻԿ, bien rangé, ée, bien arrangé, ée, propre, *adj.*

ԿՈԿՈՒՏ, rocailleux, euse, *adj.*

ԿՈԿՈՉ, V. **Կկզուկ**։

ԿՈԿՈՉԱՒՈՐԱՆ, emphatique, *adj.*

Discours —. déclamateur, *adj.* *Un style* —. *Ton* — կամ *emphatique.* solennel, elle (-ական, ԼԻ), *adj.* *Parler d'un ton* —. Ձառաբանիլ կամ մտենգագիր —, V. Ձամարտակ։

ԿՈՂԱՋԱՌԱՆԵԼ, déclamer, *va.*

ԿՈՂԱՋԱՌԱՆՈՒԹԻՒՆ, déclamation, *sf.*

ԿՈՂՈՋԱՆՔ (ԼՂ-ՔՈՒ), enthousiasme, *sm.*

1. ԿՈՂՈՍ (պտուղ մ'է), coque de Levant (խոզակի Լեւանդեան), *sf.* 2. ԿՈՂՈՍ (բուփ մ'է), coccule, *sm.*

ԿՈՂՈՍԵՆԻ (բուփ կոկոլի), ménisperme coccule, bois à enivrer, *sm.*

ԿՈՂՈՍԻՆ (զոյացութիւն հաւաստուն, բիւրեղական, սպիտակ եւ փայլուն), picrotoxine, *sf.*

ԿՈՂՈՍ (պտուղ մ'է). coco, *sm.*, կամ noix de coco, *sf.*

ԿՈՂՈՍԱԿԱՆ (բթուտ), cocinique կամ cocostéarique (acide), *adj.*

ԿՈՂՈՍԵՂԷՆ (տեսակ մ'արմատեղի), cocotier, *sm.*

ԿՈՂՈՍԻՆ (կոզիէն կամ կոկոյի իւղէն ելած հարայրին եւ հաւաստուն մասն), cocinine, *sf.*

ԿՈՂՈՆ (ԼՈՆԼ), bouton, *sm.*

ԿՈՂՈՆԱԶՈՒԻ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, avoir des yeux de bœuf.

ԿՈՂՈՓ (լայն եւ կլոր տերեւներ ունեցող տունկ մ'է. ՆՈՆՓԻՐ. ՅԻՒԼ -----Ը), nénufar կամ nénuphar, nymphéa, *sm.*

ԿՈՂՈՓԱՍԵՐՔ, } nymphéacées,
ԿՈՂՈՓԵԱՑՔ, } *sfp.*

1. ԿՈՂՈՓԱԾԻԿ (Ը-Ը-ՐԸ-), camomille, *sf.* 2. ԿՈՂՈՓԱԾԻԿ (բուփ մ'է), chamémèle, *sm.*

ԿՈՂՈՎ } (բառ -Ո.), V.
ԿՈՂՈՎԱՆՔ } երկաւորիկ, կամ երկաւորիֆ եւ կամ կարեւորֆ։

ԿՈՂՈՐԴ, gorge, *sf.*; gosier, *sm.*, pharynx (Ֆ-ԵՒ-), *sm.* — մեծ, avaloire, *sf.*

ԿՈՂՈՐԴԱԿԱՆ, jugulaire, *adj.*

ԿՈՂՈՐԴԱԿԱՆՔ, jugulaires, *sfp.*

ԿՈՂՈՐԴԱՑԻՆ, guttural, ale *(pl. gutturaux)*, pharyngien, ienne, *adj.*

ԿՈՂՈՐԴԱՑՈՑ, V. ՓՈՂՈՑԱՐ։

ԿՈՂՈՐԴԻՆ, V. ԿՈՂՈՐԴԱՅԻՆ։

ԿՈՂՈՐԴԻԼ, V. ԿՈՂՈՐԴԱՅԻՆ։

ԿՈՂՈՐԴԻԼԵԱՑՔ, crocodiliens, *smp.*

ԿՈՂՈՐԴԻԼՈՍ (ԲԼՀ-Ս), crocodile, *sm.* —ը կ'ուշխարէ, le — lamente.

ԿՈՀԱԿ (Ր-ԼՂ-), vague, *sf.*, flot, *sm.*, barre d'eau, lame, *sf.*

ԿՈՂ, côte, *sf.*, flanc (Ֆ-Ղ), *sm.* || paroi, *sf.* — (հաւու, լերան), flanc, *sm.* — (ոչխարի, արջու, խոզի), V. Գառակ(2)։

ԿՈՂԱՔՈՓԱՑԱՑ, pleuropéripneumonie կամ pleuropneumonie, *sf.* [*smp.*

ԿՈՂԱԼՈՂԱԿՔ, pleuronectes,

ԿՈՂԱԼԻՔ ՀԵՐՔ (-ԲԼՀ-Ն), entérite, pleurésie, *sf.*

ԿՈՂԱԼԻՔ ՍՊԱՐՏԱԿԱՆ, gastro-entérite *(pl.* des *gastro entérites)*, *sf.* [*sm.*

ԿՈՂԱՆԻՔ (լերան), flanc (Ֆ-Ղ),

ԿՈՂԱՆ, V. կոսս կամ Գաւշ։

ԿՈՂԱՆԱԼ (բերբերու հաւաստութեան համար զրաց կտնկի կամ կաղի ծայրերը դուրդ ժապաւէն), tranchefile, *sf.*

ԿՈՂԱՆԱՑ (հաւու տախտակամածի հաւաստութեան համար դէպի լայնութեանը դուրդ գերան), bau, *sm.* [*smp.*

ԿՈՂԱԿԱՆՔՔ, pleurobranches,

ԿՈՂԱԿԱՐԱՄՈՒԹԻՒՆ, pleurothotonos, *sm.*

ԿՈՂԱՆԵՐՁ, costiforme, *adj.* Ցցուիֆ —f, apophyses —s.

ԿՈՂԱՆԻՑ, compagne, épouse, femme, *sf.*

ԿՈՂԱՀԱՏ, costotome, *sm.*

ԿՈՂԱՀԱՏՈՒՄ, } pleuroto-
ԿՈՂԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, } mie, *sf.*

ԿՈՂԱՄՈՒԶ (տեսակ մը կեցդուքի), ancyle, *sf.* [*sm.*

ԿՈՂԱՄԻՋՈՑ (եզիկ), entrecôte,

ԿՈՂԱՄԻՋՈՑԱՅԻՆ, intercostal, ale *(pl. intercostaux)*, *adj.* Դրցդերք —, muscles intercostaux. Երակք —, veines intercostales. Շնչերակք —, artères intercostales. Ջիղք —, nerfs intercostaux. Վայրք —, espaces intercostaux.

ԿՈՂԱՄՈՂԷՋ (զեռուց մ'է), pleurosaure, *sm.*

ԿՈՂԱՑԻՆ, costal, ale *(pl. costaux)*, *adj.* Աճառք —f, cartilages costaux. Ջիղք —, nerfs costaux.

ԿՈՂԱՆԴԱՄ, pleuromèle, *sm.*

ԿՈՂԱՐՄԱՏՔ, pleurorhizées, *sfp.*

ԿՈՂԱՑԱՒ, costalgie, *sf.* || pleurodynie, fausse pleurésie, *sf.* V. կողախիր ցաւմն։ [*adj.*

ԿՈՂԱՑԱՒԱԿԱՆ, pleurétique,

ԿՈՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, V. կողացաւ։ կողացաւութեամբ, V. կողացաւական։

ԿՈՂԱԿ, côtelette, *sf.* [*sf.*

ԿՈՂԱԿԱՁ, coquille, *sf.* || croûte,

ԿՈՂԱԾ, iliaque, *adj.*

ԿՈՂԱՆ, V. կողիկ։

ԿՈՂԱԿՈՂԱՑԻՆ, } plaintif, ive,
ԿՈՂԱԿՈՂԱՁԱՑՆ, } lamentable, gémissant, ante, *adj.* || d'une voix plaintive, d'un ton lamentable, plaintivement, lamentablement, *adv.*

ԿՈՂԱԿՈՂԱՆՔ, plainte, lamentation, *sf.*, gémissement, *sm.*

ԿՈՂԱԿՈՂԵԼ, se plaindre, se lamenter, *vpr.*, gémir, *vn.*

ԿՈՂԱԿՈՂԻԿ, épiglotte, *sf.* || Juette, *sf.*

ԿՈՂՄ, *côté, sm.* || côté, parti, *sm.*, part, *sf.* || côté, *sm.*, partie, contrée, *sf.* — (մարմնոյ. *Son mal est dans la — du bas ventre* (*Ներքին ստրկի ոռոյայի. Ֆախրպեար. ՝ի ներ.* pus թզկաց կ'բսուի Hypogastre). — (բանակի), flanc (ֆլ-ն), *sm.* Առջեւի — (նախկաս), devanture, *sf.* Մէկ —, à part, à l'écart, *adv.* Շուրջ —ը, alentour, *adv.* Ամէն —է, de tous côtés, de toute part, կամ de toutes parts. Ամէն —երէ, de part et d'autre. Այս —ը, deçà, *prép.* Այս —ումէ, —էն, de ce côté-ci, deçà, de կամ par deçà, par ici. || sous ce rapport. Ասդին —ը, deçà, outre, *adv.* Անդին —էն, au delà, *adv.* Առջեւի —ումէ, de face. Երկու —է, de deux côtés, de part et d'autre. Մէկ —էն միւս —ը, կամ մէկ —էն ինչուամն միւս —ը, d'un côté à l'autre, de part en part, d'outre en outre, à կամ au travers. Ո՞ր —էն, de quel côté? վայրի —էն, par en bas. Վերի —էն, par en haut. Մէկ — դնել, mettre de côté, mettre bas. Մէկուն —ը բռնել, prendre le parti de quelqu'un, tenir pour quelqu'un, se partialiser (՝ը . ՝ի . . .), *vpr.* Մէկուն —ն դլլալ, se ranger du parti, du côté de quelqu'un, adhérer, *vn. Tous ceux qui ont adhéré à ce parti-là.* [ճակի։

ԿՈՂՄԱՆԱԿԱՆ, V. կողմանակի, oblique, *adj.* — ճեակ (առաջապահ), boutine, *sf.*

ԿՈՂՄԱՆԻ, oblique, pariétal, ale *(pl. pariétaux)*, *adj.* Ոսկերք —f, os pariétaux. || pariétal, *sm.*

ԿՈՂՄԱՆՈՑ, saillie, *sf.* || encorbellement, *sm.* || coulisse, *sf.*

ԿՈՂՄՆ, V. կողմ։

ԿՈՂՄՆԱՄԱՏԻ, partisan, *sm. Les —s de Pompée. Cet auteur a beaucoup de —s.*

1. ԿՈՂՄՆԱԿԱՆ, partial, ale *(pl. partiaux)*, *adj.*
2. ԿՈՂՄՆԱԿԱՆ (Հ–լ), préfet, *sm.*
ԿՈՂՄՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, partialité, *sf.* || préfecture, *sf.* կողմնակալութեամբ, partialement, *adv.*
ԿՈՂՄՆԱԿԱՆ, latéral, ale *(pl. latéraux)*, *adj.* || collatéral, ale *(pl. collatéraux)*, *adj.* կողմնակաց ծառուղի, contre-allée *(pl.* des *contre-allées)*, *sf.*
ԿՈՂՄՆԱԿԻ, oblique, transverse, *adj.* || obliquement, transversalement, latéralement, de côté, *adv.*
ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ, partisan, *sm. Les —s de Pompée. Cet auteur, cet homme a bien des —s.*
ԿՈՂՄՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, parti, *sm.*
ԿՈՂՄՆԱՄՕՐՈՒՍ, ⎫ favori, *sm.*
ԿՈՂՄՆԱՄՕՐՈՒԿ, ⎭
ԿՈՂՄՆԱՇԵՐՏԻԿ, latérigrades, *smp.*
ԿՈՂՄՆԱՊԱԶ, préfet, *sm.*
ԿՈՂՄՆԱՊԱԶՈՒԹԻՒՆ, préfecture, *sf.*
ԿՈՂՄՆԱՊԵՏ, préfet, *sm.*
ԿՈՂՄՆԱՍԵՌ, partial, ale *(pl. partiaux)*, *adj.* [lité, *sf.*
ԿՈՂՄՆԱՍԵՌՈՒԹԻՒՆ, partia-
ԿՈՂՄՆԱՑՈՑՑ, boussole, *sf. La — n'était pas connue des anciens. Se conduire par la —.* || compas, *sm.*
ԿՈՂՆՈՑ (Իփ էեր–ԼԸ), lisse, préceinte, *sf.*
ԿՈՂՈՊ, colobe, *sf.*
ԿՈՂՈՄԵԼ (ք–խ՝ն էՒփ+), V. կռահիլ։ —ող, V. կռահիլով։
ԿՈՂՈՄԻՉ, conjectureur, *sm.*
ԿՈՂՈՄԻՍ, V. կղմիցս։
ԿՈՂՈՄՈՒԹԻՒՆ (ք–խ՝ն), conjecture, *sf.* [*sf.*
ԿՈՂՈՊՈՒՏ, dépouille, prise,
ԿՈՂՈՊՅԱՆՔ, V. կողոպտումն։
ԿՈՂՈՊԵԼ, dépouiller, piller, faire la main *basse*, saccager, spolier, *va.* Ձամբարդներ —, détrousser les passants.
ԿՈՂՈՊԻՉ, spoliateur, trice, *s.*
ԿՈՂՈՊՈՒՄ ⎫ (կողոպտիլը),
ԿՈՂՈՊՈՒՄՆ ⎭ dépouillement, *sm.*, spoliation, *sf.*
ԿՈՂՈՎ, corbeille, *sf.*, panier, *sm.*, hotte (Հ–ր), *sf.* || cabas, clayon (էկ–ոյ), *sm.* || clisse, *sf.* || gabion, *sm.* || ciste, manne, *sf.* Մեծ —, banne կամ benne, *sf.* Գզրիկ, փոխրիկ —, V. կողովակ(ն)։ — ձկնորսաց, nasse, *sf.* — մը լի՝ լեցուն, — մը, une panerée, une hottée, *sf.* —ով կրել, hotter, *va.*
ԿՈՂՈՎԱՌԵՐ, V. կողովակիր։
ԿՈՂՈՎԱԳՈՐԾ, vannier, *sm.*
ԿՈՂՈՎԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, vannerie, *sf.*
1. ԿՈՂՈՎԱՆ, corbillon, maniveau, *sm.*
2. ԿՈՂՈՎԱՆ, corbule, *sf.*
3. ԿՈՂՈՎԱՆ (ք–ոբ՝ը–րբ՝ ոՒփէլ ֆէլ–խ), panier à ouvrage, *sm.*
4. ԿՈՂՈՎԱՆ, V. կողովաձեւ։
5. ԿՈՂՈՎԱՆ (խաղ մ՝է), corbillon, *sm.* [*sfp.*
ԿՈՂՈՎԱԿԵԱՑՔ, corbullées,
ԿՈՂՈՎԱԿԻՐ (ֆիճ դրամ մը), cistophore, *sf.*
ԿՈՂՈՎԱԿԻՐՔ (որիորդ), les cistophores, les canéphores, *sfp.*
ԿՈՂՈՎԱՁԵՒ (կողովոյ ձեւով զարդ [ի ճարտարապետութեան]), corbeille, *sf.*
ԿՈՂՈՒՆԴ ⎫ (ճագի կսկուծ կե-
ԿՈՂՈՒՆՁ ⎭ ղեւ), grignon, *sm.*
ԿՈՂՈՓՈՑ (խոռոչ ոսկերաց. ՈՆ–ր՝ն.), acétabule (այսօր կ՝ըսուի cavité cotyloïde), *sf.* || cotyle, *sm.*
ԿՈՂՐ (ճիւղ. ր–Լ), rameau, *sm.*
1. ԿՈՂՔ, couverture d'un livre,
2. ԿՈՂՔ (բլրոց), coteau, *sm.* [*sf.*
1. ԿՈՃ (է՛ն–ՕԼ), V. Դնոց։
2. ԿՈՃ, chouquet, *sm.* || sabot, *sm.* || lancis, *sm.* — (ագուց ձիոյ,

ան), nœud, *sm.* — (մատանց), phalange, *sf.* *Le pouce a deux —s, et les autres doigts en ont trois.* nœud, *sm.* — (ոտից), astragale, *sm.* վ. րացի —, V. Ելեբորոս: Սպիտակ վրացի — (–ի վ–ի–ի), ellébore blanc, *sm.* Սեաւ վրացի — (ի–– վ–ի–ի), ellébore noir, *sm.*

ԿՈՃԱԿ (ի–ի–), bouton, *sm.* || agrafe, *sf.* || astragale, *sm.* Ոսկի —, bouton d'or. Արծաթեայ —, bouton d'argent. — (ծաղկանց եւ բանց), clou, *sm.* — (մեղուաց), essaim (ի––է), *sm.* — (ոտին), cheville, malléole, *sf.* — դնել, attacher, mettre des boutons. — ցերը ֆակել, faire sortir les boutons des boutonnières, déboutonner, *va.* իւր —ցերը ֆակել, —ցերը ֆակուիլ, se déboutonner, *vpr.*

ԿՈՃԱԿԱԳՈՐԾ, celui qui fait des boutons, boutonnier, *sm.*

ԿՈՃԱԿԱՁԱԿ, V. Կոճակավանակ:

ԿՈՃԱԿԱՔԱՇ, tire-bouton (*pl.* des *tire-boutons*), *sm.*

ԿՈՃԱԿԱՑԻՆ, malléolaire, *adj.*

ԿՈՃԱԿԱՎԱՃԱՌ, celui qui vend des boutons, boutonnier, *sm.*

ԿՈՃԱԿԱՐԱՆ, boutonnerie, *sf.*

ԿՈՃԱՆ (կաթնաբոյծ անասուն մը), phalanger, *sm.*

ԿՈՃԱՆԻ (բռնութիւն [մորթոյ]. ն––ը), callosité, *sf.*

ԿՈՃԱՊՊԵՂ (կ–ն–ֆ–ֆ–լ), gingembre, *sm.* *La racine du — est employée comme contin ent* (*հա–ֆ–ի–մ–ի*).

ԿՈՃԱՏ (անզոյգ. ի–ի), impair, aire, non-pair, aire (բայգ ասի խորթ [peu usité] է. այսօր կ'բսուի impair), *adj.* Դար եւ — խաղալ, jouer à pair ou impair. || — (բաս անդամագիտաց), azygos (–ա–ի––), *adj.* Երակ — (անզոյգ երակ), veine —, կամ սոկ azygos, *sf.*

ԿՈՃԵՂԻՔ, les ceps, *smp.* *Avoir les ceps aux pieds et aux mains.* *Rompre les ceps.*

ԿՈՃԷՔ (ի՛ կ–ն–ֆ–ի–ի), gourmette, tranchefile, *sf.*

ԿՈՃԿՈՒԼ, attacher avec des boutons, boutonner, *va.* — *un gilet* (*ւսnրնաակ. ձեռքնաակ. Խ–ի–*). || agrafer, *va.*

1. ԿՈՃԿԻՆ, boutonnant, ante, *adj.* *Une robe boutonnante.*

2. ԿՈՃԿԻՆ ԿԱՆԱՉ, cotillon, *sm.*

ԿՈՃԿՈՐԱԿ (–ի–ի ո––), pourpier, *sm.*

ԿՈՃՂ (ի–ի–ի–), billot, *sm.*, souche, *sf.*, moignon (ծ–ի–ի. ոմանի ոչ բարւոք կը ձգ–են ի––ի–ի), *sm.* || caudex (բառ. լատին), *sm.* — վայրագեակ, caudex descendant. — վերելեակ, caudex ascendant. — (ծառոց), tronc (ք––ի), *sm.* Ծերոց —, un vieux tronc. — (կոտրած ծառի), chicot, *sm.* — (փայտի), bloc (պ–ի), *sm.* — (վառելու), bûche, *sf.* — (գլխատեսութեան), billot, *sm.* *Il mit sa tête sur le —, et reçut le coup fatal* (*orհատի, orհատակի, մահապարտ հատուած*). Երեքոտանի — (ոսկերչաց, ատկառագործաց. ի–ի –ա–ելը ի–ի–ի–), tronchet, *sm.* — (դրամահատաց, cépeau, *sm.* — (տամարի), souche, *sf.* — (մարդկեղեն մարմնոյ. գ–ի–ն. ի–ի–ի–), buste, tronc, corsage, *sm.*

ԿՈՃՂԱՁԱՄԱՐ (կոճղներն այցելող, համրող), soucheteur, *sm.*

ԿՈՃՂԱՁԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ (կրտրուած ծառոց կոճղներն համրելու համար անտառին եղած այցելութիւն), souchetage, *sm.*

ԿՈՃՂԱՆԴ (ծաղկի տակ. ձ–ի– ո–ի–ը), bulbe, *sf.* *La — du lis* (ի––. շուշան. ի–ա–ի–), oignon (ծ–ի–ի), *sm.* || tubercule, *sm.* — (բաս անդամագիտաց), bulbe, *sm.* *Le — de l'urètre* (կամ *urèthre*,

միզուկ. ջրփող. շռփող. միզանցք). *Le — ou la racine des poils.* — ատաման, le bulbe d'une dent. — մազից, le bulbe des poils. — աչաց, le bulbe de l'œil. — արմի (մեծ ընչերակ), le buble de l'aorte (⁓•⁓ᵖ). — ուղղային երակի, le bulbe de la veine cérébrale. Պաճ —, V. կոճղիզակ։

ԿՈՃՂԻԶԱԿ (մաճ կոճղէզ), bulbille, *sf.*, caïeu (ֆ⁓էե), *sm.*

ԿՈՃՂԻԶԱԻՈՐ (արմատ, տունկ), formé d'une bulbe, bulbeux, euse, *adj.* — (մարմին, զոյացութիւն, pus անդամագիտաց), pourvu d'un bulbe, bulbeux,euse,*adj.*

ԿՈՃՈՂԻԶ, V. կոճղէզ։

ԿՈՃՈՊԵԼ (նիւերը կտրել [ծառոց]), tailler, ébotter, élaguer, *va.* —ն, V. կոճռպումն։

ԿՈՃՈՊՈՒՄ } (նիւերը կտրե-
ԿՈՃՈՊՈՒՄՆ } լը), élagage,*sm.*

ԿՈՄԱՆԴՈՐ (բոյս խոտեղէն), comandre, *sf.*

ԿՈՄԱՐՈՆ (բոյս խոտեղէն), comaret, *sm.* [*sm.*

ԿՈՄԲՐԵՏ (թուփ մ'է), combret,

ԿՈՄԵԴՈՆ (կակուղ նիւթ մը, սպիտակ կամ թխորակ), comédon, *sm.*

ԿՈՄԵԼԻՆ (գեղեցիկ բոյս մը), commeline, *sf.*

ԿՈՄԵՆԱԿԱՆ (բթուտ), coménique (acide), *adj.*

ԿՈՄԵՆԱՏ (տեսակ մ'աղ), coménate, *sm.*

ԿՈՄՍ (ֆօ՛ր), comte (ֆօ՛նԴ), *sm.*

ԿՈՄՍՈՒԹԻՒՆ (ֆօ՛ր⁓ֆ), comté (ֆօ՛նԴ), *sm.*

ԿՈՄՍՈՒԼԻ (ֆօ՛ր ⁓ֆ՛ֆ), comtesse (ֆօ՛նԴ⁓), *sf.*

ԿՈՁ, V. Ջկեռի։

ԿՈՁԱԴՆԴԻՒՆ (⁓օֆ ⁓ֆօ՛ֆ), escarbot, *sm.* [ti, *sm.*

ԿՈՁԱԼՅԻ (մեծ թուփ մը), coal-

ԿՈՁԱՆՈՑ (⁓ՂՀ՛ Ֆ⁓ՂՀ⁓), cloaque, *sm.*, fosse d'aisances, *sf.*

ԿՈՁԱՋՈՒԻՐ (անասնոց աղբի ջրային մասն. ⁓ֆ⁓ֆե ՂԲ⁓ԲՖ՛), purin, *sm.*

ԿՈՁԱՋՐԵԼ ([տարերը] ջրային աղբով ոռոգել), puriner, *va.*

ԿՈՁԱՅԻ (տեսակ մ'անասուն կաթնաբոյծ, ընտանի կատուի մեծութեամբ), coati (. . ֆ՛), *sm.*

ԿՈՁԱՓՈՂ, égout, *sm. L'— est bouché, les eaux regorgent. Les — de Paris.*

ԿՈՁՉ (ձիոյ, իշոյ, ջուոյ ոտիի տեսակ մը նիւանդութիւն), grappe,*sf.*

ԿՈՁՐ, V. Ուռվայնածութիւն, կամ փորացցութիւն։

1. **ԿՈՁՍ**, V. կողմ։

2. **ԿՈՁՍ** (աղջիկ. ⁓ե⁓էբ. էԸՂ), vierge, jeune fille, pucelle, *sf.* — (⁓ե⁓էբ), vierge, *adj.* կոյսն, սուրբ կոյսն (Աստուածածին), la Vierge, la sainte Vierge (Marie, mère de J. - C.).

3. **ԿՈՁՍ** (կենդանակերպ մը), V. կուսանակ։

ԿՈՃՏ, tas, amas, monceau, *sm.* || pile, *sf.* || botte, *sf.* || masse, *sf.* || agglomération, *sf.* V. Բարդ։ — մաճ Բարերու, rocaille, *sf.* — աւազոյ, ensablement, *sm.* — սրկախառն աւազոյ, կամ — սրկոյ (ի ծաւանաճգասի), envasement, *sm.* Թարախի — (⁓ե⁓ֆ), apostume կամ apostème, *sm.* — (վաճառաց), bloc (⁓ԼօՓ), *sm. Faire un — de marchandises.* — (որսական ըանց), ameutement, *sm.* — (սերման), poquet, *sm.*

ԿՈՃՏԻ (երամակ ձիոց), haras (Հ⁓⁓ᵖ), *sm. Tout le — prit peur.*

ԿՈՐ, aveugle, *adj. Les amants sont —s. Il faut être bien — pour ne pas s'apercevoir de pièges aussi grossiers.* || — (անխորհուրդ), aveugle, *adj. Obéissance, complaisance, zèle —.* || —, aveugle, *s. Un —, une jeune —.* Ի ծնէ —, aveugle de naissance, aveugle-

né, e (*pl.* des *aveugles-nés*), *adj.* et *s.*

ԿՈՐՉԱՒՈՒԹԻՒՆ, V. կուրութիւն։

ԿԱՆ, cône, *sm.* || pigne (բէյ-ի՛ն), *sf.* || quille, *sf.*

ԿԱՆԱՒՈՐ, conifère, *adj.* Դառ —, conifère, *sm.*

ԿԱՆԱԽԱՂ, jeu de quilles, *sm.*

ԿՈՆԱԿԱՆ, conique, *adj.* *Sections* —*s.*

ԿՈՆԱԿԵՐՊ ՄԱՐՄԻՆ (pas երկրայափից), conoïde, *sm.*

ԿՈՆԱԿՈՒԹ (թռչուն), conirostre, *adj.* *Des oiseaux* —*s.*

ԿՈՆԱՁԵՒ, conique, *adj.* *Miroir* —. conoïde, *adj.* — գեղձ (ուղղոյ, pas անդամագիտաց), glande pinéable, *sf.*

ԿԱՆԱՐԱՆ, quillier, *sm.*

ԿՈՆԴՈՒ, cône, *sm.* || — (զարդ կամ դրուագ մը), pomme de pin. — խաշխաշի, tête de pavot. — սոճապիի, pomme de pin.

ԿՈՆԴԱԿ, bulle, *sf.*

ԿՈՆԴԱԿԱԳԻՐ, scripteur, *sm.*

ԿՈՆԴԱԿԱԳԻՐԳ, bullaire, *sm.*

ԿՈՆՆԱՐ, quillier, *sm.*

ԿՈՆԻՈՆ (գ-ւրբ-ա՛), ciguë (ջ-ի՛ն-), *sf.*

ԿՈՆԿՈՒ, V. կոնգում։

ԿՈՆՁԵՂ (ա-գ-իւ-կ-ի՛ղ), souchet comestible, *sm.*

ԿՈՆՈՄՈՍ (ի՛կ-ի-կ-ո-ր՛ճ), économe, *sm.*

ԿՈՆՈՊՍ (երկթեւ միջատ մ'է), cənops, *sm.*

ԿՈՆՈՍ, cône, *sm.*

1. **ԿՈՆՔ** (ի՛կ-ի՛ն), bassin, *sm.* — (ճաւու), coque, *sf.*

2. **ԿՈՆՔ** (մարդկային մարմնոյն կոճեղ [tronc] usորին մասը), bassin, *sm.* *Le — est plus large chez la femme que l'homme.*

3. **ԿՈՆՔ** (տեսակ մը մեծ խեցի ծովային), conque, *sf.* — խեցեմարք, conque, *sf.*

ԿՈՆՔԱԿԵՐՊ (տեսակ մը կոր գիծ [pas երկրայափից]), conchoïde (կ-ո-ի-կ-ո-ի՛դ), *sf.*

ԿՈՆՔԱՑԻՆ, pelvien, ienne, *adj.* *Membres* —*s.*

ԿՈՆՔԵՂ (տեսակ մը խեցեմարք ծովու), pourpre, murex (փ-ո՛ւ-կ-ս), *sm.*

ԿՈՆՔԵՂԷՆ, V. կոնճայիճ։

ԿՈՇԿՈՒԵԼ, assommer, *va.* *Cet homme est un brutal qui assomme ses enfants.*

ԿՈՇԿՈՒՄՔ, assommant, ante, *adj.* *La massue antique était une arme assommante.* Որոգայթ — սպասնց, V. Գանող։ || —, assommoir, *sm.*

ԿՈՇԿՈՒՈ (կարծր եւ սպցաւ ուռեցք. ի-գ-ո-ր՛ճ), nœud (ծի-), nodus (ն-ո-ի-ո-), *sm.*, nodosité, *sf.*

1. **ԿՈՇՏ** (ն-ո-ր՛ը), cor, *sm.* — ճոպոյ, V. Գուղձն, կամ Բուճ։

2. **ԿՈՇՏ**, grossier, ière, lourd, *m.* lourde, *f.*, lourdaud, aude, rustaud, aude, rustique, *adj.* — խօսք, parole grossière, grossièreté, *sf.* || —, rustaud, aude, *s.* Շատ —, rustre, *adj.* et *s.* *Il a l'air* —. *C'est un* —. — կերպով, V. կոշտաբար։

ԿՈՇՏԱՐԱՐ, grossièrement, lourdement, rustiquement, *adv.*

ԿՈՇՏՈՒԹԻՒՆ, grossièreté, lourderie, rusticité, *sf.*

ԿՈՉ, appel, *sm.* — առնել, faire un —.

ԿՈՉԱԿԱՆ (ճոլով, pas Ճեռակացաց), vocatif, *sm.*

ԿՈՉԵԼ, appeler, *va.* || inviter, convier, *va.* || appeler, nommer, *va.* || citer, *va.* || citer, *va.* ի բաց — (պատճառներկեց ընել), révoquer, *va.* *Le roi révoqua son ambassadeur.* ի բաց, յետս —, rétracter, *va.* *L'auteur d'une calomnie doit la — formellement.* ի բաց — (զիւր բանս, [ուսմն եւ առնուլ]), désavouer ce qu'on

avait dit, se rétracter, *vpr.* վ. Երուսին, միւսանգամ —, appeler de nouveau; faire revenir, rappeler, *va.* ի յորմուդ —, միախուռն —, convoquer, *va.* —ն ի դասատուն (դասատունի կանչելը), citation, *sf.*

ԿՈՉԻԼ, V. կոչուիլ.

ԿՈՉՆԱԿ, crécelle, *sf.*

ԿՈՉՆԱԿԱՆ, convié, convive, *sm.* —ք ճարտասնեաց, noce, *sf. Toute la — est à la promenade.*

ԿՈՉՆԱՏԷՐ, amphitryon, *sm.*

ԿՈՉՈՒԻԼ, se nommer, s'appeler, avoir nom. կատարիմ կը կոչուէր (անունը կատարիմ էր), elle se nommait, elle s'appelait Catherine, եւ կամ elle avait nom Catherine. Պօղոս կը կոչուիմ (անունս Պօղոս է), je me nomme, se m'appelle Paul, եւ կամ j'ai nom Paul.

ԿՈՉՈՒՄ, **ԿՈՉՈՒՄՆ**, appel, *sm. Il n'a pas entendu votre* —. appellation, *sf.* — *à haute voix.* || nom, *sm.* || citation, *sf.* — *de Virgile, de Cicéron. Remplir un discours de* —*s.* || invitation, *sf.* — *à un festin, à un bal. Recevoir, accepter une* —. || vocation, *sf. J.-C. posa les fondements de son Église par la* — *de douze pêcheurs. Il s'est fait prêtre sans* —. *La* — *des rois est de rendre leurs sujets (հպատակ) heureux.* || rappel, *sm.* — *à l'ordre, au règlement.* || réclame, *sf.* — (ի ժողով), convocation, *sf. La* — *d'une assemblée.* ի բաց յեսու — (եւ առնուլը), rétractation, *sf.* — *publique, volontaire.* révocation, *sf. La* — *d'un employé.* rappel, *sm. Le* — *d'un ambassadeur.* վ. Երուսին —, V. վ. Երուսկոչումն. — քննայութեան, catéchisme, *sm.*

ԿՈՉՈՒՆԴ, banquet, festin, régal (*pl.* des *régals*), *sm.*, régalade, *sf.* Պճնածախ, բազմածախ, շքեղ —, des régals somptueux. Աստղագնական —, festins que l'on servait devant les statues des dieux posées sur des lits, lectisternes, *smp. On ordonnait les lectisternes dans les calamités publiques.* Հանգանակաւ —, piquenique (*pl.* des *pique-niques*), *sm. Nous avons fait plusieurs piqueniques le mois dernier. Dîner à* —, *en* —. կոչուցս առնել (— քնել), festiner (. ր. .), *vn.*; régaler, *va.* — տալ, festiner, *va.* [*sf.*

ԿՈՉ (ի՛ր. է՛ր՛ը), paupière,

ԿՈՉԱԼ (անուշահոտ ռեսին [résine] մ'է), copal, *sm.*

ԿՈՉԱՀ (տեսակ մը խէժ), copahu (է՛բ՛ր՛), *sm.*

ԿՈՉԱՀԵԼ, copayer (է՛բ՛ր՛. կը գրուի նաեւ copaïer), *sm.*

ԿՈՉԱՑ, V. կոպաճ.

ԿՈՉԱՑԵԼ, V. կոպաճիլ.

ԿՈՉԱՑԵՐԱՐԱՒԹԻՒՆ, ectropion, *sf.*, éraillement, *sm.*

ԿՈՉԱՐ (սահմանամատոյր. ֆ՛ն՛ր՛ ն՛է՛ն՛ը), terme, *sm. Il y a des* —*s de marbre au coin des allées de ce jardin.*

ԿՈՉԻԿ (ղուսաց պղինձէ դրամ. է՛ր՛է՛ր՛), kopeck (է՛ր՛է՛ր՛), *sm.*

ԿՈՉՃ (մանրախիճ աւազ), gravier, *sm.*

ԿՈՉԻՑ, grossier, ière, rustaud, aude, barbare, *adj.* || rustaud, aude, *s.*; barbare, *sm.* — այր կամ կին, grossier, ière, *s.*

ԿՈՉՂ, **ԿՈՉՂԱՑ** (է՛ր՛է՛ր՛), serrure, *sf.*

ԿՈՉՂԱՐԱՐ (է՛ր՛ն՛ի՛ր՛), serrurier, *sm.* [rie, *sf.*

ԿՈՉՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, serrure-

ԿՈՉՂԷՋ (—՛— է՛ր՛է՛ր՛), cadenas, *sm.*

ԿՈՉՂԻՋԵԼ, cadenasser, *va.*

ԿՈՉՄԱՌԱՐ (իրարու կցուած

մաճր կոպիճներէ ձեւացած fur), poudingue, *sm.*

ԿՈՂՀԱՒՈՏ, rocailleux, euse, *adj.*

ԿՈՂՄԱՒՈՐ, brusquement, durement, *adv.*

ԿՈՂՈՆ, V. Բլիթ(2)։

ԿՈՂՈՒԹԻՒՆ, rusticité, duretè, *sf.* [vée, *sf.*

1. **ԿՈՌ** (ձրի ծառայութիւն), cor-
2. **ԿՈՌ** (զօրաց փոխոխակի ծառայութիւն), corvée, *sf.*
3. **ԿՈՌ** (բռնի աշխատութիւն), corvée, *sf.*

ԿՈՍԱ (բժշկական տուճկ մ'է), costus (ֆօ-ր֊), *sm.*

ԿԱՍԵՆՏՈՒՔ ՁԻ (ոսխրուն վրայ ճերմակ ճապաղ ունեցող սեւ կամ շատաս [bai] ձի), cheval balzan, *sm.*

ԿՈՎ, vache, *sf.* Ցննդական —, — portière. կաթնաբեր, կաթնաւէտ, կաթնուտ, կաթնատու —, — à lait. Մատաղ —, V. Երինջ։ —ը կթել, traire une —. —ը կը բառաչէ, la — mugit, beugle. կաշի —ու, vache, *sf. Souliers en* —. Միս —ու, vache, *sf. Manger de la* —.

ԿՈՎԱԲՈՑՈՒ, nourrisseur, *sm.*

ԿՈՎԱԳԻՒԶ } (մոռճի տեսակ
ԿՈՎԱՏՈՒՒՔ } մը), stellion, *sm.*

ԿՈՎԱԿԱՂԱՄ, chou-vache (*pl.* des *choux-vaches*), *sm.*

ԿՈՎԱԶԻ, jumart, *sm.*

ԿՈՎԱՆՈՑ, vacherie, *sf.*

ԿՈՎԱԶՈՒԻ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, avoir des yeux de bœuf.

ԿՈՎԱՊԻՍԱԿ (ծաղիկ ախտ [կովուց]), vaccine (վ֊ֆ֊ին՝), *sf.*

ԿՈՎԱՐԱԾ, gardeur de vaches, vacher, *sm.*

ԿՈՎԱՐԱԾՈՒՀԻ, gardeuse de vaches, vachère, *sf.*

ԿՈՎԱՐՏ (նովիւ կովուց), V. Կովարած։

ԿՈՎԱՑՆՈՒՄՆԻԿ (էլ֊ պիճ֊ր էլէկ֊ֆ֊), V. Գարնանածաղիկ։

ԿՈՎԱՑՈՐԵԱՆ (ծաղիկ մ'է), mélamphyre (մ֊լ֊ֆ֊ֆ֊), blé de vache, *sm.*

ԿՈՎԵՆԻ (կովու կաշի), vache, *sf. Souliers en* —. ‖ — միս (կովու միս), vache, *sf. Manger de la* —.

ԿՈՎԷՏ, jumart, *sm.*

ԿՈՎՈՒՈՒՏ, V. Կովածուծ։

ԿՈՎԱԿԻՐ. Այր —, homme qui trait les vaches, *sm.* կին —, femme qui trait les vaches, *sf.*

ԿՈՎԼՈՑ, V. Կովացնց։

ԿՈՎԱԳԱՆ, V. Կովարած։

ԿՈՏԱՆ (կարճահասակ), de petite taille, *adj.*

ԿՈՏԻՄ } (ջրկոսման [cresson]
ԿՈՏԻՄ } տեսակ մը. Ի֊գ֊ֆ֊
ԿՈՏԻՄՆ } Բիբլ֊ օ֊ռ֊), cardamine, cresson des prés, *sm.*

ԿՈՏԻՆԳ (գեղեցկափետուր թռչուն մ'որ կը գտնուի Ամերիկա), cotinga (ֆօ֊ր֊ին՝), *sm.*

ԿՈՏՆՏՈՒՈՒՆ (խաչածաղիկ [crucifère] տնկոց տեսակ մը), lépidier, *sm.* [սակ։

ԿՈՏՇՈՒՆ (Ի֊ռ֊ֆ֊), V. Վաւր-

ԿՈՏՈՇ (գ֊ո֊ֆ֊ռ֊ֆ֊. հ֊ֆ֊մ֊ֆ֊ր ը֊ֆ֊ֆ֊), ventouse, *sf. Appliquer des —s.* V. կոսռ։

ԿՈՏՈՐ, morceau, *sm.*, pièce, *sf.*, tronçon, *sm.* — (կերակրոց), morceau, *sm. — délicat, friand.* — փայտի, V. Խոշ։ — բուռց, V. կոտորակ (ի համարողութեան)։

ԿՈՏՈՐԱՆ, carnage, *sm.*, boucherie, *sf.* — (անզէն մարդկան), massacre, *sm.* Տես եւ Ջարդ։ — (զօրաց), perte, *sf.* Տես եւ Դիախ եւ Հարուածք։ *Les pertes de l'ennemi furent plus fortes que les nôtres.* — (երեց), massacre, *sm.* Տես եւ Նախճիրք։

ԿՈՏՈՐԱԿ, pièce, *sf.* ‖ — (ի համարողութեան), fraction, *sf.* —ագ —, — des —s. Բաճաւոր —, — rationnelle. Շարունակ —, —

continue. — վաթսներորդական, — sexagésimale. — ճեռասգրական, — litérale. Տասնորդական —f, —s décimales.

ԿՈՏՈՐԱԿԱՑՆԵՆ } (թիւ ի հատ-
ԿՈՏՈՐԱԿԱՆ } ուղութեան),
ԿՈՏՈՐԱԻՈՐ } fractionnaire, *adj.*

ԿՈՏՈՐԵԼ, V. կոտրել։ — (բաւական), détruire, *va.*

ԿՈՏՐԱՒ, brisé, ée, cassé, ée, rompu, ue, *adj.* — ձեղ, cassure, *sf.*

ԿՈՏՐԱԾ (տեսակ մը պատերազմական միակայր ճաւ), cutter (ֆէթ-ֆէթ- կամ ֆօրթ-ը. [բառ. անգլիերէնէ]), cotre (ֆօրթ-ը), *sm.*

ԿՈՏՐԵԼ, briser, casser, rompre, fracturer, *va.* || mettre կամ tailler en pièces, *va.* — (փայտ), bûcher, *va.* Ուր գործիքի մը ծայր —, émoucheter, *va.* Քանի չբռնուլ —, faire une fricassée. — (գինը), rabattre, *va.* *Un marchand qui vend sa marchandise sans en rien* —.

ԿՈՏՐԻԼ, se briser, se casser, se rompre, *vpr.*, rompre, *vn.*

ԿՈՏՐՈՂ, casseur, *sm.*

ԿՈՏՐՈՒԱԾՔ, brisure, *sf.*

ԿՈՏՐՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ } V. կոտր-
ԿՈՏՐՏՈՒԱՆՔ } տուած։

ԿՈՏՐՏՈՒԻԼ, V. Ակվրկիլ։ կոտրտուելով ֆալել, se déhancher, *vpr.* կոտրտուելով ֆալող, déhanché, ée, *adj.* et *s.* *Cette femme est toute déhanchée.*

ԿՈՏՐՏՈՒՈՂ, minaudier, ière, *adj.* et *s.*

ԿՈՏՐՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, minauderie, *sf.*

1. **ԿՈՐ** (=էրէկ), V. կարիճ(1)։

2. **ԿՈՐ**, flexueux, euse, *adj.* || courbe, *adj.* *Surface* —. courbé, ée, recourbé, ée, crochu, ue, *adj.* — եւ խեղաթիւր, V. Գել։ — գիծ, ligne courbe. — գիծ (քան երկրաչափից), courbe, *sf.* *Décrire une* —. — ճեռք (յերաժշտութեան), V. կորն (1)։ — փայտ, courbe, *sf.*

1. **ԿՈՐԱԳԻԾ**, ligne courbe, courbe, *sf.*

2. **ԿՈՐԱԳԻԾ** (ձեւ երկրաչափութեան), curviligne, *adj.*

ԿՈՐԱԼԻՈՎՆ, V. Բուռս։

ԿՈՐԱԿՈՐ, tout confus, *adv.*

ԿՈՐԱԿՏՈՒԱԾ, curvirostre, *adj.*

ԿՈՐԱԾԵՒ, cambré, ée (ֆ=ֆ.), *adj.* — ընել, V. կորացուցնել։

ԿՈՐԱԳԼԻՒՆ, V. Բուռս։

ԿՈՐԱՆԱԼ, se courber, *vpr.* *Cette branche se courbe.* se recourber, se cambrer (ֆ=ֆ.), *vpr.* *Cette poutre (գերան) commence à se cambrer.* s'arquer, *vpr.*, arquer, plier, *vn.* *Une lame d'épée qui plie jusqu'à la garde.* se plier, *vpr.* *L'endroit où le bras, où la jambe se plie.* || — (բիկանց), V. կորախմամակ լինել։ — (փայտի), se déjeter, *vpr.* *Ces ais (տախտակ. ատաղձ) se déjettent, se sont déjetés.*

ԿՈՐԱՆՔ (ամօթ), confusion, *sf.* *Ce reproche le couvrit de* —.

ԿՈՐԱՎԱԶՔ (ձիու տեսակ մը վազուածք), courbette, *sf.*

ԿՈՐԱՑՈՒՄ, } courbement, *sm.*
ԿՈՐԱՑՈՒՄՆ, } courbure, *sf.*

ԿՈՐԱՑՈՒՆԵԼ, courber, *va.* — *en arc. Le trop grand faix (բեռնաւորութիւն) a courbé cette poutre (գերան).* cambrer (ֆ=ֆ.), incliner, *va.* — *la tête. Le vent incline la cime de cet arbre.* || humilier (ֆ=ֆիլիէ), *va.* *Dieu humilie les superbes.* Վերսին —, courber de nouveau, recourber, *va.* Ձեռի ձեւով —, arquer, *va.* — *une pièce de bois, une barre de fer.* Բոլորաձեւ — (գաւազանին ծայրը), recourber, *va.* — *un bâton par le bout pour en faire une crosse.*

ԿՈՐԱՓՈՂ (տեսակ մը փող), cromorne, *sm.*

ԿՈՐԱԳԱՄԱԿ, bossu, ue, gibbeux, euse, *adj.* — լինել, ըլլալ, se voûter, *vpr. Il commence à se voûter.*

ԿՈՐԱԳԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ, bosse, gibbosité, *sf.*

ԿՈՐԱՆՑ (պատերազմական պզտի նաւ. ֆրկէթ), corvette, *sf.*

ԿՈՐԴԱՆ (մեծամեծ խարիւ եւ բեռնիւ վերցուելու մեքենայ. ֆ–ը, ֆէ–ֆ ֆ–ըբէ–ֆ–ֆ ֆօֆ–բը–ֆ), grue, *sf.*

ԿՈՐԴԻԱՆ } (խաղարտոյր տուճկ
ԿՈՐԴԻՒՆ } մ'է. ֆէյէֆ օֆ–), sarriette, *sf.*
ԿՈՐԴՈՑՆ }

ԿՈՐԴՈՒԱՀՈՒՆԴ, peucédane, *sm.*, queue-de-pourceau *(pl.* des *queues-de-pourceaux), sf.*

ԿՈՐԵԱՑ (տուճկ մ'է. ֆ–բը), mil (ֆյը. լաւ եւս millet, ֆյէֆ), *sm.* V. կորեկաճաս.

ԿՈՐԵԿԱՁԵՐՊ, miliaire, *adj.*

ԿՈՐԵԿԱՁԱՑ (ճաս կորեկաճ), millet, *sm. Semer du —.*

ԿՈՐԵԿԱՆՄԱՆ, miliaire, *adj.*

ԿՈՐԵԿԱՋՈՒՐ (գօը–), bosan, *sm.*

ԿՈՐԵԿԱՑԻԿ (ֆ–բը ֆէ–ֆֆ–ը), fièvre miliaire, կամ լոկ miliaire, *sf.*

ԿՈՐԵՊԵՂ (մասն ուրոյ), versoir, *sm.*, oreille, *sf.*, orillon, *sm.* — շարժական, tourne-oreille *(pl.* des *tourne-oreille), sm.*

ԿՈՐՋԱՆ (ֆէբ–ֆէ), filière, *sf. Il faut faire passer cet or par la —.*

ԿՈՐՋԱՐԱՆ, tréfilerie, *sf.*

ԿՈՐՋԵԼ, arracher, *va. On lui arracha le poignard des mains.* saisir avidement, agripper, *va. Elle agrippe ce qu'elle voit.* || prendre par force, arracher, *va. Il a fallu l'— de ce lieu, de dessus le corps de son fils. Il ne rend pas facilement l'argent qu'on lui a prêté, il faut le lui —.* extorquer, *va. — de l'argent à quelqu'un. On lui a extorqué sa signature.* || détacher, *va. — un fruit de l'arbre.* || tréfiler, *va.* — (կեղեւր), enlever, *va.* — արտաքս (արձակել. ազատել), dégager, *va. "Pour — l'âme de l'amour du monde.,, PASC. Prov. 5.*

ԿՈՐՋԻՔ (երկաթոյ, արուէր), V. թելաձիգ.

ԿՈՐՋՈՒՄ, } évulsion, *sf.*
ԿՈՐՋՈՒՄՆ, }

ԿՈՐԻ, coupure, *sf.* || rigole, *sf.*

1. **ԿՈՐԻԶ** (չ+էբ–ֆ+), noyau, *sm.* — (պտղոց), pierre, *sf.*

2. **ԿՈՐԻԶ** (ուռեցք մը. ֆէյ–բֆէբ), bubon, *sm. — pestilentiel, vénérien.*

ԿՈՐԻՆԳՈՆ, V. Գրուիճի.

1. **ԿՈՐԻՆ** (է հրէս ծովային, յափրշակող անցաւորաց), scylla (–ֆէլ–), *sm.*

2. **ԿՈՐԻՆ** (ձագ անասնոց. ֆ–էբ–), petit, *sm.* — առիւծու, V. Առիւծակորիւն. — կատուի, V. կատուիկ. — արջոյ, V. Թորժիւն արջոյ (արջ). — ուղտու, V. կոզուկ.

ԿՈՐՏԱՆ ԱՐԿԱՆԵԼ, s'abattre, *vpr. Son cheval s'est abattu sous lui.*

ԿՈՐՏԱՆ ԵՒԵՐԻՒ ԶԱՐԿՈՒՑԱՆԵԼ (զեղիւ զարնել. կործանել), atterrer, *va. Après un moment de lutte, il l'atterra sous lui.*

ԿՈՐՏԱՆԱԿԱՆ, ruineux, euse, *adj.*

ԿՈՐՏԱՆԵԼ, renverser, *va — un mur, une maison. Il renversa la table.* abattre, bouleverser, *va. L'ouragan (փոթորիկ. վիշապ հողմ), le tremblement de terre a tout bouleversé.* || détruire, ruiner, *va. — une ville.* — (մէկը), couler, *va. Cet homme avait un grand crédit, on l'a coulé à fond (հիմնովին). —* յանդունդս, abîmer, *va.*

Ձիրար —, se ruiner, *vpr.* Գլխիվայր —, culbuter, *va.* *Il le culbuta de haut en bas des degrés, du haut d'une montagne.* Ի կոր —, terrasser, *va.* *Sa présence seule est capable de — ses ennemis.* culbuter, *va.* *Il l'a poussé rudement, et l'a culbuté.* Ցերկիր — (գետին —. տապալել), terrasser, *va.* *Il terrassa son agresseur.* démolir, *va.* — *son adversaire.* atterrer, *va.* *Après un moment de lutte, il l'atterra sous lui.* prosterner, *va.* *Un vent qui prosterne les arbres.* Ինքզինք —, V. Կործանիլ։

ԿՈՐԾԱՆԻԼ, se renverser, *vpr.* *La table s'est renversée.* se détruire, *vpr.* *Ces bâtiments se détruisent tous les jours, faute de réparations.* se ruiner, *vpr.* *Ce château commence à se ruiner.* s'écouler, *vpr.* *La maison s'écoula.* crouler, *vn.* *Ce bâtiment croule, va —.* manquer, *vn.* *Sa maison manque par les fondements.* périr, *vn.* *Les maisons inhabitées périssent plus promptement que les autres.* fondre, *vn.* *Sa maison fondit tout à coup. Il y a des villes qui ont fondu tout d'un coup.* || se perdre, *vpr.* *Il se perd par ses dépenses excessives.* || tomber, *vn.* — *de surprise en surprise. Cet homme-là n'a pas été longtemps en crédit, il est bien tombé.* Ի կոր —, culbuter, *vn.* *Ce banquier a culbuté.*

ԿՈՐԾԱՆԻՉ, ruineux, euse, *adj.* *Un luxe —. Des goûts —.* || destructeur, trice, *adj.* et *s.* — իմն եղանակաւ, ruineusement, *adv.* *Vivre —.*

ԿՈՐԾԱՆՈՒՄ, } ruine, *sf.* ||
ԿՈՐԾԱՆՈՒՄՆ, } renversement, bouleversement, *sm.* || destruction, *sf.*, croulement, écroulement, *sm.* || chute, *sf.* || perte, *sf.* Բոլորովին — (վաճառականի, սեղանաւորի), déconfiture, *sf.*

ԿՈՐԿ (աղտ), crasse, *sf.*

1\. **ԿՈՐԿՈՏ** (փխրած [passé au four] եւ մանրած ցորենան), semoule ([illegible]), *sf.*

2\. **ԿՈՐԿՈՏ** (արծաթ. դրամ), quibus ([illegible]), *sm.* Avoir du — (հարուստ ըլլալ).

ԿՈՐԿՈՏԻՃ (աչքի կոպոց [paupière] հիւսուածքին վրայ ուռեցք), grêle, *sf.*

1\. **ԿՈՐՃ** (կոր նշան [յերաժշտութեան]), croche, *sf.* Կրկին, եռեքկին, չորեքկին —, double, triple, quadruple —.

2\. **ԿՈՐՃ** (արծուոյ նման որսական թռչուն մ'է), griffon, *sm.*

ԿՈՐՃԱԲԱՆԵԼ, baragouiner, *vn.*

ԿՈՐՃԱԼԵԶՈՒ, baragouineur, euse, *s.*

ԿՈՐՃԱՌԻՒՄ ([illegible]), griffon, *sm.*

ԿՈՐՆԱԿ (անասնոց), petit, *sm.*

ԿՈՐՆԳԱՆ (դեղնածաղիկ տունկ մ'է), mélilot, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Մելիլոտոս. Մեղրածուծ։

ԿՈՐՆԹԱՐԴ, convexe, bombé, ée ([illegible]), *adj.* — (կամարաց), extrados ([illegible]), *sm.* — լինել, ըլլալ, bomber, *vn.* — գործել, bomber, *va.*

ԿՈՐՆԹԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, convexité, *sf.*, bombement ([illegible] . .), *sm.*

ԿՈՐՆԹԻՔ, bombement, *sm.*

ԿՈՐՆՉԵԼ, V. Կորսուիլ։

ԿՈՐՆՉԵԼԻ, perdable, périssable, *adj.* — (ըստ աստուածաբանից եւ իրաւագիտաց), amissible, *adj.* *La grâce, la justice —.*

ԿՈՐՆՉԻԼ, V. Կորնչել։

ԿՈՐՈՍՈԼ (պտուղ մ'է), corossol, *sm.*

ԿՈՐՈՍՈԼԵՆԻ, corossolier, *sm.*

ԿՈՐՈՎԱԲԱՆ, véhément, ente, *adj.* — լինել, ըլլալ, avoir la lan-

gue dorée. — է, il a la longue dorée, c'est une langue dorée.

ԿՈՐՈՎԱՄՏԻՍ, sagace, perspicace, délié, ée, *adj. C'est un homme fin et délié.*

ԿՈՐՈՎԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, vigueur de l'esprit, finesse de l'esprit, sagacité, perspicacité, *sf.*

ԿՈՐՈՎԻ, vigoureux, euse, fort, *m.* forte, *f.*, robuste, véhément, ente, nerveux, euse, *adj.* || gaillard, arde *s.* — միտ, esprit fin.

ԿՈՐՈՎՈՒԹԻՒՆ, vigueur, force, véhémence, *sf.* — մաց, V. Մտավարժութիւն կամ Մտաբացութիւն։

ԿՈՐՈՒԹԻՒՆ, flexion, inflexion, *sf.* || courbure, *sf.* || curvité, *sf.* Աղեղնաձեւ —, cambrure (է֊ղ֊֊է֊֊), *sf.* — արգանդի, V. Արգանդ։ — ողնայարի, gibbosité, *sf.*

ԿՈՐՈՒՍԱՆԵԼ, V. կորանալ։

ԿՈՐՈՒՍ, perte, *sf.* || perdition, *sf.* || déchet, *sm.* — ընդաց, amission de la grâce *(théol.).* — (իրաւանց), déchéance, *sf.* Ժամանակի —, perte du temps. Ժամանակի —ն անդարձ — մ'է, la perte du temps est une perte irréparable. — պատճառել, կորուստ պատճառ լինել, ըլլալ, perdre, *va.* —ով, à perte, *adv. Vendre, donner à perte.*

ԿՈՐՈՆՑՈՒՆԵԼ, perdre, égarer, *va.* || perdre, faire périr, *va.* || perdre, détruire, *va.* || perdre, *vn. Vous n'avez pas perdu au change.* se priver, *vpr. Il s'est privé de sa liberté.* || — (պատիւ իյնալ), tomber, *vn.* — *d'un si grand honneur, d'un si grand bonheur.* Ձամբան —, perdre le chemin, se perdre, s'égarer, *vpr.* Ցարգը — (խափանիլ. անցնիլ), tomber, *vn. Cette mode commence à* —. Խելքը —, perdre la tête. *J'ai perdu ma tête, je ne sais que faire.* Ինքզինքի —, perdre connaissance. Ուրախութենէն ինքզինքի կորուսած է, il ne se possède pas de joie. — տեսութենէն (մէկ չտեսնալ), perdre de vue.

ԿՈՐՍՈՒԻԼ, se perdre, s'égarer, *vpr.*, périr (avoirով), *vn.*, succomber, *vn. Le malade a succombé.* Ընկղմելով —, s'engouffrer, *vpr.* կորսուիբ զէք, կորսուէ (կորիր), allez au diable, à tous les diables, allez-vous-en, va-t'en.

ԿՈՐՍԱՑԱԿԱՆ, périssable, *adj.* || amissible, *adj.*

ԿՈՐՍԱՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (որ աստուածաբանից եւ իրաւագիտաց), amissibilité, *sf.*

ԿՈՒ (աղբ), fiente, crotte, *sf.* — (աղաւնեաց). V. Հաւծիրս։

ԿՈՒԱԲ, V. կոյաղնդիւր։

ԿՈՒԱՍԵՆԻ (Աճուրդաւաց թուի մը), quassier (֊֊֊֊֊է֊), *sm.*

ԿՈՒԱՍԻԱՑ (կեղեւ կուասենւոյ), quassia (֊֊֊֊֊֊֊֊), *sm.*

ԿՈՒԵՆԻ (֊֊ր֊֊֊֊ը), mélèze (սոսւ գիսնակաւ անուանի է larix [֊֊է֊֊]), *sm.*

1. **ԿՈՒԶ** (֊֊֊֊ր), V. Թոխոր։

2. **ԿՈՒԶ** (֊է֊է), V. կատու։ կուզ կուզ (է֊֊ է֊֊. է֊է է֊֊է), minon, *sm.*

3. **ԿՈՒԶ** (է֊֊֊֊ր), bossu, ue, *adj.* — *par devant.* — *par derrière.* || bossu, ue, *s. C'est un* — *plein de malice.* gobin, *sm.*

ԿՈՒԹ֊Ի, levée, *sf.* || cueillette, *sf.* || récolte, *sf. Quand il aura fait sa* —. || — (բաղուածոյ. ժողովածոյ), récolte, *sf. Dans son voyage, il a fait une abondante* — *d'objets curieux.* — այգեաց, V. Այգեկուր։

ԿՈՒԺ, cruche, *sf.* — ջրոյ, V. փարչ (1)։ — գրասնակ, V. Ցրսոց։

ԿՈՒԼ ԱԼԼ, avaler, *va.*

ԿՈՒԼԱՅ ([եկեղեցականաց գլ-

խուն վրայ] պսակ), tonsure, couronne, sf. Il a fait faire sa tonsure. Il s'est fait faire la couronne. Couronne d'évêque, de prêtre, de religieux. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պանիէզիկ։

ԿՈՒԼՈՒՌԻՒԱՑ (դրուէն աչքի դեղ), collyre, sm.

ԿՈՒՃՈՒՌՈՒԻ (փափաթիա), camomille, sf.

ԿՈՒԿՈՒԼԻԿՈՒ, coquerico, sm.

ԿՈՒՂԲ (գունդուզ), castor, sm.

ԿՈՒՂԽ, vorace, adj.

ԿՈՒՃ, marbre, sm. — նման հասաքարի, — granitelle.

ԿՈՒՄ (ումպ մի ջուր. ռմկ. պուտ մը), gorgée, sf. — — ըմպել (պուտ պուտ խմել), boire à petites —s.

ԿՈՒՆՑ, V. Ճաղատ։ — գլուխ, V. Գլուխ։

1. ԿՈՒՇՏ, flanc (ֆլան), sm.

2. ԿՈՒՇՏ, rassasié, ée, adj.

ԿՈՒՊԻ, batte à beurre, sf.

ԿՈՒՊՐ (գաթրան. զէֆթ. նեֆթ), bitume, sm. կպրով ծեփել, պատել, V. Կպրել։

ԿՈՒՌ, serré, ée, adj. — հերք, cheveux épais. — եւ կոխ ճամբայ, chemin battu.

ԿՈՒՌԱՌ (գարղա), corbeau, sm.

ԿՈՒՌՔ, idole, sf., simulacre, sm. — (ժողովրդոց Ասիացւոց), pagode, sf. Une — d'or. Ի՞նչ —ի պէս կայներ էք, pourquoi vous tenir là comme une idole?

ԿՈՒՍԱԲԱՐ, virginalement, adj.

ԿՈՒՍԱԾԱՂԻԿ (տեսակ մը տունկ), pervenche, sf.

ԿՈՒՍԱԿԱԼ, gouverneur, sm. || préfet, sm. Փոխանորդ —ի, sous-gouverneur (pl. des sous-gouverneurs), sous-préfet (pl. des sous-préfets), sm. Եկեղեցւոյ վիճակին գաւառի մը վրայ Քահանայապետէն դրուած ծիրանաւոր —, V. Լեգատ։ — Տանկաց (պէյ), bey (պէկ), sm. — (Պարսից. խան), kan, sm.

ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, préfecture, sf. — (եկեղեցւոյ վիճակին մէջ), V. Լեգատութիւն։

ԿՈՒՍԱԿԱՆ, virginal, ale, adj. Ամօթխածութիւն, պարկեշտութիւն —, pudeur virginale.

ԿՈՒՍԱԿԻՑ, partisan, sm. — թագաւորի, V. Թագաւորական։ — ընկերվարութեան, V. Ընկերավար։

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, parti, côté, sm. — թագաւորի, V. Թագաւորականութիւն։

ԿՈՒՍԱՆ, vierge, adj. Ce garçon est encore —. || vierge, sf. Une jeune —. —, հաւատացեալ —, religieuse, nonne, fille, moinesse, sf. Մանկահասակ —, V. Հաւատաւորիկ։ — կարմելական, V. Կարմելուհի։ — (կ'ըսուի ընդ խաղ), noinnain, sf.

ԿՈՒՍԱՆԱԿ (աստեղատուն կուսին), astrée, vierge, érigone, sf.

ԿՈՒՍԱՆՈՑ, un couvent de religieuses.

ԿՈՒՍԱՊՂԾՈՒԹԻՒՆ, défloration, sf., viol, sm.

ԿՈՒՍԱՍՏԱՆ, un couvent de religieuses.

ԿՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, virginité, sf.

ԿՈՒՍՕՐԷՆ, V. Կուսաբար։

1. ԿՈՒՏ, grain, sf., grain, noyau, sm. — տանձի, խնձորոյ, խաղողոյ, pépin de poire, de pomme, de raisin. —ով պտուղներ, des fruits à noyau.

2. ԿՈՒՏ (արծաթ. դրամ), noyau, sm. Il a amassé bien des —x.

ԿՈՒՏԱԿ (կոյտ. [illegible]), agrégat, sm.

ԿՈՒՏԱԿԱՆ, cumulatif, ive, adj.

ԿՈՒՏԱԿԵԼ, amonceler, va.

ԿՈՒՏԱԿԻԼ, s'amonceler, vpr.

ԿՈՒՏԱԿՈՒԹԻՒՆ (նիւլէից, ըստ բնագիտաց [physicien]), agrégation, sf.

ԿՈՒՏԱԿՈՒՄ, ԿՈՒՏԱԿՈՒՄՆ, } entassement, sm. || — (նար-

տարախօսական ձեւ մը), accumulation, *sf.*

ԿՈՒՏԱԿՈՒԱԾ, V. Կամք կամ բամիա։

ԿՈՒՏԱՊԵՏ, directeur des haras (հ֊֊֊. կուտց), *sm.*.

ԿՈՒՏԵԼ, accumuler, entasser, amonceler, tasser, *va.*

ԿՈՒՏԱԿԻԼ, s'accumuler, *vpr.*

ԿՈՒՏԻՉ, entasseur, *sm.*

ԿՈՒՏԿԻՆ (ուղտու), la bosse (d'un chameau), *sf.*

ԿՈՒՏՈՂ, cumulatif, ive, *adj.*

1. **ԿՈՒՏՈՑ** (տալ մէջ աւելորդ բաներ պահելու տեղ), décharge, *sf.* *Portez cela dans la —.*

2. **ԿՈՒՏՈՑ** (ձի բազմացնելու տեղ), haras (հ֊֊֊), *sm.*

1. **ԿՈՒՐ** (նաւակ. նաւ), embarcation, chaloupe, *sf.* || — (մակոյկ նաւու), canot, *sm.* || — (բեռնաբարձ նաւակ մեծամեծ նաւուց), allège, *sf.* || — (գեռց), V. Գեռնաւ։

2. **ԿՈՒՐ** (հ֊֊֊ն֊ն֊ի ե֊ր֊ի֊ւ֊), auge, *sf.* *Mener boire les chevaux à l'—.* *Donner à manger aux cochons dans l'—.* || — (ճաց զանգելու տաշ. ֆ֊ր֊֊ր ե֊ն֊ն֊ի), V. Մանկրայ։ || — (որմադրի տաշ. տաղախ կրելու տաշ. ֊ի֊ր֊ծ֊ը ե֊ն֊ն֊ի. լ֊֊֊ր ե֊ն֊ն֊ի), oiseau, *sm.*, auge, *sf.*

ԿՈՒՐԱԲԱՐ, aveuglément, à l'aveugle, *adv.* || tête baissée, *adv.*

ԿՈՒՐԱՂԵՆԱՑ (տալ, բարդուածոյ կուրաղեղ [cæcum], pus բժշկաց), typhlite, *sf.*

ԿՈՒՐԱՂԻ, cæcum (֊ե֊֊), կամ cœcum (֊ե֊֊), *sm.*

ԿՈՒՐԱՑ, avicule, *sf.*

ԿՈՒՐԱՆ, coran, alcoran, *sm.*

ԿՈՒՐԱՆԱԼ, V. կուրնալ։ [*sm.*

ԿՈՒՐԴԻՆ (ճամեռ. ֊ի֊ր), bât, bâtier, *sm.*

ԿՈՒՐԴԿԱՐ (ճամեռագործ), bâtier, *sm.* [բակուրծ։

ԿՈՒՐԴ ԿԱՂԱՄԱՐԻ, V. կաղամ-

ԿՈՒՐԾԱ (֊ի֊. *կրծ֊ց*, եւ ոչ *կրծ֊ց*՝ որպէս բազումք առ ճաւարակ ոչ եզդիս կը գրեն այսօր), poitrine, *sf.* || thorax (ֆ֊֊֊֊), *sm.* || sein, *sm.* — ձիու, poitrail (*pl.* des *poitrails*), *sm.*

ԿՈՒՐՆԱԼ, s'aveugler, perdre la vue.

ԿՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, aveuglement, *sm.*, cécité, *sf.*

ԿՈՒՐՍ (ներքինի), eunuque, *sm.* || châtré, *sm.* Երգեցիկ —, castrat, *sm.*

ԿՈՒՐՑՈՒՆԵԼ, aveugler, *va.* — (ածելիս), émousser, *va.*

ԿՈՒՐՕՐԻՆ, V. կուրաբար։

ԿՈՒՏ, V. Ափկից։

ԿՈՓ, V. կոպ։ [rissage, *sm.*

ԿՈՓԱՆ ՁՈՐԵՐԿՈՒՍԻ, équarrissage, *sm.*

ԿՈՐԱԼԻ, limaçon de mer.

ԿՊՂԱՏ (֊ի֊ի֊), V. կոպղայ։

ԿՊՈՒՐ ԿՊՈՒՐԻ ԳԱԼ, en venir aux mains կամ aux prises, se battre, *vpr.*

ԿՊՉԻԼ, se coller, s'attacher, *vpr.*, joindre, adhérer, *vn.*

ԿՊՉՈՒՆ, visqueux, euse, gluant, ante, tenace, *adj.*

ԿՊՉՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, tenacité, *sf.*

ԿՊՉՈՒՆ, tenace, *adj.*

ԿՊՐԱԼԻՑ, bitumineux, euse, *adj.* [*adj.*

ԿՊՐԱԽԱՌՆ, bitumineux, euse,

ԿՊՐԱԿԱՆ, bitimineux, euse, *adj.* [*adj.*

ԿՊՐԱՑԻՆ, bitimineux, euse,

ԿՊՐԵԼ, bituminer, *va.*

ԿՊՐԻՔ ՏԱՑ, V. Հեճաuros։

ԿՊՐՈՑ (նաւաց), V. Ձիւթիչ, կամ Ձիւթող։

ԿՊՐՈՏԵԼ, V. կպրել։

ԿՊՐՈՒՄ, } V. Ձիւթողութիւն,

ԿՊՐՈՒՄՆ, } կամ Ձիւթուած։

ԿՊՐՈՒՆ (֊֊֊֊֊), V. Մոմ-ընր, կամ Մոմլար։

ԿՑՈՒՆԵԼ, coller, attacher, joindre, *va.*

ԿՈԱԹԱՆԶԱՐ, pissenlit, *sm.*, dent-de-lion (*pl.* des *dents-de-lion*), *sf.*

ԿՈԱԽՏԻ (ժայռերու կամ ծառերու յատակը կպչող խեցեմարթ մը), bernache կամ bernacle (*zool.*), *sf.*

ԿՈԱՆ, lame, *sf.*

ԿՈԱՆԱԹԵԼ, lame, *sf.*

ԿՈԱՉԵԼ (գուշակել. Ի-ի ԻՒՒ), conjecturer, deviner, *va.* —ով, par conjecture, conjecturalement, *adv.*

ԿՈԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, idolâtrie, *sf.*

ԿՈԱՆ (չ-իւ), marteau, *sm.*

ԿՈԱՆԱԳՈՐԾ, ouvrier à marteau, *sm.*

ԿՈԱՆԱՀԱՐ, V. ԿԱՒՃԻԼ.

ԿՈԱՆԱՀԱՐԵԼ, marteler, *va.*

ԿՈԱՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, martelage, *sm.*

ԿՈԱՆԱՊԱՀ, garde-marteau, *sm.* [*sm.*

ԿՈԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, martelage,

ԿՈԱՆԵԼԻ, malléable, *adj.*

ԿՈԱՊԱՇ, idolâtre, *adj. Les nations —s.* || idolâtre, *sm. Prêcher, convertir les —s.*

ԿՈԱՊԱՇՏԱԿԱՆ, d'idole, idolâtre, *adj.*

ԿՈԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, idolâtrie, *sf.*, paganisme, *sm.*, gentilité, adoration des simulacres, *sf.*

ԿՈԱՊԱՐՇ, idolâtre, gentil (*ի-ոյ*), *adj.* — պաշտօն, culte idolâtre. || idolâtre, gentil, *sm.* — լինել, դլալ, adorer les idoles, idolâtrer, *vn.*

ԿՈԱՏՈՒՆ (մեհեան [ժողովրդոց Ասիացւոց]), pagode, *sf. Une — chinoise.*

ԿՈԱՏՈՒՆԿ (բժշկական տուճկ մ'է. Գ-ը Վ-ԼԻՒ Ջ-ի), bardane, *sf.*, glouteron, *sm.* Հայերէն կ'իսուի եւս Մազարիկոն. Մազարիկոն.

ԿՈԵԼ, marteler, *forger*, *va.*

ԿՈԵԼԻ, malléable, forgeable, *adj.*

ԿՈԵԼՈՒԹԻՒՆ, malléabilité, *sf.*

ԿՈԻՔ } (ա-ՒՔ), gomme, *sf.*
ԿՈՒՔԾ } Ցանիկ — (ա-ՒՔ Գ-ի-ի), — arabique. Գարսիկ կուէզ (չ-ի-ան Գ-ի-ա), merde du diable, assa fœtida (ա-ա-ա Ֆ-Գ-ի-ա). Գա-զի — (Ի-ԻՒՒ), — adragant. Հո-ռոմ — (ա-Ի-Ի), mastic (Ճ-Գ-ի), *sm.*

ԿՈԹՉԵԼ, s'appuyer, s'adosser, *vpr.*, reposer, *vn.* — (մէկուն), se reposer, *vpr.* — բանի մը վրայ, բանի մը, s'appuyer sur, contre. Վ-րաս կոթչեցէք, appuyez-vous sur moi. Պատին կոթչեցէք, appuyez-vous contre le mur, contre la muraille.

ԿՈԹՉՑՈՒՆԵԼ, appuyer, adosser, *va.*

ԿՈԻԶ (ազատուց), croassement, *sm.*

ԿՈՒ, querelle, *sf.*, démêlé, coup, *sm.*, lutte, *sf.*, débat, *sm.*, lice, prise, joute, *sf.*, litige, *sm.*, dispute, altercation, contestation, *sf.* || combat, bataille, guerre, batterie, *sf.* — (սխաղապաց, յորամարգաց), joute, *sf.* Բռնցի —, pugilat, *sm.* Բռնցի, բռնցամարտիկ, կռիւ-մարտիկ — (Աղգդիացւոց), boxe, *sf.* Գիրկընդխառն —, lutte, *sf.* Ցառաչապատ զօրաց —, V. Թ-եւմարտ. — ծնուցանել (հանել), faire naître des querelles. Մէկուն հետ — ունենալ, avoir un démêlé avec quelqu'un, avoir maille à partir avec quelqu'un. Գարապ բանի համար — բռնել, chicaner, *va.* ի — մղել, կռուի մէջ մտցնել, խոթել, — բռնել տալ, mettre aux mains կամ aux prises. ի — կոչել, jeter le gant. ի կռուի (կռուի մէջ), aux mains. Լինել ի կռուի (կռուի մէջ դլալ), être aux mains. —

բնող, chicaneur, euse, *s.* —ը բողուց (փախաւ), il a déserté la bataille.

ԿՈՂԱԼ, glougloter կամ glouglouter, *vn.* — (աղիքը, փորը), grouiller, *vn.*

ԿՈՃԻԿ (ներբ.), cartilage, *sm.*

ԿՈՃՈՒՄ } (աղոցք), cri, *sm.*
ԿՈՃՈՒՄՔ }

1. **ԿՈՆԱԿ** (–բ.–ը), dos, *sm.* —ն առնուլ, գարնել, prendre sur son —. —ը կը ներուի (ծեծ կ'ուզէ), le — lui démange.

2. **ԿՈՆԱԿ** (վէգի [osselet] կորճ-բարդ կողմը. –ԼԷՔ ԿԻՆԷՔՆ ՎԵՔՐՔՆ ՎՃԱՐԼԻՔ ԲՈ–ՔԸ), dosse, *sf.*

ԿՈՆԱԿԱԿՈՑ, adossé, ée, *adj.*

ԿՈՆԱԿԱՑՈՒԿՆ (ԲՈ–ՐՆ Գ–ԼԷԼԸ), brochet, *sm.*

ԿՈՆԿԵՆԻ (տունկ մ'Է. ԸՔԸՐ), géranium (ԺԲ–ՆՃՈՂ), *sm.*

ԿՈՆԳԱՒՆ (աղոցի), cri, *sm.*

ԿՈՆՈՍՈՍ (ՐԷՀ. Որդի երկնի եւ երկրի, հայր Ադամազդայ, Պիսիդոնի եւ Պղուտոնի),saturne (*myth.* Fils du Ciel et de la Terre, père de Jupiter, Neptune et Pluton), *n. p. m.*

ԿՈՒԱԿԱՆ, litigieux, euse, contentieux, euse, *adj.*

1. **ԿՈՒԱՆ** (բռնելու դիւրութիւն), prise, *sf.* || — (սրոյ. ԵԶԼԸՑ Ե–ՊՔԼ), garde, *sf.*

2. **ԿՈՒԱՆ** (պատի վրայ ծայրերը դուրս բողուած քարեր), pierres d'attente, harpe (Տ–ՔԸ), *sf.*

ԿՈՒԱՆՆՈՑ, lice, *sf.* || palestre, *sf.* || arène, *sf.* || champ, champ clos, *sm.* || camp (Ե–Ղ), *sm.*

ԿՈՒԱՍՔԵՐ, disputeur, euse, batailleur, euse, litigieux, euse, contentieux, euse, processif, ive, *adj.* || disputeur, euse, *s.*

ԿՈՒԱՏԵՂ, champ, champ de bataille, *sm.*

ԿՈՒԱՐԱՆ, arène, *sf.*, champ, champ clos, *sm.*

ԿՈՒԱՐԱՐ, querelleur, euse, *adj.* et *s.*; ferrailleur, *sm.*

ԿՈՒԲԵԱԼ ԱՐԴԵԼՈՒԼ, accrocher, *va.*

ԿՈՒԲԼ, combattre, *v. a.* et *n.*, disputer, ferrailler, *vn.*, en être aux prises, se battre, *vpr.*

ԿՈՒԲԵՑՈՒՆԵԼ, faire combattre, mettre aux mains կամ aux prises, *va.*

ԿՈՒԲՉՑԻԼ, se quereller, *vpr.*

1. **ԿՈՒԻԼ**, combattre, *v. a.* et *n.*, disputer, *vn.*, en être aux mains կամ en venir aux mains, trouver prise, se battre, *vpr.* իրարու ներս —, se combattre, *vpr.* Բռնցի —, boxer, *vn.*, se boxer, *vpr.* Սրով —, se battre à l'épée, *vpr.*, ferrailler, *vn.* Մէկուն ներս — (կռիւ բցնել), quereller quelqu'un.

2. **ԿՈՒԻԼ** (ԼԻՔՈՒԼ), s'accrocher, s'attacher, *vpr.*

ԿՈՒԻՆԶ (տունկ մ'Է. Ե–ՀԷՑ–Ե), pariétaire, *sf.*

1. **ԿՈՒՆԿ** (մեծ թռչուն մ'Է. Ք–ՐՆ–), grue, *sf.* Զագ կռնկաձի, V. Զագ.

2. **ԿՈՒՆԿ** (համասեռութիւն մը հարուածին կիսագնդին), grue, *sf.*

ԿՈՒՈՂ, combattant, ante, *s.* Սրով —, V. Սուսերամարտ, կամ Սուսերամարտիկ.

ԿՈՒՈՒԱԾՔՆ ՀՆԴԱՑ, V. Գիսախուռուրթիւն.

ԿՈՒՈՓ } (Ե–Ր–Ե), poing
ԿՈՒՈՓՔ } (Ե–Ի), coup de poing, *sm.*, gourmade, tape, *sf.* — տալ, gourmer, *va.*

ԿՈՓԱՀԱՐԻԼ, donner un coup de poing à quelqu'un, gourmer, *va.* Զիրար —, se battre, se gourmer, *vpr.* [թիւն.

ԿՈՓԱՄԱՐՏ, V. Կռփամարտու-

ԿՈՓԱՄԱՐՏԻԼ, s'adonner à la boxe, se battre à coups de poing, boxer, *vn.*, se boxer, *vpr.*

ԿՈՓԱՄԱՐՏԻԿ, boxeur, *sm.*

ԿՈՓԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, pugilat, *sm.*, boxe, *sf.* — լինել, V. կռփամարտել։

ԿՈՓԱՆՔ, oppression, *sf.*

ԿՈՓԵԱԼ, battu, ue, opprimé, ée, *adj.*

ԿՈՓԵԼ, battre կամ frapper à coups de poing, gourmer, opprimer, *va.* Զիրար —, se battre, se gourmer, *vpr.*

ԿՈՓԻՉ, oppresseur, *sm.*

ԿՍԿԻՒ, douleur, cuisson, *sf.*, déchirement, *sm.* — ականջաց, otite, *sf.* — ոսկերաց, ostéocope, *sm.*

ԿՍԿԱԳԻՆ, déchirant, ante, poignant, ante, *adj.*

ԿՍԿԱԼ, avoir կամ éprouver de la douleur. [*adj.*

ԿՍԿԱԼԻ, douloureux, euse,

ԿՍԿԱՑՈՒՆՈՂ, cuisant, ante, *adj.*

ԿՍԿԱՆԻ, poignant, ante, âigre, *adj.*

ԿՍԿՏԵՑՈՒՆԵԼ, causer de la douleur, déchirer, *va.*

ԿՍԿՏՈՒՆՈՂ, V. կսկծացուցող։ Յաւսիկ —, déchirant, ante, *adj.*

ԿՍԿՏՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, caustique, poignant, ante, déchirant, ante, âcre, *adj.*

ԿՍԿՏԻ, V. կսկծալ։

ԿՍԿՏՈՏ, âcre, *adj.*

ԿՍԿՈՒՆ (ի՛ր ի՛ւրմէ էբ՛ր), recuit, uite, croquant, ante, *adj.*

ԿՍՄՍԿԱԼ (է՛մ՛ր՛է՛մ՛ր՛), pincer,

ԿՍՄՍՔ (է՛մ՛ր՛է՛), pince, *sf.* [*va.*

ԿՏԱՒ (մարմնոյ վրայ այլ եւ այլ գոյներով նկար), tatouage, *sm.*

ԿՏԱԿ, testament, *sm.*, acte de dernière volonté. — ինքնագիր, ողջագիր, testament holographe (կը գրուի նաեւ Ologra phe). — գրել, շինել, faire son testament, tester, *vn.* Մեռաւ ա՛ն—, il est mort sans avoir testé. —ա՛, par testament.

ԿՏԱԿԱԴԻՐ, testateur, trice, *s.*

ԿՏԱԿԱԳՐԵԼ, faire son testament, tester, *vn.*

ԿՏԱԿԱԳՐՈՂ, V. կտակագիր։

ԿՏԱԿԱԿԱՆ, testamentaire, *adj.* [tamentaire.

ԿՏԱԿԱԿԱՏԱՐ, exécuteur tes-

ԿՏԱԿԱՐԱՆ, testament, *sm.* Հին —, l'Ancien Testament. Նոր —, le Nouveau Testament.

ԿՏԱՒԵՐ (բո՛ւնից), granivore, *adj.* || —f, les —s, *smp.*

ԿՏԱՆՔ, torture, *sf.*

ԿՏԱՊ (չափչոտ խմորեղէն), baba, *sm.*

ԿՏԱՑԱԿ (տունկ մ'է. ի՛ր ի՛ր), mauve, *sf.*, fromageon, *sm.*

ԿՏԱՑԿԱՍԵՐ, malvacée, *adj. f. Plante* —. կը գործածուի եւս իբր *sf. C'est une malvacée.*

ԿՏԱՐԱՆ (բո՛ւնց կուտը [ի՛ր] դնելու աման. է՛ն ի՛ր), auget, *sm.*

ԿՏԱՒ, toile, *sf.* || lin, *sm.* Բաւական —, batiste, *sf.* — սեղմ (նաեւ —), coutil (է՛ն՛ր), *sm.* Խոշոր — կանեփեայ, canevas, *sm.* — բամբակի, cotonnade, *sf.* — առատաքանի, noyale կամ noyalle, *sf.* Քիչ եւ բամբակէ խառն — (ի՛ր է՛ն՛ր), futaine, *sf.* Կրետոնեական —, V. Կրետոն։ Ալրեկնի — (ձի՛ր՛ն՛ր), percale, *sf.* Մոմազօծ — (ի՛ն՛ր՛ն՛), toile cirée. Ցանկրեկ, նկարակերպ, ծաղկեայ —, toile peinte. Տպածոյ — (ն՛ի՛ր), toile imprimée. — ոսկեթել կամ ոսկեթեզան (à trame d'or) եւ մետաքսաթել (à chaîne de soie), toile d'or. || —f (գործած —իր), toilerie, *sf.* — գործող, բանող, ճիւղող, V. Ճաշոյնագործ։ —ի գործարան, toilerie, *sf.*

ԿՏԱՒԱԳՈՐԾ, tisserand en drap, toilier, ière, linger, ère, *s.*

ԿՏԱՒԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, toilier, ière, *adj. Industrie toilière.* [*sf.*

ԿՏԱՒԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, toilerie,

ԿՏԱՒԱՂ, linoléum, *sm.*

ԿՏԱՒԱՍՏԱՆ, linière, *sf.*

ԿՏԱՒԱՎԱՃԱՌ, toilier, ière, linger, ère, *s.*

ԿՏԱՒԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, toilerie, lingerie, *sf.*

ԿՏԱՒԱՑ (ցորեան խոտաձև),graine de lin, *sf.*

ԿՏԱՒԱՓԱՂ (խաղցուածոյն թրուչնիկ մը. ցորեան ֆուլը), linot, *sm.* կամ linotte, *sf.*

ԿՏԱՒԱՓԱՐ, asbeste (սկզբ., pus Ակադիմոյ. սկզբ., pus Լիդէի), *sm.*

ԿՏԱՒԵԱՅ, } de lin, de կամ
ԿՏԱՒԵՂԷՆ, } en toile, *adj.*

ԿՏԱՒԵՂԷՆ, toilerie, *sf.*

ԿՏԱՒԻ, V. կտաւեայ։

ԿՏԱՒԻՑ ՄԱՐՄՆԱՑ (ներմակեղէն), linge, *sm. Il a beaucoup de —.*

ԿՏԱՒՈՑ, linier, ière, *adj. Industrie linière. Marchand —.* Ար —, V. կտաւասաց։

ԿՏԵԼԱԳՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. կտած։

ԿՏԵՒ, V. կղեղ։

ԿՏԻԿ, chatouillement, *sm.* — ըլել, chatouiller, *va.*

ԿՏԻԿՏՈՓԱՑ (խաղ մ'է. ցորեան ֆուլ), bâtonnet, *sm.*

ԿՏԻՆ (կակղամորթի տեսակ մը. ցինկ), peigne, *sm.*

ԿՏԻՆԱՑ (տեսակ մ'երկապատեաղ խեցեմորթ), pétoncle, *sf.*

ԿՏԻՐԳ (ցիկիլ), dot (տոտ), *sm.*

ԿՏՂԱՆԳ } ([եղջերուաց, այծեմանց] տաճառ), rut (խոտ), *sm.*

ԿՏՆԱՈՒԳ (ֆռռֆռֆ), jabot,*sm.*, gave, *sf.*

ԿՏՆԴՈՑ, V. կնճռոց։

ԿՏՈՐ, morceau, *sm.*, pièce,*sf.*, tronçon, fragment, *sm.* Լաթի —, linge, *sm.*, guenille,*sf.* Խոշոր —, bloc (պլոք),*sm.* կոտրած կամ կտրած —, tronçon, *sm.* Փայտի —, V. Խոշ, կամ կրկնտ։ Մսոյ —, glaçon, *sm.* Այլեւ այլ —ի բաժնել, réduire en fragments, fragmenter, *va.* Այլ եւ այլ — ընել, diviser en morceau, morceler, *va.* — — ընել, dépiécer կամ dépecer, *va.* Սիրտը — — ընել, fendre le cœur à quelqu'un. Մարդուս սիրտը — — կ'ընէ, cela fait fendre le cœur. Մէկ —, tout d'une pièce.

ԿՏՈՐԿ, loquette, *sf.* Լաթի —, guenillon, *sm.*

ԿՏՈՐՈՒԱՆՔ, débris, *sm.*

ԿՏՈՒՑՔ, supplice, *sm.*

ԿՏՈՒՐՔ (խասանց), tonte, *sf. Faire la —.*

ԿՏՈՒՑ, bec (պէկ), *sm.* կտցով զարնել, V. կտցել։ կտցով ծեծկուիլ կամ զիրար զգուել, se becqueter կամ se bèqueter, *vpr. Deux pigeons qui se becquètent* (Académie).

ԿՏՏԱՆՔ, tourment, *sm.*

ԿՏՏԵԼ ([կտաւի] ճիւղերն ու տղեղութիւնները մաքրել), épincer կամ épinceter, énouer, *va.*

ԿՏՈՒՆԵԼ (պտղատու ծառոց աւելորդ աչքերը կտրել. պռռֆռֆ), ébourgeonner,*va.* —ել, V. կտուիլ։

ԿՏՈՒՄ } ([պտղատու ծառոց աւելորդ աչքերը կտրելը), ébourgeonnement, *sm.*

ԿՏՏՈՒՄ, } épincetage, *sm.*

ԿՏՏՈՒՄՆ, }

ԿՏՐԱՒ, coupé, ée, taillé, ée, *adj.* || coupe, coupure, taille, *sf.*, coche, encoche, *sf.* || entaille, *sf.*

ԿՏՐԱՆ (խոփոն), goudron, *sm.*

ԿՏՐԱՑ (երկրաչափական գիծ մը), abscisse, *sf.*

ԿՏՐԱՏԱՆՔ, découpure, *sf.* — (պատառի), déchiqueture, *sf.*

ԿՏՐԱՏԵԼԻ, coupé, ée, découpé, ée, *adj.*

ԿՏՐԱՏԵԼ, couper par mor-

ceaux, morceler, découper, entrecouper, déchiqueter, *va.* || châtrer, *va.* || tronquer, *va.*

ԿԵՐԱՏՈՒՄ, ԿԵՐԱՏՈՒՄՆ, } découpure, *sf.*

ԿԵՐԵԱԼ, coupé, ée, taillé, ée, *adj.* — (անասուն), coupé, ée, *adj.*

ԿԵՐԵԼ, couper, tailler, entailler, trancher, châtrer, *va.* || retrancher, *va.* || tronquer, *va.* || ôter, *va.* || tuer, *va.* || ouvrir, *va.* — *un melon, une pomme.* — *la veine.* — (անդամ մը), amputer, mutiler, *va.* — (մէկուն թռչակը), V. խոռել։ Ճիւղերը —, V. կոճապել։ Աւելորդ ճիւղերը, տերեւները —, couper les branches inutiles, émonder, tondre, tailler, élaguer, *va.* Բարակ բարակ —, couper par tranches minces, émincer *va.* Չգեստ —, couper un habit (—ից). Իւր բերնէն —, prendre sur sa nourriture. Խօսքը —, couper la parole, rompre la conversation. Կաթէ —, sevrer, *va.* Կարճ —, couper court, trancher, *va.* Խիստ կարճ —, écourter, *va.* Կտոր կտոր —, couper par tronçons, tronçonner, *va.* Կտոր կտոր — (միսը), débiter, *va.* Մանր մանր —, couper en pièces, détailler, *va.* Մէկուն ճամբան —, couper la route, le chemin à quelqu'un. Գէշ կերպով —, couper d'une manière maladroite, charpenter, *va.* Մազ —, couper les cheveux, tondre, *va.* Մէկուն մազերը տակէն —, V. Մազ։ (խուճուճ բուրդը, ուռճ մազը) —, V. խուզել։ Քունը —, rompre le sommeil. Երկայնութեամբ — (միսը), débiter, *va.* Մէկուն գլուխը —, trancher la tête à quelqu'un, décapiter, *va.*

ԿԵՐԻԼ, se couper, *vpr.* Շունչը —, perdre l'haleine, la respiration. Կրակ —, V. Կրակ։ Բոլոր ոտիկն աչք եւ ականջ —, être tout yeux, tout oreilles.

ԿԵՐԻՉ, V. Քաջ։ — ճառակիցն մէջ ըլլալ, être dans la force de l'âge, dans toute sa force.

ԿԵՐԹ, tondeur, euse, *s.*

ԿԵՐՉՈՒԹԻՒՆ, V. Քաջութիւն։

ԿԵՐՈՂ, coupeur, euse, *adj.* || tondeur, euse, *s.*; tailleur, châtreur, *sm.*

ԿԵՐՈՍ, couteau de poche, couteau pliant, couteau, *sm.* — պատառաւսի, greffoir, *sm.* — (կտրուածաց, խոշակարաց), tranchet, *sm.* — (ձիու սմբակի), rénette, *sf.* — (դաճեկածաց), coupoir, *sm.* — մեքենայ, tondeuse, *sf.*

ԿԵՐՈՍԱԳՈՐԾ, coutellier, *sm.*

ԿԵՐՈՍԱՎԱՃԱՌ, coutellier, *sm.*

ԿԵՐՈՒԱԾՔ, coupe, coupure, taille, *sf.* || coche, encoche, *sf.*

ԿԵՐՈՒԿ, court, *m.* courte, *f. adj. Les moyens les plus —s pour réussir.* || tranchant, ante, *adj. Cet homme est bien tranchant.* || tranchant, ante, *adj. Un argument* —. décisif, ive, *adj.* V. եւ վճռական։

ԿԵՐՈՒՄ, } coupe, coupure,
ԿԵՐՈՒՄՆ, } *sf.* — (ծառոց, գրչի), taille, *sf.*

ԿԵՐՊԱՐ, coupe, *sf.*

ԿԵՐՕՆ, tronçon, *sm.* — միզական, V. Նիզակաբեկ, կամ Նիզակաբեկնոր։ — (արժէքոց), coupon, *sm. Détacher le* —.

ԿԵՑԱՐ (զորավայրն եւ երկայնական բռչուն մ'է. Եւլիէ էֆէնտի. Ըլ-ղի), bécasse, *sf.* Ձագ —ի, V. կեցարիկ։

ԿԵՑԱՐԻԿ, becasseau, *sm. Tuer des* —*x.*

ԿԵՑԵԼ, becqueter կամ béqueter, *va.*

ԿԻԱԲԵՐ, calcifère, calcipare, calcigène, *adj.*

ԿԻԱԲՈՒՏԵՍ, calcosphérite, *sf.*

ԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, calcification, *sf.*

ԿՐԱԳՈՒԲ, fosse à chaux, *sf.*

ԿՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, calcination, [*sf.*

ԿՐԱԽԱՌՆԵԼ, chauler, *va.*

ԿՐԱԽԱՌՆՈՒՄ, **ԿՐԱԽԱՌՆՈՒՄՆ**, } chaulage, *sm.*

ԿՐԱԽՑ, calcin, *sm.*

ԿՐԱԾԻՆ, calcium, *sm.*

ԿՐԱԾՆԱԿԱՆ (թթուուկ), calcique (oxide), *adj.*

ԿՐԱԿ, feu, foyer, brasier, *sm.* || feu, incendie, *sm.* || feu, *sm.*, ardeur, *sf.* Մեծ, սաստիկ —, feu de reculée, feu d'enfer. Վառած —, braise, *sf.* Աստուծոյ —ին գալ, V. Գալ ։ — առնուլ (բռնկիլ), prendre feu. (Հրացանը) — չառնուլ (չբռնկիլ), manquer, *vn.* — ձգել, mettre le feu. — ընել, faire feu sur quelqu'un. — վառել, allumer կամ faire du feu. —ը կտրել, couper l'incendie. —ը մարել, éteindre le feu. — տալ ([illegible]), enflammer, exciter, *va.* —ի տալ, embraser, incendier, *va.* —ն արծարծել, attiser le feu. — կտրիլ, jeter feu et flamme. —ը նետել, jeter au feu. Այս ինչ ողորմելի —, quel pauvre feu! voici un pauvre feu! Գլուխս —ի պէս կ'այրի, la tête me bout.

ԿՐԱԿԱԿԱԼ, réchaud, *sm.*

ԿՐԱԿԱՄՈԽԻՐ, braise, *sf.*

ԿՐԱԿԱՆ, passible, *adj.*

ԿՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, passibilité, [*sf.*

ԿՐԱԿԱՊԱՇՏ, ignicole (լաւ եւս Adorateur du feu), *adj.* —ք, les adorateurs du feu.

ԿՐԱԿԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, le culte du feu. [*sm.*

ԿՐԱԿԱՏՈՒՆ, temple du feu,

ԿՐԱԿԱՐԱՆ, foyer, brasier, *sm.*

ԿՐԱԿԵՏՂ, foyer, âtre, *sm.* — կայծականց (մանղալ), foyer, brasier, *sm.*

ԿՐԱԿՈՅՏ, V. կրագուբ ։

ԿՐԱԿՈՏ, fougueux, euse, vif, *m.* vive, *f.*, brûlant, ante, bouillant, ante, pétillant, ante, *adj.*

ԿՐԱԿՈՒՐՈՏ, vif, *m.* vive, *f.* *adj.*

ԿՐԱՀՈՂ, calcaire, *sm.*

ԿՐԱՂԻՒՍ (քիրէճ խօրասան), ciment, *sm.* —ով ծեփել, cimenter, *va.*

1\. **ԿՐԱՅ**, V. կրիայ ։

2\. **ԿՐԱՅ** (պատերազմական անուաւոր մեքենայ [առ. նախնիս]), tortue, *sf.*

3\. **ԿՐԱՅ** (համաստեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), tortue, lyre, *sf.*

ԿՐԱՅԱԿԱՆՔ, chéloniens (քէլօնեէն), *smp.*

ԿՐԱՅԻՆ, calcaire, *adj.* *Terrain* —. — քար, V. Կրաքար ։ — հող (ըստ երկրաբանից), V. Կրահող ։

ԿՐԱՆԱԼ, se calciner, *vpr.* *Cette pierre s'est calcinée dans le feu.*

ԿՐԱՆԻՏ, V. Որձաքար ։

ԿՐԱՋՈՒՐ, eau de chaux, *sf.* կրաջրով թրջելը (ցորենը), chaulage, *sm.*

ԿՐԱՋՐԵԼ, chauler, *va.*

ԿՐԱՍ ԿՐԱՍ (ագռաւու), croassement, *sm.*

ԿՐԱՍԷՐ, calcicole, *adj.*

ԿՐԱՅԵԱԼ, calciné, ée, *adj.*

ԿՐԱՅՈՒՄ, **ԿՐԱՅՈՒՄՆ** } (քիրէճլէնմէ), calcination, *sf.*

ԿՐԱՅՈՒՆԵԼ, réduire en chaux, calciner, *va.*

ԿՐԱՒՈՐԱԲԱՐ, V. Կրաւորապէս ։

ԿՐԱՒՈՐԱԿԱՆ, passif, ive, *adj.* *Corps, principe* —. — բայ, verbe —. — ձայն բայի, passif, *sm.* *Ce verbe est au* —.

ԿՐԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (ըստ փիլիսոփայից), passiveté կամ passivité, *sf.*

ԿՐԱՒՈՐԱՊԷՍ, passivement, [*adv.*

ԿՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (pus փիլիսոփայից եւ pus բառակաճուց), passion, *sf.* *Le verbe actif marque l'action, le passif marque la — du sujet.*

ԿՐԱՓՈՒՌ (ւէրի՞ օ՞ղը), chaufour (լաւ եւս Four à chaux), *sm.*

ԿՐԱԳԱՐ, pierre calcaire, pierre à chaux.

ԿՐԵԼ, porter, *va.* || porter, transporter, *va.* || porter, apporter, amener, *va.* || porter, mettre, avoir sur soi, *va.* || souffrir, *vn.*; subir, éprouver, endurer, *va.*, être en butte à. *Être en butte à la raillerie, aux plaisanteries.* Վ֊ճաս —, pâtir, perdre, succomber, *vn.*; souffrir, *va.* — (ճնդուիլն), essuyer, *va.* Ինչ մ'ունեն գրպանին մէջ —, V. Դրպան։ Ինձ համար ձեր կրած ամխաւտութեանը շնորհակալ եմ, je vous remercie de la peine que vous avez prise pour moi. Իւր ցաւերը կը կրէ առանց գանգատելու, il souffre ses maux sans se plaindre. Մեծ չարիք կրեցի, j'ai éprouvé beaucoup de malheurs. Երկու բախտն ալ կրեց, il a éprouvé l'une et l'autre fortune. Ակնոց կը կրեմ (կը դնեմ), համզի կարճատես եմ, je porte des lunettes, parce que j'ai la vue basse, եւ կամ je suis myope.

ԿՐԵԼԻ (տանելի), portable, *adj.*

ԿՐԵԼԻՔ (ի֊ի֞ւրի֞), civière, *sf.* — (կանուց), brancard, *sm.*

ԿՐԵՍՈՍ (վերջին թագաւոր Լիւդացւոց [roi de Lydie]), Crésus (ք֊ր֞ս֞֊), *n. p. m.* || — (ցաս հարուստ մարդ), crésus, *sm.*

ԿՐԵՏՆ, (կրետոնեաց կտաւ. Երբեմն գործեն ք֊՛֞ղ), cretonne (ք֊է֞տ՛֞՛), *sf.*

ԿՐԵՓԵԱՆ, chaufournier, *sm.*

ԿՐԹԱԿԱՆ, instructif, ive, *adj.*

ԿՐԹԵԼ, exercer, dresser, former, *va.* || instruire, discipliner, éduquer, *va.* || nourrir, élever, *va.*

ԿՐԹԻԼ, V. կրթուիլ։

ԿՐԹԻՉ, } instructif, ive, *adj.*
ԿՐԹՈՂ, } *Ce livre est fort —.* instructeur, *adj. m. Capitaine, officier —.* || instructeur, *sm. Manuel de l'—.* — (կենդանիները), dresseur, *sm.* Ըմբիշ կրթող, gymnaste, *sm.*

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ, exercice, *sm.*, discipline, instruction, nourriture, *sf.* || exercice, *sm.* — մարմնոյ, V. Մարմնակրթանք։ — ձիու, V. Ձիավարժութիւն։

ԿՐԹՈՒԻԼ, s'exercer à, se dresser, se former, s'instruire, *vpr.* Խօսելու կը կրթուիմ (կը վարժուիմ), je m'exerce à parler.

ԿՐԻԱՑ (ք֞՛֊ղ֊), tortue, *sf.* Ցամաքայինն, ոսկին, ալիւղին —, — de terre. — ծովու, — de mer.

ԿՐԻՃԱԿ, auget, *sm.*

ԿՐԻՏԻՒ (հնձիչ վարուց եւ գործոց այլոց), censeur, *sm. Un — équitable.* critique, *sm. C'est un — fâcheux.*

ԿՐՄԱԳԻՏ (բժշկական գործիք մի), stéthoscope, *sm.*

ԿՐՄԱԶԳԵՑՍ, corsage, *sm.*

ԿՐՄԱԿԱԼ, bavette, *sf.* — (ձիոյ), V. Լանջապաւ (երիվարի)։

ԿՐՄԱՆՈՑ, rational, *sm.*; pectoral, *sm.* — կանանց, V. Ոեղմիրաւ, կամ Պախազանդ։ — տղայոց, V. Կռնակալ։

ԿՐՄԱՊԱՆ, V. Ոեղմիրաւ։

ԿՐՄՆԻ, ronger, *va.*; grignoter, *vn.*

ԿՐՄՆԱԼ, V. կռնակալ։

ԿՐՄՈՂ, rongeant, ante, rongeur, euse, *adj.* [*sm.*

ԿՐՄՈՍԿՐ, sternum (ս֞ք֊ն֞֊՛), }
ԿՐՄՈՒՄ, }
ԿՐՄՈՒՄՆ, } rongement, *sm.*

ԿՐԿԷՍ, cirque, *sm.*

ԿՐԿԻՆ, double, *adj.* || géminé, ée, *adj.* || doublement, de nouveau, bis (գէտ.), *adv.* — ըլլալ, devenir double, doubler, *vn.*

ԿՐԿԻՑ, angleux, euse, *adj.*

ԿՐԿՆԱԲԱՆ, rediseur, euse, rabâcheur, euse, *s. Un vieux rabâcheur.* [cher, *v. n.* et *a.*

ԿՐԿՆԱԲԱՆԵԼ, redire, rabâ-

ԿՐԿՆԱԲԱՆՈՂ, V. կրկնաբան։

ԿՐԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, redite, répétition, *sf.*, rabâchage, *sm.* Անելորդ —, rabâcherie, battologie, *sf.*

ԿՐԿՆԱԴԻՏԱԿ, jumelles, *sfp.*

ԿՐԿՆԱԶԱՏԻԿ, Pâques closes, Dimanche de Quasimodo.

1. **ԿՐԿՆԱԿ**, binaire, *adj. Combinaison —. L'eau est un composé binaire.* [*sm.*

2. **ԿՐԿՆԱԿ** (կանանց. շալ), châle,

ԿՐԿՆԱԿԷՏ, deux-points, *smp.*, comma *(pl.* des *comma)*, *sm.* || tréma, *sm. Le mot* naïf *demande un — sur l'*i. || tréma, *adj. inv. Un ï —. Des ë —.*

ԿՐԿՆԱԿԻ, double, *adj.* || doublement, *adv.*

ԿՐԿՆԱԿՆԻՔ, anabaptiste, *sm.*

ԿՐԿՆԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, bigamie, *sf.*

ԿՐԿՆԱԿՆՈՒՆՔ, V. կրկնակնիք։

ԿՐԿՆԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, V. կրկնակնութիւն։ [*sf.*

ԿՐԿՆԱՆՇԱՆ, contremarque,

ԿՐԿՆԱՊԱՏԻԿ, double, *adj.* || doublement, *adv.* || — (թղթի խաղի մէջ), paroli, *sm. Gagner le —.* — հատուցանել, faire paroli, rendre le paroli à quelqu'un. — դրամով խաղալը, martingale, *sf. Jouer à la —, la —.*

ԿՐԿՆԱՊԱՏԿԵԼ, doubler, redoubler, *va.*

ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, **ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՈՒՄ**, **ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՈՒՄՆ**, doublement, *sm.*, duplication, *sf.*

ԿՐԿՆԱՎԱՃԱՌ, revendeur, *sm. — de livres.*

ԿՐԿՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, revendeuse, *sf.* [*sf.*

ԿՐԿՆԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, diplopie,

ԿՐԿՆԱՐՕՐԵԼ, biner, *va.*

ԿՐԿՆԱՐՕՐՈՒՄ, **ԿՐԿՆԱՐՕՐՈՒՄՆ**, binage, *sm.*

ԿՐԿՆԵԼ, doubler, redoubler, *va.* || doubler, replier, *va.* || répéter, réitérer, répliquer, reprendre, redire, *va.* Համառօտ կերպով —, résumer, reprendre, *va.* — (հիւանդութիւնը), faire une récidive, récidiver, *vn.*

ԿՐԿՆԵՐԵՒՈՅԹ, mirage, *sm.* — արեգակական, V. Հրշարեւութիւն։ — լուսնի, V. Հրշալուսնութիւն։

ԿՐԿՆԵՓ, recuit, uite, *adj.*

ԿՐԿՆԻԼ, V. կրկնուիլ։

ԿՐԿՆՈՑ, manteau, *sm.* — կանանց, mante, *sf.* Փոքրիկ — (կանանց եւ տղայոց համար), V. կրկնոցիկ։ — երկայն, V. Սուկան։

ԿՐԿՆՈՑԱԿԱԼ, V. Համփրակ։

ԿՐԿՆՈՑԻԿ, crispin, *sm.*

ԿՐԿՆՈՒԱԾ, pli, *sm.* — ծնգաց, jarret, *sm.* — (երգի տանը վերջաւորութեան), reprise, *sf.*

ԿՐԿՆՈՒԱԾՈՑ (տողք երգոց), intercalaire, *adj. Vers —s.*

ԿՐԿՆՈՒԹԻՒՆ, répétition, *sf.*, redoublement, *sm.* || anaphore, *sf.* Ստէպ —, redite, *sf.* Համառօտ —, récapitulation, *sf.*

ԿՐԿՆՈՒԻԼ, se répéter, *vpr.* || se replier, *vpr.* (Ծունր) —, fléchir, *vn.*

ԿՐԿՆՈՒՄ, **ԿՐԿՆՈՒՄՆ**, répétition, *sf.*, redoublement, *sm.*, réitération, *sf.* — (բուժ երածրշտաց), réplique, *sf.* — (հիւանդութեան), rechute, récidive, *sf.* — սկզբան, pétition de principe.

ԿՐԿՈՒՆՔ (ոտքի կրնակի կողմ), talon, *sm.*

ԿՐՈՈՒԽ (վայրի կոսոր), menu bois bûchette, *sf.*

ԿՐՃԱԾ, châtré, ée, écourté, ée, *adj.* || mutilé, ée, *adj.*

ԿՐՃԱՑԱԿԱՆ, circoncis, *sm.*

ԿՐՃԱՑԵԱԼ, châtré, ée, *adj.* || mutilé, ée, *adj.* — ի միջոյ, syncopé, ée, *adj.* — (աճառուն), coupé, ée, *adj.*

ԿՐՃԱՑԵԼ, châtrer, écourter, *va.* || mutiler, syncoper, *va.* — (ձայնաւոր գիր մը), élider, *va.*

ԿՐՃԱՑՈՒԹԻՒՆ, circoncision, *sf.* || mutilation, *sf.*

ԿՐՃԱՑՈՒՄ, } aphérèse, *sf.*
ԿՐՃԱՑՈՒՄՆ, } — (բառիցդ սկիզբն եղող վանկի կամ տառի մը), aphérèse, *sf.* Բառի մէջ տառի կամ վանկի —, syncope, *sf.* — (ձայնաւորի), élision, *sf.*

ԿՐՃԵԼ, grincer, *va.*

ԿՐՃԻՒ, difficulté, *sf.*, obstacle, *sm.*, traverse, *sf.*

ԿՐՃԻՒՆ, } grincement, *sm.* ||
ԿՐՃՈՒՄ, } claquement, *sm.*
ԿՐՃՈՒՄՆ, }

ԿՐՃՏԵԼ, grincer, *va.* — *les dents. Le bruit de la scie fait — les dents.* || grincer, *vn.* — *des dents.* claquer, *vn. Ses dents claquent.* crisser, *vn.*

ԿՐՃՏՈՒՄ } (ակռաներու), grin-
ԿՐՃՏՈՒՄՆ } cement, claquement, crissement, *sm.*

ԿՐՈՂ, porteur, euse, *s.* || passif, ive, *adj.*

ԿՐՈՒԻԼ (ի՛ս. ԷՐՎԷ), déménager, *vn. Nous avons déménagé hier.*

ԿՐՈՒԿ (ա՛ռ. կրկաց, կրկուցիւ, կրկուցց) } (կօտ-
1. **ԿՐՈՒՆԿ** (ա՛ռ. կրնկաց, կրնկուցիւ, կրնկուցց) } տէ), talon, *sm.*
Ոսկր կրնկաց, calcanéum (տ՛ալ-կաննէօ՛), *sm.* Ընդ կրուկ՝ կրունկն, կրունկն դառնալ, ետիանալ (ետ դառնալ), reculer, retourner, retourner en arrière, revenir sur ses pas, *vn.* Ընդ կրունկն դառնալ յանկարծակի, rebrousser chemin կամ յոկ rebrousser աճապարհ. *Quand il apprit cette nouvelle, il rebroussa chemin.* [*sf.*
2. **ԿՐՈՒՆԿ** (կղտւածք), charnière,

ԿՐՊԱԿ, boutique, *sf.* — կօշկակարի, V. կօշկակարաց։ փայտաշէն փոքրիկ —, V. կրպակիկ։

ԿՐՊԱԿԱՏԻՐ, bourgeois, oise, *s.* — վաճառականի, boutiquier, *sm.*

ԿՐՊԱԿԻԿ (փայտաշէն փոքրիկ կրպակ), échoppe, *sf.* [*adj.*

ԿՐՏԵԱԼ (անասունն), coupé, ée, **ԿՐՏԵԼ**, châtrer, *va.*

ԿՐՏՍԵՐ, mineur, eure, *adj.* || puîné, ée, cadet, ette, *adj.* — եղբայր, frère puîné, կամ յոկ puîné, cadet. *sm.* — քոյր, sœur puînée, կամ սոսկ puînée, cadette, *sf.*

ԿՐՔՈՏ, passionné, ée, *adj.*

ԿՐՕՆ, V. կրօնք։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ, religieux, euse, *adj. Culte —.*

ԿՐՕՆԱԿԻՑ, coreligionnaire, *s.*

ԿՐՕՆԱՀԱՅՐ, abbé, *sm.*

ԿՐՕՆԱՄՈԼ, fanatique, *adj. Un prédicateur —. Des docteurs —s.* || fanatique, *s. Il y a des —s dans toutes les religions. Un — de l'antiquité.* [me, *sm.*

ԿՐՕՆԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, fanatis-

ԿՐՕՆԱՍԻՐ, religieux, euse, *adj.*

ԿՐՕՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, religiosité, *sf.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐ, régulier, religieux, moine (ման՛), *sm.* կարելեաւ —, V. կարմելական։ —f, moinerie (ման՛ութ), *sf.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐԱՊԱՐ, V. կրճաւորապետ։

ԿՐՕՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, régulier, ière, religieux, euse, *adj. Habits réguliers. La vie religieuse.* monacale,

ale (*pl. monacaux*), *adj. Vie monacale.* monastique, *adj. Vie, ordre —.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐԱԲԷՍ, monacalement, *adv. Vivre —.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, religion, *sf.* —ը թողուլ, jeter le froc (ֆրօք) aux orties.

ԿՐՕՆՔ, religion, *sf.* Ճակատագրական —, բախտաբանական —, fatalisme, *sm.*

1. **ԿՑԱԿ** (ցանկ տեսակ տեսակ դրամոց), bordereau, *sm.*

2. **ԿՑԱԿ** (տոմսակ հաշուոյ առից եւ տրոց), bordereau, *sm.*

ԿՑԱՆ, couture provisoire à points espacés, faufilure, *sf.*

ԿՑԵԱԼ ԽԱԶ (բաց երաժշտաց), note syncopée.

ԿՑԵԼ, joindre, rattacher, lier, raccorder, unir, rapporter, *va.* || coudre provisoirement à longs points, faufiler, bâtir, *va.* Դարձեալ —, նորէն —, rejoindre, réunir, *va.*

ԿՑԻԼ, se joindre, se rattacher, se lier, s'emboîter, *vpr.* — (խազը), syncoper, *vn.* — (վիրաց), s'agglutiner, *vpr.*

ԿՑԿՑՈՒՐ, morceau, *sm.* — ոճ, style coupé, saccadé, abrupt. — բանք, paroles abruptes.

ԿՑԿՑՈՑ, morceau, *sm.*

ԿՑՈՂԱԿԱՆ (դեղ), agglutinant, ante, *adj.*

ԿՑՈՐԴ, un attaché d'ambassade, կամ լոկ un attaché, *sm.*

ԿՑՈՐԴԵԼ, conjoindre, *va.*

ԿՑՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, rapport, *sm.*, conjonction, *sf.*

ԿՑՈՒԱԾ, } charnière, *sf.* ||
ԿՑՈՒԱԾՔ, } raccorde, encastrement, *sm.*, emboîtement, *sm.*, emboîture, *sf.* || insertion, *sf.* — (քարանց), joint, *sm. Remplir les —s des pierres.* — ցանկէի երկու ոսկերաց, V. կարամուտք: — (ջըրբանից վիրաց կամ բեկեալ անդամոց), synthèse, *sf.*

ԿՑՈՒԱՆ, confluent, *sm.*

ԿՑՈՒՄ, } liaison, *sf.*; réu-
ԿՑՈՒՄՆ, } nion, *sf.*; raccord, raccordement, *sm.* — (խազի, բաց երաժշտաց), syncope, *sf.* — (ջըրբանից վիրաց կամ բեկեալ անդամոց), synthèse, agglutination, *sf.*

ԿՑՈՒԻԼ, V. Կցիլ: — (խազը), syncoper, *vn.*

ԿՑՐԴԱՐԱՆ (գիրք կցրդից), antiphonaire, *sm.*

ԿՔԵԼ, courber, plier, *va.*

ԿՔԻԼ, se courber, se plier, *vpr.*

ԿՕԴԱՑ (տեսակ մը դդում), courge, *sf.*

ԿՕՇ (ըմպելիք դնելու համար մէջը պարպած չոր դդում), calebasse, gourde, *sf.*

ԿՕՇԱՐԱՑ ([հին Հռովմայեցւոց] գերեզմանական աման, անօթ), lacrymatoire, *sm.*

ԿՕՇԻԿ (ւէւՃ), botte, *sf. Une paire de —s.* — (հին ողբերգական), cothurne, *sm.* Կէս —, V. Կիսակօշիկ: Ձի հեծնելու մեծ —ներ, bottes à écuyère. — (հագցունել), botter, chausser, *va.* —ները դնել, հագնիլ, mettre ses —s, se botter, se chausser, *vpr.* — շինել, botter, *va.* Ան— լինել (շատ աղքատ ըլլալ), n'avoir pas de souliers.

ԿՕՇԻԿՔ (վարձք ոտից [քահանայից, խօսնակաց կամ փաստաբանից, բժշկաց]), honoraires, *smp.*

ԿՕՇԿԱԳՈՐԾ, bottier, *sm.*

ԿՕՇԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, cordonnerie, *sf.*

ԿՕՇԿԱԿԱԼ, tire-pied (*pl. des tire-pieds*), *sm.*

ԿՕՇԿԱԿԱՐ, cordonnier, bottier, *sm.*; piqueur, euse, *s.*

ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՆՈՑ, cordonnerie, botterie, *sf.*

ԿՕՇԿԱՁԻԳ, tire-botte *(pl. des tire-bottes)*, chausse-pied *(pl. des chausse-pieds)*, *sm.*

ԿՕՇԿԱՆԵՐԿ (սեռ. ցերկ [կօշկաց]), cirage, *sm.*

ԿՕՇԿԱՆՈՑ, cordonnerie, *sf.*

ԿՕՇԿԱՒՈՐ, botté, ée, *adj.*

ԿՕՏ (պատեաց [ոտերի, կրայի]), écaille, corne, *sf.*

ԿՕՏԱՑ (եղջիւր), corne, *sf.*

ԿՕՐԱԳ (բուի մ'է. **ԽԵԼԵԼ**), cà̀prier, *sm.*

Հ

Հ *(ho)*, seizième lettre de l'alphabet arménien et onzième des consonnes. || soixante-dix, soixante-dixième.

ՀԱ, V. **Ալյո**։

ՀԱԳԱԳԱՅԻՆ, guttural, ale *(pl. gutturaux)*, aspiré, ée, *adj. Une H aspirée.*

ՀԱԳԱԳԱՍՓՈՒԹԻՒՆ, prononciation, articulation, *sf.*

ՀԱԳՆԵՐԳՈՂ, } rapsode կամ
ՀԱԳՆԵՐԳՈՒ, } rhapsode, *sm.*

ՀԱԳՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, rapsodie կամ rhapsodie, *sf.* || livre, *sm.*

ՀԱԳՆԻ, agnus-castus (**ԱԳՆԻ-ՔԱՍՏՈՍ**. *pl.* des *agnus-castus*), *sm.* Իտալական անուն է Gattilier, *sm.*

ՀԱԳՆԻԼ, s'habiller, se vêtir, *vpr.*, mettre, *va.*, se mettre, se couvrir, *vpr.* Փաղրակաւ զգեստեր —, s'habiller d'une façon grotesque (ծաղրական. տարօրինակ), s'accoutrer, *vpr.*

ՀԱԳՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, habiller (**ԱՅլԼԵ**), vêtir, couvrir, *va.* Փաղրակաւ զգեստեր —, habiller d'une manière grotesque (ծաղրական. տարօրինակ), accoutrer, *va.*

ՀԱԳՈՒԻԼ, V. **Հագնիլ**։ **Այս տղան ինչպէս հագուած էր**, comment cet enfant était-il habillé? **կանայ հագուած էր**, il était habillé de vert. **Այս մարդը միշտ պղէկ կը հագուի**, cet homme se met toujours bien. — **կապուիլ**, — **ճոխ հագուիլ**, se faire beau, belle.

ՀԱԳՈՒՍ, V. **Ձգեստ**։

ՀԱԳՑՈՒՆԵԼ, V. **Հագուեցուցանել**։

ՀԱԳԱՂԱՆ (**ԱՄՓՈՓԱԿ**), dame-jeanne *(pl. des dames-jeannes)*, *sf.*

ՀԱԶ, toux (**ՓՈՒՉ**), *sf.* **Յեպ եւ տաղտուկ —**, tousserie, *sf.* — **ի դէղ**, V. **Դեղ**։

ՀԱԶԱԳԵՂ, V. **Դեղ**։

ՀԱԶԱԼ, tousser, *vn.*

1. **ՀԱԶԱՐ** (**ԳԻՒ**), mille, *adj. num. card.* **Տասն — (բիւր)**, dix —, myriade, *sf.* — —, —f —ag (հարիւր բիւր. միլիոն), million, *sm.* — **միլիոն (երկիլիոն)**, milliard, billion, *sm.* || —, mille, *sm.* — **մի, մր**, un mille. *Un — de fagots.*

2. **ՀԱԶԱՐ** (**ՏԱՐԵԼ**), romaine, laitue romaine, *sf.*, chicon, *sm.* **Ուռուցիկ — (ԲՈՒՏ ԱԼԼԵՒ)**, laitue pommée.

ՀԱԶԱՐԱԳՐԱՄ, kilogramme, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱԼԻՏՐ, kilolitre, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՄԵԱՆ (աղանդաւոր), millénaire, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՄԵՏՐ, kilomètre, *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՄԵՏՐԱԿԱՆ, kilométrique, *adj. Mesure* —.

ՀԱԶԱՐԱՆԿԻՒՆ, chiliogone (χιλιόγων'), *sm.*

ՀԱԶԱՐԱՊԵՏ (գլխ. գունդի), commandant, chef de bataillon, *sm.* || chiliarque (χιλίαρχης), *sm.* — (տան արքայի), capitaine, gouverneur, *sm.* || — (պաշտօնեայ [Տէրութեան]), ministre, *sm.* Մեծ —, V. Նախապաշտօնեայ (դաւ. մեծ վեզիր)։

ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ (թիւ), millénaire, *adj.* [millier, *sm.*

ՀԱԶԱՐԵԱԿ, millésime, *sm.* ||

ՀԱԶԱՐԵՐՈՐԴ, millième, *adj.* — մասն, millième, *sm. Cinq* —s. — մասն դրամի, V. Հազարերորդադրամ։ — մասն մետրի, V. Հազարերորդամետր։

ՀԱԶԱՐԵՐՈՐԴԱԴՐԱՄ, milligramme, *sm.* [tre, *sm.*

ՀԱԶԱՐԵՐՈՐԴԱՄԵՏՐ, millimè-

ՀԱԶԱՐԹԵՐԹԻԿ (երրորդ ստամոքս [որոճացող կենդանեաց]), feuillet, *sm.*

ՀԱԶԱՐԻ ԽԷԺ (ամբ մաքրուլ խէ-լասօսք), thridace, *sf.*, lactucarium (լակտուկարիոմ), *sm.*

ՀԱԶԱՐՏԵՐԵՒԵԱՆ, **ՀԱԶԱՐՏԵՐԵՒՈՒԿ** (միլֆոյլ թէր-ւան), mille-feuille (*pl.* des *mille-feuilles)*, *sf.*

ՀԱԶԱՑՈՂ, tousseur, euse, *s.*

ՀԱԶԵԼ, V. Հազալ։

ՀԱԶԻ ԴԵՂ, V. Դեղ։

ՀԱԶԻՒ, — **ԹԷ**, à peine, c'est beaucoup si, *adv.*

ՀԱԶՈՑ, V. Հազացող։

ՀԱԶՈՒԱԳԻՒՏ, **ՀԱԶՈՒԱԴԷՊ**, rare, *adj.*

ՀԱԼ, fonte, fusion, *sf.* — առնուլ (հալիլ), fondre, *vn.*

ՀԱԼԱԾԱԿԱՆ ԱՌՆԵԼ, **ՀԱԼԱԾԱԿԱՆ ՏԱՆԵԼ**, donner la chasse.

ՀԱԼԱԾԱՆՔ, persécution, *sf.*

ՀԱԼԱԾԵԼ, persécuter, poursuivre, expulser, chasser, suivre, *va.* Մէկն —, être aux trousses de quelqu'un. Զիրար —, se persécuter, *vpr.*

ՀԱԼԱԾԻՉ, **ՀԱԼԱԾՈՂ**, persécuteur, trice, persécutant, ante, *adj.* || persécuteur, trice, *s.*

ՀԱԼԱԾՈՒՄ, **ՀԱԼԱԾՈՒՄՆ**, persécution, *sf.* || poursuite, *sf.*

ՀԱԼԱԿԱՆ, fusible, *adj.*

ՀԱԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, fusibilité, *sf.* [ci, *sm.*

ՀԱԼԱՆՔ (ռինգ. տագնապ), sou-

ՀԱԼԱՐԱՆ, fonderie, *sf.* — (կենդանեաց նարաքի), fondoir, *sm.*

ՀԱԼԱՒ (զգեստ), vêtement, *sm.*

ՀԱԼԵԼ, V. Հալեցունել։

ՀԱԼԵԼԻ, liquéfiable, *adj.* || soluble, *adj.*

ՀԱԼԵՑՈՒՆԵԼ, fondre, liquéfier, dissoudre, *va.* || digérer, *va.* — (սառը), dégeler, *va.* Կարագ —, faire fondre du beurre.

ՀԱԼԵՒՄԱՇ, consomption, *sf.*

ՀԱԼԻԼ, fondre, *vn.*, se fondre, *vpr.* || languir, *vn.* — (սառը), dégeler, *vn.*, se dégeler, *vpr.*

ՀԱԼԻԼԱՑ (տեսակ մը չոր միրգ, պտուղ), myrobolan, *sm.*

ՀԱԼԻՉ (մետաղաց), fondeur, *sm.* — (դեղ), fondant, ante, *adj.* Նիւթ — (ըստ տարրագիտաց), fondant, flux (ֆլիւ), *sm.*

ՀԱԼՈՂԱԿԱՆ, digestif, ive, *adj.*

ՀԱԼՈՂԻ (կարմիր գոյն), nacarat, *sm.* || — (կարմրագոյն), nacarat, *adj. invar.*

ՀԱԼՈՑ, creuset, *sm.* — (ոսկւոյ եւ արծաթոյ), coupelle, *sf.*

ՀԱԼՈՒԱԾ, fonte, *sf.*

ՀԱԼՈՒԷ (եօթ ալուճը), aloès (ալօէս), *sm.* Ամերիկեան —, karata, *sm.*

ՀԱԼՈՒԷԱԽԱՌՆ, **ՀԱԼՈՒԷԱԿԱՆ**, aloétique, *adj. Pilules* —s.

ՀԱԼՈՒՄ, } fusion, fonte, li-
ՀԱԼՈՒՄՆ, } quéfaction, *sf.* || solution, *sf.* — **ձեռից**, **սառչումից եաց**, dégel, *sm.* — **կերակրոց**, digestion, coction, *sf.*

ՀԱԿ, balle, *sf.*, colis (**ֆրէյ**), *sm.*

ՀԱԿԱԲԱԽՈՑ, contre-batterie *(pl.* des *contre-batteries), sf.*

ՀԱԿԱԴԱՐՁՆ, inverse, *sm.* [*adj.*

ՀԱԿԱԴՐԱԿԱՆ, antithétique, **ՀԱԿԱԴՐԵԼ**, opposer, *va.*

ՀԱԿԱԴՐԵԼԻ, opposable, *adj.*

ՀԱԿԱԴՐՈՂ, opposant, ante, *adj.*

ՀԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, antithèse, *sf.*

ՀԱԿԱԶԳԱՑԻՆ, antinational, ale *(pl. antinationaux), adj.*

ՀԱԿԱԶԴԱԿ (**ըստ ստուգիայ**), réactif, *sm. La potasse, l'ammoniaque, sont des —s.* [*sf.*

ՀԱԿԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, réaction, **ՀԱԿԱԹԱՆՁԱԿԱՆ**, antidysentérique, *adj.*

ՀԱԿԱԼՈՐՁՆԱՑԻՆ, antisialagogue, *adj.* et *sm.*

ՀԱԿԱԽՈՑԻ, antiscrofuleux, *adj.* et *sm.*

ՀԱԿԱԿԱԹՈՒԱԾԱԿԱՆ, antiapoplectique, *adj.*

ՀԱԿԱԿՂԵՐԱԿԱՆ, anticlérical, ale, *adj.*

ՀԱԿԱԿՇՌԵԼ, contre-peser (**Ա յուր կ'յարդի Contre-balancer**), *va.*

ՀԱԿԱԿՈՂՄՆ, revers, *sm.*

ՀԱԿԱԿՐԱԿԱՆ, antipathique, *adj.* [*sf.*

ՀԱԿԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, antipathie, **ՀԱԿԱՀՐԴԵՀ**, contre-feu, *sm.*

ՀԱԿԱՀԱՌԵԼ, contredire, *va.*, controverser, *v. a.* et *n.*

ՀԱԿԱՀԱՌՈՒԹԻՒՆ, contradiction, controverse, *sf.*

ՀԱԿԱՄԵՂԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, contre-accusation *(pl.* des *contre-accusations), sf.*

ՀԱԿԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆՔ (**պատերազմի**), contre-approches, *sfp.*

ՀԱԿԱՄԻՑ ԿԵՐՊ, contrepoids, *sm.* [narchique, *adj.*

ՀԱԿԱՄԻԱՊԵՏԱԿԱՆ, antimo-

ՀԱԿԱՄՈՏԵԼ, pencher, incliner, *va.* [ner, *vn.*

ՀԱԿԱՄՈՏԻԼ, pencher, incli-

ՀԱԿԱՄՈՏՈՒԹԻՒՆ, penchant, *sm.*, inclination, propension, *sf.*

ՀԱԿԱՄՕՏՔ, contre-pilastre *(pl.* des *contre-pilastres), sm.*

ՀԱԿԱՆՑԵԼ, contre-passer, *va.*

ՀԱԿԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, contre-passation *(pl.* des *contre-passations), sf.* [péristase, *sf.*

ՀԱԿԱՇՐՋԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, anti-

ՀԱԿԱՊԱՊ, antipape, *sm.*

ՀԱԿԱՊԱՑՈՒՀԱՆ, contre-châssis *(pl.* des *contre-châssis), sm.*

ՀԱԿԱՊԱՐ, contredanse, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ, contraire, opposé, ée, adverse, *adj.* || contradictoire, hostile (**թշնամի**), défavorable, ennemi, ie, incompatible, *adj.* || antipode, *sm.* || ennemi, ie, *s.* || —, contre, malgré, au contraire de, en dépit de, *prép.* —**ն**, contre, contraire, opposé, opposite, *sm.* **ի** —**ն**, à contre-biais, à contresens, *adv.* **ի** —**ին** (**ընդ** —**ն**), au contraire, tout au contraire, bien au contraire, à contresens, contrairement, *adv.* **Ա**-**ւնր** —, malgré cela. **Ա ինր, ա-ինից** —, malgré lui (elle), eux (elles). — **կալ**, résister, tenir կամ faire tête à, aller contre, *vn.*, s'élever, *vpr.* — **ամբառնալ**, **ելանել**, s'opposer, *vpr.*; contrecarrer, *va.* — **կանգնել**, opposer, *va.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ, contre-révolution *(pl.* des *contre-révolutions), sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԱՌԱՋԱՐԿ, **ՀԱԿԱՌԱԿ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ** } contre-proposition *(pl.* des *contre-propositions), sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԸՆԹԱՑՔ (գեցոյ), contre-courant *(pl. des contre-courants)*, *sm.* [tresens, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԻՄԱՑՈՒԱԾ, contre-ordre *(pl. des contre-ordres)*, contremandement, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԼՈՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ contre-ruse *(pl. des contre-ruses)*, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԿԱՐՏԻՐ, contre-partie *(pl. des contre-parties)*, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԿՈՂՄՆ, contre-fil (յոփ. չուցի), *sm.* Հակառակ կողմն լուսոյ, contre-jour *(pl. des contre-jours)*, *sm.* Հակառակ կողմն հերաց, contre poil, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ԿՐՕՆԻՑ, antireligieux, euse, *adj.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՀՆԱՐՔ, contre-finesse, contre-batterie *(pl. des contre-batteries)*, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՀՈՍԱՆՔ (գեցոյ), contre-courant *(pl. des contre-courants)*, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՀՐԱՄԱՆ, contre-ordre *(pl. des contre-ordres)*, contremandement, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՄԱՍՆ, contre-partie (*pl.* des *contre-parties*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՄԵՔԵՆԱՑՈՒԹԻՒՆՔ, contre-batterie (*pl.* des *contre-batteries*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՄԻՏՔ, contresens, *sm.* ի հակառակ միտս, à contresens, *adv.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, contre-révolution (*pl.* des *contre-révolutions*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՆԵՆԴ, contre-ruse (*pl. des contre-ruses*), *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՉՈՒ ՉՕՐԱՑ, contremarche, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆ, } con-
ՀԱԿԱՌԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ, } tredit, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՓԱԽՈՒՍՏ, V. Հակափախուստ։

ՀԱԿԱՌԱԿԱԲԱՆ, contradicteur, *sm.* [*va.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԲԱՆԵԼ, contredire,

ՀԱԿԱՌԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, contradiction, opposition, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԴԵՂ, antidote, contrepoison, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, antithèse, *sf.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱԹՈՌ ԿԱՀԱՆԱՑԱՊԵՏ, V. Հակապապ։ [կաթող։

ՀԱԿԱՌԱԿԱԽՕՍ, V. Հակառակաբանութիւն։

ՀԱԿԱՌԱԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, antilogie, *sf.* V. Հակառակաբանութիւն։ Հակառակախոսութեամբ, condradictoirement, *adv.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՄԱՍՆ, V. Հակառակ մասն։

ՀԱԿԱՌԱԿԱՄԱՐՏ, adversaire, antagoniste, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, antagonisme, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՇԱՐԺ (մկանիւ), antagoniste, *adj. m.* Մուկն —, antagoniste, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՇԱՐԺՈՒԹԻՒՆ (մրկանց [muscle], որ անդամագիտաց), antagonisme, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿԱՍԻՐ, contrariant, ante, litigieux, euse, *adj.*

ՀԱԿԱՌԱԿԵԼ, } contrarier, *va.*
ՀԱԿԱՌԱԿԻԼ, } *Il me contrarie toujours.* résister, *vn.* || contester, *vn. Ils ont longtemps contesté là-dessus* (առ այս). débattre, *va.* — *une question.* contrepointer, *va.* — առանց իրաւանց, chicaner, *vn.*

ՀԱԿԱՌԱԿՈՂ, contestant, ante, *adj.* || chicaneur, euse, *s.*; contradicteur, *sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴ, opposant, ante, contestant, ante, hostile (թշնամի), contraire, *adj.* || adversaire, antagoniste, *sm.*; ennemi, ie, *s.*

ՀԱԿԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ, opposition, contrariété, résistance, *sf.*, litige, *sm.* || contradiction, contestation, *sf.*, antagonisme, *sm.* || discord, *sm.*, pique, *sf.* || haine (կէ՛ն'), aversion, *sf.* || antinomie, *sf.* Ընդդիմադարձ —, contre-opposition (*pl.* des *contre-oppositions*), *sf.* Ընդաբոյս, բնածին —, antipathie, *sf.* Հակառակութեան համար, պատճառաւ, par aversion, en haine de, *prép.* Առանց հակառակութեան, sans conteste.

ՀԱԿԱՌԱԿՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, V. Հակստուերեանք ։ [*sm.*

ՀԱԿԱՌԱԿՔՐԻՍՏՈՍ, antéchrist,

ՀԱԿԱՌԱՋԱՐԿ, V. Հակառակ առաջարկութիւն ։

ՀԱԿԱՍԱԲԱՐ, contradictoirement, *adv.*

ՀԱԿԱՍԱԿԱՆ, contradictoire, *adj.* *Des nouvelles —s.*

ՀԱԿԱՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ (օրէնք), anticonstitutionnel, elle, *adj.* [antilogie, *sf.*

ՀԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆ, contradiction,

ՀԱԿԱՍՏԸՂԿԵԱՆ, V. Հակափրոդիսեան ։

ՀԱԿԱՍՏԸՆԴԱԿԱՆ, antispasmodique, *adj.* Դեղ —, antispasmodique, *sm.*

ՀԱԿԱՍՏՈՒԵՐԵԱՑՔ, V. Հակստուերեանք ։ [*va.*

ՀԱԿԱՏԱՇԵԼ, contre-hacher,

ՀԱԿԱՏԱՊԱԿԱՆ, antiphlogistique, *adj.* [sion, *sf.*

ՀԱԿԱՏԱՐԱԾ, contre-exten-

ՀԱԿԱՏՈՓԱԿԱՆ, V. Հակափրոդիսեան ։

ՀԱԿԱՏՈՓՈՂ, rival, ale (*pl.* *rivaux*), *s.*

ՀԱԿԱՐՋԱՅԻՆ, antarctique, *adj.* — բեւեռ, pôle —.

ՀԱԿԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ, antiévangélique, *adj.*

ՀԱԿԱՓԱԽՈՒՍՏ, contre-fugue (*pl.* des *contre-fugues*), *sf.*

ՀԱԿԱՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ, antiphilosophique, *adj.* *Maxime —.*

ՀԱԿԱՓՈՐՁ, contre-épreuve (*pl.* des *contre-épreuves*), *sf.* —ը հանել, contre-épreuver, *va.*

ՀԱԿԱՓՈՒՏ, ⎫ antiseptique,
ՀԱԿԱՓՏԱԿԱՆ, ⎭ *adj.* Դեղ —, antiseptique, *sm.* *User des —s.*

ՀԱԿԱՓՐՈԴԻՍԵԱՆ, antivénérien, ienne, *adj.* Դեղ —, antivénérien, *sm.* *Faire usage d'—s.*

ՀԱԿԱՔՈՍԱԿԱՆ, antipsorique, *adj.* Դեղ —, antipsorique, *sm.*

ՀԱԿԱՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ, antichrétien, ienne, *adj*

ՀԱԿԱՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆ, antichristianisme, *sm.*

ՀԱԿԵԱԼ, penchant, ante, *adj.*

ՀԱԿԵԼ, pencher, incliner, *va.*

ՀԱԿԸՆԿԵՐԱԿԱՆ, antisocial, ale (*pl.* *antisociaux*), *adj.* *Doctrine antisociale. Principes antisociaux.*

ՀԱԿԻԼ, pencher, incliner, *va.*

ՀԱԿԻՄԱՍՏ, contresens, *sm.*

ՀԱԿԻՐՃ, bref, ève, succinct, incte ([illegible]), précis, ise, *adj.*

ՀԱԿԼՆԴԱՀԱՐԱԿԱՆ, antiscorbutique, *adj.* et *sm.*

ՀԱԿՃՐԱԳԻՐ, contre-épreuve (*pl.* des *contre-épreuves*), *sf.*

ՀԱԿՈՂ, déclinant, ante, *adj.* *Cadran, plan —.*

ՀԱԿՈՏՆԵԱՅՔ, antipodes, *smp.*

ՀԱԿՈՐՔԻՒՆԱՅԻՆ, antidartreux, euse, *adj.*

ՀԱԿՈՒՂԻՂ, hypoténuse ([illegible]), *sf.*

ՀԱԿՈՒՄ, ⎫ déclination, inc-
ՀԱԿՈՒՄՆ, ⎭ lination, inclinaison, *sf.* || penchement, *sm.*

ՀԱԿՍՏԸՆԴԱԿԱՆ, V. Հակա-սընգական ։ [*smp.*

ՀԱԿՍՏՈՒԵՐԵԱՆՔ, antisciens,

ՀԱԿՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ, antinomie, *sf.*

ՀԱՀԱՆԴ (կրակ), doux, *adj.*

ՀԱՂԱՐՋ (ֆրէնկ էւզիւմի), groseille, *sf*. Սեաւ —, cassis ([illegible], [illegible]), *sm*.

ՀԱՂԱՐՋԵՆԻ, groseillier, *sm*. Սեւապտուղ —, — à fruits noirs, cassis ([illegible], [illegible]), *sm*.

ՀԱՂՌՔ (որոգայթ. դարան), lacs ([illegible]), lacet, *sm*.

ՀԱՂԵՃԱՆ (տեսակ մը մեծ, երկայն եւ մանուշակագոյն սալոր. [illegible]), prune impériale, կամ սոսկ impériale, *sf*.

ՀԱՂՈՐԴ, celui, celle qui participe à quelque chose, participant, ante, *adj*. || participe, *sm*. || communion, *sf*. — (չարեաց), V. Մեղսակից ։ — լինել, ըլլալ, participer à, *vn*.; prendre part à, *va*.; communiquer, *vn*.; partager, *va*. || être de l'intelligence. — առնել, faire part de quelque chose à quelqu'un, communiquer, mettre de, *va*. *Le roi le mettait de tous ses plaisirs*.

ՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆ, communicatif, ive, expansif, ive, *adj*. || communicable, conductible, *adj*. || communiant, ante, *s*.

ՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, conductibilité, *sf*.

ՀԱՂՈՐԴԱԿԻՑ, communicable, [*adj*.

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑԻԼ, se communiquer, *vpr*., correspondre, *vn*. — իրարու հետ, se correspondre, *vpr*.

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, communication, *sf*. — (վաճառականաց), correspondance, *sf*. — ընել, հաղորդակցութեանց մէջ ըլլալ, — ունենալ, communiquer, *va*.; correspondre, *vn*.

ՀԱՂՈՐԴԱՍԷՐ, communicatif, ive, *adj*.

ՀԱՂՈՐԴԱՏՈՒՓ, ciboire, *sm*. *Serrer le saint — dans le tabernacle* (*տապանակ*).

ՀԱՂՈՐԴԵԼ, communiquer, *va*. *L'aimant communique sa vertu* (*զօրութիւն*) *au fer*. || communier, *va*. *C'est son curé qui l'a communié*. Գաղտնիք —, confier, *va*. — մէկուն բան մը, faire part de quelque chose à quelqu'un, communiquer quelque chose à quelqu'un. Այդ հաղորդեցի՞ք ձեր հօրն, avez-vous fait part de cela à votre père? Հաղորդեցի, je lui en ai fait part.

ՀԱՂՈՐԴԵԼԻ, communicable, [*adj*.

ՀԱՂՈՐԴԻԼ, communiquer, *vn*., se communiquer, *vpr*., participer à, *vn*. || communier, *vn*.

ՀԱՂՈՐԴԻՉ, communicatif, ive, expansif, ive, *adj*. — (ջերմութեան), conducteur, trice, *adj*.

ՀԱՂՈՐԴՈՂ, communicatif, ive, *adj*.

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, communication, participation, *sf*., part, partage, *sm*., rapport, *sm*. || intelligence, *sf*. || correspondance, *sf*. || communauté, *sf*., compérage, *sm*., communion, *sf*. Ճաշոյ —, V. Հացակցութիւն ։ Խօսից —, conversation, *sf*. — Նամակաց, V. Թղթակցութիւն ։ Մեղանչական —, V. Շնութիւն ։ Սուրբ —, communion, eucharistie ([illegible]), sainte table, *sf*.

ՀԱՂՈՐԴՈՒԻԼ, communiquer, *vn*., se communiquer, *vpr*. || communier, *vn*. Զատկին օրերն —, faire ses Pâques.

ՀԱՂՈՐԴՈՒՈՂ, communiant, ante, *s*.

ՀԱՂՈՐԴՔ, consorts, *smp*.

ՀԱՃ, satisfait, aite, propice, *adj*. — եւ հաւան, consentant, ante, *adj*. — եւ հաւան լինել, ըլլալ (գոհ լինել, ըլլալ), être content de, se contenter de, se louer de quelque chose, *vpr*.

ՀԱՃԱՐ (չավտար), seigle, *sm*. Հաց —ոյ, seigle, *sm*. Հաց —ոյ, pain de —.

ՀԱՃԵԼ, contenter, satisfaire, approuver, *va.*

ՀԱՃԵԼԻ, V. Հաճոյ, կամ Հաճոյական. — լինել, ըլլալ, satisfaire, *va.*; revenir, *vn.* *Son humeur me revient fort.*

ՀԱՃԵՑՈՒՆԵԼ, V. Հաճիլ.

ՀԱՃԵՑՈՒՑԻՉ, satisfactoire, *adj.*

ՀԱՃԻԼ, être content de, satisfait de, se contenter, se satisfaire, se plaire à, complaire, agréer, trouver bon, daigner, consentir, avoir pour agréable, se donner la peine de. Եթէ կը հաճիք, s'il vous plaît.

ՀԱՃՈՅ, agréable, plaisant, ante, *adj.* || bienvenu, ue, *adj.* — լինել, ըլլալ, plaire, revenir, convenir, agréer, *vn.*; satisfaire, *va.* — լինել վերստին, revenir en grâce. — լինել մէկուն, être en grâce auprès de quelqu'un. Ի զուր ձեռքէս եկածը կ'ըրեմ, չեմ կրնար — ըլլալ աւելի, j'ai beau faire de mon mieux, je ne puis rien faire à son gré. Ինչպէս որ — է ձեզ, tout comme il vous plaira.

ՀԱՃՈՅԱԿԱՆ, agréable, plaisant, ante, doux, *m.* douce, *f.* *adj.*

ՀԱՃՈՅԱԿԱՏԱՐ, complaisant, ante, obligeant, ante, *adj.*

ՀԱՃՈՅԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, approuver, *va.*; acquiescer, *vn.*

ՀԱՃՈՅԱՆԱԼ, se plaire, *vpr.* — մէկուն, gagner, acquérir, obtenir les bonnes grâces de quelqu'un. Իրարու —, se plaire l'un à l'autre. [te, *adj.*

ՀԱՃՈՅԱՐԱՐ, complaisant, an-

ՀԱՃՈՅՈՒԹԻՒՆ, grâce, *sf.*

ՀԱՃՈՑ, gré, agrément, plaisir, régal, *sm.* || caprice, arbitre, *sm.*, fantaisie, grippe, *sf.* Մեծ — մը զգալ, mourir de plaisir. Մէկուն — պատճառել, bouillir du lait à quelqu'un. — ըլլել, faire plaisir à. Ըստ հաճոյս, pus հաճոյից, au gré de, à discrétion, capricieusement, *adv.* Ամէն մարդու հաճոյից համեմատ, au gré de tout le monde. Ըստ հաճոյից համեմատ (ուզածին պէս), à son gré.

ՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, agrément, consentement, *sm.*, satisfaction, *sf.*, plaisir, gré, *sm.* || agrément, *sm.*, approbation, *sf.*, consentement, aveu, acquiescement, *sm.*, adhésion, *sf.* Մեծ հաճուքեամբ, avec le plus grand plaisir, avec beaucoup de plaisir.

ՀԱՄ, saveur, *sf.* — *douce, amère.* goût, *sm.* *Ce pâté est d'un — exquis.* — դնել (չափ դնել), mettre frein, modérer, *va.* — առնուլ, savourer, *va.* — առնլով, —ով, savoureusement, *adv.*

ՀԱՄԱԲԱՆ, homologue (• . .), *adj.*

ՀԱՄԱԳԱՐԱՆԹ, harmonies évangéliques, concordance, *sf.*

ՀԱՄԱԳԱՐԳՈՒԹԻՒՆ (տեսակ մը տրամախոհութիւն կամ պատճառաբանութիւն), sorite, *sm.*

ՀԱՄԱԳԱՐՈՑ ԼԻՆԵԼ, sympathiser, *vn.*

ՀԱՄԱՀՆԱԿ ԼԻՆԵԼ (առն եւ կնոջ), cohabiter, *vn.*

ՀԱՄԱՀՆԱԿԱՆ, consubstantiel, elle, *adj.*

ՀԱՄԱՀՆԱԿԻՑ, consubstantiel, elle, *adj.*

ՀԱՄԱՀՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, cohabitation, *sf.*

ՀԱՄԱՀՈՒՆ, semblable, *adj.*

ՀԱՄԱԳԱՒԱՌ, pays (բնիկ), *sm.* || compatriote, *s.*

ՀԱՄԱԳԵՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, pangermanisme, *sm.*

ՀԱՄԱԳԻՐ, pantographe, *sm.*

ՀԱՄԱԳՈՑ, consubstantiel, elle, *adj.* —f, tous les êtres créés, l'universalité des êtres.

ՀԱՄԱԳՈՅԱԴԱՒԱՆ, homousien (ὁμοούσιον), *sm*.

ՀԱՄԱԳՈՅԱԿԱՆ, homousien, *sm*.

ՀԱՄԱԳՈՅԱԿԻՑ, consubstantiel, elle, *adj*.

ՀԱՄԱԳՈՅԱԿՑՈՒԹԻՒՆ (Հօր եւ Որդւոյ), consubstantialité, *sf*.

ՀԱՄԱԳՈՅՈՒԹԻՒՆ, consubstantialité, *sf*.

ՀԱՄԱԳՈՐԾ, coopérateur, trice, *s*.

ՀԱՄԱԳՐԱՒԵԼ, accaparer, *va*.

ՀԱՄԱԳՐԱՒՈՂ, accapareur, euse, *s*.

ՀԱՄԱԳՐԱՒՈՒԹԻՒՆ, accaparement, *sm*.

ՀԱՄԱԳՐԵԼ, composer, *va*.

ՀԱՄԱԳՐՈՂ, V. Համագիր։

ՀԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, composition, *sf*.

ՀԱՄԱԴԱՄ, délicat, ate, *adj*. *Mets délicat*. friand, ande, *adj*. *Un mets friand*. — ք (կամակք կերակրոց), les délicatesses de la table, friandises, *sfp*.

ՀԱՄԱԴԱՒԱՆ, coréligionnaire, *s*.

ՀԱՄԱԴԻՐ, coïncident, ente, *adj*. — (կող կամ կողմն, րստ երկրաչափից), homologue, *adj*.

ՀԱՄԱԴԻՒԱՐԱՆ, pandémonium (πανδαιμόνιον), *sm*.

ՀԱՄԱԴՐԱԿԱՆ, synthétique, *adj*. *Démonstration* —. — օրինակաւ, կերպով, d'une manière —, synthétiquement, *adv*.

ՀԱՄԱԴՐԻԱԴ, V. Համակողմի։

ՀԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, coïncidence, *sf*. || synthèse, *sf*.

ՀԱՄԱԶԳԻ, similaire, *adj*. *Une masse d'or est un tout* —, *parce que chacune de ses parties est or*. || homogène (ὁμογενής), *adj*. *Les parties* —*s*. || congénère, *adj*. *Plantes, animaux* —*s*. —ք, les nationnaux, *smp*.

ՀԱՄԱԶԳԵՍՏ, uniforme, *sm*.

ՀԱՄԱԶԳՈՒԹԻՒՆ, homogénéité (ὁμογένεια), *sf*.

ՀԱՄԱԶՕՐ, équivalent, ente, *adj*.

ՀԱՄԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, équivalence, *sf*.

ՀԱՄԱԹԵՆԱԿԱՆ ՏՕՆՔ, panathénées, *sfp*.

ՀԱՄԱԹԵՆԱԿՔ, panathénées, *sfp*.

ՀԱՄԱԺԱՄԱՆԱԿ, synchrone (σύγχρονος), *adj*. Տախտակ — անցից եւ դիպաց, tableau synchroniqne.

ՀԱՄԱԺԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, synchronisme, *sm*.

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ, universilé, *sf*. || accadémie, *sf*. Վերատեսուչ —ի, V. Վերատեսուչ։

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ, universitaire, *adj*. || universitaire, *sm*.

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ, universitaire, *adj*.

ՀԱՄԱԽԱՌՆ (տերեւ, րստ տնկաբանից), conné, ée, *adj*. *Les feuilles de plusieurs chèvrefeuilles sont connées*.

ՀԱՄԱԽՄԲԱԿԱՆ (անդամ Գաղղիոյ ազգային համախմբութեան ժողովին յամին 1792), conventionnel, *sm*.

ՀԱՄԱԽՄԲԵԼ, réunir, rassembler, *va*.

ՀԱՄԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ, convention, *sf*. || — (ժողով ժողովրդեան յԱնգղիա). meeting (միթինկ), *sm*. Ազգային — (Գաղղիացւոց), convention, *sf*. *La* —.

ՀԱՄԱԽՆԱՄՈՂ, cotuteur, trice, *s*.

ՀԱՄԱԽՈՀ, adhérent (ամբոխաբար յգ. կը գործածուի), *sm*. *Il avait perdu tous ses* —*s*. *Il fut condamné avec ses* —*s*. — լինել, ընդ մէկուն հետ, être d'intelligence avec quelqu'un. —ք (ի չարիս), consorts, *smp*.

ՀԱՄԱԽՈՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, conventionalisme, *sm*.

ՀԱՄԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf*., pratiques, *sfp*.

ՀԱՄԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, unanime, *adj*.

ՀԱՄԱԽՌՆՈՒԹԻՒՆ, congestion, *sf*.

ՀԱՄԱՁՈՒՅՆ, V. Ընչապետուկ։

1. **ՀԱՄԱԿ**, tout, *adv.* — լինել, բլլալ, se couvrir, *vpr.* — *de diamants, de pierreries.*

2. **ՀԱՄԱԿ** (կախեալ ածկողիճ), hamac (հ-ա-կ), *sm.*

ՀԱՄԱԿԱԴՆԻ, hamadryade, *sf.*

ՀԱՄԱԿԱՄ ԼԻՆԵԼ, se résigner à, *vpr.*

ՀԱՄԱԿԱՄԻԼ, V. Համակամ լինել։

ՀԱՄԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, résignation, *sf.*

ՀԱՄԱԿԱՐԳԱԼԻՔ (յերկրաչափութեան), coordonnées, *sfp.*

ՀԱՄԱԿԱՐԳԵԼ, coordonner, *va.*

ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, **ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ**, **ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄՆ**, coordination, *sf.*

ՀԱՄԱԿԵՆԴՐՈՆ, concentrique, homocentrique (ո-ե-ն-է-ր-է), *adj.*

ՀԱՄԱԿԵՐՏՔ, V. Համազոյք։

ՀԱՄԱԿԻՑ (հիձգութիւն զնդցնկեցուց կամ բնդաւնիօքոց), convergent, ente, *adj.*

ՀԱՄԱԿԻԼ, se couvrir, *vpr.* — *de diamants, de pierreries.*

ՀԱՄԱԿՇԻՌ, compensateur, trice, *adj.*

ՀԱՄԱԿՇՌԵԼ, compenser, *va.*

ՀԱՄԱԿՇՌԻԼ, se compenser, *vpr.*

ՀԱՄԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, compensation, *sf.*

ՀԱՄԱԿՐԱԿԱՆ, sympathique (ս-ի-բ-բ-է), *adj. Qualités —s.* — կերպով, V. Համակրութեամբ։

ՀԱՄԱԿՐԱՆՔ, sympathie (ս-ի-բ-բ-է), *sf.*

ՀԱՄԱԿՐԵԼԻ, sympatique, *adj.*

ՀԱՄԱԿՐԻԼ, sympathiser, *vn.*

ՀԱՄԱԿՐՈՂ, sympathisant, ante, *adj.*

ՀԱՄԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, sympathie (ս-ի-բ-բ-է), *sf.* Շնորհապարտ —, reconnaissante —. Համակրութեամբ, sympathiquement, *adv.* — ունեցող, V. Համակրող։ — ունեցնել, avoir de la —, sympathiser, *vn.*

ՀԱՄԱԿՐՕՆ, coreligionnaire, *s.*

ՀԱՄԱՀՈՑ, consanguin, ine, *adj.* — եղբարք, consanguins, *smp. Les — et les utérins.*

ՀԱՄԱՀՈՑՈՒԹԻՒՆ, consanguinité, *sf.*

ՀԱՄԱՀՈՍ (որս երկրաչափից), cosécante, *sf.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆ, unanime, *adj.* || concordant, ante, *adj.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵԼ, **ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՈՒՆԵԼ**, accorder, լաւ ելս faire —, *va.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆԻԼ, s'accorder, *vpr.*

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, accord, *sm.*, intelligence, *sf.* || concordance, *sf.*

ՀԱՄԱՀԱՐԱԿ ԱԽՏ, **ՀԱՄԱՀԱՐԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ**, épidémie, *sf. L'— du choléra. Il régnait une — dans le pays.*

ՀԱՄԱՄՏԱՑ, utérin, ine, *adj. Frère —. Sœur utérine.* || utérin, ine, *s.*

ՀԱՄԱՄԻՏ, unanime, *adj.* — լինել, բլլալ, être d'accord, concorder, *vn.*

ՀԱՄԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, imanimité, intelligence, *sf.*

ՀԱՄԱՅՆ, tout, *m.* toute, *f.* (*mp. tous, fp. toutes*), *adj.* || tout de même, néanmoins, *adv.*

ՀԱՄԱՅՆԱՕԳՈՅ ԴԵՂ, panacée, *sf. Il se vante d'avoir trouvé la —.*

ՀԱՄԱՅՆԱԳԻՑ, universel, elle, *adj. Esprit —.*

ՀԱՄԱՅՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, encyclopédique, *adj. Dictionnaire —.*

ՀԱՄԱՅՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, universalité, *sf.* [*sm.*

ՀԱՄԱՅՆԱՉԱՓ, pantomètre,

ՀԱՄԱՆՄԱՆ, semblable, *adj.* || conforme, uniforme, *adj.*

ՀԱՄԱՆՇԱՆ, synonyme, *adj.*

ՀԱՄԱՆԱՆԱԿ, synonyme, *adj.*

ՀԱՄԱՆՈՒՆ, homonyme (*...ի*), synonyme, *adj.*

ՀԱՄԱՆՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, homonymie, synonymie, *sf.*

ՀԱՄԱՆՉԱՑԱԿ (ճիշգուրքիւն գնդրնկեցւոց կամ բնդհանրոց), convergent, ente, *adj.*

ՀԱՄԱՀԱՒԱՐԱԿԱՆ, universel, elle, général, ale (*pl. généraux*), commun, une, *adj.*

ՀԱՄԱՀԱՒԱՐԻ, général, ale (*pl. généraux*), banal, ale (*pl. banaux*), *adj.*

ՀԱՄԱՀԱՒԱՐԻԿ, compatriote, *s.*, pays, *sm. C'est mon pays, c'est un de mes pays.*

ՀԱՄԱՀԱՒԱՐԻԿ ԿԱՌՔ, omnibus (*...ի—*), *sm.* Կծակացաքար եւս կը գործածուի. Voiture omnibus.

ՀԱՄԱՀՆԱԶՈՒԹԻՒՆ, unanimité, *sf.*, concert, *sm.* Համահնչութեամբ, unanimement, *adv.*

ՀԱՄԱՀՈՒՆԱՁ, unanime, *adj.*

ՀԱՄԱՁԱՓ, symétrique, *adj.*

ՀԱՄԱՁԱՓԱԿԱՆ, commensurable, *adj.*

ՀԱՄԱՁԱՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, commensurabilité, *sf.* [*sf.*

ՀԱՄԱՁԱՓՈՒԹԻՒՆ, symétrie,

ՀԱՄԱԳԱՀՍՈՂ (մարմին, pus տարրագիտաց), homologue (*...*), *adj.* [daire, *adj.*

ՀԱՄԱԳԱՅԱՍԽԱՆԱՑՈՒՆ, soli-

ՀԱՄԱԳԱՅԱՍԽԱՆԵԼ, correspondre, *va.*

ՀԱՄԱԳԱՅԱՍԽԱՆՈՂ, correspondant, ante, *adj.*

ՀԱՄԱԳԱՐՏ, solidaire, *adj.* || coobligé, *sm.*

ՀԱՄԱԳԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, solidarité, *sf.* [*sm.*

ՀԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, goût, palais,

ՀԱՄԱՌՕՏ, bref, ève, abrégé, ée, brief, ième, laconique, succinct, incte, sommaire, *adj.* || en abrégé, *adv.* — աղօթք, oraison jaculatoire, éjaculation, *sf.* — ասել, au résumé, en résumé, *adv.* [régé, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳԻՒ ՄԱՏԵԱՆ, ab-

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, abréviation, *sf.*

ՀԱՄԱՌՕՏԵԼ, abréger, récapituler, *va.* || abréger, *vn.* կարի —, écourter, *va.* — (հագիւր), dépouiller, *va.*

ՀԱՄԱՌՕՏԻՔ, abréviatif, ive, *adj.* || abréviateur, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏԻՒ, ՀԱՄԱՌՕՏԻՒՐ, sommairement, en peu de mots, succinctement, *adv.* — եղիրտղել, résumer, *va.* — եղիրտղումն, récapitulation, *sf.*

ՀԱՄԱՌՕՏՈՂ, récapitulatif, ive, *adj.* || abréviateur, *sm.*

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆ, brièveté, *sf.* || abréviation, récapitulation, *sf* || abrégé, abrègement, *sm.* || somme, *sf.* Ցայրաքաղ —, sommaire, extrait, précis, *sm.* —ել բնել (գրի մը), extraire, *va.*

ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, constellation, *sf.*

ՀԱՄԱՍՓԻՒՌ, vaste, *adj.*

ՀԱՄԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, cohabitation, *sf.*

ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ, vaste, *adj.* — ծով, océan, *sm.* — տախտակ աշխարհացոյց, mappemonde, *sf.* — տախտակ երկնացոյց, mappemonde céleste. — օդ, atmosphère, *sf.*

ՀԱՄԱՏԵՍԱԿ, synoptique, *adj. Tableau — d'une science.*

ՀԱՄԱՏԻՏ, qui a le même âge, du կամ de même âge, *adj.* — եմք, nous sommes du même, de même âge.

1. **ՀԱՄԱՐ**, compte (*...ի*), calcul, *sm.*, énumération, *sf.*, dénombrement, *sm.* || nombre, *sm.* || compte, état, *sm* || leçon, *sf.*

2. **ՀԱՄԱՐ**, ի —, pour, *prép*. Ինչու —, Ինչ բանի —, pourquoi? Անոր —, pour cela, pour cet effet, à cet effet. || à compte. Իրարու —, l'un pour l'autre. Յաճախ իրարու — կ'աշխատինք, nous travaillons souvent l'un pour l'autre.

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼ, major, *sm*. — բանակի, — général.

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, majorité, *sf*.

ՀԱՄԱՐԱԿԱՐ, censeur, *sm*.

ՀԱՄԱՐԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, censure, *sf*.

ՀԱՄԱՐԱԳԱՐԾ, comptable, *adj*.

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒ, comptable, *adj*. — (ըստ իրաւագիտաց), rendant, ante, *s*. *Le — compte*.

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարգս Համարատուութեան), reddition, *sf*.

ՀԱՄԱՐԱՑՈՅՑ, compteur (կօնդէօռ), *sm*.

ՀԱՄԱՐԵԼ, compter (կօնդէ), calculer, *va*. || compter, calculer, supporter, imputer, *va*. *Ne m'imputez pas cette faute*. || considérer, estimer, regarder comme, penser, juger, présumer, réputer, faire état de, croire, attribuer, supposer, tenir, *va*. Առ ոչինչ —, իբրեւ ոչինչ —, ne compter pour rien, կամ compter pour rien. *Il comptait pour rien les hommes*. ne faire, ne tenir aucun compte de, se battre l'œil de quelque chose, s'en battre l'œil, mépriser, *va*. Լաւ, մեծարոյ, առաւել —, préférer, aimer mieux, *va*. Գնահատական —, apprécier, *va*. Համարեա թէ, presque, quasi (քազի), *adv*.

ՀԱՄԱՐԵԼԻ, calculable, *adj*.

ՀԱՄԱՐԻԼ, passer pour, se compter, *vpr*.

1. **ՀԱՄԱՐԻՉ** (կոտորակաց ի համարողութեան), numérateur, *sm*.

2. **ՀԱՄԱՐԻՉ** (շէբլէհ), chapelet, *sm*. *Les Orientaux ont aussi des espèces de —s*. — դարձունել, égrener son —.

ՀԱՄԱՐՁԱԿ, franc (ֆռան), *m*. franche, *f*., hardi, ie (հառտի), libre, *adj*. — (զրոյցք, պատմութիւն, երգ), gaillard, arde, *adj*. V. Համարձակաբար ։

ՀԱՄԱՐՁԱԿԱԲԱՐ, **ՀԱՄԱՐՁԱԿԱՊԷՍ**, franchement, hardiment, librement, *adv*.

ՀԱՄԱՐՁԱԿԵԼ, **ՀԱՄԱՐՁԱԿԵՑՈՒՆԵԼ**, enhardir, *va*. || autoriser, *va*.

ՀԱՄԱՐՁԱԿԻԼ, prendre la liberté, oser, *va*., s'enhardir, *vpr*.

ՀԱՄԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ, liberté, hardiesse (հառտիէս), *sf*. || familiarité, *sf*., aplomb (աբլօն), *sm*. || autorisation, *sf*. — (Նկարչի ձեռքի), franchise, *sf*. — առնուլ, prendre la liberté de, oser, *va*. Աչալուրջ համարձակութեամբ, assurément, *adv*.

ՀԱՄԱՐՄՈՒՆՔ (էհբէդար), autorité, *sf*.

ՀԱՄԱՐՈՂ, compteur, calculateur, *sm*. V. Թուաբան ։

ՀԱՄԱՐՈՂԱԿԱՆ, arithmétique, *adj*.

ՀԱՄԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, arithmétique, *sf*., calcul, *sm*.

ՀԱՄԱՐՈՒՄ, **ՀԱՄԱՐՈՒՄՆ**, estime, *sf*., cas, *sm*., considération, réputation, *sf*., crédit, *sm*. — աւելցունել, mettre en crédit. Մեծ — ունենալ, présumer, *vn*. Ինք իր վրայ — ունենալ, se considérer, *vpr*. Փոխադարձ — ունենալ իրարու վրայ, se considérer, *vpr*.

ՀԱՄԱՍԵՌ, homogène (օմօժէն'), *adj*. *Les parties —s*.

ՀԱՄԱՍԵՌՈՒԹԻՒՆ, homogénéité, *sf*.

ՀԱՄԲԱԿ, apprenti, ie, *adj*. || novice, *s*.

ՀԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ, apprentissage, *sm.*

ՀԱՄԱՌՆԱԼ (վեր վերցուցնել), enlever, *va. On enlève les plus grosses pierres avec une grue (խարդակ).*

ՀԱՄԱՐ, provision, *sf.* —f, magasin, *sm. Cette bonne ménagère a fait un — de fruits pour l'hiver.* convoi, approvisionnement, avitaillement, *sm.*, pourvoirie, *sf.* —f բազմամբերf, provisions abondantes. —f (զօրաց, բերդի). V. Ռոճիկf, կամ Պարեմf եւ կամ Պաշարf. —f (գինւոյ, ցորենոյ, փայտից), fourniture, *sf.*

ՀԱՄԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, approvisionnement, avitaillement, *sm.*

ՀԱՄԱՐԱՎՈՒ, approvisionneur, *sm.*

ՀԱՄԱՐԱԿԱՊԵՑ (զօրաց), munitionnaire, *sm.*

ՀԱՄԱՐԱՆՈՑ, magasin de vivres, *sm.* || pourvoirie, *sf.* || grenier, *sm.* — խոտոյ, V. Մարագ կամ խոտանոց.

ՀԱՄԱՐԵԼ, faire provision, approvisionner, emmagasiner, *va.* — զանձն (իրեն համար պաշար պատրաստել), se munir de provisions, s'approvisionner, *vpr.*

ՀԱՄԱՐՁՈՒՄ, } élévation,
ՀԱՄԱՐՁՈՒՄՆ, } *sf.* || ascension, *sf. La glorieuse — du Fils de Dieu.* Տօն համբարձման Քրիստոսի, Ascension, *sf. L'— est quarante jours après Pâques.*

ՀԱՄԱՐՈՒՈՒ (Ժէէ– Ժէէ), sirène, *sf.*

ՀԱՄԱՒԱՆ, renommée, réputation, *sf.*, renom, fâme, *sm.*, vogue, célébrité, *sf.* || mèmoire, *sf.* || nouvelle, *sf.*, bruit, *sm.*, rumeur, *sf.* Բարի —, crédit, *sm.* — բարեաց (աւետիք), bonne nouvelle, *sf.* — չար (բօբ. գոյժ), mauvaise nouvelle, *sf.* Մեծ — ածել, faire fureur, *va.*

ՀԱՄԱՒԱՍԿԱՐՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, défaveur, *sf. Le papier de cette maison de commerce (տան վաճառականութեան. վաճառատուն) est en —, en grande —.*

ՀԱՄԱՒԱՆԱՒՈՐ, renommé, ée, fameux, euse, famé, ée, célèbre, *adj.* [lai, *sm.*

ՀԱՄԱՐ (Ժ–Ժէ), temps, dé-
ՀԱՄԱՐԱՏԱՐ, patient, ente, *adj. Ce père a été fort — à l'égard de son fils.*

ՀԱՄԱՐԵԼ, avoir patience, de la patience. *Ayez patience.* prendre patience. *Prenez patience.* se donner patience. *Donnez-vous patience.* patienter, *vn.*; endurer, souffrir, supporter, *va.* Դժնդակ բանի մր —, avaler la dragée. Նախատանաց —, boire un affront.

ՀԱՄԱՐՈՂ, patient, ente, endurant, ante, *adj.*

ՀԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, patience, *sf.* — ունենալ, avoir —, de la —. —ը կորսնցուցնել, perdre —. Մէկուն —ն հատցնել, faire perdre —, impatienter, mettre à bout, *va.* Համբերութեամբ, avec —, patiemment, *adv.* Համբերութեամբ սպասել, V. Սպասել. Շատ — ունիմ, vous avez bien de la —, կամ vous avez beaucoup de —, —ն հատնիլ (սրտողիլ. Կ'ըսուի խաղաղաբարոյ անձի մր համար), sortir de son caractère. *Vous me faites sortir de mon caractère.* V. Համբեր.

1. **ՀԱՄԲՈՅՐ** (Ե–Ժ), baiser, *sm.* — *de paix, d'amitié.* Մէկուն հակեալն վրայ — մր դրոշմել, déposer un — sur le front de quelqu'un.

2. **ՀԱՄԲՈՅՐ** (երկու երկայն վանկերէ [syllabe] ձեւացած բանաստեղծական չափ), spondée, *sm.*

ՀԱՄԲՈՅՐԱԿԱՆ, vers spondaïque, կամ սակ spondaïque, *sm.*

ՀԱՄԲՈՒՐԱՍԷՐ, baiseur, euse, embrasseur, euse, *s*.

ՀԱՄԲՈՒՐԵԼ, baiser, embrasser, *va*. Զիրար —, se baiser, s'embrasser, *vpr*. Ստէպ, յաճախապէս —, baisoter, *va*. *Il est toujours à — cet enfant.*

ՀԱՄԲՈՒՐՈՒՄՆ (երկու կոր գծերու, ըստ երկրաչափից), osculation, *sf*.

ՀԱՄԵՂ, savoureux, euse, exquis, ise, *adj*.

ՀԱՄԵՂԱՆԱԼ, devenir savoureux, exquis.

ՀԱՄԵՂԱՑՈՒՆԵԼ, rendre savoureux, exquis.

ՀԱՄԵՄ, amome, *sm*.

ՀԱՄԵՄԱՆՈՑ, saucière, *sf*.

ՀԱՄԵՄԱՆՔ, épice, épicerie, *sf*., aromate, *sm*. || sauce, *sf*., condiment, *sm*. || haut goût, *sm*. — (կերակրոց), assaisonnement, *sm*. — քացախոյ, vinaigrette, poivrade, *sf*. — աղի եւ պղպեղի, poivrade, *sf*.

ՀԱՄԵՄԱՎԱՃԱՌ, épicier, ière, *s*.

ՀԱՄԵՄԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, épicerie, *sf*.

ՀԱՄԵՄԱՏ, conforme, proportionnel, elle, comparable, symétrique, *adj*. || convenable, *adj*. || à l'avenant de, *prép*. Ըստ —ի, à կամ en proportion de, à կամ en raison de, *prép*. || proportionnément, proportionnellement, à proportion, en proportion, par proportion, *adv*. || en tant que, selon que, suivant que, *conj*. Պէտք չէ դատել (դատելու չէ) երեւութին կամ երեւցածին համեմատ, il ne faut pas juger de l'arbre par l'écorce. կամ il ne faut pas juger par l'apparance, sur les apparences.

ՀԱՄԵՄԱՏԱԲԱՐ, proportionnellement, comparativement, relativement, en comparaison de, *adv*. || au prix de, par rapport à, *prép*.

ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ, proportionnel, elle, domparatif, ive, *adj*.

ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, proportionnalité, *sf*.

ՀԱՄԵՄԱՏԵԼ, comparer, conférer, *va*. — (երկու գրուածք իրու հետ), collationner, *va*. Ինքզինք —, se comparer, *vpr*.

ՀԱՄԵՄԱՏԵԼԻ, comparable, *adj*.

ՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, analogie, *sf*. || proportion, *sf*. || conférence, *sf*. || comparaison, harmonie (ձայնից), symétrie, *sf*., rapport, *sm*. || proportion, *sf*. — *arithmétique*, *géométrique*. Ըստ համեմատութեան, à l'avenant, *adv*.

ՀԱՄԵՄԱՒՈՐ, assaisonné, ée, aromatique, *adj*. — հաց, pain d'épice. — ճիւթ, arome, *sm*.

ՀԱՄԵՄԵԼ, assaisonner, *va*. || aromatiser, épicier, *va*. — պղպեղիւ՝ պղպեղով, poivrer, *va*. — քացախով, vinaigrer, *va*.

ՀԱՄԵՄԵՂԷՆ, épicerie, *sf*.

ՀԱՄԵՄԵՆԻ, vanille, *sf*., vanillier, *sm*.

ՀԱՄԵՄՆՈՑ, V. Համեմանոց.

ՀԱՄԵՄՈՒԿ, vanille, *sf*.

ՀԱՄԵՄՕՂԻ, vanille, *sf*.

ՀԱՄԵՍՏ, modeste, modéré, ée, *adj*.

ՀԱՄԵՍՏԱԲԱՐ, avec modestie, modestement, *adv*.

ՀԱՄԵՍՏԱՆԱԼ, être modeste.

ՀԱՄԵՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre modeste.

ՀԱՄԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, modestie, modération, pudeur, *sf*.

ՀԱՄԵՏ (սէմէր), bât (պ.), *sm*. —ն հանել, ôter le —, débâter, *va*. *Débâter un âne.*

ՀԱՄԵՏԵԼ, mettre un bât sur une bête de somme (գրաստ), bâter, *va*. *Bâter une âne.*

ՀԱՄԵՐԱՇԽ, solidaire, *adj*. — ընել, solidariser, *va*.

ՀԱՄԵՐԱՇԽԱԲԱՐ, solidairement, *adv*.

ՀԱՄԵՐԱՇԽԻՒ, **ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԻՒՆ**, } solidarité, *sf*.

ՀԱՄԵՐԱՍԱՆԱԿ ԸՆԹԱՆԱԼ, marcher de pair.

ՀԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, tutti (տի-տի), *sm*.

ՀԱՄԸՆԹԱՑ, concomitant, ante, *adj*.

ՀԱՄՀԱՐՁ (է-մէր), aide de camp. *Les aides de camp du général*.

ՀԱՄՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ, panhellénique, *adj*.

ՀԱՄՀԵԼԼԵՆՈՒԹԻՒՆ, panhellénisme, *sm*.

ՀԱՄՇԻՐԱԿ (ֆրէր դը լէ), frère de lait.

ՀԱՄՈՁԱԿԵՐ, amiable compositeur.

ՀԱՄՈԶԵԼ, persuader (. պէ. .), convaincre, *va*.

ՀԱՄՈԶԻՉ, persuasif, ive (. պէ. զիֆ, իվ), convaincant, ante, concluant, ante, *adj*.

ՀԱՄՈԶՈՂԱԿԱՆ, persuasif, ive, *adj*.

ՀԱՄՈԶՈՒԹԻՒՆ, persuasion (. պէ. զիօն), *sf*.

ՀԱՄՈԶՈՒԻԼ, être persuadé.

ՀԱՄՈԶՈՒՄ, **ՀԱՄՈԶՈՒՄՆ**, } persuasion (. պէ. զիօն), *sf*.

ՀԱՄՈՐՈՎԱՅՆ, utérin, ine, *adj*. *Frère —. Sœur utérine*.

ՀԱՄՏԵՍ (դէգիւսթաթէօռ), dégustateur, *sm*.

ՀԱՄՏԵՍԵԼ, déguster, *va*.

ՀԱՄՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, dégustation, *sf*.

ՀԱՄՐ (միւէ), muet, ette, *adj*. || muet, ette, *s*. — լինել, ըլլալ, être կամ devenir muet, perdre la parole. *Y a-t-il déjà longtemps que tu as perdu la parole?* — ձեւանալ, faire le muet.

ՀԱՄՐԱՆԱԼ, être կամ devenir muet, perdre la parole.

ՀԱՄՐԱՆՔ, énumération, dénombrement, *sm*.

ՀԱՄՐԱՑՈՒՆԵԼ, rendre muet.

ՀԱՄՐԵԼ, compter (քօնդէ), *va*. || supputer, *va*. Մէկիկ մէկիկ —, compter un à un, énumérer, *va*. Ժամանակներն —, computer, *va*. Մատով —, compter par ses doigts, կամ sur ses doigts. — (Քուէից թիւր), compter les votes d'un scrutin (տէ-էպօյէ), dépouiller, *va*.

ՀԱՄՐՈՂ, compteur (քօնդէօռ), émumérateur, *sm*.

ՀԱՄՐՈՒԹԻՒՆ, mutisme, *sm*.

ՀԱՄՕՐԷՆ, tout, *m*. toute, *f*. (*mp. tous. fp. toutes*), total, ale (*pl. totaux*), entier, ière, *adj*. || tout entier, entièrement, totalement, *adv*.

ՀԱՅ, arménien, ienne, *adj*. et *s*. — լեզու, la langue arménienne, l'arménien.

ՀԱՅԱԳԷՏ, arméniste, *sm*.

ՀԱՅԱՍԷՐ, philarmène, *adj*.

ՀԱՅԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philarménie, *sf*.

ՀԱՅ ԲՈՐԱԿ, natron, կամ natrum (նաթռօմ), *sm*.

ՀԱՅԵԼ, jeter la vue sur, voir, regarder, *va*. || consulter, *va*. || toucher, *va*. *Cela ne me touche point*. — մտօք, contempler, *va*.

ՀԱՅԵԼԱԲԱՆԱԿԱՆ, catoptrique, *adj*.

ՀԱՅԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, catoptrique, *sf*.

ՀԱՅԵԼԱԳՈՐԾ, glacier, կամ յաւ եւս fabricant de glaces, *sm*. || miroitier, ière, *s*.

ՀԱՅԵԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, glacerie, *sf*.

ՀԱՅԵԼԱՎԱՃԱՌ, miroitier, ière, *s*.

ՀԱՅԵԼԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, miroiterie, *sf*.

ՀԱՅԵԼԱՐԱՆ, échafaud, *sm*.

ՀԱՅԵԼԵՐԱՆԱԿԱՆ, catoptrique, *adj.*

ՀԱՅԵԼԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, catoptrique, *sf.*

ՀԱՅԵԼԵԳՈՐԾ, glacier, կամ լաւ եւս fabricant de glaces. || miroitier, ière, *s.*

ՀԱՅԵԼԵԳՈՐԾԱՐԱՆ, glacerie, *sf.*

ՀԱՅԵԼԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, glacerie, *sf.*

ՀԱՅԵԼԵՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, énoptromancie, *sf.*

ՀԱՅԵԼԻ, miroir, *sm.* Մեծ —, glace, *sf.*

ՀԱՅԵՐԷՆ, en arménien. || arménien, ienne, *adj.* — լեզու, la langue arménienne, l'arménien. — խօսիլ, parler arménien. — կը խօսի՞ք, parlez-vous arménien? — գիտնալ, savoir l'arménien. — գիտէ՞ք, savez-vous l'arménien?

ՀԱՅԵՐԷՆԱԳԷՏ, arméniste, *s.*

ՀԱՅԵՑԱԿԱՆ, théorique, *adj.* *Cours — et pratique.*

ՀԱՅԵՑՈՂ, contemplatif, ive, *adj.* || contemplatif, *sm.*

ՀԱՅԵՑՈՂԱԿԱՆ, contemplatif, ive, *adj.* *S'adonner à la vie contemplative.*

ՀԱՅԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, contemplation, *sf.* || théorème, *sm.*

ՀԱՅԵՑՈՒԱԾ, **ՀԱՅԵՑՈՒԹԻՒՆ**, **ՀԱՅԵՑՈՒՄ**, **ՀԱՅԵՑՈՒՄՆ**, } coup d'œil, regard, *sm.* Հարեւանցի հայեցուած, aperçu, *sm.* Հարեւանցի հայեցուածով մը, par un simple aperçu. Ընդարձակ հայեցուածով (ընդարձակութեամբ), en grand, *adv.* *Cet homme ne sait pas travailler en grand, il ne s'entend qu'aux détails.*

ՀԱՅԹԱՅԹԱՆՔ, V. Հայթհայթանք ։

ՀԱՅԹԱՅԹԵԼ, V. Հայթհայթել ։

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ, V. Հայթհայթիչ ։

ՀԱՅԹԱՀԱՅԹԱՆՔ, fourniture, *sf.* || moyen, *sm.*

ՀԱՅԹԱՀԱՅԹԵԼ, fournir, procurer, *va.*

ՀԱՅԹԱՀԱՅԹԻՉ, fournisseur, *sm.*

ՀԱՅԻԼ, V. Հայել ։

ՀԱՅԿԱԲԱՆ, arméniste, *sm.*

ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, arménisme, *sm.*

ՀԱՅԿԱԻ (կէլ երմէնի), bol d'Arménis, *sm.*

ՀԱՅՀՈՅԱԿԱՆ, blasphémateur, *adj.* *Des cris —s.* blasphématoire, *adj.* *Écrit impie et —.*

ՀԱՅՀՈՅԵԼ, blasphémer, jurer, *va.*; blasphémer, maugréer, *vn.*

ՀԱՅՀՈՅԻՉ, **ՀԱՅՀՈՅՈՂ**, } blasphématoire, *adj.* || blasphémateur, trice, *s.*

ՀԱՅՀՈՅՈՒԹԻՒՆ, blasphème, jurement, serment, *sm.*

ՀԱՅՍ (խամուր), pâte, *sf.*

ՀԱՅՐ, père, *sm.* Երկնաւոր —, le Père céleste. — Աստուած, Dieu le Père, le Père éternel. — գթութեանց, — բարեգութ, — լուսոյ (Աստուած), le père des miséricordes, le père des lumières (Dieu). Հոգեւոր —, père spirituel. Սուրբ —ն մեր (Հռովմայ քահանայապետն. պապն Հռովմայ), le saint-père, notre saint-père, notre très saint-père (le pape). — ստութեան (սատանայ), le père du mensonge (le diable). Ընտանեաց —, — de famille. Մեծ —, V. Պապ ։ Գերապատիւ —, révérent —. Հարք սինհոդոսի, les évêques qui assistent au concile, les Pères d'un concile. Հարք անապատին (նախնի միայնակեացք. անապատականք, ճգնաւորք), les Pères du désert (les anciens anachorètes). Հայր մեր, notre Père, le Pater (բաքեա), *sm.* *Cet enfant a dit son Pater. Dire cinq Pater et cinq avé.* Հօրպէս, V. Հայրապար ։

ՀԱՅՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, patrologie, *sf.*

ՀԱՅՐԱԲԱՐ, en père, comme

un père, paternellement, *adv. Il l'a traité paternellement.*

ՀԱՅՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, patrologie, *sf.*

ՀԱՅՐԱԳԻՐ, père adoptif.

ՀԱՅՐԱԽՆԱՄ, paternel, elle, *adj.*

ՀԱՅՐԱԽՈՂԽՈՂ, parricide, *s.*

ՀԱՅՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Հայրաբանութիւն։

ՀԱՅՐԱԿԱՆ, paternel, elle, paterne, *adj. Il me parla d'un ton paterne.* — օրհնութիւն, bénédiction paternelle.

ՀԱՅՐԱՆՈՒՆԱԿԱՆ, patronymique, *adj.*

ՀԱՅՐԱՉԱՐՉԱՐ (անուն հերետիկոսաց), patripassien կամ patropassien, *sm.*

ՀԱՅՐԱՊԵՏ, patriarche, pontife, *sm.* —ք սիւնհոդոսի, սիւնհոդոսական —ք, les évêques qui assistent au concile, les Pères d'un concile.

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ, patriarcal, ale (*pl. patriarcaux*), *adj. Trône* —. pontifical, ale (*pl. pontificaux*), *adj. Habits, ornements pontificaux.*

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, patriarcat, *sm.*

ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ, parricide, *s.*

ՀԱՅՐԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, parricide, *sm.*

ՀԱՅՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԻՒՆ, nostalgie, *sf.*

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ, paternel, elle, patrimonial, ale (*pl. patrimoniaux*), *adj.*

ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑ, pays, *sm.* payse, *sf. C'est mon —, c'est un de mes pays.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԷՐ, patriote, *adj.* et *s.* Անձնանուէր — մը, un dévoué —. Ճշմարիտ — մը, un vrai —. Տարապայման (տարօրինակ, չափէ դուրս) —, chauvin, *sm.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԲԱՐ, patriotiquement, *adv.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, patriotique, *adj.*

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, patriotisme, *sm.* Տարապայման (տարօրինակ, չափէ դուրս) —, chauvinisme ([illegible]), *sm.*

ՀԱՅՐԵՆԱՏԵՆՉՈՒԹԻՒՆ, nostalgie, *sf.*

ՀԱՅՐԵՆԻ, paternel, elle, *adj. Cet enfant a quitté la maison paternelle.*

ՀԱՅՐԵՆԻՔ, pays natal, *sm.*, patrie, *sf.*

ՀԱՅՐԻԿ, père, dans le langage des enfants, papa, *sm.*

ՀԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, paternité, *sf.*

ՀԱՅՐՕՐԷՆ, V. Հայրաբար։

ՀԱՅՑԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎ, accusatif, *sm.*

ՀԱՅՑԵԼ, demander, *va. — de l'argent, du pain, du temps, une grâce, une faveur. Je vous demande votre amitié.* implorer, postuler, *va.* — արտասուագին, լալագին, V. Պաղատել։

ՀԱՅՑԵԼԻՆ, demande, *sf.*

ՀԱՅՑՈՂ. implorant, ante, *adj.* ‖ implorateur, *sm.*; postulant, ante, *s.*

ՀԱՅՑՈՒԱԾ, demande, prière, *sf.*

ՀԱՅՔԱՐ, pierre d'Arménie, *sf.*

ՀԱՆ, aïeule, grand'mère (*pl.* des *grand'mères*), grand'maman (*pl.* des *grand'mamans*), կամ bonne maman, *sf.* — —ոյն, trisaïeule, *sf.*

ՀԱՆԱՔԱՆ, minéralogiste, *sm.*

ՀԱՆԱՔԱՆԱԿԱՆ, minéralogique, *adj. Carte* —.

ՀԱՆԱՔԱՆՈՒԹԻՒՆ, minéralogie, *sf.*

ՀԱՆԱԳԷՏ, V. Հանքաբան։

ՀԱՆԱԳՈՐԾՈՂ, minéralisateur, *sm.* — մարմին, corps —s.

ՀԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, minéralisation, *sf.*

ՀԱՆԱԾՈՅ, minéral, ale (*pl. minéraux*), *adj.*

ՀԱՆԱՄՈՅՔ, minéral (*pl. minéraux*), *sm. Les minéraux et les végétaux.*

ՀԱՆԱՄՈԽ, charbon de terre, charbon minéral, *sm.*, houille (հող), *sf.*

ՀԱՆԱՅԻՆ, V. Հանածոյ։

ՀԱՆԱՊ (մեծ բաժակ գինւոյ), hanap (հին․), *sm.*

ՀԱՆԱՊԱԶ, toujours, à tout moment, à chaque moment, à tous moments, constamment, continuellement, *adv.*

ՀԱՆԱՊԱԶԱՀԻՒԱՆԴ, maladif, ive, *adj. Un enfant —. Un corps* —. valétudinaire, *adj.* et *s.*

ՀԱՆԱՊԱԶԱԶԱՆ, assidu, ue, *adj.*

1\. **ՀԱՆԱՊԱԶՈՐԴ**, de chaque jour, quotidien, ienne, journalier, ière, continu, ue, continuel, elle, assidu, ue, fréquent, ente, perpétuel, elle, *adj.* Հաց —, le pain quotidien. — պատերազմունք, guerres continuelles. — ջան, V. Ջան։

2\. **ՀԱՆԱՊԱԶՈՐԴ**, assidûment, *adv. Travailler —.*

ՀԱՆԱՊԱԶՈՐԴԵԱՆ, quotidien, ienne, *adj.*

ՀԱՆԱՊԱԶՈՐԴԵԼ, continuer, *vn.*, se perpétuer, *vpr.*

ՀԱՆԱՊԱԶՈՐԴԻԼ, persévérer, *vn.*; fréquenter, *va.*

ՀԱՆԱՊԱԶՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, assiduité, continuité, persévérance, persistance, perpétuité, constance, *sf.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐ, tous les jours, quotidiennement, *adv.*

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԵԱՅ, de chaque jour, quotidien, ienne, *adj.*

ՀԱՆԱՋՈՒՐ, eau minérale, *sf.*

ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ, circonstance, *sf.* || état, *sm.*, situation, *sf.* || qualité, *sf.* || condition, *sf.* Մասնաւոր, առանձին —, particularité, *sf.* — իրաց, fait, *sm.* Միտք, միտ գրաւող, յափշտակող —, intérêt, *sm.* Ծանրացուցիչ —, circonstance aggravante. Ըստ հանգամանաց (գործք գիտէ), c'est selon, կամ սակ selon.

ՀԱՆԳԱՆԱԿ, quotité, cotisation, contribution, *sf.*, écot, *sm.* — հաւատոյ, symbole, *sm.* Նիկիական —, le symbole de Nicée. — Առաքելոց, le symbole des apôtres, le symbole. —աւ կոչումն, հացկերոյթ, V. Կոչումն. Հացկերոյթ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿԵԼ, boursiller, *vn.*; contribuer, *v. n.* et *a.* || souscrire, *vn.* [*sm.*

ՀԱՆԳԱՆԱԿԻՉ, contribuant,

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, cotisation, souscription, *sf.*

1\. **ՀԱՆԳԻՍՏ**. repos, *sm.* || délassement, *sm.* || aise, aisance, commodité, *sf.*, confort, confortable, bien-être, *sm.* || repos, *sm.*, pause, relâche, halte (հուր), trêve, *sf.* — (անդոց), jachère, *sf.* — կատարեալ, jachère complète. Կէս —, demi-jachère. — երկամեայ, եռամեայ, jachère biennale, triennale. — երկարատեւ, jachère pérenne. Գիր հանգստեան (գերեզման), la dernière demeure (tombe, tombeau). Հանգստեան ժամ, V. Ժամ։ — առնուլ (հանգչիլ), prendre du repos (reposer, *vn.*, se reposer, se délasser, *vpr.*). — թողուլ, laisser tranquille, en paix. — տալ, donner du repos, reposer, *va.* Հանգստեամբ, commodément, confortablement, doucement, à l'aise, à loisir, tout à loisir. Քու հանգստեամբդ (երբ որ ուզես), à ton aise.

2\. **ՀԱՆԳԻՍՏ**, aisé, ée, *adj.* Մարդ ըստ — է այս թիկնաթոռիս վրայ, on est fort à l'aise dans ce fau-

teuil. Այս աթոռիս վրայ շատ — ես, je suis bien à l'aise sur cette chaise. Դուք ձեր աթոռին վրայ — չէք, vous êtes mal à l'aise sur votre chaise. — Եղիր, ne vous gênez pas.

ՀԱՆԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, analogie, *sf.* || assimilation, *sf.* — անուանն, onomatopée, *sf.*

1. **ՀԱՆԴՈՑ** (նմանն), semblable, pareil, eille, conforme, analogue, *adj.* — օրինակաւ, analogiquement, *adv.*

2. **ՀԱՆԴՈՑ** (պէս), comme, *adv. Froid* — *glace.* conformément, *adv.* — նմին, ainsi, *adv.*

3. **ՀԱՆԴՈՑ** (իբրեւ), à l'égal de, *prép. Il est craint à l'égal du tonnerre.* en conformité de, *prép. Il agit en conformité des ordres qu'il a reçus.*

ՀԱՆԴՈՑ (կապ. բէ–յէ–ր), nœud (կեռ), lien, *sm.* || intrigue, difficulté, *sf.* Գորդեան —, nœud gordien. — ջղաց, ganglion, *sm.* — վայրիջութեան, nœud descendant. — վերելութեան, nœud ascendant. — բանի, V. Հանելուկ. || — (գնդէլեռնէ), relais, *sm.* || — (երկաթուղւոյ. գետը Խոլո– մէն գիւղին), V. Հանգրուան.

ՀԱՆԴՈՒՆԱԻՈՐ, conforme, *adj.*

ՀԱՆԴՈՒՅԱՆԵԼ (հանգիստ առնել), donner du repos, reposer, délasser, *va.* [*sm.*

ՀԱՆԴՈՒՅԱՊԵՏ, chef de gare,

ՀԱՆԴՈՒՅԵԱԼ (հանգիստ առած), reposé, ée, délassé, ée, *adj.* || — (վախճանեալ, մեռած), feu, *m.* feue, *f. adj.*; défunt, unte, *adj.* et *s.*

ՀԱՆԴՉԵԼ, prendre du repos, reposer, *vn.*, se reposer, *vpr.*, respirer, *vn.*, se délasser, se tranquilliser, *vpr.* || chômer, *vn.* Աս հանգչի (ի տապանագիրս), cigit (Gèsir բայեց).

ՀԱՆԴՉԵՑՈՒՆԵԼ, V. Հանգուցանել.

ՀԱՆԴՉԻԼ, V. Հանգչել.

ՀԱՆԴՍԱՒԱՌ, V. Հանգստեամբ (Հանգիստ 1).

ՀԱՆԴՍԱԿԱՆ, quiétiste (ի–ի–ր–ե–ր), *adj.* et *s.*

ՀԱՆԴՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, quiétisme (ի–ի–ր–ե–ր–ութիւն), *sm.*

ՀԱՆԴՍԱԿԱՐՕՆ, quiétiste (ի–ի–ր–ե–ր), *adj.* et *s.*

ՀԱՆԴՍԱՆԱԼ, V. Հանգչել.

ՀԱՆԴՍԱՆՈՑ, V. Հանգստոց(2).

ՀԱՆԴՍԱՐԱՆ, reposoir, repos, *sm.*

ՀԱՆԴՍԱՒԻՏ, aisé, ée, *adj. Une voiture aisée.* confortable, *adj. Un logement* —. paisible, *adj. Charmante et* — *retraite.* coi, oite, *adj.*

1. **ՀԱՆԴՍՏՈՑ** (թափօր [procession] յատկապէս Սրբոյ Խորհրդոյ սրբոցն [saint sacrement] հանգչեցուցեալ տեղւոյն վրայ շինուած սեղան, խորան), reposoir, *sm.*

2. **ՀԱՆԴՍՏՈՑ**, reposoir. repos, *sm.* || — (գերեզմանոց), V. Հանգստոց.

ՀԱՆԴՍՏՈՑԱՏԵՂ (գերեզմանոց), champ de repos (cimetière, ե–ր–ե–ր–ե–, *sm.*), *sm.*

ՀԱՆԴՍՏՈՒԹԻՒՆ. repos, *sm.*, aise, aisance, *sf.*, bien-être, confort, confortable, *sm.* Ձեր հանգստութեանը համեցէք, ne vous gênez pas.

ՀԱՆԴՐԻՃ, raccourci, troussis, retroussis, *sm.*

ՀԱՆԴՐԻՃԵԼ (առբեղ), trousser, retrousser, relever, rendoubler, *va.*

ՀԱՆԴՐԻՃՈՒՄ, **ՀԱՆԴՐԻՃՈՒՄՆ**, } retroussement, *sm.* || contraction. *sf.*

ՀԱՆԴՐՈՒԱՆ, gare, *sf.* — խաչանց, bercail (Այս բառն չէ. չունի), *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՈՒԱՆԱԳԵՑ, V. կայարանապետ։

ՀԱՆԴԱՐՏ, tranquille, paisible, posé, ée, reposé, ée, calme, *adj.* — լինել, լլալ, être en repos, être tranquille. — եղէք, tranquillisez-vous. — կալ, կեցալ, rester tranquille, se tenir clos et coi. — թողէք զիս, laissez-moi tranquille, allez vous promener. — մսօք, V. Միսք։ — կերպով, V. Հանդարտիկ։

ՀԱՆԴԱՐՏԱԿԱՆԱՑ } (վայել), **ՀԱՆԴԱՐՏԱՀԱՑ** } paisible, *adj. Une rivière, un ruisseau* —.

ՀԱՆԴԱՐՏԱԼ, paisible, *adj.*

ՀԱՆԴԱՐՏԱԼ (հանդարտիլ), se tranquilliser, se reposer, se calmer, *vpr.* || être tranquille, se tenir tranquille, demeurer dans le repos. || souffrir, supporter, *va.*; résister, *vn.* — (ծովն), tomber, *vn. La mer tombe.* Հանդարտաց (կամաց), tout doux, doucement. Հանդարտեցէք, tranquillez-vous.

ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՈՒՑԱԼ, } tran-
ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, } quilliser, *va.* — *les sens, l'esprit.* calmer, *va.* — *les flots, les esprits, la douleur.*

ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՈՒՑԻՉ, tranquillisant, ante, *adj. Cette nouvelle est fort tranquillisante.*

ՀԱՆԴԱՐՏԻԼ, V. Հանդարտել։

ՀԱՆԴԱՐՏԻՒ, tranquillement, *adv. Vivre* —. *Il dormait* —. doucement, paisiblement, posément, *adv. Il parle posément.* bellement, *adv.*

ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, tranquillité, *sf.*, repos, *sm.* || tranquillité, imperturbabilité, *sf.*, flegme, sang-froid, calme, *sm.* — ծովու, calme plat. Ցովու կարճատե —, accalmie, *sf.* Հանդարտութեամբ, V. Հանդարտիկ։

1. **ՀԱՆԴԵՐՁ** (զգեստ), habit (—ից), vêtement, habillement (—ից-ի), *sm.* || scapulaire, *sm.* փառաւոր — մը, une mise élégante. — ցեցակեր, մեղմամէտ, մեղմասեալ, un habit rongé des vers. Դժուարակիր —f, des habits incommodes. Զանուշեալ, ծռճռկաց, հանդիսակաց —f, un habit habillé. —f, effets, *sm.* || tous les objets d'habillement, garde-robe (*pl.* des *garde-robes*), *sf.* —f, ձեւ —ից, équipage, *sm.* V. Փորուրար։

2. **ՀԱՆԴԵՐՁ** (մէկդեղ. ից), avec, *prép.* — *mon père, ma mère.* — *mes amis* || outre, *prép.* — այսու (ասով —), avec cela, après tout, d'abondant, *adv.* — այնու (անով —), en outre, *adv. Je lui ai donné tant, et en outre je l'ai nourri.* toutefois, néanmoins, par-dessus le marché, *adv.* Ալլովին — (եւ այլն. և —էր), et cætera (եր -էր—. կի զրուի հատուածներուն համար etc. կը գործածուի եւս իբր *sm. Le reste n'est exprimé que par un et cætera. Mettre trois et cætera de suite.*), et le reste. [*sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱԿԱԼՈՒ, vestiaire,

ՀԱՆԴԵՐՁԱՉՈՒ, couturier, tailleur, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՆՔ, préparatifs, apprêts, *smp.* || préparation, *sf.*, appareil, *sm.*; dispositions, *sfp.* || garniture, *sf.* || apparat, *sm.* || équipage, *sm.* — (կերակրոց) assaisonnement, apprêt, *sm.*, garniture, *sf.* — (դեղագործաց), préparation, *sf.* — մաճ մաճ մասանց (կառուցեալ կամ զգեստից), fourniture, *sf.* — (կտաւոց), apprêtage, *sm.* — (ճաւու, զօրաց), équipement, *sm.* Ցարակից —, accompagnement, *sm.* — ներկայացման թատերական, — տեսարանի, mise en scène.

ՀԱՆԴԵՐՁԱՊԵՏ, maître de garde-robe, *sm.* — (վաճառ), vestiaire, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՏՈՒՆ, vestiaire, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆ, garde-robe (*pl.* des *garde-robes*), *sf.*, vestiaire, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՐ, couturier, tailleur, *sm.* || couturière, tailleuse, *sf.*

ՀԱՆԴԵՐՁԵԱԼ, préparé, ée, apprêté, ée, *adj.* || futur, ure, *adj.* Անյայտութիւն ապագային, l'incertitude des choses futures. — ժամանակ, le temps futur. — կեանք, vie future, *sf. Les biens de la vie future.* կամ յոկ vie, *sf. Il ne sera heureux ni dans cette vie ni dans l'autre.* — աշխարհ, —ն (անդի աշխարհն), l'autre monde. — փեսայն, le futur époux, կամ յոկ le futur, *sm.* — ապրանն, la future épouse, կամ սոսկ la future, *sf.* — ամուսիններն, les futurs, *smp.* ի ապագային, dans l'autre monde. —ն, avenir, futur, *sm.*

ՀԱՆԴԵՐՁԵԼ, préparer, *va.* — *un dîner.* — *des cuirs.* apprêter, *va.* || arranger, disposer, *va. On a disposé cette salle pour le bal.* accommoder, faire, fournir, *va.* || garnir, *va.* — *une boutique.* meubler, *va.* — *une maison, une chambre.* habiller (տիկնիկ), *va.* || équiper, *va.* || pratiquer, *va.* || apprêter, *vn. Ce cuisinier apprête bien à manger*, կամ ածխանդիր *Il apprête bien.* accommoder, *va. Que voulez-vous qu'on vous accommode pour votre dîner?* mettre, *va.* — *une carpe* (ծածան) *en matelote* (ապապախտրեիկ), *des fruits en compote* (չամչարակ).

ՀԱՆԴԵՐՁԻԼ, se préparer, *vpr.* — *pour quelque chose, à quelque chose.* s'apprêter, *vpr.* || s'arranger, se disposer, *vpr. Se disposer à la mort, à un voyage.* || se garnir, *vpr.*

ՀԱՆԴԵՐՁՈՂ, apprêteur, *sm.* — նաւու, gréeur, armateur, *sm.*

ՀԱՆԴԷՄ, devant, *prép. Assis — le feu, la porte.* vis-à-vis (աերակայն ինոյ կ'ուզէ), *prép.* Այս տան, այս պարտիզին —, vis-à-vis de cette maison, de ce jardin. *Il est logé vis-à-vis de mes fenêtres.* à la face de, *prép. A la face de la justice, des autels.* en face de, à l'opposite de, contre, *prép.* || en face, à l'opposite, *adv.* — մին-մեանց, vis à-vis l'un de l'autre. ի հանդիպոյ, à l'opposite, de front, *adv. Attaquer l'ennemi de front.* Տունն որ ի հանդիպոյ, որ կայ ի հանդիպոյ, la maison d'en face. կայր ի հանդիպոյ, il était vis-a-vis.

ՀԱՆԴԷՍ, fête, *sf.* || célébrité, *sf.* || cérémonie, *sf.*, cortège, *sm.* || apparât, *sm.* || preuve, marque, démonstration, *sf.* || témoignage, *sm.* || épreuve, *sf.*, essai, *sm.* || examen (եկեղեց. քան ոմանց եկեղեցի'), *sm.* || acte, *sm.* || revue, *sf.* || spectacle, *sm.* || convoi, *sm.* — երաժշտական, festival (*pl.* des *festivals*), *sm.* — երգոց, հանդիսութեան, V. Հանդիսաւճառք։ — հարսնեաց, noce, *sf.* — կամ հարսնեաց ամանոցութեան պսակի, épousailles, *sfp.* — յուղարկաւորութեան, — յուղարկաւորութեան մեռելոյ, pompe funèbre, *sf.*, convoi, *sm.*, funérailles, *sfp.*, les honneurs suprêmes, les derniers honneurs, les honneurs funèbres կամ du cercueil, de la sépulture, *sm.* — պարեկապանաց, parade, *sf.* — (զօրաց), V. Զօրահանդէս։ Շրջանցիկ —, procession, *sf.* — արուեստից, հարստութեան, V. Արուեստահանդէս։ — վանա-

ռաց (ֆէնաէյէր), foire, *sf.* — գիւղական, assemblée, *sf.* —, — համարոյ, cens (սայը, բուն Ակադիմիոյ. սայ, սայը, բուն Լիդրէի), recensement, dénombrement, *sm.* Արիական —ք, exploit, *sm.* — առնել, ընել, célébrer, *va.* — առնել (յաւուրբեանն, անզբուբեանն. ուլի. բանեցունել), exercer, *va.* Հանդիսիւ, մեծ հանդիսիւ, solennellement (ուլունլէմա̈ն), *adv.* V. Հանդիսաւորան ։

ՀԱՆԴԻՊԱԳՕՏԻ, contrefort, *sm.*

ՀԱՆԴԻՊԱԴԻՐ, opposé, ée, *adj.*

ՀԱՆԴԻՊԱԿԱՑ, opposé, ée, *adj.*

ՀԱՆԴԻՊԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, rencontre, *sf.*

ՀԱՆԴԻՊԵԼ, } rencontrer, *va.*
ՀԱՆԴԻՊԻԼ, } Չուզեր քաղաք երթալ, վախնալով որ իւր պարտատէրներէն մէկուն կը հանդիպի, il ne veut pas aller à la ville, de peur de — un de ses créanciers. || obtenir, *va.* — *une grâce du roi.* Յանկարծակի —, tomber, *vn.* Մէկտեղ —, coïncider, *vn.* *Ces deux événements coïncidèrent.* — միմեանց, իրարու, se rencontrer, se trouver, *vpr.* — (այս ինչ օրուան), tomber, *vn.* *Cette fête tombe au jeudi.*

ՀԱՆԴԻՊՈՒԹԻՒՆ, rencontre, *sf.* Բարեբախտիկ —, une — heureuse, *sf.*, bonheur, *sm.*, chance, *sf.* — պատահմանց, V. Պատահականութիւն ։ — (աստեղաց), opposition, *sf.* — (եղերու տոմարուն ծիծղ իրարու վրայ. բուն տպագրողաց), registre (ռէժիսդռէ. ոմանք կը գրեն Regitre, ռէժիդռէ), *sm.*

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ, } rencontre, *sf.*
ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆ, }

ՀԱՆԴԻՊՑՈՒՆԵԼ, faire rencontrer, atteindre, *va.*

ՀԱՆԴԻՍԱԴԻՐ, officiant, *adj.* et *sm.* || agonothète, *sm.*

ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ, solennel, elle (սօլանէլ, էլ), *adj.* || spectateur, trice, *s.*

ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, représentation, *sf.*

ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍ, spectateur, trice, *s.*

ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍՔ, public, *sm.* *Le — a mal accueilli cette tragédie. Un — indulgent.* galerie, *sf.* *Ceux qui formaient, qui composaient la —.*

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ, revue, *sf.* *La — des Deux-Mondes.*

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ, solennel, elle (սօլանէլ, էլ), pompeux, euse, *adj.* — ուխտ, V. Ուխտ ։ — օրինակաւ, կերպով, V. Հանդիսիւ (ՀԱՆԴԷՍ) ։

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, solennité (սօլանիթէ), *sf.*

ՀԱՆԴՈՒՐԺԱԿԱՆ, souffrable, supportable, *adj.* — իմն օրինակաւ, — կերպով, supportablement, *adv.*

ՀԱՆԴՈՒՐԺԱՆՔ, souffrance, *sf.*

ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼ, souffrir, *va.* *C'est un corps qui souffre la fatigue, le froid, la faim* (ֆէն). supporter, *va.* *Il supporte son mal patiemment.* résister, *vn.* *Qui pourrait — à ce grand froid?* Չկարենալ — ումեք, ne pouvoir sentir quelqu'un.

ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼԻ, supportable, tenable, *adj.*

ՀԱՆԵԱԼ, ôté, ée, *adj.* — ի տնկոց, extractif, ive, *adj.* *Principes extractifs.* — արտաքս, exclusivement, *adv.*

ՀԱՆԵԼ, faire sortir, sortir, *va.* || ôter, tirer, *va.* || enlever, lever, extraire, soustraire, *va.* Ակռայ —, pousser une dent à quelqu'un. Մէկուն ակռան —, arracher կամ extraire une dent à quelqu'un. Անիրաւ —, donner tort, le tort à quelqu'un. Արիւն

—, tirer du sang, saigner, *va.* Առջեւ —, présenter, *va.* Արմաս — (գրահաւուի մէջ), extraire, *va.* Արմաստէն —, déraciner, extirper, *va.* Բանտէն —, V. Բանտ։ Բարձր — (ձայնը), hausser, *va.* Գլխէ —, amorcer, cajoler, *va.* Գլուխ —, terminer, finir, achever, venir à bout de. Դժուարութենէ —, V. Դժուարութիւն։ Դիմակն —, démasquer, *va.* Դուրս —, sortir, *va.* || exclure, éconduire, *va.* Թելերն — (կերպասի), effiler une étoffe de soie, effilocher կամ effiloquer, *va.* (Թիւ մ'ուրիւ թուէ) —, soustraire, *va.* (Ծովէ) —, pêcher, *va.* Հաւուէն մասն մը —, — ի բաց, déduire, *va.* — (գահի վրայ), jeter sur, *va.* — զգեստները, enlever les vêtements, ôter ses habits, dépouiller ses vêtements. (Կռիւ) —, élever, *va* Պատերազմի — (qorf), mettre sur pied (une armée). *Ce prince mit sur pied des force imposantes* (*հարստարուռն*).(Ճամբան) —, tomber, *vn.* *Ce chemin tombe dans telle autre.* Մէջտեղ —, mettre au jour, *va.* || déceler, *va.* || démasquer,*va.* Մորթն —, dépouiller, *va.* Ջուր —, puiser de l'eau. Վեր —, monter, lever, *va.* Վիճակ —, tirer au sort, une loterie. Վրէժ —, tirer vengeance, se venger, *vpr.* Օգուտ —, tirer parti, du profit. Օդն —, faire sauter, *va.* Մէկուն սիրտը թունդ —, faire tressaillir le cœur de quelqu'un. Օրը պիտի չհանէ (կ'բսուի ծանր հիւանդի մը համար), il ne passera pas la journée. Սաստիկ տանջանաց մէջ հոգին հանեցին, V. Հոգի։

ՀԱՆԵԼՈՒԿ (ՊԻԼԴՄԻ), énigme, *sf.* *Deviner une —, le mot d'une énigme.*

ՀԱՆԻ, V. Հան։

ՀԱՆՃԱՐ, intelligence, *sf.*, esprit, *sm.* || génie, *sm.* || sagesse, *sf.* || raison, *sf.* —ով, intelligemment, *adv.* *Il parle — de toutes choses.* spirituellement, *adv.* *Il lui répondit fort —.* ingénieusement, *adv.* — *imaginé.* sagement, *adv.* *Vous parlez —.* sensément, *adv.* *Il parle —.* — ծախել, chicaner, *vn.* [*sm.*

ՀԱՆՃԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, esprit,

ՀԱՆՃԱՐԱԲԱՐ, V. Հաննարով (**ՀԱՆՃԱՐ**)։ [*sm.*

ՀԱՆՃԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, esprit,

ՀԱՆՃԱՐԵԼ, s'ingénier, *vpr.*; imaginer, *va.*

ՀԱՆՃԱՐԵՂ, ingénieux, euse, sage, intelligent, ente, spirituel, elle, sensé, ée, *adj.* — (գիւտ, մեքենայ), ingénieux, euse, *adj.* Այր —, homme de génie, կամ լոկ génie, *sm.* *C'est un homme de génie. Ce génie fut la lumière de son siècle.* Շատ — բլլալ, être très intelligent, très sensé, très sage, avoir de l'esprit jusqu'au bout des ongles. — կերպով, V. Հաննարով (**ՀԱՆՃԱՐ**)։

ՀԱՆՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, ôter à quelqu'un ses habits, son costume, déshabiller, *va.*

ՀԱՆՈՒԻԼ, quitter ses habits, mettre bas ses habits, se déshabiller, *vpr.*

ՀԱՆՈՒՄ, } extraction,*sf.*|| —
ՀԱՆՈՒՄՆ, } (ի համարողութեան [arithmétique]), soustraction, *sf.* — ընել, faire une —.

ՀԱՆՈՒՐ, tout, *m.* toute, *f.* (*mp. tous. fp. toutes*), *adj.* Ընդ —, partout, *adv.* —ն, général, *sm.* *On ne doit point conclure du particulier au —.*

ՀԱՆՐԱԿԱՆ, général, ale (*pl. généraux*), *adj.* —ն, général, *sm.* *On ne doit point conclure du particulier au —.*

ՀԱՆՐԱԿԱՌ, omnibus (ո՛ֆ-ֆ՛--), *sm.*

ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՒ, V. Գրահաշիւ։

ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՒԱԳԻՏ, V. Գրահաշուագէտ։

ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՒԱԿԱՆ, V. Գրահաշուական։

ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՒՈՂ, V. Գրահաշուագէտ։ [*sm.*

ՀԱՆՔ, minéral (*pl. minéraux*),

ՀԱՇԵԼ, consumer, *va.* [*vpr.*

ՀԱՇԻԼ ՄԱՇԻԼ, se consumer,

ՀԱՇԻՇ (ցնդիկ կանեփի տերեւներէն պատրաստուած թմբեցուցիչ ցիւք մր. հ-լէլ), hachisch (հ-լէլ), *sm.*

ՀԱՇԻՒ, compte (ֆ՛ոլ՛ր), calcul, *sm.*, supputation, *sf.* Ամբողջական — (pas չափագիտաց), calcul intégral. Բոլորակ --, compte rond. Ընթացիկ —, compte courant. Ի կարճ —, estime, *sf.* Մերձաւոր —, estime, approximation, *sf.* Խաւնական —, un compte borgne. Ճիշդ —, compte exact. Մայր —, grand-livre կամ grand livre, *sm.* Մանրամասն —, compte détaillé. Վերջին —, compte final. Վրէպ, սխալ —, mécompte, *sm.* Տոմարական —, comput (ֆ՛ոլ՛ֆ-ր), *sm.* — ժամանակաց, — ժամանակի, comput, *sm.*, computation, *sf.* — ծախուց, dépense, *sf.* — ծախուց (ֆ-----լ-), mémoire, *sm. J'ai demandé le — du menuisier.* — ծախուց (ի նաւարանի), carte payante. — տեսնել, faire le compte. Ծառային —ը տեսնել ու նամբել, donner son compte à un domestique, lui faire son compte. Հաւուին աչցուցնել, դնել, passer, mettre quelque chose en compte, le mettre sur un compte. Մէկուն հաւուին սեպել, tenir compte d'une somme à quelqu'un. — բռնել, dresser un compte, tenir les comptes. — բանալ մէկուն հետ, ouvrir un compte avec quelqu'un. — ընել, faire le կամ un compte, compter, calculer, supputer, *va.* --ը մարել, appurer le compte. —ը շկել, mettre ses comptes en règle. — տալ, rendre compte կամ ses comptes. Մարդ — տալ, être de bon compte. —ը փակել, գոցել, clore, régler, terminer, arrêter le compte, solder, *va.* —ը փակուիլ, se solder, *vpr.* Ի —, à compte, à valoir. Մերձաւոր հաշուով, approximativement, *adv.*

ՀԱՇՄ (--ֆ-ր), estropié, ée, impotent, ente, *adj.* || impotent, *sm. Un* —.

ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ (--ֆ-ր), estropié, ée, impotent, ente, *adj.* || impotent, *sm. Un* —. Մուրացիկ —, estropiat, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԳԻՏ, calculateur, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԳԻՐ (հ-ֆ- ֆ-ի՛ր), livre de compte, bilan, *sm.* Օրական, օրաստեայ — (օրհուշիւ), livre journal, կամ սուկ journal, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼ, comptable (ֆ՛ոլ՛ֆ-լ՛), *adj. Officier, agent* —. || comptable, *sm. C'est un bon* —. teneur de livres, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, comptabilité (ֆ՛ոլ՛ֆ-լ՛ի՛ֆ), *sf. Il a mis beaucoup d'ordre dans sa* —. tenue de livres, *sf.* Պարզատումար —, tenue de livres en կամ à partie simple. Կրկնատումար —, tenue de livres en կամ à partie double.

ՀԱՇՈՒԱՀԵՏ, bilan, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՀԱՏՈՒԱՐ, liquidateur, *adj.* et *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՊԵՏ, maître des comptes, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՍՏԱՂԱՆ, comptoir (ֆ՛ոլ՛ֆ-ի՛ր), bureau, *sm.*

ՀԱՇՈՒԱՏԻՏ, ՀԱՇՈՒԱՏԻՏԱԿ, } carnet, *sm.*
ՀԱՇՈՒԱՐԱՆ, comptoir, *sm.*
ՀԱՇՈՒԱՑՈՑ, budget, *sm.*
ՀԱՇՈՒԱՑՈՒՑԱԿԱՆ, budgétaire, *adj.*
ՀԱՇՈՒԲԼ, compter (ֆոլդե), calculer, supputer, *va.*; compter, *vn.* || regarder comme, *va.* || penser, *vn.* — բուսիշացիօֆ, chiffrer, *vn.* Ψֆեճ —, calculer de tête. — կարծեօֆ, estimer, *va.* Ψխալ —, se mécompter, *vpr.*
ՀԱՇՈՒԵԼԻ, calculable, *adj.*
ՀԱՇՈՒԵՓԱՑՑ (չիֆրե), marque, taille, *sf.*
ՀԱՇՈՒՈՂ, compteur (ֆոլդեօ—), calculateur, *sm.* Ֆայշ —, chiffreur, *sm.*
ՀԱՇՏ, propice, favorable, *adj.* — ատճել, V. Հաշտել.
ՀԱՇՏԱՐԱՐ, conciliant, ante, *adj. Homme, esprit* —. conciliatoire, *adj. Moyen* —. pacificateur, trice, *adj. Un pouvoir* —. propitiatoire (բ—օբ-ի-ա—ա—), *adj. Offrande, victime* —. || propitiateur, *sm.*; réconciliateur, trice, *s.*
1. ՀԱՇՏԵԼ, V. Հաշտել.
2. ՀԱՇՏԵԼ, } concilier, ré-
ՀԱՇՏԵՑՈՒՆԵԼ, } concilier, accommoder, raccommoder, pacifier, rapatrier, rapprocher, *va.*
ՀԱՇՏԵԼԻ, réconciliable, *adj.*
ՀԱՇՏԵՑՈՒՑՉ, conciliant, ante, conciliateur, trice, pacificateur, trice, *adj.* || conciliateur, trice, réconciliateur, trice, *s.*
ՀԱՇՏԻԼ, se concilier, se réconcilier, faire la paix, s'accommoder, se raccommoder, se reparler, se rapprocher, *vpr.*, revenir, *vn.*
ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, conciliation, réconciliation, paix, *sf.*, raccommodement, repatriage, rapprochement, *sm.*, propitiation, *sf.* Համբոյր հաշտութեան, baiser de paix. Վեր ի վերոյ, առերեսոյ (երեսաց) —, paix plâtrée. Ի — ածել, V. Հաշտել (2). Ի — գալ, V. Հաշտիլ. Խօսել ի —, traiter de la paix, négocier la paix.
ՀԱՇՏՈՒԻԼ, V. Հաշտիլ.
ՀԱՃԵԼ ՀԱՌԱՃԵԼ, soupirer, *vn.* [pir, *sm.*
ՀԱՃԻՒՆ ԵՒ ՀԱՌԱՃԻՒՆ, soupՀԱ՛ՊԱ, va, allons, allez, ferme. *Allons, ferme, mes amis!*
ՀԱՊԱԼԱՓ (կարծրաժաղիկ բուսի մր), myrtille, airelle, *sf.*
1. ՀԱՊԱՀՈՊ, précipitation, *sf.* —ով, à la hâte, *adv. Écrire à la hâte.*
2. ՀԱՊԱՀՈՊ, précipité, ée, *adj.* — փախուստ, fuite précipitée.
3. ՀԱՊԱՀՈՊ, précipitamment, *adv.*
ՀԱՊՇՏԱՊ, précipitamment, rapidement, *adv.*
ՀԱՃԵԼ (հ—լ—ճ—լ), aboyer (— —ը—ի), *vn.* || aboyer, clabauder, *vn.*
ՀԱՃԵՑՈՒՆԵԼ, faire aboyer, *va.*
ՀԱՃԻՒՆ (հ—լ—ճ—), aboi, aboiement կամ aboîment, clabaudage, *sm.*
ՀԱՃՈՂ, aboyeur, euse, *adj.* — շուն nրung, aboyeur, *sm.*
ՀԱՌԱՁ, soupir, *sm. Grand, long* —. — *amoureux.* — *d'amour, de douleur.* — բերել, soupirer, *vn.* — *d'amour, de douleur.*
ՀԱՌԱՁԱՆՔ, soupir, *sm. Grand, long* —. — *amoureux.* — *d'amour, de douleur. Jeter, pousser des* —*s.* || soupir, *sm. Un cœur gros de* —*s.* Հանել հառաչանս, հառաչանս արձակել (—ներ հանել), soupirer, *vn.*, pousser des soupirs, *va. Gémir, pleurer et soupirer.*
ՀԱՌԱՁԵԼ, jeter, pousser des soupirs, *va.*, soupirer, *vn. Soupi-*

rer d'amour, de douleur. || soupirer, *va.* — *ses douleurs.*

ՀԱՌԱԶՈՒՄ, **ՀԱՌԱԶՈՒՄՆ**, } soupir, *sm.*

ՀԱՍ, rente, *sf.* —f, constitution, *sf.* || dotation, *sf.* || revenu, *sm.* —f (կանոնիկոսի), prébende, *sf.*

ՀԱՍԱԿ, taille, stature, *sf.* || âge, *sm.* — եւ մեծութիւն (անասունց), taille, *sf. Un cheval entre deux —s* (*ձի միջահասակ*). — քննողութեան, l'âge de discernement, de discrétion. Արուբեան —, âge d'homme. Հասուն —, âge mûr, *sm.*, maturité, *sf.* Հասուն — (աղջկան), âge nubile. — ցանկալի, վայելուչ, riche taille. Պատաղ, ճիղմ, անփակաճ, մատղաւ —, bas âge, tendre âge. Ծաղիկ —ի, արբուն —, fleur, *sf. Il est dans la fleur de la jeunesse.* Ի ծաղկեալ —ի (ծաղիկ —ի մէջ), à la fleur de l'âge. *Mourir à la fleur de l'âge, de ses ans.* Կրկին աւուանանալու —ին մէջն է տակաւին, il, elle est d'âge encore à se remarier. Կտրին —ին մէջ ըլլալ, être dans la force de l'âge, dans toute sa force. Կարճ —աւ, de petite taille. Ի —ի, à l'âge de.

ՀԱՍԱԿԱԿԻՑ, du կամ de même âge. —f են, ils sont pareils en âge, ils sont du կամ de même âge. —f ենք, nous sommes pareils en âge, nous sommes du կամ de même âge.

ՀԱՍԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, égalité d'âge.

ՀԱՍԱԿԱԶԱՓ, adulte, *adj. Il n'était pas encore* —. pubère, *adj.* et *s.*

ՀԱՍԱՆԵԼ, V. Հասնիլ.

ՀԱՍԱՆԵԼԻ, compréhensible, concevable, *adj.*

ՀԱՍԱՊԱՐՏ, rentier, ière, *s.*

ՀԱՍԱՊԱՏ ԱՌՏԱՍ, abbé commendataire.

ՀԱՍԱՐԱԿ, commun, une, *adj. Le soleil, l'air sont* —*s.* || commun, une, *adj. C'est une chose bien commune.* ordinaire, *adj. C'est un homme* —, *très* —. || égal, ale *(pl. égaux), adj. Deux poids égaux.* || ensemble, *adv. Voyager, vivre* —. *Ils sont sortis* —. || moitié, *sf. La — de 4 est 2.* || —, public, *sm. Travailler pour le* —. jour, *sm. Les vêtements de tous les jours* (իբրեւ վերադիր առնուած. *համապատկերդեան*). — անուն, nom commun. — բայ, verbes communs, déponents, կամ les déponents. —ագ միտք, sens commun. — տեղիք, lieux communs. —ագ ինչ, fuak, commun, *sm. Il faut prendre cette dépense sur le* —. Ուրոք —ագ, communaux, *smp.*, communes, *sfp.* — or (կէս or), midi, *sm.* — *est sonné.* — գիշեր (կէս գիշեր), minuit, *sm. Allez vous coucher, il est* —. Ար —, communément, d'ordinaire, pour l'ordinaire, en général, généralement, *adv.* — կերպով, vulgairement, trivialement, *adv.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԲԱՐ, en général, généralement, *adv.* — եւ առանձնաբար, en général et en particulier.

ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏ, égal en nombre.

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, ordinaire, *adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱՒ (Ի-Ր-Ի-Ի-), équateur (Ի-Ր-Ի-Ի-), *sm.*, ligne équinoxiale, *sf.* — գիշերոյ, V. Միջագիշեր.

ՀԱՍԱՐԱԿԱՒԻ, équatorial, ale (*pl. équatoriaux*), *adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱՒԻՐ, V. Հասարակած. [*adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, commun, une,

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԻՑՈՒՆ ԿԵՑՈՒ, équi libre, *sm.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԾՈՒՆ, communal, ale (*pl. communaux*), *adj.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱՊԵՏԱԿԱՆ, V. ընկերուհատական։

ՀԱՍԱՐԱԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, V. ընկերուհատութիւն։

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ, commun, une, public, ique, général, ale (*pl. généraux*), *adj.* || ordinaire, vulgaire, *adj.* [*adv.*

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԻՑ, en général, **ՀԱՍԱՐԱԿԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ**, V. Հասարակորութիւն։

ՀԱՍԱՐԱԿԵԼ, partager, *va.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՐԴ, communiste, *s.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՐԴԱԿԱՆ, communiste, *adj. Les opinions —s.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, communisme, *sm.*

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, communauté, *sf.* || public, *sm.* Հասարակութեան, V. Հասարակային։

ՀԱՍԱՐԱԿՕՐԵԱՑ, équinoxial, ale (*pl. équinoxiaux*), *adj.* Գարնային —f, fleurs équinoxiales.

ՀԱՍԱՐԱԿՕՐԻՆ, en commun, *adv.*

ՀԱՍԱՐԱԿՕՐՈՒԹԻՒՆ (Իր-Հիր-ր), équinoxe, *sm.*

ՀԱՍԱՒՈՐ, rentier, ière, *s.* — (կաճուիկոս), prébendé, ée, *adj.* — (արբայութիւն), commendataire, *adj.* — պատուոյ, commende, *sf.*

ՀԱՍԵԱՑՈՒՆ (զօտեմարտութեամբ եւ բռնամարտկութեամբ խառն մրցութիւն), pancrace, *sm.*

ՀԱՍԸՆԿԱԼ ԱԲԲԱՑ, abbé commendataire.

ՀԱՍԸՆԿԱԼՈՒ, rentier, ière, *s.*

ՀԱՍՊ (գ-ւ-թ), épi, *sm.* — ծաղկաց, V. Հասիկ։ Ոսկեգոյն, ոսկեփայլ —f, des —s dorés. —եր արձակել, monter en —, épier, *vn.*

ՀԱՍՊԱՆԱԼ, comprendre, entendre, *va.* կատակէ —, V. կատակ։

ՀԱՍՊԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, intelligence, *sf.* Ունալ —, V. Թիւրիմացութիւն։

ՀԱՍՊԱՑՈՒՄ, } intelligence,
ՀԱՍՊԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՀԱՍՊԱՑՈՒՆԵԼ, faire comprendre, donner à entendre, laisser կամ faire entendre, *va.* [*sf.*

ՀԱՍՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, épiation, 1. **ՀԱՍՊԱԳԱՂ**, glanage, *sm.* — առնել, ընել, glaner, *va.* —f (խղուած հասկեր), glanure, *sf.* || — (յիշատակարանցներու, պրակներու խղուածոյ), spicilège, *sm.* 2. **ՀԱՍՊԱԳԱՂ**, glaneur, euse, *s.*

ՀԱՍՊԻԿ (pus տնկագիտաց [botaniste]), épillet, *sm.*

ՀԱՍՊՆԱԼ, comprendre, *va.* Բանէ մը —, se rendre compte (ֆոյր) de quelque chose, s'entendre. *Il s'entend à faire valoir une terre. Il s'entend en musique.* se connaître en quelque chose. Զուխայէ կը հասկնամ, vous connaissez-vous en drap? Շատ աղէկ կը հասկնամ, je m'y connais très bien. Կը հասկնամ, je m'y connais. Չեմ հասկնար, je ne m'y connais pas. Շատ չեմ հասկնար, je ne m'y connais pas beaucoup. Խօսք — (հաւանել), entendre raison. Կատակէ —, entendre la raillerie, la plaisanterie.

ՀԱՍՊՑՈՒՆԵԼ, faire comprendre, donner à entendre, laisser կամ faire entendre, *va.* Միտքն —, se faire comprendre, s'expliquer, *vpr.*

ՀԱՍՆԻԼ, arriver, venir, parvenir, *vn.* || joindre, toucher, atteindre, attraper, surprendre, pénétrer, *va.* || arriver, toucher, atteindre, pénétrer, aboutir, *vn.*; obtenir, *va.* || revenir, *vn.* Մեծ-

ծուքեաց —, parvenir, *vn.* կեցաց վերջն հասած ըլլալ, être au bout de sa carrière. Ճառաջ —, précéder, *va.* վրայ — (հիւանդութեան), attaquer, *va.* ցանկարծակի վրայ —, attraper, surprendre, *va.*; fondre, *vn.* ոդջ առողջ, անվտանգ —, arriver à bon port. — (որոեւայ ժամանակը, պայմանաժամը), échoir, *vn.* — (պատուղը), venir à կամ en maturité, mûrir, *vn.* կը տարակուսիմ թէ հասաւ, je doute qu'il soit arrivé. Հասածին պէս, dès son arrivée. Ձեր հասնելուն պէս՝ ես ալ հոն կ'ըլլամ, j'y serai aussitôt que vous. Ջուրն անօթին բերանը հասած է (անօթին բերնին հասաւասար է), l'eau est bord à bord du vase. Երկտող մը գրեցէք ինձ՝ երբ հասնելու ըլլաք, écrivez-moi un bout de lettre, quand vous serez arrivé. Ադեկ ժամացոյցին գին չի հասնիր, une bonne montre ne peut se payer assez.

ՀԱՍԱԳՈՒԹԻՒՆ, conception, appréhension, portée, *sf.* — (բան փիլիսոփայից), perception, *sf.* — *distincte, confuse.* — (գնդակի բնդացօրդ կամ հրացանի, նետի), portée, *sf. Camper hors de la — du canon.*

ՀԱՍԱՓ, recette, *sf.* —ը ծախքը չգոցեց, le produit de la — n'a pas couvert les frais.

ՀԱՍԱՒ ԼԻՆԵԼ, saisir, comprendre, entendre, concevoir, *va.* || attraper, *va.*

ՀԱՍԱՒԱՐՈՒՆ, douairière (բան ունեցող բարձր), *adj. f.*

ՀԱՍԱՒՆ, habile (գործի), *adj. Un homme — dans les affaires.*

ՀԱՍԱՒՄ, } compréhension,
ՀԱՍԱՒՄՆ, } *sf.*

ՀԱՍԱՒՆ, mûr, *m.* mûre, *f. adj.* — (պանիր), fait, *adj.* — հասակ, V. Հասակ. — սեխ, melon août. — վեղրիկ դդում (գետնախնձոր), citrouille août. — խորհրդով, avec maturité.

ՀԱՍԱՒՆԱՆԱԼ, } venir à կամ
ՀԱՍԱՒՆՆԱԼ, } en maturité, mûrir, *vn. Les nèfles (կկոն. զղեամբ. ծանէ) mûrissent sur la paille.*

ՀԱՍԱՒՆԱՒԹԻՒՆ, maturation, maturité, *sf.*

ՀԱՍԱՒՑՈՒՑԱՆԵԼ, mûrir, *va. Le soleil murit nos moissons.* cuire, août er (բան կը գործածուի եւ թթ յաղ. գինի). *Melon août. Citrouille août.*), *va. Le soleil n'est pas assez chaud pour cuire les melons.*

ՀԱՍԱՒՑԱՆԵԼ, V. Հասցուցեր.

ՀԱՍՈՒՍ, fort, *m.* forte, *f. adj.* || gros, osse, grossier, ière, *adj.* ի —ի կալ, se soutenir, *vpr.* — կերպով, grossièrement, massivement, *adv.*

ՀԱՍՈՒՍԱՁՈՒԿ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, avoir le bras fort.

ՀԱՍՈՒՍԱԲՈՒՍ, fort, *m.* forte, *f. adj. Une poutre très forte.* massif, ive. *adj. Ce bâtiment est trop —.* — իմն օրինակաւ (հասս կերպով), massivement, *adv.* — զօրաւոր, massivité, *sf.* — զօրաւորաւ, massivement, *adv.*

ՀԱՍՈՒՍԱՐԱՆՈՒՍ, fort, *m.* forte, *f. adj. De fortes murailles.*

ՀԱՍՈՒՍԱԽԱՐԻՍԿ, solide, *adj.*

ՀԱՍՈՒՍԿԱՆՁ, cruche, *sf.*

ՀԱՍՈՒՍԿԱՆԱՑԱՍ, solide, *adj.*

ՀԱՍՈՒՍԱՀԻՄՆ, solide, *adj.* — առնել, affermir, *va.*

ՀԱՍՈՒՍՆԱԴԱՄ, membré fortement, solidement.

ՀԱՍՈՒՍԱՁԱՓ, solide, *sm.*

ՀԱՍՈՒՍԱՓՆԴ, solide, *adj.*

ՀԱՍՈՒՍԱՓՈՒՆՆ, lippu, ue, *adj. Les nègres sont —s.* կը գործածուի եւ իբր *s. C'est un gros —.*

Հայերէն կ'բսուի եւս թաւնդատուրքն, Մեծատուրքն, Գոլոշ։

Հաստատոցն գործել, rassurer, *va.* [*adv.*

Հաստատացնաբար, solidement,

Հաստատագործել (տէրութեան պարտքը), consolider, *va.*

Հաստատագործութիւն (տէրութեան պարտուց), consolidation, *sf.*

Հաստատագրական, stéréographique, *adj. Projection — de la sphère.*

Հաստատագրութիւն, stéréographie, *sf.*

Հաստատադէս, stéréoscope, *sm.*

Հաստատական, ferme, *adj.*

Հաստատական, affirmatif, ive, *adj.* — յառաջադրութիւն, proposition affirmative կամ լոկ affirmative, assertion, *sf.* — կերպով, affirmativement, *adv.*

Հաստատահատութիւն, stéréotomie, *sf.*

Հաստատատ, ferme, résolu, ue, vert, *m.* verte, *f. adj.*

Հաստատաչափ, stéréométrique, *adj.*

Հաստատաչափութիւն, stéréométrie, *sf.*

Հաստատապէս, certainement, positivement, *adv.*

Հաստատատիպ, stéréotype, *adj.* — մատեան, stéréotype, *sm. Les —s de Didot et d'Herhan sont très estimés.* — դրոշմել, V. Հաստատապել։ [*va.*

Հաստատատպել, stéréotyper,

Հաստատատպութիւն, stéréotypage, *sm.* Հաստատատպութեան արուեստ, արուեստագիտ, stéréotypie, *sf.* [դէս։

Հաստատեցոյց, V. Հաստատատ-

Հաստատեալ, affermi, ie, *adj.* || déterminé, ée, *adj.* — (ոճ բանից), fait, *m.* faite, *f. adj. Les idiotismes (յատկաբանութիւն) sont des phrases faites.* confirmé, ée, approuvé, ée, *adj. Une doctrine approuvée. Un spécifique (անպճական, յատուկ դեղ) approuvé par la faculté de médecine.* — կալ, appuyer, *vn.*

Հաստատել, prendre l'affirmative, affirmer, affermir, raffermir, appuyer, soutenir, *va.* || rassurer, fortifier, enraciner, *va.* || confirmer, approuver, assurer, certifier, constater, garantir, avouer, déterminer, *va.* || établir, fixer, fonder, créer, *va.* || mettre, *va.* Ի ցուցակի —, — տալ, viser, faire viser le passeport. Պատատ ընդուն —, V. Պատատ։ Վիւսաւիզատ, նորէն —, rétablir, *va.* Իւր մտին մէջ, յոր կերպով —, se pénétrer, *vpr.* Քննութիւնն —, s'établir, *vpr. Ils se sont établis en province.* se fixer, *vpr. Il se fixa à Naples.* — (պատիճ), contracter, *va.* — *alliance.*

Հաստատել, s'affermir, se raffermir, *vpr.* || se confirmer, *vpr.* || se fonder, *vpr.* || s'établir, *vpr.* || s'enraciner, *vpr.* Վիւսաւիզատ, նորէն —, se rétablir, *vpr.*

Հաստատիչ, confirmatif, ive, *adj. Arrêt — d'un jugement.* || conclusif, ive, *adj. Proposition conclusive.* || affirmatif, ive, *adj. Il fit un geste —.* || certificateur, *sm.* || instituteur, trice, *s. L'— de cet ordre religieux.* — ստուգութեան, V. Ստուգիչ։

Հաստատութիւն, fermeté, solidité, stabilité, *sf.*, affermissement, *sm.*, consistance, fixité, *sf.* || fermeté, constance, constatation, *sf.* || consolidation, force, *sf.*, raffermissement, *sm.* || soutien, soutènement, *sm..*, base, instauration, *sf.* || affirmation, confirmation, assertion, certitude, *sf.* || établissement, *sm.* || institution, fondation, *sf.* || fir-

mament, *sm.* Ատենական — (բուս իրաւագիտաց), homologation, *sf.* Դատաստանական —, entérinement, *sm.* Վաւերական —, V. Վաւերացուցութիւն։ Կայ եւ —, consistance, *sf.* Միւսանգամ, Նորէն —, rétablissement, *sm.*, réintégration, *sf.* Գիր հաստատութեան, certification, *sf.* Գիր վաւերական հաստատութեան (ստեամ կամ կարդացած ըլլալուն), visa, *sm.* Վճիռ հաստատութեան (օրինաց), V. Վճիռ։ Հաստատութեան համար, à l'appui de, *prép.* Հաստատութեամբ, fermement, solidement, *adv.*

ՀԱՍՏԱՏՈՒԻԼ, V. Հաստատիլ։

ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ, ferme, solide, stable, fixe, fort, *m.* forte, *f. adj. De fortes murailles.* bon, *m.* bonne, *f. adj. Une bonne maison de commerce.* || certain, aine, sûr, *m.* sûre, *f. adj. Cette échelle est sûre.* positif, ive, *adj. Ce fait est* —. persévérent, ente, *adj. Un mal* —. — Երկիր (ցամաք), V. Երկիր։ — Կերակուր, V. Կերակուր։ — մարմին, V. Մարմին։ — աստեղ, V. Աստղ։ — վարձք, թոշակ, fixe, *sm. Son — est de 1200 francs.* — ինչ (դրական), positif, *sm.* — կալ, tenir ferme, se tenir, demeurer ferme, se soutenir, *vpr.* Կալ մնալ —, persévérer, *vn.* — *dans une résolution, dans l'étude, dans ses erreurs, dans l'endurcissement, dans son silence.* — գործել, solidifier, fixer, *va.* — կերպով, V. Հաստատութեամբ։ Սառոյցը դեռ — չէ, la glace ne porte pas encore.

ՀԱՍՏԱՐԱՆ, appui, support, *sm.* — քնարի, âme de violon.

ՀԱՍՏԱՐԿՂ, coffre-fort *(pl.* des *coffres-forts), sm. Les voleurs ont enfoncé son coffre-fort.*

ՀԱՍՏԵՓԱՑ, pièce de four, pâtisserie, *sf.*

ՀԱՍՏԵԼ, créer, *va.* — *des mots.*

ՀԱՍՏԻՉ, créateur, *sm. Dieu est le — du ciel et de la terre.* || — (բուս քաղաքական տնտեսութեան [économie politique]), producteur, *sm. Les —s et les consommateurs.*

ՀԱՍՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, création, *sf.*

ՀԱՍՏՈՒՄ, } production, *sf.*
ՀԱՍՏՈՒՄՆ, } ի — ածել, créer, *va. Dieu a créé toutes choses de rien (ոչնչէ).*

1. **ՀԱՍՏՈՑ**, chantier, *sm.*

2. **ՀԱՍՏՈՑ** (սայլակ թնդանօթոց), affût, *sm.*

ՀԱՍՑԷ, adresse, *sf. Mettre l'— sur une lettre.* dessus, *sm. Mettre le — à une lettre.* Նամակ մ'իւր —ին յուղարկել՝ դրկել, envoyer une lettre à son adresse.

ՀԱՍՑՈՒՆԵԼ, faire arriver, faire parvenir, *va.*, faire atteindre, transmettre, *va.* || produire, *va. La guerre produit de grands maux.* — (արեւու պտուղները), hâter (հ—գէ), *va. Ces chaleurs ont hâté les fruits.* Պատուոյ —, promouvoir, *va.* Մէկը մուրալու վիճակ —, mettre, réduire à l'aumône. Վնաս —, commettre un attentat, attenter, *vn.*

ՀԱՏ, grain, *sm.* || pièce, *sf.* — տնկոց, V. Հատապտուղ։

ՀԱՏԱԳԵՂ (հ—գգ), pilule, *sf.*

ՀԱՏԱԼԻՑ, V. Հատուոր։

ՀԱՏԱԾ, section, *sf.* || fragment, *sm.* — (գրոց), passage, *sm.* — (բանի, գլխոյ մասերի), section, *sf.*, paragraphe, *sm.* — (չափաւ բանից), césure, *sf.* — բանից (երկու նոր տողերու մէջ), alinéa, *sm.* — (բոլորակի, բուս երկրաչափից [géomètre]), section, *sf.*, secteur, *sm.* — (գործարանի մարմնոյ), segment, *sm.* — (երգոյ, երաժշտութեան), pièce, *sf.*, morceau, *sm.* Նման —ոյ, para-

graphe, *sm.* Գործ —ոյ, marqueterie, *sf.* V. Ցօղուած ։

ՀԱՏԱԿՈՏՈՐ, pièce, *sf.* — (գրոց), morceau, *sm.* — ինչ, marqueterie, *sf. Ce discours est une —, un ouvrage de —.* —s, fragment, *sm. Les —s de Bérose (Բերոսոս), de Salluste (Սալուստիոս).*

ՀԱՏԱԿՈՏՈՐԵԼ, tronquer, *va.* — *un livre, un passage.*

ՀԱՏԱՆԵԼ, couper, tailler, trancher, abattre, *va.* || séparer, *va.* || retrancher, ôter, *va.* || châtrer, emputer, *va.* || décider, *va.* || franchir, *va.* || interrompre, *va.* Մանր մանր, անդամ անդամ —, couper en morceaux, découper, *va.* Համառօտ —, trancher, *va.* Վճիռ —, déterminer, *va. C'est un point que l'Église a déterminé.* Փոս —, ouvrir la tranchée.

ՀԱՏԱՆԵԼԻ, sécable, *adj.* Անտառ —, bois taillis, կամ լոկ taillis, *sm.*

ՀԱՏԱՆԻԼ, se couper, se tailler, *vpr.*

ՀԱՏԱՆՈՂ, coupeur, euse, *s.* || sécante, *sf.*

ՀԱՏԱՆՈՂԱԿԻՑ, cosécante, *sf.*

ՀԱՏԱՊՏՈՒՂ, baie, *sf.* — *de genièvre, de laurier.*

ՀԱՏԱՋՈՒՐ (տեսակ մ'ըմպելիք, Նման գարեջրոյ), cervoise, *sf.*

ՀԱՏԱՎԱՃԱՌ (սարրաֆ), changeur, *sm.*

ՀԱՏԱՒՈՐ, grenu, ue, granuleux, euse, *adj.*

ՀԱՏԱՒՈՐԵԼ, granuler, *va.*

ՀԱՏԱՒՈՐՈՒՄ, } granulation,
ՀԱՏԱՒՈՐՈՒՄՆ, } *sf.*

ՀԱՏԱՔԱՐ, granit, *sm.* Կուն Նման —ի, V. Կուն ։

ՀԱՏԱՔԱՐԵԱՅ, de la nature du granit, granitique, *adj. Roche —.*

ՀԱՏԵԱԼ, coupé, ée, taillé, ée, *adj.* || emputé, ée, *adj.* || emputé, *sm.*

ՀԱՏԸՆՏԻՐ, choisi, ie, *adj.* — հատուածք, հաղուածոյք մատենագրաց, morceaux choisis, analectes, *smp.* — պատառիկք կամ հաղուածոյք դասական մատենագրաց, chrestomathie (քռեսթօմաթի, ըստ Ակադեմիոյ. քռեսթօմաթի, ըստ Լիդրէի), *sf.* — հաղուածոյք բանաստեղծութեանց, anthologie, *sf.*

ՀԱՏԻԿ, grain, *sm.* — —, V. Հատուոր ։

ՀԱՏԻՃ, pépin, *sm.* — *de poire, de pomme, de raisin.* || granulation, *sf.*

ՀԱՏԻՉ, coupeur, euse, *s.*; tailleur, *sm.* — գիծ (ըստ երկրաչափից [géomètre]), sécante, *sf.*

ՀԱՏԿՈՒԵԱԼ (հեկեկանօք ձայն), coupé, ée, *adj. Voix coupée par les sanglots.*

ՀԱՏԿԱԿԻՑ, compatissant, ante, *adj.*

ՀԱՏԿՏԱԻ (քեթեն թոխումու), graine de lin, *sf.*

ՀԱՏԿՏՈՒՐ ԱՌՆԵԼ, tailler une armée en pièces.

ՀԱՏՃԱՒՈՐ, granuleux, euse, *adj.*

ՀԱՏՆԻԼ, se consommer, s'épuiser, *vpr.* — երթալ, se consumer, *vpr.* — (խօսակցութեան), tarir, *vn.* Հատնելու վրայ ըլլալ, tirer, toucher, courir à sa fin. Հոգս հատեր էր, V. Հոգ ։

ՀԱՏՈՐ, morceau, *sm. Un — d'étoffe, de bois.* pièce, *sf. Une — de drap, de toile, de ruban.* bloc (պլօք), *sm.* — (անգործ մոմոյ), marquette, *sf.* — (մատենի), tome, *sm. Le premier, le second* (թօմ) —. volume, *sm. Cet ouvrage pourra faire un — assez gros.*

ՀԱՏՈՐԱՒՈՐ, volumineux, euse, *adj. Un ouvrage —.*

1. **ՀԱՏՈՒ** (սուր), coupant, ante, tranchant, ante, *adj.* || — (վճռա-

կան), décisif, ive, tranchant,ante, péremptoire; incisif, ive, *adj.* V. կտրուկ ։

2. **ՀԱՏՈՒ** (նարտար գող. Ֆռանկանոս), filou (*pl.* des *filous*. Տեսնուած է նաև *filoux x*ով գրուած, բայց լաւագոյն ձևն է *s* ովն), *sm.*

ՀԱՏՈՒԱԾ, coupe, coupure, *sf.* || division, *sf.* || tranche, pièce, *sf.* || segment, *sm.* || tome, *sm.* || — (ֆըրքէ), division, *sf.* — (Երգոյ, Երաժշտութեան), morceau, *sm.* — (գրոց), morceau,*sm.* *Morceau choisis* (*Ճաշընտիր —ք, Քաղուածք մատենագրաց*). — (Օրինաց գրոց մէջ), titre, *sm.* Միջանկեալ — (բանի), incise, *sf.* —ով գործել (կ'ըսուի այն արուեստաւորին համար որ չէ թէ ամուրչէք կ'առնու, այլ իւր աշխատութեանն համեմատ կը վճարուի), travailler à la pièce. — երթալ, émigrer, *vn.*

ՀԱՏՈՒԱԾԱԿԱՆ, divisionnaire, *adj.* — դրամ , monnaie —.

ՀԱՏՈՒԱԾԱԿՈՂՄԵԱՆ , prismatique, *adj. Corps, figure* —.

ՀԱՏՈՒԱԾԱԿՈՂՄՆ , prisme, *sm.* — *triangulaire, pentagone.*

ՀԱՏՈՒԱԾԱՁԵՒ, prismatique, *adj. Corps, figure* —.

ՀԱՏՈՒԱԾԱՊԵՏ (ֆիրքէ), général de division, général divisionnaire, կամ լոկ divisionnaire, *sm.*

ՀԱՏՈՒԱԾԻԼ (յընկերութենէ), déserter, *va.* — *son parti, la bonne cause.* [*sf.*

ՀԱՏՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, désertion,

ՀԱՏՈՒԿՏԻՐ (անյօդ), détaché, éc, *adj. Pensées détachées.*

ՀԱՏՈՒՄ, } coupe, taille, *sf.*
ՀԱՏՈՒՄՆ, } || section, *sf.* — որթոյ կամ ծառոց ինչուան բունը, recepage, *sm.* — արգանդի, métrotomie, *sf.* — խոչափողոյ, V. Խոչափողահատութիւն ։ — ընչափողոյ, V. Ընչափողահատութիւն ։ — ութի, V. Արտահանութիւն ։ — (անդամոց մարմնոյ), incision, *sf.* — *cruciale.*

ՀԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, rendre, *va.* || payer (բեյե),acquitter, rembourser, débourser, *va.* || compenser, *va.* || satisfaire, *va.* Վնասն —, dédommager, indemniser, réparer, récompenser, *va.* — առձամայն, payer argent sec, payer comptant. Բովանդակ՝ ամբողջ —, solder, *va.* Վարձք —, rémunérer; rétribuer, récompenser, *va.* կարողութիւն —ու, solvabilité, *sf. Doutez-vous de ma —?* կարող —ու, solvable, *adj. Il est —. Gardien —.*

ՀԱՏՈՒՑԱՆԵԼԻ, payable (բէյ-ապլը), remboursable, *adj.*

ՀԱՏՈՒՑԱՆՈՂ, payant, ante (բէյ-ան, -ընտ), rémunérateur, trice, *adj.* || payant, *sm. Le nombre des —s était de six seulement.* payeur, euse, *s. Un bon —.* paye (բէյ, եւ ըստ ոմանց բէ), *sf. C'est une bonne —, une mauvaise —.* — վարձուց, dispensateur des récompenses.

ՀԱՏՈՒՑԻՉ, rémunérateur, trice, *adj.*

ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ, } payement,
ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ, } paiement կամ paîment (բէմ-ան. ըստ ոմանց եւ բէյ-մ-ան), remboursement, déboursement,*sm.*, solution,*sf.* || récompense, *sf.* || compensation, *sf.* || réparation, *sf.* || salaire, *sm.* — վնասուց, dédommagement, *sm.*, indemnité, *sf.*, dommages et intérêts, dommages-intérêts. — վարձուց, rémunération, *sf.* — (բաւականացման), satisfaction, raison, *sf.* ի մասնէ — պարտուց (պարտուց մասնական —, վճարումն), acompte,*sm.* Պարտուց տարուէ տարի —, annuité, *sf.* — ընել, récompenser, *va.*; réparer,

va. Հատուցմամբ, payant, ante (բէյ-ի, -իր), *adj.*

ՀԱՏՑՈՒՆԵԼ, consommer, épuiser, tarir, dévorer, *va.*

ՀԱՐԱԶԱՏ, authentique, *adj.* || véritable, vrai, aie, *adj.* — որդի, enfant légitime et naturel. — եղբայր, frère de père et de mère, կամ frère germain. Եղբայր ան— —, frère naturel, կամ ընտանե-բար frère du côté gauche. — առնել, ընել, V. Հարազատել։

ՀԱՐԱԶԱՏԱԲԱՐ, fraternellement, *adv.*

ՀԱՐԱԶԱՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, légitimation, *sf.*

ՀԱՐԱԶԱՏԵԼ, légitimer, *va.*

ՀԱՐԱԶԱՏԻԼ, fraterniser, *vn.*

ՀԱՐԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, légitimité, *sf.* || fraternité, *sf.*

ՀԱՐԱՄՂԵԼ, pousser, *va.*

ՀԱՐԱՒ, sud (ճէնուպ. բուն նաւավարաց գըպլէ), midi, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱԲՆԱԿ, méridional (*pl.* les *méridionaux*), *sm. C'est un* —. sudiste, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱԿՈՂՄ, **ՀԱՐԱՒԱԿՈՂՄՆ**, **ՀԱՐԱՒԱԿՈՅՍ**, sud, midi, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱՀՈՂՄ, vent du sud, vent du midi, autant, auster, sud, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱՅԳ, aurore australe.

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ, du sud, *adj. Amérique du sud.* austral, ale (*pl. austraux*), *adj. Terres australes. Signes austraux.* méridional, ale (*pl. méridionaux*), *adj.* sudiste, *adj. Les troupes —s.* || sud, *adj. m. Le pôle —. Le vent est —.* — արեւելք, sud-est (գըպլէ-փօյրազ. բուն նաւավարաց գըպլէ-լէ), *sm.* — արեւելեան, sud-est, *adj.* Հողմ — արեւելեան, V. Հողմ։ — արեւմուտք, sud-ouest (գըպլէ-գարայէլ. բուն նաւավարաց գըպլէ-պէ), *sm.* — արեւմտեան, sud-ouest, *adj.*

Հողմ — արեւմտեան, V. Հողմ, կամ Լիւանոտոս։

ՀԱՐԲԽԱՅԻՆ, **ՀԱՐԲԽՈՏ**, catarrhal, ale, (*pl. catarrhaux*), catarrheux, euse, *adj.*

ՀԱՐԲՈՒԽ (նէզլէ. նէզլէ-լէ), rhume, *sm.* Թեթեւ —, léger —. — ծանր, սաստիկ, gros —, catarrhe, *sm.* — ուղեղոյ, — de cerveau, coryza, *sm.* — ըլլալ, être enrhumé, s'enrhumer, *vpr.* — ընել, enrhumer, *va.* — ունենալ, avoir le —. — վաստըկիլ, հարբուխ բռնուիլ, gagner, attraper un —.

ՀԱՐԵՒԱՆՑԻ, superficiel, elle, *adj.* — տեսութիւն, հայեցուած, ակնարկութիւն, aperçu, *sm.* —, ի —, — իմն (— կերպով), superficiellement, passagèrement, en passant, *adv.* — իմն գործել, faire quelque chose par manière d'acquit. — քսուլ, glisser, *vn.* ի —, — անցնիլ, toucher légèrement, affleurer, *va.*; glisser, *vn.*

ՀԱՐԵՆԳԱՄԱՅՐ (տեսակ մը պարեհամ ձուկն), mère des harengs (համսի), alose, *sf.*

ՀԱՐԵՆԳԱՐԱՆ, harengerie, *sf.*

ՀԱՐԵՆԳՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, harengaison, *sf.*

ՀԱՐԹ, uni, ie, aplani, ie, plan, ane, plat, ate, plain, aine, égal, ale (*pl. égaux*), *adj.* — մունակ, V. Մունակ։ — երեսք, plan, niveau, *sm.* — եւ ողորկ, uni, ie, plain, aine, *adj.* — եւ հաւասար, — եւ միատարր, plan, ane, plat, ate, plain, aine, *adj.* — հաւասար, égal, ale, horizontal, ale (*pl. horizontaux*), *adj.* — հաւասար, à l'uni, au ras, à ras, de niveau, *adv.*; au niveau de, *prép.* — եւ յատակ առնել (ընել), V. Հարթել։

ՀԱՐԹԱԳՈՒՆԴ (+է-ըէ'է --ըհէ),

planisphère, *sm.* — (ԹԼՈՒՂԻ ՀԱՄԱՀԱՐԱԿ), mappemonde (ՀԱՐԹՅԱ), *sm.* Երկնայինի —, mappemonde céleste.

ՀԱՐԹԱԼԻՐ, ras, *m.* rase, *f. adj.*

ՀԱՐԹԱՆԻԱԼ, uni, ie, *adj.*

ՀԱՐԹԱՑԱՏԱԿ ԱՌՆԵԼ, V. Հարթյատակ առնել։

ՀԱՐԹԱՉԱՓ (գետնի հարթությունը չափելու գործիք), niveau, *sm.*

ՀԱՐԹԱՉԱՓԵԼ, niveler, *va. Je nivelle. Je nivellerai.*

ՀԱՐԹԱՉԱՓՈՂ, niveleur, *sm.*

ՀԱՐԹԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, nivellement, *sm.* || cultellation, *sf.*

ՀԱՐԹԱՎԱՑՔ, esplanade, *sf.*

ՀԱՐԹԱՐԴԱԿ ԴԱՀՑ, V. Դահց։

ՀԱՐԹԵԼ, aplanir, unir, *va.* || dégrossir, raboter, *va.* || niveler, *va. Je nivelle. Je nivellerai.* — ճերմակ կամ մրճով, planer, *va.* — (փոցոխ [râteau]), V. փոցխել։ — (գետինը), égaler, égaliser, *va.*

ՀԱՐԹԻԼ, s'aplanir, *vpr.*

ՀԱՐԹԻՉ, niveleur; planeur, *sm.*

ՀԱՐԹՑԱՏԱԿ ԱՌՆԵԼ, raser, *va.* — *une maison.*

ՀԱՐԹՑՑԱՏԱԿ ԳԱՆԹՈՒՄՆ (բերդի), rasement, *sm.*

ՀԱՐԹՈՒԱԾ (մատենի), tranche, *sf. Un livre doré sur —.*

ՀԱՐԹՈՒԹԻՒՆ, aplanissement, *sm.*, égalité, *sf.*, niveau, *sm.* ի —, au ras, à ras, *adv.*

ՀԱՐԹՈՒՄ, **ՀԱՐԹՈՒՄՆ**, } ratissage, *sm.*

ՀԱՐԹՈՒՑԱՆԵԼ (վախցուցնել. փախցուցնել), effaroucher, *va.*

ՀԱՐԹՉԵԼ (խրտչել), s'effaroucher, *vpr.*

ՀԱՐԻՆԳ (բինի գլուխը), hareng (ձուկն), *sm.* Նոր աղած —, — pec (թեթ).

ՀԱՐԻՉ, plectre կամ plectrum (բնթերց՝ *sm*), *sm.*

ՀԱՐԻՒՐ, cent (անշ. *Cent hommes*, կարդա անիւր *m'*. *Deux cents hommes*, կարդա փեւ անիւ *m'*. իսկ *Cent un*, *Cent-unième*, կարդա անշ եւշ, անշ իննիմ'), *adj. num.* Հազար —, մեծաւսն —, onze —s. — բիւր, million, *sm.* || cent, *sm.* — մի, centaine, *sf. Une — d'années.* Երեք, ինգ ան. — (տնդսիք արծաթով), trois, cinq pour cent. [*sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱԳՐԱՄ, hectogramme,

ՀԱՐԻՒՐԱԴՈՒՌՆ. — Թեբէ, Thèbes aux cent portes.

ՀԱՐԻՒՐԱԼԻՏՐ, hectolitre, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱԿԱՌ, hectare, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ, âgé de cent ans, centenaire, *adj. Un homme centenaire.* || de cent ans, séculaire, *adj. Les jeux séculaires.*

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵՏՐ, hectomètre, *sm.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԻԿ, centuple, *adj.* et *sm.* — գործել, V. Հարիւրապատկել։ [ler, *vn.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԿԱՆԱԼ, centup-

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԿԵԼ, centupler, *va.* [*vn.*

ՀԱՐԻՒՐԱՊԱՏԿԻԼ, centupler,

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏ, capitaine, *sm.* — (զօրաց Հրովմայեցւոց), centurion, *sm.* — (Հրովմայեցւոց, ի գիրս սուրբ), centenier, *sm. J.-C. guérit la fille du —.*

ՀԱՐԻՒՐԱՍՏԻՃԱՆԵՆԱՆ (ջերմաչափ), centigrade (thermomètre), *adj.* [taines.

ՀԱՐԻՒՐԱՒՈՐ, à կամ par cen-

ՀԱՐԻՒՐԱՒՈՐՈՒԹ (հարիւր հոգւավ գունդ), centurie, *sf.*

ՀԱՐԻՒՐԴՈՒՆԵԱՆ. — Թեբէ, Thèbes aux cent portes.

ՀԱՐԻՒՐԵԱՆ, centaine, *sf. Une — d'années.*

ՀԱՐԻՒՐԵՄԵԱՆ, centenaire (անշ՝ ընթ՝), *sm. Le — de la naissance de Napoléon.*

ՀԱՐՒՐՅՄԵԱՆ, centenaire, *adj. Un homme —. Possession —.* || —, centenaire, *sm. Un —.*

ՀԱՐՒՐՈՐԴ, centième, *adj.* — մասն, —, centième, *sm.* — մասն փրանկի, —, centime, *sm.* — տարեդարձ, V. Հարիւրեմեակ։ || —, cent, *adj. num. Page —.*

ՀԱՐՒՐՈՐԴԱԳՐԱՄ, centigramme, *adj.* [*sm.*

ՀԱՐՒՐՈՐԴԱԼԻՏՐ, centilitre, **ՀԱՐՒՐՈՐԴԱԿԱԼ**, centiare, *sm.*

ՀԱՐՒՐՈՐԴԱԿԱՆ, centésimal, ale *(pl. centésimaux), adj.*

ՀԱՐՒՐՈՐԴԱՄԵՏՐ, centimètre, *sm.*

ՀԱՐՒՐՎԵՑ (Հռովմայեցւց), centumvir (--ղ՛ի--), *sm.*

ՀԱՐՒՐՎԵՑԱԿԱՆ, centumviral, ale (--ղ՛ի---լ, -լ՛. *pl. centumviraux), adj.*

ՀԱՐՒՐՎԵՑՈՒԹԻՒՆ, centumvirat (--ղ՛ի---), *sm.*

ՀԱՐԿ, tribut, *sm.*, contribution, imposition, *sf.*, impôt, *sm.*, taxe, *sf.*, droit, *sm.* || charge, *sf.* || cens (--ն-, pus Ակադիմիոյ. --ն, --ն-, pus Լիդրէի), *sm.* || nécessité, *sf.*, besoin, *sm.*, force, *sf.* եկեղեցական —, impôt ecclésiastique, obvention, *sf.* Ղոր —, աճիրաւ —, surtaxe, *sf.* Բռնական —, contribution, *sf.* Ձափազից —, surtaxe, *sf.*, surtaux (. ք՚), *sm.* Բռնազոյն —, force majeure. Կարեւոր —, V. Սիպողականութիւն։ — առնել, — ի վերայ դնել (բռնադատել), contraindre, obliger, *va.* — դնել, imposer un tribut, taxer, *va.* վ՚րայ Ձափազից — դնել, surtaxer, *va.* —ս հանել, ժողովել (— առնուլ, ժողվել), recevoir des impots, des contributions, lever un tribut, lever, percevoir les impôts, recouvrer, *va.* ի —ի ծառայութեան կալ (գերի ըլլալ. ծառայացնել), être esclave, domestique, servir, *vn.* Ք՚աճր —եռու ձերբեւ ձգել, surcharger, *va. On a surchargé cette ville.* — ըլլալ, être nécessaire, falloir, *vn.* — է որ, il faut que, il est nécessaire que. — է որ մարդս ապակ ունենայ, il est nécessaire qu'on ait de l'argent. — էր, il fallait. ի —է, —աւ, nécessairement, de nécessité, forcément, *adv.* ի պահանջել —ին, en cas de besoin, au besoin. —ը կը լուծէ օրէնքը (առակ), la nécessité contraint la loi. Ունկեալ ըզդ —of, ըզդ —աւ (—ի տակ ինկնցող), imposable, *adj. Matières —s.*

ՀԱՐԿԱԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, exercice, *sm. Cela est compris dans l'— courant. L'— de 1880.*

ՀԱՐԿԱԴՐԵԼ, obliger, nécessiter, *va.*

ՀԱՐԿԱԴՐԻԼ, être obligé.

ՀԱՐԿԱԺՈՂՈՎ, receveur des contributions, percepteur, collecteur, *sm.*; fermier, ière, *s.*

ՀԱՐԿԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, recouvrement des impots, perception, collecte (ք՚ոլէք՚, ք՚ոլէք՚), *sf.*; ferme, *sf.*

ՀԱՐԿԱՀԱՆ, collecteur, maltôtier, *sm.*; fermier, ière, *s.* [*sf.*

ՀԱՐԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, maltôte,

ՀԱՐԿԱՆԵԼ, frapper, battre, décharger un coup, *va.* || toucher, jouer, sonner, *va.* || cogner, piquer, *va.* || abattre, *va.* || attaquer, *va.* || frapper, battre, *vn.* || cogner, *vn.* Գրի —, heurter, *va.* Փող —, V. Փող։

ՀԱՐԿԱՆՈՂ, battant, ante, *adj.* || batteur, *sm.*; frappeur, euse, *s.*

ՀԱՐԿԱՊԱՀԱՆ, maltôtier, *sm.* Ակիրաւ —, exacteur, maltôtier, *sm.* —ի, maltôte, *sf.*

ՀԱՐԿԱՊԱՀԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, mal-

tôte, *sf.* Ագիրաւ —, exaction, maltôte, *sf.*

ՀԱՐԿԱԳԱՐՏ, tributaire, contribuable, *sm.*

ՀԱՐԿԱՊՏ (տէրութեան հարկաց վերակացու), partisan, *sm. Un riche* —.

ՀԱՐԿԱՑՈՒ, tributaire, *adj. Peuple* —. || tributaire, contribuable, *sm.*

ՀԱՐԿԱՒՈՐ, nécessaire, *adj.* || obligatoire, *adj.* — կարիք, les nécessités de la nature. —ք, nécessités, *sfp.* — է, il est nécessaire. — չէ, il n'est pas nécessaire. Տակաւին դեռ շատ բան — է, il s'en faut beaucoup կամ de beaucoup.

ՀԱՐԿԱՒՈՐԱԲԱՐ, } nécessaire-
ՀԱՐԿԱՒՈՐԱԳԷՍ, } ment, de nécessité, *adv.*

ՀԱՐԿԱՒՈՐԵԼ, obliger, *va.*

ՀԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, nécessité, force, *sf.* ի հարկաւորութեան (հարկ եղած ատեն), au besoin, *adv.* Հարկաւորութեան երթալ, aller à ses nécessités, faire ses nécessités.

ՀԱՐԿԵԼ, obliger, *va.*

ՀԱՐԿԵՑՈՒՆՆԵԼ, obliger, contraindre, *va.*

ՀԱՐԿԵՑՈՒՑԻՉ, obligatoire, *adj.*

ՀԱՐԿԵՒՈՐ, vénérable, respectable, *adj.*

ՀԱՐԿԻՆ, paire, *sf. Une — de bœufs.* attelage, *sm. Ce laboureur a tant d'—s.*

ՀԱՐՃ (ծառէ), concubine, *sf. Ce n'est pas sa femme, c'est sa* —. odalisque, *sf.*

ՀԱՐՃԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, concubinage, *sm.*

ՀԱՐՃԱՒՈՐ, concubinaire, *sm.*

ՀԱՐՃԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, concubinage, *sm.*

ՀԱՐՃԱՐԴԻ, bâtard, arde, *s. C'est le* —, *la bâtarde d'un tel.* || bâtard, arde, *adj. Un enfant* —. (Այժմ կ'ըսուի enfant կամ fils naturel, fille naturelle).

ՀԱՐՈՒԱԾ, coup (ձեռ. *Un coup audacieux*, կարդա խոշ ձեռ ոճրագործ), heurt (հարուած), *sm.*, percussion, atteinte, *sf.* || blessure, plaie, *sf.* || attaque, *sf.* Աստուածաշունչ —, — Աստուծոյ, fléau, *sm.* —ք Եգիպտոսի (pus ուռք Գրոց), les plaies d'Égypte. Ագիւարիճ — զօրաց (զօրաց մեծ —, կոտորած), —ք, échec (խնդ. *pl.* des *échecs*, տես խնդ), *sm. Ce général reçut un — en se retirant.* perte, *sf. Les —s de l'ennemi furent plus fortes que les nôtres.* — գաւազանի, —ք գանի, գանից (ծեծի —ներ), une volée de coups, de coups de bâton, une volée, bastonnade, *sf.*, fouet (ձոճ. ոմանք ոչ բարւոք կը ճնշեն ձոճ), *sm.*, raclée, *sf. Il lui a administré une raclée.* — սուսերի (ի սրախաղութեան), estocade, *sf. Il lui allongea deux ou trois —s coup sur coup (հեռէհ հեռէ).* Մահաբեր, օրհասի, օրհասական, օրհասաբեր —, coup mortel, fatal. Մահացու —, coup terrible. Յանկարծական — (ցաւոց), attaque, *sf.* — *d'apoplexie, de paralysie.* — յլաց, attaque de nerfs. Պետական —, —, coup d'État.

ՀԱՐՈՒԱԾԵԼ, frapper, *va.*

ՀԱՐՈՒԼ (զկոգի, զձուս, զսեր), battre (du beurre, des œufs [խո], de la crème), *va.*

ՀԱՐՈՒՄ, batiture կամ battiture, *sf.*

ՀԱՐՈՒՄ, } battement, bat-
ՀԱՐՈՒՄՆ, } tage, *sm.* || dilution, *sf.*

ՀԱՐՈՒՍ, fort, *m.* forte, *f.*, robuste, *adj.* || riche, puissant, ante, gros, osse, *adj.* || dynaste, *sm.* || riche, puissant, *sm.* — ի-

ցել, բլլալ, être, devenir riche, s'enrichir, nager en grande eau, avoir du quibus (+է-է+է--). Խիս, շաս — լինել, բլլալ, être très riche, nager dans l'opulence, rouler sur l'or et sur l'argent. Ի՞նչ — է այս մարդը, que cet homme est riche! Չէ՞ ուզեր — բլլալ, ne voulez-vous pas être riche? seriez-vous fâché d'être riche? Շաս — է, il est très riche, fort riche. — մի ժամ, beaucoup, *adv.* — մի ժամ ապասել, մնալ, attendre beaucoup.

ՀԱՐԱԼ (միջաս մ'է), harpale, *sm.*

ՀԱՐԱՒԱՑ (ապուռ գազաց. է-ջ-ք.), harpie, *sf.*

ՀԱՐԱ, V. Հարսն: —ի պէս խալել, marcher comme une épousée.

ՀԱՐԱՍՆԵԱԿԱՌ (կոչնականի հատուածով), noce, *sf. Toute la — est à la promenade.*

ՀԱՐԱՍՆԵԱՑ, ՀԱՐԱՍՆԵԿԱՆ, } nuptial, ale *(pl. nuptiaux), adj. Anneau, flambeau —.*

ՀԱՐԱՍՆԻՔ (տարափոխիկ հիւանդութիւն մ'է. է-ր-ն-է. է--ր է-է), rougeole, *sf.*

ՀԱՐԱՍՆԻՔ, noce, *sf.*, mariage, *sm.* — (ի բնութ. եւ ի պերճ ասացուածս), hymen (է-է, կամ ըստ այլոց է-է), hyménée, *sm.* Երթալ ի հատուածիս (հատուիճ երթալ), aller à la noce.

ՀԱՐՍՆ, mariée, épouse, épousée, bru (Բայց սովորաբար կ'ըսուի belle-fille [*pl.* des *belles-filles*]), *sf.* Հարսուճի Քրիստոսի (հատուատուրբ. կատուճի), les épouses de J.-C. (les religieuses, les nonnes). Ցաւերժական —, V. Ցաւերժահարս: Ծովային —, V. Նիհեւտի:

ՀԱՐՍՆԱՒՕՏՈՒԹԻՒՆ (նշանուտի), fiançailles, *sfp. Faire, célébrer les —.*

ՀԱՐՍՆԱԾՈՒ, paranymphe, *sm.*

ՀԱՐՍՆԱՀԱՐՈՒԸՐ, paranymphe, *sm.*

ՀԱՐՍՆԱՄԱՑՆ (է-է-է-ր է-է-է. է-ել ----է-է), nénufar կամ nenuphar, nymphéa, *sm.*

ՀԱՐՍՆԱՑԵՆՆԱՉԻԿ, prétendu, épouseur, *sm.* || prétendant, *adj.*

ՀԱՐՍՆԱՐԱՆ, couche, *sf.*

ՀԱՐՍՆԱՑՈՒ, prétendue, *sf. Voilà sa —.* || nubile, *adj. Fille nubile.*

ՀԱՐՍՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, nubilité, *sf.*

ՀԱՐՍՆԱՒԻՐ, fille d'honneur.

ՀԱՐՍՆԵԱԿ (պատճի մէջ փակուած որդ), chrysalide (+-է-է-է), nymphe (Նիւթ), *sf.* [*sm.*

ՀԱՐՍՆԵՂԲԱՑՐ, paranymphe.

ՀԱՐՍՆԵՐԳ (երգ առագաստի, հատուածեկան), épithalame, *sm.*

ՀԱՐՍՆԻՔ, V. Հարսանիք:

ՀԱՐՍՆՈՑ ԾԱՂԻԿ } (է-է-է+
ՀԱՐՍՆՈՒԿ } է-է-է), coquelicot, ponceau, *sm.*

ՀԱՐՍՆՈՒԿ, V. Հարսն: Աղջիկ, էգի կ'ըսեմ. հատուճիկ, դուն լսէ (է-է-է, ---- -է-է-է-է. է-է-է-է, -է- --է--), battre le chien devant le lion. (առ.ակ).

ՀԱՐՍՆԿՈՐ, fille d'honneur.

ՀԱՐՍՏԱԲԱՐ, opulemment, *adv.*

ՀԱՐՍՏԱԲՈՒՆ, puissant, ante, *adj.* — (զորք, զօրութիւն), imposant, ante, *adj. Ce prince mit sur pied (պատերազմի հանել [զորք]) des forces imposantes.*

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԿԱՆ, oppressif, ive, *adj. Moyens —s.* vexatoire, *adj.*

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԵԱԼ, opprimé, *sm.*

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԵԼ, opprimer, vexer, *va.*

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԻՉ, oppresseur, *adj. m.* || oppresseur, *sm.*

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՂ, oppresseur, *adj.m.* || oppresseur, brigand, *sm.*

ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, oppres-

sion, vexation, *sf.*, brigandage, *sm.*, voie de fait, *sf.*

ՀԱՐՍՏԱՆԱԼ, être կամ devenir riche, s'enrichir, *vpr.*, faire fortune, *va.*

ՀԱՐՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, rendre riche, enrichir, *va.*

ՀԱՐՍՏԵԼ, fixer, *va.*

ՀԱՐՍՏԻԼ, se fixer, *vpr.*

ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ (թագաւորական ցեղի), dynastique, *adj.* *Les intérêts —s.*

1. **ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ** (թագաւորական ցեղ. յաջորդութիւն թագաւորական ցեղի), dynastie (դինաստի), *sf.* *Le fondateur d'une —.*

2. **ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ**, richesse, fortune, *sf.* — դիզել, faire fortune. Մեծ — դիզած է, il a bien mis de l'argent dans ses grègues (տաբատ). Ո՜րչափ — ունի այս մարդը, que de richesses cet homme a! կամ que de richesses a cet homme!

ՀԱՐՑԱԿԱՆ, interrogatif, ive, interrogant, ante. *adj.* — նշան (ի միրականութեան, որ է ? յետոպակոն լեզուս, եւ ՞ ի հայուսն), point d'interrogation, point interrogant (Թայց լաւագոյնն է Point d'interrogation).

ՀԱՐՑԱՆԵԼ, demander, interroger, questionner, *va.* || s'enquêter, s'informer, *vpr.* || consulter, *va.* — զանձն (ինքն իր անձին հարցունել), se demander, *vpr.* *Je me demande d'où cela peut venir?* se consulter, *vpr.* — զմիմեանս (իրարու հարցունել), se demander, s'interroger, se questionner, *vpr.* — ծայսութեամբ (հարցափորձ առնել), questionner, *vn.* *Il ne fait que —.* Պատգամ —, consulter l'oracle.

ՀԱՐՑԱՆՈՂ, demandeur, euse, interrogateur, trice, questionneur, euse, *s.*

ՀԱՐՑԱԳԱՀԱՆՋՈՒԹԻՒՆ (երեսփոխանի մը ծերութեան պատշօնէն թագաւորութիւն պահանջելը), interpellation, *sf.* *Droit d'—.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պնդահարցումն, Հարցապնդումն։

ՀԱՐՑԱԳՆԴՈՒՄ, } V. Հարցապնդումն։
ՀԱՐՑԱԳՆԴՈՒՄՆ, }

ՀԱՐՑԱՍԷՐ, interrogant, ante, *adj.* || interrogateur, trice, *s.*

ՀԱՐՑԱՐԱՆ, questionnaire, *sm.*

ՀԱՐՑԱՓՈՐՁ, examen (էկզամէն. ըստ ոմանց էկզամէն), *sm.* — *oral, écrit.* || interrogatoire, *sm.* *Procéder à un —.* *Cet — a duré deux heures.* || information, *sf.* — առնել, interroger, *va.*; questionner, *vn.* || informer, *vn.* Դատաւոր —ի, V. Դատաւոր։ Արձանագրութիւն —ի, interrogatoire, *sm.* *J'ai lu l'— de cet accusé.*

ՀԱՐՑԱՔՆՆԵԼ, enquerre, *va.* || s'enquérrir, *vpr.*

ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, enquête, *sf.* V. Քննութիւն, Հարցափորձ։

ՀԱՐՑԵՒՓՈՐՁ, enquête, *sf.* — առնել, examiner, *va.*

ՀԱՐՑՈՂ, interrogant, ante, interrogateur, trice, *adj.*; consultant, ante, *adj.* et *sm.* || interrogateur, trice, demandeur, euse, questionneur, euse, *s.*

ՀԱՐՑՄԱՆ, interrogatif, ive, *adj.*

ՀԱՐՑՈՒԱԾ, demande, interrogation, question (քէսդիօն), *sf.* Գեղեցիկ — (առանց խսկ երկմտութեան. անշուշտ), belle demande! la belle demande! belle question! *Si je veux cela? belle demande.*

ՀԱՐՑՈՒԿ (Փիւթիա), devin, ine, *s.* Կին —, pythonisse, *sf.* Պիւթեան —, — Ապողոնի, pythie, *sf.*

ՀԱՐՑՈՒՄ, } demande, inter-
ՀԱՐՑՈՒՄՆ, } rogation, ques-

tion (ԺՈՂՈՎ), *sf.* || consultation, *sf.* Հարցմունք դատաւորի եւ պատասխանիք ամբաստանելոյ, interrogatoire, *sm.* Հարցումներ ընել, questionner, *va.* Ձեզնէ՞ այլ հարցումներ ընել, questionner, *vn.* Ձեր հարցմանց վերջը չի գար, vos pourquoi ne finissent pas. Հարցմունք, V. Հարցարան։

ՀԱՐՑՈՒՆԵԼ, demander, interroger, *va.*; s'enquêter, *vpr.* Ինքն իր անձին —, ինքն իրեն —, se demander, se consulter, *vpr.* Իրարու —, se demander, *vpr.* Մէկուն առողջութեան վիճակը —, demander des nouvelles de quelqu'un.

ՀԱՐՑՈՒՆՈՂ, interrogant, ante, *adj.* || demandeur, euse, interrogateur, trice, questionneur, euse, *s.*

ՀԱՐՕՐԱՆԱԼ (կախաւճերն [perdrix] իջնել), se remettre, *vpr.*

ՀԱՑ, pain, *sm.* — բոլորէն, — rond. — բոլորակ եւ մեծ, miche, *sf.* Երկայն — (ԻՆՔԸ ՈՒԶՈՒՆ ՖՓԹԼԻ), petit — long, flûte, *sf.* — զօրակաճաց, — de munition. Բանտակաճաց —, — des prisonniers. — անխմոր (բաղարջ), — sans levain (azyme). Թարմ —, — frais. Օթեկ (ինձ, պինդ, չոր՝ չորցած. ԳՈՅԹ) —, — rassis. Փալար, կակուղ —, — tendre. Կարծր — (ի պատառ ճաւորդաց), V. Պաճգամաս։ Սպիտակ՝ ներմակ —, — blanc. Ըեաւ՝ սեւ, բուխ —, — bis. Քաչէփ —, — bien cuit. Ընեփ —, — pas cuis. Ջերմ՝ տաք —, — chaud. Համեմատ —, — d'épice. Տան —, — de ménage. Հացագործի —, — de boulanger. Ընեկ —, — grascuit. — մկճաճարակ, մկճապիղծ, — rongé par les souris. Գինեթրում —, soupe au vin, au կամ à perroquet (պապկայ. ԽՈՒՊ). Գինեթրում —ը յոյժ կազդուրիչ է, la soupe au vin est très fortifiante. Որճնեալ —, — bénit. — առաջաւորութեան՝ առաջաղութեան, — de proposition. Փշրանք —ի, mie, *sf.* Մէջ, միջոց —ի (—ի փոր), V. Հացմիջուկ։ Ըշտուն —, գամաք, չորաթեկ (չոր) —, — sec. Ըշտուն —, գամաք, չորաթեկ (չոր) — ուտել, manger du — sec, du — tout sec. — թրել (ԹՈՂՈՒԼ), pétrir du —. Թրել եւ եփել զինաց (տաղտել եւ եփել —ը), pétrir le — et le faire cuire, boulanger, *va.* *Un garçon qui boulange bien.* — առնել, գործել, faire du —, panifier, *va.* — ունենալ, avoir du —. Հաց՝ որչափ որ կ'ուզէք, pour le —, vous en aurez à discrétion. Ձակտիւն Էշխնովն —ը հարել, gagner sa vie կամ son — à la sueur de son corps, de son front. — ի բերան վարանու գործել (ԳՈՂՈՂ ԲՈՎՈՒՆ ՂԱԶՈՒԼ), servir pour sa nourriture, pour son —.

ՀԱՑԱԲԱՇ (ի վանս, ի պարտս, յաղխատունս), panetier, *sm.* —f (յարխուհի), paneterie, *sf.*

ՀԱՑԱԲԱՇԱՐԱՆ, paneterie, *sf.* — (յարխուհի), paneterie, *sf.*

ՀԱՑԱԲՈՅՍ, céréale, *sf.* *L'orge est une* —. *La culture des* —*s.*

ՀԱՑԱԳՈՐԾ, boulanger, ère, *s.* —ի խանութ, boulangerie, *sf.*

ՀԱՑԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, boulangerie, *sf.*

ՀԱՑԱԴԵՂ (տունկ մ'է), ammi (—ՄԻ), *sm.*

ՀԱՑԱԴԻՐ (մախաղ հացի [հնվուաց]. ԽՈՓՈՂ ՂԱՐՈՒՂ), panetière, huche, maie, *sf.*

ՀԱՑԱԹԱՆ (ԲՂՂԲ), soupe de կամ au pain, panade, *sf.*

ՀԱՑԱՒԱՌ, arbre à pain, jaquier, *sm.*

ՀԱՑԱԿԵՐ, artophage, *adj.*

ՀԱՑԱԿԻՑ, commensal, ale *(pl. commensaux), s.*

ՀԱՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, commensalité, *sf.*

ՀԱՑԱՊՏՈՒՂ (պտուղ հացածառոյ), jaque, *sm.*

ՀԱՑԱՋՈՒՐ, eau panée, *sf.*

ՀԱՑԱՎԱՃԱՌ, boulanger, *sm.*

ՀԱՑԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, boulangerie, *sf.*

ՀԱՑԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, boulangère, *sf.*

ՀԱՑԱՐԱՐ, V. Հացագործ։

ՀԱՑԱՐԱՐՈՑ, boulangerie, *sf.* — (գործուց), manutention, *sf.*

ՀԱՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Հացագործութիւն։

ՀԱՑԱՐՄԱՑ (ճեամկ մ'արմաս), oca, *sm.*

ՀԱՑԵՂՈՒԹԻՒՆ, panification, *sf.* || impanation, *sf.*

ՀԱՑԵՐԷՑ, officier qui présidait aux mariages, paranymphe (բառնէն), *sm.*

ՀԱՑԵՓԵՑ, boulanger, ère, *s.*

ՀԱՑԻ (գէղացւոց ածի), frêne, *sm.*

ՀԱՑԻԿ, petit pain, *sm.*

ՀԱՑԿԱՏԱԿ (գաւաթաձև), parasite, pique-assiette (*pl.* des *pique-assiette),* piqueur d'assiettes, de tables, écumeur de marmites, de table, flaireur de table, de cuisine, *sm.*; écornifleur, euse, *s.*

ՀԱՑԿԱՏԱԿԻ, parasitique, *adj.*

ՀԱՑԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, parasitique, écorniflerie, *sf.* — քաել, piquer les tables, les assiettes, կամ լաւ եւս l'assiette. Հացկատակութեամբ ուտել, V. Ուտել։ Հացկատակութեամբ ապրիլ, écumer les assiettes, piquer les tables, les assiettes, կամ լաւ եւս l'assiette.

ՀԱՑԿԵՐՈՑՔ, repas, régal *(pl.* des *régals),* banquet, festin, rôt (ածի), *sm.* Հացկանական —, banquet à pique-nique, en pique-nique. *Nous avons fait plusieurs pique-niques le mois dernier. Dîner à pique-nique, en pique-nique.* — հարսանեաց, noce, *sf.* Գիշերակաց՝ գիշերայիցն —, réveillon, *sm.* — տալ բարեկամաց՝ իբրեւ ճաշակաւիճ նոր բնակարանի, prendre la crémaillère.

ՀԱՑՀԱՄՈՒՄ (ձիճեռն), fenugrec (ֆէնուգրէկ), senègre, senegré, sénégré, senegrain (սէնեգրէ, սէնեգրէ, սէնեգրէն), *sm.*

ՀԱՑՄԱՋՈՒԿ (հացի փոր. Ի+ճ+ էլէ), mie, *sf. Il n'a plus de dents, il ne mange plus que de la —.*

ՀԱՑՈՒՊԱՆԻՐ (տունկ մ'է. Ի+ե՛ էլ+ճ+էլ), mauve, *sf. Cataplasme (ծեփիկ). (—) de feuilles de —.* fromageon, *sm.*

ՀԱՑՈՒՏ (ծառաստան հացեաց), lieu planté de frênes, frênaie, *sf.*

1. **ՀԱՒ** (ֆ—լ), V. Թռչուն։

2. **ՀԱՒ** (Ֆ—ֆ), poule, geline, *sf.* Բակոյ — (պարարտ ձագ —ու), poularde, gelinotte, *sf.* — մատաղ, jeune poule, poulette, *sf.* Շատ հաւկիթ ածող —, pondeuse, *sf.* — ճուտիդակաց, V. Հաւիդակաց։ Աւրմայ —, V. Փիւճիկ։ — պարակակաց, V. Պիրամարգ։ Ձագ —ու, V. Հաւձագ։ —ու ճոր ծնած ձագ, V. Ճեճ, կամ Ճուռ։ —f, poulaille, volaille, *sf.* Ջրայիցն —f, վայրի —f, sauvagine, *sf.* —ը կր գոթգոթայ, la poule glousse. || — (ֆօրօ), V. Աֆաղաղ։

3. **ՀԱՒ** (պապ), grand-père (*pl.* des *grands-pères),* aïeul (պայօլ. *pl. aïeuls),sm.* Հայրենի —, grand-père du père, grand-père paternel. Մայրենի —, grand-père de la mère, grand-père maternel. — —ուն, trisaïeul (պրէսայօլ. *pl. trisaïeuls), sm.*

ՀԱՒԱԳԻՑ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ, augural, ale *(pl. auguraux), adj.*

ՀԱՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, augure, auspice, *sm.*, ornithomance կամ ornithomancie, ornithoscopie, *sf.*

ՀԱՒԱԳԻՒԹԱԿԱՆՆ, augure, *sm.*, ornithoscopie, *sf.*

ՀԱՒԱԼՈՒՍՆ (լայնակտուց [à large bec] թռչուն մ'է ջրային [aquatique]. *Pelecanus onocrotalus*), pélican, *sm.*

ՀԱՒԱԽՕՍ, le chant du coq. Ի —ի, à l'heure du chant du coq.

ՀԱՒԱԿ, auteur, *sm.*

ՀԱՒԱԿԱԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆԱԿ (որսորդ թռչուն մը), busard, *sm.*

ՀԱՒԱԿՈՒՉ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱՀԱՐՑ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱՀՄԱՅ, augure, *sm.*

ՀԱՒԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, auspice, *sm.*

ՀԱՒԱՀՄԱՅՔ, augure, *sm.*, ornithoscopie, *sf.*

ՀԱՒԱՂՑԱՆ (տեսակ մը կանաչեղէն), mâche, *sf.*

ՀԱՒԱՄՐԳԻ (*Betula alba*), bouleau, *sm. Le — blanc. Le — noir.*

1. **ՀԱՒԱՆ**, V. Անկան ։

2. **ՀԱՒԱՆ**. Հան եւ — (ըստ իրաւագիտաց), consentant, ante, *adj. Le mari est —.* Ի — ածել, persuader (. de . .), *va.*

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ, probable, vraisemblable, plausible, *adj.* ‖ —, vraisemblable, *sm. Préférer le — au vrai.* Հետեւող վարդապետութեան —աց, V. Հետեւող ։ վարդապետութիւն —աց (ըստ աստուածաբանից [théologien]), V. վարդապետութիւն ։ վարդապետութիւն — կարծեաց (ըստ աստուածաբանից), V. վարդապետութիւն ։ — կարծեօք, — իմն օրինակաւ, V. Հաւանականաբար, կամ Հաւանօրէն ։ — է, il est probale. — է որ պիտի ընէ, il est probable qu'il le fera. Հաւանական է որ ընէ, est-il probable qu'il le fasse? — չէ, il n'est pas probable.

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆԱԲԱՐ, probablement, vraisemblablement, plausiblement, *adv.*

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, probabilité, vraisemblance, plausibilité, *sf.*

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՕՐԷՆ, V. Հաւանականաբար, կամ Հաւանօրէն ։

ՀԱՒԱՆԵԱԼ, adhérent (Յովնորաբար յէ. կը գործածուի), *sm. Il avait perdu tous ses —s.*

ՀԱՒԱՆԵԼ, consentir, *vn.*, se persuader (. [illegible] . .), *vpr.*, assentir, *vn.*; acquiescer, *vn.*, se prêter, s'accorder, *vpr.* ‖ consentir, accorder, approuver, accepter, *va.* Հաւանիմ զի . . . je ne désapprouve pas que . . . Կը հաւանիմ, j'y consens. —ով, approbativement, *adv.*

ՀԱՒԱՆԵԼԻ, probable, vraisemblable, *adj.*

ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՆԵԼ, } persuader (. [illegible] . .), convaincre, *va.* Իւր —, se persuader, se convaincre, *vpr.*
ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, }

ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՑԱՆՈՂԱԿԱՆ, persuasif (. [illegible] . .), ive, *adj.*

ՀԱՒԱՆԵՑՈՒՑԻՉ, persuasif, ive, convaincant, ante, probant, ante, *adj*

ՀԱՒԱՆԻԼ, V. Հաւանել ։

ՀԱՒԱՆՁԵՌՆ ([illegible]), pilon, *sm.*

ՀԱՒԱՆՈՂ, consentant, ante, *adj.* ‖ approbateur, trice, *adj.*

ՀԱՒԱՆՈՂԱԿԱՆ, approbatif, ive, *adj.*

ՀԱՒԱՆՈՑ, V. Հաւնոց, կամ Հաւտուն ։

ՀԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, persuasion (. de . sur .), *sf.*, consentement, assentiment, acquiescement, *sm.*, approbation, adhésion (. . sur .), conviction, *sf.*, suffrage, aveu,

bon plaisir, *sm.* Միաբան —, unanimité, *sf.* իւր —ը տալու վրայ է, son consentement ne tient plus à rien. Հաւասարակ հաւանութեամբ, միահոգի ձուլիւք հաւանութեամբ (միաբան հաւանութեամբ), d'un consentement unanime, de gré à gré. — տալ, consentir à, dire amen (**ամէն**), *va. Il dit amen à tout* (*հաւանի ամենայնի*). Ձեր հաւանութեամբն, sauf votre bon plaisir. Արժան հաւանութեան, plausible, *adj.*

ՀԱՒԱՆՕՐԵՆ, probablement, vraisemblablement, *adv.*

ՀԱՒԱՊԱՏԻՐ (տեսակ մը բու), effraie, fresaie, *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐ, égal, ale (*pl. égaux*), pareil, eille, pair, aire, *adj.* || égal, ale, équivalent, ente, équipollent, ente, *adj.* Հարթ եւ —, հարթ —, égal, ale, horizontal, ale (*pl. horizontaux*), uni, ie, plan, ane, *adj.* || —, égal, ale, *s.*; pareil, pair, *sm.* —ն, copie, *sf.*, duplicata (*pl.* des *duplicata*), double, *sm.* || pendant, équivalent, équipollent, *sm.* —ն բնագրի, գրուածոյ, apographe, *sm.* — (ջրոյ, գետնի երեսին), à fleur de. Կակաչները գետնին — (գետնին ճիտակութեամբ) կտրել, couper les tulipes à fleur de terre. Այս տան հիմունքն արդէն գետնին — են, les fondements de cette maison sont déjà à fleur de terre. Թումբը դեռ ջրոյն երեսին — չէր, la digue n'était pas encore à fleur d'eau. Այս մարդուն աչքերը հակին — են, cet homme a les yeux à fleur de tête. Ջուրն անօթին բերնին — է (անօթին բերանին հասած է), l'eau est bord à bord du vase. — գործել, բնել, V. Հաւասարել։ — կտրել, V. Հաւասարել։ — դնել, mettre en parité comparer, *va.* — լինել, équivaloir, affleurer, *vn.* Արժել —, équivaloir, *vn.* Զոյգ —, de pair, *adv.* Զոյգ — լինել, aller, marcher de pair. Իրեւ —ի, d'égal à égal. || —, à l'égal de, *prép.* Հարթ —, —, à l'uni, de niveau, au niveau, également, *adv.* — է (ճոյն բանն է), c'est égal.

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԱՑԻ. — արդարութիւն, équité, *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԱՑԻԱԲԱՐ, partage, *sm.*, péréquation (*թե-+---լո*), *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, égalisation, *sf.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԶՈՐ, équivalent, ente, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԶՈՐՈՒԹԻՒՆ, équivalence, *sf.* [bre.

ՀԱՒԱՍԱՐԱԹԻՒ, égal en nom-

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԱՆ, égalitaire, *adj. La France est une société* —.

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՑ, égal, ale (*pl. égaux*), *s.*; compair, *sm.* || compagnon, *sm.* Իրեւ —ի, d'égal à égal. Իւր —ներէն վեր, hors du rang de pair, *adv.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՌ ԴՐՈՒԹԻՒ, ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՌ ԱՆԻՒ, équilibrer, *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՌ ՈՒՆԻ (հաւակշռել), contre-balancer, *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՌՈՒԻ, équilibrer, pondérer, *va.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՌՈՂ, pondérateur, trice, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԻՌՈՒԹԻՒՆ, équilibre, *sm.*, pondération, *sf.* —ը կորսնցունել, perdre l'équilibre.

ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՈՂ. } équilatéral, ale
ՀԱՒԱՍԱՐԱԿՈՂՄ, } (*pl. équilatéraux*), *adj. Triangle* —.

ՀԱՒԱՍԱՐԱՆԿԻՒՆ, isogone, équiangle, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՁԱՓ, équipollent, ente, isométrique, *adj.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՊԷՍ, également, uni, équivalemment, *adv*.

ՀԱՒԱՍԱՐԱՍԷՐ, égalitaire, *adj*. *La France est une société —.*

ՀԱՒԱՍԱՐԱՍՐՈՒՆ, isocèle (ըստ Լիդրէի գրութեան է Isoscèle), *adj*.

ՀԱՒԱՍԱՐԱՎԱՆԿ (բառ ի յոյն, ի լատին եւ ի հայ քերականութեան. ինչ. *Dominus*, *domini* ի լատիներէն լեզուի, եւ ի հայոցս *Անասուն*, *անասնոյ*), parisyllabe կամ parisyllabique, *adj*.

ՀԱՒԱՍԱՐԵԼ, **ՀԱՒԱՍԱՐԵՑՈՒՆԵԼ**, **ՀԱՒԱՍԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ**, rendre égal, égaler, *va*. || égaliser, niveler, équipoller, affleurer, *va*. || égaler, comparer, *va*.

ՀԱՒԱՍԱՐԻԼ, être égal à, s'égaler, *vpr*. || communiquer, participer, *vn*. || égaler, *va*.

ՀԱՒԱՍԱՐԻՉ (ընկերական առաջինանաց), niveleur, *sm*. — (նշանագրաց տպագրութեան), justificateur, *sm*.

ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆ, égalité, parité, *sf*. — (ի գրահաշուի), équation ([illegible]), *sf*. — ժամանակի, équation du temps. — գիշերոյ եւ ցերեկի ([illegible]), équinoxe, *sm*. — (գնոց փոխանակութեան), pair, *sm*. *Le change est au —.* — (իրաւանց, վիճակի), concurrence, *sf*. Ար —, en կամ à comparaisonde. Ժամացոյց հաւասարութեան, pendule à équation.

ՀԱՒԱՍՏԵԱՒ, d'une manière certaine, certainement, assurément, pour sûr, positivement, *adv*.

ՀԱՒԱՍՏԵԼ, assurer, *va*.

ՀԱՒԱՍՏԻ, certain, aine, sûr, *m*. sûre, *f*., vrai, aie, *adj*. — առնել, certifier, *va*. — եղէք, soyez sûr.

ՀԱՒԱՍՏԻՔ, assurance, certitude, *sf*. — բարձր ակնածութեան, l'assurance de la haute considération. Իւր խորին ակնածութեան, երախտագիտութեան —ն ընծայել, offrir l'hommage de son respect, de sa reconnaissance. Ընդունեցէք, հաճեցէք ընդունել մեծարանաց —ը, agréez, veuillez agréer l'assurance de mon respect. (Կը գործածուի յաւարտ նամակաց). *Daignez agréer, Monsieur, l'assurance de mes respects les plus profonds* (*ամենախորին*). Հաճութեամբ ընդունեցէք, Տէր, խոնարհական հպատակութեանս —ն, եւայլն, agréez, Monsieur, l'assurance de tout mon dévouement, etc.

ՀԱՒԱՎԱՃԱՌ, marchand de volailles, poulailler, coquetier, *sm*.

ՀԱՒԱՏ, foi, croyance ([illegible]), *sf*. || fidélité, *sf*.

ՀԱՒԱՏԱԼ, croire, *va*. *J'ai de la peine à — cela. Il croit cette histoire, ce conte. Il ne croit pas les médecins.* ajouter, prêter foi, կամ ajouter foi à quelqu'un, à quelque chose, donner croyance, *va*. || fier, confier, remettre, prendre foi, *va*. || croire, *vn*. *Je crois sur sa parole.* — հաստատութեամբ, croire une chose comme un article de foi. Ամեն խօսքի —, croire à toute parole. — Աստուած, յԱստուած, croire en Dieu. — անձին (յանձնապաստան լինել), se croire, *vpr*. *Gardez-vous bien de vous croire trop vous-même. FÉN. Tél. XXIV.* — զանձն (ապաւինիլ), se fier, *vpr*. *Je ne me fie qu'à* կամ *qu'en vous. Fiez-vous en à moi.* — մեկուն, en croire quelqu'un. Մի հաւատամք անոր խօսքերուն, ne donnez aucune créance à ce qu'il dit. Կը հաւատամ թէ (կարծեմ թէ) ի-

րաւունն ունի, je crois qu'il a raison, կամ qu'il n'a pas tort. Կը հաւատա՞ք (կը կարծէ՞ք) թէ այս ձիս հարիւր վահանակ (սկուդ) կ'արժէ, croyez-vous que ce cheval vaille cent écus? Ի զուր կ'ըսէք, ոչ ոք կը հաւատայ ձեզի, vous avez beau dire, personne ne vous croira. Հաւատամ իմն, ma foi, par ma foi.

ՀԱՒԱՏԱԼԻ, croyable (հաւատալի), *adj.* [*s.*

ՀԱՒԱՏԱԿԻՑ, coreligionnaire,

ՀԱՒԱՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, communion, *sf.*

ՀԱՒԱՏԱՄՔ (հաւատոյ հանգանակ. առաքելական), credo (հաւատք), *sm. Dire le* —.

ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ, fidèle, loyal, ale (*pl. loyaux*), affidé, ée, sûr, *m.* sûre, *f.*, digne de créance, de foi, croyable (հաւատալի), religieux, euse, *adj.* || —, affidé, ée, *s.* Բարեկամ —, fidèle ami, կամ սուկ fidèle, *sm.* Այր —, homme, personne de confiance. — ոք է, c'est un homme digne de foi. — առնել, faire foi.

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱԲԱՆ, véridique, *adj. Un historien, un narrateur véridique.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱԲԱՐ, avec fidélité, fidèlement, *adv.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱՆԱԼ, être fidèle. || s'accréditer, *vpr.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, faire foi, donner créance à une chose, *va.* || accréditer, justifier, assurer, *va.*

ՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, fidélité, *sf.* || foi, *sf.* Ամուսնական —ը չի պահեց, elle a violé la foi conjugale. Հաւատարմութեամբ, V. Հաւատարմաբար։

ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ, fidèle, *adj. Le peuple* —. croyant, ante (հաւատացեալ, ...), *adj. Une âme, une nation croyante.* || —, fidèle, *s. L'Église est l'assemblée des* —*s.* croyant, ante, *s. Abraham est appelé le Père des* —*s.* — կուսան, V. Հաւատաւոր։

ՀԱՒԱՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հաւատացունել։

1\. ՀԱՒԱՏԱՒՈՐ (կուսան. ...), religieuse, nonne, fille, *sf.* || nonnain (կ'ըսուի ընդ խաղ). *sf.* Մանուկ —, V. Հաւատաւորիկ (1)։ — առնել, ընել (աղջիկը կուսանաց վանքը դնել), mettre une fille en religion. — կարմելական, V. Կարմելուհի։

2\. ՀԱՒԱՏԱՒՈՐ (այն անձն՝ ում պիտի յանձնուի աւանդական ժառանգութիւնը), fidéicommissaire, *sm. On oppose l'héritier — à l'héritier fiduciaire* (աւանդատու).

ՀԱՒԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, fidéicommissaire, *adj. Héritier, substitution* —.

ՀԱՒԱՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (աւանդեալ ժառանգութիւն), fidéicommis, *sm.*

ՀԱՒԱՏՆԱՄԱԿ (դաւանութիւն, նամակ հաւատոյ), confession, *sf.*

ՀԱՒԱՏՈՒՀԻ, religieuse, *sf.* — ընել, V. Հաւատաւոր առնել։

1\. ՀԱՒԱՏՈՒՈՐԻԿ (մանկահասակ կուսան), jeune nonne, nonnette, *sf.*

2\. ՀԱՒԱՏՈՒՈՐԻԿ (բոլորակ ձեւով համեմատ փոքրիկ հաց մը), nonnette, *sf.*

ՀԱՒԱՏԱՔՆՆԻՉ, inquisiteur (...), *sm.* — *de la foi. Grand* —.

ՀԱՒԱՏԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, inquisition, *sf. L'*— *de l'Espagne, de Portugal.*

ՀԱՒԱՏՔ, foi, croyance (...), religion, créance, *sf.* Քրիստոնէական —, la religion chrétienne. Մասն հաւատոց, article de foi. *Tout ce qui est dans le*

symbole (հաւատոյ հանգանակ) des apôtres est article de foi. Ընծայել հաւատս (— ընծայել. հաւատալ) ajouter, prêter foi, կամ ajouter foi à quel'un, à quelque chose. Գալ, դառնալ ի հաւատս (—ի գալ, դառնալ), se convertir, *vpr.* Ածել, ձգել, դարձուցանել ի հաւատս (—ի բերել), convertir, *vt.* — *les païens, les idolâtres.* — ունենալ, avoir la foi. — օրէնք չունենալ (անհաւատս եւ անօրէն բլլալ), n'avoir ni foi ni loi. *Il n'a ni foi ni loi (— orkëf չունի. անհաւատս եւ անօրէն է).*

ՀԱՒԱՔԱՄԱՆԱԿԱՆ, syllogistique, *adj. La forme —.*

ՀԱՒԱՔԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, syllogisme, *sm.* [*adv.*

ՀԱՒԱՔԱՄԱՐ, collectivement,

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ, collectif, ive, *adj. Un être, un tout —. Travail —.*

ՀԱՒԱՔԱՐԱՆ, rendez vous, *sm.*

ՀԱՒԱՔԵԼ, collectionner, ramasser, rassembler, réunir, percevoir, *va.* ‖ cueillir, recueillir, *va.* — զանձն (ամփոփուիլ) — (զիրս. միտքն իրեն ամփոփել), se recueillir, *vpr.*

ՀԱՒԱՔԵԼԻ, perceptible, percevable, *adj.*

ՀԱՒԱՔԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, perceptibilité, *sf.*

ՀԱՒԱՔԻՉ, collectionneur, euse, ramasseur, euse, *s. Un ramasseur de vieux papiers.* — գայ ադբեր խողովակ, collecteur, *adj. m.*

ՀԱՒԱՔՈՒԻԼ, se presser, *vpr.*

ՀԱՒԱՔՈՒՄ, } collection, *sf.*;

ՀԱՒԱՔՈՒՄՆ, } recueil, *sm.* ‖ rassemblement, *sm.*, réunion, suite, *sf.* — (տուրք, նուիրաց), cueillette (Այժմ կ'բսուի collecte, ֆոլֆէտ, ֆոլֆէտ), *sf. On a fait une cueillette* կամ լաւ եւս *une collecte pour les pauvres.* — (հարկաց), perception, *sf.* [*adv.*

ՀԱՒԱՔՈՐԷՆ, collectivement,

ՀԱՒԱՒԱԿ (+է—ա—), basse-cour (*pl.* des *basses-cours*), *sf.*

ՀԱՒԲԱՂ, antibacchius (—◡◡+է—◡—), antibacque, *adj.*

ՀԱՒԲԱՂԷՆ, } poulaille, vo-

ՀԱՒԲԱՂԷՆՔ, } laille, *sf.*

1. ՀԱՒԻԿ, petit oiseau, jeune poule, oiselet, poulet, *sm.*, poulette, *sf.*

2. ՀԱՒԻԿ (կին կամ աղջիկ մանկամարդ), jeune femme ou jeune fille, poulette, *sf.*

ՀԱՒԻՒԹԻՒՐ (ծիրս [աղաւնոյ, հաւու]), colombine, *sf.*

ՀԱՒԻՒԹ, œuf (է—ֆ. *pl.* des *œufs*, է—), *sm.* Թերխառոյ պիճղ —, V. Թերխաւ. Թուխպի դրուած —ներ, couvée, *sf.* — ածել, V. Ածել. Հաւկթի դեղնուց, V. Դեղնուց, կամ ի—ոլ. Ոսխերուն տակ — կայ, il porte les bouteilles.

ՀԱՒՈՍՈՐ (գիշերը կամ մութի մէջ չտեսնող), héméralope (է—ա—լոփ), *s.* Ներհակն է Գիշերատես. [րուժնակ.

ՀԱՒՈՒԱԻ, V. Հաւակալ վա-

ՀԱՒՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, héméralopie, *sf.* Ներհակն է Գիշերատեսութիւն.

ՀԱՒՋԱԳ, V. ձեռ, կամ ձուս.

ՀԱՒՋԱՒ, œuf, *sm.*

ՀԱՒՆԵԼ, trouver bon, avouer, *va.* Պիտի հաւնիք (աղէկ պիտի գտնէք) որ չեմ երթար հոն, vous trouverez bon que je n'y aille pas. Իմն իրեն —. se plaire, *vpr.*

ՀԱՒՆՈՂ, approbateur, trice, *s.*

ՀԱՒՆՈՑ, V. Հաւատուն.

ՀԱՒՈՐՍ, oiseleur, *sm.*

ՀԱՒՈՒԿ. Վայրի — (է—յլէ—ն. Է—գ—ն է—ա—ը—), faisan (ֆէյ—ն), *sm.*

ՀԱՒՏԱԼ, V. Հաւատալ.

ՀԱՒԱՏԱՑՈՒՆԵԼ, en faire croire, faire accroire, en faire accroire, persuader (.-ի- . .), imposer quelque chose, կամ en imposer, կամ լոկ imposer, *va.*

ՀԱՒԱՏՈՒՆ, poulailler, *sm.*

ՀԱՒԱՔԱԼ, (վայրենի աղաւնի), pigeon ramier, կամ սոսկ ramier, *sm.* Հայերէն կ'բառի նոյնն Հօփալ։ [Ջինուկ։

ՀԱՒԱՔԱՇ (ի-ա-ի ւեփչի), V. ՀԱՓԱՓԵԼ, enlever, ravir, *va.*

ՀԱՓԱՓՈՒՄ, } rapt (ա-ի-ր),
ՀԱՓԱՓՈՒՄՆ, } ravissement, *sm.*

ՀԵՔ, syllabe (-իլ-գ), *sf.*

ՀԵՔԱԿԱՆ, syllabique, *adj.* *Valeur* —.

ՀԵՔԱՐԱՆ, syllabaire, *sm.*

ՀԵՔԵԼ, épeler, *va.* *J'épelle. J'épelais. J'épellerai.*

ՀԵՔԵՄՈՆՈՒԹԻՒՆ (երկու ժողովուրդներու կամ տէրութեանց մէջ գրականական ազդեցութիւն), hégémonie (ի...), *sf.*

ՀԵՔԵՆԱՑ, syllabe (-իլ-գ), *sf.*

ՀԵՔԵՆԱՐԱՐ, ironiquement, *adv.*

ՀԵՔԵՆԱԿԱՆ, ironique, *adj.* *Discours* —.

ՀԵՔԵՆԱԿԻ, ironiquement, *adv.*

ՀԵՔԵՆԵԼ, persifler, *va.*

ՀԵՔԵՆԻՉ, persifleur, *sm.*

ՀԵՔԵՆՈՒԹԻՒՆ, ironie, *sf.*, persiflage, *sm.* Գաղմ եւ բնաւորական —, sarcasme, *sm.* Հեգնութեամբ, ironiquement, *adv.*

ՀԵՔԵՆՕՐԻՆ, ironiquement, *adv.*

ՀԵՔՈՒՄ } (ճեգելն), épella-
ՀԵՔՈՒՄՆ } tion (ի-իլ-ի-ն), *sf.*

ՀԵՉ, doux, *m.* douce, *f.*, facile, traitable, *adj.* — (ոչխար, երիվար), paisible, *adj.*

ՀԵՉԱՐԱՐ, avec douceur, doucement, *adv.*

ՀԵՉԱՀԱՄԱՌՈՏ, paisible, *adj.*

ՀԵՉԱՍԱՀ (վտակ), paisible, *adj.* *Une rivière, un ruisseau* —.

ՀԵՉԻԿ, doux, *m.* douce, *f.* *adj.* ‖ avec douceur, doucement, *adv.*

ՀԵՉՈՒԹԻՒՆ, douceur, mansuétude, *sf.*

ՀԵԹԱՆՈՍ, païen, enne (ի-ե-ն, ն'), gentil (ի-ե-ի), *adj.* ‖ —, païen, enne, *s.* *Une païenne.* gentil, *sm.* Վարդապետն —աց (Պօղոս Առաքեալ), le docteur des gentils (St Paul). —f, gentilité, *sf.*

ՀԵԹԱՆՈՍԱԲԱՐ, comme un païen, en païen, *adv.* — գնալ, վարիլ, paganiser, *vn.*

ՀԵԹԱՆՈՍԱԿԱՆ, païen, enne, *adj.* *La religion païenne.*

ՀԵԹԱՆՈՍԱՆԱԼ devenir païen.

ՀԵԹԱՆՈՍԱՑՈՒՆԵԼ, rendre païen, paganiser, *va.*

ՀԵԹԱՆՈՍՈՒԹԻՒՆ, paganisme, *sm.*, gentilité, *sf.*

ՀԵԹԱՆՈՍՕՐԻՆ, comme un païen, en païen, *adv.* — ԽՈՐՀԻԼ, paganiser, *vn.*

ՀԵԼԼԵՆԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, hellénisme, *sm.*

ՀԵԼԼԵՆԱՓԻՏ, helléniste, *sm.*

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ, hellénique, *adj.* *La langue, la religion* —. — ա-սացուած, V. Հելլենաբանութիւն։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, hellénisme, *sm.*

ՀԵԼԼԵՆԱՍԷՐ, philhellène, *s.*

ՀԵԼԼԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philhellénisme, *sm.*

ՀԵԼԼԷՆ (ցոյն), Hellène (Grec), *sm.* [*adj.*

ՀԵԼՈՒԵՏԻԱԿԱՆ, helvétique,
ՀԵԼՈՒԵՏԻԱՑԻ, helvétique, *adj.*

ՀԵՄԱՆ, pièce de bois. — փոխրիկ, V. Հեծանեակ։

ՀԵՄԱՆԱԽԱՂ (ո-ի-ր էլ-է), bascule, *sf.*

ՀԵՄԱՆԱԿ (ճեծանի փոխրիկ), potelet, *sm.*

ՀԵԾԱՆԱԿԱՆ ԽԱՂ, V. Հեծանախաղ։

ՀԵԾԱՆԵԼԻՔ (անասուն հեծանելի [որպիսի է ձի, էշ, ջորի, փիղ, եզն]), monture, *sf*.

ՀԵԾԱՆԵԼ, monter, *vn*. — *à cheval, sur un cheval.* monter, *va*. *Il monte un cheval blanc. Ce cheval ne se laisse pas — facilement.* chevaucher, *va*. — *un cheval.*

ՀԵԾԱՆԻԼ (հեծնուիլ), se monter, *vpr*. *Ce cheval se monte difficilement.*

ՀԵԾԱՆՈՑ, fourche à vanner, *sf*., hoyau ([illegible]), *sm*.

ՀԵԾԵԱԼ, homme à cheval, cavalier, *sm*. — հունգարացի, V. Հիւսար։

ՀԵԾԵԼ, gémir, *vn*., se lamenter, *vpr*. *Des femmes qui se lamentent.* plaindre, *vn*., se plaindre, *vpr*.

ՀԵԾԵԼԱԲԱՐ, à chevauchons, *adv*.

ՀԵԾԵԼԱԶՕՐ, cavalerie, *sf*. — վառեալ, gendarmerie, *sf*. Թեթեւաձի —, cavalerie légère.

ՀԵԾԵԼԱԽՈՒՄԲ ([illegible]), quadrille, *sf*.

ՀԵԾԵԼԱՊԵՏ, hipparque ([illegible]), *sm*.

ՀԵԾԵԼԱՐԱՆ (հրահանգարան հեծելութեան), école d'équitation, manège, *sm*., académie, *sf*.

ՀԵԾԵԼԱՒԱԳ, hipparque, *sm*.

ՀԵԾԵԼՈՒԹԻՒՆ, équitation, *sf*.

ՀԵԾԵԼՈՒՍՈՅՑ, professeur d'équitation, maître d'académie, académiste, écuyer ([illegible]), *sm*.

ՀԵԾԵԼՔԱՐ ([illegible]), montoir, *sm*.

ՀԵԾԵԾԱՆՔ, sanglot, *sm*.

ՀԵԾԵԾԵԼ, sangloter, *vn*.

ՀԵԾԿԱԼ, sangloter, *vn*.

ՀԵԾԿԼՏԱԼ, avoir le hoquet ([illegible]).

ՀԵԾԿԼՏԱՆՔ ([illegible]), hoquet, *sm*. —ք կտրել, faire passer, faire perdre le —.

ՀԵԾԿՏԱԼ, avoir le hoquet.

ՀԵԾԿՏՈՒՔ ([illegible]), hoquet, *sm*. — օրհասական, ոգեվարի, le — de la mort.

ՀԵԾՆԱԼ, } V. Հեծանել։
ՀԵԾՆԵԼ, }

ՀԵԾՆՈՒԻԼ, V. Հեծանիլ։

ՀԵԾՈՒԹԻՒՆ, gémissement, *sm*., plainte, *sf*., lai, *sm*. — (զրկելոց, որբոց եւ տնանկին), cri, *sm*. *Dieu entend les —s de l'opprimé, des veuves et des orphelins.*

ՀԵԾՈՒԿ ([illegible]), hoquet ([illegible]), *sm*.

ՀԵԾՈՒՄ, } lamentation, *sf*.
ՀԵԾՈՒՄՆ, }

ՀԵԾՑՈՒՆԵԼ, faire monter, *va*.

ՀԵԿԵԿԱԼ, sangloter, *vn*.

ՀԵԿԵԿԱՆՔ, sanglot, *sm*.

ՀԵՂ, V. Անգամ։

ՀԵՂԱԿԱՆ, infus, use, *adj*. *Sciance, sagesse infuse.*

ՀԵՂԱՆԻԼ, se verser, *vpr*.

ՀԵՂԱՆԻՒԹ, liquide, *sm*. —ք ցնդական, թռչական, —s volatiles. —ք սերտ, —s fixes.

ՀԵՂԳ (յամր. դանդաղկոտ), paresseux, euse, *adj*. *Estomac, ventre* —. lent, *m*. lente, *f*., tardif, ive, *adj*. *Némésis, la tardive déesse.*

ՀԵՂԳԱԳՆԱՑ, lent, *m*. lente, *f*., tardigrade, *adj*. — է էշ, l'âne est un animal lent. — անասունք, tardigrades, *smp*.

ՀԵՂԳԵՐԷ (հեղգագնաց չորքոտանի մ'է), paresseux, aï ([illegible]), *sm*.

ՀԵՂԳՈՒԹԻՒՆ, paresse, *sf*.

ՀԵՂԵԱԼ, V. Հեղակաւ։

ՀԵՂԵՂ ([illegible]), torrent, *sm*. || déluge, *sm*. —ք արտասուաց, un déluge de larmes. —ք նախատանաց, un déluge d'injures. —ի պէս, V. Հեղեղաբար։

ՀԵՂԵՂԱԲԱՐ, comme un torrent, à verse, *adv*.

ՀԵՂԵՂԱԿԱՆ, torrentiel, elle, *adj.*

ՀԵՂԵՂԱՆՄԱՆ, torrentiel, elle, torrentueux, euse, *adj.*

ՀԵՂԵՂԱՍԱՑ, torrentiel, elle, torrentueux, euse, *adj.*

ՀԵՂԵՂԱՏ, torrent, ravin, *sm.*, ravine, *sf.*

ՀԵՂԵՂԱՏԵԼ, inonder, raviner, noyer, *va.*

ՀԵՂԵՂԵԼ, inonder, submerger, noyer, *va.*

ՀԵՂԵՂՈՒՄՆ ՋՈՒՐՑ, inondation, *sf.* Հեղեղումն (զօրաց, ապականութեան), V. Յորդութիւն։

ՀԵՂԵՂՕՐԷՆ, V. Հեղեղաբար։

ՀԵՂԻՆԱԿ, auteur, *s. L'— de ce livre est inconnu. Quel est l'— de ce tableau, de cette musique? — classique. Cette dame est — d'un fort joli roman.* || auteur, *adj. Une femme —.*

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, autorité, *sf.*

ՀԵՂՁԱԿ, étouffoir, *sm.*

ՀԵՂՁԱՄԱՀ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, suffoquer, étrangler, *va.*

ՀԵՂՁԱՄՂՁՈՒԿ, suffoqué, ée, étouffé, ée, *adj.* — առնել, ընել, étouffer, étrangler, *va.* — լինել, ըլլալ, V. Մղձկիլ։ — ձայնին, d'une voix étouffée.

ՀԵՂՁԱՆԻԼ, s'étouffer, *vpr.* — ի ջուրս, se noyer, *vpr.*

ՀԵՂՁԵԱԼ, étouffé, ée, suffoqué, ée, *adj.*

ՀԵՂՁՆՈՒԼ, étouffer, suffoquer, étrangler, *vn.*, se noyer, *vpr.* Կը հեղձնում, je me noie, — (շատ պոռալէն), s'étrangler, *vpr.* — եւ մղձկիլ բարկութեամբ, étouffer de rage.

ՀԵՂՁՈՒՄ, } étouffement,
ՀԵՂՁՈՒՄՆ, } *sm.*; suffocation, *sf.*; oppression, *sf.*

ՀԵՂՁՈՒՑԱՆԵԼ, étouffer, suffoquer, *va.*; noyer, *va.*; oppresser, *va.* Ինքն զինք —, V. Հեղձնուլ։ Շուն մը —, noyer un chien.

1\. **ՀԵՂՁՈՒՑԵԱԼ**, noyé, ée, *adj.* || noyé, ée, *s.*

2\. **ՀԵՂՁՈՒՑԵԱԼ**, viandes suffoquées, étouffées.

1\. **ՀԵՂՁՈՒՑԻԿ**, V. Հեղձուցիչ։

2\. **ՀԵՂՁՈՒՑԻԿ**, V. Հեղձուցեալ (2)։

ՀԵՂՁՈՒՑԻՉ (խեղդուկ), étouffant, ante, suffocant, ante, *adj.*

ՀԵՂՈՑ (բեւեռ. գամ), clou, *sm. Pendre quelque chose à un —.*

ՀԵՂՈՒԼ, verser, répandre, *va.* — մեղմով, épancher, *va. — du vin, de l'huile.* — զեղուլ, se répandre, *vpr.* Արտասուս —, — արտասուս (արցունք թափել. լալ), verser des larmes, répandre des larmes. — արիւն, verser le sang.

ՀԵՂՈՒՄ, } effusion, *sf.*, é-
ՀԵՂՈՒՄՆ, } panchement, *sm.*, — (ընդունաց), infusion, *sf. Les apôtres avaient le don des langues, par — du Saint-Esprit* (Հոգի Սուրբ. երրորդ անձն սուրբ երրորդութեան). — արեան, V. Արիւնհեղութիւն։

ՀԵՂՈՒՍԵԼ (գամել), clouer, *va.*

ՀԵՆԳՆ. Ընդ — (հակառակ), en dépit de, au mépris de, *prép.*

ՀԵՃՈՒԿՔ. Հեճուկս առնել ումեք (զայրացունել), faire dépit à quelqu'un, dépiter, *va.* Առնել ինչ ի հեճուկս, հեճկով, faire quelque chose par կամ de dépit. Ի հեճուկս, en dépit de, *prép.*

ՀԵՆԵԱԼ, tissu, ue, *adj.*

ՀԵՆՈՒԼ, tisser, *va.*

1\. **ՀԵՇՏ**, commode, facile, *adj.* — ցանկութիւն, V. Ցանկութիւն։ — ցանկութեամբ, V. Ցանկութիւն։ — պաշտօն, service, *sm. Offrir ses —s à une dame.* — սանդուխ, escalier doux. — զառ ի վայր, զառ ի բափ, pente douce. — երգ, V. Հեշտերգ։

2. **Հեշտ**, aisance, commodité, *sf.*, plaisir, *sm.*, volupté, délectation, *sf.*

Հեշտապար, avec plaisir, *adv.*

Հեշտապարան, commode, *sf.*

Հեշտալի, voluptueux, euse, plaisant, ante, *adj.*

Հեշտասիրութիւն, concupiscence, *sf.*

Հեշտական, aisé, ée, voluptueux, euse, délicieux, euse, délectable, plaisant, ante, agréable, *adj.*

Հեշտականաց (կեանք), commode, *adj.*

Հեշտանալ, se délecter, *vpr.* — *à l'étude, aux beaux-arts.*

Հեշտանք, délices, *sfp.*

Հեշտապատշաճողաց (արքայական [կնոջ]), serviteur, *sm.*

Հեշտասէր, voluptueux, euse, libidineux, euse, *adj.*

Հեշտացուցանել, délecter, *va.* *Tout ce qui délecte les sens.*

Հեշտացութեանել, V. Հեշտացուցանել. [*adj.*

Հեշտալից, délicieux, euse,

Հեշտեալ, avec aisance, aisément, commodément, facilement, *adv.*

Հեշտերգ, cantabile, *sm.*

Հեշտըմբռնալի, intelligible, *adj.*

Հեշտին, aisé, ée, *adj.*

Հեշտութիւն, volupté, *sf.*, délices, *sfp.* || délice, *sm.*, délectation, *sf.*, plaisir, *sm.* Ամենայն բարեաց ընդ —ս իւր վայելեցէք, jouissez de tous les plaisirs que la vertu permet. Որոյ բնէ սոսկալ եւ առաքինութիւնը սիրել՝ խմասցոյն —ն է, l'horreur du vice et l'amour de la vertu sont les délices du sage. Հեշտութեամբ, voluptueusement, délicieusement, *adv.* [*parmi eux.*

Հեռ, discorde, *sf.* *La — se mit*

Հեռագիր, télégraphe, *sm.* — ցուցակաւոր, — à cadran. — նշանաւոր, — à signes. — գրաւոր, — écrivant. — սեղմաւոր, — à touches. Հեռագրով, télégraphiquement, *adv.*

Հեռագոչն, au loin, *adv.*

Հեռագրական, télégraphique, *adj.* — յուր, dépêche transmise par la télégraphie, télégramme, *sm.* [légraphe.

Հեռագրանոց, bureau de té-

Հեռագրել, télégraphier, *va.*

Հեռագրող, télégraphiste, *sm.*

Հեռագրութիւն, télégraphie, *sf.* — տեսաբանական, — optique.

Հեռադէս, télescope, *sm.* *Apercevoir arec un* —. dioscope, *sm.*

Հեռադիտագործ, opticien, *sm.*

Հեռադիտակ, télescope, *sm.*

Հեռադիտական, télescopique, *adj.*

Հեռախօս, téléphone, *sm.*

Հեռախօսագրութիւն, téléphonographie, *sf.* [*sf.*

Հեռախօսութիւն, téléologie,

Հեռականութիւն (տեղեաց), distance, *sf.* [*sm.*

Հեռակէս, apogée, aphélie,

Հեռակն, téléphore, *sm.* [*sf.*

Հեռաչաւեսութիւն, optique,

Հեռաձայն, téléphone, *sm.*

Հեռանալ, s'éloigner, *vpr.* *Il s'éloignait à pas lents.* s'écarter, *vpr.* || s'absenter, *vpr.* — *d'un lieu, d'un pays.* — խնդրէն, divaguer, *vn.*

Հեռանկար, téléctroscope, *sm.* V. Հեռապատկեր.

Հեռանկարական, perspectif, ive, *adj.* [tive, *sf.*

Հեռանկարութիւն, perspec-

Հեռանկիւնաչափ, télégonimètre, *sm.*

Հեռաչափ, télémètre, *sm.*

Հեռատեսիլ, perspective, *sf.*

ՀԵՌԱՍՏԱՆ. ի —է, de loin, *adv*. ի —, au loin, *adv*.

ՀԵՌԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, téléphérage, *sm*. [phe, *sm*.

ՀԵՌԱՏԵՂԱԳԻՐ, télétopogra-

ՀԵՌԱՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, télétopographie, *sf*.

ՀԵՌԱՏԵՍ, presbyte, *adj*. et *s*. — լինել, ըլլալ, devenir —, voir loin. Հակառակն է կարճատես, կամ վ_ատատես ։

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ, optique, *sf*. — պատկեր, V. Հեռապատկեր ։ V. Հեռանկարանկան ։

ՀԵՌԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, presbytie (բուժագիտական կամ ըստ ոմանց բժշկագիտ), *sf*. Հակառակն է կարճատեսութիւն,կամ վ_ատատեսութիւն ։

ՀԵՌԱՑՈՅՑ, téléscope, *sm*. — պատկեր, V. Հեռանկար ։

ՀԵՌԱՑԵԱԼ, éloigné, ée, *adj*.

ՀԵՌԱՑՈՒՄ, } éloignement,
ՀԵՌԱՑՈՒՄՆ, } *sm*.

ՀԵՌԱՑՈՒՆԵԼ, éloigner, *va*. *Éloignez cette chaise du feu*. écarter, détourner, *va*. || aliéner, *va*.

ՀԵՌԱՑՈՒՑԱԿԱՆ, téléscopique, *adj*.

ՀԵՌԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հեռացունել ։

ՀԵՌԱՒՈՐ, lointain, aine, éloigné, ée, *adj*. Հաւասար —, équidistant, ante, *adj*.

ՀԵՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, éloignement, *sm*., distance, *sf*., lointain, trajet, *sm*. Հաւասար —, équidistance, *sf*. Ցեցին — լուսնի յերկրէ, apogée, *sm*. Ցեցին — մոլորակաց յարեգակնէ, aphélie, *sm*.

ՀԵՌԻ, lointain, aine, distant, ante, *adj*. || loin, au loin, *adv*. — յ(աշխարհէ), ի (քաղաքէ), loin de, *prép*. *Loin de la ville*. Ոչ ինչ — (ի քաղաքէն), non loin de. — ի միմեանց (իրարմէ —), loin à loin, de loin à loin, de loin en loin, *adv*. — առնել, V. Հեռացունել ։

ՀԵՌՈՒ, lointain, aine, distant, ante, *adj*. || loin, *adv*. —էն, de loin à loin, de loin en loin. (Քաղաքէ)էն —, loin de. *Loin de la ville*.

ՀԵՌՈՒԱՆՑ, de loin, *adv*.

ՀԵՌՈՒԹԻՒՆ, discorde, *sf*.

ՀԵՍԿ (Բուլղար), guêtre, *sf*. Մէկու մը — հագցունել, mettre des —s à quelqu'un, guêtrer, *va*. — հագնիլ, mettre ses —s, se guêtrer, *vpr*.

ՀԵՍՏ, insubordonné, ée, récalcitrant, ante, mutin, ine, rétif, ive, réfractaire, *adj*. || récalcitrant, *sm*. *Les —s furent mis aux arrêts*

ՀԵՍՏԵԼ, récalcitrer, *vn*., se mutiner, *vpr*.

ՀԵՍՏՈՂ, V. Հեստ ։

ՀԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, insubordination, mutinerie, *sf*. Հակառակ կալ հնազանդութեան, V. Հեստել ։

1. **ՀԵՏ**, trace, piste, *sf*. || trace, *sf*. Երթալ, ընթանալ ընդ —ս ուրուք (մէկուն հետեւիլ), marcher sur les traces, suivre les traces de quelqu'un. Ամենայն պնդութեամբ զ— ընթանալ, poursuivre, *va*. Զ— պնդել, մտանել, արշաւել, suivre, *va*. Զ— գայ, il s'ensuit.

2. **ՀԵՏ**, avec, *prép*. —ը գնաց, գնացին, il est parti (elle est partie) — lui, ils sont partis (elles sont parties) — lui. —ս եկուր, venez — moi. —դ էր, il était (elle était) — toi, vous.

ՀԵՏԱԳԱՅ, suivant, ante, subséquent, ente, *adj*.

ՀԵՏԱԳԱՅՔ, suite, *sf*.

ՀԵՏԱԳՐԱԿԱՆ, ichnographique (իքնօկրաֆիք), *adj*. *Plan, dessin —*.

ՀԵՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ichnographie (իքնօկրաֆի), *sf*.

ՀԵՏԱԶՕՏԵԼ, rechercher, scruter, sonder, *va.*; s'enquêter, *vpr.* Պտրտելով —, explorer, *va.*

ՀԵՏԱԶՕՏԻՉ, scrutateur, trice, investigateur, trice, *adj.* || investigateur, *s.*; scrutateur, sondeur, inquisiteur, *sm.*

ՀԵՏԱԶՕՏՈՂ, V. Հետազօտիչ։ Պտրտելով —, explorateur, *sm.*

ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆ, investigation, recherche, exploration, inquisition (եկեղեցական), *sf.* —ք, recherches, *sfp.*

ՀԵՏԱՀԱՆ, ichneumon (կենդանի), *sm.*

ՀԵՏԱՀԱՍ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, atteindre, gagner, *va.*

ՀԵՏԱՄՈՒՏ, poursuivant, ante, *sm.*; prétendant, ante, solliciteur, euse, *s.* — լինել, ըլլալ, courir, poursuivre, suivre, solliciter, *va.*; prétendre, *vn.* Ամենայն պնդութեամբ — լինել, ըլլալ, pourchasser, *va.*

ՀԵՏԱՄՏԵԼ, suivre, *va.* — *le cercueil de quelqu'un.*

ՀԵՏԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, poursuite, *sf.*

ՀԵՏԱՔՆՆԵԼ, enquerre, *va.*, s'enquérir, *vpr.*

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ, curieux, euse, enquérant, ante, *adj.* — ցանկութիւն, un désir curieux. || curieux, euse, *s.* *Je hais les —. Il faut punir cette petite curieuse.* curieux, *sm.* *Ce spectacle attire les —. La foule des —.* — լինել, ըլլալ, être curieux.

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԲԱՐ, avec curiosité, d'un air curieux, curieusement, *adv.*

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ, V. Հետաքրքրաշարժ։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ, curieux, euse, *adj.* *Travail —. Voilà qui est —.*

ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՂ, enquérant, ante, *adj.*

ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ, curiosité, *sf.* —ը բերել, շարժել, piquer, exciter la —.

ՀԵՏԵՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, syllogisme, *sm.*

ՀԵՏԵՒԱԲԱՐ, par conséquent, conséquemment, par suite, *adv.*; par suite de, *prép.*

1. **ՀԵՏԵՒԱԿ** (ճատրակի խաղերուն մանրագոյնը), pion, *sm.*

2. **ՀԵՏԵՒԱԿ**, piéton, *sm.* || pédestre, *adj.* || banal, ale *(pl. banaux)*, trivial, ale *(pl. triviaux)*, commun, une, *adj.* — բան, prose, *sf.* Գրել — բանի, proser, *vn.* բանք, V. Հետեւակաբանութիւն։

ՀԵՏԵՒԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, banalité, *sf.*

ՀԵՏԵՒԱԿԱԶՕՐ, gens de pied, infanterie, *sf.* Թեթեւազէն —, infanterie légère.

ՀԵՏԵՒԱԿԱՆ, conséquent, ente, *adj.*

ՀԵՏԵՒԱԿԻՑ, consécutif, ive, *adj.*

ՀԵՏԵՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, trivialité, *sf.*

ՀԵՏԵՒԱԿՔ, V. Հետեւակազօր։

ՀԵՏԵՒԱՆԱԼ, suivre, *va.*

ՀԵՏԵՒԱՆՔ, conséquence, suite, induction, *sf.*, résultat, *sm.* Ունել —ս (— հանել), tirer à conséquence, induire, inférer, *va.*

ՀԵՏԵՒԱՊԷՍ, V. Հետեւաբար։

ՀԵՏԵՒԵԼ, V. Հետեւիլ։

ՀԵՏԵՒԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հետեւցունել։

ՀԵՏԵՒԻԼ, suivre, *va.* || suivre, *vn.* || résulter, *vn.* || se déduire, *vpr.* — հետոց ուրուք, marcher sur les pas, sur les traces de quelqu'un. Մօտէն անոր կը հետեւի, il le suit de près. Հետեւի il s'ensuit. Ասկէ կը հետեւի որ, il s'ensuit que.

ՀԵՏԵՒՈՂ, suivant, ante, *s.* *Aristote et ses —s.* prosélyte, *sm.* *Cette opinion a beaucoup de —s, a fait beaucoup de —s.* — լինել, imiter, *va.* || marcher sur les pas,

sur les traces de quelqu'un. — լինել հարցն առաքինութեանց (իւր հարց առաքինութեանց — ըլլալ), imiter les vertus de ses ancêtres. —f Մարկիոնի հետիսիովատպետի ք.ի դարուն (մարկիոնացիք. մարկիոնիք. մարկիոնետայք), marcionites, *smp.*

ՀԵՏԵՒՈՂՈՒԹԻՒՆ, imitation, *sf.*

ՀԵՏԵՒՈՐԴ, consécutif, ive, *adj.* || conséquent, *sm.*

ՀԵՏԵՒՈՒԹԻՒՆ, conséquence, suite, induction, déduction, *sf.*, conséquent, *sm.* || — (pus տրամաբանից), conclusion, *sf.* || — (յառաջադրութեան կամ ենթադրութեան մը, ի չափազիտութեան), corollaire, *sm.* Ուղիղ հետեւութեամբ, conséquemment, *adv.* Հուսկ հետեւութեամբ, en dernière analyse, *adv.*

ՀԵՏԵՒՈՒՄ, **ՀԵՏԵՒՈՒՄՆ**, } suite, *sf.*

ՀԵՏԵՒՑՈՒՆԵԼ, faire suivre, *va.* || tirer une conséquence, conclure, inférer, déduire, *va.*

ՀԵՏ ՁԱՆԶԻ. successivement, *adv.* Վաճառքներ ձեզի կ'անցուենիմ — ոչափ եւ հասնելու ըլլան, nous vous ferons passer les marchandises au fur et à mesure qu'elles arriveront.

ՀԵՏԻ, depuis, dès, *prép.* ի վաղուց —, depuis longtemps. Ցորէ —, depuis que, dès lors que, *conj.* Ցայնմ —, dès lors. Ցայսմ —, յայսմ — առաջ, désormais, dorénavant, *adv.* Ցանի ժամանակէ եմ յորէ — (ուչափ ատեն ի վեր. ուչափ ատեն է որ. երբէն ի վեր), depuis quand? կամ depuis combien de temps? ի վաղու — (վաղուընէ), depuis demain. ի նոյն ժամանակաց —, ի վաղնջենէ — (ատ հին ժամանակներէ ի վեր), de toute ancienneté.

ՀԵՏՀԵՏԱՑ ԼԻՆԵԼ, suivre, poursuivre, *va.*

ՀԵՏԻ, V. Հետիոտս.

1. **ՀԵՏԻՈՑ** (կառիճ հովէն գնացող ծառայ), coureur, *sm.*

2. **ՀԵՏԻՈՑ** (հեծեալի ետեւէն գնացող ծառայ. ըստրաբ), valet de pied, *sm.*

ՀԵՏԻՈՏԻ } (ոտով), à pied,
ՀԵՏԻՈՏՍ } *adv. Aller, venir, voyager à pied.*

ՀԵՏՔ, trace, *sf.* || vestige, *sm.* — վիրաց, stigmate, *sm.* — (երեց), voie, menée, *sf.*, trac (գործ), *sm.* — անուր, ornière, trace, *sf.* — նաւու, sillage, *sm.*, ouaiche, *sf.* Ըստ Լիդրէի. *sm.* pus Ակադիմիոյ (Ըստ Լիդրէի գրելի է Houaiche, Houache, *sm.*). —ը գտնել, dépister, *va.*

ՀԵՐ (մազ), cheveu, crin, poil, *sm.*, chevelure, *sf.* Կեղծ —, V. Կեղծամ. Հիւսէ կեղծ —աց, tour de cheveux. Քաշել զոք զ—աց (մէկը մազերէն քաշել), V. Հերաքարշ առնել զոք.

1. **ՀԵՐԱ** (դուստր Յաստուրնոսի [Saturne], fnյr եւ դիցուհի կին Արամազդայ [pus առասպելին]), junon, *n. pr. f.*

2. **ՀԵՐԱ** (գնայուն մոլորակ մը), junon, *sf.*

ՀԵՐԱԹԱՓ (դեղ), dépilatif, ive, *adj.* Դեղ —, dépilatoire, *sm.*

ՀԵՐԱԹԱՓԻՉ, épilatoire, *sm.*

ՀԵՐԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, dépilation, *sf.* || — (ասլ ֆբբտ), alopécie, pelade (բէձ), *sf.*

ՀԵՐԱՀԱՆԻՉ, épilatoire, *sm.*

ՀԵՐԱՀԱՆՈՒՄ, **ՀԵՐԱՀԱՆՈՒՄՆ**, } épilation, *sf.*

ՀԵՐԱԿԼԵԱՆ, d'Hercule, herculéen, enne, *adj.*

ՀԵՐԱԿԼԷՍ, Hercule, *n. pr. m.* || — (այր զօրաւոր, կատարուն), hercule, *sm.*

ՀԵՐԱՍՏՐՈՒԹԻՒՆ, tonsure, *sf.*

ՀԵՐԱԶԵՒ, capillaire, *adj.* [*sf.*
ՀԵՐԱԶԵՒՈՒԹԻՒՆ, capillarité, *sf.*
ՀԵՐԱՄԻՋՈՒՄ, } pilimiction,
ՀԵՐԱՄԻՋՈՒՄՆ, } *sf.*
ՀԵՐԱՒՈՐ, chevelu, ue, *adj.*
ՀԵՐԱԳԱՐԶ ԱՌՆԵԼ ՁՈՎ (մէկը մազերէն fաեբլ), tirer quelqu'un par les cheveux.
ՀԵՐԱՆՆԱՆ ԱՆԴԵԼԱԾ } (տեսակ մ'անդեղայ, բերիակէ. գէյ ՀԷրհ-է), orviétan, *sm. Le premier — fut fait à Orviéte, ville d'Italie.*
ՀԵՐԵՍԻՈՂՍ, hérétique (է . .), *adj.* || hérétique, *s.*
ՀԵՐԵՍԻՈՂՍԱԿԱՆ, hérétique, *adj.*
ՀԵՐԵՍԻՈՂՍԱՊԵՏ, hérésiarque, *sm.*
ՀԵՐԵՍՈՒԹԻՒՆ, hérésie, *sf.*
ՀԵՐԵՑԻԿՈՍ, hérétique, *adj.* || hérétique, *s.*
ՀԵՐԵՑԻԿՈՍԱԿԱՆ, hérétique, *adj.* — մոլորութիւն, V. Մոլորութիւն. [*sf.*
ՀԵՐԵՑԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, hérésie,
ՀԵՐԻՒՆ (ծակելու գործիք. գէչ), poinçon, *sm.* || — (կօշկակարի. գէչ), alêne, *sf.* || — (ը-ՀՂԷԷ), carrelet, *sm.*
ՀԵՐԻՒՆԱԶԵՒ, subulé, ée, *adj.*
ՀԵՐՈՑ, suffisant, ante, *adj. Cette somme est suffisante.* — է, il suffit, ça suffit, c'est —, c'est assez. — չէ, il ne suffit pas, ça ne suffit pas, ce n'est pas —, ce n'est pas assez.
ՀԵՐՈՑԱՆԱԼ, suffire, *vn.*
ՀԵՐՑ, labour, *sm.* —ս fարկացնել (fերկել), labourer, *va.* —ս fարկացնել եզամբ, labourer avec des bœufs.
ՀԵՐԿԱԳՈՐԾ, laboureur, *sm. Bon, pauvre, riche* —.
ՀԵՐԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, labourage, *sm.*
ՀԵՐԿԱՀԱՐ, laboureur, *sm.*
ՀԵՐԿԵԼ, labourer, *va.* || ameublir, *va.*
ՀԵՐԿԵԼԻ, labourable, *adj. Terres —s.* arable, *adj. Des terres —s.*
ՀԵՐԿՈՒՄ, } labourage, *sm.* ||
ՀԵՐԿՈՒՄՆ, } ameublissement, *sm.*
ՀԵՐՀԵՐ, carde, *sf.*
ՀԵՐՀԵՐԵԼ, carder, lainer, *va.*
ՀԵՐՀԵՐՈՒՄ, } cardage, *sm.*
ՀԵՐՀԵՐՈՒՄՆ, }
ՀԵՐՁ, déchirure, fissure, *sf.* — (ադամաճղի), clivage, *sm.*
ՀԵՐՁԱԹԵՒ, dichoptère (գէէ-ԹՂ-), *adj.* — (միջաս), fissipenne, *adj.*
ՀԵՐՁԱԿ, trait, *sm.*, flèche, *sf.*
ՀԵՐՁԱԿԱՆ, anatomique, *adj.*
ՀԵՐՁԱԿՏՈՒՑ (բռչուն), fissirostre, *adj.*
ՀԵՐՁԱՆԵԼ, fendre, *va.* || déchirer, *va.* || fêler, *va.* || gercer, *va. Le froid, la bise, gercent les lèvres, les mains. Les grandes chaleurs ont gercé la terre.* || disséquer, anatomiser, *va.*
ՀԵՐՁԱՆԵԼԻ, scissile, *adj. L'ardoise (հարմաfար) est* —.
ՀԵՐՁԱՆԻԼ, fendre, *vn.*, se couper, *vpr.* || se fêler, *vpr.* || se gercer, *vpr.*
ՀԵՐՁԱՆՈՂ, incisif, ive, *adj.*
ՀԵՐՁԱՏԱՏՈՒՆԳ, dents incisives, կամ սուկ les incisives, *sfp.*
ՀԵՐՁԱՏԵԼ, déchirer, déchiqueter, *va.*
ՀԵՐՁԱԳԱՐ, ardoise, *sf.* Քարամաfար —ի, carrière d'—, ardoisière, *sf.*
ՀԵՐՁԱԳԱՐԵԼ, ardoiser, *va.*
ՀԵՐՁԵԱԼ, fendu, ue (Fendre բայէն), fêlé, ée, *adj. Un vase fêlé.* || déchiré, ée, *adj.*
ՀԵՐՁԻ (ՀՂԷԷ ը-ՀՂԷԸ), lentisque, *sm.*

ՀԵՐՁԱՆՈՒԼ, crever, *vn.*

ՀԵՐՁՈՂԱԿԱՆ, incisif, ive, *adj.*

ՀԵՐՁՈՏԵԼ, déchiqueter, *va.*

ՀԵՐՁՈՏՆ (թռչուն), fissipède, *adj.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾ, scission, division, dissidence, faction, *sf.* || schisme (չէ-մէ), *sm.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾԱՊԵՏ, hérésiarque, *sm.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾՈՂՈՒԹԻՒՆ, schisme, *sm.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾՈՂ, dissident, ente, schismatique, *adj.* || schismatique, *s.*

ՀԵՐՁՈՒԱԾՔ, déchirements, *smp.*

ՀԵՐՁՈՒԼ, fendre, *va.* || inciser, *va.* — (նաւի) զծով, siller, *vn.* *Ce vaisseau sille bien.* — (ադամանդը), cliver, *va.*

ՀԵՐՁՈՒՄ, **ՀԵՐՁՈՒՄՆ**, incision, *sf.* — սրտի, V. Սրտահատութիւն։ — որովայնի, V. Որովայնահատութիւն։

ՀԵՐՄԱԳԼՈՒԽ ՍԻՒՆ, colonne hermétique.

ՀԵՐՄԱԿԱՆ, hermétique, *adj.* *Science, philosophie* —. || — (փակումն, ըստ տարրագիտաց), hermétique, *adj.* *Fermeture* —.

ՀԵՐՄԱԿԱՆԱՊԷՍ, hermétiquement, *adv.*

ՀԵՐՄԷՍ (դիք վաճառականութեան եւ պերճախօսութեան, պատգամաւոր աստուածոց եւ խնամակալ ուղեւորաց եւ գողոց [ըստ առասպելաց]), Mercure, *n. pr. m.* Անդրի Հերմեայ, hermès (է—մ-), *sm.* || — (պատգամաւոր սիրոյ, տարփանաց), mercure, *sm.*

ՀԵՐՈՒ (անցեալ տարի), l'année dernière, passée, l'an passé.

ՀԵՐՈՒԻՆՆԱԿ (տարեւոր [գառն, որոջ]), antenois, oise (Կ'ըսուի եւ Antenais, aise), *adj.*

ՀԵՐՔ, V. Հեր։

ՀԵՐՔԵԼ, réfuter, *va.* — *une opinion, un mensonge.*

ՀԵՐՔԵԼԻ, réfutable, *adj.*

ՀԵՐՔԻՉ, réfutateur, *sm.*

ՀԵՐՔՈՒՄ, **ՀԵՐՔՈՒՄՆ**, réfutation, *sf.*

ՀԵՒԱԼ, haleter, *vn.* *Je halette. Je haletterai.*

ՀԵՒԱՆ (անուոյ շրջանակի մասն, կտոր), jante, *sf.*

ՀԵՒՔ, anhélation, *sf.*

ՀԵՓԵՍՏԵԱՆ (ըստ երկրաբանից), vulcanien, ienne, *adj.*

ՀԵՓԵՍՏՈՍ (դիք հրոյ եւ մետաղագործական արուեստից, որդի Արամազդայ [Jupiter]. ըստ առասպելաց), vulcain, *sm.*

ՀԶՕՐ, fort, *m.* forte, *f.*, puissant, ante, vigoureux, euse, *adj.* || —, puissant, *sm.* *Le — foule aux pieds le faible. Les —s de la terre.* Աստուած — (ըստ գրոց սրբոց), le Dieu fort.

ՀԶՕՐԱԳՈՅՆՍ vigoureusement, *adv*,

ՀԶՕՐԱՆԱԼ, être, devenir fort, puissant, se rendre puissant, se fortifier, *vpr.*

ՀԶՕՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre fort, puissant, fortifier, *va.*

ՀԶՕՐԵՂ, vigoureux, euse, *adj.*

ՀԶՕՐԵՂԱՊԷՍ, puissamment, vigoureusement, *adv.*

ՀԷ՛ ՀԷ՛ (ֆէ՛-ը ֆէ՛-ը), st, st (-էт. -էт. է մեղմով կը հնչուի), *interj.*

ՀԷՆ ԾՈՎՈՒ, écumeur de mer, pirate, corsaire, forban, *sm.*

ՀԷՆՔ, course, *sf.* *Les ennemis firent des —s jusque dans telle province.*

ՀԷՔ, malheureux, euse, panné, ée, *adj.* || malheureux, euse, *s.*

ՀԻԱՆԱԼ, admirer, *va.* — *l'immensité du ciel, de la nature. J'admire sa sagesse.* s'extasier, *vpr.*

ՀԻԱՆԱԼԻ, admirable, ravissant, ante, *adj.*

ՀԻԱՑԱԿԱՆ, admiratif, ive, extatique, *adj.* — ճշմ (ի ֆեռականութեան, որ է ! յետրոպակսն լեզուս, եւ՛ ի հայումս), point admiratif. — մասնիկ, V. Մասնիկ։

ՀԻԱՑԵԱԼ, extatique, *adj.*

ՀԻԱՑՈՒՆԵԼ, faire l'admiration, être l'admiration de. Մեծապէս —, ravir, *va.*

ՀԻԱՑՈՒՄՆ, } admiration, *sf.*,
ՀԻԱՑՈՒՄՔ, } étonnement, émerveillement, *sm.*, extase, *sf.* — մեց, ravissement, *sm.*

ՀԻԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Հիացուցել։

1. **ՀԻԴՐԱՑ** (օրթնագլուխ օձ), hydre (ֆրոֆ), *sf.*

2. **ՀԻԴՐԱՑ** (երկու հարուսյին համասեղութենէ), hydre, *sf. L'Hydre mâle ou Serpent austral, et l'Hydre femelle ou Couleuvre.*

3. **ՀԻԴՐԱՑ** (տեսակ մը ջրային օձ), V. Ջրօձ։

1. **ՀԻ՞ՄԻ**, pourquoi? *adv.* — *cela?*

2. **ՀԻՄԻ**, V. Հիմն։

ՀԻՄԱ, à présent, *adv.* Հիմկու —, pour le moment.

ՀԻՄԱԿՈՒՐՆԷ, dès à présent.

ՀԻՄԱՆ, fondamental, ale (*pl. fondamentaux*), *adj.*

1. **ՀԻՄԷՆ** (գիմ հարաւնեաց [րաս ներքանոաց]), hymen (ֆիմ՛, կամ րաս ոմանց ֆիմէն), hyménée, *sm.*

2. **ՀԻՄԷՆ** (նախնի Հռովմայեցւոց չափ մը), hémine (ֆիմ՛), *sf.*

ՀԻՄԻ, à présent, *adv.*

ՀԻՄՆ (ֆիմ-լ), fondement, *sm.* || base, *sf.* || fond, *sm.* || fondation, *sf.* Հաստատարիսխ —, fondement solide. Հիմն վրայ հաստատութիւն չունիմ, կը մնայ որ միաբանիմք ձեւոյն վրայ, nous sommes d'accord sur le fond, il ne s'agit plus que de s'entendre sur la forme. — դնել, V. Հիմնել։ Հիմամբ, à fond, *adv.* Ի հիմանէ, ի հիմանէ միչեւ ցառաւտոյն, ի հիմանց, — ի վեր (հիմէն. հիմնովին), de la base au sommet, de fond en comble, fondamentalement, *adv.*

ՀԻՄՆԱՐԱՐ, fondamentalement, *adv. Une maison — établie.*

ՀԻՄՆԱԴԻՐ, programme, *sm.*

ՀԻՄՆԱԴԻՐ, fondateur, trice, instituteur, trice, *s.*

ՀԻՄՆԱԴՐԵԼ, fonder, *va.*

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, fondation, *sf.* || institution, *sf.* Քահ եպատոն — (ֆ-ֆֆ), V. Ոխ։

ՀԻՄՆԱԿԱՆ, fondamental, ale (*pl. fondamentaux*), *adj.*

ՀԻՄՆԱՑԱՑԱԿ ԱՌՆԵԼ, ՔՆԵԼ, raser, *va.* — *une maison. On a rasé les fortifications de cette place.*

ՀԻՄՆԱՆԱԼ, se fonder, *vpr.*

ՀԻՄՆԱՊԷՍ, fondamentalement, *adv.*

ՀԻՄՆԱՐԿԵԼ, fonder, *va.* [*s.*

ՀԻՄՆԱՐԿՈՒ, fondateur, trice,

ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, fondation, *sf.* || établissement, institut, *sm.*

ՀԻՄՆԱԻՈՐ, fondamental, ale (*pl. fondamentaux*), *adj. Les points fondamentaux de la religion.*

ՀԻՄՆԵԱԼ, fondé, ée, *adj.*

ՀԻՄՆԵԼ, fonder, *va.*

ՀԻՄՆՈՎԻՆ, de fond en comble, *adv.*

ՀԻՆ, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f. adj. Un vieil homme (Un vieux homme). Un vieux cheval. Une vieille femme.* ancien, ienne, *adj. Cette loi est fort ancienne.* Կարի —, antique, *adj. Les monuments —s.* — կտակարան, le Vieux Testament (կ՚ասւ եւս l'Ancien Testament). — տմար, le vieux style. — գինի, du vin vieux. — յիշատակարանի գեղարուեստից, V. Յիշատակարան։ — զենի, անօրէն, արձանի, դասեկանի, այլովհի հանդերձ (հնութիւն), antiquité, *sf. Une belle —.* — եւ մաս, vieil կամ

vieux, *m.* vieille, *f. adj. Vieil habit. Vieux souliers.* usé, ée. *adj. Une pensée usée,* || —, ancien, *sm.* Հին առածը (Աստուած [pus qrng urpng]), l'Ancien des jours (Dieu). — ինչ, —, vieux, *sm. Coudre du — avec du neuf.* — կարասիք, հանգերձք, V. Հնաստիք· ի հնոց ժամանակաց հետէ (cus — ժամանակներէ ի վեր), de toute ancienneté. ի հնումն (— աւեցը), anciennement, *adv.* — *on vivait d'une autre manière.*

ՀԻՆԱԹԱՂԻԿ (էջ- Լիխ), balsamine, *sf.* — *double.*

ՀԻՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, déprédation, *sf.* — (զօրաց), maraudage, *sm.* — (զօրաց ի շրջակայս քանակին), maraude, *sf.* երթալ ի — (յափշտակութեան, աւազակութեան երթալ), aller en maraude, marauder, *vn. Ils sont allés marauder.*

1. ՀԻՆԱԾ (էջ-), henné (հինիկ), *sm.* [հոգ), motte, *sf.*

2. ՀԻՆԱԾ (ծառի առաջին կտոր

ՀԻՆԱՒԱՉՆ (յափշտակող. աւարառուբիւն բնոյ. Ի-չ-ի), déprédateur, *sm.*

ՀԻՆԱՒԱՉՆՈՒԹԻՒՆ, déprédation, *sf.*, course, *sf. ennemis firent des — s jusque dans telle province.*

ՀԻՆԱՒՈՒՐՑ, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f. adj. Vieux soldat.*

ՀԻՆԳ, cinq (-ի+ ձայնաւորէ եւ ամբողջ ի է առաջ, կամ յաջորդի վերջն, կամ միայն· *Cinq ans* [-ի+ -ն]. *Cinq hommes* [-ի+ -ս]. *Nous étions cinq* [Ն-ղ Էդիսի -ի+ն]. *Un, trois, cinq* [Ի-ն, Ե-----, -ի+]. իսկ բաղաձայնէ եւ հնչմանայնի ի է առաջ կը հնչուի -ի. *Cinq centimes* [-ի -ն]. *Cinq hameaux* [-ի Հ-ս]), *adj. num. Les — doigts de la main. — femmes.* || cinq, *sm. Le produit de — multiplié par trois.*

ՀԻՆԳԱՄԵԱՆ, de cinq ans, âgé de cinq ans. — ժամանակ, quinquennium (+ի-ն+ի-Ե՛), *sm.*

ՀԻՆԳԱՄԵԱՆ, quinquennal, ale *(pl. quinquennaux), adj.*

ՀԻՆԳԱՄՍԵԱՆ, de cinq mois.

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ, cinquième, quint, *adj. num. ord.* — պահիկն կամ յարկ տան, cinquième, *sm. Il demeure au —.* — or ամսոյ, cinquième, *sm.* — դաս (ի դպրոցս), cinquième, *sf. Ce professeur est chargé de faire la —.* — մասն, cinquième, *sm.* — մասն (քնչից), quint, *sm.* — դրաւմն ձայնի (pus երաժշտաց), V. Հնգրաւմն· — անգամ, cinquièmement, *adv.*

ՀԻՆԳԵՐԵՔ ՄԱՆՇԱԿ (հերմ-'ի գինի+վ), V. Լրանիքակ·

ՀԻՆԳԵՆԵՆԱԿ (տեսակ մը խաղ), quinquenove, *sm. Jouer au —.*

ՀԻՆԳԼՈՍԱԿԱՆ, pentaglotte, *adj. Bible, dictionnaire —.*

ՀԻՆԳՆԿՆԻ, quintupler, *va.*

ՀԻՆԳՄԱՆԵԱՆ ՆՈՒԱԳ, quintette, *sm. Un — de Mozart.*

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹ (Գաղղիացւոց բնկերութեամբ տարոյ տասներեայ շաբաթաց հինգերորդ օր). quintidi, *sm.* V. Հինգշաբթի·

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ, jeudi, *sm. — passé. De — en huit.* Լրեծ, առաջ, առաջ —, — saint.

ՀԻՆԳՊԱՏԻԿ, quintuple, *adj. Vingt est — de quatre.* || —, quintuple, *sm. Rendre le —.*

ՀԻՆԳՏԵՐԹԻՆԱՆ (մէկ կոթի վրայ հինգ տերեւ ունեցող տունկ մ'է. -ի+ է-ր՛-է), quintefeuille, *sf.* [դել·

ՀԻՆԵԼ, brigander, *vn.* V. վանգաւել, haleter, *vn. Je halette. Je haletterai.*

ՀԻՆԻՆՈՒՄ, ՀԻՆԻՆՈՒՄՆ, } anhélation, *sf.*

ՀԻՆՆԱԼ, vieillir, *vn.*, s'user, *vpr.*; suranner, *vn.* — (հիւանդութիւնը), s'invétérer, *vpr.*

Հիւծած, usé, ée, *adj.* || invétéré, ée, *adj.* — հիւանդութիւն, un mal invétéré.

Հիւծանիլ, faire vieillir, rendre vieux, *va.*

Հիւծեալ, vieil կամ vieux, vieille, *f. adj.* — հիւանդութիւն, un mal invétéré.

Հիւղանաձկ (անուն ձիոց Փիսիդոնի [Neptune]), hippocampe (իբր-ձի), *sm.*

Հիւր (հիւզբերքի մանիւակ. հիւ-ճ՝ի հնդ-ի), pensée, *sf.*

1. **Հիւրիս** (դից պատգամաւոր աստուածոհի), iris (ի-ի-), *sf.*

2. **Հիւրիս** (կին սիրեցեալ [pas բանաստեղծաց]), iris, *sf.*

3. **Հիւրիս** (տեսակ մր ծաղկի), V. Լուր ծաղկի, կամ երկնագոյն ծաղկի (Շուշան). Ձմռնային —, V. Ձմռնային ծաղկի (Շուշան).

4. **Հիւրիս** (անուշահոտ փոշի մ'է), poudre d'iris. [iris, *sm.*

Հիւրիսաքար, pierre d'iris, *sf.*,

Հիւանդ, malade, *adj. Bien —. Fort —. Légèrement, gravement, dangereusement* —. infirme, *adj. Un vieillard —. Vieillesse —.* || malade, *s. Ce — est bien bas.* infirme, *s. Voilà le lieu où l'on met les —s.* Միս —, valétudinaire, *adj.* et *s.* Անբժկելի —, incurable, *s.* — լինել, բլլալ, être, tomber malade, être mal. faire une maladie. — եղայ, j'ai été malade. —ի խնամք տանիլ, —ն ճոգալ, donner des soins à un malade, le soigner. — ձեւանալ, simuler une maladie. —ը վտանգն անցուցած բլլալ, être hors d'affaire. Բժկին բսածին նայելով՝ վտանգն անցուցած է ճա, il est hors d'affaire, au dire du médecin. [ճել.

Հիւանդանալ, V. Հիւանդ լի-

Հիւանդանաւ (ճաւ հիւանդաց), vaisseau-hôpital, *sm.*

Հիւանդանոց, maison de santé, hôpital (*ոչխ-ի. pl.* des *hôpitaux*), *sm.* — անբժկական խնամատեաց, անբուժելեաց, les incurables, *smp. Aller aux Incurables.* Գլխաւոր —, principal hôpital, hôtel-Dieu (*pl.* des *hôtels-Dieu*), *sm.* — (ի վանս, ի դպրոցս), infirmerie, *sf.* Հիւանդական —, ambulance, *sf.* — բռոսից, V. Բռոսանց, կամ Ուրիանց.

Հիւանդապահ, garde malade (*pl.* des *garde-malades*, կամ des *gardes-malades*), infirmier, ière, *s.*

Հիւանդասենեակ, hospitalier, ière, *adj.*

Հիւանդասէր, infirmier, ière, *s.* — երթալ, visiter les malades.

Հիւանդացուցանել, rendre malade, *va.*

Հիւանդոտ, maladif, ive, infirme. valingre. cacochyme (ի-ի-ի՛), cachectique, *adj.*

Հիւանդոտութիւն, malingrerie, cachexie (ի-ի-ի), *sf.*

Հիւանդութիւն, maladie. *sf.*, mal, *sm.*, infirmité, *sf.* Հիւծաբեայ —, V. Հիւծաբեայ. կարճատեւ —, une courte maladie. Ծաղկի —, petite vérole, variole, *sf.* Ծաղկի — (կովուց), vaccine (ի-ի-ի՛), *sf.* Ձարնակող —, maladie régnante. Տարափոխիկ —, maladie contagieuse, contagion, *sf.* — մորթոյ. V. Մորթախտութիւն. — սրտի, V. Սրտախտութիւն. Պաղպիտկան —, syphilis, *sf.* Շերամի —, pébrine, *sf.* Թթբեւ, դժնդակ, ծանր, վտանգաւոր, մահացու —, maladie légère, fâcheuse, grave, dangereuse, mortelle. Յակաւին մի — (անհանգստութիւն. տկարութիւն), indisposition. *sf.* Հիւանդութենէ ազատիլ, երթալ, relever de maladie. Հիւանդութենէ մր մեռնիլ, mourir d'une maladie. — ըլլալ, faire une maladie.

ՀԻՒԱՆԴԱՒԱՂ, convalescent, ente, *adj.* et *s.*

ՀԻՒԴՐԱՒՆ, V. Հիդրայ (1).

ՀԻՒԹ, suc (հիւթ), jus (ձիւթ), *sm.* || mucosité, *sf.* — (մարմնոյ), humeur, *sf.* Կնուցիչ — (ցնկոց), sève, *sf.*

ՀԻՒԹԱԿԱՆ, humoriste, humoral, ale, *adj.* *Les théories humoristes. Médecin humoriste. Les maladies humorales.* [me, *sm.*

ՀԻՒԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, humorisme, *sm.*

ՀԻՒԹԱՆԻՒԹ, matière, *sf.* || matériel, elle, *adj.*

ՀԻՒԼԱԿԱՆ, atomique, atomistique, corpusculaire, *adj.*

ՀԻՒԼԻ, atome, corpuscule, *sm.*, matière, *sf.*

ՀԻՒԹԱՆԻԼ, ՀԻՒԹԻԼ, dépérir, fondre, *vn.*, se consumer, *vpr.*

ՀԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, marasme, *sm.*

ՀԻՒԹՈՒՄ, ՀԻՒԹՈՒՄՆ, dépérissement, *sm.*, consomption, *sf.* [*sf.*

ՀԻՒՂ, chaumière, loge, case,

ՀԻՒՂԻԿ, cabanon, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏ, consul, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏԱԿԱՆ, consulaire, *adj.* *Homme, personnage* —.

ՀԻՒՊԱՏԱՊ, consul, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏԱՊԱԿԱՆ, consulaire, *adj.* *Dignité, pouvoir* —. — դաստաւորեալ, consulairement, *adv.*

ՀԻՒՊԱՏԱՊԱՐԱՆ, consulat, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏԱՊՈՒԹԻՒՆ, consulat, *sm.*

ՀԻՒՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, consulat, *sm.*

ՀԻՒՍ, natte, *sf.* Ձեաւն —, V. Ոլսին (կամ Ոլսի).

ՀԻՒՍԱԿ, V. Հիւսուածք. — (ջլոց, սիսոցոց մարմնոյ), plexus (ֆիզիս), *sm.*

ՀԻՒՍԼ, tresser, entrelacer, tricoter, *va.* իրարու ձեռ —, enlacer, *va.* (կապ) —, tisser, *va.* փսիաթի պէս —, natter, *va.*

ՀԻՒՍԼԻ, textile, *adj.*

ՀԻՒՍՆ, V. Հիւսոզ.

ՀԻՒՍՈՒ, nord (Նոր. *Le nord* [Նոր] *et le midi*), septentrion, *sm.*

ՀԻՒՍՈՒԱԿ, aquilon, *sm.*

ՀԻՒՍՈՒԱԿԱՆ (շրայիճ քամոյ մը), huard (հարար), *sm.* V. Հիւսիսային.

ՀԻՒՍՈՒԱԿԱՅՔ, ՀԻՒՍՈՒԱԿԱՂՔ, côté du nord, le nord. || aquilon, *sm.*

ՀԻՒՍՈՒԱԿԱՅՈՒՔ, aquilon, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաև Հիւսիսակ, Հիւսիսի.

ՀԻՒՍՈՒԱԼՈՒՍ, aurore boréale.

ՀԻՒՍՈՒԱՂՈՒԿ (քոյս մ'է), houblon (հոպլոն), *sm.*

ՀԻՒՍՈՒԱՅԻՆ, du nord, boréal, ale, septentrional, ale, arctique, *adj.* Հողմ —, V. Հիւսիսի. — արեւելք, nord-est (Նոր-ֆոր. քամ ճաւասարաց Նոր-Ֆ), *sm.* Արեւելեան —, nord-est, *adj.* Հողմ արեւելեան —, nord-est, *sm.* — արեւմուտք, nord ouest (Նոր-Ֆոր. քամ ճաւասարաց Նոր-Ֆ), *sm.* Արեւմտեան —, nord-ouest, *adj.* Հողմ արեւմտեան —, nord-ouest, *sm.*

ՀԻՒՍԻՍ, nord (Լաւ նաև vent du nord), aquilon, *sm.*

ՀԻՒՍԿԻՆ, V. Հիւսուածք.

ՀԻՒՍՆ, charpentier, *sm.*

ՀԻՒՍՆԼ, charpenter, *va.*, menuiser, *v. a.* et *n.* *Il aime a menuiser.* [*sf.*

ՀԻՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, charpenterie,

ՀԻՒՍՈՂ, tricoteur, euse, *s.* (կապ) —, tisserand, *sm.* Մաղ —, tresseur, euse, *s.*

ՀԻՒՍՈՒԱԾ, tissu, ue, *adj.* V. Հիւսուածք.

ՀԻՒՍՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, histologie, *sf.*

ՀԻՒՍՈՒԱԾՔ, tissure, tissue, *sf.* || tresse, natte, *sf.* || texture, *sf.*, enlacement, entrelacement,

sm. — բամբակեղէն (ֆ-ր-ք գործք), colonnade, *sf.*

Հիւս, tissu, *sm.*, tresse, natte, *sf.* || tissure, *sf.* — վարսից, chignon, *sm.* — կեղծ հիւս, tour de cheveux.

Հիւր, hôte (ծ), *sm.*

Հիւրամեծար, hospitalier, ière, *adj.*

Հիւրամեծարութիւն, hospitalité, *sf.*

Հիւրանոց, hospice (ա-ք-), *sm.*

Հիւրասեղան, table d'hôte, *sf.*

Հիւրասէր, hospitalier, ière, *adj.*

Հիւրասիրութիւն, hospitalité, *sf.*

Հիւրացեալ, inhospitalier, ière, *adj.*

Հիւրացեայ, hôtelier, ière, *s.*

Հիւրացեցութիւն, inhospitalité, *sf.*

Հիւրացոյց, hôtellerie, *sf.*, hospice (ա-ք-), *sm.* [*adj.*

Հիւրընկալ, hospitalier, ière,

Հիւրընկալել, recevoir les hôtes, recevoir, accueillir, hé berger, *va.*

Հիւրընկալող, V. Հիւրընկալ.

Հիւրընկալութիւն, hospitalité, *sf.*

Հիւրութիւն, hospitalité, *sf.*

Հիւրուհի, hôtesse (ծ-), *sf.*

Հիւրացար, misérablement, *adv.*

Հիւծութիւն, V. թուլամութիւն.

Հլու, docile, obéissant, ante, soumis, ise, déférant, ante, souple, pliant, ante, *adj.*

Հլուկամ, soumis, ise, *adj.*

Հլուկամութիւն, soumission, *sf.*

Հլութիւն, docilité, soumission, souplesse, *sf.* Հլուքեամբ, docilement, *adv.*

Հծծիւն (փսփսուք), chuchoterie, *sf.*, murmure, *sm.*

Հծծել (փսփսալ), chuchoter, murmurer, *vn.*

Հծծիւն, chuchillement, chuchotement, *sm.*

Հծծող, chuchoteur, euse, *s.*

Հմայեր (հում մխ ուտող), omophage. *adj.*

Հմայական, divinatoire, *adj.* Գանպաճակ —, V. կղարբֆ. [*sm.*

Հմայեան (ֆբլ-բ), talismán,

Հմայել, deviner, augurer, *va.*

Հմայութիւն, divination, *sf.*

Հոլոճ, houblonnière, *sf.*

Հոլոյս, V. Հմոց.

Հմտութիւն, crudité, *sf.*

Հմուտ (բոյս մ'է), V. Հիւսիսայգի.

Հմուտ, érudit, ite, versé, ée, docte, instruit, uite, savant, ante, entendu, ue, expérimenté, ée, consommé, ée, *adj.* || docteur, *sm.* — լինել, լլալ, être versé dans, savoir.

Հմտապէս, doctement, savamment, *adv.*

Հմտալիս, érudit, ite, *adj.*

Հմտական, érudit, ite, savant, ante, *adj.*

Հմտանալ, V. Հմուտ լինել.

Հմտութիւն, érudition, connaissance, instruction, *sf.*, savoir, *sm.*

Հնաբանութիւն, V. վաղնջապատմութիւն.

Հնադարան, paléothérium, *sm.*

Հնադէտ, antiquaire, *sm.* (Աշխատասէր կ'դառնի սովորաբար Archéologue [ա-ք-լ]). [*sm.*

Հնագիր, paléographe, *adj.* et

Հնագրական, paléographique, *adj.* *sm.*

Հնագրավաճառ, bouquiniste,

Հնագրող, paléographe, *adj.* et *sm. Archiviste* —. *Un habile* —.

Հնագրութիւն, paléographie, *sf.*

Հնազանդ, obéissant, ante, soumis, ise, *adj.* — լինել, լլալ, V. Հնազանդիլ.

ՀՆԱԶԱՆԴԱԳԻՐ, paréatis (... ֆի-), *sm.*

ՀՆԱԶԱՆԴԵՑՈՒՆԵԼ, réduire à l'obéissance, soumettre, assujettir (կր զրուի ևաեւ Assujétir), *va.*

ՀՆԱԶԱՆԴԻԼ, être obéissant, obéir à. || se taire, *vpr.* Հնազանդեցիր ձեր վարպետներուն եւ մի՛ վիշտ պատճառէք անոնց, obéissez à vos maîtres et ne leur donnez jamais de chagrin. կ'ուզեմ որ հնազանդիդ ինձ, je veux qu'il m'obéisse.

ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, obéissance, soumission, *sf.*, assujettissement (կր զրուի ևաեւ Assujétissement), *sm.*

ՀՆԱԶԱՆԴՕՐԷՆ, avec obéissance, *adv.*

ՀՆԱԻՈՑ, antiquaire, *sm. Un grand, un savant* —. (Աւյսօր կ'գործի սովորաբար Archéologue [—ֆ-ի-ի]).

ՀՆԱԻՕՍ, archéologue, *sm.* Հայր Ղեւոնդ Մ. Ալիշան ևայ — մի է, Père Léon M. Alishan est un — arménien.

ՀՆԱԻՕՍԱԿԱՆ, archéologique (—ֆ-ի-ի-), *adj. Recherches* —, *s.*

ՀՆԱԻՕՊՈՒԹԻՒՆ, archéologie, *sf.*

ՀՆԱԿԱՐԿԱՍ, ravaudeur, euse, *s.* || fripier, ière, *s.*

ՀՆԱՒԻ (բազմամեայ), séculaire, *adj. Un chêne* —.

ՀՆԱՆԱԼ, V. Հիմնալ.

ՀՆԱՎԱՃԱՌ, fripier, ière, *s.*

ՀՆԱՐ, V. Հնարք. — է, il est possible, autant qu'on le peut. Չիք —, il n'y a pas mèche.

ՀՆԱՐԱԳԷՏ, industrieux, euse, ingénieux, euse, fin, *m.* fine, *f.*, inventif, ive, *adj.* — կին, friponne, *sf.* Այր —, un homme de ressource, plein de ressources.

ՀՆԱՐԱԳԷՏՈՒԹԻՒՆ, industrie, invention, subtilité, menée, machine, *sf.*, détour, manège, *sm.* dextérité, *sf.* Դածուկ —, intrigue, *sf.* —ի (ադուեսոյ, եղջերուայ, գայլասակաւ), V. կել.

ՀՆԱՐԱԳԷՏՕՐԷՆ, industrieusement, ingénieusement, *adv.*

ՀՆԱՐԱԳԻՏ, inventif, ive, *adj. Esprit* —.

ՀՆԱՐԱՒՈՐ, possible, *adj.* —ն, possible, *sm.* [lé. *sf.*

ՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, possibi-

ՀՆԱՐԵԼ, inventer, forger, trouver, *va.*

ՀՆԱՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, industrie, finesse, *sf.*

ՀՆԱՐԻՆ, possible, *adj.*

ՀՆԱՐՈՂ, inventeur, trice, *s. L'— d'une machine.* || inventif, ive, *adj. Esprit* —.

ՀՆԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, invention, industrie, idée, *sf.*

ՀՆԱՐՈՒՆՑԱՔ (ինչ յիշատակարանի գեղարուեստից), antique, *sm.*

ՀՆԱՐՔ, moyen, expédient, *sm.*, mesure, *sf.*, parti, remède, ressort, *sm.*, ressource, issue, *sf.* || invention, *sf.* || adresse, menée, *sf.* || milieu, *sm.*, voie, *sf.* (նպատակի) փախուստին —, V. կել. Դածուկ —, intrigue, *sf.* Զգուշագոյն, յաւագոյն —, le plus sûr. Գաղտագողական —, V. կեղծուրք. Միջին —, moyen terme, mezzo-termine *(pl.* des *mezzo-termine), sm.* — բանեցնել, s'y prendre. Ամէն — բանեցնել, faire tous ses efforts, remuer ciel et terre. — մը փնտռել, գտնել, s'ingénier, *vpr.* — ձեռ ի՛ մտնել, prendre des mesures. Ուրիշ — ձեռ ի կ'առնեմ, je prendrai d'autres mesures.

ՀՆԱՑԵԱԼ, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f.*, antique, suranné, ée, *adj.*

ՀՆԱՑՈՑԱՆԵԼ, V. Հիմնալ.

ՀԵԳԱԼԵԶԱՒ, pentaglotte, *adj. Bible, dictionnaire —.*

ՀԵԳԱԿՈՒՆ, pentagone, *adj.*

ՀԵԳԱՍԱՏ, quinte, *sf.*

ՀԵԳԱՄԱՍՏԱՆ, pentateuque, *sm.* [տարու։

ՀԵԳԱՄԱՐՏՈՒ ԿԱՒՒ, V. Գեղ.

ՀԵԳԱՆՈՑ (ի խաղս քառիսից), cinq, *sm. Un — de carreau.*

ՀԵԳԱՉԱՓ, pentamètre, *sm. Un —.* || pentamètre, *adj.*

ՀԵԳԱՊԱՏԻԿ, quintuple, *adj.*

ՀԵԳԱՊԱՏԻԿԵԼ, quintupler, *va.*

ՀԵԳԱՏԵՓԻԿ (տունկ մ՚է. գեղ ֆ–ֆ–ֆ), quintefeuille, *sf.*

ՀԵԳԱՒՈՐԱԿԱՆ, quinaire(տիւ–ի–նէ–. pus Ականիմիոյ. տիճ–, pus Լիդրէի), *adj. Nombre —.*

ՀԵԳԵԱԿ (ի խաղս տապալոց. ֆիճ), cinq, *sm. Amener un —, deux —.* V. Հնգաց.

ՀԵԳԵՏԱՍԱՆ, V. Տասնուհինգ։

ՀԵԳԵՏԱՍԱՆԱՄԵԱՑ, } de quin-

ՀԵԳԵՏԱՍԱՆԱՄԵԱՆ, } ze ans, âgé de quinze ans.

ՀԵԳԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, V. Տասնուհինգերորդ։

ՀԵԳԻՑՍ, cinq fois, *adv.*

ՀԵԳՈՐՁԱՑՈՒԹԻՒՆ, pentandrie, *sf.*

ՀԵԳՈՒՏԻՒ, V. Հնգապատիկ։

ՀԵԳՈՒՀԱՒԱ (Հիճ ֆ–ֆ–ֆ–), dindon, coq d'Inde (ֆօ տ՚ենէ), *sm.* Մարի —, մատակ՚ էգ —, poule d'Inde, dinde, *sf.* —ու ձագ, V. Ձագ։ —ը կը ոզոզանի, le dindon glougloute.

ՀԵԳՈՒՆՁԻ, cacaotier, *sm.*

ՀԵԳՈՒՆՁՈՒ, cacao, *sm.*

ՀԵԳՈՒՓԱՑ, bois des Indes.

ՀԵԳՈՒՂԷՂՆ, bambou, *sm.*

ՀԵՂԱՐԱՆ, paléontologiste, *sm. Un savant —.*

ՀԵՂԱՐԱՆԱԿԱՆ, paléontologique, *adj. Découvertes —s.*

ՀԵՂԱՐԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, paléontologie, *sf.*

ՀԵՆԱՆ, cuve, *sf.* — մի լի, cuvée, *sf.* փոխրիկ —, V. Հնճաման։ — ճարկանել, fouler une —.

ՀԵՆԱՆԱՆ, cuveau, *sm.*

ՀԵՆԱՆԱՒԱՐ, V. Հնճանաճար։

ՀԵՆԱՆ, pressoir, *sm.* — ճարկանել, pressurer, *va.*

ՀԵՆԱՆԱՒԱՐ, fouleur, pressureur, *sm.*

ՀԵՆԱՆԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, pressurage, *sm.*

ՀԵՆԱՆԱՑԱՐԿ, pressoir, *sm. Aller dans le —, au —.*

ՀԵՆԵԼ, moissonner, faucher, *va.* ինչ կը ցանես՝ զայն կը հնձես, comme tu sèmeras, tu moissonneras.

ՀԵՆԱՂ, moissonneur, euse, *s.*; faucheur, *sm.*

ՀԵՈՑ, chiffon, *sm.*

ՀԵՈՑԻՑ, friperie, *sf.*

ՀԵՌ, fournaise, *sf.* — սպակեզործաց, four de verrerie, le fourneau d'une verrerie. փոխրիկ —, V. Թուայ։

ՀԵՌԱՔԱՇ, chauffeur, *sm.*

ՀԵՌԱՑԱԳՐ, fournier, ière, *s.*

ՀԵՌԻԿ, V. Թուայ։

ՀԵՌՈՒԹԻՒՆ, vétusité, *sf.* || antiquité, *sf.* || ancienneté, *sf.*

ՀԵՉԱԿԱՆ, sonore, *adj. Une voix —. Un mot bien —. Cette église est —. Cet instrument est bien —.* résonnant, ante, *adj. Cette voûte, cette église est bien résonnante.*

ՀԵՉԱԿԱՆԱՒԹԻՒՆ, sonorité, résonnance, *sf.*

ՀԵՉԱԼ, retentir, sonner, résonner (–ի–ի), *vn.* || gémir, *vn.* || prononcer, accentuer, *va.* — (ինվր), siffler, *vn.*

ՀԵՉԱԼԻ, prononçable, *adj. Cette accumulation de lettres n'est pas —.*

ՀԵՉԵՑԱՒՆԵԼ, faire retentir, faire résonner, sonner, *va.* Ձայն

զանգերը բոլոր զօրութեամբ —, sonner à toute volée.

ՀՆՉԵՑՈՒՆԱԿ, retentissant, ante, *adj*. [Ներ·

ՀՆՉԱԿԱԳՈՒԹԻՒՆ. V. Հնչեցու-

ՀՆՉԻՒՆ, V. Հնչումն · — (ալեաց, հողմոց), murmure, *sm*.

ՀՆՉՈՂ, retentissant, ante, sonnant, ante, sonore, résonnant, ante, *adj*.

ՀՆՉՈՂՈՒԹԻՒՆ, résonnement, *sm*., résonnance, *sf*.

ՀՆՉՈՒՄ, ՀՆՉՈՒՄՆ, prononciation, *sf*. Ստեփանական — (այզ զի կամ զաւառի մը ընակչաց), accent, *sm*. — (զանգակաց), volée, *sf*. Խորթ հնչմամբ, avec un accent déplorable.

ՀՆՉՈՒՆ, résonnant, ante (—ձայն, —ցիր), sonnant, ante, sonore, *adj*.

ՀՆՉԻԿ. Սեւուկ —, սեւ — (վնասակար ծաղիկ մ'է), nielle, *sf*., gerzeau, *sm*.

ՀՈԳ, soin, *sm*., sollicitude, *sf*., intérêt, *sm*. || soin, *sm*., charge, attention, *sf*. || souci, *sm*., inquiétude, *sf*. Բանի մը վրայ — չընել, s'en battre l'œil. Բան մը —ը չընել, ne se soucier de rien. — ընել, se soucier, s'inquiéter, être inquiet. Ինչու — կ'ընէք, pourquoi vous inquiétez-vous? — չեմ ըներ, je ne m'inquiète pas. Լուր չառնլուս վրայ — կ'ընեմ, je suis inquiet de ne point recevoir de nouvelles. Անի այս բանիս վրայ — կ'ընէ, il est inquiet (*f*. elle est inquiète) sur cette affaire. — մ'ընէք, ne vous inquiétez pas. — ունենալ, տանիլ, avoir soin de, prendre soin de, soigner, se souvenir, s'intéresser, *vpr*. — չտանիլ, ne pas avoir soin, négliger. — պատճառել, inquiéter, tailler de la besogne à (quelqu'un). Այս լուրս ինձ — պատճառեց, cette nouvelle m'inquiéta. — պատճառող, inquiétant, ante, *adj*. — տանող, V. Հոգածու · —եր ունեցող, soucieux, euse, *adj*. —ս չէ, il ne m'importe, il ne m'en chaut (Chaloir բայէն). —ս համեր էր, c'est le moindre de mes soucis.

ՀՈԳԱԲԱՐՁ, onéraire (հակադրութեամբ Honoraire ի), *adj*.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒ, intendant, ante, gérant, ante, *s*.; régisseur, proviseur, *sm*. Զինուորական —, intendant militaire. Տան մէջ ամէն բանի —, V. Ամէնատար ·

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, intendance, gérance, direction, sollicitation, sollicitude, provisorerie, *sf*. Զինուորական —, intendance militaire.

ՀՈԳԱԼ, pourvoir, fournir, procurer, munir, *va*., se munir, *vpr*. || avoir soin de, soigner, *va*. || se soucier, s'inquiéter, *vpr*. Ինքզինքն —, se pourvoir, se suffire à soi-même. Հիւանդն —, V. Հիւանդ · Աղէկ — մէկը, bien accommoder quelqu'un.

ՀՈԳԱՄ, soucieux, euse, *adj*. — նակոս, V. Ծակոս ·

ՀՈԳԱՄՈՒ, soigneux, euse, *adj*.

ՀՈԳԱՄՈՒԹԻՒՆ, V. Հոգ ·

ՀՈԳԱՏԱՐ, V. Հոգածու ·

ՀՈԳԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Հոգածութիւն ·

ՀՈԳԱՑՈՂ, V. Հոգածու ·

ՀՈԳԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Հոգածութիւն ·

ՀՈԳԵԲԱՆ, psychologiste կամ psychologue (բժշկահոգեբան, բժշկ.), *sm*.

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ, psychologique, *adj*. [gie, *sf*.

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, psycholo-

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏ (յիսներորդ օր Զատկի), pentecôte, *sf*.

ՀՈԳԵԳԵՑ (ուրուական), revenant,

sm. Il a peur des —s. esprit, *sm. On leur dit qu'il revenait des —s dans cette maison-là.*

ՀՈԳԵԳՈՒՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, concile, *sm.*

ՀՈԳԵԶԱՒԱԿ, fils adoptif, *sm.*

ՀՈԳԵԿԱՆ, spirituel, elle, *adj. L'empire — que J.-C. a voulu étendre par toute la terre.* psychique (ֆիզիքէ), *adj.*

ՀՈԳԵԿՐՕՆ, spiritualiste, *s*

ՀՈԳԵԿՐՕՆԱԿԱՆ, spiritualiste, *adj. La doctrine —.*

ՀՈԳԵԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, spiritualisme, *sm. Le — est enseigné par Descartes, par Leibnitz, etc.*

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ (աղօթք եկեղեցւոյ վասն ննջեցելոց), prière que l'Église chante pour les morts, requiem (*ռէքուիէմ. pl.* des *requiem*), *sm. Chanter un —, des —.*

ՀՈԳԵՂԷՆ, spirituel, elle, *adj.*

ՀՈԳԵՊԱՇՏ, spiritualiste, *s.*

ՀՈԳԵՊԱՇՏԱԿԱՆ, spiritualiste, *adj.*

ՀՈԳԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, spiritualisme, *sm.*

ՀՈԳԵՊԷՍ, spirituellement, *adv.*

ՀՈԳԵՎԱՐ, agonisant, ante, expirant, ante, *adj.* || moribond, onde, mourant, ante, *adj.* et *s.* —ի մէջ ըլլալ, être à l'agonie, agoniser, *vn.*

ՀՈԳԵՏԵՍ, voyant, *sm.*

ՀՈԳԵՏՈՒՆ, tombe, *sf.*

ՀՈԳԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, oratorio (*pl.* des *oratorios*), *sm. Les —s de Haendel, de Haydn.*

ՀՈԳԵՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, métempsycose, *sf. Pythagore a soutenu l'opinion de la —.*

ՀՈԳԵՒՈՐ, spirituel, elle, *adj.* — մարդ, spirituel, *sm. Les faux —s.* — մասն, spirituel, *sm. Le — d'un bénéfice.* [պէտս

ՀՈԳԵՒՈՐԱԲԱՐ, V. Հոգեւորա-

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ, spirituel, elle, *adj. L'homme —. La vie spirituelle.*

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, spiritualité, *sf. Livre de —.*

ՀՈԳԵՒՈՐԱՊԷՍ, spirituellement, *adv.*

ՀՈԳԵՒՈՐԵԼ, animer, ranimer, donner de la vie, *va.*

ՀՈԳԵՒՈՐԻԼ, devenir esprit, s'animer, prendre de l'âme.

ՀՈԳԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, spiritualité, *sf.* Տարապայման չափազանց —, spiritualisme, *sm.*

ՀՈԳԻ, âme, *sf.* || esprit, *sm.* —ն սուրբ, le Saint-Esprit. — տալ, animer, *va.* —ն աւանդել, տալ, արձակել, փչել, rendre l'âme, exhaler son âme, expirer. Մեկուն համար —ն տալ (սիրել խանդակաթ սիրով), mourir, *vn.* —ն Աստուծոյ ձեռք յանձնել, dire son in manus (*ին մանիւս*). —ն տալու վրայ ըլլալ, avoir l'âme sur le bord des lèvres. —ն ելնել, languir, *vn.* Սաստիկ տանջանաց մէջ —ն հանեցին, on le fit languir dans de cruels tourments. Հոգւով մարմնով (բոլորովին), corps et âme (*քօռ զէ ամ*). Աստուած ողորմի հոգւոյն, Dieu veuille avoir son âme.

ՀՈԳԻԱՏԱՒ, V. Հոգեւորիլ.

ՀՈԳՈՂ, V. Հոգածու.

ՀՈԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, sollicitude, *sf.*

ՀՈԳՏԻ (կամմաւ, դիտմամբ), exprès, *adv.*

ՀՈԼԱՄՈՒԿ, taphien, *sm.*

ՀՈԼՈՎ, cas, *sm. La déclinaison latine a six —.*

ՀՈԼՈՎԱԿԱՆ, déclinable, *adj. Nom, adjectif —.*

ՀՈԼՈՎԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, déclinabilité, *sf.* [*nom.*

ՀՈԼՈՎԵԼ, décliner, *va.* — *un*

ՀՈԼՈՎԻԼԻ, déclinable, *adj. Nom, adjectif —.*

ՀՈՂՈՎՈՒՄ, } déclinaison, *sf.*
ՀՈՂՈՎՈՒՄՆ, }

ՀՈՂ, compact, acte, *adj.* || massif, ive, *adj.*

ՀՈՂԱՐԱՆ (բուրաստիճի), chapiteau, *sm.*

ՀՈՂԻԼ, épaissir, *vn.*

ՀՈՂՈՒԹԻՒՆ, compacité, *sf.*, épaississement, *sm.* — (օդոյ), épaisseur, *sf.*

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, octobre, *sm.*

ՀՈՂ, terre, *sf.* || terrain, sol, *sm.* — հայրենեաց, sol de la patrie. Արքախառն —, terreau, *sm.* — բուսական, բուսաբեր, humus (է—ս—), *sm.* L'— *est ordinairement en plus grande quantité dans les vallées que sur les lieux élevés.* Գաղ —, terre froide. —ը կոխել, fouler le sol. —ը քերել, gratter la terre.

ՀՈՂԱՇԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, géonomie, *sf.*

ՀՈՂԱԲՈՒՐ, V. Բրիչ.

ՀՈՂԱԲԱՒՈՒԹ (ի—ա—), traverse, *sf.* Փոքրիկ —, V. Հողաբլուրակ. — պատուարի, boulevard կամ boulevart, *sm.*

ՀՈՂԱԲԱԼԱՆ, banquette, *sf.*

ՀՈՂԱԳՈՐԾ, V. Հերկագործ.

ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, géoponie, *sf.* V. Հերկագործութիւն.

ՀՈՂԱԳՈՒՆԴ, le globe terraqué, *sm.* [ce, *adj.*

ՀՈՂԱԹԱՒԱԼ, pulvérateur, trice,

ՀՈՂԱԹԱՓ (—ա—ը. ը—բէ), sandale, *sf.* *Les carmes déchaussés* (*ասեղոյաւոր կարմելիտեր*) *portent des —s.* || — (Հռոմայեցւոց հանգուցեալ կայսեր վրայ կոյս խաչ), mule, *sf.* *Baiser la — du pape.* || — (սեմերկի), pantoufle, *sf.* — *de maroquin* (*մարոկենի*), *de lisières.*

ՀՈՂԱՏՈՒՆ, tourbe, *sf.* *Charbon de —. Brûler de la —.*

ՀՈՂԱՏԱՆ, seigneur, *sm.*

ՀՈՂԱՏԱՐ, géophage, *adj.*

ՀՈՂԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, géophagie, *sf.*

ՀՈՂԱՏԱՓՈՑ, atterrissement, *sm.*, levée, traverse, motte, taupinée կամ taupinière, *sf.* — խրդի, taupinée կամ taupinière, *sf.* — երկայնաձիգ, billon, *sm.*

ՀՈՂԱՏԱՓՈՑ, motte, *sf.*

ՀՈՂԱՒԱՐՑ, géomancien, ienne, *sf.* [cie, *sf.*

ՀՈՂԱՒԱՐՑՈՒԹԻՒՆ, géomancie,

ՀՈՂԱՒԱՐՏԱՑ, géomancien, ienne, *s.* [cie, *sf.*

ՀՈՂԱՒԱՐՏԱՑՈՒԹԻՒՆ, géomancie. 1. ՀՈՂԱՄԱՂ (է—ղ— ի—ղ—է), plongeon, *sm.* Ի քուռի ցաւեւ հայերէն եբիայ. 2. ՀՈՂԱՄԱՂ, atome, corpuscule, *sm.*

ՀՈՂԱՄԱՍՆ, cens (—ն—, pas կապիմիոյ. —ն, —ն— pas կիղերէն), *sm.*

ՀՈՂԱՑԻՆ, } de terre, terrestre, *adj.*
ՀՈՂԵՂԷՆ, }

ՀՈՂԱՓԱՑ (ցիր. ցէրէ), gnome, *sm.* [mide, *sf.*

ՀՈՂԱՓԱՐԻԿ (—իչ ցիր), gnoՀՈՂԱՒԱՍՏԱՆ, terrassier, *sm.*

ՀՈՂԱՓԱՌ, tuf, *sm.*

ՀՈՂՄ, vent, *sm.* || air, *sm.* — բերել, բաղդր, զովարար. յուշող, աճիւնասուս, կաստղի, մոլեգին, մրրկալից, սաստկաշունչ, գրատնեցնչ, սասիկ կամ ուժգին, անհոդմոգոն, vent léger, doux, rafraîchissant, propice, inconstant, courroucé, furieux, orageux, impétueux, froid, violent, mugissant. Դադարեցնող — (pas ցաւալարաց), vent largue. — գամաճուտնչ, terral, *sm.*, rafale, *sf.* Խոսնր — (հովքոյն բանի՝ որով ցաւերը կրճատ տեղէ տեղ երթալ հակառակ ուղղութեամբ), vent traversier. — հարաւոյ, autant, *sm.* — հարաւային արեւելեան,

sud-est (-ի-ց ի-ց. pus ցաւոսվա-րաց -ի-ե), *sm.* — ցաւոսալիճ արեւմտեան, sud-ouest (-ի-ց-ո-ց. pus ցաւոսվարաց -ի-ց-ո-ե), *sm.* գարնան —, bise, *sf.* վ հեռաց —, ouragan, *sm.* *Pays dévasté par les —s.* — սաստկացած յանկարծական, coup de vent.

ՀՈՂՄԱԳԻՏ, romb (-ո՛ղ), *sm.*

ՀՈՂՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, anémographie, *sm.*

ՀՈՂՄԱԳԻՏ, anémoscope, *sm.*

ՀՈՂՄԱԿՈՏ, agité par le vent, *adj.*

ՀՈՂՄԱԿՈՂՄ (ցաւոսի դէպ ի ցովք դարձած կողմը), lof, *sm.* *Aller au —.*

ՀՈՂՄԱՀԱՐ, éventail *(pl.* des *éventails)*, *sm.* — գործ ի խոհակերոցի, V. Հրաւիրակ(1). [*sm.*

ՀՈՂՄԱՀԱՐԱՑ, éventailliste, *sm.*

ՀՈՂՄԱՀԱՐԵԼ, V. Հովահարել.

ՀՈՂՄԱԿԱՑ, moulin à vent, *sm*

ՀՈՂՄԱՉԱՓ, anémomètre, *sm.*

ՀՈՂՄԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, anémométrie, *sf.*

1. ՀՈՂՄԱՎԱՐ, poussé par le vent, *adj.*

2. ՀՈՂՄԱՎԱՐ (թռչուն մ'է. Եվ է-ի-ն crécerelle, *sf.*

ՀՈՂՄԱՐԱՆ, sommier, *sm.* *Ce — perd le vent, n'est pas bien clos.*

ՀՈՂՄԱՐԳԵԼ, abat-vent *(pl.* des *abat-vent)*, paravent, *sm.*

ՀՈՂՄԱՑՈՑ, anémoscope, *sm.* — (ցանեաց վրայ. Եվ է-ի-ն), girouette, *sf.*

ՀՈՂՄԱՓԱՑ (է-ր-ի-ր-ե ո՛-), éclaire, chélidoine (+ե-ի-ց-ա-ի'), *sf.*

ՀՈՂՄԱՓՈՂ (երգիծի. Եր-ե-ն +ե-ր-ի-ն-ի-ն ց-ր-ա-ա-), porte-vent *(pl.* des *porte-vent)*, *sm.*

ՀՈՂՄԻԿ, petit vent.

ՀՈՂՄՈՒՏ, V. Հովոտ.

ՀՈՂՎԱՑՈՐ, V. Գերիզմանց.

ՀՈՂՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, amodiation, *sf.*

ՀՈՄԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, rébus, *sm.*

ՀՈՄԱՆԻ, amant, *sm.* *Cette femme a eu beaucoup d'—s.*

ՀՈՄԱՐԻՒՆ (երկդիմութիւն), amphibologie, *sf.*

ՀՈՑԱԳԱՂԱՆ (ահռաւոյ մ'է), dinotherium (. . . .*ում*), *sm.*

ՀՈՑԱԿԱԳ, grandiose, magnifique, superbe, monumental, ale *(pl. monumentaux)*, *adj.* — (յաղթութիւն), brillant, ante, *adj.*

ՀՈՑԱԿԱԳՈՒԹԻՒՆ, grandiose, *sm.*

ՀՈՑԱՄՈՂԷՍ (սողոյ մ'է), dinosaurien *sm*

ՀՈՑՔ (է-ո՛-ղ), mucilage, *sm.*

ՀՈՑԼ, troupe, foule, bande, *sf.* || essaim (Ե-ի), *sm.* — ի —, en foule, par bandes.

ՀՈՑՆ (է-ղ-ե-ի-է), V. Ջողալ.

ՀՈՑՆԻ, V. Ջողալեցի.

ՀՈՆ, là, *adv.* — տեղը, là, *adv.* — վարդ, là-bas. — վերը, là-haut. Հաս —, çà et là, *adv.*

ՀՈՈՒ, septembre, *sm.*

ՀՈՂՈՄ ՍՊԱՆԱԼ (է-ր-ե ո-ր-ի-ե-ե. է-ր- է-ե-ե), arroche, *sf.*

ՀՈՍ, ici, çà, *adv.* — տեղը, ici, çà, *adv.* — ինչ, çà et là, par-ci par-là, *adv.*

ՀՈՍԱՆՈՒԱՑ, coulant, ante, fluide, *adj.*

ՀՈՍԱՆՈՂ (-է-ի-է), courant, *sm.* *Il y a sur cette côte des —s très dangereux. Carte des —s marins.* — ինդմոյ, — d'air. *La porte et la fenêtre ouvertes feront un — d'air.* Բնական —, V. Բնական.

ՀՈՍԱՑԱՒՈՑ, rhumatisant, ante, *adj.* [me, *sm.*

ՀՈՍԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, rhumatis-

ՀՈՍԵԼ, V. Հոսեցուցանել. — (զգուրեաւ), vanner, *va.*

ՀՈՎԱՆԻ, fourche à vanner, *sf.*

ՀՈՎԱՑԱՒԵԼ, faire couler, faire écouler, verser, *va.* — ջուր, faire écouler l'eau.

ՀՈՎԻԼ, couler, *vn.*, s'écouler, *vpr.*

ՀՈՎԻՒ } (յարդր ցորենէն զատե-
ՀՈՎՈՂ } լու գործիք), fourche à vanner, *sf.*, van, *sm.*

ՀՈՎԻՒՆ, } coulement, écou-
ՀՈՎՈՒՄՆ, } lement, *sm.*, coulée, coulure, *sf.* || épanchement, *sm.* — (ցորենոյ), vannage, *sm.* — արեան, flux de sang. Աղիոյ —, pollution, *sf.*

ՀՈՎ, vent, *sm.* Կողմնակի — (pus ընդավարաց), — largue. Հաճարաս —, brise, *sf. Jolie, bonne* —. Հիւսիսային —, — du nord, aquilon, *sm.* Ցամաքէ փչող ընդող —, terral, *sm.*, rafale, *sf.* Հովընթի — (որով ընաերք կրնան տեղէ տեղ երթալ հակառակ ուղղութեամբ), — traversier. —ի բերան մէջ, en plein —. —ի առջեւ դնել, éventer, *va. Il faut — un peu ce meuble.* (ցորենն) —ի տալ ([ղ-ղ-ղ] -ղ-ղ-ֆ), vanner, *va.* — *du blé, de l'avoine, de l'orge.* — փչել, venter, *vn. Il a vente toute la nuit. On ne peut empêcher le vent de venter.* — կ'ելնէ, le — se lève.

ՀՈՎԱԱՆԱՐ, V. Հովամաար.

ՀՈՎԱԱՆԱՐԵԼ, éventer, *va.* իմ գիմ —, V. Հովամարիլ.

ՀՈՎԱԱՆԱՐԻԼ, s'éventer, *vpr.*

ՀՈՎԱՆԱՒՈՐ (cfns), ombreux, euse, *adj. Des bois* —. *Les vallées ombreuses.*

ՀՈՎԱՆԱՒՈՐԵԼ, ombrager, *va. Un grand arbre ombrageait sa chaumière.*

ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, protection, *sf.*, patronage, *sm.* V. Հովանի.

ՀՈՎԱՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, ombrager, *va, Un grand arbre ombrage notre chaumière.*

ՀՈՎԱՆԻ (ցուփ), ombre, *sf.* || auspice, *sm.* — (ծառոց), ombrage, *sm.* — *frais, agréable, épais.* couvert, *sm. Ce jeune bois donne un beau* —. — առնել (— բնել), ombrager, *va. Un grand arbre ombrage ma chaumière.* Ընդ հովանեաւ (հովանոյ ներքեւ. պատսպարեալ ներքեւ), à l'ombre de, à couvert de, *prép.*

ՀՈՎԱՆՈՑ (ֆ-ֆ-ֆ), parasol (ֆ-ֆ-ֆ-ֆ), *sm.* — (անձրեւի), V. Անձրեւոց. Գգեի —, V. Հովանոցակ. — ի պարտիզի (ֆ-ֆ-ֆ), V. Ծիրկոնոց. — տերեւազարդ, feuillée, *sf. Danser sous la* —. Դալարազարդ — (ի պարտիզի), tonnelle, *sf. Manger sous une* —. — ականջաց, pavillon de l'oreille, auricule, *sf.* Տան —, maison de campagne. — (Որոտիական սրոց), poêle (ֆ-ֆ-ֆ), dais, *sm.*

ՀՈՎԱՆՈՑԱԿ (pus ցնկագիտաց), ombelle, *sf.* || — (տիկնայց), petit parasol, *sm.*, ombrelle. *sf.*

ՀՈՎԱՆՈՑԱԿԱՒՈՐ (տունկ), ombellifère, *adj.* — տունկ, ombellifère, *sf.*

ՀՈՎԱՆՈՑԱԿԵՐՊ, ombellé, ée, *adj.*

ՀՈՎԱՆՈՑԱՁԵՒ, en parasol, *adv. Pin en parasol.*

ՀՈՎԱՆՈՑԱՆԱԼ, ombrager, *va.*

ՀՈՎԱՒԱՏ, aéré, ée, *adj. Une maison bien aérée.*

ՀՈՎԱԲԱԼ, éventer, *va.*

ՀՈՎԱՁՈՐ (ֆ-ֆ-ֆ), vallée, *sf.*

ՀՈՎԻՒ, pasteur, berger, *sm.* Աղջամուղջ, այծից —, pâtre, *sm.* Քաղաքական աղջիկ —, V. Հովուական. Հովուի պէս, V. Հովուապէս. Քան հովուի մը պէս, comme un bon, un brave pasteur, pastoralement, *adv. C'est un saint évêque qui prêche* —.

ՀՈՎԱՍ, venteux, euse, *adj.*

ՀՈՎԱՐԱԲԱՐ, pastoralement, *adv.*

ՀՈՎԱՐԱԿԱՆ, pastoral, ale (*pl. pastoraux*), *adj. Chant —. Vie, poésie pastorale.* || — (ղեկեւոր հովուի), pastoral, ale, *adj. Bâton —. Lettre, instruction pastorale.* || — հատուկ (սրբոյն Գրիգորի Հռոմայ եպիսկոպոսի), pastoral, *sm. Le Pastoral.* || — բանաստեղծություն, pastorale, *sf. Composer, jouer une —.* || — բանաստեղծություն, էգլogue, *sf. Les Églogues de Virgile.*

ՀՈՎԱՐԱԿԻՑ, pastoralement, *adv.*

ՀՈՎԱՐԱՓԱՂ (ջրային տունկ մ՚է. ψ-ψ-ψ-), flûteau, plantain d'eau կամ plantain aquatique, *sm.*

ՀՈՎԱՐԱՆ (մանուկ, աղջիկ հովիւ), petit berger, jeune bergère, pastoureau, elle, *s.*

ՀՈՎԱՐԵՐԳԱՆ, poète bucolique, bucoliaste, *sm.*

ՀՈՎԱՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, chant pastoral, *sm.*, poésie pastorale, *sf.* || églogue, *sf. Les Églogues de Virgile.* idylle, *sf. Les —s de Théocrite (Թեոկրիտոս), de Gesner (Գեսներ).* bucoliques, *sfp. Les Bucoliques de Virgile.*

ՀՈՎԱՐԻԿ, V. Հովուկ.

ՀՈՎԱՐԱՆՈՑ, bergère, *sf.*

ՀՈՎԱՏԱՑՈՑ, bas, *m.* basse, *f. adj. La partie basse d'une valée.*

ՀՈՎՏԱՏՈՒՐԱՆ (գարնանային բոյս մ՚է, տունգ հովտաց. ψ-ψ-ψ-ψ-ψ), lis de mai կամ des vallées, muguet, *sm. Cueillir du muguet.*

ՀՈՏ, odeur, senteur, *sf.* Անոյշ —, douce odeur, parfum (բ-ψ-ψ-ψ). *sm.*, senteur, *sf.* Անոյշ — (ձիւնոյ, ուրոյ մսի), fumet, *s.* Շունչի —, halenée (-ՀԱՆԵ), *sf. Il m'a donné une — de vin, d'ail, une dangereuse —.* — խմիչարուեցաւ (խմիչածի —), V. խմիչարուեցուցանել, կամ խմիչիր. խմիչի — կայ այս տեղ, il sent ici le brûlé. Անոյշ — տալ, անոյշ —ով լցնել, parfumer, *va. Les fleurs parfument l'atmosphère.* — առնուլ, sentir, *vn.*; flairer, *va.* — բուրել, արձակել, — ունենալ, sentir, *vn.* Մէկուն տունչին —ն առնուլ, halener (-ՀԱՆԵ), *va.* Հեռուէն — առնուլ, subodorer, *va.* —եր խուիլ, se mettre de l'odeur.

ՀՈՏԱՈՒԹԻՒՆ, odorat, *sm.* || flair, *sm.* — ունենալ, odorer, *vn.*

ՀՈՏԱՒԷՏ, odoriférant, ante, *adj. Le musc est —.* [*adj.*

ՀՈՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, olfactif, ive, *adj.*

ՀՈՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, odorat, *sm.*

ՀՈՏԱՒԷՏ, } odoriférant, an-
ՀՈՏԱՒՈՒՆ, } te, *adj.*

ՀՈՏԻԼ, sentir, *vn.* || sentir mauvais, puer, *vn. Ce gibier pue.* Աղէկի —, sentir bon. Վատ —, sentir mauvais, sentir, puer, *vn.* Շունչդ գէշ կը հոտի. ton haleine sent. իր ոտները գէշ կը հոտին, ses pieds sentent. խոտը կը հոտի, il sent l'ail. Այս միսս շատ կը հոտի, cette viande sent le rou.

ՀՈՏՈՏԵԼ, odorer, flairer, *va.* || odorer, *vn.*

ՀՈՏՈՏԵԼԱԿԱՆ, olfactif, ive, *adj.*

ՀՈՏՈՏԵԼԻՈՒ, odorat, *sm.* — (շան), flair, *sm. Le chien a le — excellent.*

ՀՈՏՈՏՈՒՄ, } flair, *sm.*
ՀՈՏՈՏՈՒՄՆ, }

ՀՈՏՈՒՏԱԼ, odorer, sentir, flairer, *va.*

ՀՈՏՈՒՏԱՑՈՂ, flaireur, *sm.*

ՀՈՏՈՒԼԱԼ, odorer, sentir, flairer, *va.*

1. ՀՈՐ (ջ-ψ-ψ-), puits, *sm.* —ն իջնել, descendre dans le —.

2. **Հոր** (ի֊ի֊. տ֊ո֊), V. **փե. ուայ**։

Հորդել, frayer, ouvrir, pratiquer, *va. Frayer une voie, un sentier, un chemin. Ouvrir des chemins dans un bois.*

Հորթ (տ֊ն֊), veau, *sm.* —ու միս, veau, *sm. Manger du* —. —ու կաշի, veau, *sm. Souliers de* —. — երկեմեաց, V. **Մոզի**։ **Կ'բռնի եւս հայերէն Որբ**։

Հորթուկ (տ֊ն֊), V. **Հորթ**։

Հորիզոն, horizon (ս֊ի֊զ֊ն), *sm.* **Աներեւոյթ, զգալի, իմացական, ուսումնական** —, — apparent, sensible, rationnel, mathématique. **Կ'բռնի նաեւ հայերէն Սահմանագիծ**։

Հորիզոնական, horizontalement, *adv. Un cadran placé* —.

Հորիզոնական, horizontal, ale *(pl. horizontaux), adj. Plan* —. *Terrains horizontaux.* — **հարթութեամբ**, V. **Հորիզոնաբար**։

Հոսանոր (ւ֊֊ղ), mucilagineux, euse, *adj. Racine, plante mucilagineuse.*

Հուլան (ճիգակառք ձիաձեալ [ի բանակի գերմանացւոց, **Աւստրիացւոց** եւ **Թուրքաց**]), uhlan (ի֊լ֊ն. կր գրուի եւս Hulan եւ Houlan).

Հուդապետ, brigand, bandit, voleur de grands chemins, bandolier, bandoulier, *sm.*

Հուդապետութիւն, un vol de grand chemin, *sm.*

Հում, cru, ue, *adj.*

Հուն (գետն), gué, *sm. Chercher un* —. *Il y a* —.

Հունդ, V. **Հուն**։

Հունձ, moisson, fauche, levée, *sf.* — **խոտոյ**, fenaison (ֆ֊ն֊ի֊զ֊ն), *sf.* **Ցորկաց** —, fauchée, *sf.* **Ոսկեփայլ** —, moisson dorée. — **ցորենոյ**, la récolte des blés.

Հունդ, semence, graine, *sf.*, grain, *sm.* **կաճեփի** —, V. **կաճեփ հիւս**։ **Մանանեխոյ** —, moutarde, *sf.* —ի **երթալ**, V. **Ընդանալ**։

Հանգ, V. **Որս**։ — **լինել** (մերձենալ), toucher, *vn.* — *aux vases sacrés. Regardez cela, mais n'y touchez pas.* — **բնդ** —, de proche en proche. **Ընդ** —, bientôt, *adv. Je pars* —. à bientôt. **Ընդ** — **պիտի մեկնի**, il partira —. I. **Հոռոմս** (յարձակող զօրաց ոդաղաղակ), houra կամ hourra. 2. **Հոռոմս** (ուրախութեան ազաղակ, ձայն. կեցցէ), houra կամ hourra, *sm.*

Հոսմայ (անուշահոտ տունկ մ'է), lavande, *sf.* **Հայերէն կ'բռնի եւս Լուացուկ**։

Հուսար, hussard (կր գրուի նաեւ Housard, Houssard), *sm.*

Հուսարաբար, à la hussarde, *adv. Vivre à la hussarde.*

Հուսկ, dernier, ière, *adj.* — **յեսոյ**, après tout, enfin, *adv.*

Հնար, feu, *sm.* — **արուեստական**, — d'artifice. **Շրջմոլիկ** —, feu follet. **Ցանկական** —, **կայծակեան** —, — grégeois.

Հպատակ, sujet, ette, dépendant, ante, obéissant, ante, *adj.* || sujet, ette, vassal, ale *(pl. vassaux), s.* — **լինել, լլալ**, V. **Հպատակիլ**։

Հպատակել, V. **Հպատակիլ**։

Հպատակեցնել, soumettre, plier, *va.*

Հպատակիլ, se soumettre, se conformer, se plier, *vpr.*, obéir à, *vn.* — **կամացն Աստուծոյ**, se résigner à la volonté de Dieu.

Հպատակութիւն, sujétion, dépendance, *sf.* || vassalité, *sf.*, vasselage, *sm.* || soumission, subordination, humilité, conformité, *sf.* **Շքարհ** —, V. **Պարապատ** (3)։ **Ընծրտանչ** —, résignation, *sf.* — (**կամացն Աստուծոյ**), V. **Համակամութիւն**։

ՀՊԱՐՏ, orgueilleux, euse, superbe, hautain, aine, altier,ière, fier, *m.* fière, *f. adj.*

ՀՊԱՐՏԱԲԱՐ, V. Հպարտօրէն։

ՀՊԱՐՏԱՆԱԼ, être կամ devenir orgueilleux, devenir fier, faire le fier, s'enorgueillir, s'enfler, s'élever, *vpr.*, porter haut la tête, se tenir կամ se montrer fier de quelque chose, *vpr.*

ՀՊԱՐՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre orgueilleux կամ fier, enorgueillir, enfler, *va.*

ՀՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, orgueil, *sm.*, enflure, bouffissure, *sf.* Մէկուն —ը խոնարհեցունել, rabaisser l'orgueil de quelqu'un.

ՀՊԱՐՏՕՐԷՆ, d'une manière orgueilleuse, orgueilleusement, hautainement, *adv.*

ՀՊԱՒՈՐԵԼ, rapprocher, *va.* *L'intérêt divise les hommes, le besoin les rapproche.*

ՀՊԵԼ, toucher, approcher, *va.* — մատամբ (մատով դպչիլ), toucher, du doigt, au doigt. [*sm.*

ՀՊԵԼԻՔ, toucher, tact (զգայ.),

ՀՊԵԼՈՒԹԻՒՆ, toucher, tact, *sm.* [cher, *vn.*

ՀՊԻԼ, s'approcher, *vpr.*, tou

ՀՊՈՒՄ, **ՀՊՈՒՄՆ**, } rapprochement, *sm.*

ՀՌԵԳՈՒԼՈՍ (մեծ աստղ մը), régulus (. . աստ.), basilic (. . աստ.), cœur du Lion, *sm.*

ՀՌԵՆԱԿՈՄՍ, rhingrave, *sm.* Կին —ի, V. Հռենակոմսուհի։

ՀՌԵՆԱԿՈՄՍՈՒԹԻՒՆ, rhingravial, *sm.* [*sf.*

ՀՌԵՆԱԿՈՄՍՈՒՀԻ, rhingrave,

ՀՌԵՏՈՐ (ուսուցիչ ճարտարխօսութեան), rhéteur, *sm.* *Quintilien (Կուինտիլիանոս) est le premier des — romains.*

ՀՌԵՏՈՐԱԲԱՆ (ձեռնհաս, հմուտ ճարտարխօսութեան), rhétoricien, *sm.* *C'est un excellent —.*

ՀՌԵՏՈՐԱԿԱՆ (մասնաւոր — արուեստի), rhétorique, *sf.* *La Rhétorique d'Aristode.* Արուեստ —, rhétorique, *sf.* *Enseigner la —.* — դաս, rhétorique, *sf.* *Étudier en —. Faire sa —.*

ՀՌԵՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, rhétorique, *sf.* *J'ai employé toute ma — pour essayer de le persuader.*

ՀՌԻՆԳԵՐ (տեսակ մ'եղջերու), renne (կեն.'), ranger կամ rangier, *sm.*

ՀՌՆՋԵԼ (ոգեվարիլ), râler, *vn.*

ՀՌՆՋԻՒՆ, râle, *sm.* *Le — de la mort, de l'agonie.* râlement, *sm.*

ՀՌՈԳ ([աշակերտի մը] ընծայուած թոշակ [ուսանողին]), bourse, *sf.* — (զօրաց), solde, *sf.* *Payer la —.*

ՀՌՈԳԱԿԻՐ } (թոշակ վայելող
ՀՌՈԳԱՒՈՐ } աշակերտ [ուսանողի]), boursier, *sm.*

ՀՌՈԴԻՈՆ (ղձուարանալ մետաղ մը), rhodium (—), *sm.*

ՀՌՉԱԿ, V. Համբաւ։

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ, fameux, euse, *adj.* — *conquérant, écrivain, voleur, brigand. Ville, bataille fameuse.* renommé, ée, *adj.* *Un capitaine —.*

ՀՌՉԱԿԵԼ, célébrer, ébruiter, proclamer, crier, corner, *va.* Ամէն տեղ —, publier, *va.* Գովութեամբ —, renommer, *va.* *Ce héros qu'on renomme en tous lieux.*

ՀՌՉԱԿՈՒԻԼ, devenir célèbre, s'ébruiter, *vpr.*

ՀՍԿԱՅ, géant, *sm.* ‖ géant, ante, *s.*

ՀՍԿԱՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (պատմութիւն հսկայից), gigantologie, *sf.*

ՀՍԿԱՅԱԲԱՐ, V. Հսկայապէս։

ՀՍԿԱՅԱՁԵՒ, géant, *adj.* *Un individu —.* gigantesque, *adj.*

ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ, de géant, gigantesque, colossal, ale (Ըստ Լիդ-

էր կարելի է ըսել յոգ. *Des monuments colossaux*), *adj.* — ինչ, gigantesque, *sm.*

ՀՍԿԱՅԱՅԵՆ, géant, gigantesque, *adj.*

ՀՍԿԱՅԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ (պատերազմ հսկայից՝ աստուածոց դէմ), gigantomachie, *sf.*

ՀՍԿԱՅԱՊԷՍ, comme un géant, *adv.* — ընթանալ, երթալ (լինել յառաջադէմ յոյժ [յուսմունս, ի գիտութիւնս]), aller, marcher à pas de géant.

ՀՍԿԵԼ, ne pas dormir, veiller, *vn.*; avoir l'œil sur, surveiller, *va.* Գիշերն ի բուն (բոլոր գիշերը, մինչեւ առաւօտ) —, veiller toute la nuit. Գիշերն ի բուն հսկեցի, j'ai veillé toute la nuit. Աչերը չորս բացած —, être tout yeux.

ՀՍԿԵՑՈՂ, surveillant, ante, vigilant, ante, *adj.* || surveillant, ante, *s.* Մեռելի քով — (հսկանայ), veilleur, *sm.*

ՀՍԿՈՂ, surveillant, ante, *adj.* || surveillant, ante, *s.* Մեռելի քով — (հսկանայ), veilleur, *sm.* — աշակերտաց ի ժամուն ուսման եւ հանգստեան, maître d'étude; pion, *sm.*

ՀՍԿՈՂՈՒԹԻՒՆ, **ՀՍԿՈՒԹԻՒՆ**, **ՀՍԿՈՒՄ**, **ՀՍԿՈՒՄՆ**, surveillance, *sf.* || vigilance. *sf.* Խիստ հսկողութիւն ընել, exercer une grande surveillance, une surveillance active sur quelqu'un, sur quelque chose.

ՀՍԿՈՒՆ, vigilant, ante, *adj.*

ՀՏՊԻՏ, boufon, gracioso (բառ իտալերէն), *sm.*

ՀՐԱԲԱՄԲԱԿ, coton poudre, poudre coton, fulmi coton, *sm.*

ՀՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pyrologie, *sf.*

ՀՐԱԲԵՐ, V. Հրակիր.

ՀՐԱԲՂԽԱՅԻՆ, volcanique, *adj. Une terre* —. volcanisé, ée, *adj. Un terrain* —.

ՀՐԱԲՈՐԲՈՔ, brûlant, ante, *adj. Un foyer* —. *Du bois* —.

ՀՐԱԲՈՒՂԽ, volcan, *sm.*

ՀՐԱԳՈՅՆ, ardent, ente, *adj.*

ՀՐԱԳՈՒՆԴ, globe de feu, *sm.*

ՀՐԱԳՐՈՂ, pyrographe, *sm.*

ՀՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, pyrographie, *sf.*

ՀՐԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, autodafé (*pl.* des *autodafés), sm. Un — révolte l'humanité.*

ՀՐԱՁԷՆ, arme à feu, *sf.*

ՀՐԱՁԻՆԵԼ, armer de feu.

ՀՐԱՁԻՆՈՒԹԻՒՆ, artillerie, *sf.*

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ, démission, *sf.* — *volontaire, forcée.* Իւր —ը տալ, donner sa —.

ՀՐԱԺԱՐԵԱԼ, démissionnaire, *adj.* et *s.*

ՀՐԱԺԱՐԵԼ, V. Հրաժարիլ.

ՀՐԱԺԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire démissionner, *va.* || faire renoncer, *va.*

ՀՐԱԺԱՐԻԼ, démissionner, *vn.* se démettre, *vpr.* || renoncer, *vn.*, se retirer, se refuser, se récuser, *vpr.* Կեանքէն — (աշխարհէն), mourir, *vn.* Խաղէ — (ետ կենալ), renoncer au jeu.

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ, **ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ**, démission, *sf.* || renoncement, *sm.* || renonciation, *sf.* Ինքնակամ — (աշխարհէ), dépouillement, *sm.* — Իշխանութենէ, abdication, *sf*

ՀՐԱԺԵՇՏ, renonciation, *sf.* || congé, *sm.* || adieu, *sm.* — առնուլ, prendre congé de. — տալ, faire ses adieux, ses derniers adieux à, dire adieu.

ՀՐԱԽԱՂԱԿԱՆ, pyrique, *adj. Amusement* —. *Expériences, jeux pyriques.*

ՀՐԱԽԱՂՈՒԹԻՒՆ, feu d'artifice.

ՀՐԱԿԷԶ, brûlant, ante, *adj.*

Le soleil est bien —. Un vent —. Fièvre brûlante. — դատումն, V. Հրադատութիւն։

ՀՐԱԿԻՐ, pyrophore, *sm. Le — s'obtient en calcinant l'alun avec l'amidon.*

ՀՐԱՀԱԼՈՑ (փօթա), creuset, *sm.*

ՀՐԱՀԱՆ ԵՐԿԱԹ, V. Հրահանք։

ՀՐԱՀԱՆԳ, V. Հրահանգք։

ՀՐԱՀԱՆԳԱՊԵՏ, gymnasiarque, *sm.*

ՀՐԱՀԱՆԳԱՐԱՆ, gymnase, *sm. Les exercices du —.*

ՀՐԱՀԱՆԳԵԱԼ (երկվար), fait, *m.* faite, *f. adj.*

ՀՐԱՀԱՆԳԵԼ, exercer, *va. — des conscrits (դեռոբներ, նորակարգ, նորոց զինուոր) au maniement des armes, des écoliers à la gymnastique, des chiens à la chasse.*

ՀՐԱՀԱՆԳԻԼ, s'exercer, *vpr. — à faire des armes, à tirer de l'arc.* [*adj.*

ՀՐԱՀԱՆԳԻՉ, instructif, ive,

ՀՐԱՀԱՆԳՔ, instruction, discipline, *sf.*, exercice, thème, *sm.* Մարդկական —, humanités, *sfp.* Ուսանող մարդկական հրահանգաց, ի ճեմարանի [lycée], ի վարժարանի [collège], V. Ուսանող։ Ուսուցիչ, վարդապետ մարդկական հրահանգաց, V. Ուսուցիչ։ Մրցութեան — (առ հինս), agonistique, *sf.*

ՀՐԱՀԱՆՔ (չագմագ), briquet, fusil (ֆիւզէ), *sm. Battre le briquet, le fusil.*

1. **ՀՐԱՀԱՐ** (հողմահար հրոյ ի խոհանոցի), éventoir, *sm.*

2. **ՀՐԱՀԱՐ** (կարճ հրացան. քարապինա), V. Կարաբին։

ՀՐԱՀԱՐԱԿԻՐ, V. Կարաբինակիր։

ՀՐԱՀՄԱՅ, pyromancien, *sm.*

ՀՐԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, pyromancie, *sf.*

ՀՐԱՄԱՅԱԲԱՐ, impérativement, *adv. Parler —.*

ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ, impératif, ive, *adj. Il parle d'un air —.* commandant, ante, *adj.* || — (ժամանակ բայից), impératif, *sm.*

ՀՐԱՄԱՅԵԼ, commander, ordonner, décréter *va.* || conduire, *va.* || permettre, *va.*

ՀՐԱՄԱՅՈՂ, impératif, ive, commandant, ante, *adj.* Տիրաբար —, impérieux, euse, *adj.*

ՀՐԱՄԱՅՈՂԱԲԱՐ, impérativement, *adv. Parler —.*

ՀՐԱՄԱՅՈՂԱԿԱՆ, impératif, ive, *adj.*

ՀՐԱՄԱՆ, ordre, *sm.*, ordonnance, *sf.*, commandement, *sm.*, injonction, *sf.* || permission, autorisation, *sf.* || décret, *sm.* Արքունի —, jussion, *sf. Le roi envoya des lettres de — au parlement.* édit, *sm. Les —s des empereurs romains.* Հակառակ —, contre ordre (*pl.* des *contre-ordres*), *sm.* — արձակման, ordonnance de non-lieu. Բախտաքարշ —ք, կարգեալ —ք, destin, *sm. Les arrêts du —.* sort, *sm.* Le — *l'a ainsi ordonné.* fatalité, *sf. Croire à la —.* — տալ, donner ordre, ordonner, autoriser, donner permission, permettre, *va.* || enjoindre, *va.* || commander, *vn.*

ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ, ordonnance, *sf.*, permis, décret, billet, *sm.* Արքունական —, lettre de cachet. Հատուցման —, ordonnance, *sf.*, mandat, mandement, *sm.* Օտար եպիսկոպոսէ ձեռնադրութեան —, dimissoire, *sm. Donner, obtenir un —.* Հատուցման — տալ, ordonnancer, *va.*

ՀՐԱՄԱՆԱՊԵՏ, dictateur, *sm.*

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ, chef, *sm.*; dominateur, trice, *s.* V. Հրամատար։

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Հրամատարութիւն։

ՀՐԱՄԱՆԱՏՈՒ, commandant,

sm. Հաւատգլուխ —, ordonnateur, *sm.*

ՀՐԱՄԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆ (կարդա Հրամանատարութիւն), V. Հրամայատրութիւն։

ՀՐԱՄԱՆԱՏՐԵԼ, V. Հրամայել տալ (ՀՐԱՄԱՆ)։

ՀՐԱՄԱՏԱՐ, commandant, *sm.* || commandeur, *sm.* || — (զօրաց), commandant, ante, *adj. Officier, capitaine* —.

ՀՐԱՄԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, commandement, *sm.*, conduite, *sf.*

ՀՐԱՄԵՆԱ, goûter, *sm.*, collation, *sf.*

ՀՐԱՄԵՑՆԵԼ, servir, *va.*

ՀՐԱՇԻՆ, de feu, igné, ée (հրեղ), *adj.*

ՀՐԱՇՐԵՆԱՑԱ, incendie, *sm.*

ՀՐԱՇՐԵՆՈՒԹԻՒՆ, embrasement, *sm.* [cées, *sfp.*

ՀՐԱՆԷՆԿԱՑԱԿԱ, renoncula-

ՀՐԱՆԻԹ, V. Հրեղէն։

ՀՐԱՆՈՒՆԿ (Քէ՛ղէրէ՛մէն կը հայէ. Բե՛յէ՛ն կ՚ուզէ), renoncule, *sf.* — դեղին, bassinet, *sm.* [*adj.*

ՀՐԱՇԱԳԵՂ, charmant, ante,

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ, thaumaturge, *adj. Saint Grégoire Thaumaturge.* կը գործածուի եւ իբր *sm. Un thaumaturge.*

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾԵԼ, faire կամ opérer des miracles, des prodiges.

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, thaumaturgie, *sf. La — tenait une grande place dans les doctrines d'Apollonius (Ապողոնիոս) de Tyane.*

ՀՐԱՇԱԼԻ, miraculeux, euse, prodigieux, euse, merveilleux, euse, *adj.*

ՀՐԱՇԱԼԻՔ, miracle, prodige, *sm.*, merveille, *sf.* — բնութեան, les merveilles de la nature.

ՀՐԱՇԱԿԵՐՏ ԳՈՐԾ, chef-d'œuvre *(pl.* des *chefs-d'œuvre), sm. Les chefs-d'œuvre de Corneille.*

ՀՐԱՇԱՆԱԼ, s'émerveiller, *vpr.*

ՀՐԱՇԱՑՈՒՆԵԼ, émerveiller, *va. Cela a émerveillé tout le monde.*

ՀՐԱՇԱՊԱՏՈՒՄ, légendaire, *adj. Récit, épopée* —.

ՀՐԱՇԱՊԷՍ, miraculeusement, prodigieusement, par miracle, à merveille, *adv.*

ՀՐԱՇՔ, merveille, *sf.*, miracle, prodige, *sm.* — գործել, բնել, V. Հրաշագործել։ Հրաշխարհ իմն, —ով, V. Հրաշապէս։

ՀՐԱՊԱՇԵՍ, ignicole (իբ՛իբ՛օլ՛. Կա՛ւ եւս Adorateur du feu), *adj.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿ, place, place publique, *sf.*, public, *sm.* || marché, *sm.*, halle (հա՛լ՚), *sf.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԲԱՆԵԼ, haranguer (հա՛ռա՛նկ), *va.* — *le peuple. Il harangua le roi.* Ի ներեւ *vn.* — *bien, mal.* — *devant le roi.* [*sm.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԳԻՐ, publiciste,

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԳՈՅԱ ԱՌՆԵԼ, divulguer, afficher, publier, *va.* Հրապարակագոյժ բնել իւր ամօթը, proclamer sa honte.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԼՈՒՐ ԱՌՆԵԼ, publier, *va.* Հրապարակալուր բնել իւր ամօթը, proclamer sa honte.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍ, harangueur, orateur, *sm.* — լինել, բլլալ, V. Հրապարակաբանել։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍԱԿԱՆ, oratoire, *adj. L'art* —.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍԵԼ, V. Հրապարակաբանել։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, harangue (հա՛ռա՛նկ), oraison, *sf.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, démocratie (դիմո՛քրա՛թ), *sf.* [*adj.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԿԱՆ, public, ique,

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑՈՒՑ ԱՌՆԵԼ, rendre une chose publique, publier, *va.* [d'estrade.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՇՐՋԱԿ, batteurs

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՏԵՂ ԱՌՆԵԼ, } ex-

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՏԵՍԻԼ » } poser en spectacle.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՒ, en publique, publiquement, *adv.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑՈՅՑ ԱՌՆԵԼ, étaler, *va.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Շողոկել։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՔԱՐՈՋ ԱՌՆԵԼ, publier, *va.* Հրապարակաբարոզ ընել իւր ամօթը, proclamer sa honte.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԵԼ, publier, divulguer, *va.*

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, publication, publicité, divulgation, *sf.*

ՀՐԱՊՈՅՐ, } appas, appât,
ՀՐԱՊՈՅՐՔ, } attrait, charme, leurre, *sm.*, séduction, amorce, *sf.*, allèchement, *sm.*, instigation, *sf.* Հրապոյրք (կնոջ), charmes, *smp.* *Cette jeune femme a des —. On ne peut se défendre de ses —.*

ՀՐԱՊՈՒՐԱՆՔ, séduction, *sf.*

ՀՐԱՊՈՒՐԵԼ, allécher, attirer, attraire, leurrer, amorcer, affrioler, charmer, séduire, suborner, agacer, solliciter, *va.*

ՀՐԱՊՈՒՐԻՉ, } attrayant, an-
ՀՐԱՊՈՒՐՈՂ, } te, *adj.* *Discours, accueil —.* séduisant, ante, *adj.* *Art —.* insinuant, ante, *adj.* *C'est un homme fort —. Manières insinuantes.* engageant, ante, *adj.* *Toutes ses manières sont engageantes. C'est une personne fort engageante.* allèchant, ante, *adj.* *Le plaisir — d'un bon dîner.* || suborneur, euse, *s.* — *de filles.* — (աղջկան, կնոջ), séducteur, trice, *adj.* *Un vil —.*

ՀՐԱՊՈՒՐՈՒՄ, } séduction,
ՀՐԱՊՈՒՐՈՒՄՆ, } *sf.* — *de la jeunesse.* allèchement, *sm.* — (աղջկան, կնոջ), séduction, *sf.* *Rapt de —.*

ՀՐԱՍԱԽ (ֆէրսախ, ֆէրսէնք), parasange (Կ'բսուի նաեւ Farsange), *sf.*

ՀՐԱՏ, feu, *sm.* || braise, *sf.*

ՀՐԱՏԱՊ, ardent, ente, brulant, ante, *adj.*

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԼ, publier, *va.* — *une loi, un manifeste, une nouvelle.* promulguer, proclamer, *va.* *Proclamer un roi. L'armée le proclama empereur. Proclamer une ordonnance à son de trompe (ի ձայն փողոյ).* || afficher, *va.* *Non seulement je le dirai, mais je l'afficherai partout.* — (գիրք մը), faire paraître, *va.* *Quand ferez-vous paraître votre brochure?* mettre au jour, publier, éditer, *va.* — (փորագրութիւն, վիմագրութիւն), éditer, *va.* — պատերազմ (պատերազմ բանալ), déclarer, *va.* *La France déclara la guerre à l'Autriche.* [կուիլ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԼ, V. Հրատարա-

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ, } éditeur, *sm.*
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՂ, }

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, publication, publicité, *sf.* || publication, *sf.* *Les nouvelles —s.* — (մատենի), publication, édition, *sf.* — (լրագրի), publication, *sf.* — (օրինաց), promulgation, *sf.* — (պատերազմի), déclaration, *sf.*

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻԼ, voir le jour, paraître, *vn.* *Quand votre ouvrage, votre article paraîtra-t-il?*

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ, } proclama-
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄՆ, } tion, *sf.* *La — d'une loi, d'un édit (հրովարտակ. հրաման արքունի), d'un empereur.*

ՀՐԱՐԱՆ (ոչ-ա), poêle կամ poile (բ-ա-լ'), *sm.*

ՀՐԱՐԴԵԼ, écran, *sm.*

ՀՐԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ, pyrotechnique, *adj.* — խաղ, feu d'artifice.

ՀՐԱՐՈՒԵՍՏԻԿ (ֆիշինիֆ), artificier, *sm.* [nie, *sf.*

ՀՐԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, pyrotech-

ՀՐԱՑԱՆ, fusil (ֆի-ալ), *sm.*

կարճ — ﬕծելոց, V. կարբին (2). — լայնաբերան. tromblon, *sm.* Որսի —, — de chasse. Պատուազաւոր —, arquebuse, *sf.*, mousquet, *sm.* Անիւաւոր —, arquebuse à rouet. Հեռատար, ﬕեռաձիգ —, — à longue portée. — կարճաձիգ, դիւրաձիգ, — dur à la détente. — դիւրաձիգ, — aisé à la détente. Ասղնաւոր —, — à aiguille. Երկփող —, — à deux coups. — բարկութեան, V. Բարկութին. —ը լեցուցնել, charger un —. —ը ﬕտել, պարպել, tirer, décharger un —. Մէկուն վրայ խիստ մօտից — պարպել, tirer à bout portant. —ի սպանցնել, tuer à coups de —, d'arquebuse, arquebuser, *va.* —ի ﬕարուած, coup de —, arquebusade, *sf.* —ի ﬕարուածով սպանցնել, tuer d'un coup d'arme à feu. —ի բռնել, faire passer par les armes.

Հրազանաբռուն, crosse de fusil, *sf.*

Հրազանաւոր, arquebusier, [*sm.*

Հրազանաւորութիւն, arquebuserie, *sf.*

Հրազանանկալ, râtelier, *sm.* *Un — fixé à la muraille.*

Հրազանաւոր, fusilier, mousquetaire, *sm.* — զինուոր, arquebusier, *sm.* Հնծեալ —, carabin, *sm.* [queterie, *sf.*

Հրազանազգութիւն, mous-

Հրազանութիւն, fusillade, *sf.* —ի ողջունք, salve, *sf.* *Des —s répétées d'heure en heure.*

Հրազանաւոր, carabinier, *sm.*

Հրաւէր, invitation, *sf.* — (կռուի), défi, *sm.* *Envoyer un — à quelqu'un. Un insolent —.*

Հրաւիրել, inviter, convier, *va.*; rappeler, *va.*

Հրաւիրում, } V. Հրաւէր.
Հրաւիրումն, }

Հրաբոյս, buisson ardent, *sm.*, pyracanthe, *sf.*

Հրագոյր, pyrite, *sf.*

Հրագոյրային, pyriteux, euse, *adj.*

Հրդեհ (հ–բէբ. հ–հ–ձ), incendie, feu, *sm.*; embrasement, *sm.* —ն ամէն կողմ կը ﬕարակէր, կը ծաւալէր, l'incendie gagnait de toutes parts.

Հրդեհել, incendier, *va.* — *une forêt. Cette ville a été incendiée.*

Հրդեհիւն (ﬕւթ), incendiaire, *adj. Matières —s.*

Հրեայ, juif, ive, *adj. Le peuple —.* || juif, ive, *s. Le Juif errant. Une Juive.* hébreu (հ–հ–ե), *sm. Un —.*

Հրել, pousser, *va.* [*adj.*

Հրեղէն, de feu, igné, ée (էէհ),

Հրեշտակ, les habitants des cieux, ange, *sm.* || messager, ère, *s.* Պահապան —, l'ange gardien. Գուժպեր —, V. Գուժկան. — աստուածոց (Հերմէս. ի բնագծ.), la messagère des dieux (Hermès). — Տեառն (աղօթք մ'է), angélus (–ձէէ–), *sm.* Զանգակն —ի (որ ﬕնովմէական կաթողիկեայց), pardon, *sm. Sonner le —. Le — est sonné.* Այժմ կ'բռնի Angélus, *sm.* "*A cinq heures et demie, on sonnera l'—.*" *BOSS. Règle.* [պէս.

Հրեշտակապար, V. Հրեշտակապետ.

Հրեշտակապետ. Ողջոյնն — (աղօթք մ'է. Ողջոյն ﬕեզ, Մարիամ), prière à la Ste Vierge, la salutation angélique, Avé կամ Avé Maria (*pl.* des *Avé*, des *Avé Maria*). *Un Pater (Հայր մեր) et un Avé.*

Հրեշտակապարտ, angelot, *sm.*

Հրեշտակական, angélique, *adj.* *La nature —. Les esprits, les chœurs —s.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՅԻՆ, angélique, *adj. La nature —. Les esprits, les chœurs —s. Une beauté, une voix —. Pureté, douceur —.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏ, archange (արքանժ), *sm.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱԿԱՆ, archangélique (արքանժէլիք), *adj.*

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԷՍ, comme un ange, angéliquement, *adv.*

ՀՐԵՇՏԱԿՈՒԹԻՒՆ (դեսպանութիւն), légation, *sf. "La divine — de Moïse.,, VOLT.* || — (առաքելութիւն), légation, *sf. Conseiller, secrétaire de —.* || — (լիազօր պաշտօնեայ Տէրութեան), légation, *sf. La — anglaise.*

ՀՐԵՏ, V. Թնդանօթ։ [*sm.*

ՀՐԵՏԱԾԱԿ (նաւու), sabord,

ՀՐԵՏԱՁԻԳ, V. Թնդանօթաձիգ։

ՀՐԵՐԵՒՈՅԹ, météore igné կամ enflammé.

ՀՐԷԱԲԱՐ, en juif, à la juive, judaïquement, *adv.*

ՀՐԷԱԿԱՆ, judaïque, *adj. La loi —.* juif, ive, *adj. Le peuple —.*

ՀՐԷԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, judaïsme, *sm.*

ՀՐԷԱՄԻՏ, judaïsant, ante, *adj. Chrétiens —s.*

ՀՐԷԱՆԱԼ, devenir juif, judaïser, *vn.*

ՀՐԷԱՊԵՏ (խախամ պաշը), chef de la synagogue, grand rabbin.

ՀՐԷԱՊԷՍ, V. Հրէաբար։

ՀՐԷԱՍՏԱՆԵԱՑ, juif, ive, *s.*

ՀՐԷԱՐԷՆ, la langue hébraïque, *sf.*, hébreu, *sm. Il sait l'hébreu parfaitement. Parler, savoir, apprendre la langue hébraïque, l'hébreu.* Լինել —, V. Հրէանալ։ || en hébreu, *adv.* V. Հրէական։

ՀՐԷԱՔԱՐ, pierres judaïques, *sfp.*

ՀՐԷՇ, monstre, *sm.*

ՀՐԷՇԱՒՈՐ, monstreux, euse, *adj. Un enfant, un animal —.*

ՀՐԷՈՒԹԻՒՆ, judaïsme, synagogue, *sf.* [Բարկութիւն։

ՀՐԸՆԿԷՑ. — բարկութիւն, V.

ՀՐԹԻՌ (ֆիւզէ), fusée, *sf. Jeter, lancer des —s.*

ՀՐԿԵԼ (հրուկով [rocou] ներկել), rocouer, *va.*

ՀՐԿԵՆԻ (րօքու աղաճը), rocouyer, roucouyer, *sm.*

ՀՐԿԷԶ ԱՌՆԵԼ, V. Հրկիզել։

ՀՐԿԻԶԵԼ, incendier, *va.* Հրկիզեալ, incendié, ée, *adj.* et *s.* || sinistré, *sm.* Հրկիզեալ տուն մը, une maison incendiée.

ՀՐԿԻԶՈՒԹԻՒՆ, incendie, *sm.*

ՀՐԿԻԶՈՒՄ, } incendie, *sm.*
ՀՐԿԻԶՈՒՄՆ, }

ՀՐԻՏԱԿ (կտակաւ մէկու մը թողուած պարգեւ), legs (լէ), *sm. Faire, laisser, accepter un —. Un — caduc.*

ՀՐԵՏԱԿԱՏԱՐ, légataire, *s. Être — de quelqu'un.*

ՀՐԻՏԱԿԵԼ, léguer, *va. Je lui léguerai tous mes biens.*

ՀՐՁԳՈՒԹԻՒՆ, tir, *sm.*

ՀՐՁԻԳ, incendiaire, *s. Les —s sont punis de mort.* boutefeu, *sm. On surprit des —x.* — (տանց), brûleur, *sm.* — նաւ, brûlot, *sm.*

ՀՐՁԻԳ ԱՌՆԵԼ, brûler, *va. Les Romains brûlèrent Carthage (Կարքեդոն).*

ՀՐՁԻԳ ԼԻՆԵԼ, brûler, *vn. Quand la maison du voisin brûle.*

ՀՐՃՈՒԱԼԻՑ, V. Ուրախալի։

ՀՐՃՈՒԱԿԱՆ, V. Ուրախական։

ՀՐՃՈՒԱՆՔ, V. Ուրախութիւն։

ՀՐՃՈՒԵՑՈՒՆԵԼ, V. Ուրախացունել։

ՀՐՃՈՒԻԼ, V. Ուրախանալ։

ՀՐՃՈՒՈՂԱԿԱՆ, V. Ուրախական։

ՀՐՃՐՃՈՒԿ (քըրքէ), cartilage, *sm. Le — du nez, des oreilles.*

ՀՐՄՇՏԿԵԼ, pousser, coudoyer, bousculer, *va,*

հրաւ (հասուցադրանք տմբոխ), horde (հօրդ), *sf.*

հրովարտակ, décret, édit, diplôme, *sm.*, ordonnance, *sf.* Արքունի —, lettres patentes. — Հռովմայեցւոց բանիմացայապետին —, V. վկայ (2). Հին —, charte, *sf.*

հրոմանդեան, promontoire, cap, *sm.*

հրուշ (ցորենագոյն կարմիր ճիրկ), rocou, *sm. Le — est un des principaux produits de la Guyane française.* —ով ճիրկիկ, V. Հրկիկ.

հրուշտակ (գաւիթ հիւթ. քօղ հիւթ), nougat, *sm.*

հօտ (խումբ [անասուց]), troupeau, *sm.*

հօտապետ, pasteur, կամ le pasteur du troupeau, *sm.*

հօտարէն, V. Հօտապետ.

հօտաւուռ (տունկ մ'է. ֆրանսերէն), marrube, *sm.* — *blanc. Le — noir est appelé aussi Ballote.* Սեաւ —, — noir, *sm.*, ballote, *sf.*

հօտաւն ապաւեն, troupeau de chèvres, *sm.*

հօրաքեռորդուհի, cousine, *sf. Sa — est partie.*

հօրաքեռորդի, cousin, *sm. Son — est arrivé hier.*

հօրաքոյր (հայր), tante, *sf. C'est ma —. Madame votre —. Mademoiselle sa —.*

հօրեղբայր (հայր), oncle, *sm.*

հօրեղբօրորդուհի cousine, *sf.*

հօրեղբօրորդի, cousin, *sm. Mon — est parti hier avec son ami Henri.*

հօրթոմ, gentilhomme (*pl.* des *gentilshommes*), *sm.*

հօրթոմութիւն, gentilhommerie, *sf.*

հօրոյր (խոյր պապ), beau-père (*pl.* des *beaux-pères*), parâtre, *sm. C'est son beau-père, il a épousé sa mère.*

հօփաւ, (վայրենի ապաւեն), pigeon ramier կամ սեպ ramier, *sm.* Հայերէն կ'բռնւի նաեւ Հաւփալ.

Ղ

ղ *(tza)*, dix-septième lettre de l'alphabet arménien et douzième des consonnes. || quatre-vingts, quatre-vingtième.

ղաղտել (յոռի գիր գրել), griffonner, *va. Il n'écrit pas, il griffonne.* barbouiller, *va. Je ne puis lire son écriture, il barbouille.*

ղաչ (խոշոր), petit, *sm.* — կաուռի, V. կաուռիկ. — նաւու, V. վառեկ կամ Հաւձագ. Գառաց — նաւու, V. Շլճօճ. Ղառաձիի — նաւու, V. ձեռ կամ ձուռ. — ապգու, oison, *sm.* — խոզի, V. խոճկոր (1). — կճճի, V. խոճկոր (2). — կիսի, V. կիսակորիւն. — ջայլեւման, autruchon, *sm.* — կռճկոճ, gruau, *sm.* — ճճղկաճաւու, dindonneau, *sm.* — կեցարի, V. կեցարիկ. — օձի, V. Օձակորիւն. — զուրտ, V. Շերփիկ. — նաւփալի, rameau, *sm.* — այծի, V. Ուլ, Ամիկ. — նաճճել, V. ձճկճիլ.

1. **ղաբար**, godet, *sm.*

2. **ղաբար** (խոհ), entonnoir, *sm.* — *de fer-blanc, de verre.*

ղաբարաձեւ, en entonnoir.

ձագերամ, nichée, nitée, *sf.* — մկաց, une nichée de souris.

ձագ մաձն (ձագ-ի մաձն), V. Ծկոյթ։

ձախ, gauche, *adj.* Ձեռ ու —, à droite et à —. — դին, կողմը, à —. — կողմ, V. Ձախակողմն։ — կողմի, V. Ձախակողմեան։

ձախակողմ, } gauche, *sf.*

ձախակողմն, } — ճաւի, bâbord, *sm.*

ձախաձեռնանի, V. Ձախլիկ։

ձախլիկ (ձախ-լիկ), gaucher, ère, *adj.* et *s. Il est —. C'est un —.*

ձախող, maladroit, oite, *adj.* || défavorable, funeste, malheureux, euse, malencontreux, euse, sinistre, mauvais, aise, *adj.*

ձախողաբար, maladroitement, *adv.*

ձախողաբար, maladroit, oite, *adj.* — կերպով, V. Ձախողակի։

ձախողական, défavorablement, maladroitement, sinistrement, *adv.* — գործ, gaucherie, *sf.*

ձախողանք, tribulation, *sf. Il a passé par bien des —s.* revers, *sm. Un — de fortune. Il a eu tour à tour (հետեւ հետ. կարգաւ) des succès et des —.*

ձախողութիւն, V. Ձախողանիւ։

ձախոց, gauche, *adj.*

ձախորդ, V. Ձախող։

ձախորդութիւն, V. Ձախողանիւ։

ձագարան (գեմոնիեան սանդուղք), gémonies, *sfp.*

ձագղ, triquet, *sm.* V. Ձաղկի։

ձագկանք, bâton, *sm.*, fustigation, discipline, *sf.* — (գրիսոսի), flagellation, *sf.*

ձագկել, frapper, battre de verges, fustiger, discipliner, fouetter, *va.*

ձագկի, verges, *sfp.*

ձայն, voix, *sf.* || son, cri, *sm.* ըn, *sm.* || bruit, *sm.* Արթնցողի խոպոս —, voix de rogomme. — (անասնոց), cri, *sm.* — ախպոտի, coquerico, *sm. Le coq chanta (հետ խօսեցաւ).* — կտտոյ, V. Նվնվուն կամ Մլաւիւն։ — խռմարգոյ, courcaillet, *sm.* — եռալու (ջրոյ), frémissement, *sm.* — ժողովրդեան, le cri public. Բարձրագոյն — (մարդոյ), haute-contre *(pl.* des *hautes-contre), sf.* Թնդացող —, retentissement, *sm.* Ստուար, հաւաս —, basse, basse-taille *(pl.* des *basses-tailles), sf.* Ցնծախոտ —, V. Ձարմանայնութիւն, կամ վատաբայնութիւն։ Խղդուկ —, râle, râlement, *sm.* Խղդուկ — հանել, V. Խռնչել։ —ը բանուիլ, խղդուիլ, s'enrouer, *vpr.* —ը մարել, խղդել, enrouer, *va.* —ը փաթել, se taire, *vpr.* —ը բարձրացունել, սաստկացունել, hausser son ton. Ցած —ի, —ով, à voix basse. Քաղցր —ի, d'une voix douce, mélodieusement, *adv.* Դանդ —ի, doucement, *adv.* Մեղմ —ի, à demi-voix.

ձայնաբանութիւն (ձայ-ն-ա-բանութիւն), acoustique, *sf.*

ձայնագիր (գործիք մ'է), phonographe, *sm.*

ձայնագրութիւն, phonographie, *sf.*

ձայնական, vocal, ale (*pl. vocaux*), phonétique, phonique, *adj. Accent phonique. Signes phoniques.* — գործիք, les organes vocaux. — երաժշտութիւն, musique vocale.

ձայնական, consonne, *adj.* et *sf. Les lettres —s. Les voyelles et les —s.*

ձայնականութիւն, consonance [o. n.], symphonie, *sf.*, accompagnement, *sm.*

ձայնաւոփոփ, abat-voix *(pl.* des *abat-voix), sm.*

ձայնաչափ, phonomètre, *sm.*

ՁԱՅՆԱՏԱՐ ՓՈՂ, porte-voix *(pl.* des *porte-voix), sm.*

ՁԱՅՆԱՏՈՒՐ ԼԻՆԵԼ (ի կռիւ կոչել), jeter le gant.

ՁԱՅՆԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, défi, *sm. Envoyer un — à quelqu'un.*

ՁԱՅՆԱՐԱՆ (ձայն հանելու համար խռչափողի բացուածք կամ ծակ), glotte, *sf.* || V. Ձայնական։ — գործիք, les organes vocaux.

ՁԱՅՆԱՐԳԵԼ, V. Ձայնամփոփ։

ՁԱՅՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (ըստ քերականաց), interjection, *sf.* Ah! hélas! *sont des —s.*

ՁԱՅՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆՔ ([Հռովմայեցւոց] յուղարկաւորութեան եր. գեր, ողբեր. աշխարանք), nénies, *sfp.*

ՁԱՅՆԱՐՁԱԿ, sonore, *adj. Cette* [*église est —.*

ՁԱՅՆԱՒՈՐ, V. Ձայնական։ — (տառ, նշանագիր, գիր), voyelle, *sf. — brève, longue.* — գործիք, les organes vocaux. — աղօթք, prière vocale. — պատարագ, grand'messe, կամ messe haute. Իսկ հակադրութեամբ ի թիւ պատարագի կ'ըսուի Grande messe. *Est-ce une grande messe?*

ՁԱՅՆԱՒՈՐԵԼ, vocaliser, *va. — une leçon.* կ'ըսուի նաեւ անխնդիր. *Cette personne sait —.*

ՁԱՅՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, vocalisation, *sf.*

ՁԱՅՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ (ըստ երաժշտաց), transposition, *sf. — d'un ton à* կամ *dans un autre.*

ՁԱՅՆԵՂ, sonore, *adj. Cet instrument est bien —.*

ՁԱՅՆԻ, vocal, ale *(pl. vocaux)*, phonique, *adj. Accent phonique. Signes phoniques.*

ՁԱՅՆՈՐԴ, consonne, *adj.* et *sf. Les lettres —s. Les voyelles et les —s.*

ՁԱՆՁԻՐ, ennuyeux, euse, *adj. Temps —. Livre —.* ennuyant, ante, *adj. Cela est fort —. Quel temps —!* fastidieux, euse, *adj. Un écrivain, un ouvrage —. Des détails —.* — առնել, V. Ձանձրացունել։

ՁԱՆՁՐԱԼԻ, importun, une, fastidieux, euse, *adj.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière ennuyeuse, fastidieuse, ennuyeusement, fastidieusement, *adv.* Սպասելը — է, il ennuie à qui attend.

ՁԱՆՁՐԱՆԱԼ, s'ennuyer de կամ à, se lasser, *vpr.* Սպասելէ կը ձանձրանայ, il s'ennuie d'attendre. Ամէն տեղ կը ձանձրանայ, il s'ennuie partout. Ի՞նչպէս կրնայի — ձեր քով, comment pourrais-je m'ennuyer auprès de vous? Ինծի հետ մնալով կը ձանձրանաս, il t'ennuie avec moi. Սպասողը կը ձանձրանայ, il ennuie à qui attend. Ձանձրացած ըլլալ, être soûl de quelque chose.

ՁԱՆՁՐԱՆԱԼԻ, V. Ձանձրալի։

ՁԱՆՁՐԱՑՈՒՆԵԼ, ennuyer, lasser, importuner, *va.*

ՁԱՆՁՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ձանձրացունել։

ՁԱՆՁՐԱՑՈՒՑԻՉ, ennuyant, ante, ennuyeux, euse, importun, une, *adj.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière ennuyeuse, importune, ennuyeusement, importunément, *adv.*

ՁԱՆՁՐՈՅԹ, V. Ձանձրութիւն։ — պատճառել, gêner, *va.*

ՁԱՆՁՐՈՒԹԵԱՄԲ, d'une manière ennuyeuse, ennuyeusement, *adv.*

ՁԱՆՁՐՈՒԹԻՒՆ, ennui (—ոյ. նէ—է), *sm. On ne saurait entendre cette lecture sans —, sans mourir d'—. Tomber dans un — profond.*

ՁԱԽ, vilain, aine, *adj.* —ադէմ է, il a une vilaine figure.

ՁԱԽՉԻԻՍԱԿ ԳԻՐ, barbouillage, *sm.*

ՁԱՐ (մազ), crin, *sm. Le — du cou, de la queue d'un cheval.* poil, *sm. De longs —. La couleur des —s.* soie,*sf. Cet épagneul (ցեղատեսակ մը) չունի. սպանիոլ a de belles —s.*

ՁԱՐԱԳՈՐԾ, crinier, *sm.*

ՁԱՐԱՆ, V. Ձարարդի.

ՁԱՐԱԿԱՆ, **ՁԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ** (խոզի կարագէն ոգեներ յառաջ եկած ճիւանգութիւն), trichinose, *sf.*

ՁԱՐԻ, poilu, ue, *adj.*

ՁԱՐՁԱՆ ԱՌՆԵԼ, V. Ձարձանել.

ՁԱՐՁԱՑԵԼ, concasser, *va. — du poivre, du sucre, de la cannelle (դարհնելիք. կասխա. ֆըրչէն).* Հայերէն կ'բսուի եւս Ձանձղխել.

ՁԱՐՄԱՂ, tamis de crin.

ՁԱՐԻՈՆ (բժշկական տուճկ մը), adiante, capillaire, *sm.*

ՁԱՐՈՐԴՆ (խոզի մկանացից մէջ ճուտրբ ոգ մը), trichine, *sf. Une bonne cuisson (եփ) de la viande de porc tue les —s, quand elles y existent, et ôte tout danger.* [*sm.*

ՁԱՒԱՐ (գ—յ—բ), blé mondé,

ՁԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (ռմբաց ճեռտուածքը ճաշուելու գիտութիւն), balistique, *sf.*

ՁԳԱԼԱՆ, V. Տորգ.

ՁԳԱԽՃ (ւօվչ—ջէ), gomme élastique, caoutchouc (ֆ—ն—ւ—ս. Du caoutchouc imperméable, կարդա գէ— ֆ—ն—ւ— Խիճ—վ—գէ), *sm.*

ՁԳԱԿԱՆ, attractif, ive, *adj.*

ՁԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, attraction, *sf.*

ՁԳԱՆ (բլթակ բախոցի [batterie] հրացանից), détente,*sf. Presser la —.*

ՁԳԱՆԴ, V. Ձգուած.

ՁԳԱՓՈՑ (ջէչ—ջէչ), bretelle, *sf.Une paire de —s. —s élastiques.*

ՁԳԵԼ, tendre, étendre, *va.* || jeter, lancer, *va.* || tirer, *va.* || attirer, affrioler, *va.* || traîner, entraîner, ramener, *va.* || allonger, *va.* || laisser, précipiter, *va.* — (բակարդ), tendre, *va.* — (զրազուկ, զձեռն. —լէ. երիցցուցնել). étendre, *va.* Երեսէ —, disgracier, *va.* Կեանքէ —, assurer, *va.* Ցիցին —, attacher, attacher les yeux, les regards. Վիճակ —, tirer, *vn.* Միտքը —, rappeler, *va.* — քարիւն (քար ձիտել), jeter, lancer des pierres. — ուժգին, lancer, *va.* Ձգաս —, laisser errer.

ՁԳԵՑՑ (ւէչչ—ֆ), rot (—ս), *sm.* (Ըստ բժշկաց կ'բսուի էրուctation, *sf.*). Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Ձգայուքիւն, Ձգայումն, Ձգայր, Ձգեռ, Ֆեֆուռ.

ՁԳԻԼ, tendre, *vn.*, s'étendre, se jeter, *vpr.* || durer, *vn.*

ՁԳԻՉ, V. Ձգական.

ՁԳԶԳԵԼ, tirailler, *va.* Օրէ օր —, remettre à demain, différer de jour en jour, dilayer, *vn.*

ՁԳԶԳՈՒՄ, **ՁԳԶԳՈՒՄՆ**, } tiraillement, *sm.*

ՁԳՈՂԱԿԱՆ, V. Ձգական.

ՁԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Ձգականութիւն.

ՁԳՈՑ (ֆէչչ), tiroir, *sm. Ouvrir, fermer un —.* — բազմախորշ, un — à plusieurs compartiments.

ՁԳՈՒՆԴ (մկանացեռու [muscle] ծայրի եղող թաղանթ [membrane), aponévrose, *sf. — brachiale, tibiale.*

ՁԳՈՒՄ, } tir, *sm.*, tirade,*sf.*, **ՁԳՈՒՄՆ**, } tirage, *sm.* || traction, *sf.*

ՁԳՏԱԼ (ւէչչէֆ), roter, *vn.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Ձգայեցնել, Ձգեռ հանել, Ֆեֆռալ. [*ce —.*

ՁԳՏԱԿԱՆ, tonique, *adj. For-*

ՁԳՏԵԼ, tendre, *va.* [*vpr.*

ՁԳՏԻԼ, tendre, *vn.* || s'étirer,

ՁԳՈՒՄ, } ton, *sm.*, tension,
ՁԳՈՒՄՆ, } tendance, extension, *sf.* — (մկանից [muscle] կամ ջլից), V. Ոսկրակալ կամ Ոսկրամիմ։

ՁԵԹՈՏԵԼ, huiler, *va.* — *une serrure, des ressorts.*

ՁԵՂՈՒՆ, plafond, *sm.* — բերանոյ, V. ֆիմֆ։ —ը ընկնել, plafonner, *va.*

ՁԵՌԱԳԷՏ, un homme de métier, ouvrier, industriel, *sm.* [*sf.*

ՁԵՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ chiromancie,
ՁԵՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, métier, *sm.*

ՁԵՌԱԳԻՐ, manuscrit, *sm.* || écrit, *sm.*, promesse, *sf.* Հայերէն կ'բռնի ճաեւ Գրչագիր։

ՁԵՌԱԳՈՐԾ, métier, *sm. Le — de cordonnier, de tailleur, de serrurier.*

ՁԵՌԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, manufacturier, ière, *adj.* — ճարտարութիւն, V. Ձեռագործութիւն։ — արուեստ, V. Ձեռագիտութիւն։

ՁԵՌԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, manufacture, *sf. Élever, monter une — de drap, de chapeaux, de glaces.* Տէր —ի, manufacturier, *sm.*

ՁԵՌԱԳՈՐԾԵԼ, manufacturer, *va. Ces étoffes ont été manufacturées à Lyon.* Այժմ լաւագոյն է բանել Fabriquer.

ՁԵՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, manufacture, *sf.* Լաւագոյն է բանել Fabrication.

ՁԵՌԱԿԱՆ, client, ente, *s. Cet avocat a beaucoup de —s.* —f, clientèle, *sf.* V. Ձեռակեր։

ՁԵՌԱԿԱՊՈՒ (կապանի ձեռաց [բանտակալաց, չարագործաց]), menottes, *sfp. On lui mit les —.*

ՁԵՌԱԿԵՐՏ, créature, *sf.*

ՁԵՌԱԿԵՐՏԵԼ, manufacturer, *va. Ces étoffes ont été manufacturées à Lyon.* Այժմ լաւ եւս կ'բռնի Fabriquer.

ՁԵՌԱԿԵՐՏԻԿ ԱՐՈՒԵՍՏ, V. Ձեռագիտութիւն։

ՁԵՌԱՁԻՐ, don manuel, pourboire *(pl.* des *pourboires), sm. Un cocher qui demande le —.* pot-de-vin *(pl.* des *pots-de-vin)*, régal *(pl.* des *régals), sm.*

ՁԵՌԱՄԲԱՌ (ձեռնով. ձեռքէ ձեռն), manuellement, *adv. Donner, recevoir* —. à la main.

ՁԵՌԱՋԻՆՁ, V. Դասատուկ։

ՁԵՌԱՍՈՒՆ, V. Ձեռնասուն։

ՁԵՌԱՍՐԱՆՁ, V. Դասատուկ։

ՁԵՌԱՏԵՍԻՉ, V. Ձեռնասես։

ՁԵՌԸՆԿԱԼՈՒ, secourable, *adj. Il est — aux pauvres.* — լինել, բլլալ (օգնել), secourir, *va.* — *les pauvres, ses amis, ses alliés.*

ՁԵՌԸՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, secours, *sm. Prêter —, son —. Demander —. Je n'ai eu — que de Dieu.*

ՁԵՌՆ (ի), main, *sf.* Ա՛յ —, la — droite. — ճաւաճուքեաճ տալ (ճաւաճել. ճաճել), donner les —s à quelque chose. — տալ ումեք (ձեռնտու, նպաստ լինել. օգնել), donner, prêter la — à quelqu'un, secourir, soutenir, aider, *va.* — ի գործ առնել (ձեռք գարնել), mettre la — à l'œuvre, à l'ouvrage. Ձեռամբ, à la —. *Prendre les poissons à la —.* de —; de la —. *Écrire de la — gauche.* manuellement, *adv. Donner, recevoir* —. Լի ձեռամբ, à belles —s. *Il en a pris à belles —s.* Ձեռամբ ճարտարի, de — de maître, de bonne —. Ընդ ձեռամբ, առ —, sous la —. *Il tue le premier qui se trouve sous la —.* ի ձեռին, à la —. Ձէն ի ձեռին, les armes à la —; à — armée. Գրիչ ի ձեռին, une plume à la —. ի ձեռաճ, de —. ի —, à l'aide de, *prép. On a fait de grandes découvertes à l'aide du télescope, du microscope.* par, *prép. Il a été tué par un tel. La Henriade, par Voltaire.* moyennant,

prép. J'en viendrai à bout — la grâce de Dieu. — ի —, — ի ձեռանէ (ձեռքէ ձեռք), de la — à la —; de — en —. *Il est assis loin de nous, faites-lui passer cela de — en —.* ի ձեռաց (կողմէն), de la —. *Je veux pour cet emploi un homme de votre —.* ի ձեռս, dans la —, dans les —s. *Cette somme sera déposée dans la — de.* entre les —s de. *Ma vie est entre vos —s.* ի ձեռս (ի խնամս), en bonne —, en bonnes —s. *L'éducation de ce jeune homme est en bonnes —s.*

ՁԵՌՆԱԲԱԼԻՍՏՐ, arbalète, *sf.*

ՁԵՌՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, chironomie, *sf.*

ՁԵՌՆԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ձեռնացաւութիւն։

ՁԵՌՆԱԳԻՐ (ստորագրութիւն), souscription, *sf. Ils ont approuvé cet acte par leur —.* signature, *sf. Je connais sa —.* seing, *sm.* || raison, *sf.* — դրոշմեալ, griffe, *sf.* — երաշխաւորութեան (ի փոխանակագիրս), aval, *sm.* Առանձնական — (առանց հաստատութեան ատենի), seing privé. *Une promesse sous seing privé.* — հատուցման պարտուց, quittance, *sf.* — *de loyer.* — ընդունելութեան, pour acquit. — արկանել (ստորագրել), V. Ձեռնագրել։

ՁԵՌՆԱԳՐԵԼ (ստորագրել), souscrire, *vn.* — *à un ordre.* — *à la mort d'un coupable.* signer, *va.* — *un contrat.* — թէ ընդունեցայ, quittancer, *va.*

ՁԵՌՆԱԳՐՈՂ (ստորագրող), souscripteur, signataire, *sm. Les signataires d'une pétition.*

ՁԵՌՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, signature, *sf. Ce ministre emploi par semaine plusieurs heures à la —.* [*sm.*

ՁԵՌՆԱԴԱՇՆԱԿ, accordéon,

ՁԵՌՆԱԴՐԵԼ, ordonner, *va. Il a été ordonné diacre, prêtre par tel évêque.* — (եպիսկոպոս), sacrer, *va.*

ՁԵՌՆԱԴՐԵԼԻ, ordinand, *sm. Examiner les —s.*

ՁԵՌՆԱԴՐԻՉ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, ordinant, *sm.*

ՁԵՌՆԱԴՐՈՂ, V. Ձեռնադրիչ։

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ordination, *sf.* — (եպիսկոպոսի), sacre, *sm.*

ՁԵՌՆԱԹԵՒ, chiroptère (χειρόπτερα), *sm. La chauve-souris est un —.*

ՁԵՌՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, chirologie, *sf.* Լաւ եւս Dactylolalie.

ՁԵՌՆԱԾՈՒ, chiromancien, ienne, *s.*

ՁԵՌՆԱԾՈՒԹԻՒՆ, chiromancie, *sf. La — est une science frivole.* [*sf.*

ՁԵՌՆԱԿ (տունկ մ'է), chirite,

ՁԵՌՆԱԿԱԼ, appui-main (*pl.* des *appuis-main*), *sm.*

ՁԵՌՆԱԿԱՆ, manuel, elle, *adj. Travail —.*

ՁԵՌՆԱԿԱՊ, V. Ձեռնակապք։

ՁԵՌՆԱՀՄԱՅ, chiromancien, ienne (χειρομάντις, ιδος), *s.*

ՁԵՌՆԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, chiromancie (χειρομαντεία), *sf. La — est une science frivole.* [*sm.*

ՁԵՌՆԱՂՕՐԻ, moulin à bras,

ՁԵՌՆԱՄԱԾ, à mains jointes.

ՁԵՌՆԱՄՈՒԽ ԼԻՆԵԼ, V. Ձեռնարկել։ Ձեռնամուխ լինել ի կռիւ (կպուր կպուրի գալ. ծեծկուիլ), en venir aux mains.

ՁԵՌՆԱՄՈՒՇՏԱԿ, manchon, *sm.*

ՁԵՌՆԱՇՏԱՆԱԿ, bougeoir, *sm.*

ՁԵՌՆԱՊԱՀ, garde-main (*pl.* des *garde-main*), *sm.*

ՁԵՌՆԱՊԱՆ, gantelet, *sm. Frapper avec le —.*

ՁԵՌՆԱՌՈՒԹԻՒՆ (եւ [illegible]), V. Ձեռնագարութիւն։

ձեռնավարել (գործել, յորինել ձեռամբ), manipuler, *va.* — *le minerai* (*անգործ մնացած. բառական ևիւթ*). Կ'բսուի նաև անգործիր. *Ce pharmacien manipule fort bien.* [lation, *sf.*

ձեռնավարութիւն, manipu-

ձեռնաս (ըլլ-է. պէր եւէ -ետ-), manchot, ote, *adj.* et *s.* *Il est — de la main droite. C'est un — fort adroit.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ձեռնբեկ, Միաձեռնի, փեցի.

ձեռնատեսր, brouillard, brouillon, *sm.*, main courante, *sf.*

ձեռնադրել, V. Ձեռնապահ.

ձեռնարկ, signature, *sf.* *Je connais sa —. Cette — est fausse*, V. Ձեռնարկութիւն. — առնել, V. Ձեռնագրել.

ձեռնարկել, entreprendre, mettre la main à l'œuvre, à l'ouvrage, *va.*

ձեռնարկու, entrepreneur, euse, *s.*

ձեռնարկութիւն, signature, *sf.* *Je n'ai pas connu sa —. Ces —s sont fausses.* || entreprise, *sf.* *Échouer dans une —. Belle, hardie, grande, glorieuse, vaste —.* Անմտական — մը, une sotte entreprise.

ձեռնարձակութիւն, entreprise, *sf.* *C'est une — sur la prérogative royale. C'est une — contre le droit des gens.*

ձեռնաձուկ, chiragre, *adj.* et *s.*

ձեռնաձկութիւն, chiragre, *sf.* [ձեռացի կամ փեցի.

ձեռնբեկ, V. Ձեռնաս, Միաձեռնի.

ձեռնընդել } (անասուն), do-
ձեռնընտել } mestique, *adj.* *Le chat — et le chat sauvage.* privé, ée, *adj.* *Un oiseau —.* familier, ière, *adj.*

ձեռնթափ ելնել (բողոքել. ձեռք քաշել), défectionner, *vn.*

ձեռնթափութիւն (բողոքել. ձեռք քաշելը), défection, *sf.* *Ce prince fut effrayé de la — presque générale de ses alliés.*

ձեռնիկ, menotte, *sf.* *Il a de jolies, de petites —s.*

ձեռնհաս, compétant, ente, *adj.* [ce, *sf.*

ձեռնհասութիւն, compéten-

ձեռնձգութիւն, entreprise, *sf.* *C'est une — contre le droit des gens.*

1. **ձեռնոցանոն** (սեռատր [mammifère] անասուն մ'է), pédimane, *sm.*

2. **ձեռնոցանոն**, pédimane, *adj.* *Le sarigue est —.*

ձեռնոցել (էլլ-է-), patiner, *va.* *Ces fruits ont perdu leur fleur, on les a trop patinés.* manier, *va.* *Ne maniez pas ces fruits, de peur de les meurtrir.*

ձեռնոց (էլլ-էլ-ն), gant, *sm.* *Oter ses —s. Porter des —s. Une paire de —s.* — հագցնել, mettre des —s à quelqu'un, ganter, *va.* *Il est difficile de — un enfant.* — հագնիլ, դնել, անցուցնել, mettre ses —s, se ganter, *vpr.*

ձեռնոցագործ } gantier, iè-
ձեռնոցարար } re, *s.*

ձեռնոցարարութիւն, ganterie, *sf.* [des.

ձեռնոտնաձև, les mains vi-

ձեռնոտիրար, manipule, fanon, *sm.*

ձեռնպահութիւն ([դասատասուն կարելի, ըսուելի] հրաժարիլը), abstention, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ձեռսկացութիւն.

ձեռնտու, secourable, *adj.* *Il est — aux pauvres.* — լինել, բլլալ (օգնել), donner, prêter la main à quelqu'un, être, se ranger du parti de quelqu'un. *Il est toujours du parti des malheureux, des opprimés.* souvenir, secourir,

va. *Secourir les pauvres, ses amis, ses alliés.*

ՁԵՌՆՏՈՒԵԼ (իւր դուստրը մէկու մը կնութեան տալ), donner la main de sa fille à quelqu'un.

ՁԵՌՆՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա Ձեռնտուութիւն), secours, *sm. Prêter* —, *son* —. *Demander* —. *Je n'ai eu* — *que de Dieu.* main-forte, *sf. Demander* —. *Prêter* —. assistance, *sf. Il a besoin de votre* —. *Demander, implorer, mendier l'— de quelqu'un.* **Ձեռնտուութեամբ**, à l'aide de, *prép. On a fait de grandes découvertes à l'aide du télescope, du microscope.*

ՁԵՌՔ, main, *sf.* **Աջ** —, la — droite. **Առաջին** —, brouillon, *sm.*, minute, *sf.* **Ոտուած** —, — pote. **Տղու** —, menotte. *sf.* **Փոքրիկ** —, V. **Ձեռնիկ**: **Բանէ մը —ը քաշել**, retirer ses —s, abandonner, *va.*, se retirer, *vpr.* — **անցունել**, s'emparer de, *vpr.*, capturer, *va.* — **բերել**, gagner, *va.* — **երկնցունել**, tendre, étendre la —; demander l'aumône, mendier, *va.* — **զարնել**, battre des —s. V. **Ձեռնարկել**: — —**ի գալ**, en venir aux prises. — —**ի տալ**, se donner la —. se tenir par la —. —**երը վեր վերցունել** (աղօթելու համար), lever les —s. — **վերցունել մէկուն դէմ**, lever sa — sur quelqu'un, mettre la — sur quelqu'un. — **տալ**, donner, prêter la main, prêter secours, aide, main-forte, soutenir, secourir, aider, *va.*; suffire, *vn.*; livrer, *va.* —**է հանել**, se défaire de. —**էն եկածն ընել**, faire tout ce qui dépend de soi, faire son possible. —**ի տակէն բանիլ, գործել**, agir sous —. —**ն ըլլալ**, tenir à, *va.* —**ը բօթուել, սեղմել**, donner une poignée de —, serrer la — à quelqu'un. **Մէկուն** —**ին տակ ըլլալ**, être à la merci de quelqu'un. **Ցաջող** — **ունենալ**, avoir la — heureuse. **Վերջին** —**ը տալ**, mettre la dernière —. **Նորէն** — **բերել**, recouvrer, *va.* —**ն երկայն ըլլալ**, avoir la — légère. **Երկայն** —**եր ունենալ**, avoir les —s longues. —**ով նշան ընել**, V. **Նշան**: —**ի տակէն**, sous —. —**ը**, à la —, dans la —; à la merci de. —**իս տակ**, sous ma —, à ma portée. — —**ի տուած**, la — dans la —. —**ով**, manuellement, *adv.*; par, *prép.* —**է** —, de la — à la —, de — en —, manuellement, *adv.* **Սեւ** —**երով**, **սեւ** — **ունեցող**, aux —s noires. **Այս մարդուս** —**էն ամէն բան կուգայ**, c'est un homme à toutes —s.

ՁԵՏ, V. **Պոչ**:

ՁԵՐ, votre (*pl. vos*), *adj. poss.* — *livre. Vos livres.* —**ը**, le vôtre, *m.* la vôtre, *f.* —**իններր**, les vôtres.

ՁԵՐԲԱԶԱՏ, émancipé, ée, *adj.*

ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼ, émanciper, *va.*

ՁԵՐԲԱԶԱՏԻԼ, s'émanciper, *vpr.*

ՁԵՐԲԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, émancipation, *sf.*

ՁԵՐԲԱԿԱԼ, arrêté, ée, prisonnier, ière, *adj.* — **առնել**, capturer, *va.*

ՁԵՐԲԱԿԱԼԵԼ, arrêter, prendre, reprendre, capturer, faire prisonnier, *va.*

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, arrestation, capture, prise de corps, pince, *sf.*

ՁԵՐԲԱՏԻ, V. **Ձեռնամբառնալի**:

ՁԵՒ, forme, *sf.* || figure, *sf.* || formule, *sf.* || façon, *sf.* || maintien (**Կեցուածք**), *sm.* — **հանդերձից**, **զգեստուց**, V. **Տարազ**: — **մարմնոյ**, V. **Կեցուածք**: **Զուգահեռակողման** —, parallélogramme,

sm. Les propriétés du —. Բազմանկիւն —, polygone, *sm.* —ի բերել, donner une jolie forme, façonner, *va.* — տալ, donner une forme, figurer, façonner, *va.* —ը փոխել, աւրել, V. Ձեւագեղծել. —ով, sous forme de. Հիման վրայ հակառակութիւն չունիմ, կը մնայ որ միաբանիմ —ոյն վրայ, nous sommes d'accord sur le fond, il ne s'agit plus que de s'entendre sur la forme.

Ձեւազեղծել (ձեր փոխել, աւրել), déformer, *va.* — *un chapeau, un soulier. Un corset déforme la taille.*

Ձեւազեղծութիւն, déformation, *sf.*

Ձեւախօս, déclamateur, *sm.*

Ձեւախօսական (արուեստ), déclamatoire, *adj.*

Ձեւախօսել, déclamer, *va.*

Ձեւախօսութիւն, déclamation, *sf.*

Ձեւակերպական, formaliste, *adj.* [*va.*

Ձեւակերպել, figurer, former,

Ձեւան, formule. *sf.*

Ձեւանալ, se former, faire semblant de. Ձեանչցուլ —, méconnaître, *va.*

Ձեւարան (գիրք ձեւոց), formulaire, *sm.*

Ձեւացում, } affectation, *sf.*
Ձեւացումն, }

Ձեւացնել, figurer, former, *va.* || affecter, faire semblant de, *va.* Այս օրիորդը գաղղիերէն գիտնալ կը ձեւացնէ. cette demoiselle fait semblant de savoir le français. Ծանրութիւն, համեստութիւն —, prendre un maintien gravé, se gourmer, *vpr.*

Ձեւափոխել, transformer, déformer, difformer, *va.*

Ձեւել, couper, *va.* V. Ձեւ տալ (Ձեւ).

Ձեւիչ (կտրող. ֆեթէն), coupeur, euse, *s.* || — (մկրատ. ֆէֆէ), ciseaux, *smp. Couper une étoffe avec des ciseaux.* կը գործածուի եւ միաբար. *On n'a point encore mis le ciseau dans cette étoffe.* Պարկեան —. օրիորդական — (բան տառապելոց), le ciseau կամ les ciseaux de la Parque, le fatal ciseaux. || — (տորի ծայրի երկաթը. ֆէֆէն ֆէֆէնէֆ ֆեֆէր), coutre, *sm.*

Ձեւոտ (ուղղանկիւնածիգ գործիք. ֆեֆէ). équerre. *sf. Dresser à l'—. Ce bâtiment n'est pas d'—.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ձեւայ.

Ձէթ (վէյթէն ֆէնէը), huile (ֆէթ), *sf. De bonne, d'excellente —. Il y a trop d'— dans cette salade. Assaisonner avec de l'— et du vinaigre.* Շիրիկ — (ձիրէզէն ֆէնէը), — de sésame. — ձիւտնդակ. — վերջին օծման. les saintes —s. Ձիթոյ գործարան, V. Ձիթագործարան. V. Ձիթապտուղ.

Ձի (խոտակեր, խոտաճարակ [herbivore] կենդանի մ'է ձեռնբնտել), cheval, *sm.* Ընտիր —, beau et fort —, coursier, *sm.* Բեռ կրող —, բեռան —, — de somme, sommier, *sm.* կառքի —, — de voiture. Հեծնելու —, — de selle. — ջուրց, V. Ձիագետ. փախոց —, հետաչափակուլ —, հետացող —, — souffleur. — ետեւգաւակ, un — serré du derrière. — ետեւգաւցի, un — serré du devant. Մատակ, էգ —, V. Ջամբիկ կամ ճայիկ. գզտի —, petit —, bidet, *sm.* Ընտգլուխ —, — cap de more. — մատակախուզ կամ մատակախանձն, — հարտի (ձիձէր), un — qui hennit après les juments, — entier. — հեծնել, monter à —. Մէկ ոտը մէկ կողմ, միւսը մէկալ կողմ դնելով — հեծնել, monter à —,

jambe deçà, jambe delà, enfourcher, *va.* —եմ իյնալ, tomber de —, perdre les étriers, perdre կամ vider les arçons. —ով երթալ, aller à —, chevaucher, *vn.* —ս սասիկ վազցուցնել, conduire à grandes guides. —ս սասիկ վազել, courir ventue à terre. Ցախու —ու մը փորձեր ընել տալ, V. փորձ։ կարճ սապացնդակներով (ծովակնկ. étrier) — բռնել, aller à — à la genette. — հեծնող, —ով, à —. —ս կը խրխնջէ, կը վրնջէ, le — hennit (հառնէ). Հայերէն կ'ըսուի եւ իրիվար։ [*sm.*

ՁԻՁՈՑՔ, palefrenier, éleveur,

ՁԻՁՈՒԹԻՒՆ (բժշկութիւն ձիոց), hippiatrique (ἱππ-ιατρ-ική), *sf.*

ՁԻՁԱԾԻՆ (—— —ին), cheval marin, de rivière, hippopotame, *sm.*

ՁԻՁԱՓ (տեսակ մը բոյս), prêle, *sf.*

ՁԻՁԱՊԱՐՄԱՆ, palefrenier, *sm.*

ՁԻՁԱԼԱՒՈՐ, maceron, *sm.*

ՁԻՁԱՒԱԳԱՑ, écuyer, *sm. Une troupe d'—s.* կին —, écuyère, *sf.*

ՁԻՁԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, carrousel, *sm. Faire un —.*

ՁԻՁԱԿԱՆ, qui a rapport au cheval, hippique (ἱππ-ικός), *adj. Concours —.* — ազգ, race chevaline.

ՁԻՁԱԾԻՐ, hippophage, *adj. Population —.* կը գործածուի եւ *sm. Un —.*

ՁԻՁԱՓՐԵԱԿ (տեսակ մը կորեակ, Աբ——ր փ—ը—ը), panic (β—νἰκ), *sm.*

ՁԻՁԱՓՐԺ (բեւեռոր ձի [pus ռասպել· g], hippogriffe, *sm.*

ՁԻՁԱՈՒԼ, jumart, *sm.*

ՁԻՁԱՕՒԿՆ, cheval marin, hippocampe (ἱππ-οκ-ἱμπ), *sm.*

ՁԻՁԱՂԱՒՐ (աղբիւր Հելիկոն [Hélicon] լերան՝ նուիրեալ Ապողոնի [Apollon] եւ Մուսայից [Muse]), hippocrène, *sf.*

ՁԻՁԱՄԱԼ (ձիւթ մ'է), hippomane, *sm.*

ՁԻՁԱՊԱՆ, palefrenier, *sm.*

ՁԻՁԱՓՇՏԱԿ (նաճճ վճասակար ձիոց եւ առջառոց), hippobosque (ἱππ-ο-μυ-ι), *sf.*, taon (տ—ն), *sm.*

ՁԻՁԱՍՏԱՆ, écurie, *sf.*

ՁԻՁԱՍՏԱՃ (տեսակ մը մեծ նաճճ), frelon, *sm.*

ՁԻՁԱՎԱՃԱՌ, maquignon (Այժմ լաւ է ըսել marchand de chevaux. Թաճըի maquignon չար մտքով կը գործածուի), *sm.* խաբեբայ —. maquignon, *sm.*

ՁԻՁԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, parade, montre, *sf.*

ՁԻՁԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, maquignonnage, *sm.* խաբեբայ —, maquignonnage, *sm.*

ՁԻՁԱՎԱՐԵԼ, chevaucher, *vn.* ցոռի —, être mauvais (mauvaise) cavalier (cavalière).

ՁԻՁԱՎԱՐԺ (հրաճաճգիչ ձիոց), écuyer, *sm. Qui est l'— qui tient ce manège?*

ՁԻՁԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, manège, *sm. Un cheval propre au —. Terme de —.*

ՁԻՁԱՎԱՐԻԿ (կառաձիզ ձիու վրայ հեծած մանուկ կառավար), jockey (ժ—ք), *sm.* [*sf.*

ՁԻՁԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, équitation,

ՁԻՁԱՒԱՐ, pâtureur, *sm.*

ՁԻՁՉԱԿ ԵՐԹԱԼ, galoper, *vn.*

ՁԻՁՉԱԿ ԼԻՆԵԼ, aller à toute bride, à bride abattue.

ՁԻՁՉԱԿԱՐԱՆ (—ի ֆ—ն—ը), champ de course, hippodrome (ἱππ-ο-μο-ς), *sm. Un vaste —. L'— de Constantinople.*

ՁԻՁՉԱՒԱՐԱՆ, turf (տ—ֆ), *sm. Un habitué du —.*

ՁԻՁԻԼԻՆ, bucentaure, *sm.*

ՁԻՁՈՒԼ, hippocentaure, centaure, *sm.*

ՁԻՁՈՐ, chevalier, *sm.* ‖ cavalier, *sm.* —f, chevalerie, *sf.* Ա—

րիագոյնն —ագ, la fleur des chevaliers. Այրնիր —f, բնիր բնիրն —ագ, — ամենակատար, fine fleur de chevalerie.

ՁԻԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, chevalerie, *sf.* || cavalcade, *sf.*

ՁԻԱՒԻՒՆ, V. Ձիամոյ։

ՁԻԱԳԱՐ (ձիոց ազիմներուն մէջ գնուող տեսակ մը դեղին հար), hippolithe, *sm.*

ՁԻԳ, tir, *sm.*

ՁԻԸՆԹԱՑԱՐԱՆ (—ի ֆ,ր—ե), champ de course, hippodrome (ֆ,ֆ—ո—ո՛) cirque, *sm.* [*sf.*

ՁԻԸՆԹԱՑՔ, course de chevaux,

ՁԻԸՆԿԻՉ ԼԻՆԵԼ, V. Ձիէ իյնալ (Ձի)։

ՁԻԹԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, huilerie, *sf.*

ՁԻԹԱԿՈՒԹՔ, récolte des olives, olivaison, *sf.*

1. **ՁԻԹԱՁԱՆԻ**, V. Ձիթապղպղ։

2. **ՁԻԹԱՁԱՆԻ**, huilerie, *sf.*

ՁԻԹԱՂԱՑ (աղօրիք ձիթապտղոյ), detritoir, *sm.* [*adj.*

ՁԻԹԱՊՏՂԱԳՈՑՆ, olivâtre,

ՁԻԹԱՊՏՈՒՂ (ֆ,ֆ—ո), olive, *sf.* — *mûre, verte.*

ՁԻԹԱՒՈՐ, oléagineux, euse, *adj. Substance oléagineuses.*

ՁԻԹԵԼ, huiler, *va.* — *une serrure, des ressorts.*

ՁԻԹԵՆԱՍԵՐՔ, oléacées, *sfp.*

ՁԻԹԵՆԻ, olivier, *sm.*, olive, *sf. L'olivier est le symbole de la paix.* Լեռան ձիթենիացեաց, ձիթասաւցեաց, mont des Oliviers.

ՁԻԹՈՑԵԼ, V. Ձիթել։

1. **ՁԻՐ** (պարգեւ. Հներէն), don, *sm. Faire un — à quelqu'un. Je n'ai pas acheté ce livre, c'est un — de l'auteur.*

2. **ՁԻՐ** } (տարբ. տարացնդ. ի—ե—
ՁԻՐՔ } ի—ի ֆ,ր—ի, ի—ի ֆ—ֆ), don, *sm. Le ciel, la nature l'enrichit, le combla de ses —s, de ses plus beaux —s.* talent, *sm. Dieu lui a donné de grands —s.* qualité, *sf. Il a beaucoup de —s.*

ՁԻԹ (ի՛ֆ՛ի), poix (ֆ—ո), *sf.* Ծեփել —ով, enduire de —, poisser, *va. Poisser un tonneau.* Ծեւ —, -- noire.

ՁԻԹԵԼ, enduire de poix, poisser, *va. Poisser un tonneau.* V. Կալափսել (1)։

ՁԻԹԻԶ, } calfat, *sm.* Փայտուկ,
ՁԻԹՈՂ, } ատակերս ձիւթողի, calfatin, *sm.* [*sm.*

ՁԻԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, calfatage,

ՁԻԹՈՑԵԼ, V. Ձիւթել։

ՁԻԹՈՒԱԾ, calfatage, *sm.*

ՁԻՒՆ (ի—ի), neige, *sf. De gros flocons de* — (—սպաս). — գալ, տեղալ, neiger, *vn. impers.* Ծիւ ձիւ — կուգայ, մեծ մեծ — կը տեղայ (ի—ի ֆ—ի ի—ի ի—ի ի—ի ֆ—ի), il neige à gros flocons. Այս գիշեր շատ — եկաւ, տեղաց, il a beaucoup neigé cette nuit. —երու մէջ կորուիլ, se perdre dans les —s.

ՁԻՒՆԱԲԵՐ, neigeux, euse, *adj.* — լինել (ձիւն գալ, տեղալ), neiger, *vn. impers.*

ՁԻՒՆԱԳՆԴԱՆ (սպիտակ եւ գնդաձեւ ծաղիկներով բոյսի մ'է), boule-de-neige, *sf.*

ՁԻՒՆԱԹԱՂ (գազաթնամբ լերանց), neigeux, euse, *adj.*

ՁԻՒՆԱԽԱՂԻԿ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող կոճղիզաւոր [bulbeux] տունկ մ'է), colchique, tue-chien *(pl.* des *tue-chiens), sm.*

ՁԻՒՆԱՀԱՏ, flocon de neige, *sm.*

ՁԻՒՆԱՊԱՏ, neigé, ée, *adj.* — (գազաթնամբ լերանց), couvert de neige, neigeux, euse, *adj.*

ՁԻՒՆԱՓԱՌ, } blanc (blan-
ՁԻՒՆԱՓԱՌ, } che) comme neige, *adj.*

ՁԻՒՆԵՂԷՆ, de neige, *adj.*

ՁԿՆԱԲԱՆ, ichtyologiste (ի—ֆ—ի—ֆ), *sm. Ուն savant* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Ձկնագէտ։

ձկնաբանական, ichtyologique, *adj.* [gie, *sf.*

ձկնաբանություն, ichtyologie, **ձկնաբեր** (կառնով ձուկն կռող. գ-լէ ի-լ-յ-ը), chasse-marée *(pl.* des *chasse marée)*, *sm.* || — (ձկնաբեր կառք. գ-լէ ը-ա-գ-ը), chasse-marée, *sm.*

ձկնաբուծություն, pisciculture (ֆէ-ֆէ-լ-ֆ-), *sf.* Հայերէն կ'բուսի ևաեւ Ձկնատածութիւն։

ձկնագէտ, V. Ձկնաբան։

ձկնագրություն, ichtyographie (ֆ+գ-ֆ-ֆէ), *sf.*

ձկնալից, poissonneux, euse, *adj.*

ձկնագեր, ichtyophage (ֆ+գէ-ֆ-ֆ), *adj. Un peuple, une peuplade* —. կր գործածուի ևաեւ իբր *sm. Les —s.*

ձկնանձն, V. Ձկնորս։

ձկնանձնություն, V. Ձկնորսութիւն։

ձկնանմողէզ, ichtyosaure, *sm.*

ձկնապան (ոսիկան ձկնորսութեան. գ-լէ ն-վ-ը-ը), garde-pêche *(pl.* des *garde-pêches)*, *sm.*

ձկնառատ, poissonneux, euse, *adj.*

ձկնավաճառ, poissonnier, *sm.*

ձկնավաճառանոց (գ-լէ գ-վ-ր-ը), poissonnerie, *sf.*

ձկնավաճառուհի, poissonnière, *sf.*

ձկնաս ([սեղանի վրայ] ձուկ կտրելու գործիք), truelle. *sf.*

ձկնատնտություն, V. Ձկնարուծութիւն։

ձկնարան (գ-լէ հ-վ-ա-), parc (ֆ-ա-ֆ), *sm.*

ձկնարկել (ձկնոցի մէջ մաւր ձկներ ձգել), aleviner, *va.*

ձկնաւէտ, poissonneux, euse, *adj.* [լէֆ), *sm.*

ձկնագար, ichtyolithe (ֆ+գէ-

ձկնիկ (մաւր ձուկն), petit poisson, *sm.*, poissonnaille, *sf.*, fretin, *sm.*

ձկնկուլ (-ա+ֆ- ֆ-լ-), albatros (-լ-գ-ր-ս-), *sm.* Հայերէն կ'բուսի ևաեւ Ջրխոցան։

ձկնորս (գ-լէ+ֆ-ը), pêcheur, *sm.* Հայերէն կ'բուսի եւս Ձկնաւան։ կին —, pêcheuse, *sf.* — *de crevettes.*

ձկնորսական, halieutique (-լէ+գէ+), *adj.*

ձկնորսարան, pêcherie, *sf.*

ձկնորսություն, pêche, *sf.* Հայերէն կ'բուսի ևաեւ Ձկնաւանութիւն։ իրաւունք ձկնորսութեան, pêche, *sf. Avoir la — d'une rivière.* Ձկնորսութեան երթալ, aller à la —. Ձկնորսութեան բլլալ, être à la —.

ձկնորսուհի, V. կին ձկնորս (**ձկնորս**)։

ձկնոց (աւազան ձկանց. գ-լէ հ-վ-ը-), étang (է+յ), *sm.*, piscine (ֆէ-ի'), *sf.* փոքրիկ —, alevinier, *sm.*

ձմբել (կարագ ճիւելու համար կաթը ծփոցի [baratte] մէջ շարժել, գարնել), battre le lait, baratter, *va.* Հայերէն կ'բուսի եւս Լնգել։

ձմբոս (կարագր ծեծելու գործիք. ի-յէ), baratte, *sf.* Հայերէն կ'բուսի ևաեւ խնոցի, Ծ ևոց։

ձմեռ } (էէւ), hiver (ի-ֆ-),
ձմեռն } *sm.* — *pluvieux, venteux, sec.* Ձմեռն կարճամեռն, կարեւոր, — bien dur, bien rude. Ձմեռն այս ինչ բաղաքի մէջ անցուց, il a passé l'— dans telle ville. Այս տարի բնաւ — չունեցաւնք, il n'y a point eu d'—. կ'բուսի ևաեւ Ձմերայնի։

ձմեռնադ, engelure, *sf.*

ձմեռնային, hiémal, ale (ի-ֆ-լ, -լ'. *pl. hiémaux.* կր գրուի եւս Hyémal, ale, aux), *adj. Plantes hiémales.* hivernal, ale

(pl. hivernaux), adj. Plante hivernale. Les froids hivernaux. կ'բսուի եւս Ձմեռակաց։

ձմերանոց, V. Ձմեռնայիք։

ձմերացեր, V. Ձմեռն։

ձմերել ([նաւերր կամ qorfերդ] ձմեռը տեղ մ'անցունել), passer l'hiver, hiverner, *vn.*

ձմերոյթ } (նաւաց), hiver-
ձմերոյտ } nage, *sm. Passer son — dans tel port.*

ձմերոսկ (ֆրէնկ.), pastèque, *sf.*, melon d'eau, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մեղրապուղ։

ձող, barre, perche, *sf.* || pal (*pl.* des *pals*, երբեմն եւ *paux*), *sm.* — (սեաւն), fût (ֆր.), *sm.* — (երկաթի, պղնձի), verge, *sf.* Թռչնոց կեցնելու —, V. Թառ։ Ծառի պտուղներ վար թափելու համար մեծ —, gaule, *sf.* Ցրիի մով տնկելու —, échalas, *sm.*

ձողաբարձ կազմած, V. Ձոդիճ (1)։

ձողաբարձ տանձար, **պորտ**, berceau, pavillon de treillage.

ձողաձուկն, morue, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Բուձուկն. բայց լուազոյնն եւ նիւթն է փոդոս։

ձողանշան (տիեզերի նչան), balise, *sf. Il y a dans cet endroit un banc de sable, il faut y mettre, y établir des —s.*

ձողանշանել, baliser, *va.* — *l'entrée d'un port.*

ձողաչափ, perche, toise, *sf.* —ով չափել, toiser, *va.*

ձողաչափուած, toisé, *sm.*

1. **ձողիկ** (—լէ), berceau, *sm. Faire monter la vigne au —. Diner sous un —.* treille, *sf. A l'ombre d'une —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Արիւ։

2. **ձողիկ** (գեղջն տնկուած ցցեր. rus. cwrf. ցցեր. —լէր), palée, *sf.*

1. **ձոյլ**, fonte, *sf.* — (ոսկւոյ, արծաթոյ), lingot. *sm.*

2. **ձոյլ**, massif, ive, *adj.*

ձոր, vallée, *sf.* —ն ցովսափսու, —ն դուռսուցնի (այն տեղն ուր մեռեալ յարութիւն պիտի առնուն, pas Գրոց արդց), — de Josaphat (selon l'Écriture).

ձորակ, petite vallée, *sf.*, vallon, *sm.*

ձորջ, manteau, *sm.*

ձորջակալ (զգեստ կախելու համար պատի մէջ ազուցած փայտ), portemanteau, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Զգեստակալ։

ձորջակալ ածել, V. Ձորձապատել։

ձորջակալել, (մէկը մուտքսակով, զգեստով պատել), envelopper quelqu'un de fourrures, de vêtements, emmitoufler (—ֆլէ), *va.*

ձորջակալիլ, s'emmitoufler, s'entortiller, *vpr. S'entortiller dans son manteau.*

ձորձոցք (օժիտ. ֆրհկ), trousseau, *sm. Son — est tout prêt.*

ձու (նաւկիթ. —ֆրէ), œuf (ֆոֆ. *pl. œufs*, —), *sm.* Թերխաորով —, V. Թերխաորով։ Կղզու — (կղզու [castor] ցայլերէն [aine] նաւնուած նախասրնգակաձ [antispasmodique] զոյացութիւն մ'է. —նոյ —լէ), castoréum (—ֆոլ), *sm.*

ձուածեղ (կարդա **ձուաձեղ**. —ֆրէ —յնոյ. —լէ), omelette, *sf.*

ձուալիճ(կարդա **ձուալից**.նաւկիթ ունեցող ձկանց համար կ'բսուի), œuvé, ée (—վէ), *adj. Hareng œuvé.*

ձուածին (կարդա **ձուածին**), ovipare, *sm. Les —s et les vivipares (կենդանածին).* || ovipare, *adj.* — անասուն (այսինքն թրչուն, սողուն, ձկուն), des ani-

maux —s (c'est-à-dire les oiseaux, les reptiles, les poissons).

ՁՈՒԱԿԵՐՊ (կարդա *Ձըւակերպ*), ovale, ovoïde, *adj. Une table, une figure —. Trou —.*

ՁՈՒԱՁԵՒ (կարդա *Ձըւաձեւ*), ovale, *adj. Une table, une figure —. Trou —.* ovalaire, ovoïde, *adj. Fruit, glande ovoïde.* — կերպարանք, ovale, *sm. Un — bien formé.*

ՁՈՒԱՆՔ (բառ ռմկ.), V. Երկուորիք, Երկաւորիք, կարեւորք։

ՁՈՒԱՎԱՃԱՌ (կարդա *Ձըւավաճառ*), marchand d'œufs, coquetier, *sm.*

ՁՈՒԱՐԱՆ (կարդա *Ձըւարան*. աման ձուոց մասակ անասնոց եւ կնոջ), ovaire, *sm.*

ՁՈՒԱՐԱՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Ձըւարանահատութիւն*. ախտացեալ ձուարանը կտրելը), ovariotomie, *sf.*

ՁՈՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Ձըւարկութիւն*. հաւկիթ ածելը. [illegible]), action de pondre, ponte, *sf.* Ժամանակ ձուարկութեան (հաւկիթ ածելու ժամանակ), temps de la ponte, ponte, *sf.*

ՁՈՒԸՆԿԱԼ ՍԿԱՀԱԿ (խաշած հաւկթի աման), coquetier, *sm.*

ՁՈՒԸՆԿԷՑ, oviducte, *sm.*

ՁՈՒԻԿ (կարդա *Ձըւիկ*. դեռ սկզբնական վիճակի մէջ եղող կուտ, որս բնախօսից), ovule, *sm.*

ՁՈՒԼԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, fonderie, *sf.*

ՁՈՒԼԱՐԱՆ. fonderie, *sf.*

ՁՈՒԼԵԱԼ, fondu, ue (Fondre բային), *adj.*

ՁՈՒԼԵԼ (թափել), fondre, jeter, couler, *va.* Ի մի —, fusionner, fondre, *va.*

ՁՈՒԼԻԼ, se fondre, *vpr.* Ի մի —, fusionner, *vn. Ces deux compagnies de chemins de fer ont fusionné.*

ՁՈՒԼԻՉ, **ՁՈՒԼՈՂ**, fondeur, *sm.*

ՁՈՒԼՈՒԱԾ, V. Ձուլեալ։

ՁՈՒԼՈՒՄ, **ՁՈՒԼՈՒՄՆ**, fonte, *sf. La — d'une statue.* fusion, *sf. La — de deux partis.*

ՁՈՒԿ, **ՁՈՒԿՆ**, poisson, *sm.* Ձկներ, les —s, les muets habitants de la mer. Անոյշ ջրոյ —, — d'eau douce. — որսալ, prendre du —, pêcher, *va.*

ՁՈՒՔ, V. Ձուանք։

ՁՐԻ, gratuit, ite, *adj.* V. Ձրիաբար։

ՁՐԻԱԲԱՐ, d'une manière gratuite, gratuitement, gratis (լատին.), pour rien, *adv.*

ՁՐԻԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, gratuité, *sf.*, gratis (լատին.), *sm.*

ՁՐԻԱՎԱՐԺ ԴՊՐՈՑ, école gratuite.

ՁՐԻԱՏՈՒՐ, gratuit, ite, *adj. Leçons gratuites.*

ՁՐՁԻՑ (պատառող), dévorant, ante, *adj.*

ՁՕՆ, V. Ձօնի։

ՁՕՆԵԼ, dédier, *va. Ils dédièrent le nouveau temple à Minerve* (կամ *Pallas*. *Միներուա*, *Աթենաս*, *Պալլաս*). consacrer, *va. — une église. — une personne à Dieu. Il consacra le nouveau temple à Jupiter* (կամ *Jupin*. *Արամազդ*). V. Նուիրել։

ՁՕՆԻ (Աստուծոյ նուիրուած բան. նուէր), chose offerte à Dieu, oblation, *sf. Les prêtres ne vivaient autrefois que d'—s.* V. Նուէր։

ՁՕՆՈՒՄ, **ՁՕՆՈՒՄՆ** (Աստուծոյ բան մը նուիրելը. նուիրումն), action d'offrir quelque chose à Dieu, oblation, *sf. J.-C., étant sur la croix, fit une — de lui-même à son père.*

Ղ

Ղ *(ghade. gh* du gosier*)*, dix-huitième lettre de l'alphabet arménien et treizième des consonnes. || quatre-vingt-dix, quatre-vingt-dixième.

Ղ.ԱԿԻՇ (պատճէր. ֆրէյբ-), lignes, *sfp. Travailler aux —. Combler des —.* retranchement, *sm. On entra dans leurs —s l'épée à la main.* — գործել, ածել (— ըհնել), se retrancher, *vpr. Nos gens se retranchèrent à la vue de l'ennemi.* Ամրացուցանել ղակեաւ (—ով ամրացուցնել), retrancher, *va. Les ennemis avaient retranché leur camp* (ֆ-ն. *բանակեցոյ. բանակ. բնադիրք*).

Ղ.ԱՄԲԱՐ, lampe, *sf.*

Ղ.ԱՐԻԿՈՆ (ֆ-ն), V. Ագարիկոն։ Հայերէն կ'բսուի եւս խարիկոն։

Ղ.ԵԿ (ֆ-ֆ), gouvernail *(pl.* des *gouvernails)*, timon, *sm.* || rame, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ուղղեակ։

Ղ.ԵԿԱՎԱՐ (ֆ-ֆ), timonier, *sm. Un coup de canon emporta le —.*

Ղ.ԵԿԱՎԱՐԵԼ, gouverner, *va. — un vaisseau, une barque. Ce pilote gouverne bien.*

Ղ.ԵՆԶԱԿ, tablier, *sm. — de cuisine, de maçon. Le — de peau d'un sapeur.*

Ղ.ԵՐՋ (մեծ ծառ կամ բեռն վաճառաց. համ), balle, *sf.*

Ղ.ԵՒՏԱԿԱՆ, lévitique, *adj. La loi —.* et *sm. Le Lévitique.*

Ղ.ԵՒՏԱՑԻ, lévite, *sm.*

Ղ.ԵՒՏԱՑԻՈՑ, lévitique, *adj.* Գիրք Ղեւտացւոց, lévitique, *sm. Le Lévitique.*

Ղ.ԵՒՏԻԿՈՆ, lévitique, *sm. Le Lévitique.*

Ղ.ԹՂԱՆ (գլանց. ֆլ-ղ), cylindre, *sm.*

Ղ.ՂՈՑ, V. Խղճոյ։

Ղ.ՐԿԵԼ, envoyer, expédier, *va.* փութով —, envoyer en toute diligence, dépêcher, *va.*

Ղ.ՐԿՈՂ, envoyeur, *sm.* (Վաճառաւ f) —, expéditeur, trice, *s.*

Ղ.ՐԿՈՒԻԼ, être envoyé, expédié.

Ղ.ՓՏԻՐԷՆ (լեզու դիպաց), copte, *sm.*

Ղ.ՓՏԻ (ածուցն հրեսոնքէից եւ գիպաւցւոց), copte, *adj.* et *sm. Un moine —. Les —s sont de la secte des jacobites ou eutycheens.*

Ղ.ՕՂԱՆՋԱՆՔ, aboiement կամ aboiment, *sm.*

Ղ.ՕՂԱՆՋԵԼ, aboyer, *vn. Un chien qui aboie à la lune, aux voleurs, après tous les passants.* — (զանգակի), tinter, *vn. La cloche tinte.*

Ղ.ՕՂԱՆՋԻՒՆ (զանգակի ձայն), tintement, *sm.*

Ղ.ՕՂԵԼ, se cacher, se nicher, *vpr.* || se clapir, *vpr.*

Ձ

Ձ *(djé)*, dixe-neuvième lettre de l'alphabet arménien et quatorzième des consonnes. || cent, centième.

ՁԱԳԱՐ (ա-ա- բ-վ-ր-ը), lapin, *sm.* Արական, էգ —, lapine, hase (հ-ա-ը), *sf.* —ի ձագ, jeune —, lapereau, *sm.*

ՁԱԳԱՐԱՆՈՑ, clapier, *sm.* || garenne, *sf.*

ՁԱԳԱՐԱՊԱՆ, garennier, *sm.*

ՁԱԳԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de lapins, homme aux lapins.

ՁԱԳԱՐԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, marchande de lapins, femme aux lapins.

ՁԱԹԱՆ, fêlé, ée, *adj.* Ունեղը — բլլալ, avoir la tête fêlée, le timbre —. [*a une* —.

ՁԱԹԱՆՈՒԹԻՒՆ, fêlure, *sf.* *Il*

ՁԱԹԵՑՈՒՆԵԼ, fêler, creaer, *va.* — (գեփիը, մարբը).gercer,*va.*

ՁԱԹԻԼ, se fêler, *vpr.*, crever, *vn.* Խնայլէն —, crever de rire. Նախանձէն —, crever d'envie.

ՁԱԹՈՏԵԼ, crevasser, *va.* *Le froid lui a crevassé les mains.*

ՁԱԹՈՏԻԼ, se crevasser, *vpr.*, craqueter, *vn.*

ՁԱԹՈՏՈՑ, craquement, *sm.*

ՁԱԹՈՏՈՒԱԾՔ, **ՁԱԹՈՏՈՒՔ**, } crevasse, *sf.*

ՁԱԽԱՆՈՑ (ոտնակապ [ձիոյ]), entrave, *sf.* *On a mis une — à cet animal pour l'empêcher de traverser la haie.*

ՁԱԽԱՐԱԿ (ք-է-բ-), poulie, *sf.*, tour, *sm.* Թել պատելու —, bobine, *sf.* [*sm.*

ՁԱԽԱՐԱԿԱԳՈՐԾ, poulieur,

ՁԱԽԱՐԱԿԵԱՑ, fait au tour, *adj.* *Un femme qui a le bras, la main, la gorge faits au tour.*

ՁԱԽԱՐԱԿԵԼ (յղկել. ողորկել), raboter, *va.* *Son poème est terminé, il n'a plus qu'à — ses vers.*

ՁԱԽՁԱԽՈՒՏ, marécageux, euse, *adj.* *Terrain, pré* —. — վայր, տեղ, V. ՃաճիՀ։ երկիր —, marécage, *sm.*

ՁԱԽՔ, vol, essor, élan, *sm.* — առնուլ, V. ՃախրելՀ

ՁԱԽՔԱՆՔ, vol, *sm.*

ՁԱԽՐԵԼ, } prendre son vol,

ՁԱԽՐԻԼ, } son essor, son élan, voler, *vn.*, s'envoler, *vpr.*

ՁԱԿԱՏ, front,*sm.* || devanture, *sf.* — (գրոց), frontispice, *sm.* — (շէնքի), façade, face, *sf.*, frontispice, *sm.* — (սեաՀ, քար տարաբեաց [architecte]), métope, *sf.* — երեքանկիւնի, fronton, *sm.* Հոգած —, front soucieux. —ը քաց, le front levé. — առ —, face à face, vis-à-vis.

ՁԱԿԱՏԱԳԻՐ, destin, *sm.*, destinée, *sf.*, sort, *sm.*, fatalité, prédestination, *sf.*

ՁԱԿԱՏԱԳՐԱԿԱՆ, fataliste, *adj.* *Doctrine* —.

ՁԱԿԱՏԱԳՐԵԱՆ, fataliste, *sm.*

ՁԱԿԱՏԱԳՐԵԼ, prédestiner, *va.*

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ, V. Պատերազմ։

ՃԱԿԱՏԱՅԱՐԴԱՐ, tacticien, *sm. Cet officier général est un grand —.*

ՃԱԿԱՏԱՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ, tactique, *sf.*

ՃԱԿԱՏԱՆՈՑ (ձիու ճակատի պահպանակ), fronteau, *sm.*

ՃԱԿԳԱՐԱՆ (տեսակ մը նուագարան), crotale, *sm.*

ՃԱԿՆԴԵՂ (փանճար), betterave, *sf. Salade de —s. Sucre de —.*

ՃԱՀ (յարմար. պատշաճ), propre, *adj.* Ի — գալ, V. Ճահաւորիլ։

ՃԱՀԱՒՈՐ, V. Ճահ։

ՃԱՀԱՒՈՐԻԼ (պատշաճիլ. վայելել), convenir, *vn.*

ՃԱՀԻՃ (պաթագլըգ), marais, *sm. — infect (ժանտահոտ. ժահահոտ. գարշահոտ). Dessécher un —.*

ՃԱՀՃԱԲՆԱԿ (ճահիճներու մէջ բնակող), marécageux,euse, *adj. Animaux —.*

ՃԱՀՈՂ, convenable, *adj. Cet emploi n'est pas — à ses talents.*

ՃԱՀՈՒԿ (ջոլիր. դասակ), troupeau, *sm. Un — d'imbéciles, d'ignorants.*

1. **ՃԱՂ** ([չորապ] շիշի), aiguille à tricoter, broche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ճաղուկ։

2. **ՃԱՂ** (թապութ), cercueil, *sm. — de bois, de plomb. Mettre un mort dans son —.* bière, *sf. Mettre un mort dans la —.*

ՃԱՂԱՏ (կունտ. տազ), chauve, *adj.*

ՃԱՂԱՏՈՒԹԻՒՆ (տազլըգ), calvité, *sf.*

ՃԱՂՈՒԿ, V. Ճաղ (1)։

ՃԱՂՊԱՏԱՆՔ ([սրախաղութեան <escrime> մէջ դիմացինին հարուածէն] փախուստ), volte, *sf.*

ՃԱՂՊԱՏԻԼ, կամ **ՃՈՃԻԼ ՃԱՂՊԱՏԻԼ** ([սրախաղութեան մէջ դիմացինին հարուածէն փախուստ տալու համար դէպ յաջ կամ յահեակ տեղափոխուիլ), volter, *vn.*

1. **ՃԱՃԱՆՉ**, V. Ճառագայթ։ — (Նկարուց մէջ սրբոց գլխոյն բոլորտիքը), nimbe (նեմպ), *sm.*, auréole, *sf.*

2. **ՃԱՃԱՆՉ** (ցուցարան Սրբութեան. սրբոց [յեկեղեցիս կաթողիկեայց]), ostensoir կամ ostensoire, *sm.*

ՃԱՃԱՆՉԱԳԵՂ, radieux, euse, *adj. Je n'ai jamais vu le soleil plus —.*

ՃԱՃԱՆՉԱՆԱՒՈՒԽՏ (տեսակ մը հաստ դիպակ [մանֆէա], վէտ վէտ [ondé] յօրինուածով), tabis (տապի), *sm.* Կը գրուի նաեւ ճաճանաւուխտ։

ՃԱՃԱՆՉԱՐԴ (ըստ կենդանաբանից [zoologiste եւ դուն ուրեք zoologue]), radiaire, *adj.*

ՃԱՃԱՆՉԱՐԴՔ, radiaires, *smp.*

ՃԱՃԱՆՉԱՒՈՐ, rayonnant, ante (պէյաղ, պարլագ), radieux, euse, *adj.* — (ըստ երկրաչափից [géomètre]), radial,ale *(pl. radiaux), adj. Courbes radiales.*

ՃԱՃԱՆՉԱՒՈՒԽՏ, V. Ճաճանչանաւուխտ։

ՃԱՃԱՆՉԵՂ, radieux, euse, *adj. Je n'avais jamais vu le soleil plus —.*

ՃԱՃԱՆՉՈՍԿՐ (փոքրագոյն ոսկր ձղւոյ [avant-bras]), radius (րատիուս), *sm.*

ՃԱՃԱՆՉՈՍԿՐԱՅԻՆ, radial, ale *(pl. radiaux), adj. Muscle —. Veine, artère radiale.*

ՃԱՄԱՐՏԱԿ (ճարտարախօս կամ մատենագիր կոկոզաբան [emphatique]), déclamateur, *sm. Un — ridicule, fatigant.*

ՃԱՄԱՐՏԱԿԵԼ, haranguer (հարանկէ), *vn. Il est toujours à —.*

ՃԱՄԱՐՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, déclamation, *sf.*

ՃԱՄԲԱՅ, route, *sf.*, chemin, *sm.*, voie, avenue, *sf.*, sentier,

sm. || marche, *sf.* || moyen, débouché, *sm.* || méthode, *sf.* Ղեղ —, sentier, *sm.* Ցնտառի մէջ ճեղ —, laie (Այսօր կ'բսուի Ligne), *sf.* Արհուճի — (պողոտայ), grand chemin, chemin public (chemin battu). Ցառազարդ —, boulevard, boulevart, *sm.* Ցեղմ եւ բառաս —, chemen ferré. Երկու երկաթուղիներ (chemin de fer) կցող —. միաւորութեան — (ᴡᴛᴛᴩ ᴛᴏʟᴏ-ᴏ-ᴏ ᴩᴛᴩʟᴩʟᴛᴩʟ ᴛᴏᴛᴏʟʟ. ᴛ-ᴛ-ᴏ), voie de raccordement. կամուրջներ —, arcade, *sm.* Ջրոյ —, rigole, *sf.* Խոհանոցի աղտոտ ջրոյ —, pierre d'évier. (Վաճառք ղրկելու եւ բերելու) —, débouché, *sm. Cette province manque de —s pour l'écoulement de ses produits. Ouvrir des —s au commerce.* — բանալ, ouvrir le chemin, frayer la route. Իմ իրեն — բանալ, se frayer un chemin, un passage. Ճամբան գոցել, fermer le chemin. Մէկուն ճամբան կտրել, couper le chemin à quelqu'un. — դնել, mettre en route, *va.*; expédier, *va.* — տալ, congédier, *va.* — ելնել, իյնալ, se mettre en chemin, en route, s'acheminer, *vpr.* Նաւով — ելնել, mettre à la voile. — բնել, faire route, cheminer, voyager, *vn.* Ճամբէն մոլորիլ, ճամբան սխալիլ, սխալ — բռնել, se tromper de route, se fourvoyer, *vpr.* Ճամբաց, dans le chemin, en chemin, chemin faisant (ᴛᴛᴛ-ᴛ). *Nous divisions chemin faisant.* կէս ճամբաց, ճամբուն կէսը, en beau chemin, à mi-chemin. կէս ճամբաց կանգ առնուլ (կենալ), s'arrêter en beau chemin, à mi-chemin.

ՃԱՄԲԱՐ (բանակ. qorf), armée, *sf.*, camp (ᴛ-ᴛ), *sm.*

ՃԱՄԲԱՆ, renvoyer, *va.*

ՃԱՄԲՈՐԴ, voyageur, euse, *s.*

ՃԱՄԲՈՐԴԵԼ, voyager, faire un voyage, courir le pays, le monde.

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, voyage, *sm.*, course, *sf.*, chemin, *sm.* — ընել, faire un voyage, voyager, *vn.*

ՃԱՄԿԱՒՈՐԵԼ, brocher, *va.* — *une étoffe d'or, d'argent.*

ՃԱՆ (ցոյլին բոչոռն մ'է. ᴛ-ᴛ-ᴛᴛ), héron (հերոն), *sm.*

ՃԱՆԱԿԱՆ, détonnant, ante, *adj.*

ՃԱՆԹԵԼ, V. ճայթիլ.

ՃԱՆԹԵՑՈՒՆԵԼ, crever, crevasser, fêler, *va.*

ՃԱՆԹԻԼ, éclater, pétiller, *va.* || crever, *vpr.* || gercer, *vn.*, se gercer, *vpr.* || fendre, *vn.*, se fendiller, *vpr.*

ՃԱՆԹԻՒՆ, éclat, fracas, pétillement, *sm.*, explosion, *sf.*, cric crac (ᴛ-ᴛᴛ ᴛ-ᴛ-ᴛ), *sm.*

ՃԱՆԹՈՒՐ, battement de mains, *sm.*

ՃԱՆԹՈՒՄ, } pétarade, *sf.* V.
ՃԱՆԹՈՒՄՆ, } ճայթիւն.

ՃԱՆԹՈՒՑ (վառօդալիր տուփ դնելու խոտակելու կամ պարիսպներ փլցուցնելու համար), pétard, *sm. Attacher le — à une porte.*

ՃԱՇԻ (մատակ ձի. ᴛᴛ-ᴛ-ᴛ), cavale, jument, *sf.* Մատաղ — (ᴛ-, ᴛᴛ-ᴛ-ᴛ), pouliche, *sf.*

ՃԱՆԱՂ (մատանւոյ խորշ. ᴛ-ᴛ ᴛᴛᴛ. ᴛᴛ-ᴛᴛ-ᴛ ᴛ-ᴛᴛ), chaton, *sm. La pierre est tombée du —.* œuvre, *sf. Son diamant sortit de l'— et tomba.*

1. **ՃԱՆ** (-ᴛᴛᴛ), osselets, *smp. Jouer aux —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Լիցք, Ցոգի, Ցոյգ, Վէգ.

2. **ՃԱՆ** (պնեղ. ᴛ-ᴛ-ᴛ), malléole, *sf.*

ՃԱՆԱՉԵԼ, V. ճանչնալ.

ՃԱՆԱՉԵԼԻ, connaissable, *adj. Le Messie sera — aux bons.* re-

connaissable, *adj. Il est si changé, qu'il n'est pas —. Voilà une fausseté bien —.*

ՃԱՆԱՉՈՂ, connaisseur, euse, *s.*; estimateur, *sm.*, appréciateur, trice, *s.* || connaisseur,euse, *adj. Il porta un œil — sur ces tableaux.* connaissant, ante, *adj.*

ՃԱՆԱՉՈՂԱԿԱՆ, discrétionnaire, *adj.*

ՃԱՆԱՉՈՂՈՒԹԻՒՆ, discrétion, *sf.*, discernement, *sm. Il a beaucoup de discernement.* goût, *sm.*

ՃԱՆԱՉՈՒՄ, } connaissance,
ՃԱՆԱՉՈՒՄՆ, } reconnaissance, *sf.* || perception, *sf.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀ (ճամբայ), route, *sf.*, chemin, *sm.*, voie, *sf.* || marche, *sf.* || voyage, *sm.* Արուճի —, chemin royal, route royale. V. եւ Արուճի ճամբայ (**ՃԱՄԲԱՑ**)։ Երկնաչու, օդաչու —, voyage aérien. Երկուղի —, bivoie, *sf.* Մէկուն —ը կտրել, couper le chemin à quelqu'un. Ջ—այն, ի —ին, V. ճամբան (**ՃԱՄԲԱՑ**)։ Բարի —, bon voyage!

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, itinéraire, *sm. L'Itinéraire de Paris à Jérusalem (Երուսաղէմ) par Chateaubriand.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԴԱՒ, voleur de grands chemins, bandolier, bandoulier, *sm.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԿԱՆ, itinéraire, *adj. Mesures —s.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԿԻՑ (փողոցի եւ կամ ընդ.), carrefour, *sm.*, bivoie,*sf.*, embranchement, *sm.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՑ, V. ճանապարհակից։

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՑՈՒՑԱԿ, itinéraire, *sm. Tracez-moi mon —.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴ, V. ճամբորդ։

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՐԱՆ (աղօթ ճամբորդաց համար), itinéraire, *sm. Dire son —.*

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԵԼ, V. ճամբորդել։

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, V. ճամբորդութիւն։

ՃԱՆԱՐԱՑ, V. ճամբայ։

ՃԱՆԱՐՈՐԴ, V. ճամբորդ։

ՃԱՆԱՐՈՐԴԵԼ, V. ճամբորդել։

ՃԱՆԱՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, V. ճամբորդութիւն։

ՃԱՆԴԱՆ (Հնդկաց տեսակ մը ծառ, որոյ փայտն անուշահոտ է. -անդալ -ղ՚ը), santal կամ sandal, *sm.*

ՃԱՆԿ, griffe, patte, *sf.* || croc (է—ս), *sm.* || agrafe, *sf.* Երկաթեայ —, crampon, *sm.* Փոխրիկ —, crochet, *sm.* —f (վկրաւոր [խեցգետնի, ասասկոսի]), crocs (է—ս), *smp.*, pinces, *sfp.* Գոդեց —, V. Մուճիկ։

ՃԱՆԿՈՀՈՑ (Եր ը՚ը), ive կամ ivette, *sf.*

ՃԱՆԿՈՒԹԵԼ, V. ճանկռտել։

ՃԱՆԿՈՒԹՈՒՔ, V. ճանկռտուք։

ՃԱՆԿՈՏԵԼ, égratigner, griffer, *va. Le chat l'a griffé.* Ջիրար —, s'égratigner, *vpr.*

ՃԱՆԿՈՏՈՒՔ, égratignure, *sf. Une — sur le visage.*

1. **ՃԱՆՃ** (-ինի), mouche, *sf.* փոխրիկ —, V. ճանճիկ կամ Մուճ։ —երը բռնել, chasser les —s, émoucher, *va.* Թռչուն —ի (աչի երեւցած փայլուն եւ գունաւոր բիլեր), —s volantes.

2. **ՃԱՆՃ** (համաստեղութիւն մը հարաւային կիսագնդին), mouche, *sf.*

ՃԱՆՃԱԳԻՐ (ցուրբ եւ անձեւ գիր), pieds կամ pattes de mouches.

ՃԱՆՃԱԿԱԼ (անուշ այլեւայլ ձկոց որ ճանճերն ու միջատները

կը բռնեն իրենց տերեւներովն), attrape-mouche *(pl.* des *attrape-mouches)*, gobe-mouches (*pl.* des *gobe-mouches*), *sm.*

ԶԱՆԶԱՐՄԱԿ (երիվար, ձի), moucheté, ée, *adj.*

ԶԱՆԶԱՆԱՒ (փոքրիկ ճաւակ կամ շոգենաւ), mouche, *sf.*

ԶԱՆԶԱՊԱՀ, émouchette, *sf.*, chasse-mouches (*pl.* des *chasse-mouches*), *sm.*

ԶԱՆԶԱՎԱՆ, émouchoir, chasse-mouches (*pl.* des *chasse-mouches*), *sm.*

ԶԱՆԶԱՓԱՂ (ճաճանակեր բոյնչիկ մ'է), gobe mouches (*pl.* des *gobe-mouches*), *sm.* [Պուճ։

ԶԱՆԶԻԿ (փոքրիկ ճաճի), V.

ԶԱՆԶԻԿՆ (երիվար, ձի), V. Ձանճաճերմակ։

ԶԱՆԶՈՐՍ (պարապ բաճերու եւ տեւէ եղող), gobe-mouches (*pl.* des *gobe-mouches*), *sm.*

ԶԱՆՁՈՐԱԿ, V. Ձանճամաղ։

ԶԱՆՁՎԱՆ, V. Ձանճավան։

ԶԱՆԶԵԼ, } connaître, recon-
ԶԱՆԶՆԱԼ, } naître, remettre, *va.* || apprécier, *va.* Չ—, ne pas connaître, ne pas reconnaître, méconnaître, *va.* Պիտէի յառաջ ճարկ է — (—ու է), il faut connaître, avant d'aimer. Ձեր ճայրը —ու ճանաչիւնը կամ բարեբախտութիւնն ունիմ, j'ai l'avantage de connaître monsieur votre père. Կը ճանչնամ ձեր բարեպարտութիւնը (եռախտապարտ եմ ձեր բարեպարտութեան), je suis fort sensible à votre bonté.

ԶԱՆԶՈՂ, V. Ձանճաչող։ Չ—, méconnaissant, ante, *adj.* Չ—ձեւանալ, méconnaître, *va.*

ԶԱՆԶՈՒՆԵԼ, faire connaître, faire reconnaître, *va.*

ԶԱՁ (կէս օրուան կերակուր), dîner (կամ pas ոմանց Diné), *sm.* || table, *sf.* Չրի —, franche lippée. Իջեւանի մէջ —, dînée, *sf.* Առնել, գործել — (սեղանի ծալ), donner à dîner. Պճիրաւէր —ի գալ, s'inviter à dîner. —ի ոտի, à table.

ԶԱԵԱԿ (համ), goût, *sm.*, saveur, *sf.* || — (փորձ), essai, *sm.*

ԶԱԵԱԿԱԿԱՆ, gustatif,ive, *adj.*

ԶԱԵԱԿԱՈՒԹԻՒՆ, dégustation, *sf.*

ԶԱԵԱԿԵԼ, goûter, *v. a.* et *n.*, déguster, *va.* Ախորժելով —, goûter attentivement et avec plaisir, savourer, *va.*

ԶԱԵԱԿԵԼԻՔ (փիւff. համառութիւն), goût, palais, *sm.*

ԶԱԵԱԿԵՐ, dîneur, *sm.*

ԶԱԵԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, faire goûter, *va.* [tateur, *sm.*

ԶԱԵԱԿԻՉ (բմպելեաց), dégus-

ԶԱԵԱԿԻՑ, commensal, ale (*pl.* des *commensaux*), *s. Nous sommes commensaux.* dîneur, *sm.* *J'étais un des —s.*

ԶԱԵԱՏԵՂ } (եկեղ-ատեղ),
ԶԱԵԱՏՈՒՆ } salle à manger, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պեղամատուն։

ԶԱԵԱՐԱՆ (լբաւարան), restaurant, *sm.* *Il tient un —. Dîner au —.* — (կայարանի [station] մէջ), buffet, *sm.*

ԶԱԵԵԼ, dîner, *vn.*, manger, *va.*

ԶԱԵԵԼԻՔ, de quoi dîner.

ԶԱԵԻԿ, petit dîner, *sm.*, dînette, *sf.* *Faire la —.*

ԶԱԵԿԵՐՈՑԹ, repas, *sm.*

ԶԱԵՈՑ, V. Խորհրդատեր, Պատարագմատոյց։

ԶԱԳԱՂ (երկայնաբոյ [մասեղագիր]. մեծաձիգ, երկայնատարած [բանի]), diffus, use, *adj.*

ԶԱԳԱՂԱՑՈՒՆԻՒՆ (երկայնաբանութիւն), diffusion, *sf.*

ԶԱԳԱՂԻՔ (արեան), effusion, *sf.* *Il y eut une grande — de sang dans ce combat.*

ՃԱՊԱՂՈՒՄ, } diffusion, suf-
ՃԱՊԱՂՈՒՄՆ, } fusion, *sf.*

ՃԱՊԱՂՕՐԷՆ, diffusément, *adv. Parler —.*

ՃԱՊՈՒԿ (կակուղ. ճկուն), pliable, pliant, ante, flexible, souple, *adj.*

ՃԱՊՈՒՌ (ճանկ), griffe, *sf.*— (յափշտակիչ բռչնց), serre, main, *sf.*

ՃԱՌ, discours, *sm.*, allocution. *sf.* || traité, *sm.* || oraison, *sm.* Հոգեւոր —, V. Քարոզ· Աւետարանի կամ կրօնական ճիւղից վրայ —, homélie (օմէլ), *sf. Les —s de saint Chrysostome (Ոսկեբերան) sur saint Matthieu* (կամ *Mathieu, Մաթթէոս*). Յուղարկաւոր —, oraison funèbre.

ՃԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, traité, *sm.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹ, rayon (—էյօն), *sm. Un — de lumière. Le soleil darde* (*կ'արձակէ*) *ses —s*, —ս արձակել (—ներ արձակել, արձկել), émettre, jeter, envoyer des —s, rayonner (—էյօնէ), *vn. Le soleil commençait à rayonner sur la cime* (*կսկսար. արեւուն*) *des montagnes.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱԶԵՒ, rayonné, ée, radié, ée, radiaire, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱԶԵՒՔ, les rayonnés. *smp.* || radiaires, *smp.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱԶԱՓ, radiomètre, *sm.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՐԶԱԿ, rayonnant, ante (—էյօնան, —էդ), radiant, ante, radieux, euse, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՒՈՐ, radieux, euse, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹԵԼ, } rayonner, *vn.*
ՃԱՌԱԳԱՅԹԻԼ, }

ՃԱՌԱԳԱՅԹՈՂ, rayonnant, ante, *adj.*

ՃԱՌԱԳԱՅԹՈՒՄ, } rayonne-
ՃԱՌԱԳԱՅԹՈՒՄՆ, } ment, *sm.*, radiation, *sf.*

ՃԱՌԱԽՕՍԵԼ, disserter, *vn.*

ՃԱԽԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, discours, *sm.*

ՃԱՌԱՍՏԱՂ, dissertateur, *sm. C'est un ennuyeux —.* [*vn.*

ՃԱՌԱՑԵԼ, discourir, pérorer,

ՃԱՌԱՑՈՂ, discoureur, euse, *s.*, péroreur, *sm.*

ՃԱՌԵԼ, discourir, *vn.* — պերճուքեամբ, պարտադաստան ձայնիւ եւ շարժուածքով, déclamer, *va. — un discours. Il a déclamé son rôle avec âme.* Կ'բսուի եւս ասիճնիր. *Un acteur qui déclame bien.*

ՃԱՏՐԱԿ (—բ—ն՝ ը—ն—), échecs (խաղ), *smp.* — խաղալ, jouer aux —. *On ne perd aux — que par sa faute.*

ՃԱՐ, remède, moyen, expédient, *sm.* — մը գտնել, trouver un moyen, un expédient. Գլխուն —ը տեսնել, trouver un moyen d'existence, se procurer un asile. —ը կտրիլ, ne savoir plus de quel bois faire flèche. — չկայ, il n'y a pas moyen, il n'y a pas mèche. Այն ատեն կը մտածուի, —ը կը փնտռուի (առակ), alors comme alors.

ՃԱՐԱԿ, pâture, *sf.*, pâturage, *sm.* || aliment, *sm.*, nourriture, proie, *sf.* Գետուն մէջ ամասնց —, paisson, *sm.* Ձիար —, V. Ձիարան· **ՃԱՐԱԿԱՒՈՐ** (ամասուն, այսինքն եղջերու, եզն [biche], այծեամն), broutant, ante, *adj.*

ՃԱՐԱԿԵԼ, V, Ձարակիլ·

ՃԱՐԱԿԵՑՈՒՆԵԼ, faire paître, faire repaître, *va.*

ՃԱՐԱԿԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ձարակեցուցեալ·

ՃԱՐԱԿԻԼ, pâturer, *vn. Les bêtes vont —.* brouter, *va. Les moutons broutent l'herbe. La famine (սով) fut si grande que les pauvres étaient réduits à — l'herbe.* Կ'բսուի ճաեւ ասիճնիր. *La*

chèvre peut — quatre à cinq heures de suite (անընդհատ). paître, *va. Les vaches paissent l'herbe. Les cochons paissent le gland* (*խոզկաղին. մոմոչ.* փալամուտ. փէլիտ), *la faîne* (*խոզակ, պտուղ փեկոնի* [*hêtre*]) *dans les forêts.* Է նաեւ *vn. Il y a des espèces d'oiseaux qui paissent.* repaître (*Part. passé. Repu, ue*), *vn. Ces chevaux n'ont point repu d'aujourd'hui, il faut les faire repaître.* manger, tondre, *va. Les brebis ont tondu entièrement le pré.* Ճարակելու վրայ ըլլալ, être en train de brouter.

ՃԱՐԵԼ, procurer, *va.* Հաստարակ գրագրութեանց օրակաճ ապրուստը —, gratter le papier, le parchemin.

ՃԱՐՃԱՏԵԼ, } craquer, décré-
ՃԱՐՃԱՏԻԼ, } piter, pétiller, *vn.* Ճարճատել ծաղրու, éclater de rire.

ՃԱՐՃԱՏԻՒՆ, craquement, *sm.*, décrépitation, *sf.*, crac (կըրթ), cric crac (կիրթ կըրթ), pétillement, *sm.*, crépitation, *sf.*

ՃԱՐՃՐՈՒԿ (հինտիպա), chicorée, *sf.*

ՃԱՐՄԱՆԴ (թօքա), fibule, *sf.* — (գրճի), fermoir, fermail, *sm.* V. Կոճակ ։

ՃԱՐՄԱՆԴԱԳՈՐԾ, chaînetier, *sm.*

ՃԱՐՄԱՆԴԵԼ, V. Կոճկել ։

ՃԱՐՊ, graisse, *sf.* Խոզի —, V. Գիրուց ։ — Եզանց եւ ոչխարաց՝ յորմէ կը ճինեն ճրագ, V. Ճրագու ։ — (Կիտի), lard (եաղ), *sm. Du — de baleine.* — (օծելու), graissage, *sm.* —ով օծել, frotter de graisse, enduire de suif, graisser, suiffer կամ suiver, *va.* —ով աղտոտել, V. Ճարպոտել ։

ՃԱՐՊԱԼԻՑ, } graisseux, euse,
ՃԱՐՊԱԿԱՆ, } *adj.*

ՃԱՐՊԱՄԱՆ (խորոված մսէ կաթած ճարպը ժողվելու ամանն), lèchefrite (լէնկէր), *sf.*

ՃԱՐՊԱՑԻՆ, graisseux, euse, *adj. Corps —.* adipeux, euse, *adj.*

ՃԱՐՊԱՒՈՐ, adipeux, euse, *adj.*

ՃԱՐՊԻԿ, V. Ճարպոտ ։

ՃԱՐՊԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ճարպոտութիւն ։

ՃԱՐՊՈՏ, graisseux, euse, *adj.*

ՃԱՐՊՈՏԵԼ, tacher de graisse, graisser, *va.* — *ses vêtements.* suiffer կամ suiver, *va.*

ՃԱՐՏԱՍԱՆ, orateur, *sm.* — *éloquent, véhément* (*կորովի. կորովաբան. fաչաբան*).

ՃԱՐՏԱՍԱՆԱԲԱՐ, V. Ճարտասանօրէն ։

ՃԱՐՏԱՍԱՆԱԿԱՆ, oratoire, *adj. L'art —.* — կերպով, V. Ճարտասանօրէն ։

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, rhétorique, *sf.*

ՃԱՐՏԱՍԱՆՕՐԷՆ, oratoirement, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐ, maître, industriel, *sm.* ‖ adroit, oite, habile (ուստա), industrieux, euse, ingénieux, euse, subtil, ile, fort, *m.* forte, *f.*, intelligent, ente, délié, ée, *adj.*

ՃԱՐՏԱՐԱԲԱՆ, V. Ճարտարախօս ։

ՃԱՏԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, parole, *sf.* V. Ճարտարախօսութիւն կամ ճարտարխօսութիւն ։

ՃԱՐՏԱՐԱԲԱՐ, V. Ճարտարապէս ։

ՃԱՐՏԱՐԱԽՕՍ, orateur, *sm. C'est un grand —. Un froid —.* —ն հռովմայեցի (Կիկերոն), l'Orateur romain (Cicéron). Նուիրական —, — sacré. ‖ éloquent, ente, *adj. Homme —. Ce discours est fort —.*

ՃԱՐՏԱՐԱԽՕՍԱԿԱՆ, oratoire, *adj. L'art —.*

ՃԱՐՏԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, rhétorique, éloquence, *sf.* Տեղեակ, հմուտ ճարտարախօսութեան, V.

Հռետոր։ Ճկուն, ուսումներ ճարտարախոսութեան, rhétoricien, *sm.* *C'est un bon —.* Ճարտարախոսութեամբ, oratoirement, éloquemment, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐԱՏԻՑ, délié, ée, *adj.* *C'est un homme fin et délié.*

ՃԱՐՏԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, dextérité, *sf.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏ, architecte, *sm.* — գիտուորական, ingénieur, *sm.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ, architectural, ale (*pl. architecturaux*), *adj.* *Les termes architecturaux.* architectonique, *adj.* *L'art —.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, architecture, architectonique, *sf.* Գիտուորական —, génie, *sm.* Արուեստական —, V. Արուեստական։ Իոմանեաց —, roman, *sm.*

ՃԱՐՏԱՐԱՊԷՍ, adroitement, habilement, industrieusement, ingénieusement, dextrement, brillamment, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐԱՍԱՆ, orateur, *sm.*

ՃԱՐՏԱՐԵԼ, s'ingénier, *vpr.*, subtiliser, *va.*

ՃԱՐՏԱՐԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Ճարտարախոսութիւն։

ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԵԱՄԲ, artistement, dextrement, industrieusement, ingénieusement, subtilement, *adv.*

ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, art, *sm.*, adresse, habileté (ուիւէէրե), dextérité, *sf.* || industrie, *sf.* || artifice, *sm.* || subtilité, *sf.* || intelligence, *sf.* || tour de gibecière, *sm.*

ՃԳՆԱԳԻՐ, agonothète, *sm.*

ՃԳՆԱԺԱՄ, crise, *sf.*

ՃԳՆԱԿԱՆ, rude, *adj.* — (դատաստանի), critique, *adj.* *Phénomènes, signes —s.* dangereux, euse, *adj.* *Maladie dangereuse.*

ՃԳՆԱՐԱՆ, ermitage, *sm.*

ՃԳՆԱՒՈՐ, ermite, solitaire, *sm.*, ascète (ասկետ), *s.*

ՃԳՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, ascétique, *adj.* *Vie —. Ouvrage —.* — մատենագրութիւն, V. Ճգնողական։

ՃԳՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ascétisme, *sm.*

ՃԳՆՈՂԱԿԱՆ, ascétique, *adj.* *Vie —. Ouvrage —.* [*smp.*

ՃԳՆՈՂԱԿԱՆՔ, ascétiques,

ՃԵՂ, V. Ճաղաս։

ՃԵՂԱՁՕՒԱԾ (տեսակ մ'ազուաւ), freux, *sm.*, grolle, *sf.*

ՃԵՂԱՆ (nusf ծառոյ), ramage, *sm.* [թիւն։

ՃԵՂՈՒԹԻՒՆ, V. Ճաղատու-

ՃԵՂԿԵԼ, fendre, gercer, *va.* || couper, inciser, tailler, *va.* || diviser, séparer, déchirer, *va.* Բազմութիւնը —, fendre la foule.

ՃԵՂՔՈՒԱԾՔ, fente, fissure, gerçure, *sf.* || coupure, incision, entaille, *sf.* || ouverture, *sf.* — (զգեստու թզուածից), crevé, *sm.*

ՃԵՂՔՈՒԻԼ, se fendre, *vpr.*, gercer, *vn.*, se gercer, *vpr.* || se couper, *vpr.*

ՃԵՄ ԱՆՆՈՒԼ, V. Ճեմել։

ՃԵՄԱԿԱՆ, péripatéticien, *sm.* *Les —s et les académiciens.* || péripatéticien, ienne, *adj.* *Un philosophe —. La doctrine péripatéticienne.*

ՃԵՄԱՍՈՒՐ, promeneur, euse, *s.*

ՃԵՄԱՍՐԱՀ, V. Ճեմելիք։

ՃԵՄԱՐԱՆ, lycée, *sm.* V. Ճեմելիք։

ՃԵՄԵԼ, se promener, *vpr.*

ՃԵՄԵԼԻ, cours, *sm.* *Nous allons souvent au —.* Հովանաւոր —, allée en berceau. Միւնազարդ —, V. Միւնեայր։

ՃԵՄԵԼԻՔ, galerie, *sf.* *La — du Louvre. Se promener dans une —.* Քարձրահարկ —, V. Դահլաւոյթ։ Քարկածածուկ, վրան գոց —, promenoir, *sm.*

ՃԵՄԻԾ (գիմի), lieux d'aisances, կամ լոկ lieux, *smp.*, cabi-

net d'aisances, կամ սուկ cabinet, *sm.*, commodités, latrines, *sfp. Latrines publiques.* Ա֊ինս —, cabinet inodore. — երթալ, aller aux lieux, au cabinet, au numéro 100.

ԱԲՄՈՂ, promeneur, euse, *s.*

ԱԲՄՈՒԹ, promenade, *sf.*

ԱԲՆԱԳԷՏ (Չինաց լեզուին եւ մասեաց գրութեան հմուտ), sinologue, *sm.*

ԱԲՆԱԿԱՆ, chinois, oise, *adj. Costume —. Tapisserie chinoise. Jardin —.* — ներին, V. Նարին։ — զարդ, կտիճ, chinoiserie, *sf.* — սուրեր (մաճուկներ զբօսանութեան համար տեսարան մը), ombres chinoises. — պպանախ, V. Պպանախ։

ԱԲՆԱԳՊԻՆԴ, packfong (թ֊ֆ֊ֆ), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Լանպղինձ։

ԱԲՆԱԲԷՆ, chinois, oise, *adj.* —, — լեզու, la langue chinoise, *sf.* ինձի համար — է այդ, c'est de l'allemand, du haut allemand pour moi.

ԱԲՆԱԾԻ, chinois, oise, *adj.*

ԱԲՆԱՀ, } fumée, *sf. La —*
ԱԲՆԱԲՐ, } *du rot.* Այս միսս ճենճն կը հոսի, cette viande sent le roui.

ԱԲՆԱԲՐԵԼ (մսոյ), fumer, *vn.*

ԱԲՆՈՂԿՈՒՋԱԿ (֊֊լէը֊ ֊լ֊ը), glycine, *sf.*

ԱԲՉ, hâte (հ֊ը), diligence, promptitude (թ֊ո֊ղ֊է֊ը֊), célérité, *sf.* — կացուցանել, V. Շեպեցուցանել։ —ով, en hâte, avec hâte, *adv.* —ով դրկել, dépêcher, *va.*

ԱԲՉԱՆՑՈՑ ՁՈՒՐՑ, ravin, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Հեղեղաց, Խոխոմ (1)։

ԱԲՉԵԱԼ, hâté, ée (հ֊ը֊է), *adj.*

ԱԲՉԵԼ, avoir hâte, une grande hâte, grande կամ extrêment hâte, se hâter, se presser, se dépêcher, *vpr.* V. Շեպեցուցանել։

ԱԲՉԵՑՈՒՆԵԼ, hâter, presser, *va.*

ԱԲՉՐՆԹԱՑ, կամ — **ԿԱՌՔ**, carrosse de voiture (Այժմ կ'բսուի diligence), *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գնդակաւոր։ Շեպընթաց ըստ գեկաւոր, express (է֊֊ը֊է֊. բառ. անգղիերէն). *sm. Nous sommes arrivés par l'—.*

ԱԲՉԻԼ, se hâter, se presser, se dépêcher, *vpr.*

1. **ԱԲՑ**, race, *sf.*
2. **ԱԲՑ**, V. Ձուց։

ԱԲՑՆՈՑ, poussinière, *sf.*

ԱԲՐՄԱՂ, blanc, *m.* blanche, *f. adj.* — գոյն, blanc, *sm.* Ել եւ — գոյներով խառն, V. Գոր֊ասապիսակ։ — զարնել, blanchir, *va.*

ԱԲՐՄԱԿԱԳՈՑՆ, blanchâtre, *adj.*

ԱԲՐՄԱԿԱՄԱՂՈՆ (մագ), grison, onne, grisonnant, ante, *adj.* Շերմակախառն մազերով, մորուքով (մարդ), grison, onne, *adj.* Շերմակախառն մազերով մարդ, grison, *sm.*

ԱԲՐՄԱԿԵՂԷՆ, linge, *sm. Il a beaucoup de —.* — փոխել, changer de —.

ԱԲՐՄԱԿՈՒԹԻՒՆ, blancheur, *sf.*

ԱԲՐՄԿԵԼ, V. Շերմկցուցանել։

ԱԲՐՄԿԻԼ, V. Շերմկնալ։

ԱԲՐՄԿԿԵԿ, blanchâtre, *adj.*

ԱԲՐՄԿՆԱԼ, blanchir, *vn. Le fer blanchit à un feu ardent.* se blanchir, *vpr. Se blanchir en s'appuyant contre une muraille.*

ԱԲՐՄԿՑՈՒՆԵԼ, blanchir, *va. Le soufre blanchit la laine.*

ԱՋՄԵԼ, presser, écraser, *va.* || accabler, exprimer, *va.* — (պտուղ), meurtrir, *va.* Մամլոյ տակ —, calandrer, *va.*

ԱՋՄՈՒԱԾ, pressé, ée, écrasé, ée, contus, use, *adj.*

ՃՁՄՈՒԱԾՔ, foulure, *sf.*

ՃՁՄՈՒՄ, ՃՁՄՈՒՄՆ, ՃՁՈՒՄ, ՃՁՈՒՄՆ, écrasement, *sm.*, expression, *sf.*

ՃԻԳՆ, effort, *sm.* — բափել, faire tous ses —s, se travailler, *vpr.* ի զուր — բափել, battre l'air.

ՃԻՂ, V. ՃիւղԻ.

ՃԻՃԵՂ (ասլան ֆուֆունը), ratière, souricière, *sf.* *Tendre une ratière, une souricière.* *Amorcer une souricière.*

ՃՒՃԻ, V. ՃՆի.

ՃԻՃՈՒՈՆՔ (բուչնց), gazouillement, *sm.*

ՃԻՄ (սաձն), mors, frein, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Լկամ.

ՃԻՇԴ, exact, acte, juste, *adj.* || ponctuel, elle, *adj.* || strict, icte, *adj.* || régulier, ière, *adj.* || frappant, ante, *adj.* || franc, *m.* franche, *f. adj.* — այդպէս, précisément, *adv.* — կերպով, V. ՃՇդիւ.

ՃԻՉ, cri, *sm.* Ազիողորմ —, — pitoyable.

ՃԻՑՈՒ (այրի բիժ. չ-ֆ-ֆ), chassie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ճպուռ. [grappillon, *sm.*

ՃԻՒ (փոխրիկ ողկոյզ. ըշդել), ՃԻՑ, V. Վիզ.

ՃԻՐԱՆ, ongle, *sm.* — (գազանի), griffe, *sf.* — (շան), harpe, *sf.* — (յափշտակիչ բուչնց), serre, main, *sf.* —ով բռնել, զարնել, վիրաւորել, griffer, *va.*

ՃԻՐԱՆՈՒՆԴ, V. ՃիրանԻ.

ՃԻՒԱԳ, monstre, *sm.* [*adj.*

ՃԻՒԱԳԱԳԱՐՈՑ, grossier, ière,

ՃԻՒՂ, branche, *sf.*, rameau, *sm.* || ramification, *sf.* Պատուաստի —, greffe, *sf.*

ՃԻՒՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, arbre généalogique, arbre de généalogie.

ՃԻՒՂԱՒՈՐ, branchu, ue, rameux, euse, *adj.*

ՃԻՒՂԱՒՈՐԻԼ, se ramifier, *vpr.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՃղճղիլԻ.

ՃԻՒՂԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (խողովակաց), embranchement, *sm.*

ՃԻՒՂԱՒՈՐՈՒՄ, ՃԻՒՂԱՒՈՐՈՒՄՆ, ramification, *sf.*

ՃԻՒՂԱՕՏ, branchu, ue, rameux, euse, *adj.*

ՃԻՒՂ, V. ՃղողոտիիՒ.

ՃԼԵԿԱՆ (բոյս մ'է), silène, *sm.*

ՃԼՈՒՆ (բոյս), ulve, *sf.*

ՃԼՈՒՆԵԱՑՔ, ulvacées, *sfp.*

ՃԿԱԼ, plier, *va.* — *son caractère aux circonstances.* Զիւն ամդամներր — սորվեցուցնել, assouplir un cheval.

ՃԿԱԼ, plier, *vn.* — *sous le joug* (ֆ-ֆ. յուծ). *Vous ne le ferez pas* —. ployer, *vn.*, se ployer, *vpr.*

ՃԿԱՆ (ը-ֆը-ֆ), marteau de porte, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ուռն դռան, Ուռնակ, Թռնգանար.

ՃԿՈՂ, pliant, ante, *adj.*

ՃԿՈՒՆ, pliant, ante, pliable, flexible, souple, *adj.*

ՃԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, souplesse, *sf.*

ՃՂԱՊԱՏՐՈՑՈՒ (պատուաս) , greffe en fente, greffe par rameaux, ente, *sf.*

ՃՂԲԼ, gazouiller, *vn.*

ՃՂԵՄ (բոյս), laîche, *sf.*, carex (ֆ-ֆ-ֆ-ֆ), *sm.*

ՃՂԼԱԿ (երագաթռիչ բուչուն մ'է), frégate, *sf.*

1. ՃՂՃԻՄ (ազան), coriace, *adj.* *C'est un homme* —. *Il est très* —.

2. ՃՂՃԻՄ (մաճր խնամքի պահանջող), vétilleux, euse, *adj.* *Ouvrage* —.

ՃՂՃՂԻԼ, se ramifier, *vpr.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՃիւղաւորիլԻ.

ՃՂՈՒՂ (անուղ տառափիղ. ֆիֆրիֆ ֆ-ֆ-ֆը), rayon, rai, *sm.*

ՃՃԱԿ, animalcule, *sm.* *Les —s spermatiques (սերմնավակներ), infusoires (մանրադիտակիկ).*

ճճի, ver, insecte, *sm.* Փառ —, vermisseau, *sm.*

ճճոտել, pépier, gazouiller, gringotter, *vn.* Հայերէն կ'բսուի նաև ճիպել։

ճճոտող (բռչուճի), chanteur, *adj. m.*

ճճոնուկ (ֆռլընֆոթ), escarpolette, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաև ճօլօլիկ, ճօլօրիկ, ճակուրդի։

ճմլածք, froissure, *sf.* || contusion, *sf.* V. ճմլուած։

ճմլեալ, V. ճմլուած։

ճմլել, } froisser, *va.* ||
ճմլեցուցանել, } presser, pressurer, *va.* || contusionner, *va.* — (չուխաճ), fouler, *va.* — (աճդամից յօդուածճիւթ), fouler, *va.* — (պտուղը), cotir, *va.* Ձեռքով —, pressurer, *va.*

ճմլիչ (խաղողոյ), fouloir, *sm.*

ճմլուած, pressé, ée, pressuré, ée, contus, use, *adj.*

ճմլուածք, froissure, *sf.* || contusion, *sf.* — (պտղոյ), cotissure, *sf.*

ճմլուք, } pressurage, *sm.* ||
ճմլուածք, } froissement, *sm.*, froissure, *sf.* || contusion, *sf.*

ճմռթել, chiffonner, froisser, *va.*

ճնձղագոյն (խոխ ֆրանֆ), mauve, *sf.*, fromageon, *sm. Cataplasme de feuilles de mauve.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ կռատեակ. Աղճկատ, Բաղէրուկ, Հաւկապիճիր։ [*smp.*

ճնձղագլխիկ, passereaux, ճնձղուկ (ֆրիւխ ֆռլա), moineau, passereau, pierrot, *sm.* —ի կը ճճուէ, կը ճռուողէ, le moineau pépie.

ճնշելական, compressible, *adj.*

ճնշելականութիւն, compressibilité, *sf.*

ճնշեալ, pressé, ée, pressuré, ée, comprimé, ée, accablé, ée, oppressé, ée, *adj.* || déprimé, ée, *adj. Un front* —.

ճնշել, presser, pressurer, comprimer, accabler, oppresser, *va.* Փարախի —, macérer, mortifier, *va.* — (չուխաճ), fouler, *va.*

ճնշելի, compressible, *adj.*

ճնշիչ, dépressif, ive, *adj.* — (պատաճ, pus վիրաբուժից), compressif, ive, *adj.* — գործի (վիրաբուժից), compresseur, *sm.*

ճնշուղ, compressif, ive, *adj.*

ճնշուիլ, être pressé, s'oppresser, *vpr.* Բեռաճ տակ —, succomber, *vn. Ce crocheteur (բեռնակիր) succombait sous le poids.*

ճնշումն, } pression, com-
ճնշումունք, } pression, expression, *sf.*

ճշգրիտ, exact, acte, juste, précis, ise, *adj.* — օրինակ, facsimilé *(pl.* des *fac-simile), sm. Le fac-similé d'une gravure.* V. ճշդիւ։

ճշգրտաբանութիւն, précision, *sf. Cet ouvrage est un modèle de* —.

ճշգրտագիւս, V. ճշդիւ։

ճշգրտել, vérifier, *va.*

ճշգրտիւ, V. ճշդիւ։

ճշգրտութիւն, précision, *sf.* Կնճռաւորի —, sensibilité, *sf.* Ֆամռաւոճ —, fac-similé *(pl.* des *fac-similé), sm. Le fac-similé d'une signature.*

ճշգրտումն, } vérification, *sf.*
ճշգրտութիւն, } *La — des passages cités.*

ճշդար } (մեծ ծառ մ'է.
ճշդաբերեան } ֆրա —ֆ), orme, *sm. Bel orme. Les loupes d'* —. *Le bois de l'* —. Հայերէն կ'բսուի նաև կնձնի, թեղի, Ղզղարեճի, Գզի, Մռեռակի ծառ, Մրգեղ ծառ։

ճշդիւ, exactement, strictement, justement, juste, au jus-

te, précisément, ponctuellement, rigoureusement, recta (—եէ—), *adv. Il a payé — à l'échéance.*

ՃԸԴՈՂ, épargnant, ante, *adj. Un homme —.* avare, *adj. Il est — de son temps.* Անչափ —, parcimonieux, euse, *adj. Un homme —.*

ՃԸԴՈՒԹԻՒՆ, exactitude, ponctualité, justesse, précision, vérité, économie, *sf.* Բառ առ բառ — (բարգմանութեան մէջ), littéralité, *sf. Il n'est pas facile, dans une traduction, de concilier la — avec l'élégance.*

ՃԸՄԱՐԻՏ, vrai, aie, véritable, réel, elle, *adj.* — է, c'est vrai. — է զի, il est vrai de dire, կամ լոկ il est vrai. — կերպով, V. Ճշմարտապէս։ —ն, vrai, *sm. Dites le —.* [խօս։

ՃԸՄԱՐՏԱԲԱՆ, V. Ճշմարտա-

ՃԸՄԱՐՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ճշմարտախօսութիւն։

ՃԸՄԱՐՏԱԽՕՍ, véridique, véritable, vrai, aie, *adj. C'est un homme véridique, vrai. Être véritable dans ses paroles.*

ՃԸՄԱՐՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, véridicité, véracité, *sf.*

ՃԸՄԱՐՏԱՊԷՍ, en vérité, à la vérité, vrai, au vrai, vraiment, véritablement, réellement, de fait, *adv.*

ՃԸՄԱՐՏԱՍԷՐ, véridique, véritable, vrai, aie, *adj. C'est un homme véridique, vrai. Être véritable dans ses paroles.*

ՃԸՄԱՐՏԱՏԵԱՑ, ennemi de la vérité.

ՃԸՄԱՐՏԻԼ, vérifier, *va. — un fait, un compte.* justifier, *va.*

ՃԸՄԱՐՏԻԼ, se vérifier, *vpr.*

ՃԸՄԱՐՏԻՒ, V. Ճշմարտապէս։

ՃԸՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, vérité, *sf. C'est une bonne —.* vrai, *sm.*, véracité, véridicité, *sf.* —ն պլպլել, V. Պլպլել։ Ըստ ճշմարտութեան, կամ ճշմարտութեամբ, V. Ճշմարտապէս։

ՃԸՆԱՐՕՑ (ներմակ կամ կարմիր գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մ'է), pivoine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փեսնայ, փեսնուցայ, Հահանայատակ, կայրէքի տակ, Քաջվարդ, Խաչափայտ (2)։

ՃՈՂ, V. Դայր։

ՃՈԼՈՎ (Հին Թ—ղ—), dindon, *sm.*

1. **ՃՈԼՈՏԱՆ** (խողովակ [տանեաց]), goutlière, *sf. — de bois, de plomb.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ճոռ-պան։

2. **ՃՈԼՈՏԱՆ** (կաճեայ ֆիւ [յարկի կառուց]), goutlière, *sf.*

ՃՈՂ, opulent, ente, riche, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. Ճոխապար։

ՃՈԽԱԲԱՆ, disert, erte, *adj. Il est plutôt — qu'il n'est élégant. Un discours —.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Քաջաբանիկ, Ճարտաբան։

ՃՈԽԱԲԱՐ, avec opulence, d'une manière riche, opulemment, richement, *adv.* ‖ d'une manière magistrale, magistralement, *adv. Parler magistralement.*

ՃՈԽԱԿԱՆ, magistral, ale, *adj. Il s'exprime d'un ton —.*

ՃՈԽԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ, faste, *sm.*

ՃՈԽԱՆԱԼ, s'enrichir, *vpr.*

ՃՈԽԱՑՈՒՆԵԼ, enrichir, *va.*

ՃՈԽԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, plutocratie, *sf.*

ՃՈՂՈՒԹԻՒՆ, opulence, richesse, *sf.* V. Ճոխանալութիւն։

1. **ՃՈՂԱՆ** (մականով գուցդիւադի [billard] գաւազան), queue, *sf.* ‖ crosse, *sf.* —ով գնդակ խաղալ, crosser, *vn.* —ով գնդակ խաղացող, crosseur, *sm. Cette allée est pleine de —s.* — աուի (ոսպ ամիսմագիսաց), crosse de l'aorte.

2. **ՃՈՂԱՆ**, bâton pastoral, *sm.*,

crosse, *sf.* *Il officia avec la — et la mitre (խոյր, թագ [եպիսկոպոսի]. միտր).*

ՃՈԳԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, bactériologie, *sf.*

ՃՈԳԱՆԱԿ, bactérie, *sm.*

ՃՈԳԱՆԱՒՈՐ (աբբայ), crossé, ée, *adj.*

ՃՈՂՈՊՐԻԼ, se sauver, *vpr.* Գողը ճողոպրեցաւ (կծիկը դրաւ). le voleur s'est évadé.

ՃՈՂՈՐՏԻՔ (տղոց ծծմակաց), bave, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ճիք։

ՃՈՏՓԻՆ } (չաւդար), seigle, *sm.*,
1. **ՃՈՆ** } épeautre, *sm.* եւ ըստ ոմանց *sf.*

2. **ՃՈՆ** (կաշեգործ), corroyeur, tanneur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խաղախորդ, Մորթեգործ։

ՃՈՊԱՆ, corde, *sf.*

ՃՈՌԹԱՆ (խողովակ [տանեաց]), gouttière, *sf.* *On préfère maintenant les tuyaux de descente aux —s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ճորորտակ(1)։

ՃՈՌՈՄ, emphatique, *adj.* *Discours, ton —.* ‖ rhéteur, *sm.* —ս, V. ճոռոմաբար։

ՃՈՌՈՄԱԲԱՆ, emphatique, *adj.* *Discours, ton —.* ‖ rhéteur, *sm.* *Cet homme-là n'est point un orateur, ce n'est qu'un —.*

ՃՈՌՈՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, rhétorique, *sf.*

ՃՈՌՈՄԱԲԱՐ, emphatiquement, *adv.* *Cet homme parle —.*

ՃՈՌՈՄՈՒԹԻՒՆ, emphase, *sf.* *Parler, déclamer avec —.*

ՃՈՐՏ (հպատակ), vassal, ale (*pl.* des *vassaux*), *s.* *Les vassaux d'un fief.*

ՃՈՐՏՈՒԹԻՒՆ, vassalité, *sf.*; vasselage, *sm.*

ՃՈՒԼԱՊ (բժշկական ըմպելի մ'է մեղմացուցիչ), julep, *sm.*

ՃՈՒՃ, la verge d'un enfant.

ՃՈՒՆԿԱՏ (Հնդկաց եւ Չինաց տեսակ մը նաւ), jonque, *sf.* *Une — chinoise.*

ՃՈՒՌ, V. Ջրտնուկր։

ՃՈՒՌԱԿ (որսական թռչուն՝ մը. տօղան), épervier, *sm.*

ՃՈՒՌՆ (պուտ), cuisse, *sf.*

ՃՈՒՏ (նորածին ձագ հաւու), poulet nouvellement éclos, poussin, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ ճէտ (2)։

ՃՉԵԼ, crier, criailler, *vn.* — (ծիծռան), trisser, *vn.*

ՃՉԻՒՆ, criaillerie, *sf.* V. ճիչ։

ՃՉՈՂ, criard, arde, *adj.* *Un enfant —.*

ՃՉՈՒՄ, } V. ճիչ։
ՃՉՈՒՄՆ, }

1. **ՃՊՈՏ** (բարակ գաւազան), houssine (հուսին), *sf.* *Donner un coup de — à un cheval. Battre un tapis avec une —.*

2. **ՃՊՈՏ** (ջութակի), archet, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կնտնտոց. կտնդոց։

ՃՊՈՒՌ (աչքի բիծ. չափաք), chassie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ճիպռ։

ՃՊՈՒՌՆ (աղուստօ պիծէյէ), cigale, *sf.* —ը կը ճռճռայ, la — chante.

ՃՊՌՈՏ (աչք), chassieux, euse, [*adj.*

ՃՌԱԼ, grincer, crier, *vn.*

ՃՌԱՆՏԱՒՈՒԹԻՒՆ (դալդ փամուրը ադրըսը), goutte, névralgie sciatique, կամ լոկ sciatique, *sf.*

ՃՌԱՔԱՂ (անկիւր խօփլայան), grappilleur, euse, *s.* *Voilà bien des —s dans cette vigne.*

ՃՌԱՔԱՂ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, V. ճռաքաղել։

ՃՌԱՔԱՂԵԼ, grappiller, *vn.*

ՃՌԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ, grappillage, *sm.*

ՃՌՉԱԾ, rabougri, ie, *adj.*

ՃՌՉԻԼ, rabougrir, *vn.*, se rabougrir, *vpr.*

ԶՈՋՈՒՈՂ, gazouillant, ante, *adj.*

ԶՈՋՈՒԱԼ, V. **ՃռՉԵԼ**։ — (դուռ), grincer, crier, *vn.*

ԶՈՋՈՒԱԾՈՂ, gazouillant, ante, *adj.* [*sf.*

ԶՈՆԻԿ, chariot, *sm.*, roulette,

ԶՈՆԶԵԼ, gémir, *vn.* — (դռան), grincer, crier, *vn.*

ԶՈՆԶԻՒՆ, cri, *sm.*

ԶՈՒՈՂԵԼ, pépier, chanter, *vn.* — (թռչուն), gazouiller, gringotter, *vn.* [*adj.*

ԶՈՒՈՂ, gazouillant, ante,

ԶՈՒՈՂՈՒԹԻՒՆ, **ԶՈՒՈՂՈՒՄ**, **ԶՈՒՈՂՈՒՄՆ**, } gazouillement, gazouillis (ի-ց-յէ), *sm.*

ԶՐԱՓ, chandelle, chandelle de suif, bougie de stéarine, lumière, *sf.* Մոմեղէն —, cire, *sf.* —ը վառել, մարել, allumer, éteindre la chandelle.

ԶՐԱՓԱԲԵՐԱՆ, bobèche, *sf.*

ԶՐԱՓԱԳՈՐԾ, chandelier, ière, *s.* խանութ —ի, chandellerie, *sf.*

ԶՐԱՓԱԿԱԼ, chandelier, *sm.*

ԶՐԱՓԱՎԱԶԱՆ, chandelier, *sm.* խանութ —ի, chandellerie, *sf.*

ԶՐԱՓԱՎԱԶԱՆՈՒԷԻ, chandelière, *sf.*

ԶՐԱՓԱՐԱՆ, chandelier, flambeau, *sm.* — սեղնեայտր, բազմատեղեանց, candélabre, *sm.*

ԶՐԱՓԱՐԱՐ, chandelier, ière, *s.*

ԶՐԱՓԵՆԻ, arbre de suif, *sm.*

ԶՐԱՓԻԿԱՑԻՆ (միրգէ ելած նվիներին ճարպ), sébacé, ée, *adj.* *Matière, humeur sébacée.*

ԶՐԱՓՈՒ (ճարպ եզանց եւ այլ խարտց՝ յորմէ կը շինուի մոմ), suif, *sm.* —ի օծել, suiffer կամ suiver, *va.* *Suiffer un navir, un mat de cocagne* (*յարախուրեան կայմ*).

ՃՓՆԻ (ֆ-ֆ-ն-), camomille, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս երիցուկ։

ՃՕԼՕԼԻԿ } (-ա-ղ-ֆ), escar-
ՃՕԼՕՐԻԿ } polette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս ՃճռՃիկ, Ճռկուրչի։

ՃՕՃԱԿԱՆ, oscillatoire, dandinant, ante, *adj.* [*sm.*

ՃՕՃԱՂԱԿ, pendule, balancier,

ՃՕՃԱՂՈՑ (-ա-ղ-ֆ), escarpolette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս ՃճռՃիկ, Ճօլօլիկ, Ճօլօրիկ, Ճռկուրչի։

ՃՕՃԵԼ, branler, balancer, faire osciller, *va.*

ՃՕՃԻԼ, osciller, *vn.*

ՃՕՃՈՒՄ, } branle, *sm.*, os-
ՃՕՃՈՒՄՆ, } cillation, *sf.* || vibration, *sf.* — (առաջից երկրի), nutation, *sf.*

ՃՕՃՈՒՆ (որ կը ճօճի), branlant, ante, *adj.*

ՃՕՃՔ, hamac (հ-մ-ֆ), *sm.* *On se sert principalement de —s sur les vaisseaux.* Հայերէն կ'ըսուի ճաեւ կախաճկողիճ։

ՃՕՃԱԼ (չարախօսել. բծաւմաճել), déchirer, *va.* — *son prochain.* [*cier, de cuir.*

1. **ՃՕՃԱՆ**, cuirasse, *sf.* — *d'a-*
2. **ՃՕՃԱՆ** (վարապանակ [justaucorps] զինուորաց գոմշոյ մորթէն), buffle, *sm.*

Մ

Մ *(mèn* ou *mién)*, vingtième lettre de l'alphabet arménien et quinzième des consonnes. || deux cents, deux centième.

ՄԱԳԱՂԱԲ (Խէրխ), parchemin, *sm.* Ագնիւ —, V. Որթեցի։ —ի գործարան, V. Մագաղաթագոց։ [minier, *sm.*

ՄԱԳԱՂԱԲԱԳՈՐԾ, parche-

ՄԱԳԱՂԱԲԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, parcheminerie, *sf.*

ՄԱԳԱՂԱԲԱՆՄԱՆ, parcheminé, ée, *adj.*

ՄԱԳԱՂԱԲԱՆՈՑ (մագաղաթի գործարան), parcheminerie, *sf.*

ՄԱԳԱՂԱԲԱՎԱՃԱՌ, parcheminier, *sm.*

ՄԱԳԱՂԱԲԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, parcheminerie, *sf.*

ՄԱԳԱՂԱԲԵԱՑ, de parchemin, *adj.* — ձեռագիր, գրչագիր, manuscrit sur parchemin.

ՄԱԳԱՐԻԿԱՆ (տունկ մ'է. փո-լ-ֆ-ֆ-), bardane, *sf.*, glouteron, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ կռատունկ։

ՄԱԳԻ, griffe, *sf.*, ongle, *sm.* — (յափտակիչ բռչնոց), serre, *sf.* — երկաթի, crochet, *sm.*

ՄԱԳԻՐԻԿՈՆ, V. Մագարիկոն։

ՄԱԳԼԵԼ, grimper (ի-երէէ), gravir, *vn.*

ՄԱԳԼՈՂՔ, grimpeurs, *smp.*

ՄԱԳԼՑԵԼ, V. Մագլել։

ՄԱԳՆԱՑ ([Լեհացոց եւ Հունգարացոց] աւազ), magnat (ֆ-ն-), *sm.*

ՄԱԳՆԵՍԻՈՍ ՎԵՄ, aimant, *sm.*

ՄԱԳՆԻՍ, V. Մագնիս։

ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՄ, } V. Մագ-
ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՄՆ, } նիսուցմն։

ՄԱԳՆԻՍԱՑՈՒՆԵԼ, V. Մագնիսել։

ՄԱԳՆԻՍ (ֆէ-ֆը-), pierre d'aimant, *sf.*, կամ լոկ aimant, *sm.* — արուեստական, aimant artificiel.

ՄԱԳՆԻՏԱԿԱՆ, aimantin, ine (Այժմ կ'բսուի Magnétique), *adj.* Զօրութիւն —, V. Մագնիսականութիւն։

ՄԱԳՆԻՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (զօրութիւն մագնիսական), magnétisme, *sm. Les effets du* —. V. Մագնիսուցմն։

ՄԱԳՆԻՏԱՆԱԼ, s'aimanter, *vpr. Le fer s'aimante par divers procédés.*

ՄԱԳՆԻՏԱՑՈՒՄ, } V. Մագ-
ՄԱԳՆԻՏԱՑՈՒՄՆ, } նիսուցմն։

ՄԱԳՆԻՏԱՑՈՒՆԵԼ, V. Մագնիսել։ [ատղ։

ՄԱԳՆԻՏԱՑՈՒՆՈՂ, V. Մագնի-

ՄԱԳՆԻՏԱՔԱՐ, pierre d'aimant, *sf.*

ՄԱԳՆԻՏԵԼ, aimanter, *va.* — *l'aiguille d'une boussole, en la frottant sur un aimant naturel ou artificiel.* magnétiser, *va. Se faire* —.

ՄԱԳՆԻՏԻԱՑ (սասկիկ ճերմակագոյն բարակ հող մը. ֆ-ձնէ-լի-), magnésie, *sf.*

ՄԱԳՆԻՏԻԱՆ (մեսաղ մ'է), magnésium (ֆրնեզիօմ, pus Ակադիմիոյ. ֆրնեզիօմ, pus Լիդրէի), *sm.*

ՄԱԳՆԻՏՈՂ, magnétiseur, euse, *s.*

ՄԱԳՆԻՏՈՒԹ, } aimantation,
ՄԱԳՆԻՏՈՒՄՆ, } magnétisation, *sf.* || magnétisme, *sm.*

ՄԱԳՆՈԼ, } magnolier
ՄԱԳՆՈԼԵՆԻ, } (ֆրնեզիէ, pus Ակադիմիոյ. ֆրնեզիէ, pus Լիդրէի), magnolia, *sm.*

ՄԱԴԱՊՈԼԱՄ (հաստ բամբակեղէն կտաւ մը. ֆրանզիօլ), madapolam, *sm.*

ՄԱԴԵՐԱՍ (Մադէրեաց գինի), madère, *sm.*

ՄԱԴՐԱՍ (Մադրասեաց կերպաս), madras (ֆրանս), *sm.*

ՄԱԶ (-ոչ), cheveu, *sm.* || poil, *sm.*, chevelure, *sf.* — (մարդոյ), cheveu, poil, crin, *sm.* — (ձիոյ, արջառաց, առիւծու), crin, *sm.* — աղուամազ (ճնկոց), poil, *sm.* — (խոզի), soie, *sf.* — (սապատարզի), crinière, *sf.* Մազ այծեաց, V. Այծեայ· երկայն եւ կակուղ — (շան), soie, *sf.* կոշ —, crinière, *sf.* Շիճնու —, perruque, *sf.* երկայն եւ սրձակ —եր, des cheveux tombants. —f ածող, les poils d'aisselle. Իրարու —երը քաշել, se tirer les cheveux. —երը կտրել, couper les cheveux. (կղերիկոսի) —երը կտրել, tonsurer, *va.* Մէկուն —երը տակէն կտրել, couper les cheveux de près, tondre, bretauder, *va.* —ը թափել տալ, faire tomber les cheveux, dépiler, *va.* —ը թափիլ, perdre ses cheveux, se dépiler, *vpr.* —երը խլել, թափել, épiler, *va.* —երը ներկել, teindre les cheveux. Մէկը —երէն քաշել, tirer quelqu'un par les cheveux. — —ի գալ, se prendre aux cheveux. — մազ (ինչ մազ), il ne s'en est fallu que de l'épaisseur d'un cheveu.

ՄԱԶԱԹԱՓ ԼԻՆԵԼ, se dépiler, *vpr.*

ՄԱԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (եզ ինչ ֆրնեզիէ+), capillarité, *sf.*

ՄԱԶԱԾՆ, pileux, euse, pilaire, *adj. Système pilaire.*

ՄԱԶԱՆՄԱՆ, } capillaire, *adj.*
ՄԱԶԱՏՈՒԱԿ, }

ՄԱԶԵԿԱՄԱՍ (տապիկ մազեղէն կամ այծեայ [տպաշխարհաքեան համար]), haire (ձհ-), *sf. Porter la —. La — et le cilice (գօսի մազիզեն).*

ՄԱԶԵՂ, chevelu, ue, poilu, ue, poileux, euse, pelu, ue, velu, ue, *adj.*

ՄԱԶԵՂԵՆ, de cheveux, de poil, *adj.* V. Մազեկամաս·

ՄԱԶԻԿ (ֆրնզիզէ-. ֆմզզէ), pincette, *sf.*, կամ pincettes, *sfp.*

ՄԱԶՄՈՒԿ, poil follet. — (բուսոց), fibre, *sf.* —f, filet, *sm.*

ՄԱԶՈՏ, poilu, ue, poileux, euse, pelu, ue, velu, ue, *adj.*

ՄԱԶՈՑ, pileux, euse, pilaire, *adj.* [(ֆրանզէ), *sm.*

ՄԱԶՏԱԳԻ (-եզ), mastic

ՄԱԶՏԱԳԻ (-եզ -ի), lentisque, *sm.*

ՄԱԹ (եփելով քանձրացած խաղողի օշարակ. գիմզ), sapa, *sm.*

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ, mathématique, *adj. Vérité, justesse —.* — կերպիւ, կերպով, V. Մաթեմատիկապէս·

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԳԷՍ, mathématiquement, *adv.* — *parlant.*

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԵՆ, mathématique, *adj. Vérité, justesse —.* — գիտութիւն, mathématique, *sf.*

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿՈՍ, mathématicien, *sm. Il est grand —.*

ՄԱԹԱՂԵՆ (ֆոֆ- ինգիլ -ի), arbousier, *sm.*

ՄԱԹՈՒՋ (թո՛ց- ԻԻփլէ), arbouse, *sf.*

ՄԱԺԱՌՈՍ, cuisinier, ière, *s.*

ՄԱԼ, mouton, *sm.*

ՄԱԼԱԳԱ, malaga, *sm.*

ՄԱԼԱԳՈՆԵԼ, amalgamer, *va.* — *des idées nouvelles avec des idées anciennes.*

ՄԱԼԱԵԵԱՆ, malai, aie, կամ malais, aise, *adj.*

ՄԱԼԱԵԵՐԷՆ, malai, aie, կամ malais, aise, *adj.* — լեզու, la langue malaise, *sf.*, կամ malai կամ malais, *sm.* [*va.*

ՄԱԼԵԼ, châtrer, bistourner,

ՄԱԼՈՒԽ, câble, *sm.*

ՄԱԼՈՒՂՑ (այծու դեմ [lama կամ llama] տեսակէն կեղտաթի մը. ՀԻՒԱՆԻ—), vigogne, *sf.*

ՄԱԼՈՒՄ (մո՛լլ—), mollah (մո՛լլ—), *sm.*

ՄԱԽԱՔ (ը—վ—լ—բ—ղ) carrelet, *sm.* — *de sellier, d'emballeur.* poinçon, *sm. Un étui garni de ciseaux et d'un* —.

ՄԱԽԱՂ, sac (—ի), *sm.* — (հովուի), gibecière, *sf.* Հացի — (հովուի), V. Հացապուիր։ Որսորդի —, carnassière, gibecière, *sf.*

ՄԱԽԱՆՔ (ի—ի—ն՛լլէ), jalousie, *sf.* [*sf.*

ՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, viscosité,

ՄԱՆԱՆ, visqueux, euse, *adj.*

ՄԱՆԱՆԻԼ (փակչիլ. կպչիլ), s'attacher, se coller, *vpr.*

ՄԱՆԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, viscosité,

ՄԱՆՆՈՒԼ, se cailler, se coaguler, *vpr.*, coller, *vn.*

1. **ՄԱՆՈՑ**, gélatine, *sf.* կ'բսուի եւս Մաճուած (1)։

2. **ՄԱՆՈՑ** (լ՛հ՛), soudure, *sf.*

1. **ՄԱՆՈՒԱՆ**, gélatine, *sf. Bouillon de* —. — (բուսական կամ կեղտաճական մսաւճը), gelée, *sf.*

2. **ՄԱՆՈՒԱՆ** (կցուած. զոդուած), soudure, *sf. Le tuyau est crevé à la* —.

ՄԱՆՈՒՄ, } conglutination,
ՄԱՆՈՒՄՆ, } *sf.* || caillement, *sm.*

ՄԱՆՈՒՆ (ի—ը—բ), lait caillé, կամ սոսկ caillé, *sm.* — ծախեմ (մանկական խաղ մը), jeu des quatre coins. — ծախեմ խաղալ, jouer aux quatre coins.

ՄԱՆՈՒՑԱԾԻՆ, gélatineux, euse, *adj. Substance gélatineuse.*

ՄԱՆՈՒՑԱՆԵԼ, conglutiner, *va.* || souder, attacher, *va.*, cailler, coaguler, *va.*

ՄԱՆՈՒՑԻԿ, gluant, ante, glutinatif, ive, glutineux, euse, *adj.*

ՄԱՆՈՒՑԻՉ, coagulant, ante, *adj.* Դիւք —, coagulum (ի—ը՛), *sm. La présure est un* —.

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ, } soudure, *sf.*
ՄԱՆՈՒՑՈՒՄՆ, } *Ce tuyau est bon, mais la* — *en est mal faite.* — (կաթին), coagulation, *sf.*

ՄԱԿԱԲԵՐԵԼ, supposer, *vn.* || induire, *va. La conséquence que j'en induis.*

ՄԱԿԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, supposition, *sf.* || induction, *sf.*

ՄԱԿԱԲՈԼՈՐԱԿ, V. Մակբոլորակ։

ՄԱԿԱԲՈՑ, parasite, *adj.*

ՄԱԿԱԲՈՒԹԱԿԱՆ, parasitique, *adj.*

ՄԱԿԱԲՈՒԹՈՒԹԻՒՆ, parasitisme, *sm.* [nème, *sm.*

ՄԱԿԱԳԱՆԶՈՒԹԻՒՆ, épipho-

ՄԱԿԱԳԻՐ, intitulé, *sm. L'*— *d'un livre.*

ՄԱԿԱԳՐԵԼ, intituler, *va. Il a intitulé sa pièce.*

ՄԱԿԱԳՈՂ, épithème, *sm.*

ՄԱԿԱԹԱՂԱՆԹ ՊՂԱՒՈՒՆԷԼՔ ի՜—ի— ի—ի ի—ը), épiploon (ի՛ի՛ի—օ՛), *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Աղեացամաշէկ։

ՄԱԿԱԼԵԶՈՒ, épiglotte, *sf.*

ՄԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, induction, *sf.*

ՄԱԿԱԿԻՑ, point, *sm.* || deux-

points, *smp.*, comma *(pl.* des *comma)*, *sm.*

ՄԱԿԱՂԱՏԵՂ, parc (բարք), *sm. Le berger couche au —.*

ՄԱԿԱՂՈՒՄ } (խաւշանց),par-
ՄԱԿԱՂՈՒՄՆ } cage, *sm.*

ՄԱԿԱՄՈՐՁԻՔ, épididyme,*sm.*

ՄԱԿԱՆ, bàton, *sm.*

ՄԱԿԱՆԱՒՈՐ, bâtonnier, *sm.*

ՄԱԿԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, bâtonnat, *sm.*

ՄԱԿԱՆԿԵԱԼ, incident, ente, [*adj.*

ՄԱԿԱՆԿՈՒԹԻՒՆ,incidence,*sf.*

ՄԱԿԱՆՈՒՆ, surnom, *sm.* — դնել, տալ, V. Մականուանել ։

ՄԱԿԱՆՈՒԱՆԵԼ, surnommer, *va.*

ՄԱԿԱՇՐՋԱՆ, épicycle, *sm.*

ՄԱԿԱՐԴ (մայր), V. Խմոր ։

ՄԱԿԱՐԴԱԿ, plan, *sm.*

ՄԱԿԱՐԴԱԿԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ,planimétrie, *sf.*

ՄԱԿԲԱՅ (վերադիր բայից), ad[verbe, *sm.*

ՄԱԿԲԱՅԱԿԱՆ, adverbial, ale *(pl. adverbiaux)*, *adj.* — ասացուած, locution adverbiale.

ՄԱԿԲԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, adverbialité, *sf.*

ՄԱԿԲԱՅՕՐԷՆ (իբրեւ մակբայ), adverbialement, *adv.*

ՄԱԿԲՈԼՈՐԱԿ (տեսակ մը կոր գիծ, բուն երկրաչափից [géomètre]), épicycloïde (էբիսիգլօիտ),*sf.*

ՄԱԿԴԻՐ, attribut, *sm.* || adjectif, *sm.* || épithète, *sf.*

ՄԱԿԵՌԱԿ, V. Մակեռորդ ։

ՄԱԿԵՌՈՐԴ, épitrite, *sm.*

ՄԱԿԵՐԵՒՈՅԹ, surface, superficie, *sf.*

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԱԿԱՆ, superficiel, elle, *adj. Ligne superficielle.*

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԻ, superficiel, elle, *adj. Ligne superficielle.* Ի —, V. Մակերեւութիւ ։

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԻՒ, superficiellement, *adv.* [րեւոյթ ։

ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, V. Մակե-

ՄԱԿԵՐԻԿԱՄՆԱՅԻՆ (բուս ան-դամագիտաց), surrénal, ale, *adj. Glandes surrénales.*

ՄԱԿԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ flux(ֆլիւ), flot, *sm.*, marée montante, *sf.* — եւ տեղափոխութիւն, flux et reflux, flot et jusant.

ՄԱԿԸՆԹՐԱԿ, réveillon, *sm. Donner, faire un —. Le — de la nuit de Noël.*

1. **ՄԱԿՈՆ** (մահօգանի ագաժու), acajou, bois d'acajou, *sm.* — կահուց, acajou à meubles. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մահոգենի ։

2. **ՄԱԿՈՆ** (մակոնեան գինի. Մա-քօն մէրոպը), mâcon, *sm. Du vieux —.*

ՄԱԿՈՍԿՐ, suros, *sm.*

ՄԱԿՈՐՈՎԱՅՆ (վերին մասն որովայնի), épigastre (partie supérieure de l'abdomen), *sm.*

ՄԱԿՈՐՈՎԱՅՆԱԿԱՆ, épigastrique, *adj.*

ՄԱԿՈՐՈՎԱՅՆԻ, précordial, ale, *adj. Région précordiale.*

ՄԱԿՈՅԿ (գանօթ), canot, *sm.*

ՄԱԿՈՒԿԱՁԵՒ (բուս անդամագիտաց), scaphoïde (սգաֆօիտ),*adj. Os —. Fosse —.*

ՄԱԿՈՒԿԱՊԵՏ (փէլէրէն գոյլէ րէնէօ), patron, *sm.*

ՄԱԿՈՒԿԱՎԱՐ (գանօթիէ), canotier, *sm. Les —s de la Seine.*

ՄԱԿՏՐԱՅ (ալիւր, հաց թրելու [pétrir] տաշտ. իտալ. մաթիէրա), huche, maie, *sf.*, pétrin, *sm.*

ՄԱԿՐՈԼ (ծովային թռչուն մը), macreuse, *sf. L'Église permet de manger des —s en carême.*

ՄԱԿՖԵՐԼԱՆ (տեսակ մը կրկնոց [manteau]), mac-ferlane (մաք-ֆէրլան'), *sm. Il entra par la porte de Saint-Denis, cachant sous un — son bras en écharpe. A. HOUSSAYE.*

ՄԱՀ, mort, *sf.*, trépas, décès, tombeau, *sm.*, la nuit du tom-

beau կամ des tombeaux, l'éternelle nuit, sf., le sommeil éternel, le déclin de la vie, sm., la fossoyeuse, sf. — Ժանտամահ, peste, sf. Կանխահաս —, mort prématurée. Յանկարծակական —, mort soudaine կամ subite. Ողբալի —, mort déplorable. Չարաչար —, V. Չարամահութիւն կամ Ողորմմահութիւն։ — Խայտառակութեան, mort ignominieuse. Մերձ ի —, V. Մահամերձ։ Մերձ ի — լինել (—ուան մօտ լինել, ըլլալ, մեռնելու մօտ ըլլալ), être à l'extrémité, être sur le point de mourir, être à l'article de la mort, voir la mort de près, se mourir. Ի — մատնել, livrer à la mort. —ուանէ ապրծիլ, échapper à la mort. Փախաւ, —ուանէ ապրծելու համար, il a pris la fuite pour échapper à la mort. Ի ժամու —ուան (—ուան կէտին), à l'article de la mort, in extremis (ին էքսդրէմիս), *adv. Mariage célébré in extremis*, կամ *Mariage in extremis*. 1.—ու չափ, mortel, elle, *adj*. —ու չափ հիւանդութիւն, maladie mortelle. —ու չափ թշնամի, ennemi mortel. —ու չափ մեղք, péché mortel. Եօթն —ու չափ մեղք, les sept péchés capitaux. 2.—ու չափ, à mort, à la mort, mortellement, aux dépens de la vie, de sa propre vie.

ՄԱՀԱԲԵՐ, mortel, elle, meurtrier, ière, délétère, léthifère, *adj. Le suc de cet arbrisseau est léthifère.* — (թոյն, տունկ, բոյս բժշկաց), mortifère, *adj.* — Հարուած, coup mortel կամ funeste.

ՄԱՀԱԴԵՂ, poison, *sm.*

ՄԱՀԱՉԱՆԳԻՏՈՒՄՆ, nécrophobie, *sf.*

ՄԱՀԱԿ (բիր ստուարածայր), massue, *sf.* — Երկաթի, masse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Լախտ։

ՄԱՀԱԿԵՆԴԱՆ, nécrobiose, *sf.*

ՄԱՀԱՀԱՄԲՈՅՐ, mortel, elle, *adj.*

ՄԱՀԱՄԵՐՁ, mourant, ante, expirant, ante, *adj.* — հիւանդ, malade à mourir. — լինել, ըլլալ, V. Մերձ ի մահ լինել (ՄԱՀ)։

ՄԱՀԱՊԱՐՏ, condamné, ée (գօնտամնէ), *adj.* — լինել, ըլլալ, être —, mériter la peine capitale.

ՄԱՀԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, condamnation (գօնտամնասիօն), *sf.*

ՄԱՀԱՌԻԹ, mortel, elle, *adj.*

ՄԱՀԱՏԻՊ, mort, *m.* morte, *f. adj. Avoir le teint —.*

ՄԱՀԱՏՈՒ, mortel, elle, *adj.*

ՄԱՀԱՐԱՐ, mortel, elle, *adj.* — դեղ կամ թոյն, poison mortel.

1. **ՄԱՀԱՐՁԱՆ**, monument, *sm.*

2. **ՄԱՀԱՐՁԱՆ**, donjon, *sm.*

ՄԱՀԱՐՁԱՆԵԱԼ, donjonné, ée, *adj.*

ՄԱՀԱՑՈՒ, mortel, elle, *adj.* — դեղ կամ թոյն, poison mortel. Եօթն — մեղք, les sept péchés capitaux.

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, mortifier, *va.* Ինքզինքը —, se mortifier, *vpr.*

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱՆՈՂ, mortifiant, ante, *adj.*

ՄԱՀԱՑՈՒՄ, **ՄԱՀԱՑՈՒՄՆ**, V. Մահացուցումն։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԻՉ, mortifiant, ante, *adj.*

ՄԱՀԱՑՈՒՑՈՒՄ, **ՄԱՀԱՑՈՒՑՈՒՄՆ**, mortification, *sf. Il a reçu, il a essuyé une cruelle —. Ce sont des —s que Dieu nous envoie.* V. Վշտամբերութիւն կամ Անձնահարութիւն։

1. **ՄԱՀԻԿ** (մէկ կողմը կորնթարդ [convexe] եւ միւսը գոգաւոր ապակի), ménisque, *sm.*

2. **ՄԱՀԻԿ** (մասն նահանջի [ostensoir կամ ostensoire] ուր կը

դրուի Արքունիւն արբոցն [յեկեղեցիս Հռովմայեցւոց]), lunette, *sf.* 3. **ՄԱՀԻԿ** (մանկածեւ կերպարանի [pas երկրաչափից]), lunule, *sf.* 4. **ՄԱՀԻԿ** (պարանոցի՝ սպարուց [officier] ներքնազօրուց), hausse-col *(pl.* des *hausse-cols), sm.* 5. **ՄԱՀԻԿ** (կէս լուսին. Ի–ԸՔ՛ –Ս), croissant, *sm.* — (դրօշ Օսմանեան տէրութեան), croissant, *sm.*

ՄԱՀԻԿՆԱՋԻՒՔ, les cornes du croissant.

ՄԱՀԻՃԱՔ, V. Ականջիկ.

ՄԱՀԿԱՆԱՑՈՒ, mortel, elle, *adj.* [lité, *sf.*

ՄԱՀԿԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, morta-

ՄԱՀՃԱԿԱԿ, clinique, *adj. Leçon* —, կամ *la* —, *ի հիւանդաց անկողնոյն ի վոյ բժշկութեան դաս.*

ՄԱՀՈԳԵՆԻ, V. Մահճ (1).

ՄԱՀՈՒԹԻՒՆ, mortalité, *sf.*

ՄԱՀՈՒՆԱՑ (տեսակ մր ցուկացաւ. Հ–ՆԱ–), mahonne (Հ–Ն'), *sf.* [(ՄԱՀ).

ՄԱՀՈՒՋԱՓ, V. Մահու չափ 1.

ՄԱՀՐ (այրութեան ժամանակի հատար երկաթէն առ կիներ տրուած հասոյթ. Ֆրէ–Ֆլը–Ռ), douaire, *sm. Assigner le* —.

ՄԱՀՐԵԼ (հասոյթ սահմանել), douer, *va. Il a doué sa femme de tel revenu.*

ՄԱՀՐԵՆԱԿԱՆ, douairière, *adj. f. Reine, duchesse* —.

ՄԱՂ (Ե–Ի), crible, tamis, sas, *sm.* — (ալեր), bluteau, blutoir, *sm.* — հողոյ, claie, *sf. Une* — *à passer de la terre, du sable.* —է անցուցնել, passer au crible, passer par l'étamine, sasser, *va.* —ի գործառոյ, V. Մաղագործառոյ.

ՄԱՂԱԳԼՈՒԽ, criblure, *sf. On donne les* —*s aux volailles.*

ՄԱՂԱԳՈՐԾ, criblier, tamisier, *sm.*

ՄԱՂԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, tamiserie, *sf.*

ՄԱՂԱՁ (Ղ–Ձ'), flegme կամ phlegme, *sm.*, pituite, *sf.* [*adj.*

ՄԱՂԱՁԱԼԱՒ, flegmagogue,

ՄԱՂԱՁԱԼԻՑ, pituiteux, euse, *adj. Vieillard, tempérament* —.

ՄԱՂԱՁԱԿԱՆ, pituitaire, *adj.*

ՄԱՂԱՁԱՀՈՍ, flegmagogue, *adj.*

ՄԱՂԱՁԱՑԻՆ, pituitaire, *adj. Glande, membrane* —.

ՄԱՂԱՁԱՑՈՂՋ, flegmatique կամ phlegmatique, *adj.* [*adj.*

ՄԱՂԱՁԱՎԱՐ, flegmagogue,

ՄԱՂԱՁԱՒՈՐ, V. Փակոցային.

ՄԱՂԱՁՈՍ, pituitaire, *adj. Glande, membrane* —.

ՄԱՂԱՁՈՍ, flegmatique կամ phlegmatique, *adj. Tempérament flegmatique.* pituiteux, euse, *adj.*

ՄԱՂԱՏԵՍԱԿ, cribleux, euse, *adj.* — ոսկր, os cribleux, os ethmoïde, կամ լոկ ethmoïde, *sm.*

ՄԱՂԱՐԱՆ (ալիւր մաղելու տեղ), bluterie, *sf.*

ՄԱՂԵԱԼ, criblé, ée, *adj.*

ՄԱՂԵԼ, cribler, tamiser, sasser, *va.* — (ալիւր), bluter, *va.*

ՄԱՂԶՄԱՑ (ի պատարագի), patène, *sf.* — *d'or, d'argent. Baiser la* —. paix, *sf. Baiser la* —.

ՄԱՂԹԱՆՔ, prière, *sf.* || oraison, *sf.* || suffrages, *smp.* — ի–կեղեցւոյ վասն հանգուցելոց, suffrages de l'Église. — արբոց, suffrages des saints.

ՄԱՂԹԵԼ, souhaiter, *va.* — *ardemment.* — *la santé, les richesses.* — *d'avoir un emploi.* — *toutes sortes de prospérités à quelqu'un.*

ՄԱՂՁ (–Ձ–), bile, *sm. Vomir de la* —. — անասնոց, fiel, *sm.* [gie, *sf.*

ՄԱՂՁԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cholélo-

ՄԱՂՁԱԴԵՂ, émétique, vomitif, cholagogue, *sm*. *Prendre de l'émétique.*

ՄԱՂՁԱԼԻՑ, bilieux, euse, *adj*. *Tempérament —.*

ՄԱՂՁԱԽՏ, V. Մաղձացաւութիւն։

ՄԱՂՁԱԿԱՆ, biliaire, *adj*. *Calculs —s.* cholérique, *adj*. *Tempérament —.* — որովայնածութիւն, V. Որովայնածութիւն։

ՄԱՂՁԱՑԻՆ, bilieux, euse, *adj*. *Maladies bilieuses.* || cholérique, *adj*. *Tempérament —.*

ՄԱՂՁԱՑՈՅՑ, bilieux, euse, *adj*. *Tempérament —.* V. Մաղձացաւութիւն։

ՄԱՂՁԱՎԱՐ, cholagogue, *adj*.

ՄԱՂՁԱՏԱՐ. — խողովակ, conduit, canal biliaire, կամ conduit, canal cholédoque.

ՄԱՂՁԱՏԵՍԱԿ, bilieux, euse, *adj*. *Maladies bilieuses.*

ՄԱՂՁԱՑԱՒ* (ախտացեալ մաղձացաւութեամբ), cholérique, *s*. *Un, une —.*

ՄԱՂՁԱՑԱՒԱԿԱՆ, cholérique, *adj*. *Accidents —s.*

ՄԱՂՁԱՒՈՐ, bilieux, euse, *adj*.

ՄԱՂՁԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, choléra-morbus (Խօլէրա-մօրպիւս) կամ choléra (բառ. յունարէն), *sm*. Ախտացեալ մաղձացաւութեամբ, V. Մաղձացաւ։

ՄԱՂՁԸՆԿԱԼ. — փամփուշտ, vésicule biliaire. — խողովակ, conduit, canal cholédoque.

ՄԱՂՁԻՏ (ապիտակ, անհամ եւ անհոտ նիւթ մը), cholestérine, *sf*.

ՄԱՂՁԻՏԱԿԱՆ (թթուուտ), cholestérique (acide), *adj*.

ՄԱՂՁՈՑ, biliaire, *adj*. *Calculs —s.*

ՄԱՂՁՈՏ, bilieux, euse, *adj*. *Tempérament —. Une personne bilieuse.* || biliaire, *sm*. *Les —s sont sujets à de grandes maladies.*

ՄԱՂՄԱՂ. — կրակ, feu doux.

ՄԱՂՈՂ, cribleur, euse, *s*.

ՄԱՂՈՒԱԾ, cribration, *sf*. V. Մաղելը։

ՄԱՂՈՒՄ, } criblage, tamisage, *sm*. — (ալեր), blutage, *sm*. V. Մաղուած։
ՄԱՂՈՒՄՆ, }

ՄԱՂՈՒՆՔ, criblure, *sf*. *On donne les —s aux volailles.*

ՄԱՃ, manche կամ mancheron de la charrue, corne de la charrue.

ՄԱՃԱԿԱԼ, mancheron, *sm*.

ՄԱՃԱՌԱԿ (թանձրացած եւ կտոր կտոր կտրուած կաթ), caillebotte, *sf*.

ՄԱՃԱՍ (զարկ. Նապզ), pouls (բուլ), *sm*. *Avoir le — fort, faible, réglé, déréglé. Son — bat quatre-vingts fois par minute. Tâter, consulter, interroger le —.*

ՄԱՃՈՒՃԻԿ ՄԱՏՆ, V. Մատն։

ՄԱՄ (մեծ մայր. պիւյիւք աննէ), grand'mère *(pl.* des *grand'mères)*, grand'maman *(pl.* des *grand' mamans)*, bonne maman, aïeule, *sf*. —ոյ —, trisaïeule, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Հան։

ՄԱՄԱՑ (քիյլիւս), chyle (լէլ), *sm*. *La formation du —.*

ՄԱՄԱՑԱԲԵՐ, chylifère, *adj*.

ՄԱՄԱՑԱՑԻՆ, chyleux, euse, *adj*.

ՄԱՄԱՑԵԼ, chylifier, *va*.

ՄԱՄԱՑԸՆԿԱԼ, chylifère, *adj*.

ՄԱՄԱՑՈՒՄ, } chylification, *sf*.
ՄԱՄԱՑՈՒՄՆ, }

ՄԱՄԻԿ, grand'maman *(pl.* des *grand'mamans)*, bonne maman, *sf*.

ՄԱՄԼՈՒՔ (եգիպտոսի մէջ ձիաւոր զինուոր), memeluk (մամլիւք), *sm*.

ՄԱՄԽԻ (փշուտ սալորի), prunellier, *sm*.

ՄԱՄՈՒԹ (փղի ցեղէ վիթխարի կենդանի մը), mammouth, *sm*.

ՄԱՄՈՆԱԳԱԾԵՍ, cupide, *adj.*

1. **ՄԱՄՈՒԼ**, presse, *sf.* — (դարբնի, ոսկերչի), étau, *sm.* կեսու սեղմելու եւ փայլեցնելու —, calandre, *sf.* Ջրաբախական —, — hydraulique. Ընդ մամլով, sous —. [լ—), *sm.*

2. **ՄԱՄՈՒԼ** (ծլլ—), mollah (ծլ-

ՄԱՄՈՒԽ (սալար վայրի յոյժ դաժան [ձրե]), prunelle, *sf.*

ՄԱՄՈՒԿ (խօրխ—ծկ+ պիօճկչէ), araignée, *sf.*

ՄԱՄՈՒՈՒ (խ———ն), mousse, *sf.* Ջրի —, algue, *sf.* — աղբերց, fontinale, *sf.*

ՄԱՄՈՒԱԳԱԾ, couvert de mousse, moussu, ue, *adj.*

ՄԱՄՈՒԱԶՈՒՄ, **ՄԱՄՈՒԱԶՈՒՄՆ**, } moussage, } *sm.*

ՄԱՄՈՒԱՒԻՏ, moussu, ue, *adj.* *Un arbre* —.

ՄԱՄՈՒԱՒՈՐ, moussu, ue, *adj.* — վարդ (տեսակ մը վարդ), rose moussue. [*Un arbre* —.

ՄԱՄՈՒՈՏ, moussu, ue, *adj.*

ՄԱՆԵԼ, bêler, *vn.*

ՄԱՆԹ (է—լ—ըէ—ը), trottoir, *sm.*, banquette, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Լրիկ։

ՄԱՆԻՍ (հինգերորդ ամիս տարւոյ), mai, *sm.*

ՄԱՆԻՒՆ, bêlement, *sm.*

ՄԱՆԼԱՈՒ (պղնձոյ, զինկի եւ ճիհեւի խառնուրդ), maillechort, *sm.*

ՄԱՆՄԱՒԱԾ (—լ—ծ —ը—), broussin, *sm.*, loupe, *sf.* *Les loupes d'orme servent à faire de jolis ouvrages de tabletterie.*

ՄԱՆՈՂ, bêlant, ante, *adj.*

ՄԱՆՈՐ, V. Դռնեբակ։

1. **ՄԱՆՐ** (—ո—. էլէխէ. սեռ. ծՀր), mère, *sf.* ‖ matrice, *sf.* Խորք —, marâtre, *sf.* Մեծ —, V. Մամ։ — Աստուծոյ, la mère de Dieu. — ամենեցուն, հաստարակաց (երկիր), notre mère commune (la terre). — հաւատացելոց (եկեղեցի), la mère des fidèles (l'Église). — արքայի, la reine mère. — սուլթայի Տաճկաց, la sultane mère կամ sultane Validé. Որ պէս, comme une mère, maternellement, *adv.* V. Մայրաբար։

2. **ՄԱՆՐ** (ծառ մ'է. ԷՒ—ւ+ էլ—ը. սեռ. ծՀրէ), cèdre, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ եղեւին։

ՄԱՆՐԱԱՐ, V. Որ պէս (**ՄԱՆՐ** 1)։

ՄԱՆՐԱԿԱՆ, de mère, maternel, elle, *adj.* *Amour* —.

ՄԱՆՐԱԲԱՐ, V. Մայրաբար։

ՄԱՆՐԱՍՊԱՆ, parricide, *s.*

ՄԱՆՐԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, parricide, *sm.*

ՄԱՆՐԱՔԱՂԱՔ (է—յէլ—էլ), capitale, *sf.* — (գաւառի), métropole, *sf.*

ՄԱՆՐԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, métropolitain, aine, *adj.*

ՄԱՆՐԱՔԱՂԱՔԱՑԻ, métropolitain, *sm.*

ՄԱՆՐԵՆԻ, V. Մայրակաւ։

ՄԱՆՐԵՒՈՐ (փայտահար. ը—ո— է—ըշ—ը), bûcheron, *sm.* [*sm.*

ՄԱՆՐԻ (ը՛ծ—), forêt, *sf.*, bois,

ՄԱՆՐԻԿ, mère, dans le langage des enfants, maman, *sf.*

ՄԱՆՐՈՒԱՑ, abbesse, mère, *sf.*

ՄԱՆՐՈՐԻՆ, V. Մայրաքար։

1. **ՄԱՆ** (է—յ—ը), crème, *sf.* *Fromage de* —, *à la* —.

2. **ՄԱՆ** (օձիք), anneau, *sm.* *Le serpent se traine en longs* —*x.* repli, *sm.* *Un serpent qui rampe à longs* —*s.*

3. **ՄԱՆ**, V. Շրջան։ — ի —, sinueux, euse, *adj.* *Le cours* — *d'un ruisseau.*

4. **ՄԱՆ** (աղուամազ. բուրդ [ծաղկի, պտղոյ]), duvet, coton, *sm.*

ՄԱՆԱՒ, filure, *sf.* *On connaît le drap à la* —. — իլոյ, fusée, *sf.* *Vider, dévider une* —.

ՄԱՆԱՆԱՑ, manne, *sf.*

ՄԱՆԱՆԻ (խ–ր–Լ), vénevé, *sm.*, moutarde, *sf.* Պաճաճխոյ անօթ, տմաճ, pot à moutarde, moutardier, *sm.*

ՄԱՆԱՆԻԱՎԱՃԱՌ, moutardier, *sm.* [*sm.*

ՄԱՆԱՆԻԱՐԱՐ, moutardier,

ՄԱՆԱՆԻՈՑ, moutardier, *sm.*

ՄԱՆԱՐԱՆ, filature, *sf.* — կանեփոյ, filerie, *sf.* Տէր —ի, filateur, *sm.*

ՄԱՆԱՒԱՆԴ, surtout, principalement, le plus, plutôt, singulièrement, *adv.* — զի, — թէ, surtout, mais surtout, d'autant plus. — քան, plutôt que de . . . *Plutôt que de dissiper mon argent, je le garderai. Je brûlerai plutôt l'habit que de le porter.*

ՄԱՆԴ (պտուղ մ'է), mangue, *sf.* [cille, *sf.*

ՄԱՆԴԱԼ (ծ–փ. գլուխ), fau-

ՄԱՆԴԱԼԱՑ, faucillon, *sm.* || croissant, *sm.* — ծառից ոսկերք կտրելու, fauchet, *sm.*

ՄԱՆԴԱԼԵԼ (մանգաղով կտրել. ճիմեր), faucher, *va.*

ՄԱՆԴԱԼԹԻ, V. Պահպանուկ.

ՄԱՆԴԵՆԻ (ծառ մ'է), manguier, *sm.* [*sf.*

ՄԱՆԴԻ (պտուղ մ'է), mangle,

ՄԱՆԴԻԵՆԻ (ծառ մ'է), manglier, *sm.*

ՄԱՆԴԻՈՆ (մեքենայ պատռազմի. ֆրանկ.), V. Պարսմեքենայ. [gouste, *sf.*

ՄԱՆԴՈՍ (պտուղ մր), man-

ՄԱՆԴՈՍԱՆԻ (ծառ մր), mangoustan, *sm.*

ՄԱՆԴՐԻԼ (կենակ մր կապիկ), mandrill, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Հոլակապիկ.

1. **ՄԱՆԵԱՑ**, collier, *sm.* — *de perles, de pierreries.* || anneau, *sm.* || annelet, filet, *sm.* || manille, *sf.* — ականեայ սեղանոյ, rond de serviette. — երեւակի, anneau de Saturne.

2. **ՄԱՆԵԱՑ** (մասն ժամացոյցի որ կը դրուի ապակիին), lunette, *sf.*

ՄԱՆԵԼ, filer, tordre, *va.*

ՄԱՆԵԼԻՔ (խ–ր–Ք), guenouille, *sf.*

ՄԱՆԵՆԱՁԵՒ, annulaire, *adj.* — խաւարումն արեգական, éclipse —.

ՄԱՆԵՒՈՐ, bande, *sf.*

ՄԱՆԻՃ ՄԱՆԻՃ, sinueux, euse, *adj.* — — ըլլալ, se replier, *vpr.*

ՄԱՆԻՁ, iode, *sm.*

ՄԱՆԻՇԱԿ (գարնանային ծաղիկ մ'է. ֆրանկ.), violette, *sf.* Հինգերեքի — (հերճ–ն–ի ֆրանկ.), V. Հիր. Հայերէն կ'ըսուի նաև Պանուշակ.

ՄԱՆԻՇԱԿԱԳՈՅՆ, V. Պանուշակագոյն.

ՄԱՆԻՈՒԿ (բուսի մ'է), manioc (.. ի), *sm.*

ՄԱՆԻՉ, fileur, euse, *s.* կին —, filandière, *sf.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐ, comme un enfant, puérilement, *adv.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ (խ–ր), accoucheur, *sm.* — կին (խ–ր ք–ր–ը), accoucheuse, կամ յատ. եւս sage-femme *(pl.* des *sages-femmes), sf. Habile sage-femme.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐԱԿԱՆ, obstétrical, ale *(pl. obstétricaux), adj. Les préceptes obstétricaux.*

ՄԱՆԿԱԲԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, obstétrique, *sf.*, accouchement, *sm.*

ՄԱՆԿԱՁԵՂՆ, gâte-enfant *(pl.* des *gâte-enfants), s.*

ՄԱՆԿԱՄՈՒՏ (դաստիարակ մանկացը), V. Պանկավարժ.

ՄԱՆԿԱԿԱՆ, (ծիծմայր), nourrice, *sf.*

ՄԱՆԿԱԿԱՆ, d'enfant, enfantin, ine, *adj. Visage —. Voix enfantine.* puéril, ile, *adj. L'ins-*

truction puérile. jeune, *adj. Cette pensée enflammait son — courage.* poupard, arde, *adj. Une physionomie pouparde.*

ՄԱՆԿԱՀԱՍԱԿ, jeune, imberbe (ի-գե-ց), *adj.*

ՄԱՆԿԱՄՈԼ (ը-լ-ֆ-ք), pédéraste, *sm.* Հայերէն կ'բռնի նաեւ Արուագէս.

ՄԱՆԿԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ (ը-լ-ֆ-ք+), pédérastie (. . . ք), *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Արուագիտութիւն.

ՄԱՆԿԱՍՊԱՆ, infanticide, *adj.* et *s. Une mère —.*

ՄԱՆԿԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, infanticide, *sm. Cette fille est accusée d'—.*

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ (դաստիարակ մանկաց), pédagogue, *sm.* || — (ուսուցիչ մանկաց. [կ'բռնի արհամարհաբար]), pédant, *sm.*

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ, pédagogique, *adj. Système, ouvrage —.*

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱՐԱՆ (վարժոց մանկաց), pédagogie, *sf. Fonder une —.*

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ (դաստիարակութիւն մանկաց), pédagogie, *sf.*

ՄԱՆԿԵՈՆ (լ-ֆ-ր-ը. -է-ե-), herse (հ-ա), *sf.*

ՄԱՆԿԵՈՆԱՒ, ՄԱՆԿԵՈՆԱՒՄ, } hersage, *sm.*

ՄԱՆԿԵՐԱՄ, une potée d'enfants.

ՄԱՆԿԸԹԻՒՆ, V. Մանչուկ.

ՄԱՆՊԻԿ, petit enfant, کամ լոկ petit, *sm.* [masse, *sf.*

ՄԱՆԿԱՒԱՌ (լախտ. ր-ե-ա-ա), **ՄԱՆԿԱՒՈՒԿ**, page, *sm.*

ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, enfance, *sf.*

ՄԱՆՏԻ, les enfants, *smp.*

ՄԱՆՇԱԿԱՆ (բթուլուց), iodique (acide), *adj.* [nide, *adj.*

ՄԱՆՇԱԿԵՐՊ, iodoforme, io-

ՄԱՆՇԱՏ, iodate, *sm.*

ՄԱՆՇԱՏԵԱԼ, iodé, ée, *adj.*

ՄԱՆՇԱՒԹԻՒՆ, iodisme, *sm.*

ՄԱՆՇԱՒՈՒԿ, iodure, *sm.* — երկաթոյ, — de fer. — զառկի, — d'arsenic. — կալիումի, — de potassium (բ-ա-ե-ի). — կապարոյ, — de plomb. — կտրուճի, — de baryum (գ-ե-ի). — սնդկի, — de mercure.

ՄԱՆՕՂ, V. Մանիչ.

ՄԱՆՕՂԱԿԱՔ (Քարկայք), les trois sœurs filandières (les Parques).

ՄԱՆՕՂՈՒԹԻՒՆ, filature, *sf.*

ՄԱՆՕՑ (լէրէէ. ը-ր), rouet, *sm. Un — à filer de la soie, de la laine, de la corde.*

ՄԱՆՈՒԱԾ, filé, ée, *adj.* || tour, *sm.*, circonvolution, *sf.*, circuit, *sm.* || repli, *sm.*, sinuosité, *sf.* V. Մանուածք.

ՄԱՆՈՒԱԾԱԳԱՆ, sinueux, euse, tortueux, euse, *adj.* — երչաճ, circuit, *sm.*

ՄԱՆՈՒԱՆՔ, filure, *sf.* Շատ — ունեցող, tortueux, euse, *adj.* — բանից, circuit de paroles.

ՄԱՆՈՒԿ, petit, ite, *adj. Quand j'étais —.* || enfant, petit, *sm.* Արու —, fils (ֆէ-. pus Լիտրէի ֆէ), *sm.* — արմայի, V. Մանկլաւիկ. — սպասաւոր, V. Սպասաւոր. — խոհակերոցի, V. Խոհեակ. — հացարարի, mitron, *sm.* — իգացեալ (է-ը), mignon, ganymède, giton, bardache, *sm.* Մանկուճի Արիայ (մարտիկք. պատերազմողք. [կը գործածուի ի բացասղծ.]), les fils de Mars (les guerriers). Մանկուճի Ապոլոնի (բանաստեղծք), les fils d'Apollon (les poètes).

ՄԱՆՈՒՇԱԿ (գարնանային ծաղիկ մ'է. ի-ի+ք), violette, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Մանիքակ. —ն համեստութեան նշանակ է, la — est le symbole de la modestie.

ՄԱՆՈՒՇԱԿԱԳՈՑՆ, violet,ette, *adj. Drap —. Couleur violette.* violacé, ée, *adj. La peau avait pris une teinte violacée.* violâtre, *adj.* Գոյն —ի, violet, *sm.* —ի ջուրք, V. Ջուրք։ [*sm.*

ՄԱՆՈՒՇԱԿԱԶՈՒԿՆ, éperlan,

ՄԱՆՉ, garçon, mousse, *sm.* — զաւակ, fils (ֆէ֊. pus լիդրէի ֆէ), *sm.* խոհակերոցի —,V. խոհեակ։ Հացագործի —, mitron,*sm.*

ՄԱՆՉՈՒԿ, gars (ւ֊, ւ֑), *sm.*

ՄԱՆՍԱՐԴ (առաստաղի տակ սեմեակ. ըՖը ֊ր֊ըՖ֊ ֊ր֊), mansarde, *sf.*

ՄԱՆՐ, menu, ue, petit, ite, fin, *m.* fine, *f. adj.* — աւձրեւ, douce pluie. — ծախք (արժոյի), menus plaisirs. — — շաւիղ, menus suffrages. — դրամկուճի (պղնձի, արծաթի), menue monnaie, կամ լոկ monnaie, menuaille, *sf.* — — մասուճի, détail, menu, *sm.* || menu, minutieusement, *adv.* — ննջել, examiner scrupuleusement. Ամէն բան — — բացատրելու է (ամէն բան ծամելու բերանը դնելու է), il faut lui mâcher tous ses morceaux, il faut tout lui mâcher.

ՄԱՆՐԱԲԵՐԱՆ (մանր բերնով անոկն մը), microstome, *sm.*

ՄԱՆՐԱԳԻՐՔ, micrographes, *smp.* [phalie, *sf.*

ՄԱՆՐԱԳԼԽՈՒԹԻՒՆ, microcé-

ՄԱՆՐԱԳԼՈՒԽ, microcéphale, *adj.*

ՄԱՆՐԱԳՈՐ (տունկ մ'է որ աճախորժ հոս եւ համ ունի. ֆան ֆ֊֊ ֊ր֊֊ֆան. ֊ֆ֊ֆ ֆէ֊ֆէ֊. ֊'պոֆ ֊է֊ ըֆ֊ ֊ֆ֊֊), mandragore, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Մարդախոտ։

ՄԱՆՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, micrographie, *sf.*

ՄԱՆՐԱԴԷՏ, microscope, *sm.*

ՄԱՆՐԱԴԻՏԱԿԱՆ, microscopique, *adj.*

ՄԱՆՐԱԹԵԼ, filet, *sm.*

ՄԱՆՐԱԼՈՒՍԱՆԿԱՐ, microphotographie, *sf.*

ՄԱՆՐԱԽԻԶ, gravier, *sm.*

ՄԱՆՐԱԽՈՀԶ, minutieux,euse, *adj. Homme, esprit —.* Մանրախուզիլ ննջել, examiner scrupuleusement.

ՄԱՆՐԱԽՈՏ, gazon, *sm. Tondre le —. Un bastion (մատկոց) revêtu de —.*

ՄԱՆՐԱՄԱԿ, microphyle, *sm.*

ՄԱՆՐԱՄԱԳԻԿ, fleurette, *sf.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՏ (փոռիկ կայմ), petit mât, mâtereau,cacatois,*sm.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԱԻ, V. Մանրապար կամ Մանրատոր։

ՄԱՆՐԱՄԵՆԱՏ, microbe, *sm.*

ՄԱՆՐԱՄԵՆԴԱՆ, micropyte, microzoaire, *sm.*

ՄԱՆՐԱՄԵՆԱԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, microbiologie, *sf.*

ՄԱՆՐԱՄԵՆՈՒԹԻՒՆ, microbie, *sf.* [*s.*

ՄԱՆՐԱՄԿՒՒ, regrattier, ière,

ՄԱՆՐԱՄԿՐԿԻՏ (խուզարկուքիւն, խնամ), minutieux, euse, scrupuleux, euse, *adj.* — խնամով, minutieusement, *adv. Relever — les fautes d'un ouvrage.*

ՄԱՆՐԱՁԱՆԱԳ, microphone,*sm.*

ՄԱՆՐԱՁՈՒԿՆ, menuise, *sf.*, alevin, *sm.*, blanchaille, *sf.*

ՄԱՆՐԱՆԱՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, animalculisme, *sm.*

ՄԱՆՐԱՆԱՀԱՁՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, animalculovisme, *sm.*

ՄԱՆՐԱՆԱՀԻԿ, animalcule, vermisseau, *sm.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆ, minute, *sf.* || en détail, *adv.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԱԲԱՐ, en détail, minutieusement, *adv.* — ննջել, examiner scrupuleusement, descendre dans le particulier.

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԻ (ւէ֊ֆէ֑ֆէն ֊֊ ֊֊֊), micromérie, *sf.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, menu, détail, particulier, *sm.*, particularité, spécification, *sf.*

ՄԱՆՐԱՄԱՍՈՒՆՔ, détail, *sm.*

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐ, miniature, *sf.*

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԻՉ, miniaturiste, *sm.*

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, miniature, *sf.*

ՄԱՆՐԱՇԽԱՐՀ, microcosme, *sm.*

ՄԱՆՐԱՉԱՓ, micromètre, *sm.* — զուգահեռական գծիւք, — à fils parallèles. — հատուածակողմեան, — prismatique.

ՄԱՆՐԱՊԱՏՈՒՄ, particulier, ière, *adj.* || en détail, avec détail, *adv.* *Il nous a raconté le fait en* կամ *avec détail.* — դէպք, détail, particulier, *sm.* — մասնագիր, détailliste, *sm.* — նշանակօք, particulièrement, *adv.* — առնել, détailler, *va.* *Il nous a détaillé toute l'histoire.* particulariser, *va.* — *un fait.*

ՄԱՆՐԱՊԱՐ (տեսակ մը պար), menuet, *sm.*

ՄԱՆՐԱՍԵՐՄՆ, microsporon, *sm.*

ՄԱՆՐԱՍՏՂ, micraster, *sm.*

ՄԱՆՐԱՎԱՃԱՌ, détailleur, *sm.*; détaillant, *adj.* et *sm.* — (աղի, ածխոյ), regrattier, ière, *s.*

ՄԱՆՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, regrat, *sm.*

ՄԱՆՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, regrat, *sm.*, regratterie, *sf.*, détail, *sm.*

ՄԱՆՐԱՎԷՊ, anecdote, *sf.* *Raconter une —. Recueil d'—s.* conte, *sm.* *Les —s de Boccace, de la Fontaine. —s de fées.* historiette, *sf.* *Ils nous a fait une jolie —.*

ՄԱՆՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, micropsie, *sf.*

ՄԱՆՐԱՐԱՆ, égrugeoir, *sm.*

ՄԱՆՐԱՑՈՅՑ, microscope, *sm.*, loupe, *sf.* — արեգակնային, microscope solaire. — կազեղէն, microscope à gaz.

ՄԱՆՐԱՑՈՒՑԱԿԱՆ, microscopique, *adj.* Դիտողութիւնք —ք, observations —s.

ՄԱՆՐԱՒՈՐ, V. Մանրակափառ կամ Մանրապար։

ՄԱՆՐԱՓԵՏՈՒՐ, édredon, *sm.*

1\. **ՄԱՆՐԵԼ** ([illegible]), réduire en menus, en petits morceaux, triturer, *va.* — *un quinquina.* broyer, *va.* — *du poivre.* Ականի մէջ —, égruger, émier, émietter, *va.*

2\. **ՄԱՆՐԵԼ** ([illegible]), changer, *va.* *Je n'ai qu'un billet, que de l'or; il faut que je le change pour vous payer.*

ՄԱՆՐԵԼԻ, triturable, *adj.* *Corps, matière —.*

ՄԱՆՐԵՐԳ, madrigal (*pl.* des *madrigaux*), *sm.* *Un joli —.*

ՄԱՆՐԵՐԿԱԹԱՎԱՃԱՌ ([illegible]), quincaillier, *sm.*

ՄԱՆՐԵՐԿՐՈՐԴ, seconde ([illegible]), *sf.*

ՄԱՆՐԵՐԿՐՈՐԴԱՒՈՐ. — ժամացոյց, montre à secondes.

ՄԱՆՐԵՐՐՈՐԴ, tierce, *sf.*

ՄԱՆՐՈՐԴԱՆ, micrococcus, *sm.*

ՄԱՆՐՈՒՄ, **ՄԱՆՐՈՒՄՆ**, } trituration, *sf.*

ՄԱՆՐՈՒՔ, petite monnaie, կամ սոսկ monnaie, *sf.* *Je n'ai pas de monnaie sur moi.*

1\. **ՄԱՇ** ([illegible]), pois, *sm.* *Écosser des —.* Դալար —, — verts.

2\. **ՄԱՇ**, **ՄԱՇԱՄ**, } usé, ée, vieil, vieux, *m.* vieille, *f.* *adj.* Հաս մաշած, râpé, ée, *adj.* Հին եւ մաշ (ծրռած), usé, ée, *adj.* *Une pensée usée.* Վերարկուս գրեթէ մաշած է, mon habit est presque usé.

ՄԱՇԱՐ. — սղոցի, les dents d'une scie.

ՄԱՇԵԱԼ, V. Մաշած։

ՄԱՇԵԼ, **ՄԱՇԵՑՈՒՆԵԼ**, } user, élimer, *va.* || consumer, *va.*

ՄԱՇԻԼ, s'user, *vpr.* || fondre, *vn.* — *à vue d'œil.* languir, *vn. Il est phtisique, il y a plusieurs mois qu'il languit.* — (զգեստը), s'user, s'élimer, *vpr.* Շփուելով — (դրամը), V. Լոճիլ։ Հալիլ —, se consumer, *vpr.*

ՄԱՇԿ, peau, *sf.* || basane, *sf.* Բարակ —, pellicule, *sf.*

ՄԱՇԿԱԹԵՒ, dermaptère կամ dermoptère, *adj.*

ՄԱՇԿԱԳՈՐԾ, peaussier, corroyeur, *sm.*

ՄԱՇԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, peausserie, *sf.*

ՄԱՇԿԱԾԻՐԿ (*ԽՆԴԻԼ*), châtaigne, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս կաստանիճ, կաստանիայ։ — մեծ (*ՊՈՆՏՈՒՍ ԽՆԴԻԼ*), marron, *sm.*

ՄԱՇԿԱԾԻՐԿԻ (*ԽՆԴԻԼ ԱՂԶԻ*), châtaignier, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եաեւ կաստանենի։ — մեծապտուղ, marronnier, *sm.* Հնդիկ —, marronnier d'Inde.

ՄԱՇԿԱԾԻՐԿՈՒՏ (ծառաստան մաշկամրգեաց. *ԽՆԴԻԼԻՏ*), châtaigneraie, *sf.*

ՄԱՇԿԱՎԱՃԱՌ, marchand de peaux, peaussier, *sm.*

ՄԱՇԿԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, peausserie, *sf.*

ՄԱՇԿԱՒԱՐՉԱՆ, V. Վաչ։

ՄԱՇԿԵԱՅ, de peau, *adj.*

ՄԱՇԿԵԳՈՐԾ, V. Մաշկագործ։

ՄԱՇԿԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Մաշկագործութիւն։

ՄԱՇԿԵԼԷՆ, V. Մաշկեայ։

ՄԱՇԿԵՎԱՃԱՌ, V. Մաշկավաճառ։

ՄԱՇԿԵՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, V. Մաշկավաճառութիւն։

ՄԱՇԿԷ, V. Մաշկեայ կամ Մաշկեղէն։

ՄԱՇԿՄԱԳԱԳՈՅՆ, châtain, *adj. m. Cheveux —s.* marron, *adj. inv. Un habit —. Une robe —.*

ՄԱՇՈՒՄ, } corrosion, *sf.* —
ՄԱՇՈՒՄՆ, } (զգեստու), usure, *sf.* — (դրամոց) ափուելէն, frai, *sm.* — (լուսնի), décours, *sm.*

ՄԱՌԱԽԱՄԱՆ, } couvert de
ՄԱՌԱԽԱՊԱՏ, } brouillard, *adj.*

ՄԱՌԱԽՈՒՂ (*ՓՇ-ՀՆ. ՀՈՒՂ*), brouillard, *sm.*, brouée, *sf.*

ՄԱՌԱՆ, office, dépense, *sf.*, cellier, *sm.* — (մսոյ, կերակրոց), garde-manger *(pl.* des *garde-manger), sm.* — գինւոյ, cave au vin, կամ լոկ cave, bouteillerie, *sf.*

ՄԱՌԱՆԱՊԱՆ, dépensier, ière, cellérier, ière, *s.*

ՄԱՌԱՆԱՊԵՏ, officier, *sm.*

ՄԱՍ, V. Բաժն (1. 2.)։

1. **ՄԱՍՆ**, un chanteau de pain bénit, կամ սոսկ chanteau, *sm.*

2. **ՄԱՍՆ**, partie, *sf.* || morceau, lopin, *sm.*, pièce, *sf.* || part, portion, *sf.*, partage, *sm.* || point, *sm.* — (բաս ճարտարապետից [architecte]), membre, *sm. La frise (վերնախարսխի եւ պսակի մէջն ընդող բակաղարի մասն. ծոպոտ) est un — de l'entablement (սեռաձի վրայի շինվիճի մասը. բակաղար).* — (մսոյ), lopin, *sm.* Չինգերորդ —, cinquième, *sm.* Չինգերորդ — (ընչից), quint, *sm. S'il vend cette terre, il en appartient tant au seigneur pour le* —. Երրորդ —, tiers (*ԴԷՐ-*), *sm. Il a le* — *dans cette succession.* Ընդհր —, élite, *sf.* Մեծ —, la plupart, pluralité, *sf.* Քանիօնական, որչափական —, partie aliquante. Քանորդական —, partie aliquote. Փոքրիկ —, V. Բաժնիկ, կամ խրխոր։ — հատուած, article de foi. Այսու մասամբ, sous ce rapport. *Il lui est inférieur sous ce rapport* (բաս Լիորէի բանելու է

à cet égard). Ըստ մասին, en partie, partiellement, *adv.* Ըստ մեծի մասին, մեծաւ մասամբ, en grande partie, pour la plupart. Ըստ մասանց, V. Մասնական։ Ի մասին, en fait de, *prép. En fait de littérature, de religion.* — —, pièce à pièce, partiellement, *adv.* Մասամբ մը, en partie. Մէկուն — հանել, donner part, partager, *va. Partager son affection entre ses enfants.* — ունենալ, avoir part, partager, *vn. Partager dans un héritage.*

ՄԱՍՆԱԳԷՏ, spécialiste, *adj. Un médecin* —. et *sm. Un* —.

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, spécialité, *sf. Ce savant modeste n'a pas voulu sortir de sa* —.

ՄԱՍՆԱԴԷՊ, anecdote, *sf.* — *curieuse, scandaleuse. Raconter une* —. *Recueil d'*—*s.*

ՄԱՍՆԱԴԻՊԱԿԱՆ, anecdotique, *adj. Fait, histoire* —. anecdote, *adj. L'Histoire — de Procope.*

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ, comité, *sm. Les membre d'un* —.

ՄԱՍՆԱԿԱՆ, partiel, elle, particulier, ière, parcellaire, *adj.* — (անուն), partitif, ive, *adj. Noms partitifs, comme* moitié||—ն, particulier, *sm. Il ne faut jamais conclure du — au général.*

ՄԱՍՆԱԿԻՑ, participant, ante, *adj.* Մէկը — ընել բանի մը, faire part de quelque chose à quelqu'un. — լինել, բլլալ, prendre part à, partager, *va.*

ՄԱՍՆԱԿՑԻԼ, prendre part à, partager, *va.*; participer, intervenir, *vn.*

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, part, *sf.*, partage, *sm.*, participation, intervention, *sf.*

ՄԱՍՆԱՁԱՓ (գործիք մ'է), vernier, *sm.*

ՄԱՍՆԱՏՈՒՓ (գ-տ-տ-ա-ս գ-պ-ը), ciboire, *sm. Serrer le saint — dans le tabernacle* (*տապանակ*). Հայերէն կ'բսուի եւս Հաղորդատուփ, Սրբատուփ։ || — (սրբոց նշխարաց տուփ. պ-ա-ք-ի-ն գ-պ-ը), reliquaire, *sm. Porter un — sur soi.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐ, particulier, ière, *adj. Être attaché à son intérêt* —. *Une chambre, une habitation particulière.* spécial, ale (*pl. spéciaux*), *adj. Faveur spéciale.* spécifique, *adj.*||—ն, particulier, *sm. Il ne faut jamais conclure du — au général.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, } en parti-
ՄԱՍՆԱՒՈՐԱՊԷՍ, } culier, particulièrement, spécialement, spécifiquement, *adv.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐԵԼ, particulariser, *va. Il faut — cette proposition générale.* [té, *sf.*

ՄԱՍՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, spéciali-

ՄԱՍՆԻԿ, particule, molécule, parcelle, portioncule, *sf.* — (բա-ս բերականաց), particule, *sf.* Et, ou, ni, mais, que, *etc.*, *sont des* —*s.* Նախադաս —, préfixe, *sm.* Pré *dans* Prédire *et* Sur *dans* Surprendre *sont des* —*s.* Հիացական —, particule admirative.

ՄԱՍՆԸԿԱԿԱՆ, moléculaire, *adj. Attraction* —. *Forces* —*s.*

ՄԱՍՆՄՈՒՏ ԱՌՆԵԼ, faire part de quelque chose à quelqu'un.

ՄԱՍՈՐԱԹ (Աստուածաշունչ գրոց երկբայական բնագրին քննութիւն կամ ընտրութիւն), massorah կամ massore, *sf.*

ՄԱՍՈՒՆՔ (ԵՎԼԻ-ա պ-ա-ք-ը-ի-ն-ը), relique, *sf.* — *supposée, bien sûre, bien avérée. Precieuse* —. —ի պէս պահել, garder une chose comme une —.

ՄԱՍՈՒՐ (ՀԻ-Լ պ-ա-ր-ն-ա-), gratte-

cul (կոճապ-ճիւ. *pl.* des *gratte-culs*), *sm.* *Cueillir des gratte-culs.*

ՄԱՍՏ (գարեջրոյ համար պատրաստուած գարի), malt (*մալթ*), *sm.*

ՄԱՍՐԵՆԻ (վարդենի վայրի. *էսպանէ կէլլայնէ*), églantier, *sm.* Ծաղիկ մասրենւոյ (վայրի վարդ), églantine, *sf.*

ՄԱՏ, doigt, *sm.* — (դաշնամուրի, երգիոնի), touche, *sf.* —ով դպչիլ, V. Մատն: —երը լիզել, լզել, se lécher les —s. —երը լզելով, լզելու չափ, à lèche-doigts, *adv.* —երը խաղցնել, doigter, *vn.* Իւր կորուստէն երկու — հեռի ըլլալ, être à deux —s de sa ruine, de sa perte.

ՄԱՏԱԿ, femelle, *sf.*

ՄԱՏԱԿԱԽԱՂ, } passionné
ՄԱՏԱԿԱԽԱՆՁ, } pour les femelles. — ձի (*տայըր*), cheval qui hennit après les juments, cheval entier.

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ, administrateur, trice, *s.* || sommelier, ière, *s.*; économe, fournisseur, *sm.* || dispensateur, trice, *s.* || dépensier, ière, *adj.* et *s.*; économe, *adj.*

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԵԼ, administrer, fournir, économiser, réger, *va.*

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, administration, *sf.* || économie, sommellerie, fourniture, dispensation, *sf.*, ménage, *sm.*

ՄԱՏԱՂԱՁԻ (*պէյկիր*), bidet, *sm.* *Monter sur un —.*

ՄԱՏԱՂ, tendre, *adj.*

ՄԱՏԱՂԱԲՈՅՍ, plant, *sm.*

ՄԱՏԱՂԱՏՈՒՆԿ, plant, *sm.* — *de vigne.* || lais, *sm.* || proselyte, *sm.*, néophyte, *s.* Ծառաստան —, plant, *sm.* *Un — d'ormes.* — վայրի, ինքնաբոյս, sauvageon, *sm.* *Greffer un —.*

ՄԱՏԱՂՈՒԹԻՒՆ, tendresse, *sf.*

ՄԱՏԱՆԵԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Մատնախօսութիւն:

ՄԱՏԱՆԻ, V. Մատնի: — ձկնորսի, ձկնորսական — (կնիք Հռովմայ քահանայապետին), l'anneau du pêcheur (cachet du Pape).

ՄԱՏԱՆՈՑ, V. Մատնոց:

ՄԱՏԱՆՈՑԱԿ (տունկ մ'է), digitale, *sf.*

ՄԱՏԵԱՆ, livre, *sm.* — դեղագործութեան, pharmacopée, *sf.* — զինանշանաց, armorial, *sm.* *L'— de France. Les armoriaux de ces deux provinces.* — օրինաց, V. Օրինագիրք:

ՄԱՏԵՆԱԳԷՏ, bibliographe, *sm.*

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, bibliographique, *adj.*

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, bibliographie, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱԳԻՐ, littérateur, auteur, écrivain, *sm.* *L'auteur de ce livre est inconnu. Les meilleurs écrivains du dix-huitième siècle.* (Այս վերջի երկու գոյականները կ'ըսուին նաեւ կանանց համար. *Cette dame est auteur d'un fort joli roman. Mme de Sévigné est un grand écrivain.* Auteur գոյականը կը գործածուի եւ ածականօրէն. *Une femme auteur.*). Արձակաբան —, prosateur, *sm.* Դասական —, auteur classique. Համայնագէտ —, encyclopédiste, *sm.* — քաղաքագիտական, V. Հրապարակագիր: — ողորկաբան կամ ստուգապատում, auteur correct. Երգիծաբան —, auteur de satires, satirique, *sm.* *C'est un satirique.* Կ'ըսուի եւս Երգիծագիր: — կատակաբանող, un écrivain humoriste, կամ լոկ humoriste, *sm.* Անծանօթ, անանուն —, un auteur sans renom, anonyme, *sm.* *Cette brochure est d'un anonyme.* Սուտանուն, կեղծանուն —, auteur pseudonyme, կամ լոկ pseudonyme, *sm.* Հատարակ —, grif-

fonneur, *sm.* փցուն, յոռի —, V. Գրչողիկ, կամ Գրչողակ(Շ)։ Շատ գրող հոռաւարակ —, écrivailleur, écrivassier, *sm.* — չարամտեցնի, V. Պարսաւագրող։

ՄԱՏԵՆԱԳՐԵԼ, composer, écrire, *va.*

ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, littérature, *sf.*; composition, *sf.* Հայկական —, la littérature arménienne. փոքրիկ —, opuscule, *sm.* *Les —s de Plutarque (Պլուտարքոս).* Խառնուպատում —, V. խառնութիւն։ —ք, œuvres, *sfp.* *Œuvres poétiques, morales, choisies.* *Les œuvres de Bossuet.*

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ, bibliothèque, *sf.* *Une riche —.* libraire, *sf.* *La — du roi.*

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍ, bibliographe, *sm.*

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ, bibliographique, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, bibliographie, *sf.* [mancie, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱՀՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, bibliomancie, *sm.*

ՄԱՏԵՆԱՄԱՆ, bibliomane, *sm.*

ՄԱՏԵՆԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, bibliomanie, *sf.*

ՄԱՏԵՆԱՆԻ, bibliothèque, *sf.*

ՄԱՏԵՆԻԿ, petit livre, livret, libelle, *sm.* V. փոքրիկ մատենագրութիւն (ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ)։

ՄԱՏԶԱԿԱՆ, V. Մատզող։

ՄԱՏԶՈՂ, glutinatif, ive, glutineux, euse, visqueux, euse, *adj.* *Liqueur épaisse et visqueuse.* *Plante visqueuse.* collant, ante, agglutinatif, ive, *adj.* — սպեղանի, V. Սպեղանի։

ՄԱՏԶՈՂՈՒԹԻՒՆ, viscosité, *sf.* 1. ՄԱՏԻ (բուի մ'է), matée, *sm.* 2. ՄԱՏԻ (թմպելի մ'է), matée, *sm.* *Boire du —.*

ՄԱՏԻԱ, crayon, *sm.*

ՄԱՏԻԱԿԱԼ, portecrayon, *sm.*

ՄԱՏԻԱԾՈՂ (տուճկ մ'է), renouée, *sf.* Ականդրի —, — des oiseaux, traînasse, centinode, *sf.*

ՄԱՏՂԱՀ, tendre, *adj.* [*sf.*

ՄԱՏՂԱՀՈՒԹԻՒՆ, tendresse,

ՄԱՏՆ, doigt, *sm.* — Աստծոյ, le — de Dieu. Մատնուկիկ —, — annulaire, կամ մատնի annulaire, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս խաժմատնի։ Ցկիկ —, ձագ — (ցուցամատնի), — auriculaire. Հայել մատամբ, coucher du doigt au —. ՄԱՏՆԱԳՆԱՑ, digitigrade, *adj.*

ՄԱՏՆԱԽԱՂ (տեսակ մը խաղ խատղացոց), mourre, *sf.*

ՄԱՏՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (խրից եւ հատերց հետ ըստացգի խօսելու արուեստ), dactylolalie, dactylologie, chirologie (*տիրաբանութիւն*), *sf.*

ՄԱՏՆԱՆՄԱՂԻԿ, V. Մատանգակ։

ՄԱՏՆԱՆԻՇ ԱԹՆԵԼ, ՐՆԵԼ, montrer du doigt, *va.*

ՄԱՏՆԱՇՈՒՐԹ (*տիրարհ*), mal d'aventure (որ բժշկաց կ'բսուի Panaris, *բռնարիչ*), *sm.*

ՄԱՏՆԱՊԱՀ, doigtier, *sm.* *Un — de cuir.*

ՄԱՏՆԱՊԱՓ, doigt, *sm.* *L'épée lui entra de trois —s dans le corps.*

ՄԱՏՆԱՏՈՑԵ ԱԹՆԵԼ, ՐՆԵԼ, V. Մատնանիշ առնել։

ՄԱՏՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ (մատերու խաղցուածք), doigter կամ doigté, *sm.* *Ce maître a un excellent —.* *Cette sonate (Հուսպատրանքի հատոր երաժշտական հատուած. Հուսպատուիրակ) est belle, mais le — en est très difficile.*

ՄԱՏՆԵԼ, trahir (*տրդիլ*), dénoncer, *va.* || livrer, abandonner, *va.* Իմիգհիմ բոլորովին իր կրճերուն —, V. կիրճ։

ՄԱՏՆԻՐ, cannelure, *sf.* || strie, *sf.* || rayure, *sf.*

ՄԱՏՆԻ, bague, *sf.*, anneau, *sm.* Հարք —, jonc (*խոյ*), *sm.* *Un*

— *d'argent, de diamants.* Հարսանեկան —, anneau de mariage, alliance, *sf.*

ՄԱՏՆԻԼ, être trahi, dénoncé, se trahir (-ը դ—ի—), *vpr.* || se livrer, *vpr.*

ՄԱՏՆԻԿ (տունկ մ'է. գեղ է—ֆ—է), quintefeuille, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Հինգտերեւեան, Հնգատերեւ, Միւրալախուր, Գոդեց նանկ (ԱԱՆՆ).

ՄԱՏՆԻՉ, traître, esse, dénonciateur, trice, *s.* || traître, esse, *adj.*

ՄԱՏՆԵՈՒԹԻՒՆ, V. Մատնութիւն.

ՄԱՏՆՈՑ (է—ո—ի—), dé, *sm.*

ՄԱՏՆՈՒԹԻՒՆ, trahison, *sf.*

ՄԱՏՆՈՒԻԼ, V. Մատնիլ.

ՄԱՏՈՒՈ, **ՄԱՏՈՒՈՆ** } (յարմունիս, ի դրպ-ռոցս, ի տունս), chapelle, *sf.* V. Մատուռնոց.

ՄԱՏՈՒՏԱԿ (բժշկական տունկ մը. ֆյ—ն ղօ—է—. գոյ—ն ղօ—է—), réglisse, *sf.* կ'բսուի եւս Մարուխ.

ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, approcher, *va.* || présenter, offrir, *va.* Ջոճ —, offrir un sacrifice. [toire, *sm.*

ՄԱՏՈՒՑԱՆՈՂԱԿԱՆ, offer-

ՄԱՏՈՒՑԱՐԱՆ, autel, *sm. Le prêtre est à l'—.*

ՄԱՏՉԵԼ, **ՄԱՏՉԻԼ**, } V. Մօտենալ.

ՄԱՏՉՈՒՄ, **ՄԱՏՉՈՒՄՆ**, } approche, *sf.*, accès, *sm.*

ՄԱՏՈՒԱԿ (—ո—է), officier chargé de servir à boire à un roi, à un prince, échanson, *sm.*

ՄԱՐԱՆԱՊԵՏ, chapelain, *sm.*

ՄԱՐԱՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, chapellenie (ը—ֆ—ի—ը—է), *sf.*

ՄԱՐԱՆԱՒՈՐ, chapelain, *sm. Les —s de Notre-Dame (Աստուածամօր մի. Տիրամայր).*

ՄԱՐԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (հատուածր պատօն [dignité] մատուռնուորի), chapellenie (ը—ֆ—ի—ը—է), *sf.* || — (հատուածր պատօն [bénifice] մատուռն), chapelle, *sf. Fonder une —.* [chapelle, *sm.*

ՄԱՐԱՆՆՈՑ (փոքրիկ եկեղեցի), 1. **ՄԱՐ** (հեղուկներոց չափ մը), mètrète, *sf.* 2. **ՄԱՐ** (յատուկ թիւն [պատատի], lé, *sm. Un — de velours, de toile. Drap de lit de deux —s.* laize, *sf.*

ՄԱՐԱԳ (—ո—ն—է), fenil (ֆը—ն է յ—. ֆը—ն է), *sm.*

ՄԱՐԱԼ (չ—ո է ր է), sauterelle, *sf.* — ծովու (ը է ո է), crevette, chevrette, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մոռեխ.

ՄԱՐԱԶԱԽՑ, maréchal, *sm.* — Գաղղիոյ, — de France. կին —ի, maréchale, *sf.* [lat, *sm.*

ՄԱՐԱԶԱԽՑՈՒԹԻՒՆ, maréchalat, *sm.*

ՄԱՐԱՆՈՒՈՑ (տունկ մ'է. ֆ—ը—է ղ ն է—), luzerne, *sf.* Գաշ, արտ մարադուսի, V. Մարադուսնոց.

ՄԱՐԱՆՈՒՈՒՏՈՑ, champ de luzerne, *sm.*, luzernière, *sf.*

ՄԱՐԳ, pré, *sm.*, prairie, *sf.* — ի ծովափունս, ալի —, prés-salé *(pl. des prés-salés), sm.* — ծաղկալից, ծաղկաւէտ, ծաղկուտ, un pré plein de fleurs.

ՄԱՐԳԱԳԵՏԻՆ, prairie, *sf. Vaste — qui sert au pâturage. L'émail des —s.* pelouse, *sf. Se promener sur une —.*

ՄԱՐԳԱՆ (կրով եւ կաւով խառն հող՝ որով կը պարարտացունեն արտերը), marne, *sf. — blanche, rousse, verte. Carrière de —. Tirer de la —.*

ՄԱՐԳԱՆԱԽԱՌՆ (կրով եւ կաւով խառն [հող]), marneux, euse, *adj. Terrain —.*

ՄԱՐԳԱՆԱՀԱՏ (կրով եւ կաւով խառն հողոյ բոլ), carrière de marne, marnière, *sf. Creuser, ouvrir une —. Tomber dans une —.*

ՄԱՐԳԱՐԱԿԱՆ (բրու, րաս տար-

րագիտաց [chemiste]), margarique (acide), *adj.*

ՄԱՐԳԱՐԷ (ֆեյլ-հիբ. Նեբի), prophète, *sm.* — (pus Գրոց արբոց), voyant, *sm.* Սուտ —, pseudo-prophète, *sm.* կին —, V. Մարգարէուհի.

ՄԱՐԳԱՐԷԱԲԱՐ, en prophète, prophétiquement, *adv.*

ՄԱՐԳԱՐԷԱԿԱՆ, prophétique, *adj. Esprit —. Discours, style —.*

ՄԱՐԳԱՐԷԱՆԱԼ, prophétiser, *va. Je vous avais bien prophétisé que cela arriverait.*

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԻՒՆ, prophétie (բ-օֆէ-ի), *sf.* Մարգարէութեամբ, V. Մարգարէաբար.

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՀԻ (կին մարգարէ), prophétesse, *sf. La — Débora (Դեբորա). Anne la —.*

ՄԱՐԳԱՐԻՏ (ի-մ-ի), perle, *sf.* — (pus Աւետարանի), marguerite, *sf. Il ne faut pas jeter les —s devant les pourceaux.* Մանր մանր —ներ, de petites perles, semence de perles. V. Մարգարտածաղիկ.

ՄԱՐԳԱՐՏԱԲԱՐ, perlier, ière, *adj. Moule, huître perlière.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱԳՈՑՆ, gris de perle, *adj.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱԶԱՐԴ, orné de perles, perlé, ée, *adj.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱՄԱՂԻԿ, marguerite, *sf. Un bouquet de —s.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱՒՈՐ, perlier, ière, *adj. Moule, huître perlière.*

ՄԱՐԳԱՐՏԱՁԱՐ, perlite, *sf.*

ՄԱՐԳԱՐՏԵԱՑ, de perle, *adj.*

ՄԱՐԳԱՑ (Գաղղիացւոց առաջին ընկերհաւատութեան տումարի [calendrier républicain] իննեերորդ ամիս [20 մայիս – 18 յունիս]), prairial, *sm.*

ՄԱՐԳԱՑՆԵՈՒ (բժշկական տուճկ մ'է), impératoire, *sf.*

ՄԱՐԳԻԶ, marquis (մ-ի-ի), *sm.* կին —ի, V. Մարգիզուհի.

ՄԱՐԳԻԶՈՒԹԻՒՆ, marquisat, *sm. Terre érigée en —.*

ՄԱՐԳԻԶՈՒՀԻ (կին մարգիզի), marquise, *sf. Madame la —.*

ՄԱՐԳԱՆԱՑ (ասիական չինական), noue, *sf.* կ'բռնուի ներս Ջրամարգ.

ՄԱՐԳՈՑԵԼ (կրով եւ կաւով խառն հողով արտ պարարտացուցնել), marner, *va. — une terre.*

ՄԱՐԳՈՑՈՒՄ } (արտի հողի
ՄԱՐԳՈՑՈՒՄՆ } հետ կրով եւ կաւով խառն հող խառնելը), marnage, *sm.*

ՄԱՐԳՈՒՄ, V. Մարգարիտ.

ՄԱՐԴ, homme (ա-մ'), *sm.*, personne, tête, *sf.* — մը, un homme, un certain homme. Ազնիւ, վայելուչ —, un homme de bonne compagnie, galant, *sm. C'est une personne galante. C'est un galant.* Կանանց հետ շատ խոնդ վարուող —, un homme galant. Աշխոյժ, կայտառ —, un vert galant. Աղքատ — մը, un homme pauvre. Խեղճ — մը, un pauvre homme, soliveau, *sm.* Հոգեւոր —ն, l'homme spirituel, կամ լոկ le spirituel, *sm. Les faux spirituels.* Մարմնաւոր —ն, l'homme charnel. Հին —, viel homme. Նոր —, nouvel homme, homme nouveau. Բարի, լաւաբարոյ —, un homme bon. Միամտի, յանկամտի, պարզամտի, բարի —, un bon homme կամ bonhomme (*pl.* des *bonshommes*, պոնզմ. Լաւ եւս des *bonnes gens*), *sm.* Բարեգործ, առաքինի —, homme de bien. Անկարգ —, un homme sans mœurs. Աննշան, հասարակ, ոդորմելի, չնչին —, un homme de peu, homme de peu de mérite, mirmidon կամ myrmidon, zéro, *sm.* Մեծ, մեծանուն, հոյակապ, երեւելի — մը, un grand homme. Մեծահասակ, բարձրահասակ, երկայնահասակ — մը, un homme

grand. Հաց հարուստ — մը, un très riche, fort riche, extrêmement riche homme, richard, crésus (*գ-եղէ-*), *sm.* Ճշմարտախօս — մը, un homme vrai. Ուղիղ, արդար, պատուաւոր — մը, Յմորհնով — մը, honnête homme. Ազնիւ, քաղաքավարոյ, քաղաքավար — մը, un homme honnête. *Des gens honnêtes.* Անքաղաքավար, բիրտ —, homme malhonnête, grossier, maroufle, *sm.* *C'est un —, un vrai —.* Խաղաղասէր —, homme de paix. Թանձրամիտ — (*գէտ. ...*), esprit enveloppé, կատարեալ — մը, un homme fait, raisonnable. Փոփոխամիտ —, homme qui change souvent d'oppinion, girouette, *sf.* Տկռած, փորեղ — (*...*), homme gros et replet, un gros bedon. Գեղեցիկ գիտութեամբ ճոխացեալ — (*...*), un bel esprit. Հաց գիտնական —, puits de science. Ողջամիտ, ուղղամիտ —, un homme bien pensant. Ոչինչ յառաջ եկած եւ հպարտութեամբ լցուած —, un gueux revêtu. Տկար —, faible, soliveau, *sm.* — Եւ Աստուած, l'homme-Dieu. Ներքին —ն, l'homme intérieur. —իկ, les hommes, les mortels. Ժանտադէմ —իկ, des gens de mauvaise mine. — ընել, rendre homme, humaniser (*...*), *va.* — լինել, ըլլալ, devenir homme, se faire homme, *vpr.* || s'incarner, *vpr.* — եղիր, sois homme. — եղէք, soyez hommes. Այս զարշելի —ը, ce diable homme. Ամէն —, chacun, une, chaque homme, chaque personne, tout le monde. Ամէն —ու տրուած չէ, il n'est pas permis à tout le monde. — գլուխ, par personne, par tête. Ուզած —ս է, voilà mon homme. Իբրեւ —, humainement, *adv.* V. Եւ Այր(1)։

ՄԱՐԴԱԲԱՆ, anthropologiste, *sm.*

ՄԱՐԴԱԲԱՆԱԿԱՆ, anthropologique, *adj.*

ՄԱՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, anthropologie, *sf.*

ՄԱՐԴԱԳՈՂ, plagiaire, *sm.*

ՄԱՐԴԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, plagiat, *sm.*

ՄԱՐԴԱԴԱՒ, assassin (*Թերթողք կ'ըսեն եւ էգ.*Assassine. "*Que dit-elle de moi, cette gente assassine?*,, *MOL. l'Etour. 1. 6.*), *sm.*

ՄԱՐԴԱԴԱՒՈՒԹԻՒՆ, assassinat, *sm.*

ՄԱՐԴԱԽԱՂ (տեսակ մը թղթախաղ սպանիական), hombre, *sm.*

ՄԱՐԴԱԽՈՀՈՒ, ivre de carnage, *adj.* — (վիրազ, պատերազմ, երկար, դաւոյն), homicide (*գէտ.*), assassin, ine, *adj.*

ՄԱՐԴԱԽՈՍ, V. Մանրազոր։

ՄԱՐԴԱԿ, solive, *sf.* Փոքրիկ —, petite —, *sf.*, soliveau, *sm.*

ՄԱՐԴԱԿԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, planimétrie, *sf.*

ՄԱՐԴԱԿԱՊԻԿ (մեծ կապիկ Ափրիկէի), gorille, *sm.*

ՄԱՐԴԱԿԵՐ, anthropophage, *adj. Les peuples* —*s.* || anthropophage, *sm. Les —s sont aussi appelés Cannibales* (*մարդակեր ազգ յԱմերիկա*).

ՄԱՐԴԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, anthropophagie, *sf.*

ՄԱՐԴԱԿԵՐՊ, anthropomorphe, *adj.*

ՄԱՐԴԱԿԵՐՊԵԱՆ, anthropomorphite, *s.*

ՄԱՐԴԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, anthropomorphisme, *sm.*

ՄԱՐԴԱԿՈՐՈՅՍ, homicide (*գէտ.*), *adj.*

ՄԱՐԴԱՀԱՃՈՅ, adulateur, trice, *adj.* || flatteur, euse, adulateur, trice, *s.*

ՄԱՐԴԱՀԱՃՈՅԱՆԱԼ, flatter, *va.* [*sf.*

ՄԱՐԴԱՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, flatterie,

ՄԱՐԴԱՀԱՐԿ (խարտ), taille, *sf. Être imposé à la —.*

ՄԱՐԴԱՁԵՒ, V. Մարդակերպ։

ՄԱՐԴԱՁԻ, centaure, *sm.*

ՄԱՐԴԱՄԱՀ (խամարդ), peste, *sf. Être frappé de —, de la —.*

ՄԱՐԴԱՄՕՏ ԳՈՐԾԵԼ, ԸՆԵԼ, humaniser (խամանիզ), *va.*

ՄԱՐԴԱՆԱԼ, devenir homme, se faire homme, *vpr.* || s'incarner, *vpr. C'est la seconde personne de la Trinité qui a voulu s'incarner.*

ՄԱՐԴԱՇԱՀ, humanitaire (խամանիզ), *adj. Doctrines —s.*

ՄԱՐԴԱՇԱՏ, peuplé, ée, *adj. Une ville fort peuplée.* — լինել, ըլլալ, se peupler, *vpr. Les campagnes se peuplent.*

ՄԱՐԴԱՇԱՏՈՒԹԻՒՆ, population, *sf. La — de cette ville s'élève à tant de mille âmes.*

ՄԱՐԴԱՊԷՍ, V. Մարդկապէս։

ՄԱՐԳԱՍԷՐ, humain, aine (խ-ՀՆ, ԷՆ'), *adj. Cet homme est —.* obligeant, ante, *adj. C'est un homme fort —. Accueil —.* bienveillant, ante, *adj. Un accueil —. Des intentions bienveillantes.* bénin, igne, *adj. Un naturel doux et —.* bon, *m.* bonne, *f. adj. Un bon roi. Elle n'est pas jolie, mais elle est bonne.* sensible, *adj. Un homme, un cœur —.* prévenant, ante, *adj. C'est un homme très —.* || philanthrope, *sm.*

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԲԱՐ, humainement, obligeamment, affablement, *adv.*

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ, affable, *adj. Des manières —s.* philanthropique, *adj. Établissement, société —.*

ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, philanthropie, humanité, obligeance, bienveillance, bénignité, affabilité, bonté, gracieuseté, amitié, sensibilité, *sf.* — ցուցունել, faire des démonstrations d'amitié, de bienveillance, gracieuser, *va.*

ՄԱՐԴԱՍՊԱՆ, homicide (սփ-ոխ), meurtrier, ière, *s.*; assassin (ՔԵՐԹՈՂԻ Կ'ՐՍԵՆ ԵՒ ԻԿ. Assassine. *"Que dit-elle de moi, cette gente assassine?,, MOL. l'Etour. 1. 6.), sm.*

ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, homicide, meurtre, assassinat, *sm.*

ՄԱՐԴԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, civilité, *sf.*, savoir-vivre, entregent, *sm.*

ՄԱՐԴԱՏԵԱՑ, misanthrope, *adj. Esprit —.* misanthropique, *adj. Réflexion, chagrin —.* || misanthrope, *sm. Timon d'Athènes était un véritable —. Le Misanthrope, comédie de Molière. C'est un —.*

ՄԱՐԴԱՏԵՑԻԿ, misanthrope, *adj. Esprit —,* misanthropique, *adj. Réflexion, chagrin —.* — բարոյք, V. Մարդատեցութիւն։

ՄԱՐԴԱՏԵՑՈՒԹԻՒՆ, misanthropie, *sf.*

ՄԱՐԴԱՑՈՒԼ, centaure, *sm.*

ՄԱՐԴԱՑՈՒՆԵԼ, rendre homme, humaniser (խամանիզ), *va.*

ՄԱՐԴԵԼՈՅԶ, plagiaire, *sm.*

ՄԱՐԴԵԼՈՒՋՈՒԹԻՒՆ, plagiat, *sm.* [*sf. L'— de J.-C.*

ՄԱՐԴԵՂՈՒԹԻՒՆ, incarnation,

ՄԱՐԴԸՆՏԵԼ, apprivoisé, ée, familier, ière, privé, ée, *adj.* — լինել, s'humaniser, *vpr. Il s'humanise peu à peu, il ne fuit plus le monde comme il faisait.*

ՄԱՐԴԻԿ, les hommes, les gens, les humains, les mortels. V. Մարդկութիւն։ — հիւսիսոյ, հարաւոյ, les hommes du Nord, du Midi. — (որդիք մարդկան. ըստ Գրոց սրբոց), les enfants des hommes.

ՄԱՐԴԿԱԲԱՐ, V. Մարդկապէս։

ՄԱՐԴԿԱԿԱՆ, humain, aine (է—ին, էն'), *adj*. — դպրութիւնք (ուսումն քերականութեան, մատենագրութեան, բանաստեղծութեան, ճառեսորութեան, պատմութեան), lettres humaines. — հռահանգք, humanités,*sfp*. Ուսանող — հռահանգաց ի ճեմարանի (lycée), ի վարժարանի (collège), V. Ուսանող։ Ուսուցիչ, վարդապետ — հռահանգաց, V. Ուսուցիչ։

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ, humain, aine (է—ին, էն'),*adj*. *L'esprit, le corps, le genre —. La vie humaine.*

ՄԱՐԴԿԱՊԷՍ, humainement, *adv*. *Cela est — impossible.*

ՄԱՐԴԿԵՂԷՆ, humain, aine (է—ին, էն'), *adj*. — բնութիւն, ստկարութիւն (մարդ), homme, *sm*. *Les douleurs lui rappelèrent qu'il était —*. humanité, *sf*. — բնութիւն, կար, V. Մարդկութիւն։ — գործել, V. Մարդացուցանել։

ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆ, humanité,*sf*., humain,*sm*. Հին —ն (հին մարդն), le vieil homme. Օգտակար մարդկութեան, V. Մարդօգուտ։ Ըստ մարդկութեան, humainement, *adv*.

ՄԱՐԴԿՕՐԷՆ, humain, aine (է—ին, էն'),*adj*. *L'esprit, le corps —. La sagesse humaine.* ‖ humainement, *adv*. *Cela est — impossible.* — խօսելով, humainement parlant.

ՄԱՐԴՕԳՈՒՏ,humanitaire (է—ձայնէդէ—), *adj*. *Opinions, doctrines —s.*

ՄԱՐԵԱԿ (յիմարութեան զաւազան), marotte, *sf*.

ՄԱՐԵԼ, éteindre, tuer, *va*. *Éteindre la lumière. Tuer le feu, la chandelle.* ‖ étouffer, *va*.

ՄԱՐԵԼԻՔ, défaillance,*sf*.*Tomber en —. Il lui a pris une —.* évanouissement, *sm*. *Il est revenu de son —.* pâmoison, *sf*. *Tomber en —.* — գալ վրան, se trouver mal. Մէկուն վրայ — բերել, faire évanouir quelqu'un.

ՄԱՐԵՄԽՈՏ (բժշկական տունկ մ'է անուշահոտ), marjolaine, *sf*. *La — est une espèce d'origan* (*զուխրակ*. *կատուական*. *թորթ*. *թոր-թիկ*) .

ՄԱՐԶ, marche, *sf*.

ՄԱՐԶԱՐԱՆ, gymnase, *sm*. — ներքնտիր զօրականաց, dépôt, *sm*.

ՄԱՐԶԵԼ, exercer, instruire, dresser, façonner, *va*. ‖ aguerrir, *va*. — *une armée par de fréquentes expéditions.*

ՄԱՐԶԻՉ, instructeur, *sm*. — զինավարժութեան, V. Մարտուսույց։

ՄԱՐԶՊԱՆ, gouverneur, marquis, *sm*.

ՄԱՐԶՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, gouvernement, marquisat, *sm*.

ՄԱՐԹՈՒԶ, adroit, oite, *adj*.

ՄԱՐԻ (հաւ), poule, *sf*.

ՄԱՐԻԼ, s'éteindre, *vpr*. ‖ perdre connaissance, défaillir, *vn*., s'évanouir, *vpr*., pâmer, *vn*., se pâmer, *vpr*. — (կրակը), s'éteindre,*vpr*., mourir,*vn*., se mourir, *vpr*. *Le feu meurt (s'éteint). Laissez mourir (s'éteindre) ce feu.* — (անօթութենէ),languir,*vn*.Խնդալէն —, pâmer կամ se pâmer de rire, rire à pâmer, à se pâmer, mourir de rire, crever de rire.

ՄԱՐԻՎԱԼՈՒԹԻՒՆ (ոճ մատենագրութեան՝ յորում կը զեղուի արուեստական նրբութիւն զգացմանց եւ առացուածոց), marivaudage, *sm*.

ՄԱՐԽՈՏ (տեսակ մը զանգակածաղիկ), gantelée, *sf*.

1. **ՄԱՐԿ** (ուր ունկիի ծանրութեան կշիռ), marc (*ձայն*), *sm*.

2. **ՄԱՐԿ** (ոսկի, արծաթ դրամ մը), marc, *sm*.

ՄԱՐԿԵԴ (*էգական*), marre, houe

(հող), *sf. Vigne labourée à la houe. Faire une fossée avec une houe.*

ՄԱՐՄԱՇ (մի-լմեկ), mousseline, *sf.*

ՄԱՐՄԱՋԱՑԱՆ, prurigineux, euse, *adj.*

ՄԱՐՄԱՋԵԼ, dèmanger, *vn. Ses dartres lui démangent.*

ՄԱՐՄԱՋԵՑՈՒՑԻՉ, prurigineux, euse, *adj.*

ՄԱՐՄԱՋՈՒՄ, } démangeaison, *sf. Il*
ՄԱՐՄԱՋՈՒՄՆ, } *éprouve de vives, de grandes —s.* Սաստիկ —, prurit, *sm. Il a une grattelle* (*մանր ցու. լոր ցու*) *qui lui cause un — continuel.*

ՄԱՐՄԱՐԱԳՈՐԾ, marbrier, *sm.*

ՄԱՐՄԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, marbrerie, *sf.*

ՄԱՐՄԱՐԱԿՈՓ, marbrier, *sm.*

ՄԱՐՄԱՐԱՀԱՆՔ, marbrière, *sf.*

ՄԱՐՄԱՐԱՇԷՆ, construit, bàti de marbre, *adj.*

ՄԱՐՄԱՐԱՊԱՏ, couvert de marbre, *adj.* [*sm.*

ՄԱՐՄԱՐԱՎԱՃԱՌ, marbrier,

ՄԱՐՄԱՐԵԱՅ, de marbre, *adj.*

ՄԱՐՄԱՐԻՈՆ (մըրմըր), marbre, *sm. — blanc, noir. — de plusieurs couleurs.*

ՄԱՐՄԱՐԻՈՆԻ (մըրմըրէ տաշըր), marbrier, ière, *adj. Industrie marbrière.*

ՄԱՐՄԻՆ, corps, *sm.* Հոսանուտ, լոյծ —, fluide, *sf.* Հաստատուն —, fixe, solide, *sm.* Խիստ մանր —, corpuscule, *sm.* Խորանարդ —, cube, *sm.*, polyèdre, *sm.* Մեռած —, cadavre, *sm.* — Տեառն, communion, *sf. Se préparer à la —. Faire sa première —.* cops, *sm. Recevoir le — de Notre-Seigneur.* — լինել, առնուլ, prendre un corps de chair en parlant de J.-C., s'incarner, *vpr. C'est la seconde personne de la Trinité qui a voulu s'incarner.* Հաստատուն — ընել, soliditer, *va.* Հաստատուն — ըլլալ, se soliditer, *vpr.* Մէկ — ձեւացուցնել, faire corps. Մարմնով, V. Մարմնապէս։ Հոգւով մարմնով (բոլորովին), corps et âme (հոգի մը). *Il se donna à lui corps et âme.*

ՄԱՐՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, somatologie, *sf. La — renferme l'ostéologie* (*ոսկրաբանութիւն*) *et la myologie* (*մկանաբանութիւն*).

ՄԱՐՄՆԱԲԱՐ, V. Մարմնապէս։

ՄԱՐՄՆԱԳՈՅՆ, incarnadin, ine, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱՑԳԵՑՈՒԹԻՒՆ, incarnation, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱԿԱԼ (սեղու զոր կը պարզէ քահանային առաջնին վրայ եւ կը դնէ անոր վրայ սկիհն եւ նշխարն), corporal (*pl.* des *corporaux*), *sm. Blanchir, empeser les corporaux.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Յուցիայ, Գորփուրայ։

ՄԱՐՄՆԱԿԱՆ, corporel, elle, charnel, elle, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱՆՔ, gymnastique, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ, gymnastique, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, gymnastique, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱՆԱԼ, V. Մարմին լինել, առնուլ (ՄԱՐՄԻՆ)։

ՄԱՐՄՆԱՆՔ (երկուորեաց վրայ մաս եւ կարծր ուռեցք), sarcocèle, *sf.* [*adj.*

ՄԱՐՄՆԱՊԱՏ, corporel, elle,

ՄԱՐՄՆԱՊԷՍ, corporellement, charnellement, *adv.*

ՄԱՐՄՆԱՍԷՐ, charnel, elle, sensuel, elle, voluptueux, euse, *adj.*

ՄԱՐՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, sensualité, *sf.*, sens (*ան*, բուս Աւգոստինոյ. *ան*, բուս Լիտրէի), *smp. Il ne refuse rien à ses sens.*

ՄԱՐՄՆԱՑԵԱԼ, incarné, ée, *adj.* [corporifier, *va.*

ՄԱՐՄՆԱՑՈՒՆՆԵԼ, incarner, corporifier, *va. Les hérétiques qui corporifiaient les anges.* [ցապէս։

ՄԱՐՄՆԱՒՈՐԱԳԷՍ, V. Մարմ.

ՄԱՐՄՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, corporéité, incarnation, *sf.*

ՄԱՐՄՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, métempsycose, *sf. Pythagore (Պիւթագորաս) a soutenu l'opinion de l'—.*

ՄԱՐՄՆԵՂ, corbulent, ente, *adj.*

ՄԱՐՄՆԵՂԷՆ, corporel, elle, *adj. Dieu n'est point —. Les êtres corporels.* — հաւատալ, V. Մարմնաւոր հաւատալ (**ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ**)։

ՄԱՐՆԵԼ (անիւն երկաթեայ շրջանակով պատել), embatre, *va.*

ՄԱՐՈԿԱԳՈՐԾ, maroquinier, *sm.*

ՄԱՐՈԿԱԳՈՐԾԱՆՈՑ (գործարան մարոկեցւոյ [maroquin]), maroquinerie, *sf.*

ՄԱՐՈԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, maroquinerie, *sf.*

ՄԱՐՈԿԵՆ (ճոխագի կամ այծի կաշի. «ԽՂՏ»), maroquin, *sm. — de Barbarie, de Marseille. — rouge, bleu.*

ՄԱՐՈՆԱՑԻ (ՀՀԻՏ), maronite, *adj. Un prêtre —.* et *sm. Un couvent des —s.*

ՄԱՐՈՒԽ բժշկական տուճկ մր. ՀՅՍ ԻԼՕՒՔ—. ՊՕՅՍ ԻԼՕՒՔ—), réglisse, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Մաստակ։

ՄԱՐՍԱԿԱՆ, digestif, ive, *adj.*

ՄԱՐՍԵԼ, digérer, *va. Il n'a pu — son dîner.* կ'բսուի նաեւ անխնդիր. *Il digère bien.*

ՄԱՐՍԵԼՈՒԹԻՒՆ, digestion (ԻԼՀԻ-ԻԼՕՒ), *sf. Cela aide à la —.*

ՄԱՐՍԵՑՈՒՆԵԼ, faire digérer, *va.*

ՄԱՐՍԵՑՈՒՆՈՂ, } digestif, ive,
ՄԱՐՍԵՑՈՒՑԻՉ, } *adj. Remède —. Pastilles digestives.*

ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ, digestif, ive, *adj. L'appareil —. Les organes —s.*

ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, digestion (ԻԼՀԻ-ԻԼՕՒ), *sf. Cela aide à la —.*

1. **ՄԱՐՏ**, V. Պատերազմ։ — մղել, դնել, porter les armes, combattre, *va.*; guerroyer, *vn.*

2. **ՄԱՐՏ** (երրորդ ամիս տարւոյ), mars (ՀՈՒՆ), *sm. Le deux de —,* կամ *le deux —.*

ՄԱՐՏԱԳԻՐ, agonothète, *sm.*

ՄԱՐՏԱՄԵՔԵՆԱՅ (մեքենայ պատերազմի. ԴՆՀԻՒՔ), machine de guerre. Հայերէն կ'բսուի եւս Մանգոնոն։

ՄԱՐՏԱՆԱՐԴԱՐ, V. Մարտագիր։

ՄԱՐՏԱՆԱՒ (պատերազմիկ, պատերազմական նաւ), vaisseau de guerre.

ՄԱՐՏԱԳԷՏ, stratégiste, *sm. Un habile —.*

ՄԱՐՏԱԳԻՏԱԿԱՆ, stratégique, *adj. Études —s.* [*sf.*

ՄԱՐՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, stratégie,

ՄԱՐՏԻԿ, combattant, guerrier, *sm.*

ՄԱՐՏԻՐՈԼՈԳ, martyrologe, *sm. Le Martyrologe romain.*

ՄԱՐՏԻՐՈՍ, martyr, yre, *s.* Համարէն —f, le commun des —s. || martyr, yre, *adj. Un peuple —.* — ընել, martyriser, *va. Plusieurs saints furent martyrisés.*

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՆԱԼ, être martyr.

ՄԱՐՏԻՐՈՍՈՒԹԻՒՆ, martyre, *sm. Souffrir, endurer le —.*

ՄԱՐՏՆՈՑ, bastille, *sf. Construire, élever une —, des —s. Assiéger par —s.* bastion, *sm. — revêtu de pierre ou de brique.* — ելեկտրական, V. ելեկտրական։

ՄԱՐՏՈՆԱՒՈՐ, bastionné, ée, *adj. Une tour bastionnée.*

ՄԱՐՏՆՋԵԼ, } V. **Պատերազմիլ**.
ՄԱՐՏՆՋԻՒ, }

ՄԱՐՏՈՒՄՈՑ, maître d'armes, *sm.*; gymnaste, *sm.*

ՄԱՑԱՌ, V. **Մացառ**.

ՄԱՑԱՌԱԳՈՂ, buissonnier, ière, *adj.* — **լինել**, **ըլլալ**, buissonner, *vn.*

ՄԱՑԱՌԱՄԱՍ, buissonneux, euse, *adj.* [*adj.*

ՄԱՑԱՌՈՒՏ, buissonneux, euse, *s.*

ՄԱՑԱՌՔ, buisson, *sm.* — *épais, fort. Un — d'épines, de roses.* brande, *sf. Chauffer le four avec des —s.* broussailles, *sfp.* **Թաւուտ մացառաց**, hallier (**հ–ւէ**), *sm.*

ՄԱՔ, V. **Մեկոն**.

ՄԱՔԱԼՈՒԿ (տեսակ մը **Բարաձիձառն**), martinet noir կամ martinet de muraille.

ՄԱՔԱՌԻ, V. **Կռուիլ**.

ՄԱՔԱՌՈՒՄ, } V. **Կռիւ**.
ՄԱՔԱՌՈՒՄՔ, }

ՄԱՔԻ (խոտակեր, խոտաճարակ [herbivore] կենդանի մ՚է, էգ խոյի [bélier]. **ԹՕՅ–Ն**. **Ս–ՐԻ–**), brebis (**Դ–Ի՛Ի**), *sf.*

ՄԱՔԻԱՒԵԼԱՆ, machiavélique (**Ս–Լ–ՎԻԼ+**. **ԲԱՍ ՈՄԱՑ Ս–+Ի–ՎԻԼ+**), *adj. Un gouvernement —. Il conçut un projet —* || machiavéliste (**Ս–Լ–ՎԻԼ–Դ**), *s.* — orինակաւ, կերպով, machiavéliquement (**Ս–Լ–ՎԻԼ+Ի՛Ն**), *adv.*

ՄԱՔԻԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, machiavélisme (**Ս–Լ–ՎԻԼ–Մ՚Ի**), *sm.*

ՄԱՔՈՒՐ, propre, pur, *m.* pure, *f.* net, *m.* nette, *f. adj.* || épuré, ée, *adj.* || limpide, *adj.* || chaste, *adj.* **Խմգիմ** — **բռնել**, se tenir propre. —**ը գրել**, **ֆաշել**, mettre au net. — **կերպով**, V. **Մաքրապէս**.

ՄԱՔՈՒ (**Ի–ՈՒՐ–**), douane, *sf. Payer la —.* — (գինւոյ, **ըմպելեաց**), forage, *sm.* — **մտից**, entrée; *sf.* **Խարդախութեամբ — չհատուցանել**, frauder, *va.*

ՄԱՔՈՍԱԴՐՈՒԹ, V. **Մախաւճեճ**.

ՄԱՔՈՍԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. **Մախաւճեճգութիւն**.

ՄԱՔՈՍԱԿԱՆ, douanier, ière, *adj. Union douanière.*

ՄԱՔՈՍԱՀԷՆ, V. **Մախաւճեճ**.

ՄԱՔՈՍԱՆԵՆԴ, contrebandier, ière, fraudeur, euse, *s.* || frauduleux, euse, *adj. Commerce —. Marchand —.*

ՄԱՔՈՍԱՆԵՆԴԱԿԱՆ, frauduleux, euse, *adj.*

ՄԱՔՈՍԱՆԵՆԴՈՒԹԻՒՆ, contrebande, *sf. Faire la —. Marchandises de —.* fraude, *sf.*

ՄԱՔՈՍԱՆՈՑ, V. **Մախաւճեճ**.

ՄԱՔՈՍԱՊԵՏ, directeur général des douanes.

ՄԱՔՈՍԱՏՈՒՆ, bureau de douane, douane, *sf. Les ballots furent saisis à la douane.*

ՄԱՔՈՍԱՒՈՐ, douanier, *sm.* — (առ **Հրեայս**), publicain, *sm.*

ՄԱՔՈՍ, douanier, ière, *adj. Union douanière.*

ՄԱՔՐԱԿԱՆ, purifiant, ante, purgatif, ive, *adj. Remède purgatif.* — **դեղ**, V. **Սրբողեղ**.

ՄԱՔՐԱՊԷՍ, purement, proprement, *adv.*

ՄԱՔՐԱՐԱՆ, purgatoire, *sm. Prier pour les âmes du —.* || — (**ամբարճ**), purgerie, *sf.*

ՄԱՔՐԵԼ, nettoyer, purifier, purger, *va.* || curer, écurer, récurer, *va.* || éplucher, *va.* || épurer, *va.* || dépurer, *va.* **Թնդաճոթք**, **փուռը —**, écouvillonner, *va.* **Ջնջոցով —**, tronchonner, *va.* — (վէրք), mondifier, *va.*

ՄԱՔՐԻԼ, V. **Մախրուիլ**.

ՄԱՔՐԻՉ, purifiant, ante, *adj.*

Une eau purifiante.‖purificateur, cureur, *sm.* — (բաժակի ի պաշարագի), purificatoire, *sm.* — (սատեաց, բանիցարող),épluchеur, euse, *s.* — (արեան կամ հիւթոց, դեղ), dépuratif, ive, *adj.* կը գործածուի եւս իբր *sm. Un dépuratif.* — (խոհակերոցի անօթոց), écureur, euse, *s.* — (գործի), dépuratoire, *adj.*; épluchoir, *sm.*

Մաբրոզ, V. Մաբրիչ։

Մաբրոզական, purgatif, ive, *adj. Remède purgatif.*

Մաբրութիւն, netteté, pureté, *sf.* ‖ propreté, *sf.* ‖ purification, *sf.*

Մաբրուիլ, se nettoyer, se purifier, se purger, *vpr.*

Մաբրում, } nettoiement
Մաբրումն, } կամ nettoyage, *sm.* ‖ purgation, *sf. Il se porte beaucoup mieux depuis sa —.* ‖ purification, *sf. La — des métaux, des humeurs.* épurement, *sm.* — (կեաւ, աւր, բանիցար), épluchage կամ épluchement, *sm.*

Մգլեցնուիլ (+է–ֆկ֊ե֊ֆ+), moisir, *va.*

Մգուիլ } (+է–ֆկ֊ֆ+), moi-
Մգուցիլ } sir, *vn.*, se moisir, *vpr.*

Մգլոցութիւն (+է–ֆ), moisissure, *sf.*, moisi, *sm.*

Մեթոդ (նն. եղանակ. կարգ), méthode, *sf.* — *facile, aisée, courte.* ‖ — (յօրինեալ կարգ. բարեյարդար նն), méthode, *sf. Il y a de la — dans ce livre.* ‖ — (կանոնիւ յերկրայափութեան որով կը յուծանիկ ևմանագգի խնդիրք), méthode, *sf.* — *des tangentes* (*զօշափող*).

Մեթր, V. Մետր։

Մեթրական, V. Մետրական։

Մելամաղձիկ, mélancolique, *adj. Sentiments —s.*

Մելամաղձոս, mélancolique, *adj. Sentiments —s.* ‖ mélancolique, *s.* [colie, *sf.*

Մելամաղձութիւն, mélan-

Մելան (բառ յունարէն), V. թանաք։ [rier, *sm.*

Մելանան, écritoire, *sf.*, enc-

Մելիլոզաոս (դեղնածաղիկ տունկ մ'է), V. Մեղրածուխ կամ կորնգան։

Մեխակ (է–բ֊ն֊ֆիլ), girofle, clou de girofle, *sm.*

Մեխակենի (է–բ֊ն֊ֆիլ ֆի֊ա֊ծը), giroflier, *sm.*

Մեծ, grand, ande, *adj.* ‖ majeur, eure, *adj.* ‖ gros, osse, énorme, haut,*m.* haute, *f.*, élevé, ée, *adj.* ‖ important, ante, considérable, *adj.* ‖ vaste, *adj.* Շատ —, très grand, grandissime,*adj.* Քիչ մը —, V. Մեծկակ։ — կերպով, V. Մեծապէս։ Ո՞րչափ —, de quelle grandeur? Ագահութիւն — (անհնարին), grande avarice. Անձրեւ — (առատին), grande pluie. — (աւագ) դուքս, grand-duc. — (աւագ) դքսուհի, grande-duchesse. V. Անդրանիկ։

Մեծադիր, grand format.

Մեծամասն, fanfaron, onne, *adj.* ‖ hâbleur, euse (հ=ալ֊օ֊, է֊ը), fanfaron, onne, *s.*; rodomont, sacripant, fier-à-bras (*pl.* des fier-à-bras), un enfonceur de portes ouvertes, *sm.*

Մեծամասնել, hâbler (հ=ալ֊), fanfaronner, craquer, *vn.*

Մեծամասնութիւն, hâblerie, fanfaronnade, fanfaronnerie, craquerie, rodomontade, *sf.*, boursouflage, de grands mots,*sm.*

Մեծադաձան (վիթխարի անասունց մ'է անցաւոր [mammifère]), mégathérium (ֆ֊ե֊բ֊է֊օ֊), *sm.*

Մեծագին, de grand, de haut prix, très cher, très coûteux, précieux, euse, *adj.* Ոսկին — է, l'or est précieux.

Մեմագլուխ, macrocéphale, *adj.*

Մեմագին, bien cher, très cher. || à un prix très élevé, V. Մեծագին.

Մեմագնութիւն, richesse, *sf.* *La — d'une étoffe, d'une parure.*

Մեմագոյն, plus grand, majeur, eure, *adj.* || maximum (.. *Տե՛ս.* բառ յաւիտեան), *sm.* *Le — de la dépense sera de 1000 francs.*

Մեմաձօն, V. Մեծարան.

Մեմանուագ, somptueux, euse, dispendieux, euse, coûteux, euse, *adj.* — փառաւորութիւն, somptuosité, *sf.* — փառաւորութեամբ, — կերպով, somptueusement, dispendieusement, *adv.* *Vivre somptueusement.*

Մեմանուանաւոր, très célèbre, très fameux, *adj.*

Մեմանուանդէս, solennel, elle (-ական, ԼՒ), *adj.* *Fête solenelle.*

Մեմանուական, de haute stature, de grande taille, grand, ande, *adj.* — լինել, դալ, être de haute stature, de haute taille.

Մեմանուձիւն, éclatant, ante, retentissant, ante, *adj.*

Մեմանոգի, magnanime, grand, ande, *adj.*

Մեմանուռնական, solennel, elle, *adj.* V. Մեծահամբաւ.

Մեմանրագ, merveilleux, euse, prodigieux, euse, surprenant, ante, *adj.*

Մեմաձայն, bruyant, ante, *adj.* || à haute voix, à grands cris, *adv.*

Մեմամասնութիւն, majorité, pluralité, *sf.*

Մեմամեծ, grand, ande, très grand, grandissime, *adj.* Ծառ —f, de grands arbres. —f, le grand monde, puissances, *sfp.*, richesse, *sf.* [me, *adj.*

Մեմամեծար, révérendissi-

Մեմամիտ, hautain, aine (ԳՏԻ, Ի՛), orgueilleux, euse, haut, *m.* haute, glorieux, euse, *adj.*

Մեմամողէզ, mégalosaure կամ mégalosaurus, *sm.*

Մեմամտել, s'en faire accroire. *Il a quelque mérite, mais il s'en fait accroire.* s'élever, *vpr.* *Celui qui s'élève sera abaissé.*

Մեմամտութիւն, hauteur (ԳՏԻ-), *sf.*, orgueil, *sm.*, gloire, *sf.* Մեծամտութեամբ, hautainement, hautement, orgueilleusement, *adv.*

Մեմամեղ, grandiose, *adj.*

Մեմաս, joufflu, ue, mafflé, կամ mafflu, ue, *adj.*

Մեմանալ, V. Մեծնալ.

Մեմանձն, magnanime, *adj.* *Prince, cœur —.* généreux, euse, fier, *m.* fière, *f.*, grand, ande, *adj.* || —, magnanime, *sm.* *Le — a toujours le cœur au-dessus de sa fortune.*

Մեմանձնաբար, magnanimement, généreusement, *adv.*

Մեմանձնութիւն, magnanimité, *sf.* *La — est la vertu des héros.* générosité, grandeur, fierté, hauteur, élévation, *sf.* Մեծանձնութեամբ, V. Մեծանձնաբար. [նաբար.

Մեմանձնօրէն, V. Մեծանձ-

Մեմանուն, célèbre, illustre, grand, ande, glorieux, euse. *adj.* — Տէր, illustre maître. Մեծանո՛ւն Տէր, grand Dieu!

Մեմաշուրթն, lippu, ue, *adj.* կր գործածուի եւս իբր *s.* *C'est un gros —.*

Մեմաշուք, magnifique, splendide, majestueux, euse, pompeux, euse (ՖՈՅՖԻՔ, Ի՛Ք), solennel, elle (-ական, ԼՒ), *adj.* || honorable, *adj.* — փառաւորութիւն, magnificence, splendeur, majesté, pompe, *sf.* — փառա-

ւորութեամբ, magnifiquement, splendidement, pompeusement, solennellement, *adv.* || honorablement, *adv.*

Մեծապանծում, très brillant, ante, éclatant, ante, *adj.* || magnifique, splendide, *adj.* || solennel, elle (*-ական, ԼՒ), *adj.* || illustre, illustrissime, *adj.*

Մեծապատիւ, très honorable, très honoré, *adj.*

Մեծապէս, grandement, considérablement, *adv.*

Մեծաջան, très studieux, euse, très diligent, ente, *adj.* — լինել, բլլալ, être très studieux, très diligent. || se battre les flancs pour quelque chose.

Մեծամասն (ցուցաց եւ Հռովմայեցւոց բանաստեղծութեան չափ՝ որոյ առջի վանկն երկար է, վերջինիր կարճ), trochée, choriée (*-ական), *sm.* — վեծամասերջական, choriambe (*-ական-ական), *sm.* Հակառակ չափոյ կ՚բսուի Մեծամասերջ վեծամասարական, Antispaste, *sm.* —եան տող (բանաստեղծութեան ցուցաց եւ Հռովմայեցւոց), vers trochaïque, կամ լուկ trochaïque, *sm.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Մեծամասիզբն։

Մեծանուէր, magnanime, *adj.*

Մեծանուիրեալ, V. Մեծասուր։

Մեծանուիրութիւն, magnanimité, *sf.*

Մեծապահանջ, V. Մեծաճուռս։

Մեծապահանջուհի, V. Մեծվայելուչ։

Մեծապերգ (յոյն եւ հռովմէական բանաստեղծութեան չափ՝ որոյ առջի վանկր սուղ է, վերջինն երկար), ïambe (*-ական), *sm.* — վեծասարական, antispaste. *sm.* Հատառաց չափը կ՚բսուի Մեծասար վեծավերջական, Choriambe, *sm.* || — (տող ոտանաւորի), ïambe, *sm.* *Les —s d'Archiloque, d'Hipponax.* V. Մեծավերջական։

Մեծապերգական, ïambe, ïambique, *adj.* *Vers —.*

Մեծատարած, étendu, ue, très étendu, ue, vaste, très vaste, grand, ande, *adj.* Սրահ —, une grande salle.

Մեծատարր, grand, ande, spacieux, euse, large, vaste, *adj.*

Մեծատուն, riche, opulent, ente, *adj.* || riche, financier, *sm.* — միլիոնատեր, բազմագանձ, V. Միլիոնատեր։ —ք, les riches, les heureux du monde, de la terre, du siècle. — լինել, բլլալ, être très riche, s'enrichir, *vpr.*, faire fortune, avoir du quibus (*-ական-).

Մեծատունութիւն, richesse, *sf.*

Մեծատոհմ, à large queue, *adj.* Ոչխար —, mouton à large queue.

Մեծարանաց, respectueux, euse, honorable (*-ական-ական). *adj.*

Մեծարանք, respect (*-ական, *-ական. *des respects*, *-ական *-ական), *sm.*, considération, *sf.* || hommage (*-ական), *sm.* || révérence, vénération, *sf.* || piété, *sf.* Զգածմանց —, V. Երեմեանք (2)։ կանխայօժար —, V. Պատուասիրութիւն։ Ընծայութիւն մեծարանաց, compliment, *sm.* Ողջոյն մեծարանաց —, compliments, *smp.* Իմ մեծարանաց ողջոյնիներս ձեր տիկին մօր, mes compliments à Mme votre mère. Ցանուկ մեծարանաց, —, honneur (*-ական-), *sm.* Մեծարանօք, avec respect, respectueusement, *adv.* Իմ ամենայն, կամ՝ խորին մեծարանօք (կը գործածուի յատարս նամակաց), je suis avec considération, avec une parfaite կամ une haute considération, avec une considération distinguée. — ազդել, imposer le respect. Մեծարանս դնել, V. Մեծարել։

ՄԵԾԱՐԳԻ, considérable, *adj*. — լինել, ըլլալ, être en grande estime. Ու —ս ունել, V. Մեծարոյ համարել։

ՄԵԾԱՐԳՈՅ, honorable (ծա-ռա-դլէ), vénérable, *adj* ‖ révérend. ende, *adj*. *Le — père un tel. La révérende mère supérieure.* Կը գործածուի եւ ս լիր *sm*. *Mon révérend.* [*sf*.

ՄԵԾԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, révérence,

ՄԵԾԱՐԵԼ, respecter, vénérer, honorer (ծա-ե). *va*

ՄԵԾԱՐԻՉ, respectueux, euse, *adj*.

ՄԵԾԱՐՈՅ, respectable, vénérable, recommandable, *adj*. — կարծիք, autorité. *sf*. — համարել, considérer, *va*.

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ (օրհնութիւն սրբոյ կուսին), magnificat, *sm*. *Entonner le Magnificat.* [նել։

ՄԵԾԱՑՈՅՑԱՆԵԼ, V. Մեծցու-

ՄԵԾԱԻՈՐ, supérieur, *sm*.

ՄԵԾԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, supériorité, *sf*.

ՄԵԾԱԻՈՐՈՒՀԻ, supérieure, *sf*.

ՄԵԾԱՓԱՌ, très glorieux, euse, majestueux, euse, très illustre, *adj*.

ՄԵԾԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, majesté, gloire, illustration, *sf*.

ՄԵԾԱՓՈՐ, pansu, ue, ventru, ue, *adj*. et *s*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ թանձրապորտ, Քաղրբեղ, Մեծորովայն. փորեղ։

ՄԵԾԱՔԱՅԼ, à grands pas. — երթալ, V. Շեփակել։

ՄԵԾԱՔԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, enjambée, *sf*. կ'ըսուի եւ Շէփ։ [*adj*.

ՄԵԾԴԵՆԻՆ, désastreux, euse,

ՄԵԾԻՄԱՍՏ, très savant, *adj*.

ՄԵԾԿԱԿ, un peu grand, grandelet, ette, *adj*.

ՄԵԾԴԻ, gros, osse, puissant, ante, *adj*.

ՄԵԾՆԱԼ, devenir grand, grandir, *vn*. Այս տղայս զգալի կերպով կը մեծնայ. cet enfant grandit à vue d'œil. Այս տղայս քիչ ատենուան մէջ շատ մեծցաւ, cet enfant a grandi en peu de temps. venir, *vn*. *Cet enfant a de la peine à —. Cet arbre vient bien, vient mal.* se développer, *vpr*. *Cet arbre se développe rapidement.* marquer. *vn*. *Cette nouvelle allée commence à —.* ‖ grossir. *vn*., se grossir, *vpr*.; se grandir, *vpr*. ‖ devenir riche, s'enrichir. *vpr*., faire fortune.

ՄԵԾՈԳԻ, magnanime, grand, ande, *adj*.

ՄԵԾՈՐՈՎԱՅՆ, pansu, ue, ventru, ue, *adj*. et *s*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ թանձրապորտ, փաղրբեղ. Մեծափոր, փորեղ։

ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ, grandeur, grosseur, *sf*., grandiose, *sm*. ‖ honneur (ծե-), *sf*., grandeurs, dignités, *sfp*. ‖ fortune, richesse, *sf*. — (զէնքերի հրազինու գ). calibre, *sm*. *Cette balle est de tel —.* — երեւցունել, ծախել, affecter un air de dignité, se prélasser, *vpr*. — ծախող, important, ante, *adj*. ‖ important, *sm*.

ՄԵԾՈՒՆԿՆ, oreillard, arde, *adj*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ականջեղ։ [euse, *adj*.

ՄԵԾՎԱՅԵԼՉԻ, majestueux.

ՄԵԾՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, majesté, *sf*. Մեծվայելչութեամբ, majestueusement, *adv*.

ՄԵԾՑՈՒՆԵԼ, rendre grand, agrandir, faire grandir, grandir, *va*. ինքզինք —, présumer trop de soi même, s'en faire accroire, *vpr*. *Il a quelque mérite, mais il s'en fait accroire.*

ՄԵԿԵՆԱՍ (ու մանց եւ արուեստից պաշտպան կեցող հարուստ կամ զօրաւոր մարդ. Բ-րէֆէր-մէր), mécène, *sm*.

Մեկին, explicite, clair, aire, net (Ներ), *m.* nette (Ներ. ոմանք յատկացնեն եւս կը ճնշեն Նէր), *f.*, fornel, elle, précis, ise, distinct, incte (Բէ-Բէլ, եւ բաս ոմանց Բէ-Բէլէ եւ Բէ-Բէլէր յատկացնեն, իսկ յիգպականեն Բէ-Բէլէր'), *adj.* —, — բանիւ f, nettement, formellement, expressément, clairement, *adv.*

Մեկնաբանել, V. Մեկնել։

Մեկնաբանութիւն, V. Մեկնութիւն։

Մեկնաբար, V. Մեկնապէս։

Մեկնակ, seul, *m.* seule, *f.* simple, *adj.*

Մեկնակազմ (ապաւակաւոր qorf), partisan, *sm. Un corps de —s. Guerre de —s.* [*adj.*

Մեկնական, interprétatif, ive,

Մեկնակից, clairement, *adv.* — բարգմանել, faire un commentaire (մեկնութիւն. լուծումն), commenter, *va.* — *la Bible.*

Մեկնել, séparer, détacher, *va.* || écarter, éloigner, *va.* || expliquer, interpreter, commenter, gloser, traduire, développer, *va.* Բիւր —, interpréter malignement, commenter, *vn. Il commente sur tout.* Պատճառը —, faire connaître le motif d'une chose, expliquer, *va.* Լայնագոյնս —, paraphraser, *va.*

Մեկնելի, explicable, *adj.*

Մեկնիլ, se séparer, se détacher, *vpr.* || s'expliquer, *vpr.* || s'écarter, s'éloigner, *vpr.*, filer, fuir, *vn.* || se retirer, *vpr.*, partir (Ելթ բայով), *vn.*, s'en aller, *vpr.* Մեկնելու վրայ էր, il était pour partir. Ընդ հուպ (Ինչ ատենէն) պիտի մեկնի, il partira bientôt. Կը մեկնիմ ընդ հուպ, je pars bientôt.

Մեկնիչ, explicatif, ive, *adj. Notes explicatives.* || commentateur, trice, *s.*; interprète, *sm.* — հին եւ մթին բառից. glossographe, *sm.* — (տեսարանի դրուած բան մը), explicateur, *sm.* — (երաժշտ), interprète, *sm.* — *des songes.* — (գրոց սրբոց), glossateur, exégète, *sm.* Բիւր —, paraphraseur, euse, *s.* — (իրաւաբանական բեռան ի միջին դարու), glossateur, *sm.*

Մեկնող, V. Մեկնիչ։

Մեկնողական, explicatif, ive, *adj. Notes explicatives.* interprétatif, ive, *adj. Declaration interprétatives.* herméneutique (Երմենէվտիք), exégétique, *adj.*

Մեկնոց, habit (-ք), manteau, *sm.*

Մեկնոցակ, mantelet, *sm.* Վերնոյ (պաշտաւոր) —, habit (-ք), frac (Ֆրաք), *sm. Irez-vous à cette cérémonie en redingote? Non, je serai en habit. Et que mettrez-vous sur votre habit? Mon paletot.*

Մեկնութիւն, séparation, *sf.*, éloignement, *sm.* || explication, interprétation, version (Վերծ), *sf.*, commentaire, *sm.*, glose, *sf.* Բիւր —, interprétation maligne donnée aux discours, aux actions de quelqu'un, commentaire, *sm. Il fait des commentaires sur les actions de tout le monde.* paraphrase, *sf. Il a fait une — sur un propos très innocent.* — Գրոց սրբոց, exégèse, herméneutique (Երմենէվտիք), *sf. L'— sacrée.* Ընդարձակ —, paraphrase, *sf.*

Մեկնում, } départ, *sm.*
Մեկնումն, }

Մեկնօրէն, V. Մեկնապէս։ — աճցանել, V. Մեկնապէս բարգմանել (Մեկնակից)։

Մեկոն (Ե-Լ-Ե), pavot, *sm.* Ճաճանջ, ածուեցի —, œillette, olivète, *sf.*

Մեկոնիոն (ocwrակ, Ֆամոէ

գլխոց եւ տերեւոց մեկոցի), méconium (հէ-ծ-իօ՛), *sm.*|— (կղկղացիւ [ցորածիւ մանկաց]), méconium, *sm.*

ՄԵԿՈՒԱՆԱԼ, se retirer, s'écarter, s'éloigner, se retirer à l'écart, vivre à l'écart.

ՄԵԿՈՒՍԱՐԱՆ, V. Մեցարան.

ՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒՆԵԼ, écarter, éloigner, séparer, *va.*

ՄԵԿՈՒՍԻ, à part, à l'écart, privément, séparément, en particulier, *adv.*

ՄԵՀԵԱՆ, temple, *sm.* — (ծողովրդոց Աստիցւոց), V. կառատան. Աւետարանից —, V. Պսակեհան.

ՄԵՀԵԿԱՆ (փետրուար ամիս), février, *sm.*

1. **ՄԵՀԵՆԱԴՐՈՇԻ** (խորհրդական ճշմարտիւ եգիպտացոց. նուիրական ֆանդակ), hiéroglyphe (հէ-ի-լ-ֆ), *sm.*

2. **ՄԵՀԵՆԱԴՐՈՇԻ** (ճշմարտիւ, պատկեր), hiéroglyphique (հէ-ո-լ-ֆէ+), *adj. Caractère, figure —.*

ՄԵՀԵՆԱՁԵՐ, sacrilège, *adj. Homme, main, pensée —. Ի եւս s. Les —s.*

ՄԵՀԵՆԱՁԵՐՈՒԹԻՒՆ, sacrilège, *sm. Horrible, exécrable —.*

ՄԵՀԵՆԱԿԱԳՈՒՍ, V. Մեհենագերծ.

ՄԵՀԵՒԱՆԴ (հէր-ա-լէ), collier, *sm.*

ՄԵՂԱԴԻՐ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, incriminer, *va.*

ՄԵՂԱԴՐԱՆՔ, reproche, *sm.*, animadversion, *sf.*

ՄԵՂԱԴՐԵԼ, reprocher, inculper, accuser, incriminer, imputer, *va.*

ՄԵՂԱԴՐԵԼԻ, reprochable, *adj.*

ՄԵՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, reproche, *sm.*, inculpation, incrimination, imputation, *sf.*

ՄԵՂԱՑ, j'ai péché, peccavi (բէէ-վէ. բառ լատին), *sm. Un bon peccavi. Faites votre peccavi.* meâ culpâ (հա- էէ-լէ-. բառ լատին. *pl.* des *meâ culpâ*), *sm.* — բսել (զղջանալ), faire son meâ culpâ (se repentir).

ՄԵՂԱՑԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, peccavi (բէէ-վէ. բառ լատիներէն), *sm. Un bon —. Il ne faut à la mort qu'un bon — pour être sauvé.*

ՄԵՂԱՆԶԱԿԱՆ, peccable (բէէ-ա-լէ), *adj. Tout homme est —.* || nuisible, *adj. — à la santé.*

ՄԵՂԱՆԶԵԼ, pécher, faire կամ commettre un péché, une faute, offenser Dieu. || pécher, faillir; manquer, tomber. || léser, nuire, faire tort, offenser. Մանուկ չափ ծանուցիւ թերեւս —, pécher mortellement, gravement կամ grièvement, légèrement.

ՄԵՂԱՒՈՐ, pécheur, *m.* pécheresse, *f. s. Un pécheur. Grand —. — endurci, converti. Une grande pécheresse.* || —, pécheresse, *adj. f. Une âme —. La femme — de l'Évangile.*

ՄԵՂԵԴԻ, mélodie, *sf.*

ՄԵՂԵԻ (կոթ. ...է), manche, *sm. Le — d'une cognée, d'un couteau, d'un marteau.* poignée, *sf. La — d'un sceptre (գաւազան, մականի բազաւորական). Il avait à son épée une — d'or.* — պնդացնել, emmancher, *va.* — պնդացնող, emmancheur, *sm.*

ՄԵՂԵՍԻԿ (պատուական քար մ'է մանուշակագոյն. ֆէ-ի-լ-է-...ի), améthyste, *sf.*

ՄԵՂՆ, mou, mol, *m.* molle, *f.*, flasque, *adj.*

ՄԵՂԿԱՆԱԼ, s'adoucir, *vpr.* || devenir mou, mollir, *vn.*, s'amollir, se ramollir, *vpr.*

ՄԵՂԿԱՑՈՒՆԵԼ, adoucir, *va.* || amollir, ramollir, énerver, *va.*

ՄԵՂԿԱՑՈՒՆՈՂ, adoucissant, ante, *adj.* || amollissant, ante, *adj.*

ՄԵՂԿԵԼ, V. **Մեղկացուցնել**։

ՄԵՂԿԻԼ, V. **Մեղկանալ**։

ՄԵՂԿԻՉ, amollissant, ante, *adj. Des plaisirs —s.*

ՄԵՂԿՈՒԹԻՒՆ, mollesse, *sf.*, amollissement, *sm. L'— du courage.* **Մեղկութեամբ**, mollement, *adv. Se balancer —. Agir, travailler —. Vivre —.*

ՄԵՂՄ, doux, *m.* douce, *f. adj.*

ՄԵՂՄԱԽՈՒՆ, tempéré, ée, *adj.* — (օդ). doux, *adj.*

ՄԵՂՄԱՆԱԼ, s'adoucir, se tempérer. *vpr.* || s'humaniser, *vpr. Il n'est plus si revêche, il commence à s'humaniser.* — (օդը), se relâcher, *vpr.* — (ջերմը), tomber, *vn.*

ՄԵՂՄԱՑՈՒՄ, } adoucisse-
ՄԵՂՄԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ՄԵՂՄԱՑՈՒՆՆԵԼ, adoucir, tempérer, relâcher, mitiger, lénifier, *va.* || humaniser, *va. Il se montre fort contraire à vos intérêts, mais on trouvera moyen de l'—.*

ՄԵՂՄԱՑՈՒՆՈՂ, } adoucissant,
ՄԵՂՄԱՑՈՒԹԻՒ, } ante, tempérant, ante, lénitif, ive, *adj.* — (դեղ), adoucissant, *sm.*

ՄԵՂՄՆԽ, captieux, euse (ի-բ-ի՛ե, ե՛ը), *adj. Discours, argument —.* perfide, fourbe, *adj.* || fourbe, perfide, *s.* [fidie, *sf.*

ՄԵՂՄԵԽՈՒԹԻՒՆ, fourbe, per-

ՄԵՂՄԵՂԱՆՔ ԱՉՔՆ, roulement d'yeux œillade, *sf. Jeter, lancer une œillade menaçante, amoureuse.*

ՄԵՂՄԵՂԱՆՔ ՁԱՅՆԻ, roulement de la voix.

ՄԵՂՄԻԿ, doucement, *adv.*

ՄԵՂՄԻՉ, V. **Մեղմացուցիչ**։

ՄԵՂՄՈՒ, doucement, délicatement, posement, sans bruit, *adv.*

ՄԵՂՄՈՒԹԻՒՆ, adoucissement, relâchement, *sm.*, mitigation, *sf.* — (օդոյ), adoucissement, *sm.*, mollesse, *sf.*, relâchement, *sm.*

ՄԵՂՈՒ (ե՛ը), abeille, mouche à miel, *sf.* —ն կր բզզէ, l'abeille bourdonne.

ՄԵՂՈՒԱՌՈՑ, apiculteur, *sm.*

ՄԵՂՈՒԱՌՈՑՆ, ruche, *sf.*

ՄԵՂՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ, apiculture, *sf.* [բոյծ։

ՄԵՂՈՒԱԳՈՐԾ, V. **Մեղուաբոյծ**։

ՄԵՂՈՒԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. **Մեղուաբուծութիւն**։ [բոյծ։

ՄԵՂՈՒԱԳԱՐՄԱՆ, V. **Մեղուաբոյծ**։

ՄԵՂՈՒԱԳԱՐՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. **Մեղուաբուծութիւն**։

ՄԵՂՈՒԱԽՈՏ (անուանիոց ծաղիկներ ունեցող գեղեցիկ տունկ մ՛է), ulmaire, reine des prés, herbe aux abeilles, *sf.*

ՄԵՂՈՒԱԽՈՒՆՆ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող թուփ մր), cytise, *sm.* [cher, *sm.*

ՄԵՂՈՒԱՆՈՑ, ruche, *sf.*, ru-

ՄԵՂՈՒԱՑՈՒՆ, rucher, *sm.*

ՄԵՂՈՒԱԿԱՂ, croque-abeille *(pl.* des *croque-abeilles)*, *sf.*

ՄԵՂՈՒՈՑ, ruche, *sf.* [*va.*

ՄԵՂՈՒՑԱՆԵԼ, faire pécher,

ՄԵՂՍԱԿԻՑ, complice, *adj.* et *s.*

ՄԵՂՍԱԿԱՒՈՐ, expiatoire, *adj. Sacrifice, victime —. Chapelle —.*

ՄԵՂՐ (ե՛ը), miel, *sm.* **Մէջր մանուշակ դրուած՝ մանուշակախառն —**, miel violat. — **ծորածոյ, — de goute. — խառնել**, mêler de —, emmieller (ե՛նէ-ը), *va.* —**ով պատել**, emmieller, *va.* — **fաել**, emmieller, *va.*

ՄԵՂՐԱԳՈՒՆ, bergerette, *sf.*, œnomel (ի՛ո՛ել), *sm.*

ՄԵՂՐԱԳՈՐԾ (մեղուի նմանի միջատ մր), mélipone, *sf.*

ՄԵՂՐԱԼԻՑ, plein de miel, riche en miel, *adj.*

ՄԵՂՐԱԽԱՌՆ ՄԵՓԵԼԻՔ (ձիոց

ֆամար), emmiellure (–ելիւր), *sf.*

Մեղրահաւրնջ, rayon de miel.

Մեղրածաղիկ, marrube, *sm.*

Մեղրածաղիկ, mélilot, *sm.* — ջրային, marrube aquatique, lycope, *sm.* Սեաւ —, marrube noir, ballote, *sf.* V. Շանխոս։

Մեղրական, mielleux, euse, *adj. Un homme* —. — (բաճկ), emmiellé. ée (–ելիւր), *adj.* — բանիւ f, mielleusement, *adv.*

Մեղրականաբար, mielleux, euse, *adj.* [*adj.*

Մեղրականաբար, mielleux, euse,

Մեղրականոտ, mielleux, euse, emmiellé, ée, *adj. Des paroles mielleuses.*

Մեղրականանդ, mélecte, *sf.*

Մեղրամոմ, cire, *sf.* || céromel, *sm*

Մեղրաբեղուն, riche en miel, *adj.*

Մեղրաբոյծ, V. Ջուերակ։

Մեղրաձուր (դ–լ յ–ղ–ի), V. Պեղրօշարակ։

Մեղրաթաղ, mellifères, *smp.*

Մեղրաթար, mellite, *sf.*

Մեղրեալ, emmiellé, ée (–ելիւր), *adj.*

Մեղրել, emmieller, *va.*

Մեղրոտ, miellé, ée, emmiellé, ée (–ելիւր), *adj. Une tranche de pain emmiellée.*

Մեղրոգի, **Մեղրօծարակ**, } hydromel, *sm.*

Մեղք, péché, *sm.*, offence, *sf.* Թեթեւ —, petit péché, peccadille (բ–ղ–ի), *sf.* Մահու չափ, մահացու —, péché mortel, péché capital. Ներգործական —, péché actuel. Ակզբնական —, péché original. Քրէական —, crime de lèse-majesté. Հանցաւորութեան —, péché d'omission, *sf.* — իյնալ, V. Մեղանչել։ —ի խոստովանիլ, V. Պեղտացնել։ —ի մէջ մնալ, rester dans son péché.

Մեղրտնալ, plaindre, *va.* || épargner, *va.* Թեղն մարդ, որոյ արժանի է —ու, pauvre homme, qu'il est à plaindre!

Մենագոյն (նկար), monochrome (մ–ն–ո–ն), *adj.*

Մենագրութիւն, monographie, *sf.*

Մենախօսութիւն, monologue, *sm.* — (յորում քիչս ձայնաց), monodie, *sf.*

Մենակեաց, V. Պեհանար։

Մենակեցութիւն, V. Պեհանարութիւն։

Մենաձայն, monotone, *adj.*

Մենաձայնութիւն, monotonie. *sf.* [duel.

Մենամարտիլ, se battre en

Մենամարտիկ, V. Պեհամարտող։ — կռիւ, V. Պեհամարտութիւն։

Մենամարտող, duelliste, *sm.*

Մենամարտութիւն, duel, combat singulier, *sm.*, monomachie, *sf.* [et *s.*

Մենամոլ, monomane, *adj.*

Մենամոլութիւն, monomanie, *sf.* — *érotique. Le traitement de la* —.

Մենանալ, rester seul, se retirer, vivre retiré.

Մենանուագ, solo (*pl.* des *solos* կամ des *soli*), *sm. Chanter, jouer un* —.

Մենաստան, monastère, *sm.*, abbaye (–ել). *sf.*

Մենավաճառ, monopoleur, *sm.*; accapareur. euse, *s.*

Մենավաճառութիւն, monopole, débit, accaparement, *sm.* — բնել, monopoliser, *va.*

1. **Մենաստեր** (կաստուրեալ միութիւն), monade, *sf.*

2. **Մենաստեր** (պարզ եւ ամպական գոյացութիւն), monade, *sf.*

Մենաեցութիւն, monœcie

([illegible]), *sf.* *Le maïs appartient à la* —.

ՄԵՆԱՏՈՒՆ (տունկ), monoïque, *adj.* — տունկ, monoïque, *sf.*

ՄԵՆԱՐԱՆ, solitude, retraite, cellule, *sf.*, cloître, réduit, *sm.*, tanière, *sf.*

ՄԵՆԱՒՈՐ, seul, *m.* seule, *f.*, solitaire, isolé, ée, *adj.*

ՄԵՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, solitude, *sf.*, isolement, *sm.*

ՄԵՆԱՔԱՐ, monolithe, *adj.* *Statue, obélisque* —. [թիւն ։

ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ, V. Միանձնու-

ՄԵՆՔ, nous, *pr.*

ՄԵՌԱԾ, mort, *m.* morte, *f.*, décédé, ée, trépassé, ée, feu, *m.* feue, *f.*, défunt, unte, *adj.* || mort, *m.* morte, *f. s.* — մարմին, cadavre, *sm.* — լինել, ըլլալ, avoir les yeux clos.

ՄԵՌԱՆԵԼ, } V. Մեռնիլ ։
ՄԵՌԱՆԻԼ, }

ՄԵՌԵԱԼ, V. Մեռած ։ — կերպարանիլ, faire le mort.

ՄԵՌԵԼ, mort, *m.* morte, *f. s.*

ՄԵՌԵԼԱԲԱՆԱԿԱՆ, nécrologique, *adj.* *Notice* —.

ՄԵՌԵԼԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, nécrologie, *sf.*

1. **ՄԵՌԵԼԱԹԱՂ**, V. Դիաքաղ ։

2. **ՄԵՌԵԼԱԹԱՂ** (միջատ մ'է), nécrophore, *sm.* [loge, *sm.*

ՄԵՌԵԼԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐ, nécro-

ՄԵՌԵԼԱԿԱՌՔ, corbillard, *sm.*

ՄԵՌԵԼԱՀԱՃԻՒ, mortalité, *sf.* *La — de Paris.*

ՄԵՌԵԼԱՀԱՐՑՈՒԹԻՒՆ, nécromancie, évocation, *sf.*

ՄԵՌԵԼԱՀԱՐՑՈՒԿ, nécromancien, ienne, *s.*, nécromant, *sm.*

ՄԵՌԵԼԱՍՏԱՆ, nécropole, *sf.*

ՄԵՌԵԼԱՏԻՊ, semblable à un mort, à un cadavre, mort, *m.* morte, *f. adj.*

ՄԵՌԵԼՈՑԹՔ, frais funéraires.

ՄԵՌԵԼՈՏԻ, cadavre, *sm.*

ՄԵՌՈՆ, V. Միւռոն ։

ՄԵՌՆԵԼ, } se laisser mourir,
ՄԵՌՆԻԼ, } mourir, décéder, manquer, cesser de vivre, tomber, succomber, périr, trépasser, laisser la vie, quitter la vie, perdre la vie, perdre la lumière, exhaler son âme, exhaler la vie, expirer կամ exhaler le dernier soupir, rendre l'âme, fermer la paupière, recevoir la mort, sortir du monde, s'en aller, passer կամ aller de vie à trépas, faire son paquet, payer le tribut à la nature, s'endormir du sommeil de la tombe, s'endormir du dernier sommeil, laisser ses grègues, aller ad patres ([illegible]). Բնական մահուամբ —, mourir de sa belle mort. Հանդարտութեամբ, մարելու պէս —, mourir doucement, s'éteindre, *vpr.* Չարաչար —, mourir misérablement. Մեղքի մէջ —, mourir dans son péché. Պատերազմի մէջ իր պարտականութիւններն լնլով, կատարելով —, mourir au champ կամ au lit d'honneur. Փառաց համար —, mourir pour la gloire. Հիւանդութենէ մը —, mourir d'une maladie. Ծաղկէ մեռաւ, il est mort (elle est morte) de la petite vérole. Մեռնելու մօտ ըլլալ, être sur le point de mourir, être mourant, se mourir. Մեռնելու մօտ է, il (elle) est sur le point de mourir, il est mourant (elle est mourante), il (elle) se meurt, il (elle) sent le sapin. Մեռնելու ատեն, à l'article de la mort. Տրտմութենէն մեռաւ, il est mort de chagrin.

ՄԵՌՈՑ, mortel, elle, *adj.*

ՄԵՌՈՒՑԱՆԵԼ, V. Մեռցունել ։

ՄԵՌՈՒՑՈՒՄ, } mortification,
ՄԵՌՈՒՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՄԵՌՑՈՒՆԵԼ, faire mourir,

mettre à mort, donner la mort, ôter la vie, tuer, envoyer quelqu'un dans l'autre monde, envoyer ad patres (ՈՒՐ ԲՈՐԵ). ինքզինք —, se donner la mort.

Մեծդիս (պատուազի մէջ Աւետարանէն առաջ բառելիք կցուրդ), graduel, *sm.*

Մեծութիւն (սեւ եւ ճերմակ ծնողացէն ծնած), métis, isse, *adj. Une femme métisse.* (Ոմանք կ'բսեն Métif, ive). || métis, isse, *s. C'est un —.*

Մեդալ, médaille, *sf. — d'or, d'argent, de bronze Il a cinq ou six —s pendues à son chapelet. Il a obtenu une — d'or, d'argent, de bronze. — d'honneur.*

Մեդալիոր, médaillé, ée, *adj. — pour un tableau.* կը գործածուի եւս իբրեւ *sm. Les médaillés de Sainte-Hélène.*

Մետաղ, métal (*pl.* des *métaux*), *sm.* —ի փոխել, V. Փեսաղացնել.

Մետաղագիտութիւն, métallographie, *sf.*

Մետաղագործ, métallurgiste, [*sm.*

Մետաղագործական, métallurgique, *adj. Des arts —s.*

Մետաղագործութիւն, métallurgie, *sf.*

Մետաղագրութիւն, métallographie, *sf.*

Մետաղազննութիւն, docimasie, *sf.*

Մետաղական, métallique, *adj. Corps —.*

Մետաղակերպ, métalloïde, *adj.* || —, métalloïde, *sm.*

Մետաղանման, métalloïde, *adj.*

Մետաղացում, } métallisa-
Մետաղացումն, } tion, *sf.*

Մետաղացնել, métalliser, *va.*

Մետաղափորձութիւն, docimasie, *sf.*

Մետաղեայ, de métal, métallique, *adj. Corps métallique.*

Մեծաւոն, onze, *adj. num. card. Il est onze* (ի ՚ին) *heures.* || onze, *sm. — multiplié par deux.*

Մեծաւոներորդ, onze, *adj. num. card. Page —.* onzième, *adj. num. ordinal* de onze. *Dans sa — année. Au — jour. La —* կամ *L' — page.* || —, onze, *sm. Le —* կամ յթնեւոնի զոյգս *L' — du mois. J'ai reçu des lettres du —.* || — մասն, onzième, *sm. J'en aurai le —.* || — or, onzième, *sm. Le —.* || —, — անգամ, onzièmement, *adv.*

Մետաքս, soie, *sf.* Շերամի բծոնճերէն (cocon) հանուած՝ անգործ —, — grège. —ի գործառան, V. Փեսաքսուառան.

Մետաքսագործ, tisserand en soie, *sm.* || séricicole, *adj. L'industrie —.*

Մետաքսագործութիւն, sériciculture, soierie, *sf.*

Մետաքսամանոց, filature de soie, *sf.*

Մետաքսանման, soierie, *sf.*

Մետաքսեայ, de soie, en soie, *adj.* կերպասի —ք, V. Փեսաքսեղէնք.

Մետաքսեղէն, de soie, *adj.*

Մետաքսեղէնք, soierie, *sf. Les —s du Levant, de Lyon. Magasin de —s.*

Մետէորաց (երեւոյթ մթնոլորտական), météore, *sm. Le tonnerre, les éclairs, la pluie, la neige, la grêle, sont des —s.*

Մետէորաբան, météorologiste, météorologue, *sm.*

Մետէորաբանական, météorologique, *adj.*

Մետէորաբանութիւն, météorologie, *sf.*

Մետէորադէս, } météoros-
Մետէորադեան, } cope, *sm.*

ՄԵՏԷՈՐԱԿԱՆ, météorique *adj.*

ՄԵՏՐ, mètre, *sm.* — *carré, cube.* Չափել —ի, V. Մետրել կամ Մետրաչափել։

ՄԵՏՐԱԿԱՆ, métrique, *adj.* — դրութիւն, système —.

ՄԵՏՐԱՉԱՓԵԼ, métrer, *va.*

ՄԵՏՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, métrage, *sm.*

ՄԵՏՐԵԼ, métrer, *va.*

ՄԵՏՐՈՆ, V. Մետր։

ՄԵՐ, notre *(pl. nos), adj. poss. Notre tête, nos bras.* —ը, le nôtre, la nôtre, *pron poss.*

ՄԵՐԹ, quelquefois, parfois. *adv.* — . . . եւ —, tantôt . . . tantôt. *Il est tantôt gai, tantôt triste.*

ՄԵՐԺԵԱԼ ԻՆՉ, refus, *sm. Avoir le — d'un autre.*

ՄԵՐԺԵԼ, refuser, *va.* — *des offres, des présents, un emploi.* rejeter, *va.* — *les offres, les prières de quelqu'un.* repousser, *va.* — *une demande.* éconduire, *va. Je lui avais fait une prière, mais j'ai été éconduit.* dédire *(Vous dédisez; Dédisez), va. N'allez pas me —.* récuser, *va. Ce conseiller est parent de ma partie, il le récuse.* rebuter, *va.* — *les avis de quelqu'un.* décliner, *va.* — *la juridiction, la compétence d'un juge, d'un tribunal.* réprouver, *va. L'Église a réprouvé cette doctrine.* ‖ repousser, *va. Il le repoussa de la main.* — *une mauvaise pensée.* rejeter, *va. Le Seigneur l'a rejeté.* réprouver, *va. Dieu réprouva Saül (Սաւուղ) pour sa désobéissance.* expulser, *va. On l'expulsa de sa maison.* — *du corps les mauvaises humeurs.* chasser, *va.* — *quelqu'un du sénat (ծերակոյտ). Il a été chassé de son pays.* exclure, *va. On l'a exclu de la compagnie, de l'assemblée dont il faisait partie.* Մէկր բարկութեամբ, արհամարհանօք — (վռնտել), envoyer promener, paître, coucher; envoyer au diable, à tous les diables, donner au diable. Խոտութեամբ, տմարդութեամբ —, rebuter, *va. Il voulait entrer, mais on le rebuta à la porte.* — *une proposition.* Պատնառներով վկաներ —, reprocher des témoins.

ՄԵՐԺԵԼԻ, rejetable, *adj. Proposition —.* récusable, *adj. Témoin, témoignage —.* réprouvable, reprochable, *adj. Témoin, témoignage, reprochable.*

ՄԵՐԺԻԼ, être refusé, rejeté.

ՄԵՐԺԻՉ, repoussant, ante, *adj.*

ՄԵՐԺՈՂ, réprobateur, trice, *adj.*

ՄԵՐԺՈՂԱԿԱՆ, déclinatoire, *adj. Exceptions, fins —s.* — պատասխանի պատասխան, refus, *sm. Il ne veut pas s'exposer à un —.*

ՄԵՐԺՈՒՄ, } refus, *sm. Il ne*
ՄԵՐԺՈՒՄՆ, } *veut pas s'exposer à un —.* ‖ expulsion, *sf. Depuis l'— des Juifs.* rebut, *sm. Il a essuyé beaucoup de —s.* récusation, exclusion, réprobation, *sf. Quand on proposa un tel, toutes les voix allèrent à l'exclusion.* — խիստ խօսքերով, refus accompagné de paroles dures et hautaines, rebuffade, *sf. Recevoir une —.*

ՄԵՐԼԱՆԳ (տեսակ մը ձուկն), merlan, *sm. Frire des —s.*

ՄԵՐԿ, nu, *m.* nue, *f. adj.* — լինել, բլլալ, être nu. — մասունք մարմնոյ (pus նկարչաց եւ pus քանդակագործաց), nu, *sm. De beaux nus.* —ք, nus, *smp. Vêtir les nus.* — կերպիւ, կերպով, V. Մերկաբար։

ՄԵՐԿԱԲԱՐ, à nu, à découvert, *adv. Tout est à nu et à dé-*

couvert devant les yeux de Dieu. նում ent, *adv.*

Մերկադէմեայ (—ՅԸ —ԼԷ), à visage découvert.

Մերկադոշն, V. Մերկոտ.

Մերկաթեայ (վիշաս), gymnoptère, *adj.*

Մերկամարտ (ճահճատակու թիւն, մրցութիւն, խաղ), gymnique, *adj. Combats —s.*

Մերկամարտ, V. Մերկի. մասակ.

Մերկամարտ } (ճահճատա.
Մերկամարտական } կութիւն, մրցութիւն, խաղ), gymnique, *adj. Combats —s.*

Մերկանալ, se déshabiller, *vpr.* || se dépouiller, se dénuder, *vpr.*

Մերկանդամ, nu, *m.* nue, *f. adj.* կին —, une femme nue, toute nue. — ճկարք, V. Մերկութիւն. || —, à nu, *adv. Toucher le corps à nu.*

Մերկապարանոց, à nu, à découvert, նում ent, *adv.*

Մերկասերմ (տունկ), gymnosperme, *adj.*

Մերկասերմունութիւն, gymnospermie. *sf.*

Մերկացնանել, déshabiller, *va.* || dépouiller, dénuer, déparer, *va.* — (ճարկու որ, կարեւոր բաներէն), dépourvoir, *ra.*

Մերկիմաւսական. } gymno-
Մերկիմաւսականք. } sophiste, *sm.*

Մերկոտն, nu-pieds, *adv. Aller nu pieds.*

Մերկութիւն, nudité. *sf. La charité ordonne de couvrir la — du pauvre.* || — (անզարդութիւն), nu, *sm. Il y a trop de — dans cette décoration.* || — (ամօթալի. ծանկելի անդամոց), nudité, *sf. Couvrir sa —.* || —f (վերկանդամ ճկարք), nudités, *sfp.*

Մերկոտ. ի —, à nu, *adv. Toucher le corps à nu.*

Մերձ, V. Մօտ. — քով —, V. ի մօտ.

Մերձակաւս, V. Մօտակայ.

1. **Մերձակուց** (լճայուն աստեղոց կամ մոլորակաց] երկրամերձ կէս), périgée, *sm. La lune est dans son —.* Ներհակն է Ապերկրութիւն, Հեռակէս, Apogée, *sm.* Մերձակիսի վէջ եղող (մոլորակ), périgée, *adj. La lune est —.*

2. **Մերձակուց** (լճայուն աստեղոց կամ մոլորակաց] արեւամերձ կէս), périhélie, *sm.* Ներհակն է Ապերեւութիւն, Հեռակէս, Aphélie, *sm.* Մերձակիսի վէջ եղող (մոլորակ), périhélie, *adj.*

Մերձանակ (—էՀԻ —Լ), accessit (—է—Ի—է. բառ յատիներէն, որ կը նշանակէ *մերձեցաւ, il a approché. pl.* des *accessit*, կամ des *accessits*), *sm. Obtenir l'—, un —. Il a eu un prix et deux — կամ accessits.*

Մերձաւաւորք, voisinage, *sm.*

Մերձաւորագոյն (ժառանգ), présomptif, ive, *adj. Héritier —. Héritière présomptive.*

Մերձաւոր. proche, prochain, aine, voisin, ine, *adj.* || adjacent, ente, *adj. Les maisons, les rues adjacentes.* contigu, uë, *adj. Deux jardins —s. Ma maison est contiguë à la vôtre.* || approximatif, ive, *adj. Calcul —.* — նաւտով, approximativement, *adv. Évaluer —. Estimer une dépense —.* || —, parent, ente, *s. Cet homme est notre —.* || —ն, prochain, *sm. L'amour du —.* —f, proches, *smp. C'est un de mes proches.*

Մերձաւորագոյն, V. Մերձաւոր. **Մերձաւորութիւն**, proximité, *sf.*, voisinage, *sm.*, contiguïté, *sf.* || approche, *sf.* || folie, *sf.* —.

(անձանց), copulation, approche, sf. Ամուսնական —, — (առն և կնոջ), copulation charnelle, sf., coït (գօիդ, ըստ Ակադեմիոյ. գօէ, ըստ Լիդրէի), sm. — (ի չափագիտութեան), approximation, sf. Résoudre un problème par —. Արեան, արեանառու —, parenté, sf. Il y a — entre eux. Degré de —. parentéle, sf.

ՄԵՐՁԵՆԱԼ, V. Մօտենալ։

ՄԵՐՁԵՆԱԼԻ, approchable, adj. Cet homme n'est pas —.

ՄԵՐՁԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Մօտեցունել։

ՄԵՐՁԵՑՈՒՄ, **ՄԵՐՁԵՑՈՒՄՆ**, approche, sf., rapprochement, sm.

ՄԵՐՁԻԼ. V. Մօտենալ։

ՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆՔ, approches, sfp. Les — furent meurtrières. Les ennemis firent plusieurs sorties (յարձակումն) pour empêcher les —, pour retarder les —.

ՄԵՐՁՈՒՄ, **ՄԵՐՁՈՒՄՆ**, V. Մերձեցումն։

ՄԵՔ, V. Մենք։

ՄԵՔԵՆԱԲԱՐ, d'une manière machinale, machinalement, adv. Agir, obéir, répondre —.

ՄԵՔԵՆԱԳԷՏ, mécanicien, sm.

ՄԵՔԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, mécanique, adj. Lois, principes —s.

ՄԵՔԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, mécanique, sf. Les lois de la —.

ՄԵՔԵՆԱԳԻՐ, machiniste, sm. C'est un habile —. mécanicien, sm.

ՄԵՔԵՆԱԳՈՐԾ, machiniste, sm. C'est un habile —. mécanicien, sm.

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ, machinal, ale (pl. machinaux), adj. Mouvement —. Action machinale. — ճարտարութիւն, V. Մեքենագիտութիւն, Մեքենականութիւն։ — կերպիւ, կերպով, V. Մեքենաբար։

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, mécanique, sf. Les lois de la —.

ՄԵՔԵՆԱՅ, machine, mécanique, sf. Շոգեշարժ —, machine à vapeur. Կարի — (կարուածի գործի), machine à coudre. — ելեկտրական, machine électrique. — ջրաքարշական, machine hydraulique կամ à eau. — ջրեղէն սիւնակաւ, machine à colonne d'eau. — Ատվուդի, machine d'Atwood. Ծծող —, machine aspirante. Փչող —, machine soufflante. — կրկին արգասեօք, machine à double effet. — պարզ արգասեօք, machine à simple effet. — ստորին ճնշմամբ, machine à basse pression. — բարձր ճնշմամբ, machine à haute pression. — արգելչաւ, machine à détente. — առանց արգելչի, machine sans détente. — մթնոլորտական, machine atmosphérique. — ճօճուն գլանաւ, machine à cylindre oscillant. — ջերմ օդով, machine à air chaud. Օդահան, օդելոյզ —, machine pneumatique. Դրամահատ —, machine à frapper les monnaies. — երկանաւոր, machine à molette. Խօսուն —, machine parlante. — միայար կամ շարայար թղթոյ, machine à papier continu. — տափարակ, machine plate. — պատերազմի, V. Մանգղիոն, Մարտամեքենայ։ — թատեր, machine de théâtre. Յարդարել, կազմել զ—, monter la machine. —ի պէտս, V. Մեքենաբար։ [բար։

ՄԵՔԵՆԱՅԱԲԱՐ, V. Մեքենա-

ՄԵՔԵՆԱՅԵԼ, machiner, comploter (գօմբլօդէ), va.

ՄԵՔԵՆԱՅԻՉ, **ՄԵՔԵՆԱՅՈՂ**, machinateur, trice, s.; machineur, sm.

ՄԵՔԵՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, machination, trame, sf.

Մեխենագործ (քէաւրոնճի), machiniste, *sm.* *Le — de l'Opéra.*

Մեխենագործ, d'une façon mécanique, mécaniquement, *adv.*

Մեխենագործ, mécanicien, machiniste, *sm.* — (տոգեկառաւոց), mécanicien, *sm.*

Մեխենադործութիւն, machination, *sf.* — *infernale.*

Մզել, exprimer, extraire, *va.* || filtrer, *va.* — *du petit-lait (չճաուկ).* couler, *va.* — *un bouillon.*

Մզիլ, V. Մզուիլ։

Մզկիթ (տաճար, աղօթատուն մահմետական ազգաց. արբ. ﻣﺴﺠﺪ. տճկ. ﻣﺴﺠﺪ), mosquée, *sf.*

Մզող, filtrant, ante, *adj.*

Մզուիլ, filtrer, *vn.*, se filtrer, *vpr.*

Մզուած, } filtration, *sf.*
Մզուածք, }

Մէգ (ﻣﻪ ﻣﻪ. ﻣﻪ ﻣﻪ), brouillard, *sm.*

Մէզ (ﻣﻴﺰ. ﻣﻴﺰ), urine, *sf.* — (ազաւոց), pissat, *sm.* — կովու, V. Գումէզ։ Հայերէն կ'բսուի եւս Գոզ, Ջրվաք, Ջրմեղ, Շեռ։

Մէջբ, V. Մեջբ։

Մէկ, un, *m.* une, *f.*, quelque, *adj.* — թուաճշաճբ, un, *sm.* Ամէն —, chaque, chacun, une, *pron.* — մ'որ, une fois que. —էն, de quelqu'un; tout de suite, sur-le-champ, soudain, à l'instant, dans l'instant, du moment que. —իկ —իկ, un à un, individuellement, *adv.* —բ, quelqu'un, une, *s.*; quelque, un, une, *adj.*; on, *pron.* Եւ ոչ —, aucun, une, nul, *m.* nulle, *f. adj.* Ոչ —բ, aucun, une, nul, nulle, *adj.* Ոչ —, nul, nulle, *adj.* — հատիկ, unique, *adj.* — հոգի, seul, *sm.* —ը—, l'un l'autre. [*vpr.*

Մէկմէկանալ, se disjoindre,

Մէկն, chaque, *pron.* || un, *m.* une, *f.*, unique, seul, *m.* seule, *f. adj.* || seulement, *adv.* — մի, chaque, chacun, une, *pron.*

Մէջ, milieu, sein, *sm.* || au milieu de, parmi, entre, dans, à, en, ès (է բաղաձայնի առջեւ. bachelier ès lettres. այլ ոմանք կը ﬁնչեն է-. իսկ ès arts կը հրնչուի էզ —), *prép.* Ամեր, ամենց —, ամեր —ի, y, *adv.* —բ, dedans, *adv.* —ն է, են, il est, ils sont dedans. —են, d'entre, à travers au travers. Քաղաքին —են, à travers la ville. Դաշտաց —են, à travers champs. Բոլոր քաղաքին —, par toute la ville. — բնդ —, de temps en temps, de temps à autre, par moments, par intervalles.

Մէջտեղ, milieu, *sm.* || au milieu. —բ, entre, *prép.* Դովուն —բ, en pleine mer. Փողոցին —բ, au beau milieu de la rue. —են, V. Մէջեն։

Մէջտուղի, chaussée, *sf. Les voitures passent sur la —.*

Մէջք (գիլ), reins, *smp. Avoir mal aux —.* lombes, *smp.* Շատ քարակ —, une taille de guêpe. —բ կոտրել, rompre les reins, éreinter, *va.*

Մէտ, moment, *sm.* || scrupule, *sm.* — (կտաղ. ﻣﻴﺰﺍﻥ ﺍﻟﺬﻫﺐ), languette, aiguille, *sf. Aiguille de balance.*

Մը, un, *m.* une, *f.*, quelque, *adj. Un homme. Une femme.* Բան —, quelque chose. Ամենեւին բան —, nulle chose, rien. Բան մ'ունիք, avez-vous quelque chose? Բան մը չունիմ, je n'ai rien. Բան — չէ (չարժեր. խօսքը չըլլար), il n'y a pas de quoi, pas de quoi, de rien.

Մթագնոտ, V. Մթին։

Մթագնեցնել, V. Մթնցուցնել։

Մթագնիլ, s'obscurcir, s'assombrir, se rembrunir, *vpr.* — (աչաց), se troubler, *vpr.*

ՄԹԱԳՈՑՆ, sombre, *adj.* || obscur, ure, *adj* || foncé, ée, *adj.*

ՄԹԱԳԱՄԲ, sombre, *adj. Un esprit —. Un visage —.* — առնել, V. Մթցնել.

ՄԹԱՆԱԼ, V. Մթնել.

ՄԹԱՐՈՒԹԻՒՆ, amaurose, goutte sereine, *sf.*

ՄԹԱՑՈՒՆԵԼ, V. Մթցնել.

ՄԹԵՐԱՆՈՑ. magasin, dépôt, *sm.*, étape, *sf.* — (նաւու), soute, *sf.* — *au charbon, au biscuit.* Պահեստի — (վաճառաց), entrepôt, *sm.*

ՄԹԵՐԱԳԱՆ, magasinier, *sm.*

ՄԹԵՐԵԼ, emmagasiner, *va.* — *des marchandises.*

ՄԹԻՆ, obscur, ure, ténébreux, euse, *adj.*

ՄԹՆԱԳՈՑՆ, terne, *adj.*

ՄԹՆԱԼՈՑՍ, V. Թերասուել.

ՄԹՆԱԽՕՍ, qui a un langage obscur, ténébreux, euse, *adj.*

ՄԹՆԱՆԱԼ, V. Մթնել.

ՄԹՆՆԱԼ, s'obscurcir, s'assombrir, se rembrunir, *vpr.*

ՄԹՆՇԱՂ, crépuscule, *sm.*

ՄԹՆՈԼՈՐՏ, atmosphère, *sf. La hauteur moyenne de l'— est de vingt lieues.*

ՄԹՆՈԼՈՐՏԱԿԱՆ, atmosphérique, *adj. Variations —s.*

ՄԹՆՑՈՒՆԵԼ, obscurcir, assombrir, offusquer, *va.*

ՄԹՈՒԹԻՒՆ, obscurité, nuit, *sf.*

ՄԺԵԽ } (-ի՛ւէ -ի՛ն+), cou
ՄԺՂՈՒԿ } sin, *sm. Être mangé de —s. Chasser les —s. Les —s ne me laissent pas dormir,* կամ *m'empêchent de dormir.* moustique, *sm.*

ՄԻ, V. Մէկ. — —, — առ —, — ըստ —ոչէ (մէկիկ մէկիկ), un à un, individuellement, *adv.* — ըստ —ոչէ հաւմրել (մէկիկ մէկիկ հաւմրել), compter un à un, énumérer, *va.*

ՄԻԱԲԱՆ, unanime, concordant, ante, uni, ie, *adj.* || commun, une, *adj.* || unanimement, de concert, *adv.* || cénobite, *sm.*

ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ, cénobitique, *adj. La vie —.* commun, une, *adj. Le travail — resserre leur union.*

ՄԻԱԲԱՆԱԿԵԱՑ, cénobite, religieux, moine (ա—ա՛), *sm.*

1. **ՄԻԱԲԱՆԵԼ**, V. Միաբանիլ.
2. **ՄԻԱԲԱՆԵԼ**, **ՄԻԱԲԱՆԵՑՈՒՆԵԼ**, } mettre d'accord, accorder, unir, *va.* || concilier, réconcilier. *va.* || ajuster, *va.*

ՄԻԱԲԱՆԻԼ, être, tomber, կամ demeurer d'accord de, se mettre d'accord, s'accorder, *vpr.*, concorder, *vn.*, s'entendre, *vpr.*, convenir de (Ետրե օժանդակով), sympathiser, *vn.*, s'unir, *vpr.* || se concilier, *vpr.*

ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, accord, *sm.*, union, réunion, concorde, unanimité, harmonie (ա—ո՛ւթ), *sf.*, concert, *sm.* || communauté, société, *sf.* || congrégation, *sf.* || unisson, *sf.* Ձայնից —, consonance, *sf.* Երգոց, symphonie, *sf.*

ՄԻԱԲԱՑԵԱ (գոյացուած մէջ միատառն ֆաճախութիւն), monome, *sm.* [nie, *sf.*

ՄԻԱԲԱՐԱՆ ԵՐԳ, symphonie

ՄԻԱԲԱՑԻԿ (սերմնակրացիք [péricarpe], ըստ ցնկպգիտաց), univalve, *adj.*

ՄԻԱԼԱՒԱ (տունկ, ինչպէս է ընտանեաց, արմատեցիք), monocotylédone, unicotylédoné, ée, *adj.* — տունկ, monocotylédone. *sf.*

ՄԻԱԳԼԽԻ, monocéphale, *adj.*

ՄԻԱԳՈՑՆ (ճկար), monochrome (ո՛ն+-ո՛ւ), *adj.* — (ճկար), monochrome, *sm.*

ՄԻԱԳՈՒՄ, unilatéral, ale *(pl. unilatéraux), adj. Un génie —.*

ՄԻԱԹԵՐԹ (pas սնկաqհատց), unipétale, *adj. Corolle (պսակ. չափուկ)* —.

ՄԻԱԱԶՆԻ (վիթխարի ձուկն մը), narval, *sm.*, licorne de mer, *sf.*

ՄԻԱԼԵԶՈՒ (արձանագրութիւն), unilingue, *adj.*

ՄԻԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, unanime, *adj. Nous avons été —s sur cette question. Un avis —.*

ՄԻԱԽՈՒՌՆ, en foule, ensemble, *adv.*

ՄԻԱՄԱԳԻԿ, uniflore, *adj. Tige —.*

ՄԻԱՄԻՆ, unique, *adj. Fils —.*

ՄԻԱՆ, seul, *m.* seule, *f.*, unique, *adj.*

ՄԻԱՆԱՄԱԴԱՒԱՆ, } monothélite,
ՄԻԱՆԱՄԵԱՆ, } *sm.*

ՄԻԱՆԱՆԻ, monocule, *sm.* — աչոց, monocle, *sm.* կին կամ աղջիկ —, V. Միակնուհի. V. Միաչեայ.

ՄԻԱՆԱՐԴ, V. Միասող.

ՄԻԱՆԵՐՁ, uniforme, monotone, *adj.* || uniformément, uniment, *adv.*

ՄԻԱՆԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, uniformité, monotonie, *sf.* [*sf.*

ՄԻԱՆՁՆԱԲԱՐԻՆ, monogamie,

ՄԻԱՆԿՆԻ, monogame, *adj.* et *s.*

ՄԻԱՆՈՒԱՆԻ (կին կամ աղջիկ միակաճի. կ'բսուի նախատանօք կամ ծաղր ընելով), borgnesse, *sf. Une méchante, une vilaine —.*

ՄԻԱԿՈՂՄԱՆԻ (դաշտն), unilatéral, ale *(pl. unilatéraux), adj. Des contrats unilatéraux.*

ՄԻԱԿՈՂՄԵԱՆ (ծաղիկ, pas սնկաqհատց), unilatéral, ale, *adj.*

ՄԻԱԿՏԻՐ, tout d'une pièce, monolithe, *adj.*

ՄԻԱԼՈՂՈՔ, en tout, tout à la fois, ensemble, tout ensemble, *adv.*

ՄԻԱԼԱՄՈՒԱ, collectivement, tout ensemble, tout à la fois, en tout, en foule, *adv.* ¶ [*adj.*

ՄԻԱԼԱՐԴ, uni, ie, plan, ane,

ՄԻԱԼԱՒԱՆ, du կամ de même âge, *adj.* — ենք, nous sommes du même, de même âge.

ՄԻԱԼԵՒՆԱՆ, unanime, *adj.* || unanimement, *adv.*

ՄԻԱՆԱՆ, unanimement, *adv.*

ՄԻԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, symphonie, *sf. Belle —. Aimer la —.*

ՄԻԱՁԵՌԱՆԻ, manchot, ote, *adj.* et *s. Il est — de la main droite. C'est un — fort adroit.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ձեռնքեկ, Ձեռնաս, փեցի.

ՄԻԱՁԵՒ, uniforme, *adj.* [*sf.*

ՄԻԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, uniformité,

ՄԻԱՄԻՏ, simple, ingénu, ue, naïf, ïve, bonhomme, *adj.*

ՄԻԱՄՈՒՍՆԻ, monogame, *adj.*

ՄԻԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, monogamie, *sf.*

ՄԻԱՄՏԱԲԱՐ, simplement, ingénument, naïvement, *adv.*

ՄԻԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, simplicité, ingénuité, naïveté, *sf.*

ՄԻԱՄՏՕՐԻՆ, V. Միասեռար.

ՄԻԱՄՕՐ, unique, *adj. Fils —.*

ՄԻԱՆ, seul, *m.* seule, *f.*, unique, *adj.* — բէ, pourvu que, à condition que, à moins que. Ոչ —, չէ բէ —, non seulement, outre que. Բայց —, si ce n'est que. — բզդ — (բերան ի բերան), entre quatre yeux (կր ճնչուի +տ-է-ց-ի-ե). *Je lui dirai cela entre quatre yeux.* — բզդ —, — բզդ —ում (միմեանորիկ երկուքը), seul à seul.

ՄԻՆՉԱՆ, seul, *m.* seule, *f.*, unique, *adj.* || tout seul, *adv.*

ՄԻԱՆՉԱՆԱԿԵԱՑ, solitaire, *sm. Les —s d'Égypte, de la Thébaïde.* moine, *sm. Les anciens —s.*

ՄԻԱՆՉԱՆԱԿԵԱՑԱԿԱՆ, religieux,

euse, *adj. L'habit —. La vie religieuse.*

ՄԻԱԶՆԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, solitude, *sf. — agréable, charmante. Affreuse —.*

ՄԻԱԶՆԻՒ, tout seul, *adv.*

ՄԻԱԶՆՈՒԹԻՒՆ, V. Միմեայրութիւն.

ՄԻԱՆԱԼ, s'unir, se joindre, *vpr.* || se fondre, *vpr.*

ՄԻԱՆԳԱՄ, une կամ une seule fois, *adv.*

ՄԻԱՆԳԱՄԱՑՆ, à la fois, tout à la fois, en même temps, tout ensemble, *adv.* [*défroqué.*

ՄԻԱՆԶՆ, moine, *sm. Un —*

ՄԻԱՆԶՆԱԴԱՒԱՆ, unitaire, *sm.*

ՄԻԱՆԶՆԱԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, unitarisme, *sm.*

ՄԻԱՆԶՆԱԿԱՆ, unitaire, *adj. L'hérésie —.* || unitaire, *sm.*

ՄԻԱՆԶՆՈՒԱԾ, moinesse, *sf.*

ՄԻԱՆՄԱՆ, uniforme, *adj. Des sentiments —s.*

ՄԻԱՆՈՒՆԱԻՈՐ, uninominal, ale, *adj. Scrutin —.*

ՄԻԱՉՈՒՆՁ, unanime, *adj.*

ՄԻԱՁԱՓ (բաւիսեղոնութիւն), monomètre, *adj.*

ՄԻԱՁԵԱՑ, borgne, *adj. Homme, femme, cheval —.* || borgne, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏ, monarque, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏԱԿԱՆ, monarchique, *adj.* || monarchiste, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, monarchie, *sf.*, monarchisme, *sm.*

ՄԻԱՊԵՏՕՐԷՆ, monarchiquement, *adv.*

ՄԻԱՊԷՍ, pareillement, également, uni, uniment, *adv.*

ՄԻԱՍԻՆ, V. Միասեղ.

ՄԻԱՍԻՐՏ, unanime, *adj.*

ՄԻԱՍՄԱԱԿ, soliped, *adj.*

ՄԻԱՍՆԱԱԼ, en commun, *adv.*

ՄԻԱՍՈՒԱՆԵԱՆ, monothéiste, *adj. Un peuple —.* || monothéiste, *sm.*

ՄԻԱՍՈՒԱՆԵՈՒԹԻՒՆ, monothéisme, *sm. Le — des Hébreux.*

ՄԻԱՎԱՆԿ, monosyllabe, *adj. Un mot, un vers —.* — **բառ.**, monosyllabe, *sm.*

ՄԻԱՎԱՆԿԱԲԱՐ, monosyllabique, *adj. Vers, réponse —.*

ՄԻԱՏԱՄՆ, monodonte, *adj.*

ՄԻԱՏԱՐՐ, cohérent, ente, *adj.*

ՄԻԱՏԱՐՐՈՒԹԻՒՆ, cohérence, *sf.*

ՄԻԱՏԵՂ, avec, ensemble, à la fois, en commun, en même temps, *adv.*

ՄԻԱՏԵՐԵՒ, monophylle, *adj. Calice, plante —.* unifolié, ée, *adj.*

ՄԻԱՏՈՂ, monostique, *adj. Les sentences —s de Ménandre (Միևաւնդր).* — վերստաւորութիւն, արձանագրութիւն, monostique, *sm.*

ՄԻԱՑՈՒՆԵԼ, unir, réunir, joindre, unifier, *va.* || attacher, lier, incorporer, rapprocher, assembler, allier, *va.* — (վերք), consolider, *va.*

ՄԻԱՑՈՒՄ, } unification, *sf.* ||
ՄԻԱՑՈՒՄՆ, } rapprochement, *sm.*

1. **ՄԻԱԻՈՐ**, uni, ie, joint, ointe, *adj.* || un, *m.* une, *f.*, seul, *m.* seule, *f.*, unique, singulier, ière, *adj.* || égal, ale *(pl. égaux)*, pareil, eille, *adj.*

2. **ՄԻԱԻՈՐ**, unité, *sf.* — (ի սպեղանւոյս կամ ի բանեայս. ՝՝), as (—), *sm. Ces dés font petit jeu, ils n'amènent que des —.*

ՄԻԱԻՈՐԱԿԱՆ, unitif, ive, *adj.* V. Միացնական (*adj*).

ՄԻԱԻՈՐԵԼ, V. Միաքանել.

ՄԻԱԻՈՐԻԼ, V. Միանալ.

ՄԻԱԻՈՐԻՉ, unitif, ive, *adj.*

ՄԻԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, union, réunion, jonction, conjonction, combinaison, incorporation, *sf.*

ՄԻԳԱԽԱՌՆ, mêlé de brouillards, *adj.* [lards, *adj.*

ՄԻԳԱԳԱՑ, couvert de brouil-

ՄԻԳԱՑԵՍՈՒԹԻՒՆ (այաց մտուց տեսնելու հիւանդութիւն), nubécule, *sf.*

ՄԻԵԼԱԲԵՐՈՒ (ի-է-ե-ե), licorne, unicorne, *sf.*

ՄԻԶԱՒԵՐԱՆ, méat urinaire. Հայերէն կ'բսուի եւս Գոգբերան, Շռնդակ.

ՄԻԶԱԿԱՆ, urineux, euse, *adj. Abcès* —. || — (բբու, բաս տարրագիտաց), urique, *adj.*

ՄԻԶԱՀՈՏ, urineux, euse, *adj. Odeur urineuse.*

ՄԻԶԱՄԱՆ, urinal, *sm. Ce malade demande l'—. Des urinaux en porcelaine.*

ՄԻԶԱՆՈՑ, V. Միզարան.

ՄԻԶԱՆՑԿ, urètre կամ urèthre, *sm. Le canal de l'—.*

ՄԻԶԱՐԱՆ, pissoir, *sm.*, pissotière, *sf.* — (ի փողոց, ի հասարակաց տեղիս), urinoir, *sm.*

ՄԻԶԱՒԱՆ (ի-է-ը), pot de chambre, vase de nuit, *sm.* — (ի-է-ե-ը), V. Միզաման.

ՄԻԶԵԼ, pisser, uriner, *vn.* Սեպ եւ բիչ բիչ —, pissoter, *vn.*

ՄԻԶԵՐԱԿ, urètère, *sm. L'— droit. L'— gauche. Il avait de petites pierres dans l'—.*

ՄԻԶԵՐԱԿԱՑԱՑ (տաղ կամ բառբոհուձն միզեռակաց [բաս բժըշկաց]), urétérite, *sf.*

ՄԻԶՈՂ, pisseur, euse, *s.*

ՄԻԶՈՒՑ, urètre կամ urèthre, *sm. Le canal de l'—.*

ՄԻԼԻՈՆ, million, *sm. On compte en France environ trente-huit —s d'habitants.* [*adj.* et *s.*

ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐ, millionnaire,

ՄԻԼԻՈՆԱՒՈՐ ՄԱՐԴԻԿ, des millions d'hommes. Միձաւուն միլիոնաւոր, բազմագանձ, V. Միլիոնաւորէ.

ՄԻԼԻՈՆԵՐՈՐԴ, millionième, *adj. num.* — մասն, millionième, *sm.*

ՄԻԼՈՐԴ (անուն պատուոյ յԱնգղիա), milord, *sm.*

ՄԻՄ, mime, *sm.*

ՄԻՄԱՍ, mime, bouffon, *sm.* —ին մէկը, un drôle de corps.

ՄԻՄԱՍԱԿԱՆ (բանաստեղծութիւն), mimique, *adj.* Պատեհագիր — բանաստեղծութեանց կամ խաղոց, mimique, *sm.*

ՄԻՄԱՍՈՒԹԻՒՆ, mime, *sm.*, bouffonnerie, momerie, *sf.*

ՄԻՆԱԻԱՐ, V. Միեւնոյն.

ՄԻՆՉ, } pendant le temps
ՄԻՆՉԴԵՌ, } que, pendant que, au lieu que, tandis que (բ-ե-է-է), *conj. Tu t'amuses tandis que j'écris.*

ՄԻՆՉԵՒ, jusque կամ jusques, *prép.* — Երբ, jusques à quand? Առաւօտէ — ցերեկոյ, depuis le matin jusqu'au soir, du matin au soir. — վերջը, jusqu'à la fin, jusqu'au bout. Սկիզբէն — վերջը, depuis le commencement jusqu'à la fin. — այն աեղը, jusque-là. — հիմա, jusqu'à présent, jusqu'ici.— հոր, jusqu'où? — հոն, jusque-là. — հոս, jusqu'ici. Սկսէ — հոն, depuis ici jusque-là, d'ici là. — որ, jusqu'à ce que, en attendant que. Կուզէք հոս մնալ, — որ կարելամ ձեզի հետ դուրս ելնել, voulez-vous rester ici, jusqu'à ce que je puisse sortir avec vous?

ՄԻՆՉՉԵՒ, avant que կամ de, *adv.*

ՄԻՇՏ, assidu, ue, *adj.* || toujours, de tout temps, à tout moment, à jamais, à tout propos, pour la vie, à la vie et à la mort, constamment, continuellement, éternellement, assidûment, *adv.*

Միութիւն, unité, *sf.* || union, réunion, *sf.* || alliage, *sm.*

Միանձնանի, monaut, *adj. m. Un chien, un chat —.*

Միջամեայ ածնել, rompre les reins, éreinter, *va.*

Միջամեայութիւն (պիլ —ֆ—իւէ), tour de reins. *Il s'est donné un tour de reins.*

Միջանիշեր (կէս գիշեր), minuit, *sm. Allez vous coucher, il est —.*

Միջանկ, intermède, *sm. Les pièces de théâtre ne sont plus représentées avec des —s.* entr' acte *(pl.* des *entr'actes)*, *sm.* Բայց Intermède գործածելը լաւագոյն է։

Միջերկրագնել, tenir la mer.

Միջակ, médiocre, *adj. Une somme —.* — իշ, —ն, médiocre, *sm. Dans les arts d'agrément, le — est insupportable.*

Միջակութիւն, médiocrité, *sf.*

Միջանկեալս, entr'acte *(pl.* des *entr'actes)*, *sm. Faire de longs entr'actes.*

Միջահասակ, d'une taille moyenne, *adj.*

Միջամուխ լինել, ըլ—, } entrer dans, intervenir (Être բայով), *vn.*, s'introduire, se fourrer, s'enfoncer, s'avancer, *vpr.* || s'ingérer, se mêler de, s'immiscer, s'interposer, se fourrer, *vpr.*

Միջամտութիւն, intervention, ingérence, interposition, *sf.*

Միջանկեան, lombaire, *adj.*

Միջանկեալ, intermédiat, ate, *adj. Temps* — (Լաւ եւս *Temps intermédiaire*). incident, ente, *adj. Une question, une contestation incidente. Proposition incidente.* — դէպք, V. Դէպք։

Միջակշռիկ (առեւէն դէպ ի մոյրակ մը, կամ մոյրակի մը կենդրոնէն դէպ ի իւր արբանեակն ուղակուած շառաւիղ), rayon vecteur.

Միջավայր, milieu, *sm.*

Միջատ, insecte, *sm.* — **Քարացեալ**, entomolithe, *sf.*

Միջատաբան, entomologiste, *sm.* [logique, *adj.*

Միջատաբանական, entomo-

Միջատաբանութիւն, entomologie, *sf.* [*adj.*

Միջատակեր, entomophage,

Միջատես, emmétrope, *adj.*

Միջարկութիւն, V. Չայնարկութիւն։

Միջարկեալ, interroi, *sm.*

Միջոց, V. Միջոցի։

Միջերկրական, } méditerra-

Միջերկրեայ, } né, *adj. Pays —.* Ներքին, — ծով, une mer méditerranée. — ծով, Միջերկրականն (ի մէջ Եւրոպայ, Ափրիկէի եւ Ասիայ), la mer Méditerranée (entre l'Europe, l'Afrique et l'Asie).

Միջեւ, entre, *pr.*

Միջին, milieu, *sm.* || intermédiaire, *adj. Temps, espace, corps —.* intermédiat, ate, *adj. Temps* — (Լաւ եւս *Temps intermédiaire).* médiocre. *adj. Une somme —.* médian, ane, *adj.* — (Գեաւգոգիր), médial, ale, *adj.* — **Ճանապարհ**, moyen terme, mezzo-termine (Ֆրանսերէն. *pl.* des *mezzo-termine*). *sm.* V. եւ Ճանապարհ։ — իշ, intermédiaire, *sm. Adoucir par un — les couleurs tranchantes.*

Միջինդ (նաւասարակ **Քառասնորդաց**), la mi-carême.

Միջնաբերդ, citadelle, *sf.*

Միջնաթաղանթ, médiastin, *sm.*

Միջնալուսին, pleine lune.

Միջնամերձ, grison, *sm. C'est un vieux —.*

ՄԻՋՆԱՃԱՇ (կէս օրուան ճաշ, ընդհանուր խօսքի ֆոհլաքըզ), lunch (անգլ. բառ. ամզդիեերեն) կամ luncheon (անգլ.). *sm.* || — (միջին կերակուր. ըրթ բաժ), V. ընդհանուր.

ՄԻՋՆԱՆԻՒ, moyeu, *sm.*

ՄԻՋՆԱՇԽԱՐՀ, intérieur, *sm.*

ՄԻՋՆԱՑԱՆԿ, haie mitoyenne, cloison, *sf.*

ՄԻՋՆԱՔԱՂԱՔ, cité, *sf.*

ՄԻՋՆՈՒՐԱԿ, médiante, *sf.*

ՄԻՋՆՈՐԴ, médiateur, trice, *adj. Les puissances médiatrices.* || médiateur, trice, *s. Il a été — dans cette affaire. J.-C. est le — entre Dieu et les hommes, est notre — auprès de Dieu.* négociateur, trice, *s. Elle a été la négociatrice de ce mariage.* intermédiaire, *sm. Vous nous servirez d'—.* entremetteur, *sm. Il a été l'— de cette affaire.* || intermède, *sm. Le soufre s'unit au plomb par l'— de la chaleur.* — հաշտարար (խաղաքակից), le médiateur de la paix, pour la paix. կին — պռոքսուրեաց (կաւաս), entremetteuse, *sf.* — լինել, բլլալ, être médiateur, intervenir, *vn.*, s'entremettre, s'interposer, *vpr.*, négocier, *va.* ի ձեռն —ի, —ու, médiatement, *adv. Cette cause n'agit que —.* au moyen de, *prép.*

ՄԻՋՆՈՐԱԿԱՆ, médiat, ate, *adj. Pouvoir —. Cause médiate.* — գործել (գերմաներէն մէջ երկիր մը կամ իշխան մը), médiatiser, *va.*

ՄԻՋՆՈՐԴԵԼ, V. Միջնորդ լինել.

ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, médiation, interposition, intervention, négociation, entremise, *sf.*, moyen, *sm.* — (վաճառաց), courtage, *sm.* — բնել, négocier, *va.* Միջնորդութեամբ, au moyen de, *prép. Au moyen de la lettre que vous écrirez, nous réussirons.*

ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ (վարձ միջնորդութեան), courtage, *sm.*, provision, remise, *sf.*

ՄԻՋՆՕՐՄ, mur de refend, mur mitoyen, *sm.*, cloison, *sf.*, cloisonnage, *sm.*

ՄԻՋՈՑ, milieu, espace, espacement, *sm.*, différence, *sf.*, intervalle, *sm.* || moyen, *sm.* Դրամական —, moyens, *smp.* Պարտատի —, moyens d'existence. Ծոխորտութեան —, voie, *sf.* — ձեռք առնուլ, —ներ գործածել, prendre des կամ ses mesures. — քայլեցուցանել, faire des démarches. —ներ քայլեցուցանել պատճառ մը ստանալու, նպատակի մը հասնելու համար, faire des démarches pour obtenir une place, pour arriver à un but. Ամէն — ի գործ դնել, faire arme de tout. — մը գտնել, trouver un moment, un moyen. —ներն ունենալ, avoir les moyens de. Այս տունը գնելու —ներն ունի՞ք, avez-vous les moyens d'acheter cette maison? —ներն ունիմ, j'en ai les moyens. —ներ չունիմ, je n'en ai pas les moyens. Դուռ եւ վերջին —ներու դիմել, սակն հայթայթելու (ձեռք ձգելու) համար, être, en être aux expédients Այդ —ին, entre temps, dans կամ sur ces entrefaites. Այդ —ին ու, au կամ dans le moment où կամ que. —ու, —ով, au moyen de, moyennant, *prép.*

1. **ՄԻՋՈՒԿ** (հացի), V. Հացմիջուկ.
2. **ՄԻՋՈՒԿ** (հաւկթի), moyeu, *sm.*

ՄԻՋՈՒՂԻ, entre-voie *(pl.* des *entre voies), sf.*

ՄԻՋՕՐ } (կէս օր), le haut
ՄԻՋՕՐԵԱՆ } du jour, midi, *sm.* Ցառաջ համ զմիջօրեայ (կէս օրէն առաջ), avant midi. Զմիջօրուրբ, sur le haut du jour, vers midi. ի միջօրեայ ժամանա-

կի, ի միջօրէի (հրապարակաւ, հասարակաց առջեւ), en plein midi, en plein jour.

ՄԻՋՕՐԷԱԿԱՆ, méridienne, *adj. f. Ombre, ligne —. Hauteur — du soleil.* Շրջանակ —, méridien, *sm. Chaque lieu a son —. Le — de Paris, de Stockholm.* — գիծ, V. Նուսիխուճարս։

ՄԻՍ, chair, *sf.* || viande, *sf.* Դալար, թարմ —, viande fraîche. — եզին, la viande du bœuf, bœuf, *sm. Le — se mange après le potage. Le — était excellent.* Կ'ըսուի եւս Եզնենի։ — դալար եզին, bœuf frais. Կտրած խոյի, ոչխարի —, viande du mouton, mouton, *sm.* Որսոյ —, chair de bête fauve, venaison (Լէնէզօն), *sf. Je lui ai envoyé de la —.* Խորովոյ — (գըզարիմա), rissolé, *sm.* Աղած —, viande salée. — (պրտղոյ, բանջարեղէնի), pulpe, *sf.* — դառնալ, se carnifier, *vpr.* Կ'ըսուի եւս Մսանալ։

ՄԻՍԹԱՂՔ (խահամոff, սեղանայարդարք թագաւորի), les officiers, le service de la bouche, կամ լոկ la bouche.

ՄԻՏ, V. Միտ։ — դնել, mettre կամ faire եւ կամ prêter attention à, prendre note.

1. **ՄԻՏՐ** (գլխադիր նախնի Պարսից եւ Լիւդացւոց), mitre, *sf.*

2. **ՄԻՏՐ** (խոյր, թագ [եպիսկոպոսի]), mitre, *sf. Officier avec la — et la crosse.*

ՄԻՏԵԱԼ, enclin, ine, tendant, ante, *adj. Un discours tendant à prouver...*

ՄԻՏԵԼ, pencher, *vn.* — *vers la clémence.* — *pour quelqu'un.* tendre, *vn. Où tendent tous ces propos?* pencher, *va. Aucun raison ne le penchait d'un côté plutôt que d'autre.*

ՄԻՏՈՂ, tendant, ante, *adj.*

ՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, penchant, *sm. Il a réformé ses mauvais —s.* tendance, *sf. L'homme a une — naturelle à l'égoïsme.* propension, *sf. — au bien, au mal.* disposition, *sf. La taille de cet enfant a quelque — à se contourner.* || propension, *sf. Tous les corps pesants ont une — naturelle à descendre.*

ՄԻՏՈՒՄ, } V. Միտութիւն։ —
ՄԻՏՈՒՄՆ, } ունենալ, pencher, *vn.*

ՄԻՏՔ, esprit, *sm.*, intelligence, *sf.* || pensée, intention, *sf.*, dessein, projet, plan, *sm.*, idée, opinion, *sf.* || raison, *sf.* || sens (՝՝՝, pus Ակադիմիոյ. ՝՝՝, pus Լիդրէի), *sm.*, signification, *sf.* Գեղեցկագէտ —, un bel esprit. Հնարիմաց —, esprit calculateur. Ծաղկեալ, կենդանի —, esprit fleuri. Անխիղճ —, conscience tranquille. Հանդարտ, խաղաղ, անխռով —, esprit rassis. —ը դնել, faire կամ franchir le saut, proposer, *vn.*, se proposer, *vpr.*, projeter, *va. Projeter une entreprise. On n'éxécute pas tout ce qu'on projette.* se promettre, *vpr. Elles se sont bien promis de ne plus remettre les pieds dans cette maison.* se déterminer, *vpr.* — ունենալ, être d'avis de, songer, *vn.*, se proposer, *vpr.* —ը տալ, songer, *va.* —ը ձգել, rappeler, *va.* —ը բերել, rappeler, *va.* se rappeler, se souvenir, *vpr.* —ը փոխել, changer de parti, virer de bord, revirer de bord. —ը փոխել տալ, dissuader, déconseiller, *va. On l'a dissuadé de partir.* —ը գալ, venir à l'idée, venir en pensée, dans la pensée, dans l'esprit, tomber dans l'esprit, s'aviser, *vpr.*, revenir, *vn.* —ս բան մը կուգայ, il me vient une idée. Շատ ուշ —ն եկաւ, il

s'en est avisé trop tard. —ը չգալ, ne pas se rappeler. Ասի երթէ —ս չեկաւ, cela ne m'est jamais tombé dans l'esprit. —ն արթնցուցնել, éveiller l'esprit. —ը զարգացուցնել, développer l'esprit. —ը պահել, se souvenir, *vpr. Si vous lui faites ce chagrin, il s'en souviendra longtemps.* retenir, *va.* — *sa leçon. Je n'ai pas retenu son nom.* Մոռնալ չհաճիլ, ne pas oublier. —ն ածգնիլ, se douter, *vpr.* Մոռնալն չածգնիր թէ իրեն ինչ պիտի պատահի, il ne se doute pas de ce qui va lui arriver. Աղէկ, բարի, գէշ մտի առնուլ, prendre en bonne, en mauvaise part. Իւր —ը բացատրել, յայտնել, հասկցուցնել, s'expliquer, se prononcer, s'énoncer, se faire comprendre. Շիտկէ չիտակ իւր —ն յայտնել, n'y pas aller par quatre chemins. Խելքը —ն իւր գործերուն ըլլալ, ne songer qu'à sa besogne, qu'à faire sa besogne, կամ être tout à sa besogne. Հանդարտ մտով, մսօֆ, à tête reposée, de sens rassis. Անխիղճ մսօֆ, en sûreté de conscience. Ոչ երթէ —ը վրան է, il n'est jamais présent. Ի միտս, մտի մէջ, in petto (ֆ բեթթօ. բառ. իտալերէն), *adv.*

ՄԻՐԱԲԱԼԱՆՈՍ (պտուղ մը), myrobolan, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Հալիլայ, Խնկակաղին։

ՄԻՐԳ (պտուղ), fruit, *sm.* —f, toute sorte de —s, fruitage, *sm.*

ՄԻՒՈՆ, les saintes huiles, *sf.*, chrême, *sm. Le saint chrême.*

ՄԻՒՍ, autre, *adj.* || suivant, ante, *adj.* Ո՛չ միւն եւ ո՛չ միւսն, ni l'un ni l'autre.

ՄԻՒՍԱՆԳԱՄ, une autre fois; de nouveau, *adv.*

ՄԻՕՐԵԱՑ, éphémère, *adj.* || éphémère, *sf.*

ՄԻՕՐԻՆԱԿ, uniforme, monotone, *adj.* || uniformément, uniment, *adv.*

ՄԻՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, uniformité, monotonie, *sf.*

ՄԼԱՂԱՑ, meunier, *sm.* կին —ի, կին —, meunière, *sf.*

ՄԼԱՂԱՑՈՒՀԻ, meunière, *sf.*

ՄԼԱՒԼ, miauler, *vn.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Նուալ, Վակել, Նկճվալ։

ՄԼԱՒԻՒՆ, miaulement, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նվճվուռ։

ՄԼՈՒՆ (ի—իր— գիրք), punaise, *sf. Un lit plein de —s.*

ՄԽԵԼ, enfoncer, ficher, *va.*

ՄԽԻԼ, s'enfoncer, *vpr.*

ՄԽԻՉ, V. Մխիթարուիչ։

ՄԽԻԹԱՐԱԿԱՆ, consolant, ante, *adj. Ce que vous me dites là n'est guère* —. consolatif, ive (Բայց լաւագոյնն է Consolant, ante), consolatoire, *adj. Épître, discours consolatoire.*

ՄԽԻԹԱՐԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, se consoler, *vpr.* [թիւն։

ՄԽԻԹԱՐԱՆՔ, V. ՄխիթարուԹ-

ՄԽԻԹԱՐԵԼ, consoler, *va.* — *la douleur, l'affliction de quelqu'un.* soulager, *va.* — *quelqu'un dans sa douleur.* Ջիրար —, se consoler, *vpr.*

ՄԽԻԹԱՐԵԼԻ, consolable, *adj. Il y a des douleurs qui ne sont pas —s.*

ՄԽԻԹԱՐԻԼ, se consoler, *vpr. Il ne peut se consoler de la perte qu'il a faite.*

ՄԽԻԹԱՐԻՉ, consolant, ante, *adj. Ce que vous me dites là n'est guère* —. consolateur, trice, *adj. Ange, espoir* —. || consolateur, trice, *s. Dieu est le — des affligés.* —ն (Հոգին սուրբ), l'esprit consolateur, կամ լոկ le consolateur, paraclet (le Saint-Esprit), *sm.*

Մխիթարութիւն, consolation, *sf*, soulagement, adoucissement, soulas, *sm*.

Մխլանձ (տ-ւլէ), plongeur, *sm*. *C'est un excellent* —.

Մխոց, piston, *sm*.

Մխոցափայր. — գալարափող, piston, *sm*.

Մխրճիլ, s'enfoncer, se plonger, *vpr*.

Մկանանգի, pouls myure.

Մկանուկ (տ-ւկ. **Ինչպէս եւ**), muscle, *sm*. [*sf*.

Մկնաբանութիւն, myologie,

Մկնաբոյն (յոգի եւ գնուն սեմեակ), nid à rats.

Մկնապոչ, queue-de-rat, arête, *sf*. || queue-de-cheval, prêle, *sf*.

Մկնագրութիւն, myographie, *sf*.

Մկնականջ, oreille-de-souris, myosotis (փոզպրէ), *sm*. [*sf*.

Մկնանձացութիւն, myotomie,

Մկնանձարանոց (փոխրիկ չարֆոսանի մ'է. ինչպէս), belette, *sf*. Հայերէն կ'բսուի եւս Ափիս.

Մկնանման, musculaire, *adj*. *Veine, force* —.

Մկնանսեղ (տեսակ մը մեծ սարդ [araignée]), mygale, *sf*.

Մկնարջ (տ-ւ -ընտ), marmotte, *sf*.

Մկնանձախութիւն (ցաւ մկանց [muscle] մարմնոյ), myalgie, *sf*.

Մկնանիւս (մասն մարմնոյ), musculeux, euse, *adj*.

Մկնաւոր, musclé, ée, *adj*.

Մկնդանոր, lancier, *sm*.

Մկնդեղ (-ընտ ֆ-), mort aux rats. V. Ջառնիկ.

Մկնեղ, musclé, ée, musculeux, euse, *adj*. *C'est un homme musculeux*.

Մկնիկ, souris, *sf*., souriceau, raton, *sm*.

Մկնանման, musculeux, euse, *adj*.

Մկոնդ, lance, *sf*.

Մկոնդ (յոգնակաձն է Մուկն [muscle] բառին), les muscles, *smp*. *Les fibres des muscles*.

Մկրատ (մ-ետ-), ciseaux, *smp*. *Couper une étoffe avec des ciseaux*. Մեր կը գործածուի նաեւ միայնար. *On n'a point encore mis le ciseau dans cette étoffe*. —f (խնգգեցնի, ասապոսի), V. Ձաճկիլ (ձանել).

Մկրտատուն, } baptistère (տ-
Մկրտարան, } ր-ր-), *sm*.

Մկրտել, baptiser (տ-ր-վ), *va*. — *par immersion (ընկղմամբ), par aspersion (սրսկմամբ)*. Երկիցն —, V. վերամկրտել.

Մկրտիլ, recevoir le baptême, se faire baptiser, être batisé.

Մկրտութիւն, baptême (տ-ր-ֆ), *sm*. *Le sacrement de* —. *Nom de* —. Երկիցն —, V. վերամկրտութիւն.

Մղեալ (երիվար), fait, *m*. faite, *f*. *adj*.

Մղել, pousser, *va*. Առաջ —, V. Առաջ. Ետ, ընդէն ետ —. repousser, *va*.

Մղիլ, être poussé, se pousser, *vpr*.

Մղլադ (ւբրիլ-ր. մ-ե-ւ), loquet, *sm*., cadole, *sf*. փոխրիկ —, V. Մղլակիկ.

Մղլադեակ (փոխրիկ մղլադ), loqueteau, *sm*.

Մղձաւանջ } (-ւբբ տ-ա-),
Մղձավանջ } cauchemar, *sm*. *Être sujet au* —. *Avoir le* —. Հայերէն կ'բսուի նաեւ խիպիլիկ, խպիլիկ.

Մղձեցնել, suffoquer, oppresser, *va*. *Il est oppressé par un violent chagrin*.

Մղձիլ, suffoquer, *vn*. — *de colère, d'indignation*. s'oppresser, *vpr*. *Sa poitrine s'oppressa*. Հեղձնուլ եւ — բարկութեամբ, étouffer de rage. —նուրջ, V. Մղձաւանջ.

ՄՂՁՈՒՄՆ, oppression, *sf.* — *de poitrine.*

ՄՂՁՈՒՈՑ (խղդուկ), étouffant, ante, *adj. Temps* —. *Chaleur étouffante.* suffocant, ante, *adj. Chaleur suffocante.* [*om.*

ՄՂՁՈՒՈՑ (մղձկիլն սրտի), dépit, ՄՂՈՆ, mille, *sm.* — մ'հրթալ, faire un —. Ասկից հինու — հեռի վեց հազար տուն կայ, à deux —s d'ici il y a six mille maisons.

ՄՂՈՒԻ, V. Մղիլ.

ՄՂՈՂ (շնուկ կաթին մասակ ձիոյ՝ մսպելի թաքսուց եւ ֆուսաց), koumis (*кумысъ*), *sm.*

ՄՂՈՒՄ, } impulsion, *sf.*
ՄՂՈՒՄՆ, }

ՄՂՕՆ ՏԱԼ, pousser, *va.*

ՄՆԱԼ, rester, demeurer, *vn.* || faire un séjour, séjourner, *vn.* Ի՞նչ, ետեւ —, s'arriérer, rester en arrière. Դու միշտ ետեւ պիտի մնաս, est-ce que tu resteras toujours en arrière? Ի՞նչ — (ժամացոյցը), retarder, *vn. Ma montre retarde.* կալ —, laisser venir, voir venir. || séjourner, *vn.* Հասատանն —, persévérer, *vn.* իւր կարծեաց, սկզբանց մէջ հաստատուն —, être ferme sur ses arçons, persister, *vn. Il persiste dans son premier avis. Il persiste à nier.* — պատապան, V. Պատապան. Յաւիտեան —, s'éterniser, *vpr.* Ինչ —, faillir, penser, *vn.* Մազ մնաց, ինչ մնաց, il ne s'en est fallu que de l'épaisseur d'un cheveu. Ինչ մնաց պիտի մեռնէր, il faillit, il pensa mourir. Ինչ մնաց պիտի իյնայի, je faillis tomber. Խօսքի տակ մնալ չուզեր, il ne veut jamais avoir le dernier. Ոչ —, V. Ասպատնել. Մնամ, je suis. Ողջամբ մնացէք, ողջ լերուք, ողջ լեր, մնաք բարով, մնաս բարով, adieu, au plaisir de vous revoir, au revoir.

ՄՆԱԼԻ. — ի հասմակատաց, poste restante.

ՄՆԱՑՈՒՆ, permanent, ante, *adj. Il n'y a point ici-bas de félicité permanente.* persistant, ante, *adj. Les feuilles des orangers sont persistantes.* — բանակ, armées permanentes.

ՄՆԱՍ (-ից), mine, *sf. Une — attique, hébraïque.*

ՄՆԱՏԱԿԱՆ, stable, *adj. Une paix ferme et —. Rien n'est — en ce monde.* permanent, ante, *adj. Il n'y a point ici-bas de félicité permanente.*

ՄՆԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, stabilité, *sf. La — d'un État.* permanence, *sf. La — des âmes.*

ՄՆԱՑԵԱԼ, restant, ante, *adj. La somme restante.* —ք, reste, *sm. Le porteur vous dira le —.*

ՄՆԱՑՈՐԴ, reste, restant, ante, *adj.* || restant (Լաւ եւս Reste, *sm.*), débris, *sm.* — (հաւտուն), reliquat, *sm.* — (բան տարագրեալ), résidu, *sm.* — պարտուց, appoint, *sm.* — (հիւանդութեան), V. Շունչ (հիւանդութեան), 1°. —ք, reliques, *sfp. Ce tombeau renferme les froides —s de vos aïeux.* Ընկարեալ —ք մարդոց, des restes d'hommes. —ք (Պատարագի գիրք), paralipomènes, *smp.* —ք (կերակուր), reliquats, *smp. Nous avons très bien dîné des —s du repas de noces.* —ք կենաց իմոց, le reste de ma vie.

ՄՆԱՑՈՒԱԾ, reste, *sm.* — (բան տարագրեալ), résidu, *sm.* —ք (ճեմարք) հատոյ, կերակուր (աւելցուք), les débris d'un repas, les restes d'un dîner. *Manger les restes.* [*sf.*

ՄՆԹՈՒՐ (տունկ մ'է), julienne,

ՄՆԻՄՈՆԱԿԱՆ, mnémonique, *adj. Art, opération* —.

ՄՆԻՄՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (ուսումն ա-

ռուեստականն յիշողութեան), mnémonique, *sf*.

ՄՆԻՄՈՍԻՆԷ (Դիցուհի ուշոյ, մայր Մուսայից. բառ առասպելին), mnémosyne, mémoire, *n. p. f*. Դասերբ Մնեմոսինեայ, V. Մուսայք։ Տաճար Մնեմոսինեայ, V. Տաճար։ կ'ըսուի եւ Յուշուհի։

ՄՆԻՐԱՅ (Գնարէ), minaret, *sm*.

ՄՆՉԵԼ, gémir, roucouler, *vn*. Աղաւնին, տատրակը կը մնչէ, la colombe, la tourterelle gémit, roucoule. [coulement, *sm*.

ՄՆՉԻՒՆ, gémissement, rou-

ՄՆՋԿԱՏԱԿ, pantomime, *sm*. *Les anciens avaient d'excellents pantomimes*.

ՄՆՋԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ (մնջկատակի արուեստ), pantomime, *sf*. *La — de cet acteur est très expressive*. || — (մնջկատակի խաղ), pantomime, *sf*. *Jouer, exécuter une —*.

ՄՇԱԿ, cultivateur, *sm*.

ՄՇԱԿԵԼ, cultiver, *va*. Պարտէզ —, jardiner, *va*.

ՄՇԱԿԵԼԻ, cultivable, *adj*.

ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, culture, *sf*. — բամբակի, cotonnerie, *sf*. — պարտիզի, jardinage, *sm*. — (երկրի), façon, *sf*. *Donner une première — à la vigne, à la terre*.

ՄՇԿԱՀԱՄ, } musqué,ée, *adj*.;
ՄՇԿԱՀՈՏ, } muscat, *adj. m*. խաղող մշկահոտ (Գօ-էկր էւզէ-գա), muscat, *sm*. Գինի մշկահոտ, vin muscat, կամ լոկ muscat, *sm*. Տանձ մշկահամ, մշկահոտ, V. Մըշկատանձ։ Մշկահոտ կաշի, peau de musc (Գւօզ). Մշկահոտ ընկոյզ, V. Մշկընկոյզ։ Մշկահոտ ընկուզի, V. Մշկընկուզի։ Մշկահոտ վարդ, V. Մշկավարդ։ Մշկահոտ (պանուենալ, սերեւերեալ) մատենագիր, ոճ, écrivain, style musqué. Մշկահոտ զործել, V. Մշկել։

ՄՇԿԱՄՈՒԿՆ (մշկահոտ մուկն Ամերիկեանց), piloris (Բէլօ-է), *sm*.

ՄՇԿԱՊԱՐՏ ԱՏԱՄԵԱՄՆ, musc (Գւօզ), porte-musc, *sm*. կ'ըսուի եւ Մուշկ երէ։

ՄՇԿԱՎԱՐԴ (մշկահոտ վարդ), rose muscade.

ՄՇԿԱՏԱՆՁ (տանձ մշկահամ, մշկահոտ), poire musqué, *sf*., muscat, *sm*.

ՄՇԿԵԼ (մշկահոտ զործել), musqeur, *va*. [muscade, *sf*.

ՄՇԿԸՆԿՈՅԶ (մշկահոտ ընկոյզ),

ՄՇԿԸՆԿՈՒԶԻ (մշկահոտ ընկուզի), muscadier, *sm*.

ՄՇՏԱԲՈՒՂԽ, intarissable, *adj*.

ՄՇՏԱԿԱԹՈՒԹԻՒՆ (ափրոդիտեան [vénérien] հիւանդութիւն մը), blennorrhée, gonorrhée, *sf*.

ՄՇՏԱՀՈՍ, V. Մշտաբուղխ։

ՄՇՏԱՋԱՆ, assidu, ue, *adj*. *Écolier très —*.

ՄՇՏԵԼ, donner des coups de poing, *va*.

ՄՇՏԻԿ (անուշահոտ տունկ մ'է. Գզ-Ֆ-), hysope, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Զոպայ։ [պէս։

ՄՇՏՆՋԵՆԱԲԱՐ, V. Մշտնջենա-

ՄՇՏՆՋԵՆԱԿԻՑ, coéternel, elle, *adj*. *Quelques philosophes païens ont cru que la matière était coéternelle à Dieu*.

ՄՇՏՆՋԵՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, coéternité, *sf*.

ՄՇՏՆՋԵՆԱՊԷՍ, perpétuellement, à perpétuité, *adj*.

ՄՇՏՆՋԵՆԱՒՈՐ, éternel, elle, *adj*. *Il n'y a que Dieu qui soit —*. *Le bonheur — du paradis*. perpétuel, elle, *adj*. *Un feu — brûlait dans le temple de Vesta*. *Secrétaire — de l'Académie française*. *Travail —*. — ընել, V. Մշտնջենաւորել։ — լինել, բլլալ, V. Մշտնջենաւորիլ։ — տեւողութիւն, perpétuité, *sf*.

ՄՇՏՆՋԵՆԱՒՈՐԵԼ, éterniser,

va. "*Cet ouvrage est un monument qui éternisera sa honte.*,, *FEN. Tel. XXII.* perpétuer, *va.* — *des procès.* — *sa gloire.* || consacrer, *va. Un monument fut élevé pour* — *le souvenir de cette victoire.*

ՄՇՆՉԵՆԱՒՈՐԻ, s'éterniser, se perpétuer, *vpr. Les espèces se perpétuent par la génération.*

ՄՇՆՉԵՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, perpétuité, *sf.* ցաւէժ —, éternité, *sf.*

ՄՈԳ (ուրմ ճախճի գարսից [Perse] կիրճիճ [religion]),mage, *sm. Les trois* —*s.*|| — (կախարդ), magicien, ienne, *s. Tout le village le croyait* —.

ՄՈԳԱԿԱՆ, magique, *adj. Art, pouvoir* —. — լապտեր, lanterne —.

ՄՈԳԻՉ, magique,*adj. Cet homme récite les vers d'une manière magique.*

ՄՈԳՈՒԹԻՒՆ (կիրճ [religion] մոգուց կամ ճախճի գարսից [Perse]), magisme, *sm.* || — (կախարդութիւն), magie, *sf. On a cru longtemps à la* —.

ՄՈՂԻ, veau, doublon, *sm.* Գէր —ճիր, des veaux gras.

ՄՈՒԽՈՒԹԻԼ, inculquer, *va. Il faut lui* — *cette vérité.*

ՄՈԼ (ծաղոխ յարդախառն), bauge, *sf.*, torchis (տօ—լ), *sm.*

ՄՈԼԱՔՂԵՆԻ (ծառ մ'է), sycomore, *sm.*

ՄՈԼԱԽԻՆԴ (գ—լ—ր—ն), ciguë (—ի՛լ—), *sf.* Ջօրաւոր, ազդոյ —, de bonne —.

ՄՈԼԱԽՈՏ, mauvaise herbe,*sf.* Հայերէն կ'բռնւի ճաւ. Ա.rou.

ՄՈԼԱՐ, V. Մոլորեալ. [*adj.*

ՄՈԼԵԱԼ, acharné, ée, âpre,

ՄՈԼԵՑԱՐ, V. Մոլեգնարար.

ՄՈԼԵԴԻՆ, furieux, euse, fougueux, euse, acharné, ée, *adj.* || forcené,ée, *s.* — ճախճնձ,V. Մոլեգնութիւն. V. Մոլեգնարար.

ՄՈԼԵԴՆԱՐԱՐ, avec fureur, furieusement, *adv.* [ser, *va.*

ՄՈԼԵԴՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, fanatiser, *va.*

ՄՈԼԵԴՆԻԼ, être furieux, rager, enrager, *vn.*

ՄՈԼԵԴՆՈՒԹԻՒՆ, fureur, furie, rage, fougue, *sf.*, fanatisme, *sm.*

ՄՈԼԵԿԱՆ, acharné, ée, frénétique, fanatique, *adj.* — ճախճնձ, V. Մոլեռանդութիւն.

ՄՈԼԵՆԱԽԱՆՁ, fanatique,*adj. Un prédicateur* —. *Des doctrines* —*s.* կը գործածուի եւ իբր *s. Il y a des* —*s dans toutes les religions. Un* — *de l'antiquité.* — գործել, ընել, V. Մոլեգնեցուցանել.

ՄՈԼԵՌԱՆԴ, fanatique, *adj.* — գործել, ընել, V. Մոլեգնեցուցանել. — ճախճնձ,V. Մոլեռանդութիւն.

ՄՈԼԵՌԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, fanatisme, *sm.* Մոլեռանդութեամբ վառեալ, V. Մոլեգնեցուցանել.

ՄՈԼԵՍԱՆՁ, enthousiaste, *s.*

ՄՈԼԻ, furibond, onde, maniaque, vicieux, euse, fanatique, *adj.* [*vpr.*

ՄՈԼԻԼ (ի խաղս), s'acharner,

ՄՈԼԻՆԱՑԻ, moliniste, *s. La querelle des* —*s et des jansénistes* (*յանսենեցւոց*).

ՄՈԼԻՆԵԱՆ, moliniste, *adj. Les opinions* —*s.* V. Մոլինեցի.

ՄՈԼԻՆՈՍՈՒԹԻՒՆ, molinosisme, *sm.* [*sm.*

ՄՈԼԻՆՈՒԹԻՒՆ, molinisme,

ՄՈԼՈՇ (խ—ի՛ր ի—ի՛ն), V. Բանդրջուկ.

ՄՈԼՈՐ, V. Մոլորեալ.

ՄՈԼՈՐԱԿ, étoile errante, planète, *sf.* փոխրիկ —, asteroïde, *sm.* Դիտակաց —ք, les planètes télescopiques.

ՄՈԼՈՐԱԿԱՑԻՆ,planétaire, *adj. Région, système* —.

ՄԱԼՈՐԱԿԱՆ, errant, ante, *adj. Peuples —s.* erroné, ée, *adj. Opinion, proposition erronée.* — — երթալ, mener une vie errante.

ՄԱԼՈՐԱԿԱՑՈՂ ԴԱՐԱՒ, planétaire, *sm.*

ՄԱԼՈՐԵԱԼ, errant, ante, erroné, ée, égaré, ée, *adj.*

ՄԱԼՈՐԻԼ, V. Մոլորիլ։

ՄԱԼՈՐՑԱՆՈՒԱԼ, détourner du vrai chemin, égarer, fourvoyer, perdre, séduire, désorienter, induire à erreur, *va.*

ՄԱԼՈՐՑԱՆՈՂ, ՄԱԼՈՐՑԱՒԻՉ, séduisant, ante, *adj.* || séducteur, trice, corrupteur, trice, *adj.* et *s.* || imposteur, *sm.*

ՄԱԼՈՐԻԼ, s'égarer, se fourvoyer, se désorienter, se perdre, *vpr.*, être séduit, errer, manquer, *vn.* Ձամբէն —, se tromper de route.

ՄԱԼՈՐՈՒԹԻՒՆ, égarement, fourvoiement, *sm.*, erreur, *sf.* Ոգի մոլորութեան, V. Ոգի։ Բազմաստուածեան —, polythéisme, *sm.* Հերետիկոսական —, hérétiicté, *sf. L'— d'une proposition.*

ՄԱԼՈՐՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Մոլորեցուցանել։

ՄԱԼՈՐՑՈՒՑԱՆՈՂ, V. Մոլորեցուցիչ։

ՄԱԼՈՒԹԻՒՆ, fureur, rage, manie, toquade, *sf.*, vice, fanatisme, *sm.* —ն ատելի է, le vice est haïssable. Մոլութենէ սոսկալ եւ առաքինութիւնը սիրել՝ իմաստնոյն ճեշտութիւնն է, l'horreur du vice et l'amour de la vertu sont les délices du sage. Խաղալու — ունենալ, avoir la manie du jeu.

ՄԱԼՈՒԾՔ, rut (ֆ-ի-ռ), *sm.* || rage, *sf.*, fureurs, *sfp.*

ՄԱՆԻՐ, cendre, *sf.* Գեղեցիկ մոխիր —, fraisil (ֆ-ի-լ), *sm.*

ՄՈՒՄՐԱԳՈՏ, cendré, ée, gris, *m.* grise, *f. adj.*

ՄՈՒՄՐԱԼԻՑ, cendreux, euse, [*adj.*

ՄՈՒՄՐԱԿԱԼ (քիգուճարաճ մոխրոյ բուսյի [fourneau]), cendrier, *sm.* [drier, *sm.*

ՄՈՒՄՐԱՉԱՑ (ամօթ մոխրոյ), cendՄՈՒՄՐԱՁՈՒԹԻՒՆ, lessive, *sf.* Մոխրաջրով լուացում, ճերմկցուցիչ (գ-ե-չ-ր-յ- է-յ-է), lessiver, *va.*

ՄՈՒՄՐԱՏԵՐԵՒ, ՄՈՒՄՐԱՏԱՒՈՒՆԿ (ծաղիկ մ'է), cinéraire, *sf.*

ՄՈՒՄՐԱՑ, cendrier, *sm.*

1. ՄՈՒՏԱՂ (ֆ-ր-լ), ordurier, *sm.* Հայհոյեմն կ'ըսուի եւս ճախճոց(1)։

2. ՄՈՒՏԱՂ (ցաւակին ցուրտ պատպելու համար փայտեայ բիանկ), escope, écope, sasse, *sf.* Փոխրիկ —, escopette, *sf.*

ՄՈՂԱՀՈՂ (ժ-ր-ի-ժ-ի-ի), lézard, *sm.* Խզ —, lézarde, *sf.* Ձաճճանկեր —, gobe-mouches *(pl. des gobe-mouches), sm.*

ՄՈՄ, cire, bougie, *sf.* —ը վառել, allumer la bougie.

ՄՈՄԱԳՈՐԾ, cirier, *sm.*

ՄՈՆԱՉՈՒ (սրեղայ. վաճառ.), ՄՈՆԱԶԱՆ (կամ. կրօնաւոր), moine (ֆ-ա-ն'), *sm. Les anciens moines.*

ՄՈՆՈՉԱՆ (անկողին տաքցուցիչ ամօթ), moine (ֆ-ա-ն'), *sm.*, demoiselle, *sf.*

ՄՈՄՈՓԱՅ, V. Մոմեղական բոլուտ (ՄՈՄԵՂԱՆԱՆ)։

ՄՈՄԱՆ, momie, *sf.* [cie, *sf.*

ՄՈՄԱՆՄՈՒՏՈՒԹԻՒՆ, céroma-

ՄՈՄԱՎԱՃԱՌ, cirier, *sm.*

ՄՈՄԱՏԱՐ, porte-bougie *(pl. des porte-bougie), sm.*

ՄՈՄԱՓԱՅԼ, céroxyle կամ céroxylon, *sm.*

ՄՈՄԱՔԱՐ, cérite, *sf.*

ՄՈՄԵԱՅ, de cire, *adj.*

ՄՈՄԵՂԱՆԱՆ, cérotique, *adj.* — թթուտ, acide —.

ՄՈՄԵՂԵՆ, de cire, *adj.* — (եկեղեցւոյ), cierge, *sm.* — *bénit, pascal. Offrir un — à la sainte Vierge.*

ՄԱՄԵՂՆԱԳՈՐԾ, ciergier, *sm.*

ՄՈՄԼԱՔ, V. Մոմոր։

ՄՈՄՋԻՔ (գ-ը հմ- գ-ւհ-), cérat, *sm.*

ՄՈՄՆԵԼ, cirer, bougier, *va.*

ՄՈՄՆՈՒՄՆ (մոմէ ծեփ. հմ-հ-), cirure, *sf.*

ՄՈՄՏԱՌ (հ-ը-հ-), toile cirée, *sf.* [gland, *sm.*

1. ՄՈՄՈՌ (առնացնդամի գլուխ), 2. ՄՈՄՈՌ (է-ը-հ-. էելէ), V. վ այրի կաղին (ՊԱՂՆ), խոզկաղին։

ՄՈՄՈՂԱԿԵՐ, glandivore, *adj.*

1. ՄՈՄՈՍ (դիմ ծաղռ եւ երգոց [pus առասպելաց]), momus, *n. pr. m.*

2. ՄՈՄՈՍ (խեղկատակ, նմանող), mime, *sm.*

ՄՈՄՈՍԱԿԱՆ, mimique, *adj. Poésie* —. Պատճառիր — բանաստեղծութեանց կամ խաղոց, mimique, *sm.*

ՄՈՄՈՏԵԼ, bougier, *va.*

ՄՈՄՈՒԹԻՒՆ, cérumen (-է-է-հ-), *sm.*

ՄՈՄՊԱՆ, pain de bougie, rat de cave.

ՄՈՍՔ, pilier, pilastre, appui, arc-boutant *(pl.* des *arcs-boutants)*, *sm.* — փայտեայ, étançon, étrésillon, *sm.*

ՄՈՍՐ, mendicité, *sf.* — խնդրել, mendier, *va.* ի — ելանել, երթել, Պուրակալ։

ՄՈՌԱՆԱԼ, V. Մոռնալ։

ՄՈՌԱՆՈՏ, oublieux, euse, *adj.* [ce, *sf.*

ՄՈՌԱՆՈՏՈՒԹԻՒՆ, oublian-

ՄՈՌԱՆՈՒԹԻՒՆ, oubli, *sm.* — երախտաց, — des bienfaits.

ՄՈՌԱՆՈՒՄ, } oubli, *sm.* —

ՄՈՌԱՆՈՒՄՆ, } յանցանաց, amnistie (-ռէ-ր-է), *sf.* — առնել յանցանաց (բողոքիւն տալ), amnistier (-ռէ-ր-է), *va. Le prince amnistia les coupables.* ի — անկանիլ, գալ, tomber dans l'—, s'oublier, *vpr.* ի — առնուլ, — առնիլ, oublier, *va. Je n'oublierai jamais vos bienfaits.* — *sa leçon.*

ՄՈՌԱՑՈՂ, oubli, *sm.* ի մոռացօղս ածել, դարձնել, V. Մոռացուցիչ։ — առնել, oublier, *va. Je n'oublierai jamais vos bienfaits.* Անկանիլ ի մոռացօղս, tomber dans l'oubli, s'oublier, *vpr.*

ՄՈՌՆԱԼ, oublier, mettre en oubli, *va.*, manquer de, *vn.* Մի՛ մոռնար երթալու, ne manquez pas d'y aller. Ինքզինք —, s'oublier, se méconnaître, *vpr.* Ըննիլիր —, rester court.

ՄՈՌՈՒԻԼ, tomber dans l'oubli, s'oublier, *vpr.*, être oublié.

ՄՈՌՈՒՑՆԵԼ, faire oublier, *va.*

ՄՈՐ (գ-ւյ-բ-ի- ի-է-է), mûr sauvage, *sf.*, mûron, *sm.*

ՄՈՐԵԼ, V. Մուրալ։

ՄՈՐԵՄՈՒԿ, V. Մուրճիկ։

ՄՈՐԵՆԻ (գ-ւյ-բ-ի- բ-է-է), ronce, *sf.*

ՄՈՐԵՆԻՔ (բիւրեւ մորճեաց), ronceraie, *sf.*

ՄՈՐՔ, peau, *sf.* — (աճառնոց, կենդանեաց), cuir, *sm.*, dépouille, *sf.* կուզի — (-ա-ը է-ի-), fouine, *sf.* — Էշայծեամաճ, V. Էշայծեամկ։ — (մարդու), derme, cuir, *sm.* — գոմոյ, buffle, *sm.* —ն հանիլ, arracher, enlever, ôter la peau, dépouiller, écorcher, *va.*

ՄՈՐՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dermatologie, dermologie, *sf.*

ՄՈՐՔԱԳՈՐԾ, peaussier, *sm.*

ՄՈՐՔԱԼԱՑՈՐ (է-է-է), colback, *sm.*

ՄՈՐՔԱԼԱՑՈՒԹԻՒՆ (վատգաւոր հիւանդութիւն մ'է), pellagre, *sf.*, mal de misère, *sm.*, dermatose, *sf.*

ՄՈՐՔԱՆ (է-ա-ը է-է-), cas-

quette, *sf.* — (զօրականաց Գաղղիացւոց եւ ամակերացց դպրոցաց), képi, *sm.*

ՄԱՐԹԱՒԱՆ, V. Մարիչ։

ՄԱՐԹԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, écorchement, *sm.*

ՄԱՐԹԱՆԵՐԿ, peaussier, *sm.*

ՄԱՐԹԱՆՈՑ, écorcherie, *sf.*

ՄԱՐԹԱՑԱԻՈՒԹԻՒՆ, dermatalgie, *sf.*

ՄԱՐԹԱՆ, peausserie, *sf.*

ՄԱՐԹԵԳՈՐԾ, corroyeur, tanneur, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ խաղախող, կաշեգործ, ձոն (2)։

ՄԱՐԹԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, peausserie, *sf.*

ՄԱՐԹԻ, tuer, égorger, *va.* Զիրար —, s'entr'égorger, *vpr.*

ՄԱՐԹԻՒՆ (մեռեալ անասնոց), écorcheur, *sm.*

ՄԱՐԹՈՂ, tueur, *sm.*; égorgeur, euse, *s.*

ՄԱՐԹՈՒՄ, **ՄԱՐԹՈՒՄՆ**, } égorgement, *sm.*

ՄԱՐԻ (էլէի+), fraise, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս ելակ, խմորուկ։

ՄԱՐԿԵՂ (տեսակ մ'ուտելի սունկ), morille, *sf.*

ՄԱՐՄ (բունկաւոր տունկ մ'է. ի՛ր է՛լէ՛կտ՛), la morelle noire, *sf.*, strychnos, *sm.*

ՄԱՐՄԱԿԱՆ, strychnique, *adj.* — թթուտ, acide —.

ՄԱՐՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, strychnisme, *sm.*

ՄԱՐՄԱՍ (տեսակ մ'աղ), strychnate, *sm.*

ՄԱՐՄԱՆԻ, ronce, *sf.*

ՄԱՐՄԻՆ, strychnine, *sf.*

ՄԱՐՄՈՆ, mormon, *sm.*

ՄԱՐՄՈՆԱՆ, mormon, onne, *adj.* *L'église mormonne.*

ՄԱՐՄՈՆՈՒԹԻՒՆ, mormonisme, *sm.*

ՄԱՐՈՍ, V. Խեցի։

ՄԱՐՈՍՈՍՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ՄԱՐՈՍՈՒԹԻՒՆ, V. Խեղդուքիւն։

ՄԱՐՍ (ամանի բերան գոցելու ծեփ. Ր՛ը. +էրէէ), lut (լ՛ե՛ր), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շոխ, Շոդախ։ — իմաստութեան (pas նախնի իմիաւարաց [alchimiste]), — de sapience. կ'բսուի եւս իմաստասիրաց շղոխ (ՇՈՂԱՆ)։ Ծեփել —ով, V. Մարել։

ՄԱՐՏԻ (մարտով ծեփել), luter, *va.* — *une vase. Il faut — cette cornue (գնդածայր շիշ).*

ՄԱՒՋ, jus (յ՛ե՛ր), *sm.*

ՄԱՒՐ, obscurité, *sf.*, ténèbres, *sfp.* *Les ténèbres de la nuit.* || obscur, ure, sombre, ténébreux, euse, noir, *m.* noire, *f.* *adj.* Գրեթէ — է, il fait presque noir. — է, il fait sombre. —ը կոխեց, la nuit est tombée. — կերպիւ, կերպով, obscurément, *adv.*

ՄԱՒԹԱՆ (բան մը [կօշիկ] բարձրացնելու կտոր, ներբ), hausse (ճ՛ո՛), *sf.* *Mettre des —s aux pieds d'une table, d'une armoire.* cale, *sf.* *Ce meuble vacillait, je l'ai assujetti* (կամ *assujéti*) *avec une* —.

ՄԱՒԽ, fumée, *sf.*

ՄԱՒԽԱՆԵԼ, V. Ծխացնել։

ՄԱՒԽԱՆՈՂ, introducteur, trice, *s.* V. Ծխացնող։

ՄԱՒԽԻԿ, introducteur des ambassadeurs.

ՄԱՒԽԻՋ, V. Ծուծումն։

ՄԱՒՍ } (ամենակեր [omnivore]. **ՄԱՒՍՆ** } ե՛ր. ֆ՛ր՛ր), rat, *sm.* Էգ —, femelle du —, rate, *sf.* ֆոխրիկ —, V. Մկնիկ։ —ը կը ճչէ, le — siffle.

2. **ՄԱՒՍՆ** (ա՛ր՛ե՛լ. ա՛ի՛ե՛լէ՛ ե՛ի՛. յզ. *Մկա՛ն՛ք*), muscle, *sm.* — *abaisseur. Le tendon d'un* —. *Les fibres des —s.*

ՄԱՒՃԱՆ (ե՛ն՛ե՛ա՛ր՛), soulier, *sm.* Հարթ, անկրունկ —f, —s plats.

ՄՈՒՄԻԱՅ, momie, *sf.*

ՄՈՒՆ (փոքրիկ ճանճ), petite mouche, *sf.*, moucheron, *sm.*

ՄՈՒՆԵՏԻԿ (Թէլլալ), crieur, *sm. Un — public.*

ՄՈՒՆՋ, muet, ette, *adj. Ceux qui sont sourds de naissance sont muets.* || muet, ette, *s. L'institution des sourds-muets.*

ՄՈՒՇԿ ([illegible]), musc ([illegible]), *sm. Cela sent le —.* civette, *sf.* — երէ, musc, porte-musc, *sm.* Բէշկ մշկոյ ([illegible]), chat musqué, *sm.*, civette, *sf.*, passe-musc (*pl.* des *passe-musc*), *sm.*

ՄՈՒՇՏ, coups de poing.

ՄՈՒՇՏԱԿ ([illegible]), pelisse, fourrure, *sf. La fourrure d'un président.* vitchoura ([illegible]), *sm. Il se munit d'un bon vitchoura.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱԳՈՐԾ, celui ou celle qui fait, qui prépare des fourrures, pelletier, ière, *s.* || fourreur, *sm.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, pelleterie, *sf.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱՎԱՃԱՌ, celui ou celle qui vend des fourrures, pelletier, ière, *s. Marchand pelletier.*

ՄՈՒՇՏԱԿԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, pelleterie, *sf.*

ՄՈՒՇՏՕՁԻՔ, boa, *sm.*

ՄՈՒՌՏ, révolte, sédition, *sf.*

ՄՈՒՍԱՅՔ, les filles de Mémoire, les Muses.

ՄՈՒՍԵՈՆ ([illegible]), musée, *sm. Le — du Louvre.*

ՄՈՒՍԿԷՏ (հրացան պատրուգաւոր), mousquet, *sm.*

ՄՈՒՍԿԻՏԱՒՈՐ, mousquetaire, *sm.*

ՄՈՒՏՔ, entrée, introduction, *sf.*, accès, abord, *sm.* || recette, *sf.*, revenu, crédit, *sm.* Արքունի —, liste civile.

ՄՈՒՐ ՏԵՍԱՆԵԼ, V. Ունչ։ Մէկուն վրայ մուր քսել, dénigrer, *va.*

ՄՈՒՐԱԼ, mendier, tendre la main, demander l'aumône, կամ լոկ demander, *va.* Մէկը —ու վիճակ հասցունել, mettre, réduire à l'aumône.

ՄՈՒՐԱԿԱՆ, mendiant, ante, *adj.*

ՄՈՒՐԱՆԱԼ, mendier, tendre la main, demander l'aumône, կամ սոսկ demander, *va.*, gueuser, *v. n.* et *a.*, gueusailler, *vn.* Ի դուռս ի դուռս (դռնէ դուռ) մուրանայ, il demande de porte en porte. Ի դուռս ի դուռս երերեալ —, aller mendiant de porte en porte.

ՄՈՒՐԱՑԱԾՈՅ, emprunté, ée, *adj.* || —, d'emprunt, *adv. Érudition, esprit d'emprunt. Beauté, vertus d'emprunt.*

ՄՈՒՐԱՑԻԿ, mendiant, ante, gueusant, ante, *adj.* || mendiant, ante, demandeur, euse, *s.*; gueux, *sm.* Կին —, gueuse, *sf.* — հաւաքանդամ, V. Հաւաքանդամ։

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆ, gueux, *sm.* V. Մուրացիկ։

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, gueuserie, *sf.*

ՄՈՒՐԱՑՈՂ, V. Մուրացիկ։

ՄՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, mendicité, *sf.*

ՄՈՒՐՀԱԿ, billet, écrit, *sm.* || cédule, *sf.*, instrument, *sm.* — պարտուց, V. Պարտամուրհակ։ Հրամանի —, billet à ordre. — առ տանողն, billet au porteur. — դրամատեղանոյ, դրամանոցի, billet de banque. — գանձու, billet de trésor. Ազնուականութեան —ներ, parchemins, *smp. Il est fier de ses parchemins.*

ՄՈՒՐՀԱԿԱԿԱՆԵՆԳ (յօրինիչ սուտ մուրհակաց), titrier, *sm.*

ՄՈՒՐՀԱԿԱՊԱՀ (կրօնաւոր պահապան մուրհակաց մենաստանին), titrier, *sm.*

1. **ՄՈՒՐՃ** ([illegible]), marteau, *sm.* Փոքրիկ — (քանդակագործաց), marteline, *sf.* Ջրաշարժ —, mar-

tinet, *sm.* Մրճով զարնել, battre à coups de marteau, marteler, *va.* 2. Մուրճ, marteau d'armes.

Մառորդ, gueusant, ante, *adj.* || gueusard, arde, mendiant, ante, *s.*; gueux, *sm.* — **երթալ**, **երթիլ**; gueusailler, *vn.*

Մառորդութիւն, mendicité, gueuserie, *sf.*

Մառոտ (ծաղիկ տեսակ), myrte, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Մրտենի.

Մաւել, obscurité, *sf.* *Son discours est plein d'—, d'—s.* || obscur, ure, sombre, terne, *adj.*

Մաչոտալ (անչափ ուտել, տկռիլ), s'empiffrer, *vpr.*

Մածուալ, V. Մրմռալ.

Մածուել, V. Մրմռալ.

Մածուդ, V. Մրմռացող.

Մածուդ, **Մածուդուք** (ծռվռտ), frémissement, mugissement, *sm.* V. Մրմռումն.

Մաղաձկած (ալիք. հողմռմբի), mugissant, ante, *adj.*

Մաղաձծող, frémissant, ante, *adj.*

Մոնձել, rugir, gémir, frémir, *vn.* — (ալեաց), frémir, mugir, *vn.* — (հողմոց), rugir, murmurer, mugir, *vn.*

Մաղձիւն, rugissement, gémissement, *sm.* — (ալեաց), mugissement, frémissement, murmure, *sm.* — (անասնոց), cri, *sm.*

Մաղձող, rugissant, ante, mugissant, ante, *adj.*

Մաեցնել, se révolter, *vpr.*

Մաեցումն, révolte, sédition, *sf.* [*sf.*

Մամանդագիտութիւն, sarcologie,

Մամանդր (դեղ), sarcotique, *adj.* կր գործածուի նաեւ իբր *sm.* *Les —s.*

Մամանոտ, carnaire, *adj.*

Մամոգործ, boucher, *sm.* V. եւ Մսավաճառ.

Մամոքափ, décharné, ée, *adj.*

Մամոքափիլ, se décharner, *vpr.* *Ce cheval se décharne.*

Մամկաւ (է՛ր՛լ), fourchette, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գաւազանիկ.

Մամկեր, carnassier, ière, carnivore, *adj.* — անասուն, carnivore, *sm.*

Մամկոյր (դեղ), sarcophage, cathérétique, *adj.* Դեղ —, sarcophage, *sm.*

Մամկոյր (գազանի եր ընտանի պոչէ՛ պէս չո՛ր), fourchette, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մսափող.

Մամնալ, se carnifier, *vpr.* կ'բսուի եւս Միս դառնալ (մեռ).

Մամոտաւ, créosote, *sf.*

Մամոտորան, fricot, *sm.* *Un bon —.* [V. Արգանակ.

Մամոյր (մսի չուր. եր —, —), **Մամոսեր**, carnassier, ière, *adj.*

Մամավաճառ, boucher, *sm.* կին —ի, bouchère, *sf.* կին —, V. Մսավաճառանոց.

Մամավաճառանոց, boucherie, *sf.* [*sf.*

Մամավաճառուհի, bouchère,

Մամրան, charnier, *sm.*

Մամացում, **Մամացումն**, carnification, *sf.*

Մամտաղ (գազանի եր ընտանի պոչէ՛ պէս չո՛ր), fourchette, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մսակաճ.

Մսեղէն, de viande, *adj.*

Մսեցուցնել, causer du froid, geler, *va.* *Le vent me gèle.*

Մսիլ, prendre froid, avoir froid. Կր մսիմ, j'ai froid. Ոտքերս կր մսին, j'ai froid aux pieds. Ձեռքերս կր մսին, j'ai froid aux mains. Բոլոր մարմինս կր մսիմ, j'ai froid par le corps. Յաստիճ —, avoir très froid, geler, *vn.* *On gèle ici.*

ՄՄԻԿ (մարմնոյ վրայ մսի փոքրիկ կոյս), caroncule, *sf.* — *myrtiforme.*

ՄՄԼԵԼ, dépenser, *va.*

ՄՄԼՈՂ, dépensier, ière, *s.*

ՄՄՈՏ, frileux,euse,*adj.* [du.

ՄՄՈՂԿ(խաղ մ'է),cheval fon-

ՄՄՈՏ, charnu, ue, *adj.*

ՄՄՈՒՏ (այտուցն), sarcomateux, euse, *adj.* — այտուցն, tumeur sarcomateuse, *sf.*, sarcome, *sm.*

ՄՄՈՒՏՈՒՆ (ուտիք. եվ էլեկտր.), charnage, *sm.*

ՄՄՈՒՐ, crèche, mangeoire, *sf.* — բերանոյ, V. խամճեկ։

ՄՏԱԲԱՆ, frénétique, *adj.*

ՄՏԱԲԱՑՈՒԹԻՒՆ, ouverture d'esprit.

ՄՏԱԲԵՐԵԼ, s'aviser de, *vpr. De quoi vous avisez-vous?*

ՄՏԱԴԻՐ, attentif, ive, éveillé, ée, vigillant, ante, soigneux, euse, *adj.*

ՄՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, attention, application,*sf.*, soin, attachement, *sm.*, considération, imagination, *sf.* Մտադրութեամբ, attentivement, *adv.*

ՄՏԱԽՈՀ, V. Մտածող։

ՄՏԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, rêverie, *sf.*

ՄՏԱԽՈՐՀ, V. Մտախոհ։

ՄՏԱԾԵԼ, penser, méditer, *v. a.* et *n.*, songer, considérer, aviser, projeter, *va.*, s'aviser de, *vpr.* Լաւ, ուշադրութեամբ —, réfléchir, *vn.*, y regarder à deux fois. Խորհրդի —, méditer profondément, rêver, *vn.* Տխուր բաներ —, broyer du noir. Ամէն բան աղէկ —ով, tout bien considéré. Առանց —ու, à tort et à travers. Այն ատեն կը մտածուի, նարը կը փնտռուի (առակ), alors comme alors. V. եւ Ճար։ Շատ աղէկ մտածեցիր, voilà une excellente idée!

ՄՏԱԾԿՈՏ, pensif, ive, rêveur, euse, *adj.*

ՄՏԱԾՈՂ, penseur, *sm.* || pensant, ante, réfléchi, ie, méditatif, ive, *adj.*

ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԻՒՆ, penser, raisonnement, *sm.*

ՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, pensée, *sf.*, penser, *sm.*, méditation, réflexion, considération, idée, *sf.* Ընդհանուր, ամենքեքը —, lubie, *sf. Il lui prend souvent des —s.* Ցնորական —, illusion, *sf.* Նախամտածնական —, prémédition, *sf.* Մտածութեանց մէջ թարթափիլ, rêver, songer, *vn.* Ուղիղ — չունենալ, avoir la tête à l'envers. —ն ամբողջ կը զարհուրեցնէ զմարդ, V. Զարհուրեցնել։

ՄՏԱԿՈՐ, aveugle, *adj.*

ՄՏԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ, aveuglement, *sm.*

ՄՏԱՀԱՐ, frappant, ante, *adj. Une vérité frappante. Un spectacle —.*

ՄՏԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, gymnastique de l'esprit.

ՄՏԱՆԻՆ, mental, ale, *adj.*

ՄՏԱՆՈՁ, pensif, ive, *adj.*

ՄՏԱՆԵԼ, V. Մտնել։

ՄՏԱՌՈՒՆ, intelligent, ente,*adj.*

ՄՏԱՑԱԲԱԺ, intelligent, ente, *adj.*

ՄՏԱՑԱԲԱԺՈՒԹԻՒՆ, intelligence, ouverture d'esprit.

ՄՏԱՏԱՆՋ, inquiet, ète, *adj.*

ՄՏԱՏԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, inquiétude, *sf.*

ՄՏԱՏԻՊ, spéculatif, ive, *adj.* || spéculatif, *sm.*

ՄՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, inspiration, *sf. L'— divine.*

ՄՏԱՑ, V. Մտայիճ։

ՄՏԱՑԱԾԻՆ, idéal, ale *(pl. idéaux)*, fantastique, intelligible, *adj.* [sè, ée, *adj.*

ՄՏԱՑԻՒ, intelligent, ente, sen-

ՄՏԱՒՈՐ, intelligent, ente, *adj.*

ՄՏԱՒՈՐԱԲԱՐ, mentalement, *adv.*

ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, intellectuel, elle, mental, ale, idéal, ale (*pl. idéaux*), rationnel, elle, *adj.*

ՄՏԵՐԻՄ, intime, cordial, ale, *adj.* || —, — խորհրդակից, confident, ente, *s.*

ՄՏԵՐՄԱԲԱՐ, intimement, confidemment, cordialement, en confidence, *adv.*

ՄՏԵՐՄՈՒԹԻՒՆ, intimité, confidence, *sf.*

ՄՏԻԿ ԸՆԵԼ, écouter, être aux écoutes, prêter l'oreille.

ՄՏՄՏՈՒՔ, cogitation, *sf.*

ՄՏՆԱԼ, } entre (Être բայով), **ՄՏՆԵԼ**, } *vn.* || pénétrer, *vn.*, s'introduire, *vpr.* Խորը —, percer, *vn.* || creuser, *va.* (Խնդրոյ մը) խորը —, enfoncer, *vn.* Կամացուկ մը, կամաց կամաց —, s'insinuer, se couler, *vpr.* Մէջ, մէջտեղը —, intervenir, *vn.* Մէջը —, pénétrer, percer, *va.* Նորէն —, rentrer, *vn.* (Գետը) —, tomber, *vn.* Նաւ —, s'embarquer, *vpr.* Կենդանալ գործերու մէջ —, s'attirer (se faire) de mauvaises affaires. Այս մարդը միշտ կենդանալ գործերու մէջ կը մտնէ, բայց միշտ մէջէն կ'ելնէ, cet homme s'attire toujours de mauvaises affaires, mais il s'en tire toujours. Դադարելուն —, V. Դադարելութիւն։ Անկողին —, se mettre au lit.

ՄՏՊՈՒԽ (ճօշգունա), décoction, *sf.*

ՄՏՐԱԿ (գամչը), cravache, *sf.*, fouet (ֆուէ. Որմանք ոչ ուղիղ կը հնչեն ֆուա), *sm.*

ՄՏՐԱԿԵԱԼ, fouetté, ée (ֆուէտէ. Որմանք ոչ բարւոք կը հնչեն ֆուատէ), *adj.* *Les chevaux fouettés par le cocher.*

ՄՏՐԱԿԵԼ, fouetter (ֆուէտէ. Որմանք ոչ ուղիղ կը հնչեն ֆուատէ), *va.* — *les chevaux, les chiens.*

ՄՏՐԱԿԻՉ, } fouetteur, euse **ՄՏՐԱԿՈՂ**, } (ֆուէտէօր, էօզ. Որմանք ոչ բարւոք կը հնչեն ֆուատէօր, էօզ), *s.* *Ce maître d'école est un grand* —.

ՄՏՐՈՒԿ (ձիոյ), jeune cheval jusqu'à 3 ans, poulain, *sm.* || — (էշի), le petit d'un âne, ânon, *sm.*

ՄՏՑՈՒՆԵԼ, faire entrer, introduire, *va.* *Je l'introduis chez vous.* fourrer, insérer, *va.* — (ոճ մը), ficher, *va.* Նորէն —, rentrer, *va.* (Դարան) —, aposter, *va.*

ՄՐԱՀԱՐԵԼ, toucher, *va.*

ՄՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, touche, *sf.*

ՄՐԱՓ, sommeil, *sm.*

ՄՐԱՓԵԼ, sommeiller, roupiller, *vn.*

ՄՐԱՓՈՂ, roupilleur, euse, *s.* *C'est un vieux* —.

ՄՐԳԱԲԵՐ, fruitier, ière, *adj.*

ՄՐԳԱԹԱՆ, V. Զամչարակ։

ՄՐԳԱՆՈՑ, V. Զամչարակ։

ՄՐԳԱՊԱՀ, messier, officier, *sm.* *Il est officier de maison.*

ՄՐԳԱՊԱՀԱՆՈՑ, fruiterie, *sf.*, fruitier, *sm.*

ՄՐԳԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ (ատմուճի), fruiterie, *sf.*

ՄՐԳԱՏԵՍԱՆ (պարտէզ մրգոց, մրգենեաց), fruitier, verger, *sm.*

ՄՐԳԱՎԱՃԱՌ, fruitier, ière, *s.* Խանութ —ի, V. Մրգավաճառանոց։ [*sf.*

ՄՐԳԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ, fruiterie,

ՄՐԳԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, fruiterie, *sf.* *Quitter la* —.

ՄՐԳՕՂԻ, ratafia, *sm.* — *de cerise, de fleurs d'oranger.*

ՄՐԿԵԼ, brûler, *va.* [*sm.*

ՄՐՃԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, martelage,

ՄՐՃԱՒՈՐ, marteleur, *sm.*

ՄՐՄՆՋԵԼ, murmurer, *vn.*

ՄՐՄՌԻՆՋ, murmure, lai, *sm.*

ՄՐՄՌԱԼ, bougonner, grogner, gémir, gronder, *vn.*, grommeler, *v. n.* et *a.* — (ծովու, հողմոց), mugir, *vn.*

ՄՐՄՌԱՑՈՂ, bougon, *sm.*; grogneur, euse, grognard, arde, *adj.* et *s.*

ՄՐՄՌՈՒՄ, } gémissement,
ՄՐՄՌՈՒՄՆ, } *sm. Le sourd — des forêts.*

ՄՐՈՒՐ, dépôt, sédiment, *sm.*, fèces (Փէ-է-), *sfp.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ախժիճք, Ախժիք։ — սրճոյ (Գէֆէ), marc (Մառ) de café. — (գինւոյ, գարեջրոյ), V. Դուրդ, Դուրդին։

ՄՐՋԻՒՆ (Ֆուրմի), fourmi, *sf. Des —s noires. Des —s rouges.* Սպիտակ՝ ճերմակ —, — blanche, *sf.*, termite, *sm.* Կոյս մրջեանց, —f, V. Մրջնակոյս։ Բոյն մրջեանց, V. Մրջիւնոց։

ՄՐՋԻՒՆՈՑ (բոյն մրջեանց), fourmilière, *sf.* — *souterraine.*

ՄՐՋՆԱԿՈՅՏ (կոյս մրջեանց. մրջիւնք), fourmilière, *sf. Nous vîmes sortir toute la —.*

ՄՐՋՆԱՌԻՒԾ (մրջնակեր միջատ մը), fourmi-lion (*pl.* des *fourmis-lions*), *sm.*

ՄՐՋՆԱԿԱԼ (մրջնակեր անասուն մը յԱմերիկա), fourmilier, *sm.* || — (մրջնակեր թռչուն մը), fourmilier, *sm.*

ՄՐՋՆԵՌԱՑ, fourmillant, ante, [*adj.*

ՄՐՏԱՁԵՒ (ըստ անդամազիտաց), myrtiforme, *adj. Caroncule (մսիկ) —.*

ՄՐՏԱՎԱՐԴ, rosage, rhododendron, *sm.*

ՄՐՏԱՏԵՐԵՒ (ըստ անդամազիտաց), myrtiforme, *adj. Caroncule (մսիկ) —.*

ՄՐՏԵՆԻ (Մէրսին աղաճը), myrte, [*sm.*

ՄՐՐԱԿԱՆ, } sédimentaire, *adj.*
ՄՐՐԱՅԻՆ, } *Couches —s.*

ՄՐՐԻԿ, tempête, *sf.*, orage, tourbillon, *sm.*, bourrasque, *sf.* — կարկտախառն, un orage mêlé de grêle.

ՄՐՐԿԱԼԻՑ, orageux, euse, *adj.*

ՄՐՐԿԱՅՈՅԶ, orageux, euse, *adj.*

ՄՐՐԿՈՏ, tempétueux, euse, orageux, euse, *adj.*

ՄՐՑԱԿԻՑ, rival, ale (*pl.* des *rivaux*), *adj.*; concurrent, ente, compétiteur, trice, rival, ale, *s.*

ՄՐՑԱԿՑԻԼ, concourir, *vn.*

ՄՐՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, concurrence, *sf. Entrer en — avec quelqu'un (մրցիլ).* compétition, *sf.*

ՄՐՑԱԿԱՆ (ճրաճանգք), qui a rapport à la palestre, palestrique, *adj.* — ճրաճանգք, V. Մրցամարտք։

ՄՐՑԱՄԱՐՏՔ, exercices palestriques, *smp.* կամ լոկ palestrique, *sf.*

ՄՐՑԱՆԱԿ, prix du combat, du concours, կամ սոսկ prix, *sm.*, prime, *sf.* Պատուել —աւ, primer, *va. Ce cultivateur a été primé plusieurs fois.* Տանել զ—ն (—ը տանիլ, ստանալ, շահիլ), remporter le prix. Հանդիսական բաշխումն —աց (ի վարժարանս), distribution solennelle des prix.

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, distribution des prix.

ՄՐՑԱՆԱԿԱՌՈՒ, lauréat, *adj. m.* կը գործածուի եւ իբր *sm. Un jeune lauréat.*

ՄՐՑԱՆՔ, palestre, *sf.* Ծաղկաքաղի —, jeux Floraux.

ՄՐՑԱՐԱՆ, arène, palestre, *sf.*

ՄՐՑԵԼ, } combattre, rivali-
ՄՐՑԻԼ, } ser, concourir, lutter, entrer en concurrence avec quelqu'un, aller, courir sur les brisées de quelqu'un, *vn.* Գիրկընդխառն —, lutter, *vn.* Մրցելով, մրցելով, concurremment, à l'envi, *adv.*

ՄՐՑՈՒԹԵԱՆ, agonistique, *adj.*

ՄՐՑՈՒԹԻՒՆ, combat, *sm.* || concours, *sm.*, concurrence, rivalité, palestre, *sf.* —ի բանաստեղծութեանց եւ ճարտարախօսութեանց ի Տոլոսա (Toulouse) խաղաւի Գաղղիացւոց, V. Ծաղկաբաշխ մրցանիւ (**ՄՐՑԱՆԱՒ**). Մրցութեան հրաւիրագիր (առ հինցն), V. Հրաւիրագիր.

ՄՐՑՈՒՄ, } concours, *sm.* *Le*
ՄՐՑՈՒՄՆ, } — *est ouvert. Mettre au — une chaire de médecine.*

ՄՏԱԼ (ծաղր ընել), secouer les oreilles.

ՄՕՏ, près, proche, *adv.* || près de, proche, auprès, *prép.* || environ, *adv.* et *prép.* || voisin, ine, prochain, aine, proche, assistant, ante, présent, ente, adjacent, ente, *adj.* — լինել, լլալ, être près. — լինել (իյնալու), faillir, *vn.* — լինել (ընկղմելու), manquer, *vn.* —ից, —էն, de près, *adv.* —ու, dernièrement, *adv.* — ժամանակէն, prochainement, *adv.*

ՄՕՏԱԼՈՒՏ, imminent, ente, *adj.* *Une ruine imminente.* instant, ante, *adj.* *Le péril, le besoin est* —. — իմն օրինակաւ, imminemment, *adv.* —ն լինել (վտանգի, չարեաց), V. Մօտաւորութիւն (վտանգի), վերահասութիւն.

ՄՕՏԱՒԱՍ, instant, ante, *adj.* *Le péril, le besoin* —.

ՄՕՏԱՒՈՐ, voisin, ine, prochain, aine, proche, *adj.*

ՄՕՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, voisinage, *sm.*, proximité, contiguïté, *sf.* — (վտանգի), imminence, *sf.*

ՄՕՏԻ, V. Մօտ ցուցանել.

ՄՕՏՆԱԼ, approcher, aborder, *vn.*; accoster, *va.*; s'approcher կամ se rapprocher de, s'avancer vers, se présenter, s'offrir, *vpr.* Գաղտուկ կերպով —, se couler, *vpr.* *Coulez-vous doucement parmi les autres.*

ՄՕՏՑՈՒՑԱՆԵԼ, approcher, rapprocher, *va.* (փորձի հաւատար) —, présenter, *va.* — *une serrure avant de la poser.*

ՄՕՏԻԼ, V. Մօտ ցուցանել.

ՄՕՏԻՆ, tout près, *adv.*

ՄՕՐ, bourbe, *sf.*, bourbier, *sm.*

ՄՕՐԱԿԱՆ, bourbeux, euse, *adj.* *Tortue bourbeuse.*

ՄՕՐԱՁԱՒ, barge, *sf.*

ՄՕՐԱՆԱԼ, croupir, *vn.* —ն (ջրոց), croupissement, *sm.*

ՄՕՐԱՈՒԿ, bourbeux, euse, *adj.* *Tortue bourbeuse.*

ՄՕՐԱՑ, bourbier, *sm.* *S'engager, entrer, tomber dans un* —. *Se tirer d'un* —.

ՄՕՐԱՑԵԱԼ, croupissant, ante, *adj.*

ՄՕՐԱՔԵՈՒԱԴՈՒՍՏՐ, cousine, *sf.* *C'est ma* —.

ՄՕՐԱՔԵՈՒՈՐԴԻ, cousin, *sm.* *Est ce votre* —?

ՄՕՐԱՔՈՑՐ, tante, *sf.* *Madame votre — est-elle partie? Mademoiselle votre* —.

ՄՕՐԵՂԲՕՑՐ, oncle, *sm.* *Mon — est arrivé hier.* [*sf.*

ՄՕՐԵՂԲՕՐԱԴՈՒՍՏՐ, cousine,

ՄՕՐԵՂԲՕՐՈՐԴԻ, cousin, *sm.*

ՄՕՐՈՒ (ի՛յ ե՛ն), belle-mère *(pl.* des *belles-mères)*, *sf.* Նախասաճօք կ'բսուի մարձր, *sf.*

ՄՕՐՈՒԱՆԻ, barbu, ue, *adj.* *Être tout* —. *Cette femme est barbue comme un homme.* — (տուճկ), V. Քսաւոր.

ՄՕՐՈՒԲՋԱԿԱՓ (է՛ւ է՛ւ ի՛ւ), tempe, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս իրաճուճք, Ծամելիք, քճերք, քճելտեղ. || — (ինի դ՛ւը), face, *sf.* *Il a les —s dégarnies.* Հայերէն կ'բսուի եւս քուճք, իրաճուճք (ինի դ՛ւը). [*adj.*

1. **ՄՕՐՈՒՏ**, croupissant, ante,

2. ՄՕՐՈՒՑ (յուՆկ մ'է), V. Նար-գէս, Ներգիս։
ՄՕՐՈՒՔ, barbe, *sf*. *Laisser croître sa —. Porter la longue.* — ծնօտից, V. կողմնամօրուք։ — (ձկանց), barbillon, *sm*. Այծեակ՝ ճերմակ —, — blanche, fleurie. կարմիր —, — rousse. Որջլային —, une — grouillante de vermine. Նոր բուսնիլ սկսած —, poil follet. Մէկուն —ն ածիլել, barbifier, faire la — à quelqu'un.

Յ

Յ (*hi* ou *y*), vingt et unième lettre de l'alphabet arménien et seizième des consonnes. || Trois cents, trois-centième.

ՅԱԳ (յի. յցեալ. առ յցեալ), plein, eine, *adj*. "*Malheur a vous qui êtes —s et contents du monde!*,, *ROSS. R. d'Angl.* Ուտել ց—, manger jusqu'à satiété, jusqu'à la satiété.

ՅԱԳԵՆԱԼ, se rassasier, s'assouvir, *vpr*.

ՅԱԳԵՑՈՒԹԻՒՆ, satiété, *sf*. Կցապինդ —, V. Ցազուրդ։ || — (բուս տարրագիտաց [chimiste]), saturation, *sf*.

ՅԱԳԵՑՈՒՄ, ՅԱԳԵՑՈՒՄՆ, } rassasiement, assouvissement, *sm*.

ՅԱԳԵՑՈՒՆԵԼ, rassasier, assouvir, *va*. *Assouvir ses passions.* || saturer, *va*.

ՅԱԳԵՑՈՒՑԻՉ, rassasiant, ante, *adj*. *Un mets —. Des viandes rassasiantes.*

ՅԱԳԻԼ, V. Ցագենալ։

ՅԱԳՈՒՐԴ, rassasiement, *sm*., satiété, *sf*.

ՅԱԳՉԻԼ, aller bien, *vn*.

ՅԱԴԴԵԼ, pousser, *va*.

ՅԱԹ, élément, *sm*.

ՅԱԽՈՒԹՆ, téméraire, *adj*. *Jugement —.* — բանք, bravade, *sf*. || —, — կերպիւ, կերպով, témérairement, gaillardement, précipitamment, à coups perdu, *adv*.

ՅԱԽՈՒԹՆԱԽՕՍ, bravache, *sm*.

ՅԱՄԱՐԱՆ, station, *sf*.

ՅԱՄԱԻՈՐԱԿ (յածող նաւ. պատերազմիկ), croiseur, *sm*.

ՅԱՄԻԼ, parcourir, rôder, flâner, trôler, *vn*.; se promener, *vpr*.

ՅԱԿԱՄԱՅ ԿԱՄՕ, involontairement, *adv*.

ՅԱԿԻՆԹ (...), jacinthe, *sf*.

ՅԱԿՈԲՈՒԿ (յուՆկ մ'է. կարմիր ճանկարող), alkékenge (...), coqueret, *sm*., coquerelle, *sf*.

ՅԱԿՈՒՐՉԻ (...), escarpolette, *sf*. *Se mettre à* կամ *sur l'—. Le jeu de l'—.*

ՅԱՂԱԳՍ, pour, en faveur de, au respect de, *prép*.

ՅԱՂԱՄ, salaison, *sf*.

ՅԱՂԵԼ, saler, *va*. —ն, V. Ցաղումն։ [*morue*.

ՅԱՂԻՉ, saleur, euse, *s*. — *de*

ՅԱՂԹ, grand, ande, vaste,

énorme, *adj.* || gros, *m.* grosse, *f.*, fort, *m.* forte, *f.* *adj.* || massif, ive, *adj.* || puissant, ante, victorieux, euse, *adj.*

ՅԱՂԹԱԿԱՆ, triomphal, ale (*pl. triomphaux*), *adj.* *Char* —. triomphant, ante, victorieux, euse, *adj.* — կամար, arc de triomphe. || vainqueur, *sm.*

ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԼ, vaincre, convaincre, *va.* || terrasser, *va.* || imposer silence, *va.*

ՅԱՂԹԱՀԱՐԻՉ, convaincant, ante, terrassant, ante, *adj.*

ՅԱՂԹԱՄԱՐՄԻՆ (վարազ), énorme, *adj.*

ՅԱՂԹԱՆԱԿ, triomphe, *sm.*, victoire, *sf.* —աւ, en triomphe, triomphalement, *adv.*

ՅԱՂԹԱՆԱԿԵԼ, triompher, remporter la victoire, l'emporter sur.

ՅԱՂԹԱՆԱԿՈՂ, triomphant, ante, *adj.* || triomphateur, *sm.*

ՅԱՂԹԱՆԴԱՄ, membru, ue, fort, *m.* forte, *f.* *adj.*

ՅԱՂԹԵԼ, vaincre, l'emporter sur, *va.* || prendre կամ avoir le dessus.

ՅԱՂԹԻԼ, V. Յաղթուիլ։

ՅԱՂԹԿՈՒՔ (աղանդաւորք Բ ի դարուն որ կ'ապրէին ժուժկալութեամբ եւ կը խոտէին ամուսնութիւն), continents, *smp.*

ՅԱՂԹՈՂ, vainqueur, triomphateur, *sm.* || triomphant, ante, victorieux, euse, *adj.* — ի մարտի (պատերազմի մէջ —), V. Պատերազմայաղթ։ — կերպիւ, կերպով, V. Յաղթողաբար։

ՅԱՂԹՈՂԱԲԱՐ, victorieusement, *adv.*

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ, victoire, *sf.*, triomphe, *sm.* — ստանալ, remporter la victoire, l'emporter sur, cueillir des lauriers.

ՅԱՂԹՈՒԻԼ, être vaincu, tomber, succomber, avoir le dessous, battre en retraite.

ՅԱՂՈՒՄ, } salage, *sm.*, salaison, *sf.* *La salaison du porc frais.*
ՅԱՂՈՒՄՆ, }

ՅԱՃԱԽ, souvent, fréquemment, *adv.* Ըստ կարի —, կարելի եղածին չափ —, aussi souvent que possible. — ընտանութիւն, fréquentation, *sf.*

ՅԱՃԱԽԱԲԱՐ, V. Յաճախ։

ՅԱՃԱԽԱԿԱՆ, fréquentatif, ive, *adj.* — անուն, բայ, fréquentatif, *sm.*

ՅԱՃԱԽԵԼ, fréquenter, *v. a.* et *n.* — տեղ մը, — quelque part, un lieu. Ընկերութիւններ —, — des sociétés. Մէկուն քով —, — quelqu'un.

ՅԱՃԱԽՈՐԴ, client, ente, chaland, ande, *s.*, pratique, clientèle, chalandise, *sf.* — ցնել, achalander, *va.*

ՅԱՃԱԽՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, chalandise, *sf.*

ՅԱՃԱԽՈՐԴՔ, V. Յաճախորդ։

ՅԱՃԱԽՈՒԹԻՒՆ, fréquence, *sf.*

ՅԱՃԱԽՈՒՄ, } fréquentation, *sf.*
ՅԱՃԱԽՈՒՄՆ, }

ՅԱՄԱՌ, opiniâtre, obstiné, ée, entêté, ée, têtu, ue, tenace, mutin, ine, *adj.* || opiniâtre, *sm.*; obstiné, ée, *s.* — գործել, obstiner, *va.*

ՅԱՄԱՌԵԼ, s'opiniâtrer, s'obstiner, s'entêter, *vpr.*

ՅԱՄԱՌԵՑՈՒՆԵԼ, V. Յամառ գործել։

ՅԱՄԱՌԻԼ, V. Յամառել։

ՅԱՄԱՌՈՏ, opiniâtre, tenace, têtu, ue, *adj.* || opiniâtre, *sm.*

ՅԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆ, opiniâtreté, obstination, mutinerie, ténacité, *sf.*, entêtement, *sm.* Ի — ածել, V. Յամառ գործել։ Յամառութեամբ, obstinément, *adv.*

ՅԱՄԲՈՍԵՆԻ (ծառ մ'է), jambosier, *sm.*

ՁԱՄԵԼ, tarder, différer, *vn.*

ՁԱՄԵՑՈՒՆԵԼ, différer, surseoir, *va.*

ՁԱՄՈՒՐԴ, délai, *sm. J'irai sans — (անդադար. անկասկած).* retard, *sm. C'est vous qui êtes la cause de ce —.*

ՁԱՄՔԱՐ (*ֆրանկ.*), ambre gris.

ՁԱՄՔԱՐԱԳՈՒՆ (բմպելի), ambré, ée, *adj.* ցօղի — (*ֆրանկ.*), du rossolis ambré.

ՁԱՄՔԱՐԵԼ, ambrer, *va. — des gants.*

1. **ՁԱՅՐ**, lent, *m.* lente, *f. adj.* — (ընդհակ երակի), rare, *adj.* — բնթանալ (ժամացույցի), retarder, *vn.*

2. **ՁԱՅՐ**, lentement, *adv.*

ՁԱՅՐԱՑՈՒՄ } (դանդազումն
ՁԱՅՐԱՑՈՒՄՆ } ընդմիաց), ralentissement d'un mouvement, retardation, *sf.*

ՁԱՅՐԱՑՈՒՆԵԼ (ժամացույցի բնթացքը), retarder, *va.*

ՁԱՅՐԱՑՈՒՑԻՉ (ընդունն, որ բիրտ), retardateur, trice, *adj.*

ՁԱՅՐԱՔԱՅԼ, à pas lents, *adv.*

ՁԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, lenteur, *sf.*

ՁԱՆՁԱՄ, alors, *adv*

ՁԱՆԿՈՑՈ, au delà, de l'autre côté.

ՁԱՆՁ ԱԲՏԻ, dès lors.

ՁԱՑԿՈՑՈ, au deçà, en deçà de, de ce côté.

ՁԱՑՄ ԱԲՏԻ, depuis ce temps կամ ce temps là, dorénavant, désormais, *adv.*

ՁԱՅՍ, V. ցայսօր.

ՁԱՑՈՒԹԻՒՆ, programme, *sm. Le — d'un concert, d'une fête.*

ՁԱՑՈՒՐԱՐ, déclaratif, ive, distinctif, ive, caractéristique, *adj.* — կոտորակաց, dénominateur. *Dans la fraction* $^3/_4$, *4 est le —.* — բիւ (ի գրաիատուի [algèbre]), exposant, *sm.* [*adj.*

ՁԱՑՈՒՑԱՐՈՂ, déclaratoire, **ՁԱՑՈՒՑԱՆԵԼ**, déclaration, manifestation, exposition, notification, *sf.*, exposé, *sm.*, énonciation, *sf.*, programme, *sm.* — (տրաքի, ցերտքեան կամ կառավարչական մը), manifeste, *sm.* — (տպագրելի գրքի), prospectus (*ֆրանսերէն*), *sm. Publier un —.* — առնուլ մէկուն խոստովանութիւնը, prendre acte de l'aveu de quelqu'un.

ՁԱՅՏԱԳԻՏ, clair, clairement, évidemment, manifestement, démonstrativement, nettement, notoirement, expressément, explicitement, hautement, visiblement, ouvertement, à découvert, formellement, publiquement, nûment կամ nuement, à vue d'œil, sans masque, sans voile, *adv.*

ՁԱՅՏՆԵԼ, manifester, déclarer, exprimer, expliquer, exposer, énoncer, communiquer, *va.* || découvrir, révéler, dévoiler, déceler, démasquer, déterrer, *va.* || notifier, signifier, dénoter, *va.* || témoigner, *va.* իմիգիմիմ —, V. ցայտնի. իւր միտքն —, se déclarer, s'expliquer, *vpr.* Շիտկէ ըսաւ իւր միտքն —, V. Միտք.

ՁԱՅՏՆԻ, évident, ente, manifeste, clair, aire, notoire, apparent, ente, explicite, net, *m.* nette, *f.*, visible, patent, ente, formel, elle, reconnaissable, connu, ue, *adj.* —է, c'est clair, il est clair, il est évident. Ո՛չ մեռնողն — է եւ ոչ ապրողն (առակ), on ne sait ni qui meurt, ni qui vit. || —, — կերպով, V. ցայտնապէս.

ՁԱՅՏՆԻԼ, V. ցայտնիլ.

ՁԱՅՏՆԻՉ, déclaratoire, *adj.* — (բանի), énonciatif, ive, *adj.*

ՁԱՅՏՈՒԹԻՒՆ, manifestation, énonciation, *sf.* || dévoilement,

décèlement, *sm.* || révélation, *sf.* Աշխարհատես, աշխարհածանօթ —, notoriété, *sf.* —, — կրօնից, révélation, *sf.* *Croire à la —.* Աստուածեղէն —, révélation, *sf.* *Saint Paul a eu des —s.* Գիրք Յայտնութեան Յովհաննու Առաքելոյն, Յայտնութիւն, apocalypse, *sf.* *Commentaires sur l'Apocalypse.* V. Աստուածայայտնութիւն ։

ՅԱՅՏՆՈՒԻԼ, se manifester, se déclarer, se découvrir, se révéler, se développer, *vpr.*

ՅԱՅՐԱՏ (լկտի. կաւաշայից), lascif, ive, luxurieux, euse, *adj.*

ՅԱՅՐԱՏՈՒԹԵԱՄԲ, lascivement, *adv.* *Regarder, danser —.*

ՅԱՅՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, lasciveté, *sf.*

ՅԱՆԳ, terme, *sm.*, fin, *sf.* || rime, *sf.* *— riche.* Ընդոստ, խոտոր —ք, rimes croisées. Տաղաչափել ընդոստ կամ խոտոր —իւք, croiser les rimes. Խառն —ք, rimes mêlées. Զարդ, անխառն —ք, rimes plates. Ի — հանել, finir, mettre fin, venir à bout.

ՅԱՆԳԱՍՏԵՂԾ, rimeur, *sm.* *C'est un excellent —.*

ՅԱՆԳԱՐԱՆ, dictionnaire de կամ des rimes.

ՅԱՆԳԵԼ, **ՅԱՆԳԵՑՈՒՆԵԼ**, } terminer, finir, *va.* || approprier, adopter, appliquer, accorder, *va.*; rimer, *va.*

ՅԱՆԳԻԼ, se terminer, *vpr.*, finir, *vn.* || se terminer, *vpr.*, aboutir à, tendre à, parvenir, *vn.*, être réduit, se réduire, *vpr.*, avoir pour résultat, résulter, *vn.* || s'emboucher, se jeter, *vpr.*

ՅԱՆԳՈՒԱԾ, rime, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Յանգ ։

ՅԱՆԳՈՒՑԱՆԵԼ, attirer, captiver, charmer, engager, entraîner, attacher, *va.* || calmer, apaiser, *va.*

ՅԱՆԳՈՒՑԻՉ, attrayant, ante, attirant, ante, engageant, ante, insinuant, ante, *adj.*

ՅԱՆԳՉԵԼ, V. Յանգչիլ ։

ՅԱՆԳՉԵՑՈՒՆԵԼ, reposer, *va.*

ՅԱՆԳՉԻԼ, cesser, *vn.*, se reposer, *vpr.* || s'attacher, *vpr.*

ՅԱՆԴԳՆԱԲԱՐ, audacieusement, témérairement, hardiment, *adv.*

ՅԱՆԴԳՆԻԼ, avoir l'audace, la hardiesse, oser, *va.*

ՅԱՆԴԳՆՈՒԹԻՒՆ, audace, témérité, hardiesse, arrogance, *sf.*

ՅԱՆԴԻՄԱՆ, devant, en présence, en face de, vis-à-vis de. Դէմ —, face à face.

ՅԱՆԴԻՄԱՆԵԼ, gronder, réprimander, en dire, *va.* Խստիւ —, gourmander, *va.*

ՅԱՆԴԻՄԱՆԻՉ, **ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՂ**, } grondeur, euse, *adj.* et *s.* *Il est —. C'est un vieux —.*

ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, gronderie, réprimande, démonstration, *sf.* Յայտ —, notoriété, *sf.*

ՅԱՆԴՈՒԳՆ, audacieux, euse, téméraire, hardi, ie, gaillard, arde, aventurieux, euse, *adj.*

ՅԱՆԻՐԱՒԻ, injustement, à tort, *adv.*

ՅԱՆԿ, propre à, *adj.*

ՅԱՆԿԱՐԾ, tout à coup, d'aventure, par aventure, *adv.* — յեղակարծ, à l'improviste, *adv.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԴԷՊ, fortuit, ite, *adj.* *C'est un cas —.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, improvisation, *sf.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԱՆ, soudain, aine, subit, ite, imprévu, ue, inattendu, ue, inopiné, ée, *adj.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, soudaineté, *sf.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ (յանկարծակի կենալը), à-coup (*pl.* des *à-coups*), *sm.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱԿԻ, soudainement,

subitement, à l'improviste, inopinément, au dépourvu, de prime saut, *adv.*

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, mourir subitement.

ՅԱՆԿԱՐԾԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, improvisation, *sf.*

ՅԱՆԿԱՐԾՈՒՍՏ, à l'improviste, *adv.* [*adv.*

ՅԱՆԿԱՐԾՕՐԷՆ, subitement,

ՅԱՆԿՈՒՑԱՆԵԼ, attirer, *va.* — *quelqu'un à* կամ *dans son parti. Le miel attire les mouches.* attacher, *va. Les fables ne m'attachent pas.* Յինքն —, captiver, *va. La beauté qui le captive.* charmer, *va. Cette femme charme tous ceux qui la regardent.*

ՅԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, affinité, *sf.*

ՅԱՆԿՈՒՑԻՉ, attirant, ante, *adj. Une femme qui a des manières attirantes. Un esprit —.* attrayant, ante, *adj. Discours, accueil —.* engageant, ante, *adj. C'est une personne fort engageante.* entraînant, ante, *adj. Un style —.* attachant, ante, *adj. Un livre.* — շնորհք, գեղ, charme, *sm. Un — secret, irrésistible. Cette personne a du —, elle est pleine de —.* [soin, *sm.*

ՅԱՆՁԱՆՁԱՆՔ (խնամ. հոգ), **ՅԱՆՁԱՆՁԵԼ** (խնամել), prendre կամ avoir soin de quelque chose, soigner, *va.*

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ, commission, *sf.* Անդամ —ոյ, commissaire, *sm.*

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ, commissaire, commissionnaire, *sm.*

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն յանձնակատարի), commissariat, *sm.*

ՅԱՆՁՆԱՊԱՍՏԱՆ, présomptueux, euse, confiant, ante, *adj.* — ժպիրհութիւն, présomption, *sf.* — ժպրհութեամբ, présomptueusement, *adv.*

ՅԱՆՁՆԱՊԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, présomption, confiance, *sf.*

ՅԱՆՁՆ ԱՌՆՈՒԼ, prendre sur soi, se charger de, s'engager à, entreprentre, commissionner. Յանձն առնուլ (զոք) առ Աստուած, recommander(quelqu'un) à Dieu.

ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ, commissionnaire, *sm.*

ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆ, engagement, *sm.* [*sf.*

ՅԱՆՁՆԱՎԱՐՁՔ, commission,

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐ, commettant, *sm. Rendre compte à ses —s.*

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵԼ, commander, recommander, commissionner, *va.*

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, commande, recommandation, commission, mission, *sf.* (Դատաւորի մ'ուրիշ դատաւորի) բրած աղաչական —, commission rogatoire. — մը կատարել, faire une commission, կամ s'acquitter d'une commission. Ձեր —ը կատարեցի, j'ai fait votre commission, je me suis acquitté de votre commission.

ՅԱՆՁՆԵԼ, commander, recommander, confier à, remettre à, livrer, *va.* Ինքզինքն —, se recommander, se confier, se remettre, se livrer, *vpr.*

ՅԱՆՁՆԵԼԻ, livrable, *adj. Marchandise —.*

ՅԱՆՁՆՈՒԼ, V. Ինքզինքն յանձնել (**ՅԱՆՁՆԵԼ**).

ՅԱՆՁՆՈՒՄ, } livraison, re-
ՅԱՆՁՆՈՒՄՆ, } mise, *sf.*

1. **ՅԱՆՈՒԱՐ** (յովազ Ամերիկայ), jaguar, *sm.*

2. **ՅԱՆՈՒԱՐ,** V. Յունուար.

ՅԱՆՍԵՆԱՑԻ, janséniste, *s.*

ՅԱՆՍԵՆԵԱՆ, janséniste, *adj. Les principes —s.* || —, janséniste, *s.* [*sm.*

ՅԱՆՍԵՆՈՒԹԻՒՆ, jansénisme,

ՅԱՆՑԱՆԵԼ, pécher, *vn.* || prévariquer, *vn.*

ՅԱՆՑԱՆՔ, faute, offense, *sf.*, tort, délit, crime, *sm.*, erreur, chute, *sf.* Փոքր, մանր —, peccadille, *sf.* Թագաւորական —, crime de lèse-majesté. — գործել, ընել, pécher, *vn.*; faillir, manquer, *vn.* — դնել (մեղադրել), imputer, *va.* *Ne m'imputez pas cette faute (ինձ — մի համարիր).* Իմ —ովս, par ma faute. —ն որուն է, à qui est la faute? —ն իմս չէ, ce n'est pas ma faute, la faute n'est pas à moi. —ն իմս է, c'est ma faute, la faute est à moi. Այդր մտածութիւնն անգամ — է, la seule pensee de cela est criminelle.

ՅԱՆՑԱՒՈՐ, coupable, *adj.* *C'est le plus — de tous.* prévaricateur, trice, *adj.* *Un juge —.* || coupable, *sm.* *Frapper l'innocent et le —.* — (օրինաց, կարգաց, պարտուց), V. Պարտազանց։ — օրինաց, V. Օրինազանց։

ՅԱՆՑԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, culpabilité, *sf.* *Sa — est prouvée.*

ՅԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, prévarication, *sf.* *Il est accusé de —.*

ՅԱՊԱՀՈՎ, sûr, *m.* sûre, *f.*, assuré, ée, *adj.* Յ—ի, en sûreté, à couvert, *adv.* — գործել, V. Յապահովել։ —ս առնել, V. Վստահացունել։ [*d'assurance*.

ՅԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ, prime, *sf.* —

ՅԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԼ, assurer, *va.*

ՅԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, assurance, *sf.* *Compagnie d'— contre l'incendie. — sur la vie. L'— d'un navire.*

ՅԱՊԱՀՈՎԱՆԱԼ, être sûr, certain, rassuré, s'assurer, *vpr.*

ՅԱՊԱՀՈՎԵԼ, assurer, *va.*

ՅԱՊԱՀՈՎԻՉ, assureur, *sm.* *L'— et l'assuré.*

ՅԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ, assurance, *sf.* || salut, *sm.*

ՅԱՊԱՂԱՆՔ, retardement, *sm.* *Il n'y aura point de — de ma part.*

1. **ՅԱՊԱՂԵԼ**, V. Յապաղեցունել։
2. **ՅԱՊԱՂԵԼ**, V. Յապաղիլ։

ՅԱՊԱՂԵՑՈՒՆԵԼ, mettre en retard, retarder, attarder, *va.*

ՅԱՊԱՂԻԼ, tarder, retarder, *vn.*, être կամ se mettre en retard, s'attarder, *vpr.* || temporiser, *vn.*

ՅԱՊԱՂԻՉ, temporisateur, trice, *adj.* *Un général —. Une politique temporisatrice.* || —, temporisateur, *sm.* *C'était un habile —. Le dictateur Fabius a été surnommé le Temporisateur.*

ՅԱՊԱՂՈՒՄ, **ՅԱՊԱՂՈՒՄՆ**, } retard, *sm.* *C'est vous qui êtes la cause de ce —.* retardement, *sm.* *Il n'y aura point de — de ma part.* délai, *sm.* *J'irai sans — (անդադար, անյապաղ).* temporisation, *sf.* *Les —s d'un général.* — (յուսով դիպողագոյն ժամու), temporisement, *sm.*

ՅԱՊԱՒԵԼ, châtrer, *va.* — (գիրքը), tronquer, *va.* — (ծառ մը), élaguer, supprimer, *va.* — (մարմնոյ անդամ մը), mutiler, *va.*

ՅԱՊԱՒԻՉ (ծառոց), élagueur, *sm.*

ՅԱՊԱՒՈՒՄ, **ՅԱՊԱՒՈՒՄՆ**, } mutilation, *sf.*

ՅԱՋՈՂ, favorable, prospère, capable, *adj.* — չերթալ, faire four.

ՅԱՋՈՂԱԿ, adroit, oite, habile, fort, *m.* forte, *f.*, favorable, *adj.* — (հողմ), propice, *adj.*

ՅԱՋՈՂԱԿԱՊԷՍ, adroitement, habillement, dextrement, *adv.*

ՅԱՋՈՂԱԿԻ, adroitement, *adv.*

ՅԱՋՈՂԱԿՈՒԹԻՒՆ, habileté, dextérité, intelligence, *sf.* Յաջողակութեամբ, V. Յաջողակապէս։ Առանց յաջողակութեան, maladroitement, *adv.*

ՅԱՋՈՂԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, dextérité, *sf.*

ՅԱՋՈՂԵԼ, faire réussir, *va.*

ՅԱՋՈՂԻԼ, réussir à, venir à bout, parvenir, atteindre son but. || succéder, *vn.* — սքանչելապէս, faire des miracles, faire miracle. Ի՛նչ որ ալ ընէք, ինչ որ ալ ըլլայ՝ պիտի չյաջողիք, malgré tout, vous ne réussirez pas. Կը բաղձամ որ յաջողիք, je désire que vous réussissiez. Չ—, ne pas réussir, manquer son coup.

ՅԱՋՈՂՈՒԱԾ, réussite, *sf. Son livre n'a point eu de —.* succès, *sm. Le — a couronné ses efforts.* —ք, prospérités, *sfp. Que d'infortunes succédèrent à ses prospérités!*

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, réussite, *sf. Son livre n'a point eu de —.* prospérité, *sf. — continuelle. Grande, longue —.* succès, *sm. Le — a couronné ses efforts.* Բարի յաջողութիւն, bon chance!

ՅԱՋՈՐԴ, successeur, *sm. — légitime. Le — au pontificat.* Արժանապատիւ —, un digne —. || suivant, ante, *adj. Le livre — contient l'histoire de...* subséquent. ente, *adj. Un testament — annule le premier. Par traité —.* ensuivant (Այժմ կ'բսուի Suivant), *adj. m.* || suite, *sf. Pour bien entendre ce passage, il faut lire la —.*

ՅԱՋՈՐԴԱԲԱՐ, successivement, *adv. Toutes ces choses arrivèrent successivement.*

ՅԱՋՈՐԴԱԿԱՆ, successif, ive, *adj. Progrès —. L'ordre — des nuits et des jours.* — (ըստ իրաւագիտաց [jurisconsulte]), successible, *adj. Parent au degré —.*

ՅԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, successibilité, *sf. L'ordre de — au trône.*

ՅԱՋՈՐԴԵԼ, succéder, *vn.*

ՅԱՋՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, succession, suite, *sf.* || change, *sm.* — (ընտանեաց), filiation, *sf.*

ՅԱՋՈՐԴԵԼԻ, successible, *adj. Parent au degré —.*

ՅԱՌԱՋ, V. Առաջ։ — քան, avant de, avant que, avant que de. — բերել, apporter, produire, *va. — des autorités, des raisons.* mettre en avant. — բերելն, production, *sf. — de pièces.* Մղել —, produire, *va. — ձգել*, promouvoir, *va. — un prince à l'empire.* — քան զամենայն, par-dessus tout, avant tout, préalablement, *adv.*

ՅԱՌԱՋԱԲԱՋՈՒԿ, V. Ծղի։

ՅԱՌԱՋԱԲԱՃԻՆ, prévilège, prérogatif, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ, préface, *sf.*, prologue, avant-propos (*pl.* des *avant-propos*), prélude, *sm.* Երկայն եւ ընդարձակ — (գրքի), prolégomènes, *smp.* [*sf.*

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, préface,

ՅԱՌԱՋԱԳԵՂՁ (+ԵՐԱՆԿԵՎ+), prostate, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱԳՈՅՆ, avant, d'avance, par avance, paéalablement, antérieurement, précédemment, primitivement, *adv.* — խորհուրդ, V. Կանխամտածութիւն։ — որոշումն (ըստ աստուածաբանից [théologien]), prédétermination, *sf.* — սահմանիչ (ըստ աստուածաբանից), prédéterminant, ante, *adj. Décret —.* — ասել, գուշակել, իմանալ, prédire (*Vous prédisez. Prédisez.*), pronostiquer, *va.* Հաստատել —, préétablir, *va. C'est ce qu'il faut —.* լինել, գոյանալ, préexister, *vn.*; précéder, *va.* — բառնալ կամ նուազեցունել ի հաշուէ, précompter, *va.* — մեռնիլ (ըստ իրաւագիտաց [jurisconsulte]), prédécéder, *vn.* — հրաւիրել, prédestiner, *va.* —

սահմանել, որոշել, prédéterminer, *va.* — *la volonté humaine*. — ճառեալ, précité, ée, *adj.* — ճռակարեալ, prédestiné, ée, *adj.* et *s.* Գնելն —, préemption, *sf.* — գոյութիւն, préexistence, *sf.* Անցեալ — (կատարեալ), passé antérieur. *J'eus été, tu eus été, եւայլն*: Ապառնի —, futur antérieur. *J'aurai été, եւայլն*:

ՅԱՌԱՋԱԴԱՍ, préalable, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱԴԷՄ, avancé, ée, progressif, ive, *adj.* — լինել, V. Յառաջանալ:

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄԱԿԱՆ, progressiste, *adj.* [siste, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄԱՍԷՐ, progres-

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄԵԼ, avancer, progresser, *vn.*, s'avancer, *vpr.*, faire des progrès, *va.*

ՅԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, progrès, *sm.*, avance, *sf.*, avancement, *sm.* Հիւանդութեան մը —ը կամ —ները, le progrès կամ les progrès d'une maladie. — ընել, faire des progrès. Ուսմանց, գիտութեանց մէջ — ընել, faire des progrès dans les études, dans les sciences.

ՅԱՌԱՋԱԴՐԵԼ, se proposer, *vpr.*

ՅԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, propos, *sm.*, proposition, *sf.*, lemme (ել.), *sm.*, parole, *sf.* || prédestination, *sf.* — *à la gloire éternelle, à la grâce.* || énoncé, *sm.* *Un simple —. L'— d'une vérité.* Շրջուն, փոփոխ —, proposition converse, կամ լոկ converse, *sf.* Այդ —ը հերետիկոսութիւն կը հոտի, cette proposition sent l'hérésie.

ՅԱՌԱՋԱԽԱՂԱՑ, progressif, ive, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ (բէ—ք. —կ—ր), préméditation, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱԾՈՒԹԻՒՆ, production, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱԿԱՐԳ, préalable, *adj.* — ինչ, préalable, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱԿԱՑ, coryphée, *sm.* *Pétrarque était le — des poètes de son siècle.*

ՅԱՌԱՋԱՀԱՍ ՊԱՏԻՒ, prérogative, prééminence, *sf.*, prévilège, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, prérogative, *sf.*, prévilège, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱՄԻՏ ԼԻՆԵԼ, s'empresser, *vpr.*

ՅԱՌԱՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, empressement, *sm.*

ՅԱՌԱՋԱՆԱԼ, avancer, aller en avant, précéder, *vn.*, s'avancer, *vpr.*; faire des progrès, *va.*

ՅԱՌԱՋԱՏԱԲԱՐ, progressivement, *adv.*

ՅԱՌԱՋԱՏԱԿԱՆ, progressif, ive, *adj.* *Impôt —.*

ՅԱՌԱՋԱՏԵԼ (յառաջադէմ լինել), progresser, *vn.*

ՅԱՌԱՋԱՏԵՍ, prévoyant, ante, *adj.*

ՅԱՌԱՋԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, prévoyance, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱՏՈՒԹԻՒՆ, progrès, *sm.*, progression, *sf.*

ՅԱՌԱՋԱՑՈՂ, progressif, ive, *adj.* [tion, *sf.*

ՅԱՌԱՋԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, allégation, *sf.*

ՅԱՌԱՋԲԵՐՈՒՄ, } production, *sf.*
ՅԱՌԱՋԲԵՐՈՒՄՆ, }

ՅԱՌԱՋԳԻՏԱԿԱՆ, prognostique, *adj.* *Signes —s.*

ՅԱՌԱՋԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, prognostic, կամ յաւ եւս pronostic, *sm.*

ՅԱՌԱՋԵԼ, précéder, devancer, avancer, aller en avant, *vn.*, s'avancer, *vpr.*, prendre le devant. [*sm.*

ՅԱՌԱՋԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, primat,

ՅԱՌԱՋԸՆԹԱՑ, précureur, *adj.* *Signes —s.* avant-coureur (*pl.* des *avant-coureurs*), précurseur, *sm.*

ԵԱՌԱՋԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ, progrès, *sm.*, progression, *sf.* [*sf.*

ԵԱՌԱՋԴՈՒԹԻՒՆ, promotion,

ԵԱՌԵԱԼ, attaché, ée, *adj.* — ﬕայել, considérer, *va.*

ԵԱՌԵԼ, attacher, fixer, *va.*

ԵԱՌԸՆԴԱԿԱՆ, relatif, ive, corrélatif, ive, *adj.*

ԵԱՌԸՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, corrélation, *sf.* [rélation, *sf.*

ԵԱՌԸՆԴՈՒԹԻՒՆ, relation, cor-

ԵԱՌՒԼ, s'attacher, se fixer à, s'arrêter à, *vpr.*

ԵԱՏՆԵԼ, V. ԲԼՆԵԼ.

ԵԱՍՄԻԿ (անուշահոտ ծաղիկ-ներով բոյս մ'է. Ֆր-ԽԿ), jasmin, *sm.* — *d'Espagne.* Ցասմեան իւղ, huile de —. — ﬕար (ԽԼՔ՛), jade, *sm.*

ԵԱՍՄԿԱԳՈՒՐ, V. Ցասմիկ ﬕար (**ԵԱՍՄԻԿ**).

ԵԱՍՊԱՆՄԱՆ, jaspé, ée, *adj.* — գոռծելը, — գոռծուած, jaspure, *sf. La — d'un livre.*

ԵԱՍՊԵԼ, jasper, *va.* — *la tranche d'un livre.*

ԵԱՍՊԻՍ (պատուակաւ ﬕար մը), jaspe, *sm.*

ԵԱՏԱԿ, fond, *sm.* || pavé, pavement, plancher, *va.* — (բնդունիօքի, հրացանի), culasse, *sf.* — (ի նկարս), plan, *sm.*

ԵԱՏԱԿԱԳԻԾ, plan, *sm. Faire, composer, dessiner, lever un* —. Ուռուցիկ —, — en relief.

ԵԱՏԱԿԵԼ, paver, *va.*

ԵԱՏԱԿԻՉ, paveur, *sm.*

ԵԱՏԱԿՈՒՄ, } pavage, *sm.*
ԵԱՏԱԿՈՒՄՆ, } *J'ai payé tant pour le — de ma cour.* pavement, *sm. Le — des rues de Paris.*

ԵԱՏԱՆԵԼ, tailler, *va.* — *un arbre.* — *la vigne dans sa raison,*

ԵԱՏԱՆՈՂ, tailleur d'arbres.

ԵԱՏԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, idiotisme, *sm. Chaque langue a ses idiotismes.*

ԵԱՏԿԱԲԱՐ, en particulier, *adv.*

ԵԱՏԿԱՆՁՆՈՒԹԻՒՆ, identité (Ֆ-ՆՏՔ), *sf.*

ԵԱՏԿԱԳԷՍ, particulièrement, spécialement, *adv.*

ԵԱՏԿՈՒԹԻՒՆ, propriété, qualité, *sf.* Զգայի —, qualité sensible. Ընդհանուր —ք, des qualités générales.

ԵԱՏՈՑ (գէչէբը), serpe, fauchette, *sf.* || fauchon, faucillon, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՑօսոցԼ — երկայնակոթ, ébranchoir, *sm.* — մեծ, ébourgeonoir, *sm.* — փոքրիկ, V. Ցատոցիկ, ՑօսոցիկԼ

ԵԱՏՈՑԻԿ (յատոց փոքրիկ), petite serpe, serpette, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ՑօսոցիկԼ

ԵԱՏՈՒԿ, propre, spécial, ale (*pl. spéciaux*), particulier, ière, privé, ée, caractéristique, spécifique, *adj.* — անուն, nom propre.

1. **ԵԱՐ**, attenant, ante, contigu, uë, *adj.*

2. **ԵԱՐ**, toujours, *adv.*

ԵԱՐԱԲԵՐԱԿԱՆ, relatif, ive, *adj.* — դերանուն, pronom relatif.

ԵԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, relation, liaison, *sf.*, rapport, *sm.*

ԵԱՐԱԳԵԼ (արեւու դնել, բրնձել), exposer au soleil, insoler, *va.* — *un corps.*

ԵԱՐԱԳՈՒՄ } (արեւու դնելը),
ԵԱՐԱԳՈՒՄՆ } insolation, *sf. Faire sécher des plantes par* —.

ԵԱՐԱԳԱՇԱՆԱԿ (Ֆ-ՆՆ-. ԼՒՀԱ-Լ՛), clavecin, *sm.*

ԵԱՐԱԳԻՐԵԱԼ, appliqué, ée, *adj.*

ԵԱՐԱԳԻՐԵԼ, appliquer, *va.* — *l'algèbre à la géométrie, l'astronomie à la géographie.*

ԵԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, application, *sf.* || prosthèse, *sf.*

ԵԱՐԱԺԱՄ, à toute heure, toujours, *adv.*

ԵԱՐԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, paraphimosis (Ֆ-Ռ-ՖՒՀԼ՛), *sm.*

ԵԱՐԱԿԱՐԾԱԿԱՆ, paradoxal, ale (*pl. paradoxaux*), *adj.*

ԵԱՐԱԿԱՐԾԻՔ (ընդհանուր կարծիք), paradoxe, *sm.*

ԵԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ (ձեւ ճարտարախօսութեան), paradoxisme, *sm.* [ente, *adj.*

ԵԱՐԱԿԱՑ, stable, permanent,

ԵԱՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, stabilité, permanence, *sf.*

ԵԱՐԱԿԱՆՋ, parotide, *sf.*

ԵԱՐԱՇԵՇՏ, } paroxyton,

ԵԱՐԱՇԵՇՏԱԼՈՐ, } *adj.* et *sm.*

ԵԱՐԱԿԱՏԱՐ (անցեալ անորիշ), prétérit parfait, կամ սոսկ parfait, եւ կամ passé կամ prétérit passé, *sm. J'ai aimé. Je suis allé.*

ԵԱՐԱԿԻՑ, cohérent,ente, connexe, *adj.*

ԵԱՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, cohésion, *sf. La — est plus forte dans les corps solides que dans les corps liquides.* || complication, *sf. Il y a dans ce roman une trop grande — d'aventures.* || liaison, *sf. Dans* grand homme, *le* d *fait —, et on prononce*: gran-t homme.

ԵԱՐԱՒ, V. կցուրդ.

ԵԱՐԱՄԵՐՁՈՒԹԻՒՆ, affinité,*sf.*

ԵԱՐԱՄՊԱՆԵԼ, pousser, *va.*

ԵԱՐԱՆՈՒՆ, paronyme, *sm.* Bailler *et* bâiller, anoblir *et* ennoblir *sont des —s.* || dénomination, *sf. Dans les arts et dans les sciences, il ne faut rien changer sans nécessité aux —s reçues.*

ԵԱՐԱՆՈՒՆԱԿԱՆ, dénominatif, ive, *adj. Terme —.*

ԵԱՐԱՆՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, paronomase, *sf.* || dénomination, *sf.*

ԵԱՐԱՍԵԼ (ընդհանրական բարբառել. լայնազոյցս մեկնել), paraphraser, *va.*

ԵԱՐԱՍՈՂ (ընդհանրական բարբառիչ), paraphraste, *sm. Les —s chaldaïques.*

ԵԱՐԱՍՈՒԹԻՒՆ (ընդհանրական բարբառութիւն), paraphrase, *sf. Il y a plusieurs —s sur lee Psaumes* (Սաղմոս). [*adj.*

ԵԱՐԱՏԵՒ, persévérant, ante,

ԵԱՐԱՏԵՒԱԿԱՆ, persévérant, ante, *adj. Un mal —. Une vertu persévérante.*

ԵԱՐԱՏԵՒԵԼ, persévérer dans, persister, *vn.*

ԵԱՐԱՏԵՒՈՂ, persévérant, ante, persistant, ante, *adj.*

ԵԱՐԱՏԵՒՈՒԹԻՒՆ, persévérance, assiduité, *sf.* Յարատեւութեամբ, persévéramment, *adv.*

ԵԱՐԱՑՈՑ, exemple, *sm. Servir d' — à la colère de Dieu. Rome a été un — de la justice de Dieu.* exemplaire, *sm. L'univers, selon Platon (Պղատն), est un — de la divinité.*

ԵԱՐԴ, prix, *sm. C'est un homme dont on ne connaît pas le —. J'attache beaucoup de — à son amitié.* || estime, *sf. J'ai pour lui une — particulière, la plus haute —.* —ի ումարել, estimer, *va. On estime fort cet homme-là. Il n'est guère estimé dans sa compagnie.* —ը գիտցել, apprécier, *va.* — տալ (յարգել), faire cas de.

ԵԱՐԳԱՆՔ, considération, *sf.*, honneur (ծէս—), compliment, *sm.* Ունե —, adulation, *sf. C'est une — honteuse.* V. եւ Յատկաւպաւորիւն, Սկիզբ. — ընել, complimenter, *va.* Յաւախիկ — ընող, complimenteur, euse, *s.* Յարգանաց արժանի լինել, բլլալ, mériter de l'estrime. Այսպիսի մարդիկ արժանի են յարգանաց, de pareils hommes méritent de l'estime.

ԵԱՐԳԱՒՈՐ, estimable, *adj.*

ԵԱՐԳԵԼ, vénérer, *va.* || apprécier, *va.* — մեկը, faire cas de quelqu'un, estimer quelqu'un. *Je l'estime beaucoup.*

ՅԱՐԳԵԼԻ, estimable, *adj.*

ՅԱՐԳԻ, estimable, *adj.* — դրամ, V. Ցարգուն դրամ (**ՅԱՐԳՈՒՆ**)։

ՅԱՐԳՈՂ, estimateur, *sm.*

ՅԱՐԳՈՅ, estimable, *adj.*

ՅԱՐԳՈՅԱՊԱՏԻՒ, révérend,ende, *adj. Le — père un tel. Le très — père. La révérende mère supérieure.*

1. **ՅԱՐԳՈՒԹԻՒՆ** (մեծարանք), vénération, *sf. Exposer des reliques à la — des fidèles.*

2. **ՅԱՐԳՈՒԹԻՒՆ** (անուն պաշտօնոյ քահանայից վանականաց. Մեծարգութիւն), révérence, *sf. Je prie Votre Révérence de remarquer...*

ՅԱՐԳՈՒՆ. — դրամ, de l'argent courant. — ցուցունել, faire valoir une chose.

ՅԱՐԴ, paille, *sf.* —ով լեցունել, ճիւսել, պատել, empailler, *va.*

ՅԱՐԴԱԳՈՅՆ, paillet, *adj. m. Vin —.* paille, *adj. invar. Des gants —.*

ՅԱՐԴԱԿԻՐ, pailleur, euse, *s.*

ՅԱՐԴԱՆԿՈՂԻՆ, paillasse, *sf.*

ՅԱՐԴԱՆՈՑ, pailler, *sm.*

ՅԱՐԴԱՎԱՃԱՌ, pailleur, euse, [*s.*

ՅԱՐԴԱՏ (յարդը մանր կտրելու գործիք), hache-paille (*pl. hache-paille*), *sm.*

ՅԱՐԴԱՐԵԼ, mettre en ordre, arranger, ajuster, préparer, faire, parer, combiner, *va.* || agencer, *va. Il s'entend à — de petites choses.*

ՅԱՐԴԱՐԻՉ, harmoste ([illegible]), *sm.* — զարծաւոր, pareur, *sm.*

ՅԱՐԴԱՐՈՒՄ, } arrangement,
ՅԱՐԴԱՐՈՒՄՆ, } ajustement, *sm.* || agencement, *sm.*

ՅԱՐԴԳՈՂ, voie lactée, galaxie, *sf.*, le chemin de Saint-Jacques, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Միր կաթին (**ՄԻՐ**)։

ՅԱՐԵԱԼ, attaché, ée, adhérent, ente, *adj.*

ՅԱՐԵԼ, attacher, joindre, ajouter, *va.*

ՅԱՐԵԼՈՒԹԻՒՆ, apposition, *sf.* || liaison, adhérence, *sf.*

ՅԱՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, parodie, *sf. — ingénieuse.*

ՅԱՐԵՅԵԱԼ, adhérents, *smp.*

ՅԱՐԻԼ, s'attacher, se joindre, se fixer, *vpr.*, adhérer, *vn.*

ՅԱՐԿ, toit, *sm.* || étage, *sm. Premier, second —. Loger au quatrième —.* Տուն երեքյարկեան, եռայարկ, maison à trois étages. V. Մածf (տան)։

ՅԱՐԿԱՐԱՁԳՈՒՄ, } V. Յեր-
ՅԱՐԿԱՐԱՁԳՈՒՄՆ, } կարաձգումն։

ՅԱՐԿԻԿ (փոքրիկ վրան), petite tente, tendelet, *sm.*

ՅԱՐՁԱԿԵԼ, } assaillir, atta-
ՅԱՐՁԱԿԻԼ, } quer, donner l'assaut, *va.*, s'élancer, se lancer, se jeter, *vpr.* — սաստկութեամբ եւ յանկարծակի, fondre, *vn. La cavalerie fondit sur l'aile gauche des ennemis.* Ուժով վրան —, se jeter impétueusement sur, se ruer sur, *vpr. Se ruer sur quelqu'un, sur quelque chose.* (Հունըր մէկուն) վրայ —, piller, *va.*

ՅԱՐՁԱԿՈՂ, assaillant, *sm.* Նախ, առաջին —, V. Նախայարձակ։

ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆ, agressif,ive, [*adj.*

ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ, } assaut, *sm.*,
ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆ, } attaque, *sf.* Առաջին —, V. Նախայարձակութիւն։ Յարձակման դէմ դնելով, à son corps défendant.

ՅԱՐՄԱՐ, convenable, propre, à propos, conforme, commode, apte, *adj.* Ամէն բանի —, propre à tout. — անյարմար, à tout propos, *adv. Il parle de sa nob-*

lesse à tout propos. — գալ, revenir, convenir, *vn.*

ՅԱՐՄԱՐԱԿԱՆ, harmonieux, euse (*—ՀՆԻԼ, Ե՛Ց*), *adj.*

ՅԱՐՄԱՐԱՒՈՐ, harmonique (*—ՀՆԻԼ*), *adj.*

ՅԱՐՄԱՐԵԼ, V. Յարմարցուցանել.

ՅԱՐՄԱՐԻԼ, revenir, convenir (Avoir բայով), cadrer, répondre à, *vn.*, faire bien, s'accommoder, se conformer, se rapporter à, s'humaniser à, *vpr.*

ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, convenance, *sf.*, ajustement, *sm.*, proportion, harmonie (*—ՀՆԻԼ*), *sf.*, accord, rapport, *sm.*, analogie, *sf.* || aptitude, disposition, *sf.* Գեղեցկախառնուն — տարերց, l'harmonie des éléments. Գեղեցկախառն յարմարութեամբ, harmonieusement, *adv.*

ՅԱՐՄԱՐՈՒՄ, } V. Յարմա-
ՅԱՐՄԱՐՈՒՄՆ, } րութիւն. Յարիցեալ յարմարմամբ, V. Գեղեցկախառն յարմարութեամբ (**ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆ**).

ՅԱՐՄԱՐՑՈՒՑԱՆԵԼ, adapter, ajuster, approprier, accommoder, arranger, harmoniser կամ harmonier, appliquer, *va.* Իրարու —, assortir, *va.* Նուագարանիցերն —, accorder, *va.*

ՅԱՐՄՆԵԼ, V. Արմատացուցանել.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ, résurrection, *sf.* — առնուլ, revenir de la mort à la vie, ressusciter, *vn.* Տէրն մեր Յիսուս որ — առաւ, Notre Seigneur ressuscita le troisième jour. Յարեւելիցէն — առնուլ տալ, ramener de la mort à la vie, ressusciter, *va. J.-C. ressuscita Lazare.*

ՅԱՐՈՒՄ, } attachement, *sm.*,
ՅԱՐՈՒՄՆ, } adhérence, adhésion, *sf.*

ՅԱՐՈՒՑԱՆԵԼ, faire lever, relever, *va.* || réveiller, *va.* || faire revivre, ressusciter, *va.* || soulever, exciter, faire révolter, *va.* Այս մարդոյս վարմունքիր մտացս մէջ կասկած յարոյց, la conduite de cet homme a fait naître des soupçons dans mon esprit, կամ m'a donné du soupçon.

ՅԱՐՓՈՒՆԱՑՈՒ ԳՐԱԻԵԼ, confisquer, *va. On confisqua tous ses biens. On confisque les marchandises de contrebande.*

ՅԱՒԱԿՆԱՑԵԼ, présomptueux, euse, *adj.*

ՅԱՒԱԿՆԵԼ, oser, *va.*

ՅԱՒԱԿՆՈՏ, prétentieux, euse, *adj. Un jeune homme —.* Իր գործոյն եւ իրր *s. Vous n'êtes qu'un —.*

ՅԱՒԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, prétention, *sf. Il a des —s à l'esprit. Il n'a aucune —.*

ՅԱՒԱՆԱԿ (*—Ա՛Ն*), ânon, *sm. Quoi qu'on dise, un — ne deviendra qu'un âne.* [*adj.*

ՅԱՒԻԺԱՄԱԿԱՆ, perpétuel, elle,

ՅԱՒԵԼԵԱԼ, ajouté, ée, augmenté, ée, excédent, ente, *adj.* Ընդելալ եւ —, corrigé et augmenté. — իցէ, ajoutage, *sm.* [*s.*

ՅԱՒԵԼԻՉ, augmentateur, trice,

ՅԱՒԵԼՈՒՄՆ, addition, *sf.*, supplément, appendice (*—ՓՓԻԿՍ*, pus Ականիմիոյ. *—ՓԻԿՍ, —Փ—ՆԻՔՍ*, pus Լիդրէի), *sm.* || surcroît, *sm.*, augmentation, *sf.*, augment, excédent, *sm.* — (իւ կատարած կոյս գրոց), addenda (*pl.* des *addenda*), *sm.* — (մատեանի, լրագրի), supplément, *sm.* — (յարուեսս իցէ), ajoutage, *sm.* —ք արգանդի (դաշտանի կնոջ յետ ծննդեանց կամ տղաբերութեան), vidanges, *sfp.* Այժմ կ'բսուի lochies, *sf.*

ՅԱՒԵԼՈՒՄՆԱԿԱՆ, supplémentaire, *adj. Articles —s.* additionnel, elle, *adj. Un article —.*

1. ՅԱՒԵԼՈՒԼ, V. Աւելցուցել։
2. ՅԱՒԵԼՈՒԼ, V. Աւելնալ։
ՅԱՒԵԼՈՒՄ, } addition, *sf. Il*
ՅԱՒԵԼՈՒՄՆ, } *ne sait encore que l'—.*
ՅԱՒԵՐԺ, V. Յաւէժ(1)։
ՅԱՒԵՐԺԱՀԱՐՍՆ, nymphe (ՆԻՄՖ), *sf. Les —s des bois.*
ՅԱՒԵՐԺԱՅԻՇԱՏԱԿ, d'éternelle mémoire. — գործք, des actions d'éternelle mémoire.
1. ՅԱՒԷԺ, éternel, elle, *adj.*
2. ՅԱՒԷԺ, éternellement, perpétuellement, toujours, *adv.* — մշտնջենաւորութիւն, éternité, *sf.*
ՅԱՒԷԺԱԲԱՐ, perpétuellement, *adv.* V. եւ Յաւէժ (2)։
ՅԱՒԷԺԱՆԱԼ, s'éterniser, se perpétuer, *vpr.*
ՅԱՒԷԺԱՑՈՒՆԵԼ, } éterniser, perpétuer, *va.*
ՅԱՒԷԺԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, }
ՅԱՒԷԺՑԱՐՈՒԹԻՒՆ, perpétuation, *sf.* [tout, *adv.*
ՅԱՒԷՏ, V. Աւելի։ — զի, sur-
ՅԱՒԷՐԺ, V. Յաւէժ(1)։
ՅԱՒԷՐԺԱՆԱԼ,V. Յաւէժանալ։
ՅԱՒԷՐԺԱՑՈՒՆԵԼ, } V. Յաւէժացունել։
ՅԱՒԷՐԺԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, }
ՅԱՒԻՏԵԱՆ, éternellement, à perpétuité, toujours, *adv.* —ս յաւիտենից, ի յաւիտենից, յ—ս, éternellement, de toute éternité, *adv.*
ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆ, éternel, elle, perpétuel, elle, *adj.* Յաւիտենական (Աստուած), Éternel (Dieu), *sm. L'Éternel soit béni.* — ընել, éterniser, *va.*
ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, éternité, *sf.*
ՅԱՓՇՏԱԿԱՄԷՐ, rapace, *adj.*
ՅԱՓՇՏԱԿԵԼ, ravir, saisir, enlever, arracher, emporter, usurper, empiéter, dérober, *va.* Անյագաբար —, saisir avidement, agripper, *va.* Կնոջ մը պատիւն — ուզել, attenter à la pudeur, à l'honneur d'une femme. Մանուկն իւր մօրմէն —, arracher l'enfant à sa mère.
ՅԱՓՇՏԱԿԻԼ, être ravi, saisi, enlevé.
ՅԱՓՇՏԱԿԻՉ, } ravissant, ante, envahissant, ante, rapace, *adj.* || ravisseur, envahisseur, *sm.*; usurpateur, trice, *s.* Յափշտակիչ թռչունք, rapaces, *smp.* Զօրական յափշտակիչ, maraudeur, *sm.*
ՅԱՓՇՏԱԿՈՂ, }
ՅԱՓՇՏԱԿՈՂԱԿԱՆ, usurpatoire, *adj.* [té, *sf.*
ՅԱՓՇՏԱԿՈՂՈՒԹԻՒՆ, rapaci-
ՅԱՓՇՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, ravissement, enlèvement, *sm.*, rapine, *sf.* || usurpation, *sf.*, envahissement, empiètement, *sm.* — (զօրաց), maraudage, *sm.*, maraude, *sf.* — մտաց, extase, *sf*, transport, ravissement, *sm.* Յափշտակութեան երթալ, aller à la maraude, marauder, *vn.*
ՅԱՓՈՒԿ(անուշահոտ ծաղիկ մ'է), réséda, *sm.*
ՅԱՓՍԻԹԵՐՍ ԳԱԼՆԱԼ, basculer, *vn.*
ՅԱՓՐԱՆԱԼ, se soûler, se rassasier, *vpr.* Յափրացած ըլլալ, être soûl de quelque chose.
ՅԱՓՐԱՆՔ, satiété, *sf.*, rassasiement, *sm.*
ՅԱՓՐԱՑՈՒՆԵԼ, rassasier, *va.*
ՅԱՓՐՈՒԹԻՒՆ, rassasiement, *sm.* [*sm.*
ՅԵԼՈՒԶԱԿ, brigand, bandit,
ՅԵԼՈՒԶԱԿՈՒԹԻՒՆ, brigandage, banditisme, *sm.*
ՅԵԳԱԿԱՐՄ, imprévu, ue, *adj.* Յանկարծ —, à l'improviste inopinément, *adv.*
ՅԵԳԱԿԱՐՄՈՒՄՆ, à l'improviste, *adv.* [ment, *adv.*
ՅԵԳԱՆԱԿԱԲԱՐ, allégorique-

ՅԵՂԱՆԱԿԵԼ, changer, *va*.

ՅԵՂԱՇՐՋԵԼ, changer, intervertir, *va*.

ՅԵՂԱՇՐՋՈՒՄ, **ՅԵՂԱՇՐՋՈՒՄՆ**, } interversion, *sf*.

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ, révolutionnaire, *adj*. || révolutionnaire, sans-culotte (*pl.* des *sans-culottes*), *sm*.

ՅԵՂԱՓՈԽԵԼ, changer, intervertir, transformer, *va*.

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, révolution, mutation, *sf*. || interversion, *sf*.

ՅԵՂՅԵՂԵԼ, repasser, *v. n.* et *a*.

ՅԵՂՅԵՂՈՒԿ, changeant, ante, versatile, muable, inégal, ale *(pl. inégaux)*, inconstant, ante, incertain, aine, volage, *adj*. — բարք, inégalité, *sf*.

ՅԵՂՈՒԼ, changer, transformer, *va*. || traduire, *va*. — տապալել, intervertir, *va*. — ի հայ բան՝ լեզու, traduire en arménien, en langue arménienne.

ՅԵՆԱԿԷՏ (լծակի), point d'appui.

ՅԵՆԱՐԱՆ (պատուհանի, վանդակապատի), appui, *sm*. — (աթոռոյ, բազմոցի), dossier, *sm*. Կողմնակական — (աթոռոյ, կառաց), accotoir, *sm*. — ձեռ ին նկարչաց, V. Ձեռնակալ.

ՅԵՆԼԻ, appui, *sm*.

ՅԵՆՈՒԼ, s'appuyer, *vpr*., appuyer, *vn*., s'adosser, *vpr*. || s'appuyer, se reposer, *vpr*., mettre sa confiance, se fonder, *vpr*. — արմկամբ, s'appuyer du coude, s'accouder, *vpr*. *Il s'était accoudé sur la table*. —ն, accoudement, *sm*. || appui, *sm*.

ՅԵՌԱՆԴ, V. Եռանդ, Եռանդեան օր.

ՅԵՌՈՒԱԾ, monture, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ ընդելուզուած.

ՅԵՌԵԼ, monter, enchasser, enchaîner, emboîter, encastrer, *va*. || insérer, intercaler, *va*. Հայերէն կ'ըսուի եւս ընդելուզանել.

ՅԵՌՈՒՄ, **ՅԵՌՈՒՄՆ**, } monture, enchâssure, *sf*., enchaînement, *sm*., emboîture, *sf*., enchastrement, *sm*. || insertion, intercalation, *sf*.

ՅԵՍԱՆ (պիլէյի թաշը), pierre à aiguiser, meule, *sf*. *Aiguiser un couteau sur la meule*.

ՅԵՍԱՆԵԼ, repasser, *va*. V. եւ Սրել.

ՅԵՍԱՆԻՉ, **ՅԵՍԱՆՈՂ**, } repasseur, *sm*. V. եւ Սրիչ կամ Սրող.

ՅԵՍՈՒԻՏ (կեղծաւոր), jésuite, *sm*.

ՅԵՍՈՒԻՏԱԿԱՆ, jésuitique, *adj*.

ՅԵՍՈՒԻՏՈՒԹԻՒՆ, jésuitisme, *sm*.

ՅԵՏ, V. Ետք. — որոյ, après quoi, *adv*.

ՅԵՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, post-scriptum (*Թուղթ-կից-գրած. pl. post-scriptum*), *sm*. *Lisez le —. Il met des — à toutes ses lettres*. Համառօտութեամբ կը գրուի գաղղ. P. S. եւ հայերէն Յ. Գ.

ՅԵՏԱԴԷՄ, rétrograde, *adj*. *Une politique —*. Կը գործածուի եւ իբր *sm*. *C'est un —*.

ՅԵՏԱԴԻՄԵԼ, rétrograder, *vn*. *Il avait fait quelques progrès, maintenant il rétrograde*.

ՅԵՏԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ, rétrogradation, *sf*.

ՅԵՏԱԽԱՂԱՑ, rétrograde, *adj*. *Une politique —*. Կը գործածուի եւ իբր *sm*. *C'est un —*. — լինել, ըլլալ, rétrograder, *vn*. — շարժումն (լուսատուաց կամ երկնաւոր մարմնոց, զուգօրութեանց [équinoxe]), V. Յետադիմութիւն.

ՅԵՏԱԾԻՆ, V. Կրտսեր, կամ Վերջածին.

ՅԵՏԱԿՈՂՄԵԱՆ, postérieur, eure, *adj*.

ՅԵՏԱՀԱՅԵԱՑ, V. Յետսահայեցիկ.

ՑԵՏԱՄՆԱՑ, arriéré, ée, *adj. Cet enfant est fort —.*

ՑԵՏԱՄՆԱՑՔ, postérité, *sf.*

ՑԵՏԵՒԱՀԱՌԱՑ, rétrograde, *adj. Marche, mouvement —.*

ՑԵՏԻՆ, dernier, ière, ultérieur, eure, extrême, *adj.* —f, postérité, *sf.*

ՑԵՏՈՒՄ, acte, *sm.* Գաղցի —, V. Գաղցեկար։

ՑԵՏՈՑՍ, derrière, *sm.* Ցեսկուսէ, par derrière, *adv. Il m'a frappé par derrière.*

ՑԵՏՆԱԳՈՑՆ, postérieur, eure, *adj.* ի յեսցագուցէ, à posteriori. *Raisonner à posteriori.*

ՑԵՏՆԱԿՈՂՄԵԱՆ, postérieur, eure, *adj.*

ՑԵՏՆԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ (զործ մը բուն ժամանակէն ետեւ եղածի պէս պատճելու ժամանակագրական սխալ), parachronisme (բառ-ից-ժամ-ություն), *sm.* Ղեռնակը է Նախամանակութիւն, prochronisme, *sm.*

ՑԵՏՆԵԱԼ, arriéré, ée, *adj.* || arriéré, *sm.*

ՑԵՏՆՈՐԴ (ուր բողուած պարտք), arriéré, *sm. Payer l'—.*

ՑԵՏՆՈՐԴԻԼ, arrérager, *vn.*

ՑԵՏՆՈՐԴՔ, arrérages, *smp. Il lui doit tant d'années d'—. Payer le principal et les —.*

ՑԵՏՈՑ, derrière, par կամ de derrière, *prép.* || après, puis, ensuite, *adv.* —f, derrière, cul (էֆ-), postérieur, *sm.*, fesse, *sf.*

ՑԵՏՈՒՑՍ, par derrière, *prép.* || après, à la fin, *adv.* || derrière, *sm.* || postérieur, *sm.*

ՑԵՏՍ, arrière, derrière, *adv.* — դառնալ, retourner sur ses pas. V. վերցնել։ — — գնալ, V. Ցեսադիմել։ — —, à reculons, en reculant.

ՑԵՏՍԱԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, rétroactivité, *sf. La — d'une loi.*

ՑԵՏՍԱԳԵՑԻԿ, rétroactif, ive, *adj. Un effet —.*

ՑԵՏՍԱԳԵՑՈՒԹԻՒՆ, rétroaction, *sf.*

ՑԵՏՍԴԱՐՁԱԿԱՆ, rétrograde, *adj. Marche, mouvement —.*

ՑԵՏՍԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (իրաւացից), rétrocession, *sf.*

ՑԵՏՍԴԱՐՁՈՒՄ } (ինքնացուցեալ
ՑԵՏՍԴԱՐՁՈՒՄՆ } բեան), rétrocession, *sf. La — d'un exanthème (բիժ).*

ՑԵՏՍԱԿԱՑ, abstentionniste, [*sm.*

ՑԵՏՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, désistement, *sm.* V. Ձեռնպահութիւն։

ՑԵՏՍՀԱՑԵՑԻԿ, rétrospectif, ive, *adj. Revue rétrospective.*

ՑԵՐԱԶԱՆԱԼ, songer, rêver, *vn.*

ՑԵՐԱԶԵԼ, songer, *vn.*

ՑԵՐԱԶՈՂ, songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.* [*va.*

ՑԵՐԻՒԵԼ, former, composer,

ՑԵՐԿԱՐԱՁԳԵԼ, allonger, ajourner, prolonger, proroger, traîner, *va.*

ՑԵՐԿԱՐԱՁԳԻԼ, se prolonger, *vpr.* [*adj.*

ՑԵՐԿԱՐԱՁԳԻՉ, prorogatif, ive,

ՑԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, allongement, *sm. Il cherche toujours des —s.* ajournement, *sm. On a demandé l'— de la délibération.* prolongation, *sf. — de congé, de terme.* prorogation, *sf. On leur a accordé une nouvelle — de tant de jours.* [*vpr.*

ՑԵՐԿԱՐԱՆԱԼ, se prolonger,

ՑԵՐԿԱՐԵԱԼ ԳԱՐԾԻԼ, se prolonger,

ՑԵՐԿԱՐԵԼ, traîner en longueur, prolonger, *va.*

ՑԵՐԿԱՐԻԼ, se prolonger, *vpr.*

ՑԵՐԿԱՐԻՉ, prorogatif, ive, *adj.*

ՑԵՐԿԱՐՈՒՄ, } prolongation,
ՑԵՐԿԱՐՈՒՄՆ, } *sf.* [*adj.*

ՑԵՐԿՈՒԱԿԱՆ, douteux, euse,

ՑԵՐԿՈՒԱՆԱԼ, douter, *vn.* — *du succès, de tout.*

ՅԵՐԿՈՒԱՆԱԼԻ, douteux, euse, *adj. Homme —.* [*adj.*

ՅԵՐԿՈՒԱՆՕՂ, douteux, euse,

ՅԵՐԿՈՒԱՆՔ, doute, *sm.* Յերկուանօք, douteusement, *adv.*

ՅԵՑՈՒՑԱՆԵԼ (կռթնցունել), appuyer, adosser, *va.*

ՅԻՄԱՐ, fou կամ fol, *m.* folle, *f. adj.* || fou, fol, folle, aliéné, ée, *s.* Սաստիկ — լինել, être fou à courir les rues կամ les champs.

ՅԻՄԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ՅԻՄԱՐԱԲԱՐ, follement, *adv.*

ՅԻՄԱՐԱԲՈՅԺ (բժիշկ յիմարաց), aliéniste, *sm.*

ՅԻՄԱՐԱԿԱՆ, fou, fol, *m.* folle, *f. adj.*

ՅԻՄԱՐԱՆԱԼ, faire le fou.

ՅԻՄԱՐԱՆՈՑ, l'hôpital, l'hospice des aliénés, hôpital des fous.

ՅԻՄԱՐԵԱԼ, aliéné, ée, affolé, ée, *adj.*

ՅԻՄԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, aliéner l'esprit, affoler, *va.*

ՅԻՄԱՐԻԼ, devenir fou, s'aliéner, s'affoler, *vpr.* —ն (ի սիրոյ), affolement, *sm.*

ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, aliénation d'esprit կամ mentale, folie, démence. *sf.* Յիմարութեամբ, follement, *adv.* Առնել —ս, faire le fou.

ՅԻՇԱՉԱՐ, V. Չարայուշ։

ՅԻՇԱՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. Չարայուշութիւն։ [*sm.*

ՅԻՇԱՏԱԳԻՐ, album (ալպօմ),

ՅԻՇԱՏԱԿ, souvenir, ressouvenir, *sm.*, mémoire, souvenance, commémoration, *sf.* || réminiscence, mention, *sf.* || mémorial, *sm.* || monument, *sm.* — (սրբոց), commémoraison, *sf.* — ննջեցելոց, la commémoration des morts. — կենդանեաց, ննջեցելոց (աղօթք կենդանեաց եւ ննջեցելոց համար պատարագի մէջ), le mémento (մեմէնթօ) des vivants, le mémento des morts. —ի արժանի, digne de mémoire, mémorable, *adj.* ի —, en mémoire de. Մատեան —աց (յիշատակարան), mémorial, *sm.*

ՅԻՇԱՏԱԿԱԳԻՐ, mémorandum (մեմօրանտըմ), *sm.*

ՅԻՇԱՏԱԿԱՆՈՑ, monument, *sm. Elle a fait élever un magnifique — à son époux.*

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ, mémoire, mémorial, monument, *sm.* Քաղուածոյք ուսումնական կամ մատենագրական —աց, V. Յիշատակարանք(1)։ Հին — գեղարուեստից, V. Հնարուեստք։

1. **ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՔ** (Քաղուածոյք ուսումնական կամ մատենագրական յիշատակարանաց), mémoires, *smp.*

2. **ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՔ** (աղբիւրք պատմութեան), mémoires, *smp. Les Mémoires de Saint-Simon.*

3. **ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՔ** (ստկականաց կամ առանձնականաց), mémoires, *smp. Les mémoires de Mlle Clairon.*

ՅԻՇԱՏԱԿԵԼ, mentionner (մանսիօնէ), citer, *va.*

ՅԻՇԱՏԱԿԵԼԻ, mémorable, *adj. Action, journée —.*

ՅԻՇԱՏԱԿԻԼ, être mentionné. Ստէպ ստէպ —, revenir, *vn. Ce mot revient sans cesse sous sa plume.*

ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, mention, citation, *sf.* || commémoration, réminiscence, commémoraison, *sf.*, souvenir, *sm.*

ՅԻՇԵԼ, se souvenir, se ressouvenir, se rappeler, *vpr.*; ressouvenir, *vn.*; rappeler, *va.*; souvenir, *vn.*; mentionner, *va.*

ՅԻՇԵԼԻՔ, souvenir, *sm.*

ՅԻՇԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire souvenir, rappeler; *va.*

ՅԻՇՕՂ, qui se souvient, *s.* || mémoratif, ive, *adj.*

ԵԲԶՈՂԱԿԱՆՆ, mémoire, *sf.*

ԵԲԶՈՂՈՒԹԻՒՆ, mémoire, *sf.*, souvenir, *sm.* Աղէկ — մը, une bonne mémoire. [*sm.*

ԵԲԶՈՑ (+ի–ի՛ր), juron, serment,

ԵԲԶՈՒՄ, } mention, com-

ԵԲԶՈՒՄՆ, } mémoration, *sf.*, souvenir, *sm.*

ԵԲՆԱՄԵԱՑ, jubilaire, *adj. m.* — (ի վարդապետութեան), jubilaire, *adj. Docteur* —.

ԵԲՆԱՄԵԱՆՆ (յիսնեւրդ ամ կենցաղ), cinquantaine, *sf. Il a atteint la* —.

ԵԲՆԱՊԵՏ, cinquantenier, *sm.* — (հեծելազօրաց) maréchal des logis. — (բ–վ–բ), sergent, *sm.*

ԵԲՆԱՒՈՐԱԿ (յիսնամատեան խղուածոյ օրինաց Յուստինիանոսի), digeste, *sm.*

ԵԲՆԵԱԿ (յիսուն մը), cinquantaine, *sf.*

ԵԲՆԵՄԵԱԿ (յիսնեւրեակ. յոբելեան), cinquantaine, *sf. Ils ont fêté la — de leur mariage.* jubilé, *sm. Ce professeur célèbre cette année son —; il a 50 ans de services.*

ԵԲՆԵՐԵԱԿ, V. Յիսնեւրեակ.

ԵԲՆԵՐՈՐԴ, cinquante, cinquantième, *adj.* — մաս, cinquantième, *sm.*

ԵԲՈՒՆ, cinq fois dix, cinquante, *adj. num. invar.*

ԵԲՍԻՍ, Jésus, *sm.* Յիսուս Քրիստոս, Jésus-Christ (կը հնչուի Ժիզ–ի–ս. pus բառոհականաց Ժիզ–ի–ր. Համառօտութեամբ կը գրուի J. C. եւ հայերէն Ց. Ք.), l'Homme-Dieu, le Fils de l'homme, *sm.* Ընկերութիւն —ի, compagnie ou société de Jésus.

ԵԲՍՈՒԵԱՆ (յիսուսեան կրօնաւոր, վանական), jésuite, *sm. Le général des —s. Un collége tenu par les —s.*

ԵԲՍՈՒՍԵԱՆՑ (յիսուսեան վանականաց), V. Ցեսուիտական. — ընկերութիւն, V. Ընկերութիւն Յիսուսի (ԵԲՍՈՒՍ).

ԵԲՐԱԻ, justement, vrai, en vérité, *adv.*

ԵԲՐՈՒՄՆ, adhérence, *sf.*

ԵՂԱՆԱԼ, concevoir, *va.* || devenir enceinte, grosse.

ԵՂԱՆԱԼԻ, conceptible, *adj.*

ԵՂԱՑՈՂ, conceptif, ive, *adj.*

ԵՂԵԱԼ, envoyé, ée, expédié, ée, *adj.* —ն, envoi, *sm.*

ԵՂԵԼ, V. Ղրկել.

ԵՂԵԼԻՆ, envoi, *sm.*

ԵՂԲ (մասակ անասնոյ), pleine, *adj. Une chatte, une jument* —. — (կին), enceinte, grosse, *adj. Elle est grosse à pleine ceinture. Elle est grosse de six mois. Lorsqu'elle était grosse de son premier enfant.* Այս կինս — է, cette femme est dans une position intéressante.

ԵՂԲԱ, envoyeur, *sm.*; expéditeur, trice, *s.* [lisse, *adj.*

ԵՂԵՑԱԼ, poli, ie, lissé, ée,

ԵՂԵՑԵԼ, polir, raboter, dégrossir, adoucir, *va.* || brunir, lisser, *va.* || limer, *va.* — (գրաւածքը), raboter, *va.* — (ξգոյ մը), épurer, *va.*

ԵՂԵՑԻԼ, se polir,

ԵՂԵՑԻՉ } (Ժիլ–ի՛չ), polisseur,

ԵՂԵՑՈՂ } euse, *s.* — *de glaces.* || raboteur, *sm* — գործի (ժ–ի–չ), polissoir, lissoir, brunissoir, *sm.* Հայերէն կ'գործ եւս Ցգկոց.

ԵՂԵՑՈՑ (ժ–ի–չ), polissoir, lissoir, brunissoir, *sm.* Հայերէն կ'գործ եւս Ցգկիչ գործի (ԵՂԵՑԻՉ).

ԵՂԵՑՈՒՄ, } poli, polissage,

ԵՂԵՑՈՒՄՆ, } *sm.*, lissure, *sf.* || adoucissage, *sm.*

ԵՂՈՒԹԻՒՆ (սաղմնաւորութիւն), conception, *sf. Depuis la — jusqu'à l'enfantement.* grossesse, *sf.*

Elle est dans le septième de sa —. Heureuse, dangereuse —. || — (ՅՕՆ յղութեան [արդյ կուսին]), conception, *sf. La fête de la Conception.*

ՅԼՓԱՆԱԼ, regorger de, *vn.*

ՅԼՓԱՑՈՒՆՆԻԼ, regorger, combler, *va.*

ՅԼՓՈՒԹԻՒՆ, abondance, *sf.* ի յղփութեան, à gogo, *adv. Vivre à gogo. Être à gogo.*

ՅՈԲԻԼԵԱՆ (յիսնեւրդ տարեդարձ), cinquantaine, *sf. Ils ont fêté la — de leur mariage.* jubilé, *sm. Ce professeur célèbre cette année son —; il a 50 ans de services.* || — տիւ (առ Հրեայս), année jubilaire, *sf.*, jubilé, *sm. Les Juifs ne vendaient point leurs biens et leurs terres à perpétuité (գկեանս. մշտնիկնապես), mais seulement jusqu'à l'année du jubilé.* || — ներողութիւն (առ կաթողիկեայս), jubilé, *sm. Le pape a accordé le —. Gagner le —.*

ՅՈԳԻ (=ւէէ), osselets, *smp. Jouer aux —.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Լիքգ, ցոյզ, վէզ, ձաճ(ւ).

ՅՈԳՆԱՒ, fatigué, ée, las, *m.* lasse, *f.*, outré, ée, *adj.* — եւ խոնջած, las et harassé.

ՅՈԳՆԱՒՈՒԹԻՒՆ, fatigue, lassitude, *sf.* Ցաւագին —, harassement, *sm.* —ն անցուցնել, faire cesser la fatigue, ôter la lassitude, délasser, *va.*

ՅՈԳՆԱԿԱՆ, pluriel, elle, *adj.* V. ցոգնական.

ՅՈԳՆԱԿԻ, pluriel, *sm.*

ՅՈԳՆԱՍՅՈՑ, tournoyant, ante, *adj. Flot —.* sinueux, euse, *adj. Le cours — d'un ruisseau.*

ՅՈԳՆԵՑՈՒՆՆԻԼ, fatiguer, lasser, tuer, *va.* Թոռեր —, fatiguer les poumons, époumoner, *va.* (Միտ) —, fatiguer (l'esprit), alambiquer, *va.*

ՅՈԳՆԵՑՈՒՑԻՉ, fatiguant, ante, lassant, ante, *adj.*

ՅՈԳՆԻԼ, se fatiguer, se lasser, se tuer, *vpr.*

ՅՈԳՆՈՒԹԻՒՆ, fatigue, lassitude, *sf.* — առնուլ, se procurer du repos, se reposer de ses fatigues de corps ou d'esprit, se délasser, *vpr.*

ՅՈԳՈՍ ՀԱՆԻԼ, soupirer, *vn.* Ցոգոցդ ի ներքուստ հանել հառաչանս (հառաչել ի խորոց սրտի), — du fond du cœur.

ՅՈԳՈՍՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, soupir, *sm. Grand, long —. — amoureux. — d'amour, de douleur. Jeter, pousser des —s.*

ՅՈԼՈՎ, beaucoup de, plusieurs, *adj.* —f, plusieurs, անթիւր. *Il ne faut pas que — pâtissent pour un seul.*

ՅՈԼՈՎԱՒԻՒՆ, fécond, onde, *adj.* [te, *adj.*

ՅՈԼՈՎԵԱԼ, prédominant, ante, **ՅՈԼՈՎԻԼ**, prédominer, *vn.*

ՅՈԼՈՎՈՒԹԻՒՆ, prédominance, surabondance, *sf.*

ՅՈՒՈՐՏԱԿԱՆ, bravache, *sm.*

ՅՈՒՈՐՏԱՆՈՑ, bravacherie, *sf.*

ՅՈՒՆՆԱՁԱՆ (ի—ոց—ւ գիշերւոյ), cantharide, *sf.*

ՅՈՂՈՂ, inconstant, ante, inconsistant, ante, vacillant, ante, incertain, aine, versatile, volage, léger, ère, *adj.*

ՅՈՂՈՂԵԼ, ébranler, *va.*

ՅՈՂՈՂԻԼ, s'ébranler, *vpr.*

ՅՈՂՈՂՈՒԹԻՒՆ, inconsistance, fragilité, versatilité, légèrete, *sf.* — (սիրոյ), inconstance, *sf.*

ՅՈՂՈՂՈՒՄ, } inconstan-
ՅՈՂՈՂՈՒՄՆ, } ce, *sf.*

ՅՈՑ (=ւէէ), osselets, *smp. Jouer aux —.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Լիքգ, ցոգի, վէզ, ձաճ(ւ).

ՅՈՑՔՈ, émoi, *sm. Grand —.* é-

motion, *sf. De douces, de tendres —s. Parler avec —.* commotion, *sf. Cette nouvelle causa une grande — parmi le peuple.* agitation, *sf. Les —s populaires.* trouble, *sm. Le — de son esprit, de son cœur, se manifestait sur son visage.* — (ալեաց), soulèvement, *sm.*

ՑՈՑՃ, beaucoup, très, fort, grandement, tant et plus, *adv.* կարի —, par trop, extrêmement, excessivement, par-dessus les yeux, *adv.* ըմդ երկար —, assez et trop longtemps. Առաւել քան զ—, on ne peut plus. Երէց եմ քան զնա առաւել քան զ—, je suis son aîné, à beaucoup près.

ՑՈՑԼ (ծոյլ), paresseux, euse, *adj. Vous êtes bien — aujourd'hui d'être encore au lit.* ‖ inerte, *adj. Un esprit —.* ‖ paresseux, euse, *s. C'est un —.*

ՑՈՑՍ, espoir, *sm.*, espérance, attente, *sf.* Ունի —երու եեետ լինել, բլլալ, se livrer à des espérances chimériques. Ցեսով ապրել, vivre d'espoir, d'espérance. —ը կորնցուցեալ, կտրել, perdre l'espérance, désespérer, *vn.* —ը պարապ հանել, tromper l'espoir, désappointer, *va.*

ՑՈՑՆԱԿ (ձեռի կառք), brouette, *sf.*

ՑՈՑՆԱԿԱՒՈՐ, brouettier, *sm.*

ՑՈՈ-ԱՆԱԼ, devenir mauvais, pire, empirer, *vn.*, s'avilir, *vpr.*

ՑՈՈ-ԵՂՈՑՆ, très mauvais, *adj.*

ՑՈՈ-ԵՍՏՍ, pessimiste, *sm.*

ՑՈՈ-ԵՍԵՍՈՒԹԻՒՆ, pessimisme, *sm.*

ՑՈՈ-ԵՑՈՒՑԱԼ, rendre mauvais, empirer, avilir, *va.*

ՑՈՈՒ, V. Գէշ.

ՑՈՈ-ՈՒԹԻՒՆ, vice, *sm.*, méchanceté, *sf.* — (զուրց), malaise, *sm. Être dans le —.*

ՑՈՎԱՋ (ի—վ. ի—ւ), panthère, *sf.* — խայտպղնէ, une — tavelée.

ՑՈՎԴ (պարզ մարմին մը [որ ստուգիտաց]), iode, *sm. Teinture d'—.*

ՑՈՎԴԱԽՈՒՆՈՑ, iodé, ée, *adj. Eau iodée.*

ՑՈՎԴԱԿԱՆ, iodique, *adj. Acide —.* [*Acide —.*

ՑՈՎԴԱՑԻՑ, iodeux, *adj. m.*

ՑՈՎԴԱՒՈՐ, iodure, *sm. — de potassium.*

1. **ՑՈՎՍ** (ցուցաց այբուբենիս ինձերորդ տառը), iota, *sm.*

2. **ՑՈՎՍ** (փոքր բան մը. ճշտախնդ. վրրի), iota, *sm. Je copie textuellement et sans changer un iota.*

ՑՈՎՍՏԻԶՄ (լեզուի մը բառերու մէջ ի ձայնին սեպ գործածութիւնը), iotacisme, *sm.*

ՑՈՐԴ, copieux, euse, *adj.* V. Առատ.

ՑՈՐԴԱԲԱՆ, V. Քաջաբանիկ, Ի'բուի եւս ձոխաբան, Յորդաբան.

ՑՈՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, abondance, *sf. Démosthène (Դեմոսթենես) a beaucoup d'—.*

ՑՈՐԴԱԲՈՒԽԱԼ, abondant, ante, *adj.* — արտասուք, des larmes abondantes.

ՑՈՐԴԱԳՈՑՆ, abondant, ante, *adj.* —ս, surabondamment, *adv.*

ՑՈՐԴԱԼԻՑՍ, V. Յորդաբան կամ Քաջաբանիկ.

ՑՈՐԴԱՀԵՂԵԼ, diluvien, ienne, *adj.*

ՑՈՐԴԱՀՈՍ, abondant, ante, *adj.* — արտասուք, des larmes abondantes.

ՑՈՐԴԱՅԱՑՆ, bruyant, ante, [*adj.*

ՑՈՐԴԱՌԱՏ, abondant, ante, surabondant, ante, *adj.* ‖ luxuriant, ante, *adj. Un sol —. Une végétation luxuriante. —* արտա-

ուսք, des larmes abondantes. Լինել —, V. ցուղեալ զեղումն. || —, en abondance, abondamment, *adv.*

ՑԱՐԴԱՍԱՑ, V. ցարդաբաց.

ՑԱՐԴԵԱԼ ՋԵՂՈՒԱԼ, surabonder, *vn.* [de, *vn.*

ՑԱՐԴԵԼ, déborder, regorger

ՑԱՐԴԵՈՒՆԴ, ardent, ente, *adj.*

ՑԱՐԴԻԼ, dégorger, *vn.*

ՑԱՐԴԱՐ, prompt, ompte, *adj.* || — (խլուկ), andante կամ andanté (բառ. իտալերէն), *adv. Ce morceau doit être joué andante.* || — (խլուկ եղանակ), andante, andanté (Սովորաբար կ'բսուի Andante), *sm. Jouer un* —. *pl.* des *andantes* կամ des *andantés*. — վոյր, V. փայր.

ՑԱՐԴԱՐԱՆՔ, exhortation, *sf.*

ՑԱՐԴԱՐԱԿԱՆ, exhortatif, ive, parénétique, *adj.*

ՑԱՐԴԱՐԱՆՔ, parénèse, *sf.*

ՑԱՐԴԱՐԵԼ, exhorter, engager, solliciter, *va.*

ՑԱՐԴԱՐՈՒՄ, } exhortation,
ՑԱՐԴԱՐՈՒՄՔ, } *sf.* || sollicitation, *sf.*

ՑԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, affluence, abondance, *sf.*, débordement, *sm.* || inondation, *sf.* — (զօրաց, ամպամրուց), inondation, *sf.*

ՑԱՐԴՈՒՄ, } débordement,
ՑԱՐԴՈՒՄՔ, } dégorgement, *sm.* || débord, *sm.*

ՑԱՐԺԱՄ, V. ԹՐՔՈՒ.

ՑԱՐԱՆՔ, courant d'eau, tournant, tourbillon, tournoiement կամ tournoiment, *sm.* — (ծխոյ), bouffée de fumée.

ՑԱՐՄԻ ՀԵՏԷ, depuis, depuis que, *adv.* — անուրախս կերամ, քանի մ'ինձի ախորժակ չի բերեր, depuis que j'ai perdu l'appétit, rien ne me semble bon.

ՑԱՐԱՐԱՆՔ, titre, nom, *sm.* Այլաբանական —, allégorie, *sf.* Այլաբանական յորչորչաճօք, allégoriquement, *adv.*

ՑԱՐԱՐԵԼ, nommer, appeler, intituler, *va.*

ՑԱՐԱՐԵԱԼ, être nommé, appelé, intitulé.

ՑԱՐԱՐԱՒՄ, } V. ցարար.
ՑԱՐԱՐԱՒՄՔ, } չաճք. Այլաւաքիկ —, allégorie, *sf.*

ՑԱՒՉԱՔ (հաւքար որաւյու ծառայոյ կենդանի մը), furet, *sm.*

ՑԱՒՉԵԱԼ, agité, ée, *adj.* || ému, ue, affecté, ée *adj.* — Ես մինչեւ ուրիս խորք, j'en suis ému jusqu'à l'âme, jusqu'au fond de l'âme.

ՑԱՒՉԵԼ, chercher, rechercher, fouiller, fureter, *va.* || mettre en émoi, agiter, soulever, tourmenter, émouvoir, affecter, troubler, émotionnner, *va.*

ՑԱՒՉԻԼ, s'émouvoir, *vpr.* — (ծովը), frémir, *vn.* ցուզեալ Ես մինչեւ ուրիս խորք, V. ցուզեալ.

ՑԱՒՉԻՔ ԴԵՐ, affectif, ive, *adj.*

ՑԱՒՉՈՒԻԼ, V. ցուզիլ.

ՑԱՒՉՈՒՄ, } recherche, *sf.* ||
ՑԱՒՉՈՒՄՔ, } agitation, *sf.* || soulèvement, *sm.* || émoi, *sm.* — (ուրի), émotion, *sf.* — (մտաց), trouble, *sm.* — ամբոխալից, émeute, *sf.*

ՑԱՒԼԱՑՆ ՏԱԼ, pousser, *va.*

ՑԱՒԼԱԿԱՆ, julienne, *adj. f.*

ՑԱՒԼԻՍ (հայկազունց գրամ մը), jule, *sm.*

ՑԱՒԼԻՍ (հօգմեռորդ ամիսն տարւոյ), juillet, *sm. Le premier, le deux de* —. *Le premier* —. *A la mi-* —.

ՑԱՒԼՈՏՈՒԹԻՒՆ, paresse, *sf.* || inertie (ֆիզ.), *sf.*

ՑԱՒՂԱՐԿԱՒԻՍ ԱՂՕՐ, oraison funèbre.

ՑԱՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, convoi, *sm.* Հանգիստ յուղարկաւորու-

թաղ, funérailles, *sfp.* — *magnifiques, pompeuses. Assister à des* —. Պեծուտուֆ —, funérailles avec quelque pompe, obsèques, *sfp.* Հաղիսի յուղարկաւորութեաղ, funéraire, *adj.*

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ, funèbre, *adj. Convoi, chant* —. *Ornements* —*s.*

ՅՈՒՂԱՐԿԵԼ, accompagner, conduire, reconduire, faire cortège, *va.* || expédier, envoyer, *va.*

ՅՈՒՂԱՐԿԻՉ (վաճառաւաց), expéditionnaire, *adj.* et *sm.*

ՅՈՒՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (վաճառաւաց), expédition, *sf.*

ՅՈՒՆԱՑ (հիւ-նա-ց), jujube, *sm.*

ՅՈՒՆԱՑԻ, jujubier, *sm*

ՅՈՒՆԻՍ (վեցերորդ ամիս տարւոյ), juin, *sm. Au mois de* —. *A la mi* —.

ՅՈՒՆՈՒԱՐ (առաջին ամիս տարւոյ), janvier, *sm. Au mois de* —. *Cela eut lieu en* —. [*sm.*

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ, album (-լը-մ),

ՅՈՒՇԱՐԱՐ, moniteur, *sm.* — (դերասանի, ճառախօսի), souffleur, *sm.* — (տճի, ճաճանչ), commémoratif, ive, *adj.*

ՅՈՒՇԻԿ, doucement, bellement, *adv.*

ՅՈՒՇԱՒԱՑԱՐԻԿ ՅՈՒՆՆ (-րէ-ի-նի), sirène, *sf.*

ՅՈՒՇԱՒՈՒԺ, V. Յիշատակ.

ՅՈՒՇԵՏԵՐ (տետրակ յիշատակաց), agenda *(pl.* des *agendas), sm.*

ՅՈՒՏԱՔ (բերրի), fécond, onde, fertile, *adj.* — զարձնել, fertiliser, *va.*

ՅՈՒՏՈՒԹՈՒԼՈՒՆՔ (պատուականի մար մ'է), abraxas (-ռա-ք-սաս), *sm.*

ՅՈՒՍԱՓՐԵԼ, désappointer, *va.*

ՅՈՒՍԱՓՐԿՈՒԹԻՒՆ, désappointement, *sm.*, déception, *sf.*

ՅՈՒՍԱԼ, espérer, concevoir de l'espérance, mettre son espérance en, attendre, *va.*, s'attendre, se flatter, se promettre, *vpr.* Կը յուսաս ար իւր վաճառքը ձեզի ձրի տայ, attendez-vous qu'il vous donne ses marchandises pour rien? Կը յուսաս թէ կուգայ, espérez-vous qu'il vienne? Կը յուսամ ար պիտի գայ, j'espère qu'il viendra.

ՅՈՒՍԱԿԱՐՈՑՍ, ՅՈՒՍԱԿՏՈՒՐ, ՅՈՒՍԱԶԱՍ, } désespéré, ée, *adj.* — *de la mort de son fils.*

Յուսահատ առնել, mettre au désespoir, réduire au désespoir, désespérer, *va. Désespérer ses amis. Cela me désespère.* Յուսահատ, յուսահատ լինել, perdre l'espoir, l'espérance, se livrer au désespoir, être au désespoir de, désespérer, *vn. Désespérer du succès. Je désespère de venir à bout de cette affaire.* se désespérer, *vpr.*

ՅՈՒՍԱԶԱՍՐԱՐ, à la désespérade, *adv.*

ՅՈՒՍԱԶԱՑԵԼ, V. Յուսահատ առնել (ՅՈՒՍԱԶԱՑ).

ՅՈՒՍԱԶԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Յուսահատ առնել (ՅՈՒՍԱԶԱՑ).

ՅՈՒՍԱԶԱՑՈՒԼ, V. Յուսահատ լինել (ՅՈՒՍԱԿՏՈՒՐ).

ՅՈՒՍԱԶԱՑՈՒԹԻՒՆ, désespoir, *sm.* Ընկնիլ ի — (յուսահատ ելլալ), V. Յուսահատ լինել (ՅՈՒՍԱԿՏՈՒՐ). Զարձ յուսահատութեամբ, désespérade, *sf.* Յուսահատութեամբ, V. Յուսահատար.

ՅՈՒՍԱՑԱՆԵԼ, faire espérer, donner de l'espoir, *va.* Ինքզինքին —, s'entretenir dans l'espérance de quelque chose, se flatter, *vpr.*

ՅՈՒՐԱՆ (բուրգ), pyramide, *sf. Les —s d'Égypte sont renommées pour leur grandeur et pour leur antiquité.*

ՅՈՒՐԱՆԱՁԵՒ (ըրպաձեւ. բյրաձեւ), en pyramide. — լինել, pyramider, *vn.*

ՅՍՏԱԿ, clair, aire, pur, *m.* pure, *f.*, propre, limpide, *adj.* || clair, aire, net, *m.* nette, *f.*, distinct, incte (ցի-ցիէ, եւ pus ասացից ցի-ցիէ եւ ցի-ցիէ՛ յաւակացից, իսկ յիգակացից ցի-ցիէ՛), articulé, ée, *adj.* || clairement, nettement, distinctement, *adv.* [*sm.*

ՅՍՏԱԿԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, purisme,

ՅՍՏԱԿԱՏԵՍ, clairvoyant, ante, *adj.* [yance, *sf.*

ՅՍՏԱԿԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, clairvo-

ՅՍՏԱԿԵԱՆ, puriste, *s. Le — est voisin du pédant.*

ՅՍՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, clarté, limpidité, pureté, netteté, *sf.*

ՅՈՂՆԵՑՈՒՆԵԼ, fatiguer, lasser, *va.* V. եւ ՅՈՂՆԻԼ.

ՅՈՂՆԻԼ, se fatiguer, se lasser, s'outrer, *vpr.* V. եւ ՅՈՂՆԵԼ.

ՅՈՂՆՈՒԹԻՒՆ, fatigue, lassitude, *sf.* V. եւ ՅՈՂՈՒԹԻՒՆ.

ՅՈՏ, articulation, *sf.*, article, *sm.*, jointure, *sf.*, emboîtement, *sm.* || lien, *sm.*, liaison, *sf.* || article, *sm. — défini, indéfini. — masculin, féminin.* V. եւ ԱԲՐ.

ՅՈՏԱԿԱՊ. ՝Ընարդակաւն — (ոսկերաց), ligament, *sm.*

ՅՈՏԱԿԱՊԱՑԻՆ, ligamenteux, euse, *adj. Tissu —.*

ՅՈՏԱՑԱՒ, arthrite, *sf.*

ՅՈՏԱՑԱԻԱԿԱՆ, } rhumatis-
ՅՈՏԱՑԱԻԱՑԻՆ, } mal, ale *(pl. rhumatismaux), adj. Douleur, goutte rhumatismale.*

ՅՈՏԱՑԱԻԱՑ, rhumatisant, ante, *adj.* et *s.*

ՅՈՏԱՑԱԻՈՒԹԻՒՆ, rhumatisme, *sm. Il est perclus (անդամախցյծ) de —.* arthralgie, *sf.*

ՅՈՏԱՒՈՐ (անդամուճ, տուճկ), articulé, ée, *adj. Les animaux —s forment l'une des quatre grandes divisions du règne animal. La tige des œillets est articulée.*

ՅՈՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, liaison, *sf.* Գեղեցկախառն — տարերց, l'harmonie des éléments.

ՅՈՏԵԼ, constituer, *va.* || articuler, *va.*

ՅՈՏԻԼ, s'articuler, *vpr.*

ՅՈՏԻՉ (մասն), constituant, ante, *adj.*

ՅՈՏՈՒՄՆ, articulation, *sf.*, joint, *sm.*, jointure, *sf.* || composition, construction, *sf.* || article, *sm.*

ՅՈՏԻՑ, articulaire, *adj.* — (ցաւ), arthritique, *adj.*

ՅՈՏՈՒՄՆԱԿԱՆ, } articulaire,
ՅՈՏՈՒՄՆԱՑԻՆ, } *adj. Nerf —. La goutte est une maladie —.*

ՅՈՏՈՒՄՆԱՒՈՐ, articulé, ée, *adj.* [ompte à, *adj.*

ՅՕԺԱՐ, disposé, ée, prompt,

ՅՕԺԱՐԱԲԱՐ, volontiers, avec plaisir, de bon cœur, *adv.*

ՅՕԺԱՐԱՑԱՆՄ, V. ՅՕԺԱՐԱՊԱՐ.

ՅՕԺԱՐԱՓՈԹԵՄ, avec empressement, *adv.*

ՅՕԺԱՐԵՑՈՒՆԵԼ, disposer, donner l'envie, intéresser, incliner, *va.*

ՅՕԺԱՐԻԼ, être disposé, pencher, incliner, s'intéresser, vouloir.

ՅՕԺԱՐՈՒԹԻՒՆ, disposition, bonne volonté, *sf.*, bon gré, empressement, *sm.*, inclination, *sf.*, penchant, *sm.*, propension, pente, *sf.*, goût, *sm.* Ամենայն յօժարութեամբ, de plein gré. Ընդունմ յօժարութեամբ, gaiement կամ gaîment, *adv.*

ՅՕՆԱՑԱՆ, sourcilier, ière, *adj. Muscle —.*

ՅՕՆԱՑԻՑ, dont les sourcils (——ի) se joignent, *adj.*

ՅՕՆԱՄԷՋ (միջոց յօնից), glabelle, *sf.*

ՑՕՆՔ (ընքուի), sourcil (....-.-
-է), *sm.* — *noir, clair, épais, touffu.* —Երը շարժել (ի նշան ժխտնութեան), remuer le — (en signe de mécontentement), sourciller, *vn.* *Cet écolier n'ose pas sourciller devant son maître.*—Երն ամփոփել, froncer le —, les —s.

ՑՕՇ ՑՕՇ ԿՈՑՈՐԵԼ, démembrer, *va.*

ՑՕՇԵԼ, couper en petits morceaux, découper, mettre en pièces, en morceaux, hacher (Կըյմէ), déchirer, *va.* Անդամ անդամ —, démembrer, couper par morceaux, *va.*

1. **ՑՕՇՈՒԱԾ**, démembrement, *sm.* *Le — d'un sanglier tué à la chasse.*

2. **ՑՕՇՈՒԱԾ** (Գըյմա), hachis (Կա-
շէ), *sm.* — *de mouton, de carpe.*

ՑՕՇՈՒՄ, } démembrement,
ՑՕՇՈՒՄՆ, } *sm.*

ՑՕՑ, sarment, *sm.*

ՑՕՑԵԼ, émonder, *va.*

ՑՕՑՈՑ (Գըլէպը), serpe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցաւսոց։ Փոքրիկ —, V. Ցօսոցիկ։

ՑՕՍՈՑԻԿ (փոքրիկ յօսոց), petite serpe, serpette, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ցաւսոցիկ։

ՑՕՍՔ, émondes, *sfp.*

ՑՕՐԱՆԱԼ, engraisser, *vn.* || s'enorgueillir, se carrer, se flatter, *vpr.* || vivre dans la mollesse et dans les délices, se dodiner, *vpr.*

ՑՕՐԱՆՋ (Էսնէմէ), bâillement, *sm.* *Faire un —.* *Avoir de fréquents —s.*

ՑՕՐԱՆՋԵԼ (Էսնէմէք), bâiller, *vn.* *On bâille souvent envoyant — les autres.* *On ne sifflait pas, on bâillait à cette pièce.* — սատոյիկ, — à se démonter la mâchoire.

ՑՕՐԱՆՋՈՂ, V. Ցօրանջուն։

ՑՕՐԱՆՋՈՒՄ, } bâillement,
ՑՕՐԱՆՋՈՒՄՆ, } *sm.*

ՑՕՐԱՆՋՈՒՆ (որ սեպ յօրանջէ. Գէշլէյէ Էսնէյէն), bâilleur, euse, *s.* *C'est un grand —.*

ՑՕՐԻՆԵԼ, ajuster, composer, disposer, dresser, former, façonner, agencer, apprêter, arranger, préparer, organiser, accommoder, *va.* || faire, construire, bâtir, *va.* || orner, parer, décorer, garnir, agencer, *va.* Ողբերգութիւն —, մատեան —, faire, composer une tragédie, un livre.

ՑՕՐԻՆԻՉ, formateur, trice, *adj.* et *s.* — (մատենից, երգոց, երգոց երաժշտականաց, բանաստեղծութեան), composeur, compositeur, *sm.*

ՑՕՐԻՆՈՂ, V. Ցօրինիչ։

ՑՕՐԻՆՈՒԱԾ, façon, structure, *sf.*, apprêt, ordre, *sm.* Դաշնակաւոր, միախառն —, harmonie (....-..է), *sf.* *L'— des différentes parties d'un bâtiment.* — (բանից), construction, *sf.*

ՑՕՐԻՆՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, ajustement, *sm.*, disposition, *sf.*, arrangement, agencement, *sm.*, composition, *sf.*, ordre, organisme, *sm.*

ՑՕՐԻՆՈՒՄ, } façon, compo-
ՑՕՐԻՆՈՒՄՆ, } sition, *sf.*, apprêt, *sm.*

Ն

Ն *(nou)*, vingt-deuxième lettre de l'alphabet arménien et dix-septième des consonnes. || quatre cents, quatre-centième.

ՆԱ, il *(pl. ils*, նոքա), *m.* elle *(pl. elles)*, *f. pron. pers. Votre frère va venir, il est prêt. J'ai lu cet ouvrage, il est bien écrit. Elle lui parla. Que fait elle? Viendra-t-elle? Julie est-elle venue?*

ՆԱԴԻՐ, nadir, *sm.* Հայեցեք կ'ըսուի նաև Ոտզակէտ.

ՆԱԵՒ, aussi, même, encore, de plus. ինչպէս —, ainsi que.

ՆԱՁ ԸՆԵԼ, faire des cérémonies. *Il a fait bien des cérémonies pour prendre médecine.*

ՆԱՁԱՆՔ, coquetterie, minauderie, *sf.*

ՆԱՁԵԼ, faire le dégoûté. կ'ըսուի նաև քնճշել.

ՆԱՁԵԼԻ, aimable, charmant, ante, *adj.*

ՆԱՁԻԼ, coqueter, minauder, *vn.*

ՆԱՁՈՂ, minaudier, ière, *adj.* et *s. Une femme minaudière. C'est un minaudier. C'est une minaudière.*

ՆԱՁԱՒԱՆ, coquette, *adj.* et *sf.*

ՆԱԾԱՆԵՑ, servante, fille, *sf.* — (կատարեցուրեանց մէջ), soubrette, *sf. Rôle de —. Jouer les —s.*

ՆԱԽ, premier, ière, *adj.* || premièrement, d'abord, en premier lieu, primitivement, primo, d'entrée, *adv.* — ու առաջ, premièrement, de prime abord, *adv.*

ՆԱԽԱՍՐԱՀ, vestibule, *sm.*

ՆԱԽԱՍՐԱՆ, V. Յառաջասրահ.

ՆԱԽԱԲԱՆԵԼ, parler le premier. || faire une préface, une introduction, *va.*

ՆԱԽԱԳԱՀ, président, *sm.* կին —, կին —ի, présidente, *sf.* — լինել, ունել, occuper la première place dans une assemblée, présider, *v. n.* et *a.*

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ, présidentiel, elle, *adj. Fonctions présidentielles.* primatial, ale *(pl. primatiaux)*, *adj. Siège —. Juridiction primatiale. Dignité primatiale.*

ՆԱԽԱԳԱՀԵԼ, V. Նախագահի լինել, ունել (ՆԱԽԱԳԱՀ).

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԻՒՆ, présidence, *sf. La — de la chambre des députés.* primatie, *sf. La — des Gaules. Du siège métropolitain il y avait appel à la —.*

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒՄ, V. Կին նախագահի, կին նախագահի (ՆԱԽԱԳԱՀ).

ՆԱԽԱԳԱՂԱՓԱՐ, V. Նախատիպ.

ՆԱԽԱԳԱՒԹ, avant-cour *(pl.* des *avant cours)*, *sf.*

ՆԱԽԱՁԻՒ (իւր բեր. ի—լ. ի—ի), ébauche, esquisse, *sf.* || minute, *sf.*, brouillon, projet, *sm.* — ը գրել, V. Նախագծել.

ՆԱԽԱԳԾԵԼ, esquisser, ébaucher, minuter, *va.*

ՆԱԽԱԳՈՅ, préexistant, ante, *adj.* [tence, *sf.*

ՆԱԽԱԳՈՅՈՒԹԻՒՆ, préexis-

ՆԱԽԱԳՈՒՇԱԿ, prédiseur, *sm.*

ՆԱԽԱԳՈՒՇԱԿԵԼ, prédire(*Vous prédisez. prédisez*), *va.*

ՆԱԽԱԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, prédiction, *sf.*

ՆԱԽԱԳՐԱԻԵԼ, prescrire, *va.*

ՆԱԽԱԳՐԱԻՈՒԹԻՒՆ, prescription, *sf.*

ՆԱԽԱԴԱՍԱԿԱՆ, prépositif, ive, *adj. Article —.*

ՆԱԽԱԴԱՍԵԼ, préférer, *va. — le mal au bien. — la mort à la vie.*

ՆԱԽԱԴԱՍԵԼԻ, préférable, *adj. Une glorieuse mort est — à une vie honteuse.*

ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹԻՒՆ, préférence, *sf.* ‖ proposition, prééminence, *sf.* Շրջուն, փոփոխ —, proposition converse, կամ լոկ converse, *sf.*

ՆԱԽԱԴԱՏԱԿԱՆ, préjudiciel, elle, *adj.* [*sm.*

ՆԱԽԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ. préjugé,

ՆԱԽԱԴՈՒՌՆ, contre-porte(*pl.* des *contre-portes*), *sf.*

ՆԱԽԱԴՐԱԿԱՆ, prépositif,ive, *adj. Article —.* — ասացուածք, locution prépositive (ինչ. *Յաղագս, à l'égard de. Յանդիման, առաջի, en présence de*).

ՆԱԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. préposition, *sf.* ‖ préface, *sf.*, avant-propos (*pl.* des *avant-propos*), *sm.*

ՆԱԽԱԶԳԱԼ, pressentir, *va.*

ՆԱԽԱԶԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Նախազգացումն։ — ունեցայ, le cœur me le disait bien, me l'avait bien dit.

ՆԱԽԱԶԳԱՑՈՒՄ, } pressenti-
ՆԱԽԱԶԳԱՑՈՒՄՆ, } ment, *sm.*

ՆԱԽԱԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ, précaution, *sf.*

ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԲԱՐ, providentiellement, *adv.*

ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԿԱՆ, providentiel, elle, *adj. Un événement —.*

ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, providence, *sf. L'univers est réglé par la — de Dieu, par la divine —.*

ՆԱԽԱԽՈՐՀՈՒՐԴ (Բէ-մէ-տ), préméditation, *sf.*

ՆԱԽԱԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, prénotion, *sf.*

ՆԱԽԱԿԱՐԳ, préliminaire, *adj.* — բան, avant propos (*pl.* des *avant-propos*), *sm.* — պայման, préliminaire, *sm.*

ՆԱԽԱԿՐԹԱԿԱՆ, primaire, *adj.*

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ, école préparatoire.

ՆԱԽԱՀԱՅԵԱՑ, prévoyant, ante, *adj. La sagesse est prévoyante.*

ՆԱԽԱՀԱՅՐ, le père primitif, premier père, *sm.*

ՆԱԽԱՀԱՇԻՒ (պատկեր ծախուց ընդունելութեան), devis (տէվիզ), *sm.*

ՆԱԽԱՀՈԳԱԿ, prévoyant, ante, *adj. La sagesse est prévoyante. Esprit —.* — զգուշութիւն, V. Նախախնդրութիւն։

ՆԱԽԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ, prévoyance. *sf.* V. Նախախորհուրդ։

ՆԱԽԱՁԵՌՆ ԼԻՆԵԼ, ԼԼԼԱԼ, prendre l'initiative (ինի-ի-տիվ).

ՆԱԽԱՁԵՌՆԵԼ, promouvoir, *va.* [*sm.*

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՂ, promoteur,

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, initiative (ինի-ի-տիվ), *sf.*

ՆԱԽԱՂԻ, duodénum (տիւօ-տէնօմ), *sm.* — ուղղաղի, V. Թափան, Ուաղի։

ՆԱԽԱՃԱՇ (տէժէ-նէ), déjeuner կամ déjeuné, *sm.* — պատառաքաղաւ (— հանդերձ մսով եւ գինեաւ), — à la fourchette. — ընել, déjeuner, *vn.* Դեռ նախաճաշ կ'ընե՞ք, déjeunez-vous encore?

ՆԱԽԱՃԱՇԱԿ (փէշին տատը), avant-goût (*pl.* des *avant-goûts*), *sm.*

ՆԱԽԱՃԱՇԵԼ, déjeuner, *vn.* — *de café, de chocolat. J'ai déjeuné d'une côtelette. J'ai déjeuné avec quelques amis.* Տակաւին չէք նախաճաշած, n'avez-vous pas encore déjeuné?

ՆԱԽԱՄԱՅՐ, la mère primitive, première mère, *sf.*

· **ՆԱԽԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ** (ժամանակի սխալ առաջութիւն), prochronisme (թագդիմի զէման), *sm.* Ներհակն է Յետնաժամանակութիւն, parachronisme, *sm.*

ՆԱԽԱՄԱՐԴՆ, le premier homme, *sm.* Կ'ըսուի նաեւ Նախաստեղծն։ [վկայ։

ՆԱԽԱՄԱՐՏԻՐՈՍ, V. Նախա-

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ, préféré, préférable, *adj.* — առնել, ընտրել, V. Նախապատուել, Նախադասել։

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐԵԼ, V. Նախապատուել, Նախադասել։

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐՈՒԹԵԱՄԲ, préférablement, *adv.*

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐՈՒԹԻՒՆ, préférence, *sf.* [*sm.*

ՆԱԽԱՅԱՋՈՐԴ, prédécesseur,

ՆԱԽԱՅԱՐՁԱԿ (առաջին յարձակող), agresseur, *sm.* *L'— a toujours tort.*

ՆԱԽԱՅԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ (առաջին յարձակումն), agression, *sf.* *Une injuste —.*

ՆԱԽԱՆԿԱՐ, original, prototype, *sm.* — տիպ, archétype (առքէթիփ), prototype, *sm.* V. եւ Նախատիպ, Նախագաղափար։

· **ՆԱԽԱՆՁ**, jalousie, envie, *sf.*, zèle, *sm.* Բարեյորդոր —, émulation, *sf.* Մոլեկան, մոլեգին, մոլեռանդ —, V. Մոլեռանդութիւն։ — ունենալ, V. Նախանձիլ։ — բերել, prendre, concevoir de la jalousie, porter envie.

ՆԱԽԱՆՁԱԲԵԿ, jaloux, ouse de, *adj.* [sie, *sf.*

ՆԱԽԱՆՁԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, jalou-

ՆԱԽԱՆՁԱԼԻՑ, jaloux, ouse de, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴԻՐ, zélateur, trice, *s.* || jaloux, ouse de, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, jalousie, *sf.* [tition, *sf.*

ՆԱԽԱՆՁԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, compé-

ՆԱԽԱՆՁԱՅՈՅԶ, zélé, ée, *adj.* *Un — serviteur de Dieu.* Կը գործածուի եւ իբր *s.* *C'est un —, une zélée.* || zélote, *sm.*

ՆԱԽԱՆՁԱՅՈՒՋՈՒԹԻՒՆ, zèle, *sm.* — (կրօնից), zélotisme, *sm.*

ՆԱԽԱՆՁԱՒՈՐ, zélé, ée, jaloux, ouse de, *adj.* || zélateur, trice, émulateur, trice, *s.* — մովսիսականն օրինաց եւ հարցն աւանդութեանց, zélote, *sm.* V. եւ կանանացի։

ՆԱԽԱՆՁԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, émulation, *sf.* *Noble, belle, louable —.*

ՆԱԽԱՆՁԵԼ, V. Նախանձիլ։

ՆԱԽԱՆՁԸՆԴԴԷՄ, rival, ale (*pl.* des *rivaux*), *adj.* || émule, *s.* *Il est l'— d'un tel.* rival, ale, *s.* *Il aspire à cette place, mais il a bien des rivaux.* compétiteur, trice, *s.* *Ils étaient —s à l'empire.*

ՆԱԽԱՆՁԻԼ, envier, jalouser, être jaloux de, porter envie, regarder d'un œil d'envie, jeter un œil d'envie. [*adj.*

ՆԱԽԱՆՁՈՂ, jaloux, ouse de,

ՆԱԽԱՆՁՈՏ, jaloux, ouse de, envieux, euse, *adj.*

ՆԱԽԱՆՁՈՏՈՒԹԻՒՆ, jalousie, *sf.*

ՆԱԽԱՆՁՈՐԴ, rival, ale (*pl.* des *rivaux*), *s.* [*sf.*

ՆԱԽԱՆՁՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, rivalité,

ՆԱԽԱՆՍՏՈՒԹԻՒՆ, prééminence, *sf.*

ՆԱԽԱՇԱՒԻՂ, avant-coureur (*pl.* des *avant-coureurs*), *sm.* ||

préliminaire, *sm*. *Les —s de la paix sont signés*. || préambule, *sm*. — *ingénieux*. *Long —*. *Faire un —*. prélude, *sm*. *Un apologue* (*խրատական*, *բարոյական առակ*) *servit de — à son discours*. avant-propos (*pl*. des *avant propos*), *sm*., préface, *sf*. *Sans préface, point de préface, venons au fait*. || préliminaire, *adj*. *Discours, question —*.

ՆԱԽԱՃԱՌԻՂԵԼ, préluder, *vn*.

ՆԱԽԱՊԱՀԵՍՏ (ըստ բժշկաց), prophylactique, *adj*. *Traitement, remède —*. *Régime —*. Հիւանդութենէ — զգուշութիւն, ensemble des précautions propres à préserver d'une maladie, prophylaxie, *sf*.

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐԵԼ, prévenir, *va*. *Il a prévenu l'esprit de ses juges*.

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐԻԼ, V. Նախապաշարուիլ։

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒԻԼ, se prévenir, *vpr*. — *pour ou contre les gens*. *Vous vous prévenez aisément*. Առանց պատճառի մէկուն դէմ —, prendre quelqu'un en grippe, se prendre de grippe contre quelqu'un.

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒՄ, **ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒՄՆ**, prévention, *sf*., préjugé, *sm*.

ՆԱԽԱՊԱՇՏՕՆԵԱՅ (գ-ւ Մե-ծէլ), premier ministre, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մեծ հազարապետ։

ՆԱԽԱՊԱՏԻՒ, préféré, ée, prééminent, ente, *adj*. — համարել, préférer, *va*. — *le mal au bien*. — *la mort à la vie*. *Je préfère l'utile à l'agréable*. Սողոմոն իմաստութիւնն հարստութենէն — համարեց, Salomon préféra la sagisse à la richesse. *Il préféra se retirer* կամ *de se retirer*. V. Նախապատուել։

ՆԱԽԱՊԱՏՄԱԿԱՆ, préhistorique, *adj*. *Les temps —s*.

ՆԱԽԱՊԱՏՈՒԵԼ, V. Նախապատիւ համարել։

ՆԱԽԱՊԱՏՈՒԵԼԻ, préférable, *adj*. *Une glorieuse mort est — à une vie honteuse*.

ՆԱԽԱՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, préférence, prééminence, *sf*.

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ, préparatoire, *adj*. *Étude —*. [ser, *va*.

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԵԼ, prédispo-

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԻՉ ՊԱՏՃԱՌ (հիւանդութեան, ըստ բժշկաց), cause prédisposante.

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ (կանուխ կամ տակաւ տրամադրութիւն), prédisposition, *sf*.

ՆԱԽԱՊՏՈՒՂՔ, prémices, *sfp*.

ՆԱԽԱՋՐՀԵՂԵՂԵԱՆ, antédiluvien, ienne, *adj*. *Animaux —s*. *Histoire antédiluvienne*.

ՆԱԽԱՍԱՀՄԱՆԵԱԼ, prédestiné, ée, *adj*. et *s*.

ՆԱԽԱՍԱՀՄԱՆԵԼ, prédestiner, *va*. *Dieu a prédestiné les élus*.

ՆԱԽԱՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, prédestination, *sf*. — *à la gloire éternelle, à la grâce*.

ՆԱԽԱՍԵՆԵԱԿ, antichambre, *sf*. (դատաստանի, ատենի), salle des pas perdus.

ՆԱԽԱՍՏԵՂԾՆ, le premier homme. Կ'ըսուի եւ Նախամարդն։

ՆԱԽԱՎԵՐՋԸՆԹԵՐ, antépénultième, *adj*. *L'— vers de cette page*. — վանկ, antépénultième, *sf*. *Dans ce mot, l'acccnt est sur l'—*.

ՆԱԽԱՎԿԱՅ (սուրբն Ստեփանոս), premier martyr, protomartyr (saint Etienne), *sm*.

ՆԱԽԱՎՃՌԱԲԱՐ, par provision, *adv*. [*sf*.

ՆԱԽԱՎՃՌՈՒԹԻՒՆ, provision,

ՆԱԽԱՏԱԿԱՆ, injurieux, euse,

insultant, ante, ignominieux, euse, *adj.* [*va.*

ՆԱԽԱՏԵԼ, injurier, insulter,

ՆԱԽԱՏԵՍ, V. Նախատեսող։

ՆԱԽԱՏԵՍԵԼ, prévoir, *va.*

ՆԱԽԱՏԵՍԵԼԱՐԱՆ, avant scène (*pl.* des *avant-scènes*), *sf.*

ՆԱԽԱՏԵՍՈՂ, prévoyant, ante, *adj.*

ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, prévoyance, prévision, *sf.*

ՆԱԽԱՏԻՆՔ, affront, *sm.*, injure, insulte, *sf.*, outrage, *sm.*, déshonneur, *sf.* || honte (Հօլր), *sf.*, opprobre, *sm.*, infamie, *sf*:

ՆԱԽԱՏԻՊ, archétype (ասլէ-րէֆ), prototype, *sm.*

ՆԱԽԱՏԻՊԱԿԱՆ, archétype, *adj.* *Les idées —s de Platon* (*Պղատոնի*).

ՆԱԽԱՏՕՆԱԿ, vigile, *sf.* *L'Église a ordonné de jeûner certaines —s. Il est aujourd'hui —.* — Զատկի, ծննդեան Քրիստոսի, la veille de Pâques, la veille կամ la vigile de Noël.

ՆԱԽԱՐԱՐ (Վէքիլ. Նազըր), ministre, *sm.* Ներքին գործոց —, — de l'intérieur. Արտաքին գործոց —, — des Affaires étrangères. Ելեւմտից —, — des Finances. Կրթական գործոց —, — de l'Instruction publique. Արդարութեան —, — de la Justice. Պատերազմական գործոց (Ցամաքային զինուորութեան) —, — de la guerre. Ծովային գործոց (Ծովային զինուորութեան) —, — de la Marine. — Հասարակական շինուածոց, Երկրագործութեան եւ Վաճառականութեան, — des Travaux publics, de l'Agriculture et du Commerce. —ք պետութեան, կամ —ք անպաշտօն, —s d'État, կամ —s sans portefeuille. V. Սատրապ։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ, ministériel, elle, *adj.* [պաշտօնէայ։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԳԵՏ, V. Նախա-

ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, ministère, *sm.* — Ներքին գործոց, — de l'Intérieur. — Արտաքին գործոց, — des Affaires étrangères. — Ելեւմտից, — des Finances. — Կրթական գործոց, — de l'Instruction publique. — Արդարութեան, — de la Justice. — Պատերազմական գործոց (Ցամաքային զինուորութեան), — de la Guerre. — Ծովային գործոց (Ծովային զինուորութեան), — de la Marine. — Հասարակական շինուածոց, Երկրագործութեան եւ Վաճառականութեան, — des Travaux publics, de l'Agriculture et du Commerce. V. Սատրապութիւն։

ՆԱԽԱՒՈՐ, primordial, ale (*pl. primordiaux*), *adj.* *L'état — des choses.* primitif, ive, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նախնին, Նախնական։ [té, *sf.*

ՆԱԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ancienne-

ՆԱԽԱՔԼՈՐԻԿ, } protochlorure, *sm.*
ՆԱԽԱՔԼՈՐԱՒՈՐ,

ՆԱԽԴԻՐ, préposition, *sf.*

ՆԱԽԵՐԳԱՆ, prélude, prologue, *sm.*

ՆԱԽԵՐԳԵԼ, préluder, *vn.*

ՆԱԽԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, V. Նախերգան։

ՆԱԽԵՐԻՑԱԿԱՆ, décanal, ale, *adj.* V. եւ կարգերիցական։

ՆԱԽԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ, décanat, *sm.* V. եւ կարգերիցութիւն։

ՆԱԽԸՆԹԱՑ, précédent, ente, antécédent, ente, *adj.* — օրինակ, exemple antérieur invoqué comme autorité, précédent, *sm.* *Citer des précédents.* — գլուխն, le chapitre qui précède. — օր, veille, *sf.* V. եւ Նախատօնակ։ — լինել, ըլլալ, précéder, *va.* || —, précurseur, *sm.* — արեգական (այգ), l'avant-courrière du soleil (aurore). [dence, *sf.*

ՆԱԽԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ, antécé-

ՆԱԽԸՆԹՐԱԿ (անգ. fore-taste), collation, *sf.*, goûter, *sm.*

ՆԱԽԸՆԹՐԵԼ, collationner, goûter, *vn.*

ՆԱԽԸՆՏԱՑ, préliminaire, *adj.*

ՆԱԽԸՆՏԱՑՔ, prémices, *sfp.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նախապտուղ.

ՆԱԽԸՆԿԱԼ, préconçu, ue, *adj.* *Une idée, une opinion préconçue.*

ՆԱԽԸՆՏՐԱԾԱԼ, prédestiné, ée, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նախասահմանեալ.

ՆԱԽԸՆՏՐԵԼ, prédestiner, *va.* Հայերէն կ'բսուի ևս Նախասահմանել.

ՆԱԽԱԹՈՒՆԱՆԱՑ (բառ տարրագիտաց [chimiste]), protoxyde, *sm.*

ՆԱԽԻՐ, troupeau, *sm.* — *de bœufs, de vaches.*

ՆԱԽԱԻԻՆ, primordial, ale (*pl. primordiaux*), *adj.* *État — du globe.*

ՆԱԽԿԻՆ, premier, ière, *adj.* || ancien, ienne, *adj.*

ՆԱԽՃԻՐՔ (կոտորած), carnage, massacre, *sm.*

ՆԱԽՕԳՈՒԱՆ (հայ-բառ.), bulletin, *sm.*

ՆԱԽՆ, prédécesseur, *sm.*

ՆԱԽՆԱԿԱՆ, primitif, ive, *adj.* *La valeur primitive d'une monnaie.* primordial, ale (*pl. primordiaux*), *adj.* *L'État — des choses.* || primitif, ive, *adj.* *Langue primitive. La primitive Église.*

ՆԱԽՆԻ, premier, ière, primitif, ive, *adj.* || vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f.*, ancien, ienne, *adj.* || ancien, prédécesseur, *sm.* || souche, *sf.* Կնդսիճ ի ճախճեաց ժամանակաց (առ հին ժամանակից իր վեր), de toute ancienneté, *adv.*

ՆԱԽՆԻՔ, les anciens, les ancêtres, les aïeux, les devanciers, les prédécesseurs.

ՆԱԽՈՐԴ, précédent, ente, antécédent, ente, *adj.* || devancier, ière, *s.*; prédécesseur, *sm.*

ՆԱԽՈՐՈԶԵԼ, prédéterminer, *va.* — *la volonté humaine.*

ՆԱԽՈՐՈԶԻՉ, prédéterminant, ante, *adj.* *Décret —.*

ՆԱԽՈՐՈԶՈՒՄ, ՆԱԽՈՐՈԶՈՒԹԻՒՆ, prédétermination, *sf.* *La — physique.*

ՆԱԽՍՏԱՍ (առաջին խոսիք, կերակուրք սեղանոյ), entrée, *sf.*

ՆԱԽՕՐԻՆԱԿ (յայտարարութիւն [տպագրելի մատենի]), prospectus (անգ. բառ լատին), *sm.* *Publier un —.*

ՆԱՀԱՆԳ, province, *sf.*

ՆԱՀԱՆԳԱԿԱՆ, provincial, ale (*pl. provinciaux*), *adj.* *Accent —. États provinciaux.*

ՆԱՀԱՆՋ, bissextil, ile, *adj.* *L'an —. L'année bissextile.* — or, jour intercalaire, bissexte, *sm.* *On aura bissexte cette année.* || — (qorwg), retraite, *sf.* *Les ennemis ont fait —, une belle —.*

ՆԱՀԱՆՋԵԼ, arrêter, *va.*

ՆԱՀԱՆՋԻԼ (qorwg), reculer, *vn.*, se retirer, *vpr.*, battre en retraite.

ՆԱՀԱՊԵՏ, patriarche, *sm.* || chef de tribu, chef, *sm.*, souche, *sf.*

ՆԱՀԱՊԵՏԱԿԱՆ, patriarcal, ale (*pl. patriarcaux*), *adj.* *Simplicité patriarcale. Une vie patriarcale.*

ՆԱՀԱՏԱԿ, champion, agoniste, athlète, *sm.* || martyr, yre, *s.*

ՆԱՀԱՏԱԿԱԴԻՐ, agonothète, athlothète, *sm.*

ՆԱՀԱՏԱԿԵԼ, martyriser, *va.* *Plusieurs saints furent martyrisés.*

ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, combat, *sm.* || martyr, *sm.*

նաձ (ակռա [պատերազմի], լ–ձ՛), mine, *sf.*

նաղտաւոր (լ–ձ՛ր [–տր]), mineur, *sm.* Հպարէն կ'բռնէ նաև Ակռաւոր.

նամակ, lettre, missive, dépêche, *sf.* Արձանագրեալ —, lettre chargée. Աղաչանաց —, supplique, *sf.* —ն ամսոյս վեցին է, la lettre est du six de ce mois. Ցանելամած —ի, V. Ցեղագրութիւն.

նամակաբեր, facteur, *sm.* *Le — n'a pas apporté de lettre.* — (զօրաց), vaguemestre, *sm.*

նամակատար, courrier, *sm.*

նամականագիր (մատենագիր նամակաց), épistolier, ière, *s.*, épistolaire, *sm.* || — (հին մատենագիր նամակաց), épistolographe, *sm.* *Les —s grecs, latins.*

նամականական, épistolaire, *adj.* *Style, genre —.*

նամականագրել, V. Թղթագրել.

նամականք, lettres, *sfp.* *Les lettres de Mme de Sévigné.* expéditions, *sfp.* *Ce courrier attend ses —s.*

նամատուն, bureau de poste, *sm.* կամ լոկ poste, *sf.* *La — aux lettres. Les employés de la poste. L'administration des postes.* Իւրեանց ի նամակատուն, poste restante. [tres.

նամատունօք, boîte aux let-

նամատներ, V. Նամակաբեր.

նաս, humide, *adj.* — առեր, l'— élément, le liquide élément. — (կակուղ) բաղաձայնիւ, consonnes liquides. ֆիչ. *l, m, n, r.* — (կակուղ) բաղաձայն, liquide, *sf.* *Une —.*

նասեալ (խոնաւ, խոնաւնալեաւ. տամուկ), humide (է–ա–), *adj.* *Un linge, une chambre —.*

նասեան, V. Նայեալ.

նասեան, regardant, *sm.* *Voilà bien des —s.*

նասեցուցանել, V. Նայուցանել.

նասել, regarder, jeter les yeux sur. Աչք սեկած —, dévorer des yeux. Նասից նայեցա, à tort et à travers; nonobstant. Ողին զեղուկեաց նասից նայելու, կամ ողին զեղուկեան չնայելով ամէն օր կը շրջագայիմ, je me promène tous les jours, nonobstant le mauvais temps. Չար աչով —, jeter un regard favorable sur. Բերանաբաց —, regarder la bouche ouverte, bayer (բեր), *vn.* Խոյր մոյր —, faire les gros yeux à quelqu'un. Ի պուճ պուճ օդը —, regarder niaisement en l'air, bayer aux corneilles. Աչեան տուտուած —, ouvrir de grands yeux. Գաղտագողի —, ծուռ —, regarder quelqu'un de côté, de travers, œillader, *va.* Աղէկ աչով, զէշ աչով —, voir une personne, une chose de bon œil, de mauvais œil. վրայ —, donner sur. Պատուհանը փողոցին, գետակին վրայ կը նայի (գետակին վրայ է), la fenêtre donne sur la rue, sur la petite rivière. Թեւի դուռը պարտիզին վրայ կը նայի (պարտիզին վրայ է), la porte du derrière donne sur le jardin. Խնայելու չ—, ne pas regarder à la dépense. Շատ բարակ նայելու չէ, il ne faut pas être si regardant, trop regardant.

նասուածք, regard, *sm.*, vue, *sf.*, coup d'œil, *sm.*, œillade, *sf.* Գաղտագողի եւ խորհրդաւոր —, V. Ակնարկութիւն աչաց.

նասուհի (ջրցուհի աղբերաց եւ գետոց [քան տանտիկին]), Naïade (–ա–), *sf.*

նաչեր, vain, *m.* **նաչե**, *f.*,

frivole, inutile, *adj.* ի —, en vain, inutilement, *adv.*

ՆԱՆՐԱԿԱՆ, vain, *m.* vaine, *f. adj.*

ՆԱՇԻՀ (խաս ուն), gruau, *sm.* *Pain de* —.

ՆԱՊԱՍՏԱԿ (թավշան), lièvre, *sm.* կորիւն, ձագ —ի, jeune —, levraut, *sm.* Մատակ, էգ —, femelle d'un —, hase (հոլ. բառ գերմաներէն), *sf.* —ը կը կաղկանձէ, le lièvre glapit.

ՆԱՊԱՍՏԱԿՆՈՒԹԻՒՆ (աչքի վերին կոպի կարկամութիւն), lagophtalmie, *sf.*

ՆԱՊՈԼԷՈՆ (քսան փրանկ արժող գաղղիական ոսկի դրամ. Նաբօլէօն ալթընը), napoléon, louis, *sm.*

ՆԱՏԻՐ, V. Նադիր, Ոտնակէտ ։

ՆԱՐԳԷՍ (Նէրկիզ), narcisse, *sm.* — *blanc, jaune.* Ոսկի —, jonquille. *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ներգիս, Մորուտ ։

1. **ՆԱՐԳԻԼԱԿ** (նարկիլէ), narghileh կամ narguilé, *sm.*

2. **ՆԱՐԳԻԼԱԿ** (Հնդիկ ընկոյզ. նարկիլէ. նարճիլէ), coco, *sm.*

ՆԱՐԳԻԼԱՑԵՆԻ (Հնդիկ ընկուզի), cocotier, *sm.*

ՆԱՐԴ, nard, *sm.*

ՆԱՐԴԵԱՆ, de nard, *adj.* Իւղ —, parfum de nard.

ՆԱՐԴԻՆ, nard, *sm.*

ՆԱՐԴՈՍ, nard, *sm.*

ՆԱՐԴՈՍԱԿԱՆ, de nard, *adj.* Իւղ —, parfum de nard.

1. **ՆԱՐԿԻՍ**, V. Նարգէս ։

2. **ՆԱՐԿԻՍ** (իւր գեղեցկութեանը զարմացած մարդ), narcisse, *sm.* V. Նարկիսոս ։

ՆԱՐԿԻՍՈՍ (որդի Կեփեսեայ [Céphise] գետոյ, որ իւր պատկերն աղբեր մէջ տեսնելով՝ յիմարանալու չափ զարմացաւ իւր գեղեցկութեանն ու ձիւրելով մեռաւ, եւ փոխուեցաւ ի ծաղիկն Նարգէս [բաս առասպելաց]), narcisse, *n. p. m.*

ՆԱՐԻՆՋ (փորթագալ), fruit délicieux, orange, *sf.* Չենական —, chinois, *sm.*

1. **ՆԱՐՆՋԱԳՈՅՆ** (փորթագալ րէնկի), orangé, *sm.*

2. **ՆԱՐՆՋԱԳՈՅՆ** (փորթագալ րէնկինտէ. թուրունճի), couleur d'orange կամ couleur orange, orangé, ée, *adj.*

ՆԱՐՆՋԱՆՈՑ, orangerie, *sf.*

ՆԱՐՆՋԱՋՈՒՐ, V. Նարնջըմպելի ։

ՆԱՐՆՋԱՍՏԱՆ, orangerie, *sf.*

ՆԱՐՆՋԱՎԱՃԱՌ, oranger, ère, *adj.* et *s.* *Un fruitier* —.

ՆԱՐՆՋԱՐԱՆ, V. Նարնջաստան ։

ՆԱՐՆՋԵՆԻ, oranger, *sm.* *Une allée d'—s.*

ՆԱՐՆՋԸՄՊԵԼԻ, orangeade, *sf.*

ՆԱՐՆՋՕՂԻ, curaçao (քիւրասօ), *sm.*

ՆԱՐՏ (բախտի խաղ. գումար), jeux de hasard.

ՆԱՐՕՏ. V. Ներկ ։

ՆԱՐՕՏԱՆԵՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ներկարարութիւն ։

ՆԱՒ, navire, vaisseau, bâtiment, *sm.*, embarcation, *sf.*, bord, *sm.* Անկայմ — փոքրիկ, barquerolle, *sf.* — հիւանդաց, V. Հիւանդանաւ ։ — եզերապահ, garde-côte *(pl.* des *gardes-côtes), sm.* Պատերազմիկ, պատերազմական —, V. Ցռկանաւ ։ Բանբեր, զրուցատար — պատերազմիկ, aviso, *sm.* —ով ճամբայ ելնել, partir du port, mettre à la voile. —ով երթալ, aller à la voile. — մտնել, se rendre à bord d'un vaisseau, s'embarquer, *vpr.* *Il s'embarqua sur un paquebot.* Անցեալ ամսոյն տասնուվեցին — մտաւ, il s'est embarqué le seize du mois dernier. —ը մտցունել, դնել, mettre dans une barque, dans

un vaisseau, embarquer, *va. Embarquer des hommes.*

ՆԱՒԱԲԱԺԻՆ, division, *sf.*

ՆԱՒԱԲԱՆՑ, ponton, *sm.*

ՆԱՒԱԲԵԿ, naufragé, ée, *adj.* ‖ naufragé, *sm. De malheureux —s.* — լինել, V. Նաւաբեկիլ, Նաւակոծիլ։

ՆԱՒԱԲԵԿԻԼ, faire naufrage, se perdre, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի նաւ Նաւակոծիլ։

ՆԱՒԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, naufrage, *sm.* — ընել, faire —.

ՆԱՒԱԲԵՌՆ, navée, *sf.* [*sm.*

ՆԱՒԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, passage,

ՆԱՒԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, chantier, *sm. Les —s de Brest, de Toulon.* dock (տօք), *sm.*

ՆԱՒԱԶ, homme de mer, marin, matelot, *sm.*

ՆԱՒԱԶԱԽՈՐՏԻԿ, matelote, *sf.* — *d'anguilles.*

ՆԱՒԱԶԱՊԵՏ. Երրորդ —, contremaitre, *sm.* [*sm.*

ՆԱՒԱԶՈՒԹԻՒՆ, matelotage,

ՆԱՒԱԽԻՃ (կէմի սափարասը. կէմի սաֆրասը), lest (լէստ), *sm.* Նաւու մէջ — դնել, mettre du — dans un navire, lester, *va.*

ՆԱՒԱԽՈՒՄԲ, escadre, flottille, *sf.*

ՆԱՒԱԿ, bateau, *sm.*, barque, *sf.*, canot, *sm.*, embarcation, chaloupe, *sf.* — խրախից, զբօսանաց, embarcation de plaisance. — (գետոյ), peautre, *sf.* Միակայմ —, balancelle, *sf.* — վ եճեցկոյ, V. Գոնդոլայ։ — Տանկաց ի կոստանդնուպոլիս (գայըգ), caïque (գայէք), *sm.* Գնդակիր —, chaloupe canonnière. Նաւակ օդապարիկ զնդի, V. Օդանաւ։ Գզցի, փոքրիկ —, V. Նաւակիկ։ Փոքրիկ — անկայմ եւ անառագաստ (կուր), nacelle, *sf.* Խճակիր, խճաքարձ —, lesteur, կամ bateau lesteur. Մօտազնաց —, barque traversière. — ազատիչ (նաւաբեկեալոց, ընկղմելոց), bateau sauveteur.

ՆԱՒԱԿԱԼ (ձկան մը փոքրիկ ձուկն՝ որ կ'արգելու նաւերն [ըստ կարծեաց նախնեաց]), rémora, *sm.* կամ rémore, *sf.*, échène, échénéide (էքէն՛, էքէնէիտ), sucet, *sm.*

ՆԱՒԱԿԱՁԵՒ (ըստ անդամազննաց), scaphoïde (սգաֆօիտ), naviculaire, *adj. Os —. Fosse —.*

ՆԱՒԱԿԱՄՈՒՐՋ, V. Ջոմ։

ՆԱՒԱԿԱՅՔ (լիման), rade, *sf.*, bassin, *sm.* —ը մտցունել, mettre un vaisseau en rade, rader, *va.*

ՆԱՒԱԿԱՆ, naval, ale (*pl. navals*), *adj. Combat —. Bataille navale. Forces navales.* nautique, *adj. Art —.* ‖ — (զօրք. ծովեցի զօրք), marine, *sf. Service dans la —. Le corps de la —.*

ՆԱՒԱԿԱՌՈՅՑ, constructeur de vaisseaux.

ՆԱՒԱԿԱՏԵԱՑ, inaugural, ale, *adj. Harangue inaugurale.*

ՆԱՒԱԿԱՏԻՔ (թագտիմ), inauguration, dédicace, *sf.* Ճառ նաւակատեաց, discours d'inauguration. Նաւակատիս առնել (—ը նել. թագտիմ էթմէք), inaugurer, *va.*

ՆԱՒԱԿԻԿ, petit bateau, batelet, esquif, *sm.*, nacelle, *sf.*

ՆԱՒԱԿՈԾ, V. Նաւաբեկ։ — լինել, V. Նաւակոծիլ, Նաւաբեկիլ։

ՆԱՒԱԿՈԾԻԼ, faire naufrage, se perdre, *vpr.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Նաւաբեկիլ։

ՆԱՒԱԿՈԾՈՒԹԻՒՆ, V. Նաւաբեկութիւն։ — կրել, se perdre, *vpr. Ce bâtiment s'est perdu sur une côte, contre un rocher.* [*sf.*

ՆԱՒԱԿՌՈՒԱՐԱՆ, naumachie,

ՆԱՒԱԿՌՈՒՈՒԹԻՒՆ, V. Նաւամարտութիւն։

ՆԱՒԱՀԱՆԳՈՒՍՏ, port, *sm.* Հողմախաղաղ ամփոյթ —, — խաղաղ ի հողմոց, un — à l'abri des vents. —ք իմիմնակք, իմիմնեղք, des —s naturels. —ք ինդուածոյք, des —s artificiels. —ք մբռնել, entrer dans le —, prendre —, surgir au —. — իջնել, descendre dans le —.

ՆԱՒԱՀԱՐ, torpille, *sf.* Հայերէն կ'բռուի եւս ջրվառուցք.

ՆԱՒԱՀԵՍ (ինեսք նաւու), ouaiche, *sf.* Ըստ Լիդրէի. *sm.* Ըստ Ալկադիոյ. Ըստ Լիդրէի գրելի է Houaiche, Houache.

ՆԱՒԱՁԻԿ, haleur, euse (հաձիօ, ի-ծ), *s.* — նաւ, bateau remorqueur, կամ լոկ remorqueur, *sm.* [ի-ծ), *sm.*

ՆԱՒԱՁԳԱՆՈՒԹԻՒՆ, halage (հաձ-

ՆԱՒԱՄԱՏՈՑ, échelle, *sf.*

ՆԱՒԱՄԱՐՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, combat navale, *sm.*, bataille navale, naumachie, *sf.* Հայերէն կ'բռուի եւս Նաւակռուի ութիւն.

ՆԱՒԱՄՈՒՏ (նաւ մտցուցնել, մտցնել), embarquement, *sm.* — *de troupes, de marchandises.*

ՆԱՒԱՍԱՐԴԱՊ, armateur, *sm.*

ՆԱՒԱՍԱՆ, navigation, *sf.*

ՆԱՒԱՊԵՏ, capitaine, navigateur, *sm.* Տարագնաց —, capitaine au long cours.

ՆԱՒԱՊԵՏԵԼ, naviguer, *vn.*

ՆԱՒԱՌԱՋԻ, V. Նաւագնաւի.

ՆԱՒԱՍՏԻ, matelot, marin, marinier, *sm.*

ՆԱՒԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, marine, *sf.*

ՆԱՒԱՎԱՐ, nocher, batelier, navigateur, marin, *sm.*, nautonier, ière, *s.* Այս վերջինը կը գործածուի ի բնության. եւ ի պերճ ասացուածս. —ն նահատակաց, —ն դժոխոց (Զարոն), le nautonier des sombres bords, le nautonier des enfers (Caron). — (գեսց), passeur, marinier, *sm.* — անհնուս, marin d'eau douce.

ՆԱՒԱՎԱՐԵԼ, conduire, *va.*

ՆԱՒԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, manœuvre, *sf. Commander la* —. || — (գործ նաւավարի), manœuvre, *sf. Ce matelot entend bien la* —.

ՆԱՒԱՏՈՒՏ, } flotte, *sf.* Զի-
ՆԱՒԱՏՈՒՏԻՔ, } նաւորական —, marine militaire. Թանկաւորական —, marine marchande.

ՆԱՒԱՐԱՆ (Բէ--Ն), arsenal maritime, *sm.*

ՆԱՒԱՐԵԼ, faire voyage par mer, faire voile, faire route, naviguer, cingler (Ըստ Լիդրէի գրելի է Singler), *vn.* — Ամերիկա, faire voile pour l'Amérique.

ՆԱՒԱՐԵԼԻ, navigable, *adj.* —ն լինել (գեսց), navigabilité, *sf.*

ՆԱՒԱՐՈՂ, navigateur, *adj. m. Peuple* —. || homme de mer, navigateur, *sm. Grand, hardi navigateur.*

ՆԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, navigation, traversée, *sf.*, voyage, passage, *sm.* Ցարագնացիկ —, voyage de long cours. Շուրջանակի —, V. Շրջանաւութիւն.

ՆԱՒԱՐՇԱՒԻՔ, course d'embarcations qui luttent de vitesse, regates, *sfp.*

ՆԱՒԱՑՈՒՑ, proue, *sf.*, éperon, avant, *sm.*; poulaine, *sf.* Հայերէն կ'բռուի եւս Նաւառաջի.

ՆԱՒԱՏԱՐԵ ՆԱՒ, bateau remorquer, կամ լոկ remorqueur, *sm.*

ՆԱՒԱՏԱՐՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, remorquage, *sm.*, remorque, *sf.*

ՆԱՒԵԼ, faire voile, naviguer, cingler (ըստ Լիդրէի գրելի է Singler), *vn.* Անգղիոյ բոլորտիքը նաւեցաքով, nous naviguâmes autour de l'Angleterre. Ամ. ցամաքաւն —, naviguer le long des côtes.

ՆԱՒԵՍՏ, bassin de construction, *sm.*, forme, *sf.*

ՆԱՖԹ (նէֆթ), naphte, *sm.*

ՆԱՒԱԳԱՆԱԾ, naulage, fret, nolis (նօլի), *sm.*

ՆԱՒԱՐԴ, matelot, *sm.* || passager, ère, *s.*

ՆԱՒԱՒԱՐ, pilote, marinier, *sm.*, nautonier, ière, *s.* Երբոր կը զործածուի ի բնասղծ. եւ ի պերճ ասպցուածս։

ՆԱՒԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, manœuvre, *sf.*, pilotage, *sm.* Աստիճաներ ցատրդրութեան, pilotin, *sm.*

ՆԱՒԱՒԱՐԵԼ, frèter, affrèter, noliser, *va.* [teur, *sm.*

ՆԱՒԱՒԱՐԻՉ, affréteur, frè-

ՆԱՒԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, fret, affrètement, naulage, nolisement, *sm.*

ՆԱՓՈՐ, pluvial, *sm.*, chape, *sf.* — (յատիճ խաչաձեայից), chasuble, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաև Շուրչան։

ՆԱՓԱՐԱՏԻ (դասգ. բնիսն. ՆԱՓՐԻ. ՓՐ.), obole, maille, *sf.*

ՆԴԵԼ, barrer, verrouiller, *va.*

ՆԵԱՐԴ, fibre, *sf.* Փառր —, fibrille, *sf.*

ՆԵԽ, infection, *sf.* [*sf.*

ՆԵԽԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, infection,

ՆԵԽԱՍԱՍ, morose, *adj.*

ՆԵԽԻԼ, se putréfier, se corrompre, *vpr.*

ՆԵԽՈՒԹԻՒՆ, putréfaction, *sf.*

ՆԵԽՈՒՏ (Նաշխ ՀԲԲՀԲ), ache, *sf.*

ՆԵԿԱՐ (անմահ բսպելի դից [pus ամասպելաց]), nectar, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Քաղցրամբսպելի։

ՆԵԿԱՐԱՒՈՒՆ (ծաղկին մեղրոս մասը), nectaire, *sm.*

ՆԵՂ, étroit, oite, serré, ée, *adj.* —ն բլալ, —ը մնալ, être à l'étroit, être gêné, être dans la gêne, se gêner, être mal à son aise, s'incommoder. Ես —ն եմ այս վայրկենիս, je suis fort gêné dans ce moment-ci. Ասպիսի —ը դնել, réduire quelqu'un aux abois.

ՆԵՂԱԳԻՐ, sténographe, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Աղագիր։

ՆԵՂԱԳՐԱԿԱՆ, sténographique, *adj.* Հայերէն կ'բսուի նաև Աղագրական։

ՆԵՂԱԳՐԵԼ (հունարսոսի բնասղրել), sténographier, *va.* կ'բսուի եւս Աղագրել, Գաղնագրել։

ՆԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (հունարսոսի-բնասղրել սրելու սրաւեսս), sténographie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաև Աղագրութիւն։

ՆԵՂԱՆԱԼ, se fâcher, *vpr.* Ի՞նչ նեղանայ որ իմ բարեկամս է՛ք, il est fâché que vous soyez mon ami. —ու պատճառ ունի, il a sujet d'être en colère, բսսլ de se fâcher. || devenir plus étroit, s'étrécir, *vpr.* V. ՆեղՆ բլալ, նեղը մնալ (ՆԵՂ)։

ՆԵՂԱՆԵՐՔԱՒՆ (տեսակ մը պատմուճան հին Հռովմայեցւոց), angusticlave, *sm.*

ՆԵՂԱՆՆԱ, V. Նրբանգի։

ՆԵՂԱՍԻՐՏ, impatient, ente, bourru, ue, *adj.*

ՆԵՂԱՍՐՏԻԼ, s'impatienter, *vpr.*, faire du խսվ de mauvais sang.

ՆԵՂԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, V. Նեղսրտութիւն։

ՆԵՂԱՑԱԾ, } fâché, ée, con-
ՆԵՂԱՑԵԱԼ, } traint, ainte, *adj.*

ՆԵՂԱՑՈՒՑԱԼ, gêner, tracasser, tourmenter, *va.* || vexer, serrer, resserrer, *va.* || rendre étroit, plus étroit, étrécir, *va.*

ՆԵՂԱՑՈՒՑԻՉ, vexant, ante, *adj.*

ՆԵՂԱԾ, fâché, ée, contraint, ainte, *adj.*

ՆԵՂԱՑՆ, mettre à l'étroit, à la gêne, gêner, presser, tour-

menter, affliger, inquiéter, soucier, tuer, tracasser, incommoder, importuner, ennuyer, donner de la peine, contraindre, accabler, *va.* || vexer, opprimer, maltraiter, *va.* || serrer, resserrer, rétrécir, *va.* Կարծց յանախուպիւնր (շատպիւնր) կր ճնդէ զիս, la foule des affaires m'accable.

ՆԵՂԻԼ, être à l'étroit, être gêné, tourmenté, se gêner, se tourmenter, se contraindre, *vpr.* *Ne vous contraignez pas pour moi, je vous prie.* s'affliger, avoir de la peine, souffrir, se soucier, *vpr.*, languir, *vn.*

ՆԵՂԻՉ, ՆԵՂՈՂ, } oppresseur, vexateur, *sm.* || inquiétant, ante, *adj.*

ՆԵՂՈՒԻԼ, être à l'étroit, être gêné, tourmenté, se gêner, se tourmenter, s'affliger, avoir de la peine, se soucier, *vpr.*, languir, *vn.* Ի՞նչ ճնդուիլ (հանգիստ եղիլ, ձեր հանգստութեանդ համար), ne vous gêner pas. Ոչ մարդ երբէք չի ճնդուիր, cet homme ne se gêne jamais. *It ne se gêne jamais pour personne.*

ՆԵՂՈՒԹԻՒՆ, gêne, oppression, vexation, tribulation, *sf.*, embarras, *sm.*, peine, *sf.*, tourment, *sm.*, inquiétude, anxiété, détresse, importunité, incommodité, *sf.*, ennui (-ՅԻՒ), tracas (ԹՐԱՔ), *sm.* || contrainte, *sf.* || étrécissement, *sm.*, étroitesse, *sf.* Նեղութիւնս մէկ կողմէ, V. Նեղն կողմէ, Նեղը մնաք (ՆԵՂ).

ՆԵՂԱՆԻՍ, détroit, *sm.* *Le — de Gibraltar, de Magellan.* canal, *sm.* — *de Constantinople, de Mozambique.*

ՆԵՂՈՒԵԼ, V. Նեղուիլ.

ՆԵՂՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, étroitesse du cœur, impatience, *sf.*

ՆԵՆԳ, V. Նենգութիւն. — ԱԼ, V. Նենգաւոր (machiner).

ՆԵՆԳԱՒՈՐ, machineur, *sm.*

ՆԵՆԳԱԲԱՐ, insidieux, euse, *adv.*

ՆԵՆԳԱՒԱՆԱՈՒԹԻՒՆ (խոր սեաղուածքր չհոգ կաղուածի մը վաճառքր), stellionat, *sm.*

ՆԵՆԳԱՒՈՐ, frauduleux, euse, insidieux, euse, traître, esse, déloyal, ale *(pl. déloyaux)*, fourbe, rusé, ée, perfide, *adj.* || fourbe, rusé, ée, perfide, *s.*

ՆԵՆԳԵԼ, frauder, *va.*

ՆԵՆԳՈՍ, insidieux, euse, *adj.*

ՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, malin vouloir, *sm.*, fraude, ruse, fourberie, finesse, déloyauté, perfidie, *sf.* Նենգութեամբ, en traître, traîtreusement, frauduleusement, insidieusement, déloyalement, *adv.* Նաեց ճնճղաթեան (սեւ կեղծ կերպով), de bonne lutte.

ՆԵՈՒՏ (ԲՈՒՆԻ ՊԱՏԿԵՐ), cloporte, *sm.*

1. ՆԵՐ, flèche, *sf.*, trait, *sm.* — թունաւորուած, un — empoisonné. — արձակել, ճնել, tirer une —, un —, décocher, *va.*

2. ՆԵՐ (փոքրիկ հանդասեղոյթեան մը հիւսիսային կիսագնդիկ), flèche, *sf.*

ՆԵՐԱԿԱՆ (մեքենայ մը հին [machine de guerre] նախնեաց, ճնանձիգ, քարեակոծ եւ հրացան. Քոլոնէլ), baliste, *sf.* Հարձակի կրնան եւ քանի մը հատ.

ՆԵՐԱՁԻԳ (կեդրոնի գաղիղի), sagittale, *adj. f.* *La suture —.*

ՆԵՐԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, décochement, *sm.*

ՆԵՐԱՁԱԾ ՄԸ, une portée de trait. [ment, *sm.*

ՆԵՐԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, décoche-

ՆԵՐԱԾ, jeter, lancer, *va.* Ճնե —, V. Ճնե ի դուրս —, jeter, lan-

cer des bombes. Արձակակ —, tirer un coup de pistolet. (Ցած-ից) վար — (գահավիժել), jeter d'un lieu élevé dans un lieu bas, dans profond, précipiter, *va.* Մէկդի —, jeter, *va.* Խարխա —, V. Խարխա։ Երակը —, V. Երակ։ Պատուհանէն —, jeter par la fenêtre. (Ցանցանկը մէկու մը վրայ) —, jeter, *va.* Դուրս —, jeter dehors. Ինքզինք —, se jeter, se lancer, *vpr.* (Ցած-ից) ինքզինք — (գահավիժիլ), se jeter de haut en bas, se précipiter, *vpr.*

Նետհարուած մը, une portée de trait.

Նետ (եւսակ մը թռչ), sagittaire, *sf.* Հայերէն կ'բառի նաեւ Զրուներ։

Նետաձ, archer, sagittaire, *sm.* —f, gens de trait.

Նետահարուիլ, être jeté, lancé, se jeter, se lancer, se précipiter, *vpr.* Մէկուն վրայ —, se précipiter, s'élancer sur quelqu'un. Կատուն մկան վրայ կը նետուի, le chat s'élance sur le rat. *Le chien s'élança sur lui.* Ձիուն վրայ — (ուսնուիլ), s'élancer sur le cheval. Ջուրը —, se jeter dans l'eau. [sier, *va.*

Ներարկել (դիակը), autop-

Ներարկութիւն, autopsie, *sf. On a ordonné l'— de ce cadavre.* [*adj.*

Ներածական, introductif, ive,

Ներածել, introduire, *va.*

Ներածող, introducteur, trice, *s. Je serai votre —.*

Ներածութիւն, **Ներածում**, **Ներածումն**, } introduction, *sf.*

Ներարկել, injecter, *va.*

Ներարկութիւն, injection, *sf.*

Ներգրութիւն ([ֆիւթրթր. suc] ճիւղ բնդունիլը), intussusception, *sf.*

Ներդաշ (ոտնամանի, կօշիկի տակի կաշի. Լիւդ ներդաշը, սիկ ներդիկ), semelle, *sf.* Ոտի — (ոտի տակը. Ոտիս ներդաշը, ներդաշ), plante du pied.

Ներդաշնակ (ներքին — ներշը), sous-pied *(pl.* des *sous-pieds), sm. Porter, mettre des sous-pieds.*

Ներդրական. Ներդրական վաճառականութիւն, commerce d'importation.

Ներդրել, importer, *va.* — *des marchandises dans un pays.*

Ներդրող, importateur, *sm.*

Ներդրում, **Ներդրումն**, } importation, *sf.*

Ներդող, panégyrique, éloge, *sm. Le — d'un saint.* — յօրինել, faire un panégyrique.

Ներդող, panégyriste, *sm.*

Ներկեր (ցուցաց եւ Հռովմայեցւոց բանաստեղծութեան չափ մը), tribraque, brachysyllabe (ᴗ—ᴗ), *sm.*

Ներկել, amaigrir, *vn.*, s'amaigrir, *vpr.*

Ներկում, **Ներկումն**, } amaigrissement, *sm.*

Ներկում, V. Ներկէս։

Ներկին (թիթի մ'է), alisier կամ alizier, *sm.* [*adv.*

Ներգործաբար, activement,

Ներգործական, actif, ive, *adj.* — բայ, verbe actif. — ձայն բայի, actif, *sm. Conjuguer l'— et le passif.*

Ներգործել, faire, produire quelque effet, opérer, agir, exercer une action, influer, exercer une influence, un ascendant, influencer, *va.*

Ներգործութիւն, influence, force, *sf.*

Ներդաշնական, enharmonique (ᴗ—ᴗ . .), *adj.*

Ներդաշնակութիւն, harmoni-

eux, euse (–– . . .), cadencé,ée, harmonique, *adj.* [ra.

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿԵԼ, harmonier,

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, harmonie (–– . .), cadence, *sf.*, accord, *sm.* [sm.

ՆԵՐԴԱՇՆԱԿԻՑ, harmoniste,

ՆԵՐԵԼ, pardonner, faire grâce, excuser, avoir de l'indulgence pour, *va.* || permettre, accorder, *va.* || tolérer, endurer, souffrir, supporter, *va.*; compatir, *vn.* —ով, d'une manière indulgente, indulgemment, *adv.* Իրար —, se supporter, *vpr.* Ներեցէ՛ք, ներեցէք (ձեւ քաղաքավարական), je vous demande pardon, je vous fais excuse, je vous fais bien excuse, pardonnez-moi.

ՆԵՐԿԱՅ, présent, ente, actuel, elle, *adj.* — ըլլալ, être présent à, assister à. *Assister au service divin, à la messe. J'assistai à l'opération. Tout Paris assista à ses funérailles.* — չըլլալ, être absent, manquer, *vn.* —ն, présent, *sm.* — եղողներ (մերձակայք. առաջիկայք), les présents, *smp.* *Les présents s'egayent quelquefois aux dépens des absents.* — ժամանակ (բայից. ըստ քերականաց [grammairien]), présent, *sm.* *Le présent de l'indicatif.* Ներկայ դերբայ, participe présent.

ՆԵՐԵԼԻ, pardonnable, remissible, *adj.* — (մեղք), véniel,elle, *adj.* *Péché — et péché mortel.* — օրինակաւ, — մեղօք, véniellement, *adv.* *Pécher —.* [sm.

ՆԵՐԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, météore,

ՆԵՐԷԻԴ, V. Ներեւունի·

ՆԵՐԹԱԿՆ (ռամկ. ֆռէկ), V. Մուկն(1)·

ՆԵՐԿ, teinture, couleur, peinture, *sf.* — կօշկի, cirage, *sm.* —ի տալ, faire teindre, *va.*

ՆԵՐԿԱԿԱԼ, V. Դեղան·

ՆԵՐԿԱՅԱՆԱԼ, se présenter, *vpr.*, passer, *vn.*

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ, **ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ**, } représentation, présentation, *sf.* [va.

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, présenter,

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ, représentant, *sm.* *Il agit dans cette affaire par son —.* présentateur, trice, *s.*

ՆԵՐԿԱՅԵԼ, présenter, *va.*

ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, présence, *sf.*

ՆԵՐԿԱՆԵԼ, teindre, teinter, *va.* *Teinter de rouge, de jaune, certaines parties d'un plan.* peinturer, *va.*

ՆԵՐԿԱՆԻԼ, se teindre, *vpr.*

ՆԵՐԿԱԳՆԱԿ, V. Դեղան·

ՆԵՐԿԱՏՈՒՆ, **ՆԵՐԿԱՐԱՆ**, } teinturerie, *sf.*

ՆԵՐԿԱՐԱՐ, teinturier, ière, *s.* *Envoyer du drap au teinturier.*

ՆԵՐԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, teinturerie, teinture, *sf.*

ՆԵՐԿԵԼ, teindre, teinter, peindre, *va.*

ՆԵՐԿԻՉ, teinturier, ière, *s.*

ՆԵՐԿՈՅ, V. Ներկայսուն·

ՆԵՐԿՈՒԱԾ, teint, einte (Teindre բայէն), *adj.* || teinture, *sf.*, teint, peinturage, *sm.*

ՆԵՐԿՈՒԻԼ, V. Ներկանիլ·

ՆԵՐՀԱԿ, opposé, ée, incompatible, *adj.*

ՆԵՐՀԱԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, antiphrase, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ընդդիմասութիւն·

ՆԵՐՀԱԿՈՒԹԻՒՆ, opposition, incompatibilité, *sf.*

ՆԵՐՀՈՒՆ, V. Հմուտ·

ՆԵՐՄԱՐՄՆԱՆԱԼ, s'incarner, *vpr.*

ՆԵՐՄԱՐՄՆՈՒԹԻՒՆ, incarnation, *sf.* *L'— de J.-C.*

ՆԵՐՄՈՒԾԵԼ, introduire, *va.*

ՆԵՐՄՈՒԾՈՂ, introducteur, trice, *s.*

ՆԵՐՄՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, } introduction, *sf.*
ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ, }
ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄՆ, }

ՆԵՐՇՆԵԼ, inspirer, *va.*

ՆԵՐՇՆՉԱՒԱՆ, inspirateur, trice, *adj. Mouvement, muscles —s.*

ՆԵՐՇՆՉՈՂ, inspirateur, trice, *adj. Un génie —.*

ՆԵՐՇՆՈՒԹԻՒՆ (բանաստեղծից, երաժշտից), inspiration, *sf. On sent dans cette poésie la chaleur de l'—.* fougue, *La — de ce poète s'est éteinte.* feu, *sm.*, muse, *sf. Il est de ceux à qui la — accorde aisément ses faveurs.*

ՆԵՐՇՆՈՒՄ, } inspiration,
ՆԵՐՇՆՈՒՄՆ, } *sf.*

ՆԵՐՈՂ, indulgent, ente, *adj. Un maître, un père —.*

ՆԵՐՈՂԱԿԱՆ, indulgent, ente, *adj.* [tisme, *sm.*

ՆԵՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, tolérant-

ՆԵՐՈՂԱԿՐՕՆ, tolérant, ante, *adj.*

ՆԵՐՈՂԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, tolérance, *sf.*

ՆԵՐՈՂԱՄԻՏ, indulgent, ente, *adj. Il est trop — pour կամ à ses enfants.* tolérant, ante, *adj.* Եղյափ —, facile, *adj. Je ne l'aurais pas cru si —.*

ՆԵՐՈՂԱՄՏԱԲԱՐ, d'une manière indulgente, indulgemment, *adv.*

ՆԵՐՈՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, indulgence, tolérence, *sf.* Եղյափ —, facilité, *sf. C'est votre — qui est cause de ce désordre.*

ՆԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, pardon, *sm.* || indulgence, clémence, *sf.* —ի (հոռվածական եղեղեցոյ), pardons, *smp. Il est allé gagner les pardons.*

ՆԵՐՈՒՄ, } pardon, *sm.* —
ՆԵՐՈՒՄՆ, } խնդրել, demander — à quelqu'un, faire excuse կամ des excuses à quelqu'un. *Je vous demande mon —, le — de ma faute. J'ai toujours de nouveaux —s à vous demander.* Ներում կը խնդրեմ, je vous demande —, կամ je vous fais excuse, je vous fais bien excuse.

ՆԵՐՍ, dedans, *adv.* — մտնել, venez —, entrez. —ը, là կամ en եւ կամ au dedans. —էն, en կամ par dedans.

ՆԵՐՍԵՆԵԼ, implanter, *va.*

ՆԵՐՍԵՆԻԼ, s'implanter, *vpr.*

ՆԵՐՍԵՆՈՒԹԻՒՆ, implantation, *sf.*

ՆԵՐՓԱԿՈՒԱԾ, inclus, use (Inclure բայէն), *adj. Vous trouverez ci-inclus copie du contrat,* կամ *ci incluse la copie du contrat.* — նամակին, la lettre ci-incluse, կամ ան L'incluse, *sf. Je vous prie de remettre l'incluse à un tel.*

ՆԵՐՓԱԿՆԵԼ, inclure (*pp.* Inclus, use), *va.* — *un billet dans une lettre.*

ՆԵՐՔԵՒ, sous, *prép.*

ՆԵՐՔԻՆ, intérieur, eure, interne, intestin, ine, *adj.* || intrinsèque, *adj.* || intime, *adj.*

ՆԵՐՔԻՆԱՆԱԼ, devenir eunuque.

ՆԵՐՔԻՆԱՆԱՑՆԵԼ, dépouiller un homme de sa virilité, rendre eunuque, *va.*

ՆԵՐՔԻՆԻՆ, eunuque, *sm.* — ազգ, V. Ներքինացուցիչ.

ՆԵՐՔՆԱԼԵԶՈՒՆԱՆ, sublingual, ale (-ի-ն-ի-ե-ա-լ, -ալ), *adj. Artère, glande sublinguale.* Ներքեւի կողմի բան [ընդերքանան, ընկալեզուային.

ՆԵՐՔՆԱՒԱՆԱՊԱՏ (պատուանոցի [անդեաց, աեան, անօթոյ]), piédestal (*pl.* des *piédestaux*), *sm.* ի. ՆԵՐՔՆԱՑ (եղ-ի-), gilet, *sm.*; veste, *sf.* — (կամաց), V. Ընդեղեակ (1).

2. ՆԵՐՔՆԱԿ (գետքարի մի քա-ւէ), meule de dessous կամ meule gisante, gîte, *sf.*

ՆԵՐՔՆԱԿԱՑ, interne, *sm.* *Un — des hôpitaux. Un —.*

ՆԵՐՔՆԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ (հիւանդոցի մէջ բժիշկոց մերիճ ուսուցման ժառայութիւն), internat, *sm.* *Concourir pour l'—.*

ՆԵՐՔՆԱՑՈՒՄ (գործարան), cave, *sf.* *Avoir du vin en —. Les soupiraux* (յոգնակին է Soupirail գոյականին. *Le — d'une —.* — քաշիչ, basse-fosse (*pl.* des *basses-fosses*), *sf.*

ՆԵՐՔՈՐՈՒԱՑՔ (մերիճ ստորին որովայն), bas-ventre, *sm.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի hypogastre (հիպոկաստր), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաև փոքրավոր.

ՆԵՐՔՈՒՂԻ, V. փապուղի, Ստորուղի.

ՆԵՐՔՈՑԱԿԱՆԱՑ, antipodes, *smp.* *Les —. Ces peuples sont nos —.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Քնդդիմացի, Հակոտնեայ. [*adv.*

ՆԵՐՔՈՒՍ, intérieurement, ՆԵՐՔՍԱՑՆԵԼ, introduire, *va.*

ՆԵՐՔՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, introduction, *sf.* [lité, *sf.*

ՆԵՐՔՍԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, rétracti-

ՆԵՐՔՍԱՁԻԿ, rétractile, *adj.* *Le chat a les ongles —s.*

ՆԵՐՔՍԱԼԱՐ, répercussif, ive, *adj.* *Topique (արտաքին դեղ) —.* — դեղ, répercussif, *sm.*

ՆԵՐՔՍԱԼԱՐՈՒԹԻՒՆ, répercussion, *sf.*

ՆԵՐՔՍԱՂԵԼ, V. Ընդունիլ.

ՆԵՐՔՍԱՓԱՓԱԹԻՒՆ, V. Ընդունարութիւն.

ՆԵՐՔՍԱՓԱՆ (գետ-ւէ), verrou (*pl.* des *verrous*), *sm.* *Mettre, tirer le —.* || targette, *sf.* փակել —ը (միզոյ փակել), fermer au verrou, verrouiller, *va.* *Verrouiller une porte.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Նիզ.

ՆԵՑՈՒԱԾ, soutien, support, étai, appui, *sm.* *Cette muraille a besoin d'appui.* || appui, *sm.* *Ce grand homme était regardé comme l'—, comme le plus ferme — de l'État.* arc-boutant (—ը—ը—ի. *pl.* des *arcs-boutants*), *sm.* *Cet homme était l'— de son patri.* || béquille (գէտիչ), *sf.* *S'appuyer sur une —.* — ընդունելու միտք, accoloir, accore, *sm.* — արմբակած, V. Ուղղակալ. — (բուսոց), tuteur, *sm.*

ՆԶՈՎԱԿԱՆ, anathème, *adj.* et *s.*

ՆԶՈՎԱԿԱՆԵԼ, anathématiser, *va.* Ը'ըսուի նաև Անաթեմայել.

ՆԶՈՎՔ, anathème, *sm.* Ը'ըսուի նաև Անաթեմայ.

ՆԻՆ, elle (*pl.* *elles*), *pron. pers. f.*

ՆՈՍԱՐ (կերակրի նժարը), bassin, plat de balance, *sm.* — (կոնաց), plateau, *sm.*

ՆՈՏՏԻ, V. Գանգուխ.

ՆՈՏՏԻԱՐԱԹԻՒՆ, V. Գանգրակատիրի.

ՆՈՒԱԾ, cheval de main, de parade, palefroi, *sm.*

ՆՈՒ, barre, *sf.*, verrou (*pl.* des *verrous*), *sm.*

ՆՈՒԱԿ, lance, javeline, *sf.* Աճառաթիթ —ք, une forêt de lances.

ՆՈՒԱԿԱՐԱՆ, tronçon de lance.

ՆՈՒԱԿԱՐԱՆԱՌ, tronçon de lance. [*sf.*

ՆՈՒԱԿԱՐԱՆ, hampe (ց—ի),

ՆՈՒԱԿԱՊԱՐՈՒՑ (փոքրիկ գրօս միզակի ծայր), fanon, fanion, *sm.*

ՆՈՒԱԿԱՒՈՐԱԾ, hérissé (մ—ած) de lances, *adj.*

ՆՈՒԱԿԱՒԱՆ, porte-lance (*pl.* des *porte-lance*), *sm.*

ՆՈՒԱԿԱՒՈՐ, frère d'armes, *sm.* || allié, ée, coalisé, ée, *s.* —

առնել, ընել, allier, va. — լինել, ըլլալ, s'allier, se coaliser, vpr. [լինել։

ՆԻԶԱԿԱԿՑԻԼ, V. Նիզակակից

ՆԻԶԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, alliance, coalition, *sf.*

ՆԻԶԱԿԱՀԱՐ ([ցլամարտի <combat de taureaux> մէջ] ցուլը նիզակով հարուածող), picador, *sm.*

ՆԻԶԱԿԱՄԱՐՏ, combat de lances, *sm.* Հեծելական —, ձիով — (ձիու վրայ նիզակի խաղ), joute, *sf.* Նաւական — (նաւակի մէջ նիզակի խաղ), joute sur l'eau. V. Նիզակամարտիկ։

ՆԻԶԱԿԱՄԱՐՏԻԿ, jouteur, *sm.* *Un grand, un habile —.*

ՆԻԶԱԿԱՒՈՐ, lancier, *sm.*; lance, *sf.* — զօրական, porte-lance (*pl.* des *porte-lance*), *sm.*

ՆԻՀ (սահմանուած գին [վաճառուց, ուտելեաց]. Նըրխ. ֆիէաթ), taux (դ̄), *sm.* || — (ծախուց դատաստանի), taux, *sm.*

ՆԻՀԱՐ, maigre, *adj.* *Il est très —. Il est si —, que les os lui percent la peau.* — ցուցունել, երեւցունել, faire paraître —, maigrir, *va.* *Ce costume vous maigrit.*

ՆԻՀԱՐԱՆԱԼ, V. Նիհարնալ։

ՆԻՀԱՐԿԵԿ, maigrelet, ette, *adj.* *Cet enfant est —.* maigret, ette, *adj.*

ՆԻՀԱՐՆԱԼ, devenir maigre, maigrir, *vn.* *Il maigrit à vue d'œil* (*զգալի կերպով*). amaigrir, *vn.* *Il amaigrit tous les jours.* s'amaigrir, *vpr.* *S'amaigrir par le travail, par un excès d'abstinence.* diminuer, *vn.* *Cet enfant dépérit, il diminue à vue d'œil.*

ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, maigreur, *sf.*, amaigrissement, *sm.*

ՆԻՀԱՐՑՈՒՆԵԼ, faire maigrir, rendre maigre, maigrir, *va.* *Les fatigues l'ont maigri,* amaigrir, *va.* *Le jeûne amaigrit. Le travail l'a beaucoup amaigri.*

ՆԻՄՓԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (կանանց արգանդադրան [vulve] շրթունքը կտրելը), nymphotomie (νυμφοτομή), *sf.*

ՆԻՄՓԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ (կանանց հիւանդութիւն մը), nymphomanie, fureur utérine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս վաւաշութիւն։

ՆԻՄՓԱՑ (շրթունք արգանդադրան կանանց), nymphe (νύμφη), *sf.*

ՆԻՄՓԱՑԱԿԱՆ, nymphéen, éenne, *adj.*

ՆԻՄՓԱՐԱՆ (արձաններով, անօթներով, աւազաններով եւ աղբիւրներով զարդարուած տեղ), nymphée (νυμφαῖον), *sf.*

ՆԻՆՋ, V. Քուն։

ՆԻՇ, signe, *sm.*, marque, *sf.* || tache, *sf.* — (զծնելու), repère, *sm.* *Point de —.*

ՆԻՍՏ, séance, *sf.* || séant, *sm.* || assiette, exposition, *sf.* || siège, *sm.* V. Եւ Նստուածք։ — (ժողովոյ, սինհոդոսի), session, *sf.* *La première —.* Դռնփակ —, le huis clos. *Demander le huis clos. La fin du huis clos.* Ի — լինել, V. Նստել։

ՆԻՐԵԻՈՒՀԻ (ծովային հարսն), néréide, *sf*

ՆԻՐՀ, sommeil, *sm.*

ՆԻՐՀԱԹՈՌ, V. Ննջաթոռ։ [*sm.*

ՆԻՐՀԱԿ, chambre à coucher,

ՆԻՐՀԱԿԱՌՔ, V. Ննջակառք։

ՆԻՐՀԵԼ, V. Քնանալ։ [*sf.*

ՆԻՐՀԵԿ, chambre à coucher,

ՆԻՐՀԵՑՈՒՆԵԼ, V. Քնացունել։

ՆԻՐՀՈՒՄ, } sommeil, *sm.*
ՆԻՐՀՈՒՄՆ, } Խոր —, profond —. Մահահանգոյն —, un — de mort.

ՆԻՒԹ, matière, *sf.* || matière, substance, *sf.* || matière, *sf.*, sujet, thème, *sm.* || cause, *sf.* || objet, *sm.* — անգործնական, ան-

գործարանական եւ կամ անգործարանութ, matière brute կամ inorganique. — գործիական, matière organisée. — Քրէական, քաղաքական, matière criminelle, civile. Ընդարձակ —, une ample matière. — Թարգմանութեան (աշակերտի յօժար լեզու), — (շարադրութեան), thème, sm. — Բժշկական (գիտութիւն գոյացութեանց որ կը գործածուին բժշկութեան մէջ, եւ կերպ զանոնք պատրաստելու եւ տալու), matière médicale (Այսօր կ'ըսուի Pharmacologie, դեղագործութիւն). — (պատճառ) վշտի, տրտմութեան, sujet de chagrin, de tristesse. Տրտմութեան — (պատճառ) մ'ունի, il a un sujet de tristesse. Գանգատելու — (պատճառ) մ'ունի, il a sujet de se plaindre. Նախնական —ք, matières premières. Զոր —ք, V. Զօրանիւթք։ — ըլլալ (կրել), être en butte à. Ի —ս, en fait de, *prép. En fait de littérature, de religion.* Խօսակցութեան —ը փոխուեցաւ, la conversation a changé d'objet.

ՆԻՒԹԱԿԱՆ, matériel, elle, *adj.* կ'ըսուի նաեւ Տարրական։

ՆԻՒԹԱԿԱՆԱՑՈՒՑՆԵԼ, matérialiser, *va. — l'âme.*

ՆԻՒԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, matérialité, *sf.* կ'ըսուի եւս Տարրաւորութիւն։

ՆԻՒԹԱԿՐՕՆ (հետեւող նիւթակրօնութեան), matérialiste, *s.*

ՆԻՒԹԱԿՐՕՆԱԿԱՆ, matérialiste, *adj. Doctrines —s.*

ՆԻՒԹԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ (աղանդ փիլիսոփայից որ կը կարծեն թէ ամենայն ինչ նիւթեղէն է եւ չկայ բնաւ աննիւթական բան), matérialisme, *sm.*

ՆԻՒԹԱՊԱՇՏ, V. Նիւթակրօն։

ՆԻՒԹԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, V. Նիւթակրօնութիւն։

ՆԻՒԹԱՊԷՍ, matériellement, *adv.*

ՆԻՒԹԵԼ, filer, *va. Filer au fuseau, au rouet.* ourdir, *va. Ourdir de la toile.* || tramer, *va. Tramer la perte de quelqu'un. Tramer une conspiration* (դաւ). machiner, *va. Il machine votre perte.* couver, *va. Cet homme couve de grands, de mauvais desseins.* ourdir, *va. Ourdir un complot, une trame.* causer, *va. Causer de la douleur, du chagrin, de la joie.* filer, *va. Cette intrigue, cette scène est bien filée.* — (չարիք), former, *va.* — (մասնութիւն), pratiquer, *va.*

ՆԻՒԹԵՂԷՆ, matériel, elle, *adj. Les substances matérielles.*

ՆԻՒԹԻԼ, se tramer, *vpr. Il se trame quelque chose contre vous.*

ՆԻՒԹԻՉ, fileur, euse, ourdisseur, euse, *s.*

ՆԻՒԹՈՒՄ, **ՆԻՒԹՈՒՄՆ**, } ourdissage, *sm.*

ՆԻՒՍ (կռնակ [ձիու]), dos, *sm.*

ՆԿԱՆ (մոխրոյ տակ եփած ազնիւ հաց), fouace, *sf.*

ՆԿԱՆԱԿ, miche, *sf.* — երկայն, flûte, *sf. Manger une — à son déjeuner.*

ՆԿԱՏԵԼ, observer, contempler, considérer, *va.* Մտօք —, envisager, *va.* —ով, en considération de, eu égard à. *Eu égard à la nature de l'affaire.*

ՆԿԱՏԻՉ, contemplateur, trice, *s. — des merveilles de Dieu.*

ՆԿԱՏՈՂ, contemplatif, ive, *adj. Esprit —.* || contemplatif, *sm. Les extases des —s.*

ՆԿԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆ, considération, *sf.*, égard, *sm.* Նկատողութեան առնուլ, mettre, prendre, faire entrer en considération.

ՆԿԱՏՈՒԹԻՒՆ, observation, *sf.*

ՆԿԱՏՈՒՄ, **ՆԿԱՏՈՒՄՆ**, } égard, *sm.*, considération, *sf.*

Մարդկօրէն —, respect humain. Նկաւմամբ (գալով), à l'égard de, en fait de, *prép. En fait de littérature, de religion.* par rapport à, *prép. Par rapport à cela.* concernant, *prép. J'ai à vous dire quelque chose concernant cette affaire là.* au respect de. touchant, *prép. Il m'a entretenu touchant vos affaires.* Նկաւմամբ (գալով) այն բանին զոր կ'ըսէիք, à l'égard de ce que vous disiez. Մէկուն նկաւմամբ, au sujet կամ sur le sujet d'une personne. Ամէն նկաւմամբ, à tous égards. *Il mérite à tous égards votre estime, votre amitié.* Ինչ ինչ նկաւմամբ, à certains égards.

ՆԿԱՐ, peinture, *sf.*, tableau, *sm.* — (կերպասի), dessin, *sm. Cette étoffe est d'un joli —.*

ՆԿԱՐԱԳԻՐ, description, *sf.* || désignation, *sf.* || peinture, *sf.*, tableau, *sm.* || image, figure, *sf.*, portrait, *sm.*, représentation, *sf.* || dessin, plan, modèle, *sm.* || caractère, *sm.* || peintre, *sm.* Ծրագրական —, type, *sm.* — բարուց, caractère, *sm.* V. եւ Բարառնութիւն.

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ, descriptif, ive, *adj. Poésie descriptive.*

ՆԿԱՐԱԳՐԵԼ, peindre, représenter, *va.* || peindre, dépeindre, décrire, faire la description de, portraire, *va.* || caractériser, *va.* Ինքզինքը —, se peindre, *vpr.*

ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ, peintre, *sm. Pline et Buffon sont les —s de la nature.*

ՆԿԱՐԱԳՐՈՂ, descripteur, *sm.*

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, V. Նկարագիր. — բնել, faire la description de.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՅՄ, caractère, *sm.*

ՆԿԱՐԱԿԵՐՊ, peint, einte, *adj.*

ՆԿԱՐԱԿԵՐՏ, brodeur, euse, *s.*

ՆԿԱՐԱԿԵՐՏ ՏՕՐԻՆՈՒԱԾ (բանուած), broderie, *sf. Riche —.*

ՆԿԱՐԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, broderie, *sf. Riche —. Une étoffe toute couverte de —.*

ՆԿԱՐԱՀԱՆԴԷՍ, salon, *sm.*

ՆԿԱՐԱՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ (սրահ նկարահանդիսի), salon, *sm. L'ouverture du —.* [*adj.*

ՆԿԱՐԱՎԱՅԵԼ, pittoresque,

ՆԿԱՐԵԱԼ, peint, einte (Peindre բայէն), *adj.*

ՆԿԱՐԵԼ, peindre, peinturer, *va.* || décrire, dépeindre, écrire, *va.* || représenter, figurer, *va.* Բունը, բնականը —, dessiner d'après nature.

ՆԿԱՐԷՆ, peint, einte, *adj.*

ՆԿԱՐԻՉ, peintre, *sm.* — (որմոց, ձեղուանց, դրանց), peintureur, peintre, *sm.*

ՆԿԱՐՉԱԿԱՆ, pittoresque, *adj. La composition — a ses règles particulières.*

ՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, peinture, *sf. Il s'adonne à la —.* Իւղաներկ —, — à l'huile. [*adv.*

ՆԿԱՐՉՕՐԷՆ, pittoresquement,

ՆԿՈՒՂ, cave, *sf.* — փոքրիկ, caveau, *sm.*

ՆԿՐՏԻԼ, faire des efforts, tâcher de, s'efforcer de, s'étudier à, chercher à, se mettre à.

ՆՄԱՆ, semblable, pareil, eille, égal, ale *(pl. égaux)*, analogique, analogue, ressemblant, ante, conforme, *adj.* Իրարու —, uniforme, *adj.* || conformément, analogiquement, *adv.* || en conformité de, *prép.* —ը չունի (ամենման է), il n'a pas son semblable, son pareil.

ՆՄԱՆԱՐՈՅԺ, médecin homéopathe (ժիւրաթ), կամ սոսկ homéopathe, *sm.* Ներհակն է Այլարոյժ, Հակարոյժ, allopathe.

ՆՄԱՆԱՐՈՒԺԱԿԱՆ, homéopa-

thique, *adj. Pharmacie —. Doctrines —s.*

ՆՄԱՆԱԹԱՅՈՒԹԻՒՆ, homéopathie, *sm.* Կիրառիչ է Ալլոպաթայիւն, Հակապատթայիւն, allopathie. [*sm.*

ՆՄԱՆԱԳԱՐԾ, contrefacteur,

ՆՄԱՆԱԳՈՐԾԵԼ, contrefaire, *va.* [trefaçon, *sf.*

ՆՄԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, con-

ՆՄԱՆԱԿԱՆ, imitatif, ive, *adj.*

ՆՄԱՆԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ (ի բաղադրեալ), harmonie (—. *imitative*), imitative, *sf.*

ՆՄԱՆԱՑԱՆԳ ԼԻՆԵԼ, ՀԱՅԱՑ, rimer, *vn.*

ՆՄԱՆԱՊԷՍ, semblablement, pareillement, aussi, *adv.*

ՆՄԱՆԱՁԱՅՆ (բառ.), consonnant, ante, *adj.*

ՆՄԱՆԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ (կրկնութիւն ձայնի տառից կամ ձայնի վանկից), allitération, *sf. Il faisait sonner sa sonnette.*

ՆՄԱՆԵԱԼ, imité, ée, *adj.* Խարդախութեամբ — (խարդախեալ), contrefait, aite, *adj. Ouvrage —.* imité, ée, *adj. Écriture, signature imitée.*

ՆՄԱՆԵԼ, V. Նմանիլ.

ՆՄԱՆԵԼԻ, imitable, *adj. Cette action est plus admirable qu'—.*

ՆՄԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Նմանցուցանել.

ՆՄԱՆԵՑՈՒՑԻՉ, V. Նմանցուցող. — (ձայնի կամ շարժուածոց այլոց, ձայնի ընդունող), contrefaiseur (*ventriloque*), *sm.*

ՆՄԱՆ, semblable, *sm. C'est un homme qui n'a pas son —. Avoir pitié de ses —s.*

ՆՄԱՆԻԼ, s'assimiler, être semblable, analogue. || se conformer, *vpr.*, ressembler à, revenir, *vn.* || imiter, suivre, marcher sur les pas, sur les traces de quelqu'un. Նորա՛ն — (նմանցուցանել), rappeler, *va. Sa figure me rappelle celle d'un de mes anciens amis.* Իրարու —, se ressembler, s'imiter, *vpr.* Իրարու կը նմանիմք, nous nous ressemblons. Իրարու չեն նմանիր, ils (elles) ne se ressemblent pas. Ընութեամբ իրարու կը նմանին, ils (elles) se ressemblent de caractère. Այս մարդն նորա՛ն կը նմանի, cet homme ressemble à mon frère. Այս գարեջուրը ջրոյ կը նմանի, cette bière ressemble à de l'eau.

ՆՄԱՆՈՂ, imitateur, trice, *adj. Le singe est un animal —.* || imitateur, trice, *s. Cet écrivain a eu beaucoup d'—s. Cette fille est fidèle imitatrice des vertus de sa mère.* singe, *sm. Le courtisan est le — de son maître.* — լինել, գալ, imiter, marcher sur les pas, sur les traces de quelqu'un.

ՆՄԱՆՈՂԱԿԱՆ, imitatif, ive, *adj.* — արուեստ (նկարչութիւն եւ քանդակագործութիւն), les arts d'imitation (la peinture et la sculpture).

ՆՄԱՆՈՂԱՊԵՍ, V. Նմանող.

ՆՄԱՆՈՂԱՒԹԻՒՆ, imitation, *sf.* Դպրութից —, singerie, *sf.*

ՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, ressemblance, conformité, analogie, *sf.* || comparaison, assimilation, *sf.* || imitation, *sf.* || image, *sf.*, portrait, *sm.*, figure, *sf.* Ձօգրաւոր —, fac-similé (*pl.* des *fac-similé*), *sm. Le fac-similé d'une gravure, d'une signature.* — (անուանի նկարչի մը նկարին նմանցուցած պատկեր. Ճանապարհ մասնաւորի մ'իմաստից եւ անոյ նմանցուցած մասնաւորութիւն), pastiche, *sm.* Բերել զ— (նմանիլ), ressembler à, *sm. Ce fils ressemble à son père.* imiter, *va. Ce papier imite le velours.* ի —, à l'imitation de, *prép.*

ՆՄԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, assimiler, rendre semblable, imiter, égaler, conformer, contrefaire, *va.* Խարդախութեամբ —, contrefaire, *va.* — *un livre.* — *la signature de quelqu'un.* imiter, *va.* — *l'écriture. la signature d'une personne.* կապկաբար —, singer, *va.* — *les manières de quelqu'un.* — ՉՔԼԱՅ, sans comparaison. [*adj.*

ՆՄԱՆԱՑՈՂ, imitatif, ive, **ՆՄՈՑ**, V. Նգիր։

ՆՄՈՒՇԻՆ, mémento (*ֆրանս. pl.* des *mémentos*), *sm.*

ՆՆԻ (բժշկական տուճկ մր), ammi (*ֆր.*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Հացադեղ։

ՆՆՋԱԹՈՈ (քնանալու յարմար պոռն), dormeuse, *sf.*

ՆՆՋԱԿԱՌՔ (քնանալու յարմար մեծ կառք), dormeuse, *sf.*

ՆՆՋԱՍԵՆԱԿ, } chambre à
ՆՆՋԱՐԱՆ, } coucher, *sf.*, dortoir, *sm.*

ՆՆՋԵԼ, dormir (Avoir odանդակով), *vn. J'ai bien dormi. J'ai dormi d'un bon somme.* faire dodo, aller au dodo, clore l'œil, reposer, s'endormir, se coucher, se mettre au lit. || décéder, trépasser, mourir. Աճիռ —, dormir en sûreté. Աչխռով —, dormir de bon կամ d'un bon somme.

ՆՆՋԵՑԱԼ, mort, *m.* morte, *f.* défunt, unte, *s.*; défunt, unte, *adj.* Որ հանդերձ ննջեցեալոց, V. Որ։

ՆՆՋԵՑՈՒՆԵԼ, faire dormir, endormir, mettre au lit, coucher, faire coucher, *va.*

ՆԵԱՒԱԹ (նուռով եւ կաթով եփուած բմպելիք. *թրք.*), amandé, *sm.*

ՆԵԱՂԱՍՏԱՑ (*պարսկ.* ֆըրֆըլէ), croquante, *sf.*

ՆԵԱՂԻՊ (*պարսկ.* եաղ), huile d'amande, կամ huile d'amandes douces.

ՆԵԱՑ (*պարսկ.* պիւր. նիշաստէ), amidon, *sm.* —ով օծել, V. Ճնշել։ [donnier, *sm.*

ՆԵԱՑԱԳՈՐԾ (նիշաստէկէ), amidonnerie, *sf.*

ՆԵԱՑԱԿԱՆ (բան, որ տարրագիտաց), amylique (acide), *adj.*

ՑՆԱՑԱՑՏԱՑԱԾ, amylacé, ée, *adj.* [donner, *va.*

ՆԵԱՑԵԼ (ճաշով օծել), amidonner, *va.*

ՆԵԱՆ, signe, *sm.*, marque, signifiance, *sf.* || enseigne, signal, caractère, symbole, *sm.* || trace, *sf.*, vestige, *sm.* || preuve, *sf.*, indice, *sm.*, indication, *sf.* || signe, prodige, miracle, *sm.* || enseigne, drapeau, *sm.*, bannière, *sf.*, étendard, *sm.* — (գրոց), signet, *sm.* Խորհրդական —, symbole, emblème, *sm.* Պատճառ —, signe, *sm.* Ցանցացաց — (ինչպէս է դիակի վիրալից, դատաւ խորտակեալ), corps délit. Առաքեալ — (առաքելական խորհրդոց), symbole, *sm.* —*s sacrés.* Վկայից —, marque, *sf.*, stigmate, *sm.* — (հիւանդութեան), symptôme, *sm.* Ձարմացական —, V. Հիացական — (հիացական)։ Հարցական —, V. Հարցական։ — դնել, signer, marquer, *va.* — դնել, faire signe, *va.* Շարունակ — կ'ընեմ ձեզի որ բանիմ մ'ունիմ, je me tue de vous faire signe que j'ai quelque chose à vous dire. Ձեռով — դնել, faire signe de la main. — տալ, donner signe, donner le signal.

ՆԵԱՆԱԲԱՆ, mot, ordre, կամ le mot de l'ordre, le mot d'ordre, *sm.* [gique, *adj.*

ՆԵԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, séméiolo-

ՆԵԱՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (մասն բժշկութեան որ կը խօսի հիւանդութեանց նշանաց վրայօք), séméiologie կամ séméiotique (որ Լիտրէի բառերու է Sémiologie, Sémiotique), *sf.*

ՆՇԱՆԱԲԱՐՁ ՀԵՌԱԳԻՐ (ծովեզերաց վրայ), sémaphore, *sm.*

ՆՇԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն որ կը մեկնէ խորհրդաւոր նշաններ), symbolique, *sf.*

ՆՇԱՆԱԳԻՐ, caractère, *sm.*, lettre, *sf.* || signature, *sf.* || cote, *sf.* — տպեալ կամ դրոշմեալ, lettre moulée. Ուռուցիկ —ք, des caractères en relief (—ըւլիեֆ). Խորհրդաւոր —ք Եգիպտացւոց, V. Մեհենագրում (1)։

ՆՇԱՆԱԳՈՐԾ, thaumaturge, *adj.* կը գործածուի եւ *sm. Un* —.

ՆՇԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, thaumaturgie, *sf.*

ՆՇԱՆԱԳՐԱԿԱՆ, littéral, ale, *adj. Grandeurs littérales.*

ՆՇԱՆԱԳՐԵԼ (համառօտութեամբ գրել), sténographier, *va.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նեղագրել, Սղագրել։

ՆՇԱՆԱԳՐՈՇՄ, devise, *sf.*

ՆՇԱՆԱԶԳԵՍՏ (միագոյն եւ միաձեւ հանդերձ զինուորականաց, զօրաց), uniforme, *sm. Les soldats ont des* —*s.* habit d'ordonnance.

ՆՇԱՆԱԾ, fiancé, ée, *s.*

ՆՇԱՆԱԿ, V. Նշան։ Խորհրդական —, V. Խորհրդական նշան (**ՆՇԱՆ**)։ — յանցանաց, V. Յանցանաց նշան (**ՆՇԱՆ**)։ Յայտարար —, caractère, *sm.*, caractéristique, *sf.* Արտաքին — (սուրբ խորհրդոց), V. Արտաքին նշան (**ՆՇԱՆ**)։

ՆՇԱՆԱԿԱԳԻՐ (ստորագրողին հաշուին հատուցանելու հրամանագիր. գոր.), bon, *sm.* — *sur le Trésor (Գանձատուն Տէրութեան. Գանձ).* —*s du Trésor.* — *d'un banquier.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հատուցգի։

ՆՇԱՆԱԿԱԿԱՆ, symbolique, *adj.*

ՆՇԱՆԱԿԱՆ, significatif, ive, *adj. Un geste, un regard, un sourire* —. signifiant, ante, *adj. Cela est très* —. expressif, ive, *adj. Ce terme* (*բառ*) *me semble bien* —. *Un geste, un silence* —.

ՆՇԱՆԱԿԵԼ, signifier, indiquer, désigner, signaler, dénoter, notifier, prendre note, assigner, distinguer, exprimer, *va.* || faire observer, marquer, noter, figurer, représenter, *va.* || signifier, avoir la signification de. vouloir dire. Ի՞նչ կը նշանակէ ասի, que veut dire ceci? Ասի բան մը չի նշանակեր, cela ne veut rien dire. Մանրամասնաբար —, spécifier, *va.* Նշանակէ առակս, թէ, cette fable signifie que . . .

ՆՇԱՆԱԿԻՉ, signifiant, ante, caractéristique, *adj. Signe, différence caractéristique.*

ՆՇԱՆԱԿԻՐ, porte-enseigne (*pl.* des *porte enseigne*), porte-drapeau (*pl.* des *porte-drapeaux*), *sm.* [*adj.*

ՆՇԱՆԱԿՈՂ, signifiant, ante,

ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, signification, *sf.* Ճիշդ —, valeur, *sf. Connaître la — des termes* (*բառ*) *dont on se sert.* կ'ըսուի եւ Բուն զօրութիւն (բառից), V. Զօրութիւն։ — ունենալ, avoir une signification.

ՆՇԱՆԱՀԱՐ (ցից ուղղութեան), jalon, *sm. Marquer l'alignement* (*ուղղութիւն. տողադրութիւն*) *d'un mur avec des* —*s.* || — (նշան կամ գաղափար գլխաւոր), jalon, *sm. Il a posé les* —*s de son travail.* 1. —ս առնել (գծի ուղղութեան ցցեր տնկել), jalonner, *v. n.* et *a. On a jalonné toute la journée d'hier.* — *une allée.* 2. —ս առնել (ճամբու ուղղութեան գիծը նշանակել, ցուցնել), jalonner, *va. Les savants jalonnèrent la*

route pour ceux qui viendraient après eux. V. Նշանաձևարդ։

ՆՇԱՆԱՀԱՐԵԼ, V. Նշանահար առնել 1. 2. (**ՆՇԱՆԱՀԱՐ**)։

ՆՇԱՆԱՀԱՐՈՂ (գծի ուղղութեան ցցեր տնկող), jalonneur, *sm.*

ՆՇԱՆԱՌՈՒԹԻՒՆ, tir à la cible. Տեղի նշանառութեան (հրացանով), tir, *sm.*

ՆՇԱՆԱՑՈՅՑ ՀԵՌԱԳԻՐ (ծովեզերաց վրայ), V. Նշանաբարձ հեռագիր։

1. **ՆՇԱՆԱՒՈՐ**, marqué, ée, signalé, ée, distingué, ée, remarquable, éclatant, ante, illustre, *adj.* [villon, *sm.*

2. **ՆՇԱՆԱՒՈՐ** (դրօշ [նաւու]), pa-

ՆՇԱՆԵԼ, marquer d'un signe, signer, marquer, noter, *va.* || faire, célébrer les fiançailles, fiancer, *va.*

ՆՇԱՆՈՒԻԼ, fiancer, *vn.*

ՆՇԱՆՏՈՒՔ, fiançailles, *sfp.* *Faire, célébrer les —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հարսնախօսութիւն։

ՆՇԱՋՈՒՐ, V. Նշմպելի։

ՆՇԱՍՏԱԿ (բառակ այիւր. [illegible]), amidon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Նշայ։

ՆՇԱՒԱԿ, exposé, ée, *adj.* || but ([illegible]), objet, *sm.*, en proie à. — լինել, ըլլալ, être exposé à, être en butte à, être l'objet de, être en proie à. Առակ —ի, risée, *sf.* Առակ —ի լինել, servir de spectacle. — ընել, V. Նշաւակել։

ՆՇԱՒԱԿԵԼ, noter, tympaniser ([illegible] . . .), flétrir, *va.* — կինը (հրապարակելով թէ նա հանմանի ունի կամ այնպէս կարծեցունելով), afficher une femme.

ՆՇԱՒԱԿԻՉ, flétrissant, ante, *adj. Un arrêt —.* [*sf.*

ՆՇԱՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, ignominie,

ՆՇԳԱՐԵՆԻ } (մեծ ծառ մը. **ՆՇԳԱՐԻ** } [illegible]), orme, ormeau, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թեղի, Կնձնի, Ջղարձենի, Մնջեղ ծառ, Մոծակի ծառ, Պտղի։

ՆՇԵՆԻ ([illegible]), amandier, *sm.* Ամերիկեան — ([illegible]), cacaotier, *sm.*

ՆՇԸՄՊԵԼԻ ([illegible]), orgeat, *sm.*

ՆՇԻ, V. Նշենի։

ՆՇԻԿ (նշաձեւ գեղձք [glande] կոկորդին երկու կողմը), amygdale, *sf. Avoir les —s enflées.*

ՆՇԽԱՐ, morceau, fragment, débris, *sm.* || reste, *sf.* || dépouille mortelle, *sf.*, restes, réliques, *sfp.* — (պատարագի), hostie ([illegible]), *sf. La substance de l'— se change au corps de J.-C. Recevoir la sainte —. A l'élévation de l'—.* —ք (կերակրոց), reliquats, *smp.* —ք սրբոց, V. Մասունք։

ՆՇԽԱՐԱՏՈՒՓ, V. Մասնատուփ։

ՆՇԿԱՀԵԼ, se lever, se soulever contre, se révolter, *vpr.*

ՆՇԿԱՏԱԳ (տապ նշաձեւ գեղձից [glande] կամ նշկաց [amygdale]), amygdalite, *sf.*

ՆՇՄԱՐԱՆՔ, vestige, *sm.*, trace, lueur, *sf.*

ՆՇՄԱՐԵԼ, s'apercevoir, entrevoir, remarquer, aviser, observer, voir, regarder.

ՆՇՈՅԼ, éclat, reflet, *sm.*, clarté, lueur, *sf.*, rayon ([illegible]), *sm.*

ՆՇՈՂԱՁԱՐԴ, radieux, euse, *adj. Je n'avais jamais vu le soleil plus —.*

ՆՇՏԱՐԱԿ ([illegible]), lancette, *sf. Percer, ouvrir un abcès avec une —.* — (ծիրգ. [illegible]), flamme, *sf.*

ՆՇՏԻՐ (վիրաբուժի), lance, *sf.*

ՆՈԽԱԶ (արու այծ. [illegible]), bouc ([illegible]), *sm.* Հայրապետ —, առաջակեալ —, —ն ապագա-

յելի, — émissaire. Հայերէն կ'բսուի եւս գաղ (2), գoc։

ՆՈՒԱԶԵՐԳՈՒ, tragédien, ienne, *s.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ՈղբերգուԼ։

ՆՈՒԱԶԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, tragédie, *sf.* կ'բսուի եւս Ողբերգուբիւն։

ՆՈՂԿԱԼ, avoir mal au cœur, avoir des nausées. —ն, V. ՆողկաՆիմ, Նողկուբիւն (1)։

ՆՈՂԿԱԼԻ, nauséabond, onde, *adj.*

ՆՈՂԿԱՆՔ (ursի խառնուի, սիրտխառնուի) soulèvement de cœur, mal de cœur, nausée, *sf.*

ՆՈՂԿԱՑՈՒՑԻՉ (կերակուր, դեղ, հոտ), nauséabond, onde, *adj.*

1. **ՆՈՂԿՈՒԹԻՒՆ** (ursի խառնուի, սիրտխառնուի) soulèvement de cœur, mal de cœur, nausée, *sf.* 2. **ՆՈՂԿՈՒԹԻՒՆ** (գարշանի. տաղկուբիւն), nausée, *sf.*, dégoût, *sm.*

ՆՈՃ (•ԼրվԼ), cyprès (•ԼՃ—Ր), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՆոՆի։

ՆՈՃԱՍՏԱՆ (անտառ ՆոՆեաց. •ԼրվԼ ՕՐ—ՆԸ), cyprière, *sf.*

ՆՈՃԻ (ուղղաբարձ եւ յարադալար ծառ մ'է. •ԼրվԼ), cyprès (•ԼՃ—Ր), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս կիպարիս, ՆոՆ, Ցարոյ։

ՆՈԵՄԲԵՐ (մեհատանեւորդ ամիս տարւոյ), novembre, *sm.*

ՆՈՅՆ, même, *adj. Pierre et Céphas, c'est le — apôtre.* identique, *adj. Deux et deux sont —s avec quatre.* || dito (բառ հեալերէն), *adv. Vingt sacs de café, à tant; trente —, à tant. Une douzaine de livres in octavo* (ութածալ), *une — in-douze* (երկոտասանածալ). idem (Ժ•Ր՛. բառ յատիներէն. կր գրուի հատատոսութեամբ id.), *adv. Table en sapin, 10 francs; — en chêne, 25 francs.* ibidem (Ժ•Ժ•Ր՛. բառ յատիներէն. կր գրուի հատատոսութեամբ ibid. կամ ib.), *adv.* Մի եւ — ինչ է, ce n'est qu'une seule et même chose. ՆոյՆ (ՆոյՆպէս), de même, tout de même, *adv. J'ai vécu glorieux, je mourrai de même.* ՆոյՆՆ, même, *sm.* ՆոյՆ է, cela revient au même. ՆոյՆ լինել, V. ՆոյՆացնել։ — գործել, V. ՆոյՆացուցնել։ ՆոյՆ րՆդ ՆոյՆ, ՆոյՆ ժամայՆ, ՆոյՆ հետայՆ, à l'heure même, à l'instant même, à l'instant, aussitôt, sur-le-champ.

ՆՈՅՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, tautologique, *adj.*

ՆՈՅՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (այլ եւ՛այլ բառերով մի եւ ՆոյՆ իմաստի կրկնուբիւն), tautologie, *sf. Ce discours est plein de —s.*

ՆՈՅՆԱԳԻՐ ԳԵՐԹՈՒԱԾ (բառերը մի եւ ՆոյՆ տառերով սկսող ճերպուած), tautogramme, *sm.*

ՆՈՅՆԱԺԱՄԱՆԱԿ (հՀ•Ր—ԿՀ—Ն), tautochrone (Ք՚Ծ•ԺՀ—Ն՚), *adj.*

ՆՈՅՆԱԺԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ (հՀ•Ր—ԿՀ—ՆԼԷԲ), tautochronisme, *sm.*

ՆՈՅՆԱԿԵՐՊ, identique, *adj.*

ՆՈՐԱՀԵՐՔ, fraîchement labouré, ée. *Un champ fraîchement labouré.*

ՆՈՅՆԱՀՆՉԻՒՆ, homonyme (•ՀՆԻՀ՛), *adj.*

ՆՈՅՆԱՁԱՑ, homonyme, consonant, ante, *adj.*

ՆՈՅՆԱՁԱՑՈՒԹԻՒՆ, homonymie (•ՀՆԻՀ՛), homophonie, consonance, *sf.*

ՆՈՅՆԱՁԱՑՆԵ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, rimer, *vn.*

ՆՈՅՆԱՆԱԼ, devenir identique, s'identifier, *vpr.*

ՆՈՅՆԱՆՈՒՆ, homonyme (•ՀՆԻՀ՛), *adj.*

ՆՈՅՆԱՎԵՐՋՈՒԹԻՒՆ (Ք•ՓԼՔ), rime, *sf.* — riche. — *masculine, féminine.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՁաՆգ, ՁաՆգուած, կապայ։

ՆՈՅՆԱՑՈՒՄ, } identification,
ՆՈՅՆԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՆՈՅՆԱՑՈՒՆԵԼ, } identifier,
ՆՈՅՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, } *va.*

ՆՈՅՆԱՑՈՒՑՈՒՄ, } V. Նոյնա-
ՆՈՅՆԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, } ցումն։

ՆՈՅՆՈՒԹԻՒՆ, identité (իտանթիթէ), *sf.* — *de pensées en divers termes.* ի — ածել, V. Նոյնացունել։

ՆՈՅՆՉԱՓ, autant, *adv.*

ՆՈՅՆՊԷՍ, de même, tout de même, mêmement, de la même manière, pareillement, à la pareille, également, semblablement, identiquement, aussi, idem (իտէմ. բառ լատիներէն. Համառօտութեամբ կը գրուի id.),*adv.*

ՆՈՅՆԳԻՄԵԱՆ (վարդապետ որ ծողովոց մէջ համեստ կը հաւանի այլոց կարծեաց՝ առանց յայտնելու իւր կարծիքն), docteur idémiste.

ՆՈՅՆՔԱՆ,autant,*adv.* [*adv.*

ՆՈՅՆՕՐԷՆ, identiquement,

ՆՈՅՆՕՐԻՆԱԿ, semblable, pareil, eille, identique, *adj.* V. Նոյնպէս։

ՆՈՐ, neuf, *m.* neuve, *f.* *adj.* *Habit —. Des souliers —s.* nouveau կամ nouvel, *m.* nouvelle, *f. adj.* *Un ouvrage —. Un nouvel ouvrage. Nouvel hommage. Un nouvel habit* (*նոր, այլազգ հանդերձ*). *Un habit nouveau* (*նորաձեւ զգեստ*). récent, ente, *adj.* *Cela est d'une écriture toute récente. Un événement —.* de nouvelle, de fraîche date. *Une connaissance de nouvelle date.* frais, *m.* fraîche, *f. adj.* ‖ —, դեռ —, nouvellement, frais, fraîchement, récemment,*adv.*‖—, neuf, *sm.* *Coudre le — avec le vieux.* — ինչ, V. Նորութիւն։

ՆՈՐԱԲԱՆ (լեզուի մէջ նորաձեր), néologue, *sm.*

ՆՈՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, néologique, *adj.*

ՆՈՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (նոր բառից եւ նշանակութեանց գիւտ կամ գործածութիւն), néologie, *sf.* ‖ — (նորաբանութեան սէր), néologisme, *sm.*

ՆՈՐԱԲՈՅՍ, fraîchement poussé, naissant, ante, *adj.* — խոտ, herbe fraîchement poussée.

ՆՈՐԱԳԻՆ,nouvellement acheté, ée, *adj.*

ՆՈՐԱԳԻՐ (նոր ուղղագրութիւն մտցունել ուզող), néographe, *adj.* et *sm.* *Écrivain —. Un —.*

ՆՈՐԱԳՈՅՆ, neuf, *m.* neuve, *f. adj.* [*adj.*

ՆՈՐԱԳՐԱԿԱՆ, néographique,

ՆՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նորանման ուղղագրութիւն), néographisme, *sm.*

ՆՈՐԱԴԱՐՁ,nouvellement converti, un nouveau converti.

ՆՈՐԱԹԵՒ, neuf, *m.* neuve, *f. adj.* *Il est tout neuf dans ce métier-là.*

ՆՈՐԱԼԱՏԻՆ (բարբառ), néo-latin, ine(*pl. néo-latins, ines*),*adj.* *Idiomes néo-latins. Langues néo-latines. L'espagnol, l'italien, le français, sont des langues néo-latines.*

ՆՈՐԱԼՈՒՐ, nouvelle, *sf.*

ՆՈՐԱԾԻՆ, naissant, ante, nouveau-né, née (*pl.* des *nouveau-nés, nées*), *adj.* *Des enfants nouveau-nés. Une fille nouveau née.* կը գործածուի եւս իբր *sm.* *Je viens de voir le nouveau-né.*

ՆՈՐԱԾՆԵԱԼ, renaissant, ante, *adj.* *La nature renaissante.*

ՆՈՐԱԾՆԻԼ, renaître, *vn.*

ՆՈՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, renaissance, régénération, *sf.*

ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ, nouvellement bâti, ie, *adj.* *Une maison nouvellement bâtie.*

ՆՈՐԱԿԵՐՊ, singulier, ière, *adj.*

ՆՈՐԱԿԵՐՊ, nouvellement bâti, ie, *adj.* Տուն —, maison nouvellement bâtie.

ՆՈՐԱԿՐՕՆ, réformé, ée, *adj.* || novateur en religion, réformé, *sm.*

ՆՈՐԱԿՐՕՆՈՒԹԻՒՆ, réformation, *sf.*

ՆՈՐԱՀԱՐՍՆ, une nouvelle mariée.

ՆՈՐԱՀԱՒԱՏ, un nouveau converti, nouvellement converti, *sm.*, néophyte, *s.*, prosélyte, *sm.*

ՆՈՐԱՀՆԱՐ, nouvellement inventé, ée, *adj.* — ուղղագրութիւն, V. Ուղղագրութիւն.

ՆՈՐԱՁԱՆ, inouï, ïe, *adj.* — վարդապետութիւն, nouvelle doctrine.

ՆՈՐԱՁԵՒ, innové, ée, nouvellement formé, inventé, à la mode, *adj.* — զգեստ, un habit nouveau. —ս ձեւել, V. Նորաձեւել.

ՆՈՐԱՁԵՒԵԼ, innover, *va. Il ne faut rien* —. Կը գործածուի եւս իբր *vn. Ils veulent — en tout.*

ՆՈՐԱՁԵՒԻՉ, } novateur, tri-
ՆՈՐԱՁԵՒՈՂ, } ce, *s. Un hardi* —. *Un — dangereux.* innovateur, *sm. Les —s ont en général plus de hardiesse que de prudence.*

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, innovation, *sf.* || mode, nouveauté, *sf.* — մտցուցիչ, V. Նորաձեւիչ. — մոռցուցող, V. Նորաձեւիչ. —ը խափանել, mettre hors de la mode, démoder, *va.*

ՆՈՐԱՂԱՆԴ, réformé, ée, *adj.* || réformé, *sm.* [*adj.*

ՆՈՐԱՂԱՆԴԱԿԱՆ, réformé, ée,

ՆՈՐԱՂԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, réformation, *sf.*

ՆՈՐԱՄՈՒՏ, entré nouvellement, novice, *s.* — մովորութիւն, V. Մովորութիւն. —ս ընդոգել, V. Նորոգել.

ՆՈՐԱՄՈՒՈՒԹԻՒՆ (ամսագլուխ լուսին), nouvelle lune, néoménie, *sf.*

ՆՈՐԱՆԵՑԱՆ, prodigieux, euse, étonnant, ante, étrange, singulier, ière, paradoxal, ale (*pl. paradoxaux*), phénoménal, ale (*pl. phénoménaux*), curieux, euse, extraordinaire (Խոշոր-ոշոր-պինդ-քուսլ իդրէի Խոշոր-ոշոր-պինդ-), inouï, ïe, nouveau կամ nouvel, elle, *adj.* — իմն, curieux, *sm. Le — de l'affaire est que . . .* — եւ սմանչելի իմն, phénomène, *sm.* — իմն որհնակաւ (աւորհնակ կերպով), étrangement, extraordinairement (Խոշոր-ոշոր-պինդ-ըմն. pus լիդրէի Խոշոր-ոշոր-պինդ-ըմն), *adj.*

ՆՈՐԱՇՈՑ (արդի յոյն), néo-grec, ecque, (*pl. néo-grecs, ecques*), *adj. Langue, littérature néo-grecque.*

ՆՈՐԱՇԷՆ, nouvellement bâti, ie, *adj. Une maison nouvellement bâtie.*

ՆՈՐԱՊՍԱԿ, nouvellement couronne, ée, *adj.*

ՆՈՐԱՍԷՐ, celui կամ celle qui aime la nouveauté. — ամիս, — ժամանակ, la lune de miel.

ՆՈՐԱՎԱՐԺ, nouveau կամ nouvel, nouvelle, *adj. Cet homme est tout — dans les affaires.* novice, *adj. Une chanteuse —. Une main, une plume* —. inexpérimenté, ée. *adj. Général, chirurgien* —. neuf, *m.* neuve, *f. adj. Il est tout neuf dans ce métier-là.*

ՆՈՐԱՏՈՒՆԿ, nouvellement planté, ée, *adj.* || un nouveau converti, néophyte, *s.*

ՆՈՐԱՏՈՒՐ, extraordinaire, *adj. Un génie* —.

ՆՈՐԱՓԹԻԹ, récemment fleuri, ie, fraîchement éclos, ose, épanoui, ie, *adj.* — ծաղիկ, tendre fleur.

ՆՈՐԱԼՈՒԿ, à la mode. — ﬕա-զուսս, un habit à la mode. — բաճ, nouveauté, *sf.* — սովորու-թիւն (ճոռաձեւութիւն), mode, *sf.* ՆՈՐԱԼԻՔ (ճոռամուս սովորու-թիւն, ճոռաձեւութիւն), mode, *sf. Nouvelle —. Vieille, ancienne —. C'est la dernière —. Inventer des —s.* || — (ճոռաձեւ զարդ եւ զլխա-դիրք կանացից), modes, *sfp. Vendre des modes. Magasin de modes.* || — (ճոռաձեւ, ճոռաճաճար պաս-տառք [étoffe]), nouveauté, *sf. Cette femme se ruine en —s. Magasin de —s.*

ՆՈՐԵԿ, nouveau venu, nouvel arrivé, novic, *s.*

ՆՈՐԻՆ, de nouveau, derechef, encore, *adv.* — կը խօսի, il parle de nouveau. [vice, *s.*

ՆՈՐԸՆԾԱՑ, novice, *adj.* || no-

ՆՈՐԸՆԾԱՑԱՐԱՆ, noviciat, *sm.*

ՆՈՐԸՆԾԱՑՈՒԹԻՒՆ, noviciat, *sm.*

ՆՈՐԻ, nouveauté, *sf. Des pois au commencement d'avril, c'est de la nouveauté, c'est une nouveauté.*

ՆՈՐՈՔ, premices, *sfp.*

ՆՈՐՈՑ, nouveau, *adv. Du beurre — battu.* derechef, récem-ment, *adv.* V. Նոր. — ﬕաւա-ﬕայցեալ, V. Նորահաւաս, Նորա-դարձ. — ﬓճուրիւն (վաճառաց), V. ﬓճուրիւն. — փեսայացեալ (ճոռ փեսայ), un nouveau marié.

ՆՈՐՈՑԱԳԻՆ, nouveau, *adv. Du beurre — battu*, récemment, *adv.*

ՆՈՐՈՑԵԱԼ, renouvelé, ée, rac-commodé, ée, régénéré, ée, *adj.* || réformé, ée, *adj.*

ՆՈՐՈՑԵԼ, renouveler, refaire կամ remettre à neuf, raccom-moder, restaurer, réparer, ra-fraîchir, *va.* || régénérer, réfor-mer, *va.* || renouveler, rajeunir, *va.* Հին կօշիկներ —, raccommo-der de vieux souliers, carreler, *va.* Նորահաս —, innover, *va.* — զմարմին (մարմին —), faire corps neuf. — զետին (տեղի —), refaire un bâtiment à neuf.

ՆՈՐՈՑԵԼԻ, renouvelable, ré-formable, *adj.*

ՆՈՐՈՑԻԼ, se renouveler, se refaire, se raccommoder, se ré-parer, *vpr.* || se régénérer, *vpr.* || se rajeunir, *vpr.*, renaître, *vn.*

ՆՈՐՈՑԻՉ, réformateur, trice, *s. C'est un sage —. L'abbé de Rancé fut le — de la Trappe.* novateur, trice, *s. Un hardi —.* régénérateur, trice, *s. Lycurgue fut le — des mœurs à Lacédémone.* restaurateur, trice, préparateur, trice, rénovateur, trice, *s.* || raccommodeur, euse, *s.*, réno-vateur, trice, réparateur, trice, *adj.*

ՆՈՐՈՑՈՂ, réformateur, trice, *C'est un sage —.*

ՆՈՐՈՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, réforma-tion, *sf.* || régénération, *sf.*

ՆՈՐՈՑՈՒԹԻՒՆ, restauration, réparation, réforme, réforma-tion, *sf.* || régénération, *sf.*

ՆՈՐՈՑՈՒԻ, V. Նորոգիլ.

ՆՈՐՈՑՈՒՄ, ՆՈՐՈՑՈՒՄՆ, } renouvelle-ment, raccommodage, *sm.* || réforme, réformation, novation, réno-vation, *sf.* || renaissance, *sf.* — (ﬕաւու, առաջասի), radoub, *sm.*

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ, nouveauté, *sf. La — d'une opinion, d'une dé-couverte.* neuf, *sm. Il y a du — dans ce poème.* nouveau, *sm. Vous aimez le —.*

ՆՈՐՕՐԻՆԱԿ, étrange, nou-veau կամ nouvel, elle, extraor-dinaire (Խոչոր-ոչ-չնչին. pas նիդրէի Խոչոր-ոչ-չնչին), para-doxal *(pl. paradoxaux)*, singu-lier, ière, *adj.* — կարծիք, para-

doxe, *sm.* *La rondeur de la terre a été longtemps regardée comme un* —. Սիրող — կարծեաց, paradoxal, ale, *adj.* *Ésprit* —.

ՆՈՐՕՐԻՆԱԿԱՊՈՑՆՈՒ, extraordinairement (Է-ը-ր-ո-ւ-ր-ի-ն-ը՛-ն՛.), pus Լիդրի Է-ը-ր-ո-ւ-ր-ի-ն-ը՛-ն՛.), *adv.* *Elle est coiffée fort* —. singulièrement, *adv.* *Il parle, il s'habille* —.

ՆՈՒԱԳ, chant, sonnet, *sm.* Ջուարթագին —, allégro (բառ իտալերէն. *pl.* des *allégros*), *sm.* *Jouer un* —.

ՆՈՒԱԳԱՀՈՒ, musicien, ienne, joueur, euse, *s.*; instrumentiste, *sm.*

ՆՈՒԱԳԱԺՈՂՈՒԴ, concert, *sm.*

ՆՈՒԱԳԱՄԱՆ, mélomane, *s.*

ՆՈՒԱԳԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, mélomanie, *sf.*

ՆՈՒԱԳԱՐԱՆ, instrument, *sm.* — բախողական, — à percussion. — բերանային, — à bouche. — լարիւ կամ աղեքաին, լարային —. — à cordes. — լեզուական, — à anche. — սեղմային, — à touche, à clavier. — փչողական, — à vent.

ՆՈՒԱԳԱՒՈՐ, cadancé, ée, *adj.* — շարժումն, cadence, *sf.*

ՆՈՒԱԳԵԼ, chanter, entonner, *va.* [sique.

ՆՈՒԱԳՈՒՍՈՑ, maître de mu-

ՆՈՒԱՋ, moins, *adj.* || moins, *adv.* —ն, moins, *sm.* Ար —ն, au moins, *conj.* *Il a au moins dix mille livres de rente.* Ոչ առաւել եւ ոչ —, ni plus ni moins. Երի —, trois de moins.

ՆՈՒԱՋԱԳԻՒՏ, rare, *adj.* կարի —, rarissime, *adj.*

ՆՈՒԱՋԱԳՈՑՆ, moindre, *adj.* || moins, *sm.* — գնով, de moins, *adv.* *Marchandez, vous aurez cela pour quelque chose de moins.*

ՆՈՒԱՋԱԿԱՆ, diminutif, ive, *adj.* — անուն, բառ, diminutif, *sm.*

ՆՈՒԱՋԵՑՈՒՆԵԼ, diminuer, amoindrir, déduire, rabattre, détrancher, rapetisser, *va.* || rabaisser, ravaler, avilir, atténuer, exténuer, *va.* || s'éclipser, *va.* — զինը, diminuer, baisser կամ réduire le prix. — արժէքը, diminuer la valeur, déprécier, *va.* Իր ծախքը —, se réduire dans ses dépenses, se retrancher, *vpr.*

ՆՈՒԱՋԻԼ, diminuer, *vn.*, s'amoindrir, s'atténuer, *vpr.*, décroître, manquer, décliner, faillir, déchoir (*Part. passé.* Déchu, ue), *vn.* — (լուսատուից), s'éclipser, *vpr.* — (գնոյն, զգուշութեանն. *Հմմ.* իյնալ), perdre, *vn.* կարի —, venir à rien. Դրամն երթալով կը նուազի, l'argent va en diminuant.

ՆՈՒԱՋՈՒԹԻՒՆ, **ՆՈՒԱՋՈՒՄ**, **ՆՈՒԱՋՈՒՄՆ**, diminution, déduction, *sf.*, amoindrissement, *sm.*, décroissance, *sf.*, décroissement, *sm.*, décharge, *sf.* || rareté, *sf.* || abaissement, *sm.*, déduction, *sf.* || défaut, manque, *sm.* — (լուսնի), décours, décroît, *sm.*, éclipse, *sf.* Աստիճանապար — (լուսնի), dégradation, *sf.* — (արեգական), éclipse, *sf.* — (հիւանդութեան), décours, *sm.* — (ուժոյ), dépérissement, *sm.* — (արժէքից), rabais, *sm.* — (գնից), rabais, rabaissement, *sm.*, baisse, *sf.* — (չերմութեան), déperdition, *sf.* — (գրաւորական ճիւթոյ), maigreur, *sf.*

ՆՈՒԱՋՈՒՐԴ (Ի-ն-է-...), rabais, *sm.* *Ces ouvrages ont été donnés, adjugés au* —.

ՆՈՒԱԼ, miauler, *vn.* Հայերէն կ'բառի եւս վ. ակել, Նվնվալ, Մլաւել.

ՆՈՒԱԳ, languissant, ante, langoureux, euse, *adj.*

ՆՈՒԱԳԵՑՈՒՆԵԼ, faire languir, affaiblir, atténuer, exténuer, faire tomber en défaillance, *va.* || obscurcir, éclipser, *va.* || diminuer, *va.*

ՆՈՒԱԳԻԼ, défaillir, *vn.*, s'évanouir, se trouver mal, tomber en défaillance, en pâmoison, *vn.*, se sentir défaillir կամ s'affaiblir, *vpr.*, perdre ses sens, pâmer, *vn.*, se pâmer, *vpr.* || languir, *vn.*, s'affaiblir, s'exténuer, *vpr.* || diminuer, *vn.*, s'amoindrir, *vpr.* || s'obscurcir, s'éclipser, *vpr.*

ՆՈՒԱԳԿՈՏ, languissant, ante, langoureux, euse, *adj.*

ՆՈՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՒԱԳՈՒՄ, ՆՈՒԱԳՈՒՄՆ, évanouissement, *sm.*, défaillance, langueur, pâmoison, faiblesse, exténuation, syncope, *sf.* || diminution, *sf.*, amoindrissement, *sm.*

ՆՈՒԱՃԵԼ, dompter (ժոլիթ), subjuguer, réduire, vaincre, assujettir, asservir, soumettre, *va.*

ՆՈՒԱՃԵԼԻ, domptable, *adj.*

ՆՈՒԱՃԻԼ, V. ՆուաճուԹիլ.

ՆՈՒԱՃՈՂ, dompteur, subjugueur, asservisseur, *sm.*

ՆՈՒԱՃՈՒԹԻՒՆ, assujettissement, asservissement. *sm.* || soumission, obéissance, *sf.*

ՆՈՒԱՃՈՒԻԼ, tomber, *vn.*, se réduire, *vpr.*

ՆՈՒԱՃՈՒՄ, ՆՈՒԱՃՈՒՄՆ, réduction, *sf.*

ՆՈՒԱՍ, humble (խոնդէ), servile, bas, *m.* basse, *f.*, mesquin, ine (գոժէն, ին'), *adj.* || rampant, ante, *adj.*

ՆՈՒԱՍՏԱԲԱՐ, humblement, bassement, *adv.*

ՆՈՒԱՍՏԱՆԱԼ, s'abaisser, s'humilier, s'avilir, se ravaler, *vpr.*, ramper, *vn.*, se dégrader, *vpr.*, descendre, *vn.* [*adj.*

ՆՈՒԱՍՏԱՆՈՂ, rampant, ante,

ՆՈՒԱՍՏԱՑՈՒՆԵԼ, abaisser, rabaisser, humilier, avilir, ravilir, ravaler, dégrader, *va.* խիզ-զիւզ —, V. Նուաստացնել.

ՆՈՒԱՍՏԱՑՈՒԹԻՒ, avilissant, ante, humiliant, ante, *adj.*

ՆՈՒԱՍՈՒԹԻՒՆ, bassesse, *sf.*, abaissement, avilissement, ravalement, *sm.*, humiliation, abjection, dégradation, vileté, infériorité, *sf.*

ՆՈՒԱՐԱԿ (տուճկ մ'է. խոլոշ-ի-է), passerage, *sf.*

ՆՈՒԱՐԱՆ, couverture, *sf.* || custode, *sf.* — աճկողնից, tour de lit, *sm.*

ՆՈՒԷՐ, offre, offrande, *sf.*, présent, *sm.*, oblation, *sf.* || libation, *sf.* — մեծարանաց, hommage (ոմ-է), *sm. Je lui ai fait — de mon livre. Daignez agréer ceci comme un — de ma reconnaissance.*

ՆՈՒԻԿ (տուճկ մ'է. խալ-ը ալ-ը), arum (ա-ոմ), gouet, pied-de-veau (*pl.* des *pieds-de-veau*), *sm.*, serpentaire commune, colocase, colocasie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Օձադանճակ.

ՆՈՒԻՐԱԳՈՐԾԵԼ, consacrer, *va.* [cration, *sf.*

ՆՈՒԻՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, consé-

ՆՈՒԻՐԱԿ (դեսպան Հռովմայ Ֆռանճայապետին), nonce, *sm. Le — du pape en France.* || — (եկեղեցական ատեան), appariteur, *sm.*

ՆՈՒԻՐԱԿԱՆ, sacré, ée, *adj.* — առնել, V. Նուիրագործել.

ՆՈՒԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, consécration, *sf.* [*sf.*

ՆՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, nonciature,

ՆՈՒԻՐԱԿԱՑՈՒՆ, ՆՈՒԻՐԱԿԱՐԱՆ, nonciature, *sf.*

ՆՈՒԻՐԵԼ, offrir, présenter,

dédier, sacrer, *va.* || consacrer, inaugurer, *va.* || vouer, dévouer, sacrifier, *va.* || faire des libations, *va.* — (եկեղեցին), dédier, *va.* — *une église, une chapelle.* ինքզինքիմ —, se consacrer, *vpr.* || se vouer, se dévouer, se sacrifier, *vpr.*

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ, V. ինքզինքիմ նուիրել (ՆՈՒԻՐԵԼ).

ՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆ, *sf.* || offre, oblation, inauguration, *sf.* — աճապնդի, dévouement կամ dévoûment, *sm.* — (զրոց), dédicace, *sf.*

ՆՈՒՄԱՆ (հնասակ մը բրտու լիմոնի), limon, *sm.*

ՆՈՒՄԻԴԱՀԱՆ (հնասակ մը խայտաբղետ [գինեփոխ] հաւ), poule de Barbarie, d'Afrique կամ de Numidie, pintade, *sf. Il a des pintades dans sa basse-cour* (հաւրանի. փոթոր). Հայերէն կ'բառնի եւս խայտահաւ.

ՆՈՒՇ (պոխտ), amande, *sf.* Ամերիկեան — (փոշոտ), cacao, *sm.*

ՆՈՒՌ, ՆՈՒՌՆ (նոր), grenade, *sf.*

ՆՈՒՍ, V. Հիւս.

ՆՈՒՍԻԱՆԱԿԱՆ (միջօրէական գիծ. խոխրիչ խոսլ), méridienne, *sf.*

1. ՆՈՒՍԱՑ (ճաշի մը դեղերու խառնուրդ, բաղադրութիւն. խլոտ խրտխոխ. նոսխոս), recette, *sf. Une bonne — pour la fièvre.* dosage, *sm.* || récipé, *sm.*

2. ՆՈՒՍԱՑ (օրինակ, կերպ), recette, *sf. Une — pour conserver des fruits.*

3. ՆՈՒՍԱՑ (օրինակ գիացիք, բաղադրութեան), recette, *sf. Il a une excellente — pour se faire des amis* (բարեկամ ստանալ, շահիլ).

ՆՈՒՍԱՑԱԳԻՐ (բերդոս. նոսոս), recette, *sf. Donnez-moi la — de ce remède.*

ՆՈՒՏԱՐ (գիշերաթիի ոգի, դեւ), lutin, *sm. On dit que ce vieux château est plein de —s.*

ՆՈՒՐԲ, mince, subtil, ile, svelte, *adj.* Շատ —, ténu, ue, *adj.* — (պատուհանի, կտակ), fin, *m.* fine, *f. adj.*

ՆՊԱՍՏ, secours, *sm.*, faveur, *sf.* ի —, en faveur de, *prép. Il a fait un testament en faveur de son neveu.* au profit de, *prép. Au profit des pauvres.* à l'appui de, *prép. A l'appui de votre proposition, je dirai que . . .*

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐԱԿԱՆ, favorable, *adj.* — լինիլ, favoriser, *va.*

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ, favorable, propice, *adj.*

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, faveur, *sf.* || subside, *sm.* (Գաստորի) —ը խնդրել, solliciter, *va.*

ՆՊԱՍՏԻԼ, favoriser, *va.*

ՆՊԱՍՏԱՒՈՒԱԿԱՆ (դերասանի կամ մասնեւոգիր որուն ի նպաստ կ'բեմադրուի բատերական խաղ մը կամ նուագահանդէս մը), bénéficiaire, *sm. La recette a été très bonne pour le —.*

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ, subsidiaire, *adj.*

ՆՊԱՏԱԿ, but (դի-), point de mire, *sm.*, visée, *sf.* || but, point de mire, fin, *sm.*, intention, vue, *sf.*, objet, *sm.*

ՆՊԱՐ, ՆՊԱՐԱԿ (ֆրանսերէն), comestible, *sm. Un impôt. sur les —s.*

ՆՊԱՐԱԿԵԼ, approvisionner, pourvoir, *va.*

ՆՊԱՐԱԿԻՉ, pourvoyeur, *sm.*

ՆՊԱՐԱԿՈՒՄ, ՆՊԱՐԱԿԱՒՈՐՈՒՄ, approvisionnement, *sm.*

ՆՊԱՐԱԿԱՍԱՑ, marchand de comestibles. — (ի բանակի), vivandier, ière, *s.*

ՆՈՒՇ (խծծոտ [étoupe] եւ

վառօդով լեցուն ձեռով նետելու գնդակ. եւ է-ռ-պ-ո-ն), grenade, *sf.*

ՆԱՆԱԿԱՒՈՐ (ձեռով նետելու [grenade] արձակող զինուոր. է-ռ-պ-ո-ն ա-ւոր), grenadier, *sm.*

ՆՈՆՆԻՒ (նոր ա-լ-ը), grenadier, *sm.* — *sauvage* (որ եւ *Balaustier*), *à fruit.* — վայրենի, — sauvage, balaustier, *sm.*

ՆՈՒՐ, sombre, obscur, ure, *adj.* [lipser, *vpr.*

ՆՈՒՐԱՑՆԱԼ, s'obscurcir, s'éclipser, *vpr.*

ՆՈՒՐԱՑՈՒՆԵԼ, **ՆՈՒՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ**, obscurcir, éclipse, *va.* [lipse, *sf.*

ՆՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, obscurité, éclipse, *sf.*

ՆՈՍԱՒ, assis, ise, *adj.* — է, il (elle) est assis (assise). — լալ, seoir, *vn.*

ՆՈՍԱԿԱՆ, sédentaire, *adj. Vie* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Նստոդական։ || sédentaire, *adj. Cet homme ne fait point assez d'exercice, il est trop* —. կ'բսուի նաեւ Նստող։

ՆՈՍԱՏԵՂ, **ՆՈՍԱՏԵՂԻ**, anus (ան-ո), siège, fondement, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նստոյ տեղի, Որթաց, Վայրարկու, Աղտաճաճի։

ՆՈՍԱՐԱՆ, siège, *sm.* Երկայն —, V. Ցախս կամ Բաղրոն։ Փոքրիկ — նեղ եւ երկայն, V. Բաղրոնակ։ Դալարուս —, V. Դիայ։

ՆՈՍԵԼ, s'asseoir, se mettre, *vpr. Mettez-vous là. Se mettre à table.* se seoir, *vpr.*, prendre place. || siéger, *vn. La cour de cassation* (*Հայոց դատաստանի, Հայիկ դատաստան.* V. Դատաստան 2) *siége à Paris.* Դալլ ծոյլ —, mener une vie paresseuse, s'habituer à une vie oisive, s'acagnarder, *vpr.* Ցատակը —, se précipiter, *vpr. Du mercure qui ce précipite.*

ՆՈՍԵՑՈՒՆԵԼ, asseoir, faire asseoir, *va.*

ՆՈՍԻԼ, V. Նստել։

ՆՈՍՈՂ, celui qui est assis, *sm.* || séant (*part. présent* Seoir բան). *La cour d'appel* (*դատաստան բողոքոյ.* V. Դատաստան 2) — *à Paris.* Ըմանի կը գործածեն ածականացուցիչն Séant, ante. *La cour d'appel séante à Paris.* || sédentaire, *adj. Cet homme ne fait point assez d'exercice, il est trop sédentaire.* կ'բսուի եւս Նստական։

ՆՈՍՈՂԱԿԱՆ, sédentaire, *adj. Vie* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Նստական։

ՆՈՍՈՑ ՏԵՂԻ, V. Տեղի։

ՆՈՍՈՑ (ն-ո-ց), sédiment, *sm. Il n'y a point de — dans ses urines* (*մեզ. գոլ. չունի. չհնդ. չեռ.*).

ՆՈՍՈՑ, siège, *sm. Constantinople est le — de l'empire ottoman.*

ՆՈՍՈՒՑՆԵԼ, V. Նստեցուցիչ։

ՆՒՆՒԱԼ, miauler, *vn.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նուալ, Վակել, Մլաւել։

ՆՒՆՒԱՒՈՒՆ, miaulement, *sm.* կ'բսուի եւս Մլաւիւն։

ՆՐԱՆ, sabre, *sm.*

ՆՐԱՆԿԱՏԱՒ (բարակ կտաւ), V. Ջաճչիլ։

ՆՐԱՄԻՏ, raffiné, ée, *adj.*

ՆՐԱՄՏՈՒՄՆԱԿ, escarpin, *sm.*

ՆՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, raffinement, *sm.*, subtilité, *sf.*

ՆՐԱՆԱԼ, se raffiner, *vn.*

ՆՐԱՆՑՔ, couloir, *sm.*

ՆՐԱՄՐԻՆԴ, clarinette, *sf.*

ՆՐԱՄՐՆԴԱՀԱՐ, clarinette, *sf. C'est une excellente* —. clarinettiste (է-լ-ի-ն-դ-ի-ս-տ), *sm.*

ՆՐԱՄՑՈՒՆԵԼ, rendre subtil, subtiliser, amincir, affiner, raffiner, *va.*

ՆՐԲԱԻԱՐՑ, svelte, *adj.*

ՆՐԲԱՓՈՂՈՑ, ruelle, *sf.*

ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ, subtilité, finesse, ténuité, gracilité, *sf.* — (մտաց), finesse, *sf.* —ք բանից, argutie (...), *sf. Il y a plus d'—s dans ce discours que de raisonnements solides.*

ՆՐԲՈՒՂԻ, chemin étroit, *sm.*

ՆՒԱՂԵԼ, languir, *vn.*

ՆՕԹԻ (անօթի), celui ou celle qui a faim (...), qui est à jeun, affamé, ée, *adj.* || — փորանց, sans manger, à jeun, *adv.* Սատակիլ — ըլլալ ; mourir de faim. *Donnez-moi à manger, je meurs de faim.*

1\. **ՆՕԹՁԵԼ**, procurer, *va. C'est vous qui lui avez procuré son emploi.*

2\. **ՆՕԹՁԵԼ**, annoncer, *va. Les prophètes ont annoncé la venue de Messie.*

ՆՕԹՈՒԹԻՒՆ (անօթութիւն), faim (...), *sf.* Նօթութենէ մեռնիլ (սաստիկ անօթի ըլլալ), mourir de faim. *Donnez-moi à manger, je meurs de faim.*

ՆՕՏԱՐ, notaire, *sm. S'obliger par-devant —. Clerc de —.* Զոչ — (դպրապետ [Հռովմայ քահանայապետին]), protonotaire, *sm.*

ՆՕՏԱՐԱԿԱՆ, notarial, ale, *adj. Fonctions notariales.*

ՆՕՏԱՐԵԱԼ, notarié, ée, *adj. Acte —.*

ՆՕՏԱՐԻ, V. Նօտարական։

ՆՕՏԱՐՈՒԹԻՒՆ (պաշտօն նօտարի), notariat, *sm. Il a exercé longtemps le —.*

ՆՕՏՐԳԻՐ (ընթացիկ գիր), cursive, anglaise, *sf.*

Շ

Շ *(chu)*, vingt-troisième lettre de l'alphabet arménien et dix-huitième des consonnes. || cinq cents, cinqcentième.

1\. **ՇԱԲԱԹ** (...), semaine, *sf.* —ն ի բուն, բոլոր —ը, toute la —. Աւագ, սուրբ —, la — sainte. —է մը, dans une —, d'aujourd'hui en huit. Հայերէն կ'ըսուի եւ խօրնեակ։

2\. **ՇԱԲԱԹ** (...), samedi, *sm.* — (հրէից), sabbat, *sm.*

3\. **ՇԱԲԱԹ** (գիշերային ժողով [կախարդաց]), sabbat, *sm. Aller au sabbat.*

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ, qui se renouvelle chaque semaine, hebdomadaire (...), *adj. Recueil, journal —. Publication —.*

ՇԱԲԱԹԱՄՈՑ, la veille de samedi, semaine, *sf.*

ՇԱԲԱԹԱՒՈՐ, semainier, ière, *s.* կանոնիկոս կամ կրօնաւոր —, hebdomadier (...), *sm.*

ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՑ } (...), se-
ՇԱԲԱԹՕՐԷԻ } maine, *sf. Il a mangé sa — en un jour.* Շաբաթչէք ընդունեցա՞ր, as-tu reçu ta semaine.

ՇԱԳԱՆԱԿ (...), châtai-

gne, *sf.* Մեծ — (գ-ր-ա- ի-ծ-ն-ի), marron, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մաշկամիրգ, կասկ, կաստանայ, կաստանոճ։

ՇԱԳԱՆԱԳԱԳԱՏՆ, châtain, *adj. m. Cheveux —s. Bai —.* marron, *adj. m. Un habit —. Une robe —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մաշկմրգագոյն։

ՇԱԳԱՆԱԳԱՎԱՃԱՌ marchand de châtaignes, de marrons.

ՇԱԳԱՆԱՑ (ի-ծ-ն-ի-ն ա-ր-ծ), châtaignier, *sm.* Մեծ —, marronnier, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս կասկենի, կաստանենի, Մաշկամրգի։

ՇԱԳՈՑ (մաշկեղէն փոքրիկ պայուսակ ուղեւորաց), bougette, *sf.*

1. **ՇԱԼԱԿ** (կռնակ. ա-ր-մ. ա-ը-ր), dos, *sm.* — (բեռնակրաց. ա-ր-ա-լէ), crochets, *smf. Porter les —.*

2. **ՇԱԼԱԿ** (գրքին եզերքը ծանօթութիւն), apostille, *sf. Il y avait deux lignes en —.*

1. **ՇԱԼԱԿԵԼ** (փոխանակագիրն ուրիշի վրայ դառնուելե, ուրիշի փոխանցել. ե-է-ր Ի-Գ-ի), mettre sa signature au dos d'un billet, endosser, *va.*

2. **ՇԱԼԱԿԵԼ**, V. Շալկել։

ՇԱԼԱԿՈՂ (փոխանակագրոյ. ե-է-ր ի-ի-ն), endosseur, *sm.*

ՇԱԼԱԿՈՒԹԻՒՆ (ե-է-ր), endossement, *sm. Mettre l'—, son — sur une lettre de change* (*փոխանակագիր. փոխանակագիր*). ordre, *sm. Mettre un —, son — au dos d'un billet* (*մուրհակ*). Հայերէն կ'բսուի եւս փոխանցագրիւն։

ՇԱԼԱՑԵԼ, mettre sur son dos, se charger, *vpr.*

ՇԱԼԱՑՈՑ, V. Շալակ բեռնակրաց (**ՇԱԼԱԿ**)։

1. **ՇԱՀ** (օգուտ), gain, profit, intérêt, *sm.* || bénéfice, lucre, avantage, *sm.*, utilité, *sf.* Ընծակաց —, intérêt, *sm.* Ընդհանուր մաճր —, grivèlerie, *sf.* — (դրամոյ), intérêt, *sm.* — լուսմյափոխութեանց, change, *sm. Il m'a pris tant pour le —. —ոտ դնել* (ստակը), placer de l'argent, mettre à intérêt. — բերել, produire, donner du profit.

2. **ՇԱՀ** (գարեջ բազատրի պատուանուն. ը-ի), schah (ը-), *sm. Le — de Perse.*

ՇԱՀԱՒԵՐ, productif, ive, rémunérateur, trice, *adj.* — բնել, exploiter, *va.*

ՇԱՀԱԳՈՐԾԵԼ, exploiter, *va. — une propriété, une mine, un brevet* (*ursoliագիր*).

ՇԱՀԱԳՈՐԾԵԼԻ, exploitable, *adj.*

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂ (երկրի, աճուսուի, վեստոյց), exploitant, *sm.*

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, exploitation, *sf. L'— d'une terre, d'une mine, d'un chemin de fer.*

ՇԱՀԱԳԷՏ, spéculateur, *sm. Cet homme est un hardi —.*

ՇԱՀԱԳԻՏԵԼ, spéculer, *vn. — sur les fonds publics, sur les vins.*

ՇԱՀԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, spéculation, *sf.* —ներ բնել, V. Շահագիտել։

ՇԱՀԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, placement, [*sm.*

ՇԱՀԱՒԵՆԴԻՐ, intéressé, ée, vénal, ale (*pl. vénaux*), mercantile, *adj.*

ՇԱՀԱՒԵՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, intérêt, *sm.*, vénalité, *sf.*

ՇԱՀԱԿԻՑ, cointéressé, ée, *adj.*

ՇԱՀԱԳ, maire, *sm.* — Լոնդոնի (Londres) Քաղաքի, lord-maire, *sm.*

ՇԱՀԱԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, mairie, *sf. Aller à la — pour demander un passeport.*

ՇԱՀԱԳՈՒԹԻՒՆ (պատճառի Շահագործի. ժամանակի պատճառին Շահագործի), mairie, *sf.*

շահասէր, intéressé, ée, vénal, ale (*pl. vénaux*), mercantile, *adj.*

շահասիրութիւն, amour du gain, intérêt, *sm.*, vénalité, *sf.*

շահաստրակ (ւ-հ-հ-հ-. ֆ-ւ-ւ-ի-ի), basilic (պ-ղ-ի-ի), *sm.* կ'բուսի եւս ի-ահաճ, թագաւորապսակ։

1. **շահավաճառ**, négoce, *sm.*, négociation, *sf.*, commerce, trafic (ւ-ֆ-ի), *sm.* — իմնել, trafiquer, *vn.*

2. **շահավաճառ**, trafiquant, *sm.*

շահավաճառել, négocier, *va.* — *une lettre de change* (*փոխադրավաճառագիր. փոխադրագիր*), *des billets* (*մուրհակ*). [*sf.*

շահավաճառութիւն, traite,

շահաւանդութիւն (-ի-ղ-), aventure, *sf.*

շահարեան } (աճեցուած. pus ա-
շահարիւ } տուած. pus ա-
շահարունի) ռասպելաց Հռովմայեցւոց), sylvain, *sm. Les faunes* (*պան*) *et les —s.*

շահաւէտ, avantageux, euse, fructueux, euse, joli, ie, *adj.*

շահաւոր, lucratif, ive, utile, avantageux, euse, profitable, rémunérateur, trice, joli, ie, *adj.* — իմնել, intéresser, *va. Cela m'intéresse beaucoup, fort peu.*

շահաւորութիւն, avantage, *sm.* Շահաւորութեամբ, avantageusemet, *adv.*

շահել, V. Շահիլ։

շահելի, gagnable, *adj. La partie n'est pas —.*

շահեկան, fructueux, euse, *adj. Un emploi —.* bienfaisant, ante (պ-ի-ի-ի-ի-ի, պ-ի-ի-ի-ի-ի), *adj. Une rosée bienfaisante.*

շահեկանութիւն, utilité, *sf.* Շահեկանութեամբ, utilement, *adv. Employer le temps —.* fructueusement, *adv. Travailler —.*

շահեցուցանել, faire gagner կամ profiter, *va.* || placer de l'arger, faire fructifier, *va.*

շահիլ, gagner, profiter de, s'acquérir, tirer profit կամ parti de, trouver son compte (ի-ի-ր), remporter. Այս գործէն բան մը կը շահիք, gagnez-vous quelque chose à cette affaire? իւր կեանքը (պարտասը) —, gagner sa vie à. Այս մարդն իւր պարտասն ինչով (ինչ բանով) կը շահի, à quoi cet homme gagne-t-il sa vie? իւր պարտասն ափաւոիով, գրելով կը շահի, il gagne sa vie à travailler, à écrire. Ցսակս ափաւոիով կը շահիմ, je gagne mon argent en travaillant կամ à travailler.

շահիմ, gagnant, ante, *adj.* et *s.*

շահող, gagneur, *sm.* V. Շահիչ։

շահոտրակ (ւ-ի-ֆ-ի), œillet (ի-ի-ի), *sm. Planter des —s. Il y a une espèce de petits —s qu'on nomme de la Mignardise* (*շահոտրակ*).

շահոտրակ (ի-ի-ի-ֆ-ի), mignardise, mignonnette, *sf.*

շահպանդ (ինդիկ շագանակ), marron d'Inde, *sm.* [*sf.*

շահպսակ, couronne royale,

1. **շահրան** (տունկ մ'է. պր-. ի-պ-պ-յ. ասկ. ի-հ-ոյ), giroflée, *sf.*, violier, *sm.*

2. **շահրան** (ծաղիկ շահպրակի), giroflée, *sf.* — *blanche, rouge, jaune.* [ton, *sm.*

շաղախ, ciment, mortier, bé-

շաղախել, cimenter, souiller, salir, *va.*

շաղախրան, bavard, arde, braillard, arde, brailleur, euse, *adj.* || charlatan, *sm.*; bavard, arde, braillard, arde, brailleur, euse, *s.*

շաղախրանական, charlatanesque, *adj. Discours —.*

ԵԱՂԱԿՐԱՏԱՆՔ, caquet, *sm.*, caqueterie, *sf.*

ԵԱՂԱԿՐԱՏԵԼ, caqueter, bavarder, *vn.* — մեծամայլ, brailler, *vn.*

ԵԱՂԱԿՐԱՏՈՒԹԻՒՆ, charlatanerie, *sf.*, charlatanisme, *sm.*

ԵԱՂԱՄԱԹ (թել ոսայլի. ոսայլ), fil (ֆիլ), *sm.*

ԵԱՂԱՆԱՐԻ, habiter, *vn.*

ԵԱՂԱՆԱՐՈՒՄ, } coït (էօֆէր,
ԵԱՂԱՆԱՐՈՒՄՆ, } pus ||կամդիմիոյ. էօֆ, pus լիդրէի), *sm.*, folie, *sf.* — (աճապնոց), union, *sf.*

ԵԱՂԱՆՈՑ (արիկայ), gamin, chenapan, *sm.*

ԵԱՂԱՆՑԻ, faire des folies, des fredaines, faire des siennes.

ԵԱՂԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, gaminerie, fredaine, folie, *sf.*

ԵԱՂԱՊԱՍ, sinueux, euse, *adj.*

ԵԱՂԱՊԱՍԻ (իրարու ներս), s'enlacer, *vpr.*

1. ԵԱՂԱՓ (վիրաբուժի ոսկր ծակելու գործիք), trépan, *sm.*

2. ԵԱՂԱՓ (ֆապօգ), vilebrequin, *sm.*

1. ԵԱՂԱՓԵԼ (ետաղփով ծակել [ոսկր]), trépaner, *va. On l'a trépané.* || percer avec un vilebrequin.

ԵԱՂԱՓՈՒՄ } ([ոսկրը] ետաղափով
ԵԱՂԱՓՈՒՄՆ } դափով ծակելը), trépan, *sm. Supporter le —.*

ԵԱՂԱԼԱՒ (մանուկ ծաղրանքէր եւ աճխորհուրդ), babouin, ine, *s. Allons donc, petit —. Faites taire ces petites babouines.*

ԵԱՂԴԱՄ (պրս. ճիղճ. ցնկ. չ-ղ-մ), navet, *sm.*

ԵԱՂԿԱՑ, conjonction, *sf.*

ԵԱՂԿԱՑԱԿԱՆ, conjonctif, ive, *adj.*

ԵԱՂՂԱՑԵՂՑ (մարմնեղ), corpulent, ente, *adj.*

ԵԱՂԻ (ինքնել), entrelacer, *va.*

ԵԱՂԻԼ (ի տոռուցն), s'enlacer, *vpr.*

ԵԱՂՈՒԵԼ, détremper, *va.* — (հաց), pétrir, *va.* — (դեզ), malaxer, *va.*

ԵԱՂՈՒՄ } (հիւսուած), en-
ԵԱՂՈՒՄՆ } lacement, entrelacement, *sm. L'entrelacement de ces guirlandes est fait avec goût.*

ԵԱՂՓԱՂՓԱՆՔ. Շոգմոգ —, cancan, *sm.* Հայերէն կ'բռուի եւս Ջարախօսութիւն.

ԵԱՂՓԱՂՓԵԼ. cancaner, *vn.* Հայերէն կ'բռուի եւս Շոգմոգել.

ԵԱՄԱՆԴԱՂ, brouillard, *sm.*

ԵԱՄԲ (եղեգնոց), cannaie, *sf.*

ԵԱՄԲԱՆԱՆ, fou, fol, *m.* folle, *f. adj.*

ԵԱՄԲԵԼ, faire le fou.

ԵԱՄԲՈՒԹԻՒՆ, folie, *sf.*

ԵԱՄԲՈՒՏ, fou, fol, *m.* folle, *f. adj.* կ'բռուի եւս Շամբակաճ. || —, fou, fol, *m.* folle, *f. s.*

ԵԱՄԵՂԵՑ, tétrarque, *sm.* Հայերէն կ'բռուի եւս Զարդապետ.

ԵԱՄԵՏՈՒԹԻՒՆ, tétrarcat կամ tétrarchat (թէթրաքէ), *sm.* կ'բռուի ճաեւ Զարդապետութիւն (1).

ԵԱՄՓՈՒՐ (խոզ չիւխ), broche, *sf.* — (մսխսաւորաց), sonde, *sf.*

ԵԱՄՓՐԱՑ (զարդասեղն [կանացից]. պրոչ), broche, *sf.*

ԵԱՄՓՐԱՑԱԼ, hâtier (ճ-բիւխ), contre-hâtier *(pl.* des *contre-hâtier), sm.*

ԵԱՄՓՐԵԼ, mettre en broche կամ à la broche, embrocher, *va. Embrocher la viande, une volaille.*

ԵԱՆ, canin, ine, *adj.* V. եւ Շնակաճ, Շնայիցն.

ԵԱՆԱԼԵԶՈՒ, langue-de-chien, cynoglosse, *sf.* [requin, *sm.*

ԵԱՆԱՆՑՈՒՆՑ (խօֆխ պուչչ),

ԵԱՆԹԵՐԱՆ (տանկ մ'է. ֆ-բ-պուչչ), muflier, *sm.*

ՇԱՆԹ, foudre, *sf.*, tonnerre, *sm.* — որձակող, foudroyant, ante, *adj.* [*adj. Nuage* —.

ՇԱՆԹԱԲԵՐ, fulminant, ante.

ՇԱՆԹԱԿԱՆ (բրու), fulminique (acide), *adj.* [թաւարել։

ՇԱՆԹԱԿԻՉ ԱՌՆԵԼ, V. Շանթահարել։

ՇԱՆԹԱԿՈՂՆԵԼ, foudroyer, *va.*

ՇԱՆԹԱՀԱՐ, foudroyé, ée, *adj.* — առնել, V. Շանթահարել։

ՇԱՆԹԱՀԱՐԵԼ, foudroyer, *va.*

ՇԱՆԹԱՀԱՐԻՉ (համբաւ, լուր, պատասխան), foudroyant, ante, *adj.* — կաթուած, apoplexie foudroyante. V. եւ կաթուած։

ՇԱՆԹԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, foudroiement կամ foudroîment, *sm.*

ՇԱՆԹԱՁԻԳ, fulminant, ante, *adj. Jupiter* —.

ՇԱՆԹԱՁԱՁ, V. Շանթարգել։

ՇԱՆԹԱՍ (տեսակ մ'աղ. ֆոսֆորիք), fulminate, *sm.*

ՇԱՆԹԱՐԴԵԼ, paratonnerre, *sm. Faire mettre un — sur sa maison.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Շանթապահ։

1. **ՇԱՆԹԵԼ** (մանիկ մանիկ բլլալ [օձի], se replier, *vpr. Voyez comme ce serpent se replie.*

2. **ՇԱՆԹԵԼ** (ամբեր, փայլակներ արձակել. փայլատակել), fulminer, *vn.*

3. **ՇԱՆԹԵԼ** (սպառնալ. [խօսքով] որոտալ), fulminer, *vn.* — *contre quelqu'un. Il est en colère, il fulmine, il tempête.*

4. **ՇԱՆԹԵԼ** ([ձգովի, բանադրանքի] վճռել. հրատարակել [վճիռ]), fulminer, *va.*

ՇԱՆԹԵՔԱՐ, pierre de foudre.

ՇԱՆԹԸՆԿԷՑ, foudroyant, ante, *adj. Jupiter* —. *Bras* —. — բարկութիւն, foudre, *sf. La — sillonne les nues.*

ՇԱՆԹՈՏ } (տեսակ մը տունկ.
ՇԱՆԹՈՒՏԻՈՒ } ֆիթոլաք. ֆիթոլաքա), marrube, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Պեղրածուկ, Պեղրածնուկ, Հօշխոյ։

ՇԱՆՇԱՐԱ (տեսակ մը սալոր, որ երբեմն կը գործածուէր ի դեղոյս. ալէպ), sébeste, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Սպասաս։

ՇԱՆՇԱՐԱՑ (եգիպտոսի տեսակ մը ծառ, որ սալորի նման պտուղ կունայ), sébestier, *sm.*

ՇԱՇ (կաթնեղէնի. կթեղէնի), laitage, *sm. Il ne vit que de —.*

ՇԱՁԵԼ, claquer, craquer, cliqueter, *vn.* ‖ bruire, *vn.* — (ակռայի տակ), croquer, *vn.* — շառաչել, péter, *vn. Le laurier et le sel, jetés dans le feu, pétent.* pétiller, *vn. Les feuilles du laurier pétillent dans le feu.*

ՇԱՁԻՒՆ, bruit, bruissement, fracas, *sm.* — (զինուց, ոգիայից), cliquetis, *sm.* — որոտման, le bruit du tonnerre.

ՇԱՊԻԿ, chemise, *sf.* Եկեղեցական —, aube, *sf.* Զրահաւոր —, զրահի —, haubert (հաուպէր), *sm.*, cotte de mailles, *sf.* Պզտի զրահաւոր —, haubergeon (հաուպէրժոն), *sm.* — փոխել, changer de —. Երկու — կ'ելնէ ադկէ, il y a là la levée de deux chemises.

ՇԱՊԱԼԵՂ, V. Շալեղ։

ՇԱՊԱԿԱՐԱՐ, V. Շապկարար։

ՇԱՊԱԿԱԶԱՏ, celui qui vend des chemises, celle qui vend des chemises, chemisier, ière, *s.* —ի խանութ, chemiserie, *sf.*

ՇԱՊԿԱՐԱՐ, celui qui fait des chemises, chemisier, ière, *s.*

1. **ՇԱՊԿԵԱՆ** (ատպկին առջեւի վերին մասը. ֆռոնթ խոթուազը), chemisette, *sf.*

2. **ՇԱՊԿԵԱՆ** (ներքնակ [կանացից]. ջըպօն), chemisette, *sf.*

ՇԱՊԱԳՈՅՆ, rouge, *adj. Il a les cheveux —. s.* roux, *m.* rousse, *f. adj. Barbe rousse.*

ՇԱՌԱԳՈՒՆԱՆՔ, rouge, *sm.*, rougeur, *sf.*

ՇԱՌԱԳՈՒՆԵԼ, } rougir, *vn.*
ՇԱՌԱԳՈՒՆԻԼ, } — *de pudeur, de colère.* — ամօթոյ, rougir de honte.

ՇԱՌԱԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, V. Շառագունանք։

ՇԱՌԱՉԵԼ, claquer, craquer, *vn.* || bruire, *vn.* — (լեզուի), V. Շլաքել։ Շաչել —, V. Շաչել։

ՇԱՌԱՉԵՑՈՒՆԵԼ, faire claquer, *va.* — խարազանն, faire claquer son fouet.

ՇԱՌԱՉԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Շառաչեցունել։

ՇԱՌԱՉԻՒՆ, pétillement, bruissement, *sm.* — (զինուց, շղթայից), cliquetis, *sm.* — (նետի, զրնդակի հրացանի, եւայլն), sifflement, *sm.* — ալեաց, le bruit des flots.

ՇԱՌԱՉՈՏ, bruyant, ante, *adj.* *Cette rue est bruyante. Assemblée bruyante.*

ՇԱՌԱՉՈՒՄ, } crépitation,
ՇԱՌԱՉՈՒՄՆ, } *sf.*, éclat, fracas, retentissement, tumulte, *sm.* || — (քիմքէ ուժով մը զատուելով լեզուի հանած ձայնն), V. Շլաքումն։

ՇԱՌԱՒԵԼ, rayon, *sm.*

ՇԱՌԱՇ (թուխ կարմիր գունով [ձի]), bai, ie, *adj.* *Ce cheval a le poil —. Monter nn cheval —, une jument baie. pl.* des *chevaux bais.* — գոյն ձիոյ, bai, *sm.* — *clair, châtain. Des chevaux bai clair. Une jument bai brun.*

ՇԱՌԱՒԻՂ, rejeton, *sm.* || rayon, *sm.* || — անուոյ, rais կամ rai, rayon, *sm.* V. եւ Ճղուղ։

ՇԱՌԱՒԻՆ, V. Ուղս։

ՇԱՌԱՏԱՄ (նշտրակով մորթը ճեղքելը. հաճամաք ինքը), scarification, *sf.*

ՇԱՌԱՏԵԼ (նշտրակով մորթը ճեղքել. հաճամաք ինքը), scarifier, *va. Il a été ventousé et scarifié.*

ՇԱՏ, beaucoup de, *adv.* — բարեկամ ունի, il a beaucoup d'amis. — դրամ ունին, ils ont beaucoup d'argent. assez, *adv.* — *grand.* — *long. L'avare n'a jamais —. J'en ai —, je m'en contente.* bien, *adv. Une lettre — longue.* Une *femme qui aime — son mari. Il est — bon. Vous avez — de l'argent.* un grand nombre de. *Il a un grand nombre de domestiques.* tant et plus, *adv.* || plusieurs, *adj. pl. Il est arrivé — bâtiments. — personnes. En — occasions.* կարի —, beaucoup, *adv. Cela me chagrine —.* — իսկ, souffisamment, *adv. Je l'en ai — instruit.* — ժամանակ, longtemps, *adv.* — ժամանակ կը դնէ (— կուշանայ) դառնալու, il est bien — à revenir. longement, *adv. Vivre —.* Եթէ —, — —, au plus, tout au plus, *adv. Il n'a que trente ans au —. Il a tout au — trente ans.* Ո՛րը —, ո՛րը քիչ, qui plus, qui moins, *adv. Il y ont tous contribué, qui plus, qui moins.* —ք (—երը, —եր), plusieurs. *Il ne faut pas que — pâtissent pour un seul.* — հին ժամանակներէ ի վեր, de toute ancienneté. — է աւուրն չար իւր, կարիք իւր, à chaque jour souffit sa peine կամ son mal.

ՇԱՏԱԽՕՍ, bavard, arde, babillard, arde, verbiageur, euse, verbieux, euse, causeur, euse, *adj.* || bavard, arde, causeur, euse, jaseur, euse, *s.* — կին, աղջիկ, jacasse, *sf.* — է, la langue lui va toujours, il a bien de la langue.

ՇԱՏԱԽՕՍԵԼ, parler beaucoup, bavarder, verbiager, jaser, ba-

biller, caqueter, causer, *vn.* Յաճ ձայնով —, jaboter, *vn.*

ԵԱՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, bavardage, *sm.*, jaserie, *sf.*, verbiage, caquet, *sm.*, verbosité, *sf.*, babil կամ babillage, babillement, *sm.*, loquacité, *sf.* — ընել, V. Շատախօսել։

ԵԱՏԱԿԵՐ, glouton, onne, *adj.* || mangeur, euse, glouton, onne, piffre, esse, *s.*; un beau dîneur, *sm.*

ԵԱՏԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, mangerie, gloutonnerie, voracité, *sf.*

ԵԱՏԱՀԱՃ, clabaudeur, euse, *s.*

ԵԱՏԱՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, clabaudage, *sm. Son — ne m'effraye point.* [thie, *sf.*

ԵԱՏԱՀՄՏՈՒԹԻՒՆ, polyma-

ԵԱՏԱՆԱԼ, se contenter de, *vpr.* || suffire, *vn.*

ԵԱՏԽՕՍ, V. Շատախօս։

ԵԱՏԽՕՍԵԼ, V. Շատախօսել։

ԵԱՏԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Շատախօսութիւն։

ԵԱՏԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, V. Շատակերութիւն։

ԵԱՏՆԱԼ, se multiplier, s'augmenter, *vpr.*, augmenter, *vn.*

ԵԱՏՈՆՏՈՒՐՔՆԷ, antique; dès longtemps.

ԵԱՏՈՏՈՒԻ (տուճկ մ'է. գի-է-ի), polypode, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ գաղպայիճ։

ԵԱՏՈՒԹԻՒՆ, grande quantité, *sf.*, grand nombre, *sm.*, abondance, multiplicité, *sf.* Գործերուն —ը կը նեղէ զիս, la foule des affaires m'accable.

ԵԱՏՐՈՒԱՆ (ֆի-ֆի), jet d'eau. Կ'իսուի եւս Ջրբուղխ, Երկնապող ջուր (ջուր)։

ԵԱՏՑՈՒՆԵԼ, multiplier, augmenter, *va.*

ԵԱՏՒՈՐ, nombreux, euse, *adj.* 1. ԵԱՐ (ը-ր-. գի-է), fil (ֆիլ), *sm.*, file, série, suite, rangée, *sf.*, rang (ը-ն). Un rang [ը-նի] élevé. Des rangs [ը-նիչ] entiers), *sm.*, chaine, séquelle, séquence, *sf.* — խաճկուրեացից (pus չափազիացց), V. Իրայ։ — կարգի, suite, continuité, continuation, *sf.*, enchaînement, *sm.* — սենեկաց, suite de chambres, enfilade, *sf.* — (բաճից, ճուռուճից), enfilade, *sf.* — զուգախոսար, série divergente.

2. ԵԱՐ (մազէ կամ մեսաֆէ կամ բրաճէ ցանցառ հիւսուածի [այիւրը կամ փոճի մը մաճր մաղելու համար]), étamine, *sf.*

ԵԱՐԱՊ (ը-ր-ա), sirop, *sm.* — *de groseilles, de mûres.* Պաճուճական —, — violat.

ԵԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, syllogisme, *sm. La conséquence du — doit être renfermée dans les prémisses.*

ԵԱՐԱԲԱՆԻՉ, sirupeux, euse, *adj. Une liqueur sirupeuse.*

ԵԱՐԱԳԻՐ, auteur, *sm.*

ԵԱՐԱԳՈՏԻ (բուղթ, կաճի [գիրի կազմելու]), couverture, *sf.* — *de basane* (մաշկ կամ կաշի ոչխարի. սեկ), *de maroquin* (կաշի նոխազի կամ այծի. մառոկինի), *de chagrin* (կաշի չորուց կամ իշոյ-ը-ղը).

ԵԱՐԱԳՐԱՆՔ, composition, *sf. Une — sans faute.*

ԵԱՐԱԳՐԵԼ, composer, rédiger, écrire, *va.*

ԵԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, composition, *sf. Une — sans faute. Une — pleine de fautes.*

ԵԱՐԱԴԱՍՈՒԹԻՒՆ, syntaxe (-ի-ի-), *sf.*

ԵԱՐԱԿՐԱԿԱՆ, synthétique, *adj. Démonstration —. Méthode —.* — որիճակաւ, կերպով, d'une manière —, synthétiquement, *adv.*

ԵԱՐԱԿՐԵԼ, V. Շարագրել։

ԵԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ (ոճ շարա-

գրութեաց որ կ'իջնէ սկզբունքէ [principe] հետեւութեանց եւ պատճառէ արդիւնքի [effet]), synthèse, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Համադրութիւն։ V. Շարադրութիւն։

ՇԱՐԱԿԱՆ, hymne (ի՛ն՛ը), *sf.* *Entonner une —. Une belle —.*

ՇԱՐԱԿԱՊԵԼ, raccorder, *va.*

ՇԱՐԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, raccord, *sm.*

ՇԱՐԱՄԱՆԵԼ (իրարու հետ հիւսել, խառնել), enolacer, *va.*

ՇԱՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ (հիւսուածք. մանուածք), enlacement, *sm.*

ՇԱՐԱՄԵՐՁ (կոր գծի մը բոլորակին մէկ կիսէն բաւուած ուղիղ գիծ), ordonnée, *sf.*

ՇԱՐԱՑԱՐԵԼ, continuer, reprendre, *va.*

ՇԱՐԱՑԱՐՈՂ, continuateur, trice, *s.*

ՇԱՐԱՑԱՐՈՒԹԻՒՆ, continuation, suite, reprise, *sf.* || continuité, chaîne, *sf.*

ՇԱՐԱՒԱՀԻՒԹ (ի՛ր՛ ՙՙՙ՛ՙՙ՛), ichor (ի՛ո՛ր), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Աւիշ։

ՇԱՐԲԱԹ (պաղեցուցած բմպելիք. ՙՙ՛ը՛ՙՙո՛ՙՙ՛ՙ՛ը՛ ի՛բ՛ղ՛ի՛ք), sorbet, *sm.*

ՇԱՐԵԼ, ranger, arranger, enchaîner, *va.* Գիր —, composer, *va.*

ՇԱՐԺ (ի՛ղ՛ղ՛ի՛ք), tremblement de terre, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գետնաշարժ, Ժամ։

ՇԱՐԺԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cinésiologie, *sf.* [sogif, V. Տօն։

ՇԱՐԺԱԿԱՆ, mobile, *adj.* —

ՇԱՐԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, mobilité, *sf.* [bile, *sm.*

ՇԱՐԺԱՌԻԹ, motif, objet, mo-

ՇԱՐԺԱՑԱԿՈՒԹԻՒՆ (սասկի գաւ), cinésialgie, *sf.*

ՇԱՐԺԵԼ, remuer, mouvoir, mettre en mouvement, *va.* || brandiller, brandir, agiter, ébranler, *va.* Խրաս, տղաչաճիք, սպառնալիք, բան մը չի կրցաւ շարժել զինքը, conseils, prières, menaces, rien n'a pu l'ébranler. Գլուխը —, branler, hocher, secouer la tête. Ի զուր, ի կարեկցութիւն — (զուրը, կարեկցութիւնը —, սիրտը —), émouvoir la compassion, exciter la compassion, faire compassion, toucher de pitié, fléchir, attendrir, *va.*

ՇԱՐԺԻԼ, se remuer, se mouvoir, s'ébranler, *vpr.*, remuer, branler, *vn.* Ուրիշի կամացն հնազանդիլ —, se laisser conduire.

ՇԱՐԺԻՉ, mobile, *sm.* || moteur, trice, *s.* — (զօրութիւն), moteur, trice, *adj.* *Force motrice.* — զօրութիւն (բան մեքենագիտաց [mécanicien]), mobile, *sm.* *L'eau est le — de cette machine.* Ալաւո առվօրաբար կ'բսուի Moteur. *L'eau, le feu est le premier moteur de cette machine.*

ՇԱՐԺՈՒԱԾՔ, geste, *sm.*

ՇԱՐԺՈՒՄ, } mouvement,
ՇԱՐԺՈՒՄՆ, } *sm.*, motion, *sf.*, remuement կամ remûment, hochement, *sm.* || commotion, agitation, impulsion, *sf.* — (մարմնոյ, ձեռաց), V. Շարժուածք։ Շարժմունք աստեղաց, aberration, *sf.* Զուգամասնակ —, isochronisme (ի՛ո՛ո՛ՙՙ՛ն՛ի՛ը), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Զուգամասնակութիւն։ — բաղադրեալ, mouvement composé. — (երկրի), V. Գետնաշարժ։ Շարժման մէջ լինիլ, բլլալ, être en mouvement, être en action. Շարժման մէջ պահել, tenir en action.

ՇԱՐԺՈՒՆ, mobile, *adj.* *La surface — des eaux.* — խումբ զօրաց, troupes —s. — պահակ պահն զօրք, garde —, mobile, *sf.*

ՇԱՐԺԱՏՐԱՆՔ (խօսելու ատեն շատ եւ սէպ շարժմունքներ ընելը), gesticulation, *sf.*

ՇԱՐԺԱՏՐԻԼ (խօսելու ատեն շատ եւ սէպ շարժմունքներ ընել), gesticuler, *vn. Il parle assez bien, mais il gesticule toujours.*

ՇԱՐԺԱՏՐՈՂ (խօսելու ատեն շատ եւ սէպ շարժմունքներ ընող), gesticulateur, *sm.*

ՇԱՐՈՑ, rang, *sm.*

1. **ՇԱՐՈՒՆԱԿ**, continu, ue, continuel, elle, *adj.*

2. **ՇԱՐՈՒՆԱԿ**, **ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԲԱՐ**, continuellement, assidûment, de suite, à chaque կամ à tout instant, *adv.*

ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ, continuer, reprendre, *va.*

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻ, **ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՂ**, continuateur, trice, *s.*

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, continuation, suite, reprise, *sf.* || continuité, *sf.*

ՇԱՐՓՈՒՇ (բառ պարկերէզի, եւ է տեսակ մը գլխարկ), toque, *sf.*, bonnet, *sm.*

ՇԱՐՔ, fil, *sm.*, file, enfilade, série, suite, continuation, rangée, *sf.*, rang, *sm.*, chaîne, *sf.*, enchaînemet, *sm.* || composition, *sf.* — (զօրաց), ligne, *sf.*

1. **ՇԱՒԱՇԱՐԻՒՆ** (տեսակ մը բոյս կարմիր տերեւներով), dragonnier, *sm.* — ծիրանի, — pourpre. — հոտաւէտ, — odorant. — հասարակ կամ հսկայաձեւ, — commun կամ gigantesque. Հայերէն կ'բսուի եւս Շաւարդիւն։

2. **ՇԱՒԱՇԱՐԻՒՆ** (կարմիր խէժ մը. եղբարց արիւն. ֆրթռալ ֆռնը), sang-de-dragon կամ sang-dragon, *sm.*

ՇԱՒԱՌՆ, canne odorante.

ՇԱՒԱՐՇԱՐԻՒՆ, V. Շաւաշարիւն (1)։

ՇԱՒԻՂ, sentier, chemin, *sm.*

ՇԱՓԱՂՈՒԿ ԱՐԵԼ, (մթագնել, աղօտացնել), obscurcir, *va.*

ՇԱՓԻՂԱԾ (պատուական քար մ'է երկնագոյն. ֆօռ ֆռ-ֆ), saphir, *sm.* կ'բսուի եւս Յափիրայ։

ՇԱՓՐԱԿ (պսակ [ծաղկի]), corolle, *sf. Les pétales d'une —.*

ՇԱՔԱՐ, sucre, *sm.* կիսայրեաց — (ռֆէռէ լ+էրէ), caramel, *sm.* —ի գլուխ, pain de —. — դնել, — ցանել, mettre du — dans, sucrer, *va. Sucrer du café. Sucrer des fraises.* —ի գործառն, գաւառն, V. Շաքարագործառն։

ՇԱՔԱՐԱՓՈՒՂԻ ԵՂԷԳՆ, V. Շաքարեղէգն։ [se, *s.*

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾ, confiseur, eu-

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, sucrier, ière, *adj. Industrie sucrière.*

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆ (գործառն, գաւառն շաքարի), sucrerie, *sf.* [serie, *sf.*

ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, confi-

ՇԱՔԱՐԱՁԱՒ, sucré, ée, *adj. Ces poires sont sucrées.* — սեխ, melon sucrin.

ՇԱՔԱՐԱՁԱՒ (դռռէմ, ֆըռէբէ լ+էրէ), dragée, *sf.*

ՇԱՔԱՐԱՄԱՆ, **ՇԱՔԱՐԱՆՈՑ** (լ+էրռ-ռ), sucrier, *sm.* — *d'argent, de cristal.*

ՇԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de sucre, *sm.*

ՇԱՔԱՐԵՂԷԳՆ, canne à sucre, canamelle, *sf.*

ՇԱՔԱՐԵՂԷՆ, **ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՔ**, bonbon, *sm.*, sucrerie, *sf.* || friandises, *sfp.* || chatterie, *sf. Manger des —. s.* Տուփ շաքարեղէնաց, boîte à bonbons, bonbonnière, *sf.* [*va.*

ՇԱՔԱՐՈՑԵԼ, sucrer, confire,

ՇԱՔԱՐՕՂԻ (բօմ), rhum կամ rum (ռօմ), *sm. Du — de la Jamaïque. Une bouteille de —.*

ԵՆԱՓԱԼ (ճոր ծիլ, ճիւղ. Ֆլէօ-), dragéon, *sm.*

ԵՆԱՓԱԼԵԼ (արմատէն ճոր ծիլ, ճիւղ արձակել), dragéonner, *vn.*

ԵՆԿԱՒՐԻ, rouge, *sm. Le — gâte le teint.*

ԵՆՂ, oblique, transversal, ale *(pl. transversaux), adj. Ligne transversale.* transverse, *adj.* Ող —, obliquement, en biais, de biais. de travers, transversalement, biaisement, *adv.*

ԵՆՂԱԳԻՐ, coulée, *sf.*

ԵՆՂԱՆԿԻՆՆ, losange, rhombe, *sm.*

ԵՆՂԱԹ (բերան), lame, *sf.* — (գերանդւոյ), ranchier, *sm.*

ԵՆՂԵԼ, courber, rendre oblique, *va.* || faire dévier, détourner, *va.*

ԵՆՂԻԼ, biaiser, *vn.*, se courber, *vpr.* || déverser, *vn.* || dévier, *vn.*, se dévier, s'écarter, se détourner, *vpr.*

ԵՆՂՈՒԹԻՒՆ, travers, biais (դէպ, երկրավանկ կամ միավանկ), *sm.*, obliquité, *sf.* — աչաց, strabisme, *sm.*

ԵՆՂՈՒՄ, } déviation, *sf.* —
ԵՆՂՈՒՄՆ, } *de la lumière.* — (ասեղաց), aberration, *sf.*

ԵՆՂՋ, amas, monceau, *sm.*, pile, agglomération, *sf.* — (ցորենոյ), tas, *sm.* — (ջրոյ), amas, *sm.* — որայոց, monceau de gerbes. կ'բառի եւս Գադիք.

ԵՆՂՋԱՋՈՂ, conglomérat, *sm.*

ԵՆՂՋԱԿՈՑ, amas, entassement, *sm.*

ԵՆՂՋԱԿՈՒՑԱՆԵԼ, amonceler, amasser, *va.* || conglomérer, *va.*

ԵՆՂՋԱԿՈՒՑԻՉ, entasseur, *sm.*

ԵՆՂՋԱԿՈՒՑՈՒՄՆ, accumulation, *sf.* || conglomération, *sf.*

ԵՆՂՋԵԼ, accumuler, entasser, *va.*

ԵՆՄ (Իւէ), seuil (-Իօլ), *sm. Il était sur le — de la porte.* Էայնէրէն կ'բառի եւս Ֆեաֆֆ, Ֆեմ.

ԵՆՉՏ, accent aigu (é). V. Ողորակ.

ԵՆՉՏԵԼ, accentuer, *va.*

ԵՆՔ, précipité, ée, *adj. Ravines (հեղեղաց) précipitées.*

ԵՆՔ, urine, *sf.* Էայնէրէն կ'բառի եւս Մէզ, Գոզ, Ջրվաթ, Ջրհեղ.

ԵՆՔԱՄԱՆ, urinal, *sm.* Էայնէրէն կ'բառի եւս Միզամաճ, Կառուրայ.

ԵՆՐԱՄ (Իւէ+ գէօհիւէ), ver à soie, magnan, *sm.*

ԵՆՐԱՄԱԲԱՆ, séricicole (-Ի-Իւէ-Իէօլ), *adj. L'industrie —.* || magnanier, *sm.*

ԵՆՐԱՄԱԲԱՒԵՆԱԿԱՆ, séricicole, *adj. L'industrie —.*

ԵՆՐԱՄԱԲԱՒԵՆԱԲԱՆԻՆ, éducation des vers à soie, sériciculture (-Ի-Իւէ-ԻէԻ-ըբ-), *sf.*

ԵՆՐԱՄԱՍԱՒ, séricicole, *adj. L'industrie —.*

ԵՆՐԱՄԱՍԱՒԱԲԱՆԻՆ, sériciculture, *sf.*

ԵՆՐԱՄԱՆՈՑ } (Իւէ+ գէօհիւէ-
ԵՆՐԱՄՈՑ } յէ), bâtiment où l'on élève les vers à soie, magnanerie, *sf.*

ԵՆՐԱՍ, V. Շերամ.

ԵՆՐԲՓ (+Իւէֆ), grande cuiller, cuiller à pot, louche, *sf.*

ԵՆՐԲՓԱԳԻ } (տեսակ մի ճանճ
ԵՆՐԱՓԱԿՈՒ } ձիու), demoiselle, libellule, *sf.*

ԵՆՐԲՓԻԿ (ձագ գորտոյ), têtard, *sm. Le — paraît sous la forme d'un poisson ayant la tête très grosse et une queue mince.*

ԵՆՐՏ, éclat, morceau de bois, *sm.* || bande, *sf.*, quartier, morceau, *sm.* || raie, *sf.*

ԵՆՐՏԱՓԵՆԻ (ֆիանֆիւէ ֆոֆի-Ի), persienne, *sf. Fermer, ouvrir les —s.* jalousie, *sf. Baisser,*

lever la —. Հայերէն կ'բսուի նաեւ Շերտզոյր, վ. ամբակափեղկ։

ՇԵՐՏԶՈՅՐ (ՀԻՆԴԵՐԷՆ ԼՈՒՖԷՆ), persienne, *sf. Fermer, ouvrir les —s.* jalousie, *sf. Baisser, lever la —.* կ'բսուի եւս Շերտափեղկ, վ. ամբակափեղկ։

ՇԵՓԵԼ (յատթել), enjamber, *va. — deux marches à la fois.*

ՇԵՓՈՂԵԼ (մեծ քայլեր առնել. մեծաքայլ երթալ), marcher à grands pas, enjamber, *vn. Voyez comme il enjambe.*

ՇԻԿ, fauve, *adj. Poil —.* roux, *m.* rousse, *f. adj. Barbe rousse. Ce papier est devenu roux à la fumée.* rouge, *adj. Il a les cheveux —s.* — գոյն, fauve, *sm. Plumage tirant sur le —.* roux, *sm. Il est d'un — ardent.* rousseur. *sf. La — de son poil.*

1. **ՇԻՆ**, peuplé, ée, *adj.*

2. **ՇԻՆ**, hameau (ՀԱՄԱՐ), *sm. Ce n'est pas un village, ce n'est qu'un —. Des —x.*

ՇԻՆՆԱԼ, se peupler, *vpr.*

ՇԻՆՑՈՒՆԵԼ, peupler, *va.*

ՇԻՆԱ, bâtiment, édifice, *sm.*, construction, *sf.*

ՇԻԱ (մեծ քայլ. մեծաքայլութիւն), enjambée, *sf.*

ՇՕԱՔԱՐ (ջրոյ կաթիլներէ ձեւացած քարացմունք), stalactite, *sf.*

ՇՈՂԱ, agrafe, *sf.*

ՇՈՓ, goutte, lame, *sf.*

ՇԽԼ (ԼՈՒԽ), louche, bigle, *adj.* || bigle, *s.* — լինել, բլլալ, devenir louche, loucher, *vn.* — նայիլ, regarder de travers, loucher, bigler, *vn.*

ՇԽԼԻՆԱ (ԱՆԳԱՔԱՑԱՂ ԱՐԱՄՔ ԴՐԱՄ Մ'ՈՐ Կ'ԱՐԺԷ ԻՐ 1 ՓՐԱՆԿ ԵՒ 20 ՆԱՀԱՏԵՐՈՂ. ՀՄՆԻ), schelling (ՀՄՆԻ), *sm.*

ՇԻԿԱԳՈՅՆ, fauve, *adj. Poil —.*

ՇԻԿԱՀԱՒ (ԴՈՒՔ ԳԻՇԵՐՈՒՄԻ), fauvette, *sf.* Ածուռակաճ —, անտառային —, — des bois, rousselle, *sf.*

ՇԻԿԱՒԵՐ, } rousseau, *adj.* et
ՇԻԿԱՒԱՋ, } *sm. Cet homme est —. C'est un vilain —.*

ՇԻԿԱՒՈՒՆ, mulot, *sm. Les —s coupent la racine des blés.*

ՇԻԿԱՍԱԿ (բժշկական թանձր ծծուկ գործածուող թունաւոր տունկ մ'է. ԱՓԻՈՆ —ԼԱՐ —ՈՒ —), belladone, *sf.* խաւիարտեղ կ'բսուի belle-dame, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ածգոյրատակ։

ՇԻԿԵՐԷ, hêle fauve.

ՇԻԿՆԵԼ, } rougir, *vn.* — ա-
ՇԻԿՆԻԼ, } ՓՈՓՈԽԵԼ, V. Ածօր։

ՇԻԿՈՐԱԿ (ԵԿԵՂ Ց ԱՐՑՈՂ), roussâtre, *adj.*

ՇԻՂ, brin, *sm.* Ցարդի —, fêtu, *sm.* — ձիթենւոյ, un rameau d'olivier.

ՇԻՃԱՊԱՒՄՈՒԹԻՒՆ, délaitage
ՇԻՃՈՒԱ, V. Շնուի։

ՇԻՆԱԿԱՆ, villageois, oise, *adj. Un air —.* rustique, *adj. Il a les manières —s.* rustaud, aude, grossier, ière, *adj. Un grossier personnage.* Ցոյժ —, rustre, *adj. Il a l'air —.* || paysan, anne, rustaud, aude, *s.*, rustique, *sm.* Ցոյժ —, rustre, *s. C'est un —.* — բարք, պայմանք, paysannerie, *sf. Que orթնակի —աց, V.* Շինականորէն։

ՇԻՆԱԿԱՆԱՊԷՍ, rustiquement, grossièrement, *adv.*

ՇԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, paysannerie, rusticité, grossièreté, *sf.*

ՇԻՆԱԿԱՊԷՐԷՆ, à la paysanne, *adv. Être vêtu à la paysanne.*

ՇԻՆԱՐԱՐ, édificateur, *sm.*

ՇԻՆԵԼ, construire, bâtir, faire, édifier, *va.* Կ'կարի մէջ զգեցի ծալքեր —, jeter une draperie. Քանաստեղծութիւն —, faire des vers, monter sur Pégase

(Փիգաս. Փիգասոս).Յանպատրաստից — (բանաստեղծութիւն, երգ, ճառախօսութիւն), improviser, *vn.*

ԵՒՆԻԶ, édificateur, *sm.* — (վարք, խղճմտավարութիւն), édifiant, ante, *adj.*

ԵՒՆՈՒՆ, V. կեղծ. — դուռ, porte feinte.

ԵՒՆՈՂ (տեսակ մը դղում), courge, *sf.* Կ'ըսուի եւս Կօղայ.

ԵՒՆՈՂ, constructeur, édificateur, bâtisseur, *sm.* [*sf.*

ԵՒՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, construction,

ԵՒՆՈՒԱԾ, bâtiment, édifice, *sm.* || construction, édification, *sf.* || bâtisse, *sf. Une — solide. Une bonne —.*

ԵՒՆՈՒԱԾԱՆԻԹՔ (էկնիի մը կառուցման հարկաւոր եղող այլեւայլ նիւթեր, ինչ. քար, փայտ, կղմինտր, եւայլն), matériaux, *smp. Il va bâtir, il a ses — tout prêts.*

ԵՒՆՈՒԱԾԱԳԵՏ, édile, *sm.*

ԵՒՆՈՒԱԾԱԳԵՏԱԿԱՆ, édilitaire, *adj.*

ԵՒՆՈՒԱԾԱԳԵՏՈՒԹԻՒՆ, édilité, *sf. Obtenir, exercer l'—.*

ԵՒՆՈՒԱԾԱՍԷՐ, bâtisseur, *sm. C'est un grand —.* — լինել, սիրել, aimer la truelle (ծեփիչ. ծեփ. ՛—լ՚).

ԵՒՆՈՒԱԾԱՕՏԱՑ, V. Նախահաշիւ.

ԵՒՆՈՒԱԾՕՑ, artificiel, elle, *adj. Grotte artificielle.*

ԵՒՆՈՒԱԾՔ, V. Շինուած.

ԵՒՆՈՒԹԻՒՆ, construction, édification, *sf.* — բնկերին, l'édification du prochain. *Faire les choses pour la gloire de Dieu et pour l'édification du prochain.*

ԵՒԵ, bouteille, carafe, *sf.* Գգսի —, carafon, *sm.* Ձիթոյ —, une bouteille à l'huile. — (գինւոյ), flacon, *sm. Un — de vin. Ils vidèrent beaucoup de —s.* Գինւոյ — մը, une bouteille à vin. — մը գինի, une bouteille de vin.

ԵՒԵԳ (ծոծրակ. ՛—ԷՔ), nuque, chignon, *sm.* Կ'ըսուի եւս Շլնիք.

ԵՒԶԱՆԻԼ, V. Մարիլ.

ԵՒԶՈՒՑԱՆԵԼ, V. Մարել.

ԵՒՏ (չերմնոցներու [fiévreux, euse] մորթին վրայ եռացող կարմիր բծեր. ՛—է—), pétéchies (.. է), *sfp.*

ԵՒՑ, V. Արգի, Լեղ, Շպլեղ.

1. **ԵՒՏԱԿ**, droit, *m.* droite, *f.*, vertical, ale (*pl. verticaux*), dressé, ée, direct, ecte (ՓԻ—ԵՒԷՔ, ԵՒԷՔ՚. արակաճի բան ամաճց կը հինչուի ՓԻ—Ի), *adj.* || droit, *m.* droite, *f.*, juste, équitable, *adj* || correct, ecte, *adj.*

2. **ԵՒՏԱԿ**, droitement, en droiture, *adv.*

ԵՒՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ուղղութիւն. կակաչներ գեացին ջհանգութեամբ (գեացին հատաւար) կտրել, couper les tulipes à fleur de terre.

ԵՒՏՏԵԼ, V. Շտկել. [*sm.*

ԵՒՐԻՄ, tombeau, monument,

ԵՒՒ (ՏԻ—ՐԻ), marc (՛—) de raisin. Հայերէն կ'ըսուի եւս կոխած խաղողոյ, կճիճ.ճ(3), Ձաճէ.

ԵՒՒԼ, petit éclat de bois entré dans la chair, écharde, *sf.*

ԵՒԱԲԵԼ (ատաչեղ [լեզուի]), clapper, *vn. Il fait — sa langue.*

ԵՒԱՓՈՒՄ } (ինչէ ուժով մը
ԵՒԱՓՈՒՄՆ } զատուելով լեզուի հատած ձայնն), clappement, *sm.*

ԵՒԱՐԻՏ (կոյր, կատաղի, մտախոյր), aveugle, *adj. Les amants sont —s.*

ԵՒԱՆ (մոխիր), cendre, *sf.*

ԵՒԱՆԱԼ (կուրնալ, [գոճակ, սուր եւայլն]), s'émousser, *vpr.*

ԵՒԱՑՈՒԹԻՒՆ (կուրութիւն), aveuglement, *sm. Dieu le frappa d'un — soudain.* cécité, *sf. Il fut*

frappé de —. || — (մտակուրությիւն), aveuglement, *sm.* *Quel* —! *Il faut être dans un étrange* — *pour*... V. Շրտումն։

ՁԼԱՑՈՒՆԵԼ, V. Շրտուցանել։

ՁԼԱՑՈՒՆՈՂ. Անf —, V. Ակնախիտ։

ՁԼԵԼ, regarder de travers, loucher, bigler, *vn.* Բայց այսօր կ'բսուի Loucher։

ՁԼՆԻԿ, V. Շիշ։

ՁԼՕՐ (սալոր. Եբէ+), prune, *sf.*

ՁԼՕՐԻ (սալորի. սալորենի. Եբէ+ -ղ-ք), prunier, *sm.*

ՁԼՕՐՈՑ (ծառաստան սալորեաց. Եբէ+լէ+), prunelaie, *sf.*

ՁԼՋՕՆ (պարարտ ձագ հաւու. բսկած հաւ), gelinotte (ժէլինօթ), *sf.*

ՁՈԱՀԵԼ, siffler, *vn.* [*sm.*

ՁՈԱՀԻՒՆ, fracas, sifflement,

ՁՈՕԹԱԿ (տարագրութիւն աճապարանքի), déportation, *sf.* — առնել (հեռու տեղ մխարել), déporter, *va.*

ՁՈՕԹԱԿԱԾ (տարագիր աճապարանքի), déporté, *sm.*

ՁՂԱՀԱՑԹՈ (ֆ-ղ-), tulle, *sf.* *Une robe de* —.

ՁՂԱՐՁ (պ-բ-ժ-), crêpe, *sm.* — *blanc, noir, rose (վարդագոյն).* Ձեռական —, — de Chine.

ՁՂԹԱՑ, chaîne, *sf.* || chaîne, *sf.*, enchaînement, *sm.*, continuité, *sf.* փոխրիկ —, V. Շղթայիկ։ —f, les chaînes, *sfp.*, les fers, *smp.* —ի զարնել, —ով կապել, mettre à la chaîne, mettre aux fers, lier avec une chaîne, enchaîner, *va.*

ՁՂԹԱՑԱԳՈՐԾ, chaînetier, *sm.*

ՁՂԹԱՑԱԿԱՑ, lié avec une chaîne, chargé de chaîne, enchaîné, ée, *adj.*

ՁՂԹԱՑԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, enchaînement, *sm.* *L'*— *des forçats.*

ՁՂԹԱՑԵԼ, lier avec une chaîne, enchaîner, *va.* — *un chien, un prisonnier.*

ՁՂԹԱՑԻԿ (փոխրիկ շղթայ), petite chaîne, chaînette, *sf.*

ՁԶՈՒԿ, — կաթին, lait clair, lait de beurre, sérum (-ռ-օ) de lait, petit-lait, babeurre, *sm.*

ՁՄԲՈՑ (խակ. տպրակ), sac (-ա-), *sm.*

ՁՄՁԿԵԼ, tripoter, *va.*

ՁՄՈՐԱԿ (անդոց եւ անտառաց եզերքը բուսնող տունկ մը, որոյ տերեւները ջրոյ մէջ կը փրփրին օճառի պէս եւ կը մաբրեն ասուի, ժանեակ [ֆ-ն-բ-լ-], եւայլն. ս-ղ-ն ֆ-ռ-. Ֆ-օ-ն), saponaire, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Արծպայ, Օճառախոտ։ [*adv.*

ՁՆԱԲԱՐ, comme un chien,

ՁՆԱԳԱՑԻ (տեսակ մը ետւն Արեւելից վայրագասուն եւ որկորեայ. ղ-ք-լ), chacal (բառ. տանկերէն. *pl.* des *chacals*), *sm.* կ'բսուի եւս Գայլատուն։

ՁՆԱԳԻ (հասմասեղութիւն մը), petite Ourse, cynosure, *sf.*

ՁՆԱԳԼՈՒԽ. — կապիկ, cynocéphale, babouin, *sm.*

ՁՆԱԼ, commettre un adultère.

ՁՆԱԿԱՆ, canin, ine, cynique, *adj.* — փիլիսոփայ, cynique, *sm.* կ'բսուի եւս կիւնիկոս։ — փիլիսոփայութիւն, V. Շնակամութիւն (2)։

1. **ՁՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ** (ըրութիւն. անամօթութիւն), cynisme, *sm.*

2. **ՁՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ** (տեսակ փիլիսոփայութիւն. աղանդ կիւնիկեանց), cynisme, *sm.* [*adv.*

ՁՆԱԿԱՆՕՐԷՆ, cyniquement,

ՁՆԱՑԻՆ, canin, ine, *adj.*

ՁՆԱՊԱՀ (որսի շանց վերակացութիւն ըմնդ ձիաւոր ծառայ), piqueur, *sm.*

1. **ՁՆԱՍՏՂ** (ցնիկ աստղ. բեւեռայ կամ անխաղաց աստղերուն ամենէն պայծառն), étoile du

Chien, sirius (-ի-իէ--), canicule, *sm.*

2. շՆԱՍՏՂ (շնիկ աստղ. հնամասեղութիւն մը), sirius (-ի-իէ--), le grand Chien, canicule, *sf.* *L'ardente canicule.*

շՆԱՍՏՂԱԾԻՆ, caniculaire, *adj.* — ատուրք (եչ-'ՀՀ գ-հ--էէ-չԻՀ. 24 յուլիս-26 օգոստոս), jours —s.

շՆԱՑԱՄՈՒՆՔ, dents canines, *sfp.*, dents angulaires, *sfp.*, dents œillères, *sfp.* կամ լուկ œillère, *sf.*

շՆԱՑԵԱԼ (շնութեան), adultère, *adj.* *Époux, femme, commerce, amour* —.

շՆԱՑՈՂ, adultère, *s.*

շՆԱՑՈՂԱԿԱՆ (շնութեան), adultérin, ine, *adj.*

շՆԻԿ, petit chien, tou tou (*pl.* des *tou tous*) կամ toutou, *sm.* Գաճապաճ — (ը՛-ը ի-Լ------), mâtineau, *sm.* 1. — աստղ (որ եւ Շնաստղ. բեւեռեալ կամ ամիսաղաց աստղերուն ամենեն պայծառն), V. Շնաստղ (1). 2. — աստղ (որ եւ Շնաստղ (2), Շուն (4). հնամասեղութիւն մը), V. Շնաստղ (2). Ջամամնակ — աստեղն, canicule, *sf.* *Durant, dans la* —. *Être à la* —. — աստմունճ, V. Շնաստմունճ.

շՆԱԱՂՈՂ (ի՛ ի-Լ-Հ-), solanum, strychnos, *sm.*

շՆՀԱՐԴ (անուր [ասճ]), collier, *sm.* — *de chien.*

շՆԿՆԻԼ (հատնակիլ. թնկիլ), se mêler, *Mes cheveux se sont mêlés.* s'embrouiller, *vpr.* *Ces cheveux se sont embrouillés.*

շՆՇԱՐԱ (թնակարան սրսակաց ասճ), chenil (էՀՀի), *sm.*; niche, *sf.*

շՆՈՐԴԻ, adultérin, *sm.* *Les* —*s ne peuvent jamais être reconnus.*

շՆՈՐՀ, շՆՈՐՀՔ, grâce, la grâce divine, *sf.* || bonnes grâces, *sfp.*, faveur, *sf.*, service, *sm.* || grâce, *sf.*, charme, *sm.*, beauté, gentillesse, *sf.* || grâce, *sf.*, actions de grâces, *sfp.*, remerciement կամ remerciment, *sm.* || grâce, *sf.*, pardon, *sm.* || grâce, *sf.*, don, *sm.*, gracieuseté, concession, *sf.* || mérite, *sm.* Հարկեցուցիչ, բռնադատիչ — (pus աստուածաբանից), grâce nécessitante. Ի շնորհս, առ շնորհս, en faveur de, au nom de, pour. Շնորհիւ, avec la grâce de, au moyen de, moyennant, *prép.* Ձեր խնամից շնորհիւ, grâce à, grâces à vos soins. Աստուծոյ շնորհիւ, Dieu merci. — պճել, faire grâce, pardonner; faire le plaisir. — բրէ, բրէք, de grâce, fais-moi (faites-moi) le plaisir, ayez la bonté, s'il vous plaît. Ձեզմէ — մը պիտի խնդրեմ, j'ai une grâce, une faveur à vous demander. Ինծի մեծ — բրած կ'ըլլաք, je vous en aurais bien de l'obligation, կամ Vous m'obligeriez beaucoup. — մը կ'ընէք ինձ, voudriez-vous bien me rendre un service? [*sf.*

շՆՈՐՀԱԶԵՆՈՒԹԻՒՆ, disgrâce, շՆՈՐՀԱԳԻՐ, brevet, *sm.* Ունկնուն — տալ, donner un — à quelqu'un, breveter (գ-իէէգԻ), *va.*

շՆՈՐՀԱԳԻՏ } (սիրելի), շՆՈՐՀԱԳԻՏ ՍԻՐԱԾԱԼ } rusé, favorit, ite, *s.*; mignon, *sm.*

շՆՈՐՀԱԼԻ, } gracieux, euse, շՆՈՐՀԱԼԻՍ, } gentil, ille (ֆ-ֆ-ԳԻ, էչ'. առակացի մէջ կը ցուցնի ֆ-ֆԳԻ բառագայլի տգեղ եւ յոգնակիոյ մէջ. *Un gentil* [ֆ-ֆԳԻ] *cavalier. De gentils* [ֆ-ֆԳԻ-Ն] *oiseaux.* իսկ ձայնաւորի առջեւ կը ցուցնի ֆ-ֆԷԼ. *Un gentil* [ֆ-ֆԳԷԼ] *enfant*), mignon, onne, avenant, ante, *adj.* — կերպիւ,

կերպով, gracieusement, *adv.* — կերպով հագուած էր, il était habillé de bonne grâce.

շնորհաբոյս (տունկ մ՛է), herbe à pauvre homme, gratiole, *sf.* Ի՛պառի եւս Շնորհատար խոս.

շնորհագէտ, reconnaissant, ante, *adj.* — լինել, լլալ, dire merci, remercier, savoir gré, bon gré, beaucoup de —, un gré infini à quelqu'un, tenir compte; rendre grâce, rendre des actions de grâces. — եմ, merci, je vous remercie, bien obligé. ինձի հատար ձեր կրած ախտատրեանը — եմ, je vous remercie de la peine que vous avez prise pour moi. Շատ — եմ, մեծապէս — եմ, grand merci, je suis fort obligé. Շատ — եմ անոր, je lui en sais le meilleur gré du monde. Չեմ կրնար բաւական — լլալ ձեզի, je ne saurais assez vous en remercier. Կերեցէք որ ադար հատար — լլամ ձեզի, permettez que je vous en témoigne ma reconnaissance. Ես մանաւանդ — լլալու եմ ձեզի, c'est moi, au contraire, qui dois vous en remercier. — եղէք Աս-ուծոյ, remerciez Dieu. Կրկին կրկին — լինել, լլալ, réitérer ses remerciments. *Je vous réitère mes remerciments.*

շնորհակալութիւն, remerciement կամ remercîment, *sm.*, grâce, *sf.*, action de grâces, *sfp.* Աւելորդ է (շնորհակալութիւնդ), de rien, il n'y a pas de quoi. Ձեռամբոյր շնորհակալութեամբ, մեծաւ շնորհակալութեամբ, à belles baisemains.

շնորհական. — պայմանաւ, orթնակաւ (առանց վճռաւորեան եպիսկոպոսին) en forme gracieuse.

շնորհահարամ, disgracié, ée, *adj.* || disgracié, *sm.*

շնորհապարտ, obligé, ée, *adj. Je vous suis fort — de la peine que vous avez prise.* || obligé, ée, *s. Je suis votre —, votre obligée.* — կացուցանել, obliger, *va.* — եմ ձեզի, je vous suis fort obligé. Որչափ — եմ ձեզի, que d'obligation je vous ai!

շնորհավաճառ, simoniaque, *adj. Ecclésiastique* —. Ի՛ր գործոի եւս *sm. C'est un* —. Հայհրէն կ'պատի եւս Սիմոնեական (2), Սիմոնացի.

շնորհավաճառութիւն, simonie, *sf. Commettre* —. Հայհրէն կ'պատի եւս Սիմոնեան մեղս (սիմոնեան), Սիմոնականութիւն, Սիմոնութիւն.

շնորհարար, prévenant, ante, *adj. C'est un homme très* —. — խոս, V. Շնորհախոս.

շնորհաւորել, féliciter quelqu'un, complimenter, *va. Je l'ai complimenté sur son mariage.*

շնորհաւորութիւն, félicitation, *sf.*, compliment, *sm.* [*sf.*

շնորհափառութիւն, grâce,

շնորհել, donner en présent կամ par faveur, faire présent de, accorder, gratifier, concéder, *va.* || favoriser, *va.* || faire grâce, pardonner, remettre, *va.* || chercher à plaire à quelqu'un, avoir pour lui certaines complaisances, lui faire plaisir, *va.* (Պատապարտեալի) պատիժը —, gracier, *va. Il a été gracié.*

շնորհումն, rémission, *sf.* — (մէկուն պարտաց մասն մը. [գործ-ածեալ միայն ի հրեից] գ-ըլլա-ծ), remise, *sf.* V. Արտնւութիւն.

շնորհք (Աստղակոյտ բնկերացող երեք աստուածուհեաց անուն), les Grâces. *sfp. Les trois Grâces sont Aglaé (Ագլայէ), Thalie (Թալիա) et Euphrosyn* (կամ *Euphrosine*, Եւփրոսինէ). V. Շնորհ.

ԵՆՈՐԴ (գեթ թռչուն մր. -ներ, -ներու), rouge, *sm.*

ԵՆՈՒԹԻՒՆ, conversation criminelle, *sf.*, adultère, *sm. Commettre un adultère. Né, fruit d'un adultère.*

ԵՆԶԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, pneumatologie, *sf.* [ռակ(1)։

ԵՆԶԱՓԵՐ ԵՐԱՆ, V. Շնչեր։

ԵՆԶԱՏԱԿ (միշտացող փորիկ երիկու կողմերը ճնշատուբեաճն ծակ), stigmate, *sm.*

ԵՆԶԱԿ, V. Շնչափող։

ԵՆԶԱԿԱՆ, respiratoire, *adj. Organe —.*

ԵՆԶԱՀԱՆ (-ներ-հեր-է), soupirail *(pl.* des *soupiraux), sm. Le —. Les soupiraux d'une cave. Les soupiraux de cette cave sont grands.*

ԵՆԶԱՀԵՂՁՈՑ, asphyxiant, ante, *adj. Odeur asphyxiante. Gaz —s.* [*sf.*

ԵՆԶԱՆՕՔ (միշտացող), trachée,

ԵՆԶԱՌՈՒ, respiratoire, *adj. Organe —.*

ԵՆԶԱՌՈՒԹԻՒՆ, respiration, inspiration, haleine (-լի'), *sf.*, souffle, *sm.* Ըստ —, la fréquence de la respiration.

ԵՆԶԱՍԱՌ, essoufflé,ée, hors d'haleine, haletant, ante (հ-ղէ-ռ-ի, -ղ-ր), *adj.* || à perte d'haleine, *adv. Courir à perte d'haleine.* — լինել (ընդ-ղ կարիլ), perdre haleine կամ l'haleine, perdre la respiration, s'essouffler, *vpr.* — առնել, բնել, mettre hors d'haleine, essouffler, *va.*

ԵՆԶԱՍԱՌՈՒԹԻՒՆ, essoufflement, *sm.*

ԵՆԶԱՒՈՐ, animal, ale *(pl. animaux), adj.* || —, animal, *sm. — sauvage, domestique. Animaux nuisibles.* [*sf.*

ԵՆԶԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, animalité,

ԵՆԶԱՓՈՂ, trachée-artère *(pl.* des *trachées-artères), sf.*, sifflet, *sm.*

ԵՆԶԱՓՈՂԱՑԱԾ (տապ ‖ կամ ընդոծուածի ճնշափողի [ըստ բժըշկաց]), trachéite, *sf.*

ԵՆԶԱՓՈՂԱՑՈՒԹԻՒՆ (ճնշափողի ծուռուածի), trachéotomie, *sf.*

ԵՆԶԱՐՈՒԱԿ (ի-հեր-ի-ի), salpêtre, nitre, *sm.*

ԵՆԶԱԼ, respirer, *vn.*, prendre haleine (-լի'). || souffler, siffler. *Le vent siffle.* || exhaler. || inspirer. — (օդ), respirer, *va. — un bon air, un air corrompu.*

ԵՆԶԱԼԻ, respirable, *adj.*

1. **ԵՆԶԵՐԱԿ**, artère, *sf.* փորիկ —, V. Շնչերակիկ։

2. **ԵՆԶԵՐԱԿ** (մեծ կամ բազմազճաց ծառերայ ծաղոռոզակցութեամբ), artère, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաև Գողտայ։

ԵՆԶԵՐԱԿԱԶՈՒԹԻՒՆ, artériologie, *sf.*

ԵՆԶԵՐԱԿԱԿԱՆ, artériel, elle, *adj. Canal —. Le sang — est plus rouge que le sang veineux.*

ԵՆԶԵՐԱԿԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, artériotomie, *sf.* [կամ։

ԵՆԶԵՐԱԿԱՑԻՆ, V. Շնչերակաց։

ԵՆԶԵՐԱԿԻԿ, V. Շնչերակիկ։

ԵՆԶԵՐԱԿԻԿ (փորիկ ճնշերակ), artériole, *sf.*

ԵՆԶԵՂՁՈՒԹԻՒՆ, asphyxie, *sf. Tomber en —.*

ԵՆԶԵՂՁՈՑԻՆ, asphyxié, ée, *adj. On l'a trouvé —.*

ԵՆԶՈՒԱ, } souffle, *sm.* || ins-
ԵՆԶՈՒՄՆ, } piration, *sf.*

ԵՆԶՐԻ (է-նե-ղ), castor, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաև կուղր, կաղրիոս, Ջրաուճ։

ԵՆԹԱՂՁ, faim (ֆի) canine.

ԵՁՆԱՁ, éclat, *sm.*

ԵՁՆԱՁՆԻ, chuchillement, chuchotement, *sm.*

ԵՁՆԱԶԼ, souffler, *va. — quelque chose aux oreilles de quelqu'un.*

chuchoter, *vn. Elles chuchotent entre elles.* կ'բսուի եւս ցեղգոր-ծաբար. *Chuchoter quelques mots à l'oreille.* murmurer, *vn.*

ԵԵՆՋԻՒՆ, murmure, *sm.*, rumeur, *sf.*

ԵԵՆՋՈՂ, chuchoteur, euse, *s.*

ԵԵՈՒԿ, rumeur, *sf.*, éclat, *sm.* Այս գործս —, մեծ — կր ճաճէ, cette affaire fait éclat, fait de l'éclat, grand éclat.

ԵԵՈՒՆՋ, chuchoterie, *sf.*, murmure, *sm.*

ԵՈՓԱԳԱԾ, moulin à vapeur.

ԵՈՓԱՆԱԼ, s'évaporer, se vaporiser, s'exhaler, *vpr. L'eau qui bout se vaporise.* —ի, vaporisation, *sf.* կ'բսուի եւս Շոգիացնել։

ԵՈՓԱՑՈՒՄՆ, vaporisation, *sf.* կ'բսուի եւս Շոգիացումն։

ԵՈՓԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Շոգի դարձնել, Շոգիացուցնել։

ԵՈՓԵԳՈՐԾ, locomotive, *sf.* Շարժական —, locomobile, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շոգեկառք։

ԵՈՓԵԼԻՑ, vaporeux, euse, *adj.*

ԵՈՓԵԿԱՌՔ, locomotive, *sf.* Ձեպրնթաց —, express (է-ք-փ-ր-ե-ս. բառ. ամգդիերէն), *adj. Le train* —. Ի ցաեւ *sm. Nous sommes arrivés par l'*—. Հայերէն կ'բսուի եւս Շոգեգործ։

ԵՈՓԵՆԱՒ, bateau à vapeur, կամ լոկ vapeur, *sm.*, pyroscaphe, *sm.* — (նաւակաց, ցաւոր-պաց եւ վաճառաց), paquebot, *sm.*

ԵՈՓԻ (դ-ը-ը-), vapeur, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գոլորշի, Գոլոշի, Շոգոյի։ — դարձնել, V. Շոգիացուցնել։

ԵՈՓՈՒՆԱԼ, s'évaporer, se vaporiser, s'exhaler, *vpr.* կ'բսուի եւս Շոգանալ։

ԵՈՓՈՒՑՈՒՄ, } vaporisation,
ԵՈՓՈՒՑՈՒՄՆ, } *sf.* կբսուի եւս Շոգացումն։

ԵՈՓՈՒՑՈՒՆԵԼ, vaporiser, *va.*

ԵՈՓՕՓ, cancanier, ière, *adj.* || cancanier, ière, *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս փսփսուս։ — ընդ-փոփաճմ, cancan, *sm.* կ'բսուի եւս Զարախօսութիւն։

ԵՈՓՕՓԵԼ, cancaner, *vn.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շաղփաղփել։

ԵՈՓՈԻԻ (դ-ը-ը-), vapeur, *sf.* կ'բսուի եւս Շոգի, Գոլորշի, Գոլոշի։

ԵՈՒ (ամաճի բերաւ գոգելու ծեփ. ֆբ. ֆբէլ), lut (լ-ր), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մուրս, Շողախ։

ԵՈՒ (ֆ-լ-), empois, *sm.* —ով օծել, V. Շոմել։ —ով օծող, V. Շոմիչ։

ԵՈՒԵԱԼ, (ընծով օծուած), empesé, ée, *adj.*

ԵՈՒԵԼ, (ընծով օծել. ֆ-լ-լ-ա-ֆ), empeser, *va.*

ԵՈՒԻՉ (ընծով օծող. ֆ-լ-լ-ա-ն), empeseur, euse, *s.*

ԵՈՒՈՒՄ } (ընծով օծելը. ֆ-լ-
ԵՈՒՈՒՄՆ } -ֆ-ր-ֆ), empesage, *sm.*

ԵՈՂԱԼ, briller, rayonner, luire, reluire, flamboyer, scintiller, étinceler, resplendir, chatoyer, *vn.*

ԵՈՂԱՒ (ամաճի բերաւ գոգելու ծեփ. ֆբ. ֆբէլ), lut (լ-ր), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մուրս, Շոմ։ խմաստասիրաց —, — de sapience. կ'բսուի եւս Մուրս իմաստութեան (ՄՈՐՏ)։ [*sm.*

ԵՈՂԱՒՆ (գբլ-ն-ֆ-է), brillant,

ԵՈՂԱՁԻԳ (օդամար. Բ-լ-ր-ր-ֆ-ր-լբ), bolide, *sm.* [*adj.*

ԵՈՂԱՑՈՒԿ, éblouissant, ante,

ԵՈՂԱՒՈՐ, brillant, ante, rayonnant, ante, *adj.*

ԵՈՂԳԱՄ (լ-յ-ֆ), navet, *sm.* *Potage aux* —*s.* Լաւ եւս Շաղգամ։

ԵՈՂԵՔԱՓԻԼ, baver, *vn. Les*

petits enfants ne font que —. Un animal qui bave.

ճողկ, V. Պսեիճ (3).

ճողկոտ, V. Լորձուճիֆ.

ճողճողալ, flamboyer, *vn.*

ճողճողուն, flamboyant, ante, *adj.*

ճողմամեծան, flatteur, euse,

ճողմամարմ, V. Շողոմորթ. — ճանուիճի, V. Շողոմորթութիւն.

ճողմամել, V. Շողոմորթել.

ճողմամոթուն, } V. Շողո-
ճողմամոտ, } մորթութիւն.

1. **ճողոս**, V. Լորձուն.

2. **ճողոս**, V. Լորճունկ, կոխլանճ.

ճողոմորթ, flatteur, euse, adulateur, trice, *adj.* || flatteur, euse, adulateur, trice, cajoleur, euse, *s.*

ճողոմորթաբար, flatteusement, *adv.* [se, *adj.*

ճողոմորթական, flatteur, eu-

ճողոմորթել, flatter, *va.* — *un enfant. Les hommes aiment ordinairement ceux qui les flattent.* Ջիրար —, se flatter, *vpr.*

ճողոմորթող, V. Շողոմորթ.

ճողոմորթութիւն, flatterie, adulation, cajolerie, *sf.*, valetage, *sm.*

ճոճի (ը՛ժ՛ը), pin, *sm.* Վայրի —, pinastre, *sm.* Չայերէն կ'բսուի եւս Ցանի, Ցանդարի. Պատղ ճանող (ը՛ժ՛ էշ՛ուշը), V. Խոճգոմ սանդարի (ԿՈՆԴՈՄ).

ճոմոն (ը՛ժ՛ոն՛), épinard, *sm.* Լաւ եւս Ցպանախ.

ճոճել, choyer, caresser, flatter, cajoler, *va.* Մէկուն ուսը —, gratter l'épaule à quelqu'un.

1. **ճոճ** (թեթեւաշարժ), agile, leste, expéditif, ive, preste, *adj.*

2. **ճոճ** (շուտով), vite, *adv.*

ճոճանդակ, étalage, *sm.*, ostentation, montre, parade, *sf.*

1. **ճոճանդել** (ցոյց ընել), faire montre, étaler, *va.*

2. **ճոճանդել** (լանջածոպը ցուցնել), faire jabot.

1. **ճոճանք** (զոյզն երեւոյթ. ճեմարանի), lueur, *sf. Entrevoir quelque — de fortune. Avoir quelque — d'espérance.* || — ([հիւանդութեան] հետք, մնացորդ), reliquat, *sm. Il a un mauvais —.* levain, *sm. Ce mal-là ne se guérit jamais si bien qu'il n'en reste quelque —.*

2. **ճոճանք** (բախածութիւն. հարածութիւն. ի՛ւէ՛ւէ), fêlure, *sf. Il a une —.*

ճոպել, dérober, *va. On m'a dérobé mon argent.*

ճոր (ի՛ն՛ի՛ժ՛է), couche, *sf. Changer un enfant de —s.* Չայերէն կ'բսուի եւս խորանարի.

ճորթել, usurper, *va.*, s'approprier (une chose), *vpr.*, ravir, dérober, *va.*

ճորոկ (բախած. խենթուկ), follet, ette, *adj. Il est bien —. C'est l'esprit du monde le plus —.*

ճորթել (թղթատել), feuilleter (*Je feuillète. Je feuilletterai*), *va.*

ճոռնեցաբար, crapuleusement, *adv.*

ճոռնեցական, crapuleux, euse, *adj. Avoir des goûts —.* || orgiaque, *adj.*

ճոռնեցանք, V. Շռայլութիւն. Շռայլացիօ, V. Շռայլարար. ի շռայլացիս հատելիք (զեղուածքեամբ ապրիլ, զեղուքեամբ ապրուստակութեամբ անկարգութեամբ զարնել), crapuler, *vn.*, se débaucher, *vpr.* կ'բսուի եւս Շռայլել.

ճոռնեցաւոր, débauché, *sm. C'est un —, un grand —, un vieux —.* || —, crapuleux, euse, *adj. Homme —.*

ճոռնեցել, crapuler, *vn.*

ճոռնեցութիւն, débauche, crapule, *sf.* || orgies, *sfp.*

ճոռնուեալ, étonné, ée, em-

barrassé, dérouté, ée, *adj.*

ՇՈՒԱՐԵՑՈՒՆԵԼ, étonner, dérouter, désorienter, *va.*

ՇՈՒԱՐԻԼ, s'étonner, s'embarrasser, *vpr.*, être dérouté.

ՇՈՒԹԱՓ, prime-sautier, ière (*pl. prime-sautiers*), *adj. Il est —. Un esprit —.*

ՇՈՒԹԱՓԻԼ, se précipiter, s'empresser, *vpr.*

ՇՈՒԹԱՓՈՂ, précipité, ée, *adj.*

ՇՈՒԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, précipitation, *sf.*, empressement, *sm.*

ՇՈՒԼԱԼ, V. Շուլուլ, Քռքոց։

ՇՈՒԼԵԼ, V. Շուլուլել, Քռքել։

ՇՈՒԼՈՒԼ ([illegible]), V. Քռքոց։

ՇՈՒԼՈՒԼԵԼ ([illegible]), V. Քռքել։

ՇՈՒԿԱՅ, marché, *sm.* — ընդերաց (անասնոց փորոտեաց կամ աղեաց վաճառանոց), triperie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աղէվանանոց։

1\. **ՇՈՒՆ** (մատնաքնաց [digitigrade] անասնոց տոհմէն մսակեր [carnivore] չորքոտանի մ'է ձեռնընտել. [illegible]), chien, *sm.* — մատակ, էգ, chienne, *sf.* Կ'ըսուի եւ Քած։ Կատաղի —, — enragé. — ագաս եւ ականջաս, — qui n'a ni queue ni oreilles. — գաղտակիծ, — traître. Կարճ եւ գիրուկ —, bouledogue, *sm.* Որսական, որսի — ([illegible]), — (chienne) de chasse, braque, *s. Un — de chasse. Un braque. Une chienne de chasse. Une braque.* Կ'ըսուի եւ Բարակ (2)։ — Եսեղակայ (պառկող —), — d'arrêt — couchant. Ընթացող — (վազող —), — courant. — կարճասրուն, կարճոտն (կարճ ոտքով —), basset, *sm.* Մազոտ —, caniche, *adj.* et *s.* Յուզական —, Հետախուզող — (տեսակ մը մեծ — որսական), limier, *sm.* Գամփռ —, պահապան —, պահապան մեծ —, dogue, mâtin, *sm.* Փոքրիկ գամփռ —, mâtineau, *sm.* —ը կը հաչէ, կը ղօղանջէ, կ'ոռնայ, կը կաղկանձէ, le — aboie, hurle. Հաչող —ը խածան չըլլար (առած), — qui aboie ne mord pas, կամ Tous les —s qui aboient ne mordent pas. Կռուազէր շան ականջը միշտ պատռուած կ'ըլլայ (առակ. [illegible]), — hargneux a toujours l'oreille déchirée. —ը մարդու բարեկամն ու ընկերն է, le — est l'ami et le compagnon de l'homme.

2\. **ՇՈՒՆ** ([illegible]), V. Շնացող։

3\. **ՇՈՒՆ** (հրացանի կայծհանին ունելիք. [illegible]), chien, *sm.*

4\. **ՇՈՒՆ** (համաստեղութիւն մը), V. Շնաստղ (2), Շնիկ աստղ (2. ՇՆԻԿ ԱՍՏՂ)։

ՇՈՒՆՉ, souffle, *sm.*, haleine ([illegible]), *sf.*, vent, *sm.* ‖ respiration, *sf.* ‖ esprit, *sm.*, âme, *sf.* — (հողմոյ), bouffée, *sf.* — *d'air.* — առնուլ, — առնուլ տալ, — կլնել, respirer, *vn.* —ը կտրիլ, perdre haleine, la respiration, s'époumoner, *vpr.* —ը կտրել տալ, essouffler, *va.* Վազելէն —ը կտրիլ, s'essouffler à force de courir, s'érater, *vpr.* Վերջին —ը տալ, expirer, mourir, *vn.* —ը բռնել, retenir son haleine.

ՇՈՒՇԱՆ ([illegible]), lis ([illegible]), *sm.* Լուրջ —, Երկնագոյն —, iris ([illegible]), *sm.* (Ըստ ոմանց *sf.*). Կ'ըսուի եւ Հիրիկ։ Ճահճաց —, — des marais կամ — jaune. Կ'ըսուի եւ Ճահճաց հիրիկ (ՀԻՐԻԿ)։ Սպիտակ —ն անմեղութեան գոյն ունի, le — blanc a la couleur de l'innocence.

ՇՈՒՇԱՆԱԶԳԻ, **ՇՈՒՇԱՆԱՁԵՒ**, } liliacée, *adj. f.*

ՇՈՒՇՄԱԿԵՐՊ, sésamoïde, *adj. m.* [*sm.*

ՇՈՒՇՄԱՅ ([illegible]), sésame,

ԵՈՒԵՄՈՒՐ (տեսակ մը տուճկ թծելական. ե-է-ր), cardamome, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս կարդամոմոն։

ԵՈՒԵՓԱԾ, V. Ա՛ատմնակալ, Գորփուրայ։

ԵՈՒԵՏԱՆԴԱԱՐ, froid, impuissant, *adj. m.* Այս վերջինը կը գործածուի եւս իբր *sm. Epousser un* —. [tė, *sf.*

ԵՈՒԵՏԱՆԴԱՐԹՒԻՒՆ, frigidi-

ԵՈՒՏ, prompt, ompte (է-ե, ե-է), preste, *adj.* — (սաստիկ) վազող, rapide, *adj.* — ա՛ճցնող, prompt, ompte, *adj.* || vite, vitement, *adv.* — —, avec célérité, en poste, *adv. Aller, venir en poste.*

ԵՈՒՏԱՀԱԼ, digestible, *adj.*

ԵՈՒՏԱՀԱՑ, précoce, *adj. Des cerises, des pêches* —*s.*

ԵՈՒՏԱՓՈՓԵ, précipité, ée, *adj. Enterrement* —.

ԵՈՒՏՈՎ, tout de suite, sur-le-champs, en hâte, avec hâte, avec célérité, en poste, vite, vitement, promptement, rapidement, précipitamment, preste, prestement, *adv.* Շաս —, — մը, très promptement, à la volée, *adv.*

ԵՈՒՏՈՒԹԻՒՆ, vitesse, promptitude, rapidité, prestesse, célérité, vélocité, *sf.*

ԵՈՒՐԹ (ր—ր—է), lèvre, *sf.* Իմ. կ'բսուի Պռուճկ. ե՛է. Պրակուճ։

ԵՈՒՐՋ (չորս դիմ, բոլորիբը), autour de, *prép. Ils se rangèrent autour de lui. Autour de la vie.* alentour, *adv. Tourner, róder* —. — **ԵՈՒՐՋԱՑԱԿԻ**, environ, *adv. Il était — dix heures.* — **ԵՐՋԱՑԱԿԱՒ**, tout autour, *adv. Il regardait tout autour si on le suivait.* — **ՔԱԶՄԱՑՈՂ** (սեղանին չորս դիմ, բոլորիբը), à l'autour de la table, կամ autour de la table. — գալ, tourner, *va.*

ԵՈՒՐՋԱՆԱՑԻ, autour, *adv.* Շուրջ —, environ, *adv. Il était — dix heures.* Շրջացնակաւ —, tout autour, *adv. Il regardait tout autour si on le suivait.* — ուրձաձայնք, մայրիբ, les échos, les bois d'alentour. — վայրբ, alentours, *smp.*

ԵՈՒՐՋԱՌ, pluvial, *sm.*, chape, *sf.* — (լաւին բանաձայիցը), chasuble, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ղափոռ։

ԵՈՒՐՋԱՈՑՈՐԴ, chapier, *sm.*

ԵՈՒՐՋԱՍՐ, amphithéâtre, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շրջատեսարան, Ամփիթէատրոն։

ԵՈՒՓԱՑ, V. Կուլուխայ։

ԵՈՒՔ, éclat, *sm.*, splendeur, magnificence, pompe, gloire, *sf.*, honneur (ե՛է-), *sm.*, considération, *sf.*, respect (ր—է-բ՛է, ր—է-բ՛է. *des respects*, ր՛է ր—է-բ՛է), *sm.* || ombre, *sf.*, ombrage, *sm.* Շբոյն տակ, à l'ombre de. Երթա՛ք սա ծառին շբոյն տակ նստի՛ք, allons nous asseoire à l'ombre de cet arbre.

ԵԶԵԼ, siffler, *vn. Les serpents sifflent.* || siffler, *va. Si vous faites cette proposition, on vous sifflera.*

ԵԶԻՒՆ, sifflement, sifflet, *sm.*

ԵԶՈՂ, siffleur, euse, *s. On a mis les —s à la porte.* || siffleur, *adj. m. Les oiseaux* —*s.* — (բադաձայն. ինչպես է՛ եւ չ ի հայտնմս, j եւ ch առ Գաղղիացիս, sh առ Անգղիացիս, sch առ Գերմանացիս), chuintant, ante, *adj.*

ԵԶՈՒՄ, } sifflement, *sm.*
ԵԶՈՒՄՆ, }

ԵՃԱՐ, fard, *sm.*

ԵՃԱՐԵԼ, farder, *va.*

ԵՃԱՐԻԼ, se farder, *vn.*

ԵՃԼԵՂ (չ—ղ), alun, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ալրճի, Լեղ։

Պաղ —, — cristallisé. Կ'բռնի եւս Պաղլեղ։ [թիւն։

ՇՈՂՈՔ, V. Շիրթաքաղ։

ՇՈՒԱՇԼ, prodigue, *adj.* || prodigue, un panier percé, *sm.*

ՇՈՒԱՇԼԵԼ, prodiguer, *va.*

ՇՈՒԱՇԼՈՒԹԻՒՆ, prodigalité, *sf.*, luxe, *sm.* Յիմարական —, folle prodigalité.

ՇՈՒՆ, pissenlit, *sm.*, pisseur, euse, *s.*

ՇՈՒԼ, uriner, pisser, *vn.* [*sf.*

ՇՈՒՆԴ, bruit, *sm.*, rumeur,

ՇՈՒՕԱՆ, méat urinaire.

ՇՈՒՆԻՏ (լիտր), bassin, *sm.* — *à laver les mains, les pieds.*

ՇՈՒՇԱՆՆ (ֆրէզոթ), pirouette, toupie, *sf.*, sabot, *sm.* [*sm.*

ՇՈՓՈՂ, urètre կամ urèthre,

ՇՏԱՂՈՒԿ (լիֆթուֆ), pêche, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Դեղձ։

ՇՏԱՓԱՆ (մանուկներ վախցուցնելու խուճապ), croque-mitaine *(des croque-mitaine), sm.*

ՇՏԱՊ, précipitation, *sf.* —աւ, —ով, précipitamment, en poste, *adv.*

ՇՏԱՊԵԼ, hâter (հաթէ), presser, précipiter, *va.* —ով, à la hâte, *adv.*

ՇՏԱՊԻԼ, se hâter, se presser, s'empresser, se précipiter, *vpr.*

ՇՏԱՊՈՂ, précipité, ée, *adj.*

ՇՏԱՊՈՂԱԿԱՆ, précipité, ée, *adj.*

ՇՏԱՊՈՒՄ, } hâte (հաթ), pré-
ՇՏԱՊՈՒՄՆ, } cipitation, *sf.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆ, magasin, grenier, *sm.* — (գինւոյ, օղւոյ), chai (շի), *sm.* Գինւոյ սառեցուած — (պոթէյ), cave, *sf.* Կ'բռնի եւս Ընդհանուր։ — կերակրոց, magasin de vivres, garde-manger *(pl.* des *garde-manger), sm.* — (մսոյ), garde-manger, *sm.* — (ցաւոյ), soute, *sf.* — *au charbon, au biscuit.* — (չրոյ), décharge, *sf.* Կ'բռնի եւս Չրակոյս (2)։ Վաճառաց — (երկաթուղեաց մէջ), gare, *sf.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԱՀ, } garde-ma-
ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԵՏ, } gasin (*pl.* des *gardes-magasins*), *sm.*, sommelier, ière, *s.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ sommellerie, *sf. Il entend bien la —.*

ՇՏԵՄԱՐԱՆԵԼ, mettre en magasin, emmagasiner, *va.*

ՇՏԿԵԼ, mettre en ordre, mettre ordre à, ranger, démêler, *va.* Մազեր —, démêler les cheveux. Ընդհ —, raccommoder, *va.* [*s.*

ՇՏԿՈՂ, raccommodeur, euse,

ՇՏԿՈՒԻԼ, se raccommoder, *vpr.*

ՇՏՊԱՆԵԼ (խառնակել. խառնափնդորել), tripoter, embrouiller, *va.*

ՇՐԹԱՆՑ, labial, ale *(pl. labials), adj. Muscle —.*

ՇՐԹՆԱՏԱՂԻԿ, labié, ée, *adj. Plante labiée. Fleur labiée.* — տունկ, labiée, *sf. Famille des —s. La lavande (հռւսամ. յուացուկ) est une —.* V. եւ Շրթնաւոր։

ՇՐԹՆԱՁԱՆ, V. Շրթնայիճ։

ՇՐԹՆԱՑԻՆ, labial, ale (*pl. labials), adj. Lettre, consonne labiale.* Կր գործածուի եւս իբր *sf. Les labiales B, P, F, V, M.* V. Շրթանց։

ՇՐԹՆԱՒՈՐ, labié, ée, *adj. Plante labié. Fleur labiée.* — տունկ, labiée, *sf. Famille des —s. La lavande (հռւսամ. յուացուկ) est une —.* V. եւ Շրթնածաղիկ։

ՇՐՇԱՆԱՆ, clinquant, oripeau, *sm.*

ՇՐՇԻՆ, murmure, *sm.*

ՇՐՕԻԱՆԴ (աճխաղող ողկոյզ), rafle, raffe, râpe, *sf. Tous les grains de cette grappe sont tombés, il ne reste plus que la rafle.*

ԵՐՈՒԵԱԿ (կատարի ձիու էքին վրայ անցուդարձ կէս կլոր երկաթ), caveçon, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս **ՎԱՐԱՊԱՆ, ՎԱՐԺԱԿ**.

ԵՐԶԱՐԱՆԵԼ, périphraser, *vn.*

ԵՐԶԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ (դարձուած բանիդ), périphrase, *sf.* L'oiseau de Jupiter *pour l'*aigle; les portes du matin *pour* le levant *sont des* —*s*. —ներ գործել, V. Շրջաբանել.

ԵՐԶԱՒԵՐԱԿԱՆ, lettre encyclique կամ լոկ encyclique, lettre circulaire, կամ սոսկ circulaire, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Շրջանական.

ԵՐԶԱՒԵՐՈՒԹԻՒՆ, circulation, *sf. On retira les assignats de la* —. — աստղաց երկնից, conversion, *sf.* Շրջաբերութեան դնել, mettre en —.

ԵՐԶԱՒՆԱԿ (երկայնութեան 180 աստիճան իրարմէ հեռի, բայց նոյն լայնութեան մէջ եղող երկիրս բնակիչք), périœciens (քե-ի-էն-ի), *smp.*

ԵՐԶԱԳԱՑԻ, } faire un tour,
ԵՐԶԱԳԱՑՈՒԻ, } se promener, *vpr.*; circuler, *vn.* [se, *s.*

ԵՐԶԱԳԱՑՈՂ, promeneur, eu-

ԵՐԶԱԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, tour, *sm.*, tournée, promenade, circulation, *sf.*; cercle, *sm.* — (եպիսկոպոսի իր վիճակին մէջ), tournée d'un évêque dans son diocèse, visite, *sf. Visite pastorale.*

ԵՐԶԱԳՆԱՑ, vagabond, onde, *adj.* || vagabond, onde, *s.*

ԵՐԶԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, dessin, *sm.* — *correct, exact. Le coloris de ces figures est bien entendu, mais le* — *n'en est pas correct.*

ԵՐԶԱԳԳՈՍ (ք-ո-ն), jupe, *sf.* — *de dessus, de dessous.* robe, cotte, *sf.* — (սպանիացի կանացիք), basquine (պ-ա-ք-ի'), *sf.* — կարճ եւ նեղ, cotteron, *sm.* Մետաքսեայ — մի, une robe de soie. կարմիր —ով կին, la femme à la robe rouge. [*sm.*

ԵՐԶԱԳԳՈՍԻԿ (ք-ո), jupon,

ԵՐԶԱԼՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ (առպի վրայ ցոլացած լուսնային պատկեր. պ'-ո-լ ք-ա-ր), parasélène, *sf.*

ԵՐԶԱԿԱՑ, environnant, ante, *adj.* Դրացիք, մարդիկ —քն, les échos, les bois alentour. || —, —f, environs, *smp. Paris et ses* —. V. եւ Շրջեակ.

ԵՐԶԱՀԱՑԵՑԱԾ, circonspect, ecte, *adj.*

ԵՐԶԱՀԱՑԵՑՈՒԹԻՒՆ, circonspection, *sf.* [cie, *sf.*

ԵՐԶԱՀՄԱՏՈՒԹԻՒՆ, gyromancie,

ԵՐԶԱՆ, tour, *sm.*, tournée, *sf.*, circuit, *sm.*, révolution, circonvolution, conversion, circulation, *sf.* || cours, *sm.*, période, *sf.*, cercle, *sm.* || tournoiement կամ tournoiment, tournant, *sm.* — բանից (pas rhétorique ոչ [grammairien]), V. Պարբերութիւն. — (աստղաց), période, *sf. La* — *solaire, lunaire. La* — *de Vénus.* cours, *sm.* — (արեգական), cours, *sm. Le* — *apparent du soleil est d'orient en occident.* — լուսնի, V. Լուսնաբերդակ. Դրամոց —, roulement de fonds. — դարձի (փողոցի, ճամբու), tournant, détour, *sm.* Կ'ըսուի եւս Անկիւն. Քաղուածապատ —, ծուռումուռ —, sinuosité, *sf.*, détour, retour, circuit, *sm.* — ճիգերասացի ամաց, V. Ընդհատիճ. — ծոմական առաւելից, période de la nutation. Ցաւի —, cercle vicieux. — բնել, մ'բնել, faire un tour, faire un tour de promenade, tourner, *va.*, se promener, *vpr.* || faire un tour, tourner, *va.*, rouler, tournoyer, circuler, *vn.*, se remuer, *vpr.*

ԵՐԶԱՆԱԿ, cercle, cerceau, *sm.* || bordure, *sf.*, contour, *sm.* ||

cadre, encadrement, tableau, *sm.* || châssis, *sm.* || tour, circuit, *sm.* || arrondissement, cercle, *sm.* || nimbe (ԽՆԴ.), *sm.*, auréole, *sf.* — (ակաճակապ զարդի. [ԽԼ-ՀՆ. ՀԼ-Ի Խ-ԼԸ. ՀԵՐԼ-ԼԸ), monture, *sf. Une — d'or, d'argent.* — (քաղաքի. Ի-ԽՐԻ), arrondissement, *sm. Paris est divisé en vingt —s ou mairies.* — զուգօրեայ, cercle équinoxial. Բեւեռային —ք, cercles polaires. Բեւեռային — արջային, cercle polaire arctique. Բեւեռային — հակարջային, cercle polaire antarctique. Միջօրէական —, méridien, *sm.* Ցոռի —, cercle vicieux. Նեղնակ, ամփոփ —, un cercle étroit. — սեղմել, encadrer, *va.* — խաղալ, jouer au cerceau.

շրջանակել, encadrer, *va. Je veux faire — tous mes tableaux. Mon ami a fait — ses tableaux. Cet encadreur encadre bien.*

շրջանակիչ, encadreur, *sm.*

շրջանակումն, } encadre-
շրջանակումն, } ment, *sm.*

շրջանագիր, lettre encyclique, կամ սուկ encyclique, lettre circulaire, կամ լուկ circulaire, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս շրջաբերական.

շրջանային, périodique, *adj.*

շրջանային (ածխարիխս չորս կողմը նաւելը), périple, *sm.*, circumnavigation, *sf.*

շրջանք, méandre, *sm.*

շրջապատ, tour, pourtour, *sm.* || contour, *sm.*, enceinte, ceinture, *sf.*, périmètre, circuit, *sm.* — (կորագիծ ձեւոյ), périphérie, *sf.*

շրջապատել, entourer, environner, *va.*

շրջապատնէք, circonvallation, *sf.* [cuit, *sm.*

շրջապատութիւն, tour, circonlocution, *sf.* [*smp.*

շրջասուրերնակք, périsciens,

շրջասփիւռ, ambiant, ante, *adj. Un fluide —. L'air —.*

շրջավայրք, alentours, *smp.*

շրջատեսարան, amphithéâtre, *sm. Grand, vaste —. — spacieux. L'— de Nimes.* Հայերէն կ'բսուի եւս շուրջբաւր, Ամփիթեատրոն.

շրջարեւութիւն (ամպի վրայ ցոլացած արեգակնային պատկեր. Ի-Ի Վ-Ն), parhélie, *sm.*

շրջափակ, enclos, *sm.*

շրջափակել, enclore, *va.*

շրջակ, alentours, *smp. Les — de ce château sont magnifiques.* environs, *smp. Paris et ses —.* Հայերէն կ'բսուի եւս շրջակայ կամ շրջակայք, շրջավայրք.

շրջել, retourner sens dessus dessous, tourner, faire chavirer, renverser, culbuter, *va.* || convertir, changer, transmuer, *va.* V. Շրջիլ.

շրջելի, convertible, *adj.*

շրջեցուցնել, tourner, faire tourner, *va.* || promener, *va.*

շրջեցուցիչ, promeneur, euse, *s. Elle est la promeneuse de cet enfant.* — սրջոյ, meneur d'ours.

շրջիլ, se tourner, se retourner, *vpr.*, changer, *vn.* || se convertir, *vpr.* || se renverser, *vpr.* || se promener, *vpr.*, faire une promenade, parcourir, *va.*, marcher, *vn.* Թափառ թափառականաւ, մոլորեալ, անուն անյարկ —, être vagabond, faire le vagabond, mener une vie errante, vagabonder, errer, *vn.* — (նաւք, նաւակը), chavirer, *va.* Մեր մակոյկը ծովուն մէջտեղը, ծովուն բացը շրջեցաւ, notre barque a chaviré en pleine mer.

շրջակապանակ, colporteur, *sm.*

շրջմոլիկ, vagabond, onde,

adj. — ֆուր, V. Հուր։ — ֆիւռնդուրիւն (ոչխարաց), tournis, *sm.*

ՏՐՋՏՐՋԻԼ, pirouetter, *vn.*

ՏՐՋՈՂ, vagabond, onde, *adj.* *Homme* —. || promeneur, euse, *s.* *La pluie a chassé les* —*s.* vagabond, onde, *s.*

ՏՐՋՈՎԻ, douteux, euse, *adj.*

ՏՐՋՈՒՄ, **ՏՐՋՈՒՄՆ**, } renversement, *sm.* || inversion, *sf.* || conversion, *sf.* *La* — *des rentes.* convertissement, *sm.* *Le* — *des espèces de monnaie.* — թուոյ, conversion d'un nombre. — զուգահեռութեան, conversion des équations.

ՏՐՋՈՒՆ (ի չափագիտութեան), renversé, ée, *adj.* *Raison renversée.*

ՏՐՋՊԱՐ (Վ–Ր), valse, *sf.* *Danser une* —.

ՏՐՋՊԱՐԻԼ, valser, *vn.* *Il ne sait pas* —. *Comme il valse bien!*

ՏՐՋՊԱՐՈՂ, valseur, euse, *s.* *Un bon* —.

ՏՐՋՕՆ (տպագրութեան մէջ պակաս բուն տառին տեղ տառ ծախս դրուող դրաձև տառ), blocage, *sm.*

ՏՐՋՕՆՔ (դրամոյ պատկերին հակառակ կողմը. ֆ++ֆֆֆ ֆ+ֆֆֆ ֆ–ֆ), pile, *sf.*

ՏՐՏՈՒՄ, **ՏՐՏՈՒՄՆ**, } (խղճմտանքն աչաց), éblouissement, *sm.* — մտաց, étourdissement, *sm.* *Le premier* — *passé, on parvint à calmer sa douleur.*

1. **ՏՐՏՈՒՑԱՆԵԼ** (աչք առնուլ), éblouir, aveugler, *va.*

2. **ՏՐՏՈՒՑԱՆԵԼ** (ապուր առնել. ապրեցուցել), étourdir, *va.* *Ce coup imprévu les a fait étourdis.*

ՏՓԵԼ, frotter, *va.* Պասիկ ուծով —, V. Շփփել։ Ձիւար —, se frotter, *vpr.* — (խոհակերոցի սպիօքներ), écurer կամ récurer, *va.* — (մարմին), faire des frictions, frictionner, *va.* — *une partie malade, un noyé.* Ի'քսուի եւս Պարձել։ իւր մարմին — տալ, se faire frictionner. իւր մարմին —, se faire des frictions, se frictionner, *vpr.* *Se frictionner avec une brosse.*

ՏՓԻԼ, frotter, *va.* *Une des roues frottait contre la caisse de la voiture* || se frictionner, *vpr.*

ՏՓՏՓԵԼ, frotter fortement, froisser, *va.*

ՏՓՓ, confus, use, confondu, ue, compliqué, ée, troublé, ée, *adj.*

ՏՓՓԱԶԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (բառերու խառնակ դասաւորութիւն [բոլ բերակաւոց. [grammairien]), syncbyse (–ի+ի), *sf.*

ՏՓՓԱՄ, **ՏՓՓԱԾԻ**, } confus, use, embarassé, ée, désorienté, ée, décontenancé, ée, *adj.*

ՏՓՓԵԼ, brouiller, embrouiller, compliquer, *va.* || troubler, mettre en désordre, remplir de trouble, bouleverser, déranger, déconcerter, embarrasser, désorienter, *va.* իրարու հետ —, confondre, *va.*

ՏՓՓԵՑԱՒՑԵԼ, V. Շփոթել։

ՏՓՓԻԼ, être confondu, se brouiller, s'embrouiller, se compliquer, *vpr.* || se troubler, se bouleverser, *vpr.*

ՏՓՓՈՒԹԻՒՆ, **ՏՓՓՈՒՄ**, **ՏՓՓՈՒՄՆ**, } confusion, *sf.* || trouble, désordre, embarras, tumulte, galimatias (ֆ–ֆֆ–ֆ), *sm.* V. Շիոպոպումբիւն։ Շիոպուրեք մ'օգուտ ֆունել, pêcher en trouble.

ՏՓՈՂ (տախտակամած յատակաց սեմնկի), frotteur, *sm.*

ՏՓՓԻԼ, V. Շփիլ։ Ոկսուն հետ —, se frotter, *vpr.* *Il fait bon* (յատ. *k*, *ապկի. k*) *se frotter aux*

savants, on apprend toujours quelque chose.

ՇՓՈՒՄ, } frottement, trot-
ՇՓՈՒՄՆ, } tage, *sm.* — (մատ-ածող մասի մը վրայ), friction, *sf.*

ՇՔԱԴԻՐ, écuyer, *sm. L'— de la princesse.*

ՇՔԱԿԱՀ, V. Դեղ.

ՇՔԵՂ, magnifique, splendide, superbe, fastueux, euse, somptueux, euse, pompeux, euse, solennel, elle (տօնական, ի՛), riche, luxieux, euse, *adj.* — կերպով, V. Շքեղաբար.

ՇՔԵՂԱԲԱՐ, magnifiquement, splendidement, superbement, fastueusement, somptueusement, pompeusement, solennellement, richement, avec luxe, *adv.*

ՇՔԵՂԱՁԱՐԴ, } magnifique,
ՇՔԵՂԱՇԱՔՈՒ, } pompeux, euse, superbe, *adj.*

ՇՔԵՂՈՒԹԻՒՆ, magnificence, splendeur, *sf.*, éclat, faste, *sm.*, pompe, *sf.*, luxe, *sm.*, somptuosité, majesté, solennité, *sf.* || beauté, élégance, *sf.*

ՇՕՓ (ֆի՛շ), galette, *sf.*

ՇՕՇԱՓԱԿԱՆ, tangible, *adj.*

ՇՕՇԱՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, tangibilité, *sf.*

ՇՕՇԱՓԵԼ, palper, tâter, toucher, manier, *va.* || frôler, *va.*

ՇՕՇԱՓԵԼԻ, palpable, tactile, tangible, *adj.*

ՇՕՇԱՓԵԼԻՐ, tacte (տ-էտ), *sm. Le — est le moins subtil de tous les sens.* toucher, *sm. Cela se connaît au —.*

ՇՕՇԱՓՈՂ (երկրաչափական գիծ մը), tangente, *sf. Mener une — à une courbe.*

ՇՕՇԱՓՈՒԿ (մի չաւոց), palpe, *sf.* եւ pus ոմանց *sm. Les - -s d'un hanneton* (*ցորեակ. վէ՜- գե՛ֆէյ՛*).

ՇՕՇԱՓՈՒՄ, } attouchement,
ՇՕՇԱՓՈՒՄՆ, } maniement կամ maniment, contact (տ-էտ), *sm.*, taction, *sf.* || frôlement, *sm.*

Ո

ո *(oue* ou *ouó)*, vingt-quatrième lettre de l'alphabet et sixième des voyelles. || six cents, six-centième.

ո՞, lequel, *m.* laquelle *(mp. lesquels, fp. lesquelles), f.*, duquel, *m.* de laquelle *(mp. desquels, fp. desquelles), f.*, auquel, *m.* à laquelle *(mp. auxquels, fp. auxquelles), f. pron. relat.* կամ *conjonctif.* Ո՞ իաճ զի, ի յերկոցունց, զի յերկուքէն ուրն (երկուքէն ո՞ր), lequel des deux? || Ո՞, ո՞վ nf (ով), qui? *pron. relat.* Ո՞է nr խօսի (խօսողն ո՞վ է), qui parle? Զո՞վ (զով), qui? *Qui aimez-vous?* Ո՛վ nf եւ թէ (ով nr բլլայ), qui que ce soit. || Ո՞, ô! *interj. O mon fils!*

ՈՉԹԱՓ ԼԻՆԵԼ, ՔԼԼԱԼ, être exténué, épuisé, s'épuiser, *vpr.*

ՈՉԵԼԻՑ, spirituel, elle, *adj. Un homme fort —.* || —, spiritu-

-eux, euse, *adj.* *Ce vin est fort —.* — բմպելի, spiritueux, *sm.* *Il fait abus des —.*

ՈԳԵՀԱՐՑ, spirite, *sm.* V. եւ Ոգեհարցուկ ։ [*sm.*

ՈԳԵՀԱՐՑՈՒԹԻՒՆ, spiritisme,

ՈԳԵՀԱՐՑՈՒԿ, spiritiste, *sm.* V. Ոգեհարց ։

ՈԳԵՊԱՀ } (հաց. պարէն),
ՈԳԵՊԱՀԻԿ } pain, *sm.* *Gagner son — à la sueur de son corps, de son front.* vie, *sf.* *Il a très peu de bien, il n'a que la — et le vêtement.* —ս յափշտակել կ'ուզեն ինձմէ, on me veut ôter mon —.

ՈԳԵՍՊԱՌ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, épuiser, *va.*

1. **ՈԳԵՎԱՐ**, expirant, ante, *adj.* *Un malade —.* mourant, ante, *adj.* *Il a les yeux d'un homme —.* agonisant, ante, *adj.* *Je l'ai laissé —.* moribond, onde, *adj.* || mourant, ante, *s.* *Le champ de bataille était couvert de morts et de —s.* agonisant, ante, *s.* "*Les saintes prières des —s réveillent sa foi; son âme s'épanche dans les célestes cantiques.*,, *BOSS. le Tell.* moribond, onde, *s.*

2. **ՈԳԵՎԱՐ** (տագնապ, նզնութիւն մահու), agonie, *sf.* *Être à l'—.* *Une — douloureuse.* Լինել յ—ի, V. Ոգեվարիլ ։ Ց—ի է, il n'a plus que le souffle, sa vie ne tient plus qu'à un fil. Կ'ըսուի եւ Ոգեվարք ։

3. **ՈԳԵՎԱՐ** (յեշին վարքարումն), agonie, *sf.* *— d'un État, d'une société.* *L'empire romain étant à l'—.*

4. **ՈԳԵՎԱՐ** (անձկութիւն), agonie, *sf.* *Depuis que son procès est sur le bureau, il est dans de continuelles —s.*

ՈԳԵՎԱՐՔ, V. Ոգեվար (2) ։

ՈԳԵՎԱՐԻԼ, agoniser, *vn.* *Il agonise.*

ՈԳԵՒՈՐ, V. Հոգեւոր ։

ՈԳԻ, esprit, *sm.* || esprit, *sm.*, âme, *sf.* || respiration, haleine (շունչ), *sf.*, souffle, *sm.* || esprit, sens (միտ, ըստ Ակադեմիոյ. միտք, ըստ Լիդրէի), *sm.* || esprit, génie, *sm.* || fantôme, spectre, *sm.* — մոլորութեան, esprit de vertige. Ընկերհապետական —, républicanisme, *sm.* Զինուորական —, V. Զինուորական ։ — չարաճճի, esprit follet, կամ լոկ follet, *sm.* Գինւոյ —, esprit de vin. —ք (մեռելոց, ըստ նախնեաց, ըստ հեթանոսաց), mânes, *smp.*, ombres, *sfp.* Ոգւով չափ, de toute son âme, avec toute son âme. — առնուլ, reprendre ses forces, se ranimer, *vpr.* V. Իմխիր ։

ՈԳՈՐԵԼ, lutter, *vn.*

1. **ՈԴԻՈՆ** (նախնեաց թատերական երաժշտութեան փորձ ընելու տեղ), odéon, *sm.* *L'— d'Athènes.*

2. **ՈԴԻՈՆ** (Փարիզու թէատրոն մը), odéon, *sm.* *Aller à l'Odéon.*

ՈՋՆԻ (քիրփի), hérisson, *sm.*

ՈՋՈԽ, brou, *sm.* Կ'ըսուի եւ Պոպոկ, կեղեւ, փուր ։

ՈՋՈՐ (սէօյիւտ տալը), osier, *sm.*, pleyon, *sm.*

ՈՋՈՐԱԿԱՊ ԱՌՆԵԼ, lier avec de l'osier, *va.*

ՈՋՈՐԱՀԻՒՍ, d'osier, *adj.*

ՈՋՈՐԱՊԱՏ, entouré d'osier, *adj.*

ՈՋՈՐԱՍՏԱՆ (սէօյիւտլիւք), oseraie, *sm.*

ՈՋՈՐԻ (սէօյիւտ աղաճը), osier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջրուռի ։

ՈԼԷԱՆԴՐ (զաքրէ), oléandre, laurier-rose (*pl.* des *lauriers-roses*), *sm.*

1. **ՈԼՈՌՆ** (պէզէլյա), pois, *sm.*

2. **ՈԼՈՌՆ** (մանր գնտակիկ [արեան, կաթի]. փուռ), grumeau, *sm.* — —, des grumeaux. — — մանձանել (կաթին), V. Ոլոռնանալ, փոռիլ ։

ՈԼՈՆԱՆԱԼ (փսորիլ), se grumeler, *vpr.*

ՈԼՈՆԱՑԵԱԼ (արիւն, կաթն), grumeleux, euse, *adj.*

ՈԼՈՐ (րաս բժշկաց), ton, *sm.* — բարեկամութեան, ոճուդ (ֆր.), *sm.*

ՈԼՈՐԱԿ, ton, accent, *sm.* —ի ներ. Շեշտ (accent aigu, é), Ցուրց (accent grave, è), Պարոյկ (accent circonflexe, ê). V. Ոլոր.

ՈԼՈՐԱԿԱՆ (րաս բժշկաց), tonique, *adj. Force* —.

ՈԼՈՐԵԱԼ, tors, *m.* torse, *f.*, tordu, ue, tortille, ée, *adj.*

ՈԼՈՐԵԼ, tondre, tortiller, cordeler, cordonner, tresser, *va.* || tramer, ourdir, *va.* Մազն —, friser, *va.* Մաներ մաներ ոլորտածքներով — (մազն), frisotter, *va.* վեր —, retrousser, *va.*

ՈԼՈՐՈՒԱԾՔ, tortillement, *sm.* — մազի, frison, *sm.*

ՈԼՈՐՈՒՄ, } tortillement, ton,
ՈԼՈՐՈՒՄՆ, } tondage, *sm.* Հինգերորդ — ձայնի (րաս երաժշտաց), quinte, *sf.*

ՈԼՈՐՈՆ, } tors, *m.* torse, *f.*
ՈԼՈՐՈՒՆ, } *adj.*

ՈԼՈՐՏԱԳԻԾ, spirale, *sf.*

ՈԼՈՐՏԱԿԱՆ (հարթ հատատար), horizontal, ale *(pl. horizontaux), adj.* Մակարդակ — (հարթ հատատար), plan —. Տրամագիծ — (հորիզոնական), diamètre —. Տեղագնութիւն —, parallaxe horizontale. Բեկումն —, réfraction horizontale. Ժամացուցակ —, cadran —. — երկիր, univers, *sm. Son nom vole par tout l'—.*

ՈԼՈՐՏԱՁԱՆ, spiral, ale *(pl. spiraux), adj. Forme spirale Ressorts spiraux.*

ՈԼՈՐՏ, horizon (ֆր.), *sm.* — արուեստական, — artificiel. V. եւ Արուեստական. Երեւոյի —, — apparent.

ՈԼՈՓ (ստուգիք մեծագոյն ոսկր. ի՛ժ), tibia (բառ. լսիհերէն. *pl.* des *tibias*), *sm.*

ՈԼՈՓԱՁԻՆ. tibial, ale *(pl. tibiaux), adj. Nuscle* —. *Nerfs tibiaux.*

ՈԼՐԱՄ, V. Ոլորեալ.

ՈՆ, ressentiment, *sm.*, rancune, *sf.* — պահել, ressentir, *va.*, se ressentir, *vpr.* Մէկուն դէմ — ունենալ, en vouloir à quelqu'un. Հայերէն կ'բառնի եւս Ախտիւն, Ախ, Քէն.

ՈՆԱԼ, avoir du ressentiment contre quelqu'un, garder rancune à quelqu'un.

ՈՆԱԿԱԼ, rancunier, ière, *adj. C'est un homme* —. || rancunier, ière, *s. C'est un* —. Հայերէն կ'բառնի եւս Ախտապի, Քինաքազոյց, Քինակալ, Զարայուց. — բլլալ, garder rancune. [*sm.*

ՈՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ressentiment,

ՈՆԱՊԱՀ, rancunier, ière, *adj. C'est un homme* —. || rancunier, ière, *s. C'est un* —. Հայերէն կ'բառնի եւս Ախակալ, Քինաքազոյց, Քինակալ, Զարայուց.

ՈՆԵՐԻՄ, } ennemi, ie (ֆր.),
ՈՆՈՐԻՄ, } *adj. Des peuples* —*s. L'armée ennemie.* || ennemi, ie, *s.*

ՈՆՈՒԹԻՒՆ, ressentiment, *sm.*, rancune, *sf.* V. եւ Ախ, Ախ, Քէն.

ՈՆՑ (բարեպաշտական գործոյ մի համար բողուած կալուածք, ի՛չք. բարեպաշտական հիմնադրութիւն. Հ-ֆ. Խ-ր-Ֆ), fondation, *sf.* — *pieuse. Ce prince fit plusieurs* —*s.*

ՈՆՐ, V. Ոն, Ախտիւն, Քէն.

Ո՛Հ, oh (ō)! interj. *Ah! quelle chute!* ah! *interj. Ah! que je suis aise de vous voir! Ah! que cela est beau!* O! *interj. O douleur! O regret!* Ո՛հ, ոհ, ah! ah! || Ո՛հ, oh! *interj. Oh! je me vengerai.*

ՈՂԲ, lai, *sm.*, lamentation, plainte, complainte (ֆր.),

sf., gémissement, *sm.* —ք երեմիայ մարգարէի, les lamentations de Jérémie. —ոց արժանի, déploroble, *adj.*

ՈՂԲԱԳԻՆ, plaintif, ive, *adj.* *Ton, chant* —. || plaintivement, *adv.* *Réciter, chanter* —.

ՈՂԲԱԼ, lamenter, *va.* — *la mort de ses parents.* Մերթ կը գոր ծածուի եւս *vn.* *Vous avez beau pleurer et* —. déplorer, *va.* — *la misère humaine, la mort de quelqu'un.* plaindre, gémir, *vn.*, se lamenter, *vpr.* *Des femmes qui se lamentent.* se plaindre. *vpr.* —ով, lamentablement, *adv.*

ՈՂԲԱԼԻ, lamentable, déplorable, à plaindre, *adj.*

ՈՂԲԱԿԱՆ, plaintif, ive, *adj.* — երգ (թաղման), complainte (ἐπικήδειον), *sf.* — կերպով, ձայնով, plaintivement, lamentablement, *adv.*

ՈՂԲԱԿՑԻԼ, déplorer, pleurer ensemble, *vn.*

ՈՂԲԱՋԱՑՆԻՒ, plaintivement, *adv.* *Réciter, chanter* —.

ՈՂԲԱՑԻԿ, gémissant, ante, *adj.* *Voix gémissante. Un peuple* —.

ՈՂԲԵՐԳԱԿ (մասեցագիր ողբերգութեացը), tragique, *sm.* —լինել, դլալ, chausser le cothurne (ողբերգութիւն).

ՈՂԲԵՐԳԱԿԱՆ, tragique, *adj.* *Poème* —. *Un poète* —. —ը, tragique, *sm.* *Ce poète s'est voué au* —. — կատակերգական, V. երեւակատակ. — կատակերգութիւն, V. երեւակատակութիւն.

ՈՂԲԵՐԳՈՒ, tragédien, ienne, *s.* կ'դուռի եւս Նոխազերգու.

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, tragédie, *sf.*, cothurne, *sm.* — յօրինել, շինել, chausser le cothurne. Հայերէն կ'դուռի ցաեւ Նոխազերգութիւն.

ՈՂԲՈՒԿԱՑԱԿԵՐԳԱԿԱՆ, V. երեւակատակ.

ՈՂԲՈՒԿԱՑԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, V. երեւակատակութիւն.

ՈՂԲՈՒՄ, **ՈՂԲՈՒՄՆ**, } lamentation, *sf.*

ՈՂԿՈՑՉ (խաղողոյ.. ողկոյզ), grappe, *sf.* — *de raisin.* — (ծաղկացը), grappe, *sf.* *Les cytises (ժիլաւոյ. մեղուախուռկ) portent leurs fleurs en* —. corymbe, *sm.* *Les fleurs du lierre (բաղկին. պաեաղին. պաեաեռուկ. ողկոյզէ) sont disposées en* —. — (պտղոց), corymbe, *sm.* *Les fleurs du sorbier* (կամ *Cormier, սրօսի, հացահաղի. ի-ևիչ ողկոյզ*) *sont disposées en* —. — փոքրիկ, մանր —, V. ձիւ.

ՈՂԿՈՒՉԱԼԻՑ, plein de grappes, chargé de grappes. Այգի —, vigne chargée de grappes.

ՈՂԿՈՒՉԱՁԻ, botrytique, *adj.* 1. **ՈՂԿՈՒՉՈՒԿ**, V. Ողկոյզ փոքրիկ (ՈՂԿՈՑՉ), ձիւ. 2. **ՈՂԿՈՒՉՈՒԿ** (կէրէտ սիսեռ), dictame, *sm.* Պահակ — (բժշկական տունկ մ'է), fraxinelle, *sf.* *La — a la propriété, lorsqu'elle est en pleine fleur, de rendre l'air environnant inflammable.*

ՈՂՆԱԹԵՔ (ողնայարի կարկամած), rachitique, *adj.* *Un enfant* —.

ՈՂՆԱԹԵՔՈՒԹԵԱՆ (ողնայարի կարկամութեացը), rachitique, *adj.* *Affection* —.

ՈՂՆԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆ (ողնայարի եւ ուրիշ ոսկերաց կարկամութիւն), rachitis (ռախիտիս) կամ լաւ եւս rachitisme, *sm.*

ՈՂՆԱԽՈՒԿ, dorsibranche, *adj.*

ՈՂՆԱՓՈՐ (սարիճ ծայր որ վայն մարդոյ. ինանէն խոչոտ ոսկորանոց ողնաշարէն վերի), croupion, *sm.* *Se démettre le* —.

ՈՂՆԱՒՈՒՆԴ (ուղեղ ողնի, ողնայարի), moelle de l'épine, moelle épinière, moelle vertébrale.

ՈՂՆԱԿԱՆՁ, dorsibranche, *adj*.

ՈՂՆԱՅԱՐ, épine du dos, épine dorsale, colonne vertébrale, *sf*., rachis (րաշիս), *sm*. —ը կարկամած, V. Ողնաքթէ: Հայերէն կ՚ըսուի նաեւ Ողնաշար:

ՈՂՆԱՅԱՐԱԿԱՆ, rachidien, ienne, *adj*. *Canal —*. *Nerfs —s*. Հայերէն կ՚ըսուի նաեւ Ողնայարի:

ՈՂՆԱՅԱՐԱՒՈՐ (անասունք), vertébré, ée, *adj*. Կը գործածուի եւ իբր *smp*. *Les —s se divisent en quatre classes: les mammifères* (*ստնաւորք*), *les oiseaux*, *les reptiles* (*սողունք. զեռունք*), *les poissons*.

ՈՂՆԱՅԱՐԻ, rachidien, ienne, *adj*. *Canal —*. *Nerfs —s*. Կ՚ըսուի եւ Ողնայարական:

ՈՂՆԱՇԱՐ, épine du dos, épine dorsale, colonne vertébrale, *sf*., rachis (րաշիս), *sm*. Հայերէն կ՚ըսուի նաեւ Ողնայար: [*sf*.

ՈՂՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, rachialgie,

ՈՂՆԱՓԱՅՏ, carène, *sf*. — (նաւու), quille, *sf*.

ՈՂՆՈՒԼԱՐ (պոչակապ), croupière, *sf*. *Serrer la — d'un cheval*.

ՈՂՈՂ, inondation, *sf*. *L'— causée par les pluies, par la fonte des neiges*. *Les —s périodiques du Nil* (*Նեղոս*) *fertilisent l'Égypte*. Հայերէն կ՚ըսուի եւ Ողողումն:

ՈՂՈՂԱԿԱՆ, submersible, *adj*. *Ce terrain est —*.

ՈՂՈՂԱՆԵԼ, inonder, noyer, *va*. — արտասուօք, noyer de larmes. — զանձն, V. Ողողանիլ(1):

1. **ՈՂՈՂԱՆԻԼ**, s'inonder, se baigner, *vpr*.

2. **ՈՂՈՂԱՆԻԼ** (արցունքի կերպով), fondre en pleurs, en larmes, s'abreuver de larmes, se noyer de larmes.

ՈՂՈՂԵԼ (ցողուել), rincer, *va*. *— ces verres*. Բերանն —, — sa bouche, կամ se rincer la bouche.

ՈՂՈՂՈԹԻ, torrent, *sm*. Կ՚ըսուի եւ Ողող, Հեղեղ, Հեղեղատ:

ՈՂՈՂՈՒՄ, } inondation, *sf*.
ՈՂՈՂՈՒՄՆ, } *L'— causée par les pluies, par la fonte de neiges*. *Les —s périodiques du Nil* (*Նեղոս*) *fertilisent l'Égypte*. submersion, *sf*. *La rupture des digues causa la — du pays*. Կ՚ըսուի եւ Ողող:

ՈՂՈՐԿ, poli, ie, lisse, glabre, *adj*. Հարթ եւ —, plain, aine, *adj*.

ՈՂՈՐԿԵԼ, polir, lisser, aplanir, raboter, *va*. || adoucir, *va*.

ՈՂՈՐԿԻՉ, lisseur, euse, *s*. — գործիք, polissoir, lissoir, *sm*.

ՈՂՈՐԿՈՒԹԻՒՆ, polissure, *sf*.

1. **ՈՂՈՐՄ**, pitié, compassion, *sf*. Ցաղեւս եւ յ— խոնարհեցուցանել (սիրտ շարժել), attendrir, *va*.

2. **ՈՂՈՐՄ** (խեղճ. խղճալի), misérable, pitoyable, malheureux, euse, désastreux, euse, *adj*. || tragique, *adj*. || attendrissant, ante, *adj*.

3. **ՈՂՈՐՄ**, pitoyablement, piteusement, *adv*. — —, lamentablement, *adv*.

ՈՂՈՐՄԱԲԱՇԽ, aumônier, *sm*.

ՈՂՈՐՄԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, aumônerie, *sf*.

ՈՂՈՐՄԱԲԱՐ, } V. Ողորմելապէս:
ՈՂՈՐՄԱԳԻՆ, }

ՈՂՈՐՄԱԾ, miséricordieux, euse, charitable, *adj*. || aumônier, ière, *adj*. Գթած կամ բարեգութ եւ — է Աստուած, Dieu est clément et miséricordieux. Ողորմած Աստուած (Տէր, ողորմեա), miséricorde! *Miséricorde! il va se tuer, s'il fait cela*. Սուրբ Յովհաննէս Ողորմած, Saint Jean l'Aumônier. || —, miséricordieux, *sm*. *L'Évangile dit: Bienheureux sont les —, car ils obtiendront*

miséricorde (*Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն*).

ՈՂՈՐՄԱԾՈՒԹԻՒՆ, charité, *sf.*

ՈՂՈՐՄԱՏՈՒՆ (աղքատաց տուրք բաշխելու տեղ), bureau de charité, de bienfaisance.

ՈՂՈՐՄԵԼԱԲԱՐ, misérablement, maigrement, *adv.*

1. **ՈՂՈՐՄԵԼԻ**, misérable, pitoyable, piteux, euse, malheureux, euse, lamentable, triste, pauvre, *adj.* || —, misérable, *s.* Խեղճ —, malheureux, euse, piteux, euse, *adj.* Այս ինչ — կրակ, quel pauvre feu! voici un pauvre feu! V. եւ Կրակ։ — օրինակաւ, կերպիւ, կերպով, V. Ողորմելի (2)։

2. **ՈՂՈՐՄԵԼԻ** (ողորմելի օրինակաւ, կերպով), pitoyablement, piteusement, lamentablement, *adv.* V. եւ Ողորմ (3)։

ՈՂՈՐՄԻԼ, s'apitoyer, avoir pitié de, avoir compassion de, s'attendrir, être touché, compatir, plaindre. Տէր ողորմեաց (լիտանիայք. յէր-նէյն), litanies, *sfp.*, kyrielle, *sf.* Բայց լաւագոյն է գործածել Litanies. *Dire, chanter les litanies. Ce saint n'est pas dans les litanies.* V. եւ Լիտանիայք։ «Ողորմեա ինձ, Աստուած (սաղմոս)», miséréré, *sm.* *Dire un —, le —.* Տէր, ողո մեա (ողորմած Տէր), miséricorde! *Miséricorde! il va se tuer, s'il fait cela.* V. եւ Ողորմած Աստուած (**ՈՂՈՐՄԱԾ**). Օգնեցէք, ողորմեցարու (ողորմեցէք), à l'aide, miséricorde! Աստուած ողորմի հոգւոյն, Dieu veuille avoir son âme, Dieu lui fasse paix.

ՈՂՈՐՄՄԱՀՈՒԹԻՒՆ (չարաչար, ողորմելի մահ), malemort, *sf.* *Ce coquin mourra de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Զարամահութիւն։

ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ, miséricorde, *sf.* || aumône, charité, *sf.* — տալ (որ. ի պատիւ), donner par aumône, aumôner, *va.* *Aumôner quelqu'un. Aumôner cent écus aux pauvres.* — ընել, տալ մէկունը, faire l'aumône, donner l'aumône, faire la charité à quelqu'un. — խնդրել (մուրալ), demander la charité, mendier, *va.* Ողորմութեամբ (զթով), miséricodieusement, *adv.* Ողորմութեամբ ապրել, vivre d'aumône.

ՈՂՈՒՆ, V. Դոխն։

ՈՂՈՔԱՆՔ, flatterie, *sf.* *Lâche, honteuse, basse —.*

ՈՂՈՔԵԼ, apaiser, amuser, *va.* || caresser, flatter, *va.* Ըուսակապաս բանիւ —, V. Ըսկել։

ՈՂՈՔԻՉ, flatteur, euse, *adj.* *Je ne veux point d'amis —s.* caressant, ante, *adj.* *Un ton —.* *De caressantes paroles.* adulateur, trice, *adj.* *Langage —.* *Lâche, vil —.* || flatteur, euse, adulateur, trice, câlin, ine, *s.*

ՈՂՋ, vif, *m.* vive, *f.*, vivant, ante, sain, *m.* saine, *f.*, sauf, *m.* sauve, *f.* *adj.* || —, vif, *sm.* || —, en vie, *adv.* — ամբողջ, sain et sauf. — մնա, լեր (մնաս բարով), adieu, *adv.*

ՈՂՋԱԳՈՒՐԱՆՔ, embrassement, *sm.*, embrassade, *sf.*

ՈՂՋԱԳՈՒՐԵԼ, embrasser, *va.*

ՈՂՋԱԳՈՒՐՈՒՄ, } V. Ողջագուրանք։
ՈՂՋԱԳՈՒՐՈՒՄՆ, }

ՈՂՋԱԽՈՀ, chaste, honnête, pudique, *adj.*

ՈՂՋԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, chasteté, honnêteté, *sf.* [փճ-ր), *sm.*

ՈՂՋԱԿԷԶ, holocauste (ոլ-

ՈՂՋԱՄԲ, V. Ողջ ամբողջ(**ՈՂՋ**), Ողջութեամբ։ Երթիցես — (երթաս բարով), adieu, *adv.*

ՈՂՋԱՄԻՏ, raisonnable, sain, *m.* saine, *f.*, droit, *m.* droite, *f.* *adj.* — կերպով, V. Ողջմտութեամբ։

ՈՂՋԱՆԱԼ, revenir à la santé, *vn.*, recouvrer la santé, *va.*, guérir, *vn.*, se guérir, *vpr.*

ՈՂՋԱՑՈՒՆԵԼ, rendre sain, bien portant, rendre la guérison, guérir, *va.*

ՈՂՋԱՑՈՒՑԻՉ (կ'ըսուի անձնմուն բժշկաց), guérisseur, *sm.* *Ce malade avait foi aux —s.*

ՈՂՋՄՏՈՒԹԵԱՄԲ, sainement, *adv.*

ՈՂՋՄՏՈՒԹԻՒՆ, bon sens, entendement, *sm.*, raison, droiture, *sf.*

1. **ՈՂՋՈՅՆ**, salut, *sm.*, salutation, *sf.*, compliment, *sm.* — մեծարանաց, compliments, *smp.*, saluade, *sf.* — ծովու, նաւական —, salut de mer. —, հրաժարական — (հրաժեշտ), adieu, *sm.* Պատուաբերական — (մեծարանք), baisemains, *smp.* — տալ, saluer, *va.* Իմ մեծարանաց, կամ իմ սիրոյ —ները ձեր տիկին մօրն, mes compliments à Mme votre mère. Ընդունեցէք մեծարանաց —ներն (կը գործածուի յաւարտ նամակաց), recevez mes salutations respectueuses.

2. **ՈՂՋՈՅՆ**, entier, ière, total, ale *(pl. totaux)*, *adj.* || tout entier, en entier, entièrement, totalement, *adv.*

ՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, santé, *sf.* Ողջութեամբ. V. Ողջ ամբողջ (ՈՂՋ)։

ՈՂՋՈՒՆԵԼ, saluer, complimenter, *va.* Մէկզմէկ —, se saluer, *vpr.* Ողջունեցէք զնա սիրով իմ կողմանէս, faites-lui mes amitiés. Կ'աղաչեմ զձեզ, ողջունեցէք զնա իմ կողմանէս, je vous prie de le saluer de ma part. Պատիւ ունիմ զձեզ —ել, j'ai l'honneur de vous saluer.

ՈՂՋՈՒՆԱՑՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա Ողջունատրութիւն. Նոր Բառ.), salutation, *sf.*

ՈՂՋՈՒՆԱՐԱՆ (Նոր Բառ.), salle de réception. *sf.*

ՈՂՑ (ծակ ասղան), le trou d'une aiguille, chas (շա), *sm.*

ՈՃ, style, *sm.* || phrase, *sf.* || méthode, *sf.*, système, *sm.* || rang, ordre, *sm.*, manière, façon, *sf.* — (խօսքի), forme, *sf.* Արուեստակեալ —, marivaudage, *sm.* Բարեյարդար —, méthode. *sf.* Ճարտասանական —, style oratoire. Պատմական —, style historique. Կցկտուր, կարճակտուր —, style haché. Մեղրածորան —, style mielleux. Հեզ —, style coulant կամ facile. Ուղղագիծ —, V. Ուղղագիծ։ Նամակագրական —, style épistolaire. Վսեմ —, style sublime. Բարձր —, style élevé. Գրչութեան —, pinceau, *sm.* Երկայնաբան —ով, diffusément, *adv.* Կարգաւորեալ —ով, méthodiquement, *adv.* Մարդն եւ իւր —ը նոյն են, le style est l'homme même (BUFFON).

ՈՃԻՐ, crime, attentat, méfait, forfait, *sm.* Մարդկութեան դէմ —, crime de lèse-humanité.

ՈՃՈՌՔ, V. Առասաղ, Առիճ(1)։

ՈՃՐԱԲԱՐ, criminellement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոճրապէս։

ՈՃՐԱԳԷՏ (իրաւագէտ ծանր յանցանաց), criminaliste, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ոճրաքնին։

ՈՃՐԱԳՈՐԾ, criminel, elle, *adj.* *Il est —, fort —. Femme criminelle.* || criminel, *sm.* *La prison, les cachots où l'on met les —s.* malfaiteur, *sm.* *Il faut punir les —s.* Արքայական —, criminel de lèse-majesté.

ՈՃՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ, criminel, elle, *adj.* *Code, juge, tribunal —. Législation criminelle.* — դատավարութիւն, criminel, *sm.* *Poursuivre quelqu'un au —.*

ՈՁՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, crime, *sm.* — (հպատակի), forfaiture, *sf.*

ՈՁՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, criminalité, *sf.*

ՈՁՐԱԿԱՐԵՍ, criminellement, *adv.* Ի՛րաւի եւս ՈՐԱԿԱՐԵՍ։

ՈՁՐԱԿԱՆԻՆ (իրաւագէտ ծանր յանցանաց), criminaliste, *sm.* Հայերէն կ՚րսուի նաեւ ՈՐԱԳԷՏ։ || — (նահապետական), criminel, elle, *adj.*

ՈՄՆ, quelqu'un, une, *s.* || certain, aine, un, *m.* une, *f. adj.* ՈՄԱՆԻՑ, quelques-uns, *mp.* quelques-unes, *fp.*, certains, *mp.* certaines, *fp.*, les uns les autres. — Կ՚ԵՐԹԱՆ, — ԿՈՒԱՆ, les uns vont, les autres viennent.

ՈՁԱ, force, vigueur, *sf.* rafraîchissement, *sm.* Ասիիճ ուժի, vigueur, *sf.* — ԱՌՆՈՒԼ, prendre de la force, reprendre ses forces, se fortifier, se rafraîchir, *vpr.* — ԱՌՆՈՒ ՏԱԼ (զօրաց), rafraîchir, *va.* Ցատքելու համար — ԱՌՆՈՒԼ, prendre son élan pour sauter. — ՏԱԼ, donner de la force, fortifier, *va.* Ամենայն ուժով (բոյոր ուժովն), avec force, à tour de bras. *Frapper à tour de bras.* ԲՈՅՈՐ ՈՒԺՈՎՔ ՊՈՌԱԼ, crier à tue-tête.

ՈՁՈ, froid, oide, *adj.*

ՈՁՈՏ, particulier, ière, *adj.* V. եւ ԱՌԱՁՈՂ։

ՈՁ, non, ne, non pas, ne pas, ni. ՈՉ ... ՈՉ ..., ni ... ni ... ՈՉ ՄԻՆ եւ ՈՉ ՄԻՒՍ, ni l'un ni l'autre. ԵՒ —, ni. ԵՒ — ԻՍԿ, pas même. — ԵՒՍ, ne ... plus. ՈՉ ԵՒՍ ԱԻՐԵՄ ՔԵԶ, je ne t'aime plus. — ԵԹԷ, non pas que. ԵԹԷ —, ապա ԹԷ —, si ce n'est que, à moins que, sinon, autrement. ՈՉ ԱՒԵԼԻ ԵՒ ՈՉ ՊԱԿԱՍ, ni plus ni moins.

ՈՁԱՆԱԼ, V. ՈՉՆՉԱՑԱԼ։

ՈՁՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm.* ՑՈՒՐԱՑՈՒՑԱԼ, réduire au —, à rien, anéantir, *va.* ՑՈՒՐԱՑԱԼ, devenir à rien, être anéanti, s'anéantir, *vpr.*

1. **ՈՁԻՆՔ**, rien, néant, *sm.*, nulle chose, *sf.* || pas un seul, pas un, pas une, nul, *m.* nulle, *f.*, aucun, une, *adj.* || point, nullement, *adv.* ՑՈՒՐԱՑՈՒՑԱԼ, réduire à rien, *va.*

2. **ՈՁԻՆՔ** (աեղ.որդ է [ՀՆՈՐՀԱԿԱՒԹԻՒՆ]. չարժեր. խօսքը չ՚ըլլար), de rien, pas de quoi, il n'y a pas de quoi.

ՈՁԱՍՐ, brebis (դ՚էդի), *sf.*, mouton, *sm.* || mouton, *sm.* ՀՕՍ —ԱՑ, un troupeau de moutons. Մսակ —ի, V. ՈՉԽԱՐԵՑԻ։ —ր կը մայէ, կը բառաչէ, la brebis bêle.

ՈՁԱՍՐԱՊԱՐՈՑ, moutonnier, ière, *adj.* [tonnerie, *sf.*

ՈՁԱՍՐԱՊԱՐՈՑՈՒԹԻՒՆ, mou-

ՈՁԱՍՐԱՁԵՆ (Հոմվմայեցւոց մէջ փոխ յաղթանակ, յորում զօրավարն ձեռի կամ ձիով կը մեներ խաղին եւ կը զոհէր ոչխար. յաղթութեան ձեռնակ, երիվարաւ հանդէս), ovation, *sf. Il se déroba à l'—, à l'espèce d'— qu'on lui préparait.*

ՈՁԱՍՐԱԿԱՆ, ovine, *adj. f. Race, espèce* —.

ՈՁԱՍՐԱՑԻՆ, V. ՈՉԽԱՐԱԿԱՆ։

ՈՁԱՍՐԱՎԱՃԱՌ, marchand de moutons.

ՈՁԱՍՐԵՆԻ (մսակ ոչխարի), peau de mouton, *sf.*, mouton, bisquain (գլխակի), *sm.*

ՈՁԱՍՐՈՒԹԻՒՆ (ՀՒՒԴՒԼ), moutonnerie, *sf.*

ՈՁՆԱՁԱՆԱԼ, être réduit à néant, devenir à rien, être anéanti, s'anéantir, *vpr.* || fondre, *vn.*, se fondre, *vpr.*

ՈՁՆԱՁԱՑՈՒԱԾ, **ՈՁՆԱՁԱՑՈՒՄՆ**, anéantissement, *sm.*

L'— des créatures dépend de Dieu.

ԱՁՆԱՑԱՏՆԵԼ, réduire au néant, réduire à rien, anéantir, *va.*

ԱՁՆԱՈՒԹԻՒՆ, néant, *sm.*, nullité, *sf.*, rien, *sm.*

ԱՁԻ, (ւհմկ. գիբ), pou *(pl.* des *poux)*, *sm.*, vermine, *sf.* — (թռչնոց. [է—ւ] գիբէ), mite, *sf.* փակչոդ —, V. Ձայլոջիլ. —ցնրբ ֆաղել, V. ֆբուել.

ԱՁԻՆ (խուրձն nusng. srgակ), fagot, *sm.*

ԱՁԼԱԼՈՑ (ոչիլ սասկեցուցնող տունկ մ'է. գիբ ջբ—), herbe aux poux, pédiculaire, staphisaigre, *sf.*

ԱՁԼԱԼՑԱՒԹԻՒՆ (ոչիլ գոյացուցնդ ին ախտութիւն մը), maladie pédiculaire, *sf.*

ԱՁԼԱՑ, pouilleux, euse, *adj.* et *s. Un enfant —. Une tête pouilleuse. C'est un —.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՈրջալիԳ.

ԱՈ, V. Ոսկ.

ԱՈ-ԱՁԱՏԻՒ (ոսկի վրայ ֆսուեղով), à écorche-cul (= եէ—է բէ—), *adv. Ces enfants jouent à écorche-cul.*

ԱՈ-ԱԼԵՁ (կ'բսուի այն մարդոց համար՝ որոնք անարգ կերպով կը շողոքորթեն), un lèche-cul.

ԱՈ-ԱՂԻ (ւբ—ին), rectum (—եէ—ջ՛), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ղախադի աղղակի, թափանց.

ԱՈՒՆ (յատակ [cul, էբ—] մանկան), culot (էբ—է), *sm. Si tu n'es pas sage, je te donnerai sur ton —.* [(էբ—ւ), *vn.*

ԱՈՆԱԼ (գայլայ, ծաճ), hurler

ԱՈՆԱՁԱՆ, hurlement, *sm.*

ԱՈՈՑԱՆԵԼ, arroser, irriguer, *va.*

ԱՈՈՑԵԼ, V. Ֆարգանել.

ԱՈՈՑՈՒՄ, } arrosement, ar-
ԱՈՈՑԱՄՆ, } rosage, *sm.*, irrigation, *sf.*

ԱՄԲԱՒԶ, torche-cul (ջ՛—էէ—. *pl.* des *torche-culs*), *sm.*

ԱՈՓ (էէւ. ջէ), cul (էբ—), *sm.*, fesse, *sf.*, fond, *sm.*

ԱՍԻԱՆԱՆ, ossianique, *adj. Poésie, genre —.*

ԱՍԼԱԶ, colle d'amidon.

ԱՍԿԱՆԱԿ (տեսակ մը պատուականն ֆար), chrysolithe, *sf.* կ'բսուի եւս Ոսկեֆար.

ԱՍԿԱՆԱՁ, V. Ոսկեղէն.

ԱՍԿԵՒԵՐ (երկիր), aurifère, *adj. Pays, terrain —.*

ԱՍԿԵՒԵՐԱՆ, bouche d'or, chrysostome, *adj.* Ս. Յովհան — (հայրապետ կոստանդնուպոլսի), saint Jean Chrysostome կամ Bouche d'or (évêque de Constantinople).

ԱՍԿԵՒՐԻԲԵԼ (պատուականն ֆար մը), chrysobéril, *sm.*

ԱՍԿԵՒՈՐԱԿ (տեսակ մ'աղ); borax (ջ—ո—), *sm.*, chrysocolle, *sf.*

ԱՍԿԵՒՈՒՂԻ (գետ), aurifère, *adj. Fleuve —.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ոսկեհուս.

ԱՍԿԵՒՒԻՐ, chrysographe, *sm.*

ԱՍԿԵՒՕՁԵ, de couleur d'or, doré, ée, *adj.*

ԱՍԿԵՒՕՐԻ (է—յ—Ռ—), orfèvre, *sm.* կ'բսուի եւս Ոսկերիչ.

ԱՍԿԵՒՕՐԻՈՒԹԻՒՆ, orfèvrerie, *sf.* || chrysopée, *sf.* կ'բսուի եւս Ոսկեծնութիւն.

ԱՍԿԵՒՐՈՒԹԻՒՆ, chrysographie, *sf.*

ԱՍԿԵՒՈՒՐ, l'âge d'or, le siècle d'or, *sm.*

ԱՍԿԵՒՐՈՒՄ, pièce d'or, *sf.*

ԱՍԿԵՒԶԱՐԴ, orné d'or, *adj.*

ԱՍԿԵՒԶԱՐԴԵԼ, orner avec de l'or, *va.*

ԱՍԿԵՒՁՕՒ, doré, ée, *adj.*

ԱՍԿԵՒՁՕՒԵԼ, dorer, *va.*

ԱՍԿԵՒՁՕՒԻՉ, doreur, euse, *s.*

ԱՍԿԵՒՁՕՒՈՒՄ, } dorure, *sf.*,
ԱՍԿԵՒՁՕՒՄՈՒՆ, } dorage, *sm.*

ՈՍԿԵԹԵԼ, garni, tressé de fil (ֆէլ) d'or, brodé d'or, *adj*. || —, fil d'or, *sm*.

ՈՍԿԵԹԵՐԹ, à feuille d'or.

ՈՍԿԵԹԻՒ (ըստ աստեղաբաշխից [astronome]), nombre d'or, *sm*.

ՈՍԿԵԼԻՑ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, aurifier, *va*.

ՈՍԿԵԽՆՁՈՐ, tomate, pomme d'amour, *sf*. Գաւազան —, une canne à pomme d'or.

ՈՍԿԵԽՆՁՈՐԻ, tomate, *sf*. [*sm*.

ՈՍԿԵԾԱՂԻԿ, chrysanthème,

ՈՍԿԵԾՆՈՒԹԻՒՆ, chrysopée, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոսկեգործութիւն ։

ՈՍԿԵԿԱԶՄ, relié en or, *adj*.

ՈՍԿԵԿՇԻՌ, trébuchet, ajustoir, *sm*. [*adj*.

ՈՍԿԵՀԵՐ, aux cheveux d'or,

ՈՍԿԵՀԱՍ (գետ), aurifère, *adj*. *Fleuve* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոսկեբուղխ ։

ՈՍԿԵՀՈՒՌ, tissu կամ fille d'or, brodé en or, galonné d'or, *adj*.

ՈՍԿԵՂԷՆ, **ՈՍԿԵՂԻՆԻԿ**, d'or, en or, *adj*. — դար, V. Ոսկեդար ։ [*adj*.

ՈՍԿԵՃԱՄՈՒԿ, brodé en or,

ՈՍԿԵՄԱՆ, filé կամ tissu d'or, *adj*.

ՈՍԿԵՊԱՏ, couvert d'or, *adj*.

ՈՍԿԵՊՂԻՆՁ (ոսկւոյ նմանող մետաղային բաղադրութիւն մը), chrysocale, shrysochalque, *sm*.

ՈՍԿԵՊՐԱՍ (պատուական քար մը), chrysoprase, *sf*.

ՈՍԿԵՍԱՐԵԱԿ (թռչուն մ'է. ֆէ-լօրէօ), loriot, *sm*.

ՈՍԿԵՐԷՆ (լեզու կամպանիացւոց [Campanie]), osque, *sm*.

ՈՍԿԵՐԻՉ (գույումճու),orfèvre, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոսկեգործ ։

ՈՍԿԵՐՈՑԻԿ, V. Ոսկրոցի ։

ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ, orfévri, ie, *adj*. *L'argent monnayé et l'argent* —.

ՈՍԿԵՐՉՈՒԹԻՒՆ, orfèvrerie, *sf*. *Un chef-d'œuvre d'*—. Կ'ըսուի եւ Ոսկեգործութիւն ։

ՈՍԿԵՔԱՐ (պատուական քար մը է), chrysolithe, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոսկեակն ։

ՈՍԿԻ, métal précieux, or, *sm*. || pièce d'or, *sf*. V. Ոսկեղէն ։ [*m*.

ՈՍԿԻԱԲԱՆ. chrysologue, *adj*.

ՈՍԿՈՐ, V. Ոսկր ։ —ի փոխել, changer en os, ossifier, *va*. Կաշի — ունենալ, n'avoir que la peau et les os, que la peau sur les os. Մինչեւ —ներուն ծուծը թրջած, mouillé jusqu'aux os.

ՈՍԿՐ, os (օ, կամ ըստ ոմանց օ-), *sm*. — բուրձից կամ երանաց (ա'լ-ք ֆ-ի-էլ), V. Բարձոսկր ։ — ծնկաց (տիզ ֆ-ֆ-ու), la noix du genou, rotule, *sf*. Կ'ըսուի եւ Լիսեռն, Լիսռնեկ ։ — (կռնկի), vertèbre, *sf*. Մռունից երկայն եւ բարակ —, V. Խռչակ (1) ։ Ուռած, ուռուցիկ —, bosse, *sf*. *La — nasale, frontale*. Փոքրիկ —, osselet, *sm*. — դառնալ, se changer en os, s'ossifier, *vpr*. — դարձունել, changer en os, ossifier, *va*. Խառնակոյտ ոսկերաց, un monceau d'ossements, ossuaire, *sm*. Ոսկերք, V. Ոսկրոցի ։

ՈՍԿՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (ֆ-ֆ-ա'-ֆ էլ-մ), ostéologie, *sf*.

ՈՍԿՐԱԲԵԿ (վիրաբուժական գործի մ'է ոսկրները կոտրելու), ostéoclaste, *sm*.

ՈՍԿՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նկարագիր ոսկերաց), ostéographie, *sf*. [*sf*.

ՈՍԿՐԱՑՕՂ, joint, *sm*., jointure,

ՈՍԿՐԱԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, ostéomalacie կամ ostéomalaxie, *sf*.

ՈՍԿՐԱԼՈՒԾՈՒՄ, **ՈՍԿՐԱԼՈՒԾՈՒՄՆ**, ostéolyse, *sf*.

ՈՍԿՐԱԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ostéonose, ostéopathie, *sf*.

ՈՍՐԿԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, ostéogénie կամ ostéogénésie, *sf*.

ՈՍԿՐԱԾՈՒԽ, charbon animal, noir animal.

ՈՍԿՐԱԿԱԶՄ (տարր), ostéoplaste, *sm.*

ՈՍԿՐԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, ostéoplastie, *sf.*

ՈՍԿՐԱԿԵՆԴԱՆ, ostéozoaire, *sm.* || —, ostéozoaire, *adj.*

ՈՍԿՐԱԿԵՐՊ, ostéoïde, *adj.*

ՈՍԿՐԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ (ճերմակ ոսկեւոց. ԲԼՂՒ՛ՀԻ ԽԼ՚Ի), ostéotomie, *sf.*

ՈՍԿՐԱՄԱՂԱՆ (ոսկրներ պատող բարակ թաղանթ [membrane]), périoste, *sm.*

ՈՍԿՐԱՄԱՐԲ, ostéoderme, *adj.*

ՈՍԿՐԱՄՍՈՒԹԻՒՆ, ostéosarcome, *sm.*

ՈՍԿՐԱՆԱԼ, se changer en os, s'ossifier, *vpr. Son cœur s'était ossifié.*

ՈՍԿՐԱՆԻՀ (խաղի մէջ դրամի տեղ փղոսկրեայ նշան. ՖԻՇ), fiche, *sf. Il a perdu douze —s.* — մխիթարութիւն, — de consolation.

ՈՍԿՐԱՆՔ (տեսակ մ՚ադէքափուքիւն [hérnie]), ostéocèle, *sf.*

ՈՍԿՐԱՉԱՓ, ostéomètre, *sm.*

ՈՍԿՐԱՓԱՆՉ (ոսկր փակցուցող կարծուած կրոյ բնածխաւ), ostéocolle, *sf.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Ոսկրասոսինձ.

ՈՍԿՐԱՍՈՍԻՆՁ, V. Ոսկրասինձ.

ՈՍԿՐԱՑԱՆՉ (գաւ), ostéocope, *adj.* [nie, *sf.*

ՈՍԿՐԱՑԱԻՈՒԹԻՒՆ, ostéody-

ՈՍԿՐԱՑՈՒՄ, } ossification,

ՈՍԿՐԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՈՍԿՐԱՑՈՒՆՆԵԼ, changer en os, ossifier, *va.*

ՈՍԿՐԱՔԱՐ (ոսկր քարացեալ), ostéolithe, *sm.*

ՈՍԿՐԵԱՑ, } osseux, euse,

ՈՍԿՐԵՂԷՆ, } *adj. La charpente osseuse.* — կազմած (մարդոյ եւ անասնոյ), ossature, *sf.*

ՈՍԿՐԿՈՒԼ (յափշտակիչ թռչուն մը), orfraie, *sf.*, aigle de mer, *sm.* կ՚բսուի եւս Գեսարծուի.

ՈՍԿՐՈՏԻ, les os, osements, *smp.*, carcasse, *sf.* կոյս ոսկրոտոյ, V. Խաղաղակոյս ոսկերաց (ՈՍԿՐ).

ՈՍԿՐՈՒԷ (յաղթանդամ), ossu, [ue, *adj.*

ՈՍՄԱՆ (տեսակ մը մետաղ), osmium (օ-ֆօմ), *sm.*

ՈՍՈԽ, adversaire, *sm.* — *puissant, généreux.* antagoniste, *sm. Cet athlète avait affaire à un rude* —.

ՈՍՊՆ (ՀԲՂՖԼՔ+), lentille, *sf.* — ջրային, V, Ջրոպն.

ՈՍՊՆԱԹԱՆ (ՀԲՂՖԼՔ+ ՂՐՊՈՐ), soupe կամ potage de կամ aux lentilles.

ՈՍՊՆԱԿԵՐՊ, } lenticulaire

ՈՍՊՆԱԶԵՒ, } կամ lenticulé, ée կամ lentiforme, *adj. Verre, corps* —.

1. **ՈՍՊՆԵԱԿ** (ոսպնաձեւ կտրուած ապակի), lentille, *sf. Lire de petits caractères avec une* —.

2. **ՈՍՊՆԵԱԿ** (ճօճանակի [balancier] ծայրէ կախուած մետաղեայ ծանրոց ոսպնաձեւ. ըստ ժամագործաց), lentille de pendule.

ՈՍՊՆՈՍ (երեսք), lentigineux, euse, *adj.*

ՈՍՏ, branche, *sf.*, rameau, *sm.* — ձիթենւոյ, un rameau d'olivier. Տերեւալից, տերեւազարդ —f, feuillage, *sm.* —f ծառոց, branchage, *sm.* [*va.*

ՈՍՏԱԲԵԿ ԱՌՆԵԼ, ébrancher,

ՈՍՏԱԲԵԿԵԼ, ébrancher, *va.*

ՈՍՏԱԽԻՏ, V. Ճիւղաւոր.

ՈՍՏԱՑ, tissu, *sm.* — (սարդի), V. Սարդոյն. — (ընթացք [կենաց]. բեղ), trame, *sf.*

ՈՍՏԱՑՆԱԳՈՐԾ ([կապ] գործող, բանող, հիւսող), tisserand, *sm.* կ՚բսուի եւս Ոսկայճանկ, Ջուլհակ.

ՈՍՏԱԾՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, tisseranderie, *sf.* կ'բսուի եւս Ոսայցանկութիւն։

ՈՍՏԱԾՆԱՆՆ, V. Ոսայցագործ, Ջուլհակ։ Արուեսիւ — է, il est tisserand de son métier.

ՈՍՏԱԾՆԱՆԿԵԼ, tisser, *va.*

ՈՍՏԱԾՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Ոսայցագործութիւն։ Արուեստ ոսայցագործութեան, métier de tisserand.

ՈՍՏԱՆԻԿ, bourgeois, oise, *s.*

ՈՍՏԱՓԱՆԵԼ, ébranché, ée, *adj.* — առնել, ébrancher, *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ոսաթեկ առնել, Ոսաթեկել։

ՈՍՏԱՓԱՆՈՒԹԻՒՆ, ébranchement, *sm.*

ՈՍՏԻԿԱՆ, commissaire de police, garde, *sm.* — (Անգղիացւոց), constable, *sm.*

ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏ (ը֊պէյ֊ն֊ը֊է), préfet de police, *sm.*

ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, préfecture de police, *sf.*

ՈՍՏԻԿԱՆԱՐԱՆ, les bureau de la police, préfecture de police.

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, police, *sf.*

ՈՍՏՂ (ւ֊ղ), glu, *sf. Prendre les oiseaux à la —.* [*sm.*

ՈՍՏՂԱԼԻՑ ԳԱՒԱՌԱՆ, gluau,

ՈՍՏՈՒԼ, sauter, bondir, *vn.*, faire un saut, un bond, une cabriole, *va.*, s'élancer, *vpr.*, enjamber, cabrioler, *vn.*

ՈՍՈՍԵԼ, sautiller, gambader, bondir, folâtrer, cabrioler, *vn.*

ՈՍՈՍՈՂ, sautilleur, euse, *adj.* || sauteur, euse, *s.*; cabrioleur, *sm.*

ՈՍՈՍՈՒՄ, } sautillement,
ՈՍՈՍՈՒՄՆ, } *sm.*

ՈՍՈՍՈՒՆ, bondissant, ante, sautillant, ante, *adj.*

ՈՍՈՒՄ, } saut, bond, bon-
ՈՍՈՒՄՆ, } dissement, élancement, *sm.*, gambade, cabriole, *sf.*

ՈՍՈՒՑԱՆԵԼ, faire sauter, *va.*

ՈՍՐԻ (ը֊բ֊ր֊ի֊), huître (ի֊ւ֊ր֊է), *sf. Manger des —s.*

ՈՍՐԻԱՐԱՆ, parc (բ֊ա֊է), *sm.*

ՈՍՐԻՎԱՃԱՌ (ոսրէ ծախող մարդ), marchand d'huitres, homme aux huitres, écailler, *sm.* Écailler կ'բսուի եւս Ոսրէ բացող մարդոց։

ՈՍՐԻՎԱՃԱՌՈՒՀԻ (ոսրէ ծախող կին), marchande d'huitres, femme aux huitres, écaillère, *sf.* Écaillère կ'բսուի եւս Ոսրէ բացող կանացից։

1. **ՈՎ**, qui, celui qui, celle qui, *pron.* Ո՛վ որ բլլայ, qui que ce soit.

2. **Ո՞Վ**, qui? quel? laquelle? *pron.* Գիտես — է, sais-tu qui il est? — ես դու, qui es-tu?

3. **ՈՎ**, ô! oh! ah! hélas (հ֊ա֊ւ֊ա֊ֆ֊ ոմաճ ոչ բարոք կը ճնչեն հա֊ա֊)! quoi! — Աստուած իմ, ô mon Dieu!

ՈՎԱՍԻՍ (անապատի մէջ դալարուն տեղ), oasis (օ֊ա֊է֊), *sf.*

ՈՎԿԻԱՆԱՆ, océanique, *adj.* — ծով, la mer Océane.

ՈՎԿԻԱՆԵԱՆ, océanique, *adj.*

ՈՎԿԻԱՆՈՍԻՑ (յատերժահարաց ծովու՝ դուսր Ովկիանոսի [V. Ովկիանոս 2]), océanide, *sf.*

1. **ՈՎԿԻԱՆՈՍ** (մեծ ծով), océan, *sm.* Սառուցեալ — արջային, — glacial arctique. Սառուցեալ — հակարջային, — glacial antarctique. Խաղաղական, Աւազ. Ովկիանոս, l'— Pacifique կամ le Grand Océan. Ատլանեան —, l'— Atlantique, կամ յկ. l'Océan. Հայերէն կ'բսուի եւս Ընդարձակ ծով։

2. **ՈՎԿԻԱՆՈՍ** (դիմ աշխարհածաւալ [բաս առասպելաց]), océan, *sm.*

3. ովկիանոս (անչափ բազմութիւն. աննման բնդարձակութիւն), océan, *sm.* *Un — de lumière. Un — de sable.*

ովսաննա (բառ. երուսեղեմէ՛ ար կը նշանակէ *փրկեա ազաչեմ*՛), hosanna (ովսաննա. *pl.* des *hosannas*), *sm.* *Il entra dans l'église pendant l'—.*

ոտանաւոր (չէր. է—է—է), vers, *sm.* Մանր —, versicules կամ versiculets, *smp.* — յօրինել, շինել, V. Տաղասփել։

ոտն (ոտ), pied, *sm.* Թիւրեալ —, — bot. Ցոտից ցգլուխ, յոտից մինչեւ ցգլուխ, des —s à la tête, depuis la tête jusqu'aux —s, de — en cap. — —, — առ —, — à —, pas à pas; petit à petit. Ցոտին (ոտի վրայ), debout. Ցոտին կալ (ոտի վրայ կենալ), se tenir sur ses —s; se tenir debout, être sur —; se soutenir, se maintenir, subsister, *vpr.*

ոտնագործ, } chirurgien
ոտնադարման, } pédicure, կամ լոկ pédicure, *sm.*

ոտնալուանց (լուացումն ոտից [րուս բծկաց]), pédiluve, *sm.*

ոտնալուանց (կոճի ոտերը լուացնալու), bain de pieds.

ոտնալուանցութիւն, V. Ոտնլուայ։

ոտնակապ, entrave, *sf.* —ով կապել, V. Ոտնակապել։

ոտնակապել, entraver, *va.*

ոտնակոխութիւն, station, *sf.*

ոտնակոխ առնել, ընել, fouler aux pieds.

ոտնաձայնական, insultant, ante, *adj.* *Discours —. Manières insultantes.*

ոտնաձայնութիւն, insulte, *sf.* *Faire — à quelqu'un. Il a reçu une cruelle —.* maligne joie, *sf.*

ոտնաձեռ, trace, piste, *sf.*, pas, *sm.*

ոտնաձիռ, V. Ուլն ոտին (ուլն)։

ոտնամատն, soulier, *sm.*

ոտնաչափ, pied, *sm.* Քառակուսի —, — carré. Խորանարդ —, — cube.

ոտնահարել, glisser, broncher, achopper, *vn.*

ոտնահարութիւն, V. Ոտնացատուրիւն։

ոտնահետք, trace, *sf.*, pas, *sm.*

ոտնաձայն, V. Ոտնացատ։

ոտնաձայնութիւն (նէ՛ֆրի՛), goutte aux pieds, podagre, *sf.*

ոտնաձիռաց, podagre, *adj.* et *sm.*, goutteux, euse, *adj.* et *s.*

ոտնափող (երգիռ՛ի, դաշնամրի), pédale, *sf.* [pieds.

ոտնլուանց, le lavement des

1. **ոտնկաց** (ը—ֆ—ա—ր), valet de pied, *sm.* Ի բուռի եւս Հեթիոս(2)։ 2. **ոտնկաց** (ապաստար ֆեռեւակ [ի Հնդիկս]), pion, *sm.*

ոտք, pied, *sm.* Մէկուն —ն իյնալ, se jeter, se prosterner կամ tomber aux —s կամ aux genoux de quelqu'un. Մէկուն —ը կարթել (ա՛յ՛ֆ ֆրէֆ՛), passer la jambe à quelqu'un. Մէկուն —ը սանձեցուցնել, couper l'herbe sous les —s de quelqu'un, le supplanter, *va.* —ի ելնել, se lever, se soulever, *vpr.* —ը զեռինը զարնել, frapper du —. —ը դնել, mettre ses —s. —ը կտրել, empêcher de venir, de fréquenter, *va.* —ը ֆաեել, ne plus fréquenter. — կոխել, V. կոխել։ — կոխել տուն մը, V. կոխել։ —ի վրայ ըլլալ, être sur —. —ի վրայ կենալ, se tenir sur ses —s; se tenir debout, être sur —, se soutenir, se maintenir, subsister. —ով զարնել, donner un coup de —. —ը բոկ ըլլալ, բոքիկ ըլլալ, avoir les —s nus. Բոքիկ —ով ֆալել, երթալ, marcher, aller —s nus, կամ marcher,

aller nu-pieds, nu-jambes. —ի վրայ երկար ոտքատել, V. Ոտքատել։ —ով, à —, *adv. Aller, venir, voyager à pied.*

1. **որ**, qui, quel, *m.* quelle, *f.*, lequel *(pl. lesquels)*, *m.* laquelle *(pl. lesquelles)*, *f.*; celui qui, ce qui, ce que, *pron.* Այն —, celui qui, quiconque. —ն որ, որոնք —, qui, que, quoi. —ում —, —ոնց —, de qui, à qui, de quoi, à quoi, dont. —մէ —, —ոնցմէ —, de qui, de quoi, dont, d'où. — եւ իցէ, qui que ce soit, quoi que ce soit; quelconque. Ով — ալ, ով —, quel կամ quelle que, quiconque.

2. **ո՞ր**, qui? lequel, *m.* laquelle, *f.*

3. **որ**, que, *conj.* Ինչ — ալ, quel կամ quelle —. Ինչ —, ce que; quelque . . . —. Ինչու —, parce —, car, vu —. Յետ —ոյ, depuis —. Վասն —ոյ, c'est pourquoi. Քանի —, tant —.

որակ, V. Որակութիւն։

որակական, qualificatif, ive, *adj.* — ածականներ, des adjectifs —s.

որակաւորել, qualifier, *va.*

որակութիւն, qualité, *sf. Bonté, petitesse, blancheur, sont des —s.*

որայ (կտրուած ցորենոյ խուրձ), gerbe, *sf.* Շեղջ, բուրդ —ոց, monceau, tas de —s, gerbière, *sf.* — կապել, mettre en —, lier en —, lier des —s, gerber, engerber, *va.*

որբ (ծնողազուրկ), orphelin, ine, *adj. Un enfant —.* Կ'ըսուի եւ Որբացեալ։ ‖ — (ծնողազուրկ), orphelin, ine, *s. Un pauvre —. La veuve et les —s.* pupille, *s.* — է ի հօրէ եւ ի մօրէ, c'est un — de père et de mère.

որբածին (հօրը մեռնելէն ետքը ծնած), posthume, *adj.*

որբական, pupillaire, *adj.* Կ'ըսուի եւ Որբոյ։

որբանալ, devenir, être orphelin.

որբանոց, maison des orphelins, hôpital des orphelins, orphelinat, *sm.*

որբացեալ, orphelin, ine, *adj. Un enfant —.* V. եւ Որբ։

որբոց. V. Որբականն։

որբութիւն, orphelinage, *sm.*; pupillarité, *sf.*

որդ, V. Որդն։

որդան } (......),
որդան կարմիր } kermès (......), *sm.*

որդեակ, fils (...). բուն Լիզրէի ...), enfant, *sm.*

որդեգիր, adoptif, ive, *adj.* ‖ adopté, ée, *s.* fils adoptif (որդեգրեցեալ. ճշգրտոյ որդի), *sm.*, fille adoptive (դստերագիր), *sf.* — առնել, ընել, prendre pour fils ou pour fille, adopter, *va.*

որդեգրամ, V. Որդեգիր, Որդեգրական (1)։

1. **որդեգրական**, adoptif, ive, *adj.* Կ'ըսուի եւ Որդեգիր։

2. **որդեգրական** (անուն հերետիկոսաց Ը դարուն որ կը համարէին զՔրիստոս որդեգրութեամբ եւ ոչ բնութեամբ որդի Աստուծոյ), adoptien, ienne (......, ...), *s.*

որդեգրել, adopter, *va.*

որդեգրող, adoptant, *sm. L'— et l'adopté.*

որդեգրութիւն, adoption, *sf.* Որդեգրութեամբ, par —.

որդեծնութիւն, procréation, *sf. La — des enfants.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Զաւակաբերութիւն։

որդեսպան, infanticide, *adj.* et *s. Une mère —.*

որդեսպանութիւն, infanticide, *sm. Cette mère est accusée d'—.*

որդի, fils (...). բուն Լիզրէի ...), enfant, *sm.* Որդի մարդոյ

(Քրիստոս. որդի աղջկան), le Fils de l'homme (Notre-Seigneur Jésus-Christ). Որդի Աստուծոյ (աստուածորդի. Քրիստոս), le fils de Dieu. —ք մարդկան, les enfants des hommes. Անառակ —ն (որ առեւտրանի), —ն օձաղ, ընչավաճն, l'enfant prodigue, կամ սոսկ le prodigue, *sm.* Հօրը բազաւորութեան ժամանակ ծնած —, V. Միւռնեցի, Միւռնեցծնունդ. Վերիւռնեցի: — գինուորի սնեալ ի գինուորանոցս ծախսիւ Տէրութեան, V. Զինուորորդի: Հոգւոյ —, պատուասիրւ, դրուբեամբ — (հոգեզաւակ), fils adoptif. Անձկաւէս — ձեր (կը գործածուի յատուկ նամակաց), votre bien affectionné fils.

ՈՐԴԻԱԲԱՐ, en fils, comme un fils, filialement, *adv.*

ՈՐԴԻԱԿԱՆ, de fils, filial, ale *(pl. filiaux)*, *adj. Amour filial.*

ՈՐԴԻՈՒԹԻՒՆ, filiation, *sf.*

ՈՐԴՆ (գէօղէ), ver, *sm* Մաճիր —, vermisseau, *sm.* Փոխրիկ — (պաճրոյ, այեր), V. Մեռուկ, Հաշխ (2). — ցորենոյ, charançon, *sm.* [*Fruit* —.

ՈՐԴՆԱԼԻՑ, véreux, euse, *adj.*

ՈՐԴՆԱԽԱՌՆ, vermiculaire, *adj. Déjections (ապականմունք)* —*s.*

ՈՐԴՆԱԿԵՐ, piqué par les vers, vermoulu, ue, *adj. Ce coffre, ce livre est* —.

ՈՐԴՆԱԿԵՐՊ, V. Որդնածեւ.

ՈՐԴՆԱԶԱՐ, V. Որդնալից.

ՈՐԴՆԱԶԾ, mermiculé, ée, *adj. Bossages (վրան խանդակելու համար դուրս նյած քար)* —*s.* — գործուած (որ նարտարապետաց), vermiculures, *sfp.*

ՈՐԴՆԱՁԵՒ (մկանկ [muscle], որ անդամագիտաց [anatomiste]), vermiforme, *adj.* ի՛որդի եւս Որդնակերպ.

ՈՐԴՆԱՑԻՆ, vermineux, euse, *adj.* ‖ vermiculaire, *adj. Appendice* —.

ՈՐԴՆԱՆՄԱՆ, vermiculaire, *adj. Appendice* —.

ՈՐԴՆՈՏ, ՈՐԴՆՈՏԱՒՈՐ, } vereux, euse, *adj.*

ՈՐԴՆՈՏԻԼ, être piqué des vers, se vermouler, *vpr.*

ՈՐԴՆՏԱԿ, aristoloche ronde.

ՈՐՋՈՂ (էէրաղ բաէէր), arack (—•—+), rack (—•—+), *sm.*

1. ՈՐՔ (սեռ. որքու, աւց. քաճ—), veau, *sm.* — երկեմեան, doublon, *sm.* V. եւ Մոզի. — դիեցիկ, — de lait. — գոմէոյ (գոմէշի ձագ), V. Գխաւտակ, Գլէն. — ծովու, — marin. Միս —ու, veau, *sm. Manger du* —. կոշի —ու, veau, *sm. Des souliers de* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Որթուկ, Որթիկ.

2. ՈՐՔ (սեռ. որթոյ, աց. —ո՛—), vigne, *sf. Cep de* —. — ծալկած է, la — est en fleur. Սպիտակ —, — blanche, bryone, couleuvrée, *sf.* V. եւ Լօշտակ. Քեր —ոյ (գինի), du jus de sarment, le jus de la vigne, de la treille (le vin). Հայերէն կ'բսուի եւս Որթատունկ.

3. ՈՐՔ (սեռ. որթոյ, աց. ի—ֆի), hotte (Հօտ), *sf.* — *à porter de la terre, du pain, de la viande.* — մի յի, hottée, *sf.* — *de terre, de fruits.* —ով կրել, hotter, *va.* — կրողաց, benne (գէն'), *sf.* V. եւ կրոց, Քաղելակ.

ՈՐՔԱԳԱՂԱՒԻ, veau d'or.

ՈՐՔԱԶԱՒԻ, ՈՐՔԱԶԱՒ } (որոց արմատ ՈՐՔԱԶԱՒԻ } ցեր կրծող ճճի), phytopte, phylloxera, *sm. Le phylloxera fait de grands ravages dans les vignobles.* V. եւ Ցերեւախած.

ՈՐՔԱՑԱՒՆԵՆ, V. Որթ (2).

ՈՐՔԱՒՈՐ, hotteur, euse (Հօ—քէօ—, Հօղ), *s. Les hotteuses de la halle.*

ՈՐԹԵՆԻ (ազնիւ մագաղաթ), vélin, *sm. Écrire sur du —. Relier des livres en —.*

ՈՐԹԻԿ, V. Որթ (1)։

ՈՐԹՀՈՅ, V. Արգաս։

ՈՐԹԶՈՒԿՆ, V. Թիւնոս։

ՈՐԹՈԴՈՔՍ, V. Ուղղադաւան, Ուղղահաւատ, Ուղղափառ։

ՈՐԹՈՒԿ, V. Որթ (1)։

ՈՐԹՈՓՆԻԱՅ, V. Ուղղաճնչու-թիւն։

ՈՐԻ (սեւ ագռաւ. ղարղա ղարղա), corneille, *sf. Les anciens ont dit que la — vit trois âges d'homme.*

1\. **ՈՐԻԶ** (տունկ մ'է. փիրինճ), riz (րի), *sm. Semer du —.*

2\. **ՈՐԻԶ** (հաս որզոյ. բրինձ. փիրինճ), riz (րի), *sm. Potage au —.*

ՈՐԻՇ, distinct, incte (այրը, եւ ըստ ոմանց այրըճը եւ այրըճա յարակական, իսկ յիզական այրըճա'), séparé, ée, *adj.*

ՈՐՁԱԼ (փսխել. գուսմագ), vomir, *va. — de la bile, des aliments.* Կ'ըսուի եւս անխնդիր. *Ce malade vomit faciliment.* rendre, *va. — un remède, une médecine (դեղ). — de la bile.*

ՈՐՁԱՑՈՒՑԱՆԵԼ (փսխեցունել), faire vomir, faire rendre, *va.*

ՈՐՁԱՑՈՒՑԻՉ, vomitif, ive, émétique, *adj. Remède vomitif.* — եւ սրբիչ (դեղ), éméto-cathartique, *adj.* — եւ սրբիչ, լուծիչ դեղ, purgatif par haut et par bas, remède éméto-cathartique. — դեղ, remède vomitif, կամ լոկ vomitif, émétique, *sm.* — զօրութիւն, éméticité, *sf.*

ՈՐՁԿԱԼ, V. Որձալ։

ՈՐԿԱՅ (դլփինի նման ձուկն մը), orque, *sf.*, épaulard, *sm.*

ՈՐԿՈՐ, œsophage, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ըսուզն։

ՈՐԿՈՐԱԲԱՐ, gloutonnement, *adv.*

ՈՐԿՈՐԱԾԷՍ, glouton, onne, *adj.* || —, glouton, onne, piffre, esse, *s.*

ՈՐԿՈՐԱԾԷՍՈՒԹԻՒՆ, glouton-nerie, *sf.*

ՈՐԿՈՐԱՀԱՏ (վիրաբուժական մախաթի [trocart] նման գործիք մը), bronchotom (պրօնքօթօմ), *sm.*

ՈՐԿՈՐԱՀԱՏՈՒՄ } **ՈՐԿՈՐԱՀԱՏՈՒՄՆ** } (ընչափողի [trachée-artère] խողովակներու հատումն), bronchotomie (պրօնքօթօմի), *sf.*

ՈՐԿՈՐԱՀՈՍՈՒՄ } **ՈՐԿՈՐԱՀՈՍՈՒՄՆ** } (հիւանդութիւն մ'որով հիւանդին բերնէն կը հոսի անգոյն, թափանցիկ եւ փրփրային հեղուկ մը), bronchorrhée (պրօնքօռէ), *sf.*

ՈՐԿՈՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ (խղուբր-ջիւն որ կրծադիտաւ [stéthoscope] քննուելու ատեն կը լսուի խռչափողին [larynx], ընչափողին [trachée-artère] եւ ցնցուղներուն [bronche] մէջ), bronchophonie (պրօնքօֆօնի), *sf.*

ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ, gourmand, ande, glouton, onne, goulu, ue, *adj.* || —, gourmand, ande, glouton, onne, *s.*; goinfre, gastromane, *sm.*

ՈՐԿՈՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, gourmandise, gloutonnerie, goinfrerie, *sf.* Որկորամոլութեամբ, V. Որկորստութեամբ։

ՈՐԿՈՐԱՔԱՐ, broncholithe (պրօնքօլիթ), *sf.*

ՈՐԿՈՐԵԱՅ, gourmand, ande, glouton, onne, vorace, *adj.* || —, gourmand, ande, glouton, onne, piffre, esse, *s.*; goinfre, *sm.* Լինել —, être sujet à son ventre.

ՈՐԿՈՐԻՍՏ, glouton, onne, vorace, *adj.* || —, glouton, onne, *s.*; goinfre, *sm.*

ՈՐԿՈՐՍՏԱՆԱԼ, goinfrer, *vn.*

ՈՐԿՈՐՍՏՈՒԹԻՒՆ, gourmandise, gloutonnerie, goinfrerie, voracité, *sf.* Որկորստութեամբ, goulûment, gloutonnement, *adv.*

ՈՐԿՐԱՄՈՒ, V. Յրկորամոլ։

ՈՐԿՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, V. Յրկորամոլութիւն։

ՈՐՔ (արու.), mâle, *adj. Enfant —. Perdrix —.* ‖ —, mâle, *sm. La loi salique (սալիական օրէնք) ne donne qu'aux —s le droit de succéder à la couronne. La femelle n'a pas le riche plumage du —.*

ՈՐՁԱՄՈՒԼ, sodomite, *sm.*

ՈՐՁԱՑ (արու գործարան ծաղկանց), étamine, *sf.*

ՈՐՁԱՑ (կուրս ախտաղաղ. ըղձէէ), chapon, *sm.* փոխրիկ —, chaponneau, *sm.*

ՈՐՁԱՑՆԻ, chaponner, *va.*

ՈՐՁԱՐՄԱՏ (տեսակ մը բոյս. թէէթ ի-ը-ղը), orchis (օ-ի-), *sm.* —ի մպղելիք (-ա-ի-), salep, *sm.*

ՈՐՁԱՔԱՐ, granit (ի-ն-ի, կամ լաւ եւս ի-ն-ի-թ), granite, *sm.*

ՈՐՁԵՒԷԳ (աճապարանք, տուկ), hermaphrodite (ի-մ-ֆ-օ-ի-թ), *adj. Les vers de terre sont —s.* ‖ hermaphrodite, *sm.*

ՈՐՁԵՒԷԳՈՒԹԻՒՆ, hermaphrodisme (ի-մ-ֆ-օ-ի-մ-ը), *sm.*

ՈՐՄ, mur, *m.*, muraille, *sf.* —ի —, de mur en mur.

ՈՐՄԱԳԱՐԱՆ (պատի մէջ փորուած պահարան), placard, *sm.*

ՈՐՄԱԳԻՐ (թէվ-ը-ը), maçon, *sm.*

ՈՐՄԱԳՐՈՒԱԳ (սեմենկի կամ սրսոի պատի վրայ տախտակի կամ կճէ դրուագ), lambris, *sm.* [*sf.*

ՈՐՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, maçonnerie,

ՈՐՄԱՆ (ցանկով կամ որմով գոցուած մեծ պարտէզ), parc (ք-ա-ի), enclos, *sm.* ‖ — (գործ որմաշինի), maçonnage, *sm. Le — de ce mur est bon.*

ՈՐՄԱՆԱԿ, **ՈՐՄԱՆԵՐՔ**, } claire-voie (*pl.* des *claires-voies*), brèche, *sf.* բեռդի —, barbacane, *sf.*

ՈՐՄԱՁԵՑ, adossé au mur, *adj.*

ՈՐՄԱՆԿԱՐ, fresque, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Տամկանկար։

ՈՐՄԱԶԷՆ, V. Յրմադիր։

ՈՐՄԱԶԻՆՈՒԹԻՒՆ, V. Յրմադրութիւն։

ՈՐՄԱՓԱԿ, enclos, *sm.* V. եւ Յրմած, ցանկապատ, փաղանգ։

ՈՐՄԵԼ, entourer de murailles, murer, *va.* ‖ maçonner, *va.*

ՈՐՈԳԱՑՔ, piège, *sm.*, attrapoire, embûche, *sf.*, filet, lacet, traquet, *sm.* — (գայլոց, աղուեսուց), piège, *sm.* — (վճասակար անասնոց), traquenard, *sm.* — կոկոնիչ անասնոց, V. Գաճող։ — լարել, tendre կամ dresser des pièges, des embûches à. —ի մէջ բռնել, prendre à un piège, attraper, *va.* —ի մէջ իյնալ, tomber dans un piège.

ՈՐՈԳԱՑՔԱԴԻՐ, tendeur, *sm.*

ՈՐՈԳԱՑՔԵԼ, V. Յորոգայթ լարել (ՈՐՈԳԱՑՔ)։

ՈՐՈՃ ԱՒԵԼ, ԲԵՐԵԼ ՕՐՈՃ, ruminer, *va. Les bœufs ruminent ce qu'ils ont mangé.* կ'ըսուի եւս անխղդիր. *Les brebis, les chameaux ruminent.*

ՈՐՈՃԱԼ, ruminer, *va.* Մտիկ մէջ —, ruminer, remâcher, *va.*

ՈՐՈՃԱՑՈՒՆ, ruminant, ante, *adj. Les animaux —s ont plusieurs ventricules.* կը գործածուի եւս իբր *sm. Les —s.*

ՈՐՈՃՈՂ, ruminant, ante, *adj. Les animaux —s ont plusieurs ventricules.* կը գործածուի եւս իբր *sm. Les —s.*

ՈՐՈՃՈՒՄ, **ՈՐՈՃՈՒՄՆ**, **ՈՐՈՃՔ**, } rumination, *sf.*

ՈՐՈՄՆ (թէլիկ ոլ-), ivraie, zizanie, *sf.*

ՈՐՈՄՆԱՑԱՆ (բանաստեղծ), semeur de zizanie.

ՈՐՈՆԵԼ, chercher, rechercher,

fouiller, fureter, scruter, *va.* || épouiller, *va.*

1. **ԱՐԱՁ**, distinct (**ԹԷ-ԹԻ**), եւ **ԹԷ-ԹԻՆԷ** եւ **ԹԷ-ԹԻՆԷՔ** յատկացնել, իսկ յիշատակել **ԹԷ-ԹԻՆԷՔ**'), *adj.* || séparé, ée, *adj.* V. **ՈՐՈՇԱԲԱՐ**.

2. **ԱՐԱՁ** (աստիճան [շարժական սանդղոց). սանդղամասն), échelon, degré, marche, *sf.*

ԱՐԱՁԱԲԱՐ, } distinctement,
ԱՐԱՁԱԲԱՐ, } *adj.* Յանմանել, ճշտակել ստուգակի, préciser, *va.* — *les faits, les époques.*

ԱՐԱԶԵԱԼ, précis, ise, *adj. Jour* —. *Venir à l'heure précise.* certain, aine, *adj. On se réunira à jour* —. distingué, ée, déterminé, ée, résolu, ue, *adj.*

ԱՐԱԶԵԼ, séparer, *va.* || décider, *va. Eh bien, que décidez-vous?* arrêter, *va. Il avait arrêté dans son esprit de donner sa démission.* résoudre, *va. Je suis résolu à* կամ *de rester.* se résoudre, *vpr. Je me résolus à plaider.* || se décider, *vpr. Il est bien lent à se décider.* — (չարդ բարիէն), distinguer, *va.* — (այօք), distinguer, *va. Il était si tard, qu'on ne pouvait plus — les objets.* վերջապէս —, faire کամ franchir le saut. Ընելիքն —, prendre son parti. Քանի մ'—ու է, il faut prendre un parti. Այս պատերազմն, ինչպէս ճաեւ ուրիշ շատեր, բան մը չստուգեց, cette bataille, comme tant d'autres, ne décida de rien.

ԱՐԱԶԻԼ, se distinguer, *vpr.*

ԱՐԱԶԻՉ, distinctif, ive, *adj. Caractère, signe* —. *Marque distinctive.* décisif, ive, *adj. Un combat* —. décisoire, *adj. Serment* —.

ԱՐԱԶՈՒՄ, } distinction, divi-
ԱՐԱԶԱՒՄՆ, } sion, séparation, *sf.*, parti, arrêté, *sm.* — առնել, որոշմունք ընել, se décider, prendre une décision, un parti. Ի՞նչ քանի — կուտաք, à quoi vous fixez-vous?

ԱՐԱՂ (գառնուկ), agneau, *sm.*

ԱՐԱՂԱՆԹ (ներքին թաղանթ [membrane] սաղմին), amnios (-ՀԱ-), *sm.*

ԱՐԱՂԱՑՔ (փոր), ventre, *sm.*, panse, *sf.* Ներքին՝ ստորին —, bas-ventre, *sm.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի hypogastre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս փոխարէնը, Ներքինորովայն։ —, ստորին — (ստամոքս), gaster (l'estomac), *sm.* Ստորին մասն —ի, le ventre inférieur.

ԱՐԱՂԱՑՔԱԲԱՆ, ventriloque, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս որովայնախօս։

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆԱՀԵՂ (կանացից չդայիկ ձիւանդութիւն մը. ՀԻՒՆԴԷՆ ՉԱՀ), hystérie (Ի-ԹԵ-Ի), *sf Une attaque d'*—.

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆԱՕՏ, ventriloque, *adj.* et *s.* [triloque, *sf.*

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆԱՕՏՈՒԹԻՒՆ, ventri-

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆՔ (որովայնածուխ ուռճացող), diarrhéique, *sm.*

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆՔՈՒԹԵԱՆ, diarrhéique, *adj. Flux* —.

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆՔՈՒԹԻՒՆ (Ի-Հ-Լ), dévoiement կամ dévoiment, *sm.*, diarrhée, courante, *sf.* Մադամկան —, cholérine (ԽՕԼԵ-Ի'), *sf.*

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆԱԿԱՆՋ, gastrobranche, *sm.* [troraphie, *sf.*

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, sas-

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆԱՀԱՍ (գործի), gastrotome, *sm.*

ԱՐԱՂԱՑՔԱՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, gastrotomie, *sf.*

ԱՐԱՂԱՑՔԱՄԱԼ, glouton, onne, gourmand, ande, *adj.* || glouton, onne, *s.*; gastromane, *sm.*

ԱՐԱՂԱՑՔԱՄԱԼՈՒԹԻՒՆ, gloutonnerie, *sf.*

ՈՐՈՎԱՑՆԱՑԻՆ (փորայինի), ventral, ale *(pl. ventraux), adj.*

ՈՐՈՎԱՑՆԱՆՑ ՊՅՈՒՂ, fruit qui donne la diarrhée. [*sm.*

ՈՐՈՎԱՑՆԱԳԱՐՑ, gastrolâtre,

ՈՐՈՎԱՑՆԱԳԱՐԱՐ (ՀԱՂՈՒ ԲՈՒՐՂԱՆ), gastronome, *sm.* — ԻՆԵԼ, ԲԼԼԱԼ, gourmander. *vn.*

ՈՐՈՎԱՑՆԱՊՆԴՈՒԹԻՒՆ (Ը-ՊՂ) constipation, *sf.*

ՈՐՈՎԱՑՆԻ (փորայինի), ventral, ale (*pl. ventraux*), *adj.* Հայերէն կ'բառի եւս ՈՐՈՎԱՅԻՆԻ։

ՈՐՈՎԱՑՆՈՏՆ, gastéropode, *sm.* [ՆՈՏԻ։

ՈՐՈՎԱՑՆՈՏՈՒՆՔ, V. ՈՐՈՎԱՅ-

ՈՐՈՎՀԵՏԻ, puisque, car, comme, attendu que, dès que, que, *conj.* — դուք ինձի ձեռ ալեկ վարուեցաք, ես ալ ձեզի ձեռ կրնամ չեմ վարուիր, comme vous en avez toujours bien usé avec moi, je n'en userai pas mal avec vous.

ՈՐՈՏԱԴՈՂ, tonnant, ante, *adj.* — ձայն, voix de tonnerre.

ՈՐՈՏԱԼ, tonner, *vn.* || faire du tonnerre, tonner, *vn.* կ'որոտայ, fait-il du tonnerre? tonne t-il?

ՈՐՈՏԱՁԱՅՆ. — ծափահարութիւն, un tonnerre d'applaudissements.

ՈՐՈՏԱՅՈՂ, tonnant, ante, *adj.*

ՈՐՈՏԸՆԴՈՒՈՍ (ձայն), tonnant, ante, *adj.*

ՈՐՈՏՈՂ, tonnant, ante, *adj.* *Jupiter (Դիաս. Լրատվագր)* —. — պղինձ (ի բնտղծ. Գնդրկեց. բրնգ ՈՒՆՕՐ). l'airain — (le canon).

ՈՐՈՏՈՒՄ, } tonnerre, *sm.*
ՈՐՈՏՈՒՄՆ, }

ՈՐՈՐ (երկայնաքիթ բռչուն մ'է ծովային. Ֆ-ՐԼ-ԴԻ-Ր), mouette, *sf.* —Ը կ'ափառէ, la — se lamente.

ՈՐՈՐԱՆ (ԳԻԼԽ), berceau, *sm.* *Mettre un enfant dans son* —. —ԷՆ, dès le —. Հայերէն կ'բառի եւս ՈՐՈՐԱ։

ՈՐՈՐԵԼ, V. ՈՐՐԵԼ։

ՈՐՈՐՈՑ (կին), berceuse. *sf. Le service des —s n'a guère lieu que dans les maisons des princes.*

ՈՐՈՐՈՍ, V. ՈՐՈՐԱՆ, ՈՐՈՂ։

ՈՐՈՐՔ (մանկանց բունը բերելու երգ), berceuse, *sf.*

ՈՐՈՍ, V. ՈՐՈՐԱՆ, ՈՐՈՂ։

1. ՈՐՉԱՓ, combien de, combien grand, combien nombreux, aussi grand que, aussi considérable que, quelque, *adj.* || combien, autant que, autant, tant. que, *adv.* — ալ, tant, *adv.* — եւ, quelque, que, *adv.* Ը — ՈՐ, d'autant que, à mesure que. — ... ՈՐ, quelque ... que. — բարի ՈՐ ըլլաք, quelque bon que vous soyez. — աղքատ ՈՐ ըլլան, quelque pauvres qu'ils soient. — սխալ ՈՐ ընէիք, պիտի չանգամ ուղղելու զայնս, quelque fautes que vous fassiez, j'aurai soin de les corriger. Ո՞ՐՉԱՓ դանակ, combien de couteaux? Ո՞ՐՉԱՓ հաց, combien de pain?

2. Ո՞ՐՁԱՓ, V. ՈՐՔԱՆ (2)։

ՈՐՁԱՓԱԿԱՆ, quantitatif, ive, *adj* — մասն, V. ՄԱՍՆ (2)։

ՈՐՁԱՓՈՒԹԻՒՆ, quantité, *sf.*

1. ՈՐՊԷՍ, comme, de même que, de la manière que, ainsi que, *adv.* || lorsque, *adv.* || lors, *conj.* — զի, afin que, pour que. — թէ, comme si. Պատճառանքով — թէ, sous prétexte de ...

2. ՈՐՊԷ՛Ս, } combien! que!
ՈՐՊԷ՛Ս ԶԻ, } comme!

ՈՐՊԻՍԻ, quel, *m.* quelle, *f.*, tel que, *adj.*

ՈՐՊԻՍՈՒԹԻՒՆ, qualité, condition, *sf.*, état, *sm.*

ՈՐԶ (ԻՆ), tanière, *sf.* *La — d'un lion. d'un ours.* terrier, *sm.* — *de lapin.* — ԱՂԱՒՆԱԿԱՆ, re-

nardière, *sf.* — (ցապատակի), gîte, *sm.* *Attendre un lièvre au* —. Գեցափոր —, V. Որ.

ՈՐՋԻԼ, V. Ոչիլ, Բծիծ.

ՈՐՋԼԱԼԻՑ, pouilleux,euse,*adj.* et *s.Un enfant* —. *Une tête pouilleuse.C'est un* —.Կ'իսուի եւսՈչոց.

ՈՐՍ, chasse, *sf.* || proie, *sf.* || gibier, *sm.* —ի երթալ, —ի երթալ, giboyer, aller à la chasse.

ՈՐՍԱԼ, chasser, *va.* || giboyer, *vn.* Ձոն չուն —, oiseler,*vn.* Ձուկն —, aller à la pêche, pêcher, *va.* Ձկնոցի բոլոր ձկներն —, pêcher un étang (է՞ն).

ՈՐՍԱԼԻՑ, giboyeux, euse, *adj.* *Pays* —. *Une terre giboyeuse.*

ՈՐՍԱԿԱՆ, de chasse, *adj.* Որսակոճն, V. Որսորդակոճն.

ՈՐՍԱԿԱՀ, garde-chasse *(pl.* des *garde-chasse* կամ des *garde-chasses), sm.*

ՈՐՍԱՊԵՏ, capitaine des chasses. Կ'իսուի եւս Որսոն.

ՈՐՍԱՍԷՐ, giboyeur, *sm.*

ՈՐՍԱՏԵՂԻ, chasse, *sf.*

ՈՐՍԱՏՆԱ, giboyeur, *sm.*

ՈՐՍԱՐԱՆ, chasse, *sf.*, parc (է՞ն), *sm.*

ՈՐՍԱՏՈՂ, V. Որսորդ.

ՈՐՍԵՐԴ, chasse, *sf.*

ՈՐՍՈՂ, V. Որսորդ.

ՈՐՍՈՐԴ (ՈՐՍԷ), chasseur, euse, *s. C'est un grand* —. *Ces dames étaient habillées en chasseuses.* — Խրդից, V. Խրդորսակ. — Աղուեսորդ, renardier, *sm.* Կին — (ի քնասէ.), chasseresse, *adj.* et *sf.* || — (զօրական, հետեւակ թեթեւազէն), chasseur,*sm.* —s *à pied, à cheval.* Հետեւակ —ք Ափրիկէի, les chasseurs d'Afrique.

ՈՐՍՈՐԴԱԿԱՆ (արուեստ որսորդութեան), vénerie, *sf.*

ՈՐՍՈՐԴԱՊԵՏ (ՈՐՍԷ ԳՈՐԷ), grand veneur, grand forestier, maître de la vénerie, *sm.*

ՈՐՍՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, **ՈՐՍՈՒԹ**, } chasse, vénerie, *sf.*

ՈՐՍՈՍ, capitaine des chasses. Կ'իսուի ևսեւ Որսապետ.

ՈՐՐԱՆ, V. Որսոցն, Որոց.

ՈՐՐԵԼ,bercer,*va.* — *un enfant.*

ՈՐՐԱՑ (ՈՐՐԷ+), V. Որսոցն.

ՈՐՏԱՆ, V. Որչափ(Ն). [քիւն.

ՈՐՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. ՈրչափուԹիւն.

ՈՐՏԵԱՆ, V. Որճիւայիսն.

ՈՐՏԻՆ (մորքի հիւանդութիւն մ'է. ԽՀԷԽ), dartre, *sf.* — *farineuse. Un malade couvert de* —*s.*

ՈՐՏԻՆԱՑԻՆ, dartreux, euse, *adj. Affection dartreuse.*

ՈՐՏԻՆՈՍ, dartreux, euse. *adj. Un enfant* —. Կը զործածուի եւս իբր *s. Un* —. *Une dartreuse.*

ՈՐ, et, *conj.*

ԱՐՁԵԼ, } vouloir, *va.* —
ԱՐՁԵՆԱԼ, } մաճաւանիլ, aimer mieux. Երկու բաներէն, երկուքէն մէկն է, կամ կ'ուզէք, կամ չէք ուզեր, de deux choses l'une, ou vous voulez ou vous ne voulez pas. Ուզածիդ չափ, en veux-tu? en voilà. *C'était un bal magnifique; il y avait des glaces en veux-tu? en voilà.* Հաց՝ որչափ որ կ'ուզէք,V. Հաց. Բացարձակապէս կ'ուզէին զիս իրենց հետ տանիլ, ils voulaient m'emmener à toute force.

ՈՒԹ, huit (Է՞Է ձայնաւորի կամ առանձինն կամ իբր գոյականի կամ ածականի վերջը. *huit* [Է՞Է] *ans Cinq, six, sept, huit* [Է՞Է]. իսկ բաղձայնէ յառաջ կը հնչուի Է՞Է. *Huit* [Է՞Է] *chevaux), adj. num.* — or յեռոյ, d'aujourd'hui en —. || —, — քիւն, huit, *sm. Le produit de* — *multiplié par six.*

ՈՒԹԱԴԱԼ (իր մասեանի), in-octavo, *adj.* Մասեան —, in-octavo *(pl.* des *in-octavo* կամ des *in*-8⁰), *sm. Un* —.

ՈՒԹԱԿՈՂՄՆ ՄԱՐՄԻՆ (ըստ երկրաչափից), octaèdre, *sm.* V. եւ Ութանիստ մարմին։

ՈՒԹԱՂԻ ՔՆԱՐ, octacorde, *sm.*

ՈՒԹԱՄԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿ, octaétéride, *sf.*

ՈՒԹԱՆԻՍՏ ՄԱՐՄԻՆ (ըստ երկրաչափից), octaèdre, *sm.* V. եւ Ութակողմն մարմին։

ՈՒԹԱՆԿԻՒՆ, octogone, *adj.* || —, բազմանկիւն —, octogone, *sm.*

ՈՒԹԱՆԿԻՒՆԻ, octogone, *adj.*

ՈՒԹԱՆՈՑ (թղթախաղի մէջ), huit, *sm.*

ՈՒԹԱՍԻՒՆ (ըստ ճարտարապետաց [architecte]), octastyle (ըստ Ակադեմիոյ Octostyle), *adj.* *Temple —.*

1\. **ՈՒԹԵԱԿ** ([իտալական, սպանիական բանաստեղծութեանց] ութ կարգեան կամ ութտողեան տուն), octave, *sf.* *Les poèmes du Tasse, du Camoëns, sont écrits en —s.*

2\. **ՈՒԹԵԱԿ** ([երաժշտութեան մէջ] ձայնի ութ աստիճաններն), octave, *sf.* *Parcourir toute l'—.*

3\. **ՈՒԹԵԱԿ**, V. Ութանոց։

4\. **ՈՒԹԵԱԿ** (ութօրեայ ժամանակ), huitaine, *sf.* *Nous avons passé chez lui une — de jours, une —.* — մի, huitaine, *sf.* *Une — d'œufs, d'hommes.*

1\. **ՈՒԹԵՐԵԱԿ** ([երաժշտութեան մէջ] ութերորդ ձայն), octave, *sf.* *L'— d'en haut, d'en bas.*

2\. **ՈՒԹԵՐԵԱԿ**, V. Վերջին օր ութօրէից (**ՈՒԹՕՐԵԱՅՔ**)։

ՈՒԹԵՐՈՐԴ, huitième (Ը–երորդ. *Le huitième jour*, ւը Ը–երորդ օրը. *Les huitièmes*, ք Ը–երորդք), *adj.* *Le — siècle. Il est le — sur la liste.* huit, *adj.* *Page, chapitre —.* — մասն, huitième, *sm.* *Il n'a reçu que le — de sa créance* (առնելիքի. պահանջ). — օր, V. Վերջին օր ութօրէից (**ՈՒԹՕՐԵԱՅՔ**)։ — օր ամսոյ, huit, *sm.* *Le — de février, le huit février.* Դպրոցի — դասու աշակերտ, huitième, *sm.* *Un bon —. Ecolier de —.* Դպրոցի աշակերտաց — դասը, huitième, *sf.* || —, — անգամ, huitièmement, *adv.*

ՈՒԹԵՐՈՐԴԵԱՆ, octavon, onne, *s.*

ՈՒԹԵՐՈՐԴԵԱՆ ՀԱՅԵԱՑ, aspect octil.

ՈՒԹԵՏԱՄՆ (տասն'ութը), dix-huit, *adj. num.*

ՈՒԹՈՐՁԱՅ (տունկ), octandre, *adj.*

ՈՒԹՈՐՁԱՅՈՒԹԻՒՆ, octandrie, *sf.*

ՈՒԹՈՒՏԱՄՆ, V. Ութեւտասն։

ՈՒԹՈՒՏԱՄՆԵՐՈՐԴ (տասն'ութերորդ), dix-huitième, *adj.*

ՈՒԹՊԱՏԻԿ, octuple, *adj.* — գործել, ընել, V. Ութպատկել։

ՈՒԹՊԱՏԿԵԼ, octupler, *va.*

ՈՒԹՍՆԱՄԵԱՅ, } octogénaire,
ՈՒԹՍՆԱՄԵՆԻ, } *adj.*

ՈՒԹՍՆԵՐՈՐԴ, quatre-vingtième, octantième, *adj.*

ՈՒԹՍՈՒՆ, quatre-vingts, octante, huitante, *adj. num.*

ՈՒԹՕՐԵԱՅՔ } (տաւաց տօնից),
ՈՒԹՕՐԷՔ } octave, *sf.* *L'— de Pâques.* Վերջին օր ութօրէից, octave, *sf.* *Le jour de l'—.*

ՈՒԺ, V. Ոյժ։

ՈՒԺԱԹԱՓ, épuisé, ée, abattu, ue, *adj.* — լինել, ըլլալ, s'épuiser, être abattu. — առնել, ընել, épuiser, abattre, *va.*

ՈՒԺԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ, épuisement, *sm.*

ՈՒԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, dynamisme, *sm.*

ՈՒԺԱՀԱՏԵԼ, épuiser, *va.*

ՈՒԺԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ épuisement, *sm.*

ՈՒԺԱՆԱԿ, dynamite, *sf.*

ՈՒԺԱՉԱՓ, dynamomètre, *sm.*

1\. **ՈՒԺԳԻՆ**, violent, ente, intense, véhément, ente, rude, vigoureux, euse, vif; *m.* vive, *f.*, gaillard, arde, *adj.*

2. ՈՒԺԳՆԻՆ, à force ouverte, de force, par force, de vive force, fort, fortement, violemment, intensivement, impétueusement, vivement, *adv.*

ՈՒԺԳՆԱԲԱՐ, violemment, *adv.* V. եւ Ուժգին (2)։

ՈՒԺԳՆԱՊԷՍ, violemment, impétueusement, vivement, *adv.* V. եւ Ուժգին։

ՈՒԺԳՆԱՀՆՉԱԿ, retentissant, ante, *adj. Voix retentissante.*

ՈՒԺԳՆԱՁԻԳ, fortement tendu, *adj.*

ՈՒԺԳՆՈՒԹԻՒՆ, force, intensité, véhémence, impétuosité, vigueur, violence, *sf.* Ուժգնութեամբ բազկի (բազկի զօրութեամբ), à force de bras.

ՈՒԺԵՂ, fort, *m.* forte, *f.*, vigoureux, euse, robuste, *adj.*

ՈՒԺԵՂԱԳՈՅՆՍ, robustement, *adv.*

1. ՈՒԺՈՎ, fort, *m.* forte, *f.*, vigoureux, euse, robuste, *adj.*

2. ՈՒԺՈՎ, fort, fortement, violemment, impétueusement, *adv.* V. եւ Ուժգին (2), Ուժգնաբար, Ուժգնապէս։

ՈՒԺՈՎՆԱԼ, se fortifier, *vpr. Cet enfant se fortifie tous les jours.* V. եւ Զօրանալ։

ՈՒԺՈՎՑՆԵԼ, fortifier, *va. Cet exercice est propre à — le corps.* V. եւ Զօրացնել։

ՈՒԼ (ձագ այծի [illegible]), chevreau, *sm. Les —x et leur mère.* cabri, biquet, *sm.* — այծեման, chevrillard, *sm.* V. եւ Այծեմնիկ։ Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ամիկ։

ՈՒԼԵՆԻ (մորթ այծի կամ ուլու. [illegible]), chevreau, *sm. Gants de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Այծենի։

ՈՒԼՆ (պարանոց. վիզ. [illegible]), col, cou, *sm.* || garrot, *sm.* — ոտին, cou-de-pied (*pl.* des *cous-de pied), sm.* Ըստ անդամագիտաց կ'ըսուի taste, *sm.*

ՈՒԼՆԱԳԻՆ (ծռավիզ. [illegible]), torticolis ([illegible]), *adj. Cette attaque d'apoplexie l'a rendu —.*

ՈՒԼՆԱԳԵԼՈՒԹԻՒՆ (կարկամութիւն, ըմբռնածութիւն պարանոցի, վզի. [illegible]), torticolis ([illegible]), *sm.* — *fort douloureux. Il a un —.*

ՈՒԼՆԱՎԷՐ, égarrotté, ée, garrotté, ée, *adj.* Երիվար —, cheval blessé sur le garrot.

ՈՒԼՈՒՆՔ ([illegible]), perles fausses, *sfp.*, grain, *sm. Enfiler des grains.*

ՈՒԽՏ, vœu ([illegible]), *sm.* || vœu, souhait, *sm.* || pacte, traité, *sm.*, alliance, *sf.* || ordre, *sm.*, congrégation, *sf.* Հանդիսաւոր —, vœu solennel. —ի մանկունք, — քահանայութեան, clergé, *sm.* — հաւատացելոց, la congrégation des fidèles. Տեղի —ից, V. Ուխտատեղի, Ուխտից։ — ընել, դնել, faire vœu, un vœu, vouer, *va.* —ի երթալ, aller au pèlerinage. —ն աւրել, rompre, violer son vœu. —ը կատարել, accomplir son vœu. — հաստատել, դնել, V. Դաշնակցիլ։

ՈՒԽՏԱԿԻՑ, allié, ée, *s.*

ՈՒԽՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ (կրօնաւորի), vœux, *smp. Prononcer, faire ses —.* profession, *sf. Assister à la — d'un religieux.*

ՈՒԽՏԱԴՐՈՒԺ, perfide, *adj.*, apostat, *adj. m.* V. եւ Կարգաթող։

ՈՒԽՏԱԴՐՁՈՒԹԻՒՆ, apostasie, *sf.* — ընել, V. Կ'րզաթող լինել։ [*Tableau —.*

ՈՒԽՏԱՒՈՐ, votif, ive, *adj.*

ՈՒԽՏԱԿԻՑ, confidéré, ée, *adj.*; allié, ée, *s.* [tion, *sf.*

ՈՒԽՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, confidéra-

ՈՒԽՏԱՒԵՂԻ (տեղի ուխտից), pèlerinage, *sm.*

ՈՒԽՏԱՒՈՐ, pèlerin, ine, *s. Un — qui va à Jérusalem.* || profès, esse. *adj. Religieux —. Une sœur —. s. Une jeune professe.*

ՈՒԽՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, pèlerinage, *sm.*

ՈՒԽՏԵԱԼ (կրօնաւոր, հաւատացեալ կամ կուսակրօն), profès, esse, *adj. Religieux —.*

ՈՒԽՏԻ, faire un vœu, faire vœu de, vouer, *va.* || — (կրօնաւորի մը վրայ խօսելով), faire ses vœux.

ՈՒԽՏԻՒՐ, V. Տեղի ուխտից (ՈՒԽՏ). Ուխտատեղի։

ՈՒՏԱՆԱԼ, refroidir, *vn.*, se refroidir, *vpr. Leur amitié se refroidit de jour en jour.* s'attiédir, *vpr. Leur amitié pour moi s'attiédit, paraît —.*

ՈՒՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, refroidir, éloigner, *va. Rien n'est plus capable d'éloigner les cœurs, les esprits.* attiédir, *va. Le temps attiédira leur zèle.*

ՈՒՏՈՒԹԻՒՆ, refroidissement, attiédissement, froid, *sm.*, froideur, *sf.* Ցուրտեամբ, froidement, *adv.* Ցուրտեամբ ընդունել մէկը, faire froid, battre froid à quelqu'un. *sm.*

ՈՒՂԵԳԻՐ, guide, itinéraire,

ՈՒՂԵԳՆԱՑ, voyageur, euse. *s.*

ՈՒՂԵԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, voyage, *sm.* — ընել, faire voyage, voyager, *vn.*

ՈՒՂԵԿԱՌՔ, voiture de voyage, chaise de poste, *sf.*

ՈՒՂԵԿԻՑ, compagnon de voyage. —f, corlège, *sm.* — լինել, ընել, conduire, accompagner, *va.* V. եւ Ուղեկցիլ։

ՈՒՂԵԿՑԻԼ, faire route կամ voyage ensemble, accompagner quelqu'un, *va.*

ՈՒՂԵԿՑՈՒԹԻՒՆ, voyage fait de compagnie, accompagnement, *sm.*

1. ՈՒՂԵՂ (գլխի), le ventre supérieur, cerveau, *sm* ; cervelle, *sf.* — (ոսկեր. Խիթ.), V. Ղուժ։ —ը ցաթած, une cervelle, une tête timbrée, un cerveau mal timbré. —ը ցաթած ըլլալ, avoir la tête fêlée, le timbre fêlé, le cerveau fêlé.

2. ՈՒՂԵՂ, V. Ուղղեւնուած։

ՈՒՂԵՑՈՒՑ, odomètre (որ Հնդրէի գրուելու է Hodomètre), compte-pas, *sm.*

ՈՒՂԵՑՈՒՑ (հաստատակաց ճամբաներուն մոգ տանող, վրայ եղող), cantonnier, *sm.*

ՈՒՂԵՐՔ, don, présent, hommage (օմ-), *sm.*, dédicace, *sf.* || adresse, *sf.* Ընդունիլ — մը, une noble dédicace.

ՈՒՂԵՑՈՑՑ, guide, *sm.*

ՈՒՂԵՑՈՒՂ, bâton de route.

ՈՒՂԵՒԱՐ, V. Ուղեգիւց։

ՈՒՂԵՒՈՐԵԼ, voyager, faire voyage, des voyages, être en route, en voyage.

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ուղեգնացու բիւն։

ՈՒՂԻ, V. Ճամբայ։

ՈՒՂԻՂ, droit, oite, vertical, ale (*pl. verticaux*), dressé, ée, direct, ecte (գիծ-եէր. Եէր'. ուղիակի մէջ կը Հնչի pas ոմանց գիծ-), *adj.* || droit, oite, juste, probe, *adj.* || correct, ecte, *adj.* || orthodoxe, *adj.* V. Ուղղակի։

ՈՒՂԻԼ, torrent, *sm.*, avalaison, avalasse, ravine, *sf.*

ՈՒՂԻԼՆԱՀԱՍ, torrentueux, euse, *adj. Un ruisseau —.*

ՈՒՂԻՈՐԻՆ, comme un torrent, *adv.*

ՈՒՂՂԱԳԾԱՒ, rectiligne, *adj. Triangle —.*

ՈՒՂՂԱԳԾԻՔ (էնիի նախաձի

երկրաչափական քառծռութիւն), orthographie, *sf.*

ՈՒՂՂԱԳՐԱԿԱՆ, orthographique, *adj.* [*va.*

ՈՒՂՂԱԳՐԵԼ, orthographier,

ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, orthographe, *sf.* Նոր —, — nouvelle. Նորաձեւր —, V. Նորագրութիւն ։ Հին —, — ancienne. [լաս ։

ՈՒՂՂԱԴԻԱՆ, V. Ուղղահա-

ՈՒՂՂԱԹԵՒ, orthoptère, *adj.* et *sm.* [leux, euse, *adj.*

ՈՒՂՂԱԼԻՑ (ուկր, փայտ), moel-

ՈՒՂՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (ուղիղ խօսելու արուեստ), orthologie, *sf.*

ՈՒՂՂԱԿ (յետին կողմն ուղղոյ), cervelet, *sm.*

ՈՒՂՂԱԿԱՆ, nominatif. *sm.*

ՈՒՂՂԱԿԱՐԾ, orthodoxe, *adj.* *Cette opinion sur l'essence de la poésie n'est pas —.*

ՈՒՂՂԱԿԻ, droit, droitement, en droiture, directement, correctement, *adv.*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ, perpendiculaire, *adj.* ‖ vertical, ale (*pl. verticaux*), *adj.*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵՑԱԲԱՐ, perpendiculairement, *adv.*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵՑՈՒԹԻՒՆ, perpendicularité, verticalité, *sf.*

ՈՒՂՂԱՀԱՒԱՏ, orthodoxe, *adj.* *Cet auteur est —.* Կը գործածուի իբր *sm.* *Les —s et les hérétiques.* —քն, les vrais croyants. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուղղադաւան, Ուղղափառ ։

ՈՒՂՂԱՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, orthodoxie, *sf.* Կ'ըսուի եւ Ուղղափառութիւն ։

ՈՒՂՂԱՄԱՆԿԱԿԱՆ, orthopédique, *adj.* *Appareil, traitement —.* — բժիշկ, orthopédiste, *adj.* et *s.* *Médecin —.*

ՈՒՂՂԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ (տղայոց մարմնոյ ծռելութիւններն ուղղելու արուեստ), orthopédie, *sf.*

ՈՒՂՂԱՄԻՏ, probe, *adj.* Այր — եւ իմաստուն, prud'homme (*pl.* des *prud'hommes*), *sm.*

ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, probité, prud'homie

ՈՒՂՂԱՅԻՆ, cérébral, ale (*pl. cérébraux*), *adj.* *Nerfs cérébraux. Congestion cérébrale.*

ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆ, rectangle, *adj.* *Un parallélogramme —.* — ձեւ, rectangle, *sm.* *Tracer un —.*

ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆԱՅԻՆ, orthogonal, ale, *adj.*

ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆԻ, rectangle, rectangulaire, *adj.* *Une figure, un triangle rectangulaire.* orthogonal, ale, *adj.*

ՈՒՂՂԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ (տեսակ մը ընչարգելութիւն), orthopnée, *sf.* Կ'ըսուի եւ Որթոփնիայ ։

ՈՒՂՂԱՊԷՍ, V. Ուղղակի ։

ՈՒՂՂԱՐԻՑ, directe, *sf.*

ՈՒՂՂԱՓԱՌ, orthodoxe, *adj.* *Cet auteur est —.* Կը գործածուի եւ իբր *sm.* *Les —s et les hérétiques.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ուղղահաւատ, Ուղղադաւան, Որթոդոքս ։

ՈՒՂՂԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, orthodoxie, *sf.*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուղղահաւատութիւն ։

ՈՒՂՂԱՓՈԽԵԼ, réformer, *va.* — *un édit (հրովարտակ. հրամանագիր), une déclaration.*

ՈՒՂՂԵԱԿ, V. Դեկ ։

ՈՒՂՂԵԼ, dresser, redresser, rendre droit, *va.* ‖ adresser, *va.* ‖ diriger, conduire, gouverner, régler, *va.* ‖ corriger, rectifier, amender, *va.* ‖ ramener dans la bonne voie, corriger, *va.* ‖ réformer, rétablir, *va.* ‖ élever, ériger, dresser, braquer, *va.* Իւր սխալներն —, corriger, réparer ses fautes. Ինքզինք —, se corriger, *vpr.* Թէ որ ինքզինք չուղղէ, քարը գլխուն, s'il ne se corrige

pas, tant pis pour lui. — ժամացոյց մը, régler une montre.

ուղղելի, corrigible, rectifiable, réformable, *adj.*

ուղղեղուղեղ (ընտրելագոյն մասն), moelle, *sf.* *Tirer, extraire la — d'un bon livre.* quintessence, *sf.* *J'ai tiré la — de cet ouvrage.*

ուղղընթացական, orthodromique, *adj.* *Ligne —.*

ուղղընթացութիւն (ափսարի չորս կողմերէն դէպ ի մէկը ճանուն ուղիղ ընթացք), orthodromie, *sf.*

ուղղիչ, dirigeant, ante, rectificatif, ive, *adj.* || directeur, trice, *adj.* *Comité —.* || directeur, *s.*; correcteur, recteur, *sm.* — գեղխուրեացց, V. Գեղխուրիւն.

ուղղորդ, droit, *m.* droite, *f.*, direct, ecte (գէ-եէր, եէր'. առակաձի մէջ կը ճնչուի բաս ոմանց գէ-ե), *adj.* || directement, perpendiculairement, à pis (բէ՛ք), *adv.* — գծիւ, à plomb (բլոմ), *adv.* *Le soleil tombe à plomb sur les habitants de la zone torride* (այրեցեալ, այրեցական, ցամաքեալ գօտի. բոցաշունչ աշխարհ).

ուղղութիւն, direction en ligne droite. || droiture, rectitude, justesse, probité, prud'hommie, *sf.* || correction, *sf.* || rectification, *sf.*, amendement, *sm.* || direction, *sf.* || réforme, réformation, *sf.* || sens (—ի-, բաս Ակադիմիոյ. —ի, բաս Լիդրի), *sm.* — (ուղմամբ), tendance, *sf.* Ձիոյ —, verticalité, *sf.* կծիռ —, perpendicularité, *sf.* Արդարակորով —, V. Արդարակորով. Ուղղութեամբ բերել, corriger, redresser, *va.* Ուղղութեամբ գալ, se corriger, se redresser, se réformer, *vpr.* Ջուգաձեռակաձ ուղղութեամբ, V. Ջուգաձեռակի.

ուղղուկ (չորս մասնաչափ), palme, *sm.*

ուղտ (դեվ), chameau, *sm.* Մատակ, էգ —, femelle du —, chamelle, *sf.* *Du lait de chamelle.* Ցանիկ — (հեծիր դեվ-է), — d'Arabie, dromadaire, *sm.* Բարձրատուն է —, le — est haut de jambes. Ներս —ու, poile de —, testif, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շատուն.

ուղտատրծուն (բեռն ուղտու), chamelée, *sf.*

ուղտատմտեր (կաթնաբոյծ եւ որոնող անասուն մը), vigogne, *sf.* կ'բսուի եւ Մալուդ, վիկուճայ.

ուղտապան (դեվ-ի), chamelier, *sm.*

ուղտափոխ (դեվ դէ-ի), V. Ակիաճ. [*sf.*

ուղտտծեր, peau de chameau,

ուռայ, trait, *sm.*, gorgée, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս կում, Պուս.

ուռայեց, inutile, *adj.* *Un travail —. Voilà bien des paroles —s.*

ուռանդ (տեսակ մը մժեղ. ի-ի-ի), moustique, *sm.* V. եւ Մժեղ, Մժղուկ. [*adv.*

ունանգամաբար, habituellement,

ունանգամական, habituel, elle, routinier, ière, *adj.* || routinier, ière, *s.*

ունանգանալ, s'habituer, s'accoutumer, *vpr.*

ունանգացունել, habituer, accoutumer, *va.*

ունանգութիւն, habitude, routine, *sf.* Ընդհանրութեամբ, par routine, *adv.*

ունայն, vide, *adj.* || vain, *m.* vaine, *f.*, inutile, *adj.*

ունայնանաց, rabâcheur, euse, *s.* *Un vieux —.*

ունայնանալ, rabâcher, *vn.* *Il ne fait que —.* կը գործածուի եւ իբր *va.* *Il rabâche toujours les mêmes choses.*

ունայնամտանութիւն, rabâcherie, *sf.*

ունայնամիտ, vaniteux, euse, *adj.* et *s.* Կ'բռնի ճաեւ Ըղծուճայնամիտ։

ունայնամտութիւն, vanité, *sf. Il est plein de —.* Հայերէն կ'բռնի եւս Ըղծուճայնամտութիւն։

ունայնանալ, se vider, *vpr.* ‖ s'évanouir, devenir vain, inutile. ‖ se dégarnir, se dépouiller, se priver, *vpr.*

ունայնապարծ, vain, *m.* vaine, *f. adj. C'est un homme fort vain.* [*sf.*

ունայնասիրութիւն, vanité,

ունայնացնել, rendre vain, inutile, détruire, *va.*

ունայնութիւն, vanité, *sf.* ‖ inutilité, futilité, *sf.*

ունել, avoir, tenir, occuper, posséder, *va.*, jouir de, *vn.* ‖ tenir, contenir, retenir, arrêter, saisir, prendre, *va.*, s'emparer, *vpr.* ‖ contenir, renfermer, enfermer, *va.* ‖ porter, supporter, soutenir, *va.* ‖ pouvoir, savoir, *va.*

ունելեակ (է—ա), pincette, *sf.* V. եւ Լուսիս։

ունելիւր (ի—լ—), pincette, *sf. Donnez-moi la —. Une paire de —s. Attiser le feu avec des —s.* tenaille, *sf. Des —s à attiser le feu.* Հայերէն կ'բռնի եւս կոյծակալ, կայծան։ Մեծ — (վառարանի), pince, *sf. Il faut prendre cette bûche (կոճղ) avec la —.* — (արուեստաւորաց), V. Լուսիս։ Փոքրիկ — (արուեստաւորաց), V. Ունելեակ։

ունենալ, avoir, posséder, *va.*, jour de, *vn.* ‖ porter, *va.* Ինքնուին —, dépendre, tenir, *vn.* Ղորեղ —, retenir, *va.* Միտումն —, se porter, *vpr.* Իշխանութիւն —, pouvoir, *va.* Ա'յլ եւս զօրութիւն չ—, V. Զօրութիւն։

ունեւոր, riche, pécunieux, euse, *adj.*

1. **ունցուած** (Ոչ սպիտացուց. Սիկիլիայոյց դրամ մր), once, *sf.*

2. **ունցուած** } (Հռովմայեցւոց լեռ
ունկի } [livre] տասներկուերորդ մասր, տյսինքն 27 գրամ եւ 266), once, *sf. Une demi- —. Une — et demie.*

ունկն (ակռնջ. է—է), oreille, *sf.* — դնել (մեկ ընել, դնել), prêter l'—, être aux écoutes, écouter, *va.* — դնել (բժշկաց), V. Ակռնջել (բժշկաց)։

ունկնաբոյծ, le lobe de l'oreille. Կ'բռնի եւս Ակռնջբոյծ, Բլթակ ունկաց (V. Բլթակ 1)։

ունկնամոյս. V. Ակռնջամոյս, Ակռնջմռուկ։

ունկնդիր (լսող, լսելի), auditeur, trice, *s. Ce prédicateur a toujours un grand nombre d'—s. Il émeut (կը յուզէ), il attendrit ses —s.* écouteur, euse, *s.* ‖ écoutant, ante, *adj.* ‖ — (լսող. ուսուկերս), auditeur, *sm. Ce professeur a beaucoup d'—s, n'a point d'—s.* ‖ — (դասատար կամ խորհրդակից որ իրաւունք չունի իւր կարծիքն յայտնելու կամ բան ձգելու), auditeur, *sm.* et *adj. Juge, conseiller —.* — (Կ'բռնի ընդ խաղ) écoutant, *sm. Ce beau discours ravit les —s.* — ի խորհրդեւոն Տէրութեան, auditeur au conseil d'État. — դեսպանի Հռովմայ Բանակ այսպէսին, auditeur de la nonciature. — լինել, բլլալ, prêter l'oreille, être aux écoutes, écouter, *va.*

ունկնդրարան (ի ունկնդրարան), auditoire, *sm. Ce professeur, ce prédicateur a toujours un nombreux, un bel —.* audience, *sf. Toute l'— en fut scandalisée, en fut émerveillée.*

ՈՒՆԿՆԴՐԵԼ, prêter l'oreille, écouter, *va.* [coute.

ՈՒՆԿՆԴՐՈՂ ՓՈՑՐ, sœur écoute.

ՈՒՆԿՆԴՐՈՑ (ծածուկ մեկի բնելու տեղ), écoute, *sf.*

ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, audience, *sf.* — (բժշկաց), V. Ակալնդութիւն. Տեղի, սրահ ունկնդրութեան, auditoire, *sm. Un vaste —. Des qu'il fut entré dans l'—.* audience, *sf. On le mit hors de l'—.* Հայեցէք կ'բսուի եւս Լսարան, Հանդիսարան.

ՈՒՆՁԻ (բիր), nez (Դ), *sm.*

ՈՒՆՁ (մուր ծխանի), suie, *sf. La cheminée est pleine de —. Noir comme —, comme de la —.*

ՈՒԶ, mémoire, *sf.* || connaissance, *sf.* || tard, *adj.* et *adv.* Ա-մեներ —, au plus tard. Շատ —, trop tard; après coup. Աւելի —, plus tard. Ձեզմէ աւելի —, plus tard que vous. — առեր, tard, sur le —. — մնալ, rester tard, être en retard, tarder, retarder, *vn.* — դնել, faire attention, être aux écoutes, écouter, *va.* Ց— առնել, se souvenir, *vpr.* Ց— առնել, արկանել (յիշեցուցել), rappeler, *va. Rappelez-moi à son souvenir.* —ի —ով, —ի մտօք, attentivement, *adv.*

ՈՒՇԱԱՐՁԱԿԱՆ (անզգայականի), cataleptique *adj.*

ՈՒՇԱԱՐՁԵԱԼ (անզգայացած), cataleptique, *adj.*

ՈՒՇԱԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (անզգայանալը. հիւանդութիւն մ'է), catalepsie, *sf.*

ՈՒՇԱՌԵՐԵԼ, rappeler, faire ressouvenir, *va.* || faire revenir d'un évanouissement, *va.* Ուշաբերեցին զնա, on l'a fait revenir de sa pâmoison. V. Ուշաբերիլ.

ՈՒՇԱՌԵՐԻԼ, revenir, recouvrer sa connaissance, reprendre connaissance, reprendre ses sens, l'usage de ses sens, ses esprits, *va.*

ՈՒՇԱԴՆԱՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, perdre toute connaissance, pâmer, *vn.*, se pâmer, *vpr.* Կ'բսուի ցաեւ Ուշաթափ լինել.

ՈՒՇԱԴԻՐ, attentif, ive, *adj.* V. եւ Ուշադիր. — եղիր, soyez —.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, V. Ուշադրութիւն.

ՈՒՇԱԹԱՓ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, perdre toute connaissance. Հայեցէք կ'բսուի եւս Ուշագնաց լինել.

ՈՒՇԱԹԱՓԻԼ, pâmer, *vn.*, se pâmer, *vpr.* V. եւ Ուշագնաց լինել.

ՈՒՇԱԿԱԼ, attentif, ive, éveillé, ée, appliqué, ée, *adj.*

ՈՒՇԱՄՈՌԱՑՈՒԹԻՒՆ, amnésie, *sf.*

ՈՒՇԱՆԱԼ, V. Ցապտղել (2), կամ Ցապադիլ. Շատ կ'ուշանայ դառնալու համար, il est bien longtemps à revenir. Ինչու այսչափ ուշացար, pourquoi avez-vous tant tardé? Ես դառնալու մ'ուշանամ, ne tardez pas à revenir. Դառնալու, ուրեք գալու չեմ ուշանար, je ne tarderai pas à revenir.

ՈՒՇԱՑՈՂ, retardatoire, *adj.*

ՈՒՇԱՑՈՒՆԵԼ, V. Ցապտղել (1), կամ Ցապադեցուցել.

ՈՒՇԱԻՈՐ, attentif, ive, *adj.*

ՈՒՇԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, attention, *sf.*

ՈՒՇԻՄ, intelligent, ente, *adj.*

ՈՒՇԻՄՈՒԹԻՒՆ, } intelligence,
ՈՒՇՄՈՒԹԻՒՆ, } *sf.*

ՈՒՇԱՆ (չիչ-ան գօ-), merde du diable, assa fœtida (---- ֆէ-տիտ-).

ՈՒՈ (ճիւղ որթոյ), sarment, *sm.*

ՈՒՈՒԱԾ, V. Ուռուցեալ.

ՈՒՈՒՆԱԼ, V. Ուռիլ.

ՈՒՈՒՆԱԿ (տեսակ մ'եղջերու), orignal, *sm.*

ուռենի (-ե՛ն-ի), saule, *sm.*

ուռենուտ, saussaie, *sf.*

ուռեցնել, gonfler, enfler, bouffir, boursoufler, *va.* փչելով —, insuffler, *va.*

ուռեցք, enflure, tumeur, boursouflure, bouffissure, *sf.*, gonflement, *sm.* կարծր եւ ան-ցաւ —, V. կոկոն.

ուռիկ, tumeur, *sf.*

ուռի, V. լուեցի. վ. արտասր —, saule pleureur.

ուռիլ, gonfler, *vn.*, se gonfler, *vpr.*, enfler, bouffir, boufer, *vn.*

ուռկան (-կ), filet, rets, épervier, *sm.* գետի մեծ —, chalon, *sm.* ծիւնոս (ֆ-լ-ա՛-ֆ գ-լ-ե՛կ-ը) nրալու —, thonnaire, *sf.*

ուռկանաբեր, V. ձաննքնկէց, ձաննցող.

ուռկանաբերութիւն, V. ձաննքնկեցուիքիւն, ձաննցողուիքիւն.

ուռկանաւոր, V. լուռկաննարկ, ձաննքնկէց, ձաննցող.

ուռն (ւ-ր՛ն), marteau, *sm.* — *d'orfèvre, de tailleur de pierres. Battre avec le* —. martel, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս կռաճ, Մսուն. || — (փայտ կամ քար ճեղքելու գործի), coin, *sm.* կ'բսուի ճաեւ փին. — դրաճ, V. լուճակ, Դռնճաիար, Ճկիկ.

ուռնակ (ւ-ր՛ն-ա՛կ), marteau de porte, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս լուռճ դրաճ (ուռն), Դռնճաիար, Ճկիկ.

ուռոտ, enflé, ée, gonflé, ée, bouffi, ie, boursouflé, ée, *adj.* —f, V. լուեցք.

ուռուցանել, enfler, gonfler, bouffir, boursoufler, *va.* || tumefier, *va.* ծուռերն — (առ բարկութեան), bouffer, *va.* — *de colère.*

ուռուցեալ, enflé, ée, gonflé, ée, bouffi, ie, boursouflé, ée, *adj.* — (բանի), boursouflé, ée, *adj.* 1. **ուռուցիկ** (լ-ր՛ն), bouffant, ante, *adj.* — (բանի), enflé, ée, *adj.* — նն, boursouflage, *sm.* *Son discours n'était que* —. — եւ չափազանց խօսքեր, bouffissure, *sf.* — կերպ, enflure, *sf.* 2. **ուռուցիկ** (ճոռոմ, ճոռոմաբան. ե-լ՛-ե-լ, ե-լ՛), *adj.* *Parler d'un ton solennel.*

ուռուցուածք, } enflure, *sf.*, **ուռուցումն**, } gonflement, *sm.*, bouffissure, *sf.*

ուս, épaule, *sf.* լայն —եր ունենալ, avoir une bonne carre. —երը բօքվել, վեր վերցուել (ի ցաւն տնանուքեան, արհամարհանքեան), hausser, lever les —s. —ը զարնել, mettre sur ses —s. Մէկուն —ը ըոյել, V. Շոյել.

ուսագիր, V. լուսանց.

ուսանիլ, apprendre, étudier, *va*; étudier, *vn.*, s'instruire, *vpr.* — ի բերան (բերնուց սորվիլ), apprendre par cœur.

ուսանիլ (ուսեալ լինել), s'apprendre, s'étudier, *vpr.*

ուսանող, étudiant, *sm.*

ուսանոց, épaulette, *sf.*

ուսապան, épaulière, *sf.*

ուսեալ, instruit, ite, étudié, ée, *adj.* — լինել, V. լուսանիլ.

ուսել, épauler, *va.*

ուսի, } avalanche, *sf.* *La* **ուսին**, } *chute d'une* —. *Ce village a été détruit par une* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Հիւս ձեռն (հ-ե-ս), Ձիւնակոյս.

ուսմունք, mathématicien, *sm.* — մարդկային հոգեկան [humanités] ի ճեմարանի [lycée], ի վարժարանի [collège], humaniste, *sm.* կ'բսուի եւս Ձափազէս, Մաթեմատիկոս.

ուսմունքական, mathématique, *adj.* *Vérité, justesse* —. Հայերէն

կ'ըսուի նաեւ Չափագիտական, Մաթեմատիկեան։

ՈՒՍՈՂԱՊԷՍ, mathématiquement, *adv.* — *parlant.* Կ'ըսուի նաեւ Չափագիտօրէն, Մաթեմատիկապէս։

ՈՒՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, mathématique, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Չափագիտութիւն, Մաթեմատիկեան գիտութիւն (**ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԵԱՆ**. V. եւ Գիտութիւն)։

ՈՒՍՈՒՄ, } étude, *sf.*; institution, *sf.*, enseignement, *sm.* Առանձին, մասնաւոր ուսմունք, des études spéciales. — հոգեւորականութեան, mystique, *sf.* — արուեստական յիշողութեան, V. Մնիմոնութիւն։ — փիլիսոփայութեան, V. Փիլիսոփայութիւն։ — ընել, étudier, *vn.* Երեք ամսէն իր ուսմունքը լմնցուցած պիտի ըլլայ, il aura fini ses études dans trois mois. Տարուան մը մէջ լմնցուց ուսմունքը, il a fini ses étude en un an.
ՈՒՍՈՒՄՆ, }

ՈՒՍՈՒՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, traité, *sm.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, scientifique, *adj.* Կ'ըսուի նաեւ Գիտնական։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԻՑ, condisciple, *sm.* [tudes, *sm.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱՊԵՏ, préfet des é-

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ, studieux, euse, *adj.* || philomathique, *adj.* *Société* —.

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, philomatique, *adj.* *Société* —. [*sf.*

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, étude,

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԵԼ, étudier, *va.* Մարդկան բնաւորութիւնը —, — les hommes.

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍՐԱՀ, salle d'étude, *sf.* [նասէր։

ՈՒՍՈՒՄՆԱՏԵՆՉ, V. Ուսում-

1\. **ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ** (դասարան [ի դպրոցս]), étude, *sf.* *Les —s de ce collège sont vastes et bien aérées.*

2\. **ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ** (դպրոց), institution, *sf.* *Ouvrir une* —.

ՈՒՍՈՒՑԱՆԵԼ, enseigner, apprendre, professer, instruire, montrer, *va.*

ՈՒՍՈՒՑԱՆՈՂ, V. Ուսուցիչ։

ՈՒՍՈՒՑԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Ուսուցչութիւն։

ՈՒՍՈՒՑԻՉ, professeur, *sm.* — *de* կամ *en philosophie.* — *de grec, de langue grecque.* — *de mathématiques, de piano.* Կ'ըսուի եւ յիգականն. *Mlle Agnesi fut une mathématicienne célèbre, et — à Bologne.* maître, *sm.* — *de français.* précepteur, *sm.* *Les philosophes sont les —s du genre humain.* || enseignant, ante, *adj.* — մարդկական հրահանգաց (humanités), humaniste, *sm.* Կ'ըսուի վերադրաւ (adjectif). *Un bon, un savant* —. *C'est un excellent, un médiocre* —. — մարդկական հրահանգաց եւ փիլիսոփայութեան հաւանեալ ի վարժապետանոցէ (université), maître ès arts. — տարրական հրահանգաց, maître d'école. — մանկանց (կ'ըսուի արհամարհանօք), pédant, *sm.* Կին —, V. Վարժուհի։

ՈՒՍՈՒՑՈՒԹԻՒՆ, enseignement, *sm.* Սկզբնական, երկրորդական —, l'— primaire, secondaire. Առանձնավարժ, իրերավարժ, համայնավարժ —, — individuel, mutuel, simultané.

ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ, professoral, ale (*pl. professoraux*), *adj.* *Ton* —. préceptoral, ale (*pl. préceptoraux*), *adj.* *Ton* —. *Gravité préceptorale.* préceptorial, ale, *adj.*

ՈՒՍՈՒՑՉՈՒԹԻՒՆ, professorat, *sm.* *Durant son* —. — (կ'ըսուի արհամարհանօք), pédanterie, *sf.*

ՈՒՍՏԵՔ, de quelque part, de

quelque endroit, *adv.* Ոչ —, de nulle part, d'aucun côté, d'aucune part.

1. **ԱԲՑԵ**, de quoi, dont, *adv.*; par conséquent, *adv.* || d'où, par où, ainsi, c'est pourquoi, *conj.*

2. **ԱԲՑԵ՞**, d'où? de quel endroit? par où? Ուսքի ես, d'où es-tu? Ուսքի կուգաս, d'où viens tu? Ուսքի կը ճանաչես զիս, d'où me connais tu?

ԱԲՈՍՔ(արու զաւակ. ԹԼԼ՞), fils (Թէ՛. pus Լիդէի Թէ), garçon,*sm.*

ԱԲՏԵԼ, manger, *va.* || manger, dépenser, consommer,*va.*|| manger, ronger, corroder, *va.* Բոլոր ունեցուածն —, manger sa fortune, son bien. Շատ —, ունչափ —, manger beaucoup, être de grand vie, se piffrer, remplir son sac, son jabot. Չափէն աւելի —, manger trop, manger à l'excès, bâfrer, *vn.* Խիստ շատ եւ աղտոտ —, manger beaucoup et malproprement, goinfrer, *vn.* Քիչ —, manger peu, être de petite vie. Թուչնոյ չափ կերակուր — (խիստ քիչ —), manger comme une mauviette, être un pauvre mangeur. Հացկատակաբար —, chercher à manger aux dépens d'autrui, écornifler, *va.* Ուզածին չափ —, manger son soûl. Կտաւտ մը բան —, manger un morceau. — խմել, banqueter, bâfrer, *vn.* Աղէկ — խմել, se traiter, *vpr.* *Il se traite tous les jours magnifiquement.* Աչքերովն —, manger des yeux, être tout yeux. Ձիրար —, se manger,*vpr.* —ու սկսիլ, se mettre à manger, jouer des mâchoires. —ու վրայ լինել, բլլալ, être en train de manger. Ապրելու համար հարկ է —, il faut manger pour vivre.

ԱԲՏԵԼԻ, mangeable, comestible, *adj.* || mangeur, euse, *s.*

ԱԲՏԵԼԻՔ, manger, à manger, vivre կամ vivres, aliment, *sm.*, nourriture, mangeaille, *sf.*

ԱԲՏՈՍ, V. Ուտելիք.

ԱԲՏԻՃ (ՏԻ-ՃԻ), teigne, blatte, *sf.*, cafard, artison, *sm.* Ծաճիր — (պաճրոյ, ալեր, զգեստուց), mite, *sf.*

ԱԲՏԻՔ, V. Ուտող.

ԱԲՏԻՔ, gras, charnage, *sm.* — ուտել, faire gras. — պիտի ուտենք, nous ferons gras. Վաղուան — է, demain est gras.

ԱԲՏՈՂ, mangeant, ante, *adj.* *Je l'ai laissée bien buvante et bien mangeante.* || mangeur, euse, *s.* Ուրիշին հնչէն —, mangeur, euse, *s.*

ԱԲՏՈՒԻԼ, se manger, *vpr.* Անդրադարձօք կ'ուտուի այս, cela se laisse manger.

1. **ԱԲՐ**, où, *adv.* || tandis que (ԹՒՆԻՒ ԻՆ),*conj.* — որ, — տեղ, — տեղն որ, où, *adv.* — եւ, où que. — ուրեմն, à peine, enfin. — որ այլ բլլան, quelque part qu'ils soient.

2. **Ա՞ԲՐ**, où? dans quel endroit? Ո՞ւր եմք, où sommes nous? Ո՞ւր պիտի երթայ, où ira-t-il?

ԱԲՐԱՔ (ՏԻ-ՐԻ), erminette կամ herminette, *sf.*

ԱԲՐԱԽ, joyeux, euse, bien aise, *adj.* — լինել, բլլալ, V. Ուրախանալ.

ԱԲՐԱԽԱԿԻՑ, compagnon de joie. — լինել, բլլալ, prendre part à la joie de quelqu'un, partager la joie de quelqu'un, se conjouir, se réjouir ensemble, féliciter, *va.* լինել.

ԱԲՐԱԽԱԿՑԵԼ, V. Ուրախակից

ԱԲՐԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, conjouissance, félicitation, *sf.* — բնել, féliciter, *va.*

ԱԲՐԱԽԱՆԱԼ, se réjouir de, s'égayer, éprouver de la joie,

donner cours à sa joie, être bien aise. || faire noce. || se féliciter, *vpr*.

ՈՒՐԱԽԱԼՈՒՐ, joyeux, euse, *adj*. *Une joyeuse nouvelle.*

ՈՒՐԱԽԱՍԻՐՏ, joyeux, euse, *adj*. *Un homme —, fort —. Je suis tout — de vous voir.*

ՈՒՐԱԽԱՐԱՐ, joyeux, euse, *adj*. *Une joyeuse nouvelle.* réjouissant, ante, *adj*. *Un conte fort —.*

ՈՒՐԱԽԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, réjouir de, égayer, causer de la joie, *va*.

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ, joie, réjouissance, allégresse, liesse, *sf*. || réjouissances, *sfp*., festin, *sm*., bonne chère, *sf*. Ինքզինք ուրախութեան տալ, s'abandonner à la joie. Մեծ ուրախութեան մէջ լինել, լողալ, nager dans la joie. Մէկն ուրախութեամբ լցնել, լեցունել, combler quelqu'un de joie. Ուրախութենէն ինքզինք կորուսած է, il ne se possède pas de joie. Ուրախութեամբ, avec joie, joyeusement, *adv*.

ՈՒՐԱՆԱԼ, nier, renier, dénier, *va*. || renier, abjurer, désavouer, renoncer, méconnaître, *va*. Ինքզինք —, se renoncer, *vpr*. Հաւատքն —, renoncer à sa religion, renier sa religion, sa foi, apostasier, *vn*. *Le plus grand crime qu'un chrétien puisse commettre, c'est d'apostasier.* —ն, désaveu, reni, déni, *sm*., dénégation, *sf*.

ՈՒՐԱՆԱԼԻ, niable, reniable, *adj*. *Tous vilains* կամ *mauvais cas sont reniables.*

ՈՒՐԱՆՕՐ, où, *adv*.

ՈՒՐԱՑԱԾ, } renié, ée, *adj*.,
ՈՒՐԱՑԵԱԼ, } apostat, *adj*. *m*.

ՈՒՐԱՑՈՂ, renié, ée, *adj*. — Քրիստոսի, chrétien renié. V. Դենադարձ, Դենակորոյս։

ՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, apostasie, abjuration, *sf*. — (սրբոյն Պետրոսի), reniement կամ renîment, *sm*. — անձին, l'abnégation de soi-même, le renoncement à soi-même. Կ'ըսուի եւ Անձնուրացութիւն։ V. Ուրանալն (ՈՒՐԱՆԱԼ)։

ՈՒՐԱՑՈՒՄ, } V. Ուրանալն
ՈՒՐԱՑՈՒՄՆ, } (ՈՒՐԱՆԱԼ)։

ՈՒՐԱՑՈՒՆԵԼ, faire nier, faire renier, faire abjurer, *va*.

ՈՒՐԲԱԹ (ֆ..—ժ..), vendredi, *sm*. Աւագ —, կարեաց —, le — saint.

ՈՒՐԴ (ջրի ճամբայ), canal, *sm*., rigole, *sf*.

ՈՒՐԵՄՆ, ԱՊԱ ՈՒՐԵՄՆ, donc (տօն խօսքի մէջ եւ բաղաձայնէ յառաջ. *Allons donc* [տօն] *nous promener*. տօնք խօսքի սկիզբն ու վերջը. *Donc* [տօնք] *vous venez l'aider. Venez donc* [տօնք]. տօնք խօսքի մէջ եւ ձայնաւորէ յառաջ. *Votre frère est donc* [տօնք] *arrivé*), *conj*. Խորհիմ., ուրեմն գոմ, je pense, donc j'existe. Ապա ուրեմն, donc, *conj*.; par conséquent, *adv*. *Le soleil est levé, par conséquent il fait jour.* Ուրեմն, eh bien, *interj*. *Eh bien, le croiriez-vous?*

ՈՒՐԵՔ, quelque part, en quelque endroit, *adv*. || un, *m*. une, *f*. *adj*. Ամենայն — (ամէն տեղ), V. Ամենուրեք։ Ոչ —, en aucun lieu, nulle part.

ՈՒՐԻՇ, autre, *adj*. —ը, autre, *adj*.; autrui, *sm*. — կերպով, autrement, *adv*. — գաւազան մը, un autre bâton. — տներ, d'autres maisons. Ա՛ռ քեզի — մ'ալ, en voici bien d'un autre կամ d'une autre.

ՈՒՐԿԱՆՈՑ, léproserie, *sf*. *Il fonda une —.* maladerie, ladrerie, *sf*. *Être reçu dans une la-*

drerie. Հայերէն կ'բսուի եւս Բռոտաճոց։

ԱԲՐԱՒԹԻՒՆ, ladrerie, *sf.* V. եւ Բռոտութիւն։

ԱԲՐՈՑՆ, séparé, ée, différent, ente, distinct, incte (ԲԱ-ԲԵԼ, եւ բաս ոմանց ԲԱ-ԲԵԼԻ եւ ԲԱ-ԲԵԼԻՔ յառակացն, իսկ յիգակացն ԲԱ-ԲԵԼԻՔ'), particulier, ière, *adj.* || à part, séparément, en particulier, *adv.*

ԱԲՐԱՒ, spectre, fantôme, *sm.*

ԱԲՐԱՒԱԳԻՐ, croquis (Ք-ԵԻՔ), *sm. Le — d'un dessin. Faire le — d'une figure, d'un groupe.*

ԱԲՐԱՒԱԳՐԵԼ, croquer, *va. Ce dessin n'est que croqué.*

ԱԲՐԱՒԱԿԱՆ (տեսիլ), fantastique, *adj. Vision —.* || —, spectre, fantôme, *sm.* || simulacre, *sm.* || mânes, *smp.*, apparitions, *sfp. Il y a dans les campagnes bien des gens qui croient encore aux apparitions.* — Վեռելոց, fantôme, *sm.*, ombre, *sf.*

ԱԲՐԱՒԱԿԵՐՊԱՐԱՆ, fantasmagorique, *adj. Apparition —.* V. եւ Յուռւատեսիլ։

ԱԲՐԱՒԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, adoration des simulacres.

ԱԲՐԱՒԱՏԵՍԻԼ, fantasmagorique, *adj. Apparition —.* fantasmatique, *adj.*

ԱԲՐԱՒԱՑՈՒՑՄՈՒԹԻՒՆ, fantasmagorie, *sf.*

ԱԲՐԱՒԱՖԱՐ, graphite, *sm.*, plombagine, *sf.*

ԱԲՐԱՒԿ, lépreux, euse, *adj. Un homme —.* ladre, *adj. Il est —. Une femme —.* || lépreux, euse, *s. Les dix — de l'Évangile.* ladre, *m.* ladresse, *f. s. Une ladresse.* Հայերէն կ'բսուի եւս Բռոտ։

ԱԲՐԱՒԻՐ (Ւ-ՅԼ-Է), milan, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ցիփ։

ԱԲՐԳ (աճուռւճոնց տուճկ մ'Է. Է-Գ-ՆԷ ԻԿՅԷ ՕՐ-), thym (Բեղ), *sm. Les abeilles sucent le —.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Թիւմ։

Ա Փ (աւազմճ. Հ-Վ-Ը), pièce d'eau.

Ա ՓԻՏԵԱՆ (աճուճ ճերեսիկոսաց Բ ի դառուճ), ophite, *sm.* կ'բսուի եւս Օձապաես։

Ա ՓԻՏԻՒ (տեսակ մը կաճաչաղոյճ մարմարիոճ. ԲԼԼ-Ն ՀԲՓԲԷ), ophite, *sm.* կր գործածուի եւս իբր *adj. m. Membre —.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Օձակուճ։

Ա ՓՐԱՆՔ (բճձայ, ճուէր պատառազի, ժամուց, յիեղիէ), offrande, *sf.*

Ա Ք, quelqu'un, *m.* quelqu'une, *f.*, personne, *f. s.* || quelque, un, *m.* une, *f.*, certain, aine, *adj.* Ալր —, un homme. կին —, une femme. Բարձրաստիճան —, une personne de haut rang. Ամեճայն —, իւրաքանչիւր —, chacun, une, chaque personne.

Ձ

Ձ *(tcha)*, vingt-cinquième lettre de l'alphabet et dix-neuvième des consonnes. || sept cents, sept-centième.

Ձ, ne, pas. **Ձեմ ըսեր**, je ne dis pas. **Ձըսաւ**, il n'a pas dit. **Ձի գիտեր**, il ne sait pas.

ՁԱԶԴԵՑԻԿ, inefficace, *adj.*

ՁԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ, inefficacité, *sf.*

ՁԱԽՈՐԺԱԿԱՆ, } désagréable,
ՁԱԽՈՐԺԵԼԻ, } déplaisant, ante, fade, maussade, *adj.* **Ձախորժելի կերպով**, maussadement, *adv.*

ՁԱԽՈՐԺԻԼ, se déplaire, *vpr.*

ՁԱԿԵՐՏ, guillemet, *sm.* **Փակել —ի**, V. **Ձակերտել**.

ՁԱԿԵՐՏԵԼ (չակերտով զոցել), mettre des guillemets, guillemeter (*Je guillemette. Je guillemetterai*), *va.*

ՁԱՄԱՆ (*ի-ման*), cumin, *sm.*

ՁԱՄԻՉ (*ջա-մի-ճ*), raisin sec. — **Կորնթոսի, յոճիակաճ կղզեաց, Հռոմ —**, raisin de Corinthe.

ՁԱՄՁԱՐԱԿ (չրով եւ շաքարով եփուած պտուղ. *բեվեր. ֆոմֆօ-ր*), compote, *sf.* **Une — de poires, de pommes, de cerises.**

ՁԱՆԹ (հին եւ մաշած մուճակ), savate, *sf.*

ՁԱՆՁ (*ձի-ձր*), marc de raisin.

ՁԱՆՁԱԳԻՆ, piquette, boite, boisson, *sf.*, pressurage, *sm.*

ՁԱՁ (արմատ տալու համար գեշիցը ցնկուած ուռւոյ կամ կաղամախի ճիւղ. *Նիհ-լ. տ-լ-ր-ֆ-*), plançon, *sm.*, bouture, *sf.* — **ցնկել**, bouturer, *va.*

ՁԱՁՈՂԱԿ, malhabile, maladroit, oite, *adj.*

ՁԱՁՈՂԵԼ, ne pas réussir, jouer de malheur, avoir la main malheureuse, manquer, manquer son coup, échouer, tomber, succomber, *vn.*

ՁԱՁՈՂՈՒԹԻՒՆ, insuccès, *sm.* *Cet — ne doit pas le décourager.* non-réussite (*pl.* des *non-réussites*), *sf.* **Խաղալ չայողութեամբ**, jouer de malheur.

ՁԱՍՏՈՒԱԾ, faux dieux, divinité.

ՁԱՐ, mauvais, aise, méchant, ante, *adj.* || méchant, ante, malin, *m.* maligne, *f.*, malicieux, euse, malheureux, euse, scélérat, ate, sinistre, *adj.* || sacri, pant, *sm.* || mauvais génie, démon, *sm.* — **մսոք**, V. **Ձարութեամբ։ Շատ է ամէն Ձար — իւր**, à chaque jour suffit sa peine, c'est son mal. V. **Ձարիք**.

ՁԱՐԱՁԱՆՔ, funeste, chanceux, euse, *adj.* — **լինել**, **բլալ**, être malheureux, jouer de malheur. [*sf.*

ՁԱՐԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, adversité,

ՁԱՐԱԽՕՍ, méchante langue. **Այր —**, homme méchant.

ՉԱՐԱԲԱՐՈՅ, méchant, ante, malin, *m.* maligne, *f. adj.*

ՉԱՐԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, malignité, malice, *sf.*

ՉԱՐԱԲՈՅՆ, cacoèthe, *adj.*

ՉԱՐԱԳՈՅՆ, plus mauvais, pire, pis, *adj.* — բան, —ը, pis, *sm.*

ՉԱՐԱԳՈՐԾ, malfaisant, ante (մալֆէզան, -անթ), méchant, ante, malheureux, euse, scélérat, ate, *adj.* ‖ malfaiteur (մալֆէթէօռ), *sm. Il faut punir les —s.*

ՉԱՐԱԳՈՐԾԱԲԱՆԱԿԱՆ, maléfique, *adj.*

ՉԱՐԱԳՈՒՇԱԿ, sinistre, *adj.* — թռչուն, un oiseau de — présage.

ՉԱՐԱԴԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, sortilège, *sm. Il fut brûlé pour —.* sort, *sm. Ces pauvres gens disent qu'on a jeté un — sur les troupeaux d'un tel.* maléfice, *sm. Faire mourir des troupeaux par —.*

ՉԱՐԱՁԴԵՑԻԿ, maléfique, *adj.*

ՉԱՐԱԼԵԶՈՒ, langue de vipère, une bonne langue, méchante langue, médisant, ante, *adj.* et *s.* Այր —, homme méchant.

ՉԱՐԱԽՆԴԱՑՈՒԹԻՒՆ, maligne joie. [*sm.*

ՉԱՐԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, malveillant,

ՉԱՐԱԽՕՍ, une bonne langue, médisant, ante, *adj.* et *s.*; détracteur, *sm.*

ՉԱՐԱԽՕՍԵԼ, dire du mal de quelqu'un, médire (*Vous médisez. Médisez*) de quelqu'un, détracter, *v. a.* et *n.*

ՉԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, médisance, détraction, *sf.*, mal, coup de langue, *sm.* — ընել, V. Չարախօսել։

ՉԱՐԱԾՆՈՒՆԴ (այլայլութիւն գործարանաց հրէշաւոր), cacogenèse, *sf.*

ՉԱՐԱԿԱՄ, malveillant, ante, *adj. Il est — pour vous.* malévole, *adj.* ‖ malveillant, *sm. Les —s ont fait courir de fausses nouvelles.*

ՉԱՐԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, malin vouloir, malveillance, *sf. On attribue cet incendie à la malveillance.*

ՉԱՐԱԿԵՂ, chancre, *sm.* Ախտացեալ —ով, chancreux, euse, *adj.*

ՉԱՐԱԿԵՂԱՅԻՆ, chancreux, euse, *adj. Ulcère —.* [*sf.*

ՉԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, cacopathie,

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒ, malfamé, ée, diffamé, ée, *adj.* — առնել, V. Չարահամբաւել։

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒԵԱԼ, diffamé, ée, *adj.*

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒԵԼ, diffamer, *va.*

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒԻՉ, diffamateur, trice, *s. Insigne —.*

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱՒՈՒԹԻՒՆ, diffamation, *sf.*

ՉԱՐԱՀԱՒ, sinistre, *adj.*

ՉԱՐԱՀԻՒԹՈՒԹԻՒՆ, cacochymie, *sf.* [*adj.*

ՉԱՐԱՀՈՍ (բերան), cacostome,

ՉԱՐԱՁԱՅՆ (ձայն, նուագարան), criard, ard, *adj.*

ՉԱՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, cacophonie, *sf.*

ՉԱՐԱՂԷՏ, malheureux, euse, *adj. Une année, une guerre malheureuse.*

ՉԱՐԱՃՃԻ, malin, *m.* maligne, *f.*, malicieux, euse, mauvais, aise, *adj.* Արբուն եւ —, espiègle, *adj.* et *s.* Ոգի —, V. Ոգի։

ՉԱՐԱՃՃՈՒԹԻՒՆ, malice, espièglerie, *sf.*

1\. **ՉԱՐԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ**, V. Ողորմամահութիւն։

2\. **ՉԱՐԱՄԱՀՈՒԹԻՒՆ**, cacothanasie, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՂԹԱԿԱՆ, imprécatoire, *adj.*

ՉԱՐԱՄԱՂԹՈՒԹԻՒՆ (մաղթանք չար. անէծք), imprécation, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՂՁՈՒԹԻՒՆ, cacochylie, *sf.* [chylie, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, cacosmie, *sf.*

ՉԱՐԱՄԱՑԵԱՆ, libelle, *sm.* Կ'բառի եւս Պարաւագիր։

ՉԱՐԱՄԻՏ (ֆէֆէր ֆէֆ-), malintentionné, ée, *adj.* || — (էֆ-էֆէր ֆէրէֆ), malveillant, *sm.* || — (ֆէֆ-ֆ-ֆ-ը), songe-creux (*pl.* des *songe-creux*), *sm.* || — (ֆէրէֆ-ֆ-ը), songe-malice (*pl.* des *songe-malice*), *sm.*

ՉԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, malveillance, méchanceté, malignité, *sf.*

ՉԱՐԱՑՈՒ, malheureux, euse, rancunier, ière, *adj.* *C'est un homme rancunier.* || rancunier, ière, *s.* *C'est un* —. Չայերէն կ'բառի եւս Ոխակալ, Ոխապահ, Ֆիճաթազոյց, Ֆիճակալ։ [*sf.*

ՉԱՐԱՑՈՒԵՑՈՒԹԻՒՆ, rancune,

ՉԱՐԱՑՕՃԱՐ, mal né, *adj.*

ՉԱՐԱՆԱԼ, devenir méchant, se conduire mal.

ՉԱՐԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, tripotage, *sm.* [kodyle, *sf.*

ՉԱՐԱՆԻՒԹ, cacodyle կամ ka-

ՉԱՐԱՇՇՈՒԿ, sinistre, *adj.* [*adj.*

ՉԱՐԱՇՈՒՔ, malheureux, euse,

ՉԱՐԱՋԱՐ, très mauvais, le plus mauvais, le plus méchant, excessif, ive, extrême, abusif, ive, énorme, criant, ante, *adj.* || atroce, cruel, elle, sinistre, insupportable, misérable, *adj.* || méchamment, excessivement, extrêmement, *adv.* || atrocement, violemment, cruellement, sinistrement, désastreusement, joliment, misérablement, funestement, *adv* — գործել, user mal, mésuser, *vn.* *Mésuser de la confidence de quelqn'un.* — վարուիլ (մէկուն հետ), traiter durement, maltraiter, *va.* *Il l'a maltraité de coups, de paroles.*

ՉԱՐԱՕՏԻ, méchant, ante, malin, *m.* maligne, *f.*, mauvais, aise, malfaisant, ante (ֆ-ի-ը-ն, -ի-ր), *adj.*

ՉԱՐԱՕՏՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, malignité, malfaisance (ֆ-ի-ը-ն-ի-), *sf.*

ՉԱՐԱՕՐՏ, V. Չար։

ՉԱՐԱՕՏՈՒՆԴ, cacopragie կամ cacotrophie, *sf.* [*adj.*

ՉԱՐԱՕՏԵՂԻՒ, cacoplastique,

ՉԱՐԱՕՐՏՈՒԹԻՒՆ, V. Չարուրիւն։

ՉԱՐԱՐԱՐ, malfaisant, ante (ֆ-ի-ը-ն, -ի-ր), *adj.*

ՉԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, malfaisance (ֆ-ի-ը-ն-ի-), *sf.*

ՉԱՐԱՓԱՌ, hétérodoxe (էֆէ-ֆ-ֆ-ռ-ռ-), *adj.* *Opinion, docteur* —.

ՉԱՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, hétérodoxie, *sf.* *Il est suspect d'* —.

ՉԱՐԺԱՆԻ, indigne, *adj.*

ՉԱՐԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, indignité, *sf.*

ՉԱՐԻՔ, les maux (maĺhũ յոգնակիին), les malheurs, *smp.*, adversité, calamité, *sf.* || mauvaises actions, *sfp.* || mauvais traitement, *sm.* — գործել, faire du mal, *va.*, malfaire, *vn.* Ես — կրեցի, j'ai éprouvé beaucoup de malheurs.

ՉԱՐՁՈՑ, assa fœtida (ա-ա-ա ֆէրէ-ա-), merde du diable, galbanum (է-ը-ն-ռ-ռ), *sm.* Կ'բառի եւս Ոլայն։

ՉԱՐՁԱԿԻ (հաւգոյն), manquer, *vn.* Կ'բառի եւս Զարթոֆիլ։

ՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, méchanceté, malice, malignité, malfaisance (ֆ-ի-ը-ն-ի-), *sf.* Չարութիւնք, méchamment, malicieusement, malignement, *adv.* — ընել, faire de méchantes actions, malfaire, *vn.* *Il ne se plaît qu'à malfaire.*

ՉԱՐՁԱՐԱԿԱՆ, passible, *adj.* Մարմին —, chair —. Կ'բառի եւս Զարչարելի։

ՉԱՐՉԱՐԱԿԱՆԱԲԱՐ, passibilité, *sf.*

ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ, souffrance, tourment, torture, *sf.* — (հրհռանք), passion, *sf.* —ներ (հարուածք), mauvais traitements (coups).

ՉԱՐՉԱՐԵԼ, tourmenter, *va.* *On l'a si horriblement tourmenté, qu'il en est mort.* traiter durement, maltraiter, *va.* *Ce mari maltraite sa femme.* torturer, *va.* *Les brigands l'ont inutilement torturé pour lui faire dire où était son or.* faire souffrir, *va.*

ՉԱՐՉԱՐԵԼԻ, passible, *adj.* Մարմին —, chair —. Հայեցէք կ'բսուի եւս Չարչարական։

ՉԱՐՉԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, passibilité, *sf.* կ'բսուի եւս Չարչարականութիւն։

ՉԱՐՉԱՐԻԼ, V. Չարչարուիլ։

ՉԱՐՉԱՐՈՒԻԼ, être tourmenté, être maltraité, souffrir, *vn.* *Souffrir du froid, du chaud, de la faim, de la soif.* *L'armée allemande a beaucoup souffert dans sa marche, faute de provisions.* pâtir, *vn.* *L'armée pâtit beaucoup dans cette marche.*

ՉԱՒՍԱԼ, ne pas croire, ne pas ajouter foi.

ՉԱՒՍԱԼԻ, incroyable, *adj.*

ՉԱՒՍԱԼՈՒԹԻՒՆ, incrédibilité, *sf.* *L'— de cette opinion.*

ՉԱՓ, mesure, *sf.* || cordeau, *sm.* || mesure, dimension, étendue, *sf.* || mesure, *sf.* || module, *sm.* || mesure, modération, *sf.*, juste milieu, *sm.* || mesure, proportion, *sf.* || mesure, règle, *sf.*, bornes, limites, *sfp.* || mesure, *sf.* || âge viril, âge de raison, *sm.* — (դեղորայից ճիւռղ), dose, *sf.* — (երգի, եռաձայնութեան), mesure, *sf.* կանոնաւոր —, cadence, *sf.* Միջին —, médiocrité, *sf.* — (նաւուորի), nautonnier, *sm.* — (նաւուորի վանկերու —, mesure, quantité, *sf.* || —, mesuré, ée, modéré, ée, réglé, ée, *adj.* — ին, médiocre, *adj.* || — իմն, —ով, —ով իմն, avec կամ par mesure, moyennement, médiocrement, modérément, *adv.*; en vers. Աչի —ով, à vue d'œil. —ն անցուցանել, pousser trop loin, pousser jusqu'à l'excès; passer toute mesure, outrer; exagérer. Այս մարդն ինչ որ կ'ըսէ եւ ինչ որ կ'ընէ —ը կ'անցունէ, cet homme outre tout ce qu'il dit et tout ce qu'il fait. Այս —ը կ'անցունէ, cela passe toute mesure. — դնել, modérer, *va.* Դեղորայից ճիւռղ —ը նուազակել, դոզել, doser, *va.* իմքիմէ —ու մէջ բռնել, se tenir dans un juste milieu, se modérer, *vpr.* *Pourquoi vous emporter ainsi? modérez-vous un peu.* Մէկուն կարողութեան —ն իմանալ, mesurer la capacité de quelqu'un, jauger, *va.* *Je l'ai jaugé tout de suite.* Հագուստի —ն առնուլ, prendre mesure d'un habit. Անգր ման գ—, —էն անդին (չափազանց), outré, ée, *adj.* *Des louanges outrées.* Անանց —ոյ, —է դուրս (անչափ), sans mesure, outre mesure, *adv.* *Il ne faut pas faire travailler un cheval outre mesure.* par trop. *Il est par trop insolent.* à l'excès. *Porter l'insolence jusqu'à excès.* immodérément. *Boire, travailler* —. immensément. *Il est — riche.* *J'ai perdu* —. démesurément. *Son cœur se mit à battre* —. par-dessus les oreilles. *Il est endetté par dessus les oreilles.* Ալ —ը լեցուեցաւ, la mesure est comble.

ՉԱՓԱԳԱՏՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն չափուց եւ կշռոց այլեւ այլ ազգաց), métrologie, *sf.*

ՉԱՓԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, mathématique, *sf.* — անխառն կամ զօրծական, —s pures. — խառն, —s mixtes ou appliquées.

ՉԱՓԱԳԷՏ, mathématicien,*sm.* *Il est grand* —. géomètre, *sm.* *Newton fut un grand* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուսող, Մաթեմատիկոս ։

ՉԱՓԱԳԻՏԱԿԱՆ, mathématique, *adj Vérité, justesse* —. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ուսողական, Մաթեմատիկեան ։

ՉԱՓԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն թուոց, ձեւոց եւ չափմանց), mathématique, *sf.* *Problème de* —. Եր գործածուի նաեւ բազմաբար. *Cours de —s. Il sait les —s.* V. Չափողութիւն ։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուսողութիւն, Մաթեմատիկեան գիտութիւն (ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԵԱՆ), Չափաբերութիւն ։

ՉԱՓԱԳԻՏՕՐԷՆ, mathématiquement, *adv.* — *parlant.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ուսողաբար, Մաթեմատիկաբար ։

ՉԱՓԱՉԱՆՑ, exagéré, ée, excessif, ive, immodéré, ée, outré, ée, *adj.* V. Առանց չափոյ, Չափէ դուրս (ՉԱՓ) ։

ՉԱՓԱՉԱՆՑԵԼ, exagérer, *va.*

ՉԱՓԱՉԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, exagération, *sf.*, excès (Է+•Է), *sm.* Չափազանցութեան տանիլ, — ընել, V. Չափազանցել ։ [բանութիւն ։

ՉԱՓԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Չափա-

ՉԱՓԱՄՈՑ, } métrique, *adj.*

ՉԱՓԱԿԱՆ, } *Les vers grecs et les vers latins sont —s.*

ՉԱՓԱԿՑԵԱԼ, symétrique, *adj.* *Ordre* —.

ՉԱՓԱԿՑԻԼ, symétriser, *vn.*

ՉԱՓԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, symétrie, proportion,*sf.* Չափակցաբար, symétriquement, *adv.* *Des tableaux disposés* —. Իրարու նետ — ունենալ, V. Չափակցիլ ։

ՉԱՓԱՀԱՍ, } adulte, majeur,

ՉԱՓԱՀԱՍԱԿ, } eure,*adj.*; pubère, *adj.* et *s.* [majorité, *sf.*

ՉԱՓԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, puberté,

ՉԱՓԱՐԱՆ (ըէնքի մ'ամենայն մասանց համեմատութեան չափ), module, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐ, mesuré, ée, borné, ée, *adj.* || médiocre, passable, modéré, ée, modeste, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. Չափաւորապէս ։

ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆ, modéré, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, modérantisme, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐԱՊԷՍ, avec mesure, médiocrement, passablement, modérément, modestement, modiquement, supportablement, *adv.*

ՉԱՓԱՒՈՐԵԱԼ, tempéré, ée, *adj.* V. Չափաւոր ։

ՉԱՓԱՒՈՐԵԼ, borner, limiter, *va.* || tempérer, contenir, *va.* || réprimer, *va.* || restreindre, *va.* Ինքզինք —, se modérer, se réprimer, *vpr.*

ՉԱՓԱՒՈՐԻՉ, modérateur, trice,*s.* *Il est le — de son parti.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Չափաւորող ։

ՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, mesure,*sf.*, juste milieu, *sm.*, modération, modestie, *sf.* || médiocrité, *sf.* || tempérament, *sm.*

ՉԱՓԱՒՈՐՈՂ, modérateur, trice, *s.* *Il est le — de son parti.* կ'ըսուի եւս Չափաւորիչ ։

ՉԱՓԵԼ, mesurer, *va.* Ուրիշներն իր անձին վրայ —, — les autres à son aune. — (տակառը. Է•ԲԷՐ•Ր• ԷԲՎ+), jauger, *va.*

ՉԱՓԵԼԻ, mesurable, *adj.*

ՉԱՓՈՂ, mesureur, *sm.* Տակառ — (Է•ԲԷՐ•Ր•Վէ), jaugeur, *sm.* V. եւ Տակառաչափ ։

ՉԱՓՈՂԱԹԻՒՆ, métrique, prosodie, *sf.*

ՉԱՓՈՑՔ (չափ. չափաւորութիւն. հայ), mesure, *sf. Garder la — en tout. Il lui a parlé avec beaucoup de —.*

ՉԱՓՈՒՄ, ՉԱՓՈՒՄՆ, } mesurage, *sm.*

ՉԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ (հրացանը), manquer, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Չաւրձակիլ.

ՉԳԻՏՆԱԼ, ne pas savoir. Ըն-ճելիքը, բանիքը —, être au bout de son rôle, de son rôlet, de son rouleau, de son latin. Կատակ —, ne pas entendre plaisanterie.

ՉԳՈՑ, rien, néant, *sm.* Ան ի —է, à défaut de, au défaut de, faute de.

ՉԳՈՑՈՒԹԻՒՆ, manque, *sm.*

ՉԵԽ, V. Ցանդիմացուքիւն.

ՉԵԽԱԼ, V. Ցանդիմացնել.

ՉԵՂԵԱՆԱԼԻ, incorruptible, *adj. Le bois de cèdre passait autrefois pour —.*

1. **ՉԵՁ** (ճեաճ, ճեաձ [ծաղկի ճիւաճնդուքեաճ, ճառուածոց]. սպի), marque, *sf.*

2. **ՉԵՁ** (դաւարկ մաղ մեղեր), couvain, *sm.* [de ponce.

ՉԵՉԱՔԱՐ (քարէ —), pierre

ՉԵՒ, ՉԵՒ ԵՒՍ, } pas encore, *conj.*

ՉԷ, V. Ոչ.

ՉԷՉՈՏ, neutre, *adj.* || neutre, *sm. Cet adjectif latin est au —.* — Տէրութիւնք, neutres, *smp. Droit des —.* — կեցալ, մնալ, rester —. — գործել, V. Չէզոքացուցնել. իրեւ —, V. Չէզոքաբար, Չէզոքապէս.

ՉԷՉՈՏԱԲԱՐ, neutralement, *adv. Un verbe employé —.*

ՉԷՉՈՏԱԿԱՆ, neutre, *adj.*

ՉԷՉՈՏԱՆԱԼ, devenir neutre, se neutraliser, *vpr.*

ՉԷՉՈՏԱՊԷՍ, neutralement, *adv. Ce verbe est employé —.* V. եւ Չէզոքաբար.

ՉԷՉՈՏԱՑՈՒՄ, ՉԷՉՈՏԱՑՈՒՄՆ, } neutralisation, *sf.*

ՉԷՉՈՏԱՑՈՒՑԱԼ, rendre neutre, neutraliser, *va.*

ՉԷՉՈՏԱՑՈՒՑԻՉ, neutralisant, ante, *adj.* կը գործածուի իբր *sm. Un —.*

ՉԷՉՈՏՈՒԹԻՒՆ, neutralité, *sf.*

ՉԼԼԱ'Ց ԹԷ, ՉԼԼԱ'Ց ԱՐ, } de peur que, de peur de, de crainte que, de crainte de.

ՉԸՆԴՈՒՆԱԼ, refuser, désavouer, *va.*; décliner, *va.*

ՉԸՆԴՈՒՆԱԼԻ, reprochable, *adj.* [*sm.*

ՉԸՆԴՈՒՆԱԼՈՒԹԻՒՆ, désaveu,

ՉԺՈՒԺԱԼԻ, intolérable, *adj. La chaleur est —. Injure —.*

ՉԻՂԷ, V. Չղջիկ.

ՉԻՄԱՑՆԱԼ, ne pas entendre, ne pas comprendre, perdre, *va.*

ՉԻՉԽԱՆ (փշալից դափնի), houx (հա—), *sm.* Գգջի —, petit —, houx-frelon, housson, fragon, *sm.*

ՉԻՐ, fruit sec. — սալորոյ, pruneau, *sm. Manger des —x.* Կ'ըսուի եւս Չալորաչիր. — տանձի, V. Տանձ. — բզոյ, V. Չորաթուզ.

ՉԻՔ, il n'y a pas, il n'existe pas. V. Չգոյ. [*adj.*

ՉԼՈՒԻՐ (չլսուած), inouï, ïe,

ՉԼՍԵԼ, ne pas entendre, perdre, *va.* [*Un propos —.*

ՉԽՈՐՀԵԱԼ, irréfléchi, ie, *adj.*

ՉԽՉԽԻԿ (փեչէրդէնի ըմբէլը—ղը), claquet, *sm. On entend le bruit du —.* [loir.

ՉԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, mauvais vou-

ՉԿԱՑ, fluent, ente, *adj.* V. Չիք.

ՉԿԱՏԱՐԵԼ (խօսքը), manquer, *vn.*

ՉԿԵՆԱԼ, ne pas rester. Խօսքիցն վրայ ճլաստաց —, manquer à sa parole.

ՉԿԻՊԱՐԿԵԱԼ, inappliqué, ée, *adj. Procédé —.*

Ձ՛ԱՃԻԼ, désapprouver, *va.*

Ձ՛ԱՃՈՒԹԻՒՆ, désapprobation, *sf.* [*va.*

Ձ՛ԱՆՁՈՒՑՈՒՆԵԼ, manquer, *va.*

Ձ՛ԱՍՆԻԼ, manquer, *va.*

Ձ՛ԱՒԱՆԱԿԱՆ, invraisemblable, *adj. Ce fait est* —.

Ձ՛ԱՒԱՆԵԼ, ne pas consentir, V. Ձգուցիլ.

Ձ՛ԱՒՆԻԼ, ne pas approuver, trouver mauvais, désapprouver, improuver, *va.* [*Livre* —.

Ձ՛ԵՐԹԱԼ, irréfuté, ée, *adj.*

ՁԱՋԿ (ի՛ճի՛ ի՛—ը՛—), chauve-souris *(pl.* des *chauves-souris)*, *sf.*

ՁՄԵԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, excuse, *sf.*

ՁՄԵՆԻ, V. Չոյնի, Ձողալեճի, Դաւարայ.

ՁՄԻԱՒԱՆԵԼ, discorder, *vn.*

ՁՄԻԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ, désunion, discorde, mésintelligence, *sf.* — (ընտագարանաց), désaccord, *sm.* — (բարուց, վարդապետութեանց), incompatibilité, *sf.*

ՁՄՆԱԼԻ, fluent, ente, *adj. Les choses fluentes, opposées aux choses persistantes.* V. եւ Ձկայ.

ՁՄՇԿԵԼ, patiner, *vn.*

ՁՄՇԿՈՂ, patineur, euse, *s.*

ՁՄՇԿՈՒԹԻՒՆ (սառի վրայ չմուշկով սահիլը), patinage, *sm.*

ՁՄՈՒՇԿ, patin, *sm.*

ՁՄՏԱՒՈՒԹԻՒՆ, irréflexion, *sf. Cette bévue (վրիպակիւ. վրկպ. սխալանիւ) lui est échappée dans un moment d'* —.

ՁՈԱՋՈՂԵԼ, V. Ձաջողել.

ՁՈԱՐԴԵԼ, mésestimer, *va.*

ՁՈԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, mésestime, *sf.*

ՁՈԱՐՄԱՐԻԼ, ne pas convenir. Ինծի չի յարմարիր, il ne me convient pas. *Il ne me convient pas d'y aller.*

ՁՈՒՇԵԼ, oublier, *va. Vous avez oublié son nom sur votre liste.*

ՁՆԱՀԱՒԱՐՉԻԿ, surnaturel, elle, inouï, ïe, rare, *adj.*

ՁՆԱՐԷԿ (զառիկի կարմիր ծծրմբաւոր. էշրՀէշը ղբՆէի), sandaraque, *sf.*, réalgar, *sm.*

ՁՆՁՆԻՆ, de peu de prix, de peu de valeur, de peu de poids, peu considérable, peu important, léger, ère, frivole, futile, faible, très peu, petit, ite, minime, insignifiant, ante, *adj.* — բան, une affaire de bibus (գի՛—գի՛—).

ՁՈԴԱԼ, V. Իրթալ.

ՁՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, l'oubli des injures.

ՁՈՐ, sec, *m.* sèche, *f.*, desséché, ée, aride, *adj.* || à sec, *adv.* — պատարագ, messe sèche. — ճիւրք, V. Ձորաճիւրք.

ՁՈՐԱԲԵԿ, sec, *m.* sèche, *f.*, frugal, ale (*pl. frugaux*), *adj.* — հաց, du pain sec. — սեղան, table frugale, repas succinct.

ՁՈՐԱԹՈՒԶ (պաղատիս բզոյ. չոր բուզ), des figues sèches.

ՁՈՐԱԿԵՐ (չոր բաներ ուտող), xérophage (ի՛—օ՛—ի՛), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ձորաճաշակ, Աւտրճակեր, Ուծակեր.

ՁՈՐԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (չոր բաներ ուտելը), xérophagie (ի՛—օ՛—ի՛), *sf.*

ՁՈՐԱՃԱՇԱԿ, V. Ձորակեր.

ՁՈՐԱՆԱԼ, V. Ձորճալ.

ՁՈՐԱՆԻԹՔ (չոր նիւթ pf), matières sèches.

ՁՈՐԱՆՈՑ ([կտաւ, բուղթ] չորցուցելու տեղ), séchoir, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ձորարան.

ՁՈՐԱՐԱՆ, V. Ձորանոց.

ՁՈՐԱՑՈՒՆԵԼ, V. Ձորցուցել.

ՁՈՐԵՔԱՂԱՆ ԳՆԱՐ (ի՛—օ՛—ի՛ Բ՛ԼԱ՛ ի՛—ը՛), tétracorde, *sm.*

ՁՈՐԵՔԱՆԻՍՏ(հաստատուն մարմին, որ երկրաչափից), tétraèdre, *sm.* [*Capsule* —.

ՁՈՐԵՔԱՆԿԻՒՆ, tétragone, *adj.*

ՁՈՐԵՔԱՆԿԻՒՆ, quadrangu-

laire, *adj. Figure, pyramide* —. Չեւ —, figure —, *sf.*, quadrangle, *sm.* [*Calice* —.

ՉՈՐԵՔՐԱՃԻՆ, quadrifide, *adj.*

ՉՈՐԵՔՐԱՆՈՒԹԻՒՆ (ամբողջութիւն մը կազմող չորս թատերախաղ), tétralogie, trilogie, *sf.*

ՉՈՐԵՔՐԵՐԵՔԵԱՆ ՀԱՏԱԿ (երկրի մը), quadrilatère, *sm.*

ՉՈՐԵՔԳԻԾԱՆ, tétragramme, *adj.* — ամուսն Աստուծոյ (pas Հրէից), tétragramme, *sm.*

ՉՈՐԵՔԴԻՄԱՆ (պատկեր չորսնոյն), quadriforme), *adj.*

ՉՈՐԵՔԳՐԱՄԱՆ (մի մը արծաթ դրամ մը), tétradrachme (τέτρα-μ-ᾰ-χ-μ-ή), *sm.* եւ pas nմանց *sf.*, stater կամ statère (-τ-ῆ-ρ), *sm.*

ՉՈՐԵՔԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, tétradynamie, *sf.*

ՉՈՐԵՔԹԵՐԹԱՆ (ծաղիկ), tétrapétale, *adj.*

ՉՈՐԵՔՓԱՂԿԱՆ (pas մեկնագիտաց [botaniste]), quadriflore, *adj.*

ՉՈՐԵՔԿԻՆ, quadruple, *adj. Vingt est — de cinq.* —ն, quadruple, *sm. Il m'a vendu cela le — de sa valeur: il me l'a vendu au* —. [— *une somme.*

ՉՈՐԵՔԿՆԵԼ, quadrupler, *va.*

ՉՈՐԵՔԿՈՂՄԱՆ, quadrilatéral, ale, *adj.* — ձեւ (pas երկրաչափից [géomètre]), quadrilatère, *sm.*

ՉՈՐԵՔԿՈՒՏ (pas բնաւպատմից), tétragone, *adj. Capsule* —.

ՉՈՐԵՔՀԱՐԻՒՐ, quatre cents. *Հազար* — իրանիք, quatorze cents francs.

ՉՈՐԵՔՀԵՔԵԱՆ, quadrisyllabique, tétrasyllabe կամ tétrasyllabique *adj.* կ'բսուի նաեւ Չորեքվանկեան.

ՉՈՐԵՔՉԵՌՆԵԱՑ, quadrumane, *adj.* կը գործածուի եւս իբր *sm. Un* —.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹ, V. Չորեքշաբաթի.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, mercuriale, *sf. Le premier président fit une belle* —.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎ, mercuriale, *sf.*

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ, } mercredi,
ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ, } *sm. Le — des Cendres* (*or*, *յորեքշաբթի մոխրոց*). [drie, *sf.*

ՉՈՐԵՔՕՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, tétranդրեքՉԱՓԵԱՆ (տող բանաստեղծութեան չուսցաց եւ Հռոմխչեցւոց), tétramètre, *adj.*

ՉՈՐԵՔՊԱՏԻԿ, V. Չորեքկին. — լինել, V. Չորեքպատիկ.

ՉՈՐԵՔՊԱՏԿԵԼ, V. Չորեքկնել.

ՉՈՐԵՔՊԱՏԿԻԼ, quadrupler, *vn.* [trastyle, *sm.*

ՉՈՐԵՔՍԻՒՆԵԱՆ ՏԱՃԱՐ, tétրեքՎԱՆԿԵԱՆ, quadrisyllabique, tétrasyllabe կամ tétrasyllabique, *adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս Չորեքվանկեան.

ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆ, quatorze, *adj. num.* || —, — or, quatorze, *sm.*

ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, quatorzième, *adj. Louis, — du nom.* — or, quatorzième, *sm. Le — de la lune.* — մասն, quatorzième, *sm. Il est dans cette affaire pour un* —. || —, quatorzième, *sm. Il est le — de sa classe.* || —, — աստիճան, quatorzièmement, *adv.*

ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆՕՐԵԱՑ ԺԱՄԱՆԱԿ, quatorzaine (τ-ε-σ-σ-ε-ρ-ε-δ-ε-κ-ά-τ-η), *sf.*

ՉՈՐԵՔՏԵՐԹԻՒՆ (pas մեկնագիտաց [botaniste]), quadrifoliè, ée, *adj.*

ՉՈՐԵՔՕՐԵԱՑ, de quatre jours. Ջերմն —, fièvre quartaine.

ՉՈՐԻՑՑ, quatre fois.

ՉՈՐՆԱԼ, sécher, *vn.*, se sécher, se dessécher, *vpr.*

ՉՈՐՈՒԹԻՒՆ, sécheresse, aridité, *sf.* Պազերու —, xérasie (*ξηρασία*), *sf.*

ՉՈՐՍ, quatre, *adj. num.* — բուսակաճ, quatre, *sm.* — կտոր բլլալ, se mettre en quatre. V. եւ Չորք։

ՉՈՐՍԿՈՒՍԱԻՈՐ (պատատուկ, բուրդ), quadrillé, ée (*τετραγωνισμένος*), *adj. Une étoffe quadrillée. Papier —.*

ՉՈՐՍՀՆԵՐՉՈՒԹԻՒՆ (չորս կտոր ընկլլը [մանապարտը]), écartèlement, *sm.*

ՉՈՐՍՆՈՑ, quatre, *sm. Un — de cœur* (*μήρα. τετράφυλλον*).

ՉՈՐՍՎԵՑԵՒՆԻ, deux douzaines.

ՉՈՐՐՈՐԴ, quatrième, quatre, *adj.* ‖ —, quartier, *sm.* — or (ամսոյ), quatrième, quatre, *sm.* — յարկ կամ դասիկոճ (տաճ), quatrième, *sm. Tomber d'un —.* — մասն, quatrième, *sm.* — մասն ցարհուրդ, quarteron, *sm. Un — de pommes, de marrons.* — մասն ստացուածոց (պատ Հռովմէական իրաւագիտութեան), quarte, *sf.* — դաս (ի դպրոցս), quatrième, *sf.* ‖ — մի, quart, *sm.* ‖ —, — անգամ, quatrièmement, *adv.*

ՉՈՐՐՈՐԴԱՊԵՏ, tétrarque, *sm.* Կ'բսուի նաեւ Շամբպես։

1. **ՉՈՐՐՈՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ** (իշխանութիւն, պաշտ. չորրորդապետի), tétrarcat կամ tétrarchat (*τετραρχία*), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շամբսութիւն։

2. **ՉՈՐՐՈՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ** (չորրորդ մասն Տէրութեան կամ երկրի մը), tétrarchie, *sf.*

ՉՈՐՐՈՐԴԱԿ (սեւ եւ ճերմակ ծնողաց զաւակ), quarteron, onne, *s.* — նայեցք, quadrat aspect, quartile aspect. — ճեռաւորութիւն, quadrature, *sf.*

ՉՈՐՐՈՐԱԿ (չորեքտողեան չափաքան), quatrain, *sm.* ‖ — (չորեքտողեան տուճ), quatrain, *sm.* V. Չորսնոց։

ՉՈՐՐՈՑ, V. Չորքոտանի։

ՉՈՐՑՈՒՆԵԼ, sécher, dessécher, essuyer, rendre aride, *va.* ‖ mettre à sec, *va.* Ծխով —, saurer, *va.*

ՉՈՐՔ (չորս), quatre, *adj. num.* ‖ —, quatre, *sm. Le nombre —, de —.*

ՉՈՐՔՑԻՒՔ, quadrige, *sm. La course du —.*

ՉՈՐՔՈՏԱՆԻ (չորս ոտ ունեցող), à quatre pieds, quadrupède (*τετράπους*), *adj. Les animaux —s* (Comme *le chien, la brebis, le cheval, le bœuf*, etc.). կր գործածուի եւս իբր *sm. Les quadrupèdes vivipares, ovipares.* Հայերէն կ'բսուի եւս Չորրեք։

ՉՈՒ, V. Երբ։

ՉՈՒԱԿԱՌՔ (կարդա *Ջուակառք*. *ἁμαξίδιον τετράτροχον*), coche, *sm.*

ՉՈՒԱՆ (կարդա *Ջուան*), corde, *sf.* Բարակ —, cordeau, cordon, *sm.* Ղաւ խաւելու — (*ἐκτυπωτὴ ἐκτή*), cordelle, *sf.* (մէկը կախելու) —, licou կամ licol, *sm.* — հիւսել, corder, *va.* — ով կապել (բեռը), corder, *va.* — ով չափել, mesurer à la corde, corder, *va. Corder du bois.* — է փախած է, c'est un homme échappé de la corde. — խաղալ, jouer à la corde.

ՉՈՒԱՆԱԳՕՏԻՔ, frères mineurs, cordeliers, franciscains. Հայերէն կ'բսուի եւս Զուանաւորք։

ՉՈՒԱՆԱՄԱՆ (չուան մանող, ընդող. *ἐκτήτης*), cordier, ière, *s.*

ՉՈՒԱՆԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, corderie, *sf* [տիփ։

ՉՈՒԱՆԱՒՈՐՔ, V. Զուանագօտիք։

ՉՈՒԱՆԵԱՑ, de corde, *adj.*

ՉՈՒԱՆԵԱՂԱՑԱՑ, V. Ղարախաղաց։

ՉՈՒԱՆՁԳՈՒԹԻՒՆ, touage, *sm.*

ՉՈՒԱՌ (կարդա Չըւառ), malheureux, euse, misérable, *adj.*

ՉՈՒԱՌԱԿԱՆ, V. Չուառ։

ՉՈՒԱՌԱՆԱԼ, être malheureux. [misère, *sf.*

ՉՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ, malheur, *sm.*,

ՉՈՒԵԼ (կարդա Չըւել), V. Երթալ։

ՉՈՒԵՐԳ (*մարշ*), marche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քայլերգ։

ՉՈՒԽԱՅ, drap, *sm.* Լոնդոնիկ —, londrin, *sm.*

ՉՈՒԽԱՅԱԳՈՐԾ, fabricant de drap, drapier, *sm.*

ՉՈՒԽԱՅԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, draperie, *sf.*

ՉՈՒԽԱՅԱՎԱՃԱՌ, marchand de drap, drapier, *sm.*

ՉՈՒԽԱՅԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ commerce de drap, draperie, *sf.*

ՉՈՒԽԱՅԱՐԱՆ, draperie, *sf.*

ՉՈՒԽԱՅԵՂԷՆՔ, draperie, *sf.*

ՉՈՒՄ, V. Հոյն, Ջողալ։

ՉՈՒՆԵԼ, **ՉՈՒՆԵՆԱԼ**, ne pas avoir, manquer de. Այս մարդն ստակ չունի, cet homme manque d'argent. Ստակ չունիմ, je manque d'argent. Բանի մը պակասութիւն չունիմ, je ne manque de rien. Ա՛յլ եւ զօրութիւն —, V. Զօրութիւն։

ՉՈՔՈԼԱՅ, V. կոլոհայ։

ՉՈՔՈԼԱՅԱԳՈՐԾ, V. կոլոհայագործ։

ՉՈՔՈԼԱՅԱՄԱՆ, V. կոլոհայաման։

ՉՊԱՀԵԼ, ne pas garder. Խօսքը —, manquer de promesse, de parole.

ՉՎՆԱՍԱԿԱՐ, inoffensif, ive, *adj. Le lièvre est un animal —.*

ՉՏԵՍ, avide, *adj.* || parvenu, *sm. C'est un —, un nouveau —. Il a toute l'insolence d'un —. Les —s s'oublient aisément.* V. Եւ Երիկեան։

ՉՏԵՍՆԵԼ, ne pas voir, ne pas apercevoir, perdre, *va.*

ՉՓԱԿ, corsage, *sm.*

ՉՓՈՅԹ, négligence, *sf.*

ՉՔԱՀԱՆԱՅ, faux prêtre, *sm.*

ՉՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ, faux pontife, *sm.*

ՉՔԱՆԱԼ, se réduire à rien, s'anéantir, *vpr.*, disparaître, *vn.*

ՉՔԱՑՈՒՆԵԼ, réduire à rien, anéantir, faire disparaître, *va.*

ՉՔԱՒՈՐ, indigent, ente, nécessiteux, euse, pauvre, *adj.* || indigent, ente, *s.*

ՉՔԱՒՈՐԻԼ, être dans le besoin, se trouver manquant de tout, se trouver dans l'embarras, manquer d'argent, être dans la gêne. || manquer de, être pauvre de.

ՉՔԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, indigence, pauvreté, pénurie, *sf.*, besoin, manque, *sm.*

ՉՔՆԱՂ, rare, charmant, ante, superbe, excellent, ente, *adj.*

ՉՔՈՒԹԻՒՆ, anéantissement, *sm.*

ՉՕՐԻՆԱՒՈՐ, naturel, elle, *adj.* — զաւակ, enfant —.

Պ

Պ *(bé)*, vingt sixième lettre de l'alphabet arménien et vingtième des consonnes. || huit cents, huit-centième.

ՊԱԳԱՆԵԼ, V. Պագնել․ Երկիր —, adorer, *va*.

ՊԱԳՆԵԼ, baiser, *va*. Զիրար —, se —, *vpr*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Համբուրել։

ՊԱԳՇՈՏ, lubrique, luxurieux, euse, *adj*.

ՊԱԳՇՈՏԱԲԱՐ, lubriquement, luxurieusement, *adv*.

ՊԱԳՇՈՏԵԱԼ, affolé, ée, *adj*.

ՊԱԳՇՈՏԵՑՈՒՆԵԼ, rassotir, *va*.

ՊԱԳՇՈՏԻԼ, s'affoler, se rassoter, *vpr*.

ՊԱԳՇՈՏՈՒԹԻՒՆ, lubricité, luxure, *sf*. Պագշոտութեամբ, V. Պագշոտաբար։

ՊԱԶԱՆԴ (մեկնութիւն պահլաւիկ մատենագրութեան զրադաշտական մատենից), pazend (բազէնտ), *sm*.

ՊԱԼԱՏ (փալէ), palais, *sm*., cour, *sf*. || hôtel (օթէլ), *sm*. Արքունի, թագաւորական —, palais royal, hôtel, *sm*.

ՊԱԼԱՏԱԿԱՆ, courtisan, *sm*. Կ'ըսուի եւ Արքունական։

ՊԱԼԱՐ (անփուլ, փիւսթիւլ), ampoule, pustule, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ խաղաւարտ։

ՊԱԼԱՐԱՏԻՆ, } pustuleux, eu-
ՊԱԼԱՐԱՒՈՐ, } se, *adj*. V. եւ խաղաւարտային։

ՊԱԼԵՏՈՒՎԵՆԻ (Ամերիկոյ ծառ մը), palétuvier, *sm*.

ՊԱԼԻՈՒՆ, pallium (բալլիօմ), *sm*.

ՊԱԽ (խաշած միս), bouilli, *sm*.

ՊԱԽԱՎԷԺ, précipité, ée, *adj*. — առնել, précipiter, *va*. — լինել, se précipiter, *vpr*.

ՊԱԽԱՐԱԿԵԼ, blâmer, redire, vitupérer, *va*.

ՊԱԽԱՐԱԿՈՒԻԼ, être blâmé. Այս բանին համար կը պախարակուի, բայց եթէ բունն քննենք՝ իրաւունք ունի, on le blâme de cela, mais au fond il n'a pas tort.

ՊԱԽԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, blâme, vitupère, *sm*.

ՊԱԽՃԱՒԱՆԴ, corps, corset, *sm*.

ՊԱԽՈՒՑ (շըվէթր), chevêtre, licou կամ licol, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Ծամ(1)։

1. **ՊԱԽՐԷ** (գերւոյ շահած դրամ), pécule, *sm*.

2. **ՊԱԽՐԷ** (ունեցածը. սեփհականն ինչք), pécule, *sm*. *Il a déposé de son — à l'insu de ses parents.*

ՊԱԽՐԷԻԿ (փոքրիկ գումար դրամոյ), pécule, *sm*. *Je ne veux pas toucher à mon petit —.*

1. **ՊԱԿ**, bijou *(pl.* des *bijoux)*, *sm*. *Cette femme a de beaux —x. Elle a vendu tous ses —x.*

2. **ՊԱԿ**, V. Ալպակ։

ՊԱԿԱԳՈՐԾ, bijoutier, ière, *s*.

ՊԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, bijouterie, *sf*. *Il s'est mis dans la —.*

ՊԱԿԱՍ, moins, de moins, *adv.* Ո՛չ աւելի ո՛չ —, ni plus ni moins. Շատ ինչ, շատ բան — է, il s'en faut beaucoup կամ de beaucoup.

ՊԱԿԱՍԱԿԱՆ (մասնիկ, բառ ի բաղկանաց), privatif, ive, *adj.* Որ գործածուի եւ իբր *sm. Un traité des —s.*

ՊԱԿԱՍԱՄԻՏ, niais, aise, nigaud, aude, imbécile, *adj.* || nigaud, aude, imbécile, *s.* —ք, les pauvres d'esprit.

ՊԱԿԱՍԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, niaiserie, nigauderie, imbécilité, *sf.*

ՊԱԿԱՍԱՒՈՐ, défectueux, euse, *adj.* || manqué, ée, *adj.* — բայ, verbe défectif.

ՊԱԿԱՍԵԼ, V. Պակսիլ։

ՊԱԿԱՍԵՑՈՒՆԵԼ, V. Պակսեցունել։

ՊԱԿԱՍԻԼ, V. Պակսիլ։

ՊԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆ, manque, manquement, défaut, *sm.*, diminution, *sf.* || défaut, *sm.*, imperfection, défectuosité, *sf.* || défaut, *sm.*, faute, *sf.* — ուտելեաց, disette, *sf.* — գտնել, trouver à redire. Բանի մը — չունիմ, je ne manque de rien.

ՊԱԿԱՍՈՒՄՆ, diminution, *sf.*

ՊԱԿԱՎԱՃԱՌ, bijoutier, ière, *s.*

ՊԱԿԵՂԷՆՔ, bijouterie, *sf. Toutes sortes de —.*

ՊԱԿԵՆԻ (տեսակ մը պաստառ), alpaca, *sm.*

ՊԱԿՇՈՏ, V. Պագշոտ։

ՊԱԿՇՈՏՈՒԹԻՒՆ, V. Պագշոտութիւն։

ՊԱԿՇՈՏԵՑՈՒՆԵԼ, V. Պագշոտեցունել։

ՊԱԿՍԻԼ, manquer, faire faute, *va.* || manquer, être absent, être en moins. || manquer de, avoir faute de, être privé de. || manquer, se fondre, s'évanouir, *vpr.*, défaillir, décliner, *vn.* || s'éclipser, *vpr.*

ՊԱԿՍՈՂ, manquant, ante, *adj.*

ՊԱՀ, garde, conservation, *sf.* || faction, *sf.* || veille, *sf.* || heure, *sf.*, moment, temps, *sm.* || poste, vedette, *sf.* || station, *sf.* || prison, *sf.* || siège, *sm.*, occupation, *sf.* — զինուորական, bivouac (. . —է), *sm.* — առ —, par intervalles. — Մ'առաջ, tout à l'heure. Ի յետին ժամ —ու, à l'article de la mort. Ի յետին —ու կենաց, in extremis. [*sm.*

ՊԱՀԱԿ, garde, factionnaire,

ՊԱՀԱԿԱՆՈՑ, poste, *sm.*

ՊԱՀԱԿԱՊԱՆ, garde, *sm.*, sentinelle, *sf.*

ՊԱՀԱԿԵՐ, sentinelle, *sf.* garde, *sm.* —ք, poste, *sm.* Կ'ըսուի եւ Պահանորդք։

ՊԱՀԱԿԵՐՈՑ, poste, *sm. La garde sortit du —.*

ՊԱՀԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, sentinelle, *sf. Faire —. Être en —. Relever de —.* faction, *sf. Faire sa —.*

ՊԱՀԱՆԳ, moise, *sf.* || entretoise, *sf.*

ՊԱՀԱՆԳԵԼ, moiser, *va.*

ՊԱՀԱՆՈՐԴ, corps de garde, garde, *sm.* — (ի նաւի), vigie, *sf.* — (զինուոր), sentinelle, *sf.* —ք, poste, *sm.* Կ'ըսուի եւ Պահակերք։ [*sf.*

ՊԱՀԱՆՋ, avoir, *sm.*, créance,

ՊԱՀԱՆՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, exigibilité, *sf.*

ՊԱՀԱՆՋԱՆՔ (դատ), instance, *sf. Il y a — entre tel et tel.*

ՊԱՀԱՆՋԵԼ, exiger, réclamer, stipuler, redemander, demander, prétendre, interpeller, requérir, *va.* Ետ —, revendiquer, *va.* Արժէքէն աւելի գին —, V. Գին։ Ինծմէ, ինչ ինչ կը պահանջէք, qu'exigez-vous de moi? Ձեզմէ, ձեզմէ բան մը չեմ պահանջեր, je n'exige rien de vous.

ՊԱՀԱՆՋԵԼԻ, exigible, *adj.*

ՊԱՀԱՆՋՄՈՒՆՔ, réclamation, prétention, *sf.*

ՊԱՀԱՆՋՈՂ, exigeant, ante, *adj.* Թագաւորութեան —, prétendant, ante, *s.* — (դատաստանի մէջ), demandeur, *m.* demanderesse, *f. s.*

ՊԱՀԱՆՋՈՒՄ, **ՊԱՀԱՆՋՈՒՄՆ**, } demande, *sf.*

ՊԱՀԱՊԱՆ, conservateur, trice, tutélaire, *adj.* || garde, *sm.*, gardien, ienne, surveillant, ante, *s.* || conservateur, trice, *s.* — (զինուոր), sentinelle, *sf.* — (անասնոց), gardeur, euse, *s.* Արտերու —, V. Դաշտապահ։ Բեր-դաքաղաքի դրանց —, consigne, *sm.* Գիշերուան, գիշերային —, veilleur de nuit.

ՊԱՀԱՐԱՆ, enveloppe, *sf.* — (կերակրոց), garde-manger (*pl.* des *garde-manger*), *sm.* Դեղոց —, droguier, *sm.*

ՊԱՀԱՑՈՂ (պահք պահող), jeûneur, euse, *s.*

ՊԱՀԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, jeûne, *sm.*, abstinence, *sf.*

ՊԱՀԱՑՈՅՑ, cadran, *sm.* — *solaire. Allez voir au — l'heure qu'il est.*

ՊԱՀԵԼ, garder, veiller à, surveiller. || garder, conserver, réserver, *va.* || préserver, garantir, *va.* || garder, observer, *va.* || s'abs tenir de, *vpr.* || céler, cacher, tenir secret. || entretenir, soutenir, *va.* Իւր դիրքը, իւր տեղը — (զօրքը), se maintenir, *vpr.* — (օրէնքը), observer, garder, *va.* — (բան մը, զաղտնիքը, սովորութիւնը), garder, *va.* Միտքը —, se souvenir, *vpr.*, retenir, *va.* Ծածուկ —, couvrir, *va.* Խօսքը —, tenir sa parole. Ծոմ, պահք —, V. Ծոմել։ Հաստատուն —, maintenir, *va.* Մասունքի պէս —, garder une chose comme une relique. Քիչ մ'ատեն զուպանի մէջ —, V. Զուպան։ Արտաքին երեւոյթները —, garder les dehors.

ՊԱՀԵՍՏ, conservation, *sf.* || réserve, *sf.* || dépôt, *sm.*, consignation, *sf.* || entretien ([illegible]), *sm.* || séquestre, *sm.* Ի —ի, en réserve. Դնել ի —ի, mettre en réserve, garder, *va.*

ՊԱՀԵՍՏԻ ՊԱՐԱԿԱՆ, relais, *sm.*

ՊԱՀԷՋ, V. Բանջարանոց։

ՊԱՀԷՋԻԿ, V. Կուլակ։

ՊԱՀԻԶ, V. Պահող։

ՊԱՀԼԱՒԵՐԷՆ, pehlvi, ie, *adj.* — լեզու, la langue pehlvie, *sf.*, pehlvi, *sm.*

ՊԱՀԼԱՒԻԿ, pehlvi, ie, *adj.*

ՊԱՀԿՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), servitude, *sf.* *Il y a de fâcheuses —s sur cette maison, sur ce champs.*

ՊԱՀՆԱԼ (յղանալ [անասնոց]), retenir, *va.* *On a mené cette vache au taureau, mais elle n'a pas retenu. Cette jument a retenu.*

ՊԱՀՈՂ, gardeur, euse, conservateur, trice, détenteur, trice, *s.* || conservateur, trice, *adj.* Օրէնքը —, observateur, trice, *s.* — (գողցուած բաներ, գող), receleur, euse, *s.* V. Պահացող։

ՊԱՀՈՒԸՏԻԼ, se cacher, se dérober, *vpr.*

ՊԱՀՈՒԸՏՈՒՔ ([illegible]), cache-cache, *sm.*, cligne-musette, *sf.* — խաղալ, jouer à cache-chache.

ՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, gestation, *sf.*

ՊԱՀՊԱՆ, V. Պահապան։

ՊԱՀՊԱՆԱԿ. — ճակատու երիվարաց, V. Ճակատանոց։ — աչաց (խրչան [ombrageux] երիվարաց), V. Աչապահք։ — բազկի, brassard, *sm.* *Il était armé de toutes pièces, de cuirasse, —s, cuissards, etc.* — լանջաց եւ թիկանց, cuirasse, *sf.* — *de cuir, d'acier.* —

պառնից, cuissard, *sm.* — (ձգանի [détente] հրացանի), sous-garde *(pl.* des *sous-gardes), sf.* — երեսաց, visière, *sf. Baisser, lever la* —. երկաթեղէն — ձեռին, gantelet, *sm. Frapper avec le* —.

ՊԱՀԱՆԱՊԵՏ, le chef des gardes, *sm.*

ՊԱՀԱՆԵԼ, garder, surveiller, *va.* || garder, conserver, *va.* || défendre, protéger, *va.* || mettre à l'abri, préserver, *va.* || maintenir, soutenir, entretenir, observer, *va.* ցրտէն —, garantir du froid. ինքզինք —, se garder, se préserver, *vpr.*

ՊԱՀԱՆԻՔ (pus իրատպիչաց), conservatoire, *adj. Acte, saisie* —.

ՊԱՀԱՆՈՂԱԿԱՆ, conservateur, trice, *adj. Le parti* --. || conservateur, trice, *s. Les* —*s.*

ՊԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, conservation, garde, surveillance, *sf.* || garde, défense, protection, préservation, *sf.*, maintien, entretien (եղէ-էդիեն), *sm.* || observation, observance, *sf.* Գիշերապահ —, veille, *sf.* Գիշերայինն — (հիւանդի), veillée, *sf.* — (զինուորի), faction, sentinelle, garde, *sf.* — (կանոնաց, օրինաց), observation, *sf.* — (կարգի), maintien, *sm.* — ընել, veiller à, garder, *va.*

ՊԱՀՔ (էեչհէ. ֆ--ֆ), jeûne, *sm.*, abstinence, *sf.* Քառասնօրեայ —, մեծ —, carême, *sm. Le saint temps de* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Աղունացք, Քառասնորդ. — բռնել, պահել, jeuner, *vn.*

ՊԱՂ, froid, *m.* froide, *f.*, glacial, ale *(pl. glacials), adj.* — —, à froid, *adv.* — կերպով, froidement, *adv.* — առնուլ, prendre froid, se refroidir, *vpr. Je ne veux pas sortir, de peur de me refroidir.* — կարճցուցնել, glacer, *va.* V. Պաղակ.

ՊԱՂԱԿ (բ-բ--բ-), glace, *sf.*

ՊԱՂԱԿԱՐԱՐ (բ-բ--բ-ճ), glacier, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պաղարար.

ՊԱՂԱՆ (-ի-բ), bât (պ-), *sm.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Համեր, կուրդիճ.

ՊԱՂԱՆԵԼ, bâter, embâter, *va. Embâter un cheval, un âne.* Հայերէն կ'բսուի եւս Համեցնել.

ՊԱՂԱՐԱԳ, chandelle de glace.

ՊԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ, refroidissement, *sm.*

ՊԱՂԱՏԵԼ, } implorer, solliciter, demander instamment, conjurer, *va.*

ՊԱՂԱՏԻԼ, }

ՊԱՂԱՏԻՑ ԹԶԱՑ, figue sèche.

ՊԱՂԱՐԱՆ (բ-բ--բ- է-ղ), sorbétière, *sf.*

ՊԱՂԱՐԱՐ, limonadier, ière, *s.* V. Պաղակարար.

ՊԱՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, glacerie, *sf.*

ՊԱՂԱՐԻՒՆ, flegmatique, *adj. C'est un homme très* —.

ՊԱՂԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, flegme, *sm. Modérez votre bile, ayez un peu plus de* —. *Son* — *m'étonne.*

ՊԱՂԵՑՈՒՆԵԼ, refroidir, attiédir, geler, glacer, *va.*

ՊԱՂԻԼ, froidir, refroidir, *vn.*, se froidir, se refroidir, *vpr.* — (արիւնը), se figer, *vpr.*

ՊԱՂԼԵՂ, alun cristallisé. Հայերէն կ'բսուի եւս Պաղ ծպլեղ (շ-լ-ղ.).

ՊԱՂԼԵՂԱՅԻՆ, aluminium, *sm.*

ՊԱՂԼԵՂԱՅԻՆՆԵՐ, aluminides, *sf/p.*

ՊԱՂԼԵՂԱՐԱՆ (գործարան պաղլեղի), alunière, *sf.*

ՊԱՂԼԵՂԱՔԱՐ, alunite, *sf.*

ՊԱՂԼԵՂԵԼ, aluner, *va.*

ՊԱՂԼԵՂԻՆ, alumine, *sf.*

ՊԱՂԼԵՂԿԱՑԻՆ, alumineux,

euse, *adj*. Հող —, terre alumineuse.

ՊԱՂԼԵՂԿԱՅ, aluminate, *sf*.

ՊԱՂԼԵՂՈՒՄՆ, alunage, *sm*.

ՊԱՂԼՈՐԱԿՔ, congélation, *sf*. *Orner une fontaine de —s*.

ՊԱՂՈՒԹԻՒՆ, froid, refroidissement, *sm*., froideur, glace, *sf*.

ՊԱՂՈՒՄ, **ՊԱՂՈՒՄՆ**, } refroidissement, figement, *sm*.; congélation, *sf*.

ՊԱՂՊԱՂԱԿ ([illegible]), glace, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Պաղ, Պաղակ. — չինող ([illegible]), V. Պաղարար, Պաղակարար.

ՊԱՂՊՂԱՋ, bulle, *sf*.

ՊԱՃԱՐԱԲՈՅԾ, celui qui élève des bestiaux, éleveur, *sm*.

ՊԱՃԱՐԱԲՈՅԾՈՒԹԻՒՆ, élevage, *sm*.

ՊԱՃԱՐԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, épizootie ([illegible]), *sf*.

ՊԱՃԱՐԱՐՕՏ, pâturage, *sm*., savane, *sf*.

ՊԱՃՈՒԿ, gousse, *sf*.

ՊԱՃՈՒՃԱԲԱՆ, pindariseur, phraseur կամ phrasier, *sm*.

ՊԱՃՈՒՃԱՆՔ. V. Զարդարանք.

ՊԱՃՈՒՃԵԼ, V. Զարդարել.

ՊԱՄԻ ([illegible]), V. Բամիա.

ՊԱՅ (դաշտաց աստուած), faune, *sm*. *Les —s et les satyres*.

ՊԱՅԹԱԿ (տեսակ մը պտուղ), baguenaude ([illegible]), *sf*.

ՊԱՅԹԱԿԵՆԻ (տեսակ մը թուփ), baguenaudier ([illegible]), *sm*.

ՊԱՅԹԵՑՈՒՆԵԼ, crever, faire éclater, *va*.

ՊԱՅԹԻԼ, crever, éclater, *vn*.

ՊԱՅԹԻՒՆ, **ՊԱՅԹՈՒՄ**, **ՊԱՅԹՈՒՄՆ**, } éclat, *sm*., explosion, *sf*.

ՊԱՅԹՈՒՑԱՆԵԼ, V. Պայթեցունել.

ՊԱՅԹՈՒՑԻԿ, explosible, *adj*. *Des balles —s*. explosif, ive, *adj*.

ՊԱՅԻԿ, V. Պարիկ.

ՊԱՅԼ (դատաւոր), bailli, *sm*. *Le — du village*.

ՊԱՅԼԱՆԿ (երես առած տղայ), enfant gâté.

ՊԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, bailliage, *sm*. || — (իշխանութիւն), baillie, *sf*.

ՊԱՅԼՈՒՀԻ, baillive, *s*. *Madame la —*.

ՊԱՅԾԱՌ, clair, aire, resplandissant, ante, splendide, éclatant, ante, *adj*. || limpide, *adj*. || serein, eine, net, *m*. nette, *f*. *adj*. || vif, *m*. vive, *f*., gai, *m*. gaie, *f*. *adj*. — (երանգութիւն, ձայն), brillant, ante, *adj*. — (առողջութիւն, յաղթութիւն), brillant, ante, *adj*.

ՊԱՅԾԱՌԱՆԱԼ, reluire, resplendir, *vn*. || s'illustrer, *vpr*.

ՊԱՅԾԱՌԱՆՇԱՆ, illustre, célèbre, *adj*.

ՊԱՅԾԱՌԱՊԷՍ, splendidement, magnifiquement, *adv*.

ՊԱՅԾԱՌԱՑՈՒՆԵԼ, rendre clair, *va*. || illustrer, *va*.

ՊԱՅԾԱՌՈՒԹԻՒՆ, éclat, *sm*. || clarté, *sf*. || splendeur, *sf*. || vivacité, *sf*. Նուազ — տարընջեան, éclat mourant du jour.

ՊԱՅՄԱՆ, condition, *sf*. || convention, stipulation, clause, *sf*. — անհրաժեշտ, condition sine quâ non ([illegible]). — ուխտի, contrat, *sm*. — դնել, mettre կամ imposer des conditions, stipuler, *va*. —աւ, conditionnellement, à condition de, sous condition. Անհանգուրժական —աւ, pardessus les yeux, *adv*. Այն —աւ որ, à condition que.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, contrat, *sm*. *Avoir son — dans sa poche. Déchirer le —*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Գիր դաշանց, Պայմանաման, Դաշնագիր.

ՊԱՅՄԱՆԱԺԱՄ, terme, *sm*., échéance, expiration, *sf*. Երես-

ճօրեայ — (փոխանակագրի հաստատման), usance, *sf. Il a une lettre sur un tel à —.*

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ, conditionnel, elle, *adj. Notre contrat est —.* conditionné, ée, *adj.* — եղանակ (բայից), conditionnel, *sm.* Որճական իմն. *Je sortirais, si . . .*

ՊԱՅՄԱՆԱՒՈՐ, conditionné, ée *adj*

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, contrat, *sm. Avoir son — dans sa poche. Déchirer le —.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ գիր դաշնից, պայմանագիր, դաշնագիր.

ՊԱՅՄԱՆԱԿԵԼ, conditionner, *va.*

ՊԱՆԱՐԱՆ, valise, *sf.* — (անապարարի), gibecière, *sf.* Գիշերուան զգեստից —, sac de nuit. Երկպարկ, երկու պարկով — (հեծելի), sacoche, *sf.* կաճեայ — (գինուորի havresac, sac (—ի), *sm.* Հրացանի փամփշտի — (ֆիշինէ), giberne, *sf.*

ՊԱՆԱՍ (—Ա), fer, fer de cheval, *sm. Mettre un fer à un cheval.* Գոգաւոր — (ձիու), fer à patin. — (ջորոյ), planche, *sf.* Ձիոց ոտից — զարնել, clouer des fers aux pieds des chevaux, ferrer, *va.*

ՊԱՆԱՏԱՒ (—Ա ֆ—ԱԼ), portefer (*pl.* des *porte-fer*), *sm.*

ՊԱՆԱՏՈՐ (—ԱՏԻՒ—), maréchal, կամ maréchal ferrant, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Լուսնող.

ՊԱՆԱՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, maréchalerie, ferrure, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Լուսնողութիւն.

ՊԱՆԱՏԵԼ, ferrer, *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս Լուսնել.

ՊԱՆԱՏԱՐ } (—ԱԼ—), ferru-
ՊԱՆԱՏՈՒՆ } re, *sf.*

ՊԱՆԳԱՐ, V կռիւ.

ՊԱՆԳԱՐԵԼ, } կռուիլ.
ՊԱՆԳԱՐԻԼ, }

ՊԱՆ (հաց բոլորի), pain rond. — մեղր (—Ա ՖՓՓ, ՖՓ—Ց), gâteau կամ gâteau de miel, *sm.*, gaufre, կամ gaufre de miel, *sf.*

ՊԱՆԱՄԱՆ (տեսակ մր գլխարկ), panama (*pl.* des *panamas*), *sm.*

ՊԱՆԴԱՆՈՂ (տունկ մ'է), pandanus (—ղ—ՓՓ—), *sm.*

ՊԱՆԴԱՆԴԱՍԵՐՔ, pandanées, *sfp.*

ՊԱՆԴԽԱՆԱԼ, V. Պանդխտիլ.

ՊԱՆԴԽԱՆՈՑ, hospice (ո—ՓՓ), *sm.* [grer, *va.*

ՊԱՆԴԽԱՏԱՆԱԼ, faire émi-

ՊԱՆԴԽԱՏԻԼ, émigrer, quitter son pays.

ՊԱՆԴԽԱՏՈՒԹԻՒՆ, émigration, *sf.*, pèlerinage, *sm.* — Հրէից ի Բաբելոն, la transmigration de Babylone.

ՊԱՆԴՈՍ, auberge, hôtellerie (ՊԴԻԸ—Ի), *sf.*, hôtel (ՊԴԵԼ), *sm.*

ՊԱՆԴՈՍԱՊԱՆ } aubergiste,
ՊԱՆԴՈՍԱՊԵՏ } *sm.*, hôtelier, ière (ՊԴԷՒԻՐ, ԻԵ—), hôte, esse (ՊԴ, Ե—), *s.*, maître d'hôtel, *sm.*

ՊԱՆԴՈՍԻԿ, V. Պանդոկ.

ՊԱՆԴՈՒՑ, nigaud, aude, *adj.*; niais, aise, *s. C'est un —.* nigaud, aude, *s.*

ՊԱՆԴՈՒԽԱՑ, émigré, ée, pèlerin, ine, *s.*

ՊԱՆԴՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, niaiserie, *sf. La — de ce jeune homme est incroyable.*

ՊԱՆԹԷՈՆ (ամեհաղից մեհեանի), panthéon, *sm. Le — de Rome.*

2. ՊԱՆԹԷՈՆ (եկեղեցի սրբուհւոյն Գենովափեայ [Geneviève] ի Փարիզ), panthéon, *sm. Le dôme du Panthéon. Le Panthéon a été rendu au culte catholique.*

ՊԱՆԻՐ (ԻՆԻՐ), fromage, *sm.* Պանրոյ գործառուն, V. Պանրատուն.

ՊԱՆՆԱԼ, se vautrer dans

glorifier de, se faire gloire de, *vpr.*

ՊԱՆՏԱԼԻ, glorieux, euse, *adj.*

ՊԱՆՏՈՒԹԻՒՆ, hâblerie (հ֊պ֊ւէ֊ի), jactance, *sf.*

ՊԱՆԿՐԱՍ (զօսեմարտութեամբ եւ բռնամարտութեամբ խառն մրցութիւն. առեւնախառն կռիւ. էհ֊ղէ֊ն֊ւէ֊ի վ֊ռ֊ւ֊ռ֊ ւէ֊րէ֊ւէ), pancrace, *sm.* Հայերէն կ՚րսուի եւս Հաւեւառիկ, Պանկրատիոն.

ՊԱՆԿՐԱՏԱՑԱԼ (առեւնախառն կռուի մէջ յաղթող), pancratiaste, *sm.*

ՊԱՆԿՐԱՏԻՈՆ, V. Հաւեւառիկ, Պանկրաս.

ՊԱՆԿՐԷԱՍ (որովայնի գեղձ մը. է֊ն֊է֊ր֊֊), pancréas (բ֊ն֊է֊ի֊֊), *sm.*

ՊԱՆԻԱԳՈՐԾ, fromager, ère, *s.*

ՊԱՆԻԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, fromagerie, *sf.*

ՊԱՆԻԱՎԱՃԱՌ, fromager, *sm.*

ՊԱՆԻԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, fromagerie, *sf.*

ՊԱՆԻԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, fromagère, *sf.*

ՊԱՆԻԱՏՈՒՆ (գործարան պանիոյ), fromagerie, *sf.*

ՊԱՇԱՐ, provision, *sf.*, vivres, *smp.*, fourniture, *sf.* || munition, *sf.*, approvisionnement, avitaillement, équipement, *sm.* Ճամբու —, viatique, *sm.* Հոգեւոր — (որ եւ Յեւին, վերջին թոշակ), viatique, *sm.* *Porter le — à un malade.* — պատրաստել, հոգալ, approvisionner, avitailler, *va.*

ՊԱՇԱՐԱԳՈՑ (զօրաց), étapier, *sm.*

ՊԱՇԱՐԱԳՈՒՆԴ, bien approvisionné, ée, *adj.* — առնել, approvisionner, munir des provisions nécessaires, équiper, avitailler, *va.*

ՊԱՇԱՐԱԼՔ, les assiégés, *smp.*

ՊԱՇԱՐԱԼ, assiéger, mettre le siège, tenir assiégé, bloquer, occuper, *va.* || investir, cerner, envelopper, *va.* [*smp.*

ՊԱՇԱՐԱՂՔ, les assiégeants,

ՊԱՇԱՐՈՒՄ, } siège, *sm.*, oc-

ՊԱՇԱՐՈՒՄՆ, } cupation, *sf.*, investissement, *sm.* Շրջափակ —, blocus (պ֊ր֊է֊֊), *sm.* — մտաց, préoccupation, *sf.*

ՊԱՇԵԼ, adorer, *va.* || servir, être attaché au service de. || administrer, conférer, *va.* || faire le service divin, officier, *va.* || pourvoir, fournir, *va.* || employer, *va.*

ՊԱՇԵԼԻ, adorable, *adj.*

ՊԱՇԵԼՈՒԹԻՒՆ, adoration, *sf.*

ՊԱՇԻԼ, employer, s'employer, prendre cours, passer en usage.

ՊԱՇՈՂ, adorateur, trice, *s.* *Cette femme à beaucoup d'—s.*

ՊԱՇՈՒՄ, } adoration, *sf.* ||

ՊԱՇՈՒՄՆ, } service, *sm.*

ՊԱՇՊԱՆ, protecteur, trice, patron, onne, *s.* et *adj.* || défenseur, *sm.* || protection, *sf.* Ուրբ —, patron, onne, *s.* — բլլալ, կեցալ. V. Պատսպանել.

ՊԱՇՊԱՆԱԿԱՆ, V. Պատսպանողական.

ՊԱՇՊԱՆԵԼ, protéger, défendre, patronner, soutenir, appuyer, favoriser, couvrir, *va.* (Դատի մը մէջ) մէկ կողմին տանիքը — (պարապիլ), occuper, *vn.* *C'est tel avoué qui occupe pour moi dans cette cause.* — (աճգք մը, կիրճ մը), garder, *va.* Ինքզինքը —, se défendre, *vpr.*

ՊԱՇՊԱՆԵԼԻ, défendable, soutenable, *adj.*

ՊԱՇՊԱՆԻԼ, V. Պատսպանուիլ. — յոք, s'appuyer, *vpr.* *S'appuyer sur la faveur de quelqu'un.*

ՊԱՇՊԱՆՈՂ, V. Պատսպան.

ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ, défensif, ive, *adj*. *Le casque, la cuirasse, le bouclier, sont des armes défensives*. Վնասողական եւ — դաշնաւորութիւն, alliance offensive et défensive. [torat, *sm*.

ՊԱՇՏՊԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, protec-

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, protection, défense, *sf*., patronage, *sm*., garde, faveur, *sf*., appui, *sm*., soutenance, *sf*., soutien, *sm*. || provisorerie, égide, *sf*. || service, *sm*. Անձին —, défensive, *sf*. Պաշտպանութեան ներքեւ, sous la protection de, à l'ombre de. — ընել, V. Պաշտպանել։

ՊԱՇՏՊԱՆԻԼ, se soutenir, se couvrir, se mettre à l'abri de, *vpr*. Բանէ մը —, se mettre à l'abri de quelque chose. Անձրեւէն, հովէն պաշտպանուինք, mettons nous à l'abri de la pluie, du vent.

ՊԱՇՏՕՆ, culte, *sm*., adoration, *sf*. || service, office, ministère, *sm*. || emploi, *sm*., fonction, place, charge. *sf*., poste, *sm*. || flatterie, *sf*. || idole, *sf*. || mystère, *sm*., cérémonie, *sf*. — կռոց, idolâtrie, *sf*. Աստուածային, Աստուծոյ —, office, service, *sm*. — Երկրպագութեան (զոր կը մատուցանենք Աստուծոյ, հակադրութեամբ Պաշտաման մեծարանաց [culte de dulie] զոր կը մատուցանենք սրբոց), culte de latrie. — մեծարանաց առ սուրբս, dulie, *sf*. *Le culte de* —. Երեսփոխանին —, députation. *sf*. Զինուորական — (որ եւ Զինուորութիւն), հանգստեան — (ննջեցելոց համար ձայնաւոր պատարագ եւ աղօթք), (ստրութեան) — (որ եւ ծառայութիւն), service, *sm*. — պատարագի, liturgie, *sf*. — ժամուց, heures canoniales. — առաւօտին, mâtines, *sfp*. *Sonner les* —. Հասու բառոր — ([illegible]), commende, *sf*. Աստուածային պաշտամունք կատարել, faire l'office divin, officier, *va*. Ժողովրդապետի — կատարել, desservir, *va*. Իւր —ը կատարել, remplir sa fonction, fonctionner, *vn*. Կենաց մեծ մասը միեւնոյն —ին մէջ անցունել, vieillir dans un métier, blanchir sous le harnais. —էն հանել, priver quelqu'un d'un emploi, d'une place quelconque, dégommer, *va*. Մէկն իւր —էն (կամ իշխանութենէն) սահեցունել եւ տեղն անցնիլ ([illegible]), couper l'herbe sous le pied à quelqu'un. —ի դնել, établir en charge, en fonction, instituer, *va*. Ի —է, d'office; officiel, elle, *adj*. *Déclaration officielle*.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱԼ, officier, *sm*. — *de police. Les —s municipaux*.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ, officiel, elle, *Cette nouvelle est officielle*. — կերպով, V. Պաշտօնապէս։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԻՑ, collègue. *sm*.

ՊԱՇՏՕՆԱՄԱՏՈՅՑ, officiant, *sm*. *Le prêtre* —.

ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ ԸՆԵԼ, V. Պաշտօնընկէց առնել։

ՊԱՇՏՕՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, V. Պաշտօնընկեցութիւն։

ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ (պաշտօնականաց օրինակաւ, կերպով), officiellement, *adv*. *La nouvelle est publiée* —.

ՊԱՇՏՕՆԱՍԷՐ, dévot, ote, *adj*. *Les âmes, les personnes dévotes*. || dévotieux, euse, *adj*. || dévot,ote, *s*. *On ne peut trop estimer les vrais —s*. Կեղծաւորանեալ, կեղծաւորեալ, սուտանուն —, tartufe, faux dévot, *sm*. *C'est un dangereux tartufe*. — կեղծաւորանիլ, tartufier, *vn*.

ՊԱՇՏՕՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, dévo-

tion, *sf. Personne pleine de —. Il a beaucoup de —.* Կեղծաւորանեալ —, tartuferie, *sf.* Պաշտօնասիրութեամբ, dévotement, *adv. Entendre — la messe.* dévotieusement, *adv.*

ՊԱՇՏՕՆԱՎԱՅՐ, poste, *sm.*

ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐ, officier, *sm. — de police. Les —s municipaux.* fonctionnaire, *s. Un — public. Les hauts —s.*

ՊԱՇՏՕՆԱՏԷՐ, officier, *sm. — de police. Les —s municipaux.*

ՊԱՇՏՕՆԱՏՈՒՆ, **ՊԱՇՏՕՆԱՐԱՆ**, } ministère, *sm.*

ՊԱՇՏՕՆԱՒՈՐ, employé, *sm. Des —s de chemin de fer.*

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ, ministre, *sm* || appariteur, *sm.* Լիազօր — (Տէրութեան), ministre plénipotentiaire, կամ լոկ plénipotentiaire, *sm.* [ment, *adv.*

ՊԱՇՏՕՆԷԱՊԷՍ, ministérielle-

ՊԱՇՏՕՆԷԱԿԱՆ, ministériel, elle, *adj. Le parti —.* Կը գործածուի եւ իբր *sm. C'est un —.* || — (թուղթ, շրջաբերական), ministériel, elle, *adj.* — պայմանաւ, օրինական, կերպով, V. Պաշտօնէաբար։

ՊԱՇՏՕՆԷՈՒԹԻՒՆ, ministère, portefeuille, *sm.*

ՊԱՇՏՕՆԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, destitution, révocation, *sf.*

ՊԱՇՏՕՆԸՆԿԷՑ ԱՌՆԵԼ, ԸՆԵԼ, priver quelqu'un de ses fonctions, de son emploi, destituer, *va. On l'a destitué de son emploi.* révoquer, *va. — un commis. Le roi révoqua son ambassadeur.* [baiser, *va.*

ՊԱՑԻԿ, baiser, *sm.* — ընել,

1. **ՊԱՊ** (փէփէ), grand-père (*pl.* des *grands-pères*), aïeul (-յէօլ. *pl. aïeuls*), *sm.* Հօր կողմանէ —, grand-père paternel. Մօր կողմանէ —, grand-père maternel. —ոյ —, trisaïeul (*pl.* des *trisaïeuls*), *sm.* Հայրենն կ'ըսուի եւ Հաւ (3)։

2. **ՊԱՊ** (եպիսկոպոսն Հռովմայ՝ գլուխ կաթողիկեայ եւ Հռովմէական եկեղեցւոյ. Հռովմայ քահանայապետ), le saint-père, notre saint-père, notre très saint-père, pape, *sm. Élire, faire un pape. Un bref du pape.*

ՊԱՊԱԴԱՒԱՆ. papiste, *adj.* || papiste, *sm.* Կ'ըսուի եւ Պապական։

ՊԱՊԱԿ, soif, grand'soif կամ grande soif.

ՊԱՊԱԿԱՆ, papal, ale, *adj. Pouvoir —. Dignité, autorité papale.* papiste, *adj.* || papiste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պապադաւան։

ՊԱՊԱԿԱՆԱԿ, papistique, *adj.*

ՊԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, papisme, *sm.* Պապականութեան, V. Պապականաց։ [té de soif.

ՊԱՊԱԿԵԱԼ, pressé, tourmen-

ՊԱՊԱԿԻԼ. avoir grand'soif, brûler de soif, mourir de soif, être dévoré de soif. [*sm.*

ՊԱՊԱՀԱՐ (թռչուն մ՛է), pape,

ՊԱՊԱՆՁԵԼ, **ՊԱՊԱՆՁԵՑՈՒՑԱՆԵԼ**, } reduire au silence, faire taire, imposer silence, fermer la bouche à quelqu'un, mettre à quia (քուիա), couper le sifflet à quelqu'un, désarçonner, confondre, *va.*

ՊԱՊԱՆՁԻԼ, être réduit au silence, être condamné au silence, se taire, rester muet, rester court, être désarçonné, être à quia (քուիա).

ՊԱՊԱՑՈՂ (ձայն), chevrotant, ante, *adj. Voix chevrotante.*

ՊԱՊԱՍ (քահանայ [եկեղեցւոյն Յունաց]), pope, papas (փափա), *sm. Un papas grec.*

1. **ՊԱՊԿԱՑ** (փէփէ-ոլէ), perro-

quet, *sm.* — *vert, gris, blanc.* Էգ —, perruche, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս թուբակ։

2. ՊԱՊԱԾ (ճաւոյ տեսակ մը կայմ), perroquet, *sm.*

ՊԱՊՈՒԹԻՒՆ, papauté, *sf. Aspirer à la* —.

ՊԱՌԱԿ, moufle, *sm.* || — (ոչխարի, արջու, խոզի), côte, côtelette, *sf.* — խոզի յաղեալ, jambon, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս կողիկ։

ՊԱՌԱԿԱՆ, meute, *sf.* — *de cinquante, de cent chiens.* Ըճիր ըճիր —, clefs de meute. Պահեսի —, relais, *sm.*

ՊԱՌԱԿԵԼ, diviser, désunir, mettre, jeter կամ semer la discorde parmi, *va.*

ՊԱՌԱԿԻԼ, se diviser, se désunir, être en discorde, en dissension, être déchiré par les factions, former des factions, des partis.

ՊԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ, ՊԱՌԱԿՈՒՄ, ՊԱՌԱԿՈՒՄՆ, } division, désunion, discorde, dissension, faction, *sf.*

ՊԱՌԱՒ, vieille, *adj.*; vieille femme, vieillotte, *sf.* Ջար —, une vieille sorcière.

ՊԱՌԱՒԻԼ, vieillir, *vn.*

ՊԱՌԱՒՈՒԹԻՒՆ, vieillesse, *sf.*

ՊԱՌԱՒՈՒԿ, vieillotte, *sf.*

ՊԱՌԿԵԼԻՔ, chambre à coucher.

ՊԱՌԿՑՈՒՆԵԼ, coucher, faire coucher, étendre, *va.* || verser, *va. L'orage a versé les blés.* — ճաւը (ճնորհքլու համար), mettre un bâtiment sur le côté.

ՊԱՌԿԻԼ, coucher, *vn.* — *dans un lit, sur un matelas.* — *avec quelqu'un dans le même lit.* se coucher, *vpr. Ils se sont couchés fort tard.* s'étendre, *vpr.* կռնակի վրայ —, coucher sur le dos. Փովրնցի —, se coucher sur le côte. Փորու վրայ —, se coucher sur le ventre, à plat ventre.

ՊԱՍԽԱ (Հրէից զատիկ. Խ-ֆ-ր-ՀԵՐ-Ղ Գ-ՅՐ-Ը), pâque, *sf. Notre-Seigneur célébra la — avec ses disciples.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պասխա։

ՊԱՍԽԱՇԱԲԱԹ, la semaine sainte. Հայերէն կ'բսուի եւս Ջատկաշաբաթ։

ՊԱՍԿՈՒՏ, V. կորճ (2)։

ՊԱՍՊԱՏԱ (տեսակ մը տունկ. Գ-Է-Յ-Ե), polypode, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շատոտուի։

ՊԱՍՈՒԱ, V. Պապակ։

ՊԱՍՏԱՌ, étoffe, *sf.* — (պատի), tapisserie, *sf.*

ՊԱՍՏԱՌԱԳՈՐԾ, tapissier, *sm.*

ՊԱՍՏԱՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, tapisserie, *sf.*

ՊԱՍՏԱՌԱԿԱԼ (Ի-ՖՖՒ), linceul, *sm.*

ՊԱՍՓԱ, V. Պոսբֆ։

ՊԱՏ, mur, *sm.*, muraille, *sf.* Միջին —, V. Միջնորմ։ —է —, de mur en mur. —է — զարնուիլ, V. Ջարնուիլ։ — փակել, clore, *va.*

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ, accidentel, elle, *adj. Une mort accidentelle.* éventuel, elle, *adj. Tout cela n'est qu'—. Profits éventuels.* fortuit, ite, *adj. C'est un cas* —. *Evénement* —. *Rencontre fortuite.*

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, éventualité, *sf. L'— d'une chose.*

ՊԱՏԱՀԱԿՈՒԹԻՒՆ, incidence, conjoncture, *sf.*

ՊԱՏԱՀԱՐ, aventure, *sf.*, événement, hasard (Հ-Զ-Ա-Ր), *sm.*, chance, fortune, *sf.* || accident, *sm.* Ջար —, malheur, *sm.* Փոխու — (մարդիկ, ճաւաբեկու բիւն, ճեմ), fortune, *sf.*

ՊԱՏԱՀԱՐԴ, événement, *sm.* — *heureux, funeste, inattendu.*

ի պատահարաց, par malheur, *adv.*

ՊԱՏԱՀԵԼ, V. Պատահիլ։

ՊԱՏԱՀԵՑՈՒՆԵԼ, faire rencontrer, *va.*

ՊԱՏԱՀԻԼ, rencontrer, *vn.*, se rencontrer, *vpr.* || se rencontrer, se passer, *vpr.*, arriver, *vn.*, avoir lieu, survenir, échoir, *vn.* || aller au-devant, s'opposer, *vpr.*, résister, en venir aux mains, aux prises, frapper. Կը պատահի, il arrive. Ուր որ պատահի, au hasard, *adv.* Շատ բաներ պատահեցան որ պիտի զարմացունեն զձեզ, V. Զարմացունել։

ՊԱՏԱՀՈՒՄ, } rencontre,
ՊԱՏԱՀՈՒՄՆ, } chance, fortune, occasion, *sf.*, accident, *sm.* — պատեհագման, occasion, *sf.* *Une — bien chaude.* Ըստ բախտի —, rencontre, *sf.* Բարի պատահմունք, prospérités, *sfp.* *Que d'infortunes succédèrent à ses —.* Ըստ պատահմանն, à l'aventure, au hasard, par accident, éventuellement, fortuitement, *adv.* Ըստ բարի պատահմանն, de fortune, de bonne fortune, par fortune, *adv.* Ըստ չար պատահմանն, par malheur, malheureusement, *adv.* Պատահմամբ, d'aventure, par aventure, par hasard ([illegible]), par occasion, de fortune, de bonne fortune, par fortune, accidentellement, éventuellement, fortuitement, incidemment, *adv.*

ՊԱՏԱՂԻԼ, s'occuper de, s'appliquer à, *vpr.* Գլխաւորաբար լեզուագիտութեան պատաղեցաւ, il s'est appliqué principalement կամ particulièrement à la philologie. — (առ զբօսանս. զբաղիլ), s'amuser, *vpr.*

ՊԱՏԱՂԻՃ ([illegible]), lierre, *sm.* *Branche de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Բաղեղն, Պատատուկ (1)։ — (որթոյ եւ պատատուկ տնկոց), vrille, main, *sf.*, cirre, *sm.*

ՊԱՏԱՂԻՑ, V. Պատատուկ (2)։

ՊԱՏԱՂՈՒՄ, } occupation,
ՊԱՏԱՂՈՒՄՆ, } application, *sf.*

ՊԱՏԱՆ, bandage, linceul, *sm.* — (վիրաց), bande, *sf.* — (աչաց), bandeau, *sm.* *Mettre un — à quelqu'un.* — (մեռելոյ), suaire, *sm.* *Un mort enveloppé de son —.*

ՊԱՏԱՆԱԳՈՐԾ, bandagiste, [*sm.*

ՊԱՏԱՆԴ, otage, *sm.* — առնուլ, prendre pour —. — տալ, donner pour —.

ՊԱՏԱՆԴԵԼ (արգելքի տակ դնել), séquestrer, *va.*

ՊԱՏԱՆԴՈՒՄ, } séquestre,
ՊԱՏԱՆԴՈՒՄՆ, } *sm.*, séquestration, *sf.*

ՊԱՏԱՆԵԱԿ, V. Պատանի։

ՊԱՏԱՆԵԿԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, pédérastie, *sf.*

ՊԱՏԱՆԵԿԱՏԱՓԻՆ ([illegible]), pédéraste, *sm.*

ՊԱՏԱՆԵԿԻԿ, un petit bonhomme, garçonnet, *sm.*

ՊԱՏԱՆԵԿՈՒԹԻՒՆ, V. Պատանութիւն։

ՊԱՏԱՆԻ, adolescent, garçon, — իգացեալ ([illegible]), mignon, ganymède, giton, bardache, *sm.* Հարսանեկան —ք, les garçons de la noce, de la fête. Քողակալ —ք, garçons d'honneur. [*sf.*

ՊԱՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, adolescence,

ՊԱՏԱՆՈՒՀԻ, adolescente, *sf.*

ՊԱՏԱՆՔ, V. Պատան։

ՊԱՏԱՌ, morceau, lopin, *sm.*, bouchée, tranche, *sf.* || pièce, *sf.*, lambeau, *sm.* || fragment, *sm.* Մեծ, խոշոր —, goulée, *sf.* — (մսոյ), lopin, *sm.* Ամօթոյ — ([illegible]), le morceau honteux. — —, en morceaux, en

lambeaux, en pièces. — — բնել, mettre en morceaux, en lambeaux, déchirer à belles dents, *va.* — մր բան ուտել, manger un morceau. Եւ վերջին —ր բերաւր, վերջապէս ննացաւ, et il finit par s'endormir avec la dernière bouchée dans la bouche. V. Պատառիկ (զրոց)։

ՊԱՏԱՌԱԾՈՒ (տ-է-ա-ծ-ւ), parasite, *sm.*, écornifleur, euse, *s.*, pique-assiette *(pl.* des *pique-assiettes)*, flaireur de table կամ de cuisine, écumeur de marmites կամ de table, piqueur d'assiettes կամ de tables, chercheur de franches lippées, *sm.*

ՊԱՏԱՌԱՏԻ, déchiré, ée, déguenillé, ée, délabré, ée, en loques, *adj.*

ՊԱՏԱՌԱԴԱՆ (է-ռ-ա-լ), fourchette, *sf. Manger avec la* —. Նախաճաշ —աւ (նախաճաշ հաճդերձ մսով եւ գինեաւ), déjeuner à la —. Հայերէն կ'բսուի եւս Մսակալ։

ՊԱՏԱՌԵԼ, V. Պատռել։

ՊԱՏԱՌԻԿ (զրոց), fragment, *sm. Les —s de Bérose (Բերոսոս), de Salluste (Սալուստիոս).* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Հատած, Հատակոտոր (Հատակոտոր)։

ՊԱՏԱՌՈՂ, V. Պատռող։

ՊԱՏԱՌՈՒԱԾ } (Խբէ-է), dé-
ՊԱՏԱՌՈՒԱԾՔ } chirure, *sf. Il y a une — à votre habit.* fêlure, *sf.*

ՊԱՏԱՌՈՒՄ, } déchirement,
ՊԱՏԱՌՈՒՄՆ, } *sm.*, lacération, *sf.*

ՊԱՏԱՍԽԱՆ, réponse, repartie, réplique, *sf.* Երկդիմի —, réponse normande. Փախուստական —, réponse évasive. — տալ, donner réponse, rendre réponse, répondre, *v. a.* et *n.* Դպրոցական եւ փախուստի պատասխաններ տալ (հարկաւոր հարցման կամ խնդիրի մր), faire la gambade, payer en gambades. — չկարենալ տալ, ne pouvoir répondre, être à quia (է-ւ-ա)։

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԿԱՆ, réponsif, ive, *adj. Mémoire* —.

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ, responsable, *adj. Les ministres sont —s. Je ne suis point — des fautes d'autrui.* — (ի ննդրելեաւն), répondant, *sm.*

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆ (կարդալ **ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆ**), responsabilité, *sf. La — ministérielle.*

ՊԱՏԱՍԽԱՆԵԼ, répondre, faire une réponse, répliquer, *va.* կոչ, խիս կերպով —, répondre sec. Ձեմ գիտեր ինչ պատասխանեմ, je ne sais que répondre.

ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ, V. Պատասխան։

1. **ՊԱՏԱՏՈՒԿ** (ա-ր-ւկ), lierre, *sm. Branche de* —. Հայերէն կ'բսուի նաեւ Բաղեղն, Պատղին։

2. **ՊԱՏԱՏՈՒԿ**, grimpant, ante (ւ-ե-է, -ւդ), *adj. Abrisseau* —. *Le lierre est une plante grimpante.*

ՊԱՏԱՐԱԳ, sacrifice, *sm.*, victime, *sf.* || don, présent, *sm.* || messe, *sf.* Թիւ —, messe basse, կամ petite. Ձայնաւոր —, grand' messe կամ grande messe եւ կամ messe haute. Ձայր — (— աւանց բանաձուածոյ ննդրուածքաց), messe sèche. Գիտերային —, messe de nuit. Ննչեցեալ մր հոգւոյն հանգստեան համար (pour le repos de l'âme d'un mort) տարեկան —, obit, *sm. Fonder, chanter un* —. *Des —s.* Տարեկան —, annuel, *sm.* — մատուցանել, կատարել, dire, célébrer la messe, la sainte messe. — ետնել, assister à la messe. Պատարագել արդյ —ի, servir, répondre la messe.

ՊԱՏԱՐԱԳԱՄԱՏՈՑ (ւէ՛--բ՝-ւէ՛--ղէ), missel, *sm.* — *romain.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ խորհրդատետր։ — բահանայ, célébrant, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս պատարագիչ, քահանայ բահանայ։

ՊԱՏԱՐԱԳԻՉ (բահանայ), célébrant, *sm.* կ'բսուի նաեւ պատարագամատոյց, քահանայ բահանայ։

ՊԱՏԱՐԱԳԵԼ, V. պատարագ մատուցանել, կատարել (**ՊԱՏԱՐԱԳ**)։

ՊԱՏԳԱՄ, oracle, *sm.* || message, *sm.* || prophétie, *sf.*

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ, messager, ère, *s.* — *fidèle.*

ՊԱՏԳԱՄԱԳԻՐ, message, *sm.* *Le — annuel du président des États-Unis.*

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ, messager, ère, *s.* — *fidèle.* député, envoyé, *sm.* || prophète, *sm.* || député, envoyé, ambassadeur, parlementaire, *sm.* պատերազմի կամ խաղաղութեան —, héraut, *sm.* — դրկել, députer, *va.* Հերմէս յաստուածոց —ն էր, Mercure était le messager des dieux.

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, message, *sm.*, députation, mission, ambassade, *sf.*

ՊԱՏԳԱՐԱԿ (բէ՛ղէ՛բէ՛), brancard, *sm.* *Il fut porté à l'hôpital sur un —.* civière, *sf.* *Charger de la pierre sur une —. Cet homme était grièvement blessé, on l'emporta sur une —.*

ՊԱՏԳԱՐԱԿԱՐԱՐ, brancardier, *sm.*

ՊԱՏԵԱՆ, fourreau, *sm.* || étui, *sm.* || enveloppe, *sf.* || valve, coquille, coque, *sf.* || cosse, *sf.* || cuirasse, armure, *sf.* || poitrine, *sf.* — (բակլայի), écale, *sf.* Ընդեղիճաց կանաչ —, gousse, *sf.* — (սոխի), tunique, *sf.* — (շերամոյ), V. քնաց։ — (դանակի, էֆ), gaine (էֆ՛), *sf.* — (սրոյ, էֆ), gaine, *sf.*, fourreau, *sm.* — (կրայի, nusrէի), écaille, *sf.* Կրայի կոճակի —, carapace, *sf.* Սուրն ի — դարձուցանել, remettre l'épée au fourreau.

ՊԱՏԵԼ, entourer, environner, ceindre, *va.* || faire le tour de, cerner, *va.* || envelopper, *va.* || faire circuler, promener, *va.* || plaquer, couvrir, obséder, *va.* || assiéger, investir, cerner, *va.* Շուրջ —, չորս կողմը —, entourer, investir, cerner, *va.* Երկաթով —, ferrer, *va.* Մոմով —, cirer, *va.* (Ոսկի, արծաթ) բիբեղով —, plaquer, *va.* — աստառել, V. Աստառել։ Խանձարուրով —, V. Խանձարուրապատել։ — վէրքը, panser la plaie.

ՊԱՏԵՂ, opportun, une, propre, *adj.* — (ժամանակ), propice, *adj.* — ժամանակ, occasion, *sf.* — *favorable. Belle —.* ի — ժամանակի, à temps, *adv.* *Vous arrivez à temps.* ի — ժամու (յարմար տեղ), opportunément, *adv.* *Il arriva fort —.* à propos, *adv.* *Nous arrivâmes à propos.*

ՊԱՏԵՂՈՒԹԻՒՆ, opportunité, occasion, *sf.*, à propos, *sm.* — տալ, procurer, fournir l'occasion de, donner occasion de.

ՊԱՏԵՂԱՒՈՐ (ծղտոր), une personne un peu ronde, femme enceinte.

ՊԱՏԵՂԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (ծղտորութիւն), grossesse, *sf.*

ՊԱՏԵՆԱԳՈՐԻ, gainier, *sm.*

ՊԱՏԵՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, gainerie, *sf.*

ՊԱՏԵՆԱԶԻՆ, cuirassier, *sm.*

ՊԱՏԵՆԱԹԻՒ, coléoptère, *adj.* et *sm.* *Le hanneton* (յորեակ. վիճակ՛ի՛) *et les scarabées* (գգիկ) *sont des —s.*

ՊԱՏԵՆԱՒՈՐ, cossu, ue, *adj.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄ (հա-հ-բ-կ-ե. հ-բ-գ. ֆՆՀ), guerre, bataille, *sf.*, combat, *sm.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ, de guerre, guerrier, ière, martial, ale (*pl. martiaux*), *adj.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԾԱՂԿ (պատերազմի մէջ յաղթող), gagneur de batailles.

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՍԷՐ, guerroyeur, *sm.* || guerrier, ière, belliqueux, euse, *adj.*

ՊԱՏԵՐԱԶՄԵԼ, faire la guerre, guerroyer, combattre, livrer une bataille, porter les armes.

ՊԱՏԵՐԱԶՄՈՂ, guerrier, combattant, *sm.* || belligérant, ante, belliqueux, euse, *adj.* — կին, guerrière, *sf.*

ՊԱՏԸՆԱՆ } (է-ր-կ-ե-ն), V.
ՊԱՏԸՆԱՒ } Պատիւնաց, Յարգանք.

ՊԱՏԺԱՒՈՐ, punisseur, *adj.* et *sm. Un Dieu rémunérateur des bons, — des méchants.*

ՊԱՏԺԱԿԱՆ, pénal, ale, *adj. Loi pénale. Code —.* [*sf.*

ՊԱՏԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, pénalité,

ՊԱՏԺԱԿԱՐՍ, punissable, *adj. C'est un homme très —. Crime — de mort.*

ՊԱՏԺԱՒԱՐ, supplicié, *sm. Le lieu où l'on enterre les —s.*

ՊԱՏԺԵԼ, punir, châtier, infliger une punission, une peine, un châtiment, une correction, corriger, *va.* Մահուամբ —, supplicier, *va.*

ՊԱՏԺՈՂ, punisseur, *sm. Un Dieu rémunérateur des bons, — des méchants.*

ՊԱՏԺՈՂՈՒԹԻՒՆ, punition, *sf. La — des crimes et des délits.*

ՊԱՏԻԺ, punition, *sf.*, châtiment, *sm.*, peine, correction, *sf.*, supplice, prix, pensum (բեռ-ոյ), *sm.* — Աստուծոյ, fléau, *sm.* Եգիպտոսի —ներ, les plaies d'Égypte. Առանց պատժի, impunément, *adv.* — դնել, սահմանել, infliger une punition, une peine, une correction, un châtiment. — տալ, donner une punition, mettre en pénitence. Յաւիտենական պատժոյ դատապարտել, condamner aux peines éternelles, réprouver, *va.*

ՊԱՏԻԼ, s'envelopper, *vpr.*

ՊԱՏԻՃ (է-դ-ե-ի), cosse, *sf.* || capsule, *sf.* || — (հրացանի խողնի. է-է-ո-լ), capsule, *sf.* || — (փող), trompe, *sf.*

ՊԱՏԻՒՀԱՆ (է-բ-կ-ֆ-ն), V. Պատրաստանալ, Պատրաստել, Սարքել.

ՊԱՏԻՒ, honneur, témoignage d'estime, hommage, *sm.* || honneurs, *smp.*, dignités, *sfp.*, gloire, prévenance, autorité, *sf.* || présent d'honneur, hommage, prix, *sm.*, honoraires, *smp.* || abréviation, *sf.* Մեծարանաց —, révérence, *sf.* Անձին — համարիլ, se faire honneur de, s'honorer, *vpr.* Իւր անձին —ը պահել, se respecter, *vpr.* Իւր հայրենեաց —ը պահել, soutenir la gloire de ses aïeux. — բերել, բնել, բալ, faire honneur, honorer. — բնծայել, rendre honneur. — սանալ, s'honorer, *vpr.* Պատուոյ բարձրացուցել, հռչակել, élever à quelque dignité, promouvoir, *va.* Կնոջ մը —ն յափշտակել կամ ապել, attenter à la pudeur, à l'honneur d'une femme. Ի —, en l'honneur de. Պատուով, honorablement, *adv.* Պատուոյս վրայ կ'երդնում, sur l'honneur, j'engage mon honneur. Պատուոյս վրայ, —ս երաշխաւոր, ma parole, ma parole d'honneur, parole d'honneur. Շա՜տ — կ'ընէ՛ ինձ, vous me faites beaucoup d'honneur, trop d'honneur. Այդպիսի

զգացմունքը — կը բերեն ձեզի, de tels sentiments vous font honneur.

ՊԱՏԿԱՌ, V. Պատկառանք. — կալ, observer, *va*. — կալ (իմիք), vaquer à, s'appliquer à, *vn*. — կալ լռութեան, observer le silence.

ՊԱՏԿԱՌԱՆՔ, respect (**—նքներ, —նքներք**. *des respects*, **տալ —նքներ**), *sm*., vénération, *sf*. || pudeur, déférence, confusion, honte (**հօլր**), retenue, *sf*. || parties honteuses, *sfp*. Պատկառանօք, avec respect, respectueusement, avec pudeur, d'un air confus, *adv*.

ՊԱՏԿԱՌԵԼԻ, respectable, vénérable, *adj*.

ՊԱՏԿԱՌՈՏ, pudibond, onde, pudique, timide, *adj*.

ՊԱՏԿԱՌՈՏՈՒԹԻՒՆ, pudeur, *sf*.

ՊԱՏԿԱՌՈՏԻԿ (տեսակ մը բոյս), sensitive, *sf*., mimosa, *sf*. (Այս վերջինն **լատին** է ըստ բնագիտաց).

ՊԱՏԿԵՐ, image, effigie, *sf*. || tableau, *sm*., peinture, représentation, *sf*. || figure, *sf*., portrait, *sm*. || copie, *sf*. Հեռագոյց, հեռատեսիլ —, perspective, *sf*. — (ի մէջ մատենից), illustration, *sf*. **Խաչակրութեան — (Քրիստոսի)**, portement de croix. **Խորհրդաւոր** —, emblème, *sm*. — 32 կողմանց հողմոյ (ըստ նաւավարաց), rose des vents կամ du compas. Ըստ —ի, à l'image de, en forme de. —ը նկարել, հանել, peindre, *va*.

ՊԱՏԿԵՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, iconologique, *adj*.

ՊԱՏԿԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, iconologie, *sf*.

ՊԱՏԿԵՐԱԲԵԿ, briseur d'images, iconoclaste, *sm*. [*sm*.

ՊԱՏԿԵՐԱԳԷՏ, iconographe,

ՊԱՏԿԵՐԱԳՐԱԿԱՆ, iconographique, *adj*.

ՊԱՏԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, iconographie, *sf*.

ՊԱՏԿԵՐԱԳԻՐ, face, *sf*.

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ, orné de gravures, illustré, ée, pittoresque, *adj*.

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴԵԼ, illustrer, *va*. — *un livre*.

ՊԱՏԿԵՐԱԼԻՑ, rempli de gravures, d'images, *adj*.

ՊԱՏԿԵՐԱԿԱԼ, chevalet, *sm*.

ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆ, peintre, portraitiste, *sm*.

ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, peinture, *sf*. [*sm*.

ՊԱՏԿԵՐԱՄԱՐՏ, iconomaque,

ՊԱՏԿԵՐԱՆԱԼ, se peindre, *vpr*.

ՊԱՏԿԵՐԱՊԱՇՏ, iconolâtre, *sm*. [nolâtrie, *sf*.

ՊԱՏԿԵՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, ico-

ՊԱՏԿԵՐԱՎԱՃԱՌ, imager, ère, *s*. *Cet — a un beau choix d'estampes*.

ՊԱՏԿԵՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ imagerie, *sf*. *L' — d'Épinal*.

ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, peindre, représenter, *va*.

ՊԱՏՃԱՌ, cause, *sf*. || cause, *sf*., auteur, *sm*. || cause, raison, *sf*., motif, sujet, *sm*. || cause, occasion, *sf*. || imputation, *sf*., sujet d'accusation, délit, crime, *sm*. || prétexte, *sm*. Վշտի, տրտմութեան — մը, un sujet de chagrin, de tristesse. Տրտմութեան — մը ունի, il a un sujet de tristesse. Գանգատելու — ունի, il a sujet de se plaindre. Բարկանալու, նեղանալու — ունիմ, j'ai sujet d'être en colère, de me fâcher. Գանգատելու — տալ, donner sujet de se plaindre; donner prise. Այս երբեմն — կուտայ վէճի, cela donne quelque fois sujet à une dispute. — լինել, ըլլալ, être cause, occasionner, motiver, *va*. Կորստեան — ըլլալ, perdre, *va*.

ֆլնցալու — բլլալ, précipiter, *va.* Մէկը — բռնել, s'en prendre à quelqu'un. —բ վերցուցել, ôter le motif. —ներով ցաստատել, motiver, *va.* —ու, à cause de, pour, sous prétexte de. Առանց —ի, mal à propos, hors de propos. Առանց —ի մը, à propos de rien. Շահու —ու, à cause du gain. --ն այն է զի, այն է որ, այս է որ, c'est que. Եւ ասոր —բ կայ, et pour cause. *Je veux faire cela, je ne veux pas faire cela, et pour cause.*

ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆԵԱԼ, raisonné, ée, *adj.*

ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆԵԼ, raisonner, argumenter, *vn.*

ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, raisonnement, argument, *sm.*, argumentation, *sf.* — սիրող, argumentateur, *sm.* Երկայն —ներ յառաջ բերող, raisonneur, euse, *s.* [gie, *sf.*

ՊԱՏՃԱՌԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, étiolo-

ՊԱՏՃԱՌԱՊԵՐԵԼ, motiver, *va.* *Il motiva son refus.*

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՆ, causal, ale, *adj.* — (շաղկապ. օրինակ իմն *Car, Parce que*), causatif, ive, *adj.* [lité, *sf.*

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, causa-

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՆՔ, causes secondes. Հայերէն կ'բսուի նաեւ Պատճառաւորք։

ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՐԳԵԼ, V. Պատճառադրել։

ՊԱՏՃԱՌԱՆՔ, cause, *sf.*, motif, *sm.* || prétexte, *sm.*, excuse, *sf.*, faux-fuyant (*pl.* des *faux fuyants*), *sm.* Առիթ պատճառաւճառ, la cause première կամ universelle, la souveraine cause, la cause des causes. Պատճառաւճառ, —ով, sous prétexte de, sous l'ombre de. — յառաջ բերել, raisonner, *vn.* — գործող, raisonneur, euse, *s.*

ՊԱՏՃԱՌԱՒՈՐՔ, causes secondes, *sfp.* Կ'բսուի եւս Պատճառակայք։

ՊԱՏՃԱՌԵԼ, causer, occasionner, faire, *va.* || prétexter, alléguer կամ prendre prétexte, chercher des prétextes, donner pour excuse, *va.* || se donner un air de, *vpr.*, faire semblant de, feindre, *va.* կորուստ —, perdre, *va.* (կապած) —, jeter, *va.* Մէկուն վիշտ —, causer de la peine à quelqu'un. Դժբախտաբար այս մարդուն վիշտ պատճառեցի, j'ai malheureusement causé de la peine à cet homme.

ՊԱՏԱՀ, copie, *sf.*

ՊԱՏԱՈՑԱ, prépuce, *sm.*

ՊԱՏԱՈՒԿ (բուսաց), follicule, *sm.* *Le fruit du laurier-rose, de l'apocyn* (ապոքին. տունկ մ է. ը֊ն ֆոգրը), *est un* —.

ՊԱՏՄԱԲԱՆ, historien, *sm.* Անկողմնակալ —, — impartial.

ՊԱՏՄԱԲԱՆԱԿԱՆ, narratif, ive, *adj.* [de, *va.*

ՊԱՏՄԱԲԱՆԵԼ, faire l'histoire

ՊԱՏՄԱԲԱՐ, historiquement, *adv.* *Narrer une chose, un fait* —.

ՊԱՏՄԱԳԻՐ, historien, *sm.* Անկողմնակալ —ներ, des —s impartiaux. — (տերութենէ ամիմաճեալ), historiographe, *sm.* — վարուց ուրուք, V. կեցուագիր։

ՊԱՏՄԱԳՐԱԿԱՆ, historique, *adj.* *Style, narration, recueil* —. *Dictionnaire* —.

ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, histoire, *sf.* Ըստ պատմագրութեան, V. Պատմագրօրէն, Պատմաբար։

ՊԱՏՄԱԳՐՕՐԷՆ, historiquement, *adv.*

ՊԱՏՄԱԿԱՆ, historique, historial, ale, narratif, ive, *adj.*

ՊԱՏՄԵԼ, raconter, narrer, conter, réciter, faire le récit,

faire l'histoire de, débiter, rapporter, exposer, rendre compte (d'une affaire), *va.* Քաճ մ'իր սկիզբէն —, V. Քաճ (2). Պատմառանգիրար —, մանր, պատմագիտուով —, raconter avec détaille, détailler, circonstancier, *va.* Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ, les cieux proclament, annoncent la gloire de Dieu.

ՊԱՏՄԻՉ, historien, *sm.*, narrateur, trice, conteur, euse, *s.*

ՊԱՏՄՈՂ, narrateur, trice, *s.* Ցեսածն ու լսածր —, rapporteur, euse, *s.*

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, histoire, *sf.* || narration, *sf.*, historique, portrait, récit, *sm.*, exposition, version, *sf.*, exposé, *sm.*, relation, *sf.* Ծաղկամաղ — վարուց արդց, fleur des saints. — կենաց ուրուք, V. Կենսագրութիւն. Ընդհանուր —, histoire universelle. — հին եւ նոր կտակարանի, histoire de l'ancien et du nouveau testament. Համառօտ — Ս. Գրոց, abrégé de l'histoire sainte.

ՊԱՏՄՈՒԱԶՆ, robe, tunique, *sf.* — (արեւելեայց ԽՖ-էէ), veste, *sf.*

ՊԱՏՆԷՇ, rempart, retranchement, *sm.*, barricade, *sf.* — շինել, barricader, *va.*; se remparer, *vpr.*

ՊԱՏՇԱՒ, convenable, convenant, ante, décent, ente, propre, bienséant, ante, à propos, sortable, assortissant, ante, *adj.* || honnête, conforme, raisonnable, *adj.* — է որ, il est à propos que. — է որ մեկնիմք, il est à propos que nous partions. Ըստ —ի, pus —իզ, — կերպով, V. Պատշաճաբար. — վարկանիլ, juger à propos.

ՊԱՏՇԱՒԱԲԱՐ, d'une manière convenable, convenablement, décemment, dûment, à propos, à l'avenant, *adv.*

ՊԱՏՇԱՒԱԳԵՂ, bien proportionné, ée, *adj.*

ՊԱՏՇԱՒԱԿԱՆ, convenant, ante, bienséant, ante, proportionnel, elle, *adj.*

ՊԱՏՇԱՒԵԼ, rendre convenable, conformer, adapter, approprier, ajuster, faire cadrer, assortir, appliquer, *va.*

ՊԱՏՇԱՒԵՑՈՒՑՄՈՒՆ, adaptation, *sf.*

ՊԱՏՇԱՒԻԼ, convenir, être convenable, cadrer, s'adapter, s'accorder, s'assortir, se rapporter à, regarder. || se faire, se créer, *vpr.* Քոյ —, venir bien à.

ՊԱՏՇԱՒՈՂ, convenable, *adj.*

ՊԱՏՇԱՒՈՒԹԻՒՆ, office, *sm.*

ՊԱՏՇԱՒՈՒԹԻՒՆ, convenance, bienséance, décence, honnêteté, proportion, *sf.*, rapport, à propos, *sm.*

ՊԱՏՏԱԿԱՄ (ը-հ-էէր), balcon, *sm. Prendre l'air sur un* —. terrasse, *sf. Les fenêtres de sa chambre ouvrent sur une* —.

ՊԱՏՏԻՒ, rayon (-էյ), *sm.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ, honorifique, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ, respectueux, euse, *adj.* Ձափազանց —, V. Ծեծծեմ. [*sm.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, devoir,

ՊԱՏՈՒԱՆ, parafe կամ paraphe, *sm.* Իմ ստորագրութեանս —ը, le paraphe de ma signature.

ՊԱՏՈՒԱՆԵԼ, parafer կամ parapher, *va. Il faut — cette pièce.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱԼ, honoraire, *adj. Conseiller, professeur* —. — գումբեր, président —. [*adj.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ, précieux, euse,

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆԱԳՈՅՆ, le plus précieux, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆԱՑԱԼ, devenir précieux.

ՊԱՏՈՒԱՆԴԱՆ, marchepied, *sm.* — (ամպաճի), socle, *sm.* — (արձանի), piédestal, socle, *sm.* — (սեաճ), piédestal, *sm.*

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ, décoration, *sf.*, insigne, ordre, *sm.* — տալ, décorer, *va.*

ՊԱՏՈՒԱՆՈՒՆ, titre, *sm.*

ՊԱՏՈՒԱՍՆԻՐ, ambitieux, euse, *adj.* — ⌊sement, *adv.*

ՊԱՏՈՒԱՍՆԻՐԱՄԱՐ, ambitieu-

ՊԱՏՈՒԱՍՆԻՐՈՂ, honnête, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱՍՆԻՐՈՒԹԻՒՆ, ambition, prévenance, *sf.*

ՊԱՏՈՒԱՍՈՍ (–ւ), ente, greffe, *sf.* — (մարմնոյ), vaccine (է–է–ֆ'), *sf.*

ՊԱՏՈՒԱՍՈՍԵԼ, enter, greffer, inoculer, insérer, *va.* — (մարմինը), vacciner, *va. Faire — son enfant. Se faire —.*

ՊԱՏՈՒԱՍՈՍԻՉ, } inoculateur,
ՊԱՏՈՒԱՍՈՍՈՂ, } trice, *s.*; vaccinateur, *sm.*

ՊԱՏՈՒԱՍՈՍԻԼ, se greffer; se faire vacciner, *vpr.*

ՊԱՏՈՒԱՍՈՍՈՒՄ, } inocula-
ՊԱՏՈՒԱՍՈՍՈՒՄՆ, } tion, vaccination, *sf.*

ՊԱՏՈՒԱՐ, rempart, *sm.*, barrière, *sf.* — անկասկածելի, անդրդուելի, un — assuré.

ՊԱՏՈՒԱՐԺԱՆ, honorable, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ, honorable, honorifique, honnête, *adj.*

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, honorabilité, *sf.*

ՊԱՏՈՒԵԼ, honorer, rendre honneur, vénérer, respecter, estimer, *va.*

ՊԱՏՈՒԵԼԻ, honorable, *adj.*

ՊԱՏՈՒԻՐ, ordre, commandement, *sm.*, injonction, prescription, *sf.* || précepte, *sm.* || mandat, mandement, *sm.*, commission, recommandation, *sf.* || instruction, *sf.* || ordonnance, *sf.*, décret, *sm.* — (Աստուծոյ, Եկեղեցւոյ), précepte, *sm.* — դնել, տալ, V. Պատուիրել.

ՊԱՏՈՒԻՐԱԳԻՐ, mandat, *sm.* Հատուցմամբ — դրկել, mandater, *va.* — *une somme de vingt mille francs.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ, mandataire, résident, *sm.* Գաղտնի —, émissaire, *sm.* ⌊ce, *sf.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, résidence,

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆ, commandement, *sm.* — (Աստուծոյ, Եկեղեցւոյ), précepte, *sm.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԳԻՐ, mandement, *sm.* — *de l'archevêque de Paris.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՑ, transgresseur, *sm.*

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transgression, *sf.*

ՊԱՏՈՒԻՐԵԼ, donner ordre, ordonner, commander, enjoindre, prescrire, imposer, recommander, *va.* Հրովարտակաւ —, ordonner par un décret, décréter, *va.*

ՊԱՏՈՒՀԱՆ, fenêtre, croisée, vitre, *sf.* Եղջերուի —, œil-de-bœuf (*pl.* des *œils-de bœuf*), *sm.* Կրկին —, contre-fenêtre (*pl.* des *contre-fenêtres*), *sf.* Նաւու բրնդակաւոր պատուհան, V. Թնդանօթաձակ ունէր —, mezzanine (Ա–ա–նի'), *sf.* կր գործածուի եւս իբր *adj. f. Fenêtre* —. —ներ բանալ, percer des fenêtres, fenêtrer, *va.* —էն նայիլ, regarder par la fenêtre. —էն դուրս ելնել, sortir par la fenêtre.

ՊԱՏՈՒՀԱՆՈՒ, châtiment, *sm.*, punition, peine, correction, *sf.* || fléau, *sm.*, vengeance, *sf.* || menace, *sf.* — ի վերայ ածել, V. Պատուհասել. V. եւ Պատիժ.

ՊԱՏՈՒՀԱՆՈՒԱԼԻՑ, menaçant, ante, *adj.*

ՊԱՏՈՒՀԱՆՈՒԼ, punir, châtier,

va., se venger de, *vpr.* V. Եւ Պատժել։

ՊԱՏՈՒՈՅ, honoraire, honorifique, *adj*.

ՊԱՏՌԵԼ, déchirer, lacérer, délabrer, dévorer, mettre en lambeaux, mettre en pièces, accrocher, *va.* || gercer, crever, crevasser, fendre, couper, casser, *va.* — (գրուածք մը), lacérer, *va.* — (օդը), fendre, *va.* Զիրար —, s'entre-déchirer, *vpr.* Թեթեւ կերպով մորթը —, déchirer légèrement la peau, égratigner, *va.*

ՊԱՏՌՈՂ, dévorant, ante, *adj.*

ՊԱՏՌՈՒԱԾՔ, égratignure, *sf.* V. Պատառուածք։

ՊԱՏՍՊԱՐԱՆ, abri, *sm.*

ՊԱՏՍՊԱՐԵԼ, protéger, défendre, mettre à l'abri, mettre à couvert, abriter, *va.* Ինքզինք —, V. Պատսպարիլ։

ՊԱՏՍՊԱՐԻԼ, s'abriter, se mettre à couvert, se couvrir, se garnir, *vpr.*

ՊԱՏՍՊԱՐՈՒԻԼ, V. Պատսպարիլ։

ՊԱՏՎԱՐԴ, clématite, *sf.* Կ'ըսուի եւ կլեմատիս։

ՊԱՏՐԱՆՔ, tromperie, duperie, séduction, supercherie, *sf.* || méprise, erreur, *sf.* || illusion, déception, *sf.*, leurre, *sm.* — (զգայութեանց, մտաց), illusion, *sf.* —ը փարատել, dessiller, désabuser, *va.* —ը փարատիլ, se désabuser, *vpr.*

ՊԱՏՐԱՍՏ, prêt, ête, tout prêt, préparé, ée, disposé à, prompt, ompte (թ-օլ, օլր), *adj.* — ընել, V. Պատրաստել։ — լինել, ըլլալ, V. Պատրաստուիլ։ Մեկնելու — ըլլալ, être prêt à partir. *Il est prêt à partir.* — կենալ, se tenir prêt.

ՊԱՏՐԱՍՏԱԲԱՆ, qui a beaucoup de présence d'esprit. — լինել, ըլլալ, être promp à la repartie, avoir la repartie prompte.

ՊԱՏՐԱՍՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, présence d'esprit.

ՊԱՏՐԱՍՏԱԲԱՐ, avec empressement, promptement, *adv.*

ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ, empressé, ée, *adj.* V. Եւ Պատրաստ։

ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, empressement, *sm.*, promptitude, *sf.*

ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ, préparer, faire, accommoder, apprêter, procurer, disposer, mettre en état, *va.* — (նաւն) ամէն պէտք եղած բաներով, — մէկուն պէտք եղած բաները (հագուստն), équiper, *va.* — (կերակուր), mettre, *va.* — *une carpe en matelote, des fruits en compote.* Ինքզինք —, se garnir, *vpr.* V. Եւ Պատրաստուիլ։

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑՈՒՆԵԼ, faire préparer, *va.*

ՊԱՏՐԱՍՏԻԼ, V. Պատրաստուիլ։

ՊԱՏՐԱՍՏԻՉ, **ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ**, préparateur, apprêteur, *sm.* V. Նախապատրաստական։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ, préparé, ée, apprêté, ée, *adj.* V. Եւ Պատրաստ։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, préparation, *sf.*, préparatif, apprêt, *sm.* || disposition, *sf.* || précaution, *sf.* || promptitude, *sf.* — տեսնել, faire ses կամ des préparatifs.

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻԼ, se préparer, s'apprêter, se mettre en état, en mesure, se disposer, faire ses préparatifs, des préparatifs, ses dispositions. || se garder de, prendre garde de.

ՊԱՏՐԵԼ, V. Խաբել։

ՊԱՏՐԸԿԱԿԱՆ, patricien, ienne, *adj.*

ՊԱՏՐԸԿՈՒԹԻՒՆ, patriciat, *sm.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔ, patriarche, *sm.* — *de Constantinople, de Jérusalem.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ, patriarcal, ale (*pl. patriarcaux*), *adj.* *Trône —. Dignité patriarcale.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ, patriarcat, *sm.* [cat, *sm.*

ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ, patriar-

1. **ՊԱՏՐԻԿ** (ազնուական), patricien, ienne, *s.*

2. **ՊԱՏՐԻԿ** (առ հին Հռովմայեցիս), patricien, *sm.*

3. **ՊԱՏՐԻԿ** (պէս), patrice, *sm.*

ՊԱՏՐԻՈՆ (օշ--ի օ՚--. Ֆրէ--), mélisse, *sf.*, citragon, *sm.*, citronnelle, *sf.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Թրնջխոս.

ՊԱՏՐՈՆՈՒԹԻՒՆ (պատիւ պատրիկի), V. Պատրիկութիւն.

ՊԱՏՐՈՍ (ֆիթիլ), mèche, *sf.* — լուսակալի (է--րէ ֆիթիլ), veilleuse, *sf.* *Acheter une boîte de --s.* —ի ծայր, moucheron, *sm.* [voile, *sm.*

1. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (առագաստ. Հոդ),

2. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (պատճառաճիւ. բառարբ), voile, *sm.* Պատրուակով (պատճառաճիւով), sous l'ombre de, sous ombre de, *prép.* *Sous ombre de dévotion.*

3. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (երեսաց, երեսի. դիմաց), masque, *sm.*

4. **ՊԱՏՐՈՒԱԿ** (ծածկոյթ [ճամպակաց]), couvert, *sm.* — թղթոյ, ճամպակի, l'enveloppe d'une lettre. *Mettre une lettre sous enveloppe.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿԵԼ (պատրկել), couvrir, *va.* *On pourrait — sa faute, en disant que...* pallier, *va.* *Il eut l'adresse de bien — son crime.* || voiler, *va.* *On voile les images dans les églises pendant le carême.* — *sa figure.* — *son amour des apparences de l'amitié.* masquer, *va.* *Il a élevé un mur qui masque ma maison.* — *ses desseins.* pallier, *va.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿՈՒԻԼ, se masquer, *vpr.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿՈՒՆ, palliatif, ive, *adj.* || dissimulateur, trice, *s.* — դեղ, — ճիւաղ, palliatif, *sm.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿՈՂ, V. Պատրուակիչ. Բաղ —ի, dissimulation, *sf.*

ՊԱՏՐՈՒԱԿՈՒԹԻՒՆ, palliation, dissimulation, *sf.*

ՊԱՏՐՈՒԱՆԱԼ, lamperon, *sm.*

ՊԱՏՐՈՒԵԼ, mêcher, *va.*

ՊԱՐ, danse, *sf.* Գեղկակաճ —, loure, *sf.* Գիճեւաճ —, bastringue, *sm.* — բռնել, խաղալ, danser, *vn.* կ՚բսուի եւս Պարել, կամաւել. Մխիլ ի —, entrer en —. Հանդէս —ուց, bal (*pl.* des *bals*), *sm.* կ՚բսուի եւս Պարահանդես.

ՊԱՐԱԳԱՑ, circonstance, *sf.* || détail, *sm.* Ըստ —ից, selon les circonstances.

ՊԱՐԱԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, cercle, *sm.*

ՊԱՐԱԳԼՈՒԽ, coryphée, *sm.* || chef, le chef du chœur (+է--), *sm.* [se.

ՊԱՐԱԿԻՑ, compagnon de dan-

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ, bal (*pl.* des *bals*), *sm.* Դիմակաւոր —, V. Դիմակաւոր (2). — երթալ, aller au —.

ՊԱՐԱՆ, corde, *sf.*, câble, *sm.* Ընդօրեայ — հեռագրական, câble télégraphique sous-marin. Անդրատլանտեան —, câble transatlantique.

ՊԱՐԱՆԱՊԵՏ, bosseman, *sm.*

ՊԱՐԱՆԴԱՑ (Հնդկաց գահաւորակ), palanquin, *sm.*

ՊԱՐԱՆԱՀԱՏԱՑ, V. Լարահաղաց. [(է--ի), *sm.*

ՊԱՐԱՆՈՑ, cou, *sm.* || isthme

ՊԱՐԱՆՈՑԿ, dansant, ante, *adj.* — երեկոյթ, soirée dansante.

ՊԱՐԱՆՈՑԿՔ (կամաւ. պար), danse, *sf.* — (ի թատերաց), ballet, *sm.* *Il y a un — au premier acte de cet opéra.*

ՊԱՐԱՍ, loisir, *sm.* || occasion, *sf.* || vide, vacant, ante, *adj.* || net, *m.* nette, *f.* *adj.* — ժամանակ, V. ժամանակ. — ժամանիր,

V. ձամ՝ — տեղ, vide, *sm.* ձամ —ոյ, loisir, *sm.* Աւուրք —ոյ, V. Պարապուրդ՝ ՅՈՒՆել —, avoir du loisir. — լինել, բլլալ, մնալ, être vacant, rester vacant, oisif, vaquer, *vn.* —ով, à loisir, tout à loisir, *adv.* — տեղը, en vain, en pure perte, *adv.*

ԳԱՐԱԳԵԼ, occuper, *vn.*, s'occuper de, *vpr.*, vaquer à, *vn.*

ԳԱՐԱԳԵՑ, coryphée, *sm.*

ԳԱՐԱԳԱՑՈՒՆՆԵԼ, occuper, donner de l'occupation, *va.* V. Պարապել՝

ԳԱՐԱԳԱԻԼ, occuper, *vn.*, s'occuper de, *vpr.*, s'appliquer à, s'adonner à, *vpr.*, vaquer à, *vn.* *Il s'en allu vaquer à ses occupations d'un autre côté.* — Խրախճանացաւ, faire la noce, V. Պարապիլ՝

ԳԱՐԱԳԱՐԴ, oisif, ive, *adj.* *Il ne faut pas qu'un jeune homme reste oisif.* désœuvré, ée, vacant, ante, *adj.* *Il y a un appartement vacant dans cette maison.* || désœuvré, ée, *s.* [*sf.*

ԳԱՐԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, oisiveté,

ԳԱՐԱԳԱՑՈՒԹԻՒՆ, occupation, *sf.* || frivolité, *sf.* — (պրոդի, պատճառի), vacance, *sf.*

ԳԱՐԱԳԱՈՒՄՆ (Գէշ–լեզուներ՝), occupation, vacation, *sf.* || — (մեկնութիւն [ճախճի մատենագրաց ցուցաց]), scolie (–էլ), *sf.* *Les anciennes —s sur Aristophane (Արիստոփան) sont très estimées.* || — ([երկրաչափութեան մէջ] ճախրնթաց առաջարկութեան մը վրայօք դիտողութիւն), scolie, *sm.*

ԳԱՐԱԳԱՈՒՐԴ ([դպրոցի ատակներաց] ճանգստեան ժամանակ), vacances, *s/p.* *Avoir —. Où irez-vous passer les —.*

ԳԱՐԱՍՐԱՀ, salle de danse, *sf.*

ԳԱՐԱՐԱՆ, danse, *sf.* *Aller à la —. Revenir de la —.*

ԳԱՐԱՐԵԼ, V. Գարարացուցանել՝

ԳԱՐԱՐԻԼ, V. Գարարացնել՝

ԳԱՐԱՐՈՒՄՆ (ճաւսնցոց), engraissement, *sm.*

ԳԱՐԱՐՏ, gras, asse, engraissé, ée, nourri, ie, dodu, ue, succulent, ente, fertile, *adj* — երկիր, terre grasse. Միս — մսեղ, gras, *sm.*

ԳԱՐԱՐՏԱՆԱԼ, devenir gras, prendre de la graisse, engraisser, *vn.*, s'engraisser, *vpr.*

ԳԱՐԱՐՏԱՑՈՒՆԵԼ, faire devenir gras, engraisser, nourrir, *va.* || rendre fertile, fertiliser, *va.* Երբ —ու համար աղբ դնել, fumer, *va.*

ԳԱՐԱՐՏԱՑՈՒՑԻՉ, fertilisant, ante, *adj.* — (կենդանիներր), engraisseur, *sm.*

ԳԱՐԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, graisse, *sf.* — (ճնդոց ունդասանաց, երկրի), engrais (–ՀՒ–Ր), *sm.*, fertilité, *sf.* Նուէ պարարտութեան (համուց), engrais, *sm.* [*sf.*

ԳԱՐԱՒԱՆԴ, lien, *sm.*, chaîne,

ԳԱՐԱՒԱՆԴԵԼ, lier, enchaîner, *va.*

ԳԱՐԱՒՈՐ, danseur, euse, *s.*

ԳԱՐԲԵՐԱԲԱՐ, V. Պարբերաբան՝ [dique, *sf.*

ԳԱՐԲԵՐԱԲԵՐԹ, revue pério-

ԳԱՐԲԵՐԱԿԱՆ, périodique, *adj.*

ԳԱՐԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, périodicité, *sf.*

ԳԱՐԲԵՐԱԿԻ, périodiquement, *adv.*

ԳԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, période, *sf.* || — (մեր տող. հատած), alinéa, *sm.* Մեծ —, la grande période (–Լ՝.).

ԳԱՐԴԵԻ, don, cadeau, présent, pot-de-vin *(pl.* des *pots-de-vin)*, régal *(pl.* des *régals)*, *sm.*, donnation, gratification, *sf.*

ԳԱՐԳԵՒԱՐԱՀ, donateur, trice, *s.*

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, distribution des prix. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մրցանակաբաշխութիւն։

ՊԱՐԳԵՒԱԳԻՐ, brevet, *sm.* — *du duc.*

ի **ՊԱՐԳԵՒԱՌՈՒ**, donataire, acceptant, ante, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարգեւընկալ։

ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒ, donateur, trice, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարգեւիչ։

ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Պարգեւատուութիւն*), donation, *sf.* [tion, *sf.*

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, dona-

ՊԱՐԳԵՒԵԼ, faire don կամ présent à, donner en présent, donner, gratifier, *va.*

ՊԱՐԳԵՒԸՆԿԱԼ, donataire, acceptant, ante, *s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պարգեւառու։

ՊԱՐԳԵՒԻՉ, } donateur, trice,
ՊԱՐԳԵՒՈՂ, } *s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պարգեւատու։

1. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (նախնեաց տեսակ մ'երկայն եւ փորանկեալ [non fendu] զգեստ), robe, *sf.*

2. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (հանդերձ երկայն թեզանաւոր [կանանց եւ մանկանց]), robe, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Կապայ (2)։ Ներքին — (կանանց), cotillon, *sm.* — *de serge.*

3. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (դատաւորաց, փաստաբանից, վարժապետաց), robe, *sf.*

4. **ՊԱՐԵԳՕՏ**, V. Կապայ (1)։

5. **ՊԱՐԵԳՕՏ** (հին Հռովմայեցւոց երկայն եւ լայն զգեստ մը), toge, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջորձ(2)։

ՊԱՐԵԳՕՏԱՒՈՐ, frocard, *sm.* —ք, les robes noirs.

1. **ՊԱՐԵԳՕՏԻԿ** (կարճ պարեգօտ [robe] եկեղեցականաց որ կը հասնի մինչեւ ծնկերը), V. Կապեկ։

2. **ՊԱՐԵԳՕՏԻԿ** (փոքրիկ պարեգօտ [robe] մանկանց), jaquette, *sf.* *Il portait encore la —.*

ՊԱՐԵԽ, roc (—օք), *sm.*, roche, *sf.*, rocher, *sm.*

ՊԱՐԵԼ, danser, *v. n.* et *a.*

ՊԱՐԵԿԱՊԱՆՔ, poste, *sm.* *Chef de —. Doubler les —s.*

ՊԱՐԵՆԱԳՈՂ (ուտելիք յափշտակող զինուոր), picoreur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարենակապուտ։ [գող։

ՊԱՐԵՆԱԿԱՊՈՒՏ, V. Պարենա-

ՊԱՐԵՏՂ, V. Պարարան։

ՊԱՐԵՐԳ, chœur (+եօք), *sm.* *Les —s d'Eschyle* (*Եսքիղոս*).

ՊԱՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, chœur, *sm.* *Les —s d'Athalie.*

1. **ՊԱՐԶ**, simple, serein, eine, net, *m.* nette, *f.*, naïf, ïve, uni, ie, *adj.* || ingénu, ue, *adj.* et s. — կերպով, V. Պարզապէս։

2. **ՊԱՐԶ** (—յ—լ), V. Պարզկայ։

ՊԱՐԶԱԲԱՆԵԼ, élucider, *va.*

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, dévoilement, *sm.* Մանրամասն —, développement, *sm.*

ՊԱՐԶԱԲԱՐ, V. Պարզապէս։

ՊԱՐԶԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (խօսելու դիւրութիւն), loquèle, *sf.*

ՊԱՐԶԱՄԻՏ, simple, niais, aise, uni, ie, *adj.* || ingénu, ue, *adj.* et *s.*

ՊԱՐԶԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, V. Պարզմտութիւն։

ՊԱՐԶԱՉԱՓ, eudiomètre, *sm.*

ՊԱՐԶԱՉԱՓԱԿԱՆ, eudiométrique, *adj.* [trie, *sf.*

ՊԱՐԶԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, eudiomé-

ՊԱՐԶԱՊԷՍ, simplement, nettement, naïvement, ingénument, niaisement, formellement, *adv.*

ՊԱՐԶԵԼ, simplifier, clarifier, filtrer, *va.* || éclaircir, purifier, *va.* || étendre de son long, dérouler, déployer, ouvrir, *va.* || démêler, débrouiller, dénouer, éclaircir, développer, *va.* || débrouiller, expliquer, *va.* **Առագաստ** —, déployer la voile. **Գրոսն**

—, arborer un drapeau. ԿՆՅԻՈՐ —, dénouer, *va.* — (տարակոյս մը), éclaircir, *va.*

ՊԱՐԶԱՒ, se simplifier, *vpr.* || se clarifier, se filtrer, *vpr.* || s'éclaircir, se purifier, *vpr.* || s'éclaircir, devenir clair. || devenir serein. || s'étendre, se dérouler, se déployer, se démêler, *vpr.*

ՊԱՐԶԱՑ (–ՅՀ), serein, *sm.* *Le — est plus dangereux en été que dans d'autres saisons.* *Le — est tombé.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Պարզ (2), Մերսնիր, Միր.

ՊԱՐԶՄՏՈՒԹԻՒՆ, simplicité, simplesse, naïveté, candeur, ingénuité, bonne foi, *sf.* || simplicité, bonhomie, niaiserie, *sf.* Պարզմտութեամբ, V. Պարզապէս.

ՊԱՐԶՄՏՕՐԷՆ, V. Պարզապէս.

ՊԱՐԶՈՂ, simplificateur, *sm.*

ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, simplicité, *sf.* || clarté, netteté, pureté, *sf.* || simplicité, naïveté, candeur, ingénuité, *sf.* || clarification, *sf.* || sérénité, *sf.*, temps serein, *sm.* Ինչպէս —, naïveté, *sf.*

1. **ՊԱՐԶՈՒՆԱԿ** (Է՛Լ ԻՒՐԷ), barre, *sf.* — *de bois, de fer.* *Il serait malaisé d'enfoncer cette porte, il y a une bonne — derrière.*

2. **ՊԱՐԶՈՒՆԱԿ** (փակագ. ՀՈՒՄՔԻՆ ԽՕՒՆԴԻՑ ԵՒՆՔԱՐԱՏԵԼՈՒ ԳԻԾԸ), barre, *sf.* *Les comparutions en personne ont lieu à la —.*

ՊԱՐԶՈՒՏ, passoire, couloire, *sf.*, filtre, *sm.*

ՊԱՐԻՆ, vivre, pain, *sm.* —f (զօրաց), subsistances, *sfp.*, vivres, *smp.*, étape, *sf.*

ՊԱՐԻՆ, éphore, *sm.*

ՊԱՐԻԼԼԵԱԿ (ամերիկեան տունկ մ'որոյ արմատ կը գործածուի բժշկութեան. ՈՒԼՓՈՒՆ), salseparelle, *sf.*

ՊԱՐԻՒ (ՀՈՒՐ), natte, *sf.* *Coucher sur de la —.* Հայերէն կ'ըսուի եւս փսիաթ, Պրտուեղէն, Ղամայ, Խսիր.

ՊԱՐՈՒԱ (ՓԽՒՆ'ԻՒ ՈՒՀԻՒՐ), fée, *sf.* V. եւ Ըղձամոյս.

ՊԱՐՈՍ, muraille, bastille, *sf.*, bastion, *sm.*

ՊԱՐՈՒԱՆՔ, gloire, *sf.*

ՊԱՐՈՒՆԱԼ, se glorifier de, se vanter, *vpr.*, piaffrer, *vn.* Պարծեցնալ չլլալ, sans vanité.

ՊԱՐՈՒՆԿՈՏ, vantard, arde, fanfaron, onne, *adj.* || vantard, arde, fanfaron, onne, hâbleur, euse, *s.*; rodomont, sacripant, tranche-montagne *(pl.* des *tranche-montagne)*, mangeur կամ avaleur de charrettes ferrées, de petits enfants, *sm.*

ՊԱՐՈՒՆԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, vanterie, jactance, hâblerie, *sf.*

ՊԱՐՈՒԻԼ, se vanter de, se glorifier de, se piquer de, se faire gloire de, *vpr.*, faire trophée de quelque chose, *va.*

ՊԱՐՈՒԿ, V. Պարծենկոտ.

ՊԱՐՍ, sac (–Ը), *sm.* — զարծաւորի, havresac (Հ–Չ–Ը), *sm.* Դարբնի երկաթեայ զործեաց կաւեայ —, ferrière, *sf.* Լեցուն — մը, une sachée, *sf.*, sac, *sm.*

ՊԱՐՍԱՒՈՐԴ (չորեսաձեաց գեղմը), marsupiaux, *smp.*

ՊԱՐԿԵՑ, décent, ente, modeste, honnête, *adj.* || sage, chaste, pudique, *adj.*

ՊԱՐԿԵՑԱՐԱՐ, modestement, chastement, *adv.*

ՊԱՐԿԵՑԱՆԱԼ, être modeste, être honnête, être sage.

ՊԱՐԿԵՑԱՑՈՒՆԵԼ, rendre modeste, rendre honnête, rendre sage, *va.*

ՊԱՐԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, décence, modestie, honnêteté, chasteté, pudeur, pudicité, *sf.* Պարկեշտութեամբ, V. Պարկեշտարար. *sm.*

ՊԱՐՈՒՈՒԿ (Վ՛ԻՐՔ), abricot,

ՊԱՐԿՈՒՃ (ընդեղինաց կանանչ պատեան), gousse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Պանուկ, Բանին։

ՊԱՐՀԱԿԱՐԱՆ, bagne, *sm. Le — de Brest, de Toulon.*

ՊԱՐՀԱԿԱՒՈՐ, galérien, forçat, *sm.*

ՊԱՐՄԱՆԻ, jeune homme. *sm.*

ՊԱՐՈՂ, dansant, ante, *adj.* || danseur, *sm.* V. Պարուհի։

ՊԱՐՈՅԿ, accent circonflexe (ê).

ՊԱՐՈՅՐ, cercle, *sm.* || — (տեսակ մը տաղ, երգ), rondeau, *sm. Chanter un —.* || — (մէն մի պա տուած պարուրաձեւ գծի), spire, *sf.* || — (տեսակ մը կոր գիծ [ըստ երկրաչափից]), spirale, *sf.* || — (պարուրաձեւ զսպանակ (ժամացուցի), spiral, *sm.* || — (Գաղղիացւոց փոքրիկ բանաստեղծութիւն մը), rondeau, *sm. Faire des —x.*

ՊԱՐՈՆ (տանուտէր մեծ), baron, *sm. Les hauts —s. Les grands —s.* || — (հողակալ ազնուական), baron. *sm. Le — de tel lieu. Monsieur* (մօսիէօ) *le —.* || — (անուն պատուոյ. տէր), monsieur, mons (մօն, կ'ըսուի ընտանեբար կամ հեգնութեամբ), *sm.* Պարոնայք, messieurs, *smp.*

ՊԱՐՈՆԱԿԱՆ, baronnial, ale *(pl. baronniaux), adj. Les droits baronniaux.*

ՊԱՐՈՆԻԿ, baronnet, *sm.*

ՊԱՐՈՆՈՒԹԻՒՆ, baronnie, *sf.*, baronnage, *sm.*

ՊԱՐՈՆՈՒՀԻ, baronne, *sf. La — de tel lieu. Madame la —.*

ՊԱՐՈՒԹԱՑ (խնդրոյ մը վերաբերեալ թղթոց ծրար). dossier, *sm. Le — d'une procédure. Examiner. dépouiller un —.*

ՊԱՐՈՒՀԻ, danseuse, *sf.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿ, sphère, *sf. Cela n'est pas de votre —. Sortir de sa —.* || — (երկնից), sphère, *sf.* — բանք, circonlocution, *sf.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿԵԱԼՆ, contenu, *sm.* V. եւ Պարունակութիւն։

ՊԱՐՈՒՆԱԿԵԼ, entourer, environner, *va* || contenir, renfermer, embrasser, *va.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿԻԼ, être entouré, être contenu.

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ, contenant, ante, *adj. La chose contenante et la chose contenue.*

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, contenu, *sm.* կ'ըսուի եւ Պարունակեալն։

ՊԱՐՈՒՏԱԿ, membrane, *sf.*

ՊԱՐՈՒՐԱՁԵՒ, en spirale, spiral, ale *(pl. spiraux), adj. Forme spirale. Ressorts spiraux.*

ՊԱՐՈՒՐԵԼ, envelopper, *va.*

ՊԱՐՈՒՐՈՒՄՆ (կտրել հանելը [մարմնոյ աւելորդ կամ վնասակար մասերը]), exérèse, *sf.*

ՊԱՐՊԵԼ, décharger, vider, nettoyer, *va.* || décharger, tirer, faire feu, *va.* Բեռ —, décharger, *va.* Ո՞րչափ հրացան պարպեցիք, combien de coups de fusil avez vous tirés? Տեսնենք ո՛վ աղէկ պիտի պարպէ, voyons qui tirera le mieux.

ՊԱՐՊԻԼ, se vider, *vpr.* || se dégarnir, *vpr.*

ՊԱՐՊՈՒՔ (հանուած աղտեղութիւնք), vidanges, *sfp. Les — d'une fosse.*

ՊԱՐՍ (ֆրօնտ), V. Պարսատիկ։ — (մեղուաց), essaim (էսսէն), *sm.*

ՊԱՐՍԱՏԻԿ (ֆրօնտ); fronde, *sf. Faire tourner une —. David tua Goliath* (Գողիաթ) *d'un coup de —.* —ով նետել, V. Պարսաքարել, Պարսել։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Պարս, Պարսէք։

ՊԱՐՍԱՒ, critique, animadversion, *sf.*

ՊԱՐՍԱՒԱԳԻՐ, libelle, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Չարամատեան։

ՊԱՐՍԱՒԱԳՐՈՂ, libelliste, *sm.*

ՊԱՐՍԱՒԱԴԷՏ, critiqueur, pédagogue, frondeur, *sm.* || frondeur, euse, *adj.*

ՊԱՐՍԱՒԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ, censure, critique, *sf.*

ՊԱՐՍԱՒԱՆՔ, blâme, vitupère, *sm.*, détraction, réprobation, reproche, condamnation (ֆոյթ-ան-ֆոյ), *sf.*

ՊԱՐՍԱՒԵԼ, blâmer, redire, censurer, critiquer, détracter, vitupérer, fronder, condamner (ֆոյթ-անք), *va.* —ու բան գտնել, trouver quoi avoir à dire, à redire. Աստուած չքնէ որ իւր վարմունքը պարսաւեմ, à Dieu ne plaise que je blâme sa conduite!

ՊԱՐՍԱՒԵԼԻ, blâmable, reprochable, condamnable (ֆոյ թ-ան-ելի), *adj.*

ՊԱՐՍԱՒՈՂ, détracteur, pédagogue, frondeur, *sm.*

ՊԱՐՍԱՒՈՐ, frondeur, *sm. Les anciens avaient des —s dans leurs armées.* || frondeur, euse, *s.* Պատերազմ —աց, la guerre de la Fronde. [*sf.*

ՊԱՐՍԱԿԱՐ, pierre de fronde,

ՊԱՐՍԱԿԱՐԵԼ, lancer, jeter des pierres avec la fronde, fronder, *va* Հայերէն կ'բսուի եւս պարսել։

ՊԱՐՍԵԼ, V. Պարսմարել։

ՊԱՐՍԻԼ, s'élancer, *vpr.*

ՊԱՐՍՄԱՐԱՐ (թագուհի մեղուաց. -բէլ-բ -ն-ը), la reine des abeilles, *sf.*

ՊԱՐՍՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, fortification, *sf.*

ՊԱՐՍՊԵԼ, construire, élever un rempart, entourer de remparts, fortifier, *va.* || couvrir comme d'un rempart, protéger, abriter, munir, *va.* || séparer par un mur, séparer, *va.*

ՊԱՐՍ, V. Պարսք.

ՊԱՐՏԱԴԻՐ, obligatoire, *adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պարտաւորիչ։

ՊԱՐՏԱԶԱՆՑ, prévaricateur, *adj* et *sm.* — գտնուիլ, prévariquer, *vn.*

ՊԱՐՏԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, prévarication, *sf.*

ՊԱՐՏԱԿԱՆ, obligé, *sm.* || obligé, ée, coupable, *adj.* Դեռ —, redevable, *adj.*; reliquataire, *sm.* — լինել, բլլալ, devoir, redevoir, *va.* Դեռ — մնալ, être en reste.

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, obligation, *sf.*; devoir, *sm.* — ունենալ, avoir de l'obligation. իւր —ը կատարել, faire quoi remplir son devoir. Այս մարդը կը կատարէ միշտ իւր —ը, cet homme fait quoi remplit toujours son devoir.

ՊԱՐՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, amortissement, *sm.*

ՊԱՐՏԱՄՈՒՐՀԱԿ, billet à ordre, *sm.*, obligation, *sf.*

ՊԱՐՏԱՊԱՆ, débiteur, trice, emprunteur, euse, *s.*; obligé, redevable, *sm.* || obligé, ée, redevable, *adj.* — կացուցանել, obliger, *va.* — կացուցանել զանձն, s'obliger, *vpr.* — մնալ, demeurer en reste. Ստիպել մէկը իբրեւ —, débiter, *va.*

ՊԱՐՏԱՀԱՏՈՒՄ, } amortis-
ՊԱՐՏԱՒՀԱՏՈՒՄ, } sement, *sm.*

ՊԱՐՏԱՏԻՐ (առ ըիիմուռ), créancier, ière, *s.*

ՊԱՐՏԱՒՈՐ, obligé, *sm.* || condamné, ée (ֆոյթ-անք), *s. Un — à mort.*

ՊԱՐՏԱՒՈՐԵԼ, rendre quoi déclarer coupable, condamner (ֆոյթ-անք), *va.* || obliger, *va.*

ՊԱՐՏԱՒՈՐԻԼ, être déclaré coupable, être coupable, être

condamné (թօղ-նէ). || être obligé.

ՊԱՐՏԱՒՈՐԻԶ, obligatoire, *adj.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ պարտադիր։

ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, devoir, *sm.*, obligation, *sf.* Մէկուն — ունենալ (երախտապարտ ըլլալ), avoir des obligations.

ՊԱՐՏԵԼ, V. Յաղթել։

ՊԱՐՏԷԶ, jardin, *sm.* Բուսաբանական —, — de plantes. — անցանկ, un — déclos. — բանջարոյ, V. Բանջարանոց։ — մշակել, jardiner, *vn.* [*va.*

ՊԱՐՏԸԿԵԼ, couvrir, pallier,

ՊԱՐՏԻԶԱԳԷՏ, jardinier,ière, *s.*

ՊԱՐՏԻԶԱԿԱՆ, jardinier, ière, *adj. Plantes jardinières.* horticole (օ-րթի-կօլ), *adj. Revue —. Produits —s.* [գագէտ։

ՊԱՐՏԻԶԱՊԱՐԴԱՐ, V. Պարտիզապետ։

ՊԱՐՏԻԶԱՐԱՐ, jardinier, ière, *s. Bon —. C'est mon —.*

ՊԱՐՏԻԶԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ (մշակութիւն պարտիզաց), jardinage, *sm. Les produits du —.* horticulture (օ-րթի-քըլ-թիւր), *sf. Traité d'—.*

ՊԱՐՏԻԶԱՑ, V. Պարտիզակաց։

ՊԱՐՏԻԶԻԿ, petit jardin, jardinet, *sm.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆ, jardinier, *sm. Bon —. C'est mon —.* horticulteur (օ-րթի-քըլ-թէօր), *sm.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԱԿԱՆ, horticole (օ-րթի-քօլ), *adj. Revue —. Produits —s.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Պարտիզարուրիւն։ [*sf.*

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒՀԻ, jardinière, 1. **ՊԱՐՏԻՒ**, devoir, être débiteur de, avoir une dette. || devoir, être obligé à, être tenu de. 2. **ՊԱՐՏԻՒ**, être vaincu, avoir le dessous. V. եւ Յաղթուիլ։

ՊԱՐՏԻՔ, dette, dette passive, *sf.*, devoir, *sm.* V. Պարտ։

ՊԱՐՏԿԵԼ, V. Պարտիկել։

ՊԱՐՏՈՐԴ (-ը-ր-թը), obligataire, *sm.*

ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, défaite, *sf.*

ՊԱՐՏՈՒՊԱՏՇԱՒ, convenable, *adj.*

ՊԱՐՏՊԱՆ, V. Պարտապան։

ՊԱՐՏՔ, dette, dette passive, *sf.* || obligation, *sf.* || devoir, crédit, passif, *sm.* || office, *sm.* Հաստատուն — (տերութեան), dettes consolidées. Տերութեան ամենաստ, ամենայոյն —, dette flottante. Մամիր մուծիր —եր, dettes criardes. Մեռցած —, débet, *sm.* Դեռ — ունենալ, devoir après un compte (թօղթ) fait, redevoir, *va.* իւր —ը կատարել, faire կամ remplir son devoir, s'acquitter de son devoir. Այս մարդը կը կատարէ միշտ իւր —ը, cet homme fait կամ remplit toujours son devoir. իւր —ը ճշդիւ կատարել, être esclave de son devoir. Պարտուց ներբել, —ի տակ իյնալ կամ ինկնալ, մտնել, — ընել, faire կամ contracter des dettes, s'endetter, s'obérer, *vpr.* Պարտուց ներբել, —ի տակ ձգել, accabler de dettes, charger de dettes, engager dans des dettes, endetter, obérer, *va.* —երով ծանրաբեռնել, accabler de dettes, charger de dettes, obérer, *va.* Պարտուց ներբել, —ի տակ փռիլ, être criblé de dettes. — մը հատուցանել, payer une dette, boucher un trou.

ՊԱՐՓԱԿԵԼ, enfermer de toutes parts, renfermer, *va.* || envelopper, environner, investir, ceindre, *va.*

ՊԱՏԱՒՄԱՍ } (հաց կարծր [ի
ՊԱՏՃԱՄԱՍ } պատուր ճաւորդաց]. ֆե-ֆիլ), biscuit, *sm.* — *frais. Vieux —. — moisi* (ճգռտ. մզլեալ). galette, *sf.*

ՊԵՒ (պէյէ), moustache, *sf.*

Ծայրն ոլորած —, des —s en croc (գ—ս), crocs, *smp*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Պերեւեշտք։

ՊԵՂԵԼ, creuser, caver, excaver, piocher, fouiller, *va*. Կամաց կամաց —, miner, *va*. Հիմը — (պատի), saper, *va*.

ՊԵՂՈՒՄ, } creusement, *sm.*,
ՊԵՂՈՒՄՆ, } excavation, *sf.* — (հիմունք, ջրանցք բանալու համար), — (թաղուած հին շէնքեր դուրս հանելու համար), fouille, *sf.*

ՊԵՆՏԱԹԼՈՍ (հնգամարտիկ կոչուի՝), pentathle, *sm.*

ՊԵՆՏԵԼԻԿԵԱՆ, pentélique, *adj. Marbre —.*

ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷ. V. Հոգեգալուստ։

ՊԵՊԵՆ (նշան ծաղիկ ախտի), grain, *sm. —s de petite vérole.*

ՊԵՏ, chef, dynaste, *sm.* — մարզ. V. Մարզպետ։

ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, puissance, *sf.*, gouvernement, empire, *sm.* Լայնածաւալ —, une vaste domination.

ՊԵՏՈՒՆԻԱՅ (ծաղիկ մ'է), pétunia, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ծխածաղիկ։

ՊԵՐԵՒԵՇՏՔ (պըյըգ), moustache, *sf. Grande, belle —.* V. եւ Պեխ։

ՊԵՐԻՊԱՏԻԿԵԱՆ (Արիստոտելի վարդապետութեան հետեւող), péripatéticien, ienne, *adj. Un philosophe —. La doctrine péripatéticienne.* || —, péripatéticien, *sm. Les —s et les académiciens.*

ՊԵՍԻԳ (թղթի խաղ մը), bésigue, *sm. Jouer au —.*

ՊԵՐԿԷ (անուշ ջրոյ ձուկն մը. թ—նէյ գ—ւէշէ), perche, *sf.*

ՊԵՐՃ, pompeux, euse, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. Պերճաբար։

ՊԵՐՃԱԲԱՆ, V. Պերճախօս։

ՊԵՐՃԱԲԱՆԵԼ. V. Պերճախօսել։

ՊԵՐՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Պերճախօսութիւն։

ՊԵՐՃԱԲԱՐ, pompeusement, *adj.* || avec éloquence, éloquemment, *adv.*

ՊԵՐՃԱԽՕՍ, éloquent, ente, *adj. Homme —. Ce discours est fort —.* Կ'ըսուի եւս Պերճաբան։

ՊԵՐՃԱԽՕՍԵԼ, parler, traiter avec éloquence. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Պերճաբանել։

ՊԵՐՃԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, éloquence, *sf.* Կ'ըսուի եւս Պերճաբանութիւն։

ՊԵՐՃԱՀՆՉԻՒՆ, sonore, *adj. Une voix —. Un mot bien —.*

ՊԵՐՃԱՆԱԼ, se donner de grands airs, étaler un grand luxe, trancher du grand seigneur.

ՊԵՐՃԱՆՔ. V. Պերճութիւն։

ՊԵՐՃԱՍԷՐ, fastueux, euse, magnifique, *adj.* || magnifique, *sm.*

ՊԵՐՃՈՒԹԻՒՆ, faste, orgueil, *sm.*, magnificence, *sf.* — (խօսից), pompe, *sf.*

ՊԵՐՃՈՒՀԻ, précieuse, *sf.*

ՊԵՐՈՋ (բաճկոնակ պարանոցի կանանց), fichu, *sm.*

ՊԵՐՈՋԱԿ (ազնիւ կապոյտ քար մը. ֆիր—զէ), turquoise, *sf. — de la vieille roche.*

ՊԵՐՓԵՌՈՒԺԷՆ (հօրը թագաւորութեան ժամանակ ծնած [որդի կայսեր Յունաց]), porphyrogénète, *adj. m.* V. եւ Որդի, Ծիրանածին, Ծիրանածնունդ։

ՊԵՐԻԿԷ, torche de résine.

ՊՋՏԻ, } V. Փոքր։
ՊՋՏԻԿ, }

ՊՋՏԻԿԱՆԱԼ. V. Փոքրկանալ։

ՊՋՏԻԿՑՈՒՆԵԼ, V. Փոքրացունել։

ՊԷՅ (կուսակալ Տաճկաց. պէյ), bey (պէ). *sm. Le — de Tunis.*

ՊԷՅՈՒԹԻՒՆ, béilik, *sm.*

ՊԷՍ, comme, de même que, *adv.* || dès que. (. . . ուն) —, aussitôt que, dès que, sitôt que.

Լուրը տարածուելուն —, aussitôt que la nouvelle se répandit. Ձեր հասնելուն —՝ ես այ հոն կ'ըլլամ, j'y serai aussitôt que vous. Զանի տեսնելս — պիտի խօսիմ անոր, dès que je le verrai, je lui parlerai. Քու խրատիդ —, selon ton avis. Արանց —, comme les hommes, de même que les hommes.

ՊԷՍՊԷՍ, divers, erse, varié, ée, différent, ente, *adj.*

ՊԷՍՊԻՍՈՒԹԻՒՆ, diversité, variété, *sf.*

ՊԷՏՔ, besoin, *sm.*, nécessité, *sf.* — բնութեան, աղցաւոր —, les nécessités de la nature. Շատ քիչ (քան) — է, il s'en faut beaucoup կամ de beaucoup. — է որ, il faut que. — է որ կանուխ հոս ըլլաք, il faut que vous soyez ici de bonne heure. — եղած ատեն, au besoin, *adv.* — լինել, ըլլալ, être d'importance, de conséquence, importer, *vn.* — ունենալ, avoir besoin de.

ՊԺԳԱԼ, V. Գարշիլ։

ՊԺԳԱԼԻ, V. Գարշելի։

1. **ՊԻԳԱՍ** (համաստեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), pégase, *sm.*

2. **ՊԻԳԱՍ** } (երիվար թեւաւոր
ՊԻԳԱՍՈՍ } [ըստ առասպելաց]), pégase, *sm.* *Monter sur Pégase* (*աշտանակել ի Պիգաս. յօրինել բանաստեղծութիւն*)։

ՊԻԺԻԿ, lunule, *sf.*

ՊԻԾԱԿ (եաբան արըսը), guêpe, *sf.* *Plusieurs espèces de —s vivent en société comme les abeilles.* crabron, *sm.* — մը խայթեց զիս, une guêpe m'a piqué. Բոյն —աց, guêpier, *sm.*

ՊԻԾԽԻ (ծառ մ'է. եօֆքէնաղաճ աղաճը), érable, *sm.* *Le sycomore est une espèce d'—. Sucre d'—. Broussin d'—.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Դղքի։

ՊԻԿԵՏ (թղթի խաղ մը), piquet, *sm.* *Jouer au —. Tous les soirs il fait son —.*

ՊԻՀ, vie, *sf.*, pain, *sm.*

ՊԻՂԾ, impur, ure, immonde, souillé, ée, sale, profane, obscène, *adj.* || ordurier, ière, *adj.* Այսն —, l'esprit immonde.

1. **ՊԻՆԴ**, ferme, dur, *m.* dure, *f. adj.* — կալ, tenir bon.

2. **ՊԻՆԴ** (որրոցի տղան պատելու կտաւ), lange, *sm.* *Des —s fins. De beaux —s.*

ՊԻՆՆՈՍ (երկպատեան մեծ խեցեմորթ). V. Եպենես։

ՊԻՆՏ, V. Պինդ (1)։

1. **ՊԻՍԱԿ**, tacheté, ée, madré, ée, grivelé, ée, ponctué, ée, *adj.* V. Պիսակութիւն։

2. **ՊԻՍԱԿ** (սեւ կէտապատի փոքրիկ կտոր, զոր կանայք զարդի համար երեսնուն վրայ կը դնեն. ծեւացեալ քիծ), mouche, *sf.* *Elle a le visage couvert de —s.*

ՊԻՍԱԿԱՑԵԱԼ, V. Պիսակ։

ՊԻՍԱԿՈՒԹԻՒՆ, } tache, mad-
ՊԻՍԱԿՈՒՑ, } rure, *sf.*

ՊԻՍՏԱԿ (ֆըստըք. Շամ ֆըստըղը), pistache, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Փստուղ։

ՊԻՍՏԱԿԵՆԻ (ֆըստըք աղաճը), pistachier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Փստղենի։

ՊԻՏԱԿ, impropre, *adj.* — (վարուած բառի, ըստ քերականաց [grammairien]), abusif, ive, *adj.* *Ce mot est employé dans un sens —.* || — (նամակ փոքրիկ), billet, *sm.* — տարփանաց, billet doux. Կ'ըսուի եւ Տարփագիր։ || — (գրուած թղթիկ [որուակի, ծրարի վրայ դնելու]), étiquette, *sf.*

ՊԻՏԱԿԱԲԱՐ, improprement, *adj.* — (գործածել բառ մը), abusivement, *adv.*

ՊԻՏԱԿԱՆՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ (գործածել բառ մը), abusivement, *adv.*

ՊԻՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, abus, *sm. L'— qu'il a fait de son autorité.* — (բառից), impropriété, *sf. L'— de ses expressions rend son style obscur* (*խրթին. դժուարխօսութ*).

ՊԻՏԱՆԱՑՈՒ, bon, *m.* bonne, *f. adj.* —f, nécessités, *sfp. Il n'a pas toutes ses —.*

ՊԻՏԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, rendre utile, nécessaire, *va.*

ՊԻՏԱՆԻ, utile, nécessaire, bon, *m.* bonne, *f. adj.*

ՊԻՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, utilité, nécessité, *sf.*

ՊԻՏՈՅՔ, besoin, *sm.*, nécessité, *sf.* կենցաղ —, գումոյ —, nécessités, *sfp.* Հարկաւոր —, nécessaire, *sm.*

ՊԻՐԿ, tendu, ue, *adj.*

ՊԻԹԱԳՈՐԱԿԱՆ, pythagoricien, ienne, *adj. La secte pythagoricienne.* pythagorique, *adj. Le silence —.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Պիւթագորեան։

ՊԻԹԱԳՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Պիւթագորութիւն։

ՊԻԹԱԳՈՐԱՑԻ, pythagoricien, *sm. Les —s croyaient à la métempsycose* (*Ֆրէ-ֆէօ-էէօ. հոգեփոխութիւն*). Հայերէն կ'բսուի եւս Պիւթագորեան։

ՊԻԹԱԳՈՐԵԱՆ, pythagoricien, ienne, *adj La secte pythagoricienne.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պիւթագորական։ || —, pythagoricien, *sm. Les —s croyaient à la métempsycose* (*Ֆրէ-ֆէօ-էէօ. հն. զիփոխութիւն*). Հայերէն կ'բսուի նաեւ Պիւթագորացի։

ՊԻԹԱԳՈՐՈՒԹԻՒՆ (ազգին, վարդապետութիւն Պիւթագորայ [Pythagore]), pythagorisme, *sm.*

ՊԻԹԱԳՈՐԱՒԻ, une pythagoricienne, *sf.*

ՊԻԹԻԱՆ, pythien, ienne, *adj. Les jeux Pythiens.* — մրգումնից, նաիատակութիւնից, հանդէսք, V. Պիւթիա (2)։ || —, pythique, *sf. La première Pythique. Les Pythiques.*

1. **ՊԻԹՈՒՀԻ** (Ֆրմունի Ապոլոնի [prêtresse d'Apollon]), pythie, *sf. La — sur son trépied.*

2. **ՊԻԹՈՒԹԻԱ** (պիւթեան մրցումնից, նաիատակութիւնից, հանդէսք), jeux Pythiques.

1. **ՊԻԹՕՆ** (օձ անմոռնից զոր սպանեց Ապոլոն [Apollon] Կեսիւ), python, *sm.*

2. **ՊԻԹՕՆ** (տեսակ մը յաղթանդամ օձ), python, *sm.*

ՊԻՒՐՀՈՆԱԿԱՆ, pyrrhonien, ienne, *adj. Les philosophe —s. La secte pyrrhonienne.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Պիւրհոնացի, Պիւրհոնեան։

ՊԻՒՐՀՈՆԱՑԻ, pyrrhonien, ienne, *adj. Les philosophes —s. La secte pyrrhonienne.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պիւրհոնական, Պիւրհոնեան։ || — (հետեւող Պիւրհոնի [Pyrrhon]), pyrrhonien, *sm.*

ՊԻՒՐՀՈՆԵԱՆ, pyrrhonien, ienne, *adj. Les philosophes —s. La secte pyrrhonienne.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Պիւրհոնական, Պիւրհոնացի։

ՊԻՒՐՀՈՆՈՒԹԻՒՆ (ազգին, վարդապետութիւն Պիւրհոնի [Pyrrhon]), pyrrhonisme, *sm.* || — (երկբայողութիւն), pyrrhonisme, *sm. — en matière de religion.*

ՊԼԱՏԻԿ (Ք—ր—), fouet (Ֆ—ե. ոմանք ոչ ուղիղ ՆՆչեն Ֆ—), *sm.*

ՊԼԷԶ (որ զոմոյ. ր—ե Ե—Ն ր—), buffletin, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գեաւակ։

ՊԼԻԼԵԼ, entortiller, *va.*

ՊԼՆՏՐՈՒԿ (Ֆէ—ե), chiquenaude, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Պոնդ։ [te taille.

ՊԼՈՒՋ (կարճաճապակ) de peti-

ՊԼՕՐ (գէ—ԼԸ—ր), cristal կամ crystal *(pl. cristaux), sm. — de*

Venise, de Bohême. Հայերէն կ'ըսուի եւ Բիւրեղ։

ԳՂԱԿՈՒՆԴ } (գօղօղ), gâteau, *sm.*, pâtisserie, *sf.*
ԳՂԱԿՈՒՆՑ }

ԳՂԱԿՈՒՆՑՐԱԳՈՐԾ, pâtissier, ière, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ծաղարար։ Արուեստ —ի, V. Ծաղարարութիւն։

ԳՂԵՐԳ, V. Մոյլ։

ԳՂԵՐԳԱԲԱՐ, V. Մոլաբար։

ԳՂԵՐԳԱՆԱԼ, V. Մոլանալ։

ԳՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, V. Մոլութիւն։

ԳՂԻՆՁ, cuivre, bronze, *sm.* — անագապղինձ, V. Անագապղինձ։ V. Դահեկան։

ԳՂԾԱԲԱՆ, V. Գըղծախօս։

ԳՂԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Գըղծախօսութիւն։

ԳՂԾԱԼԵՑՈՒ, V. Գըղծաբան,

ԳՂԾԱԽՕՍ, ordurier, ière, *adj.* || sottisier, *sm.*

ԳՂԾԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, ordure, sottise, *sf.*

ԳՂԾԱՇՈՒՐԹՆ. ordurier, ière, *adj.*

ԳՂԾԵԼ, souiller, contaminer, salir, tacher, *va.* || profaner, *va.* || violer, déshonorer, *va.* || avoir en dégoût, en horreur, exécrer, *va.*

ԳՂԾԻԼ, devenir immonde.

ԳՂԾԻՑ, } profanateur, trice, *adj.* et *s.*
ԳՂԾՈՂ, }

ԳՂԾՈՒԹԻՒՆ, contamination, souillure, impureté, ordure, saleté, obscénité, *sf.* || profanation, immondice, *sf.* || pollution, *sf.* || débauche, *sf.* || objet d'horreur, abomination, exécration, *sf.* — կուսի, աղջկան, viol, *sm.*, violation, *sf.* Օրինական — (ըստ Գրոց սրբոց), immondice légale.

ԳՂԾՈՒՄ, } profanation, *sf.*, viol, *sm.*, violation, *sf.*, violement, *sm.* — (եկեղեցւոյ), pollution, *sf.*
ԳՂԾՈՒՄՆ, }

ԳՂԾՈՒՑ, V. Գիղծ։

ԳՂՆՁԱԳԻՐ, chalcographe, *sm.*

ԳՂՆՁԱԳՈՅՆ, cuivré, ée, *adj.*

ԳՂՆՁԱԳՈՐԾ, chaudronnier, *sm.*

ԳՂՆՁԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, chalcographie, *sf.*

ԳՂՆՁԱԽԱՌՆ, mêlé de cuivre, *adj.*

ԳՂՆՁԱՊԱՏ, couvert de cuivre, *adj.*

ԳՂՆՁԵԱՅ, } de cuivre, *adj.*
ԳՂՆՁԻ, }

ԳՂՊԵՂ (պղպեղ), poivre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տաքդեղ։ Հնդիկ —, V. Կոճապղպեղ։

ԳՂՊԵՂԱՄԱՆ (պղպեղ դուռը), poivrière, *sf.* Փորրիկ, պզտի —, poivrier, *sm.*

ԳՂՊԵՂԱՔԱՐ, péperin, *sm.*

ԳՂՊԵՂԵՆԻ (տունկ պղպեղի), poivrier. *sm.*

ԳՂՊՋԱԼ, bouillonner, *vn.* Մեծամեծ —ով, à gros bouillons.

ԳՂՊՋԱԿ, bulle, *sf.*, bouillon, *sm.* Խոշոր —ներ հանելով, à gros bouillons.

ԳՂՊՋԱԿԵԼ, } bouillonner, former des bulles, se couvrir de bulles.
ԳՂՊՋԱՆԱԼ, }

Գղպջակելն, bouillonnement, *sm.* *Le — de l'eau, d'une source.*

ԳՂՊՋԱՑՈՂ, bouillonnant, ante, *adj.*

ԳՂՏՈՐ, trouble, brouillé, ée, agité, ée, *adj.*

ԳՂՏՈՐԵԼ, troubler, rendre trouble, brouiller, *va.* || troubler, brouiller, agiter, causer du trouble, *va.*

ԳՂՏՈՐԻԼ, devenir trouble, se troubler, *vpr.* || se troubler, se brouiller, *vpr.*

ԳՂՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, trouble, *sm.*, brouillerie, *sf.*

ԳԾԵՂՆ (թօփուզ), cheville, malléole, *sf.* || — (չորրորդ մասն ընկուզի), une cuisse de noix. Սխտորի — (սարմսաքը պճեղ), gousse d'ail, *sf.*

ՊԱՐՈՒՆԵԼ. Քաշ —, tracasser, *vn.*

ՊԱՐՈՒՆՈՂ, tracassier, ière, *s. C'est un —.*

ՊԱՐՈՒՆՔ, parure, *sf.*

ՊԱՆԱՋԵՍՏ, livrée, *sf.*

ՊԱՆԱՆՔ, parure, *sf.* V. Պրճնուքիւն.

ՊԱՆԱՍՈՒՐ, pimpant, ante (բեղեր-ի, -իէ), *adj.*

ՊԱՆԵԼ, parer, orner avec recherche կամ avec affectation, attifer, pomponner, enjoliver, embellir, *va.*

ՊԱՆԻԼ, se parer avec recherche et coquetterie, se pomponner, s'attifer, se requinquer, *vpr.*

ՊԱՆՈՂ, coquet, ette, pimpant, ante (բեղեր-ի, -իէ), *adj.*

ՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, parure recherchée, coquetterie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս պճնուելն.

ՊԱՆՈՒՀԻ, précieuse, *sf.* կ'բսուի եւս պերճուհի.

ՊԱՆՈՒՄ, } parure recher-
ՊԱՆՈՒՄՆ, } chée, coquetterie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ պճնուքիւն.

ՊԱՆԱԿ, plat, *sm.*, assiette, *sf.* — մը լի, լեցուն, plein un —, platée, *sf.*, plat, *sm.* [*sf.*

ՊԱՆԱԿԻՑ, tablette, *sf.* || galée,

ՊԱՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, entêtement, *sm.*, obstination, ténacité, *sf.*

ՊԱՆԱԿԱԼՈՒԻ, entêté, ée, têtu, ue, obstiné, ée, tenace, *adj.*

ՊԱՆԱՊԱՍԱՆ, estafette, *sf. Faire parvenir un avis par des —s, par —.*

ՊԱՆԱԿԱՋՈՒ, robuste, vigoureux, euse, *adj.*

ՊԱՆԱԿԱԼ (զործի որով վիրապոյժի կը պճնեն մարմնոյ բռակեւրը), tourniquet, *sm.*

ՊԱՆԱԿԱՌՈՒԹ, diligence, *sf. Prendre la — de Bordeaux.* Հայերէն կ'բսուի եւս Հեպրնբաց.

ՊԱՆԱՀԱՐՈՒՄ, } V. Հարպանահարութիւն, } գայպաճանչքսութիւն, Հարցապնդուելն.

ՊԱՆԱՆԵԼ, durcir, *vn.* — (փորը), se resserrer, *vpr.*

ՊԱՆԱՊԵՍ, durement, *adv.*

ՊԱՆԱՊԱՐՏԵԼ, soutenir, *va.*

ՊԱՆԱՊԱՐՏԻԿ, maillot, *sm.*

ՊԱՆԱՊՈՒՆԵԼ, durcir, *va.* — (փորը), resserrer, constiper, restreindre, *va.*

ՊԱՆԱՊՈՒՈՂ (բ-պէ Խ-ի), astringent, ente, constipant, ante, restringent, ente, *adj.*

ՊԱՆԵԼ, affermer, fortifier, consolider, affirmer, *va.* || serrer, resserrer, *va.* || étreindre, restreindre, presser, lier fortement, lier étroitement, garrotter, *va.* || rassurer, encourager, *va.* || insister, persister, *va.*, s'obstiner, *vpr.*, prétendre, *va.*

ՊԱՆԻԼ, s'affermir, se consolider, se durcir, *vpr.* || insister, soutenir, prétendre, courir après, poursuivre, *vn.* — (որովայնի), se resserrer, *vpr.*

ՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, affermissement, *sm.*, consistance, solidité, fixité, dureté, *sf.*, durcissement, *sm.* || fermeté, constance, *sf.* || force, vigueur, *sf.* || effort soutenu, soin, *sm.*, sollicitude, *sf.* || ton, *sm.* — որովայնի, V. Որովայնապնդութիւն.

ՊԱՆՈՒՄ } (պնդելը), insis-
ՊԱՆՈՒՄՆ } tance, *sf.*

ՊԵՆՈՒԻ, fixer ses regards sur, arrêter ses yeux sur, regarder fixement, regarder attentivement, contempler, *va.*

ՊԵՈՒՑԱՆԵԼ, faire regarder fixement կամ attentivement, fixer les regards de qn., *va.*

ՊՈՋ (եղջիւր. կօsոե), corne, *sf.*

1. ՊԱԼԻՊՈՊ (ծովու բուլսատր ամաատուն մր. ընդ-ելի), polype, *sm. Le — d'eau douce, coupé en plusieurs parties, se reproduit tout entier dans chacune.*

2. ՊԱԼԻՊՈՊ (մարմնոյ լորձնաթաղանթի [membrane muqueuse] վրայ բուսած աւելորդ մխ), polype, *sm. — mou, dur. Se faire arracher, extirper un —.*

ՊԱԼՈՒՏԻ (ընդ-. ընդ-է), étriller, écorcher, *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ոկրթել։ [կամճ։

ՊԱԼԱՃԻԿ (դե-ղէ), V. ԵրիՊԱԼՐԱՍ (տեսակ մր պար. ընդ-է), polka, *sf.*

ՊԱԼՐԱՍՏԻ, polker, *vn.*

ՊԱՂՈՊԱՍ } (ընդ-), acier, *sm.*
ՊԱՂՈՂԱՍ } Հայերէն կ'բսուի եւս Պողպատ։ Գործարան —ի, V. Պողպատաց։ —ի փոխել, V. Պողպատել։

ՊԱՂՈՂԱՍԵԼ (պողպատիկ գործել), aciérer, acérer, *va.*

ՊԱՂՈՂԱՍԻԿ, acéré, ée, acérain, aine, *adj.* — գործել, V. Պողպատել։

ՊԱՂՈՂԱՍՈՑ (գործարան պողպատոյ), aciérie, *sf.*

ՊԱՂՈՂԱՍՈՒՄ, } aciération,
ՊԱՂՈՂԱՍՈՒԹ, } *sf.*

ՊԱՂՕՍՏ, grande rue կամ grand'rue, grand chemin, chemin battu, *sm.*, artère, *sf.*

ՊԱՂՊԱՍ, V. Պողպատ։

ՊԱՂՊԱՍԵՑԱՑ, d'acier, *adj.*

ՊԱՏՏՂ, pot de terre, *sm.* — մի լի, լիցուն, potée, *sf.*

ՊԱՂՊ (ֆէ-է), chiquenaude, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պլճերիկ։

ՊԱՂՊԵԼ, donner une chiquenaude, *va.*

ՊԱՉ, queue (ձի-), *sf.* ‖ membre viril, *sm.*, verge, *sf.*, pénis (քիՆի-), *sm.* իգաւ — (պակասամխ. աճիւաճիար. ապուռ), viédase, *sm. C'est un —.*

ՊՈՉԻՆ (աճապաճուն), cri, *sm.* — եւ պոռոչիւն (գլուխ, եգիր եւ կովու), beuglement, meuglement, mugissement, *sm.*

ՊՈՊՂԱՏ (տունկ մ'է), herbe de la Saint-Jean, mille-pertuis (ֆէ-քի-թէ-է), hypéricon, *sm.*

ՊՈՊՈՒԿ, brou, *sm. Le — des noix sert à divers usages, selon qu'il est préparé* écale, *sf.*

ՊՈՊՈՒԿԵԼ, ôter l'écale, écaler, écorcher, *va.*

ՊՈՌԱԼ, s'écrier, *vpr.* — կանչել, — պոռչտալ, crier, mugir, beugler, criailler, vociférer, *vn.* —ով բսել, crier, *va.* Ցաւոյիկ —, brailler, *vn.* Ամենայն ուժով (բոլոր ուժով) —, crier à tue-tête, crier comme un perdu. — (խոզը), grogner, *vn.*

ՊՈՐԹԿԱԼ, éclater, *vn.*

ՊՈՌՆԻԿ, femme de mauvaise vie, femme publique, prostituée, courtisane, perdue, fille, fille de joie, fille publique, putain, *sf.*

ՊՈՌՆԿԱՆԱԼ, V. Պոռնկիլ։

ՊՈՌՆԿԱՆՈՑ, maison publique, *sf.*, mauvais lieu, lieu infâme, bordel, *sm.*

ՊՈՌՆԿԱՑՈՒՆ, } V. ՊոռնկաՊՈՌՆԿԱՐԱՆ, } ցոց։ [*va.*
ՊՈՌՆԿԵՑՈՒՆԵԼ, prostituer,
ՊՈՌՆԿԻԼ, se prostituer, *vpr.*

ՊՈՌՆԿՈՐԴԻ, fils du putain, *sm.*

ՊՈՌՆԿՈՑ, V. Պոռնկանոց։

ՊՈՌՆԿՈՒԹԻՒՆ, putanisme, *sm.*

ՊՈՌՈՉԱԼ, mugir, *vn.*

ՊՈՌՈՉՈՂ, mugissant, ante, *adj.* [meugler, *vn.*

ՊՈՌՈՉԻԼ, mugir, beugler,

ՊՈՌՈՉԻՆ, beuglement, mugissement, *sm.*

ՊՈՌՈՏԱԱՆ, V. Պոռոտախօս։

ՊՈՌՈՏԱՆՆԵԼ (մեծ մեծ չարդել), hâbler (ֆ-պի), *va. Cet*

homme ne fait que —, ne croyez pas tout ce qu'il dit.

ՊՈՌՈՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, hâblerie (հ֊պէ֊է), *sf.*

ՊՈՌՈՏԱԽՕՍ (մեծ մեծ չարդող), hâbleur, euse (հ֊պէօ֊, է֊), *s. C'est un grand —.*

ՊՈՌՉՏԱԼ, criailler, vociférer, *vn.*

ՊՈՌՉՏՈՒԹ, criaillerie, *sf.*

ՊՈՏԱՍ (է֊֊), potasse, *sf.*

ՊՈՏԱՍԱԿԱՆ, potassique, *adj. Sel —.*

ՊՈՏԱՍԻՈՆ (մետաղային գոյացութիւն մր. pas surrogation), potassium (է֊֊է֊), *sm.*

ՊՈՐԱՆԻ, ragoût, *sm.*

ՊՈՐԴ (է֊է), pavillon, *sm. Il a bâti un — au bout de son jardin.*

ՊՈՐԲ (է֊պէ), nombril (֊պէ֊է), *sm. Lier le — aux enfants nouveau-nés.* ombilic (֊պէէ), *sm.* || ventre, *sm.* — (պտղոց), nombril, ombilic, *sm.* — (բնդոց), ombilic, hile (հէ), *sm.* — ի վայր ընկղմանիլ (վտառ վրայ պառկիլ), se coucher sur le ventre, à plat ventre. —ոյ ծառայ, V. Պորտաբոյծ. Լինել —ոյ ծառայ (որովայնոյ իլլալ), être sujet à son ventre.

ՊՈՐՏԱԲՈՑԾ (պորտոյ ծառայ), gastrolâtre, *sm.*

ՊՈՐՏԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ (պէքտիսիթիւն պորտոյ), exomphale, *sf*

ՊՈՐՏԱԼԱՐ, cordon ombilical, *sm.*

ՊՈՐՏԱԿԱՆ, } ombilical, ale
ՊՈՐՏԱՅԻՆ, } *(pl. ombilicaux)*, *adj. Vaisseaux ombilicaux.*

ՊՈՐՏԱՒՈՐ, ombiliqué, ée, *adj.*

ՊՈՐՏԻԿ. Մեծ —, — լովիաս (պէօրէ֊է֊), dolic, dolique, *sm.*

ՊՈՐՏՈՑ, V. Պորտայիցն.

ՊՈՐՏՕՐԷՆ (տեղեակ, սիրող նշամադամ խորտկոց), gastronome, *sm.*

ՊՈՐՏՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, gastronomie, *sf.* [que, *adj.*

ՊՈՐՏՕՐԷՆԱԿԱՆ, gastronomi-

ՊՈՐՓՒՐ (֊֊֊է֊ փրփր), porphyre, *sm.* [*adj.*

ՊՈՒԴԴԱՑԱԿԱՆ, bouddhique,

ՊՈՒԴԴԱՑԻԶՄ, bouddhiste, *sm.*

ՊՈՒԴԴԱՑՈՒԹԻՒՆ (փիլիսոփայական եւ կրօնական ազանդ մր), bouddhisme, *sm.*

ՊՈՒԵՏԱԿԱՆ, poétique, *adj.*

ՊՈՒԵՏԻ., poétiser, *vn.*

ՊՈՒԵՏԻՒՍ, }
ՊՈՒԵՏԻԿՈՍ, } V. Պուէտ.

ՊՈՒԵՏԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, poésie, *sf.*

ՊՈՒԷՏ, poète, *sm.*

ՊՈՒԼՒԿ (չէլէ էէ֊֊է), V. կռիսպատիս.

ՊՈՒՆԿ (կոկորդ), gorge, *sf.* — (փող) երգիոնի, tuyau d'orgue.

ՊՈՒՊԵՒԿ (պանուճապատառած մանկակերպ), poupard, *sm.*

1. **ՊՈՒՏ** (գարնանային գեղեցիկ ծաղիկ մի է), anémone, *sf.* Հաւերէն կ'բսուի եւս Պիկ, Պուկկոտուկ, Պտուկկոտիկ, Պափկոտուկ.

2. **ՊՈՒՏ**, goutte, *sf.* — — խմել, boire à petites gorgées, boire à longs traits.

3. **ՊՈՒՏ** (այտուցն վոհրիկ), bouton, *sm.*

ՊՈՒՏՈՒԱՐԴ (է֊֊), bassine, *sf. Une — de cuivre.*

ՊՈՒՏՈՒԿ, pot, *sm.* — երկաթի, պղնձի, — de fer, de cuivre.

1. **ՊՈՒՐԱԿ** (է֊է), pièce, rame, *sf.*

2. **ՊՈՒՐԱԿ**, bois, bocage, *sm.*

ՊՈՒՏ (արտաքին մասն կանացի պատկառանաց. ֆէրճ. ֊֊), vulve, *sf.* Հաւերէն կ'բսուի եւս Ինանց.

ՊՋԱՆՔ, affectation, affèterie, mignardise, minauderie, mine կամ manière agaçante, *sf.*, airs penchés, regards agaçants, *smp.*, agacerie, coquetterie, recherche, *sf.* || galanterie, *sf.* ||

bégueulerie, humeur (ի-ֆ-ո-) revêche, *sf.*. air dédaigneux, *sm.*

ՊՉՐԵԼ, } minauder, *vn.*, se
ՊՉՐԻԼ, } donner des airs penchés, *vpr.*, avoir de l'affectation, mettre trop d'afféterie, faire la petite bouche, des mines, *va.* || faire des façons, des grimaces, faire le renchérie, le dédaigneux, la bégueule, *va.* || s'adoniser, *vpr.*, être recherché dans son ajustement, se parer avec trop de soin, *vpr.*, coqueter, *vn.*, être coquet կամ coquette, être élégant, très pimpant (բեկիբ-ն). V. եւ կոտրտուիլ, Ալէվրկիլ։

ՊՉՐՈՂ, grinacier, *adj.* *Cet enfant est —. Cette femme est fort grimacière.* grimaçant, ante, *adj.* *Un visage —. Une figure grimaçante.* coquet, ette, *adj.* et *s.* *Il ne fut jamais d'homme si —. Des manières coquettes. C'est une vraie coquette.* minaudier, ière, *adj.* et *s.* *Une femme minaudière. C'est un —.* V. եւ Պչրուհի։ [*adv.*

ՊՉՐՈՂԱԲԱՐ, coquettement,

ՊՉՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, coquetterie, minauderie, *sf.* [re, *sf.*

ՊՉՐՈՒՀԻ, coquette, minaudiè-

ՊՊԻ (փոյթ, բութամատն ոտից), gros orteil, *sm.* *Avoir la goutte au gros orteil.*

ՊՌՃՈՒԿ, compliqué, ée, *adj.*

ՊՌՃՔԵԼ, compliquer, *va.*

ՊՌՈՒՆԿ (յէ. պռկունք), lèvre, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Շուրթն։

ՊՌՏԵԼ, s'ébrouer, *vpr.*

ՊՌՍՏԵԼ (յօնքերը), froncer (le sourcil, les sourcils), *va.*

ՊՌՍՏԻԼ (յօնից), se froncer, *vpr.*

ՊՌՍՏՈՒՄ, } le froncement
ՊՌՍՏՈՒՄՆ, } des sourcils.

ՊՍԱԿ, couronne, *sf.* || corolle, *sf.* || auréole, *sf.* Նաւական —, couronne rostrale. Սուրբ կուսին —, V. Վարդարան։ — ծաղկանց, guirlande, *sf.* — (կամրջի, պատուարի), parapet, *sm.* — (ճէնքի, շինուածոց), couronnement, *sm.*, corniche, *sf.* — (նկարուց մէջ սրբոց գլխոյն բոլորտիքը), nimbe (Նիմպ), *sm.* — հիւսել, tresser une couronne. Յաղթութեան — առնուլ, cueillir des lauriers. V. Հարսանիք։

ՊՍԱԿԱԶԱՐԴ, orné d'une couronne, *adj.* V. Պսակաւոր։

ՊՍԱԿԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, divorce, *sm.*

ՊՍԱԿԱՀԱՆԴԷՍ, épousailles, *sfp.* *Les parents assistèrent aux épousailles.*

ՊՍԱԿԱՒՈՐ, couronné, ée, *adj.* || lauréat, *adj. m.*

ՊՍԱԿԵԼ, couronner, ceindre կամ orner d'une couronne, *va.* || marier, administrer le sacrement de mariage, *va.* || couronner, achever, *va.*

ՊՍԱԿԻԼ, être couronné. || se couronner, s'achever, *vpr.*

ՊՍԱԿՈՒՄ, } couronnement,
ՊՍԱԿՈՒՄՆ, } *sm.*

ՊՏԵՂԵԼ, gratter, *va.*

ՊՏԵՐ(տունկ մ'է. եյրելիի օթ-), fougère, *sf.* *Danser sur la —. Brûler de la —.*

ՊՏԸՏԻԼ, se promener, *vpr.*, parcourir, marcher, *vn.* || tournoyer, *vn.*, se tourner, *vpr.* — (գլուխը), tourner, *vn.* *Ne regardez pas en bas, de peur que la tête ne vous tourne.* V. եւ Պտուտկել։ Վեր վար —, marcher de long en large. Տան բոլորտիքը —, aller autour de la maison, faire le tour de la maison. Տունը —, se promener par կամ dans la maison. Քաղաքը —, se promener par la ville.

ՊՏԸՏՑՈՒՆԵԼ, promener, *va.* — *un enfant.*

պտըցօտնօղ, promeneur, euse, *s.*

պտիկ, V. **պուտ** (1), **պտուկկոտրուկ**, **պտուկկոտրիչ**, **դրափկոտրուկ**.

պտուղ (բանձրաբուրքն), lippu, ue, *adj.*

պտղաբեր, fertile, fécond, onde, fruitier, ière, *adj.* — լինել, պղալ, fructifier, *vn.* — առնել, դնել, fertiliser, féconder, *va.*

պտղաբերել, porter des fruits, rapporter, *va.* [tion, *sf.*

պտղաբերութիւն, fructifica-

պտղալի, } plein de fruits,

պտղալից, } chargé de fruits, fructueux, euse, *adj.*

պտղախաշտութիւն, coloration, *sf. La — des fruits par la chaleur du soleil.*

պտղանալ, V. **պտղավաճառ**.

պտղակեր, frugivore, *adj. Les animaux —s.*

պտղաչացութիւն (ֆրկի է-ֆիչ), fructification, *sf.* V. **չաունութիւն**.

պտղանոց, V. **պտղատուն**.

պտղասան (ֆրկիսի+), fruitier, *sm.*

պտղավաճառ, marchand de fruits, fruitier, *sm.* —ի խանութ, fruiterie, *sf.* [rie, *sf.*

պտղավաճառութիւն, fruite-

պտղավաճառուհի, marchande de fruits, fruitière, *sf.*

պտղատու, fruitier, ière, fructueux, euse, *adj.*

պտղատուն (ի+ֆիչ+ֆիչ), fruitier, *sm.*, fruiterie, *sf.*

պտղաբան, fruitier, *sm.*

պտղաբիչ, } V. **պտղալի**, լից.

պտղաբար, }

պտղաքաղ, cueilleur, euse, *s.* — առնել, դնել, cueillir le restant des fruits, *va.*

պտղի (մեծ ծառ մի է. է-ֆ-ֆ-ի), orme, *sm. Bel —. Չայերէն կ'բսուի նաեւ կնձնի, թեղի, նեղարեճի, ձղարեճի, Մռծակի ծառ, Մնջեղ ծառ.*

պտղիլ (ֆրկի+. ի-չիֆ-է), boire. *Ce papier boit.* fonger, *vn.*

պտղոյն (երկու կամ երեք մատով առնուելու չափ), pincée, prise, *sf.*

պտոյտ, tournant d'eau, tourbillon, gouffre, abime, *sm.* || tour, *sm.*, promenade, *sf.* **Գրլխու —**, tournoiement de tête, vertige, *sm.* — դնել, tournoyer, *vn.* — մ'դնել, faire un tour, un tour de promenade. **Պարտէզը — մ'բրի, j'ai fait un tour de jardin. *Il a fait deux tours de jardin.*** **Շուս — դնող**, tournoyant, ante, *adj.*

պտուկ (չէ. պ-կ-ն-ք), bouton, bourgeon, *sm.* — **ստաման** (կնոջ եւ առն), bout de sein, bouton du sein, bout, tetin, mamelon, *sm.* — **ստաման** (կովու, այծի), trayon, *sm.* — (այլ [ծառի նիւղի]), V. **Ակնուռ**.

պտուկնոտրուք } (**պարճաճա-**

պտուկնոտրուկ } **չիճ գեղեցիկ ծաղիկ մ'է**), anémone, *sf.* **Չայերէն կ'բսուի եւս պուտ** (1), **պտիկ, դրափկոտրուկ**.

պտուղ, fruit, *sm.* **թ-ճաւար —ք** (կորիզով, կուտով —ներ), les —s à pépin, à noyau. **Շաքարատած —, confiture, *sf.* կանչ —, — vert. Չար —, — sec. — խաղողենու**, cerise, *sf.* — **սոսնոյ, եղեւնոյ**, pomme de pin. — **տալ, բերել**, porter, rapporter —. — **քաղել**, cueillir du —.

պտուտակ (վէ-ռ. պ-ր-ֆ), vis (վէ-), *sm.* **Էգ —**, écrou, *sm.*

պտուտակաձեւ. — **սանդուղ** (պ-ր-ֆ-լը ն-է-ռ-դ-ն), escalier à vis (վէ-).

պտտեցնել, tourner, *vn. Ne regardez pas en bas, de peur que la tête ne vous tourne.*

ՊՏՏԵԼ, fouiller, *vn.*

ՊՐԱԽ, V. Պրաս(1)։

ՊՐԱՏԱԳԵՂ, bocagé, ée, *adj.*

ՊՐԱՔԳՐ (յիշատակարանիմ [ուսումնական ընկերութեանց]), actes, *smp.* — Առաքելոց, պրակաց պատմութիւն, les Actes des Apôtres.

1. **ՊՐԱՍ** (է---), poireau, *sm.* *Une soupe aux —x.* porreau, *sm.* Այգւոյ —, V. Այգեպրասխ։ Հայերէն կ'բսուի եւս Պրախ, Պրասխ։ 2. **ՊՐԱՍ**, V. Կոճիճ։

ՊՐԱՍԱԳՈՑՆ, porracé, ée, *adj.*

ՊՐԱՍԻԽ, V. Պրաս (1)։

ՊՐԵՏՈՐ (զինուորական եւ նահապահական պեռ [Հռովմայեցւոց]. դատաւոր), préteur, *sm.* || — (կուսակալ [Հռովմայեցւոց]), préteur, *sm.*

ՊՐԵՏՈՐԱԿԱՆ, prétorien, ienne, *adj.* —f, prétoriens, *smp.*

ՊՐԵՏՈՐՈՒԹԻՒՆ (դատաւորութիւն), préture, *sf.*

ՊՐԻԱՊ (դիմ պարհիզաց՝ վերատեսուչ շաղաւարութեան կամ մերձաւորութեան), priape, *sm.*

ՊՐԻԱՊԵԱՆ ՆՐԳ, ՆԿԱՐ, priapée, *sf.* Պրիապեանիմ, priapées, *sfp.* [*sm.*

ՊՐԻԱՊԻԱԿՈՒԹԻՒՆ, priapisme, **ՊՐԻՍԿ** (տունկ մի է), thapsie, *sf.*

ՊՐՈՒԼ, se sauver, s'échapper à, s'évader, se défaire de, se dérober, se débarrasser de, *vpr.*, échapper à, *vn.* Ազէկ պրծայ, je l'ai échappé belle. կարծէք թէ այսչափով պրծմիմ, pensez-vous en être quitte à si bon marché? Յաջողութեամբ —, l'échapper belle. Դժբախտութենէ մը —, échapper à un malheur. Պահուանէ —, échapper à la mort. Փախաւ մահուանէ պրծելու համար, il a pris la fuite pour échapper à la mort.

ՊՐՊՏԼ, tendre, garrotter, étreindre, *va.*

ՊՐՊՈՑ, chevalet, *sm.*

ՊՐՊՈՒՄ, **ՊՐՊՈՒՄՆ**, } tension, *sf.*

ՊՐՉԱԿ (տախտակամած ձեղունի սեմենկի), lambris, *sm.* — *de plafond.*

ՊՐՈՏԷՈՍ (այր փոփոխամիտ, յեղյեղուկ), protée, *sm.* V. Պրոտէոս։

ՊՐՈՏԻՈՍ (ատտուած ծովու, որդի Պիսիդոնի), protée, *n. pr. m.*

ՊՐՊՐՏԱՂ, compulser, *va.* Մէկուն վարքը —, rechercher, *va.* *Il est arrêté prisonnier, on recherche sa vie.*

ՊՐՊՏԱՂ, curieux, euse, *adj.*

ՊՐՏՈՒ (տեսակ մ'եղէգնի), papyrus (բ--բ--է--), *sm.*

ՊՐՏՈՒԵԱՑ, de papyrus, *adj.* կ'բսուի եւս Պրտուեղէն։

ՊՐՏՈՒՆԳԷՆ, natte, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս փսիաթ, Պարիխ, Նսեայ, խսիր։ || de papyrus (բ--բ--է--), *adj.*

ՊՐՕՆ (սանտրէ ետքած երկայն մազ. բ--բ--ն'էլ բ--բ--է), étaim (է--է), *sm.*

ՊՕՌԱԼ, V. Պռալ։

ՊՕՌՈՑ, la verge d'un âne.

Ջ

Ջ *(tché)*, vingt-septième lettre de l'alphabet arménien et vingt et unième des consonnes. || neuf cents, neuf-centième.

ՋԱԼՈՒԹԻՒՐ (ՎԼՒ-ՂՒ-Թ), V. Գուլիկ, Կտիկատիպաս, Տուփայլ.

ՋԱԽՋԱԽ, } écrasé,ée, cas-
ՋԱԽՋԱԽԱԾ, } sé, brisé, ée, *adj.* [խուճ.

ՋԱԽՋԱԽԱՆՔ, V. Ջախջախ.

ՋԱԽՋԱԽԵԱԼ, V. Ջախջախ.

ՋԱԽՋԱԽԵԼ, casser, briser, fracturer, fracasser, écraser, défaire, *va.*

ՋԱԽՋԱԽԻԼ, briser, *vn.* [*adj.*

ՋԱԽՋԱԽԻՉ, écrasant, ante,

ՋԱԽՋԱԽՈՒՄ, } brisement,
ՋԱԽՋԱԽՈՒՄՆ, } *sm.*, cassure, *sf.*, écrasement,*sm.* — (փախճճի, դրաճ), fracture, *sf.*

ՋԱՀ (Ղ-Լ-Լ), torche, *sf.* — *funéraire.* — (ձեղուճէ կախուած. -ՀՎՀ. -Թը), lustre, *sm. Un — de cristal. La salle était éclairée de douze —s.* Ջողպարձ, ձողաւոր —, torchère, *sf.* — (մոմէ), flambeau, *sm.*

ՋԱՀԱԲԱՐՁ, V. Ջահակիր.

ՋԱՀԱԿԱԼ, guéridon, *sm.*

ՋԱՀԱԿԻՐ, porte-flambeau (*pl.* des *porte-flambeau*), *sm.* — (արեւելեան կայսերաց), lampadaire, *sm.* — (Յուճաց), lampadophore, *sm.*

ՋԱՀԱԼՈՐԵԼ, éclairer par des torches, *va.*

ՋԱՀԸՆԿԱԼ, acolyte, *sm.*

ՋԱՀԻԿ (լուսաւոր բիծ [յարեզակեան]), facule, *sf.*

ՋԱՂԱՑ, moulin à eau, *sm.*

ՋԱՂԱՑԱՑԱՆ, meunier, *sm. Il est blanc comme un —.*

ՋԱՂԱՑԱՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, meunerie, *sf.* [*sf.*

ՋԱՂԱՑԱՑԱՆՈՒՀԻ, meunière,

ՋԱՂԱՐ (աւազիկ աճձարեւ. -Ղ-Ն-Թ), averse (-Ղ-), ondée, *sf.* V. եւ Թօճ. Տէր Աստուած այս ինչ — , mon Dieu! quelle averse!

ՋԱՄՍ, nourriture, *sf.*, aliment, *sm.*

ՋԱՄՍԵԼ, nourrir, donner à manger, faire manger, *va.*

ՋԱՄՍԱԿ, V. Ջոյզ.

ՋԱՑԱՄՆ } (-ՀՎՀ Է-Ղ-), **ՋԱՑԵԱՄՆ** } autruche,*sf. Les —s viennent d'Afrique.* Ջազ չայխամճ, autruchon, *sm.* Հճդիկ —, V. կաստվար.

ՋԱՆ, V. Ջանիւ. Հանճարեղ —, assiduité, *sf. — à l'étude.*

ՋԱՆԱԼ, tâcher de, s'efforcer de կամ ձ, s'étudier, chercher ձ, essayer (Ն-Խ-Խ) ձ կամ de, faire son possible, travailler. Կը ջանամ ըսել, je tâcherai de le faire. Կը ջանայ յայտնելու, il tâche d'y réussir. Կը ջանանք աւելի աղէկ ընելու, nous tâchons de le bien faire, de le faire mieux.

ՋԱՆԱՍԷՐ, diligent, ente, appliqué, ée, *adj.*

ՋԱՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, diligence, application, *sf.*

ՋԱՆԱՑՈՂ, assidu, ue, *adj.*

ՋԱՆԱԻԻ, (տեսակ մը բարակ կտաւ), batiste, *sf. Un mouchoir de —. De belle —.*

ՋԱՆԱԻՍԵԼ, V. Ջարձել։

ՋԱՆԻ, effort, *sm.*, assiduité, applicaton, *sf.* — գործ մը յաջողցնելու, démarche, *sf.* Ջանապատարի —, V. Ջան։ — բափել, s'efforcer de կամ à, se travailler, *vpr.* Ամէն — բափել, faire feu de tribord et de bâbord.

ՋԱՋՈՒՈ (յոյր. գէր), potelé, ée, *adj. Des bras —. s. Un enfant —.*

ՋԱՏԱԳՈՂ, plaidant, ante, *adj.* || apologiste, *sm.*; patron, onne, *s.*

ՋԱՏԱԳՈՂԵԼ, défendre, soutenir, *va.*, plaider, *vn.*, excuser, justifier, *va.*

ՋԱՏԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, défense, apologie, plaidoirie, *sf.*

ՋԱՐԴ, massacre, tuerie, mortalité, immolation, déconfiture, *sf.*

ՋԱՐԴԵԼ, tailler, mettre en pièces, en morceaux, hacher, briser, broyer (գ—ս—ց), fracasser, rompre, *va.* || défaire, exterminer, massacrer, décimer, *va.* Ուրի մէջ շատ ագռաւագիներ —, faire un abatis, un grand — de gibier. Մեծ մեծ —, parler beaucoup et avec vanterie, faire le rodomont, hâbler (հ—պ), *vn. Cet homme ne fait que hâbler, ne croyez pas tout ce qu'il dit.* Մեծ մեծ չարդող, hâbleur, euse, *s. C'est un grand —.*

ՋԱՐԴՈՂ, massacreur, *sm.* Մեծ մեծ —, hâbleur, euse, *s. C'est un grand —.*

ՋԱՐԴՈՒԻԼ, périr, *vn.*

ՋԱՐՀԱՆ (ԼԱՏԻՆ. ՍՐԻ), V. Մաճոց։

ՋԱՒՈՑՑ (ՍՈՒԼԼ ԳՈՒԼԻ), chauffe-chemise *(pl.* des *chauffe-chemise* կամ *chemises)*, chauffe-linge *(pl.* des *chauffe-linge)*, panier, *sm.* Կ'իսուի են Ջեռուցակ։

ՋԱՒՈՒԻԼ, V. Տաքնալ։

ՋԱՒՈՒՑԱԿ, V. Ջեռոյց։

ՋԱՒՈՒՑԱՆԵԼ, V. Տաքցուցնել։

ՋԱՒՈՒՑԱՐ (ԱՒ—ՅՒ—Ր), coquemar, *sm.*; bouilloire, bouillotte, *sf.*, chaudron, *sm.* || — ագնկոցնոյ (Ի—Ր—Ի Ի—Ն—ԸՐԸ), bassinoire, *sf.* — ոտից, chaufferette, *sf.* V. եւ Տաքցուցիչ։

ՋԱՒՈՒՑՈՒՄ, **ՋԱՒՈՒՑՈՒՄՆ**, } chauffage, échauffement, *sm.*

1. **ՋԱՒ** (ճիւր, տարր ջերմութեան. գոլ), calorique, *sm. L'influence du —.*

2. **ՋԱՒ**, serein, eine, *adj.* — ժամանակ, temps —.

ՋԱՒԻՆ, serein, eine, *adj.* — ժամանակ, temps —.

ՋԱՒՈՒ (—Ը—Ի), chaud, aude, *adj.* || chaleureux, euse, ardent, ente, fervent, ente, vif, *m.* vive, *f. adj.* — աղբիւրք, V. Ջերմաղուրք, Ջերմուկք։ || —, chaudement, *adv.* || —, chaud, *sm.* || — (հ—ռ—), V. Ջերմնոտութիւն։ || — (—Ի—), V. Ջերմն, Ջեռն։

ՋԱՒՈՒԱՌԱՉԻ, calorifère, *sm. Toute la maison est chauffée par un seul —.*

ՋԱՒՈՒԱՌՈՂ, chaud, aude, très chaud, aude, *adj.*

ՋԱՒՈՒԱՌՈՒԹ, tendre, *adj.* — զգրոսով, tendrement, *adv.*

ՋԱՒՈՒԱՉԱՓ, thermoscope, *sm.*

ՋԱՒՈՒԱԼԱՄՊԱՐ (սարտւած [appareil] սենեակները լուսաւորելու եւ տաքցուցնելու), thermolampe, *sm.*

ՋԱՒՈՒԱԿԻԶ, brûlant, ante, ardent, ente, *adj.*

ՋԱՒՈՒԱՁԵՌՆԱՑ (տեսակ մը խաղ), main chaude.

ՋԵՐՄԱՄՂՈՒԹԻՒՆ (տե՛ս -ՄՂԵԼ-), blennorragie, urétrite կամ uréthrite (ռամկօրէն կ'ըսուի Chaude-pisse), *sf.* — երկարօրեայ, goutte militaire. — բեբեր, échauffement, *sm.* կ'ըսուի եւս **ՋԵՐՄԻՔՈՒԹԻՒՆ**.

ՋԵՐՄԱՆԱԼ, s'échauffer, se chauffer, *vpr.*, chauffer, *vn.*

ՋԵՐՄԱՆԴԱՄ, ardent, ente, chaleureux, euse, *adj.*

ՋԵՐՄԱՆՈՑ (ցնկոց, ծաղկանց), serre, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս **ՋԵՐՈՑ**.

ՋԵՐՄԱՉԱՓ, thermomètre, *sm.* — *de Réaumur, de Fahrenheit.* — *centigrade. Le — descend.*

ՋԵՐՄԱՉԱՓԱԿԱՆ, thermométrique, *adj. Echelle —.*

ՋԵՐՄԱԳԱՒԱ, chaud, aude, *adj.*

ՋԵՐՄԱԳԱՒԱՑԱՆ, V. **ՀԵՐԱՐՁԱՆ**.

ՋԵՐՄԱՋԵՐՄ, chaud, aude, très chaud, aude, ardent, ente, brûlant, ante, *adj.* || —, fervemment, *adv.* — (սիրել), ardemment (aimer), *adv.*

ՋԵՐՄԱՋՈՒՐՔ, eaux thermales, *sfp.*, therme (բե-մ'), *sm. Les thermes de Bagnères, de Luchon.* eaux, *sfp. Aller aux eaux.* bains, *smp. Les — du Mont-Dore, de Spa.* thermes (բե-մ'), *smp. Les — de Bagnères, de Luchon.* Հայերէն կ'ըսուի եւս **ՋԵՐՄ ԱՂԲԻՒՐ** (**ՋԵՐՄ**) **ՋԵՐՄԱԿԻ**.

ՋԵՐՄԱՌ, V. **ՋԵՐՄՆԱ**, **ՋԵՐՄՆԱԿԱԼ**.

1. **ՋԵՐՄԱՍԵՆԵԱԿ** (ը-ը-ե-է ս-ր-), chauffoir, *sm.* || — (-ոց- որ-ը), poêle կամ poile (բ-ն-լ), *sm.* 2. **ՋԵՐՄԱՍԵՆԵԱԿ** (տաք տեղ [պրտուղ, ջուր] յարդուցնելու), étuve, *sf.*

ՋԵՐՄԱՐԱՆ, chauffoir, *sm.*

ՋԵՐՄԱՑՈՑ, V. **ՋԵՐՄԱԴԷ**.

ՋԵՐՄԱՑՈՒՆԵԼ, échauffer, chauffer, *va.*

ՋԵՐՄԱՑՈՒՑԻՉ, chaud, aude, *adj. Le vin est —. Les épiceries sont chaudes.* calorifique, *adj. Rayons calorifiques.* — (կերակուր), échauffant, ante, *adj.* — (դեղ, pus բժկաց), échauffant, ante, thermantique, *adj.* Thermantique կը գործածուի եւս իբր *sm. Un —.* — ճնճղի (ընգեարդ մեխճնայիք, դարբնոցաց), V. **ՀՆՈՑԱՊԱՆ**.

ՋԵՐՄԱՒՈՐ (Գաղղիացւոց առաչին քնկերնացութեան տասնումէկերորդ ամիս [19 յուլիս - 18 օգոստոս]), thermidor, *sm.*

ՋԵՐՄԱՒՈՐԵԱՆ, thermidorien, ienne, *adj. Parti —.* || —, thermidorien, *sm. Les —s.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԱԼ, V. **ՋԵՐՄԵՌԱՑԱԼ**.

ՋԵՐՄԵՌԱՆԱՊԷՍ, dévotement, dévotieusement, *adv.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴԱԿԱՆ, dévot, ote, *adj.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴՆ, dévot, ote, *adj. Les âmes, les personnes dévotes.* dévotieux, euse, vif, *m.* vive, *f. adj.* || —, dévot, ote, *s. On ne peut trop estimer les vrais —s.*

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, dévotion, *sf.* **ՋԵՐՄԵՌԱՑՈՒԹԻՒՄ**, V. **ՋԵՐՄԵՌԱՑՈՒՄ**.

ՋԵՐՄԵԿ (տաք արգաւակ զոր կուտայիք ճար ամուսնացեալոց), chaudeau, *sm.*

ՋԵՐՄԵՆ, chaud, aude, *adj.*

ՋԵՐՄԿԱՅԻՆ, thermal, ale (*pl. termaux*), *adj. Eaux thermales.*

ՋԵՐՄՈՒԹԻՒՆ, V. **ՋԵՐՄԱՄՂՈՒԹԻՒՆ**.

ՋԵՐՈՒ (-ը-), fièvre, *sf.* **ՔԵՔԵ** —, petite —, fiévrotte, *sf.* — տապագին, — ardente, brûlante. — հացդեղ ծիրանախառնութեամբ (ճ-ա-. գաղղ. Pourpre), — pourprée. **ՀԱՅՆԱՅԻՆ** —, — de marais. Հիզօրեայ, չորեքօրեայ —, — quinte կամ quintane,

quartaine. Որնդմէջ, մէջ ընդ մէջ —, — intermittente. — տարածամ, անկանոն, — erratique. — եռացական, — éruptive. — աստմոխական, — gastrique. — մաշարայական, ծիւրական, բարակ, — hectique. Կ'բռնի եւս — lente, colliquative, de consomption. — անկարգ կամ չար, — maligne. — մաղձային, — bilieuse. — վասկիլ, —է բռնուիլ, attraper une —. — բռնեց. il avait un accès de —, կամ la — l'a pris. —ը ետրեց բռնեց, la — l'a repris. —ը կտրել, couper la —. V. Ջերմ ենտուիւն։

ՋԵՐՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Տեղադրանուիւն։

ՋԵՐՄՆԱԿԱԼ, V. Ջերմատ, Ջերմնոց։

ՋԵՐՄՆԱԿԱՆ, fébrile, *adj.* *Chaleur* —.

ՋԵՐՄՆԱՀԱՏՈՒԱԾ (դեղ), antifébrile, fébrifuge, *adj.* *Un remède, une plante fébrifuge.* Fébrifuge կը գործածուի եւս իբր *sm.* *Le quinquina est un excellent* —.

ՋԵՐՄՆԵԱՅ ՈԱՐԵԿԱՒԱԿ(սեռ, բուն բառկամ), féal. *sm.* *C'est mon* —.

ՋԵՐՄՆՈՑ, fiévreux, euse, *adj.* || fiévreux, euse, fébricitant, ante, *adj.* *Un tempérament fiérreux. Un homme fébricitant.* || fiévreux, *sm.* *Il y a beaucoup de — dans ce pays.* fébricitant, ante, *s.* *C'est un pauvre* —.

ՋԵՐՄՆՈՑՈՒԹԻՒՆ (հի—ի—), pyrexie, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Ջերմ, Ջերմն։

ՋԵՐՄՈՒԹԻՒՆ, chaleur, *sf.* || ardeur, *sf.* — (մարմնոյ), échauffement, *sm.* Սաստիկ, մեծ —, une haute température, ardeur, *sf.* Աստիճան ջերմութեան, température, *sf.* V. եւ Տաքութիւն։

ՋԵՐՄՈՒԿ, V. Ջերմ ադբիւրք (Ջերմ), Ջերմայուրք։ Գնալ, երթալ ի ջերմուկս, aller aux eaux.

ՋԵՐՄՕԴԻ(է—), punch (բ—ղ), *sm.*

ՋԵՐՈՑ (ցնկոց, ծաղկացք), serre, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Ջերմանոց։

ՋԻԼ } (—իէր), nerf (Ն—ֆ,
ՋԻՂ } Ն—. *Nerf* [Ն—] *de bœuf.* Ցոյցպէս Ն— կը ցնչուի յոգնակով մէջ. իսկ *Des nerfs affaiblis* ոմանք կը ցնչեն ի Ն— —ֆ—պէ, եւ ոմանք ի Ն—ղ —ֆեղէ), *sm.*, nervure, *sf.* —f ուղղով գրէխոյ եւ ողնայարի, nerfs cérébro-spinaux, կամ —f կենցաղական, nerfs de la vie animale. —f տեսանելեաց (կամ լուսեղակի), nerfs optiques. —f հոտառելեաց, nerfs olfactifs. — լսելեաց, nerfs auditifs կամ acoustiques. —f ճաշակելեաց կամ (Աղմղաջիւք լեզուի), nerfs du goût կամ hypoglosses. —f հանգուցից, nerfs ganglionnaires. —f հոմակարիք կամ գործարանական, nerfs sympatiques կամ nerfs de la vie organique. —ն մեծ հոմակարի, nerf grand sympatique կամ trisplanchnique. — ականջային, ականջաց, nerf auriculaire. Մկիճ — (կանկարի), carde, *sf.* Մբջիճ — (տերեւոց), côte, *sf.* —երը դիւրագրգիռ բլլալ, être nerveux. —երուն դպչիլ, V. Դպչիլ։

ՋԻՆԱՍ (Ե—ի—ֆ ի—ֆ), fourchette, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Չուխաս։

ՋԻՆՋ, propre, pur, *m.* pure, *f.*, net, *m.* nette, *f.*, clair, aire, *adj.*

ՋԼԱՒՈՒԹԻՒՆ (ախս ջլաց), névrose, *sf.*

ՋԼԱՒՈՒՆ, nerveux, euse, *adj.* Հայերէն կ'բռնի եւս Ջլաց։

ՋԼԱՆ (յառաջախարեալ [դուրս ցցուած] անկիւն կամարի), ogive,

sf. Les —s de la Sainte-Chapelle. Voûte, fenêtre en —.

ՋԼԱՆԱՑԻՆ, ogival, ale (*pl. ogivaux*), *adj. Arc —. Arche ogivale.*

ՋԼԱՊԻՆԴ, nerveux, euse, *adj.*

ՋԼԱՏԵԼ, énerver, casser, *va.*

ՋԼԱՏԻՉ, énervant, ante, *adj.*

ՋԼԱՏՈՒԹԻՒՆ, énervement, *sm.*, énervation, *sf.*

ՋԼԱՏՈՒՄ, **ՋԼԱՏՈՒՄՆ**, } énervation, *sf.*

ՋԼԱՑ, nerveux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջլային։

ՋԼԵԹԱՑ, va-nu-pieds (*pl.* des *va-nu-pieds*), *sm.*

ՋԼՈՒՑ, nerveux, euse, *adj.* Կ'ըսուի եւ Ջղուտ։

ՋՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, névrologie, *sf.*

ՋՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, névrographie, [*sf.*

ՋՂԱԽՈՏ (տուենկ մ'է. -բընէրլէ օթ), plantain, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գառնալեզու, Գաղտիֆկուր։

ՋՂԱՁԳՈՒԹԻՒՆ, crampe, *sf.*

ՋՂԱՁԳՏԱԲԱՐ, convulsivement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մկնաձգտաբար։

ՋՂԱՁԳՏԱԿԱՆ, convulsif, ive, spasmodique, *adj.* V. եւ Մկնաձգտական։

ՋՂԱՁԳՏՈՒԹԻՒՆ, convulsion, *sf.* ‖ spasme, *sm.* ‖ crampe, *sf.* V. եւ Մկնաձգտութիւն։

ՋՂԱՑԻՆ, nerveux, euse, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ջլային, Ջլաց։

ՋՂԱՑԱՒԱԿԱՆ, névralgique, *adj.* [*sf.*

ՋՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, névralgie,

ՋՂՈՑ, V. Ջլուտ։

ՋՆԱՐԱԿ (անուշահոտ խէժ մը. -սէնտէրէս), sandaraque, *sf. On emploie la — dans la composition du vernis* (վէրնի). [*sf.*

ՋՆՋԱՆ (բէզ պէզի), lavette,

ՋՆՋԵԼ, nettoyer, essuyer, *va.* ‖ effacer, raturer, *va.* ‖ abolir, annuler, casser, abroger, supprimer, *va* ‖ détruire, résoudre, résilier, *va.* Բոլորովին —, exterminer, extirper, *va.* — (գրածը), rayer (չիզ), *va.*

ՋՆՋԵԼԻ (որ կրնայ ջնջուիլ), effaçable, *adj.*; abolissable, *adj.*

ՋՆՋԻԼ, V. Ջնջուիլ։

ՋՆՋՈՑ (բէշդէմալ), torchon, *sm.* — *blanc.* — *sale.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փարեղի, կեղտացոր։ — (արբանի), torche-cul (*pl.* des *torche-culs*), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոտսրբիչ։

ՋՆՋՈՒԱԾՔ, effaçure, *sf.*

ՋՆՋՈՒԻԼ, s'effacer, *vpr. Des couleurs qui s'effacent.* ‖ périr, *vn. Cette branche de commerce a péri.*

1. **ՋՆՋՈՒՄ**, **ՋՆՋՈՒՄՆ** } (ջնջելը), action d'effacer, effacement, *sm.*, effaçure, rature, *sf.* ‖ abolition, abrogation, cassation, suppression, *sf.* ‖ extermination, extirpation, *sf.* — դատարանց, résiliation, *sf.*, résiliement կամ résiliment, *sm.* — (պարտուց), extinction, *sf.*

2. **ՋՆՋՈՒՄ**, **ՋՆՋՈՒՄՆ** } (չնչուիլը), abolissement, *sm.*

ՋՈԼԻՆԱԿ (նռան չորցած ծաղիկ), balauste, *sf.*

ՋՈԼԻՐ, troupeau, *sm.* [*sm.*

ՋՈԿ, troupe, bande, *sf.* ‖ tas,

ՋՈԿԱՄԱՆ (շաղկապ), copulatif, ive, *adj.* — շաղկապ, copulative, *sf.*

ՋՈԿԱՏ (թապուր), bataillon, *sm.* ‖ — (տէթաշման), détachement, *sm.*

ՋՈՃԻՐ (տեսակ մը խէժ կամ ռետին. պրս. ճաւշիր), opopanax (օբօբանաքս), *sm.*

ՋՈՋ, un gros bonnet, coq կամ coq du village. — նօտար, V. Նօտար։

ՋՈՐԴԱՆ (խաղողակ [տանձաց]),

V. Ձոլոտրակ(1), Ձոռքաց, Ջոռդաց։ [Եւս Թրթուր։

Ջաւրեան, chenille, *sf.* Կ'բռնուի Ջաւրեանաց (է-ի-ը), muletier, *sm.*

Ջաւր (է-ի-ը), mulet, *sm.* Մատակ, էգ —, mule, *sf.*

Ջաւթաց (է-ի-ա), violon, *sm.* Մեծ — (է-ի-ա-ի), viole, *sf.* Ցուտառածայն — (գ-ո-ո է-ի-ա-ը), violoncelle (Է-ո-ղ-ո-ւ կամ Է-ո-ղ-ո-վ-ե), *sm.*, basse, *sf.* Ցոռի, ամպիսաց —, crincrin, *sm.* — զարնել, jouer du violon.

Ջաւթացածաւ, joueur du violon, կամ լոկ violon, *sm.* — (երեւելի), violoniste, *s.* — ստուտառածայն, violoncelliste, *sm.*, basse, *sf.*

Ջաւլուածաց (պրս. է-լլ-ահ), V. Ղատայճանկ, Ղատայճագործ։

Ջաւնատաց (ջուխտ մր. պէր Է-ի-ի), une paire.

Ջաւնատել, apparier, *va.*

Ջաւր, l'humide élément, eau (*o. pl.* Les eaux, ի-ե-ր), *sf.* կաթիլ մր —, une goutte d'eau. Աղձարեւայիւ, ծծմբայիւ, ջերմկայիւ, օրհնեալ —, de l'eau pluviale, sulfureuse, thermale, bénite. Երկաթամուխ —, eau ferrée. Երկնապող —, — ցնցղկացեալ (ֆ-ո-է-ի-ի), jet d'eau. Հայերէն կ'բռնուի եւս Ջրթուղխ, Շատրուան։ Մեռեալ, կայուն, անշարժ —, eau dormante. Բերնիդ —երդ վազցնել, faire venir l'eau à la bouche. Գինւոյն մէջ — դնել, — խառնել գինւոյն մէջ, mettre de l'eau dans son vin, tremper son vin. — խմել, boire de l'eau. — կտրիլ, être tout en eau; être confondu, être tout confus. — հանել, puiser de l'eau. Ջրհանով — հանել, puiser l'eau avec une pompe, pomper, *va.* — հանել, tirer de l'eau. — տալ, donner de l'eau, abreuver, *va.* V. եւ Ջրել, Ողոգանել։ — տալ (երկաթիդ), V. Ջրդեղել։ Ջրին երեսը ելլել, revenir sur l'eau. —ն իջնալ, tomber dans l'eau. — տաքցուցնել, եռացուցնել, faire chauffer, bouillir de l'eau. —ի պէս (խօսել), (parler) couramment, *adv.* Ջրերու երթալ, aller aux eaux. Երկինքը — կտրեր է, le ciel se fond en eau. [թիւն։

Ջաւրաւրութիւն, V. ՋրհնմայուԶրագած, hydrologue, *sm.*

Ջրագածութիւն, hydrologie, *sf.*

Ջրագածիկ, hydraulicien, *sm.*

Ջրագածական (գիտութիւն, մեքենայ), hydraulique, *adj. Science, machine, bélier* (*մեքենայ ևախմելոց տապալիչ պատպարց. խոյ. հոյ*), *presse* —.

Ջրագածականութիւն, hydraulique, *sf. Cet homme entend parfaitement l'—.*

Ջրածնանխած, hydrocarbonate, *sm.*

Ջրագրութական, hydrothérapique, *adj. Un traitement —.*

Ջրագրութանութիւն, hydrothérapie, *sf.*

Ջրագիր, hydrographe, *sm.*

Ջրագլխանութիւն (ջրգողութիւն գլխոյ), hydrocéphale, *sf.* — *chronique, aiguë.*

Ջրագող, V. Ջրամսաղոյց։

Ջրագոն, cormoran, *sm.*

Ջրագրական, hydrographique, *adj. Description, carte* —. [*sf.*

Ջրագրութիւն, hydrographie.

Ջրագարջ, canal (*pl.* des *canaux*), *sm.*, manche, *sf.*, chenal (ճախկին ձեւ canal բառիդ. *pl.* des *chenaux*), *sm.*

Ջրագնէս, hydroscope, *sm.* Հայերէն կ'բռնուի եւս Ջրախոյզ։

Ջրագնոսութիւն, hydroscopie, *sf.* Հայերէն կ'բռնուի ճաւր Ջրախուզութիւն։

ՋՐԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, hydrodynamique, *sf.*

ՋՐԱԹԱԹԱԽ, trempé d'eau, mouillé, ée, *adj.*

ՋՐԱԺԱՄԱՑՈՅՑ, clepsydre, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջրագող։

ՋՐԱԼԱՆՋՈՒԹԻՒՆ (ջրգողութիւն կրծից), hydrothorax, *sm.*

ՋՐԱԼԻ, fondant, ante, *adj.* V. Ջրալից։

ՋՐԱԼԻՑ, plein d'eau, *adj.*

ՋՐԱԽԱՂԱՑԱԿԱՆ, hydraulique, *adj. Orgue* —.

ՋՐԱԽԱՌՆ, mêlé d'eau, *adj.*

ՋՐԱԽՈՅԶ, hydroscope, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրադէտ։

ՋՐԱԽՈՅՍ, hydrophobe, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջրատեաց։

ՋՐԱԽՈՒԶՈՒԹԻՒՆ, hydroscopie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջրադիտութիւն։

ՋՐԱԽՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, hydrophobie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ջրատեցութիւն։

ՋՐԱԾԱԿ, bée, abée, *sf.*

ՋՐԱԾԻՆ, gaz hydrogène, կամ լոկ hydrogène, *sm.*

ՋՐԱԾՆԱԽԱՌՆ, hydrogéné, ée, *adj. Substances hydrogénées.*

ՋՐԱԾՈՒՓ, flottant, ante, *adj.*

ՋՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, hydrostatique, *sf.*

ՋՐԱԿԱՑՔ, bassin, *sm.*

ՋՐԱԿԱՆՋՈՒԹԻՒՆ (ջրգողութիւն ականջաց), hydrotite, *sf.*

ՋՐԱԿՇՌԱԿԱՆ, hydrostatique, *adj. Balance, lampe* —. [*sf.*

ՋՐԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ, hyrostatique,

ՋՐԱԿՈՅՏ, amas d'eau, flaque d'eau, mare, décharge, *sf.*

ՋՐԱԿՈՒՑԱԿ, gonflé d'eau, grossi par l'eau, *adj.*

ՋՐԱԿՏՑԱՐ, bécassine, *sf.*

ՋՐԱՀԵՂՁ, } noyé, ée, *adj.*
ՋՐԱՀԵՂՁՈՅՑ, } լինել, ըլլալ, se noyer, périr dans l'eau. — առնել, ընել, noyer, faire périr dans l'eau, *va.*

ՋՐԱՀՄԱՅ, hydromancien, *sm.*

ՋՐԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, hydromancie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ջուրուռքէք։

ՋՐԱՅԷԹ, hydréléon, *sm.*

ՋՐԱՂԱՑ (ջրով դառնալու աղօրիք. ջրոյ աղօրիք. [illegible]), moulin à eau.

ՋՐԱՂՈՒԷՍ, loutre, *sf.*

ՋՐԱՃՃԻՔ, infusoires, *smp.* կ'ըսուի եւս անձականօրէն. *Vers, animalcules* —.

ՋՐԱՄԱԾ, couvert d'eau, *adj.*

ՋՐԱՄԱՄՈՒՌ, algue, *sf.*

ՋՐԱՄԱՆ, jarre, *sf.*

1. **ՋՐԱՄԱՐԴ**, noue, *sf.* կ'ըսուի եւս Մարգնակ։

2. **ՋՐԱՄԱՐԴ**, marécage, *sm.*

ՋՐԱՄԲԱՐ ([illegible]), citerne, *sf.*

ՋՐԱՅԻՆ, aqueux, euse ([illegible]), aquatique ([illegible]), humide, *adj.*

ՋՐԱՆԵՑ, V. Նեցի։

ՋՐԱՆԵՐԿ (ջրախառն ներկ), détrempe, *sf.* — նկար, aquarelle ([illegible]), *sf.* կ'ըսուի նաեւ Ջրանկար։ [pe, *sf.*

ՋՐԱՆԿԱՐ, aquarelle, détrem-

ՋՐԱՆՑԻԿ, } canal (*pl.* des *ca-*
ՋՐԱՆՑՔ, } *naux*), *sm.*, manche, *sf.*

ՋՐԱՆՔ (ջրգողութիւն փոշտի [scrotum]), hydrocèle, *sf.*

ՋՐԱՇԵՂՋ, V. Ջրշեղջ։

ՋՐԱՉԱՓ, hydromètre, *sm.*

ՋՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ, hydrométrie, *sf.*

ՋՐԱՊԱՆ, fontainier, fontenier, *sm.* կ'ըսուի եւս Ջրպետ, Աղբիւրապան։

ՋՐԱՊԱՏ, couvert d'eau, *adj.*

ՋՐԱՊՈՐՏՈՒԹԻՒՆ (ջրգողութիւն պորտոյ), hydromphale, *sf.*

ՋՐԱՌՈՒՌՈՅՑ, trèfle d'eau, ménianthe, *sm.*

Ջրասէր, aquatique (-ական), *adj. Plantes, oiseaux, animaux —s*

Ջրասոյզ, plongé dans l'eau, *adj.* — լինել, լլալ, se plonger dans l'eau, être submergé. — առնել, բնել, plonger dans l'eau, submerger, *va.* V. Ջրասուզակ։

Ջրասուզակ, plongeur, *sm.* կ'բսուի եւս Ջրասոյզ։

Ջրասունկ, aquatique (-ական), *adj. Plantes, oiseaux, animaux —s.*

Ջրավախ (ջրէ վախցող), hydrophobe, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ջրախոյս, Ջրաճաց։

Ջրավախութիւն, hydrophobie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ջրախուսութիւն, Ջրաճաղութիւն։

Ջրավաճառ, marchand d'eau, *sm.*

Ջրավար, hydragogue, *adj.* եր գործածուի եւս իբր *sm. Donner des —s à un malade.*

Ջրաւ, hydrate, *sm. La pierre à cautère (խարամնաքար) est un — de potasse.* Նբրուցի —, — de natron. Պոտասի կամ ճնկոպի —, — de potasse.

Ջրաճաս, hydrophobe, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ջրավախ, Ջրախոյս։

Ջրաճաղութիւն, hydrophobie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ջրավախութիւն, Ջրախուսութիւն։

Ջրաձագան (գետոյն խառնելէն քնդարձակուող [երկիր]), alluvial, ale *(pl. alluviaux), adj.*

Ջրաձագութիւն (գետոյն խառնելէն [երկիրն] քնդարձակիլը), alluvion, *sf.*

Ջրաման (ատաղձն ջրայինն ամնաւոնց եւ ճնկոց), aquarium (-անոց), *sm. pl. aquariums*), *sm. L'— du Jardin des plantes.*

Ջրաման (ջուր խմող), V. Ջրխմող։

Ջրաշէն, hydrotechnique, *sf.*

Ջրաջուր, hydrure, *sm. — d'arsenic, de potassium, de soufre.*

Ջրափող, morse, *sm.*

Ջրաւազ (ֆէ-ֆէտ), jet d'eau. Հայերէն կ'բսուի եւս երկնապող ջուր (ջուր), Շատրուան։

Ջրգող, } hydropique, *adj.*
Ջրգողեալ, } et *s.*

Ջրգողիլ, devenir hydropique.

Ջրգողութիւն (-ղ-ֆ), hydropisie, *sf.* — փոսի (scrotum), V. Ջրամբ։ — գլխոյ, V. Ջրագլխութիւն։ — պարոյ, V. Ջրապորութիւն։ — որովայնի (կ'բսուի եւս Ւրծուիֆ), hydropisie, ascite, *sf.* — երծիկ, V. Ջրապնդութիւն։ — ականջաց, V. Ջրականջութիւն։

Ջրգող, vernis (. նի), *sm. On emploie la sandaraque dans la composition du —. Mettre du — sur du bois.* [*va.*

Ջրգողել, vernir, tremper,
Ջրգողիչ, }
Ջրգողող, } vernisseur, *sm.*

Ջրգողուած, }
Ջրգողումն, } vernissure, trempe, *sf.*; vernissage, *sm.*

Ջրել, arroser, *va.*

Ջրերեւոյթ, météore aqueux.

Ջրէջ (ջրի համբայ), rigole, *sf.*

Ջրըմոլ, buveur d'eau. Հայերէն կ'բսուի եւս Ջրարբ։

Ջրի, liquide, aqueux, euse (-ուղ, ուղ), *adj.*

Ջրիմուռ, algue, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գորցնուղ։

Ջրհոսան, V. Ջկնկուղ։

Ջրհուած, mare, *sf.*

Ջրկիր, porteur d'eau, *sm.*

Ջրհոսուն (— ի-ի), cresson, *sm.* Պարսիկական —, — alénois.

Ջրհան (ի—ա—ան), pompe, *sf.* Ծծող —, — aspirante. Ճնշող, օդամուղ —, — foulante. — խա-

ել, manœuvrer une —, pomper, *vn.*

ջրէանաղօրթ (բ-լ-ղ- թ-թ-), pompier, *sm.*

ջրէանանոր, } (թ-նէ բ-
ջրէանանոր, } լ-ղ-ե-լ), pomier, *sm.*

ջրէանութիւն. puisage, *sm.*

ջրէան, poule d'eau, *sf.*

ջրէղ, V. **Ջրվաք, Մէզ, Շեռ**.

ջրէղեղ, déluge, *sm.* **Կատաղի —**, cataclysme, *sm.*

ջրէղեղեանն, } diluvien, ienne, *adj.*
ջրէղեղի, }

ջրէոս (կենդանակերպ մը), verseau, *sm.*

ջրէոր, puits, *sm.* — **աճարեւաց**, V. **Ջրամբար**.

ջրմուղ (- թ-լ-), conduite, *sf.*, aqueduc (-է-թ-է), canal (*pl.* des *canaux*), chenal (ճախկին ձեւ canal բառին. *pl.* des *chenaux*), *sm.*

ջրեղջ (աւազան ջուրց), retenue, *sf.*

ջրեռն (է-ե-լ), castor, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաև կաւդր, կասդրիոս, **Շնգրի**.

ջրոսպն (ոսպն ջրային. տեսակ մը տունկ), lentille d'eau կամ de marais, lemne, *sf.*

ջրոտ, aqueux, euse (-է-, թ-լ), *adj.* — (գինի), faible, *adj.* — (պտուղ), juteux, euse, *adj.*

ջրոտեան, V. **Ջորդան**.

ջրուռն, osier, *sm.*

ջրպետ, V. **Ջրապան**.

ջրջրոտութիւն, aquosité (-ե-ջ-է-թ), *sf.*

ջրջրուն, aqueux, euse (-է-, թ-լ), fondant, ante, *adj.*

ջրվաք (է-բ-ը, -է-թ+), urine, eau, *sf.* V. **եւ Մէզ, Շեռ**.

ջրվաքել, lâcher, faire de l'eau, uriner, pisser, *vn.*

ջրվէժ, cascade, chute, cataracte, *sf.*, saut, *sm.*

ջրվիժաձկ (լ-վ-լ-ձ-ձկ), cascatelle, *sf.*

1. **ջրփող** (բ-ղ-լ-վ-), chêneau (ինչ. որ կիդրէի գրուելու է Cheneau, չէ՞), *sm.*

2. **ջրփող**, canal de l'urètre. Հայերէն կ'բսուի եւս **Միզաջրք**.

ջրօձ (տեսակ մօձ ջրային. - բալ-ը), hydre, *sf.*

Ռ

Ռ *(ra)*, vingt-huitième lettre de l'alphabet arménien et vingt-deuxième des consonnes. || mille, millième.

Ռաբբի (Հրէից վարդապետ. Ք՚ռ-ռ՚ի), rabbi կամ rabbin (ռ՚ռպի, ռ՚ռպին), *sm.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Ք՚ռպուճի.

Ռաբբունական, rabbinique, *adj. Interprétation* —. *Caractères* —*s.*

Ռաբբունի, V. Ք՚ռպբի.

Ռաբբունութիւն (պաշիւ, աստիճան ռաբուճուոյ), rabbinat, *sm.*

Ռաջիան (բ՚ի՚կին), fenouil (ֆէնոմ՚իլ), *sm.*

Ռազմ, brigade, *sf.*

Ռազմագէտ, stratégiste, *sm.*

Ռազմագիտական, stratégique, *adj.*

Ռազմագիտութիւն, stratégie, *sf.*

Ռազմամթերք (լ՚ի՚ռ՚իմ՚ը հ՚ռ՚ի՚նի՚ն), munition, *sf.*

Ռազմապետ, brigadier, *sm.*

Ռազմարշաւ, géomancien, ienne, *s.*

Ռազմարշաւութիւն, géomancie, *sf.*

Ռազմիկ (ֆ՚ին՚ի՚ֆ), combattant, *sm.*

Ռաճ, V. Ճամբայ.

Ռաճան (ֆ՚ռ՚ի՚կ՚ին), basilic (պ՚ռ՚ի՚ֆ՚), *sm.* Գեաճի —, pouliot, *sm.* Ցուռ —, clinopode, *sm.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Շահապրամ, Թագաւորապրամ.

Ռաճվիրաց (պ՚ռ՚ի՚ճ՚ը ռ՚ի՚բ), sapeur, pionnier, *sm.*

Ռամիկ, populaire, populacier, ière, peuple, *adj.* || plébéin, ienne, *s.*; vilain, *sm.* —բ, vulgaire, populaire, peuple, bas peuple, *sm.* Ցեսիճ —ճ, la plèbe, *sf.* —ի, le tiers état. — կերպիւ, կերպով, V. Ինամկօրէն.

Ռամկական, populaire, *adj.*

Ռամկապետ, tribun, *sm.*

Ռամկապետական, démocratique, *adj.* || — (կուսակից, սիրող ռամկապետութեան), démocrate, *sm.* — ընել, démocratiser, *va.*

Ռամկապետութիւն, démocratie (. . . -ի), *sf.* Մուծանել — (ռամկապետութիւն մտցնել), démocratiser, *va.*

Ռամկապետօրէն, démocratiquement, *adv.*

Ռամկավար, démagogue, *adj. Un orateur* —. || —, demagogue, tribun, *sm.*

Ռամկավարական, démagogique, *adj.*

Ռամկավարութիւն, démagogie, *sf.*

Ռամկութիւն, vulgarité, *sf.*, vulgaire, *sm.*

Ռամկօրէն, vulgairement, populairement, *adv.*

Ռանան (Հնդկաց եղեգի տեսակ մր), rotin, *sm.*

Ռածկութիւն (հ՚ռ՚ի՚ֆ՚ի՚ն), écot, *sm. Chacun son* —.

Ռեհան, V. Ինանան.

Ռեհան (բ՚ի՚հ՚ի՚ն), gage, *sm.*

Ռեհանական, résineux, euse, *adj.*

ՌԵՑԻՆ, résine, *sf.* Խէժ —, gomme-résine. Հնդիկ — (ֆ...), gomme-gutte.

ՌԵՑԻՆԱԿԱՆ, résineux, euse, *adj.*

ՌԵՑՆԱՌԵՐ, résineux, euse, *adj. Les arbres* —.

ՌԵՑՆԱՑԻՆ, résineux, euse, *adj. Goût* —.

ՌՄԲԱԿ (փոքրիկ ռումբ), obus (...), *sm.*

ՌՄԲԱԿԸՆԿԷՑ (...), obusier, *sm.*

ՌՄԲԱԿՈՄ, bombardier, *sm.*

ՌՄԲԱԿՈՄԵԼ, bombarder, *va.*

ՌՄԲԱԿՈՄՈՒԹԻՒՆ, bombardement, *sm.*

ՌՄԲԱՑԻԳ ՑԻՆՈՒՈՐ, bombardier, *sm.*

ՌՄԲԱՑԻԳ ՆԱՒ, bombarde, *sf.*

ՌՄԲԸՆԿԷՑ (...), bombarde, *sf.* Սանդուձեւ —, V. Սանդուր։

ՌՄԲԻԿ, V. Ռմբակ։

ՌՆԳԱԽՕՍ (քթէն խօսող. ...), nasillard, arde, nasilleur, euse, *s.* || nasillard, arde, *adj. Ton* —.

ՌՆԳԱԽՕՍԵԼ (քթէն խօսել), parler du nez, nasiller, *vn.* Սակաւիկ մի — (քիչ մը քթէն խօսել), nasiller légèrement, nasillonner, *vn.*

ՌՆԳԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, nasillement, *sm.*

ՌՆԳԱՄՈՐ (քիթն սեւալ կարող, վազող), roupieux, euse, *adj. Un vieux* —.

ՌՆԳԱԿԱՆ (քթաս հերակենց), nasal, ale (*pl. nasaux*), *adj. Son* —. *Voyelles, consonnes nasales.* — ձայնովն, V. Ռնգականութիւն։ — ձայնմամբ (յոքնզանց), nasalement, *adv. Prononcer* —.

ՌՆԳԱՁԱՅՆ, nasillard, arde, *adj. Ton* —. — ձայնովն (երգիոնի), nasard, *sm.*

ՌՆԳԱՑԻՆ, V. Ռնգական։

ՌՆԳԵՂՋԻՒՐ (...), rhinocéros (...), *sm.*

ՌՆԳՈՒՆՔ (քթի ծակ), narine, *sf.* — (երիվարի), naseau, *sm.*

ՌՈԿԵՂ (մանուշակագոյն կապոյց գոյն տուող տեսակ մը քարաքոս [lichen]), orseille, *sf.*

ՌՈՃԻԿ (...), ration, *sf.*; pain, *sm.* —f, vivres, *smp.*

1. **ՌՈՃԿԱԿԵՐ** (հինօրեայ պաշտօնական [magistrat]), vétéran, *sm.*

2. **ՌՈՃԿԱԿԵՐ** (ծառայութեան մէջ չեղող եւ իւր թոշակն ընդունող զինուոր), morte-paye (*pl.* des *mortes-payes*), *sf.*

3. **ՌՈՃԿԱԿԵՐ** (իւր տիրոջը տան մէջ դարմանուող ծեր սպասաւոր), morte-paye(*pl.* des *mortes-payes*), *sf.*

ՌՈՃԿԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (...), vétérance, *sf.*

ՌՈՃՆԱԿԱՆ, candide, *adj.*

ՌՈՃՆԱՊԷՍ, candidement, *adv.*

ՌՈՒԲԼԻ (Ռուսաց դրամ մ'որ գրեթէ կ'արժէ չորս փրանկ), rouble, *sm.* || —*s* (Ռուսաց Տէրութեան թղթադրամ մը), rouble, *sm.*

ՌՈՒՄԲ, bombe, *sf. Jeter, lancer des* —*s*. — փոքրիկ, V. Ռմբակ։

ՌՈՒՆԳՔ, V. Ռնգունք։

ՌՈՒՊԻ (արեւելեան Հնդկաց դրամ մը), roupie, *sf.* — *d'or*. *Un lack* (*...*) *de* —*s d'argent. Demi-roupie.* [*mûres, de noix.*

ՌՈՒՓ (...), rob, *sm.* — *de*

Ս

ս *(sé)*, vingt-neuvième lettre de l'alphabet arménien et vingt-troisième des consonnes. || deux mille, deux-millième.

սա, ce, cet, *m.* cette, *f.* (*pl. m.* et *f. ces*), ceci, celui-ci, *m.* celle-ci, *f. pron.*

սադ (է—լ), oie, *sf.* Կրու —, jars, *sm.* Բաժակսուց —, spatule, *sf.* Ձագ —, —ի ձագ, oison, *sm.* —ը կը ջէ, l'— siffle, criaille.

սադաւեզուն (չրայինն տուեալ մ'է. —եփէլ *ոք*—), langue d'oie, grassette, *sf.*

սադաւնոց, ansérine, *sf.*

սադաջէլ, satan, diable, *sm.*

սադրանք, incitation, suggestion, *sf.*

սադրել, inciter, suggérer, *va.*

սաթ (*ներկելու*—), succin, ambre jaune, *sm.*

սալ (*երգ*—), enclume, *sf.*

սալաձար (է—լրերէ, է—լէի ներ—լը), hie (*հէ*), demoiselle, *sf.* 1. **սալամանդր** (տեսակ մը կեղնգոճի. —երդներէ), salamandre, *sf.*, sourd, mouron, *sm.* 2. **սալամանդր** (ոգի հրոյ), salamandre, *sm.*

սալամբ (կախաւէ մեծ բռնուած մը. էլ), francolin, *sm. Il y a beaucoup de —s en Barbarie.*

սալապատակ (է—լրերէ), pavé, dallage, *sm.* — ընել, V. Յալարկել. [մը], salangane, *sf.*

սալանդան (ծիծառանման տեսակ

սալար, officier, *sm.* Զինուորական —, — du génie.

սալար (է—լրերէ), trottoir, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Մայթ, Լրիկ.

սալարկել, paver, *va.*

սալարկում, } paveur, *sm.*
սալարող, }

սալարան (տեղ մը ուր կը ներ—լը), dalle, *sf.* —ով յատակել (յատակ շինել), V. Յալարկել.

սալարկել, couvrir կամ paver de dalles, daller, *va.*

սալոր (երէ), prune, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շլոր. Ձոր —, pruneau, *sm.* Վայրի —, prunelle, *sf.*

սալորաձեր, V. Ձիր սալորոյ (ձեր).

սալորենի } (երէ— —ը), pru-
սալորի } nier, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Շլորի. Փոքոս սալորի, V. Մամխի.

սալորնոց, prunelaie, *sf.*

սալորաձեր, pruneau, *sm. Manger des —x.*

սակ (հարկապարտին հոսող ցանկելիի զումարը), taux (ը), *sm. Son — est trop haut.* || — (տե՛ս հարկ), impôt, *sm.*, taxe, *sf.* || — (բեր—բ), taxe, *sf.* || — ([ոչ—ներ— է—բեր), partie, *sf.* — մը տախտակի խաղալ, jouer une — de trictrac. *Une — de billard. Une — d'échecs (համրակ. —բ—ն—ճ). Une — de cartes.*

ՍԱԿԱԳԻՆ (Թ'արիֆա), tarif, *sm.* — *des douanes.*

ՍԱԿԱԳՐԵԼ, tarifer, *va. On a tarifé ces marchandises.*

ՍԱԿԱԴՐԵԼ ([վաճառաց, ուտելեաց] գինը սահմանել. Նարխ քեսմեք), taxer, *va.* — *le pain.*

ՍԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ (որոշումն գնոց), taxation, *sf.* — *d'une denree* (*վաճառ. ապրանք*). *La — de ce paquet est trop forte.*

ՍԱԿԱՄՈՆԻ (տեսակ մը խէժ), scammonée, *sf.*

ՍԱԿԱՅՆ, mais, cependant, pourtant, d'ailleurs. Եւ —, au reste, du reste. Բայց —, pourtant, toutefois, après tout. — եւ այնպէս, malgré tout cala.

ՍԱԿԱՌ, panier, *sm.*, corbeille, *sf.*, cabas, *sm.*, bourriche, *sf.* — մեծ, banne, *sf.* — փոքրիկ, V. Սակառեակ։ — մը լի, une panerée, une corbeille, *sf.*, un panier, *sm.* [banneau, *sm.*

ՍԱԿԱՌԵԱԿ (փոքրիկ սակառ), **ՍԱԿԱՌԻ**, V. Սակառ։

ՍԱԿԱՐԱՆ (պօրսա), bourse, *sf.* *La — de Paris. La — a monté, a baissé.*

ՍԱԿԱՐԿԵԼ (սակարկութիւն ընել. պազարլըգ էթմէք), marchander, *va.*

ՍԱԿԱՐԿՈՂ (սակարկութիւն ընող. պազարլըգ էտէն), marchandeur, euse, *s.*

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ (պազարլըգ), marché, marchandage, *sm.* — ընել, V. Սակարկել։ — ընող, V. Սակարկող։

ՍԱԿԱՒ, peu considérable, peu nombreux, modique, exigu, uë, maigre, *adj.* || peu, *adv.* V. Եւ Քիչ։ Առ — —, — —, peu à peu, petit à petit. — ինչ, —ս կամ առ — մի, peu, un peu, pas beaucoup, naguère կամ naguères. — երբեմն, rarement, *adv.*

ՍԱԿԱՒԱԲԵՐ, maigre, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, maigreur, *sf.*

ՍԱԿԱՒԱԳԻՒՏ, rare, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԹԻՒ, peu nombreux, en petit nombre, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԿԵՐ, frugal, ale *(pl. frugaux)*, sobre, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, frugalité, sobriété, *sf.* V. Եւ Սակաւապիտութիւն։

ՍԱԿԱՒԱՊԵՏԱԿԱՆ, oligarchique, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ոլիգարխական։

ՍԱԿԱՒԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, oligarchie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ոլիգարխութիւն։

ՍԱԿԱՒԱՊԻՏՈՒԹԻՒՆ, frugalité, sobriété, *sf.* Սակաւապիտութեամբ, sobrement, *adv.* V. Եւ Սակաւակերութիւն։

ՍԱԿԱՒԱՏԵՒ, fugace, *adj.*

ՍԱԿԱՒԱՐԻՒՆՈՅ, anémique, *adj. Un enfant —.*

ՍԱԿԱՒԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, anémie, *sf.*

ՍԱԿԱՒԺԱՄԱՆԱԿԵԱՅ (գեղ, սարսուռ), fugace, *adj.*

ՍԱԿԱՒԺԱՄԱՆԱԿԵԱՆ, momentané, ée, *adj.*

ՍԱԿԱՒԻԿ ԻՆՉ / **ՍԱԿԱՒ ՄԻ** } (քիչ մը), un peu, un petit peu, quelque peu, tant soit peu, si peu que rien; un moment, un instant.

ՍԱԿԱՒՈՒԹԻՒՆ, petitesse, modicité, *sf.*; rareté, *sf.*

ՍԱԿՈՒՐ / **ՍԱԿՐ** } (պալթա), hache (հատ), *sf.*

ՍԱԿՐԱՒՈՐ, sapeur, *sm.*

ՍԱՀԱՆՔ, écluse, *sf.*, saut, *sm.*

1. **ՍԱՀԵԼ**, V. Սահեցունել։

2. **ՍԱՀԵԼ**, V. Սահիլ։

ՍԱՀԵՑՈՒՄ, / **ՍԱՀԵՑՈՒՄՆ**, } glissade, *sf.*, glissement, *sm.*, bronchade, *sf.*

ՍԱՀԵՑՈՒՆԵԼ, glisser, *va.* —

(բաճ մր մէկուճ ձեռքր), couler, *va. Il lui coula des louis d'or dans la main.* Մէկուճ ոտքր —, V. Ոտք. Մէկճ իւր պատճառէճ կամ իշխանութեճէճ — եւ տեղճ ազգճիլ (— ...), couper l'herbe sous le pied à quelqu'un.

ՍԱՀԻԼ, glisser, *vn.*, couler, broncher, *vn.* Ոտքր —, faire un faux pas, trébucher, *vn.* Ցաւի վրայ չմշիսք (տեսակ մ'ոտնամաճ, patin) —, V. Չմշկիլ.

ՍԱՀՄԱՆ, limite, borne, *sf.*, terme, *sm.* || sphère, *sf.* || définition, *sf.* Շուրջանակի — խաղաքի, V. Ուրվակավայրք. — (պատիզի), terme, *sm.* —ք, confins, *smp.*, frontière, *sf.* Եվք —աց, confins, *smp.* —ս դճել (— դճել), mettre des bornes, borner, limiter, *va.* — հաստճել (—ճերճ որոշել), fixer les limites, délimiter, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԻԾ, ligne de démarcation.

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽ, confins, *smp.*, frontière, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԾԵԼ, délimiter, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԾՈՒԹԻՒՆ, délimitation, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԻՐ, constituant, ante, *adj.* — ժողով, assemblée constituante.

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ, constitutionnel, elle, statuaire, *adj.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, constitutionnalité, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԵԼ, fixer les limites, délimiter, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, constitution, *sf.* || statut, *sm.* || définition, *sf.* || délimitation, *sf.*, bornage, *sm.*

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՕՐԷՆ, constitutionnellement, *adv.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱԼ, marquis, *sm.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ (եզակիճ բայիճ), indicatif (mode des verbes), *sm.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿԻՑ, limitrophe, voisin, ine, frontière, *adj.* — լիճել, confiner, *vn.*

ՍԱՀՄԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, confinité, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱՒՈՐԵԼ, limiter, *va.* || circonscrire, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԱՒՈՐԻՉ, limitatif, ive, *adj.* [borne, *sf.*

ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՐ, terme, *sm.*,

ՍԱՀՄԱՆԵԼ, limiter, borner, *va.* || définir, fixer, déterminer, établir, règler, préciser, décider, prendre une décision, une détermination, statuer, délibérer, stipuler, prescrire, *va.* || destiner, allouer, affecter, *va.* || consister, mesurer, *va.* Ցառաջ, յառաջագոյն —, prédestiner, préordonner, *va.* Ձգիլ, որոշակի —, préciser, *va.* — (օր, տեղ մր), fixer, *va.*

ՍԱՀՄԱՆԻԼ, se borner, *vpr.*

ՍԱՀՄԱՆԻՉ, définitif, ive, *adj.*

ՍԱՀՄԱՆՈՐԴ, limitrophe, frontière, *adj. Ville frontière.*

ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, } limitation,
ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆ, } *sf.* || détermination, *sf.*

ՍԱՀՈՂ, glisseur, *sm.*

ՍԱՀՈՒՄ, } V. Սայթաքումն.
ՍԱՀՈՒՄՆ, }

ՍԱՀՈՒՆ, glissant, ante, *adj.* — կերպով, coulamment, *adv. Il parle —. Cela est écrit —.*

ՍԱՂԱՄԱՆԴԻ, V. Թալամանդր.

ՍԱՂԱՐԴ, V. Տերեւ.

ՍԱՂԱՐԴԱԼԻ, V. Տերեւալից.

ՍԱՂԱՐԴԱԼՈՒՏ, V. Տերեւատ.

ՍԱՂԱՐԴԱՊԱՏ, V. Տերեւապատ.

ՍԱՂԱՐԴԻ, V. Տերեւոտ.

ՍԱՂԱՒԱՐԴ, casque, *sm.*

ՍԱՂԱՒԱՐԴԱՒՈՐ, casqué, ée, *adj.* [*adj.*

ՍԱՂԱՒԱՐԴԵՑԱԼ, casqué, ée,

ՍԱՂԱՒԱՐՏԻԿ, casquette, *sf.* V. եւ Մորթակ։

ՍԱՂՄ, } embryon, *sm.*
ՍԱՂՄՆ, }

ՍԱՂՄՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, conception, *sf. Depuis la — jusqu'à l'enfantement.*

ՍԱՂՄՈՍ, psaume, *sm.* Ըօթն —ք ապաշխարութեան, les Psaumes de la pénitence, կամ les Psaumes pénitentiaux, կամ ուխ. les sept Psaumes. Գիրք —աց, V. Յաղմոսարան (2). [*sm.*

ՍԱՂՄՈՍԱՍԱՑ, psalmiste,
ՍԱՂՄՈՍԱՍՏԱՑ, psaumiste, *sm.*

ՍԱՂՄՈՍԱՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ, psalmodie, *sf.* —*s matinales.*

1. ՍԱՂՄՈՍԱՐԱՆ (—ռ֊ր֊), psalterion, *sm.*

2. ՍԱՂՄՈՍԱՐԱՆ (գիրք սաղմոսաց), psautier, *sm. Savoir le — par cœur.*

ՍԱՂՄՈՍԵԼ (սաղմոս բանել), psalmodier, *vn.*

ՍԱՂՄՈՍԵՐԳՈՒ, psalmiste, *sm.*

ՍԱՂՄՈՍԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, psalmodie, *sf.* —*s matinales.*

ՍԱՄԱՕԳԻ, fenouillette, *sf.*

ՍԱՄԱՔ (տուճկ մ'է. փ֊ր֊ղ ե֊ք֊), aneth (անի), *sm.* Հոտմ (բիլինի), fenouil, *sm.* Հոտմ — ծովային (֊֊֊ բիլինի֊է), bacile, fenouil marin, *sm.*, christe marine, passe-pierre *(pl.* des *passe-pierre)*, perce-pierre (*pl.* des *perce-pierre)*, *sf.* — վայրենի, fenouil d'eau կամ sauvage. Ի'բուռի ճաեւ շուշմայ ։||—, ուճդ սամքի, fenouil, *sm. Du — confit,*

ՍԱՄԱՐ (֊ի֊֊ր), zibeline, *sf.* Ըր զարծածուի եւ իբր *adj. f. Martre* —. — (—ի մարդ), V. Յամուրճի։

ՍԱՄԱՒՐԵՆԻ (սամոյրի մարդ), peau de zibeline, zibeline, *sf. Un mouchon de zibeline.*

ՍԱՄԻ (֊ր֊ղ֊ ե֊ք֊), flèche, *sf. La — rompit. Un carrosse qui porte sur la —.*

1. ՍԱՆՁԱՁԵԼ, chopper, trébucher, broncher, faire un faux pas, glisser. || chanceler, faillir, s'égarer.

2. ՍԱՆՁԱՁԵԼ, } faire
ՍԱՆՁԱՁԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, } glisser, donner le croc-en-jambe. || égarer, induire en erreur.

ՍԱՆՁԱՁՈՒՄ, } trébuche-
ՍԱՆՁԱՁՈՒՄՆ, } ment, faux pas, *sm.*, bronchade, glissade, *sf.* || égarement, *sm.*, erreur, *sf.*

ՍԱՆԻ (բեռաց կառք), chariot, *sm.* — մի, V. Յալլաբեռն։

ՍԱՆԻԱՑԱԲԱՆ, charretée, *sf. Une — de foin. Demi-charretée.*

ՍԱՆԻԱԳՈՐԾ, charron, *sm.*

ՍԱՆԻԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, charronnage, *sm.*

ՍԱՆԻԱՑ, } charrette, *sf.* Ի֊
ՍԱՆԻԿՆ, } ուճց կողի (փեր֊ք֊ղ֊ը) —, charretin, *sm.* — ոճխակիր, banne, *sf.* — մի'կի, tombereau, *sm. Un — de sable.*

ՍԱՆԻԱՐԱՆ (֊ր֊ղ֊ի֊է), charretier, charreton, *sm.* — (վաճառաց), roulier, *sm.* — փլաձից, աւերածոց, gravatier, *sm.* վ֊ա֊ր֊ձ —ի, charriage, *sm.*

ՍԱՆԻՐ, fil, tranchant, *sm.*, pointe, *sf.*

ՍԱՆԻՐԱԲԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, dilemme (փիլի֊ս֊), *sm.* Հայերէն ի'բառի եւ իրիսաւած, իրկայրաքանութիւն, իրկայրի բանի։

ՍԱՆԻՐԳԻՐ, tranchant, *sm.*

ՍԱՆԻՐԱՍՈՒՐ, aigu, uë, *adj.*

1. ՍԱՆ (սեռ. սանի, բց. ի֊նե֊ր֊), chaudron, *sm.*, casserole, *sf.*

2. ՍԱՆ (սեռ. սանու, սբց. կաթնակիր տղայ. ա֊ք֊ա֊ն֊ խանչա֊ ա֊ն֊ չ֊ե֊է), nourrisson, *sm.*

3. ՍԱՆ (սեռ. սանի, սբց. տղի, դուստր մկրտութեան. ն֊ի֊ք֊ի֊ն֊ ե֊ն֊ ն֊ա֊ը), filleul, eule, *s.*

4. ՍԱՆ (տես. *սահ., սլ.* ձեռնաման. ատակեր. *ւ-ոյէրտ.* ֆէրվէրթ), nourrisson, *sm.*; apprenti, ie, *s.*

ՍԱՆԱՀԱՐ, V. կնմաման։

ՍԱՆԱՄԱՐ, V. կնմամայր։

ՍԱՆԴ (հ-լ-ն), mortier, *sm.*

ՍԱՆԴԱԼ (ւ-րէէ), sandale, *sf.*

ՍԱՆԴԱԼԱԳՈՐԾ, sandalier, *sm.*

ՍԱՆԴԱԼԱԳԱՐ, sabotière, *sf.*

ՍԱՆԴԱՂ (սանդաձեւ խոյր), mortier, *sm.*

ՍԱՆԴԱՀԱՐԵԼ, piler, *va.* — *des amandes.*

ՍԱՆԴԱՀԱՐՈՂ, pileur, *sm.*

ՍԱՆԴԱՐ (սանդաձեւ ամբրնկէց. հ-լ-ն- ֆ-է-), mortier, *sm.*

ՍԱՆԴԵՐՇԻԿ (իտալական տեսակ մ'երիկ), mortadelle, *sf.* — *de Bologne, de Florence.*

ՍԱՆԴԻՏՈՒՆ, } pilon, *sm.*
ՍԱՆԴՂԱՆ, }

ՍԱՆԴՂԱՄԱՏԵՂ, marche d'un escalier, *sf.*, échelon, degré, *sm.*

ՍԱՆԴՈՒԽ, } escalier, *sm.* échelle, *sf.* Ներ
ՍԱՆԴՈՒՂԱ, } եւ դժուարելացնելի - - (բերդի մէջ), pas de souris. Շարժական —, rancher, *sm.* Շրջանաւոր, պտուտակաւոր —, escalier en limaçon, à vis. Ցանգաւթներով յարձակիլ, ելնել (պարսպաց վրայ), attaquer, emporter par escalade, escalader, *va. Escalader une forteresse.*

ՍԱՆԻ ՆԱՆԻ, comme ça, կամ comme ci, comme ça, tant bien que mal, tellement quellement.

ՍԱՆՁ, frein, *sm.*, bride, *sf.*, mors, *sm.* rêne, *sf.* — ի ճաճել, ôter la bride, débrider, *va.* Բերանի — դնել, mettre la bride à, brider, *va.* — ին մեխ չրնել, forcer la main.

ՍԱՆՁԱԿԱԼ, porte-mors *(pl.* des *porte-mors), sm.* [pect.

ՍԱՆՁԱՀԱՐԵԼ, tenir en respect.

ՍԱՆՁԱՐՁԱԿ, effréné, ée, *adj.*

ՍԱՆՁԵԼ, brider, réprimer, *va.* ինքզինք —, se réprimer, *vpr.*

ՍԱՆՏ (Ք-ր-է), peigne, *sm.* Ձուցաց ակռաներով —, démêloir, *sm.* — (մաւ, կանեփ զգելու), séran, *sm.*

ՍԱՆՏԱԳՈՐԾ, peignier, *sm.*

ՍԱՆՏԱՎԱՃԱՌ, peignier, *sm.*

ՍԱՆՏԵԼ, peigner, *va.* Իւր մազը —, se peigner, *vpr.* — (բուրդ), houpper, *va.*

ՍԱՆՏՈՒԿ (տեսակ մը վայրենի ծաղկի. խ-ֆ-ի՛կ Մ-ի-ի՛ն), grenouillet, sceau de Salomon, *sm.*

ՍԱՊԱՆ, sapan, *sm. Bois de* —.

ՍԱՊԱՍ (-ի-է-), panier, *sm.*, corbeille, *sf.*, éventaire, *sm.*

ՍԱՊԱՍԱՒՈՐ (երջող փերեզակ), colporteur, *sm.*

ՍԱՊԱՏԱՂ, } (է-ի-ը), V.
ՍԱՊԱՏԱՂՆ, } կուզ (3)։

ՍԱՊԵՒ, ainsi, comme cela, de cette manière.

ՍԱՓԱՆ, savon, *sm.* Հոտաւէտ —, savonnette, *sf.* — ի գործարան, savonnerie, *sf.* Հայերէն կ'բառի եւս Ցճառ, Օճառ։

ՍԱՓԱՆԵԼ, savonner, *va.* — *des chemises.* Հայերէն կ'բառի ճաեւ Օճառել։

ՍԱՓՈՒԽ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մ'է), colchique, tue-chien *(pl.* des *tue-chiens), sm.* Հայերէն կ'բառի եւս Խլօպուզ։

ՍԱՓՕՀԱԿԱՆ, saphique, *adj.*

ՍԱՌ, V. Ցաւ։ [*va.*

ՍԱՌԵՑՈՒՆԵԼ, glacer, geler,

ՍԱՌԵՑՈՒՑԻՉ, glaçant, ante, *adj.*

ՍԱՌԻԼ, se congeler, se glacer, *vpr.*, glacer, geler, *vn.*

ՍԱՌՆ (ա-ը), glace, *sf.* [*adj.*

ՍԱՌՆԱԿԵՐՊ, cristallin, ine,

ՍԱՌՆԱՁՈՐ, glacière, *sf.* — ի լեռնաժէտս, glacier, *sm. Les* —*s de la Savoie.*

ՍԱՌՆԱՄԱԾ, couvert de glace, *adj.*

ՍԱՌՆԱՄԱՆԻՔ, gelée, *sf. Il y a eu de grandes —s cet hiver.*

ՍԱՌՆԱՅԻՆ, glacial, ale *(pl. glacials), adv. Vent —.*

ՍԱՌՆԱՊԱՂ, glacial, ale *(pl. glacials)*, glacé, ée, *adj.*

ՍԱՌՆԱՊԱՏ, couvert de glace, *adj.* — ծով, mer glaciale. — գօտի, zone glaciale.

ՍԱՌՆԱՍԱՌՈՅՑ, tout gelé, glacé, glacial, ale *(pl. glacials)*, glaçant, ante, *adj.* — ցրտութիւն, gelée, *sf.*

ՍԱՌՆԱՏԵՍԱԿ, cristallin, ine, [*adj.*

ՍԱՌՆԱՏՈՒՆ, glacière, *sf.*

ՍԱՌՆԱՐԱՆ, glacière, *sf.*

ՍԱՌՆԱՑՈՒՐՏ, glacial, ale *(pl. glacials)*, *adj.*

ՍԱՌՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, glacer, *va.* || cristalliser, *va.*

ՍԱՌՆԱՔԱՐ (տեսակ մը սպիտակ քար), cryolithe, *sf.*

ՍԱՌՆԵՂԷՆ, de glace, glacial, ale *(pl. glacials)*, *adj.*

ՍԱՌՆԵՆԻ (տունկ մ'է), glaciale, *sf.* || — (սառնակերպ հիւթ աչաց), cristallin, *sm.*

ՍԱՌՆՈՐԱԿ, cristallin, ine, *adj.* — տեղ, verglas ([illegible]), *sm.*

ՍԱՌՆՈՑ, glacière, *sf.*

ՍԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, glace, *sf.*

ՍԱՌՆՈՒԼ, glacer, *vn.*, se glacer, *vpr.*

ՍԱՌՈՅՑ, gelée, *sf.* Սաստիկ — կայ, il gèle très fort. [*sf.*

ՍԱՌՈՒՄՆ ([illegible]), congélation,

ՍԱՌՈՒՑԱՆԵԼ, glacer, geler, *va.*

ՍԱՌՈՒՑԵԱԼ, glacé, ée, glacial, ale *(pl. glacials)*, *adj.* — գօտի, zone glaciale, [*vpr.*

ՍԱՌՉԻԼ, geler, *vn.*, se geler,

ՍԱՍԱՆԵԼ, ébranler, *va.*

ՍԱՍԱՆԻԼ, s'ébranler, *vpr.*

ՍԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, ébranlement, *sm.* V. Գետնաշարժ.

ՍԱՍԵՆԱԺ (գաղղիական տեսակ մ'ազնիւ պանիր), sassenage, *sm.*

ՍԱՍՏ, V. Ցանդիմանութիւն.

ՍԱՍՏԵԼ, V. Ցանդիմանել.

ՍԱՍՏԻԿ, intense, violent, ente, véhement, ente, impétueux, euse, fort, *m.* forte, *f.*, vif, *m.* vive, *f.*, ardent, ente, *adj.* || rigoureux, euse, vigoureux, euse, rigide, rude, sévère, *adj.* || excessif, ive, démesuré, ée, extrême, grave, grand, ande, énorme, *adj.* — (հով), fort, *m.* forte, *f. adj.* — (ցաւ), aigu, uë, *adj.* —, —ս (— կերպով), violemment, véhémentement, impétueusement, fortement, vivement, ardemment, *adv.*; rigoureusement, vigoureusement, rigidement, rudement, sévèrement, *adv.*; démesurément, extrêmement, grandement, à mort, à la mort, au dernier point, par-dessus les oreilles, *adv.*

ՍԱՍՏԻՉ, V. Ցանդիմանիչ.

ՍԱՍՏԿԱՁԱՅՆ, bruyant, ante, *adj.*

ՍԱՍՏԿԱՆԱԼ, prendre de l'intensité, de la force.

ՍԱՍՏԿԱԳԷՍ, V. Սաստիկս (**ՍԱՍՏԻԿ**).

ՍԱՍՏԿԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre intense, violent կամ fort. Աւելի —, empirer, *va.*

ՍԱՏԱԿ, cadavre, *sm.*

ՍԱՏԱԿԵԼ, V. Սատկեցունել.

ՍԱՏԱԿԻԼ, V. Սատկիլ. [*sm.*

ՍԱՏԱԿԻՉ, tueur, massacreur,

ՍԱՏԱԿՈՒՄ, } mort, *sf.*
ՍԱՏԱԿՈՒՄՆ, }

ՍԱՏԱՆ, satan, *sm.*

ՍԱՏԱՆԱՅ, satan, satanas, démon, diable, le prince des ténèbres, *sm.* Պզտի —, diablotin, *sm.*

ՍԱՏԱՆԱՅԱԿԱՆ, satanique, diabolique, *adj.* [*sf.*

ՍԱՏԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, diablerie,

ՍԱՏԱՆՈՐԴԻ, drôle, *sm. C'est un — bien rusé. Ah! monsieur le —, vous osez . . .*

ՍԱՏԱՊ, V. Սատափ։

ՍԱՏԱՐ, tisserand, *sm. La navette, le métier d'un —.* aide maçon (կ'ըսուէր երբեմն aide à maçon), manœuvre, *sm.* — (ըստ գրոց ոճոյ), ouvrier, ière, *s. La moisson est grande, mais il a peu d'—s.* —ք անօրէնութեան, les ouvriers, les artisans d'iniquité.

ՍԱՏԱՐԵԼ, aider, *va.*

ՍԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, assistance, *sf.*, office, *sm.* Ձեր բարեկամական —ը կը խնդրեմ իմ եղբօրս համար, je vous demande vos bons offices pour mon frère.

ՍԱՏԱՓ (սէտէֆ) nacre, *sf.*

ՍԱՏԵՐ (հին արծաթ դրամ մը), stater կամ statère, *sm.*

ՍԱՏԿԵՑՈՒՆԵԼ, tuer, assommer, massacrer, faire périr, ôter la vie, *va.* || détruire, défaire, *va.*

ՍԱՏԿԻԼ. mourir, périr, *vn.*

ՍԱՏՐ, divan, *sm.*

ՍԱՏՐԱՊ, satrape, *sm.*

ՍԱՏՐԱՊՈՒԹԻՒՆ, satrapie, *sf.*

ՍԱՐ, cime, *sf.*, sommet, piton, pic (թէփէ), *sm.*

ՍԱՐԱԳՈՐԾ (համետագործ. սաճրաճ), bourrelier, *sm.* [rie, *sf.*

ՍԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, bourrelle-

1, **ՍԱՐԱԿ**, monticule, morne, *sm.* կ'ըսուի եւ Լեռնակ։

2. **ՍԱՐԱԿ** (գործաւոր. վարձուոր. ...), ouvrier, ière, manouvrier, ière, *s.*, journalier, *sm.* V. եւ Վարձուոր։

ՍԱՐԱՀԱՐԹ, plateau, *sm.*

ՍԱՐԱՏԱԿ, buse, *sf.* Հաւ —, buson, *sm.*

ՍԱՐԱՏԱՆ (...), cancer, *sm.* — *de l'estomac, de la langue, de la vessie.* Հայերէն կ'ըսուի եւ կարկինոս վէր (վէր), խոյխեցգեցի։

ՍԱՐԱԻԱՆԴ, } cap, promon-
ՍԱՐԱԻԱՆԴԱԿ, } toir, *sm.*

ՍԱՐԱԻՈՅԹ, château, *sm.*

ՍԱՐԱՓՈՐՈՐ (աղեաց ժապաւէն որդն), bothriocéphale, *sm.*

ՍԱՐԲԻՆԱՅ, } V. Սարփինայ։
ՍԱՐԲՆԱՅ, }

ՍԱՐԴ, araignée, *sf.*

ՍԱՐԴԱՐԹԱՏՆ (ոստայն [սարդի]), toile, *sf. Les araignées avaient tendu leurs —s dans cette pièce abandonnée.*

ՍԱՐԴԱՑՈՒԿՆ, lacert, *sm.*

ՍԱՐԴԵՂՈՒՆԴՆ, sardonyx (...), *sf.*

ՍԱՐԴԵՆԻ (...), laurier, *sm.*

ՍԱՐԴԻՈՆ (...), cornaline, sardoine, *sf.*

ՍԱՐԴԻՈՍՏԱՅՆ, } toile d'araig-
ՍԱՐԴՈՍՏԱՅՆ, } née.

ՍԱՐԵԱԿ, } merle, *sm.*
ՍԱՐԵԿ, }

ՍԱՐԵԿԻԿ (...), bouvreuil, pinson, *sm.*

ՍԱՐԻԿ, V. Սարեակ։

ՍԱՐԿԱՒԱԳ, diacre, *sm.* Աւագ —, archidiacre, *sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳԱԿԱՆ, diaconal, ale (*pl. diaconaux*), *adj.* [*sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՊԵՏ, archidiacre,

ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, archidiaconat, *sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, diaconat, *sm.* Աւագ —, archidiaconat, *sm.*

ՍԱՐԿԱՒԱԳՈՒՀԻ, diaconesse, diaconisse, *sf.* [*sf.*

ՍԱՐՄՈՒՃԱԿ, claque, galoche,

ՍԱՐՈՑ, V. Նոճ, Նոճի։

ՍԱՐՈՒՓԱՐԹԱՑ (աւելորդ բաներ, բեռներ), attirail (*pl. des attirails*), *sm. Il traînait un grand — après lui.*

ՍԱՐՍԱՓ, consternation, horreur, *sf.*, effroi, *sm.*, terreur, frayeur, *sf.*, frisson, frémissement, tremblement, *sm.*

ՍԱՐՍԱՓԵԼ, V. Սարսափիլ։

ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ, horrible, *adj.*

ՍԱՐՍԱՓԵՑՈՒՑԵԼ, V. **Ձարհուրեցուցիչ**.

ՍԱՐՍԱՓԻԼ, frémir, trembler, *vn.* V. եւ **Ձարհուրիլ**.

ՍԱՐՍԱՓԻՒՆ, **ՍԱՐՍԱՓՈՒՄ**, **ՍԱՐՍԱՓՈՒՄՆ**, } V. **Սարսափ**.

ՍԱՐՍԵԼ, ébranler, *va.*

ՍԱՐՍԻԼ, trembler, *vn.*

ՍԱՐՍՈՒՌ, tressaillement, frisson, frissonnement, frémissement, tremblement, *sm.* — **զգալ**, frissonner, *vn.*

ՍԱՐՍՈՒՑԻՆ, frémissant, ante, frissonnant, ante, *adj. Une foule frissonnante.*

ՍԱՐՍՈՒԱԼ, V. **Սարսիլ**.

ՍԱՐՍՈՒԱԼԱՑ, frémissant, ante, frisonnant, ante, *adj. Une foule frissonnante.*

ՍԱՐՍՈՒՑՈՂ, frissonnant, ante, *adj.*

ՍԱՐՍՈՒԻԼ, frémir, *vn.*

ՍԱՐՍՈՒՈՑ, **ՍԱՐՍՈՒՈՑ**, } frissonnant, ante, *adj. Une foule frissonnante.*

ՍԱՐՓԻՆԱՑ (ս-ր-լէ), V. **Զոդիր** (1), **Ւրիս**.

ՍԱՐՔԵԼ, fournir, *va.* — *une maison de meubles.*

ՍԱՒԱՆ (ս-ր-ի), drap, drap de lit, *sm.* || — (թաղանթէ եկեղեցու ժամանակ վրայ առնուող կտաւ. հ-ե-), peignoir, *sm.*

ՍԱՒԱՌՆԻԼ, battre des ailes (իւ), planer en l'aire, voler, voltiger, *vn.*

ՍԱՒԱՌՆՈՒՄ, **ՍԱՒԱՌՆՈՒՄՆ**, } battement des ailes (իւ), vol, *sm.*

ՍԱՓ (թ-ֆ-ի գ-ֆ-ը), saphène, *sf. La grande* —. *La petite* —.

ՍԱՓԱՐԱՑ (տեսակ մը սրինգ. ե-ե-ֆ-), fifre, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս **Յառաջիգ**.

ՍԱՓԻՐԱՑ (տեսակ մը պատուական քար. ի-օ-ի ի-ֆ-ի), saphir, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս **Շափիղայ**.

ՍԱՓՈՐ, urne, amphore, cruche, *sf.* **Գգտի** —, cruchon, *sm.*

ՍԱՓՐՋՈՒԹԻՒՆ, barberie, *sf.*

ՍԱՓՐՈՋ (գ-ր-գ-ի), barbier, *sm.*

ՍԳԱԶԳԱՑ, qui est en deuil; de deuil, lugubre, *adj.* — **լինել**, **ըլլալ**, être en deuil.

ՍԳԱԶԳԵԱՑ, **ՍԳԱԶԳԵՑՍ**, } revêtu d'habits de deuil. — **լինել**, **ըլլալ**, se revêtir d'habits de deuil, porter le deuil.

ՍԳԱԼ, être en deuil, être dans le deuil, porter le deuil. || pleurer, déplorer.

ՍԳԱԼԻ, de deuil, lugubre, triste, *adj.*

ՍԳԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, **ԸԼԼԱԼ**, } prendre le deuil, déplorer ensemble.

ՍԳԱԳԱՑ, couvert de deuil, *adj.*

ՍԳԱԻՈՐ, qui est en deuil, de deuil, *adj.*

ՍԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. **Սուգ**.

ՍԵԱՄ, **ՍԵԱՄԱ**, } (է-լ-ի), seuil, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս **Շեմ**, **Ըեմ**.

ՍԵԱՒ, V. **Սեւ**.

ՍԵԱՒԵՐԲ, bête noire, *s.*

ՍԵՓԵԻԵՓ, accoutrement, affublement, *sm.*, chamarrure, *sf.*, fard, *sm.*, manière, affèterie, affectation, *sf.*, ornement, *sm.*, recherche, parure, *sf.*

ՍԵՓԵԻԵՓԵԱԼ, orné, ée, paré, ée, recherché, ée, emphatique, maniéré, ée, affecté, ée, affèté, ée, *adj.*

ՍԵՓԵԻԵՓԵԼ, accoutrer, affubler, chamarrer, attifer, pomponner, enjoliver, charger d'ornements affectés, orner, parer, farder, affecter, *va.*

ՍԵԼԵՆԱՂ (բ-ա-ղ), sélénite, *sf.*

ՍԵԽ (գաւառ.), melon, *sm.* Հասուն —, — aoûté.

ՍԵԽԱՍՏԱՆ (ածու սեխենեաց. գաւառական), melonnière, *sf.*

ՍԵԽԵՆԻ (տունկ մ'է. գաւառ. ֆիզիկական), plante de melons, melon, *sm.* *Couche de melons*

ՍԵԿ (մաշկ կամ կաշի ոչխարի), basane, *sf.* *Livre relié en* —.

ՍԵՂԱՆ, table, *sf.*, banquet, autel, *sm.* Զարդարուելու —, table de toilette. Ազաժուէ —, une table d'acajou. Խոհանոցի, խոհանոցի —, une table de cuisine. — ծաղարարի, pâtissoire, *sf.* Չորեքսպասեայ (չորս հոգւոյ նստելու) —, une table de quatre couverts. Տասնսպասեայ —, une table de dix couverts. Իշաւորաց —, V. Հիւրասեղան. Առատ —, grande chère, bombance, *sf.* Աւագ —, maître-autel. Սուրբ —, la sainte table. — նստիլ, —ի նստիլ, se mettre à table, s'attabler, *vpr.* —ը դնել, mettre la table, mettre le couvert. —ի երթալ, banqueter, *vn.* —է ելնել, sortir de table, se lever de table, quitter la table. ի —, ի —ի (—ի վրայ), à table. —ի վրայ լինել, ըլլալ, être à table. —ի ծառայել, servir à table. —ը վերցունել, enlever les plats de dessus la table, desservir. — տալ, tenir table. *Il ne tient plus table.* — բերել (կերակուրը), servir. Կերակուրը սեղանն է, on a servi կամ vous êtes servi. Այս —ը վեց ոտք երկայն է, cette table a six pieds de long կամ de longueur.

ՍԵՂԱՆԱԲԵԿ, banqueroutier, *sm.* — լինել, ըլլալ (չկարենալ հատուցանել), faire banqueroute, manquer, *vn.*

ՍԵՂԱՆԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, banqueroute, *sf.* Պարզ —, — simple. Խարդախեալ —, — frauduleuse.

ՍԵՂԱՆԱԲՈՅԾ, piqueur d'assiettes, flaireur de cuisine, écumeur de marmites, de table.

ՍԵՂԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, office. *sm*

ՍԵՂԱՆԱԿԱԶՄ, V. Սեղանայարդար. [*adj.* et *s*

ՍԵՂԱՆԱԿԱՊՈՒՏ, sacrilège

ՍԵՂԱՆԱԿԱՊՏՈՒԹԻՒՆ, sacrilège, *sm.*

ՍԵՂԱՆԱԿԻՑ, celui qui mange à la même table, commensal, ale (*pl. commensaux*), *s.*, dîneur, *sm.* — լինել, ըլլալ, manger avec

ՍԵՂԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, commensalité, *sf.* [tel

ՍԵՂԱՆԱՅԱՐԴԱՐ, maître d'hô

ՍԵՂԱՆԱՏՈՒՆ, salle à manger, *sf.*, réfectoire, *sm.*

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐ (սառաֆ), banquier, *sm.*

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (սառաֆութիւն), banque, *sf.*

ՍԵՂՄ, serré, ée, pressé, ée, concis, ise, *adj.*

ՍԵՂՄԱԿԱՆ, condensable, *adj*

ՍԵՂՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, condensabilité, *sf.*

ՍԵՂՄԱՆԱԼ, V. Սեղմուիլ.

ՍԵՂՄԵԼ, serrer, resserrer, étreindre, presser, condenser, *va.* Ձիւնը —, se fouler, *vpr* Մէջքը — (գօտիաւ), se serrer, *vpr* Ակռաները —, serrer les dents. Իւր թեւերուն մէջ —, serrer entre ses bras.

ՍԵՂՄԻԼ, V. Սեղմուիլ.

ՍԵՂՄԻՐԱՆ (գործի), V. Պախնաւանդ.

ՍԵՂՄԻՐԱՆԱԳՈՐԾ (գործիճի) V. Պախնաւանդագործ.

ՍԵՂՄՈՒԻԼ, se serrer, se presser, *vpr.*

ՍԵՂՄՈՒԹԻՒՆ, V. Սեղմումն. — (խօսից), concision, *sf.*

ՍԵՂՄՈՒՄ, **ՍԵՂՄՈՒՄՆ**, } serrement, *sm.*

ՍԵՄ, V. Սեամք, Շեմ։

ՍԵՄԱԿԱՆ (ժողովուրդ, լեզու), sémitique, *adj.* — պայման կամ ոճ (լեզուի), sémitisme, *sm.*

ՍԵՄԵԱՆ (ժողովուրդք, որք են Բաբելացիք, Քաղդէացիք, Փիւնիկեցիք, Եբրայեցիք, Սամարացիք, Ասորիք, Արաբացիք կամ Յաճիկք եւ Եթովպացիք), sémite, *sm.*

ՍԵՆ, V. Չինկ։

ՍԵՆԵԱԿ, chambre, *sf.* — խորհրդոց, V. Խորհրդարանոց։ Անկոյս — բանտի, cabanon, *sm.* Ճերմակեղինաց — (ի վաճս, ի ճիւանդանոցս, ի դպրոցս), lingerie, *sf.* Նաւու —, cabine, *sf.* Ներքին —, cabinet, *sm.* — (դոնապանի), loge, *sf.* Վարձու —, chambre à louer. Քովի —ը, la chambre, la pièce voisine.

ՍԵՆԵԿԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, ԸԼԼԱԼ, V. Սենեկակցիլ։

ՍԵՆԵԿԱԿՑԻԼ, chambrer, *vn.*

ՍԵՆԵԿԱՊԱՀ, chambellan, *sm.*

ՍԵՆԵԿԱՊԱՆ, valet de chambre, *sm.*

ՍԵՆԵԿԱՊԱՆՈՒՀԻ, femme de chambre, chambrière, *sf.*

ՍԵՆԵԿԱՊԵՏ, valet de chambre, chambellan, *sm.* — արքունի, grand chambellan.

ՍԵՆԵԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, charge de chambellan, *sf.*

ՍԵՆԵԿԻԿ, petite chambre, chambrette, *sf.*, bouge, *sm.*

ՍԵՆԵՍԿԱԼ (աւագ դատաւոր եւ ճրամատար ազատանոյն), sénéchal (*pl.* des *sénéchaux*), *sm.* *Le — d'Anjou.* ‖ — (աւագ դատաւոր տանուտէրական), sénéchal, *sm.* *Le — de tel seigneur.* Կին —ի, sénéchale, *sf.*

ՍԵՆԵՍԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, sénéchaussée, *sf.*

ՍԵՊ, escarpé, ée, *adj.* *Rocher, chemin* —. ‖ escarpement, *sm.* ‖ coin, *sm.*

ՍԵՊԱԳԻՐ, écriture cunéiforme.

ՍԵՊԱՁԵՒ, cunéiforme, *adj.* — գրչութիւն Աքեմենեանց, Մարաց եւ Պարսից, V. Սեպագիրք։

ՍԵՊԱՆԱԼ, s'escarper, *vpr.*

ՍԵՊԱՆՄԱՆ, cunéiforme, *adj.*

ՍԵՊԱՑԵԱԼ, escarpé, ée, *adj.* *Rocher, chemin* —. précipité, ée, *adj.* *Ravines précipitées.*

ՍԵՊԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, escarper, *va.*

ՍԵՊԵԼ, compter (քոյրք), considérer, attribuer, *va.* Ինքզինքը —, se considérer, *vpr.*

ՍԵՊՀԱԿԱՆ, propre, individuel, elle, *adj.*

ՍԵՊՀԱԿԱՆԵԼ, s'approprier, *vpr.*

ՍԵՊՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, appropriation, propriété, attribution, *sf.*

ՍԵՊՈՍԿՐ (սեպակերպ ոսկր գանգոյ), os sphénoïde, կամ լոկ sphénoïde, *sm.*

ՍԵՊՈՍԿՐԱՅԻՆ, sphénoïdal, ale (*pl.* *sphénoïdaux*), *adj.*

ՍԵՊՈՒԻԼ, compter, *vn.* Այս չի սեպուիր, cela ne compte pas.

ՍԵՊՈՒՀ, pair, gentilhomme (*pl.* des *gentilshommes*), *sm.* Ժողովարան սեպհաց, la chambre des pairs.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ (ինններորդ ամիս տարւոյ), septembre, *sm.*

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԵԱՆ ԽՈՂԽՈՂԻՉ, septembriseur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Սեպտեմբերեան կոտորիչ։

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԵԱՆ ԿՈՏՈՐԱԾ (յամին 1792 ի Փարիզ), septembrisades, *sfp.*

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԵԱՆ ԿՈՏՈՐԻՉ, septembriseur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սեպտեմբերեան խողխողիչ։

ՍԵՌ, genre, *sm.*, race, génération, *sf.*, sexe, *sm.* ‖ genre, *sm.*

Արական —, genre masculin. Իգական —, genre féminin. Գեղեցիկ —ը (կանայք), le beau sexe, կամ յոկ le sexe (les femmes). Մարդկային —, le genre humain. V. Սերունդ ։

ՍԵՌԱԿԱՆ, générique, *adj*. *Terme* —. *Caractères* —*s*. — հոլով (ըստ քերականաց [grammairien]), génitif, *sm*.

ՍԵՌՆ (տէնկէլ), essieu, *sm*.

1. **ՍԵՐ** (ճինս), genre, *sm*., race, *sf*. || genre, *sm*., espèce, *sf*. || sexe, *sm*. || genre, *sm*.

2. **ՍԵՐ** (գայմագ), crème, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սերուց ։ — կապել, crémer, *vn*.

ՍԵՐԱՄ, V. Սերեալ ։

ՍԵՐԱԿԱՆՔ, V. Ծննդականք ։

ՍԵՐԱՊԻՈՆ (հին տանար Սերապեայ [Sérapis] դից եգիպտացւոց), sérapéum (. . . *ом*), *sm*.

ՍԵՐԱՎԱՃԱՌ (գայմագճը), crémier, ière, *s*.

ՍԵՐԱՒԷՏ (կարճ), crémeux, euse, *adj*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սերոտ ։

ՍԵՐԵԱԼ (սերած), issu, ue, *adj*. — *d'un père malheureux*.

ՍԵՐԵԼ, procréer, engendrer, propager, *va*.

ՍԵՐԻԼ, être issu, descendre, tirer son origine, sa naissance. || se propager, *vpr*.

ՍԵՐԿԵԱՆ. Ի — աւուրս, aujourd'hui, *adv*.

ՍԵՐԿԵՒԻԼ (այվա), coing (քէօքէ), *sm*. *Gelée, confiture de* —. Վայրենի —, cognasse, *sf*.

ՍԵՐԿԵՒԻԼԻ (այվա աղաճը), cognassier, *sm*.

ՍԵՐՄ, V. Սերմն ։

ՍԵՐՄԱՆԱԿԱՆ, séminal, ale (*pl. séminaux*), spermatique, *adj*. *Vaisseaux, canaux, animaux* կամ *vers* —*s*. — կենդանիկ, անասնիկ, spermatozoaire, *sm*.

ՍԵՐՄԱՆԱՀԱՆ, V. Սերմանացան, Սերմանիչ ։

ՍԵՐՄԱՆԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Սերմանացանութիւն, Ցան ։

ՍԵՐՄԱՆԱՆԱԼ (հունտի երթալ), V. Ընդանալ ։

ՍԵՐՄԱՆԱՑԱՆ, semeur, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սերմանահան, Սերմանիչ ։

ՍԵՐՄԱՆԱՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, ensemencement, *sm*., semaille, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Սերմանահանութիւն, Ցան ։

ՍԵՐՄԱՆԵԼ, semer, ensemencer, *va*.

ՍԵՐՄԱՆԻՉ, semeur, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սերմանացան, Սերմանահան ։

ՍԵՐՄԱՆԻՔ, semences, semailles, *sfp*.

ՍԵՐՄԱՆՈՂ, V. Սերմանահան, Սերմանացան, Սերմանիչ ։

ՍԵՐՄԵՐԹՈՒԹԻՒՆ, V. Սերմնակարութիւն ։

ՍԵՐՄՆ, semence, *sf*. || semence, *sf*., sperme, *sm*. — ողլոյ, V. Ախծ ։ [tologie, *sf*.

ՍԵՐՄՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, sperma-

ՍԵՐՄՆԱԿԱԹՈՒԹԻՒՆ, pertes séminales, gonorrhée, spermatorrhée, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւս Սերմերութիւն ։

ՍԵՐՄՆԱԿԵՐ (թռչուն), spermatophage, *adj*.

ՍԵՐՄՆԱՆՔ, spermatocèle, *sf*.

ՍԵՐՄՆԱՎԱՃԱՌ, grènetier, grainetier, *sm*.

ՍԵՐՄՆԱՎԱՃԱՌՈՒՀԻ, grènetière, grainetière, *sf*.

ՍԵՐՄՆԱՐԱՆ (բուսոյ, ծառոյ հունտ ցանելու տեղ), semis, *sm*. Մշակութիւն —ի, semis, *sm*. *Faire un* —.

ՍԵՐՄՆԻԿ, spore, *sf*.

ՍԵՐՈՎԲԷ, séraphin, *sm*. Կ'ըսուի եւս Սրովբէ ։

ՍԵՐՈՎԲԷԱԿԱՆ, séraphique,

adj. Կ'ըսուի նաեւ Որովբէականն։

ՍԵՐՈՑ, V. Սերունդ։ [*sf.*

ՍԵՐՈՒՄՆ, descendance, race,

ՍԵՐՈՒՆԴ, postérité, descendance, génération, *sf.* || descendant, ante, *s. Une descendante de ces Grecs* ... —ք, ligne descendante.

ՍԵՐՕՒՑ, V. Սեր (2)։

ՍԵՐՏ, dur, *m.* dure, *f.*, solide, *adj.* || intime, cordial, ale (*pl. cordiaux*), *adj.* —իւ, intimement, cordialement, *adv.*

ՍԵՐՏԵԼ, apprendre, étudier, repasser, *va.*

ՍԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, dureté, solidité, *sf.*

ՍԵՒ, noir, oire, bis, *m.* bise, *f. adj. Pain bis.* || — (երամշակն խաղ մը), noire, *sf.*

ՍԵՒԱԳՈՅՆ, noir, oire, *adj.*

ՍԵՒԱՎԱՃԱՌ ՆԱՒ, bâtiment, vaisseau négrier, կամ լոկ négrier, *sm.*

ՍԵՒԱՄԱՂՁՈՏ, mélancolique, atrabilaire, *adj.* — մարդ, hypocondre, *sm.*

ՍԵՒԱՄԱՂՁՈՒԹԻՒՆ, mélancolie, atrabile, hypocondrie, *sf.*

ՍԵՒԱՄՈՐԹ, noiraud, aude, *adj.* — գերի, nègre, *sm.* — կին, négresse, *sf.* — մարդ, noir, *sm.* — տղայ, négrillon, *sm.* — աղջիկ, négrillonne, *sf.*

ՍԵՒԱՆԱԼ, V. Սեւնալ։

ՍԵՒԱՏՆԱՆ (վաճառելի սեւամորթ ծուն), négrerie, *sf.*

ՍԵՒԱՎԱՃԱՌ (վաճառական սեւամորթ գերեաց), négrier, *sm.*

ՍԵՒԱՐՄԱՏ (տեսակ մը բանջարեղէն. չ-ե-ր-ն-), salsifis noir, *sm.*, scorsonère, *sf.*

ՍԵՒԱՑՈՒՆԵԼ, V. Սեւցունել։

ՍԵՒԵՌԵԼ, fixer, *va.*

ՍԵՒԵՌՈՒՄ } (սեւեռեալ գաղափար), idée
ՍԵՒԵՌԱՒՄՆ } fixe.

ՍԵՒԿԱԿ, noirâtre, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Սեւորակ։

ՍԵՒՆԱԼ, noircir, *vn.*, se noircir, *vpr.*

ՍԵՒՈՐԱԿ, noirâtre, *adj.* Կ'ըսուի նաեւ Սեւկակ։

ՍԵՒՈՒԹԻՒՆ, noirceur, *sf.*, noir, *sm.*

ՍԵՒՈՒԿ, noiraud, aude, *adj.* || négrillon, onne, noiraud,aude, *s.*

ՍԵՒՑՈՒՆԵԼ, noircir, *va.*

ՍԵՓԱԿԱՆ, V. Սեփհական։

ՍԷԳ, orgueilleux, euse, fier, *m.* fière, *f.*, fastueux, euse, *adj.*

ՍԷԶ (ի-ւ-ի օի, իիւիսի+), gramen, *sm.*

1. **ՍԷՐ**, amour (Այս բառը սովորաբար եզակւոյ մէջ -ր-լ-՝ եւ յոգնակւոյ մէջ ի-լ-ն է. qnr. or. Amour *filial*. Un amour *insensé*. De *folles* amours. Des amours *insensées*. Il n'est point d'*éternelles* amours.), affection, tendresse, *sf.* || passion, *sf.* || charité, *sf.*, attachement, *sm.* Աւելի —, prédilection, *sf.* Սաստիկ —, manie, adoration, idolâtrie, *sf.* Վաղանցուկ —, amourette, *sf.* Պլատոնական —, amour platonique. — կապել, ձգել, s'attacher, *vpr.*, aimer, *va.*, s'amouracher, *vpr.* — ունենալ, զգալ, avoir de l'amour, éprouver de l'amour. Սաստիկ — զգալ, ունենալ, soupirer, *vn.* — ցուցունել, témoigner de l'affection. Որտին մէջ սաստիկ — ձգել տալ, rassoter, *va.*Առ —, au nom de. Սիրով, avec amour, avec tendresse, amoureusement, affectueusement, *adv.*; volontiers, avec plaisir, *adv.* Ամենայն սիրով, de bon cœur. Խանդակաթ սիրով, tendrement, *adv.* Աստուծոյ սիրոյն համար, pour l'amour de Dieu. Ձեր սիրոյն համար, pour l'amour de vous.

2. սէր, V. Ազապ։

սիրոնսիր (ա-ը), serein, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաև գարգ (2), Սիր (2), գարգայ։

սրտին, demeurer sur le cœur, sur l'estomac.

սրվորիկ (ա-ա ի-լու-նը), lapin, *sm.* V. եւ Ճագար։

սրցատրար, faussaire, *sm.* V. եւ Սպառող, Սպխօս։

սթար (ծածկոյթ [երիվարի]), couverture, *sf.*

սթափ, émerillonné, ée, joli, ie, *adj.* [*sm.*

սթափանք, divertissement,

սթափեցուցիչ, délasser, *va.* *Le sommeil m'a délassé.* դեսնիվրեր, *va.* — ի գինւոյ, դեսնիվրեր, dégriser, *va.* — մէկը (տրտմութենէն), divertir, *va.* — մէկը (քնրուպեեէն), réveiller quelqu'un d'un assoupissement.

սթափիլ (խոր քնէն), revenir, *vn.* *Elle n'est pas encore bien revenue de sa frayeur.* — (մոլորութենէն), revenir, *vn.* — *de ses erreurs, de son égarement.* — քրմբռութենէն, se réveiller de son assoupissement. — ի գինւոյ, se dégriser, *vpr.*, désenivrer, *vn.*, se désenivrer, *vpr.* [*sm.*

սթափութիւն, dégrisement,

սթափում, } délassement,

սթափումն, } *sm.* *Le — de la chasse.* désenivrement, *sm.*

սիբիլլաս (կին գիտակ ճաշակեալոց եւ մարգարէ [pus ճախճեաց]), sibylle, *sf.* երիրբեւացի —, la — Erythrée.

սիբիլլական, sibyllin, ine, *adj.* *Les oracles, les livres —s.*

սիգալ, être, se tenir, se montrer fier de quelque chose, se pavaner, se carrer, se panader, *vpr.* —ով, fièrement, *adv.*

սիգանք, fierté, *sf.*, faste, *sm.* Վիգաճօf, fièrement, *adv.*

սիգասէր (ալիք), orgueilleux, euse, *adj.*

սիգաքայլ. — քնքուշ, démarche fière. Երիվայր —, un cheval superbe. [*sm.*

սիգնոն (ճշաճ. դroc), signe,

սիգնցեսան (բոյս), graminée, *adj. f.* — բոյս, gramen (ի-ա-ն'), *sm.* —f, graminées, *sfp.* *Les — ont, en général, les feuilles longues, étroites et pointues, et les fleurs disposées en épi ou en panicule.*

1. սիլէն (կիսաասուածներէն մին, որի գլուխ (Pan)), silène, *sm.*

2. սիլէն (բոյս մ'է), silène, *sm.* Հայերէն կ'բսուի ձլեվեկ։

սիկ, limon, *sm.*

սիկարեան (սպացող վարձեալ. ի-ֆերմ ի-բիլ), sicaire, *sm.* *Il fut tué par des —s que son ennemi avait envoyés à sa poursuite.* spadassin, *sm.*

սիկիլական, sicilien, ienne, *adj.* — կաֆուէ, sicilienne, *sf.*

սիկիլացի, sicilien, ienne, *adj.*

սիկլիթ (մացր եւ կարծր կարկուտ), grésil (ի-բ-լ), *sm.* *Ce n'est pas de la neige qui tombe, c'est du —.*

1. սիկղ (Հրէից տեսակ մը դրամ, 1. ֆr. 50 սանթ. միսչ Ֆ ֆr.), sicle, *sm.* — *d'argent, de cuivre.*

2. սիկղ (Հրէից տեսակ մը կշիռ, գրեթէ 10 գրամ), sicle, *sm.*

սիղնէ, V. Հոմանի, Տյուն։

1. սիմոնական, simoniaque, *adj.* *Contrat —. Ordination —.*

2. սիմոնական, simoniaque, *adj.* *Ecclésiastique —.* ‖ simoniaque, *sm.* *C'est un —.* կ'բսուի եւ Սիմոնացի, Շնորհավաճառ։

սիմոնականութիւն, simonie, *sf.* *Commettre —.* Հայերէն կ'բսուի եւ Սիմոնապրկեան, Շնորհավաճառութիւն։

ՍԻՄՈՆԱՑԻ, simoniaque, *adj.* *Ecclésiastique* —. Կը գործածուի եւ իբր *sm.* *C'est un* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սիմոնական(2), Շնորհավաճառ։

ՍԻՄՈՆԵԱՆ, simoniaque, *adj.* *Contrat* —. *Ordination* —. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սիմոնական(1)։ — ախտ, V. Սիմոնութիւն, Սիմոնականութիւն, Շնորհավաճառութիւն։

ՍԻՄՈՆՈՒԹԻՒՆ, simonie, *sf.* *Commettre* —. Կ'ըսուի եւ Սիմոնականութիւն, Շնորհավաճառութիւն։

1. **ՍԻՆ**, (էօ-վէ-), corme, sorbe, *sf.* || — (սինի ծառ. էօ-վէ- աղաճը), cormier, sorbier, *sm.*

2. **ՍԻՆ**, V. Սնոտի։

ՍԻՆԼԻԳՈՐԳ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ, la lie du peuple, racaille, *sf.*

1. **ՍԻՆՁ** (հաստատուն մարմնոյ, ցորենի մասունքն իրարու հետ կապող նիւթ), gluten (չիւ-դէն'), *sm.* V. Սոսինձ։

2. **ՍԻՆՁ** (վայրի խնձոր), ozerole, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ալոճ (1)։

ՍԻՍԵՌ / **ՍԻՍԵՌՆ** (նօ-հուտ), pois chiche, pois gris, *sm.*, cicérole, *sf.*

ՍԻՑՂ, V. Գոյլ։

1. **ՍԻՐ** (սէր), sire, *sm.*

2. **ՍԻՐ** (պարզ. պարզկայ. աչըգ), serein, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սէրոնսիր։

ՍԻՐԱԲԱՆ, philologue, *sm.*

ՍԻՐԱԲԱՐ, V. Սիրելապէս։

ՍԻՐԱԳԵՂ (գրգռիչ դեղ մ'է), philtre, *sm.* — *amoureux.* *Donner un* —.

ՍԻՐԱԳՐՈՒԺ, fripon, onne, *s.*

ՍԻՐԱՋԵՂ, / **ՍԻՐԱՋԵՂՈՒՆ**, comblé d'affection, *adj.*

ՍԻՐԱԹՈՒՂԹ, lettre d'amour.

ՍԻՐԱԼԻ, / **ՍԻՐԱԼԻՐ**, / **ՍԻՐԱԼԻՑ**, plein d'amour, de tendresse, plein d'affection, de tendresse, affectueux, euse, amoureux, euse, *adj.*

ՍԻՐԱԿԱՆ, affectueux, euse, favori, ite, *adj.*

ՍԻՐԱԿԷԶ, brûlant d'amour, *adj.*

ՍԻՐԱՀԱՐ, amoureux, euse, amant, ante, épris, ise (S'éprendre բայէն), *adj.* || idolâtre, *adj.* || soupirant, bon ami, *sm.*

ՍԻՐԱՀԱՐԱԿԱՆ, érotique, *adj.* *Poème, chanson, délire* —.

ՍԻՐԱՀԱՐԻԼ, devenir amoureux, s'amouracher de, s'éprendre, se rassoter, *vpr.*

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, amourette, *sf.*

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԻԼ, V. Սիրահարիլ։

1. **ՍԻՐԱՄԱՐԳ** (թաւուս. թավուս), paon (բ-ն), *sm.* Մատակ, էգ —, paonne (բ-ն'), *sf.* —ի ձագ, paonneau (բ-նօ), *sm.* —ը կը գոչէ, le paon crie.

2. **ՍԻՐԱՄԱՐԳ** (համաստեղութիւն մը հարաւային կիսագնդին), paon, *sm.* *Le grand* —. *Le petit* —.

ՍԻՐԱՄԱՐԳԱԾԱՂԻԿ (տեսակ մը թուփ), poincillade, *sf.*

ՍԻՐԱՍ (շար. համանկութեանց [թուոց շարադասութեան]), série, *sf.* — *infinie.* *Trouver la somme d'une série.*

ՍԻՐԱՊԱՏԱՐ, V. Սիրալիր։

ՍԻՐԱՏԱՐՓ, amoureux, euse, affectueux, euse, passionné, ée, *adj.*

ՍԻՐԱՏՈՉՈՐ, embrasé d'amour, brûlant d'amour, *adj.*

ՍԻՐԱՐԿՈՒ, amoureux, euse, *adj.*

ՍԻՐԱՓՈՒՆՋ (փունջ սիրոյ), sélam կամ sélan (-էլ-ն), *sm.*

ՍԻՐԵԼ, aimer, chérir, affectionner, concevoir de l'affection pour, *va.* || aimer à, se plaire à, prendre plaisir à. Աչքին լուսին պէս —, aimer quelqu'un comme ses yeux, plus que ses yeux. Իր անձին պէս —, aimer comme soi-même. Աստուծ —, ché-

rir, idolâtrer, *va.*; raffoler, *vn.* *Il raffole des oiseaux.* Թռչնոց վրայ շատ —, être friand de. Համարեղէնի շատ կը սիրէ, il est très friand de sucreries. Զիրար —, s'aimer, s'entr'aimer, *vpr.* Եղբայր եւ քոյր զիրար կը սիրեն, le frère et la sœur s'aiment l'un l'autre. Զիս այնչափ կը սիրէ որ չի կրնար չընել, il m'aime trop pour ne pas le faire. Սիրեցէք զԱստուած եւ ձեր ընկերը ձեր անձին պէս, ձեզի պէս, aimez Dieu et votre prochain comme vous-mêmes.

ՍԻՐԵԼԱԲԱՐ, V. Սիրելապէս։

ՍԻՐԵԼԱԿԱՆ ԳԵՂ, V. Սիրադեղ։

ՍԻՐԵԼԱՊԷՍ, aimablement, affectueusement, avec tendresse, *adv.*

ՍԻՐԵԼԻ, aimable, cher, ère, chérissable, favori, ite, *adj.* Առաքինութիւնը — է, la vertu est aimable.

ՍԻՐՈՂ, amateur, *sm.* || amant, ante, amoureux, euse, *adj.* — (իտալական) երաժշտութեան, dilettante (դիլէթթանթէ. բառ իտալերէն. *pl.* des *dilettanti*), *sm.* — գեղարուեստից, amateur, dilettante, *sm.*

ՍԻՐՈՂԱԲԱՐ, } V. Սիրելաբար։
ՍԻՐՈՂԱՊԷՍ, }

ՍԻՐՈՒԻԼ, être aimé.

ՍԻՐՈՒՀԻ, amante, maîtresse, amie, bonne amie, *sf.*

ՍԻՐՈՒՆ, aimable, mignon, onne, bellot, otte, gent, *m.* gente, *f.*, charmant, ante, joli, ie, avenant, ante, délicieux, euse, *adj.* — մանուկ, bellot, *sm.* *Mon petit* —. — աղջիկ, bellotte, *sf.* *Ma petite* —. Զինքը — ցուցունել, plaire extrêmement, charmer, *va.* — կերպիւ, կերպով, joliment, *adv.*

ՍԻՐՈՒՆԱԿ, } joliet, ette, *adj.*
ՍԻՐՈՒՆԻԿ, }

ՍԻՐՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, charme, *sm.*

1. **ՍԻՐՏ** (սի́րտ), cœur, *sm.* || courage, *sm.* —ը մէկուն հետ կապուիլ, avoir, se sentir de l'inclination pour quelqu'un. — առնուլ, prendre cœur, faire mal au cœur, affadir, *va.*; prendre courage. Մէկուն —ն առնուլ, apaiser, calmer, *va.* Մէկուն —ը թունդ հանել, faire tressaillir le cœur de quelqu'un. Մէկ — լինել, ըլլալ, n'être կամ ne faire qu'un cœur. Մէկ — մէկ հոգի լինել, ըլլալ, n'être կամ ne faire qu'un cœur et qu'une âme. — ընել, avoir du cœur, du courage, oser, *va.* — խառնել, soulever le cœur, faire mal au cœur. — ծակել, percer le cœur. — կոտրել, briser le cœur. — հատցունել, se tourmenter, *vpr.* — ունենալ, avoir cœur. — չընել, manquer de cœur, ne pas oser. — չունենալ, n'avoir point de cœur. — տալ, donner du courage, hausser le cœur à quelqu'un, encourager, enhardir, *va.* —ը դնել, prendre à cœur, s'affecter, avoir le cœur gros. —ը նեղուիլ, s'impatienter, *vpr.* —ը նետել, avoir des palpitations de cœur. —ն ելնել, être ému, avoir envie de pleurer. —ը մէկուն բանալ, V. Բանալ։ —ը տարժել, attendrir, *va.* —ը կը խառնուի, le cœur lui soulève. Ի բոլոր սրտէ, բոլորովին սրտիւ, de tout cœur, de tout mon cœur, de bon cœur, de grand cœur. Բաց սրտով, à cœur ouvert, *adv.* Ուղիղ սրտով, en bonne foi, *adv.* Խնդագին սրտիւ, gaiement կամ gaîment, *adv.* Սրտի մէջ, in petto (ին փէթթօ. բառ իտալերէն), *adv.*

2. ՍԻՐՏ (թղթի խաղի մէջ սրտաձեւ կարմիր գոյն. [illegible]), cœur, sm.

ՍԻՐՏԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), envie de vomir, mal կամ soulèvement de cœur, nausée, sf.

ՍԻՒՆ, colonne, sf. || pilier, sm. — փոքր, V. Սիւնակ(1)։ Անխոյակ փոքրիկ —, cippe, sf. Բուրգ պարուրաձեւ —, colonne torse. Նաւացռուկաւոր —, colonne rostrale. Կործանեալ —ք, des colonnes abattues. || — (իշխ մասեանի), V. Սիւնակ(2)։

ՍԻՒՆԱԳԱՒԻԹ (գաւիթ սիւնազարդ), péristyle, sm.

ՍԻՒՆԱԳԼՈՒԽ, chapiteau, sm. — corinthien, ionique. Հայերէն կ'ըսուի եւ խոյակ։

ՍԻՒՆԱԶԱՐԴ, péristyle, adj. Temple —. Գաւիթ —, V. Սիւնագաւիթ։ — նախակ (շինուածոց), péristyle, sm. Le — du Louvre. — նեմեցի, V. Սիւնեար։

1. ՍԻՒՆԱԿ (սիւն փոքր), petite colonne, colonnette, sf.

2. ՍԻՒՆԱԿ (սիւն [իշխ մասեանի]), colonne, sf. Les —s d'un journal. Ce dictionnaire est à deux colonnes.

ՍԻՒՆԱԿԱՆ, stylite, adj. m. Saint Siméon Stylite. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սիւնակեաց, Սիւնաւոր։

ՍԻՒՆԱԿԵԱՑ, V. Սիւնական, Սիւնաւոր։

ՍԻՒՆԱՒՈՐ, V. Սիւնական, Սիւնակեաց։

ՍԻՒՆԱՊԱՏ, entouré de colonnes, adj.

ՍԻՒՆԵԱՐ (սիւնազարդ նեմեցի), colonnade, sf. La — du Louvre.

ՍԻՒՆՀՈԴՈՍ, synode, sm. Convoquer le —. || synode, sm. — national, général.

ՍԻՒՆՀՈԴՈՍԱԿԱՆ, synodal, ale (pl. synodaux), adj. Règlements synodaux. — (բուղբf), synodique, adj.

ՍԻՒՐԲԼԱԽՈՐ, V. Հինգշաբթեւեան։

ՍԻՒՔ, brise, sf. Կ'ըսուի եւ Սիք։

1. ՍԻՓՈՆ ([illegible]), trombe, sf.

2. ՍԻՓՈՆ, siphon, sm.

ՍԻՔ, brise, sf. Հայերէն կ'ըսուի եւ Սիւք։

ՍԼԱԿԱՆՋ ([illegible]), moule, sf. — de rivière, de mer.

ՍԼԱՆԱԼ, voler, vn.; s'envoler, vpr., prendre l'essor. || courir vite, vn.

ՍԼԱՑՈՒԹԻՒՆ, ՍԼԱՑՈՒՄ, ՍԼԱՑՈՒՄՆ, ՍԼԱՑՔ, vol, essor, sm.

ՍԼԱՔ ([illegible]), stylet, sm. Il fut assassiné à coups de —. javeline, sf. On ne se sert plus de — à la guerre. — (արեգակնային ժամացուցի), style, gnomon, sm. — նռացանի, V. Ցուից։

ՍԼԱՔԱԿԱՆ, jaculatoire, adj. — աղօթք, oraison —, եւ կամ éjaculation, sf.

ՍԼԻԿ ([illegible]), haricot vert.

ՍԽԱԼ, fautif, ive, erroné, ée, adj. || faute, erreur, bévue, sf. Լեզուի —, faute de langage, sf., cuir, sm. Faire un cuir, des cuirs. Համրուի —, mécompte ([illegible]), sm. Տպագրական —, V. Տպագրիան։ — ընել, faire une faute, une erreur, va.; faire des fautes, va.; pécher, vn. —ն ուղղել, սրբել, corriger la faute, ses fautes, va. — էք, vous êtes en erreur.

ՍԽԱԼԱԿԱՆ, fautif, ive, faillible, adj. || fragile, adj.

ՍԽԱԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, faillibilité, sf.

ՍԽԱԼԱՆՔ, faute, bévue, méprise, sf. Լի սխալանօք, fautif,

ive, *adj. Errata* —. *Impression fautive*. incorrect, ecte, *adj. Style* —. [ble, *adj.*

ՍԽԱԼԱՒՈՐ, fautif, ive, failli-

ՍԽԱԼԵՑՈՒՆԵԼ, faire tomber dans une faute, mettre dans l'erreur, en erreur, *va.*

ՍԽԱԼԻԼ, faillir, faire ևմմ commettre une faute, une erreur, tomber en faute, être en erreur, tomber dans quelque mécompte (*Գթելէ*), se tromper, se méprendre, se mécompter, manquer, défaillir. || pécher. || faire un faux pas, broncher. *Հաւանելու ատեն* —, se mécompter, *vpr.*

ՍԽԱԼՄՈՒՆՔ, bévue, *sf. Il a fait une infinité de —s dans son livre, dans sa traduction.*

ՍԽԱԼՈՍ, incorrect, ecte, *adj. Cette édition est fort incorrecte.*

ՍԽՏՈՐ, ail (*-յլ. pl. aulx* [•]. իսկ pus sճկաբանից *ails*), *sm.* Օձի —, gentiane, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս խսոր. [*sm.*

ՍԽՏՈՐԳՈՒՇ (*Հ-ւշ*), égrugeoir,

ՍԽՐԱԼԻ, merveilleux, euse, ravissant, ante, charmant, ante, enchanté, ée, *adj.*

ՍԽՐԱՑԵԱԼ, enchanté, ée, *adj.* — *de sa nouvelle acquisition* V. եւ Սիրալի.

ՍԽԱԽՈՈՂ, limoneux, euse, vaseux, euse, *adj.*

ՍԽԱՀ, gobelet, *sm.*, timbale (*գինւոյ*), *sf.*

ՍԽԱՀԱՆ (*ջրհոսի*), tasse, *sf.* || — (հրացանի ծակ), bassinet, *sm. Mettre la poudre au* ևմմ *dans le* —. || — (երանգոց ներարչաց), godet, *sm.* || — (անպարարաց [escamoteur]), gobelet, *sm.*

ՍԽԱՀԱԳԱՐԲ, gobeletier, *sm.*

ՍԽԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, gobeleterie, *sf.*

ՍԽԱՀԱՆԱԼ (*ջրհոսի ներսէն*), soucoupe, *sf. Verser son café dans sa* —.

ՍԽԱՀԱՐԲ, V. Սկահաւգործ.

ՍԽԱՐՈՍ (*որոճացող անասնից մր. ե-է-ը գ-լէլէ*), scare, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Սկարոս.

ՍԽԱՒԱՌԱՍ, assiette, *sf.*, plat, *sm.* — (ևմմ ափսեայ) *տոց յերեսեցիս*, bassin, *sm.* — (արեւու), disque, *sm.* կ'բսուի եւս Սկսեղ (արեգակին). — գլխոյ, V. Գանգ. *խոր* —, écuelle, *sf.* կ'բսուի նաեւ Սկուտեղ. *խոր* — *չամչարակի*, compotier, *sm.* — մի, assiettée, platée, *sf.*, plat, *sm.*

ՍԽԵԳՏԱԿԱՆ, sceptique, *adj. Les philosophes —s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Սկեպտիկեան (*adj.*).

ՍԽԵԳՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, scepticisme, *sm.*

ՍԽԵԳՏԻԿԵԱՆ, sceptique, *adj. Les philosophes —s.* || —, sceptique, *adj. C'est un écrivain* —. || — (սկեպտիկեան փիլիսոփայ), sceptique, *sm.* || — (երկբայող), sceptique, *sm. C'est un* —.

ՍԽԵՍՈՒՐ (*է-ր-ե-. է-ր- -ե-ը*), la mère du mari, belle-mère (*pl.* des *belles-mères*), *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս կեսուր.

ՍԽԵՍՐԱՑ } (պարոն տոս. *է-յ-*
ՍԽԵՍՐԵԱՑ } *ե-ր-. է-ր- էե-ր-ր*), père du mari, beau-père (*pl.* des *beaux-pères*), *sm.*

ՍԽԵՏԱՑ (բազմափոկ խարազան, մտրակ), escourgée, *sf. Fouetter avec des —s.* [*adv.*

ՍԽՋՆԱԳԱՐԱԲ, originairement,

ՍԽՋՆԱԳՈՒՅՆ, nè le premier, *adj.* || premier-nè, ée, *s.*

ՍԽՋՆԱԿԱՆ, primitif, ive, original, ale (*pl. originaux*), originel, elle, primordial, ale (*pl. primordiaux*), premier, ière, initial, ale (*pl. initials*). *adj.* || élémentaire, *adj.* — մեղք, péché originel.

ՍԿԶԲՆԱԳԱՑՄԱՆ, commencement, *sm.* [initiale, *sf.*

ՍԿԶԲՆԱՏԱՌ, première lettre,

ՍԿԶԲՆԱՏԱՐԲԵՐ, les élémens, *smp. Apprendre les — d'une science.*

ՍԿԶԲՆԱԻՐԵԼ, prendre commencement կամ son commencement.

ՍԿԶԲՆԱԻՐԹԻՒՆ, } com-
ՍԿԶԲԱՒՄՆ, } mencements, *smp.*, début, *sm.*

ՍԿԵՏԱՓԱՌՈՑ, le voile du calice.

ՍԿԻ, V. Սկիզբ.

ՍԿԻԶԲ, } commencement,
ՍԿԻԶԲՆ, } début, *sm.* || origine, *sf.*, principe, *sm.* Երգի —, prélude, *sm.* Սկզբունք, les principes, les élémens, *smp.* Սկիզբն առնուլ, առնել, V. Սկզբնաւորիլ. ի սկզբան, dans le commencement, dans l'origine, d'abord, *adv.* ի սկզբանէ, սկզբան, սկիզբէն, dès le commencement, dès le principe, primitivement, primordialement, de prime abord, *adv.*; de prime face, *adv.* Սկիզբէն ի վեր, dès lors. Սկիզբէն մինչեւ վերջը, depuis le commencement jusqu'à la fin. Սկիզբն ու վերջը, l'alpha et l'oméga (Ա-ը Ա-ի). Ամեն սկիզբ դժուարին է, les commencements sont difficiles.

ՍԿԻԼԼԱ, V. Սկիւռ, Կորիւն(1).

ՍԿԻՀ (բաժակ պատարագի), calice, *sm.*

ՍԿԻԹԱԿԱՆ, scythique, *adj.*

ՍԿԻԹԱՑԻ, scythe (-թ), *sm.*

ՍԿԻՀ, V. Կորիւն(1), Սկիլա.

ՍԿԻՏԱԼ, scytale, *sf.*

ՍԿԻՒՌ (փոխրիկ յորտացի մ'է. -ի-), écureuil, *sm. L'— se couvre, s'ombrage de sa queue.* —ը կը գայէ, l'— crie, grogne.

ՍԿՈՂ, écu, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս վահանակ(4).

ՍԿՈՆԴ, petit chien, *sm.*

ՍԿՈՒՏԵՂ, écuelle, *sf.* — բաճի, V. Թաճամաճ.

ՍԿՍԱՆԻԼ, } commencer, don-
ՍԿՍԻԼ, } ner կամ prendre l'initiative, débuter, entamer, donner le signal de, se mettre à, se prendre à, mettre la main à l'œuvre. || mettre en train. Խօսիլու —, commencer կամ se mettre à parler, prendre la parole. Աւաչ — (խաղի մէջ), débuter, *vn.* Բաճի մը սկսիլ, se mettre à quelque chose. — տալ, faire commencer, *va.* Վերսին —, V. Վերսկսիլ. Սկսեալ, à partir de. Այսօրուընէ սկսեալ, à compter d'aujourd'hui. Սկսաւ խնտալ, il se mit à rire.

ՍԿՍՆԱՑ, } commençant, an-
ՍԿՍՈՂ, } te, débutant, ante, *s.*

ՍԿՍՈՒԱԾ, commencement, début, *sm.*

ՍԿՏԵՂ, disque, *sm. Lancer le —.* || (կամ անիւ, աման [արեգակաւ, լուսնի]), disque, *sm.* || — (ծաղկանց կամ տերեւոց, pus տրճկագիտաց [botaniste]), disque, *sm.*

ՍԿՐԹԼ, excorier, érafler, *va.* || écorcher, étriller, *va.* V. Եւ զոլոկել.

ՍԿՐԹՈՒԱԾՔ, écorchure, *sf.*

ՍԿՐԹՈՒՔ, excoriation, éraflure, *sf.*

ՍՂԱԳԻՐ, sténographe, *sm. Ce discours a été recueilli par un —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նեղագիր.

ՍՂԱԳՐԱԿԱՆ, sténographique, *adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նեղագրական.

ՍՂԱԳՐԵԼ, sténographier, *va.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Նշանագրել, Նեղագրել.

ՍՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, sténographie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նեղագրութիւն.

ՍՂԱՆԱԼ, enchérir, renchérir, devenir plus cher, *vn.*

ՍՂԱՆԴՆ (տեսակ մր տուճկ բժշկական. վբ-վ՚ն՚), aristoloche, *sf.* Բոյոր —, V. Որդնատակ. Երկայն —, — longue.

ՍՂԱՂԱՃԱՌ, cher, ère, *adj.* *Ce marchand est très* —.

ՍՂԱՂԵՐՁ, pyrrhique, *sm.*

ՍՂԱԼ, V. Ղաճալ.

ՍՂԱԾԵԼ (մաւրել), broyer, *va.* — *du poivre.*

ՍՂՄԾՈՒՆՆԵԼ, faire contenir, faire entrer, *va.*

ՍՂՄԻԼ, contenir, entrer, aller, *vn.*

ՍՂՈՑ (թ-ի-ի՚բ), scie (-է), *sf.*

ՍՂՈՑԱԶՈՒԿՆ (թ-ի-ի՚բ գ-ու-ղ-ը), scie, *sf.* [*canique.*

ՍՂՈՑԱՐԱՆ, scierie, *sf.* — *mé-*

ՍՂՈՑԵԼ, scier (-է՚ր), *va.* — *du bois, de la pierre.* débiter, *va.*

ՍՂՈՑԻ (մշտադալար կաղնի), chêne vert, yeuse, *sf.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Ցնձիացի.

ՍՂՈՑԻՉ, } scieur, *sm.* — *de*
ՍՂՈՑՈՂ, } *pierre.*

ՍՂՈՑՈՒԹ, sciure, *sf.* *De la* — *de bois.*

ՍՂՈՒԹԻՒՆ (գ-ի-ու-ղ-ութ՚), chertè, *sf.*, enchérissement, *sm.*

ՍՂՈՒՄՆ, synérèse, *sf.*

ՍՄԲԱԿ (ձիու), sabot, *sm.*

ՍՄԲՈՒԼ (բոյս մ՚է. -է-ի-ղ-է-ը), jacinthe, *sf.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Ցակինթ. Հոռոմ —, nard, *sm.*

ՍՄԲՈՒՂ (է-ը-լ-ֆ-ն), aubergine, mélongène կամ melongène կամ merangène, *sf.*

ՍՄՍԵՂՈՒԿ, finaud, aude, *adj.*

ՍՄՓԱԾ, abattu, ue, *adj.*

ՍՄՓԻԼ, être abattu. [tes.

ՍՆԱԿՈՒԾՏ, le défaut des côte-

ՍՆԱՄԵՋ, creux, euse, *adj.*

ՍՆԱՆԱԼ, être vide, se vider, *vpr.*

ՍՆԱՆԻԼ, se nourrir, être élevé, être nourri, être alimenté, être entretenu, se paître, *vpr.* — սնոյ յուսով, se repaître de viandes creuses.

ՍՆԱՆԿ, failli, *sm.*, banqueroutier, ière, *s.* Կ՚բսուի եւս Սնունկացեալ, Սեղացաբեկ.

ՍՆԱՆԿԱՆԱԼ, faillir, faire faillite, faire banqueroute.

ՍՆԱՆԿԱՑԱԼ, failli, *sm.*, banqueroutier, ière, *s.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Սնունկ.

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, faillite, banqueroute, *sf.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Սեղացաբեկութիւն.

ՍՆԱՊԱՇ, superstitieux, euse, bigot, ote, *adj.*

ՍՆԱՊԱՇԱԿԱՆ, superstitieux, euse, bigot, ote, *adj.*

ՍՆԱՊԱՇՈՒԹԻՒՆ, superstition, bigoterie, *sf.*, bigotisme, *sm.* Սնապաշտութեամբ, superstitieusement, *adv.*

ՍՆԱՊԱՐՁ, vain, *m.* vaine, *f.*, glorieux, euse, fanfaron, onne, *adj.* ‖ glorieux, euse, *s.*; rodomont, *sm.* — պառաւախօս, tranche-montagne (*pl.* des *tranche-montagnes*), *sm.* — սնձնազովութիւն, vanterie, *sf.*

ՍՆԱՊԱՐՁԱԿԱՆ, fanfaron, onne, *adj.*

ՍՆԱՊԱՐՁԻԿ, fanfaron, onne, *adj.* — փառք, vaine gloire, *sf.* — բարբ, fanfaronnerie, *sf.*

ՍՆԱՊԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, fanfaronnade, gloire, rodomontade, *sf.*

ՍՆԱՐ (աթկողնոյ գլխոյ կողմն), chevet, *sm.* ‖ — (գլխոյ բարձ, երեսի բարձ), oreiller, chevet, traversin, *sm.* V. եւ Սնարբ.

ՍՆԱՐԱԿԱԼ (աթկողնոյ գլխի կողմի տախտակ), dossier, *sm.*

ՍՆԱՐԲ (աթկողնոյ գլխոյ կողմն), chevet, *sm.* ‖ — (գլխոյ բարձ, երեսի բարձ), oreiller, chevet, traversin, *sm.* Կ՚բսուի եւս Սնար.

ՍՆԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, vaine gloire, *sf.*

ՍՆԴՈՑ (երեսի կարմիր ներկ. էԷԼԼ֊), fard, rouge, *sm.* —ով ներկել, V. Սպգուրել։

ՍՆԴՈՑԱՏԱԿ (բժշկութեան մէջ գործածուող քուքաւոր տուպկ մ՚է, որ կեռասի նման պտուղ ունի. ւթ֊վԷլ —ւԷ֊ֆ ֆ֊֊), belladone, *sf.* Քամկորէն կ՚բսուի belle-dame, *sf.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Շիկասակ։

ՍՆԴՈՒՐԵԼ (սպգոյրով ներկել), farder, *va. On lui a fardé le visage.* Հայերէն կ՚բսուի նաեւ Շպարել։

ՍՆԴՈՒՐԻԼ, se farder, *vpr.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Շպարիլ։

ՍՆԴՐՈՒԵՂ (ՎՆԴՖԷԼ), V. կոճապղպեղ։

ՍՆԴԻԿ (ֆլվ֊), mercure, argent vif, vif-argent, *sm.* Հայերէն կ՚բսուի եւս ժիպակ։

ՍՆԴԿԱԿԱՌՆ, mercuriel, elle, *adj. Onguent* —.

ՍՆԴԿԱՑԻՆ (ձիուպ), mercuriel, elle, *adj.* Ծծաճելի —, onguent — կամ napolitain.

ՍՆԴԿԱՒՈՐ, mercuriel, elle, *adj. Onguent* —. [*sf.*

ՍՆԿԱՆՈՑ, champignonnière,

ՍՆԿԵՆԻ (ֆ֊ՒՐ ֊ՎԷ֊ֆԸ), liége, *sm. Les glands du* —.

ՍՆՁԱՆ, gluten (ւԼՒ֊ԳԵՆ՚), *sm.*

ՍՆՁԱՆԱՒՈՐ, glutineux, euse, *adj.*

ՍՆՆԴԱԿԱՆ, nutritif, ive, alimentaire, *adj.* [*sf.*

ՍՆՆԴԱՌՈՒԹԻՒՆ, nutrition,

ՍՆՆԴԱՐԱՐ, nutritif, ive, nourrissant, ante, alimenteux, euse, nourricier, ière, *adj.*

ՍՆՈՏԱԽՕՀ, frivole, *adj.* Կ՚բսուի եւս Սնոտիմաց։

ՍՆՈՏԻ, vain, *m.* vaine, *f.*, frivole, futile, *adj.* — իրք, frivole, *sf.*, frivolité, futilité, faribole, *sf.* — գուշակութիւն, superstition, *sf.* — պարծանք, V. Սնապարծութիւն։ — (աւելորդ) պատճառմունք, superstition, *sf.*

ՍՆՈՏԱՍԷՐՈՍ, vétilleux, euse, *adj.* || vétilleur, euse, *s.*

ՍՆՈՏԱՍՈՒԼՔ ԽՏՐՈՒԹԻՒՆ, superstition, *sf.*

ՍՆՈՏԱՄԱՑ, frivole, *adj.* Հայերէն կ՚բսուի եւս Սնոտխոհ։

ՍՆՈՏՈՒԹ, vanité, futilité, bagatelle, vétille, minutie (ֆՆՒ֊֊Ի), niaiserie, baliverne, *sf.* || babiole, *sf.*, colifichet, *sm.* Պատպել ի սնոտիս, ժամավանաւ լինել, գրօսնուլ, խաղալ սնոտ ոգի, գնեա լինել սնոտաց, խորհիլ ի սնոտիս, baliverner, niaiser, *vn.*, s'amuser à la bagatelle, *vpr.*, vétiller, *vn.*, bâtir, faire des châteaux en Espagne.

ՍՆՈՒՆԴ, nutrition, *sf.* || aliment, *sm.*, nourriture, subsistance, *sf.* Առատ —, abondante nourriture. — տալ, nourrir, *va.* — տուող, nourrissant, ante, *adj.*

ՍՆՈՒՑԱՆԵԼ, nourrir, élever, alimenter, entretenir, *va.* Կաթով —, nourrir de lait.

ՍՆՈՒՑԱՆՈՂ, nourricier, ière, *adj.*

ՍՆՈՒՑԱՆՈՂԱԿԱՆ, nourrissant, ante, *adj. Aliment* —. nutritif, ive, *adj.*

ՍՆՈՒՑԻՉ, nourrissant, ante, *adj. Aliment* —. nourricier, ière, *adj. Le suc* —. nutritif, ive, *adj.* || —, nourricier, *sm.*

ՍՆՈՒՑՈՂ, nourricier, *sm.*

ՍՆՑՈՒԿ, caisse, *sf.*, coffre, *sm.*, malle, *sf.* Պատարի — (ՎՀՔ֊ ֊ՃԻՐԸԸ), caisson, *sm.* —ը ընկել, faire sa malle.

ՍՈՓՑԵԼ, trousser, *va.* — *sa robe.* retrousser, *va. Retroussez votre robe, votre manteau.* relever, *va. Relevez votre robe.* Քե֊

ւերք — (սոքտուիլ), retrousser les manches.

ՍՈՓՏԱՒԻԼ (փէեերք ժողվել), se trousser, se retrousser, *vpr.*

1. ՍՈՒՃ (-ՎՂՆ), oignon կամ ognon (ծիծի), *sm.* — ծաղկաճոյ, oignon, *sm.*, bulbe, *sf.* — ապկաղոնիկ (-ՐԻ-ՖԷԻ -ՎՂՆ), échalote, *sf.*

2. ՍՈՒՃ (ցաւագին բռտրիւճ [ռնիցք]), oignon, *sm.* || — (կարծր եւ ցաւագին այտուճ [ռնից երիվարի]), oignon, *sm.*

3. ՍՈՒՃ (մեծ, աճեցեր ժամացոյց ծոցոյ), oignon, *sm.*

ՍՈՒՃԱԿ (գի-ԼՂի-Լ), rossignol, *sm.* — (ի բնասղծ.), philomèle, *sf. La chanson de Philomèle.* Արկադեաց — (էս), un rossignol d'Arcadie (âne). —ը կ'երգէ, կը գեղգեղէ, le rossignol chante, ramage.

ՍՈՒՃԱԿԱՁԱՑՆ ՓՈՂ (երգիոճի), rossignols, *smp.*

ՍՈՒՃԱՍՏԱՆ (ատս, ածու սոխոց), oignonière, *sf.*

ՍՈՒՃԱՍՐԻՆԴ (է-ՐԷԼ ԻԻ-Ի-է), mirliton, *sm.*

ՍՈՒՃԱՏԱՆՁ (Ի-Վ -Ր-Ի-Ի-), oignonet, *sm.*

ՍՈՂ, action de ramper, rampement, *sm.* ի — գնալ, երթալ (մարդոյ), aller en rampant, ramper, *vn.*

ՍՈՂԱԼ, aller en rampant, ramper, *vn.* Հայերէն կ'բսուի եւս Սողել։

ՍՈՂԱՑՈՂ, rampant, ante, reptile, *adj.*

ՍՈՂԵԼ, aller en rampant, ramper, *vn.* կ'բսուի եւս Սողալ։

ՍՈՂԿԱԳՆԱՑ (արմաս), rampant, ante, *adj.*

ՍՈՂՆԱԿ (լեզու փականաց), pêne, *sm. Le — de cette serrure est brisé. Le — ne va point.*

ՍՈՂԱՍԿԵԼ, faire glisser, insinuer, introduire doucement, fourrer, *va.*

ՍՈՂԱՍԿԻԼ, ramper, serpenter, grimper (Ի-ԵՒՔԻ), *vn.* || glisser, *vn.*. se glisser կամ pénétrer dans, s'insinuer, s'introduire, *vpr.*

ՍՈՂԱՒՄ, ՍՈՂԱՒՄՆ, } action de ramper, rampement, *sm.*

ՍՈՂՈՒՆ, rampant, ante, *adj.* || reptile, *sm.*

ՍՈՃԻՒ (Լ-Ֆ -Վ-Ֆը), pin, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շոճի, Սոճապրի։

ՍՈՑՆ, ce, cet, *m.* cette, *f.* (ces, *pl. m.* et *f.*), *pron. démonstratif. Ce livre, ce héros, cet habit, cette plume. Ces livres, ces héros, ces habits, ces plumes.* celui *(pl. ceux), m.* celle *(pl. celles), f. pron. démonstratif. Prenez celui que vous voudrez.*

ՍՈՑՆՈՎԻՑ, ainsi, de cette manière, comme cela, de même, *adv.*

ՍՈՑՆՈՎԻՍ, tel, *m.* telle, *f. adj.*

ՍՈՑՆՕՐԻՆԱԿ, de cette manière, de cette façon, ainsi, *adv.*

ՍՈՆԻՃ, կամ ՍԵՒ ՍՈՆԻՃ (վճռական տուճկ մ'է), nielle, *sf.*, gerzeau, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Արջնդեղ։

ՍՈՆՈՓՐԻ, V. Սոճի, Շոճի։

ՍՈՍԸՆԶԵԼ, (Ֆ-ՖէՐ էՒ Ի-էԼՖԸՐ-Ֆ), coller, encoller, *va.* կր գրուի ճաեւ Սոսնձել։

ՍՈՍԸՆԶՈՒՄ, ՍՈՍԸՆԶՈՒՄՆ, } (ասպնձելը), encollage, *sm.* կր գրուի եւս Սոսնձուճ։

ՍՈՍԻՆՁ (Ֆ-ՖէՐ), colle forte, *sf.*, encollage, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Սիճի։ Ձկան —, colle de poisson.

ՍՈՍԿ, seul, *m.* seule, *f.*, simple, *adj.* || simplement, *adv.* V. Սոսկապէս։

ՍՈՍԿԱԳՈՑՆ, privé, ée, *adj.*

Vivre en homme —. — ոք, V. Մահակալ ոք (ՄԱՍԱԿԱԼ).

ՄԱՀԱԼ, avoir horreur (ահ-ից), avoir grand'peur, regarder avec horreur, être saisi de crainte, de frayeur (ի-ից), d'horreur, être frappé d'épouvante, de terreur, redouter, s'épouvanter, frémir.

ՄԱՀԱԼԻ, horrible (ահ-ելի), affreux, euse, hideux, euse (ի-ից, ելի), terrible, effroyable, *adj.* — կերպիւ, կերպով, horriblement, affreusement, hideusement, terriblement, *adv.*

ՄԱՍԱՆԱՒՈՐ, ordinaire, *adj.* *C'est un homme* —, *très* —. || privé, ée, *adj.* *Vivre en homme* —. — ոք, particulier, *sm.* *De pareilles dépenses conviennent à un prince, et ne conviennent point à un* —, *à un simple* —.

ՄԱՍԱՆԱԿԻ, simplement, seulement, uniment, *adv.*

ՄԱՀԱՑԱՆԵԼ, épouvanter, terrifier, effrayer, frapper de terreur, d'épouvante, saisir d'effroi, *va.*

ՄԱՀԱՆԱՔ, ՄԱՀԱՆԱՔԸ, } horreur (ահ-ից), *sf.*, frémissement, effroi, *sm.*, terreur, épouvante, *sf.*

ՄԱՀՃԱԿԵԼ, V. Մսրճակել.

ՄԱՀՃԱԿՈՒ, ՄԱՀՃԱԿՈՒՄ, } Մսրճակում.

ՄԱՀ (ետ-ից), famine, *sf.* *Il y eut disette, après vint la* —. faim (ին), *sf.*

ՄԱՀԱՑԱԾ, desséché par la faim (ին), affamé, ée, *adj.* — առնել, դնել, affamer, faire mourir de faim.

ՄԱՀԱՑԱԼՈՒԱԾ, affamé, ée, *adj.*

ՄԱՀԱՄԵՌԱՒ, mourant de faim (ին), *adj.* — կարի եղել, — լինել, դալ, mourir de faim. — առնել, դնել, faire mourir de faim.

ՄԱՀԱՐ, accoutumé, ée, habitué, ée, coutumier, ière, rompu, ue, *adj.* || familier, ière, *adj.* — լինել, դալ, avoir coutume de. — լինել (ի չար ինչ), être coutumier du fait.

ՄԱՀԱՐԱԲԱՐ, habituellement, de coutume, ordinairement, d'ordinaire, la plupart du temps, *adv.*

ՄԱՀԱՐԱՒ, V. Մահար. — եմ ասար, j'y suis accoutumé.

ՄԱՀԱՐԱՒՈՐ, coutume, coutumier, *sm.*

ՄԱՀԱՐԱՒՈՒՆ, habituel, elle, ordinaire, usité, ée, usuel, elle, commun, une, familier, ière, coutumier, ière, *adj.* —է դուրս, extraordinaire, *adj.* —է դուրս, extraordinairement, *adv.*

ՄԱՀԱՐԵԱԼ, V. Մահար.

ՄԱՀԱՐԵԼ, V. Մահարիլ.

ՄԱՀԱՐԵՑԱՆԵԼ, habituer, accoutumer à, former, familiariser, apprivoiser, priver, *va.* Պէտք է զաւակս կանուխ սկսուցանել —, il faut accoutumer de bonne heure les enfants au travail.

ՄԱՀԱՐԻԼ, s'habituer, s'accoutumer à, être accoutumé, se rompre à, prendre l'habitude de, contracter une habitude, prendre un pli, se familiariser, s'apprivoiser, se priver, *vpr.*

ՄԱՀԱՐՈՅՆ, ՄԱՀԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, } habitude, coutume, usance, guise, accoutumance, *sm.* Ըստ —, mode, *sf.* Հաւքերէն ի բուն են Ըստ սովորութեան, d'habitude, comme d'habitude, de coutume, comme à l'ordinaire, selon la coutume, suivant l'usage, de règle, coutumièrement, *adv.* Ըստ սովորութեանս, selon mon habitude, selon ma coutume. Սովորութեամբ հակառակ, con-

tre mon ordinaire. — բնել, prendre l'habitude de, avoir habitude de, se faire une habitude de. — բնել տալ, faire contracter une habitude, acoquiner, *va. La mollesse acoquine les jeunes gens.* — ունենալ, avoir l'habitude de, coutume de. Չեմ կրնար միտս հայերէն լայնցնել (բացատրել), ըսելի խօսելու — չունիմ, je ne peux pas bien m'exprimer en arménien, parce que je n'ai pas l'habitude (coutume) de le parler. Ձլակոխ — ունենալ, avoir un coup de marteau, un petit coup de marteau. Ձյս իւր —ն է, c'est sa manière.

ԱՌԱՐԵԱՆՆԵԼ, V. Ընդունելցնել.

ԱՌԱՐԻԼ, V. Ընդունիլ.

ԱՌՄ, trou, *sm.* — *de renard, de taupe, de souris.* tanière, *sf.* *La* — *d'un lion, d'un ours.* caverne, *sf.* — *profonde, obscure.* terrier, *sm.* — *de lapin.* ‖creux, *sm.* *Le* — *d'un arbre, d'un rocher.* ‖ — (ատրճի ծակ կամ բերան ատամոսի), pylore, *sm.* *Obstruction au* —.

ԱՌՄԱՅԻՆ, cavernaire, *adj.*

ԱՌՄԱՆ, de celui-ci, *m.* de celle-ci, *f.* *pron. démons.*

ԱՌՈՒՆԵՑՆԵԼ, enseigner, apprendre, professer, instruire, *va.* Հաւատքի բանիւ —, instruire sur les principaux points de la religion chrétienne, catéchiser, *va.*

ԱՌՈՒԻԼ, apprendre, *va.*, étudier, *v. a.* et *n.*, s'instruire, *vpr.*

ԱՐՎԵՑՆԵԼ, V. Ընդունելցնել.

ԱՐՎԻԼ, V. Ընդունիլ.

ԱՍՏ, de ceux-ci, *mp.* de celles-ci, *fp.*

ԱՒԴ, deuil (գիծ), *sm.* — բռնել, prendre le —, se mettre en —.

ԱՒԵԶ, botrys, chénopodium կամ chénopode, *sm.*, ansérine, *sf.* V. եւ Ոտգախուռ. — չարախոտ, ansérine fétide.

ԱՒԵԶԱԿԱՆ, chénopodées կամ chénopodiacées, *sfp.*

ԱՒԱԶԱԿԻՑ, nadir, *sm.* *Le* — *est diamétralement opposé au zénith.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ընդդէմ.

ԱՒԱԶԱՆԱՒ, torpilleur, *sm.*

ԱՒԱԶԱՆԵԼ, plonger, enfoncer, submerger, *va.* — յանդունդս, abîmer, *va.*

ԱՒԱԶԱՆԻԼ, se plonger, s'enfoncer, s'abîmer, *vpr.*

ԱՒԱԶԵԼ, V. Ընկղմիլ.

ԱՒԱԶԻԼ, V. Ընկղմիլ.

ԱՒԱՆԴ (սլաք հրացանի, -ի-), baïonnette, *sf.* ‖ — (գեղ արդեաց կարճագոյն բանի գիծգակ), pique, *sf.* Կ'ըսուի եւս Ցեղ(ի).

ԱՒԱՆԱՆ (սուլիլու գործիք), sifflet, *sm.* — *de bois, d'argent.*

ԱՒԱՆԵԼ, siffler, *v. n.* et *a.*

ԱՒԱՆԻՉ, ԱՒԱՆՉԱՆ, } siffleur, euse, *s.* *On a mis les* —*s à la porte.* ‖ —, siffleur, *adj. m.* *Les oiseaux* —*s.*

ԱՒԱՆԻՒՆ, ԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ } (սուլիլը), sifflement, *sm.*

1. ԱՒԱՆԱՆ (-ի-ի ի-ի-ի), blouse, blaude, *sf.*

2. ԱՒԱՆԱՆ ([կառավարի եւ զինապանի] երկայն վերարկու), souquenille, *sf.*

ԱՒԱՐ, cher, ère, coûteux, euse, *adj.* — գնով, cher, *adv.*

ԱՒԱՐԱՀԱՆԱՆԱՑ, V. Ընկերապետական.

ԱՒԱՐԱՀԱՆԱՆԱՊԵՏԻՒՆ, V. Ընկերապետութիւն.

ԱՒԱՐԱՆԱԼ, enchérir, renchérir, *vn.*

ԱՒԱՐԴԱՆ (տեսակ մը կանեփաճառ գարի), escourgeon, *sm.*

ԱՒԱՐԴԱՒՈՒԵԼ, enchérir, chérir, *va.*

ՍՈՒՆԱԿ, demi-pique. Հայերէն կ'բսուի եւս Տէզ փոքրիկ (ՏԷԶ), Մկունդ։

ՍՈՒՆԵ } (ֆռնթ-ը), champi-
1. **ՍՈՒՆԵՆ** } gnon, *sm. Les —s croissent très rapidement.*

2. **ՍՈՒՆԵՆ** (կեղեւ սնկեցուոյ), liège, *sm.*

3. **ՍՈՒՆԵՆ** (մարմնոյ վրայ բուսնող սնկանմման ուելուկ միս), champignon, fongus (ֆոնկ-), *sm.*

ՍՈՒՍԵՐ, V. **Ս**ուր։

ՍՈՒՍԵՐԱՁԵՒ (քան սնկագիտաց), gladié, ée, *adj.*

ՍՈՒՍԵՐԱՁԻՆ (մրցող սուսերաւ), spadassin, *sm.* || — (*fig.* դաղափարներն արհամարհող զինուորական), traîneur de sabre. V. եւ **Ս**ուսերամարտ։

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏ, gladiateur, *sm. Un combat de —s.* ferrailleur, *sm. C'est un grand —.* spadassin, *sm.* [րամարտ։

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏԻՒՆ, V. **Ս**ուսեր-

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, glaive, *sm. Condamner au —.*

ՍՈՒՍԵՐԱՒՈՐ, sabreur, *sm.* — դաշարկակեաց, traîneur d'épée, de rapière.

ՍՈՒՏ, faux, *m.* fausse, *f.*, mensonger, ère, apocryphe, *adj.* || —. mensonge, *sm.*, menterie, fausseté, *sf.*, faux, *sm.* || —, faussement, *adv.* **Ս**ուտ — (-ը-ֆէ ի-լ-ն), pur mensonge. — մարգարէ, V. **Մ**արգարէ։ — գանկուածիւն կեռակրաց, — ախորժակ, pseudorexie (ֆ-ի-ո-ո-ի-ֆ), *sf.* — յարգաձիւ, V. **Յ**արգաձիւ։ խաբեքիւ — հաստել, se démentir, *vpr.* — բսել, խօսիլ, dire, débiter des mensonges, mentir, *vn.* — խօսող, V. **Ս**տախօս։ — հաստել, démentir, *va.*

ՍՈՒՏԱԿԱՍՈՂ, adulateur, trice, *adj.* || adulateur, trice, flagorneur, euse, *s.* — քանիւ ոգոհել, aduler, *va.*

ՍՈՒՏԱԿԱՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, adulation, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս **Ս**տկանիւ, **Ս**ուտ յարգանիւ (ՏԱՐԴԱՆՔ)։

ՍՈՒՏԱՆՈՒՆ, pseudonyme (ֆ-ի-ո-ն-ի-մ), *adj.* || — (կեղծանուն) մատենագիր, pseudonyme, *sm.*

ՍՈՒՏՄԵՌՈՒԱ ԼԻՆԵԼ, contrefaire le mort, faire le mort.

1. **ՍՈՒՐ** (ԹՈՒՅՐ), épée, *sf.*, sabre, glaive, fer, *sm.* Երախաղուբեաց — (առանց բերքի եւ առանձ ձայրի), fleuret, *sm.* Բազմախողխող —, le glaive meurtrier. —ն ի պատեան դարձուցեալ, V. **Պ**ատեան։ **Ս**րէ անցուցեալ, passer au fil de l'épée. V. եւ **Ա**նցուցեալ։

2. **ՍՈՒՐ** (-ի-Լ-ր), aigu, uë, pointu, ue, *adj.*

3. **ՍՈՒՐ** (-ի-ո-ի-ր), perçant, ante, tranchant, ante, *adj.* || subtil, ile, *adj.* — (աղաղակ), perçant, ante, *adj.* — (ձայն), criard, arde, *adj.* — (ըիւն), aigu, uë, *adj.* — (ականիզ, հնարագիւտիւն, միտք), fin, ine, *adj.* — (ցաւ), aigu, uë, *adj.*

ՍՈՒՐԱԼ, courir, galoper, aller au galop, se précipiter.

ՍՈՒՐԲ, saint, *m.* sainte, *f. adj. La sainte messe.* || saint, *sm. Un —.* V. **Ս**րբոյիւ։ **Հ**ոգիւն —, le Saint-Esprit. **Ս**ուրբն սրբոց (**Ա**սուած), le Saint des saints (Dieu). [*adj.*

ՍՈՒՐԲԱՑԱԾ, pénétrant, ante,

ՍՈՒՐԲԱՑԱԾՈՒԹԻՒՆ, pénétration, *sf.*

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱՊ, courrier, tartare, *sm.* || messager, ère, *s.* **Ա**ւազաքեր —, messager de malheur, courrier de malheur. **Հ**աճգուցք հանգոյց գնացող —, V. **Գ**նդապետական։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՐԱՆ, messagerie, *sf.* [gerie, *sf.*

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, messa-

ՍՈՒՐՃ, café, *sm.* կաթնախառն —, — au lait. Ջրախառն —, — à l'eau. — եփել, faire du —. — խմել, prendre du —.

ՍՊԱԹ (fառայիճի գոյացութիւն մը), spath (-թ-թ), *sm.* — *fluor (գոյնագոյն, գոյնզգոյն).*

ՍՊԱԼԱՏ (տեսակ մը փայլուն fար), spalt (-թ-լ), *sm.*

ՍՊԱՏ, officier, *sm.*

ՍՊԱՏԱԿԱՑ } (էլ-է-ն-ի հ-ր-գ),
ՍՊԱՏԱԿՊԵՏ } état-major (*pl.* des *états-majors*), *sm.*

ՍՊԱՆԱԽ (ը-է-ն-է), épinard, *sm.* Հնդիկ —, baselle rouge. Հոռոմ — (է-ց-ա-ն ա-ր-ռ-ղ-ղ-ը. է-ս-ր- է-ղ-ը), arroche, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս թաղր, թաղրիկ, թայլ. ձեռնական —, baselle blanche. —ր ըստ կարագ կ'ուտէ, V. կարագ.

ՍՊԱՆԱՆԵԼ, V. Սպանցնել.

ՍՊԱՆԱՆԵԼԻ. tuable, *adj.*

ՍՊԱՆԱՆԻԼ, V. Սպանցնիլ.

ՍՊԱՆՂ (տունկ մ'է. է-վ-ր-լ-է-ի. ֆ-ի-ֆ-ռ լ-է-վ-է), harmale, *sf.*, moly, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս վ-այրի փեղեցայ (ՓԵՂԵՆԱՑ).

ՍՊԱՆՂԱՆՈՑ (ա-լ-է-ն-ի), abattoir, *sm.*, tuerie, *sf.*

ՍՊԱՆՂԱՐԱՌ (վէրք կղող սպեղանի), sparadrap, *sm. Le taffetas d'Angleterre est un* —.

ՍՊԱՆԵՐԷՆ, en espagnol.

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ, espagnol, ole, *adj. Le gouvernement* —. — լեզու, la langue espagnole, *sf.*, l'espagnol, *sm.* [et *s.*

ՍՊԱՆԻԱՑԻ, espagnol, ole, *adj.*

ՍՊԱՆԻՉ, assassin, ine, homicide (ա-ֆ-է-ի), *adj.* || massacreur, *sm.*—*de gens, de gibier.* tueur, *sm.*

ՍՊԱՆՆԵԼ, tuer, mettre à mort, donner la mort, faire mourir, ôter la vie, couper le sifflet à quelqu'un, assommer, assassiner, massacrer, défaire de, *va.* Ցմփեղն —, souiller ses mains du sang innocent. Ուրկն ուզել —, attenter à la vie de quelqu'un. Իմֆիմֆիմ —, se donner la mort, se tuer, se défaire, *vpr.* Զիրար —, s'entr'égorger, *vpr.* Հրացանով —, tuer à coups de fusil (ֆ-է-լ-է), fusiller, *va.* Հրացանի fառուածով մը —, tuer d'un coup d'arme à feu.

ՍՊԱՆՆՈՂ, V. Սպանող.

ՍՊԱՆՆՈՒԻԼ, être tué, trouver la mort, recevoir la mort. Սպանցնելու ենթակայ, V. Սպանցանելի.

ՍՊԱՆՈՂ, meurtrier, ière, *s. On a pris le* —. homicide (ա-ֆ-է-ի), *s.* assassin, tueur, *sm.* — վարձեալ, sicaire, spadassin, *sm.* V. եւ Միկարեաց.

ՍՊԱՆՈՍ (գիսաւոր տունկ fառ որսակաց), épagneul, eule, *s.*

ՍՊԱՆՈՍԱԿ, espagnolette, *sf.*

ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ,
ՍՊԱՆՈՒՄ,
ՍՊԱՆՈՒՄՆ, } meurtre, assassinat, homicide (ա-ֆ-է-ի), *sm.* — (եզիճ, ձիոյ), abatage կամ abattage, *sm.*

ՍՊԱՌ, ի —, jusqu'à la fin, entièrement, tout à fait, *adv.*

ՍՊԱՌԱԶԷՆ, armé de toutes pièces կամ de pied en cap (է-ի), *adj.*

ՍՊԱՌԱԶԻՆԵԼ, armer de toutes pièces, armer, *va.*

ՍՊԱՌԱԶԻՆԻԼ, être armé de toutes pièces կամ de pied en cap, *vn.*

ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹԻՒՆ, armure, armure complète, *sf.*, armement, harnais (հ-ա-ն-ի. ի բաւ ցուսեղծութեաց կր զրուի եւս Harnois, հ-ա-ն-ա-ա), *sm.*

ՍՊԱՌԵԼ, consommer, épui-

ser, consumer, absorber, user, tarir, *va*.

ՍՊԱՌԻԼ, se consommer, s'épuiser, se consumer, s'écouler, *vpr.*, tarir, finir, *vn.*

ՍՊԱՌԻՉ, } épuisant, ante,
ՍՊԱՌՈՂ, } consumant, ante, *adj.* || consommateur, *sm.*

ՍՊԱՌՆԱԼ, faire des menaces, menacer, faire le méchant, *va.* Մահ —, menacer de mort.

ՍՊԱՌՆԱԼԻՑ, menaçant, ante, *adj. Visage, œil —.*

ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ, menace, *sf.* — ընել, V. Սպառնալ։

ՍՊԱՌՆԱԿԱՆ, menaçant, ante, *adj. Des regards —s.*

ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ, menaceur, *sm.*

ՍՊԱՌՈՒՄ, } consommation,
ՍՊԱՌՈՒՄՆ, } *sf.*, épuisement, *sm.*, consomption, *sf.*

ՍՊԱՌՍՊՈՒՌ, ի —, totalement, entièrement, de fond en comble, *adv.*

ՍՊԱՍ, service, *sm.* Մէկ հոգւոյ համար սեղանոյ — couvert, *sm.* — մ'աւելի դրէք տիկնոջ համար, mettez encore un couvert pour madame. Սեղան —ուց (կերակրոց), servante, *sf.*

ՍՊԱՍԱԼԱՐՔ, état major (*pl.* des *états-majors*), *sm.*

ՍՊԱՍԱՀԱՐԿԵԼ, servir, *va.*

ՍՊԱՍԱՀԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, service, *sm.*

ՍՊԱՍԱՄԱՆ, couvert, *sm.*

ՍՊԱՍԱՒՈՐ, serviteur, domestique, valet, garçon, huissier ([illegible]), *sm.* — (սրբոյ պատարագի), répondant, *sm.* — եկեղեցւոյ, V. Աղօթկոչ, Ժամկոչ։ — զոհարարի, V. Անասնազեն, Զոհապան։ Սեղանադիր — (ի կղերանոցս), réfectorier, *sm.* — խոհակերոցի, V. Խոհեակ։ Մանուկ —, groom ([illegible], բառ անգղիերէն), *sm.* Տիկնայց հետ գնացող —, V. Ծքաղիր։ Հետեւակ. — կառաց, V. Հետիոտ(1)։ —ք, domestique, *sm. Il a changé tout son —.* —ք (արքայի), service, *sm. Le roi ne mena à ce voyage que le —.* Ազնուական —ք (արքունի սեղանոյ), gentilshommes servants. —ք սեղանոյ, office, *sm.* —ք խոհակերոցի, cuisine, *sf.* Դուռն, սանդուղք —աց, porte, escalier de service.

ՍՊԱՍԱՒՈՐԵԼ, servir, *va.* — (սրբոյ պատարագի), répondre, servir, *va.*

ՍՊԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, service, *sm.* — ընել, servir la messe.

ՍՊԱՍԵԱԿ, valet, *sm.* — որրոցի, remueuse, *sf.* — (խաղի թղթի մէջ. [illegible]), valet, *sm.* — *de cœur, de carreau, de pique, de trèfle.* V. Սպասուհի։

ՍՊԱՍԵԼ, attendre, laisser venir. Համբերութեամբ —, attendre avec patience, patienter, *vn.* Անձկանօք —, attendre avec impatience. Ոտքի վրայ երկայն ատեն —, attendre longtemps sur ses pieds, faire le pied de grue.

ՍՊԱՍԵՓԵԱՑ, cuisinier, ière, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ խոհակեր, խոհարար, խահամոք, Ամոքարար, խորտկարար, Մածառու։

ՍՊԱՍԵՓԵՑՈՑ, cuisine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ խոհակերոց, խոհարարոց, խոհանոց։

ՍՊԱՍՈՒՀԻ, fille de service, servante, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սպասեակ։

ՍՊԱՍՈՒՄ } (սպասելը), at-
ՍՊԱՍՈՒՄՆ } tente, *sf.*

ՍՊԱՐԱԿԻՐ (զօրական յոյն), peltaste, *sm.*

ՍՊԱՐԱՊԵՏ ([illegible]), général en chef, *sm.* Ընդհանուր —, généralissime, *sm.* — (Օսմանեանց. [illegible]), sérasquier ([illegible]), *sm.*

ՅԳԱՐԱԳՅՏՈՒԹԻՒՆ, dignité ևամ commendement de général en chef.

ՅԳԱՐՈՍ (ծովու տեսակ մը ձուկն), spare, *sm.*

ՅԳՅԼԱՆԻ (*Դեղեր*), emplâtre, *sm. Appliquer, mettre, ôter, lever un* —. Բուսաց ճիւթով շինուած —, diachylon (*թե-լէ-ոն*), diachylum (*թե-լէ-օմ*), *sm.* Մաստղոյ —, agglutinatif, *sm.*

ՅԳՈ, cicatrice, *sf.*, stigmate, *sm.*, marque, *sf.*

ՅԳՈՒՆԱԼ, se cicatriser, *vpr.*

ՅԳՈՒՑՈՒՆՆԻ, cicatriser, *va. Ce médicament cicatrisa la plaie.*

ՅԳՈՒԱԿ (ճերմակ), blanc, *m.* blanche, *f. adj.* ‖ blanche, *sf.* —ն (ոպիսակ զոյն), blanc, *sm.*

ՅԳՈՒԱԿԱԳՈՅՆ, blanc, *m.* blanche, *f.*, de couleur blanche, blanchâtre, *adj.*

ՅԳՈՒԱԿԱԴԵՂ (*թե-բէ-դե*), céruse, *sf.* [զոյն.

ՅԳՈՒԱԿԱԹՈՒՐ, V. Ոպիսակ.

ՅԳՈՒԱԿԱՆԱՑԵԱ, tacheté de blanc, moucheté, ée, pommelé, ée, gris, ise, *adj.*

ՅԳՈՒԱԿԱԽԱՌՆ, d'un blanc mêlé de noir, gris, ise, *adj.*

ՅԳՈՒԱԿԱՀԱՐ, } aux cheveux
ՅԳՈՒԱԿԱՄԱԶ, } blancs, *adj.*

ՅԳՈՒԱԿԱՆԱԼ, V. Ճերմկիլ.

ՅԳՈՒԱԿԱՐԱՆ, blancherie, *sf.*

ՅԳՈՒԱԿԱՑՆԱԼ, blanchi, ie, blanchissant, ante, *adj.*

ՅԳՈՒԱԿԱՑՈՒՆՆԻ, V. Ճերմկցուցնել.

ՅԳՈՒԱԿՆԻ, V. Ոպիսակցնել.

ՅԳՈՒՏԱԿԵՂԷՆ (ճերմակեղէն), linge, blanc, *sm.*

ՅԳՈՒՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, V. Ճերմակութիւն. Լուսափայլ —, V. Լուսափայլ.

ՅԳՈՒՏԱՒՈՑ (*ա-ֆէն ԷՒ*), aubier, *sm.* — ձուոյ (ձուկի ճերմկուց), blanc d'œuf. — աչաց, blanc de l'œil (pus սպիտակագոյց կ'բուսի Cornée, *sf.*).

ՅԳՈՅՈՒ (փոխրուն ձուկն մը), able, *sm.*, ablette, *sf.*

ՅԳՆԱԳՈՒԹԻՒՆ, } spongieux,
ՅԳՆԱՆՄԱՆ, } euse, *adj.*

ՅԳՆԱՆԱՐ, spongite, *sf.*

ՅԳՈՒՆԴ (*ե-ՆԻՐ*), éponge, *sf.* —ով մաֆրել, արբել, nettoyer avec une —, éponger, *va.*

ՅԳՍԱՆ (տեսակ մը սալար), sébeste, *sm.* Հայերէն կ'բուսի նաև Շանցորդ.

ՅԳՍԱՆԻ, sébestier, *sm.* Հայերէն կ'բուսի նաև Շանցորդի.

ՅԳՏՈՒՐ (ոչխարաց, այծից, նապաստաց), crotte, *sf.* — գայլոյ, fiente de loup.

ՅԳՐԴԵԼ, insinuer, glisser, introduire doucement ևամ furtivement, fourrer, *va.*

ՅԳՐԴԻԼ, s'insinuer, se glisser, s'introduire, se fourrer, se couler, *vpr.*, pénétrer dans, *vn.*

ՅԳՐԿԻ (մաքուր), propret, ette, *adj.* et *s. Un petit vieillard* —. *C'est un* —.

ՅԳՐՏՈՒՐ, V. Ոգտուր.

1. ՅՌՆԱՆ (*ե-ԼԻԼ*), essieu, axe (*=ե=*), *sm.*

2. ՅՌՆԱՆ (գլխաւոր ճեղուկ. առանցք), pivot, *sm. Cet homme est le — sur lequel toute l'affaire tourne.*

ՅՌՆԱՑԻ, jambier, ière, *adj.*

ՅՌՆԱՊԱՆ (*ե-ՐԱՆ*), jambière, *sf.*

ՅՏԱՆ (ըբաւարար [առ ցանկ. ցոյն]. առապարէզ. աբեանոց), stade, *sm. Courir dans le* —. *Gagner le prix du* —.

ՅՏԱՊԻՈՒՆ (հին ժամանակի հատուած չափ մը. առապարէզ. հիպոդրոմ), stade, *sm. Il courut vingt —s sans se lasser.*

ՅՏԱՒԱՆ, menteur, euse, *s.*

ՅՏԱՒՈՒՈՑ, menteur, euse, *adj.*

|| menteur, euse, *s.*, faussaire, *sm.*; conteur, euse, *s.*

ՍՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, mensonge, *sm.*, menterie, *sf.*

ՍՏԱՄԵԼ (դարմանել. դարմանի տանել), traiter, *va. C'est tel médecin qui le traite. Il l'a traité d'une fièvre.*

ՍՏԱՄՈՒՄ } (դարմանի [հիւ-
ՍՏԱՄՈՒՄՆ } ւանդութեան]), traitement, *sm. Le — de cette maladie est facile.* Տեղի ստծմանի (ապաստաց), refuge, *sm.* Կ'բռնի եւս Դարմանից.

ՍՏԱՆ, argent, *sm.*, monnaie, *sf.* Դումար մը —, une somme d'argent. — ուրեք, փոխել, changer de la monnaie. — գըտնել, se procurer de l'argent. — ունել, coûter կամ produire de l'argent. — կտրել, frapper de la monnaie. — շահիլ, վաստ կիլ, gagner de l'argent. — շահեցուցնել, վաստկցուցնել, faire gagner de l'argent. — վատնել, —է ելնել, dépenser de l'argent. Մարդուի — վատնած է այս մարդի իւր կեցացը մէջ, que d'argent cet homme a dépensé dans sa vie! Դիմեցի ին — չունեցայ (բան կը պարապ ըլլալ), loger le diable dans sa bourse. — ունիմ, j'ai de l'argent. — չունիմ, je n'ai pas d'argent. Շատ — ունին, ils ont bien de l'argent, ils ont beaucoup d'argent.

ՍՏԱՆԱՑ, insubordonné, ée, indocile, mutin, ine, *adj.* || mutin, ine, gredin, ine, *s.*

ՍՏԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, insubordination, indocilité, mutinerie, gredinerie, *sf.* — (հրիւարի), résistance, *sf.*

ՍՏԱՄՈՍ, V. Ստամոքս.

ՍՏԱՄՈՔԱՑԻ, stomachique, gastrique, *adj. Artères gastriques. Suc gastrique.*

ՍՏԱՄՈՔԱՓԱԿ, orifice supérieur de l'estomac,, *sm*; orifice inférieur de l'estomac, pylore, *sm. V.* եւ Ստր.

ՍՏԱՄՈՔՍ (փոր), estomac (կըտօմ), *sm. Se remplir l'—.* petit ventre, ventricule, *sm. Les animaux ruminants ont plusieurs ventricules.* gaster (կաստէր), *sm.* Խոցարեալ —, un estomac délabré. Ցաւ —ի, V. Ստամոքսացաւութիւն. —ս կը ցաւի, j'ai mal à l'estomac. Հայերէն կ'բռնի եւս Ստամոք.

ՍՏԱՄՈՔԱԼԵՐԴԱՑԱՑ, gastro-hépatite, *sf.*

ՍՏԱՄՈՔԱՑԱՑ, gastrite, *sf.*

ՍՏԱՄՈՔԱՑԱՑԱԻԱԿԱՆ, gastralgique, *adj.*

ՍՏԱՄՈՔԱՑԱՑԱՒՈՐԹԻՒՆ, mal d'estomac (կըտօմ), gastralgie, cardialgie, *sf.* [cryphe, *adj.*

ՍՏԱՄՈՔԻԿ, stomachique, gastrique, *adj. Artères gastriques. Suc gastrique.*

ՍՏԱՑՕՂ, fabuleux, euse, apo-

ՍՏԱՆԱԼ, acquérir, prendre, posséder, *va.* — (հիւանդութիւն), prendre, gagner, *va.* կատարելութիւն —, se perfectionner, *vpr.* Ուրիշ մայրովմ —, emporter une chose à la pointe de l'épée.

ՍՏԱՆՁՆԵԼ, V. Ըստանձնել.

ՍՏԱԶԻ } (կըրտիէ),
ՍՏԱԶԻՆ } storax (կրօքս), *sm.* Հայերէն կ'բռնի եւս Ստիրակ, Ստոֆիկէ, Տուզա, Զուկի.

ՍՏԱՍԱՑ, V. Ստախօս.

ՍՏԱՑԱԳԻՐ, reçu, acquit, *sm.*, reconnaissance, *sf.*

ՍՏԱՑԱԿԱՆ, possessif, *adj. m.* — անակաւ, դերացուն (pas հերակատացուց [grammairien]), adjectif, pronom —.

ՍՏԱՑՈՂ, acquéreur, possesseur, *sm.*; détenteur, trice, *s.*

ՍՏԱՑՕՂ, V. Ստացիչ.

ՍՏԱՑՈՒԱԾ, V. Ստացուածք։ [*s.*

ՍՏԱՑՈՒԱԾԱՏԻՐ, propriétaire,

ՍՏԱՑՈՒԱԾՔ, possession, *sf.*, bien, patrimoine, *sm.* Հայրենական —, bien qui vient du père, patrimoine, *sm.* Ձեռնական —, propriété, *sf.* Հասարակաց —, acquêts, *smp.*

ՍՏԱՑՈՒՄ, } acquisition, pos-
ՍՏԱՑՈՒՄՆ, } session, *sf.*

ՍՏԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, fausse gloire, *sf.*

ՍՏԱՓՏԻԿ, V. Ստախն։

ՍՏԳԻՏ, blâme, *sm.* — լինել, blâmer, *va.*

ՍՏԳՏԱՆԵԼ, blâmer, *va.*

ՍՏԳՏԱՆԵԼԻ, prenable, *adj. C'est le seul mot par où la traduction soit —.*

ՍՏԵԱՆՑ, V. Ստեպհիւ։

ՍՏԵԼ, mentir (Avoir odանգուակով), *vn.*

ՍՏԵՂԱԳՈՒՆԴ, roulette d'enfant, *sf.*, chariot, *sm.* Կ'բռնուի եւս ձողիկ։

ՍՏԵՂԱԳՈՐԾ, V. Ստեղծիչ։

ՍՏԵՂԱԳՈՐԾԵԼ, V. Ստեղծել։

ՍՏԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, V. Ստեղծումն։

ՍՏԵՂԱՆԵԼ, } créer, inven-
ՍՏԵՂԾԵԼ, } ter, forger, *va.* (Աստ) — (ի՛ր բիւր. ստեղծ-ա՛ծ), fabriquer, *va.*

ՍՏԵՂԾԻՉ, créateur, *sm. Dieu est le — du ciel et de la terre.* ‖—, créateur, trice, *s. Homère est regardé comme le — de l'épopée.* ‖—, créateur, trice, *adj. La puissance d'un Dieu —. Génie —. Puissance créatrice.* inventif, ive, *adj. Esprit —.*

ՍՏԵՂԾՈՂ, V. Ստեղծիչ։

ՍՏԵՂԾՈՒԱԾ, créature, *sf.*

ՍՏԵՂԾՈՒՄ, } création, *sf.*
ՍՏԵՂԾՈՒՄՆ, }

ՍՏԵՂՆ (ոտանաւորի չափ մը), dactyle (տ-ե՛ր-ի՛), *sm.*

ՍՏԵՂՆԱՐԱՆ, clavier, *sm.*

ՍՏԵՂՆԱՒՈՐ, à touches, *adj.* Նուագարան —, instrument à touches. — աչագք, lunettes à branches.

ՍՏԵՂՈՒՆԳ (եղջերաց եղջերուի, ջահի), branche, *sf.*

ՍՏԵՓԱՆ (հ-ա՛-ե՛), carotte, *sf.*

ՍՏԵՐ (այրելու փայթի չափ մը), stère, *sm.*

ՍՏԵՐԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, parjure, *sm.*

ՍՏԵՐԳՈՒՄ, } parjure, *adj.*
ՍՏԵՐԳՈՒՄՆ, } et *s.*

ՍՏԵՐԼԻՆ (Անգղիացւոց ազկի դրամ մը), livre sterling, կամ լոկ sterling (ս-թե՛-լի՛), *sm.*

ՍՏԵՐՋ (անծին. ամուլ), stérile, *adj. Femme —. Vache —.*

ՍՏԻ ԽՈՋԻ, ԿՆԱՒ, soie de cochon, de sanglier. Հայերէն կ'բռնուի եւս խոզաճաստե։ Ուղտ ուղտու, poil (բ-ա՛-լ) de chameau.

ՍՏԻՊ, fréquent, ente, *adj.* —, — —, souvent, fréquemment, *adv.* — բնդհանուր երակի (բուս բջջակաց), la fréquence du pouls (բ-ա՛-). — տարեւոր ընչաց, — ընչաւորութիւն, la fréquence de la respiration. — այցելութիւն, fréquentation, *sf.* — խոստովանութիւն եւ — հաղորդութիւն (ղեկերոյնի սուրբ խորհրդոց), la fréquentation des sacrements. — խոստովանել եւ — մերձենալ յօրէնսն, ի խորհուրդն Գոհութեան (ղեկերիլ ի սուրբ խորհուրդս), fréquenter les sacrements.

ՍՊԱՍՏԱԿԱՆ, spasmodique, *adj. Mouvement —.* Կ'բռնուի եւս Ցնգալով։

ՍՈՒՆ } (ծիծ. ֆֆ), mamelle,
ՍՈՒՆԿ } *sf.*, sein, *sm.* — (կնոջ), teton, *sm.* Կ'բռնուի եւս Տիս։ — (այծի, մաֆոյ [էգ ոչխար, bribis]), pis (բ-է), *sm. Une vache qui a un gros —.* — (մա-

տակ խոզի), tetine, *sf.* — (կովու), pis, *sm.*, tetine, *sf.*

ՍԻՊԱՌ, à la hâte, vite, pressamment, avec empressement, avec ardeur, *adv.*

ՍԻՊԱԾԱԼ, obligé, ée, *adj.*

ՍԻՊԱԾԵԼ, presser, contraindre, forcer, obliger, *va.*

ՍԻՊԻԼ, V. Ստիպուիլ.

ՍԻՊԻՉ, urgent, ente, *adj. Besoin —. Le cas était —.* pressant, ante, *adj. Un besoin —. Il s'agit d'une affaire pressante. Vous êtes très —.* impérieux, euse, *adj. Besoin —. Nécessité impérieuse.* coercitif, ive, *adj.*

ՍԻՊՈՂԱԲԱՐ, pressamment, instamment, *adv.*

ՍԻՊՈՂԱԳԱՆ, pressé, ée, *adj. Cette lettre est pressée.* pressant, ante, *adj. Un besoin —.* urgent, ente, *adj. Besoin —. Le cas était —.* impérieux, euse, *adj. Besoin —. Des circonstances impérieuses.* — կերպիւ, կերպով, V. Ստիպողաբար.

ՍԻՊՈՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (կարեւոր հարկ), urgence, *sf. En cas d'—. Vu l'—.* [*sf.*

ՍԻՊՈՂՈՒԹԻՒՆ, coercition, **ՍԻՊՈՒԱԾ**, V. Ստիպաւ.

ՍԻՊՈՒԻԼ, se presser, être contraint, forcé, obligé.

ՍԻՊՈՒՄ, } contrainte, ur-
ՍԻՊՈՒՄՆ, } gence, *sf.*

ՍԻՊՏԱԾԵԼ, diviser par versets. Հայերէն կ'բսուի եւս Տճատել.

ՍԿԱՆԴ (սուտ յարգանք), adulation, flagornerie, *sf.*

1. **ՍԿԱԾԻ**, (նուաստաբար փաղաքշել. շողոքորթել. ի-լե-ի-նա-լ), aduler, *va.*, flagorner, *v. a.* et *n.* Հայերէն կ'բսուի եւս շնքել, ոդոքել. [կել.

2. **ՍԿԱԾԻ** (-չէի-չե-լ), V. Ըսպր-

1. **ՍԿԱՉՈՂ** (շողոքորթ), adulateur, trice, *adj.* et *s.*

2. **ՍԿԱՉՈՂ** (-չէի-չե-ը), V. Ըսպրկող.

ՍԿՆԱԻՈՆ. mammaire, *adj. Glande —. Les veines —. s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ստեսնց.

ՍԿՆԱՒՈՐ (-ի-լ), mammifère, *adj.* կը գործածուի եւս իբր *sm. C'est un —.*

ՍԿՆԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, spasmologie, *sf.*

ՍԿՆԳԱԼ, spasme, *sm.*

ՍԿՆԳԱԼՈՑ, V. Սպնգակաճ.

ՍԿՆԳԱՆԳ, spasme, *sm.*

ՍԿՆԴԱԼԱՑ (ծիծ ուտող, կաթ ուտող մանուկ), nourrisson, *sm.*

ՍԿՆՏՈՒ (-ի-ե-ն-), nourrice, *sf. Mère —. Mordre le sein de sa —.*

ՍԿՆՏՈՒԹԻՒՆ (կարդա Ղ-ն-ա-ք-ու-թ-իւն), nourriture, *sf. Cette femme a fait deux —s du même lait.*

ՍԿՈԼ, table, *sf.*

ՍԿՈՄԱՆ (է-լ-ն-ը. ի-կ-ի), bocal (*pl.* des *bocaux*), *sm.*

ՍԿՈՑԱԾ, portique, *sm.*

ՍԿՈՑԳ, sûr, *m.* sûre, *f.*, certain, aine, assuré, ée, positif, ive, vrai, aie, véritable, authentique, *adj.* — Եմ. j'en suis sûr, կամ je suis sûr de cela. — է զի, or, il est certain que. — է որ իրաւունք չունիմ, il est certain que vous n'avez pas raison, կամ լաւ եւս que vous avez tort.

ՍՈՐ (սեղեկի պատուհասնի, կառաց), store, *sm.*

ՍՈՐԱԳՐԵԼ, souligner, *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ենթագծել.

ՍՈՐԱԳՐԵԼ, souscrire, *v. a.* et *n.*; signer, *va.*

ՍՈՐԱԳՐՈՂ, souscripteur, *sm.*, signataire, *s.*

ՍՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, souscription, *sf.* ‖ signature, *sf.* V. Ներգրիր, Ներգրութիւն. — դնել, տալ, mettre, donner sa signature.

ՍՏՈՐԱԴԱՍԱԿԱՆ (եղանակ բայից), subjonctif, *sm. Le présent, l'imparfait du —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ընդդատական։

ՍՏՈՐԱԴԱՍԵԼ, soumettre, subordonner, *va.*

ՍՏՈՐԱԿԱՑ, subordonné, *sm. Cet homme est bien dur envers ses —s.* subalterne, *sm. Ce n'est qu'un —, un simple —.*

ՍՏՈՐԱԿԱՐԳԵԼ, subordonné, *sm. Cet homme est bien dur envers ses —s.* inférieur, *sm. Les —s doivent respect aux supérieurs.* ‖ subalterne, *adj. Officier, magistrat —. Emploi —.*

ՍՏՈՐԱԿԱՐԳԵԼ, subordonner, *va.*

ՍՏՈՐԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, subordination, *sf.*

ՍՏՈՐԱԿԻՏ, virgule (,), *sf. Il faut mettre là une —.*

ՍՏՈՐԱՆԿԻԼ, être subordonné.

ՍՏՈՐԱՍՈՒԹԻՒՆ, proposition affirmative կամ լոկ affirmative, *sf.* — (բուս տուամբանից), affirmation, *sf. L'— est opposée à la négation.*

ՍՏՈՐԱՍ, point et virgule, կամ լաւ եւս point-virgule (;).

ՍՏՈՐԵՐԿՐԱՑԻ, souterrain, aine, *adj. Chemin —.* — նաեւ պարեւաւ (գետնոյ տակէն), souterrainement, *adv. On ne pouvait arriver à cet endroit que —.*

ՍՏՈՐԵՒ, le bas կամ dessous, *sm.* —, ի —, en bas, sous, dessous, au-dessous, *prép* et *adv.*

ՍՏՈՐԻՁ (ժ-ԼԼԷ[1]), plongeur, *sm. C'est un excellent —.*

ՍՏՈՐԻՆ, inférieur, eure, *adj.* — կերպիւ, կերպով, inférieurement, *adv.*

ՍՏՈՐՆԱԳՈՑ, très inférieur, inférieur, eure, *adj.*; subalterne, *adj.* ‖ inférieur, *sm. Les inférieurs doivent respect aux supérieurs.* V. եւ Ստորակարգեալ։ — աստիճան, infériorité, *sf.*

ՍՏՈՐՆԱԿ (ԵԼՒ-), gilet, *sm.*, veste, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Կերճնակ։

ՍՏՈՐՈԳԵԱԼ, prédicament, prédicat, *sm.* — (բուս տրամաբանից [logicien] եւ բուս քերականից [grammairien]), attribut, *sm. Dieu est tout-puissant*, Dieu է ենթակայն (sujet), եւ tout-puissant ստորոգեալն։ կ'բսուի եւս Ստորոգեալ։

ՍՏՈՐՈԳԵԼԻ, prédicable, *adj.* — (Աստուծոյ, բուս աստուածբանից [théologien]), attribut, *sm. Les —s divins.* — (բուս տրամաբանից [logicien] եւ բուս քերականից [grammairien]), attribut, *sm. Dieu est tout-puissant*, Dieu է ենթակայն (sujet), եւ tout-puissant ստորոգելին։ կ'բսուի նաեւ Ստորոգեալ։

ՍՏՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ, prédicament, *sm.*, catégorie, *sf.*

ՍՏՈՐՈՍ, pied d'une montagne, bas d'une montagne. ‖ bord d'un vêtement.

ՍՏՈՐՈՒԳԻ (ստորերկրեայ նաւ-բայ), V. Ջերմնուղի, փոթորկի։ Ջերմնածովեան —, tunnel sous-marin.

ՍՏՈՒԱՐ, gros, osse, épais, aisse, volumineux, euse, fort, *m.* forte, *f. adj.* ‖ nombreux, euse, considérable, *adj.* — (բանակ), immense, *adj.* — (հատոր), épais, esse, *adj.* [ée, *adj.*

ՍՏՈՒԱՐԱՑԱԾԱՆԱ, cartonné, **ՍՏՈՒԱՐԱՑԱՆԵԼ**, cartonner, *va.*

ՍՏՈՒԱՐԱՑՈՒՂԹ (ՀՈՒՂԹ-ԹԻ), carton, *sm.* Ստուարաթղթով կազմել, V. Ստուարաթղթել։

ՍՏՈՒԱՐԱՆԱԼ, devenir gros, épais, grossir, *vn.*, se grossir, *vpr.*, épaisser, *vn.*

ՍՏՈՒԱՐԱՏՈՒԹ (ֆր. boîte), boîte en carton, *sf.*, carton, *sm. Un carton à chapeau.*

ՍՏՈՒԱՐԱՑՈՒՆԵԼ, grossir, épaissir, *va.*

ՍՏՈՒԱՐԱՓՈՂ, basson, *sm.*

ՍՏՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, grosseur, épaisseur, *s.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆ, étymologiste, *sm.* || véridique, *sm. Un historien, narrateur véridique.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆԱԿԱՆ, étymologique, *adj. Un dictionnaire —. La science —.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (գիտութիւն ստուգաբանութեան), étymologie, *sf. Les règles de l'—. || —* (ծագումն բառի), étymologie, *sf. Rechercher l'— d'un mot, en donner l'—. Véritable, fausse —.*

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆՕՐԷՆ, étymologiquement, *adv.*

ՍՏՈՒԳԱԳԱՏՈՒԹ, véridiquement, *adv. Cela est narré —.*

ՍՏՈՒԳԱՊԷՍ, assurément, certainement, véritablement, en vérité, à coup sûr, de fait, *adv.*

ՍՏՈՒԳԵԼ, vérifier, contrôler, assurer, s'informer, constater, avérer. || Ստուգուիլ.

ՍՏՈՒԳԻԼ, se vérifier, *vpr.* V. **ՍՏՈՒԳԻՉ**, justificatif, ive, *adj.* || vérificateur, contrôleur, *sm.*

ՍՏՈՒԳԻՒ, V. Ստուգութիւն.

ՍՏՈՒԳՆ (բերնի խոռոչի մինչեւ ռաամոխի վերի բացուածքն եղող բաղանթային խողովակ, կոկորդի ծակ), œsophage (ֆր.-յն.), *sm.*

ՍՏՈՒԳՈՂ, V. Ստուգիչ.

ՍՏՈՒԳՈՒԹԻՒՆ, certitude, assurance, vérité, véridicité, *sf.*, crédit, *sm. Cette nouvelle prend, acquiert beaucoup de crédit.* || vérification, *sf.*, contrôle, *sm.* Անստուգութ (ցաւալի) — մը, une cruelle certitude. Ստուգութեամբ, véridiquement, *adv.*

ՍՏՈՒԳՈՒԻԼ, se vérifier, *vpr.* Կ'ըսուի եւս Ստուգիլ.

ՍՏՈՒԳՈՒՄ } (ստուգելը), vé-
ՍՏՈՒԳՈՒՄՆ } rification, *sf.*

ՍՏԱՒԵՐ (ստւր), ombre, *sf.*

ՍՏՈՒԵՐԱԳՐԵԼ, esquisser, *va.*

ՍՏՈՒԵՐԱՄԱԾ, couvert d'ombre, *adj.*

ՍՏՈՒԵՐԱՊԱՏ, entouré d'ombre, *adj.*

ՍՏՈՒԹԻՒՆ, mensonge, *sm.*, fausseté, *sf.*, faux, *sm.* Ստութեամբ, faux, à faux, fausse ment, *adv.* — ՅԻՒՐԵԼ, inventer une fausseté, controuver, *va.*

ՍՏՐԱՒ (առուեստրական ադամանդ), stras (ֆր.-գերմ.), *sm.*

ՍՏՐԿԱՅԻՆ, d'esclave, d'esclavage, servile, *adj.*

ՍՏՐԿԱՆԱԼ, être esclave, devenir esclave.

ՍՏՐԿԱԳԷՍ, comme un esclave, servilement, *adv.*

ՍՏՐԿԱՑՈՒՆԵԼ, réduire en esclavage, asservir, *va.*

ՍՏՐԿՈՒԹԻՒՆ, V. Գերութիւն.

ՍՏՐՈՓՈՂ, V. Ստրուկ.

ՍՏՐՈՓ (փափկամորթ կենդանի մը), strombe, *sm.*

ՍՏՐՈՒՄ (ձուկի մը), stromatée, *sf.*

ՍՏՐՈՒՏԻՈՆ (ռեադ մ'է), strontium (ֆր.-յն.), *sm.*

ՍՏՐՈՒՌԻԼ (ֆր. էքրուէլը), strobile, cône, *sm.*

ՍՏՐՈՒՏԱՂ (ֆր.), sabot, *sm. Fouetter, faire aller un —.* Խաղալ — իւ, saboter, *vn.*

ՍՏՐՈՒՑ, V. Գերի.

ՍՏՐՋԱՆԱԼ, V. Ջղկալ.

ՍՏՐՋԱՆՔ, V. Ջղկումն.

ՍՏՐՋԱՈՒՑԱՆԵԼ, V. Ջղկացուցանել.

ՍՐԱԽԱՂ, V. Սրախաղութիւն.

ՍՐԱԽԱՂԱՆ, escrimeur, *sm.*

ՍՐԱԽԱՂՈՒԹԻՒՆ, escrime, *sf.* — սարուիլ, escrimer, *vn.*

ՍՐԱՃԱՅՐ, pointu, ue, en pointe, aigu, üe, *adj.*

ՍՐԱԿԱՆ, fugitif, ive, *adj.*

ՍՐԱԿՏՈՒՑ, pointu, ue, *adj.*

ՍՐԱՀ, salle, *sf.*, parvis, *sm.* — կամարակապ, portique en arcades, կամ լոկ portique, *sm.* *La place est entourée de —s.* — ունկնդրութեան, — ունկնդրաց, salle d'audience, *sf.*, auditoire, *sm.* — հիւանդանոցի), salle, *sf.* — ննջարանանդիսի, V. Ննջարանանդիսարան. — ապաւինութեան, salle d'asile. — զինավարժութեան, salle d'armes. — ընդարձակ, enceinte, *sf.* *L'— d'un tribunal.*

ՍՐԱՀԱԿ, tenture, *sf.* *Une — des Gobelins. Une fort belle — de tapisserie.*

ՍՐԱՁԱՅՆ, qui a une voix aiguë, un son aigu, *adj.* — սրբն գանձար, fifre, *sm.* *C'est le meilleur — de l'armée.*

ՍՐԱՄԻՏ, sagace, perspicace, *adj.*

ՍՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, sagacité, perspicacité, clairvoyance, vivacité, *sf.*

ՍՐԱՆԿԻՒՆ, acutangle, *adj.*

ՍՐԱՇԱՐԺ, V. Սրախաղաց.

ՍՐԱՍՐԻՆԳ (ֆիֆր), fifre, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սափարայ.

ՍՐԱՏԵՍ, clairvoyant, ante, *adj.* — լինել, ըլլալ, avoir des yeux de lynx (լէնքս). [*sf.*

ՍՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, clairvoyance,

ՍՐԱՐԲԵՑՈՒՑԻՉ (յափշտակիչ գեղեցկութեամբ), assassin, ine, *adj.* *Des yeux, des regards —s.*

ՍՐԱՓՈՂ (քլէռօն), clairon, *sm.*

ՍՐԱՓՈՂԱՐ (քլէռօնէ), clairon, *sm.*

ՍՐԱՓՈՒՇ (օպ էբին), épine blanche, aubépine, *sf.* կամ aubépin, *sm.*

ՍՐԲԱԳԻՐ (պատմագիր վարուց սրբոց), hagiographe (աժիօկռաֆ), *sm.*

ՍՐԲԱԳԻՐՔ, (Սուրբ գիրք. բաց ի Մովսիսի գրքերէն եւ մարգարէութիւններէն), livres hagiographes. Մատենագիր սրբազրոց, hagiographe, *sm.*

ՍՐԲԱԳՈՐԾԵԼ, consacrer, sanctifier, *va.*

ՍՐԲԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, consécration, *sf.*

ՍՐԲԱԳՐԵԼ, corriger, *va.*

ՍՐԲԱԳՐԻՉ, } correcteur, *sm.*
ՍՐԲԱԳՐՈՂ, }

ՍՐԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, correction, *sf.*

ՍՐԲԱԳԵՂ (մաքրական դեղ), purge, *sf.* *J'ai pris une bonne — aujourd'hui.* purgatif, *sm.* *L'antimoine est un violent —. Donner un — fort doux.* purgation, *sf.* *Il prendra demain une petite —.* — առնուլ, prendre une purge, un purgatif, une purgation, se purger, *vpr.* — տալ, donner une purge, un purgatif, une purgation, purger, *va.* *Son médecin l'a purgé.*

ՍՐԲԱԶԱՆ, sacré, ée, *adj.* || —, sa sainteté, sa grandeur, *sf.*

ՍՐԲԱԶՆՈՒԹԻՒՆ, sainteté, *sf.* *Il plaira à Votre Sainteté.*

ՍՐԲԱԽՕՍԱԿԱՆ, hagiologique (աժիօլօժիք), *adj.* *Discours, vocabulaire —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սրբականն.

ՍՐԲԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ (սուրբ հրաց վրայօք գրութիւն), hagiographie (աժիօկռաֆի), *sf.* || — (սրբոց վարուցը պատմագրութիւն), hagiographie, *sf.* || — (սուրբ հրաց կամ սրբոց վրայօք ճառ), hagiologie, *sf.*

ՍՐԲԱԿԱՆ, saint, *m.* sainte, *f.* *adj.* *Mener une vie fort sainte.* hagiologique (աժիօլօժիք), *adj.*

Discours, vocabulaire —. Հայերէն կ'բսուի եւս Մրբախօսական։

ՍՐԲԱԿԵՑԻ, saint, *m.* sainte, *f. adj. Une âme sainte.*

ՍՐԲԱԿՐՕՆ, saint, *m.* sainte, *f. adj. Une âme sainte.*

ՍՐԲԱՆ (պ-ե-է-. էէ. փ-պ), anus (ան-), fondement, *sm.*

ՍՐԲԱՆԱԼ, se sanctifier, *vpr.*

ՍՐԲԱՆՔ (մանկամնութեան կամ տպաբերից ժամանակ ծննդացնցներէն ետած գիւթ), glaire, *sf.*

ՍՐԲԱՊԷՍ, saintement, *adv.*

ՍՐԲԱՊԱՏՈՒ, sacrilège, *adj.* et *s. Homme, main, pensée* —. *Les impies, les* —*s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Պեղանակապուռ, Պեղանակողոպուռ, Տաճարակապուռ, Տաճարակողոպուռ, Պեղանազերծ, Մեհենազերծ։

ՍՐԲԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, sacrilège, *sm. Horrible, exécrable* —. *Commettre un* —. *L'usage indigne des sacrements est un* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Պեղանակապուռ, տաճարակապուռ զողուրիւն, Պեղանակապետրիւն, Տաճարակապետրիւն, Տաճարակողոպետրիւն, Մեհենազերծուրիւն։

ՍՐԲԱՊԱՏՕՐԵՆ, sacrilègement, *adv. Communier* —. կ'բսուի եւս Պեղանազեր) ամպարշտութեամբ (ՍԵՂԱՆԱԶԵՐՍ)։

ՍՐԲԱՏՈՓ (է-ը-ը-ը- է-պէ), ciboire, *sm. Serrer le saint — dans le tabernacle (տապանակ).* Հայերէն կ'բսուի եւս Մասճառուփ, Հաղորդառուփ։

ՍՐԲԱՐԱՆ, sanctuaire, le saint des saints, *sm.* — (մեհենի հիմնանաց), sanctuaire, *sm.* — օրինաց, արդարութեան (առեան), le sanctuaire des lois, de la justice (le tribunal).

ՍՐԲԱՐԱՐ, sanctifiant, ante, sanctificateur, *adj.* || purifiant, ante, *adj.* || sanctificateur, *sm.* || purificateur, *sm.* [tion, *sf.*

ՍՐԲԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, sanctifica-

ՍՐԲԱՑՈՒՆԵԼ, sanctifier, *va.* || canoniser, *va.* Իմֆիճիֆ —, V. Սրբացնել։

ՍՐԲԱՑՈՒՆՈՂ, } sanctifiant,
ՍՐԲԱՑՈՒՑԻՉ, } ante, sanctificateur, *adj. m.* || sanctificateur, *sm.*

ՍՐԲԱՑՈՒՑՈՒՄ, } sanctifica-
ՍՐԲԱՑՈՒՑՈՒՄՆ, } tion, *sf.* || canonisation, *sf.*

ՍՐԲԵԼ, nettoyer, essuyer, vider, *va.* || purifier, purger, *va.* Պատուգով —, nettoyer avec une éponge, éponger, *va.* Քիթը —, moucher, *va.* [*vpr.*

ՍՐԲԻԼ, se purifier, se purger,

ՍՐԲԻՉ, purgatif, ive, *adj. Remède* —. purifiant, ante, *adj. Une eau purifiante.* sanctificateur, *adj. m. Dieu* —. *Le Saint-Esprit* —. || purificateur, sanctificateur, *sm.* — (բաժակի ի պատարագի), purificatoire, *sm.* — (աճօրդ խոհակերոցի), écureur, euse, *s.* V. Գաւաթամակ։

ՍՐՈՒԹԻՒՆ, sainteté, *sf.* || pureté, sanctuaire, *sf.* || continence, *sf.* — արբդ, le saint des saints, sacrifice, saint sacrement, sanctuaire, *sm.* — առնուլ, recevoir la communion, communier, *vn.* — տալ, donner la communion, communier, *va.* Ձեր Սրբուրիւնդ, Votre Sainteté.

ՍՐՈՒՀԻ, sainte, *sf.*

ՍՐԹՈՂԻԼ, se fâcher, s'irriter, *vpr.*, sortir de son caractère, *vn.*

ՍՐԹՈՂՑՈՒՆԵԼ, fâcher, irriter, *va.*

ՍՐԵԼ, aiguiser, repasser, affiler, affûter, *va.*

ՍՐՆԹԱՑ, rapide, *adj. Courrier* —. — հոսանք գետոյ, rapide, *sm. Les* —*s du Saint-Laurent sont des obstacles à la navigation.*

sur ce fleuve. — հոսելաոք, rapide, *sm.*

ՍՐՏՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ, rapidité, vélocité, *sf.*

ՍՐՈՒԿԱՑ (խօխ-չ-), gamain, chenapan, *sm.*

ՍՐՈՒԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, gaminerie, rouerie, *sf.*

ՍՐԻՆԴ (ներ. փլ-փլ-. ֆլ-ֆ), flûte, *sf.*, chalumeau, *sm.* Ցրածայն — (լշշբբիմ), flageolet, fifre, *sm.* Կ'բռնի եւս Ցրաարիւք. Հաւորաց —, pipeau, *sm.* Հովաւակաց —, chalumeau, pipeau, *sm.* — (տղայոց), flûteau, *sm.* — հարկացնել, զարնել, jouer de la flûte, flûter, *vn.*

ՍՐԻՉ, (գէմչ-կ), aiguiseur, repasseur, *sm.*

ՍՐԱՍԿԱՓ, café au lait.

ՍՐԱՂԱՑ, moulin à café, *sm.*

ՍՐԱՄԱՆ (է-կ-ան), cafetière, *sf.* — բանաղեայ, — de fer-blanc.

ՍՐԱՍՏԱՆ (խանուեմեաց ծառասաց), caféière, *sf.*

ՍՐԱՂԱՀԱՐ, cafetier, *sm.*

ՍՐԱՐԱՆ (է-կ-ան), café, estaminet, *sm.* Երգեցիկ —, café-concert, café chantant.

ՍՐԱԾՆ, cafier, caféier, *sm.*

ՍՐԴԱՀԱՐ, joueur de flûte, flûtiste, *sm.*, flûteur, euse, *s.*, flûte, *sf.* Ցրածայն —, V. Ցրածայն.

ՍՐԹ, V. Սրիչ.

ՍՐՈՎԲԷ, séraphin, *sm.* Կ'բռնի եւս Սերովբէ.

ՍՐՈՎԲԷԱԿԱՆ, séraphique, *adj.* *Ardeur, zèle* —.

ՍՐՈՏՆ, célériphède, *adj.*

ՍՐՈՒԱԿ, fiole, *sf.* — (վիրաբուժ. ց-չ-ղ), ventouse, *sf.* Սարքի վրայ — դնել, appliquer des ventouses, ventouser, *va.*

ՍՐՈՒԱԿԱՒԱՐ, porte-liqueurs (*pl.* des *porte-liqueurs*), *sm.*

ՍՐՈՒԹԻՒՆ, acuité, *sf.* || vélocité, *sf.* — մտաց, V. Ցրամտութիւն.

ՍՐՈՒՄ } (արեւք), aiguise-
ՍՐՈՒՄՆ } ment, affûtage, *sm.*

ՍՐՈՒՆ } (ց-ղ-ն), jambe, *sf.*
ՍՐՈՒՆԴ } *La — est formée de deux os, le tibia* (*ոչոխ*) *et le péroné* (*խոյակ*). Խոռոչեայ, ճուրք սրանց, des jambes de cotrets. Ցրանցիներ բանալ (տեղէ մ'անցնելու համար), enjamber, *vn.* Ցրանցիդ կը ցաւի, la — lui fait mal, կամ il a mal à la —.

1. **ՍՐՍԿԱՊԱՆ** (ֆ-կ-ն-ի-ի), moustiquaire, cousinière, *sf.* Բայց այժմ սովորաբար կ'բռնի Moustiquaire.

2. **ՍՐՍԿԱՊԱՆ** (սենեակ առագաստաց), chambre nuptial, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Առագաստ.

ՍՐՍԿԵԼ, (ար-կ-ի), asperger, *va.*

ՍՐՍԿՈՒՄ } (ար-կ-ի), asper-
ՍՐՍԿՈՒՄՆ } sion, *sf.*

ՍՐՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cardiologie, *sf.*

ՍՐՏԱԲԵԱՆ, consterné, ée, *adj.* — առնել, consterner, transir, *va.*

ՍՐՏԱԲԵՈՒԹԻՒՆ, consternation, *sf.*

ՍՐՏԱԳԻՐ, cardiographe, *sm.*

ՍՐՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cardiographie, *sf.*

ՍՐՏԱԴԷՍ (զարդի), cardioscope, *sm.*

ՍՐՏԱԴՈՂ, consternation, *sf.*

ՍՐՏԱՓԱՓ, abattu, ue, *adj.* — առնել, abattre, décourager, *va.*

ՍՐՏԱՓԱՓՈՒԹԻՒՆ, découragement, *sm.*

ՍՐՏԱԽՏԱԲԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, } car-
ՍՐՏԱԽՏՈՒԹԻՒՆ, } diopathie, *sf.*

ՍՐՏԱԿԱՆ, carditique, *adj.* *Fièvre* — (*սոսի*).

ՍՐՏԱԿԻՑ, à contre-cœur, *adv.*

ՍՐՏԱԽԻՒ, confident, ente, *s.*

ՍՐՏԱԿՐԱՆԱՅԻՆ, péricardique, *adj.*

ՍՐՏԱԿՐԱՆԱՏԱԳ, péricardite, *sf.*

ՍՐՏԱԿՐԱՆՔ, péricarde, *sm.*

ՍՐՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, cardiotomie, *sf.*

ՍՐՏԱՃՄԼԻԿ, navrant, ante, *adj.* *C'est un spectacle —.*

ՍՐՏԱՅԻՆ, cardiaque, *adj.* *Artères, veines —s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Սրտի ։

ՍՐՏԱՇԱՐԺ, touchant, ante, attendrissant, ante, *adj.*

ՍՐՏԱՊԱԽ, consterné, ée, *adj.* — առնել, consterner, *va.*

ՍՐՏԱՊԻՆԴ, courageux, euse, *adj.*

ՍՐՏԱՊՆԴԵԼ, encourager, *va.*

ՍՐՏԱՌՈՒՉ, V. Սրտաշարժ ։

ՍՐՏԱՏԱԳ, cardite, *sf.* Կ'ըսուի եւ Սրտացաւ ։

ՍՐՏԱՑԱՒ, cardite, *sf.* Կ'ըսուի եւ Սրտատագ ։

ՍՐՏԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, cardiodynie, *sf.*

ՍՐՏԵԱՅ, courageux, euse, *adj.*

ՍՐՏԵՌԱՆԴՆ, vif, *m.* vive, *f.* *adj.* *Amour — et ardent. Désir —.*

ՍՐՏՄՏԵԼ, V. Բարկանալ ։

ՍՐՏՄՏԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բարկացունել ։

ՍՐՏՄՏԻԼ, V. Բարկանալ ։

ՍՐՏՄՏՈՒԹԻՒՆ, V. Բարկութիւն ։

ՍՐՏՆԵՂԻԼ, faire du կամ de mauvais sang.

ՍՐՏՆԵՂՈՒԹԻՒՆ, mauvaise humeur, *sf.*

ՍՐՏՈՏ, homme de cœur.

ՍՓԱԾԱՆԵԼԻ (փոքրամասնեան. փեշ-թիմալ), tablier, *sm.*

ՍՓՈՓ, V. Սփոփանք ։

ՍՓՈՓԱՆՔ, soulagement, *sm.*

ՍՓՈՓԵԼ, soulager, consoler, *va.* || amuser, *va.*

ՍՓՈՓԻՉ, consolateur, trice, *s.* *Dieu est le — des affligés.*

ՍՓՈՓՈՒԹԻՒՆ, **ՍՓՈՓՈՒՄ**, **ՍՓՈՓՈՒՄՆ**, consolation, *sf.*

ՍՓՌԵԼ, répandre, parsemer, disséminer, disperser, *va.* — (գետնոյ վրայ կենիւն [...], խոտ. ծաղիկ), joncher, *va.*

ՍՓԳԻՉ (ծակի կամ փորուածքի մը մէջ մտնող տախտակի կամ մետաղի ծայր), tenon, *sm.*

1\. **ՍՓՌՈՑ** (ծածկոյթ սեղանոց. ...), nappe, *sf.* *Mettre, lever, ôter la —.*

2\. **ՍՓՌՈՑ** (ջանց որսալմանն ... համար որորդաց գետնոյ վրայ տարածած եղջերուի մորթը), nappe, *sf.*

ՍՓՌՈՑԱԿ (սեղանոյ ծածկոյթի վրայ տարածուած անձեռոց), napperon, *sm.*

ՍՓՌՈՒՄ, **ՍՓՌՈՒՄՆ**, dissémination, dispersion, *sf.*

ՍՓՐԻԴ (...), panier, *sm.* *Un — d'osier, de jonc.*

ՍՔԱՆՉԱՆԱԼ, V. Զարմանալ ։

ՍՔԱՆՉԱՆՔ, V. Սքանչացումն ։

ՍՔԱՆՉԱՑԱԾ, **ՍՔԱՆՉԱՑԵԱԼ**, enchanté, ée, ravi, ie, *adj.*

ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՄ, **ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՄՆ**, V. Զարմանք ։ Սքանչացում ըլլալ ի —, être la merveille de.

ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, V. Զարմացունել ։

ՍՔԱՆՉԱՑՈՒՑԻՉ, frappant, ante, *adj.* *Un spectacle —. Une vérité frappante.*

ՍՔԱՆՉԵԼԱՊԷՍ, d'une manière admirable, d'une manière étonnante, admirablement, étonnamment, merveilleusement, miraculeusement, à ravir, à merveille, à miracle, *adv.*

ՍՔԱՆՉԵԼԻ, ravissant, ante, prodigieux, euse, charmant, ante, excellent, ente, merveilleux, euse miraculeux, euse, enchanté, ée, délicieux, euse, *adj.* V. եւ Զարմանալի ։

ՍՔԱՆՉԵԼԻՔ, prodige, *sm.*

ՍՔԵՄ (հանդերձ [կրօնաւորաց, հաւատաւորաց]), habit, *sm.*

ՍՔԵՄԱՌՈՒԹԻՒՆ prise d'habit, [*sf.*

ՍՔԵՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, prise d'habit, *sf.* — (կուսանի, կրօնաւորի), vêture, *sf.*

1\. **ՍՔԻՆՈՍ** (ճամբու հին չափ մը), schène (…), *sm. Le — égyptien valait environ 15,000 mètres.*

2\. **ՍՔԻՆՈՍ** (ծառ մի է. …), lentisque, *sm.* Հայերէ կ'ըսուի եւ Հերձի, Մազտաքի։

ՍՔՈՂԵԱԼ, voilé, ée, *adj.*

ՍՔՈՂԵԼ, couvrir d'un voile, voiler, *va. On voile les images dans les églises pendant le carême* (*Քառասնորդ. մեծ պահք*). || déguiser, *va.* — *son ambition sous des dehors modestes.* couvrir, *va. On pourrait — sa faute, en disant que . . .*

ՍՔՈՂԻԼ, se voiler, *vpr.*

ՍՔՕՂԵԼ, V. Սքողել։

ՍՕԼԵՐ, soulier, *sm.*

ՍՕՍ, fier, *m.* fière, *f. adj.* — ընթացք, démarche fière.

ՍՕՍԱՓԻՒՆ (տերեւոց), murmure, *sm.*

ՍՕՍԻ (…), platane, *sm.* — *d'Orient, d'Occident.*

ՍՕՍԻՏ, plataniste, *sm.*

Վ

Վ *(viév)*, trentième lettre de l'alphabet arménien et vingt-quatrième des consonnes. || trois mille, trois-millième.

ՎԱԳԵՐԱԽԱՅՏ, V. Վագրախայտ։

ՎԱԳԵՐԱԿԱՏՈՒ, } V. Վագրակատու։
ՎԱԳԵՐԱԿՈՒԶ, }

ՎԱԳԵՐԱՁԻ, zèbre, *sm.*

ՎԱԳՐ (մսակեր [carnivore] կենդանի մի է. …), tigre, *sm.* Մատակ, էգ —, tigresse, *sf.*

ՎԱԳՐԱԽԱՅՏ, tigre, *adj. Chevaux —s. Chiens —s.* tigré, ée, *adj. Cheval —. Un tapis de moquette —.*

ՎԱԳՐԱԿԱՏՈՒ, chat-tigre (*pl.* des *chats-tigres*), serval (*pl.* des *servals*), margay (…), *sm.*

ՎԱԳՐԱԾԻ, tigre, *sm. Les —s ont gâté ces arbres, ont mangé ces fruits.*

ՎԱԳՐԱՄՈՐԹ (տեսակ մը ծաղիկ), calcéolaire, *sf.*

ՎԱԴԿԱՑ (…), ouate, *sf.* — դնել, —ի պատել, V. Վադկացել։

ՎԱԴԿԱՑԵԼ, ouater, *va.* — [*une robe.*

ՎԱԶ, V. Վազք։

ՎԱԶԵԼ, s'élancer, *vpr.*, courir, venir, *vn.* Ամենայն ուժով —, courir comme un perdu. Ետեւէն —, courir après, poursuivre, suivre. Կամաց կամաց —, fuir, *vn.* Աստին անդին —, courir ça et là. Մէկուն վրայ —, se précipiter, se jeter sur quelqu'un. Դարձեալ —, նորէն —, recourir, *vn.* (Գետը) —, tomber, *vn.* — (ջրոյ), s'écouler, *vpr.*,

couler, *vn.* — ալ, V. վազցուցել։ Քիթը կը վազէ, le nez lui coule.

ՎԱԶՈՒԱՆՔ, V. վազք։

ՎԱԶԱԶԵԼ, ՎԱԶԱԿՈՏԵԼ, } courir, *vn.*

ՎԱԶԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire courir, *va.*

ՎԱԶՔ, course, *sf.*

ՎԱՔՍԱԿԱՆ, sexagésimal, ale, *adj. Division sexagésimale.*

ՎԱՔՍԱՆԱՄԵԱՑ, sexagénaire, *adj.* Այր կամ կին —, sexagénaire, *s. C'est un —, une —.*

ՎԱՔՍԵՐՈՐԴ, soixantième, *adj.* — մաս, soixantième, *sm.*

ՎԱՔՍՈՒՆ, soixante, *adj. num. card.*

ՎԱԼՍԱՄ (դեղ—ոյ ծ—ը), baume, *sm.* — *du Pérou, de Tolu, de copahu.* — *sec, liquide.* Հայերէն կ'բսուի եւս Բալասան։

ՎԱԽ, peur, crainte, *sf.*, effroi, *sm.* Մեծ —, tremblement, *sm.* Սաստիկ —, frayeur (ֆ—ծ—), *sf.* — ազդել, tenir en respect, imposer le respect. —էն, —ուն համար, de peur. —էն որ, de crainte de, de crainte que. —ով, peureusement, craintivement, *adv.* —էն լեղապատառ լինել, բլլալ, être transi de peur.

ՎԱԽԵԼ, V. վախնալ։

ՎԱԽԱՈՑ, V. երկչոտ։

ՎԱԽԱՈՑՈՒԹԻՒՆ, V. երկչոտութիւն։

ՎԱԽՃԱՆ, fin, *sf.*, terme, *sm.* || but, *sm.*, fin, *sf.* || fin, *sf.*, résultat, *sm.*, issue, *sf.*, dénouement կամ dénoûment, *sm.* || fin, conclusion, *sf.*, achèvement, *sm.*, terminaison, *sf.* || consommation, *sf.* || bout, *sm.*, extrémité, *sf.* || fin, mort, *sf.* — (ժողովոյ), levée, *sf.* ՚ի—, jusqu'à la fin. — ունենալ, finir, périr, *vn.* — տալ, terminer, *va.* V. եւ վերջ։

ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ, trépassé, ée, *s. Prier Dieu pour les —s.* défunt, unte, *adj.* et *s. Le roi —. La défunte reine. Les enfants du —. La pauvre défunte. Prier Dieu pour les —s.* feu, *m.* feue, *f. adj.* (Այս ածականն եթէ յօդէն կամ սեռգական դերանունէն յառաջ դուի՝ ան փոփոխ կը մնայ. *Feu* la reine, *feu* sa mère, *feu* ma tante. *feu* les rois de Suède et de Danemark. *Feu* Mme la Dauphine. իսկ եթէ եսը դուի՝ կը համաձայնի. La *feue* reine, ma *feue* tante. Les *feus* rois de Suède et de Danemark. La *feue* duchesse d'Orléans).

ՎԱԽՃԱՆԻԼ, décéder, mourir, trépasser, *vn.* Ցակաւին (դեռ) ինծի վախճանեցաւ, il vient de mourir.

ՎԱԽՆԱԼ, craindre (Avoir ողնդակով), avoir peur de, s'effrayer, appréhender, s'intimider. —ով, timidement, *adv.* —էն, —ով որ, de peur de. Մի վախնար, n'ayez pas peur, ne vous effrayez pas. Ի՛նչ բանէ կը վախնաք, de quoi vous effrayez-vous?

ՎԱԽՑՈՒՑԱՆԵԼ, effrayer, intimider. || manquer, *va.* Դոյզն բան մը կը վախցուցէ զանի, la moindre chose l'effraie.

ՎԱԿԱՍ (փոքաւոր օձիք. էշ—ը ծ—ւքէ, գլ—ւ գ—ը), fraise, *sf.* V. եփուր։

ՎԱԿԵԼ, V. ՆՎՆՎԱԼ, Մլաւել։

ՎԱԿԱՀՈՏԱԾ ԼԻՆԵԼ, prendre, *va.*

ՎԱ՛Հ, ah! *interj.*

ՎԱՀԱՆ, bouclier, *sm.*

1. ՎԱՀԱՆԱՆ (նաւուակի խարիսխ մանրագոյնը), pion, *sm.*

2. ՎԱՀԱՆԱՆ ([աղիւսակախաղի] խար. գ—ը), pion, *sm.*, dame, *sf.*

3. ՎԱՀԱՆԱՆ (ոսկոր, արծաթոյ,

պղնձոյ, պողովատոյ ի զարդ զգեստից. ֆ—լ), paillette, *sf.*

4. **Վաւաշագ** (դահեկան. բիլ—լ), écu, *sm.* Ֆրամկօրեն կ'բսուի Պկուդ.

Վաւաշագապետ, écuyer (եքէ—յե), *sm. Un chevalier accompagné de son* —.

Վաւաշագաձողկան (ֆ—լֆ—ն գ—ւշէլ), turbot, rhombe, *sm.*, barbue, *sf.* փոֆրիկ —, turbotin, *sm.*

Վագ, prompt, ompte (բ—օի, օ՚ի), *adj.*; de bonne heure, tôt, vite, *adv.* —, — իսկ, déjà, *adv.*

Վագագոյն, plus tôt. Որչափ վաղագոյն՝ այնչափ լաւագոյն, le plus tôt sera le mieux.

Վագագսաւոր, sabre, cimeterre, *sm.*

Վագաւէմ, hâtif, ive, *adj. Fruit* —. *Cerises, fleurs hâtives.* prématuré, ée, *adj. Ces fruits sont* —*s.* précoce, *adj. Des cerises, des pêches* —*s. Un cerisier* —.

Վագաւէմութիւն, hâtiveté, prématurité, précocité, *sf.*

Վագաւէմսուկ, **Վագամահ**, **Վագամահանուկ**, } V. Վաղաճաս. mort avant le temps, qui est mort prématurément.

Վագամեծ, **Վագամեծութիւն**, } V. մահ. — 1. **Վագամեծութուն**, } մահ, mort prématurée. Վաղամեռիկի լինել, mourir prématurément.

2. **Վագամեծութուն** (բոյս մի է. բիբ՚ծի Մեւ+ե), jonc odorant.

Վագաւտրոց(կաճուխ եղնոյ), matineux, euse, matinal, ale *(pl. matinals), adj.* (Մ՚րսէք Tu as été *matineux* aujourd'hui, բսէք *matinal.* այսպէս օրինակ իմն, *Vous êtes bien matinal aujourd'hui.* Matineux կ'բսուի ասոր ար առաւտուն կաճուխ եղնիլու, իմն. Il faut être plus *matineux* que vous n'êtes). — լինել, se lever dès le matin, de bon matin, de grand matin, se lever tôt, être du matin.

Վագանցական, passager, ère, *adj. Un goût* —. *Ce n'est qu'une douleur passagère.* fugace, éphémère, *adj. Bonheur, puissance éphémère.* momentané, ée, *adj. Hasarder sa vie pour un plaisir* —. prompt, ompte (բ—օի, օ՚ի), *adj. Sa joie fut prompte.* Ցասումն յանկարծակի եւ —, V. Ցասում.

Վագեմ, V. Հին.

Վագենիկ (ածուծայինն տունկ մ՚որ դեղին ծաղիկներ ունի. —՚ծէ —ի՚—), souci, *sm.*, calendule, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս վաղինակ.

Վագեմեաց, prématuré, ée, précoce, hâtif, ive, *adj.*

Վագը, V. Վաղիւ.

Վագինակ, V. Վաղենիկ.

Վագիւ, demain, *adv.* — *soir, au soir. Venez* —. || — (or վաղուն. երկրորդ or), demain, lendemain, *sm.* Վաղուեցի ի — առնել (or or ձգձգել), remettre à demain.

Վագնջաբանութիւն (հնացեալ ոճ խօսից), archaïsme (—ա—ֆ—ե՚է), *sm.*

Վագնջական, archaïque (—ա—ֆ+), *adj. Ce mot est* —.

Վագնջեան. ի վաղնջենէ հետ (առ հին ժամանակներէ ի վեր), de toute ancienneté, *adv. Cela s'est fait de toute ancienneté.*

Վագնջուց, ancien, ienne, vieil կամ vieux, *m.* vieille, *f.*, antique, *adj.* [tin, *sm.*

Վագորդաբոյծ (առաւօս), ma-

Վագուընչ, dès demain.

Վագուց, ancien, ienne, *adj.* ի — հետէ (երկայն ժամանակէ ի վեր. առանցքուրէ), depuis longtemps, dès longtemps, *adv.*

ՎԱՂՎԱՂ, précipité, ée, *adj. Enterrement —.*

ՎԱՂՎԱՂԱԿ, tout à l'heure, bientôt, promptement, *adv.* V. եւ Շուտով.

ՎԱՂՎԱՂԱՑԱՑ, précipité, ée, *adj.* — լինել ի ցատաւսալ, croire très promptement.

ՎԱՂՎԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ (առատրացիւ), précipitation, *sf. Faire les choses avec —. Il faut penser mûrement et sans —.*

ՎԱՂՎԱՂԱՐԱ, prime-sautier, ière *(pl. des prime-sautiers), adj.*

ՎԱՂՐ (սուսեր կարճ եւ լայն), coutelas, *sm.* — *de Damas. Il lui a fendu la tête de* կամ *avec son —.* V. Ղրաճ.

ՎԱՂԱՑՈՒՄՆ (ցասկոտ՝ colérique, prompt, ompte (բ—օ՛, ո՛ղ), *adj.* Լինել — (ցասկոտ), être vif.

ՎԱԶԱՐ, marché, *sm. Il y a — dans cette ville deux fois par semaine.* Ի — դնել, mettre en vente.

ՎԱԶԱՐԱԲԵՐԵԼ, importer, *va.*

ՎԱԶԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, importation, *sf.* [merce.

ՎԱԶԱՐԱԳԻՆ, effet de com-

ՎԱԶԱՐԱԳԻՆ, exposant, ante, *s. Les —s furent très nombreux.*

ՎԱԶԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, mise en vente.

ՎԱԶԱՐԱԿԱՆ, marchand, ande, débitant, ante, *s.*; commerçant, négociant, trafiquant, *sm.* — (ժողովուրդ), commerçant, ante, *adj.* Շրջող —, marchand forain, կամ լոկ forain, *sm.* Կ'բսուի եւս փերեզակ. Պապասուր —, colporteur, haut-à-bas *(pl. des haut-à-bas), sm.* V. եւ փերեզակ. Կրպակատեր —, V. Կրպակատեր. Պարզագին —, marchand d'esclaves. — վաճառացինգի, hallier, *sm.* V. եւ փերեզակ.

ՎԱԶԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, commerce, négoce, trafic (բ—ֆ՛է), *sm.* Պաճիր բաներու —, mercantille, *sm.* Արտասահմանեան —, exportation, *sf.* — (գինւոյ, բանպելեաց), débit, *sm.* — բնել, commercer, négocier, trafiquer, *vn.*

ՎԱԶԱՐԱՊՈՒՐ ԱՌՆԵԼ, ՀԱՆԵԼ (ինքզինքիդ ծախել), se vendre, *vpr.*

ՎԱԶԱՐԱՀԱՆԵԼ, exporter, *va.*

ՎԱԶԱՐԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, exportation, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ վաճառատարութիւն.

ՎԱԶԱՐԱՆՈՑ, marché, bazar, *sm.*, vente, *sf.* — (յարկեալ, յարկածածուկ, վրան ծածկուած), halle (ճ—ը՛), *sm.*

ՎԱԶԱՐԱՆՑԱՀ, commerçant, ante, *adj.*

ՎԱԶԱՐԱՆՑԱՀՈՒԹԻՒՆ, trafic (բ—ֆ՛է), *sm.*

ՎԱԶԱՐԱՊԱՀ (ի՛մանդիֆ), consignataire, *sm.*

ՎԱԶԱՐԱԶԱՐԵԼԻ, rédhibitoire, *adj. Cas, vice —.*

ՎԱԶԱՐԱԶԱՐՈՒԹԻՒՆ, rédhibition, *sf.*

ՎԱԶԱՐԱՑԱՐԻՆ ՏՈՒԲԻԱՆ, V. Տուբիան.

ՎԱԶԱՐԱՑԱՐՈՒԹԻՒՆ, exportation, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս վաճառատարութիւն.

ՎԱԶԱՐԱՑԵՂԻ, échelle, *sf. C'est la plus fameuse — du Levant. Il a visité toutes les —s.*

ՎԱԶԱՐԱՐԿԱՆ (միջնարդ [վաճառացի]), courtier, *sm.*

ՎԱԶԱՐԱՎԱՅԼԱՑ, marché, *sm.* V. եւ վաճառավայց.

ՎԱԶԱՑԵԼ, vendre, *va.* բե. բեւազգի —, — à bon (կամ meilleur) marché, à bas pris, à bon compte. Պաճիր —, մասն մասն —, — en petit, en détail, détailler, *va.* — (մասն մասն կամ յանախ), débiter, *va.* Պեծախա-

նակ —, — en grand, en gros. Նորէն —, — de nouveau, revendre, *va.*

ՎԱՃԱՌԵԼԻ, vendable, négociable, marchand, ande, *adj.*

ՎԱՃԱՌՈՂ, vendeur, euse, *s. Vendeuse de fruits, d'herbes.* — (իր ստացուածքը), vendeur, *m.* venderesse, *f. s. Le — et l'acheteur.* [*sm.*

ՎԱՃԱՌՈՂԱԿԻՑ, covendeur,

ՎԱՃԱՌԻԼ, se vendre, s'écouler, *vpr.*

ՎԱՃԱՌՈՒՄ, **ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ**, vente, *sf.*, écoulement, *sm.*, vendition, *sf.* Ցանանկ —, débit, *sm. Il y a du — dans cette boutique.* Կ'ըսուի եւ Արկան։ Մասն մասն —, մանր մանր —, մանրամասն, փոքր, փոքրաքանակ —, vente en détail, V. եւ Մանրավաճառութիւն։ Մեծ —, մեծաքանակ —, vente en grand, en gros.

ՎԱՃԱՌՔ, marchandise, *sf.* Անպիտան, խոտան —, —s de rebut. — փերեզակի (ասեղն, դերձան, կօշիկ, եւայլն), mercerie, *sf.* Երկրի մը մէջ օտար — բերել, մտցնել, importer, *va.* —ը ծողվել, détaler, *va.* —ն երկրէն դուրս դրկել, կամ տանել, exporter, *va.* —ները ձեզի կ'անցունենք հետզհետէ որչափ եւ հասնելու ըլլան, nous vous ferons passer les —s au fur et à mesure qu'elles arriveront. V. եւ Հետզհետէ։

ՎԱ՜Յ, hélas (եղ—. ոմանք ոչ բարւոք կը հնչեն եղ—)! malheur! Վա՜յ քեզ, malheur à toi! || —, hélas, *sm. Il fit de grands —.*

ՎԱՅԵԼԵԼ, jouir de, avoir la jouissance de, goûter. Վայելեցէք առաքինութեան թոյլ տուած բոլոր հեշտութիւնները, jouissez de tous les plaisirs que la vertu permet. || convenir, *vn.* || seoir, *vn. Cet habit vous sied bien, vous sied mal.* Կը զործածուի եւ անդիմօրէն. *Il ne vous sied pas de contrarier votre père.* Բարով վայելէք, faites-en votre profit.

ՎԱՅԵԼՈՂ, jouissant, ante, *adj.*

ՎԱՅԵԼՈՐԴՈՒԹԻՒՆ (ըստ իրաւագիտաց [jurisconsulte]), cojouissance, *sf.*

ՎԱՅԵԼՈՒՉ, convenable, décent, ente, bienséant, ante, séant, ante, avantageux, euse, *adj.* || élégant, ante, gentil, ille, gracieux, euse, *adj.* —ս, — կերպիւ, կերպով, V. Վայելչաբար։ — է զի, որ, il convient que.

ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆ, élégant, ante, *adj.*

ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, élocution, *sf.*

ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՐ, convenablement, décemment, élégamment, gentiment, gracieusement, *adv.*

ՎԱՅԵԼՉԱԽՕՍ. — է, il a la langue dorée, c'est une langue dorée.

ՎԱՅԵԼՉԱԳԷՏ, V. Վայելչաբար։

ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, convenance, bienséance, décence, *sf.* || élégance, grace, *sf.*

ՎԱՅԵԼՔ, jouissance, *sf.*, plaisir, *sm.*

ՎԱՅԼԵԼ, V. Վայելել։

ՎԱՅՆ Ի ՎԵՐԱՅ ԲԵՐԵԼ, arranger, *va. Il a voulu faire l'insolent, je l'ai arrangé comme il faut* ([illegible]). *La pluie vous a bien arrangé.*

ՎԱՅՐ, lieu, endroit, *sm.*, place, *sf.*, emplacement, *sm.*, part, *sf.* Դիպան —, poste avantageux. Դիպան վայր (շինելու, կառուցանելու), emplacement, *sm.* — ձիու ընթացից կամ ըրշաւին, terrain, *sm.* Խորուն, ծանծաղուտ —, bas-fond (*pl.* des *bas-fonds*), *sm.* Ընդ —, en vain, vainement,

adv. Հայել ընդ —, clabauder, *vn.* ի —, bas, *adv.* Վերուստ ի —, du haut en bas. Վերուստ ի — (աղաղակ մարդոյց ծաղեցաց), haut en bas! Ընդդէմ ինձ վերուստ ի — (մեղադիրեաց), perpendiculaire, *adj. Ligne* —. Վեր ի — տապալել, վեր ի — առնել հարկաներ, երջել (տակնուվրայ ընել), renverser, *va.* V. եւ Տեղ, Տեղի։

Վաեր, V. Վայրենի։

Վաերագիտութիւն, préau, *sm. Ce prisonnier se promène au* —, *sur le* —. basse-cour *(pl.* des *basses-cours), sf.*

Վաերագութիւն, V. Վայրենութիւն։

Վաերական, V. Տեղական։

Վաերանկումն. — արգանդի, hystéroptose, *sf.* V. եւ Արգանդ։

Վաերապար, en vain, vainement, inutilement, *adv.* Աղաղակել —, clabauder, *vn.* — աղաղակող, clabaudeur, euse, *s.* Կ'բսուի եւս Ընդվայրաձայ, Շատախաւսիկ։

Վաերասուեցեալ նիւթ (բաս սարդոսեաց), précipité, *sm. Un — de mercure.*

Վաերասուեցեալ, précipiter, *va.*

Վաերասուեցեալ, se précipiter, *vpr. Du mercure qui se précipite.*

Վաերասուեցումն, } précipi-
Վաերասուեցումն, } tation, *sf.* V. Վայրասուզեալ նիւթ։

Վաերավազեցնել, dilapider, *va.*

Վաերարանի, anus (անէ—), siège, fondement, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Նստոյ տեղի, Նստատեղի, Սրբաւն, Աղտաճաճ։

Վաերենաբար, comme un sauvage, sauvagement, *adv.*

Վաերենաբարոս, grossier, ière, sauvage, brutal, ale *(pl. brutaux). adj.* կին —, sauvagesse, *sf. C'est une* —.

Վաերենաբարութիւն, sauvagerie, *sf.*

Վաերենական, grossier, ière, *adj. Peuple rude et* —.

Վաերենանալ, devenir sauvage, farouche.

Վաերենացուցանել, rendre sauvage, farouche.

Վաերեցի, sauvage, rustique, farouche, *adj.* || —, sauvage, *s. Les —s de l'Amérique.* կին —, sauvagesse, *sf.*

Վաերենութիւն, sauvagerie, *sf.*

Վաերի, sauvage, *adj.* — եղերդ, chicorée —.

Վաերկ ՄԻ, un instant, un moment.

Վաերկեան, minute, *sf.*, moment, instant, *sm.* Ամէն —, à chaque instant, à tout propos. — մը յետոյ, au tout d'un instant. Այն վայրկենէն հետէ, ի վեր, depuis ce moment.

Վաերկենական, instantané, ée, momentané, ée, *adj.*

Վաերկենականութիւն, instantanéité, *sf.*

Վանական, religieux, euse, *adj. L'habit* —. *La vie religieuse.* monacal, ale *(pl. monacaux), adj. Habit monacal. Vie monacale.* monastique, *adj. Vie, ordre* —. cénobitique, *adj. La vie* —. — (ժողով, պաշտաւոն), conventuel, elle, *adj.* || —, religieux, conventuel, cénobite, moine (մո—), *sm.* Կարգնկէց —, apostat, *sm.* Ցիսուսեան —, V. Ցիսուսեան։ Ցիսուսեաց —աց, V. Ցեսուիտական։

Վանականութիւն, conventualité, *sf.*, monachisme, *sm.*, religion, *sf.*

Վանական, cristal, *sm.*

Վանաձաեր, supérieur, pri-

eur, abbé, archimandrite (ա-ր-չ-ե-ր-է), *sm.*

ՎԱՆԱՑԱՑ, supérieure, prieure, *sf.*

ՎԱՆԱՁՈՒԱՐ (ն-ո-ի՝ չ-ե-է), sucre candi.

ՎԱՆԱՊԱՆ (զօրաց բնակութեան եւ ուսելեաց հայթայթիչ, հոգաբարձու), fourrier, *sm.* ճիւճապես —, sergent —.

ՎԱՆԱՏՈՒՆ, hospitalier, ière, *adj. Les dieux —s.* || hôte, esse (ո՜ր, ե՜), *s. Nous remerciâmes notre — du bon accueil qu'il nous avait fait.* Վ.անատու լինել, héberger, *va.*

ՎԱՆԱՏՈՒՆ, hospice (ա-ր-է՜), *sm.* || prieuré, *sm.*

ՎԱՆԱՏՈՒՐ, V. Վ.անատու.

ՎԱՆԱՒՈՐ, hôte, esse (ո՜ր, ե՜), *s. Régaler ses —s. Un — important.*

ՎԱՆԴԱԿ (է-ի-ե՜), cage, *sf.* || grille, *sf.* || balustrade, *sf.* || treille, *sf.*, treillis, treillage, *sm.* Հատու ձագերու — (է-ի-ե՜ է-ի-ե՜է), V. Ճեսնց. —ով պատել, treillisser, griller, *va.* [*sm.*

ՎԱՆԴԱԿԱՊԱՐՄ, treillageur,

ՎԱՆԴԱԿԱԳԱՑ, balustre, *sm.*, balustrade, grille, *sf.* — (պատուհանի), garde-fou (*pl.* des *garde-fous*), *sm.* — (երկաթէ թելէ պատուհանի), grillage, *sm.* Երկաթեայ — (վառարանի), garde-feu (*pl.* des *garde-feu* կամ *feux*), *sm.* — (կամրջի), garde-fou (*pl.* des *garde-fous*), *sm.* —ի ձողիկ (է-ր՜-է-ւ-է), balustre, *sm.* Սպիդղոյ — (է-ր՜-է-ւ-է), rampe, *sf.* — դնել, fermer avec une grille, griller, *va.*

ՎԱՆԴԱԿԱՓԵՂՆ (է-ն՜-է-ի՜), jalousie, persienne, *sf.*

ՎԱՆԴԱԿԵԼ, griller, treillisser, *va.*

ՎԱՆԴԵԼ (վճաս եւ աւարառութիւն ընել), dépréder, infester, *va.* Հայերէն կ'բառի ետ Գերփել, Հիճել.

ՎԱՆԴՈՒՄ } (աւարառութիւն
ՎԱՆԴՈՒՄՏ } հաճդերձ ապականութեամբ), déprédation, *sf.* Հայերէն կ'բառի ետ Գերփաճ, Հիճավաճութիւն, Հիճավաճոք.

ՎԱՆԵԱՑ, de cristal, *adj.*

ՎԱՆԵԼ, pousser, repousser, expulser, chasser, poursuivre, *va.*

ՎԱՆԻԿ (ցնիկ փայտակերս), cabane, *sf.* — *de berger.*

ՎԱՆԿ, syllabe, *sf.* Վ. երրնցեր — (բառի), pénultième, *sf.*

ՎԱՆԿԱԳԻՐ, écriture syllabique. [*Valeur* —.

ՎԱՆԿԱԿԱՆ, syllabique, *adj.*

ՎԱՆԻՉ, } répulsif, ive,
ՎԱՆՈՂԱԿԱՆ, } *adj. Vertu, force répulsive.* Վ.աճիչ զօրութիւն, V. Վ.աճողութիւն.

ՎԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, répulsion, *sf. L'attraction et la —.*

ՎԱՆՔ (սեռ. *վ.ան-ից* կամ *վ.ան-ից*, կամ *վ.ան-ուց*), couvent, monastère, cloître, *sm.*, abbaye (ա-ե-է), *sf.* — աբեղայից, V. Աբեղաճց. — կուսաճց, V. կուսաճց, կուսաստաճ. Բռնի — դնել, cloîtrer, *va.* — մտճել, se cloîtrer, *vpr.*

ՎԱՇԽ (աճիրաւ տոկոսիի), usure, *sf. Grosse —.* —ի, —ով, usurairement, *adv.* Տալ առժաք —ի, V. Վ.աչխել. [*s.*

ՎԱՇԽԱԺՈՂՈՎՈՒՐԴ, usurier, ière,

ՎԱՇԽԱԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ, prêt usuraire. Հայերէն կ'բառի ետ Վ.աչխառութիւն.

ՎԱՇԽԱԿԱՆ, usuraire, *adj. Intérêt —.*

ՎԱՇԽԱԿԵՐ,
ՎԱՇԽԱՄՓՈՓ,
ՎԱՇԽԱՌՈՒ, } usurier, ière, *s.*

ՎԱՇԽԱՌՈՒԹԻՒՆ, prêt usu-

raire. Վաճառութեամբ, V. Վաճախի (Վաճեա)։ Հայերէն կ'բսուի եւս Վաճառաղողուիւն։

Վաճեալ, prêter à usure.

Վաշտ (լին-), brigade, *sf.* — *d'infanterie, de cavalerie.* phalange, *sf.* *Ce héros guidait nos —s.*

Վաշտապետ (Ֆրի լին-), général de brigade.

Վաշտաւորեալ, **Վաշտել**, } embrigader, *va.*

Վաշտեիուր (տեսակ մը ծաւնիրուկ. Ֆի-ն խ-----Ֆ), œillet de poète.

1. **Վաս** (-ր-պ-), chariot, *sm.*

2. **Վաս** (բեռաց կառքի՝ ցաւակի խոշոր կտաւէ ծածկոց), banne, bâche, *sf.*

Վասել, (ծածկել խոշոր կտաւով), banner, *va.* — *des marchandises, un bateau.* bâcher, *va.* *On a mal bâché cette charrette.*

1. **Վառ**, allumé, ée, enflammé, ée, ardent, ente, en feu, *adj.* || luisant, ante, brillant, ante, *adj.* — ի —, luisant, ante, brillant, ante, éblouissant, ante, resplendissant, ante, *adj.*

2. **Վառ** (խաչադրօշ ճեմնակ), bannière, *sf.* *La — d'une paroisse, d'une confrérie.* gonfalon կամ gonfanon, *sm.*

1. **Վառաւոր** (եկեղեցւոյ խաչադրօշ ճեմնակը կրող), gonfalonier կամ gonfanonier, *sm.* — եկեղեցւոյ, — de l'Église.

2. **Վառաւոր** (հեպիոյ բանի մը բնկերհաւատեցեալց գլուխ), gonfalonier կամ gonfanonier, *sm.*

Վառարան, foyer (Ֆ---ր), *sm.* — (ի սենեկի), cheminée, *sf.* — (ծխափողոյ. Ֆէ-բ-ն լ-լ-ի), foyer, fourneau, *sm.* — սենեակ-ցիրը տաքցնելու (--պ-), V. Հրարան։

Վառարանաձեւ, focal, ale (*pl. focaux*), *adj.* *Distance focale.*

Վառել, allumer, enflammer, *va.* եռանդը —, exalter, *va.*

Վառեկ (էրդի), poulet, *sm.* *Un — gras.* —ը կը բիբէ, le — piaule.

Վառիլ, s'allumer, prendre feu, s'enflammer, s'exalter, *vpr.*

Վառիկ (էրդի), V. Լուցանիւ, Լուցափայտ, Լուցան։

Վառումն, } inflammation, *sf.*

Վառումն, }

Վառվռուն, pétillant, ante, *adj.* — աչեր ունենալ, avoir l'œil կամ le regard vif.

Վառօդ (դ-ր--բ), poudre, *sf.* — (ի բնսող.), salpêtre, *sm.* — բամբակեայ, V. Հրաբամբակ։ Գործարան —ոյ, V. Վառօդանոց։ Վրձերանոց —ոյ, V. Վառօդարան։ Տուփ —ոյ, poudrière, *sf.*

Վառօդագործ, poudrier, *sm.*

Վառօդամաշ (որմորդաց), poire à poudre.

Վառօդանոց, poudrière, *sf.*

Վառօդարան, magasin de կամ à poudre, poudrière, *sf.* — (պատերազմիկ ճաւու), sainte-barbe (*pl.* des *saintes-barbes*), soute aux poudres, *sf.*

Վասն (համար), pour, à cause de, en regard à, en faveur de, *prép.* — Ընչ (ինչու համար), pourquoi? — որոյ, c'est pourquoi, voilà pourquoi, par conséquent.

Վաստակ, travail, labeur, *sm.*, fatigue, peine, *sf.* || gain, bénéfice, profit, *sm.* — եւ կորուստ, profits et pertes.

Վաստակաբեկ, accablé, brisé de fatigue, outré, ée, *adj.* *Un cheval outré.*

Վաստակաւոր, laborieux, euse, travailleur, euse, *adj.* || travailleur, *sm.* — մեղու, abeille travailleuse.

Վաստակաւոր, laborieux, euse, *adj.*

Վաստակել, travailler, se donner de la peine, prendre de la peine. || se fatiguer, se lasser, *vpr.*

Վաստակիլ, V. Վաստկիլ.

Վաստկիլ, } gagner, *va.* Դա-
Վաստկիլ, } տը —, gagner un procès, sa cause. Մէկը —, s'assurer de quelqu'un, gagner.

Վաստկուիլ (ատակ), se gagner, *vpr.* [*va.*

Վաստկեցունել, faire gagner,

Վաս, lâche, bas, *m.* basse, *f. adj.* || coquin, ine, *s.*

Վասահաս, malheureux, euse, *adj. Cette circonstance est d'un — augure. Il est —.* infortuné, ée, *adj. Père —. Jours —s.* ||infortuné, ée, *s. Secourir les —s.*

Վասահասութիւն, mauvaise fortune, malheur, *sm.*, infortune, *sf.*

Վասակար, lâchement, *adv.*

Վասականութիւն (յոռի խառնուած [ինչպոց մարմնոյ]. Վ-ից ֆեն-ըէլէ), intempérie, *sf.*

Վասահամբաւ, mal famé, infâme, diffamé, ée, taré, ée, *adj. Un homme taré.*

Վասահամբաւել, infamer, diffamer, *va.*

Վասահամբաւիչ, infamant, ante, diffamant, ante, diffamatoire, *adj.*

Վասահամբաւող, diffamateur, trice, *s.*

Վասահամբաւութիւն, infamation, infamie, diffamation, *sf.*

Վասաձայնութիւն, cacophonie, *sf.* Չայերէն կ'բսուի եւս Զարհաւայնութիւն.

Վասանալ, être lâche, devenir lâche. [բսուի.

Վասանոյն, V. Վատոյն

Վասառոգ, mal portant, maladif, ive, marmiteux, euse, *adj.*

Վասասիրտ, pusillanime, poltron, onne, lâche, *adj.* || —, poltron, onne, lâche, *s.*

Վասասրտութիւն, pusillanimité, poltronnerie, lâcheté, *sf.*

Վասատես, V. կարճատես.

Վասատեսութիւն, V. կարճատեսութիւն.

Վասթար, mauvais, aise, méchant, ante, dégradant, ante, malheureux, euse, *adj.*

Վասթարանալ, s'abâtardir, *vpr.* [*va.*

Վասթարացունել, abâtardir,

Վասթարեալ ժամանակ (Հրոմվէական դարուբեանց), décadence, *sf. Les poëtes latins de la —.*

Վասթարութիւն, abâtardissement, *sm.*, décadence, *sf.*

Վատնել, dissiper, gaspiller, dilapider, prodiguer, *va.* — (ժամանակը), dépenser, perdre, *va.* — (ինչը), fondre, *va.* Ո՛րչափ դրամ վատնած է այս մարդն իր կեանքը մէջ, que d'argent cet homme a dépensé dans sa vie!

Վատնիչ, } dissipateur, trice,
Վատնող, } dépensier, ière, prodigue, dilapidateur, trice, *adj.* || dissipateur, trice, dépensier, ière, dilapidateur, trice, gaspilleur, euse, mangeur, euse, *s.*; prodigue, mange-tout (*pl.* des *mange-tout*), *sm.*

Վատնութիւն, gaspillage, *sm.*

Վատնում, } dissipation, di-
Վատնումն, } lapidation, consommation, *sf.*

Վատտուէր, coquin, ine, *s. Un tour de —. Tais toi, —! Un — de neveu.* Բարի վատտուէրի, coquinerie, *sf. Sa — est bien connue.*

Վատոյժ, maigre, *adj.*

Վատոն (ֆ-ը-ր-ը), traînepotence, *sm.*

Վատութիւն, lâcheté, *sf.*

Վատնանալ, } maigrir, *vn.*,
Վատնալ, } s'atrophier, *vpr.* [*va.*

Վատնացնել, atrophier,

Վար, en bas, au-dessous; à moins de, *prép.* Քսան դահեկանից —, à moins de vingt piastres. Վերէն —, de haut en bas. —էն, —ի կողմէն, par en bas. —ն է, il est en bas. Հոն —ը, là-bas.

Վարագոյր (ֆէրժ), rideau, *sm.* || custode, *sf.* — դռան, portière, *sf.* Մեծ —, voile, *sm.* — (սեղանի պատուհանի, կառաց), V. Վահան. — (թէատրոնի), toile, *sf.* Աւազ խորանի կողմնակի —, custode, *sf.* — (աչաց), cataracte, *sf.* *On lui a fait l'opération de la — par extraction.* Կ'բռնի եւս Լուսն. —ը գոցել, իջեցնել, fermer, baisser le rideau. —ը կը գոցուի, կ'իջնէ, le rideau se baisse. —ը քաշել, tirer le rideau. —ը կը վերնայ, կը բացուի, le rideau se lève.

Վարագուրեալ, cataracté, ée, *adj.* *Œil —. Cet homme est —.*

Վարազ (վայրի խոզ. կինն. Խոզ-ուհի տե՛ս), porc sauvage, sanglier, *sm.* —ը կը խաղնէ, le sanglier grogne.

Վարազատան (Աֆրիկէի տեսակ մը մեծ ծառ), baobab (տե՛ս), *sm.* Հայերէն կ'բռնի եւս Բաբէնի.

Վարազանման (նատուալիսն Ամերիկայ տեսակ մ'ագռն [vautour]. տե՛ս), condor, *sm.* Հայերէն կ'բռնի նաեւ կռնցուռն.

Վարազափողոց (յայն, մեծ փողոց), grande rue ևայմ grand' rue.

Վարազոս (աճթոյն եւ յարաճեղուած օձ մը. տե՛ս), boa, *sm.*

Վարան (տե՛ս), nœud (նաւ), *sm.* *Cette poutre s'est rompue à cet endroit, parce qu'il y avait un —.*

Վարանոտ (տե՛ս), noueux, euse, raboteux, euse, *adj.*

Վարանաւ, V. Վարանիլ.

Վարանաձեւ, perplexe, *adj.*

Վարանաւոր, irrésolu, ue, perplexe, *adj.* || barguigneur, euse, *s.*

Վարանեալ, hésité, ée, hésitant, ante, embarrassé, ée, perplexe, indécis, ise, flottant, ante, *adj.* || barguigneur, euse, *s.* — եմք, nous sommes embarrassés.

Վարանեցուցանել, embarrasser, *va.* Ձիս կը վարանեցնէիք, vous m'embarrassez. [*adj.*

Վարանեցուցիչ, perplexe,

Վարանիլ, hésiter (երկիւղ), balancer, barguigner, marchander, *vn.* [*sm.*

Վարանուածք, barguignage,

Վարանոտ, hésitant, ante, flottant, ante, *adj.* || barguigneur, euse, *s.*

Վարանութ, } hésitation, *sf.*,
Վարանումն, } embarras,
Վարանք, } *sm.*, perplexité, incertitude, *sf.*, barguignage, *sm.*, irrésolution, indécision, indétermination, inquiétude, *sf.*, flottement, *sm.*, épine, *sf.* Ի՞նչ է ձեր վարանքը, quel est votre embarras? Արկանել ի վարանս, mettre dans l'embarras, embarrasser, *va.* *Vous me mettez dans l'embarras, vous m'embarrassez.*

Վարագոյն (նատուի ձիու երկար բրդի վրայ աճցուած կէս կամ երկար), caveçon, *sm.* Հայերէն կ'բռնի նաեւ Շրմանակ, Վարձիք.

Վարագնաց (բեզմնումար քաղաքացի մը), justaucorps, *sm.*

Վարարութիւն, V. Խիճուճապիսի.

[nier, *sm.*

Վարաւանդասպան, palefre-

ՎԱՐԴ (վէ-ւ), rose, *sf.* Հարիւրթերթի —, — à cent feuilles. — կարմրերփեան, — rouge. — սպիտակ, — վանի (վ-ն վէ-ւէ-), — blanche. Մամռաւոր —, — mousseuse, կամ — moussue. — Պրովինեայ, — de Provins. — իւղ, de l'huile rosat. —ի ձէթ, —ի իւղ (վէ-ւ է-ուէ), essence de —, des —s. V. վարդախս, վարդաջոց ։

ՎԱՐԴԱԳՈՅՆ, rose, *adj. Une robe —.* rosé, ée, *adj. Vin —. Teint —.* — շրթունք, des lèvres de rose. ‖ —, rose, *sm. Le — plaît à l'œil.* [*sfp.*

ՎԱՐԴԱՁԳԻՔ, les rosacées,

ՎԱՐԴԱԹԵՐԹԵԱՆ, rosacé, ée, *adj.* [*adj.*

ՎԱՐԴԱԹԵՐԹԻ, rosacé, ée,

ՎԱՐԴԱԹՈՒՓ, rosier, *sm.*

ՎԱՐԴԱԽԱՉ, rose croix (*pl.* des *rose-croix*). *sm.*

ՎԱՐԴԱԽԱՉԵԱՆ, rose-croix (*pl.* des *rose-croix*), *sm.*

ՎԱՐԴԱԽԱՌՆ, rosat, *adj. Onguent, vinaigre, sirop —.* — մեղր, miel —.

ՎԱՐԴԱԽՑ } (ֆըւ-մ--ֆ), rou-
ՎԱՐԴԱՃՈՑ } geole, *sf.*

ՎԱՐԴԱԿԱՐՄԻՐ, rosé, ée, *adj. Vin —. Teint —.*

ՎԱՐԴԱԿԻՐ, V. Օրհորդ վարդապսակ (ՎԱՐԴԱՊՍԱԿ) ։

ՎԱՐԴԱՁԵՒ, rosace, *sf.* Զարդ —, rosette, *sf.* — զարդ (ի շինուածս), rose, *sf.* — ժապաւէն, rosette, *sf. Les —s de ses souliers.*

ՎԱՐԴԱՄԱՏՆ, aux doigts de rose, *adj.* Այգ —, l'Aurore aux doigts de rose.

ՎԱՐԴԱՄԵՏԱՂ (դժուարահալ մետաղ մի է), rhodium (ռօ-դիօմ), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հաղդին ։

ՎԱՐԴԱՊԵՏ, docteur, *sm.* — մարդկական հռահանգաց (humanités), humaniste, *sm.* V. եւ Ռաբունի ։ — Հրէից, rabbi կամ rabbin, *sm.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ, doctrinal, ale, doctoral, ale (*pl. doctoraux*), magistral, ale, didactique, dogmatique, doctrinaire, *adj.* — կարծիք, avis doctrinal. — մատենագրութիւն, didactique, *sm.* — արուեստ, didactique, *sf.* ‖ doctrinaire, *sm.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԼ, endoctriner, dogmatiser, *vn.* [*sm.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՂ, dogmatiseur,

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, école, *sf.* ‖ doctorat, *sm.* Աստուածաբանական —, V. Աստուածաբանութիւն ։ — (փիլիսոփայութեան, կրօնից, գիտութեան), doctrine, *sf. La — de Platon, de saint Thomas.* կրօնական — (-ֆ-էփէ ւիՒ), dogme, *sm.* Ռաբունեաց —, rabbinisme, *sm.* Տեսական —, théorie, *sf.* Փիլիսոփայական ստուգութիւնն ընդունողաց —, dogmatisme, *sm.* — հաւանականաց (ըստ աստուածաբանից [théologien]), probabilisme, *sm.* — հաւանական կարծեաց (ըստ աստուածաբանից), probabilité, *sf.* Քրիստոնէական —, catéchisme, *sm.* Քրիստոնական վարդապետութիւն (կարգ կամ միաբանութիւն մը ֆռանսայից), doctrine chrétienne. Եղբարք Քրիստոնական վարդապետութեան, frères de la doctrine chrétienne, frères ignorantins, կամ լոկ frères. Սուտ — սորվեցունել, enseigner une doctrine fausse, dogmatiser, *vn.* [*sf.*

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒՀԻ, doctoresse,

ՎԱՐԴԱՊԵՏՕՐԷՆ, doctoralement, magistralement, didactiquement, dogmatiquement, *adv.*

ՎԱՐԴԱՊՍԱԿ, couronné de roses, *adj.* Օրհորդ — (օրհորդ

զգաստ եւ առաքինի՝ որուն կը ճնուիրուի վարդ [Գաղղիոյ Ֆաճի մը ինդաֆաղաֆճերուն մէջ]), rosière, *sf. La — de Nanterre.*

Վարդաջուր, eau de rose, eau rose.

Վարդաստան, roseraie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Վարդենիք, Վարդուտ։

Վարդածիւռ, semé de roses, *adj.*

Վարդավառ, la fête de la Transfiguration, *sf.*

Վարդատերմ ադամանդ, rose, *sf. Ce n'est pas un brillant* (չադակին. պըլը-ՆԻՓ), *c'est une —.*

Վարդարան, rosaire, chapelet, *sm.* — դարձուցնել, égrener son chapelet.

Վարդափայտ, bois de rose.

Վարդափոխ շրթունք, des lèvres de rose.

Վարդապետ, bédegar (գէօբէ-ի—), bédeguar (գէօբէի—ար), *sm.*

Վարդենի (ի—Լ ֆէօնէը, ի—Լ ոչ-ֆէը), rosier, *sm.* — վայրի, V. Մաուենի։

Վարդենիք (պարտէզ վարդենեաց), roseraie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Վարդաստան։

Վարդմարգագ (վարդերէ շինուած ֆայդրուենի), conserve de roses, *sf.*

Վարդուիս, V. Վարդաստան, Վարդենիք։

Վարեալ, conduit, ite, mené, ée, *adj.* || administré, ée, *adj.*

Վարել, conduire, *va.* || administrer, *va.* — (նաւակ, կառք), mener, *va.* Դաս —, poursuivre, *va.* V. Հերկել։

Վարելի, V. Հերկելի։

Վարչ (զաւազան իշխանութեան, մարաջախտի), bâton de commandement, de maréchal.

Վարժ, exercé, ée, versé, ée (dans), instruit, uite, accoutumé, ée, rompu, ue, *adj.* — (ջուրի պէս) խօսել, parler couramment.

Վարժապետ, professeur, maître, instituteur, *sm.* — (դպրոցի գեղջ), magister, *sm. C'est le — du village.* — ճարտարխօսութեան, V. Հռետոր։

Վարժապետական, professoral, ale *(pl. professoraux), adj. Ton —.* [male, *sf.*

Վարժապետանոց, école normale, *sm.*

Վարժապետութիւն, professorat, *sm.* — (կ'բսուի արհամարհանօք), pédanterie, *sf.* [հի։

Վարժապետուհի, V. Վարժուհի։

Վարժարան (երկրորդական ուսմանց), V. Վարժոց։ — ի Գերմանիա ուր կ'աւանդուին նեղեն եւ նուովմէական դպրութիւնք (lettres), gymnase, *sm.* կ'բսուի եւս Գիմնասիոն։

Վարժարանանոց, collège, *sm. Tout le — est à la promenade.*

Վարժարանի, collégial, ale *(pl. collégiaux), adj.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Վարժոցի։

Վարժեալ, V. Վարժ։ — (երիվար), fait, *m.* faite, *f. adj.*

Վարժել, V. Վարժեցուցել։

Վարժելիւր, V. Շրուցակ, Վարապոյծ։

Վարժեցուցանել, exercer, dresser, instruire, accoutumer, habituer, acquiner, *va.* Օդին —, acclimater, *va.* Ինքզինք ցուրտի —, V. Ցուրտ։ Ծովի —, V. Ծովընդել առնել։

Վարժիլ, s'exercer, s'instruire, s'habituer à, se faire à, *vpr.* Օդին —, s'acclimater, *vpr.*

Վարժանկարան, fauconnerie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Բազէարան։

Վարժոց (վարժարան [երկրորդական] ուսմանց, enseignement

secondaire]), collège, *sm. Être en pension, être pensionnaire dans un —.* — մանկացք, V. Պանկավարժարան։ — Գաղղիոյ (մեծ հաստատութիւն ի Բարիզ, զոր հիմնած է Ֆրանկիսկոս Ռեա. ջին։ Այս հաստատութեանս մէջ կը լինին հրապարակաւ եւ ձրի դասախօսութիւնք լեզուաց, բանաստեղծութեան, պերճախօսութեան եւ բարձր գիտութեանց), collège de France.

ՎԱՐԺՈՑԻ, collégial, ale *(pl. collégiaux), adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս Վարժարանի։

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ, exercice, usage, *sm.*, habitude, *sf.*

ՎԱՐԺՈՒԻԼ, V. Վարժիլ։

ՎԱՐԺՈՒՀԻ, maîtresse, institutrice, *sf.* — հարտար, une habile institutrice.

ՎԱՐԺՈՒ ԵՐԻՎԱՐԻ, manège, *sm. Un cheval propre au —. Terme de —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ձիավարժութիւն։

ՎԱՐԻԼ, V. Վարուիլ։

ՎԱՐԻՉ, directeur, trice, *adj. Comité —.* dirigeant, ante, *adj.* || —, conducteur, trice, *s. Moïse était le — du peuple de Dieu.* recteur, *sm. Le — de l'université de Paris, de l'académie de Bordeaux.* gouverneur, *sm. Le — de la Banque de France.* — (թէատրոնի, գործարանի, դպրոցի), directeur, trice, *s.* — համաձախարհիկ կառաց, le directeur d'un omnibus, *sm.* — ժողով, V. Վարչարան (1)։ Հայերէն կ'բսուի եւս կառավիղ։

ՎԱՐԿ, crédit, *sm.*

ՎԱՐԿԱԳԻՐ, lettre de crédit, *sf.*

ՎԱՐԿԱԾ, hypothèse, *sf.*

ՎԱՐԿԱԾԻԼ, juger, *va. On a jugé nécessaire d'y pourvoir de bonne heure.*

ՎԱՐԿԱՐԱՁԻ, superficiel, elle, léger, ère, *adj.*

ՎԱՐՁ, V. Վարձք։ — (տան), loyer, *sm. Prendre une maison à —. Payer un gros — de maison.* — (սպասաւորի, մշակի), loyer, *sm. On ne doit point retenir le loyer du serviteur.* — (գործաւորի), loyer, paye (բէյ, եւ բան ումանց բէյ), *sm. On ne doit point retenir le loyer de l'ouvrier.* —ու բռնել, —ով բռնել, louer, affermer, *va.* —ու բռնել (ցաւր), fréter, noliser, *va.* —ու տալ, donner à ferme, affermer, donner à louage, louer, *va.* —ու տալ (ցաւր), fréter, *va.* Երկիրը —ու տալ, amodier, *va.*

ՎԱՐՁԱԲԱՐ (արձէֆ տան), locatif, ive, *adj. Valeur locative.*

ՎԱՐՁԱԿԱԼ (+էր-ից), locataire, hôte, esse (որ, ու), *s.* Բայց այսօր կը գործածուի առաջինն։ V. եւ Վարձաւոր, Վարձուոր։

ՎԱՐՁԱԳԻՐ (գիր վարձու ցաւի), charte partie.

ՎԱՐՁԱՆ, chanteuse, cantatrice, *sf.*

ՎԱՐՁԱԿԱԼ, fermier, amodiateur, *sm.* — ագարակի, métayer, *sm.* — հարկաց, traitant, *sm.*

ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, location, *sf.* — ագարակի, métayage, *sm.*

ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒՀԻ, fermière, *sf.* — ագարակի, métayère, *sf.*

ՎԱՐՁԱԿԱՆ, mercenaire, *adj. Labeur, travail —.* կ'բսուի եւս փոխաբ. *Des louanges —s.*

ՎԱՐՁԱԿԱՆՈՑ, voiture de remise, կամ լոկ remise, *sm.*

ՎԱՐՁԱՀԱՏՈՑ, récompenseur, *adj. m.*, rémunérateur, trice, *adj.* || dispensateur des récompenses, rémunérateur, trice, *s.* — լինել, V. Վարձատրել։

ՎԱՐՁԱՈՍ, bâilleur, euse, *s.*

Վ.ԱՐՁԱՏՐԵԼ, récompenser, rémunérer, salarier, *va.*

Վ.ԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, récompense, rémunération, *sf.*

Վ.ԱՐՁԱՒՈՐ, V. Վ.ԱՐԱՒՈՐ.

Վ.ԱՐՁԵԱԼ, loué, ée, *adj.* || à gages, *adj. Des applaudissements à gages.*

Վ.ԱՐՁԵԼ, louer, salarier, prendre à loyer, à louage, soudoyer, payer, acheter, gager, solder, fréter, *va.* — ԶԱՒՐ, affréter, *va.*

Վ.ԱՐՁԿԱՆ, mercenaire, vénal, ale *(pl. vénaux), adj.* || —, salarié, mercenaire, *sm.* V. Վ.ԱՐԱԿԱԼ.

Վ.ԱՐՁԿԱՆԱԹՌԻՁ, une plume vénale.

Վ.ԱՐՁԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, salariat, *sm.*, vénalité, *sf.* Վ.ԱՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ (ՍԱԿԱԿ ԶԱՒԱՐ), vénalement, *adv. Il exerce — sa charge.*

Վ.ԱՐՁԿԱՆՕՐԷՆ, mercenairement, *adv.* V. ԵՒ Վ.ԱՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ (Վ.ԱՐՁԿԱՆՈՒԹԻՒՆ).

Վ.ԱՐՁՈՂ, loueur, euse, *s.*

Վ.ԱՐՁՈՒԱԾ, V. Վ.ԱՐԱԾԱԼ. — ԲԼԼԱԼ, se louer, *vpr.* Մէկէ մը — ԲԼԼԱԼ, être à la solde de quelqu'un.

Վ.ԱՐՁՈՒՄ, } location, *sf.*,
Վ.ԱՐՁՈՒՄՆ, } louage, *sm.* || bail *(pl.* des *baux), sm.*

Վ.ԱՐՁՈՒՈՐ, mercenaire, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի ԵՒ Վ.ԱՐԱԿԱՆ. || — (ԽԲՐ-Ը), V. Վ.ԱՐԱԲՊԱԿ, Վ.ԱՐԱՒՈՐ. || — (ՔՈՐԱՒՈՐ. ԱԱՐԱԿ), manouvrier, ière, *s.* ԻՐԵՒ —, V. Վ.ԱՐԱԿԱՑՈՐԴԻ.

Վ.ԱՐՁՈՒՈՐԱԿԱՆ, mercenaire, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի ԵՒ Վ.ԱՐԱԿԱՆ, Վ.ՎԱՐՈՒՈՐ.

Վ.ԱՐՁՔ, salaire, gages, *sm.* || émolument, *sm.*, émoluments, *sm.* || récompense, *sf.* || loyer, *sm.* || tribut, *sm.* || droit, *sm.* ՔԱՐԱԿԻՒՆ, ՄԱԾԱՑԱԾՈՒՑՈՂ —, juste récompense. — ԱԶԱՐԱԿԻՆ, fermage, *sm.* ԵՂԻՒ ԿԱՄ ԱՅԼ ՒԱՄԱՐ ԱԽՈՂ —, établage, *sm.* ԿԵՐԱԿՐՈՂ ԵՒ ԲՆԱԿՈՒԲԵԱՆ —, pension, *sf.* ՂԱՒՈՒ —, fret, nolis (Նօլի), naulage, *sm.* — ԱԱՅԼՈՐԴԻ, charriage, *sm.* — (ԱՀԱՏՈՒԹԵԱՆ), rétribution, *sf.* — (ՔՈՐԴԱՒՈՐԻ), loyer, paye (ՔԷՅ, ԵՒ ՈՐԱՑ ՈՄԱՆՑ ՔԷ), *sm.* — (ՎԱՐԱԿԱՆԻ), paye, *sm.* — (ՔՈՐԱԳ), paye, *sm.* — (ՏԱՆ), louage, lover, *sm.*, location, *sf.* ԻՐԵՒՄԱՆԵԱՅ — (ՏԱՆ), terme, *sm.* ՏԱՐԵՒՈՐ —, V. ՏԱՐԵՒՈՐ. ՏԱՐԵՒՈՐ, ՏԱՐԵԿԱՆ — (ԱԱՀՍՕՍԻՔԻ), émoluments, appointements, *smp.*, traitement, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի ԵՒ ՉՈՆԻ. — (ԲԺՇԿԻ, ՓԱՍԱՒԱՔԱՆԻ, ԲԱՒԱՆԱՅԻ), honoraires, *smp.* —Ն ՒԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, donner à quelqu'un le salaire qu'il mérite, rétribuer, *va.* — ՏԱԼ, récompenser, donner le salaire dû, salarier, *va.* —ՈՎ ԲՌՆԵԼ, gager, *va.*

Վ.ԱՐՄԱՐԿՈՂ (ԲԱԿԱՐԴՈՎ ԿԱՖԱԼ [ԽԲԽԼԲ] ԲՌՆՈՂ ՈՐՈՐԴ), tonneleur, traîneur, *sm.*

Վ.ԱՐՄՈՒՆՔ, traitement, manège, *sm.*, conduite, *sf.*

Վ.ԱՐՆԱԳՆԻ, concombre, *sm. Semer, planter des —s.* ՉՐԱՍԷՐ Է —, le — est ami de l'eau. Հայերէն կ'ըսուի ԵՒ Վ.ԱՐԳԿԵՆԻ.

Վ.ԱՐՆԱԿՆԻ, V. Վ.ԱՐԳԱԿԵՆԻ.

1. **Վ.ԱՐՈՑ** (ԱԱՆԻՒ, ԱՌՆՑԻՔ ԱՆԴԱՄ), membre viril, pénis (ԲԽՆԽ), *sm.*, verge, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի ԵՒ ՓՈՉ, ԹԱՌԱՆ, ԿԱԻՐ.

2. **Վ.ԱՐՈՑ** (ՁԱՒԱԶԱՆ ԵՐԿԱՅՆ ԵՒ ՃԱՊՈՒԿ), verge, *sf. Le cocher a rompu la — de son fouet.* — (ՁԱՒԱԶԱՆ [ՊՈՐԱՊԱՆՑԱՑ]), verge, *sf.* — (ՁԱՒԱԶԱՆ [ՁԱՐՆԵԼՈՒ]), verge, *sf. Cet enfant craint la —.*

3. **Վարոց** (հին չափ մը [պատատուաց, գեցոյ]), verge, *sf.*

Վարոցապետ, sergent à verge, hoqueton, *sm.* — բառապան, huissier à verge.

Վարուիլ, se conduire, se comporter, se porter, *vpr.* || traiter, *va.* Հակառակ — (հրամանի, օրինաց), transgresser, *va.* — աղէկ, գէշ մէկուն հետ, en user bien, mal avec quelqu'un. Ոտով հետեւ դուխ միտս աղէկ վարուեցար ինծի հետ, եւ ալ գէշ չեմ վարուիր ձեզի հետ, comme vous en avez toujours bien usé avec moi, je n'en userai pas mal avec vous. *Comme il en a toujours bien usé avec moi, j'en ai toujours usé de la même manière.* Ինծի հետ շատ սիրով վարուեցաւ, il en a usé fort obligeamment կամ complaisamment à mon égard. Մէկուն հետ անխնայ —, traiter quelqu'un sans ménage.

Վարուժան (արու ոսապկան քաղցուն մը), tiercelet, *sm.*

Վարուժանաձ (ոսապկան բրդոյն [այսինքն բազէ <faucon>, անուանակ <épervier>, ատհէն <autour>, եւայլն]), oiseau, *sm.*

Վարուած, } traitement, *sm.*
Վարուածք, } — *favorable. Bon, mauvais* —. V. եւ **վարմուիր**.

Վարուեցնել, labeur, *sm.*, semaille, *sf.*

Վարունդ (խոշոր), concombre, *sm.* փոքրիկ — (փխ-վխ-խոշոր. ֆռնջլ-ի խոշոր), cornichon, *sm. Confire des* —*s.* կ'բսուի եւս **վարուիկ**.

Վարուն, V. **վարուիկ**.

Վարչական, gouvernemental, ale *(pl. gouvernementaux), adj. Le pouvoir* —. *Système* —. directorial, ale *(pl. directoriaux), adj.* administratif, ive, *adj. Talents, règlements* —*s.*

1. **Վարչատ** (ուղղիչ, վարիչ ժողով), directoire, *sm. Le* — *fédéral de la Suisse.*

2. **Վարչատ** (հինգ անդամներէ բաղկացեալ գաղղիացւոց ժողով մը, 27 հնկ. 1795—9 նոյեմ. 1799), directoire կամ directoire exécutif, *sm.*

Վարչութիւն, gouvernement, *sm.*, administration, *sf.* — (բեւեռնեցի, դպրոցի), direction, *sf.* — (վարդապետացոյց, ակադեմիոյ), rectorat, *sm. Aspirer au* —. *Pendant son* —. Բարձրագոյն —, la haute administration. **Վարչութեան**, V. **վարչական**.

Վարպետ, habile, *adj.* || —, maître, *sm.* V. եւ **վարպետարդի**.

Վարպետարդի, fin, *m.* fine, *f.*, cauteleux, euse, *adj.* || —, drôle, *sm.* V. եւս **Ծաղեցնարդի**.

Վարպետութիւն, habileté, *sf.*, stratagème, *sm.*

Վարս, V. **վարսք**.

Վարսակ (ե—է), avoine, *sf.* կ'բսուի երբեմն Aveine, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս **կոտեակ**.

Վարսակ (գիսաւոր, **սեգաւոր**, ագեւոր ասղ), comète, *s.*

Վարսակասեղ (բզի խաղ մը), comète, *sf.*

Վարսակոտ (խելագարութիւն), frénésie, *sf.*

Վարսակոտական (խելագար), frénétique, *adj. Un homme* —. || —, frénétique, *s. C'est un* —.

Վարսահարդար, coiffeur, euse, *s.*; friseur, *sm.*

Վարսավիրաց, coiffeur, euse, *s.* || barbier, *sm.*

Վարսաւոր, chevelu, ue, feuillé, ée, *adj.* — ասղ, V. **վարսակ**.

Վարսնակ (տեսակ մը բոյս. վէրնէ —ը ֆ—), sparte, *alfa, sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս **կեմ**.

Վարսք, chevelure, *sf.* || che-

velure, *sf.*, crin, *sm.* գիսակ —, V. կեղծամ։ [*sfp.*

վ ա ր տ ի ք, caleçon, *sm.*, braies, *sfp.*

վ ա ր ք, vie, *sf.*, mœurs (*ֆ ո ւ մ.* ոմանց ոչ բարւոք կրճնչեն *ֆ ո ւ մ.* իսկ յոգնակւոյ մէջ՝ իճ. Des mœurs honnêtes կարդալու է *փ ի ֆ ո ւ մ ս ե ր ք*, կամ pas պլոց *փ ի ֆ ո ւ մ-ս ե ր ք*), *sfp.* Բարի —, conduite, *sf.*. mœurs, *sfp.*

վ ա ր ք ա ս (նաւակ), barque, *sf.*

վ ա հ ա ճ, libitineux, euse, *adj.* *Appétits* —. lascif, ive, *adj.* *Le bouc est un animal très* —.

վ ա հ ա ճ ա կ ա ն, lascif, ive, *adj.* *Une posture, une danse lascive. Des regards, des vers* —*s.*

վ ա հ ա ճ ա ս ի ր, libitineux, euse, *adj.* *Appétits* —.

վ ա հ ա ճ ո ս, libitineux, euse, *adj.* *Appétits* —. lascif, ive, *adj.* *Le bouc est un animal très* —.

վ ա հ ա ճ ո տ ա պ ա ր, lascivement, *adv.* *Regarder, danser* —.

վ ա հ ա ճ ո տ ո ւ թ ի ւ ն, lasciveté, *sf.* *La* — *de Cléopatre.*

վ ա հ ի ր, valide, valable, *adj.* *Cet acte n'est pas valide, valable.*

վ ա հ ի ր ա պ ա ր, authentiquement, validement, valablement, *adv.* [risa, *sm.*

վ ա հ ի ր ա գ ի ր, ratification, *sf.*,

վ ա հ ի ր ա գ ո ր ծ ե լ, ratifier, *va.*

վ ա հ ի ր ա գ ո ր ծ ո ւ թ ի ւ ն, validation, ratification, *sf.*

վ ա հ ի ր ա կ ա ն, authentique, *adj.* *Acte, pièce, contrat* —. valide, valable, *adj.* *Cet acte n'est pas valide, valable.* || authentique, *adj.* *Une histoire* —. — գործել, բնել, V. վաւերացնել։ — կերպիւ, կերպով, V. վաւերապար։

վ ա հ ի ր ա կ ա ն ո ւ թ ի ւ ն, authenticité, *sf.* *L'— d'un fait, d'une nouvelle, des livres sacrés.* validité, *sf.* *La — des sacrements dépend de . . .* վաւերականութիւնք, V. վաւերապար։

վ ա հ ի ր ա ց ո ւ մ, } validation,
վ ա հ ի ր ա ց ո ւ ո ր ի ն, } *sf.* || régalisation, ratification, *sf.*

վ ա հ ի ր ա ց ն ե լ, rendre authentique, authentiquer, valider, *va.* || légaliser, ratifier, *va.*

վ ե հ, majestueux,euse, élevé, ée, *adj.* — կերպիւ, կերպով, majestueusement, *adv.*

վ ե հ ա գ ո յ ն, supérieur, eure, souverain, aine, *adj.* — իշխան, V. վեհապետ։

վ ե հ ա գ ր ա մ (Ընդհանուր ոսկի դրամ մ'որ կ'արժէ 25 փր. եւ 25 բարիւր), souverain, *sm.*

վ ե հ ա ժ ո ղ ո վ, congrès, *sm.*

վ ե հ ա ն ձ ն, magnanime, généreux, euse, grand, ande, fier, *m.* fière, *f.* *adj.* || magnanime, *sm.*

վ ե հ ա ն ձ ն ա պ ա ր, magnanimement, généreusement, *adv.*

վ ե հ ա ն ձ ն ո ւ թ ի ւ ն, magnanimité, générosité, grandeur, fierté, *sf.*

վ ե հ ա պ ե տ (վեհագոյն իշխան), souverain, *sm.* *Il faut obéir au* —. || — (միաւորեալ իշխանաց միապետ. թագաւոր), souverain, *sm.* *Grand* —. *Tous les* —*s de l'Europe.* կը գործածուի եւս իգաբար. *Les ordres qu'il a reçus de sa souveraine.*

վ ե հ ա պ ե տ ա կ ա ն, souverain, aine, *adj.* *Puissance, autorité souveraine.*

վ ե հ ա պ ե տ ո ւ թ ի ւ ն, souveraineté, *sf.*

վ ե հ ա փ ա ռ, majestueux, euse, auguste, *adj.* [*sf.*

վ ե հ ա փ ա ռ ո ւ թ ի ւ ն, majesté,

վ ե հ ե ր ի լ, craindre, *vn.* || hésiter (երկիւղիլ), *vn.*

վ ե հ ո ւ թ ի ւ ն, majesté, grandeur, *sf.*

ՎԵՂԱՐ, capuchon, *sm.* [*adj.*

ՎԵՂԱՐԱՒՈՐ, capucin, ine,

ՎԵՑԵՏԱՍԱՆ (տասնուվեց), seize, *adj. num.* — *mille francs.* || —, seize, *sm. Le nombre* —.

ՎԵՑԵՏԱՍԱՆԱԾԱԼ, in-seize, *adj.* Կը գրուի եւս in-16. — մատ-եան, in seize, *sm.*

ՎԵՑԵՏԱՍԱՆԱՄԵԱՅ, de seize ans, *adj.*

ՎԵՑԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ, seize, *adj. Chapitre* —. seizième, *adj.* — օր (ամսոյ), seizième, *sm.* — մասն, seizième, *sm.* || — (— անգամ), seizièmement, *adv.*

ՎԵՐ. **Ի** —, haut, en haut, *adv.* || dès, depuis, *prép.* Անդ ի վեր, là-haut, *adv.* Ի վեր անդ, ci-dessus, *adv.* Ի վեր քան, sur, *prép.* Ի վեր քան զ . . . , au-dessus de, *prép.* Ի վեր քան զամենայն, par-dessus tout, *adv.* Երբէն ի վեր, ո՞րչափ ատենէ ի վեր (ո՞րչափ ատեն է որ), depuis quand? կամ depuis combien de temps? Տասներկու տարիէ ի վեր հիւանդ, malade depuis douze ans. Այն օրէն ի վեր յորում, depuis le jour où. Այն ժամանակէն ի վեր, depuis ce temps. Առտուընէ ի վեր, dès le matin. Լուսնալէն ի վեր, dès le point du jour. Այն վայրկենէն ի վեր, depuis ce moment. Շատ հին ժամանակներէ ի վեր, de toute ancienneté, *adv.* Ծնընդենէս երիտասարդութենէս ի վեր, dès ma naissance, depuis ma jeunesse. Մանկութենէ ի վեր. dès le berceau, dès l'enfance. Ի վեր հանել, découvrir, dévoiler, *va.* Ի վեր հանել (գաղտնիք մը), révéler, *va.* Վեր ի վայր տապալել, վեր ի վայր առնել, հարկանել, շրջել (շակնուվրայ ընել), renverser, *va.* Ի վեր գալ, se découvrir, se dévoiler, *vpr.* V. եւ վերիվերոյ։

ՎԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (վերջաբան. եզրակացութիւն), épilogue, *sm.*

ՎԵՐԱԲԵՐԱԿԱՆ, relatif, ive, *adj.* [*adv.*

ՎԵՐԱԲԵՐԱՊԷՍ, relativement,

ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ, relatif, ive, *adj.* || concernant, *prép.* || relativement, *adv.*

ՎԵՐԱԲԵՐԵԼ, élever, relever, hausser, rehausser, porter, *va.* || présenter, offrir, *va.* || rapporter, attribuer, référer, *va.* || proférer, dire, prononcer, *va.* || manifester, déclarer, *va.* || avoir des renvois.

ՎԵՐԱԲԵՐԻԼ, être porté en haut, s'élever, *vpr.* || se rapporter à, se référer, *vpr.*, concerner, *va.*, appartenir, *vn.*, regarder, *va. Cela ne vous regarde pas.*

ՎԵՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, relation, *sf.*, rapport, trait, *sm.* — ունենալ, avoir des relations, des rapports.

ՎԵՐԱԲՈՒՍՆԻԼ, renaître, *vn.*

ՎԵՐԱԳԱԼՈՒՍՏ, retour, *sm.*

ՎԵՐԱԳԱՆԳ (գանգը ծածկող մասունք), épicrâne, *sm.*

ՎԵՐԱԳՈՅՆ, ci-dessus, *adv.* || —, souverain, aine, supérieur, eure, suprême, *adj.* — կերպիւ, կերպով, supérieurement, *adv.*

ՎԵՐԱԳՈՎԵԼ, relouer, *va.*

ՎԵՐԱԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, supériorité, *sf.*

ՎԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նամակի), adresse, suscription, *sf.* Կ'ըսուի եւս Երեսագիր, Հասցէ։

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼ, retourner, *vn.*, s'en retourner, *vpr.*

ՎԵՐԱԴԱՐՁ, retour, *sm. Je songe à mon* —. || regrès, *sm.*

ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ (շրջումն բնական կամ սովորական կարգի բանից), anastrophe, *sf.* [*s.*

ՎԵՐԱԴԻՏՈՂ, inspecteur, trice,

ՎԵՐԱԴԻՐ, épithète, *sf.*; ad-

jectif, *sm.* — տարեթ, épacte, *sf.* *Par l'— on connaît l'âge de la lune.* [fier, *va.*

Վ.ԵՐԱԹՈՐԵԼ, cohober, recti

Վ.ԵՐԱԹՈՐՈՒԹ, } cohobation,

Վ.ԵՐԱԹՈՐՈՒԹՒՆ, } rectification, *sf.* [*adj.*

Վ.ԵՐԱՑԱԿԱՆ, réductif, ive,

Վ.ԵՐԱՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, réductibilité, *sf.*

Վ.ԻՐԱՑՆԵԼ, réduire, *va.* Թռուցիկ մր —, V. Թռուցիկ.

Վ.ԵՐԱՑՆԵԼԻ, réductible, *adj.*

Վ.ԵՐԱՑԻՉ, réductif, ive, *adj.*

Վ.ԵՐԱՑՈՒԱԼ([կերածը] վեր գալ. ՙխիւրդ+), revenir, *vn.* *L'ail* (—ը), *l'échalote revient.*

Վ.ԵՐԱՑՈՒՄ, exhalant, *adj. m.*

Վ.ԵՐԱՑՈՒԹԻՒՆ (ստամոքսի գոլորշոց վերելուցիւն. ՙխիւրդ), rapport, *sm.* *Un — aigre.* *L'ail* (—ը) *donne des —s, de fâcheux —s.* *Les raves causent des —s.* ‖ — (մարմինն ներսէն ելած գոլորշի. բուրումն. արտաշնչութիւն), exhalaison, *sf.* — *douce, agréable.* *Des —s fétides.* — (բուրելը [հոտ]. արձակելը [գոլորշի]), exhalation, *sf.*

Վ.ԵՐԱՑՆԱՆԻ, V. Վ.երածնիլ.

Վ.ԵՐԱՑՆԱՆՈՂ, V. Վ.երածնիչ.

Վ.ԵՐԱՑՆԵԱԼ, renaissant, ante, *adj.*

Վ.ԵՐԱՑՆԵԼ, régénérer, *va.* *Le baptême nous régénère en J.-C.*

Վ.ԵՐԱՑՆԻԼ, renaître, *vn.*, se régénérer, *vpr.*

Վ.ԵՐԱՑՆԻՉ (վերսիին ծնիչ), régénérateur, trice, *adj.* *Principe —.* ‖ — (մտրոգիչ), régénérateur, trice, *s.* *Lycurgue fut le — des mœurs à Lacédémone.*

Վ.ԵՐԱՑՆՈՒԹԻՒՆ, renaissance, régénération, palingénésie, *sf.*

Վ.ԵՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, } réduction,

Վ.ԵՐԱՑՈՒՄ, } *sf.*

Վ.ԵՐԱԿԱՆԳՆԵԼ, relever, redresser, *va.*

Վ.ԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ, } relève-

Վ.ԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄՆ, } ment, *sm.* ‖ renaissance, *sf.*

Վ.ԵՐԱԿԱՑՈՒ, inspecteur, trice, conservateur, trice, directeur, trice, *s.*; supérieur, préposé, garde, *sm.* Գլխաւոր —, promoteur, *sm.* — (եկեղեցւոյ), marguillier, *sm.* — եկեղեցիի սրմանի, surintendant, *sm.* Կին գլխաւոր —ի, surintendante, *sf.* — պարահաց, խաղողաց հատու, V. Պարահապետ. — դարձուորաց, contremaître, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Գործավար. — կարգել, préposer, *vn.*

Վ.ԵՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, inspection, *sf.* ‖ inspectorat, *sm.* Գլխաւոր —, surintendance, *sf.* — (եկեղեցւոյ), marguillerie, *sf.*

Վ.ԵՐԱԿԵՆՑԱԼԻԼ, renaître, *vn.*

Վ.ԵՐԱԿՆԴԵԼ, V. Վ.երակրել.

Վ.ԵՐԱԿՈՉԵԼ, appeler de nouveau, rappeler, *va.*

Վ.ԵՐԱԿՈՉՈՒՄ, } rappel, *sm.*

Վ.ԵՐԱԿՈՉՈՒՄՆ, } *Le — de l'exil.* *Son — à la cour.*

Վ.ԵՐԱՀԱՍ, imminent, ente, *adj.* *Une ruine imminente.* instant, ante, *adj.* *Le péril, le besoin est —.*

Վ.ԵՐԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ, imminence, *sf.* *L'— du péril.*

Վ.ԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵԼ, restituer, rétablir, *va.* [ble, *adj.*

Վ.ԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵԼԻ, restitua-

Վ.ԵՐԱՀԱՍՏԱՏԻԼ, se rétablir, *vpr.*

Վ.ԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, restitution, restauration, *sf.*, rétablissement, *sm.*

Վ.ԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒՄ, V. Վ.երահաստիլ.

Վ.ԵՐԱՀԱՐԿ, surtaxe, *sf.* *Payer la taxe et la —.*

ՎԵՐԱՀՍԿԵԼ, surveiller, *va.* — *des travaux. Il faut — sa conduite.* Կը գործածուի երբեմն իբրեւ *vn.* — *à tout ce qui se passe.*

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂ, surveillant, *sm.*

ՎԵՐԱՄԱՐՏԻԿ, revancheur, *sm.* — լինել, ըլլալ, revancher, *va.*

ՎԵՐԱՄԲԱՐՁ (տան բարձրագոյն դստիկոններն ելնելու մեքենայ), ascenseur, *sm.*

ՎԵՐԱՄԿՐՏԵԼ (վերստին մկրտել), rebaptiser ([illegible]), *va.* Հայերէն կ'ըսուի եւ վերակնքել։

ՎԵՐԱՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ (վերստին մկրտութիւն), rebaptisation, *sf.*

ՎԵՐԱՅ. Ի —, dessus, par-dessus, au-dessus, *adv.* || sur, au-dessus de, *prép.* Կալ ի վերայ, ի վերայ կալ, découvrir, *va.* V. Եւ վրայ։

ՎԵՐԱՆԱԼ, s'élever, *vpr.*, monter, *vn.*

ՎԵՐԱՆԿՈՒՄ, ՎԵՐԱՆԿՈՒՄՆ (դարձեալ անկումն), rechute, *sf.*

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԵԼ, renouveler, restaurer, régénérer, *va.*

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ, ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ, restaurateur, trice, régénérateur, trice, *s.*

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ, ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ, ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄՆ, restauration, régénération, *sf.*

ՎԵՐԱՆՈՑ, paletot, *sm.*

ՎԵՐԱՇԻՆԵԼ, reconstruire, réédifier, *va.*

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, reconstruction, réédification, *sf.*

ՎԵՐԱՊԱՀԵԼ, réserver, *va.* Իրեն —, se réserver, *vpr.*

ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄ, ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄՆ, réserve, *sf.*

ՎԵՐԱՊԱՏՈՒԵԼԻ, révérend, *adj. m.* — հայր, — père.

ՎԵՐԱՊԱՏՈՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, révérence, *sf.*

ՎԵՐԱՏԵՍՈՒՉ, provéditeur, *sm.* — *de la santé.* — (վարժարանի), principal, *sm. Le père* —. — համալսարանի, grand maître de l'université.

ՎԵՐԱՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ (վարժարանի), principalité, *sf.*

ՎԵՐԱՐԿՈՒ, manteau, surtout, pardessus, *sm.* Կայսերական —, manteau impérial. Երկայն — (կառավարի, ձիապանի), V. Սուկան(2)։ — (անկողնոյ), V. Վերմակ։

ՎԵՐԱՑԱԲԱՐ, abstractivement, *adv.*

ՎԵՐԱՑԱԿԱՆ, abstractif, ive, *adj.*

ՎԵՐԱՑԵԱԼ, abstrait, aite, *adj.* — թիւ, V. Թիւ։ — անուն (ինչպէս՝ սպիտակութիւն), abstrait, *sm.*

ՎԵՐԱՑԵԼԱԲԱՐ, abstraitement, *adv.*

ՎԵՐԱՑՈՒՄ, ՎԵՐԱՑՈՒՄՆ, élévation, abstraction, sublimation, *sf.*, lever-Dieu, *sm.*

ՎԵՐԱՑՈՒՆԵԼ, élever, *va.* || sublimer, *va.*

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ (փոխումն Սրբոյ կուսին յերկինս), assomption, *sf. L'— de la sainte Vierge.* Տօն Վերափոխման, Assomption, *sf. L'Assomption est le quinze d'août.* Նկար, պատկեր Վերափոխման, Assomption, *sf. L'Assomption du Titien.*

ՎԵՐԵԼԱԿ ([illegible]), ascendant, ante, *adj.*

ՎԵՐԵԼԱԿԱՆ, ascensionnel, elle, *adj.* — զօրութիւն, ոյժ, force ascensionnelle. — զանազանութիւն, différence ascensionnelle.

ՎԵՐԵԼՈՒԹԻՒՆ, ՎԵՐԵԼՔ ([illegible]), ascension, *sf.*

ՎԵՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, épode, *sf.* || palinod, *sm.*

ՎԵՐԵՐԵՒՈՒԹԻՒՆ (արտաքին տեսիլ), apparence, *sf.*

ՎԵՐԸՆԾԱՅՈՒԹԻՒՆ, promotion, *sf.* [mer, *va.*

ՎԵՐԸՆՏՐԵԼ, réélire, renom-

ՎԵՐԸՆՏՐԵԼԻ, rééligible, *adj.*

ՎԵՐԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ, réélection, *sf.*

ՎԵՐԹԹՈՒԱԾՆԱՅ (ըստ տարրագիտաց [chimiste]), peroxyde, *sm.* — *de fer, de manganèse.*

ՎԵՐԻՆ, haut, *m.* haute, *f.*, supérieur, eure, *adj.* — Եգիպտոս, la haute Égypte. — երեսաց, superficiel, elle, *adj.* ի — երեսս (երեսանց), superficiellement, *adv.* ի — կողմանն, en haut de, *prép.*

ՎԵՐԻՎԵՐՈՅ, superficiel, elle, *adj. Un travail* —. || superficiellement, *adv. Il ne sait ces choses que* —.

ՎԵՐԼՈՒԾԱԲԱՐ, analytiquement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի եւ վերլուծօրէն. [*adj.*

ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ, analytique,

ՎԵՐԼՈՒԾԵԼ, analyser, *va.*

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, analyse, *sf.*

ՎԵՐԼՈՒԾՕՐԷՆ, analytiquement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ վերլուծաբար.

ՎԵՐԾԱՆԵԼ, lire, *va.*

ՎԵՐԾԱՆՈՂ, lecteur, trice, *s. Cet ouvrage a peu de* —*s.* V. Գրակարդաց. [sance, *sf.*

ՎԵՐԿԵՆՑԱՂՈՒԹԻՒՆ, renais-

ՎԵՐՄԱԿ (Եօրղան), couverture, *sf.* Չինուորաց բրդեայ —, couverte, *sf.* Ոտից —, couvre-pied (*pl.* des *couvre-pieds*), *sm.*

ՎԵՐՄԱԿԱՎԱՃԱՌ (Եօրղանճը), marchand de couvertures de lit, couverturier, *sm.*

ՎԵՐՄԱԿԱԳՈՐԾ (Եօրղանճը), fabricant de couvertures de lit, couverturier, *sm.*

ՎԵՐՆԱԲԵՐԴ, acropole, *sf.*

ՎԵՐՆԱԳԻՐ, titre, intitulé, *sm.*, intitulation, *sf.* — (շէնքի վրայ), épigraphe, *sf.* — դնել, V. վերնագրել. [*adj.*

ՎԵՐՆԱԳՈՅՆ, supérieur, eure,

ՎԵՐՆԱԳՐԵԼ, intituler, *va.*

ՎԵՐՆԱԴՈՒՌՆ (Քէփէնք), trappe, *Lever, ouvrir la* —. *La — était ouverte, il tomba dans la cave.* || — (ծակ կամ բերան վերնայարկն), trappe, *sf. Monter dans un grenier par la* —.

ՎԵՐՆԱԶԳԵՍՏ, paletot, *sm.*

ՎԵՐՆԱԹԱՆԳ (ձիու քամքի լայն քօնգ), surfaix, *sm.*

ՎԵՐՆԱԼ, se lever, *vpr.* Վարագոյրը կը վերնայ (կը բացուի), le rideau se lève.

ՎԵՐՆԱԽԱՐԻՍԽ, tailloir, abaque, *sm.*

ՎԵՐՆԱՁԵՌՆ (դաստակի եւ մատանց միջոցեղն եղող մասն), métacarpe, *sm.*

ՎԵՐՆԱՁԵՌՆԱՅԻՆ (ոսկերք), métacarpien, ienne, *adj.*

ՎԵՐՆԱՄՈՐԹ (վերին մորթ մարմնոյ), épiderme, *sm. Cet homme a l'— sensible.* peau, *sf. Cette maladie lui a fait faire — neuve.*

ՎԵՐՆԱՏԱՐԿ, grenier, *sm. Mettre de vieux meubles au* —.

ՎԵՐՆԱՏՈՒՆ, étage supérieur, *sm.*, tribune, *sf. La — des musiciens est mal placée. Il entendit la messe dans la* —. galerie, *sf.* || cénacle, *sm.* || belvéder, belvédère, *sm. J'ai chez moi un — d'où je vois deux lieues à la ronde.* — (քաստր), paradis, colombier, poulailler, *sm.* — աղաւնեաց, colombier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Աղաւնետուն, Աղաւնոց.

ՎԵՐՆՈՅ, épileptique, *adj. Cette personne est* —. || —, épileptique, *s.* [լբեան.

ՎԵՐՆՈՏԱԿԱՆ, V. Վերնոտա-

ՎԵՐՆՈՏՈՒԹԵԱՆ, épileptique, *adj. Convulsions* —*s.*

ՎԵՐՆՈՑՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), mal caduc, *sm.*, épilepsie, *sf.*

ՎԵՐՈՅ. Ի —, dessus, par-dessus, au dessus, *adv.* || sur, *prép.* Ի —, ի — կողմանէ, en dessus, *adv.*

ՎԵՐՈՅԳՐԵԱԼ, écrit ci-dessus, susdit, ite ([illegible], կամ [illegible]), susnommé, ée ([illegible]), *adj.*

ՎԵՐՈՅԻՇԵԱԼ, susdit, ite ([illegible], կամ [illegible]), susnommé, ée ([illegible]), *adj.*

ՎԵՐՈՒՍՏ. Ի —, en haut, *adv.* Ի վերուստ մինչեւ ի խոնարհ, ի վերուստ ի խոնարհ, վերուստ ի վայր, du կամ de haut en bas. Անդուստ ի վերուստ, dès le principe. Ուղիղ ի վերուստ (ուղղորդ), perpendiculairement, *adv.* *Une ligne qui tombe — sur une autre.* Ուղղաձիգ վերուստ ի վայր (ուղղահայեաց), perpendiculaire, *adj.* *Ligne —.*

ՎԵՐՋ, fin, terminaison, *sf.*, bout, *sm.* Ի — է, ի — ոյ, enfin, après tout. Մինչեւ —, jusqu'à la fin, jusqu'au bout. — տալ, finir, *v. a.* et *n.*, terminer, *va.* — տալ (ժողովոյ), lever, *va.* —ը բերել, finir, *vn.*, venir à bout de.

ՎԵՐՋԱԲԱՆ, postface, *sf.* — (ատենախօսութեան, ճառգի), péroraison, *sf.* *Les —s de Bossuet sont admirables.* V. Վերջաբանութիւն.

ՎԵՐՋԱԴՐԱԿԱՆ, paragogique, *adj.* *Une lettre —.*

ՎԵՐՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, paragoge, *sf.* *Dans* jusques, *l's est une — qu'on se permet quand l'euphonie ou la mesure le demande.*

ՎԵՐՋԱԼՈՅՍ, crépuscule, *sm.* Կ'ըսուի եւս Մթնշաղ.

ՎԵՐՋԱԾԻՆ, puîné, ée, *adj.* *Fils —. C'est mon frère —.* cadet, ette, *adj.* — (կամ կրտսեր) եղբայր, քոյր, puîné, ée, *s.* V. եւ Ցետածին, կրտսեր.

ՎԵՐՋԱՄՆԱՑ, survivant, ante, *adj.* et *s.*

ՎԵՐՋԱՄՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, survie, *sf.*

ՎԵՐՋԱՆԱԼ, prendre fin, finir, *vn.*, se finir, se terminer, *vpr.*

ՎԵՐՋԱՊԱՀ ԳՈՒՆԴ, **ՎԵՐՋԱՊԱՀՔ**, arrière-garde (*pl.* des *arrière-gardes*), *sf.*

ՎԵՐՋԱՊԷՍ, enfin, finalement, à la fin, en fin de compte ([illegible]), au bout du compte, somme toute, en somme, finir par . . . Վերջապէս ամուսնացաւ եօթանասուն տարու հասակին մէջ, il a fini par se marier à l'âge de soixante-dix ans. Եւ վերջին պատառը բերանը, վերջապէս քնացաւ, V. Պատառ.

ՎԵՐՋԱՏԱՆՋ (ոտանաւորի չափ մը), anapeste, antidactyle, *sm.*

ՎԵՐՋԱՏԱՆՋԱԿԱՆ, anapestique, *adj.* *Vers —.*

ՎԵՐՋԱՑՈՒՆԵԼ, finir, achever, terminer, *va.*

ՎԵՐՋԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, V. Վերջ. — (անուանց, բառից), terminaison, désinence, *sf.*

ՎԵՐՋԸՆԹԵՐ, avant-dernier, ière (*pl.* des *avant-derniers, ières*), pénultième, *adj.* — վանկ (բառի), pénultième, *sf.*

ՎԵՐՋԻՆ, dernier, ière, ultérieur, eure, extrême, *adj.*

ՎԵՐՋՈՏԻԼ, rétrograder, *vn.* *L'armée a été obligée de —.*

ՎԵՐՍԿՍԻԼ, commencer de nouveau, recommencer, *va.*, se remettre à, *vpr.*

ՎԵՐՍԿՍՈՂ, recommenceur, euse, *s.*

ՎԵՐՍԿՍՈՒՄՆ, recommencement, *sm.*

ՎԵՐՍՏ (Ռուսաստանի մէջ համրու չափ մը. [illegible]), verste, *sf.* *La — vaut 1 kilomètre et 67 mètres.*

Վերստեաց, susnommé, ée (-ի-ն-ե-ի), *adj. Le tuteur* —. Կ'պահի եւս վերոյգրեալ, վերոյիշեալ։

Վերստին, de nouveau, *adv.*

Վերստնական (բանաստեղծութիւն), épigrammatique, *adj.*

Վերստնագող (վերստնութիւն յօրինող, շինող), épigrammatiste, *sm.*

Վերստնութիւն (համառօտ բանաստեղծութիւն մը, որ ցնծութեաց. իսկ որ առեալ համառօտ բանաստեղծութիւն որ կ'ատտրի կծու կամ ծիծաղեցուցիչ բանի), épigramme, *sf. Il y a peu de sel dans cette* —. Ցնծալի, անպիտան —, une méchante —. Կծու, կսկծեցուցիչ —, une — méchante.

Վերցնել, élever, lever, porter, *va.* || ôter, enlever, *va.* || soutenir, souffrir, *va.* Գինի —, porter bien son vin, soutenir le vin. Զարդը —, déparer, *va.* Վեր —, lever, *va.* Վեր — (թեւը), hausser, *va.* Ուսերը վեր — (արհամարհութեան համար), hausser les épaules. Փեշերը վեր —, lever sa robe. V. եւ փեշ • Գինի մը —, soulever, *va.* Կատակ —, entendre plaisanterie, entendre bien la plaisanterie.

Վերքլորիոր, perchlolure (ի-ո-ի-ո-), *sm. Le — de fer.*

Վեց, six (-ի) ձայնաւորի կամ անձայն հի հետ. *Six* [-ի] *ans. Six* [-ի] *hommes.* -ի- խօսքին վերջը կամ իբր գոյական. *Nous étions six* [-ի]. *Un six* [-ի-] *de cœur.* -ի բաղաձայնի առջեւ. *Six* [-ի] *chevaux), adj. num. card.* Երկին — (-ի- յ), sonnez, *sm.* — (վեց թիւն), six, *sm. Le produit de — multiplié par deux.*

Վեցականգ, V. Վեցանկիւնի։

Վեցանկիւն (եռանգաւոյտ), hexacorde, *adj.* et *sm.*

Վեցամեայ, de six ans; âgé de six ans, *adj.*

Վեցամսեայ, de six. mois; âgé de six mois; semestriel, elle, semi-annuel, elle, *adj.* — միջոց, ժամանակ, semestre, *sm.* — պատճառ, semestre, *sm.*

Վեցանիստ, hexaèdre (եւ-ի-ր-ը), *adj. Prisme* —. Պարմիդ —, hexaèdre, *sm.*

Վեցանկիւն. Քեւ —, hexagone, *sm. Un — régulier.*

Վեցանկիւնի, hexagonal, ale, *adj. Terrain* —. *Figure, pyramide hexagonale.* hexagone, *adj. Un bassin, une figure* —.

Վեցաչափ, hexamètre, *adj.* — տող, hexamètre, *sm. Ce poème est en* —*s.*

Վեցասիւն (շինուած), hexastyle, *adj.*

Վեցատերեւ, hexaphylle, *adj.*

Վեցաձագ, sixette, *sf.*

Վեցեակ (վեցնոց), six, *sm.* Զոյգ — (-ի- յ), sonnez, *sm.*

Վեցնոց, six, *sm.*

Վեցերորդ, six, sixième, *adj.* || —, — անգամ, sixièmement, *adj.* — մասն, le sixième, *sm.* — ը, six, *sm. Le — du mois.* sixième, *sm. Le — de janvier.* Քայլ լաւագոյն է քան *Le six janvier.* — դաս (աւակերաց ի դպրոցս), sixième, *sf.*

Վեցհեանգ, V. Վեցորհնակ։

Վեցիցս (վեց անգամ), six fois, *adv.*

Վեցհազար, six mille.

Վեցհարիւր, six cents.

Վեցպատիկ, sextuple, *adj.* —ը, le sextuple, *sm.* — ընել, V. Վեցպատկել։

Վեցպատկել (վեցպատիկ ընել), sextupler, *va.*

Վեցոտանի, hexamètre, *adj.*

ՎԵՑՈՏԱՆԵԱՆ, hexamètre, *adj*.

ՎԵՑԱՌՆԵԱՑ (տունկ), hexandre, *adj*. [drie, *sf*.

ՎԵՑԱՌՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, hexandrie, *sf*.

ՎԵՑՎԱՆԿԵԱՆ (բառ), hexasyllabe, *adj*.

ՎԵՑՏԵՐԵՒԵԱՆ (բաժակ [calice] տնկոց), hexaphylle, *adj*. Հայերէն կ'ըսուի եւ վեցատերեւ։

ՎԵՑՕՐԵԱՑ, de six jours, *adj*. || hexaméron (Եկեղեցի), *sm*. *L'Hexaméron de saint Basile*.

ՎԵՑՕՐԻՆԱԿՔ, hexaples, *smp*. Հայերէն կ'ըսուի եւ վեցիցեանք։

ՎՋԱՆՈՑ, cravate, *sf*. Հայերէն կ'ըսուի եւ փողպատ, փողնոց։

ՎՋԱՆՈՒՏ, impatient de. — *du joug, du frein*.

ՎՋԵՆԱԿՔ, dommages et intérêts, dommages-intérêts.

ՎՋԿԱՊ, cravate, *sf*.

ՎՋՆՈՑ, col, *sm*.

ՎԷԳ (աշըք), osselets, *smp*. *Jouer aux —s. Les tabletiers font des osselets d'ivoire*. astragale, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի եւ Լիզֆ, Ցոզի, Ցոյզ, Ճան։

ՎԷՃ, discussion, dispute, contestation, contention, controverse, *sf*., différend, *sm*. Սաստիկ —, tempête, *sf*. — ընել, V. Վիճել։ — յարուցանել, հանել, soulever une contestation. Այս երբեմն պատճառ, տեղի, առիթ կուտայ վիճի, cela donne quelquefois sujet, lieu, occasion à une dispute.

ՎԷՄ, pierre, roche, *sf*. — անկեան, pierre angulaire.

ՎԷՍ (Թէթէզ), bourru, ue, humoriste (Խամբահըր), *adj*.

ՎԷՏ, V. Ալիք։ — —, ondé, ée, ondulé, ée, onduleux, euse, *adj*. — — ծածանումն, ondoiement, *sm*., ondulation, *sf*. — — ծփեալ, ondoyant, ante, *adj*. — — ծփիլ, ծածանիլ, ondoyer, *vn*.

ՎԷՐ, } plaie, blessure, lé-
ՎԷՐՔ, } sion, *sf*. Օրհասական —, blessure, mortelle. Թեթեւ —, plaie légère, égratignure, *sf*. Մորթի թեթեւ —, excoriation, *sf*. Հինցած —, V. կեղ։ կարկինոս վէր, V. Սարաստն, Խոյխեցքեր։ — պատճառել, զոյացուցանել, ulcérer, *va*. [pir, *vn*.

ՎԸՆՎԸՆԱԼ, japper, glapir, *vn*.

1. **ՎԻԳ**, force, aide, *sf*.

2. **ՎԻԳ** (անգլական), whig, (Ինկ. բառ անգղիերէն), *adj*. *Un ministère* —.|| — (անգլական [յԱնգղիա]), whig, *sm*.

ՎԻԳՆ (տունկ մ'է. Պագլա Բագլա), vesce (Ֆիկ), *sf*. *Un fagot, une botte de* —. — սեաւ, — վայրի, ers (Եռ), *sm*. || — (ունդ վզին. Պագլա Քօքուշու), vesce, *sf*. *Donner de la — à la volaille*.

ՎԻԶ, cou, col, *sm*. — (ձիու, հեու), garrot, *sm*. — (նեղաբերան անօթի), goulot, *sm*. —ը տընկել, tendre le cou.

ՎԻԹ (տեսակ մը ճիկերէ [bête fauve]. Ճէյլան), gazelle, *sf*. V. Խւայծեամն։

ՎԻԹԽԱՐԻ, colossal, ale, *adj*. *Statue colossale*. gigantesque, *adj*. Այր, պատկեր —, colosse, *sm*.

1. **ՎԻԺԱԿ** (առջմ բերածին), avorton, *sm*. V. Վիժեալ։

2. **ՎԻԺԱԿ** (այր կարճահասակ եւ տարաշեռ), avorton, *sm*.

3. **ՎԻԺԱԿ** (տունկ կամ պտուղ վտիտ, ապազուն, տհաս), avorton, *sm*.

1. **ՎԻԺԱԿ** (զարդ տեսլարանի բատերաց), décor, *sm*.

2. **ՎԻԺԱԿ** (առահակ. օթոց), tenture, *sf*. *Une fort belle — de tapisserie*.

ՎԻԺԱԿԱԿԱԼ, porte-tapisserie (*pl*. des *porte-tapisserie*), *sm*.

ՎԻԺԱՆՔ, V. Վիժումն։

ՎԻԺԵԱԼ, avorté, ée, *adj*.

ՎԻԺԵԼ, avorter, faire une fausse couche.

ՎԻԺՈՒՄ, } avortement, *sm.*
ՎԻԺՈՒՄՆ, }

ՎԻԿՈՒՆԱՑ, V. Ուղտամամփի, Մալուղս։

ՎԻԿՏՈՐԻԱ (տեսակ մը չորեք-անուեան բաց կառք), victoria, *sf.*

ՎԻՀ, gouffre, précipice, *sm.*, fosse, *sf.* Կորստեան —, gouffre, *sm.* Հրաշունչ —, V. Հրաբուղխ։

ՎԻՃԱԲԱՆԱԿԱՆ, polémique, *adj. Ouvrage —.*

ՎԻՃԱԲԱՆԱՍԷՐ, disputailleur, euse, *s.*

ՎԻՃԱԲԱՆԵԼ, discuter, *va.*, disputer, *vn.*

ՎԻՃԱԲԱՆԵԼԻ, discutable, *adj.*

ՎԻՃԱԲԱՆԻԼ, V. Վիճաբանել։

ՎԻՃԱԲԱՆՈՂ, polémiste, *sm.*

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, discussion, disputation, dispute, *sf.*, débats, *smp.* Գրաւոր —, polémique, *sf. La — littéraire.* Վիճաբանութեան մտնել, descendre dans l'arène.

ՎԻՃԱԿ, sort, état, *sm.*, position, situation, *sf.* || sort, *sm.*, destinée, *sf.* || sort, suffrage, *sm.*, voix, *sf.* || lot, *sm.*, portion, *sf.*, partage, *sm.* || loterie, *sf.*, lot, *sm.* || fief (ֆիէֆ), *sm.*, terre, *sf.*, département, *sm.* || condition, fortune, *sf.*, rang, emploi, *sm.*, profession, *sf.* || clergé, *sm.* — եպիսկոպոսի, V. Թեմ։ — իշխանութեան (գաւառի), district (տիստրիքթ. բաց այլոց կը հնչուի եւս տիստրիքթ, տիստրիք), *sm.* Ամուսնական —, ménage, *sm.* Անկայուն —, inconstance, *sf.* Եկեղեցական —, soutane, *sf.* Ներկայ իրաց —, actualité, *sf.* Պաշարման —, état de siège. Ի —ի լինել, ըլլալ, être en état de, être à même de. Ի շարժուն — դնել, շարժուն կամ պատերազմական —ի մէջ դնել (զօրքը), mobiliser, *va.* Առջի —ին դառնալ, revenir, *vn.* Յոռի —է մ'իյնալ ի յոռեգոյնն, tomber de ruine en ruine. — ձգել, voter, aller aux voix, tirer au sort. —ի դնել, mettre à la կամ en loterie. —է վաստըկիլ, շահիլ, gagner à la loterie. —ն հանել, tirer la loterie.

ՎԻՃԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, cléronomie, *sf.*

ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ, statisticien, *sm.*

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ, statistique, *adj.*

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՂ, statisticien, *sm.*

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, statistique, *sf.*

ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ, loto, *sm. Jouer au —.*

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, loterie, tombola (*pl.* des *tombolas*), *sf.*

ՎԻՃԱԿԱՆ, disputable, *adj.*

ՎԻՃԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, sort, *sm.*

ՎԻՃԱԿԸՆԿԷՑՈՒԹԻՒՆ, cléromancie, *sf.*

ՎԻՃԱԿԻԼ, échoir, tomber, *vn.* Աղէկ թիւր վիճակեցաւ (ինկաւ) ինծի, j'ai attrapé le bon numéro.

ՎԻՃԱՍԷՐ, pointilleux, euse, contentieux, euse, *adj.* || ferrailleur, *sm.*

ՎԻՃԵԼ, disputer, contester, *vn.*, discuter, débattre, avoir à démêler, *va.*, controverser, *v. a.* et *n.* Սաստիկ —, ferrailler, *vn.* Բանի մը վրայ —, disputer sur quelque chose. *Sur quoi les hommes disputent-ils?* Չնչին բաներու համար —, contester sur des minuties, pointiller, *vn.* Սէտպ երկայն բարակ —, disputailler, *vn.*

ՎԻՃՄՈՒՆՔ, débats, *smp.*

ՎԻՃՈՂ, disputeur, euse, contestant, ante, *adj.* || disputeur, euse, *s.*, disputant, *sm.* Չնչին բանի վրայ —, chicaneur, euse, *s.*

Վիճաւոր, **Վիճաւորչ**, contestation, contestе, contention, disputation, controverse, *sf.*, différend, *sm.*

Վիմագիր, V. **Վիմագրող**.

Վիմագրական, lithographique, *adj. Imprimerie, pierre, encre —.*

Վիմագրատուն, lithographie, *sf. Établir une —.*

Վիմագրել, lithographier, *va.*

Վիմագրող, lithographe, *sm.* Ի՛րսուի եւս **Վիմագիր**.

Վիմագրութիւն, lithographie, *sf. La — est une invention de la fin du dix-huitième siècle.* || — (օրինակ, պատկեր դրուածեալ վիմագրութեամբ), lithographie, *sf. Collection de —s.*

Վիմատանել, pétrifier, *va.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ. **Քարացուցնել**.

Վիմատանիլ, se pétrifier, *vpr.* Ի՛րսուի եւս **Քարանալ**. [*adj.*

Վիմատանելի, pétrifiant, ante,

Վիմուտ, basse, *sf.*

Վիմուտք, chaîne de roches à fleur d'eau, récif, *sm.* Ի՛ր գրուի եւս Rescif կամ ressif.

Վին (յատուկ նուագարան մը. ---. ---), luth (լիւթ), *sm. Jouer du —. La guitare a remplacé le —.*

1. **Վիշապ** (առասպելեալ գազան), dragon, *sm. Le — qui gardait le jardin des Hespérides.*

2. **Վիշապ** } (սա-
Վիշապ անդունդեան } տանայ [բոս աստուածեղէն գրոց]), le serpent կամ le dragon infernal (le démon), *sm.*

3. **Վիշապ** (կին դժուարաբարոյ, գայլոս. խարամանի), dragon, *sm. Cette femme est un vrai —.*

4. **Վիշապ** (մանուկ սահակ), dragon, *sm. C'est un vrai —, un petit —.*

5. **Վիշապ** (հատասեղութիւն մը հիւսիսային կիսագնդին), dragon, *sm.*

6. **Վիշապ** (---), trombe, *sf.*, siphon, typhon, *sm.* V. եւ **Սիփոն** (2).

Վիշապազօր (վիշապաեան զինուոր), dragon, *sm.* Գրքոյկ **Վիշապաց** —ից, colonel de —s. V. եւ **Վիշապաեան**. [*sm.*

Վիշապանման, dragonnier,

1. **Վիշապանոց**, dragonneau, *sm.*

2. **Վիշապանոց** (---), jouet d'enfant, cerf volant (---), *pl.* des *cerfs-volants*), *sm.*

Վիշապակրաց, kahouanne, *sf.*

Վիշապազօրութիւն, V. **Վիշապանման**.

Վիշապեան (---), dragon, *sm. Le casque d'un —.*

Վիշտ, affliction, peine, souffrance, tribulation, *sf.*, désagrément, *sm.*, douleur, *sf.* — պատճառել, donner du chagrin, causer de la peine. **Այս մարդուն** — պատճառեցիք, vous avez causé de la peine à cet homme.

Վիպասան, conteur, euse, *s.*

Վիպասանք, nouvelle, *sf.* Ի՛րսուի եւս **Զրոյց**, **Նորավէպ**.

Վիպական, romantique, *adj. Auteur, poésie —.* — մատենագրութիւն, romantique, *sm. Le — est un genre nouveau.* V. **Վիպասանութիւն**. — մատենագիր, բանաստեղծ, auteur, poète romantique, կամ սոսկ romantique, *sm. Les classiques et les romantiques.*

Վիպականութիւն (վիպական մատենագրութիւն), romantisme, *sm.* V. **Վիպական** մատենագրութիւն (**Վիպասան**).

Վիպասանութ, conteur, euse, *s. Les —s orientaux.*

Վիպասան, auteur de romans, romancier, ière, *s. Les vieux —s. Le Sage est un admirable —.* con-

teur, euse. *s. Les —s orientaux.*

ՎԻՊԱՍԱՆԱԿԱՆ, romanesque, *adj. Des idées —s.* romantique, *adj. Aspect, site —.* — օրինակաւ, romanesquement, *adv.*

ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, roman, *sm. Le — de la Rose. La lecture des —s lui avait exalté l'imagination.* — Յամմաոս, V. Զրոյց, Նորավէպ, Վիպակ։ || — (նորօրինակ, նորանուած դէպք), roman, *sm. Sa vie est un —.*

ՎԻՊԵԼ, conter, *va.*

ՎԻՏԱԿ (պաղպաջուն կերպաս, պաստառ), moire, *sf. — de soie, de laine.*

ՎԻՐԱԲՈՅԺ (բժիշկ վիրաց. Տէր-Ճ), chirurgien, *sm.* Երկրորդ — (զնդի զօրաց), aide-major (*pl.* des *aides-majors*), *sm.*

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ, chirurgical, ale (*pl. chirurgicaux*), *adj. Opération chirurgicale. Instruments chirurgicaux.*

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱՊԵՏ (զնդի զօրաց), chirurgien-major, *sm.* [*sf.*

ՎԻՐԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, chirurgie,

ՎԻՐԱՉՆԻՆ ԳՈՐԾԻ, V. Վիրաչափ գործի։

ՎԻՐԱԾՈՒԾ (ծծիչ վիրաց), suceur, *sm.*

ՎԻՐԱՀԱՏ, opérateur, trice, *s. Un habile —. — pour la pierre.*

ՎԻՐԱՀԱՏԱԿԱՆ, opératoire, *adj. Médecine —.*

ՎԻՐԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, opération, *sf. L'— césarienne. Une — laborieuse, délicate.*

ՎԻՐԱՉԱՓ ԳՈՐԾԻ, sonde, *sf. — pleine, creuse. Une — pour la pierre, pour les plaies.* éprouvette, *sf.* Վիրաչափ գործեաւ զննել, sonder, *va. — un homme pour savoir s'il a une pierre dans la vessie. — une plaie.*

ՎԻՐԱՊ (Էշ-ուր Էշ-ղ-ո-), oubliettes, *sfp.*, fosse, *sf.*

ՎԻՐԱՒՈՐ, blessé, ée, navré, ée, *adj.* || blessé, ée, *s.*

ՎԻՐԱՒՈՐԵԼ, blesser, ulcérer, navrer, léser, *va.* || offenser, *va.* — սրով, դաշունիւ, percer, *va.* Խոր կերպիւ —, navrer, *va.* Մահու չափ —, blesser à mort. Ինքզինք —, V. Վիրաւորուիլ։

ՎԻՐԱՒՈՐԻԼ, V. Վիրաւորուիլ։

ՎԻՐԱՒՈՐԻՉ, blessant, ante, *adj.* [blesser, *vpr.*

ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԻԼ, être blessé, se

ՎԻՐԳԱՀԱՆ, bombarde, *sf.*

ՎԼԻՏԵԼ, V. Ծփմել, Ծմել։

ՎԽՏԱԼ, grouiller, fourmiller, *vn.*

ՎԽՏՈՒՄ } (վխտալը), four-
ՎԽՏՈՒՄՆ } millement, *sm.*

1\. **ՎԿԱՅ** (ւ-Հէ-), témoin, *sm.* Սուտ —, faux —. Անբաւբասր, անխօս —, — muet. — անմեղադրական, — irréprochable. Ակնատես —, — oculaire. Ականջալուր —, — auriculaire. Վաւերական, կաւատ կերած վկաներ, des —s attitrés. Բոլոր պաշտպան —ք, —s à décharge. Ամբաստանիչ, պաշտօնիչ —ք, —s à charge. — լինել, ըլլալ, être —, faire foi. — կոչել, invoquer կամ citer comme —, attester, *va.* — է ինձ Աստուած, Dieu m'est —, m'en est —. Հաւատիս —, ma foi, par ma foi.

2\. **ՎԿԱՅ** (ւ-Հէ-), V. Մարտիրոս։

ՎԿԱՅԱԲԱՆ, martyrologiste, *sm.*

ՎԿԱՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՔ, martyrologe, *sm. Le Martyrologe romain.*

ՎԿԱՅԱԳԻՐ, certificat, diplôme, extrait, *sm.*, attestation, *sf.* — խոստովանութեան, հաղորդութեան, billet de confession.

ՎԿԱՅԱԿԱՆ, testimonial, ale (*pl. testimoniaux*), *adj. Preuve testimoniale.* V. Վկայագիր։

վկայել, témoigner, *vn.*, attester, faire foi, *va.* Բարի —, décharger, *va. Ils l'avaient chargé d'abord, mais ensuite ils l'ont déchargé.* — մէկուն դէմ, témoigner contre quelqu'un, charger, *va.* — ճշմարտութեան, rendre témoignage de la vérité. Իւր վրայօք —, se confesser, *vpr.*

վկայութիւն, témoignage, témoin, *sm.* || aveu, *sm.* || attestation, *sf.* || allégation, citation, *sf.*, passage, *sm. Il y a dans ce livre un beau passage. Citer, expliquer un passage.* — (սեռ. ական. վկայից), déposition, *sf.* Բարի — (վկայութիւն ի նպաստ մեղսասացին), décharge, *sf. Il n'a rien dit à la — de l'accusé.* Դէմ —, charge, *sf. Ce fait constitue une — très grave contre le prévenu.* — բերել, citer, *va.* — դնել, témoigner, *va.* — *en justice.* — տալ, rendre témoignage, témoigner, *va.* — տալ (սեռ. ական. վկայի), V. Ջրոյց տալ (ջրոցս)։ Տալ — ճշմարտութեան (վճռարել զճշմարտութիւն), rendre témoignage à la vérité.

վկայասէր, martyre, *sf.* Սուրբն Հռիփսիմէ, նոյն եւ —, sainte Rhipsimé, vierge et —.

վհատ, découragé, ée, abattu, ue, *adj.*

վհատել, V. վհատեցուցանել։

վհատեցուցանել, décourager, abattre, abassourdir, *va.*

վհատեցուցիչ, décourageant, ante, *adj.*

վհատիլ, se décourager, s'abattre, perdre courage.

վհատութիւն, découragement, abattement, *sm.*

վհուկութիւն (ֆ—լ̈ըէ), divination, *sf.*

վհուկ (ֆ—լ̈ը), divineur, *sm.* — կին, divineresse, pythonisse, *sf.*

վճարագիր (մասին վճռատկութեան), prière, *sf.*

վճարել, payer (բեւեռ), acquitter, compter (ֆոյտ), rembourser, *va.* Կտրոյցապէս —, solder, *va.* Ջուխտ ծախքն —, payer d'avance le port d'un envoie, affranchir, *va.* Վճարեալ է վասն իմ (բանս լսցիցէ), c'est fait de moi. "*Mentor m'abandonne, c'est fait de moi.*,, *FÉN. Tél. VII.*

վճարելի, remboursable, *adj. Cette rente est — dans dix ans.*

վճարող, payant, ante (բեւեռ), *adj.* || payeur, euse, *s.*, payant, *sm.*

վճարուիլ, se payer, *vpr.*

վճարութիւն, } payement, paie-
վճարումն, } ment կամ paiement (բեւեռ. պատուճաց եւ բեւեռ), *sm. Exiger le — d'une dette. Le jour du —.* remboursement, *sm. Ce — est exigible.* — պարտուց, acquittement, amortissement, *sm.*

վճիռ, sentence, *sf.*, arrêt, arrêté, jugement, acte, *sm.*, décision, définition, *sf.*, décret, *sm.* || sentence, maxime, *sf.*, aphorisme, *sm.* — դատապարտութեան, condamnation (ֆոյտ), *sf.* — անյանգստութեան, bill d'indemnité. — հաստատութեան (օրինաց), sanction, *sf.* — մահու, arrêt կամ sentence de mort. Նախապատուց —, préjugé, *sm.* — կարել, sentencier, juger, prononcer, *va.* — տալ, prononcer, décider, *va.*

վճիտ, clair, aire, limpide, pur, *m.* pure, *f. adj.*

վճռաբար, décisivement, péremptoirement, sentencieusement, *adv.*

վճռաբան, procès-verbal (*pl.* des *procès-verbaux*), *sm.*

ՎՃՌԱԿԱՆ, décisif, ive, péremptoire, aphoristique, tranchant, ante, *adj.*

ՎՃՌԵԼ, décider, *va.*, prononcer, *v. a.* et *n.*

ՎՃՌՈՂ, décisif, ive, *adj.* [*sm.*

ՎՆԱԴԱՐԾ (լ-ր-ֆ-ել), luthier,

ՎՆԱՍ, dommage, endommagement, préjudice, détriment, tort, *sm.* || dégât, *sm.*, lésion, *sf.*, grief, désavantage, *sm.*, perte, *sf.* || mal, danger, *sm.*, faute, *sf.*, péché, *sm.* Գաւու կամ վանաւուց (կամ վանատաց) եղած —, avarie, *sf.* Ոդից —ներր, les injures du temps. — արհուճի, crime de lèse-majesté, haute trahison. —ով (ր-ւ-ւ ի՛), à perte, à pure perte. ի — (վճասով. ր-ւ-ւ-ե- ել-ւ-է), aux dépens de. իմ —ովս, à mes dépens. Ս-ճnr —ովն, à ses dépens. Մեր —ովմն, à nos dépens. Ուրիշին —ովն, aux dépens d'autrui. ի — անձին, désavantageusement, *adv.* — բերել, porter préjudice, préjudicier, *vn.* — ընել, léser, *va.*; préjudicier, *vn.* — պատճառել, causer du dommage, léser, *va.*; nuire, *vn.* — ումպուցնել մէկուն, faire injure à quelqu'un. — կրել, pâtir, perdre, succomber, *vn.* — չումի, cela ne fait rien. երբեք ի — ձեր բան մը պիտի չընեմ, պիտի չըսեմ, je ne ferai jamais rien, je ne dirai jamais rien à votre désavantage.

ՎՆԱՍԱԲԵՐ, nuisible, *adj.*

ՎՆԱՍԱԿԱՐ, pernicieux, euse, nuisible, préjudiciable, désavantageux, euse, *adj.* || dangereux, euse, mauvais, aise, malin, *m.* maligne, *f. adj.* — առողջութեան, nuisible à la santé, malfaisant, ante (ֆ-ի՛ել-ի, -ի՛ր), *adj.* — կերպիւ, կերպով, pernicieusement, *adv.*

ՎՆԱՍԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, nuisance, injure, *sf.* V. եւ վճաս. — (օդոյ, ջիւանցդութեան), malignité, *sf.*

ՎՆԱՍԱՍՈՒՐ, malfaisant, ante, (ֆ-ի՛ել-ի, -ի՛ր), *adj.*

ՎՆԱՍԱՐԱՐ, malfaisant, ante, *adj.* V. վճասակար.

ՎՆԱՍԵԼ, nuire à, préjudicier, *vn.*, causer du dommage, léser, endommager, offenser, blesser, attaquer, *va.* իրարու —, se nuire, *vpr.* իր անձին —, se nuire, *vpr.*

ՎՆԱՍՈՒՆ, offensif, ive, *adj.*

ՎՆԱՍՈՂԱԲԱՐ, offensivement, *adv.*

ՎՆԱՍՈՂԱԿԱՆ, offensif, ive, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. վճասողաբար. [*sf.*

ՎՆԱՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, nuisance,

ՎՆԱՍՈՒԻԼ, pâtir, souffrir, *vn.*

ՎՇԱՒ, V. կատաղած.

ՎՇՏԱՊԱՐԻ (կին չարաղեւ, չարաբարոյ, մոլեգին), furie, *sf. Ce n'est pas une femme, c'est une* —.

ՎՇՏԱԲԵՑ, brisé par les peines, peiné, ée, affligé, ée, souffrant, ante, *adj.* [*adj.*

ՎՇՏԱԳՈՒ, souffrant, ante,

ՎՇՏԱԳՆԵԼ, V. վշտացուցնել.

ՎՇՏԱԳՆԻԼ, V. վշտանալ.

ՎՇՏԱԿԻՑ, compatissant, ante, *adj.* — լինել, բլլալ, V. վշտակցիլ.

ՎՇՏԱԿՑԻԼ, s'affliger avec, compatir aux souffrances de quelqu'un, entrer dans sa peine, partager sa douleur. [*sf.*

ՎՇՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, compassion,

ՎՇՏԱՀԱՐ, affligé, ée, peiné, ée, abattu, ue, souffrant, ante, *adj.*

ՎՇՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, macération, austérité, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ս-ճնճաւարուքիւն.

ՎՇՏԱՆԱԼ, être peiné, affligé,

s'affliger, s'offenser, se tâcher, *vpr.*, gémir, *vn.* Մէկուն դէմ —, être fâché contre quelqu'un. Բանի մը համար —, être fâché de quelque chose. Ի՞նչ բանի համար (վրայ) վշտացած էք, de quoi êtes-vous fâché? Մի՛ վշտանաք ըսելուս, sois dit sans vous fâcher.

1. **ՎՇՏԱՏԵՍ** (ուրիշներու կատակի նիւթ եղող անձն), souffre-douleur (*pl.* des *souffre-douleur*), *sm.* *Cet écolier est le — de ses cama rades.*

2. **ՎՇՏԱՏԵՍ** (ամենայն աշխատութեանց անխնայ գործածուող անձըն), souffre-douleur (*pl.* des *souffre-douleur*), *sm.* *Ce valet est le — de la maison.*

ՎՇՏԱՑԱԾ, V. վշտացեալ։ Ի՞նչ բանի համար (վրայ) — էք, V. վշտանալ։ [ché, ée, *adj.*

ՎՇՏԱՑԵԱԼ, affligé, ée, fâ

ՎՇՏԱՑՈՒՆԵԼ, affliger, peiner, offenser, fâcher, contrister, *va.* — մարմինը, macérer, *va.* Սաստիկ —, désoler, *va.*

ՎՈՀՄԱԿ, troupe, meute, *sf.* — գայլոց, une bande de loups.

1. **ՎՈՒԼ** (կնիք կայսերաց եւ Հռովմայ քահանայապետին), bulle, *sf.*

2. **ՎՈՒԼ** (հրովարտակ Հռովմայ քահանայապետին), bulle, *sf.* Ոսկի — (ոսկի վրլով կնքուած հրովար. տակ), chrysobulle, *sm.*

ՎՈՒՇ (ԺԻԹԵՆ), lin, *sm.* Վայրի —, linaire, *sf.*

ՎՈՆՏԵԼ, chasser, mettre à la porte, pousser, envoyer promener, *va.* — (առաքսել), exiler, *va.* Մէկն արհամարհանօք, բարկութեամբ —, envoyer paître quelqu'un. Մէկը —, envoyer quelqu'un au peautre.

ՎՈՆՏԻԼ, **ՎՈՆՏՈՒԻԼ**, } être chassé, poussé, mis à la porte.

ՎՍԵՄ, sublime, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. Վսեմապէս։

ՎՍԵՄԱՆԱԼ, être devenir sublime. [*adv.*

ՎՍԵՄԱՊԷՍ, sublimement,

ՎՍԵՄԱՓԱՌ, excellentissime, *adj.*

ՎՍԵՄՈՒԹԻՒՆ, sublimité, excellence, *sf.*

ՎՍՏԱՀ, confiant, ante, sûr, *m.* sûre, *f. adj.* — լինել, ըլլալ, être sûr, se fier à, se reposer, *vpr.* *Reposez-vous entièrement sur moi.* Ձեր վրայ — եմ, je compte sur vous. [*adv.*

ՎՍՏԱՀԱԲԱՐ, avec confiance,

ՎՍՏԱՀԱՆԱԼ, V. վստահիլ։

ՎՍՏԱՀԱՏՈՂ, confiant, ante, *adj.*

ՎՍՏԱՀԵՑՈՒՆԵԼ, assurer, inspirer la confiance, donner l'assurance, assurance à, *va.*

ՎՍՏԱՀԻԼ, se confier, se fier à, se confier en, se réposer sur, *vpr.*, compter (Յուսալ) sur, prendre foi. Կը վստահի՞ք այս մարդուն, vous fiez vous à cet homme? Անոր կը վստահիմ, je me fie à lui. Անոր կը վստահի, il se fie à lui, il y compte. Ձեզի կը վստահի, il compte sur vous, il se fie à vous. Ինծի կը վստահի, il se fie à moi. Մէկու մը — (յանձնուիլ), se livrer, *vpr.* ***Il s'était entièrement livré à des gens qui le trahissaient.***

ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ, confiance, confidence, assurance, **sécurité**, sûreté, *sf.* || crédit, *sm.*, créance, *sf.* Վստահութեամբ, en confiance, en toute confiance, avec confiance, avec assurance, *adv.*

ՎՏԱԿ, ruisseau, *sm.*, rigole, *sf.* *Le fleuve se partage en fertiles rigoles.*

ՎՏԱԿԱԽԱՂԱՑ, ruisselant, ante, *adj.* *Un sang —.*

ՎՏԱԿԱՀՈՍ, ruisselant, ante, *adj. Un sang —.*

ՎՏԱԿԱՆԱԼ, ruisseler, *vn.*

ՎՏԱՆԳ, danger, péril (թէհ-լիքէ), risque, hasard ([illegible]), *sm.*, aventure, *sf.* —ի մէջ լինել, ըլլալ, être en péril, péricliter, *vn. Ses affaires périclitent.* Բանի մը —ին մէջ ըլլալ, être sous le coup de. (Իյնալու) —ի մէջ ըլլալ, manquer, *vn.* Մահուան —ի մէջ ըլլալ, être en danger de mort. —ի մէջ դնել, mettre en danger, en question ([illegible]), exposer, risquer, aventurer, hasarder, compromettre. Ինքզինք —ի մէջ դնել, se mettre en danger, en péril, s'exposer, se hasarder, courir des risques, risquer. Մեծ —ի մէջ ձգել, risquer beaucoup. —աւ, ի —ի, —ի մէջ, ինքզինք —ի մէջ դնելով, ձգելով, կենաց —ով, hasardeusement, au hasard de, avec péril, périlleusement, *adv. Marcher périlleusement entre des précipices.* Իյնալու —ով, au hasard de.

ՎՏԱՆԳԱԳՈՐԾ, périlleux, euse, *adj. Occasion périlleuse.*

ՎՏԱՆԳԱԼԻՑ, hasardeux, euse, *adj. Cela est bien —.*

ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ, dangereux, euse, périlleux, euse, critique, hasardeux, euse, méchant, ante, compromettant, ante, *adj.*

ՎՏԱՆԳԵԼ, V. վտանգի մէջ դնել (ՎՏԱՆԳ)։

ՎՏԱՆԳԻԼ, V. ինքզինք վտանգի մէջ դնել (ՎՏԱՆԳ)։

ՎՏԱՌ, troupe, bande, *sf.* — ձկանց, une bande de poissons, un banc de poissons.

ՎՏԱՐԱԿԱՆ (դեղ), expulsif, ive, *adj.*

ՎՏԱՐԱՆԴԻ, fugitif, ive, *adj.* || exilé, ée, *s.*, banni, *sm.*

ՎՏԱՐԱՆՋԵԼ, se révolter, s'insurger, *vpr*,

ՎՏԱՐԱՆՋՈՒԹԻՒՆ, révolte, insurrection, *sf.*

ՎՏԱՐԵԼ, chasser, reléguer, bannir, *va.* Արտաքս —, expulser, *va.* Ի՛ւր —, usurper, *va.*

ՎՏԱՐՈՒՄ, } expulsion, *sf.*
ՎՏԱՐՈՒՄՆ, } Յօտարութիւն —, bannissement, *sm.* Արտաքս —, expulsion, *sf.*

ՎՏԱՒԱԿ, tunique, *sf.* || rochet, *sm.*

ՎՏԱՒԱՆ, lieue, *sf. Cela est à mille —s de ma pensée.* V. Եւ Փարսախ։

ՎՏԻՑ, V. Նիհար։

ՎՏՏԱՆԱԼ, V. Նիհարնալ։

ՎՏՏԵԼ, V. Նիհարցունել։

ՎՏՏՈՒԹԻՒՆ, V. Նիհարութիւն։

ՎՐԱՅ, sur, *prép.* Բոլոր երկրիս —, par toute la terre. Վրան, dessus, *adv.* Ո՛չ տակն՝ եւ ո՛չ վրայ, V. Տակ։ Վրայէն, de dessus. Անկողնին վրայէն, de dessus le lit. Սեղանին վրայէն վերցուց զայն, il a ôté ceci de dessus la table.

ՎՐԱՆ (չադըր), tente, *sf.*, pavillon, tabernacle, *sm.* Փոքրիկ վրան, V. Ցարկիկ։ — կանգնել, dresser une tente.

ՎՐԴՈՎԱԼԻՑ, tumultueux, euse, *adj. Assemblée tumultueuse. Des cris —.*

ՎՐԴՈՎԵԼ, agiter, alarmer, inquiéter, troubler, *va.*

ՎՐԴՈՎԻԼ, s'alarmer, s'inquiéter, se troubler, *vpr.*

ՎՐԴՈՎՈՒՄ, } trouble, *sm.*,
ՎՐԴՈՎՈՒՄՆ, } agitation, *sf.*, tumulte, *sm.*

ՎՐԷԺ, vengeance, revanche, *sf.* — առնուլ, հանել, venger, *va.* — խնդրել, demander vengeance. Առանց — խնդրելու, impunément, *adv.*

ՎՐԷԺԽՆԴԻՐ, vengeur, eresse,

vindicatif, ive, *adj.* || vengeur, eresse, *s.*, revancheur. *sm.* — յինել, բլալ, demander vengeance, venger, *va.*

ՎԲՒԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, vengeance, *sf.* || visite, *sf.* Հաստատակաց —, la vindicte publique. — բռդոմել, V. ԲռդոՄել.

ՎԲԷՐ, bévue, *sf. Il a fait une infinité de —s dans son livre, dans sa traduction.*

ՎԲԻԱՒՈՒԹ, V. Վ ՐԷԺԽՆԴԻՐ.

ՎԲԻԱՒԱՍՊԷՐ, vindicatif, ive, *adj. Homme —. Il a un caractère —.*

ՎԲԻՊԱԼԻՏ, incorrect, ecte, *adj. Style —.*

ՎԲԻՊԱԿ, faute, *sf. — d'impression, d'orthographe.*

ՎԲԻՊԱԿԱՆ, erroné, ée, *adj. Opinion, proposition erronée.*

ՎԲԻՊԱԿՈՒԹԻՒՆ, erreur, faute, bévue, méprise, *sf.*, égarement, *sm.* Յի վրիպացիօ, incorrect, ecte, *adj. Cette édition est fort incorrecte.*

ՎԲԻՊԵԼ, manquer, *va.*, faillir, *vn.*, se méprendre, *vpr.*, être dans l'erreur, faire une faute, errer, *vn.* — ի կենցաղ (մեռնիլ), manquer, *vn. Si vous veniez à nous —.* — (ցպատակէց), faillir, *vn.*

ՎԲԻՊԵՑՈՒՆԵԼ, faillir, *va.*, mettre dans l'erreur, tromper, frustrer, déjouer, priver, égarer, *va.*

ՎԲԻՊԵՑՈՒՑԻՉ, frustratoire, *adj. Acte, mesure —.*

ՎԲԻՊԻԼ, s'égarer, *vpr.* V. Վ րիպել. — (սխալել) ի ճանապարհէ (սխալ ճամբայ բռնել), se tromper de route. — (յազատութենէ), se priver, *vpr. Il s'est privé de sa liberté.*

ՎԲՅՒՆ (գրիչ ցկարչի), pinceau, *sm.*, brosse, *sf.* || — (առուեստ ցկարչութեանց), pinceau, *sm.* || — (օրինակ, եղանակ ցկարելու), pinceau, *sm.*

ՎԲՆՋԵԼ (երիվարի), hennir (ձ-ի-), *vn. Il furent découverts parce qu'un cheval se mit à —.* Հայերէն կ'բսուի եւս խրխնչել.

ՎԲՆՋԻՒՆ (երիվարի), hennissement (ձ-ի-է-), *sm.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ խրխնչիւն.

ՎԲՆՋՈՂ, hennissant, ante (ձ-ի-), *adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս խրխնչող.

Տ

Տ *(dioun)*, trente et unième lettre de l'alphabet arménien et vingt-cinquième des consonnes. || quatre mille, quatre-millième.

ՏԱՐԱՏ (ֆանթալոն), pantalon, *sm.* — *large, étroit.* — *de casimir, de chamois*. grègue, *sf.* Կարճ —, haut-de-chausse կամ haut-de-chausses (*pl.* des *hauts de-chausse* կամ *de-chausses*), *sm.*, chausses, *sfp.*

ՏԱԳՆԱՊ, tourment, *sm.*, anxiété, agitation, inquiétude, alarme, *sf.*, embarras, *sm.*, gêne, crise, peine, épine, *sf.* || agonie, *sf.* Խղճի —, scrupule, *sm.* Նախարարական, պաշտօնական —, crise ministérielle. Քնոյ մէջ —, V. Խիպիլիկ. Մղձաւանջ։ —աւ, —ով, à la hâte, en toute hâte, avec précipitation, précipitamment, *adv.*; avec anxiété, *adv.*

ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՏ, inquiet, ète, *adj.* *Des regards —s.* anxieux, euse, *adj.* *Un regard anxieux. Une âme anxieuse.* [*adj.*

ՏԱԳՆԱՊԱԾ, anxieux, euse,

ՏԱԳՆԱՊԱՏՈՒ, alarmiste, *s.*

ՏԱԳՆԱՊԱՓՈՅԹ, précipité, ée, *adj.* — փախուստ, fuite précipitée.

ՏԱԳՆԱՊԵԱԼ, soucieux, euse, *adj.* *Cet homme m'a paru bien —.* *Air —.* pressé, ée, inquiet, ète, *adj.*

ՏԱԳՆԱՊԵԼ, } presser,
ՏԱԳՆԱՊԵՑՈՒՆԵԼ, } précipiter, alarmer, gêner, poursuivre, *va.* [պիչ։

ՏԱԳՆԱՊԵՑՈՒՑԻՉ, V. Տագնա-

ՏԱԳՆԱՊԻԼ, s'alarmer, *vpr.*

ՏԱԳՆԱՊԻՉ, pressant, ante, *adj.* *Vous êtes trop —.* *Des remords —s.* alarmant, ante, *adj.* *Nouvelle, situation alarmante.* impérieux, euse, *adj.* *Besoin —.*

ՏԱԳՆԱՊՈՂ, pressant, ante, *adj.* V. եւ Տագնապիչ։

ՏԱԳՆԱՊՈՂԱԿԱՆ, précipité, ée, *adj.*

ՏԱԳՐ (ֆոմա ֆարտաշը. ֆաթ), beau-frère (*pl.* des *beaux-frères*), *sm.* [ante, *adj.*

ՏԱԺԱՆԵԼԻ, pénible, tuant,

1. **ՏԱԼ** (Վերմիք), donner, *va.* || livrer, céder, accorder, remettre, transmettre, exposer, *va.* || faire, rendre, mettre à même, à la portée de, *va.* || donner, décerner, offrir, fournir, *va.* Ամբողջ —, parfournir, *va.* Ետ —, rendre, restituer, *va.* Թող —, laisser, céder, *va.* Ինքզինք —, se donner, se livrer, s'abandonner, se remettre, *vpr.* Ինքզինք բոլորովին իւր կրքերուն —, V. Կիրք։ Ինքզինք բանի մը —, se mettre, *vpr.* Ինքզինք ցաւի, ուրախութեան —, s'abandonner à la douleur, à la joie. Ծնանել — (կնոջ իւր զաւակը), délivrer, *va.* Ջեռքը —, livrer, abandonner, *va.* Վրայ —, insister, *vn.* — (բերք),

produire, *va.* — (մէկուն իշխանութիւն մը), investir, *va.* Տեղի —, céder, *vn.* Դուրս — (ծուխ, ճառագայթ, ծիլ), jeter, *va.* Թարախը դուրս —, jeter, *va.* Վերէն վարէն դուրս —, V. Դուրս։ Աստուած տայ (Աւե՜հ վէրն։ կ'բսուի ողջոյնի մը), Dieu vous assiste. Աստուած տայ որ, veuille le Ciel que. Աստուած տայ որ այսպիսի չարիք մը չպատահի ձեզի, fasse le ciel que pareil malheur ne vous arrive jamais! Աստուած տար որ ինձ եղած բլայի, plût à Dieu que j'y eusse été!

2. **տալ** (իւրն փեսայի. իւրէ՜ն), belle-sœur (*pl.* des *belles-sœurs*), *sf.*

տալիք, dette passive, *sf.*, passif, *sm. Dans cette succession, l'actif surpasse à peine le passif.*

տալդ } (ներսէն, կամացն)
տալդոն } կամ դեղին գունով ներկած մը. արբ. ռևէկ էլ էդ. բ՜ւէ. եվէն ֆ՜ը՜), talc (ը՜ւէ), *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաև Թեմասեղ, Թալկ։ Տալդուն Մոսկովացի, — de Moscovie. Տալդուն թիթեղացին, — laminaire. Տալդուն վենետկոյ, — de Venise. Տալդուն թեփայինի, — écailleux. Տալդուն խեցեղէն, — ollaire. Տալդուն կենդանագրական, — zoographique.

տալդնադար, talcite, *sm.*

1. **տախտ** (երկայն ճատարաձ. ը՜՜ը՜ն է՜ւէ՜էէ), banc (ը՜ն), *sm.* — *de bois, de pierre.* Հայերէն կ'բսուի նաև Բադրոն։

2. **տախտ** (փայտեղէն կամ երկաթի կազմած անկողնոյ. ռևէվէ՜է), châlit, *sm.* — *de bois de noyer, de fer.*

տախտակ, planche, *sf.*, ais (է), bois, *sm.* || table, tablette, *sf.*, tableau, *sm.* Ցամաքամուկ — (է՜ռի՜), écriteau, *sm.* Ճանապարհացոյց — (է՜ւէ է՜ռէ՜ը՜), carte routière. Վերի մաս կտրելու —, tranchoir, *sm.* Աննկար —, table rase. — փորագրութեամբ, — փորագրեալ, planche, *sf. Une — de cuivre, de bois. Une — bien gravée.* Աշխարհագրական —, աշխարհացոյց —, carte géographique, կամ լոկ carte, *sf. Dresser, faire la carte d'un pays. Cet atlas contient tant de cartes.* — ոտիւսախաղու, V. Ադիւսակառուն։ — նատրակի, échiquier, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ճատրակառուն։ Ոսկրեղէն — կրծից, V. կրծոսկր, Լաքջոսկր։

տախտակագործ, parqueteur, *sm.*

տախտակագործութիւն, parqueterie, *sf.*

տախտակամած, boisé, ée, *adj.* — էնմի, échafaud, *sm.* — (սենեկի), plancher, *sm.* — սենեկի ձեղունն, V. Դարուանձի, Գրասկ։ — (ծառու. իւէվէրի՜), tillac (գէյէ՜է), *sm. Se promener sur le* —. pont, *sm. Ils étaient réunis sur le* —. couverte, *sf.* — ընել, garnir de planches le sol d'un appartement, planchéier, *va. Faire — sa chambre.* parqueter, *va. Parqueter une chambre.*

տախտակիկ, petite planche, planchette, *sf.*

տախտակել (գետին գարնել), atterrer, *va. Après un moment de lutte, il l'atterra sous lui.* || — (պառկեցուցնել), étendre, *va.* — *un blessé sur un lit.*

տախտակեղէն (կտրած անդամ մը հագուստելու համար ճեղ եւ ճարտ տախտակ), éclisse, clisse, attelle, *sf.*

տախտել, nourrir, entretenir, *va.* || fomenter, *va.*

տակ, fond, le dessous, *sm.* || racine, *sf.* || race, *sf.* || botte, *sf.*

|| fesse, *sf.*, cul (գէօթ), *sm.* —ը, dessous, *adv.*; par-dessous, *prép.* —էն, ras, *adv.* *Couper —. Tondre — une chienne.* de dessous. Անկողնին —էն հանեցի զայս, j'ai tiré cela de dessous le lit. Սեղանին —էն, de dessous la table. Ո՛չ —ն եւ ո՛չ վրան, ni dessous ni dessus. Սեղանին ո՛չ —ն եւ ո՛չ վրան է, il n'est ni dessous ni dessus la table. —ն է, —ն են, il est, ils sont dessous. Անոր —ը, là-dessous. Հոս —ը, ci-dessous. —ի կողմէն, par-dessous, *adv.*

ՏԱԿԱՌ (ֆըչը. [illegible]), tonneau, *sm.*, pièce, *sf.* Մեծ —, tonne, *sf.* Փոքրիկ —, V. Տակառակ։ — (ջրոյ), tine, *sf.* — (ձիթոյ), botte, *sf.* — (գինւոյ), futaille, botte, *sf.* — (խնձորօղւոյ), futaille, *sf.* Արժանաչափ —, jauge, *sf.* *Cela est échantillonné, étalonné à la — et fût de Paris.* Բացբերան, անյայտակ —, tonneau à gueule bée. — մը լի, լեցուն, un tonneau, *sm.* *Ils ont bu, depuis un mois, deux —x de vin.* —ի գործանոց, V. Տակառագործարան։

ՏԱԿԱՌԱԳՈՐԾ, tonnelier, *sm.*

ՏԱԿԱՌԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, tonnellerie, *sf.* [nellerie, *sf.*

ՏԱԿԱՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, ton-

ՏԱԿԱՌԱԽԱՂ (ստեակ մը խաղ), tonneau, *sm.* *Le jeu du —. On ne joue guère au — que chez les marchands de vin et dans les guinguettes* (*կապելայ, գինետուն [խաղաթի մը շրջակայքը]*).

ՏԱԿԱՌԱԿ (փոքրիկ տակառ), baril ([illegible]), *sm.* Փոքրիկ —, barillet, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ձեղուկ։ Փոքրիկ — (գինւոյ, օղւոյ), tonnelet, *sm.* *Le — d'un fantassin, d'un vivandière.*

ՏԱԿԱՌԱԿՇԻՌ (թօնիլաթօ), tonneau, *sm.* *Un bâtiment de trois cent —x.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տակառաչափ (2)։

1\. **ՏԱԿԱՌԱՉԱՓ** (տակառ չափող. էօլչիւճիւ), jaugeur, *sm.* — ձող (էօլչիւ), jauge, *sf.* *Mesurer avec la —.*

2\. **ՏԱԿԱՌԱՉԱՓ** (թօնիլաթօ), tonneau, *sm.* *Un bâtiment de trois cent —x.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տակառակշիռ։

ՏԱԿԱՌԱՊԵՏ ԱՐՔՈՒՆԻ, bouteiller, boutillier, *sm.* Տակառապետն փարաւոնի, l'échanson de Pharaon.

ՏԱԿԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔՈՒՆԻ, bouteillerie, *sf.*

ՏԱԿԱՌԻԿ, V. Տակառակ։

ՏԱԿԱՒ, } peu à peu,
ՏԱԿԱՒ ՏԱԿԱՒ, } petit à petit, insensiblement, *adv.*

ՏԱԿԱՒԻՆ, encore, de plus, davantage, *adv.*

ՏԱԿՆՈՒՎՐԱՅ, bouleversé, ée, *adj.* — ընել, bouleverser, bousculer, renverser, *va.* — ըլլալ, être bouleversé.

ՏԱԿՆՈՒՎՐԱՅՈՒԹԻՒՆ, branle-bas (*pl.* des *branle-bas*), *sm.*

ՏԱՂ, ode, *sf.* *Faire une —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տաղերգութիւն։ Փոքրիկ —, V. Տաղիկ։ Երկդրունեան —, dithyrambe, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Դիթիրամբ։

ՏԱՂԱՆԴ, talent, *sm.* || talent, *sm.*, capacité, *sf.*, mérite, *sm.* — ունենալ, —ի տէր ըլլալ, avoir du talent. — ունի, —ի տէր է, il a du talent. Բանաստեղծական — ունի, il a bu des eaux de l'Hippocrène.

ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ, qui a du talent; rempli de talent. — մարդ, homme de talent.

ՏԱՂԱՉԱՓ, versificateur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տաղասաց։

ՏԱՂԱՉԱՓԵԼ, faire des vers, versifier, *vn.* *Il versifie bien.*

ՏԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆ, versification, *sf. Les règles de la* —. poésie, *sf.* — *douce et facile.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տաղասացութիւն։ — յօրինել, բնել, V. Տաղաչափել։

ՏԱՂԱՍԱՑ, V. Տաղաչափ։

ՏԱՂԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ, V. Տաղաչափութիւն։

ՏԱՂԱՒԱՐ, tabernacle, *sm.*, tente, *sf.* || baraque, *sf.* || scène (թե՛), *sf.*

ՏԱՂԱՒԱՐԱՀԱՐԴ (ասի տաղաւարահարաց), la fête des Tabernacles, scénopégie, *sf.*

ՏԱՂԱՒԱՐԻԿ, hutte (հե՛ր), *sf.*

ՏԱՂԵԼ (խարաճ բանալ. խարել. Ե՛ԼԼ ՀԱՐ. Ե՛ՂԱՒ), cautériser, *va.* — *une plaie.*

ՏԱՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, ode, *sf. Les —s de Pindare, d'Horace, de Malherbe.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տաղ։

ՏԱՂԻԿ (փոքրիկ տաղ), petite ode, odelette, *sf.*

ՏԱՂՏԱԼ, V. Տաղտկացնել։

ՏԱՂՏԱԼԻ, **ՏԱՂՏԱԼԻՈՑ**, dégoûtant, ante, ennuyant, ante, ennuyeux, euse, *adj.*

ՏԱՂՏԱՆԱԼ, se dégoûter, s'ennuyer, se rebuter, *vpr.*

ՏԱՂՏԱՑԵԱԼ, dégoûté, ée, *adj.*

ՏԱՂՏԱՑՆԵԼ, dégoûter, ennuyer, rebuter, *va.*

ՏԱՂՏՈՒԹԻՒՆ, **ՏԱՂՏՈՒՈՒՆ**, dégoût, ennui (ՆՈՒ՛Ի), *sm.*

1. **ՏԱՂՏՈՒՈՒՆ**, dégoût, ennui (ՆՈՒ՛Ի), déplaisir, *sm.*

2. **ՏԱՂՏՈՒՈՒՆ**, dégoûtant, ante, *adj. Il arrive bien des choses dégoûtantes dans la vie.* déplaisant, ante, *adj. Un homme* —.

ՏԱՃԱՐ, temple, fanum (.ՆՈՒ՛), *sm.* — միանաւ, temple monoptère. Ոսկեձեղուն —, temple au plafond doré. — Մեհիւռսիեայ (տաճար ուր արձանագրեալ կր պահուին անուանք մեծամեծ արուեստից), le Temple de Mémoire.

ՏԱՃԱՐԱԿԱՏԱՐ, templier, *sm.*

ՏԱՃԱՐԱԿԱՏԱՐԱՒՈՐ, sacrilège, *adj.* et *s. Homme, main, pensée* —. *Les impies, les* —*s.* — գողութիւն, V. Տաճարակապտութիւն։ Կ'բսուի եւս Սեղանակապուտ, Սեղանակողոպուտ, Սեղանագործ, Տաճարակողոպուտ, Մեհենագործ, Մեհենակապուտ, Աստուածագործ, Սրբապիղծ։

ՏԱՃԱՐԱԿԱՏԱՐԱՒՈՐԱԲԱՐ, sacrilège, *sm. Horrible, exécrable* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Սեղանակապուտ գողութիւն, Սեղանակապուտիւն, Տաճարակապուտ գողութիւն, Տաճարակողոպտութիւն, Մեհենագործութիւն, Սրբապղծութիւն։

ՏԱՃԱՐԱԿԻՑ, convive, *s. Nous avions de charmantes* —*s.*

ՏԱՃԱՐԱԿԱՂՈՊԻՑ, V. Սեղանակապուտ, Սեղանակողոպուտ, Տաճարակապուտ, Սեղանագործ, Մեհենագործ, Մեհենակապուտ, Աստուածագործ, Սրբապիղծ։

ՏԱՃԱՐԱԿԱՂՈՊԱՒՈՐԱԲԱՐ, V. Սեղանակապուտ, տաճարակապուտ գողութիւն, Սեղանակապտութիւն, Տաճարակապտութիւն, Մեհենագործութիւն, Սրբապղծութիւն։

ՏԱՃԱՐԱՇԱՐԴԱՐ, néocore, *sm.*

ՏԱՃԱՐԱՊԵՏ, néocore, *sm.* — (արքայի, իշխանի, մեծատան), maître d'hôtel, *sm.*

ՏԱՄԱՆԱԿԱՐ, fresque, *sf.*

ՏԱՄԱՆԱԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, peinture à fresque. [թիւն։

ՏԱՄՈՒԹԻՒՆ, V. Խոնջուու-

ՏԱՄՈՒԿ, V. Խոնջուն։

ՏԱՄՏԱՄ (ձեռաց եւ Հնդկաց պղնձէ նուագարան մր), tam-tam (թա՛մ-թա՛մ), *sm. Le bruit du* — *est lugubre.* gong կամ gong-gong (ղո՛ղ, ղո՛ղ-ղո՛ղ), *sm.*

ՏԱՆԵԼ (ձեռաց դրամ մր), tael,

sm. Le — vaut environ une once d'argent.

ՏԱՆԳԱՐԱՁ (ճճղկումից ցեղէ տեսակ մ'երիվարզոյն թռչուն), tangara, *sm.*

ՏԱՆԵԼ, porter, apporter, emporter, *va.* || mener, amener, emmener (*ինչ-ումէ*), ramener, conduire, passer, chasser, *va.* || amener à, aboutir կամ conduire à. || contenir, enfermer, comprendre. || supporter, endurer, souffrir. || achever, remplir. Առաջ —, pousser, poursuivre, passer outre, *va.* V. եւ Առաջ։ Առնուլ —, fcել —, emporter, emmener, *va.* Գլուխը —, étourdir, *va.* Աղիճ աճղիճ —, ballotter, *va.* Յաղթութիւն —, remporter la victoire; cueillir, moissonner des lauriers. — (ճամբան), conduire, tendre, tomber. Գոլը —, mener, *va.* Գլուխը —, fendre la tête à quelqu'un, casser la tête à quelqu'un. Այս տղայս գլուխս կը տանի, ces enfants me cassent la tête. Առաքինութիւնն երջանկութեան կը տանի, la vertu conduit au bonheur.

ՏԱՆԵԼԻ, portable, souffrable, tolérable, *adj.* — լինել, ալլալ, passer, *vn.* — կերպիւ, կերպով, tolérablement, *adv.*

ՏԱՆԵՐԷՑ (ազն բանաձայ), aumônier, *sm.*

ՏԱՆԻԼ, V. Տաճել։

ՏԱՆԻՔ (*ը-ին.* *-ից.* *եր-ից*), toit, *sm.*, toiture, *sf.*

ՏԱՆՁ (*-ից-ս*), poire, *sf.* — *d'été, d'hiver.* Չնդիկ — (Չին *-ից-ս-ս-ս*), goyave (*ին-Լ*), *sf.* Ձիր —, — séchée կամ tapée.

ՏԱՆՁԱՋՈՒՐ, V. Տաճաձոր։

ՏԱՆՁԻ (տաճի ծառ. *-ից-ս -ը-ից*), poirier, *sm.* — *sauvage, cultivé.* Չնդիկ — (Չին *-ից-ս-ս -ը-ից*), goyavier (*ին-ԼԻ*), *sm.*

ՏԱՆՁՈՂ (տաճէ ջինւտած տեսակ մ'խմելիք. *-ից-ս ը-ից*), poiré, *sm. Marchand de cidre (խնձորոյի) et de* —. Հայերէն կ'բառէ եւս Տաճաձոր։

ՏԱՆՈՒՏԷՐ, maître de maison, père de famille, *sm.* || le կամ la propriétaire de la maison, կամ լոկ propriétaire, *s. Le propriétaire et le locataire (վարձուոր. +էր-ից).* patron, onne, *s. Où est le patron?* seigneur, *sm.* Աւագ —, un grand seigneur. — (բաս աստեղագիտաց [astrologue]), seigneur d'une maison céleste, seigneur dominant, dominateur, *sm.*

ՏԱՆՈՒՏԷՐԱԿԱՆ, seigneurial, ale (*pl. seigneuriaux*), *adj. Droits seigneuriaux.* — կալուած, ունդ, seigneurie, *sf. Il acheta une belle* —.

ՏԱՆՈՒՏԷՐՈՒԹԻՒՆ, seigneurie, *sf. La — de cette terre s'étendait fort loin.* féodalité, *sf.*, féodalisme, *sm.*

ՏԱՆՋԱՆՔ, tourment, supplice, *sm.*, torture, souffrance, *sf.* — դժոխոց, les peines éternelles, les peines de l'enfer.

ՏԱՆՋԵԼ, tourmenter, torturer, presser, poursuivre, *va.*

ՏԱՆՋԻԼ, V. Տաճչուիլ։

ՏԱՆՋԻՉ, tourmentant, ante, torturant, ante, *adj.*

ՏԱՆՋՈՂ, torturant, ante, *adj.*

ՏԱՆՋՈՒԻԼ, être tourmenté, se tourmenter, se torturer, *vpr.*, souffrir, *vn.*

ՏԱՆՏԷՐ, V. Տաճուտէր։

ՏԱՆՏԻԿՈՒՆ, maîtresse de maison, mère de famille, *sf.*

ՏԱՉԵԼ, raboter, équarrir, dégrossir, planer, charpenter, bûcher, *va.*

ՏԱՉԵՂ (*ին-ից. ի-ից*), copeau, *sm. Brûler des copeaux.*

Gros, menus copeaux. planure, *sf.* *Se chauffer avec des —s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տաւուէ, կուպուկ։

ՏԱՑԻ, V. Ցաւշխն։

ՏԱՏԱՒՏ, V. Տաշեղ։

ՏԱՏՏ (՛—ՙ—), baquet, *sm.* *Mettre de l'eau dans un —.* Ա-լիւր, հաց թրելու, զանգելու — (—ՙՆ, ՝—ՙ—ՙ ԲԽՎՆ-Ի), V. Մակ-տրայ, կուր(2)։ Լուացքի — (ՙ—ՙ—ՙՀ ԲԽՎՆ-Ի), cuvier, *sm.* — (արմաղդի. ԻՆ-ՀՐՀՀ ԲԽՎՆ-Ի), V. կուր(2)։ Յորինդուճակ —, carafon, *sm.*

ՏԱՏՏԱՔԱՂ (ՀՐ-ՀՐՀ—), marcotte, *sf.*, provin, *sm.* — բնել, marcotter, provigner, *va.*

ՏԱՂ, V. Տախտիկ։ — կո-կորդի (pus բժշկաց), V. կոկոր-դատապ, փողագատ։

ՏԱՂԱԳՆՆ, ardent, ente, *adj.* Տենդ, ջերմի —, fièvre ardente.

ՏԱՂԱԼԵԼ, abattre, renverser, terrasser, jeter, prosterner, *va.*

ՏԱՂԱԼԻ (Ի-ՎԼ— ՕՐ—Ն—), trictrac (ՀՐ-ԻՀՀՐ—Ի), *sm* *Jouer au —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տապղի։ || — (Ի-ՎԼ—), trictrac, *sm.* — *d'ébène et d'ivoire.* tablier, *sm.* *Les dés* (*տապղդուլիվ. ֆուևայ. Ը—Ր*) *qui tombent hors du — ne valent pas.* Հայերէն կ'բսուի ևաեւ Տապղի։

ՏԱՂԱԼԻԼ, être bouleversé, se renverser, *vpr.*

ՏԱՂԱԼՈՒՄՆ, bouleversement, renversement, *sm.* [*adj.*

ՏԱՂԱՆԱՆՆ, brûlant, ante,

ՏԱՂԱՆ (Ի-Վ—), poêle (Ի—ՙ—Վ), *sf.* — *à frire, à fricasser.* փոհրիկ. խոր —, poêlon (Ի—ՙ—Վ), *sm.* — մր լի. Վեցուն, une poêlonnée, *sf.* —ի մէջ եփել, խորովել, V. Տապակել, Տապղել։ —ի մէջ եփիլ, V. Տապկիլ։

ՏԱՂԱՆԳՈՐԾ (Ի-Վ—ՀՀ), poêlier (Ի—ՙ—ԼԲ), *sm.*

ՏԱՂԱՆԴ (կերակուր տապակեալ. Ի-Վ—), friture, *sf.*

ՏԱՂԱՆԵԼ (տապակի մէջ եփել, խորովել. Ի-Վ—ՙ ԲԽՎՆ-Ի. Ի—ՙ—ՀՀ-Ի. ԲԸՎ—ՀՀ-Ի), V. Տապկել։

ՏԱՂԱՆԻՉ, friteur, *sm.*

ՏԱՂԱՆՈՒՄ } (տապկելը. Ի—ՙ
ՏԱՂԱՆՈՒՄՆ } Վ ԲՐՀ), friture, *sf.* [մաճ։

ՏԱՂԱՆ, arche, *sf.* V. Գերեզ-

ՏԱՂԱՆԱԳԻՐ, épitaphe, *sf.* *Mettre, graver une —.*

ՏԱՂԱՆԱՆ, arche sainte, *sf.* || tronc (ՀՐ-ՈՎ), *sm.* — *pour les prisonniers.* *Le — des pauvres.* — (սուրբ խորհրդոյ), tabernacle, *sm.* — *doré.*

ՏԱՂԱՆԱՏՈՒՆ (ՓՎ-Ը), caveau, *sm.* *On descendit le cercueil dans le —.* [tombe, *sf.*

ՏԱՂԱՆԱՔԱՐ, pierre tombale,

ՏԱՂԱՍ ԱՐԱՆՆԵԼ (տապալել), jeter, *va.* || terrasser, *va.* Արկանել տապաս յերկիր (գեղի զարնել), renverser quelqu'un par terre.

ՏԱՂԱՐ (Վ-ԼՀ-), hache (Ճ-Լ), cognée, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս կացին, փայտաս, Վակուր։ փոհրիկ, ագգի —, hachereau, ՝sm.

ՏԱՂԱՐԱԳԱԼ, porte-hache (*pl.* des *porte-hache* կամ *haches*), *sm.*

ՏԱՂԱՐԱՒՈՐ, sapeur, *sm.* կ'բսուի եւս Ի-ՄՈՒՐԻՐ։

ՏԱՂԵՂ (Ի-Վ—), trictrac (ՀՐ-ԻՀՀՐ—Ի), *sm.* — *d'ébène et d'ivoire.* tablier, *sm.* *Les dés* (*տապղդուլիվ. ֆուևայ. Ը—Ր*) *qui tombent hors du — ne valent pas.* Հայերէն կ'բսուի ևաեւ Տապալի։

ՏԱՂԵՂԱՐԱՐ, tabletier, ière, *s.*

ՏԱՂԵՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, tabletterie, *sf.*

ՏԱՂԵՂՈՒԼՈՒՆՔ (Ը—Ր), dé, *sm.* — *à jouer.* *Jeter les —s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գուեայ։ [*adj.*

ՏԱՂԵՈՒԱՆՆԵՆ, ardent, ente,

ՏԱՂԱՏԱԻԼ, se rouler. *vpr.* Ջրոյ կամ ցեխի մէջ —, barboter, *vn.*

ՏԱՂԱՒԼ, frire, fricasser, *va.*

ՏԱՂԱՒԼ, frire, *vn.*

ՏԱՂԱՔ (Ք—Լ— ՛—Ա—), trictrac (Բ—Է Է—Ք), *sm. Jouer au* —. Մակ (Է—ՐՔ) մը —, une partie de —. Մակ մը — խաղալ, jouer une partie de —. Հայերէն կ'բառի եւս Տախտակի.

ՏԱՂԱՐԱՐ (ԲՆՆԲ), rabot, *sm. Passer le — sur une planche. Ce — ne mord pas.* Հայերէն կ'բառի եւս գերիչ (հիւսուածք).

ՏԱՂԱՃԱԿ (ձիու գուլպի [croupe] ծածկոյթ. Հ—Լ—), housse (Հ—ՃԱ), schabraque (Լ—Գ—Ի), *sf.*

ՏԱՂԱՃԱԿԱՒՈՐ, housse, ée, *adj.*

ՏԱՌ, lettre, *sf.*, caractère, *sm.* Մեծ —, minute, *sf.* Խոշոր —երով, en gros caractères.

ՏԱՌԱԶԱՆ (ծաղկաոց, մրգոց), corbeille, *sf. Une — de fleurs, de fruits.*

ՏԱՌԱՊԱՆՔ, mal (*pl. maux*), *sm. Il a bien du — à gagner sa vie.* misère, *sf. Grande, profonde* —. affliction, *sf. "Puisse donc ce Dieu de miséricorde accepter ses —s en sacrifice agréable!,, BOSS. R. d'Angl.* gêne, *sf. "Non, non, l'enfer n'a point de — Qui ne soit pour ton crime une trop douce peine.,, MOL. Sganarelle 16.*

ՏԱՌԱՊԱԼ (խղճալի), pauvre, ée, *adj. Il est bien* —. *Il a l'air* —. — տնիկ (աճուկ բնակարան), un humble toit. || —, misérable, *s. Assister, secourir les —s.*

ՏԱՌԱՊԱԼ, se donner du mal.

ՏԱՌԱՊԵՑՈՒՆԵԼ, faire souffrir, affliger, *va.*

ՏԱՌԱՊԻԼ, se donner la gêne, souffrir, languir, *vn.*

ՏԱՌԱՏՈՑ (Է—Է—Բ), casaque, *sf.*, hoqueton (Հ—Է—Ծ). *sm.* || — (Խ—Է—Ն—), sayon (Ս—Յ—), *sm.*

ՏԱՌԵԶՆԱՌՈՑՍ } (ծխուցքի
ՏԱՌԵԶՆԱՏՈՒՆԿ } ծաղիկներ ուճեցող տուճկ մր. —Բ—Ի—Ն— Լ—Վ—Յ), pélargonium (Բ—Լ—Հ—Ծ), *sm.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴ, dîme, *s f.*, dixième, *sm.* — բիւ, décimale, *sf.* — առնուլ, V. Տասանորդել.

ՏԱՍԱՆՈՐԴԱԿԱՆ. décimal, ale (*pl. décimaux*), *adj. Une matière décimale.* || — (հաշիւ. բիւ, կոտորակ, ի ն ւ մասունդու բեռան), décimal, ale. *adj.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴԱՑ, V. Տասանորդակաց.

ՏԱՍԱՆՈՐԴԵԼ (տասանորդ առնուլ), dîmer, *v. n.* et *a.*, décimer, *va.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴԵԼԻ, décimable, *adj. Champ* —.

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻՉ (—Լ— Ճ—Հ—Բ—), dîmeur, *sm.*: décimateur, *sm.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴՈՂ (տասանորդ առնելու իրաւունք ունեցող. Ծ—Ա—Է Բ—Վ—Լ—Բ—Ի), décimateur, *sm.*

ՏԱՍԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, décimation, *sf.*

ՏԱՍԱՆՈՑ, dix, *sm.* [Dix.

ՏԱՍԱՆՑ ԽՈՂՈՎ, conseil des

ՏԱՍՆ (ՙ). dix (Բ—Ի— երբոր առանձին կամ բառ ից վերջն եւ կամ գոյակցուերէն գործածուած է. *Nous sommes dix* [Բ—Ի] *Un dix* [Բ—Ի] *de cœur.* Բ—Լ ձայնաւորէ յառաջ կամ անձայն ի ի առեւ. *Dix* [Բ—Լ] *arbres. Dix* [Բ—Լ] *hommes.* Բ—Ի բաղաձայնէ յառաջ կամ յաջորդի ի ի առեւ. *Dix* [Բ—Ի] *francs. Dix* [Բ—Ի] *harengs.* Իսկ Dix-sept, Dix-huit, Dix-neuf կը հնչուին Բ—Ը—Ի, Բ—Է—Ի—Բ, Բ—Լ—Ն—Ի—Ֆ), *adj. num. card.* || —, dix, *sm. Dix, multiplié par trois.* V. Տասնեակ.

ՏԱՍՆԱՌԱՆԵԱՑ ՕՐԻՆՔ, ՊԱՏՈՒՐԱՆՔ, décalogue, *sm. Les tables, les préceptes du Décalogue.*

ՏԱՍՆԱԳՐԱՄ, décagramme, *sm.*

ՏԱՍՆԱԺՈՂՈՎ, dîmeur, *sm.* V. եւ Տասանորդիչ։

ՏԱՍՆԱԼԻՏՐ, décalitre, *sm.*

ՏԱՍՆԱԿԱՆ, dénaire, *adj.* Կ'ըսուի եւս Տասնաւորական։

ՏԱՍՆԱԿՐԱՄ, V. Տասնագրամ։

ՏԱՍՆԱՄԵԱՅ, **ՏԱՍՆԱՄԵԱՆ**, décennal, ale (*pl. décennaux*), de dix ans, *adj.* || âgé de dix ans, *adj.*

ՏԱՍՆԱՄԵՏՐ, décamètre, *sm.*

ՏԱՍՆԱՄԵՏՐԱԿԱՆ, décamétrique, *adj.*

ՏԱՍՆԱՄՍԵԱՅ, de dix mois, [*adj.*

ՏԱՍՆԱՆԻՍՏ, décaèdre, *sm.* V. եւ Տասնկողեան։

ՏԱՍՆԱՆԿԻՒՆ, décagone, *sm.*

ՏԱՍՆԱՆԿԻՒՆԻ, décagonal, ale, *adj.*

ՏԱՍՆԱՊԱՏԻԿ, décuple, *adj.*

ՏԱՍՆԱՊԱՏԿԵԼ, décupler, *va.*

ՏԱՍՆԱՊԵՏ (ռմ. գ-ւը), caporal (*pl.* des *caporaux)*, *sm.* — (հինն հռովմայեցւոց մէջ), décurion, *sm.* Ձիաւորաց —, brigadier, *sm.*

ՏԱՍՆԱՍԻՒՆ ՇԻՆՈՒԱԾ, décastyle, *sm.*

ՏԱՍՆԱՍՏԵՐ (փայտի չափ մը), décastère, *sm.*

ՏԱՍՆԱՒՈՐ ԹԻՒ, dizaine, *sf. Les —s et les centaines.*

ՏԱՍՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, dénaire, *adj. Nombre —.* Կ'ըսուի նաեւ Տասնական։

ՏԱՍՆԵԱԿ, dizaine, *sf. Une — de personnes.* || — (տասնամեայ պարբերութիւն), décade, *sf.* || — (տասնօրեայ ժամանակ), décade, *sf.* || — (տուն մը օրհնարանի [chapelet]), dizain, *sm.*

ՏԱՍՆԵՄԵԱԿ, fêtes décemales.

ՏԱՍՆԵՐԵԱԿ (տասներորդ օր Գաղղիացւոց ընկերհասարակական տարւոյ շաբաթուն), décadi, *sm.*

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ, dixième, *adj.* || dix, *adj. num.* || dixièmement, *adv.* — մասն, dixième, *sm.* || — (տասներորդ մասն փրկանքի), décime, *sm.*

ՏԱՍՆԵՕԹԸ, dix-sept (տէզ-սէ).

ՏԱՍՆԻՑՍ (տասն անգամ), dix fois.

ՏԱՍՆՄԱՍՆԵԱՑ ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ (Որ եւ Տասնեակ), décade, *sf. Les Décades de Tite-Live.*

ՏԱՍՆԿԱՐԳԵԱՆ ՈՏԱՆԱՒՈՐ, dizain, *sm.*

ՏԱՍՆԿՈՂԵԱՆ (հատատանուն մարմին, որ երկրաչափից), décaèdre, *adj.* V. եւ Տասնանիստ։

ՏԱՍՆՈՏԱՆԻ, décapode, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԳՐԱՄ, décigramme, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԼԻՏՐ, décilitre, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԿԱԼ (տասներորդ մասն կայլի), déciatre, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆ, décimal, ale (*pl. décimaux*), *adj.* — կոտորակ, fraction décimale.

ՏԱՍՆՈՐԴԱԿՐԱՄ, V. Տասնորդագրամ։ [*sm.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱՄԵՏՐ, décimètre,

ՏԱՍՆՈՐԴԱՄԵՏՐԱԿԱՆ, décimétrique, *adj.*

ՏԱՍՆՈՐԴԱՍՏԵՐ, décistère, *sm.*

ՏԱՍՆՈՐՁԱՅ (տունկ), décandre, *adj.*

ՏԱՍՆՈՐՁԱՅՈՒԹԻՒՆ, décandrie, *sf.*

ՏԱՍՆ'ՈՒԹԸ, dix-huit (տէզ իւ-իտ).

ՏԱՍՆՈՒԻՆԸ, dix-neuf (տէզ [նէօֆ).

ՏԱՍՆՈՒԻՆՆԵՐՈՐԴ, dix-neuvième, *adj. num. ord.*

ՏԱՍՆՈՒՄԷԿ, onze, *adj. num. card. Il est —* [է օնզ] *heures.*

ՏԱՍՆՈՒՄԷԿԵՐՈՐԴ, onzième, *adj.* || onzièmement, *adv.*

ՏԱՍՆՈՒՉՈՐՍ, quatorze, *adj. num.*

ՏԱՍՆՈՒՉՈՐՍԵՐՈՐԴ, quator-

zième, *adj.* || quatorzièmement, *adv.* [*num.*

ՏԱՍՆՈՒՀԻՆԳ, quinze, *adj.*

ՏԱՍՆՈՒՀԻՆԳԵՐՈՐԴ, quinzième, *adj.* || quinzièmement, *adv.*

ՏԱՍՆՈՒՎԵՑ, seize, *adj. num.*

ՏԱՍՆՈՒՎԵՑԵՐՈՐԴ, seizième, *adj.* || seizièmement, *adv.*

ՏԱՍՆՊԵՑ, décemvir (տ-ի-վիր), *sm.*

ՏԱՍՆՊԵՑԱԿԱՆ, **ՏԱՍՆՊԵՑԱՑ**, décemviral, ale *(pl. décemviraux), adj. Autorité décemvirale.* [rat, *sm.*

ՏԱՍՆՊԵՑՈՒԹԻՒՆ, décemvi-

ՏԱՍՆՎԱՆԿԱՆ (բառ.), décasyllabe, *adj.* (ինչպէս է Գլաւոս (Plaude) հռովմայեցի ճերտողին ճեռեւեալ բառն Thesaurochrysonicocrisides). || — (տող ոտանաւորի), décasyllabe, *adj.* կր գործածուի եւս իբր *sm. Un poème écrit en décasyllabes.*

ՏԱՍՆՏՈՂԱՆ ՈՏԱՆԱՒՈՐ, dizain, *sm.*

ՏԱՍՆՕՐԵԱՆ } (պատմութեանց
1. **ՏԱՍՆՕՐԵԱՑ** } գիրք), décaméron, *sm.* — *de Baccace.*

2. **ՏԱՍՆՕՐԵԱՑ**, de dix jours, décadaire, *adj.* — ժամանակ (որ եւ Տասնեակ), décade, *sf. Les mois grecs étaient divisés en —s.*

ՏԱՍՈՒԵՐԿՈՒ, douze, *adj. num. card.*

ՏԱՍՈՒԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ, douzième, *adj.* || douzièmement, *adv.*

ՏԱՍՏԱՁԱՂ (ոստայնանկի գործիք), ourdissoir, *sm.*

ՏԱՏԱՄՈՂԻՒՆ, inquiétant, ante, *adj.*

ՏԱՏԱՄՈՒԼ, s'inquiéter, *vpr. S'inquiéter d'un rien. Il ne s'en inquiète nullement.* se soucier, *vpr. De quoi vous souciez-vous?*

ՏԱՏԱՄՈՒԼՈՒԹԻՒՆ, inquiétude, *sf.*, souci, *sm.*, peine, *sf.*

ՏԱՏԱՆԵԼ, branler, *va.* — *les jambes, les bras, la tête.* balancer, *va.* — *ses bras.* ébranler, *va.* — *une cloche.* agiter, *va.* — *ses bras, ses jambes.* — *une urne.* — *son mouchoir en l'air pour donner un signal.* brandiller, *va.* — *les jambes, les bras.* trémousser, *va.*

ՏԱՏԱՆԻԼ, branler, *vn. La tête lui branle.* se balancer, *vpr. Cette femme se balance trop en marchant.* ballotter, *vn. Ce violon ballotte dans son étui.* s'agiter, se brandiller, *vpr. Se brandiller sur une corde.* se trémousser, *vpr. Ce n'est pas là danser, ce n'est que se trémousser.* dandiner, *vn.*, se dandiner, *vpr. Il ne fait que dandiner.* flotter, *vn. On voyait — les débris du naufrage.*

1. **ՏԱՏԱՆՈՑ** (տ-նի-ի էլէր-ը բերէը), branloire, balançoire, *sf.*

2. **ՏԱՏԱՆՈՑ** (շարժուն, խաղուն, երերուն բիկնաթոռ [առ ի մարմնակրթանս]), trémoussoir, *sm.*

ՏԱՏԱՆՈՒՄ, **ՏԱՏԱՆՈՒՄՆ**, branle, branlement, ébranlement, balancement, *sm.*, agitation, *sf.*, brandillement, *sm.*

1. **ՏԱՏԱՍՆ** (տեսակ մր փուռ), tribule, *sm.*

2. **ՏԱՏԱՍՆ** (երկաթ բազմածայր կամ բազմափուռ զոր կր հաստատեն փոսերու, խրամներու մէջ, կամ ոտկներու [glacis] վրայ, թշնամեաց արշաւանքի խոչընդոտելու համար), chausse-trape *(pl.* des *chausse-trapes), sf.*

ՏԱՏՈՒԼԱՑ (ճիաձու եւ թունաւոր տունկ մի է. պրս. ֆ-ֆ-ը), datura, *sm.*

ՏԱՏՐԱ (ֆ-ր-), tourterelle, *sf.* Ձագ —ի, tourtereau, *sm.*

ՏԱՐԱԳԱՑ, malheureux, euse, *adj. Il est —, bien —.*

ՏԱՐԱԲԵՐԵԼ, agiter, *va.* Ալրացուր —, ballotter, *va.*

ՏԱՐԱԲԵԼ, trémousser, *vn.*, s'agiter, *vpr.*

ՏԱՐԱԳԻՐ, } proscrit, *sm.*
ՏԱՐԱԳՐԵԱԼ, } *Etre du nombre des —s.* — առնել, proscrire, *va.* V. Հկօրական.

ՏԱՐԱԳՐԵԼ, proscrire, *va.* V. Հկօրակ առնել.

ՏԱՐԱԳՐԻԼ, être proscrit.

ՏԱՐԱԳՐԻՉ, proscripteur, *sm.*

ՏԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, proscription, *sf.* — անդարձ, մօնչեցուար, V. Հկօրակ.

ՏԱՐԱԴԷՂ, indu, ue, *adj. Une réclamation indue.* || mal à propos, *adv. Il parle toujours mal à propos.* Ի դէպ եւ —, թէ ի հանդէպս եւ թէ ի —ս (յարմար անյարմար), à tout propos, *adv. Il parle de sa noblesse à tout propos.*

ՏԱՐԱՁ (օրինակ. եղանակ. պայման. կերպարանք), façon, *sf. C'est sa —. Il s'est comporté d'une étrange —.* || — (սեփհատուկութիւն, վարմունք [զորժուորի, դերձակի]), façon, *sf. Payer la — d'un habit. Un ouvrier qui fait payer ses —s trop cher.* || — (ձեւ հանդերձից. կերպարանք), costume, *sm. Le — français. Le — des femmes de ce pays est assez pittoresque.*

ՏԱՐԱՁԱՎԱՐԱՆ (վանահարկու զգեստուց կամ տարազուց թեւսրնկի, կախուածց), costumier, *sm. Louer un domino chez le —.*

ՏԱՐԱԺԱՄ, intempestif, ive, *adj. Projet —. Demande intempestive.* inopportun, une, *adj. Vous ne pouvez choisir un moment plus —. Mesure inopportune.* prématuré, ée, *adj. Votre démarche paraîtra prématurée.* hors de saison, *adj.* — մահ, une mort prématurée. || —, prématurément, *adv. Fruit cueilli —.*

ՏԱՐԱԺԱՄԱԲԱՐ, intempestivement, *adv.* ի —, à contretemps, *adv. Parler, agir à contretemps.* ժամու եւ —, ի ժամու եւ ի —, à temps et à contretemps.

ՏԱՐԱԺԱՄԱՊՈՒՆԴ, inopportunité, *sf. L'— d'une démarche.* contretemps, *sm.*, heure tardive, *sf.*

ՏԱՐԱԲԱԿԱՆ, ductile, extensible, expensible, dilatable, malléable, *adj.* V. Տարափոխիկ.

ՏԱՐԱԲԱԿԱՆԱՊՈՒՆԴ, extensibilité, expansibilité, malléabilité, *sf.* — (ոսկւոյ, ապակւոյ), ductilité, *sf.*

ՏԱՐԱԲԱՀՈՒՆ, diffu, use, *adj.*

ՏԱՐԱԲԱՆԵԼ, V. Տարածել.

ՏԱՐԱԲԵԱԼ, étendu, ue, diffus, use, *adj.*

ՏԱՐԱԲԵԼ, étendre, tendre, dilater, déployer, déplier, étaler, *va.* || propager, répendre, ébruiter, *va.* || parsemer, joncher, *va.* խոտոյ վրայ —, exposer, étendre sur l'herbe, herber, *va.*

ՏԱՐԱԲԻԼ, V. Տարածիչ.

ՏԱՐԱԲԻՉ, propagateur, trice, *adj.* — (զօրութիւն), extensif, ive. *adj.* || propagateur, *sm.* — *de la foi, des idées nouvelles.*

ՏԱՐԱԲԱՂ, V. Տարածիչ.

ՏԱՐԱԲՈՒԹԻՒՆ, étendue, extension, expansion, *sf.* — (մարմնոյ), dimension, *sf.* — (վայրաց), espace, *sm.* — (ձայնի, բանբեռուածոյ), volume, *sm.*

ՏԱՐԱԲՈՒԻԼ, s'étendre, se répandre, s'espacer, *vpr.* || se propager, *vpr*, prêter, *vn.* երկայնութեանը —, s'étendre le long de, longer, *va. Un bois qui longe la côte.* V. եւ երկայնութիւն. Լուրը տարածուածին պէս, aussitôt que la nouvelle se répandit.

ՏԱՐԱԲՈՒՄ, } dilatation,
ՏԱՐԱԲՈՒՄՆ, } propagation, *sf.*

ՏԱՐԱԲՈՒՆ, extensible, duc-

tile, *adj. L'or est le plus extensible de tous les métaux.* կ'բաղի ետս Տարածական։

ՏԱՐԱԾ, V. Տարածութիւն։

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐՈՆ, V. Տարակեդրոն։

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐՈՆՈՒԹԻՒՆ, V. Տարակեդրոնութիւն։

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐԱՆ, excentrique, *adj, Quartier —.*

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐԱՆԱԼ, décentraliser, *va.*

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, excentricité, *sf.*

ՏԱՐԱԿԵՆԴՐԱՆՈՒՄ, décentralisation, *sf. — administrative.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍ, doute, nuage, *sm.*, difficulté, *sf.* Տարակուսի վրայ, incertain, aine, *adj.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԱԿԱՆ, incertain, aine, indéterminé, ée, *adj.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԱԿԱՆ, douteux, euse, indécis, ise, *adj.* — կերպիւ, կերպով, douteusement, *adv.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԱՆՔ, doute, *sm.*, difficulté, épine, *sf.* V. եւ Տարակոյս։ Տարակուսանօք, incertainement, *adv.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍԱՆԱԼ, être en doute, dans la doute, douter, hésiter (եղէր), *vn. Je doute qu'il soit arrivé.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍՈՂ, flottant, ante, pyrrhonien, ienne, *adj.*

ՏԱՐԱԿՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, pyrrhonisme, *sm. — en matière de religion.*

ՏԱՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, différence d'opinion, dissension, *sf.*, discorde, désaccord, *sm.*, contrariété, divergence, *sf.*

ՏԱՐԱՁԵՒ, difforme, *adj. Visage —.* [*sf.*

ՏԱՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, difformité,

ՏԱՐԱՄԻՏ, divergent, ente, *adj.* [*sf.*

ՏԱՐԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ, divergence,

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆ, rhombe, losange, *sm.*

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆԱԿԵՐՊ (երկրաչափական ձեւ. մր), rhomboïde, *sm.*

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆԱՁԵՒ, rhomboïdal, ale *(pl. rhomboïdaux), adj. Cristal —. Forme rhomboïdale.*

ՏԱՐԱՆԿԻՒՆԱՁԻՒՍ ՄԱՐՄԻՆ (pus երկրաչափից), rhomboèdre, *sm.*

ՏԱՐԱՆՁԱՏԻԼ (ուսուցանելն ելնել, հետացնել [եղչերուն]), débucher, *vn.*

ՏԱՐԱՁԱՓ, graphomètre, *sm.*

ՏԱՐԱՉԱՓԱՆՔ, exorbitant, ante, *adj. Dépense exorbitante.* excessif, ive, *adj. Un froid —. Dépense excessive. Misère excessive.* démesuré, ée, *adj. C'est un homme d'une grosseur démesurée.* énorme, *adj. Crime, faute —. Frais, laideur —.*

ՏԱՐԱՉԱՓԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, exorbitance, *sf.*

ՏԱՐԱՉԱՓ, indûment, *adv.*

ՏԱՐԱՉԱՓՈՒՆ, injustement, à tort, *adv.*

ՏԱՐԱՍԱՀՄԱՆ ԱՌՆԵԼ, **ՏԱՐԱՍԱՀՄԱՆԵԼ**, transporter, *va.*

ՏԱՐԱՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, transportation, *sf.*

ՏԱՐԱՍԵՌՆԻԼ, dégénérer, *vn.*

ՏԱՐԱՍԵՌՈՒԹԻՒՆ, dégénération, *sf.*

ՏԱՐԱՍՈՂՈՒՆ, télerpéton, *sm.*

ՏԱՐԱՍՈՎՈՐ, extraordinaire, singulier, ière, *adj.*

ՏԱՐԱՏԵՍ, image, *sf.*

ՏԱՐԱՓՈԽԻԿ, contagieux, euse, *adj.* — հիւանդութիւն, maladie contagieuse, contagion, *sf.*

ՏԱՐԱՔԱՅՔԱՐԵԼ, décomposer, *va.*

ՏԱՐԱՔԱՅՔԱՐՈՒԹԻՒՆ, décomposition, *sf.*

ՏԱՐԲԵՐ, différent, ente, *adj.*

— կերպիւ, կերպով, d'une manière différente, différemment, *adv.*

ՏԱՐԲԵՐԱԿԱՆ, différentiel, elle, *adj.* — հաշիւ, calcul différentiel. — քանակութիւն, quantité différentielle.

ՏԱՐԲԵՐԻԼ, différer, *vn.* || s'éloigner, *vpr.*

ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, différence, *sf.* — գունոյ, nuance, *sf.* Այսու տարբերութեամբ որ, excepté que, *conj.* *Ils se ressemblent parfaitement, excepté que l'un est un peu plus grand que l'autre.*

ՏԱՐԳԱԼ (քուլէ), cuiller, եւ ըստ ոմանց cuillère (քիւյյէր), *sf.* — *d'étain, d'argent, de vermeil.* — *à soupe,* — *à café.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Դգալ։ — մի, cuillerée, *sf.* *Une — de potage, de sirop.*

ՏԱՐԵԳԻՐ, annaliste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարեգրող։

ՏԱՐԵԳԻՐՔ, annales, *sfp.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարեգրութիւնք։

ՏԱՐԵԳԼՈՒԽ, le jour կամ le premier jour de l'an, եւ կամ le premier de l'an. Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարեմուտ։

ՏԱՐԵԳՐՈՂ, annaliste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Տարեգիր։

ՏԱՐԵԳՐՈՒԹԻՒՆՔ, annales, *sfp.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարեգիրք։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ, anniversaire, *sm.*

ՏԱՐԵԿԱՆ, annuel, elle, annal, ale, *adj.* *Location annale.* || âgé, ée, *adj.* Քսան, երեսուն —, à l'âge կամ âgé de vingt ans, de trente ans. Քանի՞ — էք, quel âge avez vous! Տասնեօթը լմնցուցի, ճիշդ տասնեօթը — եմ, j'ai déjà dix-sept ans. Այդ աղջիկը տասնուվեց — է, elle est affligée de seize ans.

ՏԱՐԵՄՈՒՏ, le jour կամ le premier jour de l'an, եւ կամ le premier de l'an. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տարեգլուխ։

ՏԱՐԵՑ, âgé, ée, d'un certain âge, *adj.*

ՏԱՐԵՑՈՅՑ (աննիւէր), annuaire, *sm.*

ՏԱՐԵՒՈՐ, annuel, elle, *adj.* — վարձք, année, *sf.* *Son fermier lui doit deux —s. Il a touché d'avance une — de ses gages.*

ՏԱՐԻ, an, *sm.*, année, *sf.* Բարեբեր —, bonne année. Գալ —, l'an prochain, l'année prochaine, l'année suivante. Երկրորդ —ին, l'année d'après. Յոբելեան —, année jubilaire. Նահանջ —, année bissextile. Նոր —, le nouvel an, կամ l'an nouveau, la nouvelle année. Ամեն —, chaque année, annuellement. —ն, տարուէ —, par an. — մը, un an, une année, pendant une année. —ն ի բուն, բոլոր —ն, toute l'année. Նոր — շնորհաւորել, մաղթել մէկուն, souhaiter la bonne année à quelqu'un.

ՏԱՐԻՔ, âge, *sm.* —ն առած, âgé, ée. *adj.* *Il est âgé, elle est âgée.* Ամուսնանալու —ի մէջ բլլալ եւ չամուսնանալ (այսինքն աղջիկ մնալ), coiffer sainte Catherine.

ՏԱՐՀԱՄՈԶԵԼ, dépersuader (..պէ..), dissuader, *va.* V. եւ Ետ կեցունել (ԿԵՑՈՒՆԵԼ)։

ՏԱՐՄ, troupeau, *sm.*, bande, *sf.* V. Տարմահաւ։

ՏԱՐՄԱՀԱՒ (թռչնիկ մի է .. էթուռնօ), étourneau, *sm.* *Les étourneaux ne vont que par bandes.* sansonnet, *sm.*

ՏԱՐՄԱՁՈՒԿՆ (սանսօնէ), sansonnet, *sm.*

ՏԱՐՄՈՐՈՐ (ծովային մեծ թռչուն մը), goéland, *sm.*

ՏԱՐՕՂՈՒԹԻՒՆ (նաւուն ծան–

րութիւն վերցուցնելու չափը. ՅԵՓՆԻ ՀԱՏՐԸ ԻՒՀՈՒԼԻ), port, *sm. Le navire est du — de cent tonneaux.*

1. **ՏԱՐԱՒԱՐ** (փոխադրիչ նաւ), transport, *sm.*

2. **ՏԱՐՈՒՈՂ**, transport, *sm.* V. եւ փոխադրութիւն։

ՏԱՐՈՒՈՂԱՑ ԲԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, ballottement, *sm.*

ՏԱՐՈՒԻԼ, être porté, être amené, être conduit, se porter.

ՏԱՐՏԱՓ, irrésolu, ue, indéterminé, ée, hésitant, ante (ԵԼԻ ՔԱՆ, -ՆԻՔ), *adj.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière irrésolue, irrésolument, *adv.*

ՏԱՐՏԱՓՈՒԹԻՒՆ, irrésolution, hésitation (ԵԼԻՔ—ԼՈՒ), *sf.*

ՏԱՐՏԱՐԱՍ (սանդարամետ դժոխոց [pus նեթաճնաց]), tartare, *sm. Il fut précipité dans le Tartare.* [les —s.

ՏԱՐՐ, élément, *sm.* Տարերք,

ՏԱՐՐԱԲԱՆ, chimiste, *sm.* Ի՛րսւի եւս Տարրագէտ։

ՏԱՐՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, chimique, *adj.* Հայերէն Ի՛րսւի նաեւ Տարրագիտական։

ՏԱՐՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, chemie, *sf.* Գործառնական, գործնական —, — organique. Անգործառնական, անգործնական —, — inorganique. — հանային, — minérale. — բուսական, — végétale. — կենդանական, — animale. Հայերէն Ի՛րսւի նաեւ Տարրագիտութիւն։

ՏԱՐՐԱԲԱՆՕՐԷՆ, chimiquement, *adv.* Ի՛րսւի եւս Տարրագիտօրէն։ [*va.*

ՏԱՐՐԱԲԱՇԽԱԼ, décomposer,

ՏԱՐՐԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, décomposition, *sf.*

ՏԱՐՐԱԳԷՏ, V. Տարրաբան։

ՏԱՐՐԱԳԻՏԱԿԱՆ, V. Տարրաբանական։

ՏԱՐՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Տարրաբանութիւն։

ՏԱՐՐԱԳԻՏՕՐԷՆ, V. Տարրաբանօրէն։ [re, *sm.*

ՏԱՐՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆ, laboratoi-

ՏԱՐՐԱԼՈՑ, V. Տարրաբան։

ՏԱՐՐԱԼՈՒԾԱԿԱՆ, V. Տարրաբանական։

ՏԱՐՐԱԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ, V. Տարրաբանութիւն։

ՏԱՐՐԱԿԱՆ, élémentaire, *adj. Les corps —s. La géométrie —.*

ՏԱՐՐԱՒՈՐ, matériel, elle, *adj.* Ի՛րսւի եւս Նիւթական։

ՏԱՐՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, matérialité, *sf.* Հայերէն Ի՛րսւի նաեւ Նիւթականութիւն։

ՏԱՐՓԱԴԻՐ, billet doux. Ի՛րսւի եւս գիտակ տարփանաց (ՏԱՐՍԱԿ)։

ՏԱՐՓԱԾՈՒ, amant, amoureux, bon ami, *sm.*

ՏԱՐՓԱՄԵՐԺ, inhumain, aîne, *adj. Beauté inhumaine.*

ՏԱՐՓԱՍՆԴԱԽ, amoureux, euse, *adj.* || amant, *sm.*

ՏԱՐՓԱՒԱՐ, amoureux, euse, *adj.* || amant, amoureux, soupirant, bon ami, *sm.* —f, amants, *smp.*

ՏԱՐՓԵՆԻ (դիմ սիրոյ [pus առասպելաց]. Սէր), Amour, *sm. On peint ordinairement l'— avec un bandeau, un arc et des flèches. Il est beau comme l'—.* — (Սէր) ոմն է, c'est un Amour.

ՏԱՐՓԵՆԻՔ (եղբարք դից Սիրոյ [pus առասպելաց]), les Amours. Խաղք, խնճոյք եւ —, les Jeux, les Ris et les Amours.

ՏԱՐՓԱՂ, amoureux, euse, *adj.* || amant, soupirant, *sm.*; amateur, *sm.* [ière, *adj.*

ՏԱՐՕՐԷՆ, bizarre, singulier,

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ, singulier, ière, *adj.* — կերպիւ, կերպով, singulièrement, *adv.*

տաւիղ (–՝ֆ–ր. բէզ–), harpe (հ–ֆ), *sf.* Եոլեան —, — éolienne. — զարնող, V. Տաւիղահար.

տաւղահար (տաւիղ զարնող), harpiste, *sm.*

տափանթռտ, planipennes, *smp.*

տափանեցի, planorbe, *sm.*

տափակ, plat, ate, aplati, ie, plain, aine, uni, ie, *adj.*

տափակաձեռն, plat, *sm. Il lui donne des coups de — d'épée, du — de la main.*

տափակութիւն, aplatissement, *sm. L'— d'une boule de cire, d'une balle de plomb.* écachement, *sm.* [*smp.*

տափակոստոտ, planirostres,

տափակսմբեցնել, aplatir, *va.*

տափազած, tourte, *sf.*

տափաշտակն, carrelet, *sm.* V. եւ կաղտաւանակն.

տափան, casse-motte (*pl.* des *casse-motte* կամ *mottes*), brisse-mottes (*pl.* des *brisse-mottes*), *sm.*

տափանատան (անմշակ վայրենի երկիր), lande, *sf. Les —s de Bordeaux.* [փակ.

տափարան, plat pays. V. Տափարակ.

տափարակեալ, écaché, ée, *adj.* V. եւ Տափակ.

տափարակել, aplatir, écacher, *va.* կ'բռնի եւս Տափակցնել, Տափկեցնել, Տփկել.

տափարակիլ, s'aplatir, *vpr.*

տափարակիչ (մեռաղեայ բեղոց), écacheur, *sm.* V. եւ Տափիչ. [կութիւն.

տափարակութիւն, V. Տափակութիւն.

տափակիճ (ե–ը գ–ր–ե–), camard, arde, *adj. Il est —.* camus, use, *adj.* ‖ camard, arde, camus, use, *s.* Հայերէն կ'բռնի եւս Տափուկ. [*sf.*

տափչութիւն, camuserie,

տափիչ, aplatisseur, *sm.* V. եւ Տափարակիչ.

տափնեցուցանել, aplatir, écacher, *va.* կ'բռնի եւս Տափարակել, Տափակցնել, Տփկել.

տափուկն (ե–ը ֆ–փ), gesse, *sf. Semer des —s.* ‖ (սերմանելիք տափղոտաց), gesse, *sf. Manger des —s.*

տափուկ (ֆիք), camard, arde, camus, use, écaché, ée, *adj.* Հայերէն կ'բռնի նաեւ Տափակիք.

տաք, chaud, aude, chaleureux, euse, *adj.* — կերպիւ, կերպով, chaudement, *adv.* — պահել, tenir chaud. ինքզինք — բռնել, se tenir chaud. V. եւ Ջերմել. — կ'բնէ, օդը — է, il fait chaud. Ո՜ի, այս ինչ — է, oh! qu'il fait chaud! —ես կը խեղդուիմ, j'étouffe de chaleur. V. Տաքութիւն. — — ինծի լուրը բերաւ, il m'apporta la nouvelle toute chaude. [chaude.

տաքցած. — է, il a la tête

տաքցնել (դէղեր). V. Գոլեցնել.

տաքնալ, se chauffer, s'échauffer, *vpr.* ‖ se cabrer, *vpr.*

տաքութիւն, chaleur, *sf.*, chaud, échauffement, *sm.*, ardeur, *sf.* — (մարմնի), inflammation, *sf.* — (ֆիւզիոլոգիական), chaleur, fièvre, *sf.*

տաքուն, chauffoir, *sm.* V. եւ Ջերմանոցիկ.

տաքուցնել, chauffer, échauffer, *va.* ականջիկը —, bassiner, *va.*

տաքուցող, } échauffant,
տաքուցուցիչ, } ante, chaud, aude, *adj.*

տգեղ, laid (չ), *m.* laide, *f.*, vilain, aine, *adj.*; difforme, *adj.* — աճած, laid, *m.* laide, *f. s.* — ինչ, բան, —ը, laid, *sm.* — կերպիւ, կերպով, d'une façon laide, laidement, *adv.*

տգեղանալ, devenir laid (չ), enlaidir, se défigurer, *vpr.*

ՏԳԵՂԱՍՐՈՒՆ, mal jambé, *adj.*

ՏԳԵՂՆԱԼ, V. Տգեղանալ ։

ՏԳԵՂՈՒԹԻՒՆ, laideur, difformité, *sf.*

ՏԳԵՂՑՈՒՆԵԼ, rendre laid (մը), enlaidir, défigurer, difformer, *va.*

ՏԳԷՏ, ignorant, ante; ignare, *adj.* || ignorant, ante, *s.*; ignare, *sm.* *C'est un ignare.* — ձեւանալ, faire l'ignorant.

ՏԳԻՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, naïveté, *sf.* *Dire des —s.*

ՏԳԻՏԱԲԱՐ, avec ignorance, ignoramment, *adv.*

ՏԳԻՏԱԿԱՆ, ignorant, ante, *adj.* *Leurs ignorantes et iniques décisions.*

ՏԳԻՏԱՆԱԼ, être ignorant, ignorer, *vn.*

ՏԳԻՏԱՆՔ, ignorance, *sf.* *Ce livre est plein d'—s impardonnables.*

ՏԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ignorance, *sf.*; ânerie, *sf.* Թանձր —, ignorance crasse. Տգիտութեան մէջ ապրիլ, թաղուիլ, vivre, croupir dans l'ignorance.

ՏԵԱՌՆ, V. Տէր ։

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ, chandeleur, purification, *sf.* Կ'ըսուի նաև Տէրընդառաջ ։

ՏԵՂ, lieu, *sm*, place, *sf.*, endroit, *sm.* Բաց —, en plein vent. Զօրանիստ —, cantonnement, *sm.* Խորունկ —, abîme, *sm.* Մեծամարգութեան —, pré, *sm.* Պայծառ եւ ախորժական — մը, un lieu gai et agréable. Ճախճախուտ —, marais, *sm.* Բնակութեան, կենալու —, séjour, *sm.* Հանգչելու, խայթուելու —, V. Պատսպարան ։ Ապահով —ի մէջ, à couvert, *adv.* Իմ, ձեր, անոր —ը, à ma place, à votre place, à sa place. Ամէն —, en tous lieux, partout, *adv.* —ը, à la place de, au lieu de. Ամենէն վեր —ը, le haut bout. —ը փոխել, déplacer, *va.* Մէկուն —ն անցնիլ, se mettre à la place de quelqu'un, tenir la place de quelqu'un, se remplacer, se substituer, *vpr.* — բռնել, retenir, arrêter une place; occuper, remplir une place. —ը բռնել, tenir, arrêter sa place; tenir lieu de, servir de. Այս մարդն ինծի հօր — է, cet homme me tient lieu de père, կամ me sert de père. Այս անձրեւոցն անոր գաւազանի — է, ce parapluie lui tient lieu de canne, կամ lui sert de canne. Այս ծակն անոր տան — է, ce trou lui sert de maison. Ամեն բանի (ամէն բան), իր —ը դնելու է, il faut mettre chaque chose à sa place. Եւ փուն —ը չէ, et pour cause. *Je veux faire cela, je ne veux pas faire cela, et pour cause.* Այս տունկս արեւդէմ — դնելու է, il faut mettre cette plante au midi. V. եւ Տեղի, Վայր ։

ՏԵՂԱԳԻՐ, V. Տեղագրող ։

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ, topographique, *adj.* *Description, carte —.*

ՏԵՂԱԳՐՈՂ, topographe, *sm.* Կ'ըսուի նաև Տեղագիր ։

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, topographie, *sf.* *La — des environs de Paris.*

ՏԵՂԱՁԱՆԱԿԱՆ (րուս աստեղաբաշխից), parallactique, *adj.* *Angle —.*

ՏԵՂԱՁԱՆՈՒԹԻՒՆ (րուս աստեղաբաշխից), parallaxe, *sf.* *On a obtenu la — de quelques étoiles fixes.* — ոլորտական, V. Ոլորտական ։ [*adj.*

ՏԵՂԱՇԱՐԺ, locomoteur, trice,

ՏԵՂԱԼ, pleuvoir, tomber, *vn.*

ՏԵՂԱԿԱԼ (փոխանորդ), lieutenant, *sm.* — զնդապետի (փոխգն-

գօր), lieutenant-colonel. Փոխանակ —ի, Երկրորդ —, sous-lieutenant *(pl.* des *sous-lieutenants)*, *sm.* — զօրավարի (որ կ'ըսուի այժմ Զօրավար զօրաբաժնի, général de division), lieutenant-général, *sm.* — քաղաքային, — civil. — դատաւորական, — criminel. — ոստիկանութեան, — de police. Հայերէն կ'ըսուի նաև Ենթտեղակալ. V. Ետեղապահ.

ՏԵՂԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, lieutenance, *sf.* Երկրորդ —, sous-lieutenance *(pl.* des *sous-lieutenances)*, *sf.* կ'ըսուի նաև Ենթտեղակալութիւն. V. Ետեղապահութիւն.

ՏԵՂԱԿԱՆ, local, ale *(pl. locaux)*, *adj.* || topique, *adj.*

ՏԵՂԱՊԱՀ, vicaire, *sm.* || lieutenant, subdélégué, substitut, *sm.* || suppléant, ante, *s.* — ժողովրդապետի, desservant, *sm.* — դնել, subdéléguer, *va.*

ՏԵՂԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, vicariat, *sm.*, lieutenance, subdélégation, *sf.* || suppléance, *sf.*

ՏԵՂԱՏԱՐԱՓ, abat կամ abas, *sm.* — յանկարծագեղ, averse, *sf. Nous essuyâmes une* —. — յանկարծագեղ եւ վաղանցուկ, ondée, *sf. Grosse* —. *Il pleut par* —*s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Թօն.

ՏԵՂԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ (կարդա *Տեղատուութիւն*), marée descendante, reflux (*-էֆլէ-*), jusant, *sm. Il y a flux et reflux dans l'Océan. Flot et jusant.* Մակընթացութիւն եւ — (կամ Լիութիւն եւ զիջութիւն), le flux et le reflux. Հայերէն կ'ըսուի եւ Զիջութիւն.

ՏԵՂԱՑԻ, aborigène, *adj.* || natif, *sm.*

ՏԵՂԱՑԻՈՒԹԻՒՆ (տեղացի ըլլալը), indigénat, *sm.*

ՏԵՂԱՑՈՅՑ, adresse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնագիր.

ՏԵՂԱՒՈՐԵԼ, établir, installer, *va.* Հայերէն կ'ըսուի նաև Տեղաւորցունել.

ՏԵՂԱՒՈՐԻԼ, trouver une place, s'établir dans un endroit, se caser, être installé, s'installer, *vpr.*

ՏԵՂԱՒՈՐՈՒԻԼ, V. Տեղաւորիլ.

ՏԵՂԱՒՈՐՑՈՒՆԵԼ, établir, installer, *va.* կ'ըսուի եւ Տեղաւորել.

ՏԵՂԱՓՈԽԵԼ, changer de place, changer de lieu, déplacer, transporter, transférer, *va.*

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, changement de place, déplacement, transport, *sm.*, locomotion, migration, *sf.* — (թռչնոց, ձկանց), passage, *sm. Le — des ramiers, des cailles, des hirondelles.*

ՏԵՂԵԱԿ, bien informé, versé dans, entendu, ue, fort, *m.* forte, *f. adj.* — լինել, ըլլալ, être versé dans; entendre, *va.*, s'entendre, *vpr.* Բանի մը — լինել, ըլլալ, se connaître à կամ en quelque chose, être կամ se mettre au fait de quelque chose. Այս մարդս այս գործին —է, cet homme est au fait de cette affaire. Այս բանին — եմ, je suis au fait de cela, կամ je m'y entends.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ, rapport, mémorial, *sm.* || notice, *sf.* — պատմական, կենսագրական, — historique, biographique.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ, apostillateur, [*sm.*

ՏԵՂԵԿԱՆԱԼ, s'informer de, prendre des renseignements, des informations, prendre connaissance de. Բանի մը —, être կամ se mettre au fait de quelque chose. Ուզեցի միայն, հանդիպելով ձեր առողջութեանը —, j'ai voulu seulement, en passant par ici, m'informer de votre santé.

ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՆԵԼ, informer, donner des renseignements, des informations, instruire, donner connaissance de, *va.* Բանի մը —, mettre au fait de quelque chose.

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ, information, *sf.*, renseignement, *sm.*, instruction, connaissance, intelligence, *sf.*, rapport, mémoire, *sm.* Վէր ի վերոյ —, teinture, *sf.* *Il a aussi quelque — de l'allemand. Il a une légère — des sciences mathématiques.* Հմամոս —, notice, *sf.* — տալ, rendre compte (d'une affaire); faire observer. — առնուլ, prendre des informations. Մէկուն վրայ — առնուլ, prendre des informations de quelqu'un, s'informer de quelqu'un.

ՏԵՂԻ, lieu, *sm.*, place, *sf.*, endroit, emplacement, *sm.* || lieu, *sm.*, occasion, *sf.* Անկասկած, անճոյք, զգոյշ, զգուշաւոր —, lieu en sûreté. — ապաւինի, abri, *sm.* — ունկնդրութեան, V. Լսարան, Հանդիսարան. Ընտ —, V. Ընտտեղի. — սպածման (աղխատաց), V. Սպածուն. — ցուրտ անհնարին, glacière, *sf.* Հայերէն կ'բուի եւս Սառնատուն. — տալ, céder, faire place, plier, se relacher. Տեղի տուր (հետուէն անցիր), au large! passez au large! — տալ (ծանրութեանէն), fléchir, *vn.* — տալ (յաղթուիլ [հակառակութեան մէջ]), battre en retraite(fuir l'ennemi). — տալ, donner lieu à. Ասի երբեմն — կուտայ վէճի, cela donne quelquefois lieu à une dispute. — ունենալ (յատ եւս կատարուիլ), avoir lieu. Պարահանդէսը — ունեցա՞ւ (այսինքն՝ կատարուեցա՞), le bal a-t-il eu lieu? Տեղի ունեցաւ (կատարուեցաւ), il a eu lieu. — (պատահար) ունենալ, avoir lieu de. *Vous n'auriez pas lieu de vous plaindre de lui, s'il avait eu le temps de faire ce que vous lui avez donné à faire.*

ՏԵՂԻԹ ՏԱԼ (չ֊֊֊֊), faillir, *vn.* *Cet édifice a failli par le pied.* Տեղիք տալ (հողը), manquer, *vn.* *La terre manqua sous leurs pieds.* Կ'բուի եւս Կիլ.

ՏԵՆԴ (֊ը֊), fièvre, *sf.* — բորբոսային (չ֊֊֊֊ հ֊֊), — adynamique (ի ցնցումն կը կոչուէր Fièvre putride). — սառնատար, — algide. — այրեցող, տապալիչ, — ardente, brûlante. — անկարգ, — ataxique (ի ցնցումն կը կոչուէր Fièvre maligne). — մաղձային կամ ստամոքսական, — bilieuse կամ gastrique. —է դողալ, սառնալ, trembler la —. V. եւ Ջերմն.

ՏԵՆԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, pyrétologie, *sf.* Հայերէն կ'բուի եւս Ջերմնաբանութիւն.

ՏԵՆԴԱՒՈՍ (տեսակ մը տունկ. ֊֊֊ ֊֊֊֊), squine (֊֊֊). կը գուի եւս Esquine), *sf.*, china, *sm.*

ՏԵՆԴՈՍ, V. Ջերմնոս.

ՏԵՆՁԱԼ, V. փափագել.

ՏԵՆՁԱՆՔ, V. փափագ.

1. **ՏԵՌ** (բրտութիւն. ֊֊֊), cal *(pl.* des *cals)*, calus (֊֊֊), durillon, *sm.*

2. **ՏԵՌ** (փուռ [որովայնի]. ֊֊֊֊֊֊֊֊֊), pet (֊֊), *sm.*

ՏԵՌԱԶԵՐԾԵԼ (ինչքը, կարասիքը գողնալ), dévaliser, *va.* || — (ոսկեր եւ ուրիշ մասանց մսերը մերկացուցնել), dénuder, *va.*

ՏԵՌԱԶԵՐԾՈՒԻԼ, se dénuder, *vpr.* [se, *s.*

ՏԵՌԱԶԵՐԾՈՂ, dévaliseur, euse.

ՏԵՌԱԶԵՐԾՈՒԹԻՒՆ (ոսկեր եւ ուրիշ մասանց չորս կողմի մսերու քաշիքը, մերկացումը), dénudation, *sf.*

ՏԵՍԱՏԵՍ (արիւնավէժ կիսցն Աւետարանի), hémorrhoïsse (ի-ո-է-), *sf. L'— de l'Évangile.*

ՏԵՍԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ (ի-ու-ը-), hémorrhoïdes, *sfp.*, perte, *sf.*

ՏԵՍԻԼ, se durillonner, *vpr.*

ՏԵՍԱԳԱՆ, opticien, *sm.* կ'բառի ևաեւ Տեսագէտ։

ՏԵՍԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆ, optique, *sf.* կ'բառի եւս Տեսագիտութիւն։

ՏԵՍԱԳԷՏ, opticien, *sm.* || théoricien, *sm.* Հայեցէն կ'բառի եւս Տեսաբան։

ՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, optique, *sf.* կ'բառի ևաեւ Տեսաբանութիւն։

ՏԵՍԱԿ, espèce, sorte, *sf.* || nature, *sf.* Ամէն —, toutes sortes de, de toutes sortes. Աշտարակ մի է ամէն — կենդանիներ, la forêt est remplie d'animaux de toutes sortes. Ի՞նչ —, quelle espèce de?.. Ազէկ —էն (ծեծել), de la bonne կամ belle manière. *Il a été étrillé de la belle manière.* Շատ —, bien des sortes.

ՏԵՍԱԿԱՆ, théorique, *adj.* —ն, théorie, spéculation, *sf.*

ՏԵՍԱԿԱՆԱԳԷՏ, théoricien, *sm.* Հայեցէն կ'բառի եւս Տեսագէտ։

ՏԵՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, théorie, *sf.*

ՏԵՍԱԿԱՆՕՐԷՆ, théoriquement, *adv. Traiter une matière —.*

ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ, spécifique, *adj. Différence —. Pesanteur ou gravité —.*

ՏԵՍԱԿԷՏ (տեսութեան կէտ), point de vue. —ով, au point de vue.

ՏԵՍԱԿՏԻԼ, s'entrevoir, se [voir, *vpr.*

ՏԵՍԱԿՏՈՒԹԻՒՆ, entrevue, *sf.*

ՏԵՍԱՆԵԼ, V. Տեսնիլ։

ՏԵՍԱՆԵԼԻ, apparent, ente, visible, perceptible, *adj.* — երեւոյթ, կերպով, visiblement, *adv.*

ՏԵՍԱՆԵԼԻՔ, œil, *sm.*, vue, *sm.*

ՏԵՍԱՆԵԼՈՒԹԻՒՆ (տեսանելի բլլալը), visibilité, perceptibilité, *sf.*

ՏԵՍԱՆԻԼ, V. Տեսնուիլ։

ՏԵՍԱՆՈՂ, V. Տեսնող։

ՏԵՍԱՆՈՂԱԿԱՆ, V. Տեսողական։ [նութիւն։

ՏԵՍԱՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, V. Տես-

ՏԵՍԱՐԱՆ, spectacle, théâtre, *sm.* || scène (-ն'), *sm.* || paysage, tableau, *sm.* || vue, *sf.*, point de vue, *sm.*

ՏԵՍԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ (տեսութիւն), vision, *sf. Le phénomène, le mécanisme de la —.*

ՏԵՍԻԼ, aspect (-բի, -բիէ, les aspects, ի՛ւ -բի), *sm.* || vue, *sf.*, point de vue, coup d'œil, *sm.* || air, *sm.*, mine, *sf.* || spectacle, *sm.*, représentation, *sf.* || vision, *sf.*, songe, *sm.* Արտաքին —, V. վերերեւութիւն։ Ան աչօք —, vision, *sf.*

ՏԵՍԻՒԴ, V. Տեսիլ։

ՏԵՍԼԱԳՐԱԿԱՆ, scénographique, *adj. Représentation —.*

ՏԵՍԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ([եկեղեցու եւ տեղերու դրից] նետանկարութիւն), scénographie, *sf.*

ՏԵՍԼԱՐԱՆ, scène (-ն'), *sm.*

ՏԵՍՆԵԼ, } voir, apercevoir,

ՏԵՍՆՈՒԼ, } *va.* Լաւ —, V. Ուրտես ի՛նչ, բլլալ (սրտանց)։ Հեռուն —, voir loin. —ու եր-քալ, aller voir. Ըստ պատ, պատ-ատարար —, voir imparfaitement, entrevoir, *va.* Տոմարներ —, rechercher dans des registres (կամ regîtres), des papiers, compulser, *va.* Շատ բաներ տեսած բլլալ, savoir ce qu'en vaut l'aune. Ա'ի չ—, ne pas voir, perdre de vue, կամ լոկ perdre. Չ—ու գարնել, fermer les yeux sur quelque chose, dissimuler, *va.*

ՏԵՍՆՈՂ, voyant, ante, *adj.* || spectateur, trice, *s.* Երազ —,

songeur, *sm.* Յատ տեսիլքներ —, visionnaire, *adj.* et *s.*

տեսանիլ, paraître, *vn.*, être en vue, se voir. Այս նկարն ես-ում կը տեսնուի, ce tableau se voit de loin.

տեսող, observateur, trice, *s.*

տեսողական, visuel, elle, optique, *adj.* — կեանք (հակադրութեամբ Գործնական կեանքին [vie active]), vie contemplative.

տեսողականութիւն, contemplation, *sf.*

տեսողութիւն, vue, *sf.*

տեսութիւն, théorie, *sf.*

տեսութիւն, vue, vision, *sf.*, regard, œil, *sm.* || théorie, *sf.*, plan, *sm.*, spéculation, *sf.* || contemplation, considération, inspection, *sf.* || visite, *sf.* || vision, *sf.*, songe, *sm.* Հարեւանցի —, aperçu, *sm.* Հարեւանցի տեսութեամբ, par un simple aperçu. Դէմ յերես տեսութեամբ, de prime face. Տեսութեան կորսնցնել (մոլ չտեսնել), perdre de vue, կամ ասոր perdre. *J'ai perdu cela de vue.* Ի վաղ —, à bientôt.

տեսուչ, inspecteur, directeur, *sm.* || provéditeur, *sm.* — աղբերաց, V. Աղբիւրապետ, Ջրապետ, Ջրպետ.

տեսչութիւն, inspection, *sf.*, inspectorat, *sm.*, direction, *sf.*, régime, *sm.* || providence, *sf.*

տես, vue, *sf.*

տետր, cahier, *sm.* || livraison, feuille, *sf.* Ի՛նչ տուի ես Տետրակ.

տետրակիր, pamphlétaire, *sm.*

տետրակ, cahier, *sm.* || pamphlet, *sm.* || brochure, *sf.* — ծոուցի թղթոց, buvard, *sm.*

1. **տետրոս** (տետրակ [ցանկապարփուրակաց]), album (. *pl.* des —*s*), *sm.* *Ce jeune Allemand vous prie d'inscrire votre nom sur son* —.

2. **տետրոս** (տետրակ ուր կը գրուին կենդանագրերը կամ տեսարանները), album (. *pl.* des —*s*), *sm.* *Un* —, *des* —*s de photographies.*

տերեւ (ե-էր-է), feuille, *sf.* —ք (ծառոց. ի գեաղծ.), chevelure, *sf.* Կենաց —, — sessile. Փետրաւոր —, — pinnée. Ականջաւոր —ներ, des —s auriculées. —ներ թափիլ, effeuiller, *vn.* — ելկարել, représenter le feuillage des arbres, feuiller, *va.* —ոյ գարդարուիլ (ծառք), prendre de —s, feuiller, *vn.* Հայերէն կ'բառի ես Յաղարթ.

տերեւաբերան, phyllostome, *sm.*

տերեւագոյն (տերեւոց մէջ կծկուող բրդուր), rouleuse, *sf.*

տերեւագրօտ. Քար — (տերեւ քարացեալ), phyllithe, *sm.* կ'բառի ես Տերեւաքար.

տերեւազարդ, orné, garni de feuilles, feuillé, ée, *adj.* Ցանկաւոր, ճոխացոց —, feuillée, *sf.* *Danser sous la* —. — լինել (ծառոց), feuiller, *vn.* *Ces arbres commencent à* —, կամ *à se feuiller.*

տերեւաթափ, effeuillé, ée, *adj.* V. Տերեւրեաթափ.

տերեւաթեւ, phyllie, *sf.*

տերեւաձեւութիւն, phyllidie, *sf.*

տերեւալից, } plein de feuil-
տերեւալիս, } les, feuillu, ue, foliacé, ée, *adj.* Տերեւալից լինել (ծառոց), feuiller, *vn.*

տերեւանեաց (միջատ փոքրիկ, բեւեռնոտ եւ մանրացուցակաց), phylloxera, *sm.* V. եւ Որթասպան.

տերեւանոս, feuillu, ue, *adj.*

տերեւանոցութիւն, phyllopteryx, *sm.*

տերեւանուագիկ, phyllanthe, *sm.* — Բրազիլի, — de Brésil, որ եւ կ'բառի Canami կամ Bois à enivrer (փայտ արբեցուցիչ).

տերեւանկանեցուկ, phyllocactus, *sm.*

տերեւանկարդութիւն, phyllotaxie, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱԿԵՐՊ, foliacé, ée, *adj.* — (կորուն), phyllode, phylloïde, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տերեւաձեւան։ [*sm.*

ՏԵՐԵՒԱՄԱՐՄԻՆ, phyllosome,

ՏԵՐԵՒԱՅԻՆ, foliaire, *adj.*

ՏԵՐԵՒԱՆՄԱՆ, foliacé, ée, *adj.* Կ'ըսուի նաեւ Տերեւակերպ։

ՏԵՐԵՒԱՇԱՏՈՒԹԻՒՆ, phyllomanie, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱՊԱՏ, entouré de feuilles, *adj.* Ցարկ —, feuillée, *sf.* *Danser sous la —.*

ՏԵՐԵՒԱՏՈՒՏՆ, phyllure, *sm.*

ՏԵՐԵՒԱՒՈՐ, feuillé, ée, *adj.*

ՏԵՐԵՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, foliation, *sf.*

ՏԵՐԵՒԱՔԱՐ (տերեւ քարացեալ), phyllithe, *sm.*

ՏԵՐԵՒԹԱՓ (աշուն), la chute des feuilles (automne).

ՏԵՐԵՒԻԿ, petite feuille, foliole, *sf.* || squame (...), *sm.*

ՏԵՐԵՒՈՏՈՒՆՔ, phyllopodes, *smp.*

ՏԵՐԵՒՈՒՄՆ, foliation, *sf.*

ՏԵՐԵՒՓՈՒԿ (տունկ մ'է. ...), centaurée, *sf.* Մեծ —, V. Կաւչ։

ՏԵՒ (տերեւոց ծիւղեր), feuillard, *sm.*

ՏԵՒԱԿԱՆ, durable, persévérant, ante, *adj.*; stable, solide, *adj.*

ՏԵՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, durée, permanence, stabilité, *sf.*

ՏԵՒԵԼ, durer, persévérer, *vn.* Երկայն —, durer plus longtemps, se prolonger, *vpr.* Միշտ —, durer toujours, se perpétuer, *vpr.* Միշտ — տալ, faire durer toujours, perpétuer, *va.*

ՏԵՒՈՂ, de durée, *adj.* Քիչ —, fugace, fugitif, ive, *adj.* Կ'ըսուի նաեւ Սակաւատեւ։

ՏԵՒՈՂՈՒԹԻՒՆ, durée, permanence, persévérance, continuation, étendue, *sf.* Մշտնջենաւոր —, perpétuité, *sf.*

ՏԵՒՈՒՄ, } durée, *sf.*
ՏԵՒՈՒՄՆ, }

ՏԶԶԱԼ, bourdonner, *vn.* *Des mouches qui bourdonnent aux oreilles.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բզզել։

ՏԶԶԱՆՔ, bourdonnement, *sm.* *Le — des abeilles, des colibris* (...։ մեղուներուն թռչնիկ մ'է. կոլիբրի). Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բզզումն։

ՏԶՐՈՒԿ (...), sangsue (...), *sf.* — դնել, appliquer des —s.

1. **ՏԷԳ** (զէն նախնեաց երկայնաձողուն), pique, *sf.* *Les Romains portaient des —s dont le fer était fort large.* || — (զէն արդեաց կարճաձողյն քան զնիզակ, որ եւ կ'ըսուի Սուին), pique, *sf.* *Les —s ont été longtemps en usage dans l'infanterie. Les soldats français ne se servent plus de —s.* — փոքրիկ (որ եւ կ'ըսուի Սուսակ, Մկուտդ), demi-pique. — մօրուաց (...), poil follet.

2. **ՏԷԳ** (թղթի խաղի մէջ սիգաձեւ սեւ զոյն. ...), pique, *sm.* *Il a tout le —, tous les —s.*

ՏԷՐ, Seigneur, *sm.* || maître, seigneur, *sm.* || mons (...), monsieur (... *pl.* *messieurs*, *sburf.* Համառօտագրութեամբ կը գրուի եզակւոյ մէջ Mr կամ M., եւ յոգնակւոյ մէջ Mrs կամ MM.), effendi, sire, *sm.* || possesseur, *sm.*, propriétaire, dominateur, trice, *s.* Գերապայծառ —, monseigneur, *sm.* Ինքնիշխան —, despote, *sm.* Տան —, propriétaire, *s.* — (գործարանի, խանութի, ագարակի, զերւոյ), patron, *sm.* — բայի (ըստ քերականաց), sujet, *sm.* *Le —, le verbe et l'attribut.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Անուն

բայի ։ — լինել, ըլլալ, posséder, va. Անձին — ըլլալ, être maître de soi, se posséder, vpr. — ըլլալ (տան մը մէջ. տիրանալ), s'introduire dans une maison en se donnant des airs d'autorités, s'impatroniser, vpr. *Il s'est impatronisé dans cette maison.* — ընել, introduire comme patron, comme maître, impatroniser, va. [ռաջ ։

ՏԷՐԸՆԴԱՌԱՋ, V. Տեառնընդառա-

ՏԷՐՈՒԹԻՒՆ, état, gouvernement, sm. || domination, puissance, sf. || souveraineté, sf., empire, sm. || seigneurie, sf. Ծաղկեալ — մը, un empire florissant.

ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ, dominical, ale, adj. *Devoir* —. — աղօթք (Հայր մեր), oraison dominical (le Pater).

ՏԸՏՈՑ, V. Տտոց ։

ՏԺԳՈՀ, mécontent, ente, adj. — լինել, ըլլալ, être mécontent, avoir de l'humeur. V. եւ Դժգոհ ։

ՏԺԳՈՀԻԼ, V. Դժգոհ լինել (ԴԺԳՈՀ) ։ [թիւն ։

ՏԺԳՈՀՈՒԹԻՒՆ, V. Դժգոհու-

ՏԺԳՈՅՆ, pâle, blafard, arde, pâlot, otte, adj.

ՏԺԳՈՅՆՆԱԼ, pâlir, vn. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տժգունիլ, Գունատիլ ։

ՏԺԳՈՅՆՑՈՒՆԵԼ, pâlir, va. կ'ըսուի նաեւ Տժգունել, Գունատել ։

ՏԺԳՈՒՆԵԼ. pâlir, va. Հայերէն կ'ըսուի եւ Տժգոյնցունել, Գունատել ։

ՏԺԳՈՒՆԻԼ, pâlir, vn. կ'ըսուի նաեւ Տժգոյննալ, Գունատիլ ։

ՏԺԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, pâleur, sf. Հայերէն կ'ըսուի եւ Գունատութիւն ։ [sm.

ՏԻԳԱՒՈՐ (զինուոր), piquier,

ՏԻԵԶԵՐԱԲԱՆԱԿԱՆ, cosmologique, adj. Հայերէն կ'ըսուի եւ Աշխարհախօսական ։

ՏԻԵԶԵՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, cosmologie, sf. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Աշխարհախօսութիւն ։ [sm.

ՏԻԵԶԵՐԱԳԻՐ, cosmographe,

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐԱԿԱՆ, cosmographique, adj.

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, cosmographie, sf.

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱԼ, dominateur de l'univers.

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ, œcuménique ([illegible]), adj. *Concile* —. — պատրիարք, հայրապետ (կ'ըսուի կոստանդնուպոլսի յոյն պատրիարքաց համար), patriarche —. Իբրեւ —, d'une manière œcuménique, œcuméniquement, adv.

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, œcuménicité ([illegible]), sf. *L'— d'un concile.*

ՏԻԵԶԵՐՔ, univers, sm.

ՏԻԶ ([illegible]). tique, sf. *La — tombe après s'être gorgée de sang.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Գառնուխրուկ ։

ՏԻԶԿԱՆԵՓԱՏ (տունկ մ'է. [illegible]), ricin, palmachristi, sm. —ի իւղ ([illegible]), huile de ricin.

ՏԻԼԲՈՒՐ (անգղիական տեսակ մը խիտս թեթեւ կառք), tilbury (բառ անգղիերէն. pl. des *tilburys*), sm.

1\. **ՏԻԿ** ([illegible]), outre, sf. *Une — de vin, d'huile.* Նոխազի մորթէն —, bouc ([illegible]), sm. *Un — de vin, d'huile.* Հովուական — ([illegible]), V. Տկնոր(1) ։

2\. **ՏԻԿ** (գէր անձն), paquet, sm. *Cette femme est devenue un —; elle est devenue bien —.*

ՏԻԿԻՆ, maîtresse, sf. || dame, madame *(pl. mesdames)*, sf. Արքայամայր —, la sultane Validé.

ՏԻՂՄ ([illegible]), boue, fange,

crotte, bourbe, *sf.* — (գետոյ. լճի, ծովու յատակի), vase, *sf.* — ի մէջ թաւալիլ, se rouler dans la boue, dans la fange, se vautrer, *vpr. Le cochon se vautre dans la fange.* — ը մաֆրիլ, ôter la crotte, décrotter, *va.* Հայիրէն կ'բսուի նաև ցեխ կամ ցիխ, Գայա.

ՏԻՂԱՑ (ամոյց ջրոյ ձուկն մը), tanche, *sf.*

ՏԻՊ (մատեանի), édition, *sf.*

ՏԻՊՕ, type, *sm.* [*sm.*

ՏԻՏ (սպին [կնոջ]. ծիծ), teton,

ՏԻՏԱՆ, V. կախարդիլայ.

ՏԻՏԼՈՍ, } titre, *sm.*
ՏԻՏՂՈՍ, }

ՏԻՐԱԲԱՐ, en maître, souverainement, absolument, de haute lutte, *adv.*

ՏԻՐԱԴԱՒ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱԳԱՒԹՈՒԹԻՒՆ, félonie, *sf.*

ՏԻՐԱԴՐՈՒԱԾ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱԴՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, félonie, *sf.*

ՏԻՐԱՄԱՅՐ, mère du Seigneur.

ՏԻՐԱՄԱՏՆԻՉ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱՆԱԼ, se rendre maître de, s'impatroniser. *vpr.* V. Տիրել.

ՏԻՐԱՆՆԴ, félon, onne, *adj.*

ՏԻՐԱՊԵՏԱԼ, dominer, *vn.*

ՏԻՐԱՊԵՏՈՂ, dominateur, trice. *adj. Un esprit* —. V. եւ Տիրող.

ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, domination, *sf.* V. եւ Տիրողութիւն.

ՏԻՐԱՊԻՏ, V. Տիրաբար.

ՏԻՐԵԼ, s'emparer de, *vpr.*, dominer, régner, *vn.*, maîtriser, dominer, occuper, *va.*

ՏԻՐՈՂ, dominant, ante, *adj. Goût* —. dominateur, trice, *adj. Esprit* —. envahissant, ante, *adj. L'armée envahissante. Une ambition envahissante.* — կրօնք, religion dominante. — խազ (քան երաժշտ.), dominante, *sf.*

ՏԻՐՈՒԹԻՒՆ, domination, *sf.* V. Տիրապետութիւն.

ՏԻՐՈՒՀԻ, maîtresse, *sf.* — (գործարանի, խանութի, ապաստարի, գերդ.), patronne, *sf.* — ապագարակի, fermière, *sf.*

ՏԻՒ, jour, *sm.* || grand jour. ի տուէ, de jour. Ց— եւ զգիշեր, nuit et jour.

ՏԻՖՈՆ (փոթորիկ [ծովու վրայ]), typhon, *sm.*

ՏԻՓ, coquille, *sf.*

ՏԻՓ, âge, *sm.* Առաջին —, անչափահան, տղայ —, մատաղ —, bas âge, tendre âge, la première jeunesse.

ՏԼՈՒ, V. Հոմանի. [dre âge.

ՏԱԵՐԱՑ ՀԱՍԱԿ, bas âge, ten-

ՏԱԿԻ, V. Գոմի, Պիծակ.

ՏԱՄԱՐ, ignorant, ante, nice, simple, sot, *m.* sotte, *f. adj.* || maître aliboron, *sm. C'est un maître aliboron.* bête, *sf. C'est une vraie* —. *une grosse* —, *une sotte* —. sot, sotte, *s. Vous êtes une petite sotte.* — ձեւանալ, faire la bête. *Vous faites la* —, *mais vous me comprenez fort bien.*

ՏԱՄԱՐԱԲԱՐ, bêtement, sottement. *adv.*

ՏԱՄԱՐԱԿԱՆ. Գործ, բան —, bêtise, *sf. Il a dit, il a fait une* —, *une grosse* —.

ՏԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, ignorance, simplicité, bêtise, sottise, *sf.*

ՏԱՆՈՒՐ, triste, morne, *adj.* Տրտում եւ —, chagrin, ine, morose, sombre, *adj.* — կ'երեւայ, il a l'air triste. — կերպով, tristement, mélancoliquement, *adv.* [(**ՏԱՆՈՒՐ**).

ՏԱՐԱԲԱՐ, V. Տխուր կերպիւ.

ՏԱՐԱԲԵՐ, triste, *adj.*

ՏԱՐԱԳԱՆ, triste, *adj.*

ՏԱՐԱԳԱՆ, triste, attristant, ante, fâcheux, euse, *adj.*

ՏԱՐԱՄՈՂՈՒԹԻՒՆ, tristimanie, *sf.* Ներհակն է խնդամոլութիւն (aménomanie).

ՏԽՐԱՐԱՐ, triste, *adj.*

ՏԽՐԵԼ, devenir triste, s'attrister, *vpr.* *Elle s'attriste mal à propos* (առանց պատճառի).

ՏԽՐԵՐԱՆԳ (աճուռն), triste, *adj.*

ՏԽՐԵՑՈՒՆԵԼ, attrister, *va.*

ՏԽՐԵՑՈՒՆՈՂ, } triste, cha-
ՏԽՐԵՑՈՒՑԻՉ, } grinant, ante, attristant, ante, *adj.*

ՏԽՐԻԼ, V. Ցխրել.

ՏԽՐՈՒԹԻՒՆ, chagrin, *sm.*; tristesse, morosité, *sf.* Տաղտ, փափուկ —, mélancolie, *sf.* Կ'բռնի եւս Թեմմադնութիւն.

ՏԽՈՐ, faible, débile, *adj.* || impuissant, ante, imbécile, invalide, *adj.* || infirme, languissant, ante, petit, ite, léger, ère, *adj.* || fragile, frêle, *adj.* — (բերբեր) գինի, vin léger. — անձ, faible, *sm.* — կերպի, կերպով, V. Տկարաբար.

ՏԽՈՐԱԲԱՐ, faiblement, débilement, languissamment, *adv.*

ՏԽՈՐԱԿՈՂՄՆ, le côté faible, *sm.*

ՏԽՈՐԱՄԻՏ, imbécile, *s.*

ՏԽՈՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, imbécilité, *sf.* *Faire quelque chose par* —, *par pure* —. Տկարամտութեամբ, imbécilement, *adv.* Կ'բռնի եւս Տկարամտորէն.

ՏԽՈՐԱՄՏՈՐԷՆ, imbécilement, *adv.* *Il s'est conduit bien* — *dans cette affaire.* Կ'բռնի եւս Տկարամտութեամբ.

ՏԽՈՐԱՆԱԼ, s'affaiblir, *vpr.*, faiblir, *vn.*, perdre ses forces, avoir la faiblesse de, languir, déchoir (*pp.* Déchu; ue), *vn.*, s'exténuer, *vpr.* Ցախալ —, dépérir, *vn.* — (բնութեան առջեւ), fléchir, *vn.*

ՏԽՈՐԱՆՈՑ, hospice (ողբեր), *sm.* Հայերէն կ'բռնի եւս Դարմանոց, Աղքատանոց.

ՏԽՈՐԱՑՆԱԼ (երիվար), ruiné, ée, *adj.*

ՏԽՈՐԱՑՈՒՄՆ (տկարացնելը. տկարութիւն), affaiblissement, *sm.*, débilitation, *sf.*

ՏԽՈՐԱՑՈՒՆԵԼ, affaiblir, ôter les forces, débiliter, énerver, abattre, amortir, infirmer, *va.* Ցաւոտիկ —, exténuer, *va.*

ՏԽՈՐԱՑՈՒՑԻՉ, affaiblissant, ante, *adj.* — (բան բնկալող), débilitant, ante, *adj.* *Un régime* —. *La diète est débilitante.* — դեղ, débilitant, *sm.*

ՏԽՈՐԱԹԻՒՆ, faiblesse, débilité, *sf.*, abattement, *sm.* || indisposition, infirmité, *sf.* || langueur, *sf.* Ցաւոտիկ —, exténuation, *sf.*

1. **ՏԱԶՈՐ** (տիկ նուագարան. բաղարճ. ֆլաւտ), cornemuse, *sf.* *Jouer de la* —. Ֆլաւտ. կ'բռնի եւս musette, *sf.*

2. **ՏԱԶՈՐ** (լերնեայ), seringue (ֆռնկիլ), *sf.* *Il a toujours la* — *à la main.* || — (ֆիգուր. խմիթբազ), remède. *sm.* *Prendre un* —. *Garder longtemps un* —. V. եւ Գրեթէ.

ՏԱԹՈՒՌ, fond, *sm.* *Le* — *de cette bouteille est trouble.* baissière. *sf.* *Boire de la* —. V. եւ Յատակիճ.

ՏԱԹԵՑՈՒՆԵԼ (աճչափ կերցուցնել), empiffrer, *va.* — *un enfant de confitures.*

ՏԱԹԻԼ (աճչափ ուտել), se piffrer, s'empiffrer, *vpr.* Չափազանց կ'բռնի եւս Յագենալ.

ՏԱԹՈՀ, un gros bedon, *sm.* *C'est un gros bedon.* piffre, esse, *s.* *Un gros piffre.*

ՏԱՀԱԼ, indigeste, *adj.*

ՏԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ, indigestion, apepsie, *sf.*

ՏԱՀԱՐ, mécontent, ente, humoriste (ֆոֆոխ), *adj.* || mécontent, ente, *s.* — լինել, բլալ, être mécontent, avoir de l'humeur.

ՏՀԱՃԵԼ, } mécontenter, *va.*
ՏՀԱՃԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, }

ՏՀԱՃԻԼ, être mécontent, se déplaire, *vpr.* || se froisser, *vpr.*

ՏՀԱՃՈՒԹԻՒՆ, mécontentement, déplaisir, froissement, *sm.*, indisposition, désolation, *sf.*

ՏՀԱՄ, V. Հում։

ՏՀԱՄՈՒԹԻՒՆ, V. Հմութիւն։

ՏՀՈՑ (հալեցուցած խոզի ճարպ), axonge, *sf.*

ՏՁԵՒ, difforme, malbâti, ie, *adj.* || malbâti, ie, *s.* *Un grand* —.

ՏՁԵՒԵԼ, difformer, *va.*

ՏՁԵՒՈՒԹԻՒՆ, difformité, *sf.*

ՏՂԱԲԵՐ (տղայ բերող կին. [illegible]), accouchée, *sf.* *Aller voir une* —.

ՏՂԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ ([illegible]), couche, délivrance, *sf.*, accouchement, enfantement, *sm.* Կ'ըսուի եւ Տղաբերք։

ՏՂԱԲԵՐՔ ([illegible]), couche, délivrance, *sf.*, accouchement, enfantement, *sm.* Կ'ըսուի եւ Տղաբերութիւն։

ՏՂԱՅ, enfant, jeune garçon, petit, marmot, bambin, paulot, *sm.* Երես առած —, V. Պայլանկ։ Բարեբարոյ — մը, un enfant d'un bon naturel. Թագաւորի, իշխանի ծառայող —, V. Մանկլաւիկ։ Մաղախաճառ — ([illegible]), oublieur, *sm.* Կաթնկեր —, enfant en nourrice, nourrisson, *sm.* Կ'ըսուի եւ Ստնդիաց, Սան(2)։ Թոթոշիկ, գիրուկ — ([illegible]), petit enfant potelet, populo, *sm.* Կրակոտ, անհանգիստ —, lutin, *sm.* Չարաճճի — մը, un fripon d'enfant. Սանձակ, սրիկայ —, polisson, *sm.* Աղտոտ —, enfant malpropre, goret, *sm.* Առաջին ժամանակներուն —ք, les enfants d'autrefois. Տղայ պէս, V. Տղայօրէն։

ՏՂԱՅԱԲԱՐ, V. Տղայօրէն։

ՏՂԱՅԱԿԱՆ, d'enfant, enfantin, ine, puéril, ile, *adj.*

ՏՂԱՅԱՄԻՏ. jeune, *adj.*

ՏՂԱՅԱՍՊԱՆ, infanticide, *adj.* et *s.* *Une mère* —. Հայերէն կ'ըսուի եւ Մանկասպան, Որդեսպան։

ՏՂԱՅԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, infanticide, *sm.* *Cette fille est accusée d'*—. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Մանկասպանութիւն, Որդեսպանութիւն։

ՏՂԱՅԻԿ, un petit enfant, un petit bonhomme, *sm.*

ՏՂԱՅՈՒԹԻՒՆ, enfance, *sf.* || puérilité, *sf.*, enfantillage, *sm.*

ՏՂԱՅՕՐԷՆ, comme un enfant, puérilement, *adv.*

ՏՂԱՅԿԱՆ (կին ծննդական), femme en travail d'enfantement, femme en couche, *sf.*

ՏՂՄԱԲՆԱԿ, bourbeux, euse, *adj.* *Tortue bourbeuse.*

ՏՂՄԱԹԱԹԱՒ, barboté dans la boue, fangeux, euse, crotté, ée. *adj.*

ՏՂՄԱԼԻ, } plein de boue, de bourbe, crotté, ée, boueux, euse, fangeux, euse, *adj.*
ՏՂՄԱԼԻՑ, }

ՏՂՄԱԿԻՐ, boueur, *sm.*

ՏՂՄԱԿՈՅՏ, bourbillon, *sm.*

ՏՂՄԱՀԱՆ (երկաթ՝ դրան քով), décrottoir, *sf.*

ՏՂՄԱՐԳԵԼ, garde-crotte (*pl.* des *garde-crotte*), *sm.*

ՏՂՄՈՏ, } bourbeux, euse, *adj.* *Chemin, fossé* —. fangeux, euse, *adj.* *Un chemin tout* —. boueux, euse, *adj.* *Une rue boueuse.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ցեխոտ։ Տեղի փոս եւ —, bourbier, *sm.* Կ'ըսուի եւ Մօր, Մօրաս։
ՏՂՄՈՒՏ, }

ՏՂՑՈՐԻԿ (տունկ մ'է), abutilon, *sm.*

ՏՄԱՐԴԻ, inhumain, aine ([illegible]), désobligeant, ante,

grossier, ière, brut, ute, brutal, ale *(pl. brutaux)*, malhonnête, rudânier, ière, *adj.* Այր կամ կին —, grossier, ière, *s.*

ՏՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, inhumanité (...), désobligeance, grossièreté, brutalité, brusquerie, malhonnêteté, *sf.* Տմարդութեամբ, inhumainement, désobligeamment, grossièrement, brutalement, brusquement, malhonnêtement, *adv.*

ՏՆԱԴԻՐ, adresse, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տեղացոյց ։

ՏՆԱՋ, moquerie, *sf.* — առնել, V. Տնազել ։

ՏՆԱՋԱՐԱՐ, moqueur, euse, *adj.* et *s.*

ՏՆԱՋԵԼ, se moquer de, *vpr.*, railler, *vn.*; railler, *va.*

ՏՆԱԿ, petite maison, maisonnette, case, cassine, baraque, hutte (...), *sf.* — փայտակերտ, V. Վանիկ ։ Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնիկ ։

ՏՆԱԿԱՆ, domestique, *adj.*

ՏՆԱՀԱՐԿ (իւրաքանչիւր տան վրայ դրուած հարկ. ...), fouage, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Երդահարկ ։

ՏՆԱՆԿ, pauvre, indigent, ente, misérable, *adj.*

ՏՆԱՆԿԱՆԱԼ, devenir pauvre, être indigent, se ruiner, *vpr.*

ՏՆԱՆԿԱՆՈՑ, hospice (...), dépôt de mendicité, *sm.*

ՏՆԱՆԿԱՑՈՒՆԵԼ, faire devenir pauvre, rendre pauvre, indigent, *va.*

ՏՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, pauvreté, indigence, misère, pénurie, *sf*

ՏՆԱՇԷՆ, ménager, ère, *s. C'est le meilleur — du monde. Elle est bonne ménagère.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տնարար, Երդաշէն ։

ՏՆԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, ménage, *sm.*

ՏՆԱՊԱՀ (...), concierge, *sm.* Ննջակարան —ի, conciergerie, *sf.* [rie, *sf.*

ՏՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, conciergerie

ՏՆԱՍԷՐ (...), casanier, ière, *adj. C'est l'homme du monde le plus casanier.* Կը գործածուի եւ զոյականօրէն. *C'est un* —. V. Տնասիրական ։

ՏՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, casanier, ière, *adj. Mener une vie casanière.*

ՏՆԱՍՊԱՍՈՒՀԻ, ménagère, *sf. Il a chez lui une — dont il est fort content.*

ՏՆԱՏԵԼ, diviser par versets. կ'ըսուի եւ Տմիսնել ։

ՏՆԱՏՔ, stances, *sfp. Faire des* —.

ՏՆԱՐԱՐ, économe, *adj. Il est fort* —. *C'est une femme* —. — կին, femme de ménage, ménagère, *sf. Elle est bonne ménagère.* V. Տնաշէն ։

ՏՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, ménage, *sm.* Առնել —, faire des —s.

ՏՆՏԵՍ, suite. *sf. Plus un homme est riche, plus il a de* —.

ՏՆԻԿ, V. Տնակ ։

ՏՆԿԱԲԱՆ, botaniste, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնկագէտ, Բուսաբան ։

ՏՆԿԱԲԱՆԱԿԱՆ, botanique, *adj.* Պարտէզ —, jardin —. Աշխարհագրութիւն —, géographie —. կ'ըսուի եւ Բուսաբանական ։

ՏՆԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ (...), botanique, phytographie կամ phytologie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տնկագիտութիւն, Բուսաբանութիւն ։

ՏՆԿԱԳԷՏ, V. Տնկաբան, Բուսաբան ։

ՏՆԿԱԳԻՏԱԿԱՆ, V. Տնկաբանական, Բուսաբանական ։

ՏՆԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Տնկաբանութիւն, Բուսաբանութիւն ։

ՏՆԿԱԳՈՐԾ, jardinier pépiniériste, կամ լոկ pépiniériste, *sm.*

ՏՆԿԱԼՈՒՉ, économe, *adj.*

ՏՆԿԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Տնկաբանութիւն։

ՏՆԿԱԿԱՆ, de plante, végétal, ale *(pl. végétaux), adj.*

ՏՆԿԱՊ, V. Կոճակ։

ՏՆԿԱՐԱՆ, plantation, *sf.*, herbier (*ի-ժողով*), *sm.* — մատղաշ ծառոց, pépinière, *sf.*

ՏՆԿԱՐԿ (*ժողովրդ.*), planteur, *sm.* Գաղթականի — (*ժող. խօս.*), planteur, *sm.* V. Տնկադիր։ [*sf.*

ՏՆԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, plantation,

ՏՆԿԱՔԱՐ (տունկի քարացող), phytolithe, *sm.*‖— (քար տնկազարդ), phytolithe, *sm.*

ՏՆԿԵԼ, planter, *va.* Անտառներ —, V. Անտառ։ — տողաշար, planter à la ligne.

ՏՆԿԻՉ } (*ժողովրդ.*), plan-
ՏՆԿՈՂ } teur, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնկարկ։

ՏՆԿՈՐԴ (երկայնժամանակեայ վարձակալ կալուածոց), emphytéote, *s.*

ՏՆԿՈՐԴԱԿԱՆ, emphytéotique, *adj.*

ՏՆԿՈՐԴՈՒԹԻՒՆ (երկայնժամանակեայ վարձակալութիւն կալուածոց), emphytéose, *sf.*

ՏՆԿՈՒՄ, } plantation, *sf.*,
ՏՆԿՈՒՄՆ, } plantage, *sm.*

ՏՆՈՒՌ, ménage, *sm.* *Il y a quatre ou cinq —s logés dans cette maison.*

ՏՆՏԵՍ (*ժողովրդ.*), économe, *sm.* — (խնայող, ճաւատարիմ), économe, *adj.* *Le père —. La mère —.*

ՏՆՏԵՍԱԲԱՆ, économiste, *sm.* *Un savant —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնտեսագէտ։

ՏՆՏԵՍԱԳԷՏ, économiste, *sm.* *Un savant —.* կ'ըսուի նաեւ Տնտեսաբան։ [րէն։

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ, V. Տնտեսագիտական, économique, *adj.* *Science, sagesse —.*

ՏՆՏԵՍԵԼ, régir, économiser, administrer, *va.* — դատաստանութիւն, administrer la justice.

ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, économie, *sf.*, économat, *sm.*, économique, administration, *sf.* Առանձին, տնական —, économie domestique. Քաղաքական —, économie politique. — արդարութեան, l'administration de la justice. Տնտեսութեամբ, par économie. V. եւ Տնտեսողէն։

ՏՆՏԵՍՏՈՒՆ (դրասենեակ տնտեսի), économat, *sm.* *Aller à l'—.*

ՏՆՏԵՍՕՐԷՆ (ըստ սկզբանց քաղաքական տնտեսութեան), économiquement, *adv.* *Traiter — une question.* V. եւ Տնտեսութեամբ (ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ)։

ՏՆՏՂԵԼ (որսի կենդանին դուրս հանելու համար անտառը խուզել), traquer, *va.* — *un bois pour prendre un loup.*

ՏՆՕՐԷՆ (*ժողովրդ.*), économe, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Տնտես։

ՏՆՕՐԻՆԵԼ, disposer, *va.* ‖ dispenser, *va.* — *du jeûne.*

ՏՆՕՐԻՆՈՒՄ } (*ժողովրդական*),
ՏՆՕՐԻՆՈՒՄՆ } dispense, *sf.* — *de jeûner, de faire maigre.*

ՏՈԳՈՐ (տոգորուիլը), imprégnation, *sf.*

ՏՈԳՈՐԵԼ, imprégner, *va.*

ՏՈԳՈՐԻԼ, V. Տոգորուիլ։

ՏՈԳՈՐՈՒԻԼ, s'imprégner, *vpr.*

ՏՈԳՈՐՈՒՄ } (տոգորելը), im-
ՏՈԳՈՐՈՒՄՆ } prégnation, *sf.*

ՏՈԿԱԼ, résister, supporter, endurer, soutenir, *vn.*

ՏՈԿՈՍ } (*ռամկ. ժողովրդ.*), usure,
ՏՈԿՈՍԻՔ } *sf.*, intérêt, *sm.* Տոկոսով, avec usure.

ՏՈԿՈՒՆ, dur, *m.* dure, *f.* *adj.*

V. Դիմացկուն. — լինել, լլալ, avoir du fond.

տոհմ, famille, maison, race, extraction, naissance, *sf.*, lignage, *sm.*, lignée, *sf.*

տոհմական, de bonne famille, noble, *adj.* ‖ de famille, *adj.*

տոհմականութիւն, bonne naissance, noblesse, *sf.*

տոհմածին, de la même famille, lignager, *sm.*, parent, ente, *s.*

տոհմապետ (-բ-), chef, *sm.*

տոհմային, de famille, *adj.*

տոհմասէր (տնհմայինի հետեւ չդովմայեցւոց), curion, *sm.*

տոհմասիրութիւն, V. Ցեղասիրութիւն.

տոհմիկ, noble, de bonne famille, de bonne ou de haute naissance, *adj.*

տող, ligne, *sf.* ‖ fil, *sm.* ‖ file, *sf.*, rang, *sm.* — (շար) սեռակաց, enfilade, *sf.* *Une longue — de chambres.* —ի (բանից, աճուռից), enfilade, *sf.* *Une longue — de phrases, de noms bizarres.* Ղարաղ —, ճիր —, alinéa, *sm.* *Lisez jusqu'au premier —.* Վարի —էն (գրել), à la ligne.

տողադար, à la ligne, à la file.

տողադրել, aligner, *va.* ‖ *sm.*

տողադրութիւն, alignement, **տողակապ** (տողերն իրարու կապելու նշան. ——), accolade, *sf.*

տողակապել, accoler, *va.*

տողամէջ, } interligne, en-
տողամէջը, } tre-ligne (*pl.* des *entre-lignes*), *sm.*

տողամիջական, interlinéaire, *adj.* *Traduction —.*

տողան (շար), rangée, suite, *sf.*, enchaînement, fil, *sm.*, file, série, séquelle, *sf.* ‖ — (աճյունից. դէմ. —ի վերի), défilé, défiler, *sm.* Հայերէն կ'բառի ետ Տողանցութիւն.

տողանեալ (զօրք զուգ զուգ աճյնի. աճյունաձեւդէս բաղ), défiler, *vn.* *Après la revue, on fit — les troupes par compagnies.*

տողանցութիւն (աճյունից. դէս. —ի վերի), défilé, défiler, *sm.* կ'բառի Տողանց.

տողանցիր, transparent, *sm.*

տողապահ (զօրաց շարքին հետեւ կեցող ապահ եւ ետնապահ), serre file (*pl.* des *serre-files*), *sm.* ‖ — նաւ պատերազմական, serre-file, *sm.* կր զորեմուն ետեւ ընթանալու համար է. *Vaisseau serre-file.*

տողել, ranger, *va.* Շարել —, enchaîner, *va.*

տողիլ, s'aligner, *vpr.* *Le bataillon s'est aligné en un clin d'œil* (ի բրեի աչեմ. յանկարծ ժողով).

տողոպոպ (-բ-), salive, *sf.*

տոմար, livre, registre (-ի-ր-. դնել ի գրեն *registre*, -ի-ի-ր-), *sm.* ‖ calendrier, almanach (-ր-), *sm.* Հին —, vieux calendrier, vieux style. Նոր, գրիգորեան — (Գրիգոր Պապ. հաստատած), nouveau calendrier, calendrier grégorien, nouveau style. Պետական — (մեռելոց տրամաբանք. հիշատակարան), nécrologe, *sm.* Ընդունիչ — (ընդունուած գումարների տրամաբանքին տետր), sommier, *sm.* *Ce payement est inscrit au —, sur le —.* Պայծ —ի (Տերութեան), le grand livre de la dette publique, կամ յոկ Grand-livre. [*sm.*

տոմարագիր, teneur de livres,

տոմարագրութիւն, tenue de livres. Հայերէն կ'բառի ետ Հաշուակալութիւն.

տոմս, } billet, *sm.*, carte,
տոմսակ, } *sf.* — երթուդարձի, billet d'aller et de retour.— մտից, billet կամ carte d'entrée. Ծանօթութեան ձեռի —, billet de faveur.

Հաւատի —, bordereau, *sm.* — այցելութեան, carte de visite, կամ յոկ carte.

ՏՈՒՐԱԿԱՏԱՐԱՆ, bureau, *sm.*

ՏՈՒԺ, préjudice, *sm.*

ՏՈՒՅՏ, V. Տուգանք.

ՏՈՀ, la verge d'un cheval.

ՏՈՀՈՐԲԻ, V. Այրել.

ՏՈՀՈՐԻ, V. Այրիլ.

ՏՈՀՈՐԻՉ, brûlant, ante, *adj.*

ՏՈՀՈՐՉԻՄ, } V. Այրումն.

ՏՈՀՈՐՄԻՄՆ, }

ՏՈՀՄՈՒ, bras, *sm.*

ՏՈՐՔ (բեռնիւր վեր հանելու կամ իջեցնելու գլան), treuil (ք-եւլ), *sm.*

ՏՈՐՔԻՆ (ոչոչ է—ւ—), grive, *sf.* [*adj.*

ՏՈՐՈՄԵԱԼ, boursouflé, ée,

ՏՈՐՈՄԵԼ, bouffir, enfler, boursoufler, *va.*

ՏՈՐՈՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, bouffir, enfler, *va.*

ՏՈՐՈՄԻԼ, bouffir, *vn.*, s'enfler, *vpr.*

ՏՈՐՈՄՈՒՄՆ (ուրի կամ ցնչերակի [artère] ուռելը), anévrisme (ըստ Լիդրէի գրելու է Anévrysme), *sm.*

ՏՈՐՈՆ (էէւէէ պ.ջ. էէ.ե պ.ջ—ը). garance, *sf.* —ով ներկել, V. Տրոնել.

ՏՈՐՈՆԱՆԵՐԵՆ (տրոնով ներկուած), garance, *adj. invar. Pantalon* —. *Draps* —.

ՏՈՐՈՆԱՍՏԱՆ } (ուրտ տրոնի),

ՏՈՐՈՆՈՑ } garancière, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տրոնուց.

ՏՈՐՈՆԻԼ, (տրոնով [garance] ներկել). garancer, *va.*

ՏՈՐՈՆՈՒՏ, V. Տրոնուատաղ.

ՏՈՒԱՑԱՆՔ, V. Տառապանք.

ՏՈՒԱՑԵԼ, V. Տառապեցուցանել.

ՏՈՒԱՑԻԼ, V. Տառապիլ.

ՏՈՒԱՑՈՐ (այրիութեան ժամանակի համար երկանէն առ կինն տրուած հասոյթ), douaire (ք—ը—. բսս ոմանց ք———), *sm.*

ՏՈՒԱՑՈՐԱՒՈՐ (հասոյթաւոր [այրի]), douairière (ք—ը—է—. բսս ոմանց ք———է—), *adj. f. Reine, duchesse* —.

ՏՈՒԱՐԱՒ, V. Հովիւ.

ՏՈՒԳԱՆԱՊԵՏ, dédit, *sm. Le* — *fut déposé chez un notaire.*

ՏՈՒԳԱՆԵԼ, amender, *va.*

ՏՈՒԳԱՆԵԼԻՔ, amendable, *adj. Cas* —.

ՏՈՒԳԱՆՔ, amende, *sf. Être condamné* (է.ե—ն) *à l'*—, *à de grosses* —*s*, *à de fortes* —*s*. aumône, *sf.*

ՏՈՒԺԱԿԱՆՈՐ, passible, *adj.*

ՏՈՒԺԵԼ, mettre կամ condamner (է.ե—ն) à l'amende.

ՏՈՒԼ (կարդա Տ—ի—ի), V. Տուղ.

1. ՏՈՒԿԱՆ (խոշոր եւ երկայն կրծքով տեսակ մը թռչուն), toucan, *sm.*

2. ՏՈՒԿԱՆ (հասկաստեղութիւն մը հարաւային կիսագնդին), toucan, *sm.*

ՏՈՒՂՏ (բոյս մ'է. ի—լ—ի—ի'), guimauve, *sf. La* — *est émolliente. Racine de* —. *Sirop de* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Ադրդուկ, Բադրաւ.

ՏՈՒՄԱՐ, V. Տումար.

ՏՈՒՆ, maison, *sf.*, logis, toit, *sm.* || maison, famille, race, *sf.* || biens de la maison. || train de la maison, domestique, *sm.* — բնակութեան, demeure, *sf.* — (երգոց). couplet, *sm. Cette chanson est de quatre* —*s*. — (սուրբ գրոց խօսքերու), verset, *sm. Le dixième* — *de tel psaume* (սաղմոս). — (ոտանաւորի), stance, *sf.* — *de quatre vers, de huit vers.* Առաջին — (ցուցաց պարերգութեան), strophe, *sf. Un chant divisé en* —, *antistrophe* (անդրադարձակ) *et épode* (վերերգու-

թիւն). Կ'բսուի եւս Դարձեակ։ — Տեառն (տէրունեաց տանաւր, տանաւր Երուսաղեմի), la maison du Seigneur. — տէրունի, տէրունեաց, — Աստուծոյ (եկեղեցի), la maison de Dieu. — ժողովրդապետի, maison curiale, cure, *sf.*, presbytère, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տխատուն, Քամատուն, Եկեղեցատուն, Երիցատուն, Քահանայատուն։ — կարգերիցու, doyenné, *sm.* —ն հայրենի, le toit paternèl. — բանտապահի, geôle, *sf.* — որսորդի, chenil (չէնէ), *sm.* Դիւանատապահ —, dépôt des archives, *sm.*, archives, *sfp.* Կ'բսուի եւս Դիւան։ Դիւրի —, — նովաշնց, V. Ամարանոց։ — խրախճ, maison ևամ lieu de plaisance. — ժողովոյ քաղաքապահական (municipal) պատասխանի, maison de ville, hôtel de ville, maison commune. Կ'բսուի եւ Քաղաքատուն։ — վաճառականութեան, maison de commerce. — խրատու (բանս), maison de force (prison). — ուղղութեան (բանս), maison de correction (prison). — բանեի, կապանաց (բանս), maison d'arrêt, de détention (prison). — վարձելի, վարձու —, maison à louer. Վաճառելի, ծախու —, maison à vendre. — պղծութեան, mauvais lieu — աղտեղի, logement sale et fort vilain, chenil, *sm.* — խաղուց, V. Խաղարան։ Խաթարեալ, աւերեալ, ապականեալ —, une maison délabrée. Խարխուլ —, une maison caduque, méchante habitation, masure, *sf.* Մթին —, une maison borgne. Արեգդէմ —, une maison exposée au soleil. Փայտակեր, փայտակեր (փայտէ) —, maison de ևամ en bois. Քարաշէն (քարէ) —, maison de ևամ en pierre. Աղիւսեայ, աղիւսակերտ, աղիւսաշէն (աղիւսէ) —, maison de ևամ èn brique. — միայարկ, երկայարկ, երեքյարկեանց ևամ եռայարկ, քառմյարկ, maison à un étage, à deux, à trois, à plusieurs étages. —ի, chez, *prép.* Աւանձին — ունենալ, avoir un chez-soi. — դառնալ, retourner, rentrer à la maison, chez soi. — երթալ, aller à la maison, chez soi. — շինել, bâtir une maison. — վարձել, louer une maison. Նայիլ, հոգալ — տեղ, tenir la maison. —ի կենալ, rester à la maison, garder la maison. —ն ըլլալ, être à la maison. —ի պտըտիլ, se promener par ևամ la maison. Տան բոլորտիքը, շուրջը պտըտիլ, aller autour de la maison, faire le tour de la maison. Տնէ ելնել, sortir de la maison; déménager, *vn.* — տալ, suggérer, *va.* — *un bon expédient, un mauvais dessein.* dicter, *va. On a dicté à cet accusé toutes ses réponses.* Տնէ, de maison, de chez. Տնէ —, de maison en maison. Ունր —ն հրչափ բարձր է, combien sa maison a-t-elle de haut ևամ de hauteur? Մեր —ն երեսուն ոտ լայն է, notre maison a trente pieds de large ևամ de largeur. Այս —ի ծախնի է, cette maison est-elle à vendre? *Elle est à vendre. Elle n'est pas à vendre, elle est à louer.* Աղաչեցի որ ինձի համար — մի նայի, je l'ai prié de me chercher un logement.

տան, plante, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Բոյս։ Այս —ս արեգդէմ տեղ դնելու է, il faut mettre cette — au midi.

տունջենական } (իմա Տանջենական) ,
տունջենատուն } Չինական),
V. Ցորեկուան։

տունտունութիւն (կարդա Տանջ-

առաջարկ. ֆր. -յ-ռ՛-), suggestion, *sf. Pernicieuse, dangereuse —. Une — diabolique* (սատանայական. դիւական).

տանձափայտ (վրէ՛ն լ՛-ռ՛-է), bâtonnet, *sm.* Հայերէն կ՛բռնի եւս գրչի, կռիւի պատ, Չայրաբեր.

տուող (կարդա Տ-ռ՛-ղ), donnant, ante, *adj.* || donneur, euse, *s.* Հայերէն կ՛բռնի եւս Տուիչ.

տուգական(կարդա Տ-ռ՛-չ՛ական), datif, ive, *adj. Tuteur —. Curatelle dative.*

տուգութիւն (կարդա Տ-ռ՛-չ՛ութ՛իւն. տալը, պարգեւելը), dation, donation, *sf.* || tradition, *sf.* — (յանուն, յամարի. հ՛ետ-ոյ վ՛ճռ), reddition, *sf.* — (դրամոյ. -էլ ի՛ն-լ՛ի՛մ ի՛ճռ), remise, délivrance, *sf.* — (աւազի [fief] կամ իշխանութեան). investiture, *sf.*

տուտն, V. Տուն(1), Պոչ.

տուր, V. Տուրք.

տուրքաւոր, trafic (դ-ռ՛-ֆ՛իկ), *sm. Le — des vins, du blé.* négoce, *sm. S'adonner au —. Le — ne va plus comme autrefois.* commerce, *sm. — en gros, en détail. Le — enrichit un État* || échange, *sm. Un — de notes diplomatiques, de lettre. Un — de compliments, d'injures.* վաճառատուրիք —, exportation, *sf.* — (սեղանատուրաց), traite, *sf.* — շնչոյ, respiration, *sf. Les organes de la —.* haleine (-լ՛ի՛ն'), *sf.* Առնել —, յաղորդիլ —իւ (առատատուր, վաճառականութիւն ընել), trafiquer, commercer, *vn.* V. եւ Տուրքատուրիկ, Առատատուր.

տուրքական, commercial, ale *(pl. commerciaux), adj. Règlements commerciaux. Opérations, entreprises commerciales.* mercantile, *adj. Profession —.* — փոխոխումն առնել (առատատուր, վաճառականութիւն ընել. Աւել ի՛ր-ի՛ն-լ՛ի՛ռ+), négocier, *vn. — en Espagne. — en pierreries* (*ազնիւ քարեր. գոհարեղէնք.* ֆ-ի՛ն-ի՛ն-ռ՛-ֆ՛).

տուրքատութիւն, trafic (դ-ռ՛-ֆ՛իկ); négoce, commerce, *sm.* V. եւ Տուրքատուր, Առատատուր.

տուրտ, V. կոպիտ.

տուրք, dation, donation, libéralité, *sf.* || présent, don, *sm.* || impôt, tribut, cens (-ռ՛-, բաս Ակաղմիոյ -ռ՛, -ռ՛- բաս Լիդիէի), *sm.* կնճռաճաճի — (ծ-ռ՛-լ՛ի՛ն-լ՛ի՛ռ), marque, *sf.* Չափման — (ե-ռ՛-լ՛ի՛ն ի՛ճռ), mesurage, *sm.* Տանդուրեաց — (բ՛ե՛-ռ՛ ֆ՛ե-ռ՛-լ՛ռ-), droit de tonnage. — (վաճառաց), traite, *sf.* Ցորենի — (-էլ ի՛ճռ), minage, *sm.* Եկեղեցական —, impôt ecclésiastique, obvention, *sf.* — (աղ ֆառաց). aumône, charité, *sf.* — դնել, mettre un impôt sur, imposer, *va.* իւր վրայ — դնել, s'imposer, *vpr.*

տուփ, boîte, *sf.* — դեղոց, droguier, *sm.* — վառօդի, poudrière, *sf.* — ֆուէից, V. Ֆուէատուփ.

տփան (գեղջկի ֆարթելու գործի), batte, *sf.* Ցցահար —, sonnette, *sf.*

տփել, battre, *va.*

տփոհ, foulon, *sm.*

տպագիր, édité, ée, imprimé, ée, *adj.*

տպագրական, typographique, *adj.* — վրիպակ, faute d'impression. [typographie, *sf.*

տպագրատուն, imprimerie,

տպագրել, imprimer, *va.* ի՛ր-ատի եւս Տպել.

տպագրիչ, } imprimeur, ty-
տպագրող, } pographe, *sm.*

տպագրութիւն, imprimerie, typographie, *sf.* — (գրոց), édition, impression, *sf.* Պատճէրի, կնիքոյ —, estampage, *sm.*

ՏՊԱՂ) (ազնիւ fur մր· **ՏՊԱՂԻՈՆ**) [ւ-ի-ի), topaze, *sf.* — *orientale, du Brésil. Belle* —.

ՏՊԱՐԱՆ, V. Տպագրատուն·

ՏՊԱՒՈՐ (տպաւորեալ), empreint, einte, imprimé, ée, marqué, ée, *adj.*

ՏՊԱՒՈՐԵԱԼ, V. Տպաւոր·

ՏՊԱՒՈՐԵԼ, empreindre, imprimer, marquer, *va.* Մտքին մէջ —, imprimer, graver, *va*

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, empreinte, marque, *sf.* || impression, *sf.*

ՏՊԵԼ, imprimer, *va.* Գաղափար, կնիք —, estamper, *va.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Տպագրել·

ՏՊՈՂ, V. Տպագրիչ· — (գործառ. ւ-ի-ի ւ-իւ-ի-ը), imprimeur, *sm.*

ՏՈՒՓՔ, V. Տափաճիւ, Ներ·

ՏՈՏՈԱԼ, murmurer, grogner, gronder, *vn.*; grommeler, *v. n.* et *a.* || marmonner, marmotter, *va.* V. եւ Տրտնջալ·

ՏՈՏՈԱՑՈՂ, grognon, *adj.* et *s.*

ՏՈՓԱԼ, aimer d'amour, aimer avec passion կամ passionnément, être amoureux, être passionné, être épris. || aimer tendrement, désirer ardemment, souhaiter, *va.*

ՏՈՓԱԿԱՆ, érotique, *adj. Poème, chanson, délire* —.

ՏՈՓԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, érotomanie, *sf.*

ՏՈՓԱՆՔ, V. Ներ·

ՏՈՓՈՂ, amant, *sm. Un — de la liberté, de la gloire.*

ՏՈՍԱԿ (տ-ի-ի), poignée, *sf. Une — d'herbes, de cheveux.* manipule, *sm. Prenez un — de fleurs d'orange.*

ՏՏԱՂԵՂՆ (յափշտակիչ բռնուն գիշերաթռչիկ), chat-huant (չ-ի-ի). *pl.* des *chats-huants*), *sm. Les chats-huants* (կարդա ւի չ-ի-ի) *voient plus clair la nuit que le jour.*

ՏՏՈՑ, lieux d'aisances, կամ լոկ lieux, *smp. Aller aux lieux.* cabinet d'aisances, կամ լոկ cabinet, *sm.*, latrines, *sfp. Latrines publiques.* [bat, *sm.*

1. **ՏՏՈՒՆ**, V. Գոյ· — (ձկացից),

2. **ՏՏՈՒՆ**, V. Չխչխիկ·

ՏՏՓԱՉ (ս-ի-ի-ի-ի), péteur, euse, *s.*

ՏՏՓԵԼ (ս-ի-ի-ի), péter, *vn.*

ՏՐԱԿԱՆ ՀՈԼՈՎ, datif, *sm.*

ՏՐԱՄԱԲԱՆ, logicien, *sm. Bon, grand, excellent* —. Հայերէն կ'բսուի եւս խորհրդաբան·

ՏՐԱՄԱԲԱՆԱԲԱՐ, V. Տրամաբանօրէն·

ՏՐԱՄԱԲԱՆԱԿԱՆ, logique, *adj. Argument* —. — յուծումն pas fհրակնաց [grammairien]), analyse —.

ՏՐԱՄԱԲԱՆԵԼ, raisonner, *vn.*

ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, logique, *sf. La — sert à toutes les autres sciences.* dialogue, *sm. Les —s de Platon.* V. եւ Տրամաբանիք·

ՏՐԱՄԱԲԱՆՔ, dialogue, *sm. Les — s de Platon.*

ՏՐԱՄԱԲԱՆՕՐԷՆ, logiquement, *adv. Raisonner* —.

ՏՐԱՄԱԳԻԾ, diamètre, *sm. Le — de la tête, d'une colonne.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տրամաչափ, Երկայնատ· || —, diagramme, *sm.* [չափապէս·

ՏՐԱՄԱԳԾԱԲԱՐ, V. Տրամա-

ՏՐԱՄԱԳԾԱԿԱՆ, V. Տրամաչափական·

ՏՐԱՄԱԴԻՐ, disposé, ée, *adj.*

ՏՐԱՄԱԴԻՐ, disposer, *vn.*

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻ, disponible, *adj. Une somme* —.

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, V. Տրամադրականութիւն·

ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, disposition, *sf. Être, mettre en* —.

ՏՐԱՄԱԼԱՐ (առուեստաւորաց ուղղութեան լար), fil à plomb, perpendicule, *sm.* Գիծ —ի, ligne d'aplomb.

ՏՐԱՄԱԽՈՀ, raisonnable, *adj.* || raisonneur, euse, *s.*

ՏՐԱՄԱԽՈՀԵԼ, raisonner, *vn.*

ՏՐԱՄԱԽՈՀՈՒԹԻՒՆ, raisonnement, *sm.*

ՏՐԱՄԱԽՕՍԱԿԱՆ, dialogique, *adj. Platon a donné à ses écrits la forme —.*

ՏՐԱՄԱԽՕՍՈՂ (մասնենագիր տրամախօսութեանց), dialogiste, *s.*

ՏՐԱՄԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transit (թրանզիդ), *sm.*

ՏՐԱՄԱՉԱՓ, diamètre, *sm. Le — divise la circonference en deux parties égales.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տրամագիծ, Երկակտուր։

ՏՐԱՄԱՉԱՓԱԿԱՆ, diamétral, ale, *adj.* Կ'ըսուի եւս Տրամագծական։

ՏՐԱՄԱՉԱՓԱՊԷՍ, diamétralement, *adv. Les deux pôles sont — opposés, opposés l'un à l'autre.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տրամագծաբար։

ՏՐԱՄԱՍԱՆ, **ՏՐԱՄԱՍԱՆԱԿ**, **ՏՐԱՄԱՍՈՂ**, } dialecticien, ienne, *s.*

ՏՐԱՄԱՍՈՒԹԻՒՆ, dialectique, *sf.*

ՏՐԱՄԱՍՕՐԷՆ, dialectiquement, *adv.*

ՏՐԱՄԱՏԵՍԱՐԱՆ, diorama (*pl.* des *dioramas*), *sm.*

ՏՐԱՄՅՕԴՈՒԱԾ, diarthrose, *sf.*

ՏՐԱՄՈՒԴԻ, tramway (թրամուէ, բառ անգղիերէն. *pl.* des *tramways*), *sm. Etablir des —s.*

ՏՐԱՍԷՐ, libéral, ale (*pl. libéraux*), *adj. Généreux et —.* charitable, *adj.*

ՏՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, libéralité, *sf.*

ՏՐԵԽ (չարըխ), sandale, *sm.*

ՏՐԵԽԱԳՈՐԾ, sandalier, *sm.*

ՏՐԷ (պիւրով եւ ձուկերով խառն գանգուած մը. էրիշթէ. էրիշթէ), nouilles կամ noules (նուոյլ, նուլ), *sfp.*

ՏՐԷԶ (ճէրէր), galon, *sm.*

ՏՐԻԲՈՒՆ, tribun, *sm.*

ՏՐԻԲՈՒՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ, tribunat, *sm. Membre du —.*

ՏՐԻԲՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, tribunat, *sm.*

ՏՐԻԶԱՐԱՐ (յօրինիչ տրիզաց), galonnier, *sm.*

ՏՐԻԶԵԼ (զարդարել կամ պատել տրիզօք), galonner, *va. — un habit, un chapeau.*

ՏՐԻՏՈՆ, triton, *sm.*

ՏՐԻՏՈՒՐ, V. Վարձատրութիւն։

ՏՐՄՈՒԽ (Թըրմէխ), râteau, *sm. Amasser avec un —.* Հայերէն կ'ըսուի եւս փոցխ։

ՏՐՈՒԻԼ, se rendre, *vpr.*

ՏՐՈՒԿ, bas, *m.* basse, *f. adj.*; dernier, ière, *adj.* || —, tiercelet, *sm.* —ն ազնուականաց, un tiercelet de gentilhomme. —ն բանաստեղծից (յետին պոէտ), un tiercelet de poète.

ՏՐՈՓԵԼ, frapper la terre du pied, battre des pieds, faire du bruit avec les pieds. || palpiter, *vn.*

ՏՐՈՓԻՒՆ, bruit des pieds, *sm.*

ՏՐՈՓՈՒՄՆ. battement de cœur, *sm.*, palpitation, *sf.*

ՏՐՈՑԻԼՈՍ (բռչնիկ մի է), roitelet, *sm.*

ՏՐՏՄԱԲԱՐ, tristement, mélancoliquement, *adv.*

ՏՐՏՄԱԳԻՆ, triste, chagrin, ine, mélancolique, *adj.* V. Տրտմարար։

ՏՐՏՄԱԼԻ, **ՏՐՏՄԱԼԻՑ**, } plein de tristesse, plein de chagrin, triste, fâcheux, euse, *adj.*

ՏՐՏՄԱԿԱՆ, triste, fâcheux, euse, *adj.*

ՏՐՏՄԱՐԱՐ, triste, *adj.*

ՏՐՏՄԵԱԼ, affligé, ée, *adj.*

ՏՐՏՄԵԼ, V. Տրտմիլ։

տրտմեցուցանել, rendre triste, attrister, contrister, affliger, chagriner, *va.*

տրտմեցուցիչ, chagrinant, ante, *Un homme —. Une nouvelle chagrinante.*

տրտմիլ, devenir triste, prendre du chagrin de quelque chose, s'attrister, se chagriner, s'affliger, *vpr.*

տրտմութիւն, tristesse, *sf.*, chagrin, *sm.*, mélancolie, affliction, *sf.* Մեծ, սաստիկ —, extrême կամ grande affliction, désolation, *sf.* Մեծ — պատճառել, causer une grande affliction, désoler, *va.* Մեռաւ տրտմութենէն, il est mort (elle est morte) de chagrin.

տրտմորէն, V. Տրտմաբար։

տրտնջալ, se plaindre, *vpr.*, murmurer, crier, *vn.*

տրտնջող, plaintif, ive, *adj.*

տրտում, triste, chagrin, ine, *adj.*; contrit, ite, *adj.* — եւ խուռն, sombre, *adj. Un esprit —. Un visage —.* — լինել, թլալ, être triste, avoir du chagrin. — կերպիւ, կերպով, tristement, *adv.* V. եւ Տրտմաբար։

տրտունջ, plainte, *sf.*, murmure, *sm.*

տրտնալ, grogner, grommeler, gronder, *vn.* Կր գրուի եւս Տռռալ։

տրտնաջող, grognard, arde, grogneur, euse, grognon, *adj.* et *s.* — մարդ, կին, homme, femme grognon. Կր գրուի եւս Տռռաջող։

տրտնոց, grognerie, *sf.*

տրոյկ (ծ-ր), botte, *sf.*, fagot, manipule, *sm.*, poignée, *sf.* Գզի —, fagotin, *sm.* — թնել (փայտերը), botteler, fagoter, *va.* — թող, V. Տրցակաւոր։ — կայ, — ալ կայ, il y a fagots et fagots.

տրցակաւոր (տրցակ թնող), botteleur, fagoteur, *sm.*

տրցակել, V. Տրցակ թնել (տրցակ).

տփոն, petite boîte, *sf.*

տփոնել (նմվել. տպփառակել), écacher, *va.* — *un limaçon, en marchant dessus.*

տռալ (ծ-ր-), geindre, *vn. Il ne fait que —. Elle geint continuellement.*

տռնել, veiller, *vn. J'ai veillé toute la nuit.* ‖ veiller, *va.* — *un malade.*

տռնեցուցանել, faire veiller, *va.*

տռնութիւն, veille, *sf.* ‖ insomnie, vigilance, *sf.* —ի (վաստակի. երկի), veilles, *sfp. Doctes, savantes veilles. C'est le fruit de ses veilles.*

տօթ, grande chaleur, *sf.*

տօթագին, chaud, aude, *adj.*

տօթաձարութիւն (ի-ն-ը-ն-), insolation, *sf.*

տօթածին, chaud, aude, *adj.*

տօթութիւն, chaleur, *sf.*

տօն, fête, *sf.* — ամենայն սրբոց, toussaint, *sm. Le jour de la Toussaint.* — Յայսմուհետէ, le jour des Rois, *sm.*, épiphanie, *sf.* կ'բսուի եւս Աստուածայայտնութիւն։ — սրբուհեաց Աստուածածնին կուսին, purification, chandeleur, *sf.* կ'բսուի եւս Տեառնընդառաջ, Տէրընդառաջ։ — Աւետեաց սրբոյ կուսին, V. Աւետումն։ — մարմնոյ եւ արեան Տեառն (տէրունական մարմնոյ եւ արեան տօն), la Fête-Dieu *(pl.* des *Fêtes-Dieu)*, կամ la Fête du saint sacrement. — բաղարջակերաց, la fête des azymes. Տարեկան հանդիսաւոր —, — մեծ, երեւելի, հանդիսական, fête carillonnée, *sf. Il ne met cet habit que les jours de fêtes carillonnées.* solennité (ս-լ-ն-է-է), *sf. La — de Pâques.* Շարժական —ի (Զատիկն

[Pâques], Համբարձումն [l'Ascension], Հոգեգալուստ [la Pentecôte]), fêtes mobiles. —ք հրամայեալք, fêtes fêtées կամ chômées. Համաթենական —ք (հանդիսաւորական տօնք Աթենացւոց ի պատիւ Աթենասայ), panathénées, sfp. — տօնել, célébrer une fête par la cessation du travail, chômer, va. Chômer une fête. On a ordonné de chômer ce jour-là. — կատարել, célébrer une fête, fêter, va.

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ, V. Տօնել։

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ, V. Տօն։

ՏՕՆԱԿԱՆ, de fête, adj.

ՏՕՆԱՎԱՃԱՌ (ֆուարը), foire, sf. La — de Leipsiak. Cette — attire beaucoup de marchands étrangers. [nach. (ալմանախ), sm.

ՏՕՆԱՑՈՅՑ, directoir, alma-

ՏՕՆԵԼ, fêter, solenniser (սոլէննիզէ), célébrer, va.

ՏՕՆՔՆԹԱՑ (ընծայ ի տօնավաճառս), foire, sf. Que me donnerez-vous pour ma —?

ՏՕՓԱԽ (պիւյիւ), buis (պիւի), sm. Bordure de —. Grand —. — nain. փայտ —ի, buis, sm. Boîte, peigne de —.

Ր

Ր (ré), trente-deuxième lettre de l'alphabet arménien et vingt-sixième des consonnes. || cinq mille, cinq-millième.

ՐԱԲՈՒՆԱՊԵՏ (րապպէն պաշը), grand rabbin, archirabbin, sm.

ՐԱԲՈՒՆԻ (րապպի), rabbi կամ rabbin, sm.

ՐՈՊԷ, minute, sf. La — contient soixante secondes.

ՐՕՖ (րօֆէ), V. Ռոճիկս, Մանեկիք։

Ձ

Ձ *(dzo)*, trente-troisième lettre de l'alphabet arménien et vingt-septième des consonnes. || six mille, six-millième.

Ձգ-ռնել, V. Ձայֆիլ-ռֆիւ —, s'éveiller, se réveiller en sursaut.

Ձգ-ռզտել, sautiller, *vn. Les pies, les moineaux sautillent au lieu de marcher.* Կր զռուի Ե.ւ Ձայֆրտիլ.

Ձաւագ (պղէպաֆուրիւն գայլից), bubonocèle, *sf.*

Ձաւ (ծ-էլ-րւի ֆ—), bruyère, *sf.* [Մանկեր.

Ձաւան, V. Ձայֆ(լ), Ձայֆաց, **Ձաւանաձուծ**, V. Ձայֆաձուծ.

Ձաւաստան (ծ-էլ-րւի ֆ—ֆ՛—ը), bruyère, *sf. Au sortir de là on trouve une grande —.*

Ձաւաւիլ, balai de bruyères.

Ձաւաւիլար (վայրի սխտորաղ. է—ղ Էֆ՛—), coq de bruyère ևսմ des bois.

Ձաւեան (—էլ՛ֆ՛), pleurésie, *sf.* V. Ե.ւ Կռաղաւռուրիւն.

Ձած, bas, *m.* basse, *f. adj.* || humble (Ծ՛ղ՛ուէ), *adj.* || bas, basse, vil, *m.* vile, *f.*, petit, ite, rampant, ante (—ՀՀ—լ, —ղ—), *adj.*

Ձածել, } s'abaisser, *vpr.*,
Ձածեցու, } baisser, *vn.* — (ջուց, Ծաճուղայիվ), descendre, *vn. La marée descend.*

Ձածումնասիր, abaissement, *sm.* || modestie, modération, sagesse, *sf.* || humiliation, *sf.* || humilité, *sf.* || bassesse, *sf.* — (կնոջ), pudeur, *sf.* Ձածուրեամբ, pudiquement, *adv.*

Ձածուկ, bas, *m.* basse, *f.*, sage, pudique, *adj.*

Ձածուցանել, } abaisser,
Ձածեցանել, } baisser, *va.* Ձայնի —, baisser la voix.

Ձաղաքեալ (կարոտ. չմտաբ. աճառնող), indigent, ente, *adj.* et *s. Il est si —, qu'il vit d'aumônes.* —f, les —s, indigence, *sf. Avoir pitié de l'indigence. Secourir l'indigence.*

Ձաղ (կարոտութիւն. չմտաբռւթիւն. ճղռւթիւն), gêne, *sf. Être dans la —.* indigence, *sf. Extrême, grande —. Il est tombé dans la plus affreuse —.*

1. **Ձաւար** (է—ը—), sec, *m.* sèche, *sf.*, aride, *adj.* —, à sec, *adv.*

2. **Ձաւար** (է—ը—), terre, *sf.*, continent, *sm.* Հին — (Եւրոպա, Ասիա, Աֆրիկէ), l'ancien continent (Europe, Asie, Afrique). Նոր — (Ամերիկա), le nouveau continent (Amérique). — Եղել, prendre terre, mettre pied à terre, débarquer, *vn.* — Իջնել, descendre à terre. Բռնել, ետ-ռաղնել — հասնիլ (ետուր), débarquer, *va.*

Ձաւրացուցիչ, dessiccatif (ի—ֆէ—ֆէ՛ֆ), *sm. Un bon —.*

ՏԱՄԱՌԱԿՂԶԻ, V. Թերակղզի։

ՏԱՄԱՌԱՑԻՆ, continental, ale *(pl. continentaux), adj. L'Amérique se divise en partie continentale et partie insulaire. Guerre continentale.*

ՏԱՄԱՌԵԼ, V. Ցամքեցուցնել, Ցամքեցուցանել։

ՏԱՄԱՌԵԼԻ, tarissable, *adj.*

ՏԱՄԱՌԵՑՈՒՄ, } V. Ցամա-
ՏԱՄԱՌԵՑՈՒՄՆ, } ղուպիւն։

ՏԱՄԱՌԵՑՈՒՆՆԵԼ, } V. Ցամ-
ՏԱՄԱՌԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, } քեցու-
ցնել։

ՏԱՄԱՌԵՑՈՒՑԻՉ, V. Ցամքե-
ցուցիչ, Ցամքեցուցող։

ՏԱՄԱՌԻԼ, V. Ցամքիլ։

ՏԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆ, sécheresse, aridité, siccité (-ՒԹԻ-ԻՑԻ), dessiccation (-ՈՒ-ԻՑԻ-ՈՅ), *sf.* ‖ sec, desséchement, *sm.* ‖ tarissement, épuisement, *sm.* — (մնուդ), maigreur, *sf. La — de son sujet l'a forcé d'avoir recours à des épisodes.*

☞ **ՏԱՄԱՌՑՈՒՆՆԵԼ**, rendre sec, rendre aride, sécher, dessécher, *va.*

ՏԱՄԱՌՑՈՒՆՈՂ, } desséchant,
ՏԱՄԱՌՑՈՒՑԻՉ, } ante, *adj.* — (դեղ), dessiccatif, ive (-ՑԻՖ-ԻՎ), *adj.* կ'բռնուի նաեւ Ցամքեցուցիչ։

ՏԱՄԱՒԻ, devenir sec, devenir aride, sécher, tarir, *vn.*, se dessécher, s'épuiser, *vpr.* — (մնկոց, ծառոց), languir, mourir, *vn. Laisser — une fleur sur sa tige.*

ՏԱՁ (գիշեր), nuit, *sf.* Ջ— (գիշերացից), pendant, durant la —, nuitamment, *adv. Un vol commis nuitamment.*

ՏԱՁԱԳՆԱՑ, noctambule, *adj.* et *s.* [դիկ։

ՏԱՁԱԳԱՐՁԱՐԷ, V. Ցայգ ձա-
ՏԱՁԱԳԱՐԹՈՒՆ (գիշերակաց
տեսակ մը բիբեռն. ՚ի՚ի ՚ի՚ր-
ՆԻ-Ի), phalène, *sf.*

ՏԱՁԱԳԱՆԱՒՏ (-Ի՚ր-ՈՒ ՚ի՚ի-
ԲԻ. ----Ի՚ր), V. Ցայգահանգէս։

ՏԱՁԱՂԱՂԻԿ (՚ի՚ի -Ի՚ի-),
plante dont les fleurs s'épanouissent le soir, belle-de-nuit *(pl.* des *belles-de-nuit), sf.*, faux-jalap, *sm.* Հայերէն կ'բռնուի եւս Գիշերածաղիկ, Գիշերազուարճ, Ցայգազուարճ, Ցայգանոյշ։

ՏԱՁԱԳԱՁԱՆՈՒԹԵՂ (գիշերապահ
փոխրիկ կանթեղ. ՚ի՚ի Է-ՆԻ-Ի՚ի), veilleuse, *sf. Allumez la —.* Հայերէն կ'բռնուի եւս Լուսակալ։

ՏԱՁԱԳԱԿՌԻ ՄԱՐՏ, combat de nuit, *sm.*

ՏԱՁԱԳԱՀԱՆԴԵՐՁ, vêtement de nuit, robe de nuit.

ՏԱՁԱԳԱՀԱՆԴԻՍ (-Ի՚ր-ՈՒ ՚ի՚ի-
ԲԻ. ----Ի՚ր), soirée, fête de nuit, *sf.*

ՏԱՁԱԳԱՆԱՏ, V. Ցայգածաղիկ։

ՏԱՁԱԳԱՆՈՒԱԳ (գիշերային երգ
[մէկուն տան պատուհանաց առ-
ջեւ]), sérénade, *sf. Il donna une — à sa maîtresse.* Հայերէն կ'բռնուի եւս Ցայգերգ։

ՏԱՁԱԳԱՉԱՁՈՅ (գիշերային
ժամերգութիւն), nocturne, *sm.* — (գիշերային ժամերգութիւն, առաջ ՅՈՒՐԵՔԱՓՊԻՆ, ՆԻՒՀԱՓՊԻՆ եւ ԱՐՔԱՓ ՕՐՏԻՆ), ténèbres, *sfp. Aller à Ténèbres.*

ՏԱՁԱԳԱՍԵՂԱՆ (փոխրիկ սեղան
անկողնոյ քով), table de nuit, *sf.*

ՏԱՁԱԳԱՏԵՍ (գարեկուրէք առեւ-
գիշերը լաւ տեսնող), nyctalope, *s.* Հայերէն կ'բռնուի եւս Գիշերատես։ Հակառակը է Գիշերակոյր, Հէմերալոպ, *s.*

ՏԱՁԱԳԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, nyctalopie, *sf:* Հայերէն կ'բռնուի եւս Գիշերատեսութիւն։ Ներհակն է Գիշերակուրութիւն, Հէմերալոպի, *sf.*

ՏԱՁԱԳԵՐԵԼ, V. Ցայգահանգչել։

ՑԱՅԳՈՒԹԻՒՆ (ամբողջ գիշեր մը), nuitée, *sf.*

ՑԱՅԴ ՎԱՅՐ, jusque-là, *adv.*

1. **ՑԱՅԵԼ** (ցօղուել), rincer, *va. Rincez ces verres.*

2. **ՑԱՅԵԼ** ([ճերմակեղէններ] մաքուր ջրէ անցունել), rincer, guéer (կէէ), *va.* — *du linge.*

ՑԱՅԺՄ, jusqu'à présent, *adv.*

ՑԱՅԼԱԿԱՆ, **ՑԱՅԼԻՑ**, inguinal, ale (*էնկի-նօլ. pl. inguinaux*), *adj. Glande inguinale. Bandage* —.

ՑԱՅԼՈՋԻԼ (փակչող ոջիլ. ամ բիթի. քասըգ բիթի), morpion, *sm. On fait perir les —s avec de l'onguent murcuriel.*

ՑԱՅԼՈՍԿՐ (քասըգ քէմիյի), pubis (բիւ-պիս), *sm.*

ՑԱՅԼՈՍԿՐԱՅԻՆ, pubien, ienne, *adj. Articulation pubienne.*

ՑԱՅԼՔ (քասըգ), aine, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Աճուկ.

ՑԱՅՆ ՎԱՅՐ, jusque là, *adv.*

ՑԱՅՍ ՎԱՅՐ, jusqu'ici, *adv.*

ՑԱՅՏԵԼ, jaillir, rejaillir, saillir, *vn.*

ՑԱՅՏԵՑՈՒՆԵԼ, faire jaillir, *va.*

ՑԱՅՏԻԼ, V. Ցայտել.

ՑԱՅՏՈՂ, jaillissant, ante, rejaillissant, ante. *adj.*

ՑԱՅՏՈՒԱՄ, douche, *sf. Donner la* կամ *une* —. *Recevoir la* —. *Prendre la* —, *les* —*s.*

ՑԱՅՏՈՒԿՔ ՑԵԽՈՅ, éclaboussure, *sf. Votre manteau est couvert d'—s.* կ'ըսուի եւս Ցայտք ցեխոյ.

ՑԱՅՏՈՒՄ, **ՑԱՅՏՈՒՄՆ**, jaillissement, rejaillissement, *sm.* — (ջրոյ, արեան), jet (ժէ), *sm. L'eau s'échappait de tous côtés par petits —s.* rejaissement, *sm.* — (սերման), éjaculation, *sf.*

ՑԱՅՏՕՒՆ, jaillissant, ante, rejaillissant, ante, *adj.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ցայտող.

ՑԱՅՏՔ ՑԵԽՈՅ, éclaboussure, *sf. Votre manteau est couvert d'—s.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ցայտուկք ցեխոյ.

1. **ՑԱՆ**, ensemencement, *sm.* — եւ ցիր, կամ ցիր եւ —, épars, arse, dispersé, ée, clairsemé, ée, *adj.*

2. **ՑԱՆ** (մորթի վրայ բիծ. չիլ), éphélide, *sf.*

ՑԱՆԱՒՈՐ, satif, ive, *adj.*

ՑԱՆԵԼ, semer, ensemencer, *va.* || parsemer, répandre, *va.* Ինչ կը ցանես՝ զայն կը հնձես, comme tu sèmeras, tu moissonneras.

ՑԱՆԻՉ (օրհնած ջուր սրսկելու գործիք), aspersoir, aspergès, goupillon, *sm.*

ՑԱՆՒՈՐ, satif, ive, *adj.*

1. **ՑԱՆԿ**, haie (չիթ), *sf.*, échalier, *sm.*, clôture, *sf.* || liste, table, *sf.*, catalogue, *sm.* — արգիլեալ գրոց, index (էնտէքս), *sm. Ce livre est mis à l'*—. — մաքրելի գրոց, index expurgatoire. Մէկու մը ստացուածոց, կարասեաց կամ վաճառուց —, inventaire, *sm.* — վրիպակաց, errata (բառ լատին. *sing. erratum,* էռռաթօմ), *smp. Il a marqué ces fautes-la dans l'—. Les — sont nécessaires dans les livres.* — (գրքի գլխոց), index, *sm. Il y a plusieurs — dans ce livre.* —ով պատել, փակել, entourer d'une haie.

2. **ՑԱՆԿ** (միշտ), toujours, de tout temps, continuellement, assidûment, *adv.*

ՑԱՆԿԱԼ, désirer, souhaiter, envier. *va.* || convoiter, *va.* Շատ կը ցանկամ. il me tarde de... (միայնդէմ կը գործածուի). *Il me tarde de voir mon frère, ma sœur. Il nous tarde de dîner, parce que nous avons faim, nous avons grand' faim. Il leur tarde de se coucher, parce qu'ils sont très fatigués.*

ՑԱՆԿԱԼԻ, désirable, souhaitable, désiré, ée, *adj.* || convoitable, *adj.* [*adj.*

ՑԱՆԿԱԿԱՆ, concupiscible,

ՑԱՆԿԱՆԱԼ, V. Ցանկալ ։

ՑԱՆԿԱՊԱՏ, entouré de haie (ՀԶ), *adj.* || — (ՆԻՒ), haie, *sf.*, enclos, *sm.* Ճիւղերով —, échalier, *sm.*

ՑԱՆԿԱՊԱՏԵԼ, entourer d'une haie (ՀԶ), *va.*

ՑԱՆԿԱՋԱՆ, assidu, ue, *adj.* *Un travail —. Des soins —s.*

ՑԱՆԿԱՄԷՐ, lubrique, *adj.* Սէր —, V. Սէր ։ [*sf.*

ՑԱՆԿԱՄԻՐՈՒԹԻՒՆ, lubricité,

ՑԱՆԿԱՑՈՂ, désireux, euse, cupide, *adj.*; convoiteux, euse, ambitieux, euse, *adj.* || convoiteux, euse, *s.* — ամուսնանալու, V. Հարսնատենչիկ ։

ՑԱՆԿԱՓԵՂԿՈՆ (…), charme, *sm.*

ՑԱՆԿԵԼ, inventorier, *va.* *On a inventorié ces livres. — les meubles d'une maison.* cataloguer, *va.* V. Ցանկապատել ։

ՑԱՆԿՈՐԴ, continuel, elle, continu, ue, assidu, ue, *adj.* || toujours, assidûment, *adv.*

ՑԱՆԿՈՐԴԵԱԼ, assidu, ue, *adj.*

ՑԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, désir, *sm.* || cupidité, *sf.* Աչաց —, convoitise, *sf.* Յոյս — կերակրոց, V. Յոյս ։ —, Ճեշտ —, volupté, *sf.* Հեշտ ցանկութեամբ, voluptueusement, *adv.* *Vivre —.*

ՑԱՆՑ, filet, rets (…), *sm.* Փոքրիկ —, réseau, *sm.*

ՑԱՆՑԱՌ, clair, aire, clairsemé, ée, lâche, *adj.*

ՑԱՆՑԱՐԿ, le jet d'un filet, coup de filet, *sm.*

ՑԱՆՑԵՆԻ (աչքի պատուտակ կամ ասուտ), rétine, *sf.*

ՑԱՆՑԸՆԿԷՑՈՒԹԻՒՆ, V. Ցանցորդութիւն ։

ՑԱՆՑԸՆԿԷՑ, V. Ցանցորդ ։

ՑԱՆՑՈՐԴ, pêcheur au filet.

ՑԱՆՑՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, pêche au filet, aux filets.

ՑԱՍԿՈՏ, irascible, dépiteux, euse, prompt, ompte (…), colère, *adj.* — լինել, ըլլալ, être vif. V. եւ Վաղցասումն ։

ՑԱՍԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, irascibilité, promptitude (…), *sf.*

ՑԱՍՄՆԱԿԱՆ, **ՑԱՍՄՆԱՏԵՍԱԿ**, **ՑԱՍՆԱԿԱՆ**, } irascible, *adj.* *L'appétit —. La faculté —.*

ՑԱՍՆՈՒԼ, V. Բարկանալ ։

ՑԱՍՈՒՄ, **ՑԱՍՈՒՄՆ**, } V. Բարկութիւն ։ — յանկարծակի եւ վաղանցուկ, promptitude (…), *sf.* [նել ։

ՑԱՍՈՒՑԱՆԵԼ, V. Բարկացուցանել ։

ՑԱՏԵՂԻ, point, *sm.*

ՑԱՏԿԵԼ, V. Ցատքել ։

ՑԱՏԿՌՏԵԼ, V. Ցատքել ։

ՑԱՏԿՏԵԼ, V. Ցատքոտել, Ցատքտել ։

ՑԱՏԿՏՈՒԿ, V. Ցատքտուք ։

ՑԱՏՔԵԼ, sauter, bondir, *va.*; enjamber, *va.* Դուրս —, ressortir, *vn.* Պատուհանէն —, sauter par la fenêtre. *Il sauta par la fenêtre* V. եւ Ցայտել ։

ՑԱՏՔԵՑՈՒՆԵԼ, faire sauter, bondir կամ enjamber, *va.* V. եւ Ցայտեցունել ։

ՑԱՏՔԸՏԵԼ, sautiller, gambader, cabrioler, fringuer, *vn.* Կը զուարթի եւ ցատքոտել, ցատքտել ։

ՑԱՏՔԸՏՈՂ, sautillant, ante, *adj.* || sauteur, euse, *s.* Կը զուարթի եւ ցատքտող ։

ՑԱՏՔԸՏՈՒՄ, V. Ցատքտումն ։

ՑԱՏՔԸՏՈՒՔ, cabriole, *sf.* Կը զուարթի ճամբէ ցատքտուք ։

ՑԱՏՔՈՂ, sauteur, euse *s.*

ՑԱՏՔՈՒՄՆ, saut, *sm.*, gambade, *sf.* *Le chien salua sa petite maîtresse par de folles gambades,*

et aboya pour lui manifester sa joie de la voir.

ՑԱՏԿՈՒՄ, } saut, bond, bon-
ՑԱՏԿՈՒՄՆ, } dissement, élancement, *sm.*

ՑԱՏԿՏԵԼ, sautiller, gambader, cabrioler, *vn.*

ՑԱՏԿՏՈՂ, sautillant, ante, *adj.* || sauteur, euse, *s.*

ՑԱՏԿՏՈՒՄ, } sautillement,
ՑԱՏԿՏՈՒՄՆ, } *sm.*

ՑԱՏԿՏՈՒԿ, cabriole, *sf.*

ՑԱՐ (կայսր Ռուսաց), czar (ձըզար), tsar (ցար), *sm.*

ՑԱՐԱՍԻ (ֆր. պուլօ), bouleau, *sm.*

ՑԱՐԴ ԵՒՍ, } jusqu'à présent,
ՑԱՐԴ ԻՍԿ, } encore, *adv.*

ՑԱՐՈՒՀԻ (դշխոյ, կայսրուհի Ռուսաց), czarine (ձըզարին'), tsarine (ցա.), *sf.*

ՑԱՒ, douleur, *sf.*, mal *(pl. maux), sm.*, souffrance, *sf.*, supplice, *sm.* || douleur, peine, *sf.* || regret, *sm.* — ստամոքի, V. Ստամոքստացաւութիւն։ Սրտի —, déplaisir, *sm.* — կշտի, կողի —, point de côté. — գլխոյ, V. Գլխացաւութիւն։ — երկանց (երկունք ծննդականի), mal d'enfant. — արգանդի կանանց, V. Արգանդախտ, Որովայնախտ։ Մողուն — (մորթի հիւանդութիւն մը), herpès (էրբէս), *sm.* Անտանելի —եր, des maux insupportables. — կրել, քաշել, éprouver de la douleur, avoir mal, souffrir, *vn.* —եր կը զգայ, il éprouve des douleurs. Աչքի — անեցայ, j'ai souffert de l'œil. *Il a souffert de l'œil.* —երը կը կրէ առանց գանգատելու, il souffre ses maux sans se plaindre.

ՑԱՒԱԳԱՐ, marmiteux, euse, *adj.* et *s.*

ՑԱՒԱԳԻՆ, plaintif, ive, douloureux, euse, souffrant, ante, *adj.* —, — կերպիւ, կերպով, d'un ton plaintif, d'une voix plaintive, plaintivement, avec douleur, douloureusement, *adv.*

ՑԱՒԱԳՆԻԼ. éprouver de la douleur, souffrir. || avoir mal, être malade, souffrir. || avoir du chagrin, être endolori.

ՑԱՒԱԳՆՈՑ, V. Ցաւագար։

ՑԱՒԱԼԻ, } plein de douleur,
ՑԱՒԱԼԻՑ, } douloureux, euse, regrettable, *adj.* Ցաւալի է որ, il est fâcheux que.

ՑԱՒԱԿԻՑ, compagnon de douleur. — լինել, ըլլալ, entrer dans la douleur de quelqu'un, partager sa douleur, plaindre, se condouloir, *vpr.*

ՑԱՒԱԿՑԻԼ, V. Ցաւակից լինել (ՑԱՒԱԿԻՑ)։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, condoléance, *sf.*

ՑԱՒԱՏԵԼ, déchirer, *va.*

ՑԱՒԱՄՈՔԻՉ (ցաւն իջեցուցող), calmant, ante, *adj.*

ՑԱՒԵԼ, donner des regrets.

ՑԱՒԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, causer de la douleur, rendre douloureux, endolorir, faire souffrir à կամ de, *va.*

ՑԱՒԻԼ, avoir mal, souffrir, éprouver de la douleur. || regretter, avoir regret de. || compatir à, être sensible au sort de quelqu'un, plaindre. || élancer. Կողքս, կողս կը ցաւի, il a mal au côté. Ոտքը կը ցաւի, la jambe lui fait mal, il a mal à la jambe. Փորս կը ցաւի, j'ai mal au ventre. Գլուխս կը ցաւի, la tête me fait mal, j'ai mal à la tête, je souffre de la tête. Մատս կը ցաւի, j'ai mal au doigt, le doigt me fait mal. Լեզուն շատ կը ցաւի, la langue lui fait bien mal. Զիս կը ցաւցնես, tu me fais mal. Կը ցաւիմ, շատ կը ցաւիմ, je regrette,

j'en suis fâché, j'en suis très affligé. Կը ցաւիմ, il me peine de... Վրադ կը ցաւիմ, je vous plains.

ՅԱՒՈՏ, endolori, ie, douloureux, euse, *adj.*

ՅԱՒՈՒՆԵԼ, causer de la douleur, faire souffrir, *va.* Մէկուն գլուխը —, importuner, *va. Je suis honteux de vous — de tant de sollicitations.*

1. **ՅԱՓ** (ձողակոտեր փորելու եւ ճուճեներ տնկելու փայտակերս գործի. Լիֆթիէ Բ–ը–ը. ֆ–ր–է–), herse (հ–), *sf. Passer la — sur un champ.* Հայերէն կ'բսուի եւս Փանկեր, Ցախաց, Ցախաց։

2. **ՅԱՓ** (սուր երկաթներով պատած՝ վանդակապատ դուռ. է–ֆէ– է–է–), herse (հ–), sarrasine, *sf.*

ՅԱՓԱՆ, V. Ցաւ (1)։

ՅԱՓԱՆԵԼ (աւրի ձողոյն վրայէն ցախաճով [herse] ածգելի), herser (հ–), *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ցաւել։

ՅԱՓԱՆՈՒՄ ([աւրի] ձողոյն վրայէն ցախաճով [herse] ածգելի), hersage (հ–), *sm.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Ցախաճուում, Փանկերուում։

ՅԱՓԵԼ, V. Ցախաճել։ —ճ, V. Փանկերուում, Ցախաճուում, Ցախաճուում։

ՅԱՓՈՂ (աւրի ձողոյն վրայէն ցախաճով [herse] ածգնող), herseur (հ–), *sm.* կ'բսուի եւս Ցախուոր։

ՅԱՓՈՐԻ, V. Ցախոր։

ՅԵԼՈՒԼ, déchirer, *va.*

ՅԵՒ, boue, fange, crotte, *sf.* — է, — կայ, il fait de la boue. Հայերէն կ'բսուի եւս Ցիխ, Տիղմ, Փայտ։

ՅԵՒՈՏ, } V. Ցխոտ։
ՅԵՒՈՏԱՒ, }

ՅԵՒՈՑԵԼ, V. Ցխոտիլ։

ՅԵՒՈՑԻԼ, V. Ցխոտիլ։

ՅԵՒՔ (է–ը– է–է–), ibis (է–է–), *sm.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Քաջահաւ, Արտաւազդահաւ, Եգիպտահաւ։

ՅԵՂ, tribu, caste, race, branche, *sf.*, lignage, *sm.*, peuplade, *sf.* Թագաւորական —, dynastie (դ–ս–տ–), *sf.*

ՅԵՂԱԲԱՆ, ethnologue, *sm.* կ'բսուի եւս Ազգախօս։

ՅԵՂԱԲԱՆԱԿԱՆ, ethnologique, *adj.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Ազգախօսական։

ՅԵՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ethnologie, *sf.* կ'բսուի եւս Ազգախօսութիւն։

ՅԵՂԱԽՕՍ, V. Ցեղաբան։

ՅԵՂԱԽՕՍԱԿԱՆ, V. Ցեղաբանական։

ՅԵՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, V. Ցեղաբանութիւն

ՅԵՂԱԿԱՆ, linéal, ale, *adj.*

ՅԵՂԱԿԻՑ (–օ–ր–է), lignager, *sm.*

ՅԵՂԱՊԵՏ, chef de tribu.

ՅԵՐԲ, jusqu'à quand? *adv.*

ՅԵՐԵԿ, jour, *sm.* Ջորս —, tout le jour. Ջայլ եւ ց—, nuit et jour; jour et nuit. — ասեն (հրապարակաւ), en plein midi. *Il a été volé dans la rue en plein midi.* Տակաւին — է, il fait encore grand soleil. [ղիկ։

ՅԵՐԵԿԱՋՈՒՐԱՀ, V. Ցլգածուր

ՅԵՐԵԿԱՓԱՅԻՑ (ցորեկը բռչող [որսակաւ թռչուն]), diurne, *adj.*

ՅԵՐԵԿԱՑԻՆ (ցորեկը բացուող եւ գոցուող [ծաղիկ]), diurne, *adj.*

ՅԵՐԵԿՈՒԹԻՒՆ, journée, *sf.*

ՅԵՐԵԿՕՓԱՆ. — դպրոց (դպրոց աւտաքին աշակերտաց), externat, *sm.* — աշակերտ դպրոցի, externe, *sm. Les pensionnaires et les —s.*

ՅԵՏ, ver, *sm. Le — de la conscience.* — (փայտի, հանդերձից,

ֆարթց. ից-ից), artison, *sm.*, teigne, *sf.*

ՑԵՑԱԿԵՐ, artisonné, ée, *adj.* *Ce bois est tout —.*

ՑԻԼ, boue, fange, crotte, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՁԽ, ՑԻՂՄ, Գայլ.։

ՑԻՆ (ւ-յ-է), milan, *sm.* *Les perdreaux craignent le —.*

ՑԻՈ (Ե՛ վայրի), âne sauvage, onagre, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ՁԱՀԸ, իշավայրի։

ՑԻՐ, V. ՑԻՐ եւ ցաւ։

ՑԻՐԴ, V. ՑՐԴ, ՑՐԴԵՒ։

ՑԻՐ ԵՒ ՑԱՆ, } dispersé, ée,
ՑԻՐՈՒՑԱՆ, } épars, arse, éparpillé, ée, *adj.* կ'բսուի եւս ՑԻՐ։ — ընել, disperser, éparpiller, *va.* V. եւ ՑՐԱՒՄՆ։

ՑԻՑ, pal *(pl.* des *pals* եւ դաւն ուրեք des *paux)*, pieu, *sm.* Գեսիլ ցնկուած խոշոր —, pilotis, *sm.* Գծի ուղղութեամբ — (ւբբէբ է-ՀԸՂԸ), jalon, *sm.* — (վրաւի), piquet, *sm.* Գեսիլը — ցնկել, piloter, *vn.* կր գործածուի եւ իբր *va. Piloter un terrain.*

ՑԻՒՆԿԵԱԼ ([ԸՆՄԻ] դաւրս ելած, երկնցած [մասն]), saillant, ante, *adj.*

ՑԻՒՆԿԵԼ (դաւրս ելնել, երկնցնալ), saillir, *vn. Ce balcon saille de trois pieds sur le mur.*

ՑԼԱԿՈՒԻ, toréador (գ-ի-գ-ո-. բառ սպաճերէն), *sm.* կ'բսուի եւս ՑԼԱՄԱՐԵՑ(1)։

1. **ՑԼԱՄԱՐԵՑ**, V. ՑԼԱԿՈՒԻ։

2. **ՑԼԱՄԱՐԻ**, } combat
ՑԼԱՄԱՐՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, } կամ course de taureaux, *sm.*, tauromachie, *sf.*

ՑԼԱՑՈՒՆ (կարճ եւ գիրուկ տուճ), bouledogue, *sm.*

1. **ՑԼԻԿ**, jeune taureau, *sm.*

2. **ՑԼԻԿ** (խիստ զօրաւոր մարդ), taureau, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՁԱՂ (3)։

ՑԼՈՑ, boueux, euse, *adj.* *Une rue boueuse.* fangeux, euse, *adj.* *Un chemin tout —.* crotté, ée, *adj.* *Un habit —, tout —.* ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՎ յոյժ — եմ, il fait bien crotté dans les rues. Հայերէն կ'բսուի եւս ՁԽՈՑ, ՏՂՄՈՏ։

ՑԼՈՑԵԼ, crotter, *va.* — *son pantalon.* կ'բսուի եւս ՁԽՈՑԵԼ։

ՑԼՈՑԻԼ, se crotter, *vpr.* *Prenez garde de vous crotter.* Հայերէն կ'բսուի ՆԱԵՒ ՁԽՈՑԻԼ։

ՑՆԴԱՑ, décrépit, ite, *adj.* || radoteur, euse, *s.*

ՑՆԴԱՑՈՒԹԻՒՆ, décrépitude, *sf.*, radotage, *sm.*

ՑՆԴԱԿԱՆ, volatil, ile, *adj.* *Sel —.* évaporable, *adj.* V. եւ ՑՆՂՆԼԻ։

ՑՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, volatilité, *sf.* *La — de l'alcool.*

ՑՆԴԱԼ, évaporé, ée, *adj.* *Liqueur évaporée.*

ՑՆԴԵԼ, volatiliser, évaporer, *va.* Հայերէն կ բսուի նաեւ ՑՆՂՆԳՑԱՑԵԼ։

ՑՆԴԵԼԻ, évaporable, *adj.* V. եւ ՑՆՂՆԳԱԿԱՆ։

ՑՆԴԵՑԱՒՆԵԼ, V. ՑՆՂԵԼ։

ՑՆԴԻԼ, se volatiliser, s'exhaler, s'évaporer, *vpr.* || radoter, *vn.* Միտք — (գիտակաց մտածութեանց մէջ), s'évaporer, *vpr.* Յառաջանալ — (արգելք կտրիլ), fondre en pleurs, en larmes.

ՑՆԴՈՂ, V. ՑՆՂԱԿԱՆ։

ՑՆԴՈՒՄ, } évaporation, vo-
ՑՆԴՈՒՄՆ, } latilisation, *sf.*

ՑՆԹԱԼ, tressaillir de joie, d'allégresse, être pénétré, saisi կամ transporté de joie, se réjouir, *vpr.*

ՑՆԹԱԼԻ, } plein de joie, jo-
ՑՆԹԱԼԻՑ, } yeux, euse, *adj.*

ՑՆԹԵՐՑ (զուարթագին ճոխաց), allégro (-ԼԻ-է-. բառ իտալերէն. *pl.* des *allégros*), *sm.* *Jouer un —.*

ՑՆՏՈՒԹԻՒՆ, transport de joie, *sm.*, grande joie, allégresse, *sf.*

ՑՆԿՆԻԼ, faire des petits, mettre bas. — շան, chienner, *vn.*

ՑՆԱՐԱԿԱՆ, chimérique, délirant, ante, vertigineux, euse, *adj.*

ՑՆՈՐԱՄԻՏ, visionnaire, *adj.*

ՑՆՈՐՆԱԼ, délirant, ante, *adj.*

ՑՆԱՐԵԼ, donner le délire, des vertiges, mettre hors de soi, rendre fou, saisir d'un transport, transporter. ‖ égarer, distraire. ‖ donner des illusions, faire courir après des chimères.

ՑՆՈՐՑՈՒՆԵԼ, V. ցնարել.

ՑՆՈՐՑՈՒՆՈՂ, vertigineux, euse, *adj.*

ՑՆՈՐԻԼ, délirer, être dans le délire, avoir délire, le vertige, tomber en délire, rêver, divaguer, extravaguer, battre la campagne. ‖ être hors de soi, s'égarer, devenir fou, être agité de violents transports. ‖ se faire des illusions.

ՑՆԱՐՈՒՄ, ՑՆՈՐՈՒՄՆ, } délire, *sm.*

ՑՆԱՐ, délire, *sm.*, rêverie, *sf.*, vertige, *sm.* ‖ fantôme, *sm.*, vaine apparence, vision, illusion, chimère, imagination, fantaisie, *sf.*, transport, simulacre, *sm.* — (ձիու), vertigo (ձիու հալածելէն), *sm.* *Son cheval est mort du —.*

ՑՆՑԻԼ, secouer, *va.*

ՑՆՑԱՂԱՁԱՆ (բրանիֆ, բռնխոսիֆ, շիֆ), bronchique, *adj.*

ՑՆՑԱՂԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, bronchotomie, *sf.*

ՑՆՑԱՂԱՁԱ, bronchite, *sf.* — *aiguë, chronique.*

ՑՆՑԱՂԱՒՈՏ, déguenillé, ée (գէշ հագնուած), guenilleux, euse (կեղտոտ, խոզ), *adj.*

ՑՆՑԱՂ, } guenille (կեղտոտ)
ՑՆՑԱՂՏ, } *sf.*, haillon (հագուստ), chiffon, panaillon, *sm.*, friperie, *sf.* V. եւ ՓԱՐԷ.

1. ՑՆՑԱՂ (գոմեշներու ջրելատեղ), arrosoir, *sm.*

2. ՑՆՑԱՂ (խողովակ. ջրմուղ), canal (*pl. canaux*), *sm.*

3. ՑՆՑԱՂ (ճկոյթներէ խողովակներ), bronche, *sf. La — droite. La — gauche.*

ՑՆՑՈՒՄ, ՑՆՑՈՒՄՆ, } secousse, *sf.*, secouement կամ secoùment, *sm.*, saccade, *sf.*

ՑՈՒԱԿԱՆ, réflexible, *adj.*

ՑՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, réflexibilité, *sf. La — des rayons de lumière.*

ՑՈՒԱՆԱԼ, se refléter, se réfléchir, *vpr.*, réfléchir, *vn.* ‖ rejaillir, *va.*

ՑՈՒԱՑԱԾ, réfléchissant, ante, *adj. Surface réfléchissante.* réflecteur, *adj. m. Miroir —.* — հայելի, miroir réflecteur, կամ լոյս réflecteur, *sm.* կ'բռնէ եւս ցուլացուցիչ.

ՑՈՒԱՑՈՒՄ, ՑՈՒԱՑՈՒՄՆ, } réflexion, *sf.*, reflet, *sm.* ‖ rejaillissement, *sm.* — (լուսոյ), réverbération, *sf.*, réfléchissement, *sm.* — (ջերմութեան), réverbération, *sf.*

ՑՈՒԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, refléter, réfléchir, *va.* ‖ faire rejaillir, *va.* — (լոյսը, ջերմութիւնը), réverbérer, *va.*

ՑՈՒԱՑՈՒՑԱՒ, réfléchissant, ante, *adj. Surface réfléchissante.* réflecteur, *adj. m.* Հայելին կ'բռնէ եւս ցուլացիչ.

ՑՈՒԱՑԻՄ, ՑՈՒԱՑՈՒՄՆ, } V. ցոլացում.

ՑՈՒԱՐ, reflet, *sm.*

ՑՈՂ, ՑՈՂՈՒՄՆ, } V. ցոյց.

ՑՈՅՑ, ՑՈՅՑՔ, } action de montrer, montre, indication,

sf. || indice, *sm.*, marque, *sf.*, signe, *sm.* || étalage, *sm.*, parade, *sf.* || paraître, *sm.* || ostentation, *sf.* || démonstration, preuve, marque, *sf.*, témoignage, acte, *sm.* || spectacle, *sm.*, risée, *sf.*, jouet, *sm.* || échantillon, *sm.* Ի ցոյց, pour montrer, pour l'ostentation, pour la frime. Ի ցոյց դնել (վաճառքն), exposer en vente des marchandises, étaler, *va.* Ցոյց դնել, étaler, *va.* Ցոյց տալ, faire voir, faire paraître, montrer, *va.*

ցորեան (գ—ր—յ), blé, froment, *sm.* Կ'բուսի ճաթ ցորեն։ Տաճիկ, թուխ —, blé noir, blé sarrasin, կամ լոկ sarrasin, *sm.* — աճառյնի, V. Աճառն։

ցորեն, V. ցորեան։

ցորեն (գ—ր—յ), blé, froment, *sm.* Հայերէն կ'բուսի եւս ցորեան։ Սեաւ (սեւ) —, blé noir, blé sarrasin, կամ սոսկ sarrasin, *sm.*

ցորենագոյն, V. ցորենաձեւ։

ցորենանման, bluet, aubifoin, barbeau, *sm.*

ցորենահատիկ, grain de blé, grain, *sm.*

ցորենային (երկիր), frumentaire, *adj. f.* Հայերէն կ'բուսի եւս ցորենայգի։ (*blé, à foin.*

ցորենաձեւ, V. ցորենագոյն։

ցորենաձեւ (երկիր), fromenteux, euse, *adj.*

ցորենավաճառ, grainier, blatier, *sm.* [re, *sf.*

ցորենավաճառութիւն, grainiè-

ցորենեային, fromentacée, *adj. f.* Հայերէն կ'բուսի եւս ցորենայգի։ (*blé, à foin.*

ցորենոց, grenier, *sm.* — *à*

ցորչափ, jusqu'à ce que, jusqu'à l'époque, *adv.* Ցերեկ, jusqu'à quand?

ցորչափ, V. ցորչափ։

ցո՞ր չափ, jusqu'où?

ցորչափ, tant que, jusqu'à ce que, *adv.* Ցերեկ, jusqu'à quand? jusqu'à quel point? — ժամանակս, tant que.

ցորտահարիլ (ցանիքի հարկ), faitage, *sm.*

1. **ցուլ** (գ—ղ—), taureau, *sm.* —ի կր բառաչէ, le — mugit.

2. **ցուլ** (երկնատարած աստղատանց կամ կենդանակերպից մեկն), taureau, *sm. Le signe du Taureau.* [8իկ(2)։

3. **ցուլ** (խիստ զօրաւոր մարդ), V. **ցան՝ց**, secousse, *sf.* — տալ, donner une —, secouer, *va.*

ցուռ, V. Գաւազան։ — (ճիւղի), houlette (ճ—ղ—), *sf. La — d'un berger, d'une bergère.*

ցուրտ (ց—ր—տ), goudron, *sm.* Հայերէն կ'բուսի ճաթ խայծդամն, կտրան։

ցուրտ, froid, oide, *adj. Climat —. L'hiver a été bien —.* frais, *m.* fraîche, *f. adj. Au printemps les matinées sont encore fraiches.* glacé, ée, *adj. Abord, accueil —.* fade, *adj. Un discours, une conversation —. Une couleur —.* կարի —, — սաստիարին, glacé, ée, *adj. Vos mains sont glacées.* glaçant, ante, *adj. Une bise glaçante.* V. եւ Սառնասառոյց։ Թաւալ մի ջուր — (կամ հով), un verre d'eau fraîche. || —, froid, *sm. Le — de l'eau, de la glace.* fraîcheur, *sf. Les —s du soir sont perfides dans cette saison.* Ի գիշերուն եւս ցրտիարին։ Ի՜նչ ցուրտ է, qu'il fait froid! — է, օդը — է, il fait froid. Օդը — չէ, — չկայ, il ne fait pas froid. Ցրտէ դողալ, trembler de froid, être transi de froid. Ցրտէ փայտ կտրեցայ, je suis transi de froid. Ցրտէ մեռանիլ, V. Ցրտամահ լինել։ Ցրտամահ լինել։ ինքզինքիս—ի վարժեցուցանել, s'habituer au froid, s'hiverner, *upr.* — կերպով, կերպով, avec fadeur, fadement, *adv.*

ցոյց (բէ–բէ–), V. ցուցք.

ցոյցակ, liste, *sf.*, catalogue, *sm.* || répertoire, *sm.* || cadran, *sm.* Մէկու մը ստացուածոց, կարասեաց կամ վաճառաց —, inventaire, *sm.* — (ասղէգործ. գծագ. է–ղէ– է–––––ը–ը), cote, *sf.* — աճուրդ, tableau, *sm.* — հաշուի (է–––––ը–), mémoire, *sm.*

ցոյցական, démonstratif, ive, *adj.* — դերանուն, V. դերացուցական. — մատն, le doigt indicateur, կամ սուկ l'indicateur, l'index, *sm.* Կ'իմանի ես ցուցամատն.

ցոյցականութիւն, indication, *sf. Dans cette maladie l'— est de saigner.* démonstration, *sf. Il lui donne, il lui fait tous les jours de grandes —s d'amitié. De grandes —s de joie.*

ցոյցակարար (առաքինաս երեւցուցող) démonstratif, ive, *adj.*

ցոյցանիւր, à cadran.

ցոյցամատն, V. ցուցակացուցական մատն (ցոյցական).

ցոյցամոլ, ostentateur, trice, *adj.*

ցոյցամոլական (փիսիկեղէն), fastueux, euse, *adj.*

ցոյցամոլութիւն, ostentation, *sf.*

ցոյցանել, V. ցուցանել. ցուցամբ ցոյցանէ առակս, թէ, cette fable signifie que . . .

ցոյցանելի, montrable, *adj. Ma figure n'est pas —.* ostensible, *adj. On lui donna une instruction —, et une instruction secrète.* — կերպիւ, կերպով, d'une manière ostensible, ostensiblement, *adv.*

ցոյցանոթ (գիւղ. հրէշ), monstre, *sm. — horrible, effroyable, hideux.*

ցոյցանոթական (հրէշատար), monstrueux, euse, *adj. Un enfant, un animal —.*

ցոյցարան, pilori, *sm.* — Ցրպտութեամբ արդց (յեկեղեցիս կոպտիկեայց), V. ձաճանչ (2). Մէկը —ի վրայ դնել, —ի վրայ խայտառակել, mettre quelqu'un au —, pilorier, *va.*

ցոյցարար, indicateur, *adj. m. Un poteau —.* indicatif, ive, démonstratif, ive, *adj.* — մատն, V. ցուցական մատն (ցոյցական).

ցոյցադրութիւն, démonstration, *sf.*

ցոյցանութ, ցոյցանուտ, } action de montrer, de faire voir, montre, indication, *sf.* || démonstration, preuve, *sf.*

ցոյցանել, montrer, indiquer, faire voir, faire paraître, témoigner, *va.* || faire ses preuves, *va.* || montrer, prouver, *va.* Արիութիւն —, se bien montrer. Մատով —, V. Մատնանիշ առնել, բնել. Կրակի —, passer par la flamme du feu, flamber, *va.* — (յանգաւոր), convaincre, *va.* Շատ մտերմութիւն ցուցուց ինձի, il m'a témoigné beaucoup d'amitié.

ցոփ, polisson, onne, *adj. Une chanson polissonne.* débordé, ée, *adj. C'est un jeune homme fort —. Une femme débordée. Mener une vie débordée.* libertin, ine, *adj. Ce jeune homme est devenu fort —.* || libertin, ine, *s. C'est une libertine.*

ցոփաբերան } (խոխոջիկ. —ագր
ցոփագոռաց } գոռ–է ւիմ–է) , polisson, onne, *s.* Հայհոյեն կ'իմանի ես ցոփ. [*et s.*

ցոփականաց, libertin, ine, *adj.*

ցոփութիւն, débordement, *sm. Vivre dans le —. Le — des mœurs.* libertinage, *sm. Vivre dans le —.*

ցռէզ (էշ վայրի), âne sauvage, onagre, *sm.* Կ'իմանի ես իշավայրի, ցիռ.

ցռնգանց, muselière, *sf.*, tor-

che-nez (*pl.* des *torche-nez*), serre nez, tord-nez (*pl.* des *tord-nez*), *sm.* Աճապնոյ մը բերքին — դնել, mettre une muselière à un animal, museler, *va.*

ՑՈՂԱՆԱՒ (պատերազմիկ, պատերազմական նաւ. ՎԻՒԼԼԷ), vaisseau de guerre, galère, *sf.*

ՑՈՈՒՑ. museau, mufle, *sm.* —ը կապել, museler, *va.* V. Նաւացռուկ.

ՑՐԴՆԵՒ (ՔՐՔՏ. ՈՒԼ-ՏԷ), sabine, *sf.* Հայերէն կ'բռուի եւս Ցիրդ, Ցրդի.

ՑՐԴԻ, V. Ցրդենի, Ցիրդ.

ՑՐԵԼ, frêter, *va.* V. Ցռուել.

ՑՐՈՒԱԾ, V. Ցռուեալ.

ՑՐՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, dissipation, *sf.*, éparpillement, *sm.* V. եւ Ցռուումն.

ՑՐՈՒԵԱԼ, dispersé, ée, dissipé, ée, *adj.*

ՑՐՈՒԵԼ, disperser, dissiper, répandre, disséminer, éparpiller, *va.* || disperser, détruire, mettre en déroute, *va.* Միտը —, distraire l'esprit.

ՑՐՈՒԻԼ, se disperser, se dissiper, s'en aller, s'écouler, *vpr.* || se distraire, *vpr.* Միտը — (ցնորակաց մտածութեանց մէջ), s'évaporer, *vpr.*

ՑՐՈՒՄՆ, } dispersion, dis-
ՑՐՈՒՈՒՄՆ, } sipation, dissémination, *sf.*, éparpillement, *sm.* — (մտաց), dissipation, *sf.*

ՑՐՏԱՐԻ (ձմեռն, ամիս), froidureux, euse, *adj.*

ՑՐՏԱՄԱՀ ԼԻՆԵԼ, mourir de froid. [euse, *adj.*

ՑՐՏԱՄԱՐՄԻՆ (մսկոտ), frileux,

ՑՐՏԱՄԵՌ ԼԻՆԵԼ, mourir de froid.

ՑՐՏԱՆԱԼ, froidir, refroidir, *vn.*, se refroidir, *vpr.* || se refroidir, *vpr.*, avoir froid prendre froid, être saisi de froid. || se refroidir, s'attiédir, *vpr.* — (հողմոյ, pus ցաւավարաց), fraîchir, *vn.*

ՑՐՏԱՑՈՒՆՑ, froid, oide, glacial, ale, froidureux, euse, *adj.* — (օդ), gaillard, arde, *adj.* Հողմ —, vent froid, gaillard.

ՑՐՏԱՉԱՓ (ցրտոյ սասկութիւնը չափելու գործի), cryomètre, *sm.*

ՑՐՏԱՑԱՀ (հանդերձ), froid, oide, *adj.*

ՑՐՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, refroidissement, *sm.*, fraîcheur, *sf.*

ՑՐՏՈՒՑՈՒՆ, réfrigérant, *sm.* || alcarazas (ՈՒԼՔՈՒՈՒՔ, բառ սպանիերէն), *sm.* Ըստ Լիդրէի կը գրուի Alcarraza. *pl.* des *alcarrazas.*

ՑՐՏԱՑՈՒՄՆ, refroidissement, *sm.*, réfrigération, *sf.*

ՑՐՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, refroidir, *va.* Սասիկ —, glacer, *va.* V. եւ Սառուցանել.

ՑՐՏԱՑՈՒՑԻՉ, frigorifique, réfrigérant, ante, *adj.*

ՑՐՏԻՆ, froid, oide, frais, *m.*, fraîche, *f. adj.*

ՑՐՏՆԱՄԱՏ, V. Ձմեռնամատ.

ՑՐՏՈՒԹԻՒՆ, froid, *sm.*, froideur, froidure, fraîcheur, frigidité, *sf.* || refroidissement, *sm.* || froid, *sm.*, froideur, glace, *sf.* — (բանից, կերպարանաց), fadeur, *sf.* Ցաւցաւադոյց —, V. Ցաւցաւմանիք. Ցրտութեամբ, froidement, fraîchement, *adv.*

ՑՑԱԿԱՊՈՒՐՋ, appontement, *sm.*

ՑՑԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, pilotage, *sm.*, palification, *sf.*

ՑՑԱՓԱՏՆԵՁ, palissade, palanque, *sf.* —ներով ամրացնել, entourer de palissades, palissader, *va.*

ՑՑԵԼ, enfoncer, *va.*

ՑՑՈՒԻԼ, hérisser, *va. Les épines, les buissons qui hérissent le*

bord d'un sentier. bourgeonner, *vn. Tout commence à —.* pousser, *vn. Les blés ont déjà poussé.* || se hérisser, *vpr. D'horreur ses cheveux se hérissent. Cet oiseau est irrité, les plumes de son cou se hérissent.*

ՅՅՈՒՄՆ, enfoncement, *sm.*

ՅՅՈՒՆԱԶԱՐԴ (բե-յ եվ վ-. վեթեր), panaché, ée, *adj. Casque —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Յցուճաւոր։

ՅՅՈՒՆԱՒՈՐ, V. Յցուճապարդ։ — (սերմն, բոյս Յճկապտաց), aigrette, ée, *adj.* — ճայլ, aigrette, *sf.*

ՅՅՈՒՆԴ, aigrette, *sf. L'— d'un paon* (բ-ղ. սիրամարգ). || panache, *sm. Son casque était ombragé d'un —.* —ով զարդարել, orner d'un panache, empanacher, *va.*

ՅՅՈՒՈՒԹԻՒՆ ՍԱՌՈՑ, bourgeonnement, *sm.*

ՅՅՈՒՈՒՄՆ, gemmation, *sf.*

ՅՕՂ, les pleurs, les larmes de l'aurore, rosée, *sf.*

ՅՕՂԱԶԱՐԴ, orné de rosée, *adj.*

ՅՕՂԱԼԻՑ, } plein de rosée,
ՅՕՂԱԼԻՑ, } *adj.* [*adj.*

ՅՕՂԱՃԱՃԱՆՔ, mêlé de rosée,

ՅՕՂԱՀԱՐ, gâté par la rosée, frappé de rosée, *adj.* խար, խոս —, foin délavé. [*adj.*

ՅՕՂԱՑԱԾ, couvert de rosée,

ՅՕՂԱՐԱՆ ([կաճեպիր] բրչիւռ առաւտն), routoir, *sm.*

ՅՕՂԱՒՈՐ, mouillé de rosée, *adj.* Օդ —, un air frais.

ՅՕՂԵԼ, faire tomber de la rosée, verser la rosée, couvrir քամբ mouiller de rosée. || faire pleuvoir, faire tomber goutte à goute. || asperger, verser, arroser, humecter.

ՅՕՂԵՂԵՄՆ (բերբ. սառոյց. եէր-ԼԷ), givre, *sm. Cette nuit il est tombé du —.*

ՅՕՂԻ, V. Գաղցրօղի։

ՅՕՂՈՒԵԼ, (է-Լէ-/-է), rincer, *va. Rincez ces verres. — sa bouche.* Հայերէն կ'բսուի եւս Յաչել (1)։

ՅՕՂՈՒՆ, tige, *sf.* — *de lis* (լէ-. շուշան), *de pavot. Laisser mourir* (*գամմֆել*) *une fleur sur sa —.*

Ի

Ի (*yune* ou *hioun)*, trente-quatrième lettre de l'alphabet arménien, tantôt voyelle, tantôt consonne. || sept mille, sept-millième. Այս տառով սկսեալ բառերը փնտռէ հառին մէջ։

Փ

Փ (*pur* ou *piour)*, trente-cinquième lettre de l'alphabet et vingt-neuvième des consonnes. || huit mille, huit-millième.

ՓԱԳՐՈՍ (ձուկն մր), pagre, *sm.*

ՓԱԴԱՄ (է—չ—է), mallemolle, *sf.*

ՓԱԹԱԹԵԼ, V. փաթթել։

ՓԱԹԱԹՈՒՄՆ, V. փաթթումն։

ՓԱԹԵՐԱԿ (բռնաւորութիւն. ադէսf), fortune, *sf. Dieu nous préserve de mal et de —.*

ՓԱԹԹԵԼ, enveloppe**r**, empaqueter, entortiller, *va.*

ՓԱԹԹՈՑ (գլխապատ [Տանկաց]), turban, *sm.*

ՓԱԹԹՈՒՄ } (փաթթելը), en-
ՓԱԹԹՈՒՄՆ } veloppement, *sm.*

ՓԱԽՈՒՍՏ, fuite, refuite, évasion, *sf.* || échappée, échappatoire, escapade, *sf.*, faux-fuyant (*pl.* des *faux-fuyants)*, *sm.*, fugue, *sf.*, subterfuge, *sm.*, tergiversation, *sf.* Խառնաշփոթ —, déroute, *sf.* — տալ, fuir, *vn.* — տալով, d'une manière évasive, évasivement, *adv.*

ՓԱԽՈՒՑԱՆԵԼ, V. փախցունել։

ՓԱԽՈՒՑԵԱԼ, V. փախստական։

ՓԱԽՉԵԼ, } fuir (Avoir օձան-
ՓԱԽՉԻԼ, } դակով), refuir, *vn.*, s'enfuir, *vpr.*, prendre la fuite, échapper, *vn.*, s'échapper, se sauver, se dérober, s'évader, *vpr.*, tirer ses grègues, éviter, *va.*, s'éviter, *vpr.* Աճապարանօք —, escamper, *vn.* Գաղտուկ. — (կծիկը դնել), s'évader, plier կամ trousser bagage. Գողը պաղտած փախաւ (կծիկը դրաւ), le voleur s'est évadé. Ախոռէն —,

rompre son ban. Զինուորութենէ —, quitter le service militaire sans congé, déserter, *va.* Զգեղ —, prendre l'essor. Ետ — (եղ-ջերուն), refuir, *vn.* Զորս ոտքով —, se sauver à toutes jambes. Դէպ ի դուռն երթալ՝ փախչելու համար, gagner la porte. Բերնէս փախաւ, ce mot m'est échappé.

ՓԱԽՉՈՂ, fuyant, ante, fuyard, arde, *adj.*

ՓԱԽՉԻԼ, tergiverser, *vn.*

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ, fuyant, ante, fugitif, ive, fuyard, arde, *adj.* *Animaux fuyards. Troupes fuyardes.* — առնել, mettre կամ tourner en fuite. — զնալ, prendre la fuite. V. եւ փախստեայ։

ՓԱԽՍՏԵԱՅ, fugitif, ive, fuyard, arde, *adj.* *Animaux fuyards. Troupes fuyardes.* || —, transfuge, rendu, *sm.* — լինել, — զնալ, déserter, *va.* V. եւ փախստական։

ՓԱԽՑՈՒՆԵԼ, faire fuir, mettre կամ tourner en fuite, faire tourner le dos, *va.* || manquer, *va.* *Je suis arrivé trop tard, j'ai manqué cet homme.* Պատեհ առիթը —, perdre le temps, son temps.

ՓԱԿ (գոց), fermé, ée, enfermé, ée, clos, ose (Clore բայէն), *adj.*

ՓԱԿԱԳԻԾ, parenthèse, *sf.*, [chiffre, *sm.*

ՓԱԿԱԳԻՐ, monogramme, *sm.*

ՓԱԿԱՆՔ (+կէկ+), fermeture, serrure, *sf.* V. եւ բանալի։

ՓԱԿԱՐԱՆ (ժողովեալ ծիրանաւորաց [cardinal] նոր քահանայապետ [pape] մ'ընտրելու համար), conclave, *sm.*

ՓԱԿԵԱԼ, V. փակ։

ՓԱԿԵԼ, fermer, clore (պակասաւոր [défectif] բայ), *va.* || enfermer, renfermer, enclore, barrer, obstruer, *va.* || serrer, fermer à clé, *va.* Դուռը ներսէն —, fermer la porte en dedans. Ճամբան —, obstruer, embarrasser un passage, encombrer, *va.* Նիգով —, fermer au verrou, verrouiller, *va.* Ներսէն —, renfermer, *va.* Ինքզինքը —, se renfermer, *vpr.*

ՓԱԿԵՂ } (դասատուի, վար-
ՓԱԿԵՂՆ } դապետի ձախ ուսի վրայ), chaperon, *sm.*, chausse, *sf.* *Chausse de docteur en théologie, de docteur en droit.* || — (տիկին ընկերակից օրիորդի, անոր պատիւը պահպանելու համար), chaperon, *sm.* *Elle a pour — une vieille tante qui la suit partout.*

ՓԱԿՈՅՑ (մածուցիկ կպչուն [visqueux] հիւթ), glaire, *sf.*

1. **ՓԱԿՈՑ** (փայտակերտ կամ գամած հանքու անցքը գոցելու համար), barrage, *sm.*, barrière, *sf.*

2. **ՓԱԿՈՑ**, V. Պարզունակ(2)։

ՓԱԿՈՑԱՅԻՆ, glaireux, euse, *adj.* *Matière, humeur glaireuse.*

ՓԱԿՈՑԱՊԱՀ (երկաթուղւոյ վրայ փակոցի [barrière] պահապան), garde-barrière (*pl.* des *garde-barrières*), *sm.*

ՓԱԿՈՒԻԼ, se fermer, se renfermer, se serrer, *vpr.* Հաշիւը —, se solder, *vpr.*

ՓԱԿՈՒՄ } (փակելը), ferme-
ՓԱԿՈՒՄՆ } ture, *sf.* — (հաշուի), solde, *sm.*

ՓԱԿՉԻԼ, coller, *vn.*, s'attacher, *vpr.*

ՓԱԿՉՈՂ, } tenace, *adj.* *La*
ՓԱԿՉՏՈՒՆ, } *poix est plus — que la cire.* visqueux, euse, *adj.* *Liqueur épaisse et visqueuse. Plante visqueuse.* [*va.*

ՓԱԿՑՈՒՆԵԼ, coller, attacher,

ՓԱՂԱՓՇՏԱՓՈՐԱՆ, le col de la vessie. Հայերէն կ'ըսուի եւս Բշտապերան։

ՓԱՂԱՓՈՒՏՑ, V. Ափաւուրս։

1. ՓԱՂԱՆԳ (սպառազէն զօրագունդ Մակեդոնացւոց), phalange, *sf.*

2. ՓԱՂԱՆԳ (նախարակով եւ չուացով խառն գործիք, ցուիցն բեռներ վերցուցնելու համար), palan, *sm.* [*sm.*

ՓԱՂԱՆԳԱԿԱՆ, phalangite,

ՓԱՂԱՆԳԱՄՈՒԶԿ (լաւենդր), lavande, *sf.*, spic (սբիկ), *sm.* V. եւ Հուսամ, Լուացուկ։

ՓԱՂԱՐԻՍ (երկայնաոտիւ տուկն մ'է), phalaris (ֆալարիս), *sm.*

ՓԱՂԱՓԵԱԿԱՆ, patelin, ine, *adj. Ton —. Manières patelines.*

ՓԱՂԱՓԵԱՆՔ, caresse, cajolerie, câlinerie, *sf.*, mignardises, *sfp.*, patelinage, *sm.* Ղուաս —, flagornerie, *sf.*

ՓԱՂԱՓԵՄ, caresser, cajoler, *va.* Ղուաստաբար —, V. Ծակել (1)։

ՓԱՂԱՓԵՈՂ, V. փաղսփուռ։

ՓԱՂԱՓԵՈՍ, câlin, ine, *adj. Avoir l'air —.*

ՓԱՂԱՓՈՒՏ, caressant, ante, *adj. Un ton —. De caressantes paroles.* || cajoleur, euse, patelineur, euse, flagorneur, euse, *s.*; patelin, thuriféraire, *sm.*

ՓԱՂԻԿ (տեսակ մը մեծ սարդ), tarentule, *sf. Être mordu de —.*

ՓԱՂՓԱՂԵԼ, luire, *vn.*

ՓԱՂՓԵԼ, resplendir, chatoyer, *vn.* V. եւ փայլել։

ՓԱՂՓՈՒՄՆ resplendissement, *sm.* V. եւ փայլիւն։

ՓԱՂՓՈՒՆ, resplendissant, ante, chatoyant, ante, *adj.* V. եւ փայլուն։

ՓԱՄՓԵՏԱՀԱՑ (փամփուտ [vessie] կտրելու գործիք), cystotome, *sm.*

ՓԱՄՓԵՏԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ, cystotomie, *sf.*

ՓԱՄՓԵՏԱՑԱԳ, cystite, *sf.*

ՓԱՄՓԵՏԱՑԱՏԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ, cystalgie, *sf.*

ՓԱՄՓՈՒԶԿ, cartouche, *sf.* — (բնգացօղոյ), gargousse, *sf.* — հրալից (ռմբաց, նռնիւանեաւ զնդակաց վառօդը վառելու, բանկցուելու համար), fusée, *sf.* Հրալից — պատերազմի, roquet, *sm.* Պատերազմօք կ'բռնի եւս Raquette, *sf.* կոնգրեւեան —, fusée à la Congrève. — (հրախաղուրեան. ֆէյէրվերք. հ—ը ֆէյէրվէրք), V. Հրթիռ։ — փխելից խաղալու համար (եւ ֆո—ը—). V. Օդագունդ, Օդագնդակ։ — (միզի), vessie, cyste, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Ապաւուրս, Բուրս, փաղափուրս։ Լուղակաց — (ձկանց), vessie natatoire.

1. ՓԱԵԹՈՆ (որդի Արեգակին եւ կլիմենեայ [Climène], որս պատապելաց), phaéton, *n. pr. m.*

2. ՓԱԵԹՈՆ (չորեքանուագիս բարձր եւ թեթեւ բաց կառք մը. ֆաէթոն), phaéton, *sm.*

ՓԱՅԼ, V. փայլիւն։

ՓԱՅԼԱՄԵԼ, V. փայլել։

ՓԱՅԼԱԿ, V. փայլակն, փայլատակն։

ՓԱՅԼԱԿԱԾ, V. փայլատակել։

ՓԱՅԼԱԿՆ (էրկիթ), éclair, *sm. On ne voyait qu'à la lueur des —s. Les —s nous aveuglaient.* կ'բռնի եւս փայլատակն։

ՓԱՅԼԱԿՆԱՒԱՐ, comme l'éclair, *adv.* [lair, *adj.*

ՓԱՅԼԱԿՆԱՀԱՐ, frappé d'éc-

ՓԱՅԼԱԿՆԱՑՈՒՑ, étincelant, ante, *adj.*

ՓԱՅԼԱՑԱԿԵԼ, faire des éclairs, éclairer (անձրեւ [impersonnel] բայ). || étinceler, *vn.* — (աստեղաց), scintiller, *vn.* կր փայլատակէ, il fait des éclairs, il éclaire. Գիշերն ի բուն փայլատակից, il a éclairé toute la nuit.

ՓԱՅԼԱՑԱՆՔ, V. փայլակն։

ՓԱՅԼԱՑԱՆԱՒՈՐ (աստեղաց),

scintillation, *sf.*, étincellement, *sm.*

ՓԱՅԼԱՏԱԿՈՒՆՍ ԱՐՁԱԿԵԼ, étinceler, *vn.* Կ'ըսուի եւս փայլատակել։

ՓԱՅԼԱՏԵԼ (փայլունութիւնն հանել, առնել), délustrer, *va.* — *une étoffe.*

ՓԱՅԼԱՐ (տեսակ մը քար), faux argent, mica (*pl.* des *micas*), *sm.*

ՓԱՅԼԵԼ, briller, luire, reluire, éclairer, éclater, *vn.* — պայծառապէս, V. փաղփել, ճողճալ։ — (առստեղաց), scintiller, *vn.*

ՓԱՅԼԵՑՈՒՆԵԼ, faire briller, rendre brillant, rendre luisant, faire reluire, lustrer, brunir, polir, *va.* — (կօշիկը), cirer, *va.* — ջուր տալ ինն, փետղոյրը կամ գլխարկը, donner eau à un drap, à un chapeau, lustrer, *va.*

ՓԱՅԼԵՑՈՒՑԻՉ (պատստառաց, գլխարկաց), lustreur, *sm.*

ՓԱՅԼԻԼ, V. փայլել։ Պայծառ —, V. փայլել պայծառապէս (ՓԱՅԼԵԼ), փաղփել, ճողճալ։

ՓԱՅԼԻՒՆ, éclat, brillant, luisant, lustre, éclair, resplendissement, chatoiement կամ chatoîment, *sm.* — (աստեղաց), scintillation, *sf.*, étincellement, *sm.* — (ադամանդի, մարգարտաց), eau, *sf.*

ՓԱՅԼՈՂ, brillant, ante, *adj.* Պայծառ —, resplendissant, ante, *adj.*

ՓԱՅԼՈՒՄՆ, flamme, *sf.* *La — de l'émeraude.*

ՓԱՅԼՈՒՆ, brillant, ante, luisant, ante, reluisant, ante, éclatant, ante, poli, ie, *adj.*

ՓԱՅԼՓԼԻԼ, chatoyer, *vn.* V. եւ փաղփել։

ՓԱՅԼՓԼՈՒՆ, chatoyant, ante, *adj.* V. եւ Գունափոխուն, փաղփուն։

ՓԱՅՄԱՂ, V. փայծաղ։

ՓԱՅԾԱՂԱԿԱՆ, V. փայծաղնական։

ՓԱՅԾԱՂԻ, V. փայծաղնական։

ՓԱՅԾԱՂՆ (փայծ), rate, *sf.* *Avoir la — gonflée, opilée, obstruée.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ splé[nocèle, *sf.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱԿԱՆ, splénique, *adj.* *Veine —.* Կ'ըսուի եւս փայծաղական։

ՓԱՅԾԱՂՆԱՏԱԳ, splénite, *sf.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱՑԱՒ, rateleux, euse, *adj.* *Il est —.*

ՓԱՅԾԱՂՆԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆ, mal de rate, *sm.* Օգտակար փայծաղնացաւութեան (դեղ), splénique, *adj.* [տու։

ՓԱՅԾԱՂՆՈՏ, V. փայծաղնա

ՓԱՅՏ, bois, *sm.* || pal (*pl.* des *pals* եւ դուն ունեն *paux*), *sm.* — երեւանագործութեան, շինութեան, bois d'ébénisterie, de construction. Անջրպետի — (ախոռի մէջ), barre, *sf.* *Les chevaux se battraient, il faut leur mettre des —s.* Վարդի —, V. Վարդափայտ։ — կտրել, couper, abattre du bois. — առնելու երթալ, aller au bois. Ցրտէն — կտրեցայ, je suis transi de froid. V. եւ Ցուրտ(1).

ՓԱՅՏԱԲԵՐ, V. փայտակիր։

ՓԱՅՏԱԳՈՂ, picoreur, *sm.*

ՓԱՅՏԱԿԱԼ, valet, *sm.*

ՓԱՅՏԱԿԵՐՏ, fait կամ construit de կամ en bois, *adj.*

ՓԱՅՏԱԿԻՐ, porteur de bois, *sm.* V. փայտակառ։

ՓԱՅՏԱԿՈՅՏ, pile de bois, *sf.*, amas de bois, bûcher, *sm.*

ՓԱՅՏԱԿՈՅՏՈՐ, V. փայտահատ։

ՓԱՅՏԱՀԱՆ (նաւէն փայտ պարպող բեռնակիր), débardeur, *sm.*

ՓԱՅՏԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, débit, *sm.*

ՓԱՅՏԱՀԱՐ, fendeur de bois, bûcheron, *sm.*

ՓԱՅՏԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, abatage կամ abattage, *sm.*

Փանամած, couvert de bois, *adj.*

Փանանուն, de la nature et de la consistance du bois, ligneux, euse, *adj. La coque de la noix est ligneuse.*

Փանանոց (տեղատարած փայտի), serre-bois, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս փայտատուն։

Փանանքեր, V. **փայտակեր**։

Փանավաճառ, marchand de bois, *sm.*

Փանաս (գ–ր–), hache (գ–ւ), *sf.* կ'բսուի նաեւ Տապար, կացին, Կակուր։

Փանատուն, V. **փայտանոց**։

Փանանուխ, boisé, ée, *adj. Pays —.*

Փանառատ, boiseux, euse, *adj. Cette plante est boiseuse.*

Փանանդար (տեսակ մը հանքային ածուխ), lignite, *sm.*

Փանտուած, } de կամ en bois,
Փանտեղէն, } *adj.*

Փանտոչուկ, V. **Մլուկ**։

Փանտոն, chevalet, *sm.* կ'բսուի եւս Պահակեռակալ։

Փանփոր (բռչուն մ'է. –ր–ւ է–է–ն), pic (բէկ), *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ծառկոտիկ, Ծառկոտնոս։

Փանփանանք, caresse, *sf.*

Փանփանել, caresser, amadouer, cajoler, choyer, câliner, mignarder, flatter, *va.* [*adj.*

Փանփանող, caressant, ante,

Փանփուճ, babouche, *sf. Une paire de —s brodées.*

Փանաքի, faible, petit, ite, pauvre, *adj.* V. եւ **Չնչին**։

Փանաքիմած, faible, *adj.*

Փանաքութիւն, petitesse, *sf.*

Փանդուռն (վճիռ [luth]. ճմաճ նուագարան մը), pandore, cithare, *sf.*

Փանդռնահար, citharède, citharisteֈ *sm.*

Փանդռնահարութիւն, citharistique, *sf.* կ'բսուի եւս **փանդռնիրութիւն**։

Փանդռնիրութիւն, citharistique, *sf.* [*vpr.*

Փանեման կրել, se repentir,

Փանեա (Տանկաւտանքի մէջ պատուոյ եւ իշխանութեան աման. է–ը–), pacha, *sm.*

Փանեայութիւն (փաշայի իշխանութեան ներքեւ եղող երկիր, նահանգ. է–ը–լըք), pachalik, *sm.*

Փաղար, caverne, *sf.* — *profonde, obscure.*

Փաղարած (ձեռաց. ճաթրատուք), crevasse, *sf.*

Փաղարիլ (ճաթրտիլ), crevasser, *va.*, se crevasser, *vpr.*

Փաղանդ, tunnel, *sm. Le — du mont Cenis.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ղերճուղի, Ջորուղի։

Փառաբանել, glorifier, *va.*

Փառաբանութիւն, gloire, *sf.* V. **փառ** Չար (**Փառ**)։

Փառասէր, ambitieux, euse, *adj.*

Փաղաղ (բարմ ընկուզի կեռ միջուկ), cerneau, *sm.*

Փառատիր, avide de gloire, ambitieux, euse, *adj.* [*sf.*

Փառատիրութիւն, ambition,

Փառասէր, avide de gloire, ambitieux, euse, *adj.* ambitieux, *sm.*

Փառատիրական, ambitieux, euse, *adj. Désirs, souhaits —. Prétentions ambitieuses.*

Փառատիրութիւն, ambition, gloire, *sf.* **փառատիրութեամբ**, avec ambition, ambitieusement, *adv.*

Փառատենչ, } avide de gloi-
Փառատենչուն, } re, ambitieux, euse, *adj.*

Փառաւոր, glorieux, euse, illustre, magnifique, splendide, pompeux, euse, somptueux, eu-

se, majestueux, euse, riche, *adj.* — առնել, magnifier, glorifier, *va.* — առնել զԱստուած, rendre gloire à Dieu, glorifier, *va.*

ՓԱՌԱԲԱՐՈՒԱԿԱՊ, d'une manière glorieuse, glorieusement, *adv.*

ՓԱՌԱԲԱՐԵԱԼ, glorifié, ée, glorieux, euse, *adj.*

ՓԱՌԱԲԱՐԵԼ, rendre honneur, louer, rendre glorieux, glorifier, *va.*

ՓԱՌԱԲԱՐԱԹԻԹԻՒՆ, gloire, glorification, *sf.* || richesse, *sf.* Մեծածախ —, somptuosité, *sf.* Մեծատուք, մեծ, մեծաւպաս —, magnificence, splendeur, majesté, pompe, *sf.* Հոյակապ —, la gloire de Niquée. Կ'բուի եւս Աճուխանաճ, աճուճց փառ (**ՓԱՌ**). **ՓԱՌԱՒՈՐԱՊԵՍԻՄ**, glorieusement, richement, *adv.* Մեծածախ փառաւորապեսիմ, d'une manière somptueuse, somptueusement, *adv.* Մեծատուք, մեծ, մեծաւպաս փառաւորապեսիմ, avec magnificence, magnifiquement, avec pompe, pompeusement, splendidement, majestueusement, *adv.* — մատուցանել Աստուծոյ, rendre gloire à Dieu.

ՓԱՌ, gloire, *sf.* Սնապարծիկ —, vaine —. Կ'բուի եւս Սնոտի պարծանիք, Սնապարծութիւն, Սնափառութիւն, Ջուփառութիւն, Նաճարփառութիւն. Ունե —, fausse —. Կ'բուի եւս Սնափառութիւն. Աճվախճանաճ, աճուճց —, la — de Niquée. Կ'բուի եւս Հոյակապ փառաւորութիւն (**ՓԱՌԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ**). — եմ . . . c'est — de . . . փառօք, avec —, d'une manière glorieuse, glorieusement, *adv.* — Չor (վերջին տուն սաղմոսաց), gloria, gloria Patri. *Chanter le Gloria Patri.* doxologie, *sf.* — ի բարձունս (պատարագի երգ մը), gloria in excelsis. *Entonner le Gloria in excelsis.* Փառք Տեառն, փառք Աստուծոյ, — à Dieu! Dieu soit loué! Տալ փառս Աստուծոյ, rendre — à Dieu, glorifier, *va.* Փառս իւր հաստարել (պարծանաց հաստարել. պարծել), faire —, se faire —, tenir à —, mettre sa — à.

ՓԱՍԻԱՆ (վայրի հաւուկ. Ֆրանք. Faisan), faisan (ֆէզէ), *sm.* Արու —, coq —. Մատակ, էգ —, poule —, կամ poule faisande. Ձագ —ի, jeune faisan, faisandeau, *sm.* Ոսկեփետուր —, — doré. — աճուռգնող, պահող, V. **ՓԱԹԱՆԱՊԱՀ**.

ՓԱՍԻԱՆԱՊԱՀ (աճուռգիչ, բանիչ փասիանից), faisandier, *sm.*

ՓԱՍԻԱՆԱՆ, faisanderie, *sf.*

ՓԱՍ, raison, *sf.* — *convaincante, invincible.* || argument, *sm.* — *en forme, puissant, invincible.* — *captieux, sophistique.* — առ մարդն, argument ad hominem (Ֆրանք.).

ՓԱՍԱՍԱՆ, avocat, défenseur, conseil, *sm.* Աշեալճն յաճախող —, avocat stagiaire, կամ լոկ stagiaire, *sm.* Խորհրդատու —, avocat consultant. — բազբնկեցիկ, avocat sans cause. Հայերէն կ'բուի եւս Խօսնական.

ՓԱՍԱՍԱՆԱՆԱԼ, argumenter, *vn.* — *contre une proposition.*

ՓԱՍԱՍԱՆԱՆՈՂ, argumentant, *sm.*

ՓԱՍԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, profession d'avocat, *sf.*, barreau, *sm.* — բնել (կ'բուի խեղճ փասասպանճերու համար), avocasser, *vn.* *Il y a dix ans qu'il avocasse.*

ՓԱՍԱՍԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, argumentation, *sf.* [*sm.*

ՓԱՍԱՍԻՉ, argumentateur,

ՓԱՍԱՌԱՍ, cancanier, ière, *adj.* et *s.*

ՓԱՐԱՆ, bercail, bergerie, *sf.*

ՓԱՐԱՏԵԱԼ, dissipé, ée, dispersé, ée, *adj.* — (այտուճ), résolu, ue, *adj.*

ՓԱՐԱՏԵԼ, dissiper, disperser, chasser, faire disparaître, résoudre, détruire, écarter, éloigner, *va.* Զանձրոյթիւնը —, dissiper l'ennui, désennuyer, *va.* — (ցաւն), ôter, *va.*

ՓԱՐԱՏԻԼ, se dissiper, *vpr.*, disparaître, *vn.*, se détruire, se résoudre, *vpr.* — (ցաւոց, վիշք), s'en aller, *vpr.* *Son mal s'en va peu à peu.* *Le brouillard s'en va.*

ՓԱՐԱՏԻՒ, résolutif, ive, *adj.* *Onguent* —. résolvant, ante, *adj.* Դեղ — այտմն, résolutif, résolvant, *sm.* *Un résolvant.*

ՓԱՐԱՏԱՒՄ, } dissipation,
ՓԱՐԱՏՈՒՄՆ, } dispersion, résolution, *sf.*

1. **ՓԱՐԱՒՈՆ** (տեսակ մը թղթախաղ), pharaon, *sm.*

2. **ՓԱՐԱՒՈՆ** (անուն թագաւորաց Եգիպտացւոց), pharaon, *sm.*

ՓԱՐԱՒՈՆԱՆ, pharaonique, *adj.* *Monument de l'époque* —.

ՓԱՐԴԱՍՈՑ (հմ. յիցի. Աստւած չքնէ), à Dieu ne plaise! Dieu m'en garde կամ préserve! m'en préserve le ciel!

ՓԱՐԵԼԻ, V. Զնչոց, եղեռնաբար.

ՓԱՐԹԱՍ, riche, opulent, ente, *adj.*

ՓԱՐԹԱՄԱԳՈՑՆՈՒ, } opulem-
ՓԱՐԹԱՄԱՊԷՍ, } ment, *adv.*

ՓԱՐԹԱՄՈՒԹԻՒՆ, opulence, *sf.*

ՓԱՐԹԱՐ (զէր), au moins, tout au moins, pour le moins, à tout le moins, du moins, tout du moins, *conj.*; seulement, *adv.*

ՓԱՐԻԼ, embrasser, accoler, encoler dans ses bras, *va.*

ՓԱՐԻՍԱԿԱՆ, pharisaïque, *adj.* *Orgueil* —. pharisien, ienne, *adj.* *Piété pharisienne.*

ՓԱՐԻՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, pharisaïsme, *sm.*

ՓԱՐԻՍԵԱՑ, pharisien, *sm.*

1. **ՓԱՐՈՍ** (լուսաւորակ. ֆէնէ, ֆ—ի—ի), phare, *sm.* *La — d'Alexandrie a donné son nom à tous les autres* —*s.*

2. **ՓԱՐՈՍ** (առաջնորդ), phare, *sm.* *Cette idée a été mon* — *dans toute mes actions.*

ՓԱՐՍԱՒՄ, embrassement, *sm.*

1. **ՓԱՐՍ** (կուժ ջրոյ), pot à l'eau, *sm.*

2. **ՓԱՐՍ** (ի—է—ը), pot de chambre, vase de nuit, *sm.* Հայերէն ի՛ բառի եւս Փիզատան.

ՓԱՐՍԱԽ, lieue, *sf.* *Vous êtes à mille* —*s de la vérité.* parasange, farsange, *sf.* *La parasange répond à environ cinq mille mètres.*

ՓԱՐՓԱՐ (չրայիճ թռչուն մ՚է), [foulque, *sf.*

ՓԱՓԱԳ, envie, *sf.*, souhait, *sm.* Մեծ —, grande envie, démangeaison, *sf.* Ցանկութեամբ մը սաստիկ — ունենալ, avoir grande envie de, démanger, *vn.* Ունասիկ — մը զգալ, se sentir pris d'un violent désir. Ցանկութեամբ — ընդունիլ, passer son envie. Ի՛ծաղելու — (վիսմ) չունի, il n'est pas en train de rire. V. եւ փափագմիմ.

ՓԱՓԱԳԱՆՔ, désir (ֆէնէ—. pas ռմանց Desir, ֆէնէ—), *sm.* V. եւ փափագ. փափագանացն հաճելեաս, selon ses désirs, à souhait, *adv.* Ամենայն ինչ կը յաջողի փափագանացն հաճելեաս, tout lui réussit à souhait.

ՓԱՓԱԳԵԼ, désirer (ֆէնէ—է. pas ռմանց Desirer, ֆէնէ—է), avoir envie, envier, souhaiter, *va.*

ՓԱՓԱԳԵԼԻ, désirable (ֆէնէ—ըլ. pas ռմանց Desirable, ֆէնէ—ըլ), souhaitable, *adj.* —

է զի, ur, il est à souhaiter que.

ՓԱՓԱԳԵՑՈՒՆԵԼ, rendre désireux, envieux, donner le désir, de l'envie, *va.*

ՓԱՓԱԳՈՂ, désireux, euse (ուխտ-ի, ող.), pus սմանց Desireux, euse, ուշտ-ի, ող.), envieux, euse, *adj.* — (պատատման. բիկնածու), aspirant, ante, *s.*

ՓԱՓԱԶ, V. **ՓԱՓԱԳ**.

ՓԱՓԱԶԱՆՔ, V. **ՓԱՓԱԳԱՆՔ**. Փափաքմանցը համեմատ, selon ses désirs, à souhait, *adv.* Ամեն ինչ կը յաջողի փափաքմանցը համեմատ, tout lui réussit à souhait. [Փափագել.

ՓԱՓԱՐԵԼ, aspirer, *vn.* V. եւ

ՓԱՓԱՐԵԼԻ, V. **ՓԱՓԱԳԵԼԻ**.

ՓԱՓԱՐԻԼ, V. **ՓԱՓԱԳԵԼ**.

ՓԱՓԱՐՈՂ, V. **ՓԱՓԱԳՈՂ**.

ՓԱՓԱՂԱՑԱԾ, plus délicat, *adj.*

ՓԱՓԿԱԿԵՐ, friand, ande, *adj.*

ՓԱՓԿԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, friandise, *sf.*

ՓԱՓԿԱՁԱՅՆ. Լինել —, avoir le son de la voix tendre.

ՓԱՓԿԱՄԱՐՄԱՐ, mollusque, *sm.* — լինել, բլլալ, avoir la peau tendre. [*adj.*

ՓԱՓԿԱՍԷՐ, voluptueux, euse,

ՓԱՓԿԱՍՈՒՆ, délicat, ate, *adj. Cet enfant est extrêmement* —.

ՓԱՓԿԻԿ, très délicat, tendrelet, ette, կամ tendret, ette, douillet, ette, *adj.*

ՓԱՓԿՈՒԹԻՒՆ, délicatesse, tendresse, *sf.* || délices, *sfp.*, volupté, *sf.* — (ճաշակի), finesse, *sf.* — (ոճոյ), mollesse, *sf.* — (մսոյ, պտղոց. բանջարոց), tendreté, *sf.* փափկութեամբ, délicatement, tendrement, douillettement, délicieusement, voluptueusement, *adv.*

ՓԱՓԿՕՐԷՆ, V. փափկոս (**ՓԱՓՈՒԿ**) կամ փափկութեամբ (**ՓԱՓԿՈՒԹԻՒՆ**).

ՓԱՓՈՒԿ, délicat, ate, douillet, ette, tendre, fin, *m.* fine, *f. adj.* —ս, — կերպիւ, կերպով, V. փափկութեամբ (**ՓԱՓԿՈՒԹԻՒՆ**).

ՓԱՓՈՒԼ (ճեւալ), souffler, *vn.* Հայերէն կ'բսուի եւս փքալ.

ՓԵԽԵՆԱՑ (սասեկաճոց տունկ մ'է. ուխտի ոչ-), rue, *sf.* վայրի —, harmale (հարմալ), *sf.* կ'բսուի եւս Պայտիդ.

ՓԵՓԱՆ (սբբ էջմիածնի), ruche, *sf.* — *de paille, d'osier.*

ՓԵՓԱՆԱՊԱՆԱՑ, rucher, *sm. Ce* — *est bien situé.*

ՓԵՏՈՆ (ողորկակեղեւ մեծ ծառ մր. էջմիածնի պտուղը), hêtre (հեթր), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Հաճարի.

ՓԵՂԿ. Ղերիին եւ արտաքին — (պատուհանի), volet, *sm.* Պատուհանի տախտակէ —, contrevent, *sm.*

ՓԵՂՈՑ (գլխարկ [տրուճ]), chapeau, *sm. Un* — *de feutre, de castor.* Լայնեզր —, — tromblon, կամ յոկ tromblon, *sm.*

ՓԵՂՈՒՐԱՐԱՐ, V. **ՓԵՂՈՒՐԱԳՈՐԾ**.

ՓԵՂՈՒՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. **ՓԵՂՈՒՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ**. [re, *s.*

ՓԵՂՈՒՐԱԳՈՐԾ, chapelier, ière,

ՓԵՂՈՒՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, chapellerie, *sf. Il entend bien la* —.

ՓԵՒՁԿ, V. **ՓՈՆԿ**.

ՓԵՆԱԿԱՆ ԹԹՈՒ (pus surrագիսաց), acide phénique.

ՓԵՆԷ, V. **ԵՓԵՆԷ**.

ՓԵՆՆԱՑ (սպիտակ կամ կարմիր գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մ'է. ոչ ի-լ-), pivoine, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս փեղուճայ, ձըճաւոս, Քահանայապետական, կարէքի տակ, Քաջվարդ, Խաչափայտ.

ՓԵՆՈԼ (խայծոցի [goudron], գետնածխոյ [houille] իւղերէ հանուած ճիւթ մր. ֆինոլ), phénol, *sm.*

ֆԵՂՈՒՆԱԾ, V. ֆԵՂՅալ։

ֆԵՌ-ԵԿԱԼ, se fendre, *vpr.*

ֆԵՌ-ԵԿՈՒՄ, } fente, fêlure,
ֆԵՌ-ԵԿՈՒՄՆ, } *sf.*

ֆԵՍԱԾ, époux, marié, *sm* || gendre, beau-fils *(pl.* des *beaux-fils)*, *sm.* Ղnr —, V. Ղnրոգ փԵսայագԵալ (Ղnրագ)։

ֆԵՍԱՑԱՂՈՒՔՐ, noce, *sf. Une — de village. Quand il se maria, il ne voulut point faire de —s.*

ֆԵՍԱՑԱՑՈՒ, gendre prétendu, քամ սոսկ prétendu, *sm.*

ֆԵՏԵԼ, arracher poil à poil, épiler, *va.* ֆԵտուՑՆԵրք —, plumer, déplumer, *va.* ֆԵտուՑՆԵրք — (թռչնց), plumer, *va.* ՌագԵ-րք, մորուքը —, arracher les cheveux, la barbe.

ֆԵՏՈՒՐ, plume, *sf.* —ք (թռչնց), plume, plumée, *sf.* Ղուրք, մաՑր —, menue —, *sf.*, duvet, *sm.* Ալուամազ —, V. ՌաՑրամփեռուր։ —ՑԵրը թափիլ, se déplumer, *vpr.* —ՑԵրն հաՑՆել, ôter les —s, déplumer, *va.*

ֆԵՏՐԱԳՈՒՆԴ, volant, *sm.* — խաղալ, jouer au —.

ֆԵՏՐԱՓԱՓ ԱՆԵԼ, arracher les plumes, plumer, *va.*

ֆԵՏՐԱԼԻ, } rempli de plu-
ֆԵՏՐԱԼԻՑ, } mes, *adj.* ֆԵՏ-րալից աՑկողին, lit de plume, duvet, *sm.* [*adj.*

ֆԵՏՐԱԿԵՐՊ, plumeux, euse,

ֆԵՏՐԱՀԱՐ (տեսակ մը լարա-ւոր ՇուազարուՑ), épinette, *sf.*

ֆԵՏՐԱՎԱԶՈՒ, plumassier, *sm. Marchand —. Acheter une aigrette chez un —.*

ֆԵՏՐԱՎԱԶՈՒԹԻՒՆ, plumasserie, *sf.*

ֆԵՏՐԱՒԵԼ (ԸնԵ-յԵԼ ՈՂ-ՂԵ-ՐԵ-ՂԵ), balai de plumes, plumeau, plumasseau, *sm.* ֆոհրիկ —, plumail, *sm.*

ֆԵՏՐԱՓԱԼՈՒԹԻՒՆ (Ք-ՐՈՒ-ՄԱ-ՑՈՒՄ), mue, *sf. Les oiseaux sont malades pendant leur —.* Հայ-ԵրէՑ Ի'բաուի ետ թափրփոխ։

ֆԵՏՐԻԿ (աՑկոց սերմամ մասն մր), plumule, *sf. La radicule et la —.* Ալուաբոյս —ք (հաւուց, թռչնց), poil follet, duvet, *sm. Ces petits moineaux ont encore leur duvet.*

ֆԵՏՐՈՒԱՐ (երկրորդ ամիս տար-ւոյ), février, *sm.*

ֆԵՐԲԱԿ, hallier (Հ-ԼԵ), haut-à bas *(pl.* des *haut-à-bas)*, mercier, porteballe, marchand forain, քամ յոկ forain, *sm.* V. եւ Շրջող վաճառականՑ (ՎԱԶԱՌԱ-ԿԱՆ)։ Շրջող —, colporteur, *sm.* V. եւ Պատպտուող վաճառականՑ (ՎԱԶԱՌԱԿԱՆ)։

ֆԵՐԲԱԿՈՒԹԻՒՆ, mercerie, mercantille, *sf.*

ֆԵՐՓԱԿԱՂ (Ե-ՂԻՔԵ ՈՂԸՀ), chiffonnier, ière, *s. La hotte. le crochet d'un —.*

ֆԵՏԻ, V. ՁԵռՑաս, ՁԵռՑԵԿ, Ռիաձեռ ՈՑԻ։

ֆԸՀ. V. Դrocակ։ —Երը վԵր վԵրցուՑնել, lever sa robe.

ֆԸՍ (ֆԵ-), fez (ֆԵՂ), *sm.*

ֆՓԹԻԼ (բացուիլ [ծաղիկը]), s'épanouir, *vpr.*, éclore, *vn.*, s'ouvrir, *vpr.*

ֆՓԹՈՄ ([ծաղկաՑց] բացուիլը), épanouissement, *sm.*, closion, fleuraison կամ floraison, *sf.*

ֆՓԹՐ (մարդու չորցուցած եւ փոշի դարձուցած ոՂր. ՔՈՈՀ ՒՔ-ԳԵ-ՒՔ), poudrette, *sf.*

ֆՓՐՏՈՒԿ, friable, *adj. Le sel est —.* pouf (Ք-Ֆ), *adj. invar. Ce marbre, cette pierre est —.*

1. ֆԻԼԻՍՈՓԱՑ, philosophe, *sm.* — կարեւոր, cartésien, *sm.* Դպրոցական —, scolastique, *sm.* Ալուաճական —ք, V. ԱլուաճականՑ։

2. **ՓԻԼԻՍՈՓԱՅ** (երգեցիկ, երգող, գուսան եկեղեցւոյ), chantre, *sm.* *Il y a de bons —s dans telle église.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱՐ, V. **ՓԻԼԻՍՈՓԱՅ**.

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ, philosophique, *adj.* *Raisonnement, grammaire —.* [*vn.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԵԼ, philosopher,

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԻՒՆ, philosophie, *sf.* կարտեսեան —, — cartésienne, *sf.*, cartésianisme, *sm.* Բնապաշտ —, V. Բնապաշտութիւն. Դպրոցական —, scolastique, *sf.* Կենսաբանական — (դպրոցականաց), V. Կենսաբանականութիւն. Պերիպատիկեան —, péripatétisme, *sm.* Պատիր, սուտասնուն —, philosophisme, *sm.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՕՐԷՆ, philosophiquement, *adv.* *C'est un homme qui vit —.*

ՓԻԼԻՍՈՓՈՍ, V. **ՓԻԼԻՍՓԱՅ**.

ՓԻԼՈՄԵԼԱ (*fem.* Պրոկնեայ [Progné] որ փոխեցաւ ի սոխակ, pas առասպելաց), philomèle, *n. p. f.*

ՓԻԼՕՐԱՆ (թռչուն մի է. ֆիլօրի-), loriot, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ոսկեառեակ.

ՓԻՂ (ֆիլ), élèphant, *sm.* *La troupe d'un —.*

ՓԻՃԻ, V. **ՓԵԿՈՆ**.

ՓԻՆԳ (փայտ եւ fer ճեղքելու համար երկաթէ կամ փայտէ սրածայր գործի), coin, *sm.* *Faire entrer le — dans une pièce de bois pour la fendre.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Ոյնն.

ՓԻՆԱԿԻ (առագաստաւոր եւ թիակաւոր ճեղ եւ երկայն ճաւակ. ֆիլի-կի-), felouque, *sf.*

1. **ՓԻՆԻԿ** (առասպելական թռչուն մը. անգ-լ. ֆի-նի-քս), phénix (ֆինիքս), *sm.* *Hérodote (Հերոդոտոս) est le premier écrivain qui ait parlé du —.*

2. **ՓԻՆԻԿ** (ազնուական, եզակի ազնիւ), phénix, *sm.* *Cette femme est un —.*

3. **ՓԻՆԻԿ** (հատասեռ գոյութիւն հարաւային կիսագնդին), phénix, *sm.*

ՓԻՆՐՈՑ, panier, *sm.* *Un — d'osier, de jonc.*

ՓԼԱՆ (Իւլէնիւ), éboulis, *sm.*

ՓԼԱՏԵՔ (ֆլէք), décombres, gravois, gravats, *smp.*

ՓԼԱՆԵԼ, crouler, ébouler, *vn.*, s'ébouler, *vpr.*, périr, *vn.*, s'enfoncer, *vpr.*, fondre, *vn.* V. եւ փլանիլ.

ՓԼԱՆԻԼ, s'écrouler, *vpr.* V. եւ փլանել, փլչիլ.

ՓԼԱՍ, croulant, ante, caduc, uque, *adj.* *Maison vieille et caduque.*

ՓԼԱՏԱՔ, décombres, *smp.*

ՓԼԱՏԱՆՈՍ (տունկ մ'որոյ ծաղիկի կը գործածուի ի բժշկութեան իբր օգտակար կրծից եւ հագի. ֆլա-տա-նո-ս-), bouillon-blanc *(pl. des bouillons-blancs)*, *sm.*

ՓԼՕՐԱ (դիցուհի ծաղկանց), V. Ծաղկանոյշ.

ՓԼՕՐԻՆ (դաճեկան ծաղկակիր. ֆլօրին), florin, *sm.* կ'ըսուի եւս Ծաղկադրամ.

ՓԼՈՒՋԱՆԵԼ, ébouler, ruiner, démolir, détruire, *va.* V. եւ փլցուցել.

ՓԼՈՒՋՈՒՄ, } écroulement,
ՓԼՈՒՋՈՒՄՆ, } éboulement, *sm.*, ruine, *sf.*

ՓԼՋԻԼ, crouler, s'écrouler, se ruiner, *vpr.*, périr, fondre, *vn.* V. եւ փլանել, փլանիլ.

ՓԼՑՈՒՆԵԼ, ébouler, ruiner, démolir, *va.* V. եւ փլուզանել.

ՓԽԱՐ, V. **ՓԽԱՐՍԱՐ**.

ՓԽՐԱԿԱՆ, friable, *adj.* *Le sel est —.*

ՓԽՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, friabilité, *sf.* *La — de certains grès (աւազքարս) est très grande.*

ՓԽՐԱՔԱՐ (տեսակ մը ոսպիտակ եւ կակուղ քար), tuf (թէ–ֆ), *sm. Maisons bâties en pierres de —*, կամ լոկ *en —*. [adj.

ՓԽՐԱՔԱՐԱՅԻՆ, tufier, ière,

ՓԽՐԵԼ, brûler, *va.*

ՓԽՐՈՒՆ, V. փխրական։

ՓՂԱԿԱՆ, éléphantin, ine, *adj.* Կ'ըսուի եւս փղի։ [sm.

ՓՂԱՊԱՆ, cornac (քօռ–նա–ք),

ՓՂԻ, V. փղական։

1. **ՓՂՈՍԿՐ** (իվ՛ուար), ivoire, *sm. Morceau d'—. Crucifix d'—.*

2. **ՓՂՈՍԿՐ** (սպիտակութիւն), ivoire, *sm. L'— de son cou, de son sein.*

ՓՂՈՍԿՐԵԱՅ, en ivoire, d'ivoire, éléphantin, ine, *adj.* Պարանոց — (այսինքն՝ լուսափայլ, ձիւնափայլ), un cou d'ivoire.

ՓՃԱԽՕՍ, cancanier, ière, *adj.* || —, coquecigrue (քօք–սի–կրիւ), *sf. Raisonner comme une —.* cancanier, ière, ravaudeur, euse, *s.*

ՓՃԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, coquecigrue, *sf. Il nous vient conter des —s, des —s de mer.* cancan, *sm. Aimer les —s.* — ընել, cancaner, *vn.* — ընող, cancanier, ière, *adj.* et *s.* V. եւ փնախօս։

ՓՃԱՆԱԼ, s'anéantir, se fondre, *vpr.*

ՓՃԱՑՈՒՆԵԼ, anéantir, *va.*

ՓՆԹԻ, salaud, aude, *adj. Cet homme est bien —.* salope, pouacre, *adj. Il faut être bien pouacre pour faire de ces saletés là.* || salaud, aude, *s. C'est un —, une salaude.* pouacre, *sm. C'est un —.* salope, *sf. C'est une vraie —.*

ՓՆԹՈՒԹԻՒՆ, saloperie, *sf. Il vit dans la —.*

ՓԹՐՑՈՒԿ, pulvérulent, ente, *adj. La vraie est souvent dans un état —.*

ՓՆՁԵԼ, éternuer, *vn.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փռնչել, փռընգտալ։

ՓՆՋԱԿԱԼ (փոքրիկ ծաղկաման), porte bouquet, *sm.*

ՓՆՋԻԿ, bouffette, *sf. Il faut des —s à ce harnais.*

ՓՆՏՌԵԼ, chercher, *va.* Զիրար —, se chercher, *vpr.* Մութին մէջ խարխափելով —, tatonner, *vn.* Բախտ —, V. Բախտ։ Ի զուր կը փնտռէնք, պիտի չգտնենք մեր կորսնցուցածը, nous avons beau chercher, nous ne trouverons pas ce que nous avons perdu. Անոնք այլ աւելի բան մը կը փնտռէին (այսինքն՝ անոնց ուզածն այլ այդ էր), ils ne demandaient pas mieux.

ՓՇԱԼԻ, } épineux, euse, *adj.*
ՓՇԱԼԻՑ, }

ՓՇԱԽՆՁՈՐ, pomme épineuse, *sf.* [(սդրա–մօնիօմ), *sm.*

ՓՇԱԽՆՁՈՐԻ, stramonium

ՓՇԱԿՈԿՈՌ (տեսակ մ'ափքան [chardon]), chausse-trape (*pl.* des *chausse-trapes*), *sf.*, chardon étoilé, *sm.*

ՓՇԱՄՈՒ, épineux, euse, *adj. Arbres —.*

ՓՇԵԱՅ, } d'épines, *adj.*
ՓՇԵՂԷՆ, }

ՓՇԻԿ, petite épine, *sf.*

ՓՇՈՏ, épineux, euse, *adj.*

ՓՇՈՒՐ (փոքրիկ մասն. նշխար), miette, *sf. Donnez-m'en une —.*

ՓՇՐԱՆՔ (հացի), miette, *sf. Ramasser les —s.*

ՓՇՐԵԼ, broyer (պրուա–յէ), triturer, pulvériser, *va.* || briser, *va.* || mettre en miettes, émietter, *va.* —ով —, émier, *va.*

ՓՇՐԵԼԻ, triturable, *adj. Corps, matière —.*

ՓՇՐԻԼ, se briser, *vpr.* — (ալեաց), briser, *vn.*, se briser, *vpr.*

ՓՇՐՈՂ, broyeur (պրուա–յէօռ), *sm.*

ՓՇՐՈՒՄ, } trituration, *sf.*
ՓՇՐՈՒՄՆ, } *La — des écor-*

ces, des minéraux. || brisement, *sm. Le — des images.* — (ալեաց), brisement, *sm. Le — des flots fait beaucoup de bruit en cet endroit.*

ՓՇՐՈՑՔ, V. **փշրիլի**.

ՓՈՓ, pli, *sm.* **փողածեւ** —, tuyau, *sm.* — **ընել**, V. **փոքել**· — **լինել**, **ըլլալ**, V. **փոքիլ**· — — **ընելը**, plissure, *sf.* V. **եւ փոքուած**· — — **ընող**, V. **փոքիչ**·

ՓՈՓԵԼ, plisser, *va.* **փողածեւ** —, tuyauter, *va.* — *une ruche, un bonnet.* [ser, *vpr.*

ՓՈՓԻԼ, plisser, *vn.*, se plis-

ՓՈՓԻԿ, V. **փոք**·

ՓՈՓԻՉ, plisseur, *sm.*

ՓՈՓՈՐԻԿ, tempête, *sf.*, ouragan, orage, tourbillon, *sm.* **Շրջանապտոյտ** —, cyclone, *sm.* — (ծովու վրայ), V. **Տիփոն**·

ՓՈՓՈՐԿԱԼԻ, **ՓՈՓՈՐԿԱԼԻՑ**, } tempéteux, euse, orageux, euse, *adj.*

ՓՈՓՈՒՄՆ, pli, *sm.*, plissure, *sf.* **փողածեւ** —, tuyau, *sm.*

ՓՈՓՈՒՄ, **ՓՈՓՈՒՄՆ**, } plissement, *sm.*

ՓՈԽ, prêt, emprunt, *sm.* || répons, *sm. Chanter un verset et un* —. — **առ** —, —**ի ի** —, tour à tour, réciproquement, alternativement, *adv.* — **առնուլ**, emprunter à **կամ** de. **Ջեզմէ կամ ձեռնէ ասակ — առնուլ կ'ուզեմ**, je veux vous emprunter de l'argent. **Անկէ — առէ**, empruntez-le lui **կամ** de lui. **Անկէ — կ'առնումմ**, je le lui emprunte, **կամ** je l'emprunte de lui. **Այս գումարը բառնկամէ մը — առաւ**, il a emprunté cette somme à un **կամ** d'un ami. **Պեղանատոմէ — առնուլ**, emprunter au banquier. — **առեալ**, emprunté, ée, *adj. De l'argent* —. — **տալ**, prêter, *va.* — *de l'argent à un ami.*

ՓՈԽԱԲԵՐԱԲԱՐ, métaphoriquement, figurément, *adv.*

ՓՈԽԱԲԵՐԱԿԱՆ, métaphorique, tropologique, figuré, ée, *adj.*

ՓՈԽԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, métaphore, image, *sf.*, figure, *sm.*

ՓՈԽԱՆԱԿՈՂՈՒՆԵԼ, transporter, transplanter, *va.*

ՓՈԽԱԴԱՐՁ, mutuel, elle, *adj. Amour* —. réciproque, *adj. Amour, amitié* —. respectif, ive, *adj. Intérêts* —*s.* || récompense, *sf. Juste, digne* —. réciproque, *sm. Je vous rendrai le* —. — (քայ, pas ffեռակաճաց [grammairien]), réciproque, *adj. Ces deux propositions* se contredisent. *Ils* s'aidaient *l'un l'autre.*

ՓՈԽԱԴԱՐՁԱԲԱՐ, réciproquement, mutuellement, respectivement, vice versa (**Հի-ի Ի-ին**. բառ. լատիներէն), *adv.*

ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, réciprocité, mutualité, *sf.*

ՓՈԽԱԴՐԱԿԱՆ, contagieux, euse, *adj. La peste est une maladie contagieuse.* **Ձայերէն կ'բառնի եւս Տարափոխիկ**·

ՓՈԽԱԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (ֆիւտճղութեամբ), contagiosité, *sf.*

ՓՈԽԱԴՐԵԼ, transférer, transporter, translater, *va.* **կառապիր** —, déménager, *va.*

ՓՈԽԱԴՐԵԼԻ, transmissible, transportable, *adj.*

ՓՈԽԱԴՐԻՉ, translatif, ive, *adj.* — **կառ**, transport, *sm.* — **ընել**, V. **Տարուբեր(ել)**·

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, transport, *sm.*, transmission, transposition, translation, *sf.*, voiturage, déménagement, *sm.*

ՓՈԽԱԴՐՈՒԻԼ, transmigrer, déménager, *vn.*

ՓՈԽԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ (ֆառամաամական ձեւ մը), métalepse, *sf.*

ՓՈԽԱԿԵՐՊԵԼ, transformer, *va.*

ՓՈԽԱԿԵՐՊԻԼ, se transformer, se transfigurer, *vpr.*

1. **ՓՈԽԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ**, transformation, transfiguration, *sf.*

2. **ՓՈԽԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ** (այլափոխ միտք բանից [ի ճարտարախօսութեան]), trope, *sm.* Cent voiles, *pour dire*, Cent vaisseaux, *est un trope.*

ՓՈԽԱՁԵՒԵԼ, transformer, *va.*

ՓՈԽԱՆ, V. փոխանակ։

ՓՈԽԱՆԱԳԻՐ, V. փոխանակագիր։

1. **ՓՈԽԱՆԱԿ**, à la place de, en remplacement de, au lieu de, pour, en échange de, pour prix de, en revanche, *prép.* —, — ընդ, au lieu de, *prép.* —աւ, V. փոխադարձաբար։

2. **ՓՈԽԱՆԱԿ**, successeur, *sm.* — *légitime.* V. եւ փոխանորդ։ — արքայի, V. փոխարքայ, Դեռարքայ։ — գահերիցու, vice-président (*pl.* des *vice-présidents*), *sm.* Կ'ըսուի եւս Դերգահերէց։ — գահերիցութիւն, vice-présidence (*pl.* des *vice-présidences*), *sf.* Կ'ըսուի եւս Դերգահերիցութիւն։ — սենեկայի, vice-sénéchal (վիս-սէնէշալ. *pl.* des *vice-sénéchaux*), *sm.* V. փոխնորդ։

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ, change, *sm.*, traite, *sf.*, effet, *sm.* Երկրորդ —, rechange, *sm.* *Payer le change et le* —. —ը բարձրացաւ, իջաւ, le change a augmenté, a baissé.

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ, lettre de change, *sf.* —ն ուրիշի վրայ դարձունել, ուրիշի փոխանցել, V. Յայտկել(1)։ Հայերէն կ'ըսուի եւս փոխանագիր։

ՓՈԽԱՆԱԿԵԼ, échanger, donner en échange, troquer, faire un échange, changer, *va.* || remplacer, substituer, *va.* || succéder, *va.* || permuter, alterner, *va.* compenser, contre-balancer, *va.* Զիրար —, se remplacer, *vpr.* Զիրար — (տառերը), se permuter, *vpr.*

ՓՈԽԱՆԱԿԵԼԻ, échangeable, permutable, *adj.*

1. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (ուրիշի տեղ գինուոր եղող մարդ), remplaçant, *sm.* *Il a acheté un* —.

2. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (պաշտօնն ուրիշի հետ փոխող), permutant, *sm.* *Les deux* —*s.*

3. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (արժէթղթոց՝ փոխանակութեանց գործակալ), agent de change, *sm.* Ազատ —, libre échangiste, *sm.*

4. **ՓՈԽԱՆԱԿԻՉ** (փոխանակութիւն ընող. թրօքէօր), troqueur, euse, *s.*

ՓՈԽԱՆԱԿՈՂ, V. փոխանակիչ(1. 2)։

ՓՈԽԱՆԱԿՈՐԴ, réciproque, *adj.* *Amour, amitié* —.

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, change, échange, troc (թռօք), contre-échange (*pl.* des *contre-échanges*), *sm.* || remplacement, *sm.*, substitution, *sf.* || succession, permutation, *sf.* || vicissitude, *sf.* Ազատ — (լիպր էշանժ), libre échange, *sm.* — բռնելի, V. Անթիպասութիւն։ — ընել, troquer, *va.* *Il a troqué son cheval contre un tableau.*

ՓՈԽԱՆՈՐԴ, remplaçant, ante, suppléant, ante, *s.*; représentant, *sm.* || vicaire, successeur, procureur, un fondé de pouvoir, *sm.* Մէկն իրեն — դնել, fonder quelqu'un de procuration.

ՓՈԽԱՆՈՐԴԱԳԻՐ (պռօքիւռասիօն), procuration, *sf.*

ՓՈԽԱՆՈՐԴԱԿԱՆ, vicarial, ale (*pl. vicariaux*), *adj.* *Fonctions vicariales.* représentatif, ive, *adj.* *Les ambassadeurs ont le caractère* —.

Փոխանարդնել, prendre la place, remplacer, succéder, *va.*

Փոխանորդութիւն, remplacement, *sm.*, succession, *sf.* || permutation, *sf.*, échange, *sm.* || vicariat, *sm.*, vicairie, *sf.* || compensation, *sf.*

Փոխանունութիւն (նաւտանաշինական ձեւ մը), métonymie, *sf. La flotte était de cent voiles*, փոխաշինակ բսելու *de cent vaisseaux.*

Փոխանցնել, transmettre, faire passer, transférer, transporter, *va.* փոխաշինակագիրն ուրիշի —, V. Շալակել(ի). [*adj.*

Փոխանցելի, transmissible,

Փոխանցիչ, translatif, ive, *adj. Acte — de propriété.*

Փոխանցող, V. փոխաշինիչ. — (փոխաշինակագրոյ), endosseur, *sm.*

Փոխանցութիւն, transmission, transition, *sf.*, transport, report, *sm.* || endossement, ordre, *sm.* V. եւ փոխաշինումն.

Փոխանցում, } transfert,
Փոխանցումն, } *sm.* — (իշխանութեան), translation, *sf.* [*s.*

Փոխառու, emprunteur, euse,

Փոխառութիւն, emprunt, *sm.*

Փոխատեղել, transférer, *va.*

Փոխատնկել, transplanter, *va.*

Փոխատնկութիւն, transplantation, *sf.*

Փոխատոմս (թեաւորնի), contremarque, *sf.* [et *s.*

Փոխատու, prêteur, euse, *adj.*

Փոխատուութիւն (կարդա փոխառուբիւն), prêt, *sm.*

Փոխատրութիւն, réciprocation, *sf.*

Փոխարէն, récompense, compensation, rémunération, *sf.*, retour, charge, *sm.* || —, en échange de, à leur tour, au lieu de, pour, *prép.* Ընդ —, en revanche, *adv.*

Փոխարինանոց (pus իրաւագիտաց [jurisconsulte]), rémunératoire, *adj. Legs* (յբ. հրհատակ) —.

Փոխարինել, compenser, récompenser, rendre, rendre le pareil, la pareille, réparer, *va.*

Փոխարինութիւն, compensation, récompense, *sf.*

Փոխարկոտ, réciproque, *adj.*

Փոխարքայ, vice-roi (*pl.* des *vice-rois*), le grand vizir, *sm.*

Փոխարքայութիւն, vice-royauté (*pl.* des *vice-royautés*), vizirat կամ viziriat, *sm.*

Փոխել, changer, convertir, transformer, *va.* || résoudre, *va.* || transporter, métamorphoser, transmuer, *va.* Դարձեալ, ընդ —, changer de nouveau, rechanger, *va.* Իւրիւնք —, dégénérer, *vn.* Զայնի տպաւիճանք —, transposer, *va.* Բան մ'ուրիշ բանի մը ներս —, changer կամ troquer une chose, quelque chose contre une autre. — (ուրիշ լեզուի), V. Թարգմանել. — (ուրիշ տեղ), transférer, transporter, *va.* — (պատշաճեցնել), déplacer, *va.*

Փոխելի, transmuable, *adj.*

Փոխերէց, vicaire, *sm.*

Փոխիկ, V. Փոխուիլ.

Փոխիկն (ճնդիկ ցորեցոյ կամ լագի [maïs] ալիւրէ ապխոյ [bouillie]), polenta (իտալիական. բառ. իտալերէն), *sf. La — est fort en usage en Italie.* V. Ապխոյ.

Փոխնորդ (Խոխ. Խոխէ), rechange, *sm.* [*sm.*

Փոխնորդութիւն, échange,

Փոխուիլ, changer, *vn.*, se changer, se transformer, se résoudre, *vpr.* — (ի չարն), dégénérer, *vn.*

Փոխում, } V. Փոխխափխիւն.
Փոխումն, }

I. **Փոխ** (ի-չել), courroie, sangle, attache, *sf.* — (բարակ եւ եր-

կայն), lanière, *sf. La — d'un fouet.*

2. **ՓՈԿ** (երկակենցաղ չորքոտանի մի է. դէնիզ դանասը), phoque, *sm.*

ՓՈԿԱԿԱՊ (կառածից երիվարի), porte-trait (*pl.* des *porte-trait* կամ *traits*), *sm.*

ՓՈԿԱՀԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, corroierie, *sf.*

ՓՈԿԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ (ուժգին հարուած փոկոյ, խարազանի), sanglade, *sf.*

ՓՈԿԱՑԵՒՈՒԹԻՒՆ, corroierie, *sf.*

ՓՈԿԵԱՑ, de courroie, *adj.*

ՓՈԿԷՄԱՂ (ելէկ. գալպուր), crible, *sm.* Կ'ըսուի եւ Մաղ, Խարբալ։

ՓՈՂ (պօղազ. պօյուն), gorge, *sf.*, cou, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ փողք։ || — (փողաձեւ ծակ), tubulure, *sf. Flacon à deux, à trois —s.* Կ'ըսուի նաեւ փողաձեւ ծակ (ՓՈՂԱՑԵԻ)։ || — (դար գէչիտ), corridor, boyau, *sm.* || — (պօրու. շուրնա), trompette, trompe, *sf.* — (որսորդաց), cor, *sm.* Մեծ —, trombone, *sm.* Փոքրիկ —, (եղջերեայ), cornet, *sm.* — եղջերեայ, cornet à bouquin. Կ'ըսուի եւ Եղջերափող։ — ծովային (միադի նաւազարան մը), trompette marine. Հովուի —, — հովուական (չօպան տիւտիւյիւ), plantain d'eau կամ plantain aquatique, flûteau, chalumeau, *sm. Au son des chalumeaux.* pipeau, *sm. Danser au son du pipeau, des pipeaux.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Հովուական որինգ (ՍՐԻՆԳ)։ — (հովուական տկոց կամ տնկորի [musette]), chalumeau, *sm.* — (պուկ) երգիոնի, tuyau d'orgue. || — (օլուգ. գէմէր. պօրու), tube, tuyau (*pl.* des *tuyaux*), *sm.*; canal (*pl.* des *canaux*), *sm.* || — (փետրոց բռչնոց), tuyau, *sm. Les plumes à écrire sont ordinairement des —x de plumes d'oie.* Լսելական —, cornet, կամ cornet acoustique, *sm. Il est si sourd, qu'il n'entend qu'avec un cornet.* Կ'ըսուի նաեւ Լսելափող։ Ականջի —, Եւստաքեան — (Էւսթաքի պօրուսու), trompe d'Eustache. Փալլոպեան — (արգանդի երկու խողովակաց անուն), trompe de Fallope. || — (ագչէ), aspre, sou, *sm.* Ցաւելուլ — ի —ոյ վերայ, mettre sou sur sou. || — ([լուրեր, գաղտնիքներ] հրատարակող. թելլալ, շաւ էտէճի), trompette, *sf. C'est la — du quartier.* V. եւ Փողակարդաց։ — գարնել, հնչեցունել, sonner de la trompette, donner du cor, corner, *vn. Le vacher a corné dès le matin.* — հարկանել (հռչակել), publier partout, bruyamment, կամ publier une chose à son de trompe, corner, *va. Il a corné cette nouvelle par toute la ville.* —ով խօսել (խլեց ականջէն) corner, *vn.*

ՓՈՂԱԽԵՑԻ (տեսակ մը պարուրաձեւ [en spirale] ծովու խեցեմորթ), trompe, *sf.*

ՓՈՂԱԿ, chalumeau, *sm. On se sert du — pour diriger la flamme sur les matières qu'on veut échauffer ou fondre.*

ՓՈՂԱԿԱՄԱՐ (կամարի մէկ մասն [ըստ ճարտարապետաց]), trompe, *sf.*

ՓՈՂԱԿԱՊ, col, *sm. Les militaires portent des —s noirs.* collet, *sm. Empeser* (շոհով օծել. գօլալամագ) *un collet.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փողկապ, փողնոց։ — կանանց, collerette, *sf.*

ՓՈՂԱԿԱՐԴԱՑ (հռչակիչ), trompette, *sm.* V. եւ Փող (թելլալ, շաւ էտէճի)։

ՓՈՂԱԿԵՐՊ, tubuleux, euse, *adj.* — (ըստ տնկագիտաց [bota-

niste]), tubulé, ée, *adj.* *Calice* —. V. եւ փողաձեւ։

փողաբեկ (պաճպաճակ, փոնգից), gorgerin, *sm.*

փողաբոյծ(զինի ինծնլազօրաց), trompette-major, *sm.*

1. **փողաչալ**, trompette, sonneur de trompette, *sm.* Կիսուիլ —ալ, fanfare, *sf.* *La — de cette ville se rendit à la fête.*

2. **փողաչուր** (մուկի այտից), le muscle buccinateur (գէ-է-ին-է-օ-), կամ սոսկ buccinateur, *sm.*

փողաձեւ, tubulaire, *adj.* *Pont* —. — (բոյս սնկազգեալց [botaniste]), tubulé, ée, *adj.* *Calice* —. V. եւ փողակերպ։ — փող, փողուած, tuyau, *sm.* — փողել, tuyauter, *va.* — *une ruche, un bonnet.* — ծակ, tubulure, *sf.* *Flacon à deux, à trois* —*s.* Կ'բսուի եւս փող։

փողաբ, trompette, *sm.* Կ'բսուի եւս փողուիալ(1)։

փողարդ (միապատեալ եւ պարուրաձեւ [en spirale] խեցի մր), buccin (գէ-է-ին), *sm.*

փողաձայն, V. փողագալուրիւն։ [euse, *adj.*

փողաձայնական, angineux,

փողաձայնութիւն (խի-նն-է), esquinanchie, *sf.* Ըստ բժշկաց կ'բսուի Angine, *sf.* *Angine du larynx.* Մաճակիապ — (փողերու [gorge] մէջ աճբեակաձեւ բաղաձիք [membrane] մր զոյաճալու հիւանդութիւն), angine couenneuse. — գեղձայինի, angine glanduleuse. — մանկանց ի տուս հիւսական, V. Կիլորախեղդ։

փողաձուլ, tubulé, ée, *adj.*

փողերանոց (է-ը-ի-նի), hôtel de la monnaie, des monnaies, կամ լոկ monnaie, *sf.*

փողկապ, V. փողակապ։

փողնոց, cravate, *sf.* *Mettre sa* —, col, *sm.* *Les militaires portent des —s noirs.* collet, *sm.* *Empeser (չոհով օծել). էօլ-լ-ի-ել un collet.* V. եւս փողակապ, փողկապ, փողպատ, վիզանոց, վիզնոց։ [*sm.*

փողնոցակալ, portecollet,

փողոց (ի-ը-ին ը-էզ-է), morue, *sf.* V. եւ Բուռնակի։

փողոցական թթուտուտ, acide morrhuique.

փողոցուտ, morrhuine, *sf.*

փողոցել, égorger, tuer, couper le sifflet à quelqu'un, *va.* Ձիրար —, s'égorger, *vpr.*

փողոցող, égorgeur, euse, *s.*

փողոցում, } action d'égor-

փողոցումն, } ger, égorgement, *sm.*

փողոց, rue, *sf.* Խաւարճակ, զարտուղի —, — traversière. Անցել —, — qui n'a point d'issue, cul-de-sac *(pl.* des *culs-de-sac)*, *sm.*, impasse, *sf.* — մր մտճել, զարճել, enfiler une —. —ճեր չափչփել, battre le pavé. Անի ին —ը գնակիլ, demeurer dans telle —. —ին մէչտեղը, au beau milieu de la —.

փողոցս, cravate, *sf.* *Mettre sa* —. Հայերէն կ'բսուի եւս փողնոց, վիզանոց։ Լայն —, V. Քրպապան։

փողրակ, canal (*pl.* des *canaux*), tuyau (*pl.* des *tuyaux*), *sm.* [yer, *vn.*

փողփողել, reluire, flamboՓողոպ (է-ո-է), cosse, robe, *sf.* — (բնկուզոյ, ճեղ), coque, coquille, *sf.* — (ցորեանոյ, վարսակոյ), paille, bale (կր զրուի եւս Balle, *sf.* եւ մեր Bâle, *sf.*), *sf.*

փոյթ, diligence, *sf.*, empressement, *sm.*, promptitude (բ-օ-է-էի-ի), hâte (ճ-ի), *sf.*, soin, *sm.*, attention, *sf.*, effort, zèle, *sm.*, application, contention, *sf.* Ցարդար —, empressement, *sm.*

|| —, diligent, ente, empressé, ée, prompt, ompte (բ-ոյ, ոյտ), expéditif, ive, appliqué, ée, *adj.* — բնել, s'intéresser à, *vpr.* — ուշնալ, — տալել, se souvenir, *vpr.* — տալել, s'étudier, *vpr.* — չտալել, négliger, *va.* — ցուցուցնել, s'empresser, *vpr.* Բազում — ցուցուցնել, faire l'empressé. փութով, — բնդ —, փութոյ պնդութեամբ, անյապաղ փութով, promptement, diligemment, en diligence, en hâte, avec hâte, sur-le-champ, *adv.* —ս չէ, il ne m'importe, il ne m'en chaut (Chaloir բայէն).

փոշոտաւ, poudreux. euse, *adj. Un habit* —. — (մասուցի սնկոց, pus սնկազիսաց [botaniste]), pulvérulent, ente, *adj.*

փոշեւոս, poudreux, euse, *adj. Un habit* —.

փոշեսնսաց (մասուցի սնկոց, pus սնկազիսաց), pulvérulent, ente, *adj.*

փոշի, poussière, *sf.* || poudre, *sf.* Ածուրամաղ —, corpuscule, *sf.*, atome, *sm.* Ածուխի, վառոդի, քարի —, poussier, *sm.* — ցանել (մազերու վրայ), poudrer, *va.* Իւր մազերուն վրայ — ցանել, poudrer ses cheveux, se poudrer, *vpr.* — դառնալ, se réduire en poudre, tomber en poussière. — դարձուցնել, mettre, réduire en poussière. — հանել, faire soulever de la poussière. —ն բարձրանալ, վեր երթել, poudroyer, *vn.* —ն նստեցուցնել, abattre la poussière. Անձրեւը —ն նստեցուց, la pluie a abattu la poussière. փոշի է, փոշի կայ, fait-il de la poussière. Շատ —է, շատ — կայ, il fait beaucoup de poussière.

փոշուցուիս, **փոշուցումն**, } pulvérisation, *sf.*

փոշուցուցանել, pulvériser, *va.* — *les corps les plus solides.*

փոշոտ, poudreux, euse, *adj. Un habit* —. poudré, ée, *adj.*

փոշոտիլ, se couvrir de poussière, *vpr.*

փոշտ (երկու ոտից [testicules] պարկ. ը-ոյ ը-ղ-ոջ), scrotum (ա-ե-ո-ս), *sm.* Խամկօրէն կ'բռուի եւս les bourses, *sfp.* Հայերէն կ'բռուի նաեւ Ղպուի.

փոշտաձեւ, scrotiforme, *sm.*

փոշտան } (ոտից
փոշտանոցութիւն } փռանիկ կամ ողափին [scrotum] մէջ բաժելու, իջնալու ճիւտացնութիւն. ի-ղ-ելի-), hernie scrotale կամ hernie inguinale, scrotocèle, oscheocèle, *sf.*

փոշտեան (տունկ մ'է), satyrion, *sm.*

փոս, fossé, *sm.*, fossé, excavation, *sf.* Պզտի —, V. փոսիկ.

1. **փոսաչաս** (փորող գերեզմանաց), fossoyeur, *sm.* Հայերէն կ'բռուի նաեւ փոսապեղ, Գ.իափոր.

2. **փոսաչաս** (փոս փորող, բացող զօրականն), travailleur, sapeur, *sm.*

փոսանալ, se creuser, se caver, *vpr.* կ'բռուի եւս փոսիլ.

փոսացուցանել, creuser, caver, *va.* Հայերէն կ'բռուի նաեւ փոսել.

փոսապեղ (փոս փորող, բացող), fossoyeur, *sm.* կ'բռուի եւս փոսանաւս(ի), Գ.իափոր.

փոսել, creuser, caver, *va.* կ'բռուի եւս փոսացուցնել.

փոսիլ, se creuser, se caver, *vpr.* կ'բռուի նաեւ փոսանալ.

փոսիկ (պզտի փոս. ը-ե-ջ), fossette, *sf. Jouer à la* —. || — (ծնօսի կամ այլից վրայ), fossette, *sf.*

փոսուռաւս (-ի-ել պ-ե-ի-ի), ver luisant, *sm.*

ՓՈՍՓԱՏ, phosphate, *sm.*

ՓՈՍՓՈՐ, phosphore, *sm.* || allumette, *sf.* [*adj.*

ՓՈՍՓՈՐԱԿԱՆ, phosphorique,

ՓՈՍՓՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, phosphorescence, *sf.*

ՓՈՍՓՈՐԱՅԻՆ ԹԹՈՒ, acide phosphoreux.

ՓՈՍՓՈՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, phosphorescence, *sf.*

ՓՈՍՓՈՐԻՈՒՐ, phosphure, *sm.*

ՓՈՍՓՈՐՓԱՑԱԼ, phosphorescent, ente, *adj.*

1. **ՓՈՐ**, ventre, *sm.*, panse, *sf.*, abdomen (աբդոմէն'), *sm.* Մեծ —, bedaine, *sf.* Հազիւիչուկ. — ցաւու, sentine, *sf. Vider la* —. —ը ցաւիլ, avoir mal au ventre. —ը ցաւցուցնել, donner mal au ventre. —ու վրայ պառկիլ, se coucher sur le ventre, à plat ventre. — տալ, pousser en dehors, faire ventre.

2. **ՓՈՐ**, creux, euse, *adj. Ce bâton est* —. *Ce pilier n'est pas massif, il est* — *en dedans.*

ՓՈՐԱԳԻԲԼ, graver, *va.*

ՓՈՐԱԳՐԻՉ, **ՓՈՐԱԳՐՈՂ** } graveur, *sm.*

ՓՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, gravure, *sf.* Մետաղոյր, կիսացերկ —, — à la manière noire, mezzo-tinto (մէցօ-թինթօ, բառ. իտալերէն. *pl.* des *mezzo-tinto*), *sm.* Արտաթիպ —, — en relief.

ՓՈՐԱԳՐՈՒԻԼ, se graver, *vpr.*

ՓՈՐԱՁԱՆՈՒԹԻՒՆ (մօր արգանդը կտրելը՝ սաղմը դուրս հանելու համար), opération césarienne, hystérotomie (ի-.....), *sf.*

ՓՈՐԱՁԱՒ (յայնակտուց [à large bec] թռչուն մի է ջրային), pélican, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Հաւալուսն, Թոնճ, Գեղակն.

ՓՈՐԱՑԻՆ, ventral, ale (*pl. ventraux*), *adj.*

ՓՈՐԱՆՑՈՒԹԻՒՆ (ի-հա-է), diarrhée, courante, *sf.*, dérangement, dévoiement կամ dévoiment, flux de ventre, flux céliaque, cours de ventre, *sm.* — պատճառել, causer la diarrhée, dévoyer, *va. Ces fruits l'ont dévoyé.* Հայերէն կ'բսուի եւս ջրվայնածութիւն, Փարքսուֆ.

ՓՈՐԱՑԱՒ, mal au ventre, *sm.*

ՓՈՐԵԼ, creuser, fouiller, caver, *va.* || excaver, entailler, *va.* Ակաւ —, miner, *va.* Արտ —, remuer un champ. Հիմք — (պատի), saper, *va.*

ՓՈՐԵՂ, ventru, ue, pansu, ue, *adj.* || ventru, ue, pansu, ue, *s.*, un gras bedon, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Թանձրայորս, Գաղրեղ, Մեծափոր, Մեծոռովայն.

ՓՈՐԹԱՓԵԼ (վիժել), avorter, *vn.*

ՓՈՐՁԱՐՈՒԹԻՒՆ, V. **ՓՈՐԱՑՈՒԹԻՒՆ**.

1. **ՓՈՐՁ**, essai, *sm.*, épreuve, tentative, *sf.* || essai, spécimen (սբէ-շէն'), *sm.* || expérience, *sf.* Առաջին —, coup d'essai. Նախկին, առաջին — (առաջին պատահականութիւն ասատուածդրսեւորութեան ատենակերպ վարդապետութեան երկրորդ ասպիճանն հասնելու համար), tentative, *sf.* — (հաւատի), preuve, *sf.* Ցախտ ձիու մը —եր բնել տալ, faire parader un cheval. V. եւ **ՓՈՐձառութիւն**.

2. **ՓՈՐՁ**, expérimenté, ée, expert, erte, versé, ée (dans), *adj.*

ՓՈՐՁԱԳԷՏ (դասատուէ բնեռուած փորձ անձն մը՝ իր մը ճշդելու եւ տեղեկութիւն տալու համար), expert, *sm. S'en rapporter* (հաւատալ. *yuտահի*) *au dire des* —*s.*

ՓՈՐՁԱԿԱՆ, expérimental, ale (*pl. expérimentaux*), *adj.* — բժիշկ (ազակրաս), médecin empirique, կամ լոկ empirique, *sm.* —

բժշկութիւն, médecine empirique, *sf.*, empirisme, *sm.* — Իմաստասէր, philosophe empirique, կամ սոսկ empirique, *sm.* — իմաստասիրութիւն, V. Փորձականութիւն։

ՓՈՐՁԱԿԱՆԱՊԷՍ, empiriquement, *adv.*

ՓՈՐՁԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (փորձական իմաստասիրութիւն), philosophie expérimentale, empirique, *sf.*, empirisme, *sf.*

1\. **ՓՈՐՁԱՆԱԿ** (փորձիչ գործիք), éprouvette, *sf.*

2\. **ՓՈՐՁԱՆԱԿ** (ապակեղէն անօթ, ի պէտս տարրաբանից [chimiste]), éprouvette, *sf.*

3\. **ՓՈՐՁԱՆԱԿ** (տեսակ մը վիրաչափ գործիք), éprouvette, *sf.*

ՓՈՐՁԱՆՔ, épreuve, adversité, tribulation, *sf.* Գլխուն — բերել, s'attirer de mauvaises affaires. —է ազատել (դժուարութենէ հանել), tirer d'affaire. —է ազատիլ (դժուարութենէ ապրծիլ), se tirer d'affaire. Այս մարդս միշտ գլխուն — կը բերէ (կնճռեալ գործոց մէջ կը մտնէ), բայց միշտ կը ապրծի, կամ մէջէն կ'ելնէ, cet homme s'attire toujours de mauvaises affaires, mais il s'en tire toujours.

ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ, expérimental, ale *(pl. expérimentaux)*, *adj. Physique, philosophie expérimentale.*

ՓՈՐՁԱՌՈՒ, expérimenté, ée, *adj.* V. եւ փորձ(2)։

ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ, expérience, expérimentation, *sf.* — ունենալ, avoir de l'expérience, savoir ce qu'en vaut l'aune. — ունի, il a de l'expérience.

ՓՈՐՁԱՔԱՐ (մէհէք թաշը), pierre de touche, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ամպասակ։ [*adj.*

ՓՈՐՁԵԱԼ, expérimenté, ée,

ՓՈՐՁԵԼ, essayer (տէնէմէ), expérimenter, faire l'expérience, l'essai de. || éprouver, mettre à l'épreuve. || tenter, essayer, sonder. || tenter, chercher à séduire. Մէկու մը հաւատարմութիւնը —, mettre la fidélité de quelqu'un à l'épreuve. Իր ոյժը —, faire essai de ses forces. Նորէն —, retenter, *va.*

ՓՈՐՁԵԼՆ, essayage (տէնէմէ), *sm.* Մատաղ թռչնոյ մը թռչիլ —, V. Թռչիլ։

ՓՈՐՁԻԼ, s'éprouver, *vpr.* || être essayé (տէնէնէ), tenté. || essayer, tâcher de.

ՓՈՐՁԻՉ, **ՓՈՐՁՈՂ**, expérimentateur, trice, *s.* || tentateur, trice, *s. C'est un* —. Փորձիչ ոսկւոյ եւ արծաթոյ փողերանոցի (hôtel de la monnaie, des monnaies, կամ սոսկ monnaie) մէջ, essayeur (տէնէյճի), *sm.* Փորձիչ (հանքերձից), essayeur, euse, *s.* Փորձիչ գործի, V. Փորձանակ(1)։ Փորձիչն, փորձողն (սատանայ), l'esprit tentateur, կամ սոսկ le tentateur, serpent (le démon), *sm.*

ՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ, tentation, épreuve, *sf.* — ունենալ, avoir la tentation de. Փորձութեան մէջ ձգել, induire en tentation. Փորձութեան յաղթել, résister à la tentation. Փորձութենէ յաղթուիլ, succomber à la tentation.

ՓՈՐՁՈՒԻԼ, V. Փորձիլ։

ՓՈՐՈՂ. Գերեզման —, V. Փոսահաս(1), Փոսապեղ, Դիապատ։ — զինուոր, V. Փոսահաս(2)։ Ռմբ — (հանող), ական — (բացող), mineur, *sm.*

ՓՈՐՈՏԵԱՅ, viscéral, ale (*pl. viscéraux*), *adj. Les tissus viscéraux.*

ՓՈՐՈՏԻ, **ՓՈՐՈՏԻՔ**, entrailles, *sfp. Il a une colique qui lui déchire les* —. boyau (պա-

ջ), viscère, *sm.* *Le cerveau, les poumons, le cœur, etc., sont les viscères.*

ՓՈՐՈՒԱԾ, creux, euse, *adj.* V. փորուածք։

ՓՈՐՈՒԱԾՔ, excavation, entaille, *sf.* փորուածու — (տախտակի վրայ), rainure, *sf.*

ՓՈՐՈՒՄ, } creusement, *sm.*,
ՓՈՐՈՒՄՆ, } excavation, *sf.*

ՓՈՐՈՒՐԱՐ (կրօնաւորաց զգեստ մը), scapulaire, *sm.*

ՓՈՑԽ (երկրագործի կամ պարտիզպանի սանտր՝ երկաթեղէն կամ փայտեղէն ակռաներով. Իւր․), râteau, *sm.* *Amasser avec un —.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Տրմուխ։ — մի (խոտ), une râtelée, *sf.* —ով ժողվել, —ով մաքրել, հարթել, V. փոցխել։

ՓՈՑԽԵԼ(փոցխով ժողվել, փոցխով մաքրել, հարթել), râteler, *va.* — *des foins, des avoines.* — *des allées.* ratisser, *va.* — *les allées d'un jardin.* repasser, *va.* — *une allée.*

ՓՈՑԽՈՒՈՐ([խոտի, գարիի, վարսակի] փոցխով ժողվող մշակ), râteleur, *sm.*

ՓՈՐՈՔ, rainure, *sf.*, creux, *sm.* ‖ coulisse, *sf.* — ստամոքսի, le creux կամ la fossette de l'estomac. — ճեղքեր, scissure, *sf.*

ՓՈՐՔԼՃՈՒՔ (...), cours de ventre, *sm.*, diarrhée, *sf.* V. եւ փորածութիւն, Որովայնածութիւն։

ՓՈ՛Ւ (...), pouah (...), *interj.* *Pouah, quelle infection!*

ՓՈՒԹԱԼ, se hâter, se presser, se dépêcher, s'empresser, se précipiter, *vpr.* — նեպել, faire diligence. փութացէք եւ շուտով եկէք, dépêchez-vous et venez vite, venez bientôt.

ՓՈՒԹԱՆԱԿԻ, } V. փութով։
ՓՈՒԹԱՋԵՆ, }

ՓՈՒԹԱՋԱՆ, diligent, ente, appliqué, ée, *adj.*

ՓՈՒԹԱՑՈՒՄ, } accélération,
ՓՈՒԹԱՑՈՒՄՆ, } *sf.*

ՓՈՒԹԱՑՈՒՆԵԼ, hâter, presser, dépêcher, diligenter, précipiter, activer, accélérer, *va.*

ՓՈՒԹԱՑՈՒՑԻՉ (զօրութիւն, մեքենայ), accélérateur, trice, *adj.*

ՓՈՒԹԿՈՏ, éveillé, ée, *adj.*

ՓՈՒԹՈՎ, en hâte, avec hâte, hâtivement, en diligence, diligemment, promptement (...), *adv.*

ՓՈՒԼ([լուսնի] նուազիլը, փոքրկանալը, պակսիլը), le déclin de la lune, décours, *sm.* ի փուլ ածել, ruiner, *va.* ի փուլ գալ, se ruiner, *vpr.* [vole, *adj.*

ՓՈՒՃ, vain, *m.* vaine, *f.*, fri-

ՓՈՒՆՋ, bouquet, *sm.* — սիրոյ (փունջ ծաղկանց՝ որոց յարմարութն [arrangement] կը յայտնէ խորհուրդ մը, զաղտնի զգացում մը տարփանաց մէջ [յԱրեւելս]), sélam (...), *sm.* կը գրուի եւ Sélan.

ՓՈՒՇ, épine, *sf.* Ձկան —, arête, *sf.* *Poisson qui a beaucoup d'—s, peu d'—s. Avaler une —.* —ք (խոչք. դժուարութիւնք), épines, *sf.* *La vie est hérissée d'—.*

ՓՈՒՌ } (...), four, *sm.*
ՓՈՒՌՆ } *Le — d'un boulanger. Mettre le pain au —.*

ՓՈՒՏ, pourri, ie, *adj.* ‖ —, corruption, *sf.* — մասն, V. փտութիւն։ — մասն (խնձորոյ), gâte, *sm.* *Otez le — de cette pomme, le reste est bon.* — (ակռայ, ոսկրանց, ցորենոյ), carie, *sf.*

ՓՈՒՏԿԱՏ (իջեւան), caravansérail (...), պարսկերէն անուամ է այս բառս), *sm.*

ՓՈՒՐ (դալար կեղեւ ընկուզոյ), brou, *sm.*, écale, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Քալպկ, կլեպ, Աղոխ։

ՓՈՒՖ, souffle, vent, *sm.* — (որովայնի), pet, vent, *sm.*, flatuosité, *sf.* Ցնծալն — (որովայնի), V. Թիս։ — սաւմոխի (ի-ոյէրի), rot (-ո), *sm.* Ըստ բժշկաց կ'բսուի Eructation, *sf.* V. եւ Զգայուրիւն, Զգայուռմն, Զգայուռ, Զգեռ, Զգեռս, Ֆեֆուռս։ — ուրձակել, péter, *vn.* Ցնծալն — ուրձակել, V. Թռսել։

ՓՈՒՖՈՒԱՑ (ի-ի ւէկէի), fuchsia (ֆի-ո-ի-), *sm.*

ՓՈՒՖՐ (ի-ոբի-), soufflet, *sm.*

ՓՈՓՈԳԱՆՐ, soulagement, *sm. Elle consacre sa vie au — des malades.*

ՓՈՓՈԳԵԼ, soulager, amuser, *va. Soulager quelqu'un dans sa douleur. Soulager la misère de quelqu'un. Soulager les malheureux.*

ՓՈՓՈԽ, alterne, alternatif, ive, réciproque, mutuel, elle, *adj.* || alternativement, tour à tour, réciproquement, mutuellement, *adv.*

ՓՈՓՈԽԱԿԱՆ, changeant, ante, inconstant, ante, variable, variant, ante, ambulatoire, muable, mobile, transmuable, altérable, *adj.*

ՓՈՓՈԽԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, variabilité, mutabilité, transmutabilité, *sf.*

ՓՈՓՈԽԱԿԻ, tour à tour, *adv.*

ՓՈՓՈԽԱՄԻՏ, inconstant, ante, volage, léger, ère, *adj.*

ՓՈՓՈԽԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, inconstance, légèreté, *sf.*

ՓՈՓՈԽԵԼ, changer, varier, modifier, altérer, permuter, transformer, convertir, *va.*

ՓՈՓՈԽԵԼԻ, transmuable, muable, *adj.* [*vn.*

ՓՈՓՈԽԻԼ, changer, varier,

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, change, changement, *sm.*, variation, mutation, permutation, transformation, transmutation, vicissitude, conversion, *sf.*, convertissement, *sm.*, modification, *sf.* — արեւու, solstice, *sm.* Ցանկարծակի — հողմոյ, saute de vent. Ցաղորդաբար —, vicissitude, *sf.*

ՓՈՓՈԽՈՒԻԼ, V. Փոփոխիլ։

ՓՈՓՈԽՈՒՄ, } V. Փոփոխու-
ՓՈՓՈԽՈՒՄՆ, } թիւն։

ՓՈՔՐ, petit, ite, menu, ue, exigu, uë, *adj.* || peu, peu considérable, *adj.* || mineur, eure, *adj.* — ինչ, — մի, un peu, quelque peu. — ի շատ, un peu, pour peu que, en partie, plus ou moins. — —, աղ — — (ինչ ինչ), peu à peu, petit à petit, par degrés, insensiblement, *adv.* — չափով, աեւով, en petit.

ՓՈՔՐԱԳՈՑԵՆ, plus petit, mineur, eure, *adj.*

ՓՈՔՐԱԳՐԻՐ, petit format.

ՓՈՔՐԱՆՑ, ruelle, *sf.*

ՓՈՔՐԱՓՈՐ, bas-ventre (ըստ բժշկաց կ'բսուի hypogastre, *sm.*), *sm.*

ՓՈՔՐԱՓՈՐԱՑԻՆ, alvin, ine, *adj. Évacuations, déjections alvines.*

ՓՈՔՐԻԿ, V. Փոքր։

ՓՈՔՐԿԱՆԱԼ, se rapetisser, s'apetisser, se faire petit, *vpr.*

ՓՈՔՐԿԱՑՈՒՆՆԵԼ, rapetisser, *va.* ինքզինք —, V. Փոքրկանալ։

ՓՈՔՐՈՒԹԻՒՆ, petitesse, exiguïté, *sf.*, apetissement, *sm.*

ՓՈՔՐԱՐՈՏ, rocailleux, euse, *adj. Un chemin —.*

ՓՂԱՓՈՂ (երկայն խողովակ, որ կը գործածուի փչելով ուրձակելու փոքրիկ գնդակներ), sarbacane, *sf. — de verre, de bois. Jeter des pois avec une —.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ փչուչ(1)։

ՓՂԱԼ, enflé, ée, *adj.*

ՓՂԵԼ, souffler, enfler, bouf-

fer. Հոգին —, expirer. *Il a expiré entre* կամ *dans mes bras.*

ՓՂՆՈՒՆԵԼ, souffler, enfler, *va.*

ՓՂՈՂ, soufflant, ante, *adj.* || soufleur, *sm.*

ՓՂՈՂԱԿԱՆ, à vent, *adj.*

ՓՂՈՒՄ } (փչելը), souffle, *sm.*
ՓՂՈՒՄՆ } — (ապակւոյ մէջ), soufflage, *sm.*

1. **ՓՂՈՒՔ**, V. Փչափող.

2. **ՓՂՈՒՔ** (ապակիները փչելու փող), canne, *sf.*

ՓՈՒԳԱՆ, V. Փուճապաճ կամ Հնոցաւէր.

ՓՈՒՅՏՈՒՆ, fournil (ֆ---ն), *sm.*

ՓՈՒԼ, étendre, *va.* Գետին —, jeter, mettre quelqu'un sur le côté. *D'un coup d'épée il le jeta sur le côté.*

ՓՈՒՆԱՊԱՆ, V. Հնոցաւէր.

ՓՈՒՆԴԻՒՆ, V. Փուճչիւն.

ՓՈՒՆԴՈՒԱԼ (-է-ը՛-է), éternuer, *vn.* Կ'բռնի ևաեւ փռնչել, փնչել.

ՓՈՒՆԴՈՒՑՈՂ, éternueur, euse, *s.* Հայերէն կ'բռնի եւսփռնչող(1).

ՓՈՒՆԿՈՒՄ, éternuement կամ éternûment, *sm.* Կ'բռնի ևաեւ փռնգիւն, փռնչիւն.

ՓՈՒՉԵԼ (-է-ը՛-է), éternuer, *vn.* Հայերէն կ'բռնի եւս փռնգալ, փնչել.

ՓՈՒՉԵՑՈՒՑԻՉ, sternutatoire, *adj. Poudre —.* կր գործածուի ևաեւ իբր *sm. Le tabac, la bétoine* (*բժշկական բոյս մ'կ. յօսասերմ. Ֆէֆէրէ*) *sont des —s.*

ՓՈՒՉԻՆ, éternuement կամ éternûment, *sm.* Կ'բռնի ևաեւ փռնգիտուք, փռնգիւն.

ՓՈՒՉՈՂ, éternueur, euse, *s.* Հայերէն կ'բռնի եւս փռնգացող.

ՓՈՒՉՈՐ (փուռ մէջ չորցած հացի շերտ. Ֆէրէ+), biscotte, *sf.*

ՓՈՈՑ (վերնախարսխի եւ պատկի մէջ եղող բակաղարի [entablement] մասն), frise, *sf.* Հայերէն կ'բռնի եւս Ղուիտ.

ՓՈՈՍ, nappe, *sf.* Հայերէն կ'բռնի ևաեւ Սփռոց(1).

ՓՈՈՍԱՆ, napperon, *sm.*

ՓՈՈՒԻԼ, s'étendre, *vpr.*

ՓՍԱՔ (ֆ---ը), natte, estère, *sf.* Ոսկի մահրեղու —, paillasson, *sm.*

ՓՍԱՔԱԳԱԼԱՍ, nattier, *sm.*

ՓՍԵԼ, vomir, rendre, *va.* V. եւ Ործալ, Ործկալ.

ՓՍԵՑՈՒՆԵԼ, faire vomir, faire rendre, *va.*

ՓՍԵՑՈՒՑԻՉ, vomitif, ive, émétique, *adj. Remède vomitif, émétique.* — դեղ, vomitif, *sm. Puissant —.* émétique, *sm. Prendre de l'—.* V. եւ Ործացուցիչ.

ՓՍՈՒՄ } (ֆ---ո՛-. ֆ-ի֊ֆը-ը), **ՓՍՈՒՄՆ** } vomissement, *sm.*

ՓՍՈՒՆՔ (ֆ---ը՛ի֊ը), vomissement, *sm.*

1. **ՓՍՈՐ** (փսիրիկ մասն [ապի, հացոյ]), grumeau, *sm.*

2. **ՓՍՈՐ** (մանր մանր գնդակիկ [արեան, կաթին]), grumeau, *sm. Le lait se convertit quelquefois en —x dans l'estomac.* V. եւ Ոլոռն(2).

ՓՍՈՐԻԼ, se grumeler, *vpr. Le lait tourné se grumelle.* Կ'բռնի ևաեւ Ոլոռնացնալ.

ՓՍՏԱԿԵՆ (ֆը-ը֊է -ը-ֆը), pistachier, *sm.* Կ'բռնի եւս Ֆիսակենի.

ՓՍՏՈՒՔ (ֆը-ը֊է. Շ-ո՛ ֆը-ը֊ը), pistache, *sf.* Հայերէն կ'բռնի ևաեւ Ֆիսակ.

ՓՍՓՍԱԼ, chuchoter, *vn. Elles chuchotent entre elles.* կր գործածուի եւս միւոգործաբար. — *quelques mots à l'oreille.* souffler, *va.* — *quelque chose aux oreilles de quelqu'un.* [se, *s.*

ՓՍՓՍԱՑՈՂ, chuchoteur, eu-
ՓՍՓՍՈՑ, chuchotement, *sm.*

ՓՍՓՍՈՒՔ, chuchoterie, *sf.*

ՓՏԱԿԱՆ, putrescible, gangreneux, euse, *adj.*

ՓՏԱՆԱԼ, V. փտիլ։

ՓՏԱՐԱՆ, pourrissoir, *sm.*

ՓՏԵԱԼ, pourri, ie, *adj.* || putréfié, ée, putréfait, aite, *adj.*

ՓՏԵԼ, V. փտեցունել։

ՓՏԵՑՈՒՆԵԼ, pourrir, putréfier, gâter, *va.* — (ոսկրներն, ատամներն), carier, *va.* — (միսը), gangrener, *va.*

ՓՏԻԼ, pourrir, *vn.*, se pourrir, se putréfier, se carier, *vpr.* — (միսը), se gangrener, *vpr.*

ՓՏՈՒԹԻՒՆ, pourri, *sm.*, pourriture, putridité, *sf.* || putréfaction, corruption, *sf.* — (ոսկերաց, ատամանց), carie, *sf.* — (ծառոց), carie, *sf.*

ՓՐԱԹԱՓԵԼ (դալար կեղեւն հանել [ընկուզի], ôter l'écale, écaler, *va.*

1. **ՓՐԱՆԿ** (հին անուն մր գերմանական ժողովրդեան), franc (ֆ—ք), *sm.*

2. **ՓՐԱՆԿ**, V. փռանկացի։

3. **ՓՐԱՆԿ** (եւրոպացի [Արեւելքի մէջ]. ֆրէնք. էֆրէնճ), franc, *m.* franque, *f.* *s.*

4. **ՓՐԱՆԿ** (գաղղիական դրամ. ֆրանք), franc (ֆ—ք), *sm.* *La pièce d'un — pèse cinq grammes.*

ՓՐԱՆԿԱՑԻ, franc, anque, *adj.* *La monarche franque.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ փռանկ(2)։

ՓՐԹԱՆԻԼ, } se rompre, se
ՓՐԹԻԼ, } détacher, *vpr.*

ՓՐԿԱԿԱՆ, salutaire, *adj.*

ՓՐԿԱՆԱՑՈՒ, amortissable, *adj.* *Rente —.*

ՓՐԿԱՆԱՒՈՐԵԼ, racheter, *va.* — *de captivité. J.-C. a racheté le genre par son sang.* || amortir, *va.* — *une rente, une dette.*

ՓՐԿԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (պարտուց, հասից), amortissement, *sm.* *L'— de la dette publique.*

ՓՐԿԱՆՔ, rançon, *sf.* || rachat, rançonnement, *sm.* || délivrance, rédemption, *sf.*

ՓՐԿԱՐԱՐ, salutaire, *adj.*

ՓՐԿԱՒԷՏ, salutaire, *adj.*

ՓՐԿԵԼ, sauver, délivrer, racheter, *va.* Ինքզինք —, V. փրկուիլ։ Մէկուն կեանքը —, sauver la vie à quelqu'un. Իմ կեանքս փրկեց, il m'a sauvé la vie.

ՓՐԿԻԼ, V. փրկուիլ։

ՓՐԿԻՉ, sauveur, *sm.* || Sauveur, Rédempteur, le Salutaire, *sm.* *Le Sauveur du monde. J.-C. notre Sauveur. Le Rédempteur du genre humain. Notre-Seigneur et Rédempteur.*

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ, salut, *sm.* || rédemption, délivrance, *sf.* || rachat, *sm.*

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆԱԲԵՐ, salutaire, *adj.* *Doctrine —.*

ՓՐԿՈՒԻԼ, se sauver, *vpr.*

ՓՐՑԼԻՔ, V. լորձն, լորձունք, ծորիք։

ՓՐՑՈՒՆԵԼ, rompre, détacher, *va.* || enlever, accrocher, *va.* Չուանը փրթաւ, la corde cassa.

ՓՐՓՈՒՐ, écume, *sf.* — (գինւոյ), mousse, *sf.* —ն առնուլ, ôter l'—, écumer, *va.*

ՓՐՓՐԱԴԷՋ, écumant, ante, écumeux, euse, *adj.*

ՓՐՓՐԱԼ, V. փրփրել։

ՓՐՓՐԱԼԻ, } écumant, ante,
ՓՐՓՐԱԼԻՑ, } écumeux, euse, *adj.* *Flots écumeux. Bouche écumeuse.* mousseux, euse, *adj.*

ՓՐՓՐԱԿԱՆ (գարեջուր, գինի), mousseux, euse, *adj.*

ՓՐՓՐԱՀԱՆ (փրփուրը ժողվելու ծակոտկէն մեծ դգալ), écumoire, *sf.*

ՓՐՓՐԱՑՈՂ, écumant, ante, *adj.*

ՓՐՓՐԱՔԱՂԵԼ, écumer, dés-

pumer, *va.* *Écumer le pot, la marmite.*

ՓՐՓՐԵԼ, écumer, mousser, *vn.* — կատաղութեամբ, սրտմտութեամբ, écumer de rage, de colère.

ՓՐՓՐԵՄ (բանձրատերեւ բանջար մը. [illegible]), pourpier, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Անմեռուկ(1), փերփերան, կոճկորակ, Նուկսա, Դանդուռ. Վայրի —, — sauvage. Ծովու —, — de mer.

ՓՐՓՐԵՐԱԽ (երիվար), écumant, ante, *adj.*

ՓՐՓՐԵՑՈՒՆԵԼ (գինին), faire mousser, *va.*

ՓՐՓՐՈՑ ([կաթը] փրփրեցունելու գաւազան), moussoir, *sm.*

ՓՐՓՐՈՒՆ (գարեջուր, գինի), mousseux, euse, *adj.*

ՓՑԿԵԼ, corrompre, *va.* *La lecture des mauvais auteurs corrompt le goût.*

ՓՑԿԻԼ, se corrompre, *vpr.* *Les mœurs se corromptent.*

ՓՑՆՈՒԹԻՒՆ, inhabileté, *sf.* || maladresse, *sf.*

ՓՑՈՒՆ, mauvais, aise, inhabile ([illegible]), *adj.* || maladroit, oite, *adj.*

ՓՔԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, pneumatologie, *sf.*

ՓՔԱԼ, souffler, *vn.* || s'enfler, se gonfler, *vpr.* Մեծամեծս —, être bouffi d'orgueil. V. եւ փա-քալ.

ՓՔԱԼՈՅԾ, carminatif, ive, *adj.* Դեղ —, carminatif, *sm.*

ՓՔԱՆՔ, enflure, bouffissure, *sf.* — բանից, enflure du style, boursouflage, *sm.* *Un style plein de boursouflage.*

ՓՔԱՐԱՆ, loge, *sf.*

ՓՔԱՐՁԱԿ, péteur, euse, *s.*

ՓՔԱՑԵԱԼ (հպարտութեամբ), enflé, ée, *adj.* — (բանք), boursouflé, ée, empoulé, ée, *adj.*

ՓՔԱՑՈՒՄՆ, enflure, *sf.* — (բանից), boursouflure, *sf.* *Son style n'est pas exempt de —.*

ՓՔԱՑՈՒՆԵԼ, enfler, gonfler, bouffir, *va.*

ՓՔԱՑՈՒՑԻՉ ՈՐՈՎԱՅՆԻ (կերակուր), V. փքոտ, քամոտ.

ՓՔԱԻՈՐ, à soufflet. Նուագարան —, un instrument à soufflet.

ՓՔԻՆ, trait, *sm.*, flèche, *sf.*

ՓՔՈՏՈՒԹԻՒՆ, flatuosité, *sf.* *Être sujet aux flatuosités.*

ՓՔՈՏՈՒՌՈՅՑ, bouffi, ie, enflé, ée, *adj.*

ՓՔՈՒՄ, } gonflement, *sm.*
ՓՔՈՒՄՆ, } — *de rate, d'estomac. Cela cause un — à la peau.*

ՓՔՈՏ, flatueux, euse, *adj.* կ'ըսուի նաեւ քամոտ.

Ռ

Ռ *(ké)*, trente-sixième lettre de l'alphabet arménien et trentième des consonnes. || neuf mille, neuf-millième.

ՌԱԼԵԼ, marcher (Avoir օժանդակով), *vn.* Այսօր շատ քալեցի, j'ai marché beaucoup aujourd'hui. Հարսի պէս —, — comme une épousée. Հպարտ կերպիւ, կոտրտելով —, marcher d'une manière fière, superbe, comme un paon (ք-ն) qui fait la roue (Faire la roue, սիգալ. սամսարել), se pavaner, *vpr.* Շուտ —, hâter, doubler, allonger, presser le pas. Թափառականի —, errer ça et là, vaguer, *vn.* Գողի պէս —, marcher à pas de loup. Բոպիկ ոտով —, V. Ոտ. Համրանքով —, marcher à pas comptés.

ՌԱԼՈՂ, ambulant, ante, *adj.* || marcheur, euse, *s.* Բոպիկ —, un va-nu-pied (*pl.* des *va-nu-pieds*), *sm.*

ՌԱԼՈՒԱԾՔ, marché, *sf.*, marcher, *sm.*, allure, *sf.* Հանդարտ — (ձիու), — (գինուորաց), pas, *sm.*

ՌԱՆ (մսակեր շուն), chienne, *sf.* || — (մսակեր գայլ), louve, *sf.* V. եւ կորիւն(2).

ՌԱՆԱԾ, décousure, *sf.*

ՌԱՆԱԾԱԼ, décousu, ue, *adj.*

ՌԱՆԱԼ, défaire, délier, détacher, *va.* || disjoindre, déjoindre, désunir, dissoudre, décomposer, diviser, *va.* || détruire, démolir, abattre, *va.* Բերդ —, déballer, *va.* Թել թել — (կտաւն), effiler, *va.* Կապր —, débander, *va.* — (հանգոյցը), dénouer, *va.* Կարը —, découdre, *va.* — (մեքենայի մասունքը), démonter, disloquer, démantibuler, *va.* — (մարմնոյն հիւթերը), fondre, *va.* — (պատը, պարիսպը), démanteler, *va.* — (տախտակաց շարքը), désassembler, *va.* Կնիքը —, V. Կնիք.

ՌԱՆԻ, V. Ռանիլ.

ՌԱՆՈՐ (Ի-գրբ. Բերէ+. Ֆւյէ), fiente, bouse, *sf.*

ՌԱՆՈՒԱԾՔ, décousure, *sf.* Կ'ըսուի եւս Ռանած.

ՌԱՆՈՒԻԼ, se défaire, se démonter, *vpr.* — (կարը), se découdre, *vpr.* *Cela commence à se découdre.*

ՌԱՆՈՒԹ } (հանելը), dénoue-
ՌԱՆՈՒԹՂ } ment կամ dénoûment, *sm.* — (ամուսնացը), séparation, *sf.* V. Զատկալուծութիւն.

ՌԱՆՑԵԼ, dissoudre, *va.* || démonter, *va.*

ՌԱՆՑԻՉ, dissolvant, ante, *adj.*

ՌԱՆՑՈՒՄ, } dissolution, *sf.*
ՌԱՆՑՈՒՄՆ, } — (բարեկամութեան), rupture, *sf.*

ՌԱՀԱՆԱՑ, le médecin des âmes, prêtre, abbé, *sm.* Շարչարանաց —, chapier, *sm.* — աչխարհութեան, V. Աչխարհաւճայր. Զատկամատոյց, պատա-

ռագիչ, ժամարար —, célébrant, *sm.* Քխակեր —, curé, recteur, *sm.* կ'բսուի եւս ժողովրդապետ։ Քխակեր — եւ ծուխ ենոա, le curé et les paroissiens. — (Խուսաց եկեղեցւոյն), pope, *sm.* — լինել, բլլալ, se faire prêtre.

ՔԱՀԱՆԱՑԱԿԱՆ, sacerdotal, ale *(pl. sacerdotaux), adj. Les ornements sacerdotaux.*

ՔԱՀԱՆԱՑԱՆԱԼ, V. ՔահանայՀ լինել, բլլալ (ՔԱՀԱՆԱՑ)։

ՔԱՀԱՆԱՑԱՊԵՏ, pontif, *sm.* — ՆՀովմայ, le souverain —, le saint-père, *sm.*

ՔԱՀԱՆԱՑԱՊԵՏԱԿԱՆ, pontifical, ale *(pl. pontificaux), adj.* — հանդիսիւ եւ զգեստուի, pontificalement, *adv. Officier, célébrer* —.

ՔԱՀԱՆԱՑԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, pontificat, *sm.*, tiare, *sf.*

ՔԱՀԱՆԱՑԱՊԷՍ, comme un prêtre, en prêtre, *adv.*

ՔԱՀԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, prêtrise, *sf.*, sacerdoce, *sm.*

ՔԱՀԱՆԱՑԱՏԱՆ, V. ՀՀՇարոս։

ՔԱՀԱՆԱՑԱՏՈՒՆ, maison curiale, cure, *sf.*, presbytère, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Քխատուն։

1. **ՔԱՂ**, sarclure, *sf.* V. Քաղուած։ — հանել, sarcler, éherber (Ե՛ռ), *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՔաղահանՀ առնել, Քաղհանել։ 2. **ՔԱՂ** (արու այծ), V. Նոխազ, ՔօՀ։

ՔԱՂԱՀԱՆ ԱՌՆԵԼ, ՀՆԵԼ (անպիտան խոտերն հանել), sarcler, éherber (Ե՛ռ), *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՔաղՀ հանել, Քաղհանել։

ՔԱՂԱՀԱՆ ԴՈՐՏԻ, V. ՔաղհանիՀ, Քաղհանոց։ [*sm.*

ՔԱՂԱՀԱՆ ՄՇԱԿ, sarcleur,

ՔԱՂԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. ՔաղհանՀ։ [sarcloir, *sm.*

ՔԱՂԱՆԻՑ(ՔաղահանՀ գործիք),

ՔԱՂԱՆՈՐ, sarclage, *sm. Payer tant pour le — d'un jardin.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ՔաղահանութիւՀ։

ՔԱՂՀՆԵԼ, sarcler, éherber (Ե՛ռ), *va.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՔաղՀ հանել (ՔԱՂ 1), ՔաղահանՀ առնել։

ՔԱՂՀՆՈՑ, V. ՔաղհանիՀ։

ՔԱՂԱՔ, ville, cité, *sf.* երկնաւոր —Ն (երկինՀ), la cité sainte կամ céleste (le ciel). Արհիպիսկոպոսական —, métropole, *sf.* Նախագահ — (որ եւ կ'բսուի Մայրաքաղաք, ՔաղաքամայրՀ), ville capitale, կամ յոկ capitale, métropole, *sf.* Բուն, ներքին — (հնագոյն կողմն ՔաղաքիՀ ուր է մայր եկեղեցին [cathédrale]), cité, *sf. On divisait autrefois Paris en Ville, Cité et Université.* Մեհենագարդ —, néocre, *sm.* Նաւահանգստի հով —, port de mer. Վաճառատան —, cité de commerce. — ապաստանի, ville de refuge. — փարթամ, une ville opulente. *Le commerce rend les villes opulentes.* Ծաղկեալ —, une ville florissante. — արձակաքաղաք, ville ouverte. Փոքրիկ —, V. ՔաղաքիկՀ։ —էն դուրս, hors de la ville. Բոլոր —ին մէջ, par toute la ville. —ի պտըտիլ, se promener par la ville.; visiter la ville.

ՔԱՂԱՔԱԲԱՇԽ (Ի՛ՆՔԵՐ ՏՐ. ԳԼՒԽԻՒՐ Ի՛ՐԵՆ—), édile, *sm.* կ'բսուի եւս ՔաղաքապետՀ, ՕրինաքաղաքՀ։

ՔԱՂԱՔԱՔԱՇՆԱԿԱՆ, municipal, ale *(pl. municipaux), adj. Droit —. Les officiers municipaux.* édilitaire, *adj.* V. եւ ՀինաւուանապետականՀ։

ՔԱՂԱՔԱՔԱՇՆՈՒԹԻՒՆ, municipalité, *sf. Aller à la — pour faire viser son passeport.*

ՔԱՂԱՔԱՀԱՑԵՒՈՒԹԻՒՆ (ք՝ա-ղ՝է՝ թ՝ե՛ւ ց՝ե՛ւ ե՛ւ), municipalité, *sf.* || — (Ֆրանսիոյ Նաւթուղէս), édilité, *sf. L'édilité parisienne.* V. եւ Շինուածապետութիւն.

ՔԱՂԱՔԱՀԱՑԻԱՐ (պատուոյ իմաստով քաղաքապետութեան. ժողովի ձայնը), municipalité, *sf. On fit assembler la —.* կ'բսուի եւս Քաղաքարէթ.

ՔԱՂԱՔԱՀԱՑՐՈՑ, civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, poli, ie, *adj.*

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ, politique, *sm. C'est un grand —, un habile —.*

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ, politique, *adj. La conduite — de ce ministre a été fort sage.*

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, politique, *sf. — sage et prévoyante.*

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՕՐԷՆ, politiquement, *adv. Ce ministre conduit — cette grande affaire.*

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, politique, *adj. Journal — et littéraire.* civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, *adj. La vie civile.* — մահ (խաղաքակից իրաւունքները կորսնցնելը), mort civil.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱՊԷՍ, civilement, *adv. Juger —.*

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱՑՈՒՆԵԼ, civiliser, *va.*

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, politique, *sf. — sage et prévoyante.* || civilisation, *sf. Les progrès, les résultats de la —.* politesse, *sf. Carthage fut célèbre par sa —.*

ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹ, civilisé, ée, *adj.* [ne, *s.*

ՔԱՂԱՔԱԿԻՑ, coneitoyen, en-

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԵԼ, civiliser, policer, humaniser (խ՝ո՛նէլ), *va.*

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԵԼԻ, civilisable, *adj.*

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՂ, civilisateur, trice, *adj. Peuple —.* || —, civilisateur, *sm.*

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆ, civilisation, *sf.*

ՔԱՂԱՔԱՄԱՍԻ, ville capitale, կամ սոսկ capitale, métropole, *sf.* կ'բսուի եւս Նախագահ քաղաք (ՔԱՂԱՔ), Մայրաքաղաք.

ՔԱՂԱՔԱՑԻ, civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, civique, politique, urbain, aine, *adj.* — կրթութիւն, V. Քաղաքավարութիւն, Քաղաքականութիւն. — օրինակաւ, V. Քաղաքակացապէս.

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ, maire, *sm.* կ'բսուի եւս Շահապ.

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ, mairie, *sf.* կ'բսուի նաեւ Շահապատուն.

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, mairie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շահապութիւն. [me, *sm.*

ՔԱՂԱՔԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, civis-

ՔԱՂԱՔԱՒԱՐ, civil, ile *(mpl. civils, fpl. civiles)*, poli, ie, courtois, oise, honnête, *adj.* — գործել, բնել, civiliser, *va.*

ՔԱՂԱՔԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ, civilité, politesse, courtoisie, urbanité, honnêteté, *sf.* Յատիկ —, façons, *sfp.* Քաղաքավարութեամբ, civilement, *adv.*

ՔԱՂԱՔԱՑՈՒՆ, hôtel կամ maison de ville, maison commune.

ՔԱՂԱՔԱՑԻ, bourgeois, oise, *adj.* || citoyen, enne, bourgeois, oise, *s.*; urbain, *sm.* իբրեւ —, bourgeoisement, *adv.*

ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԻՒՆ, V. Քաղաքացուրիւն.

ՔԱՂԱՔԱՑԻՔ (բնակիչք քաղաքի), les habitants d'une ville, ville. *Toute la ville parle de cette nouvelle.*

ՔԱՂԱՔԱՑՈՒԹԻՒՆ, bourgeoisie, *sf.* Իրաւունք քաղաքացութեան, droit de —, droit de cité.

ՔԱՂԱՔԱՑԻՔ, bourgéois, oise, civique, *adj.*

ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹՈՒԹԻՒՆ, civilisa-

tion, *sf. Les progrès, les résultats de la —.* [te, *sf.*

ԳԱՂԱՓԻԿ, petite ville, villet-

ԳԱՂԱՓԱՐՄ, enclos, *sm.*

ԳԱՂԱՓՕՐԻՆ, V. **Գաղափարիչ**.

ԳԱՂԱՓՕՐԻՉ, V. **Գաղափարիչ**.

ԳԱՂԱՔԱՆ (տեսակ մը խէժ սաստկաթոյն. ֆ—ան), galbanum (. .նո՛), *sm.* V. եւ **Ջարխն**.

ԳԱՂԴԷԱՐԷՆ, chaldaïque, *adj.* — լեզու, la langue —, chaldaïque, chaldéen, *sm.*

ԳԱՂԴԷԱՑԻ, chaldaïque, *adj.* || — (ժողովուրդ), chaldéen, *sm.* V. **Գալդեայ**.

ԳԱՂԵԼ, cueillir, récolter, recueillir, ramasser, *va.* || tirer, *va.* **Ծաղիկները** —, effleurer, *va.* **Ցօղուդ** —, cueillir des fruits. — (բերքը), dépouiller, *va.* — (գրէ հատուած մը), extraire, *va.*

ԳԱՂԵԼԱԿ (տրք [hotte] կրնայ), benne, *sf.*, cueilloir, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս կրոց.

ԳԱՂԻՊ (խլէ՛դ), tripe, *sf. Accommoder des —s à la mode de Caen.*

ԳԱՂՈՑ, vendange, cueillette, *sf.* — քնել, vendanger, *va.* — քնող, vendangeur, euse, *s.* —ի ժամանակ, vendanges, *sfp.*

ԳԱՂՈՑ ԱՄԻՍ (գաղղիացւոց առաջին քնկերհատութեան տմարին առաջին ամիսը), vendémiaire, *sm.*

ԳԱՂՈՒԱԾ, extrait, *sm.* || récapitulation, *sf.*

ԳԱՂՈՒԱԾՈՑԻ, recueil, extrait, *sm.*, analyse, *sf.*, épitomé, *sm.* V. եւ **Գաղուածոյ**.

ԳԱՂՈՒԱԾՈՒ, analyse, *sf.*, épitomé, *sm.* V. եւ **Գաղուածոյ**.

ԳԱՂՐԱԱ, tripe de velours.

ԳԱՂՐԱՆԻ, pansu, ue, ventru, ue, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս **Քաճառապարտ**, **Փեծափոր**, **Փեծորովայն**, **Փորեղ**.

ԳԱՂՑ (անօրուքիւն), faim (ֆի), *sf.* [grène, *sf.*

1. **ԳԱՂՑԱԿԱՆ** (չբէ՛ֆ-ի՛ֆ), gan-

2. **ԳԱՂՑԱԿԱՆ** (վնասակար կարդապետութիւն. բառուց ապակնութիւն), gangrène, *sf. La — de l'hérésie, du fanatisme.*

ԳԱՂՑԱՆԱԼ, avoir faim (ֆի). *J'ai faim. Il a grand'faim.*

ԳԱՂՑԱՈՒ (չբ—), vin doux կամ vin nouveau, moût, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս **Խաղմուզ**.

ԳԱՂՑԻ, doux, *m.* douce, *f.*, suave, *adj.* || affable, *adj.* —ն, doux, *sm.* V. **Գաղցրութեամբ**.

ԳԱՂՑՐԱԲԱՐՔԱՑ, affable, *adj.* **Գաղնութեալ** —, V. **Կեղծաճոյս**.

ԳԱՂՑՐԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, affabilité, douceur, *sf.*

ԳԱՂՑՐԱԲՈՒՐ, odoriférant, ante, *adj.* [*adv.*

ԳԱՂՑՐԱԳՈՅՆ, suavement,

ԳԱՂՑՐԱԽԱՌՆ, tempéré, ée, *adj. Air —. Climats —s.*

ԳԱՂՑՐԱՀԱՄ, savoureux, euse, délicieux, euse, *adj.* — խորիսկ, un mets d'un goût suave.

ԳԱՂՑՐԱՀՆՉԱՒ, sonore, *adj. Une voix —.*

ԳԱՂՑՐԱՀՆՉԱՒՈՒՆ, mélodieux, euse, *adj.* [die, *sf.*

ԳԱՂՑՐԱՀՆՉԱՒՈՒԹԻՒՆ, mélo-

ԳԱՂՑՐԱՀՈՍՈՒ, qui coule doucement, *adj.* — անձրեւ, pluie douce.

ԳԱՂՑՐԱՁԱՅՆ, mélodieux, euse, *adj. Chant, air —.* — բարբառով, — կերպով, mélodieusement, *adv. Le rossignole chante —.* [die, *sf.*

ԳԱՂՑՐԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, mélo-

ԳԱՂՑՐԱՀԱՏԱՒ, savoureux, euse, *adj.*

ԳԱՂՑՐԱՄՏԱՁԱՒԱՆ, diabétique, *adj. Une affection —.*

ՔԱՂՑՐԱՄՏՂՈՑ, diabétique, *sm. Un —.*

ՔԱՂՑՐԱՄՏՂՈՒԹԻՒՆ (չ֊ի֊ր ֆևիի֊է), diabète, *sm.*

ՔԱՂՑՐԱՆԱԼ, devenir doux, s'adoucir, *vpr.* || s'adoucir, se radoucir, se calmer, *vpr.*

ՔԱՂՑՐԱՆՈՒԱԾ, mélodieux, euse, *adj. Voix mélodieuse.*

ՔԱՂՑՐԱՆՈՒԹԱՍԱՆ, mélodique, *adj.*

ՔԱՂՑՐԱՊԷՍ, V. **Քաղցրութեամբ** (**ՔԱՂՑՐՈՒԹԻՒՆ**).

ՔԱՂՑՐԱՑՈՒՆԵԼ, rendre doux, adoucir, *va.* || adoucir, radoucir, calmer, tempérer, *va.* — (դեղը), édulcorer, *va.*

ՔԱՂՑՐԱՒԵՆԻ (ք֊ր֊ւբ), conserve, *sf.*, gâteau, *sm.*

ՔԱՂՑՐԵՆԻ, glycérine, *sf.*

ՔԱՂՑՐԵՐԳԱՍԱՆ, mélodique, *adj.*

ՔԱՂՑՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, mélodie, *sf.*

ՔԱՂՑՐԻԿ, doucet, ette, *adj.* et *s.* — (օդ, աճառել), doux, *m.* douce, *f. adj.* — ձեւացնել, faire le doucet, la doucette.

ՔԱՂՑՐՈՒԹԻՒՆ, douceur, suavité, *sf.* || adoucissement, *sm.* || douceur, *sf.*, attrait, *sm.*, aménité, *sf.* || mélodie, *sf.* Կնուազումի —, délicatesse, *sf. La — des mets, du vin.* Մասին —, miel, *sm.* Քաղցրութեամբ, avec douceur, doucement, délicatement, doux; savoureusement, suavement, *adv.* Կերպարանքեալ քաղցրութեամբ, doucereusement, *adv.*

ՔԱՂՑՕՂԻ (ք֊ր֊ւբ ֆ֊է֊է), rossolis (ֆ֊ո֊ւլ֊է), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս ցօղի. — յամպարտախաղ (֊ի֊կ֊բ֊է֊ի֊ե), du — ambré. Բիւրածաղիկ —, — de mille-fleurs.

ՔԱՄԱԿ (կռնակ), dos (֊ֆ), *sm.* || — (եզի կռնկէն կտրուած մսի կտոր), aloyau (֊լ֊֊֊յ֊), *sm.* Կ'բսուի եւս թիկնամիս.

ՔԱՄԱՀԱՐԱՐ, dédaigneusement, *adv.* V. **Քամահանօք** առնելով (**ՔԱՄԱՀԱՆՔ**).

ՔԱՄԱՀԱԿԱՆ, dédaigneux, euse, *adj.*

ՔԱՄԱՀԱՆԱՑ, méprisant, ante, *adj.*

ՔԱՄԱՀԱՆՔ, mépris, dédain, *sm.* — (բանիւ, զործ ֆամանիաճաց), mépris, *smp.* **Քամահանօք** առնելով, au mépris de, *prép.* V. **Քամահաբար**.

ՔԱՄԱՀԵԼ, mépriser, dédaigner, *va.* —ով, en mépris de, *prép.* V. եւ **Քամահաբար**, **Քամահանօք** առնելով (**ՔԱՄԱՀԱՆՔ**).

ՔԱՄԱՀԵԼԻ, méprisable, *adj.*

ՔԱՄԱՀԻՉ, méprisant, ante, *adj.*

ՔԱՄԵԼ, presser, exprimer, pressurer, extraire, *va.* || passer à la chausse, passer, filtrer, couler, *va.* — բաժակը, vider la coupe; épuiser le calice jusqu'à la lie.

ՔԱՄԵՑՍԱՆ, ventosité, *sf.*

ՔԱՄԻ, vent, *sm.* Հարաւային —, autan, *sm.* Հիւսիսային — (որ եւ կ'բսուի Խոռէաս, Վռռէաս), borée, *sm.*, bise, *sf.* — փչել, faire du vent, venter, *vn.* —ի բերան, en plein —.

ՔԱՄԻԿ, petit vent, *sm.*

ՔԱՄԻՈՑ, venteux, euse, *adj.*

ՔԱՄՈՑ (֊է֊ւէ֊), filtre, *sm.*, chausse, *sf.* — (կաթի), couloir, *sm.* || — (֊է֊լ ֆեւէ, ֆ֊ւ֊֊֊ ֆեւէ), charrier, *sm.*

ՔԱՄՈՒՆՔ, jus (֊է֊), *sm.*

ՔԱՄՈՒՐ, pressis (ք֊ւ֊է), jus, *sm.*

ՔԱՅԼ, pas, *sm.* Մեծ —, enjambée, *sf.* Մեծ —ր առնել, faire un grand —, enjamber, *vn.* Սխալ — առնել, faire un faux

—, trébucher, broncher, *vn.* — փոխել, faire un —. —երը ընացուցնել, hâter (ընթացք), doubler, allonger, presser le —. — առ —, — — —, — à —. Հանդարտ —ով, à pas lents, — à —.

ՔԱՑԱԶԱՓ, pas, *sm.*

ՔԱՑԱՐԱՆ, pied, *sm.*

ՔԱՑԱՒՈՐ. — (գնացող) երիվար, cheval de pas.

ՔԱՑԱՓՈՒՆ, pas, *sm.*

ՔԱՑԱՓՈԽԵԼ, mettre un pied devant l'autre. V. եւ ՓԱԼԵԼ.

ՔԱՑԱԼԵԼ, V. ՓԱԼԵԼ.

ՔԱՑԱԼԵՐՔ, V. ՁՈՒԵՐՔ.

1. ՔԱՑՈՒ (ԻԲՐԵՒ ԼԷ), collier, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՓԱՅԱՄԱՆԱԿ.

2. ՔԱՑՈՒ (ճարտարապետական օդակաձեւ պզտի զարդ մը), fusarolle, *sf.*

ՔԱՑՔԱՑԵԼ, dissoudre, démantibuler, *va.*

ՔԱՑՔԱՑԻԼ, se dissoudre, *vpr.*

ՔԱՑՔԱՑՈՒՄ, ՔԱՑՔԱՑՈՒՄՆ, } dissolution, désunion, *sf.*

ՔԱՆ, } que, *conj.* Յառաջ ՔԱՆ ԹԷ, } ſաւ, avant, *prép.*

ՔԱՆԱԿ, quantité, *sf.* Շարունակ — (ի չափազիտութեան), — continue. — բաղադրեալ, — composée. — յօդուածոյ, — complexe. Նմանք —f, —s semblables. Անհնմանք —f, —s dissemblables. [*adj.*

ՔԱՆԱԿԱԿԱՆ, quantitatif, ive,

ՔԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, quantité, *sf.* Ընդհանուր — մը. quantum (ընդհանուր քան լսելիներէն), *sm.* Մեծ ſանակութեամբ, en grande —.

ՔԱՆԴԱԿ, sculpture (ՔԷՐԵԼ), *sf.* || ciselure, *sf.* Դարձ ցցուած —, relief (ԲԱՐԷՁԻ), *sm.* Կէս — demi-relief. Հարթ —, bas-relief *(pl.* des *bas-reliefs)*, *sm.* Նուիրական —, V. ՄԵՆԱՆԱՐԱՆ (1).

ՔԱՆԴԱԿԱԴՈՐԾ, sculpteur (ՔԷՐԵՐ), ciseleur, *sm.*

ՔԱՆԴԱԿԱԴՈՐԾՈՒԹԻՒՆ sculpture (ՔԷՐԵՐ), ciselure, *sf.*

ՔԱՆԴԱԿԱՆ, } sculptural,

ՔԱՆԴԱԿԱՆՈՑ, } ale (ՔԷՐԵՐԼ, ԼՒ. *pl. sculpturaux*), *adj. Ornements sculpturaux.*

ՔԱՆԴԱԿԵԼ, sculpter (ՔԷՐԵԼ), ciseler, *va.*

ՔԱՆԴԱԿԻՉ, } V. ՔԱՆԻՊԱԿ-

ՔԱՆԴԱԿՈՂ, } ՈՂ.

ՔԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, sculpture (ՔԷՐԵՐԼ), *sf.*

ՔԱՆԴԵԼ, démolir, ruiner, raser, dévaster, *va.* — (ամրոցը, պատը, պարիսպը), démanteler, *va.*

ՔԱՆԴԻՉ, dévastateur, trice, *adj.* || démolisseur, dévastateur, *sm.*

ՔԱՆԴՈՒՄ, } démolition, dé-

ՔԱՆԴՈՒՄՆ, } vastation, *sf.* — (ամրոցի, պատի, պարսպի), démantèlement, *sm.*

ՔԱՆԵՐՈՐԴ, quantième, *adj. Le — êtes-vous dans votre compagnie?* — or, quantième, *sm. Quel — du mois avons-nous? Quel est le —?* V. ՔԱՆԻՐԴ.

ՔԱՆԶԻ, car, parce que, puisque, comme, attendu que, *conj.* 1. ՔԱՆԻ՛, comme! — *il est changé!* — *vous êtes aimable!* combien! — *il m'est pénible de vous parler ainsi! Vous voyez — il vous aime!* que! — *Dieu est bon!* quel, *m.* quelle, *f. Quelle impudence! Quelle bonté!* ՔԱՆԻ ՈՐ, tant que.

2. ՔԱՆԻ՞, combien. — *de livres y a-t-il dans cette bibliothèque?* quel, *m.* quelle, *f.* — *âge avez-vous?*

ՔԱՆԻ՞ ԻՆՁ, V. ՔԱՆԻ (2).

ՔԱՆԻՑՍ, combien de fois, que de fois. *Combien de fois ne*

le lui ai-je pas dit! Que de fois je suis venu ici.

ՔԱՆԻՕ՞Ն, V. Քանի՞(2)։

ՔԱՆԻՕՆՈՒԹԻՒՆ, quantité, *sf.*

ՔԱՆՈ՞Ց, combien! — *vendez-vous cela?*

ՔԱՆՈՆ (Եկեղ.), règle, *sf.*

ՔԱՆՈՐԴ (բաժանումէ յառաջ եկած թիւ), quotient (Թուաբ.), *sm. Le dividente, le diviseur et le —.* Կ՚ըսուի եւ Քանորդ։

ՔԱՆՈՐԴԱԿԱՆ, par quotient, *adj.*

ՔԱՆՔԱՑԵԼ, V. Գանգատիլ։

1. **ՔԱՆՔԱՐ** (բնութեան տուրք. ձիրք), talent, *sm.* Կ՚ըսուի եւ Տաղանդ։

2. **ՔԱՆՔԱՐ** (նախնեաց տեսակ մը կշիռք եւ դրամ), talent, *sm.* Կ՚ըսուի եւ Տաղանդ։

1. **ՔԱՇ** (Բոյս), V. Հոխայ։

2. **ՔԱՇ** (համառօտած բառերու վրայ դրուող գիծ. պատիւ), titre, *sm.*

ՔԱՇԵԼ, tirer, *va.* ‖ attraire, *va.* Գիծ —, tirer une ligne. Դուրս —, tirer, *va.* Ետ —, retirer, *va.* Թի — (որ եւ կ՚ըսուի Թիավարել), ramer, *vn.* Իրեն —, attirer, *va.* Իրեն — (ձեռքը), retirer, *va.* Ձիգ — (Աղեղ), tendre, *va.* Սուր —, tirer l'épée. Ոտքը —, V. Ոտք։

ՔԱՇԸՆԿՈՅԶ, noix d'acajou.

ՔԱՇԸՆԿՈՒԶԻ, acajou, *sm.*

ՔԱՇԻԿ (գօտի թամբի, համետի. Ձիոյ), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ՚ըսուի նաեւ Թանգ, Թափօտւ, Թամբակալ, Համետակալ։

ՔԱՇԿՌՏԵԼ, tirailler, *va.* ‖ torturer, *va.* — *un texte, le sens d'un mot.*

ՔԱՇԿՌՏԱԾ, forcé, ée, *adj. Donner à un passage un sens —.*

ՔԱՇԿՌՏՈՒՔ (ըռնազբօսութիւն [բանից]), torture, *sf.*

ՔԱՇՈՂ, attirant, ante, *adj.* ‖ tireur, *sm.* Ոսկին թել թել —, tireur d'or.

ՔԱՇՈՒԻԼ, se tirer, se retirer, se rétrécir, *vpr.* Ետ —, se retirer, *vpr.*, reculer, céder, plier, *vn.* Պատին տակ —, se serrer contre le mur.

ՔԱՇՏԻ (Նաւ), bâtiment, *sm. Un — de guerre. — de transport.*

ՔԱՇՏԻԿ, V. Նաւակառոյց։

ՔԱՇՔՇԵԼ, tirailler, *va.*

ՔԱՇՔՇՈՒՄ } (Քաշելը, Քաշքշելը), tiraillement, *sm.*
ՔԱՇՔՇՈՒՄՆ }

ՔԱՊՐԵՆԻ, V. Կապարենի։

ՔԱՋ, brave, vaillant, ante, valeureux, euse, courageux, euse, fort, *m.* forte, *f. adj.* ‖ bon, *m.* bonne, *f.*, vertueux, euse, honnête, *adj.* ‖ habile, capable de, propre à, *adj.* ‖ noble, distingué, ée, *adj.* — Եփել, V. Քաջեփ։ — Եփել (միսը), faire consommer la viande. — ըլլալ, prendre courage. ‖ —, héros (Հերոս), *sm.* ‖ —, bien, juste, à propos, très, fort, beaucoup, *adv.*

ՔԱՋԱԲԱՆ, éloquent, ente, disert, erte, *adj.* — է, il a la langue dorée, c'est une langue dorée. Հայերէն կ՚ըսուի եւ Ճոխաբան, Ցորդաբան։

ՔԱՋԱԲԱՆԱԲԱՐ, } V. Քաջաբանութեամբ։
ՔԱՋԱԲԱՆԱԿԱՊԷՍ, }

ՔԱՋԱԲԱՆԻԿ, disert, erte, *adj. Il est plutôt — qu'il n'est élégant.*

ՔԱՋԱԲԱՆՕՐԷՆ, V. Քաջաբանութեամբ։

ՔԱՋԱԲԱՆՈՒԹԵԱՄԲ, éloquemment, disertement, *adv.*

ՔԱՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, éloquence, *sf.*

ՔԱՋԱԲԱՐ, bravement, vaillamment, valeureusement, avec

courage, courageusement, *adv.*

ԳԱՋԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, les hauts faits, exploits, *smp.*, vaillantise, *sf.*

ԳԱՋԱԶԱՐՄ, noble, *adj.*

ԳԱՋԱԶՆ, nobilissime, *sm.*

ԳԱՋԱԶՆԱԳՈՅՆ, nobilissime, *adj.*

ԳԱՋԱԶՈՒԱՐԱՆ. — երիտասարդութիւն, առողջութիւն, une jeunesse, une santé florissante.

ԳԱՋԱԳԱԻՆ, très noir, *adj.*

ԳԱՋԱԼ (ի-Լ), V. Խոյզ.

ԳԱՋԱԼԵՐ, V. Քաջալերիչ.

ԳԱՋԱԼԵՐԱԿԱՆ encourageant, ante, *adj.*

ԳԱՋԱԼԵՐԵԼ, donner du courage, hausser le cœur à quelqu'un, encourager, *va.*

ԳԱՋԱԼԵՐԻԼ, V. Քաջալերուիլ.

ԳԱՋԱԼԵՐՈՒԹԻՒՆ, encouragement, *sm.*

ԳԱՋԱԼԵՐՈՒԻԼ, prendre courage, être encouragé.

ԳԱՋԱՆԱՒՈՏ, tempéré, ée, *adj.* *Air* —.

1. **ԳԱՋԱՆԱՒՈՏՈՒԹԻՒՆ**, bonne température, *sf.*

2. **ԳԱՋԱՆԱՒՈՏՈՒԹԻՒՆ** (առողջ խառնուած մարմնոյ), eucrasie, *sf.*

ԳԱՋԱՆԻՐ, très profond, *adj.*

ԳԱՋԱՆԹԱԳԻԿ. — երիտասարդութիւն, une jeunesse florissante. — առողջութիւն, une santé florissante, brillante.

ԳԱՋԱՃԱՒ (է-ր- ի-ւ-), ibis (է-ի-), *sm.*

ԳԱՋԱՃՄՈՒՏ, très érudit, très versé dans, fort instruit, profond, onde, *adj.* [*sf.*

ԳԱՋԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, qualité,

ԳԱՋԱՆԱԼ, être courageux, devenir courageux, prendre courage.

ԳԱՋԱՆԴԱՄ, bien membré, bien fait, *adj.*

ԳԱՋԱՕԺՍ, V. Քաջարար.

ԳԱՋԱՌՆԱԲԱՐ, avec courage, *adv.* V. եւ Քաջարար.

ԳԱՋԱՈՂՋ, plein de santé, bien portant, *adj.* — ի-ն-լ, ի-լ-լ, être bien portant, jouir d'une bonne santé.

ԳԱՋԱՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, bonne santé, parfaite santé, *sf.*

ԳԱՋԱՈՍՊ, vigoureux, euse, *adj.* — երիտասարդութիւն, առողջութիւն, une jeunesse, une santé florissante.

ԳԱՋԱՍԵԱՒ, très noir, *adj.* կ'բուի եւս Քաջաթուխ.

ԳԱՋԱՍԻՐՏ, plein de courage, courageux, euse, vaillant, ante, valeureux, euse, fort, *m.* forte, *f. adj.* — մարդ, homme de cœur.

ԳԱՋԱՍԱՒՐ, acéré, ée, *adj.*

ԳԱՋԱՍՐԱՒՆ, bien jambé, *adj.*

ԳԱՋԱՍՐՏԻԼ, } prendre cou-
ԳԱՋԱՍՐՏԻԼ. } rage, être courageux.

ԳԱՋԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, courage, cœur, *sm.*, vaillance, force, *sf.* Շատ — ունիս, vous avez bien du courage, vous avez beaucoup de courage.

ԳԱՋԱՎԱԶԻՆ ԵՐԻՎԱՐ, coureur, *sm.* *Il était monté sur un* —.

ԳԱՋԱՑԵԱԼԱՒ, profond, onde, *adj.* *Un savant* —. *Il est — dans les mathématiques.* կ'բուի շատ Քաջամիտ.

ԳԱՋԱՑԻՍ, clairvoyant, ante, *adj.* [*sf.*

ԳԱՋԱՑՈՒՄՈՒԹԻՒՆ, qualité,

ԳԱՋԱՑՈՒՆԵԼ, rendre courageux, brave, donner կամ inspirer du courage.

ԳԱՋԵՓ, recuit, uite, *adj.* *Croûtes recuites.* consommé, ée, *adj.* *Une soupe bien consommée.*

ԳԱՋԸՆԹԱՑԻՒ, coureur, *sm.*

ԳԱՋԱՂԱ, V. Քաջառողջ.

ԳԱՋՈՒԹԻՒՆ, bravoure, vaillance, valeur, *sf.* ‖ vertu, *sf.* Ա-

դրդուելի, անխախտելի —, courage à toute épreuve. Քաջութեամբ, V. Քաջաբար ։

ՔԱՋՎԱՐԴ, V. Ճզմուռս ։

ՔԱՌԱԱՆԴԱՄ, quadrinôme (քուատրինօմ), *sm.*

ՔԱՌԱԹԱԹ, à quatre pattes, *adj. Le lézard est un reptile à quatre pattes et à longue queue.*

ՔԱՌԱԹԵՒ, V. Խաչափայտ ։

ՔԱՌԱԽԱՂ, quadrille (քատրիյլ), *sm. Faire un —.*

ՔԱՌԱԾԱԼ, in-quarto (ին-քուարթօ. *pl.* des *in-quarto* կամ des *in-4O*), *adj. m.* կը գործածուի նաեւ իբր *sm. Un in-quarto. Des in quarto.* — թերթ թղթոյ, une feuille de papier pliée en quatre.

ՔԱՌԱԿՈՂՄ, quadrilatéral, ale (քուատրիլաթերալ, ալ), *adj.* || quadrilatère (քուատրիլաթեր), *sm.*

ՔԱՌԱԿՈՒՍԵԼ, rendre carré, carrer, *va.*

ՔԱՌԱԿՈՒՍԻ, carré, ée, tétragone, *adj.* — ձեւով, carrément, *adv.*

ՔԱՌԱԿՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, quadrature (քուատրաթիւր), *sf.*

ՔԱՌԱՀԵՐՁ (բուս ծնկազիտոց), quadrifide (քուատրիֆիտ), *adj. Calice —.*

ՔԱՌԱՁԻԳ, quadrige (քուատրիժ), *sm. La course du —. Un arc de triomphe surmonté d'un —.*

ՔԱՌԱՁԵՌՆԻ, quadrumane (քուատրիւման), *adj.* կը գործածուի եւ իբր *sm. Un —.*

ՔԱՌԱՄԵԱՅ, de quatre ans, quatriennal, ale (քաթրիէննալ, ալ. *pl. quatriennaux*), *adj.*

ՔԱՌԱՆԿԻՒՆ, quadrangulaire (քուատրանկիւլէր), *adj. Figure, pyramide —.*

ՔԱՌԱՊԱՏԻԿ, quadruple (քուատրիւփլ), *adj. Vingt est — de cinq.*

ՔԱՌԱՊԱՏԿԵԼ, quadrupler (քուատրիւփլէ), *va. — une somme.*

ՔԱՌԱՊԱՏԿԻԼ, quadrupler, *vn.*

ՔԱՌԱՍՆԱԺԱՄՔ (քառասնաժամք), les prières de կամ des quarante heures, կամ les quarante heures.

ՔԱՌԱՍՆԱԿԱՆ, quadragénaire (քուատրաժենէր), *adj. Le nombre —.*

ՔԱՌԱՍՆԱԿԱՏԱՐ, quadragésimal, ale (քուատրաժեզիմալ, ալ. *pl. quadragésimaux*), *adj. Jeûne —.*

ՔԱՌԱՍՆԱՄԵԱՅ, de quarante ans, quadragénaire (քուատրաժենէր), *adj. Un homme, une femme —.* quarantenaire, *adj. Prescription —.* || quadragénaire, *sm. Un —.*

ՔԱՌԱՍՆԵԱԿ, quarantaine, *sf. Une — de francs, de jours.*

ՔԱՌԱՍՆԵՐՈՐԴ, quarantième, *adj.* — մասն, quarantième, *sm.*

ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆ, quadragésimal, ale (քուատրաժեզիմալ, ալ. *pl. quadragésimaux*), *adj. Jeûne —.* Կ'ըսուի նաեւ քառասնակատար, քառասնօրեայ ։

ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆՔ
ՔԱՌԱՍՆՈՐԴՔ } (քառասնօրեայ պահք. մեծ պահք), carême, *sm. Le saint temps de —. Jeûner le —.* Հասարակ քառասնորդաց (միջինք), la mi-carême. || — (քարոզութիւնք, հոգեւոր ճառք քառասնորդաց), carême, *sm. Ce prédicateur a deux —s.* Փոքրիկ քառասնորդք Մասիյյոնի, le Petit Carême de Massillon.

ՔԱՌԱՍՆՕՐ (զգուշարանի [lazaret] մէջ քառասնօրեայ արգելման. քարանթէն), quarantaine, *sf. La — rigoureuse est de quarante jours. Il n'a fait que dix jours de —.* Հայերէն կ'ըսուի եւ քառասունք ։

ՔԱՌԱՍՆՕՐԵԱՑ, de quarante jours, quadragésimal,ale (ժամ-ադրագեսիմալ-ե, -ի. *pl. quadragésimaux*), *adj. Jeûne* —. կ՚բռնի եւս Քառասնակատար, Քառասնորդական։ — պահք, V. Քառասնորդք։

ՔԱՌԱՍՈՒՆ, quarante, *adj. num.* — *hommes.* — *et un.* || —, quarante, *sm. Le nombre* —. Երեսուն եւ — (թախեի ֆարտախաղ մը), le trente et —. *Jouer au trente et* —.

ՔԱՌԱՍՈՒՆՔ (զգուշարանի [lazaret] մէջ Քառասնօրեայ արգելեալ. ժամանիթ-), V. Քառասնօր։

ՔԱՌԱՎԱՆԿ, quadrisyllabique (ժամ-ադրի-լապ-իք), tétrasyllabe կամ tétrasyllabique, *adj.* — բառ, quadrisyllabe, *sm.*

ՔԱՌՈՐԴ, quartier, *sm.* || quart, *sm.* — մի ժամու, un quart d'heure, կամ լոկ quart. *Une pendule qui sonne les quarts.*

ՔԱՌՈՒՂԻ (նամբու բերան. ֆօրթ եօլ ուշէ), V. Գրեի (2), Ճանապարհակիցք։

ՔԱՌՍՈՒՆ, V. Քառասուն։

ՔԱՍՏՆԵԼԻ, terrible, *adj.*

ՔԱՐ, pierre, roche, *sf.* — (աղիւսախաղու, տախալոյ), dame, *sf.* Քասաճացի —, V. Քասաճարար, Երկաթարար։ Լոսելու —, V. Ծեծարար։ Ծովածածուկ քար, V. Խութ։ — գանոյ, V. Բուռ, Գանճարար։ Պորտոյ — (ֆօգի-ի ֆաշէ), clef de voûte. — կոփածոյ, տաշածոյ, տաշած —, pierre de taille. — գայթակղութեան (վէմ գլորմանի. խոչ եւ խութ), pierre d'achoppement. *Des gens pervers sont une pierre d'achoppement pour les bons.* Փոխրիկ —, petite pierre, pierrette, *sf.* — ձեռել, jeter, lancer une pierre. —ի բռնել, attaquer à coups de pierres, lapider, *va.*

ՔԱՐԱԲԱՆ, lithologue, *sm.* կիսուի եւս Քարագէտ։

ՔԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, lithologie, *sf.* Հայերէն կ՚բռնի նաեւ Քարագիտութիւն։

ՔԱՐԱԲԵԿ ԳՈՐԾ (վիրաբուժից), lithotriteur, *sm.*

ՔԱՐԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ, lithotritie (լիթօ-ի-ի), *sf. La — est d'invention récente.*

ՔԱՐԱԳԷՏ, V. Քարաբան։

ՔԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, V. Քարաբանութիւն։

ՔԱՐԱԳԱՐԴ, V. Քարակոփ։

ՔԱՐԱԳԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, lapidification, *sf.*

ՔԱՐԱԳԷՋ, V. Քարակոյս։

ՔԱՐԱԳՈՂՈՇ } (տեսակ մը մա-
ՔԱՐԱԳՕՁ } դիքական սողուն), gecko (ֆէ-ո), *sm.* Քարաքոս տրմց. V. Քարթաչիկ։

ՔԱՐԱՁԱՆ, roche, *sf.*, rocher, *sm.*

ՔԱՐԱՁԻՒԱՌՆ, martinet, *sm.*

ՔԱՐԱԿԵՐ (խեցեմարթ), lithophage, *adj.* et *sm.*

ՔԱՐԱԿԵՐՏ, V. Քարաւէլ։

ՔԱՐԱԿՈՏԱՏ, amas de pierres, rocaille, *sf.*

ՔԱՐԱԿՈՓ, tailleur de pierres, *sm.* Հայերէն կ՚բռնի եւս Քարկոփիչ, Քարահատ(1), Քարագործ։

ՔԱՐԱՀԱՏ, lithontriptique, *adj.* Դեղ —, lithontriptique, *sm. Un* —.

ՔԱՐԱՀԱՆ (քարաճանճէ ֆար ճանճոյ), carrier, *sm.* Հայերէն կ՚բռնի նաեւ Քարահատ(2)։

ՔԱՐԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ (հրիկամանց ֆարն ճանճելը), taille, *sf. On lui a fait l'opération de la* —.

1. **ՔԱՐԱՀԱՏ**, tailleur de pierres. *sm.* Հայերէն կ՚բռնի նաեւ Քարակոփ, Քարկոփիչ, Քարագործ։ — գործ (վիրաբուժից), lithotome, *sm.* V. եւ Քարաբեկ գործ (վիրաբուժից)։

2. ՔԱՐԱՀԱՆ (քարահանող), carrier, *sm.* կ'բռնի եւս ՔԱՐԱՀԱՆ։

ՔԱՐԱՀԱՆՏ (քարի հանք, քար-ահ-ան), carrière, *sf.* — *de marbre, d'ardoise.* Տէր քարահատաց, carrier, *sm.*

ՔԱՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ (միջի ածգ. ինչ մէջ քար գոյանալը. հան-ար քահարութիւն), lithiase կամ lithiasie (քահար-ի, քահար-ի), *sf.*

ՔԱՐԱՀՄԱՑՈՒԹԻՒՆ, lithomancie, *sf.*

ՔԱՐԱՀՈՂ, tuf (քահ-ի), *sm.*

ՔԱՐԱՁԻԿ ԼԻՆԵԼ, lapider, *va.*

ՔԱՐԱՁԻԿ, V. ՔԱՐԱԷՔ։

ՔԱՐԱՂ (քահ-հարէլէլ), salpêtre, nitre, *sm.*

ՔԱՐԱՑԱՏԱԿ, pavé en pierres, *adj.* ‖ pavé, pavement, *sm.* — ընել, paver, *va.*

ՔԱՐԱՑԻՆ, pierreux, euse, *adj.*

ՔԱՐԱՑՈՒ, chamois, *sm.*

ՔԱՐԱՑՐ, grotte, caverne, *sf.*, antre, *sm.*

ՔԱՐԱՆԱԼ, changer en pierre, se pétrifier, se lapidifier, *vpr.*

ՔԱՐԱՆՁԱՁ, caverne, *sf.*, antre, *sm.*

ՔԱՐԱՇԱՐ (քարերու շար), assise, *sf.*

ՔԱՐԱՇԻՆ, bâti en pierre, de pierre, *adj.* — տուն, une maison en կամ de pierre.

ՔԱՐԱՌԱՒՈՑ, lotier, *sm.*

ՔԱՐԱՍԻՆՁ, lithocolle, *sf.*

ՔԱՐԱՑՈՒՆԿ, lithophyte, *sm. Diverses espèces de polypiers sont des —s.*

ՔԱՐԱՑԱՒ (քարացեալ մարմինք, ինչք), pétrification, *sf.* V. ՔԱՐԱՑԵԱԼ։

ՔԱՐԱՑԵԱԼ, pétrifié, ée, lapidifié, ée, *adj.*

ՔԱՐԱՑՈՒՄ } (քարացայք), pétrification,
ՔԱՐԱՑՈՒՄՆ } lapidification, *sf.*

ՔԱՐԱՑՈՒՆԵԼ, changer en pierre, pétrifier, lapifier, *va.*

ՔԱՐԱՑՈՒՆՁ, pétrifiant, ante, lapidifique, *adj.*

ՔԱՐԱՓ } (գետի կամ ծովու
ՔԱՐԱՓՆ } եզերք քարախառնակ ընդարձակ. քար-ափ), quai (հան), *sm. Il y a de magnifiques —s à Paris. Se promener sur les —s.* կ'բռնի եւս ՔԱՐԱՓԻ։ ‖ — (ափի, եզր [ընտանեաց]), quai, *sm.* ՔԱՐԱՓԱՅՔ, quayage (հան-ար. արմատն է quai) կամ quaiage (հան-ար), *sm.* ‖ — (ինչքի կամ ընկերատան երկաթուղոյ), quai, *sm. Il se tenait sur le — de la gare.*

ՔԱՐԱՓԱՂ (մամուռ քարանց), lichen (քահ-ին'), *sm.*

ՔԱՐԱՓՐՁԻՔ, touche, *sf.*

ՔԱՐԵՆԱՑ } (քարէ), de կամ
ՔԱՐԵՂԵՆ } en pierre, *adj.* V. եւ ՔԱՐԱՅԻՆ, ՔԱՐԱԷՆ, ՔԱՐԱԿԵՐՏ։

ՔԱՐԸՆԿՆԱՑՆ ԼԻՆԵԼ, achopper, *vn. C'est là où tous ont achoppé.*

ՔԱՐԹՈՒՇԿ (տեսակ մը փոքրիկ մողէզ), tarentule, *sf.* կ'բռնի եւս ՔԱՐԱՊՈՏ։

ՔԱՐՃԱՆԿ (ԽՆԿԼԼ), écrevisse, *sf.*

ՔԱՐԻՒՂ, V. ՔԱՐԱԷՔ։

ՔԱՐԻՒՂԱՐԱՆ, V. ՔԱՐԱՅԱՐԱՆ։

ՔԱՐԿՈՓՈՂ, cippe, *sm.*

ՔԱՐԿՈՏ, lapidé, ée, *adj.* — առնել, V. ՔԱՐԿՈՏԵԼ։

ՔԱՐԿՈՏԱՆՔ, V. ՔԱՐԿՈՏՈՒՄ։

ՔԱՐԿՈՏԵԼ (քարկոծ առնել), lapider, *va. Les Juifs lapidaient les adultères.* ‖ — (ի խաչ հանել), lapider, *va. Vous vous ferez — si vous parlez ainsi.*

ՔԱՐԿՈՏՈՒԹԻՒՆ, } lapidation,
ՔԱՐԿՈՏՈՒՄ, } *sf. La — de saint Étienne.*
ՔԱՐԿՈՏԱՒՄՆ, }

ԳԱՐԿՈՓԻԶ, V. **Գարակափ**։

ԳԱՐԶԻՔ (Ք–Լ Ի–ԼԷ. ՔԻՔՐԼ), pétrole, *sm.* *L'huile de — après avoir été purifiée est employée pour l'éclairage.* Հայերէն կ'բսուի նաև **Գարիւղ**։

ԳԱՐԶԻՔԱՐԱՆ (գործարան **Գարձիքոյ**), pétrolerie, *sf.* կ'բսուի նաեւ **Գարիւղարան**։

ԳԱՐԱԻ (Ք–ԼԱԻ), gésier, *sm.* *Le grain passe du jabot (գրմռիչ. կանուդ. է–ր–է. գաղդ. կ'բսուի նաեւ gave, sf.) dans le —, où il est broyé et réduit en pâte avant d'arriver à l'estomac.* — (ոռամկաձ բդչնոց), mullette, *sf.*

ԳԱՐՄԱՐՅԱՆ (ճալած կապարի բբռւածնուս. Գ–ր–Ի–ՆՒ–), litharge, glette, *sf.* *Le vin dans lequel on a mis de la litharge est très nuisible.*

ԳԱՐՄԱՐՅԱՆԱՑ (**Գարմարցանկով** խառնած [գինի]), lithargé, ée կամ lithargiré, ée, *adj.* Ըստ Լիդրէի գրելու է lithargyré, ée.

ԳԱՐԵԼ, tirer, *va.* || traîner, entraîner, *va.*

ԳԱՐԵՒ, précipice, *sm.* — *profond, affreux.*

ԳԱՐԵՒԱԿԱՆ, attractif, ive, *adj.* *L'aimant a une vertu (զօրութիւն) attractive.*

ԳԱՐԵՒՄ, } action de tirer,
ԳԱՐԵՒՄՆ, } tirage, *sm.* || traillement, *sm.*

ԳԱՐՈՋ, héraut (Հ–ՈՒ), crieur, *sm.* || prédicateur, *sm.* || sermon, *sm.* — *édifiant. Beau —. Prêcher un —. Entendre un —.* prédication, *sf.* *Assister à la —.* — կիրակէից, dominicale, *sf.* — չարչարանաց Քրիստոսի (լացի **Գարոզ**), passion, *sf.* *Il a prêché la —.* — (պատմողէից բողոքականաց, prêche, *sm.* *Assister au —.* — **տալ**, donner կամ prononcer un sermon, prêcher, *va.* — **տալ** (ձանձրալի խօսքերով խրատել), sermonner, *va.*

ԳԱՐՈՋԱՏՈՐ (մատենագիր **Գարոզից**), sermonnaire, *sm.* *Il y a dans sa bibliothèque beaucoup de —s.*

ԳԱՐՈՋԱԿԱՆ, sermonnaire, *adj.* *Le genre —.*

ԳԱՐՈՋԱՐԱՆ (աղօթանոց [բողոքականաց]), prêche, *sm.* Չունէրէն կ'բսուի նաև **Ժողովարան**։

ԳԱՐՈՋԱՒՈՐ (**Գարոզուածոյ Գարոզից**), sermonnaire, *sm.* — *pour le carême.*

ԳԱՐՈՋԵԼ (ամէն տեղ հռչակել. Ը–Լ ԼՒ–Ի–), proclamer par la voix du héraut (Հ–ՈՒ–), annoncer publiquement, publier à haute voix, *va.* || — (**Գարոզ տալ**), prêcher, *va.* **Աւետարանիչ** —, prêcher l'Évangile, évangiliser, *va.* — յանապատի (խելի չլինել), prêcher dans le désert (n'être point écouté, n'avoir pas d'auditoire).

ԳԱՐՈՋԻՉ, prédicateur, prêcheur, *sm.* Երկուորդը կը գործածուի ներգինութեամբ. *Voilà un pauvre prêcheur.* || — (**Գարոզութեան** դէկուած **Գանգատ**), missionnaire, *sm.* || — (բողոքականաց), prédicant, *sm.* || — (ձանձրալի խօսքերով խրատիչ), sermonneur, euse, *s.*

ԳԱՐՈՋՈՂ, V. **Գարոզիչ**։ —**ք** (կրօնաւորք ի կարգէ **Գրոյց Դոմինիկեայ**), frères prêcheurs կամ լոկ Prêcheurs, *smp.* կ'բսուի նաև Բռաջուորք։

ԳԱՐՈՋՈՒԹԻՒՆ, prédication, *sf.* *La — de l'Evangile.* — **Աւետարանի** (առաքելութիւն), mission, *sf.* *Il a demandé la — de son supérieur.*

ԳԱՐՈՒԿԱՐ, de կամ en pierre.

ԳԱՐՈՒՏ, pierreux, euse, *adj.*

ԳԱՐՍ, V. **Գարեկ**։

ԳԱՐՏԱԽԱՂ, jeu de cartes.

ԳԱՐՏԻՆ, carte, *sf.*, papier, *sm.* Կ'բսուի եւս ԳԱՐՏ։

ԳԱՐՏԻՉ (բնդաճօք լեցուցնելու համար երկաթի կտորաւոցի), mitraille, *sf.* *Un canon chargé à* կամ *de* —. *Tirer à* —. cartouche, *sf.* *Tirer à* —.

ԳԱՐՏՈՒՂԱՐ, secrétaire, *sm.*

ԳԱՐՏՈՒՂԱՐԱՆ, secrétariat, *sm.*, secrétairerie, *sf.*

ԳԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ, secrétariat, *sm.*

ԳԱՐՓԵԶԵՆԱՑ (բոյս մ'է), rue de muraille, sauve-vie, *sf.*

ԳԱՑԱԽ, vinaigre, *sm.* || aigre, *adj.* *Du vin* —. —ով հագեցնել, assaisonner avec du vinaigre, vinaigrer, *va.* —ի դարձնել, convertir en vinaigre (en acide acétique), acétifier, *va.* || aigrir, *va.* *La chaleur aigrit le lait.* V. եւ ԳԱՑԱԽԵԼ։ —ի գործարան, V. ԳԱՑԱԽԱԳՈՐԾԱՐԱՆ։

ԳԱՑԱԽԱՁԱՐԻ, vinaigrier, *sm.*

ԳԱՑԱԽԱՁԱՐՈՒԱՆՈՑ, vinaigrerie, *sf.*

ԳԱՑԱԽԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, acétification, *sf.*

ԳԱՑԱԽԱՓԱՆ, oxymel, *sm.*

ԳԱՑԱԽԱԿԱՆ (բբու, pus saurraqhsaց [chimiste]), acétique, *adj.*

ԳԱՑԱԽԱՀԱՄ (տուճկ, բբու), acéteux, euse, *adj.*

ԳԱՑԱԽԱՄԱՆ, vinaigrier, *sm.*, burette, *sf.*

ԳԱՑԱԽԱՕՐԻ (տուճկ, բբու), acéteux, euse, *adj.*

ԳԱՑԱԽԱՉԱՓ, acétimètre, *sm.*

ԳԱՑԱԽԱՎԱՃԱՌ, vinaigrier, *sm.* [tate, *sm.*

ԳԱՑԱԽԱՑ (տեսակ մ'աղ), acé-

ԳԱՑԱԽԵԼ, vinaigrer, *va.* || aigrir, *va.*; aigrir, *vn.*, s'aigrir, *vpr.* *Le vin s'aigrit à l'air.*

ԳԱՑԱԽՈՒԹԻՒՆ, aigreur, *sf.*

ԳԱՑԱԽՈՒՏ (գինի), aigre, *adj.*

ԳԱՒԱՌԱՆ, purgatoire, catafalque, *sm.*

ԳԱՒԵԼ, expier, absoudre (Avoir բայով), *va.*

ԳԱՒԹԱՑԱՑ, astrologue, chaldéen, *sm.* Կ'բսուի եւս Աստղագէտ, Աստղաճշմար, Աստղաբաճակ, Ախտարմոլ։

ԳԱՒԹԱԲՈՒԹԻՒՆ, astrologie, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Աստղագիտութիւն, Աստղաճշմարութիւն։

ԳԱՒԹԱՐ (սրատես կենդանի մր. լ—լ—է), lynx (լին+—), *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Լուսանճ։

ԳԱՒԻՉ, expiatoire, propitiatoire, *adj.* || expiateur, trice, *adj.* || propitiateur. *sm.*

ԳԱՒՈՒԹԻՒՆ, expiation, propitiation, *sf.* || — (Խաւարչաճ սեղանճ), propitiatoire, *sm.*

ԳԱՒՕՍ, chaos (+—ո), *sm.* *Dieu débrouilla le* —. [*sm.*

ԳԱՓՈՒՐ (+ի—փէր), camphre,

ԳԱՓՐԱԽԱՌՆ, camphré, ée, *adj.* *Eau-de vie camphrée.*

ԳԱՓՐԱՑԱՆ (բբու, pus saurraqhsaց), camphorique, *adj.*

ԳԱՓՐԵՆԻ, camphrier, *sm.*

ԳԱՌ, merde, *sf.* V. եւ Ապաւառ։

ԳԱՂԱՐ, tarte, *sf.* — *à la crème.* — *de cerises, d'abricots.* փոխրիկ —, tartelette, *sf.*

ԳԱՂԵԼ, («ըչ—է), chier, *vn.*

ԳԱՂՈՂ, chieur, euse, *s.*

ԳԱՃԻԿ (ի—լ—), toile peinte, *sf.*

ԳԵՂԱՁԻՑ ԵՐԻՎԱՐ (կառաց), timonier, *sm.*

ԳԵՂԱՎԱՐ, timonier, *sm.* *Un coup de canon emporta le* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Ղեկավար։

1. ԳԵՂԻ ([կառաց, սայլի, առորի] երկայն ձող), timon, *sm.* *Lever, abaisser le* —.

2. ԳԵՂԻ ([ճաւու] ղեկի կոթ), la

barre du gouvernail, timon, *sm.* *Gouverner, manier le timon.*

1. **ՔԵՂԻԿՈՆ** (գլանի վրայ պարուրաձեւ գիծ), hélice (Յոյն.), *sf.* || — (քեղիկոնաձեւ անիւ), turbine, *sf.*

2. **ՔԵՂԻԿՈՆ** (ականջի եզերք), hélix (Յոյն.), *sm.*

ՔԵՂԻԿՈՆԱՁԵՒ, en hélice (Յոյն.), *adj.* — (պարուրաձեւ) սանդուղք, escalier en hélice. — խեցի, hélice, *sf. Le limaçon est une* —. — անիւ, turbine, *sf.* V. եւ Քեղիկոն(1).

ՔԵՆԵԿԱԼ (գաւառ.), beau-frère (*pl.* des *beaux-frères*), *sm.*

ՔԵՆԻ (գաւառ.), belle-sœur (*pl.* des *belles-sœurs*), *sf.*

ՔԵՆԿԵՐԻԿՏԱԼ, faire semblant de pleurer, pleurnicher, *vn.*

ՔԵՌԱՅՐ (Նոյն.), beau-frère (*pl. beaux-frères*), *sm.*

ՔԵՌԻ (ռամկ.), oncle, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Մօրեղբայր.

ՔԵՌՈՐԴԻ (Նոյն.), neveu (*pl.* des *neveux*), *sm.*

ՔԵՐԱԾ, grattage, *sm.*

ՔԵՐԱԿԱՆ, grammairien, *sm.* *C'est un excellent* —.

ՔԵՐԱԿԱՆԱԿԱՆ, grammatical, ale *(pl. grammaticaux), adj.* *Construction grammaticale. Principes grammaticaux.*

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ (արուեստ դպրութեան, քերականութեան), grammaire, *sf. Les règles de la* —. *Faire une faute de* —, *contre la* —. || — (գիրք քերականութեան), grammaire, *sf. Il a acheté une* —. Ուսուցիչ քերականութեան, grammatiste, *sm.*

ՔԵՐԱԿԱՆՕՐԷՆ, selon les règles de la grammaire, grammaticalement, *adv.*

ՔԵՐԵԼ, gratter, racler, ratisser, râper, *va.* || raboter, planer, polir, *va.* || écorcher, érafler, friser, *va.* || graver, inscrire, *va.* || effleurer, *va.* Թեթեւ մը —, gratteler, *va.* Թեփը — (ձկան), écailler, *va.* Մորթը —, excorier, galer, *va.* — (ձին), étriller, *va.* *Il faut — le cheval qui hennit.* Ինքզինք —, V. Քերուիլ.

ՔԵՐԹԱԾ, V. Քերթուած.

ՔԵՐԹԵԼ, gratter, racler, ratisser, *va.* V. Բանաստեղծել.

ՔԵՐԹՈՂ, poète, *sm.* Կ'ըսուի եւ Բանաստեղծ, Բանարար, Բանահիւս, Արարող, Պոէտ, Պոետիկոս.

ՔԵՐԹՈՂԱԲԱՐ, poétiquement, *adv.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բանաստեղծաբար, Բանաստեղծօրէն, Քերթողապէս, Պոետիկոսաբար.

ՔԵՐԹՈՂԱԿԱՆ, poétique, *adj.* *Style, art* —. Կ'ըսուի եւ Բանաստեղծական, Պոետական. —ն (բանաստեղծական արուեստի վրայ գրուածք), poétique, *sf. La — d'Aristote.*

ՔԵՐԹՈՂԱՀԱՅՐ, le père, le prince des poètes, *sm.* *Homère et Virgile sont appelés les princes des poètes.*

ՔԵՐԹՈՂԱՊԷՍ, V. Քերթողա-[բար.

ՔԵՐԹՈՂՈՒԹԻՒՆ, poésie, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Բանաստեղծութիւն. —ք, —s, *sfp.* *Recueil de —s fugitives.*

ՔԵՐԹՈՒԱԾ, poème, *sm.* — *épique, héroïque, badin.* poésie, *sf.* — *lyrique, épique.* Կ'ըսուի եւ Բանաստեղծութիւն. Նոյնագիր —, V. Նոյնագիր. —ք, poésies, *sfp.* *Recueil de poésies fugitives.*

ՔԵՐԻԼ, V. Քերուիլ.

ՔԵՐԻՉ (ռամկ.), râpe, *sf.* *Une — de fer-blanc, d'argent.* — (հիւսնից. ռամկ.), V. Տաշղիչ. — (տախտակագործաց), V. Քերոց. — (մետաղներու յղկելու), rabot, *sm.* — (ձիոց), étrille, *sf.* — գործի,

racloir, *sm.* Երկաթ —, rattissoire, *sf.* — (Փորելու գործիքն), gratoir, *sm.* *Effacer des mots avec un* —.

ՌՄՄԻԿ (Ի–ԼԸ), lévrier, *sm.* — *pour le loup. Il court comme un* —. Կորիւն —ոյ, levron, *sm.*

ՌՈՐՈՂ, gratteur, raboteur, *sm.* [–ՆԻ], *sm.*

ՌՈՐՈՎԲԷ, chérubin (ի–է–).

ՌՈՐՈՎԲԷԱԿԱՆ, chérubique, *adj.*

ՌՈՐՈՑ, râpe, *sf.* — (Փորիչ տակառագործաց), plane, *sf.* V. եւ ՓՈՐԻՉ. [*sf.*

ՌՈՐՈՒԱԾ, rattissure, raclure, ՌՈՐՈՒՄ } (Փորելը), grattage, ՌՈՐՈՒՄՆ } *sm.* կ'ըսուի եւս ՓԵՐԱԾ.

ՌՈՐՈՒՔ (է–ԼԸԻԸ), rattissure, raclure, râpure, *sf.*

ՌՈՐՈՒԻԼ, se gratter, se galer, *vpr.*

ՌՈՐՈՒԾ (տղայոց ցիւանգրութիւն մր. ը–ՖԻ–), gourme, *sf.*, achores (–ԻՈ–), *smp.*

ՌՈՑԵԼ, séparer, arracher, *va.*

ՌՈՑՈՒՄՆ, séparation, *sf.*

ՌՈՌՈՒՑ (ԻՆԻԸԻ), rot (–ո), *sm.* Ըստ բժշկաց կ'ըսուի Eructation, *sf.* Հայհոյել կ'ըսուի եւս Զգայարութիւն, Զգայուածք, Զգայո, Զգեռ, Զգեռս.

ՌՈՌՑԱԼ (ԻՆԻԸԻ), roter, *vn.* Հայհոյել կ'ըսուի ցաեւ Զգայել, Զգեռ հանել (ՋԴՈՈ), Զգուալ.

ՌՆԴ, rancune, vengeance, *sf.* — պահել, garder —, en vouloir à.

ՌՈՒԱՀՈՑ (ՆՖԻԻԻ), tabac (ը–ՂՈ) en poudre, à priser, կամ խոկ tabac, *sm.* *Une prise* (գաղդ. կ'ըսուի եւս pincée, պտղունց) *de tabac.* — ածուլ, քաշել, priser, *v. n.* et *a.* *Il a l'habitude de* —. *Le tabac qu'il prisait en quantité.* — գործածող, priseur, euse, *s.* Հայհոյել կ'ըսուի ցաեւ ՐՆՉԱՓԵՂ. [*pince-nez*), *sm.*

ՌՈՒԱՑՈՑ, pince-nez (*pl.* des

ՌՈՒԱՑԱԶ, cache-nez (*pl.* des *chache-nez*), *sm.*

ՌՈՒԱՓԱՂ (Փքի ծակ. ը–ՔԻՖ), narine, *sf.* Հայհոյել կ'ըսուի եւս ՐՆՑՈՒՖ, ՓՈՒՃ, ՓՆՉԻ. — (Երիվարի), naseau, *sm.*

ՌՈՒԱՓՈՒՍ, fosses nasales.

ՌՈՓԻԼ, ciller, clignotter, faire un clin d'œil. Ի — ակաճ, en un clin d'œil.

ՌՈՓՈՒԻՄ, cillement, clignotement, *sm.* || clin d'œil, *sm.*

ՌՈՓՈՒԼ (ոչիցերը ՓՈՂԼ), chercher des poux, épouiller, *va.*

ՌՈՓ, nez, *sm.* — կճղակաճեայց, museau, *sm.* Կար —, — crochu, Ունր — ուճեցող, avoir bon —, avoir le — fin. — Փի (դէմ առ դէմ), tête pour tête. — Փի գալ, se trouver tête pour tête. —ը կախել, faire la mine, bouder, *vn.* —ը տեղ մր խորթել, V. ԽՈՐԹԻ. —ը վեր ՓԱՇԵԼ, renifler (–ԸՆՖՖԼ), *vn.* *Ne reniflez pas.* —ը ցաւիլ, avoir mal au —. ՓՔԵՑ արիւն գալ, saigner du —. ՓՔԵՑ բռնել տանել, mener quelqu'un par le —, le mener en laisse. ՓՔԵՑ խօսել, parler du —, nasiller, *vn.* ՓՔԵՑ երգել, chanter du —. —ը կը վազէ, le — lui coule.

ՌՈՒՄԱ (ցիւաղ առաստաղլուկաճ), chimère, *sf.*

ՌՈՒՄԻԱ, V. ՓԻԼԻԱԳՈՐԾՈՒՓԻՉ.

ՌՈՒՄԻԱԳՈՐԾ, V. ՓԻԼԻՍՏԱՐ.

ՌՈՒՄԻԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, alchimie, *sf.* *L'— a été une préparation à la chimie.* Հայհոյել կ'ըսուի եւս ՓԻՄԻԱ.

ՌՈՒՄԻԱԿԱՆ, alchimique, *adj.* *Travaux, rêveries* —*s.*

ՌՈՒՄԻԱՐՈՒ, alchimiste, *sm.* կ'ըսուի ցաեւ ՓԻԼԻԱԳՈՐԾ.

ԳԻՇԵՐ (առաստաղ բերանոյ. ՀԱԼԵՂ Բ–Լ–Ե. Գ–Ր–Թ), palais, *sm. Se brûler le —. Cette herbe blesse le — des bestiaux.* || — (հանճար. կամք. յօժարութիւն), fantaisie, *sf. Vivre à sa —.* Ըստ մտաց, ստւ ի մտաց, par caprice, capricieusement, à plaisir, *adv.* Ստւ ի մտաց պատմել, faire des contes. V. Համառութիւն, Ճաշակելիք.

ԳԻՇՈՒԹԱՂՈՑ, rancunier, ière, *adj. C'est un homme —.* || rancunier, ière, *s. C'est un —.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ողակալ, Ողապահ, Քինակալ, Զարոյսւե.

ԳԻՇՈՒՆԴԻՐ, vengeur, eresse, *s. Dieu est un juste —.* — լինել, venger, *va.*

ԳԻՇՈՒՆԴՈՒԹԻՒՆ, vengeance, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Քէն, Քինառնութիւն.

ԳԻՇՈՒՆԱԿ, rancunier, ière, *adj. C'est un homme —.* vindicatif, ive, *adj. Homme —. Il a un caractère —.* || rancunier, ière, *s. C'est un —.* կ'բսուի եւս Քինապաղոյց.

ԳԻՇՈՒՆԱՆՈՒԹԻՒՆ, vengeance, *sf.* կ'բսուի նաեւ Քէն, Քինախնդրութիւն.

ԳԻՇՈՒՑՈՂ, haineux, euse, *adj.*

ԳԻՇՈՒԻՆԱՆԴ (Ֆիմֆինայի ծառ.), quinquina, *sm. Les feuilles, le fruit du —.*

ԳԻՇՈՒԻՆԱՑ (ջերմնպաղածոյց [fébrifuge] կեղեւ), quinquina, *sm. On lui a fait prendre du —. Vin de —.*

ԳԻՇ, peu, *sm.* —, — քան, peu, *sm.* || —, peu considérable, peu nombreux, modique, exigu, uë, petit, ite, moindre, *adj.* || —, peu, moins, *adv.* — մը, un peu, quelque peu, tant soit peu, peu. Այս երիտասարդը — մը սնոտի է, ce jeune homme est tant soit peu fripon. *Il est quelque peu orgueilleux.* — մ'ատեն, — մը, tant soit peu. Թիւս —, bien peu, quelque peu, tant soit peu. կարելի եղածին չափ —, tant soit peu. —էն —, à grand marché faire. *A grand marché faire, il n'en sera pas quitte pour vingt mille francs.* — —, Հինէ Հինէ, peu à peu, petit à petit, pied à pied. — ատենէն, dans peu, sous peu. — ժամանակի մէջ, en moins de rien. Քէ եւ — մը, եթէ — մը, — մ'որ, pour peu que, si peu que. —ով, de peu, maigrement, *adv. Il a de quoi vivre, mais bien maigrement.* —ով ազատիլ, en être quitte pour . . ., en sortir à bon quitte. — մնաց, il ne s'en est fallu que de l'épaisseur d'un cheveu.

ԳԻՇՈՑ ([Ֆերուի ինկի բնակչաց գիրերու տեղ գործածած] նաեւ դերձանիներ, առասանիներ), quipos (*ինկ.*), *smp.*

ԳԻՇԱՄԱՇ (տանկ մի է), V. Գուշայ.

ԳԻՇԵՆ, V. Գրիճիմ.

ԳԻՒ (—Ը), auvent, *sm. Se mettre à couvert de la pluie sous un —.*

ԳԼՈՐ, chlore (Ը—), *sm. Le — sert à blanchir les toiles.*

ԳԼՈՐԱԿԱՆ, chlorique, *adj. Acide —.*

ԳԼՈՐԱԿԱՐԲ, V. Գլորակ.

ԳԼՈՐԱՅԻՆ, chloreux, euse, *adj.*

ԳԼՈՐԱՉԱՓ, chloromètre, *sm.*

ԳԼՈՐԱՋՐԱԿԱՆ, chlorhydrique, *adj.*

ԳԼՈՐԱՋՐԱՑ, hydrochlorate, *sm.*

ԳԼՈՐԱՋՐԱՑԱԿԱՆ (թթու), hydrochlorique (acide), *adj.*

ԳԼՈՐԱՑ (տեսակ մ'աղ), chlorate, *sm. — de potasse.*

ԳԼՈՐԱՒՐ, chlorure, *sm.*

ԳԼՈՐՈՒՆ, chloroforme, *sm.*

Le — a comme l'éther la propriété de produire l'insensibilité.

ԲՄԵՆԵՐ, caresse, *sf.* || cour, *sf.* ծծիցս տալ, ի ծծիցս հարկանիլ, caresser, flatter, *va.*

ԲՄԵՆԱԿԱՆ, cajoleur, euse, *s.* կ'բռնի եւս շողոմարար, փաղաքուշ.

ԲՄԵՆԱԿԱՆԵԼ, caresser, cajoler, *va.* || en conter à une femme, galantiser, *va.*

ԲՄԵՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, cajolerie, galanterie, madrigal (*pl.* des *madrigaux*), *sm.* Հայհոյեցն կ'բռնի եւս շողոմպիտն, փաղաքշանք.

ԲՄԵՆԻ, flatteur, euse, *adj.*

ԲՄԵՆԻԼ, flatter, chercher à plaire, *va.* || faire la cour, faire le jeune beau, courtiser, galantiser, en conter à une femme, *va.*

ԲՄԵՆՈՂ, flatteur, euse, caressant, ante, *adj.* Այր կռչատու եւ — կանացից, un vert galant. Բառ ըստակաց կերպով —, galantin, *sm.*

ԲՄԵՆՈՂԱԿԱՆ ԲԱՆ, flatterie, *sf.* [ière, *s.*

ԲՂԱԳՈՐԾ (լիճէ), filassier,

ԲՂԱՀԱՆ (հոտացեալ մէջէն հանդիպ [bourre] հանելու գործիք), tire-bourre (*pl.* des *tire bourres*), *sm.*

ԲՂԱՄԻԴ (կարճ եւ բեբեր կրկնց մը), chlamyde (*ἡ-ἥ-*. բառ յունարէն), *sf.*

ԲՂԱՆԳԻ, le bord d'une robe, d'un manteau.

ԲՀԲՀԵԼ (հանդերձ), délabré, ée, déguenillé, ée, *adj.*

ԲՀԲՀԵԼ, mettre en lambeaux, délabrer, *va.*

ԲՄԱՋԱՐԻ. — (ասացօղ) առասպել, conte fait à plaisir.

ԲՄԱՀԱՀ, arbitraire, inquisitorial, ale *(pl. inquisitoriaux)*, *adj.* — իշխանութիւն, arbitraire, *sm.*

ԲՄԱՀԱՀՈՑԻ, caprice, *sm.* *Contenter les —s d'une personne.*

ԲՄԱՀԱՀՈՏԻՆ (պլանդակ հանդոյք, սխորհ), vertigo (*ἡ-* բառ յունարէն); *sm.* *Elle a de singuliers —s.* [*adv.*

ԲՄԱՀԱՀԱԲԱՐ, capricieusement,

ԲՄԱՀԱՀ, capricieux, euse, *adj.* et *s.*

ԲՄԱՀԻ, caprice, *sm.*

ԲՄԱՀԼԱՐ, capricieux, euse, *adj.* et *s.*

ԲՄԵՐԴ, caprice, *sm.* *Ce poète ne compose guère que de —.*

ԲՄԻՆ, embûche, *sf.* V. եւ հրազայր.

ԲՆԱԲԱՐ, V. քնամոլ.

ԲՆԱԽՕՍ (մարդ մէջ խօսող), somniloque, *adj.*

ԲՆԱՅԱԲԵՐ, somnifère, soporatif, ive, soporifère կամ soporifique, *adj.* — դեղ, somnifère, soporatif, soporifère կամ soporifique, dormitif, *sm.*

ԲՆԱԿԻՑ, coucheur, euse, *s.* կ'բռնի եւս անկողնակից.

ԲՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, la perte du sommeil, insomnie, *sf.* [et *s.*

ԲՆԱՕԴԱՅ, somnambule, *adj.*

ԲՆԱՕԴԱՅՈՒԹԻՒՆ, somnambulisme, *sm.*

ԲՆԱՆԱԼ, dormir (Avoir օձանդակով), s'endormir, sommeiller, reposer, faire un somme, faire dodo. Ոտիւք վրայ —, dormir debout, tout debout. Լաւ մի —, faire un bon somme, dormir d'un bon somme. Շատ — (առաջ երեկոյ անկողնէն), dormir la grasse matinée (ա սիեն pendant la grasse matinée). Անհոգ —, dormir en sûreté. Ազնիւ քնացայ, j'ai bien dormi, j'ai dormi d'un bon somme. Քիչ մը առէի չքնացայ, j'ai assez mal dormi. Գիշեր ի բուն չքնացայ,

je n'ai pu clore քամ fermer l'œil de toute la nuit քամ de la nuit. Եւ վերջին պատառը բերանը, ճաշատ վերջապէս, V. Գաւառ.

ՔՆԱՏԱՐԱԿ, somnambule, noctambule, *adj.* et *s.* V. եւ ՔՆԱՐՅԱԾ.

ՔՆԱՏԱՐԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, somnambulisme, noctambulisme, *sm.* կ'բսուի եւս ՔՆԱՐՅԱԾՈՒԹԻՒՆ.

ՔՆԱՒԱԿ, dormeur, euse, *s.*

ՔՆԱՏՈՒԹԻՒՆ, la perte du sommeil, insomnie, *sf.* V. եւ ՔՆԱՃԱՏՈՒԹԻՒՆ.

1. ՔՆԱՐ, lyre, *sf.* Ձորեքաղեաց —, tébracorde, *sm.* — զարնել, jouer de la —.

2. ՔՆԱՐ, V. կրայ(3).

ՔՆԱՐԱԿԱՆ, lyrique, *adj.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ՔՆԱՐԵՐԳԱԿԱՆ.

ՔՆԱՐԱՀԱՐ, joueur de lyre.

ՔՆԱՐԵՐԳԱԿ, V. ՔՆԱՐԵՐԳԱՀ.

ՔՆԱՐԵՐԳԱԿԱՆ, lyrique, *adj.* կ'բսուի եւս ՔՆԱՐԱԿԱՆ.

ՔՆԱՐԵՐԳԱՀ, auteur, poète lyrique, կամ քակ lyrique, *sm.*

ՔՆԱՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, lyrique, *sm. Il réussit principalement dans le* —.

ՔՆԱՏՈՂ, dormant, ante, *adj.*

ՔՆԱՑՈՒՆԵԼ, faire dormir, endormir, *va.*

ՔՆԱՓ, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆԱՓՈՓԻՒՆ, somnolence, *sf.* ՔՆԱՓԱԲԵԱՆ, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆԴԱՏ, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆԴԼԱՏՆ } (բառ.) tempe, *sf.* կ'բսուի նաեւ ԻՐԱՄԱՔԻՒ, ՔԱՄՔԻՒ, ՔՕՏԱՒՈՒՆԱԿԻՒ.

ՔՆԷՈՒԹԻՒՆ, somnolence, *sf.* ՔՆԱՏԱԲԵԱՆ, somnolent, ente, *adj.*

ՔՆՆԱԴԱՏ, critique, *sm.* — *plein de goût.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՔՆՆԱԴԱՏ, ԲԱՆԱԳԱՏ.

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, critique, *sf.* կ'բսուի նաեւ ՔՆՆԱԳԻՏԱՏՈՒԹԻՒՆ.

ՔՆՆԱԴԱՏ, critique, *sm. C'est un* — *fort judicieux.* Հայերէն կ'բսուի եւս ՔՆՆԱԳԻՏ, ԲԱՆԱԳԱՏ.

ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ, critique, *adj. Observations, notes* —*s.*

ՔՆՆԱԴԱՏԵԼ, critiquer, *va.* — *un ouvrage, un auteur.* կ'բսուի նաեւ ԲԱՆԱԳԱՏԵԼ.

ՔՆՆԱԴԱՏԵԼԻ, critiquable, *adj. Les meilleurs ouvrages sont* —*s.*

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ, critique, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ՔՆՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ.

ՔՆՆԱՀԱՆԴԻՐ ԱՌԱՍՊ (պարսկատ. թնխիցդիր), critique, *adj. Esprit* —. ‖ critique, *sm. C'est un* — *fâcheux.*

ՔՆՆԱԽՕՍԵԼ, disserter, *vn.*

ՔՆՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, dissertation, *sf.*

ՔՆՆԵԼ, examiner, étudier, *va.* ‖ censurer, contrôler, *va.* — (զրՔՆ), compulser, *va.* ՄԱՇՏ, մաշտախուզի —, examiner minutieusement, éplucher, *va. Eplucher la conduite de quelqu'un.* examiner scrupuleusement. ՄԱՇՏ եւ խոսիւ — (մտիէ անցուցիել), passer par l'étamine. ԽՈՐ կերպով —, examiner à fond, scruter, *va.* — ՎԵՐ Ի ՎԵՐՈ, ՇԱՐԱՒՈՒՑԻՑ, passer au gros sas (=). Այս բանիս համար կը պախարակուի, բայց եթէ բունը բռնեցեալ իրաւունք ունի, on le blâme de cela, mais au fond il n'a pas tort.

ՔՆՆԻՉ, explorateur, trice, scrutateur, trice, *adj.* ‖ — examinateur, trice, contrôleur, eu-

se, *s.*; explorateur, vérificateur, scrutateur, *sm.* — (վարուց այլոց), critique, *sm. C'est un — fâcheux.* censeur, *sm. Un — équitable. Un rude —.* — զրոց, յուզրաց, բաւեռախաղուց, V. Քրուճիկ։ — խուէից, V. Քուախոյզ։

ՌՆՆԱԼ, V. Քննիչ։

ՌՆՈՒԹԻՒՆ, examen (նկատուս ումանց նկատի), *sm.* || enquête, *sf.*, contrôle, *sm.* || exploration, *sf.* Աշխարհաղէս —, V. Աշխարհագիտութիւն։ Ջօգրիս եւ մանր —, reconnaissance, *sf.* Ղարոզ — (վաճառաց), recensement, *sm.* — միզի, uroscopie, *sf.* — անցուցեալ, passer, subir un examen. — բնել, faire l'examen, examiner. Խիստ քննութեամբ անցնիլ, passer par le tamis.

ՌՆՆՈՒԻԼ, être examiné. Խուսափ — (մադէ անցնիլ), être examiné sévèrement, passer par l'étamine.

ՌՆՈՏ, somnolent, ente, *adj.*

ՌՆՈՏՈՒԹԻՒՆ, somnolence *sf.*

ՌՆՋԱԼ (զրզիլ եւ զգուիլ), se dorloter, se mignoter, se mignarder, *vpr. Cette femme se mignarde trop.*

ՌՆՋԱՆՔ, délicatesse, *sf.*

ՌՆՋԵԼ, faire le dégoûté. Կ'քաղի եւս Ղազել։

ՌՆՋԵՑՈՒՆԵԼ, dorloter, délicater, mignarder, *va.*

ՌՆՋՈՒՏ, délicat, ate, tendre, douillet, ette, mignard, arde, *adv.* || —, douillet, ette, *s. C'est un —, une douillette.* — սնանել (զմանուկ), V. Քնքեցուցանել։

ՌՈՒԼ, chasser, expulser, pousser, *va.* Ը — , pousser, *va.* Ա — ի, V. Ա — ի։ Ջանիերդ —, chasser les mouches, émoucher, *va.* Մէկն ուզածին պէս —, tourner une personne à son gré.

ՌՈՒՆ, flabellum (ֆլաբելում), *sm.*

ՌՈՒՈՒԼ, s'écouler, *vpr.*

ՌՈՒՑԵԼ, V. Խոնարհել։

ՌՕՓԵԼ (կեսամբեր), ravauder, *va. On l'a bien ravaudé.*

1. **ՌՈՓԱՆԱՑ** (էշ — ին), camisole, *sf.* — բանուկաճառց, մանեզին յիմարաց, — de force.

2. **ՌՈՓԱՆԱՑ** (եկեղեցականաց կատէ տապիկ մը), surplis, *sm. Il vint en — et en bonnet carré.*

ՌՈՓԱՆԱՑԱՒՈՒ (մանկանց եւ կանանց), brassières, *sfp.* Երեայ զոռծածուիլ ճաեւ միայնար *Une brassière d'enfant.*

ՌԱԼԻՒ (այծ անեղջիւր), chèvre mousse.

ՌՈՂ, voile, rideau, *sm.*, couverture, *sf.* Ֆոխրիկ — (գլխազրի կանանց), voilette, *sf.* — ով ծածկել, couvrir d'un voile, voiler, *va.* Երեսին վրայ — ձգել, երեսը — ով ծածկել, se couvrir d'un voile, se voiler, *vpr.*

ՌՈՂԱՎԱՌՈՒՆ, caché sous un voile, voilé, ée, *adj.*

ՌՈՂԱՐԿԵԼ, couvrir d'un voile, voiler, *va.*

ՌՈՍՔ, sœur, *sf.* [*adv.*

ՌՈՍՔՈՒՐՈՒՔ, comme une sœur,

ՌՈՍՔՐԱՍՊԱՆ, fratricide, *sm.*

ՌՈՍՈՏՈՏԵԼ, gratter, *va.*

ՌՈՍՈՏՈՏՈՒՔ (ցոզկաց եւ արուեցից ձգտումն. Ֆրէյտ), pandiculation, *sf.* [*sm.*

ՌՈՔ (Հրէից չափ մի է), cor,

ՌՈՒ (—), gale, *sf.* — (ձիաց), farcin, rouvieux կամ roux rieux, *sm.* — (ջանց), rouvieux կամ roux-vieux, *sm.* — (պատրուզի), champignon, *sm.* Մանր —, չոր —, menue gale, gale sèche grattelle, *sf.*

ՌՈՒԱՍ (—), galeux, euse, *adj. Cet enfant est si —, qu'il fait peur. Brebis galeuse.*

farcineux, euse, rouvieux կամ roux-vieux, *adj. m. Cheval rouvieux.*‖galeux,euse,*s.C'est un —.* Ո՛վ — է՝ բոլ fիrուի (առակ, այսինքն՝ յանցաւոր եղողը՝ բոլ խօսիրս վրայ առնու), qui se sent galeux se gratte. *Je n'en dis pas davantage; qui se sent galeux se gratte.* [galeux.

ՓՈՍՏԻ, avoir la gale, être

ՓՈՎ, côté, *sm.* —ը, à côté de, auprès de, autour, *prép.* Մեր —ը, à côté de nous. —է —, côte à côte, l'un à côté de l'autre. —էն, de côté, de près. —ի ցաւ, V. ցաւ. —ը կը ցաւի, il a mal au côté, un mal de côté. Մէկուն —էն չցաւուիլ, être aux trousses de quelqu'un.

ՓՈՎՀԵՏԻ, de côté. — պառկիլ, se coucher sur le côté.

ՓՈՎՓՈՒՐ (սեաղ գլխու մասն), architrave, *sf.* "*Au-dessus de l'— et de la frise sont à chaque face de grands frontons.,, FÉN. Tél. IV.*

ՓՈՐԲԻ, gratter, *va.* — զանձ, se gratter, *vpr.* Իբ զէբ fորէ (կ'բսուի երկու ագռաղց հատար որ չափազանց զովեսցեր կուտան իրարու), un âne gratte l'autre, կամ l'âne frotte l'âne (յանգիս կը զորձածուի եւ այս առակիս յաւիտենից որ է Asinus asinum fricat). Իբ զէբ fորէ (եւ այս կ'բսուի երբոր երկու տգէտ կը զովեն զիրար), ce sont deux ânes qui se grattent.

ՓՈՐԵԳԻՍԿՈՊՈՍ (փոխագարձ եպիսկոպոս), chorévêque (ἀντ-ἐπίσκ.), *sm.* կ'բսուի եւս Գուառասեան.

ՓՈՒԱՅՈՑ (ճշիչ fուէից), scrutateur, *sm.*

ՓՈՒԲՈՍ, } cube, *sm.* ‖ dé, *sm.*
ՓՈՒԲ, } կ'բսուի եւս Ցապեղուլուճ. ‖ vote, *sm.*, boule, ballotte, *sf.*, suffrage, *sm.*, voix, *sf.* Փուէի դնել, mettre aux voix. Փուէի դրուիլ, être mis aux voix. Փուէն տալ, donner son vote, voter, *vn. Il n'a pas voulu* —. V. եւ Փուէարկել. Փուէիւ ընտրուիլ, être élu par des suffrages, par la voix des suffrages կամ par scrutin. Ընտրուեցաւ առաւելութեամբ fուէից, il a été élu à la pluralité des suffrages.

ՓՈՒԷԱՏՈՒԹԻՒՆ, V. Փուէառութիւն.

ՓՈՒԷԱՐԿԵԼ (fուէն տալ), donner son vote, voter, *vn. Il n'a pas voulu* —. ‖ — (fուէով ընդունիլ), voter, *va.* — *une loi*, un *impôt.*

ՓՈՒԷԱՐՈՒ, votant,*adj.* et *sm. Membre* —. *Il y avait trente* —*s.*

ՓՈՒԷԱՐՈՒԹԻՒՆ, votation, *sf. La* — *n'a pas été libre.* scrutin, *sm. Elire par* —. *Demander le* —. Ընդհանուր —, suffrage universel. Հաւեմատական —, ballottage, *sm.* [*sm.*

ՓՈՒԷԱՄԱՐ, dépouillement,

ՓՈՒՏԵՏ (ԵԼՄ-ՓՈՒՏ. ՓՈՒՏԻ ԽՈՒՆ), rougeole, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Հարաւգիպէ, վարդ, վարդախս, վարդածոց, վարդի ծոց (ԹՈՑ).

ՓՈՒՏ, (ԱՓՖ), filasse,*sf.* — (հիւսքինուց), bourre, *sf. La* — *d'un fusil, d'un canon.*

ՓՈՒՆՉ, sommeil, somme, repos, dormir, les pavots du sommeil, *sm.* — fաղգր, fաղգրացիրեն, անյոյ, խաղաղական, sommeil doux, faisible, tranquille. — խոր, ծանր, խորհրդոյ, ծանրհրդոյ, դժուարհրդոյ, բանձրացած (ծանր ննիրնուածն), sommeil profond, կամ profond sommeil. — մահամահուն (մահամահացեալ ննիրնուածն), un sommeil de mort. — միջօրեայ (բնահյաց ջերմին ազխարհաց), ջերմութեան —, mé-

ridienne, sieste, *sf. Faire la* կամ *sa méridienne. Vous avez fait une longue sieste.* — յատենից (մահ. ի քնոցող.), le sommeil éternel (la mort). — բերել, endormir, *va.* — լինել, լլալ, ընդ մէջ լլալ, s'endormir, s'assoupir, *vpr.*, sommeiller, *vn.*, faire un somme, *va.* կէս — կէս արթուն լլալ, être entre la veille et le sommeil. — ունենալ, avoir sommeil, avoir envie de dormir, être tout assoupi. Քունին — ունենալ (ոտքն այճերէն վազել), dormir debout, tout debout. — ի ձայր կամ ընս լլալ, dormir comme un loir (առնէս. կ՚ուզէ ձմեռն), comme une marmotte (մկնարջ. արջամուկն). խորունկ — քաշել, dormir sur les deux oreilles, dormir comme un sabot. — ս եկաւ, j'ai envie de dormir, le sommeil me prit. խոր — ի մը մտաւ, il fut pris d'un sommeil profond, un profond sommeil le prit. — ս չի տարաւ, je n'ai pu m'endormir. ընդ գիշերը — ո չեկաւ, կամ — ս չի տարաւ, je n'ai pas fermé l'œil ou les yeux de toute la nuit. ընդ գիշերն աներդնոս ընդ ընացաւ, il a fait la nuit tout d'un somme, կամ il n'a fait qu'un somme toute la nuit.

1. ՔՈՒՆԵԼ (ի քունն կալ. ննջել), sommeiller, *vn.*

2. ՔՈՒՆԵԼ (գիշերը կնոջ հետ ընանալ), dormir avec une femme.

ՔՈՒՆԴ (է—ը—է ի—ը—), V. խրանճիճ, ծաստիկիճ, ծորտուրձակ, քճերճ, քճեյեղ.

ՔՈՒՏԱՆԱՑ (տունն մի է), orobe, *sf.* կ՚ուտի ճահու քիսամճ.

ՔՈՒՏՑ, V. նաստ կամ նօստ.

ՔՈՒՏՑՏԵՐ (ըմբիշ), lutteur, *sm.*

ՔՈՒՖԱՆ (ի—յ), poulain, *sm.* Հայերէն կ՚ուտի եւ աղջիկ ալ.

ՔՈՒՐԱՑ (ճայց. է—), creuset, *sm.*, fournaise, *sf.* — (ոսկւոյ եւ արծաթոյ. է—ը—ը), coupelle, *sf.*

ՔՈՒՐՁ, sac (—է), *sm.* — *de toile, de crin, de velours, de papier.* || — (հրձեղէն, խարազի ճանճղերձ), sac, *sm.* կ՚ուտի եւ խորշ. *Porter le — et le cilice* (մազնկէ գօշ).

ՔՈՒՐՄ (հեթանոսաց), prêtre, *sm.* Տունմայիճ — Հռովմայեցւոց, V. Տունմապետ.

ՔՈՒՐՁ, guenille (ձեռնէլ), chiffon, penaillon, *sm.*

ՔՈՒՔԱՐ, cri, *sm. Dieu entend les —s de l'opprimé, des veuves et des orphelins.* plainte, *sf. S'abandonner aux cris et aux —s.* gémissement, *sm. Le — des blessés, des mourants. Pousser des —s.*

ՔՁՓՈՐԻԿ, V. Ճատմճակրկիճ.

ՔՈՓԵԼ (է—ի—է), bâtir, *va. Cette robe n'est pas cousue, elle n'est que bâtie.* [*sm.*

ՔՈՓՈՑ (է—ի—. ելիճիճ), bâti,

ՔՈՒԿԱՆ (լուծիչ եւ ործացուցիչ տունճ մի է. —է—ի—ճ—ի—), épurge, *sf.*

ՔՍԱՆ, bourse, *sf.* խոշոր —, escarcelle, *sf.* փոխրիկ —, V. Քսակիկ. — (պայուսակ) փամփուշի (cartouche) հրացանիճ (ճէնդ—ճէ), giberne, *sf.*

ՔՍԱԳՆԱԾՆ, acheté, ée, *adj.*

ՔՍԱԿԱԳՈՐԾ, boursier, ière, *s.*

ՔՍԱԿԱԿԱԼ (—ը—է—ը), caissier, ière, *s.* Արքունի —, intendant, trésorier des menus plaisirs.

ՔՍԱԿԱԿՐՈՒԱԾ, ՔՍԱԿԱՀԱՆԱՑ, ՔՍԱԿԱՀԱՆԱՑՈՒՐ } (ի—ն ի—ճէ), coupeur de bourses, pick-pocket (ճէ+ճ—ի—), filou (*pl.* des *filous*, տեսնուած է նաեւ *filoux* գրուած), *sm.*

ՔՍԱԿԱԿԱԼԱՆ, boursier, ière, *s.*

ՔՍԱԿԱՒՈՐ (Տէրութենէ դպրոցի համար բռւակ ունեցող աշակերտ), boursier, *sm.*

ՔՍԱԿԻԿ, petite bourse, *sf.*, sachet, *sm.*

ՔՍԱՆ, vingt (ԼԵՆ), *adj. num. card.* — *hommes. Cent quatre-vingts francs. Quatre-vingt deux,* *ութսուն եւ երկու*. || —, vingt, *sm.* — *multiplié par deux.* — մի, V. Քսանեակ. — եւ մի (խաղ մի է), le vingt et un.

ՔՍԱՆԱԿՈՂՄ. Մարմին —, icosaèdre, *sm.*

ՔՍԱՆԱՄԵԱՅ, de vingt ans; âgé de vingt ans.

ՔՍԱՆԱՆԻՍՏ. Մարմին —, icosaèdre, *sm.*

ՔՍԱՆԵԱԿ (քսան մի), vingtaine, *sf. Une — de personnes, d'arbres.*

ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ, vingtième, vingt (ԼԵՆ), *adj. num. ordinal. Chapitre vingt.* — մասն, vingtaine, *sm. Il est héritier pour un —.* — or, vingtaine, *sm. Le — du mois.* vingt, *sm. Le — du mois, de sa maladie.*

ՔՍԱՆԵՒՀԻՆԳԵՄԵԱԿ (հանդէս որ կը կատարուի ամուսնութեան քսանեւհինգերորդ տարին), noces d'argent.

ՔՍԱՆՈՐՁԱՅ (բոյսի), icosandre, *adj.*

ՔՍԱՆՈՐՁԱՅՈՒԹԻՒՆ, icosandrie, *sf. Les roses appartiennent à l'—.*

ՔՍԱՆՈՒՄԷԿ, vingt et un. || — (խաղ մի է)), le vingt et un.

ՔՍԵԼ, frotter, *va.*

ՔՍԵՍՏ (գինւոյ հին չափ մը), setier, *sm.* կիսաքսեստ, demi-setier.

ՔՍԻՍՏԻՆ (Լեգեն), aiguière, *sf.* — *d'étain, d'argent, d'or, de porcelaine.* Շանիս կամ լականի — (ձեռաց լեգեն), un bassin et une —. — մի ջուր, aiguiérée, *sf. Il lui a jeté une — d'eau sur la tête.*

ՔՍՈՂ, rapporteur, euse, délateur, trice, tripotier, ière, *s.*

ՔՍՈՒԹԻՒՆ, rapport, *sm.*, délation, *sf.*, tripotage, *sm.*

ՔՍՈՒԻԼ, être frotté, touché, se frotter, *vpr.*

ՔՍՏԱՒՈՐ (տուննկ), barbé, ée, barbu, ue, *adj.*

ՔՍՏՄՆԱՄՆԱՆ, frémissant, ante, *adj.*

ՔՍՏՄՆԵԼ, V. Քստմնիլ.

ՔՍՏՄՆԵԼԻ, horrible (ահաւոր), *adj. Spectacle, laideur, objet —.*

ՔՍՏՄՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, faire dresser les cheveux, *va.*

ՔՍՏՄՆԻԼ, avoir le poil (բրդել), les cheveux hérissé (ձեռքել), hérisser, se hérisser, se dresser, *vpr.* || frisonner, frémir, *vn.*

ՔՍՏՄՆՈՒՄՆ, frisson, frémissement, *sm.* || — (ձերաց, սոսկում), horripilation (սարսափում), *sf.*

ՔՐԹՄՆՋԱՆՔ, rumeur, *sf.* V. եւ Քրթմնջիւն.

ՔՐԹՄՆՋԵԼ, murmurer, *vn.* — ընդ աստուածոյն (տրտնջել), gronder, *vn. Il gronde contre vous.* — բարձրաձայն, crier, *vn.* — սէկել, criailler, *vn.*

ՔՐԹՄՆՋԻՒՆ, murmure, *sm.*, rumeur, grognerie, *sf.*

ՔՐԹՄՆՋՈՂ, grognard, arde, grogneur, euse, *adj.* || murmurateur, *sm.*; grognard, arde, grogneur, euse, criailleur, euse, *s.*

ՔՐԻԶՄԱ (Լեգեն), rusma, *sm.*

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ, chrétien, ienne (Քրիստոնեայ), *adj. Le monde —. Je suis —.* || —, chrétien,

ienne, *s. Mourir en bon —. Une jeune chrétienne.* Իբրեւ —, V. Քրիստոնէաբար։

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԲԱՐ, en chrétien (քրէթիէն), chrétiennement, *adv. Vivre, mourir chrétiennement.*

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ, chrétien, ienne (քրէթիէն, իէնն'), *adj. La religion chrétienne. Charité chrétienne.* — ճաշմբերութիւն, christianisme (քրիսթիանիզմ), *sm.* —, — վարդապետութիւն, catéchisme, *sm. Enseigner le —. Aller au —.* — (մանեան քրիստոնէական վարդապետութեան), catéchisme, *sm. Il a acheté un —. Il a déchiré son —.* Ուսուցիչ — ճաւատոց, catéchiste, *sm.*

ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆ (կրօնք, օրէնք, ուսումն քրիստոնէութեան), christianisme (քրիսթիանիզմ), *sm. L'établissement du —. Embrasser le —.* || — (քրիստոնեայք. երկիր քրիստոնէից), chrétienté (քրէթիէնթէ), *sf.*

ՔՐԻՍՏՈՍ, christ (քրիսթ. իսկ Jésus-Christ կը հնչուի ժէզիւ-քրի. բայց բաղդական ժէզիւ-քրիսթ, Յիսուս-Քրիստոս), *sm.*

ՔՐԻՍՏՈՍԱՍԷՐ. Արքայն Քրիստոսասէր, Նորին Քրիստոսասէր վեհափառութիւնն (արքային գաղղիոյ), le Roi Très Chrétien, Sa Majesté Très Chrétion (le roi de France).

ՔՐԻՍՏՈՍԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌՆԵԼ (ճաւատոյ բանները սորվեցունել), catéchiser, *va. — les ignorants, les enfants.*

ՔՐԻՍՏՈՍԵԱՆ, chrétien, ienne (քրէթիէն, իէնն'), *adj. Charité chrétienne.* [ne, *adj.*

ՔՐԻՍՏՈՍԵՐԷՆ, chrétien, ien-

ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՐԱՑ, apostat, *adj. m. Chrétien —.*

ՔՐՁԱՁԳԱՄ (ՔՈՐՁԱՁԳԱՄ) ԼԻՆԵԼ, V. Քրձազգածիլ։

ՔՐՁԱԶԳԱՄԻԼ, se couvrir d'un sac (սաք).

ՔՐՄԱԿԱՆ, sacerdotal, ale (*pl. sacerdotaux*), *adj.*

ՔՐՄՈՒՀԻ, prêtresse, *sf.* Կ'ըսուի եւս քրմանոյշ, քրմուհի։

ՔՐՄԱՆՈՅՇ, prêtresse, *sf.* Կ'ըսուի եւս քրմակին, քրմուհի։ — Աստղկան (բող), — de Vénus.

ՔՐՄԱՊԵՏ, grand prêtre, pontife, *sm.*

ՔՐՄԱՊԵՏԱԿԱՆ, pontifical, ale (*pl. pontificaux*), *adj.* [*sm.*

ՔՐՄԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, pontificat,

ՔՐՄՈՒԹԻՒՆ, sacerdoce, *sm.*

ՔՐՄՈՒՀԻ, prêtresse, *sf.* Կ'ըսուի եւս քրմակին, քրմանոյշ։

ՔՐՈՄ (մետաղական գոյացութիւն մը), chrome (քրօմ), *sm.*

ՔՐՈՄԱԿԱՆ, chromique, *adj. Acide —.*

ՔՐՈՄԱՏ (սեպակ մ'աղ), chromate (քրօմաթ), *sm.*

ՔՐՈՆԻԿԱԳԻՐ, chroniqueur, *sm.*

ՔՐՈՆԻԿՈՆ (ժամանակագիրք), chronique (քրօնիք), *sf. Les vieilles —s.* || — (մասն լրագրաց յորում կ'ամփոփուին քաղաքական կամ գրական գրոյցք), chronique, *sf. — politique, littéraire, théâtrale.*

ՔՐՏԻՆՔ, sueur, *sf.* — (ձիու), écume, *sf.* Քրտնքի մէջ լինել, ըլլալ, être en —. Քրտնքի մէջ թաթխուած ըլլալ, թաթխուիլ, être en nage, fondre en —. Քրտնքի մէջ լողալ, — կտրած ըլլալ, être trempé de —, être en nage, être tout en —. Արիւն — մտնել, V. Արիւն։ Ճակտին —ով, à la — de son front.

ՔՐՏՆԱԲՈՐ, prurigo (փրիւրիկօ, բառ լատին), *sm.*, sudaminas, *smp.*

ՔՐՏՆԱԲԵՐ. — դեղ, sudorifique, *sm. On lui a donné un —.*

ԳՐՏՆԱՏԵՂ (տեսակ մը ջերմն), suette, *sf.*

ԳՐՏՆԱՐԱՆ, étuve, *sf.*

ԳՐՏՆԵԼ, V. Գրճիլ։

ԳՐՏՆԵՑՈՒՆԵԼ, faire suer, faire transpirer, *va. Faire transpirer un malade.*

ԳՐՏՆԵՑՈՒՆՈՂ, } sudorifère,
ԳՐՏՆԵՑՈՒՑԻՉ, } sudorifique, *adj. Poudre sudorifique.*

ԳՐՏՆԻԼ, suer, *vn.* — *à grosses gouttes.* — *de tout le corps.* transpirer, *vn.*; suer, *va. Suer du sang.*

ԳՐՏՆՑՈՒՆԵԼ, V. Գրճեցուցնել։

ԳՐՏՆՈՒԹԻՒՆ, sueur, *sf. Cela provoque la* —.

ԳՐՑՈՒՆՔ (ցգուցիք. չգիք. աւխաուրիւն), sueurs, *sfp. Une terre fécondée par les* — *de l'homme.*

ԳՐԴԻՒՆ, éclat (կամ grand éclat de rire, gros rire, *sm.*, risée, *sf.* — մանկական (մանկական փոքրիկ ծիծաղ), risette, *sf. Faites une* — *à votre mère.* — բառնալ, rire aux éclats, éclater de rire, faire un éclat de rire, rire à gorge déployée, partir d'un éclat de rire. Ծաղր եւ — ամենեցուն կալ (ծանակ եւ առակ բլալ), devenir la risée de tout le monde.

ԳՐԴԻՐ, pouf (բ—ֆ), *adj. invar. Ce marbre, cette pierre est* —. friable, *adj. Le sel est* —. pulvérulent, ente, *adj. La craie est souvent dans un état* —. Հայերէն կ'բսուի եւս Գիւրափխուր, փրտուկ, փխրակաճ։

ԳՐԴՈՂՈՑՆ, safrané, ée, *adj. Les rayons* — *du soleil.*

ԳՐԴՈՂՆԱՆ (ppաւու), croconique կամ crocique. (acide), *adj.*

ԳՐԴՈՂՆԵՐԵՆ, safrané, ée, *adj. De la toile safranée.*

ԳՐԴՈՂՆՈՑ (տեսմարաճ Ֆրմոյ), safranière, *sf.* կ'բսուի եւս Գրմոց։

ԳՐԴՈՂՍՏԱՆ (Ֆրմոյ աւրս), safranière, *sf.*

ԳՐԴՈՂՍ, croconate, *sm.*

ԳՐԴՈՂՍԱՆ. — ուրք (չիւղ ելլ—վ), du riz safrané.

ԳՐԴՈՂԻԼ, } safraner, ensa-
ԳՐԴՈՂՑԵԼ, } franer, *va.*

ԳՐԴՈՂՈՑ (տեսմարաճ Ֆրմոյ), safranière, *sf.* կ'բսուի եւս Գրմոց։

ԳՐԴՈՂՔ (տեսակ մ'բմպելիք Ոկովեթացւոց), usquebac (բ—ֆ—ք), *sm.*

ԳՐԴՈՒՄ (տեսակ մը բոյս. ց—ֆ—ն), safran, crocus, *sm.* ‖ — (Ֆրմոյ ծաղկի միջին թելեր), safran, *sm. Colorer du beurre avec du* —. — մեռաղական, crocus metallorum կամ safran métalique. — ծարոյ, crocus d'antimoine.

ԳՐԴՐՈՒԹԻՒՆ, friabilité, *sf.* կ'բսուի ճաեւ փխրակաճուրիւն։

ԳՑՈՓ (Ոպամիթացւոց կռճառիճ գլխու բարակ ծածկոյթ, fon), mantille, *sf.* [*sf.*

ԳՑԻՄ (չիւ—ն ի—ը), envie,

ԳՕՂ, V. Գող։

ԳՕՂԱՆԴ (գէչդէ), bracelet, *sm.* — *de perles, de diamants, de cheveux. Une paire de* —*s.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Ոպարաճկաճ։

ԳՕՇ (արու այծ), V. Հնդկաց։

ԳՕՇԱՎԱՏԻ (վայրի այծ), bouc (գ—ֆ) sauvage, bouquetin, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ալծկաղ։

ԳՕՇՄՕՐՈՒՏ (տանկ վի է. ֆեւե—ֆ—ւը), hypociste (ֆէ—ֆ—ֆ), *sf.*

ԳՕՇՓԵՂՆԱՑ (բոյս վի է), rue de chèvre, galéga, *sm.*

Օ

օ *(o)*, trente-septième lettre de l'alphabet arménien et huitième des voyelles. Cette lettre fut ajoutée à l'alphabet arménien vers la fin du douzième siècle pour remplacer աւ (av) devant les consonnes, ainsi Պաւղոս, Աւգոստոս, Աւրհնել, etc., ont été écrits par Պօղոս, Օգոստոս, Օրհնել, etc.

ՕԳՆԱԿԱՆ, auxiliaire, favorable, subsidiaire, *adj.* || —, aide, *s.*; adjoint, auxiliaire, second (ա՞ջ՛ի), *sm.* || secours, *sm.*, aide, *sf.* — զօրապետի, adjudant, *sm.* Կ'բսուի նաեւ Բազկակից։ — եկեղեցի, église succursale, կամ լոկ succursale, *sf.*, secours, *sm.*, aide, annexe (ա՞ն՛ն՛ի՛ա), *sf.* — զօրք, troupes auxiliaires, secours, *sm.* — որմաւիճի, aide maçon (կ'բսուէր երբեմն aide à maçon), manœuvre, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Սաստ։ — լինել, բլլալ, prêter secours, son secours, prêter aide, prêter main-forte, être du parti de quelqu'un, se ranger du parti de quelqu'un, *vpr.*, subvenir, *vn.*

ՕԳՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, aide, *sf.*, secours, *sm.*, assistance, *sf.* Զօրավիգն օգնականութեան, զօր յ—, renfort, recours, *sm.* Թիկունք օգնականութեան, main-forte (այս բառը չի գործածուիր յոգնակւոյ մէջ), *sf.* Աղբիւր օգնականութեան, ressource, *sf.* Օգնականութեամբ, à l'aide de. Օգնականութեամբն Աստուծոյ (Աստուծով), avec l'aide de Dieu, Dieu aidant. Բառագրոց օգնականութեամբ, à l'aide du dictionnaire, à coups de dictionnaire. Թարգմանել օգնականութեամբ բառագրոց, traduire à coups de dictionnaire. Ձեռն, աջ օգնականութեան կարկառել, tendre une main secourable, prêter secours, son secours, prêter aide, prêter main-forte. Օգնութիւն, à l'aide! *adv. A l'aide! on m'assassine.*

ՕԳՆԵԼ, aider, *va.* — *quelqu'un de ses conseils, de sa bourse. Je l'ai aidé toutes les fois qu'il a eu recours à mois* (դիմել. ապաւինել). *Se faire — par quelqu'un.* aider, *vn. Cet élixir aide à la digestion. Aidez-le à descendre, à marcher* (մ'բսէք *aidez lui à descendre*, եւայլն). *J'aidai au Rhodien à se relever.*, *FÉN. Tél. V.* Անոր կ'օգնեմ զայն բնելու, je l'aide à le faire. Ձեզի կ'օգնէ գրելու, il vous aide à écrire. Կ'ուզեմ ձեզի — աշխատելու, je veux vous aider à travailler, կամ je vous aiderai à travailler. secourir, *va.* — *les pauvres, ses amis, ses alliés.* assister, *va.* — *les pauvres, les malheureux.* — *ses amis de sa bourse, de ses conseils. J'espère que Dieu m'as-*

sistera. Vous l'avez assisté dans sa maladie. seconder (-ելոտ), *va. Si vous entreprenez cela, je vous seconderai.* prêter secours, son secours, prêter aide, prêter main-forte, donner, prêter la main à quelqu'un, donner un coup de main, un coup d'épaule à quelqu'un, être, venir en aide, favoriser, *va. Favoriser la fuite de quelqu'un.* soutenir, *va.* — *une troupe.* subvenir, *vn.* — *charitablement aux misérables.* appuyer, *va. Il l'appuiera de tout son crédit.* — *une proposition, une demande.* Դրամով —, donner une subvention, subventionner, *va. Subventionner un journal.* — միմեանց (իրարու), s'entr'aider, s'entre-secourir, s'aider, se secourir, *vpr.* Իրարու կ'օգնեն, ils s'aident mutuellement, réciproquement. — անձին, ինքեան, s'aider, se secourir, *vpr.*

օգնելի, secourable, *adj.*

օգնող, } secourable, subsi-
օգնող, } diaire, *adj.*

օգնութիւն, aide, *sf.*, secours, coup de main, coup d'épaule, *sm.* Դրամական — (Տէրութենէ ընդհանուած), secours d'argent, subvention, *sf. Ce journal recevait une subvention.* Հասնիլ յ— (օգնել), être, venir en aide. Օգնութեան կոչել, կանչել, crier à l'aide. Օգնեցէք, à l'aide, au secours! à mon secours! *A l'aide! on m'assassine!* իրեւ —, subsidiairement, *adv.*

օգոստական, } auguste, *adj.*
օգոստափառ, } Օգոստական պատմութիւն (պատմութիւն վարուց կամ կեանքի ընդհանրապէս կայսրաց հռովմայեցւոց յԱդրիանոսէ մինչեւ ի կարինոս), histoire auguste.

օգոստոնեան (անուն կրօնաւորաց եւ հաւատաւորաց կամ կուսանաց), augustin, ine, *s.*

օգոստոս (ութերորդ ամիս տարւոյ), août (—), *sm.* Կէս — մնեալ, la mi-août.

օգուտ, utilité, *sf.*, profit, parti, avantage, bien, intérêt, gain (ի), *sm.* Հասարակաց —, l'intérêt public, le bien public, la cause publique. ց— արկանել, յ— ի կիր արկանել, mettre à profit, utiliser, *va.*, profiter, *vn.* ց— ի կիր արկեր (գործած), faites-en votre profit (Faites-en votre profit կը ճանճայէ ճաեր ցկ բարի չ՚ճեցէ, ասխ. Բարով վայելէք). ց— ի կիր արկանելը (օգտակար գործը), utilisation, *sf.* — ընդել, profiter, tirer parti. *Il tire parti de tout.* Գտանել գիր — (օգտիլ), trouver son compte, gagner, *va.* — գործել, faire du bien à quelqu'un. — լինել, — ունենալ, servir, revenir, *vn.* Խնամ ունել օգտի ուրուէ, veiller pour les intérêts կամ aux intérêts de quelqu'un. Միոյն օգտի հասարակաց, utilitaire, *adj. L'école* —. կը գործուի ճաեր իր *sm. Un* —. Քու օգտիդ համար է, c'est pour votre bien, pour votre intérêt.

օգտապար, utilement, avantageusement, *adv.* Հայեցի կ'բանի եւս Օգտակարապէս.

օգտապէս, utile, *adj.*

օգտասիրութիւն, V. Միոյն օգտի հասարակաց (**օգուտ**). [*sm.*

օգտասիրութիւն, intérêt,
օգտասիրութիւն, intéressé, ée, *adj.*

օգտակար, utile, avantageux, euse, profitable, *adj.* Աւելի —, plus utile. — ինչ, —ն, utile, *sm. Joindre l'agréable à l'* —. — լինել ումեր, être utile à quelqu'un, faire du bien à quelqu'un, pro-

fiter, *vn.* — բերել, profiter, *vn.* — առնել, ընել, utiliser, *va.* — տեսանել, տեսնել (ֆ—է—ե կ—ր—), tirer du profit. — կերպիւ, կերպով, V. Օգտաբար, Օգտակարապէս։ Ի՞նչ բանի — են..., à quoi servent? ...

ՕԳՏԱԿԱՐԱՊԷՍ, utilement, avantageusement, *adv.* Կ'ըսուի նաեւ Օգտաբար։

ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, utilité, *sf.*

ՕԳՏԵԼ, profiter, *vn.* *Il a beaucoup profité sur les marchandises qu'il a vendues.*

ՕԳՏԻԼ, trouver son compte (գ—ղ—), gagner, utiliser, *va.*

ՕԳՏՈՒԹԻՒՆ, utilité, *sf.*

ՕԴ, air, *sm.* || temps, *sm.* || vent, *sm.* Համատարած —, V. Մթնոլորտ։ — հանդարտ եւ խաղաղական, air calme et serein. Քաղցր —, air doux. —ը, l'air, le temps; en կամ dans l'air. —ը նորոգել, փոխել, aérer, ventiler, *va.* *Il faut aérer les appartements.* Օդոյ տալ, exposer à l'air, aérer, *va.* —ը կը շտկուի, կը բացուի, կը գեղեցկանայ, le temps se rassure, s'éclaircit, se met au beau, կամ le temps se remet. —ը կը գոցուի, կ'ամպոտի, կը մթննայ, le temps se couvre, se couvre de nuages, se rembrunit, s'obscurcit. —ը կը պղտորի, le temps se brouille. —ը կը մեղմանայ, կը զովանայ, le temps s'adoucit, se rafraîchit. Բաց —ի տակ, en plein vent.

ՕԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, aérologie, *sf.*

ՕԴԱԲԵՐ (խողովակ մարմնոյ), aérien, ienne, aérifère, *adj.*

ՕԴԱԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ, aérothérapeutique կամ aérothérapie, *sf.*

ՕԴԱԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, aérobie, *sf.*

ՕԴԱԲՈՒՇՏՔ, aérocystes, *sfp.*

ՕԴԱԲՈՅՍՔ, aérophytes, *sfp.*

ՕԴԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ (ուսումն օդոյ), pneumatique, *sf.*

ՕԴԱԳՆԱՑ, aéronaute, *s.* Կ'ըսուի նաեւ Օդանաւորդ։

ՕԴԱԳՆԱՑԱԿԱՆ, aérostatique, *adj.* *Ballon, machine* —.

ՕԴԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ, aérostation, *sf.*

ՕԴԱԳՆԴԱԿ, **ՕԴԱԳՈՒՆԴ**, } ballon, *sm.*

ՕԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նկարագրութիւն օդոյ), aérographie, *sf.*

ՕԴԱԶՕՐՈՒԹԻՒՆ, aérodynamique, *sf.*

ՕԴԱԽԱՂԱՑ. — գունդ, V. Օդապարիկ։

ՕԴԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ; aérostatique, *sf.*

ՕԴԱԿԵՐՊ, aériforme, *adj.* *Le gaz hydrogène est une substance* —. Կ'ըսուի եւս Օդանման։

ՕԴԱԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, aérification, *sf.*

ՕԴԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆ (ուսումն հաւասարակշռութեան օդոյ), aérostatique, *sf.*

ՕԴԱՀԱՆ, pneumatique, *adj.* — մեքենայ, machine —.

ՕԴԱՀՄԱՅ, aéromancien, *sm.*

ՕԴԱՀՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, aéromancie, *sf.*

ՕԴԱՁԳՈՒԹԻՒՆ (վառարանի), tirage, *sm.* *Cette cheminée fume, le — en est trop faible.*

ՕԴԱՄՈՒՂ. — ջրհան, pompe foulante.

ՕԴԱՅԻՆ, aérien, ienne, *adj.*

ՕԴԱՆԱՒ (նաւակ օդապարիկ գնդի), nacelle, *sf.*

ՕԴԱՆԱՒՈՐԴ, aéronaute, *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւս Օդագնաց։

ՕԴԱՆՄԱՆ, aériforme, *adj.* *Le gaz hydrogène est une substance* —. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Օդակերպ։

ՕԴԱՆՔ (տեսակ մը փոշտանկութիւն), pneumatocèle, *sf.*

օդաչափ (բնագիտութեան գործի մը), aéromètre, *sm.* [*sf.*

օդաչափութիւն, aérométrie, **օդապարել**, se brandiller, *va.* 1. **օդապարուկ** (օդախաղաց գունդ), ballon aérostatique, կամ լոկ ballon, aérostat (**-ք-ս-տ-**), *sm.* — կապեալ, արգելական, ballon captif. Հողմափորձ — (փոքրիկ օդապարիկ գործ կ'արձակեն օդին մէջ հովին ուղղութիւնը գիտնալու համար), ballon d'essai. Նաւակ — զննդի, V. **Օդանաւ**. **Ուղղիչ**, դեկավար օդապարկի, aérostatier, *sm.*

2. **օդապարուկ** (ոգի, այս, պայ օդոց. պարիկ օդոց), sylphe, *sm.*, sylphide, *sf.*

օդապարտ (բնակիչ օդոց, բնչուիճ [ի բնսդծ.]), les habitants de l'air (les oiseaux).

օդաբան, aéronaute, *s.*

օդաբանութիւն, } aéropho-
օդաբեմութիւն, } bie, *sf.*

օդարեղանականութիւն, aérhemoctonie, *sf.*

օդաւէտ, aéré, ée, *adj.*

օդափոս. — գործի, ventilateur, *sm.*

օդափոսել, ventiler, *va.* V. եւ **Օդր ճոռոգել**, փոխել (**օդ**).

օդափոխութիւն, changement d'air, *sm.*, ventilation, *sf.*

օդափող (ճնկոց), trachée, *sf.*

օդափուր, pierre météorique, *sf.*, aérolithe, *sm.*

օդագնութիւն, aéroscopie, *sf.* [ճամ.

օդելոզք (մեքենայ), V. **Օդաչափ**. **օդեղէն**. V. **Օդային**. — **երեւոյթ**, V. **Օդերեւոյթ**.

օդերեւոյթ (օդեղէն երեւոյթ), météore aérien.

օդերեւութաբան, météorologiste, météorologue, *sm.* կ'իմանայ ճաեւ Մեteորաբան.

օդերեւութաբանական, météorologique, *adj.* Հայերէն կ'իմանայ եւս Մեteորաբանական.

օդերեւութաբանութիւն météorologie, *sf.* կ'իմանայ ճաեւ Մեteորաբանութիւն. [teորաղեւ.

օդերեւութագնեաց, V. Մե-

օդերեւութագնաց, météorique, *adj.* Հայերէն կ'իմանայ եւս Մեteորական.

օդընտելութիւն, acclimatation, *sf.*

օդն. Այծիք եւ —ք (pas Աներաւանիք՝ արդարք եւ մեղաւորք), les boucs et les brebis.

1. **օթեակ** (թեատրոնի մէջ հանդիսականաց համար առանձին փոքրիկ սենեակ), loge, *sf. Premières, secondes, troisièmes* —*s.* Հանդիսատես օթեկաց, les loges. *Les loges ont applaudi pendant que le parterre* ([*թատրոնի*] *յանախականոյ հանդիսատես*) *sifflait.*

2. **օթեակ** (սենեակ ուր կը զգեցուն դերասանի), loge, *sf. Aller voir un acteur dans sa* —.

օթել, giter, *vn.*

օթեղ. — հաց (**-ց-ղ** **է-ձ-է**), pain rassis.

օթեվան, hôtellerie (**ո-թել-է**), demeure, *sf.*, logement, gîte, *sm.*, poste, *sf.*, quartier, *sm.* Օթեվանս առնել, demeurer (կը խոնարհի Avoir **օթանդակով**), *vn.*, se loger, *vpr.*

օթեվաններ, giter, *va.*

օթեւան, V. **Օթեվան**. **Ո՞ւր է —ք ձեր, où gîtez-vous? —ս առնել**, demeurer (կը խոնարհի Avoir **բայով**), *vn.*, se loger, *vpr.*

օթեւանող, logeur, euse, *s.*

օթոց, tapis, *sm.*

օթոցագործ, tapissier, *sm. Le — qui a tendu* (*Tendre*, [*գործով*] *պատել, զարդարել*) *cet appartement.* կ'իմանայ եւս **Օթոցարար**.

ԹԱՊԱՍՐԱՐ, tapissier, *sm.* կին —, tapissière, *sf.*

ԹԱՆԴԱՆ, auxiliaire, *adj. Armée —. Troupes —s.* subsidiaire, *adj. Raison, motif —.* ‖ adjoint, *sm.* ‖ — բայ՛ (Avoir եւ Être), les verbes auxiliaires, les auxiliaires. — եկեղեցի, V. Օգնական եկեղեցի (ՕԳՆԱԿԱՆ)։ — տալ, adjoindre, *va.* — առնուլ զոր՛, s'adjoindre quelqu'un. *Il s'adjoignit un aide.*

ԹԱՆԴԱՍԵԼ, aider, *va.*

ԹԱՆԴԱՍՈՒԹԻՒՆ, aide, *sf.*, secours, *sm.*

ԹԱՐՍ (ՓԵՓԿ), dot (ՓՈՂ), *sf.* *Apporter une — considérable. Cette pauvre fille n'a point de —.* mariage, *sm.* *Il a donné un très bon — à son fils, à sa fille.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Գոյզ։ — տալ, V. Օժտել։

ԹԱՏԱԿԱՆ, dotal, ale *(pl. dotaux), adj. Deniers dotaux.*

ԹԱՏԵԼ (օժիս տալ), doter, *va.* *— de pauvres filles. Ce père a doté sa fille de trente mille francs.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գոյզել։

ԹԱՏԻ, V. Օժտակից։

ՕՏԱՆԵԼ, oindre, sacrer, *va.* *On oint les évêque à leur sacre. On oignait les rois de France avec l'huile de la sainte ampoule. Sacrer un roi, un évêque.* consacrer, *va.* — *une église.* — *une personne à Dieu. Il consacra le nouveau temple à Jupiter.* ‖ oindre, *va. Autrefois on oignait les athlètes pour la lutte.* pommader, *va. Pommader des cheveux. Se pommader les mains et le visage.* — իւր մազերն, se pommader, *vpr.* — մեղուս (մեղրով), emmieller, *va.* — *les bords d'un vase.* — *les mors aux jeunes poulains (ուռուակ. ձիաֆուռակ) pour les y accoutumer.*

ՕՏԱՆԻՒԹ, onguent (օձի-), *sm.*, pommade, *sf.* — քսել, mettre de la pommade.

ՕՏԵԱԼ, oint, *m.* ointe, *f. adj.* ‖ oint, *sm. Les rois sont les —s du Seigneur. J.-C. est appelé, par excellence, l'Oint du Seigneur (Օծեալ Տէառն. Քրիստոս. Ա-թես).*

ՕՏԵԼ, V. Օծանել։

ՕՏԻՉ. } Եպիսկոպոս օծիչ, o-
ՕՏՈՂ. } ծող (ուրիշ եպիսկոպոս ձեռնադրող եպիսկոպոս), l'évêque consacrant, կամ յոկ consacrant, *sm.*

ՕՏՈՒԹԻՒՆ, onction, consécration, *sf.* — (քաղաւորի), sacre, *sm.* — (եպիսկոպոսի), V. Ձեռնադրութիւն։ ա. երջիւ — (խոհուտղ զոր կաթողիկեայ եկեղեցին կը մատակարարէ մահուան վտանգի մէջ եղող հիւանդաց), extrême-onction, *sf.*

ՕՁ, serpent, *sm.* ‖ —, — աւազակ, V. Փոձիչն (ՓՈՁՈՒԹ)։ ‖ — (այր օձաբարոյ, իմաբարոյ), serpent, *sm.* Բոնոմաւոր —, — à sonnettes. Արմայիկ —, — քաղաւորական, V. Արմայօձիկ։ Ձագ օձի, V. Օձակորիւն։ Խորխ —ի, la dépouille d'un serpent. —ը կը շչէ, le — siffle.

ՕՁԱԱՐԱՁ (Բա-Ի ԽՈՐՔԱԼ), serpentaire, *sf.*

ՕՁԱԲԱՐՈՑ. Այր —, V. Օձ։

ՕՁԱԳԱՆԱՑ, V. Նուիկ։

ՕՁԱԴՐՈՇՄ ԹՈՒՂՔ } (բառակ
ՕՁԱՔՈՒՂՔ } եւ քաֆուճիկ բուղք), serpente, *sf.* կ'բսուի եւս ածականօրէն Papier serpente.

ՕՁԱԼԵԶՈՒ, langue-de-serpent, ophioglosse, *sf.* — (սլաֆալեզու) nf է, c'est une langue de serpent.

ՕՁԱՑԱ, (համասեռութիւն մը հիւսիսայիս կիսագնդին), serpentaire, ophiucus (ՕՁԻՒ-ՓԻ—), *sm.*

օձակոչ (բովիչ), charmeur de serpents.

օձակուրծ (ձագ օձի), serpenteau, *sm.*

օձակուռ, marbre serpentin, marbre ophite, կամ լոկ ophite, *sm.*

օձաձի, tortueux, euse, *adj.* — բնդաճօք, V. Օձարդ. — փամփուշ (հրախաղութեան), serpenteau, *sm.* — կամակորիլ, serpenter, *vn.*

օձաձուկն, anguille, *sf.*

օձամոդիդ, seps (-ի-), *sm.*

օձանիներ (ազգ օձից), ophidiens, *smp.*

օձանմաս, ophidien, ienne, *adj.*

օձագոյն, ophite, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ՈՒիսեռաճ.

օձագործութիւն, ophiolâtrie, *sf.*

օձագոյն, tortueux, euse, *adj.*

օձաթաղեր (էրէ -ոյ-է), millepieds (*pl.* des *mille-pieds*), myriapode (բսս Լիդրէի կ'բսուի Myriopode), *sm.*

օձաթաղն, serpentaire, *sm.*

օձարդ (օձաձեւ բնդաճօք), coulevrine, *sf.*

օձաճան (էբէ-ն-ճ-է), érysipèle կամ érésipèle, *sm.*

օձաճանաձիւն, érysipelateux, euse, կամ érésipélateux, euse, *adj.*

օձափայտ, bois de serpent.

օձափող (օձաձեւ նուագարանի), serpent, ophicléide, *sm. Jouer du serpent.*

օձափողաւր (օձափող զարնող), serpent, *sm. Il y a dans cette église un excellent —.*

օձափաղ, V. Օձապաճ.

օձափար, serpentine, *sf.*

օձչնաձ, V. Օձակալ.

1. **օձիդ** (ի-է-), collet, *sm.* — (օապկի), col, *sm.* Մէկուճ —ը չբռնուլ (մէկուճ fովէճ չգաւտ être aux trousses de quelqu

2. **օձիդ** (սեաճ խոյակի մա colarin, *sm.*

օձձան (տուճկ մի է. ե-է-բ-է ի-ի-է), bistorte, *sf.*

օղ, anneau, coulant, *sm.* rիկ —, annelet, *sm.* — սկա boucle, *sf.* — շղթայից, chai *sm.*

օղակ, boucle, *sf.*, ann ‖ boutonnière, ganse, *sf.* — ճեկի), coulant, *sm.* — շղթա chaînon, *sm.*

օղակաւոր, annelé, ée, *a*

օղակաւորք, annelés, *sm*

օղաձեւք, annélides, *sm*

օղի, eau-de vie (*pl.* des *de-vie*), *sf.*, rogomme, *sm.* qnրծարանի, brûlerie, *sf.*

օձան, faveur, *sf.*

օձան (-ո-), savon, Ալեւտահոց — (ի պէտս սափրի savonnette, *sf.* Հայերէն կ'բ եւս Ալեւտ, Սապոն.

օձանագործ, savonnier,

օձանաձան, V. Շմարտակ.

օձանաձին, savonneux, e *adj. Des eaux minérales sa neuses.*

օձանանալ, se saponifier,

օձանանան (qnրծարանի rոյ), savonnerie, *sf.*

օձանաձում, } saponi
օձանաձումն, } tion, *sf.*

օձանաձումնել, saponifier — *un corps gras.*

օձանել, savonner, *va.* — *chemises.* կ'բսուի եւս Սապո

օձանեղէն (Ա-էրէ-է- վ- [saponaire]), savonnier, *sm.*

օձանում, } savonnage,
օձանումն, } *Mettre du l au —.*

օ'ն, va, allons, allez. Օ'ն սա fi, au diable.

օշաղ (սասկաճոց եւ կծո

ճամ խէժ մբ. պրս. խ-ւ-խ. արբ. խ-ւ-ծ), gomme ammoniaque.

ՕՇԱՐԱՆ (ւ-ր-ն-ն), sirop (ս-խ-ս), *sm.* — *de groseilles, de mûres, de grenades.* Հայերէն կ'բռնի ճաթ. Շարաբ.

ՕՇԱՐԱԿԱՑԱՆ, V. Շարաբային.

ՕՇԱՂԱՐԱԳԱՑԱՆ (օշնդրախառն գետրմակ գինի. Ախ-ր), vermout (Ախ-ր), *sm.*

ՕՇԱՂԻ (էխ-ի), absinthe, *sf.*

ՕՇԱՆ (ռուճկ մի է), soude, *sf.*

ՕՏԱՐ, étranger, ère, éloigné, ée, hétérogène, exotique, *adj.* Ազգ, ժողովուրդ —, étranger, *sm. L'— envahit la France.* Երկիր —, étranger, *sm. Vivre à l'—. Les ouvrages français qui s'impriment à l'—.*

ՕՏԱՐԱՑԻ, hétérogène, *adj.* || —, étranger, ère, *s.*

ՕՏԱՐԱԿԱՆ, étranger, ère, *adj.* — (պատերազմի) պատերազմ, la guerre étrangère. || —, étranger, ère, *s.* [ière, *adj.*

ՕՏԱՐԱՍԵՐՏ, inhospitalier,

ՕՏԱՐԱՓԱՌ, adventice, *adj.*

ՕՏԱՐԱՑԱԼ, devenir étranger, s'étranger, s'éloigner, s'aliéner, dégénérer.

ՕՏԱՐԱՑԱԼԻ, aliénable, *adj.*

ՕՏԱՐԱՆՈՑ, hospice (ս-խ-ս), *sm.* [*adj.*

ՕՏԱՐԱՉԵՐԿՐԱՑԱՆ, exotique,

ՕՏԱՐԱՉԵՐԿՐԱՑԻ, étranger, ère, *s.* [tion, *sf.*

ՕՏԱՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, dégénéra-

ՕՏԱՐԱՍԷՐ, hospitalier, ière, *adj.* [té, *sf.*

ՕՏԱՐԱՍԷՐՈՒԹԻՒՆ, hospitali-

ՕՏԱՐԱՏԵԱՑ, inhospitalier, ière, *adj.*

ՕՏԱՐԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, inhospitalité, *sf.*

ՕՏԱՐԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, hétérogénéité, *sf.*

ՕՏԱՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, rendre étranger, étranger, éloigner, aliéner, *va.*

ՕՏԱՐԱՑՈՒՄ } (օտարացում),
ՕՏԱՐԱՑՈՒՄՆ } gուցիլը, osարացիլը), aliénation, *sf.*

ՕՏԱՐԱՑԻ, étranger, ère, *adj.*

ՕՏԱՐԱՑՈՒԹԻՒՆ, étrangeté, *sf.* Երթալ յ—, passer à l'—.

ՕՐ, jour, *sm.*, journée, *sf.* — գործոյ, — արգոյ, jour ouvrable, jour ouvrier. Տօնի —, — տօնական (յեկեղեցւոյ հրամայեալ), jour de fête, jour férié. Ուտիճի —, jour gras. Բարեկենդանի վերջին չորս ուտիճի —եր, les jours gras. — արմատեմաց, — բարեբարեկենդանի (ծաղկազարդ. Յոտնգարդար), pâques fleuries, le dimanche des Rameaux. — պահոց (պահքի —), V. կաթիլ. Քառասնորդաց վերջին —, V. Մերձաւոր. — հանգստեան մեռելոց, ննջեցելոց, le jour des morts. Դատաստանի —, jour plaidoyable. Աստեղային —, jour sidéral. Արեգակնային —, jour solaire. Նահանջ —, bissexte, *sm.* — արուեստական, V. Արուեստական(1). Նախընթաց —, veille, *sf.* Նախընթաց — (տօնի), V. Նախատօնակ. Երկրորդ —, lendemain, *sm.* Երկրորդ —ը, le jour d'après. Վաղը չէ միւս —, après-demain, *adv.* Ընդհանուր —, l'autre jour. Կէս —, midi, *sm.* Ամէն —, tous les jours, journellement, quotidiennement, *adv.* կէս —էն ետեւ, après-midi. Հինգ, վեց, ութ —էն (ապագայ ժամանակի համար), dans cinq, six, huit jours. Երեք —էն պիտի գայ, պիտի հասնի, il viendra, il arrivera dans trois jours. (Երեք ամսէն իւր ուսմունքին աւարտած պիտի բլլայ, il aura fini ses études dans trois mois.) Հինգ, վեց, ութ —էն (տնգեալ ժամանակի համար), en cinq, six, huit jours,

Այս ճամբորդութիւնը կատարեց (բրառ) չորս —ուաց մէջ (չորս օրէց), il a fait ce voyage en huit jours. (Ստուաց մը մէջ խէի տարիէց) աւարտեց իւր ուսմանցից, il a fini ses études en un an). վերջին, վօս —երբ, dernièrement, *adj.* — մը, un jour, pendant un jour. ի՞նչ — է այսօր, quel jour est-ce aujourd'hui? Այս —էն սկսեալ, à partir d'aujourd'hui. Այն —էն ի վեր յորում, depuis le jour où. —ն ի բուն, pour toute la journée. Յանմանել —, prendre jour. —ը կը խոնարհի, le jour se baisse. —ը պիտի չի հասնի (կ'բսուի վատգաւոր ճիւանդի), il ne passera pas la journée. Շատ է աւարտի չար իւր, à chaque jour suffit sa peine ou son mal. (Քանի՞ ճասնի՞ն, à quelle heure?). երէս —ը քառորդ անցած, midi un quart, կամ midi et un quart.

ՕՐԱԹԵՐԹ, jour, *sm.* կ'բսուի նաև գիտեցուցիչ.

ՕՐԱԹԻՐ, journal, *sm.*

ՕՐԱԿԱՆ, de jour, diurne, *adj.* || — (ՙՙՙՙՙՙ), journée, *sf.* —ով, à la journée. —ով կ'աշխատի, il travaille à la journée.

ՕՐԱԿԱՐԳ, ordre du jour.

ՕՐԱՀԱՏԻ, V. Օրհատիկ.

ՕՐԱՑՈՑ, almanach (ՙՙՙՙՙ), *sm.* —ը ճայիլ, regarder l'—.

ՕՐԵՆ, V. Օրենք.

ՕՐԻՆԱԳԷՏ, homme de loi, légiste, *sm. Un habile légiste.* Մահմետական —, mollah (ՙՙՙ), *sm.*

ՕՐԻՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, législation, *sf. Un cours de —.*

ՕՐԻՆԱԴԻՐ, législateur, trice, législatif, ive, *adj.* — ժողով (ժողով երեսփոխանաց), corps législatif. || législateur, trice, *s. Moïse fut le — des Hébreux.*

ՕՐԻՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, législature, *sf. La — vient de décider une grande question.*

ՕՐԻՆԱԴՐԱԿԱՆ, législatif, ive, *adj. Mesures législatives.*

ՕՐԻՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, législation, *sf.*, statut, *sm.*

ՕՐԻՆՔ, loi, *sf.* || règle, *sf.*, règlement, *sm.* || principe, *sm.* || forme, *sf.* || code, statut, *sm.*, ordonnance, *sf.* Մովսիսական —, loi de Moïse, mosaïsme, *sm.* Զինուորական, պատերազմական —, loi martiale. Պատժական —, loi pénale. Յանման — (այս օրէնքին ներքո որ կանայք բաղարձեն թագաւորին), loi salique. Անգիր —, V. Անգրութիւն. Պատսպան —, une loi protectrice. Ըստ օրինի, ըստ օրինաց, օրինօք, —ով, selon la loi, selon les lois. Ըստ պատմութեան օրինաց, V. Պատմագրէն.

ՕՐԻՆԱԳԻՐ, code, *sm.* Պատժական —, — pénal. [*s.*

ՕՐԻՆԱԴԻՐ, législateur, trice.

ՕՐԻՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, législation, *sf.* Պատժոց —, pénalité, *sf.*

ՕՐԻՆԱԶԱՆՑ, prévaricateur de la loi, transgresseur, infracteur, *sm.* — գնուիլ, լլլալ, violer les lois, prévariquer, *vn.*

ՕՐԻՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ, transgression, infraction, contravention, *sf.*

ՕՐԻՆԱԿ, exemple, modèle, *sm.* || exemplaire, *sm.*, copie, *sf.* || échantillon, spécimen (ՙՙՙՙՙ), *sm.* — (վաճառաց), montre, *sf.* Ժամագիծ — (առաջին ձեռ), minute, *sf.* Ձեգրիս —, fac-similé (*pl.* des *fac-simile*), *sm. Le — d'une signature, d'une gravure.* Իբրև —, այլոց —, —իցն լալու, լլլալու կերպիւ, exemplairement, *adv.* — իմն, զոր —, —ի աղագաւ, —ի նմանութ, comme, par exemple. Ըստ —ի

այլոց, à l'exemple des autres. Մէկուն —ին հետեւիլ, —ին հետեւիլ, se régler sur quelqu'un, se modeler, *vpr.* Մէկն իրեն — առնուլ, se régler sur quelqu'un. — տալ, donner l'exemple.

ՕՐԻՆԱԿԱՆ, exemplaire, *adj. Punition* —.

ՕՐԻՆԱԿԱՆ, légal, ale (*pl. légaux*), *adj.*

ՕՐԻՆԱԿԻ, copier, *va.*

ՕՐԻՆԱՒՈՐ, légal, ale *(pl. légaux)*, légitime, *adj.* — կերպիւ, կերպով, V. Օրինաւորապէս.

ՕՐԻՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, légitimiste, *adj.* et *s.*

ՕՐԻՆԱՒՈՐԱԳԷՍ, légalement, légitimement, *adv.* [*sf.*

ՕՐԻՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, légitimité,

ՕՐԻՆԱՓԱԳԱՐ, V. Քաղաքապետ.

ՕՐԻՈՐԴ, fille (ֆիլ), demoiselle, mademoiselle (*pl. mesdemoiselles*), *sf.* Շքաղիր —, fille d'honneur.

ՕՐԻՈՐԴԻԿ, petite fille, fillette, *sf.*

ՕՐԱԳԻՐ, compte (բոլէ) de jour, livre journal կամ լրկ journal, mémorial, *sm.*

ՕՐԱՑԱՍ, dernier moment, *sm.*

ՕՐԱՆԱՊԱՆԵԼ, V. Օրհնել.

ՕՐԱՆԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, V. Օրհնութիւն.

ՕՐԱՆԱՒ, bénit, ite, *adj.* (կր ցուցնէ եկեղեցական ձեռամբ եղած օրհնութիւն մր, ինչ. *Du pain bénit. De l'eau bénite. Des cierges bénites.* եւայլն). béni, ie, *part. passé.* (կր ցուցնէ ամէն տեսակ օրհնութիւն, ինչ. *Un peuple béni de Dieu. L'ange dit à la Sainte-Vierge: Vous êtes bénie entre toutes les femmes.* եւայլն).

1. **ՕՐԱՆԱՒԱՆ** (վարդավառի. ֆրանկ-լեհ), chapelet, *sm.* — դարձնել, égrener son —.

2. **ՕՐԱՆԱՒԱՆ** (գիրք օրհնութեանց), bénédictionnaire, *sm.*

ՕՐԱՆԵԱԼ, V. Օրհնած.

ՕՐԱՆԵԼ, bénir, *va.* Ջուրէն —, rebénir, *va.*

ՕՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, bénédiction, *sf.* || hymne (ֆռէ), cantique, *sm.* — արթոյ կուսին (Մեծացուցէ), magnificat, *sm. Entonner le Magnificat.* Ըեղանի —, bénédicité, *sf.* Երեկոյեան — (յեկեղեցիս), salut, *sm.* — տալ, donner la bénédiction.

ՕՐԱՑ, V. Ղռռաց.

ՕՐՕՐ (ՆՆռէ), dodo, *interj.*

Ֆ

Ֆ *(fé)*, trente huitième lettre de l'alphabet arménien et trente et unième des consonnes.

Այս նորահնար տառը կը գործածենք միայն այլազգական անուանց եւ քանի մը ռամկական բառից մէջ. ինչպէս. *Ֆըֆել* կամ *Ֆֆել* (խծպել, իյնէլէ էտմէք. piquer, *va.*), *Ֆըֆելը* կամ *Ֆֆելը* (խծիպ. իյնէ. piqûre, *sf.*). *Ֆոֆած* (զառամ. զառամեալ. ցնդած. գոճամըշ. décrépit, ite, *adj.*), *Ֆոֆածութիւն* (խոր ծերութիւն. զառամութիւն. décrépitude, *sf.*), *Ֆոֆիլ* (զառամանալ. գոճամագ. être décrépit, tomber en enfance). **Ֆշալ** (խոխոջել. մըրըլտամագ. murmurer, *vn.*), **Ֆշոց, Ֆշոյ** (ջրի ձայն. խոխոջիւն. սէս մըրըլ տըըը. murmure, *sm.*). Եւայլն.

Նախնիք կը գրէին Ֆ տառին տեղ փ, ինչպէս օ ին տեղ աւ.

ՎԵՐՋ

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ՓՈՓՈԽՄՈՒՆՔ

Ա

Ա.Դ.ԿԱԼ (ձիու պոչի փոկ), trousse-queue *(pl.* des *trousse-queue)*, *sm.*

Ա.Գ.ՈՑՑ, *աւելցո՛ւր* boucle, *sf. Boucle de ceinture. Des boucles de jarretières, de souliers.*

Ա.Զ.Գ, *աւելցո՛ւր* — ձիոց, V. Ձիակօճ — (**Ց.Ի.Ա.Ն.Ն**).

Ա.Զ.Ն.Ա.Ն.Ա.Մ.Ա.Կ (գաւառի մը ազնուականացաց ըճռանեացն արձանագրութիւն), nobiliaire, *sm.*

Ա.Ֆ.Ր.Ա.Ց, *աւելցո՛ւր* fromentée, *sf.* [*féminin.*

Ա.Ք.Ր, article, *sm.* — *masculin*, **Ա.Ժ.Ի.Լ**, V. Ձաթիլ.

Ա.Լ.Ա.Գ.Ի (բուսի մի է), alhagi, **Ա.Լ.Ա.Փ** (ապահանութիւն. աւար), fourrage, *sm.* — առնել (ապահանել. աւարել), fourrager, *va.*

Ա.Լ.Ի.Ւ.Ր.Ա.Գ.Ի.Ք.Ա.Ք.Ի.Ւ.Ն, aleuromancie, *sf.*

Ա.Լ.Ի.Ք.Ա.Ն.Ե, huche (հի-է), *sf.*

Ա.Խ.Տ. Տարափոխիկ, փոխադրականաւ —, *աւելցո՛ւր Նախ* maladie contagieuse, ...

Ա.Խ.Տ.Ա.Ր (մարդուս վրայ ազդեցութիւն ունեցող աստղ), astre, *sm.*

Ա.Ծ.Ա.Գ.Ա.Ր.Ա, foulde, *sf.*

Ա.Կ.Ա.Ն.Ջ, *աւելցո՛ւր* —ներս կը լսուին, les oreilles me cornent կամ me tintent.

Ա.Կ.Ն.Ո.Տ, *աւելցո՛ւր* — (մէկ ապակուով. Բե-է Ի-ե-Ը-է), lorgnon, *sm.*

Ա.Կ.Ա.Ռ.Ք (օ-է), foyer, *sm.*

Ա.Կ.Ա.Ս.Ր, *աւելցո՛ւր* — փողահարաց, fanfare, *sf.*

Ա.Կ.Ր.Ա.Տ (-է-Ը-ի-Վ-Ի-Ը-Ը), collation, *sf.*, goûter, *sm.*

Ա.Ն.Ե.Ղ.Ա.Ս.Պ.Ա.Տ, imposant, ante, *adj. Ce prince mit sur pied des forces imposantes.*

Ա.Ղ.Ա.Ղ, *աւելցո՛ւր* parti, *sm.* Ելի —ի, *աւելցո՛ւր* parti, *sm.*

Ա.Ղ.Ա.Ղ.Ա.Կ.Ե.Լ, *աւելցո՛ւր* Ըղճատիակ բլլալու չափ —, crier à se démantiboler la mâchoire.

Ա.Ղ.Ա.Ջ.Ա.Փ, radeur, *sm.*

Ա.Ղ.Ա.Ւ.Ն.Ի.Վ.Ի.Զ gorge-de-pigeon, *adj. Une robe* —.

Ա.Ղ.Ա.Փ, V. Փառս.

Ա.Ղ.Ա.Ղ.Ա.Ձ.Ի, V. Տուղս.

Ա.Ղ.Ե.Ա.Ա.Ա.Ծ.Ա, V. Ըմպարտաղանք. [trait.

Ա.Ղ.Ե.Ղ.Ն.Ե.Ո.Ր. —ի, gène de

Ա.Ղ.Ի.ՊԱՆ, cheviller, *sm.*

Ա.Ղ.Ի.Պ.Ա.ՃԱՌԱՆՈՑ, triperie, *sf.*

Ա.Ղ.ԽԱ.ՊԵՏ, vaguemestre, *sm.*

Ա.Ղ.ՈՒԵՍԱԿԱՊԻԿ, maki, *sm.*

Ա.Ղ.ՏԱ.ՀԱՆԻ, V. Նստատեղի, Սրբան։

Ա.Ղ.Տ. — տատմանց, tartre, *sm. Il y a beaucoup de — sur vos dents, faites-les nettoyer.*

Ա.Ղ.ՑԱԻՈՐ ՊԻՏՈՒ, les nécessités de la nature.

Ա.Ղ.ՑԱ.ԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, besoin, *sm.*, nécessité, *sf.*

Ա.Ղ.ՑՒ, besoin, *sm.* —, մարմ ճակաճ —, les nécessités de la nature. Հայերէն կ'բսուի եւս Ազգատոր պէտք։

Ա.Ղ.Օ.Ճ.Ա.Ն.Ո.Ց. — (բողոքակատուց), V. Քարոզարան։

Ա.Ղ.Օ.Թ.Ա.Ո.Ձ, chasse-coquin (*pl.* des *chasse coquin* կամ *coquins*), pedeau, *sm.*

Ա.Մ.Ա.Ն, *աւելցո՛ւր* Ջուրնկալ —, V. Ջուարան։ Սերմնընկալ —, V. Ծին։ — (բոյսին բեղմնաւորիչ փոշին պարունակող որձային մասն), anthère, *sf.*

Ա.Մ.Ա.Ր.Ա.Ն.Ո.Ց, *աւելցո՛ւր* — փոխարիկ, bastide, *sf.*

Ա.Մ.Ա.Ր.Ի.Ւ, V. Մաֆի։

Ա.Մ.Ո.Ի.Ն.Ն.Ա.Կ.Ա.Ն, *աւելցո՛ւր* matrimonial, ale *(pl. matrimoniaux), adj.*

Ա.Մ.Ո.Ի.Ն.Ն.Ա.Լ.Ի, mariable, *adj. Elle n'est pas encore —.*

Ա.Մ.Ո.Ք.Ա.Ր.Ա.Ր, cuisinier, ière, *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս խոհակեր, խոհարար, խոհամոմ, խորհարար, Սպասաբերաց, Մաժառոս։

Ա.Մ.Պ.Ա.Տ.Ա.Կ, V. փորձաքար։

Ա.Մ.Ր.Ո.Ց.Ի.Կ, fortin, *sm.*

Ա.Ն.Ց. — դու, st, st (-էդ, -էդ. է մեղմով կը նշչուի), *interj.*

Ա.Ց.Ի.Ա.Բ.Ո.Ց.Ժ., allopathe, *sm.*

Ա.Ց.Ի.Ա.Կ.Ե.Ն.Դ.Ր.Ո.Ն, excentrique, *adj.* [centricité, *sf.*

Ա.Ց.Ի.Ա.Կ.Ե.Ն.Դ.Ր.Ո.Ն.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն , ex-

Ա.Ց.Ք, *աւելցո՛ւր* — աճեղջիւր, V. Քոլիկ։

Ա.Ց.Ի.Ո.Ց, génal, ale (*pl. génaux*), *adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ծնօտի։

Ա.Ց.Ր.Ե.Ց.Ա.Կ.Ա.Ն, *աւելցո՛ւր* caustique, *adj.*

Ա.Ց.Ր.Ե.Ց.Ո.Ղ.Ա.Կ.Ա.Ն , caustique, *adj.* [*sm.*

Ա.Ց.Ր.Ի.Կ (այր մարդ), cavalier,

Ա.Ն.Ա.Ս.Ն.Ա.Զ.Ե.Ն, victimaire, *sm.* Հայերէն կ'բսուի ճաեւ Պպասաւոր զոհատարի (ՍՊԱՍԱՒՈՐ), Զոհասպան։ [*sf.*

Ա.Ն.Ա.Ր.Դ.Ա.Ն.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, amétrie,

Ա.Ն.Ր.Ն.Ա.Կ.Ա.Ն , *աւելցո՛ւր* emprunté, ée, *adj.*

1. **Ա.Ն.Գ.Ի**, *աւելցո՛ւր* իսլամդակաճ —, harle (Հ-ր-լԷ), *sm.*

Ա.Ն.Գ.Ր.Ա.Գ.Ի.Տ, *աւելցո՛ւր* ignare (Ի.Ն-ր-), *adj.*

Ա.Ն.Դ.Ա.Շ.Տ.Ա.Ն.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, aménorrhée, *sf.* [*adj.*

Ա.Ն.Դ.Ի.Ո.Ր.Դ.Ա.Կ.Ա.Ն , bucolique,

Ա.Ն.Դ.Ր.Ա.Տ.Ա.Ռ.Ե.Լ, anagrammatiser, *vn.* [me, *sf.*

Ա.Ն.Դ.Ր.Ա.Տ.Ա.Ռ.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, anagram-

Ա.Ն.Դ.Ր.Ո.Ւ.Ա.Ր (առու երիվար բանձրաւամարին), roussin, *sm. Etre monté sur un —.*

Ա.Ն.Դ.Ո.Ի.Կ.Ա.Ր (անցք. միջնորդ), véhicule, *sm. L'air est le — du son.* || — (սաստր), véhicule, *sm. L'art de l'imprimerie est le principal — de l'instruction.*

Ա.Ն.Զ.Ո.Ւ.Ս.Պ, incoercible, *adj.*

Ա.Ն.Թ.Ա.Ց.Ո.Ւ.Պ, *աւելցո՛ւր* potence, *sf.*

Ա.Ն.Թ.Լ.Փ.Ա.Ց.Ո.Ւ.Թ.Ի.Ւ.Ն, *աւելցո՛ւր* || prépuce, *sm.* [*adj.*

Ա.Ն.Ժ.Ա.Մ, *աւելցո՛ւր* précoce,

Ա.Ն.Խ.Ո.Ւ.Ր.Զ, *աւելցո՛ւր* luxurieux, euse, *adj.*

Ա.Ն.Ծ.Ն.Դ, *փոխառակ* (երկայնատսուն թռչուն մ'է. --է-ղ-), pie, եւ այլն. *կարգա՛ Ա.Ն.Ծ.Ն.Դ.* (-ի-է-ր-ղ-), geai, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ա.նձեղ։

Անկիւն, *աւելցո՛ւր* tournant, détour, *sm.*

Անհաւատար, *աւելցո՛ւր* infidèle, *adj.* [*լուսաժին*].

Անձել, V. **Անծել** (*ի Ջախ-*

Անձիանի, V. **Ողոց**.

Անձնուրացութիւն, *փոխանակ* renoncement, *sm.*, abné... եւալն. *կարգա՛ր* **անձնուրացութիւն**, renoncement, abnégation de soi-même.

Անճիշդ, inexact, acte, *adj.*

Անճշդութիւն, inexact, acte, *adj.*

Անճնորհականալութիւն, *աւելցո՛ւր* disgrâce, *sf.*

Անուռնական (անիւր կապելու ջրաքայ կամ երկաթ), enrayure (*անի-կի-*), *sf.* [*sf.*

Անուանձն, *աւելցո՛ւր* trace,

Անուանունդրութիւն, onomatopée, *sf.* կ'բառի եւս Անուանաստեղծութիւն.

Անուանանստեղծութիւն, onomatopée, *sf.* Հայերէն կ'բառի ճաեւ Անուանագործութիւն.

Անուռն (*ինչ-ի*), bubon, *sm.*

Անուշադուր(խառնակոյս գումարութիւն), macédoine, *sf.* *Ce livre est une —, on y trouve de tout.*

Անուս, **Անուսուն**, } *աւելցո՛ւր* ignare (*ին-*), *adj.*

Անուր (*մա-*), *աւելցո՛ւր* — (ջան), V. Շնիարք.

Անսուրեանգ, asciens (*-ին*), *smp.*

Անցանդիս (*-ին ին-*), défilé, défiler, *sm.* կ'բառի եւս Տողան, Տողացութիւն. — բնել (զօրք գունդ գունդ անցնիլ), défiler, *vn.* Հայերէն կ'բառի ճաեւ Տողացնիլ.

Անցէք (հրաման անցնելու), laissez-passer, *sm.* [*té*, *sf.*

Անցորդութիւն (ալաց), fixi-

Անհասար (*ին-ի*), publiquement, *adv.*

Անցեան, froment de saison.

Անցքաւոր, V. Ջորակեր, Ջորաճաւակ, Ոտնակեր.

Անկանել, *աւելցո՛ւր* fourrager, *va.*

Անկանութիւն, *աւելցո՛ւր* fourrage, *sm.*

Անկենալ (*-էլ-*), եւալն. *խմ՛* **անկենալ** (*-էլ-*), V. կռուիլ.

Անկատիկական, catarrhal, ale *(pl. catarrhaux)*, *adj.*

Անկատիկութիւն, *աւելցո՛ւր* catarrhe, *sm.*

Անկատութիւն, déjection, *sf.*

Անկարաձ, *աւելցո՛ւր* Սպիտակ —, fleurs blanches, leucorrhée, *sf.*

Անկերակուել, *աւելցո՛ւր* mordre le sein de sa nourrice.

Անկուկ (*ա-ին-ա-ց. հաճախ լ-լ-*), ventouse, *sf.* *Appliquer des —s.*

Անհարձակ, attenter, *vn.*

Անհարձակութիւն, *աւելցո՛ւր* attentat, *sm.*

Անհատաւ, trisaïeule, *sf.*

Անհատաւ, trisaïeul (*pl. trisaïeuls*), *sm.*

Անհնել, V. Ցափեցակել.

Անրնձ } (*ի-ա-*), tare, *sf.* *Dé-*
Անրան } *duire la —.*

Անուսանութիւն, prosodie, *sf.* *Les règles de la —. Observer la —.* Հայերէն կ'բառի եւս Ձառգացութիւն. Ձառասանութեան, prosodique, *adj.* *Accent —.* կ'բառի եւս Ձառգանութեան.

Անութիւնութիւն, *աւելցո՛ւր* Անութիւն թեամբ հաւէքց, à la pluralité des suffrages.

Անուել, V. Ակացնց. [mes.

Անուիանդ, enleveur de fem-

Անուիանդութ, ravisseur, *sm.*

Անուցուցական, relatif, ive, *adj.* — (բան), corrélatif, ive, *adj.*

ՓՈԽԱՌԸՆՉԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, corrélation, *sf*.

ԱՌԸՆՉՈՒԹԻՒՆ, relation, *sf*. — (ի չափագիտութեան), raison, *sf*.

ԱՌԻԹ, *աւելցո՛ւր* Կառքն —ը փախուցիր, vous n'avez pas embrassé l'occasion.

ԱՌԼԵՓ, abruptement, *adv*.

ԱՌՀԱՒՐՈՒԹԻՒՆ, atavisme, *sm*.

ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԵԱՆ, prosodique, *adj*. *Accent* —, Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Առոգանութեան (**ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԻՒՆ**)։

ԱՍՏՂԱՄԱՂԻԿ, *աւելցո՛ւր* Ճենական —, reine-marguerite (*pl*. des *reines-marguerites*), *sf*.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՀԱՐՈՒԱԾ, fléau, *sm*.

ԱՐԳԱՆԴԱՏԱՊ, métrite, hystérite (էջ...), *sf*.

ԱՐԳԵԼԱԿ, V. Անուակալ։

ԱՐԴԱԿ (ցորենի չափի զեղուն մասը վրայէն մէկդի հանելու տախտակ), racloire, *sf*.

ԱՐԴՈՒԿ (էթէ—), *աւելցո՛ւր* carreau, *sm*. —է անցունել, repasser, *va*. կ'ըսուի նաեւ Արդկել։

ԱՐԵԴԱԿՆԱԿ, belvéder, belvédère, *sm*. Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Վերնատուն։

ԱՐԺԱՆԱՀԱՒԱՏ, *աւելցո՛ւր* croyable, *adj*.

ԱՐԺԱՆԱՀԱՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, croyable, *sm*. *Ce récit va bien au delà du* —.

ԱՐԻՒՆԱՄԱՐԾ, *աւելցո՛ւր* Արիւնածուծ, — հոգեզէց, vampire, *sm*.

ԱՐՄՈՒԻՔ (ջրգողութիւն որովայնի), hydropisie, ascite, *sf*.

ԱՐՄՊԱՏ, V. Օնառախոս, Ծմոր-տակ։

ԱՐՁԱՆ, *աւելցո՛ւր* Արձան (վաճառաց տետակին եւ գնոյն ցուցակ. ֆաքթուրա), facture, *sf*.

ԱՐՁԱՆԱԳԻՐ, *աւելցո՛ւր* Մայր — տուրք, matrice des contributions.

ԱՐՇԱՒԱՏԵՂ, *աւելցո՛ւր* turf (թէրֆ), *sm*.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳՈՐԾ, fabricant, *sm*.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳՈՐԾԵԼ, fabriquer, [va.

ԱՐՈՒՕՒԿ (ընտանի ծղրիթ [grillon]), cri-cri (*pl*. des *cri-cris*), *sm*.

ԱՐՋԱՄՈՒԿՆ, *աւելցո՛ւր* mar- [motte, *sf*.

ԱՐՏԱՒՐԱԶԴԱՀԱՒ, V. Ցեծ, Փա-ջանաւ։

ԱՐՏՕՆՆՈՒԹԻՒՆ, concession [*sf*.

ԱՐՔԻՆԱՆԱԼ, s'abonnir, se rabonnir, *vpr*.

ԱՐՔԻՆԱՑՈՒՆԵԼ, abonnir, rabonnir, *va*.

ԱՐՕՍԻ, sorbier, cormier, *sm* կ'ըսուի նաեւ Հաղորենի։

ԱԽԱՐ, *աւելցո՛ւր* fourrage, *sm*.

ԱԽԱՐԵԼ, *աւելցո՛ւր* fourrager, *va*.

ԱԽԵԼԱՄՈՐԹ, prépuce, *sm*.

ԱՓԱՒՈՐ, appaumé, *adj. m*.

Բ

ԲԱԴ, *աւելցո՛ւր* Մովային — macreuse, *sf*.

ԲԱԶԷԱՐԱՆ *փոխանակ* fauconnerie, fauconnière, եւայլն. *կարդա՛* **ԲԱԶԷԱՐԱՆ**, fauconnerie, *sf*

ԲԱԶԿԱԿԱԼ, écharpe, *sf*.

ԲԱԶԿԱԿԻՑ, adjudant, *sm*.

ԲԱԶՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* faconde, *sf*.

ԲԱԶՄԱՄԱՐՄՆՈՒԹԻՒՆ, corpulence, *sf*

ԲԱԶՄԱՎՐԷՊ, *աւելցո՛ւր* fautif, ive, *adj*.

2. **ԲԱԶՄՈՑ** (բափօրի [procession] ժամանակ Սրբութիւն սրբոցն ,

խալից), *փոխանակ* V. Հաճգաց (1), կամ Հաճգասարան *խմ՝* V. Հաճգասց(1).

բանբեր, *աւելցո՛ւր* Քաղրիք (կողմնակաւ յեճարան [աթոռոյ, կառաց]), accotoir, *sm.*

բանակնագրել, souscrire, *vn.*

բանակնագրութիւն, squscription, *sf.*

բանեխ, frappant, ante, *adj.*

բանէակ, spatule, *sf.*

բանէակաձեւ սեղ, V. Սպ.

բանդակ, V. Ջուղա.

բանեակ, *աւելցո՛ւր* Բանալի դաշնամրի, clef de piano.

բանեակութիւն, *աւելցո՛ւր* Դիւանական —ք, conférences diplomatiques.

բանձակ, formule, *sf.*

բանդակէր, main-d'œuvre *(pl. des mains-d'œuvre)*, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Գործոգչէք.

բարաձ, V. կնոց.

բարեխոհութիւն, *աւելցո՛ւր* urbanité, *sf.*

բարեսէր, *աւելցո՛ւր* bénévole, *adj. Lecteur* —. [*sf.*

բաւականութիւն, apagogie,

բաւական, *աւելցո՛ւր* Ամէն բան մանր մանր —ու է (ամէն բան ծամելու բերանը դնելու է), il faut lui mâcher tous les morceaux, il faut tout lui mâcher.

բեկանան, réfrangible, *adj.*

բեկանանութիւն, réfrangibilité, *sf.*

բեկբեկել, réfrangible, *adj.*

բեռնան, ballot, *sm.*

բերան. — ի —, — —ի, bouche à bouche, *աւելցո՛ւր* entre quatre yeux (կը ճիչուի *+բ-է-է*), *adv. Je lui parlerai entre quatre yeux.*

բերդագործ, fortificateur, *sm.*

բերդագործութիւն, fortification, *sf.* [tion, *sf.*

բերդապնդութիւն, fortifica-

բերդապնդող, fortificateur, *sm.*

բթամատն, V. Բութամատն.

բժշկութեան (կանան. ուսուցչաց բժշկութեան), faculté, *sf.*

բժշկապետ, *աւելցո՛ւր* Բժշկապետ (արքայի, իշխանի), protomédecin, *sm.*

բժշկուհի (կին բժիշկ), doctoresse, *sf.*

թուղթ (նաւել, նաւուզել [նաւողկաւ]), papier, *sm.*

բոյ (յ-է-է), chassie, *sf.* Հաւերէն կ'բսուի նաեւ Հարուածք.

բոյ (յ-է), *աւելցո՛ւր* exanthème, *sm.*

բիսմաթ, bismuth, *sm.*

բիսմաթական, bismuthique, *adj.* Թթուուկ —, oxide — [*sf.*

բիսմաթածին, bismuthine,

բիր, bâton, *sm.* — ուսուցչական, V. Մատնակ. Հովուի. — (բուսոյ տեսակ մը), V. Մաշխեղ.

բլթենի (յ-է), fenugrec (*ֆէնի-է-է*), senègre, senegré, sénègre, senegrain (*սէնեկրէ, -էնեկ-է, -էնեկ-է, -էնեկ-է*), *sm.*

բոխ, V. Քիչ, Փոչի.

բռնադիր, camp (է-ի), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Բանակեցուց, Բանակ.

բռնանոց, *աւելցո՛ւր* Վերջին — (գերեզման), la dernière demeure (tombe, tombeau).

բոզանոց, *աւելցո՛ւր* maison d'amour.

բոզասէր, *աւելցո՛ւր* coureur de filles. [trone, *sf.*

բոզաբաց (կին բազապես), ma-

բոմբել, détoner, *vn. Faire — de la poudre.*

բոմբիւն, détonation, *sf. Une forte —. Le bruit d'une —.* pétarade, *sf.*

բոռ, *փոխանակ* V. Ջհապիճակ *խմ՝* բոռ, taon (է-ի), œstre (է-է-է), *sm.*

Բոթէ-ձաս (հիւսիսային հով. բ–թ–է), borée, *sm.*, bise, *sf.* Կ'բռնուի նաև վ առէաս։

Բոյր, accent grave (è).

Բոյրամատն, *աւելցո՛ւր* Բուրաստեղ ոսից, V. Գպիւ։

Բոթէմուխ (արտաքին փոսս կեղեւ ծագուցակի), bogue, *sf.*, hérisson, *sm.*

Բոխոց, V. Գուց։

Բոխոց. V. Կռուտուց։ *Աւելցո՛ւր* Բուտս (մորքի վրայ փոխրիկ ուռեցք), bube, vessie, *sf.*

Բոխէձն, crise, *sf.* *Bonne, mauvaise —. Cette crise l'a sauvé.*

Բոնամաձ լինել, *ընդհ.*, mourir de mort violente.

Բռնադատ ձոնել, *խմմ* Ճախ **Բռնադատ ձոնել** (մասով ֆամիլ), épreindre, *va.* || — (կոզուց [beurre] ըիճուկը, եւայլն։

Բռնել, *աւելցո՛ւր* Իւր լեզուն չի բռնեց, il n'a pas gouverné sa langue. [*adj.*

Բսեռնաձն (դեղ), coralié, ée, **Բսեռներ**, } coralloïde, *adj.*
Բսեռնոտձն, }

Բրաբոնդ (ապխտակ եւ աճուրտնոց ծաղիկ, եւայլն. *աւելցո՛ւր* Բրաքիոն (մրգաճակ), prix, *sm.*

Բրաչուրդ, V. Քարոզող (**Քարոզող**)։

Փ

Գաբ ([ջրհորի չուացքի] կռատկուց երկաթ), main, *sf.*

Գալոցք, avenir, *sm.* *Qui peut pénétrer dans l'—?*

Գաղաւշուն, V. Շնագայլ։

Գամոնսիրուն (ներ), tique, *sf.*

Գարդ (ոսկերոտիք. կմախք), carcasse, *sf.*

Գաւ, amphore, *sf.*

Գաւազան, *աւելցո՛ւր* Հովիւի — (բուսոյ տեսակ մի), V. Մտիտեղ։

Գաւիթ, *աւելցո՛ւր* Գաւիթը հատց, V. Հատրակ։

Գեղեաձ, fêlé, ée, *adj.* *Un vase fêlé.*

Գեղել, fêler, *va.*

Գել (կոր եւ խեղաթիւր), *աւելցո՛ւր* torte, *adj.*

Գեղ, troupeau, *sm.*

Գեղեբեսցումն, virage, *sm.*

Գեցարտուի, V. Ղակրկուլ։

Գեցնախնձոր, *աւելցո՛ւր* Ամերիկեան —, patate, *sf.* [*sf.*

Գեցնամատ, ive կամ ivette.

Գերազանցիկ, *աւելցո՛ւր* || clarissime, *adj.* et *sm.*

Գերասուհանութիւն, prééminence, *sf.*

Գերեզման, *աւելցո՛ւր* Իւր dernière demeure.

Գերեզմանանատ, violateur de tombeaux.

Գերեզմանանկութիւն, } violateur de
Գերեզմանանձաց, } tombeaux. [*sf.*

Գերսիւ (ներ *հանքը*), truffe,

Գերսիւռ (ներ *հանքը* բազը), truffière, *sf.*

Գէշնալ (զործ), empirer, *vn.*

Գէդ, cérumen (**-ի-ջ-ջի'**), *sm.* Հայերէն կ'բառի եւս Մոմաբիւն։

Գի (**-բ-ը -լ-ը**), *աւելցո՛ւր* genèvrier, *sm.*

Գիասան, genévrière, *sf.*

Գիլ, roulement, *sm.* Ի — գալ, rouler, *vn.*

Գիձի (**-բ-ը -լ-ը**), genièvre, genévrier, *sm.* Հայերէն կ'բառի եւս Գի։

Գիմնասիոն (վարժարան ի Գերմանիա, ուր կ'աւանգուին հելլեն եւ հռոմէական դպրութիւն [lettres]), gymnase, *sm.*

Գիշ, *աւելցո՛ւր* Ադէկ ժամանցուգին — չի հասցիր, V. Հասցիլ։

Գ Ա Գ Ե Ր, *աւելցո՛ւր* կէս —ը կէս ժամ անցած, à minuit et demi.

Գ Ա Գ Ե Ր Ա Ց Ա Ծ, *աւելցո՛ւր* || coureur de nuit, *sm.*

Գ Ա Գ Ա Ն Ա Ծ (լէ՛ի՛լէ՛. ֆե՛ֆ՛ի՛ֆ՛ի՛), cloporte, *sm.*

Գ Ա Ղ Ա Ց Ո՛ Ն, cérumineux, euse, *adj. Glandes cérumineuses.*

Գ Ա Ի Ր Ո Ւ Ց (խոզի ճարպ՝, lard (լ՛—), *sm.*

Գ Ա Լ Ե Լ, surpasser, *va.*, exceller, *vn.*, l'emporter sur, *va. Le diamant l'emporte sur toutes les autres pierreries. Virgile et Horace l'emportent sur tous les poëtes latins.* effacer, *va.*, avoir, gagner, prendre le dessus.

Գ Ա Լ Ա Ճ Ո՛ Ւ Կ (ֆ՛ո՛ւ՛ֆ՛), *աւելցո՛ւր* taille, *sf.* [*sm.*

Գ Ա Լ Ա Ն Ց, *աւելցո՛ւր* armet, Գ Ա Լ Ա Պ Ա Ճ, chanfrein, *sm.*

Գ Ա Ս Ա Ի Ս, V. Գ ա ն ա ճ ։

Գ Ա Ց Ե Լ, *աւելցո՛ւր* avilir, *va.*

Գ Ա Ց Ի Լ, se décréditer, *vpr.*

Գ Ա Ց Ո Ւ Ի Ճ Ի Ն, *աւելցո՛ւր* abjection, *sf.*, avilissement, *sm.* եւ յեսոյ Գ ա ձ ա ւ ո ր ե ա մ բ, chétivement, *adv.*

Գ Ա Ճ Ո Ւ Ց, *աւելցո՛ւր* chetif, ive, abject, ecte, bas, *m.* basse, *f.*, vulgaire, *adj.* կ՛բառի ետեւ Գ ծ ո ւ ծ ։ [*adj.*

Գ Ա Ղ Ա Ճ Ա Ծ Ո Ւ Ն, emmottè, ée,

Գ Ո Ղ Ա Ծ, enfonçure, *sf.*

Գ Ո Ջ, *իմա՛* ճախ Գ Ո Ջ, urine, *sf.* — (մէկ [ամսուցնց]), եւ այլն ։

Գ Ո Ջ Ե Ր Ա Կ, V. Միզապերան ։

Գ Ո Ջ Գ Ո Ջ Ե Լ (սակաւ եւ սեպ միզել), pissoter, *vn. Il ne fait que —.*

Գ Ո Ջ Ե Լ, uriner, *vn.*

Գ Ո Ղ Ա Ն Ա Լ Ի, volable, *adj.*

Գ Ո Ղ Ե Ր Է Ն (գողոց բարբառ), argot, *sm.* [*sm.*

Գ Ո Ո Ւ Ո Ջ Ա Ս Պ Ա Ն, tyrannicide,

Գ Ո Ո Ւ Ո Ջ Ա Ս Պ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, tyrannicide, *sm.*

Գ Ո Ր Ծ, *աւելցո՛ւր* իւր —երն երթայով կը գէեճայ, ses affaires vont de mal en pis.

Գ Ո Ր Ի Ա Կ Ա Ն, instrumental, ale, *adj. Musique instrumentale.*

Գ Ո Ր Ի Ա Ք Ո Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, instrumentation, *sf.*

Գ Ո Ւ Ի Ր Գ Ո Ւ Ի Ր (գաղջ. գաղջուկ. ի ծածուկ), en tapinois, *adv. Il est venu en tapinois.*

Գ Ո Ւ Լ, mousse, *adj.*

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, *իմա՛* Գ ո ւ մ ա ր ո ւ թ իւ ճ, somme, sommation, *sf.* խառնիճաղջ — (—լ՛. ամուսնացուցուր), եւ այլն ։

Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ը, } *աւելցո՛ւր* ||
Գ Ո Ւ Մ Ա Ր Ո Ւ Մ Ն, } addition, *sf.*

Գ Ո Ւ Մ Ո Ւ Ղ, eau de mille-fleurs.

Գ Ո Ւ Ն Գ Ա Փ Ո Ղ Ո Ւ Կ, chatoyant, ante, *adj.* կ՛բառի եւս փոխուճ ։

Գ Ո Ւ Ն Ե, V. Կոմս ։ [*sf.*

Գ Ո Ւ Ր (լ՛—ֆ՛), *աւելցո՛ւր* sèbile,

Գ Ռ Ե Ղ Ե Կ (հասարակ), *աւելցո՛ւր* vulgaire, *adj. Des pensées, des sentiments —s.*

Գ Ռ Ե Ղ Օ Ր Է Ն, *աւելցո՛ւր* vulgairement, *adv.* [*sm.*

Գ Ր Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն, secrétariat,

Գ Ր Ա Ց Ո Ւ Ց Ա Կ, *աւելցո՛ւր* notice, *sf.*

Գ Ր Ե Լ, *աւելցո՛ւր* Գ ր ե լ ու ճ ես եմ, վրայ եմ, je suis à écrire.

Գ Ր Կ Ա Լ Ի Ր, bandé, ée, *adj. Un arc —.* կ՛բառի եւ Լ հրազիրկ ։

Գ Ր Զ Լ Ո Ր, haillon (ֆ՛—յ՛ֆ՛), *sm.*

Դ

Դ Ա Գ Ա Ղ, *աւելցո՛ւր* bière, *sf.*

Դ Ա Լ Ա Ր Ա Վ Ա Ճ Ա Ր, V. Ղվասիս ։

Դ Ա Լ Ա Մ Ո Ն Ք, offrande, *sf.*

Դ Ա Ն Ա Կ, *աւելցո՛ւր* Ղ ր ա խ —, couteau de chasse.

Գանդուն, V. փրփրեմ.

Գաշտաց, *աւելցո՛ւր* ordinaires, *smp.*

Գաստիարակ, *աւելցո՛ւր* Գաստիարակ մանկացց, V. Մանկավարժ կամ Մանկավար.

Գաստիարակութիւն, *աւելցո՛ւր* Գաստիարակութիւն մանկացց, V. Մանկավարժութիւն.

Գարաճաք (բարձրաւանգակ հեծելիք), terrasse, *sf.* *La — des Tuileries.*

Գեղեցիկ (պատ պատ զարնուիլ), battre les murs.

Գեձ-գոլէ, jument poulinière.

Գեղ, *աւելցո՛ւր* Օձի —, gentiane, *sf.* [խանքէփար.

Գեղուն, V. Ողկուզուկ (2),

Գեսպանաժողով, *փոխանակ* conférence, *sf.* *իմմ՝* **Գեսպանաժողովական**, conférence diplomatique.

Գեսպանախորհուրդ, conférence diplomatique.

Գերաբրաձ, vice-roi *(pl.* des *vice-rois), sm.*

Գերաբրաձութիւն, vice-royauté *(pl.* des *vice-royautés), sf.*

Գերգաւերիչ, vice-président *(pl.* des *vice-présidents), sm.*

Գերգաւերիչութիւն, vice-présidence *(pl.* des *vice-présidence), sf.*

Գժամտութիւն, malice, *sf.* Գժխեմութեամբ, malicieusement, *adv.*

Գիպան, *փոխանակ* Ճամկաւոր — (գիպո), V. Ճանճչուճաւոր — (գիպո), brocart, *sm.* եւ *աւելցո՛ւր* Հնդիկ —, foulard, *sm.*

Գիր Հանգստեան (գերեզման), la dernière demeure (tombe, tombeau). [se, *sf.*

Գիւանագրութիւն, apothéo-

Գիւնաձար (տուճկ բժշկական), capillaire, *sm.*

Գիւռուկ (դեւ փոխրիկ), եւայլն. *իմմ՝* 1.

2. **Գիւռուկ**, lutin, *sm. Ce petit — met toute la maison en désordre.*

Գմաց (հարբուխոց), catarrheux, euse, *adj.*

Գողուիմ, } *աւելցո՛ւր* Գո-
Գողաւան, } ղուածն (երկրի), V. Գեհճաշարժ.

Գոնոր (սաստիկ հարբուխ), catarrhe, *sm.* — համաճարակ, grippe, *sf.* *Avoir la —.*

Գոնշերակ, veine porte.

Գոնշել, (ականջը խոսիլ), V. Ականջ, *իմմ՝* V. Խոսիլ.

Գոնշիւն. — (ականջաց), *աւելցո՛ւր* tintement, *sm.*

Գուստերագիր, fille adoptive, *sf.*

Գրանաք, sondeur, *sm.*

Գրամատաժողով, quêteur, euse, *adj.* et *s.* *sf.*

Գրամատաժողովութիւն, quête,

Գրօշել, sculpter (գրի-լ), *va.* կ'բսուի եւս գանգակել.

Գրօշող, sculpteur (գրի-չ), *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ գանգակագործ.

Գրօշուածք, sculpture (գրի-ք), *sf.* կ'բսուի եւս գանգակ, գանգակուած.

Ե

Եգիպտացի, V. Ցեծ.

Եզնանոց, *աւելցո՛ւր* étable à bœufs.

Եզնաց, *աւելցո՛ւր* étable à bœufs, *sm.*, bouverie, *sf.*

Եթեր, *աւելցո՛ւր* Վերին —, empyrée, *sm.*

Եթուաց (փոքր պոլոր), phongeon, *sm.*

ելեբորոս, ellébore, *sm.*

ելուսք (ոսկորի ցցուած մասն), apophyse, *sf.* — *mastoïde.*

եղբայրակցութիւն, communauté, *sf. Nous visitâmes la —.*

եղեգնաձուկ, *աւելցո՛ւր* rotin, *sm.*

եղն (եղջերու մասին), femel le du cerf (-ե-), biche, *sf.* — փոքրիկ, V. եղնիկ։

եղնիկ, *փոխանակ* biche, cerf (-ե-), *sm. իմ՝* **եղնիկ** (եղն փոքրիկ), jeune biche, bichette, *sf.*

եղջերափող, cornet à bouquin.

ենթադրել, souligner, *va.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ ըսուածը։

ենկրատացի, encratite, *sm.*, continents, *smp.*

ենկրատիս, encratite, *sm.*

նստողական, sédentaire, *adj.*

նստողապետ, lieutenant, *sm.* V. եւ Տեղակալ։

նստողապետութիւն, lieutenance, *sf.* V. եւ Տեղակալութիւն։

երեւոյթագէտ, méconnaissant, ante, *adj.*

երեւոյթամոռ, } méconnais-
երեւոյթամոռած, } sant, ante, *adj.*

երեւոյթամոռացութիւն, méconnaissance, *sf.*

երամ, *աւելցո՛ւր* — (ձկաց), bande, *sf. Des —s de poissons.* banc (-ն), *sm. Un — de harengs, de sardines.* [*sm.*

երգելիկ, *աւելցո՛ւր* cantabile,

երգիծագիր, auteur de satires, satirique, *sm. C'est un satirique.* Հայերէն կ'բսուի եւս երգիծաբան մատենագիր (մատենագիր)։

երեմուխ (խոտոր տղացած ալիւր), gruau, *sm.*

երեսսեսնձիլիք } (է-ղ ի-
երեսսեսուն } ր-ի-ե-), présents de noces, corbeille, *sf.*

երէց (երկիր խոպան, անգործ, անմշակ), garigue, *sf.*

երթ, bande, *sf.*

երիկամթ, la chute du jour.

երիվարձան (անճնշան վիճակէ մեծնալեան նուաճած մարդ. վերչէն բախտի յաջողութիւն գտած մարդ), parvenu, *sm. C'est un —, un nouveau —.* [*sm.*

երիվարձուացու, palefrenier,

երիցատուն, maison curiale, cure, *sf.*, presbytère, *sm.*

երկնադէտ, V. Տրամագիծ, Տրամչափ։ [*adj.*

երկնաշնաձրած, diffus, use,

երկնուկն, V. Հոխոյ (*ի բաւելուածին*)։

երկնցունել, *աւելցո՛ւր* քիթն —, allonger le nez.

երկրագոյն, géorama, *sm. Աւելցո՛ւր* V. Տեղեկագիր(2)։

երս (է-ր-ը), fumeron, *sm. Oter le —.*

Զ

զանգած, *աւելցո՛ւր* —ն հրեշտակի, pardon (այժմ կ'բսուի angélus), *sm.*

զարհուրանք, *աւելցո՛ւր* խուլական —, terreur panique.

զարհուրումն, } *աւելցո՛ւր*
զարհուրումն, } ցանկուցածական եւ անոսի —; terreur panique.

զեղծել, V. Ջրաղել։

զեղծիլ, *աւելցո՛ւր* vaquer à, *vn. Il s'en alla vaquer à ses occupations d'un autre côté.*

զգաստութիւն, *աւելցո՛ւր* || continence, *sf.*

զգաստիլ, se sentir, *vpr.*

ՃԳԵՍՏ, *ուեւլցո'ւր* Ձեռք մը —, ամբողջ —, habillement complet.

ՃԸՍՏՈՍԿՐ, ischion (իոփիօն), *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ճօտ։

ՃԻՆԱՐՈՒԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, génie, *sm.*

ՃԻՆՈՒՈՐԱՆՈՑ (ֆէււը), *ուեւլցո'ւր* — (ճեծելազօրաց), quartier, *sm.*

ՃԻՃՈՒԹԻՒՆ. V. Տեղասուութիւն։

ՃՂՃԱԼ, **ՃՂՃԱՆԱԼ**, } *ուեւլցո'ւր* նախ faire son meà culpà,

ՃՂՃՈՒՄ, **ՃՂՃՈՒՄՆ**, } ի — գալ, դառնալ (զղջման գալ), *ուեւլցո'ւր* նախ faire son meà culpa, se repentir, *vpr.*

ՃՄԻՄԵԱՆՍՉՐԿՈՒԹԻՒՆ, mangerie, *sf.*

ՃՄԻՄԵԱՆՑԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, mangerie, *sf.*

ՃՆՆՈՒՀԻ, matrone, *sf.*

ՃՈՒԳԱԾԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, équipondérance, *sf.*

ՃՈՒԳԱՄԲԱՐՁ (եռեքանկիւն), isocèle (ըստ Լիդրէի գրուելու է isoscèle, *adj.*

ՃՈՒԿԻ, V. Ստաշխն։

ՃՌԱԽՕՍ, clabaud, *sm.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Շատախօս, Ընդվայրաբան։

ՃՌՈՒՑԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, dictée, *sf.*

ՃՌՈՒՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, *ուեւլցո'ւր* conférence, *sf.*

ՃՕՌԱԿԱՆ. Հետեւակ —, *ուեւլցո'ւր* piéton, *sm.*

ՃՕՌՈՒԹԻՒՆԱԲԱՐ, virtuellement, *adv.*

ՃՕՌՈՒԹԻՒՆԱԿԱՆ, virtuel, elle, *adj. Chaleur virtuelle.*

ՃՕՌՈՒԹԻՒՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, virtualité, *sf.*

Է

ԷՇ, *ուեւլցո'ւր* — խաւրուշ, âne étalon, baudet, *sm.*

Ը

ԸՄԲԱՀԿՈՂ, impatient de.

ԸՆԴԴԱՍԱԿԱՆ, V. Ստորադասական։

ԸՆԴԴԷՄԱՐԵՒ, anthélie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, *a*taphonique, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄԱՍՈՒԹԻՒՆ, antiphrase, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Ներհակաբանութիւն։

ԸՆԴԴԻՄԱՐԵՒՈՒԹԻՒՆ, anthélie, *sf.*

ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ, antipode, *sm.* *Իմա'* **ԸՆԴԴԻՄՈՏՆ**, antipodes, *smp.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ներքնոյաբնակ, Հակոտնեայ։ — տեղի, antipode, *sm.* կ'ըսուի նաեւ Հակոտնեայ տեղի։

ԸՆԴԵԼՈՒՁԱՆԵԼ, **ԸՆԴԵԼՈՒԶԵԼ**, } monter, *va.*

ԸՆԴԵԼՈՒԶՈՒԱԾ, monture, *sf.* || monté, ée, *adj.*

ԸՆԴՀԱՅԵՑՈՂԱԿԱՆ, dioptrique, *adj. Télescope* —.

ԸՆԴՀԱՅԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, dioptrique, *sf.*

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆԱՄԻՏ, vaniteux, euse, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'ըսուի եւ Ունայնամիտ։

ԸՆԴՈՒՆԱՅՆԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, vanité, *sf.* կ'ըսուի եւ Ունայնամտութիւն։

ԸՆԴՎԱԾՐԱԲԱՆ, clabaud, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շաւաճաչ, Ջրախօս։

ԸՆԴՎԱԾՐԱԽՏՐՈՒԹԻՒՆ (սնոտի զգուշութիւն. վայրապար խուճիւ), superstition, *sf.* *Il y a de la — à croire qu'une salière renversée présage un malheur.*

ԸՆԴՎԱԾՐԱՀԱՆ, clabaudeur, euse, *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Շաւաճաչ։

ԸՆԹԱՆՈՑ, V. Ղեցկ, Անիգած, Գոգնոց։

ԸՆԹԱՑԱԿԱՏԻԼ, concourir, *vn.*

ԸՆԹԱՑ. Հարսանեաց —, *իմա՛* Հարսանեաց —f (Խ–ղ Խ–ֆ–ի–լ–ի–ւ), եւայլն։

ԸՆԿԵՆԼԻ, destituable, *adj.*

ԸՆԶՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* probation, *sf.*

ԸՆԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* or, *sm.* [l'or.

ԸՆԶԱԳԱՁՈՒԹԻՒՆ, la soif de

ԸՆԶԵՂՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* or, *sm.*

ԸՆՁՈ՞Ւ, pourquoi, *adv.*

ԸՆՏԻ, domestique, *adj.* *Le chat — et le chat sauvage. Un animal à l'état —.*

ԸՆՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* Հասակ ընտրողութեան, V. Հասակ։

ԸՍՏԻՒՆ, reproche, *sm.*, réprehension, *sf.* || réprehensible, accusable, *adj.*

ԸՍՏԱՆԵԼ, *փոխանակ* désapprouver, *va.* *իմա՛* ԸՍՏԱՆԵԼ, reprocher, désapprouver, *va.* || censurer, *va.* [*adj.*

ԸՍՏԱՆԵԼԻ, reprochable,

ԸՍՏԱՆՔ, *փոխանակ* désapprobation, *sf.* *իմա՛* ԸՍՏԱՆՔ, reproche, *sm.*, désapprobation, *sf.* || accusation, critique, *sf.*

ԸՍՏՀՆԻԼ, éplucher, *va.*

ԸՍՏՀՆՈՂ, épluchеur, euse, *s.*

Թ

ԹԱԳԱՒՈՐԱՍՊՐԱՄ, V. Շահաւպրամ, Ի.ահանց։ [գործ։

ԹԱՓԱՆԱՐԱՐ, V. Ջեռնոց-

ԹԱՓԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ V. Ջեռնոցարուեստ։ իւն։

ԹԱԿԱՂԱՂ (Ի–ֆ ֆ–ի–ե–ի–ւ–ի–ւ, եւայլն), hune, եւայլն. *իմա՛* 1. 2. ԹԱԿԱՂԱՂ (սեաճ վրայի ետեւի մասն), entablement, *sm.*

ԹԱՂԱՆ (ճախճեաց տեսակ մը քաղեայ գլխարկ), pétase, *sf.* *Le — ailé de Mercure (Հերմէս).*

ԹԱՄԲԱԿԱԼ (զօսի բամբի, հասմեսի. ֆ–ո–լ–ն), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'բսուի եւս Քաշիկ, Թաճզ, Թափտուր, Համեսակալ։

ԹԱՆԴ (զօսի բամբի, հասմեսի. ֆ–ո–լ–ն), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'բսուի եւս Քաշիկ, Թափտուր, Թամբակալ, Համեսակալ։

ԹԱՆԴԱՐԱՆ, *աւելցո՛ւր* Թանգարան Ընկարաց նկարաց, pinacothèque, *sf.*

ԹԱՆՁՐԱՀՈՒՐԹ, lippu, ue, *adj.* *Les nègres sont —s.* կր գործածուի եւս իբր *s.* *C'est un gros —.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Բեծուտրքն, Հասապատուկ, Գլխօ։

ԹԱՆՁՐԱՓՈՐ, pansu, ue, ventru, ue, *adj.* et *s.* Հայերէն կ'բսուի եւս Քաղրեղ, Բեծոփոր, Բեծոռվայն, փորեղ։

ԹԱՓՈՒՐ (զօսի բամբի, հասմեսի. ֆ–ո–լ–ն), la sangle d'une selle, d'un bât. Հայերէն կ'բսուի եւս Քաշիկ, Թաճզ, Թամբակալ, Համեսակալ։

ԹԱՐՆՈՒԹԻՒՆ, ombre, *sf.*

ծեղ (մեծ ծառ մի է. **ք-ը-ղ-ի**), orme, *sm. Le bois de l'—.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ կնձնի, Նզոյարենի, Ձօղարենի, Գոյի, Մոծակի ծառ, Մշեղ ծառ.

ծեղուր, V. **փեռւր**.

ծեղրփան, V. **փեռրափախուրքիւն**.

ծերեփաց, aubier, *sm.*

ծեխձան, *աւելցո՛ւր* rame, *sf.*

ծեխձանաւար, rameur, aviron, nageur, *sm.*

ծեփանաց, } pityriasis,
ծեփանատութիւն, } *sm.*

ծեփել (հոգիացնել), exercer, *va.*

ծիավար, *աւելցո՛ւր* aviron, nageur, *sm.* [*vn.*

ծիավարել, *աւելցո՛ւր* nager,

ծիծեղ, fasciole, douve, *sf.*

ծիխնամիս, aloyau, *sm.* — *rôti.*

ծիս (անձայն փուռ [արուեստի]), vesse, *sf. Faire, lâcher une —.*

ծաղ, V. **փորաճաւ**.

ծուրծուռ (բոբռիկ), potelé, ée, *adj. Des bras —s. Un enfant —.*

ծարիս, mortaise, *sf.*

ծուռս (ջ-ը-ղ), *աւելցո՛ւր* fournette, *sf.*

ծուցանէ, *աւելցո՛ւր* Չիակաճ —, V. **Ծառկոտիս, Ծառկոտուռ, փայտիար**.

ծփանան, makis կամ maquis (ֆ-ը-ֆ), *sm.*

ծփուցք, *աւելցո՛ւր* makis կամ maquis, *sm.*

ծռծռաղ, cracheur, euse, *s.*

ծուշնակիս (գ-ո-շ), douche, *sf.*

ՃՃ

ճաճ (կ-ա-կ), V. **Գեցնաւարմ, Երկրաւարմ, Շարժ**.

ճամպարիր, *աւելցո՛ւր* — ժամանակ, V. **Ժամանակ**.

ճամպանան, *աւելցո՛ւր* — գումարուրեանց ժողովոյ, session, *sf.* — *annuelle.* **Ժամադիր** —, terme, *sm.*

ճըճան, } menu bois.
ճճան, }

ճիճի, V. **Շպուռն**.

ճիւանոց (բուփ), cytise, *sm.* V. եւ **Բեղուախուռնկ**.

ճողովրդագրութիւն, démographie, *sf.*

ճողովրդանպատոս, sauveur du peuple.

ճոխանալ, *աւելցո՛ւր* —, —f, V. **Ցնկրաւացի, կամ Ցնկրաւիս**.

ճոխանալութիւն, *աւելցո՛ւր* — (ի ցանկութեանց մարմնոյ), continence, *sf.*

ՃՃ

ճարմին, *աւելցո՛ւր* sort, *sm.*

ճնդնանօսութիւն, *փոխանակ* V. **Առանձնախօսութիւն Հիմն ճնդնանօսութիւն**, soliloque, *sm. Les —s de saint Augustin.* — դերասանի, monologue, *sm. Ce — est très long.*

ճրագործան, entreprenant, ante, *adj. Un homme actif et —.*

ճիղ, *աւելցո՛ւր* — սուրբ, [ա-

կաիւղ, huile vierge. — սուրբ, — սրբոյ (միւռոն), les saintes huiles, *sfp.*, chrême, *sm.*

ԼՈՒԾԻՐ, élixir, *sm.* Ի՛բուի եւս ՏԳի։

Լ

2. ԼԱՀ (արիկայ տղայ), *malgré* gamin, *sm.* [*sf.*

ԼԱՄՈՒԱՆ, boutonnier, ganse, ԼԱՏԵԼԱՄՈՒՐ, écharpe, *sf.* *Les officiers municipaux, les commissaires de police, etc., ont une — tricolore.*

ԼԱՐԱԽՈՂԱՏՈՒԹԻՒՆ, *malgré* danse sur la corde.

ԼԱՐԵԱԼ, tendu, ue, bandé, ée, *adj.*

ԼԱՏԱՒՆԵԼ, *malgré* *Pourquoi le fais-tu pleurer?* կամ ընտանիքդ *pourquoi tu le fais pleurer?*

ԼԱՒԴԱՆՈՆ (ափիոնով պատրաստուած դեղ մը. —ի՛ւ ք—ն—), laudanum (լ—ա—մ՛), *sm.*

ԼՈՌՈՒ, *malgré* Իւր —ն չի ղանցեց, il n'a pas gouverné sa langue.

ԼՈՒՐԻՐ (մեռելոց աղուամազիկ), lémures, *smp.*

ԼՈՒՆԱՄՈՒՂ, vallée, *sf.*

ԼՈՒՆԱՁԱՒ, vallée, *sf.* —ն ցովասփռուս (pus գրոց արբոց), V. Ձորն ցովասփռուս (ՁԱՒ)։

ԼՈՒՆԱՁԱՄՈՒՂ, vallée, *sf.*

ԼՈՒՆԱԿԱՐ, bandé, ée, *adj.* *Arc* —. Ի՛բուի ճաեւ գրկալիր։

ԼՈՒՈՒՆ, } (տէղ ի—ի—ւէ), la
ԼՈՍՆԵՆ, } noix du genou, rotule, *sf.*

ԼՈՏԱՆԱՒՈՐ (Տէր ողորմեաց), litanies, *sfp.*, kyrielle, *sf.* Բայց յաւագոյն է գործածել litanies։ V. եւ Տէր ողորմեաց (ՈՂՈՐՄԵԱ)։

ԼՈՒՆ, *malgré* bras, *sm.*

ԼՈՒԱՐ (սանձ), mors, frein, *sm.* Հայերէն Ի՛բուի ճաեւ ՁԻԻ։

ԼՈՂԱՐ (գեղին ճարթելու գլան. ի—է—ի), rouleau, *sm.*

ԼՈՒՐՋԱՒ, *malgré* Ցորեկի — (տեւական—ւ՛ծ), dolic, dolique (տ—ւի՛ք), *sm.* Ի՛բուի եւս Ցորեկի, Ցեւ պուռեկ։

ԼՈՐՁԱՆԱՄԱՀԱՑ, V. Խլամաքաղութիւն, կամ Խլամոյսի եւ կամ Լուռճաքաղութիւն։

ԼՈՐՁԱՆԱՄԱՂԱՆԹ, membrane muqueuse, կամ լոկ muqueuse, *sf.* Հայերէն Ի՛բուի եւս Խլամաքաղութիւն, Խլամոյսի։

ԼՈՐՁԱՆԱՒՈՐ, muqueux, euse, *adj.* Ի՛բուի ճաեւ Խլամային։

ԼՈՒԱՑԱՐԱՆ, *malgré* ‖ — ([աւազոյնի հով գլանի վրայ] կտաւուած դասատուակ. —ԷԼ Ե՛Ւ ՓՂՓՒ), touaille, *sf.*

ԼՈՒՍԱՆՆ, V. Գաւաթ։

ԼՈՒՍԱՆԱՒԱՂ, whiste (—ի—ւ. բան ասելդիներէն), *sm.*

ԼՈՒՆ (ի—ւ—ԷՐԷՄ'), *malgré* banquette, *sf.*, trottoir, *sm.* *Եմա* trottoir, *sm.*, banquette, *sf.*, եւայլն։

ԼՕՌԱՍԵՐՄ (բժշկական տուճկ մի է. ի—ի՛ւ—ի՛ւ), bétoine, *sf.*

Խ

ԽԱՀՄԱՆՏ, doigt annulaire, կամ լոկ annulaire, *sm.* Հայերէն Ի՛բուի եւս Մատնեցին մատն (ՄԱՏՆ)։

ԽԱՂԱԽՈՐԴ (խաւիզգործ), corroyeur, tanneur, *sm.* Ի՛բուի ճաեւ Մարիզգործ, ՁՈՒ (2)։

եռացղեղնատեսակ, coaltar. (ցեղ-ը—. բառ. աճգպիերէն), *sm.*

եռանդագնացեալ, èmu, ue, *adj.*

եռանդութիւնք, V. Յուզիչք.

եռանդիկաւոր (կէրէք ը—), V. Ոդկուզուկ(2), Դեղուկ.

եռանդուն, gland, *sm.*; campane, *sf.*

եռանդուր (ոնս խանձարուոս), empyreume (—ֆէ—ը), *sm.*

եռանդրուձումութիւն (ոնս խանձարուոնս), empyreume, *sm.*

եռանդրուձուս, empyreumatique, *adj. Une odeur* —, ՀՈՏ —, V. խանձուր, խանձարուձումութիւն.

եռաչեռուոտ, pasteur, *sm.*

եռաչնդեմատակ, pasteur, *sm.*

եռաձափաս, croix, *sf. իմ' Ծիւ* 1.

2. **եռաձափաս** (տուճկ մի է), V. փեղնայ կամ փեղուճայ, ՀՃուառոս.

եռաւատնէ, V. վ_բեաւ(ծ).

եռաւիսան, V. Ղաւիկոճ, Ազաւիկոճ.

եռաւուրիւ, (սեր կապել), crémer, *vn. En été le lait crème plus qu'en hiver.*

եռեեկաուէ, lumachelle, *sf.*

եռէ (—ֆէ), *աւելցո՛ւր* թեւեկնոյ — (ը—ֆ —ֆեւէ), galipot, *sm.*

եռճըձաոս (դռնչիւն [ակաճջաց]), tintement, *sm.*

եռլաստո (կանաչ զարդ՝ ուսերէ ձգուած եւ երկու ծայրերն առջեւով), écharpe, *sf. Une — de dentelle, de soie.*

եռէջ, V. Մողէզ.

եռնաթաղանթ, membrane muqueuse, կամ պարզաբար muqueuse, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Լորձնաթաղանթ, Լորձնամաշկ.

եռնամաշկ, V. Լնձաթաղանթ.

եռնաշէն, muqueux, euse, *adj.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Լորձնաւոր.

եռօղաուջ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող տունկ մի է), colchique, tue-chien (*pl.* des *tue-chiens*), *m.*

եռոդի, *փոխառեալ* chaussée, *sf. իմ'* chemin ferré.

եռոնամաշկութիւն, *աւելցո՛ւ* Ցերմակն է Տարամոլութիւն (tristimanie).

եռոնիր, *աւելցո՛ւր* ի ֆնգոոյ, pus ֆնգոոյ հասարակաց, à la demande générale. ի ֆնգոոյ, pus ֆնգոոյ բազում պնդանեաց, à la demande de plusieurs familles.

եռնեել, *աւելցո՛ւր* — fpof, se moquer de, *vpr.*

եռնեալ, *աւելցո՛ւր* Չի կրցա —բ բռնել, il ne put s'empêcher de rire.

եռոչնաձեաեի, soie, *sf.*

եռոլեեծդեծի, V. Ըարաեսն.

եռոլոտուկ (տեսակ մը փոխրի որի [corneille]), choucas (ը—ֆ—), *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Եղջերուկ. [*Ծիւ* 1.

եռոս (ֆէչ), bélier, *sm. իմ'* 2. **եռոս** (մեծնալ նախնեաց սովորիչ պարապաց), bélier, *m.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Հոյ.

եռոտաս, menu bois. կ'բսուի եւս ժրժան.

եռոտե (պաեեանի [պեղոց, մեխոյ]), peau, *sf. La — des pêches est fort déliée. Les oignons sont couverts de plusieurs —x.*

եռոէրդաձօնդ, bacchanales, *sfp.*

եռոցաեեի, angleux, euse, *adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս կրկիս.

եռոեե (—ոլ—), *աւելցո՛ւր* V. Ֆուռ.

եռոնդամբրձ (ճրագի տեսակ մը ճիւթ), paraffine, *sf.*

եռզեեձոնեել, faire honte à quelqu'un, couvrir quelqu'un de honte.

եռզեոս, honteux, euse, *adj.*

եռզեի, *փոխառեալ* V. Մացառ.

ին, menu bois. V. Մա-

ր (մասն փոխրիկ. մաս-
rcelle, *sf.*
ւ, V. խոթել։
ւ. Ականջը —, *աւելցո՛ւր*
ռ. Ականջներս կը խօսին,
les me cornent, կամ les
me tintent. Դիւրին դիւ-
ouhf, vous en parlez bien
aise.

Մ

ոռթ, *աւելցո՛ւր* Դիա-
—, drap mortuaire, poë
է), *sm.*
ւլ, *աւելցո՛ւր* Ամէն բան
ացը դնելու է, il faut lui
tous ses morceaux, il
t lui mâcher. [*sf.*
ՀՕՒԹԻՒՆ, mastication,
ն (ծամելու դեղ), mas-
, *sm.*
ԱՂԱՆԱԿ, *աւելցո՛ւր* em-
ւ.
աւելցո՛ւր Մոծակի —,
, orme, *sm.* [*smp.*
ՏԴՆԱՑՈՂ, grimpeurs,
ԱԶԱՏԱԾ, affranchi, ie, *s.*
ՊԱՀԻՉ, conserviteur,
իրէն կ՚բռնուի ճաեւ Հա-
յ։
ԼՍՏԱՆ, *աւելցո՛ւր* — մա-
ՆԿ, V. Մաւաղասուկ։
ր } (բ—ֆէտ ֆ—լէ). *ա-*
ար } *ւելցո՛ւր* Քրեական ծար-
ֆրեական։
ՏՕՐԾՈՒԹԻՒՆ, trullisa-

ԱՏԻ, décrépir, *va.*
ԱՏԻԹԻՒՆ, décrépissage,

ՍԵՓԱՀԱՏԻՆ, préputial, ale
(բ—ռէբ—ի—ա—լ, —լ'), *adj.*
ՍԵՓԱԿ, prépuce, *sm.*
ՍԻՒ, *աւելցո՛ւր* Սիւ ծիւ ձիւն
կու գայ, V. Ձիւն։
ՍԽԱՏՈՒՆ, *աւելո՛ւր* presbytè-
re, *sm.*
ՍՆՐԱԱԼ, géniculé, ée, *adj.*
ՍՈՎԱՀԱՐՍՆ, V. Հարսն ծովու
(ՀԱՐՍՆ), Ներէիդ, Նիրեւսիի։
ՍՈՐՍՈՐ, } *փոխանակ* val-
ՍՈՐՍՈՐԱԿ, } lon, *sm.* *խմ՛*
ՍՈՐՍՈՐ, vallée, *sf.* եւ ՍՈՐՍՈ-
ՐԱԿ, petite vallée, *sf.*, vallon,
sm. [*est en* —*s.*
ՍՈՒԽՆ, loque, *sf.* *Cet habit*
ՍՈՒՆՔ, V. Քրպափոր։
ՍՈՓՈՐ, *փոխանակ* frise, *sf.*
խմ՛ ՍՈՓՈՐ (վերնախարսխի եւ
պսակի մէջն եղող քանդակաւոր
[entablement] մասն), frise, *sf.*
Հայերէն կ՚բռնուի եւս փառյզ։
ՍՐԱՐ, *աւելցո՛ւր* trousse, *sf.*

Պ

ՊԱԹՆԵՈՑ, *աւելցո՛ւր* gaillet,
sm. [*sm.*
ՊԱԼԱՆԴ (պատան), bandage,
ՊԱԼԱՆԴԵԼ, bander, *va.*
ՊԱԼԱՆԴՈՒՄ, } bandage, *sm.*
ՊԱԼԱՆԴՈՒՄՆ, }
ՊԱԼԱՓՏԵԼ (բ—լ—ֆ—ֆլ—մ—ֆ),
փոխանակ V. Ձիւթել. *խմ՛* 1. ՊԱ-
ԼԱՓՏԵԼ (բ—լ—ֆ—ֆլ—մ—ֆ), calfa-
ter, *va.*
2. ՊԱԼԱՓՏԵԼ ([կաւով, թղթով]
դրանց, պատուհանից ծակերը
բնել, գոցել), calfeutrer, *va.*
ՊԱԼԱՊԱՏԱՐ (կարմիր թթուա-
ծնաս [oxyde] երկաթոյ), colco-
tar, *sm.*

ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ, ԿԱՀԵԼ, *աւելցո՛ւր վ. եր-ս-ի* —, meubler de nouveau, remeubler, *va.*

ԿԱՄԱԿԱՏ (պինդպոլուխ), obstiné, ée, *adj.*

ԿԱՄԱԿԱՏՈՒԹԻՒՆ, obstination, *sf.*

ԿԱՆԱՆԱՑ, zélote, *sm.*

ԿԱՆԽԱՏԱՑՆԵԼ, prophétiser, *va. Je vous avais bien prophétisé que cela arriverait.*

ԿԱՆԽԱՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆ, prémédition, *sf.*

ԿԱՆՈՆԱԳԻՒ, listel (*pl.* des *listeaux*), *sm.*

ԿԱՌՈՑ, chevalet, *sm.*

ԿԱՌՈՒՑԻՉ, *փոխառեալ* conducteur, *sm. իմա՛* ԿԱՌՈՒՑԻՉ, le conducteur d'un omnibus, *sm.*

ԿԱՍԿԻՈՅ (ֆ-ն-պ-ա-ղ), castor, *sm.* Հայերէն կ'իսուի եւս կուղբ, Շէյրի, Ջրասկ.

ԿԱՐԱՆԴԱԿ, *աւելցո՛ւր* Ջամ. չեղէն —, pouding (ֆ-ու-դ-ին), կամ plum-pudding (ֆլ-ֆ-ու-դին. բառ. ածգոիերէն), *sm.*

ԿԱՐԱՄԱՐԱՆ. Լինել —, V. կարճացնել.

ԿԱՐԱՄԱՐԱՆԵԼ, être cout.

ԿԱՐԱՃԱՄԱՍԱՑ, *փոխառեալ* nobot, ote, *s.* Այր —, un homme ... եւայլն. *իմա՛* ԿԱՐԱՃԱՄԱՍԱՑ, court, *m.* courte, *f. adj.* || nobot, ote, *s.* Այր —, un homme ... եւայլն, եւայլն.

ԿԱՐԱՄԱՐՄԻՆ. Ձի —, cheval coürt.

ԿԱՐԱՄՏԱՑ, s'impatienter, *vpr.*

ԿԱՐԱՄՏԱՑՈՒԹԻՒՆ, impatience, *sf.*

ԿԱՐՄԻԼԱԿԱՆ (կարմիլեաճ կրօնաւոր), *աւելցո՛ւր* կուսակ —, հատուածուոր —, V. կարմելուհի.

ԿԱՓԱՏ, V. Ղոյնավերջուրիւն.

ԿԵՂՏԱՏՈՐ (ֆ-ե-ղ-ո-ր), torchon, *sm.* — *blanc.* — *sale.* Հաւերէն կ'իսուի եւս Ջնջոց, փաթեի.

ԿԵՆՍԱՒԱԾԱՑ, édifiant, ante, *adj.* [ligion, i

ԿԵՑԵ (հատաբ հնբպաճուռաց), re

ԿԵՐԱԿՈՒՐ, *աւելցո՛ւր* [ախոռ-pur ուրիշներու տուճր — nish piquer l'assiette.

ԿԻՆԱՐՈՍ, V. Ղոճ, Ղոճի.

ԿԻՆԻՆԱԿԱՆ, cynique, *adj.*

ԿԻՆԻՆԱԿՈՍ (շնաբակաճ, կիսնիհաճ փիլիսոփայ), cynique, *sm.*

ԿՂԱՐԹԱ, amulette, *sf.*, talisman, *sm.*

ԿՂԿՂԱՆՔ, *աւելցո՛ւր* — (ճոռածիճ մանկաճ), V. Մրկոճիճ.

ԿՆԻՆՆԱԳԱՍ, clissé, ée, *adj. Bouteille, dame-jeanne clissée.*

ԿՈԼԻԲՐԻ (գեղեցկերաճիգ բայնի մի է), colibri, *sm.*

ԿՈԿՈՐԴ, *աւելցո՛ւր* gueule, *sf.*

ԿՈՂՈՓԱՑ, *աւելցո՛ւր* rotule, *sf.*

ԿՈՉԿՑԵԼ, opprimer, *va.*

ԿՈՏ ԸՆԿՆԻԼ, V. Ծնաճկանիլ.

ԿՈՐՑԵՑԱԾ (կորսուած բան) épave, *sf.*

ԿՈՒՆՁՈՒԹ, V. վ. առաջանալ.

ԿՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* passage, *sm.* [Suède

ԿՈՒՓՈՒԿ (ֆ-ն-ղ- . ֆ-ա-լ-ղ), V.

ԿՈՓԵԼ, battre, *va.* || dégrossir, *va.* — *une pièce de bois,* un *bloc de marbre.* — *երկաթը սալի վրայ,* battre le fer sur l'enclume. Քաղաք երկիր — (*sans* ob պոռթիլ), battre du pays.

ԿՐԿՆԱՁԱՏԻԿ, *փոխառեալ* Pâques closes, Dimanche de Quasimodo. *իմա՛* ԿՐԿՆԱՁԱՏԻԿ, Pâques closes, fleuries, Dimanche de Quasimodo, կամ յակ quasimodo, *sf.*

ԿՐՕՆԱՒՈՐԱՑ, professeur de dogue. [quer, va

ԿՏԻԼ, *աւելցո՛ւր* || faillir, man

ԿՕՍ, V. կոս.

Հ

ՀԱԳԱԳ. թուռ —, *esprit rude.*

ՀԱԶՈՐԵՆԻ (ի–Վիչ –ը–ի՛ը), *sorbier, cormier, sm.* Կ'բուսի եւս **Ա**rouh.

ՀԱԼԱԾԱՆՔ, *աւելցո'ւր* Յասակի —, *violente persécution.*

ՀԱԿԱԲՈՅԾ, *allopathe, sm.* Հայերէն կ'բուսի եւս Այլաբոյժ. Ներհակն է Նմանաբոյժ, *homéopathe.*

ՀԱԿԱԲՈՅԾԱԿԱՆ, *allopathique, adj.* Հայերէն կ'բուսի նաեւ Այլաբուժական. Ներհակն է Նմանաբուժական, *homéopathique.*

ՀԱԿԱԲՈՅԾՈՒԹԻՒՆ, *allopathie, sf.* Հայերէն կ'բուսի եւս Այլաբուժութիւն. Ներհակն է Նմանաբուժութիւն, *homéopathie.*

ՀԱԿՈՏՆԵԱՑՔ, *les antipodes, smp. աւելցո'ւր* Հայերէն կ'բուսի եւս Ընդդիմոտն, Ներհոյաբնակ. Հակոտնեայ տեղի, *antipode, sm.* Կ'բուսի եւս Ընդդիմոտն տեղի.

ՀԱՀԱՐԻ, V. Փեկոն.

ՀԱՄԱՏԱՌԱՑ, *conserviteur, sm.* Կ'բուսի նաեւ Ծառայակից.

ՀԱՄԲԵՐԱԿԱՆ, *patience, sf.*

ՀԱՄԵՏԱԿԱՆ (զօսի բամբի, նաեւ *եղ.*), *la sangle d'une selle, d'un bât.* Հայերէն կ'բուսի նաեւ Ջաշիկ, Թանգ, Թափատուր, Թամբակալ.

ՀԱՄՈԶԱԼԱՑՆՈՒՄ, } *clito-*
ՀԱՄՈՑԱԼԱՑՆՈՒՄՆ, } *rismie, sf.*

ՀԱՄՈԶԱՀԱՏՈՒՄ, } *clitoro-*
ՀԱՄՈՑԱՀԱՏՈՒՄՆ, } *mie, nymphotomie* (Նիւֆօ–ի), *sf.* Հայերէն կ'բուսի եւս Նիմփահատութիւն.

ՀԱՄՐ, V. Մլիկ.

ՀԱՆԴՍՏԱՓՈՒ (ճնճղալու յարմար ափոռ), V. Նճղափոռ.

ՀԱՆԴՍՏԱԿԱՌ (ճնճղալու յարմար մեծ կառք), V. Նճղակառք.

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ, *աւելցո'ւր* || *auditoire, sm., audience, sf.*

ՀԱՇՈՒՑԻ, V. Նշանակագիր.

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո'ւր* chance, *sf.*

ՀԵՂՈՒՄ, } *աւելցո'ւր* Աներոյ
ՀԵՂՈՒՄՆ, } —, *pollution, sf.*

ՀԵՐԱԿԱՑՈՂՆԱՑ (արքունեակ [կնոջ]), *աւելցո'ւր cavalier servant, sm.*

ՀԵՐԵՏԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո'ւր* Այդ յառաջադրութիւնդ — կը հոսի, *cette proposition sent l'hérésie.*

ՀԻՆԵԼ, *աւելցո'ւր* infester, *va.*

ՀՈՍ. — գալ, *rouler, vn.*

ՀԻՍՏՈՄԱՏԱՀԱՑ (գործի), *histotome,*

ՀԻՍՏՈՄԱՏԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ, *histotomie, sf.* [*sf.*

ՀՆԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, *chance,*

ՀՆԱՐՔ. Միջին —, *փոխանակ* mezzo-termine (*pl.* des *mezzo-termine*), *sm. իմա'* ՀՆԱՐՔ, mezzo-termine (Միջո–թե–Փին. *pl.* des *mezzo termine*), *sm.*

ՀՈԼԱԿԱՊԻԿ, V. Մաղրիլ.

ՀՈՆԱՑ (օ–), *ocque կամ oque* (*օ+'*), *sf.*

ՀՈՑ (մեխեցայ նախնեաց տապալիչ պարապաց), *bélier, sm.* Հայերէն կ'բուսի եւս Խոյ (2).

ՀՈՎԱՆԱՊԻ, V. Սկիւռ.

ՀՈՑԻ, *աւելցո'ւր* Այդ յառաջադրութիւնդ հերեսիկոսութիւն կը հոսի, *cette proposition sent l'hérésie.*

ՀՈՒԳ. Ընդ —, *փոխանակ* bientôt, *adv. Je pars* —. à bientôt. Ընդ — պիտի մեկնի, *il partira* —, *իմա'* 1. Ընդ — (ասս չանցած,

ճուտով), dans peu de temps, bientôt ; *adv. Je pars bientôt.* Ընդ — պիտի մեկնի, il partira bientôt. 2. Ընդ — (ի վաղ տեսութիւն), à bientôt.

ՀՐԱՀՈՍԱՆՔ, lave, *sf.*

Շ

ՇԱՆՆԵՂ, *աւելցո՛ւր* Լինել — (գեղեցիկ ձայն ունենալ), avoir un beau gosier.

ՇԵՆՆԱԿԱԼ, *փոխանակ* appui-main (*pl.* des *appuis-main*), *sm. իմա՛* ՇԵՆՆԱԿԱԼ (յենարան ձեռին ևկարչաց), appui main, ևայլն.

ՇԻԱՔՈՒԱԿ, V. Քուռակ.

ՇԿՆԻԹ (տեսակ մը կեռակուր), boutargue, *sf.*

ՇՈՐՋ, manteau, *sm. իմա՛* 1. 2. **ՇՈՐՋ**, V. Պարեգօս (5).

Ղ

ՂՄՈՒՋ, koumis (*ղազախական*), *sm.*

ՂՐԿԵԼ, *աւելցո՛ւր* Կեղիի աշխարհիս — (մեռցուցեալ), envoyer quelqu'un dans l'autre monde, կամ ad patres (*լատ.* ire mourir).

Չ

ՉԱՂՈՄ (*գրաբ.* ՉԼՔԸ. *Խօսակ.* ՉԼՔԸ), gui (*ևի*), *sm.* — *de chêne. Avec les baies* (*ճատապտուղ*) *du* — *blanc on fait de la glu* (*ոսղ. Խօսակ.*).

ՉԱՏԲԱԿԱՐԱՆ (տախտակ ճատրակի), échiquier, *sm.*

ՉՂՈՒՂ, (անոյշ ծառաւիդ. *Խօսակ.* ՏՐՒՔ ՏՐՒՔ-ԸԼԸ), *փոխանակ* rayon, rai, *sm. իմա՛* rayon, rai կամ rais, *sm.*

ՉՈՂՉԱԼ, (փայլել պայծառապէս), resplendir, *vn.* Կ'ըսուի եւս փաղփել.

ՉՈՆԻԿ, *փոխանակ* chariot, *sm.*, roulette, *sf. իմա՛* ՉՈՆԻԿ, chariot, *sm.*, roulette d'enfant, *sf.* Հայերէն կ'ըսուի նաեւ Սեղագոտնիկ.

Մ

ՄԱՄՈՒԱ, *աւելցո՛ւր* — ֆառոնց, V. Քառաթոս.

ՄԱՆՐԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, grappillage, *sm.*

ՄԱՏՆԵՒԱՐ ԿԱՒ } (ԸՀՆԴ
ՄԱՏՆԵՒԱՐԱՆ ԿԱՒ } ՀՈՒՐ), terre sigillée.

ՄԱՏՆԵՒԱՐԵԱԼ, sigillé, ée, *adj.*

ՄԱՐԳԱԱԿ (ԼԻՆԴՐ), noue, *sf. փոխանակ* կ'ըսուի նաեւ Ջրամարգ, *իմա՛* Ջրամարգ (I).

ՄԱՐՋԵԼ (շփել [մարմինք]), frictionner, *va.* [*adj.*

ՄԱՐՄՆԱՏԱՆՋ, afflictif, ive,

ՄԱՔՐԵԼ, *աւելցո՛ւր* — (ջրհոր), écurer, *va.* — *un puits.*

ՄԵԿՈՆԻՈՆ, *փոխանակ* || — (կդկղացիր [ցորածիճ մանկաց]), եւայլն. *իմա՛* || — (աղբ, կդկղացիր [ցորածիճ մանկաց]), եւայլն։

ՄԵՀԵՆԱՋԱՐԴ ՔԱՂԱՔ, V. Քաղաք։

ՄԵՀԵՆԱԿԱՆ, nécore, *sm.* Հայերէն կ'բսուի եւս Տաճարապետ, Տաճարայարդար։

ՄԵՂՈՒԱԽՈՒՆԿ (գեղեցիկ ծաղիկներ ունեցող բոյի մր), cytise, *sf.* *աւելցո՛ւր* կ'բսուի եւս Փիլատպ։

ՄԵՂՍԱՔԱՒԻՉ, *փոխանակ* expiatoire, *adj.* *Sacrifice, victime —. Chapelle —. իմա՛* **ՄԵՂՍԱՔԱՒԻՉ**, expiateur, trice, expiatoire, *adj.* *Sacrifice, victime expiatoire. Chapelle expiatoire.*

ՄԿՆԱՋԳՍԱԲԱՐ, convulsivement, *adj.* Հայերէն կ'բսուի եւս Ջղաձգաբար։

ՄԿՆԱՋԳՍԱԿԱՆ, convulsif, ive, *adj.* V. եւ Ջղաձգական։

ՄԿՆԱՋԳՍՈՒԹԻՒՆ, convulsion, *sf.* V. եւ Ջղաձգութիւն։

ՄԿՆՈՒ (բարախալից ուռեցք), furoncle, clou, *sm.*

ՄԿՈՒՆԴ, *աւելցո՛ւր* demi-pique, *sf.*, esponton, *sm.*

ՄՂԵԼԻ, mettre, réduire en poudre, *va.*

ՄՈՑՐ. — խնդրել, *աւելցո՛ւր* demander la charité.

ՄՈՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ (փաղիձի խայթուածքէ յառաջ եկող ջղային ներւացնդութիւն մր), tarentisme, *sm.*

ՄՏԱԽՈՂՈՒ, troublant, ante, *adj.* *Un souvenir —.*

ՄՏԱՀՈՒԹԻՒՆ, inquiétude, *sf.* Հայերէն կ'բսուի եւս Մտատանջութիւն։

Ց

ՑԱՏԱԿԻՆՔ, fond, *sm.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ցկուէ։

ՑԱՐԱՑՈՑՔ, *աւելցո՛ւր* image, *sf.* *Un roi juste est l'— de Dieu sur la terre.*

ՑԱՒԻԼՈՒԱԾ, *աւելցո՛ւր* — նամակի, V. Ցեսագրութիւն։

ՑԵՏՆԱԹՈՒԻԼ, postdater, *va.*

ՑԵՏՆԱԹՈՒՈՒԹԻՒՆ, postdate, *sf.*

Ծ

ՆԱԶԱՑ (հ—ւր), V. Պարիխ, փսիաթ, Պրտուեղէն, խսիր։

ՆԱՆՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, vaine gloire.

ՆԱՐՏ (մեծ տերեփուկ), la grande centaurée.

ՆԻՒԹ, *աւելցո՛ւր* Հրաեսակ —, V. Հրաճոպոպիճ։

ՆՆՋԵՒ (Նիւնի), dodo. Հայերէն կ'բսուի եւս Ոռոր։

ՆՈՐԱՎԷՊ, nouvelle, *sf.* Հայերէն կ'բսուի նաեւ Ջրոյց, Վիպակ

ՆՈՒԿՏԱՒ, V. Փրփրեմ։

Շ

ՇԱՒԻՂ (որսական թռչուն մրն է), autour, *sm.*

ՇԱՂԱՓՈՒՄ } ([ոսկրը] շա-
ՇԱՂԱՓՈՒՄՆ } ղափով ծակե-
լը), *աւելցո՛ւր* trépanation, *sf.*

ՇԱՏԱՃԱՂ, *աւելցո՛ւր* clabaud, *sm.*

ՇՆԹԵԼ, V. Սկել (1).

ՇՈՒՇԲԱՑ, fenouil d'eau կամ sauvage. Կ'բուսի եւս Ամիիր վայրենի.

ՇՈՒՆ, *աւելցո՛ւր* կապուած —, պիճեռապան —, chien d'attache.

ՇՐՋԱՆԱԴԱՐՁ (կէսք), absides կամ apsides, *sfp.* Վերին —, apside supérieure. Ներքին —, apside inférieure.

Ո

ՈՐՋԱՍՏԱՆ (բրնձի տեղ. էէրէ-ֆ Խ-ր-ը), rizière, *sf. Il y a beaucoup de — s en Lombardie.*

ՈՐԿՈՐ, *աւելցո՛ւր* gueule, *sf.*

ՈՐՈԿ (ցուրտ եւ դիւրին զատի-
վայր), glacis (կ-է), *sm.*

ՈՒՆԱԿԵՐ, V. Ջորակեր, Ջորա-
ճաշակ, Ձեռնակեր.

ՈՒՍՈՒՑԻՉ, *աւելցո՛ւր* — կեն-
դանի լեզուի, բարբառոյ, maître de langue.

ՈՒՏԵԼ, *աւելցո՛ւր* Չափէն աւե-
լի —ը վտանգաւոր է, manger trop est dangereux. Սովորաբար ուրիշներու տունը կերակուր —, V. կերակուր. Ուշէ —, manger souvent, mangeotter, *va.*

Չ

ՉՆԴՈՒԿ (փորիկ տակառակ), barillet, *sm.* V. եւ Տակառակ.

Պ

ՊԱԼԱՏԱԿԱՆ, *աւելցո՛ւր* palatin, *adj. m. Comte* —.

ՊԱԼԱՏՈՒՆԻ, palatin, *adj. m. Comte* —. — տուն, maison palatine. — իշխանակին, princesse palatine. V. եւ Պալատական.

ՊԱԼԱՏՈՒՆԻՔ (պատիւ պալա-
տուն կոմսի), palatinat, *sm.* || — (պալատուն կայսրութեան ներքեւ գե-
րմանիա) իշխանութեան ներքեւ ե-
ղող երկիր), palatinat, *sm. Le Palatinat du Rhin.* || — (Լեհաս-
տանի գաւառ), palatinat, *sm. Le — de Posnanie.*

ՊԱԿԱՍՈՐԴ (պակասութիւն
[հատուի, հասութի]), déficit (դէ-
ֆի-է), *sm.*

ՊԱՃԱՐԱՐՕՑ, savane, *sf.*

ՊԱՅՓԱՐԱԳԻՐ, controversiste, *sm.* Կ'բուսի եւս Պայքարախօս.

ՊԱՍՄՈՒԼ, *աւելցո՛ւր* Սնոտի կամ սուտ բաներ —, en conter de belles, կամ լոկ en conter.

ՊԱՏՐՈՆ, patron, *sm.* — *de Salonique.*

ՊԱՐԱՆԵԱԳԱՏՈՒԹԻՒՆ, V. Լա-
րախաղացութիւն.

ՊԱՐՈՒԹԱՑ, *աւելցո՛ւր* pièces, *sfp.*, sac, *sm.*

ՊԱՐՍԻՑ (-ֆ-), V. Պարս, [Պարսատիկ.

ՊԵՂԱԿԱՆ, V. Հաւալուսն, փորաճաւ։

ՊԵՐՃԱՊԱՅԾԱՌ } (իշխանաց
ՊԵՐՃԱՓԱՅԻ } պատուա-
ցուն), sérénissime, *adj. Votre Altesse Sérénissime.*

ՊԵՐՃՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* — (իշխանաց պատուացուն), sérénité, *sf. Votre Sérénité.*

ՊԻՆԶՈՒ, V. Բթափողի։

ՊՈՒՏԻԿՈՍԱՆՈՒՐ, V. Քերթողաբար։

ՊՈՒՈՑ (ֆՀՀԷ), V. Օժիս։

ՊՈՒՈՒԳԵԼ, V. Օժտել։

Ս

ՍԱԿՐՈՍ, V. Սկարոս։

ՍԱՀԱՒՈՐ, fugitif, ive, *adj.*

ՍԵՂԱՆԱԶԵՐԾ, sacrilège, *adj.* et *s.* — ամպարտութեամբ, V. Սրբապղծորէն։

ՍԵՂԱՆԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, *աւելցո՛ւր* — գողութիւն, V. Սեղանակապուտութիւն։ [*adj.* et *s.*

ՍԵՂԱՆԱԿՈՂՈՊԻՉ, sacrilège,

ՍՆԱՎԱՍՏԱԿ ԼԻՆԵԼ, perdre sa peine, ses peines.

ՍՈՂՆԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, herpétologie (Ե֊ԲԵԲ֊ոլ֊ժ), *sf.* կր գրուի նաեւ Erpétologie։

ՍՈՂՆԱԿԱՆ, rampant, ante, *adj.* — ախս, herpès (Ե֊ԲԵ֊), *sm.* կ'բսուի եւս Սողուն ցաւ (ՍՈՂՈՒՆ, ՑԱՒ)։

ՍՈՂՈՒՆ, *աւելցո՛ւր* — ցաւ, V. Ցաւ, Սողնակաւ ախս (ՍՈՂՆԱԿԱՆ)։ [*sf.*

ՍՈՎԱՈՒԹԻՒՆ, faim (ֆԵՀ),

Վ

ՎԱԳՐԵՆԻ, peau de tigre, *sf.*

ՎԱՐԱՑԵԼ (ցիրուցան ընել), disperser, dissiper, *va.* [*sm.*

ՎԱՐԶՈՒՈՐԱԿԻՑ, copreneur,

ՎԱԳԻԱՑ, V. Հոխայ։

ՎԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (նամակի), *աւելցո՛ւր* dessus, *sm.*

ՎՈՒՆՏԱՍ (հիւսխայիճ ճով. ֆօրԵ֊), borée, *sm.*, bise, *sf.* կ'բսուի նաեւ Բոռէաս (*ի ցաւելուածին*)։

Տ

ՏԳՈՑՆ, V. Տժգոյն։

ՏՈՏԻԿ (փոփրիկ nsf [մանկաց, կնոջ]), peton, *sm.*

Փ

ՓԵՆՆԱՑ (սպիտակ կամ կարմիր գեղեցիկ, եւայլն . . . . . Քաջվարդ, խաչափայս, *իմա՛* խաչափայս(2)։

ՓԵՐՓԵՐԱՆ, V. Փրփրեմ։

Ք

ՔԻԹ, *աւելցո՛ւր* Քիթն ամէն տեղ խոթել, mettre son nez partout, fourrer son nez où l'on n'a que faire, fourrer son nez partout. Քիթն երկցուցնել, allonger le nez.

Ц

цапать, V. Zerkratzen, fingern.

царапать } (beschaben,
царапнуть } ritzen.

царапина, ритзе, Furche (Glas, Schrift).

царапка, ритзеріп — (beschaben, ritzen, schreiben), schreiben, V. Feder.

царь, V. König.

царь-колокол, V. Glocke.

царь-пушка (-ки), V. Kanone.

царь-трава, V. Dill.

Ч

чаевые, V. Trinkgeld.

чаепитие (beim Tee), ночь, ночь.

чаепитие, V. Teetrinken.

чаинка, Teeblatt.

чайник, Teekanne.

чайница, Teebüchse.

чайный, Tee-.

чайный прибор, Teegeschirr.

чайный стол, Teetisch.

чайный чашка, Teetasse.

чайный ящик, Teekiste.

чайный ящичек, Teekästchen.

чайный ящичек, Teekästchen.

чайный ящичек, Teekästchen

VERBES IRRÉGULIERS ET VERBES DÉFECTIFS.

ABSOUDRE (*արձակել*). — Այս պակասաւոր (déféctif) բայր չունի ո՛չ անցեալ որոշեալ (parfait défini) եւ ո՛չ ստորադասական անկատար (imparfait du subjonctif)։ Անցեալ դերբայն (participe passé) կ'ըլլայ absous, absoute. Մնացեալ ժամանակներ կր խոնարհին իբրեւ զRésoudre.

ACCROIRE. — Այս բայր կր գործածուի միայն անորիշ դերբայի (infinitif présent) մէջ եւ այն ալ Faire բայով ընկերացած, ինչ. J'ai assez d'audace pour *faire accroire* (*հաւտացունել. կլնեցունել*) à votre père que . . . (*MOLIÈRE*). Un amant qui s'en *fait accroire (PICARD, aricie, II, 4.)*. Il a quelque mérite, mais il s'en *fait accroire*. Vous voudriez nous en *faire accroire*.

ACQUÉRIR (*ստանալ*). *Indicatif présent* (*սահմ. ներկայ*). j'acquiers, il acquiert, nous acquérons, ils acquièrent; *Imparfait*. j'acquérais, nous acquérions; *Parfait défini* (*անցեալ որոշեալ. կատարեալ*). j'acquis, nous acquîmes; *Futur* (*ապառնի*). j'acquerrai, nous acquerrons, ils acquerront. — *Conditionnel présent* (*պայմանական ներկայ*). j'acquerrais, nous acquerrions. — *Impératif* (*հրամայական*). acquiers, acquérons, acquérez. — *Subjonctif présent*. que j'acquière, qu'il acquière, que nous acquérions, qu'ils acquièrent; *Imparfait*. que j'acquisse, que nous acquissions, qu'ils acquissent. — *Participe* (*դերբայ*). acquérant, acquis, acquise.

Այսպէս կր լծորդին CONQUÉRIR, REQUÉRIR բայերն։

ALLER (*երթալ*). — *Ind. prés.* je vais, tu vas, il va, n. allons, v. allez, ils vont; *Imparf.* j'allais, n. allions; *Parf. déf.* j'allai, n. allâmes; *Parf. indéfini* (*անցեալ անորիշ. յարակատար*). je suis allé (կ'բսուի նաեւ, Être բայր գործածելով՝ j'ai été); *Fut.* j'irai, n. irons, v. irez, ils iront. — *Cond. prés.* j'irais, n. irions, v. iriez, ils iraient. — *Impér.* va, allons, allez. — *Subj. prés.* q. j'aille, q. n. allions, q. v. alliez, qu'ils aillent; *Imparf.* q. j'allasse, q. n. allassion, qu'ils allassent. — *Part.* allant, allé, allée.

APPAROIR (*յայտնի լինել*). — Այս բայր կր գործածուի սոսկ անորիշ դերբայի եւ սահմ. ներկայի եզակի երրորդ դէմքին (personne)

մէջ՝ որ է il appert. Il a fait *apparoir* de son bon droit. Comme il *appert* par tel acte.

ASSAILLIR (*յարձակել*). — Տես Tressaillir.

ASSEOIR (*նստեցունել*). — *Ind. prés.* j'assieds, il assied, n. asseyons, v. asseyez, ils asseyent; *Imparf.* j'asseyais, n. asseyions; *Parf. déf.* j'assis, n. assîmes; *Fut.* j'assiérai, n. assiérons (կ'բսուի նաեւ, j'asseyerai, n. asseyerons). — *Cond. prés.* j'assiérais, n. assiérions (կ'բսուի եւս, j'asseyerais, n. asseyerions). — *Impér.* assieds, asseyons, asseyez. — *Subj. prés.* q. j'asseye, q. n. asseyions, qu'ils asseyent; *Imparf.* q. j'assisse, q. n. assissions, qu'ils assissent. — *Part.* asseyant, assis, assise.

Այս բայը կը խոնարհի նաեւ հեսեւեալ կերպիւ. *Ind. prés.* j'assois, n. assoyons, ils assoient; *Imparf.* j'assoyais; *Fut.* j'assoirai.

BÉNIR (*օրհնել*). — Այս բայն ունի երկու անցեալ դերբայ, béni, bénie, եւ bénit, bénite. Առաջինը կը ցուցունէ ամէն տեսակ օրհնութիւն, ինչ. Un peuple *béni* de Dieu. Ceux qui assistent aux pauvres sont *bénis* de Dieu. Faite du bien aux hommes et vous serez *béni*. L'ange dit à la Sainte-Vierge: Vous êtes *bénie* entre toutes les femmes. Իսկ երկրորդն՝ որ պարզ ածական (adjectif) մի է այսօր, կը ցուցունէ եկեղեցական ծիսով եղած օրհնութիւն մը, ինչ. Du pain *bénit*. De l'eau *bénite*. Des cierges *bénites*. Des palmes *bénites*. Des chandelles *bénites*. Des drapeaux ont été *bénits*.

BOIR (*խմել*). *Ind. prés.* je bois, il boit, n. buvons, v. buvez, ils boivent; *Imparf.* je buvais, n. buvions; *Parf. déf.* je bus, n. bûmes; *Fut.* je boirai, n. boirons. — *Cond. prés.* je boirais, n. boirions. — *Impér.* bois, buvons, buvez. — *Subj. prés.* q. je boive, q. n. buvions, qu'ils boivent; *Imparf.* q. je busse, q. n. bussions, qu'ils bussent. — *Part.* buvant, bu, bue.

Imboire բայը կը գործածուի միայն անցեալ դերբայի մէջ՝ որ է imbu. Cet homme est *imbu* (տոգորեալ) de mauvaises doctrines.

BOUILLIR (*եռալ. եռացունել*). — *Ind. prés.* je bous, tu bous, il bout, n. bouillons, v. bouillez, il bouillent; *Imparf.* je bouillais, n. bouillions, եւայլն. *Parf. déf.* je bouillis, n. bouillîmes; *Fut.* je bouillirai, n. bouillirons. — *Cond. prés.* je bouillirais, n. bouillirions. — *Impér.* bous, bouillons, bouillez. — *Subj. prés.* q. je bouille, q. tu bouilles, qu'il bouille, q. n. bouillions, q. v. bouilliez, qu'ils bouillent; *Imparf.* q. je bouillisse, q. n. bouillissions. — *Part.* bouillant, bouilli, bouillie.

BRAIRE (*զռնչել*). Այս բայն ըստ Ակադիմիոյ կը գործածուի միայն անորիշ դերբայի, սահմ. ներկայի, ապառնւոյ եւ պայմանականին երրորդ դէմքերուն մէջ, ինչ. braire; il brait, ils braient; il braira, ils brairont; il brairait, ils brairaient.

BRUIRE (*մռնչել. շաչել. շառաչել*). Այս բայն ունի միայն հետեւ-եալ ձեւերն. bruire, il bruit. il bruissait, ils bruissaient. Bruyant աւելի ածական մի է այսօր քան ներկայ դերբայ (participe présent).

CHOIR (*իյնալ*). — Այս բայը կը գործածուի սոսկ անորոշ դերբա-յի եւ քանի մը պարագայից մէջ։

Հին գաղղիերէնի մէջ կը խոնարհէին զայն ամբողջովին (chois, chéais, chus, cherrai, chéant. chu)։ Եօթնեւտասնե-րորդ դարը կը գործածէր տակաւին անցեալ որոշեալն՝ որ էր *chut*. «Cet insolent *chut* du ciel en terre» (*BOSSUET, Démon., II*, 2). — ապառնին՝ *cherrai*. «Tirez la chevillette (բանալի փայտեայ. բուբակ) et la bobinette (դռնափակ) *cherra*» (*PERRAULT*). — անցեալ դերբայն՝ *chu*.

Nous l'avons, en dormant, Madame, échappé belle,
Un monde près de nous a passé tout du long,
Est *chut* tout au travers de notre tourbillon. (*MOLIÈRE, Femmes savantes*).

Հին անցեալ դերբայէն՝ chu, chute (ինկած) կազմուեցաւ *la chute* գոյականն (substantif), ինչպէս *entrée, revue, battue* դերբայներէն կազմուեցան *une entrée, une revue, une battue* (որսը դուրս հանելու համար ծառերը ծեծելը. անտառահանու-թիւն [որսի կենդանեաց]) գոյականները։

CLORE (*փակել*). — Այս բայը կը գործածուի սոսկ հետեւեալ ձե-ւերու եւ դէմքերու մէջ, ինչ. անցեալ դերբայի՝ որ է clos. սահմ. ներ-կայի եզակի դէմքերուն մէջ՝ je clos, tu clos, il clôt. ապառնոյն՝ je clorai, եւայլն. պայմանականի ներկայի մէջ՝ je clorais, եւայլն. հրա-մայականին՝ clos (եզակին միայն). ստոր. ներկայի մէջ՝ que je close. կը գործածուի նաեւ բաղադրեալ ժամանակներուն (temps composés) մէջ։

CONDUIRE (*առնել, առաջնորդել*). — Այս բայը կը լծորդի իբրեւ nuire, բաց ի անցեալ դերբայէն որ կ'ըլլայ conduit, conduite.

CONCLURE (*լմնցունել, կնքել [խօսքը]. եզրակացունել*). — *Ind. prés.* je conclus, nous concluons; *Imparf.* je concluais, nous concluions; *Parf. déf.* je conclus, nous conclûmes; *Fut.* je conclurai, nous conclurons. — *Cond. prés.* je conclurais, nous conclurions. — *Impér.* conclus, concluons, concluez. — *Subj. prés.* que je conclue, que nous concluions, qu'ils concluent; *Imparf.* que je conclusse, que nous conclussions, qu'ils conclussent. — *Part.* concluant, conclu, conclue.

Այսպէս կը խոնարհի EXCLURE բայն։

CONFIRE (*անուշ շինել. շաքարոտել*). — *Ind. prés.* je confis, nous confisons; *Imparf.* je confisais, nous confisions; *Parf. déf.* je confis, nous confîmes; *Fut.* je confirai, nous confirons. — *Cond. prés.* je confirais, nous confirions. — *Impér.* confis, confisons, confisez.

— *Subj. prés.* que je confise, que nous confision; *Imparf.* աճսովոր. — *Part.* confisant, confit, confite.

CONNAITRE (ճանաչել. գիտնալ). — *Ind. prés.* je connais, il connaît, nous connaissons; *Imparf.* je connaissais, nous connaissions; *Parf. déf.* je connus, nous connûmes; *Fut.* je connaîtrai, nous connaîtrons.— *Cond. prés.* je connaîtrais, nous connaîtrions. — *Impér.* connais, connaissons, connaissez. — *Subj. prés.* que je connaisse, que nous connaissions; *Imparf.* que je connusse, que nous connussions, qu'ils connussent. — *Part.* connaissant, connu, connue.

COUDRE (կարել. կցել. ԿԻՒՐԵԼ). —*Ind prés.* je couds, tu couds, il coud, nous cousons, vous cousez, ils cousent; *Imparf.* je cousais, nous cousions; *Parf. déf.* je cousis, nous cousîmes; *Fut.* je coudrai, nous coudrons. — *Cond. prés.* je coudrais, nous coudrions. — *Impér.* couds, cousons, cousez. — *Subj. prés.* que je couse, que nous cousions, qu'ils cousent; *Imparf.* que je cousisse, que nous cousissions, qu'ils cousissent.—*Part.* cousant, cousu, cousue.

COURIR (վազել). — *Ind. prés.* je cours, tu cours, il court, nous courons, vous courez, ils courent; *Imparf.* je courais, nous courions; *Parf. déf.* je courus, nous courûmes; *Fut.* je courrai, nous courrons, ils courront. — *Cond. prés.* je courrais, nous courrions. — *Impér.* cours, courons, courez. — *Subj. prés.* que je coure, que tu coures, qu'il coure, que nous courions, que vous couriez, qu'ils courent; *Imparf.* que je courusse, que nous courussions, qu'ils courussent. — *Part.* courant, couru, courue.

CRAINDRE (վախնալ). — *Ind. prés.* je crains, tu crains, il craint, nous craignons, vous craignez, ils craignent; *Imparf.* je craignais, nous craignions; *Parf. déf.* je craignis, nous craignîmes; *Fut.* je craindrai, nous craindrons. — *Cond. prés.* je craindrais, nous craindrions. — *Impér.* crains, craignons, craignez. — *Subj. prés.* que je craigne, que nous craignions, qu'ils craignent; *Imparf.* que je craignisse, que nous craignissions, qu'ils craignissent. — *Part.* craignant, craint, crainte.

CROIRE (հաւատալ. կարծել). — *Ind. prés.* je crois, tu crois, il croit, nous croyons, vous croyez, ils croient; *Imparf.* je croyais, nous croyions; *Parf. déf.* je crus, nous crûmes; *Fut.* je croirai, nous croirons. — *Cond. prés.* je croirais, nous croirions. — *Impér.* crois, croyons, croyez. — *Subj. prés.* que je croie, que nous croyions, qu'ils croient; *Imparf.* que je crusse, que nous crussions, qu'ils crussent. — *Part.* croyant, cru, crue.

CROITRE (աճիլ. աճեցունել). — *Ind. prés.* je croîs, tu croîs, il croît, nous croissons, vous croissez, ils croissent; *Imparf.* je croissais, nous croissions; *Parf. déf.* je crûs, nous crûmes; *Fut.* je croîtrai, nous croîtrons. — *Cond. prés.* je croîtrais, nous croîtrions. — *Impér.* croîs, croissons, croissez. — *Subj. prés.* que je

croisse, que nous croissions, qu'ils croissent; *Imparf.* que je crusse, que nous crussions, qu'ils crussent. — *Part.* croissant, crû, crue.

CUEILLIR (*քաղել. կթել*). — *Ind. prés.* je cueille, nous cueillons, ils cueillent; *Imparf.* je cueillais, nous cueillions; *Parf. déf.* je cueillis, nous cueillîmes; *Fut.* je cueillerai, nous cueillerons. — *Cond. prés.* je cueillerais, nous cueillerions. — *Impér.* cueille, cueillons, cueillez.-- *Subj. prés.* que je cueille, que nous cueillions; *Imparf.* que je cueillisse, que nous cueillissions, qu'ils cueillissent. — *Part.* cueillant, cueilli, cueillie.

DÉCHOIR (*իյնալ [իւր վիճակէն]*). — *Ind. prés.* je déchois, nous déchoyons, ils déchoient; *Imparf.* je déchoyais, nous déchoyions; *Parf. déf.* je déchus, nous déchûmes; *Fut.* je décherrai, nous décherrons. — *Cond. prés.* je décherrais, nous décherrions. — *Subj. prés.* que je déchoie, que nous déchoyions, qu'ils déchoient; *Imparf.* que je déchusse, que nous déchussions, qu'ils déchussent. — *Part. pres.* չունի. — *Part. passé,* déchu, déchue.

Déchéance (*կորուստ [իրաւանց]. գահընկեցութիւն*), գոյակա-նը կը ծագի *déchéant* ներկայ դերբայէն՝ որ անսովոր է այսօր։

DIRE (*ըսել*). — *Ind. prés.* je dis, tu dis, il dit, nous disons, vous dites, ils disent; *Imparf.* je disais, nous disions; *Parf. def.* je dis, nous dîmes, vous dîtes; *Fut.* je dirai, nous dirons. —*Cond. prés.* je dirais, nous dirions. — *Impér.* dis, disons, dites. — *Subj. prés.* que je dise, que nous disions, qu'ils disent; *Imparf.* que je disse, que nous dissions, qu'ils dissent. — *Part.* disant, dit, dite.

Redire (*նորէն, դարձեալ ըսել. կրկնել*) բային միայն սահմ. ներկայ յոգնակի երկրորդ դէմքը կ'ըլլայ vous *redites.* Միւս-ները կը լծորդին ըստ ընդհանուր կանոնին. *vous contredisez, vous dédisez,* եւլն։ Maudire (*անիծել*) կը կրկնէ արմատին *s* ն. *nous maudissons, vous maudissez.*

DORMIR (*քնանալ*). — *Ind. prés.* je dors, tu dors, il dort, nous dormons, vous dormez, ils dorment; *Imparf.* je dormais, nous dormions; *Parf. déf.* je dormis, nous dormîmes; *Fut.* je dormirai, nous dormirons. — *Cond. prés.* je dormirais, nous dormirions. — *Impér.* dors, dormons, dormez. — *Subj. prés.* que je dorme, que nous dormions, qu'ils dorment; *Imparf.* que je dormisse, que nous dormissions, qu'ils dormissent. — *Part.* dormant, dormi.

DUIRE (*պատշաճել. վայելել*). — Այս բայը կը գործածուի միայն սահմ. ներկայ եզակի երկրորդ դէմքին մէջ. ինչ. Cela ne me *duit* pas. Cela ne vous *duit il* pas?

ECHOIR (*վիճակիլ. ելնել*). — Այս բայը կը լծորդի Déchoirի վրայ։

կր գործածուի լոկ սահմ. ներկայ եզակի երրորդ դէմքին մէջ, il échoit. կատարեալի մէջ, j'échus. ապառնւոյ մէջ, j'écherrai. պայմանական ներկայի մէջ, j'écherrais. սոռ. անկատարի մէջ, que j'échusse. ներկայ դերբայի մէջ, échéant. անցեալ դերբայի մէջ, échu.

Échéant դերբայէն ծագումն առաւ *échéance* գոյականն, ինչ. *vengeant*էն եւ *surveillant*էն կազմուեցան *vengeance* եւ *surveillance* գոյականներն.

ECLOPER (*կաղացունել*). — Այս թերակատար բայր կր գործածուի միայն անորիւ դերբայի եւ անցեալ դերբայի մէջ. éclopé, éclopée.

ECRIRE (*գրել*). — *Ind. prés.* j'écris, nous écrivons; *Imparf.* j'écrivais, nous écrivions; *Parf. déf.* j'écrivis, nous écrivîmes; *Fut.* j'écrirai, nous écrirons. — *Cond. prés.* j'écrirais, nous écririons. — *Impér.* écris, écrivons, écrivez. — *Subj. prés.* que j'écrive, que nous écrivions, qu'ils écrivent; *Imparf.* que j'écrivisse, que nous écrivissions, qu'ils écrivissent. — *Part.* écrivant, écrit, écrite.

ENVOYER (*դրկել*). — *Ind. prés.* j'envoie, il envoie, nous envoyons, ils envoient; *Imparf.* j'envoyais, nous envoyions: *Parf. déf.* j'envoyai, tu envoyas, nous envoyâmes; *Fut.* j'enverrai, nous enverrons. — *Cond. prés.* j'enverrais, nous enverrions. — *Impér.* envoie, envoyons, envoyez. — *Subj. prés.* que j'envoie, que nous envoyions, qu'ils envoient; *Imparf.* que j'envoyasse, que nous envoyassions, qu'ils envoyassent.—*Part.* envoyant, envoyé, envoyée.

FAILLIR (*վրիպիլ* [*նպատակէն*]. *սխալիլ*). — Այս բային շատ ժամանակներն, ինչպէս սահմ. ներկայն, անկատարն եւ ապառնին խարտ են. — *Ind. prés.* je faux, tu faux, il faut, nous faillons, vous faillez, ils faillent; *Imparf.* je faillais, nous faillions; *Parf. déf.* je faillis, nous faillîmes; *Fut.* je faudrai, nous faudrons. — *Cond. prés.* je faudrais, nous faudrions. — *Impér.* անսովոր. — *Imparf. du subj.* que je faillisse, que nous faillissions, qu'ils faillissent. — *Part.* faillant, failli, faillie.

Առաջին երեք դէմքերն je faux, tu faux, il faut գրեթէ անգործածելի են այսօր. վերսին կր տեսնուին սակայն ասացուածոց մէջ. ինչ. le cœur me faut (այսինքն me manque); au bout de l'aune faut le drap, այսինքն au bout de l'aune finit, manque le drap (ամէն բան ունի իւր վախճանն), եւ Montereau-faut-Yonne, քաղաք Գաղդիոյ որ շինուած է Ոէն եւ Իօն գետերուն միացման տեղը.

FAIRE (*ընել*). — *Ind. prés.* je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites, ils font; *Imparf.* je faisais, nous faisions; *Parf. déf.* je fis, nous fîmes; *Fut.* je ferai, nous ferons. — *Cond. prés.* je ferais, nous ferions. — *Impér.* fais, faisons, faites. — *Subj. prés.* que je fasse, que nous fassions, qu'ils fassent; *Imparf.* que je fisse, que nous fissions, qu'ils fissent. — *Part.* faisant, fait, faite.

FALLOIR (*հարկ ըլլալ. պէտք ըլլալ*). — *Ind. prés.* il faut; *Imparf.* il fallait; *Parf. déf.* il fallut; *Parf. indef.* il a fallu; *Fut.* il faudra. — *Cond. prés.* il faudrait. — *Subj. prés.* qu'il faille; *Imparf.* qu'il fallût. — *Part. passé.* fallu.

Ապառնին եւ պայմանականը բաղաձայնական d մը կ'առնուն վերջաւորութենէ յառաջ. ինչպէս valoir եւ vouloir բայերն ։

FÉRIR (*զարնել*). — Այս բայն ունի միայն դերբայ féru.

Férir բայը կը ծագի լատիներէն ferire բայէն եւ կը նշանակէ *զարնել* ։ կը գործածուի լոկ հետեւեալ ասացուածին մէջ, sans coup férir որ կը նշանակէ *առանց կռուի. առանց դժուարութեան. առանց ընդդիմութեան* ։ «D'Harcourt prit Turin *sans coup férir*». — Férir բայն ամբողջապէս կը լծորդուէր հին գաղղիերէնի մէջ. ինչ. *Ind prés.* je fier (ferio), tu fiers (feris), il fiert (ferit); *Imparf.* férais (feriebam); *Part.* férant (ferientem), եւայլն ։

FLEURIR բայն ունի երկու ձեւ. fleurissais, fleurissant; florissait, florissant.

Florissant որ կը նշանակէ *զարգանալ, յառաջանալ*, է մնացորդ մը florir վաղեմի բային, որ կը ներկայացնէ լատին florere բային ։ Իսկ fleurir (*ծաղկիլ*) ուղղակի ծագած է fleur բառէն ։

FRIRE (*տապակի մէջ եփել, խորովել. տապկել*). — Այս բայն անորոշ դերբայէն զատ, ունի նաեւ սահմ. ներկ. եզ. երեք դէմքերն, je fris, tu fris, il frit; ապառնի. je frirai, եւայլն.; պայմանական ներկ. je frirais, եւայլն.; հրամ. եզ. երկրորդ դէմքն fris; անցեալ դերբայ. frit frite ։ Պակասող ժամանակները կը կազմուին faire բայով, զոր պէտք է դնել Frire անորոշ դերբային առջեւ. ինչ. nous faisons frire, vous faites frire, ils font frire; je faisais frire, եւայլն, եւայլն ։

FUIR (*փախչիլ*). — *Ind. prés.* je fuis, tu fuis, il fuit, nous fuyons, vous fuyez, ils fuient; *Imparf.* je fuyais, nous fuyions; *Parf. déf.* je fuis, nous fuîmes; *Fut.* je fuirai, nous fuirons. — *Cond. prés.* je fuirais, nous fuirions. — *Impér.* fuis, fuyons, fuyez. — *Subj. prés.* que je fuie, que nous fuyions, qu'ils fuient; *Imparf.* que je fuisse, que nous fuissions, qu'ils fuissent. — *Part.* fuyant, fui, fuie.

Fuir (լատին fugere բայէն), այսօր միավանկ, երբեմն էր երկվանկ.

Je sais qu'il nous faut tous *fuir* de ces objets
Qui laissent dans nos cœurs l'impressions du vice.
(RACAN.)

GÉSIR (*ինկած մնալ [գետնի վրայ]*). — Այս բային գործածուող ձեւերն են. il gît, nous gisons (*ժի-զօ*), ils gisent (*ժիզ*); il gisait (*ժի-զէ*); gisant (*ժի-զան*). Ci-gît կը նշանակէ *հոս կը հանգչի. հոս թաղուած է (ի տապանագիրս)* ։

HAÏR (*ատել*) բայր կր գրուի առանց կրկնակիտի (tréma ¨) ա
սահմ. ներկ. եզ. երեք դէմքերուն՝ je hais, tu hais, il hait, եւ ն
եզ. երկրորդ դէմքին մէջ, hais.

ISSIR բային կր գործածուի միայն անցեալ դերբայն issu, ո
նշանակէ *ծնած. իջած. սերած. յառաջ եկած։*

JOINDRE (*կպցունել. միացունել. կցել*). — Տես Craindre.

LIRE (*կարդալ*). — *Ind. prés.* je lis, nous lisons, vous lisez,
lisent; *Imparf.* je lisais, nous lisions; *Parf. déf.* je lus, nous
mes; *Fut.* je lirai, nous lirons. — *Cond. prés.* je lirais, nous
rions. — *Impér.* lis, lisons, lisez. — *Subj. prés.* que je lise, q
nous lisions, qu'ils lisent; *Imparf.* que je lusse, que nous lussio
qu'ils lussent. — *Part.* lisant, lu, lue.

MALFAIRE (*չարութիւն ընել*). — Այս բայր կր գործածուի ա
անորիշ դերբայի մէջ. ինչ. il est enclin à *malfaire*.

MENTIR (*սուտ ըսել. ստել*). — *Ind. prés.* je mens, nous m
tons; *Imparf.* je mentais, nous mentions; *Parf. def.* je men
nous mentîmes; *Fut.* je mentirai, nous mentirons. — *Cond. pr*
je mentirais, nous mentirions. — *Impér.* mens, mentons, ment
— *Subj. prés.* que je mente, que nous mentions, qu'ils mente
Imparf. que je mentisse, que nous mentissions, qu'ils mentisse
— *Part.* mentant, menti.

METTRE (*դնել*). — *Ind. prés.* je mets, nous mettons; *Impar*
je mettais, nous mettions; *Parf. déf.* je mis, nous mîmes; *Fu*
je mettrai, nous mettrons. — *Cond. prés.* je mettrais, nous me
trions. — *Impér.* mets, mettons, mettez. — *Subj. prés.* que
mette, que nous mettions, qu'ils mettent; *Imparf.* que je mis
que nous missions, qu'ils missent. — *Part.* mettant, mis, mise.

MOUDRE (*աղալ*). — *Ind prés.* je mouds, tu mouds, il mou
nous moulons, vous moulez, ils moulent; *Imparf.* je moula
nous moulions; *Parf. déf.* je moulus, nous moulûmes; *Fu*
je moudrai, nous moudrons. — *Cond. prés.* je moudrais, no
moudrions. — *Impér.* mouds, moulons, moulez. — *Subj. prés.* q
je moule, que nous moulions, qu'ils moulent; *Imparf.* que je mo
lusse, que nous moulussions, qu'ils moulussent. — *Part.* mo
lant, moulu, moulue.

MOURIR (*մեռնիլ*). — *Ind prés.* je meurs, il meurt, nous mo
rons, ils meurent; *Imparf.* je mourais, nous mourions; *Parf. de*
je mourus, nous mourûmes; *Fut.* je mourrai, nous mourrons.
Cond. prés. je mourrais, nous mourrions. — *Impér.* meurs, mo
rons, mourez. — *Subj. prés.* que je meure, que nous mourion

ju'ils meureut; *Imparf.* que je mourusse, que nous mourussions, ju'ils mourussent. — *Part.* mourant, mort, morte.

MOUVOIR (*շարժել. խախտել*). — *Ind. prés.* je meus, tu meus, l meut, nous mouvons, vous mouvez, il meuvent; *Imparf.* je mou-ais, nous mouvions; *Parf. déf.* je mus, nous mûmes; *Fut.* je nouvrai, nous mouvrons. — *Cond. prés.* je mouvrais, nous mouv-ions. — *Impér.* meus, mouvons, mouvez. *Subj. prés.* que je meu-e, que nous mouvions, qu'ils meuvent; *Imparf.* que je musse, que nous mussions, qu'ils mussent. — *Part.* mouvant, mû, mue.

NAITRE (*ծնանիլ*). — *Ind. prés.* je nais, il naît, nous naissons; *mparf.* je naissais, nous naissions; *Parf. déf.* je naquis, nous na-quîmes; *Fut.* je naîtrai, nous naîtrons. — *Cond. prés.* je naîtrais, ious naîtrions. — *Impér.* nais, naissons, naissez. — *Subj. prés.* que je naisse, que nous naissions, qu'ils naissent; *Imparf.* que je naquisse, que nous naquissions, qu'ils naquissent. — *Part.* nais-ant, né, née.

NUIRE (*վնաս պատճառել. վնասել*). — *Ind. prés.* je nuis, nous nuisons; *Imparf.* je nuisais, nous nuisions; *Parf. déf.* je nuisis, ious nuisîmes; *Fut.* je nuirai, nous nuirons. — *Cond. prés.* je nuirais, nous nuirions. — *Impér.* nuis, nuisons, nuisez. — *Subj. prés.* que je nuise, que nous nuisions, qu'ils nuisent; *Imparf.* que e nuisisse, que nous nuisissions, qu'ils nuisissent. — *Part.* nui-ant, nui.

OCCIRE (*սպաննել*). — Այս բայը կը գործածուի միայն անորիշ դերբայի եւ անցեալ դերբայի մէջ. occis, occise.

OFFRIR (*ընծայել. նուիրել*). — *Ind. prés.* j'offre, nous offrons; *Impurf.* j'offrais, nous offrions; *Parf. déf.* j'offris, nous offrîmes; *Fut.* j'offrirai, nous offrirons. — *Cond. prés.* j'offrirais, nous offririons. — *Impér.* offre, offrons, offrez. — *Subj. prés.* que j'offre, que nous offrions, qu'ils offrent; *Imparf.* que j'offrisse, que nous offrissions, qu'ils offrissent. — *Part.* offrant, offert, offerte.

OUÏR (*լսել*). — Այս բայիկ կը գործածուի սոսկ անորիշ դերբայն ouïr, անցեալ դերբայն ouï, անցեալ որոշեալ j'ouïs, tu ouïs, եւայլն. եւ usnr. անկատար que j'ouïsse, que tu ouïsses, եւայլն.

Ouïr կը ծագի լատին au(d)ire բայէն. Ouïr ամբողջապէս կը յօրդուէր հին գաղղիերէնի մէջ. j'ouïs (audio), j'oyais (au[d]iébam), ապառնի j'orrai, դերբայ oyant (au[d]iétem), ouï (au[d]itus). Ապառնին orra, որ մոռցուած է այսօր կը գործածուէր տակաւին եօթնեւտասնեւորդ դարու մէջ. Et le pleuple lassé des fureurs de la guerre, Si ce n'est pour danser, n'*orra* plus de tambours. (MALHERBE) Անցեալ դերբայն կը գործածուի դատաստանական ատեանց մէջ. հին. *ouï* la lecture de l'arrêt. . . .

OUVRIR (*բանալ*). — Տես Offrir.

PAITRE (*ճարակել*). — *Ind. prés.* je pais, tu pais, il paît, nous paissons, ils paissent; *Imparf.* je paissais, nous paissions; *Fut.* je paîtrai, nous paîtrons. — *Cond. prés.* je paîtrais, nous paîtrions. — *Impér.* pais, paissons, paissez. — *Subj. prés.* que je paisse, que nous paissions, qu'ils paissent. — *Part.* paissant. — Այս բայը չունի ոչ անցեալ դերբայ եւ ոչ սահ. անկատար։

Այսպէս կը խոնարհի Repaître (*ուտել. ճարակիլ*) բայն ալ առաւելութեամբ որ ասի անցեալ դերբայ՝ je repus եւ անցեալ դերբայ՝ repu մ'աւելի ունի։

PARAITRE (*երեւնալ. տեսնուիլ*). Տես Connaître.

PARTIR (*մեկնիլ*). — Տես Mentir.

PEINDRE (*նկարել*). —
PLAINDRE (*խղճալ. ցաւիլ*). — } Տես Craindre.

PLAIRE (*հաճոյ, ընդունելի ըլլալ*). — *Ind. prés.* je plais, il plaît, nous plaisons; *Imparf.* je plaisais, nous plaisions; *Parf. déf.* je plus, nous plûmes; *Fut.* je plairai, nous plairons. — *Cond. prés.* je plairais, nous plairions. — *Impér.* plais, plaisons, plaisez. — *Subj. prés.* que je plaise, que nous plaisions, qu'ils plaisent; *Imparf.* que je plusse, que nous plussions, qu'ils plussent. — *Part.* plaisant. plu.

PLEUVOIR (*անձրեւ գալ. անձրեւել*). — *Ind. prés.* il pleut; *Imparf.* il pleuvait; *Parf. déf.* il plut; *Fut.* il pleuvra. — *Cond. prés.* il pleuvrait. — *Subj. prés.* qu'il pleuve; *Imparf.* qu'il plût. — *Part.* pleuvant, plu.

POINDRE (*ծագիլ*). — Այս բայը կը գործածուի լոկ անորիւ դերբայի եւ ապառնի մէջ։

POUVOIR (*կարենալ. կարող ըլլալ*). — *Ind. prés.* je peux կամ je puis, tu peux, il peut, nous pouvons, ils peuvent; *Imparf.* je pouvais, nous pouvions; *Parf. déf.* je pus, nous pûmes; *Fut.* je pourrai, nous pourrons. — *Cond. prés.* je pourrais, nous pourrions. — *Impér.* անուղղ. — *Subj. prés.* que je puisse, que nous puissions, qu'ils puissent; *Imparf.* que je pusse, que nous pussions, qu'ils pussent. — *Part.* pouvant, pu.

PRENDRE (*առնուլ*). — *Ind. prés.* je prends, nous prenons; *Imparf.* je prenais, nous prenions; *Parf. déf.* je pris, nous prîmes; *Fut.* je prendrai, nous prendrons. — *Cond. prés.* je prendrais, nous prendrions. — *Impér.* prends, prenons, prenez. — *Subj. prés.* que je prenne, que nous prenions, qu'ils prennent. *Imparf.* que je prisse, que nous prissions, qu'ils prissent. — *Part.* prenant, pris, prise.

PROMOUVOIR (*պատուոյ հասցունել, բարձրացունել*). — Այս բայը կը գործածուի միայն անորիւ դերբայի, անցեալ դերբայի promu, promue եւ բաղադրեալ ժամանակաց (temps composés) մէջ։

QUERIR (*փնտռել*). — Այս բայր կը գործածուի սոսկ անորիշ դերբայի մէջ. ինչ. allez *querir* le maître.

RÉSOUDRE (*լուծել. փոխել. դարմանել*). — *Ind. prés.* je résous, tu résous, il résout, nous résolvons, vous résolvez, ils résolvent; *Imparf.* je résolvais, nous résolvions; *Parf. déf.* je résolus, nous résolûmes; *Fut.* je résoudrai, nous résoudrons. — *Cond. prés.* je résoudrais, nous résoudrions. — *Impér.* résous, résolvons, résolvez. — *Subj. prés.* que je résolve, que nous résolvions, qu'ils résolvent; *Imparf.* que je résolusse, que nous résolussions, qu'ils résolussent. — *Part.* résolvant, résolu կամ résous (դեռ կ'բսուի brouillard *résous* en pluie), résolue կամ résoute.

RIRE (*խնդալ*). — *Ind. prés.* je ris, tu ris, il rit, nous rions, vous riez, ils rient; *Imparf.* je riais, nous riions; *Parf. déf.* je ris, nous rîmes; *Fut.* je rirai, nous rirons. — *Cond. prés.* je rirais, nous ririons. — *Impér.* ris, rions, riez. — *Subj. prés.* que je rie, que nous riions, qu'ils rient; *Imparf.* que je risse, que nous rissions, qu'ils rissent. — *Part.* riant, ri.

SAILLIR բայն *բղխել. ցայտել* նշանակութեամբ ապառնւոյ մէջ կ'ըլլայ je saillirai. իսկ *դուրս ելնել. երկննալ* նշանակութեամբ կ'ըլլայ il saillera.

SAVOIR (*գիտնալ*). — *Ind. prés.* je sais, il sait, nous savons, ils savent; *Imparf.* je savais, nous savions; *Parf. déf.* je sus, nous sûmes; *Fut.* je saurai, nous saurons. — *Cond. prés.* je saurais, nous saurions. — *Impér.* sache, sachons, sachez. — *Subj. prés.* que je sache, que nous sachions, qu'ils sachent; *Imparf.* que je susse, que nous sussions, qu'ils sussent. — *Part.* sachant, su, sue.

SENTIR (*զգալ*). — Տես Mentir.

SEOIR բայն *նստած ըլլալ* նշանակութեամբ գործածական չէ. կը գործածուի երբեմն ներկայ դերբայի մէջ séant եւ անցեալ դերբայի մէջ sis, sise. *Յարմարիլ. վայելել* նշանակութեամբ կը գործածուի դեռ անի մը ժամանակաց մէջ եւ միշտ եզակի կամ յոգնակի երրորդ դէմքի մէջ. ինչ. il sied. ils siéent, il seyait, il siéra; *part. prés.* seyant.

SERVIR (*ծառայել*). — Տես Mentir.

SORTIR (*ելնել. դուրս ելնել*). — Այս բայր կը յորդի իբրեւ Mentir։ Սակայն իր բաղադրեալն ressortir կ'ըլլայ ressortissait երբ կը նշանակէ *իրաւասութեան ներքեւ ըլլալ*։ Նորէն *դուրս ելնել* նշանակութեամբ կ'ըլլայ ressortait.

SOUFFRIR (*համբերել. կրել. նեղուիլ. չարչարուիլ*, եւայլն). — Տես Offrir.

SOULOIR (*սովորութիւն ունենալ*).— Այս բայն ունի միայն անկատար. il soulait (*սովորութիւն ունէր*) dire.

SOURDRE ([*լուր*] *բղխել. առաջ գալ*). — Այս բայն pas Ակադի-

միոյ կը գործածուի սոսկ անորիւ դերբայի եւ սահմ. ճերկ. երրորդ դէմքի մէջ։

SUFFIR (բաւական ըլլալ. բաւել. հասնիլ). — Այս բայն անցեալ դերբայէն զաս, որ կ'ըլլայ suffi, կը լծորդի Confirի պէս։

SUIVRE (ետեւէն երթալ, գալ. առաջ տանիլ. հետեւիլ). — *Ind. prés.* je suis, nous suivons; *Imparf.* je suivais, nous suivions; *Parf. déf.* je suivis, nous suivîmes; *Fut.* je suivrai, nous suivrons. — *Cond. prés.* je suivrais, nous suivrions. — *Impér.* suis, suivons, suivez. — *Subj. prés.* que je suive, que nous suivions, qu'ils suivent; *Imparf.* que je suivisse, que nous suivissions, qu'ils suivissent, եւայլն. — *Part.* suivant, suivi, suivie.

TAIRE (լռեցունել). — *Ind. prés.* je tais, tu tais, il tait, nous taisons, vous taisez, ils taisent; *Imparf.* je taisais, nous taisions; *Parf. déf.* je tus, nous tûmes; *Fut.* je tairai, nous tairons. — *Cond. prés.* je tairais, nous tairions. — *Impér.* tais, taisons, taisez. — *Subj. prés.* que je taise, que nous taisions, qu'ils taisent; *Imparf.* que je tusse, que nous tussions, qu'ils tussent. — *Part.* taisant, tu, tue.

TENIR (բռնել). — *Ind. prés.* je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tiennent; *Imparf.* je tenais, nous tenions; *Parf. déf.* je tins, nous tînmes, vous tîntes, ils tinrent; *Fut.* je tiendrai, nous tiendrons. — *Cond. prés.* je tiendrais, nous tiendrions. — *Impér.* tiens, tenons, tenez. — *Subj. prés.* que je tienne, que nous tenions, qu'ils tiennent; *Imparf.* que je tinsse, qu'il tînt, que nous tinssions, qu'ils tinssent. — *Part.* tenant, tenu, tenue.

TISTRE (հիւսել). — Այս բայր կը գործածուի լոկ անցեալ դերբայի tissu եւ բաղադրեալ ժամանակաց մէջ։

TRAIRE ([կենդանիէն] կաթ կթել). — *Ind. prés.* je trais, il trait, nous trayons, vous trayez, ils traient; *Imparf.* je trayais, nous trayions; *Fut.* je trairai, nous trairons. — *Cond. prés.* je trairais, nous trairions. — *Impér.* trais, trayons, trayez. — *Subj. prés.* que je traie, que nous trayions, qu'ils traient. — *Part.* trayant, trait, traite. Այս բայր չունի ոչ անցեալ որոշեալ եւ ոչ սոր. անկատար։

TRESSAILLIR (դողալ). — *Ind. prés.* je tressaille, tu tressailles, il tressaille, nous tressaillons, vous tressaillez, il tressaillent; *Imparf.* je tressaillais, nous tressaillions. — *Parf. déf.* je tressaillis, nous tressaillîmes; *Fut.* je tressaillirai, nous tressaillirons. — *Cond. prés.* je tressaillirais, nous tressaillirions. — *Impér.* tressaille, tressaillons, tressaillez. — *Subj. prés.* que je tressaille, que nous tressaillions, qu'ils tressaillent; *Imparf.* que je tressaillisse, que nous tressaillissions. — *Part.* tressaillant, tressailli.

VAINCRE (յաղթել). — *Ind. prés.* je vaincs, tu vaincs, il vainc,

nous vainquons, ils vainquent; *Imparf.* je vainquais, nous vainquions; *Parf. déf.* je vainquis, nous vainquîmes; *Fut.* je vaincrai, nous vaincrons. — *Cond. prés.* je vaincrais, nous vaincrions. — *Impér.* vaincs, vainquons, vainquez. — *Subj. prés.* que je vainque, que nous vainquions, qu'ils vainquent; *Imparf.* que je vainquisse, que nous vainquissions, qu'ils vainquissent. — *Part.* vainquant, vaincu, vaincue.

VALOIR (*արժէք ունենալ. արժել*). — *Ind. prés.* je vaux, il vaut, nous valons, ils valent; *Imparf.* je valais, nous valions; *Parf. déf.* je valus, nous valûmes; *Fut.* je vaudrai, nous vaudrons. — *Cond. prés.* je vaudrais, nous vaudrions. — *Impér.* vaux, valons, valez. — *Subj. prés.* que je vaille, que nous valions, qu'ils vaillent; *Imparf.* que je valusse, que nous valussions, qu'ils valussent. — *Part.* valant, valu, value.

Prévaloir (*առաւելութիւն ունենալ, ստանալ. զօրանալ. շահիլ*) բայն ալ ասոր պէս կը լծորդի, բայց իւր ասոր. ներկայն կ'ըլլայ que je prévale.

VÊTIR (*հագուեցունել*). — *Ind. prés.* je vêts, tu vêts, il vêt, nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent; *Imparf.* je vêtais, nous vêtions; *Parf. déf.* je vêtis, nous vêtîmes; *Fut.* je vêtirai, nous vêtirons. — *Cond. prés.* je vêtirais, nous vêtirions. — *Impér.* vêts, vêtons, vêtez. — *Subj. prés.* que je vête, que nous vêtions, qu'ils vêtent; *Imparf.* que je vêtisse, que nous vêtissions, qu'ils vêtissent. — *Part.* vêtant, vêtu, vêtue.

VIVRE (*ապրել*). — *Ind. prés.* je vis, nous vivons; *Imparf.* je vivais, nous vivions; *Parf. déf.* je vécus, nous vécûmes; *Fut.* je vivrai, nous vivrons. — *Cond. prés.* je vivrais, nous vivrions. — — *Impér.* vis, vivons, vivez. — *Subj. prés.* que je vive, que nous vivions, qu'ils vivent; *Imparf.* que je vécusse, que nous vécussions, qu'ils vécussent. — *Part.* vivant, vécu, vécue.

VOIR (*տեսնել*). — *Ind. prés.* je vois, il voit, nous voyons, ils voient; *Imparf.* je voyais, nous voyions; *Parf. déf.* je vis, nous vîmes; *Fut.* je verrai, nous verrons. —*Cond. prés.* je verrais, nous verrions. — *Impér.* vois, voyons, voyez. — *Subj. prés.* que je voie, que nous voyions, qu'ils voient; *Imparf.* que je visse, que nous vissions, qu'ils vissent. — *Part.* voyant, vu, vue.

Pourvoir (*հոգալ*) բայն ալ ասոր պէս կը լծորդի, բայց անցեալ որոշեալը կ'ըլլայ je pourvus.

VOULOIR (*ուզել*). — *Ind. prés.* je veux, il veut, nous voulons, ils veulent; *Imparf.* je voulais, nous voulions; *Parf. déf.* je voulus, nous voulûmes; *Fut.* je voudrai, nous voudrons. — *Cond. prés.* je voudrais, nous voudrions. — *Impér.* veux, voulons. voulez կամ veuille, veuillons, veuillez. — *Subj. prés.* que je veuille, que nous voulions, qu'ils veuillent. — *Imparf.* que je voulusse, que nous voulussions, qu'ils voulussent. — *Part.* voulant, voulu, voulue.

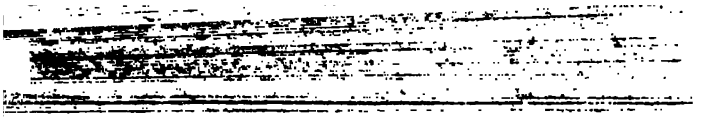

ԿԱՐԵՒՈՐԱԳՈՅՆ ՎՐԻՊԱԿՔ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Էջ	սիւնակ	տող	վրիպակք	ուղղելիք
1	Ա	2	premier	première
4	»	9	ԱՋԴԱԳՂՄԱԿԱՆ,	ԱՋԴԱԳՂՄԱԿԱՆ,
6	»	42	alcapton,	alcaptone,
8	»	34	charger,	charger, *va.*
9	Բ	44	ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ,	ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆ,
16	»	33	ԱՂՕՐԵԳԱՆՈՒՀԻ,	ԱՂՕՐԵԳԱՆՈՒՀԻ,
20	»	14	ԱՄԵՆԱՐԱՐ,	ԱՄԷՆԱՐԱՐ,
»	»	15	ԱՄԵՆԵՐՋԱՆԻԿ.	ԱՄԷՆԵՐՋԱՆԻԿ.
22	Ա	45	ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆ,	ԱՄՓԻԹԷԱՏՐՈՆ,
23	»	28	au point du jour.	au point du jour,
25	»	1	(ետե—օ...ել),	(ետե—օ...էել),
26	»	24	cés,	ces,
»	»	44	ԱՑՍԱՆՈՒՆ,	ԱՑՍ ԱՆՈՒՆ,
29	Բ	36	ԱՆԱՆՑԱԿԱՆ,	ԱՆԱՆՑԱԿԱՆ,
34	»	23	(հոճ, վարը),	(հոճ վարը),
39	Ա	36	ԱԹԵՂ	ԱՆԹԵՂ
46	»	6	Անճանգիստ ընել·	Անհանգիստ ընել·
50	»	42	ԱՆՁԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ,	ԱՆՁՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ,
51	»	20	jocho	jocko
58	»	2	vindas, (Վէ	vindas (Վէ ....
60	Բ	32	recalci-	récalci-
61	»	27	*vn.* կերպով,	*vn.* — կերպով.
65	»	29	à deux anses Ծաղկա-	à deux anses. Ծաղկա-
80	Ա	37	chaine,	chaîne,
81	Բ	40	ԱՌՈԳԱՆԵԼ,	ԱՌՈԳԱՆԱԼ,
106	»	29	fonds,	fonts,
»	»	30	»	»
113	Ա	24	ԹԱՋՄԱՄԱՆՈՒԱԾ,	ԹԱՋՄԱՄԱՆՈՒԱԾ,
125	»	25	*fut supprime*	*fut supprimé*
126	»	32	à cécharge.	à décharge.
141	Բ	43	arrête de compte,	arrêté de compte,
157	»	32	faux-jalop,	faux-jalap,
173	Ա	31	ԴԱԼՈՒԿ	ԴԱԼՈՒԿՆ

էջ	սիւնակ	տող	վրիպակք	ուղղելիք
184	Ա	21	ԴԻՄԱԿԱԻՈՐ	1. ԴԻՄԱԿԱԻՈՐ
»	»	24	ԴԻՄԱԿԱԻՈՐ	2. ԴԻՄԱԿԱԻՈՐ
191	»	13	ban,	pan,
208	Բ	47	ձեղէ	ցեղէ
222	Ա	46	ՋՈՒԱՐԹԱՑԱԾ,	ՋՈՒԱՐԹԱՑԱԾ,
238	Բ	»	ԹԱԼԷԹԳԻԼ	ԹԱԼԷԹԸԼԻԼ
247	Ա	21	(բալամաք	(ֆալամաք
261	»	39	2. ի՞նչ,	2. Ի՞ՆՉ,
309	»	2	խուղ։	խուխ։
346	»	35	ԿԱՐԴԱՄՈՄ	ԿԱՐԴԱՄՈՄՈՆ
347	Բ	38	(ամյա,	(ամչա,
360	»	22	գեr	Գէr
370	»	9	Շողոs,	Շողոs(2),
376	Ա	23	սոճոպիի,	սոճոպrի,
393	»	2	bois bùchette,	bois, bùchette,
407	Բ	47	*une âne.*	*un âne.*
409	»	43	*cinq avé.*	*cinq Avé.*
430	»	23	ՀԱՐՍՆՈՒԿ	1. ՀԱՐՍՆՈՒԿ
»	»	25	ՀԱՐՍՆՈՒԿ,	2. ՀԱՐՍՆՈՒԿ,
449	Ա	30	*ennemis firent*	*Les ennemis firent*
»	»	31	*des —s*	*des courses*
451	Բ	35	*Il aime a me-*	*Il aime à me-*
462	Ա	26	cher, du doigt, au doigt.	cher du կամ au doigt.
468	Բ	22	ՀՐԵՏԱԿԱՏԱՐ,	ՀՐԵՏԱԿԱՏԱՐ,
493	»	10	ՃԼԵԿԵԿ	ՃԼԵԼԵԿ
496	Ա	26	ճոլorsակ(1)։	ճոլosrակ(1)։
500	Բ	41	ՄԱԿԱԹԱՂԱՆԹ գա. ղըրաաֆլարը	ՄԱԿԱԹԱՂԱՆԹ (գա- ղըրաաֆլա։
506	»	6	guenouille,	quenouille,
528	»	32	ՄՐՂՍԱՔԱԻՉ,	ՄԵՂՍԱՔԱԻՉ,
614	Ա	28	1. ՇԱՂԱՓԵԼ	ՇԱՂԱՓԵԼ
619	Բ	19	ՇԱԳԱՐԱԳՈՐԾ,	ՇԱՔԱՐԱԳՈՐԾ,
640	»	17	Ոսկել։	Ոսկել (1)։
643	Ա	10	Ջայլոչիլ։	Ցայլոչիլ։
667	»	21	*Je quille-*	*Je guille-*
715	»	2	blennorragie,	blennorrhagie,
»	»	4	(Chaude-pisse),	Chaudepisse),
878	Բ	10	ՔՆՆԱԴԱԿԱՆ,	ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ
897	Ա	5	*(ի Ցայելուածին)։*	*(ի Ցաւելուածին)։*

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
GRADUATE LIBRARY

DATE DUE

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 03039 0457
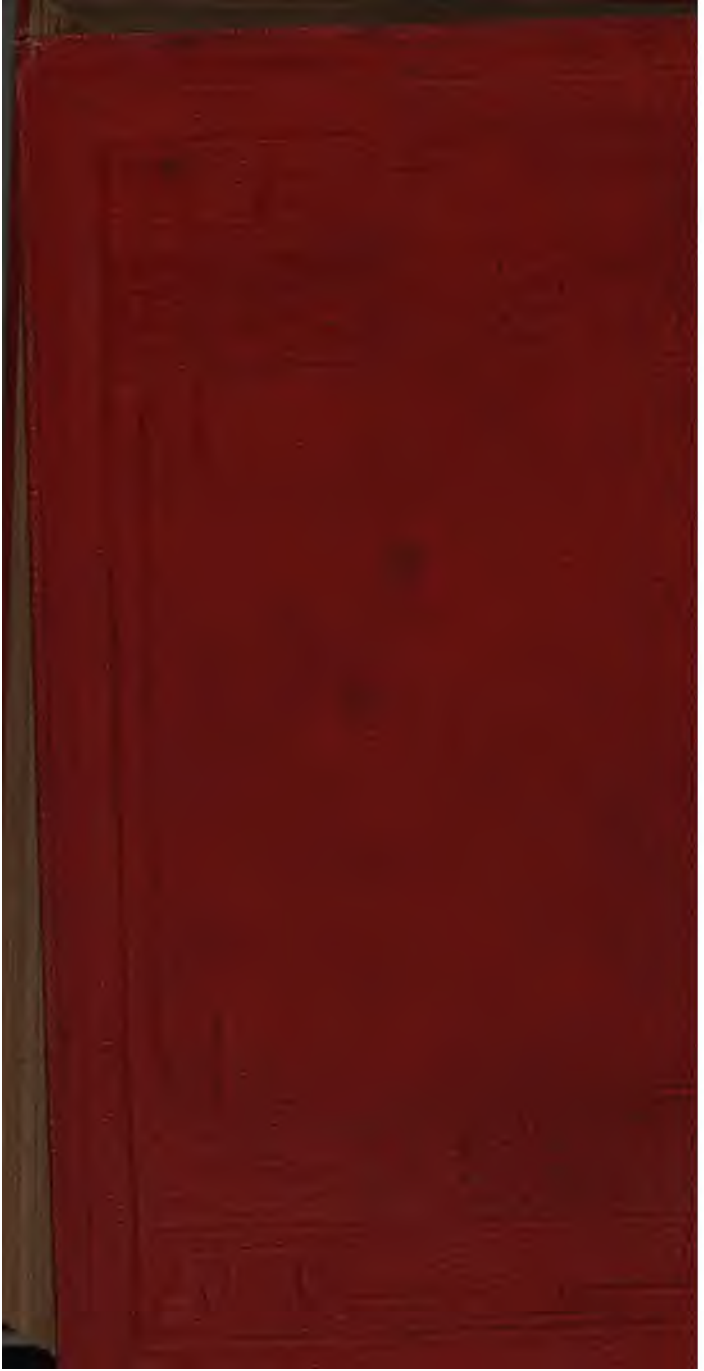
DO NOT REMOVE
OR
MUTILATE CARD